7/7/82

S1301A

NON OMNIBUS IDEM EST
QUOD PLACET
PETRON. FRAGM.
EX LIBRIS
BIBLIOTHECÆ
D. ZACH: CONR: AB UFFENBACH. M. F.

DECURIÆ
ANNORVM TERTIÆ
MISCELLANEORUM
MEDICO-PHYSICORUM

Sive

EPHEMERIDUM
GERMANICARUM
ANNUS
NONUS & DECIMUS.

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY

NATURÆ
CÆSAREO-LEOPOLDINÆ
CURIOSORUM ACADEMIÆ
NUNQUAM OTIOSUS
Ephemeridum Physico-Medicarum
Decadis III,
ANNUS.I et X.

MISCELLANEA CURIOSA
SIVE
EPHEMERIDUM
MEDICO-PHYSICARUM
GERMANICARVM
ACADEMIÆ
CÆSAREO-LEOPOLDINÆ
NATVRÆ CVRIOSORVM
DECURIÆ III.
ANNUS NONUS & DECIMUS
Annorum MDCCI. MDCCII. MDCCIII. MDCCIV & MDCCV.

Continens

Celeberrimorum Virorum

Tum Medicorum, tum aliorum Eruditorum in Germania, & extra eam,

OBSERVATIONES

Medico-Phyſico-Anatomico-Botanico-Chirurgicas

Cum

APPENDICE

&

Privilegio Sac. Caſ. Majeſtatis.

Edita 1706.

Sumtibus Academiæ, Norimbergæ, Francofurti, & Lipſiæ apud ENGELBERT STRECK.

Literis Chriſtiani Sigiſmundi Frobergii.

NATURAL HISTORY

AVGVSTISSIMO INVICTISSIMOQVE

IMPERATORI

JOSEPHO

GERMANIAE HVNGARIAE
BOHEMIAE DALMATIAE CROATIAE
SLAVONIAE BVLGARIAE BOSNIAE
SERVIAE ET RASCIAE

REGI

AVSTRIAE SVPREMO DVCI
DVCI BRABANTIAE LVCEMBVRGI
STIRIAE CARINTHIAE CARNIOLAE
WIRTEMBERGAE TECCAE
AC DVPLICIS SILESIAE

PRIN-

PRINCIPI SVEVIAE
COMITI LIMITANEO
BVRGOVIAE MORAVIAE ET LVSATIAE
PRINCIPALI
HABSPVRGI PFIRETARVM KYBVRGI
ET GORITIAE
PROVINCIALI ALSATIAE
DYNASTÆ HENETORVM PORTENAVIAE
ET SALINARVM
PRINCIPI PIO JVSTO FELICI
TRIVMPHATORI PACIFICO
ARTIVM DOCTRINARVMQVE PRAESIDIO
ASSERTORI AC CONSERVATORI SVO
INDVLGENTISSIMO
FIDEM ET CVLTVS AETERNI RELIGIONEM
ALLIGAT
MAIESTATI EIVS
DEVOTISSIMA
ACADEMIA LEOPOLDINA.

Cum

Cum ante hos quindecim, & quod excurrit, annos ob ſuſceptum Hungariae Regnum votiva TIBI gratulatione noſtra litaret pietas, atq; inde, quinquennio vix abſoluto, Auguſtum pariter Romani Regiminis diadema ſolemni pariter laborum anniverſariorum oblatione veneraremur, non poſtremum hunc officii ſui fructum tulit Academia, quod iſtud

ſtudium, tum Divo LEOPOLDO, Maximo Piisſimoq; Genitori Tvo, tum vel maxime TVAE, Imperator Auguſtiſſimae, Majeſtati vehementer probatum eſt, ut clementiſſimae in ordinem noſtrum propenſionis & indulgentiae multa, eaq; illuſtria admodum, & gloriæ decorisq; pleniſſima extiterint ſubinde documenta. Nunc, ubi (quod in perpetuum bene vortat!) communibus omnium votis obſequendum putaſti, ut tutandum, difficillimis hiſce temporibus, ſuſciperes Imperium, cujus fortunam inde a nativitate, curas ac onera jam a compluribus annis ſuſtinueras, poſtquam impreſſum animis devotiſſimi cultus atq; obſequii ſenſum omnis fere natio certatim profeſſa eſt, nos quoqve ad ſacratiſſimos pedes venerabunda ſubmiſſione provoluti, importunæ potius

tius garrulitatis, quam ſilentii crimen ſubire præoptavimus. Propitia hactenus inter tot tantasq; adverſitates fuerant fata Germaniæ, & ſub Divi Parentis TVI auſpicio imperioq; in ea ſummarum rerum momenta proceſſerant, quæ ſicuti non niſi Divino nutu ſuſcipi potuiſſe ac gubernari palam erat, ita, quin Eo extincto ante confecta tot bella & expeditiones proſpere feliciterq; deductas, aut interciderent penitus, aut variis gravata impedimentis obhæreſcerent, vix prudentium quisquam ſuſtinebat dubitare. Eveniunt (DEO immortali æternæ ſint gratiæ!) contraria iis, quæ hoſtes noſtri expectaverant, ut is, quem perpetuo vivere optaſſent omnes, Imperatorum Maximus, adhuc ſupereſſe, adhuc ſpirare, adhuc regere populos, debellare hoſtes

ac rebelles, tueri ſocios exiſtimetur. Nam cum æternitati Romani Imperii benigna DEVS ſidera temperaret, Optimi Feliciſſimique Parentis fato tam proſpera rerum conſequutione Incomparabilis Filii ſucceſſionem contexuit, ut ejusdem virtutis heres, eorundem conſors auſpiciorum, quibus ILLE Conſilio & Induſtria prævaluerat inter ornamenta adoleſcentiæ TVÆ lauros componeres, victoriis annos diſtingueres, Patriam præclara ſpe, exteros beneficiis, orbem terrarum gloria impleres ac exornares.

Servet TIBI *hanc mentem, qui dedit, o Fortisſime Imperator, ſervet illam indolem, quantæcunque molis capacem, illas curas in ardua omnia vigiles, & nova indies germinare faciat incrementa Domus Auguſtæ, quæ reliquorum in orbe Chriſtiano ſtemmatum*

tum ignes fulgore provocat, nobilitate ſuperat, ut quæ certa atq; indubia ſpe, Divina bonitate freti, præcepimus, brevi ad votum omnia evenire conſpiciamus; vindicatam ex maximis, quibus adhuc ſubjacet, periculis Rempublicam, auctam & ornatam bonis legibus Patriam, defenſos ſocios, rebelles profligatos, expulſos Regni alieni invaſores, reſtitutum Iberiæ ſub intolerabili jugo fatiſcenti ſuum CAROLVM, *extenſos Imperii fines, & ad antiquum usque limitem prolatos, firmata civium virtute munimenta, conjunctas amicitias, amplificatas opes, cuncta domi foriſq; tranquilla, & conſilio, auctoritate, clementia in duraturæ ſecuritatis nexum coagmentata.*

Imponat mox aliquando Divini Numinis Gratia tot bellorũ ſucceſſibus glorioſum diem, & pace quam plurimis populis late reſtituta, Victor nationum, tyrannorum Domitor, Pacator orbis, quacunq;

)( )(3 patet

patet ejus ambitus, unanimi gentium acclamatione conſaluteris! Nobis equidem ſuffecerit in parte ejus obſequii, quod non dedignata eſt olim Majeſtas TVA, hunc quoq; libellum jam apparere, nullo tametſi adſcititio cultu ad aulæ lautitias adornatum, ſed argumento nihilominus ſuo, & offerentium animis in fiduciam admiſſionis haudquaquam difficilis ſeſe attollentem. Non enim, niſi præclara a nobis heic deſcribuntur, atq; illuſtria Naturæ Matris opera & miracula, quæ ſane in TE uno, Præglorioſiſſime Imperator, experiri videtur voluiſſe, quantum poſſit, ac dotes, quas unquam habuit, omnes largiſſima utiq; profuſione præter modum diſpenſavit. Hanc noſtri officij, ex mandato ac lege obeundi, pietatem commendet devotiſſima ſupplican-

cantium pro ſalute TVA animorum religio.

DEVS TE *amet, Cæſar Auguſtiſſime, qui TE ſemper amavit, quem TV ſemper amaſti, humani generis amor ac delicium! DEVS TE ſervet, qui TE ſemper ſervavit, amandum TVIS, timendum hoſtibus terrore panico perculſis, & formidabilem!* DEVS TE *amet ſervetque, ut Tuos diu amare ac ſervare poſſis, habeatque quem timeat diu inimica libertati noſtræ natio, & metu juſtiſſimo intra regni ſui terminos cohercita dediſcat aliquando exoſam Divis pariter atque mortalibus illam invadendi ac diripiendi, quæcunque commoda videantur, inſolentiam & inhumanitatem! Sic & publica omnium ſalus, ſalvo Principe, ſtatuminabitur, & ſubjectiſſima cumprimis noſtra, quæ adhuc circa Auguſtum limen verecundantur, obſequia vires ſument*

ment eo uſque deinceps progreſſuras, ut, ſi propitio ſerenoque nunc vultu admiſſi atque excepti fuerimus, illa, quæ a nobis unice jam deſideratur, ingenii ſermonisque facultas ex hiſce haud dubie auſpiciis nova continuo incrementa capiat, in perpetuum inde, ad menſuram exſuperantiſſimi favoris, producenda.

CATA-

CATALOGUS
EXCELLENTISSIMORUM VIRORUM.

Qui pro Nono & Decimo Tertiæ Decuriæ Anno Ephemeridum Phyſico - Medicarum, Obſervationes communicarunt.

Dn. D. JOHANNES PETRUS ALBRECHT, Rev. ac Celſ. Epiſcopi ut & Civitatis Hildesheimenſis Archiater, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES LUDOVICUS APINUS, Archiater Seren. Principis Palatini Solisbacenſis, in Univerſitate Altdorffina Prof. Publ. Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES CHRISTOPHORUS BAUTZMANN, Medicus in Ducatu Bremenſi Regius.

Dn. D. CONRADUS BARTHOLDUS BEHRENS, Medicus & Senator Hildeſienſis, Acad. Cur.

Dn. D. MATTÆUS BLAW, Medicinæ in Univerſitate Friburgenſi Prof. Publ. Acad. Cur.

Dn. D. RUDOLPHUS JACOBUS CAMERARIUS, Medicinæ in Univerſitate Tubingenſi Prof. P. Hortique medici Inſpector, Acad. Cur.

Dn. D. DANIEL CRUGER, Seren. ac Potentiſs Regis Boruſſiæ & Elect. Brand. Archiater, necnon Poliater Stargardienſis, Acad. Cur.

Dn. D. GEORGIUS DETHARDING, jun. in Univerſitate Roſtochienſi Anat. Prof. P.

Dn. D. JUSTUS FRIDERICUS DILLENIUS, Med. in Univerſitate Gieſſenſi, Prof. P. primarius, Acad. Cur.

Dn. D. GEORGIUS TOBIAS DURR Sereniſs. & Potentiſs. Electoris Palatini Conſiliarius & Archiater, Phyſicus Auguſtanus, Academicus Curioſus.

Dn. D. JOHANNES ÆGIDIUS EUTH, diverſorum Principum Conſiliarius & Archiater, Practicus Hagienſis.

Dn. D. GUSTAVUS CASIMIRUS GAHRLIEP von der Müllen/ Ser. ac Potent. Regis Boruſs. atque Elect. Brandenb. Archiater. Acad. Cur.

Dn. Lic. CHRISTIANUS FRIDERICUS GARMANNUS, Phyſicus Chemnicenſis, Acad. Cur.

Dn. D. MARCUS GERBEZIUS, Poliater Labacenſis, Acad. Cur.

Dn. D. EBERHARDUS GOCKELIUS, Archiater Würtenbergico-Weiltingenſis, Phyſicus Ulmenſis, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES CHRISTOPHORUS GOTTWALDT, Phyſicus Gedanenſis,

Dn. D. JOHANNES CASPARUS GRIMMIUS, Ser. Duc. Saxon. Iſenac. Archiater, & Poliater Lipſienſis, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES BENEDICTUS GRUNDELIUS, Com. Pal. Cæſ. Incl. Styriæ Statuum Phyſicus, & Marpurgi Practicus, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES JACOBUS HARDERUS, Ser. Princ. & March. Badenſis Archiater, Com. Pal. Cæſ. & in Univerſitate Baſileenſi. Med. Prof. P. Acad. N. C. Adjunctus.

Dn. D. PHILIPPUS JACOBUS HARTMANNUS, Medic. & Hiſt. in Univerſitate Regiomontana Prof. P. Acad. Cur.

Dn. D. CHRISTIANUS HELWICH, Practicus Uratislavienſis Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES MAURITIUS HOFFMANNUS, Ser. Marchionis Onoldino-Brandenb. & Solisbaco-Palatini Conſiliarius & Archiater, nec non in Univerſ. Altdorffina Prof. P. Acad. N. C. Adjunctus.

Dn. D. JOHANNES GEORGIUS HOYÉRUS, Poliater Molhuſanus, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES HENRICUS HOTTINGERUS, Poliater Tigurinus, Acad. Cur.

Dn. D. ALPHONSUS KHON, Collegii Medici Ulmenſis Senior & Decanus, Reip. Ulm. Phyſicus ordinatius.

Dn.

Dn. D. JOSEPHUS LANZONUS, Protomedicus Ferrarienſis, Acad. Cur.

Dn. D. SAMUEL LEDELIUS, Phyſicus Nobilitatis & Civitatis Grünbergenſis Siles. Infer. Acad. Cur.

Dn. D. SIGISMUNDUS LEDELIUS, Jur. Utr. Doct. Com. Pal. Cæſ. & Syndicus ſtatuum Budiſſæ, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES CHRISTIANUS MENZELIUS, Seren. ac Potentiſs. Regis Boruſſiæ & Elect. Brand. Archiater, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES MURALTUS, Phyſicus Tigurinus, Acad. Cur.

Dn. D. ANDREAS MYRRHEN, Ill. Com. ab Erpach Archiater & Phyſicus Michelſtattenſis, Acad. Cur.

Dn. D. DANIEL NEBEL, in Univerſitate Marpurgenſi Prof. P. Acad. Cur.

Dn. D. CHRISTIANUS FRANCISCUS PAULLINI, Poliater Iſenacenſis, Acad. N. C. Adjunctus.

Dn. D. GEORGIUS SIGISMUNDUS à POGATSCHNIG, Poliater Labacenſis, Acad. Cur.

Dn. D. VITUS. RIEDLINUS, Reipubl. Ulmens. Phyſicus, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES WILHELMUS ROMBERG, Exercitus & Præſidii Manheimenſis Medicus Electoralis Palatinus, Acad. Cur.

Dn. D. HENRICUS von SANDEN.

Dn. D. GUNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMERUS, Seren. Duc. Holſat. Archiater, & in Univ. Kilonienſi Prof. P. primarius, Acad. N. C. Adjunctus.

Dn. D. GOTTLIEB SCHOBER, Medicus Regius Revalienſis & Regii Collegii Medici Holmienſis Aſſeſsor Acad. Cur.

Dn. D. LUCAS SCHRÖCKIUS, Archiater & Com. Pal. Cæſ. Nobilis, Phyſicus Auguſtanus, Acad. N. C. Præſes.

Dn. D. JOHANNES HENRICUS STARCKIUS, Conſil. & Archiater Pruſſiacus, Medicus in Univerſitate Regiomontana Prof. P. ordin. Acad. Cur.

Dn. D. MICHAEL BERNHARDUS VALENTINI, Med. in Univerſitate Gieſſenſi Prof. P. Acad. N. C. Adjunctus.

Dn. D. DAVID CHRISTIANUS VALTHER, Ill. Comt. Schönburgic. Conſiliarius & Arch. Phyſicus Glauchavienſis, Acad. Cur.

Dn. D. CHRISTIANUS VATER, in Univerſitate Wittenbergenſi Med. Prof. P. & Phyſicus Provincialis Saxonicus, Prof. P. Acad. Cur.

Dn. Lic. JOH. MELCHIOR VERDRIES, Practicus Gieſſenſis Acad. Curioſ.

Dn. D. WILHELMUS HULDERICUS WALDSCHMID, Medicinæ & Philoſophiæ experim. in Univerſitate Kilonienſi Prof. P. ordin. Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES BAPTISTA de WENCK, Com. Pal. Cæſ. Incl. Statuum Ducatus Styriæ Medicus, & Phyſicus Græcenſis, Acad. Cur.

Dn. D. JOHANNES BAPTISTA WERLOSCHNIGG, Styriæ in Auſtria Super. Phyſicus, Acad. Cur.

D. JOHANNES PAULUS WURFFBAIN Archiater & Comes Palat. Cæſar. Phyſicus Norimbergenſ. Acad. Nat. Curioſ. Ephemeridum Director.

CA-

CATALOGUS OBSERVATIONUM

Anni IX. & X.

Ephemeridum Naturæ Curioſorum.

Obſerv. *Pag.*

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

1. De Febre Lethargica in ſtrabiſmum utriusque oculi deſinente. 1
2. - Hernia Pubis ab obſtetrice quadam pro Utero habita ac peſſimè tractata. 3
3. - Morſu Canis non rabidi leviori, aſt pernitioſo. 5
4. - Intempeſtivo Pudore Ægrotis noxio. 7
5. - Hydrope lethali, ex aſſumta nimia Balſami Sulphuris Terebinthinati quantitate. 10
6. - Lienis Ruptura à forti percuſſione, Cadaverumque jam ſepultorum ac iterum effoſſorum inſpectione quandoque valde neceſſaria. 10
7. - Arthritide Vaga ex Terrore, inteſtini vero Procidentia eodem ſubito ſanata. 16

8. - Indiciis ex Pulſu deſumtis nonnunquam fallaciſſimis. 19
9. - Ipecacuanha famoſo illo contra *Dy*ſenteriam ſpecifico. 21
10. - *Dentium* ex Tabaci ſecundum Neotericorum inventum, fumatione, inſigni læſione. 24
11. - Inſectorum Ovis ſine prævia Maris cum foemella conjunctione, nihilominns nonnunquam fœcundis. 26
12. - Iridis Solaris in planitiæ Terræ conſpectæ, nonnullis Phœnomenis 28

Dn. D. JOHANNIS CASPARI GRIMMII.

13. *De Delirio* jocoſo & ridiculo, exnimio abuſu ſpiritus frumenti, compoſito. 29

Dn. *D*. SAMUELIS LE*D*ELII.

14. *De* Curioſitate Sileſiaca 30
15. Ex Germinatione Nuclei â malo in Ventriculo, mors. 31

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

16. *De* Morte ex Scabie male curata. 32
17 - Mania in cœco, ex nimio Puellæ amore. 32
18 - Phthiriaſi Oleo Olivarum curata. 33
19 - Venæſectione in gravida absque ulla noxa unoquoque geſtationis menſe celebrata. 33
20 - Cachexia cum Hydropis principio, Ulcere in Crure â Natura aperto, ſanata 34
21. - Variis liquoribus infuſis in Venas Animalium Variorum, & circa hæc Obſervatis. 34

Dn. D. ERNESTI SIGISMUN*D*I GRASSII.

22. *De* Venæſectione imminente Partu ſalutari. 36

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSHNIGG.

23. *De* Febre Quartana curata, ejusque infallibili remedio. 37
24 - Hydrope Anaſarca curata. 39
25. - Podagra curata. 40
26. - Febre Petechiali curata. 40

27. De Febre Maligna Muſica curata. 41
28. - Alvi adſtrictione contumaciſſima curata. 41
29. - Iſchuria renali curata. 42
30 - Mirabili Piſcatione. 42

Dn. D. GEORGII DETHARDINGII FILII.

31. Ex Anatome Lithiaſi laborantis, ex infelici ſectione defuncti. 43

Dn. D. SAMUËLIS LEDELII.

32. De uſu Olei. Majoranæ inſigni in Epilepſia. 47
33 - Variolarum reliquiis periculoſis. 48

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

34. De Muliere Sexagenaria Venerea Lue laborante & absque Mercurio adhibito ſalivante. 49
35. - Ægro Lue Venerea laborante, duodecies Unguento Mercuriali largirer inuncto, absque tamen inſequente ſalivatione. 50
36. - De Puella per ſex ſeptimanas continuò Epileptica, cum cœcitate, ſurditate & loquelæ amiſſione. 51
36 - Uteri Spaſmo. 52

Dn. D. WILHELMI HULDERICI WALDSCHMIDII.

38. De Admiranda memoriæ felicitate ruſtici cujusdam Holſati. 54
39. - Sabulo aurei ſplendore in Urina calculoſi. 55
40. - Præpoſtero calidorum uſu in febribus acutis. 56
41. - Hydrope unico purgante temerariè licet exhibito, feliciter curato. 57
42. - Hydrope purgantibus potius quam ſudoriferis curanda. 58

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

43. De Oſſibus inter pleuram & tunicam pulmonum genitis. 59
44. - Horrendo & inaudito hactenus vulnerè. 62
45. - Calculis per octennium ferè in Urethra geſtatis. 67
46. - Gallina cœca Pilulis Cochiis curata. 68

Dn.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.
47. De Verme in Hepate. 69
Dn. D. JOHANNIS ÆGIDII EUTH.
48. De Oligalmia. 70
49. - Manuum ambarum curvatura & ἀδυναμίᾳ. 72
50. - Phlegmone & ejus progenie. 74
Dn. D. MATTÆI BLAU.
51. De Febre Chronica Vicennaria. 77
52. - Febre Quartana Chronica ſæpius recidiva feliciter curata. 80
Dn. D. CHRISTIANI FRANCICI PAULLINI.
53. De Ovo quadrato. 85
54. - Contractura ſubitanea à Vermibus. 85
Dn. D. JOHANNIS MURALTI.
55. De Arteria in Venæſectione læſa. 86
Dn. LIC. CHRISTIANI FRIDERICI GARMANNI.
56. De Epilepſia à Terrore. 87
57. - Epilepſia à terrore diuturna & incurabili. 114
Dn. D. JOHANNIS MAURITII HOFFMANNI.
58. De Viro fulminis Jctu repente exanimato. 121
59. - Hæmorrhagia Uterina, fluore ſuccedente ſanioſo, Atrophia tandem inſecuta lethali, & poſt mortem in corpore aperto, notabilibus. 122
60 - Diarrhœa cum excretione pellicularum plurimarum. 125
61. - Tumore ex pudendo femineo enato, feliciter ablato. 125
Dn. D. JOHANNIS JACOBI HARDERI.
62. Ex Anatome à gravi dorſi Vulnere defuncti. 126
63. De Line triplici. 127
Dn. D. SAMUELIS LEDELII.
64. De Tuſſi cum involuntaria excretione alvi. 128
65. - Natura in Opere ſuo non turbanda. 128
66. - Simplicium Utilitate. 129
67. - Amentia à terrore. 131

68. - Polygono Marchico coccifero. 132

Dn. D. SIGISMUNDI LEDELII.

69. De Singulari in Hypochondriaco ſymptomate. 138
70. - Globo plumbeo in Fonticulo. 133

Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.

71. De Figore intempeſtivo. 134
72. - Fructibus prunorum monſtroſis. 137
73. - Sono quodam dubio. 138

Dn. D. EBERHARDI GOCKELII.

74. Ab Inhabitatione conclavis nuperrime extructi & concamerati, ac Calce noviter illiti, mala & periculoſa ſymptomata excitata. 139
75. De Milite ex improviſo convulſionibus Epilepticis ſine manifeſta cauſa tentato, ac ſpatio aliquot horarum trucidato. 141

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

76. De Pertinaciſſima Vaſorum Meſenterii Hepatisque obſtructione ſale Tartari Volatili feliciter reſerata. 142
77. - Chirurgia infuſoria, ejusque ope Chronicis & ferme deſperatis quibusdam morbis egregiè depulſis. 144
78. - Paſſione Colica, cum cruciatibus intenſiſſimis, Mercurii Vivi beneficio ex Voto ſublata. 146
79. - Paſſione Iliaca graviſſima ab Hernia inteſtinali excitata, mediante Mercurio vivo proſpere devicta. 147
80. - Flumine tacti curatione. 149

Dn. D. GÜNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMMERI.

81. - De Urina calculoſi ſanguinem mentita, calculis materiam exhibente. 150
82. - Urinis in febb. cum ſedimento fallacibus. 151
83. - Hectica cum Urina bona. 152
84. - Itinere ad Inſulam Maris Baltici. 153

Dn. D. MARCI GERBEZII.

85. De Modo frangendi ſoleas ferreas, clavosque & findendi Vitra, fiſſaque ſeu diffracta rurſus glutinandi. 158

Dn. D. LUCÆ SCHROECKII.

86. De Aphonia Singulari. 160

Dn. D. JOHANNIS CASPARI GRIMMII.

87. De Depreſſione Cranii per Cataplaſma ex Herbis aromaticis curata. 162

88. - Infante Tuſſi convulſiva ex dentitione difficili per IX. hebdomadas laborante. 162

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

89. De Calculo Cordis in Hydropico. 163
90. - Urinæ ſuppreſſione à Calculo, poſt ſextum diem, ſoluta. 165
91 A Mercurio intempeſtivè aſſumptò, poſt biennium exorta febris maligna, Ptyaliſmo ſoluta. 166

Dn. D. JOHANNIS BENEDICTI GRUNDELII.

92. De Napello, Bella donna Cluſii, & Ranunculo hortenſi. 167

Dn. D. JOHANNIS GEORGII HOYERI.

93. - De Rore Melleo vitioſo. 171
94. - Nebula ſingulari, febris malignæ lethalis cauſa. 174

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

95. De ingenti & tragico affectu ab exili cauſa. 175
96. - Sudore Moſchum redolente. 179

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

97. De Adamantis innoxia deglutitione. 180
98. - Febre in Tympanitidem deſinente feliciter curata. 183
99. - Epilepſia in febrem Acutam deſinente lethali, in eodem, cum ſubjuncta Cadaveris defuncti Anatomia. 184
100. - Anatomia Cadaveris, ab ulceribus Tibiæ defuncti. 186

Dn. D. DANIELIS CRÜGERI.

101. De Veſicatoriorum efficacia. 188

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

102. Ex Anatomia à Partu difficili defunctæ. 189
103. - Anatome Hœdi Hermaphroditi. 191
104. De Utero Ovillo Hydropico. 194
105. - Ex Anatome Puellæ triennis, Meſenterio in tumorem Sanguinolento ſuppuratum conglobato. 194

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

106. De Puerulo absque Cranio & Cerebro nato. 197
107. - Febre Petechiali, Ictero ſuperveniente ſoluta. 198
108. - Narium, gingivarum & uteri Hæmorrhagia ſubitanea, cum petechiarum eruptione absque febre. 200
109. - Fatali Chinæ Chinæ uſu. 201
110. - Pluvia cruenta falſo credita. 202
111. - Hydrocephalo inſigni. 202
112. - Rara hydropis ſpecie. 203

Dn. D.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

113. De Morte ob tineam male curatam. 204
114. - Quartana febre Ebrietate curata. 204

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

115. De Tremore totius Corporis inſigni. 205
116. - Pede ſponte decidente. 206
117. - Scirrho Tali dislocati. 207

Dn. D. CHRISTIANI HELWICHII.

118. De Hæmorrhoidibus Oris. 208
119. - Hæmorrhoidibus Veſicæ. 217
120. Complectens Relationes quasdam de Vulneribus ad diverſos Judices factas. 222
121. De Apoſtaſi per ſeceſſionem cum atrocibus doloribus conjuncta in ſcirrhum ſanguineum degenerante. 226

Dn. D. DANIELIS NEBELII.

122. De Crepatura Ventris in Hydropica, feliciter ſanata. 230
123. - Amauroſi Ozenæ ſuperveniente, ſalivatione Mercuriali ſublata. 232
124. - Judicii & Memoriæ imbecillitate, poſt lethargum, tandem accedente Epilepſia lethali. 232
125. - Tumoribus Pedum monſtroſis. 234

Dn. D. GEORGII TOBIÆ DÜRRII.

126. De Morbo Caduco curato. 240
127. - Vermiculis cum Urina cruenta putrida excretis. 243

Dn. D. MATTHÆI BLAU.

128. De Artemiſiarum Carbonibus. 244
129 - Mira Virtute radicis Varbaſci Anti-apoplectica. 246

Dn. D JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

130. De Mira labiorum intumeſcentia. 284
131. - Secundinarum in Nævis maternis delendis noxa. 249
132. - Roſis proliferis. 249
133. - Gravidæ Cancrorum nimio appetitu, in Infantem propagato. 251
134. - Flatuum per Membrum Virile copioſa eruptione. 251

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ de WENCKH.

135. De Ligno Lentiſcino. 252
136. - Duobus Viris Styriacis fluxum menſtrualem ſanguinis per penem patientibus. 258

Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.
137. De Diluvio Tempeſtuoſo. 261
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
138. De Febri maligna, tumore brachii ſoluta. 265
139. - Dolore capitis pertinaci, nullis cedente remediis in Canem tranſplantato. 265
140. - Fluore albo, ſalivatione ſponte orta, ſanato. 266
141. - Phthiſi à Vermibus. 266
142. - Gonorrhæa pertinaci, rotulis noſtris fugata. 266
143. - Umbilici Hæmorrhagia. 267
144. - Abdominis tumore ſponte ſanato. 267
Dn. D. VITI RIEDLINI.
145. De Calculis è naribus extractis. 268
147. - Galli Gallinacei Vindicta ſat acri. 271
148. - Iſchuria cum Cervice Veſicæ arctius clauſa, lethali. 273
149. - Sempervivo in ſero poſt Eryſipelas è pede manante, parum conducente. 275
150. - Signis quibusdam Herniam inteſtinalem antecedentibus. 276
Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHIGG.
151. De Epilepſia ex terrore, curata. 278
152. - Lunatico curato. 278
153. - Lepra Curata. 279
154. - Motu hyſterico ex Uteri abſceſſu falſò pro Epilepſia habito feliciter curato. 280
155. - Saccharo Lactis. 281
Dn. D. LUCÆ SCHRÖCKII.
156. Ex Anatome Puellæ Aſthmate & convulſionibus defunctæ. 284
Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI GOTTWALDT.
157. De Mola in Gallinæ Ovario reperta. 285
158. - Crucifixo in medio Fagi Arboris Trunco natura depicto. 287
159. - Molà Veſiculari per Naturalia Matronæ cujusdam præter ſpem procidua. 288
160. - Equiſeto ſubmarino Orientali, lapidefacto. 289
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
161. De Polypis Cordis frequentibus. 290
162. - Anevriſmate mirabili Arteriæ magnæ in Thorace à contuſione, & fractura coſtarum orto. 292
163. - Morte ſubitanea in æſtu Venereo. 293

164. - Ru-

164. - Ruptura cordis ab Ictu Thoracis. 293
165. - Oſſiculo in cerebro nato. 294
166. - Fibris Cerebri in Hydrocephalo recens nato evidentius obſervatis. 294

Dn. D. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

167. De Infante hydropico ex mala Diæta Matris in lucem edito & feliciter curato. 295
168. - Inveterato fluore albo, tribus tantum remediis feliciter curato intra XIV. dies. 297
169. - Infante ſemiannum agente ex malitioſa excandeſcentia Obſtetricis, in purpuram ſcorbuticam incidente, cum Maculis cutis Violaceis & eroſione variarum partium excretoriarum. 298
170. - Calculo Veſicæ canis extracto. 301
171. - Calculo Veſicæ cum Materia quadam oſſea in Arteria Aorta circa Iliacas, obſervata. 301

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP. (304

172. De Enormibus & funeſtis flatuum in corpore humano tragœdiis.
173. - Motuum convulſivorum Univerſalium raro & notabili exemplo.
174 - Hyſtericæ paſſionis admirandis ſymptomatis. 309 (307

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

175. De Fractura oſſis humeri rara. 309

Dn. D. JOHANNIS MAURITII HOFFMANNI.

176. De Spina Ventoſa oppido rara, cum inſigni oſſis femoris dextri fractura, ejusdemque notabili fragmine per abſceſſum ſeparato. 310
177. - Aqua pericardii in Bove habita. 312
178. - Anevriſmatis felici à ſe curatione. 314

Dn. D. JOHANNIS LUDOVICI APINI.

179 De Abſceſſu Tunicæ Inteſtinalis glanduloſæ. 315
180. - Spina bifida. 321
181. - Hydrocephalo in Infante recens nato curato. 323

Dn. D. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

182. De Spiritu Vitrioli, collyrio optimo. 324
183. De Tumore mirabili ex incantatione. 326
184. - Stranguria periodica. 327
185. - Epilepſia Juvenis Cachectici Venæſectione curata. 328
186. - Hæmorrhagia narium in Sene octuagenario ſaluberrima. 328

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

187. De Puerpera febri maligna miliari ſive Purpera alba cum Veſiculis pellucidis ceu cryſtallinis laborante. 329

188. - Mira & obſtinata Cephalalgia. 331

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

189. Ex Hiſtoria & Anatome Gemellorum Coalitorum Anno 1702. M. Martio in Pruſſia natorum. 332

190. De Sceleto Gemellorum coalitorum Janiformi. 341

191. (a) Ex Uteri Ovilli, collo in ligamentum coalito, fœtuque adulto emortuo, Anatome. 344

191. (b) De Duobus Abortibus Humanis Oviformibus. 350

192. - Secundiæ Abortivæ Ovo Cotyledoniformi. 359

Dn. D. HENRICI à SANDEN.

193. De Sarcomate cancroſo ex cavitate genu pedis ſiniſtri, ab externa parte propullulante. 361

194. - Ano Imperforato. 364

Dn. D. MICHAELIS BERNHARDI VALENTINI.

195. De Portentoſa avenæ in Agro Uxoricidæ cruentatione. 366

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

196. De Pediculis poſt tertianam. 367

197. - Febre ardente à contagio erucarum. 368

198. - Venæſectione in decreptis proficua. 369

Dn. D. MARCI GERBEZII.

199. De Liene citra ſanitatis læſionem exciſo. 370

200. - Epilepſia ex Eryſipelate refrigerato. 371

Dn. D. GEORGII SIGISMUNDI POGATSCHNIGK.

301. De Lapidibus Conchylii Figura ſignatis. 372

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

202. De Brachii dolore ex imaginatione. 375

203. - Variis in Anatome repertis. 375

204. - Chirurgia infuſoria in Canibus. 376

205. - Scabie creſcente Luna aucta. 377

206. - Urina frigida in febre Maligna. 377

207. - Diabete ſolo Aquæ ferratæ uſu curato. 378

208 - Febre Tertiana ſimplici cum ſurditate ſymptomatica. 378

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

209. De Inſigni Tumore feliciter curato. 379

210. - Granis Uvarum ac pomorum per umbilicum p. n. pervium expreſſis. 382

211. - Ce-

211. De Ceraſorum Lapillis, alvi pertinaciſſime obſtructæ & mox ſubſecutæ mortis cauſa. 383
212. Defectum Uvulæ ab ortu, vicinæ reſarciunt partes ſine ullo incommodo. 384
213. De Colica ſpaſmodica, convulſiva manuum ac pedum tonica, terrore incendii ſubito curata. 384
214. - Simia Atrophia ex tumoribus ſteatomatoſis meſenterii demortua. 386
215. - Excandeſcentia hæmorrhagiæ uteri fermè incurabilis cauſa, tandem ſanguine excreto propinato, curata. 386
216. - Viſcerum dislocatione. 387
217. - Simia Menſtruata. 387
218. - Atrophia lethali, ex obſtructione glandularum meſenterii ac viſcerum coalitu cauſſata. 387
219. - Sympathia indiſtans agente. 388
220. - Arſenici noxa. 390
221. - Morbo complicato. 391

Dn. D. CONRADI BARTHOLDI BEHRENSI.

222. De Lethali Vomitus Vehementia. 398

Dn. D. MARCI GERBEZII.

223. De Corde Magno. 399

D. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

224. De Borraginis noxa. 400
225. Vulnere Thoracis gravi cum inſigni Pectoris contuſione feliciter ſanato. 401
226. - Catameniorum fluxu in Muliere octoginta trium annorum. 402
227. - Ulceribus pedum per ſpontaneam Gonorrhæam curatis. 404
228. - Diarrhæa colliquativa, Diabethe notha, ſoluta. 405
229. - Barba ab Odontalgia præſervatrice. 407
230. Ex Anatome Juvenis, Ulceribus Thoracis in pectus penetrantibus defuncti. 408
231. De Cadaveris Fœminini Omphalocele prægrandi defuncti ſectione. 410
232. - Nephritide Calculum mentiente. 411
233. - Monſtro humano abſque ſexu, pedibus, &c. in excreſcentiam caudiformem deſinente. 413

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI BAUZMANNI.

234. De Morte ex Vulnere Inteſtini recti. 416

235. - Menſium fluxus immodici remedio. 417
236. Ex Anatome Crapula defuncti. 418
237. De Morte ex nimia Panis ingurgitatione ſubitanea. 431

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

238. De Catalepſi biduana, cum Palpitatione Cordis horrenda in moribundo. 422
239. Ex Anatome Pueri Aſcitici. 422
240. - - - - Puelli Rhachitici anatome. 424
241. - Anatome Cachetici Pleuropnevmonici. 421
242. - De Calculo Veſicæ Unciæ unius pondere, citra ſectionem excreto. 425
243. Ex Anatome Phthiſici. 425
244. De Mammæ ſiniſtræ exulceratione in Cancrum apertum faceſſente, curata. 427
245. - Venæſectione puerulis bimulis, trimulis, quieñibus, ſepteñib. &c. utiliter adhibita. 428
246. - Ictero & dolorib. Colico-Nephriticis è Calculis cyſtidis felleæ. 430
247. - Paralyſi digitorum quorundam particulari, ob ſectionem venæ baſilicæ malè paractam. 430
248. Ex Anatome hydropici. 431
249. De Febre lenta ἑκτικώδει, antiſcorbuticis imprimis & Martialibus ſubacidis tandem expugnata. 432

Dn. Lic. JOHANNIS MELCHIORIS VERDRIES.

250. De Febre maligna loco Petechiarum, Aurugine Critica corpus deturpante, non ſine ſucceſſu felici. 433
251. - Medulla in oſſibus femoris gallinæ Lapidea. 434
252. - Agno Hemaphrodito. 435

Dn. D. GOTTLOB SCHOBERI.

252. De Tumore cranii, Cephalalgiæ, Guttæ Serenæ & tandem Apoplexiæ Cauſa lethali. 436
254. - Eſſentiæ Ambræ vi hypnotica. 437

D. JOHANNIS PAULI WURFFBAINII.

255. De pollice pedis dextro gangrænoſo feliciter ſeparato, in Viro ſeptuagenario majore pancratice jam vivente. 438
256. - Mercurii Vivi uſu interno non lethali, & de Judiciis Criminalibus caute dandis. 439

CÆSAREO - LEOPOLDINÆ ACADEMIÆ NATURÆ CURIOSORUM EPHEMERIDUM MEDICO-PHYSICARUM DECURIÆ TERTIÆ ANNUS NONUS & DECIMUS.

OBSERVATIO I.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI,

De Febre Lethargica in Strabiſmum utriusque oculi deſinente.

IN iis, qui tenerioris adhuc ſunt ætatis, ex prava conſuetudine, dum ſcilicet oculi ad unum aliquem ſitum, ſurſum vel deorſum, ad dextram aut ſiniſtram ſemper moventur, ſtrabiſmum oriri, eundemque præprimis in infantibus in cunis adhuc jacentibus ac aculos ad hunc vel illum ſitum fixos habentibus iſta, ut tali ſitui quaſi aſſueſcant & in eo poſtmodum permaneant, ſæpiſſimè obſervari, notiſſimum eſt. In ætate provectioribus, niſi â primis annis hôcce viſus vitiô correpti fuerint, idem malum rariùs generari, mecum forſan plu-

rimi fatebuntur : Nonnunquam tamen id fieri , ſequentia edocebunt. Annô 1695. Virgo hujus loci , viginti circiter annorum , honeſti cujuſtam civis I.F. filia, in Febrem incidit continuam, acutiſſimâ cephalalgiâ, ſiccitate oris & aliis , quæ in ejusmodi morbis acutis notari ſolent, ſymptomatibus ſtipatam , quorum tamen præcipuum circa hoc ſubjectum in ſumma ad ſomnum propenſione conſiſtebat , quæ quô magis capitis remittebat dolor , majus majusque capiebat incrementum , ita , ut, quoties à Somno excitaretur , toties in eundem relaberetur profundiſſimum. Adminiſtratis omnibus ex arte , quæ in tali caſu Methodus Medendi injungit , haud tamen impediri poterat , quin ſomnolentus hicce Ægrotæ ſtatus in undecimum usque diem conſtanter perſeveraret , quô tandem , ſalutari quôdam obortô ſudore , quævis hujus febris lethargicæ ſymptomata pacatiora fiebant,excuſsôque præternaturali Somnô paulatim priſtina membris accedebat alacritas vigorque. Parentes mecum ob morbum haud parum periculi antea minitantem feliciter devictum, ſibi gratulabantur, abjectôque omni doloris ſenſu , quem filiæ antea ipſis incuſſerat infirmitas , de plenaria ejus ſanatione haudquaquam dubitabant ; neque quoad Febrem dictam Lethargicam vanam hancce fuiſſe ſpem , eventus docuit, utpote à qua omninò liberata, integras recuperavit vires. Aſt, obductam jam doloris cicatricem mox refricuit inexpectatum aliquod Accidens mœrorem animique curam , quæ jam quodammodò conſenuiſſe videbatur , haud parùm de novo exagitans: Scilicet , à quo tempore meliori prædita erat valetudine , oculorum talis advertebatur diſtorſio , quæ pupillam in utroque verſus palpebram adigebat ſuperiorem , inferiori bulbi parte ultra ejus dimidium non niſi album referente. Verbô ! Strabiſmus utriusque aderat oculi , pupillâque rebus videndis haud rectè oppoſitâ , ut objecta conſpiceret , capitis deorſum verſus inclinatione habebat opus. Vocatus ad ſpectaculum hocce viſendum auxiliumque ferendum, in ipſo prandio Filiam cum parentibus menſæ aſſidentem deprehendi , ubi primô ſtatim intuitu morbum cognovi , qui & aliàs ex ejus actionibus ſatis conſpicuus fiebat: Quoties enim ex patina hoc vel illud edulium cultrô , vel etiam cochleare ſumere annitebatur , toties errorem committebat , raro ſcilicet ipſam attingendo patinam , ſed ejus limites haud parùm transgrediendo. Recordabar ſtatim , quemadmodum plures morbi non raro translatâ per metaſtaſin eorum cauſâ, ad alias partes novarum afflictionum exſtitere autores,(ut enim pauca ſaltem ad noſtrum caſum facientia commemorem, Lethargum criticâ ſurditate ſolutum ſiſtit Zacutus Luſitanus. *Prax. Med. admir. Lib. 1, Obſerv. 18*, & Strabiſmi poſt Epilepſiam relicti, mentionem

faciunt

faciunt Ephemerid. Nat. Cur. *Dec. 1 Anni 3. Obſerv 162.*) Sic quoque in præſenti Caſu aliquid Materiæ Morbi ad Muſculos oculorum attolentes quos ſuperborum nomine Anatomici inſignire ſolent, delatum, convulſivam & tetanicam in iisdem produxiſſe affectionem, judicavi, cui propterea antiſpaſmodica varia oppoſui, non neglectis Topicis, Veſicatoriis & aliis, quibus moleſtam hancce viſus læſionem curari poſſe cenſui; Quam ſedulum verò in ſuggerendis adminiculis me geſſerim, permanſit nihilominus illa per tres ferè menſes inſuperabilis, quibus elapſis, victas tandem dedit manus, prædicta virgine noſtea integrâ ſanitate ac optimô fruente viſu.

Obſervatio II.

DN D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI,

De

Hernia pubis ab obſtetrice quadam pro utero habita ac peſſimè tractata.

NOcivos inter errores, quos ab imperitis Obſtetricibus ſæpius committi quotidiana docet Praxis, meritò ille, quem jam referendi animus eſt, locum habet, dignus ſanè, cujus hic aliqua fiat mentio. Mulier quadraginta circiter annorum, venditione Malorum Citriorum hic loci victum quærens, Anno 1694. incidit in contumaciſſimam alvi conſtipationem ac torminibus colicis miſere torquetur, ſuccedente mox continuô vomendi conatu cum anxietatibus præcordiorum. Prout igitur mos obtinuit, ut mulieres in ſuis morbis priùs vetulas ac Obſtetrices, quàm expertos ad auxilium vocent Medicos, ſic & illa, de qua nobis ſermo eſt, earundem quandam accerſi curat, remedia ex ea anxiè expetens. Obſtetrix plurima de utero malè affecto blaterat, ac ipſi unicè cauſam morbi adſignat; id quod audaciùs multò affirmat, dum denudatò abdomine in inguine ſiniſtro protuberantiam quandam gallinacei ovi magnitudine advertit; quâ conſpectâ, uterum à ſede naturali diſceſſiſſe eumque ob id indignabundum, tormina & alia ſymptomata ciere, imprudenter exclamat, addens, ſui jam officii eſſe, ut eundem contrariô motu ad naturalem redigat locum, quô factô futurum, ut quævis mala iterùm evaneſcant. Quid fit? Ægrota dictis Obſtetricis verbis aures præbens, hujus fidei & curationi ſe committit, ait

infauſtô admodum eventu; Illa enim ter quaterve quotidie infirmam accedit repoſitionique putatitii uteri operam dans, tumidam partem premit, fricat, vellicat, trudit pellitque versùs interiora, nihil interim remittente malô, quin potiùs eôdem magis magisque in deterius ruente. Hinc permotus maritus, meum efflagitat auxilium, utque citò citiùs ad ejus me conferam uxorem, ſummopere petit. Adſum ſtatim ac miſeram in deplorando invenio ſtatu, fœtidas jam & ſtercoreas copiosè evomentem ſordes. Quæro ex marito, num in uxore unquam vel umbilici, vel pubis obſervaverit herniam? Reſpondet ille, planè ſibi ignotum eſſe, quid herniæ nomine veniat, (Er wiſſe nicht / was ein Bruch zu ſagen ſey?) benè quidem ſe ſcire, quòd uxor ab aliquo tempore quendam in pube ſenſerit tumorem, haud tamen ſe credere, eundem adhuc adeſſe, cùm adhibita Obſtetrix illum nil aliud, quàm uterum fuiſſe perhibuerit, qui ſede ſuâ naturali relictâ, ſiniſtrorſum verſus oberraverit; cuncta præterea enarrabat, quæ ab illa ad reponendum uterum hactenus peracta erant, annectens, juratò fermè eandem edixiſſe, quòd ille jam debitum iterùm occupet locum, factisque omnibus, quæ ſui muneris eſſe putaverit, Medicus jam ſit conſulendus, qui cæteris Accidentibus idoneô ſubveniat conſiliô. Impetratâ tunc licentiâ inſpiciendi locum affectum, Bubonocele oculis ſtatim occurrit, omnium malorum quæ hactenus Ægrotam excruciârant, vera cauſa; Aſt, quod maximè dolendum erat, Tumor à peſſima obſtetricis contrectatione, violentis truſionibus, frictionibusque inflammatus, plane ad ſuppurationem tendens, mirum ſumſerat incrementum ad labia usque pudendorum jam proſerpens. Deteſtor temerariæ hujus vetulæ frivolum omninò facinus injectisque nonnullis Clyſmatibus ac per os exhibitis iis, que emolliendi virtute prædita alvi exonerationem promovere poſſent, brevi, Deo ſit laus! ejus naturalem iterùm obtinuit apertionem, cum vomitus ſtercorei notabili remiſſione meliorique paulò poſt adſpirante Sanitatis aura. Ulceris interim, quod ſpontè apertum, puris ingentem eructavit copiam, Chirurgo cuidam commiſſa eſt curatio, cujus dexteritate & diligentiâ, iſtud quoque, licet poſt aliquot demum menſes, feliciter conſolidatum eſt: Quot verò moleſtiæ ac tædia interea Ægrotæ tum ob dolores exin obortos, tum ob ægritudinem animi, quam ob partium genitalium quotidie repetitam deligationem pudor naturalis cauſabatur, fuerint devorandæ, norunt omnes, qui tum temporis cum illa converſantes ob-

ob puniendam Obſtetricis temeritatem haud adeò fauſta huic apprecabantur.

OBSERVATIO III.
Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.
De morſu canis non rabidi leviori, aſt pernitioſo.

ANni 1687. undecimô Aprilis circa mediam noctem vocatus ad Dominum M. 22. annorum, Studioſum Juris ac cujusdam hujus loci Senatoris filium, in miro eundem deprehendo ſtatu: Sitiebat vehementer, corpus hinc inde jactitabat, anxius valdè erat circa præcordia, ſpasmus aderat cynicus & artuum præcipuè notabilis convulſio. Statim ſibi pereundum eſſe putans, de reſtitutione plenaria omninò deſperabat. Interim nec ullum pasſionis Colicæ, nec febrilis invaſionis præſtò erat ſignum: Pulſus equidem quodammodo celerior percipiebatur, haud verò præceſſerat frigus, horror, pandiculatio, dolor lumborum & qui hujus farinæ ſunt alii febrium vel intermittentium, vel continuarum præcurſores. Sæpius in hæc verba vociferando, vel ejulando potiùs prorumpebat: Væ meis manibus emortuis jam & ſtupidis, ita, ut eas vix amplius ſentiam! Quas propterea inſpiciens, eryſipelaceô quôdam colore tinctas vidi, dextrâ tamen præ ſiniſtra magis rubente. Cœnaverat præcedenti veſpera adhuc bene & optimo cum appetitu cibum ſumſerat; duabus verò poſt horis, dicta ſubitò ipſum invaſerant ſymptomata, quibus tempore mei acceſſus magis magisque exagitabatur. Inquirenti mihi ſedulò in eorum cauſam, ſuſpicio haud ſine ratione, aſſumti in cœna forſan cum eſculentis vel potulentis veneni oboriebatur, unde citisſime Tartari Emet. M. grana duo ipſi exhibui, additâ mixtura quâdam alexipharmacâ, vomitorii operatione finitâ, cochleatim ſumendâ. Quô factô domum redux, lectum peto ſomnô fruens, ſexta verò matutina ad Ægrotum denuò me conferens, eundem ſemel ſaltem amarulenta quædam evomuiſſe, uſurpatis verò poſtea dictæ mixturæ aliquot cochlearibus, per duas horas ſomnum cepiſſe cognoſco; Anxietas quoque quodammodo remiſerat, convulſionibusque pacatioribus viſis, ut reſiduô mixturæ utatur & corpus ad blandum componat ſudorem, injungo. Circa undecimam meridianam, rurſus ipſum viſitans, paululum quidem eum ſudâſſe, anxietates verò & cætera

tera ſymptomata recruduiſſe comperio, ita, ut quò ſe verteret, neſciret; Mira inſuper digitorum dextræ præſertim manus contorſio & retrorſum verſus incurvatio advertebatur, unde exquiſitiùs eam contemplans, haud procul ab articulatione carpi cum brachio in illa regione, ubi pulſus explorari ſolet, exiguum aliquod vulnuſculum, vel potiùs fiſſuram acutô quaſi inſtrumentô inflictam ac cicatrice jam obductam conſpicio; Interroganti mihi, quænam ejus cauſa, reſpondet Pater, heri circa quintam veſpertinam filium cum cane ei familiari luſiſſe, hunc verò, poſtquam ipſum aliquatenus irritârat, levi eum petiiſſe morſu, unde, quicquid viderem vulnuſculi, eſſet ſuperſtes. Neque tamen veroſimile ſibi videri, præcipuè cum canis non fuerit rabidus (quem dato alliciebat ſignô, ſatisque comiter & ſine ullo furoris veſtigio hero ſuo & omnibus præſentibus abblandientem, mihi monſtrabat) occaſione inflicti vulnuſculi ejusmodi horrendam ſymptomatum ſyndromen produci potuiſſe. Ad quæ, vel maximè id fieri potuiſſe, regeſſi, peſſimèque cum Ægroto actum fuiſſe, oſtendi, quòd tamdiu veram ejus infortunii cauſam celaverint; Quam unicè igitur dicto canis morſui adſcribens, partem læſam ſcarificari ac cucurbitulam ei imponi jubeo; Quæ adminicula, cum ille admittere nollet, aquâ ſalsâ vulnus fricari remotâque ſic cicatrice Topicum ex Aq. Theriac. Spir. Theriac. camph. & aliis calidiſſimè ſæpius imponi curo; Poſtea datis aliquot doſibus ſalis volatilis Viperarum, paulatim quævis evanuêre ſymptomata ac brevi profecit ita Ægrotus, ut optimè cum priſtina in gratiam rediret valetudine.

Apparet ex hiſce luculenter, in omni morſu cavendum eſſe, etiamſi non rabiat animal. Haud equidem Bellonio adſtipulari poſſum, qui, referente ſic Bonetô *Labyr. Med. extr. p. 353. §. 93.* quemlibet canis dentem virus gerere aſſerit; Neque hoc in negotio ſalivæ caninæ per inflictam plagulam ſanguini communicatæ tot miſeriarum cauſam tribuerem, quin potiùs facerem cum iis, qui in ſimilibus morſibus ab animalibus haud venenoſis illatis, nihil veneni ad ſanguinem læſi ſubjecti pertingere, ſed quævis ſymptomata à nervoſarum fibrillarum per morſum excitata vellicatione, lancinatione, diſtenſione ac ſpasmodicis per conſenſum aliarum partium contractionibus oriri judicant, uti hanc ſententiam Doctiſſimus Dominus Melchior Friccius *Paradox. Med. 7. p. 171. & 195. ſeq.* haud ita pridem optimis corroboratam argumentis erudito exhibuit Orbi. Cæterùm non planè inaudita me hic propoſuiſſe, docet inſtitor ille, cujus

jus Martinus Liſterus *Exerc. de Hydrophob, p. m. 127.* meminit, qui demorſus à cane non rabido, per plurimos annos ſubinde in quacunque corporis parte, præſertim in pene, ſæviſſimos percepit cruciatus. Sic Foreſtus *Obſ. 27. lib. 10. de Cerebri Morb.* de Monacho quodam refert, quòd à canicula, quam in ſinu fovit, dum confeſſioni vacaret auriculari, in labiis commorſus ſit, ex quo poſtea factus fuerit rabioſus; Cui Hiſtoriæ in Scholio ſubnectit Exemplum, celebris illius JCti Baldi, qui itidem ludendo cum ſua canicula, morſus ac in maxima rabie & metu aquæ extinctus eſt. Diſcant hinc illi, quibus canum in delitiis eſt conſortium, ne temerè nimis ipſorum fidant blanditiis; Facile namque fieri poteſt, ut & hi adulatorum æmulentur mores, qui, dum maximè abblandiuntur, ſummam non raró intentant perniciem.

OBSERVATIO IV.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De intempeſtivo Pudore Ægrotis noxio.

QUemadmodum Verecundia viro egenti unutilis, compluresque mortales reperiri, quibus in negotiis civilibus magno bono fuerit, nihil omninò puduiſſe, rectè à nonnullis aſſeritur; Sic in morbis, quoties urget neceſſitas, pudorem abjiciendum eſſe, plurimi hactenus in ſuis Scriptis ſedulò inculcârunt. Sic Paſtor ille, cujus Ephem. *Dec. 2. An. 4. Obſ. 157.* fit mentio, quòd de fluxu ſuo hæmorrhoidum nil medico diceret, mortis præmaturæ facta eſt victima. Simile pudibundi cujusdam Hernioſi, qui aliàs curari potuiſſet, legitur Fatum apud Helvvigium *Obſerv. Med. 107.* Sic Matrona diuturnô fluore albô detenta, præ pudore Medicorum detrectans auxilia, lethalem uteri incurrit exulcerationem, ubi ex Regner. de Graaf Theoph. Bonet. Polialth. *Tom. 3. p. 68. ſeq.* meminit. Hildeſiæ quoque jurium Practici Spanmanni quondam vidua, referente ſic Clar. Dn. Brechtfeldiô *in Act. Hafnienſ. An. 1671. Obſ. 108. p. 199.* Eryſipelate tum medium corpus cingente, tum alterius tibiæ laborans, illudque præ pudore diſſimulans, lethi ante tempus deguſtavit acerbitatem. Hiſce & ſimilibus forſan ab Aliis Obſervatis ſequentia, quæ propria ſuggerit Praxis, adjungere placet. Annô, ni fallor, 1688. Capitaneus quidam M. S. robuſtus, formoſus, in flore ætatis conſtitutus,

tutus, unicus Parentum Filius, qui pulchram quandam hujus loci virginem ardenter diu amaverat, ejusque nuptias non ſemel, fruſtra tamen hactenus tentaverat, morbo corripitur iliacô; Adeſt pertinax alvi conſtipatio, acutus inteſtinorum dolor; ſequitur mox ſitis intenſiſſima, vomendi continuum deſiderium ac frequens aſſumti potus flavedine jam tincti, aliorumque poſtea ſtercoream plane ſpirantium mephitin per os ejectio. Manet in hocce miſerando ſtatu ad ſeptimum usque diem, vel quòd nihil periculi morbo ſubeſſe exiſtimaret, vel quòd veram ejus cauſam, uti poſtea comperi, propalare nollet, ſine ulla adhibita Medicina, nullius, quicunque etiam Medicorum ipſi commendaretur, admittens acceſſum. Matris tandem lachrymis & precibus commotus, me acceſſi concedit; Vix cubiculum ingrediens pavimentum variis undique conſpurcatum inquinamentis, quæ evomuerat, conſpicio, teterrimô nares feriente odore; Unde facilè conjiciens, quid morbi Ægrotum lecto teneat affixum, propiùs me ad eum converto; Pulſum vix perceptibilem, pedes manusque frigidô madidas ſudore, faciem Hippocraticam & nulla non mortem ante fores prænuntiantia ſigna, mentem interim adhuc ſatis ſibi conſtantem loquelamque robuſtam (qualia Iliacis ad ultimum usque halitum vitæ non raró conſtanter adeſſe, ſæpiùs obſervavi) in ipſo deprehendo. Imminentem igitur lugubrem hujus morbi cataſtrophen dum mente volvo, aſtantes, imò ipſam matrem cubiculô exire jubet æger, haudque parùm me conſternatum his præter propter alloquitur verbis: Non me fugit, Domine Doctor, quantâ curâ ac ſedulitate in morbis aliàs me Tuô ſublevaveris conſiliô; Æquum proinde fuiſſet, ut citiùs ac initiô ſtatim hujus infirmitatis tuam denuò implorâſſem fidem; Quò tamen veram hujus negligentiæ cognoſcas rationem, neque ex diffidentia erga Tuam dexteritatem, neque ex alia cauſa id factum ſcias, niſi ex ſolo pudore, qui, ut ulli radicem morbi aperirem, hactenus permittere noluit; jam verò ad haſce redactus miſerias, conſultius duco, ut ea, quæ ad hoc usque tempus occultare placuit, tuo exponam conſpectui: Quibus dictis quælibet removet integumenta, retractóque induſiô denudatum mihi monſtrat Scrotum, magnitudine capitis infantilis, durum, Sphacelatum ac nigró colore conſpicuum; Quô factô, vides jam, pergit in ſuo alloquio, verum tot cruciatuum patienti à me animô toleratorum fontem; Reliquum eſt, ut tria jam obnixè abs Te petam; Primò, ne ulli hominum, præ primis verò notæ illi Puellæ, quam tantoperè

toperè hactenùs adamavi, verbulum de hocce meo aperias malo; Secundò, ſi illô me adhuc liberari poſſe cenſeas, ut nihil eorum, quæ ad recuperandam priſtinam ſanitatem quicquam conferre poſſunt, intermittas; Tertiò verò, ſi nihil ſpei pro detegenda meliori valetudine ſupereſſe exiſtimes, ut candidè mihi id indices, quò deſtitutus ſpe ulterioris commorationis in hac vita ad cœleſtem illam, beatumque prout veros decet Chriſtianos, me præparare posſim diſceſſum. Ad quæ, conſideratis bene omnibus circumſtantiis hocce dedi reſponſi: Teneri quidem quemlibet Medicum, ut, ſi quid ſub fide ſilentii ipſi committatur, nulli quicquam de eo referat; Interim in præſenti negotio non opus eſſe tantâ ſollicitudine, cum in tali verſetur ſtatu, in quo ipſius Enterocele propalata reſpectu matrimonii, quod cum memorata virgine inire hactenùs tantoperè expetierit, impedimento ampliùs eſſe nequeat; Vix enim eum ad aliquot horas ſuperſtitem futurum, meque proptereà tam audacter triſtè hocce aperire nuntium, ut abjectis quibuslibet mundanis cogitationibus ad cœleſtem confugiat Medicum, viamque animæ pandat ad glorioſam ejus in Cœlo receptionem. Bene ſe res habet, regerit ille ſatis animosè, neque magis me tibi devincere potuiſſes, quàm quòd absque vanis promisſis nudam mihi ediſſeras veritatem; Quibus verbis prolatis, Confesſionarium accerſi curat, acceptôque cum ſumma devotione viaticô, quô ſalutarius dari nequit; vix poſt duas vel tres horas inter preces adſtantium, ſuam DEO, à quo illam acceperat, reddidit animam.

Eôdem Annô longè meliùs ſalutis ſuæ rationem habebat certa quædam matrona, mercatoris N. M. uxor, 36 circiter annorum, tertium tum temporis imprægnationis agens menſem: Dum enim ſubitò in totalem Iſchuriam incidit, ac intra quatuor dies ne guttulam urinæ emittit, abdomen interim mirum in modum intumeſcere cœpit, inſolitamque reſpirandi difficultatem advertit, meam ſibi proficuam operam credens, ut eâdem ipſi præſtò ſim, deſiderat: Cui petito lubenter annuens, advolo, ac, ne quid negligentiùs in ipſa accideret curatione, in cuncta ſcitu mihi neceſſaria diligenter inquiro. Ob dorſi vehementes dolores calculi initiô oboritur ſuſpicio, quæ tamen nullis aliis ſignis ejus præſentiam confirmantibus, mox iterum diſparet. Diuretica fortiora, ob metum, ne ſanguinem, vel etiam ipſum ex utero deturbarent fœtum, propinare haud conſultum duxi: Ut interim liberum lotio conciliarem exitum, internis æquè ac externis

 auxi-

auxiliis omnem lapidem movi; Aſt cuncta incaſſum & irritò planè conatu, urinæ ſuppresſione nihilominùs continuante ac varia alia in ſcenam producente mala. Dum igitur, quid ulterius agendum, anceps fermè hæreo, fortè fortunâ in hanc incido quæſtionem, an in partibus genitalibus quendam ſentiat tumorem? Ad quam illa erubeſcens negativè reſpondet; Ob vultus colorem mutatum, ſuſpecta mihi erant ipſius verba, unde certiora mox remedia promittens, ad tempus diſcedo, domumque veniens Obſtetricem, cujus operâ aliàs in partu uſa erat, vocari curo, cui Ægrotæ expono morbum etiam atque etiam ei injungens, ut ad ipſam properet partium genitalium luſtrationem, &, ſi quid præter naturam in iis deprehendat: quod forſan præ pudore illa mihi confiteri noluerit, ſtatim de eo me faciat certiorem. Sedulò hæcce, quod ipſi injunctum peragit, pauloque poſt ad me revertens, in vagina uteri tumorem quendam hærere, imò extra illam hunc quodammodò propendere refert. Cognoſcens hinc aliquem vaginæ prolapſum adeſſe, à quo Urethra ita comprimatur, ut urinæ tranſitum deneget, intempeſtivam Fœminæ miratus ſum verecundiam, quæ facilè in mortis diſcrimen ipſam adducere potuiſſet; Juſſi igitùr extemplò, ut obſtetrix ipſius repeteret ædes, adhibitôque Topicô quôdam emolliente, quod in Pharmacopolio parabatur, absque omni violentia tumorem ſurſum verſus reprimeret, ad ejus relapſum verò impediendum, Pilam uterinam vaginæ immitteret. Abit illa dictis morem omninò gerens. Vix verò ſublevatô tumore liberatôque ſic meatu urinariô à ſua compreſſione, lotium in maxima prodit copia ac liberè poſtmodum ſine ullo effluxit impedimento, ita, ut mulier dicta ad hunc usque diem bellè ac pancraticè vixerit.

OBSERVATIO V.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De

Hydrope lethali ex aſſumpta nimia Balſami Sulphuris Terebinthinati quantitate.

ANnô 1687. venit ad me Wilh. Halbbauer, miles quondam hujus urbis, in vicino nobis pago Emmerthen tunc degens; venit, inquam,

quam, vultu luridô, cachecticô, ventre aſcitico, tumidô,ita, ut propter ſummam ejus expanſionem vix reſpirandi ipſi eſſet libertas, multò minùs præ illa inſigniter tumefactos intueri poſſet pedes. Vix meum intraverat domicilium, cùm ob debilitatem ex moleſtiſſimo itinere contractam ſcamno ſemianimis quaſi inſidere cogeretur. Exhibitis illi nonnullis, quæ ad manus erant, refocillantibus, recollectisq; exinde aliquatenus viribus, mihi quærenti, unde in deplorandum huncce incidiſſet ſtatum? reſpondet, ſe jam aliquoties Febris tertianæ intermittentis paroxyſmum perpeſſum eſſe, cui quòd manibus victus ſibi quærendus, cùm diutiùs vacare non potuerit, tandem, ut eum profligaret, ſequens oppoſuerit remedium. Emerat ſcilicet ab illis hominibus, qui aquas, olea deſtillata & ſimilia hinc inde circumferunt venalia, phialam Balſami Sulphuris Terebinth. drachmâ unâ cum ſemiſſe circiter repletam, dictâ autem Balſami quantitate omni, vini aduſti unciis ſex infusâ, ferculum hocce paulò ante imminentem Paroxyſmum aliquot hauſtibus animoſé ingurgitarat, haud tamen adeò auſpicatô effectu: Frigus equidem febrile cum horrore & pandiculationibus ſolitis haud ampliùs in conſpectum prodiêre, aſt æſtu continuô & intenſiſſimô correptus, omnia ſenſit inflammata, Tantaleâque ſiti afflictus, tenuiori & ruſticanô illô potu, quem Noſtrates Kavent vocant, exſatiare ſeſe non potuit. Sequentes aliquot dies in eodem transegit ſtatu, niſi quòd lancinantibus & rodentibus inteſtinorum doloribus miſerè excruciatus fuerit, quibus tandem remittentibus pedes intumeſcere, venterque in Aſciticam talem, quam adhuc præ ſe ferebat, aſſurgere inceperunt molem, paulatim hâc tantum ſumente incrementum, ut rupturam abdominis quis metuere potuiſſet. Quid multis? Efflagitat ille remedia; Præſcribo hæc lubenter ſuggeroque pro renata, de plenaria interim curatione ob varias cauſas fermè deſperans. Ille ob curtam ſuppellectilem præparationem negligit Medicamentorum, repetit ſuum in dicto pago domicilium, omniaque ſoli committens naturæ abit ad plures, egregiô documentô, quàm peſſimè ſibi conſulant, qui ſine velis & remis ſanitatis navem fluctibus ac remediis tradunt empiricis

OBSERVATIO VI.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De

Lienis Ruptura à forti percuſſione, Cadàverumque jam ſepultorum ac iterum effoſſorum inſpectione quandoque valde neceſſaria.

AN corpora ſemel humata poſt aliquot dies rurſus effoſſa inſpicere teneatur Medicus, ſcio apud nonnullos in diſquiſitionem veniſſe, aliis affirmativam, negativam aliis tuentibus. Meum non eſt, deciſô quôdam hancce componere litem, qui tamen, ſi, quænam hac de materia mihi ſit ſententia, quis ſcire cuperet, inter Cadavera maximam partem jam putrefacta, & illa, quæ quidem terræ per aliquot dies jam commiſſa, notabilem tamen ob varias cauſas nondum ſubiêre corruptionem, diſtinguerem, ac ratione illorum Medicum ad inſpectionem cogi non poſſe, ratione horum verò illum ad eandem adminiſtrandam vel maximè teneri, neque, quia Reipublicæ intereſt, ut maleficia haud maneant impunita, ullam tunc excuſàtionem locum invenire, ăſſererem. Ratio utriusque aſſerti ex ſequentibus magis eluceſcet: Ante plures annos in Præfecturæ Calembergenſis pago quodam Schlitten dicto, vexillifer aliquis Equitum ex Militia Hannoverana, cui hoſpitium apud ruſticum hujus loci aſſignatum erat, in quasdam cum ſuo Hoſpite, neſcio ob quas cauſas, incidit rixas, quibus equidem compoſitis ipſi tamen ſimultas cum hoc intercedit, ita, ut infenſum re ipsâ teſtificandi animum ſedulò quærat occaſionem. Quæ quoque ſequenti die Dominicâ ſe offert: Dùm enim dicti loci incolis, quòd in proprio Templo Sacra matutinô tempore non celebrentur, horum gratiâ ad haud procul diſſitum pagum, Jeinſen, ſit eundum, inter alios etiam memoratus Ruſticus cum vexillifero, ille quidem pedibus, hic equô vectus, Templum frequentat; Finitis verò Sacris, dum quilibet proprias repetit ædes, Vexillifer Ruſticum aliquot paſſibus præcedentem concitatô inſequitur equô, velocique hujus curſu ipſi appropinquans ſimulansque, ac ſi præter intentionem id fieret, dextrô pede ocreis munitô ipſius Hypochondrio ſiniſtro tam violentum infert ictum, ut ſemimortuus in terram concidens, vix vitæ ampliùs præ

ſe

ſe ferret veſtigium. Vexilliferô callidè ſatis agente, ac ſi planè eorum, quæ Hoſpiti ſuo acciderant, eſſet ignarus, reditumque ad hoſpitium ſuum maturante, alii ejusdem Pagi incolæ ex Templo ad ſua properantes domicilia, Ruſticum humi proſtratum in dicto inveniunt ſtatu, ac ejus faciei aquam frigidam adſpergendo, corpus quoque diverſimodè agitando, id efficiunt, ut ſuis eundem paulatim ad ſe redeuntem in propriis ædibus reddere poſſint. Adventanti huic infirmo ſtatim in hypocauſto ſternitur lectus & omnia ad ejus membra frigore quaſi congelata (Accidebat enim hoc paulò poſt Feſtum Nativitatis Chriſti) iterùm refocillanda ſuppeditantur. Interim Uxore & cunctis Propinquis ad inopinatum huncce caſum obſtupeſcentibus neſciisque, unde ſubitaneum hocce infirmo obtigerit accidens, hic tandem magis ſibi redditus, totum negotium pleniùs enarrat. Advertens id Vexillifer, fugâ ſalutem ſibi quærit, dum interea Ruſticus ob animi deliquia & alia Symptomata ſupervenientia magis magisq; in deterius ruens, omnique Remediorum auxiliô deſtitutus, ipsô die, qui ſequitur, ſubitò cum morte commutat vitam. Ob lugubrem hunc Caſum conſternatio oritur inter omnes, non tamen adeò de Facti ad Magiſtratum delatione, quàm de funere Defuncto faciendo ſollicitos, qui quoque tertiâ poſt obitum die ſolenni ſepulturâ Terræ committitur. Interea hac de re rumor undique diſſeminatus ad ipſos tandem Præfectos Calenbergenſes proſerpit, quibus Factum ad Aulam Hannoveranam deferentibus, per Mandatum propriâ manu Sereniſſimi Ducis Johannis Friderici beatiſſimæ memoriæ ſubſcriptum, ſeriò injungitur, ut Cadaver jam ante novem dies Terræ datum iterùm effodi meque cum Chirurgo quodam citiſſimè ad ejus inſpectionem evocari curent. Satis fit illi Mandato omni ſedulitate, me quoque acceptô curru & literis, ſine mora cum deſiderato Chirurgo ad deſignatum Pagum Schlitten iter ingrediente: Quô demum confectô, effoſſum cadaver ſuo adhuc capulo incluſum in Cœmiterio noſtro ſeſe offert conſpectui, quod igitur in aptiorem locum delatum nobis traditur examinandum. Adſunt Alii ſtantes à parte vexilliferi Criminisque excuſandi gratiâ, prætexentes, Defuncti corpus jam tredecim dies exanimatum, decem verò terrâ obrutum fuiſſe, unde non potuerit non ipſius ſubſtantia putrefieri ac in talem corruptionis devolvi gradum, ut hôc rerum ſtatu Medici certi quid de cauſa Mortis ex ejus inſpectione depromere nequeant; Quibus ſilere juſſis, Alii Defuncti Familiæ magis addicti, ſeſe opponunt,

Præfecti inprimis hanc Excuſationem nec planè pro nihilo habentes, nec tamen omninò approbantes, ut Mandato Illuſtriſſimi ſatis fiat, injungunt ac ſtandum hìc eſſe judicio Medici & Chirurgi, pronuntiant, quos propterea monent, ut ſine Conſcientiæ læſione, quicquid ſui ſit muneris, ſedulò exequantur. Cadaver itaque denudatum, exteriùs recenter emortuo haud abſimile nobis viſum eſt, niſi quòd abdominis Muſculi hinc inde putredinis labe infecti quodammodò conſpicerentur. Fœtorem emittebat tolerabilem; In Hypochondrii ſiniſtri regione percuſſa, Suggillatio magna, abdomen verò valde expanſum inſignique mole turgidum conſpicuum erat; Quô demum inciſô, omentum cum inteſtinis flatibus adhuc haud parùm diſtenſis proſiliebat, quibus in latere dextro remotis, viſcera vel ſubvel iisdem adjacentia quoad colorem, figuram & alias circumſtantias à naturali ſtatu vix deſciverant, dum contra iisdem inteſtinis à ſiniſtro hypochondrio dextrum verſus revolutis, cuncta extravaſato ſanguine perfuſa videbantur, cujus cruoris fontem ac ſcaturiginem nobis inveſtigantibus, ipſe monſtrabat Lien, utpote in cujus parte convexiori duæ notabiles fiſſuræ altè ſatis penetrantes & quarum ſingulis minimus imponi potuiſſet digitus, deprehendebantur. Nullus ex Præſentibus aderat, qui non ex fortiſſimo à vexillifero inflicto ictu rupturas haſce Splenis ortum duxiſſe judicâſſet, de quo etiam nulla mihi manebat dubitatio, cùm apud varios alios Autores ſimiles legantur Caſus, Excellentiſſimusque D. Chriſtianus Vaterus Obſervationem à noſtra parùm differentem *Ephemerid Dec. 2. An. 8. Obſ. 197. p. 498.* niſi quòd Cadaver, de quo agit, omni ſuggillationis veſtigiô caruerit, cum Erudito communicaverit Orbe, ſic, ut labor noſter, quanquam in Corpore diu jam humato, haudquaquam fuerit fruſtraneus, ſed ejus beneficiô affatim de cauſa conſtiterit Mortis.

Haud adeô felicem in ea detegenda aliô me fuiſſe tempore, quam huic annecto, palam faciet Hiſtoria. Scilicet quartus jam agitur annus, quô tempore æſtivò in vicinia hujus urbis ante Præfecturæ Steuerwaldenſis pagum Sorſem dictum, inter ruſticum & meſſorem quendam, forſan de rebus nihili peſſimæ oriuntur altercationes; A verbis venitur adverbera, dumque Ruſticus alteri cedere coactus fugam meditatur, ob ſepimentum tranſcendendum in illa retardatus, celeriorem ſui perſecutionem impedire nequit, unde adverſarius nactâ hâc occaſione, omnem exuens humanitatem, falce, quâ aliàs frumenta demetere ſolent, illius occiput cæſim petit graviſſimôque

illa-

illatô vulnere ſeſe dat in fugam. Traditur miſerrime ſic ſauciatus curæ Empirici cujusdam ante Urbem in Monte S. Mauritii tum temporis degentis, qui quid cum eo peregerit, vel quâ ratione vulneris medelam inſtituerit equidem reſciſcere haud potui, Ruſticum interim tertiâ poſt ácceptam plagam hebdomade,ex hac migrâſſe vita, pro certo aſſerere queo. Tertio poſt obitum die,hic à propinquis ſepelitur & quintô poſt ſepulturam,idem juſſu Magiſtratus Epiſcopalis effoditur, mittiturque ad me, ut cum Chirurgo Cadaveris luſtrandi ergò citò appaream, exploratâque conditione vulneris, de ejus lethalitate fideliter referam. Properavimus igitur circa ſecundam pomeridianam Cœlô tunc maximè æſtuosô exiſtente ad dictum pagum, quem vix intraveramus, cùm teter quidam odor nares graviter feriens de Cadaveris viſitandi nos clanculum admoneret conditione, qui eò moleſtior ſentiebatur, quò propinquiores cœmiterio, in quo illud omnium oculis expoſitum erat, reddebamur, intolerabilis tandem nobis viſus, quam primùm illud ingrederemur. Curioſitate rei allecta varii generis hominum ibidem conſpiciebatur Corona, naribus vel Salviæ, Rutæ vel Hyſopi foliis obturatis in Cœmiterio deambulans, aliis Balſamorum illitione, vel etiam Suffimentis ex Thure & ſimilibus fœtorem arcere conantibus, qui tamen maximè prævalens, quamvis ſui ſpernebat emendationem ac tam abominabilis cuilibet, afflabatur, ut potiùs nos ipſos ab omni operatione coërceret. Interim ne nihil non ejus, quod noſtri muneris, tentâſſe videremur, propiùs ipſum Cadaver noſtris luſtramus oculis, ipſiusque Caput vidimus planè monſtroſum, putridum, nigrum, inſigniter tumidum, ita, ut naturalem magnitudinem in triplo ad minimum ſuperaret; In Facie complanata & compreſſa admodum, vi naſi, oris, vel oculorum apparebat veſtigium, cujus deformitatis cauſam in capulo haud ſatis profundo ejusque operculo neutiquam concavo, ſed plano, non fruſtra quæſivimus, utpote quæ omnia à Scriniario lucro forſan inhiante majori, nimis compendiosè fabricata, ad continendum tamen Cadaver beneficiô clavorum ſibi invicem violenter ſatis adaptata erant; Quam quoque fortiorem faciei compreſſionem, ad ſubitaneam hancce Capitis computreſcentiam ac internum Tumorem haud levem præbuiſſe anſam, firmiter nobis perſuaſimus. Cæterùm vidimus quidem Vulnus occipiticæſim factum ſatis grande, immiſſoque Specillô utramque Cranii laminam penetravimus; aſt fœtor, quali in vita deteriorem me nunquam

quam percepiſſe teſtor: ac ſumma partium putredo nos ab omni ulteriori deterruit labore ; Unde quoque relictô cadavere ad diſceſſum nos paravimus, ac re infectâ, quicquam certi de vulneris lethalitate pronuntiare haud potuimus.

Utrumque Caſum in majorem initiò datæ Limitationis elucidationem prolixiùs, quodammodo hic delineare placuit : Sicuti enim in priore vix Medicus excuſari potuiſſet, qui, quòd Cadaver jam perplures dies fuiſſet humatum, ejus propterea apertionem & viſitationem recuſaſſet ; Vera namque mortis cauſa hôc modô in obſcuro manſiſſet, quam tamen ſcire Magiſtratum ad punienda delicta maximi intereſt ; Sic in Poſteriori quis eidem vitio vertet, ſi ad evitanda pericula propriumque tuendum corpus, quod ſanè ab ejusmodi fœtidis effluviis notabilem facilè poſſet contrahere labem, inſpectionis munus haudquaquam aggrediatur, idque eò magis, dum putredinem & corruptionem partium altiùs ita proſerpſiſſe advertit, ut certi quid exinde determinare ſit impoſſibile : Fruſtra enim omnis inſtituitur actio, cujus finem ut attingamus, nihil relinquitur ſpei.

OBSERVATIO VII.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI,

De

Arthritide vagâ ex Terrore, inteſtini verò Procidentia eôdem ſubitô ſanata.

TErroris reſpectu Sanitatis humanæ incommoda loquuntur tot celebrium Autorum Obſervationes, ut labore hancce meam communicandi, facilè ſuperſedere potuiſſem ; Interim quid vetat illis & alias ſuperaddere, quæ, quòd forſan ob has vel illas circumſtantias ab iis differant, Lectori haud adeò ingratæ erunt. Paucæ jam effluxêre hebdomades, cum hujus loci quidam Secretarius cum ſua conjuge è lecto ſurgens deſcendensque de Scala, quæ ad inferioris contignationis ducit hypocauſtum, forte fortunâ gradum quendam haud adeò accuratè obſervat ac gravi propterea lapſu terram verſus præcipitatur ; Ex quo ipſo tamen parum ei accidit mali, niſi quòd in dextro humero leviter contuſo motus, quædam ad nonnullos dies perciperetur impotentia, brevi tamen poſt illitam aliquoties Aquam Anhal-

haltinam iterum ceſſans. Uxor interim deſcendentem à tergo inſequens maritum, dum labenti præſidium ferre nequit, terrorem lapſu ejus ſibi incuſſum vociferatione & planctu miſerabili teſtatur. Maritus igitur dum ſine notabili noxa ſuum fert lapſum, ejus Uxor tale quod reſpectu ſui terroris de ſe gloriari nequit; Vix enim horæ ſpatium præterlabitur, quô illa dolores in variis corporis membris, potiſſimùm verò in dorſo & lumbis ſentire incipit; Accedit motus pedum impotentia, ſæpiùsque mutatur Morbi Scena ita, ut dolores, qui hanc jam invadebant partem, paulò poſt in alias transferrentur, ſopitisque pedum cruciatibus illicò ſcapulæ afficerentur & his demum tranquillis alia iterùm membra iidem occuparentur, noctu magis quàm interdiu ſævientes. Verbô ut me expediam, Sale ſcorbutico præcedentem terrorem magis commotô & ſui juris factô, Arthritidi vagæ, quam cum nonnullis Neotericis Spaſmorum Scorbuticorum nomine ſatis commodè exprimi poſſe puto, feneſtræ erant apertæ, quâ quoque dicta Ægrota per plures dies vehementer affligebatur, tandem convenientibus Remediis: quæ inter Cinnabarina cum pulvere Lumbricorum terreſtrium & tantillo Opii maritata, omnibus aliis palmam præripiebant, abhocce malo feliciter liberata.

Cæterùm Terrorem in dicta Muliere tam nocivum præter opinionem in aliis admodum proficuum fuiſſe, uti paſſim in hiſce Ephemerid. & alibi legitur, ſic Obſervatio, quam quidem non ex propria Praxi, ſed Relatione Viri cujusdam Reverendiſſimi fide maximè digni trado, affatim teſtatur. Vocatus quondam D. Rottendorffius Medicus Scriptis & Famá apud Poſteros adhuc ſatis celebris ad Celſiſſimum quendam Epiſcopum, procidentiâ ani eundem deprehendit miſerè afflictum, contra quem morbum Balneum ex Limacibus Cœlô pluviosô in hortis repentibus cum ſufficienti Aquæ quantitate Referendiſſimus Epiſcopus inſigne ſentit levamen prolapſumque inteſtinum facilè poſtea reponitur. Præſcriptô tunc idoneô vitæ regimine non neglectis iis, quæ Ani relapſum præcavere poſſunt, laudatus Medicus ad ſuos revertitur. Poſt ſemeſtre tempus Reverendiſſimô Epiſcopô, neſcio ex qua cauſa eôdem correptô malô Rottendorffii opera denuò imploratur, qui quoque ſine mora ſeſe ſiſtens, locum inſpicit affectum, ac non tantùm ultra modum inteſtinum prolapſum, verùm etiam ejusdem ad præternaturalem quandam duritiem & inflammationem obſervat diſpoſitionem. Admoti tunc conveni-

venientis cujusdam Epithematis ope, Symptomatibus his mitigatis, Sellam inverſam in medio conclavis collocat, Celſiſſimumque, Ægrotum denudatis clunibus ipſi ita imponi jubet, ut inteſtinum propendens ſuo ſemper pateat conſpectui; Obtemperatur ſedulò, dum interim laudatus Medicus extra conclave ferrum candefactum clanculum ſibi tradi curat, cujus alteram extremitatem variis linteis obvolutam manibus tenens, hypocauſtum denuò intrat ac concitatô gradu rectà ad Poſteriora Ægroti tendit; Qui conterritus hôcce ſpectaculô, quid ferrô candenti intendat? dum quærit, regerit Rottendorffius, neceſſe eſſe, ut illud ejus ano intrudat: Simulante igitur hôc, ac ſi jam dicta exequi vellet, Reverendiſſimus adhuc magis obſtupeſcens hiſce verbis; Du ſolt dir den Hencker thun / ſubitò ſubſultat, caligasque attollendo dum contra atrox hocce Remedii genus ſeſe defendere ãnititur præter omnem expectationem inteſtinum ad locum ſuum naturalem omninò retroceſſiſſe deprehenditur, egregiô, exemplo & Terrorem tempestivè excitatum inter proficua Remedia ſuum nonnunquam ſibi vendicare locum, Cujus Obſervationis fidem eò minùs ſuſpectam credo, quò magis eandem contra Rationem haudquaquam pugnare, imò forſan aliàs ante Rottendorffii tempora ſimilem per Terrorem medendi methodum cum fructu adhibitam fuiſſe, novi, quam vivis quaſi coloribus Rodericus à Caſtro *Tract. de Morb. Mulier. Lib. 2. Sect. 2. Cap. 16. p. m. 266 ſeq.* depictam refert: Præſtat (ſunt ejus verba, digna ſanè, quæ huic inſerantur loco,) Cauterium actuale ignitum (loquitur autem de Uteri Prolapſi reductione) manu oſtentare, ac ſimulet Medicus vel Obſtetrix velle partem tangere; ita enim Natura retrahitur & cum ea Uterus ipſe, aut pars aliqua, ſi quæ ſit, quæ extra promineat, aut rectum inteſtinum, aut alia. Vel, ſi mulier timidiuſcula ſit, vivi mures filô ligati cruribus repentè ſubmittantur. Scribit porrò, retuliſſe ſibi quondam Andream Valcacerum, Chirurgiæ in Academia Salmanticenſi Profeſſorem, Vulnus quendam in ventre accepiſſe, per quod inteſtina egrediebantur; quæ ut reducerentur in ſuam ſedem, nullum aliud Medicamentum profuiſſe, quàm candens ferramentum magnum, quod coram Patiente geſtans vulneri ſe applicaturum finxerit ejusque rei ſubitô terrore è veſtigio inteſtina in ſuum locum reducta fuiſſe. An igitur prædictus Rottendorffius Rodericum à Caſtro imitatus fuerit, an verò ex proprio invento (fuit enim Medicus ingenioſiſſimus,) in hancce juvandi inciderit Methodum, pro certò equidem aſſerere

non

no audeo, qui interim, cùm plures Teſtes plus probent, quàm unus, in majorem utriusque fidem ac ad ſummam Terroris in corpora noſtra efficaciam oſtendendam oblivione hæcce ſepeliri, admittere nolui.

OBSERVATIO IIX.

Dn. D. JOANNIS PETRI ALBRECHTI,

De

Indiciis ex Pulſu deſumptis nonnunquam fallaciſſimis.

QUicquid etiam Tſinenſes de infallibili quaſi ex Pulſu quasvis Corporis humani infirmitates cognoſcendi glorientur certitudine, facimus tamen cum illis, qui eorum peritiam in hoc negotio admodum lubricô niti fundamentô aſſerunt, imò maximam partem Doctrinæ eorum de Pulſibus tanquam nugatoriam & vanarum pollicitationum plenam, floccipendunt, præprimis verò inculcantes, antequam quis de Ægrotorum pulſu aliquod ferat judicium, optimè examinandum eſſe, an etiam is ipſis ſit naturalis ac in rectà eorum valetudine idem deprehendatur? In quo, uti aliàs ſæpius Medicos deceptos eſſe paſſim legitur, ſic de me ipſo teſtari poſſum, notâruntque id non pauci haud ſine admiratione, quanquam utriusque carpi Arteriæ haud adeò profundè jaceant, pulſusque exactè ſatis â Medicis applicatis digitis cognoſci queat, eundem tamen mihi quoad vires & corporis actiones ſatis robuſto à prima juventute ad hoc usque tempus debiliſſimum & celeriorem conſtanter fuiſſe, ita ut illi, qui extra Profeſſionem Medicam viventes artem pulſus explorandi haud ita callent, ſæpiùs eundem percipere non potuerint, deceptique hôc modô, arterias meas plane pulſante deſtitutas eſſe motu putarint. Aliter quodammodò ſe res habet cum quadam hujus loci Virginum Religioſarum Superiore quam Dominam Noſtrates vocant; Ad eam viginti quatuor abhinc annis primâ vice accerſitus in Febre ardentiſſima, quâ tum temporis detinebatur, cùm utriusque Manus attigiſſem Pulſum eundemque ſatis robuſtum & æqualem, imò ratione celeritatis naturali ſimillimum deprehendiſſem, Bonô animô ſitis, erga Adſtantes dicebam; Neque enim præſente tali Pulſu aliquid mali metuendum. Ad quæ una ex cœtu regerebat; Cave, Domine, ne falaciſſimum in noſtra Domina Tibi imponat ſignum,

upote, quæ hoc, uti cuncti Medici, quorum operâ antea ſæpiùs uſa eſt, unanimiter confeſſi ſunt, præ cæteris habet ſingulare, quòd in Morbis acutis pulſus priſtinæ indolis ac ſatis ſanus conſtanter ipſi maneat. Neque falſa mihi narrata eſſe in ipſo Morbi expertus ſum decurſu: Etiamſi enim noſtra Ægrota ingenti premeretur æſtu, ſiccitasque oris ac faucium, Vigiliæ, Deliria & Convulſiones morbum comitarentur, pulſus tamen nulla unquam obſervabatur notabilis mutatio, quinimò, quemadmodum Febris ardentis tempore à naturali ac ſanò haudquaquam declinabat, ſic devictô morbô recuperatâque Sanitate ejusdem ab illo, quem corpore adhuc ægrotante adverteram, aliqualem differentiam nullatenus annotare licuit. Sic aliis temporibus variis Febrium generibus, imò ante biennium Pleuritide exquiſitâ eandem Dominam laborâſſe recordor, in quibus morbis Pulſum ſemper antiquum obtinuiſſe, neque ratione tarditatis, celeritatis, vel aliarum circumſtantiarum notabilem unquam præ ſe tuliſſe varietatem, plures mecum teſtabuntur ejus Ordinis Religioſæ, quæ tunc ipſi fuerunt præſentes. Ex quibus apparet, quàm cautè, ſi ex pulſibus aliquid certi prædicere velimus, ſit procedendum; Uti enim in Priori Caſu, quem de me ipſo retuli, facilè Medico Subjecti, quod præ manibus habet, ſufficienti cognitione deſtituto, vanus & panicus planè incuti poſſet terror, ita, ut ex timore periculum præſagiat, ubi nihil minus adeſt, ac omnia potiùs ſunt in vado; Sic in poſteriori eidem cuncta omnis diſcriminis expertia videri, haudque leves conſequenter in ipſa curatione committi poſſe errores, quis non videt? Apparet exhiſce, inquam, quàm malè ſibi conſulant Ægroti, qui Vertumnô mutabiliores ab ordinariis & iis, quibus ex longa Praxi ipſorum Complexio nota & cognita eſt, ſine ulla cauſa ad alios tranſeunt Medicos; De qua Materia, cùm in *Idea Medici Conſultantis*, quam propediem prelo ſubmittendi animus eſt, prolixiùs acturus ſim, hic loci nihil addo interim unicum hoc ſilentio præterire nequeo, idem, quod à Tulpio, Claudero nonnunquam paſſim obſervatum legi, & mihi aliquando in Reverendo quodam Patre Soc. JESU (cui, ni fallor, cognomen erat Schrencken) obveniſſe: Cùm enim ad eum auxilii in quodam morbo ferendi gratiâ accerſitus, pulſum attingerem, in utraque manu nullum ejus apparuit veſtigium; Attonitus, hærens ejus cauſam ex me quærentibus aliis adſtantibus Patribus, aperui eam fideliter, hominemque absque ullo me inveniſſe Pulſu dixi; Ad quæ

ſubri-

ſubridentes illi referebant, operam & oleum me perditurum eſſe, ſi in hoc individuo Pulſus explorandi gratiâ interioris Carpi quærerem Arterias, quas ſingulari Naturæ luſu in exteriori & oppoſita manus parte inter pollicem & indicem collocatas ac fortiter ſatis pulſantes me deprehenſurum eſſe affirmabant. Monſtratâ ſic viâ illas facilè detexi, ac ex iis æquè bene ea didici, quæ ſcitu mihi neceſſaria erant, ac ſi in naturali loco ſitum habuiſſent. Cæterùm, qui plura de Pulſuum inſigni nonnunquam fallacia ſcire avet. conſulat L. Bellini Tract. de Pulſ. *p. m* 73. Excellentiſs. Pechlini *Libr. 2. Obſ. Phyſ. Med. 5. p. 209. ſeq.* Boneti Labyr. Med. extric. *p. 22. §. 62. ſeq.* Tulpij Obſerv. Med. *Libr. 3. cap. 45.* David von Hoogſtraten Diſſert. Epiſt. de hodierno Medicinæ Statu *pag. 21.* Excell. Viti Riedlini Lin. Med. paſſim. Sempronium Gracchum alioſque.

OBSERVATIO IX.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De

Ipecacuanha, famoſo illo contra Dyſenteriam ſpecifico.

QUanquam laudem omninò mereantur illi, qui pretioſis Exoticis domeſtica, præſertim ſi eaſdem posſideant vires ac morbis edomandis æquè ſufficientia ex ſtant, præponunt remedia, atque hôc modô ſumptibus fruſtrà aliàs ab Ægrotis impendendis, haud parum conſulunt; Nunquam tamen illorum mihi adeò arriſit opinio, qui proſcriptis planè cunctis peregrinis ex ſuis Pharmacopoliis ſolis freti domeſticis, cujusvis morbi tentant Sanationem, omne id, quicquid ex aliis affertur Terris, contemptim exſibilantes, cùm tamen ſciam tales ipſos nonnunquam in quibuſdam morbis ſolis domeſticis oleum & operam perdentes, ut Laureolam tandem ex hac vel illa curatione obtinerent, nolentes volentes ad Exotica; e. g. in Febribus Quartanis ad Corticem Peruvianum, refugium ſuum ſumpſiſſe. Maneat igitur utriſque ſua Laus, maneat, inquam libertas tamdiu hiſce utendi, donec materiæ medicæ domeſticæ nondum ſatis exhauſtæ, Plantarumque præ cæteris vires in occulto maximam partem adhuc jacentes, Curioſorum indagatione ulteriori feliciùs detectæ ſint, ita, ut pretioſioribus ex Indiis & aliis Regionibus ad nos pervenientibus, carere

queamus Remediis. Egregiè ſanè uti contra Exoticorum Oſores ſcripſit Excellent. D. Mich. Bern. Valentini *Tract. de Polychreſt. Exot. in Præfat.* Sic inter alia, quorum ab Exteris nobis communicatorum ventilationem eruditè ſatis ibidem inſtituit, Radicis quoque Ipecacuanhæ *l. c. Diſp. 2. p. 15. ſeq.* hiſtoriam & vires doctisſimè exponit. Quamvis autem ratione ejuſdem Medicaminis & Guilielmo Piſoni, & Viro Perilluſtri Dno. Leibnitzio, nec non Dno. Helvetio juniori, Practico felicisſimo (cui pro ſingulari affectu, quô nonnullis abhinc annis Lutetiæ Pariſiorum Filium meum excepit, multum me obſtrictum hîc loci profiteor) plura debeamus, neſcio tamen, qui fiat, quòd in ejuſmodi Peregrinorum exhibitione utplurimùm ſimus timidiores, neque facilè, niſi eorum virtute in aliis ſatis probatâ, ex illis ſalutem quæramus. Saltem de me ipſo hoc teſtari poſſum, qui experientiâ propriâ de Radice hacce Braſilienſi deſtitutus, diu tergiverſatus ſum, antequam apud meos eam in uſum vocarem Ægrotos. Tandem verò præterlapſi Seculi Annô penultimô id, cujus periculum in aliis facere nondum auſus eram, in me ipſo experiendi obtulit ſeſe occaſio. Sub declinatione enim Æſtatis ac Autumnalis temporis appropinquatione, poſteaquam præter morem ac conſuetudinem (Fructibus enim horariis parùm delector) aliquoties Nuces deguſtaveram avellanas, abdomen ſatis irrequietum ſentio, continuis fermè per aliquot dies Borborygmis, Adſtantibus etiam moleſtis, id vexantibus: Quorum rationem variis obrutus negotiis, haud adeò exactè habens propriamque, dum Aliorum ſaluti invigilo, negligens, tandem lancinantibus & acutis inteſtinorum corripior doloribus, iisque circa mediam noctem ex ſomno expergefactus, ad alvum deponendam quandam ſentio ſtimulationem in Diarrhæam primò, exquiſitam verò poſtea Dyſenteriam deſinentem: Spatiô namque 24. horarum quinquaginta & plures habui Dejectiones easque cruentas omninò, præcedentibus quamlibet intenſisſimis circa umbilicum cruciatibus, æſtu quoque febrili, ſiccitate oris & aliis Symptomatibus morbum comitantibus. Lecto hôc modô affixus, præmiſſô Rhabarbarinô, & uſurpatâ poſtea Potione ex Diaſcordio ac aliis Appropriatis nihil fermè ſenſi levaminis, quin potiùs morbô incrementum capiente, viribus verò ob continuas dejectiones mirum in modum decreſcentibus, vix effugiſſem periculum, niſi bonis avibus ad Ipecacuanhæ uſum tranſitum feciſſem. Quartô ſcilicet morbi die manè circa ſeptimam, ejus ſcrupulum unum in cereviſia calida hauſi, unde mox obortâ nauſeâ ac ſingulari ad vomen-

mendum propenſione, quinquies ſeroſum quendam ac amarulentum per os rejeci humorem. Cruentum alvi profluvium illô die cum inſigni corporis debilitatione continuavit, nox valde irrequieta inſecuta eſt, cum ſomno turbulento ac æſtu membra admodum exurente. Sequentis diei tempore matutinô, dicti pulveris grana vigint quinque aſſumſi cum ſimili quoad vomitum effectu. Interea ab hoc tempore melior valetudini adſpirare cœpit aura, ventriculô in prandio juſculum ex hordeo decorticato avidiùs appetente ac quibusvis Symptomatibus à priſtino furore multùm remittentibus. Tempore pomeridianô bis ſaltem alvus ad ſui depoſitionem absque torminibus, nocte verò ne ſemel quidem ſollicitata eſt, quam quoque placidô fruens ſomnô transegi. Nihilominùs inſequenti Luce tertiâ vice dictâ Ipecacuanhæ uſus ſum doſi, cujus beneficiô denuò plurimis amarulentis ex corpore deturbatis, omnia poſtmodum meliorem haud fruſtrà promittere videbantur valetudinem, quam quoque, DEO ſit Laus, tam firmam obtinui, ut integris viribus in hunc uſque diem quam plurimis præeſſe potuerim Ægrotis; neque recordor, ullam ex uſu memoratæ Radicis mihi remanſiſſe moleſtiam, niſi quòd poſt tertiæ doſeos aſſumtionem, in quartum uſque diem, contumaciſſimâ alvi detentus fuerim conſtipatione atque induratas fæces emolliendas Olei Amygdalini & aliorum opus habuerim uſu, quorum ope & hoc tandem, quicquid fuit incommodi, feliciter ſuperavi. Quemadmodùm igitur Medicina hæcce exotica mihi ipſi in Dyſenteria ex Diætæ erroribus enata (alios enim illô tempore nec in urbe nec extra eam hôc morbô decubuiſſe non memini) optimo fuit auxilio, ſic Æſtate præteriti anni, quâ epidemicè magis in plures mortales ſæviebat, propriô audacior redditus exemplô, in Aliis quoque ejus vires exploravi, aſt non ſemper eôdem ſucceſſu: Nonnullos quidem à moleſtiſſimo malo dyſenterico citò ejus uſu liberatos eſſe, alios interim, vi morbi medicaminis efficaciam omninò ſpernente, nihilominus occubuiſſe, eventus docuit. Ante omnia verò notavi, illis, quibus primis ſtatim morbi diebus Radix noſtra fuit propinata, certiùs omninò exindè obtigiſſe auxilium, quàm Aliis diuturnitate ejus magis enervatis, qui vel rarò aliquod, vel plane inde nullum ſenſêre levamen, vel etiam ſi quid commodi ex ea perciperent, illud momentaneum valde fuiſſe, morbô mox priſtinam induente indolem ac longè alia requirente adminicula, quibus ejus edomari poſſet ferocia; Ad quem tamen ſcopum attingendum quàm tædioſâ temporis nonnunquam opus fuerit morâ,

vix

vix exprimere poſſum, qui longè citiùs absque exhibitione hujus Specifici me eundem aſſequi potuiſſe, parum abeſt, quin planè mihi perſuadeam. Imò & hoc minimè reticendum, verisſimum me id advertiſſe, quod quoque ſupra laudatus Valentini *l. c. C. 4. p. 26.* fideliter inculcat, mali nimirum ominis rem eſſe, ſi poſt uſum hujus Radicis nec anxietas, nec vomitus, nec nauſea, nec ſedes ſequantur Ægrumque tunc ut plurimùm perire. Sicuti autem obſervavi, id ut plurimum tum contingere, cùm Radix in augmento, vel potiùs ſtatu morbi exhibetur, ſic nullô tunc inſequente vomitu &c. paulò poſt ſudorem frigidum faciei & artuum mortem ante fores prædixiſſe comperi: Ex quibus igitur hactenus didici, hujus Exotici in Dyſenteria effectum haud adeò certum eſſe, ac Corticis Peruviani in Febribus intermittentibus, initiòque ſtatim morbi, niſi ancipiti eventu medicari velimus, ejus uſum inſtituendum eſſe, habitâ ſimul optimâ virium ratione. Uti verò ex plurimis Obſervationibus innotuit, Corticem de Peru non ſaltem in febribus, ſed multis aliis morbis periodicis, imò in Affectu hypochondriaco, Lumbricis inteſtinorum & ſimilibus corporis infirmitatibus egregiam conferre operam; Ita & Ipecacuanham præter ejus virtutem Antidyſentericam in variis Febrium generibus, præcipuè ſi diarrhæam habeant comitem, ſuô haud carere fructu, uti ab Aliis jam annotatum legitur, ſic haud ita pridem in pertinaci Fluore albo, quâ Fœmina quædam nullam ex aliis Medicamentis perſentiſcens opem, diu enervata erat, tres ejuſdem doſes me ſuaſore exhibitas, optimè profuiſſe teſtari poſſum, ſimilibus in caſibus, ut hujus operationis certior fiam, id impoſterum tentaturus.

OBSERVATIO X.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De

Dentium ex Tabaci ſecundùm Neotericornm inventum, fumatione inſigni læſione.

NOvum Modum fumandi Tabacum, Excellentiſſimus Dominus D. Joh. Jac. Franc. Vicarius *Ephem. Dec. 2. An. 8. Obſ 27.* erudito communicavit Orbi, qui ſanè ob rationes prægnantes l. c. additas proficuus ſatis videtur, ita, ut Nobiliſſimus Autor ingenioſi hujus inventi ergò laudem omninò mereatur. Interim haud ægrè feret, dum

dum in illorum gratiam, qui fortè hocce novô Tabacum hauriendi delectantur modo, peregrinum aliquem effectum, quem tum in me ipſo, tum in nonnullis aliis expertus ſum, ob oculos pono. Haud equidem illis me annumerari velim, qui Nicotianæ fumô ſatiari nequeunt; ſed fiſtulà ori admotâ maximam temporis tranſigunt partem; Neutiquam interim inficior, ab illis Annis, quibus ad medicam me applicui Praxin ac cum pluribus morbis contagioſis mihi res fuit, contra has præſervationis ergò me dicto fumo ita aſſueviſſe, ut finitis viſitationibus Ægrotorum domum revertens, ad Ptyaliſmum excitandum & ſalivæ miaſmatibus forſan impregnatæ morboſis excretionem promovendam Tabaci aliquali uſu, tanquam remediô præſervatoriô minimè contemnendô me munire ſoleam. Quamprimùm igitur laudati Autoris curioſam de nova & proficua fumandi Methodo Miſcell. curioſis inſertam obſervationem legebam, hæc ſanè rationi valde congrua mihi arridebat, ita, ut nonniſi ſecundùm ejus normam per ſpongiam ſcilicet acetô impregnandam fumum haurirem: Menſe verò vix exactô, quô nimirum hôc modô haud ſine delectatione proceſſeram, acutâ corripior Odontalgiâ vix ullô remediô pacabili, quam cùm in plurimis Nicotianæ fumô haud raro aſſopitam noſcerem, poſt ejus tamen uſum prædictâ Methodô inſtitutum, magis magisque exacerbari deprehendi. Poſt vehementes demùm dentium, penultimi molaris præprimis in maxilla inferiori, cruciatus hujus verſus dextram ſiti, inſignem adverto eroſionem, qui, dum magis magisque excavatur, intolerabiles mihi peperit dolores, nullis remediis (Evulſionem enim cane pejus & angue reformidabam) niſi ſoli cauterio actuali tandem cedentes, utpote quô non tantùm his finem feliciter imponebam, ſed & ipſius cariei progreſſum efficaciſſimè ita inhibebam, ut ab illo tempore reſpectu dentium, ab omnibus moleſtiis liber permanſerim. Accuratè igitur ponderatis cunctis, quæ Odontalgiam illam cariemque dentis in me cauſari potuerint, prægnantes adfuêre rationes conjecturandi, potiorem cauſam vaporibus acidis, (quorum ſaporem quilibet hôc modô Tabacum fumans haud obſcurè deprehendit) cum hujus exhalationibus ſimul ori ſeſe inſinuantibus dentibusque forſan haud parum nocivis tribuendum eſſe: Quàm probabilis autem hæcce etiam viſa fuerit conjectura, nolui tamen fidem omninò ipſi adhibere, niſi in nonnullis Aliis eôdem modô Nicotianam fumantibus ſimilem planè vidiſſem effectum; Cujus propterea mentionem hoc loci facere volui, gloriam ſuam interim

 ipſi

ipſi invento ejusque Nobiliſſimo Autori relinquens digniſſimam, exiſtimansque, niſi reſpectu dentium memorata exinde metuenda eſſet noxa, ſuppeditatam novam fumandi methodum Tabacophilis ut utilem valde, ſic quoque longe gratiorem futuram.

OBSERVATIO XI.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De Inſectorum Ovis ſine prævia maris cum fœmella conjunctione nihilominus nonnunquam fœcundis.

OVa, quæ vocant ſubventanea, ſterilia eſſe, neque pullos ex iis excludi, vel propterea hactenus omnes unanimiter ſtatuerunt, quod, quanquam in Ovo omnium omninò partium rudimenta contineantur, neceſſarius tamen cum eo maſculini ſeminis ſit contactus, utpote cujus beneficiô illa in actum deducantur, ac talem novi motus acquirant impreſſionem, quæ à ſolo mare in fœminam amplexus tempore transfunditur, & ſine qua ova neutiquam dici queunt fœcunda. An in quovis Animantium genere ſemper hæc ita ſe habeant, in medio relinquo; Neque enim in re tam ardua, ubi recta quidem Ratio in affirmativam inclinat, Experimenta interim de ſingulis tot viventium Creaturarum ſpeciebus ſumere, haud ulli datum eſt, certi quid aſſerere auſim, præſertim cum nec apud Autores, qui de Generationis Negotio ſuas hactenus communicârunt Meditationes, contrariæ Sententiæ multa invenire liceat teſtimonia. Scripſit interim paucis abhinc Annis Ingenioſiſſimus D. Stephanus Blancardus ad Celeberrimum D. Joh. Lud. Hannemannum (quorum utrumque tanquam Amicum ſincerum & optimum colo venerorque) ſe poſſidere Araneam, quæ quatuor annis peperit ova, ex quibus iterum araneæ ſunt productæ: Se tamen poſſe affirmare, quòd nullus maſculus adfuerit, ſemper tamen procreatæ ſint araneæ &c. Uti hoc proſtat Ephem. *An. 3. Dec. 3. Obſ. 45 p. 65.* Oppidô ſanè rara legenti mihi viſa ſunt talia, præcipuè cùm rationem locô citatô additam eſſe, nimirum omnia inſecta Hermaphroditas & utriusque Sexus haud potuerim comprehendere; ſcrupulusque conſtanter hactenus animo inhæſerit, etiamſi animal quoddam ſit hermaphroditicum genitalibusque inſtructum utriusque Sexus, haud tamen hinc aptum videri, ut in ſei-

ſe ipſum pro lubitu agat ac ea exerceat, quæ tam à mare, quàm fœmella ad congreſſum & fœcundationem requiruntur; Quanquam Clariſſimum Hannemannum, prout l. c. aliquatenus promiſit, hunc nodum doctè & pro more ſuo, aliquando fore ſoluturum, nulla mihi ſit dubitatio. Uti verò & ipſi Blancardianæ de Araneis Obſervationi fidem denegandi haud eſt animus, ſic, quò minùs id fiat, ſequentia me impellunt. Ante tres circiter Annos, ſub finem Junii, dum in horto meo intra mœnia hujus urbis ſito, obambulo, fortè fortunâ Chryſalidum (uti ita erucas prima vice in ovale ut plurimùm vel ſimilis figuræ corpus transformatas appellare ſolent) quædam ſpecies è foliis Ribeſiorum propendens, meo ſeſe offerebat conſpectui, colore fuſca ac quoad magnitudinem haudquaquam inter minores referenda. Ego, ut viderem, quale aliquando exinde proveniret animalculum, eandem ſub vitro in Ædibus ejuſdem horti abſcondidi. Circa finem Julii ejusdem Anni prodiit Papilio formoſus ex albo flaveſcens, hirſutus quodammodò & ſatis magnus, ſimilis fermè illi, quem curioſus ille quondam Medioburgenſium Pictor Joh. Gœdartus *Hiſt. Nat. inſect. Part. 1. Experim.* 33. delineat, niſi quod noſter illum magnitudine longè ſuperaret. Accuratè eum ſub eodem ſervavi vitro, ita, ut nullius animalculi conſortiô frui poſſet. Præteritis aliquot diebus copioſiſſimè edidit ova, quô factô paulatim tabidus factus vitâque exutus eſt. Cùm maſculum huic Papilioni haud adfuiſſe certus eſſem & propterea ejus Ova ſubventanea ac ſterilia eſſe judicarem, vix ampliùs eorum habui rationem, relictis interim iisdem oſcitantiùs & ſine omni cura ſub dicto vitro per totum tempus hyemale. Aſt præter opinionem rem aliter cecidiſſe, ultimi fermè Aprilis inſequentis Anni comprobavêre dies, quô tempore forſan poſt varios labores Ægrotorum ergò exantlatos, ad aliqualem in Horto tum Animi, tum Corporis quærendam quietem, jucunda veris me invitaverat aura. Properans igitur ad ædium conclave, in quo Ova ſub vitro antecedenti aſſervaveram annô, hoc in eodem adhuc ſitu deprehendi; Ad ipſa verò Ova oculorum vertens aciem, non quidem illa, ſed eorum locô minutiſſimas erucas intensâ conſpicuas nigredine huc illucve repentes obſervavi, quæ poſtea Microſcopiô luſtratæ, hirſutæ, & quoad omnes partes ſatis perfectæ conſpiciebantur. Fruſtrà equidem iis alimentum quæſivi, cùm, quodquod etiam ex diverſis plantis, fruticibus, vel arboribus apponerem, nullum tamen ad eorum videretur eſſe palatum; Unde quoque decenti ſuô caren-

tes papulô brevi expirârunt, hoc ſaltem atteſtantes, inſectorum Ova ſine maſculi cum fœmella edita conjunctione non ſemper exiſtere ſterilia.

OBSERVATIO XII.

Dn. D. JOHANNIS PETRI ALBRECHTI.

De

Iridis Solaris in planitie Terræ conſpectæ nonnullis Phænomenis.

IRidem Solarem in Terris nonnunquam viſam præ cæteris teſtantur Jacobus Rohault *Tract. Phyſ. Part. 3. cap. 17. § 31. 32.* & Excell. D. Chriſtianus Mentzelius *Ephem. Nat. Cur. Dec. 2. An. 5. Obſ. 134.* ubi de illa in prato quodam figurâ hyperbolicâ conſpecta agit, cujus Figuræ inſolitæ rationem à Doctiſſimo Mathemetico Dn. Jacobo Bernoulli, uti ibidem *An. 8. Obſ 144* explicatam legere licet, ſic inter alias Quæſtiones, quas laudatus Mentzelius occaſione iridis à ſe notatæ movet, & hæc *p. 276.* habetur, anne ſcilicet Iris Parabolica, vel Circulari formâ in planitie terræ ſe exhibere queat? Ratione illius experientiâ deſtitutus, nil certi affirmare poſſum; Ratione hujus verò, Iridis nimirum Circulari figurâ præditæ; quod Dn. Mentzelio hactenus obſervare nondum contigit, id fortè fortuna die quintô Julii, Anni præcedentis Oculis meis obviam factum eſſe, hiſce teſtari poſſum. Erat ſcilicet ipſa illa dies, quæ Civibus hujus loci quotannis Exercitij jaculatorij ergò ſolet eſſe ſolennis, cui Cœlô admodum ſerenô exiſtente uſque ad ſecundam Pomeridianam optima favebat tempeſtas, quô tempore Favonius ſubitò invaleſcens, ſuperioremque aëris regionem nubibus undiquaque obducens, eandem præter jaculatorum ſpem, utpote quibus illô die ſerenitate Cœli nil gratius eſſe poteſt, turbidam ac pluvioſam minitari videbatur. Neque vanas haſce fuiſſe minas, eventus docuit: Præterlapſò enim vix horæ ſpatiô, aſſiduos habebamus imbres, qui in magna copia ad ſesquihoram defluxêre, ubi verſus Occaſum ſerenitate gratiori apparente, Solis lumen craſſiores nubes diſſipare radiisque ſuis Horizontem illuminare iterùm cœpit, continuante interim ad notabile tempus in verticali nobis Cœli parte pluviæ quaſi ſtillicidiô. Commorabar tunc in ædibus Horti mei delectationis gratia exſtructis cum nonnullis Amicis, & ecce! dum præ feneſtra ſtans oculos verſus terram varii generis Arboribus conſitam

verto,

verto, Iridem admirandâ & ſolitâ colorum varietate ſatis ſpecioſam ſemicirculi figuram accuratè referentem, conſpicio; Jucundum ſanè ſpectaculum erat, videre elegantisſimum huncce arcum in terris, quem aliàs non niſi Cœlum verſus attollendo oculos cernere licet; Neque fermè dubito, niſi excelſus à tergo murus obſtitiſſet, deficientem Semicirculum æquè ac illum quem terra monſtrabat, Iridemque ſic completam rotundam à nobis viſam fuiſſe. Exornavit dicta Iris Horti noſtri planitiem ultra quadrantem horæ, quamdiu ſcilicet tenuis continuabat pluvia, quâ deſinente cœloque poſt disſipatas nubes magis ſerenô iterùm exiſtente, paulatim colorum varietatem exuebat, relictâ ſaltem ad tempus obſcurâ quâdam flavedine, quæ ipſa tamen conſpectui noſtro paulò poſt ſe ſubduxit. Cæterùm notum eſt, Neotericos Phyſicos ſtatuere, quòd duo homines unam eademque Iridem nunquam videant; Quia enim guttulæ imbrium coloratæ ſub certo angulo circa axem viſionis conſpiciuntur, duobus verò hominibus differentes illi axes offeratur Iris: Quæ omnia uti prolixiùs explicat ſupra laudatus Rohaultius *l. c. ſ. 21.* Sic veritatem hujus aſſerti, noſtra Iris egregiè ac oculariter planè confirmavit: Cùm enim loca huic confinia bene notâſſem, (id quod ob præſentes Horti Arbores commodè fieri poterat) quoties ad unum vel alterum paſſum progrediebar, toties, prout greſſum vel ſiniſtrorſum, vel dextrorſum, vel aliter feceram, in alio loco Arcus noſter conſpiciendum ſe offerebat, qui tamen repetitâ priori ſtatione priſtinum iterùm occupâſſe ſpatium deprehendebatur. Haud ſine admiratione plures mecum idem viderunt Amici, evidenti & oculari hâcce demonſtratione ſatis convicti, quòd Iridem quisque peculiarem intueatur.

[*Hildeſiâ Auguſtam Vind. d. 11. Januar. A. 1701. miſſæ.*]

OBSERVATIO XIII.

Dn. D. JOHANNIS CASPARI GRIMMII.

De

Delirio jocoſo & ridiculo, ex nimio abuſu Spiritus frumenti compoſiti.

ANnô 1700. Menſe Septembris, Rhedarius quidam, mediæ ætatis vir, luxuriei, & imprimis Baccho, à multis retrò annis deditus, epotavit intra quatuor horarum ſpatium cum alio Compotatore inſigni,

 libras

libras tres Spiritus frumenti compoſiti ſeu Aquæ vitæ; Quô factô Hercules iſte in potando, abituriens procumbit humi, omnibus ſenſibus prorſus deſtitutus, & cùm hunc ſtrenuum potatorem nemo prætenverit ob noctem ingruentem, pernoctavit ibidem ſubdiô quaſi ſemi-mortuus: Manè expergefactus, domum redeundo, hunc ipſum domeſtici obſervârunt in ſummo caloris æſtu, cum vomitu inſigni, quare vocatus, ipſius pulſum deprehendi valdè robuſtum cum inſigni ſpirituum ataxia, hinc venam in brachio ſecandam curavi, ipſe autem potator erat ferè citra omnem rationis uſum. Alterô die erat veſtibus indutus, hinc inde in hypocauſto oberrando ſaltabat, monetas in arena diſperſas digitis quærebat, Grumeniſecas in domo ipſius reconditos, uti ſibi imaginabatur, maxima cum induſtria inveſtigabat, tibiis canendo & ſemper jocoſa proferendo cachinnabatur, imò quod maximum, tempore maximè pluvioſo excurrebat per plateam, & tanti erat roboris, ut ipſum tres viri aliàs quadrati & robuſtiſſimi, domum reportare vix valuerint, lectum petere nolebat, quod inibi exerceretur actus venereus à duobus perſonis ſibi notiſſimis, hinc ſæpiſſimè digitis monſtrabat, an nemo videret, quid in ipſius lecto ageretur. Phœnomena hæc delira continuavêre per integrum quatriduum, dies noctesq́ꝫ, ſine omni ſomno ac quiete; Intra 14. tamen dierum ſpatium priſtinæ ſanitati plenariè reſtitutus fuit, per venæſectionem ter in largiore quantitate inſtitutam, & per Medicamenta nitrata in majori doſi exhibita pro orgaſmo ſanguinis enormiore compeſcendo.

[*Lipſiâ Auguſtam Vind. die 14. Jan. 1701. miſſa.*]

OBSERVATIO XIV.

DN. D. SAMUELIS LEDELII.

De Curioſitate Sileſiaca.

TEmpore Majali plures dari homines, qui cum butyro & pane tenellas herbas, utpotè rutam, abſinthium, lupulum, matricariam & plures alias miſcent, locoq́ꝫ præſervativi matutinis horis comedant, notum eſt in noſtris oris, & ni fallor, etiam alibi. Hoc autem aliquid novi eſt, quod ſubjungo: Quidam noſtrorum Nobilium loco harum herbarum aſſumunt ſementem, die Saat, & inſtar præſervativi æſtimant. Eſt aliquis, qui ſingulis fermè ſeptimanis no-

vum

vum ſemen jubet ſpargere in certam aream huic rei deſtinatam, ut eò diutius ſementem habere queat ad continuum uſum. Annon aliquid vani ſubſit, hæreo; mundus regitur opinionibus. Quoad nutritionem aliquid concedendum eſſe, non diffiterer, ſi nempe nimis curioſi eſſe vellemus, utpote, quia in ſemente principium ſecalis, & conſequenter panis latet: ubi autem præſervatio à morbis in ſemente hæreat, non capio.

SCHOLIUM.

QUamvis aliquid vanitatis hîc ſubeſſe, cum Nob. Dn. Authore mihi perſuadeam, primo tamen iſti ſecalis germini medica virtus denegari nequit; à quacunque demum cauſa arceſſere illam debeamus. Siquis crudiores in eo contentas particulas, dum ventriculo ingeruntur, fermentationem aliqualem ſubire, atque ita viſcidiores ibidem alibique in corpore latitantes humores una commovere, alterare atque educere dixerit, fortaſſe non erraverit. Quin & nephritico adfectui obnoxiis, ab eadem fortè cauſa, præſervandi auxilium illud ſuppeditare, experimento Clar. *D. Baldaſs. Timæi à Guldenklee* conſtat, qui ſecretum ſuum, præter anſerinæ, etiam ſecalis ſuccum ſuum eſſe, in *epiſt. & conſil. med. lib. 3. epiſt. 32.* innuit, quem videlicet nomine Lecaſes per literarum transpoſitionem occultat. Aquam etiam ex adoleſcente ſecalino gramine in B. M. deſtillari, inque hepatis, renum & veſicæ intemperie calida, calculoq; pellendo efficacem deprædicari, *Jac. Theodorus Tabernemontanus in herbario ſuo* memorat; ut taceam, apud eundem embamma, ex ejuſdem graminis ſucco, aliisq; rebus paratum, adpetitui excitando dicatum produci.

[*Luc. Schrœck.*]

OBSERVATIO XV.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII,

Ex Germinatione nuclei è malo, in ventriculo, mors.

VUlgatum dicterium eſt: nihil dicitur, quod non prius fuerit dictum, idem dicit & mea obſervatio, mutatis tamen aliquantulùm circumſtantiis. Obſervatio 9. Decur. 1. Anni 3. meminit è Kirchero, arundinis, in fundo ſtomachi Elephanti radicati, in folia effloreſcentis; Item Ruſtici, tria prunorum oſſicula nucleis recluſis germinantia, vomitorio dato, ejicientis. His addo hoc: Thomæ Hunnen-

nenbergers, Paſtoris in Königswalda Soror, diu ægrotaverat, variis nil juvantibus Medicamentis. Poſt obitum aperto cadavere, in ventriculo Nucleus mali repertus & viſus, qui germen ad digiti longitudinem protruſerat. Lehmann im Schauplatz des Meißnischen Ober-Ertz-Gebürges / pag. 938.

[*Miſſæ Grunberga Sileſiorum Norimbergam d. 22 Jan 1701.*]

OBSERVATIO XVI.

Dn. D JOSEPHI LANZONI,

De

Morte ex ſcabie malè curata.

CAutè ſcabioſos medicandos eſſe, ait *Acad. Leopoldinæ curioſ. decus. Amicusque meus ſemper colendus, Dn. D. Marcus Gerbetius, in Obſervat. 167. Decur. 3 Ann 2 pag. 254.* & aliqua ibi exempla morborum à ſcabie intròpulſa ortorum affert, ad quam obſervationem curioſum lectorem remitto brevitatis cauſa; Addere ſolummodò hic mihi inpræſentiarum liceat, Militem quendam me nuperrimè obſervaſſe Annorum ætatis 41. temperiei melancholici fæda ſcabie laborantem, qui poſtquam ab Agyrta quodam Bononienſi, incognito unguento unctus fuiſſet, à ſcabie mundatus eſt; Mox febris maligna eum invaſit cum delirio, convulſione, ac urinæ ſuppreſſione; & hinc die morbi quinta vivere deſiit; cautè ergo ſcabiem medicandam fore, doceat hæc tragica Militis noſtri hiſtoria, & nec temerè impoſterum credendum Agyrtis ac Circumforaneis, qui absque methodo, ac Doctrinis, homines è medio tollunt.

OBSERVATIO XVII.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI,

De

Mania in Cæco ex nimio Puellæ amore.

ASprum, & Codrum cæcos amantes, irridet *Martialis*, primum in lib. 8. epigr. 49.

Formam planè, ſed cæcus diligit Aſper.

& alterum in lib. 3. epigr. 15.

Plus

Plus credit nemo, quam tota Codrus in urbe &c.

Qui cæci amarunt illas quas formoſas eſſe audierunt, & crediderunt; ſed non viderunt noſtris hiſce temporibus etiam Cæcum vidi ego, ut cum Satyrico loquar, *qui nunquam viſæ flagrabat amore puellæ*, & tam vehementer eam amabat talique flamma cupidinis torquebatur, ut cum illi eam negaſſent Parentes nubendam, tanto affectus fuerit dolore, ut brevi maniacus factus, intrà quatuor menſium ſpatium, macie confectus, obierit.

OBSERVATIO XIIX.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De

Phthiriaſi oleo olivarum curata.

RAra multa, & curioſa de phthiriaſi collegit Dn. D. Schröckius, Acad. Nat. Curioſ. Præſes digniſſimus, in ſuo additamento ad Obſervat. 39. D. Johan. Heluigii, pag. 146. ubi inter alia, refert oleo ligni corylini pediculos fugari juxtà *Stockeri* experimentum. Ego etiam fateri poſſum Adoleſcentulam me nuper curaſſe à Phthiriaſi, ſolo balneo olei olivarum; nudam enim bis in die in vaſe capaci dicti olei imponendam curavi. Sicque octo dierum ſpatio, perfectè ſanatam vidi, absque alio ullo neque interno neque externo præſidio.

OBESRVATIO XIX.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI,

De

Venæ ſectione in gravida absque ulla noxa unoquoque geſtationis menſe celebrata.

VEnam ſecari poſſe tutò in gravidis, docet inter alios medicinæ Magiſtros nunquam ſatis Laudatus Dn D. Chriſtianus Helvvichius Practicus Uratislavienſis feliciſſimus, Ac. Nat. Cur. Collega eruditiſſimus in obſervat. 189. Dec. 3. An. 5. & 6. pagin. 437. ubi inter alia doctè ab ipſo narrata refert, in Gravida venæſectionem celebratam fuiſſe ſinè ulla moxà bis, ultimis geſtationis menſibus; quare circà hoc quod nuperrimè egomet obſervavi in mea exercenda praxi enun-

ciabo : Erat mulier plethorica Annorum ætatis 29. ſarcinatoris cujusdam noſtri Ferrarienſis conjux; quæ bis abortum paſſa, tertio, & quarto geſtationis menſe, tandem impprægnata,auxilium petit; quocirca juſſi quovis menſe venam aperiri in brachio, modo dextro modò ſiniſtro alternative ; ultimis autem menſibus in manu ſalvatellam incidi curavi; & ſic juſto tempore peperiſſe puellum robuſtum ac vegetum; qui nunc ſanus vivit cum matre, quæ illum lacte proprio,(ut vera Genitrix debet,) enutrit.

OBSERVATI XX.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI,

De

Cachexia cum hydropis principio , ulcere in crure à natura aperto ſanatâ.

RUſticum quendam Annorum ætatis 46. Obſervavi , qui omiſſis exercitiis, arthritide laborare incepit , una cum obſtructionibus utriusque hypochondrii & præſertim dextri, & in ſiniſtro latere ob tumorem lienis difficulter decumbebat ; huic facies non nihil tumida erat cum colore lurido ; aderant & manuum , brachiorumque emaciatio, urinarum cruditas , rugitus ventris , febriculæ errantes, veſpere præſertim ingruentes , uſus aere aquæ corruptæ vaporibus inquinato, nec ſolis orientis radiis expurgato ; quæ omnia cachexiæ erant indicia , majorisque mali ante-ambulones, atque incipientem hydropẽ minabantur, cui accedebat jus hæreditariũ,eo enim morbo parens mortis fata ſubivit, Natura verò , quæ ſola morborum eſt medicatrix, ſponte in Crure dextro ulcere fædo , magnam ichoroſæ lymphæ quantitatem quotidiè amandavit, ſicque intra menſem ſanus evaſit ; & nunc ſanato ulcere bona fruitur valetudine,

OBSERVATIO XXI.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI,

De variis liqoribus infuſis in venas variorum Animalium, & circa hæc obſervatis.

CAnem ad tabulam ligatum ſe accepiſſe ait Clariſſ. Baglivus in Romano Archilycæo Anatomes Prof. noſtri amiciſſimus, in ſua tertia

tia diſſertat. de experim. anatom. pract. pag. 104. ipſique jugularem dextram aperuiſſe & infudiſſe in illam uncias duas ſpiritus vini rectificati, ſicque canem vix peracta ſyringatione expiraſſe adhuc ligatum; Nos autem nonnullas ſimiles infuſiones fecimus, & quæ obſervavimus nunc candidè exponemus:

I. Cani duorum Annorum, ſano, venam cruralem ſiniſtram perforavi, ac ſiphunculi ope vini optimi unciam unam in ſanguinem injeci, & ligato vulnere liberum reliqui; qui ſtatim hùc illùc inordinate currere cœpit, inde evomere; & poſt breve temporis ſpatium, alvum exoneravit & quod notabile fuit, ſudore omninò perfuſus, in terram ſe projecit, ſomnoque alto correptus, duorum dierum ſpatio dormiendo abſque cibo ac potù vixit; poſteà expergefactus latravit, comedit, minxit, nuncque ſanus vivit, ut anteà.

II. Canem juvenem, & ſanitate optima fruentem ſuper tabulam vivum more anatomico ligavi; & ei aperta vena jugulari dextra; in ſanguinem per ſyringam infudi Spiritus Chalcanthi unciam unam, & vix peracta operatione, canis emortuus eſt; aperto cadavere totum ſanguinem nigri coloris, ac coagulatum in arteriis, ac venis obſervavi; viſcera cœtera alioquin ſana erant.

III. Aſello aperui venam cruralem in eamque infudi Spiritus Cornu Cervi ℈j. permixtum cum aqua roſarum ad unciam unam; ligato vulnere aſellus ſe contorquere cæpit, poſteà copiosè urinavit; nunc vero ſanus eſt.

IV. Felem bene ligavit Ruſticus quidam & mihi ligatum attulit, cui ego aperta vena crurali dextrâ propè inguina, per ſyringem infudi, ſpiritus ſulfuris guttas V. in aq. vit. com. ℥ij. ligato vulnere novem horarum ſpacio expiravit; aperto cadavere, nigræ maculæ in hepate, liene, pulmonibus aliiſque viſceribus aparuere; & cruorem in vaſis omnibus congelatum, imò veſicam urinariam non ſero, ſed ſanguine plenam fætido, obſervavi

V. Cuniculo ad tabulam ligato aperui jugularem dextram, infuſaque in eam drachma una Spiritus Salis dulcis, vix peracta Syringatione, Cuniculus adhuc ligatus expiravit, quô aperto ſanguinis coagulatio in pulmone tantum eſt obſervata; & in aliis locis, ſanguis erat omnimodè diſſolutus; Cæteræ partes erant ſanæ &c.

VI. Aquam ſimplicem pluries infudi in venas variorum canum; omneſque ſani evaſerunt; in uno cane Spiritus nitri eſt infuſus, & mortuus eſt, in alio Spiritus ceraſorum nigrorum, & ſanus evaſit,

in duobus, ſpiritus fuliginis, & primus poſt quinque horas eſt mortuus; alter poſt duos dies, diris cruciatus vomitibus, extinctus eſt; in uno Cane infuſa aqua Cinnamomi, dementia, cæcitas, ſurditas, ac rabies obortæ ſunt, quibus poſt hebdomadem mors ſucceſſit; in alio autem Cane, eadem aqua Cinnamomi injecta, nihil mali præter vomitum peperit. In ſue quatuor menſium Spiritus Terebinthinæ infuſus, necem intulit, qui tamen infuſus in venam Cruralem Canis venatici nihil mali attulit; notavi verò Spiritum tartari, vitrioli, & ſalis ammoniaci infuſum in venas animalium, ſemper mortem effeciſſe, quod etiam ſolo Sanguinis attactù oleum Tabaci intrà paucas horas fecit.

(*Ferraria Auguſtam Vind. d. 30. Jan. An. 1701. miſſa.*)

OBSERVATIO XXII.

Dn. D. ERNESTI SIGISMUNDI GRASSII,

De

Venæſectione imminente Partu ſalutari:

PRofuſionem Sanguinis humani, qua nec in Pleuriticis indigeo, quamvis haud facile admittam, in Gravidis tamen Venæſectionem cum aliis in Arte & Prudentiâ Medicâ verſatis & conſpicuis viris ſæpius perneceſſariam judico. Experientiâ enim non ſolummodo ſed & ratione conſtat, quod beneficio hujus ſubſidii multi præcaveantur Abortus. Sed cùm raro Medici conſilium juſto tempore requiratur, hinc nec ſemper occaſio ſuppetit, Venæſectionem eo, quo magis expediebat, tempore adminiſtrandi. Casûs ergo quandoque contingunt, unde neceſſitas ſuboritur ejusmodi ferre ſuppetias tempore etiam alias plane inſolito.

Horridum ipſis gravidis eſt Symptoma eruptio Sanguinis uterini, quod, ni tempeſtivè remittat, ſanguinis miſſionem omninò depoſcit. Proſtant exempla in Praxi varia, ex quibus hac vice occurrit, quod Fœmina nobilis annorum 32. ſeptimô menſe gravida largiorem imò enormem Uteri hæmorrhagiam Anno 1687. fuerit experta cùm febrili calore & doloribus abortum minitantibus. Adhibita remedia nonnihil remiſſionis ſed inconſtanter adferebant; ideoque cùm tandem fluxum, vivo ſanguinis obſtetricis indicio non ex

ipſo

ipſo utero ſed inferius cùm impetu ſcaturiente, amplius cœrceri neſcium, dolores quoque intenſiores atque continui comitarentur, periculoſus hic rerum ſtatus tandem ſectionem Medianæ in brachio ſiniſtro nolentibus licet extorſit, quâ peractâ, licet nec tum ſanguineus fluor ceſſaret, tamen ab anguſtiis, quibus afflicta tenebatur, præcordialibus Parturiens alleviata, poſt paucas horas præmaturum, qui præcaveri nequibat, partum fœtus vivi quidem, ſed ad 12. circiter horas ſaltem vitalis, feliciter abſolvebat, ceſſante mox hæmorrhagiâ. Succedentium verò Lochiorum quantitas ideò haud minor fuit ſed in quantitate ſolitâ, quamvis ante excluſionem fœtus tantam ſanguinis jacturam jam feciſſet Ægra, quæ ſuperato puerperio hoc infauſtô incolumitatem priſtinam recuperabat.

Anno 1699. Alia menſe ultimo partui legitimo vicina, terrore ſubitaneo perculſa, in eandem hæmorrhagiam incidebat. Tumultûs hujus interni majorem progreſſum haud tutò expectandum eſſe ratus, in brachio dextrô ſanguinis miſſionem moderatam fieri curavi. Ægra ſic quietior quidem reddita, ſed horam vix tranſegit, ubi dolores partûs genuinos ingruere & tantâ conſtantiâ augeri ſenſit, ut paulò poſt gemellos feliciter in lucem ederet, alterô quidem poſt unam vel alteram horam iterum decedente, ſed altero adhucdum ſuperſtite & vegeto, ipsâ vero matre ſalvâ manente & incolumi:

Venæ ſectione itaque Matres in præſentaneo verſantes periculo ſervatæ, ipſique infantes ab imminente in clauſtro materno ſuffocatione vindicati, in tam ancipitem vitæ tenellæ aleam forſan haud præcipitati, ſi medio geſtationis tempore maturè ipſis fuiſſet proſpectum.

(*Javerâ Siles. Auguſtam Vind. d. 11. Febr. An. 1701.* miſſa.)

OBSERVATIO XXIII.

DN. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Febre quartana Curata; ejusque infallibili remedio.

QUæ antiquorum induſtria penetrare nequivit, hæc recentiorum ſagacitas penetrat, & perſanat. Febris quartana & hydrops ſuperioris ſeculi Medicis ſcandala & larvata monſtra dicta ſunt,

quibus nos larvam deponimus, & ita infallibiliter curamus. Ego perplures quartanâ laborantes ſic reſtitui:

℞. Salis abſynth. Cent. min. card. bened. Tartari Vitriolati â Gr. Viij lapid. Cancrorum præparatorum Gr. XV. hunc pulverem aliquoties ante quarti vel quinti Paroxyſmi inſultũ dedi, de in ℞. chin. chin. (vel rad gent) theriac. Andromach. â ℥X. ocul cancrorum præparat. ℥ij. ebor. ℥iij. f. cum ſ. q. ſyr. de abſinth. electuar. dividatur in X. partes æquales. Sex doſes unâ horâ ante Paroxyſmum ſucceſſivè dandæ, reliquæ verò quatuor, ſervatâ 10. diebus quiete, ſumendæ, & cedet febris certiſſimè, nec amplius recidiva metuatur.

SCHOLIUM.

MUltarum febrium intermittentium ſtato tempore recurrens paroxyſmus, ingenia torſit; varii varias produxere cauſas, ego Salvâ aliorum authoritate dico, quòd perturbata, ſanguinearum plus æquò acido-tartarearum particularum miſtio Spiritum archeum in ventriculo eò usque moleſtet, donec quarto die quaſi ſuppreſſus ſuam vim elaſticam in ſanguinis circulo promovendo exerere nequeat, Sanguis tum in majoribus, tum in minoribus venis ſtagnare incipiat, quæ ſtagnatio frigus, quia omne frigus in quiete, inducit, poſtquàm autem Spiritus archeus ſtagnantem ſanguinem perterebravit, ſanguinem in plus æquo citiorem motum, tunc corpus caleſcere, quia omnis calor in motu conſiſtit, movit; & ſic Paroxiſmorum invaſiones fieri conſueverunt.

Si autem plures particulæ in maſſa ſanguinea ex vitioſa chylificatione communicatæ reperiantur, & frequentius Archeum impetant, fit, ut febres quartanæ, tertianæ & quotidianæ duplices contingant, prout ſcilicet p. n. in ventriculo acido-tartareæ particulæ degunt, & hæc quartanam, alcalicæ, lixivioſæ tertianam, viſcidæ, ſalſæ quotidianam febrim inducunt. Siquidem non ſolum fermè morborum omnium, verum & febrium fomitem reſidere in ventriculo noverint ii, qui multoties procurato vomitu meliorationem animaduertêre. Hinc nullâ memoriâ moriendus Excellentiſſimus Dn. D. Fiſcher / Salisburgenſis Archiepiſcopi Conſiliarius & Archiater, qui inſtar vade mecum vomitoria ſecum habuit, illaque plurimis ægrotis non ſine exiguo ſolatio porrexit; vidi quendam fidicinem, qui manè fruſtum frigidæ Carnis vitulinæ ingeſſit, moxque febrim

febrim quartanam contraxit, cui obviam eundo varias à variis accepit medicinas, aſt in caſſum, donec tandem ego in illo loco degens, carens omni alio medicamine, pulverem rad. gent. cum butyro recenti ſumendum ſuaſi, inſuper me inſcio vinum abſynthites bibit, quo ſumpto vomitum habuit, illamque per unius anni ſpatium in ventriculo reſidentem particulam carnis vitulinæ ejecit, quid non Radix gentianæ in his & ſimilibus affectibus præſtat? habet, de qua glorietur Germania, Chin Chinam Chinenſibus relinquendo. Quare non poſſum ſat mirari, quî aliqui in Medicinas exoticas ferantur, putantes, non æquè noſtram, ac alienam terram ſaluberrimam ferre medicinam, cum tamen DEUS Ter. opt. Max. cuilibet Provinciæ, ſpecialiter endemiis morbis oppreſſæ de neceſſariis providerit.

Ad objectionem (non una fert omnia tellus) reſpondeo non fert ſibi inutile, concedo; non fert ſibi utile & neceſſarium, nego; Germania in ſpeciè Carinthia plurimum fert gentianæ, qua caret China, ad quid ergò ſunt entia ſine neceſſitate multiplicanda?

OBSERVATIO XXIV.

DN. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSHNIGG,

De Hydrope Anaſarca Curato.

ANNO præterito in alpibus Styriæ conveni ruſticum per totum tumentem, ut vix ob genarum tumorem, apparerent oculi, & vix ob abdominis, ſcroti & pedum tumorem incederet, cui ſuaſi ut radices gentianæ in taleolas ſciſſas cum aliquibus granis juniperinis ſuper ignitam tegulam ut proiiceret, & panno vel linteamine tectus, fumum corpore exciperet, ac crebrius tegulam aceto aſpergeret, qui, hoc per paucos dies continuato uſu, detumuit, & ſanus venit gratias acturus. Huic non abſimilem, niſi, quòd locò radicis gent. accipiat rad. ebuli, modum tradit Illuſtris Jonſtonus in ſyntagmate Med. pag. 960. Hæc eadem cura me ipſum ex faucibus mortis eripuit, qui Græcii in ſtyria, majori ſyntaxi dum puer operam dabam, quartana febri laborabam, ex qua imperitè tractatâ, in totius corporis tumorem incidi, ſed, DEO ſint gratiæ infinitæ adhibitâ hac Curâ in hodiernum incolumis vivo.

OB-

OBSERVATIO XXV.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Podagra Curata.

NOvi duos, quorum unus cujusdam podogra laborantis ocreas dono accepit, alter ſimili miaſmatê affectas, in foro ſcrutario ſibi comparavit, qui uterque paulò poſt indutis ocreis in crudeliſſimos Podagræ cruciatus raptus eſt, ut miſeri quid agerent, cum eis pane veſci ex labore incumberet, neſcirent, multis doloribus torti ſolamen quæritantes in non procul undique à ſtabulo æquorum, vaccarumquè collimantem lacunam pedes, manusque immiſerê, & enl ſenſerê levamen, iterarunt aliquoties, & diſparuit crudeliſſimus ille artuum hoſtis, podogra & chiragra. Stercus Vaccinum, equinum, in arthriticis & Podagricis affectionibus Excellentiſſimus Paulinus in ſeiner Dreck-Apothecken / pag. 170, celebrat.

OBSERVATIO XXVI.

Dn. D. JOHANIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG,

De Febre Petechiali Curata.

AD cauponem vocatus, & maritum & uxorem lecto affixum reſpiratione perdifficili, pectoris anguſtia, perturbatione & inquietudine ſummâ affectum, maculis plus lividis quam rubris undique ſtipatum inveni, uterque tantâ malignitate ſcatebat, ut totalem viſionem deperdiderit, hîc, cum tardè vocatus, nec laxare, nec Venam ſecare potui. Quare præmiſſo enemate, hanc potiunculam, quam Doctiſſimus D. Sorbaith, in ſua Praxi fol. 316. mille manibus laudat, propinavi: ℞. Decoct. rad. vincetox. & leviſtic. cum M. fol. Galeg. fact. ℥iiß., ſyr. de ſcord. ʒß., elect. Diaſcord. Fracaſt. ʒij. pulv. pannon. rub. ℈j. m. f. pot. hanc primis 2. diebus mane & veſperi iterare juſſi, & citra omnem humanam ſpem convaluerunt.

OB-

OBSERVATIO XXVII.
Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.
De Febre maligna muſica curata.

NOſco Virginem perquàm bellam, quæ ex nimia ſaltatione febri maligna correpta eſt, ad nullum ſibi datum medicamen melius, ſed imò deterius habuit, ut omnibus proxima exitio videretur. Parens de ſuæ chariſſimæ prolis ſalute ſollicitus, omnia quæ ſalubria autumabatur, adhiberi curavit, ſed fruſtra, poſtremo incidit ei, puellam nil muſicâ magis amâſſe, quam ut jamjam ab æterno imminente ſomno excitaret, convocat integrum chorum, & eum antè ægrè decumbentis lectum ſiſtit, qui variis modulaminibus triſtem Archeum adeò exhilaravit, ut depoſito delirio & inquietudine ſomnum capere cœperit, hoc per ſex horas tracto, expergiſcitur ſibi præſens, de nullo, quàm ventriculi dolore conqueritur, & quia furibundus & triſtis Archeus pacatus fuit, multumq; caloris remiſit, poſtridie ſumſit Aq. laxat. Vien. ℥iv. dejecit aliquoties; nunc ſana, proximè Connubio danda expectat ſuavitatem muſices.

Simili Febri affectam filiam pulcherrimam, quæ ad melius vergebat, mater potu frigidæ aquæ occidit, quem Medicus dare ſummopere inhibuit, attamen mater plena amore filiæ noctu ſurgit, & propinat hoc venenum, ſpiritum Archeum ex integro coagulans & fixans.

OBSERVATIO XXVIII.
Dn. D. JOHANIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.
De Alvi adſtrictione contumaciſſima curata.

HAbui Fr. Capucinum curandum, qui ex potu nigræ cereviſiæ, fortè non benè defecatæ, in Colicos dolores incidit, hos ſedatos contumaciſſima conſtipatio ſecuta eſt, deniq; clyſterem & laxationem ſprevit; hæc in nonum diem duravit, inter quod tempus aliquoties excrementa per os evomuit, circumſtantes Ileum futurum augurabantur,

bantur, nonnulli jam præſentem, ego tamen non omnimoda ſigna volvuli adeſſe credens, ideoq; ſpe aliqualiter fretus, curo fieri ex Butyro recenti, quod nunquam in aquam devenit, & aliquibus vivis cancris conquaſſatis, unguentum, hoc inunxi umbilici regionem, & ſuper totum abdomen in lacte vaccino coctum manipulum filorum appoſui, inq; horæ ſpatio quater repetii, & ſic alvus ſoluta eſt, excrementum totum quaſi pulveriſatum nigricans excrevit, hoc ipſomet remedio & alium cereviſiarium poſtquam 11. diebus conſtipatus, feliciſſimè reſtitui.

OBSERVATIO XXIX.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHIGG.

De Iſchuria renali curata.

HAbui ſub mea cura plethoricum quendam, ut & phlegmaticum, qui uterque Iſchuria renali pertinaciſſima laborabat; quod malum nec V. S. nec clyſteribus, nec adhibitis in- & extrinſecus medicamentis cedere voluit, imò ſi quod introſumtum, mox vomitu iterum ejectum fuit. Malo itaque in uno ad 14. in altero ad 17.mum diem durante, quo tempore nec gutta urinæ exivit, Balneum aquæ dulcis fieri, eiq; inſidere ægrotos curavi, quo tempore ſimul acidulas, quas Exc. D. Gründel in Roitſchocrene ſua doctiſſimè deſcribit, propinavi, & quidem interpolatim; primi quatuor quadrantes per vomitum rejecti ſunt; nihilominùs alios ſucceſſivè propinavi, donec inter potandum vix non exanimes facti, & quaſi naturâ reſolutâ uterque copioſè urinare cepit.

OBSERVATIO XXX.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSHNIGG.

De mirabili Piſcatione

IN mea patria, ad montem Pohanska gora, in Styria, ductus atq; ad piſcationem invitatus fui, ubi in cacumine montis lacus quidam piſcibus uberrimus conſpicitur, in quo piſcari cepimus, & quamprimùm

mùm primus piſcis hamo captus fuit, caudam ei piſcator demordit, iterumq; in aquam projecit; & cur hoc faciat, cum ex eo eſſem ſciſcitatus? repoſuit, ut ſciam, quouſque mihi piſcari liceat, quamprimum enim piſcem demorsâ caudâ captam, ceſſare cogor, ſecus exorirentur imbres, grando, &c. Ille verò piſcationem ulterius proſecutus eſt, qua centum & quinque piſces cepit, quorum ultimus ille fuit, cui caudam dentibus demordit; quo viſo, à piſcatione deſtitit. Ego fabulam mihi narrari putans, rogavi, ut hanc ipſo facto confirmaret; qui petitioni meæ indulgens piſcari perrexit; ſed vix hamo injecto, magnus ſtrepitus in aqua fuit auditus, nubes ex aqua ſurgere, copioſiſſimumq; imbrem, nivem, grandinem, tonitru emittere expertus ſum, & ſic meam curioſitatem timor exin mihi incuſſus inque fugam me adigens, largè compenſavit. Arguo id ex quodam implicito pacto dæmonis fieri, & hoc, qui primò in eo lacu piſcari cepit, feciſſe. Liceat & hoc addere, non procul ab illo monte alium altiſſimum eſſe, ſanctæ Urſulæ dictum, à templo Sanctæ huic dicato, quod in cacumine ejus viſitatur. In hoc circa feſtum S. Jacobi in quadam religioſa peregrinatione cum eſſem circa medium montem nubes erant aeræ denſiſſimæ, circa nos verò in cacumine ſumma ſerenitas & Solis radii caliſſimi, in illis verò nubibus tempeſtas exorta, & fulmina ſurſum fibrata, ut in templo, me præſente, ſeptem perſonæ fulmine tactæ obierint.

[Rieda Auguſtam Vindelicorum d. 18 Martii A. 1701 miſſa]

OBSERVATIO XXXI.

Dn. D. GEORGII DETHARDINGII, Fil.

Ex

Anatome lithiaſi laborantis & infelici ſectione defuncti.

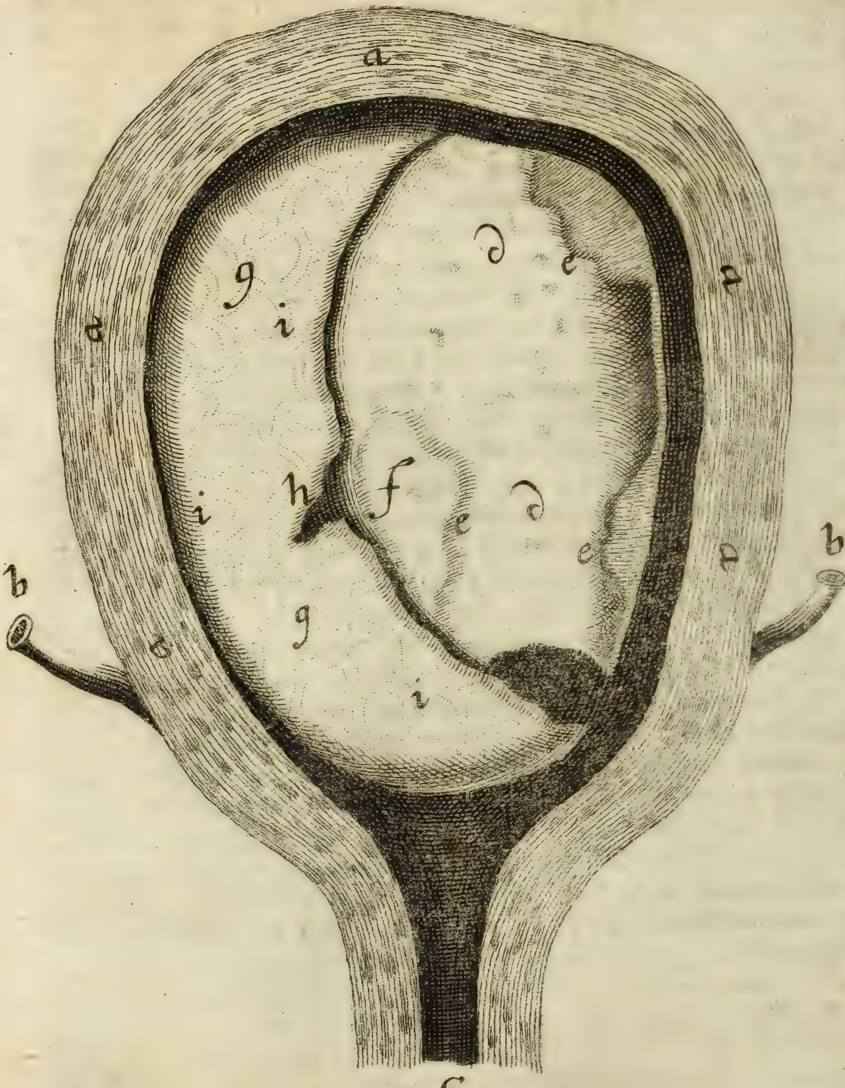
VEl ex omni parte, Veſicæ calculo laborare tremendum eſt morbi & cruciatuum genus, ſive locum ſpectes, commodus ſatis eſt pro majori ejus incremento, id quod juga particularum ſeſe illi applicantium, continuò parit; ſive ſymptomata cogites, ſunt dolores intenſiſſimi, urinæ ſtillicidium moleſtiſſimum, agrypnia frequens, ſive eventum mediteris, cruciat non enecat, affligit non opprimit, lenta modo tabe corpus deſtruit; ſive medelarum genera conſideres, deſiderantur lithontriphica, liquores, qui in Veſica illum frangant, poſtulatis Medicis annumerantur, ſectio ipſo morbo gravior & periculo-

 ſior,

ſior. Imò ſi & hæc admiſſa ſucceſſu deſtituatur, argumenta ex triplici conſolationum genere petita, nec animum miſeri, nec corpus recreant, non niſi terribilium terribilisſimum ſolatio eſt. Confirmet modo dicta vir 36. circiter annorum è plebe natus, qui per ſexennium ex calculo Veſicæ laborans, varia decantata medicamenta ſaxiſtaga ſine fructu abliguriverat, quando appuliſſe reſciſcens, Operarium Batavum, ſe calculos methodò planè recenti, tuto, citò, ſi non jucundè ſecare noſſe gloriantem, ſpem remedii omnem in Lithotomia quærere & hujus duris ſe manibus curandum committere intenſisſimis cruciatibus tandem perſuadebatur. Die hinc negotio huic ſtata, præſentibus & Medicis, quos invitatos inſuper lubido inceſſerat, novum ſpectandi ſectionis modum, & Chirurgis, animo ultra proſapiam magno ſe ſectioni ſubmittit, nec minori animo Lithotomus, haud quamvis Methodo illa nova ſeu per nates (nec enim in quibusvis individuis hanc ſuccedere regerebat) ſed cum apparatu, ut audit, majori illam aggreditur, vias parat calculo largisſimas, eundemq; quem adeſſe digito explorabam ad prodeundum ſollicitat admodùm, ſed incaſſum: adeò calculi moles apprehenſionem, durities contritionem cedentibus forcipibus negabat omnem, tantum multis moliminibus fragmentum extrahebat, primum pollicis articulum æquans. Duraverant irriti hi conatus ultra quadrantem horæ, & Lithotomus molem calculi & carnoſitatem quandam in Veſica obviam, ſua molimina irrita facere videns, ac conquerens, re infectâ quicquid miſer hic Heros, qui omnem ferramentorum vim ſtoica patientia tulerat, regereret, & cum vitæ ſuæ diſpendio hoſtem interaneum protrahendum eſſe clamitaret, deligare vulnus & lecto ægrotum tradere cogebatur; Cognatis imò & ſpectatorum plurima parte ſecantis imperitiam, temeritatem, crudelitatem (taceo convitiorum genera & minas) culpantibus: Aſt qui proximius crudelisſimis his laboribus adſtiterant, & Lithotomum ſe virum præſtitiſſe obſervaverant, mitius ferebant judicium & calculum ipſum, ſive quod propriis membranis ſit involutus, ſive mole ſua omnem ejus cavitatem impleat, in cauſa eſſe, ut labores in irritum ceciderint, judicabant. Non niſi mors, qua ſe potius quam ſempiterno dolore multari optabat patiens, hos conjecturarum nodos ſolvere poterat, quo ex luſtratione Veſicæ impedimentum innoteſceret. Beabatur ille voto ſuo, die à ſectione duodecima & placidè, diarrhæa prævia exſpiraverat, cum ſecundum optatam plurimorum licentiam defuncti corpus reſerandi à cognatis nacti,

Fig. I. A

in eo eramus, ut quantum conceſſum, Veſicam ejusq; vaſa in lucem protraheremus, quo in tamen & locus minus commodus, & ſpectatorum turba inſolentior his ſacris parum aſſueta, non levi obſtaculo fuit. Protraximus illam tamen, quam Sphacelus in latere ſiniſtro jamdum notaverat, & reſectis tunicis, calculum non modo, ſed & aliud quoddam corpus offendimus, ille ſiniſtrum, hoc dextrum latus occupaverat (vid. Fig. 1.) Facili negotio eximebantur ambo, nec tunicis Veſicæ adhærebant, calculo pondus ℥viij. corpore adjacente ℥vijß. ſuperante, inſuper ille incruſtationibus colore albicante conſpicuis, tribus in locis exornatus apparebat, externa facie ad ſimilitudinem renis humani, (quem tamen magnitudine ſuperabat) accedebat. Foris gibbum, intus ſinuoſum, ſinu calculi protuberantiam excipiente inſtructum, ſuperficies illi lævis erat, niſi quod hinc inde ex membranarum adhæſione aſpera; ſub tali habitu calculos deliteſcere, omnes pronuntiabamus, & dum per medium findere eramus intenti, cultri verò aciem duriora quædam remorari obſervantes, magis in opinione firmabamur, quando diviſum corpus non calculos ſed oſſa continere ſtupentes experiebamur. Mira hæc metamorphoſis animum mox addebat, ſcrutinio, hoc quicquid erat, ſubjicere, & cum per loci anguſtiam non liceret, domi delatum examinare, nec ſine oblectamento diverſas illius ſubſtantias obſervare poteram, illa quæ peripheriam conſtituebat, membranarum inſtar mollis erat, inferior pars cervicem veſicæ ſpectans ad collum accedebat, medium diſtinguebant oſſa granorum milii inſtar copioſiſſimè hinc inde ſperſa, quorum præ aliis bina promontoriorum inſtar magis prominebant; calloſam inſuper ſubſtantiam diſtinguebat fiſſura locum inſertionis ureteris dextri ſpectans, per quam ſerum tranſiiſſe ſuſpicio eſt. Totam rem magis explicabunt ac ante oculos ponent Figuræ annexæ.

I. FIG. A.

aaaa. Veſicæ ſubſtantia valde incraſſata.
bb. Ureteres.
c. Urethræ initium.
dd. Calculus.
eee. Incruſtationes elegantisſimæ.
f. Apophyſis calculi ſeſe vicino corpori inſinuans.

II. FIG. B.

aa. Corpus membraneo-calloſo-oſſeum juſta magnitudine expreſſum.
b. Proceſſus ejus cervicem Veſicæ ſpectans.
c. Cavitas quam calculi Apophyſis impleverat.
d. Membrana lacera.

g g Corpus membranoſo-calloſo-oſſeum.

h. Sinus calculum recipiens.

i i i. Superficies lævis & lineolis diſtincta.

III. FIG. C.

a a a a. Corpus Membraneo-calloſo-oſſeum per longitudinem ſectum.

b b. Sinum monſtrat ejusq; fiſſuram.

c. Sima inferior pars.

d d d. Oſſa minima copioſisſimè per medium ejus ſparſa.

e e. Bina oſſa promontoriorum inſtar prorepentia.

f f. Calloſa inferioris corporis ſubſtantia.

g g. Membranoſa peripheria.

h h. Membranæ laceratæ.

k. Sima ejus inferior pars [illegible] a-culus in Veſica accumbebat.

IV. FIG. D.

Fragmentum calculi à Lithotomo diffractum monſtrat.

Uſus ex Anatome lithiaſi defuncti.

(1.) Non eſt in Lithotomo, ſemper relevetur ut æger, ne ergò victoriam ante Triumphum.

(2.) Calculorum Veſicæ ſigna diagnoſtica multis modis eluduntur.

(3.) Lithontriptica præter nomen nil realitatis in ſe continent, modo non λιθοποιέτικα evadant.

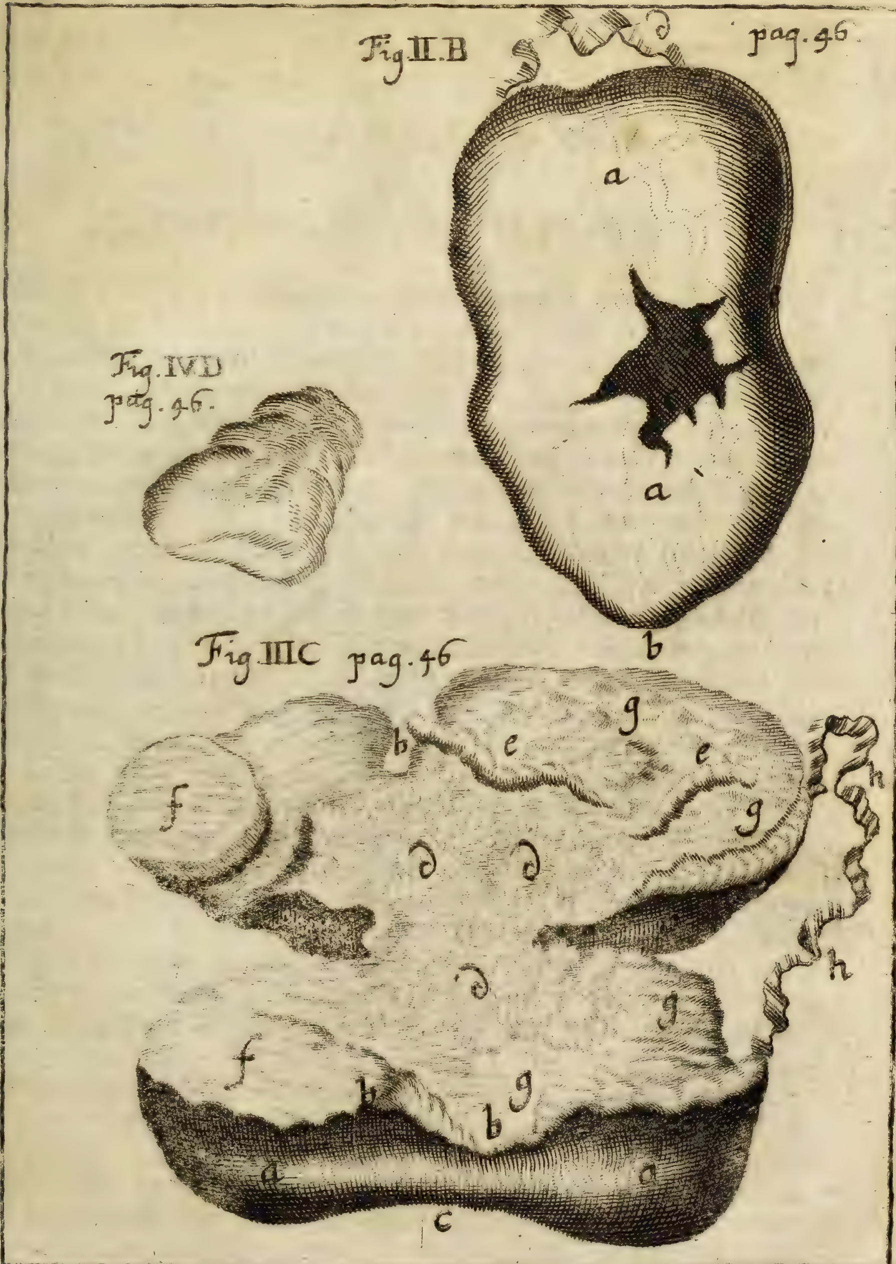
(4.) Urinæ ſtillicidium quo frequentius, de cavitate Veſicæ oppleta teſtatur.

(5.) Fermenta partium, humores in membranas, callum, oſſa, præcipitantia nulla dantur.

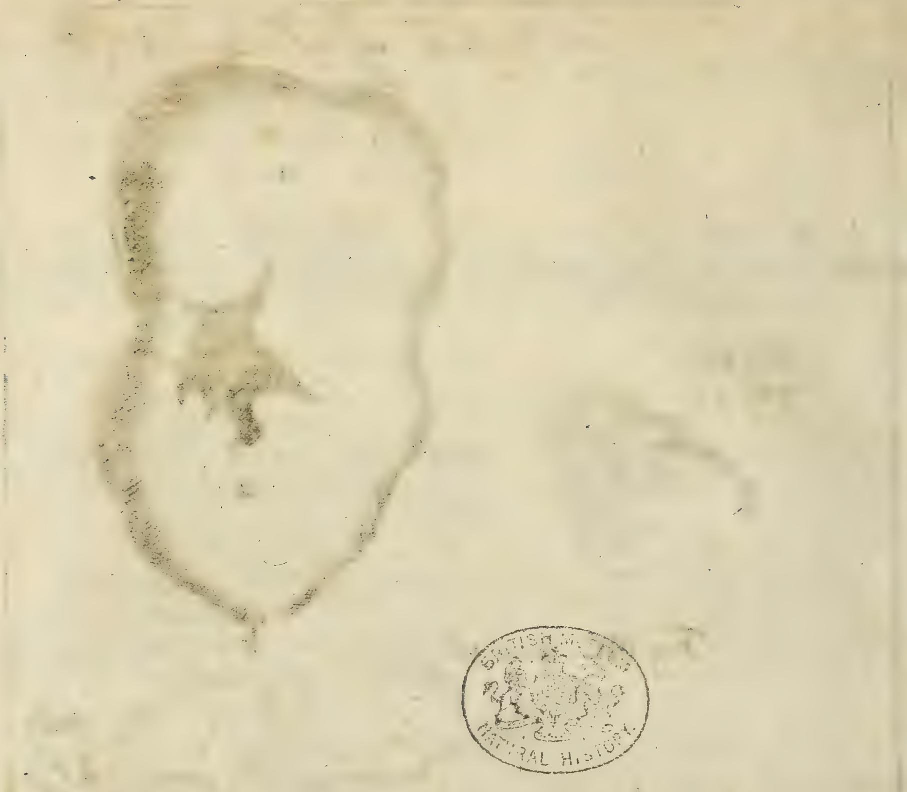
(6.) Triplex illa ſubſtantiæ diverſitas, elegantisſimè evincit, membranarum, callorum, cartilaginum, osſium, &c. compagem non inter ſe differre, niſi arctiore aut laxiore fibrarum connexione & rigiditate.

[*Roſtochio Auguſt. Vindel. d. 9. A. 1701. miſſa.*]

Ob-

Fig. II. B
pag. 46
a
a
b
Fig. IV D
pag. 46.
Fig. III C pag. 46
b
e
g
e
g
f
d
d
h
h
d
g
f
b
g
b
a
a
c

X.

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

OBSERVATIO XXXII.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII,

De

Uſu Olei Majoranæ inſigni in Epilepſia.

EDidit D. D. Grav Tractatulum de Majorana, inque dedicatione geminum adducit exemplum, ubi oleum Majoranæ externè adhibitum, optimè profuit in invaſione Epileptica. Adhibui crebrius hocce Oleum in Praxi 32. annorum ſingulari cum emolumento, tàm apud infantes quam adultos. Decumbebat pronuper puella unius Anni hic loci, ſat vegeta, & per 14. dies continuo vomitu ejiciebat eſculenta & potulenta quæ ingeſſerat. Accedebat inflammatio gingivæ cum eruptione dentium. Parentes rati hoc eſſe à dentitione, nihil dabant Medicamenti, Naturæ omne negotium committentes. Quia autem vires indies labaſcebant, & calor urens roridas corporis partes depaſcebat, eapropter meum quærebant conſilium. Adhibebamus Clyſterem è lacte & Flor. Chamæmeli cum rejectione pituitæ viſcidæ & aliquali lenimine. Ad temperandum calorem nutrici dabam refrigerans medicamentum: & ad alvum reſerandam repetebamus enema, cum eodem effectu & exturbatione duorum lumbricorum. Calor per intervalla redibat, nec vomitus plenariè intermittebat. Intereà puella creberrimè digitos ori immittebat, ob dolorem gingivæ, cumque calor augeretur ob conatum naturæ ad expellendos dentes, ingruebant etiam lenes convulſiones faciei & oculorum. Auxilium meum dum iterùm poſcebant, ordinabam ut oleum Majoranæ vertici, nuchæ, temporibus & naſo illinerent. Dictum factum, convulſiones ſtatim evaneſcebant, ægrotaq; quæ per integram noctem, ut moribunda jacuerat, jam cum Parentum gaudio, vegetior apparebat, & quas usq; huc ſusq; deq; habuerat mamillas, avidè arripiebat & ſugebat, ſicq; tandem ex DEI Gratia reconvaleſcebat. Optimum certè eſt Medicamentum, grati odoris & penetrans, Spiritibusq; gratum & acceptum: in convulſionibus, Epilepſia, Apoplexia, deliquiis animi non ſemel proficuum ſenſi: Nota tamen quod promiſcuè non omnibus arrideat fœminis, uti & alia penetrantioris, grati & ingrati odoris. Domina Gebleria, Senatoris vidua, leni tangebatur inſultu apoplectico, inter alia & oleum Majoranæ exterius re-

com-

commendabam, ſed nauſeabat inde, & ſibi hujus uſum eſſe contrarium, ut & ſuccinata & caſtoreata afferebat, ideò removebamus.

OBSERVATIO XXXIII.
Dn. D. SAMUELIS LEDELII.
De
Variolarum reliquiis periculoſis.

ILluſtris Dn. D. Franck de Franckenau Dec. 3. Anni 4. Obſervat. I. accuratè, pro more, de hacce tractat materia, cui laciniam hancce attexere audeo. Mercatoris noſtratis filiolus 4. annorum ob plurima accidentia aliquoties Curæ meæ ſubfuerat, benignitate DEI concurrente, feliciter reſtitutus. Anno præterlapſo 1700. menſe Auguſto corripiebatur variolis copioſiſſimis, has dum ſpatio 4. Septimanarum ſuperârat, obſervabant Parentes, quod absque intellectu decumbebat, nec cibum nec potum poſcebat, nec loquebatur, ſed ſomnolentus jacebat, excrementa in lectum deponebat, cibum tamen & potum, quem intrudebant, deglutiebat, ſicq; miſerè vivebat. Mater rem ad me defert, & ſummoperè petit, ut optimo conſilio ſuccurrerem, ſelectaq; Medicamenta, etiam pretioſa, præſcriberem. Puer, quem optimè noram, favens prognoſticum mihi non ſpondebat ad reſtitutionem, divina tamen Gratia ſuffultus, nolebam ſine conſilio dimittere anxiam Matrem, ſed ordinabam Pulverem Stomachico-Cephalicum in dies cum cibo & potu aliquoties dandum. Intra octiduum aliquid levaminis apparebat, incipiebat loqui, deſiderabat eſculenta, excrementa retinebat, & quando natura urgebat, nutu indicabat, vacillabat tamen adhuc intellectus. Non deſiſtebam naturæ ſucurrere aliis confortantibus cum optato effectu: jam enim ſe intelligere omnia, & benè habere, affirmabat, Parentes ideò, ut ſurgeret, hortabantur, èq; lecto in hypocauſtum portabant; verùm pedes erant inutiles, nec enim ambulare, nec progredi, nec ſtare poterat, ſed corruebat. Mater iterùm accedebat, & de conſilio dando monebat. Exhibebam nervina, cephalicis & confortantibus maritata, & per tres ſeptimanas continuabam, puerq; tandem, DEO Laus! feliciſſimè reſtituebatur, & adhuc ſanus & vegetus degit. Species diambræ, diamoſchi dulcis multùm hic faciebant, ut & cucupha capiti impoſita. De ſpirituoſis liquidis nihil dedi internè, nec exter-

na adhibui præter cucupham, niſi tandem poſt ſuperata omnia ſymptomata, Balneum aquæ dulcis. Pari tempore variolis decumbebat lanionis filius, & Phthiſin relinquebant variolæ, cum morte.

Grüneberga d. 6. Maji. A. 1701. miſſæ Norimbergam.

OBSERVATIO XXXIV.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

De Muliere Sexagenaria lue venerea laborante & absq; Mercurio adhibito ſalivante.

QUàm periculoſum ſit, cum lue venerea laborantibus converſari, eorumque familiari conſortio uti, plena ſunt Practicorum volumina, idque in vulgus ſat ſuperque notum eſt, nihilominus exemplum aliquod ſingulare hujus communicare Eruditis minimè incongruum fore exiſtimo; Vocabar ante tempus non adeò longum ad virum quendam, (cujus nomini parco;) quadraginta annorum, venereis puſtulis & ulceribus, & in facie, & in reliquis corporis partibus ſummè defœdatum, nec minus doloribus nocturnis, aliisque ſymptomatibus huic lui propriis, maximè excruciatum, jamque ſecundâ vice ſalivationem ſuſtinentem, nam ante aliquot ſeptimanas Chirurgus quidam hujus urbis, ope Mercurii dulcis intus exhibiti, ſalivationem ipſi excitaverat, ſed ſine levamine & emolumento, licet ſaliva in copia fluxiſſet, jam verò inunctione mercuriali, feliciori ſucceſſu id tentabat, unde quidem ulcera conſolidabantur & reliqua ſymptomata remittebant, at tophus ſat magnus in dextra tibia remanebat, ſat manifeſto indicio, luem non prorſus exſtirpatam eſſe. Erat autem viro huic adhuc in vivis Mater ſexagenaria major, quæ de infortunio & morbo filii ſollicita, curam ipſius habebat, dies noctesque in hypocauſto, in quo filius ægrotabat, ut ipſi adjutrices manus porrigeret, hærebat & ſedebat, ſed quid fit, vix aliquot dies præterlapſæ erant, cum Anus hæc undique puſtulis & ulceribus per totum caput & corpus conſpergeretur, ſimulque unà dentes vacillare, gingivæ intumeſcere, anima tetrè olere, faciesque ſummè inflare inciperet, cum inſequenti ſalivatione tam horrenda, ac ſi ægra aliquoties unguento mercuriali inuncta fuiſ-

ſet ; Miſera hæc in ſtatu hoc miſerabili ſe cernens , meam opem & anxiis verbis & precibus quam maximis , implorabat , ut niſi ipſam liberare poſſem , ſaltem εὐθανασίαν ipſi procurarem ; penſitatis itaque à me omnibus circumſtantiis , ſine mora aniculam ex hypocauſto in quo cum filio degebat , in aliud proximum calidum , ſtragulis benè tectam & involutam , portare curabam , & cum ſalivationem , ſubitò inhibere è re eſſe neutiquam exiſtimarem , varia lenientia , dolorem demulcentia leniterque adſtringentia & gargariſmata & oris collutiones præſcribebam , Clyſteres ex lacte dulci & oleis injici , alvumque bis leni cathartico ſubduci curabam , ut ſic affluxum ſalivæ paulatim aliò diverterem , ſed æthiopem lavabam , ſalivatio potius dies noctesque tàm enormiter continuabat , ut ægra illam ſuſtinere viribus impar , ſexto die è vivis diſcederet , placideque obdormiret.

OBSERVATIO XXXV.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

De Ægro , lue venerea laborante & duodecies Unguento mercuriali largiter inuncto , absque tamen inſequente ſalivatione.

VIr Juvenis ex nobili proſapia oriundus , & ab inquinata ante duos annos lue venerea infectus , variis , à multis Chirurgis Barbitonſoribus & Balneatoribus uſus , minùs proſpero cum ſucceſſu , præter dolores enim noctu excruciantes , in coxendice dextro & ſcapula dextri lateris perpetuò dolorem ſentiebat & imbecillitatem, ita,ut non ſolum claudicaret , ſed etiam brachium ad caput attollere nequiret , unde tandem Chirurgo Gallico cuidam ſe curandum committebat , qui verbis traſonicis , uti id genus hominum ſolet , brevi ſanitatem ſpondebat , curamque venæſectione , purgatione & Balneis per ſex dies continuos inchoabat , tandem ad inunctionem perveniebat , & ſingulis veſperis , non ſolum pedes & manus ægri inungebat , ſed etiam totum dorſum , collumque cingulo ex triplici vel quadruplici linteo complicato & unguento mercuriali largiter illito , cingebat , ita ut ego cum altero Medico Practico hujus urbis claro Dn. D. Gerresheimio obſtupefacti, audaciam hujus hominis

miraremur, & quanquam largam hancce inunctionem ambo non approbaſſemus, noluit tamen Chirurgus hâc abſtinere, glorioſè dicens ſe in Gallia ultra centum hâc methodo curaſſe, ita ut tandem acquieſcere coacti fuerimus, poſtquam verò Chirurgus, ægrum ter inunxerat, ſalivationemque expectaret, nihil ſalivæ motum eſt, neque indicium aliquod ſubſecuturæ ſalivationis apparuit, unde inunctionibus continuare decrevit, ægrumque intra quatuordecim dies, nobis refragantibus, duodecies tàm enormiter inunxit, ut ægrum ſingulis diebus, imò ſingulis ferè momentis mori putaremus, ab hiſce inunctionibus enim admodum debilis redditus & ſceleti inſtar emaciatus erat, præſertim cum nihil aliud, quàm juſculum ex carnibus quod Gallicè Bovüllon nominant, loco prandii & cœnæ adſumere, ſitimque tenui decocto ex lignis & radicibus ſedare cogeretur, nihil tamen ab hiſce inunctionibus Salivæ exſcreavit, neque gingivæ aut fauces intumuêre; poſt duodecimam verò inunctionem multum mejere æger cogebatur, ſingulisque fere horis matulam poſcebat, urinam emingebat claram cum ſedimento craſſo & viſcido, idque per duos aut tres dies, quô factô lautiori victu ægrum revocillavimus & cum Chirurgus ægrum jam curatum aſſereret, aliquid carnis comedendum conceſſimus, unde quidem ad ſe redibat æger, ſeque per tempus aliquod melius habebat, minimè tamen curatus erat, ſed per aliquot ſeptimanas, decocto ex lignis & radicibus uti cogebatur, ex quo εὐσαρκος factus, cum ſponſa ſua virgine nobili, matrimonium iniit, jamque aliquot liberorum Parens eſt, & optimâ fruitur ſanitate.

OBSERVATIO XXXVI.

DN. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

De

Puella per ſex ſeptimanas continuò epileptica, cum cœcitate, ſurditate & loquelæ amiſſione.

PUella quædam octo annorum è Schola domum rediens de capitis dolore & laſſitudine corporis cum calore enormi, conquerebatur, inſequenti verò die, ſummô mane epilepticis corripiebatur convulſionibus, unde parentes perterriti, meum implorabant

 auxi-

auxilium & conſilium; conſideratis itaque à me exactè omnibus circumſtantiis, præſertim cum puella digitis nares continuò fricaret, quod diagnoſticon lumbricorum ſignum eſſe ſolet, varia contra vermes medicamenta ordinabam, ſed laterem lavabam, convulſiones potiùs exhiſce exacerbabantur, ita ut, quæ antea per intervalla affligebant, jam continuò ſine intermiſſione durarent, ægræque caput, oculi, manus pedesque, dies noctesque in motu adſpectu ſatis horrendo, cum omnium ſenſuum deperditione eſſent; oculos licet apertos ſemper teneret, nihil tamen videbat, nam candela accenſa, & ante oculos hinc & inde mota, nullam cauſabatur nictitationem, interrogata, nihil reſpondebat, nihil audiebat, neque medicamenta neque alimenta ipſi exhibita deglutiebat, ita ut ſingulis momentis illam, è vita emigraturam, exiſtmarem; ſed quid fecit? in ſtatu hoc deplorato, per integras ſex hebdomades, quod incredibili dictu, ita manebat, poſtea ſenſim ſibi reddita, convulſiones pedetentim remittebant, puella ſubmurmurare aliquid incipiebat, atque potum & victum poſcebat, & medicamenta quæ neceſſaria judicabam, rurſus adſumere incipiebat, ſed cœcitas, licet oculi clari eſſent, & exterius ſine omni labe conſpicerentur, remanebat, neque pedes, neque manus officium ſuum facere volebant, poſt duorum menſium verò curſum, viſus & vires paulatim redibant, puellaque quæ ſceleton antea repræſentabat ἔυσαρκη facta, in integrum reſtituebatur, excepto dextro pede, quem exactè movere nequit, hinc greſſum cum claudicatione habet difficilem.

OBSERVATIO XXXVII.

Dn. D. JOHAN. CHRISTIANI MENTZELII.

De Uteri ſpaſmo.

Vidua quædam 43. annorum, poſt obitum Mariti, ob mœrorem animi & varias altercationes, quas cum Amicis pie defuncti, ratione hæreditatis habuit, incidebat in dolorem infimi ventris acerbiſſimum per intervalla affligentem, & hypogaſtrium ſpaſmodicè contrahentem, ſeque ad regionem renum ſummo cum cruciatu extendentem, ita, ut ægra nonnunquam alta voce clamaret ſummisque precibus auxilium expeteret, urina intensè rubebat, pulſus ſolitò

concitatior erat, alvus adſtricta, menſiumque fluxum jam per novem menſes non paſſa erat, hinc multis & variis medicamentis ab amicis & aliis ipſi commendatis uſa, ſed ſine emolumento, erat, dolores enim poſt uſum medicamentorum adeò exacerbabantur, ut in lecto ſe movere non auderet ægra, in hypogaſtrio interdum aliquid inſtar magni pugni moveri & volvi dicebat, appetitus prorſus proſtratus erat, ſomnumque ob atrociſſimos dolores per totas noctes capiebat nullum, unde ſummè debilis reddita, tandem à me auxilium & conſilium expetebat. Conſideratis itaque omnibus circumſtantiis, ſpaſmo uteri & circumjacentium partium, ægram affligi dicebam, quod ex dolore in hypogaſtrio ſuper os pubis per intervalla redeunte & ſenſatione ponderis magnitudine inſtar pugni ſe volventis judicabam. Quapropter curam ſequenti modo aggrediebar, primò ad alvum lubricandum & fœcum excretionem ſtimulandum præſcribebam Clyſterem ſequentem. ℞ Decocti emoll. & Carminativi ana ℥v Elect. de baccis lauri diaphoen. ana ℥j. ol. rutac. chamom. ana ʒij. Eſſent. caſtor. ʒj ſ Sal. comm ʒj. M.F. Clyſter, deinde ſequentem Mixturam internè ſumendam, ordinabam, de qua ſingulis tribus horis 50. guttas in quocunque vehiculo adſumere cogebatur. ℞. Spirit. antepileptic ℥iij. Eſſent. anodyn. ʒj. bis tantum ſumſerat de hac mixtura ægra, cum ſummum levamen ſentiret, & ſequenti nocte optimè dormiret, dolores tamen non omnimodè remittebant, ideoque altero die rediens, continuationem antedictæ Mixturæ per totum diem ſuadebam, quod etiam factum, unde ægra adeò ſeblevabatur, ut è lecto ſurgere, & in ſella ſedere poſſet, cum verò de die nullos amplius dolores ſentiret, noctu verò & ſimulac lectum repeteret illi aliquantulum redirent, dabam Theriacæ cœleſtis Gr. iij. ſub introitum lecti deglutienda, quibus per tres noctes continuatis prorſus à doloribus liberabatur, remanente ſaltem pondere in hypogaſtrio, cum murmuribus & rugitibus inteſtinorum, à quibus etiam prorſus levabatur & in integrum reſtituebatur, poſtquam per aliquot dies de ſequenti Mixtura bis aut ter in die ſexaginta guttas adſumſerat. ℞. Spirit. Carmin. Sylv. ℥ij. Eſſent. Caſtor- Cort. Aurant. Zedoar- anodyon. ana ʒj. MD. ad vitr.

(Die 6. Maji. 1701. Berolino-Norimbergam miſſæ.

OBSERVATIO XXXIIX.

Dn. D. WILHELMI HULDERICI WALDSCHMIDII.

De Admiranda Memoriæ felicitate ruſtici cujusdam Holſati.

QUamvis hominum divina Memoria Præditorum plurimæ hinc inde, apud *Plinium* præſertim, *Cœlium Rhodiginum*, *Valerium Max*: & alios, proſtent Hiſtoriæ, ſequens tamen de ruſtico Holſato digna mihi viſa eſt, quæ ab oblivione vindicata, in perpetuam rei memoriam hic legatur. Vixit antè duos hos vel tres annos, in diſtrictu Ducatus Sleſvicenſis, qui ſinum *Edenfœrdenſem* inter & *Schleiam* fluvium ad aliquot milliaria protenſus vulgò *Schvvanzen* appellatur, Ruſticus, ob paupertatem oſtiatim victum quærens, ſexaginta & plurium annorum, qui loco Dominicæ orationis, aut aliarum precum, quas mendicantes plerumque fundere ſolent, conciones recitavit, per viginti annorum ſpacium, per tot dies Dominicales in templo à ſe auditas, tali quidem cum promptitudine, ut ſi ad hoc vel illud Evangelium à *Johanne Blanckio* ejusve ſucceſſore *N. Behrio*, Paſtoribus in pago nomen à regione aut diſtrictu *Schvvanzen* obtinente, (hic enim ut plurimum commoratus eſt) habitus ad populum ſermo ſacer expoſceretur, recitato poſt introitum Evangelio; integram concionem, iisdemque quibus audiverat ante plures etiam annos, verbis, cum geſtibus haud inconvenientibus ad verbum repeteret, adeò quidem accuratè, ut ſententias latinas, verba textus Originalis ſivè græca ſivè Ebraica non omitteret, rudis alias, nec legere aut ſcribere edoctus homo. Præterea verò, (quod rarum admodum apud ruſticos) fidei ſuæ rationem ex concionibus iſtis reddere poterat, imò de difficilioribus religionis Chriſtianæ dogmatibus quæſitus, talia ſubinde proferebat, quæ plures, quamvis ſibi videantur prudentiores, ſæpè ignorant. Audiverat de ſtupenda ruſtici hujus memoria *B. Sandhagius*, Superintendens generalis horum Ducatuum, eundemque ad ſe accerſitum monuit, ut ne porrò concionando ſcandalum præberet, ordinatis enim & vocatis legitimè Miniſtris munus hoc ſolùm competere: huic intrepidè reſpondit, pauperculum ſe & ad labores ineptum, nihil aliud didiciſſe quo victum comparare queat, Deum verò hanc ſibi conceſſiſſe gra-

tiam ut omnes, quas à viginti annis audiviſſet conciones, memoria teneret, easdemque coram piis hominibus ſe recitare, nec magis ſe peccare quàm alios, qui Dominicam, aut alias orationes oſtiatim recitant. Quæſitus verò de diverſis confeſſionis & fidei capitibus, maximè reverendo huic Præſuli non ſinè voluptate ſatisfecit, tandemque obtenta libertate ut priſtina ratione ſtipem quæreret & præmiſſa pro munuſculo oblato, gratiarum actione, ut ſibi etiam liceret quæſtionem proponere, veniam petiit, quâ ſibi conceſſa, quæſivit, unde malefici Ægyptiorum hauſerint aquam iſtam, quam incantationibus ſuis verterunt in ſanguinem, Moſes enim omnem Ægypti aquam in ſanguinem converterat, ipſo textu Exod. 7. verſ. 19. innuente ubi legimus, *Jehovam ad Moſen dixiſſe : Dic ad Aàron, tolle virgam tuam, & extende manum tuam ſuper aquas Ægypti, & ſuper fluvios ac paludes, & omnes lacus aquarum, ut vertantur in ſanguinem : & ſit cruor in omni terra Ægypti, tàm in ligneis vaſis quam in Saxeis & verſ.* 21. ſubjicitur, *fuiſſe ſanguinem in tota terra Ægypti.* Cùm verò adſtantes unam vel alteram hâc de re ſententiam in medium protuliſſent, quas tamen inſufficientes exiſtimabat, hanc tanquam textui magis conſonam ſuppeditavit : ſumpſiſſe nempè maleficos iſtam aquam, quam ſecundum verſ. 24. ejusdem capitis *Ægyptii foderunt per circuitum fluminis, ut biberent.* Quæ ſanè ratio cùm Theologis nonnullis & in ſpecie *Toſſano* comm. ad S. Biblia arriſerit, non longe petendum eſſe, quod in promptu eſt, exiſtimamus.

Ite nunc, & encomiis celebrate veſtrum Carneaden Græci, Scipionem Romani, Pappum Germani : hic Ruſticus ob memoriæ felicitatem omnibus comparandus, quod ſi cultura & eruditio acceſſiſſent, niſi omnibus anteponendus, parem tamen vix ac ne vix quidem habiturus fuiſſet.

OBSERVATIO XXXIX.

Dn. D. WILHELMI HULDERICI WALDSCHMIDII.

De ſabulo aurei ſplendoris in urina calculoſi.

Figulus hujus loci, quinquaginta circiter annorum, ſub initia currentis anni, ex renum calculo laborat, cum urinæ ſuppreſſione, vomitu, intenſiſſimis abdominis & lumborum doloribus, ſiti,

calore

lalore febrili &c. ego in conſilium vocatus, adhibitis illis, quæ aliàs ex arte commendantur, eſſentiam præſcripſi ex ſpiritu tartari, eſſentiis terebinthinæ, caſtorei & anodyna *Zvvœlfferi*, ter de die guttatim hauriendam, unde ſtatim inſigne levamen percepit, excretâ cum urinâ materiâ ſabulosâ, quæ fundo matulæ adhærens & exſiccata ſplendorem aureum exhibebat, inſtar arenæ iſtius ſcriptoriæ, quam à fulgore aureo Fluncker-Sand Germani ſolent appellare, prorſusque diverſam à ſedimento ſabuloſo quod in urinis alias cernere licet; evidenti teſtimonio, quod, ſicut diverſi generis calculi, poroſi nempè & leves, lateritii, ſilicei & marmorei, albicantes, fuſci &c. in corpore humano generantur, ita diverſam requiri materiam, quæ in duritiem coacta; gemmas iſtas microcoſmicas producit.

OBSERVATIO XL.

Dn. D. WILHELMI HALDERICI WALDSCHMIDII.

De præpoſtero calidiorum uſu in f bribus acutis.

AUreum iſtud *Hippocratis* effatum, quod libro *de humoribus* legimus, *concocta* nempè, *medicamentis purgantibus agitanda eſſe, non cruda*, quamvis arctis adeò limitibus circumſcribi nequeat, ut ad ſola purgantia, (quod verba habent) pertineat, ſed ad alios quoquoque evacuandi modos idem extendendum eſſe, ratio ſuadeat & experientia; à plurimis tamen Medicis, in curandis febribus acutis maximo cum ægrotantium damno, alto contemni ſupercilio quotidie videmus, dum ſtatim im principio calidiora exhibent remedia, quibus materiam morbificam ex ſanguine vel per ſudorem vel alias vias evacuare contendunt; non attendentes, ſanguini ſatis inflammato, intimius junctas eſſe partes heterogeneas, (quod vel urinæ crudæ loquuntur) eundemque hoc tempore ad depurationem ineptum eſſe, imò materiam peccantem ſanguini, per calida remedia magis exagitato intimius miſceri, atque cum evidenti periculo vitæ aut ad caput ferri, aut alia viſcera & phrenitidem, anxietates, convulſiones, ſudores ſymptomaticos peſſimaque alia ſymptomata producere. Hoc ipſum in variolarum cura aliquoties vidi, ubi vel ex regimine calidiori, vel ab exhibitis ſtatim ſub morbi initium ſudoriferis, aut nullæ planè apparuere variolæ, mixtà nempè & confusâ

fusâ materia peccante adeò arctè ſanguini, ut nullo modo ab eodem potuerit ſeparari; aut puſtulæ catervatim prodeuntes inſtar granorum milii ſub cute hæſerunt, quæ evacuato & expulſo per intempeſtivum ſudorem ſero, quod puſtulas attollere & ad debitum maturitatis gradum deducere debebat, nulla arte ad debitam magnitudinem & ſuppurationem deduci potuerunt, morientibus intra paucos dies ægris. Rectiùs igitùr in principio febrium acutarum uſurpantur teſtacea leviter adſtringentibus mixta, & talia, quæ ſanguinis motum inteſtinum coërcent, eundemque ad eam mediocritatem reducunt, quæ perficiendæ depurationi idonea eſt.

OBSERVATIO XLI.

Dn. D. WILHELMI HULDERICI WALDSCHMIDII.

De Hydrope, unico purgante temerariè licet exhibito, feliciter curato.

CUr agyrtæ, temerariæ mulierculæ, circumforanei & hujus farinæ alii, illotis quod dicitur manibus, Æſculapii fanum ſubeuntes homines nequam, feliciùs ſæpè curent morbos deſperatos, quàm Medici dogmatici, perpendenti mihi, nulla ſanè alia occurrit ratio, quàm *fortunam audaces juvare*; Medicus enim plurima obſervat obſtacula, quæ cœci hi Medicaſtri non vident, famæq; ſuæ ſtudioſus, anceps & cum periculo conjunctum fugit remedium. Unde haud rarò obſervamus hydropicos, à Medicis derelictos ab agyrtis ſanari, exhibito ſolùm purgante aliquo fortiſſimo: quod ante paucos annos in helluone & ſtrenuo ſpiritus frumenti potatore vidi; huic enim à pluribus menſibus aſcitico circumforaneus exhibuerat tantam gummi gottæ quantitatem, quam tribus ſolidis emere licet, ſeu drachmas duas, (integra enim uncia duodecim ſolidis, ſeu quarta parte imperialis venit) doſi usque adeò excedente, ut hac ſola 12. minimum ruſticos validiſſimos ad plures annos purgare licuiſſet. Sed tantum abfuit, ut aſcitico huic nocumento fuerit, ut potiùs evacuata ἄνω καὶ κάτω per plures, ad animi deliquium continuatos ſeceſſus, ſeri copia maxima, abdominis tumor penitus evanuerit, ægerque cum ſanitate in priſti-

nam gratiam redierit. Interim ex hoc & ſimilibus, ſummo cum periculo inſtitutis experimentis videmus, purgantia ferè ſola ſufficere in curando hydrope, modo viſcera fuerint illæſa, imò ſi tale obtinere poteſt remedium, quod poſt catharſin per diureſin operatur, haud facilè de hydropico eſſe deſperandum.

OBSERVATIO XLII.

Dn. D. WILHELMI HULDERICI WALDSCHMIDII.

De

Hydrope, purgantibus potiùs quàm Sudoriferis curando.

PRæcedenti Obſervationi aliam hic, majori tamen cum prudentia per purgans inſtitutam hydropis curam, ſubjungere placet: Generoſi cujusdam Baronis uxor, dum in prædio ejus, faciendæ Medicinæ ergò dego, hiſtoriam mihi narrat de ruſtica quadam, ob ingentem abdominis tumorem à biennio lecto affixa, quæ intollerabili noctu dieq; affligente dolore miſerè vexata, firmiter crederet animal quoddam vivum in abdomine ejus contineri, quod mordendo aut unguibus vellicando hos cruciatus excitaret, ſiquidem ipſa motum quendam in imo ventre accuratè perciperet; ſimulq; rogavit illuſtris hæc Matrona ut quando domum proficiſcerer, ad pagum Groſſen Berckau dictum, & à via ordinaria haud procul diſſitum, diverterer, atque miſerandum ruſticæ hujus ſtatum ipſe explorarem. Annui huic deſiderio & cum duobus Studioſis itineri comitibus *Thyſio* Gædanenſi, & *Peterſonio* Slesvicenſe horrendum offendo ſpectaculum, mulierem quadraginta & quod excurrit annorum, facie Hippocratica, ſummeq; extenuatis artubus conſpicuam, ita ut totius corporis nutrimentum ſoli abdomini acceſſiſſe nobis fuerit viſum; ad tantam enim altitudinem ejus excreverat tumor, ut exporrectis brachiis amplecti eum nequiret ægra, imò ad genua ferè propendebat, in lectoq; ad pedis unius latitudinem lumborum ambitum utrinque excedebat. Attoniti monſtrum hoc intuebamur, & cùm nulla ſpes convaleſcendi ſupereſſet, rogatus, ut pro mitigando ſaltem dolore aliquid ſuppeditarem, promptum me exhibui. Sed quid hic faciendum, ubi lympha illa extravaſata acris, opii in magna quantitate à Chirurgo exhibiti,

vim prorſus eluderet? Ambigens de purgante cogitavi, quod bonam lymphæ hujus partem evacuando, tenſionem membranarum impediret, & vellicationi Spicularum acidarum mederetur: hunc in finem electuarium hydragogum *Sylvii*, purgans elegantiſſimum ad unciam unam exhibui, memor ſaluberrimi *Parentis* b. m. moniti de hydrope, aut *fortiter purgandum, aut non purgandum*, præſertim cum hydropici, quamvis difficiliùs purgentur, facilè tamen ferant purgantia. Mirum dictu, quanta aquarum copia per ſeceſſum fuerit deturbata, ita ut concidente abdomine & ceſſante dolore priſtina munia obire potuerit mulier. Quòd ſi ſudoriferis hanc curam tentaſſem, irritum in me ſuſcepiſſem laborem, probè utique conſcius, tantam aquarum copiam per ambitum corporis abdominisq; muſculos nunquam poſſe evacuari, etiamſi æger in laconico ſæpiùs ſudaret, cum maxima non ſolùm virium proſtratione, ſed, quod benè notandum, major humoribus lentor & viſciditas, imò gelatinoſa conſtitutio ope ſudorum conciliatur, quicquid enim fluidum eſt, poros tranſit, relictis partibus viſcidioribus & ad motum minus aptis, nihil itaque mirum, ſi poſt ſudores pejùs ſe habeant hydropici, & ob materiæ ab exhauſta parte fluidiore relictæ, majorem viſciditatem & lentorem, ſummam reſpirandi difficultatem incurrant.

[*Miſſæ Kiliâ Norimbergam d. 6. Maji A.* 1701.]

OBSERVATIO XLIII.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De

Oſſibus inter pleuram & tunicam pulmonum genitis.

VIR Nobiliſſimus & Conſultiſſimus, Sereniſſimæ Domui Brandenburgicæ triginta circiter & quod excurrit annos à Conſiliis & Secretis in Ducatu Pomeraniæ Ulterioris, cujus in appendice anni quinti & ſexti, Dec. 3. Ephemerid. literæ extant de Hemicrania periodicâ ſatis exactæ conſcriptæ, uti dum viveret ſcientiæ ac prudentiæ haud vulgaris exemplar fuit, ſic poſtquàm vivere deſiit in cadavere ſuo exenterato phænomeni in Medicinâ oppido rari exemplum reliquit. Oſſa nimirùm plurima, majora duo, quorum figuram adjectum ſchema, quantum periculo, ob poros, cryptas ac mæandros infinitos aſſequi datum, exprimit, minora & minima innumera ſuperficie-

H 2 tenus

tenus & perfunctoriè pleuræ & coſtis prope ſpinam dorſi, ubi pleura mediaſtinum inchoat, inter hanc & tunicam pulmonum lobi præſertim inferioris, licet & ſuperior ab illis non eſſet planè immunis, in latere ſiniſtro adhærentes, adeò, ut digitis haud magno negotio ſeparari potuerint; ſubſtantia illis verè quidem oſſea, non tamen exactè ſolida, ſed valdè cavernoſa, poroſa & ſpongioſa quaſi, hinc nec ſatis duræ aut firmæ, ſed facilè fragilis compagis, nec ſuperficies eis levis eſt, ſed tam exterior, quæ coſtas reſpiciebat & convexa quadantenus eſt, quam interior, quæ pulmonum tunicam tangebat, ſic ſatis aſpera, ut haud immeritò mirum cuiquam videri poſſet, pleuram & pulmonum tunicam adtritum illorum ſine inſigni dolore ferre tamdiu potuiſſe, de quo tamen nunquam, quod ſciam, conqueſtus fuit, etſi à quinquaginta annis ipſi amicus & quidem ſat familiaris, & ille per plurimos annos hypochondriaco malo obnoxius, indeq; valetudinarius, ope & conſilio meo ſæpiſſimè uſus fuerit. Anno 1694. morbo Epidemio maligno tum temporis in Pomerania graſſante, correptus, & Medicorum illic præſentium conſilio ab illo tandem liberatus, poſt hebdomadas aliquot, ejuſdem Anni, Menſis Martii, die ſextâ recidivam validam admodùm paſſus, cum capitis fervore deliquium minante cruciatus, non expectato Medici conſilio, eundem temperaturus, inconſideratò admodùm, & inauſpicatò, linteum actu frigidum ac madidum nudo applicuiſſet capiti, in paralyſin incidit linguæ & dextri lateris valdè gravem, & ab illâ vix & nonniſi longo tempore & haud exiguo Medicorum labore, aſtipulante divinâ miſericordiâ, liberatus, Catarrho in pulmones derivato, tuſſim paſſus eſt diuturnam ac valdè violentam, adeóque ferinam, cujus occaſione tandem hæmoptoë, cum ſputo quandoque purulento & ſanioſo; per intervalla tamen, nonnunquam ſatis longa recurrente, (utpote quæ anno, obitum proximè præcedente 1700. à 30. Aprilis ad 15. Januarii. Anni hujus ſequentis 1701. ſicq; 278. dies planè ferè ſubſtitit, exindè verò occaſione potiunculæ vini, aliquot guttis aquæ Cinnamomi, pro reparandis viribus conditæ, proprio conſilio aſſumtæ, recruduit, & ad extremum uſque halitum cum tuſſi illâ moleſtâ, pectoris anguſtiâ ac cordis tremore perſeveravit) ſed incerta initio, remittens ſupervenit, cui & cordis trepidationes & aſphyxiæ cum angoribus inde natis & lipothymiis, licet hæ rariùs, acceſſerint. Unde perpetuò ferè ſymptomatum illorum metu anxiâ & ſolicitâ de valetudine curâ diſtrictus, diætam ſervavit ſuo modo ſatis ſtrictam, licet non ſemper

ſatis

ſatis accuratam, & juxta normam medicam inſtitutam; Vitam autem ad ſæculi hujus ſeptimi annum primum currentem ob ingraveſcentia indieq; magis funeſta illa accidentia, vires ſenſim exhaurientia, recrudeſcente inſuper aliquamdiu, illâ in epiſtola ſupradictâ deſcriptâ Hemicraniâ lamentabili, & aliquantiſper indies, per intervalla ſatis atrociter ſæviente, traxit valde afflictam: Donec accedente demùm febri lenta continuâ, cum acceſſionibus frequentibus ſed inordinatis, una cum continua tuſſi, hæmoptoë, cordis palpitationibus, identidem recurrentibus ac nocturnam præſertim quietem turbantibus, poſt fruſtra adhibita tam aliorum Medicorum celebrium, quam mea conſilia & remedia morborum & ſymptomatum oneri ſuccubuit.

Verùm quæ oſſium prædictorum generationis cauſa & occaſio, materia aut fiendi ratio fuerit, dignum foret ingenioſæ & accuratæ conſiderationis phyſiologicæ objectum, in quo eruendo, ingenia me magis oculata & vegeta exercendi ſemet invenirent occaſionem; Ego hac parte, fateor, Davus ſum non Oedipus; Si tamen & meæ detur qualicunque conjecturæ locus, quod primum concernit, occaſionem huic malo præbuiſſe ſuſpicor caſum, quem mihi beatus quondam familiaria inter colloquia narravit, quo in venatione leporem aut vulpem, quicquid horum ſit, memoriâ enim hâc in parte non ſatis fideliter ſuccurrit, eques avidiùs inſectans, equo graviter cæſpitante humi violenter ſtratus, pectus ſolo enormiter alliſit, indeque malè aliquouſque habuit, ſuperante tamen juventâ & naturæ bonitate noxam, poſtea poſthabuit; Vim autem thoraci aliquando factam, pulmones, ſiniſtro illo latere parte anteriori, verſùs ſternum firmiſſimè coſtis cohærentes, adeò ut vi haud exiguâ ſeparandi fuerint, ſatis apertè loquebantur. Hinc quoque factum puto, quod piè defunctus corpore utplurimùm in ſiniſtrum latus paululùm reclinante inceſſerit. Circa materiam unde, & fiendi modum, quo ſcilicet oſſa illa iſtîc loci, loco nimirùm planè ut videtur alieno, & ad partum ejuſmodi producendum primâ fronte inepto fuerint producta, plus erit negotii; Præſertim cum illîc, ubi oſſa illa pleuræ & hâc mediante coſtis adhærebant, nullius læſionis, ſaltem ullum notabile, veſtigium appareret remotis oſſibus. Si quod ſuſpicor, & hîc proferre licet, reor, coſtas & pleuram utut impetu illo & alliſione ad terram notabiliter non fuerint ſauciatæ aut fractæ, vim tamen ac læſionem ſatis magnam paſſas eſſe, cujus occaſione pars quædam roris coſtarum nutritii,

illarum nutritioni, nimirùm dicati per porulos perioſtei initio violenter excuſſus, per pleuræ porulos in illam cavitatem ſucceſſivè transſudarit, & inſitâ ad coagulationem oſſeam diſpoſitione illic ſpatium aliquod inveniens, cum tempore in illam formam compingi potuerit; Verùm objiciet forſitan aliquis, imflammationem potius ab extravaſato illo humore expectandam fuiſſe, quam oſſeam compagem; Aſt cùm nec vera fuerit nec ſimultanea extravaſatio, non vera, utpote quæ non è vaſis, ſed è poroſâ medullæ coſtarum ſubſtantia excuſſa; nec ſimultanea ſed ſucceſſiva; Nec locus inflammationi idoneus, utpote ſpatium quadantenus vacuum & utrinque tunicâ ſeptum, hinc circulationi ſanguinis non officiens, nec obſtructionem pororum in fibris, nec ſtagnationem in vaſis efficiens aut admittens; Nec materia ad inflammandum ſatis apta, oſſibus nempe ſolum nutriendis deſtinatus humor, non ſanguis, ſed à ſanguine jam ſequeſtratus ros, ſeu cambium, uti veteres vocârunt, osſibus jamjam agglutinandum, omni hinc acrimoniâ deſtitutum, adeoque nec ad inflammationem, nec, excluſo omni aëris externi aditu, ad corruptionem aut putredinem, ſed cooperante calore ad coagulationem oſſeam ſolùm habile; Fruſtra haud dubiè nodus in ſcirpo quæritur.

Fig. V. Osſis maximi ſuperficiem exteriorem pulmones ſpectantem parum convexam exhibet cum ſuis cavernis.
Fig. VI. Idem reſupinatum, & interiori coſtas reſpicienti facie concavam paulum monſtrat.
Fig. VII. Alterum os priori paulo minus, externâ parte aliquatenus convexâ apparens.
Fig. VIII. Idem parte adversâ parumper concavum.

OBSERVATIO XLIV.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De

Horrendo & inaudito hactenus vulnere.

DEcuriæ Ephemeridum tertiæ anno primo Obſ. 85. Vulnus horrendum palo abdomini inflictum, Curioſis communicavi, nunc aliud multò magis abominandum dabo, integram nimirum in una perſona

Fig: V.

Fig: VI.

Fig: VII.

Fig: VIII.

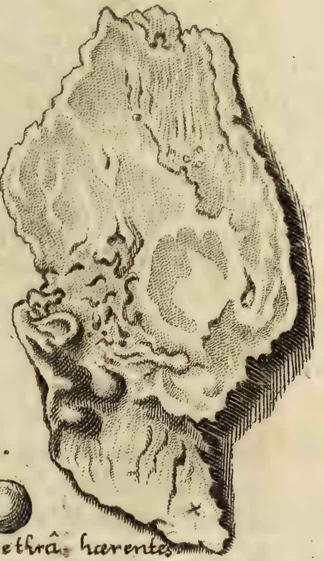

Fig: XIII.

Calculi octennium in urethrâ hærentes

ſona vitæ humanæ tragœdiam. Cathatina Schultzen 43. circiter annorum, Schwerini, in Metropoli Ducatus Megapolitani nata, Georgio de Ayen, Locumtenenti, ut vocant, in exercitu Brandenburgico nupta, cui in obſidione Fortalitii Namurcenſis ante annos quinque & quod excurrit, globus tormenti majoris, caput præcedenti die amputaverat, in caſtris præ foribus tugurii ſtans, inopinato necis mariti nuntio, terrore ſimul & mœrore immani perculſa, ac mente ferè mota, dum tremulis & ceſpitantibus greſſibus tentorium ſubire tentat, lipothymiâ correptâ cadit, ac abdomen, gemino fœtu jam ferè maturo immenſum turgens ſaxo, crepidine latâ ſimulque acutâ, è ſolo eminenti, foribus proximè adjacenti violentisſimè impingit, ſicque tenſas abdominis tunicas ſub umbilico ab uno Ilium latere ad alterum transverſim findit, adeò, ut cum inteſtinis & utero ſimul rupto gemelli præmaturè excuterentur (narrata ex ore ipſius patientis refero, fidem fortè nonnullorum ſuperantia.) Ex Lipothymiâ aut Syncope potiùs ab accurrentibus difficulter ſatis tandem excitata, inteſtina cum utero rupto & gemellis in alveum colligere, ac linteis & pulvinaribus fovere coacta, donec vehiculo, cum in caſtris obſtetrice deſtituta, ritè tractari aut debitè curari non poſſet, impoſita, in urbem 8. leucas inde disſitam, Mechelen dictam, delata, & à Gemellis illis abortivis quatuordecim dies ſuperviventibus, & ſecundinâ per obſtetricem liberata, ulteriùs Antverpiam in noſocomium, quod illîc celeberrimum eſt, translata fuit. Iſtîc à Medicis & Chirurgis noſocomii, ut & Religioſis mulierculis clinicis, diu ſolicitè curata & tractata, ac quoniam inteſtina, quæ initio non ſatis circumſpectè & ordinatè collecta & alveo impoſita fuerant, hinc valdè, motu fortaſſis periſtaltico iliorum ad confuſionem quoque aliquid contribuente, intricata & contorta, commodè explicari extricari & in alveum alvi jam tractu temporis ex parte utrinque coaleſcentem, ordine juſto reponi non poſſent, hinc variis iisque calidis fomentorum generibus adhibitis refota, tamdiu donec omentum primò, poſt & Ilii pars (ſuſpicor extrema, cæco & coli valvulæ proxima, quia corporis adhuc nutritio ſuperſtes) computruit, dilacerata & à colo ac reliquâ inteſtinorum parte ſeparata fuit. Unde omnia ciborum digeſtorum, poſt ſeparatum chylum, reliqua ſecrementa, quæ hactenus, tranſitu ad ordinaria emunctoria præcluſo, regurgitarant, & per os nonniſi ſummis & tremendis moleſtiis & angoribus nonnunquam & convulſionibus horrendis excernenda fuerant, ſanatis utrinque & ad umbilicum

usque

usque ferè coadunatis rupturæ illius immanis & ſtupendæ labiis, ac cicatrice digitos minimùm duos ad tres usque transverſos latâ, obdu-ctis, relicto ſub ipſo umbilico tres circiter digitos transverſos longo hiatu, per quem inteſtini illud dictum extremum, proximè ipſi internè appendens, contenta ſua poſthac exoneravit: Quare, ne illa fortè intempeſtivè, unâ cum inteſtini prædicto illo extremo & parte reliquorum ex aperturâ hâc, & continuè elaberentur, faſciis initio & pulvillis vulnus illud hians, præſertim ſi ſurgere aut ambulare cogeretur, coërcere tentarunt. Verùm ne ſic quidem ſatis tutam præſtiterunt: Quin non unâ ipſi vice major illorum pars inter ambulandum exciderit, & maximâ cum difficultate ac periculo vitæ rurſus intrudenda fuerit. Adeò ut de curtandâ illâ inteſtini prolabentis parte Medicos inter & Chirurgos actum, ac terminus illi operatione peragendæ jam præſtitutus, imò medicamentum narcoticum ægræ, illâ tamen in quem finem ignorante, ſopiendæ propinandum, in promtu jam eſſet, atque dubio procul propinatum fuiſſet, niſi ejus ſcopum Diſcipulus illud apportans prodidiſſet, quare ab ægra hoc reſciſcente recuſatum. Divinâ tandem nunquam ſatis ipſi præſertim depredicandâ Providentiâ opportunè accidit, ut Præſul Cœnobii proximè Noſocomio adjacentis, illâ ipsâ die, cujus ſequenti manè peragenda fuerat operatio, Româ à Jubilæo reverſus, ac à Medicorum illorum uno ſalutatus, caſum hunc admirandum & deteſtandum conſilium de curtandâ inteſtini & auferendâ ejus parte ex illo audiens, ſummoperè hoc diſſuaſerit, ipſeq́ ægram cum Medico illo ſequenti manè inviſerit, ac explorato calamitoſo illius ſtatu, ſimulq́ vulneris conditione & ſitu, de inſtrumento, exactè quadrante pro inteſtinis intra abdomen cohibendis ac coërcendis, ſimulq́ excrementis per extremum illorum elabentibus aptè recipiendis idoneo & portatili cogitare cœperit. Id quod facto prius è gypſi molli modulo, alvi & vulneris ſitui ac figuræ accuratè convenienti, juxta moduli illius formam ex orichalco fieri curavit vaſculum, cujus figuram Schema adjectum exhibet. Quo corpori arctè alligato & loris diverſis firmato, ut loco moveri nequeat, ægrâ ambulare, licet ægrè & non ſine moleſtiâ potuit. Hâc ratione quadantenus reſtituta, quod religionem mutare detrectaret, noſocomio eliminata, reditum in patriam tentans è Brabantiâ in Hollandiam, indeq́ Hamburgum, illâc huc tandem venit inops opis & conſilii, & ut inopiæ ſuæ remedium aliquot inveniret proborum quorundam ſuaſu Medicinæ curioſo Dn. D. Johann Schockroitz,

mile-

miſeriam ſuam detegit, cujus interventu à Collegio Regio Medico duobus Collegii membris. Mihi Vice-Decano ac Domino Doctori Johanni Pancovio Collegii Secretario, negotium datur, unâ cum prædicto Interceſſore, ac duobus Chirurgis, Johanne Sägero & Johanne Chriſtophoro Martini, illam viſere & in ſtatum illius inquirere, quo facto & exploratâ ejus calamitate, teſtimonium à Collegio impetravit, cujus beneficio piorum plurimorum obtentis eleemoſynis & ſubſidiis, vitam nunc hic, licet ſatis ob incommoda illius vulneris inſanabilis innumera, utpote per quod non modò ciborum & potus recrementa, ſed & ſuo tempore Menſtrua, tam rubra quam alba; non ſine inſigni moleſtiâ & interdum etiam doloribus & angoribus vehementibus (exautorato nunc penitus tam renum quam veſicæ, ut & uteri & vaginæ Illius officio, excernenda ſunt; unde, ſi quando extremum illud Ilii foramini appendens craſſamentis ciborum digeſtorum obturatur, Ileum adhuc quoque nonnunquam patitur calamitoſum) oppidò miſeram, interim aliquatenus tolerabilem trahit.

Vaſculum ſuperius memoratum, quod excipiendis fluentibus jugiter, præſertim ſub diſtributionis Chyli tempore, ſordibus dicatum, rotundum eſt, capſulæ, quibus magna documentorum publicorum ſigilla includuntur, ad inſtar ferè fabrefactum, ſpithamam aut paulò plus latum, quatuor circiter digitos transverſos amplum, anteriori quâ ventrem reſpicit, parte, paulum concavum, externè convexum. Concava illius pars initio corio, ne metallum cutem frigore aut alias læderet, munita; poſtquam autem id ob continuum madorem brevi computruit, linteum aliquoties duplicatum ſæpiùsque mutandum corio ſubſtitutum fuit. Externè quatuor anſis validis inſtructum, quibus lora annecti poſſint, applicando firmiter & arctiùs aſtringendo dicto vaſculo apta. In concavæ ſuperficiei parte ſuperiori, foramen eſt triquetrum, cujus baſis pollices tres transverſos lata, ipſi abdominis hiatui ſub umbilico, ut hunc ſimul capiat, exactiſſimè applicandum, ad recipiendas ex inteſtini extremo & alvo fæces cujuſcunque generis, donec vaſculum ad marginem usque foraminis plenum, quod toties rurſus per alterum in adversâ convexâ parte factum foramen ejusdem formæ & capacitatis, operculo, ne quid excidere inopportunè poſſit, exactè clauſum, ſuo tempore deplendum, quod ipſum de die aliquoties, non niſi inſigni moleſtiâ, corpore antrorſum valdè protracto, & unius robuſti aut duorum ope

ſuſtentato, fieri poteſt ac debet. Unde ut tardiùs impleatur ac tantæ moleſtiæ compendium fiat, raró, ut ait, prandet, ſed cœnâ ſolâ & potu modico contenta ut plurimum eſſe cogitur, ſic enim citiùs quem par eſt, per inteſtina diffluit & importunè effluit. Nocte tota ſupina cubare tenetur, quo cloacam illam portatilem tantiſper, per ſeponere & commodius quieſcere poſſit, illo quippe corporis poſitu cibus totam fere noctem in ventriculo moratur, & ſeriùs, ac ut plurimum manè demum, applicatâ rurſus illa latrinâ, corpore erecto elabitur. Si quando meliorum defectu flatulenta commederit, miſerè torquetur; hinc ipſi omnia eſculenta talia cane pejus aut angue vitanda. Id tandem prætereudum non eſt, nullum in excrementis ex Ilii extremo foràs elabentibus fœtorem ſtercoreum aut putridum fuiſſe animadverſum.

IX. Figurarum a. Notat umbilicum b. veſtigia horrendæ cicatricis. c. Inteſtini tenuis extremitatem internè propendentem, ac fæces ſuperfluas exturbantem. d. Vulneris neceſſariò inſanabilis ſitum & indicium ſub umbilico.

Latrinam X. portatilem cum loris ſuis & fibulis explicat, ac indicat a. capſulæ corpus & quidem ſuperiorem ejus & convexam ſuperficiem. b. Foramina aperta, interius fæces excipiens, & exteriùs iisdem exonerandis dicatum, ſibi invicem exactè reſpondentia. c. Operculum, ſuperiori & exteriori foramini claudendo deſtinatum, reſupinatum. d d d d. Anſas quatuor cum fibulis & loris capſulæ alvo exactè applicandæ & firmandæ, ſervientes. e. Lorum ſupernè bifidum, humeris utrinque applicandum ac per dorſum deſcendens reunitum, poſtquam interfemineum transmiſit, inferiori capſulæ anſæ circa g. fibulâ applicandum, & ſatis firmiter aſtringendum, ad ſuſtinendam ſupernè & firmandam infernè capſulam, ne ab alvo recedere poſſit. f. Cingulum anſæ ſiniſtræ firmiter annexum, lorum e. ambiens & in dextro latere fibulæ h. inſerendum, Capſulæ in medio abdomine firmandæ aptum.

XI. a. Dorſum capſulæ: b. operculum, foramen exterius claudens: c. retinaculum operculi. d d d d. quatuor anſas notat.

XII. a. Concavam capſulæ faciem monſtrat. b. Foramina interius & exterius ſibi reſpondentia deſignat.

SCHOLIUM.

QUæ Nobiliſſimus Dominus Author de hoc Caſu ulteriùs Anno 1701. d. 22. Auguſt. Præſidi retulit, ſubjungere libet; feminam

Fig. IX.

Fig. X.

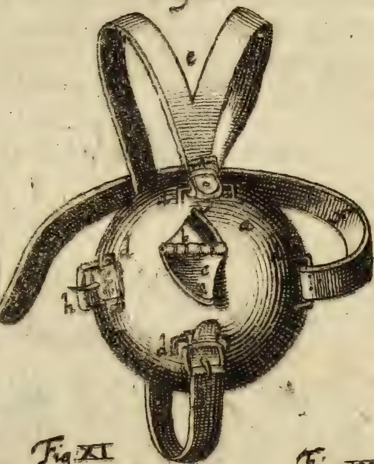

Fig. XI

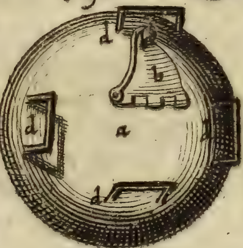
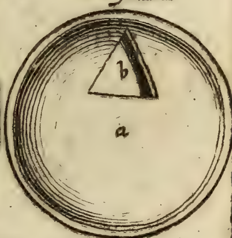

Fig. XII.

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

minam nempe hanc, poſtquam extremitas inteſtini propendens vel putredine abſceſſit, vel in corpus retracta fuit, omnium excrementorum in cavitatem abdominis exonerationem eſſe paſſam, ex qua dein multa cum difficultate & dolore eadem per vulnus extrudere neceſſe habuit: unde inſtituta denuo ejusdem inquiſitione, in noſocomium publicum ut deduceretur, majorque ibi ejus cura haberetur, decretum fuiſſe; ipſam verò, eorum, qui hactenus ejusdem neceſſitati, quamvis ſatis perfunctoriè, inſervierunt atque eleemoſinarum, quas pietas aliorum ipſi ſubmiſerat, fructu hucusque gaviſi fuerunt, qua jam carere cogerentur, perſuaſione, uti veriſimile videtur, permotam, clam ſeſe ſubduxiſſe, adeoque adcuratam poſt mortem, quæ in hoc rerum ſtatu vix longe abeſſe poterat, viſcerum inveſtigationem ſubtraxiſſe.

OBSERVATIO XLV.

DN. D. GUSTAVI GAHRLIEP.

De Calculis per octennium ferè in urethrâ geſtatis.

SCriniarius, hujus Metropolis facilè primarius, cui nomen Luko 45. annorum fortè, lithiaſi octo abhinc annis correptus, ac urinæ ſuppreſſionem aliqualem aliquandiu non ſine gravi moleſtiâ paſſus, nil minus, quam de calculo cogitans, ſed ſtranguriâ ſolâ ſe affligi, vel carunculam quandam aut phlegmatis coagulati fruſtula urethram occupaſſe, illamque obſtruere opinatus, ut ea tandem amoliatur & moleſtiâ eatenus perpeſsâ aliquatenus ſublevetur, ſtylum ferreum ſibi fieri curat, altero extremo ſcutulo rotundo inſtructum ad inſtar rudiculæ, quo obſtacula urinæ, quoties illa urgere incipit, ſubmovet & deorſum propellendo, liberum illi effluxum conciliat, ſicque moleſtiam, cui jam aliquatenus aſſveverat, tolerabiliorem reddens, aliquot annos patienter ſuffert, nec aliud remedium quærit. Donec tandem aliquando ſtylum paulò violentius ingerendo, extremitatem illam orbiculo munitam, inter calculos duos anteriores ſub ipsâ glande hærentes inſerit ac dum eundem rurſus extrahere more ſolito allaborat, hærere illum ac remoram pati animadvertit, ideoque majorem adhibendo vim, calculum unâ cum ſtylo unum, non ſine ingenti dolore extrahit, ſicque errorem, quem hactenus foverat deprehendit, ac quales illi fuerint in urethrâ ho-

ſpites ingrati docetur. Itaque Chirurgum conſulit, idem enim remedium iterare, & pares experiri dolores horruit. Ille varia interna & externa tentat, ſed fruſtra; ideoque ſectionem in glande ſuadet; Verùm hoc remedium malo ipſo, jam familiari,adeoque tolerabili atrocius reſpuit. Tandem occaſione aliquâ ſic ferente, nuper mihi, tam illud diuturnum incommodum, quam à Chirurgo ſuaſum auxilium refert, meumque de illo conſilium petit. Diſſuaſi ſectionem ac turundam exiguam juſſi parare, è radice Gentianæ, pollicem transverſum longam, alterâ extremitate tenuiorem, alterâ craſſiorem, in medio, craſſitie glandis penis orificii capacitati reſpondentem, illamque oleo amygdalarum delibutam, mediam ad ſupereminentem,ut, ſi res ita exigeret, eximi rurſus prolubitu poſſit, alteram partem orificio illi ingerere, ac per noctem illîc relinquere, Quæ ſi turgeſcendo orificium illud nondum pro exitu calculorum ſatis ampliaverit, manè aliam paulò craſſiorem & ampliato orificio parem, eâdem lege inderet, ſic fore, ut ampliatum ſatis orificium calculis ſponte cum urinâ exitum ſit conceſſurum. Paret & effectus intentioni meæ & ipſius voto reſpondet. Perendie enim reverſus, primâ quidem vice nondum ſucceſſiſſe, poſtridie verò urinam urgentem, calculos unâ cum obturaculo ſecundo, feliciſſimè excuſſiſſe, ſeque nunc ab illis tortoribus, DEI gratiâ plenè liberatum. Quorum tamen duos tantum, piſum majusculum circiter aut ſemen lupinorum alborum æquantes, in matula invenerit, (quos mihi non exactè rotundos ſed planiformes monſtravit, quorum Schema communico) quorſum reliqui (quinque enim illîc hæſiſſe putabat) cum epiſtomio evaſerint, ſibi non conſtare, præventum ſe enim à lotio violenter erumpente, adeò ut maturè ſatis non potuerit arripere matracium.

Fig. XIII.

OBESRVATIO XLVI.

DN. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De Gallina cœca pilulis Cocbiis curata.

RIdiculum forte cuiquam videbitur, attamen, veriſſimum eſt, & obſervatione haud omninò indignum, quod referam. Amicus

mihi

mihi plurimùm honorandus à Secretis Cameræ redituum Regiæ, magnus chortalium amator, cujus ab uxore fide digniſſimâ hoc habeo, gallinam inter alias alebat; è grandium genere, & ſtaturâ & formâ, galero nimirum ſpecioſe criſtato, ac plumis eleganter variegatis valdè ſpectabilem, ob autumnale autem frigus & tempeſtatem nimboſam, capiti & oculis à defluxione gravi tumefactis occæcatam, cui varia adhibuerat, tam interna euporiſta, quàm externa & topica, collyria etiam, & neſcio quæ non, ſed irrito planè ſucceſſu, adeo ut viſu fuerit penitus privata. Tandem de reſtitutione ejus jam ferè deſperans, ne quid intentatum relinqueret, pilularum cochiarum aliquot (de doſi referenti non conſtabat) ipſius gulæ ingerit, à quibus gallina validè purgata integram recuperavit cum viſu ſanitatem.

[*A.* 1701. *d.* 21. *Maji Berolino Auguſtam Vind. Miſſæ.*]

OBSERVATIO XLVII.

Dn. D. WILHELMI ROMBERG.

De Verme in Hepate.

Lapſa Saturni die in hepatis veſiculæque fellis ſtructuram, ob alias rationes inquiſiturus, afferri mihi curabam hepar vitulinum recens exenteratum: Obſtupui autem cum vaſa Sanguinea majora atque minora digitis perciperem indurata inſtar funiculorum, quare inciſione facta; vena portæ cum Ramificationibus Scirrhoſa, denſa & tantum non cartilaginea apparebat, copioſiſſimis & innumeris infarcta vermibus cucurbitinis dictis: Sequutus ramificationes, iidem innumeri cum ſanguine fuſco male & inſtar fimi equini fœtente prorumpebant, ita ut in extima ſubſtantia hepatis, vaſa capillaria ab his, ſed (pro ratione venarum amplitudinis) minoribus inhabitarentur; Parenchymate reliquo ab omni Labe immuni. Ulterius hoc ſpectaculum rimaturo, ſubveniens uxor mea, (ut hoc hominum genus aſſolet, nauſeam capiens, hepar ſubtraxit atque in cloacam conjecit, ut ita certo affirmare non poſſim, an veſicula fellis ſimiles aluerit hoſpites, nec ne. Interim vermes ipſi vivebant adhuc & inſtrumento leviter tacti ſeſe corrugabant, videbantur ex totidem cincinnis compoſiti, capite, roſtello, ut & ore præditi, externâ figurâ Lati, ex aſſe ſoleas piſces quales Monſpelii & Perpig-

 niani

niani olim comediſſe memini, referebant, vaſis ſanguiferis copioſis transparentibus, uti ex adjecta figura videre Licet; An iſti Vermes intra ſubſtantiam membranoſam venarum hepatis ex ſuis ovulis excluſi fuerint? an ex inteſtinis jam excluſi, cum ſanguine venoſo eo delati ſint, hic non diſquiram, priori tamen opinioni potius ſubſcriberem.

(*Manhemio d. 21. Jun. A. 1701. Baſileam ad Excel. Dn. D. Harderum miſſa.*

Fig. XIV. Vermis Cucurbitini dorſum exhibet.
a. Prominentia quædam caput indicans.
bbb. Vaſa innumera per dorſum excurrentia.

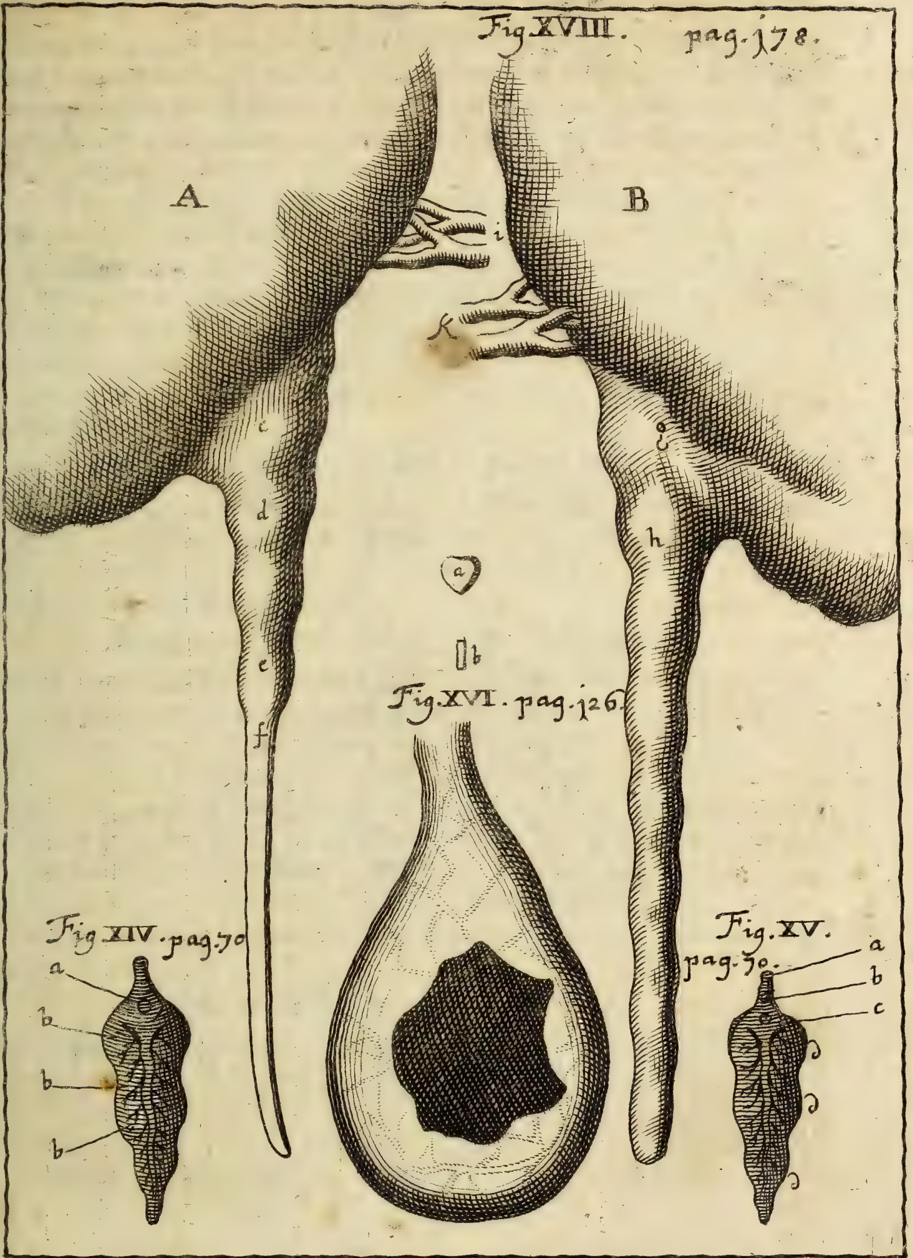
Fig. XV. Vermis Cucurbitini Ventrem exhibet.
a. Orificium exiguum in acuminata capitis parte conſpicuum.
b. Roſtellum exiguum.
c. Orificium majus ſatis apertum.
ddd. Vaſa transparentia.

OBSERVATIO XLVIII.
DN. D. JOHAN. ÆGID. EUTH.
De Oligaimiâ.

NOn lævo hîc ſiſto tempore ὀλιγαιμίαν, è quâ Oeconomiæ noſtræ Animali, vix pax ac ſalus: quippe ſanguinis penuria & abſentia, omnibus & ſingulis confeſtim adimit augmentum, robur, ſanitatem, die atteſtantur toto, Hæmorrhagiæ enormes cunctæ, Lypothymiæ frequentes, multifariæ obſtructiones, morbi chronici, Vulnera graviter inflicta, color faciei pallidus vel luridus, veriſſimum, ὁκοῖον τὸ αἷμα, ὁκοῖον τὸ χρώς. Abſurdè ridentur vulnera, quibus propere eſt opus medico.

Mille modis morimur.

Regia atque commoda proin animadvertenda eſt medendi via, quantò ocyùs ſanguis deſciſcit circumgyrans miſcellus, cum lymphâ, bile, aëre, tantò maturius redintegrandus:

Fig. XVIII. pag. 178.
A
B
i
k
c
d
e
f
g
h
a
b
Fig. XVI. pag. 126.
Fig. XIV. pag. 70
a
b
b
b
Fig. XV.
pag. 70.
a
b
c

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

Pondere, menſurâ & numero DEUS omnia fecit.

Alioquin periculoſæ aleæ plena fit res, jugeque virium decrementum, σωφρόνως Hippocrates. Γ'ηλεικὴ γὰρ ἐςὶ πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις, φάρμακα χεῖρες Θεῶν. Triplici reverâ in fonte, præmiſſis præmittendis, excellit Fons Diæteticus, alimenta εὔχυμα καὶ εὔπεπτα, potenter nutrientia ſuppeditans per ἐπίκρασιν, ordine & decenter ad ὀλιγαιμίαν properè & proſperè tollendam, ut prolixè *in Agoniſmate meo de Hydrope curioſo, capite decimo*, tertiâ jam vice edito, deduxi. Sanguinis videlicet qui Clinicis deficit, reſarciendus, inſtaurandus, ἐς ἀκρίβειαν ſorbilibus analepticis, Sacræ Artis filiis perſpicacibus ſat notis. Ρ'ᾶον πληρȣ̃σθει ποτȣ̃, ἢ σιτίȣ Deîn ſolidioribus, ne unum in ſcopulum bis impingatur, malumque foveatur, in analyſi quod ultimum in curatione certè eſt primum, congruenter de κυκλοφορίᾳ ſanguinis Virgilius:

Volvitur ille movens calidum de pectore flumen.

De cœtero, cui mens haud læva, inficias ibit nullatenus *Helmontii* enitentis & contendentis, temerarios, in regimen diæteticum Medicinâ arcendum, inſulſus, irritos omnimodè exiſtere, nemine forſitan contradicente, quapropter.

Quod fecit, ferat, hæc fuerit directio juris.

Mihi nuper addere placuit calcar, ad pervulganda & edenda ſcripta mea hactenus abdita, aque arbitris remota ac libera, quod inpræſentiarum haud cunctanter absque arbitris facio, facturusque quotannis, DEO vitam mihi conceſſuro. Æquitas, juxtà & neceſſitas efflagitat, ut non minori curâ de ſanguinis vitio, quod in defectu fundatur, quàm quod inexceſſu, (Homines immenſæ gulæ & bibacitatis confirmant,) egerim, non enim de lanâ eſt caprinâ, nubes ac inania captans minimè. Omne opus difficile videtur, antequàm tentes, ingeniaque ætheria gaudent motu, atque hæc ſemper comitari adſuevit invidia:

Eventus varios res nova ſemper habet.

Specimem ſi deſideras, Fœminas adi reſpiceque Lactantes, marceſcentes quandoque adeò, ut conſumantur totæ, atque lacte quaſi diffluant, ad has minùs ſolers præcantor felixque depulſor Medicus accerſitus, atque magnâ Medicamentorum abſonorum mole mallet pugnare annon aberraret ac alieniſſimus à certâ notitiâ ac verâ me-

methodo medendi ? absque quâ , Ars vacillat ac titubat omninò, remediumque invenire neſcia eſſet. Apage ſis tali cum curatione, provoles , ut decet fasque eſt , ad ablactationem , atque concredas infantem nutrici forti & incolumi , prælaudatæ Mulieres cum alumnis , inculpatæ reddentur actutùm ſanitati. Non aurum tàm aureum, quàm ſanitas.

Porrò mulierculis gravi è morbo convaleſcentibus , haud protinùs menſtrua fluent, quoniam in his , ſæviente morbo , pretioſus valdè ſuccus eſt exhauſtus , ergò ὀλιγαιμίᾳ , ſuppreſſione menſium neutiquàm laborant.

Ἐυεξίαν eheu in ὀλιγαιμίαν Practici mutant crebro inſulſi à tonſtrinâ proſulti , largiſſimâ Venæſectione atque pernicioſiſſimâ hypercatharſi , ut duritate hâc , mortales vitam cum morte commutare cogantur , quamvis ſint Athletæ , ſiquidem evacuationes omnes ad extremum tendentes , ut ſunt periculoſæ , ita & refectiones , nam proſternunt naturam,(optimam morborum medicatricem,) quæ ducenda , non cogenda , Vice plùs ſimplici , in meâ obſervavi praxi, Rei cibariæ inopia & ſubtractio , ſanguinis producit inopiam , *Propheta Ezechiel* capite decimo quarto conſolidat , nec non Civitates longâ obſidione cinctæ ac oppreſſæ , quæ ſæpiuſculè franguntur fame, nam ſine Baccho & Venere , ut friget Venus , ſic & Mars , hinc

Peſtis , Bella , Fames abſint , Pax vivida vivat :
Pax JESU CHRISTI ſit Dux in tempore triſti.

OBSERVATIO XLIX.
Dn. D. JOHAN. ÆGID. EUTH.
De manuum ambarum curvaturâ & ἀδυναμίᾳ.

ANNO Chriſti 1676. die 19. Decembr. Trajecti ad Rhenum, cum Sereniſſimo meo Principe Iſennacenſe FRIDERICO AUGUSTO νῦν ἐν ἁγίοις , commorans , juſſa Hujus ſimul adſpectans , ad Pigmentarii Veldmans triginta novem annorum uxorem , in conſilium accerſitus iatricum , omni commiſeratione dignam , onerique maximo , marito atque ſuæ proli numeroſæ quaternis à menſibus, manuum ambarum impotentiâ , motus , haud ſenſus difficultate ac contortione dolorificâ conflictatam adſpexi , prægreſſis verborum aſperrimorum fulminibus , cum bibaculâ anu in viciniâ , è graviſſimâ

ἐκλύσει

ἐκλύσει, quaſi fulmine afflata horrifico, ut miſerrima recenſet, non ſine appetitus proſtratione, alvi conſtipatione, agrypniâ & cephalalgiâ; interdum

Contrà naturam eſt, nativam tollere labem.

Penſitatis ritè penſitandis, præmemoratam valdè triſtem uxorem, bonis ac curtis erigo verbis, curationis ſpem adhuc affulgere ediſſero, ad animi tranquillitatem, patientiam & obedientiam ἱκανῶς exhortor, mihi reſpondens illicô, dixit. Domine Doctor, ut Socrati Xenophon, ſic Tibi obtemperabo, ſubridiculè huic hiſtoriarum gnaræ regeſſi, Thaletis igitur ſummum exoptas Bonum καλὰ τί. Impoſſibile Ægros, rurſum prorſum curſitantes, inque ſex rebus nonnaturalibus peccantes reſtaurare: Intricatiſſimum ac negotii ardui aggredior Affectum, Vino Medicato eliminante, Zymoma lancinans, auſterum, nervis inimicum, maſſamque perreptans circulantem. Syſtema nervoſum, nervorumque corroboro principium:

Spiritu matrico-cephalico, Catapotiis ſpecificis, Mixturâ Nervinâ. Speciebus appropriatis, at εὐτάκτως tamen καὶ εὐσχημόνως, quibus intra binorum Menſium intervallum, Altissimo ita volente, pertinacis mali minera notabiliter eruta, remanente duntaxat manus ſiniſtræ curvaturâ, (vulgò contracturâ,) aſperitate, impotentiâ, hanc nec Topicis penetrantiſſimis, centiesq; pertentatis, nec Tripſibus fortibus, paralyticorum more, domare nequivi. Aſylum deniq; extremum, Thermas, opportuno uſurpandas eſſe tempore ſuaſi, quas tamen adire non cuilibet licet. Ægrorum cunctationem, morbos curabiles & parvos ſæpenumero, deploratos & incurabiles progignere prognaviter, in propatulo eſt, apud Senes ἐπὶ πολύ, quia in his:

Sanguis hebet, frigent effœtæ in corpore vires
Nil labor aut ſtudium, nil Panacea juvat.

SCHOLIUM.

UT in lætitiâ animi fit effuſio, ſic in dolore contractio. Motus cujusvis animalis ac voluntarii integritas & perfectio, annon egregium DEI donum? Dominus Stein Auguſtanus, Hagæ Comitis annos retrò triginta, uxoris inductu ac ſuaſu, Officium Scribæ dimidio charius, de aliquo, oculatâ non cœca emerat die, paulò poſt Dominus Stein, obitu extinguitur repentino; quid accidit? Vidua eheu in chronicam delabitur Anian, ex hâc in deploratiſſimam artuum

contortionem ac rigiditatem univerſalem, ſicque lecto manet affixa per viginti & quod excurrit annos, menſe Majo 1699. ex hâc miſeriarum valle beatiſſimè eximitur:

Mors optata recedit,
At cum triſtis erit, præcipitata venit.

Duos è Selandiâ optimè novi Primates ditiſſimos, Patrem & Filium. Pater exſtitit ἐμπροσθότονος, annorum fermè octoginta, nuper mortuus: Filius veró quinquaginta ſex, in vivis adhuc, & quod bene notandum, ὀπισθότονος, quamvis impenſas egerit vel fecerit maximas, tam ad Thermas Germanicas, quam Gallicanas, Lenius omne malum fit, leniter ferendo, aliâs

Intolerabilius nihil eſt, quàm dives avarus
Quàm raro egregios ſortitur pauper honores.
Difficile eſt, triſti fingere mente jocum.

Cæterùm τρισμῷ Vexillifer laborat Brittannicus, haud diſſentit *Foreſtus l. 10. Obſ. 118.*

Inſuper curvipedem, ſpaſmico è motu, filiolam meam Erneſtinam Charlottam ſex annorum, ultrà menſem habui integrum DEO T. O. M. ſingularibus adhibitis benedicente, nunc rectiſſimam habeo in eundo, acutè libro tertio *Lucretius.*

Quin etiam ſubitò vi Morbi ſæpè coactus.
Antè oculos aliquis noſtros, (ut fulminis ictu)
Concidit, & ſpumas agit, ingemit & tremit artus,
Deſipit, extentat nervos, torquetur, anhelat,
Inconſtanter & in jactando membra fatigat.

OBSERVATIO L.
Dn. D. JOAN. ÆGIDII EUTH.
De Phlegmone ac ejus progenie.

Filius viginti annorum, à gravitate paternâ in feritatem degenerans, vulgò, *vvord een Haagſce lightmiss*, nomini parco, nam:

Blanda facit ſegnes matrum indulgentia natos.

Cùm Achate ſuo, exiens fornice, merſus vino & madens, aſcendit currum, currentem incitat equum, huc atque illuc curſitat, in nemore

re Hagano ad ſtipitem quernum offendit crus dextrum, ſe recipit illicò domum inque nidum calidum, benè manè de gravi conqueritur dolore, in Conſilium cum Chirurgo B. advocor, accuratè offenſum examinamus crus, ſermones, ut moris, ſerimus opportunos & occultos, Phlegmonen adeſſe notabilem uno ſpiritu pronunciamus, propter φαινόμενα certa & infallibilia, quæ ſunt: Tumor p. n. rubor, calor, dolor, tenſio, renixus, pulſatio & ſubindè Febris, ceu noſtro in Clinico, videlicet à perturbata ſanguinis effervefcentis miſtione, extravaſatione, vellicatione, ſtagnatione, condenſatione: Ex conjunctione ſpiritus vitrioli cum Terebinthinæ oleo, annon producitur calor? Veri Practici veritatem rei indeſinenter & ſedulò inveſtigant fidelibus experimentis, Puri puti Theoretici præjudiciis ſuis occœcati, experientiam ſæpicule negabunt, muſcas tantùm captantes, caſtellaque in aëre extruentes;

Me trahit artis amor veri ſtudiumq; ſciendi.

Inflammationis quapropter τέκμαρσις inchoata fuit non repellentibus, queis inexperti utuntur Practici, quæ Phlegmonen revera augebunt, graviorem reddent, maſſamque incraſſabunt rotantem. Perſpicaces ſimul ſciſcitentur ex ægris, quod non vilipendendum, num Emplaſtra & Linimenta ferre queant, nec ne? Ad exitum devitandum tragicum, noſtro in Clinico pinguia penitùs omittere coacti fuimus atque recto tramite tranſire ad Cataplasmata & Fotus facultate incidendi, attenuandi, reſolvendi, diſcutiendi præditos, e. g.

℞. *Herb. abſynth. abrotan. mar.*
arthemiſ. ſcord. calaminth. an. mj.
Fl. cham. Rom. cheyr.
melilot. ſambuc. an. mß.

Inciſa lento coque igne in vino, exprime, Fotui linteamina immittenda, madida ac tepida parti affectæ lege artis applicanda, horis ſemper alternis renovanda ad accelerandam curationem, ſupraq; lintea duplicata vel triplicata, pannus obduci poteſt albus laneus Anglicanus Vlanæll, ne tam citò particulæ avolare queant balſamicæ ac volatiles. Interna ſimùl per vices adminiſtranda, ſic brevi mirum impetravimus effectum, in citato Ægro & pluribus aliis.

℞. *Aq. omn. fl. ritè præparat. pector. comp. an. ℥ij.*
prophyl. S. ℥iij.

K 2 Spir.

Spir. ſtom. compoſ. maſtich. ℥ß.
Tinct. traum. n. d. ℈ij.
Pulv. Anglic. ♉ *diaph. an.* ℈j.
Nepenth. ⊙ *ſol. gr.* ij.
Syr. fl. tun. ʒvj. M. D. in Vitr.

Nihil reticebo quod ſciam adhuc de A. H. proſtibulam nummatam F. N. Hagæ Comitis in matrimonium ducente, quod per ſex duntaxat duravit ſeptimanas, ſiquidem memoratus, anni initio, horâ octavâ veſpertinâ è diverſorio aggeris Leydenſis egreſſus, dennò inſedit currui, ex hoc paulò poſt delapſus in fluvium alluentem, in eo ſuffocatus, ex eo extractus, decenter viſitatus, elapſoque octiduo, veſpertino tempore Magnatum more ſolito, amplâ cum pompâ in Eccleſia fuit ſepultus Hagienſe.

Ebrietas ut vera nocet, ſic ficta juvabit:
Scribatur Portis: Meretrix eſt janua Mortis.

Præter cætera, per Phlegmones intelligo progeniem, ſuppurationem, Phlegmone, reſolventibus fortioribus ſi non cedat, ſed potiùs obſervetur inclinare ad ſuppurationem, tunc hæc Pharmacis emollientibus ſat notis, quâcunque in forma uſurpatis, commodè ac ſine ingenti dolore promoveatur. Suppurationis ſigna ſunt Diagnoſtica ut plurimùm, albedo, mollities, eminentia, protuberantia, ſymptomatum recenſitorum diminutio: Tumore, quacunque in parte ad maturitatem probè perducto, apertio toties, quoties licet, cum evitatione vaſorum omnium ſedulâ, tutiſſimè à Chirurgo peragenda eſt, ſcolopomachærio, cauterio mox actuali, mox potentiali. In abſceſſus magni apertione, pus unâ non egrediatur vice, propter συνδρομὴν ſymptomatum periculoſorum. Dein cum cognitione ac judicio inſtituatur mundificatio, incarnatio, cicatricis acceleratio.

Mundificatio, medicamentis abſolvitur mundificantibus, qualia ſunt inter ſimplicia, Rad. ariſtoloch. long. gentian. Succus libanot. cent. min. Myrrh. Mercur. præcipit. inter compoſita. Ung. Ægypt. Apoſt. aliaq; innumera.

Incarnatio, incarnantibus ſeu ſarcoticis perficitur, rad. conſol. maj. Herb. millefol. pyrol. ſanicul. Thure, Sarcocoll. ung. aur. Balſ. Ind. Sulph. Terebinthinat. qui revera haud poſtremum occupat locum, atque utrique abundè ſatisfacit indicationi.

Cicatrix, cicatriſantibus ſeu epuloticis acceleratur Litharg. Ceruſſa,

ruſſa, Lap. calamin. C. C. uſt. ung. alb. deſiccativ. rubr. empl. de cerus. diapamphol. cui ſummo effectu admiſceatur, egregium Mercurii amalgama, artisque ut eſt, parti applicetur effectæ, ſequenti verò conficitur modo, ℞. Plumbi optim. ℥ij. probè liquefact.

add.

Argent. viv. ℥ij.

Chartæ ſimùl infundantur & frigefacta in formam pulveris redigantur. Incommodorum ſæpè leviorum fugâ, in calamitates maximas incurritur. Vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa æſtimat, fragilitatisque humanæ nimia in proſperis rebus oblivio eſt, ἐκπλαγῶς *Lucanus.*

ſolus ferrum mortemque timere,
Auri neſcit amor.

Hunc Poëtam quondam in ſuccum & ſanguinem converterat, Sapiens ELECTOR Palatinatus DN. CAROLUS LUDOVICUS, glorioſæ memoriæ. Nulli mortalium Armis, Muſis, aut fide antè Germanos. Nihil tam receptum Gallis, quàm frangere fidem. Fide abrogatâ, omnis humana tollitur ſocietas. Amicitiæ immortales, mortalesq; inimicitiæ eſſe deberent. Conſtans in Inconſtantia Fortuna, cuncta miſcet. Eſt invidorum, ſemper ut culpent Bonos.

Tutus ubique manes, qui calliditate valebis.

Reverâ hoc ævo, nummus vincit, nummus regnat, nummus imperat univerſis: Quid enim ſalvis infamiâ nummis? Publicani, ruptoresque bancæ malitioſi inquiunt audaciſſimè:

Quomodo muta poteſt violare pecunia leges.
Quid faciat, ſi fors cœperit illa loqui?

[*Hagâ Com. Auguſtam Vindelicorum. d. 12. Julii, A. 1701. miſſæ.*]

OBSERVATIO LI.
DN. D. MATTHÆI BLAW.
De Febre Chronica Vicennaria.

HOneſta Virgo Maria Magdalena Dommin, Civis Conſtantinenſis, temperamenti ex natura congeniti & per vitam ſedentariam ac ſolitariam, victusque craſſioris uſum, magis magisq; adaucti, valdè me-

melancholici & ſcorbutici, dum 30. & aliquot annorum ætatem ageret, corripitur febre intermittente, quotidiè circa veſperas recurrente, cum accidentibus ordinariis, frigore ſcil. & ſubſequente calore, ſiti, membrorum laſſitudine, &c. quæ febris poſtquam per 6. hebdomadas perdurarit, periodum ſuum mutabat, & poſtea ſingulis alternis diebus paroxyſmum repetiebat, ſicq; per aliquot menſes permanebat: Ex hac tranſiit in quartanam ultra annum perſeverantem; tandem ex quartana mutata eſt rurſus in quotidianam (à typo ſic dictam) quotidie nimirùm poſt veſperas & ad noctem revertentem, quæ ultima febris, etſi quidem ægram non valde moleſtaret, ſed levioribus ſymptomatibus affligeret, & vix ultra 2. horas paroxyſmus duraret, tamen tam fixa & habituata evaſit, ut jam per 20 & ultra aliquot annos perſeverârit. Contra affectum hunc febrilem chronicum & contumaciſſimum, multa remedia & diverſa tam interna quam externa antifebrilia, & neſcio quæ, tam ab ipſis Medicis practicis, quàm hinc inde ab Empyricis variis commendata, ſed incaſſum omnia ſunt adhibita. Vivit etiamnum noſtra febricitans, annum ætatis modò agens 58, & ſingulis diebus ad noctem, alterationes febriles ſuſtinere debet, quas levis ordinariò ſudor ſubſequitur, nec tamen febris ſolvitur; imó ſudore vel cohibito, vel emanente, pejus ſe habet ægra, quæ de cætero ſuis functionibus ſine magno impedimento inſervire poteſt.

SCHOLIUM.

FEbrium intermittentium de una in aliam ſpeciem tranſitus & varia periodorum febrilium permutatio, prorſus haud rara eſt; aſt verò nimia hujus febris diuturnitas & ultra 20. annos extenſio, raró admodùm obſervari ſolet, uti omnes facilè conteſtabuntur practici, qui tam in praxi medica, quam etiam in theoria, quoad prognoſes febrium in genere vel parùm verſati ſunt, notum eſt, quòd quò graviora in febribus obſervantur ſymptomata, tantò citiùs eas (quamvis majori eventûs periculo) finiri, & ècontra febres, præſertim intermittentes, quantò ſunt leviores & mitiores, atque in ſuo motu tardiores, ordinariò quidem non periculoſas, chronicas tamen & ſolutu contumaces eſſe, quia pro ſua cauſa habent fermentum febrile magis fixum, craſſum, lentum, viſcidum, acidum, terreum, reſolutu difficile; qualis præ cæteris eſſe ſolet quartana intermittens ceu tardiſſima, quæ ſi non mox in principio eradicetur, plerumq; chronica evadit, & per

1. 2. 3. & 4. annos durare poteſt; quod in hoc loco, ubi febricitans noſter moratur, nil rarum eſt, tum propter lacum acronianum, tum Rheni effluxum, aëremq; humidum, craſſum & nebuloſum, præ aliis quippe morbis febres præſertim intermittentes, adeò frequentes ſunt, ut nulla ferè detur febrium ſpecies, quæ in praxi ibidem non occurrat, tam quoad ſimplices quàm compoſitas, unius & diverſi generis, &c.

Aſt quæ in obſervatione propoſita, fuerit prima & ſecunda febris ſpecies, judicatu obſcurum eſt, eò quòd ipſa patiens de paroxyſmorum febrilium acceſſionibus, typis, aliisq; Accidentibus ad impoſitionem febris pertinentibus examinata, à tanto tempore haud amplius memorare aut diſtinctè enarrare queat; hinc difficile certi quid de febris ſpecie ſtatuere, præſertim cùm facilis ſit de una in aliam tranſitus, & compoſita in ſimplicem, & ſimplex in compoſitam, nec non quandoque duæ diverſæ ſpecies conjungi, atq; una in aliam permutari poſſit. Crediderim tamen, probabile eſſe, primò fuiſſe *quartanam triplicem*, deinde *duplicem*, & tertio utramque in *ſimplicem* eſſe transmutatam; de qua ultima nullum eſt dubium, quia acceſſio paroxyſmi de quarto in quartum incluſivè cum intermiſſione duorum dierum tanquam παθογνωμονικὸν quartanam intermittentem certò certiùs demonſtrat: Et quemadmodum ex triplici duplex, atque ex duplici ſimplex facta, ſic facili de cauſa ex ſimplici rurſus triplex fieri potuit. Nulla enim eſt regula, quòd (ſicut *Riverius prax. Med. lib.* 17. *cap.* 5. ſtatuit.) Febris quartana antequam fuit triplex, apparuiſſe debeat primò ſimplex aut duplex; & quòd nunquam aut perquam rariſſimè febris quartana à triplici incipiat, ſed ſimplex aut duplex in eam degeneret. Imò contrarium à multiplici experientia edocti ſumus, febres nimirùm intermittentes ſimplices, raro & nonniſi ex erroribus quibuſdam, vel in cura vel ab ægro commiſſis, in duplices fuiſſe mutatas, ſed plerumq; duplices primò incipere, & in ſimplices abire, quod in tertianis præcipuè, utpotè frequentioribus experientiâ comprobatum eſt.

De cætero quoad prognoſin intermittentium, notum eſt omnibus Practicis, nullam eſſe ordinariò & à potiori diuturniorem & magis chronicam ipſâ quartanâ, propter cujus contumaciam & curationis difficultatem, antiqui in Medicorum opprobrium dicere ſolebant: *Hydrops, quàrtana, Medicorum ſcandala plana.* Ob eandem cauſam quartana febris à quibusdam *Saturni filia* nominata eſt, & exemplis

alio-

aliorúmq; obſervationibus notum eſt, eum per 12. 20. imò ultra 30. annos perſeveraſſe, & quoſdam eâ laborantes, medium vel majus vitæ temporis ſpatium conſumpſiſſe, uti exempla notat *Gabelkofer Centur. 6. obſerv. 74. item Wierus in obſervatione de quartana &c.*

An verò talis diuturna hujus febris contumacia ipſi materiæ morbificæ (ex qua primò febris orta eſt.) An verò conſuetudini (uti *Celſus* loquitur.) adſcribenda ſit, meritò dubitatur, eò quòd experientiâ itidem conſtet, tales febres chronicas quandoq; ſine ulla cauſæ morbiferæ excretione ſenſibili, ſed per amuleta, ſchedulas appenſas, nonnunquam ex incuſſo terrore, adeoq; ſolius imaginationis virtute, vel certâ commotione ſpirituum fuiſſe profligatas, qualia exempla vid. in experientisſimi Boylei philoſoph. experimentali exercit. 5. fol. 282. apud Timæum de Guldenklee lib. 8. caſ. 20. item in pharmacia noſtra lect. 1. §. 4. qualem etiam obſervationem annotavit Excellentisſimus Dn. D. Joſephus Lanzonus in Ephem. German. decur. annor. 3. an. 1. obſerv. 37. cum aliis ibi citatis.

Quò ad curam casûs in obſervatione propoſiti, nihil addo, eò quòd ægra plebeja, pertæſa & febri tanto tempore aſſuefacta ulteriorem curam reſpuat; cui interea propter alia accidentia bis exhibitum fuit blandum vomitorium, tanto effectu, ut præter ſaburræ tenacis viſcidæ evacuationem, etiam febris ipſa, quoad conſueta ſymptomata multò levior & remisſior facta ſit; nec dubitandum, quia ſi præter aëris mutationem (quam aliàs in febrium pertinacium cura ſummè utilem fuiſſe expertus ſum) remediis incidentibus, alterantibus, aperitivis, abſorbentibus, volatilibus & antifebrilibus uteretur, ſi non integram febris ablationem ſaltem citiorem reconvaleſcentiæ ſpem obtinere poſſet. Interim ulterior eventus expectandus.

OBSERVATIO LII.

Dn. D. MATTHÆI BLAW.

De

Febre Quartana chronica ſæpius recidiva feliciter curata.

DUm in obſervatione præcedente de febre chronica vicennali (quæ utique rara eſt) variisq; ejus mutationibus quædam annotata ſunt, placuit ob materiæ affinitatem ſubjungere aliam de febris quartanæ chro-

chronicæ curatione obſervatum ; non eum quidem in finem , ac ſi raritas quædam Curioſa ſubſit , ſed quòd rariſſimè aut fere nunquam cura infra præſcripta fefellerit , in illis puta corporibus curationi aptis , ubi non alia viſcerum labes aut alius gravior ſimul conjunctus affectus latet reconditus.

Obſervationes leguntur quàm plurimæ de febribus intermittentibus & ſpecialiter quartanis modô diverſiſſimo methodicè & Empiricè , feliciter tamen curatis ; ſed Empirica cum fallant ſæpius , tutior eligitur via methodica , quam alii hâc , alii alio modô inſtituunt : Ego ſalvâ meliori aliorum methodo , felici cum ſucceſſu per ſequentem viam permultos quartanarios ad ſalutis portum deduxi, uti ſequens docet obſervatio.

Reverendus quidam vicini huic urbi oppidi parochus ſexagenarius, corripiebatur quartanâ febre, tum quòad ſymptomata febrilia tum quòad pertinaciam morbi moleſtiſſimâ ; utebatur & Medicorum, & Empyricorum conſiliis & operâ , multa (neſcio quo ordine) aſſumendo alterantia , purgantia , antifebrilia & ſpecifica , ſed effectu haud alio, quàm quòd per vices paroxyſmi febriles ad breve tempus aliquod emanſerint quidem , aſt majori vehementia mox redierint. In hunc modum per integrum fere annum & patiens & Medici cum morbo conflictarunt, ita tamen eum abigere haud potuerunt, quia recidivaret. Menſe Martio ab Empyrico denuo ſumpſit febrifugum, ſed æquali effectu; poſtquàm enim per tres hebdomades febris emanſerat , ſtatim ſequenti menſe Aprili redierunt novi paroxyſmi prioribus crudeliores , licet diætam ſimul ordinatam exactè obſervaverit; unde D. Patiens tot remediorum & ſumptuum fruſtra impenſorum pertæſus, poſtquàm hoſpiti ſuo febrili moleſtiſſimo hyberna dare coactus fuerat , & ab eo penitus liberari nullo modô potuerat, medentes ſuos deſeruit & ulteriorem Remediorum præſcriptionem ab iis admittere recuſavit. Hâc occaſione meum imploraturus conſilium ipſo paroxyſmi die ſe in hanc urbem contulit, quem circa veſperas febris invaſit cum vomitu, frigore intenſiſſimo, ad quatuor horas durante, ſiti & ſubſequente æſtu permoleſto : erat inſuper etiam febricitans viribus valde debilitatus , cachecticus & ad tympanitidem diſpoſitus ita ut curam difficilem & eventum dubioſum fore prædixerim præſertim in habitu inveterato & ſubjecto ſenili ? Monui præterea, non tam ad latentis fermenti febrilis nunquam perfectè eradicati correctionem & deletionem, quàm cachexiæ & tympanitidis præſerva-

tionem, remediorum uſum deinceps dirigendum eſſe. Itaque ab ægro confidente rogatus, præſcripſi ſequentem curationis methodum, quam ut accuratè obſervaret ſuaſi, domique ſe contineret juſſi.

Primò duabus ante paroxyſmi invaſionem horis, ſumſit vomitorium ex Tartarò Emet. & Sal. abſinth. ſequebantur vomitus aliquot & ſaburra viſcida & amara copioſè rejecta, paroxyſmo iterum redeunte.

Secundo pulverem alterantem antifebrilem qui eſt: ℞ Ocul. cancrorum præparat. ʒiß. arcani dupl. ʒj. Sal. abſinth. Centaur min. CB. ana ℈j. M. F. pul. Divid in 7. Doſes æquales, uſus hujus pulveris per 7. dies, & quidem die intermiſſionis manè, die verò paroxyſmi, horâ unâ ante invaſionem, continuabatur, ſed febris eadem: Inde

Tertiò transmiſi Nodulum alterantem aperitivum & laxantem ex antifebrilibus & anticachecticis in hunc modum ordinatum. ℞. Rad. 5. aperitiv. ana ʒij. filic. Gentianæ, Calam. arom. ana ℥ß. Herb. abſinth. pont. Cuſcut. capillorum Veneris ſcolopend. CB. ſumitat. Centaur. min. Baccar. Juniper ana Mj Cort. tamariſci. ʒij. fraxin. ℥ß. fol. ſen. S. ſt. ʒvj. Rhabarb. el. ʒij. agar. troch. ʒiß. rad. Helleb. nigr pp. ʒj. paſſul. min. mund. ℥j. Chalyb. pp. inpetiâ ligat. ℥ß. Sal. tart. ʒiß ſem anis fœnic. urtic. ana ʒj Galang. ʒiß. Mac. ʒß. Croc. ℈j. Inciſ. irrorentur c. ol. tartari p d. & affund. Vin. alb. menſ. iß. c. ▽. com. quartar. iij. calid. ſtent. per noctem, de quo diebus intermediis ſumatur quotidiè hauſtus, die acceſſionis verò, doſis pulveris antifebrilis ſupra præſcripti ante paroxyſmum. Finito hoc, Vino medicato & corpore ſic diſpoſito, tandem.

Quartò deveni ad ſpecifica febrifuga dicta & inſpecie ad decantatum Corticem peruvianum in forma Electuarii, cujus deſcriptionem Prænob. & Excellentiſſimus Dominus Georgius Kiene medic. Doct. Celeberr. & Conſul urbis Conſtantien. affinis & fautor quondam ſingularis mihi ante 20. circiter annos communicaverat, ut ſequitur. ℞. Pul. Cortic. peruvian. ʒvj Sal. antifebril. ʒiß. M. c. rob. ſambuc. q. ſ. f. Elect. Doſis ʒj. ſumatur ſemper poſt tertiam horam quotidiè, etiam in ipſo paroxyſmo, excepto tempore ſomni. Similem aut fere eandem deſcriptionem Electuarii antifebrilis habet Excellentiſſimus D. Lentilius lib. 1. Miſcell. pag. 250. cujus utilitatem multùm deprædicat.

Præterea præſcriptum eſt Emplaſtrum febrile ſecundùm deſcriptionem D. Mich. nimirum ℞. Fuligin. furn. ſplend. ℥iß. terebinth. ʒvj. telæ aran. ʒj. Camph. ℈ij. ol. aran. q. ſ. M. pro Emplaſtro, extendatur ſuper

per Corium magnitudine dimidii thaleri, & applicetur carpis manuum ſingulis 24. horis renovando; item Camphora ad ℥ß. ligetur in petia. & collo appenſa geſtetur circa cordis ſcrobiculum, ſeu regionem Ventriculi (NB. quibus remediis externis ſolùm quandoque febres cedunt.)

Interim quæſivit ex me per literas Dominus Patiens, utrum venæſectionem ſibi hoc tempore vernali conſultam inſtituere liceat? quod, etſi indicantia nulla ex communi dogmaticorum regula adeſſent, conceſſi tamen ſanguinem in modica quantitate è vena brachii die intermiſſionis emittendum. Per parentheſin hoc obiter notandum, pleroſque practicos Venæſectionem pro cura febris quartanæ non admittere, neque ſine hoc remedio in multis eam feliciter curaſſe; è contra autem obſervavi ante aliquot annos in Rev. P. Cappucino quodam quartanâ chronicâ 15. menſibus laborante, cum omnia (uti referebat,) incaſſum fuiſſent adhibita, poſt celebratam phlebotomiam illico febrem fuiſſe profligatam: & authori noſtro ſupra memorato communem febres intermittentes curandi fuiſſe methodum, quod poſt aſſumtum purgans & adhibita alterantia, antifebrilia, venæſectionem inſtituerit, indeque ad ſpecifica devenerit febrifuga, quod felici ut plurimum ſucceſſu effectus comprobavit.

Utut verò ſit, ſaltem in noſtro caſu ex inſtituta V. S. non ſolùm noxii nil ſequebatur, ſed febris in melius notabiliter mutabatur, dum paroxyſmus ſubſequens, ſeriùs & mitiùs redibat, cum facili tolerantia; quod utrum V. S. an potius medicamentis antifebrilibus, an utriſque ſimul, adſcribendum ſit, ſuo loco relinquimus.

De aliquot febrium mutationibus certior factus, Electuarium repeti & diligenter ejus uſum continuare juſſi, paroxyſmi ulteriores ſive redeant, ſive emaneant. Potus ordinarius tempore totius curæ erat 🜄 chalybeata, cui Spir. Sal. Armoniac. guttatim inſtillabatur, pro menſura una gt. XXX. Diebus intermiſſionis ſumatur hauſtus vini medicati, ex herbis amaris, abſinth. Centaur. min. C. B. &c. incipiente paroxyſmo abſtinendum à potu, usque dum calor ſeſe in membra diffundere cæperit. Die acceſſionis commedat parum mane, & exſpectet finem paroxyſmi, nam quotiescunque in prandio aut ante febris acceſſionem cibos ſumpſit patiens, paroxyſmus rediit intenſior, & in ejus principio vomitus aderat.

Hiſce continuatis, reſcripſit poſt aliquot dies Reverendus Dominus, ſe à febre totaliter liberatum, necquicquam de paroxyſmo

amplius perſentire ; de hac autem maximè ſolicitum eſſe , quomodo ab ulteriori recidiva præſervari poſſit , ne (uti ſæpius antea contigiſſet,) in pejorem ſtatum denuo relabatur. Quare , etſi propter curam methodicè abſolutam nil metuendum eſſet, pro majori tamen ſecuritate præter diætam recommendavi pulverem ſtomachicum Birkman. quotidiè ſumendum , & ſequentes Pilulas præſervativas.

℞. Extr. Gentian. abſinth. theriac. aa. ℈ij. diaph. Martialis ʒ. β. Arcan. dupl. ℈i. Myrrh. ʒ. ß. Ol. Garyoph.guttas V. M. c. Tinct. Cort. chin. Chin. q. ſ. f. pill. granor. pond. De quibus per integrum octiduum quotidiè ſumantur No. 15. poſtmodùm verò illis tantùm diebus, quibus paroxiſmi aliàs redire conſueverant ; Sumpſit quoq; interdum hauſtum acidularum Rippliſſarenſium. Et ſic per DEI gratiam redeuntibus paulatim viribus, appetitu & meliori corporis habitu, ex integro reſtitutus, ſine ulteriori recidiva evaſit. Atq; per hanc curandi methodum permulti alii à quartana chronica paucis pro rei exigentia & circumſtantiarum varietate mutatis, feliciter curati ſunt.

Cæterùm in cura quartanæ multùm æſtimo clyſteres , præſertim verò ubi vel alvus obſtructa , vel copioſi flatus (uti ſæpiſſimè in hac febre contingit) generantur , vel exinde tormina ventris , borborygmi aut dolores in abdomine & centro meſenterii , aut anguſtiæ in præcordiis percipiuntur ; nec dubitandum , quin in his circumſtantiis inſigniter ſint proficui , qui parari poſſunt ex decocto emolliente & carminativô , aliisq; abſtergentibus & flatus diſcutientibus , in quibus tamen omnia acria & fortiter ſtimulantia omittenda ſunt. ex. gr.

℞. Decoct. Emollient. Carminat. aa. ℥iiiß. diſſolv. Elect. è Bacc. laur. ʒvi mell. anthoſ. ℥j. addito Ol. chamomill. ℥iß. ſtillatit. Carvi ℈i. vitell. ou. no. 1. M. pro clyſtere. Qualis quidem etiam in noſtro febricitante fuit ordinatus, ſed non applicatus. Imò gloriatur Crato in ſuis conſiliis l. 5. Conſ. 26. ſe magni nominis virum ſolo uſu enematum (cum alia remedia omnia aſpernaretur) à quartana liberaſſe; addit tamen, *ſed hoc fit in illis, qui initio paroxyſmorum tormina ventris ſentiunt.*

[*Friburgô Briſgojæ, Auguſtam Vind. die 13. Jul. 1701. miſſæ.*]

Ob-

OBSERVATIO LIII.

Dn. D. CHRISTIANI FRANCISCI PAULLINI.

De Ovo quadrato.

STupendum ſanè eſt, quod Schultzius noſter Dec. 1. Eph. ann. 3. Obſ. 190. de ovo gallinaceo ſerpentifero conſignavit. Scripſit mihi non ita pridem Amicus eruditus & fidei plenus de ovo quadrato, in quo vivus Scarabæus repertus eſt. Nimirùm juvencula gallina primùm excludere volens ovum, varias difficultates, moleſtias, doloresq; domeſticis ſuis oſtendit. Quos cùm iſti parvi facerent, moritur illa. Diſſecto cadavere, inveniunt ovum ferè quadratum juſtæ magnitudinis; quô apertô, latuit intus vivus Scarabæus cornutus, isq; ſatis magnus, ſine omni vitello, cum pauco albumine.

OBSERVATIO LIV.

Dn. D. CHRISTIANI FRANCISCI PAULLINI.

De Contractura ſubitanea à vermibus.

RUſticus 23. annorum à trituratione feſſus in cauponam deſcendit, cum ſociis ſuis hilaria celebraturus. Altero die ne quicquam ſurgere nititur. ob repentinam manuum pedumq; contracturam, omnis doloris expertem. Miratur ſubitaneam metamorphoſin, ratus, more plebejo, eſſe morbum à faſcino inductum. Ad partes vocantur vetulæ, carnifices, judæi, & hujuſmodi ſterquilinia publica. Dantur varia in-& externè, cuncta ſine ſucceſſu. Re tandem ad Medicum delata, porrexit ille pulver. ex ſpec. diaturb. c. rh. mag. jalap. & troch. alh. qui varios expulit vermes, quos inter unus craſſior, triceps, quadrupes, cum acutâ, eâque incurvatâ, caudâ, inq; dorſo acutiſſimis lanceis, erinacei inſtar, munitus. Add. ſis. notabilem hiſt. Fribeanar. dec. 1. Eph. ann. 3. Obſ. 63. ſimilem ferè narravit mihi olim Vir quidam religioſus ad amœnum S. Helenæ fontem in fortiſſima Danorum Inſula Seelandiæ (quo de vid. ſis Th. Bartholin. C. V. Obſ. 15. quamq; ego ſcrutinio meo Phyſ. Med. hujus fontis medicati, edit 1668. integram inſerui. [*Iſenaco Auguſt. Vind. d. 14. Julii. A. 1701. miſſæ.*]

OBSERVATIO LV.

Dn. D. JOHANNIS MURALTI.

De Arteriâ in venæſectione læſa.

NObil. Dn. Centurioni & Senatori Tugienſi, Wickhardo, d. 27. Novembr. A. 1700. Chirurgus in brachio ſiniſtro venam baſilicam ſecturus, arteriam ibidem excurrentem læſit; id quod ex ſanguine cum impetu & ſaltu mox erumpente, nec non brachii quoad partem interiorem, à cubito ad humerum usq; inſigni intumeſcentia, atq; propter extravaſatum inter muſculos & tendines ſubſiſtentem, neq; ob vulnus cuti inflictum atq; à firmirer facta deligatione conſolidatum, exitum invenientem ſanguinem, livore patuit. Cum verò nervum aut tendinem eſſe læſum fuiſſet creditum; tumori illi reſolventia & emollientia remedia, ſine tamen effectu, fuerunt impoſita, usq; dum exercitatus Chirurgus Ottenbacenſis, Dn. Johannes Hegetſchwyler, mecum d. 17. Januar. A. 1701. vocatus fuit; qui magnum in eo dolorem obſervantes, eundem à ſanguine extravaſato, atq; ab aliis adfluis humoribus acriori reddito, ſicq; ad ſuppurationem vergente, oriri judicavimus; unde illius promodæ, nec non emolliendi causâ, emplaſtrum ex aliquibus gummibus ſapone, Mercurio vivo &c. paratum, impoſitum, & reliquæ partes defenſivis munitæ fuerunt, usq; ad d. 19. Jan. ubi tumor aliquibus in locis mollior, dolorque mitior comparuit; qua methodo, cum Patiens timidus & debilis eſſet, ad d. 21. Chirurgus præfatus perrexit, tuncq; internè juxta ulnam, quo in loco nempe majorem tumoris mollitiem deprehenderat, eundem aperuit, ex quo multum ſanguinis & ſeri fœtidi evacuatum fuit; Arteria verò iterùm copioſum ſanguinem fundere cepit, qui nec digitis, nec plagulis impoſitis coërceri poterat, tandem verò aquæ ſtypticæ, quæ ex phlegmate vitrioli, ſpermate ranarum, & pulvere Martis conficitur, adhibitione, cito fluere deſiit, ut dein absque impedimento deligatio decenter inſtitui, & d. 22. veſperi, cum brachium multùm detumuiſſet, dolor non parùm remiſiſſet, viresq; cum ſomno rediiſſent, arteria conſpici potuerit, cujus foramen obſtructum & fibrillis quibusdam circumdatum comparuit; unde leni adſtringente arteriæ impoſito, & convenientibus digeſtivis ſuperadditis

tis, brachium porrò ex arte deligavit, usq; d. 26. Januar. ubi ob materiæ copiam & cavitatum incrementum, vulnus neceſſariò ampliandum fuerat, quo ipſo ſanguini putrefacto reſiduo, exitus fuit paratus; ſed die 27. mane, ægro in ſomno nimium excalefacto territoq; arteria denuò copioſum ſanguinem eructare cepit. Interea ob Chirurgi prælaudati abſentiam cum alius, qui ægro adſiſtebat, vulneris ligaturam ſolvere non auderet, Medicusq; tum præſens D. B. eandem diſſuaderet, Dn. Patiens in miſero hoc ſtatu, cruori quaſi innatans, interq; animi deliquia, quibus abigendis interdum julappii cordialis aliquid propinabatur, derelictus fuit; usq; dum veſperi prior laudatus Chirurgus reverſus, arteriæ adhuc ſanguinem fundenti aquam ſtypticam denuò impoſuit, potiunculaq; confortante & ſanguinis orgaſmum cohibente ægroto proſpectum fuit, non ſine optato effectu, & ſomno blando per tres horas ſuccedente. Poſt ſanguinem putridum ſenſim evacuatum, tumorisq; duritiem reſolutam, cavitates in brachio circa ulnam usq; ad axillam magis magisque ſe manifeſtarunt, quæ poſt adhibita mundificantia, & purem generantia, Mixturâ ex Elix. vitæ Ov. ℥j. Eſſ. Scord. ℥ß. mell. chelidon. & camphor. vulneri injectâ, & impoſito emplaſtro ſtyptico, calloſitatibus verò Emplaſtro de gumm. adplicato, tandem ſanatæ fuerunt; cum interea ego mixturis confortantibus & traumaticis, conſiliisque aliis neceſſariis ægroto proſpicerem, ſicque cura intra octo ſeptimanarum ſpatium perfectè, nulla brachii debilitate ſuperſtite, abſolveretur.

[*Tiguro Auguſtam Vindelic. d. 24. Auguſti, A. 1701. miſſa.*]

OBSERVATIO LVI.

DN. LIC. CHRISTIANI ERIDERICI GARMANNI.

De Epilepſia à Terrore.

QUendam nomine Schweizzer anno ætatis trigeſimo ſexto Epilepſia crudeliſſima, quam infans adhuc ex terrore Phantaſmatis illius Chriſtiani, aut ſi veritati litare allubeſcat verè Diabolici, circa Feſtum Salvatoris Noſtri recens nati ubivis obvii (*Rupertum*, den Knecht Rupert vocant,) contraxerat, occubuiſſe in literis ante annum ad me datis, *Expcrientiſs. Dn. D. Martinus Schurichius Poliater Dresdenſis*

ſis meminit. Revocat iſta relatio mihi in mentem caſum, qui in oppido Metallico Thun propè Annabergam anno elapſo 1697. 12. December contigit. Cum quatuor Perſonæ ibidem S. Chriſtum (den heiligen Chriſt) ut appellitare inſaniam iſtam communiter ſolent, repræſentarent, Chriſtian. D. Ruperti Perſonam ſuſtinens Samuelis Fritſchii, civis Thumenſis, octo annorum filiam Annam Catharinam virgis cecidit, larvataque facie & terribili aſpectu ita concuſſit, ut in morbum oppido incidens, Epilepſia poſt aliquot dierum lapſum viribus fracta miſerè cum anno vitam finiret. Dicere iſta calamitoſa vultui iſti Batavo animato potuiſſet, quod apud *Terent.* (*Andr. act. 4. ſc. 5. v. 22.*) *Dano Myſis*:

Dii Te eradicent, ita me miſeram territas.

SCHOLIUM.

§. 1. Blandimentis edecumatis, Ludicriſque infantibus infantes & puerulos olim & nunc, vagitur eorum temperaturæ, haud imprudenter tractare, & ſopire animum irritatum conſuevere Nutrices, næniiſque ſuaviſonis ἀγζυπνίαν demulcere. Græcis id non improbatum, qui hujusmodi Nutricum cantiones καταβαυκαλήσεις renuntiaret. Exemplum *apud Theodorethum* (*in Heraïſco*) videns, ubi mater Gemellos καταβαυκαλᾷ, quod & (*Lexico ſuo Philologico*) inſeruit *Mathias Marſinius.* Probat id νηνίατον ipſorum, è quo Neniam (ita rectius quam vulgò Nænia ſcribitur) ſuam condidere Romani, quamvis & τὸ δὲ Νηνία τὸν ἐςὶ μὲν Φρύγων apud *Julium Pollucem* (*alleg. Joh. Kirchmanno l. 2. d. Fun. Romanor. c. 6 p 96.*) legatur. Placuit ejus nomen Italis cum Aquitanis Mammis ſeu Nutricibus, quæ inde Nenarum nomen aſciverunt, quod *J. C. Scaliger* (*l. 1. d. Re Poët. c 50. p. 129.* obſervat, & ſuavem cantilenam Ninna, Ninna, plorantibus & inquietis infantibus intonant, *Filio Joſepho Scaligero* (*l. 2. Lect. Auſon. c. 11 p. 116.*) *id ſuggerente.* Has ſi *Friderico Taubmanno* (*Comment. ad Plaut. Pſeudol. A. 5. ſ. 1 p. 868.* auſcultes, Franconicæ, quin & Miſnicæ noſtræ mulieres æmulantur: Ninna / Ninna / Sauſe du / und Sauſe liebe Ninne was niſtelt im Stroh/ꝛc. canentes. *B Theander noſter Lutherus* idcircò id devoto iſti Natalitiis Servatoris ſacro Hymno: Vom Himmel hoch da komm ich her ꝛc. inſeruit:

Davon ich allzeit frölich ſey
Zu ſpringen / ſingen immer frey
Das rechte Suſaninne ſchon.

§. 2

§. 2. Nena ſ. Ninne igitur, ut dictum Nutricem exprimit; Nenia verò non ſolum funebrem inuſum tractam lamentationem, prout *Chriſtiano Becmanno autore* (*de orig. 22. p. 742.*) Ni Hebræis eſt lamentum, & neni planctus denotat,

Carmenq́ minoribus umbris.
Utile

ut habet (*l. 6. Thebaid. v. 123.*) Statius. Quare & ab Hebræa promanâſſe (*innot. ad Feſtum*) cenſuit *Scaliger.* Significat demùm infantem cunis impoſitum. Suſaninne igitur aut puellum omni melle ſuaviorem (cum Nin Hebræis etiam ſit puer,) aut ſi Suſe è Belgico deducas, quieſce puer, exprimit; aut dulcem ſuavemque cantilenam ſ. næniolam (μέλος τὸ κηλητήριον, cantionem ſeu illicium ad aures & animum deliniendum egregiè Suſaninne vertit *in Hellenod. Lutheran. n. 4. p. 9. Georgius Leuſchnerus.*) de quo iterum evolvendus (*c. l.*) *Math. Marſinius.* Alias Chriſtianos & pios ad cunas infantum cantandas odas compoſuit olim *induſtrius & devotus Theologus B. Job. Matheſius.*

§. 3. La, la, la, la, etiam ad cunarum motum, ſomnii capeſſendi gratia, intonabant, aut quando Lac ſugebant tenelli, quod ſuo tempore in uſu fuiſſe *Joſephus Scaliger* (*l. 2. Lect. Auſon. c. 11. p. 117.*) annotat. Unde Lalla & Lallus melodiam ad cunas, & lallare ejusmodi odam canere ſignificat. In quem ſenſum (*Epiſt. 17.*) *Auſonius*:

Sic iſte qui Gnatus tuus.
Flos floſculorum Romuli
Nutricis inter lemmata
Lalliq́ ſomniferos modos
Sueſcat peritis fabulis.
Simul jocari & ludere.

Vidimus nos in Scotia nutriculas miras harum nugarum artifices ad conciliandos pueris ſomnos, ut eas audire non invenuſtum mihi ἀκρόαμα viſum fuerit *Joſ. Scaliger* (*c. l.*) ſubjunxit. Forſitan & laxis uberum pellibus mater, arata jugis fronte antiquum referens mammæ lallare *B. Hieron.* (*T. 1. Op. Epiſt. 1. p. 2.*) ſcripſit, ubi lallare, quo mater ad ſugendum lac infantem invitat interpretatur *Eraſmus* (*in b. l. p. 4.*) & *Marianus Victorius Rheatinus* (*in Schol. in b. l. p. 14.*) ut pappare idipſum quod edere eſt. Cui noſtrum Päppe pulticula infantum & Pappen vel Päppen edere originem debet ſuam.

§. 4. Nenias alias ſuavi & lepido carminis genere in gratiam

Lucioli ſui duodecim numero *Romano ſtylo feſtivus Joh. Jovian. Pontanus* (*vid. carmin. p. 2. l. 2, de Amor. Conjug. á p. 167. ad 224.*) lectu non indignas compoſuit. Clauſit, judice *J. C. Scaligero* (*l. 1. d. R. poët. c. 50. p. 129.*) Carminis hujus anguſtiis divinus ille vir ita laſciviam immenſi ingenii, ut aliorum excluſerit audaciam. *E duodecima* hos delibo verſiculos:

Pupe bone, en cape chare tuas mi pupule mammas,
Pupule belle meus, bellule pupe meus.
Suge canam Tibi Neniolam: ne Nenia nonne
Nota Tibi nata eſt Nenia Neniola?
Pupe meus, pupille meus, ne Nenia nonne
Nate Tibi nota eſt Nenia Neniola?
Belle meus, mellite meus, ne Nenia nonne
Nota Tibi nate eſt Nenia Neniola?

§. 5. Grandiores facti, quo lacrymis parcant abſtineantquē ploratibus, paſſerculos, pupulos eculeos, panes, accipiunt, quibus ſe avocare poſſint *Scripſit Arnobius* (*l. 7. adv. Gent. p. m. 211.*) Et *Plinius junior.* (*l. 4. Epiſt. 2.*) Habeat puer mannulos multos junctos & ſolutos, canes majores minoresque, Luſcinias, Pſittacos, Merulas. Ita ap. *Plautum* (*Captiv. a. 5 ſ 4. v. 5.*)

Ubi illo adveni quaſi patritii pueris, ut merula.
Aut avites, aut coturnices dantur queis luſitent
Itidem hic mihi advenienti upupa, qui me delectet data eſt.

§. 6. Sed & præterea Nutrices, gerariæ infantum, Pædagogi, quin & Parentes ipſi, & quibus infantum cura demandata, ridiculis, vanis & abſurdis fabulis, Terriculis, larvis, monſtroſisque idolis perſonatorum Dæmonum imagines referentibus, timorem, formidinem & pavorem tenellis incutere ſatagunt. Id verò non ſolùm apud nos, ſed & apud omnes ferè nationes obtinuiſſe ex Antiquitate conſtat. Floſculos quosdam ex eadem legere, noſtræque huic obſervationi inſerere, cum nuſpiam in faſciculum collectos & exhibitos eos hactenus invenerim, animus eſt. Quod namque ferè à teneris colui ſtudium, ſenex abominari religionem duco, ſenectutis tædium & morboſas difficultates emendaturus.

§. 7. Verba ſ. narrationes hic offendas offendas & Phantaſmata & Idola, eaque larvas nominare conſueverunt. Larvas has ex homini-

minibus factas Dæmones ajunt, qui malè meriti fuerint, quorum naturæ eſſe dicitur parvulos in angulis terrore tenebroſis, ſi Iſidorum (l. 8 in fine) ſequaris. Sunt & Idola artificialia ficta & picta. Fabulas poëticas de monſtroſis Deorum Dearumque larvis & Metamorphoſi, nocturnisque eorum apparitionibus jam *Platonis* tempore in hunc uſum tractas, *ex Eodem (Dial. de Republ. 2. f. m. 225. a.)* cognoſcere licet. Spectant huc Lamiarum turres & pectines Solis; de quibus iſta *Tertullianus (l. adv. Valentin. p. 388.)* jam ſi & in totam fabulam initietur, nonne tale aliquid dabitur te in infantia inter ſomnj difficultates à Nutricula audiſſe Lamiæ turres & Solis pectines. Lamiæ autem turres non malè vocabimus res in ſpeciem formidabiles, quibus tamen periculi nihil inſit: eò quod Lamiæ ad territandos pueros inſtituta nomina fuerint, ut ex Ariſtophanis interprete inſtigare licet, *prout rectè judicat (in Adag. ed. nov. p. 306. Eraſmus.*

§. 8. Fuere & Græcis Acco & Alphito mulieres, quorum denominatione pueros à malorum ſtudio *Plutarchi (l. d. Repugnant ſtoic. p. m. 16.) teſtimonio* revocabant. De poſteriore ex Autorum lectione nihil cognitum; de priore è variis iſta *Cœl Rhodiginus (l. 17. var. lect. c. 15. col 894.)* Fuit Acco ejus delirii, ut cum ſe amplius contemplaretur in ſpeculo, ſicuti *in Epitome Parœmiarum Tarræi & Didymi* relatum invenio, imaginem ſuam perinde ac mulierem alteram alloqueretur, innueret, ſum murmuraret, arrideret, interdum comminaretur, promitteret, ſubblandiretur, & quicquid confabulantes ſolent, numeris omnibus impleret. Nec ſatis, argumentum veſaniæ alterum: Scribunt alii etiam clavos nonnunquam ſpongia veluti malleo impingere conatam. Iſto verò furoris genere ad grandem & horrendam maciem redacta, ut *S*trigis inſtar in puerorum torrorem ceſſerit.

§. 9. Μορμὼ ejuſdem generis Terriculamentum apud Poëtas & Comicos Græcos in Scenam introducitur.

οὐχ' ἀξῶ τὺ τέκνον Μορμώ, δάκνει ἵππος,

Non Te una ducam fili, larva (foris eſt) mordet equus.

Praxinoë ap. Theocrit. (idyll. 15. v. 40.) filium tenerum alloquitur & terret. Vocem μορμὼ ἐπίρρημα Græcum eſſe hoc loco: Interjectionem latinam, quæ pro φεῦ in abominatione ponitur, *annotavit (in b. l. p. 76.)* quidem *Dan. Heinſius*, ut ſit φεῦ ὁ ἵππος δάκνει, vel φεῦ τῦ ἵππυ δάκνοντος. Alio tamen ſenſu expoſuit *Scholiaſtes Græcus Zarch.*

Caliergus Cretenſis (in Schol. p. 215.) Ἀπέστρεψε τὸν λόγον πρὸς τὸ παιδίον τὸ κλαῖον, καὶ φησὶν οὐκ ἄξω σε τέκνον μετ᾽ ἐμοῦ, ὅτι ἡ μόρμω ἵππος δάκνει. Convertit orationem ad puerum lacrymantem: Non te una ducam fili, quod Larva Equus mordet. Μορμὴν, ὄνος ap. *Ariſtoph. (in Acharnenſ. A. 2. ſ. 6. v. 12.* occurrit:

Ἀπένεγκε μοῦ τὸν μορμόνα,

Terriculum (vertit Nic. Friſchlin.) adimas mihi.

ὅθεν καὶ τὰ προσωπεῖα μορμολυκεῖα ἔλεγον addidit *Theocriti Scholiaſtes.* In una lampade, quam poſſedit *Joh. Smetius (Antiquit. Neomag. p. 112.)* erat caput Mormonis pendentibus utrinque cincinnis, hiante immenſum ore. Sed Manducus forſan fuit, non Mormo. Μορμολύκειον peperiſſe Mormonem multis perſuaſum, ut ex μορμὸ & λύκος combinetur, cum etiam λύκον minentur quidam apud nos (der Wolff/das Wölffgen) pueris lacrymantibus, quod non *placuit Martinio (in Lex. philol.)* qui id ἀπὸ τοῦ μορμολύττειν à terrendo commodius deduci non ſine cauſa hariolatur.

§. 20. Gorgo in hunc cenſum etiam venit cum Sororibus, de quibus *Joh. Boccaſius (l. 10. Geneal. Deor. c. 10. p. 245.) Natal. Comes (l. 7. mythol. c. 12. p. 743.) Martin. Delrio (Comment. in Senec. med. v. 831.)* Lamia Latinis vocabatur. Scripſit *Duris (l. 2. Rer. Lybicor.)* commentatur *laudatus Comes (c. l. p. 744.* Lamiam unam tantum fuiſſe, mulierem forma præſtantiſſimam, quam cum Jupiter compreſſiſſet, fecit Juno, ut interirent, quæ ex ea naſcerentur. Illam igitur, ferunt, ob dolorem non ſolum deformem factam, ſed etiam ob ſuorum filiorum deſiderium, aliorumque invidiam, in cunis infantes vorare ſolitam, quæ dicta eſt Lamia à gutturis amplitudine, ſc. παρὰ τοῦ λαίμου, à gula, ob quam & piſcis marinus voraciſſimus Lamiæ nomen obtinuit. *Vid. Ulyſs. Aldrov. (l. 3. de Piſcib. c. 63. p. 175.)* De Lamia Beli & Libyes filia in Libyæ locis Regina ejusque in infantes crudelitate *Diodor. Sicul. (l. 2. Hiſtor.*) qui addit: Unde in hanc uſque ætatem apud infantes manſit iſtius fœminæ fama, & formidoloſa ipſius nominis memoria. Inde & Euripides

τίς τοὔνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς
οὐκ οἶδε λαμίας τῆς λυβιστικῆς γένος.
Infame nomen atque inviſum gentibus.
Lamiæ quis ignorat Lybiſticæ.

Junxit huic Pythonem *Lucilius (l. 30. Satyr.)*

Illi quid ſiet Lamia & Pytho oxyodontes.

Addo

Addo & hoc. Lamas diverſas fecit à Lamiis *Charles du Freſne* (*Gloſſar. L. L. T. 2, p. 207*) mulieresq; quæ noctu domos momentaneo curſu penetrant, infantes à cunis extrahunt, luminaria accedunt, & nonnunquam dormientes affligunt, aſſeruit.

§. 11. Hecate nocturnis ſpectris & terriculamentis præeſſet in Pachymo Siciliæ Promontorio Hecatæ Cenotaphium exſtructum, ab Ulyſſe legitur ob nocturnos ab illa immiſſos terrores *Cœlius Rhodigin.* (*l. 20. var. lect. c. 6. col. 1100.*) *memorat.* Larvæ & terriculamenti genus ab Hecate infortunatis immiſſum & viſum quod in omnes ſe vertere formas amat. Tribuunt ei crus aſininum, alterum pedem æneum faciunt. *Conf. Martin. Delrio* (*l. 2. Diſquiſ. Magic. qu. 37. ſ. 2. p. 679. & 687. Joh. Jacob Hofmann.* (*T. 1. Lexic. univ. p. 739.*) Βριμὼ quoque vocabatur & ὀβριμὼ, de quo *Cœl. Rhodigin.* (*l. 11. var lect. c. 16. col. 583. & l. 26. c. 20. col. 1459.*) Βριμὼ ἀπὸ τῦ βριμᾶν à terrendo *Ludov. Lavaterus* (*p. 1. de Spectr. c. 1. p. 7*) *deduxit.*

§. 12. Gello etiam in hac acie ſtat, ſtrigibus & nocturnis occurſibus olim juncta, cujus mentionem *Kirani Kiranides* (*Alphabeth. 2. p. n. 89.*) ſuggerit. Hanc ajunt virginem (non puellam, ut habet *cit. Hoffmann.* (*c. l. p. 688.*) Quid enim quæſo illa verba? Virgo quædam, quæ puella adhuc è vita diſceſſit, Spectrum oberrare Lesbiis creditum eſt) obiiſſe, ejus Spectrum in Lesbo oberrare, & immaturam pueris necem inferre. Volunt ejus meminiſſe Saphonem ſcripſit *Mart. Delrio* (*c. l. p. 692.*) Aliter paulò de hac *celeberrimus Polyhiſtor. Th. Reineſius* (*l. 3. var. lect. c. 15. p. 579.* Timebatur, inquit, à Lesbiis Gello, quæ quod non ſua morte defuncta eſſet, inſidiari puerperis, partubusque & pueris pavorum nocturnorum & immaturæ mortis cauſâ eſſe putabatur. Ab *Ignatio Monacho* (*in vit. Taraſ. apud Delrion c. l. p. 694.*) fœmina dicitur. Γελλὼ δαίμων, ἣν γυναῖκες τὰ νεογονὰ παιδία φασὶν ἁρπάζειν *dictitat Heſychius.*

§. 13. Alterius φαβήτρυ ſ. nocturni Dæmonis nomen Gillu, quod etiam *in Kirani Kiranide* (*c. l.*) notatur. idque corruptum cenſebat (*c. l.*) *Reineſius* è Lilith. Eam Judæi, ceu Gentium Deam eandem cum Lucina Luna & noctiluca puerperiis intervenire, & recens natis nocere crediderunt, perſuaſi ſolenni formula: Adam, Chava, Chutz, Lilith (Adam, Eva, foras Dæmoniſſa *interpretatur Valentin. Schindler Lex. Pentaglott. p. 935.*) parietibus cubiculorum inſcripta, ceu ἀποτροπαίῳ τινι arceri poſſe. Conf *Th. Bartholin.* (*Cent. 1. hiſt anat. 9. p. 22.*) De hoc maleficio è *Nicephoro* (*l. 8. Hiſt Eccleſ. c. 9.*) & *Eva-*

grio (*l.* 5. *c.* 21.) hiſtorias communicat *Delrio* (*c. l. p.* 693.) idque Strigibus & Lamiis accenſet.

§. 14. Quomodo verò corpora harum fœminarum & anicularum quantitate prædita & extenſa januas clauſas penetrare potuerint, maleficium illud ut patrent, aniculare prodidit delirium *laudatus Delrio* (*c. l.*) Quando putabant, corpora harum fœminarum ſic extenuari, ut clauſis oſtiis cubicula ingredi poſſent. Gemellum huic eſt illud, quod, *referente Ignatio Monacho* (*c. l.*) illas in Spiritum converti, Spiritualique vi pollere credebant. An hic præſtet Dæmon, quod *Hippocrates* incantatione in filia præſtitiſſe dicitur *Theophraſto Paracelſo* (*l.* 2. *de vita longa c.* 9. *p.* 842.) *Hippocrates narrat*, filiam ſuam quam maluiſſet in præſenti forma permanere, extra naturalem influentiam in corpus ab omni natura alienum transformavit, id quod evidens argumentum incantationis eſſe poteſt. Sed è quo Autore id cognovit Nugarum conditor? forſan ex Gæbali, aut influentia cœleſti dementationi fabulæ huic indulſit. Territorum prætereà eſt perſuaderi Dæmonem ſic mutare corporis quantitatem, ut homo inſtar catti, Muſtelæ, Muris vel Locuſtæ per tenuem rimam in cubiculum irrepere, terrorem concitare, tenelliſque formidinem & noxam incutere, quod Striges Lotharingicæ apud *Nicol. Remigium* (*l.* 2. *Dæmonol. c.* 4.) prodiderunt. Diabolus hic janitor, aut etiam Sagarum perſonas aſciſcens hominibus terriculo eſt.

§. 15. Apud Romanos præter data Græcorum μορμολύκεια (hæc namque & maximam partem expaverunt, ut eorum Deos cultu proſecuti) peculiaria etiam fuere idola terrifica. Hæc inſtituiſſe Numam Pompilium legimus, quippe qui, *teſte Livio* (*Dec.* 1. *l.* 1. *c.* 19.) omnium primus rem ad multitudinem imperitam & illis ſeculis rudem, efficaciſſimam Deorum metum injiciendum ratus eſt. *Plutarchi ſententia* (*in vit. Num. p. n.* 116) urbem tanquam ferream ex rigida & bellicoſa molliorem juſtioremque effecturus, à Religione auxilium petiit: nonnunquam terrores à Diis oblatos, ſpectraque geniorum prodigioſa, & voces parum propitias renuncians, animos eorum ſuperſtitione captos dejecit. Probant id *verſus Lucilii*, qui *apud Lactantium Firmianum* (*l.* 1. *de falſ. relig. c.* 22. *p. m.* 90.) annotantur:

Terriculas Lamias, Fauni quas Pompiliique
Inſtituere Numæ, tremit has, hic omnia ponit.
Ut pueri infantes credunt ſigna omnia ahena

Vi-

Vivere, & eſſe homines: Sic iſti omnia ficta
Vera putant, credunt ſignis cor ineſſe ahenis.
Pergula Pictorum veri nil, omnia ficta.

Ut *Pompilius*, *dictitante Lactantio (c. l. p. 88.)* apud Romanos inſtitutor ineptarum religionum fuit: Sic ante Pompilium Faunus in Latio, qui & Saturno avo nefaria ſacra conſtituit, & piorum Patrem inter Deos honoravit; & ſororem ſuam Fatuam Faunam eamque conjugem conſecravit, quam Gabianus Baſſus Fatuam nominatam tradidit, quod mulieribus fata canere conſueviſſet, ut Faunus vivis. Terriculos cum aliis legit *Caſp. Barthius (Animadv. ad Papin. Stat. l. 5. Thebaid. v. 68 p. 46.)* quod nomen & *apud Senecam (l. de Fortuit. remed. p. 15.)* invenio. Eſt tamen & mihi Lactantii operum exemplar Anno 1513. Pariſiis excuſum, quod Terricolas habet, & hoc Cl. *Chriſtoph. Cellarium* retinuiſſe conſtat. Id annotare forſan non inconſultum erit, Terriculas illas primis iſtis Numæ temporibus ſaltem extitiſſe verbales ſ. verbis conceptas aut ſonos & tumultus auribus hauſtos. Patet id iterum *è Plutarcho (c. l. p. 117.)* Numa, *inquit*, Romanis uſu effigiei alicujus Divum, quæ hominis aut animalis cujuscunque formam haberet, interdixit. Neque piſcis illis temporibus fuit apud illos vel picta ulla imago DEI, vel ficta: Sed primis centum atque ſeptuaginta annis etſi Templa ædificaſſent, atq; ſacras caſas ſtruxiſſent, nullum tamen omninò ſimulacrum efformavere: nempe eo, quod & nefas eſſet præſtantiora deterioribus aſſimilare neque DEUM aliter, quam mente, attingi poſſe, cenſerent.

§. 16. Subſequis temporibus ubi ficta & picta Numina iſta ſiſterentur Idola & Larvæ emerſerunt variæ, pavorem mentibus puerilibus incutientes, in genere Formido Romanis idolum erat, ut eſt apud *Hygin. (Fabul. c. 145. p. 159.)* à formis ſive ſpectris ita dictum. Formidinem ejuſmodi incutere *teſte Caſp. Barthio (ad l. 5 Thebrid. Stat. v. 46.)* Furiarum erat opus. De Timore *Vid. Alex. ab Alex. (l. 1. Genial. Dier. c. 13. f. m. 21. a l. 2. c. 4. f. 57. & l. 6. c. 24. f 379. b.)*

§. 17. In ſpecie Manniæ & Manioli turpes deformesque erant perſonæ aut Larvæ, queis Nutrices pueris minitabantur, *ceu ex Feſto refert Joh. Jacob Hoffmann. (T. 2. Lex. univ. p. 2. p. 17.)* Sicut Sannæ ſunt ridiculæ, aut etiam horribiles vultus diſtorſiones, quas Grimacias (Grammanſen) vulgò dicimus. utrumque *meminit Arnobius (l. 6. adv. Gentes p. 205.* inſigni loco ſed valdè depravato. Ita autem communu-

muniter legitur : Usque adeone mortales ſeculi illius ac temporis corde fuerant varii, rationis ſenſusq; nullius, ut ab actionibus improbis tam parvuli puſiones perſonarum monſtruoſiſſimas torvitates annis etiam conſtringerentur & manus. *Claudius* verò *Salmaſius* (*ad Tertullian.*) ita correxit : ut ab actionibus improbis tanquam parvuli puſiones perſonarum monſtruoſiſſima torvitate Sannis etiam conſtringerentur & Maniis. Cauſam è *Macrobio* eruere licebit. Id aliquando obſervatum (*inquit l. 1. ſaturnal. c.6. p.m. 189.* ut pro familiarium ſoſpitate pueri mactarent Maniæ, Deæ matri Larium. Hæc ipſa παιδοθυσία formidinem pueris induxit. Sed hoc Sacrificii genus Junius Brutus Tarquinio pulſo, aliter conſtituit celebrandum. Capitibus namque alli & papaveris ſupplicari juſſit, pergit idem, ut reſponſo Apollinis ſatis fieret de nomine capitum; remoto ſc. ſcelere infauſtæ ſacrificationis : factumque eſt, ut effigie Maniæ ſuſpenſæ pro ſingulorum foribus, ſi quod immineret familiis, expiarent. Fuerunt autem effigies iſtæ ex Lana, & duplices quidem ; hæ viriles, illæ muliebres, quæ pro liberorum capitibus ponebantur, nam pro Servorum pilæ ; precantes Maniam & Lares, ut Simulacris his & pilis contenti, vivis parcerent, ut *Joh. Meurſius* (*ad h. l Macrob. p. 752.*) commentatur. *Conf. & Dan. Heinſium* (*Crep. p. 33.*) Nec terriculamenta infantum ſolùm fuere Maniæ, ſed & lactentium Deos ita vocabant, prout & *Varro* Cuninam & Ruminam inter Manias recenſuit, cujus verba è *Catone* (*d. liber. educat.*) allegat (*in Lex. Philol.*) *Martinius.*

§. 18. Erat & Romanis Manducus, quem & Mandæum (*c. l.*) appellat *cit. Martinius*, eratque lignea hominis figura, quæ ſolet circenſibus malas movere quaſi manducantes, ut *ex Papia* recitat *idem.* Quin & ſiſtebatur cum ore hiante, frendens dentibus, κακοείμων, ἀνηπόδητος, ἄσκεως, ἐπίσειστος, ut artificioſo penicillo deformitatem hujus depinxit (*c. l.*) *laudatus Reineſius*, infantum & puellarum φόβητρον. Nec perſonarum hunc petulatioribus & refractariis ſolum inter minabantur, ſed & in Comœdiis ejus effigiem & ſimulacrum ſpectatoribus ſiſtebant. Ita *Labrax* (*in Rudent. A. 2. ſ. 6. v. 5. apud Umbrum*:

Quid ſi aliquo ad ludos me pro Manduco lovem?

In quem locum *vide Phil. Parent.* (*in not. Marginal.*) & *Frid. Taubmann.* (*Comment. in h. l. p. 1034.*) Forſan & huc reſpexit *juvenalis* (*Satyr. 3. v. 174*) cum ſcriberet :

Tandemq; rediit ad pulpita notum.

Ex-

Exodium , cum perſonæ pallentis hiatum
In gremio matris formidat ruſticus infans.

Poëta nempè *Pomponius Attellanaſius* inſcripſit *Exodium* quoddam *Gorgonium Pythonem*, qui Manducus. Nam Pythonem pro Terriculamento, Gorgonem pro Manduco: quia Gorgones cum magnis dentibus pingebant.

§. 19. In triumphis Romanorum etiam locum invenit Manducus. Audiamus *Alex. ab Alexandr.* (*l. 6. Dier. Genial. c. 6. f. 332. b.*) Jam medio Cytharœdorum quiſpiam penè delirus, qui inconditis jocis ineptire videbatur, in talari veſte, fimbriis aureis, & armillis ornatus, laſciva geſticulatione usq; ad ineptias riſus movebat. Inter quos Ciceriæ (Citeriæ è *Feſto* reſtituit *Joh. Nicolum d.* Triumph. *Romanor. c.* 17. *p.* 168. effigiem argutam, & Manduci magnis malis ore hianti, cum crepitu dentium, aut Petrejæ, quæ ebriam eum effingebat, nonnunquam adhibuere. Si *Feſtum Pompejum* evolvas (*l. 3.*) Citeria erat effigies quædam arguta & loquax, ridiculi gratia, quæ in pompa vehi ſolita eſt. Quocirca Cato in M. Cæcilium: Quid ego cum illo diſſertem amplius? quem ego denique credo in pompa vectitatum iri ludis pro Citeria. Κίτ]α eſt pica, loquax avis, & ἐρεῖν loqui: Sic alludimus, dum Etymo hiſtorico deſtituimur, *Math. Martinius* (*c. l.*) annotat. Petreja autem vocabatur, *memorante eodem Feſto* (*l. 4.*) quæ pompam præcedens in coloniis & municipiis imitabatur anum ebriam ab agri vitio ſc. petris appellatam. Circumgeſtabantur autem, ut populo riſus, hoſtibus dolor inde oriretur, eosq; virtutis Romanæ & ſolæ temeritatis admonerent. *Conf.* Th. *Demſter* (*ad Job. Roſin. Antiqv. c. 29. Paralipom. p. m. 788.*) Duplicem igitur perſonam τῦ φοβῆτρυ αὐτῦ γελοίυ ſuſtinuit Manducus.

§. 20. Quid verò vultus Batavus *ap. Martialem* (*Apophoret* 176.)?

Sum figuli luſus, rufi perſona Batavi,
Quem tu derides, hæc timet ora puer.

Fictilem vultum Batavi hominis militaris & atrocis expoſuit *Mart. Raderus* (*Comm. in h. l. p.* 966.) Batavi namque ferox Gens *Tacito* (*l.* 1. *hiſtor. c.* 59.) inde iterum *ap. Martialem* (*l. 6. Epigr. 82.*)

Aurem qui modo non habet Batavam.

Laudatus Raderus (*in h. l. p.* 477.) interpretatur triſtem, cenſoriam, ſeveram; agreſtem verò, inelegantem tetricamq; convenientius *Eraſmus* (*in Adag. p. m.* 406.) cur non & monſtroſam & aſininam? Capita. Si cambrorum ſ. Batavorum veterum ex ære, duodecim *Job. Smetius* (*Antiqu. Neomag. p.* 70.) poſſidebat. Forma & facies ſingulis diverſa, ſed omnibus

tetrica & ſevera, frons alta, barba promiſſa, oculi grandes, aureſquè ferè arrectæ & capaces, capillus in nodum circa verticem ligatus conglobatur, extremitates ejus pilorum occiput verſus poſt - ventulæ ſparguntur.

§. 21. Moris namque erat & Tyrannorum & Hoſtium patriæ mentione puſiones in pavorem conjicere, ploratusquè & tumultus eorum compeſcere, comprimis ubi malè feriati illi variis truculentis & horrendis vultibus ſe ſiſterent. Talis Hannibal, talis & Attila. Ruſticum illud ingenium crines diverſarum ætatum artificioſè compoſitos & larvatos parare jubebat. His aſſiduò mutatis, variis etiam vultibus larvatis crinibusquè convenientibus utebatur: adeò ut non ſolùm his, qui rarò eum viderant, ſed etiam familiaribus ignotus (adde & terribilis) eſſet. Ita *Polybius* (*l. 3. Hiſt. p. m. 277.*) Flagellum illud Dei ut ſeipſum ob repertum Martis gladium, quod *Lampertus Schafnaburgenſis* (*d. Reb. geſt. Germanor. p. 168.*) annotat, vocabat Attilas, vir erat vultu ad formidinem compoſito. Vir, inquam, *Jornande teſte* (*l. d. Reb. Getic. p. m.* 1100.) in concuſſionem Gentis natus in mundo, terrarum omnium metus: qui neſcio, qua ſorte, terrebat cuncta formidabili de ſe opinione vulgata. Erat ſuperbus inceſſu, hucatq; illuc circumferens oculos, ut elati potentia ipſo quoque motu corporis appareret. Forma brevis, lato pectore, capite grandiori, minutis oculis, rarus barba, crinis conſperſus, ſimo naſo, tetro colore originis ſuæ ſigna reſtituens. *Hæc Jornandes. Conf. Job. B. Porta* (*l. 2. Phyſiogn. c. 14. p. 103. ſeq.*) Sumſit præterea ſibi cornua, haud ſecus ac Alexander M. cui in nummis cornutam aſciſcere imaginem in deliciis fuit. Non ſolùm autem potentiam, ſed & ferum animum cornua deſignare *Th. Bartholin. Pater* (*tr. d. unicorn. c. 2. p. 21.*), qui utriusq; cornutam faciem in nummis exhibuit. Pari modo

Terribilem criſtis galeam, flammasq; vomentem

Ap. Virgil. (*l. 8. Æneid. v. 620.*) Æneæ Venus dono dedit. Puerorum igitur petulantiam increpantes & excutientes Romani, Hannibal ante portas inclamabant; & Attilæ nomine prolato à quieto vitæ genere recedentes, revocare tentabant Italæ mulieres.

§. 22. Ita & Narſetes, Imperatoris Phocæ belli dux, tàm fuit Perſis formidabilis, ut pueros ij quoquè ſuos Narſetis nominis facta mentione terrerent. Idem de Stephano II. Hungarorum Rege *ex Bonfinio* (*l. 6. Rer. Hung.*) & Auſtriacas matres Mathiæ Hungariæ Regis nomine prolato, infantibus quæritantibus incuſſiſſe metum, acclamantes: Mathiaske kœmt, *Dan. Dom. Guilielm. Mollerus* (*diſput. circul d. Terrore Panico th. 34. p. 23*) *commemorat*. Apud Turcas Joh. Huniadæ ſtrenuiſſimi Du-

cis

tis nomen Lamiæ cujusdam inſtar ad terrorẽ comparatum fuiſſe *ex Æneæ Sylvio Hadr. Junius (ap. Eraſmum in Adag. ad. poſtr. p. 306.) retulit,* uſquè adeò ut infantum planctus cohiberent Nutrices, illius viri adventum pueris minitantes. De Scanderbegi nomine pueris Turcicis tremendo *Boxborn. (Hiſt. univerſ. p. 987.)* De Serinorum *Jacob.* Tollius *(Epiſt. Itiner. 6. p. 239.)*

§. Lucillus ſ. Luciolus, *Job. Joviniani Pontani* filiolus, ut ſomnum capeſſeret, Fuſculum Mormolycii loco mater introduxit ſatis eleganti Nenia, quem huc deſcribere forſan non inconveniens erit. Ita verò *ille* (*c. l. Nen.* 121.)

Fuſcula nox, orcus quoque fuſculus, aſpice ut alis
Per noctem volitet Fuſculus ille nigris.
Hic vigiles captat pueros, vigilesque puellas,
Nate oculos cohibe, ne violare vigil.
Hic captat ſeu quas ſentit vagire puellas,
Seu pueros, voces comprime Nate tuas.
Ecce volat nigraque caput caligine tentat;
Et quærit natum Fuſculus ille meum
Ore fremit, dentemque ferus jam dente laceſſit,
ipſe vorat pueros, pervigilesque vorat.
Et niger eſt, nigrisque comis, nigroque galero,
Tu puerum clauſo Liſa reconde ſinu
Luciolum tege Liſa: ferox quos pandit hiatus?
Quosque aperit fauces? & quatit usque caput.
Me miſerum: An ferulas geſtat quoque? parce, quieſcit
Lucius, & ſunt qui ros abiiſſe putent.
Ruraneus Lucillus habet, nil ipſe moleſtus.
Nec vigilat noctu conqueriturque die.
Ne ſævi, hirſutasque manus tibi comprime ſæve,
Et tacet, & dormit Lucius ipſe meus.
Et matri blanditur, & oſcula dulcia figit.
Bellaque cum bella verba ſonore canit.

§. 24. Gallos etiam nugacibus iſtis larvis delectari *Jacobi Aug. Thuani Teſtimonio (l. 24. Hiſt. p. 472.)* diſcimus. Apud hos, *inquit,* ſingulæ urbes peculiaria nomina habent, quibus Mormones, Lemures, Manducos

& cœtera hujusmodi Monſtra inania anilibus fabulis ad incutiendum infantibus ac ſimplicibus fœminis terrorem vulgò indigitant. Cæſarodoni ſ. Turoni Hugo celebratur, qui noctu pomæria civitatis obequitare, & obvios rapere & pulſare dicitur. *Vid. Gisbert. Voëtius* (*p. 3. Diſp. ſelect. pag.* 610. quamvis & ſint qui alias hujus denominationis rationes afferunt, inter quos *Piaſec. Chron. Polon. pag.* 24.) *Chroſtoph Neand.* (*Hiſtor. Bacchanal ſ. 1. membr. 1. pag.* 45.) *Eraſmus Franciſci* (Im hölliſchen *Proteus n.* 58. *pag.* 533.)

§. 25. Septentrionalibus ſunt Elvæ ſ. Spectra nocturna choreas ducentia, de quibus *Olaus Magnus* (*l. 3. Epit. Hiſt. Gent. Septentr. p. m.* 106.) & *Stephan. Joh. Stephanius* (*in Saxon. Grammat. l. 6. Hiſt. Panic. p.* 144.) Erant in hac chorea Lares, Lemures, Satyri, inter quos Mimmingus quidam clarus, Larvæ, Striges, Manes, Gaſtæ dicti; Similesque Monſtrorum *juxta Stephanium* (*c. l.*) greges. Quod verò his nominibus ab ipſis vocati fuerint, maximè dubito. Ut namque non Jupiter, aut Mars, aut Venus aut Neptunus nominibus Romanis exprimebantur, ſed Ohor Jovis; Vodanus, Odhem, Vohdem aut Othinus Martis; Frico, Frigge, Friga, Frega (Amatorum προξενήτις *Stephanio ad Saxon. Gramm. l. 1. Hiſt. Dan. p.* 43. appellata) Veneris; Neccus, Necca, Niken (unde forſan Nicks) virgo de Blakulla Neptuni ſimulacrum & idolum exprimebat. Ita & Diis minorum gentium ſua peculiaria nomina fuiſſe, vero non abſimile eſt. *Vid. iterum Stephan.* (*c. l. à p.* 139. *ad p.* 144.) idque modo allegata nomina Mimmingus, & Gaſta ſatis inculcant. Elvæ nomen ab albedine quidam deducunt, haud aliter ut vocem Alp. (Ephialtes) quaſi Alb, Alba, *Mathorias Martinius* (*in Lex. Philolog.*) pronunciavit. *Conf. Joh Prät.* (*p. 1.* Neue Welt-Beſchreibung *Tit. 1 p.* 4.) cum, ut mox dicetur (§. 26.) veſtitu albo pictæ (mirum quod apud Romanos Manium figura atra fingebatur *Caſp. Barthius l. 3. Adverſ c. 2. col.* 107.) comparere ſolent, ipſæque Vates hoc ſe veſtiendi genus elegerint. Morem namque Cimbris fuiſſe ferunt, *notat Strabo* (*l. 7. Geogr. p. m.* 294.) ſequentibus eos in bellum uxoribus vates comitabantur quædam Canæ (Danis Ruhnæ dictæ) albo veſtitu, carbaſinis ſupparis deſuper fibulis affixis cinctu æreo, pedibus nudis. Hinc & partus iſti monſtroſi è Sagarum cum Dæmone concubitu, aut rectius *ſecundum Joh. Chriſtian. Fromann.* (*l. 3. d. Faſcinat. p. 4. ſ. 1 c. 10. §. 4. p.* 672.) per faſcinationem geniti, in uterum immiſſi, aut ex ſeminali materia eodem modo immiſſa ibi producti, der Elben nomen obtinuerunt, Saga hos *ap. Benedictum Carpzovium* (*p. 1. Prax. Criminal. qv.* 50. *n.* 68.)

vermes

vermes eſſe pronunciavit: Weiße Elben / ſo gelebet / ſpitzige Schnäbel und ſchwartze Köpffe gehabt. Alia, weiße Würmer mit ſchwartzen Köpffen. Buſemannum adhuc habent Dani, & ita mitius Cacodæmonem ab illis appellari vulgo, *memorante O. Borrichio ap. Th. Barthol. in Vol. III. Act, Hafnienſ. obſ. 51. p. 85.*) perſuaſum. Den Butzmann interpretatur Cl. Tenzel (Monatl. Geſpr. *A. 92. p. 513.*)

§. 26. Nec. Germanis μορμολύκεια deſunt puerilia, quibus puerorum petulantiam coërceant, refractariisque incutiant formidinem. Albas Sibillas, Nymphas & Mulieres albas habent, die weiße Frau / oder Frauen. Friſiis Wittfraue / Wittwiffen (*Cornel. Kempenſis l. 3. & orig. Friſ. c. 31.*) earumque Choreas, & inconditos, quaſi Lemurum, ſonos. *Vid. Joh. Wier.*(*l. 1. d. præſtig. dæmon. c. 16. p. m.* 106.) Probant id *à celeberrimo Eraſmo Franciſci* (in Hölliſchen *Proteus n.* 11. 12. 13. *à p.* 59. *ad* 96.) & *Petro Goldſchmied* (in Höllischen *Morpheus c. 4. hiſt. 3. p.* 165.) adductæ hiſtoriæ. Tales vocantur ab habitu candido & veſte alba pellucidaque, qua indutæ videntur, ut illud Ruſſiæ orientalis ſpectrum, ſub meridiem meſſis tempore viduæ lugentis habitu, *Petri* Toloſani *(l. 12. d. Republ. c. 20.) teſtimonio*, oberrare ſolitum. Spectri formia iſta occurſacula & ludibria cum adultis ſint terrori, hiſtoriis & fabulis de iisdem conceptis & à plebe creditis pavore concutiunt tenellas infantum mentes.

§. 27. Nominibus peculiaribus etiam præfatæ Lamiæ diſcernuntur. Berthæ nomen Nymphæ albæ puerorum & adultiorum terriculamento tributum. Quo quidem nomine illuſtres fœminas appellatas *Joh. Jacobi Hoffmanni* ſtudio debemus laudando (T. 1. *Lex. univ. p.* 278.) Bertha Wiprechti Comitis in Gröizſch & Moringen Filia Dedonis, Comitis in Wethin, Marchionis in Landsberg conjux à marito repudium tulit, à Syrberto tamen ipſi, antequam iter in Palæſtinam ſuſcepit, reconciliatá, Præpoſituram in Schkoelen inſtituit. Evolv. *Petrus Albinus* (*Tit. XII.* Meißniſcher Land-Chronick *p* 289.) qui & (*in Append. p.* 45.) Ejus effigiem exhibuit. Eodem nomine conſpicua legitur Conradi Marchionis Miſniæ filia, ab ipſo cum Sorore Oda Cœnobio Gerbſtadienſi ſacrata *ap. Joh. Chriſtoph. Olear.* (*in Anaſtaſ. Agneſ. Abbatiſſæ Quedlinb. p.* 6.) Regis Caroli mater Berth. S. Berthradæ nomen tulit, quæ, *notante Martino Cruſio (p. 1. Annal. Suevor. l. 12. c. 6. p. 329.)* fœmina dicitur iracunda & penè ſæva, quod adhuc fabulæ confirmant ap. Suevos de vagante circa domos noctu Bilda Bertha (*Wilda Bertha*) ſeu fera Bertha, ejulantes & contumaces pueros corripiente atque lacerante, quo terrore hi à matribus compeſcuntur. Suo tempore hoc terriculamentum ſub Berchtæ

nomine adhuc viguiſſe *Medicus Auguſtanus haud incelebris Philipp. Hœchſteter.* (*Dec. 4. Hiſt. Med. caſ. 8. p. 432.*) annotavit. Henrici IV. Imperatoris conjux præterea Bertha fuit, à quibus Cremona (Patavium habet *cit. Cruſius c. l. p. 2. l. 8. c. 7. p. 266.*) libertate donata addito armato Carrocio (Carrocium quid fuerit operoſo ſtudio eruere ſategit *Carol. du Freſne T. 1. Gloſſar. adſcriptor med. & infim. Latinit. p. 857. ſeq.*) Libertatis acceptæ ſigno, quod gratitudinem teſtatura Berthæ vel Berthazolæ nomine inſignivit. *Conf. Carol. Sigon.* (*l. 18. d. Rep. Ital. p. 69.*) Comminationi id ortum dedit, prout opinatur *Cruſius*, qua inquieti peri terrentur: Schweig oder die eiſerne Bertha kömmt.

§. 28. Bohemorum Bertha Roſenbergiorum illuſtri familiæ ortum debet ſuum, & intra annum 1420. & 1430. patre Ulderico à Roſenberg, matre Catharina à Wartenſtein prognata, & Johanni à Lichtenſtein Baroni Styro infelici matrimonio *Bohuslao Balbino* (*Hiſt. Bohem. è qua ſua excerpſit Eraſmus Franciſci, c. l. n. 12 p. 76.*) juncta dicitur, quæ & habitu viduæ candido poſt mortem apparens, inde Dominæ albæ (die weiße Frau von Roſenberg) titulum meruit. Cum verò Germanis veteribus, accuratam orthographiam non attendentibus b. in p. mutare ſolenne fuit, prout Heribert, Heripret, & Hebebret apud illos invenies, de quo *Martin Opitius* (*T. 1. ap. Poët. not. ad Rynhm. d. S. Annote Epiſcopo Colonienſi n. 42. p. 416.*) & hinc etiam Perchtam ſcriptam invenimus, quod cum Brigittæ nomine convenire voluit (*Eraſmus Franciſci c. l. p. 81.*) Berth autem idem eſt ac Werth ſi *Juſto Georgio Schottelio* (*op. d. Lingv. German. l. 5. tr. 2. p. 1045.*) auſcultis, quocircà *Joh. Goropio Becano* (*l. 3. Francic. p. 71.*) Childeberth & Hildebert, dignus ſtrenuis viris; Herbert, quaſi Heerwerthei conveniens, cui optamus, ut dignum ſe præſtet totius vel communitatis vel Exercitus Præfectum (*p. 75.*) Heudiberthus, Teutwerth, dignus, qui inter homines ſit caput & princeps; Dietberth, dignus incremento (*p. 77.*) Berch hold, Berthold quaſi werth und hold *ſecundum Matth. Hedlerum* (*p. 2. onomaſt. p. 117.*) Bardos Gallicos quaſi Werthe dici *Henric. Meibom.* (*d. pagis Saxon. in Proëm. & ex hoc Beſoldus T. 2. Theſaur. Pract. voce Börde p. 150.*) putavit. Adde *Joh. Saubert.* (*d. Sacrific. c. 7. p. 165. & c. 22. p. 528.*) Referenda huc etiam Herka, niſi forſitan Hertha aut Erdta, de qua (*in additam. ad proleg. c. 3. Selden. d. Diis Syris. p. 88*) *Andreas Bayer*, & Hertha *apt. citat. Joh. Saubert.* (*c. l. c. 5. p. 105.*) innuatur. Probabile eſt eandem originem à *Th. Reineſio* (*c. l.*) denominatam Werram agnoſcere. Totam verò *Eraſmi Franciſci* de Bertha Bohemorum Roſenbergica è *Balbino* hauſtam relationem dubiam & ſuſpectam redde-

reddere omnibus viribus deſudat *Balthaſar Bekker* (*l. 4.* der bezauberten Welt *c. 17. à §. 4. ad. 14. p. 140. ad. p. 145.*) quem, ſi placet, evolve.

§. 29. Numerum auget Domina Hulda, Frau Hulda / unde plebejum corruptum Frau Hola / Holla / quæ & Dianæ nomine venit. Meminit hujus *Diſcipulus de* Tempore (*part. 1. ſermon. d.* Tem. *p. 42.*) ſunt, *inquit*, qui feſtis Natalitiis (Chriſti) Deam, quam quidam Dianam nominant, in vulgari die Frau Huld (Frau Berthe / Frau von Held / vel die ſelige Frau V. B.) dicunt cum exercitu ſuo ambulare permulta ſpatia. Non mirum quidem Dianam id patrare, cum triviis præſit apud paganos. Damnavit autem *Anoyrana Synodus* (*canon. 24.*) illam veneficorum opinionem, qua mulieres Dæmonum illuſionibus ſeductæ putabant ſe noctu cum Diana equitare in beſtiis quibusdam, & multa terrarum perluſtrare loca. Huldem amaſiam interpretatur *Phœbus Sileſius Martin. Opitius* (*c. l. n. 28. p.* 402.) Sagæ etiam Huldæ nomen ac quiſiverunt, ubi operam amicam vaticinando, ſanando &c. præſtant, quod ſi faſcinatione & veneficio brutis obſint & hominibus, neminique faveant, adeoque omnibus nocivæ, die Unholden nominantur. *Conf.* (*c. l.*) *Opitius*. Si *Job. Chriſtian Frommannum Noſtrum* (*l. 3. d. Faſcin. p. 3. ſ. 2. c. 1. p. 504.*) conſulamus, ita vocatæ quaſi ohne Huld / denen niemand huld iſt / propter deformitatem & animi & corporis, quam ex familiaritate cum Dæmone contrahunt. Hilda Danis ſubſtituta Bellonæ à Brynopho Suenonio (*ap. Stephan. Job. Stephanium in l. 2. Hiſt. Danic. Saxon. Grammat. p. 81.*) reputabatur. Ejusdem furfuris eſt Herodias Fauta, Fute, forſan à Fatua Fauni Sorore, *de qua* (*§. 15.*) *ſupra*. Placet *B. Job. Matheſii* (*Poſtill. Feſtiv. Evangel. p. 22.*) *effatum*: Was ſeynd anders alle Polter- und Rumpel-Geiſter / unnatürliche Irrwiſche / Frau Herodias / Frau Hulda / die alte Berchta mit ihren wütenden Heer / Schretel / Wichtele / Trolle / Bergmännel / den lauter Teuffel? Dæmonis namque eſt terrere, quamobrem & quibusdam nomen hoc ἀπὸ τοῦ δειμαίνειν, à terrendo, deducere placuit, de quo (*c. l. c. 5. p. 104.*) laudatus Saubertus.

§. 29. Inter noſtri temporis Mormolycia eminent Popelus & Mommelus. Unde popeli des Popels / des Popelmanns / des Popanzers monſtroſum nonem nemo facilè divinabit. Quid ſi à Popa, ob truculentiam in victimis percutiendis formidando? Erant namque Popæ Sacrorum apud Romanos miniſtri ſeminudi & ſuccincti, qui victimas venales habebant, eas ad aras aligabant & percutiebant. Rectè hos à victimariis diſtinxit *modò citatus Saubertus* (*l. c. c. 6 p. 141.* qui Popa conſentiente cultros (inde cultrariorum eis nomen impoſitum) victimarum jugulo infigebant,

bant easque mactabant. Deduxit Popæ vocabulum ex voce græca πόποι, quod Dryopum lingua Dæmones Deosque ſonat, *notat Joh. Jacob Hoffmann (T. 2. Lex. Univ. p. 2. p. 577.)* Et ab hoc Popeli nomen derivari poſſe non inficior, cum ejusmodi Terriculamenta Dæmones ſint, aut mentiantur, ſi Colo cum Critica res eſſet, Philologiaque ad filum ſpectaret. Cum verò Germanæ ſint noſtræ Alumnæ, Germanica ſcaturigo inquirenda. Antiquioribus Cimbris uſitatum verbum fuit Popeln/ quod *Joh. Goropio Becano id explicante (in Hermathen. p. 153.)* ſonum edere confuſum denotat, optimeque in larvatos iſtos quadraret. Enimverò quod Mormones hi aut larvis utantur aut faciem variis linteis & caliendris tectam deſurpatamque (quod Noſtræ adhuc ſich verpopeln/ oder einen Popel machen nominant) offerant, vocis originem inde derivare non erit difficile.

§. 30. Proſtat etiam aliud à Mormolyciis der Mommel der Mummel. Heſychium pro μορμὶν μομβρὶν & μομμὶν habere, indeque hoc nomen deduci poſſe *(in Lex. Philolog.)* divinat *Math. Martinius.* Sed cum noſtræ Aniculæ Græcas ignorent literas è Germanico Mommeli radices evolvendæ. Ut verò qui, juxta dicta, vultum terribili velamine obvelant popelum repræſentant; ita Mommilum, deque vultum tegentibus & perſonatis enunciant: Sie vermummeln ſich / oder machen einen Mummel. De Chriſtianorum Bacchanaliis olim iſta *(in Faſtis) Joh. Baptiſta Mantuanus:*

Per fora per vicos it perſonata libido,
Et cenſore carens ſubit omnia tecta voluptas.
Nec nuruum palmas, ſed memba recondita pulſat.
Perque domos remanent fœdi veſtigia Capri.
Hoc quoque Roma levi curſu gaudebat equorum
Tempore, & in Martis celebrabat Equiria campo.
Altera nil melior nuper clementia venit,
Sordida produxit vetitos Comœdia luſus.
Scorta, Ambubajas, balatrones & paraſitos,
Et genus id reliquos trahit in proſcenia menſis
improbus: unde trahunt juvenilia pectora peſtem.
Mortiferum, fiuntque ipſæ ſine ponte puellæ.
I pudor in villas; Si non patiuntur easdem
Et villæ vomicas urbs Roma eſt tota lupanar.

Hæc

Hæc quidem de Romanis *Mantuanus* de noſtris ſequentia *Frid, Taubmanni* (*Bacchanal. v. 406.*) *Melodeſia.*

Perſonam capit hic ſimilem, quem tempore multo
Languor habet pallens, deformatamque, nec ipſis
Manibus Abſimilem ſpectris, quæ nocte videri
Creduntur vulgo: fucato hic polline pictam
Alter in aurata ſtatua rutilantior exit.
Mirificum dictu, ſed mirificum mage viſu,
Hic torvis oculis, diſtorto hic naſo: cycneas
Hic plumas albore præit; pice nigrior ille eſt.

Larvati & cerriti hi Harpocrati litant, dum larvæ vocis uſum ſufflaminant, ne tamen magis muti quam Pythagoræ piſces æſtimati videantur, monoſyllabo Symbolo utebantur, & Muſam Muſam ſonabant Audiamus item *Philomelam* Taubmannianam (*c. l v. 159.*)

— Tacito heic opus eſt: nec fas ſua ſenſa profari,
Nec facere ullius indicium de nomine, ne de
Ære ſuo obtentu: ſed magna libido tacendi
omnibus: inque vices mutam clauſo ore loquelam
Compoſitis conferre notis heic cura ſit una.
Si tamen hinc tollas Mum Mum. Nam dicere
Mum, Mum
Et licet, & ludo vox eſt ſolennis in iſto.

Ab iſto prodigioſo Symbolo deſcendit: *Mummerey*, *Mumneln* (confuſè & inarticulatè loqui *Vid juſt Georg. Schottel op d. Lingv. German l 5. tr 6, p 1366*) *Mumſchanz* &c. Et cum monſtroſum & Cyclopicum illud contubernium pueris formidoloſum acciderit, ipſa id non diffitente *elegantiſſima* Taubmanni (*c. l v. 453.*) *vena.*

- - Admiſſos conclavibus infans
In gremio matris formidat pallidus; inque hos
Obliquant plorans trepidantia lumina.

Aut igitur à prodigioſis iſtis larvis, ſoniſque earum diſſonis Mumm Mumm Terriculis iſtis Mummelii impoſi um nomen, aut Bacchi iſti nepotuli ineptientes ex Mummelii nomine ſuum Mumm Mumm mutuati ſunt.

§. 31. Simias larvatorum iſtorum ſe ſiſtunt adhuc puſionum pervicaciam, vagitus & tummultus ut increpent ipſæ Nutrices Ancillæ infantariæ (ut *Martialis l. 4. Epigr. 88.* voce utar.) Parentes aliquando ipſi cum aliis. Obſervationem communicat *Joh. Nicol. Binninger (cent. 1. obſ. & cur. 2. p. 1.)* Puero quinquenni optimè mihi noto, hypocauſtum Avi, qui ſibi panes dulciarios dare conſueverat, celeriori pede petenti, occurrit Avia larvata interriculamentum: capillitio præpoſtero, inverſa toga lanuginoſa humeris geſtata; gravi incondita & abſurda voce loquens, manuque ſcopas gerens. Premunt harum veſtigia inconſiderati aliquando Pædagogi, dum terrifico, villoſo, ſpectriformique habitu velati puerorum auſus convellere, formidinemque animis eorum inpingere nituntur.

§. 32. Profluxere inde etiam infames illæ larvæ Natalitiis ſuaviſſimi JESU M Salvatoris unici, dicatæ, quibus Rupertus, Sancti, ut vocant, Chriſti & aliorum Sanctorum choro ſtipatus, lanuginoſis & villoſis veſtibus indutus perſonatum agit Dæmonem, omnes plateas, omnes domorum angulos nolarum & campanularum, gutturisque beſtiali rauco & incondito ſono replet, tenerosque immenſum in nodum tremere facit, ut mortem oppetere facilius ducant, quam tanti Cyclopis Plutonii aſpectum ferre. Parentibus interim & nutricibus ſibi tacitè, ob rem benè confectam, gratulantibus, cum nullum commodius remedium ducant pietatem & honeſtatis ſtudium tenellis imprimere, terroreque iſto Numinis reverentiam, timorem, cultumque præcordiis eorundem inſtillare.

§. 33. Originem hujus deteſtandi Actus indagaturus iis aſtipulari non auſim, qui ex Gentilium feſto, ſaturnalia dicto, hunc profluxiſſe aſſerunt. *Conf. Polydor. Vergil. (l. 5. d. inv. Rer. c. 2. p. 333.)* Quid enim huic cum Saturnalibus commune hactenus ſaturnalium ſcriptores, inter quos *Macrobius (l. 1. Saturnal. c. 7. p. m. 185. c. 10. p. 195. & alibi) & juſtus Lipſius (l. 1. ſaturnal. ſerm. c. 2. p. m. 874.)* eminent, excutienti, inveſtigare non potui, ut ut ſibi hic placeat *Chreſulders, qui eſt Drechslerus (d. larv. Natil. Chriſt. §. 21. p. 54.)* Ratione finis mirum in modum diſſident. Nec tempus, quo ſaturnaliorum celebritatem exequebantur, (Erat autem ad quartum decimum KL. Janur. *ſecund. Macrob. c. l. c. 10. p. 195.*) neque dierum numerus, (ſaturnalia namque primum uno finiebantur, ſed poſtquam C. Cæſar huic menſi duos addidit dies ſexto decimo

cœpta

cœpta celebrari, ea refactum eſt, cum vulgus ignoraret certum ſaturnaliorum diem; nonnullique à Cæſare inſerto die & alii vetere more celebrarent plures dies ſaturnalia numerarentur, licet & ap. veteres opinio fuerit ſeptem diebus peragi ſaturnalia, *ut iterum Macrobius c. l. & Lipſius l. 1. c. 3. & 4. p. 879. ſq.)* convenit.

§. 34. Erat & apud Paganos olim Kal. Januar. ludus, quem Vecolo Cervolo facere dicebant, qui & à Chriſtianis poſtmodum obſervatus legitur. Quid Vecolo fuerit, quid Cervolo non ita patet. *Mathias Martinius (in lex. Philos. à Marcello Donato Comite Ponzano* ſeductus conjiciebat olim Ethnicos pro frugibus copioſis & numeroſa prole Veneri Cererique KL. Januar. feciſſe Vercola & Cericola appellata. Quomodo verò id probari poſſit non addit. Joh. Hornbekius pro Vecolo & Cervolo vetulam & ſervulum ſubſtituit, quod ſub perſonis vetularum & ſervulorum inceſſerant larvati, ſed nec id ſufficit *Joh. Paſchio (in Dodecad. Natalit. ſ. 2. qv. 3.)* Laudat hic *Martis. Del Rio* Vitulo ſ. Buculo & Cervulo legendum eſſe cenſentem, *Voſſium* etiam *Sirmondi* lectionem tenet, Cervolum ſe rectè habere dicit, pro Vecolo autem vetulam, quæ priſco more tamen dici poſſit vitula reponit. Optimè omnium nos informare poterit *D. Auguſtinus (ſermon. d. Temp. p. 215.)* qui hinnulam & cervulam habet. Et potuit in uno loco hinnuli & cervulæ forma in larvarum iſtarum ludo exhiberi; in alio vitulæ, Buculi aut vetulæ, prout larvæ ad opinionem larvatorum ſæpius formantur. Paganos habitus muliebres aſſumſiſſe, & ſpecie fœminarum deformaſſe prodidit *Charl. du Freſne (T. 3. Gloſſar. Latin. p. 1295.)* & pecudum more aſſumtis formis per ſeptiduum huc illuc diſcurſare & petulantius ſe gerere. Pellibus autem hinnulorum, vitulorum ac cervulorum crudis & hirſutis adhuc veſtiti facie vetularum absque dubio incedebant, indeque in cervulo aut vetula vadere dicebantur. *Vid. iterum du Freſne (T. 1. p. 939.)* Et cum ludi hujusmodi exercitium etiam Chriſtianis probarentur, extat in tales laſcivientes & vitulantes *Armarcharii Epiſcopi in concilio Antiſſiodorenſi decretum*: Non licet calendis Januarii Vecolo & Cervolo facere, vel ſtrenas Diabolicas obſervare, ſed in ipſa die ſic omnia beneficia attribuantur, ſicut & reliquis diebus. Et *D. Auguſtinus (c. l.)*: ſi adhuc agnoſcatis aliquos illam ſordidiſſimam turpitudinem de hinnula & Cervula exercere, ita duriſſimè caſtigate, ut eos pœniteat, rem Sacrilegam commiſiſſe. Adjunxere his Jotticos, de quibus etiam *laudatus du Freſne (c. l.)* Rupertum illum, perſonatum Diabolum (den garſtigen halb Teuffel) *ut vocatur Clmo Dn. Miſſandro.*

dro, Amico colendo Theatr. Trag p. 1. n. 329. p. 903) hos immitari, non quidem negarem ſed hunc KL. Januariis hiſtrioniam ſuam exercere fallitur *Paſchius.* A feſto namque Martini ad Sacra Chriſti Natalitia hic tantum tenellis ſe conſpiciendum ſiſtit, ultra has verò limites non progreditur, elapſisque vigiliis Natalitiorum CHRISTI perſonam hanc Satanicam deponit & amplius agere prohibetur.

§. 35. Qua de cauſa in Rupertum terriculi id Genus devolutum? res indagatu difficilis; imò impoſibilis. Quæ de Sacerdote Ruperto, qui in Nocte Chriſti natalitia ſaltantes execrationis fulmen non fruſtrà vibravit à Joh. Trithemio & Rudolph. Hoſpiniano attulit (c. l. §. 20. p. 52.) Chreſuldars, omni veriſimilitudinis ſpecie carent. An forſan nominis ratio id operis ipſi dedit, quod talis facie villoſa aliquando dictus fuerit Rauchbart / quod in Rupertum tandem faceſſit, aut Rothbart/ cum Ruffi non tenellis tantum ſed & majorennibus aliquando ſint exoſi, abominabiles & formidabiles Rotebartum & Rothbartum propriis veterum Germanorum nominibus inſeruit Juſtus Georgius Schottelius, & inde Rupertum deducere videtur, (l. 5. tr. 2. op. d. Lingv. German. p. 1081.) cui etiam Rupertus Rubertus eſt. Et ſi nec hoc arrideat Ruperti nomen quaſi Rugwert ſ. dignum ut judicet paulò poſt (p. 1082.) expoſuit Rugen (noſtris Rügen) ipſi eſt agere, accuſare, damnare (c. l. l. 2. c. 12. p. 499.) inde Ruggraf & Ruggericht (p. 467.) ac Rugbar & Rugloß (p. 499.) Egregiè hæc in Rupertum noſtrum quadrant. Hic namque puerorum malefacta recenſet (macht ſie rugbar) accuſat, vindicemque S. Chriſti virgulam poſcit. Knecht Ruprecht præſentirt dem Satan / als welcher drauff dringet/ daß GOtt die böſen Menſchen ex rigore legis, und nach der Geſetz-Schärffe abſtraffen / und ſich ihrer nicht erbarmen ſolle/ ſchreibt Miſander (p. 1. Theatr. Trag. n. 329. p. 902.)

§. 36. Cur villoſum lanuginoſumque habitum affectent cum Mummelio Popelus qui & cum reliquo Terriculamentorum phalange Rupertus, ſi quæras? id quidem fieri puto, ut vecordes iſti ſuo damnato ſimiles videantur Duci, ille nempè in Sacris ut Leo rugiens & circumiens ut Lupus oves quærens quos devoret, ut unus ex Züm aut rectius. Tsiſin quos quidam Satyros & faunos *apud Jeſaiam (c. 13. v. 21.)* interpretantur, Feles ſylveſtres *Alii*, inde apud Arabes proverbium; Hic eſt facie piloſior fele *juxta Samuel Bochart. (T. 1. HieroZoic. l. 3 c. 14. col. 861.)* delineatur. Figura canis apparuit Notikero, *ut notat Eckehard junior*

junior Cœnobita S. Galli (V. d. Caſ. Monaſt. *S.Galli ap' Goldaſtum* T. 1. *Rer Alemanic.p.1.p.Et* 6. Speciem Hirci libenter, aſſumit, cujus rationem reddere nititur *Nicol. Remigius (p. 1. Dæmonol. c. 23. edit. Germ. p. 164.) Adde J.C. Frommann. (l. 3. ad Faſcinat. p. 6. c. 8. §. 3. p. 795.)* inde Levit. (c. 17. v. 7.) laſchirim τριχίδιτες vertit *Aquila*; piloſos *Montanus*, hirceſque Rabbini, ut iterum *Mart. DelRio (l. 2. Diſquiſ. Magic. q. 27. ſ. 2. p. m. 687.)* plura *laudatus Bochart (c. l. l. 2. c. 53. col. 643.)* usque adeò proteum agit mille formis Dæmon.

Fiet enim ſubitò ſus horridus, atraque Tigris,
Squamoſusque Draco, & fulva Cervice Leæna.

(Virgil. l. 4. Georg. v. 401. Conſ. Simon Majol. aut rectius J. Deucer. T. 2. dier Canicul. colloqv. 3. p. 251. Eraſm. Franciſci Höllischer *Proteus per totum.)* ut ſe terribiles redderent hoſtibus & aliis varia capiti monſtroſitatem inducentia exocogitarunt Belli Duces & Tyranni, de quibus *ſupra (§. 16.)* Præſtare & id conati ejusdem farinæ proceres & milites. *Ap. virgilium (l. 5. Æneid. v. 36.)*

occurrit Aceſtes
Horridus in jaculis & pelle Libyſtidis urſæ.

De Belli Duce Mezentio *idem. (l. 7. v. 663.)*

Ipſe pedes tegmen torquens immane Leonis
Terribili impexum ſeta, cum dentibus albis
indutus capiti.

De Afris iſta *Claudianus (l. 1. d. laud. Stilicon v. 259.)*

Hic virga moderatur equos: his fibra Leonum
Velamenta dabant, ignotarumque ferarum
Exuviæ, vaſtis Meroe quos nutrit arenis.
Serpentum geſtant patulos pro caſſide rictus,
Splendent viperæ ſquamoſa pelle pharetræ.
Non ſic intremuit Simeis cum montibus idæ
Nigra coloratus produceret agmina Memnon:

Non Ganges cum tela procul vibrantibus Indis
immanis medium vectaret bellua forum.

An forſan Herculem formidulosum repræſentare in animo habuerunt. Verum non idcircò pellem Leonis Cithæronei geſtavit Hercules, ſi Mythologos excutias, ſed quod illa pellis nullo ferro erat penetrabilis. Et hinc Ajaci infanti adhuc circumdedit τὴν λεοντὴν ſuam, precatusque ut qua tegeretur τῇ λεοντῇ invulnerabilis foret, quod poſteà factum, Ajacemque invulnerabilem omnibus partibus corporis præterquam cervice, ea enim τῇ λεοντῇ contecta non fuerat, *quod (è Comment. Homer. in Ilad. ψ. ad Job. Bocac. l. 12. Geneal. Deor. c. 48. p. 50.) annotat. Jac. Micyllus.* Promanavit inde illa conſuetudo, ut olim Heroës pellibus pro ſcutis uterentur, *opinatur Nathal. Comes. (l. 7. Mythol. c. 1. p. m. 672.)* Sed hæ meræ conjecturæ, & forſan inanes. Barbari munditiei minus dediti habitu villoſo gaudebant, artis coria depilandi & præparandi neſcii, & quod à longo tempore hic habitus ab illis fuiſſet introductus. Proinde & *ap. Paulin. (ad Nicet. v. 529.)*

illa
Divitis multo bove pellentur
Accola ripa.

§. 38. Buſemanni etiam nomen, cujus *ſupra (§. 25.* de Septemtrionalium Terriculis mentio facta, forſan à Germanico *Bus Buſe*, quod villoſum & lanuginoſum notat. Qua de cauſa catos juniores tenelloſque ſimplices noſtræ aniculæ *Büſgen, Buſe Kätzigen* vocant, eodemque nomine Salicum julos, rectius flores, cum foliolis erumpentes, in pappoſumque & tomentoſum ſemen poſteà fatiſcentes exprimunt. Lingua Cimbrica juncos *Bies* vel *Pies* dici è *Job. Goropio Becano (l. 5. Hiſpan. p. 79.)* conſtat.

§. 39. Qua demum de cauſa noſtri Popelum, Mommelum ac Rupertum pueros devorare apud pueros puerilter nugantur. Siquid conjectura aſſequi licet, forſan è Græcia ad Romanos, & ab his ad nos tranſiit iſta fabula. Saturnus nempè à Græcis propriorum liberorum devorator introducitur & colitur, quamobrem *Nonnus (l. 21. Dionyſ. v. 253.*

Κρόνον ἀγκυλομήτην - θοινήτορα παίδων,

Saturnum doloſum devoratorem filiorum.

Nuncupa-

nuncupavit. Hujus fabulæ notitia cum à Poetis ad Nutrices ſimpliciores devolveretur, & Saturnum φοβητρον fecerunt. Quamvis præterea aliæ rationes proſtent cur erudita id Saturno affinxerit vetuſtas. Saturnus eſt appellatus, quod ſaturetur annis, ratiocinatur *Cicero* (*l.* 2. *d. Nat. Deor. f.m.* 38. *b.*) Ex ſe igitur natos comeſſe fingitur: quia conſumit ætas temporum ſpatia annisque præteritis inſaturabiliter expletur. Clarius adhuc *Macrobius* (*l.* 1. *Saturnal. c.* 8. *p.* 191.) Hunc (Saturnum) ajunt filios ſuos ſolitum devorare, eosdemque rurſus evomere, per quod ſimiliter ſignificatur eum tempus eſſe (κρόνος quaſi χρόνος) à quo vicibus cuncta gignantur, ſubſumanturque, & ex eo denuò renaſcantur. Luſus ideò ingenii erit, quando *Idem* Saturnum, quaſi Sathimnum dictum vult παρὰ τὴν σάθην, quæ membrum virile declarat, unde etiam ipſi Satyri quaſi Sathimni, quod ſint in libidinem proni. Longius à vero abfuit *Joh. Boccatius*, (*l.* 7. *Geneal. Deor. c.* 1. *p.* 200.) quando à ſatu Saturni nomen deduxit.

§. 40. Fugandos autem incarnatos hos diabolos & è rebus publicis proſcribendos cum reliquis recenſitis calamitates & noxæ quin & mortes, quas tenellis inferunt, oppidò ſuadent. Infantes toties terrefacti in tenebris, in locis ſolitariis, in actionibus ſuis familiaribus ſæpè præter rationem panico terrore percelluntur, translatis inde ab infantia formidinis inconſultæ ſeminibus, experientia ſuffultus *O. Borrichius* (*c. l. p.* 85.) *ſcripſit.* Funeſtos alios effectus & exitus à Medicis Phyſicis & aliis in literas relatos invenies. Quid data obſervatione & hiſtoria; cujus occaſione hæc emerſit commentatiuncula, adduci poterit manifeſtius. Terriculum illud *ſupra* §. 31.) è *Binningero* adductum, puer quinquennis luit inſultibus per aliquot annorum ſpatium recurrentibus Epilepticis, quibus demum ceſſantibus ſenſuum interiorum aliqualis remanſit ſtupor. Ab ejusmodi terriculamentis puella quatuor annorum ita perturbabatur, ut oculis illius præſertim in lectum repoſitæ ſemper pellicea quædam obverſata fuerint, quæ vel maximè ſomnolentam à ſomno impediverunt, quin tantum perterruerunt, ut à convulſionibus metuerint parentes, referente id *induſtrio noſtro Dn. D. Vito Ridlino* (*Lin. Med. Ann.* 5. M. *Febr. n.* 19. *p.* 170.) Lugubre eſt quod Wilh. Erneſt. Tenzel. Monatl. Unterred. *A.* 92. M. *Jun. p.* 514.) recenſuit: An einem Orte ſteckte man ein muthwillig Kind in dem Sack/ welches zuvor erbärmlich ſchrye / ſo bald es aber in dem Sack kam mauſe ſtille ſchwieg und Tod heraus genommen wurde. Vor wenigen Jahren / memorat *Apis illa Hiſtorica Dn.* M. *Jacob Daniel*

Ernſt.

Ernſt p. 1. Lect. Hiſtorico-moral Curioſ. Epiſt. 16. n. 8. p. 257.) Ließ ein Rector bey einer fürnehmen Schulen die H. Chriſts Comödia in Gegenwart ſeiner Kinder agiren/ wobey ein Töchterlein dermaſſen erſchrocken/ daß es mit dieſer Seuche (der ſchweren Kranckheit) befallen worden/ davon nicht kundte erlediget werden/ ſondern nach etlichen Jahren daran ſterben müſſen. Gemellum è M. Chriſtiano Gerbero (von unerkannten Sünden c. 14. §. 6. p. 119.) habet Noſter. Miſander (Tom. IV. Delic. Bibl. V. T. qv. 2. p. 110. de F. 1. Theatr. Trag. n. 329. p. 902.) Spectant huc Bacchanalia à Ceritis iſtis larvatisque (ita voco cum olim ceritorum & larvatorum nomine venerint malè ſani, aut Cereris ira aut larvarum incurſione animo vexati, quos, & δημητριακὰς appellabant, de quibus Fried. Taubmanni in Plaut. Amphitr° A. 2. ſ. 2. p. 55. & Math. Martin in Lex. Philolog.) celebrata Hiſtoriam Nobiliſſ. Dn. D. Joſeph. Lanzoni (M. C. D. 3. Ann. 3. obſ. 29. p. 34) communicat ſequentem. Ego, notat, anno 1693. menſe Februario dum Bacchanalia celebrabantur, obſervavi puellam quandam annorum 4. quæ perterrita à viſu perſonati cujusdam viri, ſubito terrore ac horrore correpta in terram cecidit ſemimortua; accurrunt domeſtici, ut opem miſeræ puellæ ferrent; Sed omnia fruſtranea fuerunt, nam poſt ſeptem horas mortua eſt.

§. 41. Succumbunt autem pueri & puellæ tam facilè & periculosè malo Epileptico, quod, Secundum Philippum Hechſteter (Dec. 4. Caſ. 8. p. 431.) hæc ætas prona ſit ad convulſiones ob Spiritus ad motum faciles, & ob vim imaginationis infirmam, quam Spiritus regere nequit. Eſt in hac ætate ſenſus communis ac imaginatio inſtar novi alicujus advenæ in mundo, qui aut miratur objecta ſibi nova, aut ab eis perterretur & perturbatur. Aſt actio horum ſine animali Spiritu nulla eſt, quorum miniſterio cum ii qui acutioris ingenii ſunt abutantur ſæpè plus quam par ſit, ut ingenia acuta proniora ſint ad Epilepticos inſultus & Catalepſin. Acutiſſimus Anglus Thom. Willis (Specim. Patholog. Cerebr. & Nervor. ad morb. convulſ. c. 4. p. 53.) inter cauſas procatarcticas habet, quod infantibus πάντως ἐγκέφαλα ſint imbecillia & viſcoſa humiditate ſcateant. Cerebrum minus firmum, atque nervorum tonus valdè laxus, ne leviores quidem cujusvis materiæ impetus ſuſtinere poſſunt, quin Spiritus eorum incolæ etiam à proprio, quo iſtæ partes irrigantur, liquore, paululum modo immoderatior affluxerit, aut ſaltem copioſior pro tantilli roboris modulo facilè in motus irregulares ſive ſpasmos incitantur. Ad pervicaciam mali itius forſan etiam facit, quod ideæ terrificæ à Spectrifor-

ctriformibus iſtis larvis Cerebro & Spiritibus inpreſſa firmiores agant radices, quod intellectus adhuc nutans, alias inpræſentium excidium elidere adeoque novis ſupervenientibus, iisque gratioribus ideis antiquorum figuras in exilium proſcribere, & expungere non valeat.

§. 42. Ipſi Theologi ſibi religionem duxerunt larvatis iſtis çonnivere, quin potius iſtos ſtylo Scriptisque confodere ſui officii eſſe animis reputarunt. Rationes maximi momenti collegerunt *Chreſulders (c. l. §. 25. p. 64 & ſq.) Georgius Grabovv (tr German pertotum) & Miſander (c. o l. l.) M. Chriſtian Gerber (c. l. §. 2. p. 115. & ſq.)* quos ſi placet evolve. Uſum quidem aliquem habere hujusmodi Comœdias *laudatus Ernſtius (c. l.)* non diffitetur, ſed abuſus modusque introductus ad finem intentum neque reſpicit, neque ad pias iſtas cogitationes infantibus imprimendas ſufficit, quin potius obnubilat & exeſſe facit. Optimè *Summè Reverend. Dn. D. Philipp Jacob Spenerus* (in der Evangeliſchen Glaubens Lehre *in Feſt. Nativ. Chriſt. p. 103.*) Mit geiſtlichen und göttlichen Dingen muß man kein Comödi-Werck ſpielen.

§. 43. Nec ferociam iſtam impunitam prætermittere *Ictorum Nobiliſſimo ordini* placuit. Et hac de Cauſa larvatis iſtis Thumenſibus pœnas certas irrogare non ſunt veriti. Ita autem habet *illuſtris Facultatis Lipſienſis ſententia:* Haben jetztermeldte *Inquiſiten* am 12. Decemb. des jüngſt abgewichenen 1697. ſten Jahrs ſich in heilige Chriſte verkleidet/ und ſeynd des Abends in die Häuſer/ und auf den Gaſſen herum gegangen / da denn C. D. ſo des Ruprechts Perſon agiret/ Samuel Fritſchens Tochter Anna Catharinen ein Kind von acht Jahren vor Chriſtoph Meinerts Thür geſchlagen/ und ſo ſehr erſchröcket / daß als ſie nach Hauſe kommen/ darüber kranck worden / und das ſogenannte Freßel (ita vulgus Epilepſiam vocat) bekommen/ und den 1. Januar. dieſes Jahrs davon geſtorben. So wird ermeldeter C. D. dieſer ſeiner Begünſtigung halber auf vier Jahr des Landes billich verwieſen/ G. St. und C. M. willkührlich vierzehen Tage mit Gefängnus/ oder um zwey neue Schock/ ingleichen H. A R. acht Tage lang mit Gefängnus/ oder um ein neu Schock in Straffe genommen / ſie ſeynd auch die in dieſer Sache aufgewende Unkoſten 2c. nebſt denen Urthel-Gelde und Botten-Lohne abzuſtatten/ ſchuldig.

V. R. W.

OBSERVATIO LVII.

Dn. Lic. CHRISTIANI FRIDERICI GARMANNI.

De Epilepſia à Terrore diuturna, & incurabili.

OBſervationum de Epilepſia nondum terminus aut finis, Ancilla ante decennium cum Kal. Maji graminis falce reſecti primum corbem domui & poſtmodum ſtabulo inferre decreviſſet, in ipſo domus limine more ruricolis ſolito, ſed planè abſurdo deteſtandoque Aquæ frigidæ copioſa affuſione terretur, & ſtatim Epileptica concidit. Hæc cum nulla Ruſticorum more adhiberet in principio medicamenta Ant-Epileptica malo à Spiritibus, humoribus, & ab his viſceribus ſucceſſu temporis implantato, adhunc uſq; diem Epilepticis tentatur de die tribus etiam quatuori invaſionibus, nullis remediis ſuperabilibus.

SCHOLIUM.

§. 1. TError morbos aliquando curat, ſæpiſſimè verò cudit & infert. Solent animi affectus, cum in figendis excitandisque morborum fermentis plurimum posſint, & his pleraque ſanandi ratio perficiatur etiam in emendandis vitiis operam præſtare ſuam, *ingenioſiſſimus & elegantiſſimus Dn. D. Joh. Nicol. Pechlin* (*l. 3. obſ. Med. Phyſ. 24. p. 453.*) *judicat.* Metu (Terrore), vehementes morbi aliquando diſcutiuntur *Iſaaci Schoocki* (*Cent. probl. 22. p. 29.*) *ſuffragio,* dum materia morbifica hoc expellitur, aut etiam concoquitur. Exempla curatæ paralyſeos habent *Franc. Valeriola* (*l. 2. obſ. Med. 4. p. 153.*) Daniel Becker (von Pr. uſiſchen Meſſer-Schlucker *qv. 6.*) Phil. Saimuth (*Cent 2. obſ. Med. 68. p. 91.*) *Isbrand. d. Diemerbroek* (*l. 8. Anat. c. 1. p. 745.*) Hydrophobiæ, *J. B. Helmont* (*tr. Demens idea n 47. p. 227. ſq.*) *Pecbl* (*c. l. p. 454.*) Mutitatis in Croeſi filio *Herodot.* (*L. 1. Hiſtor. p. 134.*) Oris inflammationis & Tumoris *Guerner. Rolfinck* (*l. 14. ord. & Method. Med. Special. Comment. ſ. 3. c. 12. p. 1025.*) Singultus *Galen.* (*l. d. facil. parab. c. 31.*) *Excell. D. Joh. Dolæus l. 3. Encyclop. Med. c. 2. § 13. p. 396.*) Vomitus *Vit. Riedlin.* (*Lin. Med. A. 98. M. Febr. n. 26. p. 164.*) Hæmorrhagiæ Narium, & bimeſtris Sanguinis ab utero fluxus *Rolfinck.* (*c. l. p. 1024.*) *Dominic. Panarol.* (*Pentecoſt. 5. obſ. 27. p. 260.*) Iſchuriæ *D. Marc. Gerbezius* (*M. C. D. 2. A. 9. obſ. 61. p. 196.*) Alvi aſtrictæ *Vit. Riedlin* (*Lin. Med. A. 97.*

M. Apr. n. 6. p. 719.) Herniæ *laudatus Pechlin (c. l. p. 454.)* Arthritidis *Phil. Salmuth. (Cent. 1. obſ. 48. p. 32. & Cent. 2. obs. 68. p. 91.) Pechlin. (c. l.)* Podagræ *(Camerar. Cent. 5. n. 27. p. 282. & n. 29. p. 283.) Tob. Schmid. (Chronic. Cygn. p. 678.)* Dolores Iſchiatici ceſſarunt ligato pede ante Phlebotomiam ubi in Lypothymiam incidit æger, ut venæſectionem intermittere cogeretur Chirurgus *ap. Petr. Foreſt (l. 29. obſ. Med. 21. p. 814.)*

§. 2. Febres intermittentes terrore curare Curlandis familiare *teſtatur Roſin. Lentilius (M. C. Decur. 2. A. 6. in Addend. p. 570.)* Hoc modo curabatur Febris Chronica *Joh. Lanzon (M. C. Decur. 3. Ann. 1. obſ. 37. p. 57.)* modo hanc, modo aliam faciem induens *Vid. Riedlin. (Lin. Med. Ann. 6. M. Januar. obſ. 24. p. 89.)* Tertiana *Noſter D. Jac. Aug. Hünervvolff (M. C. D. 2. A. 3. obſ. 93. p. 196.) Roſin. Lentilius (A. 6. addit. in fine p. 570.) ipſe (D. 1. Ann. 2. obſ. 150. p. 233.* Quartana *Ambroſ. Paræus (l. 1. Chirurg. c. 23. p. 29.) Pechlin. (c. l.) Nicol. d Blegny (Zod. Gall. A. 2. M. Jan. qv. 17. p. 24.)* Continua *Illuſtris quondam Noſter Dn. Præſes Joh. Georg. Volcamer. (M. C. Dec. 2. Ann. obſ. 92. p. 185.)* Æger, cui contra febrem Electuarium ordinarat Medicus, quod cum fermentare inciperet, & apertum in faciem ejus proſiliret, inde territus quidem ſed poſtmodum febrilibus Paroxismis caruit *teſte Joh. Andr. Stiſſero (Diſſertat. Epiſt. d. var. Error. Chym. ignor. in. Med. com. p. 16.)*

§. 3. Quin & ipſius Epilepſiæ Medicum Terrorem extitiſſe celeberrimus *Noſter Chriſt. Franc. Paulini (M. C. D. 2. Ann. 9. obſ. 190. p. 353.)* & ante hunc *immortalis famæ Polyhiſtor. & Medicus Th. Bartholin (Cent. 3. Hiſt. Anat. 41 p. 83.)* comemorant quibus adde *Joh. Rud. Camerar. (Syllog. Memorab. Cent. 7. n. 5. p. 425. & Cent. 16. n. 21. p. 1315.)* Uſque adeo, *ſecundum Effatum Paulinianum (c. l.)* Epilepſia ex Terrore oritur & moritur.

§. 4. Siccine igitur curandis morbis advocabitur Terror? Non ſuadeo. Si Terror morborum profligationi conducit, per accidens id fit, non intentione prima. Et ſi Terror commovendis Spiritibus & humoribus favet, quis morbos certò profligabit? Periculoſa erit cura aut fruſtranea. Merentur huc transferri, quæ doctè & accuratè notavit et monuit *modernus Noſter Præſes illuſtris Dn. D. Lucas Schrœckius (M. C. Decur. Ann. 3 obſ. 93. p. 147.)*

§. 5. Terrorem morbos inferre notius eſt quam ut multa indigeat probatione. Eſt namque affectuum maximus & efficaciſſimus. Eſt affectus valdè repentinus, humores & Spiritus ſummo impetu movens, & omnes Animæ potentias in momento & graviſſimè conſternans, *haud*

malè concludente (d. vir. imag. c. 18. concluſ. 51. p. 167.) Thom. Fieno. Non æquè tamen omnes debilitat, & in morbos decretorios conjicit ſubitanea illa Animi conſternatio *commonefacit citatus Pechlin (c. l obſ. 23. p. 449.)* Corpora ſubtilia & fluida ab improviſis majus damnum accipiunt, quam ſolida & corroborata, inde etiam fœminarum, puerorum, delicatior natura magis obnoxia eſt Terroris injuriis, quam virorum iſta. Præterea *juxta Sylveſtr. Ratray (d. Cauſ. Sympath. & Antipath. p. 64.)* morbi iſti ſequuntur tantum per accidens ad commotionem paſſionum, quia iſtorum morborum ſemina prius impreſſa erant in ſemine avito, materno, paterno, vel quia iis laborarunt prius, vel ex levi occaſione recidivant, & ſic irrumpunt in Spiritus noſtros jam à valida & ſubitanea perturbationum procella debilitatos, & ligatos, & pro modulo ſigilli ex ſemine impreſſi, utrum id ſit Epilepticum, Apoplecticum, vertiginoſum, captivi trahuntur Spiritus, ob imbecillitatem nimium ſequaces redditi, impresſioni cedunt, ut in uno Epilepſiam, in alio Diarrhæam, in alio Cephalalgiam, uteri ſuffocationem, rabiem &c. producant. Exemplis in bello & aliis calamitatibus id confirmat *Carol. Rayger (in Paul. Spindler. obſ. 96. Schol. p. 172.)*

§. 6 Terror Cranii Suturas disjunxit *(Cornel. Stalpart* von der Wiel *Cent. 1. obſ. rar. 1. p. 1.)* Subitam canitiem induxit *(Petr. Borell. Cent. 1. obſ. 26. p. 32. Add. l. 1 d. Mirac. mort. Tit. 1. § 29. p. 12.)* Convulſionem annotavit *Fel. Platerus (l. 1. obſ. Med. p. 33.) Eberh. Gokelius (Cent. 1. Conſ. 33 p. 129.)* Spaſmum in Gravida & mortem *Joh. Schenckius (l. 1. obſ. med. p. 128.)* Aphoniam *Th. Bartholin (Vol. 1. Act. Hafn. obſ. 107. p.) Carol. Rayger. (c. l. p. 171.)* Senſibus illæſis & inoffenſo linguæ motu deperditum Sermonis uſum *Joh. Rodius (Cent. 2. obſ. 29. p. 70.)* Aphoniam & Convulſionem *Gockel. (M. C. Dec. 2. Ann. 4. obſ. 17. p. 64.)* Apoplexiam *Amat. Luſitan. (Cent. 3. Curat. 22. p. 384.) Th. Paracelſ. (d. Apolh. p. 529.) Franckf.* Herbſt-*Relation (1675. p. 86.)* Paralyſin nil aliud eſſe quam partium ſenſitivarum contracturam à ſolo Terrore cauſatam putabat *Franc. Oſvvald. Grembs (l. 1. Arb. integr. & ruinoſ. hom. n. 87. p. 172.)* idcircò mulieres, quæ ut plurimum timidi ſunt animi *J. B.* von *Helmont. judicio (tr. d. Lithiaſ.* Tr. *9. n. 63. p. 724.)* per Terrorem corruunt frequenter in Paralyſin & Apoplexiam. Paralyſin inferioris corporis ab umbilico uſque ad pedes deſcripſit. *Excell. Dn. D. Fried. Hoffmann (in annot. P. Poter. Cent. 1. obſ. c. 73. p. 97.)* Roſam in facie *Nobiliſſ. Dn. D. A. Q. Rivin. (d. peſt. Lipſ. c. 2. p. 29.)* A viſo Spectro tumorem Capitis ſuffocationem & mortem *Dan. Wincler (M. C. D., Ann.*

6. & 7.

6. & 7. *obſ. 28 p. 60.* Furorem *Helmont.* (*tr. Demens idean, 49. p. 278.*) *Hermann. Buſchoff* (genau unterſuchtes und auch gefundenes Podogra Zugab. *n. 2. p. 132.*) Melancholiam *Fel. Plater.* (*c. l. p. 60. 71. 77.*) *Wolff. Gabelchover* (*Cent. 5. curat. 68. p. 140.*) Lacrymas & Sudorem Sanguineum *M. Joh. Dan. Ernſt* (*p. 1.* Hiſtoriſche Blumen-Leſe *Epiſt. 14. p. 217.*) *Demetrius* (*dixit,*) quod turbine repentino expaveſcentes atque percuſſi quidam oblivione prægeſtorum afficiantur. Sic denique *Artemidorum Grammaticum Apollonius memorat* nitente greſſu Crocodilum in harena jacentem expaviſſe, atque ejus motu percuſſa mente crediſſe ſibi ſiniſtrum crus atque manum à Serpente comeſtam & literarum memoria caruſſe oblivione poſſeſſum, *ut eſt ap. Cœl. Aurelian.* (*l. 1. Chronic. 5. p. 26.*)

§. 7. Vidit puellam à Tonitru terrefactam inſigniter, quæ à triennio nihil prorſus comederet, niſi quod fortè per octiduum & amplius biberet quatuor circiter cochlearia aquæ puræ *Helmont. tr. jus Duumv. n. 25. p. 244. tr. Sedes An. n. 13. p. 231.*) *Adde Exper. Mich. Etmüller* (*valetud. inf. c. 2. §. 14. p. m. 122.*) Terror Os ſtomachi concutit (*Helm c. l.*) Sitim contra augere meminit *Franc. de le Boe Sylvius* (*l. 1. Prax. Med. c. 1. §. 7. p. 7.*) Tabem & mortem inferre *Anton Beniven.* (*d. abd. morb. Cauſ. c. 63. p. m. 265.* (Bilis copiam S. Choleram. *Job. Dolæus* (*l. 3. Encyclop. Med. c. 4. §. 11. p. 421*) Diſpnoeam, catharrum ſuffocativum & tandem Hydropem *Conrad. Victor. Schneider* (*l. 5. d. Catharr. c. 4. p. 301.*) Menſium fluxum *ipſe* (*M. C. D. 2. A. 9. obſ. 213. p. 355.*) Menſium contra reſtrictionem non ſemel excitaſſe, comperi, *& mecum Roſin. Lentilius* (*part. 2. Miſcell. med. pr. p. 22.*) Lochiorum ſuppreſſionem Phrenitidem, convulſionem & mortem *Illuſtris Noſter Georgius Francus à Franckenau* (*M. C. D. 2. Ann. 5. obſ. 222. p. 449.*) Dirrhœam *Georg. Segerus* (*M. C. Dec. 1. A. 9 & 10. 94 p. 244*) dyſenteriam *Job. Wallæus ap. Job. Dolæum* (*c. l. c. 3. §. 12 p. 403.*) *Jacob Dobrezensky de Negroponte* (*D. 2. A. 4. obſ. 29. p. 80.*) Diabetem *laudatus Dolæus* (*c. l. c. 13. §. 12. p. 599.*) Herniam *D. Job. Theodor. Mæren.* (*D. 2. Ann. 4. obſ. 49. p. 119.*) variolarum repulſum *Dn. D. Job Georg Sommer.* (*Dec. 2. A. 9. obſ. 18. p. 49.*) ortum *Pechlin* (*c. l. p. 451.*) *Jacoc Dobrezensk d. Negroponte* (*c. l.*) Mortem in Hectico promovit *Vit. Riedlin.* (*Lin. Med. A. 6. M. Mart. n. 19 p. 29.*

§. 8. In Gravidis cauſatur Abortum, *ita Galen* (*in 3. Hipp. Epid. comm. 2. n. 8. p. 238.*) *Balth. Tim. à Güldenklee* (*Reſponſ. Med. 48. p. 111.*) Debilitat motum infantis in utero (*D. Sim. Scholz. M. C. D. 1. Ann. 2. obſ. 83. p. 158. D. J. G. Sommer D. 2. A. 10. obſ. 81. p. 154.*) Mutilum obſtetricante

imaginatione reddit (*Carol. Rayger. c. l p. 172.*) Plura huc Spectantia *Diatriba de morbis Embryonum c. 2. exhibebit*, dabit & quædam *de Tonitru obſtetricante* (*in Schol. §. 16.*) *obſervatio*. Fœtum toto corpore colore livido pingit. *Vit. Riedlin c. l. n. 6. p. 110.*) & maxime ſignat quod multis *Th. Fienus* (*tr. d. viribus. imagin qv. 18. concl. 51. p. 167.*) probare annititur. In Puerperis Lochia ſupprimit *ut modo* (*§ præced.*) recenſui. In Nutricibus Lac turbat & corrumpit (*Dn. D. Sigismund. Ledel. Noſter M. C. D 2. A. 9. obſ. 36. p. 71.*) adeò ut illud exſuctum Epilepſiam *Exc Joh. Dolæi l 6 Encyclop. Med. c. 1. p. 989.*) *experientia* induxerit. Quin & Lac abſumere *iterum Vit. Riedlin.* (*c. l M. D. obſ. 5. p. 998.*) in literas retulit.

§ 9. Terrorem & Metum obſtetricem Peſtilentiæ, fomitem Contagionis, incendium morbi, & ſæpè præconem mortis appellat *Sæpius allegatus Dn. D. Dolæus* (*c. l. § 8. p. 758.*) Terror in Peſte plus valet, quam nullum certe contagium *dictitat Dn. D. Rivinus* (*c. l p. 72.*) illudquè variis egregiis obſervationibus dilucidat, *cui adde Laurent Giſeler* (*d. Peſt Brunſuicenſ. obſ 93.*) Anno 1588. contigit quod Ruſticus quidam Wernigerodam nocturno tempore ad ligna devehenda in Sylvam tranſire voluit, quem pauper quidam offendit invia, currumque ejus aſcendit. Auriga paululum propediente equi ſudare incipiunt, ac ſi ingentem ponderis molem traherent. Ruſticus retroſpiciens nihil niſi hominem currui inſidentem cernit, terrore perculſus de morte & peſte cogitans, ſe mortem duxiſſe ex imaginatione concepta aſſeruit, & moritur. Hoc Sparſo rumore civitas tota timore percuſſa ac Peſte depopulata eſt, ut ne unus quidem, qui ſe in fugam non dederit ſuperſtes remanſerit, *quæ Henricus Scheunemann* (*in Paracelſia d. Peſte c. 15*) *retulit*. Præſentaneum igitur deprehendit in Peſte Hiſpalenſi incipiente remedium timorem à ſe dejicere *Caſpar Caldera* (*d. Peſt. Hiſpal. Stat. 5. p. 521.*) *Fr. Baco de Verulamio* (*Sylv. Sylv. Cent. 1. Exper. 61. col. m. 770.*) Confidentiam apud Turcas facere, ne ita facilè inficiantur, exempla habet *Blunt* (*p. 2. itinerar. or. p 74.*) Et hinc qui vulgò curam habent ægrotantium rarò Peſte corripiuntur quod tamen in Peſte Chemnicenſi à veritate deviare aliquoties deprehendi. Nec apud Turcas hoc adeò feliciter procedit, cum potius dicerem hos ſtulto fate excœcatos, loca infecta dum non reformidant, prædæ Orcinæ numerum adaugere. Ita *Petrus della Valle* (*p. 1. itiner. Epiſt. 9. p 85.*) in Peſte conſtantinopolitana anno 1615. undecim Septimanarum Spatio 120000. Turcas enectos tradit. Pluribus hoc thema ventilavit *Helmont* (*tr. Tumulus Peſtis p. 860. ſq.*) cujus

verba

verba *alibi* (*l.* 1. *d. Mirac. mort. Tit.* 3. §. 30. *p.* 37.) excerpta dedi. Inveritatem doctrinæ Helmontianæ inquiſivit *Athan. Kircher.* (*l.* 2. *Scrutin. d. Peſt. c.* 1. *p.* 188.

§. 10. A Spectris igitur terrificis peſtem inductam *apud Job. Hornung.* (*Ciſt. Med. Epiſt.* 223. *p.* 414.) *memorat Job. Ingolſteterus.* De Lue Byzantina (*l.* 2. *d. Bell. Perſic. c.* 12. *p.* 123.) *iſta Procopius.* Lues incipiebat hoc modo: Phantasmata Dæmonum multis humana ſpecie viſa ſunt, quot enim in ipſam inciderent percuti ſe ab alio putabant, morbusque ſubitò irruebat. Nonnulli ab initio verbis ſanctis ac aliis, ut poterant, ſupplicationibusque eum avertere fruſtra quærebant, ac tanquam lymphati ſeu Spiritu malingno agitati, amicos vocantes minimè audiebant, in locis quoque anguſtis coërcebantur, nonnullis verò in Somnis hæc eadem accidebant. Allegat etiam *Philipp. Hœchſteter* (*Decad* 7. *Caſ.* 2. *in Schol. biſt.* 3. *p.* 47.) & habet quædam *Ludovic. ab Hörnig* (*WürgEngel qv.* 75. *p* 145.) *Hieron. Jordan.* (*d. Eo quod eſt in morbis divinum.*)

§. 11. Peſtem etiam omnis ætatis & Sexus Epilepſiam à Terrore cūdi conſtat. Repentinus Terror & mœror ſœpè aliquos improviſa morte multavit: Aliis quoque Syncopen fecere. Plerisque mulieribus profluvium ſuſcitarunt in vitam durabile. Sin autem vis non ferocierit in cruorem huncque ideò non ut exoſum proſcripſerit, ſed penes ſe in hypochondrio cuſtodiverit, ſigillat ibidem morbum comitialem *Philoſophatur Helmont.* (*tr. d. Conceptis n.* 11. *p.* 483.) *Et paulò poſt*: Si violentus Terror vel timor irruunt cuduntur, Ideæ Epilepticæ, quæ in vitam permanent, dictitat. Exemplo allato quid Glarius eſſe poterit. Novi & ego puellam *recitat Hœchſteter.* (*c. l. p.* 432.) quæ ex perfuſione Aquæ inopinata in Epilepticas convulſiones perterrita ſeu conſternata incidit, ex quibus non adhuc liberata, ſed fatua nunc grandis convellitur. Sed nec hæc tantum in ſcenam hanc advocanda. Nobis obſervationum & hiſtoriarum gemellarum proſtat *apud Job. Schenck.* (*l.* 1. *obſ. med. p.* 109.) *Amat. Luſitan.* (*Cent.* 2. *Curat.* 90. *p.* 334.) *Math. Cornar.* (*l.* 1. *Conſil. Med.* 3.) *Petrum Foreſt.* (*l.* 10. *obſ. Med.* 54. *p.* 382.) *Felic. Plater.* (*l.* 1. *obſ. Med. p.* 19.) *Hieronym. Mercurial.* (*l.* 2. *d intern. Morb. puer or. c.* 3. *f.* 57.) *Zacut. Luſitan.* (*l.* 1. *Prax. med. obſ.* 34. *p.* 8.) *Adde. l.* 1 *d. med. Princ. Hiſt.* 38. *Dub.* 15. *p.* 51.) *Phil. Hœchſteter.* (*Dec.* 4. *obſ.* 8. *p.* 432.) *Wolfg. Gabelchov.* (*Cent.* 5. *Cur.* 67. *p.* 142.) *Everhard. Waſſenberg.* (*Flor. Germann. pag.* 396.) Martin. *Weinrich.* (*pap.* 1. *d. Monſtr. c.* 15. *f.* 143. *a.*) Math. *Unzer* (*d. Epileps. c.* 16. *pag.* 102.) *Petr. Borell. Cent. obſ.* 32. Th. *Bartbolin.* (*Cent.* 3. *biſt. anat.* 41. *pag.* 82.) *Caſp.* Theoph. *Berling.*

Bierling. (*l.* 1. *Adverſus c.* 82. *p.* 218.) *Samuel. Ledel.* (*M. Dec.* 2. *A.* 3. *obſ.* 101. *p.* 211.) *Chriſt. Franciſ. Paulin.* (*M. C. App ad. A.* 6. *D.* 2. *obſ.* Med. *Phyſ.* 55. *p.* 71.) *Simon. Scholz.* (*D.* 1. *A.* 4. & 5. *obſ.* 143. *p.* 39.) *J. A. Hilnervvolf.* (*D.* 3. *A.* 2. *obſ.* 93. *p.* 116.) *Carol. Rayger*, (*c. l. p.* 171.)

§. 12. Ipſam demum mortem in momento accelleraſſe etiam ap. Medicos & hiſtoricos Exempla ſuperſunt. Ex ſolo ſigno prælii dato exanimatos quosdam milites Tyrones *Job. Rhodius* (*Cent.* 1. *obſ.* 45. *p.* 29) teſtis eſt. Franciſcus Forerius ulyſsiponenſis Theologus in bello Luſitanico cum commiſſos ad Almadam acies Spectaret in ſigni correptus terrore fato ſuccubuit, *ut eſt ap Jacob Auguſt* Thuan. (*l* 70. *Hiſt. edit. Germ. p.* 249.) & *Th. Lanſium* (*Orat. pro Hiſpan. n.* 170) An huc referendus Summus ap. Iſraelitas Pontifex erit? Non puto, infelici namque nuncio perterrefactus cadebat, & ex Caſu iſto fractam cervice obibat. (1. *Sam. c.* 4 *v.* 18.) idolum illud Borruſſorum Potallos ſ. Pocollos adeò homines terrebat, ut, *teſte Caſp. Hennebergero* (*Deſcript. Pruſs. f.* 30 *b.*) quidam morerentur. Plura dabit *Pnevmato pægnion* (*ſ. d. Halitus humanni ſalubritate & nova Commentariolus ſ.* 2. *Artic.* 8 *§.* 9) Morbo ex terrore graviſſimo prehenſam paucis diebus vitam cum morte commutaſſe *ap. Vit. Riedlin* (*Lin.* Med. *Ann.* 98. M. Maj. *n.* 16. *p.* 395.) *legimus*, & peſtis tempore multos ſine peſte ſolo timore & terrore occubuiſſe ſcimus *Vid. Wolfg. Gabelchover* (*Cent.* 5. *cur.* 87. *in annot. p.* 144.) De vidua, cui tantum nuntiatum cadaver cujusdam peſte demortui efferri, terrore extincta Th. *Bartholin* (*Cent.* 4. *hiſt.* 76. *p.* 386.)

§. 13. Non poſſum non hic addere multos ab aliis animi motibus vehementioribus, gaudio imprimis letho datos cum potius Terror & conſternatio ſubitanea id effectum dederint. *Retulit Valer.* Maximus (*l.* 9 *c.* 12 *n.* 2 *p. m.* 430.) Matres duas cum falſo mortis filiorum nuncio mœſtæ ſederent, ad primum eumque inopinatum conſpectum redeuntium, exanimatas. Gaudio id tribuit *laudatus Author* ob reditum inſperatum filiorum ὑςερπότμων. Ego mallem conſternationi & Terrori id dare, cum Spectrum potius ſ. Umbram Filiorum, quam Filios ipſos adhuc viventes ſe videre reputarint.

(*Chemnicio Auguſtam Vind. d.* 1. *Octobr. A.* 1701. *miſſæ.*)

OBSER-

OBSERVATIO LVIII.

Dn. D. JOHAN. MAURICII HOFFMANNI.

De Viro fulminis ictu repente exanimato.

ANNO Superiori Septingenteſimo Menſis Septembris die ſeptimâ fatali, agricola quispiam horâ pomeridianâ ſecundâ, aratrum in vicino admodum oppido noſtro agro equis ducens, obortâ repente tempeſtate, fulminis ictu proſtratus in momento occubuit, uxore non adeò procul ab eô diſtante illæſa: Corpus defunctum mox delatum in ædes civis cognati, ſequentia phænomena oculis conceſſit. Et primum quidem pilei fundus, quo caput tectum erat, nec non ejusdem ambitus in plures lacinias inæquales & irregulares divulſus erat, non ſecus ac ſi violentis diſruptus fuiſſet manibus, cum fœtore Sulphureo-acido ſubtiliſſimo notabili, effluviis ſimilibus intra poroſam ejusmodi tegminis ſubſtantiam intimiùs admiſſis & reſiduis, adſcribendo. Vertex capitis illæſus cernebatur, retro ſiniſtram auriculam verò vulnusculum manifeſtum aderat, articuli pollicis extremi longitudinem adæquans, & per integumenta incumbentia ad pericranium usque pertingens cum aliquali præſente cruoris profuſione, oſſeâ cranii ſubſtantiâ ibidem tamen integrâ nec diffractâ; circum vulnuſculum capilli ambuſti apparebant, barba autem menti myſtacisque ejusdem lateris aurea per deflagrationem abſumta erat, oppoſitâ intactâ: Colli proximè ſubjacentis regio maculas duas atro liventes monſtrabat; in denudato autem pectore ſtigmata varia numero plura occurrebant, quorum aliqua brevi terminabantur, aliqua in longum progreſſa ad pubem deſinebant, æquiparandum veſiculis ulceroſis, quales ab aqua fervidâ cuti ſuperfuſa aut cauterio actuali leviter admoto erumpere ſolent. Læſiones aliæ nullæ ſenſibus ſeſe manifeſtabant, quæ autem viſæ & antea recenſitæ necem iſtam ſubitaneam efficere haud poterant. Adeò ſpectaculo hoc confirmatus in meâ opinione permanſi, fulmine tactos interimi momentaneâ ſuffocatione ac principii vitalis ſufflaminatione, quod quidem fulminis ſulphureum gas ſuo narcotico & νεκρώδη, per intentatam ſanguini in cerebro, & pulmonibus coagulationem, ſpiritibusque illic confluentibus ſiderationem, moliri potis eſt, ita ut nullus mirari debeat, fulmine tactis alicujus violentiæ lethalis extrinſecus inflictæ ſæpius nec leviſſimum ſeſe prodere in-

dicium, ſicuti anno prioris ſeculi Octuageſimo primo in Stidioſo veterano ab aſtroboliſmo heic etiam trucidato nonniſi linea atra ſupra ſternum extenſa cum pilis temporum ex aduſtione incriſpatis ſub ſenſum obtutus venerat. Ceterum autem eô faciliorem conjectura hæcce mea inveniet apud Lectorem fidem, ſi ſpecie fati ſimili ex fulmine ſubſecuta, defunctorum octo meſſorum hiſtoricam relationem à Cardano l. 8. de varietate rerum cap. XLIII. conſignatam legerit, ibi namque dictus Autor teſtatur, meſſores iſtos, tùm in Lemno inſulâ, ubi inſulæ cornu dividitur, ſub quercu coenaſſent, à fulmine percuſſos atque exanimatos ſuum unumquemque ſchema, ſub quo diſcubuerat, retinuiſſe, ita ut unus comedere, alter ori poculum manu admovere, alius bibere viſi fuerint, cumque omnes nigri apparuiſſent, imagines totidem ſtatuarum repræſentaſſe.

OBSERVATIO LIX.

Dn. D. JOHANN. MAURICII HOFFMANNI.

De

Hæmorrhagia uterina fluore ſuccedente Sanioſo, atrophia tandem inſecuta lethali, & poſt mortem in corpore aperto notabilibus.

MAtrona quædam perilluſtris aliquot liberorum mater, temperamenti cholerico-ſeroſi, lacticiniis, olere fermentato crudo, cibis ſale conditis acidisque obſoniis diu multumque abuſa, cum fœtum poſtremum utero geſſiſſet, ſub medium geſtationis tempus Hæmorrhagiam uteri perpeſſa eſt, ſanguine florido, quotidie lento extillante motu, nec Venæſectione revulſoriâ in brachio inſtitutâ, nec adſtringentibus tàm internis quàm externis coërcendo, ſuperveniente mox notabili virium jacturâ corporisque macie, citra tamen abortum, legitimo namque tempore fœtum enixa eſt maſculum, ſed debilem & poſt brevem lucis uſuram vitâ defunctum. Purgamenta uteri à partu ritè profluebant, quæ ſanguinis rutilantis revertens excretio mox excipiebat, ejusdem quippe bilioſo-ichoroſi acrimoniâ ſalina volatilis per oſcula vaſculorum ſanguiferorum vaginæ uterinæ eroſa, illuc, qua ſemel data erat porta, ruebat, color autem qui ante hac conſpiciebatur ſanguinis effuſi coccineus, in dilutiorem pallidum lo-

turæ

turæ carnium ſimilem poſtea mutabatur, quo demum evaneſcente, ichor ſanioſus extillabat, cum ramentis minimis à vaginæ uterinæ tunicâ rugosâ glandulisque ſuppoſitis botryformibus propter exulcerationem prævíam abſcedentibus; nec ſanguis purus ulteriùs prodibat, niſi cùm tributum lunare ſolveret, id verò per aliquot tempus ſolvebat; interea moleſtiam ſingularem ciebat teneſmus, quem diarrhœa bilioſo-ſeroſa crebrior relinquebat, ſubinde accedebat etiam ſtranguria, ſedimento urinæ exiſtente mucoſo imò nonnunquam ferme pultaceo. Ad hæc in regione inguinis dextri ſub carne muſculorum ob maciem tenuiori, tactu deprehendebatur tumor magnitudine ovi gallinacei, figurâ ſuperius circumſcriptus ſubrotundâ, quem uterum dislocatum obſtetrices reputabant; ex ſitu autem altiori tumorem præternaturalem eſſe rectiùs hariolari, infimulque glandularum aliquot ſcirrhoſarum duritiem in abdomine contactu indagare licebat. In conſilium igitur tunc demum ego advocatus, curationem auſpicabar ab uſu remediorum internorum, acrimoniam jamdum accuſatam & dyſcraſiam fluidorum catholicorum ſcorbuticam corrigentium; hinc injectiones per metrenchyten fieri curabam in vaginam uterinam, primum ex detergentibus, ſcil. aqua hordei cum melle roſaceo, poſtea ex adſtringentibus & conſolidantibus, decocto radic. nymph. altheæ, herb. ſcord. plantag. linar. Flor. roſ. rubr. ſem. agni caſti, thure cum vino rubello ſtyptico parato; ſuffitus deinc inſtituebatur ex thure, ſuccino, maſtiche, benzoe, ſtorac. calamit &c. quorum continuato uſu etiam paulatim fluor uterinus imminuebatur. Perilluſtris ægra nihilominus majorem virium jacturam ſentiebat, cum vigiliis, ſiti, inappetentiâ, ſuperiorumque artuum atrophia, pedes contra tumore oedematoſo incraſſeſcebant, nec minus abdomen in tumorem flatulentum mox attollebatur, mox rurſus ſubſidebat. Conjunctas ergò plurium Medicorum Conſultationes cum affectus gravis & pertinax expoſceret, ad medendi præſtandum munus convocati ſunt Medici bini excellentiſſimi, Collegæ mei honoratiſſimi, qui mecum omnem adhibuerunt operam ad reddendam Matronæ animi corporisque dotibus præcellentiſſimæ adeò deſideratam ſalutem, cui fini propinabatur quotidie infuſum trifolii fibrini & ſcobis ligni ſaſſafras cum ſemine fœniculi Indici ſtellati, per intervalla etiam exhibebatur eſſentia vincetoxici, nec ♂ialium uſus negligebatur languentem ſtomachum eſſentia Balſ. peruviani ut & opobalſamum verum ſubinde reſtaurabat; adhæc balnea ex aromaticis & carminativis tùm antiſcorbu-

 ticis

ticis temperatis concinnata tenſivum abdominis dolorem ex voto ſedabant: interea diarrhœa colliquativa aliquoties inopinato ægram perilluſtrem corripiens, funeſtum nobis minabatur eventum, hunc autem eò magis metuebamus, ex quo acrimonia noxia adeò invaleſcebat, ut labiorum oris & faucium tunicam communem erodoret, quam nihilominus mucilaginoſâ illita demulcebant ac ſanabant, dum ægra ultimò de ſiti intolerabili, & intimò pectoris æſtu extremas habebat querelas, donec extra lectum in ſella ſedens motibus convulſivis repente obortis neci ſuccumberet. Jam verò cùm & piè defunctæ matronæ declarata ante mortem voluntas, & Illuſtrium agnatorum vota corporis per diſſectionem aperiendi inſpectionem expoſcuiſſent, eandem cum Chirurgo dexterrimo ſuſcepi, & ſequentia notatu digna obſervavi. Abdomine nempe cruciatim reſecto in conſpectum mox veniebat tumor ſub inguine dextro antehac occultatus. ſubcarnoſus, ſpongioſus & materiâ purulenta ſuffarctus, ex propinqui oſſis ilium ſede humiliori enatus, ac verſus uterum reclinatus, hujus vero ſubſtantia exterior maculâ ſubfuſca ibi notata, cavitas autem aperta ſine omni labe erat: juxta epatis ſinum alterum, ſuperiorem anterioremque ventriculi partem complectentem, protuberabant non adeò procul ab invicem diſſiti tumores duo materia ſebacea inſtar ſteatomatum repleti, dehinc ubi Vena Cava de ſeſe ramum Iliacum exteriorem exporrigit, tumor eminebat membranaceus pellucidus lymphâ limpidiſſimâ turgidus, & prædicti quidem tumores excisi ſimul ad lancis pondus examinati libras quinque civiles cum dimidiâ ponderabant. Ceterum reliqua abdominis viſcera bene ſeſe habebant, niſi quod omentum omni pinguedinis conſortio deſtitutum apparuerit, & meſenterio aliquot interſperſæ glandulæ ſcirrhoſæ viſæ fuerint. Revelato autem medio ventre hydrops pectoris patebat, & præter viſcera contenta, univerſum ejus ambitum lympha extravaſata ob Salium ſylveſtrium inibi ſolutorum copiam ſubrubens, rutilans & admodum acris occupabat. Cor flaccidum emarcidumque jacebat, pulmones punctulis hinc inde conſpiciendis eroſorum vaſculorum lymphaticorum oſtiola prodibant. Reliquus corporis habitus exterior macie adeò conſumtus erat, ut arida ſolum cutis oſſa obtegeret, artus ſoli inferiores tumore œdematoſo ex lympha intercepta motu oriundo diſtenti nitebant.

OB-

OBSERVATIO LX.

Dn. D. JOHAN. MAURICII HOFFMANNI.

De

Diarrhæa cum excretione pellicularum plurimarum.

MAtrona Illuſtris hypochondriaco-ſcorbutica, doloribus arthriticis vagis aliisq́ꝫ ſymptomatibus ejusmodi ſortis hominibus alias inſenſis, ſæpius & multum divexata, diarrhæam demum paſſa eſt crebriorem, ſub qua præter excrementa fluida modo flaveſcentia, modò vireſcentia, modo mucoſo-ſeroſa palleſcentia per intervalla nunc longiora nunc breviora innumeram pellicularum copiam rejiciebat, illas autem abſceſſuras mens præſaga noverat ex dolore tenſivo, & aquæ quaſi ebullientis motu ſub hypochondrio ſiniſtro tunc ſenſibili. Variæ interim erant variorum de hiſce pelliculis ſententiæ, nonnulli lumbrici lati abſcedentes credebant portiones, ſed nulla unquam lumbricorum præceſſerunt ſigna, alii periſtromatis villoſi inteſtinalis interioris ſive tunicæ vaſculoſo-glanduloſæ reputabant eſſe particulas per eroſionem ſeparatas; ego autem pelliculis iſtis aqua probe elotis, & quoad figuram exactiùs examinatis, reputavi eſſe prolem muci viſcidioris ſuprà valvulas conniventes inteſtini ilei præprimis coli coagulati, & in ſpeciem membranæ condenſati, corpus enim totùm pituita lenta tenaci & glutinoſâ præternaturali acido coagulativo imprægnatâ ſcatebat, hinc poſt uſum purgantium clyſterumque detergentium pellicularum, illa excretio paulatim minuebatur, & tandem prorſus ceſſabat.

OBSERVATIO LXI.

Dn. D. JOH. MAURICII HOFFMANNI.

De

Tumore ex pudendo femineo enato feliciter ablato.

CUm Chirurgi in extirpandis tumoribus experientiſſimi Dn. Johan. Michaëlis Sutorii τὴν χεῖρα πρακτικὴν feliciſſimam aliquoties ipſe obſervaverim, & teſtari poſſim: memoratu dignam quoque cenſui ob-

obſervationem ſequentem mihi ab illo communicatam. Quinquennio abhinc femina trigenaria virgo tum ſat matura Viro, plenis jam nubilis annis ſenſit juxta orificium vaginæ uterinæ extremum in ſiniſtro latere tumorem duriuſculum, qui, cum illa poſtea per matrimonium viro juncta eſſet, ad magnitudinem pruni Damaſceni excrevit, poſtea autem anteriora verſus ſimul amplior factus συνϐσίαν connubialem intercepit, ſucceſſu autem temporis per inſecutum triennium tantum ſumſit incrementum, ut triginta unciarum civilium pondus ad æquaverit; ſuſtulit nihilominus miſera mulier gravem ejusmodi molem magnâ animi conſtantia, & hancce quidem eò magis moleſtam, quòd inter crura pendula ingreſſus etiam facilitatem remoraretur, tandem autem cùm morbidus ille tumor in medio ſponte rimam egiſſet, & caro inde propullulans fungoſa putris, carcinoma futurum minata eſſet, laudati chirurgi opem implorare coacta eſt. Hic verò inſpectione inſtitutâ, ſituque & nexu tumoris priùs exactè explorato ab interiori vaginæ tunica ultra modum extenſa & labio pudendi ſiniſtro, impoſito ex arte cauſtico ſuo probatiſſimo ſenſim feliciter ſeparavit, vulnusque relictum ſpatio unius menſis optimè conſolidavit, adeòque ægram ſanam & habilem ad concipiendum reliquit. Vid. Figura.

(*Miſſæ Altdorffio-Norimbergam d. 1. Octobris 1701.*)

OBSERVATIO LXII.

Dn. D. JOHANNIS JACOBI HARDERI.

Ex Anatomia à gravi dorſi vulnere defuncti.

CUm nuper Durlaci Januario menſe Sereniſſimæ Principi hæreditariæ à conſiliis medicis eſſem, accidit ut Curſor quidam Italus, à ſtipendiis Sereniſſimi Principis hæreditarii, odium clandeſtinum foverit contra ſamulum cubicularem Sereniſſimæ Principis Regentis, bonæ famæ hominem, & de tali prorſus non cogitantem: Maleferiatus ille, quum hic circiter undecimam noctis in hoſpitium ſuum ſe conferre vellet, ſub ipſa porta miſerum ſclopeto globulis pluribus farcto petit, & per veſtimenta, ſubtus coſtis, lumborum vertebras verſus graviter trajicit: Ingens ilicò ejulatus, accurrunt qui in hos

res,

ſpitio eodem fuerant ac vicini, & vulneratum, quantâ poſſunt cautelâ, in hypocauſtum deportant, Chirurgosque, inter quos præcipuam operam præſtitit Dn. Zachmannus, Operator ac Sereniſſ. Principis Chirurgus primarius peritiſſimus, accerſunt, qui exutis veſtimentis, foramina à globulis inflicta plura, eaque magna deprehenderunt, cum gravi hæmorrhagia & contuſione, unde præcipuus ipſorum labor fuit, ut illam ſiſterent, & externis convenientibus huic occurrerent, propinatis internè cardiacis & vulnerariis attemperatis. Manè cum ægroto iterum aſſiſterem, vulnerum faciem exactius contemplari, quodque diaphragma verſus, & in abdominis cavum, inde & renem ſiniſtrum verſus globuli perexierint, ac vulnerare potuerint, ſtylo haud difficulter deteximus: ſanguinis equidem profluvium minus, at æger ſummè jam debilis, pulſus creber & frequens, cum ſiti intenſa, quam paucis horis poſt querelæ de intenſiſſimo ardore in parte affecta, & ubi urinam reddere vellet exceperunt, quibus omnibus licet medicamentis internè maximè, hinc & externè obviam ire ſtuduerimus, Æger, ceu prædiximus, die tertio tamen blandè expiravit. Cadaver Sereniſſimi Principis juſſu cultro incidimus, & ſiquidem maxima cura circa partem vulneratam verſari debuerit, non modo muſculos abdominis obliquos cum transverſo & dorſi latiſſimo graviter dilaceratos ac ſauciatos, ſed iisdem remotis, renis ſiniſtri corticem ſuperiorem ac inferiorem à globulis hîc illic atrociter trajectum, ſimulque ciſternam veſiculoſam ſauciatam, manifeſtè deprehendimus, neque partium harum ſcrutinium, materiæ fæculentæ, ex colo in hoc latere à ſclopeti ictu prorſus lacerato & ſphacelato profluvium impediit, ex priorum verò partium læſione, nobis equidem difficile non fuit, cum hæmorrhagiæ, tum copioſum materiæ aquoſæ è parte vulnerata effluxum, qui ſub finem primi, & hinc ſecundo die notabatur, explicare.

OBSERVATIO LXIII.

Dn. D. JOHANNIS JACOBI HARDERI.

De Liene triplici.

NUper cum anatomicis luſtrationibus indulgerem cum Philiatris ex macello Lien bovinus triplex allatus fuit, quorum alter ordinariam lienis magnitudinem habebat, bini verò reliqui paulo minores

res

res, & unus quidem altero minor, ſed ejusdem cum primo figuræ, nonniſi ſecundum ſui originem, per membranas contigui, vaſis inſuper nerveis ſanguiferisque, quorum originem à trunco majore, per lienem ordinarium ſive primum ſeſe diſſeminante, repetimus, inſtructiſſimi, quibus prudenter inflatis, eloto prius ſanguine, ſingulorum veſiculoſa ſtructura eleganter comparuit.

(Baſileâ Auguſtam Vind. d. 5. Octobr. Anno 1701. Miſſæ.)

OBSERVATIO LXIV.
Dn. D. SAMUELIS LEDELII.
De Tuſſi, cum involuntaria excretione alvi.

INcontinentiam urinæ à tuſſi exhibet Wedelius & Scholzius, Dec. 1. Ann. 9. Obſervat. 84. & Scholio. Pannifex notus 60. annorum, in juventute aliquoties infeſtabatur hæmoptyſi, ſed DEI Gratia reſtituebatur à me convenientibus remediis. Jam conqueritur, Senior factus, de Aſtmate cum tuſſi vehementiſſima, ſicca tamen. Adhibuit varia conſilia & remedia, absque juvamine. Me tandem etiam conſuluit, & dedi, & feci mea, cum pauca tamen alleviatione. Nihil ſibi magis moleſtum eſſe ingemiſcit, quam ſpontaneam, in tuſſiendo, alvi ſolutionem: ſive enim eſſet in templo, ſive in foro, ſive in thoro, excrementa retinere non valet, tuſſi commotus & ſolicitatus; ſicque miſerè vivit.

OBSERVATIO LXV.
Dn. D. SAMUELIS LEDELII.
De
Natura in Opere ſuo non turbanda.

FOemina Prittagenſis, puerpera, corripiebatur melancholia ob retentionem lochiorum, cumque de calore ſummo dicerent, quos ad me miſerat conſilii gratia, ordinabam temperatum ſudoriferum cum optimo effectu, puſtulæ namque pruriginoſæ, inſtar ſcabiei, totum occupabant corpus, appetitus & ſomnus redibat, eratque alacrioris

animi

animi ægrota. Ex accedentis barbitonſoris conſilio ſaphœnarum ſectionem admittit, non attenta metaſtaſi, ad ſuperficiem corporis facta. Per biduum benè habet, tertio autem die omnia inverſa, deſperata, melancholia de novo ingruit, appetitus deſinit, vigiliæ redeunt, puſtulæ evaneſcunt. De novo Conſultus, exprobro quod non meum requiſiverint judicium: ita vomitorium præſcribo inſigni cum juvamine, & ſubjunctis aliis cum DEO feliciter reſtituo.

OBSERVATIO LXVI.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Simplicium Utilitate.

QUid de Simplicibus ſtatuam, jamdudum dixi cap. 7. & 8. Tractatuli mei, de Centaurio minore. Tempore noſtra dum jam ſunt anguſta, paupertas plurimos, etiam pios, honeſtos & bonos premit cives, in mea vicinia hocque loco, per aliquot Annos ſimplicibus optimè ſatisfeci plurimis, concurrente Divina Gratia & benedictione. Suibuſii pannitonſoris uxor 32. annorum moleſtabatur defluxione ad pedem circa talum, cum pruritu & copioſa ſeri exſtillatione. Evacuabam cum gialap & ordinabam ei, ut trifolium fibrinum cum cereviſia coqueret, maneque & veſperi calidum hauſtum biberet, dictum factum, intra 14. dies fons hic erat exhauſtus, in dies ſudore copioſius fluente. Piſtor ſtatæ ætatis Grunebergæ diu laboraverat dolore ſiniſtri lateris cum anguſtia pectoris, Conſultus, primum purgabam, dein dabam infuſum trifolii fibrini in Aqua calidiſſima, & bonus effectus, cum utriusque ſymptomatis abolitione nos exhilarabat. Cacheticus juvenis Ruſticus Schloin, plures deglutierat Agyrtarum purgationes & alia absque effectu. Ordinabam, præmiſſo vomitorio leni, ut biberet decoctum foliorum maluæ manè & veſperi calidè. Poſt aliquot dies optimam videbat meliorationem, calore & ſiti quæ hucusque ſatis preſſerunt, multùm remittente, aluoque indies leniter fluente. Imprægnata Krampenſis magnum in fronte gerebat tumorem, aliquid ſeri plorantem cum doloribus ſat intenſis. Re penſitata, quia ſcorbuticam deprehendebam, ordinabam decoctum trifolii fibrini ut indies bis calidè potaret: hoc facto ad aliquot dies, omnis tumor diſparuit, & legitimo tempore fœtum ſanum excluſit. Auriga noſtras decumbebat tertiana intermittente, ob errores in victu, itine-

itineribus deditus, commiſſos, hunc evacuabam tartaro emetico, & dabam Chinæ Chinæ pulverem. Febris abibat, recidivabat tamen, ideo quia pretium Chinæ ipſum deterrebat ab ulteriore uſu, eapropter ſuadebam decoctum centaurii minoris quatuor vicibus indies calidè aſſumendum, & intra paucos dies priſtina fruebatur ſanitate. Vetula Grünbergenſis in Cardialgia & Cephalalgia ingenti, cum mettu Apoplexiæ, poſt datum vomitorium cum euphoria, priſtinas recuperabat vires à decocto betonicæ indies aliquoties calidè epoto. Sartoris ibidem filia 17. annorum chloroſi laborans, poſt ſumptum vovomitorium, laudabat uſum decocti artemiſiæ rubræ noſtro Conſilio per ſeptimanam continuatum. Vetula civica 64. annorum detinebatur per 14. dies fluxu alvi, huic dabam theriacæ cœleſtis gr. iij. & fluxus ſubſiſtebat per diem, iterabam doſin cum eodem effectu, redibat tamen malum, ideò evacuabam pulvere pialap. & ordinabam decoctum foliorum plantaginis cum utilitate & ſanitate. Juvencula corripiebatur hæmoptyſi, ob retentos menſes, huic poſt ſaphœnarum ſectionem & lene evacuans, profuit decoctum veronicæ. Lintearii filia 18. annorum detinebatur retentione menſium cum artuum contractura, hanc evacuabam tartaro emetico, parum autem movebatur, ideò porrigebam purgans, nec hinc operatio ceſſit ex voto, licet eſſet teneriori conſtitutionis. Subjungebam decoctum malvæ, & alvus leniter indies fluebat laſſitudine artuum, de qua usque huc conqueſta fuerat, multum imminuta, contracturaque penitus remittente. Vis plura? Quæ deſperata excruciabatur obſtructione alvi fœmina, ſola infuſione foliorum Sennæ ſolvebatur feliciter. Zullichienſis lintearii uxor, ſymptomatibus ſcorbuticis multùm afflicta, utpote cephalalgia, defluxione ad fauces, gingivarum ex ulceratione, artuum laſſitudine, præmiſſo leni evacuatorio, curabatur decocto trifolii fibrini, hocque decocto dentes & fauces eluebat ſatis utiliter. Sartor Lawaldenſis habebat defluxiones ad oculos cum imbecillitate viſus & laſſitudine ſpontanea. Hic poſt evacuationem corporis bibebat decoctum trifolii fibrini, & ſupra modum laudabat hujus uſum, omnibus prædictis ſymptomatibus ex voto evaneſcentibus. Pannificis Grunbergenſis uxor, ab uſu decocti foliorum malvæ dolorificam mitigabat emiſſionem urinæ. Decoctum veronicæ auferebat Grunebergæ apud Fiedleriam juvenculam, anguſtiam pectoris cum tuſſi. Saborenſi fœminæ ob retentos menſes tumore abdominis oppreſſæ, ſuadebam poſt uſum pilularum Bontianarum, decoctum

ctum florum cyani, & alternatim decoctum radicis vincetoxici, cum emolumento. In leucophlegmatia Ruſtici plotenſis, Proficuum vidi decoctum trifolii fibrini, data prius ℨj. pulveris gialapii, quæ 10. ſedibus corpus cachecticum à ſero liberavit.

Plures poſſem ſubjungere obſervationes, ſi vino vendibili opus eſſet hederà. Apud pauperes & mediæ ſortis homines magis proficua ſenſi iſtiusmodi ſimplicia quam Chymicorum maximis laudibus onerata medicamenta. An autem iis qui ſimplici victu utuntur, magis profutura ſint ſimplicia quam alia medicamenta, nunc decidere mea intentio non eſt. Ephemerides noſtræ loquuntur, etiam de Decoctorum ſimplicium ſumma utilitate, utpote abſinthii in Cancro, muſci pulmonaris quercini in ictero flavo, herbæ vermicularis in ſcorbuto, trifolii item fibrini, veronicæ, arnicæ, vine cetoxici & aliorum ſimplicium. Nam quod poteſt fieri per pauca, non debet fieri per plura, vulgatum eſt dicterium.

OBSERVATIO LXVII.
Dn. D. SAMUELIS LEDELII.
De Amentia à terrore.

EPhemerides noſtræ Curioſæ ubertim loquuntur de terroris effectu ſat efficaci & damnoſo. Scriniarius mediæ ætatis, circa meridiem noctis cogitur ire ad Rivum, ut apportaret aquas parturienti uxori inſervientes, Offendit ibi vetulam, notam quidem ſed de veneficio ſuſpectam, qua viſa horrendum in modum terretur, cum tremore artuum per plures horas durante, ſimulque animadvertit ſingularem debilitatem capitis cum aliquali vertigine. Evaneſcunt cum tempore hæcce ſymptomata, ſed ante Annum redeunt eadem, ſirio æſtuante, maximoque delirio ſubſequente. Curabam eô tempore cum Deo, feliciter & per Annum benè vivebat, immunis ab omni imbecillitate aut ægritudine. Hoc Anno 1701. menſe Junio idem affectus redit, iterumque curo cum DEO meo, recidivabat tamen in diebus canicularibus, ideò etiam medicamentis ſtatim ſuccurrebam cum emolumento. An malum ſequenti Anno ſit rediturum, erit expectandum. Eſt craſſioris conſtitutionis, parvæ ſtaturæ, ſcorbuto repletus, pius tamen & ſimplex, omnique acumine judicii deſtitutus. Durante paroxyſmo inſtar maniaci ſe gerit, & vix à quatuor

 robu-

robuſtis viris detinetur. Interdum finito paroxyſmo, omnia novit dicta & facta ad amuſſim, interdum nihil quicquam; horæ etiam variant, dum jam eſt tranquillus, mox furioſus. Creſcentibus Annis majus metuo malum, opto autem probo huic viro tranquilliora fata. Vide ſi placet Obſervat. XXVII. Dec. II. Ann. VI.

OBSERVATIO LXVIII.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Polygono Marchico coccifero.

NOn omnis fert omnia tellus, verum quidem eſt, verum tamen & hoc eſt, quod alibi, creſcere vidimus, illud & hic creſcere animadvertimus. Ephemeridibus noſtris inſertum legimus à Dn. D. Segero, Polygonum Polonicum coccigerum, aut, ut nominare quoque placuit Chermeſinum Polonicum circa Thorunium creſcens, deditque Decur. I. Anni I. Obſervatione 27. Hunc ſecutus Bernardus à Berniß/ejusdem Decuriæ, Anni 3. Obſervat. 102. explanat uſum & utilitatem cocci, uti vocat, Polonici, modumque colligendi ſimul explicat. Jam Tibi communico, Curioſe Lector, Polygonum Marchicum, quod ut ovum ovo, in omnibus convenit cum Polonico deſcripto. Creſcit copioſè & pulchrè, producit granula purpurea circa radicem, & ex his granulis prodeunt vermiculi purpureum fundentes liquorem, preſſi, qui, ni diligenter caveas, celerè avolant, idque circa Feſtum. S. Johannis Baptiſtæ, ubi hujus herbæ tempus eſt balſamicum, ut loqui amamus, vel ſumma exaltatio aut maturitas. Ut autem ſcias ubi quærere debeas egregiam hanc herbam, notifico circa Rotenburgum oppidulum, ab Illuſtri & Generoſo Domino à Rottenburg in Polniſch Nettkau/ Toparcha, Patrono meo colendiſſimo, ædificatum, uno miliari à Grünberga noſtra diſtans, ibi admodum luxuriare videbis, in locis ſabuloſis & arenoſis hinc inde: Sic ex ſingulari DEI Bonitate & Benedictione, terra ubique ferax, ad producenda ea, quæ hominum inſervire poſſunt commodo & utilitati.

(*Grunberga Norimbergam miſſæ d. 8. Octobr. Anno* 1701.)

OB-

OBSERVATIO LXIX.

Dn. D. SIGISMUNDI LEDELII.

De

Singulari in Hypochondriaco ſymptomate.

FAta Hypochondriacorum eſſe miſera, eosque variis macerari ſymptomatibus, loquuntur pulpita, & ſcripta eruditorum Medicorum. Sic novi Illuſtrem hypochondriacum, cui quotidianum eſt, durante paroxyſmo, mingere urinam nigredine tinctam. Alius Illuſtris Vir, & Magni Principis Aulicus, huic malo obnoxius, hilariter vivit, negotiis ſuis optimè deditus & expeditus, dum à paroxyſino liber eſt. Dum autem inordinato victu, & nimiis compotationibus in multam noctem protractis, hoc malum veluti ſomno ſopitum aliquando excitaverat, paroxyſmo tum valdè furente, animadvertit in Fronte ſpontè erumpere inſtar ſudoris, guttulas ſanguineas, ſale ſcorbutico fortean nimium turgidas, ut curioſi Medici judicabunt.

OBSERVATIO LXX.

Dn. D. SIGISMUNDI LEDELII.

De

Globulo plumbeo in Fonticulo.

DE Fonticulorum utilitate & vanitate controvertuntur Medici, quam palæſtram Diſputatoriam ipſis etiam relinquo. Varii autem generis globulos illos portare, qui fonticulos alunt, notum eſt. Communiter piſa accerſunt, item globulos è buxo & aliis lignis, oſſibus item animalium, & quæ plura. Nobilis quidam, noſtri Diſtrictus, plumbeum globulum ſuo fonticulo imponit, ſibique optimè proficium eſſe deprædicat. An Saturnus in ulcere hoc conſervando, aliquid ſingulare præſtet, medicorum judicio ad decidendum expono.

(Budiſſâ Norimbergam miſſæ d. 8. Octobr. Anni 1701.)

OBSERVATIO LXXI.

Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.

De Frigore intempeſtivo.

INterruptum autumnali frigore æſtivum calorem ad animos curioſorum revocare dum præſumo, facilem mihi veniam promitto ab illis, qui mancam noſtram meteorologiam non niſi per diligentes obſervationes perfici poſſe gnari, cœlum cum aëre, & hunc cum inſtrumentis aerometris conferre amant, quorum paſſim creſcit numerus. Contigit illud phænomenon nuperâ æſtate, quam caloris vi inſignem meminimus, proin miramur, prohibere non potuiſſe, quò minus in ſui ferè medio benè mutatus aër naturam indueret autumnali ſimilem. Scilicet, cùm ad ſummum perveniſſet æſtuoſa intemperies die duodecimo & decimo tertio menſis Auguſti, nemo tam citam in propinquo commutationem eſſe credidiſſet, quàm quidem brevi poſt ſubſecuta fuit; Nam poſt quatriduum temperatius non expectata venit ſeptimana, quæ à die decimo octavo ad vigeſimum quintum, à plenilunio ad ultimum quadrantem, ſole ex fine leonis decurrente ad virginem, magnam meteororum inconſtantiam, ventos & pluvias, nebulas tandem in ſerenitatem terminatas tulit, cum frigore, eò magis tum notabili & ſenſibili, quò magis inſuetum illo tempore, & per calorem modò relaxato corpori magis incongruum: qui enim Novembri tepidus & blandus diceretur aër, idem Auguſto frigoris ſenſum incutit corpori aliter diſpoſito. Teſtimonium caloris & frigoris illius dedit Thermometrum florentinum clauſum parvulum, cujus liquor caloris vi è globo in tubulum ſe expandit & exſurrexit ad gradum usq; vigeſimum octavum, quò usq; prioribus æſtatibus rarò pertigerat; Ab hoc autem gradu retractus refrigerato aëre deſcendit, usq; dum compareret in gradu decimo quarto, qui gradus eſt, quem non ſemel Octobri menſe, etiam circa ingreſſum ſolis in Scorpium manè tenuit. Hæc proin per quatuordecim gradus ſtationum differentia, quæ intervallo dierum non magno, ſc. à veſperâ diei decimi tertii ad mane vigeſimi quinti contigit, magna utiq; eſt, cùm in ſummo hyemis gelu liquor vix intra globum cogatur, atq; ita per integrum annum ab extremo ad extremum differentia motuum non ſoleat eſſe major viginti octo dictis gradibus.

Non

Non verò durabile fuit inopinum illud frigus, ſed dies hos velut autumnales iterum exceperunt dies æſtivi, idque etiam ſat citò, intra ſextiduum adeò rurſus excalefacto aëre, ut die ultimo Auguſti liquorem thermometri ad vigeſimum quintum gradum proveheret, non tamen amplius ad priſtinum apicem.

Cauſas intempeſtivi hujus frigoris quærentibus, occurrit primò Sol, circa principium ultimi ſigni æſtivi conſtitutus, adeòque finem faciens diebus canicularibus, quo tempore mirum non foret, remitti calorem, niſi notorium eſſet, ipſum non rarò ante & poſt canem tantum aut majorem ſentiri, ac ſub ipſo cane; Cùm inſuper mutatio illa fuerit ſubitanea, & calor brevi poſt denuò magna ſumſerit incrementa, quapropter de cauſis porrò diſpiciendum, & conſiderandus erit ille Auguſtus, ut nobis infeſtus duplici grandine: Aliæ tempeſtates utut frequentes & graves, aërem tamen, quod aliàs facere ſolent, nunquam contemperarunt, illæ verò duæ grandinoſæ id utique effecerunt, prior quidem diei tertii veſpertina nec multum, nec diu, poſterior autem diei decimi quarti matutina & efficacius & in longius coërcuit aërem, ut ad finem usq; menſis intempeſtates cieri nequiverit. Hæc quæ vicinum urbi tractum verſus Zephyroboream percuſſit grando, tanta utiq; non fuit, quanta alibi lapſa non ſine horrore legitur, atq; adeò, an pro tanto effectu ſufficiat cauſa, dubium relinquit, ut optandum ſit, ex aliorum obſervationibus ſuppleri, tam quales alibi tum fuerint tempeſtates, quam inprimis, quod cardinem rei tangit, quò usque per germaniam frigida illà ſeptimana fuerit ſenſibilis. Tertium ſymbolum contulerunt venti, nam primo ſtatim poſt grandinem die flare cœperunt, & per triduum repetierunt pomeridiani & ſerenantes eteſiæ, ſive euroboreæ, ad caniculares dies non reſtringendi; His perflatus aër manè ſolebat eſſe temperatior. Emanſerunt autem ipſo die plenilunii decimo octavo, quo cœperunt flatus occidentales, qui pluvias & inſignem inconſtantiam tulerunt, in ſpecie die vigeſimo ſpirarunt ſubfrigidi; Et ſic tandem die vigeſimo quarto poſt imbrem matutinum aquilo ita cœgit aërem, ut refrigeratus & ſerenatus, thermometrum retraheret ad illum decimum quartum gradum, non obſtante matutinâ nebulâ. Colligi ex his poteſt, abſumtum fuiſſe per tot & tantas tempeſtates inflammabile & calorificum in athmoſphærâ principium, delatum cum grandine deſuper frigidum æthera, ſpiraſſe ab ejus ſolutione gelida effluvia, quibus omninò prohibitus aër, quò minus incaleſceret.

Satis

Satis quidem hæc probabilia videntur, ſed non æquè clarum illud, qui tales intempeſtivè ſuis antris exciverit cauſas frigoris? Vulgus id in promptu ſibi videbatur habere, cùm in calendario duas Eclipſes uni illi Auguſto adſcriptas legeret, unam quidem ſolis die quarto, alteram lunæ die decimo octavo, quamvis utramque nobis inviſibilem; Et ſanè hoc verum eſt, incidiſſe ſecundam eclipſin in principium refrigerationis, illud autem dubium adhuc, an illa duo fuerint connexa, an ſignificativè an cauſaliter? Reliquos per id temporis ſpatium planetarum aſpectus Aſtrologis applicandos remitto, illud modò notaverim, ante & poſt illud frigus æſtuoſas tempeſtates contigiſſe tunc, cùm veneri & mercurio oppoſitus ſtaret jupiter, cùm verò ſoli opponeretur, uno die præceſſiſſe mane illud frigidum; an, quòd ſerenitatis Pater, ita frigori terminum ponens, novo calori tulerit principium? Si illâ inclementi ſeptimanâ ſaturnus veneri fuiſſet oppoſitus, uti quidem die ultimo calido (fide ephemeridum) ſtetit, tum ex fontibus Aſtrologiæ cauſam haberemus ſatis congruam, at verò ſine tanto aſpectu tale frigus, ſub illo autem aſpectu calorem viguiſſe, hoc permutatis, ita vicibus anomalum; quem nodum ſolvendum aliis commendo: Id unum adhuc addens, qualiter illis phænomenis tum correſponderit Barometrum: Fuit autem quod mirum, non humile ſed ſatis altum ſub gravi dicto tempeſtatum æſtu, quippe palmorum trium, & minutorum octodecim; Per eteſias procurata fuit ulterior duorum minutorum altitudo, ſed & ſenſim rurſus demiſſa adhuc ſub euro; Ipſo die plenilunii ecliptici & ſequentibus humilius fuit barometrum, minuta non niſi quindecim aut ſedecim habens ultra tres palmos, ita tamen, ut certò non conſtet, quid plenilunio vel eclipſi tribuendum, quia coinciderunt aſpectus duo Kepleriani, quia mox ſequta duplex lunæ cum ſuperioribus planetis conjunctio, & proxima fuit veneris & mercrii conjunctio, qui famoſus aſpectus in turbando aëre ad demittendum barometrum; Tandè iterum cylindrus mercurialis fuit minutos octodecim ſupra tres palmos, ſub principio ſerenitatis, & novendecim ipſo mane frigido; adeòque vel nullum vel unius minuti diſcrimen intercedit inter ſtationes barometricum diverſo adeò ſub calore & frigore thermomentro.

OB-

OBSERVATIO LXXII.
Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.
De Fructibus Prunorum Monſtroſis.

CUm Excel. Dn. Valentini ova prunorum ſubventanea in Ephemer. D. II. A. X. curioſis indicaret, tale quid Tubingæ viſum non recordabar; ſed non diu expectandum fuit, nam ſequentes anni eorum abundè tulerunt. De notis itaq; mentionem ulteriorem non feci, transmiſi etiam, cùm ſemel atq; iterum recurrerent, poſtquam verò per nuperam æſtatem largior eorum proventus denuò fuit obſervatus, breve ſcholion ſubjungendum duxi. Cùm enim junio menſe veri & boni prunorum fructus olivas referrent & æquarent, tum degeneres illi æquales ferè & conſimiles Siliquis piſorum immaturis, utpote lati, compreſſi, inflexi, velut arcuati, pallidè virebant, in craſſiuſculo ſuo cortice cavi, nihil continebant, adeòque conſiderari merebantur ſecundum ſequentia potiora ſua phænomena: Primò, Cæſalpinus, Joach. Camerarius, Maur. Hofmannus, Turcas Italorum adſcribunt pruno ſylveſtri ſive acaciæ germanicæ, & hujus fructum modo prius dicto degeneraſſe annotarunt; Rajus autem id pruno ſylveſtri non peculiare eſſe monet, cùm aliis etiam prunis accidere obſervarit. Hactenus per plures annos, quibus frequentior talium prunorum degenerum proventus, circa urbem non uno loco, ſed ſparſim per hortos & vineas, mihi illa monſtra non comparuerunt, niſi in illâ ſpecie, quæ pruna Damaſcena vel Ungarica atrocærulea fert, quorum exſiccatorum in culinis uſus eſt, cùm his permixtim ab eâdem arbore pendebant illi fatui, & præcociter delabentes exſiccabantur, dum hærentes boni matureſcerent ad autumnum. Secundò, laudati ſcriptores converſionem fructûs in hoc monſtrum obſervarunt à defloreſcentiâ, ſimul atq; imbres contigerint, poſt frequentes pluvias verni temporis, aut cùm præmaturum veris calorem frigus excipit intenſius: Fuit hoc anno germinatio arborum diu retardata, quippe Aprilis potiſſimum frigidus, ſiccus, ſub finem poſt brevem veluti æſtatem graviter pruinoſus & gelidus; Majus item principio inconſtans, dein autem maximam partem ſiccus, ſub finem æſtivè calidus. Tertiò Rajus huic corpori adſcribit ova, depoſita ab inſecto, quod tenellum fructum compunxerit; Verumenimverò ho-

hoſpites vermiculos utut diligenter & ſæpè quæſitos in os nunquam inveni, qui tamen in pomis, avellanis, &c. adeò ſunt obvii, nec formam fructûs mutant, ipſa quoque pruna, quæ autumno ſæpè verminoſo intus pulvere ſcatent, ab illis monſtris planè ſunt diverſa, quippe quæ illo non obſtante, tamen matureſcunt; Nec gallam dicere poſſum, quod ita omnis inſecti expers ſemper vidi. Unde quandò rectius Laud. Valentini analogiam quandam ſumit ab ovis ſubventaneis, vel ſi ovum tale quis ſumat ſtrictiùs pro ſemine plantæ, ob deficiens maſculinum principium infœcundo adeoque habeat ipſum nucleum pruni pro germine, menbranas & corticem pro ſecundinis, pericarpii pulpam pro utero, tunc ita degeneraſſe dicemus illos fructus, ut non ſolùm ovi fœtus ibi defuerint, vel perfici non potuerit, ſed & exteriora illa involucra in molliorem quandam carnem inanem obierint, & à naturali ſuâ formâ receſſerint; quæ in aliis ovis ſubventaneis ſolent eſſe integra. Conſimile monſtrum raphani fructificantis vidi uno priorum annorum, julio menſe, ubi loco ſiliquarum fungoſarũ excreverant folia craſſa inſtar loborum, ut caulis mixturâ ſiliquorum & iſtiusmodi monſtrorum craſſè adumbraret ſimilitudinem floris pasſionis.

OBSERVATIO LXXIII.

Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.

De Sono Quodam Dubio.

OBverſari aliquando auribus ſuis, ſub alto cæteroquin ſilentio, ſonum quendam planè ſingularem, inquietæ parvuli & portatilis horologii pulſationi planè conſimilem, cùm in amicorum conſeſſu quidam nuper proponeret, plures mox invenit ſuffragantes, qui idem ſibi quoque obſervatum confirmabant. Potiora phænomena, quæ ex illo diſcurſu tunc haurire potui, huc redierunt: Prætendebatur ante omnia, ſonum illum non fuiſſe imaginarium, quippe qui attentè fuerit obſervatus, & advocatis in teſtimonium domeſticis quoque exauditus, quo ipſo utique diſtinguitur à ſibilo & tinuitu aurium communi; Deſcribebatur porrò idem ſonus quaſi ludibundus, id eſt, non pro lubitu quovis tempore audiendus, non perpetuus, ſed incerto tempore & ex improviſo ſæpè notabilis, ſubtrahens ſe & recurrens, interim ſubtilis, clarus, in totum autem

ſimili-

ſimilimus ſono pulſantis horologioli, adeò quidem, ut cùm plerumque æqualis & ordinatus ſit, interdum præcipitanter quaſi unum alterumque ictum deproperet. Dicebatur itaque, cùm ſic illuderet ille ſonus præcipuè ſtantibus ad parietes conclavis, remotos aliquando fuiſſe aſſeres, quibus obducebatur paries, ſed nihil tamen inde mutatum, quin velut ex ipſo muro auditum fuiſſe ſonum; Denique cùm quidam talem ſonum certæ domui, certæve familiæ vellent eſſe proprium, alii ominoſum prætenderent, fuerunt plures, qui contradicerent, ad experientiam propriam provocantes. Cum his phænomenis mihi propoſitis (pro quorum veritate ſtabant, qui narrarunt rem omnem) rationes neque quas ipſe concepi neque quas ab aliis audivi, conciliare potui: Qui primus ſoni mentionem fecerat, fuit notus mihi hypochondriacus, etiam palpitationi cordis obnoxius; ſtatim ergò ſuſpicionem conceperam, tribuendam fore impreſſionem ſoni pulſatorii ſubtilis motui arteriolæ cujusdam internæ, à ſanguine fortius moto aut ægrius promoto in penetralibus oſſis auditorii per delicatius talis perſonæ organum; Sed hoc vicini non exaudirent, nec tot aliis commune. Non magis ſubſiſtere poteſt alia quorundam ſuſpicio, audiri motum vermis, ligni interna rodentis & depaſcentis, ſi verum eſt phænomenon ſubſiſtentis ſoni remoto ligno. Multo minus concipere potui, quales eſſent illi genii vel Spiritus domeſtici, an lares aut penates gentilium, quibus alii ſonum adſcribere volebant. Unde rem omnem in incerto reliqui, uſque dum eam mihi ipſi accuratius liceat obſervare.

(Tubingâ Auguſtam Vind. d. 13. Nov. A. 1701. miſſa.)

OBSERVATIO LXXIV.
Dn. D. EBERHARDI GOCKELII.

Ab Inhabitatione conclavis nuperrimè extructi & Concamerati, ac calce noviter illiti, mala ac periculoſiſſima ſymptomata excitata.

ANno 1701. tempore vernali, cum in noviter altius evecto, & diverſis ædificiis amplificato & exornato Monaſterio Wengenſi, (quod Ulmæ eſt,) inter alia ſchola nova & hypocauſtum cum annexo Cubiculo

ſpatioſo concameratum pro ſcholaribus extructum eſſet, & alumni, ſimul ac ſcholares per aliquod tempus in illo Conclavi, tam de die diſcendo, quam noctu in Cubiculo dormiendo commorarentur, quinque vel ſex illorum ægrotare cæperunt, & de capitis dolore, aſthmate, tuſſi, anguſtia circa præcordia, cibi inappetentia, ſiti, calore præternaturali, ac virium languore conqueſti ſunt. Ego ad hos Patientes Vocatus, judicavi, quod cauſa hujus morbi ex calcis vivæ vapore nidoreq;particulis acribus, mordacibus &cauſticis, per inſpirationem organis reſpirationi dicatis, vaſisque ac veſiculis pulmonalibus, lymphæ ac ſanguini, nec non ipſis ſpiritibus vitalibus ac animalibus communicatis ac inſinuatis, provenerit; Quapropter illis ſtatim in principio emetica, ac potiones lenientes, poſteaque etiam alia remedia lenientia, alterantia, abſtergentia, lubricantia, diaphoretica, theriacalia, & alexipharmaca; aquas item ac decocta pectoralia, clyſteres, aliaque hujus generis appropriata remedia, (non neglecta conveniente Diæta,) præſcripſi, quorum unûs ex nobili proſapia oriundus, gravitate morbi, febris acutæ, ac graviſſimorum ſymptomatum extinctus fuit, reliqui verò ſucceſsivè convaluerunt. Sedulò igitur cavendum eſt, ne quis diutius in conclavibus noviter extructis & calce illitis commoretur, ne in ſimilem morbum, graviaque & ſimul periculoſiſſima ſymptomata incurrat. Hujus rei Exemplum refert etiam Franciſcus Joel, Med. D. & quondam in Academia Gryphiswaldenſi Profeſſor celeberrimus Operum ſuorum Medicor. Tomo 5. de Febribus & Venenis, pag. mih. 125. & 126. Tit. de Calce viva, de Viro quodam nobilisſimo ac prudentisſimo, Georgio â Platen, Rugiæ præfecto, qui cum Wolgaſti in nuptiis Ducis Erneſti Ludovici in conclavi pridiè calce oblinito propter hoſpitiorum penuriam commorari cogeretur, in Peripnevmoniam, Catarrhum, Tuſſim, & inextinguibilem Sitim incidit, & paulò poſt interiit. Et dictus Author non ſolum ab iſtiusmodi Conclavibus nuper extructis, & calce viva illitis, ſed etiam â largiori potu vinorum, quæ in loco calce ſcaturiente nata ſunt, dehortatur, qualia ſunt Hungarica, Gallica & Miſnicorum pars benè magna, ex quorum largiori potu non tantum allegata ſymptomata, ſed & ardentes febres, nervorum Contractiones, & paralyſes excitantur. De reliquo, Cura ſymptomatũ ex calce perficitur potionibus lenientibus & lubricantibus, calcisque acrimoniam refringentibus, qualia ſunt Decocta rad. & ſem. malvæ, altheæ, ſem. lini, ſyrupus Violarum, & pulpa Caſſiæ per os ſumpta; it. Clyſteres ex decocto malvæ, pulpa Caſſiæ, & mucilagine ſeminis pſyllij parati. In Cibo proſunt butyrum recens, lac tepidum, Cremor ptiſanæ

ſanæ avenaceæ, & Oryza cum lacte cocta. Antidotum veneni eſt Terræ Lemniæ ʒij cum aq. roſar. aut lacte aſſumptæ. Plura, quæ ad Curationem attinent, ex Curatione Arſenici & Cantharidum, quæ paria fermè ſymptomata, videlicet ventris & inteſtinorum ex eroſione cruciatus, faucium & linguæ ariditatem, inexplebilem ſitim, tuſim, reſpirationis difficultatem, urinæ ſuppreſſionem, & dyſenteriam excitare conſueverunt, peti debent.

OBSERVATIO LXXV.

Dn. D. EBERHARDI GOCKELII.

De Milite, ex improviſo Convulſionibus epilepticis ſine manifeſta cauſa tentato, ac ſpatio aliquot horarum trucidato.

ANno 1701. die 8. April. Chriſtianus Jörgner, miles præſidiarius Ulmenſis, manè ſanus & incolumis è lecto ſurrexit, & totam diem uſque ad cænam ſine ullo perſentito incommodo tranſegit, & â meridie cum aliquo ſuorum commilitonum menſuram cereviſiæ in diverſorio bibit, & circa veſperam domum ivit; Cum verò cum ſua Conjuge cœnaſſet, inter Cœnandum conqueſtus eſt, quod ſibi non aliter ſit, ac ſi fumus Nicotianæ, (licet nicotianam non biberit) ſuo nidore & acredine totum caput, linguam ac fauces occupaſſet; Hoc tamen non attento, ille ad nocturnas excubias in propugnaculum ſe recepit, ubi circa horam nonam vel decimam ex improviſo ſenſu ac motu privatus in terram decidit, ac â ſuis Comilitonibus in ſuum domicilium deportatus eſt. Ego media nocte ad illum vocatus, hunc Patientem horrendis convulſionibus infeſtatum deprehendi, & licet ipſi varia ſpecifica & appropriata remedia interna & externa, (Pulvis videlicet Cephalicus Dn. D. Michaelis, cum pulvere epileptico Marchionis & caſtorei, it, Liquor CC. ſuccinatus, theriaca, & Aqua Compoſita Epileptica ex aquis Ceraſor. nigr. flor. tiliæ, pæoniæ, epileptica Langii, hirund. cum caſtoreo, aliisque ſpecificis, invicem mixtis; Externè verò Spiritus Cephalicus Anhaltinus, vertici, naribus, ac Cervici illitus, fumuſque ex accenſo ſuccino naribus inſufflatus, propinata & applicata, itemque ſectio venæ medianæ) adhibita fuerint, omnia tamen nihil quicquam profecerunt, ſed paroxyſmi epileptici creberrimi (quibus antehac nunquam obnoxius erat) ipſum identidem ſine induciis cruciarunt, ac circa diluculum vita privarunt. Quamvis

autem hoc malum aliâs motus convulſivus & interpolatus totius corporis, aut nonnullarum tantum partium cum detentione ſenſuum ac principiũ functionum ſit, ac ut plurimũ, quoad cauſam internam, ab acido, nervos ſpasmodicè irritante, ſpirituumque animalium impetuoſo ac exploſivo influxu, proficiſcatur; Nemo tamen de hoc patiente, qui nihil horum antehac per totum vitæ ſuæ curriculum expertus eſt, nullum quoq; prodromum hujus morbi ſenſit, ſed ſubitò ac derepentè atrociſſimis his & exitialibus ſymptomatibus epilepticis & convulſivis correptus eſt, certò ſcire & aſſeverare potuit, an hoc lethale malum â cauſa interna in ipſo corpore genita, an ab externa, venenato ſcilicet ac maligno aere hauſto, vel cibo, aut potu intoxicato & deleterio nervis ac Spiritibus inimico provenerit, quod etiam in hunc uſque diem ignoramus.

(Miſſæ Ulmâ Norimbergam d. 15. Octob. 1701.)

OBSERVATIO LXXVI.

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

De Pertinaciſſima vaſorum Meſenterii Hepatisque obſtructione Sale Tartari volatili feliciter reſerata.

VIr quidam nobiliſſimus & perſtrenuus 37. annorum, temperamenti ſanguineo-bilioſi, validâ & laudabili corporis conſtitutione gaudens, niſi quod per integri anni ſpatium paulatim ſibi abdomen diſtendi obſervaverit, ſed nullum inde ſentiens incommodum, ſibi bellè vivere viſus, cum hac fuit perſuaſione, illud quicquid erat, eſſe à naturali corporis incremento potius, quam ex aliquali præter Naturam ejus conſtitutione. Cum autem in diæta quandoque graviter peccaret, derepentè vehementiſſimis colicis corripitur cruciatibus, â pituita viſcida, bile æruginoſa, magnaque flatuum copia oriundis, cum inſigni abdominis intumeſcentia, vigiliis moleſtisſimis, ciborum appetitu fermè dejecto, magna virium proſtratione, bilisque & pituitæ lentæ evomitione, cui quantumvis varia medicamenta, tam purgantia & clyſteres, quam anodyna & confortantia, internè & externè fuêre adhibita, dolor tamen acerbior tertio demùm decubitûs die aliquatenus ſaltem fuit ſedatus, relictâ abdominis intumeſcentiâ, cachectico faciei colore, appetitu proſtrato, cum corporis inquietu-

inquietudine, nocturno potisſimùm tempore ac ſiti, cum oris & linguæ ſiccitate, quæ omnia magnam adhuc materiæ peccantis bilioſæ & phlegmaticæ abundantiam, ac effervescentiam flatulentam in ſtomacho & inteſtinis delitescentem, fermentique ſtomachici corruptionem, cum pertinaci vaſorum meſaraicorum obſtructione indicabant, quibus tam reſerandis, quam ad materiam excrementitiam leniter expurgandam, alternis vicibus partim aperientia (inter qua etiam chalybeata ſingulariter præparata, locum habebant.) Partim evacuantia, aliaque appropriata & efficacia fuêre propinata medicamenta, quibus per plures dies ſtudioſè continuatis, nobiliſſ. Dn. Patiens melius ſe habere cœpit, dum abdomen ſuccesſivè & notabiliter detumeſcebat, aliqualis alimentorum appetitus ſeſe repræſentabat, ægerque per unam & alteram horam extra lectum ſubſiſtere poterat, relicto tamen ſubindè acri quodam abdominis dolore, facieiſque colore cachectico, cum linguæ & faucium ſiccitate, ſomnoque per intervalla turbato, accedente quandoque tempore præſertim veſpertino, rigore quodam febrili, cum ſubſequente calore præternaturali, donec tandem quartâ decubitûs ſeptimanâ, tam alimenta quam medicamenta omnia planè reſpuere incipiebat, quamvis paucisſimâ quantitate exhibita, deque intenſo in hypochondrio dextro, circa hepatis regionem dolore conquerebatur, cum atrophia totius corporis, ob ſucci alimentitii defectum. Paulo poſt autem Natura contentorum adhucdum in ſtomacho & inteſtinis excrementorum bilioſorum pertæſa, mediante facultate expultrice, magnam bilis vitellinæ & pituitæ picis inſtar lentisſimæ quantitatem per vomitum exturbavit, cum aliquali levamine, ſed nauſeabundo adhuc ſtomacho, & oris amaritie, quibus obſervatis, leve quoddam vomitivum fuit propinatum, quod felici ſucceſſu bilem cum pituita viſcida conjunctam non ſolùm per ſuperiora ſed etiam per ſeceſſum largiter & cum euphoria expulit, cum corporis quadam allevatione.

Sed paulo poſt omnia in pejus ruebant, dum Dn. Patiens de graviſſimo circa hypochondrium dextrum, inteſtinorumque dolore de novo conquerebatur, ob vaſorum meſenterii hepatisque obſtructionem pertinacisſimam, hinc ob exortam quoque inediam, vigiliaſque ferè continuas, corporis vires quotidiè magis magisque deficiebant, Dominusque Patiens valdè extenuatus erat. Tandem mihi de remedio quodam obſtructiones internas rebelles efficaciter referante cogitanti, in mentem venit Sal Tartari volatile, de cujus ſingulari oppilationes inveteratas reſerandi virtute experientia me egregia quædam docuit, uſurpato igitur

hocce-

hocce ſale quotidiè in vehiculo convenienti mane, & veſperi, à ſcrupulo ſemis paulatim ad 15. grana aſcendendo, & quidem per 15. dies continuando, tunc tam hepatis quam meſenterii vaſorum obſtructiones pertinacisſimæ ſensim & ſuccesſivè, Divinâ mediante benedictione, feliciter reſeratæ fuerunt, hincque nobilisſimus Dn Patiens, præſcriptâ quoque convenienti diætâ ſtudiosè obſervatâ, aſſumtoque ſimul per intervalla medicamento ſtomachum roborante, priſtinam ſanitatem, DEO O. M. ſit laus & honor, ex voto recuperavit.

OBSERVATIO LXXVII.

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

De Chirurgia Infuſoria ejusque ope chronicis & fermè deſperatis quibusdam morbis egregiè depulſis.

EXimia hactenus de Infuſione liquoris alicujus in hominem aut beſtiam & Transfuſione ſanguinis ex animali in animal, aut ex animali in hominem, aut ex homine in hominem, Experimenta in Germania, Anglia, Gallia atque Italia facta fuiſſe, ſcripta diverſa non minus docta quam curioſa demonſtrârunt. Infunduntur autem ab Artificii hujus ſedulis ſcrutatoribus, apertis vivi corporis vaſis varii liquores, artificioſi ſiphunculi metallici ope, tam curioſæ indagationis, quam recuperandæ ſanitatis gratiâ, prout diverſa â viris celeberrimis ſpecimina in lucem fuêre edita.

Et quoniam occaſio ſeſe mihi obtulit aliquot ægrotantium, morbis chronicis affectorum, qui plurimorum medicaminum uſu pertæſi, & tandem adeò nauſeabundi facti, ut amplius ea ne quidem olfacere, multo minus aſſumere potuerint, propterea ſuaſi, ut emiſſâ ſanguinis certâ portione, liquorem aliquem ſalutarem venis eorum infundi concederent. Annuentibus ipſis, & opere hoc arduo ſtudiosè penſitato, ne nimis audax videar, à cane prius initium feci, & Chirurgo experto ad hanc rem ſufficienter inſtructo mandavi, ut canem majorem per artus ligaret, in dextri cruris latere interno cutem diſſecaret, venam cruralem ejus loci detegeret, lanceolâ foramen pararet, & ut ejus miniſter injecto indice venam ultra inciſionem, pro fluxu ſanguinis impediendo, comprimeret. His ita præmisſis, Chirurgus aquæ borraginis unciam unam ſemis in ſiphunculum æneum attractam per fiſſuram impulit, mecum non parùm

gaviſus

gaviſus, laborem hunc tam commodè ſuccedere, poſtea pauxillo fungi impoſito, cutem acia conſuit, & canem in terram repoſuit, qui vulnus aliquantisper circumlambiendo ſurrexit, & fugam, quaſi nihil paſſus, arripuit. Negotio hoc feliciter peracto certior redditus, Infuſionem iſtam non tantùm in canibus fieri poſſe, ſed etiam in hominibus, captare occaſionem cœpi apud tres ægros cordatiores, qui Immisſionum hanc admiſerunt. Primus erat Ruſticus quidam 28. annorum, Scabie inveteratâ, Lepræ Græcorum parùm abſimili, per aliquot jam annos laborans, qui multivariis remediis internis & externis, à Medicis & medicaſtris fruſtrà uſus, meam tandem implorabat opem, cui primâ vice, probè purgato prius corpore, Infuſionem hanc adaptavi & conſului, ſi ſanari deſideraret, è re fore, ut aperto venæ cruralis ramo interno, tantillum liquoris cujusdam balſamici per canaliculum ſubtilem immitteretur. Is cum ſpe ſalutis facile conſentiret, juſſi venam illam aperiri à Chirurgo, cujus ſupra mentio facta, in venam inciſam ſiphonem ad hunc finem affabrè factum, Eſſentiâ lignorum cum aqua fumariæ certâ proportione repletum indidit, & compreſſâ cute ſurſum ſine obſtaculo aut noxâ impulit. Poſt faſciam injectam ægrum interrogabam, utrum intruſio canalis dolorem ſibi intuliſſet? ferè nullum reſpondit, & DEO favente indies melius ſe habere cœpit, idcircò Infuſionem hanc menſtruo ſpatio duabus adhuc vicibus apud illum repetii, & ſic ægrotans ille qui fœda & abominanda ſcabie laborabat, & jam ab hominum conſortio removendus erat, Divinâ benedictione priſtinæ ſanitati reſtitutus fuit. Alter patiens in ſimili fermè caſu fuit fæmina quædam 47. annorum, in cælibatu adhuc vivens, famulæ vices gerens, quæ ſcabie pſoradicâ per longum temporis ſpatium fuit affecta, & innumeris remediis inaniter uſurpatis, tandem quaſi deſperans à me quæſivit, utrum nullum in univerſo reperiatur medicamentum, quo moleſtiſſimus illius affectus curari & depelli queat? huic de modô Infuſionis liquoris cujusdam in venam brachii vel pedis dixi, cujus ope aliquot morbi rebelles & chronici fuêre ablati. Annuente ipſâ, ſimili modo uti ſupra Infuſionem inſtitui, mediante certo quodam liquore, ſanguinis maſſam impuram & corruptam egregiè corrigente ac depurante, & quoniam morbus valdè contumax erat, quatuor vicibus Infuſio iterata fuit, quibus ritè peractis, ægra hæc à turpi & moleſtiſſimo affectu DEI gratiâ liberata, convaluit.

Tertius ægrotans Vir eſt nobiliſſimus, 40. annorum, qui per aliquot menſes Arthritide vagâ ſcrobuticâ cum atrociſſimis doloribus per intervalla fuit divexatus, plurimis etiam medicamentis ſelectisſimis, tam

chymicis quam Galenicis, à diverſis Medicis hic & alibi diu fruſtrà internè exhibitis, & externè applicatis, vitæ ſuæ pertæſus, ob ingentes & fermè intolerabiles cruciatus ipſemet à me petiit, ut Infuſio liquoris cujusdam dolorem ſopientis in venâ crurali inſtitueretur, præprimis cum audiviſſet, artificioſum hunc varios morbos curandi modum apud non nullos felici ſucceſſu adminiſtratum fuiſſe. Peractâ igitur infuſione ex mixtura Spir. lumbricor ʒß. Eſſent. anodijn. ℈ß. & aq. beccabung. ℥ij. poſt unam & alteram horam dolores atrocisſimi paulatim remiſerunt, & quaſi evanuerunt, ac Dn. Patiens pro egregiâ hac allevatione magnas ſupremo Archiatro perſolvit grates, Infuſionemque hanc ſummis extulit laudibus, firmiter ſibi perſuaſus, medicamenta per os aſſumta, magnam virium partem in via longinqua perdere, antequam ad locum affectum perveniant; illa verò per iſtiusmodi Infuſionem ægrotantibus applicata, integris viribus ad partem deſtinatam penetrare. Quando deinceps dolores redire ſentiebat, ſtatim ad infuſionem hanc, tanquàm ad ſacram anchoram confugiebat. Doloribus ita mitigatis & ſopitis, medicamenta etiam per os exhibita libentius poſtea aſſumebat, & ſic internorum & externorum medicamentorum viribus unitis ſucceſſivè ab intenſisſimis & pertinacisſimis cruciatibus, Divinâ benedictione, feliciter fuit ereptus, ſimulque inſigne levamen in Arthritico ſuo affectu ſentiens, longè melius poſtea ſe habuit, ſuoque Officio iterum fungi potuit.

OBSERVATIO LXXVIII.

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

De Paſſione Colica cum cruciatibus intenſiſſimis, Mercurii vivi beneficio ex voto ſublata.

TExtoris cujusdam conjux 44. annorum propter abdominis tumorem menſiumque ſuppresſionem pro gravida perperàm habita, Colicà corripitur pasſione gravisſimâ, cũ intolerabilibus fermè doloribus, ac tumore abdominis pedumque fermè hydropico, Medici cujusdam operâ utitur, quia varia haud contemnenda præſcripſit remedia, quibus parùm vel nihil efficientibus, omnibusque ſtatim per os rejectis, meum imploravit conſilium, cui primâ ſtatim vice (cauſam morbi fecum indurationem valdè pertinacem eſſe conjecturans, ne malum in pejus rueret, affectusque hic in paſſionem Iliacam degeneraret) præſcripſi Mercurii vivi purificati ℥iiij. Olei amygdalar. dulc. ℥ß. & aq. cinamom. cydoniat.

℥ij. quam mixturam quidem retinuit, unà cum poſtea aſſumto juſculo, doloribus tamen perſeverantibus, idcircò paulo poſt clyſterem emollientem & laxantem applicari curavi, dolorem quoque demulcentia externa abdomini fuêre admota, ſed irrito conatu. Altero die ob doloris acutiſſimi continuationem enema fuit injectum ex olei lini depurati ℥x. & pulv. troch. Alhand. ℥ij. quod patiens per horam integram retinuit, indeque feces exiccatas copioſas excrevit, cum egregio levamine. Intereà ad virium reſocillationem & ſtomachi refectionem exhibui aquam cinamomi cydoniatam, & ſtomachicam Dn. D. Horſtii, cum ſyrupo cydoniorum permixtam, cujus effectum valdè commendabat; potûs erat vinum cum decocto paſſularum dilutum, ac Syrupi Cydoniorum pauxillo permixtum, Et hiſce medicamentis uſque ad tertium diem mediocriter ſeſe habebat, poſtea atrociſſimis cruciatibus denuò divexabatur, proptereà mercurii vivi purificati alterâ vice propinavi ℥vj. cum oleo amygdal. dulc. & aqua cinamomi uti ſupra, clyſter quoque ex oleo lini cum pulv. trochiſcor. Alhandal ob doloris pertinaciam, aliquot interpoſitis horis, fuit repetitus, tunc ſubſequenti nocte copioſa valdè materiæ peccantis pituitoſæ, limoſæ, viſcidæ & ſeroſæ, cum mercurio vivo mixtæ quantitas cum euphoria inſigni exturbata fuit. Ad reliquias deindè expellendas præſcripſi ol. amygdal. dulc. rec. expreſſi & vini Hiſpanici optimi an ℥ß. pulv. troch. Alh. ℈ß. quæ potiuncula felici admodũ ſucceſſu reſiduas feces, cum mercurii vivi ſubtilisſimis particulis commodè eliminavit, doloresque ex toto ſopivit, paucis poſtea ordinatis corroborantibus patiens à gravisſimo hocce affectu, DEI gratia, feliciter liberata, & priſtinæ ſanitati (menſtruo fluxu ad debitum tempus redeunte) fuit reſtituta, quæ etiamnum in hodiernum uſque diem proſperâ & athleticâ corporis fruitur conſtitutione.

OBSERVATIO LXXIX.

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

De Paſſione Iliaca graviſſima ab Hernia inteſtinali excitata, mediante Mercurio vivô proſperè devicta.

OPifex quidam 56. annorum laborioſisſimus, per aliquot jam annos Herniâ inteſtinali in inguine, ſeu Bubonocele laborans, cum ante annum durioribus laboribus valdè defatigaretur, doliaque variis rebus

repleta ſatis ponderoſa ab uno loco in alium transferre conaretur, ſenſit peritonæum antea laxatum, rumpi, quo rupto, inteſtinum Ileon ſubitò ad fundum usque teſticulorum in ſcrotum delapſum eſt, magno ſtatim oboriente tumore & dolore. Hiſce valdè terrefactus & anxius domum redit, conjugi inopinatum caſum recenſet, & quid faciendum cum illa deliberat, re hinc inde penſitatâ Chirurgum ad ſe accerſunt, qui applicato cataplasmate emolliente tam tumori quam dolori ſuccurrere conabatur, ut poſtea repoſitio inteſtini prolapſi eo melius ſuccedere poſſet, & ne iterum excideret, locum affectum emplaſtro ad rupturas & faſcia convenienti obfirmare in animo habebat, verùm omni diligentiâ manuumque opera per biduum fermè gnaviter adhibitâ, inteſtinum prolapſum in locum proprium præter ſpem reponere non poterat, cum magnâ patientis & conjugis ejus conſternatione, præſertim dum paulo poſt, præcedente ſingultu, vomitus quoque omnium aſſumptorum ſequebatur, immò ſequenti die non ſolùm alimenta aſſumta, verùm etiam feces alvinæ per os fuêre exturbatæ, cum magno fœtore & adſtantium horrore, quibus viſis de Medico convocando quam maximè erant ſolliciti, meumque implorabant auxilium: explorato ſtatim pulſu valdè debili, ex corporis viribus proſtratis, membris externis frigefactis, ſudore frigido erumpente, torminibus ventris gravisſimis, aliisque circumſtantiis probè conſideratis, rem in præcipiti eſſe, magnumque vitæ periculum imminere dixi, niſi alvus quamprimùm aperiatur, eapropter ægrotanti gravisſimè decumbenti ſtatim propinavi mercurii vivi per corium trajecti ℥v. cum aq. confortant. uſitat. ℥ß. & paulo poſt clyſterem ex carminativis & purgantibus, cum oleo lini & ſale gemmæ nitroque præparato mixtis, applicari juſſi, quo facto duabus elapſis horis alvus quidem parùm fuit ſubducta, cum pauco tamen vel nullo patientis levamine, & nihilominus inteſtinum prolapſum in locum naturalem reponi non poterat, remanente adhuc ſcroti & abdominis tumore, quoniam inteſtina non ſolùm fecibus valdè induratis, ſed etiam plurimis flatibus repleta, diſtenta, & arctius compreſſa erant, hinc alimenta in paucisſima etiam quantitate aſſumta, propter motum inteſtinorum periſtalticum inverſum, per vomitum denuò fuêre rejecta, unà cum fecibus alvinis, quod fœdum viſu & grave odoratu ſpectaculum erat, ſymptomatibus inſuper ſupra recenſitis adhuc quoque præſentibus, paucam ſuper eſſe & affulgere ſalutis ſpem quilibet facile judicare poterat. Omnibus hiſce ſtudioſé penſitatis, denuò exhibui Mercurii vivi ℥iiij. cum aq. Cinamom. ℥ß. ſimulque ſtatim clyſterem validiorem ordinavi, quibus Omnipotens ita benedixit, ut paulo poſt alvus egregiè

regiè fuerit aperta, alvique excrementa cum flatibus murmurantibus in magna quantitate fuerint extruſa, inteſtinumque prolapſum illicò in locum proprium reduci potuerit, cum luculento ægrotantis levamine, Symptomatibus quoque omnibus antea periculoſisſimis, paulatim poſt evaneſcentibus, medicamentis quibusdam corroborantibus exhibitis. Inteſtino tandem repoſito emplaſtrum de pelle arietina cum faſcia decenti fuit applicatum, & ſic ægrotus Divinâ favente gratiâ, præter omnem ſpem & expectationem ex mortis faucibus fuit liberatus, cum admonitione, ut ſummoperè caveat, ne alvus in poſterum induretur & ſupprimatur, vel flatibus nimis diſtendatur, & ut à durioribus laboribus porrò ſibi caveat. Quibus obſervatis, optimâ jam ſanitate gaudet vir, qui morti erat vicinus, & nullas vel exiguas ab herniâ moleſtias hactenus ſenſit, ad labores exercendos ſatis promptus & habilis.

OBSERVATIO LXXX.

Dn. D. ALPHONSI KHONII.

De Fulmine tacti curatione.

Fulmen terrificum juſtitiæ Divinæ telum eſt, mentes indomitas, & DEUM ipſum negantes ſtupeſcere, & Numinis vim agnoſcere facit. Menſe Majo, ipſo S. Aſcenſionis feſto, in media concione, procelloſâ circa veſperam tempeſtate, cum murmurante tonitru fulguribusque crebris exortâ, faber quidam murarius, in ſummo Ulmenſi templo, officii ratione cum ſociis quibusdam circa feneſtram in loco ſublimiori, ſiphone quodam fulminis facile irruentis & quaſi minantis damnum præcavere, vel incendium reprimere geſtiens, derepentè fulmine terebrante, & ex parte urente, in aliquibus corporis ſui partibus tangitur, ſtatimque reſupinus in terram cecidit, ubi per unam vel alteram horam totus attonitus recumbebat, ſed poſt venam in brachio ſectam paulatim ad ſe redibat, ſpiritibus vitalibus ad cor prius affatim properantibus, denuò poſtea per univerſum corpus diffuſis. In domum cum deportatus, & in lectum collocatus eſſet, corporis læſio talis inventa fuit. In hypogaſtrio, inguinibus, circa pubis regionem, ut & in ſiniſtro pede circa tibiam magna combuſtio apparebat, plurimis hinc inde veſiculis excitatis, ex quibus forficulâ apertis ſeroſus & mordicans ſubflavus humor effluxit, conquerebatur de fervore totius corporis, de virium proſtratione, ſiti, & dolore

n partibus affectis, ſed aſſumtis aliquot cochlearibus aquæ cordial. temperat. Auguſt. cum aq. perlar. & ceraſor. mixtæ, additis ocul. cancror. præp. & antimon. diaphoret. ex reg. rec. parat. (ob malignitatem in hiſce caſibus facilè ſe inſinuantem) melius ſe habebat. Potus erat decoctum C. C. cum Syrupis Confortantibus, ubi ſingulo haſtui guttæ aliquot liquoris Nitri fixi admiſcebantur. Sub noctem emulſio ex ſeminib. 4. frig. major. papav. alb. citri & card. benedicti, admixtis Bezoardicis quibusdam, magnum ipſi levamen attulit. Poſtea per aliquot ſeptimanas quotidiè aliquid ſequentis pulveris cum magnâ allevatione aſſumſit:

℞. C. C. philoſoph. calc.
pulv. rubr. pannon.
Antimon. diaphoret. ex reg. an. ℥j.
Cinnabar. Antimon. opt. præp. ℈ij.
Miſc. f. pulv. detur ad ſcatulam.

Partibus læſis Joh. Bartholomæus Hecking, Chirurgus Urbis deſignatus expertisſimus, unguentum ſuum ad ambuſta probatum, ex lithargyr. ceruſs. ſucco ſolani, ol. roſar. &c. compoſitum applicuit; dum autem malignus & valdè acris ichor partes affectas nimiùm erodebat & depaſcebatur, ut in aliquibus oſſa quaſi denudata apparerent, idcircò balſamum ſuum vulnerarium in affectibus hujusmodi appropriatum ſimùl uſurpavit, quo mediante, etiam prava illa & depaſcentia ulcera, 12. Septimanarum Spatio, Divinâ benedictione, feliciter fuêre curata.

(Ulmâ Auguſtam Vind. d. 25. Novembr. A. 1701. miſſa.)

OBSERVATIO LXXXI.

Dn. D. GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMERI.

De Urina calculoſi ſanguinem mentita, calculis materiam exhibente.

URinam admodum incerta præbere morborum indicia ſi febres, calculum, & pauca alia excipias, ac ſæpe etiam illos fallere, qui ſe

ſe maximos in hac divinandi arte Magiſtratos profitentur; imò non ſine ſuſpicione magiæ, aliquando ea produnt, quæ naturali induſtria jures aſſequi neminem poſſe, cum ab aliis dudum notatum, tum mihi quoque compertum eſt. Multa tamen atiam nobis oſtendere quæ uroſcopiæ imperiti nunquam fuiſſent aſſecuti, praxis cotidiana docet: quo referendum eſt, quod nuper vidi. Calculoſus, cui dederam inſigne elixir lithontripticum, quod familiari mihi in uſu eſt, mittit ad me poſt dies aliquot urinam ex purpureo nigricantem, craſſam ita ut ſanguine plenam eſſe exiſtimares. Rogo, utrum calculus acutus forte ejectus ſit, negat. Sepono itaque urinam ad examen & poſt evaporationem, qua tota nigra ſenſim reddebatur, craſſamento, quod in fundo remanſerat, aquæ portionem adjicio, eluendi gratia. Solvitur materia, liquor fit brunnus, remanet quod aquæ poros ſubire renuebat. Per filtrum chartaceum transfundo ſolutum, aquæ nonnihil tinctum tranſit, ſed parum: magna pro paucitate liquoris, materiæ copia in charta remanet: hanc ſepono, ut ſenſim exſiccetur: poſt dies complures repeto chartam meam, invenio materiam lutoſam, ex nigro ad cinereum vergentem, in duritiem lapidis concreviſſe: æger vero bene habuit. Ex quo colligitur calculi hanc materiam fuiſſe, haut multo poſt coagulandam in renibus, niſi fuiſſet inciſa & expulſa: ſimul apparet tales urinas in calculoſis non eſſe magis reformidandas, quam in lienoſis: de quibus alibi.

OBSERVATIO LXXXII.

Dn. D. GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMERI.

De Urinis in febribus cum ſedimenô fallacibus.

NE autem putes urinas in febribus, quæ cum ſedimento ſunt certum eſſe reconvaleſcentiæ ſignum, hæc Obſervatio prohibebit. Nimirum in omnibus febribus, urinam ex craſſa & rubra turbatam reddi, & luto flavo, quod Laimen nos appellamus imbutam aquam referre, & deinde cum ſedimento clareſcere, nemo eſt, qui non inter bona ſigna habeat: ne tamen fallaris, cautio eſt. Nam in febri-

febribus continuis, quæ etſi ſingularibus ſymptomatis ſtipata incedant, non tamen admodum hic malignæ ſunt, obſervavi iteratis vicibus & conſtanter, ubi poſt dies aliquot (nam criticarum ἀκρίβεια hic plerumque ceſſat) primum nubecula ſe oſtendit, quam ſequitur mox urinæ turbatio, & paulo poſt ſedimentum ſatis magnum ad fundum ſecedit, ut putes coctionem jam perfectam, nihilque ſupereſſe periculi, niſi tamen ſimul ſuperſtans urinæ liquor omnem craſſitiem prorſus exuat, fiatque tenuis, citrini coloris, & pellucidiſſimus, non ſubſequi ſedimenti continuationem, ſed poſt biduum vel triduum ceſſare, urinam ad craſſitiem & ruborem priſtinum redire, & morbũ recrudeſcere videbis: qui tamen poſtea ſincera ſedimenti poſitione redeunte, bona ſolvitur fide.

OBSERVATIO LXXXIII.

Dn. D. GUNTHERII CHRISTOPHORI SCHELHAMERI.

De Hectica cum urina bona.

Mirum eſt hoc tertium exemplum: vir quadraginta annorum poſtquam injuriam ſibi factam à magiſtratu intemperantius ferret, in ſummam imbecillitatem virium incidit, cum febricula, quæ cum ipſe in hecticam pronus eſſet, & ea jam olim laboraſſet, continua ac mitis quidem eſt, brevi tamem tempore carnes omnes depaſcit, hominemque in magnum conjicit periculum. Ubi aliquid cibi capit, ſtatim calor exaſperatur, ita ut appetitu licet integro & ſtimulante vix tamen audeat aſſumere quicquam tale, debilis eſt, pulſus manifeſto frequens & durus; urina interim nihil minus quam febrim oſtendit, citrina, pellucida, tenuis, paucis, ſanorum ſimilima. Quod cum plane contra omnem experientiam & rationem contigerit (qui enim calor non adurat & altius evehat, coloreque imbuat particulas terreas?) inter naturæ miracula referendum cenſebam. In hoc etiam id mirum, quod & appetitus eſſet conſtans, contra omnem febrium certamque conſuetudinem, & ſomnum capere non poſſet, ne laſſus quidem nec opiatis juvabatur, ſed ſimul ac firmabat oculos, nullo etiam opiouſus, ſtatim in phantaſias & deliramenta comatoſa incidebat. Hic jam omni cereviſia & juſculis pinguibus omiſ-

omiſſis, decoctis largis hordeaceis cum paſſulis & aliis melius habere cepit, & in magna exſpectatione ac ſpe eſt poſitus priſtinam valetudinem ſe recuperaturum.

OBSERVATIO LXXXIV.

Dn. D. GUNTHERI CHRISTOPHORI SCHELHAMERI.

De Itinere ad Inſulam Maris Baltici.

MEnſe Junio anni currentis, cum & temporis opportunitas, & amœnitas cœli, & jucundiſſima aeris temperies nos invitaret, vacatio denique eſſet à curationibus, morbis propemodum omnis generis ceſſantibus, in Inſulam decem leveis hinc diſſitam, Femaræ nomen eſt, iter habui. Ibi cum alia multa, & inter hæc etiam Strumas mammarum ab autoribus deſcriptas non ubique aut facile obvias, in ægra, quæ ſeſe offerebat, vidi: (de quarum curatione forte alio tempore rationem reddam) tum & loci cœlique temperiem & ſoli naturam, non ſine animi oblectatione, contemplatus ſum. Sita eſt ad extremum (Vagriæ, quæ nunc nomine Oldenburgenſis diſtrictus, ab oppido quodam ejus regionis in mappis recentibus exhiberi ſolet) angulum a continenti; ita ut vix dimidiũ horæ trajectus interſit, ſi quis terra iter inſtituat, ſub gradu latitudinis 51. & his qui Kilonia Lubecam navigio tendunt, in medio itinere occurrit, eſtque per fretum illud, quod a continenti eam diſtinguit, tranſeundum. A tergo ſeptentrionem verſus Falſtriam habet, quatuor milliaribus diſſitam, ut per hanc etiam viam commode Haffniam tendi posſit. Hinc antiquisſimorum temporum ſcrutator aliquis conjectat, omnia hæc in principio terram cultam fuiſſe, & hominibus habitatam, poſtea Diluvio, cum cœli feneſtræ immanem aquarum copiam illi deſuper immiſiſſent, frementibus undis, & locum ſibi vi maxima facientibus perrupta repagula, & ibi tum mare in medio conſediſſe, relicta noſtra hac Falſtria atque Seelandia, rupibus forte innixis, ſolidisſimoque fundamento gaudentibus, quorum tamen in hujus ſuperficie ne veſtigium quidem apparet; parvus tantum collis ad Burgum oppidum, inſulæ caput, ex Sabuloſa conſtans terra: pars reliqua perpetua planitie lata panditur, & ubique fere tota oculis patet, paululum ex mari prominens, cujus fluctus areno-

ſa ripa ut in Hollandiæ extremis oris quibusdam videmus, franguntur. Mira hic Baltici maris noſtri benignitas præ Oceani feritate eluceſcit: Cum enim ex altero litore Holſatiæ noſtræ ad occaſum fortisſimis opus ſit propugnaculis, & per longisſimos tractus protenſis vallis hic planam & veluti ſuo numine tutam Inſulam nihil incommodat, & placide inclinatam ripam vel altisſimum tumens innoxie alluit æquor. Et cum ex altera Holſatiæ parte Oceanus âb Inſula, quam terram ſanctam vocant (heilige Land) quotidie aliquid rapiat, atque deterat, ita ut jam certo credatur, antequam ſeculum hoc ad finem ſuum delabatur, nullum ejus amplius veſtigium reliquum fore, hæc nihil detrimenti patitur. Cujus rei cauſam non aliam eſſe puto, quam æſtum maris, quem, fluxus & refluxus conſtituit, cui cum ventus adjungit ſe, & à tergò inſtat procellarum vi maxima concurrente, vix ulla humana potentia poteſt reſiſtere: hoc autem caret fluxu & refluxu Balticus ſinus, perinde atque Mediterraneum mare in Italiæ oris.

Tota igitur hæc Inſula plana eſt, gleba pinguis, nigricans, adeoque fertilisſima, tritici hordeiqu ferax, quæ optima producit, & hinc omnibus expetita, non accolis modo ſed Batavis, Britannis, aliisque diſſitis populis. Hinc incolarum non exiguum alit numerum, ut cum milliare dimidium lata ſit, vix duo milliaria longitudine æquet, quadraginta & duos pagos complectatur, eosque non ſtramine tectis tuguriolis conſtantes, ſed ædibus unius licet plerumq; contignationis, ob ventorum impetum, ſpatioſis tamen & tegulis munitis. Iſtis cum undiq; pateat, hyemes nonnihil inclementiores & æſtates frigidæ: ita tamen ut poma, pira, imo mala Armeniaca & ex parte etiam Perſica juſtam maturitatem attingant & arbuſculæ ferant ætatem. Pecudum greges pauci ſunt, quod omne ſolum frumento deſtinatur, mare piſcibus abundat: Salmone, Halece, & quem Dörſch vocant, nobilisſimo & exquiſiti guſtu. Piſcinis non caret, ut quantum ſat eſt, hinc etiam petant aquarum dulcium ſobolem indigenæ. Feras tamen, quod ſylvis deſtituatur, majores nullos lepores alit, & vulpes autem copiam ingentem habet. Horum captandorum cauſa cum excurrerem in campos proximos, in locum devenimus incultum parco gramine obtectum, ex cujus ſolo ingens lapidum copia prominebat. Sciſcitor ex comitibus, quid hoc rei? cur non effodiant lapides & latiſſimum campum frumento, itidem conſerant. Reſponſum fero, hos lapides ibi generari, & ſuccreſcere cotidie, & quos videam, vix ſupremo vertice conſpicuos profundius adhuc in terra latere, ſenſim magis egredi, & prout augmentum capiant, è natali ſolo extrudi in aërem liberum: oſten-

oſtendunt ſimul colliculorum magnum numerum, quos prægnantes lapidum eſſe ferunt. Vix fidem habeo, tam inauditæ narrationi, cum interim unum aut alterum emetimur ſtadium, ubi rurſum talis tractus ſeſe offert, adeo lapidibus non niſi ſuprema parte aut media conſpicuis repletum, ut vix invenirent equi, ubi pedes ponerent. Et cum non modo ipſa Inſula, ſed etiam adjacens omnis provincia rupibus penitus careret, neque lapides illatos ingentes, & vix machinis movendos, credi ullo modo poſſet, ſatis jam certum erat, ibi natos eſſe. Cum autem de modo tam inſolico adhuc ambigerem, ecce unus ex incolis, quem conſulo, vir gravis, & non ex vulgo, ſed magiſtratu, aſſeverat, obſervari lapides magnitudine augeri hominum viventium memoria. Senes Inſulæ teſtes eſſe, qui parvos conſpexiſſent & recenter è terra matre egreſſos qui nunc in molem excreverint. Alii & hoc affirmant, intra quinquennium accidiſſe, ut quos agros arare, & glebas eorum vertere, jam dudum eſſent conſueti, lapidibus ex intimo ſolo in altum aſcendentibus, & protruſis, deſerere cogerentur. Sunt iſti lapides durisſimi, ex cinereo nigricantes, magnitudine varii, nulli tamen infra capitis humani amplitudinem, omnes, ejusdem generis, terræ adhuc inhærentes omnes, & qui emerſi ſunt, vix dimidium ſui oculis offerre videntur. Inter hos ipſos colliculi illi parturientes frequentes adhuc comparent, ex quorum aliquibus jam ſupremum caput emergebat, ut parturire non montes ſed lapides, terra hæc verè dici posſit. Non ſecus ergo hic iſti, ac alibi plantæ naſcuntur, aut metalla, quæ itidem tandem e terra erumpere conſtat; ſed ex venis. Hujus rei cum nihil uſquam ſimile legatur, dignum judicavi quod hic publici juris fieret. Si quis de negare mihi fidem velit, cogitet, me quæ vidi, manibusque palpavi, in tali loco ſcribere, qui cum Inſula vicina quotidianum alit commercium, unde facile mendacii convinci ab incolis posſim, ſi vera non ſint, omnemque frontem exuiſſem, ſi in faciem me redarguentes ferre ſuſtinerem. Poſt hæc omnia reditum cogitavi: Solvimus ex Inſula vento ſecundo, ſed qui mox adverſus, vertere proram coëgit, & in proximum portum, qui Sanctus incolis appellatur, cum adjacente Wagriæ oppido, confugere. Ibi etiam, ne otioſus eſſem Symboli noſtri memor, operam dedi: apud Reverendum Eccleſiarum Præpoſitum, *Præpoſitum Antonium Buchardum Georgii Henrici F.* cui ipſo ætatis anno LXXVII. extincto, modo in officio ſucceſſerat, inſigni humanitate ejus invitatus, inviſi: inſtructisſimam, rarisſimisque libris refertam Bibliothecam perluſtravi obiter, & miratus ſum beati ſenis & eruditionem ſummam, & eum in aliis, tum maxime confingendis, quod vocant inſcri-

 ptionibus

ptionibus felix ingenium: cujus aliqua lucem adſpectura, ſpem facit paternorum bonorum ac laudis dignisſimus hæres. Tum vero hortum ingresſi ſumus arboribus conſitum, ſapidisſimorum fructuum fœcundisſimis, quos ad maturitatem perduci in ipſa maris ripa ventis ſeptentrionalibus aperta, & felicius provenire quam Kiliæ, quæ longe a mari remota eſt, & minus iſtis expoſita, notatu, dignum judicavi. Ex hoc proſpectus erat in Inſulam, quam reliqueram, de qua retulit Venerabilis Antiſtes, tanquam rem notam omnibus, ubi procellæ & tempeſtates inſtant, eam hujus loci incolis longe altiorem & veluti ex aqua exſertam conſpici; & vicisſim Inſulanis hunc Wagriæ tractum. Cujus rei cauſa in occulto ſit, Eſſe vero ex radiorum refractione, dubitandum non eſt, & omnino videntur tum temporis ex Athmoſphæræ regione ſuprema vapores deprimi, quocunque modo, terræque incumbere. Hinc crasſiore circumfuſo nobis aëre accidit, quod in patella collocato nummo, qui à proxime remotis, margine obſtante, non conſpicitur: at ſimul ac aqua eam repleas, veluti aſcendere videtur, & in conſpectum venit: ut opticis notum eſt. Nam deprimi ab inſtantibus tempeſtatibus etiam barometrum docet, in quo ventis tumultuantibus illico hydrargyrum deſcendit ex tubo vitreô, non ſecus ac tempore pluvioſo, & aëris gravitatem indicat: ut & in montoſis regionibus itemque ſereno tempore humido aëris ceſſante & vaporibus à ſole disſipatis; ubi minus incumbit Athmoſphæræ pondus, aſcendit rurſum. Ex quibus colligere tuto licet, aërem hunc inferiorem nos circumſtantem, tunc eſſe æque ac pluvioſis temporibus crasſiorem. Erat in proximo, litorisque ex orientali latere protendebatur parva quædam Inſula, carens proprio nomine, Incolæ Germanica lingua den Werder nuncupant, quæ vox vernacula communi nomine Inſulam ſignificabat olim, continentis olim pars, poſtea maris fluctibus, procellisque abrepta, longitudine duo ſtadia, unum latitudine æquans, ab incolis deſerta, pecudibusque quæ ex oppido cotidie huc tranſeunt, & potus cauſa ſponte redeunt ad littus (quippe cum aqua dulci illa deſtituatur) depaſcenda relicta. Hic ingentem maritimarum avium copiam, nemine turbante, hoſpitari perhibebant. Quidam itaque noſtrum, ſclopetis inſtructi eo venatum abiere: Ego vero ſpectandi & explorandi cauſa ſequi, ſi forte plantas nonnullas maritimas reperire obtingeret: Quæ me ſpes haud fefellit: Illico enim inter gramina ſabuloſis locis brevisſima, *Glaux Marina* ſe obtulit, elegans plantula: itemque *Eruca ſiliquis ſubiguis haſtæ ſimilibus, à Joh. Bucb*: deſcripta, & olim in Gallia a me reperta, qua etiam noſtrum hic litus condecoratur. Porro conſpeximus

ſpeximus *Eryngium* marinum cœruleum verſus ipſum mare *ibidemque Cochleariam marinam* noſtræ hortenſi ſimilem, niſi quod ventorum ac tempeſtatum injuriis paulo minus grato virore nitebat, nec ita pinguis & elegans eſſet, amara etiam potius quam acris. Hunc Grœnlandicæ ſimilem non dubitaverim, qua perinde ac illic ex navigatione contractus ſcorbutus protinus ſanaretur, ſi copia ſuppeteret. Elegans tamē præceteris & novum invenimus *duplex Braſſicæ marinæ genus*: quarum erat *facie Lepidii*, nam & caule & foliis, & altitudine illud exactisſime referebat, ſed colore ad flavedinem inclinans, floſculi erant minimi, candidi, confertim poſiti incima, radix vero lignea, longa & alte in terram deſcendens, ſapor Brasſicæ tam ſimilis, ut vel guſtanti confertim pateret genus ad quod eſſet referenda. Alterum autem quod memoravimus hoc longe elegantius & pulchrius: Nam *Braſſicæ capitatæ hortenſi ſimillimum*, niſi quod ſe diffindentia folia nullatenus affectabant capitis globum. Erant vero iſta amplisſima duplo ſuperantia hortenſi, folia magis inciſa & crenata imo laciniata, & virore non ſecus ac genuinæ, cœruleſcentia; caulis craſſus, robuſtus, in ramos plurimos diviſus, florum copioſisſimorum coma exornatos, qui tetrapetalis ſatis magni, candidi, in medio verſus centrum lutea veluti corona & luteolis ſtaminibus. Hos ſequebantur ſiliquæ breves, tum temporis recens quippe pronatæ ſed quas ætas in longum protractura videbatur. Hujus partem caulis ſupremam utcunque leviter adumbratam, reſectis tamen plurimis ramis ad confuſionem evitandam figura hic addita repræſentat. Puto autem eſſe rarisſima, & in cibum facile cultura aptandam. Eſt autem parva hæc Inſula inculta quidem, nullis arboribus conſita, paſcuis tamen utcunque apta, ut noctes ac dies in illa boves morentur, nullo bubulo cuſtoditi, cum ipſo circumfluo mari tuti ſint. Ad externam ripam ubi arena, ut dixi modo, e mari congeſta altior eminet, ingens volatilium copia illarum maxime avium, quas Meeren hic dicunt, varia genera, quarum pulli in nuda arena ad lapillos ſemiplumes hærebant; ad quas ubi propius accesſimus ut capturæ periculum immineret, mirum quantis clamoribus & lamentoſis vocibus capita noſtra circumvolarent adultæ: nonnunquam ex alto ſagittæ celeritate deſcendentes & roſtro acuto vertices noſtros petentes. Vanilli præterea & ruſticolarum aquaticarum non unum genus. Gallinula ſerica, & multæ aliæ mihi prorſus ante non viſæ. Quanta earum ſit copia, inde patet, quod nobilium atque edulium intra duas tresve horas ultra quinquaginta tribus ſclopetis noſtri enecarunt, quæ nobis lautas præbuere dapes. Ova multa in arena aperte ſoli

expoſita invenimus, non alba, ſed cinerea, vel maculii nigris elegantiſsimè variegata. Nullo ergo nido utuntur, ſed arenæ mollities ipſis pro nidis eſt.

Hic non poſſum non conqueri de negligentia noſtrorum hominum, qui tot avium maritimarum genera cotidie ſpectantes, æquè ac piſcium nonnullorum parum alibi cognitorum, quorum tamen non dicam hiſtoriam ſed vel nomenclaturam nobis dare, ſæpius negligunt, relatum mihi eſt, ultra 50. avium ejusmodi genera in Inſulis iſtis ad Oceanum Germanicum deprehendi, vix alibi cognitarum, de quibus omnibus nihil nobis innoteſcit interim. Sed in promptu cauſa eſt: ea vero duplex: una Genius hujus populi, quo plerique, opibus corradendis & rei faciendæ plus, quam culturæ animi ſtudere ſolent, aut bonis literis, quas multi odio & invidia potius proſequuntur, & extinctas mallent atque ejectas ex ſuis Urbibus, quam excultas, altiusque evectas. Altera commnnis Germaniæ propemodum univerſæ, quod & Ariſtoteles deſunt Alexandris, qui excitatis ingeniis animum addant, & ſi qui inveniantur (qui pauci ſunt) tanto negotio, quantum eſt animalium hiſtoria, pares, deſint Alexandri, qui excitatis ingeniis animum addant, & ſumptus ceteraque ſuppeditent præmiumque conſtituant laborum. Neque enim eam rem ſine publicis, regiisque ſumtibus digne aggrediaris, & pœnitet eſſe induſtrios, ubi virtus non alget modo, ſed ne laudatur quidem etiam: tantum abeſt, ut præmiis ſuis gaudeat.

Fig. XVII.

[*d.* 10. *Decembr. A.* 1701. *Kiliâ Norimbergam Miſſæ.*]

OBSERVATIO LXXXV.

Dn. D. MARCI GERBEZII.

De Modo frangendi ſoleas ferreas, clavoſque & findendi Vitra, fiſſaque ſeu diffracta rurſus glutinandi.

Dum ante paucos annos Modernus Sereniſſimus Poloniæ Rex Venetiis hàc viennam tranſiret, fuit ingens de ejus corporis robore rumor factus, in ſpecie, quòd clavos ferreos, ſoleasque ferreas citra ullam

Fig. XVII. pag. 158.

Dec. III An

NATURAL HISTORY

ullam difficultatem diffringere valeat. Id quod quidem, & mihi ipſi videbatur nonnihil ſingularius: poſtquam autem ante biennium vidi idem ipſum à puſillo quodam Franco Maguntino hîc Labaci practicatum; conjecturavi eâdem arte & laudatum Sereniſſimum Poloniæ Regem uti ſolere, ipſâ autem adeo admirabili robore non pollere. Quid quid verò hoc ſit: memoratus juvenis de majoribus clavis vulgo Lothnägl dictis aſſumere ſolebat, ejus utramque extremitatem forti linteamine, vel etiam obvio quocunque ſtrophiolo, ſed tamen latiore, obvolvebat, & adeo intorquebat, ut clavus amoto ſtrophiolo planè contortus viſus fuerit. Soleas ferreas equinas autem ſubinde etiam citra obvolutionem confringebat. Vitra autem findebat, quâcunque figurâ libuit, eis fomitem vulgo Zünd-Strick/ aut Lunten qualibus milites in bello communiter ad incendendas ſuas bombardas utuntur, ignitum admovendo, jugiterque verſus vitrum inſufflando, progrediendoque qua lubuerat; & findebatur vitrum, ad votum, quâcumque figurâ lubebat. Taliaq; vitra divendebat in meros circulos diſciſſa. Continebant ſiquidem in ſe infuſos liquores, niſi autem rité tractabantur, ſe tractantes eis liquoribus perfundebant. Glutinabat verò eadem, vel aliàs diffracta vitra diſſoluendo Collam piſcis in ſpiritu vini ad ignitas aliquot prunas, eâque fragmentorum extremitates intincto cultro perliniebat, componebatq; eâ ratione, quâ ante diffractionem conjuncta fuêre. Et uniebantur tam firmiter, ac ſi diffracta nunquam fuiſſent, retentis tamen cicatricibus. Ducebat quidem eadem vitra etiam in fila, & quidem mediante ungulâ cabalinâ, qualiter tamen, penetrare non potui.

(*Labaco d. 20. Decembr. A.* 1701. *Auguſtam Vind. miſſæ.*)

SCHOLIUM.

Confer. *Ephemeridum harum Dec. 1. Ann. 1. obſ. 98.* ubi de generoſo quodam Barone Sileſio beatus noſter *D Sachſius* refert, eum tam inſignis roboris fuiſſe, ut ferreas equorum ſoleas, & ſolidos Imperiales ſola manu rumperet; id quod etiam de Nobili aliquo Curlando Nob. noſter *D. Lentilius Dec. II. Ann. 10. app. pag. 58* memorat. Quendam nonminus funambulum Venetum *Joh. Wierus lib. 1. de præſtig. dæm. cap. 18.* producit, qui tres clavos ferreos, digiti auricularis craſſitudine, manibus

nibus ſudario involutis, ſimul contorquere poterat. In quibus omnibus non tantùm inſigne tendinum robur & firmitatem, ſed non minimam etiam in tractando dexteritatem concurriſſe exiſtimo. (*Luc. Schröck.*)

OBSERVATIO LXXXVI.

Dn. D. LUCÆ SCHROECKII.

De Aphonia Singulari.

ANni jam elapſi ſunt plures quàm viginti, quando Nobiliſſima Matrona uterum prima vice gerens, una cum Socru ſua in forum exſpatiata, cum alia inter edulia venum expoſita Cyprinum elegantem, quem ob maculas aureolas noſtri Carpionem ſpecularem, einen Spiegel-Karpffen/ nominant, conſpexiſſet, magna eundem emendi cupiditate adfecta, quo minus tamen id faceret, à Socru, dedecori id ſibi fore rata, impedita, ſicque domum triſtis reverſa fuit; ubi varie & delicate in cibum paratos alios Cyprinos à Socru quidem adpoſitos habuit, ex quadam tamen animi impotentia, triſtitia & indignatione edere pertinaciter renuit. Accidit verò ut poſt aliquot menſes juſto tempore puellam ſanam & nulla labe deformatam pareret, in qua loquelam, linguæ motu quidem libero, deficere ſucceſſu temporis obſervatum fuit: id quod denegato Cyprini expetiti eſui imputatum poſtmodum ab amicis fuit; cum piſces mutos eſſe experientia teſtetur. Et ſane in proverbium, piſce magis mutum eſſe, jamdudum abiit; qua de re *Deſid. Eraſmus* in *chil.* 1. *cent.* 5. *adag.* 29. legi poteſt. Cauſa hujus rei communiter in linguam & pulmones rejiciunt, quibus piſces deſtitui nonnulli credunt; licet alii non omnes lingua carere, aut ſaltem analogum quid poſſidere, quin & branchias pulmonum vices ſupplere, atque nonnullos etiam ſonum ſtridoremque aliquem emittere moneant; qua de materia agunt *Ephemerides noſtræ dec. I. Ann. 9. obſ. 176. Nicol. Steno in anatome canis carchar. Carol. Fracaſſatus exerc. epiſt. de lingu. & cerebr. Rob. Boyle de vi aëris elaſt. exper. 41. Paul. Neucrantius cap. 4. de hareng. & citatus Eraſmus.* Quidquid ſit Phantaſiam maternam, ex fruſtrato Cyprini expetiti eſu contriſtatam & exacerbatam, aphoniæ memoratæ anſam dediſſe, tum cura ſubſecuta, tum alterum, quod jam dabo, exemplum confirmare videntur: In vicina nempe Imperiali Civitate, Kaufbayern, ante plures abhinc annos Civis cujusdam uxor gravida, pariter piſcem aliquem oculis obverſantem comedenti cupidine inflammata, præ pudore tamen celare

adpe-

adpetitum hunc maluerat, quæ & ipſa poſtea puellum peperit, quem mutum eſſe ætas ſuccreſcens docuerat: ille itaque cum novennis jam eſſet, atque patrem extra urbem piſcatus gratia euntem comitaretur, truttam circiter libralem, quam hamo captam pater, plurium capturæ operam daturus, ipſi cuſtodiendam tradiderat, magno ardore adpetens, præmorſo primum vivæ capite, totam dein dentibus dilaceratam devoraverat, patrique id cum ſtupore ſpectanti, & quid feciſſet, interroganti, rupto linguæ repagulo, reſponderat: guter Fiſch (bonus piſcis) & mox eſſen (edere) ſicque liberiorem loquelam nactus planè convaluerat. Id quod cum præfatæ Nobiliſſimæ Matronæ relatum eſſet, atque ex matre hujus pueri, tum vidua, & noſtra in Urbe, puerperis miniſtrando vitæ ſuæ adminicula quærente, rei certitudinem percepiſſet, in ipſamet filiola dum quadrienni ſimile experimentum facere, non tantum ab amicarum cæ u, ſed imprimis à dicta fœmina perſuaderi ſibi paſſa eſt; quæ ideo tres fundulos majores vivos in aqua pelvi immiſſa puellæ oculis expoſuit, quos ipſa conſpiciens, neque à præſenti mulierum corona (quæ diſſimulando obliquis tantum oculis actiones puellæ intuebatur,) ſe obſervari rata, magna cum aviditate piſciculum unum poſt alterum ex aqua venari, capitibusque eorum demorſis, reliquum etiam corpus dentibus comminuere ac deglutire ſuſtinuit; atque paulò poſt magno conatu adhibito, aliqua verba proferre incepit, ſicque ſenſim magis magisque loqui perrexit, in hunc uſque diem ſine remora loqui apta; niſi quod nonnihil tardiuſcule, vel quaſi aliqua cum pigritie ſuos ſermones proferat. Qua ratione verò phantaſia materna hîc in fœtum operata fuerit, ego quidem non capio, cum de aphonia piſcium deſideratorum nec huic, nec illi matri cogitatio ſupervenerit, quæ ſpiritum in nervos recurrentes, quos voci efformandæ potiſſimum inſervire conſtat, influxum ſufflaminare in fœtũ potuiſſet. Sicuti autem nervis modo dictis aliquam labem fuiſſe impreſſam, ex eventu ſatis eluceſcit, ita vivi piſcis adſpectus in ſpiritibus, ideam maternam olim conceptam & quaſi ſopitam adhuc conſervantibus, eam reſuſcitare, eosdemque in motum vehementiorem concitare, atque ut violentiori impetu repagula nervorum penetrare valerent, impellere potuit, ut ita libere deinceps influere, atque ſuum in vocibus formandis obire officium inceperint. Cæterum quod multi Viri clariſſimi de mirandis gravidarum imaginationis effectibus candide fatentur, multa admodum in ea re obſcura nec ſatis explorata haberi, id de præſenti Caſũ, utpote plures, quam alia ſimilia exempla, obſcuritates continente pronunciare eo minus dedecori eſſe debet.

OBSERVATIO LXXXVII.

Dn. D. JOHANNIS CASPARI GRIMMII.

De Cranii depreſſione per Cataplaſma ex Herbis aromaticis curata.

ANno 1700. Menſe Octobris Adoleſcens quidam 15. annorum à Domino ſuo graviter ita percutiebatur Calceô, ut inde Depreſſio Cranii in Bregmate ſiniſtro, in peripheria inſtar Imperialis, cum ſymptomatibus gravioribus, v. g. delirio, vomitu, febre, &c. ſubſequeretur. Quare ſtatim in principio ſequens ordinavi Cataplaſma, ex H. Roſmar. Origan. Baſilic. Abſinth. Salv. Serpill. & Cent. min. paratum, quod in Vino coctum calidè continua ſerie applicandum curavi, quô factô intra triduum felici cum ſucceſſu prorſus evanuit dicta depreſſio. Id quod ex ea ratione factum fuiſſe reor, quòd per applicationem Cataplaſmatis calidioris vis aëris elaſtica interna facta fuerit major, adeò ut deinceps potens fuerit reprimere depreſſam Cranii particulam.

OBSERVATIO LXXXVIII.

Dn. D. JOHANNIS CASPARI GRIMMII.

De Infantè Tuſſi convulſiva ex dentitione difficili per IX. Hebdomadas laborante.

ANnô 1700. Menſe Novembris infans unius anni tanta atrocitate tuſſi corripiebatur, ut ſæpiùs per horæ ſemi-quadrantem reſpiratio ceſſaverit, & licèt huic tuſſi enormiori Remedia generoſiſſima exhiberentur, tamen omnis labor erat inanis. Hinc elapſô IX. ſeptimanarum ſpatiô, conſpiciebantur VIII. dentes, qui intra dictum tempus erupêre, quô factô Tuſſis evanuit prorſus. Hujus mali atrocioris cauſa quærenda eſt in motu dentium Nervulos in alveolis maxillarum vellicantium.

(Lipſiâ Auguſtam Vindelicorum d. 14. Januarii A. 1702. miſſæ.)

OBSER-

OBSERVATIO LXXXIX.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Calculo Cordis in Hydropico.

VIr juvenis XXV. annorum ſub Muſarum vexillo ſtrenuus miles, à pueritia Phthiſicorum faciem ac corporis habitum præ ſe ferens, creſcentibus annis creverat & malum, tanquam perpetuus comes, cui adhuc Aſthma ſeſe aſſociabat, ab adhibitis tamen appropriatis remediis inducias agebat, quibus quoque hoſtis irruentis vis refracta ac imminuta erat, ut aliquandiu ab omni morborum genere liber eſſe videretur, literis aſſiduè incumbebat, omniaque negotia absque ullo impedimento perficiebat; diætam tamen, quæ alias ipſi curæ cordique eſſe debebat, ac ſtrictè obſervanda fuiſſet, neglexit, nonnunquam Baccho nimiùm litavit, unde Aſthma recurrit cum cachexia totius corporis, laſſitudine omnium membrorum, quæ omnia ſanguinis ſputum excipiebat, mox & cordis palpitatio. Ægro Medici opem impenſè imploranti, Medicamenta propinata ſunt. Malum ſublationem ſui & reconvaleſcentiam nonnunquam mentiebatur, ſæpius enim levamen percepit, reſpiratio facilius proceſſit, cordis palpitatio aliqualiter ceſſavit, Hæmoptyſis imminuta fuit. Sed ecce! ſcintilla ſub cineribus latitans mox in flammam erupit. Malum enim non ſolùm in pectore reſidebat, ſed totum corpus in conſenſum trahebat, facies pallida, tumefacta & deformis planè reddita eſt, Abdomen magnus aquarum confluxus occupabat, ſcrotum appenſum non minùs eadem labe infectum prominebat, maculis rubris ac puſtulis conſitum, quæ ab Epithematibus, aliisque adhibitis medicamentis aliquando planè evanuerunt; Pedes in immenſam molem creſcebant; Urina quoad colorem variabat, mox lixivioſa, mox intenſè rubra apparebat, illiusque excretio interdum copioſa, interdum verò planè ſuppreſſa erat, adeoque aquæ abdominis de die in diem majus incrementum ſumebant, ut ſeſe vix ampliùs movere potuerit Æger; Aqua è pedum poris in magna quantitate effluens, ſtragulas ſubſtratas permeavit, cordis palpitatio, anhelitus difficillimus continuârunt, omnemque pharmacorum propinatorum optatum effectum eluſerunt, ſitis nullis hauſtis potionibus extingui potuit, vigiliæ erant continuæ, usque dum animam acturus ſomno perpetuo ſeſe dediſſet.

Pectus Cadaveris defuncti, quanquam ægrè annuentibus Parentibus, ad morbi ac mortis verum fontem adeundum, & perſcrutandum præſente Excellentiſſimo Dn. D. Hottingero P. P. aperuimus, ulterius verò proper nimiam aquarum collectionem, ipſiusque effuſionem, & ſubſequentem incommoditatem pergere non licuit; contenti ergò in pectoris inſpectione, quòd ſequentia ſatis notatu digna recondita prodiderat.

Sterno aperto & remoto pulmones & cor liquori copioſo cruore tincto innatantia conſpiciebantur, absque tamen inſigni fœtore.

Subſtantia Pulmonis ſiniſtri lateris, planè putrida, facilè in viſcoſitatem ac mucoſitatem ſolubilis animadvertebatur. Alterum latus, dextrum ſcilicet, ſpermatis ranarum inſtar punctis nigricantibus dinſtictum, materiâque purulentâ repletum erat.

Pericardîum totum pulmonum parenchyma magnitudine æquabat, pulmones vicinos in utrumque latus, quam maximè premebat, & potius corium denſum, ſcalpello non facilè cedens dixeris, quam ſubtilem aliquam ac tenuem membranulam in ſanis aliâs reperiundam. Quin & ſterno firmiſſimè adnexum, & ſic ablato omnis mediaſtini veſtigio cum diaphragmate continuum, difficileque ab eo ſeparabile erat. Ex hoc diſsecto Menſura una hujus liquoris in cavo thoracis obſervati occurrebat.

Ipſum cor admirandæ magnitudinis, imò ferè cor bovis etiam ſuperans, in conſpectum veniebat, flaccidum planè, omni pinguedine orbatum, nec dexter ventriculus à ſiniſtro tactu diſtingui potuit, hinc inde foveolæ quaſi exeſæ ac laceratæ conſpicuæ erant. Auriculæ cum præfata prægrandi mole cordis ſatis benè correſpondebant. Dextrum ventriculum vix ſcalpello aperire potui, hæſitans, quodnam obſtaculum id impediret, inſiſtenti autem ulterius, ecce! loco valvularum tricuspidalium, magna congeries lapillorum candidorum folliculis incluſorum, inſignis duritiei aderat, qui exempti pondus ℥j. excedebant. Porrò idem hîc dexter cordis ventrîculus polypum ingentem, ac longè ſeſe extendentem întra ſuî cavitatem condebat. Ejusdem generis lapilli in ſiniſtro cordis ventriculo in arteriæ pulmonalis principio, ſeu valvulis ſemilunaribus, non tamen in tanta quantitate hoſpitabantur.

Diaphragma ob maximam aquarum in abdomine colluviem, illud ſurſum premendo, medium ferè thoracis occupabat, certiſſimum indicium permoleſti Aſthmatis à levi motu, maximè per acclivia facti in immenſum aucti.

OBSER-

OBSERVATIO XC.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Urinæ Suppreſione à Calculo poſt ſextùm diem, ſoluta

VIr Nobilis Septuaginta ſeptem annos natus, à multis, jam annis calculorum torturam periodicè expertus eſt, ita tamen,ut per aliquot nonnunquam menſes liber ac immunis ab iis,vixerit: Cruciatus eum invadentes aliâs, intra unum alterumve diem, excretione lapilli minoris grani unius vel duorum terminabantur, âque doloribus liberabatúr. Sed ætate creſcente, ſenioque ingraveſcente, vires quotidie magis magisque imminuuntur,debilitates augentur, hinc morbos & ſymptomata non ampliùs tantâ celeritate ſuperari ac debellari poſſe, nemo mirabitur. Noſter hic per plures annos doloribus calculi, uti dictum, exercitatiſſimus Æger, die 23. Junii 1701. lancinationes in Hypogaſtrica regione percepit, Urina ferè planè ſuppreſſa erat, exſtillantibus tantùm nonnullis guttulis; Adhibita fuêre primò moderatè diuretica ac lithontriptica dicta, ſed eâdem nocte tranſitus urinæ planè erat denegatus, ac urina per ſex dierum decurſum ſuppreſſa manebat, ut ne guttam quidem illîus reddere potuerit, niſi quarto, ſeu 27. die Junii, duas vel tres guttulas materiæ ſanguineæ ac purulentæ,dolores ferè nullos per totum hoc ſpatium ſenſit, nec ſomno planè carebat,alvus conſtipata erat. Fluctuationes quoque inſtar aquarum in abdomine effuſarum animadvertit, vomitus aſſumtorum, etiam juſculorum aderat. Omnis generis remedia, etiam fortiora Urinam provocantia, calculos imminuentia aſſumpſit, ſed omnia incaſſum erant. Ab injectis Clyſteribus materiam viſcidam, mucoſam excernebat. Unguenta exterius lumbis, Hypogaſtrio, Inguini, &c. inuncta,ne hilum quidem proficiebant; ſemicupia, Sacculi lacti incocti eodem ſucceſſu applicabantur, tandem nauſeam ac faſtidium contra omnia remedia contrahebat die 29. qui erat ſextus à ſuppreſſione, inſiſtenti, ac aliis medicamentis porrò non macerandum eſſe promittenti, tandem petitioni noſtræ cedit, decoctum ſequens optato ſucceſſu præſcripſi.

 ℞. Rad.

℞. Rad V. Aperient. ℥ß. Alth. ℨiij. Liquirit. ℨij. Sem. Malv. Alth. Alkekeng an ℨij Violar ℨj, cicer rubr ℥ß Sebeſt. Fic an. N. 7. Hord. integr Mß. Lumbric terreſt ℨij. M. inciſa & contuſa coquantur in Aq. Fontan. Mjß. de quo ſingulis bihoriis hauſtum ℥ij. ſumpſit. cùm eodem manè vix bis aſſumpſiſſet, poſt meridiem ℥ß. urinæ mucoſæ ſolvit. Lætum hunc nuntium Ægro indicanti, frequentem Apozematis prædicti continuationem ipſi injungo, qui horâ quartâ veſpertinâ ſummo horrore febrili per unius horæ ſpatium correptus, in tibia dextra Eryſipelas concomitantibus doloribus vidit. Noctu non ſine ſummo levamine multum urinæ egeſſit, Die 30. Manè horâ octavâ, effluentem unius Menſuræ urinam calculus echinatus angulosſus, fractus quaſi gr. iij. pondere, cum cruore ſequitur, doloribus tamen non planè evaneſcentibus, lancinationibus ſæpius recurrentibus; Uſui Decocti ſupra nominati inſiſtens, veſperi majorē lapillum, granor. v. Scilicet, cum magna urinæ quantitate excernit, noctemque exoptatam ac quietam transegiſſet, niſi ſemper ob urinæ ſtimulationem ac profluvium excitatus fuiſſet. Sequentibus diebus 1. & 2. Julii benè iterum ſeſe habuit, niſi quod ob repentinam aquarum evacuationem nonnullæ artuum ac corporis imbecillitates permanſerint; Eodem die veſperi calculus gr. x. vel xij per Virgam, aſſociante ſe Urinâ non ſine tormentis exiverat, ab eoque momento omni dolore ac incommoditate liber degit, & vires pro ratione ætatis decrepitæ roborantibus ac confortanribus reſtitutæ ſunt, Ereſipelas evanuit, ſicque priſtinâ ſanitate gaudebat.

OBSERVATIO XCI.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

A Mercurio intempeſtivé aſſumptô poſt biennium exorta febris maligna Ptyaliſmo ſoluta.

MUlier Nobilis annum XXXIX. agens, quinque Liberorum mater, corpore magno ac obeſo prædita, Saccharatis ac alimentis minùs congruis aſſuefacta â quorum uſu, imò veriùs abuſu, maſſam ſanguineam ſalſam acrem, ſcorbuticam reddidit, prædictæ conſtitutionis teſtes erant gingivæ tumentes ac cruentæ, manus pſorâ ſiccâ, ſeu potius Herpete miliari infectæ &c. Ad hanc manus deformitatem tollendam ac ſanandam,

dam, Medici conſulti interna ſanguinem purificantia, ſalſam iſtam ac ſcorbuticam colluviem educentia &c. ſuaſerunt, quæ etiam noſtra Ægra non immorigera lubens aſſumpſit, abſque tamen accurata diætæ ordinariæ ſibi præſcriptæ obſervatione, imò ſanitatem, quàm Saccharata negligere maluit. Cùm ſuprà dicta non ex voto ſuccederent, malumque non planè extra peripheriam cutis manuum relegaretur, illa medicamentorum imbecillitatem, ac non ſufficientem ἐνέργειαν accuſans, omnibus Accedentibus, & mox hoc, mox illud, quàm abſurda hæc fuerint, commendantibus, aures patulas præbuit, omnium ſibi oblatorum ſine diſcrimine periculum fecit, ut plurimum interna ſprevit, contenta externis Unguentis, aliisq; oleoſis ſtrenuè manus læſas inunxiſſe. Sed nec hiſce proficientibus, Vetulæ cuidam, jactanti arcanum quoddam huic malo accommodatisſimum non obſtrepebat, imò ambabus ulnis conſilium amplexa, pillulas propinatas ſemel iterumque deglutivit, ipſarum effectum, ſummo cum deſiderio exſpectans, tertio vel quarto die, loqui, commedere, ob linguam nimiùm tumefactam, ac os deformatum, neſciens Puſilanimis Vetulam accerſit, quæ optimum ſucceſſum ſpondet, ac animum ipſi de novo injicit. Patientisſimam ſequenti die ptyaliſmus ac nimius ſputi fluxus prehendit, cùm verò abinde ſummè debilis facta eſſet, petit Medicum, cui caſum fideliter enarrat, Medicus ſtatim videt Mercurialia nimis intempeſtivè ac ſiniſtrè fuiſse adhibita; Ægræ perterritæ calorem maximè atque quietem commendavit, & putatitium illud Mercuriale Arcanum ſanitatis cupidisſimæ ac adſtantibus patefecit. Ægra uti monebatur quieti atque calori ſeſe dat, ſaliva per octiduum copioſisſimè exſtillat; Poſtquam hoc temporis octiduanum ſpatium effluxit excretio hæc, ſubſtitit, remanente totius Corporis imbecillitate, manibusque eâdem fœdâ labe infectis, unde cautiùs in poſterum mercari didicit. Vires ac quodammodo priſtinam ſanitatem à Medico ab adhibitis roborantibus iterum impetravit; Pruriginoſa illa manuum proles ſæpius oculos fugit, & recesſiſſe videbatur, præſertim æſtivo tempore; ſed autumno accedente iterum præſto facta eſt. Balnea dulcia, Thermæ Badenſes inducias etiam fecerunt, non duu autem hoſte quietato. Tandem exacto à recenſita ſalivationis tortura biennio, die 2. Septembris 1700. prægreſſo ſummo horrore febrili, corripitur Febri Catatrhali, degenerante in malignam, æſtus aderat intenſisſimus, cum ſumma cephalalgia, ſiti ardentiſſima, præcordiorum anguſtia, Urina intenſè rubeſcens clara erat, noctes inquietas egit, V. S. in brachio adminiſtrata nonnullam opem tulit. Septimo ab invaſione die delirium, ſed per intervalla remittens, acceſſe-

rat,

rat, remediis tamen ad artis regulas accommodatis non neglectis, nocte ſubſequenti auctum & ſine intermiſſione continuum, ad nonum uſque diem ſeſe extendebat, quo Furibunda quaſi & omnis generis remedia & juſcula, non niſi vi infuſa, reſpuerat; Epithemata ex fermento, Aceto Rutac. &c. Calcibus pedum impoſita, intra paucum temporis decurſum arida reddita ſunt. Fauces blenna viſcida, mucoſa, ac ferè nullis inſtrumentis ac gargariſmatibus cedens obſidebat, abſq; tamen ulla inflammatione; Decimo die, quanquam maxime debilis, paulò iterum ad ſe rediens, ſummam ariditatem oris, ac ſitim accuſabat, gargariſma aliquandiu in ore detentum, ſputi effluvium non ſine magno levamine ſequitur, & fonticuli ſalivales poſtmodum copioſas ſeroſitates amandabant, illud quod criſeos indicium eſſe ſtatim autumavi, nec impediendum ſtatui, quod & eventus comprobavit. Somnus eam obruens Salivæ exſtillationem retardavit, ſtatimq; delirium eam corripuerat, expergefacta, non citò iterum mentis compos facta eſt, ſed oris collutione, ac hanc concomitante ſalivâ, Ægra oblita eſt præteritorum, delirium ab eâ ablatum eſt; Id tamen per aliquot vices recurrebat, uſq; dum per biduum copioſiſſimam ſalivam, ac ſi de novo Mercurium aſſumpſiſſet, (haud procul erravero, omnem ſi culpam Mercurio ante biennium aſſumpto, tamque diu in corpore latitanti attribuero) excreviſſet, materiâque malignâ ita eliminatâ, reconvaleſcentiam, medicamentis ſcopo huic ſatis-facientibus adjuvantibus, ac omni ope pretioſiſſimam ſanitatem poſtliminio iterum acquiſivit.

[*Tiguro Auguſtam Vind. d. 28. Januar. An. 1702. miſſæ.*]

OBSERVATIO XCII.
Dn. D. JOHANNIS BENEDICTI GRUNDELII.
De Napello, Bella donna Cluſii & Ranunculo hortenſi.

QUantum damnum mortalibus napellus afferat, omnibus in re Medica aliqualiter peritis abundè conſtat; de antidotis tamen & alexipharmacis ſpecificis variè à variis diſcurritur, quibus & meas obſervatiunculas addere volui.

In

In montibus giganteis Sileſiæ (in quibus olim famoſum illud ſpectrum Rübenzahl / cum accolis & incolis lepidas produxit comœdias) copioſè progerminat napellus; Contigit ibidem meo tempore, quòd quædam virgo cum parentibus ſuis per dictos montes iter faceret, quæ viſo napello, ob colorem valdè pulchrum, aliquot flores decerpſit, & aliquamdiu in manibus tenuit, unde paulatim anxietates, debilitates, & dum vicinum diverſorium ingredi coguntur, animi deliquia ſecuta ſunt.

Parentes cauſam horum ſymptomatum ignorantes, Cauponi proponunt filiæ anteà ſaniſſimæ ſubitaneum affectum, & remedium poſtulant; Caupo ſimiles caſus ſæpius expertus, viſo napello, illi tanquam pandoræ omnium malorum cauſam unicè adſcribens, promittit alexipharmacum infallibile, & affert lac à capra recenter emulctum, quo hauſto, patiens paulatim reſtituitur, ità ut poſt aliquot horas ſaniſſima inceptum iter continuarè potuerit. Addit caupo tales caſus ſæpius ſe obſervaſſe, & ſemper lac feliciter adhibuiſſe, non tamen omne lac caprinum talem effectum dare, ſed ſolummodo illud à capris mulctum, quæ in mento quosdam proceſſus pendulos habent, vulgo: die Ziegen mit Glöckel. Putarem ego, hoc magis adſcribendum eſſe herbis & radicibus alexipharmacis copioſè ibidem progerminantibus, & à capra comeſtis: Præterea lac quodcunque per ſe ad toxici corroſionem obtundendam valdè conducere, experientia docet. Hæc Obſervatio mihi ab oculato teſte Schneidenbergenſi relata eſt.

Notatu etiam dignum eſt, napellum è ſua terra in alienam, utpote novercâm plantatum, multum virium ſuarum amittere. Sic memini, Clariſſimum D. Doctorem Greiſſelium in Montibus Neo-ſtadienſibus, Auſtriam & Styriam ſeparantibus, venenoſam iſtam herbam decerpſiſſe, & vix per 5. minuta in manibus tenuiſſe unde protinus anxietates ſe inſinuârunt. Econtrà idem napellus ex iisdem montibus ad hortum botanicum Viennenſem, à D. Doctore Pileot fundatum, & ante obſidionem Turcicam ſatis cultum plantatus, indolem ſuam multùm mutavit, ità ut in manibus per 2. horas retentus, & calefactus nullum, damnum attulerit, prouti mecum alii botanici obſervarunt.

De bella donna Cluſii Pannonica, quadam ſpecie ſolani, in multis Styriæ locis creſcente, retulit mihi, Reverendus Frater Æmilianus Capucinus in Botanicis ſatis verſatus, quòd fauces adeò conſtringat,

ut deglutitio, & loquela omnimodè impediantur, aceto autem acri aliquamdiu in ore retento, denuò reſtituantur, dixitque ſe præſente decoctum hujus ſolani cuidam vexationis gratiâ eſſe datum & ſimiles effectus produxiſſe, eòsque adhibito aceto ceſſâſſe.

Ranunculus hortenſis flore pleno miniato, omnis odoris expers, in noſtris hortis non adeò rarus, magisque ad viſum, quàm olfactum exhilarandum, eſt etiam toxico copioſo prædicus.

Novi minoritam Pettovii, à me pro dolore capitis remedium petentem: Cùm autem in ſua cella ranunculos terræ impoſitos multos viderem, & eorum exhalationes cauſam hujus affectûs pronunciarem, ſuaſi ut amoverentur; quo facto omnis capitis dolor ſine ullo adhibito remedio diſparuit.

Chariſſima Domina mea affinis, Anna Conſtantia Perilluſtris Domini Franciſci Mülleri Vicecapitanei Generalatûs Varaſdinenſis lectiſſima conjux, pariter hoc toxicum experta fuit. Habebat nimirum olfactoriolum ex variis floribus, & etiam præfato ranunculo compoſitum, hoc veſtibus circa pectus acu affixit: dum aliquamdiu apud prandium poſteá ſederet, exortæ ſunt ipſi debilitates, anxietates, & capitis dolores, unde recordata illorum quæ de venenoſo hoc floſculo retuleram, abjecit olfactoriolum & paulatim ab omnibus ſymptomatibus liberata, cum appetitu ſumſit prandium. Illuſtriſſimus Dominus, Dominus Baro Figger, Colonellus Cæſareus, invitatus hoſpes, nolebat fidem dare, ſub tam pulchro flore tantum venenum exiſtere poſſe, reaſſumpſit itaq; olfactoriolum, manibus tenuit, & naribus admovit, ſenſitq; poſt paucum tempus eadem ſymptomata, unde & mihi & Dominæ meæ affini firmiter credens, Toxium hoc in terram projecit, & paulò poſt ab omni morboſo inſultu liberatus eſt.

Idem hoc, aſt infeliciori exitu expertus eſt Marpurgi Perilluſtris Dominus, amicus meus ſingularis; Iſte elapſo anno in feſto Corporis Chriſti habuit ſub proceſſione ſolemni olfactoriolum exſimilibus ranunculis & paucis aliis floribus compoſitum, quod naribus aliquoties applicuit, & mox dolorem capitis, non tamen intenſum ſenſit; Poſt prandium autem dum hortum Capucinorum ingreditur, & olfactoriolum ſæpius manibus contrectando naribusque admovendo occupatur, derepente concidit dirâ epilepſiâ correptus, quam antea ſuâ vitâ nunquam paſſus fuerat.

Adhibita quidem fuerunt varia à me, & ab aliis Medicis celeberrimis, verùm fruſtrà: poſt duas ſeptimanas paroxyſmus rediit violentior, & cùm cachexia, podagra nodoſa, atrophia, & cephalæa etiam adeſſet, tandem in Auguſto, dum ego ad aliquem Comitem fueram evocatus, piè in Domino obiit.

(*Marpurgo Styriæ d. 8. Febr. An. 1702. Auguſtam Vind. miſſæ.*)

OBSERVATIO XCIII.

Dn. D. JOHANNIS GEORGII HOYERI.

De Rore melleo vitioſo.

PLurima mille commoda, queis ros naturalis corpora ſublunaria perfundere manifeſtum eſt, Hiſtoria tam ſacra quam profana præconiis egregiis extollit. Ipſe patriarcha patriarchæ filio benedicens, DEUS, inquit, de rore cœli tibi largiatur, *Geneſ. c. 27. verſ. 28.* Ecquis vero varios uſus & commoda queis profani naturalium Scriptores rorem celebrant, nunc memoret? Sunt quippe qui ex rore præprimis Majali panaceas & ipſum lapidem Philoſophicum venantur. Sunt alii qui vim alvi ſolutivam ineſſe vel exinde probant, quoniam comedentia frondes & fructus rore madentes animalia ventrem ſibi fluere ſtatim experiuntur. Quare & brutis apprime gratus juxta illud Mantuani Poëtæ, ecclog. 8.

Frigida vix cœlo noctis diſceſſerat ũmbra,
Cum Ros in tenera pecori gratiſſimus herba eſt.

Alii dulciſſimum mel & mannam roris eſſe progeniem non obſcure monſtrant. Quin imò frumenta quævis, arbores & plantas deficientibus pluviis incrementa ſua rori debere experientia nos docet, ut plura jam non laudem. Sicut ergo commoda ros naturalis affert immenſa: ita præternaturalis & vitioſus multivarias noxas & incommoda tam animalis quam vegetabilis regni ſpeciebus affricare ſolet. Hujusmodi vitioſi roris (qualis nomine Rubiginis à phyſicis notatur) exemplum Excellentiſſimus Ramazzinus in diſſertatione ſua Dec. III. ann. IV. inſerta paragraph. 4. & 5. refert, ut alias differentias, queis à vitioſis roris qualitatibus velut epithetis variis ſignificare & diſtinguere ſolent ruricolæ noſtrates; hic & nunc ſilentii peplo involvam. Melleus quippe ros, à materia ſubdulci & glutinoſa arborum

ac fruticum frondibus imò frumentis ipſis adhærente, ſic dictus eſt, quem rudi penicillo delineabo: Hujus generis rorem annis præteritis obſervare licuit in his terris. Videlicet die quarto menſis Julii anni 1699. humor quidam ſaporis ſubdulcis & glutinoſæ naturæ in frumentis arborumque & fruticum frondibus viſebatur. Mellea hæc humiditas ſive Ros, grati quidem dulcisque ſaporis erat, ſed acrimoniam volatilem occultam quaſi ſubvelantis. Curioſi quippe qui primoribus labris deguſtaverant hunc rorem, ſingularem nauſeam & vomendi conatum ab eo ſentiebant. Nonnullis ulcuſcula labiorum ſuſcitaverat. Pauci qui diutius eô temporis momento in campis commorati fuerant, Febribus ardentibus corripiebantur. Imò qui nudis pedibus inceſſerant, ut ruricolæ ſolent, puſtulis & ulcuſculis pedum nigricantibus inde vexabantur. Ipſa vero frumenta quædam præprimis ſiliginis grana, quibus roralis ejusmodi lympha largius inhæſerat, mirum in modum notabantur corrupta, nigricantia ac monſtroſa. Qualia vulgus Mutterkorn appellat. Quamvis autem fertilioribus annis hujusmodi grana ſubinde notentur, adeò tamen anno dictô frequentia plurimis in agris, præſertim in vallibus & profundioribus locis ſitis per univerſam pene Thuringiam, imprimis in agro & territorio Erffurtenſi viſebantur, ut poſt hominum memoriam frequentiora nuſquam viſa ſint. Ab horum uſu locô cibi ordinarii, annô ſubſequente 1700. vix evitabili variis morbis epidemicis juniores æque quam robuſtæ ætatis homines affligebantur. De quibus in diſſertatione epiſtolari ad Magnif. Dominum Præſidem Acad. Cur. perſcripta & appendici hujus anni inſerta pluribus dictum. Similis conſiſtentiæ & ſaporis rorem, anno proximè finito 1701. notavimus, qui tamen cum vernali tempore contingeret, non æquè frumentis quam pomis & oleribus ſummè noxius erat, utpote qui verminoſa putredine ſeu ſeminio potius ſcatebat, quod maxima dictorum fructuum parti affricabat. Hinc aliquandiu poſt erucæ è vermibus illis natæ oleracea plurima depaſcebant: poma vero à rore verminoſo læſa vel decidebant immatura, vel matureſcebant verminoſa, vel ſapore amaricante & ingrato maxime nauſeoſa fiebant.

SCHOLIUM.

Rubiginem eſſe vaporem aëreum, craſſum & pinguem, frigore nocturno circa folia, flores, ramoſve arborum concretum, ſive etiam cum pluvia tenui, dum ſol ſplendet, depluente illuc delatum,

latum, uti plurimorum fert opinio, ita errare eos, qui eandem ex aëre delabi, edeoque cum rore convenire adſerunt, oculatiſſimus *Antonius Leevenbockius in Continuat. arcan. naturæ deteƈtor. epiſt.* 104. adſtruit, nihil aliud quàm incredibilem minimorum animalculorum, eorundemque ovulorum copiam eſſe, oſtendere laborat. Et ſanè vermiculorum pullulaginem alii etiam in ea ante ipſum deprehenderunt, atque inter noſtros Curioſos, præter Nob. *Dn. Autorem*, beatum *D. Joh. Mich. Febrium Tr. de Abſinth. pag.* 65. & Excell. *D. Chriſt. Frider. Garmannum in Oolog. curioſa*, Inprimis celeberr. *D. Joh. Conr. Brunnerus in Obſ.* 227. *Ephem. harum Dec. III. Ann.* 2. erudite de hac materia diſſerit. Quamvis autem eâ quandoque minimorum inſeƈtorum & muſcularum copia in plantas irruere queat, quæ punƈturis & morſicationibus ſuis easdem nativo ſucco orbare, acri ſaliva conſpurcare, eôque ipſo quaſi uſtulare valent, quò minus tamen exhalantes quandoque ex terræ gremio acres & nocivæ particulæ, frigore noƈturno iterum ſe condenſare, verſus terram relabi, herbisque incumbere queant, nihil obſtare credo, quod vel obſervatus quandoque nebularum craſſarum foetor ſatis arguit. Licet ex ipſis etiam vegetabilium poris turgens in ipſis ſuccus exſudare & rubiginem talem ſiſtere poſſit; quale quid in fraxino fieri, cujus ſuccus liquamen aliquod officinis pharmaceuticis, quod Manna vocatur, ſuppeditat, curioſus noſter *D. Paul. Bocconus* in *Muſ. phyſ. obſ.* 14. Doƈte oſtendit: hujusque vegetabilis ſucci gratia variorum inſeƈtorum agmina allicere valet, quale quid Ticini An. 1628. contigiſſe *Johan. Chriſt. Magnenus exerc. de Manna cap.* 1. *§.* 3. refert, ubi mannam cum fraxini, quæ ante ſanƈtæ Crucis ædes umbram agebant, ſudarent, cantharides illuc tanta confluxerunt copia, ut aërem corrumperent, odoremque euntibus ad templum ſpargerent abominandum: Culicum etiam circa Calabrenſes fraxinos copiam intuitus *Chriſtophorus à Vega*, in eam venit ſententiam, ut à muſcis illis mannam generari, eſſeque vel earum excrementum vel vomitum, *lib. 2. de arte cur. ſeƈt. 3. cap.* 11. crederet, refutatus tamen propterea à prædiƈto *Magneno cap.* 7. Unde non tantum à rore particulis impuris acribus gravido, ſed ab inſeƈtis etiam ſale volatili cauſtico turgidis cereales fruƈtus imbui, ſicque, dum humano generi in cibum veniunt, nocere poſſunt. Pluviam, quæ dum Sol ſplendet, delabitur, non ſemper, aut rarò rubiginem producere exiſtimo, quod etiam experientia teſtatur; vegetabilium tamen familiæ eandem quandoque fieri nocivam fieri non

 dubi-

dubito, ſi à radiis ſolaribus tenera eorum aliquorum corpuſcula flacceſcere priùs contigerit, unde nimirum guttulæ aqueæ, ubi ſuper ea depluerunt, ab eorundem radiorum calore excalefactæ fibras tenuiores quaſi excoquere & deſtruere, ſuccique contenti motum ſufflaminare valent.

(*L. Schröck.*)

OBSERVATIO XCIV.

Dn. D. JOHANNIS GEORGII HOYERI.

De

Nebula ſingulari febris malignæ lethalis cauſa.

RArius equidem añuum ſpacium ſine nebulis inſalubribus & nonnunquam morborum epidemicorum cauſis præterlabitur. Id quod ſicut pluribus annis præteritis, ita nuper admodum anno ſcilicet 1700. exactius obſervavi, quando nebula triduana febrem catarrhalem cum contumaciſſima Tuſſi & ſymptomatibus aliis cauſabatur. De quibus prolixius in deſert. epiſtol. jam memorata dictum. Anno proximè finito, tempore autumnali, nebulam notavi, in qua vel ambulantes vel fructus eô temporis momento matureſcentes à nebula illa conſpurcatos neque ſatis repurgatos, ſcilicet pruna Damaſcena, pyra hyberna, Uvas &c. comedentes, febre quadam ardente contumaci quidem non tamen facile lethali corripiebantur, de qua fortaſſe prolixius alibi dicam. Quemadmodum & reliquos morbos à nebulis ortos non æque lethiferos fuiſſe vidi. Enim verò febris maligna contagioſa & lethalis à nebula in finitimo nobis territorio Eisfeldenſi, quod Celſiſſimi Principis Electoris Moguntini Jurisdictionis eſt, forte obortâ, Eſchwegæ Haſſiæ oppido tria milliaria abhinc diſtante, notata: Nimirum viri ſeptem cœterum ſani atque robuſti partim cerdones partim ſutores, à nundinis Düngelſtadienſibus (eſt enim Düngelſtadium territorii Eisfeldenſis vicus) domum reverſi prope pagum Mertenfeld obviam habebant nebulam adeò tetrum odorem ſpirantem, ut per eandem ambulando, dictum factum dyſareſteſi quadam correpti, male habere cœperint. At illi nihiloſecius in itinere pergentes in patriam Eſchwegam puta, quo tendebant, moleſte perveniebant, jam jam ſenſu quodam gravativo ventriculi, cephalalgia, aliisque

aliisque ſymptomatibus vexati, viribus nimium proſtratis cubitum ire cogebantur; febre maligna (idjomate noſtro vocant die Haupt-Kranckheit) ſatis ſuperque ſe manifeſtante, quâ tandem omnes ac ſinguli intra quatuordecim dierum intervallum miſere periebant, variis medicamentis à præſentibus Medicis in uſum fruſtra vocatis. Neque contagii experserat malum, dum plures etiam domeſtici eodem moriebantur. Certe cum haud facile ſit naturam & cauſas nebularum forte obortarum rimari, utpote quæ vel pro mineralium, ſulphurearum, arſenicalium, & aliarum, vel aquarum paludoſarum & putridarum in terræ cryptis & antris contentarum vel rerum neſcio quarum quibus tellus hæc illa referta, diverſitate maxime variare poſſunt; ita curatio morborum ab iisdem natorum ſæpe difficilis.

(*Molhuſio d. 9. Febr. A. 1702. Auguſtam Vind. miſſæ.*)

OBSERVATIO XCV.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De Ingenti & tragico effectu ab exili cauſa.

GEneroſus ac ob ſtrenuè geſtorum in nuperis bellis tam in Hungariâ quam Belgio famam Inclytus Heros, cujus nomini res ipſa parcere jubet, corporis conſtitutione alias, ſatis firmâ ac validâ præditus, niſi quod incommoda, quibus vitæ genus bellicum indies expoſuerant, nonnihil fractâ, & debilitatâ arthritidi vagæ ſcorbutica ſubinde obnoxius redditus fuerit, poſtquam ab inſultu prædicti mali pauló ante octiduum fortê reconvaluerat ac Aulam Regiam Conſiliorum bellicorum ergo quæ occaſione novorum motuum Gallicorum nimirum circa Moſam ac Rhenum ac Suecicorum in Curonia & Livonia tunc temporis maxime fervebant, rurſus frequentare cæperint, in dolorem lateris dextri coſtis ſpuriis circa Ilia latentem 2 menſis Decembris Anni præcedentis 1701. incidit, quem moderatum initio, ideo per biduum poſt habitum, ſed tandem cum nauſeâ, vomituritione ac febriculâ ingraveſcentem; unde quartâ demum die à meridiè, cum medicus Generoſæ illius familiæ Ordinarius, ſtatum mali prædictum exploro & animadverto, calculum doloris hujus ac reliquorum ſymptomatum cauſam judico ac indico, ac medicamenta

camenta quædam antinephritica ut & alia tam quæ ad nauſeam ſopiendam, quàm ad vomitum compeſcendum facere poſſent, malo averruncando aliàs ſatis apta & efficacia præſcribo, quibus nimis parcè nec juxta præſcriptum, quòd Generoſiſſimus Dominus Patiens ad quævis pericula ſubeunda aliàs intrepidus, ad remedia pharmaceutica nimiopere nauſearet, uſurpatis, malum magis magisque ingraveſcit, accedentibus præter enumerata, per conſenſum adjacentium renibus & ureteri partium, colicis doloribus, febri ſatis evidente nec tamen nimis gravi, nauſeâ ac vomitus ſæpius moleſto ſimul continuante. Neglectis hâc ratione, ab ægro remediorum internorum uſum horrente, hactenus præſcriptis, ſequenti die alia interna gratiora ea præter externorum etiam & topicorum uſum, linimentorum nimirum, fomentorum enematum, tandem & balnei aquæ tepidæ herbis emollientibus & lenientibus medicatæ in ſubſidium voco, non ſine dolorum & moleſtiarum levamine ſed temporario, nec intentioni aut voto tam Ægri quam meo ſatisfacienti. Hactenus nullus adhuc urinæ defectius nec ſtranguria, licet parcior ejus eſſet proventus, eò minùs in conſiderationem veniens, quo magis Generoſus Dominus Æger ob vomitum ab aſſumtis crebriorem & moleſtiorem, ab omni ferè cibo potuque abſtinebat. Tertiò cùm accederem die, ab aſtantibus & ipſo quoq; Ægro percipio Chirurgum quendam Caſtrenſem ſatis naſutum, falcem ſæpius in alienam meſſem mittentem à Supremo Campi Duce ſubmiſſum, medicamentum ipſi propinaſſe purgans, quod cum apparens aliquod levamen attuliſſe videretur, applauſum haud invenerat, ſed ſuccedente paulò poſt ſuppresſione urinæ totali, dubiam mihi eventus ſpem faciebat, cum nullam ſubolfacere poſſem cauſam, cur dextri tantum lateris obſtructo â calculo uretere, alterius lateris ureter officium ſuum negaret, non veſica, licet poſtea cathetere etiam ſolicitata, ne guttam quidem lotii reddebat. Interea percrebeſcente jam de Generoſiſſimi Domini Patientis morbo difficili æque ac periculoſo, & per totam nonſolum Aulam Regiam ſed metropolim ſparſa famâ, certatim opem offerentium & magna pollicientium advolabat turba: virtus enim ejus ſublimis & peculiaris candor demerendi & benè cum omnibus agendi ut prudentia ſic gloria amorem ipſi conciliaverat & affectum penè univerſalem.

Ut univerſi de illius conſervatione ſoliciti, ci partim ipſi, partim per alios opem conferre ſtuderent & conſilia quibus omnibus in ægro tanti momenti, meum non erat obniti. Accedebant itaque me tam inſcio quàm conſcio plures Medici & Medicaſtri. Ab ipſoque inſuper Sereniſſimo

Rege

Rege de ſalute ſeu tam ſtrenui tamque benè meriti Ducis valdè ſolicito, miſſus ipſorum quoque Perſonæ Regiæ medicorum unus & alter. Itum tunc, ut in ejusmodi congresſibus, ubi quot capita, tot ut plurimum ſunt ſententiæ, asſolet, in diverſa ut ſuffragia, ſic judicia & conſilia. Aliis Calculũ equidem ſubeſſe non diffitentibus, & quidẽ ſatis magnum, quorum in numero me quoq; fuiſſe fateor; illum tamen omniũ illorũ ſymptomatum & præſertim ſuppresſionis illius ſeri invictæ occaſionẽ eſſe negantibus; Aliis colicam potius flatulentam dolorũ enormium fontem aſſerentibus; Aliis Arthritidem vagam ſcorbuticam per mataſtaſin in inteſtina delatam accuſantibus; Aliis inflammationem renum ſuſpicantibus; Aliis in valeſcente jam magis magisque morbo, ac labaſcente ob diutinam â victu ſufficiente abſtinentiam vigore, gangrænam ac ſphacelum ureterum hariolantibus, quorum tamen poſteriorum præſentiæ nulla in Ægro vivo ſufficientia ſigna, nec in exenterato poſt mortem ulla indicia apparuerunt. Poſtquam enim deficientibus ſenſim omnino viribus, ſuppreſſione urinæ decimũ 4tũ uſq; diem protractâ, placidâ morte 18. ejusdem menſis circa decimam nocturnam occubiuſſet, ſequenti die, aperto ejus abdomine valdè obeſo, nullum notabile in reliquis viſceribus vitium apparuit, omnia in ſitu naturali ac ſtatu, verum copioſisſimâ pinguedine ſtipata, omnia integra & illæſa, præter 1. ventriculum inanem & procul dubio ob frequentisſimos vomitus, tenuem ac flaccidum, omnibusque plicis interioris tunicæ deſtitutum, quòd aliàs Theophilorum Bibaculorum (quorum tamen é numero Beatus ille non fuerat) ventriculis ſolenne κριτήριον ſæpius in illorum ſectionibus deprehendi.

2. Renem utrumque paulò flaccidiorem debito, & quidem ſiniſtrum dextro aliquanto majorem neutrum tamen inflammationis, nedũ gangrænæ aut ſphaceli, non magis ac ureteres, nec aliûs vitii notabilis reos, niſi quod in utriusque ſubſtantia hinc inde pauci ſparſim, illique exigui latitarent calculi miliare forte ſemen aut papaveris proportione æquantes. In pelvi, ut & uretere ſiniſtro calami olorini forte capaci, præter ſerum, loturæ carnis non abſimile, quo â pelvi ad veſicam usque turgebat, ne gry quidem ullius calculi aut ſabuli aut alterius obſtaculi, illum obturantis, aut contenta ab influxu in veſicam arcentis deprehenſum, præter conniventiam inſeritonis crica collum veſicæ. In uretere dextro, tres forte digitos â pelvi transverſos, exiguus ſatis calculus planus utroque latere, triquetrus quodammodo, nullis tamen angulis præditus, acumine nullâ ſcabritie notabili, tranſitum ſufflaminante aut difficilem reddente aſper hærebat, coloris è gilvo ſpadicei ejus quam Schema

adjectum monſtrat, figuræ & magnitudinis, ac craſſitiei, quam lineæ adjectæ Lit. b. diſtantiâ ſuâ indicant. Ureteris dextri ſuperior pars â rene ſeu pelvi potius ad calculum uſque ſero ejusdem cum illo quod in ſiniſtro uretere continebatur, quâ colorem, quâ conſiſtentiam generis repleta ac aliquatenus erat diſtenta inferior connivens, exilis & flaccida, nullus illîc tumor, nullus rubor, nulla inflammatio, ne dum gangræna. 3. veſicam, cæterà uſque quaque ſanam nullo vel inflammationis vel ſiderationis ſive in externâ, ſive in internâ ſuperficie ſigno aut veſtigio comparente; verum fibris robuſtisſimis arctiſſimè contractam, internâ cavitate vix nucem juglandem paulò majorem aut ad ſummum ovum columbinum admittentem, ac ne guttam quidem urinæ continentem, ut mirari non immeritò ſubeat, cum ſiniſter ureter ad veſicam uſque ſero plenus eſſet, quæ illius ſeri ab ingreſſu aut influxu in veſicam excluſionis vera cauſa fuerit? Nec aliam niſi prædictam arctiſſimam veſicæ ac fibrarum illius contractionem video. Quæ verò hujus contractionis cauſa? Nî conſenſum ſtatueris cum uretere dextro, criſpaturâ ſuâ procul dubiò ſpasmodicâ dum in vivis eſſet, calculo tranſitum negante, illamque ſimul veſicæ communicante atque ad funeſtam fibrarum ſuarum, ac conſequenter etiam inſertionis illius, quæ inter tunicarum ejus duplicationem ſphinċterem verſus transverſim fertur, ſiniſtri ureteris conſtrictionem ſic ſolicitante & poſt obitum etiam continuatâ quaſi ſyderatione perſeverante.

Explicatio notarum figuræ XVIII.

A. *Ren dexter*
c. *pelvis ſero turgens*
d. *Ureter dexter ſero diſtentus ac repletus ad calculum uſque.*
e. *Calculi in uretere dextro ſitus.*
f. *Reliqua ureteris dextri pars, ad veſicam uſque inanis ac flaccida ob ſpatii defectum curtata.*
i. *arteriæ & venæ emulgentes dextræ.*

B. *Ren ſiniſter.*
g. *pelvis ſiniſtri renis.*
h. *ureter ſiniſter â pelvi ad veſicam uſque ſero turgidus.*
k. *Arteriæ & venæ emulgentes ſiniſtræ.*

a. *calculi ex uretere exemti magnitudo & figura.*
b. *ejus craſſities.*

OBSERVATIO XCVI.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De Sudorè Moſchum redolente.

HUmores excrementitios ab aſſumtis variè alterari, nunc has nunc illas qualitates induere, ac tam quâ conſiſtentiam, quam præcipuè quâ colorem & odorem mutari haud inſolens eſt. Nam ut de urinâ ſ. v. taceam, quam ab alimentis ac eorum qualitatibus non minus ac à medicamentis diverſimodè variari notiſſimum, Sudorem quoque ab aſſumtis variè affici non ignotum: Ejus enim exempla plurima à viris curioſis obſervata & in Ephemerides relata haud pauca reperiantur, tam quâ conſiſtentiam, verbi gratia nunc arenoſam ſeu tartaream potiùs, nunc pinguem & oleoſam, de quibus Dec. 1. Ann. 2. Obſ. 19. Ubi D. Mollenbroccius prædicta ſudorum genera, non tantum ab aſſumtis ſic alterata ſed & ſpontè erumpentium ac nullâ manifeſtâ cauſâ præcedente mutatorum exempla producit varia. Talis oleſi nimirum ſudoris valdè notabile exemplum, ab affine meo Mercatore Gedanenſi mihi relatum, quid ipſe negotio interfuerat, hîc adducere haud abs re erit: Navigabat ille, ex Hiſpaniâ in Hollandiam reverſurus; Verùm procellâ vehementi & diuturna in longiſſimè disſita Oceani. Atlantici loca abreptâ ac rejectâ, vino Hiſpanico, pipere & oleo onuſtâ, navi, quod paucarum hebdomadum fore ſperarunt, in menſes plures extrahebatur iter. Undè cum navigantium haud exiguus eſſet numerus, commeatu, potu imprimis & potulentis, aquâ præſertim dulci ſenſim deficiente, dimenſum cuique diurnum aquæ loco deputare coactus fuit Navarchus, cyathum nimirum, ſeſcunciam continentem, unum olei, duosq; vini Hiſpanici ſingulis dietum tribuendo. Undè evadit, cùm piper, ne quie tum ob ſolis æſtum inflammaretur aut corrumperetur, quotidie ex uno navis loco in alium translocandum, ſicque eventilandum eſſet, idque ſine labore aſſiduo ac ſudore copioſo fieri non poſſet, ut oleo per poros cutis transſudante, induſiæ laborantium oleo imbuta, imò merum ferè oleum facta ſimulque piperis pulvere conſperſa, ipſi verò ſpectris quam hominibus quâ colorem ſimiliores redderentur, corpora verò ipſorum & præcipuè membra adeò agilia & flexilia facta, ut in glomum ferè convolvi potuiſſent. Meminerunt & alii

variorum ſudorum, ſanguinis Liddelius Dec. 2. ann. 2. Obſ. 34. Paulinus cruenti, Dec. 2. ann. 64. append. Obſ. 37. Lactis. Idem Dec. 2. anni VI. in append. Obſerv. 18. Mellis idem ibid Obſerv. 25. Urinæ ibid Dec. anni VI. in app. Obſerv. 15. Quàm colorem, rubrum nimirum à vino rubro largiùs hauſto, ex obſerv. Bartholini obſ. V. cit. 19. ann. 2. dec. 1. qualis ſudoris ipſe quoque à largiori potu vini atro rubei, quem vulgo Alicantinum vocant, exemplum novi, vino illo à ſudore modico totam uti cutem ſic & induſium tingente. Miniatum ſub axillis, à Domino Johan. Mauritio Hoffmanno Dec. 2. ann. 3. obſ. 27. notatum. Violaceum dec. 2. ann. 5. inappendic. Dno. Paulino narrante. Viridem Eodem dec. 2. Anno 6. in append. obſ. 23. tradente. Cœruleum Dec. 1. ann. 6. obſ. 67. Croceum Dec. 2. ann. 4. obſ. 168. Quàm etiam quâ odorem, ut ab aſſumto ſæpiùs diaſcordio, allii tetricum, dec. 2. ann. 5. obſ. 3. rurſus D. Paulinus. Porraceum, tam quâ colorem, quam quâ odorem à porro copioſiùs comeſto in eâdem obſ. 17. append. quorum odorum natales aſſumtis extra controverſiam tribuendi; Verùm ſuaveolentem & moſchi odorem æmulantem, absq; manifeſtâ cauſâ, obſervatum fuiſſe non memini. Talem tamen in amico ſtrictiſſimâ familiaritate mihi juncto non ſemel notavi. Qui, licet ſeptuagenario major, nullis deliciis aut cupediis, nullo vino, nec aromatis aut ſimilibus, quæ fragrantiam aliquam conciliare poſſent, niſi rariſſimè utatur, victu potiùs & potu tenui contentus, ſudoribus nocturnis ſæpiùs diffluit, ut induſia quandoque ob madorem mutare cogatur, ſatis alias, quâ reliqua, Gratiâ Divinâ, etiam ponè ſupra ætatem vegetæ conſtitutionis. Hujus induſia ſudore madentia ſi calori ſiccando exponantur, odorem moſchi ſatis ſuavem & fragrantem ſpirant.

(*Berolino Auguſtam Vind. d. 21. Februar. Ann. 1702. miſſæ.*)

OBSERVATIO XCVII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Adamantis innoxia deglutitione.

JUvenis viginti annos habens, Artem Aurifabrorum addiſcendi cupidus, die 12. Julii 1700. Adamantem auro cingere, ac annulo inclu-

cludere in animo habebat. Aurum autem nondum ſatis adaptatum alveolumvè adhuc latiorem reddere ſtudens, ori Adamantem lentis minoris magnitudine aculeatum interea indidit, mentem magis ad aurum poliendum, quàm dictum Adamantem intendit, inopinatoque illum deglutit. Miſer Adamantis jacturam magis, quam periculum aliquod inde eventurum deplorans, Dominus verò ipſius, triſtiſſimè hoc quod contigit percipiens, ſummum periculum, ac ſi venenum perniſioſiſſimum & immedicabile hauſiſſet, ſubeſſe dixit, quo Juveni maximum timorem, ac ſi de vitâ ipſius actum eſſet, injecit. Timidiſſimo ex hac præconcepta opinione ſemimortuo bonum hauſtum Olei Olivarum propinarunt, absque tamen ullo effectu. Juvenis Adamantem prope ſcrobiculum cordis ſenſit, lancinationes leves, imò ipſo referente frigus aliquod, quod horrores, forſan magis ob metum mali, quam malum ipſum produxit. Hic me accedens totum ſtatum quaſi lachrymabundus dicto modo enarrans, anxiè opem ac Conſilium petiit, quo animum ipſi iterum injeci, nihil mali inde futurum timendum eſſe ſpoſpondi, præterea Linctum ſequentem ſæpius de eo ſumendum commendavi. ℞. Ol. Amygd. d. ℥j. Succ. Citr. rec. ʒij. Theriac. Andr. ʒß. M. D. Sumpſit, ſed ſine ullo ſubſequente effectu, noctem perterritus inſomnem egit, mortis fauces ſemper apertas eſſe ſibi imaginatus eſt. Manè die 15. Tremulus easdem ac heſterno die querelas movit, omnem iterum metum ſed fruſtra excutere tentavi, Aliudvè Medicamentum propinavi, nimirum ℞. Pulv. Sang. Hirci. Sperm. Ceti. ad ℈j. Syr. Alth. Fernel. ℥ß. M. Strenuè præſcriptum lambit, ac circa veſperam nihil mali ampliùs ſenſit, lancinationes ac horrores evanuerunt, integreque reſtitutum ſe eſſe affirmabat, noctem ſomno largiſſimo transegit. Sequenti die 16. alvum ſolvit, fecibusq; permixtum Adamantem, ſicq; in ſtercore Theſaurum deprehendit, lætiſſimus ſtatim ædes noſtras convenit, putatitium illud pernitioſiſſimum venenum, Adamantem innuo, oſtendit, qui; ut antea commemoravi, lentis formam æquabat, eminente cuſpide armatus, eodem nitore, eâdem diaphaneitate, pulchritudine, &c. ac erat cùm intro ſumptus fuiſſet. Hinc planè iterum convaluit, ac munia ſua induſtriè obiit.

SCHOLIUM.

Antiquitas anxiè ſeſe circa quæſtionem: An Adamâs venenum, & cauſa dyſenteriæ ſit? torſit multi affirmativam ratione & experi-

entia, uti ferebant, freti, defendere non dubitarunt. Ex his *Abuali Ibn-Tſina. Canon. Medic. Libr. II. p. m 58 Sant. Ardoyn. L. II. Phil. Camerar. Cent. I. Hor. Suc. C VII. Joh. Anton Menav. Hiſt. Turcic. L. II. C. 22. Aventin. L. VII. Annotat. Joh. Fernel de Part. Morb. & Symptomat. L. VI. C. X p. m. 313.*

Alii contrà Adamantem Venenum eſſe, & dyſenteriæ cauſam, non ſolum pernegant, ſed hunc potiùs pro Antidoto ac dyſenteriæ ſpecifico extollunt, cui ſententiæ ſeſe ſubſcribunt. *Plinius Hiſt. Natural. L. XXXVII C. 4. Garcias ab Horto L. I. Hiſt Aromat. C. 47. Cardan. Contrad. Med. L. II. Tract. V. Contrad. 9. Joh. Anton. Saracen. in Comment. de Peſte C. VII. Bembus L. I. Hiſt. Venet. Zacut. Med. L. II. Obſ. 16. Andreas Cæſalpin. L. III. Spec. Med. C. 32. Anshel Boët. d. Boot de Gemmis & Lapid. L. II. C IV. p. 124. Joh. de Laët de Gemmis & Lapid. L. I. C. I. p. 9. Sennertus L. III. P. II. S. II. C. VII. Q. II. p. m. 185. & Lib. VI. P. VI. C. VII. p. m. 1076. Worm. Muſ. p. 103. Spiegel. L. III de Semitert. C. XIII. Ettmyl. Sch. dilucid. Mineral. p. m. 214. Cl. Tiling. Eph. Germ. D. II. Obſ. LIX. p. 106.* aliique plures.

Sed Recentiorum Practicorum monumenta, ſicco ut ajunt pede, hanc tanquam minoris momenti, & extra dubitationis aleam poſitam quæſtionem prætereunt. Solùm iis, unde majus emolumentum in morborum corpus noſtrum infeſtantium refractionem ac debellationem redundat, inhærent. Occaſione autem caſûs ſuperiùs producti, in evolutione nonnullorum Auctorum hanc rem tractantium, diverſa judicia hinc inde exſtantia contuli, meamque ἐπίκρισιν, ac ſententiam hunc in modum proponere conſtitui.

Adamantem per ſe & ſuâ naturâ nihil maligni, vel veneni in ſe condere, nemo forſitan Modernorum, quibus tanta lux veritatis ubique ſole meridiano ſplendidior apparet contradicet: Quamvis *Sennertus L. C.* manifeſtam quidem virtutem ac qualitatem venenum inducendi ipſi abdicat, ſed quandam occultam ac abſconditam, quæ demum ſeſe in ipſius reſolutione prodat, Si autem Adamantis natales, naturam, &c. propius conſideremus, certè eum nihil aliud eſſe, omnium Naturæ ſcrutatorum auctoritate patebit, quàm liquorem limpidiſſimum, tenuiſſimum, ac puriſſimum, qui in cavernis, vel aliis locis appropriatis collectus, in Cryſtalliformem maſſam duriſſimam, aquæ inſtar diaphanam concreſcat: Hanc veritatem Cryſtalli propriè dictæ & Cryſtalliſationes Chymicæ omnes publicè evincunt, fuſiusque in *diſſert.* noſtra *de Cryſtallis* produximus. Unde, quæſo!

quæſo ! Adamantes Cryſtallini tantam venenoſitatem ac deleteriam vim acquiſiverunt, certè hi liquores puriſſimi nihil ſecum tam abſurdi ac impuri vehunt ; omnino quoque nobilitas, ſplendor, pelluciditas, diaphaneitas, imò & eorum pretium periret. Salvus ergò ac ab omni venefica virtute liber Adamas, gemmarum pretioſiſſimus, eſto. Adamanti firmiſſimam, ac pororum ipſius ſtrictiſſimam compagem, nemo denegabit, hinc nulla effluvia, neque Antidota, multò minùs lethifera ſperanda, ſed ut alius ſilex durior aſſumptus noſtrâ propoſitâ Hiſtoriâ teſte, eodem modo, nitore, pondere, ſubſtantiâ, &c. egeritur, ac erat deglutitus. Sed non inficias eundum, Adamantem craſſiusculè pulveriſatum, acuminatum, echinatum, ac plurimis ſpiculis rigidioribus armatum, ac intro devoratum, plicis ventriculi ac inteſtinorum ſeſe inſinuare, ac ab accedente continuo motu inteſtinorum periſtaltico lancinationes, tormina, &c. irritando ac vellicando, ut in ſæpius citata noſtra Hiſtoria videre eſt, producere poſſe, hinc quædam ſiniſtra ſymptomata non nunquam exſpectanda ſunt. Idem verò & à Vitris aſſumptis, Cryſtallis groſſo modo contuſis evenire poteſt, quanquam nihil venefici in ſeſe habeant. Optimè autem contritus ac pulveriſatus, acidum abſorbendo, &c. contrarium edet effectum, diarrhæam, dyſenteriam, &c. ut alia terrea ac lapidea ſiſtet ac inhibebit. Cujùsnam porrò qualitatis Adamas, An frigidus, vel calidus ſit, An dœmonem, ac omnia venena fuget, An Uxores legitimas exploret, An ſingulares vires teneat, aliaque plura hujus farinæ examinare animus heic non eſt, contenti ſolùm demonſtrâſſe : Adamantem ab omni veneni infamia, liberum ac immunem eſſe.

OBSERVATIO XCVIII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Febrè in Tympanitidem deſinente feliciter curata.

VIr honeſtus C. B. quinquagenario major, cujus dextram Tibiam ulcus ſinuoſum per biennium occupabat, nonnunquam cicatrices admittebat, mox autem recruduerat, non ſine inceſſûs impedimento, tandem corpore internis purificato, ac levioribus ſolùm externis ſuperim-poſitis ulcuſculum optimè conſolidatum eſt. Unum, &

& quod excurrit, annum, athleticè, ſed minùs diæteticè vixit, iræ ac Vino frena laxavit. Die 25. Martii 1701. Inſultus febriles, rigores, cum ſuperveniente ſummo calore ac ſiti intenſiſſima eum corripiunt, ſummam membrorum laſſitudinem perſenſit, ſomnus oculis ipſius ſe ſubtraxit, urina, quanquam ſat parca, at intenſè rubra, & cum copioſo ſedimento apparuit. Adhibita fuere Bezoardica, diuretica, &c. Intra triduum eum conveniens, ſymptomata ſuperiùs allegata, calor, ſitis, rigores febriles remiſſa ſunt, contrà abdomen Tympani inſtar expanſum, duriuſculum erat, ſcrotum caput infantis ſuperabat, Virga brachium æquabat, præſertim præputium mirè contortum, tumefactum & prominens erat, Femora ad Tibiam tantùm, ſed ad crepaturam usque inflata fuiſſe animadvertimus. Urina quidem prodibat, ſed non niſi vi retracto præputio. Aſcitem cum Tympanitide ſociatum præſentem eſſe ſtatim augurabar. Diureticorum carminativis mixtorum continuationem ſuaſi. Fotus externè ex Semin. Cumin. Stercor. Capril. Farin. Fabar. Cinerib. Sarment. &c. In vino & aqua coctos calidè ac ſæpiſſimè applicari mandavi. Mirum, quantum intra quatriduum monſtroſæ iſtæ intumeſcentiæ abdominis ac ſcroti detumuerint, Urina naturaliter, non copioſè tamen effluxit, dexter teſticulus intra abdomen, ſeu potius peritonei proceſſum ſeſe abſcondiderat, hinc expanſiones ac lancinationes excitatæ ſunt non leves, Præputium item ferè ſolùm ad ultimum usq; rebelle permanſit, quod Ungento Altheæ cum Balſ. Sulphur. & Ol. Cumin. illinivi ac debellavi, à quo & hoc malum herbam porrexit. Ita ut intra quatuordecim dies priſtinæ fuerit ſanitati ex integro reſtitutus. Sed

Non minor eſt Virtus, quàm quærere parta tueri.

Sanitatem hanc recuperatam omnibus nervis ac viribus ſartam tectamvè ſervare enitendum fuiſſet. Sed præteritorum oblitus eâdem ut antea chordâ oberravit. Minima quævis ſtomachum ipſi movebant. Vinum copioſius ac intempeſtivius ingurgitavit, &c.

OBSERVATIO XCIX.

Dn. D. JOH. HENRICI HOTTINGERI.

De Epilepſia in Febrem Acutam deſinente lethali in Eodem, cum ſubjuncta cadaveris defuncti Anatomia.

IDem hic Vir Die 29. Januarii 1702. per decem Menſium intercapedinem optimâ ſanitate perfruens, manè nullis prægreſſis indiciis, non

non horrore, frigore, aut Vertigine, ab Epilepſia repentina, fortiſſima, graviter in terram projicitur, ſpumam cum ſanguine copioſiſſimo per os ac nares impetuoſè excrevit, paroxyſmo iſto comitiali abſoluto quieti ſeſe dedit, expergefactus prægreſſorum immemor, nihil niſi dolorem capitis ac Epigaſtrii accuſabat; Intra Octo horarum ſpatium decies dicti inſultus recurrebant. Poſt meridiem ſtatum boni Viri tam depravatum ac periculoſum mihi annunciantibus Mixturam Ant-Epilepticam cochleatim ſumendam dedi, Vix bis vel ter eam deguſtavit, ne ſcintillam quidem prægreſſi mali Herculei ſenſit, ad quietem ſeſe compoſuit, adhuc ambulans, negotia domeſtica perficere tentavit, maximè tamen erat debilis, noctem ſequentem inſomnem ferè egit.

Die 30. Nonnulla Febris indicia acceſſerant, pulſus erat inæqualis ac celer, ſitis magna, cibos abhorruit, Urina Croceo-rubra & Clara, Adſtantes leve aliquod delirium animadverterunt. Potiunculam diaphoreticam ac alexipharmacam cum Apozemate, eidem ſcopo ſatisfacienti ordinavi. Quietem commendavi, vinòque ipſi interdixi. Nihilominus tamen hic immorigerus Vinum clam abſentibus ſuis copioſè ingurgitavit, deliranſque ſemper in hypocauſto inceſſit, domeſticos placidè mandatum Medici ſuadentes, ſummâ ac vehementi ira increpabat, ad iram enim natura proclivis erat. Eâdem nocte Somnus iterum oculos ipſius deſeruit.

Die 31. Eodem ac heſterno die, modo ſe habebat, Febris verò augebatur. Continuationem prædictorum Medicamentorum injunxi. Æger noſter nondum à vino abſtinebat, hinc & quietem nauci fecit. Noctu è lecto ſurrexit, extra cameram prodiit, & ob intenſiſſimum æſtum febrilem frigus petere voluit, ſed ab uxore lectum repetere coactus fuit.

Die 1. Februarii. Accedenti mihi nihil conquerebatur, quam Epigaſtrii dolorem, Ariduram linguæ, ac aliqualem capitis dolorem, alvum obſtructam. Delirium haud vehemens erat. Linguam ac palatum inſpicienti, occurrit principium inflammationis ſeu pruneolæ, ſtatim os Chirurgi manu gargariſmate collui ac purificari juſſi, quo facto non exiguum levamen percepit, alvum ſuppoſitorio reſeravit. Oculi erant torvi, crocei, eodemque colore & fuco facies, imò totum corpus inquinatum obſervabatur. Ulterius, quantum in me erat, diætam ſtrictiſſimam, quietemque ipſi imperavi, cui

jam ſummè debilis morem geſſit, lectoque ſeſe affixit. Nox, ut præcedentes, ſomno carebat.

Die 2. Manè mentis planè impotens adſtantes ac amicos advenientes ampliùs diſtinguere neſcivit, ſtertore corripitur, ſudor ubique emanabat, Aquas cordiales infuſas ægrè deglutivit, imminentemque mortem ipſi prædixi, quæ & hora tertia pomeridiana ſecuta eſt, vitâ morboque ſatur animam efflavit.

Die 3. Corpus exanime, annuentibus Uxore ac Filiis penitius in diſſectione perſpeximus. Abdominis muſculi, quanquam Æger planè emaciatus videretur, pinguedinem flaveſcentem, & quidem non minimæ quantitatis fovebant; Ex Abdomine perforato Inteſtina flatibus diſtenſiſſima ſtatim proruebant flavo colore tincta, Omento pingui, ejusdemque coloris ad umbilicum uſque expanſo. Meſenterium ſat larga pinguedine donatum, nihil præternaturale indicabat, niſi quod dextro Hypochondrio firmiter fuerit agglutinatum. Hepar erat prægrandis molis, putridum planè ac ſcirrhoſum, punctis albis grandinis inſtar diſtinctum. Veſicula bilaria ſat capax parum liquoris atro flaveſcentis recondebat. Lien naturæ præſcriptas leges quoad magnitudinem multò ſuperabat, plùs ſemel naturali erat major. Renes optime diſpoſiti fuerunt, pelves tamen ipſorum diſſectæ materiam purulentam minoris quantitas fundebant. Veſica Urinaria nullam Urinam in ſe continebat. Sterno remoto aquæ purulentæ, ac fœtidæ incirca Menſura una cum ſemiſſe, obvia erat, quæ ſiniſtrum pulmonum lobum planè depreſſerat, ita ut hic ferè videri nequiverit, aquâ evacuatâ exeſus tamen ac à putredine corruptus conſpiciebatur. Nec Lobus dexter hanc labem effugit, punctis albis conſitus; Uterque firmiter coſtis adnexus erat. Pericardium non multum liquoris aſſervabat. Ipſum Cor pinguedine conſitum juſtam magnitudinem non excedebat. Dexter ipſius ventriculus Polypum grandem, ac in arteriam pulmonalem longè ſeſe extendentem continebat. Hicque noſtræ curioſitati limites coacti poſuimus.

OBSERVATIO C.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

Anatomia cadaveris ex ulceribus Tibiæ defuncti.

Die 29. Decembris 1701. cultro Anatomico ſubjecimus Juvenem octodecim annorum H. T. von Zolliken/ Præſentibus Reverend. D. I. B. Ottio

B. Ottio, ejusdem loci Paſtore, & D. Hoſpiniano, Chirurgo ibidem commorante. Dictus juvenis à ſeptem abhinc menſibus graviter ex ulcere genu ac Tibiæ dextræ decumbebat, quæ referente ſupra nominato Chirurgo, â febri lenta per aliquot tempus continuante originem traxerunt: Quadam noƈte ſummis horroribus febrilibus correptus, manè conqueri incipiebat, de maximis doloribus circa genu, quod etiam ob inſignem rigiditatem non niſi magnis cruciatibus fleƈtere potuit, intumeſcntia quædam eodem in loco obſervabatur, abſque tamen ulla inflammatione aut rubore. Medicamenta ſudorifera, diſcutientia, tam internè quàm externè propinata & applicata, ſpem omnem ſefellerunt. Tumor indies majus incrementum ſumpſit, tandemque ob materiæ acris ac Salinæ continuum affluxum exitum ſibi ipſi paravit, in magna quantitate effluxit, interea temporis, non minùs internis decoƈtis vulnerariis, quàm externis Emplaſticis, fomentis &c. ad malum funditùs extirpandum, ſed fruſtra, inſtitit. Corpus enim per ſe æque ac per malam diætam planè cacochymicum ac depravatum erat. Sed ulcus non ſolùm genu poſſidebat, ſed omnes etiam muſculos Tibiæ pervadebat, cuniculos ac plurima foraminula hinc inde in eodem membro agebat, uno loco ſanato, in altero majori impetu prodibat; Interea miſer ſummis cruciatibus vexabatur, ſeſe non ampliùs movere, multò minùs incedere novit. Alterum pedem inſuper etiam in conſenſum traxit, adeò ut ad crepaturam intumuerit, appetitu remanente ſalvo, imò nimio. Excrementa alvi, quoad colorem puri ulcerum correſpondebant ſemper, noƈtes inſomnes peregit. Tres dies ante ipſius obitum Gangræna Tibiam ulceratam concomitantibus intolerabilibus lancinationibus prehendebat, tandem vitæ ac doloribus valedixit. Externè, cùm accuratius ulcera iſta fætida inſpexiſſemus, omnes muſculi ac circumjacentes partes putridæ, materâ viſcidâ feroſâ repletæ, oculis noſtris ſubjiciebantur, ſalvis tamen, incorruptis, ac ab omni carie liberis oſſibus, imò & perioſtio; Mirum ſanè, quod hæc acris materia ea non itidem infecerit.

Abdomine aperto, Omentum omni planè pinguedine orbatum ac corruptum prodibat; Inteſtina obſervabantur flatu diſtenta, crocea, à bile tincta. Meſenterium, præſertim prope Inteſtinum ileum & jejunum, glandulis prægrandibus purulentâ materiâ repletis, ſcatebat. Hepar magnum, pallidum, ac aliquo modo friabile, omni ſanguine, ut totum corpus, hunc enim liquor limpidus, feroſus, viſcidus, conſtituebat, carebat. Lien, Renes, ac cæteræ partes nihil præternaturale oſtendebant. Pulmonum parenchyma non minus acrimonia hæc ſalſa ſanguinis

 etiam

etiam ſalutavit, viſcidamque materiam in ipſius veſiculis ac vomicas poſt ſe reliquit.

[*Tiguro Auguſtam Vind. d. 3. Mart. An. 1702. miſſa.*]

OBSERVATIO CI.

Dn. D. DANIELIS CRUGERI.

De Veſicatoriorum Efficaciâ.

QUæ Excellentiſſ. Dn. D. Graffius de Veſicatoriorum Efficacia notavit in ann 5. Decur. 3. p. 37. tribus exemplis confirmare libet. Evocatus enim ad Illuſtrisſimum quendam Ægrotũ ubi per octiduum commoratus; Domum rediens, Video cùm luctu animi uxorem meam jam per octiduum lecto decùmbentem, oculis clauſis & ſine loquelâ varia adhibita à Medico præſenti remedia, aſt ſine effectu; ordinavi ùt abraſis capillis toti capiti mitræ inſtar veſicatorium imponeretur per noctem & ſi veſica non excitata propter cutem denſam, attamen multum ſeri effluxit, item retro aures duo veſicatoria applicata & manè duæ magnæ cucurbitulæ ſuper regionem palpebrarum, omnia tanto effectu ut altero die remotis veſicatoriis, oculos aperiret, loqueretur, & ſenſim convaleſceret.

Nobilis quidam â Steinbach poſt febrem malignam petechialem decimo quarto die per malam Criſin in eundem affectum incidebat, ita ut maligni humores totum cerebrum obruerint, & apoplectici inſtar ſine Loquela clauſis oculis decumberet per 6. dies applicato toti capiti veſicatorio & duobus retro aures, perfectè liberatus eſt.

Quemmadmodum & virgini Nobili poſt febrem petechialem accidit, quæ eodem modo curata fuit.

Reliquæ deinde per fomentationem ex herbis cephalicis in Vinio coctis diſcuſſæ ſunt & cerebrum roboratum.

[*Miſſa Berolino Norinbergam A. 1702. d. 7. Martii per Excellentiſs. Dn. D. Menzelium.*)

OBSER-

OBSERVATIO CII.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

Ex Anatome à Partu difficili defunctæ.

Filiolum d. 19. April. an. 1701. enixia fuerat, variis doloribus, & prægnationis decurſu & partûs tempore, afflicta perditè: poſtridiè accerſor; Obſtetrix *abdomen rigide extenſum* oſtendit; atque *ſub regione epigaſtrica*, ab uno hypochondrio ad alterum, tranſverſim, juſtâ fœtûs magnitudine, corpus ſitum eſſe comparebat: durum iſtud, & renitens, quamvis Puerpera ægerrimè tactum ferret. *Iſti* verò *in regione Epigaſtrica loco elato reſpondebat depreſſus*, inſtar convallis, *qui umbilicalem* ab uno illo ad oppoſitum *emetiebatur*; poſt quem rurſus *in Hypogaſtrio par Supremæ abdominis elatio* conſpiciebarur. Illis Obſtetrix gemellorum reſtitantium ſuſpiciones oggerebat. Cum *contumaci alvi obſtructione*, & *flatuum lancinationibus*, *in Siniſtro inguine*, *doloribus atrociſſimis pungentibus & ſciſſoriis*, (als wann ſie mit tauſend Meſſern geſchnitten und geſtochen wåre) conflictata fuerat miſera. Quinque diebus ante partum *obſtructio* perſeveraverat, nec flatus loco dimoveri poterant. Lenimen à Cataplaſmatibus ſenſerat poſt partum, aſſumto etiam Spermate ceti cum oculis cancri & tantillo croci, quod matrix ſtatim, à partu eductâ ſecundinâ, occluſa lochia nulla dimiſiſſet. Obſtetrix referebat fœtum jam jam in lucem proditurum ſupremam epigaſtrii regionem adhuc occupaſſe, quo ipſo de gemellis conjecturam firmare ſtudebat.

Defunctæ autem d. 21. April. *apertio* aliam rerum faciem detexit: *intenſum*, ad rupturam uſque, *abdomen* quando Chirurgus *perforabat*, quaſi ex bombarda exploſio facta, in faciem ſecantis Sordes ejaculatæ, fœtore peſſimo totum conclave inficiebant. *Patefactâ Epigaſtrii regione cum Umbilicali*, *Corpus illud elatum & durum*, *colon* deprehenſum, tantâ vi expanſionis, ut inciſa hujus inteſtini totidem lobi viſceris alicujus grandioris viderentur, ipſumque nullâ vehementiâ manus, comprimi poſſet; *Ubi ampliſſimum erat colon*, filo tres partes unæ longo vix comprehendebatur. *Par corporis in Hypogaſtrio elati conditio*; ſiquidem *Coli* itidem *portio erat*; quæ in confinio inteſtini recti tota *nigra atque ſphacelata*, atq;

 ad

ad contactum, cum inteſtinis vicinis quæ tabe ſuâ corripuerat, rumpebatur: Hæc *ſedes* erat *dolorum lancinantium*, de quorum atrocitate toties conqueſta fuerat: Hæc *cauſa inquinamentorum in cavitate abdominis. Superius colon* à Gangræna erat immune: Ab hoc vero *Hepar ſede ſuâ* erat *exturbatum*, & fermè inverſum, ut Sima pars cum veſicula fellis in conſpectum prius veniret, gibbâ ad vertebras diſtorta: *crepido*, quæ ad umbilicum vergere ſolet, coarctata & retrò inverſa, cum ſuo fiſſo & ſuſpenſorio duas palmas à mucrone enſiformi receſſerat. *Bilis in veſicula* fluida ſatis; *Hepar* ipſum ſubpallidum & emarcidum. *Lien* putris, ad contactum diffluens. *Omentum* nuſquam comparuit, *neque* ad inciſa coli, aut ullum inteſtinum *pinguedinis quidquam*, qua & *Renum faſcia* deſtituebatur. *Inteſtina tenuia* ſedibus ſuis emota, à colo obtecta, flatu diſtenta, & colluvie.

Uterus, licet alter ſolum à partu dies abierat, in globum jam contractus in pelvi quieſcebat, magnitudine Capitis infantilis. *Fundi inciſi craſſities* erat duorum digitorum transverſorum, *tantâ* è contra *colli minoris tenuitate*, ut calami anſerini craſſitiem non excederet. Intus per omnem ſuperficiem *Placentæ reliquiæ* hærebant, quas tamen digito facilè erat avellere: *In collo* ipſo cruor hæſitabat. *Tubarum altera* erat alba, cujus orificium *fimbrias*, quales *Svvamerdam* voluit, *lacinioſas* habebat: Hanc Tubam incidens *ſtriis albis* ſecundum longitudinem diſtinctam inveni, *quales ſtriæ in Uteri Gallinacei proceſſu* extantiores: Stylum per eam adigens in cavitatem Uteri penetrare non valui. *Siniſtra Tuba* erat ſanguinolenta, Sphacelata, parti coli ſubjacens; *hujus fimbriæ lacertulos* ſive carneos lobulos quales *Graafius* defendit, *oſtendebant*. *Teſtes* oblongi, albi, plani, exſucci, exilibus & paucis hydatidibus.

Uſus ex Anatome à Partu difficili defunctæ.

1. *Fallax gemellorum indicium*, partes abdominis elatæ.
2. *Femininus ſexus Colicis doloribus obnoxius*, qui tamen Uterum ſemper cauſatur.
3. Quanta *vis flatuum intra colon.*
4. *à Gangræna dolor* acutiſſimus ſciſſorius.
5. Succi vitalis defectus, *cauſa defectus*, *pinguedinis.*
6. *Uteri* poſt partum *craſſities*; *diverſaque* in diverſis partibus.
7. *Lochiorum remora.*

8. In

8. *In Tubarum fimbriis varietas.*

9. *Teſtium vigor* ex abundantia & bonitate Ultimi alimenti.

OBSERVATIO CIII.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI,

Ex Anatome Hœdi Hermaphroditi.

LAnio *partes genitales hœduli cum veſica & portione inteſtini recti an. 1701. m. jun.* obtulerat: *Mira Penis conformatio* illicò aliquid monſtri exhibuit, *glande inſolitæ formæ*, diviſa & incurvâ; eâque nec ſtylo, nec flatui perviâ: Per injectionem tandem *foramen* deteximus, ſed exile illud, ut quod ſubtilis acicula vix ingrederetur; illud ipſum autem non glandis apicem permeabat, ſed ſub hoc ad alterum latus, in margine quaſi præputii, *exigua papilla*, ejusdem coloris cum cuticula præputii ſubnigra, prominebat, *ex qua ad injectionem aqua* ſubtili filo *exſiliebat. Præputium* quod glandem memoratam ambiebat erat rugoſum, alicubi prominulum, inſtar alarum pudendi muliebris ſejunctum, ut *glans* hæc *inſtar clitoridis* ex præputio protrudi & in idem retrudi poſſet: In acuminata ſui parte & marginibus laterum ſive alarum *præputium* pilis erat obſitum:

Urethra, quemadmodum ex tubuli inſertione patuit, ampla, quæ pennam majorem caperet: excurrebat ad *Præputium*, cujus rugas flatus immiſſus expandebat: Nimirum *circa confinium glandis erat cavitas* quæ inſtar veſiculæ extendebatur, amplitudine NM capacis, urethra minimè à flatu dilatatâ: Tres digitos transverſos longa erat urethra integumento exterius ejusdem coloris cum præputio & impili.

Teſtes Peni utrinque appenſi ſatis magni, non procul à margine ani ſiti: Erant illis omnia quæ Virilibus adeſſe debent, *Epididymides, tunicæ, vaſa ſeminantia, præparantia* ſed & *deferentia*, omnia ſ. n.

Progreſſis Ulterius, *ſub Veſica, Corpus Uteri* obvium factum, *Vagina nuſquam comparente*: *In margine* tamen *inteſtini recti foramen quoddam latiuſculum* advertimus, quod proſequuti, ejusdem in Urethram inſertionem deteximus: *Nullam ſpeciem* autem *Vaginæ* iſtud foramen exhibebat, ſed quaſi intimæ inteſtini recti tunicæ productio atque velum huic protenſum eſſet, quâ formâ ad articuli longitudinem progrediebatur. *Ipſum* verò

verò *foramen* latiuſculum quidem erat, ſed ut minimum digitum non intromitteret: *Inſerebatur ductus hujus foraminis Urethræ*, iſtâ figurâ quâ in ſexu muliebri Urethra inſeri ſolet Vaginæ. Locus ubi inſerebatur, unciæ latitudine à Cervice Veſicæ diſtabat. Honc ductu *Collum majus vel Vaginam muliebrem* Naturam molitam fuiſſe autumo.

Ipſius verò *Corporis Uterini facies* hæc erat: *Collum minus* referre debebat, ſed longitudine infra iſtud quod ſ. n. erat, amplitudine verò hoc multum ſuperabat; Amplum enim, in quo ovum gallinaceum mediocre recondi poſſet. Quum vero *in ruminantibus divaricatio Proceſſuum* reflexione ſuâ cornua æmuletur, alia ſpecies hic comparuit, inſtar literæ Pythagoricæ, Y uti ex Figuris eſt perſpicere. Neque *antrum Commune* ſ. n. ut æquali proportione ex eo proceſſus fuiſſent dimiſſi, ſed alteri majus conceſſum erat ſpatium: Quando & *ipſi proceſſus inæqualis magnitudinis erant*; *Dexter*, longior, ſed anguſtior; *Siniſter*, brevior, ſed altero tanto amplior. *Uterque Proceſſus aquâ repletus* erat, quæ ad inflationem prorumpebat. *Uterque quaſi præciſa extrema referebat, quæ nec flatus nec liquor penetrabat.* *Teſtes* & *Tubæ* neutri proceſſuum aderant, *particula* tamen *ligamenti lati* illis adhærebat.

Iſti *Corpori Uterino amplo*, quo Collo Minorim analogum, *glandulæ erant affixæ*, magnitudine amygdalarum mediocrium. Atque *Corpore hoc aperto*, proximè ad inſertionem Urethræ *membranam quandam crumenæ ſpecie protenſam* vidimus ſingulari exili foramine rotundo ab altero ſacculo appoſito, cujus foramen erat rhombiforme, adeoque *duas cavitates* hoc *Corpus* efformaverat in parte ſui anteriori. *Interior ſuperficies Hujus Uterini Corporis* nulla rugis aut ſulcis erat diviſa, in margine ſacculi crumeniformis quaſi annulus quasdam plicas colligebat. *Proceſſus* injectionibus tentati, ſed nihil liquoris tranſadigi potuit: *Incidi ambos*, *in illo qui amplior*, variæ formæ cancelli, profundius exarati, hinc inde; *in altero* verò vix ulli; aut exigui.

Duæ glandulæ ad Corpus Uterinum ſitæ Proſtatas referebant nulli verò ductus detegi poterant, à quibus in Corpus Uterinum aut viciniam humor deductus fuiſſet.

Penis inciſus anguſtum *Urethræ tramitem* detexit qui *propè Glandem in ſacculum* iſtum dilatatus fuit.

Uſus ex Anatome Hœdi Hermaphroditi.

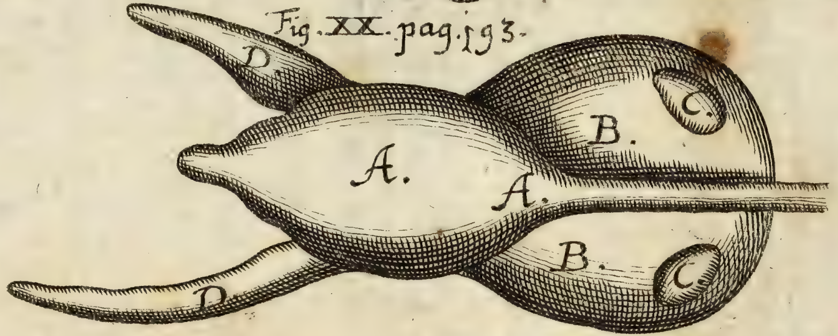
1. *Polydædala Natura.*

2 In

Fig. XIX. pag. 192.

Fig. XX. pag. 193.

NATURAL HISTORY

2. In Hermaphroditis aliquando maſculinum, *aliquando* femininum, *aliquando* neutrum ſexum præpollere: *Vitulam Hermaphroditam* dedimus *in Dec. II. An. VII. Obſ. XXVII. In qua partes muliebres* magis conſpicuæ exterius, uti *in hoc hœdulo viriles. Vid.*

Fig. XIX. Hœduli Hermaphroditi Genitalia utriusque ſexûs cum inteſtini recti portione.

A. A. inteſtinum rectum elevatum & reclinatum.

a a a Locus ubi interius velum rugoſa tunica inteſtini avulſa, ſub qua tranſitus ad urethram, pro Urina mittenda.

B. B. Penis cum Urethra ad Veſicam uſque ſub Corpore uterino latentem.

b. b. b. b. Præputium clitoridis æmulum, intus piliis in margine raris.

c. c. c. c. Glans incurva & diviſa.

d. d. Papilla per cujus foramen exile liquor ex urethra tranſiit.

e. e. e. Urethræ pars exterior glabra.

f. f. f. f. f. f. Cutis cum Pilis, mediam urethram complectens.

C. C. Corpus uterinum amplum, ſed ſinus quaſi duos habens.

g. g. g. g. g. g. Loci ubi ex ſinu majori vel ſuperiori in Urethræ laxam partem per foramem triangulare, & ex inferiori ſinu vel minori per rotundum exile foramen tranſitus erat.

D. D. Glandulæ inſtar Proſtatarum Corpori uterino annexæ.

E. E. Antrum Uterini corporis commune.

F. F. Duo Proceſſus Uteri, inæqualis amplitudinis & longitudinis.

G. G. Extremitates Proceſſuum cœcæ.

H. Ligamentum latum.

Figura XX.

Hœduli Hermaphroditi Genitalia ſexus feminini cum Veſica.

A. A. Veſica cum Urethra.

B. B. Corpus Uterinum amplum.

C. C. Glandulæ Corpori Uterino annexæ

D. D. Proceſſus Corporis Uterini.

OBSERVATIO CIV.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

De Utero Ovillo Hydropico.

EOdem menſe allatus *Uterus Ovillus. Tumidus* prorſus erat, qualis partui vicinus: *inciſâ vaginâ, collum minus* laxius quàm in gravidis fieri ſuevit, nullis aſperitatibus inſigniter diſtinctum, longitudine vix ſeſqui articuli. *Antrum* verò *commune* tanto prolixius *ſpatium occuparat, ſex digitorum transverſorum*, priusquam diviſim cornua ex ipſo fuiſſent progreſſa: Atque hoc *Hydropi ſedem* præbuerat: *Aqua quæ effluebat* lacteſcentis coloris, ſaporis vero ſat ſalſi erat. Incidimus *Cornua*, ut de antro certiores redderemur, & *totum antrum eâdem longitudine, pariete quodam intergerino membraneo denſo diviſum* contuiti ſumus, Cornuum inſertiones eodem ſeparatæ fuerunt longius. *In Cornib. patefactis* exigua & plana *Cotyledonum ſimulacbra* occurrerunt, nullis fœtùs indiciis. *Tubæ* ſ. n. *Teſtium* erat diſcrimen; *alter triplo major*, in quo corpus glandoſum piſi magnitudine, hydatidibus circumcirca, ſed exiguis. *Minor* Parenchymaticam ſolùm membraneo glanduloſam texturam, paucis & exilibus veſiculis conſperſam exhibebat. *Viſica Urinaria* ſ. n. niſi quod intus alicubi tuberculum hæreret; quo inciſo gelatina quædam alba detecta fuit.

Uſus ex Utero Ovillo Hydropico.

1. *Particularis Hydrops* Uteri.
2. *Membranarum* conformatio p. n.

OBSERVATIO. CV.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

Ex Anatome Puellæ triennis Meſenterio in tumorem Sanguinolento ſuppuratum conglobato.

QUum viveret, puella, *ſub coſtis ſpuriis ſiniſtri lateris ingentem tumorem ad pubis confinia protenſum*, conſpiciendum præbuit, quo ſter-

ſternum prorſus diſtortum erat : Parentes remedia ; ego deſperatum morbum.

Defunctæ *d.* 13. *Sept.* abdomen aperiens *Peritonæum* ſolito craſſius conſpexi : hocque inciſo multum *aquæ loturæ carnium ſimilis* erupit. *Detecti* vero *tumoris mera concretio* ; inteſtinis in unum corpus coalitis cum majori parte omnis meſenterii. Tentavimus inteſtina liberare, ſed præter ilium nullum à meſenterio laxius pendulum offendimus. *Inteſtini recti* tamen portio quomodocunque ſeparata, tumoris coagulo diſſecto. *Colon* vero totum usque *ad Cœcum* in unam maſſam coaluerat, ut dorſum ſolum liberum conſpectui pateret. Eadem concretio *Duodeni*, vix ſeſquiarticuli longitudine liberi. Verſantes quaquavorſum *tumorum conglobationem*, ubique ſanguinolenta ſuppuratis mixta advertimus ; Id quod inciſio luculentius ante oculos poſuit : quæ *præter ſanguinolentos & ſuppuratos tumores alios albicantes albos quaſi ex pingui viſcoſos* detexit, medios inter illos ſanguineo putridos : *Omnem regionem qua inteſtinum rectum Vertebris Lumbaribus incumbit, quâ receptaculum chyli, quâ colon in ſiniſtro latere progreditur, ad cœcum usque, unus involvit cœcus tumor.*

Ipſum *Renem ſiniſtrum integrum idem ad ſe attraxerat*, atque abſorpſerat, ut vix diſtingui potuiſſet, niſi quædam pars faſciæ ipſi adhuc ſ. n. laxè adhæſiſſet, ut detrahi poſſet, quo ipſo Reniforme corpus apparuit. Ceterum *diſſectus hic Ren* exiguâ ſui parte parenchyma ſ. n. offerebat : Pelvim, carunculas, *omne corpus tumoris eademvis deformarat*, utut *nodi tumoris albicantes & pingues plures in hoc* occurrerent, ſanguinei rari, ſuppurati nulli. *Faſciæ illa pars*, quæ adhuc ſ. n. ſupererat, erat membranea.

Ren dexter erat ſ.n. niſi quod in diſſecto pelvi lapillus quieſceret, ſolidi magnitudine. *Faſcia hujus*, pinguedine erat deſtituta.

Omentum quoque non niſi membraneum, quod tamen omnem tumorem ultra umbilicum obtexerat, *Lien* ſ. n. *Vaſa* autem *p. n. longa*, ultra articuli longitudinem à Ventriculo recedentia. *Hepar* non quidem vivacis coloris, neque tamen ſcirrhoſum : à ſede ſua ſurſum verſus Diaphragma erat adactum. *Veſicula fellis* turgida, longa, pondere ℥iß. *Bile nigrâ, lentâ*, quæ ægrè abſterſa *intimæ tunicæ foramina* exhibuit conſpicienda.

Ventriculus inciſus vacuus, quaſi elotus, paucis rugis extantibus. *Pylori annulus* propter laxitatem tunicæ ægrè conſpicuus erat. *Duode-*

num pariter elotum, nullo muco ſ. n. *Pancreas* non quidem ſcirrhoſum, ſed tumorum globo variis in locis agglutinatum.

In Thorace; *Pericardium* multum liquoris minus limpidi effudit. *Pulmonum lobus alter* ſ. n. *alter* in extrema parte ſanguinolentus, ex qua parte inciſa etiam ſanguis effluxit. *Cor* ſ. n. ſed vacuum, nullo grumi ſanguinis aut Polypi veſtigio.

Cæterum *conglobati iſtius tumoris nulla durities fuit ſcirrhoſa*; *neq; Renis*, quem corripuerat; *nullus quoq; fœtor à diſſectione* hujus tumoris.

Meſenterii portio cui ilium aut etiam jejunum ſ. n. erat connexum, *liberior*, quæ non in tumorem tranſierat, ſed *ſolito craſſior & ſanguinolenta* comparuit: atque *in limbo*, quo inteſtina memorata colligebat, *innumeras glandulas ſanguineo carneas* quaſi offerebat, piſi, & ſupra, & infra, magnitudine.

Uſus ex Anatome Puellæ Meſenterio in tumorem conglobato.

1. *Ex infarctu malum originem duxiſſe*, ſcrutinium quo in educationem inquirebam, demonſtravit: ablactata enim juſto citius à Nutricibus ultra ſatias oppleta, ut totos dies edendo conſumeret.

2. *A nimia repletione extinctio caloris nativi, ut digeſtio non ritè fiat*, ſive in inteſtinis ſ. in Ventriculo, adeoque purum ab impuro juſtâ morâ non ſeparetur; inde crudus chylus hujusque in lacteis hæſitatio; à chylo crudo, crudus ſanguis; à crudo ſanguine & fluor nativi ſucci & Spirituoſitas imminuitur, ut non debitè Ventriculo & inteſtinis ab arterioſo ſanguine Calor impertiatur diſpenſeturve.

3. Dedi in *Dec.* II. *An.* IX. *Obſ.* IX. *aliam Hiſtoriam Meſenterii per totum ſcirrhoſi in Puero tabido quinquenni*: in hâc Puella non tanta ſcirrhoſitas, neque tam æqualis tumor, neque per omne meſenterium, ſed potiſſimum in latere ſiniſtro.

4. *Quomodo Ren ſiniſter contagio eodem correptus fuerit*, ut eadem facies tumoris intus compareret, divinare magis eſt, quàm rotundè ediſſere. *A Vicinia receptaculi Chyli* Vaſa emulgentia primùm, mox pelvim fuiſſe oppreſſam, hincque vitium in ipſum Parenchyma tranſiiſſe, per modum extravaſationis.

5. *Quod à Vaſorum lacteorum obſtructione prima & præcipua origo tumorum, ex eo colligo, quod nodi tumorum albicantes*, inſtar inſularum

ſularum ſporadicarum per vaſtum globum tumorum , & per Parenchyma Renis diſperſarum , *albicante ſuâ & gelatinoſa pinguedine ſucci lactei concretiones manifeſtò arguant.*

6. *Conretiones tumorum ſanguinolentorum & ſuppuratorum* Vaſis Meſentericis ſanguineis in conſenſum tractis adſigno.

(*Miſiæ Berolino Norimberg. per Exllm. Dn. D. Menzel. d. 7. Martii 1702.*)

OBSERVATIO CVI.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Puerulo absque Cranio & Cerebro nato.

FOemina conſiſtentis ætatis die 7. Jul. 1699. puerulum peperit cranio & pericranio carentem , ſolumque cerebrum durâ meninge tectum apparere initiò videbatur : Cùm autem 48. horarum ſpatio continuis convulſionibus divexatus , exſpiraret , cadaver cultro ſubjeci deprehendique ſequentia : Baſi Cranii incumbebat maſſa quædam colore rubra , externâ figurâ cerebrum exactè referens , diſſecta autem nec ullam cum ſubſtantia cerebri analogiam habebat, ſed ſpongioſa & vaſculoſa illa fuit , undique vaſa hæc ſanguifera & nervea accipiens , quæ intra ſe implicata , confuſam hanc maſſam propriè conſtituebant : Involuta illa fuit membranâ tenui , fortiſſimâ tamen , vaſculis & maſſæ illi arctiſſimè connexa , atque ex his ſine dubio enata : interſperſæ erant innumeræ hydatides , majores minoreſve, ovales, triangulares, rotundæ &c. : vaſculis ſanguiferis propriis donatæ , facilè ſeparabiles , quæ inciſæ aut compreſſæ lympham cum impetu profundebant tenuem & ſubflavam; oſſa frontis, occipitis & parietalia deerant, oculi orbita tamen integra erat , ubi etiam facei cutis terminabatur atque cum dictâ membrana tenui , maſſam involvente arctè connectebatur. Opticorum nervorum tractum cultro ſecuti ; deſinebant illi in ſpinalem medullam , cujus principium multa , tam intra vaſculoſam maſſam , quàm circumjacentes partes diſtribuebat filamenta nervea. Corpus reliquum benè formatum fuit , & quia adſtantium commotione impediebar , finem ſectioni feci. Adfuerunt mihi teſtes Dominus Zehner , Pharmacopola Manheimenſis , & Dominus Schwarz, Chirurgus. Similem obſervationem

 habet

habet D. Wepferus in Eph. Cur. ann. 1672. Obſerv. 129. cum Schol. In cauſam hujus mali conquirens à marito percepi binos liberos ſuos præcedenti anno fatalibus undis ſubmerſos, & poſtquam interjectis quibusdam diebus ex aqua extraherentur, præter corruptionem aliquam, præcipuè cranio & cerebro privatos fuiſſe inventos, quâ de cauſa mater tam fixâ & pertinaci imaginatione & præteriti mali perpetuâ ruminatione malum hocce fœtui contraxit. Quantus ſit matrem inter & fœtum intimus conſenſus, ex hac hiſtoria luce meridiana clarius videre licet.

OBSERVATIO CVII.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Febre Petechiali Ictero ſuperveniente ſoluta.

Cerevifiarius Manheimenſis quinquaginta annorum, temperamenti ſicci & bilioſi, jam per quatuor dies febri ardente decumbens Medicum expetebat, ad quem die quinta vocatus Diaphoreticis, bezoardicis &c.: morbum aggredi ab initio conatus fui, præterquam mixturam diaphoreticam ex aq. card. B. fumar. ſcabioſ. &c. cum ♁. diaph. Cinnab. ℨij. & ſyr. de rub. id. &c. eidem de potu ordinario proſpexi; poſtquam autem ſtragula continuò abjiceret & corpore denudato noctem transegiſſet, ſequenti die, malo ingraveſcente, petechiæ apparebant, urina flammea & perſpicua erat, nullo cum ſedimento, pulſus fortis & frequens, alvus tamen bene reſpondebat. Præſcribebam tum circa veſperam ad petechias & deliteſcentem malignitatem per ſudorem pellendam, bolum ſequentem. ℞. Theriac. Andr. ℨj. ♁. diaph. ℈j. bezoard. min. ℈ß. Sal. vol. C. C. gr. V F. bol. Cùm verò nihilominus monitis meis locum non concederet, ſed corpus continuò denudaret, ut calorem aëre externo paulisper mitigaret, die ſexto diſparentibus petechiis totus ictericus apparebat, oculi & cutis flaviſſimi, os amarum & πικρόχολον, urina obſcurè crocea, pulſus adhuc frequens: ordinavi tum Electuarium ex Conſ. Roſ. abſynth. cent. min. ♀. diaph. Croc. ♂. aper. Rhabarb. Flor. Sal. armoniaci Sal abſynth. ex uſu cujus die ſeptimo melius habebat, reſpiratio libera erat, colorq; cutis & faciei non tam intenſe flavebant: Circa meridiem autem horrore,

horrore, mox inſequente calore cum ſiti & capitis dolore corripiebatur, atque binis paroxyſmis ſimilibus tertiâ quâvis die adhuc recurrentibus, urina turbida apparebat, omnique ſymptomata remittebant, ut intra paucos dies convaleſceret: rectè prædixit Hippocrates in aphoris. S. IV. aph. 64. quibus in febre ſeptima aut nona aut undecima aut quarta decima morbus Regius ſupervenit bonum eſt. Item 4. de R. V. I. A. In febri bilioſa morbus Regius ante ſeptimum diem natus cum rigore morbum ſolvit, ſine rigore peſtiferum.

Similis hiſtoria accidit fere die 20. Nov. 1699. cum fœmina paupercula, quæ poſtquam ab imperito pharmacopolâ vomitorium incautè aſſumpſiſſet 24. horarum ſpatio continuis ſpaſmodicis vomitibus & alvi dejectionibus dilacerata fuit: ceſſante verò tandem catharſi, toto latere dextro atrociſſimos dolores pungitivos conqueſta, cum febri, ſiti clamoſa atque tuſſi ſicca: Præter V. Sm. largiorem inſtitutam præſcripſimus tunc mixturam antipleuriticam cum diaphoreticis, volatilibus, expectorantibus &c.: quibus continuatis die 23. toto corpore ſubitò tantâ tingebatur flavedine ut curcumâ vel croco tinctam dixiſſes, os amarum habebat, oculi fuſci, urina admodum crocea cum virium inſigni dejectione. Febris autem & pungitivi dolores unà cum ſiti remittebant: præſcripſi tùm Electuarium ſimile præcedenti: ex cujus medicamenti uſu intra paucos dies convaluit.

Bina hæc exempla ſatis demonſtrant Icterum non ſemper ex obſtructione ductuum biliferorum aut canalis hepatici vel cyſtici ſed interdum ex perverſione Maſſæ ſanguineæ deducendum: Enimverò per effervescentiam febrilem illius craſi deſtructâ, particulæ ſulphureæ & ſal. fixæ cum ſanguine prius intime combinatæ ſui juris fiunt, atque exaltatæ extra ſua interſtitia prolabuntur. Cumque foras amandari nequeant per ſudorem ob ſtragula & tegumenta abjecta, vel omiſſa, in cute cum ſero ſanguinis ſtagnantes ei colorem ſuum imprimunt.

Vix enim credibile eſt unius noctis vel aliquot horarum ſpatio tantam bilis copiam in hepate produci potuiſſe, quanta toti corpori tingendo faucesque (non excluſis internis viſceribus) irrigando ſuffeciſſet; neque illa bilis materia quæ toto corpore diffuſa ſtagnavit tam brevi temporis ſpatio à ſanguine reſorberi & per ductus hepaticos ad inteſtina amandari potuiſſet, ni dicere malimus particulas bilioſas, reſolutas, denuò ſanguini commixtas priſtinam in ſanguine

guine texturam induiſſe; ita ut cum illo nunc ſub priori facie circulum ſuum abſolvant.

OBSERVATIO CVIII.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Narium, gingivarum & uteri hæmorrhagia ſubitanea cum petechiarum eruptione absque febri.

SEnatoris cujusdam Uxor 35. annorum, quatuor ſeptimanarum puerpera, ad ſudores naturaliter prona, cæterum ſatis, ſana diaphoreticum incautè hauſit (ex ♁. diaph. & C. C. compoſitum) quo aſſumto ſtatim vehementiſſime ſudare incepit cum ſubitâ narium, gingivarum hinc inde, ut & uteri hæmorrhagia inſequente, atque macularum innumerarum ex nigro-rubrarum (exactiſſime petechias referentium) & magnitudinem lentis æquantium eruptione. Poſtquam verò octidui ſpatio hæmorrhagia uteri inducias dare nollet, neque diſparerent maculæ, pejora metuere incepit, propterea die 30. Dec. 1699. me acceſſit quam in prædicto ſtatù absque notabili ſiti vel febri inveniebam; de ſudore continuo imprimis nocturno, immodicâque uteri hæmorrhagia querelas tantum moventem. Ad compeſcendam itaque hæmorrhagiam, uſus ſum adſtringentibus, ex Lap. hæmat. præparato ſang. dracon. Corall. troch. de. Carab. ℈j. ſudori nimio autem Tinct. antiphth. G. proſpexi, ex quorum medicamentorum uſu melius habere cœpit. Die ſequenti juſſi medicamentis illis inſiſtere unaque tres ligaturas tibiæ & femori injiciendas conſuli. Inſequentibus diebus petechiæ quidem diſpaleſcere inceperunt, uteri hæmorrhagia tamen necdum ceſſabat, quare die quarto V. ſectione largiori adminiſtratâ & peſſo adſtringente ex bol. arm. acet. Vin. & alb. ovor. parato & in vaginam intruſo *illa* inducias dedit, maculæ etiam ſenſim diſparuere, ſedatoque nunc ſanguinis profluvio, & diætâ ex lactè, cremore avenaceo, oryza &c.: cum emulſionibus amygdalinis, imperatâ, brevi ſanitati reſtituta fuit.

In ætiologia ſymptomatum explicanda, veriſimile eſt, ex aſſumpto citra indicationem ſudorifero ſanguinem nimis præcipitatum atque maximam partem in ſeroſitatem fuſum S. liquefactum eſſe, ut vaſa arte-

arterioſa tam intra tubulatam narium membranam quàm gingivas excurrentia illum feroſiorem factum continere amplius non valuerint, ſed laxatis fibris eidem exitum concederent; idem quoque ſanguis ad ſuperficiem cutis cum impetu protruſus, recrementa ſua vel particulas terreſtriores intra reticularem fibrarum cutis ſubſtantiam ſub macularum rubrarum facie reliquit, ſeroſiore & aquoſiore parte ſub ſudoris forma partim ſecedente, partim per venas ad oceanum ſanguinis remeante. Quod autem nares & gingivæ prius ſuum liquorem fundere deſierint, uteri vaſis ſuam adhuc tantiſper ludentibus tragœdiàm, dicendum arbitror in illis arteriarum oſcula, & extremitates capillares tantam διαπήδησιν vel ἀναςτόμωσιν non paſſas ob naturalem anguſtiam, quam habent præ *his* naturaliter majoribus & ob præcedentem paulò partem amplioribus: non parum quoque in ſubſidium *illis* veniente aëre externo tunc temporis frigidiori.

OBSERVATIO CIX.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Fatalis chinæ chinæ uſu.

CUm Sereniſſimi Principis Saxo-Meinungenſis Legio Pedeſtris prope Manhemium anno 1699. æſtiva poneret, quadringenti pene milites febri tertianâ correpti fuerunt, quos cúm Legionis Chirurgus ſimplici Cortice peruviano largius ad ℥j. & ultra ſingulis diebus bis exhibito, fruſtra reſtituere conaretur, omnes quot quot erant, brevi, poſt aliquas ſaltem chinæ chinæ doſes hydropici evaſerunt, cum omnimoda virium & appetitus proſtratione, febri quoque mox recrudeſcente; Quùm autem febres hæ cum hydrope late graſſari cœpiſſent inque pejora omnia vergere viderentur, ægrorum curam ſuſcepi, atque primùm pilulis hydragog. ex Extr. cathol. Reſin jalapp. Mercur. dulc. &c. compoſitis certavi, mox corpore purgato præcipitantia abſorbentia cum aperientibus una cum liquore ſplenet ex ſulphure & nitro, in uſum vocari interpoſitis pilulis ſupra dictis quibus per aliquot dies continuatis plurimi convaluerunt, multis in quibus malum radices egerat chinæ chinæ uſum vita luentibus.

OBSERVATIO CX.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Pluvia cruenta falſò credita.

DIe 11. Feb. 1700. circa decimam pomeridianam hîc in diſtrictu unius plateæ forte conſpectæ fuerunt infinitæ maculæ ex fuſco rubræ inſtar guttarum ſanguinis, quibus tota platea, ædificia, & quidquid in hoc diſtrictu erat, irrigabatur, non aliter acſi unà cum vento parietibus & tectis adſperſæ eſſent: Perfectè quidem guttulæ hæ pluviam mentitæ ſunt cruentam, omnibusque tanquam funeſtum omen impoſuerunt: Cùm autem portentum hocce accuratius inveſtigarem, neque præjudiciis & vulgi ſuperſtitionibus locum concederem, deprehendi maculas iſtas nihil aliud fuiſſe quàm excrementum quoddam apum, quod, tempore verno alvearia primò egredientes & aëra captantes, deponere ſolent: quod noſtrates exprimunt (die Bienen reinigen ſich) Civis enim quidam tunc temporis fortè domo abſens, viginti octo alvearia cœlo ſereno prima vice aëri expoſuit, unde apes ſolis calorem ſenſientes, avolantes, ſeque ut dictum purgantes inter volandum ſuum depoſuêre excrementum, tantique prodigii authores exſtitere. Confirmant hanc opinionem illa ut & reliqua urbis noſtræ alvearia, ſimilibus maculis conſperſa & irrigata: Porticus itidem & horrea in quibus alvearia poſita erant & ubi pluvia nunquam pervenire potuit, conſimilem materiam monſtrantia.

Patet ſane, quam facile credula gens præjudiciis occupata, ſibi ipſi imponat, ſuperſtitionibus potius quam ſanæ rationi locum concedens.

OBSERVATIO CXI.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Hydrocephalo inſigni.

DIe 25. Septembr. 1700. ab obſtetrice allatus eſt nobis partus maſculus à paupercula in lucem editus, ob capitis magnitudinem &

aquarum

aquarum in eo contentarum copiam ſatis monſtroſus: oſſa frontis, occipitis & parietalia magno hiatu diſtabant atque ab aquis contentis hinc inde facili modo flecti poterant, prorſus quaſi tenui membrana coñecterentur naſus & aures deficiebant, labia erant leporina, os ita connivebat ut minimi digiti apicem vix admitteret. Inciſo pericranio aquæ ad 4. menſuras cum impetu prorumpebant, loturæ carnium ſimiles. Præter duram matrem, quæ cum extremitate oſſium parietalium ubi ſinum falcatum conſtituit, annectebatur, nihil diſtincti in tam flaccido & diffluenti cerebro videre licebat; Cætera Corporis membra ad aſpectum ſana videbantur.

(Miſſæ Baſilea Noribergam per Excell. Dn. D. Harderum d. 13. Martii 1702.)

OBSERVATIO CXII.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Rara hydropis Specie.

EST inter gregarios noſtros quidam miles, nomine Matthias Breüer, cujus pedes & femora circa novilunium aquis tantopere diſtenduntur, & impreſſam digito foveam diu retinent, ut obambulare neutiquam valeat, ſed lecto tamdiu affigatur, donec creſcente Luna vel διχότομος facta, ſeroſa colluvies abdomen occupat: quo tempore nec libere reſpirat, nec latrantem explere ſtomachum audet, ob dolores mox inſequentes, pedibus tunc concidentibus adque naturalem ſtatum redeuntibus. Tandem verê plenilunio pauliſper appropinquante, caput inundatur, & ab aquis ſub cute contentis illud in immenſam molem extenditur, nares, labia, ſupercilia &c. inflantur, ut hydrocephalo ſimilis ſit, abdomine tum ab omni labe immuni reddito. Ita decreſcente Lunâ, eo quo aſcendit hydrops typo deſcendit, inferioresque invadit corporis partes. Atque hæc ipſo cum jam per triennium luditur tragœdia, ut meritò calendariuum perpetuum in ſuo corpore circumferre dici poſſit.

(Manhemio Auguſtam Vind. d. 2. Maji. A. 1702. miſſæ.)

OBSERVATIO CXIII.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Morte ob tineam malè curatam.

DE Muliere legitur apud Saxoniam Prælect. pract. & Th. Bonetum in Sepulchret. Anatom. tom. 3. Tinea tentata crebris Lotionibus ſanata, quæ in capitis dolorem ac febrem continuam lethalem incidit; cujus emortuæ cadavere aperto, media pars totius cerebri, cum membranis putrida inventa fuit, ichoreque citrino referta. Similiter ego Anno 1702. Menſe Februario, adoleſcentem vidi, pauperculæ cujusdam Ferrarienſis filium tinea acriter tentatum, ac ſcabie fœda per totũ corpus affectum, qui intempeſtive inunctus, ac lotus, medicaminibus etiam mercurio paratis, liber quidem à ſcabie, & tinea evaſit, at febri maligna, cum delirio correptus, in Xenodochio S. Mariæ Novellæ hujus Urbis, meæ curæ commiſſo, die morbi ſeptima miſere obiit. Cadavere aperto, cerebrum maculis nigris undequaque conſperſum vidi, cum membranis lividis, & Corde flaccido; in diaphragmate verò tumorem non exiguum notavi; Hepar durum erat præter ordinem, ac expectationem noſtram; Renes naturaliter conſtituti erant, nec ullam labem oſtendebant; In ventriculo nihil erat, niſi aqua viſcida, & flava, ac fœtida; Reliqua verò illæſa & juxta naturæ ordinem inventa ſunt.

OBSERVATIO CXIV.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Quartana Febri ebrietate fugata.

MIlitem quartanarium vidi, nullo alio adhibito remedio, ſola ebrietate à quartana febri liber evaſit. Die enim, quò ingruere debebat quartana, libras duas ſpiritus vini potavit, ex quò ebrius factus eſt, poſteà ſanus.

(Ferrariâ Auguſtam Vind. d. 29. April. A. 1702. miſſæ.)

OBSER-

OBSERVATIO CXV.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Tremore totius Corporis inſigni.

EN! fructus hyemis Anni 1702. Pannitonſoris filiolus, 2. fermè annorum, aëri liberiori ſe expoſuerat Menſe Martio, hoc facto, ſe infarcit Spiris, Vino Grunbergenſi inebriatis: circa meridiem noctis ægre incipit habere vomituque vehementi omnia ventriculi contenta ejicit, cum notabili virium diſſolutione. Vomitum ut mater ſiſtat, applicat ſacculum regioni ventriculi, ex herbis ſtomachico-carminativis, cum vomitus remiſſione. Hoc ſopito, tremor ingruit omnium totius corporis membrorum, imò & capitis, cum pavore fermè continuo, oculis nictitantibus. Conſultus ordino enema, ob biduanam alvi obſtructionem, alvus ſolvebatur, malum tamen nihil remittebat, ſed videbatur augmentum cepiſſe. De cibo & potu, uti antea ſueverat, parum aut nihil aſſumebat, puer, omnia nauſeabundus rejiciens, excepto lacte materno, quod indies bis in nutrimentum ſugebat. Dabatur mixtura ſat grata nervinis & aliis confortantibus imprægnata, absque lenimine ullo, malo continuò furente. Clyſter de novo adornabatur, & unguentum præſcribebatur, Puero interna ulteriora penitus abhorrente. A Clyſtere alvus tribus ſe exonerabat vicibus, cum pavore multum remittente, & tremore notabiliter imminuto. Continuabatur uſus unguenti, & malum de hora in horam remittebat, & denique Deo benedicente, plenariè intermittebat. Per triduum hocce, quo decubuit puer, ita fuit enervatus, ut nec amplius ſtare, nec pedem de loco movere potuerit, quod tamen antea fecerat, jam jam indies vegetior exiſtens. Unguentum tale erat:

℞. Unguent. nervin. Auguſtan. ℥ij.
axung. caſtorei. ℈ij.
Oleum ſuccin deſt. gtt. viij.
laurini gtt. vij.
majoranæ gtt. vj. M. D. S.

Sälblein zum Rückgrad / Nacken / Wirbel / Schläffen und unter die Naſe lau anzuſchmieren. Ante triennium, primipara Grünbergenſis; 10. poſt partum die, ſimili infeſtabatur tremore totius corporis: dum jace-

bat, nec ſe movebat, nihil videbatur, ſtatim tremor undique irruebat tremendus, & tertius ab invaſione dies morti tradebat, incaſſum exhibitis optimis nervinis & confortantibus. Quia non fuerat territa, cauſam hujus Affectus procatarcticam eruere non valebam, fortean ab obſtetrice fuerat læſa, uti conjiciebam. Remiſſiorem tremorem artuum hoc ipſo menſe Martio experiebatur juvencula, noviter maritata, à terrore. Hæc iverat per cæmeterium ingruente nocte, & viderat candido veſtitu involutum hominem, quem putarat ipſam mortem. Valdoperè hoc ipſo perterritæ, tremor per intervalla artus occupabat, præprimis, dum ſpeciem viſam mente concipiebat. Ordinabam præter alia & ſal volatile oleoſum Sylvii, indies duabus vicibus aſſumendum, cum ſingulari utilitate. De tremore artuum in morbillis loquitur obſervatio mea 64. Anni I. Decuriæ Tert. Ephemerid. noſtrar. item de tremore artuum quotidiano, Obſerv. 27. Anni 6. Dec. 2. Memini me, per omnem meam Praxin, quæ jam per Dei Gratiam ad triginta aliquot Annos excurrit, præter hic annotatos tremores nullos amplius vidiſſe aut obſervaſſe. Quos terror improviſus excitat, non ſemper diu durant, aut, pro varietate ſubjectorum noxam relinquunt, imò tetros affectus producunt. Jure ergò deberemus abhorrere & terreri terrore, in cura aliquot morborum excitando, mihi nunquam placuit hæcce curandi methodus: unicuique ſua Placet Phyllis.

OBSERVATIO CXVI.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Pede ſpontè decidente.

IN diſtrictus noſtri Grunbergenſis pago Güntherſdorf, Ancilla quædam diu ulceribus pedum exedentibus detenta fuerat, quæ omnem carnem depaverant, cum oſſium etiam carie. Dum aliquando, relicto hypocauſto, in aream domus ire intendit, en! pedem exeſum fortè fortuna allidit ad lignum durius, & pes decidit, cum ſingulari ancillæ alteratione & confuſione. Sic quæ Ars facere debuiſſet, Natura ſpontè efficiebat non inanis Artis magiſtra.

OBSER-

OBSERVATIO CXVII.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De
Scirrbo tali dislocati.

Foemina primaria, 12. liberorum mater, 38. annorum, agibilis & longioris ſtaturæ, patitur, minus idoneè pedem movendo dislocationem, ſiniſtri pedis: quia autem ob inartificioſam & incongruam repoſitionem impediebatur in ambulatione, innumera conquirit conſilia & externa remedia variorum, & quod dolendum, etiam imperitiſſimorum. Dolores interruptè ſentiebat enormes, cum tumore paulatim creſcente, & tandem in ſcirrhum degenerante, qui jam ſat magnus, aſpectu horrendus, & quod caput rei eſt, cum metu futuræ gangrænæ. Per triennium hoc malo detenta, jam præterito morbifero martio, poſt aliqualem in rheda motum, lene ſtillicidium lymphæ, ut & ſanguinis aliquot guttulas animadvertebat; id quod & mihi ſtatim notificabat. Accedo, omnia luſtro, & ne quid noxii imponeret, ſedulò moneo, ſolis linteis mundis applicatis, cum juſſu accuratæ diætæ. Intermittit interim defluxio ad aliquot dies, redit tamen & augetur. Conſilio itaque inito cum gemino Chirurgo, emplaſtrum ſaturninum Minſichti imponere concludimus, aliis omnibus, præter interna à me præſcripta, poſtpoſitus. Hocce emplaſtro per aliquot ſeptimanas uſi ſumus, idque adhuc continuamus, malo veluti in centro detento. Fœtor interdum intercurrit, præprimis ſi diæta negligitur, aut affectus animi, quibus ſummè ſubjecta, dominium exercent. Circa radicem ſcirrhi, ſuperius, eſt aliqua inbedo in parte ſana, thaleri inſtar: hæc leniter tacta, ſummos de ſe ſpargit dolores, interdum etiam intacta dolet. Quod attinet ſcirrhoſam partis ſubſtantiam, non admodùm dolet, niſi interdùm tacto aliquo nervo, nec uſque huc notabiliter latius ſerpit. Ad eſt aliqualis atrophia ſuperioris pedis, febris vulneraria quæ accedebat, jam eſt abacta. fluxus alvi dolorificus ſopiebatur theriaca Cœleſti & aliis. Fluxus menſium eſt ordinarius; vino interdixi, laboravit aliquoties dolore hæmorrhoidum, deliberamus jam de uſu hirudinum: appetitum habet mediocrem, ſitis nulla, Sudor interdum lenis, nec deeſt tuſſicula, alvus ut decet lubrica. Circa tumorem

morem ſcirrhi ſemper aliquid ſeroſi humoris ſe monſtrat, plus minus hoc vel illo die, pro commotione corporis & aliorum accidentium, facies videtur plumbea, reliqum tamen corpus adhuc vegetum. Diſcurri de reciſſione pedis, ſed liberè pronunciat, ſe malle decies mori, quam hanc admittere. Præſtolor lamentalilem mali hujus exitum, quem Deo dante, ſi vivus ero, Curioſis Communicabo.

[*Miſſæ Grünberga Norimbergam d. 15. Julii. 1702.*]

OBSERVATIO CXVIII.

Dn. D. CHRISTIANI HELWICH.

De hæmorrhoidibus oris.

Diligenter in enodandâ hæmorrhagiarum ſecundum ætates, temperamenta, ſexum &c. varietate quidam doctiſſimi viri verſati ſunt. Fluxum hæmorrhoidalem tùm eum, qui ex propaginibus venæ portæ ac venæ ſplenicæ oritur, tùm illum, qui ex ramis vaſorum iliacorum internorum ſcaturit, Celeberr. Dn. D. Stahlius nuper ingenioſiſſimè explicavit. Hactenùs verò tantùm non omnes quamvis ſanguinis rejectionem per os vel ad *hæmoptyſin* vel *vomitum cruentum* reduxerunt: at verò quam benè id fiat, nunc paucis aperire animus eſt. Certè non facilè quisquam crediderit, quod *profluvium illud ſanguinis*, quod *multis per ora ſtato tempore ut Macrino Viſco Prætorio & omnibus annis Voluſio Saturnino urbis præfecto, qui nonageſimum exceſſit annum,* teſte Plinio lib. XI. cap. 38. p. m. 814, *fiebat*, vel hæmoptyſis fuerit vel vomitus cruentus. Ariſtoteles lib 2. de partib. animal. non tantum veritatem profluvii ſanguinis per os ſtatum tempus ſervantis, quod nec hæmoptyſis nec vomitus cruentus ſit, confirmavit; ſed & appoſitè hæmorrhoidum nomine illud inſignivit ita ſcribens: *fiunt etiam aliquandò* αἱμοῤῥοΐδες ἄπονοι ἐκ τοῦ στόματος *hæmorrhoides ſine labore omni ex ore* & addit, *neque ut ex arteriâ violenter.* Unde colligere eſt. quod poſt Ariſtotelis tempora à Celſô & Galenô demum vox hæmorrhoidum ad venas ſedis & uteri reſtricta fuerit, quoniam illæ præ cæteris frequenter ſanguinem fundunt, nam ipſe Ariſtoteles etiam lib. 1. de generat. animal. ſimpliciter ſcribit, quòd ἐν ταῖς φλεψὶν *fiant hæmorrhoides* qui locus ſimul etiàm indicat, quòd non

malè

malè Celſus, cui & Paulus adſtipulatur ſcribat, *ora venarum tanquam ex capitibus ſurgentia vocari à Græcis hæmorrhoides.* Conf. Hieronym Fabricius ab Aqua-Pendente de Chirurgic. operat. p. 106. & Frommann. Tract. de hæmorrhoïd. p. 6. Oris hæmorrhoides, niſi me omnia fallunt, ipſe agnovit Hippocrates lib. 2. prædict. ſect. 2. p. 82. edit. Foeſii his verbis: *Quibus fauces ſanguine noctu & inter diu replentur, dum neque capitis dolor prægreſſus fuerit, neque tuſſis neque vomitus neque febris prehenderit, neque pectoris aut dorſi dolor tenuerit, in his nares & fauces inſpiciendæ, num quod ulcus in eô loco compareat aut ἢ βδέλλα*, quæ ultima vox tenebras Hippocratis verbis affundit, ac difficili ejus interpretatione commotus Celſus lib. 2. de medic c. 7. p. 60. noſtrum, qui præ manibus eſt, textum latinâ Civitate donans eam præterit, contentus dicere, ulcus reperiri, præſentibus illis ſignis, quæ Hippocrates l. c. commemoravit. Jam (bdellæ vox variis gaudet ſignificationibus. 1. enim denotat hirudinem, quæ à ſuctu ſanguinis ſanguiſuga Plinii ævô dici coepit;) ut conſtat ex Theocriti pharmaceutria, Heſychio p. m. 186. Suidâ Tom. 1. p. 544. Varinô Phavorinô p. 338. (2.) Lampetras, quemadmodùm Clariſſ. Lindanus in ſelectis Medicis Exercit. XI. §. 58. p. 381. docet ex lib. 17. Strabon. Geopraph. (3.) apud Plautum in Curcull. Act. 1. ſcen. 2. p. m. 265. de vinô lena anus ait: *Tu cinnamomum, tu roſa*, tu *crocinum & caſſia es, tu bdellium*, Unguenti genus notare videtur, ut conſtat ex Taubmanni Commentar: Duæ ultimæ hæ ſignificationes à propoſitô noſtrô prorſùs alienæ ſunt; βδέλλαν verò in primâ ſignificatione, quâ hirudinem denotat, in texto Hippocrat. allegato accipi debere contendit Galenus in Exegeſi vocum Hippocratis ſive ut latinè inſcribitur, *in explanat linguar.* inter libros Iſagogic. p. 143. ita fatus: *Mihi videtur proprie dici nomen de ipſô animali, etenim affui olim cum hoc diceretur in eô libro, & dubitantibus multis de his quæ fierent, ſolus ego ex ſcripto aggrediens præcognovi veritatem*; allegat etiam Gal. hiſtoriam de homine ſanô cruorem evomenti epotâ cum aquâ hirudine & lib. 4. de loc. affect. c. 5. p. m. 52. Claſſ. 4. Oper. pro vocat etiàm ad hiſtoriam juvenis, in *quô ad narium foramen in eô meatu, ubi naſus ad oris regionem perforatus* eſt, hirudinem latentem conſuxit, & his exemplis confidentior redditus locô ultimô fluxûs ſanguinis per os ab hirudine contingentis ſigna pandere non veretur ita loquens *Quodſi pluribus diebus aliquis cruorem & exſcreaverit & emunxerit idque citra capitis vel dolorem vel gravitatem ſivè præſentem ſive præteritam neque plagâ eô locô exiſtenti hujus & totum per nares meatum atquè eam oris partem, quâ ad nares perforatur, exactè conſiderare oportet. Iſtud enim ali-*

quando contingere poteſt hirudine huic loco adhæreſcente, quæ quidem in diem augeri ſolet, quamvis enim primis diebus, quòd ſit exigua, latere queat, tertio tamen quartòve die haud obſcurè conſpicitur. Hæc tantoperè placuerunt Aetio, ut ſua fecerit lib. 8. c. 59. Galeni interpretationem probat etiam Foëſius & in Comment. ad Hippocr. Prorrh. & in œconom. Hippocrat: p. 119. Equidem non negamus, fieri aliquandò poſſe, ut hirudo cum nocturnô potu aut aliô modo in guttur irrepat ac ibidem ſanguinis ſugendi gratiâ hæreat, nam præter Avicennam lib. 3. Fen. 9. c. 5. illud etiam teſtatur Borellus centur. 1. obſerv. 24. p. 33. & hinc jam olim ad epotam ſanguiſugam deſcripſerunt remedia Dioſcorid. lib. 6. Celſus lib. 5. c. 37. Nicander aliique plures; at verò quòd Hippocrates per bdellam hirudinem intellexerit, illud eſt, quod inficiamur, nequiquam moti auctoritate Galeni utpote, qui memores ſumus iſtius aureæ Sententiæ ipſius Galeni lib. 2. de Compoſ. medicament. *Difficile eſt, ut, qui homo ſit, non in multis peccet, quædam videlicet penitùs ignorando, quædam verò male iudicando, & quædam tandem negligentius ſcriptis tradendo.* Cauſæ verò cur negemus per bdellam apud Hippocratem notari hirudinem, ſunt hæ. 1. Ex textu ſenis noſtri patet, quòd agatur ibidem de morbô, ad cujus diagnoſin neceſſarium ſit noſſe, utrum capitis & præcordiorum dolores, tuſſis, vomitus, febricula &c. præceſſerint, id eſt, unô verbô de *affectu*, cujus cauſa eſt interna non externa, qualis eſt hirudo, quæ aliis omninò indiciis detegi poteſt. Et eſtne ulla ratione credibile Hippocratem prætermiſſurum fuiſſe certiora hirudinis præſentis criteria? Atqui cum ſanguiſuga dicatur βδέλλα à verbo βδέλλω quod ſignificat, *exſugo*, qui in commemorandis hirudinis indiciis Hippocrates oblivisci ſuctus, quem Dioſcorid. primô loco notat, quique ipſis etiam oratoribus notus, unde ſanè ab imagine ſuctûs Cicero pulchrè lib. 1. epiſt. mentionem facit *Concionalis hirudinis ærarii*. Imo propterea ab Arabe quôdam Damire apud Bochartum in hierozoicô definitur hirudo *vermis niger aut ruber in aquâ degens, qui propendet à corpore, ut exſugat ſanguinem.* Et quid (2.) dicam de dolore, de quo teſtari poteſt & ſenſus eorum quibus admotæ hirudines fuerunt, & vulnuſculum in parte commorſâ, cui adhærebat, relictum? Ac ſanè non improbabile eſt eas dentibus eſſe inſtructas, ſi vel maximè eas ad limacum retuleris cenſum, nam etiam cochleas dentibus eſſe inſtructas teſtatur Cl. Martin Liſterus ex Hookii avtopſiâ & Doctiſſ. Velſchius in Hecathoſteâ ſuar. obſerv. 67. Nec nodi, quos hic texit celebris nominis ſcriptor Bonani in recreatione mentis & ocu-

oculorum part. 3. probl. 218. & ſeqq. ſunt indiſſolubiles. Villanovanus illis fiſtulam tribuit, alii os trianguli inſtar iſtis adſcribunt. Quicquid verò de hâc re ſit, id exploratum eſt, quòd dolorem hirudines lædendo partem, cui applicantur, inferant. Profectò Plinius lib. 8. c. 10. p. 497. teſtis eſt, quòd *elephanti cruciatum maximum ſentiant hauſtâ hirudine*; ſed nullam hujusmodi doloris mentionem facit Hippocrates. Aut ſi vel maximè abeſſet dolor, omninò æger (3.) fruſtum quaſi carneum gutturi infixum, ut ille apud Borellum percipiet, quod etiam deglutitionem impediret. Columella lib. 6. loquens de bobus in potu hirudinem haurientibus expreſſè ait quòd *hæc perniciem iis afferat & incremento ſuo tranſitum cibis præcludat*; enim verò nullum de fruſtô ejusmodi aut impeditâ deglutitione verbulum in textu Hippocrat. Imò (4.) ſi locus Hippocraticus accuratiùs inſpiciatur, dilucefcit, quòd, in eô ſermo ſit de ejusmodi ſymptomate, quod perplures dies & noctes durat; at fieri nullatenùs poteſt, ut hirudo in alicujus faucibus per tantum temporis ſpatium hæreat & non decidat ac deinde à Medicis & Chirurgis agnoſcatur. Nam licet *non miſſura cutem niſi & plena cruoris hirudo*, ut canit Horatius, qui tamen conſiderat, quòd intra horæ quadrantem non mediocrem ſanguinis quantitatem imbibat & ſemper ſanguine magis magisque diſtendatur, ita, ut poſt ſuctum per horæ ſpatium vel digiti magnitudinem adæquet, næ is facilè intelligit hirudinem per plures dies & noctes in gutture hærere & ſanguinem ſugere non poſſe. Conf. Marſilium Cognatum lib. 2. variar. obſerv. c. 2. Quomodo ergo vox βδέλλα, cùm hirudinem in textu Hippocratis non ſignificet, explicanda erit? figuratè, inquam, & tropicè. Hoc ut tantò magis incurrat in ſenſus, meminiſſe fas ſit, quod ſanguiſuga ſit *animal oblongum tranſverſis lineis* (vide Jonſton: 4. de inſect. tit. 2. p. 143.) *interſtinctum ore ſubrotundo ac veluti calloſò & aſpero* & ut rectè Gesnerus, *moveatur extenſione & contractione Corporis ſui ceu annulis conſtituti.* Scilicet ut monuit Ariſtot. in lib. de animal. inceſſu c. 9. ἰλύσπασις vermi & hirudini convenit. Verba ejus hæc ſunt. *Alia* (animantia) *volubili tractu utuntur ut lumbrici, quos inteſtina terræ appellant, & ſanguiſugæ*, quamvis, ut demonſtrat Borellus part. altera de motu anim. prop. 13. *Corrugatio illa non ſit cauſa ſed effectus contractionis internorum muſculorum.* Ajo ergo, quod per βδέλλαν in ſenſu metaphorico Hipp. intelligat venam varicoſam ſi enim bdellas cum venis ſanguiferis comparaveris, utique deprehendes, quòd in non paucis conveniant. Ad unguem omnia reſecare à propoſitô no-

 ſtrô

ſtrô alienum eſt. Et ſic ut analogia rudior ratione externæ figuræ manu quaſi palpabilis eſt: ita extenſio iſta & contractio in corpore utroque non minus clarè patet, quandoquidem & venæ vi fibrarum circularium (quas ſine cauſâ in vaſis reperiri negavit Veſalius in examine obſerv. Fallop. p. 129. & Cl. Ent in apolog. pro circulat. ſanguinis p. 42.) & *ſtringuntur & comprimuntur ſucceſſivè*, una enim pars poſt aliam comprimitur, ut ſanguis agitatus & conquaſſatus debitè miſceatur & conformetur Conf. Borell. l. c. prop. 33. & 34. Præprimis verò hirudines & venæ ex mente Hippocratis conveniunt ratione tractionis ſive ſuctionis ſanguinis; nam hanc eum venis paſſim tribuiſſe certũ eſt, evidens occurrit locus in lib. de carnibus qui ita ſonat: *venæ, quæ per ventrem & inteſtina feruntur, in quibus cibi & potus coacervantur, ubi ſic incaluerunt, id quod eſt tenuiſſimum & humidiſſimũ attrahunt.* Zwingerus in doctrinâ Hippocrat. exactè verſatus in Commentar. p. 115. ita effert mentem Hippocratis *Tenuiſſimum & humidiſſimum à venis meſaraicis ex ventre & inteſtinis, quæ ſupra jejunum ſunt, ex ileo videlicet & duodeno ad hepar, ab hepate ad venæ cavæ propagines in univerſum Corpus trahitur.* Quod tamen ita revera non fieri hodiè etiam tyrones norunt. Propter prædictas bdellæ cum veniâ analogias iſtius nomen ad hanc deſignandam tranſtuliſſe videtur Hippocrates & quidem non quamvis hoc nomine deſignare voluit, ſed *varicoſam ſive dilatatam & ſanguine diſtentam* eine ſchwartze aufgeloffene Ader. Ejusmodi venam voce bdellæ intellexiſſe Hippocratem ante multa ſecula Dioſcorides Commentator. Hippocr. teſte Galeno exiſtimavit. Et ſanè nihil prorſùs impedit, quin ejusmodi varices, ſicuti in artubus, circa tempora, anum, uterum, teſte Pareo lib. 12. cap. 20. in *hipochaſtrio*, *genis*, *palbebris* & *mammis*, auctore Heurnio lib. 6. Commentar. Aphorism. Hippocrat. oriuntur; ita etiàm in ore ſubinde exurgant. Ac notatu utique dignum eſt, quod Moebius in fundament. Phyſiolog. c. 16. narrat, eas *aliquando ſub linguâ & inferioribus labiis cerni.* Minimè verò novum eſt, quòd ejusmodi diſtentæ & dilatatæ venæ ſpontè aperiantur & ſanguinem profundant Conf. Ephemerid. Decur. 2. Ann. 3. obſerv. 12. p. 51. & decur. 1. Ann. 3. obſerv. 104; id quod in hæmorrhoidibus coecis quoque, quæ nihil aliud ſunt quàm *criſpatæ venæ hæmorrhoidales ſtagnanti ſanguine turgidæ* & in varicibus gravidarum multò frequentius eſt compertum. Illud ergò vult Hippocrat; quod ſanguis qui fauces replet aliquando, & ex ore erumpit, ex vaſe *quodam venoſo* (in ore) *dilatato & ſponte aperto* tunc fluere cenſendus ſit, quando neque

neque capitis dolor prægreſſus, nec tuſſis nec vomitus, nec febris &c. Et ſanè de apertione ſpontanea varicoſarum venarum tantò minùs fuerit dubitandum ut jam ante dictum, quanto eſt certius ſanguinem modò ex *ipſis* cutis *poris* ſtillaſſe, ut Benivenius, Tulpius & alii teſtantur, modò ex *oculis lacbrymarum inſtar* manâſſe, ut perhibet Foreſtus, modo ex *Saphena* ut & *poplitæa* erupiſſe, quod Schenkius & Ephemerid. A. 1. obſerv. 95. p. 197. aſſeverant. Hæmorrhagiam quoque penis ſpontaneam commemorari videas in Ephemerid noſtris Dec. 2. A. 3. Et ſanè ita prorſus eſt, ſicuti ſcribit celeberr. Wepferus in obſervat. Anatomic. de locô affectô apoplex: *Vaſa: ſanguifera tàm intus recondita quàm externum habitum perreptantia ſuâ ſponte aperiri notius eſt, quàm ut probatione indigeat*, *vivit*, ita pergit Wepferus, *nobilis quædam matrona* 44. *annorum, habitu Corporis gracili prædita*, *facie roſea ac cætera ſana & vegeta*, *huic ante* 15. *annos in manus ſiniſtræ pollicis extremi parte externâ macula atro-rubeſcens*, *quam extremo minimi digiti apice ferè tegeres oborta eſt*, *E medio hujus maculæ ſingulis annis ter quaterve ſanguis cum ſaltu aliquot cubitorum altitudine ſuâ ſponte erumpit & quidem non parvâ quantitate* &c. Cur ergo illud etiam in ore fieri non poſſet? Quòd verò id reverà aliquando fiat, exempla evincunt. Apud Kerkring. in ſpicileg. anatomic obſerv. 25. p. 61. & ſeq. recitatur exemplum de virô quôdam ſexagenariô (de quô non immerito noſter ſuſpicatur, quòd quondam hæmorrhoidum periodos fuerit expertus) qui *primò quidem per plures dies ejecit ſanguinem*; cohibita autem *primâ iſtâ violentiâ*, ſanguinis effluxum poſt menſem denuò eſt expertus, atque adeò ſtatas vices menſtruas iſta ſanguinis rejectio ſervavit, donec æger octavo menſe è mediô tolleretur. Hoc ſanguinis ſputum ipſe Kerkringius non auſus eſt nominare hæmoptyſin, quanquam ſine dubio ex eô ſolo collegerit, virum illum phthyſi incepiſſe laborare, quod & hodie multis eſt ſolenne; imò Kerkringium hæſiſſe perplexum, unde ſanguis ille profluxerit? ſatis patet ex admonitione ad lectorem, quam huic hiſtoriæ attexuit. Ego omninò perſuaſus ſum huic viro ſanguinem ex venâ aliquâ oris dilatata fluxiſſe, ac in illâ ſum opinione, quòd hîc ſanguinis fluxus ſæpe quidem hactenus obſervatus, ſed ſub nomine hæmoptyſeos deſcriptus fuerit, id quod etiam factum autumo Dec. 2. Ephem. A. 4. Obſerv. 19. Quantus enim nominis hæmoptyſis abuſus ſit, nemini ignotum, adeo ut etiàm fluxum ſanguinis ab hirudine inſciè deglutitâ & in faucibus hærente l. a. Borellus hæmoptoidem vocet? Illuſtre verò

affectûs noſtri ſub titulo hæmorrhagiæ oris periodicâ paradigma promit doctiſſimus Medicus Arnoldus Bootius in obſervat. Medic. de affectibus omiſſis cap. 7. his verbis: *Uſſerius - 64. ætatis annum agens jamà pluribus annis patitur bis terve anno periodicum ſanguinis profluvium ex ore, ut plurimum in latere ejus ſiniſtro duntaxat, nec ibi ſemper in uno loco, ſed interdum ex linguæ latere, alias ex gingivis, quandoque ex alterutrius labii aut buccæ parte interiore. Antea & dum junior erat, exiliebat quandoque ſanguis tantâ vi ac copiâ, ut in præſens vitæ periculum inde conjiceretur, omnique valentiſſimorum remediorum genere tentato ægerrimè tandem reſtingueretur. Sed per multi jam ſunt anni, ex quo citra ullum impetum & guttatim tantum ſanguis promanat, id autem fit aſſidue absque ullâ intermiſſione noctu æque ac interdiu, donec periodus abſoluta ſit, quæ nunquàm minùs uno die naturali plerumque duos aliquandò etiam diutius durat.* Duo periodicæ ſanguinis rejectionis per os exempla à b[illegible]ella mihi notâſſe videor alterum in muliere, in virô alterum. Et femina Cholericæ conſtitutionis in conjugio fœcundô vivens quadragenaria propior citra ullam ſanitatis labem aut menſium ataxiam vere & autumno jam per aliquot annos ſine prævio capitis dolore, ſalſedine in ore aut catarrhorum indiciis, absque febri, nullâ comitante tuſſi (quæ, cum hæmoptyſi ferè ſemper concurrit, licet neque hic cauſæ rationem habeat, quia ſub tuſſi pulmones tenſi & veſiculæ illorum inflatæ ſanguinem potiùs reprimunt quàm exprimunt) nec præſente ad hodiernum usque diem aliquâ reſpirationis difficultate ſanguinem per aliquot dies ex ore ejicit. Antequam periodicus ille fluxus ſanguinis ex ore erumpat, in palatô titillationem poſt uvulam percipit, noctu autem ut plurimum ſanguis ſeſe in linguam infert non floridus, non ſpumoſus, neque grumoſus, ſed leniter nigricans, qualis ex venis hæmorrhoidalibus ſtillare ſolet. Cum ſcreatu non magnô, interdùm ſimplici ſputatione ad aliquot Uncias ſanguinem ejicit, ac deinde ſponte hoc ſputum iterùm ceſſat. Vir autem qui 30. ætatis annum agit, eſt ſanguineo Melancholicus, in anxiam phthyſeos ſecuturæ formidinem â Medicis conjectus. Is in itinere Italico generoſioris vini abuſu annô ætatis 27. hæmorrhoides provocavit, cùm verò Medici magnas eidem ex fluxu tám maturô ominarentur miſerias, nihil non egit, ut hæmorrhoides ſupprimeret. Damnatus eſt voti. Poſtmodum verò jam gravativô circa os ſacrum dolore, jam ſpaſmis vagis jam gravibus anxietatibus, imô & lipothymiis, ut fere translationes repentinæ eſſe ſolent, ἀπὸ ταυτομάτου aliisque malis exagitatus

tus eſt. Inopinatò poſt aliquod temporis intervallum lancinatoriô circa uvulam dolore & ardore afficitur, qui tamen brevi tranſiit, hinc, prout timidus eſt, neſcio quæ ſibi mala imminere ratus, tantum non exanimabatur, cum die quôdam ſanguinem ex ore absque ullius affectus indiciis ferri videret. Per biduum, niſi fallor, ſanguis ex ore evacuabatur non confertim aut unô impetu, ſed ſenſim, ſtillatim & certis intervallis. Ad effluxum hunc compeſcendum variis adſtringentibus uſus eſt irritô eventu, quippe jam aliquoties rediit circa illas lunæ Phaſes, quibus antehac hæmorrhoidalem fuit expertus, Tametſi verò eum aliquoties monuerim ex hôc ſanguinis fluxu nullum ei phthyſeos imminere periculum; nihilominus ab eô liberari cupit. Quia verò prorſùs non eſt conſultum, ut hæc ſanguinis evacuatio per adſtringentia ſupprimatur non ſurrogatâ commodiori aliâ in locum ejus, propterea meo conſilio in pedibus imminente illo tempore VS. celebravit ac adhibere cœpit ea medicamenta, quibus hæmorrhoidum motum leniter cieri norunt Practici id eſt, helleborata, aloetica, crocata &c. incertum quô exitu, magnæ enim molis eſt procurare fluxum per eas vias, quæ incongruâ medicatione ſemel fuerunt occluſæ. Fugit ſolicitè nimios corporis motus, clamores, ſaltus, aromata, piperata, ingurgitationem vini, cibos ſalſos, acidos, acres &c. Sed pathemata animi regere debite non potis eſt, atque hinc inconcinnos motus in corpore excitat, eoque ipſô intentioni noſtræ obicem ponit. Senſus ille titillationis in priori & dolor lancinatorius in poſteriori, omninò indicat tenſionem quandam pororum & vaſorum, & hæc præſupponit congeſtionem ſanguinis ut congeſtionem ipſam in aliis hæmorrhagiis ferè preſſiones Spaſmodicæ variæ præcedunt. Si locus, unde ſanguis effluit, viſui pateret, omninò etiam turgeſcentia vaſis in oculos incurreret. Licet autem hæ perſonæ de quibus ſermo eſt, in mediocri tantum quantitate ſanguinem per os rejecerint, non eſt tamen dubitandum, fieri poſſe, ut, ſi iracundia hæmorrhagiæ ſeſe comitem jungat vel aliô modô natura & principium agens exacerbetur, aut ſi aliundè ſanguis nimium turgeſcat, in enormi quantitate cruor ex ejusmodi venâ varicoſâ profluat. Statæ autem iſtæ vices facilè falſi convincunt iſtam opinionem, quæ ejusmodi ſanguinis fluxus aut fortuitæ ſtaſi aut obſtructioni aut ſanguineæ maſſæ exæſtuationi & orgasmo aliisque circumſtantiis accidentalibus quâ ad majorem eruptionem, ut faſſi ſumus, aliquod momentum conferre queunt, unicè tranſcribint; Contra eam ſententiam,

tentiam, quæ deſtinatum in hôc negotiô naturæ conſilium ac intentionem minuendi plethoram hujus aliorumque conſimilium hæmorrhagiarum cauſam eſſe ſuſpicatur, invictè roborat. Nobiliſſ Dn. D. Öhmb Collega noſter ejusdem excretionis ſanguineæ exemplum in homine plethorico, qui adhuc dùm organa muſica animat, ſe vidiſſe recordatur. Hic itidem absque ullâ tuſſi aut concomitanti dolore aut titillatoriô in arteriâ aſperâ ſenſu aliisque hæmoptyſeos indiciis ſanguinem in notabili quantitate exſpuit. Hæc hæmorrhagia, quod notatu digniſſimum eſt, gargarismate ex adſtringentibus parato, eſt quidem cohibita; enim verò paulò poſt largè ſanguis per vias urinarias effluxit, cùm verò & huic excretioni frænum injiceretur, febris cum exanthematibus ſcorbuticis ſecuta eſt, quâ itidem dexteritate laudati Medici liberatus eſt. Niſi me omnia fallunt, fluor ille ſanguinis, de quô hactenùs locuti ſumus, ab Aureliano lib. 2. Chron. Cap. XI. (p. 55. edit. Baſil. A. 1529.) his verbis deſcribitur: Is, *qui ex ſupernis faucium ſanguis fluit, primo parvus intelligitur ferri, aut, ſi plurimus, non ſpumoſus. Præterea cum quodam excreatu deſpuitur, ipſæ quoque partes ſumpto cibo vel potu aut gargariſmate materiæ mordicantis dolore pulſantur & inſpicientibus nobis expreſſâ linguâ, viſu probatur locorum aſperitas. Plerumque etiàm, ut Eraſiſtratus ait tubercula, quæ Græci condylomata vocant, viſibus occurrunt, quæ ſint hæmorrhoidibus, ex quibus ſanguis fertur, ſimilia.* In curâ non facilè auctores fuerimus Medico, ut ſuppreſſionem moliatur adſtringentibus, hæc ſanè, ut bene Bootius monuit l. c. Ufferium, cum in evitabili ægri pernicie conjuncta erit, ſi tamen hæmorrhagia nimia ſit, Spiritus vini rectificatus (poſt VS in pede celebratam) & iteratis vicibus in ore detentus hunc motum moderabitur. Quod ſi tamen ægroti ab hoc ſanguinis effluxu per os liberari cupiant, facilè Medicus videt, in id incumbendum ſibi eſſe, ut remediis convenientibus hæmorrhoidalis fluxus provocatur.

OBSER-

OBSERVATIO CXIX.

Dn. D. CHRISTIANI HELVVICH.

De Hæmorrhoidibus Veſicæ.

EXcretioni Sanguinis per vias urinarias, quæ ſub nomine mictus cruenti ferè nota eſt, varii à Medicis fontes tribuuntur. Non attinet prolixè commemorare, quòd ſubinde in renibus cauſa latet. Ita ſexagenarius quidam ex vehementi ſaltatione in hunc affectum incidit, & licet huic in malo per V. S. & aquas ferratas occurreretur, nihil tamen effectum eſt; Imò poſt ſeſquiannum ſanguinis plus minùs per aliquot ſeptimanas cum urinæ ſtillicidiô minxit ingenti & durò in abdomine tumore contra renem dextrum, ſummô in imò abdomine è regione renis ejusdem ardore, ut & venis abdominis externis ejusdem lateris varicoſis, & præter modum tumidis, halitu corporis leuco-plegmatico-ſiti, vigiliis, coxendicum ſtupore & crurum imbecillitate affectus vixit; ac licet quodammodo à periculoſo affectu reſpiraret, brevi tamen iterùm in eundem morbum incidit & poſt aliquot dies ex urinæ ſuppreſſione interiit. In hôc virô poſt mortem cultro Anatomico à Medicis ſubjectô, deprehenſus fuit ren dexter immenſæ magnitudinis ad 50. uncias pendens cancroſus, & in hôc plurimi exigui calculi, teſte celeberr. Liſtero in deſſertat. Medicinali de calculo humano p. 22. & ſeq. Ac hodie calculoſus per intervalla mictu cruento laborans mediocri, utitur meo conſilio ac ſpem foveo, eum à malo ſuo ad notabile tempus liberatum iri. Porrò ex ureteribus per urinæ ductum ſanguis prodire poteſt, uti comprobat exemplum apud Steeghium lib. 8. Practic. c. 41. Ulteriùs quoque dubitari nequit, quin aliquandò ſanguis ex veſica prodeat, ut fidem faciunt Aetius Tetr. 3. ſerm. 3. c. 3. Paulus lib. 3. c. 45. aliique plures. Id quod etiam dicendum de ipſâ veſicâ. Atque hinc conſentienti ſuffragiô approbatus eſt hippocraticus Aphoriſmus 75. ex ſect. 4. *ſi quis ſanguinem aut pus mejat, renum aut veſicæ exulceratio ſignificatur,* quem iisdem ferè verbis, Celſus lib. 2. c. 7. expreſſit. Memini inteſtibus aliquando obſervatos Varices, neque rarum eſt, alterutrum laxiùs propendere, & unum altero eſſe turgidiorem, ac propterea prorſùs non eſt incredibile, venas haſce aliquandò dehiſcere & ſanguinem eructare, qui deinde per urethram prodeat. Quod & ex ipſâ

aliquando urethrâ ſanguis effluat jam ante tot ſecula annotavit Aurelianus lib. 5. Chronic. p. 152. At verò ultimò ſcire licet, quod & ex hæmorrhoidibus veſicæ ſanguis effundatur. Et ſanè quemadmodum hæmorrhoides vaginæ ac pudendorum reperiuntur teſtibus Sennerto, Roderico à Caſtro, Mercuriali, & ex dolore abdominis, lumborum, præprimis autem acutiſſimò vaſorum eminentium ſenſu ac macie cognoſcuntur: ita prorſùs nihil impedit etiam hæmorrhoides veſicæ agnoſcere. Alias ſanè Communio hæmorrhoidum cum venis veſicæ, multis exemplis demonſtrari poteſt, ac certè adhuc dies docebit, minus paradoxon eſſe aſſertum, quòd ex venâ hæmorrhoidali externâ ramulus aliquis in collum veſicæ excurrat & eidem immergatur. Atque hinc veteres, quâ erant in indagandis abſtruſioribus ἀκρίβεια non intactum reliquere, quòd à ſuppreſſione hæmorrhoidum in inteſtinô rectô ſanguinis fluxus per urethram aliquando oriatur, ut conſtat ex Nicolo Serm. 5. Tract. X. c. 19. Savanorola Pr. Fr. 6. c. 19. Alexandro Benedict. lib. 24. c. 22. aliisque pluribus. Optimè itaque denuò Aurelianus l. c. ſcribit. *ſolere ſicuti in podice vel fœminarum ſinu aut matricis collo etiam in veſicâ hæmorrhoides generari.* Sed ſubinde maximæ difficultates in diagnoſi partis affectæ ſeſe produnt. Conf. Celeberr. Velſchium Dec. X Conſ. X. in Curat. propr. atque hinc omninò ſigna in enumerato habere neceſſe eſt. In renibus cauſam quærendam ait Aretæus lib. 2. Chronic. c. 3. quando *ſanguis multus collectim effluit*, cui Aurelianus *dolorem in clunibus* hoc eſt in lumbis addit. Prius illud Hippocrat. his effert verbis: *qui inopinanter ſanguinem mejunt, iis in renibus venulam ruptam eſſe ſignificat*, innuens, hôc pactô læſos eſſe renes, quando ſanguis mingitur confertim, unô impetu, largiſſimè, ſine cauſâ externâ, derepente abſque ullô prægreſſo ſymptomate. Veſicam affectam arguit (1) *lancinatio* quædam perquam moleſta circa veſicæ collum cum ardore. Nam juxta Celſum Veſicæ læſæ ſignum eſt lib. 2. cap. 7. ſi *circa Pubem interiores partes doleant* (2) *ſtilicidium urinæ* hujusque *gravis dolor* juxta ſect. 4. Aphoriſm. 80. Breviter τὰ περὶ τὴν κύστιν laborant, ſi quis ſanguinem aut grumos mejat aut urinam guttatim effundat, dolore ſeſe ad hypogaſtrium ſeu pectinem & perinæum, inteſtinum rectum & proſtatas extendente. Et quoniam ejusmodi ſanguinis profluvium præſupponit calculum, qui aſperitate ſua & acutie vaſa laceret, neceſſe eſt, ut concurrant illa tecmiria, quæ calculum renum & veſicæ patefaciunt. Veſicæ collum eſt locus affectus, quoties dolor circa veretri

ini-

initium ſeſe exerit. Læſam verò eſſe urethram licebit conjicere, quando *ſanguis paucus ſine intermiſſione per tempus notabile manet* & *dolore urethra uritur.* Varices teſtium plorare ſanguinem oſtendent *dilatatæ venæ* oculis ſeſe objicient & *cæterorum ſignorum abſentia.* Hæmorrhoides autem veſicæ ſanguinem profundere ait Aurelianus l. c. p. 153. Cum non *coacervatè primò ſit effuſio ſed augmentis quibusdam promota interjectis defectionibus:* quando *retento ſanguine dolor pubetenus vexat* ac *inguina & clunes*, id eſt, illa ac fortè etiam teſtes *tenduntur*, effluente autem iterum ſanguine ſymptomata hæc omnia ceſſant. Quæ ſigna pathognomica tantò erunt certiora, ſi fluxus hæmorrhoidum conſuetus antea fuerit ſuppreſſus, lapilli nunquam antea excreti, nec ulla ruptorum vaſorum indicia præſto fuerint & tandem, ſi ejusmodi fluxus ſtatas periodos ſervaverit. His ita ſeſe habentibus certiùs concludi poterit excluſionem ſanguinis per urethram eſſe referendam ad hæmorrhoides veſicæ & talem adeſſe hæmorrhagiam, quam Natura ſuô bono non ruptis ſed hiantibus tantum vaſis inſtituit. Nec ſtatim videtur abjicienda cogitatio de hæmorrhoidibus veſicæ, ſi in majori copia ſanguis erumpat, quàm ex venis ani unô curſu excerni ſolet. Nam etſi ordinariò non confertim ſanguineus latex ex hæmorrhoidibus veſicæ & ani exeat, ſicuti rectè obſervavit Aurelianus; fieri tamen poteſt, ut magnô aliquandò cum impetu erumpat. Mulieribus plerumque menſtrua ſenſim ſtillatim fluunt: at quid in certis caſibus fiat, fluxus menſium nimius ipſis tyronibus notus edocet. Atque hinc benè Hercules Saxonia lib. 3. Practic. c. 40. refellit argumentantes à copioſô ſanguine excretô ad renes affectos allatô exemplô de nobili Patavinô, cuiper quinque annos ex intervallo ſanguis multus ſpontè & ſubitò ex apertis colli veſicæ venis vacuatus fuit. Multoties hunc effectum videtur tractaſſe Cl. Hoffmannus; nam lib. 3. inſtit. c. 97. docet mictum ſanguinis accidere iis, quibus *copia peccat ſanguis, iisque ſingulis menſibus hac exire, ut videantur fœminarum naturam induiſſe.* Luculentum ejusmodi hæmorrhoidis veſicæ exemplum ſub titulô mictus ſanguinei copioſi, ſinè detrimento ſanitatis, proponit Neſterus in Miſcell. noſtris Decur. 1. A. 8. Obſerv. 23. p. 42. Non poſſum, quin breviter recenſeam quod mihi in praxi ante annum circiter fuerit compertum. Vir ſeptuagenario propior temperamenti Sanguineo-Cholerici cum venis turgidis & latis vitæ ſedentariæ deditus, victuique craſſiori à teneris aſſuetus eumq; in lautiſſimâ etiam ſorte ſectatus, à multis ab hinc annis fluxum hæ-

morrhoidalem ſemel iterumque expertus ac cùm hæmorrhoïdes ſubſtitiſſent, in podagram nullô atrociori dolore moleſtam lapſus atq; hâc quoque emanente, dyſentericô fluxu per aliquot hebdomadas atrociter afflictus, tandem ante triennium ſanguinem per urinæ ductum excluſit merum & craſſum in notabili ſanè quantitate absque omni dolore, gravitate ac tenſione circa regionem renum ureterum, veſicæ, ſine ullo calculi aut labis in viſcere indicio &c. ac deinde per dies aliquot urinam aquæ quâ caro recens lota fuit, haud abſimilem reddidit. Ante biennium aliquoties iterùm menſtruis periodis ſanguis eâdem viâ effluxit. Primô ſeculi 18 annô, tempore vernali inſigni copiâ & φορᾷ ſanguis iterùm prodiit, ſed longè, diutiùs. Cùm enim per aliquot ferè menſes prodiiſſet, à Medicis vocatis creditum fuit, quod renes magnam exulcerationem minarentur. Adhibita varia præprimis autem pilulæ ex balſamicis & Terebinthinâ (quamvis non ſatis conſtanter) absque ullô levamine. Celebrata eſt, Vs. in brachiô urgente fluxu nimiô, absque ullô effectu. Cùm mictus cruentus hic eſſet copioſiſſimus ac ſine interruptione, quandò urinæ ſtimulum animadvertebat, integras matulas mero, ſine urinarum aquâ, & craſſo ſanguine impleret; Vocatus & ego ſum, ac ſolicitè diſcuſſis omnibus, modeſtè diſſenſum meum à Collegis meis profeſſus, indicavi, hunc Sanguinis fluxum non à calculo oriri, ſed à venis veſicæ hæmorrhoidalibus (ſit venia novæ expreſſioni,) ortum trahere, ac cœpi de hirudinibus venis ani applicandis mentionem facere. Præterea ſuccum urticæ & decoctum equiſeti, ut & pulverem ſalinum commendavi. Paret hâc vice æger. Admoventur, ut juſſum erat, hirudines hæmorrhoidibus. Decocto equiſeti manè utitur inſtar infuſi Thee, ſuccum urticæ admiſcet ter in die juſculis variis, veſperi in decocto equiſeti ℈j. pulveris nitroſi capit; atque ex horum ſimpliciſſimorum medicamentorum uſu per dies octo exundans ſanguinis maſſa inter vaſorum canales coerceri viſa eſt, non ſine ægri gaudio. Vix verò elapſus erat menſis, ubi de anguſtiis præcordialibus, dolore in pube ac radice ipſius virgæ, dyſuriâ, tenesmô conqueri audiebatur; hic iterùm ego de novis moliminibus hæmorrhagicis ac grumis ſanguinis in Veſicâ reſtantibus non dubitans poſt topicorum quorundam uſum conſulo, ut denuô Hirudines applicentur & ante laudata medicamenta, quæ tam egregiè ſe geſſerant, adhibeantur. Renuit æger. Sanguis cum impetu prorumpere pergit. Cùm ex me intellexiſſet experientiæ conforme eſſe illud

Aretæi

Aretæi ex lib. 2. Chronic. cap. 4. *Sanguinis fluxus tametſi non admodum, citò enecet, tempore tamen procedente infinitos jugulavit*, & ex mente Hippocratis, nihil mali eum ſolummodò ſanguinis mictum ſignificare, qui *rarò & ſine febri ac dolore* contingit, alium adhuc Medicum advocat, qui animam Rhabarb. & ſudorifera, neſcio quâ intentione, ſvaſit. Quia verò nullam ex his remediis utilitatem ſenſit, locô hirudinum vaſis ſedalibus applicandarum præpoſterô conſilio V. S. in pede elegit, indè cum malum eſſet auctum exterorum Medicorum opem imploravit. Clariſſ. Vehrius Profeſſor Francof. ad Oder: qui mali originem ex plethorâ & diverſione ſanguinis ad renes vel veſicam commodè ſatis deduxit ac olim adfuiſſe hæmorrhoides rectè eſt ſubodoratus, nullâ calculi habita ratione, præſcripſit ſpec. diathee. ℞. Herbæ agrimon. betonic. Veron. Coſt. ana Mj. radic. Caryophyll. liquirit. raſ. ana ℥ß. inciſ. incid. M. f. ſp. S. Kräuter zum Thee. In infuſo hoc aut in cereviſiâ calidâ aliove vehiculo voluit manè & ſingulis tribus horis capi 50. vel 60. guttas ex ſeq. miſturâ. ℞. Balſam. noſtri traumatic. ℥ß. Eſſent. agrim. ʒij. Mumiæ, Catechu ana ʒj. M. Unguentum regioni renum illini voluit. ℞. Unguent. Comitiſſ. ℥j. ol. Myrtin. ʒij. M. d. in fictili. In impetuoſiori ſanguinis fluxu quâvis dimidiâ horâ juſſit ægrum Cochlear haurire hujus potiunculæ. ℞. Aqu. plantag. ℥iiß. fol. tenell. querc. ℥iß. cinnam. ſine vino ℥ß. Corall. rubr. præp. ℈j. ſanguin. Dracon. Ver. Indic. præp. Ocul. 69. præp. ♉. Diaphor. ♂tial. ana ℈ß. laudan. de 3bus. gr. ij. Syr. Myrtin. de Symph. Fernel. ana ℥ß. M. d. S. Mixtur wol umgerührt zu gebrauchen. Nobiliſſim. Dn. D. Menzelius Archiater (Regiæ Majeſtatis in Pruſſia) Berolinenſis auctor fuit, ut malo huic opponeret æger ſeqq. remedia. 1. ℞. Herb. Agrimon. Alchimill. Millefol. ana Mj. flor. hyperic. p. ij. balauſt. ʒj. Muſc. prunor. ſylveſtr Mß. Rad. Conſolid. maj. Plantag. tormentill. ana ℥ß. ſemin. hyperic. plantag. ana ʒij. M. Coq. in ℔. iiij. ▽. ſimpl. ad tertiæ partis conſumpt. Collat. adde Syrup. de Symph. Fernel. ℥iij. (2) ℞. Trochiſc. Alkekeng c. op. ℈j. Terr. ſigill. Str. ℈ß. Theriac. cœleſt. gr. j. M. f. Pulv. veſperi accipiendus (3) ℞. Ungent. Comitiſſ. ℥j. Croci Mart. adſtring. ʒij. Olei Myrtill. q. s. M. f. linimentum pro uſu externo & tandem. (4) Electuarium adſtringens, cujus deſcriptio non eſt ad manus. Sed neque his remediis patiens noſter ſublevatus eſt, imò potiùs pes ſiniſter tumore ſatis magnô eôque rubicundô & duro correptus eſt, ac teſtium alteruter diſtendi & laxiùs propendere cœpit. Hoc in ſtatu conſtitutus in omnes vertitur cogitationes & ex con-

 ſoris

ſoris conſilio, quod etiam Medicus aliquis in abſentiâ meâ approbaverat, fonticulum in pede tumido ſibi excitari curat, quoipſô in manifeſtum gangrænæ periculum, à quô meâ ope ſub divini Numinis auſpiciô liberabatur, ſeſe conjecit. Tandem etiam Excell. Dn. D. Stahlium Profeſſ. Hallenſ. conſuluit, is polychreſtas Beccheri pilulas tranſmiſit & enixè admodum applicationem hirudinum commendavit ac pulcherrimis ut audio, monitis ægrum inſtruxit. Antequam verò Celeberr. Stahlius reſcriberet, noſter acidulas Frigidiſſimas, ſepoſitis remediis cæteris omnibus, ingurgitavit, unde in plenariam urinæ ſuppreſſionem incidit, ut optimis Stahlii Conſiliis, quibus mea maximè conformia erant, nullus ſupereſſet locus, advenere enim tùm reſponſoriæ Stahlii, quando de vitâ ægri jam erat conclamatum. Ac licet ex literis Stahlii tandem æger conciperet fiduciam, ut caſum à me in chartam conjectum, ſicuti poſtea reſcivi, ad illum mitteret denuò; omnia tamen fuere fruſtra, quippe mors illum die 25. Decembris Anno 1701. cœtui viventium eripuit, antequam Stahliana Medicamenta cùm epiſtolâ ejus Vratislaviam deferrentur. Remediis quidem debitis urinæ & ſanguinis fluxum reduximus; ſed dolor inflammatorius in collô veſicæ, qui ſine dubiô in gangrænam abiit nullis pharmacis placari potuit. Pulſus talis tùm erat, qualis in febribus inflammatoriis eſſe ſolet, cum antea rebus etiam maximè exacerbatis nulla febris lenta ac latens obſervari poſſet.

OBSERVATIO CXX.
Dn. D. CHRISTIANI HELWICH.
Complectens Relationes quasdam de Vulneribus ad diverſos judices factas.

LIcet eruditorum manibus terantur integri tractatus de relationibus rectè inſtituendis à doctiſſimis viris editi, uti in fundamentis decidendi eruendis præclariſſimè operam ſuam poſuerunt Baptiſta Codronchius, Fortunatus Fidelis, Ambroſius Pareus, Paulus Zacchias, Gottof. Welſchius, Johannes Bohnius, Heinric. Meibomius, Wolffg. Wedelius aliique plures: non tamen abs re faciunt, qui particularibus exemplis ea, quæ in genere diſputantur, illuſtrare ſatagunt, quod facere datâ occaſione prælaudati viri non intermiſſeunde

runt ; ex profeſsô autem id egit Paulus Ammanus. Non itaque mihi vitio vertetur, ſi eò animo relationum quarundam compendium hîc recitavero. Id verò tribus adhuc præfari liceat verbis, me vulneris vocem ſenſu Medicis & Coo familiari hic accipere, quô notat *omnes affectiones*, quæ *extrinſecus cum quâdam violentiâ corpori accidunt, ſeu caſus fuerit ſeu vulnus ſeu plaga ſeu diſtenſio*, quâ de re videatur Martianus Comm. in Hippocrat. Section. 5. lib. 6. Epidem. p. 278. Anno 1696. ſub initium Julii adoleſcens 18. annorum ab herô ſuo molitore baculô circa regionem hepatis, pubis & ipſum ſcrotum graviter percuſſus fuerat. Poſt hanc verberum inflictionem malè habens, initio curæ balneatoris commiſſus eſt ; qui, quomodo in cûra progreſſus fuerit, non memini audiviſſe, niſi quod medicamentum purgans ei datum fuiſſe poſtea reſciverim. Ex eô verô in deterius ſingulis momentis percuſſi res lapſa eſt ac deinde neſcio, quô conſilio in pagum Laniſch, qui uno circiter milliari diſtat vratislavia, ad matrem afflictam fuit deportatus. Hic miſer de molitoris truculentiâ multis verbis flebiliter conqueſtus, famâ deinde ſævitiæ latiùs, ut fit, ſeſe diffundente à judice aulicô Epiſcopali rogatus, ut cum Chirurgis in pagum illum proficiſcerer. Factum illud eſt die XI. Julii. Sugillatio ingens circa regionem hepatis deprehendebatur. Partes genitales Sphacelo affectæ putridum & cadaveroſum exhalabant odorem & ita invaluerat Sphacelus, ut jam νέκρωσιν in inteſtinis ſerpere pateret. Sitis intolerabilis erat. De exquiſitiſſimô ejus dolore, quô partes gangrænâ, ut apparebat, correptæ afficiebantur, ululatus ejus, quibus tuguriolum reſonabat, teſtabantur. Extrema & cæteræ partes exteriores frigebant. Hæc Magiſtratui referebantur & addebatur de miſeri vitâ actum eſſe. Ubi deinde mortuus fuerat, judicio aulico conſultum videbatur, ut cum Experientiſſ. Dn. D. Öhmb. iterum illùc irem & exta luſtrarem, quod ipſô, quô obiit die à nobis diligenter eſt factum. Præter ſugillationem externam & Sphacelum in ſcroto nulla labes à nobis deprehenſa, niſi quod colon & ileon Sphacelo affectum oſtenderent hiatum, per quem aliqua liquoris quantitas in cavitatem abdominis effuſa erat, Relationis noſtræ ad judicem ſumma erat : ſugillationem ſatis teſtari de percuſſionis violentia, ex hâc ortam eſſe gravem inflammationem, ex inflammatione vero gangrænam & ex hac ſphacelum, *non adhibita forte ſatis diligenti cura*, ex ſphacelô mortem ſecutam nihilominùs mortiferam percuſſionem, ex ſe & naturâ ſuâ non videri, quòd (1) nullum notabile

bile vas ſanguiferum læſum nec ulla hæmorrhagia obſervata (2) nec pars ad vitam ſimpliciter neceſſaria noxam majorem paſſa fuerit, quantum enim ad ſphacelum & ſolutionem continui in inteſtinis attinet, non videri ſub actu percuſſionis vel brevi poſt contigiſſe, & hoc conſtare liquidò tum ex *modicâ* liquoris in abdominis cavitatem effuſi *quantitate*, eam certè futuram fuiſſe longè majorem ſi inteſtina ſtatim fuiſſent rupta, ægrum enim avidè & multum bibiſſe, tum ex valida medicamenti purgantis à balneatore poſt palgam propinati operatione &c.

Exauctoratus miles Anno 1698. die 27. April. in pago Illuſtriſſimi Commendatoris Ordin. S. Joh. Hieroſolym. Dom. Comitis à Kollowroth, cum homine quôdam turbido primò litigans, deinde in monomachiam, decendens interimitur. Hoc cùm contigiſſet iterum ego cum laudato ante Medico ad inſpiciendum occiſi corpus invitatus ſum & 28. Aprilis ad locum in quo occiſus erat, me contuli. In latere ſiniſtro ſub coſtis ſpuriis vulnus tres digitos latum, ex quô inteſtina facilè ad palmæ longitudinem protuberabant oſtendimus. In latere dextrô è diametro quaſi priori oppoſitum cernebatut vulnus, ſed vix tertia parte magnitudinem prioris æquans, ex quô ante apertum abdomen ſanguis confertim manabat. Cavitas abdominis poſtquam eô in ſectione perventum erat, cruore, cujus pars non exigua in grumos concreverat, turgebat. Poſt inſtitutum ſolicitum examen deprehenſum eſt, arteriæ cœliacæ ramum ſplenicum nec non ramos quosdam meſentericos fuiſſe mucrone diſciſſos. Viſcera abdominis non multum læſa & hepar gladiô quaſi leviter perſtrictum erat. Propter læſionem hanc vaſorum & enormem ſanguinis extravaſationem, quæ nullâ arte inipediri potuiſſet, judicatum eſt, vulnus fuiſſe ex ſe & natura ſuâ lethale.

Anno 1699. die 6. Januarii adoleſcens imberbis maturè caſtra ſecutus in hybernis luxurians ex protervâ petulantiâ occiderat Patris-familias alicujus in Pölniſch Peterſ(?) filiam in flore ætatis conſtitutam, habens enim ſclopetum in manu, ecce, inquit interficiam te; dictum, factum, explodit & puella exanimis corruit. Rogatus, ut cum Chirurgis die ſequenti irem & de lethalitate vulneris judicium ferrem, licet ex brevi illô inter vulnus & mortem intervallô ac partis vulneratæ nobilitate ſatis eſſet probabile puellam ex vulnere mortuam eſſe. Inſpectio tamen magis nos confirmavit læſionem illam fuiſſe mortiferam; globus per orbitam oculi dextri adactus in ſiniſtrâ occipitis parte emerſerat & cranium diſruperat, unde

unde ſanguis ad aliquot Cochlearia effluebat. Poſt integumentorum ſeparationem in oſſe occipitis non procul à vulnere duæ ſpectabantur fiſſuræ, altera digiti longitudine, altera aliquantò minor. Os ſquammoſum itidem fiſſum deprehendebatur. Remotô deinde craniô patuit ex globuli per meditullium tranſitu factam ingentem cerebri commotionem & inductam vaſorum (cerebrum perreptantium) rupturam, unde ſanguis ex vaſis ſuis evacuatus in quantitate notabili in cerebrô depoſitus erat, atque hinc nullum ampliùs de lethalitate vulneris ſupererat dubium.

Eôdem annô die 19. Januar. invitatus ſum ad inſpectionem exanimis puellæ, quam mater meretrix mortuam à ſe in lucem fuiſſe editam affirmabat. Dùm externum corporis habitum luſtro, ſanguinem ex naribus ſtillâſſe atque hinc illinc cutem diſceſſiſſe ſine aliâ evidenti noxâ adverto. Corpore apertô, pulmones rubeſcentes ac denſioris ſubſtantiæ ſeſe offerebant ac aquæ immerſi ſubſidebant, Pericranium circa ſuturam coronalem lividum erat, ipſum verò cranium omni ex parte illæſum. Nec erat, unde vel cerebri concuſſio vel ruptura vaſorum eidem implicatorum argui poſſet. Relatum itaque fuit, nihil quicquam in hâc inſpectione occurriſſe, unde clarè ac irrefragabiliter inferri queat, infanti poſtpartum parricidiô vitam fuiſſe ademptam, imò ex ſententiâ paſſim recepta (non tamen indubitatò vera, ut à Celeberrimo Bohniô demonſtratum eſt) quæ vult pulmonem aquæ injectum & ad fundum deſcendentem præbere certum indicium, quòd infans non reſpirarit, potiùs conſequi, quòd jam in utero maternô (incertum, quô fato) mortuus ſit.

Die 6. Julii ejusdem anni virgo in pagô Oſtwiz ab Uretislavienſi aliquò cive, qui inter ipſam & Gallum quendam nuptias conciliare geſtiebat, fortuitò ſclopeti ictu vulnerata erat ac poſt paucas à vulnere inflictô horas obierat. Abii eò die ſequenti, ut de lethalitate vulneris cognoſcerem. Vulnus duobus pollicibus ſupra podicem à fiſſurâ natium partis ſiniſtræ unô pollice remotum in muſculo glutæo majori comparebat externâ facie digitum transverſum æquabat, internâ verò aliquantò anguſtius erat, profunditas ejus ſtylô explorata, non multùm à longitudine digiti indicis aberat. Cùm cautè ſecando interiora vulneris ſcrutaremur, patuit ex quinque vulneribus minoribus globulos aliquot minutos, quos grandines vocant, in parte obliquè oppoſitâ iterùm ex carne emerſiſſe, reliquos verò ad os femoris alliſos ſuperna & inferiora petiiſſe, obvia aduſſiſſe, vaſa cruralia lacerâſſe ac exci-

tâſſe in ſuperioribus ſinum duos transverſos digitos latum & medium ferè digitum longitudine ſuperantem (ſiquidem extimam Peritonæi membranam in regione pubis attingebat) in depreſſâ verò ac declivi quaſi parte iterùm produxiſſe cavitatem, quæ latitudinem digiti & longitudinem duorum articulorum referebat. Pronunciatum eſt vulnus fuiſſe ſummè periculoſum ob læſionem vaſorum ſanguiferorum inſignium ac inſecutam hæmorrhagiam maximam, non tamen videri abſolutè lethale, ac perito Chirurgo ſi præſens fuiſſet, non defuturam fuiſſe viam artemque ſedandi, (quamvis cum magnâ difficultate) ſanguinis effluxum.

Anno 1700. die 17. Maji adminiſtrator in Kröbelwitz Uratiſlaviam pergens, à paſtore gregis lite inter eos occaſione ceſſionis in via ſubitò exortâ, graviſſimè percuſſus die 18. ejusdem deceſſerat, atque vulneris inſpectio mihi commiſſa fuit; in mortui cadavere in latere ſiniſtró ſupra os ſqamoſum non procul à muſculô temporali, vulnus duos digiti articulos longum & digitum transverſum circiter latum eſt deprehenſum. Cranii illa pars, quæ ictum ſuſtinuerat, oſtendebat ſpectatoribus particulas laminæ inferioris percuſſione violentâ divulſas & ſeparatas, in oppoſitâ verò calvariæ parte non procul à ſutura ſquamoſa cernebatur fiſſura. Dura mater & ſinus falcatus ſuperior livebant. In medió ſubſtantiæ medullaris cerebri extravaſatus cruor in largâ quantitate non ſinebat dubitare de vaſorum ſanguiferorum rupturâ ex violentâ cerebri concuſſione ortum ducente, quæ omnia documento erant & argumento, vulnus abſolutè fuiſſe lethale, præprimis, cum ſtatim poſt inflictum vulnus viſus, auditus, ſermo, percuſſum prorſùs deſtituerint, exacteque impleta in hôc Hippocratis Coaca: *quibus concuſſum eſt cerebrum vel ex plagâ dolet aut aliò caſu illicò vox deficit, neque vident neque audiunt, fereque intereunt.*

OBSERVATIO CXXI.

Dn. D. CHRISTIANI HELWICH.

De Apoſtaſi per ſeceſſionem cum atrocibus doloribus conjuncta in ſcirrhum ſanguineum degenerante.

EX Hippocratis doctrinâ notum eſt, apoſtaſi ſeu abſceſſione per ſepoſitionem ſignificari materiæ morbificæ è nobilioribus partibus ad ignobilio-

ignobiliores depulſionem, non autem plenam è corpore excuſſionem, quam licet principium Corporis movens intendat, propoſitô tamen ſuô hic fruſtratur, vel quòd vires corporis fatiſcant & ad excluſionem non ſufficiant, vel materia ad motum inepta ejectioni recludatur, vel etiâm viæ minùs patulæ obicem ponant. Atque hinc fit, ut non penitùs ex corpore proſcriptâ materiâ, ſed ad extremas partes detruſa ibique altius impacta, (& ſi mole non adeò magna) tanquam fomes, novas morborum ac dolorum faces accendat, quod in matrona fere quinquagenariâ, plethoricâ ac turgidô corporis habitu prædita, ſub veris ingreſſum, proximo anno ſum expertus. Hæc genere & virtute illuſtris, in ſterili matrimoniô vivens, periculorum ex diætæ legibus contemtis ſecura, cibos etiàm maximè noxios avidè ingeſſerat, quod non fieri oportuerat, quia vel menſes ſtatis quidem temporibus fluentes ſed haud rarò admodùm dolorificos ante hac experta, varias verò ejusdem menſtrui fluxus ataxias autumno & hieme ultimum morbum antegreſſis ſenſerat, vel diros calculi labores ſæpiusculè jam pertulerat, quoties dyſpeptis ventriculum præter menſuram modumque diſtenderat. Nec ignara etiàm malorum, quæ hæmorrhoidalem fluxum (quo aliquoties fuit correpta etiàm fluentibus ordinatè adhuc menſibus,) impeditum ſequi conſueverunt. Non minùs etiàm ſordidis apoſtematum moleſtiis præteritis annis plus ſimplici vice divexata fuit, quæ itidem de diætæ erroribus dubitare nos non ſinuit. Sed tot tantisque malis nondum ſatis edocta, coecâ hâc indulgentiâ in alios ſubindè morbos ſeſe præcipitavit & eô etiam, quo diximus, tempore gravius tormentum ſibi acceſſivit. Rediens enim ex dynaſtiâ ſuâ Uratislaviam, poſt cephalalgiam aliquot dierum, circa veſperam horrore febrili, quem æſtus ſatis intenſus per totam noctem durans excepit, concutitur. Ardore & calore illo intepeſcente in digitorum manûs ſiniſtræ internodiis corripitur dolore immani, qui per quinque, niſi fallor, horas, miſeram atrociter afflixit. Cùm ſub veſperam cruciatus abſque omni febris indiciô recrudeſcerent, vocatus, accurro & vix mentis compotem præ doloris acerbitate invenio; muliebres inter ejulatus de ineffabili articulorum dolore, quem ſingultiens ut enormiter tenſivum, vibrativum, vellicatorium & lancinatorium deſcribebat, ſcrupuloſæ indagini vix erat locùs, quamvis ejus ratio vivendi & pleraque, quæ ſcire Medicorum intereſt, me non fugerunt. Dolores illos videri arthriticos affirmo, nec aſtantes abnuebant & inter has vidua podagrico olim viro juncta, eandem jam ante acceſſum meum cecinerat cantilenam. Absque mo-

 râ

râ etiam poſt diætam accurratiorem ſeverius injunctam, medicamenta in arthritide mihi familiaria præſcribo, nimirùm pulveres nitroſo-Cinnabarinos & ad aliqualem ſanguinis diſtributionem obtinendam TRam aliquam diapnoicam. Etſi enim procul abſim ab opinione eorum, qui calidiſſimis in arthritide medicamentis ad ſudorem proliciendum ſanguinemexagitandum eſſe cenſent, diaphoretica tamen manè exhibita amo quàm maximè. Poſterô die redeunti narratur, noctem inter cruciatus, quibus ferendis par humana natura non ſit, eſſe tranſactam, & ſimul oſtenditur manus, quam dùm accuratiùs intueor in pulpoſâ digitorum carne maculas deprehendo lividas ac in atrum vergentes colorem, quales cernere licet, cùm tubercula, quibus tendines digitorum contractorii & extenſorii annectuntur, in cautè durioribus corporibus alliduntur; læſis enim his partibus acutiſſimô ſenſu pollentibus excitatur criſpatura, quâ ſanguinis puncta ad ambitum corporis commoventur & ſubſiſtunt. Interrogata an caſu quôdam cubitum offendiſſet, negat iſtud contigiſſe aitque, ſe credere non poſſe, quòd vel in ſomnô duriùs impegiſſet. Medicamentorum continuationem ſuadeo, à topicorum præprimis conglutinantium, pinguium, oleoſorum applicatione &c. dehortor, ac ſpe meliorum labantem ſuffulcio animum; at verò horæ, dies, ſeptimanæ labebantur, & tamen tantùm abeſt, ut tormenta dolorum ceſſarent, ut potius quotidie per hores aliquot diurnas, quod primis diebus non contigerat & nocturnas vagis periodis repeterent & eam indignè mulctarent. Itum fuit obviam dolori huic omni remediorum genere (nam cum laudata ante medicamenta eum non mitigaſſent, alia ſubinde ita volente ægrâ, ſubſtituebantur) corpus blandà evacuatum, cucurbitulæ applicatæ, vena pertuſa, diaphoreſis blande, cùm eò vergeret natura, inſtituta, humores antiſcorbuticis aliisque accommodatis, quantum fieri poterat, correcti, antispasmodica verò prora ac puppis erant, ultimò ne opiata quidem, quibus parciùs in hoc caſu utor, fuere neglecta; at ne hilum his omnibus dolores mitigabantur. Hinc veneficium ſubeſſe ægra ſuſpicabatur. Tribus elapſis ſeptimanis tumor in carpô exoriebatur, ex quô alii in ſpem erigebantur, fore, ut brevi dolores demulcerentur. Ego verum eſſe ajebam, quòd, quando tumores arthritici in conſpectum prodeunt, dolores miteſcant, imò id etiàm docuiſſe experientiam, diutiùs eſſe à paroxysmo immunes, quibus iſtiusmodi tumores tardiùs diſſolvantur, ſed noſtros non videri ex eorum genere, qui arthritidi ſuperveniunt, ſed propiùs accedere ad phlegmonen, nam adeſſe ſtatui

tui inflammatoriam ſatis etiam in profundum diffuſam, cum æſtu & ardore conjunctam, ſolâ duritiei abſentiâ à phlegmone differre. Atque tum facilè intelligebam affectum non eſſe verè arthriticum, quamvis dolores arthriticorum cruciatibus ſimillimi eſſent, ac tumorem hunc magis magisque conſiderans, & morbum antecedentem hujusque præſentis motum perpendens, manibus quaſi palpabam, ſcenam Hippocraticæ apoſtaſeos hic aperiri. Quia tamen etiam hæ periculô minimè vacant ac tumores phlegmonodes in ſphacelum præcipites feruntur, externa lenem materiæ noxiæ diſcuſſionem promoventia & interna diapnoica ac antispasmodica commendabam, ſed quòd dolores ex eorum uſu non ſtatim ſopirentur, emplaſtra neſcio quæ imponenda erant, quibus id, ut eventus docuit, effectum eſt, ut ſecedentibus ſubtilioribus partibus ſeroſo-lymphaticis, craſſiores ſanguinis partes in poros altiùs adigerentur & grumoſa ſanguinis condenſatio ſequeretur, uno verbo naſceretur ſcirrhus ſanguineus ein harter brauner rother Buckel / neque tamen, quod aliàs fieri ſolet, malacia cruciatuum obtingeret. Ego gnarus, quã facilè in ulceroſas, gangrænoſas aut ſphaceloſas corruptiones ſcirrhi ſanguinei abeant, uſum emollientium Chirurgo diſſuadeo ac omnem ei ſolicitudinem commendo. Is verò, ut fieri ſolet, me abſente, neſcio, quibus frivolis rationibus motus, ſaltem aliqua de materiâ in profundô latente eum muſſitaſſe ex adſtantium relatione deinceps intellexi, ſcirrhum aperiendum eſſe contendit, pollicitus fore, ut facta levi apertione (ad pus ſcilicet evacuandum) dolor omnis conquieſceret. Fit ita, pertunditur ſcirrhus, extillant tres vel 4tuor guttæ ichoris, & cruciatus quaſi incantamento ſublati per 24. horas ſuſpenduntur. Hic mihi ægra cum conſanguineis inſultare, quòd tumoris inciſioni pertinaciter reluctatus dolores ejus protraxiſſem; ego quidem absque jactantia bene facere & male audire jam aſſuetus, cùm triſtia quæque vulnusculum minitari videretur, in illud liquorem balſamicum vulnerarium inſtillare jubeo precatus, ut gaudium ægræ ſit diuturnum, ſed vix elapſæ 24. horæ, ubi nefandi dolores eam iterum obruunt, ac per aliquot ſeptimanas ſtatis circa noctem vicibus deinceps eam ſunt adorti, Poſt continuata antispasmodica & diaphoretica internè, Camphorata verò externè, remiſerunt dolores & languidiores eſſe cœperunt, tandemque prorſùs conticuerunt. Circa ſcirrhum verò nihil eſſe movendum conſtanter aſſeverabam, quippe experientiâ edoctus citra magnum ægrorum incommodum ejusmodi ſcirrhos, niſi paſſionibus animi præſertim excandeſcentia, vini abuſu, violento corporis motu, impru-

denti refrigeratione occaſio novis punctoriis & æſtuatoriis doloribꝰ anſa præbeatur, in corpore circumgeſtari, dum verò dolores remittere incipiunt novo terremur ſymptomate, nempe incipienti aridura, cujus tamen progreſſum fotibus, cataplaſmatibus, unguentis atque utrinque etiam ſpirituoſis linimentis facilè inhibuimus, atque ita ægram noſtram diuturnis dolorum fluctibus concuſſam ſub auſpiciis divinæ gratiæ in portum ſanitatis perduximus. Hujus generis affectus ſatis frequenter absque dubiô in praxi occurrunt, ſed, dum larvam arthriticorum dolorum, ſub quâ etiam oculatis imponunt Medicis, circumpoſitam habent, ſub nomine dolorum articularium, podagricorum, chiragricorum aut certè Rheumatiſmi occultantur! Manifeſtum verò ſatis eſt, ſævos illos dolores excitari, dùm humores & primô, quidem locô ſanguis motu alacri & vegeto tenſis fibris (harum fibrarum nimiæ tenſioni acceptum etiam referimus ariduram incipientem) alliduntur, unde etiam patet, hos cruciatus eſſe ex claſſe ſpaſmodicorum. Hos ipſos etiam credimus eſſe cauſam tumoris & hunc non propter materiæ, per apoſtaſin rejectæ copiam, quæ ſanè, ut ſenſus manifeſtat, non adeò magna eſt, ſed propter dolores exoriri autumamus. Res etiam ipſa loquitur, quòd ſepoſita ejusmodi materia vix maturationem admittat, & vel hoc exemplum docet, quòd ſcirrhi & exulcerationes, ſi quandò eveniunt, genuini imperitiæ Chirurgorum fœtus ſint.

(Uratislaviâ Auguſtam Vindel. d. 19. Jan. An. 1762. miſſæ.)

OBSERVATIO CXXII.
Dn. D. DANIELIS NEBELII.
De
Crepatura ventris in Hydropica feliciter ſanata.

FOemina XIX. annorum, Paſtoris in pago Weiderehauſſen uxor, quæ poſt potum frigidum abdominis tumorem hydropicum contraxerat, per integras XXXII. hebdomadas ex hoc morbo decubuit, variaque remedia à multis tam Medicis, quam Empiricis commendata, fruſtra aſſumſit, donec tandem vinum, cui radices ebuli & vincetoxici infuſæ fuerant, iteratis vicibus bibiſſet, ex cujus uſu

ſu ſequenti venter ſub umbilico, magno cum ſonitu, transverſim ad duarum circiter palmarum latitudinem diſruptus, ingentem aquarum flatuumque copiam cum ſanguine effudit, ac ægræ gravem lipothymiam intulit. Advocatus illico Chirurgus Marburgenſis Jacobus Ericus Braun, ventris laceri labia acu dextre conſuit & vulnus ritè curavit, tandemque conſolidavit, & ſic ægra, recuperatis viribus, ſenſim convaluit. Relictus tamen in crepaturæ loco fuit hernioſus abdominis tumor, quem fœmina ſubligaculis apte repreſſit, & ſeqq. annis decem liberorum mater facta ſatis commode vixit, niſi quod autumnali tempore quotannis ventris tumorem contraxerit, quem tamen eodem vino, quo primum feliciter uſu fuerat, brevi diſcuſſit, & tandem ſexagenaria major deceſſit. Hanc morbi hiſtoriam ab ægræ filia mihi ante aliquot annos relatam & ab aliis fide dignis comprobatam, ut raram & notatu dignam, noſtris Miſcellaneis inſerere libuit, cum exinde colligere poſſimus, non ſolum inteſtina & peritonæum, ſed etiam ipſam infimi ventris cutem cum ſubſtratis muſculis ab incluſarum aquarum mole flatuumque interceptorum elatere ſubito crepare poſſe.

OBSERVATIO CXXIII.

Dn. D. DANIELIS NEBELII.

De Amnuroſi Ozænæ ſuperveniente, ſalivatione mercuriali ſublata.

VIr quinquagenarius & robuſtus, per aliquot annos Ozæna non ſine luis Venereæ ſuſpicione laborans, meam & Chirurgi noſtratis opem imploravit, de dolore frontis, oculorum, genarum atque narium cum harum pertinaci obſtructione à muco viſcido in ſubvirides particulas coacto, & fœtore odoratusque defectu potiſſimum conqueſtus. Adhibita mox fuerunt tum interna decocta lignorum cum Tinct. antimonii tartariſata. Et pilulæ ex gummi ammoniaco, myrrha, ſale volatili viperarum & cinnabari nativa præp. quibus ſudor per plures ſeptimanas prolectus, interpoſitis ſæpe purgantibus mercurialibus, tum externa detergentia & mundificantia naribus per ſiphonem & cum turundis penicilliſque immiſſa ex ▽. plantag. tutia præp. myrrha & ſacch. ſaturni, it. aqua calcis vivæ, cui radices ariſtoloch. rot. ſummitates centaurii min. folia ſabinæ & myrrha incocta, tan-

tandemque tinctura euphorbii cum ſpiritu vini parata, quibus duo fruſtula oſſei diſſepimenti narium paulo poſt ſeparata & volſella binis vicibus extracta fuerunt, ſuccedentibus fiſſuris atque puſtulis narium pinnas exedentibus, quæ conſolidatæ tandem linimento ex balſ. Peruv. & Copayv. terra Vitrioli dulci, ſarcocolla, mercurio præcipit. rubro & melle roſaceo, præmiſſo uſu externo aquæ phagedænicæ. Moleſtus tamen adhuc dum fuit capitis dolor veſpertinus & artuum laſſitudo cum profluxu ichoris, flaveſcentis ac purulenti è naribus, quo diminuto viſus in dextro oculo paucos intra dies periit, & poſt ſeptimanam, fluxu illo narium penitus ceſſante, alter quoque oculus admodum caligare cœpit, nulla in utroque labe apparente, præter pupillæ dilatationem & oculorum dolorem. Purgantia, Veſicatoria, Errhina, Salia volatilia & cinnabarina fruſtra in uſum vocata ſunt, unde ad generoſiora ipſamque inunctionem Mercurialem deventum, qua debite inſtituta primo diarrhoea, & hac diaſcordii ope ſublata, largus ſalivæ fluxus ſecutus, atque ita cephalalgia diminuta & priſtina videndi potentia oculo ſiniſtro paulatim reſtituta, ſed dextro denegata, licet ſaliva per quatuor ſeptimanas largiter diu noctuque ex ore deſtillaverit. Poſtquam ptyaliſmus remiſit, particula oſſei ſepimenti ſponte ſeparata ê naribus extracta fuit, & æger ſic ſenſim integram ſanitatem recuperavit, qua etiamnum per tres annos ſine ulla recidivæ metu fruitur.

OBSERVATIO CXXIV.

Dn. D. DANIELIS NEBELII.

De Judicii & memoriæ imbecillitate poſt lethargum, tandem accedente epilepſia lethali.

QUadraginta & aliquot annorum Vir, temperamenti melancholici & habitus corporis ſiccioris, qui per aliquot annos de vertigine, doloribus tenſivis in cervice, alvi obſtructione frequenti & ſanguinis acrimonia ſcorbutica conqueſtus fuit, anno M DC XCV. die XXXI. Octobris circa veſperam ſomnolentus obdormivit & poſt aliquot horas expergefactus, male habuit, animique deliquium paſſus eſt: excitatus, præcordiorum anguſtiam ſenſit & delirare cœpit, crebroſque ructus emittere, præteritorum plane ignarus. Pulſus erat æqualis & paulo major; reſpiratio libera. Dato ſpecifico cephalico

cum

cum ſale volatili cornu cervi, & balſamo ſuccini temporibus illito, aquoſa acidaque multa evomuit, applicato poſtea clyſtere acri eodemque reddito ſomnus denuo obrepit, qui ſeqq. tribus diebus inter deliria & inquietudines corporisque vagos æſtus valde interruptus ac tandem repetito internorum cephalicorum & antapoplecticorum, nec non externorum ſuſcitantium ſpirituoſorum, acrium & veſicas excitantium uſu, interpoſitis purgantibus & Venæſectione diſcuſſus fuit, remanente ratiocinationis defectu cum diſtincte loquendi, legendi & ſcribendi impotentia. Intelligebat quidem omnia, quæ dicebantur, ſed ad ea expedite & perſpicue è reſpondere non poterat æger, omnia confuſe proponens. Hærebant verba, quoties animi ſui ſenſa aperire vel objecta denominare geſtiebat, digitis ſæpenumero commonſtrans, quæ genuino nomine appellare vacillans memoria non permittebat. Viribus paulatim redeuntibus, cibos quidem appetiit & bene concoxit, ſed alvum tardius exoneravit, & de capitis dolore, oculorum caligine, auriumque tinnitu conqueſtus fuit, obambulavit tamen in conclavi & dein in publicum prodiit, invitante aeris verni ſerenitate & ſuadentibus Medicis, qui penetrantioribus cephalicis internis & externis, interpoſitisque pilulis purgantibus atque clyſteribus, quibus lentus humor exiguis cerebri meatibus impactus reſolvi ac educi poſſit, rebellem morbum oppugnare haud deſiſtebant, affulgente nonnunquam integræ ſanitatis recuperandæ ſpe, cum patiens paululum ad ſe rediiſſe viſus, morbi pertinaciam & judicii memoriæque difficultatem multis lacrumis deflevit. Sed cum breves admodum fuerint iſtæ morbi induciæ, celebris Medicus in vicinia conſultus fuit, qui ſpiritum eboris balſamicum & elixir cephalicum Wedelii, nec non ſpecif. cephal. Mich. cum ſpecieb. diambr. & diarrhod. mixtum, juxta infuſum foliorum Theæ ſæpius aſſumendum, externe vero ſpirituoſa oleis deſtillatis cephalicis imbuta capiti illinenda, interque ciborum condimenta ſalviam-thymum, roremmarinum &c. commendavit, ex quorum uſu morbus non diminutus, quin potius anno ſequente, præcedentibus cruris dextri & mox qq. manus doloribus ſpaſmodicis & ſuccedentibus tandem ſpaſmis ac motibus convulſivis in dextro corporis latere, valde auctus & exacerbatus fuit, capite per iſtos paroxyſmos epilepticos ſæpius recurrentes magis perturbato, totoque corpore valde debilitato, ita ut, medicamentis tam fixis abſorbentibus & cinnabarinis, quam volatilibus cervinis, ſuccinatis, caſtoriſatis & ex formicis paratis, aliisque pluribus ne-

nequicquam proficientibus, & ſetaceo, quod celeberrimus D. Brunnerus per cervicem traducendum ſuaſerat, non admiſſo, æger lecto ſe committere cogeretur, uſque dum viribus indies fatiſcentibus menſe Junio anni MDCXCVII. placide mortuus fuerit. Cauſam hujus diuturni & pertinacis morbi colluviem ſeri in capite fuiſſe arbitror, quod primo in minutiſſimis cerebri meatibus hic illic ſtagnando rectilineum ſpirituum per illos tranſitum impedivit & verticoſum reddidit, ſicque vertiginis cauſa exſtitit, poſtea vero repente cerebri interiora ſubiens ſpiritusque in anomalos motus ciens, lethargum induxit, qui quidem medicamentis penetrantioribus diſcuſſus fuit, ſeri ſtagnantis parte aliqua ad priſtinam fluiditatem motumque reducta, ſed judicii memoriæque difficultatem poſt ſe reliquit, ſeri altera parte in crebri centro ovali permanente, quæ ſuo lentore non ſolum impedivit, quo minus ſpirituum determinationes a mente expedite fieri potuerint, ſed & ſua acrimonia, quam tractu temporis acquiſivit, oblongatæ medullæ caudicem dextrum, circa quem ſine dubio hæſit, vehementer irritavit & motus epilepticos in dextro corporis latere produxit, tandemque totam oeconomiam animalem per crebriores horum motuum recurſus penitus evertit, ut exinde placita mors ſucceſſerit.

OBSERVATIO CXXV.

Dn. D. DANIELIS NEBELII.

De Tumoribus pedum monſtroſis.

VIrgo ſedecim fere annorem, quæ ob præclaras animi dotes omnibus magnam de ſe ſpem fecerat & ob roſeum faciei colorem integra ſanitate frui videbatur, anno MDCXCVII. autumnali tempore per febrilem ſanguinis motum in crure dextro ſupra genu tumorem contraxit, ovi magnitudine dolorificum & cuti concolorem, qui ſemet latius paulatim extendens intra ſpatium quatuor menſium, (quo præter interna ſudorifera volatilia & externa ſpirituoſa diſcutientia & exſiccantia nihil medicamentorum adhibitum fuit, virgine parentibus ob pudorem hunc affectum aliquamdiu celante) totum femur occupavit, quod æqualiter tumidum & duriuſculum erat, venis per cutem ſerpentibus varicoſis. Acceſſit paulo poſt menſium ſuppreſſio & major cruris debilitas

bilitas cum dolore indies accreſcente. Chirurgus femur inſpiciens in interna & media illius parte locum molliorem deprehendit, cui cataplaſma maturans & anodynum appoſuit, emplaſtro mirabili Ammanni quod in Cl. Joh. de Muralto operib. Chirurg. p. 723. deſcribitur toti femori deſuper applicato. Præterea decoctum lignorum cum elixirio aperitivo Clauderi mane atque veſperi fuit exhibitum. Dolores primo in parte cruris molli & dein in toto femore, hinc magis aucti fecerunt, ut die 19. Februarii MDCXCVIII. tumor in parte molli lanceola fuerit apertus, profluente ſero cruento ad ℥iv. quod mox ſub aere frigido in gelatinam concrevit, tumore prope genu nonnihil ſubſidente, quem ubi tunc primum vidiſſem, conſimilem in Jobi a Meckeren Obſerv. Chirurg. poſthumis cap. X. depictum reperiri indicavi, & ab eo tempore de proſpera inveterati tumoris medela dubitavi, præſertim cum talem tumorem femoris monſtroſum in puero nulla arte medica tollendum viderit, & deſcripſerit Celeb. Wedelius in Ephem. Nat. Cur. Dec. I. A. III. obſ. LXIX. Inflicto Vulnuſculo turunda immiſſa fuit, ſed quia ſeqq. diebus nihil amplius ſeri effluxit, idem brevi conſolidatum, femore ad ſeri diſcuſſionem oleo petræ & philoſophorum ſæpius inuncto, & adhibito ſimul cataplasmate reſolvente ſpiritibus penetrantioribus imbuto, quibus tumor nonnihil emollitus fuit & vulnuſculum reſeratum, e quo die 13. Martii ſeri cruenti ℔ß. circiter proſiliit & mox in gelatinam concrevit, veſperique ſub eadem fere quantitate effluxit, unde tumor paululum diminutus fuit & venæ varicoſæ nonnihil ſubſederunt. præſertim cum indies aliquid ſeri ex vulnere promanarit. Petitum, tunc per literas fuit a celeberrimo Dn. D. Brunnero conſilium medicum, de quo in ſeqq. Poſt biduum ſellæ inſidenti ægræ vena varicoſa in infima cruris parte ſubito diſrupta fuit, e qua ſanguinis ſeroſi menſura plusquam dimidia profluxit, virgine mox animi deliquium patiente; obligatâ tamen venæ rupturâ, brevi ad ſe rediit & mixtura analeptica refocillata fuit; vires autem iſto ſanguinis profluvio ita debilitatæ erant, ut deinceps lecto ſemper incumbere coacta fuerit, maxime cum ex vulnere jam patentiore ſeri cruenti major copia quotidie non ſine fœtore prodierit. In conſilium itaque vocatus Cl. Dn. D. Schrood Phyſicus Marburgenſis expertiſſimus, qui mecum interna analeptica & externa epithemata putredini reſiſtentia debite adhibuit & mortis periculum imminere prædixit, quoniam facies pallida atque collapſa, pulſus celer, debilis & inæqualis, ſerumque cruentum ex vulnere majori copia & vehementiori cum fœtore indies profluens, id ſatis indicabant. Nec fefellit

felliſt nos triſte præſagium, quia die 20. Martii poſt meridiem ſuperveniens lipothymia omnem corporis ſenſum motumque ſuſtulit, ſuccedente morte placidiſſima. Altero die in crure inciſo magna cavitas reperta fuit, cruento & putrido ichore madens, in qua muſculi exeſi & ipſum os femoris ad medullam uſque in minimas particulas corroſum variisque excreſcentiis oſſeis hic illic inæquale viſum. Ex venis varicoſis aliquot polypi tenues atque prælongi extracti fuerunt. Paulo poſt ſerius mihi allatæ Celeberrimi D. Brunneri reſponſoriæ literæ quas bona cum venia illius, mei hactenus Fautoris plurimum colendi, ut lectu digniſſimas, his annectere liceat: *Caſum deſcribis, de quo non viſo difficile eſt judicium. Gravis ſane eſt & curatu difficilis ejusmodi tumor, id quod experiundo didici. Memini me talem vel conſimilem vidiſſe Pariſiis à la Charitè, in quo percurando Chirurgorum, quos Gallia alit, dexterrimi oleum & operam perdiderunt. Conſimilem tractavi Ravenſpurgi in Suevia, ubi decumbebat mercator è Saxonia, cui uſque eo intumuit pes totus, femur præſertim, ut plane monſtroſus apparuerit, cum tantis cruciatibus, ut intrantis greſſus vix, attactum vel levem minimè ferre potuerit. Ruptus tandem tumor circa genu fudit ſerum, quod in gelatinam abiit ad inſtar allumi-nis ovorum. Varia adbibita fuerunt à variis & diverſis cùm Chirurgis, tùm Medicis, tandem advocatus, præter decocta lignorum & imprimis ſalſæparillæ, dedi Turpethum minerale à gr. ij. iij. uſque ad v. alternis diebus, id quod nec vomitum, nec dejectiones, nec ptyaliſmum, ſed à quarta nî fallor, doſi tantam cievit diureſin (etſi viribus jam ante proſtratis, labiis inſidentem tenebat mortem) ut nyctbemeri Spatio ultra ſex aquæ menſuras per urinarias vias reddiderit cum extrema debilitate virium; vicit tamen natura; pes incantamenti inſtar detumuit; ulcera fiſtuloſa circiter genu coaluerunt & ita ferruminata fuerunt extrema oſſium, ut diriguerint immobilia per vitam. Quid ſi fruſtraneis omnibus aliis eandem calcaretis viam? imponeno foris cataplaſma de quatres farines, quod Galli vocant, cum aceto aut ſpiritu vini paratum. Evolve ſuper hac materia Mortoni ptbiſiolog. caput de phthiſi ex ulceribus & fiſtulis, quo potentiorem medicam circa talia non inveni.* Hactenus Vir prælaudatus. Conſimilem fere cruris dextri tumorem ſeroſum, ſed medicamentis tandem, favente Divina Clementia cedentem contraxit ante tres annos vir Nobilis in vicinia degens, qui defluxionibus catarrhalibus dolorificis ob ſeri acrimoniam obnoxius, & modo a talibus collum & fauces afficientibus liberatus, dum anno MDCXCIX. menſe Aprili ſub cœlo pluvioſo equo vectus unius diei iter fecit, ſenſit in media & externa femoris dextri parte tumorem oviformem, digitis

non-

nonnihil cedentem & admodum dolorificum, absque inflammatione ſubito exortum, cui impoſuit emplaſtrum a Chirurgo in itinere datum, quod dolorem auxit & inceſſum difficiliorem reddidit, ſequente febre quotidiana intermittente, quæ quidem medicamentis brevi ceſſit, ſed tumor ex continuato emplaſtrorum emollientium & ſuppurationem promoventium uſu nova ſenſim incrementa ſumſit, donec totum femur occupaverit cum inflammatione gravi & intenſo ardore atque dolore lancinante in femoris parte interiore. Die 14. Junii cum Dn. D. Schrood in conſilium advocatus, vidi crus valde tumidum & poſt externum ſpiritus ſalis ammoniaci aromatici uſum minus inflammatum, digitis impreſſis nonnihil cedere eorumque veſtigia aliquandiu ſervare, œdematis inſtar qualis tumor etiam totum pedem infra genu absque ulla phlegmones nota ſimul occupaverat. Serum igitur viſcidum & acre, non pus, uti Chirurgus præſens ſibi perſuaſerat, tumoris cauſam eſſe ratus, ſuaſi ut lixivium forte ex cineribus ligni fraxini cum ſemine ſinapi coctũ, calide inſtar epithematis cum linteis cruri applicetur & Elixir aperivum Claud. Tinctura tartari mixtum, in decocto lignorum mane atque veſperi guttatim aſſumatur, noctu vero pulvis cordialis pretioſus cum arcano duplicato exhibeatur, quibus tumor in ſuperiore femoris parte nonnihil diminutus, ſed dolor ardens atque lancinans ad levem cruris motum mitigatus fuit. Ad inſtantiam igitur Amicorum die 28. Junii interna & declivior femoris pars paulo ſupra genu, quæ mollior erat, lanceola paulo profundius perforata fuit, paucis ſanguinis guttulis prodeuntibus, & brevi poſt ſequente ſero limpido & acri, cujus duæ circiter menſuræ intra tres dies guttatim fere tranſudarunt, citra tumoris decrementum aut doloris levamen. Cum potius tumor circa & ſupra genu major & durior rubicundiorque viſus, majorem dolorem intulit, qualem etiam paulo poſt liveſcentia & duriuſcula vulneris jam ſiccati labia excitarunt, quæ tamen admoto Elixirio balſamico D. Juncken cum Tinctura anodyna, & applicato cataplaſmate ex rad. barbæ caprin. herb. ſcord. abſinth. agrimon. flor. chamom. ſamb. farina fabar. myrrha atque aloe vino incoctis, exhibitisque diaphoreticis mitioribus, ad priſtinum colorem & debitam mollitiem redierant, ceſſante dolore & pauco pure bonæ notæ ex vulnere profluente. Cum autem dolor lancinans & ardens circa tumidum durumque genu adhucdum maxime moleſtus eſſet, fonticulus in parte interna tibiæ ſub genu lapide corroſivo inuſtus fuit & vulnus ſupra genu poſtea conſolidatum, totum vero crus ſpiritu vini camforato ac crocato ob redeuntis inflammationis notas, fotum, hac vero

mox diſcuſſa, ſpiritu ſalis ammoniaci aromatico circumlitum. Interne, præmiſſo purgante leni, Liquor aperitivus B. Wepferi ſeq. cum ſubjunctis pilulis reſolventibus in uſum vocatus: ℞. limat. ♂tis puri ℥ij. ei in vaſe vitreo robuſto affunde ſpirit. ſal. ammoniaci urinoſi ℥iij. ſpir. ſalis dulc. ℥j. ſalis abſinth. ʒij. ſalis tartari ʒj. poſtquam deferbuerint bene tecta in locum temperatum reponantur & ſubinde agitentur, tandemque poſt 48. horas liquor ſupernatans decantetur & per chartam emporeticam filtretur. Hujus liquoris aperitivi drachmæ duæ, & deinceps tres aquæ fragariæ & petroſelini ſingularum unciis tribus diluebantur & iſtius mixturæ cochlear unum mane atque veſperi cum hauſtu juſculi carnis inſulſi ac tenuis quotidie aſſumebatur, poſtquam decem pilularum ſeqq. cum pauxillo ſirupi papaveris erratici vel violarum deglutitæ fuerant. ℞. Diaphoret. ♂lis ʒij. lap. canc. præp. milleped. præp. ana ʒj. flor. ſalis ammoniaci cum hæmatitè ſublim. ℈j. ſal. vol. lumbr. terreſt. cinnabar. nativ. præp. ana ℈ß extract. trifol. fibr. ʒij. ol. terebinth. gutt. iv. m. f. cum elix. aperit. Claud. pil. N. 260. conſperg. pulv. glycyrrhizæ. His medicamentis per integrum menſem aſſumtis, tumor œdematoſus totius tibiæ diſcuſſus & cruris ſupra genu paulatim magis emollitus, ſeroque multo ex ſubortis in toto femore puſtulis prurientibus indies effluente, valde diminutus fuit ac tandem penitus diſparuit, viribus corporis & appetentia ciborum redeuntibus, poſtquam ex ſalubri conſilio Dn. D. Joh. Georgii Gmelini & Joh. Caſp. Herlini Sereniſſ. Ducis Wurtembergici Archiatrorum celeberrimorum, (qui in auxilium vocati, ſuum de hoc affectu judicium erudito calamo ad ægrum perſcripſerunt) Eſſentia mumiæ & fuligins Claud. mane, veſperi & noctu aſſumta, & in prandio ſal volatile oleoſum Sylvii exhibitum, uſusque pilularum ſeriducarum ex Maſſa pilul. de ſuccino Crat. reſin. jalappæ, mercurio dulci, cinnab. nativa præp. & extracto reſinoſo ligni guajaci menſtruatim interpoſitus fuit. Priſtinæ ſanitati ſic quidem reſtitutus videbatur æger, qui jam genu nonnihil flectere & ob cruris imbecillitatem reſtitem baculo innixus obambulare poterat, proptereaque ſub aere pluvioſo atque frigido rheda vectus, negotia in vicinis pagis curavit & domum rediens, accedente animi excandeſcentia, mox febrem continuam contraxit, cum cruris dextri inflammatione, dolore ac tumore, qui brevi totum pedem occupavit & circa genu maximos crutiatus induxit: Pulvis bezoardicus. Sennerti cum antimonio diaph. & nitro depur. mane atque veſperi datus, febrem quidem ſuſtulit, & ſpiritus vini caſuratus atque crocatus inflammationem cruris diſcuſſit, ſed tumor atque dolor

in

in eodem maximam moleſtiam creavit; rediit igitur æger ad uſum liquoris aperitivi & pilularum reſolventium, interpoſitis catapotiis ſeriducis ſupradeſcriptis, quavis ſeptimana ſemel aſſumtis, ex quorum uſu rurſus quam plurimæ puſtulæ ſeroſæ & prurientes in crure ſubortæ fuerant, e quibus ſcalpendo læſis ſerum limpidum & acre copioſe profluxit, atque ita tumor dolorque paulatim diminutus, tandem penitus diſparuit, remanente ſaltem cruris imbecillitate & tumore circa genu duriuſculo ac œdematoſo, qui genu inflexile reddidit & admoto ſpiritui vini caſurato permixtoque ſalis ammoniaci vinoſo nequicquam ceſſit, tametſi decocta lignorum cum pilulis ex antimonio diapho. lap. Cancr. & mercurio dulci, mucilagine tragacanthi ſubactis, pro ſudore leni alternis diebus eliciendo ſimul hauſta fuerint. Juſſi tunc fonticulum in brachio ſiniſtro excitare & alterum in crure conſolidare, ſimulque ſuaſi uſum Thermarum Serpentinarum ad Sualbacum ſitarum, qui tamen ob impedimenta varia in proximum ver ſequentis anni dilatus fuit & tandem æſtate præterita admiſſus, tam felici cum ſucceſſu, ut æger, depoſitis fulcris ſubalaribus, quibus innixus obambulabat, cum ſcipione incederet, tumore prorſus diſcuſſo, ſed genu adhuc dum inflexili permanente. Hinc ſponte ſua ex Thermis Serpentinis ad Wisbadenſes tranſiit & ibidem, cum vix una vel altera vice iisdem uſus fuiſſet, febrem contraxit continuam non ſine cruris dolore, quo tamen poſt fugatam brevi febrem ceſſante, domum incolumis rediit & paulo poſt longum iter ſine omni incommodo confecit, jamque abjecto ſcipione, facile, etiam per acclivia obambulat, hoc vere ad Thermas Emſenſes profecturus, ut earum adminiculo, favente Divina Clementia, priſtinam genu flexibilitatem recuperare poſſit. Cum præterita æſtate hunc Virum Nobilem inviſerem, vocabar ad juvenem 19. annorum, qui pauperculis parentibus natus, ante aliquot annos contraxerat in femoris dextri parte externa paulo infra coxam tumorem pugni magnitudine duriuſculum, minus dolentem & cuti concolorem, cui varia topica fruſtra per aliquod tempus applicuit. Tandem Medicaſter eundem cultro aperuit, effluente magna ſeri cruenti copia & poſt aliquot dies ſequente pure albo atque ſpiſſo. Vlcus dein ſua ſponte fuit conſolidatum, pes autem circa talum ſenſim ad genu uſque intumuit, (digitorum impreſſorum veſtigiis in eodem aliquandiu remanentibus) nec ab initio doluit, poſtea vero tumor iſte œdematoſus indies augmenta capiens, in altero quoque pede conſpectus fuit, dolore tandem ſuccedente in utroque valde moleſto. Anno ſequente ex femoris abceſſu ſua ſponte

rurſus

rurſus aperto prodiit pus varium,male olens,cum dolore cruris oſteocopo, dies noctesque urgente, adeò ut circa finem præteriti anni æger continuis hiſce cruciatibus & vigiliis defatigatus, ſuperiore corpore contabuerit ſenſim, & pedibus ad genua usque monſtrosè intumuerit, protuberantibus in metatarſo & ipſis pedum digitis tumoribus ſubrotundis & molliuſculis, ſine ulla inflammatione, e quibus non minus ac digitorum valde tumentium interſtitiis ſerum tenue per cutis poros largiter tranſudavit, ita ut paucarum horarum ſpatio multiplicia lintea pulvinaris inſtar pedibus ſuppoſita undique maduerint. Ipſi ſero graveolenti multos vermiculos aſcaridum innatare vidi, qui ſuis motitationibus moleſtum cutis pruritum intulerunt. Retulit autem mihi æger ad genua usque valde emaciatus, ſeſe ſudoribus nocturnis Tantalea ſiti dies noctesque, quas in ſella ab integro fere anno ſedendo miſerrime tranſegerit, admodum divexari, & paucam urinam, eamque valde tinctam ac lixivioſam emittere. Pulſus debilis, frequens & inæqualis erat: Vires valde proſtratæ: Somnus breviſſimus: Pedes adeo tumidi, ut eos duabus manibus meis complecti non potuerim. Venæ varicoſæ hederæ inſtar per genua proſerpebant. Aliquot diebus poſt diſceſſum meum æger fractis penitus viribus placide vita defunctus eſt.

[*Miſſæ d. 12. Julii 1702. Marpurgo Norimbergam.*]

OBSERVATIO CXXVI.
Dn. D. GEORGII TOBIÆ DURII.
De Morbo caduco curato.

PErilluſtris Adoleſcens Liber Baro à S. Literis & Stemmate præclarus, ultrâ annum paroxyſmo epileptico ſeu morbo caduco certis temporibus, ſingulis ferè menſibus, noctu maximè corripiebatur, ſenſibus internis privatus, cum motu convulſivo totius, arctâ colliſione dentium, ſpumâ circâ os &c. Auguſtam ad ſtudia cum veniret, curæ meæ ſe ſubjecit. Cum Moderator Ipſius nullam potuerit allegare cauſam externam occaſionalem, Dominus Parens autem vix octodecim ætatis annos excedens à quercu in terram delapſus & vehementi concuſſione vertebrarum dorſi per plures annos contracturam omnium membrorum antè conjugium paſſus ſit, in conjugio nec-

necdum perfectè curatus, diſpoſitivam cauſam procul dubio præbuit hæreditas à ſemine paterno principio corporis activo, ut à tali concuſſione ſpinalis medullæ & ipſius ſucci neruei minùs analoga textura Proli quaſi implantata, & concurrente forſan vitio ſanguinis materni progreſſu ætatis in actum evecta ſit, ut à ſucco acido auſtero ſpumeſcente, acrimoniâ & mordacitate ſuâ, vel qualitate pravâ malignâ meninges & nervorum principium vellicante, pungente, conſtrictionem quandam meatuum inducente, parteſque ſenſiles & ipſum Archæum ad noxii expulſionem ſtimulante, hoſtis per motus convulſivos expulſus fuerit, in quâ confuſione cerebri conſtrictivâ Spirituum ſenſificorum occluſio & privatio neceſſariò ſecuta ſit: Particulæ autem acidiores & acriores poſt primum paroxyſmum in ſucco nerueo adhuc relictæ, & non omninò diſcuſſæ, una cum aliorum ſuccorum miſcellâ mediante circulatione ſanguinis per exiliſſimas cerebri vaſorum ramificationes à reliquâ ſanguinis maſſâ ſecedentes, & minus facilè per exiguos cerebri canaliculos aut tabulos circulantes nervis rurſùs advectæ, & quaſi in & per nervos appoſitæ ſunt, ut novus & plurimi ſubſequentes paroxyſmi excitati fuerint. In curâ omnium primò commendavi exactam diætam, np. ut vitaretur aër craſſus, nebuloſus, paluſtris, fœtidus, nimium frigidus, caput non exponeretur æſtivis ſolis radiis, nec nocturnis Lunæ, ſed benè eſſet tectum, cibi eſſent boni ſucci, facilis concoctionis, & pauci excrementi, exuluent carnes muriâ conditæ, fumatæ, maximè verò coturnices, quas Plinius lib. 10. cap. 23. damnatas in menſis prodit, propter morbum comitialem quem ſentiunt, ſic alaudæ multitudine ingeſtæ ſæpius excitarunt motus convulſivos ſpaſmodicos, ut paſſim teſtantur Authores, fugeret nimium acida, cruda, auſtera, fructus horarios, piſces lutoſos, lacticinia, caſeum, cæpas, allium, & maximè ſaccharata, ne fœculentiæ terreſtres, acidæ, cumulatæ, indutâ corruptione, malignitatis idæas prodant, & plura diverſaque vaporum pravorum genera, vires & energias ſpirituum mineralium æmulas de ſe ſpargant, & neruorum genus aggrediantur: in potu relicto vino, concedebam cereviſiam tenuem defæcatam minimè acidam, aut decoctum ligni ſaſſafras, radicis chinæ cum pauco cinamomo &c. circà animi pathemata fugienda eſt ira & terroris ſubitanei incuſſio, cum ſanguinem & humores exagitent, Spiritus confundant, imò ſolæ potentes ſint, horrendum hoc morbi genus, triſte invaſionis ſpectaculum, dare & ejus finem, ut inquit Heurnius de morbis ca-

picis cap. 22. mole minimum, vi tamen maximum producere. Ex fonte pharmacevtico deſumpta remedia erant ſequentia: in paroxyſmo ſpiritus ſalis armoniaci ſuccinatus, aut eſſentia ſuccini, aut liquor cornu cerui ſuccinatus, ſi intus propinari amplius non poſſent, nares ſtatim iis aut Oleo ligni coryli Rulandino irrigentur: intereà ocyſſimè inter dentes inſeratur bacillus liquiritiæ, aut radix pœoniæ, lingua & palatum inungantur theriacâ cum caſtoreo, nucha & ſpina dorſi oleo lumbricorum, ſuccini, de caſtoreo &c. Extrà paroxyſmum ℞. radic. valerianæ ſylueſtris ʒij. ſemin. pœoniæ, diaphoretici Jovialis ana ʒj. talor. leporis rec. exempt. & uſt. ℈ij. ſanguinis draconis, carbona tiliæ, nuc. muſcat. ana ℈jß. Pulv. Cephalici Michaëlis ʒjß. M. F. pulvis. Solent enim pulveres tales ſpecifici abſorbentes particulis heterogeneis in neruos denegare ingreſſum, & cum Hermetici epilepſiæ cauſam & imprimis malignitatem ejus non ſine veritate profiteantur eſſe vaporem quendam mercurialem vitriolatum ex tartaro impuro, ſeu ex mucilagine æruginosâ in aliquâ cavitate corporis collectâ expirantem, qui aciditate vitriolatâ funeſtas indè convulſiones excitat, maximam curationis ſpem ponunt in cinnabari, quam Celeberrimus Crato magnetem epilepſiæ vocat: prædictus pulvis ſumebatur ex uno aut altero cochleari aquæ ſequentis: ℞. Aquarum flor. tiliæ, flor. lilior. convallium, paralyſeos, betonicæ, ceraſ. nigror. ana ℥jß. Confection. Alckerm. ʒij. ita ut de pulvere omni manè, quantum cuſpides duæ aut tres cultri capere poſſunt, ſumatur. Noctu antè ingreſſum lecti magnitudine nucis muſcatæ de Electuario hoc ſumat: ℞. Conſerv. flor. pœoniæ ℥iiij. Theriacæ Smaragdinæ ℥iß. M. Singulis menſibus ante plenilunium pilulis his num. x. utatur: ℞. Extract. Cochiar extr. rhabarb. balſami aloet, ☿. dulc. ter ſublimat, ana ℈j. Mag. Jalapp. gr. XV. Salis ſuccini volatil ℈ß. C. ol. lign. coryli f. pilul. num. LX. deaur. D. ad ſcatulam. Continuata ſunt hæc remedia per 10. menſes ſine intermiſſione, dein paulò immutata ſunt omiſſis pilulis: ℞. Ungul. alceſ. talor. leporis rec. exempt. & uſt. ana ℈ij. Nuc. muſcat. ʒj. ſacchi cand. alb. ℈iiij. M. F. pulv. dividendus in doſes æquales num. Xiiij. ad totid. diſtinct. chart.: Singulo mane ſumendus, in vehiculo ſequenti. ℞. Aquarum ceraſ. nigr. flor. tiliæ, flor. lilior. convall. flor. pæoniæ, lauendulæ ana ℥iij. M. In eâdem aquâ ſumantur noctu antè ſomnum Spiritus vitrioli philoſophici guttæ 5. aut plures, quem Petræus in Noſologiâ verum hujus morbi alexipharmacum nominat, ſpecificâ enim,

ut

ut loquitur, proportione, quam cum affectu hoc habet, citiſſimè ac feliciſſimè eum reſolvit, quod etiam Carrichterus, Paracelſus, Hasfurtus, Thirmair & Alii confirmant. In prandio & cænâ utatur gelatinâ. ℞. Raſur. cornu cervi ℥iij. raſur. ungul alces ℥iß. Aquam ceras, nixa Flor. tiliæ, fl. lilior. convall. fl. lavendul. fl. pæoniæ ana ℥iiij. ma. q. ſ. M. ſ. l a. gelatina. Remediis hiſce per 14. menſes continuatis, ſervatâ ſimul bonâ diætâ paroxyſmus ſenſim emanſit, & per plures annos dum hæc ſcribo, non amplius rediit. Magna tribuitur vis antiepileptica fabæ S. Ignatii ad mentem Doctiſſimi Valentini, Profeſſoris Giſſenſis, quæ cum rara adhuc ſit, experientiæ relinquitur.

OBSERVATIO CXXVII.

Dn. D. GEORGII TOBIÆ DURRII.

De Vermiculis cum urinâ cruentâ putridâ excretis.

ANNO 1701. accepi literas à Domino Doctore Johanne Georgio Stiegler, Phyſico Hochſtettenſi, ſub dato 21. Decembris, ſequentis tenoris: Electoralis noſter Quæſtor, Dominus Wenzelius, die 13. Septembris hujus anni, poſtquam prandium cum appetitu ſumpſiſſet, & corpus circâ veſperam ambulando recreaſſet, ad ſuos Domeſticos reverſus magnam ſentiebat dolorem in ventre, quem ego pro paſſione colicâ, judicans, clyſterem applicare juſſi, oblatâ ſimul potione anticolicâ, ſecuto poſtea magno levamine & ſomno quietiſſimo, manè expergefactus, emiſit urinam cruentam cum copioſâ quantitate ſabuli rubri & materiâ putridâ, in hâc autem putredine obſervavi vermiculum adhuc vivum, quo cum urinâ ejecto omnis dolor evanuit, & usque ad 14 hujus menſis omnis doloris expers perſtitit; hoc die autem priſtinus dolor rurſus ſe inſinuabat, uſurpatis verò prioribus medicamentis denuò duo ſimiles vermes viſi cum urinâ cruentâ & multo ſabulo albo ejecti, evaneſcente omni dolore, nunc benè valente Ægro; cum itaque Caſus iſte mihi rariſſimus ſit, origo & cauſa mihi ignota, rogo D. Doctoris judicium, quomodo talis vermis generetur, in vaſa urinaria perveniat, & præſervari poſſit &c. Cum itaque in ſcholio ad obſervationem meam, quæ eſt XCV. decuriæ tertiæ anni V. & VI. ſeminium verminoſum, generationem, & vias ad veſicam jam expoſuerim, ad illorum formam reſponſum dedit.

(*Exhibitæ Auguſtæ Vid. d. 12. Auguſt. A.* 1702.)

OBSERVATIO CXXIIX.

Dn. D. MATTHAEI BLAW.

De Artemiſiarum carbonibus.

DIverſiſſimas easque admirabiles eſſe in rebus ſublanaribus proprietates, virtutes & operationes, id omnibus ac præcipuè rerum phyſicarum contemplatoribus curioſis eſt notiſſimum, etſi non ſemper ex rationibus & priori, ſaltem à poſteriori & experientia frequentiori demonſtrabile, tum ex Zoologia, tum mineralogia, tum phytologia. Ex hac ultima inter alia quàm plurima curioſorum conſideratione digna eſt inventio carbonum ſub radicibus herbæ artemiſiæ.

Authores Botanici tam veteres qùam Recentiores quò ad carbones iſtos inter ſe non conveniunt, dum multi ſunt, qui in deſcriptione hujus herbæ mentionem nullam faciunt de carbonibus ſub radice inveniendis, ſed prorſus abſtrahunt, nec dicunt, utrum inveniantur, vel non; propterea fortaſſis, quod vel notitiam hujus rei nullam habuerint, vel experimentum nullum ſumpſerint, vel in dubium vocarint, aut non crediderint, ſicque in deſcriptionibus ſuis botanicis huic rei melius tacendo ſuperſedere voluerint.

Alii quidam Botanici, inter quos *Verzaſcam* & *Samuelem Müllerum* adduco, dum *artemiſiam* ejusque virtutes deſcribunt, mentionem quidem faciunt de iſtis carbonibus, ſed eos inveniri prorſus negant & quemadmodum nonnulla ſuperſtitioſa de herbæ hujus viribus antiquitas tradidit, hoc pro anili fabula tenent, ac propterea ad ludibrium, carbones hoſce *ſtultorum* vulgò, Narren-Kohlen vel Narren-Stein nominant.

Sunt verò econtra quidam alii fide digni Botanici, qui aſſerunt carbones, & quidem in Die Divo *Johanni Baptiſtæ* Sacro ſeu 24. Menſis Junii ſub radicibus artemiſiæ inveniri, quorum pulverem contra Epilepſiam ſingulariter recommendant; inter quos eſt *Schröderus in ſuo theſauro pharmacologico lib. 4. Claſſ. 1. Num. 4.* quod etiam *Excellentiſſimus D. Georg. Francus, in ſuo Lexico vegetabilium* confirmat. Et profectó in dubium non immeritò vocari hæc res poſſet, cum incredibile videatur, quod ſub ipſa terra ex ſe ſponte carbones enaſci poſſint, qui alias nihil aliud quàm lignorum non integrè in cineres combuſto-

buſtorum effectus ſunt. Hinc conjicere poſſet aliquis, etiamſi carbones inveniantur aut inventi ſint, id caſualiter contigiſſe, non quod ſub terra ad herbæ radices enati, ſed aliunde injecti ſint, exemp. grat. cum fimo, quo agri & campi ad impinguandum & majorem fertilitatis uſum acquirendum ſuperſterni ſolent; vel eundem in finem ligna accenduntur in agris & comburuntur.

Ex his apparentiis Ego, ut verum fatear, tam credulus eſſe nolui, ut adducar ad credendum carbones ejusmodi reverà inveniri aut naſci ſub artemiſiæ radicibus, ſed ſemper exiſtimabam ridiculam eſſe fabulam & dignæ irriſionis ſeductionem, quemadmodum illa eſt quâ ſpargunt quidam, quod initio veris primò hirundinem volantem aſpiciens, ſi ſub pede ſiniſtro terram effodiat, carbonem inventurus ſit. Poſtquàm verò curioſius hanc rem inveſtigavi, & experientiam ſumpſi, hæc rei veritatem detexit, & nullum eſſe figmentum, ſed veriſſimè carbones iſtos inveniri, ſæpius expertus ſum; imò evenit mihi quemadmodum Excellentiſſimo *D. Doct. Ettmüllero,* qui in Schröderi dilucidati phythologia pag. m. 13. de herba artemiſia ſequenti „ſcribit modo: *Carbones*, quorum meminit *Author*, commendantur „ad Epilepſiam; & ex experientia ſcio, verum eſſe, quod ſemper „putavi anile figmentum, vidi tales carbones & infantem Epilepti- „cum illis, cuſpis cultelli quantum capit, curatum novi. Quæri- „tur die feſto Johannis Baptiſtæ zwiſchen 12. und 1. Uhr / unter dem „rothen Beyfuß ſträuchen. Legantur *Petræus in Diſſertat. Noſologicis*, „& probatos videmus in praxi *Joelis cap.* de Epilepſia.

Ego annis aliquot præcedentibus ſemper aſſignato die 24. Junii exivi cum aliquot Studioſis ad quærendum ejusmodi carbones, quos etiam ad ſatisfactionem noſtram invenimus, eorumque nonnullam partem domi reſervavi, horam verò tam exactè non obſervavimus, ſed tam ante prandium, quam in meridie & poſt meridiem eos reperire licuit, aliis verò diebus & menſibus non apparuerunt. Hoc eſt quod admiratione dignum: ſed quis omnium rerum naturalium proprietates & eſſentias à priori explicabit? certè temporum mutationibus, maturationibus, conſtellationibus & ſolis curſui aliquid attribuendum, quòd effectus quidam mirabiles ſequantur, qui tam à poſteriori & experientia nobis conſtant, cauſæ verò ſunt ignotiſſimæ.

Sic quod in quibusdam animalibus generentur & inveniantur certis temporibus ac ætatibus certi lapides certam habentes figuram,

non inſtar calculorum in humanis corporibus præter naturam genitorum, ſed naturali prorſus modo & multis uſibus applicandi, notum eſt omnibus, quamvis cauſæ haud innoteſcant. Sic quod certi lapides ſub diverſis figuris & imaginibus inveniantur in latomiis ſeu ſaxifodinis, latet neminem, ſed hoc mirabile potius eſt, quam perſcrutabile. Sic ex agris Badenſibus in Ergoia effodiuntur ex terra aleæ artificialibus omninô ſimillimæ. Sed (niſi dolus lateat) quis earum originem & cauſam naturalem explicabit? ſic innegabile eſt & experientia certiſſima notum, quòd theſauri ſub terra abſconditi certis annis in ſuperficie camporum vel agrorum (ſub quibus ſepulti longo tempore jacebant) appareant, prout non rarô integri numorum antiquorum acervi reperti ſunt, & paucos ante annos in agro *Inſulæ Augiæ divitis* circa lacum *acronianum* ingens olla nummis variis & perantiquis (quorum aliquos ad manus meas recepi) repleta ab agricola reperta fuit. Sed quæ cauſa ſit, cur certorum annorum curſu ſaltem tam ponderoſa moles è profundo, ſua ſponte, vel ex cujus motu ad ſuperficiem feratur, & rurſus diſpareat, eſt equidem inexplicabile, nam hæc & ejusmodi alia admiranda ſunt, naturæ arcana nobis ignota & inperſcrutabilia.

Quòd autem caſualiter tantum carbones ſub artemiſiæ radicibus inveniantur, minimè credendum; eò quòd non modò ſub una ſed pluribus radicibus diverſis, in locis longè diſſitis reperti ſint, neque ſub aliorum herbarum radicibus artemiſiæ proximis carbones ullos invenire licuit.

OBSERVATIO CXXIX.

Dn. D. MATTHÆI BLAW.

De Mira virtute radicis verbaſci anti-apoplectica.

PRæcedenti obſervationi aliam ſubjungere placuit, quæ ſimilem continet materiam haud omnibus fortaſſis notam. Latent nimirum ſubinde arcana certis in vegetabilibus & virtutes admirandæ, quarum effectus nemo aliter niſi ex ſe ipſis & ab experientia demonſtrare aut explicare poteſt qualis eſt mira virtus *antapoplectica*, quæ latet in radice *verbaſci maris*, quæ illâ die, quando ſol ingreditur ſignum *leonis*, quæ eſt 28. Menſis Julii, manè ante ſolis ortum è terra effoditur, hæc probe

lota

lota ſindoni includitur & collo appenſa inſtar amuleti geſtatur & ab apoplexia præſervat. Volunt quidam, radicem auro effodiendam eſſe & non alio inſtrumento; ſed his nihil attribuo, quia vegetabilium virtutes non inſtrumento, quo effodiuntur aut abſcinduntur, ſed potius proprietati intrinſecæ & maturationis tempori adſcribendæ videntur. Norunt omnes experti philiatri, apoplexiam ex illorum eſſe morborum genere, quos hæreditarios vocant, & qui ex parentibus in filios charactere ſeminali propagari poſſunt, ita ut certo ſtemati fatales eſſe, aut ita natos diſponere ſoleant, ut eidem morbo magis ſint obnoxii, in hiſce ergo ſubjectis aut ex aliis cauſis ac ſignis ad apoplexiam diſpoſitis ad præcavendum meritò adhibentur antapoplectica, inter quæ ab experientia compertum eſt, maximæ prædictum amuletum eſſe efficaciæ: prætcr hoc tamen ſuadeo alia quoque interna & quæ pro diverſa conſtitutione ſubjecti aut cauſæ, à qua apoplexia produci poteſt, directa ſunt, non eſſe intermittenda, ut ſi exemp. grat. ſit quidam valdè pletoricus, & ad apoplexiam ſanguineam diſpoſitus, ſanguinis quantitas exceſſiva per venæ ſectionem certis temporibus inſtituendam detrahi convenienter poterit. &c. Retuerunt mihi viri fide digni, fuiſſe quendam *Marchionem Badenſem*, qui non tantum appoplexiæ erat obnoxius ex ſtemate, ſed etiam ejus inſultum perpeſſus ſed reſtitutus, huic, ne recidivam patiatur, pro arcano remedio præſervativo ſuadebatur hoc amuletum ex radice verbaſci maris dicto tempore effoſſum collo geſtandum, quod per plurimos annos ad ſenium uſque portavit, & à veterioribus inſultibus appoplecticis immunis permanſerat; ſed dum aliquando mutaret veſtimenta, & amuletum ex oblivione incautiùs depoſuiſſet, illicò apoplexia forti denuo tactus occubuit.

Novi Ego diverſos Viros apoplexiæ obnoxios, quibus hoc remedium præſervativum pro arcano ſuaſi, nec fruſtra; quamdiu enim amuletum geſtarunt, nil mali ex hoc affectu iisdem obtigit. Quod autem amuleta aliquid valeant, minimè negandum, quia experientia multiplici conſtat & practicis omnibus notum eſt. Sint alii, qui herbarum virtutes qualitatibus adſcribant iisque, certos caloris aut frigoris, humiditatis aut ſiccitatis gradus aſſignent; Ego tamen experientiâ edoctus, firmiter mihi perſuaſum habeo, valere in iisdem virtutes appropriatas, quæ qualitatibus prædictis adſcribi minimè poterunt. In quibus autem virtutes appropriatæ conſiſtant, res eſt altioris indaginis.

(*Friburgo Briſgojæ Auguſtam Vind. M. Sept. A. 1702. miſſæ*)

OBSER-

OBSERVATIO CXXX.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOT-TINGERI.

De Mira Labiorum intumeſcentia.

Filia honeſta, parvæ ſtaturæ, ac emaciata, XVI. annum agens Anno 1701. Menſe Februario, cœlo pluvioſo ac nubiloſo, plateam perambulavit, inſciâ ipſâ; Labia, ſuperius & inferius derepentè ita intumerunt, ut farcimina ferè æquarent, colore intenſe rubente, imò ad livorem inclinante, nullam tamen tenſionem Dolorem, aut aliud incommodum paſſa eſt; hinc animis Parentum ac Propinquorum tenaciſſimè infixa hæſit opinio, deformitatem hanc à faſcinatione productam fuiſſe, cùm nulla ſatis apparentîa naturalîa adfuerint indicia. Sed diligentiùs & exactiùs examinata, ingenuè faſſa eſt, duos vel tres Menſes demum ab impetigine ac ulcuſculis colli manantibus fuiſſe liberatam, Lunareque tributum nondum perſolviſſe. Facilis hînc fuit conjectura, tum ab iſtis ſuppreſſionibus, congregatione plurimarum particularum heterogenarum ſalinarum, acidarum, in maſſa ſanguinea ſtabulantium, quàm & ipſâ Plethorâ originem ſuam traxiſſe. Succurri itaque remediis materiam hanc evacuantibus, ſanguineam maſſam edulcorantibus, imò & Emenagogis; Externè Sacculum diſcutientem ac reſolventem applicui. Evanuit hinc tumor planè intra quatuor dierum ſpatium, eodem, absque dolore, vel tenſione, modo, vel aliquo ſtigmate relicto; Sed non diu moras egit, recurrebat enim unius menſis revolutione, iisdem circumſtantiis, ipſa non percipiente; Hoſtem hunc iisdem ferè aggreſſus ſum armis, quem, ſed cunctantîus, vîcî: Inſtiti ſed incasſum, pharmacis menſes provocantibus, maſſam ſanguineam ſalsam, torpidamve excitare laboravi: Tumor quidem erat ſedatus, ſed rivuli uterinum fundentes cruorem operti perſeverarunt. Ulterius medicamentis uti recuſabat, cùm optima ſe nunc perfrui valetudine aſſerebat: Quanquam confirmata reconvaleſcentia non niſi Menſibus ſine dubio brevi tempore, fluxuris, ſit ſperanda.

OBSERVATIO CXXXI.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Secundinarum in Nævis maternis delendis noxa.

PRo maternorum Nævorum extinctione univerſus ferè Practicorum Chorus, ſecundinam vel propriam, vel ſanguine propinqui cujusdam pueruli primipari in ſcenam producit, ſatisque extollit. Sed quod nuperrimè accidit, fideliter communicabo. Fœmina, Nobili ſtirpe nata, à glire prætereunte, & hujus manum caudâ ſuâ tangente, maximè perterrefacta prolem, cætera ſaniſſimam, ſed caudæ gliris ſtigmate in manu cum pilis exactiſſimè ſignatam, in lucem produxit. Anxia mater, ad deformitatem hanc tollendam, plurimorum ſuaſu, ſecundinam cognatæ cujusdam calidam adhuc applicuit. Sed quo ſucceſſu? Sanè ſiniſtro: Vix enim cùm appoſuiſſet, totum ipſius brachium tumefactum, imô inflammatum, infantem debilem ac febricitantem deprehendit, ita ut ſphacelus jam jam immineret. Animadvertens hæc, ſecundinam ſtatim removit, ſanguinem abluit, brachiumque convenientibus fovit, majus hinc evitavit damnum, reſtitante hæreditariè illo Charactere impreſſo, & adhuc dum vitam optatiſſimam agit.

OBSERVATIO CXXXII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Roſis Proliferis.

GRatiſſimus penetrantiſſimusve Roſarum odor, omnia replens, naresque noſtras ita ſuaviter feriens, & non niſi ii, quorum Odoratus peculiari Antipathiæ ſtigmate exuſtus eſt, adverſantur. Hinc ſua ſuavitate allicientes, omnium manibus teruntur, ac non niſi ſumma cum admiratione tractantur. Notæ ſunt naturales ac ordinariæ ipſarum

rum conſtitutiones, quæ à naturali tamen ſua via ac ſtatu, vel in exceſſum, vel in defectum nonnunquam declinant: Idem quod in omnibus tribus Regnis naturalibus obſervatur, quorumque ſubditi teſtimonia proferre non cunctabuntur. Defectum ſuo loco relinquimus. Exceſſum autem in Roſis Proliferis Cl. *Sigism. Gras. in Ephemerid. Medico-Phyſ. German. Dec. I. A. IV. & V. obſ. 94. p. 94. & 95.* Satis jam clarè aliquot exemplis demonſtravit. Hiſce hanc noſtram, majoris dilucitationis gratia, ac tanquam parallelam ſubjungimus. *Roſa* noſtra *rubra pallidior C. Bauhino* audit. Producta eſt in horto unâ leucâ ab urbe noſtra diſtante, non ſocia, ſed unica: Accipe veram ipſius deſcriptionem: Roſa hæc colore ab aliis hujus ſpeciei non differt, paucioribus ornata foliolis, verùm latioribus, non ita fortem & ſuavem, ac aliæ ſpirat odorem; Involucrum ſeu calicem apertum, quo nititur, quinque folia conſtituunt, ejusdem ac in caule figuræ; Ex Umbillico, ſeu medio Antheræ aſſurgit cauliculus tener, foliolis ſubtilibus inſtructus, cui impoſitus calix roſeus, ejusdem albo-virideſcentis cum caule coloris, ex quo rubedo quædam; Roſæ nondum evolutæ intus contentæ, emicat. Aſpectu ſanè jucundum! Caulis foliis latioribus gaudet, ſpinis majoribus caret, minoribus tamen armatus eſt. Ejusdem fruticis Roſæ calicem etiam folioſum haberet, Antheræ elatiores ac eminentiores aliis ſunt quam Fig. XXI. delineata exhibet. Differt autem hæc noſtra à Cl. Graſſii demum memorata in hoc, quod calix nullis tantis ornamentis foliaceis ſit inſtructus; Caulis Roſæ proliferæ non ita longus, ac noſtra excreſcens calice adhuc ſit circumdata, tantaque foliorum florum congerie non inſtructa. Addimus adhuc unam *die 22. Auguſt.* in horto Urbis noſtræ quodam excluſam, quæ ſecundùm *C. Bauhinum*, ad *Roſam maximam multiplicem* referri poteſt. Caulis illius ſolitò craſſior, nullis foliis ornatus. Calix Roſam ambiens quinus foliaceus eſt; Florum foliola caulem ambientia ſatis frequentia ſunt, ex cujus meditullio novus exſurgit caulis, aliam oſtentans, ejusdem cum inferiori coloris Roſam, nullo tamen calice munitam, ex hac adhuc mire prodiiſſe cernitur faſciculus foliorum minutorum ipſius fruticis pulchrè vireſcentium, & quod admirationem auget, folium longius protenſum ſubruſum, non parùm totum Roſæ hujus multiplicatæ σύνταγμα condecorabat, quod accuratius proximè appoſita Fig. XXII. exprimet ac indicabit.

OB-

Dec III A

OBSERVATIO CXXXIII.

Dn. D. JOHANN HENRICI HOTTINGERI.

De Gravidæ cancrorum nimio appetitu, in Infantem propagato.

MAtrona Nobilis in utero gerens, ſummo quondam Cancrorum appetitu flagrans, imò quaſi ardens, in eorum eſu fræna ſibi laxavit, ac ad ſatietatem usque comedit, quod factum preſſo, ut ajunt pede, Diarrhæa impetuoſiſſima ſecuta, ſed mox iterum ſedata eſt; Mater poſtea toto geſtationis tempore nunquam horum repetiit eſum & uſum proſperrimeque vitam peregit; Appetitus autem hic non in matre ſolùm ſubſtitit, ſed in Fœtum ſeu puellam excluſam transplantatus quaſi, quæ tanta gammarorum aſſumptione delectabatur, ut etiam vivos, niſi remoti fuerint, aggredi ac devorare non dubitaverit, idque per totum vitæ ipſius curriculum, cui ſeptimo ætatis ſuæ anno finem impoſuit.

OBSERVATIO CXXXIV.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Flatuum per membrum virile copioſa eruptione.

VIr quidam honeſtus, ante novennium caſtra in Gallia ſecutus, in Flandria morbo Epidemio dyſenteriâ graſſante, & ille eadem lue inficitur; Sitim intenſiſſimam frigidâ ſedare ſategit, ſed malum magis magisque invaluit; Medici cujusdam caſtrenſis imploravit operam, qui pro fluxu hoc compeſcendo, omnem impedit laborem, quem ſcopum mox eſt aſſecutus, ſed ſiniſtro planè effectu, ſymptoma quidem ablatum, morbus verò deterior redditus, ita enim debilis factus eſt, ut ulteriùs greſſus facere nequiverit, ſed lecto firmiſſimè adnexus fuerit, imò corpus Tympani inſtar intumuit, mugitus ac flatus

ſummis cum cruciatibus percepit, qui aliquandiu ibi ſubſtiterunt, ut ultimum agere halitum adſtantes crediderint; Mox non ſolùm per inferius guttur, ſed majori cum impetu per fiſtulam urinariam, cum maxima quantitate materiæ viſcoſæ eruperunt, tumor hinc ac dolores ſenſim remiſerunt; Flatuum horum emiſſionem Medici varii generis remediis, ſed fruſtra tentarunt: In Patriam redux, multorum Medicorum præſcripta Medicamenta diligentiſſimè ac avidiſſimè aſſumpſit, malo autem hoc in priſtino perſeverante ſtatu: Uxorem duxit, matrimonium tamen hactenus ſterile eſt; Me accedens, dicto modo caſum enarravit, ac ſe nunquam veſicam exonerare poſſe, absque talium ventorum urinæ permixtorum, ac cum vehementis ſibili aſſociatione, retulit. Sanus cæterum eſt, & ſuo ſedulò perfungitur officio: Conſilium ac opem à me efflagitavit, cui, prognoſi tamen præmiſſa, deeſſe nolui. Carminativa, Balſamica, diuretica, &c. magno cum levamine, ac mali diminutione ei propinavi, eodemque tempore, quo medicamentis utebatur, nihil incommodi percepit, ſed mox cùm ab iis deſtitiſſet, diætam inordinatam, minusvè convenientem obſervaſſet, cibos flatulentos ac δυσπέπτους aſſumpſiſſet, præſto, non tamen uti olim vehemens, erat. Pharmacis hoſtem de novo ſemper cum morbi alleviatione, aggreſſus ſum, hinc eum ad Thermas Fabarienſes, pro earum interna aſſumptione, & quidem feliciter, relegavi: Primò cum hauſiſſet, multùm ſaburræ viſcidæ, lutoſæ cum flatibus per ſedes excrevit, diarrhæamque vehementem ipſi procrearunt, hinc affectus ſeu flatuum eruptio planè ablata eſt, niſi quod adhuc aliquid materiæ viſcidæ cum urina prodeat: Lætus ac Vegetus, nunc recuperata utitur ſanitate.

(Tiguro Auguſtam Vindelicorum d. 23. Septembr. A. 1702. miſſæ.)

OBSERVATIO CXXXV.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ de WENCKH.

De Ligno Lentiſcino.

DUo jam anni ſunt, ubi occaſionaliter ex lectione novorum Italicorum ad nos in Styriam transmiſſorum, incidi in ampliſſimas laudes cujusdam medicamenti, in illis locis practicati, ita quidem ut re-

ut redeuntes ad nos tam ſæculares quam Eccleſiaſtici Viri, virtutes & multiplices probas, ſat ſuperque enarrare vix valerent, imo in tantum medicamenti hujus laudem extollebant, ut auri potabilis vegetabilis nomen ei conſecrare non erubuerint.

His ab advenis noſtris noviter auditis, & probè examinatis, tandem Curioſitate ductus ad viros noſtros religioſos, artisque pharmacevtices Studioſos pro hoc tempore ibi morantes, ſedulò & circumſpectè ſcripſi, tandemque per officium hoc meum literarium eò rem deduxi, ut quidam Religioſus fideliter mihi reſcribens, reſponderit, medicamentum hoc nihil aliud eſſe, quam alicujus ligni infuſum ſeu decoctum. Poſt aliquos verò menſes, totum opus idiomate Italico per Pharmacopolam reſcivi. Examinavi rem per praxin & in infirmis meis tantam inveni in remedio virtutem & in miſeris conſolationem, ita ut me diutius temperare nun potuerim, quin non omnibus in Germaniâ noſtrâ æque in ſolatium proximi, publici juris facerem.

Remedium autem Lentiſcus eſt, qui Arabice dicitur Datu. Copioſe naſcitur in Inſula Chio, in Candiâ, Cypro, & aliis Inſulis Maris Ægei: Naſcitur pariter in Italia ſine Cultura, ſed optimus Cenſetur ille pro uſu Medicinæ qui in Inſula Chio creſcit, quamvis, qui alibi provenit, non ſit ſpernendus.

Hæc ſtirps una ex plantarum numero eſt, quæ folia nunquam amittit, ſed perpetuo virore viget; Cortex in tota ſtirpe (maxime recens) rubeſcit, rami ſunt flexiles, tenaces, glutinoſi & viſcidi; tam folia quam tota planta odorem ſpirat ſat gravem: Unde non pauci ejus vitant acceſſum, ne odore, Capitis dolorem & gravedinem incurrant.

Hæc ſtirps in Italia maſtichen quidem producit, ſed perpaucam, in Inſula verò Chio & Candia copioſam.

Quantum ad qualitates attinet, ſeu partes ex quibus lignum Lentiſcinum conſtat, eſt compoſitum ex quâdam eſſentiâ aqueâ, leniter calidâ, atque alio humore non mediocriter, terreſti & frigido, cujus virtute moderate conſtrictivum eſt:

Exſiccat in fine gradus ſecundi, aut principio tertii: ſed quantum ad caliditatem aut frigiditatem attinet, eſt verè æqualiter temperatum: Conſtrictivum eſt, quoad omnes ſuas partes, id eſt, tam in radice, quam ramuſculis, germinibus, frondibus, baccis, & cor-

 tice,

tice, gummique ſeu reſina; Unde temperatiſſima ſtirps eſt, conſtans mediæ naturæ.

Vires Internæ.

SUccus è frondibus prolicitus, pariter moderatè ſubaſtringit, unde per ſe ſolus aut alio permixtus medicamine propinatur in Dyſenteria, aliisque alvi fluxibus compeſcendis, uti quam maximè hoc anno in meis patientibus ſummò cum fructu expertus ſum.

Præterea, conducit in ſputo ſanguinis, Hæmoptyſi, nimio præſertim menſtruorum profluvio, miſeris quàm ſæpiſſimè fuit ſolatium; In fluxu immodico venarum Hæmorrhoidalium, nunquam me deſeruit decoctum hoc benedictum ex vino & ligno factum; in his enim confirmavit me Lob. C. Bauh. Lon. & Matth.

In Arthritide & articulorum doloribus, ſæpiſſimè Sacra mihi fuit anchora; quod idem ſuadet Liberat. de Liberat. in Podag. Politic. Lib. III. Cap. VI. ſimiliter in doloribus Capitis & defluxionibus Catarrhalibus non infimum eſt remedium, vide Riverium Lib. I. in Prax. Med. Cap XV.

Pro edulcoratione ſanguinis & correctione fermenti eſurini ſtomachalis, ſummas meretur laudes, de hoc inſpecie Johannem Prævotium in Medicin. pauperum, & Benedict. Sylvaticum Cent. III. Conſil. LXXXX. & ſeq.

In Inteſtinorum & Jecoris inflammationibus & obſtructionibus ſummopere competit, ut puta ſecundo Orde Gal. Lib. VII. ſimpl. Med.

Adinventa eſt mirabilis hujus ligni infuſio, decoctio ſeu Aqua, numero triplex, quæ differenti modo in uſum adhibenda eſt.

Hæc infuſio, decoctio ſeu Aqua, ſi à practicis & Medicinæ Cultoribus bene obſervata fuerit, non dubito quin ob miras virtutes præſtantesque effectus à Clariſſimis etiam Medicis, qui illas experti ſunt, mereatur intitulari Aurum potabile vegetabile, quod quamvis cedat pretio illi famoſo, ac à Chymicis decantato & paucis cognito, quod ex auro componitur, tamen ob miras hujus medicamenti operationes, ſi alteri præferendum non ſit, ei tamen poſtponendum non eſt, neque auri potabilis vegetabilis nomen eſt invidendum, prout in ſuis operationibus (maxime ſi Cand. Lector practicaverit) ulterius & manifeſtus conſtabit.

Mo-

Modus, quo hoc decoctum ſeu Infuſio vel aqua præparatur, eſt planè admirandus, prout etiam internæ ejus vires multum diverſæ, unde etiam ſingularem diligentiam & attentionem requirit: Ut autem ex Lentiſco ſpeciales virtutes extrahantur, ſic tres exinde proliciuntur liquores omnino in operationibus ſuis diverſi.

Prima præparatio facilis eſt, prout in praxi demonſtrabitur, quia, cum ſine ullâ vi alterativâ conficitur, idcirco naturalis aqua, nullo pravo odore contaminata guſtu ſapida ac recens, quæ potui ordinario deſervit: Hæc autem infuſio, quamvis ſumatur quovis tempore, diurno aut nocturno, nunquam animadverſum eſt, ulli quovis morbo etiam afflicto, nocuiſſe, ſed ſemper magnum juvamen ægris prætuliſſe: Siquidem ſtomacho ad cibi digeſtionem maximo fuiſſe adjumento, appetitum enim provocat, cibum emolleſcit ut; facilius coquatur, & in Chylum ſalubriorem tranſeat, qui huic infuſioni ſingularis eſt effectus ac primarius, uti qui Medicæ artis ſunt periti, mecum ſentient.

Prima Ligni Lentiſci Infuſio.

℞. Ligni Lentiſci ex Inſulâ Chio, aut ex partibus jam aſſignatis deportati ℥V. ſcindantur in virgulas tenues, tres digitos longas, quas ſimul in faſciculum colligatas, impone ollæ vitreatæ novæ, aut quod melius vitreo vaſculo, cui infunde aquæ communis optimæ notæ menſuras tres, vel quatuor, vaſe probè obturato, ne quid evaporare poſſit; deponantur ad locum, in quo per tres dies neque ignis neque ſolis, vel alterius caloris adminiculo calefaciente alterari poſſit, propria enim eſt ligni hujus Virtus, ut Elemento aquæ maceratum ac dilutum ſuas brevi tempore in eam vires diffundat. Tranſacta trium dierum maceratione, tunc medietas effundatur in vas vitreum, ſeu vitreatum pro Ordinario potu ad libitum, tam noctu quam interdiu.

Secunda Decoctio, ſeu Infuſio. Vas autem, in quo lignum Lentiſcinum ineſt, denuo aquâ recenti repletur & probè obturatum iterum per triduum aut quatriduum, ut prius, reponitur, quibus tranſactis denuo aquæ dimidium ut ante eximatur pro uſu ordinario, uti ſupra; ſicque procedatur tertia vice, niſi quod in tertia infuſione vas lento igni applicetur, donec ad ebullitionem proxime accedat, tunc ab igne removendum eſt, & per tres dies aut quatuor ſeponendum,

dum, quibus transactis tota aqua pro potu ordinario effunditur, vas eluitur, & cum novis ſpeciebus denuo, uti ſupra proceditur. Et hic primus liquor eſt, qui nobis hoc Aurum potabile vegetabile ſuppeditat. Hoc autem pro potu ordinario dictum eſt.

Cum autem caliditas ipſius nativa vivifica ac medicinalis adeò fixè ipſius ſubſtantiæ inhæreat, atque ſolidiori ligni ſubſtantia contineatur, ut per multos annos virtus inalterata in eo perſiſtat, inde oritur, ut alia & altera etiam decoctio fiat, qua infirmus in ſuis debilitatibus ſtomachi aliorumque viſcerum principalium defectu, pravaque diſpoſitione, unde cibi indigeſtio oritur, ſequunturque indè prava ſymptomata uti ſunt ſtomachi dolores, alvi dejectiones, profluvia tam ſanguinea quam alterius ſpeciei, hypocondriorum inflationes, ructus ac vomitus, matricis ſeu hyſterici affectus, defluxiones catarrhales utitur. Proinde ſecunda ligni hujus benedicti medicinalis decoctio modo ſequenti paratur in ordine ad potentiorem medicinam.

℞. Vas aquæ optimæ, cui eadem doſis ligni lentiſci, uti ſupra præparati imponatur, permitte per tres aut quatuor dies macerari, demum Vas igni adhibito, calore lento permitte ebullire, donec tertia aquæ pars evaporet, dein remanentiam totam una cum ligno ad uſum reſerva.

Ex hoc autem decocto dentur infirmo dum cubitum vadit ℥VIII. aliqualiter calefactæ aut etiam frigidæ, juxta infirmi guſtum ac appetitum, totidem ſimiliter manè dum evigilat; Hac methodo ſupradictos morbos ſæpe ſæpius ſumma cum felicitate curavi.

Secundus autem modus decoctionis, in ordine ad medicinam ſequens eſt. Dum conſumta fuerit primæ decoctionis aqua, denuo vas aquâ recenti impletur & triduum vaſe clauſo ſine ignis adhibitione digeritur, tunc demum igni apponitur valido, ut ad dimidium aquæ ebulliat, ac evaporet, tunc ſeponatur reſiduum & methodo ſuperiori, ac doſi ſervatâ, ægro propinetur.

Hoc autem decoctum deſervit ad provocandum ſomnum, quia leniter cerebrum humectat, excrementa emollit, præparat, ac ad expulſionem vias lubricat & facilitat, pectus quoque humectando raucedini auxiliatur & tuſſi inveteratæ & ſiccæ dulcificando ac emolliendo prodeſt.

Obſervandum autem eſt, quod ſi ligni lentiſci exſiccati Copia deſit, adhiberi quoque poſſit ligni recentis, quamvis humiditas nimia

mia aliqualiter impedimento ſit, ne tam efficaciter ſuos producat effectus, quod in aliis herbarum plantarumque decoctis & infuſis contrarium uſu venit, ubi maximè recentiores expetuntur: Econtra, lignum lentiscum quò aridius ac antiquius eſt, tantò potentius & efficacius evadit ad ſuos producendum effectus, quamvis enim à decennio exciſſum eſſet, tamen nunquam corrumpitur, neque virtus ejus exaneſcit, ſed in ſe vires ſuas firmiter diutiſſime retinet, easque melius, dum annoſum eſt, aquæ communicat ac diſpenſat. Dum abſcinditur, eligendi ſunt rami ad digiti unius aut parum plus craſſi, quia aliis meliores ſunt.

De Viribus Decocti hujus interni.

PRimò, liquoris hujus ſeu decocti primæ deſcriptionis virtus eſt ut ejus uſus corpus humanum ad debitum reſtituat temperamentum, dum omnes humorum intemperies tollit, in iisque temperamenti æquilibrium conſervat, prout ex diverſis hujus operationibus experimento quotidiano probatum eſt, & quotidie experiri quis poteſt, quodque facile ex ſuis qualitatibus, quibus conſtat, probari poteſt, quas per macerationem præfatam aquæ impertit, unde ex illis fit potus alimentalis ſubtilis ſubſtantiæ, qui penetrat & omnes corporis meatus pervadit ac ſimul viſcera omnia corroborat atque uti vinum vegetabile ac nutrimentale eſt, cui cum permiſcetur, tanta ſympathia & amicabili harmonia unitur, ut humano guſtui non modicam conciliet voluptatem.

Secundo, prout frequenti experientiâ conſtat, plurimum conducit in antiqua podagra, Chiragra, Arthritide, aut aliis defluxionibus curandis, tam de præſenti exiſtente, quam de futurâ præcavendâ. Confert etiam ſtomacho debilitato, illud corroborando, & concoctionem adiuvando.

Optimum eſt remedium contra ventriculi dolores, flatus ac ructus diſcutiendos; Contra diuturnos ac pertinaces vomitus, in phthyſi, Aſthmate, pravorumque pectoris affectuum potus hic ſummè ſalutaris eſt.

Tertio, excellenti quoque præditus eſt facultate potus hic; nam ſi ordinarie ſumatur, præcipuè ſi ſine ignis adminiculo paratur, calculos expellit ex renibus, fermentumque lapidificans eluit, & ſic à calculo præſervat.

Si cerebrum ſiccitatis intemperie laboret, hoc potu tollitur, nam cephalicus eſt, unde capitis ſtuporem, vertigines, hemicraniam, aliosque pravos capitis affectus mirabiliter ſanat & quadam ſua occultâ ſtypticitate ſuas operationes peragit, quod omnes illi experientur qui diu hoc potu utuntur: Et ut cum aliis Viris Claſſicis loquar, reviviſcere facit quatuor Facultates naturales, illas confortando, & corroborando.

Vires externæ.

FOliorum decoctum per modum fomentationis, ſeu cataplaſmatis, cicatricum cavitates carne replet, ac oſſium fracturam conſolidat.

Muliebria profluvia nimia & exceſſiva ſiſtit, ulcera ſerpentia ac corroſiva ſanat, & os cum eo diluendo dentes vacillantes ſolidat, gingivas confortat & creſcere facit.

Oleum, quod ex baccis elicitur & oleum lentiſcinum appellatur adhibentur in affectibus in quibus adſtrictione opus eſt, ut in procidentiâ ani, & uteri; ſcabiem ſanat, ſudorem provocat, & utiliter adhibetur illis medicamentis quæ lepræ curandæ applicantur. Plures hujus præſtantiſſimi Ligni vires, uſus frequens & experientia docebit.

[*Miſſa Græcia Norimbergam d. 11. Octobris A. 1702.*]

OBSERVATIO CXXXVI.

DN. D. JOANNIS BAPTISTÆ De WENCKH.

De duobus viris ſtyriacis fluxum menſtrualem ſanguinis per penem patientibus.

INter varia & ferè innumera microcoſmi phænomena, non poſtremum locum occupat illud, quod natura Viris quibusdam periodicam menſtrua-

menſtrualem ſanguinis per penem conceſſerit expurgationem, quæ ſoli muliebri ſexui communis eſt.

Exſtant quidem nonnulla apud Schenckium hujus phœnomeni exempla; nihilominus cum id rarius accidat, & in præcedentibus Ephemeridibus de cauſa periodici menſtrualis mulierum profluvii aliqua edita ſint, duas de viris idem per penem patientibus Obſervationes in lucem producere judicavi.

Horum adhuc unus, qui propè Eggenberg Villicus eſt, vir Centum & quinque annorum grandævus, etiamnum in vivis exiſtit & multarum prolium fæcundus parens qui â pubertatis anno ritè menſtruale hoc tributum usque ad ſeptuageſimum ſextum annum per ſolvens, ſanitate & viribus pollens, pluresprogenuit proles, & in hodiernum diem vix provectæ ætatis incommoda ſentiens, ſanus & robuſtus hilariter vivit.

Alter autem qui Civis Leobienſis erat, etiam vitâ exceſſit cum ad meam cognitionem pervenit, quadrageſimum circiter ætatis annum attigerat, qui pari modo â pubertatis annis idem menſtruum patiebatur profluvium, pluresque, quamdiu fluxus ille menſtruus perduravit, genuit proles: Hoc autem ceſſante, ceſſavit fæcunditas, & ſupervenit infirmitas, nimirum febris lenta, corporis ematiatio, deliria, tandemque mania divexatus, ultimum ſuum clauſit diem.

Plura in hoc Microcosmico phœnomeno naturæ curioſis conſideranda occurrunt, pauca hic ſubjungam, quia fuſius in Ephemeridibus Decur. III. Anni Quart.

An. MDCXCVI. de genuina periodici hujus mulierum profluvii cauſa edita ſunt, quæ illorum confirmationi deſervient.

Inprimis, quid periodicus menſtrualis fluxus in mulieribus ſit, omnibus conſtat, cur autem, aut quomodo in viris fiat, inveſtigandum reſtat.

Certum eſt, naturam hanc ſuperabundantis ſanguinis copiæ per penem evacuationis viam, ſicut in pluribus aliis per hæmorrhoidales venas, & in mulieribus per uteri vaginam, & aliquando per alia emunctoria quæſiiſſe. Unde autem illa ſanguinis exuberantia in Viris proveniat, & quomodo illius evacuatio fiat, difficilioris indaginis eſt: Nam cum Viri fœtus conceptionis ſint incapaces, ad quem nutriendum illa ſanguinis exuberantia in mulieribus, peractâ conceptione, aut jam enixis, proli lactandæ deſervit, atque ad uterum per arterias cum nu-

trimentali Chylo defertur, ut ibidem placentam efformet, quæ medium eſt, quo uteri arteriæ, ac Venæ cum arteriis & venis fœtus, per funiculum umbilicalem illuc productis, quodammodo uniantur ac ſuccum alimentalem illis communicent, quo fœtus nutriatur & accreſcat.

Quod ſi autem fœtus in utero non exiſtat, neque lactet, mulierque in fæcunditatis annis conſtituta, nullum aliud impedimentum patiatur, menſtruo paſſim temporis ſpatio, ſanguinis in illius corpore exuberans copia producitur, qui vi aliquâ fermentativâ ex partibus genitalibus per refluxum communicata turgeſcens, ſuâpte natura ad vaſa genitalia rapidius & uberius defertur, tanquam ad loca â naturâ fœtui nutriendo (ſi adſit, aut ad ubera ſi lactet,) deſtinata, illo autem abſente, venarum uteri & Vaginæ oſcula extendit, indeque pedetentim effunditur.

Hic autem periodicus menſtrualis fluxus in duobus præfatis viris ab annis pubertatis cum iisdem quæ mulieribus paulo ante, poſt, & in ipſa menſtruâ purgatione accidere ſolent ſymptomatibus ſeu alterationibus eveniebat, nimirum irritationem ſenſilem ſeu voluptuoſam vellicationem experiebantur, unde tam ante quam poſt menſtruam, per penem purgationem, ſalatiores erant, uti mulieribus quoque tunc temporis contingere ſolet. Quâ ratione cenſendum eſt maſſæ ſanguineæ uti in mulieribus, vim aliquam fermentativam ex partibus genitalibus derivatam, menſtruatim communicatam fuiſſe, quæ in illis ſanguinis turgeſcentiam efficeret, prædicataque ſymptomata produceret; quam ſi nonnulli denegent, tamen æſtum & ſanguinis tunc temporis turgeſcentiam; quam paſſim & ordinarie mulieres ſub hac menſtrua purgatione experiuntur, admittere coguntur: ſed,

Unde enim hæc ſanguinis æſtuatio periodica? niſi â peregrino aliquo fermentativo hoſpite, id enim exuberantiæ nequaquam adſcribi poteſt, quia in viris iſtis qui fine ad quem illa in mulieribus deſtinatur, carebant, non eveniebat, ſed potius ex ſpermatico aliquo fermento motus ille ſanguinis inteſtinus, inde extenuatio & effuſio oriebatur.

De vaſis autem per quæ hic ſanguis ad penem deferatur, majus eſt dubium: Certum tamen eſt per arterias hypogaſtricas & ſpermaticas, quæ cum venis virilium genitalium ab hypogaſtricis paritier ſpermaticasque oriundis multiplici nexu implicitis, per anaſtomoſes conjunguntur,

tur, derivari: hinc ſentiendum eſt, quod ſicuti in mulieribus ſanguini menſtruo horum vaſorum oſtiolis ad vaginæ fundum patet exitus, ſic pariter in Viris periodicum menſtruum profluvium per penem patientibus, per eadem vaſa in Urethram, aut circa illius radicem, ubi tam ſeminis quam proſtatarum liquoris patet exitus, effluì neceſſe eſt: Si enim per vaſa ſemen generantia, & ad perfectionem elaborantia, uti ſunt teſtes, epidimydes & vaſa illa duo, quæ ſeminales veſiculas ſemine illuc â teſtibus per vas deferens allato continent, efflueret, neceſſario totam ſeminis generativam œconomiam elueret & deſtrueret, proinde ſterilitatem induceret, uti illis contingere ſolet qui ob veneris exceſſum ſanguinem loco ſpermatis effundunt, quæ tamen in duobus præfatis viris non eſt ſubſequuta, quin imo potius hoc periodico menſtruo fluxu ritè procedente, fæcundiſſimi fuêre, & in eorum uno præmature deficiente, periit fæcunditas, atque ſymptomata, quæ alias mulieribus in menſibus retentis obvenire ſolent, perpeſſus eſt, & inde ſubortis diverſis morbis, uti lenta Febris, Atrophia, ſupervenientibus deliriis, Maniaque divexatus, vivere deſiit.

OBSERVATIO CXXXVII.

Dn. D. RUDOLPHI JACOBI CAMERARII.

De Diluvio Tempeſtuoſo.

Cùm æſtate proximâ anni 1702. effuſo ſuper magnam patriæ partem tempeſtuoſo imbre, ingens aquarum vis terras ad altitudinem non communem præceps obruerit, nec ſoli Tubingæ, aut iis, ad quos hinc defluit Nicer, adeò fuerit gravis, ſed & ſe extenderit benè latius, pro in tanti memoriam diluvii non modò tradere poſteris, ſed & præcipuas curioſis communicare circumſtantias, conſultum videtur.

Provocârat initio Julii ſerenus calor ſemel atque iterum fulgura & tonitrua, levia primùm & brevia, ſed citò ſatis ad fulminantem gravitatem invaleſcentia, plerumque ex ſeptentrionali plagâ, quo quidem tempore grando tractum quendam terræ verſus ortum propè Danubium fortiter percuſſit; Secutum fuerat vix quatriduum pacatius & temperatius, & ecce! ex improviſo die undecimo, circa horam à meridie ſe-

cundam cecidit imber coruſcus, implicatus grandine, quâ vicinæ nobis ad Nicrum verſus occaſum ſegetes & vites graviter fuerunt percuſſæ, multis tantam deplorantibus calamitatem. Hinc pluvia per diem alterum in noctem tertiam longa & frequens, & rarus dein ante meridiem per nubes ſol, cum vento ex occaſu in boream verſo, non videbatur minari novas turbas: Verùm enim verò non prohibuerunt hæc omnia, quò minus ipſo ſtatim illo meridie decimi tetii Julii recurrerint cum imbribus tonitrua; Et tum à primâ ad ſecundam tam crebra, tam gravia audivimus fulmina, qualia vix aliàs, ſimul horrenda pluviæ copia fuit effuſa, quâ non modò omnes rivuli ultra modum aucti, ſed & novi torrentes â montibus præcipites irrumpendo & inundando quaquaverſus profunda vallium obruerunt. Interim ad veſperam uſque ſubindè tonabat æther, ſignabat ædium vexilla primò ſeptentrionem, ſenſim hinc inclinabant ad ortum, nec ceſſabant pluviæ, quin cum nocte recurrebat nova largior, ad magnum ita & longum in utrâque ad urbem valle diluvium.

Extraordinarium & inſolitum hoc factum eſt hujus regionis, quia ut innui ferè univerſale fuit, nec uni tractui proprium, ſed ad aliquot milliaria hinc inde verſus Nigram Sylvam & humiliora Ducatus locâ æque grave ſe extendit, & aquarum mole ſuperavit inundationes priſtinas, Nicri accolis utique aliàs non ignotas. De cætero ſuper capita noſtra tranſierunt dira fulmina innoxiè, nec conſtat deſiderari, niſi duas perſonas in campo ultra milliare abhinc verſus aquilonem fulmine enectas; Præter arbores tamen in vicinis Sylvis plures, ictum etiam bis fuit in metropoli nobis boreali templum, ſed non accenſum: In totum ſeptemtrionalis fuit reſpectu noſtri hæc tempeſtas, nec plena ejus vehementia multum ultra nos verſus auſtrum ad vicinas alpes pertigit. Quievit exhauſta quaſi hinc aliquandiu natura, & decurrit porrò menſis temperatus, liber à turbis & terroribus æſtivis, nebulis modò matutinis non infrequentes pluvias inferentibus: Reliquum verò æſtatis majori rurſum patriæ parti fuit calamitoſum, utpote ſparſim frequenti grandine itidem graviter percuſſæ; Memorabile porrò fuit, ſed triſte vineis, hoc anno gelicidium Octobris, & præpropera hyems Novembri, de quibus alibi. Interim novellæ docent, graves etiam Sileſiæ à tempeſtatibus fuiſſe tales inundationes circa diem decimum quartum aut nonum Julii.

Hanc hiſtoriam meteorologicam revocare ad motus ſuperos cui volupe eſt, ephemerides aſtronomorum conſulet & conferet: Excerpi

cerpi paucis hîc poterit, contigiſſe illa poſt quadratum Solis ad vicinos Saturnum & Jovem, oppoſitionem illius ad Martem, trigonum horum ad Mercurium, quarto poſt plenilunium die, quo Luna in Piſcibus, cœlum autem ſi fides calendario Kirchiano, vacabat ab aſpectibus, ante conjunctionem Lunæ cum duobus illis ſuperis propinquis, ante ſextilem Veneris & quadratum Martis ad eosdem, &c. Sed hæc peritis in arte relinquenda cenſeo.

Declarabo potius meteorum illud per obſervationes barometricas: Differentia motuum per illum Julium non fuit major tribus minutis, nec major uno minuto à die menſis undecimo ad decimum tertium, intra quos contigit grando & diluvium. Sub ipſo grandinoſo Zephyro-borea Mercurius à medio ſuæ ſcalæ barometricæ, mihi hactenus in decem minuta diviſæ, tantillum aſcenderat per quartam minuti partem, ſed rediit mox à turbis ad illud medium; Stetit ibi ferè immotus ſub pluviis ad mane diei decimi tertii, cum meridie verò demiſſus per dimidium modò minutum, non ultrâ, tulit novas turbas, & tum permanſit in eodem prorſus gradu per omnem illam intempeſtatem, ad usque mane ſequens, quo ſenſim cum pluviolis elevari cœpit, fauente ſtridore euroboreæ promovendus ad ultra medium ſcalæ minutum, quæ quidem ſuprema fuit menſis ſtatio. Ut ita barometri, ſat certi aliàs per æſtatem tempeſtatum indicis ſuo deſcenſu, phænomenâ hic notabiliora huc redeant: Pro ratione futuræ tantæ & talis pluviæ non ſatis humilis fuit Mercurius, nec pro factâ iſtâ aeris exoneratione quidquam demiſſus, (ſanè non tantum, ac ante exceſſum humidi ſecutum autumno) ſed in extraordinariâ hâc vehementiâ ne minimum commotus, ab eâ noviter reſurrexit.

Differentia ſtationum in thermometro parvo clauſo per Julium fuit decem minutorum, ſpiritu à gradu tubuli decimo ſexto non ultra vigeſimum ſextum elevato: Die grandinis manè ſtetit in gradu vigeſimo, meridie vigeſimo tertio, veſperi vigeſimo ſecundo; Die diluvii manè iterum in vigeſimo, meridie vigeſimo tertio, veſperi vigeſimo. Prioribus ergò Julii diebus gradus caloris fuit major, quibus vigeſimum ſextum attigerat; cum fine autem menſis probè pervenit ad vigeſimum octavum, de quo ante annum, tanquam ſupremo hactenus omnium graduum.

Æſti-

Æſtiva talia diluvia minus hîc loci frequentia ſunt, ſecus ac per reliquos anni quadrantes; Illuſtrationis ergò ex ephemeridibus meis manuſcriptis excerpam quædam: Anno 1698. perquàm facilis ad exundationem erat Nicer, cùm poſt profundum lutum à fine Aprilis, Majus Alpibus nives, nobis largas pluvias ferret, & poſt breve æſtivum intervallum Junius iterum inciperet frigidus & exceſſivè humidus. Unde tria inprimis diluvia, die octavo & decimo quintum Maji, & quinto Junii, ſed abſque fulgurum & tonitruum vehementiâ: primum fuit cum borea & Zephyro-borea, cum gradu thermometri decimo quinto ad decimum ſextum, cum aſcenſu Mercurii à gradu ſcalæ quarto ad quintum; ſecundum, boream excipiente auſtros Zephyro, cum motu therm. à decimo tertio ad quintum, cum barometri deſcenſu à quinto ad quartum; Tertium, cum Zephyro in boream verſo, cum therm. à decimo tertio ad quartum, cum barom. à quinto, ad ſeptimum: Aprili præceſſerat Venus oppoſita jovi, & cum ſaturno per quadratum configurata: Majo inter alia notabile forſan quadratum Saturni & Jovis: Junio juncta Venus Mercurio, cum aſpectu Martis quadrato &c.

Anno 1700. die ſeptimo Junii (App. ad ann. 6. & 7. Dec. 3. Ephem. pag. 104. lin. 30. pro Julio lege junium,) ſub oppoſitione Veneris & Jovis poſt fulgura & tonitrua non gravia ſummo mane cum rigido boreâ ſenſim in Zephyrum verſo longa item pluvia intulit vallibus noſtris diluvium: frigidior tum aer, teſtimonio thermometri, in decimo quinto & ſexto, & humilius barometrum, ſcilicet in ſecundo gradu ſcalæ, ſed ſub ipsâ pluviarum longitudine reſurgens.

Quandoquidem ergò ultimum hujus anni diluvium prioribus iſtis majus, & pluribus ſtipatum infortuniis, hinc qui memores præteritorum, nec præſentium undique turbarum ſunt incurii, iſtiusmodi portentis metuunt ſubeſſe ominoſi quid; quod DEUS avertat! Iſta dum mearum ſatago rerum modò ſufficiant.

(Tubinga Auguſtam Vind. d. 20. Nov. Anno 102. miſſa.)

OBSER-

OBSERVATIO CXXXIIX.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De Febri Maligna tumore brachii ſoluta.

AUriga Annorum 45. biliosæ temperiei Anno 1702. menſe Octobris in xenodochio ſanctæ Mariæ Novellæ, ægrotabat febri maligna adeò ut ad Sancta Sacramenta confugere opus fuerit; Multa tentata fuerunt remedia ab Arte noſtra præſcripta, aſt omnia incaſſum, donec tandem die vigeſima morbi dolor, indè tumor magnus in ſiniſtro brachio apparuit, quò ſuppurato, ac curato, æger perfecte convaluit; & quod notabile fuit, ſanies, quæ prima ex abſceſſu prodiit, atra fuit, fuliginis colore.

OBSERVATIO CXXXIX.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De Dolore capitis pertinaci, nullis cedente remediis in Canem transplantato.

MUltas & curioſas hiſtorias de morbis transplantatis refert eruditiſſimus Frommannus in ſuo pulcherrimo, ac Doctiſſimo Tractatu de Faſcinatione pag. mihi 1002. & ſequent: Inter alia elegans exemplum ipſi communicatum, à Clariſſ. Dn. D. Georg. Abrah. Merclino, Medico olim Norimberg. Feliciſſ. narrat de Lanione, qui podagra affectus carnem crudam bubulam afflictis pedibus detinuit, poſtea removit, & cani impoſuit; Lanio convaluit, Canis verò podagricus factus; Quâ de re ſimilem fermè caſum ego nunc narrare in curioſorum gratiam volo, hoc Anno 1702. menſe Septembris obſervatum, in quodam Milite præſidii noſtri Ferrarienſis, ætatis annorum 29. robuſtæ temperaturæ, & corporis quadrati, Hic verò miles afficiebatur ſævo capitis dolore, qui nullis cedebat remediis ſeu pharmaceuticis, vel chirurgicis, imò ſemper magis illum torquebat, tandem deſperatus, à vetula edoctus, in urina propria ovum coctum, comedendum cani venatico exhibuit, ſicque ſanus evaſit, non ſine admiratione.

OBSERVATIO. CXL.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Fluore albo, ſalivatione ſponte orta, ſanato.

SAlivationem tam naturalem, quam arte ſuſcitatam plures curaſſe infirmitates notavi ego in mea exercitatione de Saliva humana, nuper typis data. Hic autem ei addere mihi liceat ſequentem obſervationem de Fluore albo ſalivatione ſpontè ſorte ſanato in Muliere quadam quadragenaria, quæ diuturno albo fluore laborabat hoc anno menſe Auguſti, à quo, poſt multa remedia fruſtrà tentata ſalivatione magna ſpontè orta, protinus liberata eſt.

OBSERVATIO CXLI.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Phthiſi à Vermibus.

DE Nobili, deſperata phthiſi diu preſſo, tandemque mortuō, narrat inſignis ac eruditiſſimus Dn. D. Chriſt. Franc. Paulinus in Cynograph. curios. ſect. 4. cap. 8., cui defuncto ex ore innumeri prodiere vermiculi rubri capitis; Simdemque caſum refert in ſuis obſervat. Borellus; Pariter ego hoc Anno 1702. Civem Ferrarienſem ætatis annorum 50. obſervavi Phthiſicum, cujus ex ore ſæpè vermes non exigui prodibant.

OBSERVATIO CXLII.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Gonorrhæa pertinaci, rotulis noſtris fugāta.

QUidam conjuges à triennio laborabant ſiphylide; Vir labem contraxit per ulcera in pudendis hinc in ore, ſubſequentibus Gonorrhæa, Alopæcia, & artuum doloribus; ſimilia ſymptomata ſupervenerunt conjugi; Aliquo adhibito ſpecifico antivenereo purgante, cuncta remiſſa fuere, & Vir penè liber videbatur, ſed renovata cum uxore copula recruduit in eo Gonorrhæa; Hæc igitur in utroque rebel-

lis

lis perſeverabat, cum artuum Doloribus pro cœli inclementa, tingebat enim induſia virenti flavedine, licet primò introitù præmonſtraret albedinem; In viro erat remiſſior, indolens, & diluto ſeminali liquamine paulàtim extillans ætas utriusq; conſiſtens, utriusq; habitus gracilis, temperamentum autem viri ſanguineo-malancholicum, fœminæ bilioſo-malancholicum; Me vocarunt in auxilium, ut ſi aliquod arcanum ad Gonorrhæam haberem, ipſis exhiberem, ut morbi radix, & ſymptoma proſtatarum, atque erodentium ſuccorum, & ſalium in membranis muſculorum, ac ligamentorum dyſcraſia funditus extirparetur; Quocircà prius purgato communiter corpore; ſequentes rotulas contra *Gonorrhæam* à me pluries in aliis caſibus feliciter expertas, præſcripſi, quibus quotidiè aſſumtis manè jejuno ſtomacho, intra quindecim dierum ſpatium ſani conjuges euaſere; hæc vero rotularum eſt deſcriptio genuina: ℞. Lig. ſanct. limat. Corticum ejusdem Salſæ parill. elect. ſuberis pulveriſati Coriandror. pp. Cinnamomi elect. Roſar. rubr. C. C. uſti an. ℈j. m. & pulveriſentur omnia ſubtiliſſimè & cum ſaccharo & aqua Lactuc. q. ſ. f. Rotulæ S. A.

OBSERVATIO CXLIII.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De Umbilici Hæmorrhagia.

HÆmorrhagiam umbilici ſe obſervaſſe ſcribit in quodam Apothecario Guiliem. Fabricius Hildanus in Cent. 3. obſerv. 37. talemque ſanguinis effluxum etiam ego hoc anno 1702. notavi, in quodam mirandulenſi, qui febri continua correptus, die morbi undecima, ſpontè ſanguinis fluxione per umbilicum excitata, per quam libræ duæ cruoris emanarunt, & nullo alio tentato ad febres remedio, nec ope remediorum hæmorrhagia cohibita, ſed ſpontè ceſſante, perfectè convaluit, & nunc D. O. M. fauente ſanitate gaudet inculpata.

OBSERVATIO CXLIV.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De Abdominis Tumore ſponte ſanato.

PUella quædam à nobilibus parentibus nata, tumore ventris laborans, hydropica cenſebatur ab omnibus, & cum umbilicus promine-

mineret, me jubente, apertio ejus facta à Chirurgo fuit, per quam puris laudabilis libræ ſex boni ponderis effluxerunt; nulloque alio adhibito remedio, niſi vini ablutione omninò ſanata fuit; notandum tamen, etiam per alvum, aliam puris partem excretam fuiſſe, ipſo tempore, quò foramen erat apertum in umbilici prominentia.

(Ferrariâ Auguſtam Vind. de 13. Decembris Anno 1702. miſſa.)

OBSERVATIO CXLV.

Dn. D. VITI RIEDLINI.

De Calculis è naribus extractis.

QUi mucum illum tenacem & viſcidum, quem Calculoſi plerumque in haud exigua quantitate excernere ſolent, non tam pro producto ejusdem, quam materiâ, ex quâ, & quæ retenta ad eum augendum præ alia apta exiſtat, agnoverit, multos à ſe diſſentientes vix inveniet; & inter hos præſertim, qui calculos nondum ſic induratos, quin facillime in partes diffringi poſſent, & quidem haud ita diu poſt excretionem, intimius conſiderarunt; quorum oculis tùm non potuit non & talis in ipſis calculis ſe offerre mucus: Nemo vero, niſi cujus obtutui uterque plane nunquam expoſitus fuit, inſignem inter hunc, & qui naribus excernitur, intercedere differentiam, aſſerere audebit; quin ergo & hic, ſeu accedente peculiari quodam Veterum calore, ſeu in illa quorundam lapidifica, ſeu ſale coagulante calculi interdum generari poſſint, nullum ſupereſt dubium; cum præſertim ex Thoma Bartholino conſtet, jam olim Virginem quandam nobilem calculos forma & magnitudine dactylorum ex naribus emunxiſſe; cui hiſtoria commode ſequens ſubnectetur: plures interea præteriere anni, quod Virgo quædam è plebe, cum de obſtructione narium prius conqueſta fuiſſet, tandem hac indies aucta, accedenteque fœtore ex iisdem, cum eadem converſantibus moleſtiſſimo exhalante, ipſaque parte affecta multum intumeſcente, Chirurgum propterea vocare cogebatur; qui accedens varia quidem, quæ aliâs in diſſipandis ejuscemodi tumoribus laudantur, ſumma cum diligentia applicavit, at omnia omnino fruſtra; ut adeo de polypo ſuſpicari cœperit, & hinc internas quoque

narium

narium partes diligentius rimatus fuerit; cumque inſtrumento ad corpus durum quoddam alliſiſſet, nullus ulterius dubitaverit, ſi hoc removeri poſſit, reliqua mala brevi ceſſatura; forcipe itaque admoto hoc ipſum corpus apprehendit, & trahendo tam diu inſtitit, donec aliquot calculos extraxit, ſicque integre convaluit cui memoratas modo moleſtias concitaverant: Vivit autem adhuc, & in hanc usque diem Dei gratia valet, quæ tum inprimis etiam ſibi metuit, ne fœtoris ergo ſponſus ſuus animum mutaret, & ſic ſe repudiaret, cum quo nunc felici fruitur conjugio: Ut vero hiſce & magis fidem adhiberem, & eam, cui hæc contigere, Chirurgus nominavit, & calculos, quos diligenter ſervat, monſtravit; quorum major fabam magnitudine fere ſuperat, quibusdam etiam eminentiis conſpicuus eſt, duriuſculus nunc, nec facile friabilis, quodammodo tartaro crudo comparandus; à quo duo minores, forſan ab eodem decidui, non niſi magnitudine differunt; plusque adhuc perditos fuiſſe, idem Chirurgus retulit: Qui itaque in cura difficiliorum narium morborum interdum & de calculo cogitaverit, vel ob modo dicta abſurdi accuſari minime poterit.

OBSERVATIO CXLVI.
Dn. D. VITI RIEDLINI.
De Digito pedis maximo feliciter ſervato.

FOrcipes cancrorum regenerari, non item & partes humani corporis, in commune abiit proverbium; ſicut enim per experientiam conſtat, ſi cancris quocumque modo forcipes lædantur, frangantur, quin & abſcedant, cum tempore tamen eosdem in integrum reſtitui, & ſic renaſci, ut prioris defectus vix ullum ſuperſit indicium; ita, licet eadem nos doceat, eſſe quasdam humani corporis partes, quæ itidem regenerentur, vix tn. de iis, quæ ſimilares nominantur, hoc ſemper verum eſt, quo magis diſſimilaris pars eſt, quo ex pluribus diverſis partibus conſtat, eo minus ejuscemodi quid ſperandum venit; Utut ergo Medicus, ſi omnino totum alio modo ſervari non poſſit, ut pars corrupta reſecetur, nunquam ſit impediturus, antequam tn. ejuscemodi quid conceſſerit, memor etiam impoſſibilis hujus regenerationis, omnes circumſtantias probe perpendet, nec unquam ad extrema talia præſidia accedet, niſi extremum eſſe malum

per quævis indicia conſtiterit: quam feliciter horum intuitu miſſero cuidam puero digitus pedis maximus Dei gratia ſervatus fuerit, ex ſequenti hiſtoria leges: Militis cujusdam præſidiarii filiolus, à petulanti quodam condiſcipulo Anno 1700. d. 3. Aprilis ſic proſternitur, ut digito pedis ſiniſtri maximo in angulo quodam menſæ hæſerit, hincque ſurgens licet, non niſi claudicans tn. domum redire potuerit; Ubi matri, quæ contigerint, refert, & hæc eadem ad patrem domum redeuntem defert; qui calceis tibialibusque detractis, nullam in parte, quam accuſabat puer, læſionem notare poterat, unde ut ſequenti die S. concionem frequentarit, utut tum memoratus digitus jam intumeſcere cœperit, conceſſit; At rediens filiolus de dolore aucto multum querebatur, jamque & tumor majus incrementum ſumſerat, & rubor partis acceſſerat; Chirurgum ergo quendam conſuluit, qui quicquid etiam de læſione externa narrabatur, malum tamen venenatum & maxime periculoſum eſſe, edixit, quia tandem ſpinam ventoſam ab auctoribus appellari, diſſertis verbis addidit; vel hac de cauſa vero, medicamenta, quæ applicavit, parum profuere, quia inde pes ſemper magis intumuit; quod illum permovit, ut tandem cauterium potentiale applicarit, quod vero tantum dolorem concitavit, ut ab ejulatibus puer ſe continere non potuerit; rebus ſic ſtantibus pleniore victu opus habere ægrotulum, & hinc ſumtus requiri, quibus ferendis parentes vix pareſſent, is iisdem indicavit; Unde hi alios quoque conſulerunt, quorum quidam humoribus vitioſis in partem affectam depoſitis, quidam læſioni externæ malum adſcripſerunt, quoniam vero ob ſumtuum defectum nec quod hi, nec quod illi commendarunt, in uſum duci poterant, malumque indies incrementum ſumebat, tandem d. 31. Julii ejusdem anni, precibus ſuis obtinuerunt parentes, ut in noſocomium publicum acceptus fuerit, ubi Chirurgi ordinarii pro læſione primo externa habuerunt, & os metatarſi aut fiſſum, aut alio modo læſum judicarunt, at ſimul tam male eum hactenus tractatum fuiſſe, ut cura non niſi difficillima ſit futura, enunciarunt: Poſt tres fere hebdomadas parentes filiolum viſitant, pedemque nec minimum quidem mutatum, quin ut ipſis videbatur, pejus conſtitutum inveniunt; interrogant ergo alterum Chirurgorum tum adſtantem, an & quomodo pes hic curari poſſit? qui primo quidem tergiverſatur, hinc vero reſpondet, aliud verum quam digiti affecti reſectionem, non ſupereſſe auxilium; at ut in hanc operationem ſtatim conſentirent parentes, grave ipſis videba-

debatur, unde ut per quatuordecim dies alia adhuc tentaret remedia eum rogitarunt, qui non diſſenſit: Delata interea res fuit ad Nobiliſſimum quendam Senatorem huic domui præfectum, qui, ut, antequam talis operatio inſtituatur, & alii conſulantur, ſtatuit, hincque præter ordinarium, alium inſignem Medicum, & me, Chirurgos quoque, quos juratos vocant d. 13. Septembris ejusdem anni vocari juſſit; licet vero omnes conſenſerint, prius tentandum eſſe, an vel inciſione vel cauterio potentiali oſſa læſa detegi poſſint, nec ſtatim in extremo illô remedio opem quærendam eſſe, ut tamen Chirurgi ordinarii, ambo enim jam conſentiebant, mentem mutaſſent, nemo obtinere potuit: ſemper itaque ulcus magis ſordidum factum, & tumor auctus fuit, cum np. ad diem 8. Januarii ſequentis anni usque nil quicquam mutaretur; quod parentes permovit, ut hoc ipſo die filiolum ſuum in ſuam iterum receperint domunculum; & cum alius Chirurgus, cui quia aliis de cauſis hactenus Magiſtri nomen conſequi non potuit, praxin Chirurgicam exercere non eſt conceſſum iisdem comendaretur conſentiente Generoſo Dn. Conſule, hujus quoque conſilium rogarunt; qui absque ulla ſectione ſe puerum curaturum ſtatim promiſit; & hinc in ulceris originem oſſaque corrupta mediante cauterio potentiali ſæpius applicato ſtrenue inquiſivit, ſicque paulatim tria oſſicula, & duæ à reliquis ſecedentes ſqamæ ſeparatæ fuere; quibus ſublatis ulcus coaleſcere cœpit, tumorque ſubſedit ſic ut integre ſanatus Dei gratia puer die 15. Junii Scholam frequentare denuo potuerit, una cum parentibus infinitas Deo pro ſervato ſuo digito agens gratias: Niſi np. vel ſphacelus vel aliæ cauſæ prægnantes urſerint, in partis reſciſſione auxilium tuto vix quæritur, ſemperque quælibet pars tam diu, quam diu fieri poteſt, ſervanda erit; & inprimis ubi oſſa læſa nos detegere poſſe, quædam ſpes ſupereſt, antequam & hoc tentaverimus, vix ſectionem admittimus.

OBSERVATIO CXLVII.

Dn. D. VITI RIEDLINI.

De Galli Gallinacei vindicta ſat acri.

EST vindicta bonum vita jucundius ipſa, iis quidem, qui DEUM verum non noſcunt, & magis variis præjudiciis occœcatæ praviſque conſuetudinibus deſpravatæ rationi, quam S. DEI Verbo parent;

rent : vel, qui è Chriſtianis hoc quidem nomine ſuperbiunt, at ipſo opere eodem minime dignos ſe gerunt, nec dictum illud, quo omnem vindictam Deo committere jubemur, ad ſe ſpectare credunt, ſed brutorum potius more in quorumvis vitiorum cœno ſe volutant; ſicut enim quâ cetera quoque vitia, bruti potius indolem induit, quam hominem ſe præſtat homo, ita qui vindictæ ſtudet, non tam ſanæ rationi multoque minus verbo Divino paret, quam beſtias nonnullas ſequitur; inter quas & Gallum Gallinaceum eſſe numerandum, ſequens etiam hiſtoria probabit : Aluit nobiliſſima quædam Matrona ex hoc alitum genere ſic ſat elegantem, & cetera, quæ ab eo expectari poterant, ſedulo præſtantem; quem tamen Ancilla hujus Matronæ filii unici & dilectiſſimi curam gerens aliquoties irritaverat, dum toties fere, quoties atrium tranſiit, veſte rubra, quam gerebat, præmonſtrata, eum iratum reddiderat. Licet vero inſultando & has ipſas veſtes tum pedibus, tum roſtro petendo hanc ſuam iram patefecerit Gallus, nil quicquam tamen noxæ eidem ſic attulit; quod autem ne tandem aliquando fiat, inprimisque ne ſic delicium ſuum filiolus lædatur, haud abs re metuens nobiliſſima hera, ut pennæ eidem præcidantur, aliquoties mandavit; at quod pleræque ancillæ ſolent, ita & hæ mandatis ejusdem minime ſatisfecerunt : incidit hinc, quod aliquando modo memorata ancilla in limine atrii ſedens, & puerulum in ſinu ſedentem habens, gallinis, circumcurſitantibus panem diſtribuit, illarumque quasdam propius accedentes cepit, hincque præſente Gallo in terram projecit, quo ipſo hic magis quam unquam prius irritatus fuit, hincque ſummo cum impetu in eam irruit, & roſtro ſuo oculi dextri canthum majorem ſeu internum tam fortiter petiit, ut cum fragore, quem ancilla læſa notavit, ex illo in os usque penetrarit, quod de limine ſurgens & à pavore ſe colligens ex unâ cum ſputo per biduum rejecto ſanguine non ita male collegit : Vix vero hæc tam de damno hoc, quam de vindicta ſumenda & forti hoc Gallo trucidando ſolicita fuit, hincque difficulter conceſſit, ut hera ſub noctem collyrium parti læſæ impoſuerit, quod ſicut impediit, ne oculus inflammatus aut & partes vicinæ tumefactæ fuerint, ita pus per illam noctem ſuccedens de felici brevi ſecutura vulneris coalione teſtabatur; licet cum ſequenti die lotioni linteorum vacaſſet, tumor tum palpebrarum cum inflammatione quadam ſupervenerit, impoſitis tamen per Chirurgum Sparadrappo viridi & Emplaſtro conveniente hic quoq; intra biduum

diſ-

diſcuſſus fuit, & vix hebdomade elapſa integram recuperavit ancilla ſanitatem: Docet hæc obſervatio non facile irritandas eſſe beſtias, quæ ſæpius jam de ſuis hoſtibus tam acriter ſe vindicarunt: qui hactenus dubitavit, ſenſibus carere beſtias, in ſua ſententia, lecta hac hiſtoria, forſan magis confirmabitur, Gallo non tam ſibi proxime ſedentem puerulum, quam ancillam aggrediente, & hanc præſertim, quæ eum ſæpius, & nunc tam fortiter irritaverat; quæ tn. merito aliis, qui in controverſiis hiſce diſquirendis plus otii me ſunt nacti, dijudicanda relinquo.

OBSERVATIO CXLVIII.

Dn. D. VITI RIEDLINI.

De

Iſchuria cum cervice veſicæ arctius clauſa lethali.

SUnt quidem quorundam morborum quædam cauſæ ſic comparatæ, ut ſi vel maxime accuratam harum notitiam acquiſiverimus, morbum tn. curare non poſſimus, cum eæ tolli non poſſit, & hinc aut, continuo ægrotet tali morbo divexatus, aut tandem in mortis prædam cedat. Non parum tn. intereſt, ut & has noſcat medicus; cum non ſolum ægram tali morbo decumbentem medicamentis nil proficientibus minus ſit vexaturus, ſed & eventum eo certius poſſint prædicere; de quo haud abs re ſubinde interrogatur, & quo magis is cum effatis ejusdem reſpondet, eo magis nomen veri medici tuetur: Tam profunde vero latent nonnullæ cauſæ, ut niſi poſt mortem & cadaveribus apertis nobis vix innoteſcant: Vel hac de cauſa autem hæc, quoties occaſio ſe obtulerit, ſunt aperienda, & quæ obſervantur, communicanda; quod ut ego nunc præſtem, ſequentia produco: Tabellarius quidam Sexagenario major, & per triginta annos ſingulis fere hebdomatis ſuo munere functus, cum ultimo Urbi noſtræ ad miliare & quod excurrit, appropinquaſſet, ſubito urinam reddere non potuit, hincque dolores non ita exiguos perpeſſus, eo magis huc properavit: at juxta hoc inſigne initium alvus quoque officio ſuo non reſpondit; Medicum itaque quem noverat, ſtatim conſuluit, qui dolores quidem inhibuit; at quoniam urinæ obſtructio inprimis inſtitit, & per alvum non niſi parum admodum excre-

vit, hoc prius rite dimiſſo, quinto die me in conſilium vocavit, inprimisq; ut alvum aperirem ſumme rogavit; qua in parte quidem, dum Infuſum Laxat. cum aliis laxantibus in largiori doſi eidem exhibui, felix fui, dum hæc Potio brevi alvum movit, quæ & ad mortem usque laxantibus aperta facile ſervabatur; Atat urinæ ad nonum uſque diem nec guttam quidem excrevit, licet varia diuretica laudatiſſima & inter hæc Cantharides quoque ſumſerit: hoc autem die poſt applicatum Catheterem tria fere cochlearia ejusdem profluxere, quæ ſpem in majori copia ſubſecuturæ fecere, at fruſtraneam; licet enim aliquoties adhuc tum ipſe tum adſtantes ſancte teſtati fuerint, urinam iterum fuiſſe redditam, & poſt catheterem ſecundò applicatum idem ſucceſſiſſe, conſtanter æger aſſeveravit, tantum tn. non excrevit, ut inde vel minimum levamentum notaſſet, ventre ſemper magis intumeſcente, & doloribus poſt alvum etiam ſæpius apertam inſtantibus, quin nec minimum tum unguentis, tum Cataplasmatibus, tum Clyſteribus applicatis, mitigatis, commendaverat quidem Ol. è bacc. Laur. quod deſtillatum una cum eo, quod pari modo è ſuccino elicitur, mixtum aliquoties ſumſit, at itidem fruſtra: donec td. doloribus atrocibus & tenesmo inprimis moleleſtiſſimo ſemper magis conſumtus, decimo quarto morbi die, ipſa meridie hanc miſeram vitam finiit: Cadaver ſequenti die apertum, Veſicam imprimis obſtructam fuiſſe, monſtravit, dum hæc maxime diſtenta, & urina repleta conſpiciebatur, quin excrementitium hunc liquorem in renem ſiniſtrum regurgitaſſe, tum hujus in conſueta & conſuetam duplo excedens magnitudo, tum ipſe ureter ad inteſtini craſſi craſſitiem dilatatus, abunde teſtabantur: ren dexter contra magnitudinem naturalem ſervaverat, hinc inde tn. calculis non ita magnis quidem, at durioribus & nigricantibus intus conſperſus: In veſicam vero Catheterem, ut ut fere totus, ſicque ſat longus peni intruſus fuerit, nunquam penetraſſe, tum quia poſt mortem eodem mediante, penetrare in eandem nullo modo potuimus, tum quia nulla fere urina eodem mediante produci potuit, licet pauca ejusdem applicationem ſubſecuta fuerit, ſat conſtitit; unde quidem vivente adhuc ægro in renibus præſertim cauſam mali quæſivi, hic verò in veſica potius eandem quærendam fuiſſe, certior fui factus: in eadem autem nil peregrini inveni, ſed glandulas proſtatas tam tumidas, ut ubi veſicæ cervici ſunt junctæ, hæc arctiſſime clauſa fuerit: an vero hæ glandulæ, an præcedens tam diu continuata equitatio, an inſignis dilatatio veſicæ ex ejusdem per tot dies inſtante obſtructione tam arcte eam clauſerint, aliis dijudicandum relinquo:

Docet

Docet interea hæc obſervatio, utut ſat profunde per penem catheterem penetremus, non ſemper tn. illam Veſicam intrare, ut adeo per eundem ſolum vitium in veſica non latere, ſtatuere non liceat; parum vero prodeſſe vel laudatiſſima diuretica, ubi ejuscemodi cauſa ſubeſt, nemo prudens mirabitur.

OBSERVATIO CXLIX.

Dn. D. VITI RIEDLINI.

De Semperivivo in ſero poſt Eryſipelas è pede manante parum conducente.

IN tectis quidem domuum ſæpius plantatum vidi ſempervivum, quod vero ea quorundam ê plebe mentem occupaverit ſuperſtito, non feriri fulmine domum, in cujus tegulis ſedum vireat, non prius mihi innotuit, quam ex Jo. Bauhin. Hiſt. Univerſal. Plantar. L. XXXV. C. VIII. p. m. 686. illud legi, unde & â quibusdam nomen des Donnerbarts und Donnerblats obtinuiſſe, idem Auctor refert: quemadmodum vero is merito hanc ſuperſtitionem plane rejecit, ita aliis tn. virtutibus eſt inſtructum, quæ merentur, ut Patresfamilias illud ad manus habeant; hic enim in membris igne ambuſtis ſuccus, illius mirum quantum prodeſt; ſic in impetigine humida foliola ſempervivi ſumo cum fructu fuiſſe impoſita, memini; nec nuperrime in ſubortis linguæ veſiculis Matronæ cuidam illud fruſtra commendavi; Vel hac de cauſa vero me citius permovit elegantiſſimi & diligentiſſimi Medici Joh. Ludovici Apini Obſerv. CXVI. Ehemerid. noſtrarum Decur. III. Anno. V. & VI. inſerta, ex qua conſtat, ipſum cuidam Sutori in Veſiculis ex Eryſipelate ſubortis & manantibus pulv. ex ſemperv. foliis paratum feliciter inſperſiſſe, ut idem in ſimili fere caſu Viro cuidam Primario commendaverim; at diſpari cum ſucceſſu id factum fuiſſe, ex ſequentibus ſine ullo contradicendi ſtudio ſed unice; ut ſemper magis intimiusque hujus herbæ vires pateſiant, patebit: Laboraverat is aliquoties Eryſipelate pedem præſertim ſiniſtrum occupante, licetque identidem brevi temporis ſpatio ab hoc malo liberatus fuerit, conſtitutionis tn. ſanguineo-bilioſæ & diætæ regulis ad votum ſe accurate adſtringere nequiens, in primis vero ſæpius ad iram irritatus, brevi illud itidem revocavit; interdum quidem cum

febre ſic ſat acuta, interdum vero abſque illa: Profuit aliquando cura, quam ex conſilio aliquot Medicorum inſtituit, per aliquot menſes, at his elapſis antiquum rediit malum; ut adeo td. fonticulum quoque in pede affecto excitari paſſus fuerit; cum præſertim ex eodem vel Eryſipelate ceſſante multum ſeri acris cuticulamque ibi abſumentis profluxerit; licet enim hoc profundius cutim non eroſerit, nec unquam ulcus verum produxerit, ſed ſolam cuticulam ſepararit, dum tn. hæc reſtitui nullo modo potuit, ſed ſemper vel inducta brevi iterum ſiccata ſeceſſit, hincque ſerum denuo in majori copia profluxit, magnam hoc intulit moleſtiam, utque ſanetur hoc vitium, merito is deſideravit: at nec fonticulus, nec Emplaſtra exſiccantia, vel ſumme laudata, nec pulveres inſperſi ſub identidem etiam ſumtis purgantibus & inſtituta Venæſectione vel minimum profuere, licet plerumque unum idemque medicamentum per aliquot hebdomadas continuarit; cum itaque ea, quæ ſupra produxi, in laudatis Ehemeridibus noſtris legiſſem, & illi ſempervivi pulverem commendavi, eumque magis promtum ad hunc admittendum inveni, quoniam hanc herbam filiolo ſuo adhuc infanti in potu ſuſpenſam, in caloribus, quibus ſæpius vexatus fuerat nimiis, magis quam alia plura medicamenta profuiſſe, notaverat: at utut ipſemet parti affectæ pulverem inſperſerim, tantum tn. abeſt, ut inde vel minimum notaſſet levamentum, ut potius plus ſeri quam prius unquam ex eadem profluxerit, ut adeo brevi illum iterum ſeponere coactus fuerit: At rationes vero mihi pro ſempervivo militare videbantur, dum exſiccatum pluribus quam alia herba ſpoliatur partibus humidis, unde poſtea ad eas abſorbendas denuò aptius exiſtit: Plura autem circa illud experimenta erunt inſtituenda, ut quantum eidem & qua has vires vel fidere vel minus fidere poſſimus, eo certius conſtet.

OBSERVATIO CL.

Dn. D. VITI RIEDLINI.

De Signis quibusdam Herniam inteſtinalem antecedentibus.

HErniarum Species tam promte facileque à ſe invicem dignoſci non poſſe, ac forſan aut memoriæ mandantur, aut & ad aucupandam famam ex eadem ſubinde ſic ſat thraſonice recitantur, ſic per experientiam conſtat, ut &, dum nihilominus quidam audaculi magis quam experti de hac illave ſpecie certi quid pronunciare auſi

ſi fuerunt, ſat tragicorum inde ſubſecutorum eventuum non deſint plures hiſtoriæ; ſi præſertim & inteſtinis prolapſis ortum ſuum debentes herniæ pro talibus non fuere habitæ, & hinc ſic tractatæ, ut non potuerint non graviſſima ſuboriri ſymptomata: ſi vel maxime vero peritus & exercitatus in arte Magiſter in iisdem dignoſcendis minime fallatur, cum non deſint ſigna diagnoſtica ſic ſat evidentia; inſtantem tamen herniam hanc illamve quæ denuncient? altiſſimum eſt apud Auctores ſilentium; dum nempe plerumque à vi quadam inferiori Ventri illata hernia inprimis inteſtinalis ſuboritur, atque tum non habemus, ut in ea, quæ diu anteceſſerunt, multum inquiramus: at interdum paulatim quoque herniam ſuboriri, & quomodo hoc contingat, ex jam jam narrandis perſpicies: Vir quidam aliquot annis quadragenario major, Patre nephritico progenitus, cetera tamen Dei gratia ſanitate ſic ſat integra gaudens, cum ante annum fere dolores primo lumborum ſenſiſſet, hincque hi ad pubem paulatim ſe extenderent, ſimulque ſæpius arenulas etiam majuſculas excerneret, quin nephritici quoque ſint dolores, nullus fere dubitavit, quia tandem, quia dolores in pubis regione diutius inſtabant, metuere ſibi cœpit, ne calculus minor in veſica detentus tandem in majorem excreſcens, majores & horrendos dolores ſit excitaturus; ſicque hanc rem ad me detulit, ut inanem plane vocare ejusdem metum vix potuerim: licet vero poſtmodum aliquoties per biduum & diutius ceſſarint hi dolores, ſemper tamen majori cum vehementia redierunt, & imprimis ſi per munus ſuum ſat arduum corpus movere opus habuit, illi ſic revocati fuerunt, ut niſi ſedendo ſibi conſuluiſſet, iisdem ferendis aliquoties vix ſuffeciſſet; acceſſere tandem & tormina, quæ tamen uni alterive errori in diæta commiſſo adſcribens, huc minime eſſe referenda, ſibi imaginatus eſt: ſubito vero tandem dolor pubis deſiit, majorque fere inguinis ſiniſtri ſucceſſit, cum tuberculo, quod ipſi rerum Chirurgicarum non prorſus ignaro ſtatim ſuſpectum videbatur; mœſtus itaque ad me rediit, & quæ interea contigerint, retulit, invitusque licet partem affectam inſpiciendi explorandique licentiam mihi dedit; ubi ſic ſat patuit, inteſtini quandam partem peritonæum dilataſſe, herniamque jam ſubeſſe; qua in ſententia me magis confirmavit, quia, quam primum recedat tuberculum, (quod in primis noctu, & alias quando quieſcat, contingat,) ab omni dolore immunem ſe vivere, ſimul indicavit: ut itaque quam primum de ſubligaculo commodo ſibi proſpiciat, eidem

ſeriò ſuaſi, dumque ſtatim conſilium meum ſecutus eſt, ex illo tempore, jam per aliquot menſes optime DEI gratia valet, nec, erroribus etiam prioribus commiſſis habet, quod de torminibus, aut poſt motum ſic ſat diuturnum de aliis doloribus queratur; Niſi quod interdum, dum quodammodo laxatur ſubligaculum, ut illud magis aut contrahat, aut & mutet, ſe opus habere, nuper mihi narravit, ſubnectens: quovis auro pretioſius ſe habere hoc remedium, ſimulque ſummas pro eodem communicato agens gratias: paulatim ergo interdum ſuboriri herniam, ſicut hæc obſervatio abunde probat; ita quando merito ejusdem ſic ſucceſſuræ ſuſpicionem concipere poſſis, ex reliquis, quæ narrantur, facile deduces.

(Exhibitæ Auguſtæ Vind. d. 30. Decembris Anno 1702.)

OBSERVATIO CLI.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Epilepſia ex terrore, curata.

PUer X. annorum Morphæo indulgens à genitoris ſui famulo incuriè exploſæ bombardæ ſtrepitu in terrorem agitur, quem potentes inſecuti ſunt motus epileptici! horum ſedationi liquorem ex cranio hominis violenter necati ex ▽. epileptica ad gutt. Vij. iteratis vicibus adhibui & perſanavi.

OBSERVATIO CLII.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Lunatico Curato.

CÉrarius, Vir annorum 40. agens, incidit in Nephritidem, à qua dum eum libero, aperuit, ſe omni novilunio ſtratum deſerere, muros, feneſtrasque petere, velleque, horum inſcium, per eas ſaltare. Quæro ex uxore, quem nam cubiculi locum potiſſimum petat?

ſtat ? reponit, quod ſemper primô feneſtras accedat, easque aperiat, quærens exitum, dein revertatur, & hinc indè in ſtuba ſe gyret, altioraque palpet. Seco venam, & do vomitivum, eiecit multum materiæ viſcoſæ, tremulæ; his peractis, ipſo lunatico inſcio, ad feneſtram ſcapham aquâ plenam loco; Dum hic anno lapſo in Majali novilunio ſolito more exſpatiabatur, in ſuppoſitam incidit aquam, agitur in terrorem, clamorem, imò in ipſos motus convulſivos rapitur, vocor hora 11. noctis, & dum domum ingredior uxor in ſcalis mihi obvia lamentatur, me maritum occidiſſe; manè ſeco venam, alterâ die propino Sal. valat. cran. human. antimon. Cinnab. ♁. & demum ſibi præſens redditur. Plurimum, quod mihi mirum videbatur, erat debilitatus, quamvis aliàs vir eſſet robuſtus & fortis, ut ſine adminiculo tribus hebdomadis, nec manum ad faciem ducere valuerit. Ante ſubſequens primum & ſecundum novilunium propino cephalica, & annus eſt, uti Uxor fatetur, quod nunquam ſurgat, priſtinasque ſaltationes ſubeat.

OBSERVATIO CLIII.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Lepra Curata.

GRegarius Bauarus, nuperis annis ex hungaricis caſtris rediens ſe patriâ cereviſiâ refocilare intendebat. Quare totis diebus & noctibus debacchationi vacabat, ſuique ventriculi naturale acidum adeò violabat, ut ſcabiem, ac tandem ipſam contraheret lepram, quâ ad annos quinque affectus, miſerè ruſticorum luſtrabat caſas, tandem me offendit, rogatque auxilium, & quia ob pauperiem aliam curam ſuſtinere nequibat, ſuadeo ipſi (quod remedium antecedenter probatum mihi narravit Dominus de Zurſthatoll ſummus Alchymicus, in Salinis Auſſeenſibus officialis Cæſareus) ut ſibi de ovorum teſtibus provideat, eaque apud figulum calcinari ac pulveriſari curet, interpoſito ſingulis menſibus purgante, de quibus manè & veſperi pro doſ. ʒj. ſumat; continuavit ad quadrantem anni, quo finito video lepram uti ſquamas decidere; pro munditie ſuadeo balneum ▽. dulcis. En miraculum, vix altera vicæ inſedit balneo, totumque corpus inungit butyro, ut ita dicam, excoriatur, novamque ex balneo reportat cutem, & quaſi regeneratus exit.

OBSER-

OBSERVATIO CLIV.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Motu hyſtericò ex uteri abceſſu, falsò pro Epilepſiâ habito feliciter curatò.

PUella 13. annorum, ex ſalacibus nata parentibus, à nativitate anno ſeptimo derepentè in motus convulſivos incidit, qui etiam bis, vel ter ſingulis ſeptimanis, ad minimum accidens, reverſi ipſam humi proſtrarunt. Et quia à parentibus erat potentibus, magna medicorum turba ad ſanandam convocabatur, miſeram puellam per integros quinque annos variâ medicamentorum excruciebant farragine, aſt nulli in Rhamno fortunam ſalutare, & hunc pertinacem debellare hoſtem licuit! Vocatus ego, ubi reliqui Epilepſiam, ego prælucente Domino Stegmanno in Ephem. decuriâ tertiâ, anno primo, furorem quendam uterinum ex effervеſcentia ſeminis, vel uteri abceſſum adeſſe judicavi. Hinc alternâ vice ſeminis fervorem exſtinguentia propinavi, verum abs effectu: Quarè abſceſſum in ludo eſſe firmiter pronunciavi. Et ut is rumperetur, per diei decurſum bis, etiam ter pulverem ♃. album juxta Baſilium paratum ex ▽. meliſſæ exhibui ſeptimo pulveris usûs die pudendum fœtido-purulentâ materiâ manare cæpit, quod ſtillicidium ad X. propè dies duravit; hoc ceſſante abſtergentibus & mundificantibus ordinatis ex integro reſtituitur.

OBSERVATIO CLV.

Dn. D. JOHANNIS BAPTISTÆ WERLOSCHNIGG.

De Sacchаro lactis.

VIr Religioſus ex ordine ciſtercienſium ad annos octo periodicam paſſus eſt Arthritidis invaſionem, cui ab aliis Medicis, tum intum extrinſecus adhibita Medicina palliatum quidem attulit levamen, nulla tamen integram peperit ſanitatem. En, dum de viri conſulor valetudine, inaudio Venetiis exſtare pulverem ſaccharum lactis di-

dictum vendibile, quod non tantum nodoſam tollat podagram, verum & tyrañum Arthritidem glorioſè debellet, eique promptè medeatur. Procuro illud, ac meo Arthritico, præmiſſis pilulis Starckii, per diem bis ʒj. ex ▽. thee mitto ſumendum, quo ſingulis tribus hebdomadis interpoſitis Starckii pilulis ad menſes tres tanto cum effectu uſus eſt, ut non ſolum totaliter evanuerint dolores, verum ad me ſcriberet, ſe renatum ſibi videri; & annus finitus eſt, ex quo hilaris & incolumis DEO & ſaccharo lactis laudes canit.

Puer octo annorum plenus ſucco & ſanguine ophthalmiâ premitur, cui medendæ ab aliis Medicis per integros duos annos laxationes, ſcarificationes, Venæſectiones, dulcificantia, imò ipſum crudele remedium ſetaceum adhibetur, ſed omnia incaſſum. Vocatus ego, adverti pueri ſanguinem acido-acribus ſcatere particulis, dedi ex ▽. thee vel Veron. ſaccharum lactis, & finitis 20. diebus percuratur.

Arcularius mirè dolorificâ laborabat Iſchuriâ, cujus dolores ad ordinaria Medicamenta increverunt. Meum tandem expetenti auxilium, do ex jure pulli, in quo herb. malv. alth. pertroſelin. Veron. incoquebantur, ſaccharum lactis, En quarta hujus usûs die convaluit, cum tamen putarat ſe eſſe faſcinatum.

Clericum longos per annos ſodâ laborantem; & couponem ab acido vertiginoſum, uſu ejusdem Medicamenti feliciter ſanavi.

Aloyſius à Fabra Phil. & Medic. Doctor ejusdemque in Ferrarienſi Profeſſor ordin. de Johann. Denzio pictore Ferrariæ commorante ſic ſcribit: Hic abhinc 10. annis podagra, Chiragra, demum Arthritide adeò vexatus fuerat, ut ſuæ arti nullus præeſſe valuerit. En uſu tamen ſacchari lactis eò devenit, in manuum digitis tophis reſolutis, materiaque ſaniosâ calceâ effluxâ, ac tandem coalitis, ut ſuam artem liberè exercere, & ambulare poſſet.

Cajetanus de Angelis Meccanatis Medic. & Tuderti Profeſſor ita ait: Referendus P. F. Bernhardus de Montefalchio Ord. Min. Strict. obſervant. qui cum 10. annos ſuper religioſum ſtratum quaſi clavis affixus decubuiſſet, utitur ſaccharo lactis, nunc tantum ejusdem ſentit beneficium, ut Sacro Sanctæ miſſæ Sacrificium celebrare, & (eliquatis cunctis gypſeis tumoribus, quibus ipſius palmæ turgebant, ac uno præſertim calcinoſo in dextro cubito ad ovi magnitudinem in ſaniei formam diſſoluto,) ſe in pedes erigere valeat & ambulare.

Vicentius Clericus in Patrio Parmenſi Gymnaſio Med. Praxeos

lector ordinarius ita teſtatur: Religioſus quidam temparamenti lymphatici acerbiſſimo articulorum dolore, ſpatio circiter annorum ſeptem, vexabatur, dolor tamen modo intenſior, modo remiſſior temporum imutationes imitabatur. Erat autem patiens in ætate quinquagenaria, & præter præfatam doloris arthritici diatheſin morboſam, obſtructionibus undequaque refertus, duritiem totius abdominis, cum lienis, ac jecinoris tenſione geſtabat. His demum acceſſerat morbus regius, adeo, ut Vultus, ac cutis deformitate jam non homo videretur. Pluries plurium medicorum Conſilio purgatus eſt innumeris ferè remediis, ſed fruſtrà. Demum inſpirante ſupremi Numinis providentia me advocavit, præmiſſaque levi purgatione, uſu ſacchari lactis per quatuor tantum menſes, rediit color priſtinus, genis & cuti; obſtructiones dejectæ, quodque magis admirationem parit, evanuit in totum dolor arthriticus cum perfecta totius corporis valetudine. Adeò verum eſt ſaccharum lactis eſſe unicam & conſtantem pravorum humorum dulcificantem medelam.

Relatio de Sacchraro lactis.

CUm apud Ezechielem Prophetam cap. 25. DEUS Filios Ammon lactis detractione punierit, & Canticorum *4.* ſuæ ſponſæ ex dulcedine lactis ſuavitatem amoris comprobet, idque ex ſacris paginis eſſe plenum myſteriis, nemo ambigat, quantum naturæ amicum ſit à tot retrò ceſſis ſeculis animantium, imò vegetantium (ita Clariſſimus Sachſius Ephem. Germ. Dec. primâ Anno primo annotatione CXLI. vita in hodiernum protracta conteſtatur. Si ipſum lac multis adhuc refertum ſordibus tantis pollet prærogativis, quantis non erit ejusdem ſacharum utpotè ſordibus liberatum dignum laudibus?

Qui hactenus lac ſuis medicationibus adhibuerunt, crudum, excrementis nondum purgatum, & in quintum eſſe deductum, hinc factum, ut ſæpius ob ſui in ventriculo coagulationem enormia eruperint mala, & quia plura & plura in Medicina (*Seneca teſte Natur. quæſt. lib. 7. cap. 25. Venit tempus, quo iſta, quæ nunc latent, in lucem dies extrahet, & longioris ævi diligentia*) noſtri ignorarunt anteceſſores, quæ nos apprimè nunc novimus, plurima & nos ignoramus, quæ ſucceſſoribus erunt perſpecta: Sic nemo Medicorum præteritis Seculis lac in Pulverem redigere, ſordibus liberare, illudque cuivis temperamento aptum reddere novit.

Quod

Quod tamen Excellentiſſimus Vir, meus Amicus ſingularis, Dominus *Ludovicus Teſti*, Med. Profeſſor Venetiis optime novit. Hic enim certo Spagyrico Myſterio ſubſtantiam lactis in pulverem albeſcentem dulcem, quod arcanum opportuno tempore in humanæ miſeriæ ſolatium ſe manifeſtare promittit, convertit.

Fabrefacit itaque ex lacte Vaccino, melius ex muliebri, verum hoc ſolum principibus & divitibus foret ſuperabile, ſaccharum & ſal eſſentiale lactis, utrumque *Arthriticis*, *podagricis*, *calculoſis*, *flatulentis*, *dyſentericis*, *Catarrhoſis*, *ſcorbuticis*, *colicis*, *ſphacelatis*, *Cancroſis &c.* in quibus acidum, & acre peccat, optatiſſimum, tutiſſimum & infallibile remedium, ſiquidem ſuis ſpurcitiis depuratum nec aceſcit, nec coagulatur nec corrumpitur, ut facilè lacti contingit, & in longos annos aſſervari poteſt. Eſt & ſingulare unius cujusque naturæ dulcificans, quia non tantùm more cruſtaceorum omne abſorbet acidum, verum etiam in ſanguinem convertitur, totamque maſſam ſanguineam, natùra enim primum ſui nutrimentum ex lacte, vel lacti analogo capit, dulcificat & immutat. Obſervatum enim eſt, quod ii, qui ſaccharo lactis uſi ſunt, viribus, faciei colore florido, ac novâ carnis regeneratione profecerint, ex quibus lucculentè deducitur ſaccharum lactis in ſanguinem mutari.

Admonitiones
Circa rectum ſacchari lactis uſum.

LActicinia abhorrentes, & debachationibus vacantes hoc aureo uti remedio ſuperſedeant. Si longis ab annis morbus duxerit filum, neceſſe eſt, ut ii conſtanter per aliquot menſes, interpoſita tamen ſæpius laxatione, eodem utantur.

Pretium, doſis, & Vehiculum ſacchari lactis.

DUm apud manipulatorem pretium indago ſequens ſcripto dedit reſponſum: *Quanti hoc remedium divendam? dico à primâ usque inventione ſeptimum jam labi annum, librasque ferè millè â me fabrefactas, nec tamen unquam granum pretio æſtimavi. Generoſe ego petentibus usque ad ultimos Europæ terminos, imò in Aſiam transmiſi. Neceſſarium enim fuit, talem me habere, non ſolum ut non impoſtor crederer, verum etiam, ut arthritici manifeſtè comprehenderent, neglecto lucro, gratam*

mihi primò eſſe eorum ſalutem. Cum modo autem de remedii præſtantia ab experientiis confirmata ſatis conſtet, æquum etiam eſt, ut divites congruens aliquod munus mihi reſpondeant. Neceſſariam ergo ſubminiſtrabo quantitatem, dummodo ſingulis menſibus duo aurei Pannonici ſeu Ungari ab ægroto dono dentur. Hoc certè tenue munus eſt, quod arthriticus offerret, ſi actu ego, nullo quamquam propinato remedio, ac ſolà perſonà inviſerem. Venetiis primâ Octobris 1701.

Ludovicus Teſti D.

Doſ. à ℥j. ad ℥iß ℥ij Bis, ter, etiam 4ter in die ex jure, pulte vel ex △ thee, Veronicæ &c. ſumitur.

OBSERVATIO CLVI.

Dn. D. LUCÆ SCHROECKII.

Ex Anatome Puellæ aſthmate & convulſionibus defunctæ.

Filiola Sereniſſimi cujusdam Principis, 27. ſeptimanas nata, poſt catarrhoſam & febrilem valetudinem reconvaleſcere credita, difficili tamen reſpiratione & viſcoſa lymphæ in bronchiis extravaſatione adhuc cum laboraret, ſenſim magnam abdominis intumeſcentiam incidit. Et quamvis ob ordinarii aulici Medici abſentiam, d. 6. Martii Anno 1697. mecum alius noſtratium Medicorum percelebris in Conſilium vocatus, atque remedia aliqua neceſſaria, cum periculoſi morbi denunciatione, à nobis fuiſſent adhibita, die ſequenti tamen ronchis & convulſionibus, inter validos lactis ex ubere nutricis ſuctus, prehenſa, intra quadrantem horæ exſpiravit. In corpuſculo, quod exenterationi altero die exponebatur, flaccidi prorſus muſculi comparuerunt: Cutis tota, in parte corporis poſtica, capitis nempe, dorſi, pedumque, livida; abdomen non omni pinguedine deſtitutum; & inteſtina flatibus immenſum diſtenta fuerunt: Hepar prægrande, cæterum ſano ſimile, diaphragma mole ſua furſum impulerat, ventriculum autem ad ſiniſtrum hypochondrium protruſerat: In veſicula fellea pauca flaveſcens bilis, quæ transſudando inteſtina vicina eadem colore tinxerat: Pulmones paſſim externe lividi, interne præter aliquid muci viſcidi, nihil præternaturale exhibuerunt:

runt: Pericardium admodum craſſum, & multo humore, qui pus coctum conſiſtentia & colore, absque tamen fœtore, & cui ſimile quid in reliquo corpore nullibi, neque etiam in corde, pericardio vel alibi exulcerationis vel minima veſtigia aderant, plane referebat, diſtentum: Cordis fibræ flaccidæ; tunica ejus propria valde denſa & rugoſa; uterque thalamus, auriculæque polypis craſſis membranoſis, atque in pulmonum usque vaſa ſe extendentibus, turgidæ fuerunt: Cerebrum absque labe, niſi quod vaſa ſanguine, qui in reliquo corpuſculo erat pauciſſimus, admodum plena eſſent, atque dura meninx cranio paſſim arctiſſime adhæreret, ut ſine ejus laceratione ſeparari nequiverit. Ex hiſce, difficilem reſpirationem à viſcidi humoris præſentia, veſiculas pulmonales cum trachealibus ductibus occupante, ortam fuiſſe, patet; præcipue cum non tantum hepatis moles, & flatus inteſtina ampliantes, eademque verſus ſuperiora adigentes, liberum diaphragmatis motum unâ impedierunt, ſed polypoſæ etiam accretiones (non poſt mortem demum obortæ, ſed, quod membranoſa earum textura oſtendebat, antiquiorem originem habentes,) naturali cordis, ob ſanguinis paupertatem, fibrarumque laxitatem ad debitas conſtrictiones debilioris, motui, ac ſanguinis per pulmones circulationi remoram facerent: quo vitali liquore tandem in cerebro etiam ad ſtagnationem vergente, particulas acriores, quæ in ejus potiſſimum lympha, ex bilis acorem chyli non ſatis temperantis inertia latebant, ſe extricaſſe, membranasque cerebri moleſte vellicaſſe, atque ad convulſivas contractiones, incitaſſe, eoque totalem omnium fluidorum ſtaſin acceleraſſe, veriſimile videtur.

OBSERVATIO CLVII.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI GOTTWALD.

De Mola in Gallinæ Ovario reperta.

Siſtit Figura Præſens Ovum Gallinæ imperfectum S. Molam potius, quam ideò ſic appellandam eſſe opinor, quia pro ratione ſubjecti carneam ſubſtantiam, conglobatam imperfectam tamen & inutilem cum fœtus veſtigiis obſcurè, quamvis cognoſcibilibus, æmulatur Ma-

gnitudo & explanatio illa planè quæ depicta hic eſt, fuit ; reperta autem in Ovario Gallinæ præter modum pinguis & ex improviſo mortuæ. Exteriorem faciem Cortex calloſus variis plicis, inſcriptionibusque cum foraminulis poris majoribus inæqualis, dabat ; diſſecta per medium ſubſtantia, è tribus veluti voluminibus diſtinctis per tunicas alias, alias complectentes diviſibilibus, componebatur Primum Volumen exterior Cortex modò deſcriptus è vitello calore quodam quaſi incruſſato conflatus, faciebat. Secundum huic arctè conglutinatum, concretum erat Vitello cocto non abſimile, glutinoſum tamen magis ſed minus friabile. Tertium ejusdem cum ſecundò ſubſtantiæ apparebat, & tenuibus compoſitum lamellulis ſacculos varios formabat, quorum quidam nutralibus valvulis Anatomicis haud incognitis erant ſimiles. Centrum ipſum ac ſi in pelvim Renum vertas oculos per varias quoque lamellulas tertii Voluminis, hic & illic parietes quaſi conſtruentes, cavernoſum exiſtebat, in quo plexus quidam mucoſus conſpiciebatur albicans, quem aliquando obſervare licuit circa punctum ſaliens in Ovo fœcundato. Molam hanc eſſe & quidem generationis graviſſimorum pace Medicorum in hoc diſſentientium, quod bruta molis obnoxia eſſe negent, quibus tamen eruditè reſpondet Joh. Bap. de Lamzwerde (in Hiſtoria naturali Molar. Uteri,) ultrò aſſerere ex ratione etiam ſuperius allegatâ, cògor; hanc ſi latius philoſophando extendere deberem, diſtinctionem inter molam nutritionis & generationis in brutis potius quam hominibus locum habere defenderem. Sic v. gr Ova ſubventanea ad illius, noſtrum v. hocce ad hujus Claſſem comodè referri poteſt : Mulierculis v. ſi conceditur generatio Molæ nutritionis, proh ! quot ne ad hocce Aſylum Libidinis refugium ſummerent, Maximusque numerus bipedum non ſibi ſed aliis nidificaret, Virgunculæ interim furore uterino rarius vexarentur, Quale tandem judicium dandum eſſet de Juvenculâ quadam agreſti quæ ante paucos annos molam ingentem, deformem, pilis undique verſum obductam ſine ullo Veneris cùm Viro commercio, (quod ipſa Juramento teſtabatur,) enixa eſt ; cum Uxore ne propemodum, quæ poſt Mariti per quadriennium abſentiam, ſobolem protulit, ſecundum Concluſum Gratiano - politani Parlamenti, P. Ammanni Irenicum Numæ Pompilii cum Hippocrate, p. m 88. quod in inſomniis conceperit, abſolvenda & pro Caſtiſſima habenda eſt &c. fiat.

Fig. XXIII.

Ob-

IX et X.

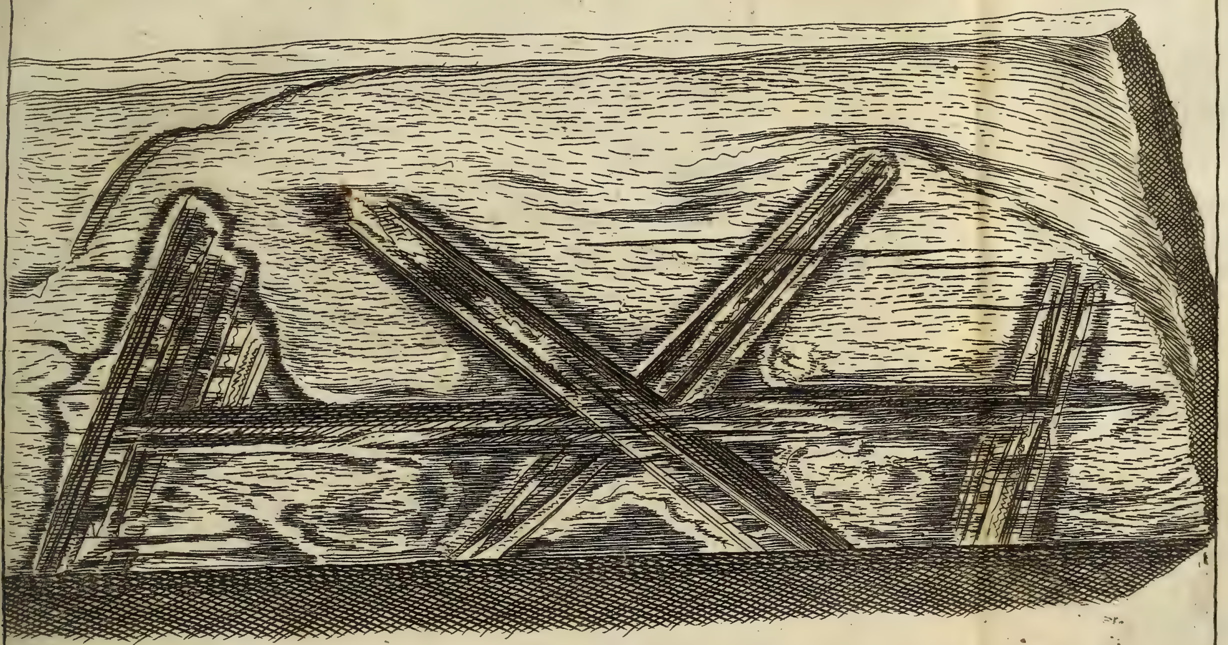

Fig. XXIV.
p. 287.

NATURAL HISTORY

OBSERVATIO CLVIII.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI GOTTWALDT.

De Crucifixo in medio Fagi Arboris Trunco naturâ depicto.

HAbet magna Naturæ Operatrix ſuos luſus, quodque Artificis manus multo ſtudio ſæpe exarare nititur, hæc ſimplici impetu per diverſa materiæ paſſivæ, locique Conſtitutione diducit & cum effectu curioſiſſimas non rarò delineationes exhibet: ſtat pro ſententiæ probatione præſens Figura Crucifixi in Fagi Arboris Trunco per medium fiſſo detecta; Erat portio Trunci hujus cum Figura abſcondita ſub manibus Militis in Propugnaculo noſtro Gedanenſi ad Viſtulæ Oram mercenarii, proculinari uſu ipſi data, cum jam inter findendum diſſociatæ partes inſoliti quid ipſius oculis offerebant, ipſa ſimplicitas quoq; judicavit ad majorem uſum reſervandum eſſe hoc Lignum, & Præfecto ſuo, ſub cujus Cuſtodia adhuc eſt obtulit. Utraque fiſſi ligni pars ſ. facies interna figuram quam depictam vides repræſentat, alteram tamen profundam, alteram elevatam magis, ita quidem, ut ſi conjungantur ſuperficies, hæc in illam, tanquam in Typo ſuo intrat; Color utriusque delineationis atro-fuſcus eſt, qui ex mutuo luminis & umbræ concurſu hic & illic diverſas format figurationes, inter quas illa qui in Crucifixi medio videtur, faſciis involutam infantem repræſentat. Communis quidem eſt ſententia accidere talia naturæ prodigia per præviam inciſionem Arboribus adhuc tenellis ſeparatisque factam, nec dubium eſt dari notas tales in Arboribus reperiundas, quæ principia ſua inde habent, ſint ex. gr. fur è patibulo pendens in fago depictus, Eph. N. C. Dec. 2. An. 7. Obſerv. 239. Verba Danica literis latinis expreſſa in fagino ligno reperta; Eph. N. C. Dec. 1. An. 6. & 7. Obſerv. 4. aliaque hujus generis; Aſt inveniri etiam alias notas diverſimodè figuratas, naturâ non prævia arte excitatas, ratione haud caret, quippe figuræ conditione & fine humana mente inſcrutabili, & quod magis, ſi nulla planè ſeparatæ quondam Arbuſculæ veſtigia adſint, perſuademur, ſola natura operatrice productum fuiſſe cauſatum; quod quia in noſtra Arbore etiam contigit, certi ſumus, habuiſſe naturalia principia: eandem rationem habet figura

per

per numeros & literas inmedio fiſſæ Arboris Quercus expreſſa ap. Jo. Olorinum Cent. Arbor. mirab. cap. 52. & quod idem Author c. L. c. 2. de Pomis per medium diſſectis, qui in interiori utriusque partis Crucifixi Effigiem delineatam tenent, narrat, omne dubium tollit, quod ſc. naturæ penicillum in occluſiſſimis locis agere nequeat. Ultro etiam conſtat Morbis affici Arbores, vid. Theophraſtus Hiſtor. Plant. l. 4. c. 16. Plinus H. N. Lib. 17. c. 24. &c. Scabiem non & Tabem frequentiſſimè patiuntur, quid obſtat igitur, dicere: in ſtatu morbifico Arbor. fermentare ſuccos natales, deſpumatasque fæces per ſubſtantiam ſe diffundere & quia ſuperficiem attingere ſicque transcendere nequeunt, diverſos occupare angulos & prout vel magis vel minus fibrar. Vaſorumque tum horizontalium, longitudinalium, (vid. Ant. de Leevvenhoek Anat. Rer. microſcopio detectar. p. m. 13. 14. &c.) nexus cedant aut reſiſtant, varias etiam cauſari picturas qui quo magis ſanæ partes à materia fermentata conſumuntur eò profundius & latius radices agunt.

Fig. XXIV. & XXV.

OBSERVATIO CLIX.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI GOTTWALDT.

De Mola veſiculari per naturalia Matronæ cujusdam præter ſpem procidua.

Accidit ut Matrona quædam Illuſtri nata ſtemmate à tribus præter propter menſibus gravida, erecta ſtans ad menſam, inter loquendum ſine ulla moleſtia corpus globoſum lubricum ejiceret, flexo corpore quid rei ſit quærens, ex intuitu demum perterrefacta, levi calore quaſi febrili corripiebatur, mulierculæ interim adſtantes prociduum illud ſuſtulerunt, de abortu paſſo v. immaturum dederunt judicium, nihil planè periculi ingravidationis ſubeſſe credentes, quod tamen ſubſequentia alia demonſtrarunt: ad lectum ducitur patiens. mox dolores parturientibus frequentiſſimos ſentit, vires proſternuntur, lochia fluunt; aderam ego opportunò propemodum tempore ad viſitandum alium ægrotum in eadem decumbentem domo, quare quid acciderit præſentes mihi narrabant, ſimulque quid de Abortu ſentiendum quærebant, examinatis circumſtantiis, exſpiraſſe jam cum ipſo hoc Abortu ingravidationis tempus, dixi: molam vero

ex-

Fig. XXV.
pag. 288

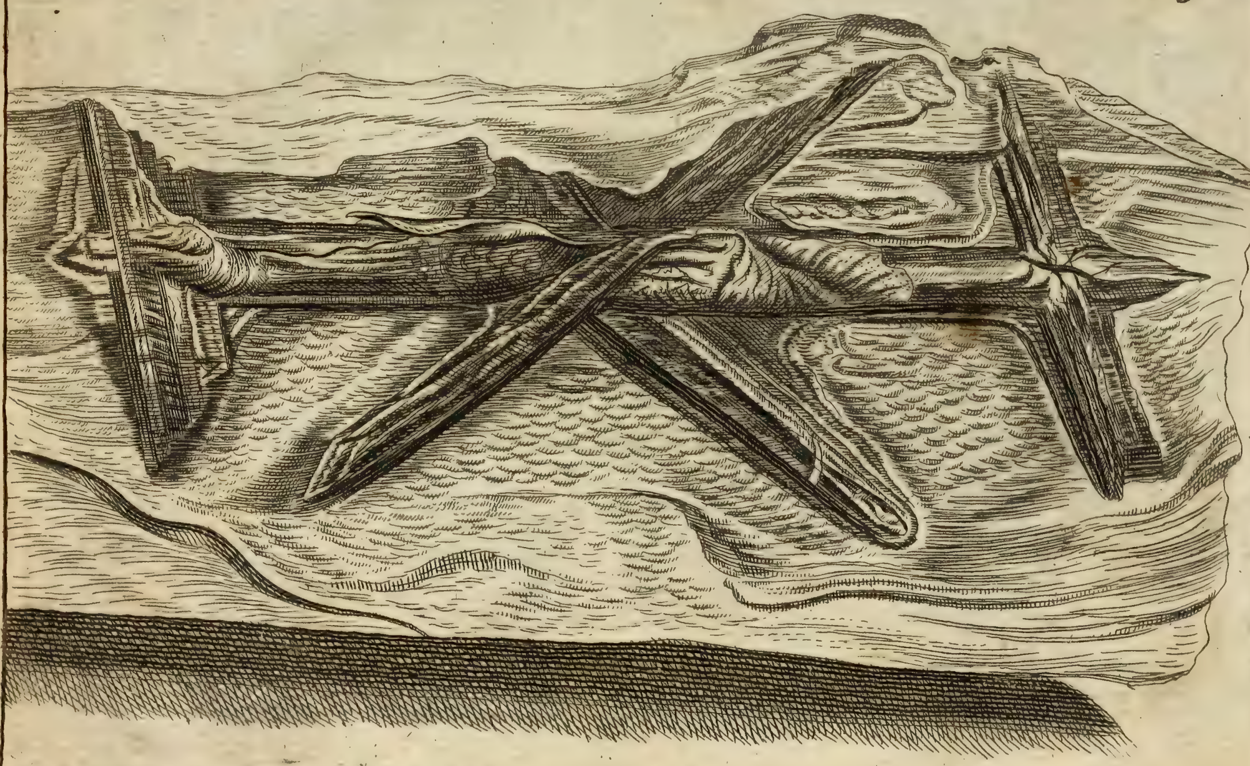

Fig.XXVII p.290.

Fig.XXVI. p.289.

X.

examinans planè ejus deprehendi generis eſſe, cujus Celeberrimus & ſedulus Naturæ Scrutator Ph. Jac. Hartmann, Regiomontanus Profeſſor, meminit in Obſ. 157. Eph. N. C. An. X. Dec. II. ad quam curioſum lectorem, ne Crambe bis appoſita, nauſeam ipſi excitem, remitto. Præter hæc vero qui in modo nominata Obſervatione notata exſtant, ſequentia adhuc poſt inciſionem in corpore globoſo & ſphærico planè ab aqua in ſe contenta diſtento, factam, notanda occurrebant; detegebantur duæ membranulæ parietibus internis conglutinatæ, poſt macerationem in ſp. Vini factam facillime ſeparabiles, manente adhuc tertia integra ipſi ſubſtantiæ firmiter adhærente, undè in illam incidi opinionem eſſe has membranulas binas, urinariam alteram, alteram Amnion, ipſam ſubſtantiam autem Carnoſam illud, quod Placentam Uterinam facere debuiſſet: Microſcopii ope breviſſima illa Veſtigia præcipuè circa humeros obſervavi, incurvata quaſi erant, cum levi eminentia in medio, Cubitum certò indigitans. Ex quibus omnibus jam patet, vitium formationis in eô hæſiſſe, quod Spiritus ille Architectonicus cum Virtute plaſtica cooperans impedimento quodam diſtractus aut retentus, diductionem partium pro dimenſione determinatâ promovere non potuerit. Stante hâc ſententia, ſequitur: Molam Veſicularem eſſe fœtum imperfectum; conſequenter; non poſſe generari abſque congreſſu maſculo; oriri ad partem ex eo, quod non veram habeat communicationem cum Utero; undè inſufficiens nutrimenti affluxus etiam inter cauſas molæ generandæ ſtat: & denique utriusque cum activi tum paſſivi defectum in molâ generandâ concurrere.

Fig. XXVI.

OBSERVATIO CLX.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI GOTTWALDT.

De Equiſeto ſub marino Orientali Lapidefacto.

CHirurgus quidam ex Indiis Orientalibus redux Plantam quandam marinam petrefactam, quam propriis manibus ex Aquis erutam profitebatur, ante menſes aliquot huc Gedanum ſecum tulit, mihique pro juſto vendidit pretio: interrogatus à me, utrumne plu-

plures plantas ſimiles, aut alius generis ſub Aquis naſcentes obſervaverit ? hanc ſolam ſpeciem ad littus maris propè Bataviam ſub aquis mollem adhuc exiſtentem, reperiri, reſpondit. Eſſe Plantam hanc è genere Equiſetorum, nullus dubitabit; habet enim notas ſuas Characteriſticas cum his communes, geniculata eſt, ſtriata, aſpera & poroſa; Color Plantæ eſt nitidè candicans, genicularum vero niger inter hujus generis Plantas Europæas illam proximè accedit ratione figuræ nimirum, Equiſetum foliis nudum ramoſum, Caſp. Bauhini Theat. Botan. Lib. 1. L. 2. cap. 19. Aquaticas autem dari Plantas in noſtris etiam Regionibus, probat Equiſetum geniculatum, fœtidum ſub aquis repens Joh. Bauhini, ut taceam innumera alia, non tamen hujus generis. Quæ ratio ſit, quod ſub Aquis planta hæc orientalis mollis exiſtat, Philoſophis non ignotum erit.

Fig. XXVII.

(Dantiſco Auguſtam Vind. An. 1703. Menſ. Jan. miſſæ.)

OBSERVATIO CLXI.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
De Polypis Cordis frequentibus.

Polypis cordis genuinis ſuperioribus licet ſeculis fere incognitis, minusque ſollicite perſpectis magnum hominum numerum clandeſtina morte, neſcientibus etiam Medicis peritiſſimis, extingui, ego quoque pluribus obſervationibus didici, quarum ſaltem quarundam annotare placuit. Anno 1694. in Hipparchi noſtri, gladio transfoſſi, auricula cordis ſiniſtra, quo latere pulmo undique coſtis firmiter adhærebat, reperiebam ejusmodi polypum, pollice majorem & digito longiorem, ab auriculâ in ipſos ramos venæ pulmonaris propagatum.

Eodem Anno fabri ferrarii uxor à verberibus mariti ſubito extincta, binos polypos, unum digiti craſſitie ex auricula cordis dextra ſurſum deorſumque in venam cavam, alterum quodammodo minorem ex eodem ventriculo in arteriam pulmonarem extenſum & in ramos varios diſtributum exhibebat.

Et

Et paulò ante puella VII. annorum aſthmate diuturno & lienteria demortua rurſus binos, inſiniſtro quidem ventriculo fibris plurimis, valvulis ibidem firmiſſime connexos indeque tam verſus venæ pulmonaris ramos, quam arteriæ truncum ſurſum deorſumque extenſos habebat. Deinde Anno 1695. Studioſus qui integram hyemen tuſſi plane ferina & aſthmate convulſivo, quæ mala propria confeſſione, ex potu frigido poſt exercitia & caleſcentias corporis creberrime hauſto, ſibi contraxerat, graviſſime afflictus, tandem menſe Martii phthiſi extinguebatur, in cujus cadavere præter pulmonem, totum fere ſcirrhoſum, & ulceribus ſinuoſis quibusdam apertis, aliis vero adhuc occluſis, refertum in utroque ventriculo cordis bini ejusmodi polypi enormes & duri, ſibi invicem tamen implicati, & hinc ultra ſpithamæ longitudinem per vaſa exeuntia, expanſi videbantur.

Quemadmodum etiam pueri, undecim annos nati & ab ineunte fere ætate aſthmate continuo, ſenſim in valeſcente, afflicti, tandemque inter ambulandum & loquendum extincti, cadaver Anno 1699. præter pulmonem undique coſtis firmiſſime adnatum & lividum, durumque, & glandulam thymi ingentem, tophis cretaceis refertam, polypos quoque horrendos nobis exhibebat, quorum unus ex auricula dextra in truncum venæ cavæ aſcendentem & deſcendentem; alter vero ex eodem ventriculo in arteriam pulmonarem; tertius ex auricula ſiniſtra in venam pulmonarem, & quartus demum è ventriculo iſto in arteriam aſcendentem & deſcendentem longiſſimis cruribus, ſecundum ramificationes vaſorum propagabantur. Sed poſthinc etiam plures ſimilies, nempe in puella 2. annorum aſthmate extincta; in binis ruſticis, ex contuſionibus capitum demortuis, aliisque deprehendi, ſingulosque adhuc liquore balſamico conſervo, exinde confirmatus, coagula ejusmodi funeſta non niſi poſt mortem ſe ſatis manifeſtantia contra Medicorum opinionem ſæpiſſime mortis cauſam præcipuam & incurabilem exiſtere.

OBSERVATIO CLXII.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
De Aneuriſmate mirabili Arteriæ magnæ in Thorace à contuſione, & fractura coſtarum orto.

NObilis Subcenturio à Wildſtein / ante tres circiter annos, in regione lumborum graviter contuſus, ab eo tempore dolorem ibidem percipit eumque ſenſim invaleſcentem, cui præterea elapſo anni circiter ſpacio, tumor ſiniſtrum latus verſus accedit, ad modum & motum, arteriarum continuo pulſans & per vices acerbiſſime dolens, cum pathematibus febrilibus, aliisque graviſſimis ſymptomatibus, donec tandem tumore iſto pulſante ultra capitis magnitudinem aucto & à ſiniſtro hypochondrio ad ſcapulam fere extenſo, ad nos delatus, inter cruciatus maximos viribus prorſus exhauſtus & emaciatus, deficeret & moreretur. Hujus tam pertinacis & incurabilis mali cauſa ut eô magis innoteſceret, ipſius maritæ deſiderio corpus aperui, in tumore ipſo nihil niſi tunicas & muſculos à ſanguine grumoſo putrido ſub iisdem collecto valde extenſos & ſphacelatos, ſub his vero coſtas duas juxta ſpinam fractas & introrſum ad latitudinem digiti flexas, imo una cum ſpinæ ipſius vertebris prorſus eroſas, nigricantes & tunicis denudatas inveni, adeò ut etiam vertebræ iſtæ nulla vi facile ab aliis ſeparari poſſent, quas proinde una cum coſtis iſtis eroſis in rei memoriam mihi ſervo. Tandem vero aorta paulo ſub corde ad usque diaphragma, ultra duorum pugnorum, vel capitis ferè magnitudinem extenſa & tota ſanguine grumoſo, in polypos ſerè fibroſos lamellatim concreto repleta videbatur: Ubi inſuper hoc notabile erat, quod tunica arteriæ interior alias tendinoſa, hic potius cartilaginoſa, quaſi oſſea, ſed ubivis diſrupta tunicæ exteriori muſculoſæ fruſtulatim connecteretur. Quo ſpectaculo viſo mirari ſatis non potui, quare ex fractura coſtarum & preſſura vel læſione arteriarum tam gravi, quæ collatis omnibus circumſtantiis procul dubio anteceſſit, haud graviora mala ſtatim ſecuta fuerint, & quomodo in tanta trunci arteriæ laceratione & ſanguinis ibidem in tanta copia collectione & corruptione nec non vertebrarum coſtarum, pleuræ, aliarumque partium vicinarum eroſione, æger tam diu & ultra triennium ſupereſſe potuerit; licet exempla fere ſimilia à Rumlero

in

in obſervat. Welſchii 81. & Walæo Epiſt. Med. 1. de Motu ſanguinis & chyli p. m. 64. annotata non ignorarem.

OBSERVATIO CLXIII.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI
De Morte ſubitanea in æſtu venereo.

Miles natione Danus valetudinis alias firmæ, & quantum commilitonibus ejus conſtabat, nullis antea morborum invaſionibus tentatus, Anno 1701. Menſ. Januar. amore virginis in vicinia noſtra flagrans, tandem quoque multis precibus ab eadem impetrat, ut nocte quadam lectum ſuum ipſi concedat cumſpe futuri per noctem concubitus: Ipſe vero moræ impatiens, è lecto rurſus ſurgit, ſuamque amatam amplexibus & oſculis ulterius invitat, ſed ecce inter amplexus iſtos ſubito corruit, & cum horribili clamore ac jectigatione corporis animam effundit. Quo ſubitaneo caſu commotus Capitaneus, cadaveris apertionem & inſpectionem, utrum forte venenum hauſtum ſubeſſet, curabat, in quo tamen nihil præter naturam, niſi pericardium valde extenſum, & cruore penitus repletum, absque tamen ruptura cordis, vel auriculæ manifeſta, apparebat. Unde ſanguinem nimis turgeſcentem, è cœcis potius vaſorum oſculis coronariorum dilatatis ſubito egreſſum, cordis motum ſufflaminaſſe neceſſum eſt.

OBSERVATIO CLXIV.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
De Ruptura cordis ab Ictu Thoracis.

Foeminam 30. circiter annorum in pago vicino Dabrun Anno 1695. d. 9. April. à præterlabente curru in pectore graviter percuſſam, & eo ipſo quoque extinctam, ſequenti ſtatim die inſpexi, & in eadem coſtas quidem ſuperiores propè ſternum, una cum clavicula in ſiniſtro latere fractas, minus autem introrſum flexas, multo minus pericardium læſum obſervavi: nihilo ſecius tamen cordis ventriculus dexter non procul à mucrone; ubi ſepto velut mediante futura

cohæret, ultra longitudinem unguis ruptus, & pericardium ſanguine penitus repletum extenſumque videbatur. Hinc rupturam iſtam non tam à coſtis ipſis fractis, quam ab elatere ſanguinis, in concuſſione, & compreſſione thoracis ſubitanea, eò fortius reſiſtente, ortam fuiſſe judicavi.

OBSERVATIO CLXV.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
De Oſſiculo in cerebro nato.

STudioſus cum malo hypochondriaco & febribus intermittentibus diutius conflictatus, tandem quoque ſtuporem ſenſuum tam internorum, quam externorum & inprimis paralyſin ſiniſtri brachii, cum inſigni ejusdem atrophia percipit; Imo per intervalla delirium melancholicum accedit; unde, neſcio quo lapſu, inter delirandum noctu caput graviter concutit, & in noſocomium noſtrum anno 1694. Menſ. Octobr. delatus moritur; In ipſius cadavere multa quidem morboſa videbantur, lien nempe ad capitis humani magnitudinem auctus, durus & lividus, glandulæ quoque meſenterii inſigniores rubeſcentes & liveſcentes, omentum penitus conſumtum, cor flaccidum ejusque dextra auricula polypo inſigni referta; pulmones porro maculis & tuberculis nigris perſperſi, & tandem in capite intra meninges ſanguis copioſus & fluidus, mortis ex concuſſione capitis proximus & præcipuus author; ſed quod rarius, oſſiculum quoque vel concretum gypſeum, duriſſimum & album inſtar oſſis petroſi, magnitudine N.M. in ipſius thalami nervorum dextro latere inveniebam. Ex quo omnino ſatis patet, tubulos etiamſi minutiſſimos nervorum etiam à ſuccis ſabuloſis acidis occupari & in oſſeam duritiem abire poſſe:

OBSERVATIO CLXVI.
Dn. D. CHRISTIANI VATERI.
De Fibris Cerebri in Hydrocephalo recens nato evidentioribus obſervatis.

CErebri medullam non niſi è fibris nerveis foliatim quaſi expanſis conſtare, manifeſto ſpectaculo mihi videre contigit anno 1695. die

die 4. Septembris in puero recens nato, quoad inferiores partes monſtroſo, caput vero hydrocephalo. Erant enim in eodem oſſa cranii ab aqua incluſa prorſus divulſa non ſolum, ſed etiam hæmiſphæria ipſius cerebri interius ab eadem aqua expanſa, & in modum braſſicæ capitatæ excavata, ubi nulli ventriculi, nullique anfractus, fibræ vero albicantes & à copia ſeri valde turgidæ è baſi & trunco medullæ ſpinalis, per totam cerebri compagem, velut vaſa lactea per meſenterium, denſiſſime ad corticem diſtributæ, & in via multis vicibus invicem quoad ramos unitæ ac complicatæ apparebant; quemadmodum etiam è trunco braſſicæ cipitatæ nervos ſucciferos per folia retis inſtar expanſa videmus; Unde origines ſpeciales & decurſus nervorum tandem ad imitationem per artificia moveri forte poſſe conjeci.

(Vitemberga Auguſtam Vind. de 4. Januarii An. 1703. miſſæ.

OBSERVATIO CLXVII.

Dn D. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

De Infante hydropico ex malâ Diætâ Matris in lucem edito & feliciter curato.

UXor civis Lœbnicenſis Domini Kirchoffii cum ad dimidiam uteri geſtationem perveniret Anno 1698. nauſeam omnium ciborum incurrit, adeo, ut ad partum usque nihil comedere potuerit, continuâ tamen ſiti & quidem inexplebili iſto tempore afflicta fuit, ita, ut præter conſuetudinem etiam ſingulis noctibus ad ſitim exſtinguendam avidè cereviſiam ſecundariam aliquoties biberet, & cum Anno 1698. die 31. Maji juſto partus tempore filiam enixa eſſet, illa quidem præter ſolitum parvæ ſtaturæ fuit cum quadam intumeſcentia partium omnium carnoſarum, quæ ad viſum increvit in dies, adeo ut ad biduum extremi corporis articuli intumeſcerent inſtar pulvinaris cujusdam mollis, in quibus ad appoſitionem candelæ ſerum videre licebat. Intra paucos autem dies abdomen ipſum intumeſcere & quidem cum duritie incepit, cujus tumor indies increvit, donec tandem parentes me die 26. Junii accerſerent, & ut filiæ huic hydropicæ debite conſulerem obnixè & anxiè à me peterent. Dixi ſtatim puellam hanc Anaſarca & Aſcite laborare, & cum extremorum articulorum

rum tumor œdematoſus impreſſi digiti aliquamdiu veſtigia retineret, ſequens Diureticum & diaphoreticum præſcripſi : ℞. Liq. C.C. ſuccin. ʒj. Elix. juniper. Spir. nephrit. ana ʒß. M.D. ad vitrum ſubere munit. S. Urin Beförderungs-Tropffen / davon 9. biß 10. auf einmal alle 4. Stunden zugeben : cum lacte Matris : Ab hoc medicamento infans copioſe aliquoties urinam excrevit. *Die* 27. Jun. cum obſtructio alvi adeſſet, ut vaſa hypochondriorum debitè aperirentur, ſequentem pulverem, ut infanti exhiberent, juſſi: ℞. Specific. ceph. D. M. ℈ß. gr. ii ☉. Fulmin. ritè præpar gr. i. M. F. P. S. Winde Zertheil- und Abführungs-Pulver auf einmal / cum autem tantùm ſemel inde infans alvum habuerit laxam, hinc die 28. Jun. uſus ejus repetitus fuit, ut & 1. 3. & 4. die Julii. Interim medicamento prima die præſcripto frequens uſa fuit ægrota puſilla. Die quinta Julii autem ob ingentia ventris tormina, quæ continuus ejus ejulatus prodebat, ſequentem præſcripſi pulverem ℞. Pulver. puerorum c. t. Doctoris Henſchens, pie defuncti ℈iiij. Pulv. pueror. uſual. Sem. Aniſ. pulv. ana ℈j. M. F. P. S. Lüfftendes Pulver/ davon 1. Meſſerſpitze auf 1. mal im Tage 3. mal zu nehmen. Die 8. Julii medicamentum primâ curationis die præſcriptum reiteratum eſt obfelicem ejus ſucceſſum. Die 10. Julii cum abdomen parum detumeſceret & tumor articulorum œdematoſus aliquantulum evaneſceret ut & die 14. Julii ſequentem Pulverem præſcripſi. ℞. ☉. Fulminant. rite præpar gr. i. Sacch. finiſſ. ℈ß. M. S. Gelindes Abführungs-Pulver. Die 15. Julii autem ſequens Diureticum, ut aſſumeret puſilla, ordinavi. ℞. Eſſent. Rad. Vincetoxici, Elix. P. P. cum nitro fixo, Liqq. C. C. ſuccin, ana ℈ij. Spir. Sal. arm. Tartariſſat ℈ß. gt. v. M. D. ad vitrum S. munit. Doſis 7. biß 9. Tropffen alle 2. Stunden. Die 17. Julii ad abdomen ulterius emolliendum Sequens Emplaſtr. à me præſcriptum eſt. ℞. Emplaſt. de Meliloto, de Nicotiana Ettmüll. ana q. ſ. Camphor. ʒiiij. M. extend. ſup. pann. linteum forma transmiſſa S. Erweich- und Zertheilungs-Pflaſter warmlechtig auf den gantzen Leib zu legen. Poſt impoſitionem hujus emplaſtri ſecutus eſt copioſus ſudor intoto corpore puſillæ, adeo, ut faſciæ quaſi aquæ immerſæ ſemper viſæ fuerint. Die 21. Julii ob urgentia ventris tormina ſequentem eſſentiam, ut adſtantes infanti exhiberent, ſuaſi. ℞. Eſſent. Caſtor. rad. Zedoar. Liq. C. C. ſuccin ana ℈ij. M. D. ad vitr ſub minut. S. Winde Zertheil- und Schmertzen-ſtillungs-Tropffen / davon 9. zu geben. Sudor inde continuavit & urina copioſior excreta fuit, imò totum abdomen cum extremis articulis decrevit plane. Ob ſordes autem abdominis à remotione Emplaſtri relictas

bis

bis vel ter uſa fuit puſilla balneô aquæ dulcis leni & ad meliorem ſordium ſeparationem à cute, ac ulteriorem cutis excoriationem impediendam ſequens Unguentum adhibitũ fuit ℞. Ungv. nutrit. anodyn. rec. præparat. ana ℥ß. Sacch. ſaturni ʒß. M. S. Erweich- und linderungs Salbe / äuſſerlich mit der rauhen Feder poſe die Haut zu beſtreichen / quod etiam die 3. Auguſti reiteratum eſt. Hiſce Deo ſit laus, puſilla hæc feliciter ab hydrope curata, & jam in quintô ætatis anno athleticè valet cum inſigni membrorum agilitate.

OBSERVATIO CLXVIII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

De inveterato fluore albo tribus tantum remediis feliciter curato intra XIV. dies.

DUcis N.N. Conjux, poſtquàm ſingulis annis parere deſiſteret, incidit in continuum fluorem album adeò moleſtum, ut partes in effluendo vicinas corroderet, variis uſurpatis remediis, cum moleſtiam hanc ulterius ferre non poſſet, me implorat tandem & quidem die 12. Martii anno 1702. ut debitis remediis illam ab hôc moleſto malô liberarem, prædixi autem ſtatim eſſe morbom curatu valdè difficilem, interim ſi debitè mihi obtemperare vellet, me tentaturum ut Deo Benedic. morbus hic tolleretur; igitur dictâ die præſcripſi ſequentem pulverem ut acidum viſcidum in primis viis copioſè hærens è corpore eliminaretur ℞. Specif. ceph. D. M. ℈j. ☉ Fulm. ritè præparat. gr. iij. M. S. Abführungs-Pulver auf 1. mahl / quem in juſculo calido die 13. huj. Menſis aſſumpſit & vel decies inde per alvum dejecit cum aliquali virium jacturâ; Hinc die 14. eam ab omni medicamentorum uſu liberam reliqui, interim tamen eadem die duo ſequentia remedia ut in pharmacopœâ debitè præparentur ſollicitus fui. ℞. Limatur. chalyb. finiſs. ℈ß. d. ad chartam in XII. cuplo diviſam S. Geblüth temperirungs Pulver / davon alle Morgen 1. zu nehmen / porro ℞. Therebinth venet. q. ſ. Myrrh. elect. Croci Auſtr. Pulv. caſtor. elect. ana ʒß. Camph. tart. Vitriolat. Ocul. 69. crud. in alcohol redact. Corall. rubr. præpt. ana ℈iiß. m. f. l. a. pil. num. IX ex ℈j. in ☉ S. Sonderbahre Pillen / davon des Nachmittags und Abends 9. Stücke zu nehmen cum ſyrupo viol. quo delectabatur ad nauſeam pilular.

lularum quam habebat, evitandam. Die 15. incepit præſcriptis remediis uti, & ut accuratam Diætam obſervaret, evitando præprimis omnia acida, ſalſa & acria ſuaſi, in quibus omnibus mihi morem geſſit & debitè obtemperavit; Hinc D. O. M. auxiliante, elapſis octo diebus fluor iſte albus in minori copia effluere incepit, ita ut die 10. curationis planè deſiſteret, interim me autore, continuavit uſum præſcript. medicamentorum usque ad diem 27. Martii, quâ ab hoc morbo moleſto & curatu difficili, Deo ſit in æternum laus, feliciter curata fuit hæc Illuſtriſſima & omnium virtutum ſplendore ornatiſſima Princeps. Experientiâ enim, quam mihi quotidiana praxis Deo Duce detexit, non ſemel edoctus fui, quòd Mars in ſubſtantiâ datus ad acidum viſcidum in primis viis abſorbendum, reliquis ferè omnibus medicamentis palmam præripiat, ſed & pilulas iſtas ramaſis ſuis particulis acidas & viſcidas cruditates abſorbeant & perfectiſſimo ſuo ſal. vol. oleoſo, quo copioſè turgent acidas viſcidas & craſſas particulas in ſanguine ſubſiſtentes, debitè incidant, attenuent, & planè reſolvant, vivit adhuc ſana & vegeta in hanc uſque diem, quo hæc ſcribo, quaſi nunquam hoc moleſto morbo afflicta fuiſſet.

OBSERVATIO CLXIX.

DN. D. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

De Infante ſemiannum agente, ex malitioſa excandeſcentia obſtetricis in purpuram ſcorbuticam incidente, cum maculis cutis violaceis & eroſione variarum partium excretoriarum.

DIe 10. Martii anno 1702. Cum Excell. D. Heſſe Profeſs. in hâc Academia & quidem in Facult. jurid. famigeratiſſimus, obſtetricem unici ſui filii primogeniti ob perpetratas malitioſas exorbitantias, verbis reprehendiſſet, & Obſtetrix Cacochymiâ ſcorbuticâ calidâ ſine dubio laborans, inde valde excandeſceret, in quâ excandeſcentia cum Spirituum & humorum motus in corpore ejus variè perturbatus erat, Elatere eorum nimis expanſo & totâ maſſâ ſangvineâ ad nimiam efferveſcentiam incitatâ, unde ira dicitur furor brevis l. febris quaſi artificialis, ubi ſalia lixivioſa ſulphurea partium fluidarum magis exagitantur & plus juſto evolvuntur, præſertim ſi ſint illa exceſſive acria & quaſi corroſiva,

uti

uti in corporibus ſcorbuticis utplurimum exiſtere ſolent; Hinc cum in tali ſtatu infanti lac præberet, infans inde die 12. Martii malè ſe habere cœpit, & tandem die 18. Martii variæ violaceæ maculæ in totâ infantis cute eruperunt, ſine dubiò â ſerô acri ſcorbutico in glandulis cutaneis miliaribus dictis ſubſiſtente & effervefcente; Igitur hoc die infantis Partentes me accerſi jubent, ego infantem purpura Scorbutica (cum nullam notabilem virium proſtrationem animadverterem) laborare dixi, & cum in cauſam ejus inquirerem, adſtantes excandeſcentiam obſtetricis ſtatim accuſarunt, hinc ad orgaſmum partium fluidarum compeſcendum & ad ſalia earum lixivioſa acria demulcenda imo ut ſimul malignitati, ſi quæ in eis lateret, debitè reſiſterem, ſequentem pulverem præſcripſi (& nervoſum genus ab omni convulſione liberarem) ℞. pulv. è chelis cancr. Angl. c. in glob. ℈v. March. epil. Specific. ceph. D. M. ana ʒß, Ebur. ſ. igne C. C. ſ. igne Sacchar. ♄ni, Nitri antim. ana ℈j. M. F. P. Die a. 19. Martii cum mane ægrotum infantem viſitarem, parentes narrant in præteritâ nocte eum in ſternutando ſanguinem per nares excreviſſe & totum infantis palatum cum labris deſtillare ſanguinem guttatim, imò cum infanti adſtarem, in ploratu ejus ex cantho dextri oculi externo, loco lachrymarum conſuetarum ſanguinem guttatim profluere ſentiebam cum obſtupeſcentiâ omnium adſtantium. Hinc ad acrimoniam humorum obtundendam & ad ebullitionem ſanguinis nimiam ſedandam priori pulveri præſcripto ſequens pulvis ut addatur conſultum duxi, ℞. Pulv. heri â me præſcript. & jam transmiſſ. ei que add Nitr. Antim. ℈ij. Cinnab. nativ. in gran. elect. ℈j. Laud opiat. grj. M. S. uti antea. Die 20. Martii in ploratu infantis, ſcopioſe ſatis loco lacrimarum ſanguis ex oculis utriusque lateris guttatim profluxit & maculæ violaceæ non tantum majores factæ ſunt in cute, ſed & in majori copiâ eruperunt, adeo ut infantis cutis quaſi innumerabilibus violæ Martii floribus tincta appareret, & loco fæcum alvinarum ſanguis in magnâ ſatis copiâ per alvum ejectus eſt, hinc ut acrimoniam humorum in fibris inteſtinorum hærentem mitigarem, & ſalia corroſiva multis mucilaginoſis & ramoſis particulis obvolverem ſeq. clyſterem præſcripſi. ℞. Flor. verbaſci miij. Coq. c. lacte dulc. q. ſ. Col. ℔ß add. mucilag. Semin. cydon. 🜄 burſ. Paſtoris extr. ℥j. Sacch. Thom. ʒij. M. F. Enema qui ſcopis meis ſatisfecit, dum in minori copia ſanguis pier alvum excretus fuit. Die 21. Martii rurſus noctu per alvum aliqud ſanguinis cum fecibus alvinis profluxit. Hinc iterari clyſterem juſſi. Die 23. Martii pulvis die 18. Martii præſcriptus iteratus eſt, & nihil

ſanguinis per nares, palatum, glandulas oculorum lacrymales & per alvum excretum fuit, ſed maculæ in cute violaceæ ſubſtiterunt. Die 24. Martii mane infantem viſitans, audio ab adſtantibus quòd infantis alvus obſtructa eſſet, & per totam noctem fere continuo ejulaſſet ob tormina ventris, in primo ſomno etiam aliquoties ſubſultaſſet, hinc ad præcavendam epilepſiam inſtantem, & ad acidum viſcidum in primis viis ſtabulans educendum, ſequens præſcripſi ℞. Pulv. epil. ſpecif. M. ℈j. Specif. ceph. D. M. ℈ß. ⊙. fulm. grj. m. f. P. Divid. in 2. part æqual. S. Gelinde Eröff- und Sahnen-Befreyuns Pulver / auf zwey mahl. Cum ab uſu uniús pulveris, alvus nondum aperiretur intra quatuor horas conſilium dedi, ut alterum pulverem adhuc infanti exhiberent, & inde alvus bis cum levamine aperta fuit & remiſſione ejulatus & inſultuum in ſomno, Die 25. Martii cum indicia adeſſent futuræ epilepſiæ ex gr. ſtrabiſmus, tremores & motus convulſivi in manibus &c. Sequens pulvis â me præſcriptus fuit. ℞. Pulv. epil. Spec. M. ʒj. Spec. Ceph. D. M. Ebor. ſ. igne ana ℈j. Cinab. nativ. in gran. elect. ℈ß. grv. Caſtor. grvj. Camphor. gr. iij. Laud op. grj. M. F. P. S. Kräfftiges Pulver wider das Jäſchte / davon alle 4. Stunden 1. Meſſerſpitz voll â cujus uſu ſtrabiſmus cum aliis pravis ſymptomatibus remiſit. Aſt. 26. Martii ob tormina ventris urgentia & adſtrictam alvum mane ſequentem pulverem ut exhiberent ægroto infanti è re eſſe duxi. ℞. Pulv. epil. ſpecif. M. Spec. Ceph. D. M. ana grvij. ⊙. Fulmin. grj. Ol. d. Carvi gtj. M. F. P. S. Eröff- und Schmertzen-Stillungs Pulver auf 1. mahl. A quo alvus ſemel tantum aperta fuit, torminibus ventris denuo ingruentibus, juſſi ut poſt meridem Clyſter ano infantis injiceretur ℞. Herb. chamom. vulg. mij. rom. mj. Sem. aniſ. aneth. cumin. ana ʒij. inciſ. & contuſ. coq. c. ▽ ſimpl. q. ſ. Col. ℥iiij. add. Terebinth. venet. ſolut. ʒij. Liq. C. C. ſuccin. ℈j. M. F. Enema d. c. inſtr. & appl. Poſt cujus injectionem alvus bis ſoluta fuit cum levamine, & ad diſcuſſionem flatuum juſſi, ut ſequenti Balſamo regio ventriculi & umbilici infantis inungeretur. ℞. Ol. N. M. expr. ʒiij. Ol. deſtill. Menth. Cumini. aurant. ana ℈ij. Balſ. de peru ʒj. M. S. Magenſtärck und Winde zertheilungs Salbe äuſſerlich zu gebrauchen. Die 27. & 29. Martii Clyſteris uſus repetitus fuit cum maximo levamine ægroti. Die 4. April. tandem maculæ in cute decreſcere inceperunt ſenſim, & Die 11. Maji plane evanuerunt, unde Die 12. Maji ut radicitus acidum viſcidum ex primis viis exturbaretur uſus fuit infans ſequenti pulv. ℞. Speciſ. ceph. D. M. ℈ß. ⊙ Fulmin. grj. M. S. Lüfftungs Pulver auf 1. mahl & die 18. Maji ſeqq. ℞. limat. Chalyb.

finiſ.

finiſs. gr. iiij. Specif. Ceph. D. M. grvj. ☉ Fulmin. grj. S. uti præcedens. Ubi Deo Benedicente optime convaluit, aſt die 29. Maji cum ob multorum dentium eruptionem epilepſia affligeretur acerbiſſimè, tandem evaneſcentibus viribus fatis ceſſit.

OBSERVATIO CLXX.

DN. DOCT. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

De Calculo e veſica canis extracto.

ANno 1702. menſe Octobris Calculus ex veſicâ canis maſculi minimi 9. annorum ſæpe cum doloribus & vehementi ejulatu urinam reddentis, hîc Regiomonti poſt mortem, extractus notabilis erat magnitudinis & ponderis tres fere uncias adæquantis, exactè ſcilicet ad ſtateram examinatus, æquabatur ℥ij. ʒx. ℈j. & grij. Subſtantia ejus dura ſatis & compacta erat, color autem ſpadiceus ſeu cineritio albus. Quoad externam figuram ovum gallinaceum magnum referebat, ovalis quippe ſ. elliptica forma ejus exiſtebat cum obtuſioribus ac rotundioribus angulis ſ. extremitatibus. Longitudo pollicis inſtar extenſa, latitudo autem duorum pollicum tranſverſorum erat, profunditas ſesqui pollicem transverſum æquabat.

Superficies ex minutis lapillis invicem compactis ac coadunatis conſtans, aſpera & inæqualis minusque lævigata, inſtar Cutis canis carchariæ ſ. potius rajæ, ex quâ manubria cultrorum confici ſolent, exiſtebat.

OBSERVAUTIO CLXXI.

DN. DOCT. JOHANNIS HENRICI STARCKII.

De Calculo veſicæ, cum Materiâ quâdam oſſeâ in Arteriâ Aortâ circa Iliacas, obſervato.

OBſervationem, quàm hîc ſiſto, Excell. Dn. D. Chriſtophorus Cun-

 radus

radus P. P. in Regiomontana Academia celeberrimus, hiſce verbis communicavit: B. Parens temperamenti ſanguinei & bilioſi ad ingraveſcentem uſque ſenectutem optimè ſanus, Anni 1691. die 2. Julii Febre malignâ ardenti corripitur, tantò quidem cum impetu, ut ipſô primô acceſſus febrilis momento, jam de vitâ ejus actum videretur, ope tamen divinâ & Medicorum auxilio, poſt aliquot ſeptimanas, ex ferali lectulo tandem emergenti, vix paucos per menſes continuâ frui ſanitate licuit, redeunte ſcilicet in ſequenti anno æſtu febrili, malignorum ſymptomatum ſtipata catervâ, in tertianam ac poſt in quartanam tandem degenerante, utraque ſæpius per 14. & plures dies intermittente, ſæpius quoque recurrente. Harum febrium inſultus ultrà triennium perpeſſus, tandem priſtinam recuperabat ſanitatem. Sed, ô miſera ſanitas, quam graviores mox interrumpunt affectus! animum enim delectandi, & amicum quendam Paſtorem inviſendi gratiâ, rus petentem, atrociſsimi ſtranguriæ cruciatus (nulla enim tunc temporis de calculo ſuſpicio) in viâ dilacerare ceperunt, ita ut nec per momentum ferè dolores remitterent, quibus tandem vulgaribus remediis ſedatis, ac B. Parente ad domeſticos Lares reverſo, novum Symptoma eum divexare cœpit; Quotidiè enim ferè, poſt prandium, cum Caſeum Hollandicum comediſſet, vomitu & doloribus lumbaribus, accedente nonnunquam levi febriculâ, affligebatur, qui dolores, (omnibus nec tunc ullam de calculô ſuſpicionem habentibus) pro Colicis æſtimabantur, mox enim poſt Spiritûs vini uſum remittebant, Tanti vero eum anno 1696. die 31. Januar. cùm amici cujusdam convivio intereſſet, infeſtare dolores circà pubem & radicem penis cepere, ut lectum petere, & ordinarii ſui Medici opem implorare cöactus fuerit, ſed iſtorum vehementiam, tantum abfuit, ut & nobiliſſimorum pharmacorum viribus frangi potuerit, ut potius per integram noctem majori ſæviret impetu, usque dum circà horas matutinas viginti ſex lapilli rotundi, duri, majores, minores, (maximus erat inſtar piſi majoris) unà cum urinâ excernerentur; Poſt hunc diem dolores calculoſi magis ingraveſcebant, ac, paucis quandoque conceſſis intermiſſionis diebus ſæpiſſimè recurrebant, non obſtante, quòd plurima ad refrænandum illorum impetum adhiberentur pharmaca, optimæ licèt notæ; Interim nec ſaburra ſabuloſa, nec limoſa, nec calculus ullus excludebatur, verùm particulæ quædam albicantes ac quaſi caſeoſæ nonnunquam in urinâ conſpicuæ erant. Antè ſex circitèr menſes, priusquam diem obiret ſupremum, lapis unus figurâ & magnitudine lapidem olivæ repræſentans, iterum extrà veſicæ termi-

terminos relegabatur, ſine notabili tamen dolore. Tandem ruentis ſeculi anno ultimo, Julio imprimis & ſequentibus menſibus feralis morbus vehementiora quam unquam, quoniam ultima, in B. Parentem vibrare cepit tela, quibus, accedente totali appetitus abolitione, viribus idcirco indies deficientibus, & inſequente eſculentorum, potulentorum, ipſorummet medicamentorum poſt aſſumptionem, ac ultimis diebus, materiæ cujusdam nigricantis quoque vomitu, tandem oppreſſus, die 15. Sept. circa Meridiem æt. ſuæ anno 70. ultimum placidè exſpiravit halitum. (Notandum, quod per 14. dies nullus vel â Medico ſuo ordinario l. â me aut aliis pulſus, etiamſi accuratiſſimè inveſtigabatur, percipi potuerit.) Cadavere ejus horis pomeridianis ejusdem diei, in præſentiâ Dn. Doct. Lepneri, Profes. Primar. amicorum nonnullorum & binorum Chirurgiæ Magiſtrorum, cultrô Anatomicô reſerato, ſequentia notare licuit:

(1.) Corpus anteà ſucciplenum, ematiatum valdè apparebat, eratque abdomen ejus ita collapſum, ut medius venter ad altitudinem trium digitorum tranſverſorum promineret. Nihilominus:

(2.) Cute ſeparatâ, muſculos abdominis pinguedine ſatis adhuc dùm copioſâ & ad pollicis latitudinem craſſâ, circumveſtitos conſpicientibus.

(3.) Inteſtina quoque cum Meſenterio & omento multâ gaudebant pinguedine.

(4.) Ventriculus & inteſtina omnibus excrementis vacua erant, exceptâ paucâ quâdam materiâ viſcidâ & glutinoſâ inteſtinorum parietibus adhærente.

(5.) In ventriculi interiori tunicâ maculæ quædam nigræ viſui ſeſe offerebant, quas glandulas ventriculi gangrænâ affectas fuiſſe, & indè atram iſtam materiam paucos ante obitum dies per vomitum redditam, ſuam deduxiſſe geneſin, ſuſpicamur.

(6.) Hepatis ſubſtantia & magnitudo omnibus numeris erat perfecta.

(7.) Veſicula fellea admodum parva, omni deſtituebatur humore bilioſo, adimplebant verò coarctatam ejus cavitatem lapides tres molliores, magnitudine nucem avellanam circiter adæquantes, qui in aquam projecti, neutiquam fundum petunt, ſed contra lapidum naturam ſupernatant.

(8.) Lienis ſubſtantia optima, niſi quod ejus longitudo 5. digitorum latitudinem vix ſuperabat.

(9.) Renes tùm in eorum ſubſtantiâ, cum pelvi, ab omni ſaburrâ ſabuloſa

ſabuloſâ, lapillis ac purulentâ materiâ immunes & liberi obſervabantur.

(10.) Ejusdem conſtitutionis erant quoque uretheres, quorum nec cavitas præter naturalem adepta amplitudinem.

(11.) In veſicâ verò urinariâ deliteſcentem reperiebamus tot tantorumve atrocium dolorum autorem, ingentem ſcilicet & inſolitæ duritiei calculum, fundo veſicæ â latere ſiniſtro accretum, magnitudine ovum anſerinum adæquantem, & Uncias tres cum Drachmis quinque in ſe continentem, exterior ejus ambitus admodum aſper eſt.

(12.) In arteriâ magnâ ſive Aörtâ, infrà renes circa regionem muſculorum Pſoas, ubi dicta arteria in binos ſe propagat ramos Iliacos dictos, interiorem ejus tunicam materia quædam oſſibus ſimilis ultrà ſpithamæ longitudinem ambiebat; quæ ipſamet materia dictas etiam Iliacas, aliasve Aörtæ propagines vicinas circà harum oſtia obſidebat.

(13.) Cor B. Parenti erat magnum, validiſſimis donatum fibris, ac locupletatum adipe copioſô, nihilque ipſi aderat præternaturale, niſi quòd à motu ſuo ceſſare, & æternas agere ferias, cöactum ſit.

(14.) Pulmones itidem, ſi color ſaltem eorum pallidior excipiatur, parum â naturali conſtitutione recedebant.

(Regiomonto Auguſtam Vindelic. d. 21. Jan. Anno 1703. miſſæ.)

OBSERVATIO CLXXII.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GARLIEP.

De enormibus & funeſtis flatuum in corpore humano tragœdiis.

QUid flatus circa ſalutem ac vitam mortalium ſubruendam valeant, tragici, quos Experientia frequens ſuppeditat, eventus ſatis demonſtrant. His maxima pars morborum; & qvidem præcipuorum Humani generis tortorum ſuam debent immanitatem, quicquid Helmontius tr. de flatibus renitatur, quicquid & author epiſtolæ ad Celeberrimum D. Patinum, p. m. de Aortæ illius polypo ſcriptæ, quæ in Ephem. Naturæ Curioſorum Germaniæ dec. 3. ann. 1. in appendice habetur,

betur, dum flatus Jatricæ Moryæ aſylum appellat, oggannire videatur. Hypochondriaci certe mali ſtrictè ſumti, proximam & continentem cauſam flatus eſſe, in inteſtini tenuis, â termino jejuni ad Ilei exordium, circumflexu, ſub ſiniſtri lateris hypochondrio latente, contentos, illudque ipſum quod aliàs naturaliter conſtitutum, vix digitum mediocrem caperet, ad pugnorum duorum nonnunquam capacitatem utris turgidisſimi inſtar diſtendentes, ſicque lienem, inſons illud utplurimum illius mali viſcus, induratum mentientes, nemo facilè negaverit, qui providâ ac ſolicitâ indagine, novacula anatomica viam præſtruente, oculis mecum propriis pluries uſurpavit, ac debitè examinaverit tumorem, illum externè tangenti ſemet offerentem, durum, quem vulgus Medicorum nonnullorum, duritie illa ferè ſaxea deceptorum atque præjudicio Anteceſſorum, ipſius quoque Principis Hippocratis, cui duri lienes hypochondriacis tribuuntur, præoccupatorum, pro lienis ſcirrho habet, ac pro ſplene indurato, mundo, qui amat decipi, venditat. Scorbuti quoque propriè ſic & ſtrictè dicti, derivatione â Belgico Scheurbuyck derivata, quod ventrem quaſi dilaceret, intimam eſſentiam â flatibus ex effervescentia humorum tam bilis quam ſucci pancreatici, in ſtatum præternaturalem & acrimoniam, ſive alcalinam ſive acidam nimiam degeneratorum ac in inteſtino concurrentium, inque ſe invicem vehementer agentium, vitioſa natis, inteſtina vehementer lancinantibus ac ad motum periſtalticum violentum ac quaſi convulſivum ſtimulantibus pendere, atque ſi omnem dolores inde oborti modum, uti ſæpius fieri aſſolet, exceſſerint, Colicas vehementes ſcorbuticas, convulſiones, paralyſes, imo necem ſepenumero ſubitaneam ac inopinam variis patrare modis, experientia quandoque lugubris dictat. Unum alterumve hujus rei exemplum ſatis tragicum hic addere haud importunum videtur.

Artis pharmaceuticæ in pharmacopolio Friderico - Vicino hujus Metropolis, hactenus cætera ſoſpes & incolumis diſcipulus, tyrocinio jam ferè abſoluto, intrita panis cum cereviſia melle condita calida ſatis frugaliter poſtquam cœnaverat, cubitum it, ac manè mortuus in lecto invenitur. Nulla tam inopina necis cauſa externè apparente, novaculæ anatomicæ, quo illa pateret, ſubjicitur, Abdomine aperto nil ſtatum morbidum indicans invenitur, niſi inteſtina univerſa flatibus immanè diſtenta, immenſe turgida, omento ſurſum ad colum ſubventriculo omnino retracto, mutata, mirè contorta, circumvoluta, complicata, confuſa ac extra naturalem ordinem ac ſitum penitus extur-

vem, ſymptomate præſertim inaudito calamitoſam, motū nimirum bata, aliàs ritè uti & reliqua omnia tam ſupremæ quam mediæ regionis viſcera nullâ notabili labe ullatenus affecta, nil niſi colicam immanem à flatibus ortam arguebant, ſicque tortores illos ſubitaneæ illius internecionis reos peragebant, Memini cum Lugduni Batavorum inter tyrocinia praxeos, præeunte Celeberrimo Practices Profeſſore Domino Franciſco de le Boë Sylvio noſocomium frequentarem, Cornelium quendam Lathene dictum, Hypochondriaco-Scorbuticum, qui innumerorum ſymptomatum de die ferrè in diem variantium, tuſſi præſertim moleſtiſſimâ ac contumaciſſimâ, cum hæmoptoës phthyſin præſagiente, præcordiorum anguſtiâ præſertim & cardialgiâ, tumore adhæc pedum, tandem & ſcroti aſcitem minitante, febri vagâ ſcorbuticâ, cum virium proſtratione haud levi &c. ſyndrome penè obrutus, variis pro re natâ ab 8va Maji ad trigeſimam uſque Junii Anni 1662. ordinatis ac propinatis remediis, cum aliquam, remittentibus pleriſque ſymtomatis, ſpem reconvaleſcentiæ feciſſet, adeò, ut brevi noſocomio valedicturus videretur, Clariſſimo Domino Sylvio Hagam Comitum, ut Generoſo Domino de Sulichom febri laboranti aſſiſteret, evocato, inibique unum alterumque diem morante, tandemque reduce, nos ejus ſectatares noſocomium cum illo reviſentes, præter omnem ſpem & opinionem iſthunc mortuum, Ejusquē faciei medietatem lateris ſiniſtri, ab oculo ac naſo ad aurem uſque ac collum totam ſphacelatam, æthiope nigriorem offendiſse, cumque hiſtoriam inopini illiusmodi lethi ſciſcitaremur, hæmorrhagiam dimidiæ circiter horæ continuam vitæ illius filum abrupiſſe à præſentibus illius tragœdiæ ſpectatoribus docemur. Deceſserat paulo ante noſtrum ad noſocomium reditum præter prædictum hydropicus; verùm cum plura hujusmodi ſubjecta inquiſitioni anatomicæ hactenus dicata fuiſſent, maluit Dominus Anteceſſor in cauſam hujus hæmorrhagiæ truculentæ inquirere, quare in theatrum anatomicum Noſocomii privatum tranſportatus fuit. Aperto cadavere ac remotis abdominis integumentis Hepar ſe primum cum Ventriculo obtulit, uterque innumeris vaſculis, funiculorum quaſi inſtar vitreorum, pellucidorum, ſanguine vacuorum, illiusque loco flatibus diſtentorum ſuperficiem tegentibus quaſi conſitus. Pergendo omentum, meſenterium, inteſtina illorumque tunicæ, ac reliqua abdominis contenta canaliculis ejusmodi tecta, imo vaſa omnia reliqua tam majora quàm minora cruore omni viduata prorſus ac flatibus fœta. Idem quoque in cavitate thoracis ejusque viſcerum pulmonum, mediaſtini, pericardii, Cor-

Cordis eorumque vaſis, tam parenchyma ſubeuntibus quam ſuperficiem tunicarum ac membranarum lambentibus ſtatus. Imo in ipſis cordis ventriculis & vaſis, præter polypum ſatis grandem albicantem vix gutta ſanguinis, vaſa verò omnia arteriæ, venæ, lymphatica univerſa flatibus turgida, argumento ſatis liquido flatus hujus tragœdiæ immanis præcipuos fuiſſe actores truculentos.

Præterea memoriam ſubit calamitoſum, quod Gedani cùm Practicum illic Medicinæ agerem, contigit, anno ſeculi præcedentis ſexageſimo circiter quarto exemplum. Civis & mercator urbis dictæ mediocris quidem conditionis & Fortunæ; Vir alias honeſtus & honoratus, dum negotiorum gratiâ in atrio Aulæ, quam ab Arturo Daniæ ſive Rege ſive Principe Regio extructam, Mercurii ſacris ſeu Mercaturæ dicatam ferunt, unde ab illius nomine Artus Hoff linguâ audit vernaculâ homines inter ſui generis aliquamdiu verſatur, â flatu vehementi admodum urgetur, adeò ut converſationi invitus valedicere domumque properare adactus, vix medium plateæ citato emenſus gradu, cum vim ejus & violentiam diutius tolerare nullatenus poſſet, in ædem alienam ſecedere, ac præfatâ ab hoſpite in veſtibulo ſibi obviâ, verecundè veniâ, habenas ſphincteris, hactenus ægerrimè ſtrictas, laxare tandem nolens volens cogeretur; unde tam immenſus ventris evaſit crepitus, qui quadrantis fere horæ ſpatio durans, ante non ceſſavit, quam cum ſpiritu illo fœtido vitam quoque ſimul efflaret.

OBSERVATIO CLXXIII.

DN. DOCT. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De Motuum Convulſivorum univerſalium raro & notabili exemplo.

NObiliſſimæ familiæ ê Patritiorum Gedanenſium genere filiola ſeptem circiter aut octo annos nata, Parentibus in prædio quatuor milliaribus ab urbe diſſito ſatis ſplendidè degentibus, cùm autumnali tempore, aëre frigido ac humido, cæciâ inſuper horridè ſatis flante, in atrio paulò diutius non ſatis velato capite commorata diſcuriſſet, paulo poſt in febrem incidit catharralem continuam ſatis gra-

convulſivo non ſolum omnium membrorum aut muſculorum ſed ipſarum quoque fibrarum ferè catholico, adeò ut non tantum partes organicæ motui voluntario obnoxiæ, & ad motum diſpoſitæ, ſed & ad eundem prorſus inhabiles, illarumq; ipſæ quoque fibræ indeſinenter motu involuntario præternaturali & irregulari ſurſum deorſum, horſum rurſum, prorſum convellerentur frons ejusque muſculi, oculi eorumque palpebræ, tam albugo quam pupilla, tam cilia quàm ſupercilia, naſus, ejusque tam mucro quam alæ narium, genæ utrinque & aures earumque tam lobuli quam pinnæ, labia cum maxillis, lingua ipſa ita ut ad vocem articulatam formandam inſtabilis perpetuo, & involuntario tumultuarioque motu circumageretur nunc protruderetur nunc retraheretur, muſculi cervicis, colli, thoracis, brachia, manus, digiti, paucis, nullum prorſus in toto corporis ambitu membrum erat, quod perpetuo motu convulſivo non torqueretur, idque quod ſanè mirandum, ſine inſigni patientis tenellæ querimoniâ, de nimiâ moleſtiâ aut notabili gravi dolore, non tamen ſine omni virium jactura. Unde parentes opulenti, de filiæ dilectæ vita admodum ſoliciti Carpento culcitris & pulvinaribua optimè inſtructo impoſitam, Gedanum, quò ſanitatis ejus & curæ ratio haberi poſſet accuratior, transportarunt, atque convocatis præcipuis illius urbis acceleberrimis Medicis curam illius committunt; Nihil ibi prætermiſſum, quod quacunque ratione quicquam ad illius reſtitutionem contribuere poſſe viſum, ſed omnia incaſſum, octiduum fortè transierat, ac ne gry quidem omni ſolicitudine ac exquiſitiſſimis remediis profectum, adeò ut ſupra omnia remedia malum deque ægræ reconvaleſcentia & vita conclamatum eſſe, τὸ φεῖον Hippocratis accuſantes aut incantamenti quid illi ſubeſſe cenſerent. Tandem Parentes filiolæ Chariſſimæ jacturam, ut apparebat inevitabilem, ægerrimè ferentes, anum quandam Empiricam famoſam accerſunt, quæ ſolo aliquandiu propinato decocto amariſſimo, (Colocynthidem meram dixiſſes, baſis certe procul dubio, aut præcipuum medicamenti ingrediens hæc fuit) vehementiſſimè purgante, à motibus illis convulſivis liberabit, ac ſtatui pacatiori non tamen integræ ſanitati reſtituit; Valetudinaria enim ac Cachectica pene toto vitæ tempore reliquo fuit, donec 23. circiter ætatis anno Comitiali, quantum recordor, morbo occubuit.

OBSERVATIO CLXXIV.

Dn. D. GUSTAVI CASIMIRI GAHRLIEP.

De Hyſtericæ paſſionis admirandis ſymptomatis.

VIrgo viginti præter propter annorum orphana Materteræ ſuæ viduæ Honeſtæ cohabitans, chloroſi ac cachexiæ ob menſium defectum aliquandiu obnoxia, dum eidem cognatæ ſuæ in complicandis linteaminibus recens lotis ac ſiccatis occupatæ aſtat & auxiliatur, edito cum ingenti clamore cachinno perculſam pavore materteram ad intuendum ſe excitat, ſimulque trochi inſtar velocisſimè alterutri inſiſtens pedi diu circumgyrata tandem in tergum ſupina concidit, moxque flumen quaſi aliquod ſanguinis ex ore confertim erumpens, faciem ejus totam, collum ac pectus inundat, quo à matertera atrociter hoc horrendo phænomeno conſternatâ abſterſo, aſperſis aquis quibusdam corroborantibus excitata ſibi tandem redditur, ac ad laborem hactenus derelictum, valetudinaria tamen poſthac ac variis aliis affectibus hyſtericis vexata, revertitur Anno circiter 1663.

(*Berolino Auguſtam Vind. di* 21. *Mart.* 1703. *miſſæ.*)

OBSERVATIO CLXXV.

Dn. D. JOHANNIS WILHELMI ROMBERGII.

De Fractura oſſis humeri rara.

INter cæteros milites in obſidione Landavienſi ſauciatos raram fracturam paſſus eſt quidam, ex Legione Comitis de Lübek, cujus os humeri tribus digitis transverſis ab ipſius capite paulo ſupra inſertionem muſculi deltoidis, ab ictu fragmenti pyroboli majoris diſrupti, per transverſum diffractum erat, cum ingenti contuſione, dolore, motu, impotentiâ, incurvatione membri & aliis ſymptomatibus, absque tamen vulnere. Inſtituta itaque fuit legitima deligatio ſpleniis ferulisque

firmata, quibus poſt aliquot ſeptimanas remotis, nullum dolorem ſentiebat æger, nulla aderat membri inæqualitas, aut cutis externæ color ſuſpectus, aut aliud fracturæ indicium externum, præter motus impotentia, quæ dum humerum attollere volebat, adhucdum reſtabat: Cum verò in calli generationem inveſtigaremus, primo attactu nonſolum nullus apparuit, ſed & manu membro transverſim impoſitâ, illud in quamcunque partem circa dictum fracturæ locum absque omni ſtrepitu vel moleſtia blandè & facile inflecti poterat, extremitatibus oſſis fracti nondum firmatis, ſed cartilagine ſuperinductis & munitis, ita ut naturam novam articulationem ex dicta fractura efformaſſe dixeris.

(Manhemio Auguſtam Vind. d. 28. Aprilis An. 1703. miſſa.)

OBSERVATIO CLXXVI.

Dn. D. JOHANNIS MAURICII HOFFMANNI.

De Spina ventoſa opido rara, cum inſigni oſſis femoris dextri fractura, ejusdemque notabili fragmine per abſceſſum ſeparato.

HOminem ab ortu totum morboſum eſſe, uti Hippocrates ex fide experientiæ ſcripſit, ita caſus nunc recenſendus confirmat: Puer quiſpiam parentibus natus ſcorbuto acido multum corruptis, ab incunabilis dubia valetudine ſæpius conflictatus, ſcabie cumprimis moleſta ſubinde divexatus, nondum exacto ætatis ſexennio, Anno ſuprà milleſimum ſexcenteſimum octuageſimo ſecundo, noctu diem Lunæ Dominicæ ſecundæ Adventus proximum inſequente, cum ſcalam ad cubiculum ducentem aſcendere vellet, repente ſublata incedendi Facultate, dolorem inſignem in medio femoris dextri craſſiori ſenſit, ob quem per longum ſatis tempus in lecto decumbere coactus eſt, etiamſi præter intumeſcentiam totius femoris morbidam nulla inflammationis, aut coloris in cute exterius mutati ſigna apparerent. Poſt aliquot autem ſuperatas ſeptimanas Anno inſequente octuageſimo tertio in parte femoris interna prope genu, macula rubicunda magnitu-

gnitudinem monetæ ein Groſch / Germanis dictæ adæquans emicuit, quâ per Chirurgi phlebotomum pertuſa paucæ emanaverunt cruoris guttulæ, ſed temporis ſucceſſu notabilis puris copia inde effluxit. Atque interea æger pedem afflictum ſpaſmo detentum extendere haud poterat, extremis nihilominus pedis digitis inniti conabatur, dumque vacillantem greſſum ita tentabat, aliquando ſubſidens in terram ex corporis facta concuſſione novos patiebatur dolores, Chirurgus autem in ſubſidium vocatus, os femoris in medio Καυληδὸν per modum caulis effractum deprehendebat, cujus conſolidationem uberior puris proventus remorabatur, adeoque æger ultra annum maximis cum dolorum cruciatibus in lecto decumbere cogebatur; Anno octuageſimo quarto menſe Aprilis baculo ſuffultus, ægrè admodum aliquot greſſus perficere valebat, dumque Chirurgus oſſi fracto conſolidando, & puris ampliori affluxui per faſcias circumductas excludendo intentus erat, & ſub poplite duo triave erumpebant ulcuſcula, per quæ oſſis ſpina ventoſa eroſi ſquamulæ abſcedebant: Anno nonageſimo ſexto amplior ſquama ſola exitum per unum illorum ulcuſculorum habuit, hocque facto ſingula paulatim occludi cœperunt, ſed mox in illorum vicem aliud in medio femoris & ſuprà fracturam, cum lateralibus quibusdam prorupit, Anno nonageſimo ſeptimo itaque demum per remedia interna Curatio expetebatur, quando Chirurgus ulcuſculum medium cum vicinis per inciſionem & cauſtica impoſita copulare & amplificare omni ope enitebatur, hinc apertura ſatis larga ſpecillum profunde penetrans admittebat. Anno hujus ſeculi primo æger iter Weiſſenburgam parabat, balneo medicato ibidem celebri uſurus, ſed irrito effectu, dolor ſiquidem intendebatur, id vero notabile erat, quòd poſt apertionem inſecuto aliquo temporis intervallo occluſio ejusdem ſpontanea evenerit, tuncque æger pedi morbido etiam aliquantisper inniti, nec tamen niſi cum quapiam difficultate incedere potuerit. Menſe ejusdem anni ſextili, ſumto dolor recrudeſcebat incremento, & cutis eo loco quo inciſio antehac adornata erat, liveſcere incipiebat, mox rupta extremum oſſis fracti prominulum proferebat, pro hoc autem ulterius detegendo & ad extractionem faciliorem promtius arripiendo ipſe æger viam per novaculam pandere allaborabat, ſed arreptum idem ob firmiorem cum oſſe reſiduo nexum ſeſe divelli renuebat, donec XXVI. Novembris die poſt ſeparatam carnis ſpongioſæ circumcirca luxuriantis inſignem partem fragmentum oſſis carioſi talis, qualis hîc delineata cernitur

figuræ

figuræ & magnitudinis exemptum fuerit. Ab illo tempore abſceſſus foramen ſuaſponte claudi cœpit, ita tamen ut per intervalla modo longiora modo breviora ſaniei parum inde emanaverit; inpræſentiarum autem vix tantillum lymphæ ſanioſæ amplius extillat, idemq; mox in cruſtam concreſcit, quod autem miraculo proximum eſt, Juvenis pius & probus ob ſolertiam & eruditionem bonis omnibus charus & amatus, commode obambulare & aliquot milliarium iter pedibus exigere, idque commode ſatis valet, nec femoris oſſi relicto quicquam de longitudine decedit, quin potius hæc accrevit, ita ut pedem dextrum ſiniſtro longiorem metiri liceat. In propoſito autem caſu ſicuti humorum acrium acidorum erodentium in oſſibus depaſcendis virulentia, tanquam præcipua ſpinæ ventoſæ cauſa evidens eſt, ita conſolidationis beneficium callo loco medullæ ſubnato oſſeam ſoliditatem ferme adepto, & extrema oſſis fracti (poſt fragmentum ſeparatum) denuo quaſi ferruminanti imputandum videtur, talem namque ſuccreſcere olim Patavii in Noſocomio D. Franciſci majoris obſervavi, ubi in adoleſcente oſſis tibiæ carioſi fruſto, mediante admoto cauterio actuali ut diſſiliret, exemto, medullæ locum centralia callum oſſeſcentem occupaſſe annotavi.

Explicatio

Fig. XXVIII.

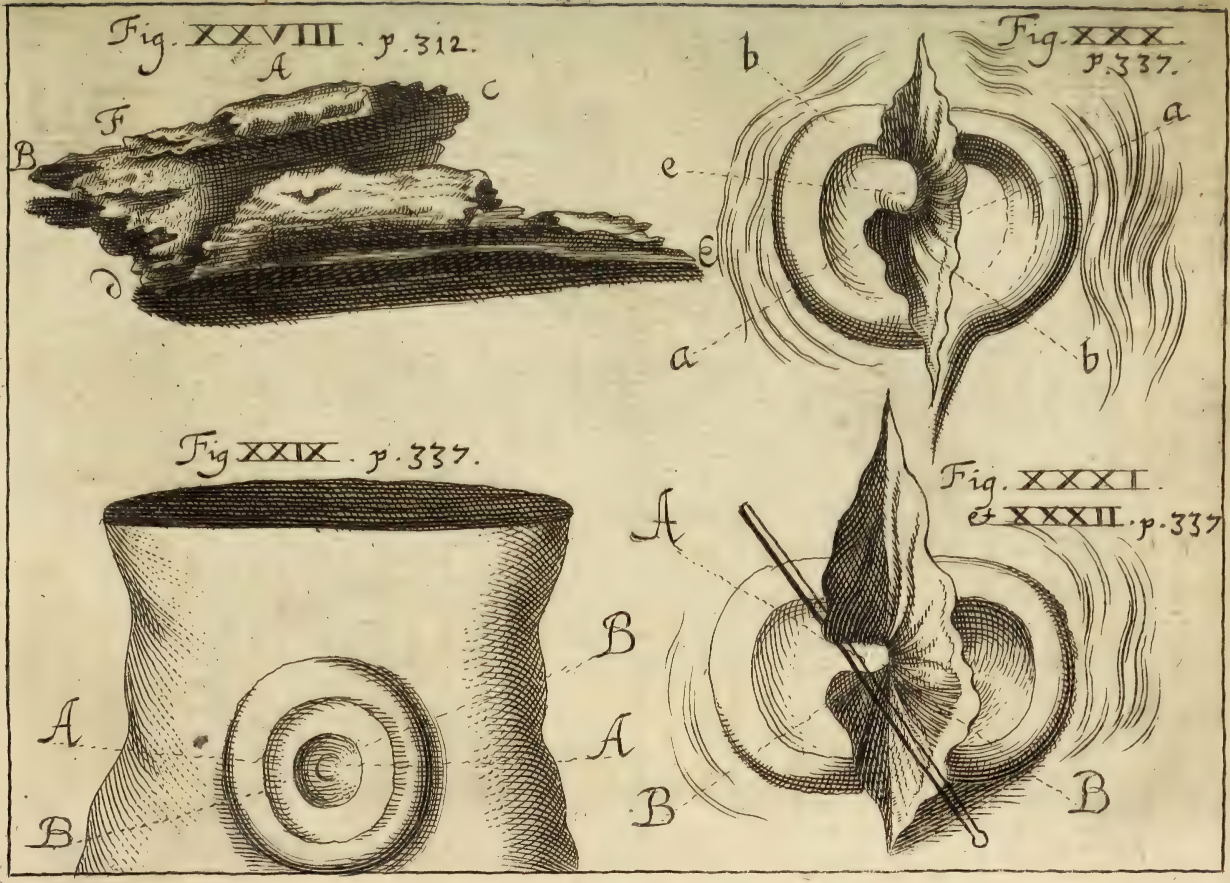
A. Fragmentum oſſis femoris ſpina Ventoſa corrupti, in ſua magnitudine & figura delineatum.
B. C. D. E. Extrema ejusdem acuta & aſpera.
F. G. Lamellæ oſſeæ diſtinctæ conſpiciendæ.

OBSERVATIO CLXXVII.

Dn. D. JOHANNIS MAURICII HOFFMANNI.

De Aqua pericardii in Bove habita.

PEricardium ſive cordis capſulam ex duplicis membranæ complexu efformari, harumque extimæ ſuperficiem convexam pinguedine hinc inde perfuſam, & fibris inæqualiter hinc inde prominulis, tutelæ

Fig. XXVIII. p. 312.
A
c
F
B
C
Fig. XXX. p. 337.
b
a
e
E
a
b
Fig XXIX. p. 337.
Fig. XXXI. et XXXII. p. 337
A
B
A
A
B
B
B

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

læ gratia robuſtis concavam fibris magis albicantibus & rectis intertextam, interiorem autem alteram tunicam, quâ parte cor reſpicit, admodum lævem, & factâ cum digito ſubjecto preſſione per plurima minuta foraminula quibus interna ſuperficies ad inſtar foliorum hyperici vulgaris pervia eſt, ſeri limpidi guttulas plorare, utrique autem aſpredines quaspiam glanduloſas ſive corpuſcula minima glanduloſa ſphærica intercedere compertum hodie habetur, & idcircò Anatomici moderni ſcaturiginem aquæ pericardii à dictis glandulis repetunt, & internæ tunicæ foraminula pro vaſorum excretoriorum oſtiolis reputanda eſſe ceſſent, perſuaſi, naturaliter intra pericardii ambitum aquam in majori vel minori vel mediocri copiâ, ad fibras cordis extimas blanda ſua alluviè flexiles ſervandas, & adverſus rigiditatem à reſiccatione alioquin metuendam defendendas præſtò eſſe. Nec verò deſunt Autores, contendentes ſerum illud lymphaticum in ſtatu ſecundum naturam haudquaquam reperiri, ſed ſub lentâ morte à ſanguine ſtagnante, aut ad minimum in commeatu ſuo liberiori aliquantum intercepto illuc ſaltem ſecerni. Ut igitur hac de re certior fierem, cum Anno ſuperiori ſupra milleſimum ſeptingenteſimum primo Sereniſſimum ac Celſiſſimum Dominum Dn. GEORGIUM FRIDERICUM Marchionem Onoldo-Brandenburgicum, Sacræ Cæſareæ Majeſtatis Campi Mareſcallum locum tenentem Dominum ac Principem meum Clementiſſimum ad Caſtra Imperialia Chiarenſia ſequi juſſus eſſem, ibidem autem & poſtea in itinere ad hybernacula ſuſcepto ſæpius mactationi boum adeſſe, atque extiſpicinam inſtituere licuerit, bovis juvenis habitus ſani & ἐυσάρκȣ vix trucidati thoracem illico aperiri curavi, moxque diſſecto pericardio inquiſivi, num aqua ibidem adſit nec ne & ecce inveni illam in notabili quantitate limpidiſſimam, ſapore leniter Salſo imprægnatam: Vaſa pulmonum lymphatica argenteo nitore reſplendeſcebant, cordis ventriculi & auriculæ cum vaſis pulmonalibus integram & illibatam monſtrabant conformationem, ut adeo ex hacce obſervatione pateat, aquam intra cordis capſulam colligi, ubi ſanguinis circulus minus interruptus aut ejusdem Euripus interceptus fuerat.

OBSERVATIO CLXXIIX.

DN. D. JOHANNIS MAURICII HOFF-MANNI.

De Anevriſmatis felici à ſe curatione.

BAlneator cum in urbe N. Perilluſtri & Generoſiſſimæ cuidam Baroniſſæ mediante phlebotomo venam medianam ſecare juberetur, eandem non ſolum violenter pertudit, ſed & vaſculum arterioſum ſubjectum læſit, unde ſanguis celerrimo cum impetu erumpens difficulter medicamentis ſtypticis, moneta argentea impoſita, & arctiori adhibita deligatione coërcere potuit. Succeſſit nihilominus poſt triduum vulnuſculi venoſi conſolidatio, brachium autem per interiorem ambitum univerſum ſuggillatione correptum apparuit, dehinc circa locum Venæſectionis improvidè adminiſtratæ incepit eminere tumor nonnihil liveſcens mollis & laxus, digitorum compreſſioni majori ex parte cedens, ſed mox recurrens, qui tamen incremento poſtea ſumto durus evaſit, pulſum autem cordis æmulum ad contactum notabilem exhibuit, ut adeò anevriſma juxta Cl. Nuckium in Experimentis Chirurgicis, Experiment. XXIX. Spurium dicendum adeſſe patuerit, ex arterioſo ſiquidem vaſculo ſolutionem continui paſſo, ſanguis inter partes muſculoſas & ſubcutaneas effuſus tumorem illum viſibilem peperit. De majori igitur Perilluſtris Matrona ſibi haud immeritò metuens periculo, opem meam anxiè imploravit, quapropter emplaſtrum ſtyptico-travmaticum quolibet quatriduo renorenovandum ſuprà corium figura & magnitudine tumori æquale extendi, anevriſmati applicari, ſupra illud verò lanniam plumbeam imponi, ac faſcia longiori decenter circumducta ſingula firmari præcepi; cumque ſuggillatio poſt illitum ſpiritum matricalem jamdum evanuiſſet, anevriſmatis tumor depreſſus ſubſedit, callo relicto duriori, nullum tamen motus libertati obſtaculum ponente. Emplaſtri compoſitio erat ſequens:

℞ Emplaſtri diapalma ℥iij.
Pulv. Maſtichis
Roſar rubr.
Myrtill.

Rad.

Rad. Symphyti ana ʒj.
Vitrioli albi ℈ij.
M. cum ſ. q. Ol. roſac. & Ceræ
F. Magdaleon.
D. S.
Beſonder heilſam/ zuſammziehendes Pflaſter.

(Miſſæ Altdorffio Norimbergam 4. Menſis Maji 1703.)

OBSERVATIO CLXXIX.

Dn. D. JOHANNIS LUDOVICI APINI.

De Abſceſſu Tunicæ Inteſtinalis glanduloſæ.

VIr annorum quadraginta novem, temperamenti ſanguineo-Cholerici, caſtra à prima juventute ſecutus, & Locumtenentis officio functus in turma Equitum Cataphractorum, ſanus alias & incolumis, laborum tolerans, ſine dubio ob mutatum vitæ genus, quod olim in Hungaria, Raſcia, Danubii Rhenique tractibus fuit occupatiſſimum, tum temporis autem, feriante Bellona, deſidioſum erat & ignavum, accedente etiam victu crudiore & viliore, paulatim cœpit floridum faciei colorem amittere, oculoſque cavos ac trucem oſtendere vultum, qui mihi juxta ac aliis ſuſpectus erat. Sed ut robore naturæ pollebat, ita nil opis flagitavit, donec d. 5. Februar. 1699. rigore vehementiſſimo & omnimoda virium proſtratione corripitur, ita ut d. 6. ſummo mane vocatus, valde debilem & velut à ſe ipſo mutatum deprehenderim. Non ambigebam ex prægreſſo rigore & ſubſequente caloris intenſiore gradu, febre acuta continua laborare ægrum Igitur ex Methodo mihi familiari ſeq. præſcripſi Mixturam

℞. Aq. fl. ſambuc. cort. antifebr. n. ana ℥ß. aceti theriac ʒij. Extr. antifebr. n. ℈j. Theæ bezoar. ʒj. Sir. d. cort. citr ℥ß.

Hinc ſudor erupit, quamvis non ſine anxietate, & peracto ſudore levia quædam intercurrebant animi deliquia, cujus gratia ſeq. Epithemate ad pulſus & tempora fuimus uſi

℞. Spir. Vin. camphor. aceti rutac. aq. carbunc. ana ℥j. Jactabat etiam ob caloris vehementiam hinc inde corpus & haud raro per axillam dextram puncturas acutiſſimas tranſire ſentiebat, ut univerſum cor-

pus veluti terrore aut Epileptico inſultu comprehenſum elevaretur in altum, hincque facile colligerem, occultum quid ſubeſſe.

Conſumta horis antemeridianis Mixtura Antifebrili, in eundem ſcopum pillulæ ſeqq. præſcriptæ. ℞. Extr. antifebr. ʒß. camphor. ℈ß. c. ſ q. Extr. Myrrh. f. pil numero XL. D. S. Alle 4. Stunden 5. Stuck zu nehmen.

Hinc tamen ex voto ceu alias ſolent, æger haud ſudavit, alvus vero bis ſolvitur, quæ qualis fuerit, nemo obſervavit. A meridie igitur hora tertia, cum ſudor non ſatis reſponderet, dedi ℈j. Salis cujusdam Antimonialis bezoardici, utpote quo difficiles adſudandum plerumque, ſoleo ἐυ διαπνεομένες reddere. Nec eventus fefellit, ſudavit enim ἐυφόρως. Hora nona nocturna juſſi deinceps binas aſſumere pilulas è jam memoratis, quæ ſine operoſo regimine facilem moverunt ſudorem. Referebant adſtantes quoque d. 7. Febr. vomitum circa medium noctis incidiſſe, & de nocte bis vel ter alvum fuiſſe ſolutam. Hoc ipſo verò mane multo melius habebat æger, pulſum oſtendens vegetiorem cum habitu & vultu pleniore ac rubicundo. Hora ſeptima matutina pilulæ binæ iterum præbentur, unde jam, ſoluta ſemel habitus externi ſtrictura & æqualiter circulante Maſſa Humorali, largiter ſudavit. Interim bene ſpirabat, dolorem neque ventris neque pectoris querebatur, nulla tuſſi vexabatur, & tamen cœpit poſt levem ſcreatum ſputum viſcidum cruore tinctum, lateritium revera, exſpuere ac rejicere ſine laborioſa commotione, ſine ulla tuſſi, qua ſi ſponte ſua veluti per ebullitionem in os redundaret & aſſurgeret. Vomicam proin alicubi in pectore ruptam non dubitavi, & proin pectoralia Antifebrilibus remiſcui ſeq. in modum.

℞. Aq. cort. antifebr. n. Charefol. ana ℥ij. Extr. antifebr. gr. X. balſ. Sulph. aniſ. gtt. ij. Sir. fl. pap. errat ʒij. laud. cydon. gr ß. M.

Hujus Mixturæ dimidium hora nona nocturna dedimus, reſervantes reliquum in craſtini auroram. Nox ſuperioribus quietior. D. 8. qq. æger, quam alias, pacatior, jamque ad ſudorem perfacilis, multum adhuc ſpuens viſcoſi phlegmatici ſanguine tincti. Mixtura conſumta pilulæ pectorales & ſimul Antipyreticæ ſeqq. præſcriptæ.

℞. Succ. Liquir. depur. Extr. antifebr. n. ana. ʒß. laud. cydon. gr. j. c. ſ. q. Eſſ. antifebr. F. pil. num. LX. D. S. Alle 6. Stund 10. zu nehmen.

Sub veſperam etiam Mixturam pectoralem reſolventem talem ordinavimus.

℞. Aq. Veron. ſcabioſ. an. ℥ij. cinam. aceti deſtillat. an. ʒß. ſangu. hircin.

pp.

pp. Ocul. Cancror. ppt. ana ℈ij. Sir. fl. pap. errat. ℥β. D. S. alle Stund ein Löffel voll zu nehmen.

Hæc eo ſumebantur ſucceſſu, ut cum phlegmate ſanguinolento nunc etiam pus rejiceretur. Potus ordinarius erat ex ſpecibus pectoral. Herb. Chærefol. fl. papav. errat. & rad. lapp. major. D. 9. continuetur expectoratio mixti cum pure cruenti ſputi incredibili copia, paulatimque tuſſis nunc accedit & ingraveſcit, quaſi ex profundo majori conatu exantlanda eſſet ſputi materia. Pergitur in iisdem. Nox autem valde inquieta ob tuſſim perpetuo urgentem, cujus irrequieta ſolicitatione d. 10. mane particula quædam membranacea ſputo rejecta, aquæ, cui injiciebatur, innatans. Omnia hæc Vomicam & abſceſſum intra pulmones loquebantur. Secus tamen fuiſſe eventus docuit. Cum enim alvus ultimo hoc triduo obſtructa eſſet, & æger tenſionem quandam in abdomine perciperet, clyſter ex meris emollientibus injectus. Unde aluo ſoluta, pus ſtatim & ſanguis, ſeu materia, illi, quæ ἄνω rejiciebatur, ſimilis conſpiciebatur. Sequuntur paulo poſt tormina & iterata alui ſulutio, quam cum d. 11. mane inſpicerem, inter excrementa integros tunicas inteſtinales conſpicari ſibi videbantur, ad quod ſpectaculum ego vocatus, ſanctiſſime affirmare poſſum, integras tunicas inteſtinales, tubuloſa forma exactiſſime præditas. Hiſce meis manibus me tractaſſe, & ſuper baculum teretem expanſas adſtantibus & ad rei novitatem concurrentibus vicinis monſtraſſe. Erant autem utraque fine laceræ, pure & ſanguine conſperſæ, alicubi etiam punctulis rubicundis notatæ, quaſi aeu factis foraminalis, longitudinis diverſæ, ita ut portio quædam ſpithamæ longitudinem æquaret. Accuratiore inſpectione adhibita, patuit fuiſſe fruſta tunicæ interioris glanduloſæ quam vulgo periſtroma villoſum dicunt, & Malpighius ex glandularum nerveæ tunicæ tanquam baſi inſiſtentium ductibus piloſis excretoriis componi aſſerit, Ruyſchius vero in Epiſtola Problematica XI. oſtendit, nihil aliud eſſe, quam vaſorum ſanguiferorum extremos molliores finus & faſciculos, inſtar penicillorum detritorum concipiendos, ſecluſo ſanguine mucidiorem ſaltem lympham & pituitam inteſtinalem transmittentes. Manifeſte enim rugæ illæ ac plicæ, in tunica interiore alias notabiles, conſpiciendæ erant. Clariſſime igitur intelleximus, laborare ægrum abſceſſu tunicæ inteſtinalis glanduloſæ, quare curationem dubia licet eventus exſpectatione ſpemque motumque inter vulneraris ſimul in auxilium vocatis continuavimus, & primum pro febre penitus

evincenda ac putredine arcenda præſcripſi denuo ʒß. Extr. antifebrilis, hoc addito præcepto, ut quinas mane ac veſperi pilulas acciperet, deinde proſcopo vulnerario ſeq. ſpecies in juſculo caponum partitis vicibus decoquendas.

℞. Herb. Chærefol. fl. Verbaſc. Hyperic. ana Mj. roſar. r. Mß. lign. ſaſſafras ſantal. fl. ſem. plantag. ana ʒij. Conciſ. D. ad Ch.

Sitim ſolabatur ſeq. Julapium. ℞. aqu. Veronic ſcabioſ. card. bened. an. ℥ij. Tinct. fl. papav. err. ℥j. Conf. alck. compl. ʒj. ſir. fl. pap. err. ℥ß. M.

Dum hæc aguntur, æger, quod mirum, nunquam animo linquitur, libere ſpirat, nihil fere vel parum amplius per ſuperiora ſputi cruenti rejicit, nullam circa præcordia anxietatem paſſus, animoque conſtanti & imperterrito præditus, ſuos ſolatio erigebat, pulſu etiam plus quam ante valens. Febris in horas remiſſior. Nox etiam præter opinionem quieta trahitur, utut alvus ſemel iterumque ſolveretur cruenta illa & purulenta ſine tamen tunicaceis excretis.

D. 12. itaque evidens convaleſcentiæ ſpes emicat. Continuata eadem usque ad 14. Februar. quo tempore alvus bis terue intra Nychtemerum ſoluta cum pure & ſanguine intermixtis. Hinc d. 15. ad abſterſionem & mundificationem tale præſcripſimus. ℞. Ol. amygd. dulc. Sir. dialth. ana. ℥j. ſperm. ceti. ʒj. balſ. Sulph. aniſ. ℈ß. M. D. S. Heilbalſam alle 6. Stund 1. Löffel voll zu nehmen. Conveniens etiam videbatur ſeq. Emulſio, unguinoſa ſua dulcedine inteſtina abſterſura ac delibatura.

℞. Amygd. dulc. ℥ß. ſem. 4. Frid. maj. papav. alb. ana ʒj. c. ſ. q. aq. fl. acac & veron. f. Emulſ. add. Sacch. perl. ℈ij. aq cinam. ſpir. ℥ß. M.

Horum uſu vidimus nihil amplius cruoris oſtendiſſe excrementa, quamvis alvus valde lubrica eſſet ob uſurpata ſine dubio Oleoſa.

D. 16 Igitur cum obſervaremus juſculum cum voluptate comeſtum, dicto citius, nihil pene mutatum fuiſſe redditum alvo, ad lientericũ fluxum iſtum compeſcentum, ſequentes pilulas præſcripſimus.

℞. Extr. tormentill. theriac. cœleſt. ana ℈ß. c. ſ. q. Eſſ. Traum. Wed. f. pil. n. XX. D. ad pyx. p. nuc. m. conſperſ. S. ſtillende Pillen/ alle 6. Stund 2. Stuck zu nehmen.

Hinc per diem non niſi bis alvus depoſita eaque incruenta, ſimul vero mane ac vepperi cochlear unum prædicti balſami ſumitur. D. 17. & 18. alvus moderate fluit, appetitusque paulatim reſurgit. Conſumto balſamo cœpit d. 18. in juſculo vulnerario ſumere cochlear axungiæ canis junioris caſtrati, qua valde delectabatur. Pilulis vero ſuperioribus tales ſubſtitutæ.

℞. Extr.

℞. Extr. torment. Liquir. tereb. coct. ana ℈j. c. ſ. q. balſ. perv. f. pil. num. LX. D. S. Balſamiſche Pillen / Früh und Abends 5. Stuck zu nehmen.

Harum uſu nondum abſoluto conſtitit Lientericus alvi fluxus, & æger cum viribus appetitum recepit d. 1. Martii jam dum in publicum prodiens, & ſub cura noſtra à primo morbi inſultu non niſi 19. diebus verſatus.

SCHOLIUM.

POſſent ad hanc obſervationem multa utiliſſima notari tam phyſiologica quam pathologica. E. g. Qui factum, quod ablata tunica interiore glanduloſa inteſtinorum nihilominus mors non ſupervenerit, cum tamen caruncularum ſaltem excretionem in Dyſenteria lethalem pronunciaverit Hippocrates 4. Aphor. 26. ubi quæſtioni ſatisfieri poſſe credimus, diſtinguendo inter exulcerationem inteſtinorum benignam & malignam, qualis ultima plerumque accuſanda venit in Dyſenteria. Noſtra in præſenti caſu benigna fuit, orta occaſione abſceſſus genuini, qui fere ordinarie periculo carent. Item qua de cauſa ruptus intra inteſtina abſceſſus cœperit ſe evacuare per excretionem anotericam, ſuperato valvulæ quæ in Coli principio eſt, robore, & occaſione demum Clyſteris ad inferiorem portam appulerit, quod factum putamus ex inverſo motu periſtaltico, occaſione repentinæ conſternationis in ipſo principio vitali ex rupto intra inteſtina abſceſſu. Ruptiones enim hujusmodi introſum factas difficillima conſequuntur ſymtomata, uti jam olim notavit Hippocrates 7. Aph. 8. Ἐπὶ φύματος ἔσω ῥήξιος ἔκλυσις καὶ ἔμετος καὶ λειποψυχίη γίγνεται. Ex ſola ſcilicet principii vitalis perturbatione omnes illæ turbæ. Hæc aliaque miſſa nunc facimus, in veram potius abſceſſus hujus inteſtinalis cauſam inquirentes. Circa quam inveſtigationem notandum, hunc ægrum, antehac valetudine inculpata gaudentem, diverſis vicibus præſertim in Hungaria & Rheni Nicarique oris ob diætam vinoſam Hæmorrhoides externas fluentes ſenſiſſe, quemadmodum mihi in hæc alia multo poſt inquirenti, faſſus eſt æger. Unde poſtquam legi, quæ Excellentiſſimus Georg Erneſt. Stahlius in Diſſert. de Motu ſanguinis Hæmorrhoidali rationi ſane & experientiæ conformiter ſcripſit, non dubitavi, à reſtagnante ſanguine Hæmorrhoidali intra tunicas inteſtinales, intimam ac mediam, parvos abſceſſus fuiſſe obortos, & ab his ſenſim tunicam intimam à proxima media

media muſculoſa fuiſſe ſeparatam, prout in variolis ipſa interdum cutis à ſubjectis reliquis corporis integumentis ſecedit, propter ſaniem ſubtus latentem & fibrillarum intermdiarum nexum ſolventem. Vixit ab illo tempore æger perbellè, niſi quod æſtate ſubſequente ſemel iterumque Colicos dolores fuit paſſus, qui nihil erant niſi conatus Hæmorrhoidales intentati. Ex quo enim ſubſequentis Anni tempore verno aperire ſe cœperunt Hæmorrhoides triplici oſculo, & non parum ſanguinis inde manavit, vivit noſter pancratice venæ ſectione prophylactica bis in anno uſus. Patet vero etiam ſingularis efficacia Extracti noſtri febrifugi tum in febre hac, vulnerariæ affini, profliganda, tum etiam in reſolvendo cruore coagulato, plurium febrium Autore, quem quaſi ad *πεπασμὸν* ducit & tanquam hoſtile quid è vitalitatis dominio proſcribit & expellit, prout idem in ducendis lochiis aliisque caſibus, ubi cruor extravaſatus & coagulatus præſto eſt, cum admiratione præſtat. Neque reticenda eſt principii & balſami interni vitalis efficacia in reſtaurandis hujusmodi partibus interioribus læſis. Dummodo enim bene ſit homini in vitæ radice, dummodo balſamicam humores Craſin retineant, nil ita arduum eſt aut læſum, quod non Natura ſit ſanando, quæ una ratio eſt, cur interdum miraculoſa hujusmodi eveniant in arte Medica, quæ non niſi gloriator ineptus aut thraſo garrulus ſuæ adſcripſerit arti. Nam & ſic *αἱ τῶν νȣ́σιων ἰητροὶ φύσιες*. Erat in ægro dum alvi illo fluxu purulento laboraret, facies revera Hippocratica, atq; *τὰ ἀῦτα* præcipue *ψυχρὰ*, *διαφανέα ξυνεταλμίνα*, non aliter atque folia arborum præ nimia ſiccitate arentia. Animus Tamen ſemper præſens, reſpiratio libera & pulſus ſibi conſtans. Unde calamitoſiſſima illa & *θανατωδέςατα* mortis tamen ſignificationem non habebant. Sunt enim illa prædicta minus gravia *ἧσσον δεινὰ*, eadem Hippocrate teſte in Prænot. 11. ψ. 13. & 14. Si alvi excrementa valde liquida fuerint, nec quicquam celerius faciei vigorem tollit quam alvus concitatior, quod in Praxi verſati non ignorant.

OBSER-

OBSERVATIO CLXXX.

Dn. D. JOHANNIS LUDOVICI APINI.

De Spina bifida.

NOn immeritò Divus Hippocrates Epiſt. ad Domag. 2. §. 279. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος. Plurimæ enim ſunt quæ nobiſcum naſcuntur ægritudines. Imo ante, quam naſcamur, in prima corporis formatione, dum fundamenta noſtri ponuntur & primæ quaſi ducuntur lineæ, νοσηρὰ multa ſolent accidere, quæ in lucem editos perpetuo deinceps comitantur, itemque ξυναποθνήσκοντα eaſdem nobiſcum naſcendi & moriendi leges agnoſcunt.

Pertinet ad hanc morborum claſſem ſpina, quæ dicitur, bifida, affectus non ita promiſcue cognitus, licet non rarus nec infrequens in recens natis. Eſt is nihil aliud quam Tumor Aquoſus in regione vertebrarum lumbarium, ultimarum præcipue, à læſa conformatione & dehiſcentia vertebrarum ſpina dorſi originem ducens & conſiſtens præternaturali expanſione integumentorum medullam ſpinalem involventium, ipſius quin etiam ſpinalis medullæ læſione varia, magnam affinitatem habens cum Hydrocephalo puerorum. Quemadmodum enim in Hydrocephalo à collecta intra meninges ſeroſa illuvie ſuturæ cranii ab invicem divelluntur, & per ipſas ſuturas protuberat aquoſus tumor, ita ſi membranæ ſpinalem medullam ambientes ſimiliter ab intus effuſa humiditate in tumorem eleventur, facile molliores adhuc & in ſui initio, cartilagineæ imo membranaceæ vertebræ, per plures laxiores Epiphyſes, quas in plenè conformatis & adultis Apophyſes ſive proceſſus dicimus, imbecilliſſime cohœrentes ab invicem dehiſcunt, & liberum pandunt tumori erupturo ſpatium. Unde facile perſpicimus, duobus potiſſimum modis hoc vitium incidere poſſe, ſive præcedat organica ipſarum vertebrarum læſio in lapſu matris gravidæ aut fortiori imaginatione materna cujus exemplum refert Tulpius l. 3. Obſ. 29. & 30. ſive humorale vitium & latens vitioſa diſpoſitio ſucci nervei & lymphatici præternaturali congeſtioni tali anſam derit & oſſificationis negotium præpediverit, quo reſpectu ad Rachitidem jure poſſet referri.

Non unius vero generis eſſe ſolet Tumor iſte, ſpina bifida, dictus, ſed differentias quaſdam admittit quoad nonnullas circumſtantias.

Hiatus enim ſpinæ dorſi modo amplior eſt modo anguſtior, modo ita comparatus, ut ipſum corpus vertebræ obliteratum videatur, & nihil ſuperſit, niſi latior & interior illa pars, quam baſin vertebrarum dicimus, modò ut veſtigia acutorum & reliquorum ſpinæ proceſſuum utrinque remaneant, ceu videre eſt in figura. Tulpiana Obſ. 30. Medulla ſpinalis ipſa non uno affecta eſſe deprehenditur modo. Aliquando enim in aquam tota reſolvitur, uti de cerebro in Hydrocephalo graviore conſtat, aliquando in plura filamenta diſpergitur per tumoris latifundia, aliquando integra ſupereſt & in ipſum tumoris verticem implantatur. Nempe fœmina 36. annorum, Civis Aldorfina, aliquot jam liberorum mater, peperit anno abhinc 1702. d. 30. Jun. filiolum tumore aquoſo in regione vertebrarum lumbarium affectum, magnitudine pomi Borsdorfini, in medio ſui ſeu ſummitate cute ac cuticula privum, & ſeroſa humiditate manantem, cujus cauſam hariolabatur ipſa mater lapſum, ante duos menſes in foveam altero pede factum. Vocatus, illico pronunciavi vitium hærere in ſpina dorſi, inque eo confirmabar, quod puſio artus inferiores nihil omnino agitaret licet bene valitos & carnoſos ſatis, elevatisque ab obſtetrice cruribus dolores ſe pati ejulatu proderet. De cœtero univerſus corporis habitus intemperie laboraverat ſeroſa, frequenti ſternutatione, tuſſi, Corzya & alvifluxu ſatis teſtantibus. Curationem vero, & ſi nullam promiſerim, incipiendam duxi à ſiccantibus, ut, ſi poſſibile, cicatricæ prius ducta, reliquum deinde fotibus diſcuterem, quem in finem varia præſcripta. Sed non licuit in cicatrice ducenda progredi ultra limites circelli B. B. Fig. I. media area (propter exſudantem ichorem aerem omnem Epuloticorum efficaciam eludente. Tuſſi etiam, Atrophia & alvi fluxu ultra remedii ſpem invaleſcentibus, puerulus poſt octavam hebdomatam tabidus interiit, paucis ante obitum diebus tumore penitus ſubſidente. Hoc igitur poſt mortẽ aperto, inſignis cavitas ſe oſtendit in regione vertebrarum lumbarium, aperuitque trium poſteriorum proceſſus acutos, transverſos, oblique aſcendentes & deſcendentes omnino defuiſſe, ſola baſi illarum ſuperſtite. Integumenta medullæ ſpinalis inſigniter expanſa cum vaſculis ſanguiferis in magnitudine ſua notabiliter auctis. Ipſa autem medulla ſpinalis ex cavitate ſecundæ adhuc integræ vertebræ lumbaris prodiens inſerta conſpiciebatur ſaltem quoad alteram medietatem ſuam medio tumoris vertici, ut ex figuris adjectis patet.

Fig. XXIX.

Lit. A.

Lit. A. A. Tumor aquoſus in regione ultimarum vertebrarum lumbarium. in medio ſui cute ac cuticula privus.

B. B. Circellus Epuloticorum ope cicatrice obductus.

C. Media area exulcerata permanens & ichorem perpetuo exſudans.

Fig. XXX.

a. a. Tumoris poſt mortem cultro diſſecti hemiſpheria duo utrinque reclinata.

b. b. Cavitas interna tumoris in regione trium ultimarum vertebrarum lumbarium, quarum nihil niſi ſola baſis ſuperfuerat.

c. Medulla ſpinalis ex foramine ſecundæ vertebræ lumbaris erumpens, mediæ tumoris areæ implantata.

Fig. XXXI.

A. Medulla ſpinalis in ipſam ſuperficiem tumoris aquoſi inſerta.

B. B. Vaſcula ſanguifera per integumenta Medullæ Spinalis valde experſa diſperſa, inſigniter aucta.

Fig. XXXII.

A. Medulla ſpinalis ſtilo interſerto elevata ut melius conſpici potuerit.

OBSERVATIO CLXXXI.

Dn. D. JOHANNIS LUDOVICI APINI.

De Hydrocephalo in Infante recens nato curato.

Cum modo diximus, ſpinam bifidam eſſe affectum Hydrocephalo perſimilem, & illud ſpinæ vitium raro vel nunquam curationem admittat, ſubjungere placuit Hydrocephali à nobis feliciter curati exemplum, num forte hinc utile quid pro ſpinæ bifidæ ſanatione deſumere liceat. Puerulus recens natus, filiolus Hellingii, Civis Herſpruccenſis, ſtatim à partu, qui paulo difficilior fuit, caput male conformatum & prætumidum exhibuit, cujus gratia mulierculæ vinum calens cum Unguento rubro potabili ſæpius in die applicarunt, tumorem vero penitus diſſipare haud potuerunt. Reſtabat enim tumor bifidus. Summum occupans verticem, a latiore baſi & circumferentia utrinque in acumen deſinens, adeoque ſpeciem duorum monticulorum exhibens,

 qui

qui prorſus fluctuantem intus ſeroſum laticem abunde prodebat. Cumque parentes non ſine luctu recordarentur, ſimile quid in duobus aliis filiolis obſervaſſe, ubi, diſparente tumore, Epilepſia gravior & lethalis ſucceſſit, de ſalute recens editi filioli ſui tanto magis ſoliciti me vocarunt in conſilium, ubi rem ſeqq tum internis tum externis aggreſſus, curationem, Deo benedicente, feliciter perfeci. D. quippe Menſis Maji 1701. accedens talia præſcripſi.

℞. Extr. antifebr. n. ℈ß. Sir. fl. paralyſ. aq. fl. acac. ana. ℥ß. M. D. S. Blutreinigendes Säfftlein Früh und Abends ein Kinder-Löffelein voll zu geben.

Dici nequit, quantum ſeroſi ac bilioſi liquaminis per alvum hinc fuerit eductum. Juſſimus vero præterea & matrem pro lactis vitiis corrigendis per aliquot ex ordine dies mane ac veſperi, quina ſumere Extracti memorati grana, id quod conſequente uberiore lochiorum fluxu & ſudore largo feliciter ceſſit. Externa remedia, quia ſuſpecta videbantur, plane nunc quidem omiſſa. Interim & puſio Mixturæ ſuæ uſu, pulchre habet & placida quiete fruitur, cumque d. 13. iteraretur prædicta Mixtura, puſtulæ ſeroſæ plurimæ in univerſo corporis habitu emergunt, ſimulque tumor in vertice notabiliter ſubſidit. Quare, præmiſſa jam feliciter Maſſæ ſanguineæ depuratione à ſuperflua humiditate ſeroſa, reliquum diſcutientibus externis facilius tutiusque nos confecturos ſperavimus, quem in finem ſacculi ſeqq. profotu ſunt præſcripti.

Ex Herb. fragar. plantag. Betonic. Salv. ana Mß. fl. ſerpill. origan. ana p. ij. rad. bryon. ℥ß. ſem. carv. ʒiij. f. ſacculi interpaſſati no. ij. in vino coquendi.

Sic ante finem quadrageſimæ puerperalis optime ſanatus fuit in hanc usque diem ſalvus & incolumis.

OBSERVATIO CLXXXII.

DN. DOCT. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

De Spiritu Vitrioli, collyriô optimô.

OCulum omnium tenerrimum eſſe membrum, nemo mortalium inficias ibit; Feſtuca enim, pulvis, fruſtulum ligni, calx &c. oculo

oculo moleſta ſunt, facileque ſalſas exinde lachrymas movere poſſunt; Unde Jehovah ipſe, quando teneram ſuam dilectionem exprimere volebat, ſingulos è fidelibus huic membro comparabat dicens: Qui tangit vos, tangit pupillam oculi mei. Quare opus eſt, ut Medicus cautè in oculorum morbis curandis procedat, alias ex Argo facilè Cyclopem creabit; Siquidem molli membro mollia ſunt adhibenda Medicamenta, h. e. oculus, tanquam tenerrimum membrum non patitur medicamenta fortiora, heroica, nempe cauſtica &c. Interim tamen expertus ſum Spiritum Vitrioli fuiſſe collyrium optimum, quod ex ſequenti apparebit veriſſima hiſtoria:

Hæreditarius quidam ſ. Dynaſta, Sexagenario major, laborioſus, de die in diem incepta operariorum oculô irretortô cum ſpectaret, vigilaret, aſſiduôque labore defatigaret inſigni excreſcentia membranacea piſi magni ſive cylindri adinſtar, in oculo dextro cum aucta viſus debilitate corripiebatur. Chirurgus requiſitus, cum Medicô, multis ophthalmicis, aliisque internis utebatur Medicamentis, ſed incaſſum, adeò, ut Chirurgus & Patiens impatientiam exercere inciperent; Quia itaque Chirurgus aliquando ad alium vocabatur ægrotum, huncce laudatum miniſtro ſuo tractandum commendabat, atque vaſculum collyriô impletum in ſeparato locô collocabat. Veſperi veniebat hicce incautus atque temerarius Miniſter, feſtinanter imperata faciebat, Spiritum Vitrioli pro collyrio ex errore ægroto afferebat, ſummoque cum ſtudiô excreſcentiam gutta una & altera obliniebat, lege artis deligabat, abitum ſuum iterum accelerabat, Magiſtrumque ſuum domi expectantem præter ſpem videbat; Hicce miniſtrum ita alloquebatur: Feciſti ne omnia lege artis? Rectiſſimè, reſpondebat ille. Quodnam ſumſiſti vaſculum? Hocce, dicebat ſimplex; Euge bone ſerve! (Erat Magiſtri locutio ironica) hocce eſt Spiritus Vitrioli penetrantiſſimus, ferri, & lapidum victrix, ah perii, perii! Miſerrimus mortalium! Quid incepiſti furcifer, habes ne oculos? Habes ne naſum? Habesne linguam? Cur non legiſti ſignaturam, cur non naſô & linguâ prudenter uſus es? Hiſce querelis totam noctem duxit inſomnem. Cum verò vix dies illuxiſſet, Chirurgus cum miniſtro ægrum viſitabat, ligamenta ſolvebat & cum admiratione oculum fermè in ſtatu naturali & ſano inveniebat; Paucasque collyrii guttas adhibere opus erat Æger omnia, etiam minima hôcce dictô oculô videre & aſpicere poterat. Itaque hîc fuerunt nocumenta probatiſſima documenta.

OBSERVATIO CLXXXIII.

Dn. DOCT. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

De Tumore mirabili ex incantatione.

Omnes raros affectus plebs & cum illâ quandoq; multi Medici,ſi nempe non ſtatim cauſam naturalem mente concipere poſſunt, Diabolo attribuere ſolent,interim tamen & hoc verũ, quod plurimi inveniantur, ſtatuentes,plane nulla eſſe præſtigia,damnaq; exorta;Sed ego judico & illos,qui exceſſivè negant, & illos qui acriter affimant, errare. Illi enim defectu,& hi exceſſu peccant. Experientia ceu optima magiſtra mecum docebit,qualia detrimenta Diabolus cum ſuis affectis, permittente Deo, hominibus afferre poſſit, uti jam jam exemplum allegare conſtitui. Menſe Decembr. anni præteriti 1702. me accerſebat tibialium textor, qui ſequentem narrabat hiſtoriam : Ante paucos dies cum in horto meo prandium comederem,veniebat meus adverſarius, habens ollam rebus fœtidiſſimis impletam, effunditque illam. Quo factum, ut iſte deteſtandus odor totum meum corpus impleverit. Sed minimè curavi. Cum autem huncce inſignem acceperim tumorem, meritò inter ſacrum & ſaxum ſtare cogebar. Quid conſilii ? Ego vocatus Medicus ſtatim tumorem aſpiciebam, qui nihil aliud quam tumor œdematoſus erat, in regione hepatis, pyramidali forma. In quem finem exhibui vomitoria, mercurialia, quibus hoſtis fugam capeſſit, locum mutavit, atque deinde inguina occupavit, Poſtea ordinavi bezoardica, alexipharmaca cum immixto mercurio diaphoret. Et tandem curationem c. pulvere contra incantamenta Cl. Dn.D. Lentilii finivi. Mirabilia autem, quæ talem tumorem creaverunt, lumbrici longiſſimi, ad 4. horas vivi,viginti quatuor uncias præditi, mucoſa quædam materia, ſpeciem ſpermatis ranarum præbens, crinesque innumeri, fuerunt; quæ omnia, dante DEO, à ſupra dictis medicamentis ceſſaverunt.

OBSER-

OBSERVATIO CLXXXIV.

DN. D. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

De Stranguria Periodica.

VIr ſexagenario major, mercator per ſaxa, per ignes pauperiem fugiens, ante ſex annos nocturno tempore ſuarum mercium magnam fecit jacturam, cum aliqui fures tabernam ejus vi atque ſtratagemate ſpoliaſſent; Quô terrore ſtatim de die in diem perſenſit quas animi pathemata excitent tragœdias. Ex diminuta doloroſa & cum ardore facta excretione, redeunte perpetuo conatu ad urinam excernendam judicabat haud imprudenter, ſe ſtranguria laborare. Unde à Pharmacopolâ, Uromantâ & Medico Pſeudo-Practico t.t. hujus urbis famoſiſſimô petiit conſilium. Sed ſtultum conſuluit, ergò etiam accepit ſtolidum conſilium: Dixit enim ægrum verè calculô laborare hiſce verbis: Es hat ſich wohl geſtrangurirt / es iſt der Stein. Itaque adhibuit medicamenta lithontriptica, diuretica & foritiora pellentia adeò, ut omnes ægrotum pro candidato mortis habuerint, & Pſeudo-Medicus ipſe, de vita deſperaverit. Cùm verò æger omni conſilio & auxilio deſtitutus eſſet, vires deinde ſucceſſu temporis recipere, templumque ſolô ſupremi Archiatri auxiliô, tabernamque viſitare incipit. Sed vix tertia ſeptimana effluxerat, cum malum horrendum rediret. Interea in patriam reverſus praxin medicam exercere incipiebat Cl. Dn. D. Murhardus, nunc Beatus, cujus ſtatim ægrotus implorabat opem, & quidem non fruſtrà; Medicus mutabat locum & cum illô recens incepta ſanitas noſtri ægroti: Affectus enim altas egerat radices ita, ut jam ſextus numeraretur annus, quô incepit hicce moleſtiſſimus affectus; Attamen hocce unicum ſemper ægro dolores exquiſitos levabat, nempe, quod ſuas certas haberet periodos: poſt tres enim ſeptimanas ſe iterum oſtendebat, durabatque ad quartæ ſeptimanæ finem. Tandem cum & egô huc venirem ſuaſu acceſſivit. Excretio urinæ ſæpius iterata (quamvis in pauciſſima quantitate) & conatus plus mingendi tantum creabat dolorem, ut etiam flatus & excrementa per alvum cum inſigni fragore, ægrique vociferatione depellerentur. Æger inter alia mira narrabat huncce affectum ſuum certam periodum retinere, ſe nempe primô die ter,

ſecundô

ſecundò octies, tertiô vicies &c. conatum mingendi, poſtea ſtatum (quô neque creſcit, neque decreſcit malum) tandemque æquale decrementum (ſcilic. quoad numerum ſentire, dicebat. Ut autem à tam pertinaci & chronicô affectu liberaretur æger, ſtatim abſtergentia, acrimoniam corrigentia, travmatica, carminativa &c. parare juſſi, moxque ſummo cum gaudiô conſanguineorum, auxilium vidi DEI omnipotentis.

OBSERVATIO CLXXXV.

Dn. D. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

De Epilepſia Juvenis cachectici Venæſectione curata.

ANte duos annos Juvenis, annorum 25. ſutor, & cachecticus in ſummô gradu, tempore nativitatis CHRISTI, aſſiduô labore ita ſe defatigavit, ut etiam cantherinô more ſomniaſſet. Itaque ſuaſu fratris aliquando mediô noctis ſcamnum pro lecto eligebat. Poſtquam autem cæteri domeſtici etiam ſomnum ceperunt, de ſcamno cecidit hicce miſer, inſignemque hæmorrhagiam narium paſſus eſt; Sequenti die toto agmine ſe oſtendebat triſtiſſimus affectus, nempe Epilepſia, unâ horâ ſexies accedens. Tandem me conſulebant conſanguinei, aſt medicamenta antepileptica, alias ſatis certa, erant irrita, Ideo Venam medianam dextri brachii ad ℥ij., contra omnium adſtantium voluntatem, ſecare juſſi. Quó factô malum ſtatim remiſit, & nunquam, ope Dei, recidit.

OBSERVATIO CLXXXVI.

Dn. D. DAVIDIS CHRISTIANI VALTHERI.

De Hæmorrhagia narium in Sene octuagenariô ſaluberrima.

CItra decimum quintum ætatis annum & ultra ſexageſimum, venæſectionem multos Autores Practicos prohibere, notum eſt. Sed arti plus, quàm naturæ viribus fidunt. Annotavit enim exempla notatu digniſſima Cl. D. D. Volcamerus, Ephem. Dec. I. Ann. II. Obſerv. CC XXII. quibus regulam iſtam infirmavit doctiſſimè. Siquidem hic vel iſte Senex alterum quidem pedem in cymba Charontis habens, leo-

leonis utitur ſenectute, ventriculumque ſtruthiocameli poſſidet; Cum è contrario juvenis, ſemper morbis ventriculi laborans, optimò ſtomacho eſſe deberet. Verum enim verò tempus, & mores, & hominum naturas mutat. Senes ſunt Juvenes, & Juvenes Senes, uti jam ſequens docebit hiſtoria.

Senex, annorum 80. verbi divini miniſter, nunquam morbis ventriculi laboravit, etſi nullâ utebatur diæta, omnia erant ad palatum, ſc. olera condita, oxygala &c. aliquando ſanguinem è naribus fundebat; Sanguis celeriter, etſi guttatim, emanabat, durabatque ſingulis diebus ad finem 3. horarum uſque, adeò, ut 4. menſuræ numerarentur. Fluxus omnia, ab Hertodio, Anno I. Eph. Obſerv. 24. Volkamero Obſ. 223. Bernitzio, Ann. 2. Obſ. 52. Wedelio ann. III. Obſerv. 106. Winclero, ann. VI. Obſer. XC. Ægineta de re medic. l. 3. c. 24. Aetiô tetrabil. ſ. 2. c. 94. Arculano, pract. c. 43. Avicenn. 1. 3. ſ. 5. tr. 1. c. 7. 8. 9. Balloniô, Epidem. Ephem. l. 1. p. 71. 74. Th. Barthol. hiſt. anat. rat. cent. 4. hiſt. 36. Bertino, Med. l. 20. c. 38. p. 729. Borello, Obſ. Med. Phyſ. cent. 1. Obſ. 93. & multis aliis Medicis celeberrimis inventa experimenta deridebat, donec ordinarem, abſtergentia, abſorbentia, temperantia & confortantia, quibus ceſſavit, alterumque fontem, qui hactenus evanuerat, ope Dei Ter optimi maximi, aperui; Laborabat enim ulcere antiquo & ſinuoſo oſſis Cruris, vivitque ſenex in hunc usque diem vegetus.

(Glauchaviâ Auguſtam Vindelicorum d. 22. Maji An. 1703. miſſæ.)

OBSERVATIO CLXXXVII.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

De Puerpera febri malignâ miliari ſive Purpura alba cum veſiculis pellucidis ceu cryſtallinis laborante.

FEbres malignæ κατ' ἐξοχὴν ſic dictæ, uti ut plurimum & robuſtiſſimis ſunt lethales, ægrique hiſce laborantes per totum morbi curſum ſemper inter Sacrum & Saxum hærent, ita Puerperis jam viribus & à partu & à lochiorum fluxu exhauſtis, illa inprimis, quæ

Purpura alba ſive febris maligna miliaris dicitur, maximè deſperata, imò in quibusdam locis ſemper lethifera exiſtit; Sic ante annum & quod excurrit, ejusmodi exemplum, ob ferociam & morbi & ſymptomtum obſervata dignum mihi inopinatò occurrebat. Liberi Baronis cujusdam Conjux, octodecim annorum, Primipara antea ſatis valida & ut videbatur, optimæ conſtitutionis, ſed inordinatam diætam eſu fructuum variorum & inprimis ſaccharo conditorum, per totum, quô utero gerebat tempus, ducens, perſuaſa neſcio quâ omnium ferè Muliercularum perversâ opinione; Gravidis nihil nocere, ſed omnia illis eſſe ſana, nihilque ipſis denegandum; Enititur tamen filiam vegetam ſummo mane, cum totius Illuſtris familiæ gaudio inexplicabili, ſed per ſat breve tempus durante, nam circa veſperam advocabar conſulendi cauſa, num & puerperæ & filiæ recens natæ ratione diætæ ordinandum quid haberem, inquirebam itaque in ſtatum Puerperæ, quem aliàs ſatis bonum eſſe circumſtantes ajebant, niſi quod bis ante aliquot horas vomuiſſet, quem vomitum nullius momenti eſſe, ſed ex nauſea juſculorum carnium quæ Boüillons comũni Gallico nomine vocantur, ſibi invitæ obtruſorum, eveniſſe, Puerpera mihi aliter ſentienti perſuadère conabatur, inquirenti autem in lochiorum fluxũ, obſtetrix mihi regerebat, lochria quidẽ jam ſubſiſtere, ſed hoc à nimia jactura ſanguinis in partu evenire, neque hoc inconſuetum eſſe, mecum ſaltem aliquot horæ poſt enixum fœtum eſſent; quapropter ad alia convertebam, & in motum pulſus ſive ſanguinis inquirebam, quem ſatis celerem & inordinatum reperiebam, id quod mihi anguem ſub herba latere perſuadebat, hinc ſententiam meam & Illuſtri Marito & circumſtantibus poſtquam aperuiſſem, medicamenta quædam, quæ appropriata judicabam præſcribere volebam, ſed Muliercularum turba impedimento erat, obſtinatè affirmans, Puerperis, primis diebus, nulla medicamenta eſſe exhibenda, ſed ſola diæta tenui tractandas, ſtabat itaque pro ratione voluntas earum, non ſine ſera pœnitentia, vix enim inſequens illuxerat dies cum duo vel tres, unus poſt alterum, nuntii, fores meas pulſarent, meque accerſerent, ſine mora itaque advolanti & in ſtatum ægræ inquirenti, mihi reſpondebant lecto circumſtantes, totam noctem ſummè inquietam & anxiam, ægram tranſegiſſe, neque momentum quidem dormiviſſe, ſed de ſiti intolerabili & linguæ ariditate ſummâ lamentaſſe, nec lochiorum quicquam rediiſſe; Obſtupebam, periculi plenam rem conſiderans, explorabam pulſum, quem celerem, oppreſſum & inæqualem cum to-

tius corporis calore ſicco & quaſi urente reperiebam, brachia manus, pectus & ſcapulæ ubique papulis albis magnitudine ſeminis milii, cum interſperſis veſiculis pellucidis obſcurè ſaltem apparentibus, aſpera erant, ægra hinc & inde in lecto ſe jactitans, ne momentum quidem quieſcebat & ſpiritum anxiè ducebat, hæc omnia accuratè conſiderans, eventum tragicum fore & Illuſtri Familiæ & circumſtantibus prædicebam, ne quid tamen intermitterem varia tam Bezoardica quam Alexipharmaca temperata, ut humorum coagulationem impedirem, eorundemque transpirationem procurarem, interpoſitis lochiorum fluxum promoventibus, præſcribebam, ſed minus optatato ſucceſſu, nam circa veſperam ægra ſummè delirare incipiebat, veſiculæ cryſtallinæ, ſive hydatides copioſè erumpebant ſeque, elevabant, & quod miratu dignum, extremitatibus digitorum & manuum & pedum tam copioſè undique & quaſi racematim adhærebant, ut ne locus quidem ſupereſſet, qui cuſpide acûs tangi poterat, quale quid nunquam in praxi mea obſervavi, nec apud quempiam Practicorum unquam me legiſſe memini, in ſtatu hoc deliro per totam noctem ægra manebat, ſed redeunte Phœbo, mens quidem etiam redibat, ac omnes actiones animales & cum hiſce vita pedetentim evaneſcebant.

OBSERVATIO CLXXXIIX.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTIANI MENTZELII.

De Mira & obſtinata Cephalalgia.

Vir quidam 60. agens annum, aëri nebuloſo & pluvioſo cum ſe incautiùs expoſuiſſet, incidebat in cephalalgiam non continuò, ſed per intervalla affligentem, cum enim in lecto cubaret, aut in ſella quietè ſederet, atque à laboribus prorſus immunis eſſet, nihil fermè doloris ſentiebat, ſimulac verò parum loquebatur, aut confabulando tempus terere volebat, doloribus vexabatur acerbiſſimis, qui verò ſummè intendebantur & atrociſſimè ſæviebant, ita ut illos ferendo impar eſſet æger, cum alvum deponere vellet, tunc enim caput ambabus manibus comprimere, aut faſcia quadam firmiter circumligare cogebatur, durabant hi dolores, per duos ferè menſes integros, licet varia tam interna, quàm externa adhiberentur, venæſectio, purgatio, medicamenta cephalica, nervina antiſpaſmodica, ano-

dina & ſexcenta alia, non neglectis epithematibus, emplaſtris, unguentis, cataplaſmatibus & aliis, ſed incaſſum adhibita fuere, tandem pilulas ex Extracto verbenæ, caſtoreo Mercurio dulci & tantillo Laudani opiati præſcribebam quarum aliquot per dies nonnullos cubitum iturus deglutiebat, unde in levem quandam ſalivationem æger incidebat, cum materiæ viſcidæ & fœtidæ excretione, doloris remiſſione, ejusdemque totale ſolutione, & ſic æger ab obſtinata & crudeliſſima cephalalgia liberabatur, qui ſe jam morti proximum putabat.

(*Miſſæ Berolino Norimbergam 14. Menſis Julii 1703.*)

OBSERVATIO CLXXXIX.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI,

Ex Hiſtoria & Anatome Gemellorum Coalitorum Anno 1702. m. Mart. in Pruſſia natorum.

ILluſtriſſimo Domino CHRISTOPHORO FRIDERICO S. R. I. Burgravio & Comiti de DONA, qui quo fertur in ſtudia literarum affectu, fœtum delineari, Hiſtoriam & Anatomen *à Præcellentiſſimo Dn. D. Chriſtiani* Phyſico ſuperiorum Regni Pruſſiæ ditionum confici, & gratioſiſſimè curioſâ hâc obſervatione Orbem Eruditum impertiri curavit, hoc omne debemus: Verbis autem laudati *D. Chriſtiani*, Amici noſtri honoratiſſimi, qui præſens omnia eſt intuitus, cultroque anatomico interiora luſtravit, eaquâ conſignavit ſeriè referam.

Obductio Pueruli Monſtroſi Bicipitis, nati Anno 1702. d. 6. Martii, denati d. 13. ejusdem, A. C.

Figura externa:

1. *Capita duo* cum *faciebus colliſque duobus*, elegantis atque naturalis ſtructuræ.
2. *Brachia, Cubiti, Manusque quatuor*, à ſuis utrinque humeris legitimè procedentes.
3. *Thorax cum ſuo ſterno* utrobique adhuc *duplex*, *circa Cartilaginis*

enſiformis regionem verò *in unum coaleſcens*, *coſtis nothis* abhinc *verſus latera protenſis.*

4. *Abdomen* inde incipiens, & *unicum* ſaltem *umbilicum* monſtrans, juſto amplius, ad usque pudenda ſaltem *unicum.*

5. *Membrum Maſculinum*, Virga ſc. cum *ſcroto unico* & *teſticulis duobus*, *unicum.*

6. *Dorſum* cum *ſpinâ duplici*, utrinque *duplex*, à *Cervicibus* ad *anum* item *duplicem*, ita ut feces alvinæ ex *ambobus foraminibus* excernerentur.

7. *Lumbi* ſaltem *duo*, non admodum naturalis ſtructuræ.

8. *Pedes duo* juſtæ magnitudinis; *à tergo* verò, ſc. à poſtica parte oſſis ilii dextri, pronatus *tertius pes* verſus ſiniſtrum latus transverſim prominebat, craſſioris & monſtroſæ figuræ, *cum ſeptem digitis*; cujus denudatio tamen & *unius* ſaltem *femoris*, *duorumque Cruris oſſium* detectio, *unicum tantum*, *non duos pedes*, *eſſe* monſtrabat.

Conſtitutio Interna:

1. *Thoracis* ſeu pectoris *unica* erat *cavitas*, in qua, *mediaſtino unico* diſterminante, ad latera, *Corda duo cum ſuis auriculis*, *pericardiis & vaſis* legitimè diſpoſitis, *Pulmones duo* in conſpectum veniebant.

2. *Diaphragma unicum* Thoracem ab Abdomine diſcernens.

3. *Abdominis unica* rurſus *cavitas*, in qua *Hepar unicum*, *vel potius duplex* in unum concretum, quod *vaſa ex funiculo Umbilicali*, ſaltem *unico*, recipiebat: *Lienes* itidem *duo.*

4. *Ventriculi duo*, cum *inteſtinis* tam tenuibus quàm craſſis utrinque *duplicibus*, *propriisque meſenteriis.*

5. *Renes quatuor* ſc. utrinque duo, ex quibus *Ureteres quatuor*, in *unicam* ſolùm *veſicam* inſerebantur, ad quam *unica* quoque duntaxat *urethra* pertinebat.

Notæ in Hiſtoriam & Anatomen Gemellorum Coalitorum: Item; *Dubia adverſus ſimultaneam partium generationem:*

I. Prodiit hic locorum *Relatio Germanicis rhythmis* eundem monſtroſum partum enarrans, uti fit, à mendicabulo quodam compoſita: Aliquid, ſed & quantum fidei hujus commatis narrationibus tribuendum, *titulus*, quem adſcribo, manifeſtum reddet:

Ein gewiſſer und Wahrhaffter bericht von einer Mißgeburt / welche ſich nahe bey Mühlhauſen einer Stadt im Königreich Preuſſen in einem Dorff Namens Zipoten / in dieſem 1702. Jahr den 9. Martii begeben und zugetragen / die des Schultzen daſelbſt ſeine Frau zur Welt gebracht / ſolchergeſtalt: Es ſind zwey Knäblein aneinander gewachſen / ein jegliches hat ſeinen Kopff abſonderlich / ſeine zwey Hände / und zwey Nabel gehabt / aber es iſt nur ein Bauch / und ein männliches Glied / auch nur zwey Füſſe geweſen / das eine iſt Matthias / das andere aber George getauffet worden / haben beyde geſogen / wenn ſie geweinet / hat ein jedes für ſich geweinet / ſind aber etliche Tage darauf / nachdem ſie von vielen Menſchen geſehen worden / geſtorben / und zwar eins eine Stunde eher als das andere. Vorgeſtellet in beygefügter Figur / und einem Liede / &c.

II. *Amicus*, *titulo Pueruli*, *Monſtroſi Bicipitis* hunc partum conſignavit, quod ex feſtinatione factum puta: revera *ad Gemellos coalitos* referendum eſſe, pleraque omnia membra, externa æquè ac interna, eaque potiora, gemina, evincunt.

III. Diverſas quæſtiones in literis moveram, cupiens *de actionibus horum Gemellorum* certior reddi, ſed nihil reſponſi hactenus accepi: Iſtud traditum, quod diverſæ actiones & ſæpè contrariæ editæ, ut *Caſtori & Polluci* eosdem compararem; quippe altero dormiente, alter vigilem; altero ejulante, alter pacatum; altero ſitiente, alter ſe exſatiatum oſtendit.

Dubium adverſus Simultaneam Partium Generationem:

1. Quum *dubia adverſus Viviparoruem ex Ovo Generationem* typis ante aliquot annos divulgarim, paucis *rationes dubitandi adverſus ſimultaneam*

neam

neam Partium Generationem, quas *occaſione hujus monſtroſi partus* publicè ediſſerui, in medium adducam.

2. *Omnem Viventium generationem ſupra humanum intellectum eſſe* equidem lubens fateor; ſolus, qui inſtituit, novit, quomodo ex maſculini ſeminis confluxu machina, quam vocamus animal, tot facultatibus agendi inſtructa prodeat? quomodo ex Seminii punctulo vegeta, ſuisque viribus pollens, exſurgat compages?

3. Quin *nec ex effectibus de primordiis viventium tam certi quid colligi poteſt*, ut non dubitandi locus relinqueretur; Neque enim transacta lis eſt, quando nonnulli in ovulis animalium, *in ſeminiis* plantarum, *corpuſcula* affabrè facta *præexiſtere* aſſertum eunt.

4. *In animalibus rem ita ſe non habere*, *primum* quidem illis, quibus Viviparorum ex Ovo Generatio deſtruit, evinci poſſe autumo; *Luculentius* autem his, quæ *ex hiſtoriis monſtroſorum* afferri poterunt.

5. Si quis enim *monſtroſam Gemellorum coalitionem* à nobis allatam aut quamcunque aliarum coalitionum à *Liceto in Libris de Monſtris* paſſim annotatarum, rectè expenderit, eum rogatum velim, ut dicat, *quis genius Naturæ, aut*, quomodocunque appellare fas eſt; *quæ vis mechanica*, *in Ovulis feminæ*, quæ enarratos coalitos gemellos enixa eſt, *corpuſculorum modulos*, *quos* ex hypotheſi *integerrimos fuiſſe oportuit*; *ſive* ex Evæ Ovario omnium hominum primiparo, *ſive* ex congreſſu novè illapſos ſtatuat cœlitus; *quidnam extra embryonata corpuſcula fuerit*, dicat rogo, *quod ipſa ita diviſit*, *ita combinavit*, *ut* aliæ partium deficerent, aliæ abundarent, numero, mole; *ut* aliæ rectè, aliæ pravè collocatæ prodirent? *Quales leges motus fuerint*, *quibus diſtinctorum ovulorum diſtincti moduli corpuſculares*; *ſive* intra Ovarium, *ſive* intra Tubam, *ſive* intra uterum ipſum; *alias partium*, figurâ, mole, ſitu conformes, *retinuere proprias*; *alias* verò *cum metamorphoſi accepere communes*?

6. Caput, facies, collum, brachia, manus, thorax, ſternum, dorſum, ſpina, anus; Cor item, Pulmones, hepar, lien, Ventriculus, inteſtina, meſenterium, renes, ureteres; ſingula ſingulis *ex recenſitis membris*, *externis æquè ac internis*, *propria* manſerunt:

7. Cartilago enſiformis, coſtæ nothæ, abdomen, Umbilicus, genitale, lumbi, pedes, thoracis cavitas, mediaſtinum, diaphragma, abdominis cavitas, funiculus umbilicalis, veſica, urethra; *hæc* utrique *communia obvenere*: *Pes tertius* ſitu monſtroſo, digitorum-

rumque numero excedente, *an ullius*, *ſ.* an nullius *neutrius dicendus* in medio relinquo.

8. Sed *quum Embryonata* hæc *corpuſcula* ſuis Ovulis tanquam ergaſtulis diſcreta; ex hypotheſi, *ſolâ extenſione indigerent*, motu à virili ſemine impertito, *quando primam eorundem coalitionem factam dicent*? *intra Ovarium*? atqui Ovulorum latices tunc confluxiſſent, & ex confluxus commotione qualicunque lineamenta modulorum natantia undiquaque commixta fuiſſe oportuit, & nulla ſpecies modulorum relicta eſſet.

9. *Intra Tubam*? eadem obſtaret confuſio, & forte major, ob anguſtias, ſi non ubique, certè in anfractibus quibusdam.

10. *Intra Uterum*? non poterat fieri, quum ſatis ſpatii haberent, ut non opus eſſet collidi; ſiquidem ovula piſi magnitudine, Uteri vero cavitatem ſaltem nucis moſchatæ capacem ſupponamus.

11. *Quocunque* verò *in loco prima coalitio ſit facta, quod tempus aliarum partium abolitioni, aliarum permutationi aſſignabunt*? *quando* Coſtarum alteram partem à ſpina receſſiſſe, notharum verò alteram ad eandem acceſſiſſe dicent? *quando* alterum Umbilicalem funiculum obliteratum? *quando* alteram Veſicam, alteram Urethram, cum Teſtibus alteris, & Scroto altero, abolitas dicent?

12. Verùm *non tanta difficultas ex abolitione iſtarum partium, quarum nulla functio facta reliqua*, *quàm ex reſtauratione harum, quæ in aliquem uſum retentæ* Quantum enim, *quod diverſi Ureteres*, diverſorum renum, *uni eidemque Veſicæ* fuerunt *inſerti*? *quæ leges motus* Veſicam alterius tam aptè repoſuerunt, ut excipiendis utriusque Ureteribus par eſſet? *quæ leges* iſto ordine hanc perforarunt, ut commoda utrinque fieret inſertio? *quæ leges* tam concinnè alterius renum ureteres deflexerunt aut deduxerunt, ut alterius Veſicam rectè ſubintrarent? *Eandem difficultatem unicus Umbilicalis funiculus parit*; *quæ enim vis mechanica* alterum funiculum præcidit? *quæ* præciſum alteri aſſuit? aut *quæ* geminos funiculos in unum complicuit contorſitve? ut cum Placenta Uterina utriusque fœtus in vitam communio ſalva perſtaret? Quin quod majus; *quænam vis* complicatos contortosve per unius abdominis centrum trajecit, ſuaque loca Venas arteriasque intus adire juſſit?

13. *His difficultatibus premitur Generatio Partium ſimultanea, ſi coalitio gemellorum ejusdem ſpeciei in conſilium adducitur*; Cui ſi *coalitio gemellorum diverſæ ſpeciei* jungatur actum eſſe videtur de illa ſententia.

Ex-

Exempla Coalitionis gemellorum diverſæ ſpeciei in Curioſorum monumentis ſunt obvia; inſtar omnium eſſe poterunt, quæ *Licetus* L. 2. *de monſtris* c. 58. collegit, probaturus, uti habet argumentum capitis, *Monſtra multiformia, diverſas animalium ſpecies in eodem genere proximo referentia, non eſſe figmenta, ſed in rerum natura reperiri.*

14. *Quis modulum* e. g. *canini corporis embrionati, cum modulo corporis embrionati humani combinavit? Quis canini* corporis modulum *in muliebri ovario recondidit?* Atqui oportuit modulum caninæ formæ inextitiſſe, ſiquidem ex ovis embrya inſtar machinarum elaboratarum prodire dictitant, quibus ſolum motus deſit, per quem in actiones viventium concitentur, hunc à virili ſemine tantiſper expectantibus.

15. Neque ſolum *diverſæ ſpeciei Corporum integrorum coalitio*, cujus exemplum l. c. habetur, canini & humani; Sed & *partium diverſæ ſpeciei animalium ſive coalitio, ſive connaſcentia*, eandem opinionem evertit: *ſi* e. g. belluino corpori caput humanum connatum, aut pedes humani coaliti; qualia documenta l. c. *Licetus* profert; *aut* contra, ea humano corpori belluinæ partes vel connatæ ſunt, vel accreverunt; qualia monſtra monumentis antiquis & novis ſunt prodita: *Unde hæc tam peregrinæ metamorphoſes modulorum, ſ. corpuſculorum Embryonatorum, in Ovariis muliebribus aut belluinis arceſſendæ* venient? ſi ſemen maſculum nihil novè contexere aut efformare novit, ſed jam ante contexta aut efformata tantum animare vel regere opus habet?

16. *Accedit*, quod & *partus ex ſpecierum proximiorum, diverſarum tamen, congreſſu pronati* hos modulos, ſ. machinulas, aut corpuſcula embryonata, in Ovariis femininis refellant; *Equa Equum* admittens, equinæ; *Aſina Aſinum*, aſininæ formæ edit pullos; *aſt ſi Equa Aſinum, aut Aſina Equum* admittit, non ſuæ formæ Equa, non ſuæ, Aſina producit pullos, ſed deformes ac degeneres. *Unde iſta in Ovariis Equæ aut Aſinæ modulorum metamorphoſis*, ſi quando iſtam Equus aut hanc Aſinus init? *Unde adeò conſtans lex Naturæ, ut ad congreſſus hos, ſemper Mulus vel Mula, nunquam* Equus vel Equa, *aut* Aſinus vel Aſina in lucem edantur?

17. Qualecunque iſtud ſit, *momentum argumentis addet conſideratio natorum ex ejusdem ſpeciei hominibus, colore ſolum nativo diſtinctis, Nigritis* ſcilicet & *Europæis albis*; Si non ſemper, *utplurimum* tamen ex connubiis hominum horum, diverſâ cutis ſpecie à ſe invicem differentium, naſcetur ſoboles nec albedine prorſus Europæam, nec nigredine Africanam referens: *Quî moduli in Ovariis Europæarum aut Africanarum*

talem mutationem paſſi ſunt , ut reticulum ſubcutaneum album nigrumve, ita à reticulo Parentum degeneret?

18. Ut non *rariora furtivorum amorum* aut quorumcunque *exempla* adducamus , quando Europææ Æthiopes admiſerunt , fœtusque nigredine , à matrum colore , *ſive* faciem *ſive* corporis univerſi ſuperficiem , inſigniter diſcrepant : *Scilicet modulos in Ovariis Europæarum albedine ſ. n. infectos fuiſſe oportuit* , quum citra congreſſum cum Nigrita albam enitantur prolem ; *Unde itaq; ex congreſſu cum Nigrita tanta modulorum ratione coloris immutatio?*

19. *Potiora adverſus pupulas in ovis latitantes* ſupereſſent *dubia* , ſi ratio inſtituti ea adduci permitteret ; illud dicam , *nullâ fidâ experientiâ eas ab ullo unquam demonſtratas* ; quin quod detegi nequeant, *quocunque microſcopio utaris* , quum in latice ovulorum *ipſas natare neceſſe eſt* : *quis natantes eas contuitus eſt aut contueri poterit ? quis* ex latice eductas nudas ulli oculo , vel armato easdem ſiſtit?

20. *Si quoq; quis* , citra præconceptas opiniones , *prima rudimenta fœtuum in Uteris ipſis contemplatus fuerit,nullo modo machinulam,*aut modulum *omnibus numeris abſolutum ſe deprehendiſſe fateri cogetur*, ũt cohærentes & à ſe invicem diſcriminatas articulationes fœtus numerare potuiſſet , *ſaltem ad modum delineationis* ; *Quin* ſedulus ſcrutator non raro incidet in *Uteros* , *quorum imprægnationis manifeſta ſunt indicia* , *nullo uſpiam comparente fœtu* : uti ſanè mihi viſi plures Uteri, quorum non ſolum orificia occluſa , ſed & interiora velo obducta membraneo , humore in cornibus ſtagnante ; & quantacunque intentione animi & viſus indagarem , rudimenta fœtus nuſpiam advertere valui : *Atqui ita fieri non oportebat , ut Spiritus , ſive aura ſeminis maſculi* , in motum machinulæ aut moduli deſtinata , *ſui officii adeo negligens eſſet* , operamque , quam ante omnia in actuandam & augmentandam machinulam impendere debebat , *ad* membranam longis Uteri proceſſibus obducendam , & ad latices in eam convehendos convertat, *de machinulæ motu & incremento tantiſper ſecura*?

21. *Neque ſolum ita cum belluinorum fœtuum primordiis comparatum eſt* , ſed *eadem ſors naſcendi humanos manet* , quorum plura exempla *ex Abortibus* , quos ſedula attentio mihi ſpectandos dedit , adducere poſſum , hâc vice *duo* ſaltem *abortiva ova* , quæ paulò infra *Obſervatio* IV. ſiſtet , expendenda offero :

22. *Qui factum , quod in his Ovis abortivis tantæ capacitatis membranæ* ſint elaboratæ ; *tanta quantitas lymphæ* congeſta , *radices tot circum-*

cumcirca muliebri Utero implantatæ ? *Pupulæ verò à ſpiritu maſculo in tantum ſunt neglectæ, ut ægrè fili penduli*, tam brevis, tam rudis *imagine conſpiceretur.*

23. *Numquid*, quum *Spiritus maſculus*, poſt congreſſum, hoc vel illud ovum Ovarii aggreditur, *ipſum defatigatum dicamus* in Ovulo ex Ovario excutiendo ? *num* tamdiu circa Ovuli ſuperficiem hærentem dicamus, occupatumque in devolvendo per Tubæ anfractus, ut animum ad pupulæ motum & incrementum hactenus advertere minus potuerit ? *Num* in Utero dicamus eum prius opus habuiſſe ad expandendas Ovuli membranas, quo capacitati novæ ſedis congruerent ? *num* ſtudium ejus prius ad reticulorum texturam converſum fuiſſe dicamus, ut ovum Utero materno firmius illaquearetur ? *Atq; ſic demum ſui muneris memorem Spiritum ad debita officia præſtanda propius acceſſiſſe*, ſternendo tamen prius ſemitam, eamque affabrè conſtruendo pro commeatu à Matris penu in Pupulæ incrementum aſportando atque moderando ; *quandoquidem funiculi Umbilicalis ſpecioſior in filis iſtis apparatus, quam pupulæ in apice.* Certè hoc illud eſt, quod *prima fœtuum incrementa tarda* à curioſis memorentur, quum *ſequentium menſium accelerata* tradantur.

24. *Iſto* vero, quo recenſui *ordine*, *intra Uterum ſuccedere generationem, me recentiſſimè imprægnatorum Uterorum plurium anatomiæ edocuernnt* ; ſæpius enim, præprimis *ex Ovillo & ſuillo genere*, *Uteros* nactus ſum, quorum orificia occluſa, cornua intus mucoſâ tunicâ obvelata, & lymphâ prorſus repleta. *Teſtibus* itidem *imprægnationem* ſuis globoſis corporibus *arguentibus, nec tamen veſtigium fœtus adfuit.* Neque Patroni adverſæ ſententiæ negabunt, *membranulas Ovi per cavitatem omnem Uteri prius expandi, eaſdemq; lymphâ repleri, antequam notabile pupulæ incrementum advertatur.*

25. Quomodo itaque *opus Spiritus maſculi in animandâ pupula, adeoque eodem momento* per longum, latum, & profundum, *extendendâ, quam primum Ovulum in Ovario adbuc ſitum ingreſſus fuit* ; *quomodo* inquam, *hoc opus, cum iſta proportione incrementi membranarum & lymphæ* ſub primordiis Generationis *cohæreat*, ego prorſus non video.

26. Neque eſt quod *ſimultaneam partium generationem Auctores ex Plantulis ſeminalibus firmare ſatagunt* ; eſt enim *inter Vegetabilium & Animalium Generationem maximum diſcrimen* :

(1.) *Plantarum Generatio* ignorat rationem diverſi ſexûs; *Aſt* ſumma difficultas *in explicanda Animalium Generatione* à maſculini ſexûs acceſſione.

 (2.) Ma-

(2.) Malè *inter Plantulam Seminalem* in Seminio conſpicuam, & *inter machinam ſ. pupulam in Ovuli latice inviſibilem comparatio* inſtituitur ; *Plantula ſeminalis* embryo articulato & formato, aut per incrementa jam conſpicuo ; & *Seminium* Utero, non Ovo, comparandum venit.

(3.) *Eo enim fit, ut in quibusdam capſulis ſeminalibus nullus amplius* ſuperſit *ſuccus, ſed ſola Plantula* ; qualem ſpecioſam mihi menſis Auguſtus hujus Anni 1702. in quodam pago Pruſſiæ *Acer ingens* contemplandam dedit : *Fructus hujus* longis pedunculis inſidentes, *capſulâ ligneâ* ferè (adeò duræ erant membranæ) *bifurcatâ & alatâ leviq; ſegmento diſcriminatâ* continentur : *apertâ capſulâ* hâc *communi* proximè à pedunculo, *ſub gemina ala geminæ capſulæ aliæ* deteguntur, magnitudine Lupini minoris, ſed craſſitie ſupra illum ſeminiorum malvæ; *quibus inciſis, ſinguli fructus ſingulari rotundo involucro obtecti* deprehenduntur ; quo detracto *fructus ipſi mirâ ſpecie* in lucem prodeunt; *duo* enim folioſa *ſ. ramuli complicati & in ſe convoluti radiculam ſ. caulem communem, à quo æqualiter utrinq; progreſſi fuerunt, medium comprehendunt & abſcondunt* ; Ipſi autem *ramuli* ita globoſè compoſiti *inciſionibus foliorum crenatum quaſi ſemen referunt* : *ſemen* hoc *ſucculentum* quidem, *nullis* autem *lobis carneis* inveſtitum, nudum prorſus comparebat : atque facili negotio *conglomerati ramuli explicabantur*, *ut Plantula cum ſua radice perfecta* conſpiceretur.

(4.) *Quis ejusmodi elaboratas Plantulas cum liquidi laticis in Ovulo umbris comparare vellet* ? Præterquam quod *plura* dentur *ſeminia*, *quæ Plantulis talibus deſtituuntur*, *quibus in procreationem ſuæ ſpeciei ſolum corculiformes apices* à Natura ſunt inſiti.

(5.) Accedit, *quod Vegetabilia, uti ſexus, ita & partium genitalium diſcrimina neſciant* ; talia ſanè, qualibus, & ſtructuram & uſum, animalium genitalia diſtinguuntur ; Etenim *in Vegetabilibus* & radices, & rami, ſi non ipſa folia, æquè ac ſeminia Plantas producunt? *ut incertum ſit, quæ partes genitalibus in his comparandæ veniant*; quum *nec ſeminia*, accuratè loquendo, pro talibus agnoſci queant.

(6.) Sic *neq; ordo Generationis in Vegetabilibus ordini Generationis Animalium reſpondet* : e. g. ſumſi aliquando experimentum, & *folia braſſicæ non capitatæ viridis*, quibus caules craſſiores erant, ſelegi, pannoque, ſinguls ſeorſim, tempore brumæ; altius effoſſâ terrâ, ſepelivi ; Poſt aliquot menſes in effoſſorum caulium ſulcis ſeminia plura nuda & libera offendi, eaque ſui generis, & ad propagationem apta,

ſique

ſique fides habenda, tutam à vermibus ſuæ ſoboli ſtationem promittentia; cujus rei periculum non feci: *Qualis hic ordo Generationis? num quid talis in ulla animalium ſpecie unquam memoratus extat? non gemma, non pericarpium, non flos, aut quidquam illorum præceſſit.*

27. Non extra oleas vagatus Curioſis viſus fuero, ſi curioſitati nullos limites poni cogitaverint: Neque diſſentientes ægrè ferent, ſi adverſus iſta, quæ receptiſſima & vulgatiſſima habentur novè difficultates opponam, quandoquidem *nullius æſtimationi aut gloriæ, per novè inventa aut retecta acquiſitæ, meis dubiis quidquam detractum volo;* quin veneror tantorum virorum induſtriam, & ſucceſſus dignos illorum conatibus apprecor: *illorum* modò *artes odi, qui per meram affectationem & vanos novitatis applauſus ad famam graſſantes, illud ſedulò agunt, ut ſecus ſentientes tanquam mancipia auctoritatis & Antiquitatis admiratores accuſent, imò traducant:* Contra quorum cavillationes ut me muniam, obteſtor, me per omnem vitam æquè novorum ac curioſorum ſolicitum fuiſſe, atque etiamnum eſſe ſcrutatorem; *Sed ut cœcâ libidine Nova, invitâ rerum Naturâ extorta, nullius aut incerti uſûs, fluxæ fidei, nullâ conſtante experimentorum inductione, qualem leges Analyticæ volunt, cum Veritatis opprobrio & jactura amplecterer, nunquam à me impetrare potui.*

OBSERVATIO CXC.

DN. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

De Sceleto Gemellorum Coalitorum janiformi.

ANte viginti annos *effigiem monſtroſæ horum Gemellorum coalitionis*, à *Weſtphalio*, Pictore celebri, vivis coloribus expreſſam, ope *Amici*, nunc *Fautoris & Medicinæ Doctoris atque Practici feliciſſimi* ope nactus fueram; Pauperculaque *admirabilem hunc partum mortuum*, ad provocandam hominum liberalitatem ante paucos annos circumgeſtaſſe atque monſtraſſe tunc dicebatur. Mortuo, ſub initium Seculi hujus, FRIDERICO LEPNERO, *Medicinæ* Doctore & *in hâc Regiomontana Profeſſore Primario*, Viro elegantiarum literarum ſummo Cultore, quem ſtudii Medici ac Anatomici Ducem & Auctorem olim, poſtea & Collegam, Affinemque ſortitus ſum, hæredes oſſa disjecta, pulverulenta per valetudinem poſſeſſoris neglecta, mihi ob-

 tule-

tulerunt. Jllico Monſtroſorum Gemellorum eſſe adverti; mundataque & quomodocunque compoſita, revera ipſorum eſſe cognovi, utut in hiſtoriam Anatomes, quam B. LEPNERUS accuratè ſuſceperat, hactenus fruſtra inquiſiverim.

PICTURA ſequentia de monſtroſa horum Gemellorum Coalitione ſpectanda exhibet:

1. *Faciem alterius Gemelli*, ſed *mortui*, oculis clauſis labiisque compreſſis, cum auribus geminis; omnia ſ. n. 2. *Pone aures protuberantias geminas globoſas*, pilis inveſtitas; has quas Cranii conformationi p. n. oſſibus ſincipitis illuc translocatis, uti *ſceleton* edocebit, adſcribo: 3. *Thoracem* p. n. *curtum*, *mox ad ſcrobiculi confinia* nullâ proportione *dilatatum & elatum*: 4. *Abdomen* p. n. *expanſum* ſimiliter: 5. *Umbilicalem regionem* inſtar tumoris p. n. *prominulam*: 6. *Funiculum Umbilicalem* longum ex eâ pendulum: 7. *Artus Superiores* utriusque Gemellorum ſ. n. 8. *Artus* vero *Inferiores*, in neutro ſ. n. prorſus; *Iſtius* enim, *cujus facies* & reliqua Corporis ſ. trunci anterior pars *depicta* eſt, pes dexter juſto longior; ſitusque obliquior, quaſi luxatione coxendicis contortus fuiſſet; 9. *Alterius* autem pedes cum natibus obverſis, à dorſo mirâ declinatione reflexi, incumbebant ſiniſtro pedi prioris, ut ſiniſter ſiniſtro inequitaret; cætera ſ. n. *Non occurrit ſimilis contorſio pedum* cum lumbis & natibus inter coalitiones Gemellorum à *Liceto* adductas, aliàs annotaſſem.

SCELETON plura memorabilia ſiſtit.

I. *In Capite*:

(1.) *Cranii exterius* ſingularis conformatio:

1. *Oſſa frontis* utrique per harmoniam juncta; *alta* præterquam ſ. n. fieri amat:
2. *Neque ullus hiatus membraneus* per ſuturam comparet:
3. *Oſſa* hæc *frontis* utrinque concurrunt, & verticem ſ. calvariam conſtituunt, ſuturâ intercedente, ſed *nullo intermedio fonticulo* ſ. ſpatio membraneo:
4. Neque *oſſa ſincipitis* poſt eadem ullo in loco verticem occupant, ſed inſtar alarum *lateri alterutro alterutrius oſſis frontis ſunt appoſita*:
5. *Oſſa temporum* extus nulla; adeoque nec ſutura:
6. *Oſſium temporum locum* utrinque *Os Occipitis occupat*:

7. *Ex*

7. *Ex tali ſitu Oſſium ſincipitis & occipitis, ratio protuberantiæ globoſæ in pictura* pone aures petenda erit.

8. *Idem ſitus oſſium ſincipitis & Occipitis facit, ut unius capitis* ſ. *cranii ſpecies videatur*, quæ tamen *duorum Craniorum oſſa præcipua* complectitur; *quatuor* ſc. *frontis*, *quatuor ſincipitis*, *duo Occipitis*.

(2.) *Cranii interius* conformatio:

1. *Oſſa petroſa* utrique Gemellorum gemina, ad ſui cujusque oſſis occipitis latera collocata:

2. *Os baſillare* commune unicum fuiſſe videtur; utriusque Gemelli palato ſubſtratum.

3. Attendi, *ſi* qua *duorum Gemellorum cerebra intergerino pariete oſſeo fuerint ſeparata*; ut adeo *membranis ſolùm ſejuncta fuiſſe* credam.

4. *Duo Cerebra* autem *fuiſſe*, præter iſta quæ *de gemina facie*, & *de gemina ſpina*, mox tradentur, & *foramina ſacra gemina* atteſtantur.

5. *Foraminum* autem horum *ſacrorum ſingularis ſitus*; quippe quum ſitum Oſſis occipitis ipſa ſequi oportebat, *ad latera* ſunt perforata; ut Thoracis cavitatem obliquè reſpiciant.

(3.) *Faciei Conformatio*;

Hujus partes omnes, *orbitæ Oculorum*, *naſi juga*, *mandibulæ*, utrique Gemellorum ſ. n.

II. *In Collo*:

1. *Vertebræ* utrique ſuæ; ſed nondum conſolidatæ, uti in recens natis exiſtere ſolent, adeoque divulſæ:

2. *Situs p. n.* qualis Occipitis, cui ſublocatæ ſunt, ad latus ſc.

3. Unde *Gulam & Laryngem ab his divortium feciſſe* conjicio.

III. *In Thorace*:

1. *Claviculæ duæ* utrique Gemello ſ. n.

2. *Sterni Os* pariter utriusque ſ. n.

3. *Coſtæ ab* utroque ſterni latere *duodecim* utrique.

4. In-

4. *Inarticulatio* etiam *cum vertebris dorſi.*

5. *Ipſarum* autem *Vertebrarum dorſi ſitus* p. n. *quippe qui Vertebris Colli & Occipitis à Natura adaptatus eſt.*

6. Ex tali ſitu Vertebrarum, atque connexione coſtarum, puto *Thoracis & Abdominis in Pictura* notatam p. n. *expanſionem* deducendam eſſe.

IV. *In Artubus Superioribus & Inferioribus;*

2. *Vertebræ lumbares* Utrique etiam ſ. n.

3. *Oſſa innominata* pariter.

4. *Pedum* quoque omnia.

1. *Scapulæ, brachia, cubiti, manus*; Utrique Gemello ſ. n.

5. *Unum par Oſſium pedum* aliquanto robuſtius & longius apparet.

V. *Ex Viſceribus.*

Accuratè hæc à B. D. *Lepnero* fuiſſe perluſtrata, atque olim aſſervata, indicio ſunt reliquiæ, ſed exeſæ, & laceratæ, ex quibus *geminum Ventriculum* ſaltem dignoſcere licet: Si qua bona fortuna me hiſtoriæ à laudato Viro conſignatæ compotem fecerit, eam Orbi erudito non invidebo.

Uſus ex Sceleto Gemellorum Coalitorum Janiformi.

1. Dubia *adverſus Simultaneam Partium Generationem* illuſtrat.
2. Miracula Naturæ *in Coalitionibus Gemellorum* luculentius declarat.

OBSERVATIO CXCI.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

Ex Uteri Ovilli, Collo in ligamentum coalito, fœtuque adulto emortuo, Anatome:

OBlatus *Anno* 1702. de 27. *Jul.* Atque quum *externæ partes Uteri* ſe rectè haberent, ad *interiorum* luſtrationem me converti: inſpiciens.

1. *Col-*

I. *Collum* : hujus *conformatio* illico p. n. viſa ; ſiquidem *in confinio Vaginæ*, ubi ejus initium, *nodus* quaſi comparuit, à quo velut funiculus arctè contortus ad cavitatem Uteri usque, locum inſertionis, progrediebatur : *Brevitas colli* in funiculum contorti inſolita, duarum ſcilicet unciarum, infra quam *ſceleton*, quod aſſervo, conſiſtit : *Craſſities*, quanta calami mediocris anſerini, niſi quod in Vaginæ & Uteri conterminis locis, aliquanto craſſius ; *durities* tanta, ut digitis preſſum nullâ ratione cederet; compacta quaſi cartilago, continuo ductu, ſe tangentibus offerebat:

Inciſâ Vaginâ, *orificium Uteri* quod audit, principium Colli, inſtar glandulæ ſ. n., ut receſſum cartilaginei quid terminaret.

Nullius vero ſtyli, vel minimi, adminiculo penetrare datum fuit ; Ex parte Uteri proximâ tranſitum ſtylo tentabam ſed fruſtrà :

Partem hujus *funiculi à membranis communibus liberavi*; tunc quando mera cartilago, nodis tantum ſuis diſtincta, deprehenſa fuit.

II. *Teſtium* ſcrutinium inſtituturus, *nuſpiam* eos ſuâ formâ reperi : *Unius Veſtigium alterum latus monſtrabat, ſub ſpecie* rotundæ depreſſæ *pinguis maſſæ* ; Uteri membranæ extrema prorſus accretæ ; taleri magnitudine, & craſſitie ; *unica portiuncula*, itidem pinguedinis in modum, ab hac maſſa ſeceſſum faciens, *partem ſui laxè pendulam*, uteroque minimè adhærentem, *monſtrabat*.

Incertusque relictus eſſem, *an Ligamento*, *an Tubæ illam maſſam deputarem*, quando *nihil* aliud *de Ligamentis aut Tubis ullibi* occurrebat; niſi *nervei quid ab eadem maſſa* progredi contuitus fuiſſem ; *hujus nervei corporis pars latior*, quæ maſſæ illi inſerebatur, in pinguedinem unà degeneraverat ; *ex altera parte à Lanione* præciſa, ad preſſionem aliquid ſanguinis erumpebat ; *quo ſolo indicio, iſtam maſſam Teſticulo aſſerui*, nerveumque corpus *à Spermaticis Vaſis* deduxi.

Alterum Teſtem in oppoſito latere fruſtrà quæſivi ; *nullumque* hîc aut nervi, aut vaſis, aut pinguedinis *veſtigium*. Non procul ab inſertione Colli pars Uteri complicata ſingularis corporis ſpeciem quidem offerebat, verum eadem aperta *Cotyledonum aliquot ſimulacra*, fermè obliterata, exhibuit, quum *in nulla alia Uteri parte Cotyledones* eſſet contueri.

Pinguem itaque *Maſſam dicti lateris* incidi, nilque niſi membranularum pinguium conglomeratio deprehenſa.

III. *Utero patefacto pilos fœtûs*, undique tunicæ internæ *accretos* comperi, paucis in locis *Chorii lacinias* adhuc erat ſeparare ; pleraque

que omnia conglutinata intertextis pilis, ut κατὰ δάρσιν procedere opus haberem.

IV. *In Fœtu* partui maturo *Maſculo iſta obſervavi.*

(1.) *Umbilicum Chorii parti adhærentem:*

(2.) *Pilos nigros, longos, minimè criſpos*, totum corpus inveſtientes:

(3.) *Caput* inter duos pedes primores Collo obverſum; *pedibus* & his & poſterioribus protenſis, uteroque agglutinatis firmiter:

(4.) *Viſcera exſucca* omnia:

(5.) *Omenti nullum indicium:*

(6.) *Renum faſciam*, pinguedine ſatis denſâ; *Parenchyma* verò exſangue & exile, nec ex aliis renunculis conglomeratum, ſed inſtar glandulæ conglobatæ:

(7.) *Pericardium* pinguedine ſat multâ undique conſperſum, *Corde* exſucco, ut nec guttula liquoris ullius, in Ventriculis occurreret.

(8.) *Foramen Ovale* ſatis amplum, valvulâ tamen jam arctius connivente.

(9.) *Ventriculos quatuor* ægrè diſtinguere valuimus.

(10.) *Hepar* exſangue, pallidum, *nullâ Veſiculâ fellis.*

(11.) *Pulmones* flaccidi, exſucci, inciſi qualemcunque vivacis coloris imaginem referebant.

(12.) *Oculi* quaſi exeſi, bulbis abolitis, foveas nudas reliquerant.

V. Notatu autem dignum, quod *nec inter ſecandum, nec inter contrectandum, vel* ab Utero, *vel* à Fœtu ullus Fœtor exhalarit; ſemel aliquid mucidi odoris nares feriebat.

Uſus ex Anatome Uteri Ovilli, Collo in ligamentum coalito, fœtuque adulto:

Item:

Dubia adverſus Hiſtorias de Fœtibus in Tuba repertis.

1. Quam *variæ difficilis partûs cauſæ?* quis eas divinando aſſequi poteſt? *Vulgus* indignatur, ſi *Medici* non obſtetricantes ſemper afferunt

ferunt manus, & ſcommate ipſos perſtringit, ut *quorum errores obtegat terra.* Quin *Vulgi obſtinationem*, denegando cadaverum anatomas, *calumniis in Medicos*, ac ſuſpicionibus pravis *feneſtras aperire* dicamus; neque enim venia ſperari poteſt, ſi in malevolos incidas, inſpectione cadaverum ſubtractâ, quæ ſola innocentiam vindicare poterat.

II. *Quis caſus Collum Uteri in funiculum rigidum* ita *contorſit*? revera poſtquàm exſiccatum aſſerculo inſtratum conſpexeris, funiculum ex pluribus fidiculis ſerietenus contortum dices: Novi quidem *aſperitates Colli Ovilli, Utero fœto*, quarum *ſeptem utplurimum* numeravi; novi & *cartilagineam earundem duritiem*; ſed in funiculi rigorem contortas hactenus non novi.

III. In *Evexia matris* quantum eſt ſitum, quæ & mortuum fœtum à putredine illæſum conſervavit; id quod *Excell. D. Abr. Cyprianus* in eruditiſſima *Hiſtoria de fœtu humano poſt* XXI. *menſes ex Uteri Tuba, Matre ſalva ac ſuperſtite, exciſo*, Illuſtri exemplo confirmat, p. 14. *Mirum* inquit *eſt profecto, per duodecim menſes abſque putredine cadaver illud tuba in latere potuiſſe*; &c.

Dubia adverſus Hiſtorias De Fœtibus in Tuba repertis.

(1.) Nolo omnes *hiſtorias*, quæ *de Fœtibus in Tuba repertis* commemorantur, adducere; aliquot harum legere eſt in *Bibliotheca Anatomica* To. 1. Una ſit inſtar omnium, laudati paulò ante n. 111. *Excell. D. Cypriani*, quæ omnem dubitandi anſam præcidiſſe videri poterat, præſertim quum p. 11. *Vacuâ jam infantis cellâ*, Vir Experientiſſimus ſcribat, *ſe ſpectatoribus*, rerum peritis, Medicis, Medicorumque filiis cum Chirurgo *demonſtraſſe eam partem, unde fœtum extraxerat, peritonæo adnatam ita, ut una quaſi videretur membrana Deinde partem hujus ſacci inferiorem dextro lateri Uteri circa fundum affixam; qui* Tubæ *locus cum ſit*, pergit, *neque ulla alia reperiretur, manifeſtum fuit in* Tuba *dextra fœtum hæſiſſe. Datâ enim copiâ Uterum ipſum inſpiciendi ac contrectandi illum in ſtatu naturali cum Ovario ac ſiniſtra* Tuba *prorſus illæſum jucundum fuit omnibus oſtendere.* H. I.

(2.) Sed *liceat* egregiæ *iſti hiſtoriæ banc noſtram opponere utraque* Tubâ *per expanſionem Uteri abolitâ*: Ut CL. *Vir* ſecum reputet, *non*

ſequi ; Tuba dextro lateri *defuit* ; *Ergo ſaccus*, in quo fœtus, *ex Tuba dextra fuit formatus: Cur non potius ex parte dextra Uteri*? quando Ovillo Utero ſalvo, utramque Tubam diſperiiſſe oſtendi.

(3.) Certè utut *Vir Curioſiſſimus* Uterum vidit, *receſſum dextri lateris intueri in viva neutiquam potuit*, *an hujus omnia ſalva ac in ſtatu naturali*? *Receſſus* ſanè, *ad quos præcipuè Placentæ hærent*, pluribus caſibus in opere Generationis ſunt obnoxii, & ad expanſionem in ſexu humano aptiſſimi.

(4.) *Potuitque contingere, ut pars hujus receſſus coaleſceret*, iſtâque ratione *peculiarem cavitatem*, à reliquâ Uteri diſcretam *efformaret*, *quâdam Tubæ regione una expanſâ*, ſi hæc non obliterata fuerit, quò magis propendeo, ſiquidem & *Ovarium dextrum abolitum fuiſſe* innuitur, quum adducta verba Ovarii, in ſingulari, mentionem faciant; & *in Ovillo Teſtes gemini cum Tubis geminis diſparuere*.

(5.) Nec grave foret pluribus *exemplis* ejusmodi *cavitatum expanſarum*, *cum coalitione partis alterius generationes in Utero*, *Veſica*, &c. demonſtrare; ſufficit ex *CL. Auctoris* Tabula III. bb. *duas Uteri Cavitates* allegaſſe.

Quâ quidem *hiſtoriâ* itidem *Fœtum in* Tuba *hæſiſſe contendit*; ſumma hæc eſt p. 43. ſeqq. *Quædam ſe gravidam credens*, *poſt novem menſes*, *Obſtetrice nullum unquam infantis motum percipiente*, *fruſtrà expectato puerperio*, *ubi per totum biennium remedia varia contra Hydropem incaſſum tentarat*, & *Auctor paracenteſin tanquam in Aſcite firmato ſummæ temeritatis duceret*, *tandem occubuit* : *In cavitate abdominis aperti ne minima aquæ quantitas reperta*; *totum* verò *illum tumorem monſtroſum*, vult, *nihil aliud fuiſſe quàm* Tubam *Uteri*, *centum quinquaginta libras aquæ continentem*.

1. Sed, quod cum pace *CL. Auctoris* dixero, *ex hac hiſtoria poſtrema* nihil veroſimilis *pro Fœtu in* Tuba afferri poteſt, ex Tabula enim citata III. apparet, *totum Uterum* variè vitiatum, adeoque *prorſus in ſtatu p. n fuiſſe*.

2. Quamque afferit *ſiniſtram* Tubam *intra duas uteri cavitates hærentem*, hæc nullam ſpeciem Tubæ refert ; & neglexit *Auctor* in majorem ſui placiti fidem, ſtylo aut injectione, vel flatu Tubæ ductum inveſtigare:

3. Quantum *ex figura* eſt diſpicere, *portio Uteri malè conformata* eſt habenda.

4. Mi-

4. Mirum ſanè *quod Auctor Ovarii mentionem non faciat* ; figurâ allegata aliquid iſti portioni Uteri concretum offert, ad quod vaſa ſpermatica tendunt, quod forte *Teſtis* loco fuit ; verum dubito, *an ſ. n. hic Teſtis ſe habuerit* ? & corpus illud, pro Tuba ſiniſtra traditum, Teſtisque ad ſitus accuratiorem luſtrationem meruiſſent.

5. Quum verò & *hiſtoria & Tabula utraq;* III. & IV. *Uterum peſſimè affectum fuiſſe* edoceant, coactum videtur ad Tubam recurrere, quando ad Uterum, aut hujus partes, iſtiusmodi expanſiones commodè referri queunt : Faciliorque *tumorum carcinomatoſorum & gelatinoſorum concretionum*, in interna ſuperficie hujus expanſionis, quæ *in Tab.* IV. ſunt expreſſæ, *Auctori* fuiſſet Explicatio, ſi Utero earum originem adſignaſſet ; quando ad ſimiles excreſcentias & ſ. n. & p. n. Uterum diſpoſitum eſſe conſtat ; ſ. n. in Cotyledoniferis & Placentiferis ; p. n. in molam geſtantibus.

6. *Poſito* quoque *quod Tuba in iſta femina Hydrope laboraſſet*, nimis confidenter tamen ab *Auctore* fœtus in eadem Tuba aſſeritur. *Neque* enim *Fœtum adfuiſſe oportet illico, quando* Tuba *corripitur*, Servo *infundibulum* Tubæ *ſuillæ* binis in locis *hydropicum*; *altera membrana inflata* parva & *rotunda*, quam cum Teſte coqui curaram, experturus an humor contentus concreſceret ? *altera* eſt *oblonga*, & per anfractus inciſa, amplitudine quæ NM. caperet : Neque tamen ſigna ullius fœtus in Tuba aderant, & membranæ præter expanſionem nihil alieni paſſæ fuerant. *Aliam* Tubam *Ovillam* ſervo, ad cujus anguſtias non procul à cornu Uteri, *veſicula longitudine pineæ nucis ſe inflari patiebatur*, flatu eodem & ad Cornu propulſo, Utero, non Tuba, prægnante.

7. Quin *ſæpiſſimè in exterioribus partibus* Tubarum *muliebrium & belluinarum hydatides deprehendi*, vel *Vetulis*, extra ſpem prægnationis poſitis ; *quidni, igitur citra fœtum* Tubæ *evadere poſſint hydropicæ?*

8. Quid ſi *in hiſtoria ab Auctore tradita*, dicamus, *humorem à* Teſte *dextro affluentem*, & verſus Uterum tendentem, *in receſſu proximo iſtius lateris ſufflaminatum*, & ex mora gelatinoſum redditum, Uteri partem conglutinaſſe, ut duæ cavitates enaſcerentur ; *partemque Uteri, receſſum* ſc. ab affluente ſubinde novo humore, *ſ. ab Uteri* tunicis, *ſ. à* Teſtè iſtius lateris, quando adhuc integer erat, *ſ. à Vaſis* ſpermaticis, quando Teſtis conſumtus periit ; numquid hæc *ætiologia Hydropis* non eſſet planior ac veroſimilior ? præſertim quum *Uteri prava conformatio, Ovarii &* Tubæ *abolitio* in hoc latere ſit ma-

 nifeſta,

nifeſta, quam quod eſt manifeſtiſſimum, & *excreſcentiæ* Tab. IV. delineatæ Uterini generis ſint. *Humores à Teſtibus ad Tubas ſubinde affluere* luculenter hoc *Anno* 1702. M. *Octobr.* & *Nov. in novem Ovillorum Uterorum fœtorum Tubis* plerisque demonſtravi; ex ligatis & coctis coagulum lacteum, albumini Veſicularum reſpondens, toties eximens, majori, minori copiâ; quo quasdam totas repletas offendi.

Quæ mea dubia ut Vir CL. cum Orbe Erudito interpretetur, ac quæ ex amore Veritatem idagandi ſint profecta, eſt quod maximopere votis contendo.

OBSERVATIO CXCI.

DN. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

De Duobus Abortibus Humanis Oviformibus.

INtra annuum ſpatium, proximè elapſum hæc *duo abortivà Ova, ab eadem Matrona edita*, mihi oblata, quæ domi examinarem accuratius: mentionem ipſorum ad *Obſervationis* I. numerum 21. *in Dubiis adverſus ſimultaneam Partium Generationem*, injeci.

Unum An. 1701. d. 26. *Octoris* infra, alterum 1702. d. 21. *Junii* ſupra Ovi Columbini magnitudinem; ambo undiquaque villis erant obſita, ſed delicatioribus alterum, An. 1701. in aqua tepida inſtar ſeri crudi fluitantibus.

Curioſè inveſtigaturus, *ſi quandam pupulam intus fluitantem conſpicerem*, ſemovi quadam in parte villos, ut liquor tranſpareret? nullam verò aliam *ſpeciem*, quomodocunque ſoli obverterem, detexi, quam *fili albi*, *globulo in extremitate diſtincti.*

Globuli magnitudo erat inſtar ſeminis Papaveracei albi minimi: *Filum* ſubtiliſſimis fidiculis tenuius erat, vix trium linearum longitudine; neque enim unguis longitudinem emetiebatur:

Incidi Ovum, & effuſo latice tentavi, ſi qua *filum iſtud* Microſcopio ſubjicere valerem, quod quum fruſtra tentarem, ſatis habui à tunica, cui adhærebat, idem ope ſtyli leniter attollere; verùm *ne ſic quidem ſpecies machinulæ conſpicua evaſit*, moxque inter contemplantis contrectationes & converſiones varias, antequam microſcopium adaptarem, abruptum evanuit.

In alterius Ovuli filo periculum denuo facere nolens, hoc cum Ovulo villoſo liquori immiſſum hactenus aſſervo.

Illud

Illud autem memoratu dignum, quod *ante abortum Ovuli primi*, citra magnos dolores, ſed cum ingenti ſanguinis profluvio, *lacinia exturbata* fuerit, duorum triumve digitorum tranſverſorum latitudine, & fermè longitudine.

Hæc *Lacinia ab altera parte* erat *ſanguinolenta*,& aliquibus in locis quaſi *protuberans*, ſed ut *nulla Cotyledorum ſive glandularum* ſpecies compareret;

Ab altera parte erat quaſi villoſa, alba; ut villis Ovuli reſponderet quodammodo.

Candidiores tamen erant *villi Ovuli*, & longè molliores, quaſi plumoſi:

Atque quum *Ovulum* iſtud *per villos undiquaque album* compareret, *uno* tamen *in loco quaſi glanduloſum Corpus durum ſanguinolentum* obſervavi.

A qua *ſanguinolenta regione non procul* primum *aliquid pendulum adverti*, quod, uti ſuperius deſcripſi, *filum* retulit *album cum globulo*.

Superficies interna Ovuli, ut hujus quoque mentionem faciam, *erat læviſſima*, villis & aſperitatibus prorſus deſtituta; inciſam enim tunicam ad luſtrandum fœtum inverteram, & ſupra unguem expanderam, ut filum ope ſtyli attollerem & luci obverterem; id quod ægrè obtinebam; ſiquidem, quando in pendulo filo globulum contemplari conabar, atque ſtylum retrahere aut ſubducere cogebar, illico *globulus à filo attrahebatur, & filum cum ipſo ad tunicam recedebat, ſeque* huic *applicabat*, ut non ſine magna cura ipſum cum globulo à tunica rurſus abſtrahere valerem.

Neque Ovulum inflare *ſumma tunicæ mollities* permittebat, quum fermè ad contactum diffluerét.

Poſterioris Ovi hiſtoria mihi non conſignata, quod poſt aliquot horas *à Cane rabido dextra*, dum in via eram, *admorſa* eſſet: *Vitri* tamen, *in quo ipſum recondideram, operculo inſcriptus dies*, quo abortus contigit; & *cum Placenta Ovulum*.

Dubia ex Hiſtoria duorum Abortuum humanorum Oviformium, adv. Generationem Viviparorum ex Ovo, ratione accretionis Ovi.

I. Decreveram hanc hiſtoriam inſerere *Dubiis adv. ſimultaneam Partium Generationem*; *Poſt Notas in Obſerv. de Gemellis Coalitis*: Aſt quum

quum Excellentiſſimi *D. Abrahami Cypriani Epiſtolam de fœtu ex Uteri Tuba exciſo* perlegeram, dignam judicavi, quam ſeorſim ediſſererem.

II. Laudatus enim *Vir Experientiſſimus in Epiſtolam commentans*, explicaturus (p. 30.) *quomodo Fœtus interiori Tubarum tunicæ ſuâ cum placenta affigatur*, ibique æquè ac in Utero ſuum incrementum acquirat; fatetur *incrementum Ovo accedere ab ipſo loco cui adhæret, ſive*, Uteri, *ſive* Tubæ; Nimirum (p. 31.) *quia illud Ovum non tantum ſubſtantiæ in ſe continet, quanta requiritur ad nutritionem increſcentis fœtus, ſecus ac in Oviparis: Ut verò fœtus ab Utero recipiat humores ad ſui incrementum neceſſarios, debere illi quaſi affigi & quodammodo inclavari, adeò ut deinceps efformentur tubuli aut continui ductus ex Utero in fœtum, quibus mediantibus humores imò ipſe ſanguis tandem communicentur. Quâ ratione autem illud fiat, demonſtrare, hoc opus*, inquit, *hic labor eſt*; fateturque (p. 42.) *explicatu admodum difficile eſſe, quomodo ante dicta illa inſitio ſive inclavatio Placentæ in Utero fiat*. H. I.

III. Quot quidem ego me legiſſe memini, *nemo diſſentientium de Ovi in Utero Accretione tam perſpicuè diſſeruit*: Hocque præcipuè *in Exercitatione mea Generationi Viviparum ex Ovo* oppoſui, quod nullo modo liquido domonſtrari poſſit, quomodo hæc ſ. n. obveniat.

IV. Quibus permotus, quum & ipſe Auctor CL. (p. 4.) dicat, *hiſtoriam de accretione Fœtus adhuc mancam eſſe, & à nuperis Anatomicis penè intactam relictam*; quæ *in Curioſiſſimi Viri demonſtratione de Accretione Ovi ſive Fœtus* deſiderem, in medium proferre volui, non tam verborum aut ratiuncularum lenociniis, quam certâ experimentorum fide: Ordine ipſius placita perſequar.

(1.) *Ova in Utero aliquot dies nondum alligata, ſed libera ac mobilia:*

Mihi *nulla autopſia* cujuſpiam Anatomici *in Utero humano libera ac mobilia Ova detexit*: *In belluinorum Uterorum Cornibus & progreſſibus* prolixis qui libera, mobilia, fluctuantia Ova repererit, *præter Graafium*, qui aſſeruerit, *inventus eſt nemo*: *Nec à Graafio definitus locus ubi offendi queant*, *an* in arctiſſima extremitate Cornuum aut Proceſſuum, *an* vero in eorundem progreſſibus amplioribus? & *qui fiat* ut non ad antrum commune aut Collum, ſi non ad Vaginam mobilia provolvantur illico?

(2.) *Ovorum ſuperficiem extremam, præcipuè loco Placentæ, villoſam fieri:*

Hoc *CL. Auctor* itidem *in Utero humano citra autopſiam* ſupponit: *Memo-*

Memorata nobis *Ova abortiva circumcirca*, æqualiter per omnem ſuperficiem villis obtecta fuere, quod & *in aliis abortivis Ovis humanis* obſervavi: Neque *lacinia ante partum edita*, *aut placenta cum Ovo connexa in hiſtoria noſtra*, Auctoris aſſertum firmare queunt, quandoquidem *in Ovis ipſis nullo loco diſcrimen villorum agnitum*; Quin *in locis ubi Placenta*, *villos coaluiſſe ac diſperiiſſe* patet. *In belluinis Ovis nondum à quoquam talem villoſam ſuperficiem traditam memini*: Experientiæque repugnat, ſiquidem *Uteros nactus ſum*, *ſignis prægnationis manifeſtis*, nullo tamen intus fœtu conſpicuo; tunicasque, aquâ uti in fœtis repletas, ſeparare aggreſſus, utut ſedulò illud agerem, integras detrahere neutiquam valui; illicò enim ob mollitiem & tenuitatem laceratæ ſunt, *nullo villorum ſimilem in modum*, uti de humanis retulimus, *indicio.* Neque legi, *qui belluina ova abortiva*, *aut villos in eisdem conſpexiſſet*, *nedum* ut in Placentæ aut Cotyledonum locis eos præcipuè extitiſſe demonſtraſſet. *In iſtis verò recentiſſimè impraegnatis Uteris*, *Placentiferis æquè ac Cotyledoniferis*, *Velum* per omnem ſuperficiem cornuum aut proceſſuum *æqualiter prætenſum vidi*, nullo locorum diſcrimine. Utut *adhæſio tunicarum ſ. Ovorum admodum in brutis differat*, *tam ratione ſpecierum*, *quam ratione temporis prægnationis*; e. g. *in ſuillo genere*, quum exiles ſint cotyledones, longè infra piperis granum, vix inſertio cognoſcitur, & ſponte ſuâ ab Utero ſecedunt: *In Ovillo genere* ſub primordiis prægnationis pariter nulla inclavatio advertitur; quin Cotyledones planâ facie tunc occurrunt, atque ad levem contactum ſeparantur. Ut adeò *evidens* ſit, *per experientiam* definiri minimè poſſe, *an Ovorum ſuperficies loco Placentæ aut Cotyledonum præcipuè villoſa fiat*; *quamvis ratione iſtud utique colligi poterit.*

(3.) *Villos intra ſuperficiem antea compactos*, *ubi Ovum ad Uteri cavitatem pervenit*, *humiditate ibi contentâ lubricari & quaſi evolvi ac extricari:*

Oculis corporis nemo iſtud uſurpaverit; *ſi rationis acie* idem defendes, *Placentæ prærogativam* paulo ante aſſertam *tolles*; neque enim Uteri humiditas unum locum minus irrigabit quàm alterum.

(4.) *Ovum motu intrinſeco humorum in ſe contentorum in tantam magnitudinem excreſcere*, *ut latera vicina Uteri premat:*

Unde ille *humorum in Ovo motus inſtrinſecus*? *Ante congreſſum* cum mare non exiſtit; *Poſt congreſſum* demum ſi accedit, cur non intra Ovarium ſimiliter Ovum excreſcere facit? *Latera Ovarii vicina ovum* faci-

facilius preſſerit, quum hæc ipſi ſint undiquaque contigua, *ſicque Ovario Uteri officium aſſignandum foret.*

(5.) *Laterum Uteri humani internam cavitatem fabæ majuſculæ dimenſionem ordinario non excedere:*

Aliquando NM. capacem, & *aliquando* ampliorem deprehendi: ſcilicet *amplitudo cavitatis variat pro ſubjectorum, ætatum, conditionum ipſius ſexus muliebris ratione, ut uniformis determinari nequeat*, inductione inſufficiente; *neque ulli Anatomicorum datum fuit tot Uteros humanos ſecundum memoratam varietatem introſpicere,* ut *vel* ætatum, *vel* conditionum ſexus, *nedum* ſubjectorum reſpectu quidquam certi definiri poſſit. *Verum ſit illa cavitas, ætate nubili, utplurimum fabulæ majuſculæ cujuscunque dimenſione,* ſatis ampla eſt novi hoſpitis, ovuli, proportionem ſi conſideres, ut quomodo hujus ſuperficies eidem undiquaque conciliari ac combinari queat, à diſſentientibus hactenus explicatum non inveniam; *qui nempe* Ovulum in Utero villis circumquaque amiciatur, quum nec in Ovario, nec in Tuba, æquè lubricis, æquè humectis, eisdem inveſtiatur? *qui*, quando villi æqualiter ſunt protenſi undique ovulum in uno loco magis radices egiſſe concipi queat quam in altero?

(6.) *Agglutinationem Ovuli in ſuperficie interna Uteri non ſine aliquâ compreſſione fieri:*

Non video; *quomodo in Utero humano*, qui quando ovulum excepit à congreſſu denſus adhuc eſt, *compreſſio quædam concipi queat?* Periculum ſanè, ovuli ſubtiliſſimas tunicas compreſſione tam denſi corporis ruptum iri, violentam enim eſſe oportet. Et *quid fiet de belluinis Uteris*, animalium e. g. utplurimum uniparorum, Ovium, Vaccarum, Equarum, &c.? *Qualis in tam longo tractu* Cornuum aut Proceſſuum, ad Ovuli agglutinationem, *per omnem iſtam regionem ſub primordiis fingi poteſt compreſſio?*

(7.) *Superficiem externam Ovi quaſi detractâ pelle, præcipuè loco Placentæ ſuperficiei internæ Uteri agglutinari:*

Nec hoc capio, quomodo ullo in loco pellis Ovo detracta intelligi queat, nedum in loco Placentæ. Hiſtoria à me allata *totam ſuperficiem ovorum circumcirca villoſam* monſtrans, hanc detractionem non admittit. Illud certum, *quod Ovuli ſuperficies ſucceſſu temporis non amplius undiquaque villoſa conſpiciatur*, cujus rei documentum ſecundinæ abortivæ, *proximâ Obſervatione* à nobis commemorandæ exhibebunt: *Nimirum, quando* fœtu adoleſcente villi Ovuli in externa

ſuper-

ſuperficie ſiti, villis Uterinæ ſuperficiei internæ implicantur, *ſive* in Placentarum *ſive* in Cotyledonum ſpeciem, fit ut pars à tali contextu libera lævis evadat; uti ego puto, *per modum obligationis*; *ſiquidem Partes Chorii à Placentæ aut Cotyledonum contactu immunes, non tot vaſis ſanguineis, nec tam amplis inſtructos attentus ſcrutator comperiet; ad illa verò loca, ubi placenta, aut Cotyledones*, quum inſigni numero & amplitudine vaſa contendant, *hæc* villos utrinque, & Uteri & Chorii, magis atque magis implicant & condenſant, *in ſpeciem primum glandularum, tam in* Placentiferis *quàm* Cotyledoniferis, *mox* in juſtum corpus Placentæ aut Cotyledonum. *In Placentiferis autem* quum Placentæ non per omnem ambitum Uteri ſe expandant, uti Cotyledones in Cotyledoniferis per omnes regiones Proceſſuum aut Cornuum diſperſas videmus, *contingit ut* ad incrementum fœtùs Placentâ in unum locum contractâ, reliquum ſpatium chorii læve evadat, villis obliteratis: *Hocque ſpatium Chorii læve, fœtu adbuc tenero*, exiguum deprehenditur, longè intra amplitudinem Placentæ, pro copia liquoris in amnio contenti: *adulto autem fœtu* ampliorem longè, quam ipſa Placenta, regionem occupat.

(8.) *Tubulorum in Ovo hærentium partem aliquam (nempe quæ ad hanc rem ſatis ſit) cum poris Secretoriis uniri.*

Rectè hæc ſe habent, ſi ſucceſſivè, modo ad præcedentem n.° (7.) à nobis tradito, intelliguntur: *Sub primordio*, Chorii villi circumcirca omnem Uteri internum ambitum contingunt: *ſuccedente verò tempore* vaſorum diſpoſitio, uti hunc vel illum locum Uteri magis feriunt, atque in mutuos complexus arctius ruunt, in Placentæ aut Cotyledonum compagem iſtam unionem conciliat.

(9.) *Ad fœtus incrementum, & aquæ in Amnio contentæ generationem ſequi, ut Corpus* Uteri *magis magisque debeat extendi.*

Non ſanè *ad fœtus incrementum*; inter quod & illud tunicarum placentæve incrementum nulla eſt proportio, uti ex anatomiis noſtris liquet. *Nec ad aquæ in amnio contentæ generationem*; quia hujus ne quidem ad placentam juſta videtur proportio, *exigua* enim *cavitas eſt Amnii*: Unde ejusmodi *Ova abortiva, nulla aquæ profuſio, benè tamen largiſſimum ſanguinis profluvium præcedit.* *In Brutis* equidem *non ad Fœtûs incrementum, aut aquæ in Amnio contentæ generationem* Cornuum aut Proceſſuum extenſio ſequetur; Vidimus enim hoc *Anno* 1702. d. 1. *Decembr.* Ovilli Uteri Cornua extenſa & turgida, *amnii tam exili cavitate, ut vix Lupinum majorem caperet*, & propter depreſſam ſpeciem

ciem primo obtutui ægrè ſe dignoſcendam ſiſteret, Fœtu perparvo, thorace & abdomine nondum clauſis.

V. Hæc fuerunt, *quæ non fidâ experientiâ*, *veritate invitâ* in doctrina de Accretione Fœtus à CL. Viro *ſuppoſita* autumo. Cætera omnia præclarè ſe habent, quæ & meâ & aliorum experientiâ confirmare in proclivi foret. Quamvis enim à nonnullis *ſanguinis materni cum ſanguine Embry circulatio* negetur, rectè tamen hæc in adultis aſſeritur, quum & per injectiones detegi queat.

VI. Quando verò *talem communicationem tantummodo per poros vaſorum glandulas componentium dilatatos vult fieri*, *non item per extremitates vaſorum ſanguineorum*; Licet voce *anaſtomoſis*, quandoquidem quibusdam ob ambiguitatem & obſcuritatem exoſa eſſe cœpit, facilè abſtinere, *dicat quæſo CL. Auctor*, *an* vaſa glandulas componentia non ſint extremitates Vaſorum ſanguineorum? *Et ſi ſunt*, *in illis ipſis extremitatibus ſi* diſcrimina dantur, fibrarum procurrentium aut circumflexarum ab apicibus ipſarum omnium extremis, *ubi poros CL. Auctor collocabit*, *an* in procurſu fibrarum, *an* in apicibus omnium extremis? Credo *fatebitur CL. Auctor*, *quod in apicibus omnium extremis*; ſecus enim extravaſatio & ſtagnatio fieret continua, nullaque f. n. eſſet circulatio. *Ad quid autem iſtæ verborum rixæ*? *Certum eſto per extremitates arteriarum* ſanguinem tranſire, & *per extremitates venarum* excipi, *ſive* illæ extremitates ſint contortæ, anfractuoſæ, exiles, viſum, effugientes, & perplexitatibus glandulam mentientes, *ſive* minus; *ſufficit* per interſtitia ab apicibus omnium extremis nullos à natura in circulationis uſum poros conditos, quamvis p. n. ibi quandoque occurrant. *Injectionibusque tinctorum liquorum* hæc Illuſtrari queunt, *inprimis ſi in anguſtiis extremitatum ſedimentum relinquunt*. *Aliam autem atque aliam in his illis ſecretoriis Organis apicum illorum conditionem eſſe* lubens fateor, quæ nondum in omnibus manifeſtò vel ab oculatiſſimis Anatomicis detegi potuit. *Fortè & quarundam ſingularis eſt ratio*, qualis Venæ Portæ in Hepate ad Cavam & ad Porum Biliarium. Quæ omnia ſuo loco relinquimus.

VII. Sed ut paucis meas *de myſteriis Generationis Viviparorum conjecturas* ſubnectam; exiſtimo 1. In congreſſu prolifero *ſeminis maſculi partem* qualemcunque, *ſpirituoſiorem*, *Uterum ingredi*, ingreſſumque *inſtar Vernisii* ſubtiliſſimi *parietes Uteri oblinere*; 2. *An ad teſtes per Tubas* immediatè quædam particula hujus ſpirituoſæ auræ *abeat*? Ego nullâ ratione comprehendere poſſum, quandoquidem ſi vel ſummè

mè volatilis *Spiritus Vini* humecto tali Utriculo, tam parvâ quantitate, quâ ſeminis particula ingreſſa concipitur, injici poſſet, vix puto vim ſuam integram per anfractus Tubarum ad Teſtes eſt perlaturus: 3. parietibus tamen tenuiſſimâ illâ ſeminis aurâ oblitis, *inſignis partium Generationi dicatarum in Utero fit immutatio, ſeparatione & exoneratione laticis muliebris ſolitâ inhibitâ*: 4. *Ab inhibitione* enim *hac mox* ſanguinis in Vaſis Hypogaſtricis *ſtagnatio* ſuccedit; 5. *A ſtagnatione* in Hypogaſtricis *regurgitatio* in vaſa; 6. *A regurgitatione præcipitatio Circulationis ſanguinis in Teſtium*, vel utroque, vel altero, in cujus vaſa ſpermatica ſcilicet ſanguis ſtagnans magis regurgitavit; 7. *A præcipitatione Circulationis ſanguinis* in Teſtibus Uberior *affluxus laticis ſeroſi ad Veſiculas*; 8. *Ab affluxu hoc*; *Veſicularum intumeſcentia*, *ruptura*, & *depluvium* per Tubam vicinam.

Aſt juxta tritum illud; *Omne patiens reagit*; *Quando Uterus iſta à ſemine maſculo*, ob inhibitam ſecretionem & exonerationem laticis ſibi familiaris, *in partibus ſubſidiariis patitur*, *ipſe contra ea*, 9. Suo ſtagnante in Hypogaſtricis ſanguine, *auræ ſeminalis linimentum obſidens*, hoc ex aliis atque aliis locis propellit, aut excutere nititur, ſuppetias ferente liquore per Tubam deſcendente; 10. Quo ipſo *Spiritus intra linimentum ſeminale deliteſcens tandèm ad anguſtias redactus unitis viribus ſuum opus aggreditur*, *ſedem ſibi ante omnia figens*, *exqua* tanquam Officina, uti â Natura, aut à Deo Auctore Naturæ didicit, fabricam corporis animalis affabre faciat; nimirum *per omnem Uteri cavitatem*, *quam linimentum illud ſeminale tanquam velum obduxit*, *ex hac ſua ſede* principali *radios dimittens*, *fibras* ex eadem *in vaſorum uſum protrudendo*, *ex vaſis totius Corporis texturam* deinceps *molitur*; 11. *Uterus* autem jam amico conſenſu *opus promovet*, dum *à ſtagnatione* ſanguinis *elatior* & *ſpongioſior* ſucceſſu temporis redditus; *limpidiſſimum laticem per iſtud velum ſeminale dimittit*, *eoque ſpiritum intus agentem blandè fovet*, *filaque ab ipſo producta humectando magis obſequentia præſtat*; 12. *Quin ſimul rarefactus*, limpidiori parte ad Veli ſ. tunicæ cavitatem dimiſſâ, *glutinoſis particulis refertus*, *fibrarum per velum protenſarum extrema facile ſibi adhærere patitur*, *eademque virtute Spiritus valentiori propulſa intimius recipit*, *ſibique aſſociat*; 13. *Inprimis ad locum in quo Spiritus ſibi primam fixit ſedem* ex quâ proximè Uterum ſuis radiis dimiſſis penetrare valuit, *propè receſſum Tubæ utplurimum*, *in ſexu humano*, ubi major ſuppreſſio, majorque affluxus, ob

arctius prætenſum velum ; *hîc ubi interior ſuperficies Uteri in glandulas attollitur , demum in Placentam coaliturus.*

VIII. Quæ mea quibus experimentis & rationibus ſint ſuperſtructa *peculiaris de Viviparorum Generatione tractatus* , ſi DEUS annuerit, prolixius ediſſeret. Non poſſum autem quin ex *CL. Harvei Exercit.* 68. p. 296. ſimilia abortiva ova ipſi viſa h. l. commemorem ; Poſtquam ex Ariſtot. mulierum primos conceptus oviformes adſtruxerat, quod & è tibicina Hippocrati animadverſum ; *Noſque etiam* , inquit , *mulieribus ſæpè* ſecundo menſe *decidiſſe vidimus* , *ad* Ovi columbini *molem,* ſine fœtu ; *aliquando etiam ad Phaſiani, vel gallinacei ovi magnitudinem; atque hoc tempore* , Embryo *intus longitudine* unguis digiti minimi fluitans *cernitur. Membrana verò conceptum obtegens* , placentam annexam nondum obtinet , *neque Utero affigitur : Sed ſolummodo parte ſui ſuperiore & obtuſiore , quaſi* muſco tenui , *aut* lanugine *quâdam veſtita , accreſcentis jam placentæ rudimenta exhibet : Interior autem ſuperficies , lævis & lubrica exiſtens , plurimis vaſorum umbilicalium propaginibus referta cernitur, &c.* H. l. Nihil addo , quilibet cum his illa noſtra conferre poterit.

IX. Iſto potius ap. Lectorem gratiam me initurum confido , ſi ex *Anatomis novem Uterorum Ovillorum* , quos autumnus *Anni* 1702. mihi diversâ prægnationis conditione memorabiles obtulit , iſtam paucis recenſuero , quæ laudati *Harvei Exercit.* 68. p. 297. ſeqq. egregiè illuſtrabit : Quamvis enim illa felicitas mihi nondum obtigerit , *ut punctum ſaliens*, quale ille *adbuc palpitans* (p. 298.) Regi videndum exhibuit , contuitus fuiſſem , *colliquamentum* tamen , *in quo punctum ſaliens* , aliquando *ſuillus Uterus* mihi luculenter commonſtravit ; Quæ tamen *ſequentibus diebus* CL. *Harveus in Uteris* Damarum vidit, ut *quod puncto ſalienti mucago , inſtar vermiculi, galbæ forma adjacet in duas partes diviſa ; ex quarum altera truncus formatur , ex altera caput ; Spina, inſtar carinæ , paululum inflexa ; Caput ex tribus veſiculis ſ. globulis parvis , imperfectè compoſitum* &c. It. Cujus *in Diſſertatione de Uteri membranis & Humoribus* p. 367. meminit , *quod* Amnios *ab initio nucem moſcbatam , aut fabam majorem , magnitudine vix æquet* : Hæc & mihi viſa pleraque ſequens hiſtoria atteſtabitur.

Anno 1702. d. 1. *Novembr. præſentibus Auditoribus Uterum Ovillum* nactus *recens prægnantem* inciſo Cornu altero monſtravi *tunicam extimam* differre , quum non tam variegata , ac adultâ prægnatione conſpiceretur , niſi quod alicubi aliquid mucoſi ſubcærulei adeſſet : Tenuiſ-

nuiſſimæ texturæ erat tam *Chorion* quàm *Allantoides*, ut facili negotio liquor effunderetur: *Amnii* autem tam exigua *cavitas*, ut vix Lupinum majorem cepiſſet, quapropter non ita facilè in oculos incurrebat, Chorio enim quaſi connata videbatur, ægrèque diſtingui potuiſſet, ſi non fœtus intra fuiſſet concluſus; Verùm inflato Chorio, ad ſolem *Amnii* tunica luculenter detecta fuit; *Cavitas* ejus corpori convoluti embryi reſpondebat, *pauco intus liquore*.

Embryi, quod amnio adhuc incluſum aſſervamus, *ſitus* erat conglobatus; *Capite* verſus Thoracem, *caudâ* verſus abdomen inclinatis: *Loco Cranii duæ veſiculæ*, limpido humore repletæ, caput diſtinguebant: *Roſtrum* latiuſculum, minimè acutum: Ubi *Naſus*, linea nigra: Ubi *Oculi* duo punctula nigricantia: Collo nudo incumbebat, ſpatiumque ejus opplebat; viſcus oblongum globoſum quaſi carneum, *Cor* puto: Neque per tunicas diſcernere licebat hoc viſcus ab alio, quod abdominis locum occupabat, propter viciniam enim continua per tunicas apparebant, *Hepar* autem citra dubium erit: *Inteſtinorum gyros* viſu diſtinguere non valebam: Neque *Artuum ſuperiorum inferiorumve lineamenta* adverti: *Carina Vertebrarum cum cauda*, qualis in Pullis ab incubatione aliquot dierum, erat maniſeſtiſſima.

Eant nunc *Patroni ſimultaneæ Generationis*, & cum *Harveo* contendant; Cujus *Viri* induſtriam, ſucceſſum, & faventem Occaſionem in rimandis Myſteriis Generationis omnis mirabitur poſteritas.

OBSERVATIO CXCII.

Dn. D. PHILIPPI JACOBI HARTMANNI.

De

Secundinæ Abortivæ Ovo Cotyledoniformi.

MAtrona duorum liberorum parens, menſium ſuppreſſionem ultrà trimeſtre paſſa, deſubitò ingenti ſanguinis profluvio corripitur; quo per adſtringentia temperata, TR. coralliorum cum ſucco citri præp. &c. repreſſo, per intervalla tamen hyſtericis paſſionibus & ſanguineo fluxui, moderatiori tamen, obnoxia fuit. Ipſa quidem prægnationi conſtanter contradicere, ego verò monere, ut valetudinem ſuam curaret diligenter; Quum d. 21. Octobr. An. 1702. ipſam dolores parturientis invaderent, fœtu quaſi exitum urgente. Dolo-

Doloribus fomento & Clyſtere mitigatis, pulvere etiam Bezoardico cum anodynis propinato, placidè dormivit, & d. 22. manè ſurgens cum lotio carneum quid, citra dolorem, excrevit.

Placentam illico judicavi, quod vulgus Molam contendiſſet. Figura & magnitudo omninò erat Ovi Gallinacei, acuminatâ alterâ extremitate, alterâ obtusâ. Ad contactum durus erat hic globus; idem quum hâc illâc verteretur, in parte minus convexa, ſecundum longitudinem divulſus deprehendebatur, ſed ut rimam lacinia quædam deſuper incumbens tegeret.

Hâc lacinia leniter abductâ, cohærebat enim leviter, hiatus manifeſtus fuit, in quo membranarum fœtum involventium reliquiæ ſupererant: retractis membranarum laciniis per hiatum cavitatem NM. maximæ capacem vidi; cujus facies intus glabra, nullo vel funiculi vel fœtûs veſtigio: laciniæ membranarum expanſæ ſuæ texturæ ſubtilitatem monſtrabant.

Carneum omne hujus lacerati Ovi abortivi Placentæ in globum convolutæ fuit, hiatu laciniâ quædam, itidem carnea, avulſâ obtecto: Ex glandulis meris omnis erat textura, & diſſecando ſecundum longitudinem, transverſimque pluribus in locis, compages glandulosa reddita eſt evidentior.

Glandularum erat diſcrimen, quum aliæ corporum glanduloſorum, in Teſtibus Muliebribus, inſtar, carnem conſiſtentia & colore referrent, membranis ſuis à ſe invicem diſtinctæ, communi aliæ in placentam coaleſcentes? Aliæ verò glandulæ erant ſanguinolentæ, itidem diſcretæ, ſed minus compactæ.

Superior Placentæ pars erat aſperior, tuberculis pluribus inæqualiter prominentibus: reliquam omnem ſuperficiem externam mucoſa pinguedo obleverat; ex eadem lacinia hiatum obtegens concreverat.

Cæterum Placentâ hâc ejecta ſanguis Matronæ fluxit liberior, cæteraque quæ Puerperis ſolent, obvenerunt omnia.

Uſus ex ſecundinis Abortivis Ovo-Cotyledoniformibus.

I. Placentarum generatio ex coagmentatione glandularum.

II. Ple-

II. Pleræque omnes molæ Placentarum vitio, conformatione p. n.

III. Pinguedo quæ ejusmodi Placentas inveſtit, ſanguini ſ. latîc muliebri pinguiuſculo debetur.

IV. Fluor ſanguineus poſt menſium ſuppreſſionem in Matronis ſuſpectus.

V. Fœtus cum funiculo Umbilicali contabuiſſe credendus, Placentâ, poſt profluvium ſanguinis, ab Utero avulsâ.

VI. Eodem caſu Fœtus involucra rupta aquam effudiſſe cenſeo

VII. Lacinia hiatum tegens ab extravaſato ſero pingui; á quo & pinguedo ſuperficiem oblinens.

VIII. Cavitas, ſi mora acceſſiſſet, ſimili materia oppleta, aut à lacinia obturata fuiſſet.

(*Miſſæ per Magnific. Dn. D. Menzelium Berolino Norimbergam d. 14. Menſ. Julii.*

OBSERVATIO CXCIII.

DN. D. HENRICI â SANDEN.

De Sarcomate cancroſo ex cavitate genu pedis ſiniſtri ab externa parte propullulante.

UT Zizaniæ radice ejusquè fibrillis penitus non evulſis eandem ſemper creſcere, latiusque ſeſe diffundere cernimus, ita in corpore humano aliquando morbum eò altiores agere radices, eò liberius progerminare, quo difficilius ad illum cum omnibus fibrillulis exſtirpandum remedium excogitari poteſt. Quod ſuo confirmat exemplo Vir quidam admodum Reverendus, Excellentiſſimus atque Ampliſſimus SS. Theologiæ Doctor, PerReverendi Conſiſtorii Pomeran: Aſſeſſor Primarius nec non Archi-Bresbyter in Civitate & diſtrictu Hollandenſium longè meritiſſimus, qui cum Anno 1676. in peregrinationem ſe daret partemque itineris equo conficeret, accidit ut genu pedis ſini-

ſtri ab externa parte ad aliquod durum, neſciebat quale tunderet. Unde progreſſu temporis exortum eſt ibidem tuberculum quoddam magnitudinem avellanæ non excedens, quod abſque omni moleſtia & incommodo per novendecim annos & quod excurrit, circumtulit, donec anno 1695. ex infelici alliſione tibiæ in parte acuta ſpina dicta ejusdem pedis ad menſæ pedem acutum pes autem læſa parte ad tuberculum dictum intumeſceret, cum inflammatione rubore atque dolore. Tumore hoc medicamentis externis abacto tuberculum tamen, cui licet imponeretur plumbum cum mercurio, ſuadente Excellentiſſimo Dn. D. Hartmann / remanſit, perque foramen abceſſus parvum ſeſe aperuit, atque ſteatoma fibrillis carnoſis atque vaſis pertextum eſſe apparuit, quod Chirurgi dictæ Civitatis dirigente curam Excellentiſſimo Dn. D. Chriſtiani jam Conſule ibidem, primo corroſivis, deinde ſectionibus crebrò repetitis aufferre ſtuduerunt, aſt hiſce malum auſcultare noluit. Quapropter in conſilium & auxilium vocatis Viris Excellentiſſimis, Experientiſſimis. Dn. Dn. Doct. Doct. Friderico Lepnero, Jac. Philippo Hartmann / Adamo Harwick & me concluſum eſt, duriori nodo duriorem cuneum eſſe quærendum atque ſecundum Hippocratis aphoriſ. 6. ſect. VIII. nec medicamentis nec ferro ſanantibus ignem i. e. ferrum candens applicandum, amputatâ igitur hic Regiomonti excreſcentiâ, vulneri recenti cauterium actuale tribus diverſis vicibus eſt impoſitum, â Domino Viviano Chirurgo Italo non niſi ſummo cum patientis dolore & adſtantium horrore. Quæ operatio magnam initio quidem faciebat ſpem priſtini pedis officii, ſiquidem vulnus totum inuſtum ſpatio quatuor ſeptimanarum cute uſque ad partem ſuperiorem genu introrſum obducebatur, quæ conſolidationem reſpuebat. Sed paulo poſt, cum redux factus, lento pede prorumpere latiusque ſerpendo genu partem ſuperiorem atque inferiorem occupare incepit, ut ita malum hoc ſecundum all: aphoriſmum inſanabile fuerit. Hinc omiſſis ulteriori ſectione atque inuſtione, adhibita fuere varia cauteria potentialia, imprimis Oleum Antimonii, quorum beneficio indies decreſcebat eouſque ut cutem æquaret. In quo ſtatu per duos menſes permanens ſacris officii ſui actubus vacare videlicet confeſſionem audire, Concionari, Sacramentumque Cœnæ Dominicæ &c. adminiſtrare potuerit. Verum malum recrudescere, peſſimique moris fieri incepit, & medicamenta hactenus efficacia repudians ad eam in Fig. I. depictam pervenit deformitatem, donec tandem exhauſtis viribus, ſu-

Per-

perveniente febri hectica, aliisque gravioribus ſymptomatibus placidè in domino obdormivit Anno 1702. d. 24. Martii. Cum verò & me & Chirurgum Dominum Marquart, qui per annum integrum ſumma cum dexteritate vulnus obligavit, ſæpe ſæpiusque rogaret, ut poſt mortem originem hujus mali cultro Anatomico in proximi ſimili morbo laboraturi ſalutem indagaremus, noſtrarum partium eſſe duximus precibus ipſius annuere & ſequentia annotare. (1.) Inciſa cute Fig. I. D. D. D. obſervavimus inflammationem quandam tam circa totam genu regionem, quam inprimis internam ejusdem partem, duritiem verò in tendinibus muſculorum videlicet recti, vaſti interni & externi & crurei, qui patellam amplectuntur, tibiæque extenſioni inſerviunt. (2.) Separatis his tendinibus & patellâ quadantenus elevatâ margini ejusdem inferiori Fig. XXXIII. A. excreſcentiâ radicem B. Fig. XXXIV. fibrillis ſuis adhærere, ſimulque ſinoviæ unciam unam ex cavitate genu effluere, quæ in vita ex meditullio A. Fig. XXXIII. ſæpius promanabat aliquando tam copioſè, ut lintea multiplicata humectaret, interne hinc inde in patella acredinis ſuæ notas, nullius verò cariei relinquens, excepta illa parte patellæ quæ tibiam reſpicit, ubi glabra membrana atq; perioſtium arroſa. Capita femoris & tibiæ quoque præternaturali gaudebant colore. (3.) Sublatis his radix excreſcentiæ B. Fig. XXXIV. oculis ſeſe magis obtulit folicuio b b b b. Fig. XXXIV. incluſa, quæ illo in loco præprimis latebat, ubi plurimum propullularat, fibrillisq; ſuis copioſis molæ denominatæ parti atque cartilagini Lunatæ H. Fig. XXXV. quæ profunditate ſua caput femoris excipit, à DEO firmiter annexa, ut difficulter non niſi cum abſciſſa cartilaginis lunatæ particula i. Fig. XXXV. exſtirpari poſſet. Hæc radix tranſverſim ſecta L. L. Fig. XXXVI. internè mirum exhibet fibrillarum nervoſarum atque vaſorum nutrimentum advehentium cincinnum, quæ n. n. n. n. notantur. Remotis his omnibus manui caput Tibiæ externum palpanti aſperitates oſſeæ occurrebant, ut & in patellæ ſuperficie exteriori, quas denudatæ partes dictæ magis detegebant & Fig. XXXVII. E. f. repræſentat.

Explicatio.

Externam faciem ſarcomatis genu pedis ſiniſtri, exhibet.

Figuræ XXXIII.

A. Meditullium ex quo ramuli ſarcomatis expanſi, cutem externam obtexerant.

B.B.B. pars Sarcomatis elatior.

C.C.C. C. ejusdem depreſſior pars.

D.D.D. Cutis abſciſſa femoris atque Tibiæ.

E.E. Labia cutis internæ

F. Tendines muſculorum patellam amplectentium.

Figuræ XXXIV. Internam faciem monſtrat.

A. Patella genu

B. Radix Sarcomatis propullulantis ex cavitate genu quam patella cum capitibus femoris & Tibiæ format, incluſa propriæ tunicæ b b b b.

C. Labium Cutis.

E. Exoſtaſis Fig. XXXVII.

F. Aſperitates oſſeæ Fig. XXXVII.

G. Caput Tibiæ ſanum Fig. XXXVII.

L. L. Radix transverſim ſecta cum plexu fibrillarum nervoſarum atque vaſorum nutrimentum advehentium n. n. n. n. Fig. XXXVI. quorum orificia manifeſtiſſima erant, exprimi verò in hac figura non potuerunt.

H. Cartilago Lunata, quæ profunditate ſua caput femoris recipit Fig. XXXV.

i. Abſciſſa eusdem particula Fig. XXXV.

K. K. Portiuncula ſarcomatis radicis. f. XXXV.

OBSERVATIO CXCIV.

Dn. D. HENRICI Von SANDEN.

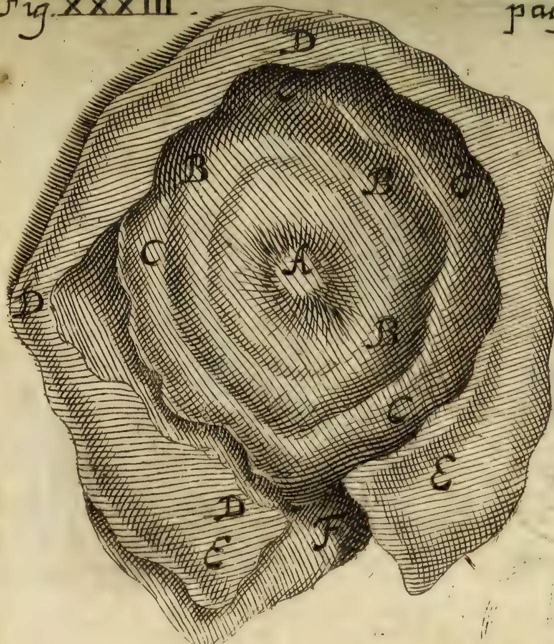
De Ano imperforato.

EOdem tempore atque loco cum curationi Patientis, quem præcedens ſiſtit obſervatio, præeſſem, vocabar ad puerulum trium tantum

Fig. XXXIII.

pag. 364.

Fig. XXXIIII

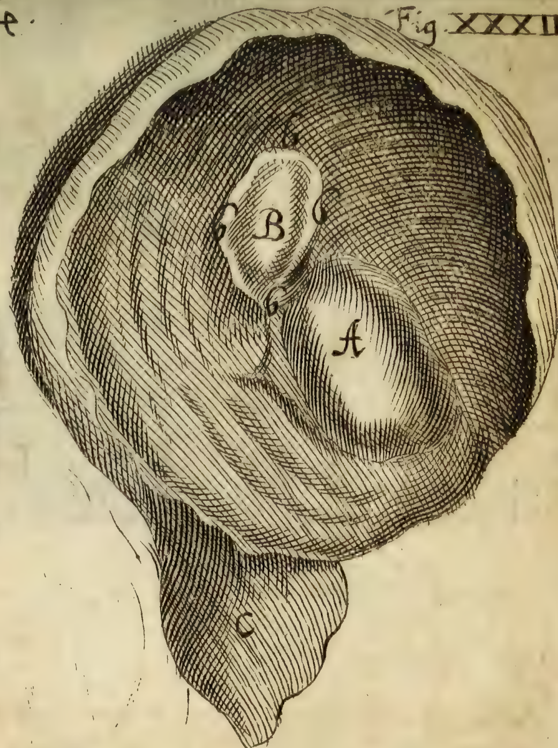

Fig. XXXV.
H
K
K
pag. 364.
Fig. XXXVI.
L
n
n
n
L
n
Fig. XXXVII.
G
f
Fig. XXXVIII.
pag. 365.
A
B
C
D
E

BRITISH M
NATURAL HISTORY

tum dierum imperforati ani, quem D. Marquart l. a. aperuit, Sed nullo meconio ſubſequente, altero ſupremum abiit diem. Subjicientes cultro Anatomico, obſervavimus mirabilem & tantum non monſtroſam veſicæ urinariæ per canalem cum inteſtino recto connexionem, quam exhibet præſens figura. Recti in B. terminus canalis monſtroſus C. ad veſicæ collum tendebat, ita ut immiſſo äere in veſicam per membrum virile E, ille in rectum A. per canalem C. tranſiret & vice verſa. Ut itaque nullus excrementis alvinis conceſſus ſit exitus, niſi per iſtum canalem C, qui tamen ob anguſtiam eadem excipere perque urethram eliminare non potuit.

Explicatio Fig XXXVIII.

A. Portio Inteſtini recti.
B. Ejus finis ſeu Arcus.
C. Canalis monſtroſus.
D. Veſica Urinaria.
E. Membrum Virile.

SCHOLIUM.

Naturam circa inteſtini recti exitum variis modis aberrare, obſervarunt Autores Clariſſimi. Excellentiſſimus Dn. D. Hartmann / D. II. ann. x. p. m. 260. Eph. Germ. Curioſ. exitum recti ad *umbilicum*, ad quem ſtylus & flatus deduxerat, procedere. Hildanus C. 1. obs. 75. atque Schenckius l. 4. obſ. 6. de inteſt. rect. p. 383. aliique annotarunt, *fundo veſicæ* l. ejusdem *cervici* atque *uretbræ urinariæ* in virili ſexu inſeri, vid. D. Henr. Vollgnadii obſ. XI. D. I. ann. I. E. G. C. p. m. 34 in muliebri vero in *vulvam* implantari, teſtes oculati ſunt ſupra laudatus D. Hartmann D. II. ann. X. obs. 159. p. m. 249. & D. Zaccharias Fürſt D. II. ann. III. obs. 112. p. m. 225, quanquam ſine inſertione in veſicam ſed immediate ad vulvam tendens. Denique illud, quod rariſſimæ obſervationis eſt, mediante quodam *canali* ſeſe in veſicæ *cervicem* terminat, quem præſens inſinuavit obſervatio.

(*Miſſæ Berolino per Magnif. Dn. D. Menzelium Norimbergam die 14. Menſis Julii. 1703.*)

OBSERVATIO CXCV.

Dn. D. MICHAELIS BERNHARDI VALENTINI.

De

Portentoſa avenæ in agro Uxoricidæ cruentatione.

ANno 1703. ſub finem menſis Julii, Acta quædam Inquiſitionalia Homicidium concernentia, Ampliſſimæ Facultati juridicæ Giſſenæ, ex Comitatu Erpacenſi tranſmittebantur, quæ ſeq. Facti Speciem continebant. Eodem nempe anno, menſe junio in horreo Ruſtici alicujus, retro equorum Stationem, mulier occiſa reperiebatur, quam Maritus dubio procul ab equis recalcitrantibus interem tam eſſe perhibebat, Quoniam verò perpetua huiccum Conjuge demortuâ lis interceſſit, ita ut eandem ſæpiſſimè verberibus exceperit: Mulier etiam, dum viveret, Confeſſionario ſuo conqueſta eſt, ſe certam eſſe, quòd â Marito ſuo adhuc occidenda ſit: Adhæc alter equorum annoſus: alter verò pullus adhuc & ferris equinis nondum munitus fuerunt: Vulnus in fronte exiguum & anguſtum: Collum ex parte obtortum: Lectus occiſæ, ab equorum ſtatione longè diſtans, ſanguine conſpurcatus, ſub hoc verò malleus Fabri murarii inventus fuit; hinc Maritus in ſuſpicionem Uxoricidii incidebat. Cum verò ſufficientia ad torturam indicia deſiderarentur, acta unà cùm malleo, Facultati Juridicæ in Acad. noſtra Giſſena tranſmittebantur, ut quid porrò agendum eſſet, decerneret. Paulò poſt à Magiſtratu Erpacenſi manipulus avenæ ſtramini adhuc inhærentis ex agro inquiſiti ſimul offerebatur, qui undique maculis quaſi ſanguineis conſperſus videbatur, additâ aſſeveratione, quòd in ſolo agro inquiſiti frumentum ita ſe haberet, cæteris agris, undique circumjacentibus, prorſus intemeratis; adeoque ſimul quæſium fuit, annon & hoc pro indicio quodam ſit habendum. Quamvis autem Ampliſſima Facultas Juridica hoc non ſine cauſâ pro luſu quodam Naturæ habuerit, adeoque portentum hoc eodem cum decantata cadaverum cruentatione loco habendum videatur: nihilominus inficiari nequit, DEI T. O. M. vindictam variis ſæpe, iisque prorſus inſolitis & portentoſis; φαινομένας clancularia ſicariorum ſtratagemata detegere,

gere, cujus omniſcientiæ res omninò committenda, donec dies, diem docuerit & horrenda Satanæ nequitia in apricùm venerit.

SCHOLIUM.

NOn minores Uxoricidarum, quàm Infanticidarum fraudes ſunt, quibus ex inſtinctu Diaboli turpiſſima & nefanda ſua facinora doloſè palliare ſolent, ut deploranda aliquot exempla, in Confiniis noſtris obſervata, atteſtantur. Fuit enim eô, quô hæc ſcribo menſe, qui uxorem à ſe probabiliter interemtam in puteum abjecit, poſtquam ad hujus oſtium par ſandaliorum depoſuerat, ut ſeipſam in fontem præcipitaſſe & aqua ſuffocata videretur: licet, & is nunc Proceſſum Crimilalem ſuſtineat, quum ſub Inſpectione legali nulla in cadavere aqua reperta fuerit, quod *Pareus* pro certô indicio habet hominem jamdum occiſum in aquas præcipitatum fuiſſe. Fuit alibi, qui uxorem à ſe occiſam, in ſitu inverſo ad limina ſcalarum depoſuit, ut per caſum ab alto & ſummitate præcipitata videretur. Fuit qui tres ſucceſſivè Conjuges, in puerperio calliſſimè interemit, dum ſubula ſubtilliſſimâ ſub mamma ſiniſtrâ in cordis thalamos adacta easdem uno ictu enecavit & ſuperinductis mammis vulnuſculum occultando easdem apoplexia aut ſincope periiſſe ſimulavit: & quis omnes ſicariorum ſtrophas, è Scholâ Satanæ derivatas, hic pertexeret? quibus detegendis vix omnes Academiarum Facultates ſufficiunt! de quibus pluribus in *Novellis* noſtris *Medico-Legalibus*, propediem D. B. edendis quas ſi Alia, eaque. Celeberrima, Collegii Cæſareo-Leopoldini Nomina obſervatis ſuis & Reſponſis illuſtrare voluerint, erit, de quô & Publico & Scriptis meis gratulari potero.

(*Giſſâ Auguſtam Vind. d. 14. Sept. An. 1703. miſſæ.*)

OBSERVATIO CXCVI.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Pediculis poſt Tertianam.

ADoleſcens Scorbuticus, tenerioris texturæ, infeſtabatur graviſſimè tertiana intermittente cum conſuetis ſymptomatibus. Parentes

entes viſo tertio paroxyſmo inſolito modo furente, me conſulebant, ideò cum China Chinæ, Deo ſecundante, feliciſſimè intra octiduum priſtinæ dabam ſanitati. Hoc facto, tantam vidit pediculorum copiam in capite, ut vix per aliquot dies potuerit liberari à myriade horum inimicorum. Tale quid per omnem meam Praxin non obſervavi. Obiter hoc addo, quod Chinam Chinæ in pauca exhibeo doſi vix ad ℈ß. & duabus tantum aut tribus vicibus per diem. Imo fateor nuper me tria tantum grana dediſſe in forma Pilulari, febricitanti cuidam 45. annorum, è Societate Jeſu, quem, durante paraxyſmo, tanta excrutiabat compreſſio pectoris, ut ob impeditam reſpirationem jam jam videretur ſuffocandus. Aperta mediana & applicato enemate, compreſſio hæcce deſiit, dataque China Chinæ febris abiit. Nam quod poteſt fieri per pauca, non debet fieri per plura. Majorem Chinæ doſin vidi rejectam in aliquibus: alii dolorem gravativum ventriculi ſenſerunt: ideò minuo doſin, & muto formam medicamenti, modo dans ut pulverem, ut pilulas, ut Electuarium, ut eſſentiam &c. idque uſque huc cùm utilitate. Obviam tamen eo aliis Medicamentis, ſymptomatibus occurrentibus, & corpore à nimia ſaburra pravorum humorum decenter exonerato, facillimè febris chinæ cedit. Unusquisque curat pro ſuo modulo, ego ita: Neceſſe tamen eſt ut omnia fiant ordine & decenter nec temerè nec timidè.

OBSERVATIO CXCVII.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De Febre ardente à Contagio erucarum.

ANnus 1703. in noſtris vineis plerasque arbores infrugiferas monſtravit, ob erucarum omnia depaſcentium catervam. Juvenis vir ut has internecioni daret, indies per tres ſeptimanas, vineas frequentabat, & turbam hancce voracem, partim comprimendo, non manibus ſed ligno, conculcando Pedibus, partim igne cremando, extirparè conabatur. Nauſeam inde concipiebat, cum horrore febrili, & ſubſequo calore intolerabili. Ob dolorem capitis & vigilias, venas ſibi curabat aperire ſublinguales malo non cedente. Conſultus porrigebam remedia calorem temperantia malignitatem ebullientem extinguentia, ſpiritus confortantia. Hæc dum aſſumit præſcripto modo, medicamina-

na, en ? quotidie intercurrit hæmorrhagia narium largiſſima, cum aliquali ſymptomatum remiſſione. Hoc animadvertens, nolebam naturæ motum interturbare, aut huic criſi laudabili remoram injicere, ſed datis bezoardicis & Confortantibus omnia committebam Deo & Naturæ; Sic à quarto usque ad nonum diem nares interpolatè, copioſisſimè ſtillabant ſanguinem, cum leni quidem debilitate, evaneſcentia tamen omnium ſymptomatum. Vires ſenſim ſenſimq; ſe recolligebant, & priſtinus vigor redibat.

OBSERVATIO CXCVIII.

Dn. D. SAMUELIS LEDELII.

De venæſectione in decrepitis proficua.

MUltoties, ut veteranus Practicus, obſtupeſco, quando non tantum in Neotericorum ſcriptis lego, ſed & à junioribus Practicis, qui ab incude Academica adhuc calent, audire cogor; nullam venæſectionem eſſe utilem, ſit etiam in quocunque morbo. Regeſſi autem decies è ſchola noſtra Medica, illud: quod una experientia plus valeat, quam centum, imo mille rationes. Quod ſectio venæ ſit Univerſale remedium apud omnes ægrotos, in omnibus morbis, nemo ſanæ mentis tam audacter affirmabit: judicio enim hic, ut & ubique in foro medico, opus eſt accurato. Nolo litem hanc meam facere, ſed ad experientiam provocare quæ pro me rem decidet, & venæſectionem tùm huic, tùm illi profuiſſe confirmabit. Ego hac vice fulciam titulum Obſervationis hujus exemplis. Vetula Grünbergenſis 80. annorum annuatim, tempore maiali medianæ ſectionem admittebat, idque continua ſerie per viginti annos. Ægritudine hoc Anno correpta, me conſulebat, dabam remedia affectui accomodata, ullo absque auxilio, & quia anxiè conſuetum remedium Venæſectionem deſiderabat, & inſtanter urgebat, licet omni niſu id diſſuaderem, adſtantes, me inſcio, Chirurgum, advocabant. Vena aperta, ſtatim alleviata videbatur, & de hora in horam melius ſpirabat, intra paucos dies penitus reſtituta, adhuc benevalet. Alia ejusdem ætatis conſueverat annuatim per pedum venas, Saphænas dictas, (die Frauen oder Roſen-Adern hic vocant) ſanguinem emittere. Suadebam, ob ætatem ſenilem, intermiſſionem, at cardialgia, cephalalgia, aggravatio artuum, tenſio venarum omnia,

niae ex ſpuebant remedia, ideò conceſſa ſectione venarum ſtatim omnia erant ſopita, & quæ per aliquot dies jacuerat, jam ſurgere tentabat. Barbitonſor meus inter diſcurſus de hacce materia, referebat, quod in ſua peregrinatione Graudentii in Polonia, ſartori centum & quinque annorum, vegeto tamen adhuc, medianam cum levamine, ſecuerit & ejus Dominum Chirurgum, ſtudio ipſi hoc conceſſiſſe, quo gloriari poſſet, in Germaniam reverſus, de hocce ſingulari & raro facinore. Plura adſunt in reſiduo exempla, quæ brevitatis ſtudio jam non attingo. Adi ſis Obſervat. 222. Dec. I. Anni 2. Ephemeridum noſtrarum Curioſarum.

(Noribergam Grünbergâ Sileſiorum d. 26. Sept. Anno 1703. miſſæ.)

OBSERVATIO CXCIX.

Dn. D. MARCI GERBEZII.

De

Liene Citra ſanitatis læſionem exciſo.

DE genuino lienis uſu etiamnum ſub judice lis eſt. Communiter tamen, & probabiliter videtur is eſſe ſanguini à Craſſioribus, vulgò tartareis dictis, acidis, & atrabiliariis particulis depurando dicatus. Quæ alias ex quocunque hujus viſceris defectu in corpore relicta evaderent plurimarum graviſſimarum indiſpoſitionum cauſa: imprimis obſtructionum, magnorum lienum, ſcirrhorum, melancholiæ, ſcorbuti, arthritidis vagæ, febrium quartanarum &c. Id quod quidem ſi ita eſt, libenter videbo, ſi benignum Numen eò usque mihi vitam prorogarit, quinam ſe habitura ſit triennis puellula elapſo menſe Julio in noſtra hac Labacenſi Urbe à propria ſua matre Liene fortuitò privata? Infecerat verò paulò poſt, cum veſpertina quieti ſeſe dederat lectum puellula, interdiu ceraſis nimium paſta Hinc in iram concitata Mater eam forte obuio ceraſi ramuſculo in craſſiore ſui parte alium raramunculũ inſtar unci retortum ſibi adnatum habente non ſolum acerrimè verberaverat, verum eodem in ſiniſtrum hypochondrium adacto eatenus vulnerarat, ut cum retracto ramuſculo extraxerit totum quantum lienem.

Advocaverat propterea in ſubſidium citra moram Chirurgum Joh. Bapt.

Bapt. Fantan rei geſtæ unà mecum etiamnum ſuperſtitem teſtem. Hic primum reponendum cenſurat eſſe lienem, & deſuper vulnus more ſolito conſolitandum: aſt negotium non ſucceſſit. Hinc mutato conſilio potius deligandum, & poſtquam nonnihil emarceſceret abſcindendum eſſe unà mecum concluſerat. Dictum factum. Lien proximè ad radicem filo bombicino ligatus fuit; poſt quatriduum abſcisſus, & extremitas ejus unâ cum filo ad interiora retruſa, extremitate fili tamen ad extrà, usque dum ſponte abſceſſiſſet, propendente. Et tractato more ſolito vulnere puellula eatenus priſtinæ ſanitati reſtituta eſt, ut etiamnum vegetiſſima vivat.

Dixi autem me libenter viſurum, quînam ſe cum tempore puellula hæc habitura ſit. Suppoſito ſiquidem allegato lienis uſu inevitabile videtur puellulam ſucceſſu temporis graviſſimis morbis fore obnoxiam non obſtante, quòd ſpleneticam mulierem exemplo 32. lib. ſcirrhoſo liene meliori ſanitati reſtituiſſe legatur *Fiorovantus*: neque obfuiſſe ejus abſciſſionem certo lanio, & Ruſtico teſtentur *in Ephem. Nat. Cur. Clarkius, & Hannæus*: *Lentilius* autem Sutorem Crailshemenſem in pueritia liene orbatum planè in velociſſimum curſorem evaſiſſe. *Si lien* ſiquidem, uti in *Tract. ſuo de ſcorbuto Cap. 3.* ait *Mœllenbrocius*, *officii obliviscatur* (magis autem, ſi planè abſit) *partes tartareæ atque ſalia ſylveſtria in ſanguine non ſeparantur & excernuntur, ſed ceu grave pondus in hypochondriis commorantur, obſtructiones augent, & accedentibus poſtmodum aliis cruditatibus peculiari modo corrumpuntur: unde corroſivam, & aerem cum peculiari quadam malignitate conjunctam, & quaſi venenatam acquirunt naturam, atque ſcorbutum, variosque ex eo oriundos in corpore noſtro inducunt affectus.*

OBSERVATIO CC.

Dn. D. MARCI GERBEZII.

De Epilepſia ex Eryſipelate perfrigerato.

ERyſipelas foris intrò converti, malum: intus verò foras, bonum. Hipp. 6. Aph. 25. primarius Carnioliæ Medicus Eryſipelati alias obnoxius, elapſo Auguſto, aura exiſtente potiſſimum pluviâ & boreali, occipite dolere inceperat, & cum aliquali rubedine intumeſcere: quòd dolor tamen non eſſet adeò intenſus; eum neglexerat jugiter circumiens, & ſuæ curæ commiſſos viſitans: usque dum febris certa quidem, ſed

tamen præſertim noctu moleſta, & corporis laſſitudo eum domi manere coëgiſſet. Ex hæmorrhoidibus propterea unicas IV. ſanguinis educi curaverat, corpus purgârat Aquâ laxativa Magiſtrali & pro ſudore acceperat aliquoties *pulver. pannon. rub. cum antim. diaphor.* permiſtum, externè interea iteratò perſperſâ parte affectâ *pulvere ad Eryſipelas Mynſ.* quibus quidem diſcuſſus fuit dolor ille, & tumor; febris verò tamen eadem perſtitit. Hinc corpus ulterius perpurgatum, iterata ſanguinis imminutio per inciſionem baſilicæ brachii dextri, & diverſa de obſtruentia alterantiaque, in ſpecie *Syrup. cichor. Riverii*, in uſum ducta: quibus verò omnibus non obſtantibus malum eo progreſſum erat, ut circa 40. morbi diem æger planè in epilepticas convulſiones cum totius corporis per quinque dies continuante tremore incidiſſet: demum quidem rurſus quotidianâ aſſumptione *ſpec. diacinnab Mynſ* ℈j & *ſal. volat. ſuccin. gr. ij*; veſicatoriis brachiis, femoribusque admotis, & capiti raſo applicatis jam pipionibus rec. mactatis, jam *ung. alabaſtrino* chartæ emporeticæ illito, liberatus; cum ſingulari tamen nobis relictâ admonitione, ut etiam leviora non ſpernamus.

- - - Serò ſiquidem Medicina paratur,
dum mala per longas invaluere moras.

Si aliâs in tempore præmiſſo ſaltem clyſtere ægro ſanguis fuiſſet miſſus, & tumor fortioribus, volatilioribusve (quia Oedematodes erat) diaphoreticis diſcuſſus: malum meo judicio nunquam eò periculi deveniſſet.

(Labaco Auguſtam Vind. d. 30. Novembr. A. 1703. miſſa.)

OBSERVATIO CCII.
DN. D. GEORGII SIGISMUNDI POGATSCHNIGK.
De Lapidibus Conchylii figurâ ſignatis.

LApides imagine Conchylii, Italicè *Capeſſanta* dicti Signatos in Vinea meæ Vineæ vicina & Eccleſiæ S. Jacobo Majori dicta in Parochia Riezenſi Labacenſis Diæceſeos, locô ſex Labacô milliariis diſſitò,

tò, jam ab aliquo tempore hujus prodigii conſcius, nuper oculatus teſtis inveni. In his, non ſatiatus externa Icone, quæſivi diſruptis lapidibus per internam quoque eorum ſubſtantiam ſimulacra.* Et ecce lapis unius libræ ponderis in duo fragmenta per medium divulſus communi utriusque ſectione concham una convexam, altera parte concavam iſta exhibuit, ut plicæ conicæ è ſemiperipheria baſis in unum angulum tendentes concavos ejusdem figuræ conos in altera diſrupti lapidis parte inciſos, exactâ & omnigena poſſeſſione occupasſent, nec ullam communis ſectionis lineam in ſuperficie notabilem reliquiſſent. Tametſi verò ejusmodi naturæ artificia per internam obviorum lapidum glebarumque compagem ulterius quærere inſtitisſem, tam perfectam tamen conchæ figuram nullibi invenire licuit, præterquam in alia gleba exiles admodum conulos, eosque transverſim abruptos referente. Cæterum verò lapides, qui in ſuperfice vel convexa, eaque majora; minoravè geſſerunt conchylii inſignia, ad libitum licebat aufferre, tantumque jam ex iſta Vinea collectum fuiſſe numerum una cum Syndicis Eccleſiæ, ad quam hæc Vinea pertinet, Patruelis quoque meus aſſeruit, ut dimidium Turris, quæ tunc ad Domini ſui, id eſt, S. Jacobi templum è muris ſurrexerat, à ſimilibus ſignatis hac ex Vinea erutis ædificata aſcendiſſet. Hærebam attonitus raritate ſpectaculi, quam Ruſticorum unus, qui lapidem hîc caſu repetum dono porrexerat adauxit. Hic magnitudine vix fabam adæquarat, rudis & formâ totius inæqualis, in ſuperficie tamen tam tenerô conchæ ſigillo ſuperbiebat, ut ſubtiliſſimô ſcalpellô id delicatius incidi poſſe non videretur.

Pii loci illius Incolæ more innocentis plebeculæ hoc præcipiti reſponſo ad Sacras cauſas referebant, & naturæ artificii ignari hunc præ cæteris à S. Jacobo electum & ſigillô Conchylii, quod in terris quondam peregrinus continuata pariter in hunc diem imitatione geſtavit in pectore, peculium veluti ſignatum voluiſſe narrabant. Aſt ordinarius hic ſimplicitatis error eſt, ad quosvis inſolitæ rei effectus ſuperſtitioſe Deos in Scenam advocare, dum ſimilia miracula, quamvis à cauſis adhuc nobis haud benè perſpectis indies in natura fieri occurrit. Sic Enchrinos lapis à ſe invicem divulſus quinis utraque parte foliis impreſſam lilii effigiem oſtendit quondam Jonſtono *Thaumatographiæ Claſ. 4. C. 18.* Sic Romanum Pontificem triplici Corona redimitum, & vaſtâ barbâ venerabilem in Pyrite delineatum ſcribit Agricola *lib. 10, de Foſſilibus*. In Achate perfectum crucifixum me vi-

 diſſe

diſſe memini, inquit P. Athanaſius Kircherus *in arte magna luc. & Umb. lib. 10. part. 1.* In ſilicibus verò ex Tolfenſi lapidicina extractis integrum alphabetum litteris vario Venarum ductu formatis idem ſe vidiſſe teſtatur. In Marmore nihil ferè eſt, quod natura non pingat, Urbes, Montes, ſylvas, flumina, animalia, conflictus, incendia, omnisque generis fortunas. Quæ miranda naturæ opera longè altius ſuſpiciuntur iis, quæ à petrificante principio indies incruſtari cernimus, dicimusque proprio nomine Gloſſopetras. Hæc ſiquidem corpora petrifici cujusdam è terræ ſpiraculis afflantis Spiritus halitu (niſi Virtute Archæali contraria eidem generoſè, reſiſtant,) primùm rigida facta, mox ſine ullius diſſolutionis, aut præviæ in materiam (ut vocant,) primam converſionis interventu reſervatâ figurâ, & priori decore tota per totum inſaxantur: Aſt illa non deſtructo Eſſentiæ affectionum, congenitæque formæ apparatu certas tantum rerum Icones, velut occultas publicorum operum graphides in ſecreto Archivo à natura ſervatas oſtendunt. Formales ſimilium cauſas ſcrutari arduum eſt atque difficile, veroſimilius tamen eſt, eas fortuitis materiæ in generatione rerum ſecundùm inditam ſibi ſeminis normam progredientis à quocunque tandem obvio corpore modificantis receſſibus adnumerare. Nam quemadmodum infinitæ propemodum ſunt modificationes motuum, ita diverſiſſimos ex illarum compoſitione ſubjectæ materiæ ductus evenire neceſſum eſt, inter quos tandem talis quandoque (quamvis raro,) intercedit Harmonia, ut imaginem objecti cujusdam extra ſe reverà exiſtentis repræſentent. Licet non raro ejusmodi ſimulacra ab admixtis alterius naturæ ſuccis,) dum iidem idæali motui velut inobedientes à generativo principio è ſubſtratæ materiæ centro foras arcentus) vario acceſſu, varioque receſſu inter ſe collatis ſuum ortum deſumunt. Quod quò ſæpiùs in uno præ cæteris loco accidat, ita cauſa ſimilium corporum generativa obvii jam obicis paulatim aſſueta comitantibus ſuccis primum indulget, poſtmodum verò majori propenſione ſibi adſcitos formatâ unâ communi utriusque ſeminis idæâ in præfixam formandi corporis figuram ſecum adducit, unumque potius præ altero locum ſpecioſis hiſce productis fortunat.

Interim omnipotentem digitum Dei ſuſpicientes cum Eccleſ. VIII. 17. aſſerimus: *Intellexi, quod omnium operum Dei nullam poſſit homo invenire rationem eorum, quæ fiunt ſub ſole, & quantò plus laboraverit*

ad

ad quærendum, tantò minùs inveniat, etiamſi dixerit ſapiens (ſive Philoſophus.) ſe noſſe, non poterit tamen reperire.

(Labaco Auguſtam Vind. d. 4. Decembris Anno 1703. miſſa.)

OBSERVATIO CCII.
DN. D. JOSEPHI LANZONI.
De Brachii dolore ex imaginatione.

CUrioſam obſervationem circa imaginationis effectum refert *Clariſſ. D. P. Malebranche lib. 2. de inquir. verit. cap.* 7. de Ancilla quadam, quæ candelam admovebat dum ægro cuidam vena pedis incidebatur, & ſimulac illa ſcalpellum vidit infixum, tantus pavor ipſius invaſit artus, ut per triduum, aut quatriduum, in eodem pedis loco, quem viderat incidi, ſenſerit dolorem adeò acerbum, ut per illud tempus in lecto decumbere coacta fuerit; hujusque cauſam refert in ſpiritus in illas partes corporis ſeſe violenter diffundentes; Similem caſum in Adoleſcente quodam noſtro Ferrarienſi hoc Anno notavi; Hic attentè cum conſpexiſſet, Chirurgum phlebotomantem Brachio dextro Sacerdotem pleuritide correptum, poſt duas horas incidit in dolorem brachii dextri valdè moleſtum, & præſertim in loco, ubi vena brachii cephalica in Sacerdote prædicto ſecta fuerat; qui dolor ſpatio duorum dierum perſeveravit, donec ſuborta ephemera evanuit; febris verò ſudore terminavit feliciter.

OBSERVATIO CCIII.
DN. D. JOSEPHI LANZONI.
De Variis in Anatome repertis.

NOnnulla collegit, quæ rarò in Anatome reperiuntur *Reald. Columbus Cremonen. de re Anat. lib.* 15 lectu digniſſima, ac maximæ utilitatis; Pariter ego nonnulla inpræſentiarum notare volo, obſervata, in cadaveribus & hominum, & brutorum, cultro anatomico ſubjectis: Primò igitur in Cane venatico non duos renes, ſed unum tantum offendi in dextra abdominis parte, molis tamen majoris ac

ſunt renes ordinarii aliorum Canum. Secundò, Lapillos plures rubri coloris in jecore cujusdam pauperis febri maligna correpti ac extincti; Tertio, Vermem ſat craſſum, & longum in veſica alicujus Sacerdotis Romandioli; Quarto, Puellum imperforatum, id eſt, ſinè aniforamine, tertia ab ortu die mortuum; Quinto, Duas linguas in Cane; Sexto, Tumorem in Corde cujusdam vetulæ annorum 63. Septimo, Duplicem veſicam in ſue; quæ tamen veſicæ, una ſub alia jacebant atque in unum tantum collum terminabant; Octavo, Teſtes non in ſcroto ſed in abdomine abſconditas, in tribus ſubjectis; Imo in Adoleſcenti Pleuritide mortuo tres teſtes inveni; Nono. In Thoracis cavitate magnam aquæ citrinæ quantitatem in cadavere fabri lignarii Ferrarien.S. febri continua & cardialgia denati Anno 1700. menſe Novembris; Decimo, Tandem Pulmones in pluribus pleuræ partibus connexos, nunc in uno tantum latere, nunc in ambobus, in variis corporibus humanis animadverti meisque oſtendi Auditoribus.

OBSERVATIO CCIV.

DN. D. JOSEPHI LANZONI.

De Chirurgia infuſoria in Canibus.

MUlta experimenta circà infuſoriam Chirurgiam ſe feciſſe refert *Clariſſ. Georgius Baglivus Prof. Roman.* mihi Amiciſſimus; ego hic nonnulla notabo circà idem opus à me ope infuſoriæ, obſervata.

I. Catulo ligato ad tabulam, venam aperui jugularem ſiniſtram, & exiguam aquæ fortis quantitatem injeci, & vix terminato opere, adhuc ligatus catulus mortuus eſt; aperto cadavere ſanguinem in jugulari omninò coagulatum reperi; Viſcera verò ſana erant.

II. Per ſyringam injeci pariter in jugularem alterius Canis majoris ad tabulam, ut ſuprà benè ligati, uncias tres aquæ communis, poſtmodum ligato vulnere tremore correptum fuit Animal, duarum horarum ſpatio perdurante; Ceterum benè ſe habebat, & nunc ſanus vivit;

III. Cani fœminæ gravidæ cruralem dextram ſecui, atque injeci ſpiritum vini ad pondus unciæ unius boni ponderis; clauſo vulnere, paſſa eſt canis horrores univerſales, & abortum die ſequenti, attamen ſana evaſit.

IV. In meo prædio, Aſello alioquin ſano, aperui cruralem ſiniſtram & ope ſyringæ Aq. Cinamomi unciam injeci, Clauſo exindè, & faſciato vulnere, per diem integrum non comedit, neque bibit; poſtea, commedere incepit, & nunc ſanus vivit, ſolummodò color pilorum mutatur indies; Quin eodem die caprum ligavi alioquin ſanum, eique cruralem pariter lævam aperui, atque injeci mediante infuſoria, ℈j. boni ponderis Spiritus ſalis dulcis, ſtatimque vulnus claudi curavi; Notavique, Caprum in gyrum rapi multo temporis ſpatio; indè humi ſtratus per diem integrum manſit absque cibo & potu, & urinam copiosè emiſit; alia vero ſubſequente die comedere incepit, nunc ſanus vivit, è domeſtico verò, qui antea fuerat, evaſit ſylveſter, ita ut nunc non ſolum ab hominibus ſed ab animalibus etiam ſugiat.

OBSERVATIO CCV.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Scabie creſcente Luna aucta.

CAlculi dolores luna creſcente auctos notavit *Dn. D. Vitus Riedlinus* in ſuo Itinere Medico pag. 34. qui locus à me lectus in memoriam revocavit id, quod obſervavi Anno 1699. in quodam Milite ſcabie laborante per 17. Menſes; quæ ſcabies creſcente Luna ità creſcebat, ut præternaturam intumeſcentes Manus, genua, & pedes, motum progreſſivum impedirent, adeò ut ſpatio trium, vel quatuor dierum in lecto decumbere miles cogeretur, quovis menſe primo ſcilicet novæ Lunæ tempore; Pariter mihi narravit Vir fide dignus, ſe vidiſſe Clericum Regularem, qui in principio cujusvis Lunæ, ſævo dentium dolore afficiebatur, ſpatio duorum dierum perdurante; dentes autem bonæ erant qualitatis.

OBSERVATIO CCVI.

Dn. D. JOSEPHI LANZONI.

De Urina Frigida in Febre Maligna.

URinam frigidam emiſſam à Muliere febricitante obſervavit Excellentiſſimus Bernhardinus Tombinus, quemadmodum legi-

tur in Actis Philexoticorum Brixiæ num. 30. ego autem Anno 1703. teſtor, Militem quendam febri maligna correptum me vidiſſe, quæ eum ad deliria & convulſiones usque deduxit, is verò quod admirabile fuit, urinam frigidam emittebat, quô viſo, ſubſequturæ mortis indicium pronuntiare non dubitavi; quod etiam evenit; nam die morbi ſeptima æger extremo ceſſit Fato.

OBSERVATIO CCVII.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De Diabete ſolo aquæ ferratæ uſu curato.

PAuperculus quidam, ætatis annorum 41. temperiei bilioſæ, urinæ detinebatur profluvio; ita ut uno tantum die triginta libras urinæ redderet; hinc ſitis intolerabilis orta eſt, ità ut quavis nocte plusquam libras novem aquæ communis ebiberet; Ego in conſilium vocatus, aquam ferratam potandam, pro remedio propono; alia n. pharmaceutica remedia potentiora paupertas Ægroti non permittebat; & hoc ſolo auxilio brevi convaluit; nuncque ſanus vivit; Pariter recordor Anno 1701. Menſe Julii ope aquæ ferratæ Religioſum quendam me curaſſe ab immani Dyſenteria; ac mulierculam, Anno 1702. nimio menſium fluxu laborantem hoc eodem præſidio ſanatam me vidiſſe memini, hanc aquam ferratam in Curatione Diabetis laudat Lazar. Riverius in Prax. Med.

OBSERVATIO CCVIII.
Dn. D. JOSEPHI LANZONI.
De
Febri tertiana ſimplici, cum ſurditate ſymptomatica.

ADoleſcens nobilis tertiana febri corripitur hoc Anno 1704. Menſe Junii; & cum incipit rigor ac vomitus, ſurditas pariter aggreditur, creſcente febri augetur ità, ut in paroxyſmi febrilis augmento nec campanarum ſonitum, nec tympanorum ſtrepitum, neque tubarum clangores audiat; Aſt declinante febre, paulatim ceſſat ſurditas, & ſenſim auditum recuperat; ceſſante autem omninò tertiana, omninò pariter ſurditas evaneſcit.

(*Ferrariâ Auguſtam* Vind. *d. 21. Junii Anno 1704. miſſa.*)

OB-

OBSERVATIO CCIX.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Inſigni Tumore feliciter curato.

PUer Ruſticus undecim annorum, Georgius H lm dictus, Filius Prætoris pagani Gammelsbacenſis, ditionis Sereniſſimorum Comitum ab Erbach, tertio ſuæ Ætatis Anno tumore aliquo duriuſculo in regione colli, in latere ſiniſtro, inter muſculum ſplenium & ſcapulæ levatorem ſiniſtros, ſine præcedanea vi externa, jactu, contuſione, plagis, lapſu, contorſione &c. corripitur, ſed à parentibus ſpe futuræ evaneſcentiæ parum æſtimatur, aſt cum tractu temporis obſervaſſent, tumorem hunc vix nucem avellanam æquantem, non ſolum Luna creſcente augeri, ſed & indies permagnum ſumere incrementum, de filii ſalute anxii, hinc inde (licet fruſtra) quæſivere conſilium atque auxilium, aſt perſuaſionibus Empiricorum, & pſeudo-chirurgorum per multos annos lactati, quidam enim per diſcutientia, alter per emolientia & maturantia, tertius per cauſtica cum interveniente hæmorrhagia adeo enormi, ut deſiſtere neceſſe haberet, ſe viros præſtare conabantur. Aſt parentes quid jam faciendum in ancipiti hærentes, dum non ſolum hactenus ab adhibitis nullum levamen, è contrario horrendum tumoris incrementum indies cum aliis circumſtantiis toti machinæ interitum minantibus, animis tremuli obſervarent, DEI credo providentia, & interventu Sereniſſimæ cujusdam Perſonæ Principis & conſilio factum, ut hoc omni commiſeratione digniſſimum, ſceleto in plurimis ſimilimum corpus exſuccum, & portentoſo tumore deformatum ſubjectum curæ concrederetur viri ſicut in omnibus aliis ad probum chirurgum pertinentibus requiſitis, ſic inprimis in parte chirurgiæ ἀφαιρέσεως probe inſtructi & ſolertiſſimi viri, Domini Johannis Michaelis Sutorii, Chirurgi Norimbergenſis, AUGUST. Imperatoris, ac Sereniſſ. Electoris Palatini Chir. Aulici, qui ſumma cura ac diligentia eô feliciter proceſſit, ut ſpatio 6. hebdomadum horrendum illum tumorem, cum non levi adſtantium admiratione exſtirparet, patiensque planè convaleſceret. Ego licet nondum trium luſtrorum tempus in facienda praxi medica conſumſerim, tamen ſine vana jactantia verificare auſim, me plurimis non ubivis obviis operationi-

 bus

bus chirurgicis, tum in caſtris Gallorum, tum Noſodochiis Palatinatus inferioris olim ut Phyſicum Electoralem Alzeyenſem interfuiſſe, hinc mirabar prælaudatum Sutorium periculoſam & laborioſam hancce ſpartam in ſe ſuſcepiſſe, præprimis ſolis corroſivis peragendam, magis vero quod belluam hanc ſpatio ſex hebdomadum, ſine inciſionibus, inflammatione, doloribus enormibus, hæmorrhagia, animi deliquiis &c. domatam & plenarie eradicatam viderim. Conſiderandam autem propono 1. Tumoris quantitatem & magnitudinem, quæ pondus ſeptem librarum civilium ſ. ℥CXII. ſuperabat, non æſtimatis multis diverſæ magnitudinis particulis, in applicatione corroſivorum obſtaculo inventis, nec ponderata ſubſtantia quæ indies in forma ſaniei moli tumoris decedebat. Incipiebat in ea occipitis regione ubi ſutura ſagittalis & lambdoidea coëunt, ſupra unam aurem ad alteram in linea ſemicirculari ferebatur, poſtmodum illius mole non ſolum cervicis partes, ſed & tota ferme ſiniſtra, cum dimidia dextra ſcapula tegebantur, quaſi à duabus diverſæ magnitudinis cucurbitis ſuperius & in medio coalitis. Cute quoad peripheriam corroſivis jam dilacerata, (quæ antea tumori certos limites præſcripſerat,) nunc tumor in ea amplius contineri neſcius, longe limites excurrendo & hinc inde horridas protuberantias formando, ſeſe ſpectandum dabat, pericranium & dorſi integumentum commune, tum quoad partes ſuperiores, tum inferiores, & laterales, erant concava, adeo, ut tractu temporis & affluxu majoris nutrimenti tumor in vaſtiſſimum montem microcoſmicum excreſcere potuiſſet. 2. Tumoris qualitatem, qui attactu quidem durus & indolens, ſed quoad tum exteriorem tum interiorem ſubſtantiam multis hinc inde diffuſis ſanguiferis vaſis diverſæ magnitudinis intertextus, adeo ut haud abſurdus fuiſſet, qui hæmorrhagiam letalem, præſertim in hocce ſubjecto emaciato & ſemianimi metuiſſet. 3. Locum huic operationi incongruum, cum vel levioribus in caſibus ibidem tractandis ſæpe nec ſumma dexteritas chirurgi ferme ſufficiat; Quis neſcit, vaſorum tum veneſorum, tum arterioſorum, cervicalium, vertebralium, & carotidum multivarios plexus, muſculosque tum capitis ſuſtentationi, tum ejusdem vario motui voluntario inſervientes ibidem ſitos eſſe, taceo exordium ſpinalis medullæ, & tot excurrentes nervos, cum tamen ut funditus tolleretur ſupraſcripta moles, neceſſum fuerit, ut quidam muſculi ipſi corroderentur ex profunditate, ut quatuor colli vertebræ, nempe ſecunda, tertia, quarta & quinta,

pro-

Fig. XXXIX. pag. 381.

proceſſibus ſuis acutis tum temporis denudatis & cervicis partibus hoc modo enormiter ſauciatis, triſti ſe offerrent ſpectaculo. 4. Tumoris profunditatem milllenasque divaricationes & plexus innumerabilium fibrarum, quæ non ſolum decuſſatim ſiniſtrorſum, dextrorſum &c. Sed inexplicabili & confuſo tractu muſculorum colli & tumoris ſubſtantiæ non ſaltem ſuperficialiter aderant, ſed & quibusdam in locis (præſertim ubi tertio ætatis anno fundamentum tumoris jactum fuerat) inter muſculos tantos formarant cuniculos, ut quosdam proceſſus vertebrarum colli tranſverſales funiculi hi fibroſi non ſolum attingerent, ſed & illis variis circumvolutionum modis firmiſſime adhærerent. Ipſum tumorem aciei cultri anatomici ſubjectum invenimus fuiſſe Steatoma adipoſum, vaccinæ mammæ perſimile, attactu durum, albicans, ex innumeris, ſparſis hinc inde & confuſis capillis & chordis quaſi præditum, tanta duritie ut ferme aciem forficis Chirurgi ſat acuti eluderent; inveniebantur porro in hujus tumoris quaſi viſceribus innumeræ, diverſæ texturæ & tenacitatis cuticulæ, quæ involucra erant diverſæ magnitudinis tuberculorum, & particulas partim ut glandulas conglomeratas, partim ut conglobatas continebant; quorum quidam ferme tophorum podagricorum, alii cartilagineam, nonnulli plane oſſeam ſubſtantiam oſtendebant; & licet bene memor, ſuccos evaſatos diuturna ſtagnatione, avolantibus particulis ſpirituoſioribus, & ceſſante particularum motu tum inteſtino tum progreſſivo, craſſioribusque relictis, accedente preſſione externa, pro reddenda tumoris materia compactiore &c. hanc vel illam faciem induere poſſe, geneſin tamen ejusmodi oſſium, & quid talis tumoris materia (licet diuturna ſtagnatione varie alterata) cum ſubſtantia oſſea commune haberet, primo non ſatis capere potueram, donec examine accuratiore, tum ſeparationibus multivariis, lotionibus &c. non erraſſe me cognoſcerem, & quasdam particulas oſſeas non exiguas, digiti utplurimum latitudine, ſuperius & inferius lamella oſſea ſat firma cultri dorſum æquante dotatas, intus verò poroſas conſpicerem.

(*Michelſtadio Auguſtam Vind. d. 26. Septembris Anno 1704. miſſa.*)

FIG. XXXIX.

OBSERVATIO CCX.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Granis Uvarum ac pomorum per umbilicum, p. n. pervium expreſſis.

PHyſicus dum eſſem palatinus Alzeyenſis, vocabar ad perſonam pagi vicini (Erbesbidesheim dicti) omni commiſeratione digniſſimam ac ultra annum graviter decumbentem triſte certe ſpectaculo, vix enim cutis oſſibus hærebat, umbilicus èecontra tumidus in medio foraminulo pervius adeò exiguo, ut difficulter apicem ſtyli admittere videretur, ex relatione parentum intelligebam, levi umbilici circumpreſſione præcedaneâ tum potulentorum tum eſculentorum magis vel minus immutatorum imò ſæpius cruore, pure &c. mixtorum, exire portiunculas, feci periculum reipſa talia videndi cupidus, mater ad tolerantiam ægræ circumpremebat, è regione ſiniſtra ſurſum umbilicum verſus, ex cujus foraminulo quid aquoſi ſanie remixti & 5. grana uvarum ante bihorium deglutitarum & paulo poſt granum unum ſeminis pomi h. ri commeſti me adhuc præſente proſilire, ſed qua via niſi læſis vel inteſtinis vel ventriculo concipere poteram & mihi aliqualem læſionem præſumere volenti temporis obſtabat diuturnitas &c. mali indies vires ſumentis, nulla dolorum præſentia &c. Mater mihi intimius inquirenti referebat, id mali à philtro in nuptiis vicini ante annum propinato, reportaſſe, fuiſſe enim patientem tum temporis valdè formoſam, vegetam, à juvene ruſtico illam amore ardente chorearum ſaltationibus ad uberrimum ſudorem defatigatam fuiſſe, hic verò flectere cum nequiſſet, hauſtum ſucci pomorum fermentati propinaſſe (quod parentes philtrum nominabant) hinc illæ lachrymæ, defatigatæ aridas quidem irrigaſſe fauces, aſt in melle fel hauſiſſe, (at qui ni ſuffeciſſent æſtuante corpore potus gelidè hauſtus fermenteſcebilis ac aliæ circumſtantiæ) aliquot dies poſt defunctæ ſecui cadaver, umbilicum verè pervium aquoſa ac ſanioſa materia diſtentum, in inteſtino duodeno duo inveni ulcuſcula ſanie circumfuſa (vel ſi mavis, effluxo ac corrupto chylo) omentum planè corruptum, reliqua flaccida, preſſo ſuperiori loco inteſtino, hæcce materia effluebat cum fœtore ac leni preſſione ad umbili-

bilicum factâ, huic emulſioni microcoſmicæ porta dabatur in detrimentum totius Oeconomiæ animalis.

OBSERVATIO CCXI.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De
Ceraſorum lapillis alvi pertinaciſſimè obſtructæ & mox ſubſecutæ mortis cauſâ.

PRo dando conſilio, ac auxilio requirebar menſe Julio 1704. à fabri cujusdam ferrarii uxore, ex cujus relatione hauriebam, ipſius virum tantum & plus quantum duo pilei capere potuiſſent ceraſorum devoraſſe nigrorum dulcium una cum lapillis fermenteſcibilium, ſuper bibita lymphâ fontanâ, venter ingentem in modum intumuit cum pertinaciſſima alvi obſtructione, externe ſuaſi balnea, unguenta, fomentationes &c.: abdomen quidem aliquantiſper ſubſidebat, injecit Chirurgus clyſterem moniato, Vino Emetico Angel. Salæ acuatum quod aliàs, aliis ſtimulantibus Sale gemmæ Nitr. Antim. Sal prunellæ &c. irritis, reperi efficaciſſimum, aliàs ſine torminibus ſed cum euphoria blande alvum ſubducens, hic vero pura impoſſibilitas, inteſtinum rectum lapillis ſibi invicem incuneatis diſſectum erat, ut patiens brevi vitam cum morte commutaret, poſt obitum ejus multi lapilli qui antea inſtrumento erui renuebant, jam ſponte proſilierunt. Huc quadrat, quod nuper in vicino pago momert dicto in viro quodam carbonario obſervavi; qui vino inebriatus & cum uxore rixatus in ſylva exſtructa ſibi caſa dormituriens humi ac ſolo procubuit, mane mortuus, juſſu Sereniſſimi altero mane equo cum 2. Chirurgis advectus viſitationem inſtitui, ac denudato cadavere vidi excrementa ſucceſſive & cum fragore ac multis reſonantibus borborygmis non ſine adſtantium riſu excerni, quod interiori fermentationi adſcribere non dubitaram.

OBSER-

OBSERVATIO CCXII.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

Defectum uvulæ ab ortu vicinæ reſarciunt partes ſine ullo incommodo.

ANte annum vocabar ad perſonam Principem, quæ deglutiendi difficultate, raucedine & quadam re lingvæ incumbente &c. conquerebatur, iſthmum faucium inſpexi, nec veſtigium, multo minus ipſam columellam inveni, inſpectionem repetii, eloqui an ſilere deberem neſcius, aſt Sereniſſima Princeps pro more clementiſſimo gratiis præiit dubia aloqui volentem, aſſirmabat à primo ortu defectũ uvulæ aſt ſine incommodo eam habuiſſe, iterum inſpexi, en ſpeculiarem naturæ providentiam, vicinæ partes, præprimis expanſum illud pendulum laquear ſolitò tumidiores ac denſiores pro foramine colli acutiori formando, hinc ſat acutiori loquitur voce, acutiſſimè cantat, articulate verba promitur, aſt ab inclementiore aëris externi injuria pulmones facilimè lædunt, hinc tempore pluvioſo frigidohumido catarrhis ac tuſſi facile obnoxia, uſu Olei ſcorpion. Matth. adgutt. XV. in lacte calido ſumpti corrigibilibus; ut hinc uvulæ inter primarios uſus & ille eluceſcat, obicem nempe ponere aëri frigidius hauſto, ne ſummâ frigiditate ſuâ actuali pulmonibus bronchiis illabendo veſiculari huic parenchimati; noceat, ſed prius concavo oris undisque evaporabili circumdatus alteretur & uvula quaſi diſcerptus, naturæ amicior reddatur.

OBSERVATIO CCXIII.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Colica ſpasmodica, convulſione manuum ac pedum tonica, terrore incendii ſubito curata.

EX colica ſpaſmodicà Vir quidam robuſtus εὔσαρκος Matth. Haumüller, Conſiliarius Electoralis Palatinus, diuturna & maxima patientia conflictabatur, & licet omni adhibita diligentia, malum indies accreſcere videbatur, tandemque manus ac pedes ambo tenſivo tumore adeo rigidi erant, ut ne digitum ſine maximis cruciatibus

ac

ac clamoribus movere poſſet, & quo volebat à robuſtis quibusdam circumportari opus haberet ; Sic per XV. hebdomata noctesque diesque duxit inſomnes, qui fit? tandem defatigatus circa tempus ſomni in ſella majore ad ſomnum ſe compoſuit, ſervo autem ſcribæ directionem Vulcani in fornace pro æquali hypocauſti temperamento ſervando commiſit, hic ut dulciſſimo ſomno litare poſſet, ſimul ac ſemel magnam ligni quantitatem Vulcano pabulum fornaci ingerit, mox ſubſecuti incendii cauſſa ; hæcce videns ac audiens Dn. Patiens adhuc vigilans, qui aliâs ne digitum niſi maximis cum tormentis movere poterat, lecto exſiliit ac veloci pede pro extinguendo Vulcano ſæviente accurrit, ſervum expergefaciendo inclamitat ; ô mi amiciſſime, meam ſalves litteraturam, ac vade quô poteris (ob admodiationem univerſi palatinatus tum temporis ſub Gallorum ditione ſiti pro 4. centenis millibus ſolutæ pecuniæ ſchedulas Quittung dictas aſſervaverat) aſt demulcebatur furor Vulcani brevi temporis intervallo ; æger ad ſe cum rediiſſet melius habuit omni ex parte, præter aliqualem hinc inde oberrantem dolorem, tolerabilem tamen, ibat quô volebat ſine incommodo ; poſt ſæpe jocando mihi dixit pro facienda compendioſa cura in arthritide pertinaciſſima, ſine adhibitis tum internis, tum externis, ædes ſaltim accende, peribo, niſi patiens ut lepus currere diſcat:

Ejusdem fermè farinæ exemplum caſus eſto ſequens : Ante 2. annos Clementiſſimus meus Dn G. A. C. d'E. naturali quadam antipathias idioſynacraſia murium perferre præſentiam haud potens, podagra ac chiragra unius manus, ad cubitum usque afficiebatur cum ſumma inflammatione, ut nec membrum ſine tormentis maximis movere poſſet, cui tempore ſomni vigilanti ac gementi Mus accurrit ac lectum inſiliit, patiens Illuſtris pro averruncando hoc hoſpite inopinato ſumma vi ſui ac dolorum neſcius, murem fugando, manum affectum adeò vehementer allidit aſſeri ut eo momento ſibi cœlum cum globo ter aqueo ad ſcapulas ruere videretur, aſt remiſit inflammatio, remiſit dolor, & hæc manus hactenus tantos non amplius experta cruciatus.

OBSERVATIO CCXIV.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De
Simia atrophia ex tumoribus ſteatomatoſis meſenterii demortua.

NOſtra ſimia aulica Nickel dicta, tumido abdomine pectoris vero ac extremorum atrophia per longum tempus laborabat, quærebat ex me quidam comes, quo morbo ejusmodi animalia & hic præſens laborent, hariolabar l. phthiſi, l. hydrope aſcite, l. glandulis meſenterii obſtructis (quibus hoc animalium genus obnoxium ratione minutiſſimarum meſenterii glandularum ac tubulorum, veſicula verò biliariæ hominis adinſtar magna) laborare, quâ demortua pro exſtruendo ſceleto mihi in muſeum una hebdomate duæ apportabantur ſimiæ, inter quas primæ meſenterium ac ſubjacentia viſcera ultra ducentis fœda erant tuberculis diverſæ magnitudinis ſteatomatoſis (quædam piſarum, fabarum ac caſtanearum ſemicoctarum disjunctim ac conjunctim fragmentum marmoris repræſentabant,) ac ſi ibi ollam fabis hæmicoctis plenam in unum exoneraſſes cumulum, omnes glandulæ ſebaceæ; impoſibilis erat chyli protruſio ac pro partibus nutriendis ulterior diſtributio:

Veſicula biliaris ſicut grandiſſima ſic balſamo illo vitali ad ruptionem plena;

Circa juncturam humeri & caput oſſis bracchii tanta erat oſſium caries, ut ſuperius oſſis capitulum in pulverem friabilem digitis teri potuiſſet.

OBSERVATIO CCXV.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Excandeſcentia hæmorrhagiæ Uteri fermè incurabilis cauſa, tandem ſanguine excreto propinato curata.

ANNO 1697. die 8. Maji vocabar ad perſonam ſexus ſequioris Schülin, quæ ob excandeſcentiam nimiam uteri hæmorrhagiam patiebatur, per 3. dies ad lipothymias durantem. Ven. Sect. ligaturis ac aliis iſchæmis fruſtra adhibitis, ex tormentilla, lap. hæmatit: Uſnea, opio coralliis, ſic dictis refrigerantibus nitroſis, aquis item de ſtillatis

latis &c. ut aceto, aq. ſpermat ranar. Cord. Herc. Saxon. Mixt. ſylvii adſtr. &c. profuit tandem ejusdem ſanguinis portiuncula à me ex ſiccata & propinata: aſt diverſum effectum, nempe ſanguinem primò menſtruatæ feliciſſime menſes movere non ſemel hic loci reperi, lintea eâ maculata cereviſiæ intincta. Et propinatus ſic ante menſium eruptionem ſequenti mane florem monſtrat.

OBSERVATIO CCXVI.
Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.
De Viſcerum diſlocatione.

IN Morsheim Præceptoris pagani uxore Schmelgerin dicta, ſyſtolen ac dyaſtolen exhibuit non loco naturali pectoris; Sed ſub oſſe ſterni in fovea illa cartilaginis enſiformis; certe dislocationem viſceris reputaſſes, nam ipſis meis vidi oculis haud ſemel pulſationem; pariter cordis ac arteriæ credibiliter magnæ, ſub ſterno pulſationem; pariter affirmabat & eſculenta & potulenta ſenſibiliter & natura frigidiora deſcendere, aſt non eum in locum ubi aliàs ſitus ſit ventriculus, ſed in partem ſiniſtram ſub ſplenis regione.

OBSERVATIO CCXVII.
Dn. D. ANDREÆ MIRRHEN.
De Simia menſtruat.

HIc locorum Fürſtenaviæ ſimiam vidi ſexus ſequioris Credel (Krethel) dicta, ſicut forma externa ſtructura machinæ, ſic interna rationis ſcintilla ad hominem propius accedente, ſic cum muliere homine hoc commune habebat, ſingulis menſibus per 2. ad 3. dies menſtruis purgari, & quamvis ſinguli putarent ſibi contuſione l. alio violento modo poſteriora læſiſſe, tacitus ego eô venire, poſtmodum multoties adhuc obſervans judicavi:

OBSERVATIO CCXIIX.
Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.
De Atrophia letbali ex obſtructione glandularum meſenterii ac vîſcerum coalitu.

DArmſtadii Annæ Catharinæ Götzenleuchterin/ natæ Myrrhiæ, Sororis

meæ dilectæ filii cadaver 1694. die 17. Octobris ſecui, inveni glandulas meſenterii totaliter obſtructas, tumentes, viſcera interna mirabiliter concreta, ordine confuſo concatinata ac conglutinata : puerulus dum viveret conqueſtus de phlogoſibus, diarrhoea, tumente ventre flatus l. Vermes mentiente, atrophia chronicè affligente.

OBSERVATIO CCXIX.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Sympatbia in diſtans agente.

DAri morbos Archeales & tales quidem, qui ab ideis vitioſis agant in archeum ſive Spiritum huic vel illi parti, inſitum vel univerſaliter influum (qui eſſentiæ ratione unus) ſuſcitatos ab objecto externo magis vel minus jucundo, pro diverſa conceptionis ac imaginationis modificatione animæ præſentatâ dijudicandæ ſtatuo, & ſtatuent mecum omnes philoſophi ſaniores Sympathias ac antipathias longe diffuſam doctrinam in explicandis phoenomenis plurimis phyſicis, morborum cauſis, imo in praxi Medica utiliſſimam in tractatulo ſub calamo ſudante, aliquo modo demonſtravi, hic locorum ſympathias in diſtans agentis exemplum allegabo:

Aliquot ante annos hic locorum degebat empiricus quidam & ut lubens audiebat Doctor Sympathiæ, qui gloriabat quanta ac qualia feciſſet curationibus ſuis ſympatheticis ab Italo furtim ablatis, ſuffultus variis etiam perſonarum Principum teſtimoniis, quædam inter alias fide dignas erat quædam Saxoniæ Duciſſa. Hæc loquebatur proprio in ſemet ipſa facto periculo morbi alicujus deſperati, aſt ex hac curationis methodo, omnibus aliis fruſtra adhibitis, ſubitaneum ſe habuiſſe levamen : hic medicaſter ſibi concreditos patientes uno tractabat modo l. vomendo, purgando, vel, & quod potius, ſudando ſine aſſumptione atomi medicamentorum, ſufficiebat patientis habere urinam, & qui his tribus viis magis univerſalibus ſanari recuſabat, illos incurabiles fore, jactitabat, tanto cum applauſu ut quibusdam curationibus feliciter peractis pro Doctore mirabilia faciente exclamaretur, & Vulgus quod decipi amat ex diſſitis etiam locis ejus anhelarent auxilium. Inter alios patientes nobilis quidam (d. b.) in Wiſelheim prope Fridbergam habitans, hic tot montium, collium ac viarum flexibus ſeparatus, & miſſa urina, quando & quamdiu huic

huic empirico ſubido erat, imbrepluebat ſudorifero, cum excretione urinæ turbidæ arenulis ac lapillorum fragmentis ſaturatæ, (hic enim nobilis perfectus erat nephriticus,) mirabar, ſed retulere mihi hanc eſſe feliciſſimam calculi curandi methodum, quando præſertim ant- nephritica mixta fuerint urinis nephriticorum, ſic fieri ut calculus in atomos contritus per meatus urinarios promoveatur:

Hinc qui ſciendi nunquam ſatiandus, & nec laboribus nec carbonibus parcens totum myſterium fato certè felici inveni; ſed urgendo ſudorem ut πάρεργῳ non ut ἔργῳ hactenus uſus, multa calamo circa hanc oparationem inveni digna, inter plurima paucis notaſſe ſufficiat, ſucceſſum ſibi proſperum promittere poſſe utplurimum philoſophum philoſympatheticum in morbis à lymphæ viſciditate, à vario acido coagulabili oriundis, ſcorbuto illo frigido Bontekœiano, radice, caudice, cortice, frontibus, foliis, flore ac fructibus ſat fructifera, eheu morbifera arbore, in lymphæ itidem vappeſcentia, in lymphæ motu tum inteſtino tum progreſſivo tardiore, egregii eſſe uſus ejusmodi tractandi methodum, credibile, ſudationis tempore pulſum arteriarum ac cordis preſſivum inveni citiorem, nec opus, ut ad ſuffocationem integumentis lectulorum oneres ſudare volentem, lenis ſufficiat hypocauſti calor l. planè nullus, leve itidem integumentum, poſt ſudorem prolectum non, ut poſt aſſumpta diaphoretica & hinc coactis ſudoribus, ægros de virium proſtratione conqueri audimus, è contrario artuum levitatem ac ſpirituum ſerenitatem extollunt, imò novi, qui per anni quadrantem & ultra de die in diem cum εὐφορίᾳ ſudarint, nulli obtrudam meam ſententiam, nec ulli ſalivam movebo, ſufficiat commodum inde haberi in iis ſubjectis, qui naturalis idioſyncraſias ſtatu ab omni abhorrent medicamento; de quo fuſius in tractatulo de tumoribus, ſi DEUS volet proximis typis exſcribendo.

Sed non indifferenter omnes huic curationis methodo ſubjiciendi, qualia vero pro admittenda ea requirantur phænomenta naturæ relinquitur prudentiæ medicæ, & ſi in ulla philoſophiæ naturalis parte ruminanda, eruenda ac expolienda, ſuperſunt, certe in ſympathias ac antipathias ſtudio haud ſatis ac intimius perſpecto.

Totius rei cardinem in ſpiritibus, in humoribus à noſtro corpore licet ſeparatis hoſpitantibus, & iis adhuc in corpore humano ſub animæ directorio degentibus, & in illo commercio ac ſympathia texturæ l. alius rei æqualitate verſari verò videtur ſimile. In memoriam perlegenti hæc, incurrit plus ſemel me febres curaſſe quartanas bo-

lo panis l. carnis urinæ patientis jam in paroxyſmo excretæ immerſæ & poſtmodum cani ad devorandum projecto, &c.

OBSERVATIO CCXX.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Noxa arſenici.

QUidam Conſiliarius olim cameræ W. St. coryza ſæpè vexatus cum emolumento hactenus uſus aquâ majoranæ naribus attracta atque hinc peculiare vitrum ac aſſervandi habebat locum, clavis pedum inſuper excruciatus, ſuaſu cujusdam Empirici infuſionem arſenici guttatim ut corroſivum, externè applicuit, ſed neſcio quo fato infelici errore ancillæ, Hero coryzâ noctu afflicto, loco aquæ majoranæ non debito poſitæ loco, infuſionem porrigit arſenici naribus attrahendam, quo liquore attracto per diem unum & dimidium nares ſtillavere lymphâ acri, ſubſequente vertigine tenebricosâ, uno impetu ingruit noctu catarrhus ſuffocativus cum phœnomenis ſequentibus: Noctu vocabar, nec veſtigium rationis ſenſuum tum internorum, tum externorum, torvos horrendum in modum oculos inveniens, nec audiebat, nec videbat, multos in dies non loquebatur nec intelligebat, & ſi fortean voce ſtentoreâ auribus inclamaretur, quaſi ebrius ac profundiſſimo è ſomno ex pergefactus nos adſpiciebat, in ſumma beſtiæ ad inſtar degebat, cum anxietatibus, lectulorum mutationibus &c. uſu præprimis volatilium cephalicorum ac abſorbentium, cinnabarinorum, ſuccinatorum, caſtorinorum favente DEO, in tantum reſtitutus, ut de horâ in horam attendi poterit, quoad loquelam ſtarum patientis meliorari, nam primo literas, mox ſyllabas, hisque junctis verba promebat, mox totum rei ſenſum lento licet gradu articulate exprimebat, remanente viſus debilitate, memoriæ maxima læſione, & rationis debilitate; quod malum contra aliorum medicorum ſententiam incurabile judicavi, credens, inordinatam dislocationem imo dilacerationem pororum cerebri à corrodente arſenico fuiſſe inductam; ſic per 2. fermè annos aliis tum medicorum conſiliis, tum Thermis uſus Wisbadenſibus ſine, fructu licet, tandem ſupervenientibus convulſionibus per vices affligentibus obiit.

OBSERVATIO CCXXI.

Dn. D. ANDREÆ MYRRHEN.

De Morbo complicato.

B. L. Exemplum ſine Exemplo ſiſto morbi complicatiſſimi, cui æquale vix continebunt medicarum obſervationum licet rariſſimarum volumina, ſed ordine, ac quoad ſingulas circumſtantias caſum ſi delineare vellem: nimium excreſceret, hinc præcipuorum ſaltim meminiſſe juvabit:

Illuſtriſſima quædam Imperii ſtatus Perſona præterlapſo ſeculo Anno 1683. alias ſana ac jam utero concepiſſe credita, oculiſſimum ac Illuſtriſſimum maritum Viennam tum temporis à Turcis graviter cinctam proficiſci ac pro ſalute Imperii dimicare volentem cum comitaretur, loco quodam intervio ad prandium deſtinato & hoſpite liberaliore aurigæ ſervi mero inebriantur, hi autem cum per declivem ac præcipitem montem iter facere neceſſe haberent currum ac equos vino confuſi amplius gubernare haud poſſunt, hinc fit ut currus propria mole montem cum maximo ac horribili inſidentium terrore decurreret, inſidentes verò anxietate fermè ecſtatici hac confuſione curru extracti adhuc fuerint.

Poſt hæc curru in cœno nimis profunde hærente, equi dilaceratis habenis, fune, ac loris cito ac confuſa pede aufugere, Magiſter autem ſtabuli de equo lapſu præcipiti terrores dum tremulæ & anxiæ Illuſtriſſimæ adauxit, hæc; hæc conqueſta extempore de cephalalgia, tolerabili tamen, per tempus melancholica evaſit, cujus cauſam plurimi diſceſſui ſereniſſimi mariti adſcripſere:

Ex improviſo inter prandendum cucumerem aceto conditum cum porrecta manu arripere voluiſſet, ſubito ad latus proximæ comitiſſæ, poſt anteriora verſus omnibus membris quaſi ſoluta ac clonica delabitur, adeò gravi lapſu, ut os naſi cribri-forme in calicem argenteum præ ſe ſtantem ad Vulnus dolorificum usque allideret, nullo ſenſus tum externi tum interni ullo indicio, ſequente autem poſt multas horas vomitu ſpontaneo ſenſim ad ſe ipſam rediens, manum ſiniſtram involuntariè movit motu vario convulſivo per intervalla multoties redeunte; neſcio quo ſuaſore Vena ſecta, ſed qua adminiſtrata ac hora ſaltim præter lapſa pejus habuit, inſcia enim univer-

ſum

ſum caput non ſine adſtantium admiratione rotavit, variè ac tremulè movit, poſt hæc omnes omnino artus vario Protheiformi motu defatigati, paroxyſmis, mox breviori ſpatio, perſæpius autem per 2. dies ac noctes non ſine adſtantium anxio horrore ac triſti certe ſpectaculo durantibus, adeò ut tum temporis ſpatio 5. hebdomatum vix duarum horularum tempus ſana conſumſerit, cum innumerabilibus repetitis ſemperque aliquid novi monſtrantibus paroxyſmis, mox deliriis, mox clamoribus acutiſſimis, mox terroribus ſubitò obortis, anxia mox tonitru horrendo, fulgure undique per totum conclave flammas diffundente, mox ſpectris putatitiis & præcipuè vēſte nitida induto, mox licet tenebris fermè palpabilibus diem tamen eſſe ſibi ac aliis falſe ac imaginarie perſuadere volens. Suaſit quidam Medicus caſtigationem Virgis inſtituendam, hinc quærelarum lerna: approximationem etiam amiciſſimarum non ſine maximo terrore,fuga, clamoribus,ferre potuit, varie varios articulos movendo, oculos contorquendo, ut canis mordendo, cum ſpuma circa os, linguam etiam cum ejusdem baſi ac radice adpectus usque è faucibus protrudendo, brachia in dorſum diſtorta figura ponendo, poſtmodum lapſu graviore, ut omnes artus in centenas partes frangendas putaſſes, ruendo, collum ac pedes, variè contorquendo, flectendo, in lecto variè diſcurrendo, movendo, (adeò ut adſtantes, patientis ſaltim prolapſum impedire haut ſufficientes eſſent) & aliis innumeris Phœnomenis per iram utplurimum exaſperatis adſtantes confudit.

Hoc memoratu dignum, patientem paroxyſmi terminum ac finem licet in multas adhuc horas protruſum imò varias phœnomenorum ſpecies præſciviſſe, hinc adſtantes interrogati, utrum 10. 12. vel alia diei noctisque hora audita, ſcivere hinc, hac ipſiſſima hora quam patiens auditam interrogat) NB ſonante adhuc ultimo horulæ pulſu campanâ paroxyſmum ſubito ceſſaſſe, remanente ſudore ſyncoptico, artuum ſumma debilitate ad ſe viribus ſucceſſivè recollectis ſenſim ſenſimque redeunte nullo pharmaco reperibili, hoſti huic clam inſidias ſat aſtutas ſtruenti, ſufficienti:

Tandem variis medicorum conſultationibus fruſtra tamen inſtitutis unicum (ſed neſcio quod) medicamen inventum, quod Belluæ huic habenas injiciendo ac tranquillitatem internam aliqualem & levamen inducendo, pro itinere neceſſario domum verſus inſtituto adferre potuerat: Evectiore imprægnationis ſtatu convulſis nervis

uterinis

uterinis uterus cum fœtus mole de latere in latus tanta concuſſus vehementia, exterius ſat viſibili, adeò ut ſinguli adſtantes impoſſibile fore fœtum excludi vitalem poſſe, judicaſſent, quamvis poſtmodum licet medios inter deliriorum ac paroxyſmorum tumultus INSCIA tamen prolem puellam formoſiſſimam adhuc, det DEUS diu ſuperſtitem! exluſerit cum omnium admiratione incolumem:

Fluentibus lochiis benè, hiſce verò vario modo ſufflaminatis, etiam inſtantibus menſibus l. non ritè fluentibus hodienum adhuc licet tolerabilius, peſſimè redeuntibus paroxyſmis habuit; Obſtructa interdum lochia poſtmodum uno impetu ſanguis erupit tanta quantitate, ut tantum capere venulas humanas haud crediidiſſes, junctis variis motuum convulſivorum ſpeciebus horrendis, poſt continuavere quidem ac rediere morbi intricati hujus inſultus, ſed haud tanta ſævitia, ſed majori lenitate ac tardiore reditu, paulo poſt thermis uſa Embſenſibus ſuaſore (B. jam) Horſtio, pediluvio ſaltim pro faciendo periculo utrum ferre poſſit, uſa, hinc maculæ pedum lividæ ac patiens totaliter clauda reddita eſt: per integrum menſem nec bibit nec quicquam commedit, puris ſuſtentata medicamentis, poſt nil niſi aquam ſimplicem bibit, ac juſculum ſimpliciſſimum cum pane & aqua ſine butyro & aromatibus paratum ferre potuit, è contra ex aliis analepticis eſculentis eorundemque ſaltim odore ſive concepta ſaltim idea peſſime habuit, poſt enixum fœtum & poſtpoſitis diebus puerperio dicatis, melius habuit, licet non totali intermiſſione, remiſſione tamen tolerabili paroxyſmorum ſuperius nominatorum eousque donec iterum imprægnata ſuperius enarrata phœnomena interdum atrociori, interdum benigniore apparuerint facie, durante paroxyſmorum ſævitate ad medium usque geſtationis tempus, tractu temporis verò præter omnium expectationem malum indies vires ſumendo ex motu curſus, ex curſibus alia horrenda ſecuta ſunt, primo reſpirationis ſumma difficultas ad ſuffocationem apparenter (à convulſis muſculorum pectoris, intercoſtalium, præprimis & diaphragmatis nervis) anxietates, adeo torva facie ac ſuffocabunda quaſi profundiſſimis ſubmerſa undis cum variis ſpaſmodicis motibus muſculorū colli, laryngis, pectoris adviſum, ut & contractione im̃ani abdominis ſub coſtis ſpuriis, marſupii adinſtar, poſt movebatur lente hic digitus manus vel pedis l. hic pes, brachium vel manus, caput vel aliud membrum lentè, mox parum citius, mox adhuc citius, mox citiſſimè hacce circumſtantia, ut ſi in hoc motu licet inordinato, minimum

etiam digitum ſufflaminare velis non ſolum crabrones irritares, ſed tuæ vires valdè debiles forent cum quatuor nervoſi ruſtici valentiores haud ſufficerent; ſtante ſic tragœdiæ facie, inquiebat miſercula patiens: citò, citò perge, perge, me opportet currere, cave ne contradicas l. impedire ſtudeas: primo lento incedebat gradu (duo enim Ancillæ illam continuo comitabantur ab utroque latere) poſt parum velocius, mox velociſſime & quaſi volaret, ex unò hypocauſti angulo in alium devolvebatur, adeò, ut comitantes ancillæ illam ægrè ſequi poſſent, hoc ſtatu interdum ſenſibus externis tum internis ſibi integra, interdum plane non, ſed omnium neſcia, interdum inter deambulandum quæcunque Scriniis ſuperimpoſita invenerat, vel candelabra argentea, vel vitra puriſſima ac pretioſiſſima, vel fictilia Parcellonica &c. ordine & cum maximo cachinno in pavimentum dejecit, juraſſes certè id ſtudio fieri, nec ſemper ad lachrymas, commiſerationes adſtantes, ſed interdum ad riſum pro varia circumſtantiarum facie ſunt commoti; interdum muta, interdum ad quæſita quaſi ſibi reddita apte reſpondit, ſibi hoc vel illud ſe agere velle præſumens ac meditabunda adſpiciens vel ſellam vel tabulam, l. fornacem, vel alium hypocauſti locum ac diu in ſpeciale objectum oculos figens tandem dicebat: ſtatim me oportet eo ſalire, neque quidquam fecit, niſi prius prædixerit, hæc ſibi jam facienda eſſe; ſic per inferiorem fornacis partem (ſpatium certe puerulo ægrè ſufficiens) citiſſimè perrepſit, mox in ſublimem fornacis partem aviculæ adinſtar ſaliendo volavit, aliquando feneſtras, quarum ſuperior pars pro admittendis Eteſiis aperta erat, meditabunda adſpiciens eandem forſan, poſſimo venetu, ob lapſum in foſſam profundam aquis plenam ſubito advolat eandem forſan, peſſimo eventu ob lapſum in ſat profundam foſſam tranſcenſura, niſi impedita fuiſſet; & hi oberrantes curſus uno paroxyſmo ſine intermiſſione duravere mox 2, 3, 5, mox 6. horæ & ultra; datis vero induciis octuplæ horulæ partis mox ſemi horulæ, mox hinc alius ſubſecutus paroxyſmus rediitque labor actus in orbem, atrocitate vel majore l. minore noctesque diesque cum pauxilla interpoſita quiete ægram excrucians, & ſic ejusmodi paroxyſmorum curſus ac recurſus patientem crudelem in modum per aliquot annos, licet haud ſemper æquali vehementia fermè exanimavit; circa finem cujuslibet paroxyſmi in gyrum turbinis adinſtar verſata, ac ſubitò ferè exanimis in terram prolapſa, ubi plurimi Miniſtri aulici utriusque ſexus lapſuram pulvinaribus ſat mollibus excipiendam

ex-

expectarunt ; Sic jacet quaſi exſtatica viribusque exhauſta omni commiſeratione digniſſima patiens , mox lachrymis ſat largo rivulo pluentibus , mox cachinnis & eapropter reprehenſa repetitis ac continuatis , mox precibus ardenter fuſis , mox dicti Biblici recitatione , recitati explicatione analytica , parallelorum allegatione, divini miniſtri adinſtar circumſtantes in maximas traxit admirationes. Redeunte altero paroxyſmo motus quoque hujus vel illius membri rediit mox tardiore mox velociori concuſſionis motu , hæcque Phœnomena in gravida terni prolis tempore triſti certe adſtantium facie apparuere ac trium liberorum mater dolorum partus planè inſcia : Hæc dum verſantur cataleptica & per tempus ac in conclavi ſtatuæ ſimilis exiſtit,ubi vires adſtantium , ne digitum , taceo totam machinam loco movere haud fuere ſufficientes , ſuppoſitis pedum ſoleis funiculis ut rigidam hancce ſtatuam ad terram proſternerent, aſt fruſtra ; Mox contrario modo ſpaſmus ſimultaneo momento utrumque pedem attollens choream ſaltore mentitus:

Clauſis oculis varii generis ſericum tractavit funiculos varii generis (ante ignara) præſertim artificioſiſſime contextos (Zweiffel-Strick) & eo contorſit , colores diſtinxit accuratiſſimè , adeoque ut dixerit hoc ſericum E. G. virideſcentia eſt æmulum viridi maris, graminis , pſittaci , æris &c. vel intenſius vel remiſſius eſſe tinctum & ſic de omnibus judicavit coloribus:

Clauſis itidem oculis innumeros fermè (inſcia) compoſuit verſus Germanicos ſale certè Poëtico conditos , quos inter ſequentes chartæ ex libro dilaceratæ inſcriptos , & ab ipſa Clementiſſima Patiente in paroxyſmo propria manu ſcriptos, literis præter conſuetudinem terſiſſimis ab amico obtinui:

Ich hoff umſonſt die gute Zeit/
Da ich mein Creutz werd enden ſehen/
Dann mein Unglück iſt ſtets bereit/
Und wird mit mir ins Grabe gehen/
Der allerbeſte Troſt in aller meiner Noth/
Kan nichts ſeyn als der Tod:

Omni vi in noſtrum templum ab ædibus Illuſtriſſimis tamen diſſitum , non obſtante cuſtodum renitentia pede calceato ſpatiare voluit, pro viſendo ſuo ſepulchro, mox machinam hancce fragilem

ſuſcepturo : Quodam tempore fidam ancillam porrecta huic manu SIBI quid promittere & promiſſis ſtare coëgit; promiſſum faciendum in eo conſiſtebat, ſe mox & hodie adhuc morituram, & cum ancilla videat illam jam jam in mortis articulo verſari, intonaret cantionem illam notam : Wann mein Stündlein vorhanden iſt / ꝛc. : quid fit? familiam Illuſtriſſimam convocatam ac circumſtantem animo alloquitur heroico certe Theologico, Illuſtriſſimo Domino Marito non ſine omnium præſentium illacchrymatione gratias agendo pro fideli candore ac ſincero amore, cura ac amica converſatione, divinamque apprecando protectionem, Liberis præſtandum obſequium erga Dominum Parentem, Pietatem erga DEUM ac fugiendas mundi voluptates &c. : Miniſtris omnibus Aulicis fidelitatem homine Chriſtiano dignam, curam ac Induſtrium laborem pro bono tum publico tum Domeſtico commendando &c. : Certè inter gemitus, ſuſpiria, planctus & lachrymarum ſat uberes rivulos Valedicit, cum ſubſequente loquelæ difficultate, ſenſuum externorum evaneſcentia, ſubſequentibus guttulis frigidis ſudoris ſyncoptici, facie Hippocratica, aliisque morientium phœnomenis, adhibito ori ſpeculo pro indaganda aliquali ſuperſtite reſpiratione, & manu Medici in arteriæ motu ſuperſtitem vitæ ſcintillulam explorante, is, cum omnibus adſtantibus illam verè demortuam per dimidiam horam habet, ornamenta adportantur ſepulchralia &c. &c.

Verſus exteriora Spiritus ferias agendo, credibiliter interiora verſus naturæ ac morbi acerrimum inteſtinum fuiſſe conflictum, naturâ tandem victrice ſeſe evolvit, Medicus etiam ex micante pulſu hariolat ſcintillulam in cineribus quaſi gliſcentem ſuperſtitem eſſe, mox leniſſima reſpirationis aura, mox pleniore inſecuta, non plenariè demortuam eſſe affirmabant, poſt ſenſim ſenſimque, ad ſe rediit ab orci faucibus liberata & è Charontis cymba retracta patiens, quam DEUS ſervet.

Et quis tam fertilis memoriæ qui ſingula memoratu digna tot annorum ſerie quæ occurrerunt, in memoriam revocare poſſit, ſed pauca hæc allegata potiora ſunto.

Hæcce ab ipſiſſima Clementiſſima patiente omni fide ſuperiore, aliisque tum temporis præſentibus uno ore loquentibus hauſi. Jam redeunt quidem interdum per 2. 3. 4. 5. 6. menſes ſparſim tum anxietates, diaphragmatis contractiones, uteri (nervorum uteri dolorificæ criſpationes) dolores immanes, motus arteriarum tremuli involun-

voluntarii, ſomnia terrifica, putatitium fulgur totum illuminans conclave, (ſunt Spiritus optici, nam Spiritus nil niſi ignis; radius, fulgur, ſulphur, luxus) ſed Deo Laus non tali frequentia & vehementia.

Cæterum obſervatione multivaria quoad uſum medicamentorum applicandorum didici, Vomitoria bene cedere aſt duplicata doſi, nam granis 3. Tartar. emet. Mynſ. quidem irritatur, movetur, ſed non removetur materia peccans tam corroſivæ acredinis ut patinam orichalceam ac argenteam aquæ ſtygiæ adinſtar corroſerit, quoad reliqua etiam medicamenta, non ordinaria tum quoad quale, tum quoad doſin incedendum via: Sic olim quidem ſalivatione uſa Mercuriali cum aliquali levamine, aſt neceſſe habuit degere perflantibus ubique ventis, nec in cubiculo calefacto propter ſtrangulatus metum ac dyſpnoeam; Et quod ante aliquot menſes juvamento & lavamini fuit, jam ſummo propinatur nocumento: externe non E. G. Sp. Sal. Armoniaci l. CC. vol. qui ipſi reſpirationem ſufflaminat, ferre potuit, ſed aquam hirundin c. Caſt. naribus adhibitam bene tulit, ut & Clyſteres ex lacte dulci & flor. Chamomill. Inter omnia à me adhibita interna hactenus cum levamine e. g. uſa: ℞. Specif. cephal. gr. Viij. lapill. 69. crud. ℈j. ſuccin. gr. Xij. caſtor. gr. Vij. In dolorum vehementia: laudan. opiat. gr. j. M. prodoſ. ℞. Elix. propr. dulc. Carm. Wed. ana ℥iiß. Eſſ. Caſtor. Anodyn. ana ℈iiij. Spirit. Sal. Ammoniac. gt. XXVij. Ol. deſtillat. Aniſ. fœnic. ad gt. X ſuccini gt. iij. Miſce ad Vitr. Wol umgerüttelt zu 50. Tropffen in Thee zu nehmen. Hiſce, & ſimilibus D. D. Herthii Archiatr. Darmſtadini, aliorumq; celeberrimorum Medicorum uſa conſiliis, interdum cum levamine, aſt quod hodie fuit pharmacon, cras igni quaſi oleum ac affectus triſte pabulum; hinc penes lectum melius, quam penes literas.

Utinam omnes qui dari morbos ſpirituum negant, iterante morbi talis ſeveritate præſentes eſſent! conſiſtat nunc morbus in eorundem exploſione ſive elatere nimiis, ἀταξίᾳ orgaſmo, confuſione, vel quomodo nominare velint, revera dari morbos ſpirituum implicite & explicite conſideratos libenter conceſſuros, crederem:

(Michelſtadio Auguſtam Vind. d. 5. April. Anno 1705. miſſæ.)

OBSERVATIO CCXXII.

Dn. D. CONRADI BARTHOLTI BEHRENS.

De Lethali vomitus vehementia.

ILluſtriſſimus Quidam poſt prægreſſam per aliquot dies inſignem laſſitudinem ac crurum debilitatem die XIII. Septembr. circa meridiem paroxyſmo febrili cum præcordiorum anguſtiis ac Vomitionibus corripitur, quæ cum in conſuetum crudorum herbaceorum præcedentibus veſperis eſum referret, altero mane, me tamen propter tenerrimam ejus conſtitutionem acerrime id diſſvadente ac maxime invito, duo grana Tartari Emetici mynſichti cum ſcrupulo ſemis Eleoſacchari aniſi ſumſit, ex quo violentiſſime & cum maxima abdominis ſtomachique concuſſione ſupra ac infra multa viſcoſa, linioſa ac ſeroſa purgavit, remanente ſumma debilitate & ſingultuoſo ſtomachi motu. Die XV. circa meridiem ſtato tempore rediit paroxyſmus cum phantaſia. Die XVII. mane tertius paroxyſmus adfuit, ac in ſtomachicis febrifugisque continuatum, & topica ſoporifera, propter vigilias nimias applicata. Die XIX. iterum paroxyſmus circa meridiem cepit, cum lipothymiis, frigori vero per duas horas duranti nullus calor in exterioribus ſucceſſit, ceu in inflammationibus interiorum accidere ſolet, ſed Illuſtriſſimus Æger cum frigore extremorum vigil ac inquietus ad XX. menſis diem perſtitit, noctequc ſubſequenti circa 12. obiit, ætatis ſuæ anno XXVIII.

Poſt aperturam corporis ſequentia notata. 1. Dextrum latus lividum à capite ad talum. 2. In abdomine pinguedo ad duos digitos craſſa, ſanguis extravaſatus nullus. 3. Omentum diſruptum ac corruptum in dextro tamen latere magis quam ſiniſtro. 4. Inteſtina inflammata, fuſca & bile quadantenus ſuffuſa. 5. Ventriculus, cor, lien, quoad ſubſtantiam bona. 6. Pulmones inflammati & hepar quoque ubi Inteſtina attingit. 7. Auricula cordis dextra amplior, quod forte motui ſanguinis inordinato quo frequenter propter ſubitaneos affectus laborabat adſcribendum arbitror, exemplo ſimili in *Actis Eruditorum Lipſienſibus Anno 703. p. 219.* occurrente.

Diſruptiones omenti ac interiorum inflammationes vehementi abdominis ab emetico concuſſioni adſcribere merito convenit, ceu

cujus

cujus, quantum ad illas exemplum quoque in *Miſcell. Cur. Dec. 2. Ann. 8. Obſ.* 125. ab Excellentiſſimo Domino *Andrea Lövvio*, ſuppeditatum eſt, quodque notante Illuſtri quondam *Weſero in miſc. Dec. 2. Ann. 10. Obſerv. 171. Schol.* etiam ipſum Inteſtinum Ilèon à vomitus violentia in quodam ruptum fuerit. Inflammationes quoque à ſanguinis extravaſatione poſt violentam ejusmodi abdominis in vomitione concuſſionem orta non immerito quispiam deduxerit, ceu quam ſtagnatio ejusdem ac inflammatio in textura corporis ejusmodi rariori neceſſario ſubſequatur.

(*Hildeſio Auguſtam Vind. d. 20. Novembris An. 1704. miſſa.*)

OBSERVATIO CCXXIII.
Dn. D. MARCII GERBEZII.
De Corde magno.

ANimoſitas, audaciave hominum communiter vel ab ipſo vulgo cordi imputatur, adeò, ut qui Cæteris animoſiores ſunt, alio nomine etiam cordati nominentur. Num tamen Cordis potius majori moli vel alteri cuipiam ejusdem prærogativæ? ambiguum, reddidit Religioſus Ciſtercienſis nuperrimè à me in conſpectu plurium Medicorum, Chirurgorum, & aliorum ſpectatorum anatomico Cultro ſubjectus: utpote cui tanta Cordis moles erat, ut id ad bilancem poſitum triginta uncias civiles ponderarit, absque eô, quod homo hîc unquam à quoquam eorum, quibus vel ab ipſis incunabulis convixit, fuerit ſingulariter animoſus, audaxve obſervatus. Hinc potius videtur ſingularis animoſitas calori cativo copioſo, ſpiritibusve vitalibus ſingulariter volatilibus, energeticisque eſſe imputanda, quàm cordis inſolitæ amplitudini: vel certè, ſi cordis moli tunc potius minori, quàm majori, qualis ſæpe puſillorum eſt, utpote in qua vis unita eſt tantò fortior.

Erat autem Vir hic ætate primò 31. anni, corpore obeſus, viribus robuſtus, & vultu adeò floridus, ut à nemine non ſupremam ætatem ſuperventurus crederetur: plerumque etiam optatè ſanus; niſi, quòd à juventute non nihil difficilius, præſertim in acclivium aſcenſu, reſpiraſſet. Id quod verò potius pulmonum ſolito majori,

etſi

etſi de ſe naturali, moli imputabatur, quàm alii cuipiam defectui. A plùs quàm uno anno tamen reſpirationis illa difficultas augeri fuit animadverſa, (quamvis citra tuſſim, aut aliam ſingularem pectoris indiſpoſitionem,) vires deficere, corpus æſtuoſius evadere, ſitis intendi, nocturna quies turbari, & obeſitas illa notabiliter extenuari. Hinc uſurpata quidem plurima remedia: quibus vero tamen non obſtantibus, ſupervenere ex neſcio, quo errore, tanta interioris ventris tormina, ut optimum, Doctiſſimum, formoſiſſimum, & ad mortem usque vultu rubicundiſſimum Virum intervenientibus ultimatim convulſionibus epilepticis, planè è medio ſuſtulerint. Erat autem in eo omentum veluti in ſartagine frixum, inteſtina præſertim tenuia inflammata, & jam veluti gangrænâ apprehenſa, ventriculus internè ſimilis, pulmones reſpectu corporis amplitudinis parui, extenuati, flaccidi, & corrupti, Cor denique, uti dictum, planè inſolitè magnum, & probabiliter innatæ illius anhelitùs difficultatis, & ſucceſſivè ſimul corruptionis pulmonum unica cauſa: quatenus eosdem mole ſuâ comprimebat, ſanguinisque circulum per eosdem remorando ad eam extenſionem cogebat, ut diſruptis fibrillis, veſiculisque demum corruptio ſuccedere neceſſario debuerit.

Nimium ne crede colori.
Frons, oculi, vultus, perſæpe mentiuntur.

(Labaco Auguſtam Vind. d. 15. Debembris A. 1704. miſſæ.)

OBSERVATIO CCXXIIII.

D. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Borraginis Noxa.

Mirum, quantum Naturalia vires ſuas in corpora exerceant. Animalibus lethifera, hominibus ſalutifera ac proficua ne attingamus. Hominum diverſas ſolùm diſpoſitiones acquiſitas æque ac congenitas, Inclinationes, Idioſyncraſias, Antipathias & ſympathias, ſic dictas, ſi aſpiciamus, non in levem abripimur admirationem. Adver-

Averſantes res medicamentoſas, alimentoſas ſalutares monſtrat *Sachſii Gammarologia curioſa* & noſtra de *Medicamentorum Faſtidio Diſſertatio*, qui in maximas ab illis Lipothymias, Vomitus, Convulſiones, &c. præcipitantur. Afferunt & Exterioribus ſolum corporis partibus applicata, ingentia damna, tumores, puſtulas, &c. qualia Borrago in caſu jamjam recenſendo Nobili cuidam Matronæ, in utero gerenti intulit. Hæc alias à Borragine nunquam abhorruit, ſed illam in deliciis habuit; Decerpſit nimirum ipſius floſculos ſuaviſſimos, rore adhuc madidos, nihil mali, vel nauſeæ inde paſſa: Sed ecce! Inopinatò manuum tumores cum pruritu ad carpum usque incluſivè, eam videlicet manuum partem, ad quam ordinariè induſia ac veſtimenta pertingunt, animadvertens, perterrefacta, neſcia verò in quodnam hujus originem rejiceret, aliquoties ante floſculorum horum avulſionem peregit: Lavat manus Aqua Borraginis, tumores hos ſtatim perituros eſſe autumans, ſed igni oleum addidit, pruritus ac tumores cum puſtulis aquoſis incrementum ſumſerunt: Indicans id mihi formidinis plena, conſilium petiit. Remotionem ilicò Aquæ modò dictæ injunxi, ejusque loco linteorum ſiccorum appoſitionem, cum interna Mixtura diaphoretica ipſi ſuaſi; Morem gerens, ſequenti die tumorem diſſipatum, puſtularumque ſubſidentium, non tamen totalem ablationem vidit, quas cum maculis relictis, Pulvere ex Furfure Amygdalorum, Floribus Sulphuris & Radicibus Iridis Flor. brevi tempore diſſipavi.

OBSERVATIO CCXXV.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Vulnere Thoracis gravi cum inſigni Pectoris contuſione feliciter ſanato.

QUamvis ex Thoracis ac Pectoris Vulneribus Curatorum apud Medicorum Antiſtites, ut *Tulpium*, *Schenkium*, *Pechlinum* Illuſtresque *Nat. Cur. Collectores*, imò cum Pulmonum non tantùm læſione, ſed & eorum amputatione, absque tamen Vulneratorum Vitæ diſpendio, proſtent hiſtoriæ: Cùm verò ii Caſus aliis ſemper circumſtantiis, Symptomatibus, Perſonis, alia curandi methodo ſint con-

comitati, quibus ſemper major additur lucula; Eruditorumque nec minus animis afferuntur deliciæ & voluptates, hinc & hanc noſtram ſenis ſeptuagenarii hiſtoriam, cum ſuis circumſtantiis aliis adhuc ſubnectimus. Vir hic aſthma leve, tuſſimque ſiccam, ſenibus familiarem, ſi excipaas, Vegetus, laboribus ſuis ruſticis diligenter intentus cerasum, per Scalam ſedecim pedum altam, pro ceraſorum collectione, aſcendit, ramo ſed debili, valde ſeſe committit, qui ponderi huic impar, frangitur; Senex in delapſu ad baculum obvium obtuſum, ſatis tamen craſſum, thoracis ſiniſtrum latus ad palmæ longitudinem irruit, qui inter ſeptimam ac octavam coſtam cavum ejus intravit, ſed hic terræ firmiter infixus diſrumpitur, ut rupta ejus pars thoracem inter dictas coſtas obſederit; In ulteriore delapſu pectus ſeu ſternum lapidi graviter alliſit, ut horum oſſium fractura ac profunda impreſſio fuerit procreata: Miſer quo ſe vertat neſciens, n imum tamen recolligit, palum extrahit, manum cum induſio vulneri adhibet, Domum ſuam, quamvis longè hinc diſtantem incurvato corpore petit; Chirurgum accerſi curat, qui induſio remoto, unam vel alteram ſanguinis guttam animadverit, ſed aërem, unà cum magna pulmonis quantitate cum impetu prodeuntem obſervat; Pulmonis portionem priùs ſpongiâ vino calido madidâ aſperſit, ac ægrè quamvis, cavitati ſuæ repoſuit, Vulnus longum ac dehiſcens Emplaſtris agglutinatoriis conjunxit, Vulnerariis poſtea obtexit & obligavit. Nunquam Lipothymia, vel alicujus debilitatis ſignum Ægrotum noſtrum corripuit, ſed animo intrepido omnia ſuſtinuit; Dolorem majorem à pectoris fractura percipiebat, tumor inſignis hic à ſanguine ſuggillato exortus eſt, ac totum pectus ſyderatum apparuit: Chirurgus anceps ac dubius, quid in ſtatu hoc periculoſo ulteriùs peragendum ſit, hæſitabat, imò inciſionem ac aperturam hujus tumoris inſtituere, ſibi propoſuit, Vulneratus verò renuit, me advocaruntut, coadjutrices ei afferrem manus. Patientem, impatientem potiùs deprehendi debilem valde, ſtertorem vehementem, tuſſim ſiccam habentem ac anhelantem, febricitantem, ſiti intenſa ardentem, ſomnum nullum, vigilias continuas, ſummosque pectoris ac vulneris dolores accuſantem; Alvus erat adſtricta: Phlebotomiam ſtatim imperavi, pectori dolenti ac ſyderato, fotus Vino rubro incoctos ex herbis diſcutientibus, reſolventibus, &c. imponi juſſi; Vulnus bene ſeſe habebat; Internè Sperma Ceti cum juſculo ei propinavi, Mixturam inſuper roborantem, ſanguinis grumos re-

ſolventem coch'eatim hauſit ; Noctem ſubſequentem non planè inſomnem tranſegit, Tumor pectoris à fotibus applicatis ſubſedit, ejusque dolor ex parte remiſit, hujus continuationem ſuaſi, ſucceſſit ſputi ſanguine tincti excretio, ſtertor imminutus eſt, alvum ſuppoſitorio, ob Clyſterum defectum, cum levamine proritavi: Medicamentorum ſuperiorum, ut & decoctorum travmaticorum uſum aliquandiu continuandum Ei commendavi, cui & paruit, & de die in diem melius iterum ſeſe habuit, absque ulteriore ſubſequente ſymptomate, ac intra octo dies, lecto graviter firmèque affixus, per cubiculum deambulavit, ſumma cum aviditate cibos aſſumſit: Notandum tamen, Urinam ad aliquot dies ſanguiolentam ac purulentam apparuiſſe, per quam viam ſanguinis extravaſati & in pectore collecti materia excreta fuiſſe videbatur. Mirum ſanè decrepitum talem intra quatuordecim dierum ſpatium ſanitatem imò vitam ſuam ferè amiſſam recuperare potuiſſe.

OBSERVATIO CCXXVI.

DN. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Catameniorum fluxu in Muliere Octoginta trium annorum.

NAtura ſolers ſemper quid molitur, quod quibusdam miraculum videtur, cùm tamen ex ejus fonte & bonitate deſcendat. Eadem Mulierculis ordinariè Quadrageſimum Octavum, vel ad ſummum Quinquageſimum annum pro termino conſtituit, quem rarò nec ſine magnis incommodis transgreditur, ipſisque impletis à tributo hoc lunari liberas demittit; Quibusdam tamen quid peculiare eſt, quæ ad Sexageſimum, Septuageſimum, imò Octogeſimum usque in eo detinentur. Nec minus, quod admirationem magis adauget, juſto quidem tempore ex eo evadunt, ſed in decrepita ætate ipſis iterum ſolvendum natura ſtimulat ac imperat. Quale notabile exemplum *Kerkringius Obſervat. 88.* nobis porrigit. Mulieri Quadrageſimo tertio anno ſubſtitiſſe, Octogeſimo primo verò poſt febrem tertianam rediiſſe; Cui & nos Honeſtam aliquam Matronam Octogeſimum ſecundum annum jam excedentem, liberorum ali-

quot matrem aſſociamus ; Quam menſtrua hæc purgatio anno Quadrageſimo ſexto reliquit, ad Octogeſimum pertraxit annum abſque ullo incommodo vitam, ſecus quàm quod variis pro ſenum more affectibus catarrhoſis fuerit detenta, dictoque anno inſultum apoplecticum percepit, quo tamen feliciter ſuperato, elapſis aliquot poſt menſibus, fluxum ſanguinis uterini experta, à quo quidem haud parum in admirationem abrepta eſt, non tamen multùm eum curavit, tribus peractis hebdomadibus idem recurrit, & quidem cum maxima εὐφορίᾳ, ſanitatisque emolumento, qui & nunc repetitis dicto temporis intervallo vicibus copioſe ſatis ſeſe manifeſtavit, lætèque proſpera fruitur valetudine : Quam diu autem hic fluxus continuaturus ſit, tempus docebit.

OBSERVATIO CCXXVII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI,

De Ulceribus pedum per ſpontaneam Gonorrhæam curatis.

MIra ſæpiùs in Praxi Medica accidunt, quæ ipſa ratio aſſequi nequit: Metaſtaſes morborum, Criticæ variæ excretiones ac corporis à Sarcina ſua exonerationes tot & tantæ, imò nonnunquam ferè imperſcrutabiles annotantur : Empyematum, exempli loco, per Urinam vel alvum evacuationes, &c. Ejusmodi Metaſtaſeos ſatis curioſæ ſpecimen Vir Quadraginta annorum nobis porriget : Is ab annis aliquot in brachio, præcipue verò pedibus, eorumque Tarſis ulcera cacoëthea & exedentia geſtavit ; Plurimorum Chirurgorum, Medicaſtrorum etiam diverſorum opera, absque tamen ullo optato ſucceſſu uſus eſt : Omnia tentarunt, quæcunque acredinem iſtam corrigere, ulcera mundificare, mundificata conſolidare valerent ; Sed omnium etiam expertiſſimorum manus eluſerunt, Vix enim uno conſolidato, mox aliud tuberculum cum ſubſequente exulceratione prodiit ; Imô haud omninò vanus erat oſſium Tarſi carioſorum metus, dum ægrè & non niſi baculo ac claudicans incedebat, quem metum pus fœtidum, fluidum & ſeroſum adaugebat. Externis nihil proficientibus, ſuaſu meo ad interna, ſanguinem & lympham acrem corrigentia, depurantia ac edulcorantia confugit, à qui-

quibus levamen ſtatim percepit. Supervenit mox materiæ albicantis, ac ferè purulentæ per virgam fluxus, ſeu Gonorrhæa cum membri erectione & dyſuria, ad quem inopinatum ac ſibi ignotum fluorem maximè perterritus erat, neſciens quid hîc portendat: Ad aliquot dies præ nimio pudore eum reticuit, neminique revelavit, animadvertens puris ex ulceribus egreſſum eſſe imminutum, nihilominus tamen rem hanc ipſi ſecretiſſimam mihi patefecit, conſilium auxiliumque imploravit; Fluxum hunc, ob acceptum levamen, materiæ purulentæ exulceribus prodeuntis decrementum, non ſtatim ſiſtendum, ſed potiùs promovendum, materiamque per hanc viam expurgandam eſſe, ſuaſor eram: Sed impatiens tædioſi hujus ac obſcæni affectus pertæſus, ut ulterius profluvium inhiberem & ſiſterem, petitionibus inſtabat; Quare me id proxime facturum eſſe, ſpe eum lactavi: Quieto hinc animo promiſſi impletionem ac curam exſpectavit, quæ intra quatuor hebdomadas ſubſecuta eſt, qua temporis intercapedine omnia ulcera perfectè conſolidata ſunt, absque ullo relicto incommodò, ac cum omnium ipſius etiam Ægroti ſtupore ac gaudio quaſi exaruerunt, ut ne gutta quidem puris ampliùs prodiret, imò & pedes œdematoſi ſubſidebant. Liber hinc ultra annum ab ejusmodi ulceribus permanſit. Cùm verò diætam minùs ſtrictam obſervaſſet, frenaque nimis in Bacchum relaxaſſet, maſſa ejus ſanguinea, pluribus acribus, ſalſis, acidisque particulis referta exiſteret, tubercula de novo hinc inde propulularunt, quæ verò internis ſolùm ſanguinem depurantibus, præcipuè decocto Trifolii Fibrini mox curata & abacta erant, quibus nunc, rariùs quamvis ſeſe manifeſtantibus, iisdem remediis optato cum ſucceſſu obviam imus.

OBSERVATIO CCXXVIII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI,

De Diarrhæa Colliquativa, Diabethe notha ſolutâ.

PUerulus ſeſqui anni, Scorbuticis ac Hypochondriacis Parentibus natus, integrum anni curriculum ſecunda valetudine fruebatur, omniumque admiratione adolevit; Cachexiam poſtea mentitus, roſea facies in pallidam mutata eſt omnem infanti aliàs familiarem

ſuaveolentiam & amoenitatem ademit. Inteſtini Recti mox ſubſecutus eſt prolapſus, quod quamvis repoſitum, locum ſuum naturalem ſtatim mutavit, ei poſtmodum ſeſe diarrhæa cum virium imminutione, carnis abſumtione &c. adjunxit. quæ quidem ſemel iterumq; ſedata erat, ſed majori impetu recurrit fortioribus hinc adſtrigentibus eam ſuperavimus, quo verò ſucceſſu afferre haud piget: Subſtitit planè alvus, Urina ſuppreſſa eſt, ſudor nullus prodiit, totumque corpuſculum mirum in modum intumuit, ita ut meritò ex Scylla in Charybdim inciderimus, priſtinamve diarrhæam anxiè iterum exoptaverimus; Diaphoretica diureticis ac reſolventibus mixta, optimam ſpem & ſolatium nobis ſpondebant, neque effectus hinc ortus ſpem noſtram fruſtrata erat, ſed poſt urinæ adventum, intumeſcentia paulatim ſubſedit, non tamen planè evanuit, antequam priſtina diarrhæa rediret. Corpuſculum tenellum & emaciatum magis magisque enervabatur, ita ut non ampliùs ſimplex adfuerit diarrhæa, ſed cum vera Lienteria conjuncta; Quibus omnis generis remediis roborantibus, adſtringentibus, acrimoniam demulcentibus, &c.: Sed incaſſum nos oppoſuimus: Stratagemate inſuper hoſtes hoſce rebelles Pulvere Rhabarbari pro humiditate ſuperflua priùs evacuanda, roborando & adſtringendo poſtmodum ventriculo, aggreſſi ſumus: Deſiit hinc paululum fluxus, ſed Infans ab amaricante hoc medicamento in brodio propinato, (cùm nullum aliud convenientius fuerit vehiculum) contra omnia liquida, juſcula, horrorem & faſtidium contraxit, ut cuncta remedia rejecerit, nec dulcia, quæ infantum quidem palatis arrident, minùs tamen eorum corpuſculis conveniunt, admiſerit: Fame tamen ſtimulatus, quæ ſemper pro re nata vigebat, ſenſim iterum cibos aſſumpſit, quibus anticacheticum ac adſtringentem pulverem admiſcuimus; Nihil tamen & hæc profecerunt, in tantùm enim Malum actum eſt, ut cibi ad tres vel quatuor horas in ventriculo remanſerint, ſed poſtmodum cum tanto ſuſurro ac murmure ex Eo omnia, Inteſtina pertranſierint, tantoque impetu tandem uno ictu expulſi ſunt, ac ſi ex Syringa, vel ſclopeto pnevmatico fuerint ejecti: Fortioribus internis & externis Fotibus, ſcutis ſtomachalibus, Oleis, Unguentis, &c.: inſtitimus, eodem ferè ſemper ſucceſſu; Mox ad decem, imò duodecim horas remorabantur, ſed ter vel quater intra horæ ſpatium majori cum violentia impetus hi redibant. Fluxus ad octo ſeptimanas duravit, interea temporis maximè à Novilunio & Plenilunio, aërisque mutationibus movebatur,

cia-

majoraque ſymptomata animadvertebantur. Miſer parvulus emaciatus, ſola cute oſſibus ſuperinducta, vires abſumtæ, ac vera erat mortis imago. Satis tamen bene dormiebat, comedebat, quæ non omnem reconvaleſcentiæ ſpem decolabant: Cùm morbus hic ἐν ἀκμῇ quaſi, anceps valde ac dubius verſaretur, una nocte repentè adminiſtrantibus non obſervantibus, totum corpuſculum una cum facie, purpura quaſi, ſeu maculis rubicundis diverſis majoribus, minoribusve conſperſum, mentula præter ruborem inſuper intumefacta videbatur, quod adſtantes benè mane anxii referebant, quid hoc portenderet neſcii. Criſin adeſſe ſtatim ſuſpicatus, nec in prognoſi vel opinione mea falſus ſum, integra enim iſta die optimè ſeſe habebat, violentæ iſtæ alvinarum fæcum expulſiones ceſſabant, nocte appropinquante omnes iterum evanuerunt, non tantùm Malum hinc recurtrebat, ſed haud parum ipſe terrore perculſus ſum ſymptomaticam potiùs quàm ſalutarem Criſin fuiſſe metuens: Sequenti die tantum urinæ profluvium ſubſecutum eſt, ut verè Diabeten notham dixeris, vix lintea madida remota, mox ſicca ſubſtrata urinoſo hoc latice humida reddebantur, absque ulla ſiti aut moleſtia, niſi quod urina, ob ſuam acredinem cutim ferè excoriaverit, ſonus hinc & mugitus iſti inteſtinorum, expulſiones violentæ quieverunt, urinæque iſtæ nimiæ ad quintum diem protractæ erant, ut propinqui novum morbi genus ſubeſſe autumaverint, quem ſcrupulum ſtatim exemi, ſalutaremve diuturni ac Chronici antecedentis mali ſolutionem eſſe, ipſis aſſeveravi, intraque quatuordecim dies, ad omnium miraculum, mortis hic candidatus, vires deperditas, mediantibus analepticis aliisque appropriatis remediis, recuperavit, priſtinæque ſanitati reſtitutus optimè vivit.

OBSERVATIO CCXXIX.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De Barba ab Odontalgia præſervatrice.

VArii Barbæ uſus à Variis adſcribuntur, Ejusque proventus diverſæ proponuntur cauſæ, quas tamen mittimus, adjungentes ſolùm faciem & mentum fovere, ab irrunte frigore os præmunire, doloresvè hinc oriundos arcere, uţ ſequens indicabit exemplum. Vir hone-

honeſtus torturam dentium aliquandiu expertus eſt, quam plurimis præſidiis fugare, ſed incaſſum tentavit, barbam aliàs pro more hebdomadatim radi curavit: Neſcio autem an ex negligentia, vel ob dolores graviſſimos pertæſus, tres hebdomadas nullam admiſit novaculam, percepit hinc inſigne antea paſſæ vexationis levamen, & placidam requiem, quam tamen minùs conſuetam perferre neſcivit, ceu quæ ſibi moleſtiam creabat, ac dedecori duxit, abradi iterum juſſit, ſed dolores recruduerunt, propullulantes in poſterum menti capillos non amplius abſcindi permiſit, doloresve ceſſarunt, Barbæ, id adſcribens, tonſuram omninò intermittit, ac eam ſat longam alit, ex quo nunc tempore, ore ita præmunito, hoſtem hunc non amplius animadvertit.

OBSERVATIO CCXXX.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

Ex Anatome Juvenis, Ulceribus Thoracis in pectus penetrantibus, defuncti.

JUvenis Vigeſimum ſeptimum annum agens, à duobus annis ab ulceribus ſcrophuloſis in capite, circa collum, ac in pectore exercebatur, Medicaſtris, Carnificibus Corpus ſuum ita malè diſpoſitum commiſit, qui de ipſius reſtitutione & curatione, pro more horum nauci ac fœcum hominum, ſpem ipſius ſemper lactarunt, non ſubſequente autem fœtidarum harum prolium ſanatione, ſed aliorum malorum acceleratione, dolorumque provocatione: Miſer homo, quo ſe vertat neſciens, Magiſtratus imploravit opem, quam Clementiſſimus nulli hoc modo egeno denegat, ſed curam ipſius Chirurgo ſatis experto credidit, qui omnem lapidem ſaltem pro dolorum graviorum mitigatione, ſi non ulcerum perſanatione admovit. Nonnunquam reconvaleſcentiæ ſpes quædam affulſit, ſed mox iterum in auras abiit: Variis remediis internis maſſam ſanguineam purificantibus, conſolidantibus, balſamicis curam promovere ſtudui, ſed ſuperiori effectu, ulcera in uno loco ſanata, in altero majori impetu repullularunt. Materia purulenta copioſè ſub ſiniſtro brachio ſeſe collegit, ac exitum ſibi paravit, ſuccedebat tuſſis ferina, absque

ullius materiæ, vel ſputi excretione, huic ſeſe aſſociabat diarrhæa impetuoſiſſima, contra quæ feliciter armis, remediis convenientibus puto, oppugnavi: Æger ſanitatem nunc aliquam ſibi promittens, diætam neglexit, appetitum ſe ſtimulantem, variis fructibus horæis, Uvis, crudis rapis, &c.: Sedari, ſed ſuo cum damno credidit; Febris lenta hectica acceſſit, ſitim fallere neſcivit, tuſſis aucta eſt, materia purulenta ex ulceribus præſertim ſub axilla ex Thorace, Venti maximo cum ſibillo ac impetu egreſſi ſunt, ut adſtantes, imò extra cubiculum degentes, eum facillimè perceperint, Appetitus ad ultimum usque halitum integer permanſit: Dolorum ac Vitæ ſatur, tandem Diem ſuum obiit. Cadaveris ita emaciati ſectionem poſtea ſuſcepimus: Abdominis integumentis tam communibus, quàm propriis remotis & ſepoſitis, Inteſtina omnia flatibus repleta eminebant, aquæ in abdomine contentæ ad Menſuras duas effluebant: In omentum inquirens, parvum putredine ferè conſumtum ac ſcirrhoſum, inter inteſtina reconditum reperi; Meſenterium plurimis ſcirrhoſis ac ſcrophuloſis quaſi vomicis conſpurcatum obſervavi; In Hepate præter exteriorem aliquam rigiditatem, & colorem palleſcentem nihil deſideravi; Veſicula bilaria non multum dilutæ flaveſcentis bilis condebat; Pancreas nil mali indicabat; Renes nec ſanis cedebant; Lien, Lienem ſanum vice ſimplici ſuperabat, ſiniſtro hypochondrio firmiter adnatus, totus quantus quantus putredine, ulceribus fœtidiſſimis obſeſſus, compreſſus copioſum pus ſtillabat. In Thorace pulmonum Lobus dexter ſincerus, nonnihil tamen pleuræ accretus erat. Sed ecce; alter ſiniſter, ex quo flatus & venti, per ulcus exiverunt, putredine planè abſumtus, ſcirrhoſus, absque pleuræ dilaceratione à Coſtis avelli nequibat; Coſtæ ab humore hoc corroſivo carioſæ redditæ animadvertebantur, ex Cavitatibus & ſinubus pus albicans copioſè prodibat: Cor involucro ſuo incluſum, magnæ quantitati liquoris innatabat, nihil præter naturale, niſi duos polypos, alterum in dextro ventriculo venæ cavæ introitu, alterum ſiniſtro venæ pulmonalis ingreſſu fovebat. Diutius inſpectioni huic immorari fœtor cadaveroſus, temporisque circumſcriptum anguſtum ſpatium prohibebant.

OBSERVATIO CCXXXI.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De

Cadaveris Fœminini Omphalocele prægrandi defuncti diſſectione.

MUlier triginta ſex annos nata, à matrimonio contracto pluribus infeſtata erat morbis, Febrim acutam, Pleuritis vera altero ſubſequente anno excipiebat, quas tamen feliciter ſuperabat. Puerperium primum, in eoque partum laborioſiſſimum preſſo, ut ajunt pede, Umbilici ad pomi majoris magnitudinem procidentia ſequebatur; Paupercula, tam ob rem anguſtam quàm etiam malum haud adeò incommodum reticuit ac neglexit. Alterum puerperium nec minus laborioſum ac diu renitens, quod annis ab hinc duobus erat, protuberantiam mirum in modum auxit, ut globum majoris molis ſuperaret, ſeu ſi diametrum ipſius conſideraſſes, pedem vel ultra adæquaſſet: Reddita hinc ad omnia officia peragenda inidonea, emaciata, anheloſa ac hectica; Sumtibus ulteriùs parcere ſtudens, ex linteis, ſed minùs dextrè confecit ſubligaculum, nòn tamen inteſtina in locum ſuum naturalem reprimere valuit, Anno plus hoc contenta, ſymptomata modo recenſita magis increbuerunt, appetitum amiſit, ſitis acceſſit, calidos cibos rejecit, frigidos autem in deliciis habuit; Statu hoc miſerrimo conſtituta, malo quotidie magis ingraveſcente, Opem Chirurgi alicujus experti, efflagitare coacta eſt: Subvenit ipſi ſtatim Emplaſtro ac ſubligaculo accommodato, inteſtina reducere diu, ſed fruſtra laboravit: Levamen hinc haud leve ſe percipere, ob pondus non ampliùs ita grave dependens, aſſeruit: Ob diætam verò minùs convenientem, (cùm enim Lacti & Lacticiniis frigidis nimis indulſiſſet, frigidam pro ſiti fallenda copioſè, ingurgitaſſet, &c.) omnia in pejus ruebant, lancinationibus ac torminibus abdominis vexabatur, clinica & lecto affixa per duorum menſium decurſum permanebat, tandem à doloribus exercitata noſtra è vita diſceſſit. Subſequente die defunctæ cadaver perluſtravimus, tumorem aliquo modo ſubſidentem deprehendimus, Cutim cruciatim pro more inciſam ſeparavimus, Aponeuroſes Muſculorum obli-

lique

lique deſcendentium craſſas valde extenſas, ipſos verò Muſculos planè depreſſos & in Hypochondriis reſidentes obſervavimus : Recti verò mirum! ita expanſi & totum abdomen obducentes, duas ferè palmas latitudine utrique ſuperabant, ſeparati verò ordinarios non mentiebantur ; Cæteri Muſculi Abdominis, ut obliqui deſcendentes, corrugati, minusve conſpicui in Hypochondriis degebant. Peritoneum cutis externæ craſſitiem & denſitatem æmulans ſecatu difficile, apertum, internè inteſtina firmiter adnexa tenebat, liveſcebat, grandinibus copioſiſſimis, quaſi glandulis duris ſcirrhoſis piſum adæquantibus conſperſum apparebat : Omenti nulla ampliùs veſtigia aderant: Omnia inteſtina tenuia æque ac craſſa abdominis parietibus adnexa erant. Ventriculus, Hepar, Lien ac Renes ſimilibus grandinoſis prolibus circumdata conſpiciebatur : Cæterum in Hepatis, Lienis, Renumque parenchymatibus, interiorem ipſorum ſubſtantiam concernentibus, nihil deſideravimus. Uterum, qui humoris caſeoſi quaſi micam condebat, valde parvum & corrugatum, ovaria in utroque latere ipſi appenſa putrilaginoſa, bis eum ſuperabant ; Veſica urinaria corrugata, omni lotio depauperata erat, ceu quæ aliquot ante ipſius obitum dies, urinam absque ulla perceptione de ſe miſit : In Thorace, veteris Pleuritidis umbram invenimus, Pulmones puto, ſiniſtro lateri accretos, pleuramque materia quædam cartilagini haud abſimilis veſtiebat, ejusdemque lateris lobus in putredinem incurrebat ; Alter ab aliqua etiam labe infectus, à priore tamen diſcrepabat. Pericardium potiùs corium durum, quàm membranam tenuem crediſiſſes, pulmonibus agglutinatum, uti & cordi affixum hærebat, ac carceri quaſi anguſto ita arctè Cor detinebatur, ut ab eo ſcalpello manu ſuſpenſa cautè quamvis absque ipſius ſubſtantiæ læſione ſeparari ac avelli nequiverit, neve guttam quidem liquoris continebat. Cor flaccidum planè molle, ac vel ſolis digitis facile diſcerpi potuiſſet, in utroque ventriculo moleculas polypoſas recondebat.

OBSERVATIO CCXXXII.

Dn. D. JOH. HENRICI HOTTINGERI.

De Nephritide Calculum mentiente.

Vir honeſtus, magnum Climactericum agens annum, Urinæ incontinentiam non absque moleſtia ſuſtinuit, qua quidem pacata in

gravius incidit malum, cachexiæ indubitatum ſignum, pedum nimirum intumeſcentiam, imminentis Hydropis prodromum, qua ſuperata, ſatis ſecunda valetudine, non tamen firma, uſus eſt, leviſſimos quippe diætæ exceſſus reſpuit, contumax malum ſeſe præſtitit, ita ut tandem graviſſimum lumborum ac renum contraxerit dolorem, cum quo per tres ſeptimanas conflictabatur, non tamen dolore ſemper in Renum regione fixo remanente, ſed per Ureteres, ad Veſicam delato, de die in diem magis ingraveſcente, ut dicto temporis ſpatio maximo ejulatu, ſincerisque lachrymis *βάσανον* ſeu torturam ſuam ſummo cum adſtantium mœrore expreſſerit: Urina ſupprimebatur, mox inſenſibiliter pauca ejus quantitas lactei coloris excernebatur, appetitus erat proſtratus, vel à levi aliqua re aſſumpta, ſummos perpeſſus eſt vomitus, ſitis invaleſcebat, absque tamen ulla febri; Perineum, anusque intumeſcebant, pedes ſtupore quaſi perculſi erant; Primò cum dolores Veſicam peterent, ad orificium Urethræ, poſtea in medio virgæ, ac tandem in ipſa glande accuſavit, ita ut omnia præſentis calculi ſigna adfuerint; de cujus exiſtentia nullum nobis remanſit dubium: Hinc & remedia ſcopo huic ſatisfacientia, aperientia, incidentia, demulcentia, moderatè diuretica tam interna, quàm externa, balnnea, fotus, inunctiones, &c. adhibita fuere: Explorationem cum cathetere non admiſit, ad ultimum usque halitum torquebatur, mente tamen integra ſemper permanente, usque dum tandem mortalitatem ac ſimul dolores depoſuerit. Ut autem veram dolorum cauſam & originem inveſtigaremus, cadaver defuncti anatomico cultro ſubjecimus, in cujus apertura ſtatim in renes inquiſivimus, (inteſtinis ſanorum ſimillimis remotis, omento tamen omnimodè abſumpto;) quorum ſiniſter naturalem duplo ſuperabat, tunica communi ob ejus craſſitiem & denſitatem corio haud abſimili, qua aperta parenchyma renis exeſum quaſi, ſpontè ſeſe ab ea ſeparabat, ipſo rene diſſecto copioſa purulenta ac ſeroſa materia promanabat, in tubulis renis, ejusdem pelvi ita ſtagnans, ut iis digiti facilè intrudi valuerint, rene planè corroſo: Ren dexter ſimili modo conſtitutus, non tamen ita magnus ac ſiniſter: Ureteres ampli ſatis, eadem materia infarcti; Veſica urinaria undique pelvi agglutinata, digiti minoris tranſverſi craſſitiem æquabat, fibræ ejusdem chordarum majorum magnitudine conſpicuæ erant, materia in ea contenta, ſeu Urina cum ea Renum correſpondebat lactea ferè, ſed ita corroſiva, ut manuum pruritum valde moleſtum excitaverit,

nec

nec ullum alicujus calculi veſtigium deprehendimus. Meſenterii glandulæ mirum quantum tumebant, ut juglandes multò ſuperaverint; Hepatis moles nihil infecti ac labefactati monſtrabat; Lien verò externè grandinibus copioſis cartilagineam duritiem habentibus obtegebatur, internè planè putrefactus & fœtidus erat. Cor ac Pulmones naturales limites non transgreſſi ſunt, niſi quod hi coſtis aliqualiter ſuerint affixi. Cæteras minutias, ulterioremque inquiſitionem ob temporis penuriam, fœtoriſque graveolentiam præterivimus.

OBSERVATIO CCXXXIII.

Dn. D. JOHANNIS HENRICI HOTTINGERI.

De

Monſtruo humano absque Sexu, pedibus, &c. in Excreſcentiam caudiformem definente.

FOemina viginti ſex annorum, primo in utero concepit, geſtationis tempus ſatis tranquillè tranſegit; Ad quinti menſis finem Mendicus in platea Eleymoſynam petens, os denudatum ab amputatione pedis relictum, pro viſceribus magis commovendis prætereuntibus oſtendit: Gravida hæc ab ejus intuitu, ita terrore perculſa ac commota eſt, ut aliquandiu eum oculis quaſi infixum tenuerit, memoriaque abſentis quanquam oculis inerraverit; Exactis aliquot diebus nihil ampliùs id curavit, benè ſeſe habuit, juſtoque tempore partus ad noni menſis finem, ſine multo niſu ac parturientium doloribus, infantem mortuum in lucem protulit, partibus ſuperioribus à Vertice ad umbilicum ritè ac egregiè diſpoſitis, pulcherrima maſcula facie ornatum; Deformitatem & monſtroſitatem in inferioribus ab Umbilico nimirum ad extremum corpuſculi præ ſe ferebat; Quod loco pedum ſenſim acuminatum caudæ vervecinæ inſtar ſuperius tres digitos tranſverſos latam ac craſſam, inferius verò in apicem terminantem, dimidii pedis longitudine ad Umbilicum excreſcentiam carnoſam reflexam oſſibus imprægnatam gerebat: Haud abſimili modo ut Pictores Sirenes delineant, ſed ordine inverſo, hæ enim caudam verſus poſteriora demittunt, noſtra verò moles umbilicum reſpiciebat: Nullius ſexus veſtigia conſpiciebantur, nec urinæ

& alvi viæ patulæ vel delineatæ obſervabantur: Inteſtini Recti egreſſum clauſum caruncula quædam globoſa mollis, fungi vel criſtæ galli inſtar obſidebat. Pro morbis autem, aliisve corporis internis diſpoſitionibus eruendis ac detegendis, nullus magis fidus interpres Anatomiâ, halucinantibus veritatem manifeſtat, diverſarum opinionum conciliator & Judex eſt, cujus teſtimonium ſit corpuſculi & infantis partim monſtroſi diſſectio. In Funiculo umbilicali unicam ſolum arteriam umbilicalem, in Aortam deſcendentem ſtatim ſub Renibus inſertam vidimus: Pinguedo cute ſeparata, ubique copioſè diſperſa prodibat; Muſculi abdominis ſtatum naturalem ſervabant; Iis remotis omentum inteſtina involvens valde tenue, à tela aranearum haud multùm diſcrepabat: Ventriculus materiam mucoſo-chyloſam aſſervabat: Inteſtina tenuiora naturaliter conſtituta erant: Cœcum valdè & præter morem exiguum ac breve, ab omni materia vel excrementis vacuum, ita & colon: In Rectum ejusque exitum cum inquiſiviſſemus, rudimenta, vel potiùs canaliculum corrugatum ac fere imperceptibilem deprehendimus, quatuor digitorum longum ac ſupra planè abruptum, per os innominatum & ſacrum peranguſtum, ut infra plura dicentur, exporrigebatur, in excreſcentiam fungiformem ſuperiùs indigitatam finiebatur: Non longè hinc verſus Ventriculum retractum verum Rectum, quod materia nigricante, ſeu Meconio turgebat, ita ut excrementis nulla patuerit via: In Hepate & Liene nihil deſideravimus: Ciſtis cholidocha materiam dilutè flaveſcentem viſcidam à flatibus immiſſis ſpumoſam continebat. Renes utrique plani & depreſſi, naturalem figuram mentiebantur, dexter in diaphragmate capſulam quandam quaſi ſibi efformabat, in qua deliteſcebat, vaſa, Venas, Arterias emulgentes, nervos maximè numeroſos, & conſpicuos recipiebat, ſed nullum uretherem de ſe mittebat, nec hiſce aliâs veſicam urinariam appenſam, vel ejus veſtigia ſolum deprehendimus? Renes ſuccenturiati, in Embryonibus valde apparentes, defecerunt. Defectum ſexus alterutrius ſuperiùs externè recenſuimus, ſed in interiore inveſtigatione ſumma cum admiratione vaſa deferentia mirè intorta, ut cornua uterina Brutorum ſupra Aortam deſcendentem repentia deteximus, quæ ſeſe in Corpus aliquod calloſum longum, teres, ni fallor, veſicæ rudera terminabant, & prodibant ex teſticulis mirè parvis, fabiformibus ac egregiis, in utraque parte ad os pubis ſeparatim ſitis & abſconditis, peculiaribus involucris ac membranis in-

du-

cluſis ; Hiſce ſeſe aſſociabat materia quædam viſcoſa folliculo proprio incluſa, quam Paraſtatas eſſe conjecimus, ipſis vaſa ſua ordinaria ſpermatica, venæ & arteriæ à locis ſuis naturalibus porrigebantur. Teſticuli hi duo nullam inter ſe communionem habebant; Nec Penis umbra aderat. Nuſpiam Muſculos Pſoas carnoſos, robuſtos ac amplos in tenellis iſtis, quàm in hoc animadvertimus. Pectoris contenta non multùm in admirationem nos abripuerunt, cùm naturæ cancellos non prætergreſſa fuerint, niſi Cor, cujus ventriculi erant ſimillimi, quos linea quædam externa diviſit, mucronem non ſiniſtrorſum porrexit, ſed verſus inferiora, nec tactu majorem in dextro percepimus mollitiem quàm in ſiniſtro, imò ſiniſter flaccidior magis videbatur: Foramen ovale cum ſua valvula & canaliculus arterioſus optimè ſeſe manifeſtabant. Arteriæ & Venæ Iliacæ ſeſe ſupra pelvim in duos ramos diviſerunt, & in caudam ſuperius annotatam intrabant; Ipſa cauda ex pluribus muſculis, denſis, compactis, valde carnoſis, robuſtis & rectis, qui ab oſſe pubis initium traxerunt, conſtabant, & in juncturam vel finem oſſis unici at extremi definebant: Ex proceſſu aliquo præternaturali ejusdem oſſis, prodibat ligamentum, vel potiùs chorda quædam, quæ valde hoc os retrahebat; Extremum os ſola cute, absque ullis muſculis, vel fibris amictum conſpeximus. Corpuſculum ita perluſtratum ac examinatum ex eo, pro caudæ præprimis monſtroſitate magis detegenda, ſceleton adornavimus. A Capite ad os Innominatum dictum usque omnia membra, vertebras, coſtas, manus, &c. naturalibus conformia, ut in corpuſculo adhuc integro cute circumdato reperimus. Cartilaginem Xiphoidem ſterno adhærentem bifurcam dixeris, cùm in duas partes fuerit diviſa. Os Sacrum non naturæ ductu Pelvim reſpiciebat, ſed ſurſum reflexum, ac exactè caruncula ſuperiùs memorata ei inſidebat. Os Innominatum planè monſtroſum, ac tria ipſum conſtituentia oſſa haud facilè à ſe invicem diſtingui valuerunt, Pelvis nulla apparebat. Ilium planum & depreſſum; In Iſchio nulla veſtigia acetabulorum femoris oſſa recipientium videbantur: Pubis verò ſurſum valde elatum, caput ferè avis cum roſtro ſuo depingens, duo exigua foramina fovebat, ex roſtro ſeu proceſſu chorda iſta, vel ligamentum forte ad juncturam ſeſe extendens exivit. In inferiore dicti pubis oſſis parte, acetabulum ſive cavitas inſignis conſpiciebatur, ex qua legitima enarthroſi, os femoris unicum, ſed naturali duplo majus inverſum egrediebatur, quod caudam iſtam putatitiam

titiam efformabat, ſupernè proceſſu ſatis conſpicuo ornatum, cui ligamentum & muſculi infigebantur, in inferiore parte ſolitò latius & depreſſius, cui & appenſæ duæ patellæ diſtinctæ in ordinaria, ſed magna articulatione obſervabantur, quæ non extrorſum, ſed introrſum reſpiciebant: Os hoc Femoris Tibiæ ſolius, absque Fibula, fruſtum quaſi ab amputatione relictum, duorum digitorum transverſorum longitudine, excipiebat; Ex quo vis & virtus matris in utero habentis à terrore à Mendico ſuperiùs allegato, perculſæ eluceſcit, caudam iſtam putatitiam nihil aliud, quàm femur amputatum Embryonique impreſſum fuiſſe; Quæ per hanc perluſtrationem anatomicam ab omni infamiæ labe ac mali & protentoſi ominis conjectura libera redditur.

Quo verò Monſtri hujus deſcriptio clarior reddatur, accuratiùsque cognoſcatur, Figuram heic apponere lubuit.

Figura XL.

A. A. A. Infantis Superior pars naturaliter conſtituta.
B. Funiculus Umbilicalis.
C. Caruncula fungiformis.
D. D. D. Excreſcentia Inferior monſtroſa inſtar caudæ.

Figura XLI.

A. Portio oſſis Sacri reflexi.
B. Os Ileum planum.
C. Os Pubis elatum & prominens.
D. Os Femoris.
E. E. Duæ patellæ.
F. Veſtigium Tibiæ relictæ.

(*Tiguro Auguſtam Vind. d. 9. Aprilis An. 1705. miſſæ.*)

OBSERVATIO CCXXXIIII.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI BAUTZMANNI.

De Morte ex Vulnere Inteſtini Recti.

GEorgius Hermanni, miles gregariùs Legionis Vellingianæ, Anno 1702. die 23. Aprilis, extra Civitatem noſtram Stadenſem, in Diverſorio, quod ad ultimum Obulum vocatur, inter pocula Cereviſiæ Bremenſis, quæ inter alias hujus regionis pro generoſiſſima habetur,

Fig XL. pag. 216.
Fig. XLI.

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY.

betur, & luſus Colorum, à verbis ad verbera & tandem gladios veniebat, in quo tumultu vulnerabatur, & 25. ejusdem menſis, cum febre & ſingultu moriebatur. Inſpectum Cadaver, inveniebatur hinc inde lividum & Sanguine ſuffuſum, ſcrotum gangrænoſum, abdomenque diſtentum. Aperto Abdomine, Vulnus quod inter Coſtam veram ultimam, & ſpuriam primam, lateris ſiniſtri, punctim cum Gladio lato acceperat, longitudinem pollicis habebat, penetraveratque per Diaphragma, propè Coſtas deſcendens ad Inteſtina, illæſis Ventriculo & Liene. Statim poſt aperturam Abdominis, fœtor gravis Nares feriebat, & Inteſtina flatibus diſtenta ac excrementis conſpurcata in conſpectum veniebant. Sedulò quidem Chirurgus vulnus inteſtinorum, quærebat, ſed invenire hactenus non poterat. Tandem jubebam ut ſtomachum cum reliquis Inteſtinis & Meſenterio cultro aufferret, atque ablueret, proſequendo à Pyloro usque ad Inteſtinum rectum, manupreſſione illud quod ſcybalorum adhuc in Inteſtinis reſtaret. Hoc facto, Vulnera duo, per exitum excrementorum ſe prodebant in Inteſtino recto. Hæc quidem non penetraverant per transverſum totum Inteſtinum, ſed illud ab uno latere, ſiniſtro ſcilicet, læſerant, diſtabant à ſe invicem dimidio Pollice, unum ſuperius, alterum depreſſius, fibras tranſverſim ſecando, quorum labia jamtum gangrænam perpeſſa fuerant. Quamvis vero nec Arteria magna, nec Vena cava, aliaque vaſa ſanguifera grandiora læſa fuerunt, attamen non contemnenda Sanguinis extravaſati pars cum excrementis mixta inveniebatur in abdomine, quæ invicem fermentata, Gangrænam partibusinduxerant, atque Symptomata, mortis prodromos, induxerant, quia neque Vulnus Diaphragmatis & Inteſtini, ut decebat, legitimo modo deligari, nec iis Medicamenta idonea adhiberi potuerunt.

OBSERVATIO CCXXXV.
Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI BAUTZMANNI.
De Menſium Fluxus Immodiei Remedio.

AD hanc Obſervationem recenſendam, anſam mihi præbuit Obſervatio 182. Decadis III. Anni VII. & VIII, ubi agitur, de Lochiorum, ſive Sanguinis immodici profluvii remedio domeſtico pro-

batiſſimo. Novimus, quod Dies diem doceat, & Praxis ſemper, ut quondam Africa, aliquid novi afferat, nec ſemper ea remedia contemnenda eſſe, quæ ortum à Vetula, vel Circumforaneo ducunt, quandoquidem etiam illi ſua remedia de progenie in progeniem ex Medicis hauſerunt. Ante viginti, & quod excurrit, annos, Verbi Divini Præconis Uxor, propè Hamburgum, in Vico Nienſtädenſi, plurium Liberorum mater, incidit, neſcio ex quo fato, in hæmorrhagiam Uteri, per multos annos plurimorum Medicorum remedia eludentem, unde adeò emaciata, ut continuè Lectum premere cogeretur, ex quo etiam Filiæ nuptiis proſpiciebat. Tandem conſilium dabatur, ut caperet Serici, Cocco tinctorio infecti fila (quæ Gallis Carmocſii audiunt,) eaque forficula in minutiſſimum pulverem conſcinderet, hujusque pulveris Scrupuli ferè quantitatem manè & veſperi cum Cereviſia calida hauriret. Hoc medicamento aliquanto tempore continuato indies melius habere cepit, & ſi bene novi, adhuc hodie, Vidua quamvis, benè valet. Cum etiam ante duos annos mihi idem Symptoma occurreret, in Civis hujus loci Uxore, cujus Maritus Tabaci Folia in filum ducebat, & plurima Medicamenta fruſtra à me tentata eſſent, etiam ſuperius allatum levamen ad manus ſumebam, & cum tempore ſanabat eam Dominus. In quo autem hujus remedii vis conſiſtat, dicere audacter non poſſum. Adſcribunt quidem Botanici Cocco tinctorio & Granis Chermes, quibus inficitur Sericum, vim adſtringentem & Cordialem, nihilominus etiam nonnullis Medicis in quibusdam compoſitis ſuis intermiſcere Sericum crudum placuit, utri autem ex his vera adſtringendi hunc fluxum cauſa adſcribi poſſit, Clariſſimis Viris acutioris ingenii dijudicandum relinquo.

OBSERVATIO CCXXXVI.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI BAUTZMANNI.

Ex Anatome Crapula defuncti.

ANNO 1703. Artis Pyrobolicæ præfectus, inter præſidiarios hujus Civitatis, in conſuetudinem induxerat, ut aſſiduè Cereri & Baccho litaret, inſuper propter denegatam à Tutoribus Dotem, Uxo-

Uxorem malè haberet. Hic cum Uxoris Soror germana morbo epidemico moriebatur, & 29. Novembris ſepeliebatur, lætus ſub ſpe largæ hæreditatis funus comitabatur, domum reverſus, Mero, Vino canarienſi, & uſtulato in ſeram usque noctem ſtrenuè ſe perfundebat. Poſtero mane 30. Novembris, hora nona, filum quo diſruperat, rurſus annectebat. In Pharmacopolio duas Aquæ vitæ cyathos hauriebat; Inde diſcedens, intrabat popinam, quæ à Bilance nomen ſortita erat, quia ibidem merces ponderantur, ibidem cum aliis Sociis Sextarios ſedecim Vini Canarienſis haurit, cum Vini uſtulati Cyathis quibusdam. Socii Vino onuſti, & fermè ſui non compotes, unus poſt alium, noſtrum Helluonem deſerunt, & clam ſe ſubducunt, hic autem jugiter cantans & propter mortem Sororis exhilarans animum, in frigido conclavi Scamno inſidens, tandem profundè obdormiſcit. Hoſpes interim cum ſuis prandebat, cum vero poſtea res domeſticas curaret, audit ſecundam circa pomeridianam, cadentem molem. Inveſtigat & invenit ebrium ſuum hoſpitem in terra jacentem. Fit è veſtigio rumor, domeſtici accurrunt, revocillare cupiunt, ſed nullus aderat Spiritus, qui cum Vini ſpiritibus, neſcio quò, diſceſſerat. Veniunt cum Patre Mater & Uxor, quævis tentantes, ſed fruſtra. Mater injurioſis verbis Hoſpitem aggreditur, occiſorem Filii increpans; Fama volubilis per totam Civitatem ſemihoræ ſpatio pervagatur, imò etiam ad Vice Regem pervenit, qui extemplò mecum Chirurgum Civitatis Seniorem, Dominum Henricum Platen, qui curæ præerat Bombardaricæ rei præfectis hominibus, mittit, ut corpus inſpiceremus, quod veſpertina hora quartâ factum. Nos audientes verba injurioſa Matris, memores moniti quod Dn. D. Welſchius in tractatu ſuo, quem de inſpectione Vulnerum lethalium inſcribit, Capite is habet, non ſuperficialiter rem agendam eſſe rati, aperturam Cadaveris, quamvis acriter renuente Matre defuncti, concludimus. Facta igitur denudatione, nullam uſquam inveniebamus plagam inflictam, præter ſuffuſſionem leviuſculam circa Claviculas in ſuperiori parte ſterni. Aperto Abdomine, ingens pinguedinis vis in corpore Athletico ſe detegebat, non ſolum ſub cute, verum etiam in ipſo Omento. Hoc ſublato Hepar maximi ponderis ſe prodebat, utrumque Hypochondrium implens, tegens Stomachum, & Lienem parvum ferè abſcondens. Ventriculus flaccidus erat, & pauca cochlearia mucoſi (neſcio utrum Chyli dicam) vinoſi acriter nares ferientis liquoris conti-

tinebat Forma non erat ſolitô Lunata vel falcata, verum recta, ſacculi colatorii propendentis inſtar, verſus Pylorum & Duodenum pedetentim ſe contrahentis. Inteſtina Vinoſo liquore referta. Reliquæ hujus regionis partes omnes ſanæ erant. In Thorace Pulmones non coalitæ Pleuræ, nulloque ulcere affectæ, verum non adeò vividi coloris erant, propter Sanguinis coagulati copiam, à quo diſtendebantur. Cor magnitudinem ſolitam excedebat, muſculoſum, pinguedine obductum, in Pericardio ut decet, occluſum. Ventriculi Sanguinis copia repleti erant, qui poſt aperturam adhuc diffluebat. In Cranio pariter omnes partes ſanæ, & intemeratæ inveniebantur, ita ut ſi hic homo ſobriè, modicè & Medicè vixiſſet, Methuſalæ annos attingere potuiſſe crediſſes. Cauſa igitur improviſæ hujus mortis, non alia, ut videtur, dari facilè poteſt, quam quod Spiritus ex iterato immodico Vini & aduſti vini uſu, Sanguini per circulationem communicati, maſſam illam ſolitô rariorem & fluidiorem per ſuam fermentationem reddiderunt, quæ per pulſum Cordis ac Arteriarum in minutiſſima & capillaria vaſa propulſa, propter anguſtiam oſculorum venularum, non adeo citò abſorberi & reduci potuerat, ambiens, etiam externum frigus ſenſim ac ſenſim ſtagnationem juvabat, ſomnus etiam circulationem aliquo modo tardiorem reddens pedetentim Pulmones & ipſos Cordis ventriculos nimio Sanguine replebat, & ſic ſuffocationem & mortem homini inducebat. Quam lubrica igitur via vitæ noſtræ in Mundo hoc immundo eſt? quoties cogitant Homines in diem viventes, cum divite illo Helluone apud Sanctum Lucam: Anima mea, habes multa bona repoſita in annos multos, requieſce, commede, bibe, oblectare. Sed quid reſpondet Dominus? Demens, hac nocte Animam repetam à te, quæ vero paraſti, cujus erunt? Juſta etiam ſemper fuerunt judicia Domini qui non in momento punit delinquentes, verum pœnam ad tempus differt, ut tarditatem gravitate compenſet. Hic enim defunctus ante non nullos Annos Author fuerat occiſi alicujus Scholaris in hac Civitate, Juvenis bonæ ſpei, & matris Viduæ filii, qui exanimis in ædes Matris deferebatur. Nunc hujus Mater parem patitur fortunam, & quod adhuc magis dolendum, à Magiſtratu ſepultura honeſta denegatur.

(*Miſſæ Stadâ Chilonium ad Excellentiſſimum Dn. D. Schelhammerum & ab hoc Norimbergam d. 25. Maji 1705.*)

OBSER-

OBSERVATIO CCXXXVII.

Dn. D. JOHANNIS CHRISTOPHORI BAUTZMANNI

De

Morte ex Nimia Panis Ingurgitatione, Subitanea.

IN præcedenti obſervatione de morte ex nimio potu egi, nunc de nimio Cibo etiam exemplum afferre conſtitui. Gregariorum Militum non ſemper lautam eſſe conditionem, illi norunt, qui in Caſtris, aut extra Caſtra, cum his hominibus commercium habent. Quamvis illi, qui Stipendio ſuo contenti, ſobrii vivere cupiunt, conqueri non opus habeant. Anno 1704. quarto Januarii, Miles gregarius, Andreas Teutſch, natione Polonus, ex Legione Guldenſterniana, qui alias Vino uſtulato aſſuetus, & ſtipendium ſuum hoc potu ferè conſumens, Pane aliquando egens, hunc cibarium domeſticum, qui hic loci bene acidus & furfure repletus coquitur, ex hoſpite mutuo petebat, & hujus bene magnam quantitatem famelicus pro Cœna ingurgitabat ſiccum, extollens gratum illius ſaporem, præ alio, qui à Piſtoribus ordinarie venditur, cæterum ſobrius Lectum hora uſitata petit. Mane in Lecto pronus jacens mortuus, & facie reddito per vomitum Panè, cujus portio Os adhuc replebat immerſus reperitur. Præfecti Legionis mortis ſubitaneæ cauſam avide ſcire cupientes, Cadaveris aperturam poſtulabant, quæ etiam quinto Januarii per me & Chirurgum Legionis primarium, Thomam Bencken fiebat. Inveniebamus autem Viſcera omnia intaminata, & Ventriculum cibo vacuum. Cauſam ſubitaneæ mortis non aliam dare potuimus, quam quod Panis hic ſiccus, Cereviſia ſuper hauſta ſecundaria, adjuvante calore Lecti, in fermentationem pulſus, Ventriculum præter capacitatem repleverit, qui ita diſtenſus & in altum ſublatus Diaphragma preſſerat, & per compreſſionem magis ac magis Oeſophagum coarctaverat, ructibusque exitum præcluſerat, unde Cardialgia, nervorumque Ventriculi & Diaphragmatis convulſiones epilepticæ, in quo Paroxyſmo dum pronus jacuerat, & hinc inde fortaſſis ſe volutaverat, ſubſecutus Vomitus, & cum juvare ſe,

aut aliorum opem implorare non potuerit, præcluſò Spiritu hominem miſere ſuffocavit.

(Stadâ Auguſtam Vind. d. 8. Junii Anno 1705. miſſa.

OBSERVATIO CCXXXIIX.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Catalepſi biduana, cum Palpitatione Cordis horrenda in moribundo.

ILLuſtriſſimus Comes ac Dominus, Dn. Johannes, Comes in Naſſau / Saarbrücken & Saarwerden / Dominus in Lahr / Wißbaden & Jdſtein / Dominus meus gratioſſiſſimus (utpote, cujus Illuſtriſſimæ perſonæ, atque Familiæ Medicus t. t. eram,) jam Septuagenariô major, à longo tempore calculi ac podagræ doloribus aſſiduis miſerè excruciatur, jamque ſemeſtri ſpatiô lectulo continuè affixus ac tandem ſpaſmô cruris alterius, maraſmô ſenili & gangrænâ inteſtinali planè confectus & exhauſtus biduô ante obitum *Catalepſi* ſtupenda corripitur ita, ut veluti ſomno profundo detentus, patentibus tamen oculis, fixus quaſi ac immobilis jaceret, inque iſthoc ſtatu ad mortem usque permaneret: Quam demum horrenda *cordis palpitatio* (pectore palmi altitudine aliquoties ſubſiliente, ita, ut ipſius cordis crepaturam metueremus adſtantes) præcedens vitæ pariter ac dolorum finem faciebat, ætatis Anno 74. die 23. Maji, 1677.

ORSERVATIO CCXXXIX.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Anatome pueri aſcitici.

ANNO ſequente 1678. menſe Aprili *Clariſſim. Dn. M. Ayreri*, t. t. adhuc Præceptoris Claſſici in Illuſtri Gymnaſio patrio Darmſtatino (eô namque Superiori Anno poſt obitum Illuſtriſſimi mei Comitis ac Domini præmemorati glorioſſiſ. memor. Idſteniô redieram, civibus ac popularibus meis deinceps medicinam facturus,) filiolus

qua-

quadrimulus hydropicus curæ meæ aliquamdiu commiſſus, malo arte docta plus valente, moritur. Cujus corpuſculum ſeq. die ſectioni ſubjectum ſeqq. nobis exhibuit ſpectanda:

1.) Omentum & pinguedinem renalem omnem corrupta & ferè colliquata.
2.) Hepar & Lienem ſcirrhoſum & utrumque juſtô grandius.
3.) Abdomen, ventriculum atque thoracem ſerò multo repleta.
4.) Hydatides S. veſiculas in meſenterio plurimas aquâ plenas.
5.) Renes decolores, exſangues & flaccidos.
6.) Teſticulorum alterum corruptum; alterum intùs (ἐνόρχης enim erat,) in abdomine latentem, & ſanum.

OBSERVATIO CCXL.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

Ex Puelli rhachitici anatome.

CUm Anno 1681. menſe Martio Darmſtadii Domini N. N. *Schlerfſii*, Scholæ oppidanæ Collaboratoris filioli ferè bimuli, rhachitici, ac jam tabe fermè conſumti, & emaciati curam paucis diebus agerem, isque poſt crebras convulſiones & lumbricum longum ἄνω excretum repentè obiiſſet, corpuſculum defuncti, Parentum permiſſu, à Chirurgo *Tilemanno*, me præſente apertum ſeqq. viſa reperta dedit:

1.) Hepar inuſitatæ magnitudinis, ultra ſcil. ℥xj. pendens.
2.) Ventriculum extenuatum & vix ſeptem pollices transverſos longum.
3.) Pulmones itidem ſatis vaſtos & ex parte liventes ac nigricantes.
4.) Lumbricum vivum adhuc, ſex horis ab obitu in tenui inteſtino repertum.

OBSERVATIO CCXLI.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Anatome Cachectici pleuripnevmonici.

ANNô 1682. die 4. Novembr. decubitus autem ſextâ pleuritide exquiſita in peripnevmoniam degeneratâ obiit Darmſtadii *Franciſcus*

ciſcus *Fridericus Slütter*, *Corbacô-Waldecens*, aurifaber eximius, ætatis Anno 39. Cujus corpus paucis ab obitu horis, *Viro Nobiliſſimo Ampliſſimo & Experientiſſimo* Dn. *Johanni Bartholomæo Schleiermachero*, *Conſilario & Archiatro Darmſtatinô* b. m. ac Me, qui ambo ægroto medicinam feceramus, præſentibus, à prædicto Chirurgo *Tilemanno* inciſum ſeqq. ſpectanda præbuit:

1.) Abdomen (quod grande ſatis atque vaſtum vivo fuerat,) intra panniculum adipocarnoſum ac peritonæum lymphâ plurimâ ſcatebat, quæ cute inciſa ubertim exiliebat.

2.) Omentum ferè putrilaginoſum ac friabile partimque ſcirrhoſum erat.

3.) Jecur incredibilis ferè magnitudinis, XII. videl. librarum cum dimidia, totum ferè ſcirrhoſum, grandinoſum & ſanguine grumoſo refertum, ipſique diaphragmati, coſtis firmiſſimè adnatum erat; hinc univerſam penè abdominis regionem occupans ventriculum juxta cum inteſtinis ad latus ſiniſtrum, lienis regionem verſus detruſerat.

4.) Bilis cum ſuo ſibi folliculo planè deficiebat, & quâ parte porus choledochus inteſtino duodeno inſeri debuerat, gangræna deprehendebatur.

5.) Lien itidem ſcirrhoſus libras III. cum dimidia pendebat, firmiter & ipſi diaphragmati adnatus.

6.) Pulmones & ipſi ſcirrhoſi ac ſanguinis thrombis referti, ac dextra parte ſive lobo gangrænoſi conſpiciebantur.

SCHOLIUM.

ÆGer iſte æſtate prægreſſa, ſuaſu Magni cujusdam Practici, Acidulis Schwalbacenſibus, inſigni cum alleviatione, velut ipſe fatebatur, uſus fuerat verùm eheu! brevi ſubſequente triſti hacce cataſtrophe.

OB-

OBSERVATIO CCXLII.
Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.
De
Calculo veſicæ ℥j. pondere citra ſectionem excreto.

SUb initium Anni 1683. Uxor Jean N. N. natione Galli, barbitonſoris Darmſtatini, calculum mihi oſtendit magnitudine caſtaneæ grandioris & ℥j. pondere, quem citra ſectionem, ſolo uſu balnei εὐπορίας & paucorum remediorum internorum, à ſemetipſa excluſum fuiſſe ajebat ante V. & amplius annos.

OBSERVATIO CCXLIII.
Dn. D. JUSTI GRIDERICI DILLENII.
Ex Anatome Phthiſici.

EXuviæ Illuſtris Domini à W. ab & in E. ſub autumnum Anni ejusdem 1683. hæmoptyſi repentina, lethali, ex phthiſi chronica piè defuncti, & à B. *Dn. Schleiermachero*, *Archiatro Darmſtatino*, & B. D. D. *Elvvertho*, *Phyſico*, *Bentzheimenſi* & *Archiatro Moguntino* (Qui duo mecum juxta & cum B. D. D. *Geilfuſio*, *Seniore*, *diverſorum* S. R. I. *Principum ac Statuum*, & *paulò ante quoque Sereniſſimæ, Landgraviæ Haſſo Darmſtatinæ*, *Viduæ*, *Regentis ac Tutricis Conſiliario* & *Archiatro feliciſſimo* & *longè latèque famigeratiſſimo* Illuſtri Ægro bene diu medicinam fecerant,) exenterati ſequentia intus dedere ſpectanda, manu prælaudati *Dn. Schleiermacheri* conſignata, mecumque communicata:

1.) Omentum planè putridum atque corruptum.
2.) Inteſtina in naturali ſitu locata: Ilei verò portio in dextra regione livida & ſucco quodam glutinoſo ac fuſco intus in cavitate obducta. Inprincipio coli locô inteſtini cœci tuberculum quoddam pure craſſo ac cineritio repletum viſebatur.
3.) Pancreas extenuatum & membranas tantùm referens.
4.) Meſenterium tuberculis carnoſis ſuccum quendam craſſum puris æmulum foventibus refertum,

5.) Ventriculus ſat amplus, at juſtô tenuior amurcam furvam continebat, ejusque parietes muco ejusdem coloris inviſcati erant.

6.) Hepar coloris & ſubſtantiæ laudabilis, exceptâ inferiori dextræ partis extremitate, quæ colore nigricante, ſed ſuperficietenus tantùm tincta erat, libras IV. cum dimidia pendens.

7.) Cyſtis fellea vitio carens mediocrem bilis portionem continebat.

8.) Lien etiam quoad colorem, parenchyma & magnitudinem inculpabilis erat.

9.) Ex Renibus ſiniſter dextro minor erat, octo calculis minoribus & uno majore roſtrato caput columbinum figurâ & magnitudine exprimente, roſtroque ad ureterem pertingente ac ℥ß. minùs octo granis pendente in pelvi repletus. Dexter labis expers.

10.) Diaphragma in ſiniſtra regione coloris ſubflavi, non adeò firmum quâ parte pulmones ei adnati erant.

11.) Pulmones magni in parte convexa anteriori ſternum verſùs cineritii coloris maculisque nigris interſperſi, ſteatomatibus innumeris & hinc indè vomicis amurcam putridam & congelatam quaſi recondentibus infarcti, & non ſolùm diaphragmati, ceu dictum, ſed & pleuræ ſiniſtræ ac tergo adnati erant, in quo latere ſiniſtro, cochleæ inſtar, in inferiori extremitate contorti apparebant, haud ſecus ac ſi cavitas thoracis liberæ eorum expanſioni eo loco non ſuffeciſſet.

12.) Pericardium mediocrem lymphæ quantitatem continebat.

13.) Cor decentis magnitudinis colorisque naturalis, dextra verò ejus auricula & ventriculus ſanguine atro & concreto (qualis etiam in vaſis majoribus continebatur) infarcti & turgentes; ſiniſtra v. regio inanis & exſanguis erat.

14. Cranio denique reſecto cerebrum grande coloris naturalis, meningesque decenter conſtitutæ, vaſa verò ſanguine turgida ſe conſpectui dabant. In fundo duplicaturæ matris duræ S. falcis, paulô infra principium ſuturæ lambdoideæ durities quædam ſolida digito meo inveſtiganti ſe offerebat, quam, novitate rei accenſus, moræque impatientior æquô, non eâ, quâ par erat, ſedulitate perluſtrabam, ſed nimiûm properans, ut particulâ illâ durâ ac ſolidâ potirer, oſſiculum aliforme aliquali vi, ac ſi à membrana divelleretur, eduxi: Cujus longitudo digitum transverſum, latitudo verò dimidium, & craſſities dorſum cultri mediocris circiter æquant: Una ſuperficies nonnihil convexa

timis

rimis profundioribus nuclei juglandis inſtar; alter vero planior, protuberantiis nonnullis minutiſſimis inſignitæ apparerent; In extremitate altera particulam filamenti membranoſi, nunc, poſt exſiccationem vix conſpicuam quâ meningi adnatum fuiſſe exiſtimo, oſtendens.

OBSERVATIO CCXLIIII.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Mammæ Siniſtræ exulceratione in cancrum apertum Faceſſente curatâ.

CUm vertente Anno 1685 Werthemiæ cum familia appuliſſem, ab Illuſtriſſimis & Excellentiſſimis utriusque lineæ Comitibus regentibus ac Dominis à Löwenſtein / Wertheim / Virneburg, &c. Comitibus ac Dominis meis gratioſiſſimis ad Archiatri ſimul ac Phyſici ordinarii ſpartam obeundam Darmſtadio evocatus, inter alios ægros imprimis oblata & à D. D. *Allmachero*, *Prædeceſſore meo b. m.* curæ fideique meæ commendata fuit Conjux *Viri plurimùm Reverendi atque Clariſſimi*, Dn. N. N. *Firnhaberi*, *Paſtoris & Eccleſiaſtæ Wertheimenſis*, è puerperio vix tum egreſſa, quæ mammæ ſiniſtræ eryſipelate jam ante puerperium correpta fuerat: Quod cum à barbitonſore Werthemenſi minùs ritè curatum in ulcus apertum tranſiiſſet, parum aberat quin in cancrum exulceratum degeneraſſet: Qui tamen, divina benedictione præſtite, multisque generoſis auxiliis ac remediis magno ſtudio ac labore diu multumque adhibitis, quæ inter palmam ducebant, præter *univerſalia*, *VS.* ſcil. iteratam & *purgantia adpropriata* bene diu continuata, nec non *diaphoretica varia*, *decoctum* nempe *lignorum primum* atque *ſecundum* cum *mixtura ſimplici* & *tinctura bezoardica ſalibusque volatilibus* longo item tempore uſurpata, *Cereviſia medicata Timæi à Güldenklee / l. 4. Caſ. Medic. 39. Succus millepedarum cum vino expreſſus*; Et externè, ab initio quidem *Emplaſtrum ex vernice, medulla crurum vituli, œſypo, croco & cumino* tritis è *Jonſtono*, item *Emplaſtrum de ſperm. ceti Mynſ. Oleum momordicæ, balſamum Sulphuris terebinthin. balſ. Peruvian. Empl. diaſulph. Rul. & Saturnin. Mynſ.* &c. præcautus atque præventus eſt; ita, ut abhinc bene habuerit, & ſequenti Anno 1687. cum Marito reverendo Ham-

burgum, ad Eccleſiaſtæ munus ibi obeundum Werthemiâ evocato ſalva & incolumis abierit.

OBSERVATIO CCXLV.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De

Venæſectione puerulis bimulis, trimulis, quinquennibus, ſeptennibus &c. utiliter adhibita.

ANNO 1686. ſub finem Aprilis ad initium Maji menſium *Johan. Haaſii*, Scriniarii aulici Wertheimenſis filiolus ferè ſeptennis *hepatite* S. *inflammatione hepatis* periculosè corripiebatur, indiesque in pejus ruebat, alterantibus, deobſtruentibus, diaphoreticis, & hepaticis vulgò dictis, formâ emulſionum, Mixturarum, liquidarum & ſpiſſiorum, apozematum, Juleporum, unà cum enematis, glandibus, epithematis &c. jam triduô fruſtra adhibitis; ita ut æger anhelans & æſtuans jamque delirio proximus de vita periclitaretur. Supererat unicum remedium *Venæſectio*, quam verò pertinaciſſimè ob ætatis teneritudinem, parentes filioli renuebant. Donec à Paſtore loci ac me ſeriò perſuaſi, quarto demum die morbi hanc admitterent. Quâ proindè in baſilica dextri cubiti inſtitutâ ſanguinis fervidi & quaſi fumantis, penitusque corrupti & purulenti (adeò ut ſtatim à VS. peracta ne circulum quidem extimum ſanguinis veri ac rubicundi retinuerit) ℥ij. circiter eductæ fuere, inſigni cum alleviatione pueri parentumque gaudio. Hinc ægrotulus die ſeq. iterationem VS. inſtanter urgere, ac ſine ea ſeſe ad ſanitatem nunquam perventurum ſeriô affirmare. Cum ergo calor p. n. vix tantillum imminutus eſſet, pulſusque celerrimè adhuc micaret, altero die ad petitionem pueruli medianam ſiniſtri cubiti ſimiliter incidi, ſanguinemque ad ℥ij. denuò emitti curavi, qui priori vix tantillum melior, ſed ita uti ovo ovum ſimilis illicò deprehenſus eſt; ægrotulo interim, indies meliuſculè degente, tandemque *alterantibus & confortantibus anticachecticis* aliquamdiu adhuc exhibitis, ac demum, *eccoprotico lenitivo* propinato, circa 14. morbi diem plenè convaleſcente. Cujus fraterculus natu minor & quinquennis adhuc quum ſub finem anni hujuſce eodem malo corriperetur, & Parentes, me for-

te abſente, Pharmacopolæ cujusdam ad incitas redacti & ſeplaſiarium agentis conſilium requiſiviſſent, ille, ſanguinis eductione prohibita, imò damnatâ, puellum, neſcio quibus *repellentibus* atque *purgantibus* imprudenter adhibitis, brevi tempore peſſum dedit inque hecticam lethalem conjecit. Contra puellus Turcicus quinquennis adhuc (quem Baſſæ cujusdam filiolum à milite Cæſareo captum affirmabant; quippe liberali facie præditum & à Sereniſſimo Principe ac Domino, Dn. *Wilhelmo*, *Haſſiæ Landgravio*, Rotenburgi Haſſorum t. t. reſidente Illuſtriſſimæ Socrui ſuæ, Dominæ Comitiſſæ Viduæ à Lœwenſtein &c. natæ Fürſtenbergiæ dono datum,) eodem Anno ſub initium Novembris febre continua, cum cephalalgia inſigni & vigiliis deliriisque per intervalla correptus, omnia medicamenta reſpuens & averſans, ſolâ *Mixtura ſimplici* dictâ in potum ordinarium, qui *decoctum C. C. citratum* erat, inſtillatâ, & VS. largiuſculè adminiſtratâ (ipſo Sereniſſimo Principe *Wilhelmo*, & approbante & jubente) exhibito tandem *purgante lenitivo*, reſtitutus eſt. Eodem modo & anteà Darmſtadii ac Küſſelshemii pueruli aliquot bimuli, trimuli catarrhô ſuffocativô correpti, & poſteà heic Giſſæ duo filioli mei t. t. quinquennes adhuc, aliique plures febribus continuis graviter laborantes, antifebrilibus ac bezoardicis optimis per aliquot dies fruſtrà exhibitis, febrique continua jam in ardentem vel malignam degeneraturâ, ſanguine ad ℥ß. ℥j. ℥ij. emiſſo, diaphoreticisque ac bezoardicis iteratò propinatis, per DEI gratiam integrè convaluere, hodieque adhuc ſuperſtites ac ſani degunt. Ut proinde Scriptores Medici, quâ veteres, quâ Neoterici, Venæſectionem in pueris æquè ac ſenibus (nam & octogenariô majoribus in cephalæa clavoque capitis &c. utiliter adhibitam memini) promiſcuè damnantes non ſint audiendi: Bene verò *Guilh. Fabricius Hild. Cent. 6. Obſervat. 47. fin. Leonhard. Botallus, l. de Curat. per ſanguinis miſſion. C. 2. Joh. Theod. Schenck. Diſſertat. Academ. de Veneſectione, Dec. 2. Probl. 6. p. 53. ſeq. Volckamer. Obſervat. CCXXII. Dec. I. Ann. II. Ephemer. German. Natur. Curios. Bruno*, in Notis ad *Jeſſen. judic. de Sang. VS. dimiſſ. pag. 75. Bohn. de Officio Medici, C. 1. p. 16. aliique.*

OBSERVATIO CCXLVI.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Ictero & doloribus colico-nephriticis è Calculis cyſtidis felleæ.

EOdem Anno 1686. Uxor *Domini Michaëlis Hotzii*, *Senatoris & Cauponis Wertheimenſis ad inſigne Catenæ* doloribus colico-nephriticis aliquamdiu torta, indeque ictero correpta, tandem poſt uſum variorum anticolico-nephriticorum, internorum pariter ac externorum, anodynorum, eccoproticorum, linimentorum, epithematum, enematum, inſeſſuum &c. lapillos pluſculos, fulvos omninò, ac ſi felle tincti eſſent, in trullam ſedili nocturno ſuperpoſitam non ſine ſtridore per alvum excrevit, quos è cyſtide fellea per porum choledochum in inteſtina deſcendiſſe & color flavus, & dolores in hypochondrio dextro ab ægra bene diu perpeſſi veriſimile faciebant: Prout calculorum iſtiusmodi in veſicula biliaria collectorum paſſim mentionem faciunt obſervationes Medicorum.

OBSERVATIO CCXLVII.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De Paralyſi digitorum quorundam particulari, ob ſectionem venæ baſilicæ malè peractam.

EOdem Annô cerdo juvenis Werthemii ſerviens me acceſſit, medium & annularem dextræ manus digitos paralyſi affectos oſtendens, qui, poſt ſectam ſibi ante annum, ni fallor, à barbitonſore baſilicam in cubito venam id mali contigiſſe conqueſtus remedium, ſi quod daretur, expetebat. Cui ego; vel tendinem muſculi bicipitis,) quem in VS. cubiti caveri debere *Thom Bartholinus Anat Reform. l.* 4. *C.* 8. *p m.* 571. cum *Jo. van Horne*, *Microtechn. p. m.* 149. monet) vel ramulum nervi ſpinalis quartæ vel quintæ conjugationis ab imperito aut improvido barbitonſore læſum procul dubio eſſe reſpondens, facto prognoſtico de difficili, ſi non impoſſibili reſtitutione in integrum,

grum, *fomentum* atque *balneum* ex herbis ac floribus *nervinis* & *ſpecificis antiparalyticis* cum *linimento ſimili* præſcripſi, jubens, ut remedia hæcce topica non tam digitis malè multatis, quàm ultimi colli primisque thoracis vertebris, unde nervi digitos iſtos muſculorum ope flectentes prodeunt, adplicaret, exemplo *Galeni*, *l. 3. de locis affect. C. X.* laudante *Rolfincio laudatiſſimo* in elegantiſſimo ac eruditiſſimo *Diſſertation. Anatomicar.* opere *l. c. i. p. 10.* Cæterùm an adhibuerit hæc remedia cerdo iſte, & quidem cum εὐφορίᾳ, nec ne, me latet hactenus; Neque enim exindè ad me rediit, verùm aliò non multò poſt ſeſe contulit.

OBSERVATIO CCXLIIX.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

Ex Hydropicæ Anatome.

ANNO ſeq. 1687. feriâ II. Pentecoſtes, quæ fuit 16. menſis Maji ſt. v. *Georg-Ulrici Weinmari*, Vietoris Wertheimenſis Uxor 42. annorum ex hydrope aſcite obiit, cum jam de mola, jam de neſcio quo animalculo vel monſtro in abdomine ſuo abſcondito ipſi pariter & mulierculis aliis ægram ſubindè inviſentibus ſuſpicio fuiſſet. Hujus cadaver, ad inſtantiam ipſius defunctæ, cum in vivis adhuc eſſet, æquè ac mariti poſtridiè me præſente à barbitonſore apertum ſequentia nobis exhibuit ſpectanda:

1.) Abdomen univerſum aquâ vel ſerô ſubflavo repletum, ita ut ad amphoram dimidiam Wertheimenſem exciſione facta, tanquam è dolio ſerum exſilierit.
2.) Omentum putrilaginoſum ac penè friabile.
3.) Inteſtina admodùm inflata & ſerò oppleta.
4.) Hepar contortum, exile, fracidum atque ſcirrhoſum.
5.) Lienem juſtô latiorem, ſed breviculum, cæterà verò ſanum, uti & renes ac reliqua.
6.) Pulmones lividos, nigricantes, gangrænoſos, intusque pure oppletos.
7.) Cor ſemiflaccidum ac ferè exſangue.
8.) Uterum (quem ipſæ mulierculæ adſtantes videre geſtiebant eô magis, quò minùs barbitonſor ineptus eum ſtatim invenire poterat,)

terat,) ſatis exilem & planè corrugatum ita ut muliercul'æ præſentes vix uterum eſſe adſeveranti mihi crederent, exiſtimantes ſcil. ob molem in gravidis aliàs conſpicuam, eſſe debere.

Monſtrum horrendum, informe, ingens iſtud autem omninò ridiculum erat, & graſſam balneatoris ignorantiam manifeſtò arguebat, quando is ingentem abdominis molem ac ventriculi præſertim ſero itidem pleni tumorem ante corporis inciſionem conſpicatus in hæc verba erumpebat: Bone DEUS! quàm grandes ac inflatos habuit pulmones hæc mulier! quo ſcil. in ventre latere perſüaſum habebat inepturiens; adeò verſatus in anatome ac hoſpes aliquis in aliena regione; Hæc mulier primo matrimonii Anno puerum, enixa erat, indè verò per ſex annos & ultra ad vitæ finem usque permanſit ἄτεκνος.

OBSERVATIO CCXLIX.

Dn. D. JUSTI FRIDERICI DILLENII.

De

Febre lenta ἐκτικώδει, *antiſcorbuticis inprimis & martialibus Subacidis tandem expugnatâ.*

EOdem Anno 1687. circa medium Octobris Illuſtriſſimæ Dominæ Comitiſſæ Viduæ à Löwenſtein / Wertheim &c. lineæ Evangelicæ filiola ſeptennis privigna, febre lenta continua cum repentina, virium proſtratione ventrisque torminibus ac inſequente diarrhæa colliquativâ, βαρυκνισ, ὠλαλγία & ſcotomate vertiginoſo, ſyncope item, tuſſiculâ ſiccâ & ſucceſſivâ totius conſumtione, ita, ut vix tandem cutis oſſibus hæreret & ſceleto vivo ferè ſimilis eſſet Illuſtriſſima puella; præter ordinaria febrium ſymptomaticarum ſymptomata, calidam ſcil. totius intemperiem, ſitim p. n. delirium per intervalla &c. corripiebatur. Accerſitus exhibeo primùm univerſalia, abſtergentia, lenitiva, alterantia, præcipitantia, carminativa, adſtringentia & ſtomachica temperatiora, interna pariter & externa; tum quoque bezoardica, cordialia, cephalica, pectoralia, antihectica & antiphthiſica, inſtaurantia & analeptica exquiſitiſſima, ſed fruſtra omnia; malô indies incrementum capiente, ac Illuſtriſſima puella tantùm non extremam maciem & vivum σκέλετος redactâ. Donec

tandem

tandem à *Barbette* monitus l. *Prax. lib*. 3. *cap.* 2 *de Phthiſi* §. 8. mutatis mutandis, & pectoralibus becchicis dulcioribus omiſſis, aperientibus verò Martialibus, ſubacidis, & antiſcorbuticis temperatioribus illorum vicem adhibitis perfectæ ſanitati reſtituta fuit ægra illuſtriſſima, non ſine inſigni honore meo ſoſtroque non contemnendo.

(Miſſa Giſſa Norimbergam d. 26. Junii 1705.)

OBSERVATIO CCL.

Dn. Lic. JOHANNIS MELCHIORIS VERDRIS.

De Febre Maligna loco Petechiarum aurugine Critica Corpus deturpante, non ſine ſucceſſu felici.

ANNo 1703. cum Febris Maligna Petechialis hic locorum graſſaretur, Vir 40. circiter annos natus, Temperamenti Cholerici, habitus gracilioris, eadem correptus, arceſſi me jubet. Accedo atque omnia malignitatis ſigna, maximam cumprimis virium imbecillitatem atque æſtum cum intenſiſſima ſiti, in ægro deprehendo. Univerſalibus non amplius locus erat, jamdum enim per tres dies decubuerat, unde ſtatim Bezoardica fixiora cum Nitro atque Camphoræ momento exhibeo, quorum uſu per tres dies continuato, effectum quidem eſt ut æſtus atque ſitis remitterent aliquo modo, impedire tamen non licuit quin leve ſubinde delirium noctu cumprimis accederet. Octavo ab invaſione die ob nimium languorem confortantia cum Tinct. Bezoard. M. aliisque expulſivis exhiberi curo, atque num maculæ in corpore appareant ſubinde ab adſtantibus requiro, ſimulque ipſe corpus inſpicio easdemque veſtigo, ſed ne ullam quidem obſervare poteram, cutis vero ſuperficies ſubflavo colore tincta videbatur, quod ego umbræ loci, ubi decumbebat, luminisque defectui nec non immunditiei ſudoris adſcribens inſuper habebam. Poſtero mane eundem viſitans, omnia antiquum obtinere nec quicquam vel in melius, vel in pejus mutatum invenio, nondum tamen aliquot horæ à diſceſſu meo elapſæ erant cum cognati ad extrema ventum eſſe nuntiant, & ut properanter adeſſem rogant. Protinus adſum:

Æger extra lectum ſtrato ſtramineo, eidemque impoſitis lectis, quod, ad ingens ipſius deſiderium adſtantes ita paraverant, incumbebat, dentibus ſtridebat & maximo horrore atque tremore, longè vehementius, quam ſub initium Paroxyſmi in Febribus Intermittentibus fieri ſolet, concutiebatur & quod maximè notam merebatur univerſus corporis habitus, colorem intenſe flavum ſubnigricantem, qualis eſſe ſolet, qui Ictero Nigro afflictorum corpora deturpat, induebat ſenſus omnes defecerant, niſi quod ad lenem ſoleæ contactum pedem quodammodo retraheret, & ad repetitam ſæpius Mixturæ confortantis infuſionem oculos aperiret. Hoc in ſtatu ultra horam permanebat, donec tandem omnes ſenſus redirent, ita ut rurſus in lectum transferri poſſet. Vix deinde morbi remiſſio aliquid ſpei oſtenderat, cum ſingultus inopinato ſuperveniens omne id, quicquid erat, reſcinderet. Necdum tamen animum deſpondebam, ſed ſtatim regioni circa ventriculum, Empl. Stom. Craton. cum Ther. Andr. anatica portione mixtum, tanto cum ſucceſſu imponebam, ut non ſolum remitteret, ingens periculum oſtendens hoc ſymptoma, ſed & ſub veſperam illius diei plane ceſſaret. Ita tandem oborta poſt aliquot dies Diarrhæa Critica, colore flavo etiam ſua ſponte evaneſcente, in gratiam cum valetudine rediit æger, adhuc ſalvus vivens & Incolumis. Exinde verò intelligere eſt, quam varia ſub larva, pro diverſitate conſtitutionis corporis, inſidias ſanitati atque vitæ ſtruant Febres Malignæ, ſicuti hinc etiam patet: Non ſemper nec abſolutè lethale ſignum eſſe ſingultum in Febribus Malignis.

OBSERVATIO CCLI.

Dn. Lic. JOHANNIS MELCHIORIS VERDRIES.

De

Medulla in Oſſibus Femoris Gallinæ Lapidea.

NUllam reperiri in corpore humano non minus ac brutorum cavitatem, in qua non aliquando calculi generentur aut generari poſſint, jamdudum ſagatiores Naturæ ſcrutatores innumeris exemplis demonſtrare ſategerunt. Et mirum profecto, non ſolum in cavaminibus corporis lapides reperiri, ſed & ipſas partes corporis prima-

marias continentes pariter ac contentas, teſte obſervationum fide, ſæpe in lapideam ſubſtantiam indurari. Curioſiſſimum eſt exemplum de Bovis Cerebro petrefacto, quod *Miſc. Illuſtr. Academ. Dec. I. A. I. p.* 80. ſiſtunt. Siniſtrum Cordis ventriculum in Lapidem mutatum, ex *Eduard. Maj.* & *Mœb.* memorat, *Illuſtr. Argus Lapicid. Microcoſ. in Thorac. §.* 24. Idem Mammas petrefactas ex *Heurn.* refert. *ibid. §.* 17. Renes Lapideos aliquoties exhibent *Illuſtr. Acad. Miſc.* ſicuti Glandulæ pinealis aliarumque partium petrefactarum innumera ferè proſtant exempla. Nemo tamen, quantum ego quidem memini, medullæ in oſſibus lapideſcentis, mentionem fecit, atque hinc eô magis ſua curioſitate ſe mihi commendabat, quod Amicus haud ita pridem offerebat, dimidium oſſis Femoris Gallinæ annoſæ, quod medullam, (ipſius oſſis ſubſtantia nil quicquam mutata,) continebat in duriſſimum lapidem verſam, ſicuti id adhuc cuivis demonſtrare poſſum. Referebat ſimul in Cœna apud Concionatorem Aulicum Illuſtr. ſui Comitis, appoſitam inter alia fercula Gallinam annoſam id curioſitatis exhibuiſſe, & quidem tantùm in oſſibus duobus femoris, in aliis enim oſſiculis, etſi inquiſiverint, nihil potuiſſe illos hujus rei deprehendere.

OBSERVATIO CCLII.

Dn. Lic. JOHANNIS MELCHIORIS VERDRIES.

De Agno Hermaphrodito.

IN Agno Hermaphrodito, quod hiſce diebus ſecui, præter vulvam atque ductum glandulis obſitum vaginæ æmulum, qui tamen non ad uterum quo carebat, ſed veſicam ducebat, nil quicquam ſexus fæminei obſervare potui. Cæterum omnes partes viriles generationi deſtinatæ diſtinctè cernebantur. Teſticuli, vaſa deferentia per duo peculiaria foramina, diſtincta ab iis, per quæ materia ſeminalis è veſiculis ſeminalibus excidit in urethram, ſeſe exonerantia, Veſiculæ ſeminales Proſtatæ, Penis, ſed is imperforatus. Hinc Natura defectum hunc emendatura, ad urinæ eductionem vulvam in ſubſidium formavit. Ita enim provida induſtria unius rei defectum alio compendio compenſare ſolet. Sicuti in agna, quam ante annum ſecui, ob

ani clauſuram, inteſtinum rectum ad liberam fecum excluſionem, in vulvam deduxerat. Id quod ſimili ratione in puella aliquando obſervaſſe Experientiſſimum quondam Æolum, ex *Obſervat. CXII. Dec. II. Ann. III. Miſc. Illuſtr. Acad. didici.*

(Gieſsâ Haſſ. Auguſtam Vind. d. 4. Sept. An. 1705. miſſæ.)

OBSERVATIO CCLIII.

Dn. D. GOTTLOB SCHOBERI.

De

Tumore Cranii Cephalalgiæ, Guttæ Serenæ & tandem Apoplexiæ Cauſa lethali.

SCriniarius Revalienſis Auguſt Fridrich Hanſon propter conſpectum honeſtarum Perſonarum, ſub dio, maximo dum gelu omnia rigerent, civilitatis gratia nudato utplurimum capite edolans, in magnas incidit cephalalgias, quas poſtmodum ſubſequebatur viſus debilitas.

Hoc autem malum ab initio neglectum magis magisque augebatur, adeò, ut non ſolum Amavroſis ſeu Gutta ſerena, ſed etiam motus epileptici quotidie ferè ægrotum invaderent, maximeque enervarent. Et quanquam poſt generoſiſſima tam ex fonte pharmaceevtico, quàm chirurgico remedia incaſſum adhibita, ſalivatio mercurialis & trepanatio cranii quoque inſtitutæ fuerint, effectus tame- voto non reſpondit, quin Apoplexia & tandem mors exoptata vitæ haſce miſerias cum requie commutaverit tranquilliſſima.

Aperto poſt obitum Cranio, vidimus in bregmatis oſſe ſiniſtro tumorem oſſeum ſpongioſum infernè conſpicuum, in ejusque cellulis ſubſtantia medullaris maxima ex Parte in gummeam duritiem mutata cernebatur, hujus magnitudo ultra pollicis craſſitiem & trium digitorum transverſorum latitudinem æquabat. Membranæ cerebri carnis luxuriantis faciem gerebant, & ferè digiti transverſi ſpatium metiebantur.

In altero bregmate contrarium erat phænomenon; cranium enim adeò tenue erat, ut cultri mediocris craſſitiem excedens aëri luci-

lucido expoſitum radiorum ſolarium transgreſſum inſtar cornu pellucidi aut vitri haud difficulter admitteret.

Cauſa hujus morbi occaſionalis fuit dubio ſine frigus nimium, quod per cutis ſuſtantiam penetravit in tubulos cranii oſſeos & celluloſam ſubſtantiam, quæ diploè vocatur, ſuccumque medullarem & ſanguineum congelando eosdem obſtruit: turbato hinc motu circulatorio affluens ſtagnavit ſanguis, hicque in majori ſenſim copiâ collectus, cellulas & poros non tantùm adimplevit, ſed etiam tenerrimos oſſium canaliculos in arcus qſ. & fornices compreſſit atque contorſit, adeò, ut accreſcens hæc materia in tophaceam tandem duritiem & magnitudinem ſit converſa & mutata. Membranas cerebri quod attinet tumidas, earum æthiologiam in hoc conſiſtere mihi perſuadeo: Scilicet dum ſenſibiliſſimæ hæ cerebri membranæ nerveæ, forſitan à frigore ob tenue cranium ſimul affectæ à tumido cranio premebantur continuò, fieri aliter haud potuit, quin dolorem contraxerint acerbiſſimum, hinc cephalalgiæ cauſa proxima derivanda eſt; à doloroſâ poſtmodum fibrillarum criſpaturâ ſanguinis ſtagnatio, unde illis alteratis & læſis caro luxurians ortum ſuum traxit. Affectis ſic præternaturaliter membranis, nervisq; compreſſis interruptus & nimis impetuoſus ſpirituum motus in partes externas factus eſt, hinc epilepſia; ſpeciatim verò obſtructus à ſpaſmo nervus opticus Amavroſin excitavit, non aliter ac alii nervi ad eundem ferè modum læſi & Apoplexiam & mortem ipſam.

OBSERVATIO CCLIV.

Dn. D. GOTTLOB SCHOBERI.

De Eſſentiæ Ambræ vi hypnoticâ.

IN ambrâ præter virtutem analepticam, hypnoticam quoque reſidere in Praxi Medicâ quàm notiſſimum exiſtit. Evolve hac de de re, ſi placet Henric. ab Heer Obſerv. 2. & 5. p. 44. & 49. B. Ettmüll. In Schrœd. p. 993. & Ejusdem Prax. Med. p. 777. Edit. Weſtph. Cl. Wedel. Opiol. p. 38. Unde non mirum notatuque dignum eſt, in quibusdam ſubjectis, ubi Spirituum defectus & inquies nocturna ſive ob melancholiam, ſive ob ſtudia nimia & abuſum veneris, evacuationes enormes &c. deprehenditur, plus utilitatis præſtare, quàm Cro-

cus ipſumque Opium &c. hujus aſſerti probationem & confirmationem ab experientiâ bina produco exempla:

I. Secretarius Revalienſis Regiæ Reductionis, nomine Volſten annorum 24. febre ardente acutâ laborans, curatur ab eâdem feliciter, ita, ut æſtus cum capitis doloribus & aliis accidentibus ex voto remiſerint, ſomnum tamen capere non poterat æger, potiùs per 8. & plures dies jacuit inſomnis. Medicus Ordinarius omnis generis narcotica & opiata præſcripſerat & inter ea Tinctur. Opii in doſi ſatis auctâ, ſed absque omni effectu, potius vigilias hiſce magis auxerat:

Tandem vocatus, ſubjectum à morbo præcedenti vigiliisque jam enervatum deprehendi; rejiciendo Opiata, præſcripſi Eſſentiam Ambræ cum roſarum ſucco per fermentationem paratam ad gut. LX. in vino Rhenano optimo & ecce! quies exoptata cum refocillatione omnium virium feliciſſimè ſucceſſit.

II. Paulo poſt contigit ut Secretarius Supremi Eſthoniæ Gubernatoris Comitis Axel de la Guardie nomine Johannis Georgius Hoffmann. ætatis 26. annorum, conſtitutione Cholerico-Sanguineâ, neſcio ex quâ cauſa per multos dies, noctes viderit inſomnes & ex ſuperiùs nominati Domini Medici conſilio venæſectione, purgantibus, ſudoriferis &c. & Laudan. Opiat. ad gran. iij. fruſtra uſus eſt; à me verò cum eâdem Ambræ Eſſentia in vino Rhenano aſſumpta reſtituebatur feliciter.

(Lipſiâ Auguſtam Vind. d. 15. Octobris An. 1705. miſſæ.)

OBSERVATIO CCLV.

D. JOHANNIS PAULI WURFFBAINII.

De

Pollice pedis dextri gangrænoſo, feliciter ſeparato, in Virò ſeptuagenario majore pancratice jam vivente.

Hieronymus Schedel, ob formæ pulchritudinem in juventute, Hieronymus formoſus dictus, ex eo Textorum genere, qui ex ſtamine lineo trama vero vel ſericea vel bombycina tela conficiunt, & quod

quod circa annum 1488. è Suevia familias ſuas transtulerint Norimbergam, hodienum Textores ſuevi, Die Schwabenweber vocantur, Anno 1700. in pedis pollice dextro, inſignem percipit dolorem, nullo tamen ſive tumore ſive rubore conſpicuo, quem Arthritidem credidit eo facilius, quo Frater Podagricus conſtanter hoc affirmavit, remedii tamen nihil applicavit, niſi quod propria ſaliva jejunus adhuc, pollicem non ſine levamine, ut putavit, quotidie inunxerit:

Elapſo quadriennio rediit dolor, priorem tamen atrocia longe ſuperans, & clavum fortiter adactum, ſimulans, cum tumore & inflammatione inſigni, cui vicinorum ſuaſu Linteamina lacte caprillo calido madefacta, non ſine tumoris decremento, mox peſſimo conſilio, Terebinthinam ovi albumine mixtam, applicuit, exſudante deinceps materia purulenta, quæ mox copioſius abbreviatô à Balneatore ungue, affluebat, guttulis aliquot ſanguineis mixta, ſequebatur elapſis aliquot diebus ſanguis grumoſus, putridus, nec ſine foetore, augebatur dolor indies, ita ut inſomnes plane æger conſumeret noctes, non ſine virium notabili imminutione, & quod maximum, liveſcebat pollex, & ſphacelum minabatur præſentiſſimum; conterritus hac rerum facie, Balneatoris ad inſigne Roſæ beatè defuncti, Miniſter Godofredus Paul, Liſſa prope Görlicium oriundus, Medici conſilium ſumme neceſſarium, & absque ulla mora implorandum eſſe ajebat: Vocatus ab Ægri filio, d. 22. Maji Anno 1704. accuratè omnia inſpicio, & tam ex pollicis nigredine, quam ſtriis rubris à pollice ad ſuram usque jam aſcendentibus, gangrænam cum ſummo Vitæ periculo adeſſe, Conjugi & adſtantibus denuncio, & interne Confortantibus ſic dictis, fractas reſuſcitare vires, Gangrænæ verò putredini reſiſtentibus, admixtis ſimul antiſcorbuticis obviam ire intendo, externè verò ſpiritum Vini Camphoratum myrrhatum tum plumaceolis ulceri imponere, quam linteaminibus totum pedem cum Tibia, quousque nempe ſe extendebant ſtriæ, involvere jubeo, non ſine effectu laudabili, brevi enim ſtriæ modo dictæ imminentis ſphaceli prodromi, diſparebant, pollex magis quidem nigreſcebat & corrugabatur, gangrænoſis tamen partibus â ſanis rubicundo apparente circulo optimo ſane præſagio ſe ſeparantibus ac diſcedentibus; erexi ergo ægrum noſtrum ſenem ſolatio, decurtandum tamen eſſe pollicem ſi prolongare velit vitam ſuam, dixi, annuit ſenex, animo fortiſſimo, & d. 26. Maji Anno 1704. ætatis verò ſuæ ſeptuageſimo quinto, (natus enim eſt, Anno 1630. d. 6. Maji,) *ſuſti-*

net

net intrepidus, ſed deliteſcebant adhuc bina appendicis Metapedii fragmenta, quæ poſt aliquot ſeptimanarum effluxum â benigniſſima Matre natura, non ſine admiratione ſeparabantur, & foras protrudebantur, (quæ una cum pollice inter varia curioſa ſervo,) lympha hactenus emanante, ſenſim emanente, carne ſana cavitates replente, cutemque omnia debito rurſus modo inveſtiente, ſenemque noſtrum in tantum ſanitatis ſtatum reducente, ut ædes pro lubitu perambulare, templa frequentare & proſenii ſatis alias vegeti ratione, vivere queat pancratice.

SCHOLIUM.

NAturam in ſenibus tantarum eſſe Virium, ut oſſium fracturas conſolidare, fiſſarum lamellas & ſqamulas ſeparare, ulcera mundificare, carnem ſanam regenerare, cutemque ſuperinducere queat, dubitare omnino licet, cum hæc omnia ſuccum requirant nutritium copioſum & gelatinoſum, in ſenibus verò cutis rugeſcat, muſculi langueſcant, membra incurventur, non alia certè ratione, quam quod pleraque Viſcera ſucci hujus nutritii elabarationi dicata, langueſcant, ut ſenſim deficiat, vel non ſatis ſit glutinoſus, unde non poteſt non fieri, quin fibræ exſiccentur, vaſa contrahantur, pori ductuumque meatus immutentur, corpusque noſtrum ſtirpium inſtar exareſcat: Merito hinc Vegetum adhuc Textoris hujus ſenium, ſuccique nutritii & copiam & bonitatem, quem ex effectu hoc ſatis raro, probamus, miramur, ſimulque concludimus, Gangrænoſos affectus à cauſa externa, extirpatione Membri vix curari melius, ab interna verò ortos, nec igne curari, nec ferro, ſed mortem, ut plurimum & hîc lineam eſſe rerum ultimam.

OB-

OBSERVATIO CCLVI.

D. JOHANNIS PAULI WURFFBAINII.

De Mercurii Vivi uſu interno non lethali, & de Judiciis in Caſibus Criminalibus cautè dandis.

ANna Petri Haſens junioris, ſubditi Præfecturæ Engelthalenſis uxor, in pago Breitenbrunn habitans, Menſe Auguſto An. 1704. Marito, neſcio ex quo in eum concepto odio, toxicum paratura, placentulas ex farina, butyro eliquato & cereviſiæ fecibus concinnaverat, quas noſtrates Heffen-Küchlein vulgo vocant, quibus Mercurium vivum admiſcuit, eoque butyro frixas, Marito comedendas præbuit, quo mox male ſe habente, dicta uxor ob conconjugium diſcors in ſuſpicionem propinati Veneni incidit, inque carcerem conjecta, rem totam ſtatim faſſa eſt. Magiſtratus itaque curatius factum hoc dijudicaturus, una alteraque tali placentula Medicis ſuis tansmiſſa, ex his quæſivit: Num Uſus Mercurii Vivi ſit lethalis? ſive ut ipſisſima propoſitæ quæſtionis verba habent, ob durch das Queckſilber der Tod zu wegen gebracht werden könne? Quæ rectiſſime reſponderunt Negativè, additis breviter rationibus (1) quod in paſſione Iliaca aliisque morbis ſæpiſſimè aſſumatur Mercurius vivus absque ulla noxa, imo cum εὐφορίᾳ. (2.) Metallifoſſoribus in fodinis hydrargyro prægnantibus laborantibus, interdictum ſit, ne illud malitioſè deglutiant, perque alvum iterum ejectum, furtim divendant, & (3.) à pinguedine placentulis admixta periculoſus (ſi forte talis metuendus videatur,) Mercurii effectus nonnihil fuerit impeditus.

Quare Rea capitis poena abſoluta quidem, ſed prægreſſa fuſtigatione publica, in perpetuum relegata eſt.

SCHOLIUM.

VOcabulum lethale in caſibus Criminalibus reſpicit ut plurimum vel Vulnera & læſiones externas, vel internè aſſumta: de Vulneribus externis Quæritur: an ſimpliciter (ad evitandam prolixitatem de Vulneribus Accidentaliter lethalibus) & perſe ſint lethales? Vocantur verò Vulnera ſimpliciter lethalia, quæ vel Nobiliorum & ad vitam ſimpliciter neceſſariorum Viſcerum fabricam & ſtructuram violenter deſtruunt, vel Ramos Arteriarum & Venarum majores lædunt, quibus ob abditum nimis ſitum, applicare remedia nequimus, excluſis è contra illis vulneribus, quibus læſus una vel altera parte privatur, dummodo vivus adhuc ſupereſſe queat; habenda etiam omnino ratio, num viſceris talis læſio ſemper vel interdum ſaltim, vel ut plurimum ſit lethalis? cum differentiæ hæ magnam Judici fœnerentur lucem.

Eadem ratione, ſi de intus aſſumtis vel propinatis Quæſtio inſtituitur Criminalis, non ſtatim dicenda ſunt lethalia, quæ Oeconomiam corporis noſtri turbant, vel quocunque modo vel interdum ſaltim lædunt, hoc enim modo Antimonium, Opium, Crocus, Amygdalæ amaræ, &c. quæ Venenis unius alteriusve ſæculi Medici præter meritum annumerarunt; imo & omnia purgantia, pleraque alterantia dicenda forent lethalia, cum tamen ſaluberrima hodie nobis ſint remedia: ſed rectius lethalia propriè & perſe dicuntur ea, quæ nulla ratione nobis proſunt, ſed ſi non ſemper, ut plurimum tamen interimunt, imo toto genere non autem ſola quantitate aut ex accidenti nocent, quare etiam Venena in θανάσιμα & δηλητήρια ſuo jam tempore diſtinxit Galenus: Si jam hydrargyrum ſeu Mercurium vivum currentem conſideramus, quis quæſo dicere auſit, eum toto genere nocere, ac interno uſu interimere poſſe ſemper vel utplurimum, cum variis etiam in morbis ſaluberrimum ſit remedium? Sic, ſi Ephemerides ſaltim noſtras conſulimus, legimus Mercurio crudo Iliacam Paſſionem feliciter curatam Dec. II. Ann. VII. Obſ. 119. Dec. III. Ann. II. Obſervat. 153. & Dec. III. Ann. IX. & X. præſenti Obſ. 79. Uſum Mercurii vivi in Colica ſpasmodica ſalutarem Dec II. Ann. VI. Obſ. 231, & in eodem homine eodemque morbo ſecunda vice exoptatum Dec. III. Anno V. & VI. Obſerv. 147. nec non in hocipſo Dec. III. Ann. IX. & X. Obſ. 78. Paſſionem colicam cum cruciatibus intenſiſſimis Mercurii vivi beneficio ex Voto ſublatam, Certiſſimum ac in fallibile eſſe Plicæ remedium ſalivationem Mercurio vulgari excitatam Dec. I. Ann. II. Obſ. 52. Mercurium & Mercurialia in morbis â materia inſipida, viſcida, obſtruente dependentibus, ob vim ſuam ſumme penetrativam egregiæ utilitatis, deprehenſum, tumorum etiam ferè omnium ac calloſiitatum univerſale quaſi menſtruum eſſe. Dec. III. Anno II. Obſ. 148. Imo & diu ſatis Mercurium currentem absque lethalitate in corpore humano delituiſſe, teſtantur laudat. Ephemerid. Dec. II. Ann. IV. Obſ. 98. & Anni VI. Obſ. 231. Taceo Mercurii vivi ab Opificibus multum circa eum occupatis, aliisque Mercruiali inunctione curatis, tantam attractam & collectam fuiſſe copiam, ut iis adhuc vivis, è corpore effluxerit, letho propterea non ſubſequente Vide Dec. III. Ann. V. VI. Obſ. 172. Capitaneum Helveticum, Mercurium vivum poſt Luis Venereæ curam Mercurialem, per integrum ſeptennium in Cerebro geſtaſſe, nec propterea mortuum eſſe, propriæ Militis hujus teſtantur Literæ ad Excell. Dn. D. Emanuel König exaratæ, quæ ſtyli Latini elegantia cerebrum propterea in fungum mutatum non fuiſſe, ſatis teſtantur, Vide Joh. de Muralto Chirurgiſche Schrifften Hiſt. 208. Imo, quis negabit Mercurium Sublimatum ſummum eſſe corroſivum, per additionem tamen Mercurii Vivi novæ ſublimationis ope in tantum corrigi, ut omnis ejus corro-

ſiva

ſiva venenoſitas pereat, dulceſcat, ſubque Mercurii dulcis nomine multorum morborum Domitor, innoxiè aſſumatur, Medicisque in uſu ſit quotidiano & ſalutari: quod minime certe fieret, ſi Mercurius vivus tam lethale eſſet venenum, quin rectius ex Mercurii Vivi Analyſi diſcimus, ab admixtione acidi potentioris, ſaliumque acerrimorum, Mercurii Vivi ſuperficiem globulorum politam, rigidam prius fieri debere, ut ſpiculis ſuis fibris partium adhærere, easque graviter erodere queant, antequam lethalia producere queat ſymptomata, quale tamen acidum potens, ſaliaque acerrima in corpore humano latitare poſſe meritò dubitatur, imò, ſi aliquando periculoſa ſymptomata tragico eventu contingant, prout in Ephem. noſtris Dec, II. Ann. IV. Obſ. 20. occurrit, non tam Mercurio, quam incautæ ejus applicationi adſcribenda ſunt, alias in aliis ſubjectis hoc ipſo morbo laborantibus, Mercurii vivi uſus ex Rolſinkii & Wedelii teſtimonio (Vide annexum Obſervationis modo allegatæ Scholium) non ſucceſſiſſet feliciter. Imo quis neſcit, innocentiſſimorum remediorum incautam aſſumtionem & applicationem ſæpius acceleraſſe mortem, ſed quis ea propterea pronunciabit lethalia? At verò cum corroſivis medicamentis quale eſt Arſenicum, Mercurius ſublimatus, Aquafortis &c. communiferè Medicorum conſenſu ſaluberrimè opponantur pinguia, docente hoc etiam Illuſtri Wedelio tot Celeberrimorum in & extra Germaniam Medicorum fidiſſimo olim Præceptore & Manuductore, Amœnitat. Mat. Med. Lib. I. Sect. II. Cap. I. *de Venenis in genere, Venena Mineralia, Mercurius Sublimatus & Arſenicum, ejusque ſpecies agunt ſola potiſſimum corroſivitate, Hæc ipſa* νέκρωσιν, *νέκρωσις ſanguinis & ſeri deſtructionem inducit, ſecundario quoque fermentatione peregrina & ſpirituum turbatione conſequente, Hinc ſi ſtatim revomantur, de licatiore Archæi ſenſu & robore non nocent. Hinc in Ventriculum plenum vel pinguibus præſumtis ingeſta, minus nocent, faciliori Vomitu conſequente, acrimonia obtuſa. Hinc qui mortui ſunt ab horum uſu, ſive incauto ſive malitioſo, ventriculum & inteſtina ſphacelata & eroſa exhibuerunt. Par ratio eſt Aquæfortis, Butyri Antimonii &c. &c. Patet id ipſum quoque ex analyſi Mercurii ſublimati, neque enim Mercurius Vivus, nec Sal, nec Nitrum, nec Vitriolum, quibus cum ſublimatur, eſt Venenum, ſed ſola textura inde emergens, quâ iterum immutata, per additionem Mercurii Vivi & Sublimationem, in Mercurio dulci, eadem quoque Venenoſitas emoritur:* Proinde non male Philoſophabitur, qui ſequentem in modum argumentatur; ſi Arſenici vis corroſiva à pinguibus obtunditur, obtunditur etiam, vel adminimum nonnihil impeditur ab illis effectus Mercurii vivi, ne reddatur corroſivus: nec obſtat Paradoxon illud, remorari pinguia Mercurium, ne particulæ ejus ab invicem divelli & quaqua verſum in humores diſpergi queant, cum experientia quoti-

diana obloquatur, & tam barbitonſoribus quam balneatoribus etiam paganis quotidiano ex uſu notiſſimum ſit, Mercurium Vivum pinguedine mixtum, etiam pedum pollicibus, aliisque extremis corporis partibus ſolum inunctum, nihilominus anguſtiſſimos Nervos & remotiſſima etiam vaſa lymphatica citiſſimè permeare & ſalutari effectu ſalivationem excitare, imo Mercurium Vivum pinguibus mixtum, alvum etiam laxare Dec, II. Ann. IX. Ephemerid. noſtr. Obſerv, 32. teſtatur, ubi Alvi obſtructio doloroſa, Oleoſis & Mercurio ſoluta fuit, & Paſſionem Colicam cum intenſiſſimis cruciatibus â Mercurii Vivi Oleo amygdalarum dulcium mixti, uſu, ex voto ſublatam Obſ. 186. præſentis hujus Anni Dec. III. Num. IX. & X.

Rectius itaque periculoſus quam lethalis dicitur Mercurii Vivi uſus incaute præprimis ſi vel externè applicatus vel internè propinatus fuerit, quod tamen nemo, quod ſcio Medicorum unquam negavit, & Judex etiam in caſu præſenti probè agnovit, hinc non an periculoſus ſit Mercurii vivi uſus? quæſivit, ſed num lethalis ſit? ad quod etiam Medici interrogati recte reſponderunt negativè, in Caſibus enim Criminalibus judicia caute danda ſunt, & Monita hæc probe obſervanda:

I. Ut ad Quæſtionem propoſitam quantum fieri poteſt, reſpondeatur Categorice, ne neceſſe ſit novam proponere Quæſtionem, vel reſponſi jam dati petere elucidationem.

II. Abſque præjudicio & affectu, ne quod de Dracone dici ſolet, quod Leges ſuas non atramento ſed ſanguine ſcripſerit, de tali judicio dici poſſit.

III. In caſibus dubiis, de quibus inter Eruditos controvertitur, mitiorem ſemper eligendo ſententiam; ne rigor præferatur lenitati.

IV. Collegarum, vel in defectu horum, Medicorum Vicinorum Judicium expetatur, ne Medici novelli ſibi nimium ſapientes, famam conſcientiamque lædant, & temere de ſanguine humano ludentes, Magiſtratui ob male ſuppeditatum judicium, & rei conſanguineis de fama & Vita Carnificis manu abbreviata, reddere cogantur rationem, pœnamque ſeveram meritò incurrant.

(o)

Appen-

APPENDIX

ad

ANNUM IX. & X.

Decuriæ III.

EPHEMERIDUM ACADEMIÆ CÆSAREO-LEOPOLDINÆ NATURÆ CURIOSORUM IN GERMANIA.

NORIMBERGÆ,
Literis Chriſtiani Sigismundi Frobergii.
Anno 1706.

Contenta Appendicis.

I. Hiſtoria Epidemica Germaniæ Annorum MDCXCIX. usque ad MDCCV.

II. Dn. D. Johannis Henrici Hottingeri Poliatri Tigurini Academici Curioſi Deſcriptio Montium Glacialium Helveticorum.

III. Anatomia Cerebri, Mechanicam ejus atque Phyſiologiam comprehendens, una cum novis inventis atque Veterum & modernorum Authorum circa idem ſubjectum emendationibus, Anglico Idiomate exhibita ab H. Ridley Golleg. Med. Londin. Socio Latinitate donata, à Michaele Erneſto Ettmüllero, M. F. Philoſophiæ & Medic. Doctore, hujusque Profeſſore Publico Extraordinario, in Academia Lipſienſi & Academiæ Naturæ Curioſorum Collega dicto Alexia.

IV. Dn. M. Martini Grünewaldi Catechetæ Zittavienſis, ſiſtens Epilepſiam ſecundi gradus à faſcino, in Catalepſi admiranda Zittavia Delitium Dn. Valentinum Erneſtum Löſcherum, S S. Theol. Doctorem, Paſtorem Delitienſem, hujusque Diæceſeos Superintendentem, die 7. Novembr. Anno 1702. miſſa, qui Obſervationem hanc, d. 10. Decembris in Vernacula lingua communicavit

 D. Jo-

D. Johanni Caſparo Weſtphalo, ut Ephemeridibus Medico-Phyſicis inſereretur. Hic ergo in gratiam exterorum linguæ Germanicæ ignarorum, in Latinum tranſtulit & Scholio illuſtravit.

V. Dn. Georgii Friderici Franci de Franckenau, Med. D. & Prof. P. Regii Hafnienſis, nec non Acad. Nat. Curioſor. Colleræ Brevis ac Vera Magni illius & famoſi Fluvus Maris Vorticoſi Arctandris Moskoë-Ström, aliis Vulgo Maal-Strom dicti, ejusdem Qualitatum, variorumque ibidem admirandorum deſcriptio.

VI. Dn. D. Johannis Baptiſtæ Scaramuccii Epiſtola ad Illuſtriſſ. Dominum Antonium Magliabechium de Hydrophobia, ex vehementi indignatione oborta, Anno 1703. Maceratæ impreſſa & nunc ex lingua Italica in Latinam Verſa.

VII. Memoria Reiſeliana.

VIII. Memoria Mercklinana.

CON-

CONSTITUTIO EPIDEMICA URATISLAVIENSIS,

Anni MDCXCIX. MDCC. & MDCCI.

EXcellentiſſimi Domini Uratislavienſes uti hactenus inter Naturæ Curioſos ſolertiæ & curioſitatis palmam non paucis aliis dubiam reddere allaborarunt, ita laudabili inſtituto, circa conſcribendam morborum in Germania epidemicorum hiſtoriam, & ipſi favere, ac Patriæ ſuæ celeberrimæ ſimilem ſtatum delineare decreverunt; Cujus priores tres Anni de Morbis qui Anno 1699. 1700. & 1701. Uratislaviæ graſſati ſunt, publicis typis jam exſcripti legantur, & pro hoc noſtro Volumine paulo prolixiores ſint, ſynopſin eorum hîc dare libuit! omiſſis iis morbis, qui epidemicorum cenſum haud ingrediuntur.

Cum Anni milleſimi, ſexcenteſimi, nonageſimi noni Januarium horridum Uratislavienſibus reddidiſſent Nebulæ & Venti, variis viciſſitudinibus, potiſſimùm intercurrente pluviâ, ſubinde tamen & frigore, quamvis remiſſiore graves; initium quoque, imò majorem ferè partem Februarii ſub eadem cœli inconſtantia tranſegerunt,

runt, niſi quòd alterna frigoris vis majori impetu corpora concuteret, & aër circa plenilunium ſerenus languentes animos excitaret; quæ cœli inclementia ineunte menſe Martio continuavit, non raro tamen effuſis ad plenilunium usque, quæ illicò tabeſcebant, nivibus, & terrâ pruinis horrente; cum econtra mollior aër, vergente ad finem menſe, ac ſudum, tellurem foveret. Primus ergo hic anni quadrans toto ferè decurſu exceſſit in humida conſtitutione, quam etiam adcuratæ tam barometricæ, quàm thermometricæ obſervationes confirmarunt. Quo tempore, cumprimis ſub Januarii principium, Dolores ſpaſmodici ſanguineo-cholericos, & melancholico-phlegmaticos affligebant, frequens erat Arthritis, prædominabatur tamen in ſubjectis iracundiæ obnoxiis & diætæ aromaticæ ac vinoſæ deditis, præcipuè liberaliori vini Hungarici, à ſolo calce vivâ ferè penitus ſubſtrato infecti, potui inhiantibus. Plures intempeſtivo frigidi & humidi aëris accurſu admiſſo, Pleuritis notha occupabat, temperatioribus diureticis magis, quàm diaphoreticis cedens. Multi de dolore lumbos infeſtante conqueſti, pro nephriticis promiſcuè à Medicis non ſatis exercitatis, & vulgo habiti fuerunt, cum tamen non ſemper renes, ſed plurimas etiam alias partes in illa corporis regione latentes, adfici poſſe, ſagaciores Medicos fugere nequeat.

Sub finem ejusdem menſis in ſcenam prodibat Febris petechialis, quæ licet poſt 14. Aprilis diem conticeſceret, menſe tamen Majo iterum ferocire, & quidem cum catarrho ſuffocativo, præprimis in ætate teneriori incipiebat, ac non æquè in infantes, pueros & ſenes, ſed in feminas, & frequentiùs in mares ſanguineos & ſanguineo-phlegmaticos ſæviit, ac præprimis iis gravis ac infeſta incubuit, qui vino atque ſpiritu vini ſe obruerant, ac corpus cacochymicum pravâ victus ratione contraxerant; cæterùm prævio horrore, cum quadam gravedine, tuſſi, imò & faucium inflammatione & tumore invadebat, aderat præceps ſubita virium proſtratio, pulſus exilior & imbecillior, frequens tamen & inæqualis; calor qui horrorem ſequebatur, in ſanguineis intenſior totum corpus occupabat, maximè verò caput, undè in fluidioris habitûs corporibus, cephalalgia acutior, rubor faciei, oculi ſcintillantes, vigiliæ, deliria furioſa, jactatio corporis, ſitis &c. in ſanguineo-phlegmaticis, quorum ſanguis ſero viſcido abundat, calor multò mitior apparebat, qui non paucis imponere ſolet ægris & Medicis, ut parum periculi ſubeſſe, cum

ma-

magno ſuo diſcrimine credant; à quo fallaci calore fortè febris illa maligna vocari meruit, ſumptâ metaphorâ ab hominibus malignis, qui aliud fronte promittunt, aliud in intimiori cordis receſſu premunt; in his calori reſpondebat ſitis tolerabilis, & quies corporis ſine manifeſta jectigatione, ſed debilitas gravis ac continua in ſomnum propenſio, ac non conſulta antea taciturnitas, cardialgia, lingua modò lento ſucco obducta, modò fiſſuris aſperis & ſcabris dehiſcens, aut retorrido calore cum vicinis faucibus arebat. In hominibus melancholici temperamenti, quorum tamen non nimis multi hac infirmitate detenti fuerunt, ſtatim ab aſſumpto alimento vel medicamento flatus & hypochondriorum murmura. Cholerici loquacitate ſuâ aliorum aures obtundebant, & calore acriori tangentis manum, urebant. Omnes cujuscunque complexionis, graviter nauſea cibi & appetitus dejectio infeſtabat. Senſim deinde æſtus invaleſcebat, ut luculentus calor in partibus externis deprehenderetur. Exerebant ſe etiam dolores varii, modò pungentes, modò mordicantes. Circa quartum, ſeptimum, imò etiam undecimum diem, in pectore, dorſo, brachiis, lumbis & cruribus, maculæ rubentes, puncturis pulicum ſimiles, ſine levamine erumpebant, aliquando etiam majores lenticularum magnitudinem æquantes; rubræ illæ meliores, deteriores verò citrinæ, lividæ, violaceæ, imprimis ſi hæmorrhagia gingivarum circa dentes inciſorios ſuperioris maxillæ enormior juncta fuerit; nigræ, præprimis majores omnium peſſimæ. Urina non uno modo comparata erat; nec alvi excretio; hæc liberalior ſalutaris admodum poſt diem ſeptimum obſervata, & accedente ſudore ſolutionem morbi promittebat; cum econtra ſiccitatem alvi hæc febris peſſimè tulerit. Vermes per alvum cum ſedibus aliquoties rejecti. Pejus cum iis agebatur, quos vomitus partim humorum variorum, partim quorumvis aſſumptorum, aut etiam inanis cum nauſea & cardialgia affligebant, præſertim ſi ſingultus iis ſe comitem adjungeret. Sudores primis ſtatim morbi temporibus ſine levamine, ſed poſt quartum morbi diem, circa ſeptimum, undecimum &c. felicioris eventus indices erant: cadaveroſus erat funeſtus. Cum hæmorrhagiis quidam evaſerunt. Morbus nequaquam intra quatuordecim dies finiebatur, ſed ad 21. imò & ultra ad 40. usque extendebatur. Solvebatur rariſſimè per hæmorrhagiam, aliquando per abſceſſum, frequenter per ſudores, ſæpiſſimè autem tum per hos, tum per diarrhæam; quandoque etiam per tumores in variis corporis

 parti-

partibus, cumprimis in ano, per exanthemata miliaria, pedum ſcabiem, icterum &c. Cura ſine V. S. (qua ſanguis eductus in ſuperiori parte, cruſtâ albâ ſpiſsâ, tenaciſſimâ obductus, in inferiori verò, modò floridus & fluidus, modò concretus & coagulatus fuit deprehenſus,) peracta felicius ſucceſſit. Quibus ſtatim ab initio mite evacuans datum, facilius morbum ſuperarunt, quale fuit potio Sydenhamiana in doſi aliquantùm minori, pulvis ex Antimon. & Nitro depur. Tart. Vitriolato ac grano j. vel ij. ſcam. ſulphur. additis apud ditiores granis paucis auri fulminantis, vel etiam quæ ſimul ad malignitatem habent reſpectum. Vomitoria in principio hominibus phlegmaticis aut melancholicis robuſtis & nauſeantibus, præſenti conatu vomendi, interdum cum ſucceſſu data. Cæterùm ferè tota cura per placidum ſudorem, ſeu potiùs madorem, bezoardicis, pulv. Bez. Sennerti, Rhumtaum/ Dòtina. Pannon. rub. &c. Miſt. ſimpl. Eſſentia ſcordii ſaturatiori, myrrhâ, diaſcordio, abſoluta; fortiora, volatilia ſalia, bezoardica calida ac ſpirituoſa omiſſa, quia obfuerunt: camphora planè præterita, cum vis ejus alexiteria non niſi nudâ traditione & opinione hominum nitatur, & internè plus detrimenti quàm auxilii ſpondeat. Diarrhæam, niſi eſſet colliquativa, aut inflammationi inteſtinorum ſuperveniret, nequaquam ſupprimere ſtuduerunt; quinimo non rarò laxans ordinarunt, ac internè per totum morbi curſum nitroſa cum ſufficienti potus quantitate eâ intentione ægris propinarunt, ut ventriculus & inteſtinorum volumina ritè abſtergerentur, & materia bilioſa acris ac urens è corpore proſcriberetur; alvi tamen profluviis modum excedentibus nitro in exigua doſi exhibito, interpoſitisque terreis, pulveribus, aut diaſcordio Fracaſt. frenum injecerunt; reliquis etiam ſymptomatibus convenienter obviam iverunt.

In Januario Odontalgiâ ſeu Hemicraniâ laborabant iſta potiſſimùm mulieres, quibus negotium menſium magis impeditum; nec nulli erant, qui Ophthalmiâ vexarentur; Illis Tinctura odontalgica Mynſ. & Wedelii &c. his decoctum cort. granator, &c. profuit. Occurrebant etiam, quos Icterus fœdabat, & Martialia liquida præcipuè cum ſalinis, aliisque juvabant.

Menſe Februario, præter Variolas & Morbillos, aliæ quoque Maculæ cum febre ſub noctem ingraveſcente, & tuſſi ferina, corpora

pora infantum occuparunt, latæ rubeæque, Morbillis non admodum diſſimiles in facie, minutiſſimæ verò & puniceæ in dorſo, lumbis & pectore; nonnullæ elevatiores ad naturam Variolarum accedebant, ac pruritu & fervore moleſtiſſimæ, tandem per abſceſſionem epidermidis in ſquamulas reſolvebantur. Graſſabantur etiam aliæ mitiores Variolæ, à forma acuminata die Spitzblatteren vocatæ, nec non quas Schaafs-Blatteren nominant, puſtulæ ſcil. latiores minusque acuminatæ. Graviores ob intenſiorem æſtum erant Rubeolæ, diaphoreticis fixis curatæ.

Fuêre etiam qui difficulter admodum reſpirabant, & de gravedine ſolùm quadam ventriculi conquerebantur, paratam in ſcorbuticis medelam invenientes, acetoſa, acetoſella, rad. ari, helenii &c. non in cochlearia, ſi maculæ fervidioris intemperiei indices deformabant.

Infantes Tuſſis convulſiva fatigabat ſatis frequenter, in qua Pulvis antepilepticus Ludovicianus utilis.

Alii, lactantes æquè ac ablactati, omni hyeme Atrophiâ corripiuntur, cum febricula circa veſperam ingruente, inquietudine & ſiti nocturnâ, fame, torpore, abdomineque tumente; à ductuum lacteorum & glandularum, viſcerumque glanduloſorum lenta ac viſcida obſtructione; in qua Tinctura ♂. aperitiva vitriolata, arcanum duplicatum &c. proſunt.

Erant etiam quidam Hæmoptoici, atque inter hos pauci, qui ſine noxa evaſerunt, in lentam tabem & phthiſin præcipuè prolapſi; V. S. malum hoc ceſſiſſe compertum eſt, nec non largiori Nitri exhibitioni.

Non paucos quoque malum hypochondriacum torquebat, ſolitis ſtipatum ſymptomatibus, hypochondriorum diſtentione, ventriculi concoctione languidâ, ructibus acidis, vomitu, rugitibus, ſputatione crebrâ, alvo ſegni, duritie, tumore in regione lienis, anxietatibus præcordialibus, cordis palpitationibus, vertigine, pavoribus in ſomno, aurium tinnitu, doloribusque variis. Cura eorum in craſſis humoribus attenuandis erat, per nodulos aperientes,

martialia, urinoſa volatil. myrrham, crocum, mixturam ſimpl. tincturam vitriol. ♂. tart. D.L.

Illuceſcente Martio turmatim ſcabioſi occurrerunt curandi; id quod, præter externa, blandis diaphoreticis inprimis fuit præſtitum.

Circa idem tempus non paucos tantum non exanimabat moleſtiſſimus pruritus, præprimis ſenibus & cœlibibus graviſſimus, ac inter hos hominibus ſiccioris conſtitutionis. Conducebant iis medicamenta nitroſa, & diuretica ſaponaria, quæ ſalſos & acres atomos ad vias urinarias deducunt.

Primus Aprilis dies ſerenus illuxit, & calore ſuo Veris delitias ſperare juſſit. Non diuturna tamen hæc felicitas fuit, nam nebulæ & pluviæ à meridie primis diebus gratum ſolis adſpectum ad breve tempus ademerunt. Qui ſecuti dies, vernali tepore ad plenilunium omnia brumali aurâ quaſi rigentia blandè vegetabant. Deinde cœlum varium erat, interdum ſerenum, interdum nebulis obductum, nimbos ac pluviam effundebat. Majus, quo aliàs omnia rident & eſt formoſiſſimus annus, nebulis, pluviis & ventis, ſi paucos amœniores dies excipias, rigidus erat. In Junio iterum amœnior ac ſerenior aër, cujus jucunditatem etiam vergente ad finem Majo deguſtare licuit, comparuit; neque tamen ad finem proceſſit ſine imbribus, quorum iram proximi Uratislaviæ accolæ, perruptis aggeribus, gravem, cum damno ſanitatis & facultatum experti ſunt. Graſſabantur tum morbi plerique ab Hippocrate enumerati, ubi de vernalibus ei ſermo, furores, melancholiæ, epilepſiæ, fluxiones ſanguinis, anginæ, gravedines, raucedines, exanthemata varia, & articulorum dolores, febres inſuper intermittentes: in ætate puerili & adoleſcentia ſanguinis excretiones è naribus, hæmoptyſes juvenibus magis familiariter evenêre, quemadmodum vomitus cruenti viris & feminis, vitæque ſedentariæ deditis, hæmorrhoidales autem depletiones paulò annoſioribus acciderunt; mictus quoque cruenti exempla notata. Circa loca illa corporis, quibus ſanguis erumpit, ingenioſiſſimum D. Stahlium, Hallenſium Practicum, & Profeſſorem ſecuti, ſpaſmodicas preſſiones, ſanguinis congeſtionem, vaſorum & pororum tenſionem atque turgeſcentiam, cum ſenſu ardoris, lacinationis & pulſationis obſervarunt, quin etiam ferè ad ejus mentem; curam felici cum ſucceſſu inſtituerunt: violentioribus verò ſanguinis depauperationibus, efficaciſſimis remediis occurrerunt.

In-

Inſolita uteri hæmorrhagia ſeptuagenariis proximas, quæ nullo remediorum genere cohiberi potuit, in mortem præcipitavit.

Typus febrium intermittentium non unius generis erat: nonnullis paroxyſmi omni die, aliis tertio quovis moleſti erant: erant, quibus quovis die duo paroxyſmi erant ſuperandi. Nec infrequentes tertianæ duplices, in quibus paroxyſmo primo non reſpondet ſecundus, ſed tertius, ſecundo quartus, tertio quintus, quarto ſextus &c. ita tamen, ut non tantùm tertio die, ſed etiam intercalari febricitarent. Semitertiana paulò quidem rarior, at non prorſus defuêre, qui omni die quidem febre corriperentur, ſed tertio quovis die duorum paroxyſmorum impetum ſuſtinerent. Vigebant quoque febres erraticæ; quæ incertis recurrebant diebus & horis. Ambigebatur, an in cenſum febrium intermittentium referri debeant etiam illæ, quæ contra communem intermittentium indolem, tragœdiam à calore ſatis intenſo auſpicabantur; nam utut ἀπυρεξία, quæ initio adeſſe videtur, genium intermittentis redoleat, languor tamen magnus, pulſus aliqua agitatio, & cœtera ſymptomata continuitatis opinionem confirmabant. Eadem ferè mens erat de illis, quibus malignitas conjuncta eſt, & tamen remiſſione quadam non carent; ſc. doloſo intermiſſionis cineri primorũ dierum ſuppoſitum fuiſſe ignem continuarum, elucet ex eo, quod ſequentibus exacerbationem quidem caloris & ſymptomatum, non item veram remiſſionem obſervare liceat. V. S. omiſsâ, Vomitoriorum tempore intermiſſionis frequentior uſus fuerat, nec purgantia omiſſa. Quoniam verò hæ febres focum habent in primis viis, incidentibus cura fuit peracta, præſertim tartaro vitriolato, arcano dupl. ſale lixiv. abſinth. centaur. min. card. ben. &c. quæ cum acria ſint, incidunt, diſſolvunt pituitam, & reluctantur acido, addita iis, præprimis poſt aliquot febrilium paroxyſmorum decurſum, ſubinde præcipitantia; in exanthematica, antiſcorbutica; in contumacioribus cortex Peruvianus, in pulvere vel electuario, cum eſſentia ſegnior ſit; in vino generoſo albo maceratus rariſſimè ſpem expectationemq; implevit: in febribus cum inflammatione quadam conjunctis nunquam non noxius deprehenſus, in febribus etiam aliis calidioribus obſcurè remittentibus funeſtus fuit; quibus non alia, quàm quæ malignis debetur, ratione medendum: & eximiæ prudentiæ medicæ ſtatuitur, etiam verè intermittentes, epidemicè graſſanti aliquâ malignâ febri, alexipharmacis

cis & bezoardicis oppugnare, ne ægri in prædominantem epidemicam prolabantur.

Vehementius eodem anni tempore dentientes laborabant, ob turgeſcentes nutricum, & ipſorum infantium humores.

Sæviebant quoque pathemata ſpaſmodica, ac Epilepſia paſſim puſillorum corpora hoc menſe torquebat, multosque jugulabat: In ſymptomatica, fomitem in pituita viſcida & acida habente, reſolventia, incidentia, & modeſtè evacuantia omne ferunt punctum; in idiopathica quò te vertas, vix apparet, ſpecificis voto non reſpondentibus.

Multis negotium faceſſere viſa eſt Cardialgia: alii morſus, punctiones & lancinationes, alii roſiones ſeſe percipere ajebant: nonnulli de tenſivo & compreſſivo tantùm dolore, ad utrumque latus pertingente, & cinguli alicujus inſtar conſtringente conquerebantur: plurimi verò gemitibus & altè ductis ſuſpiriis, anxietatis interpretibus, adſtantium aures obtundebant. Inanes vomitus utplurimum cardiagmi erant comites, quos imperiti emetica indicare credepant; ſæpe etiam in feminis, paſſionibus hyſtericis obnoxiis, deliquia ſuperveniebant; ſingultus etiam jungebatur.

Nonnulli Bubonibus infeſtabantur; alii tumoribus aliis, præprimis Parotidibus, quæ iis, quorum vires violentia morbi fractæ erant, mortem denunciabant; profuerunt autem emollientia, maturantia, diſcutientia, his verò non ſatisfacientibus, ſuppurantia.

Frequens erat illis diebus Coryza, conjuncta cum καρηβαρία, dolore capitis, ſternutatione; nec non depravata auditio, modò enim erant, qui ſonum talem tintinnabulum pulſatum edit, ſibi percipere viderentur, modò qui de ſibilo quererentur; nec nulli, qualem, qui pulſationem intra aurem ſentirent; pulſus autem ille exactè cum pulſu arteriæ convenit, nec aliunde, niſi ab arteria dilatata pendere veriſimile eſt; ſenes nonnulli ſonum fluctuum alliſioni ſimilem, vel ſtrepitus varios in auribus ſuis excitari ajebant: ubi ſanè aër aliis fætus corpuſculis in ejusmodi ſonitu non tantùm organum immediatum auditus, ſed & partes cerebri, in quibus filamenta nervi auditorii terminantur, concutit, ac eoipſo varios ſonos excitat. Varia contumaci huic malo, & aliquando in omnimodam ſurditatem abeunti oppoſita, non ſemper optatum eventum conſecuta fuerunt.

Raucedo etſi hyberno tempore maximopere ſoleat eſſe frequens, ac facilè curetur, quia fortaſſis tantùm ab exaſperatione ſuperficiei glot-

glottidis à frigore aut acribus ſalſisque humoribus inducta, dependet, occurrerunt tamen aliquot etiam in Majo exempla raucedinis omnem artem eludentis.

Menſe Junio aliquot Anginæ exempla oblata fuêre, i. e. laryngis ſeu pharyngis inflammationis, in juvenibus potiſſimum ſanguineæ conſtitutionis, poſt motus corporis impetuoſiores, aut nimias ſpirituoſorum potuum ingurgitationes; horrorem ingens æſtus cum ſiti Tantalea excipiebat, pulſus erat frequens, durus, inæqualis, urina ſaturatiſſimè rubra, magna aderat reſpirationis difficultas, apertoque ore anxium ægri ſpiritum ducebant, & creſcente malo ſtrangulationis periculum inſtabat; deglutitio tantopere impedita, ut potus faucium anguſtias vix ſuperaret, quin ſæpe in nares refunderetur; in faucium iſthmo interdum apparebat tumor, interdum autem in externo collo, ubi morbus mitior eſt, vel oculis cernebatur, vel manibus palpabatur, in iis verò, quorum vita in majori periculo, nullus planè tumor deprehendebatur. Non tantùm iſthmus ita exurebatur, ſed ſpectabatur ſimul in ore rubor flammeus, urgebat dolor acutus pulſatorius & punctorius, lingua tumida, obſcurè rubra canum inſtar exerebatur, fauces arebant; ſi ægrotantium os aperias, omnia tenſa videbantur; venæ infarctæ, oculi prominentes & ſanguine ſuffuſi; præterea aderat jacendi difficultas, ac frequens ſedendi cupiditas. Ingens præ foribus periculum, cùm articuli gelido torpore rigebant, vultus liveſcebat, vox intercipiebatur, & ſtridor quaſi in gutture & pectore audiebatur; inexorabilis mors inſtat, deficiente pulſu & voce quaſi in caninam mutatâ, apparente etiam ſubinde ſpumâ oris. Omnia verò ſymptomata ſunt mitiora in notha Angina. In vera, poſt venæſectionem, leniorem purgationem, reſolventia ſeu diſcutientia, & in ſanguine viſcidiori etiam attenuantia profuêre, non neglectis leniſſimis adſtringentibus; ſi verò conatus diſcutiendi eſſent irriti, & dolor pulſatorius quarto vel quinto die ſuppurationis admoneret, eadem fuit debitè promota. Notha purgantibus mercurialibus, & blandioribus diaphoreticis, poſt V. S nem. in plethoricis, feliciter intra paucos dies fuit ſublata.

Occurrerunt etiam eo tempore quidam alii inflammatorii affectus, quorum ſedes an in hepate, an in pleura, an in membrana pulmonum quærenda, dubium, ſignis vulgò traditis fallacibus; cum econtra curandi eos methodus una eademque obſervari tutò poſſit; quæ in ſtaſi ſanguinis diſcutienda conſiſtit, per V. S. in plethoricis, &

diaphoretica fixa, non excluſis in phlegmatico- ſanguineis volatilibus in doſi valdè mediocri; externè verò per vini ſpiritum camphoratum.

Julius naturam ſuam planè exuerat, ac majori ex parte imbribus, procelloſis aëris agitationibus ac frigore ſqualidus erat; benignior Auguſtus, non tamen absque pluviis curſum abſolvit. Æſtiva amœnitas verò denuò in Septembri affulſit.

Menſe Julio vagabantur iidem propemodum morbi, qui præcedentibus menſibus ſtragem ediderant, ſed præ reliquis ferociebant Catarrhi, qui difficillimè medicamentis compeſcebantur, ac præprimis admodum rebelles erant illi, qui ſedem in artubus, & potiſſimum in ſuperiori brachii parte fixerant, ac ex dolore gravativo, motu partis impedito, imò etiam tumore aliquo, ſine inflammationis ſignis, ex decubitu ſeroſæ materiæ oriundo cognoſcebantur; Unde lympham ſtagnantem vel motui ſuo reſtituere, vel ex corpore, ac præcipuè partibus laborantibus evacuare decuit.

Catarrhalis quoq; proſapiæ alii morbi notati, Otalgia ſcilicet & Tumores palati; nec non Diarrhœæ frequentiores comparuerunt, quas rhabarbarum toſtum, c. nuce moſch. & bolus Tockavienſis ac caryophyllata compeſcuerunt.

Obvenêre etiam quædam melancholicæ feminæ 30. ætatis annum ſupergreſſæ, mœſtæ, alta ſuſpiria ducentes, taciturnæ, à comuni hominum conſortio ſe ſubtrahentes, & ad neſcio quem ſtrepitum expaveſcentes, ac mirabilibus ſuſpicionũ procellis jactatæ, leviq; causâ in epilepſiam hyſtericam devolutæ. Cùm verò dyſcraſia humorum, ac impeditior eorundem motus in vena portæ, ac excretionis menſtruæ mora adeſſet, poſt venæſectionem, vomitoria, pedilavia, ſanguinis attenuatio procurata fuit per volatilia, ſudorifera, martialia &c.

Menſe Auguſto nonnulli laborabant febri, quam Veteres dixerunt bilioſam, (quæ ſubinde in lipyriam abit,) cum gravitate & anguſtia in ſcrobiculo cordis, conjuncta, non rarò cum nauſea incipiens; aderat horripilatio non nimia, ſed frequenter recurrens, capitis turbatio, & ſanguineo- cholericis etiam dolor. Exacerbabatur quotidie horis matutinis, ſubſequis vel vomitu vel ſedibus; quæ ſi deeſſent, æſtus gravior, fauces aridæ, & ſub finem deliriâ comatoſa, ſemper ferè funeſtum minabantur exitum; hypochondria tendebantur & acerbiſſimis puncturis infeſtabantur. Juſcula tenuiſſima, nitroſa, theriaca, optimo cum ſucceſſu adhibita; locum etiam habebant acida temperatiora, decoctum hordei &c.

Non-

Nonnulli etiam patiebantur febrem, quam ſynocham Scholæ Medicorum antiquæ, alii cauſum nominant; ſcilicet plethorici hæmorrhagiis vel venæſectioni aſſueti, ante ſolis ortum horrore quodam corripiebantur, ſubſequente æſtu valdè gravi, reſpiratione anhelosâ & ſuſpiriosâ, lipothymiâ ac ἱϕυδρώσει; dolores capitis lancinatorii, ac tinnitus aurium, ut & vertigines indivulſi comites erant; tenſiones dorſi & artuum non minori moleſtiâ afficiebant, ſitis premebat maxima, ejus defectus non ſemper malus; in junioribus circa diem ſeptimam hæmorrhagia narium largior morbum ſolvebat, in paulò annoſioribus die 14. copioſis ceſſabat ſudoribus; calamitoſa autem horum ſors, ſi ſoporoſi ſupervenirent affectus. Eximius uſus V. S. in principio hujus febris, modò illa non ortum trahat à nimiis laboribus, aut quod neonuptis aliquando accidit, abuſu veneris; Cæterùm bezoardica & diaphoretica, analeptica & diaphoretica in uſum venerunt.

Spectatæ inſuper fuêre aliæ febrium ſpecies, aſſodes, elodes ſyncopales.

Menſe Septembri Ophthalmia frequentiùs occurrit; cui interdum venæſectio, purgantia ferè omnibus aliquod auxilium attulerunt, diaphoretica apprimè juvarunt.

Diarrhoeæ ſatis erant frequentes, neque tamen niſi ad medium menſis durabant, ac locum deinceps cedebant redeuntibus febribus continuis, cum doloribus capitis, nuchæ, faucium, orificii ventriculi, laſſitudine ulceroſa &c. quæ bezoardicis fixis & temperatis optimè curabantur.

Plurimæ feminæ de menſium perturbatione & ſuppreſſione conquerebantur, quæ cum ab ingurgitatione ciborum inſalubrium proveniat, emetica, in quibus malum nondum egerat radices, cum ſalutari effectu data ſunt; reliquis verò lenioribus purgantibus, ac incidentibus, & aperientibus ſubveniendum erat.

Nec nulli erant, quos tum vexabat Dyſenteria; qua de prolixum diſcurſum Excellentiſſ. Dn. D. Helwichii in ipſo tractatu legere licet.

Initia menſis Octobris æſtivâ amœnitate abblandiebantur, & à novilunio ad primum Cynthiæ quadrantem demulcebat ſudum, quod reliquis hujus menſis diebus, ventis, nebulis, ac pluviis ſæpe obſcurabatur, donec Luna denuo naſceretur menſe Novembri, ubi iterum benignior aëris temperies, ſed ad breve tempus, nam primus

Lunæ aſpectus ad plenilunium usque, rigido frigore horreſcebat, quod quidem iterum minuebatur, ac inſigniter remittebat, ſed ut tantò major vaporum copia ex terra humida aſcenderet, ac craſſiores inde naſcerentur nebulæ, ſæpe propter admixtiones ſulphureas, tetrum ſpirantes odorem, ac nubes huc illuc agitatæ, donec in pluviam fatiſcerent. Sub exordium Decembris tempeſtas varia, ac inconſtans erat; circa medium menſis, & Anno in finem vergente intenſius frigus dominabatur.

In Octobri, præter febres tertianas, etiam quartanæ occurrebant: horis pomeridianis homines melancholici temperamenti, ac ſegnioris naturæ, qui jam ætatis provectioris erant, adoriebantur, aut etiam febres malè curatas aut diarrhæas ab Empiricis ſuppreſſas ſequebantur in cujusvis temperamenti & ætatis hominibus, ne infantibus quidem & pueris exceptis. Præter vomitoria in robuſtioribus, aliis verò leniſſima evacuantia, aperientia inprimis data; quorum uſu cum impetus febris quodammodo fractus eſſet, cortex Peruvianus (ad quem ab initio nonnulli malo conſilio confugiunt,) plerumque ſubjugavit.

Ferax quoque erat Autumnus febrium lentarum & hecticarum, quæ partim quartanis malè curatis, partim hæmorrhagiis, per adſtringentia interna & frigida externa cohibitis, aliisve morbis ſuccedebant; quæ, cauſam earum per reſolventia, mundificantia & balſamica tollendo, & excedentem corporis calorem debitè temperando, exturbatis acribus recrementis per abſorbentia lenia diaphoretica, & diuretica, inprimis nitroſa, nec non corpora vix oſſibus hærentia commodè reſtaurando, curatæ fuerunt.

Eodem menſe Variolæ infantibus erant infeſtæ, quas aphthæ ac tuſſis pertinaciſſima commitabatur. Adultos febres continuæ cum levi rigore, æſtu mitiori, dolore capitis & pleuræ, lumborum & artuum infeſtabant, ſub finem verò in remittentes mutabantur, ac diarrhœis quaſi criticis, non tamen ſine omnibus torminibus, finiebantur.

Feminis ſolito frequentiùs hæmorhagiæ uteri erant moleſtæ. Longè autem communiſſima erant apoſtemata ac ulcera, quæ non tantùm calloſa, varicoſa & ſinuoſa, ac cum carie oſſium conjuncta, aut quæ circa articulos erant, aut partes glanduloſas, membranoſas obſidebant, Chirurgis crucem figebant; ſed alia benigniora in iis etiam corporibus, quæ cacochymicis humoribus non adeo turgebant,

bant, aut ex cachexia languebant, difficulter curabantur. Nam & ſymptomata, ſingulis autumnis, plura eâque graviora, curam alio tempore facilem, plerumque reddunt difficiliorem.

In Decembri Tumores circa latus ſiniſtrum (quos antiſcorbutica, reſolventia, & diſtentionem ac flacciditatem fibrarum reſpicientia, juvant,) in hypochondriacis, ac minimè rarò in mulieribus hyſtericis ſpectati; molles ii & fungoſi, in non paucis ferè univerſam ſiniſtri abdominis partem obſidebant; ferè ſub coſtis nothis incipiunt, & quando ſupini jacent ægri, lineam albam aut transſcendunt, aut proximè attingunt, & vacuum ſpatium inter coſtas & ſpinam ilii implent; tactu interprete non obſcurè conſtabat, quod tumefactus lien ſupra meſenterium, inteſtina, ventriculi partem, ac in mulieribus ſupra uterum emineat.

Phlegmatici & phlegmatico-melancholici, inter 20. & 30. ætatis annum, catarrho correpti, quotiescunque prioribus quinque diebus ex bronchiis rejectio non ritè procedebat, in febrem incidebant catarrhalem, ſeu continuam periodicam quotidianam veterum; ſcilicet poſt quartam pomeridianam, horrore & frigore levi tentantur ferè per horam unam, ſuccedit calor acris, & fermè per noctem durat; lingua eſt albo & lento humore obducta; non urget magnopere ſitis, pulſus eſt frequens, non adeo magnus, urinæ colorem aurantiorum æmulantur, ac poſt brevem moram parietibus vitri inducunt cutem ex albo rubentem; laſſitudo artuum gravis eſt; torquet & anorexia ac agrypnia, cum cephalalgia gravativa, aurium ſuſurro, ut & tuſſi, quæ tamen nec patientes nec Medicum terrere debent; aliquid tamen monſtri alunt pleuritides & deliria, periculum autem maximum denunciant anginæ & aphtæ, ſi quando cum ea complicantur. In qua medicamenta facultate reſolvendi mucum, & ſalia diuretica commodo tempore exhibita votis ægrotorum ſatisfecerunt.

Nephriticæ paſſiones etiam, ferè in ſanguineis, & hæmorrhagiis antea aſſuetis, obſervatæ, ſive renum inflammationes, quas non ſolum dolor & ardor vehemens comitatur, ſed & dyſuria, fibroſæ excretiones, arenoſæ cum ſanguine aliquo, ſubſequâ ordinariò lithogeneſi. In quo affectu inprimis decoctum Foreſti, & pulvis famigeratiſſimi noſtri quondam Præſidis Volckameri laudantur.

Nec minus podagrici dolores illo tempore ſatis erant communes; quibus in paroxyſmo, horis matutinis, lenia diapnoica, cum ner-

vinis, ſine ſudore coacto; pomeridiano aperientia, ac ſub noctem pulveres nitroſi, cinnabarini &c. exhibita; externè camphorata omnibus præferri merita fuerant.

CONSTITUTIO EPIDEMICA URATISLAVIENSIS,

Anno MDCC.

IN Januario frigus usque ad Lunam πανσέληνον ſatis erat remiſſum, quod nec nerveas fibras ſpaſmodice corrugare, nec glandularum ſubcutanearum meatus conſtringere, aut poros cutis coarctare aptum; reliquis verò ejusdem menſis diebus usque ad Interlunium nebulæ corporibus infeſtæ, aërque humidus, & ſeri copiam accumulare, hujusque inter glandulas laxiores ſtagnationi anſam præbere, tonumque relaxare, ac enervare potis erat.

Februarium jam gratum Solis jubar illuſtrabat, jam pluviis & nivibus expoſita torporem corpora ægrè declinare poterant; frigus verò per aliquod dierum intervalla quodammodo adurebat, cum Luna totâ nocte luceret. Usque ad medium ferè Martii perpetuæ frigidi & tepidi aëris viciſſitudines notabantur, quas ad finem menſis usque turbida ventis ac pluviis moleſta tempeſtas excipiebat.

Præter morbos ſuperiori Anno enumeratos Variolæ graſſabantur, & quidem multò frequentiùs diſtinctæ, quàm confluentes. Primis ab invaſione diebus, ſeu tempore ebullitonis, nunquam non febris acuta aderat; cujus exacerbationes ſatis incertæ, niſi quòd tertio die recurrentes aliquibus tertianæ febris ſuſpicionem moverent: præcedebant ferè laſſitudo & gravitas corporis, pandiculationes & oſcitationes, dorſi lumborumque dolores, pulſus ad ſpinam dorſi, & ſenſus pruritus ac punctionis in cute, ſed horror & rigor, præſertim recurrens, rariùs vulgò; frequenter vomitus à primo morbi inſultu fatigabant, iique interdum immanes, aut ſi hi abeſſent, præcordiales anxietates graviſſimæ cum inani vomendi conatu conjunctæ ægris negotium faceſcebant; alvi fluxus rariores obſervati; in pluribus alvus ſine damno ad aliquot dies adſtricta; in pauciſſimis etiam urina ſuppreſſa; vix viſi qui ſæpe ſe ad reddendam urinam urgeri conquererentur, Urina varia erat, quorundam flammea, & intensè rubra, nonnullorum turbida, & opaca, qualis jumentorum eſſe ſolet,

let, quæ poſt eruptionem variolarum interdum clarior reddebatur; interdum verò per aliquot dies à protruſione adhuc turbida excernebatur; aliorum autem pallida, in uno alterove cruenta; nares frequenter ſanguinem ſtillabant. Propenſio in ſudorem ingens; nonnulli, præprimis qui erant temperamenti phlegmatici, dormituriebant, alii de turbulentis conquerebantur inſomniis, ac ſæpe expaveſcebant, ac altos ſubinde in illis tollebant clamores; capitis dolores jam gravativi, jam punctorii, cum temporum pulſationibus moleſti; facies tumebat, atque maxillæ rubebant; oculi prurientes, rubentes ac ſplendentes, quinimo aquâ ſuffuſi, palpebræ ac nares dolore pruriginoſo vexabantur; anhelitus difficultas; vox rauca; tuſſis ſicca, cordis palpitationes & tandem etiam deliquia non rarò obſervabantur; in aliquibus habitu corporis denſiori præditis etiam ſaliva in majori quantitate rejiciebatur; pars magna ægrorum corpus variè jactitabat; in genere muſculoſo ſubinde motitationes; minimè etiam rarò teneriores invaſerunt motus convulſivi, iique vel particulares in labiis, oculis, vel magis univerſales; in multis deliria. Ordinariô die quarto prorumpebant, in quibusdam tardiùs vel citiùs, ſubrubræ puſtulæ tenuiſſimarum acicularum puncta æquantes, ſenſim dein ſubeunte humore agebantur in altum, & evadebant faſtigiatæ ac diſtinctæ, quæ multò erant tutiores, ſi in baſi eſſent rubræ, ſupra autem albæ, eminentes & molles, quàm illæ quæ in latum exporrigebantur; mali ominis erant, quanquam non adeò frequentes, lividæ, violaceæ; certi verò lethi prænunciæ, quæ maculà nigrâ in medio deformabantur. In quibusdam cacochymicis corporibus notatæ fuerunt in interſtitiis variolarum petechiæ, aliæque maculæ, nonnunquam etiam veſiculæ aqueæ, cum funeſti utplurimum eventus præſagio: Nonnulli etiam poſt eruptionem nihilominus febri, difficultate ſpirandi, anxietate, cruciatibus inſignibus circa lumbos vexabantur; atque hi non erant extra periculum conſtituti; evaſêre nihilominus plerique, modò abeſſent inexpugnabiles vigiliæ, phrenitis, crebra deliquia, palpitationes cordis, motus convulſivi; urina nigra, vel hæmorrhagiæ enormes, alvi profluvium. In aliquibus admiſſo frigore, alioque incommodo regimine, retrocedebant, non ſine ſummo diſcrimine vitæ. Circa octavum diem in facie intervalla puſtularum priùs alba rubere incipiebant, in tumorem attolli, & dolore tenſivo affici; extendebantur palpebræ, & ut veſica inflata, haut rarò oculos claudebant; proximè

ximè

ximè dein intumeſcebant manus, digitique diſtendebantur. Calamitoſum, ſi puſtulæ ſubitò iterum conciderent. Tandem pus fundebant ſatis coctum, quod ſenſim exſiccabatur, variolæque circa diem 14. dedicebant. Variolis exſiccatis, majores tumores & abſceſſus ſubinde in artubus obſervati, pus accerrimum plorantes, & niſi in tempore occurreretur, venas exedentes, carnes conſumentes ac ipſa oſſa vitiantes, membriſque omne robur adimentes. Omiſſis calidioribus remediis, ſi motus & agitatio ſanguinis jam ſatis magna in corporibus calidioribus deprehenderetur, ut & V. S. ac purgatione, victus refrigerans, & moderatiſſimè calidus aër fuit commendatus; in efferveſcentia juſtò minori lenis & blanda diaphoreſis cardiacis moderatis, matre perlar. coral. ℥. diaphor. C. C. lap. bezoar. utroque, emulſionibus; ægris phlegmaticis etiam calidiora, Tinct. bez. Eſſ. myrrh. ſcordii &c. exhibita: appetente exulcerationis tempore, & puſtulis non debitè ſe attollentibus, pulveres bezoardici tantillo myrrhæ, & croci grano uno alterove remixti, ſuppetias tulêre exoptatas: planè maturæ & pure acriori turgentes quibusdam non malè apertæ: dum exarceſcerent, pulveribus ſupra dictis lapides cancr. additi: In Macularum veſtigiis certò tutoque ſapo Neapolitanus balſamicus profuit.

Variæ morborum ſpaſmodicorum ſpecies eodem tempore, ac convulſionum non unum genus viſum. In ſpaſmo cynico topica non tantùm in principio nervorum, ſed & bono cum ſucceſſu muſculis in latere oppoſito applicata. Satis communis erat in feminis hyſtericis ac ſpleneticis illud deliquium, quo omnium ſenſuum ac motus, exercitio privabantur & concidebant, quod vulgò audit epilepſia uterina, & curabatur methodo à Practicis præſcripta. E contrario interdum corpus variis motibus concuſſum, ſenſusque maximam partem fuiſſe integros notatum fuit, ita ut omnium, quæ circumſtantes egerant, recordarentur, finito paroxyſmo.

Erat etiam hiſce diebus Odontalgia non paucis moleſta, quemadmodum etiam aliis anni temporibus eſſe ſolet, quando aër frigidus, tumidus, & pluvioſus exiſtit; quanquam & plurimis aliis à cauſis eadem aliàs oriabatur. Unde etiam varia opponenda ſunt remedia.

In Aprili terra blando tepebat calore, quæ aliquando etiam calidis fovebatur pluviis, de cætero ferè ſemper grato Solis jubare illuſtrabatur.

In Majo major aëris inconſtantia erat, viſus poſt nubila Phœbus, ac poſt Phœbum fulgur, & nonnunquam tonitrua audita.

Ineunte Junio calor Solis temperatus refocillabat, qui etiam in procedente menſe non tamen absque intermixtis pluviis recreabat; circa finem verò turbida fuit tempeſtas, ac frequentes imbres.

Sub initium hujus trimeſtris febres petechiales quadantenus remittebant, ac in quotidianas, tertianas, aliquando etiam utut paulò rariùs, quartanas degenerabant.

Paſſim verò tum temporis Eryſipelate infeſtabantur, præprimis ſanguinei, & ſanguineo-cholerici, rarius ſanguineo-Phlegmatici, & tantò magis, ſi conſuetæ ſanguinis evacuationes ad tempus ſuppreſſæ, aut patientes terroribus, aliisve animi pathematibus concuſſi fuiſſent: Præcedit ferè horripilatio, ſequitur verò calor præternaturalis totius, æquabilis & ferè vaporoſus, cum aliqua tamen acredine & morſicatione conjunctus, ac cætera adſunt, quæ aliàs in inflammationibus obſervantur, rubor, dolor, febris, aliqua partis intumeſcentia. Cura ſine V. S. & purgatione abſolvi poteſt, Solis diaphoreticis, & externè diſcutientibus.

Purpura alba ſolitò frequentiùs hiſce diebus infantes, pueros ac feminas, & inprimis puerperas cholerico-ſanguineas &c. corripiebat. Ultimas quidem omni tempore poſt lochia ſuppreſſa invadere ſuevit, at verò ſi hæc cauſa abſit, nec iracundia gravior, ac illa quidem ferè ſuppreſſa præceſſerit, aliis anni partibus non æquè multis infeſta eſt. Typus morbi ſequens eſt: Initio quidem mediocri corripiuntur horripilatione, quam excipit æſtus non adeo vehemens; magis moleſta eſt anguſtia præcordiorum, quàm dolor capitis, qui non acutus, ſed ferè turbulentus exiſtit; adeſt etiam faucium dolor & ardor; Somnus propemodum omnis ceſſat, & paucæ ſunt quæ ſub initium morbi, per unam alteramve noctem ſomno non interrupto fruantur, alvus plerumque officio non ſatisfacit; pulſus celer eſt & quaſi oppreſſus; urina cruda ineunte morbo, ſub exitum ſatis copioſum deponit ſedimentum; appropinquante die quarto, quanquam interdum etiam citiùs illud fiat, in artubus, collo, pectore, elevantur & extuberant pori cutis cum rubore, inſtar cutis anſerinæ, ac ſenſim oriuntur numeroſiſſimæ puſtulæ magnitudinis exiguæ, pellucentes, aquea quadam humiditate gravidæ, quæ in ſiccioribus ſatis maturè ferè intra 24. horas exſiccantur; in humidioribus & junioribus aliquantò diutiùs, eroſâ cute, aliquid humoris exſtillant,

non ſine aliquo corporis pruritu & ardore, qui ab initio vix obſervabatur. Conveniunt nitroſa & ſalina aliquoties per diem exhibita, præmiſſis manè diaphoreticis & bezoardicis fixioribus, aut etiam decoctis ex fumaria, ſambuco cum ſero lactis caprini paratis.

Satis etiam communis erat Fluor albus uterinus in feminis quibuslibet ultra pubertatem annis, frequentiùs tamen paulò provectioribus ætate; cujus mali non ita facilis eſt cura, quippe in qua & viſcerum chyli ſecretioni, & ſeri depurationi inſervientium, & lymphæ ratio habenda; ut nempe abundantia ſeri & excrementitii ac viſcoſi ex corpore eliminetur, materiæ fluxum hunc conſtituentis proventus impediatur, & uterus corroboretur; inprimis per nodulos ex ſtomachicis, uterinis ac purgantibus, & diuretica, ſuccinata, terebinthinata &c. per diaphoretica, ♄. ♂., lignorum decocta. Salivatio generoſum illud remedium eſt, quo etiam inveterati fluxus debellari poſſunt &c.

Qui iſto tempore in ætate puerili fuerant immunes ab exanthematibus, ſub finem Veris, Achoribus & Tineâ infeſtabantur; ubi optimè conducunt, quæ aliàs in ſcabie proſunt: non ſine fundamento Nicotiana laudatur, at camphoratorum uſus noxius, & tantum excitant dolorem, ac ſi carbones vivi capitibus impoſiti eſſent.

In Julio terra per totum menſis curſum benigno Solis calore animabatur, ac ſimul calidis fovebatur pluviis, ſubinde tamen etiam tonitrua audiebantur. Per Auguſtum eædem gratæ inter Phœbum & nubila vices durabant. Nec alia aëris in Septembri conſtitutio, niſi quod frigidior aura poſt benignum Solis calorem allaberetur corpori ac aliquam ei afferret moleſtiam.

Hoc tempore graſſabantur febres continuæ intermittentes, cum dolore hypochondrii dextri, Pleuritides ſpuriæ, in infantilibus corporibus excretio miliaris notabatur. Multos choleræ, Diarrhœæ ac Dyſenteriæ fatigabunt. Multi Catharrhis obnoxii degebant, ac pertinaciſſimis Tuſſibus concutiebantur.

Vidimus etiam in æſtate motus quosdam febriles, qui nullum typum obſervabant, neque ſtatis exacerbabantur periodis. Mirabilis in iſtis viciſſitudo eſt, eaque ſatis crebra: qui hac hora ex anguſtia cordis gemit & trepidat, de fatigatione ſumma conqueritur, poſt unius alteriùsve horæ ſpatium, erecti animi eſt, & frontis exporrectæ. Propemodum autem febriles ejusmodi excandeſcentias experiuntur homines ſcorbuticis maculis, modò rubicundis, modò livi-

d's deformes. Hæ quando numeroſiores in corpore comparent, ferè abeſt ejusmodi ebullitio, ſed quando pauciores adſunt præprimis in loco minùs conſueto, tum ejusmodi alterationes ſentiuntur, præſens quoque eſt manifeſta coloris macularum mutatio. Non carent hæ inordinatæ febres ſuis ſymptomatibus; nam & anxietates graviſſimæ præcordia premunt, languor totius corporis & oſſifraga omnium membrorum laſſitudo invadit, ac interdum alii graves impetus ac tumultus corpus affligunt; partes autem maculis obſideri ſolitas dolor tenſivus, gravativus, imò & rigor occupat, adeſt vertigo, non rarò æſtuantem calorem ſequuntur horripilationes; pulſus ferè magnus eſt, interdum aliquo modo inæqualis & parvus; urina ferè craſſa eſt, & ſtatim, poſtquam reddita eſt, conturbatur, ac deponit corpora rotunda; inſtar arenularum, & ſuperior ſubſtantia nihilominus craſſa manet, & quaſi pinguedo quædam vitri parietibus adhæret; vix poſt ſumpta cathartica, ut aliàs fieri ſolet, clareſcit, ſed turbida manet. Prodeſt excretionem macularum promovere, aut materiam earum ſubigere & corrigere, cum antifebrilia ſolâ non ſufficiant.

Viciſſim eodem tempore excruciabantur aliqui dolore artuum, ſtatis horis, ſingulis diebus per aliquod ſeptimanas redeuntibus, ſine ullo febris ſigno. In cortice Peruviano inventum eſt remedium.

Viri quidam & mulieres fervido cœlo de tormentis pruritus, interdum ad lipothymiam usque, interdum certis tantùm in partibus, præſertim ano & pudendis, fuerunt conqueſti. Quædam gravidæ cum aliquibus exanthematibus tortorem hunc per multas ſeptimanas ſuſtinuerunt. Qui non tam ab humoribus acribus, quàm à vermium morſu excitatus fuiſſe videtur, præſertim quòd remedia anthelmintica præ cœteris conduxerint, ut topica amara in vino decocta &c.

Cœlo ſereno & calenti frequentiſſimæ erant ſternutationes, & ungebantur hæ etiam morbis tum graſſantibus. Præter hydragoga, ius ſudorificis hîc conſtat honos; eximiè verò præ cæteris juvant frictiones & ligaturæ extremorum, ut & V. S. nec non Spiritus retentio.

Octobris initia benigno calore grata, reliqui autem menſis hujus dies turbidiores, & propter pluvias ac frigus inamœniores erant. In Novembri temperatus erat aër, usque ad plenilunium, poſtea autem nebuloſus ac pluvioſus; menſe ad finem vergente, incon-

ſtans ingruebat frigus, ut plurimum tamen ſatis remiſſum. December inter nebulas, ventos & pluvias tranſactus. Multi ſub hac aëris conſtitutione tuſſi infeſtabantur. Regnabant etiam febres cum mordaci calore, doloribus hypochondriorum, dorſi, ſiti immodicâ, exanthematibus ſeroſis, purpurâ, pleuritide, ictero, & diarrhæâ, ſingultuque conjunctæ; & bezoardicis fixis & volatilibus, intermixtis anodynis, oppugnatæ fuerunt. Jungebantur etiam paralyſes linguæ, & inſultus apoplectici, ſine evidenti periculo. Circa ſolſtitium hybernum etiam Aſthma convulſivum, aliquando Parotides ſupervenerunt.

Parturientes in autumno experiebantur dolores & ſpasmodicas vellicationes ac contorſiones in diverſis locis, quas ex fructuum ingurgitatione ortas ſuſpicio fuit, iisdem autem Eſſent. carm. D. Mich. D. Wedel. &c. obviam ibatur.

Creber affectus erat inflatio ventriculi, interdum ſatis enormis, quam ructus, difficultas deglutiendi comitabantur per evacuantia, & carminantia non nimiùm calida facilè curabilis.

Alii Lienteria corripiebantur, & egregie ſtomachicis ſublevabantur, præprimis ex mentha & abſinthio paratis, niſi quod aliquando eveniebat, cum ictero, hydrope, febribus tertianis lentis eadem complicaretur. Quidam cœliaco laborabant fluxu, atque iisdem remediis ſanabantur. Exempla etiam Aſthmatis ſtomachalis offerebantur, ſive cruditates in flatus reſolutæ diaphragma comprimerent, ſive ventriculus à contentis ſuis in ſpasmum concitatus, contiguum ſibi diaphragma ſimul afficeret; imò unum alterumve datum fuit exemplum febris anheloſæ & aſthmaticæ, quam deſcribit Sylvius l. 1. prax. c. 30. Cura in evmetis, ubi circumſtantiæ permittunt, vomitorio expediri poteſt.

Conſilium Medicorum hoc tempore à Chirurgis non minus requiſitum fuit, quomodo in ulceribus ſinuoſis inveteratis internè ortis & oblongis, exterius vero calloſis, rite ſeſe gerere deberent. Hæc enim ulcera tum aliis temporibus Uratislaviæ, tum maximè in Autumno Chirurgis crucem figunt. Ubi totum inprimis ductum diſcindere, calloſam cavitatem ſepticis tollere, conſolidationem balſamicis promovere &c. conſultum fuit.

Omni quidem etiam tempore gummia Gallia obſervantur, maximoperè tamen circa autumnum ſæviunt, quæ poſt ſanguinis depurationem, eorundem per emplaſtrum diachyl. c. Gum. & mercur. &c. putrefactione, per cauſticum apertione, unguento baſilico mundificatione, inprimis curata fuerunt.

CON-

CONSTITUTIO EPIDEMICA URATISLAVIENSIS.
Anni MDCCI.

IN Januario variæ erant ratione frigoris viciſſitudines; modò enim aër liqueſcere & quodammodo diffluere, ac in ampliora ſpatia ſeſe diffundere videbatur, modò autem frigore conſtipatus in anguſtum cogebatur; finem vero menſis imponebamt nebulæ illæ inſalubritatum fomites. Februarius tum his, tum etiam nivibus, & variis ventorum mutationibus horridus erat, nonnunquam tamen quodammodo placidus & æquabilis aëris fluxus obſervabantur. Sub initium Martii frigidiuſcula aura ſubito cum blandiori aëre commutabatur; nec tamen Menſis ad finem ſine nimbis, grandine, variis ventorum tumultibus decurrebat, ſic tamen, ut blandus ſolis calor in his aëris varietatibus nonnunquam Sileſiæ incolas exhilararet.

Menſe Junuario febres continuæ periodicæ, variis ſtipatæ Symptomatibus præprimis autem cardialgia, vomitu, ſpasmis, hypochondriacis &c. non paucis erant moleſtæ. Graſſabatur etiam Pleuritis Spuria; erant quos Eryſipelas capitis in periculum vitæ conjiciebat. Lumbago quoque iis, qui Baccho & Venere delectabantur, moleſtiam creabat. Nec minus febres petechiales ſatis erant frequentes, qua etiam ad domeſticos incaute cum ægris converſantes, præprimis ſi hic eſſent meticuloſiores, per contagium propagabantur. Tractati fuerunt hi morbi non ſine felici ſucceſſu, methodo ſuperius adumbrata.

Catarrhi, Tuſſes ferinæ &c. etiam graſſatæ ſuut; in quibus hoc tempore opiata minime profuerunt.

Menſe Aprili admodum inclemens erat aëris conſtitutio, & miris ventorum, frigoris, grandinum, nebularum, nivium, pluviarum viciſſitudinibus, etſi ad teporem nonnunquam inclinaret, ingrata. Nec in Majo Veris dabatur frui deliciis. ſed ſub turbido & nebulis obducto ac pluvia cœlo major menſis pars agebatur, eoque gratior erat blandus in Junio Solis calor, qui tamen & ipſe pluviis & tonitru ſubinde turbabatur.

Hoc tempore omnis generis febres graſſabantur; præprimis crucem figebat illa, quæ typum talem obſervabat: Primo die horror ſatis gravis homines catarrho obnoxios & craſſiori victui aſſuetos. aëriſque injuriis crebrius expoſitos, aut ad tabem pronos invadebat, horrorem ſequebatur calor valde inæqualis, pulſus autem ferè debilis erat; æſtus per horas modò pauciores ſep-

tem, novem, modò plures, v. g. 12. 14. &c. perſeverabat, poſt quem aliquibus ſudores effluebant, quibus manantibus, utut febris remitteret, plenè tamen non ceſſabat. Erant qui poſt calorem nondum ſopitum, eodem die denuo horrore & frigore concuterentur, ac illis jam dicto die vomitus erant moleſti; iis præprimis horis, quibus febris intendebatur; die ſecundo perſeverante adhuc calore, denuo propemodum eâdem horâ, quâ primo, miſeros opprimebat alius horror, aliudque frigus, & tandem etiam calor, qui ſenſim augebatur, ſed tamen longè adhuc aberat à ferocia ejus, qui primo die ægros exurebat, ſed neque tot horis, quàm illic continuabat; tertio die eadem, quæ primo, ludebatur fabula; quarta iterum ſecundo reſpondebat; verbo: ſemper uno die febris erat gravior & quaſi compoſita ex tertiana & quotidiana, altero autem erat levior, typum unius quotidianæ referens. Solvebatur intra 14. aut 20. dies per diarrhæam, mutabatur etiam in tertianam duplicem, in aliquibus ſcabies ſuccedebat per totum corpus diffuſa. Cedunt etiam hæ febres adhibidâ ordinariâ methodo curandi ſuperiùs adumbratâ. Lenia evacuantia eximiè profuerunt ſecundo aut quarto die, imò & aliis diebus paribus, etiam repetitis vicibus exhibita. Omnia Symptomata erant leviora, ſi illis diebus, quibus unus tantum affligit paroxyſmus, ſub declinationem blanda dabantur alexipharmaca. Ante paroxyſmos præcipitantia cum ſalibus alcalinis & nitro rectè etiam morbo huic opponuntur omiſſâ venæſectione.

Præter has febres occurrebant etiam, quæ itidem tertio quoque die ut priores ingraveſcebant, ſed abſque rigore & horrore ſtata obſervantes tempora, niſi quòd rigores ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως inordinatè & erraticè, non unà cum paroxyſmo invaderent. Non mali videbantur eſſe moris ab initio, ſed procedente morbo ferè in pejus ruebant, ac criticis præſertim diebus excandeſcebant; aderat morſus ventriculi, aliaque ſymptomata maligna, in his lethargus, in aliis vigiliæ cum deliriis conjunctæ; impeditus erat urinæ fluxus eo tempore, quo rigebant. Satis erant contumaces, nec nullos interimebant. In cura nihil peculiare obſervatum, niſi quòd è re fuerit, ſuperato rigore, ad æqualem ſanguinis diſtributionem obtinendam diaphoretica & alexipharmaca propinare.

Cæteræ febres ferè omnes conjunctæ erant cum Otalgia, quæ certè & ægris & Medicis faceſſit negotium. Omiſſis emeticis, purgantibus, & V. S. fuerunt internè exhibita, quæ aliàs in viſcerum & meningum inflammtionibus præſcribi conſueverunt; externè verò potiſſimùm linimenta ſpirituoſa, & hæc quidem camphorata & crocata ſæpius applicata: aliquod etiam in pediluviis

viis ſolatium, ſi dolor ille, quod tum temporis obſervatum, ſolitariè abs-que febri affligat.

Primiparæ habitiores lautioris conditionis, imò & aliæ puerperæ partus doloribus defunctæ, hiſce diebus ferè omnes conquerebantur de dolore compreſſivo ſatis vehementi in dorſo, quem nec mulierculæ ſuis remediis domeſticis, nec Medici ſelectis etiam pharmacis depellere poterant. Acerbiores erant cruciatus earum, quæ juſculis conſummatis, ut vocant, lapſas reponere vires geſtiebant, præprimis ſi infantes eſſent debiliores, & in uberibus ſolicitandis negligentiores. Nihil æquè his profuit, quàm victus tenuior, & evacuatio lactis ex mammis liberalior, evidati certè argumenro, dolorum hunc non aliunde pendere, quàm ex vaſorum lacteorum, ipſiusque ductus thoracici chyloſam materiam pro lactis generatione advehentium repletione ac nimia diſtenſione.

Præcipuè autem hoc tempore communes de vertigine, tinnitu aurium comitatâ, querelæ audiebantur. Occurrebant ſatis multi, quibus caput & viſus objecta circumagi videbantur. Nec nulli erant, quorum, oculis tenebræ, aut intra tenebros ſplendida quædam obſervabantur, & caput in turbinis modum circumduci videbatur. Hoc autem malo vexabantur, qui in otio viventes liberalius ſubinde ſe vino invitarunt, aut qui antea hæmorrhagiam narium, vel fluxum hæmorrhoidalem experti, his evacuationibus per tempus aliquod caruerant; aut qui alios catharſi fuerunt aſſueti eandemque omiſerant. In cura V. S. inprimis, frictiones etiam, ligaturæ & pediluvia fuerunt adhibita; poſt V. S. purgantia, rarò emetica in plethoricis data; inter ſudorifera Tinctura bez. D. M. omnium minimè expectationi ſatisfecit, ut & ſpirituoſa aromatica, aliaqua plura. Aliquantò major virtus fuit in Succin. Spec. de hyacinth. maxima autem inter uſitatiora in cinnabari nativa.

Præterea multorum infantum corpora hiſce diebus motibus convulſivis concutiebantur, quorum non pauci à parentibus ſuis per mortem avellebantur; nec infrequens in illis erat Ranula.

Sub illud tempus, quo fraga & ribium baccæ paſſim apponebantur, & avidè, ut fit, ingerebantur, alii Diarrhæâ corripiebantur, alii autem Cholerâ, præprimis ſi vinum in glacie refrigeratum ingurgitarent. Cholerici non tantum ſurſum & deorſum magno cum impetu humores bilioſos egerebant, ſed & ingenti ſiti torquebantur, & asſidua corporis jectigatione fatigabantur: mens earum percellebatur, aderant vigiliæ & partium extremarum refrigerationes; quæ ſymptomata, niſi ſtatim ab initio blanda data abſtergentia aut leviſſima

evacuan

evacuantia ac præcipitantia, cum diaphoreticis & diſcutientibus, ipſa mors excipiebat.

Varii oculorum affectus tunc etiam occurrebant. Nonnulli laborabant Epiphorâ, & tenuis humor calidus & mordax, lachrymarum ſpecie in oculos irruebat. Ex his aliqui in febres intermittentes lapſi non modò moleſtiæ levamen ex febre ſuperveniente non ſenſerunt, ſed & dolorem augeri, eò quòd forté acerrimum remaneret, diſſipatis humidis & aquoſis particulis, crebrò conqueſti ſunt. Alios acres & ſalſi humores cum rubore & palpebrarum exulceratione, gravi afficiebant tædio. Inflammationes quoque oculorum aliæ aliis erant pertinaciores. Interdum oculi erant ſatis ſqualidi, & vaſa ſupra modum extumeſcebant & tamen totum malum remediis debitis facilè tollebatur. Nonnunquam verò inflammatio multò minor erat, & tamen quidquid etiam ageretur, fruſtrà tentabatur. Erat autem hoc in caſu cum ophthalmia dolor capitis diuturnus indiſſolubi nexu conjunctus, qui ſatis oſtendit, in conſortium mali meninges & intimas crebri partes trahi, quod etiam ſubinde in aliis fieri morbis patet ex Cl. Baglivi ſcripto de fibra motr. Viſus autem eorum, qui ita affecti erant, indies magis obſcurabatur, nec in minimo cœcitatis ſecuturæ periculo verſabantur. Id creberrima docuit experientia, alvi profluvium, ſive ſponte naturâ motum, ſive pharmacis excitatum, ophthalmicis eſſe admodum utile.

Porrò ſæviebant maximopere brachiorum dolores, qui omnem remediorum applicationem eludebant.

Mulieres etiam ſanguineæ conſtitutionis, quæ paulò liberaliùs vinum bibunt, dolebant hypochondrium dextrum, Spirandi aderat difficultas ſine tuſſi, quæ in horas increbeſcebat; accedebat nonnunquam febricula, quæ dolorem, modò is eſſet mediocris, ne ad claviculam aut ilià pertingeret, ſolvebat; de quo ipſo dolore loqui videtur Hippocrates l. 6. aph. 40. Nihil æquè profuit, quàm primo quovis tempore ſanguinem liberaliter ex venis in pede detrahere, id quod argumento eſt, aut hepar phlogoſi in hoc dolore corripi, aut ſanguinem in trunco venæ portæ viciniſque ramis ſtagnare. Difficilior eſt cura, ſi dolor hic ſit conjunctus cum tuſſicula inani, ex hoc enim non vané colligi poteſt, etiam diaphragma in ſocietatem doloris rapi, id quod fit, cum gibba hepatis pars inflammatur, utpote quæ propius diaphragma attingit. Si paulò gravior ſit inflammatio, ne digitorum quidem pulſum ægrotantes ferre poſſunt; jactantur plurimum, lingua arida & ſcabra eſt ob ingens in ſanguine incendium.

Menſis Julius erat amœniſſimus, nam & gratum ſolis jubar exhilarabat, ac tepidis aliquando pluviis terra refocillabatur. Major æſtus erat, in principio

Auguſti

Auguſti, & crebra audiebantur tonitrua; eoque gratiores erant, quæ ſubſequebantur pluviæ? Eteſiæ quoque gratè ſpirantes nimium temperabant fervorem. Nec minus blandà & grata erat aëris conſtitutio in Septembri, niſi quòd circa Novilunium rigidior aër corporibus eſſet moleſtus.

Præter morbos æſtivales in præcedent. enumeratos, ſcenam hoc tempore ingrediebantur dejectiones dyſentericæ, quas in corporibus cacochymis, rum etiam quando ſymptomata remittunt, & ſcybala minus ſunt cruenta, nec ſedes adeo torminoſæ, ſed ad legem naturæ accedentes, nec non ſomnus recurrit, & denuo alimenta appetuntur, adeoque in portu ægri ſunt, ex improviſo ſequebatur diarrhæa, quæ corpus variis humoribus repletum deplens, nihil ſiniſtri portendebat, ſed, etiamſi vires aliquo modo dejiceret, firmiorem impoſterum ſanitatem pollicebatur; conf. Hipp. ſect. 7. aph. 77.

Poſt propulſas ejus temporis febres, in diverſis hinc inde corporis partibus, præſertim autem in volis manuum & plantis pedum, reconvaleſcentibus epidermis diſcedebat, & quaſi per ſquamas abradebatur.

Aliàs iisdem diebus multi ex egenis cacochymi deformabantur Porrigine, præter blandam catharſin, diaphoreſin, & diureſin, juxta cum diæta laudabili, topicis abſtergentibus circumſpectè adhibitis curata.

In hac ipſa æſtate paſſim etiam audiebantur querelæ de doloribus artuum & infimi ventris; crurum dolor potiſſimùm multis infeſtus erat: hunc alii tenſivum, alii obtuſum, alii mordicantem, alii autem pungentem & erodentem in profundo circa os experiebantur, qui in motu corporis graviter efferebatur. Alii dolorem hunc ita deſcribebant, ut dicerent, malleolis ſibi quaſi crura contundi: Nec minùs brachia graviſſimis torquebantur doloribus, qui non ſecus ac à lue venerea oriundi nocturno tempore ingraveſcebant. Alii per intervalla luctabantur cum doloribus & lancinationibus inteſtinorum intolerabilibus, qui exhibitis carminantibus & anticolicis remediis magis intendebatur. His autem aliisque variarum partium cruciatibus obnoxii illi erant, qui cibis craſſis, ſalitis, pane non benè à furfuribus purgato, cerviſia craſſa, turbida & feculenta, aut vino nondum ſatis benè defecato, vel neſcio quibus mangoniis corrupto utebantur. Hic unicè antiſcourbtica cum radd. chinæ, ſarſaparillæ, & lignis exoticis decocta aliquo modo ægris erant ſolatio; quibus ipſis etiam remediis ſublevabantur ii, qui de languore, nullo etiam præſente morbo, laſſitudine totius corporis cum aliqua oris ſiccitate conqueſti fuerunt.

Multi in teneriori ætate conſtituti, circa dies caniculares, etiamſi nulla dyſenteria aut diarrhœa eſſent correpti, aſſidua deſidendi cupiditate cum torminibus quibusdam conjuncta vexabantur. Poſt fruſtra adhibita enemata, lenia

lenia evacuantia, humorem acrem demulcentia, balnea, tandem cum ab aſcaridibus malum foveri ſuſpicio eſſet, majori cum ſucceſſu anthelmintica enematibus addita atque per os data fuerunt.

Initia menſis Octobris blando calore grata, ſed plerique ſequentium dierum ventis, pluviis & variis aëris mutationibus horrida erant. In Novembri modò pluviæ decidebant, modo nives; & utut aura ſubinde eſſet ſatis temperata, nonnunquam corpora frigore rigebant; hoc autem in Decembri erat intenſius, præprimis circa *Plenilunium*; at paulò poſt & intercurrentes nebulæ & pluviæ Solisque jubar violentiam frigoris mitigabant.

Inter varios hujus temporis morbos, non raro occurrebat Gonorrhæa virulenta, quæ ab omni tempore Veneris amaſios mulctat, autumno tamen, qui exulcerationibus omnibus minùs favet, inclementiùs ſævit.

Porrò inter communiores morbos erant febres, quæ nec ſtatum tempus ſervabant, nec eodem modo ſemper invadebant, ſed modò diebus ſingulis, diverſis tamen horis, modò alternis homines opprimebant; jam diuturno, jam nocturno tempore ingraveſcebant; hoc die cum horrore notabili aut rigore, alio autem ſine ſenſu frigoris paroxyſmus ingruebat; hodie immanis cardialgia moleſta erat, cras ventris tormina affligebant; jam hoc ſymptoma, jam aliud miſeros magis fatigabat. In cura placuit Hippocratis conſilium lib. de rat. vict. in acut. *inconſtantes & erraticos morbos curare non expedit, priusquam conſtiterint*, ſeu certum typum & periodum obſervaverint, quod circa ſeptimum diem hic evenire ſolebat; nam tum vel in tertianas vel in continuas degenerabant, & methodo convenienti curabantur.

Quartanæ quoque autumnalium morborum numerum augebant, in quarum cura plebejis quibusdam illa non malè ceſſit temeritas, qua febricitantes ſubito terrore graviter percellunt, ſi vel ſedes, ut fit, vel deinceps ſudores copioſi, aut alia quædam evacuatio largior ſuccederet. Nec methodus illa, quæ has per anodyna, præmiſſis lenibus evacuantibus, febres tollit, inutilis deprehenſa eſt.

Præterea urinæ ſtillicidia, vel ab humorum ad renes per arterias delatorum acrimonia, aut, quod veriſimilius, à renum ulcere oriunda exaſperabantur. Trichiaſis in quibusdam notabatur, incidentibus & purgantibus lenioribus curatæ Tabidi pejus habebant. Graſſabantur etiam iterum ischiatici dolores. Multi qui cœlo pluvio ſub dio laboraverant, aut etiam in aquis ac paludoſis locis manuum opera exercuerunt, difficili reſpiratione & orthopnœa ſine conchis vexabantur, quibus non tam expectorantia, quam evacuantia, diuretica & ſudorifera conducebant. Magnus etiam inter egenos epilepticorum numerus erant. Aliquos paſſio iliaca horrendo modo afflixit.

CON-

CONSTITUTIO EPIDEMICA BEROLINENSIS.

Anni 1702.

JAnuarius biduo gelido paucis nivibus, ventoque valido turbido, 3tium remiſſiorem nivibus aſperſis degelantem ſubſtituis. 4tus gelu rigidum redintegravit, ſed ſequente 5to poſt gelicidium matutinum in deliquium ac pluvias frequentes nunc uberiores, nunc parciores, 19no tantum & 22do moderato gelu ut & 29no poſt pruinam matutinam ſereno exceptis, ſolutus toto menſis reliquo degeneravit.

Februarius 1mus frigidus præcedentibus paulò ſerenior, circa veſperam in pluviam 2do toto durantem & 3tio ſerenitate aliquali interpolatam deſiit. 4tus ſerenus ac frigidus. 5tus totus paucâ intercedente ſerenitate pluvioſus. 6tus & ſequentes (11mo & 17mo manè pruinoſis exceptis) ad 18vum uſque Vernâ ſerenitate ferè & temperie amœnum quarto compares. Reliqui ad finem uſque menſis varii, alii uti 19nus & 20mus ante meridiem ſicci & frigidi, circa veſperam pluvii ſereni uti 21mus, alii turbidi & frigidi, uti 22dus, alii uti 23. cum frigore manè ſereni, poſt turbidi, alii uti 24us manè udi, â meridie ſereni, alii uti 25tus poſt pluvia rorans mane ſicci & turbidi. Alii mane nebuloſi poſt ſereni, â meridie pluvii, ut 26tus, & 27mus ſuccedente procellâ & 28vo ad huc continuante & admixtâ nive grandine & gelu, redditâ tandem cum meridie ſerenitate menſem terminante.

Martius frigus cum nive continuatum primo biduo, interſperſis de die ſerenitati nivibus interpolavit, 3tio in pluviam matutinam deſcivit, recuperatâ tamen â meridie ſerenitate, 4to quoque continuante ad veſpertinam uſque pluviam. 5tus ſerenus quidem ſed algidus, grandines nonuunquam Favonio flante ſperſit, quatridui ſereni gelidi & pruinoſi prodromus. 10. biduum ſucceſſit, Africo tumultuante turbidum, procelloſum grandinoſum ac nimboſum. 12mus ſerenitatem reſtituit matutinam nivibus â meridie comitatam, atque biduum ſequens gelidum & ſerenum induxit, moxque intercalato 15 o remiſſiori, ſereno tamen adhuc, gelu ſatis hactenus rigidum cœlo ſereno Boreâ aſpirante, ac ſuccedente huic poſt Euro, ad 23tium uſque ſerenitate vernâ cum ſequente biduo commendabilem reduxit. 26tum mane turbidum aligidum ac ventoſum cum triduo ſuccedente turbulento, ſecutus pluviolis quidem ſparſis â prioribus diverſis 30mus 31mo ſocio manè quidem pruino-

ſo, ſerenitate tamen commendabili biduo menſem hunc ſimul ac trimeſtre finiit.

Morbi hoc trimeſtri præter ſcorbutum endemium febres intermittentes nonnullas ardentes quoque & cephalæâ ac hemicraniâ valde moleſtas continuas, malignas paucas, variolis ac purpurâ notata, catharrales & pleuriticas ſporaticas, Epidemici feré nulli fuere, niſi catharros & tuſſes, hæmoptoes quaſdam & pleuritides, ut & arthritides præſertim vagas ſcorbuticas ob hybernas aëris varias turbas indeque naſcentia ſanitatis incommoda, ſatis frequentes iis annumerare velis.

Aprilis primum biduũ frigidulum cœterà ſerenum leni gelu cœpit ad tertii meridiem uſque nubilum in pluviolas circa veſperam ſolutum, cui 4tus compar, 5tus noctu pluvius, de die procelloſus ac nimboſus. 6tus nivibus ſereno cœlo mixtis varius & inconſtans ſucceſſit, Huic congener 7timus; Octavus nocte interſer â nivibus fœta frigidulas & potiſſimam partem turbidus, poſt noctem gelidam, nonum frigidum & ſerenum, poſtquæ nocturnas denuo nives biduum degelaſcens ac pluvioſum induxit. Sequentes, præter 12mum ſic ſatis ſerenum, veſperi tamen ad huc ſpecade rorantem, eique ſimilem 23ium & 24tum totum ſerenum omnes ad finem usque menſis genio illius conformes, varii, turbidi, frigidi, nivoſi, nimboſi, quandoque & procelloſi fuerunt.

Maji primus vernâ ſerenitate comendabilis frigidulus tamen adhuc Euro noto flante, triduum ſequens turbidum paucis aſperſis pluviolis udum ac horridum adduxit, ſuccedente vernâ amœnitate integrum menſem reliquum, paucis 11mo nimirum mane turbido â meridie ſpecade grato 17mo vento, 23io procellâ 25. pluviâ vento miſtâ 27. grandine ac imbre ut & 31mo ſeu poſtremo paululum ventoſo exceptis durante.

Junii primus ultimo Maji compar, â biduo ſereno ac temperato exceptus, 4tum obſcurum in veſperam & noctem pluviam deficientem, cum ſubſequente biduo ſibi non abſimili ſucceſſorem habuit, quos biduum aliud ſerenum ac temperatum correxit; ſucceſſit huic 9nus totus turbidus in pluviam veſpertinam deſinens, quem temperatus ac ſiccus 11mus atque 12mus ſudo æſtivo inſignis ſecutus. Huic biduum rurſus obſcurum ac frigidum in pluviam tandem fatiſcens ſucceſſit, eique quatriduum ſudum ac æſtivo ardore ferè moleſtum, ſubſequente 19mo tonitru temperatum, 20mum pluviâ nocturnâ quandoque & diurna fœcundum, triduum verſus ſerenum ac temperatum ſecutum in pluviolam veſperi 23tio ſolutum, quod 24to imber nocturnus, tandemque, 27mum manè obſcurum â meridie ſerenum, & 29num frigidulum ſed ſerenum, ſi exceperis, reliqui vario cœlo aliquando & nimboſo rarius ſereno inamœni, menſi triſtem addidêre colophonem.

Morbos

Morbos hoc trimeſtre epidemios præter morbillos & paucas variolas nullos aluit: Sporadici fuerunt febres varii generis, intermittentes tertianæ nonnullæ, & continuæ ardentes Cephalalgiâ & Cardialgiâ infeſtæ, Catarrhales tuſſi & Aſthmate moleſtæ, quandoque & anginâ, oculorum & gutturis ac tonſillarum inflammationibus; His hæmorrhagiæ narium, hæmoptoës, Arthritides univerſales, & vagæ quoque Scorbuticæ, Cachexiæ & Cacochymiæ paſſionibus hypochondriacis & Hyſtericis pleuritide, imó & paralyſi & apoplexiâ nonnunquam ſtipatæ acceſſêre.

Julii dies quinqe priores æſtivo calore inſignes, 3tius præſertim fervore æſtuoſo moleſtus; Quibus biduum ſucceſſit ventoſum ac ſubinde pluvioſum, huic 8vus obſcurus ac fridulus, ut & 9nus ſudo & temperato calore amœnus. 10mus poſt pluvias nocturnas cum ſeptem ſubſequentibus ſudo ac æſtu genium hujus menſis exprimentibus 16to ſubveſperam, ac 18vo â meridie, 19mo, mane pluvio â meridie tonitru addidit. Sequens triduum ſudo pluvias miſcuit, ſuccedente quatriduo imbroſo. Unde ad finem uſque menſis ſereni & æſtivo ſudo grati ſucceſſere dies

Auguſti primus ſudo æſtuoſo gravis, veſperi tonitru leve cum pluviâ moderatâ, ſequenti vero triduo poſt pluviam matutinam modicam temperiem amœnam ſubſtituit. Quæ triduo alio ob temperatum ſudum commendabili ſuccedente, ac octavo ante & poſt meridiem lene ſtillicidium intercalante â biduo pluvioſo excepta. Cui aliud rurſus biduum verè æſtivum ac ſerenum ſucceſſit atque huic 13tus mane ſpecade rorans, 14tus præter tonitru breve imbre comitatum cætera ſerenus. 15tus manè ſerenus, circa veſperam tonitru horrendum procelloſum ac nimboſum tulit. 16tus manè ſerenus poſt fuſas â meridie pluvias frigidior. 17mus ſerenus ac temperatus 18mus â pluviâ matutinâ ſeptem ſubſequentes dies ſerenos, ac nonnunquam ſatis æſtuoſos, ſi 25tum excluſeris manè pluviolis madentem, adduxit. 27. cæteroquin ſerenus pluviam veſpertinam in noctem uſque intempeſtam protraxit, 28vum frigidulum, licet ſereno, 29num totum pluvium & imbroſum ac ſub frigidum 30mum pluviolis quandoque rorantem tandemque 31mum & poſtremum menſis ſiccum quidem & ſerenum ſed frigidum pariter ſucceſſores habuit.

Septembris primordium 1, & 2dâ die ſerenâ & amœnâ temperie acceptum circa veſperam in tonitru horrendum & imbrem degeneravit; â 3tio ad 24tum vario, quandoque ſubfrigido, quandoque æſtivo calore, plerumque ſudo pluviis ac ſpecade interpolato, temperatoque æthere continuavit. 25to ventoſiori paulo & pluvio biduum ſucceſſit procelloſum & nimboſum, atque huic aliud ſedatius, ſed adveſperam usque pluvioſum; inde ſerenitas gratâ comitata temperie 31mum ſimulque menſem & trimeſtre tertium abſolvit.

Morbos æſtiva Ætheris cum temperie cambiens ſubinde intemperies præcedentis æſtatis frequens æſtus præter endemios penè ſcorbutum illique affinem veneream luem, epidemios genuit varias febres tam intermittentes quam continuas, cauſos aliasque ardentes paroxyſmis interpolatas, quasdam plenè inordinatas nullum typum ſervantes, catharrales nonnullas malignas quoque exanthematis variis, miliaribus præſertim ſemet prodentes, pleuriticas inſuper, alias Cephalæâ, cardialgiá, colicâ, hæmoptoë, defluxionibus in buccam gulam, dentes, ut & inflammationibus oculorum indeque ophthalmiis gutturis tusſibus porro variis, quibusdam etiam ex illarum numero, quas convulſivas Williſius appellat; Præterea Epilepſias præſertim infantum; Arthritides tam univerſales quàm particulares, unius lateris, Iſchiadicas, vagas ſcorbuticas ſatis frequentes, omnium tamen frequentiſſimas ob fructuum inmaturorum ingluviem intemperantem, & immoderatum aliarum illecebrarum gulæ uſum, Choleras, diarrhæas, Lienterias & dyſenterias copioſiſſimas, easque ſatis vehementes, pertinaces, periculoſas ac ſæpe numero lethales.

October poſt pluviam 1mo matutinam, triduo ſereno ac gratâ temperie amœno æſtu ſucceſſit triduum nimboſum, ſubinde grandinoſum. tandem & pluviis, nivibus pruina vacuum ac frigidum. Illi rurſus quatriduum, autumnalis temporis ratione ſatis temperatum ac gratum. 14tus manè ad meridiem usque nebuloſus, inde ſerenus fuit. 15mus ſerenus ac temperatus â meridie paucas ſparſit pluvias; A. 16to ad 20mum æſtivo ferè calore ſerenum & amœnum quatriduum, â 20mo, 28vo ſereno ac temperato excepto, obſcuri ac frigiduli, interſperſis 23io, 24, 26to, utut rarius pluviis ad 31. adeoque extremum uſque menſis, dies ſecuti menſem terminarunt.

November â ſiccitate ac frigore aliquali auſpicatus, ad ſerenitatem ac rigorem ſatis validum ſed ephemerum tranſiit triduum obſcurum ac ſpecade ſubinde udum inducens. Quod quatriduum â ſiccitate ac temperie ad aliqualem algorem, mox & gelu ſatis rigidum pergens, ſecutum. Cui 9nus nivem copioſam aſperſit, perſeverante 10mo adhuc gelu atque poſt denſam 11mo nebulam, & ſubſequentem ſerenitatem, ad 14mum uſque paulò mitiorem in perſecadem â meridie fatiscentem continuante. 15tus præcedenti ferè ſimilis ſpecade periter udus, 16tus ad veſperam uſque ſiccus, poſtea pluvioſus 17mum procelloſum & nimboſum aſcivit. 18vus â pluvia modica matutinâ in ſerenitatem, 19mo adhuc adveſperam uſque pluviam durantem tranſiit ſuccedente 20mo ſereno ac temperato, in turbidum temperatum tamen adhuc nunc ſiccum ut 21mo & 23tio, nunc pluviis & nivibus quibusdam, ut 22do, 24to & 25to mutato cœlo, ſuccedente biduo paulo gelidiore & nebuloſo, aſperſâ tandem quoque nive, alioque rurſus biduo pluvioſo totæ ad veſperam

uſque

usqu 29mi â pluvia inclareſcentem, ſicqe 30mo Æthere ſic ſatis ſereno & frigido menſem ſimul claudentem.

December ſubfrigido, vernâ tamen ferè temperie præter morem accepto biduo orſus 3tium manè pluvium, cætera turbidum ſed ſiccum, poſteaque triduum temperatum attulit, ſub veſperâ 6ti nive parcâ aſperſum. 7timus â gelu nocturno ſerenus triduum ſibi quadantenus excepta ſerenitate nivibus & nubibus interpolatâ conforme adduxit. 11mo obſcuro in pluvias deliqueſcenti, ac 12mo ſereno poſt ſpecades ſubſtituenti, biduum turbidum ac algidum ſucceſſit, mox poſt 15tum manè pluvioſum, poſtea triduum, â nive ac gelu moderato & Æthere ſereno in horridum mutatum ſubſtituit; ſed 19no ac 20mo rurſus poſt geliciduum & nivem cœlo ſereno remittente, 21mo magè ſpecade rorante â ſerenitate Aeris 22do in gelu ſatis rigidum abiit, rurſusque 23tio poſt gelicidium matutinum in pluvias 24to â procellâ, aëre turbido ſicco tamen ad veſperam in pluvias, 25tum totum durantes fatiſcentem. 27mo nivem noctu diuque ſpargit, 28vum moderatum gelu & circa veſperam nix pauca excepit. 29nus totâ die gelu rigidus fuit. 30mus â gelu in nivem, â nive in gelicidium â gelicidio in pluviam toto ferè 31mo durantem ſicque Æthere nimboſo hunc menſem ſimulque trimeſtre ultimum adeoque annum hunc 1702. dum finientem deſiit.

Morbi hoc ultimo trimeſtri occurerunt ſatis frequentes, Febres intermittentes variæ, continuæ, hæque ſæpius intermittentibus ſociatæ, ſimulque ardentes, malignæ quoque exanthematis varii generis conſpicûæ; præterea Catarrhales, pleuritide nonnunquam comitatæ, Eryſipelatodes, aliæque diverſis & periculoſis nonnunquam ſymtomatis, alia inter Paralyſi linguæ, aliarumque partium, inflammatione gutturis, Rheumatiſmo, Cardialgiâ, Cephalæâ periodicâ nonnunquam; Hemicraniâ, Hæmorrhagiâ narium vehementi & periculoſâ comitatæ. Prætereaque uteri quoque hæmorrhagiæ graves & pertinaces ſolitariæ aut aliis morbis ſociatæ. Diarrhœæ & Dyſenteriæ malignitatis nonnunquam participes exceſſuum autumnalium reliquiæ; Colicæ & hyſtericæ paſſiones ſcorbuto ſæpius complicatæ, tandem & Epilepſiæ cum primis Infantum, nonnunquam & adultorum Hemiplegiæ & Apoplexiæ vehementes & ut plurimum lethales.

CON-

CONSTITUTIO EPIDEMICA AUGUSTANA.

Ann. 1701. 1702. 1703. 1704. & 1705.

LUCÆ SCHRŒCKII.

Licet initium Anni 1701. frigidum comparuiſſe &c. &c. &c.
In hiſce quoque deprehenſum fuiſſe animadverto.

QUalem Anni præcedentis exitus habuit aëris conſtitutionem, talis per biduum etiam primum Anni 1703. continuavit; & quamvis Zephyrus prædominium porrò obtineret, ac tolerabiliorem utcunque temperiem redderet, ſæpius tamen ab iis diverſis ventis excipiebatur, Eurusque inprimis ante Solis in Aquarium ingreſſum, à die 18. Januarii uſque ad d. 26. frigore intento moleſtus erat, multis ſubinde interea nebulis, & nive, paucioribus ſerenis diebus obſervatis; à quo dein tempore inconſtans admodum aëris ventorumque Auſtro tamen prævalente, alternatio, uſque dum Sol in Piſcium ſigno verſaretur, ubi poſt nivoſum Boream Zephyrus temperatiorem utplurimum & pluvioſam auram redderet; quæ poſt Æquinoctium vernale variis mutationibus, præſertim frigidis humidisque obnoxia, vernali amœnitati multum obſtitit, ac tardiorem plantarum vegetationem effecit: Quæ eò felicior poſtea ſucceſſit, cum grata temperies fertilitatem admodum promoveret. Interea morbi, præter Tuſſes iu hyeme non inſolitas, & omnibus ferè aliis morbis ſe complicantes, multas inducias concedebant; Arthriticis tamen doloribus obnoxii novas invaſiones contumacioresque patiebantur. nec non Febres quotidianæ, non intermittente calore ſuo continuas ſæpe in principio æmulantes, pauciores etiam tertianæ (poſt ſumtum vel purgans, vel vomitorium, quod ſolum quandoque febrilem fomitem expellebat, arcano duplicato ubi bilioſa impuritas, unicornu foſſili ubi acidæ particulæ, chinachina verò dum viſcidior pituita prævalebant, utræque facilè curabiles, in primis menſibus deprehendebatur, in pueris potiſſimum, vermium ſuſpicionem ob victum prægreſſum, colorem faciei luridum, ventris morſicationes, deliria nocturna &c. Sæpe præbentibus, & præter medicamenta recenſita, cinnabaris nativæ, terræ ſignatæ, mithridatii &c. uſum ſalutarem ideo expertis. Subinde quoque continuæ catarrhales notatæ fuerunt, majori vehementia, poſt horrores, magno calore circa veſperam increſcente, nec non cephalalgia & virium languore,

re periodum ſuam decurrentes, ſed continuato blandorum diaphoreticorum & alexipharmacorum uſui cedentes. Intermittentes illæ præſertim tertianæ, in æſtate ſe in plures utriusque ſexus, omniumque ætatum diffundebant; imò in autumnum usque paſſim ſe exſerebant; nec deerant in diebus canicularibus, calore non admodum moleſtis, ſed per primum decendium inprimis frigidiuſculis & humidis, poſtea ſerenis & calidis, circa finem autem pluvioſis, quos malignæ, puſtulis cryſtallinis ſtipatæ, & niſi alexipharmacis mox atque ſedulò obuiam ipſis iretur, letales invaderent.

Poſt caniculares varia aëris temperies, Zephyrique & Euri alternatio, illo autem circa d. 8. Septembris prævalente, plurima pluvia & horridiuſcula aura per aliquot dies infeſta erant; cui fortaſſe Dyſenteria tum ingruens non male adſcribenda fuerat; quanquam & metum ex turbis bellicis, quæ Urbem ubique cingebant, & ultimam incolis internecionem minitabantur, inceſſum, quin & cerviſiæ recenter coctæ nec ſatis defecatæ potum contuliſſe ſuum ſymbolum, ſit credibile; quibus tonum ventriculi atque inteſtinorum labefactari, ſuccosque naturales viſciditatem & acorem contrahere, non eſt dubium. Quamvis illa rarò graviori inſultu noceret, atque ex chyli acrioris vellicatione potius inducta videretur, cum ſine prævio vel notabili calore aliisve ſymptomatibus, præter tormina tolerabiliora & ſtomachi gravitatem, mox in principio cruentæ dejectiones contingerent; facile etiam, poſt rhabarbari toſti (quod ſolum quandoque curæ ſufficiebat,) & moderatum ſtypticorum vel traumaticorum, catechu, tormentillæ &c. cum pauculo opii acceſſu, uſum recederet: in nonnullis, ubi ſtomachus cruditatibus oneratus indicabatur unicum lene vomitorium, quale vel unicum tartari emetici granum ſuppeditabat, opem tuliſſe obſervatum fuit. Præter hunc cruentum fluxum, poſtea Diarrhœa quoque frequenter ingruebat, eadem fere methodo curata. In Autumno inſuper Morbilli frequentiſſimi, & ſolitis ſymptomatibus febrili nempe, quandoque ad delirium usque intenſa ſanguinis effervescentia, tuſſi, oculorum inflammatione ſtipati, cæterum ſine magno diſcrimine (ita ut non pauci etiam ſine decubitu & pharmacis easdēm paterentur,) ſuum decurſum intra breve tempus, octiduum utplurimum, ſub pulveris Pannonici, antimonii diaphoretici &c. uſu feliciter abſolverant, adultiores etiam ac juvenilem ætatem frequenter, pari ſed intenſiori inſultu tractaverant.

Æquinoctium autumnale cum Zephyro auſtrinam utplurimum conſtitutionem adducebat, usque ad Novembris initium, ubi Eurus crebrior ſerenos ac nebuloſos dies aliquandiu interponebat; quem poſt medium Novembrem excipiens Auſter plures ſerenos dies quoque producebat. Tandem verò December multas nebulas & magnos Zephyri impetus, cum vario aëris, nebuloſo tamen potiſſimum ac nubiloſo ſtatu adferebat; poſt Solſtitium autem hyemale Eurus horridiorem auram ac frigus intenſum pariebat, ſicque cum anni fine præſentiam hyemis oſtendebat. Interea febres malignæ ſuperius indicatæ in plures ſe diffundebant, multosque trucidabant, præcipue cum Urbs diuturna quaſi è longinquo obſidione cincta, vario infortunio, quin & poſtea hoſtili inſultu, (ubi cives inſueta continua per aliquot dies ſub Jove frigido & humido in excubiis ſtatione plurimum defatigabantur,) atque fatali præcipue igne graviſſimo premeretur, ac ſubſequa infelici deditione multivarie torqueretur ac enervaretur: quanta verò ab externa hac aëris & fati iniquitate ſanguini labes fuerit impreſſa, vix opus erit pluribus exprimere: Omnes maligna febri decumbentes, atque ut pyrobolorum periculum evaderent, in tutiorem Urbis partem deportati, quantum ſcio, perierunt; infantes etiam morbilloſi eandem ob cauſam ignis metui ſubducti, diuturniori poſtea tuſſi & hecticæ diſcrimine ſalutem hanc ſuam redemerunt.

In Anno 1704. hyemali frigori continuando Eurus multum perrexit, usque dum poſt Solis in ſignum Aquarii ingreſſum Zephyrus, pluviis crebrioribus, cum nive tamen & ſerenitate alternantibus, gravidus, temperatiorem auram produceret; quæ equidem temperies ita continuavit, ut vernalis conſtitutio deinde citius, quàm pluribus aliis præcedentibus Annis compareret, atque cum aëris ac ventorum non adeò ingrata mutatione diu, usque in menſem Junium perduraret: & quamvis circa Solſtitium æſtivum pluviæ frequentiores eſſent, major tamen ſerenitas, ſilentibus utplurimum ventis, cum ineunte Julio redibat; quæ ipſa continuans, caniculares dies admodum calidos, grato tamen pluviarum interventu ſubinde mitigatos efficeret; usque dum occidente Sirio, à d. 19. Auguſti ad finem usque ejusdem menſis, Solis nunquam à nubibus interrupti radii fervorem intenderent; ſed cum d. 2. Septembris acrior inſurgens Zephyrus frigidiuſculum ac pluvioſum aërem per quintiduum produxiſſet, & ſuccedens ipſi Eurus quatriduum ſerenitate ornaſſet, Zephy-

rus

rus tamen mox iterum dominio potitus, frigidos ac pluvioſos dies (ſerenis tamen quandoque intercurrentibus,) reproduxit. Interea Febrium puncticularium malignitas (horrore, virium lapſu, adpetitu proſtrato capitisque ac dorſi dolore primò ſe prodens, in nonnullis amaritie oris, anxietate præcordiorum, fluxu alvi ſeroſo, biliofo, quandoque ſanguinolento, tuſſi &c. concurrente,) magnam circa anni principium incolarum ſtragem dare continuavit, ut quinque primis menſibus ultra mille ducentos homines, (quos inter equidem plures quàm centum & quinquaginta milites Galli fuerant,) tum aliis morbis, tum hac febri potiſſimum demortuos numerare licuerit; cum aliàs per integrum annum tot Urbs non videbat. Ubi quidem tantæ cladis cauſam non tam morbi atrociam, quàm ægrotorum in prima morbi invaſione ab ipſis parum æſtimati negligentiam, atque ob prægreſſas ac indies renaſcentes, quin majores ſubinde ab infenſiſſimo inquilino hoſte pertimeſcenda calamitas, vitalium ſuccorum enervationem ac depravationem accuſare poſſum. Quæ ipſæ etiam miſeriæ aliis morbis, Ictero inprimis, verno tempore multos invadenti, anſam ſuppeditare, bilemque juſto viſcidiorem, atque ita ad obſtructiones excitandas proniorem reddere potuerunt; prout non minus eodem ex fonte Tertianas ac quotidianas febres frequenter tum, & reliquis etiam anni partibus ſe exerentes profluxiſſe credibile eſt: Unde etiam haud differentibus remediis utplurimum, & quidem facilè tolli potuerunt; quæ inter arcanum duplicatum non ſaltem vi qua pollet incidendi & aperiendi, ſed quoque correctas hac ratione bilioſas impuritates in multis per alvum educendi, egregie profuiſſe expertus ſum. Cæterum menſe Junio Dyſenteriæ in ſcenam prodire, & usque in Octobrem obſervari, in Auguſto inprimis plures invadere ceperunt, ut non facile domus, quæ immunis ab ea foret, inveniretur; atque licet malignitate carere viderentur, plurimos tamen, minoris æque ac profectioris ætatis homines trucidarunt, ut defunctorum numeros, qui menſe Junio & Julio nonnihil decreſcere inceperat, in Auguſto & Septembri admodum augeretur; quod equidem non morbi truculentiæ, ſed incauto in cura regimini adſcribendum arbitror; cum variis domeſticis, ut vocant, præter rationem propinatis remediis unice confidens incauta plebecula, vel etiam multivarie diætam negligendo, aut juſto tardius medici opem implorando, vehementer peccaverit; neque tamen negari poteſt, aliquot ægrotantes brevi tempore, deglutito ex. gr. cochleari Spiri-

tus vini cum pulvere nucis moſchatæ, morbi primordia eluſiſſe; ubi nempe non tam Dyſenteria, quàm ſimplicior Diarrhœa, à ventriculo cruditatibus labefactato, adeſſet; prout etiam non paucos ſumto mox rhabarbaro nonnihil toſto, vel ſibi relicto, immunes eſſe factos ſcio. Quod etiam rhabarbarum in principio curæ, vel durante morbo, ubi ſtomachus gravari ſentiretur, profuit. Radice Ipecacoanha non fui uſus, neque ejusdem vi emetica opus habui; aliquibus verò, quibus vomendi conatus erat moleſtus, cum convulſivi quid adeſſe oſtenderet, præter externa calefacientia ſpirituoſa, idem rhabarbarum in pauca quantitate ad gr. xij. xx. cum coralliis rubris, vel terra ſig. &c. mixtum, felici cum ſucceſſu propinavi. Reliquum curæ per abſorbentia, & acredinem humorum temperantia potiſſimum fuit peractum; ubi præter dictam terram ſigillatam, corrallia, flores ferri, cryſtallus inprimis montana egregiam opem attulit; quibus ubi nimiæ dejectiones moleſtæ erant, adſtringentia ex catechu, radice tormentillæ &c. in pulvere, electuario, pilulis, tinctura, doſi non nimis larga, ſed ſæpius repetita, & quando dolores admodum urgebant, laudanum cydoniatum, extractum opii, vel theriacæ cœleſtis moderate addita, profuerunt: potum eadem radix tormentillæ, caro cydoniorum ſicca, cum pauco cinamomo & ſaccharo in aqua cocta, convenientem præbuit; neque vinum Neccarinum, aut Tirolenſe antiquum rubrum noxam attulit, cum rarò febrilis calor jungeretur. Undenam verò origo hujus mali ſit deducenda, anceps hæreo. Fructuum horrœrum immoderatum eſum multis nocuiſſe non dubito; cerviſiæ haud probe defecatæ potum plurimos in hunc morbum præcipitaſſe, eò magis eſt credibile, cum non paucos jam convaleſcentes, vel cum malo adhuc confligtantes, unico etiam hauſtu cereviſiæ in recidivam lethalem incidiſſe, aut doloribus auctis, gangrænâ inteſtinorum obiiſſe noverim; contagium inſuper non rarò ægrorum numerum auxiſſe, ſucceſſiva in una eademque domo invaſio ſuadere poſſet; bellicæ vix tolerabiles adverſitates, cum fœtoribus ex varia militis Galli ſpurcitie, & excrementis equinis ſtramini ſemiputrefacto immixtis, quorum copiam inſignis equorum multitudo indies publice in plateis, nec non in in ædibus cumulaverat, quid efficere valuerint, neminem fugere poteſt; intenſus ille aëris calor, ſpirituum & ſanguinis vigorem minuendo, quantum obeſſe queat, in me ipſo ſum expertus, qui nullo in cibo potuve errore commiſſo, ob continuas tamen per integros dies

dies, Sirio urente, ægrotorum viſitationes, & ſudorum inde largiores effuſiones, defatigatus, poſt biduanam levem diarrhœam, eundem cruentum fluxum pati coactus fui, qui licet magnopere me non adfligeret, vires tamen mox adeo debilitaverat, ut diuturniori earum recollectioni opus habuerim, ad roſcidas nempe & balſamicas lymphæ particulas reſtituendas, ac ſegnius per vaſa circulantes vitales humores ad naturalem motum reducendos, cum lymphæ depauperationem & craſſitiem ex variis ſignis colligere licuerit, unde ſalinæ acriores in ea particulæ concentratæ per tubulos minimos inteſtinales ſegnius moveri, ſpiculisque ſuis pungendo nocere potuerunt. Erant quibus inconſuetæ muſcarum multitudini cauſam adſcribere placuit, quarum nempe excrementis cibus potusvè contaminatus turbas hasce in corpore concitaverit; quod ſuis domeſticis ut perſuaderet curioſior aliquis paterfamilias, carnem ſpurcitie tali imbutam cani devorandam dederat, qui ipſe mox fœdo iſto morbo correptus fuerat. Neque tamen alii etiam morbi per æſtatem & autumnum aberant: Ut Variolas pueris æque ac adoleſcentibus magis moleſtas quàm periculoſas, adultiores etiam non paucos in exigua copia & ferè ſine morbi ſenſu invadentes, Febres inſuper petechiales, nec non puerorum verminoſas, & cum uterinis malis ſociatas M. Julio obſervatas taceam, M. Auguſto Arthritis vaga maſculinum præſertim ſexum ſatis obſtinata, multos etiam Angina notha promte remediis cedens, excruciaverant. In adulto autem Septembri, nec non Octobris initio Febres continuæ puſtuloſæ plurimos in adulta æque ac puerili ætate conſtitutos cum præcordiorum anguſtia, inquietudine, deliriis, angina ſpuria, puſtulis albicantibus univerſam corporis peripheriam occupantibus, rarius inferiorem ſaltem abdominis partem occupantibus, invaſerunt, in cuticulæ tandem deſquamationem, prævio tædioſo pruritu, abeuntes. Quas (præter Icterum, martiatis remediis, acidulis præſertim & Eſſentiæ Martis D. Ludovici haud ægre cedentem.) Tertianæ & Quotidianæ irregularibus paroxyſmis Medicorum exercentes patientiam, exceperant: ibi alexipharmacis temperatis, hîc pro diverſa morbi natura, bilioſam tamen intemperiem utplurimum oſtendente, arcano duplicato & cortice Peruviano officium ſuum egregie præſtantibus.

Reliquum anni, ſub moderato aëris & ventorum alternantium ſtatu, tranquillius fuit peractum, morbis epidemicis ceſſantibus, ac reliquis etiam, quos ſporadicos vocamus, rarius occurrentibus; cum

coeli non tantum clementia, ſed etiam ob hoſtes ex Urbe profugos, totaque vicinia expulſos, civium animi novo vigore animali, morboſas diſpoſitiones feliciter averterent.

Cum Zephyrus, Anno *1705* illuceſcente, moderatis nivibus terram conſperſiſſet, Eurus ſuccedens, die duodecimo frigus hyemate induxit, aëremque per biduum ſerenavit, mox tamen iterum nubibus texit; quibus circa finem primi menſis denuo diſcuſſis, d. 8. Februarii, poſt nebulas, cum Zephyro crebriores nives deciderunt; & aliis quandoque ventis, Euronoto inprimis, Auſtro, & Zephyro borea interpolatus Zephyrus diverſas aëri temperies impreſſit, donec circa finem menſis Eurus ſerenitati favens nivium liquationem ſucceſſive promoveret; Quæ ſerenitas ad vernale usque Æquinoctium continuavit, rarius nebulis, & ſemel nive interrupta, frigore autem comitata.

Poſt Æquinoctium variæ ſubinde ventorum mutationes, & frequentiores pluviæ vernalem gratiam retardarunt, atque Aprilem potiſſimum (cujus dies decimus nonus veſperi alta, ſed paulo poſt rurſus linquata nive, ſine Cereris & Pomonæ noxa, terram oneraverat,) nec non Majum valde inamœnum atque frigidiuſculum reddiderant, ſicque morboſas corporibus humanis diſpoſitiones, & tertianas præcipue febres procrearunt; quæ licet jam in Januario ſparſim comparerent, in Martio tamen, Aprili & Majo plures invadere ceperunt, gravi cephalalgia & præcordiorum preſſione, rarius præcedaneo horrore, moleſtæ, ſed poſt cholagogi aut emetici uſum, chinchinatis medicamentis utplurimum non difficulter ſuperari potuerunt; quod obſervare etiam licuit, cum circa finem Maji vires ſumendo, plurimos in Urbe, quin & vicino agro invaderent, poſt horrorem magno atque ſæpe ad deliria usque intenſo calore ægros torquentes. In Martio quoque Pleuritides veræ, non admodum vehementes & exquiſitæ, blandioribusque diaphoreticis & pectoralibus, ſine venæſectione, interdum etiam absque ſuppuratione, curabiles; circa Aprilis autem finem Apoplexiæ lethales paſſim obſervatæ fuerunt. Febris porrò ſcarlatina in Aprili, Majo & Junio in plurimos variæ ætatis, ſexus & conditionis homines, quin totas etiam in familias ſeſe diffudit, poſt exiguum, aut nullum horroris ſenſum, faciem primo inflans & rubore ſuffundens, poſtea univerſam cutem maculis vel tuberculis rubris, crebrioribus, latioribus, interdum magis, quandoque minus quam in Morbillis rubentibus, interdum quoque totam

totam cutem unica quaſi macula tingens, ad duas treſve potiſſimum dies perſiſtens, quin diutius quandoque & per octiduum durans, modo in ſquamulas abiens, modo inſenſibiliter diſcuſſa. Nullum equidem vidi qui periculoſe ex ea ægrotaret, nonnullis tamen, ob majorem ſanguinis effervescentiam, diaphoreticis temperatioribus, antimonio diaph. terra ſigillata unicornu foſſili &c. ſuccurrere opus fuit; aliquibus libero ſe expoſuiſſe aëri, & ſine medicamentorum uſu, nunquam decubuiſſe haud nocuit. Quo in morbo licet Clariſſ. *Th. Sydenham* in *obſ. med. circa morb. acut. hiſtoriam ſect. 6. cap. 2.* omnem medicamentorum uſum intermittat, in libello tamen, qui ejus nomen præ ſe fert, & *Proceſſus integras in morbis curandis* ab eo conſcriptos exhibet, atque Londini typis prodiit, medicamenta ſupra memoratis ſimilia non improbari deprehenditur; cujus eo lubentius mentionem facio, cum Libellus iſte in *Ephemeridum noſtrar. Dec. 2. Ann. 10. Appendice* recuſus cenſuram acerbiorem cujusdam Anonymi ſubierit, qui Anno 1693. Londini eundem denuo impreſſum publicare voluit, noſtrum *inepta mole inutilem*, neſcio quo jure vocans, cum tamen idem omnino cum Anonymi ſpecimine ſit, atque juxta exemplar (cujus viginti circiter tantum Londini primo fuerunt impreſſa,) ab Exc. *D. D. Mich. Fauſto*, Argentoratenſi, jam Medico Francofurtenſi ad Mœnum dexterrimo, Acad. N. Curioſo, cum ex Anglia redux Norimbergam tranſiret, beato noſtro Præſidi, incomparabili *D. Volckamero*, tunc temporis in edenda prædicta Appendice occupato, communicatum, ingenue recuſum fuerat; ut ita quo pacto non irrepſiſſe, ſed acceſſiſſe Ephemeridibus noſtris dicendus ſit, Lector benevolus inde cognoſcere valeat.

Menſis Junius multam ventorum omnium viciſſitudinem oſtendere pergens, ſerenitate quidem utplurimum gaudens, cerebriori tamen frigore inamœnus comparuit; elapſo autem primo octiduo, conſtantior Zephyrus, poſt pluviarum frequentiam, temperatiorem auram reddidit; quam ante Solſtitium æſtivum calores, circa finem menſis remiſſiores facti, inſequebatur; cum interea ſerenos dies pluvioſi ſæpius interpolarent, ideoque tolerabili ſæpius temperiei ac telluris fœcunditati faverent; usque dum una cum ſirii ortu calores ingraveſcerent, & usque poſt ejus occaſum continuarent, multamque terræ ſiccitatem adferrent; niſi quod ſextiduum ante occaſum caniculæ deciduis cum tonitru & fulgure pluviis eadem refocillaret; quas eo uberiores poſtea per ſeptembrem Zephyrus adduxe-

duxerat, poſt intentiores illos calores temperiem admodum humidam & frigore horridiuſculam reddiderat, ſimulque catarrhis glanduloſas inprimis & muſculoſas colli exteriori partes obnoxias fecerat, temperatiori tamen aëris regimini non difficulter cedentibus

Poſt æſtivum Æquinoctium continuante ventorum varietate, ſerenos dies plures usque ad Novembris initium vidimus, quos dein multa hyemis indicia à ſecuta, & juxta cum aura frigida, nubibus & nebulis aër turbidus, atque modo in pluvias, modo nives reſolutus, humidam admodum conſtitutionem effecerat, usque dum tandem poſt hyemale ſolſtitium, prævalente aeteris ventis Auſtro, quæ ab eo denominatur auſtrina temperies ſuccederet. Interea lymphæ viſcidæ & ſalſæ (ab humida aëris poſt magnos æſtivos calores intemperie probabiliter coacervatæ,) ſtagnationes non deerant, Odontalgiæ præcipue, ſed tolerabilis, in pluribus ob conjunctam cephalalgiam magis moleſtæ; quin & tuſſis humidæ contumacioris, nec facile ſine abſorbentibus abigendæ feraces. A qua etiam Hecticæ febris, quæ nonnullis inſidiabatur, & non minus medicamentis potiſſimum acredinem temperantibus haud difficulter cedebant, originem derivare licebat.

MON-

MONTIUM GLACIALIUM HELVETICORUM

DESCRIPTIO

INSTITUTA

à

DN. JOHANNE HENRICO HOTTINGERO, Tigur. M. D.

VIRO EXCELLENTISSIMO, CLARISSIMO

JOHANNI WOODWARTIO,

Medicinæ Doctori, Illuſtris Societatis Regiæ Anglicanæ Socio digniſſimo, Phyſicæ Profeſſori Collegii Greshamenſis exercitatiſſimo, Naturæ Arcanorum Scrutatori indefeſſo, &c.

S. P. D.

JOH. HENRICUS HOTTINGERUS, M. D.

IN rerum naturalium ſedula inquiſitione non ultimam virtutis laudem poſitam eſſe, laborem indefeſſum, periculum ſubeundum, ſumptus impendendos, æquo ac benevolo animo perpendentes non nficiabuntur. Onus quidem grave, Opus inexhauſtum, nova quo-

tidie , vel antea denſis tenebrarum velis obſita , lucem nonniſi Mortalium ſumma cum admiratione aſpiciunt , evolvuntur , enodantur , vel à Majoribus tacta , nec detecta , imò magis variis fabulis,rationibus minùs congruis obſcurata & conſpurcata reperimus. Sed cum induſtria Virorum emunctioris naris, diu noctuque, oleum & Operam impendat, ad ſtudium hocce Juvenilem ætatem jam excedens ad virilem & ſtatum perducere contendat , quod certè ita pedetentim ad tam abſolutam τελειότητα perveniet , ut Liber Naturæ aliâs occluſus omnium oculis ſe clarè manifeſtaturus ſit : Certè non infimum ſubſellii locum , Vir Clariſſime , in hoc opere deſignare Tibi conſtituo , imò labor , aſſiduitas , induſtria , ſtudium tuum perpetuum non interruptum, hæc ipſa Palmam Tibi ac Lauream primatûs præbebunt : Sed quid in tantas Viri Orbi literato notiſſimi excurram laudes ; Vino melioris notæ hedera non ſuſpendenda. Excellentiſſime Vir, quid pro Tuis in me collatis beneficiis Londini peregrè degenti, quantas gratias , quantas æſtimii ac Venerationis teſſeras Tibi rependam, ſatis diu mecum perpendi : En accipe munuſculum non aureum , Talionis legis replens , ſed levidenſe aqueofrigidiſſimum , durum , chartaceum teſtimonium, ſincero verò & calido conſecratum pectore , quod benevolo animo ac ſereno vultu aſpicere non dedigneris , obſecro. Haud tamen ingratum fore confido , cum inſatiabilis Tua in ſtudium naturale cupiditas mihi ſit perſpecta ac nota. Materiam hanc hactenus vel nondum , vel ſaltem Glacie frigidiùs & hiſtoricè tractatam , in unum hoc corpuſculum compegi , propriis inſtitutis Phænomenis ac Rationibus confirmavi, de quo candidum Tuum judicium explanare haud graveris. Nihil autem ſimul & inventum & perfectum , omnium rerum principia parva ſunt , ſed ſuis progreſſibus uſa, augentur ; Ita & confido conatus hoſce meos neminem improbaturum , meliora , certiora ac plura ab alio edoctus , hominis cuticulam me nondum exuiſſe memor , errare humanum eſſe , facillimè ei aſſurgam , herbam porrigam , & de erroribus convictas ſententias removebo. Valeas interim , Vir Doctiſſime, & Tuo animo me porrò infixum teneas Oro.

Dabam Tiguri die 5. Aprilis Anno
M DCC III.

MON-

MONTIUM GLACIALIUM HELVETICORUM DESCRIPTIO.

CAPUT I.

Montium in genere Ortum ſiſtit.

Montium origo an abſolutè à Creatione derivanda.

GLobi noſtri tereſtris Eminentiæ ac Gibboſitates; *Montes* innuo, quodnam principium, quamvè cauſam productionis agnoſcant, acriter inter Eruditos diſquiritur. Nonnulli in primam omnium rerum creationem eam rejicientes, non ſolùm tanquam Terræ complementum eos conſtituunt, Deum in dicta Creatione omnia perfectiſſimè confeciſſe aſſerentes, ſuperadditâ Sacrarum Literarum *Geneſ. Cap. VII. v. 20.* Auctoritate, de *Arca Noachi*, quæ tempore Diluvii Univerſalis, ab Aqua ad XV. Ulnas ſupra altiſſimos Montes elevata, iis ſupernataverit; decreſcentibus verò iis in Monte *Ararat* ſubſtiterit ac quieverit. Aliis autem hæc ſententia, minùs arridet, ſed demum poſt Diluvium, quod omnium rerum maximam μεταμόρφωσιν induxit, & his aliam faciem induit, in apricum eos prodiiſſe, ac ſeſe manifeſtâſſe; Non quòd Materia horum in Creatione non fuerit jam formata, ſed à Terra ipſorum Interſtitia ac Valles repleta & obſeſſa, recedentibus autem Aquis diluvialibus, maximo quaſi impetu, ac torrente, ſecum Terræ, ac Luti ſubtiliores partes rapuiſſe. Hanc ipſorum litem mittimus, nec noſtram facimus, ſeu qui medium tenemus & dicimus, Montes ac Colles idem initium cum omnibus rebus creatis, à Principio, creationevè Mundi ſumpſiſſe, quòd & ex *Pſalm. CIV. v. 6. & 8.* conſtat; Eosdem tamen tantam Altitudinem, Eminentiam, quam nunc poſſident, non attigiſſe; Sed Aquas Diluvii ſurſum ac deorſum Genus humanum, omneque in Terra exiſtens, infeſtantes, ſuprema Terræ, ac infima Maris miſcuiſſe, particulas Aquæ, Terræ continentis poris ſeſe inſinuâſſe, ſicque iisdem fluiditatem comparâſſe, quæ invicem mixta, per defluxum aquarum rapidiſſimum Terræ præſertim Alkohol, ac Flos, inferiores partes petiit, itaque Montes

An vero hi producta diluviana ſint?

Conciliatio.

tes ac petras excelſiores altitoresvè, à Terra maximam partem privatos reliquit. Hujus luculentum præbent Teſtimonium, Reliquiæ diluvianæ, *Lapides figurati*, *Exuviæ conchyliorum*, *Piſcium, aliorumque terreſtrium & marinorum*, in imis Terræ viſceribus reperiundæ, quæ, Exempli loco, in *Tractu Luneburgico* ac *Brunſuicenſi*, ex profundiſſimis Lutifodinis eruuntur. Non minùs *Anglia* harum rerum fertiliſſima, aliquot Orgyarum craſſitie ſtrata ex meris Conchyliis compoſita, veritatem hujus confirmabit. Sed quid opus in diſſita exſpatiari loca, *Helvetia*, absque omni contradictione, in ſuprema ferè Terræ parte ſita, plurimorum Fluminum Principum Mater, contra oggannientes aſſurget. Non ſolùm enim fertiliſſimas, ſubtiliſſimas ac optimas Terræ portiones, Montes, ipſorumque cacumina amicientes, inundatio iſta univerſalis ſuſtulit, ſed ad hodiernum usque diem non in his acquieſcit, Terra enim continua. Aquarum alluvione conſumitur, denudant ipſos imbres graviſſimi. Nivium liquatarum Aquæ, latera Montium quaſi corrodunt, impetuoſiſſimi torrentes hanc Terram ad inferiores partes deportant ac auferunt, ita ut in non nullis locis nihil niſi Rupes horridæ, omni tegmine privatæ, & Valles profundiores reſtent, quòd apertè ſatis *Hiob Cap. XIV. v. 19. & 20.* annotavit, *Lapides* inquit, *exterunt Aquæ, inundatione abripis è pulvere Terræ ſpontè naſcentia ejus.* Obſervant id *Rheni* Accolæ, *Belgiivè* Inhabitatores, qui à continuo Materiæ terreſtris ſubtilis affluxu, littora ſua altiora, imò & pinguiora conſtruere norunt. Loco autem fertilium, pinguium, humano generi ac omni viventi utilium, nobis horridi, invii, *Glacialesque* ſuperſunt *Montes*. Naturam non accuſamus, nec novercam appellamus. Abſit! Tanta enim Montium ac Alpium perfruimur bonitate, fertilitate, & utilitate, ut nulli, ratione Loci ac ſitus, cedat. Clima noſtrum, quamvis ita rigidum, injuſtumve videatur, temperatum, ſaluberrimum eſt, ac omni rerum abundantia gaudet. Haud facilè paria alibi, certè non tanta Naturæ miracula reperies. Evolve Hiſtoriographos ac Naturæ Ruſpatores noſtros, tam Antiquos, quàm Modernos, *Munſterum, Stumphium, Simlerum &c.* in ſpecie τὸν νῦν ἐν ἁγίοις, Clariſſ. *Wagnerum* noſtrum, in *Hiſtoria*

Conciliatio-nis probatio.

ſtoria Naturali Helvetiæ curioſa. Præſertim Opus laborioſiſſimum Accuratiſſ. D. D. *Scheuchzeri Hiſtor. Natural. Helvet.* in lucem brevi protrudendum fuſiùs id docebit: Ex omnibus autem certè non infima ſubſellia merentur, *Glaciales* illi notiſſimi, ac *Helvetiæ* noſtræ ferè unici Incolæ, *Montes*, quorum deſcriptionem ſupra laudati hiſtoricè ſolùm enarrarunt. Anſam autem ulteriùs in hosce mirandos ac monſtroſos Montes inquirendi, Itinera in hæc loca inſtituta, quos nonniſi ſummo cum ſtupore ac admiratione aſpexi, mihi ſuppeditavit; Animadvertens hucusque perfectam perſpectamvè eorum delineationem, ipſorumque generationis rationem, lucem non vidiſſe. Patriæ hinc laude ſtimulatus, haſce leves qualeſcunque obſervationes ac ratiocinia chartis committere non dubitavi, quas B. L. æqui bonique accipiat, rogo. Meliora ac certiora edoctus, amicam admonitionem gratiſſima mente me accepturum eſſe ſincerè promitto.

CAPUT II.

Onomatologiam Montium Glacialium exponit.

ONomatologiam, recepto ac laudabili more, præmittere, non ingratum fore confido, præſertim cùm Montium horum Glacialium *Germanica*, veriùs antiqua *Helvetica*, vel *Celtica* potiùs, non ubivis obvia, tritavè ſit, ac nomine Gletſcher / Gletſcherberg / Gleſſer / venit, qui ſolutam & congelatam, non amplius Nivem exiſtentem, ſed Glaciem ab Aqua formatam indigitat, *Latinè Glaſſaria*, quaſi Glacialis Mons, quæ vox Glacies *Germanicam* radicem Glaß agnoſcit, quam antiqui *Germani* etiam Gleß nuncupabant, à nitendo, & quaſi ſplendendo, hinc Germani Gleiſſen / Glentzen / Glintzen / dicunt quod ſplendeat, ſeu potiùs transparens ac purum inſtar Vitri ſit. *Engadini* cum noſtra hac derivatione conſentire videntur, qui in ſuo Idiomate *Wadret*, *Vedretto*, à *Waider*, quod *Vitrum* notat, & prope *Filiſur*, *Wadrez*, appellant. *Gleſſum* vel *Gleſum*, *Tacito*, *ſuccinum*, eadem de cauſa, à nitore ſcilicet, audit.

Gletſcher / quid denotet? an Germanica, vel Latina Vox ſit?

dit. Hinc facilè patet, Gletſcher nomen, propriè non à radice, *Glacies*, nec Vocabulum Germanicum corruptum eſſe, ſed veram originem veteribus Germanis deberi: Quibus verò Germanica hæc deductio minùs placet, Latinamque huic præferre ſattagunt liberum eis relinquimus, nec litem iis movebimus.

Firn quid ſit? An Montibus Glacialibus conveniat?

Eosdem ulteriùs Firn appellant, quod tamen Montibus Glacialibus non convenit, à paucis diſcrimen hoc obſervatur, & malè à quibusdam confunditur. Eſt enim Nix hæc dura & aliqua ex parte congelata, ſed nondum Nivis naturam exuit. Teſtibus *Stumpf. Chronic. Helvet. L. XI. Cap. XX. pag. 608.* ac *Joſ. Simler. de Alp. comment. p. 74.* Nix inveterata, alter verlegner Schnee dicitur, & hoc Vocabulum, Firn / Fern / antiquum *celticum* radicale eſt, Recenti opponitur, ac Antiquum, Vetuſtum, Longinquum, Anniculum denotat, Firn Wein Ferndiger Wein / Vinum anni ſuperioris; Firn hinc, quaſi *Nix annoſa*, Schnee von ferner Zeit. Nonnullis *Verriſium*, *German.* Vernis hinc derivare placet, quod hoc nimirum niteat, & quaſi Nix Glaciesve inveterata cohæreat. *Cluverius Inſularum Amerarum in Oceano Germaniæ propè Jutlandiam* mentionem facit his verbis. *Aliæ numero complures Inſulæ, in Germanicum Mare ſparſæ, quæ nunc appellantur Farriæ, quondam Romanis dictæ fuerunt Gleſſariæ à Gleſſo, quod eſt ſuccinum.* Num vocabulum *Farriæ* cum noſtro Firn & *Glaſſariæ* cum Gletſcher non conveniant aliis viris in Philologia verſatioribus relinquimus. Notum enim *Succinum* non infimum in Verniſio artificiali Ingrediens conſtituere.

Glacialium horum *Montium* deſignationem ſpecialem, quando apud *Orientales* non reperimus, in generalioribus vocibus, quæ Nivem, Gelu, Glaciem, quandoque etiam Vitrum & alia ſignificant, nobis ſubſtituendum eſt; Mons itaque talis Græcis ὄρος Κρυςαλλῶδες, κρυμῶδες appellari poſſit.

Eorum derivatio Græca.

Hebræis aliquid ſimile exprimitur per *Libani Montis* vocem,

Hebraica.

לְבָנוֹן *Lebbanon*, & לִיבְנֹן *Libbnon* enim Montem, *Syriam* à *Palæſtina* diſterminantem, quiâ Radice לָבַן, Hiph, הִלְבִּין, *albuit*, dicitur, notat: Concinnius ita dictum non argues, quàm

ab

ab Albedine ex perpetuis Nivibus, quæ in altiſſimis. Montibus perdurare ſolent, unde & Alpium *Latinis* & *Germanis* ſignificatio, & certè ipſæ Sacræ literæ, quæ ad Thuris ſignificationem in *Cantico C. IV. v. 11.* per vocem *Libani* alludunt, eædem à ſignificatione albæ glaciei ſeu Gletſcher non abludunt in celebri loco *Jeremiæ Cap. XVIII. v. 14.* ubi *Libanus nivoſus* dicitur.

CAPUT III.

Montium Glacialium definitionem proponit.

ADmirandorum Montium Glacialium *Definitionem*, quæ Nomenclaturam excipit, ſequens delineatio facilè exprimit: *Quod ſint Montes alti & excelſi, vel inter duos alios ordinarios Montes in ſinu quaſi, vel in Valle, vel ad aliorum latus, vel in ſummitate ipſorum ſiti, ex mera Glaciei inveteratæ congerie conſtantes, puri, diaphani, omnes heterogeneitates de ſe mittentes, non multum tamen à communi noſtra Glacie differentes, ob calorem ac ſolis acceſſum non ſufficientem, in loco natali haud facilè liquabiles, ſemperque in eodem loco permanentes.* Deſcriptio hæc quidem pro anni & loci conditione variat, qvod autem dilucidiùs ac clariùs in ſequentibus, per partes & Phænomena explicabimus. *Montium Glacialium Definitio.*

Deſcriptionem haud inconcinnam *Simlerus de Alpibus Comment p. 72.* ex *Silio* ſcriptore Jtalico, Montium Glacialium refert, annotante tamen Eodem *Simlero* Hyperbolico ac Poëtico ſtylo.

Cuncta gelu, canaque æternum grandine tecta
Atque ævi glaciem cohibent; riget ardua Montis
Aëtherii facies, ſurgentique obvia Phœbo
Duratas neſcit flammis mollire pruinas.
Quantum tartareus regni pallentis hiatus
Ad manes imos, atque atræ ſtagna paludis
A ſupra tellure patet: tam longa per auras
Erigitur tellus & cœlum intercipit umbra.

Nul-

Nullum Ver uſquam, nullique æſtatis honores,
Sola jugis habitat diris, ſedesque tuetur
Perpetuas deformis hyems: Illa undique nubes
Huc atras agit, & mixtos cum grandine nimbos.
Jam cuncti flatus, ventique furentia regna
Alpina poſuêre domo, caligat in altis
Obtutus Saxis, abeuntque in nubila Montes
Mixtus Athos Tauro, Rhodopeque adjuncta Mimanti,
Oſſaque cum Pelio, cumque Hemo ceſſerit othrys.

Subjungimus hiſce adhuc ex Clariſſ. *Wagneri Hiſtor. Natural Helvet. Curioſ. pag. 27. & 28.* Carmina *Chytrei* in *Stinar. Venet. p. 54 & 55.* deſcripta, ac ita ſonantia.

Helvetios Italis dirimit Mons aſper ab oris.
Pars Adulæ, Bernardinum dixere Meſauci
Ejus in acceſſas nunquam contingere rupes,
Ver potuit, non huc Bacchus, Philomela, Cereſvè
Non æſtas adiit: Glacies hic matris ab alvo
Excipit, & teneros durat vi frigoris artus
Cuſtodum pecoris: Siccos quum Sirius ardens
Urit agros alibi, rigidis in cautibus illic
Regna tenet deformis hyems, caurique furentes.
Bella gerunt, altæque nives in montibus altis
Extructæ terramque gravant atque horrida ſaxa:
Ipſe fremens ſonitu, caput inter nubila condit,
Phœbeosque procul ſcopulos intercipit ignes:
Innumeris circum glacies Cryſtallina ſeclis
Indurata riget; per adeſas ſpumea cautes
Unda ſtrepit, mons ipſe aſtris conterminus albet.

CA-

CAPUT IV.

Montes Glaciales ab aliis Analogis diſtinguit.

A Montibus Glacialibus differunt.

ANalogiam aliquam, affinitatem ac ſimilitudinem cum his noſtris Montibus Glacialibus tenent nonnulla jam jam recenſenda, quæ tamen ab iis probè diſtinguenda, nec confundenda, ne unum pro altero ſumatur; Qui enim benè diſtinguit, benè docet: Proximè ad eos accedunt, tam quoad ſimilitudinem, quam loci vicinitatem, *Montes Nivales*, Schneeberg / Firn / dicti, quorum baſis Mons ordinarius, ſeu Petra, quorumque cacumina, ſupremæ partes, etiam latera, nive perpetua & vetuſta ſunt tecta ac veſtita, ab intenſo tamen æſtivo ac diuturno calore quandoque liquantur, ut Anno 1540. Annotante *Stumpf. Chronic. Helvet. pag. 605.* factum, in qua æſtate omnis ferè antiqua nix migravit, ac liquata erat, non tamen ex toto, ſed ſuprema cacumina indumentum hoc album, hyemale deponere, religioni quaſi ſibi duxerunt. Hæc Nix inveterata ac diu reſtans, non tantùm loci conditioni, vel ventorum calidorum acceſſui impedito, ſed ſummæ aëris ſuperioris frigiditati adſcribenda eſt.

Montes Nivales.

Labinæ.

Hos *Labinæ*, Alpicolis Louwinen dictæ, excipiunt, quæ conglomerationes maximæ Nivium ſunt, ortæ in ſupremis Montium cacuminibus, vernali tempore, Vento non ita auſtero flante, vel ab Avium transvolatu, vel Vento vehementiore, clamore hominum ac vocis refractione, vel alia leviſſima cauſa, minimam Nivis particulam movente, hinc cadendo multis provolutionibus ſemper majus capit incrementum, usque dum in Montem ferè nivoſum, maximo cum Incolarum detrimento, excreſcit, deſcendendoque Saxa, Arbores, Homines, & quicquid obvium eſt involvit, & ſecum rapit, tandem ſeſe in Vallem quandam ac ad Montium pedes demittit. De quibus *Munſter. Coſmogr. L. V. C. XXXIX. pag. 690. Stumpf. L. C. p. 606. Simler. de Alpib. Comment. p. 113, & ſeq. Clariſſ. Wagn. L. C. p. 32* Aliique conſulendi ſunt. Eæ, temporis ſucceſſu, in id, ex quo

formatæ erant ; Aquam puto ; reſolvuntur. Et hæ quidem Labinæ ſuperficialiter quandam præ ſe convenientiam ferunt, penitiùs verò perſpectæ, omnem planè ſimilitudinem cum Glacialibus Montibus reſpuunt.

Montes, Inſulæ natantes, &c. in Septentrione.

Minimè etiam prætereundos cenſemus *Montes*, *Inſulas fixas ac natantes Glaciales*, verſùs *Septentrionem* ac circa *Polum*, quæ ob intenſiſſimum frigus nullo modo liquantur, utplurimùm à Mari, Fluminibus, ſæpius etiam à Jugis Glacialium Montium ſeſe in Mare demittentibus, ad littora Menſe Julio ac Auguſtò frigore paululùm remittente ac relaxante, à fortiſſimô vento detruduntur, quorum Craſſities ſæpe LX. & ultra orgyarum cenſetur. Quandoque Urbium, Turrium, Aggerum, Vallium &c. faciem præ ſe ferunt. Nullorum ferè Hominum, vel aliorum Brutorum, niſi urſorum, Vulpium, quarundarumvè Avium patientes, quæ in Inſulis iſtis natantibus domicilia ſua, ſuſtentationesque habent; ſæpius L. vel LX. milliaria in iis navigantes quaſi, à littore ſeſe demittunt: De quibus Mirabilibus legi merentur **Rudolff Lapell Erfahrung und Vorſt llung des Nordens**/ & *Ol. Magn. Gent. Septentrional. Hiſt. Breviar.* Inter hos *Septentrionales* & noſtros *Helveticos* Montes, magnum intercedit diſcrimen, magna differentia; Illi enim ubivis obvii ſunt, ac *Nova Zembla* tota iis referta, nullam in vicinia, vel Plantam, Arborem, &c. reperies, & quidem, ut jam memoratum, ob rigidiſſimum frigus, iniquiſſimum Clima, Solis per medium annum totalem privationem, &c. nullos Homines alit, ut hi ſeſe in Ea ſuſtentare valeant; Nunquam liquantur, imò quotidie majus adhuc incrementum ſumunt, ita ut nonnulli Climati frigidiſſimo an glaciei huic horrendæ, locorum inhabitabilitatem adſcribere dubitaverint; Plerumque etiam ex Mari & Fluminibus in continens transportantur. Hi verò in aliquibus locis ſolùm animadvertuntur; Calor quidem adeſt, ſed non ſufficiens, & ſolùm ſuperficialiter, non ex alio loco, quàm à ſeſe ac alia Glacies originem ſuam ſumit. Loca vicina, *Orientem* ac *Occidentem* ſpectantia prata amoeniſſima, agri fertiliſſimi, paſcua maximè proficua, &c. Oculos Inhabitatorum oblectant, Incolisque reditum magno cum fœnore reddunt.

Cry-

Cryſtallorum ab his noſtris Glacialibus Montibus diffe- rentiam, in multis oſtendenda videatur *Cap. VII. Ph. V. & VI.* *Cryſtalli.*

CAPUT V.

Montes Glaciales ad Genus ſuum reducit.

EX quanam re conſiſtant, ſeu cujus *Generis* noſtri Glaciales ſint Montes, ipſum ſtatim nomen apertiſſimè indicat, Nomen ac Omen habet, & nemo niſi quorum oculi ac pectora frigidiſſima hac glacie fuerint obvelata, inficias ibit; Meram ſcilicet, ac veram glaciem ipſos componere, àque alia ordinaria non multùm diſcrepare, imò omnibus ejusdem gaudere requiſitis. Cujus veritatem, non ſolùm propria experientia, ſed & Phœnomena jam jam recenſenda magis illuſtrabunt, ac in apricum manifeſtiſſimè deducent. *Genus.*

CAPUT VI.

Phœnomena circa Montes Glaciales obſervata enarrat.

QUæcunque circa Montes Glaciales obſervata ac obſervanda, conſideratione, ruminationeque digna occurrunt, tam ab aliis, quàm propriâ experientiâ annotata ſequentia Phœnomena hiſtoricè ſolùm exprimont & proponent, quorum rationes Solutionesvè infra ſubjungentur.

Phœn. I. *Loca* ipſorum *Natalia*, Inhabitationes ac ſitus, quamnam Mundi partem aſpiciant, quam vicinitatem, vel Montium, aliarumque rerum foveant, ſcire maximè opus, quo certè medio in ulteriore inquiſitione feliciores erimus. Siti ſunt plerumque verſùs *Meridiem* obſervante *Munſtero L. C. p. 691.* & *Septentrionem*, ut in Monte *Gemmi* dicto, & quidem vel in altiſſimis Montibus demum ad majorem altitudinem aſſurgunt, iisque ſuperſtructi ſunt, ubi Aër ſummè auſterus, venti rigidiſſimi etiam æſtivo tempore ſpirant. Velut in *Grindelia*, αὐτόπτης loquor, à *Septen-* *Ph. I. De Loco natali & ſitu Montium Glacialium.*

trione Meridiem verſus longe latèque patent, hinc in Vallem profundam ſeſe demittunt. Vel ad Latus alterius Montis ordinarii, ut id in Monte *Furca* prope *Originem Fluminis Rhodani* animadvertitur, ac cum iis continui ferè ſunt, qui radios Solis, ventosque ſuaves impediunt, ac ipſis acceſſum denegant; Hunc Montem *Silius* ita delineat.

Nullum ver usquam, nulli æſtatis honores.
Sola jugis habitat diris, ſedesque tuetur
Perpetuas, deformis hyems: — — —

Vel interſtitia Montium κατ' ἐξοχὴν dictorum occupant ac replent, ut in *Grindelia* itidem obſervare licuit.

Ph. II. De Altitudine, Longitudine &c.

Ph. II. Quoad *Altitudinem* ac *Latitudinem* eorum nihil certi determinari poteſt. Altitudinem enim aliorum Montium aliquando æquant, non ſuperant, quorum in aſcenſu ultra milliare Germanicum conſumitur, ſæpius verò multò inferiores, ac medietatem ſolùm attingunt. Craſſitiem *Munſter L. C.* Illius prope *Rhodani Fontem* XX. vel XXX. pedum determinat; *Latitudinem* quousque telum arcus pertingere valeat, *Longitudinem* verò indeterminatam relinquit. *Simlerus de Alp. Comment. p. 74.* refert, quod apud *Sedunos* Mons ſit, quem quidam *Sylvium* nuncupant, *Salaſſi Roſæ* nomen ei impoſuêre, in hoc Monte ingens ſit glaciei perpetuæ cumulus, per quem ad *Salaſſos* ferè quatuor millium paſſuum ſpatio tranſeatur, & tamen illi adhuc altiora & magis rigida immineant juga, ſed dimenſio hæc ſatis incerta eſt, ut ipſemet obſervavi, nam maximè inæquales ſunt, invii, ac nonniſi, & quidem vix, Calceis ferro armatis, ſummo tamen periculo, ut in ſequentibus demonſtrabitur, aſcendi poſſunt. Accuratior tamen illa mihi aliquomodo videtur fiſſurarum ſeu hiatuum dimenſio, ut *Ph. VIII.* proponet, ubi bolide mediante, mox CCC. mox CCCC. plus minùs ulnarum eorum profunditatem repererunt.

Ph. III. De Incremento & decremento.

Ph. III. De Ipſorum *Incremento* variè Striptores differunt, & quidem aſſerunt ab aliquot Seculis tanta incrementa ſumpſiſſe, ut terram proximè circumjacentem, unà cum arbo-

ribus

ribus &c. de ſe repulerint ; imò prata, domos proximè ædificatas deſtruxerint ac devaſtaverint. Sæpiſſimè ex ipſo Monte, maximas ſtirias ac moles excreſcere, quæ ſi rimas agant, ob immenſum pondus in Vallem cadere, hinc novum planè produci; ſed eorum loco mox alias ſuccedere. Nec minùs vernali ac æſtivo tempore ſi dehiſcant fiſſurasque producant, à nova deſcendente Nive reſtaurari ac redintegrari. Alias de ipſorum Incremento & decremento quidam Alpicolarum ſibi perſuaſum habent ſeptem annos pro Incremento, totidemque pro Decremento requiri.

Ph. IV. *Forma* ac *Figura* illorum pro Loci varietate, Anni tempore, caloris & frigoris remiſſione aut intenſione variat, nullas certas obſervant regulas, ut plurimum planè rudes, deformes, acuminati, ac propriè dictos Montes quàm maximè, hyemali præſertim tempore, æmulantur: Eminentiæ ac protuberantiæ horridæ protuberant, calore cumprimis æſtuante, ubi non continuos ſed contiguos fuiſſe attendimus, una enim quæque fiſſura ad imum fundi ſeſe extendit, hinc quodvis Glaciei fruſtum, peculiarem quendam Montem, ſeu potius collem conſtituit, ut valles, ſi mihi ita dicere liceat, ſeu interſtitia facilè quis intrare poſſit. Eminentiæ hæ ſæpius maximo cum damno inferiora petunt, ut antecedens Phœnomenon indigitavit, & in *Ph. VIII.* fuſius tradetur. *Ph. IV. De Forma & Figura.*

Ph. V. Quæſtio heic oritur; *Num Glaciei communis naturam exuat?* ac *perennando Cryſtallinam induat* duritiem: Quod quidam ut *Stumpf.* & *Munſter. L. L. CC.* affirmant, imò addunt Naturam ac Proprietates communis Nivis & Glaciei relinquere, ac claritatem, puritatem duritiemvè Cryſtalli, vel communis Lapidis accipere, eidemque in modo denominatis requiſitis nihil cedere. *Ph. V. An Glaciei communis naturam exuant?*

Ph. VI. Ex antecedente Phœnomeno, aliud membrum priori planè propinquum fluit. (*An* nimirum *in loco natali, vel planè etiam alibi ſint diſſolubiles*? vel majus ſaltem temporis ſpatium pro eorum liquatione requiratur? *Stumpf* & *Munſter. L. C.* In Loco natali, i. e. in ſummitate ipſorum Montium liquefieri pernegant, imò ſi caſu fruſtum aliquod decidat, aliquandiu ibi permanere, antequam in Aquam, quamvis Solis & *Ph. VI. An in Loco Natali ſint diſſolubiles?*

 Calo-

Caloris acceſſus ſit intenſiſſimus, reſolvatur. Addit adhuc *Stumpf. L. C. p.* 606. Hanc Glaciem repentino calore Solis vel Ignis focalis non ſtatim, ac communem liquefieri.

Ph. VII. De Puritate Ipſorum.

Ph. VII. *Puritatem* Ipſorum Auctores non ſatis exprimere norunt. *Munſt. L. C.* habet quamvis ad Metalli fodinas referri non poſſint, quoad tamen puritatem Cryſtallis quam proximè accedere, ac ipſarum inſtar ſplendere: Omnium impuritatum eſſe impatientiſſimos, aliarumque rerum mixturam minimè ferentes; Seſe ipſos purificare, omnesvè heterogeneas partes, Lapides, Ligna, Arenas, aliasque ſordes longè à ſe repellere, ut nulla ampliùs inquinamenta remaneant. Occaſione Puritatis de ipſorum colore exteriùs apparente ſubnectemus, qui Cœruleus ſemper videntur, ſuperiusque cruſta, ſeu Cortice quaſi, ex luto, è Montibus proximè ſitis delato tecti, conſpiciuntur.

Ph. VIII. De Fragore, & hinc dependentibus Fiſſuris.

Ph. VIII. Vernali ac æſtivo tempore, calore accedente, maximo cum *fragore*, *Crepitu*, *mugitu* ac *tonitru*, quaſi omnia inferiora ſuperioribus miſcere conentur, dehiſcunt, diſrumpuntur, ac ſi Montes ipſi ruere viderentur; Fit tamen non una vice, ſed per aliquot Septimanas, imò per totam æſtatem, ut ipſemet non ſine ſummo ſtupore percepi, verum tonitru aërem noſtrum vibrare ac percutere autumans. Productum mugituum horum ſunt fiſſuræ, hiatus ac cavitates, Incolis Spält / Schröffen dictæ, quatuor vel quinque pedum latitudine, imò ſæpius ampliores, nonnullæ immenſurabiles ferè, aliæ CCC. vel CCCC. Ulnarum, quos inſpicientibus nihil niſi mera, pura Glacies, oculis objicitur. Hiatus hi profundiſſimi ſi denuo nova nive, vel conglomerata, vel recenter ſolùm delapſa repleantur, ac concidant, eodem fragore ſtatim alio in loco fiſſuras agere obſervant *Munſt.* & Cl. *Wagn. L. C. p.* 26.

CAPUT VII.

Phœnomena recenſita explicat, cum nonnullarum Sententiarum propoſitione & ἐπικρίσει.

DEcimus hucvſq; circa Montes Glaciales principaliora Phœnomena

nomena obſervanda, quorum ἀνάλυσιν, inſtituti ratio, & veritas à falſitate diſtinguenda, miracula divina magis deprædicanda, ſubnectere exigit; In quorum ſolutione, ut & recenſione Auctores de iis tractantes non conveniunt, quas ſententias fideliter enarrabimus, ſuisque locis inſeremus; Noſtrum verò judicium, ratiocinia, modeſtam ἐπίκρισιν ac proprias experientias ex principiis ſanæ Philoſophiæ deſumptis ſubjungemus, quo modo veritas clariùs pateſcet.

Antequam Alto nos committamus, pro clavi, ad abſconditos hoſce theſauros reſerandos, lubricos ac læves iſtos Montes feliciùs penetrandos ac ſcandendos, obſcuram hactenus ac raram hanc materiam melius eruendam & ſolvendam, brevem *Glaciei* Originem, Naturam, ſtructuramvè præmittere, haud ingratum fore confidimus, quâ materiâ penitiùs examinata, faciliùs exoptatiùsve nodos hoſce ferè Gordeos Herculeo auſu ſolvere potes erimus.

Glaciei in genere Origo, Natura, &c. quæ?

Glaciem ſecundùm plerorumque Sanorum Philoſophorum mentem, dicimus eſſe Aquam in ſolidam ſubſtantiam, à frigore & quiete particularum hactenus in continuo fluiditatis motu exiſtentium, transmutatam. Motus enim quamdiu adeſt, ac à materia ſubtiliſſima agitatur, ſemper impedit, quò minùs particulæ iſtæ flexiles & anguillares concreſcere, frigoreque indureſcere valeant. Expulſa enim, ſeu potius recedente cauſa movente, ſive igniculis iſtis ſubtilibus, à calore Solis, vel ob aëris nimiam gravitatem, ac multarum craſſiorum particularum imprægnationem, vel aliâ quâcunque causâ, in eam immiſſis, dictæ particulæ ab exteriore parte interiora verſùs, ſine ordine rigeſcunt, ac quaſi cortice obducuntur: Quod & *Eccleſiaſt. C. X. LIII. v.* 22. eleganter propoſuit. *Frigido*, ait, *vento Borea efflante compingitur ex Aqua gelu in omni congregatione aquarum diverſatur, & Aquam velut Loricam induit*: Januam hinc ad ulteriorem calorem ac motum ſubintrandum præcludunt; continuata brumali auſtera tempeſtate, ulteriùs congelatio pergit, ac totam aquarum copiam, pro loci tamen conditione. quò privatio hæc major, eò intenſior concretio, quo remiſſior, eò & minor, eadem inficit labe. Aqua hæc concreta in ſua congelatione expanditur ac ab aëre intus magis

ferè,

ferè quàm ipſa aqua incluſo, rarefit, qui particulas iſtas anguillares, rigidas, inordinatas, plerumque tamen figuræ oblongatæ ac rectæ efficit, quæ quaquaverſum ſpicula ſua emittit, ac in ipſorum interſtitiis hoſpitem hunc aëreum ſuſtentant: Aëris in majore quantitate præſentiam Glaciei levitas, aquæ ſupernatatio &c. indicat; Rarefactionis autem & expanſionis majoris loci ſpatium, quotidianaque experientia. *Chymici* concretionem hanc, ſecundùm ipſorum experimentum congelationis artificialis, Sali ac Nitro aëreo attribuunt, quod ipſis relinquimus; Hoc unicum addimus Glaciem marinam omnem ſalſedinem deponere, ac hanc liquefactam, dulciſſimum guſtui, ſuaviſſimumque potum *Septentrionales* oras inhabitantibus ſupeditare; Teſtantibus, aliquot itinerariis & Experientia *Athanaſ. Kirch. Mund. Subterran. P. I. L. III. p. 166.* & Clariſſ. *Reyheri* in ſua hac de re conſcripta diſſertatione. Sed è diverticulo in viam: Accingamus nos ad Phænomenorum ſuperiore ordine memoratorum ſolutionem.

Chymicorum Sententia.

Ph. I. Ratio cur Montes Glaciales plerumque ſiti ſint verſus.

Ph. I. Hoc Phænomenon *Locum natalem*, ſeu *Situm* verſus *Polos* innuit, quod pro primo ſumme neceſſario ad certitudinem horum ulterius inquirendam, cenſemus. Notum eſt ab iſtis *Mundi plagis* omnes aëris diſpoſitiones, tempeſtates; calorem, frigus, &c. dependere, magis adhuc à ventis hinc ſpirantibus, Atmoſphæram noſtram multifariam infeſtantibus, deſcendere. Reſpiciunt autem plerumque Montes noſtri Glaciales *Meridiem*, ſed non nudi ac ita expoſiti, à tergo *Septentrionem* verſus, tanquam parietes, quibus annectuntur, Montes ſunt petrei altiſſimi; Ventis hinc flantibus acceſſum denegant, ab altera parte itidem ejusdem generis Montibus præmuniuntur, Auſtri flatum infringunt, tactumque calidum inde efflantem eludunt, quò minùs hi flatus Eos attingere valeant. Poſiti ergo in Valle circumcirca altiſſimis Montibus cincti, nullum niſi calorem Solis aliquando pertranſeuntem experiuntur. Summa frigiditas Sole recedente ac nocturno tempore perſentitur, hinc ea glacies interdiu ſoluta, nocte iterum denſiùs congelatur ac conſtringitur: Unicè ergo *Situi* horum geneſis & exiſtentia concedenda. Aliorum *Situs Septentrionem* intuetur, verſus

Meridiem.

Septentrionem.

ſusque *Meridiem* longè latèque ſeſe extendunt, imò in *Grindelia* Montes iſti duo apparentes Glaciales ſolùm Crura quaſi ſunt & pedes, totum verò Corpus ſeu moles in Valle recondita latitat: Mirum hinc non eſt, glaciem perennitatem nunquam deponere, ſed inibi ob intenſiſſimum frigus ſemper hoſpitari. Si Interſtitia Montium ſeu Valles poſſideant, modò enarrata cauſa ſufficiet; frigus irremiſſibile, imò proximiùs eos appropinquantes, id maximè ſenſibiliter cum horrore experiuntur. Incolæ hinc viciniores non leve damnum pro frugibus & obſoniis maturandis, gramine progerminando, &c. ſi ſolito majores extiterint, obſervant, ac de gravibus hiſce damnis conqueri non deſinunt. Alii *Septentrionem* itidem proſpectantes, in ſummitate ſummorum Montium poſiti, ut in Monte *Gemmi*, nullis circumcincti ac incluſi aliis Montibus quaſis cancellis, ſed toti quanti quanti nudi & expoſiti, ſecus quàm hoc in *Grindelia* obſervatur; Frigus ibi percipitur maximè rigidum ac intenſum, Boreas ſua impetuoſiſſimè rigida emittit tela, ita ut etiam æſtivo tempore itinera per eum inſtituentes, niſi veſtimentis denſis ſint obvelati, maximè eos feriat. In Monte *Uranienſi* Windgällen dicto, quodam fide digno referente, idem Boreas ita vehemens obſervatur, ut & lapides non minoris molis à locis ſuis dimovere valeat. Accedit adhuc quo aëris Regio altior, eò frigidior; Motus enim ibi planè remiſſior, radii Solis ſolùm eam penetrant nec repercutiuntur ac reflectuntur, ſicubi in Vallibus ac Terræ partibus inferioribus contingere quotidie videre licet, & experimur, hinc *Nubes* in ea natantes ſecundùm pleroſque Phyſicos, nivoſæ, concretæ ac quaſi conglaciatæ eadem ratione cenſentur. Quid ergo mirum, ſi in tanta altitudine morantes Montes, nihil niſi mera Glacies, ita compacta, inveterata, & denſa illos conſtituat, ac ita indiſſolubiles permaneant. Nonne quæſo; luculentum ſatis ſuppeditant teſtimonium, Montes antiqua nive *tecti*, Firn dicti, Celſiſſimi in *Helvetia* æque quos in differentiis recenſuimus, qui perennante nive amicti ſunt ac ſub ipſa *Zona torrida* ſiti in altiſſimis Montibus, qui in *Actis Philoſ. Angl. in Inſula Teneriffa Terreira* appellatur, ac pro ſummo in toto Mundo deprædicatur, & ad LX. milliа-

In Montium Interſtitiis.

In Montium Summitatibus.

Aeris ſuperioris frigiditas.

liaria è longinquo cerni has oras navigantes annotant, ſicut hoc ex iis *Auctor Nouvellen* **von gelehrten und** *curioſen* **Welt/** *Anno 1696. p. 1868.* allegavit ac transtulit. Ejus Altitudo perpendiculo dimenſa ad duo cum dimidio milliaria cenſetur, continuam Nivem continet ac alit peregrinantesque frigus hoc auſteriſſimum intolerabile experti ſunt. Adhæc altiora loca magis perflantur, depreſſa verò minùs à Ventis verberantur. Nonne, inquam, unicæ altitudini, ac ſuperiori aëris ſummæ frigidæ Regioni hoc dandum adſcribendumque eſt?

Ph. II. Altitudinis Ratio & incertitudo.

Ph. II. Quid *Altitudo*, ad Montium horum generationem conferat, jam Primi Phœnomeni ſolutio indicat. Altitudinum autem verè Glacialium Montium hactenus nullam certam habemus notitiam, invii enim ſunt, nullusve accommodatus locus exactè Geometricè eos dimetiendi, ex aſcenſu autem proximorum & altitudine æqualium hauriri debuit, cum iisdem recta nonnunquam quaſi linea ambulant, non eminent, alii verò etiam multò inferiores, nec vicinorum medietatem attingentes obſervantur, niſi hyemali tempore, cum Nix decidit, & ambos cooperit, Vernali verò iterum recedit, cujus ratio etiam ex antecedenti ἀναλύσει peti poteſt, à Ventis ſcilicet, Calore Solis, &c. Nonniſi enim, ad determinatam quandam metam pertingunt, & ſi pertingant, tanta ibi frigoris reſiſtentia, ut illi non facilè cedat, & quamvis aliquando, æſtate cumprimis æſtuante, paululum imminuantur, ſtatim damnum hoc reſarcitur, ut *Ph. III.* habebit. & plerique eandem ſemper altitudinem ſervant. Nulla tamen regula non patitur exceptionem, ii enim qui ſummos occupant Montes, creſcunt & decreſcunt, ut ſequens *Ph. III.* demonſtrabit, pro tempeſtatis iniquitate ac benignitate. Obſervantibus tamen Alpicolis Eos à conſtitutis ſuis limitibus non multùm declinare. Certiorem verò, ſuo modo judicamus ſuperiùs notatam hiatuum ac fiſſurarum, bolide inquiſitionem, quæ plerumque à ſupremo hiatu ad infimum Montis, ſeu Terram continentem pertingunt, &c. Sed cum & Montium cacumina ob declivitatem, lubricitatem, ac fiſſurarum periculoſitatem conſcendi nequeant, ab iis hinc certam dimenſionem

nem inſtituere impoſſibile eſt, à dictis enim fiſſuris adhuc ultra centum ulnas altiores reperiri cernitur. *Longitudo* ac *Latitudo* itidem ad locum natalem ſeſe accommodat, Venti calidiores, radiive Solares, quousque efficaciores perveniRe poſſunt, omnem Nivem & Glaciem conſumunt, hique ſuos conſtitutos tenent fines, ultra citraque quos conſiſtere nequeunt. Loca itidem natalia prout variant, eodem etiam Incolæ; Montes Glaciales puto; ſeſe habent ac dirigunt.

Ph. III. Antequam Ipſorum Incrementum examinemus: in Originem ac primum eorum ortum inquiremus, à quo tempore principium ſuum ſumpſerint, *Ante An? Aut poſt Diluvium? vel demum ſubſequentibus Annis & Seculis extiterint? Munſter. L. C.p. 695.* A duob9 tribusve annorum millibus deſcendiſſe, autumat. Ardua quidem, difficilis ac incerta primo intuitu hæc quæſtio videtur, ſed repetenda heic, quæ in *Cap. I.* de Montium in genere origine commemoravimus, de quibus nullo modo dubitare licet, quod ſcilicet à creatione, ſi non tam alti Montes, ſaltem eminentes Colles ac Monticuli fuerint, in quorum interſtitiis ac ſummitatibus Nix & Glacies, pro loci ratione ſeſe dimiſerit, ac hoc hoſpitio uſa fuerit, irriente verò Diluvio, confuſioneque univerſali, hanc in ſublime, ut omni Glaciei accidit, elatam, ibidemque liquefactam fuiſſe: Recedentibus verò Aquis, eam ipſam Aquam ſtatim in locis appropriatis, non tamen in tanta mole, glacialem ſubſtantiam induiſſe, ſucceſſu temporis etiam eandem ac nunc altitudinem obtinuiſſe. Accuratè loquendo duo vel tria annorum millia conſtituere, ingenuè fateor, ad quodnam tempus hi referendi forent, certè maximè hæſitarem, ultra quatuor enim millia annorum à diluvio, ſecundùm Chronologorum computum, jam effluxere, hinc originem ac principium maximorum & propriè Glacialium Montium Gletſcher dictorum in tempus ſtatim poſt Diluvium rejicientes, non longè aberrabimus. *Incrementum* quomodo ſumant ex parte in Hiſtorica narratione jam propoſitum eſt, modo occaſione originis diximus. Sed ulterius quantùm narrationes Alpicolarum, propriæque experientiæ nobis dictarunt, in medium proferre haud cunctabimur. Nonnulli Incolarum Septennium creſcere ſolùm, nihil de iis conſumi, & viceverſa totidem annis iterum imminui firmiſſimè credunt; Sed non ſolùm rationi, pro-

Ph. III. Montium Glacialium ortus, an ante an poſt diluvium ſit?

Ipſorum Incrementum & decrementum quomodo fiat?

 priæ

priæ experientiæ,ſed & aliis emunctioris naris Viris exactiſſimè id obſervantibus contrariatur: Aliud enim ipſa αὐτοψία edoctus, à nemine hactenus obſervatum, proponam. Conſpiciuntur in in iis Lineæ, in aliquibus VII. VIII. vel IX. quas ſtrata nuncupare ſolemus, ex quibus accuratè anni ipſorum deſumi valent, ut in arboribus ex Circulis idem Phyſici prætendunt; Quæ Lineæ, vel ſtrata hinc oriuntur; Hyeme abſoluta, nive ex Montibus vicinis recedente, à graviſſimis imbribus, terra ab iis eluitur, Mons Glacialis tum proximè ſitus, ab iſta Aqua turbida, Terrâ permixtâ, Cortice quaſi obducitur, terrea iis inſinuantur, quæ nunquam recedunt, ſed firmiſſimè adnexa ſemper hærent & permanent; Hyeme autem iterum recurrente Cortices hæ nova teguntur nive, poſtea in Glaciem mutata hanc eodem modo alia cruſta cooperit, idemque ſingulis accidere annis animadvertitur. Lineæ hæ ſeu ſtrata inferiora ſemper multò minora ſunt ſuperioribus, & quo ſuperius ſtratum, eô altius. Hinc apertiſſimè Ipſorum Incrementum & decrementum concludendum, ab inferioribus enim & interioribus æque liquantur ac diſſolvuntur, ac à ſuperioribus, & hæc liquatio æſtate quotidie fit, calore præſertim intenſiore, aqua ſemper ex iis impetuoſiſſimè defluit, guttæ ex iis dependentes ac cadentes ſingulis momentis conſpiciuntur, circa veſperam magis, quàm matutino tempore, utplurimùm tamen non transgrediuntur ſuos limites conſtitutos, ac incrementum ab hyemis violentia, decrementum verò æſtatis ac caloris benignitate dependet. Quæ modo de Ipſorum ortu ac origine comentati ſumus, cum grano ſalis accipi volumus, non quod adhuc de Aqua diluviali, vel Glacie ab eo tempore collecta ſuſperſit, hoc enim experientiæ contradiceret, ſed quod in iisdem dictis locis, ab eo tempore continuata, protracta, & ſi quid receſſerit, reſtaurata fuerit; Palam etiam eſt, internum telluris calorem æque ac externum acceſſorium pro ipſorum deſtructione & ſolutione concurrere. Quod verò de iis deceſſit, vel lapſu per fiſſuras, producto, vel etiam continuo calore interno & externo æſtuante, ſtatim vento auſteriuſculo ſpirante, ipſo ſæpe Auguſto & Septembri, pluvia vel nive cadente, ea ſtatim coagulatur, & ſibi ipſi aſſimilatur. *Juga Glaciei* inveteratæ incolis, Schneejäber dicta, ſi delabantur, hyeme ſubſequente iterum reſarciuntur. Fiſſuræ,

Hia-

Hiatus, ac valles quaſi iſtæ glaciales de quibus Ph. VIII. agit, nova nive, & aqua replentur, ac in integrum reſtituuutur.

Ph. IV. Hyeme omnis deformitas, ac eminentiæ abſunt, & hi Montes ſunt declives, in unum quaſi cacumen acuminati, accedente verò calore, vel vento ſuavi dehiſcunt, fiſſuras agunt, de quibus Ph. VIII. tractat, per quas fiſſuras aqua defluit, eas quaſi eluit, & quodvis horum fruſtum peculiarem producit Montem, ut hinc non amplius continui, ſed contigui videantur, facile Monticulos hos aggeres cum foſſis, turres, domos, &c. quis dixerit, & hinc propriè diverſitas figurarum ac eminentiarum dependet: Nonnunquam fruſtum aliquod, in aliud latus decidit, ac ſtatim ibi agglutinatur, ſuperior unde locus à quo motum, defectum, ut ita loquar, inferior vero quo delatum, exceſſum, ſeu majorem deformitatem producit; certam autem iis figuram adſcribere impoſſibile eſt, quicquid enim fit, caſu accidit, & quibuslibet annis pro caloris & frigoris efficacia & mutatione, aliarumque circumſtantiarum variatione differunt. *Ph. IV. Variarum figurarum cauſa.*

Ph. V. Antiquitas, ut *Heſychius*, *Ariſtoteles*, *Diodorus* aliique plures, ſanctè ac firmisſimè perſuaſa erat, *Glaciem* per tot annos, imò ſecula durantem, *non amplius ſolubile permanere*, Glaciei propriè dictæ naturam exuere, & à ſimilitudine coloris ac diaphaneitatis in lapidem converti transmutarique; In ſpecie Cryſtallum κατ' ἐξοχὴν dictam, ſeu lapidem hexagonum, diaphanum, unde & ipſi nomem κρύςαλλον quaſi κρύῳ ςελλόμενον, quod idem ac glaciem, vel aquam frigore concretam indicat, impoſuere. Accedit adhuc, quòd Cryſtalli natales ſolùm in Montibus iſtis Glacialibus poſuerint, quod tamen falſum, & non niſi ex petris proximè quidem locatis eruuntur. Teſtimonii loco cum *Simlero in Comment. de Alpib. p. 125.* duo ſequentia Epigrammata græca, quæ *Claudiano* tribuuntur, adjungere placuit: *Ph. V. Non Glaciei naturam deponunt & Cryſtallinam acquirunt ſubſtantiam.*

Κειονέιη κρύσαλλ@ ὑπὸ ἀνέρ@ ἀσκηθεῖσα
Δεῖξεν ἀκηρασίοιο πανάιολον εἰκόνα κόσμυ
Ὀυρανὸν ἀγκᾶς ἔχονεια, βαρύκτονον ἔνδοδί πόντον.

Alterum.

ἔιπι ἀγὲ μοι κρύσαλλε, λίθῳ πεποκασμένον ὅδωρ,
Τις πῆξεν, βορέησῆ τὶς ἔλυσε, νότ@.

Marbodeus ſuam, hac de re, ſententiam ita expreſſit.

Cryſtallus glacies multos durata per annos

Ut placuit doctis qui ſic ſcribere quibusdam
Grandinis antiquæ frigus tenet atque colorem.

Sed antiquam Glaciei naturam ſtructuram, &c. retinent.

Falſitatem hujus in noſtra de *Cryſtallis diſſertatione* jam exploſimus, multis argumentis, experimentisve, quo B. L. remittimus, eam extirpavimus. Unicum ſolùm ſatis evincens experimentum Illuſtr. *Boylei de Gemm. Orig. & Virtut. p. 26.* addentes. In Cryſtallo petroſa, pellucida, & colore omni carente, atque tenera, bilance examinato ejus pondere, in aëre, deinde in aqua comperit pondus ejus ad pondus Aquæ æqualis quantitatis eandem habere rationem, quam 2. & ferè $\frac{2}{3}$. ad 1. manifeſtiſſime hinc falſitas elici poterit. Adhoc decutiatur fruſtum Glaciei hujus antiquiſſimæ ex ima parte, aquæ injiciatur, ſtatim reperiet, eidem ſemper ſupernatare, nunquam fundum petere. Firmiſſimum hoc experimentum quis negabit? Certè ſi ſolùm aliquid terrei vel lapidei in ſe contineret, ipſi injectum fundo tenaciſſimè adhæreret. Non negandum tamen aliquo modo à communi diſcrepare, præſertim quoad pororum anguſtiam ac compactionem, cum primis frigore exiſtente intenſiſſimo, ac vix irremisſibili, quod idem verſus *Septentrionem in Norvegia, Moſcovia, Nova Zembla, &c.* Navigantes compererunt. Gradu ergò ſolùm, non verò Naturâ & ſubſtantiâ differunt, in quantum gradus nunquam variabunt rem. Ut non nulli lapides, v. g. Adamantes orientales multò duritie ſplendore, pretio, &c. occidentales ſuperant, poſterioribus tamen Adamantis nomen non derogatur. Transmutatio hinc abſurdisſime dicitur. Veritatem tamen hujus, ſequens Phænomenon magis in apricum deducet, cum hoc planè analogum quod & ex hoc deſcendit.

Ph. VI. Glacies inveterata ſucceſſu temporis diſſolvitur.

Ph. VI. Diſtinguendum heic inter ſententiam, quæ 1mo aſſerit in loco natali, i. e. in ipſo Monte non diſſolvi, vel difficulter. 2dò Quod ſi fruſtum in Vallem proximè jacentē decidat, ad ipſius diſſolutionem longum temporis ſpatium requiri, & 3ô. Quæ omnem ei liquationem ac diſſolutionem pernegat. Priores ſuo ſenſu, ut concedamus faciles erimus. Certum enim, quoàd Priùs aëris inclementiam, caloris haut ſufficientem præſentiam, frigoris ibi exiſtentis rigiditatem, heic accuſandam eſſe; Reſiſtentia namque hæc calorem ſuperficialem eludit; Accedit autem nonnunquam, quod in Ph. III. innuimus, ut nonniſi ab extraordinario ac diuturno calore liquefiant, quod ex fluminibus copioſè ex iis defluentibus, ac guttis aqueis deſcendentibus colligitur, mox autem iterum reſtauratur. Alteri etiam ſententiæ nos ſubſcribimus, fruſta

ſruſta enim hæc cum denſisſima, compactisſima ac magnæ molis ſint, per aliquod temporis ſpatium indiſſoluta remanent, ſenſim enim ſine ſenſu quotidie aliquid abſcedit, & in aquam abit, calor quamvis intenſè in id agat, obviique ſurgenti Phæbo ſint, non niſi ſuperficietenus aliquid conſumitur; Pori enim ipſius irregulares, maximè conſtricti, ingreſſum ipſius celeriorem impediunt, & ſiquid interdiu imminutum fuerit, noctu rigidisſimum frigus, poros iterum obſtruit, ſequenti verò die de novo eos reſerare ac ingredi debet. Fruſtum alias iſtiusmodi glaciei decuſſatum in manibus meis tenui, quod mox ut aliam glaciem tardius tamen diffluere, ac in aquam gelidam ſolutam fuiſſe, animadverti: Licèt Ignis focalis vehemens admoveatur, non ſtatim ipſi cedit, quoniam hic nimis fortis, repentinus ac ad ingreſſum non adaptatus eſt, contra moderato & Auſtro flante felicius movetur, quod Ph. VIII. docebit. Sed quod tertiam ſpectat, miror ſanè experientiæ ac rationi ita oggannire nonnullos non erubeſcere; Luce enim meridiana clarius, ac cuivis experimentum tentanti absque omni ſcrupulo felicisſime ſuccedet, liquefactio hæc glaciei vetuſtæ, ita ut nihil niſi Aqua pura remaneat, non quidem ita repente ut Cera, oleum, &c. ſed ſenſim ac pauco temporis ſpatio interpoſito, præſertim ſi à natali ac inclementi in alium apricum, ſerenum, calidum deportetur locum. Unde quæſo! duritiem ac ſubſtantiam hanc lapideam mutuâſſet? A frigore certe non. In noſtra ſupra allegata de *Cryſtallis diſſertatione* explicatius id tradidimus: Ad petrefactionem aliud quid, quam frigus requiritur, materia ſcilicet terreſtris, calor accedens & condenſans, aliaque plura. Nonne heic deſunt? Quid? Si hæc glacies in Lapides ſeu cryſtallos abirat, toti Montes Cyrſtallini, ut in Africa haud procul à *Wagana Waſſonis*, annotante *Munſt. Coſmogr. p. 1731.* noſtras *Helveticas* æque ac *Septentrionales* Regiones ornarent, Cryſtallus hinc non ita caro venderetur pretio, nec in tanto verſaretur æſtimio.

Ph. VII. Chryſtallorum ac Glacialium Montium Splendorem, puritatem, diaphaneitatemque eâdem chorda extollunt, quaſi nulla interſit differentia, parique ambulent paſſu. Primo intuitu, analogiam ac ſimilitudinem aliquam præ ſe ferre, non inficias eundum, penitius autem examinantes Illas multo puriores, diaphanas ac clariores, has verò albicantes magis, imò Cæruleo quodam quaſi fuco infectos, non ita diaphanos & perſpicuos eſſe, obſervarunt. Ut jam de figurâ Cryſtallorum hexagonâ nihil quicquam dicamus. Quod ſi eorum materiam primam, ſeu conſtituentem, Aquam ſcilicet puriſſimam

Ph. VII. Montium Glacialium puritas in quo conſiſtat?

xpæ-

κρανοπετῆ nullis ſordibus ac heterogeneis permixtam ita mox abſque mora concretam, conſideremus, certe facile ipſis hæc ſincera quaſi puritas concedenda. Puritatem tamen non à ſuâ primâ petunt materiâ, ſed peculiare aliquid ipſis attribuunt, omnium ſcilicet impuritatum, heterogeneitatum, ſordium eſſe impatientiſſimos, nulla ipſis miſceri poſſe, ſed ſi iis talia ſint admixta à ſe repellere ac rejicere. Unde autem hæc ipſorum penetralibus permiſceantur, hæſito; A Terra ſeu fundo in eos impelli impoſſibile, Lapides &c. multò graviores ſunt, glacies ſummè ſtricta ac compacta, ut utraque incapacia ſint, aſcendendi ſcilicet & recipiendi: A ſuperioribus enim non facilé fit, niſi ab aliquo Monte proximè poſito, in eos deferatur, quod & ipſemet conſpexi, mox tum ob ipſius lubricitatem inferiora & fundum proximè jacentem petunt, vel eorum fiſſuris ac hiatibus ſeſe committunt, ibique permanent. Verum tamen hoc, quod propriis contemplatus ſum oculis, ad ipſorum pedes maximos acervos Lapidum vel Rupium prægrandium, arenarum aliarumque heterogenearum rerum, quas aqua ſemper effluens ſecum vehit, eluitque, etiam in ipſius incremento longè eâ ſe repellit, & cùm iis ſeſe minimè unit. Lapides, arenæ, aliæque Sordes enim cum glaciei particulis nullam planè habent convenientiam; Etſi fortè, frigore maximo Lapis, Lignum, &c. in iis concreſcant, cœlo benigniore ac calidiore, ibidem fiſſuras agit, ac per has illa de ſe mittit, tam ob lapidum gravitatem, quam Ligni poroſitatem, aëriſque in majori copia iis admixtionem, hinc aër majorem virtutem in iis exercere valet. Sicuti Lapides iſti degunt, eorum Montium liquatio velocior fit; Radii enim Solis, in eos impingentes, eosdem calefaciunt, hinc glaciei vicinæ fluiditatem comparant. Nec minus cum Montes hi per exteriorem, ut omnes communes lapides incrementum ſumunt, Lapides, arenæ, Ligna ſunt mobilia, glaciales contra Montes firmiſſimi, duriſſimi, illa verò facilè cedentia & non reſiſtentia, ea à ſe propellunt, non eandem cum iis conſtituunt maſſam, & in ſinu ſuo non aſſervant. Occaſione Incrementi in Ph. III. ipſorum cortices ac cruſtas allegavimus, earundemque rationem reddidimus: Miror ſi omnium impuritatum eſſent inpatientisſimi, cur non iſtas Lineas ſive cortices lutoſas, arenaceas, pluribus ſordibus permixtas, atque ſibi intimius unitas, cur, inquam, non delerent? cùm ad ultimam uſque Glaciei diſſolutionem perſeverent.

Impuritates quo modo expellant.

Ph. VIII. Fragores & fiſſuræ an à Cavernis aëris intus conclusis.

Ph. VIII. *Marianus Topograph. Helvet. p.* 26. Rationem redditurus Mugitus, fragoris ac fiſſurarum, ſtatuit cavernas ac venas aëris intus

intus incluſas, qua & incrementum promoveant, æque ac Montes Ignivomi *Æthna* & *Veſuvius* ignis præſentiam, Maris voragines, Aquæ ingreſſum, indicant. Ratio & comparatio longe petita videtur; Tantas enim cavernas ac venas aëris ita incluſas nullo modo concipere poſſumus; Aëris præſentiam non negamus, ut ex poſterioribus videbimus, ſed in tanta quantitate conjunctas haud facilè quis concedet. Montium Ignem ejicientium ac Maris voraginum alia planè ratio. Ignem ex cavernis Montium egredientem omnium ſenſibus percipimus; Voragines has Maris nudis apertisſimé obſervamus oculis; Cavernarum verò aërearum præſentiam, ventorumque copioſisſimam compactionem, nulla ratione, & experientia firmatam nobis imprimere poſſumus. Nec ad incrementum quid contribuant, imaginari licet; Certè magis hiatus hi ad decrementum, quàm incrementum relegandæ; dictum etiam non ab interioribus ut Plantæ, vel alia animalia augeri, ac nutriri, ſed ab exterioribus per appoſitionem incrementum capere. Non ſolùm talis mugitus & Fragor in Montibus Glacialibus animadvertitur, ſed in omni glacie Aquarum, Lacuum Maris, in *Septentrione*, Inſularum glacialium in Mare natantium, Monentibus *Ol. Magn.* & *Rudolf. Capell. Septentr. Deſſ.* Anne & in iis Aquis ſubditis tantas varias Æoleas fovent? Certè haud facilè crediderim. Magis arridet Sententia Clariſſ. *Dn. D. Scheuchzeri in Phyſic Germanico Idiomate donata P. I. C. XXII. §. 8. 9. 10. p. 210.* differentis. Glacies *ſeptentrionalis* (etiam *Helvetica*,) durior, compactior ac firmior, propter majorem & fortiorem particularum minimarum ignearum expulſionem, hinc particularum glacialium compreſſio vehementior; Appropinquante autem vernali tempore ſeſe porulis Glaciei iterum dictæ ſubtiles particulæ ſenſim inſinuant, non tamen tanta vi, ut Ceræ inſtar eam liquefacere poſſint, ſed ſolùm ut rigidæ iſtæ ac maximè compreſſæ partes dividi ac ab invicem ſeparari & quidem tanto crepitu poſſint. Vel ſecundùm *Bartholinum*, qui ita ſentit; Quod hyemali tempore iſtæ aëreæ particulæ à ſummo frigiore in glaciem coarctentur, includanturque, vernali verò ac æſtivo calore accedente eædem iterum rarefiant & extendantur, hinc majus requirere ſpatium, quod per harum fiſſuraum actiones inveniat, ac libero aëri ſeſe committant. Tanto ergo impetu rareſcunt, catervatim ex iis exeunt, & dum ad quietem aërem impellunt, hic retardatus non nihil à motu vibratur, percutitur, itaque tantum fragorem ac tonitru quaſi de ſe edit & emittit. Nemo, ut ſpero, mihi vitio vertet, ſi mugitum ejulatatum quaſi, aliquando à proximè habi-

Rejicitur.

Vera ipſorum ratio?

habitantibus audiuntur, in *Monte Hecla*, qui *Inſulæ Maris Deucalinæ* Incola, ſcribente *Rodolf. Capel. L.c. p. 176.* eandem ad cauſam referemus, à continuis nivibus etiam ſemper tectus eſt, quamvis & ratio ab Ignibus ſubterraneis, cavernis Montis incluſis & maximè agitatis peti poſſit, Incolæ perſuaſum ſibi habent manes & animas demortuorum eſſe, quibus ibi tanquam in Purgatorio commorandum ſit. Quoad fiſſuras, quòd per easdem Montes iſti continui glaciales dividantur, & una quæque pars peculiarem conſtituat Monticulum, ſuperius acuminatum, inferiùs verò pro baſi latiorem & craſſiorem, Interſtitia facilè intrare poſſimus, in ſuperioribus jam egimus. Profunditas harum fiſſurarum á craſſitie Glaciei derivanda, quod jam in *Ph. I.* produximus, reſtaurationem redintegrationemque in *Ph. III.* docuimus. Quomodo venatoribus, Rupicapris, Lagopis &c. inſidiantibus ſumma cautela opus ſit, ne in eas præcipites ruant, ex quibus liberationis ſpes nulla affulget, occaſione *Damnorum* ſpecialius agemus.

Caput VIII.

Montium Glacialium uſum Medicum communicat.

HUcusque Recenſioni, ſolutionique Phænomenorum, ac Glacialium noſtrorum Montium obſervandis inſudavimus. Pauca adhuc de eorum *Uſibus* ac *Virtutibus*, tum in *Foro Medico*, quàm *Oeconomico* uſitatis adjungamus; Nec minùs & *Damnis* inde deſcendentibus, ac Incolis illatis. Notum trituum & Vilibus ſuam ineſſe virtutem: Summa venena in optimam antidotum redigi poſſe: Nihil tam vile, atque abjectum eſſe, quod generi humano emolumentum aliquod non afferat, Glaciei materiam, ex qua congelatur; Aquam puto; ſi in Scenam producere animus eſſet, Oceanum certè commodorum ac utilitatum inde haurire poſſemus: Sed hæc nos nunc non tangunt. Ipſius Glaciei examine contenti, in ſpecie hujus inveteratæ, quale commodum hinc pro morbis corpus noſtrum infeſtantibus, debellandis, ſperandum ſit. Nonnulli eam quàm maximè extollunt, & ut encomiis uſus ejus ſatis commendare valeant, omnem operam impendunt. Apud *Glaronenſes* Annotante *Simler. de Alp. Comment. p. 124.* in Monte *Wepchio* fons eſt frigidiſſimus, quem Aquæ ſolutarum nivium & glaciei in Sinum quendam collectæ conficiunt huic Incolæ ſeſe

Glaciei Montanæ uſus in nonnullis morbis? Externus.

con-

contra varios morbos immergunt, idque tertio, præ frigore enim diutiùs in aqua ſubſiſtere nequeunt; exiſtimant hujus Balnei uſu Aciem oculorum juvari, & Auditum in ſenibus recuperari. Ejusmodi ferè Aquæ frigidæ immerſionem in dyſenteria &c. *Inde* in uſu habent, ac ſuadet Cl. D. *Job. Otto Helbigius Eph. Germ. Curioſ. D. J. A. X. Obſ. CXCIV.* Ulterius Alpicolæ Aquam glacialem in omnis generis morbis calidis ac biliofis, Febribus ardentibus, Nauſea, Cholera, vomitibus biliofis, Dyſenteria calida &c. in quibus ferè affectibus Cl. *Sigism. Gras. Eph. Germ. Cur. D. J. A. IV. & V. Obs. XCVI. p. 96. 97. & ſeq.* Aquam fontanam frigidam commendat. Advomitum uſque & abundè bibunt, ita ut ſæpe curentur, quatenus ſcilicet acrimonias in primis viis, ac ipſâ maſſâ ſanguineâ latitantes diluit temperat, atque infringit. In dyſenteria præprimis tam Acidulas, quàm communem Aquam frigidam laudant ulterius Dn. D. *Lanzonius Eph. Germ. Curioſ. D. II. A. IX. Obſ. LIII. p. 84.* & Clar. *Dn. D. Vicarius L. C. Obſ. CLXXVI. p. 336. &c.* in qua hæc noſtra glacialis aqua aliquo modo adſtringit, tum ob maximum ipſius frigus, quod poros à calore dilatatos anguſtat ac conſtringit, materiam malignam fluidiorem reddit & evacuat, ejusque ulteriorem affluxum impedit; tum etiam ob plurimas terreſtres particulas ſibi admixtas, acrimoniam præcipitat, ipſiusque ſpicula acida primo corroſiva obtundit & abſorbet. Hæc Aqua enim ſemper turbida eſt, & quaſi lacteſcit, in locum repoſita, ſedimentum ſatis conſpicuum in fundum demittit; Caute tamen, optimè monente Illuſtri *Schröckio*, *Scholio* doctiſſimo *ad obſ. Cl. d. Lanzoni modo cit.* procedendum, & imprimis in morbi principio non eſt propinanda, ſi copia peccantium humorum adſit, ne ii in corpore detineantur, plurimasve calamitates accelerent. In *Grindelia* homines jejuno etiam Ventriculo, multam aquæ hujus, absque ullo incommodo ingurgitant copiam, imo quantum quisque velit, in æſtu ſummo pro refrigeratione absque damno aſſumere poſſe, contendunt, quod & ipſe vidi, atque hujus periculum feci. In nimia ſiti ad hanc extinguendam, ſeu potius fallendam fruſtulum in ore detinent. Sed certè in hiſce caſibus ac morbis ardentibus, maxima audacia committi videtur, facillimè namque ſphacelum Inteſtinorum hæc Aqua procreare poſſet, quod modo citatus Cl. *Graſſ. l. c.* animadvertit, ac hiſce verbis improbavit. *Hac methodo ſed auſu, ſi nos judicemus, periculoſiore in Febribus bilioſis, diarrhæis, dyſenteriis Alpium Helveticarum Incolæ ſcribuntur bibere Glaciem* Gletſcher *vocant Idiomate vernaculo --*

Internus.

Circa quam tamen ſumma cautela opus.

O duram meſſorum Ilia! Ventriculi noſtrates non tollerarent ejusmodi delicias. Principes aliqui Medicorum peſſimum eſſe, aquam ex glacie & nive collectum pronunciant. Ut *Hipp. Aph. L. V. Aph.* 24. Τὰ ψυχρὰ οἷον χιὼν κρύσταλλος, τῷ στήθει πολέμια, βηχέων κινητικὰ, αἱμοῤῥοικὰ, καταῤῥοικά. *Et Simlerus comment. de Alp p.* 124. Ingenue fatetur multos potu & uſu nivalis glacialisque Aquæ, præſertim veteris lædi, quamvis propter eximiam frigiditatem, nonnulli eam avidè petant. *Ovidianum* hinc tritum optimè in iis verificatur,

Nitimur in vetitum ſemper, cupimusque negata,
Sic interdictis imminet Æger aquis.

Relinquamus autem Alpicolis haſce panaceas, ac remedia hæc ancipitia, ſufficiantque nobis ea, quorum uſum certiorem ac compertiorem habemus. In plerisque locis ut in *Rhetia Grindelia* &c. uſus ipſarum ferè planè exolevit, paucosque vel nullos reperies, qui in recenſitis affectibus confugium ac auxilium ab iis petunt, & præſcripta Medicorum ordinariorum ſtrenuè ſequuntur. *Schröd. Pharm. Medico-Chymic. L. III. C. III. p. m.* 314. *& zacut. L. I. Hiſt. Med. Obs.* 46. Hanc Aquam liquefactam ac in ore detentam in odontalgia pertinaciſſima commendant. In Doloribus Arthriticis, Podagricis, tumoribus Ulceris expertibus, convulſionibus &c. Si membra iis emmittantur, ac aliquandiu in eis contineantur laudant. *Hipp. L. C. Aph.* 25. *& Dn D. Vicarius l. c p.* 342. *Bartholinus de Nivis uſu Medico, & in Epiſt. Cent. III. Epiſt. p.* 626. Aquæ nivali ac glaciali ob Sal ipſi admixtum vim purgandi, ſudorem ac urinam ciendi attribuit, de quibus Auctor modo laudatus, &c. *Ettmüll. Schröd. Dilucid. Mineral. C. III p. m.* 212. videantur.

Caput. IX.

Uſum Oeconomicum Glacialium Montium exhibet.

Inſerviunt pro Potus refrigeratione.

ALterum uſum oeconomicum diximus, ad quem primo Potus refrigerationem referimus, ubi totum dolium in ipſius caverna deportari curant, ac per aliquot dies ibi relinquunt, vel cantharus vino vel alio potu repletus, pro refrigeratione imponitur, quæ liquori ſtatim ſtridorem ferè procreat, vel in ipſum potum & vinum fruſtum glacici,

ciei, eundem in finem injicitur; In noſtris oris non adeò ac in Italia aliisque Regionibus calidioribus frequens eſt, ſed incolis fiſſuræ Montium iſtorum Glacialium, pro ipſarum Carnium tam domeſticarum, quàm ferinarū conſervatone ac â corruptione aſſervatione inſerviunt, nulla muſca, vel aliud animalculum ſeminium verminoſum illuc deportans, huc pervenit, demum enim mactatas in easdem fiſſuras ſuſpendunt, ibique aliquot menſes, usque dum iis opus habeant, relinquunt, & frigore ſoluto, recentium inſtar guſtui & palato gratiſſimæ obſervantur; quod *Munſter. Stumpf. Merian. L. L. C. C.* annotarunt. Cum in iſtis ſummis Montibus pro mortuis ſepeliendis nulla terra, vel alius aliquis locus appropriatus ſit, Fratres Monaſterii D. Bernardi in Penino Monte, eos in profundiſſimam foveam ruptæ glaciei abjiciunt, quæ tum illorum *Sepulturæ inſervit, obſervante Simlero deſcript. Valleſ: p. 28.* In qua aliquandiu ab omni corruptione immunes permanerent.

Carnium aſſervationi.

Demortuorum ſepultura.

Quoad uſum communis glaciei non multùm ſoliciti ſumus, & non noſtri eſt inſtituti *Ol. Magn. Gent. ſeptentr. Hiſt. Brev.* plurima recenſet, v. g. Ex nive, aqua aſperſa propugnacula ad formam caſtrenſium mœniorum *Septentrionales* exſtruere, ac exercitii gratia ita mutuum voluptuoſum inſtituere certamen. Plurima alia, quæ in dicto Auctore continentur, evolvantur. Unicam adhuc addam; Memini mè à quodam viro doctiſſimo ac in ſcientiis Phyſicis exercitatisſimo percepiſſe ex glacie in certam formam ac figuram redacta *Speculum Uſtorium* confici poſſe, quod mirandos in rerum accenſione, liquatione, edat effectus, nec id facilè, niſi diu ſolis radiis exponatur, liquefieri, ſed ſi mox iterum removeatur ac in loco perfrigido aſſervetur, aliquandiu à liquatione poſſe præcaveri.

Speculum uſtorium ex glacie.

Sed & hoc commodi Montes hi Glaciales afferre videntur, quatenus *Tempeſtatum præſagia* ex iis haberi poſſe, Incolæ pro verò aſſerunt, pro exemplo veritatem hanc confirmante, ſit Montis Uranienſis illius altisſimi Rinder Alp Stock dicti, & in *Volle Ragazenſium* Enckel Seiſſé nuncupata, ad glaciei hujus inveteratæ mugitum atque boatum, Strepitum Æthneum imitantem certa tempeſtatis gravioris iminentis τεκμήρια, atque hariolationes deſumantur. Alto Silentio præterimus, quod accuratiores & acutiores in hiſce locis, vel ex coloris, ſive in albedinem, ſive in cœruleum, ſive rubrum, ſive alium immutatione nunc εὐδίαν, nunc triſtem tempeſtatem petunt.

Tempeſtatum præſagi ſontes.

Caput X.

Damna Montium Glacialium tradit.

Damna afferunt ob delapſum.

QUanta Alpicolæ inde *Damna* experiantur, ſatis ſuperque Hiſtoriographi noſtri annotarunt, quotidieque adhuc querelas movent. *Strabo* periculo plenorum horum Montium his verbis meminit. *Glaciales Cruſtæ ſupremæ, & quidem lubricæ illabentes univerſam occupant ſemitam, & in ſubjacentes extrudunt valles. Claudianus* etiam jam ſuo tempore damna ſequentibus expresſit verſibus,

Interdum ſubitam glacie labente ruinam
Mons dedit, & trepidis fundamina ſubruit aſtris.

Munſteri Continuator Coſmogr. p. 689. irreparabile damnum recenſet, quod Anno 1595. die 24. horâ ſecundâ pomeridianâ accedit; dum haud procul à *Monte S. Bernhardi*, olim *Jovis*, vel *Julii*, ſupra *S Brancherium* Mons Glacialis ſeſe diviſit, ac in aquam ſeu flumen proximè præterfluens decidit, quæ ipſius ordinarium fluxum impedivit, & in *S Brancherio*, neque hominibus, pecudibus, domibus &c. pepercit, *Bani* Octoginta domos devaſtavit ac inundavit; *Martinaci*, Veterum *Octoduri*, ac in viis proxime ſitis eandem injuriam attulit, quam jacturam hominum, pecudum &c. determinare certè ob maximam copiam nequiverunt, de quibus Auctor cit. conſulatur. *Meri-*

Propter incrementum.

an. Topograph. Helv. p. 26. quod ab incremento magni Glacialis Montis in *Grindelia Sacellum Stæ Petronellæ*, quò peregrinationes religioſæ fuerint inſtitutæ glacie tectum ac à loco repulſum fuerit, (ipſe etiam locus hujus facti hoc ipſo adhuc die digitis monſtrari ſolet.) Nec minus & terram circumjacentem una cum arboribus, pratis amœniſſimis ac caſis vicinis removerint, ut Accolæ domicilia ſua aliorſum transferre coacti fuerint.

Frugium maturitatem impediunt.

Non ſolum autem ab ipſa glacie ita irruente ac omnia cooperiente ſed & rigidiſſimis perpetuo ac quovis ferè anni tempore afflantibus Ventis, fructibus, frugibus, graminibus &c. maxima inferuntur damna, ut maturitatem juſtam attingere nequeant.

Oculis & faciei exitiales ſunt.

Quantum *oculis* à multo & attento intuitu *obſint*, eorundemque acutiem demant ac hebetent, adhuc *cutem*, *faciem* cumprimis per puſtularum excitationem *devaſtent*, & Sole ſplendente à repercuſſione ip-

ſius

ſius radiorum, quaſi aduſtione, (quamvis alii nivi recenter delapſæ, non verò inveteratæ glaciei adſcribant,) non ſolùm in me expertus ſum, ſed plurimorum Accolarum unanime ſuffragium ac relationem huc apponere non dubito. Ut porrò hujus glacici damna recenſere pergam, Cl. *Dn. D. Muller. Eph. Germ. Cur. Dec. II. A. VI. Ob. CLI.* narrat Exemplum Monialis, quæ ex potu talis frigidæ *contractionem* & incurvationem *dorſi* experta ſit. Maximè præterea hi Montes *Venatoribus*, & *Peregrinantibus* ſunt exitioſi, qui facilè in vitæ ſuæ diſcrimina inducuntur, cùm primis ſi nive tecti, ac vento quodam vehementiore accedente, nivem conglomeratam in fiſſuras ac cavernas propellit, easdemque ſuperficialiter ſolùm tegit, quæ omnem profunditatem mentiuntur, & eæ plane non animadvertuntur, tranſientes nihil mali quid ſibi imaginantes in nivem adhuc laxam & nondum in glaciem concretam decidunt, ac inferiora petunt, itaque vitam miſere finire, ſpiritumque efflare coguntur. Simile triſte Exemplum nuper R. Dn. Paſtor *Leonhardi* in literis cum Cl. Dn. D. *Scheuchzero* communicâvit. Cum enim Anno 1698. die 12. quidam Rupicapris ſtrenue inſidiaturus, in tantam fiſſuram nive tectam, decem Orgyarum altam incidiſſet, vitam ſtatim exſpiravit. Sequenti die nonnulli veſtigia ipſius in nive relicta inſectantes, quæ ad modo dictam fiſſuram eos duxerunt, qui funibus aliisque machinis in eam ſeſe dimittentes, ex aquis adhuc duas orgyas altis ſubmerſum, hamo extraxerunt. Eandem ferè hiſtoriam à. D. Ludovico Molitore Paſtore in Schams participatam Dn. D. Scheuchzerus in ſua στοιχειολογίᾳ *ad Helvetiam applicata Tb. XX.* plurimis circumſtantiis recenſet. Qui ergó, Monente Simlero de Alp. Comment. p. 112. Iter per Alpes faciunt, peritos locorum, qui ipſis præeant, conducere ſolent, hi ſe fune cingunt, cui etiam aliquot ex his qui ſequuntur ſe aſtringunt, qui verò præit longa pertica viam explorant, & diligenter in nivibus hiatus hos ſcrutatur, quodſi forte imprudens in aliquem deciderit, à Sociis qui eo fune cincti ſunt, ſuſtinetur & extrahitur.

Venatoribus Peregrinantibus periculoſi ſunt.

Exemplum.

Quomodo hiatus evitandi ſint?

Caput

Caput XI.

Montium Glacialium Loca natalia patefacit.

UNicum inhabitationis locum horum Glacialium Montium conſtituimus; Cùm enim non omnis omnia ferat tellus, ac ab aliis in Septentrione, alibique ſitis, ut in diſtinctione propoſuimus, ſi fides Topographis ac Hiſtoriographis habenda differentia non pauci momenti intercedit, Helvetiam nimirum, in eaque montoſam, collibus & vallibus conſitam partem, Et quidem primo in Bernenſium jurisdictione, in ſpecie Grindelia, cujusmodi Montes duo conſpiciuntur, Prior ac minor ad Interlacum; Interlacken/ à ſuperiore tendit inter duos Montes Eiger & Mentemberg ſitus, à tergo ſeu verſus Meridiem Montem perpetua nive tectum, Finſchhorn dictum, de quo infra, habet; Alter præ cœteris decantatus Mons ille Glaciatus κατ' ἐξοχὴν der groſʒe Glentſcher appellatus, Interſtitia Montium Mantenberg & Schreckenhorn/Wetterhorn occupat, qui utrique ut ſupra jam innuimus per vallem Montis Mentenberg conjunguntur, & propriè hi duo unicum conſtituunt. De quibus Dn. D. *Wagner. Hiſt. Helv.Urioſ. p. 26.* & *Merian. Topogr Helv. p. 26.* quandam mentionem fecerunt. Lateribus Montis Scheideck *Septentrionem* verſus talis Glacialis Mons, minoris tamen conſiderationis affixus conſpicitur. In eadem Regione Mons Benderen ejusmodi Monte gaudet. *Urania* primus ex tribus primis *Confœderatis Helvetiæ* locus, aliquot præaltis Montibus talibus Glacialibus ſuperbit, maximè Wind-gällen/ puta, Rinder Alp-Stock/ Beiſtenberg & Göſchener Alp. In vicinia Montes Ditlisburg & Surner-Alp/ ad Reverendiſs. *Abbatem Montis Angelorum* pertinentes verſus *Meridiem* ejusmodi oſtentat, ut ex Cl. Dn. D. *Scheuchz.* fideliſſima relatione percepimus. In *Valle* quadam *Ragazienſium* Enckel-Feiße dicta iidem videntur. *Rhetia* hiſce Montibus refertiſſima, nec talibus glacialibus hoſpitibus in habitationem denegat; In *Engadina* magnus hujusmodi Mons Hettſchel appellatus, obſervatur. Montis *vertex Piz di Doan* continua glacie tectus præſertim pars ad *Septentrionem* ſita, horrenda glacie obſita animadvertitur, è quo fluvius, Lacum alpinum *di Doan* conſtituens profluit. Ex communicatione Literarum Dn. D. *Piccenini* ad Dn. D.

Obſervantur in Ditione Bernenſi,

Uranienſi.

Rhetia.

Scheuchz:

Scheuchz: datarum; Porrò ſatis frequentes in Rheni valle, Teſt. Dn. D. Wagner l.c. prope Taminum & davetſch. Excell. D.D. *Muralt in Act. Philos. Tranſact. Angl. Anno 1669. p. m. 250. Solii* præ Oculis ſemper verſus Meridiem, ingentis molis ejusmodi glaciem inveteratam habent, quæ in *vallem Bondaſcham* nuncupatam ſeſe dimittit. In monte Ribhalpen ejusdem generis Mons, minoris tamen altitudinis occurrit. Ad *Fontem Rheni poſterioris* inſignis magnitudinis eſt Mons, cujus latitudo unius, longitudo duarum leucarum, altitudo verò duarum vel trium Turrium altitudinem ſuperat, ac ſeſe ad pagum Augerthe / extendit Ex liter. D. Leonhardi. Ad Fines Helvetiorum, ac in *Ducatus Mediolanenſis* principio Im Eſchenthall / in Monte Grieß viatores ingentem talem Montem offendunt. Nulla tamen Regio frequentiores Montes Glaciales poſſidet, quàm *Valleſia* Vallis certe Auctore *Munſt. L. C. p. 681*, omnium naturæ miraculorum fœcundiſſima, ac quaſi compendium, nulli cedens; In ſuperiore Valleſiæ parte prope Furcam ad Originem Rhodani fluminis talem præter Munſter. L.C. p. 691. & nos conſpeximus. Inter eos tamen Sylvium Montem eminere annotat. Dn. D. Wagn. L. C. In Valle Auguſta exiſtentem deſcribit *Tſchud* Beſchreibung des Alp-Gebürgs *p. 52.* In ipſo Montis Gemmi culmine, talem etiam contemplati ſumus. *Munſter. L. C. p. 683.* recenſet magnum glacialem Montem den großen Glettſcher und Arolla dictum non longè ſeduno diſtantem, per quem in Vallem Pœninam itur. Haud longè *Brigâ* Altſch-Gletſcher. Alpicolis referentibus ad IV. &c. milliaria in longitudinem ſeſe extendit. *Monti S. Bernhardi majori* ſeſe etiam rigidas talis Mons aſſociat, qui Anno 1595. tanta damna intulit, ut ex Munſtero ſupra jam indigitavimus. De Grais Alpibus quæ hodie *S. Bernhardi Mons minor*, ad majoris modo recenſiti diſtinctionem, dicitur, *Gaudentibus Merula* ita refert,

--- --- --- Non verni temporis aura
Sed glacies concreta rigens, hyemisque pruinis
Totum ferre poteſt humeris minitantibus orbem.

Caput XII.

Circa Montes Glaciales occurrentia explanat.

Reperiuntur Rupicapræ. QUid tandem circa eosdem obſervandum occurrat; breviter recenſebimus: Alpicolis recenſentibus ſæpiſſimè *Rupicapræ*; imò & aliqando *Ibices* eos ſuperſaltant, ac transgrediuntur, hyemali præſertim tempore, nive tectis eis exiſtentibus; ea verò remota, reſoluta ac cœruleſcente eorum colore micante, cane pejus & angue tam ob fiſſuras profundiſſimas, quam ſummam eorum lubricitatem eos evitant, hinc à Venatoribus harum rerum gnaris, facilè in his Montibus capiuntur, vel glande plumbea trajiciuntur. *Ibices.* Ibicum præſentiam non ſolûm in Valleſia haud rarò deprehenſi, ſed & cornu ejusdem animalis in ſupra nominato *Monte ad Originem Rheni poſterioris* repertum, ſatis ſuperque indicat; *Mures alpini.* Scribente D. Paſt. Leonhard: In eorum vicinia. Mures alpini ſua etiam quærunt domicilia. *Lagopi.* *Lagopi* frequenter & ibi capiuntur. *Rhodani Origo.* In ſuperiore *Valleſia*, *Fonti Rhodani* Mons ille glacialis magnum incrementum largitur. Hinc *Silius* ita ſeſe de eo explicavit.

Aggeribus caput alpinis, & nepe nivali
Proſilit: . . . . . .

Cryſtallorum proventus. Circa ipſorum pedes ac Montes proximè poſitas Cryſtallos magno labore Incolæ effodiunt.

Plantas, aliaque quæ circa eos occurrunt ſtudio præterimus nec noſtri inſtituti ratio id exigit, *Fragorum copia.* Fraga ſolùm excipio, quæ circa Montes Glaciales in Grindelia ita feliciter & copioſe proveniunt; ut absque ſumma admiratione ipſa minime contemplari licitum fuerit, una manu glacies frigidiſſima tangitur; altera ſuaviſſima fraga decerpuntur. Ea ulterius quæ proprie in vel ex iis conſideranda veniunt; indagabimus. In Grindelia Monte glaciali minore, eſt Petra ſeu Mons Finſchhorn dictus, quem etiam vulgus Gletſcher vocare ſolet, in quo Teſte R. D. Hallero, Loci Paſtore vigili: *Foramen in Monte Finſchhorn dicto.* Foramen animadvertitur, per quod *Menſe Februario die 5. St. V. Feſto Stæ Agatæ Sol* exacte circa *Meridiem* tranſit, & in *Valleſiam* uſque pertingit: Phænomen hocce unico loco, ſcilicet prope Templum *Grindeliæ* conſpicitur hinc Templa

Haßlel.

Haßle Grindel Wald & Fintſch in Valleſia exactè in linea recta poſita eſſe, & ſibi correſpondere, obſervant. Idem Foramen H. Rudolff Stebmann Poetiſche Gaſtmahl p. 201. recenſet, quod tamen male Monti Eyger / adſcribit, cum ipſe, Monti Fintſchhorn dicto, proprium id eſſe animadverterim.

Circa eundem Montem, ſeu potius ex eo, Flumen aliquod ſtatis ac certis periodicis temporibus effluit, quod ob ipſius incertitudinem ſeu potius inconſtantiam Alpicolæ Lugenbach / quaſi *Torrentem Mendacem* appellant, nonnunquam enim plane exſiccatur, mox iterum copioſiſſimam fundit aquam, nulla tamen exacta temporis ratione habita, hyeme plane fluere ceſſat, & ſicco pede tranſiri poteſt. Cujus cauſam, modo Laudatus D. Paſtor Haller, dedit; Quod ſub terra ex qua prodit, receptaculum, vel vas quaſi aliquod mobile lapideum ſit, quod temporis ſucceſſu ita fuerit formatum, *Torrens Mendax. J. Lugenbach. Quænam ipſius Ratio?*

Gutta cavat lapidem, non vi ſed ſæpe cadendo.

Quod ſi Aqua ex Montibus Glacialibus ſoluta huc deferatur, ibi colligatur, ac vas illud repleatur, verſus anteriora ſeſe movere, inclinare, aquamque effundere, evacuatum vero recurrere, ac ad juſtum æquilibrum revocari, aquæ hinc effluxum deſiſtere & quieſcere, uſque dum iterum repletum fuerit; hoc Phænomenon repetitis obſervant vicibus. Rationem hanc Fonti temperario decantato in Monte Engſtlen etiam applicat, eundemque eandem agnoſcere cauſam putat, quam verò ſuo loco relinquimus, materiamque ulteriore inquiſitione digniſſimam eſſe cenſemus. Alias de Fontibus hiſce temporariis ac Periodicis doctè ac diffuſe *Athanas. Kirch. Mund. Subterran: T. I. L. V.* egit, rationesve ſatis probabiles adduxit.

Ex majore Monte impetuoſiſſimus Torrens, & quaſi Cataracta æſtate ſemper, cumprimis circa veſperam die continuato calore, prodit, qui pro Fluminis Glitſch / forſan quaſi à Glacialibus deveniat Montibus, dicti, incremento, non ultimum tenet locum.

Sed vela contrahamus; Hactenus ex tot tantisque Montium Helveticorum Alpinorum miraculis Montes Glaciales in medium protuliſſe, ſufficiat. Quod ſi B. L. ſpecimen hoc, ad guſtum fuiſſe, frigida hæc palato arriſiſſe ſitimque extinxiſſe vel ſaltem fefelliſſe, percepero, alia fortè gratiora, DEO porrò vires & animum conſervante videbit. In his vero ἐν τῷ νῦν Candidum Lectorem τὰ παρόντα ςέργο jubeo.

ANATOMIA CEREBRI,

MECHANICAM HUJUS ATQUE

PHYSIOLOGIAM

COMPREHENDENS

UNA CUM NOVIS INVENTIS ATQUE VETERUM

ET

MODERNORUM AUTHORUM CIRCA IDEM SUBJECTUM EMENDATIONIBUS

ANGLICO IDIOMATE

EXHIBITA

Ab

H. RIDLEY COLL. MED. LOND. SOCIO. & LATINITATE

DONATA

à

MICHAELE ERNESTO ETTMULLERO,

M. F.

Philoſ. & Medic. Doctore, hujusque Profeſſore Publico Extraordinario in Academia Lipſienſi & Academiæ Naturæ Curioſorum Collega,

De

ALEXIA.

EX

EX TRANSACTIS PHILOSOPHICIS ANGLICIS.

Anno 1703. Num. 287. pag. 1480.

Experimentum Anatomicum ad veram Duræ Matris motûs cauſam detegendam inſtitutum ab H. Ridley. *M. D. & Reg. Coll. Medic. Lond. Socio. Septembr. 20. 1703.*

CUm novam plane, & ab ea, quam olim in *Anatomia mea de Cerebro cap. 6.* evulgata protuleram, alienam, de Motu illo duræ Matris reciproco, qui in Vulneribus cerebri vel in animalium vivorum ſectione viſui ſe offert, à *Clariſſ. Viro, Domino Georgio Baglivo Theor. in Roman. Archi Lyceo Profeſſore* excogitatam in *ſpecimine ſuo quatuor Librorum de Fibra Motrice* edito ſententiam nuper legerim; mearum partium eſſe duxi, (nullo prorſus ad conſectaria illa, quæ illius hypotheſi nitantur, reſpectu habito, quæ adhuc forſan, licet aliunde quam à ſe ipſa, uti in ſequentibus innuiturus ſum, motum ſuum membrana hæc mutuetur, veritate ſua gaudeant,) ut eorum gratia, qui hactenus ſententiæ meæ acquieverunt, denuo, quod ſuper hac re ſtatuiſſem, ad examen revocarem; eo ſcilicet fine, ut eos vel ab errore, in quem culpa mea incidiſſent, extricarem, vel ab aliorum præmunirem.

Quid igitur hic ſtatuit Cl. præfatus Vir, videre eſt, præterquam in pluribus aliis libri ſui locis pag. 20. ubi hæc ſunt: *Quo puero viſo, ſtatim ſuſpicari cœpimus, quod dura Mater fortes eos atque ordinatos motus non effecerit per arterias, quæ in ipſa diſſeminatæ ſunt, verum per ſuam præcipuam texturam, quæ cum textura cordis æmulatione contendit*: uti etiam paulo ſupra *Cor Cerebri* eam vocat: Poſtea pag. 29 ſequentia: *Quare cauſa pulſus Duræ Matris in tota ejus mole & propria ejus ſubſtantia eſt, nec ab extra quæſita.*

Quid ego, qua authoritate, & quo experimento ſuffultus, in ſequentibus è vernaculo ſermone, quo liber meus prodiit, transſcriptis capite prædicto.

Hiſce ſinubus è Veteribus plurimi, ut etiam è Recentioribus aliquot, ſpeciatim Clariſſimus Williſius & Vieuſſenius ſyſtolen more arteriarum à quibusdam, ut ſenſerunt, arteriis in iis terminantibus oriundam attribuere. Cum autem de horum aſſertione aliquantulum ambigebam, experimento ſequenti, quo controverſiæ finem imponerem, uſus ſum. Ligato apteque compoſito cane & portione quadam cranii ejus ſublata; nullam omnium oculis conſpicere potuimus vel duræ matris, vel ejus ſinus longitudinalis pulſationem; Poſtea vero tantilla mora injecta è prædicto ſinu fortuito ferri candentis uſibus aliis deſtinati occurſu diſrupto, violenta ſanguinis inſequenti effuſione, non niſi poſt inſignem vaſorum depletionem ſalienter profluxit ſanguis cum pulſu iſtius ſinus totiusque membranæ ſat notabili. Sinum hunc per totam ejus longitudinem diſſecui, (irrito licet prorſus conatu,) quo forſan ex ſalienti rivo cruoris aliquarum arteriarum inſertionem (quarum plures juxta Vieuſſenium & ante illum à doctiſſimo Wepfero illi inſertas fuiſſe per avtopſiam dicebantur) internoſcerem.

Hinc ſatis conſtare videtur, contra Clar. Bourdon, nullum alium ſinubus his motum competere, præter eum, qui iis pariter ac duræ Matri ab arteris per totum cerebrum diſperſis (coadjuvantibus, ut ego exiſtimo, quadam ſympraxi, iis, quæ per membranam ipſam ramificantur) *communicari ſolet*; uti olim peritiſſimus *Fullopius & Volcherus Coiter* & alii ſtatuerunt.

Hanc igitur ſententiam meam, quo vel adhuc amplectar, vel deſeram, (nudam enim ſolum veritatem veneror,) ulterioris ſcrutinii ergo experimentum ſequens inſtitui.

Canis ſuperiori parte bregmatis terebrata membranam duram non ſine aliqua ſanguinis jactura denudavi. Statim prius linteis carptis cohibita hæmorrhagia, ablutaque ſanguinis aſpergine, apparebat membranæ iſtius ejusque ſinus longitudinalis, qui per marginem foraminis decurrebat, motus ſyſtalticus cordis vibrationis, quæ citatior ordinario erat, æmulus, ejue rhithmo ad amuſſim reſpondens.

Hanc mecum adſtantes vibrationem per ſpatium unius horæ quadrantis conſpexerunt, quo elapſo eam hamulo acuto prehendere tentabam, ut ita ea ſuper ipſum ſuſperſa & cultro diviſa cerebri ſubtus motum ſatius expiſcarer, & ediſcerem: facta autem ejus per forat'one, (quam acute canis perſentiſcere videbatur,) cujusvis autem convulſionis expers, inſecuta eſt hæmorrhagia, ut prius, brevique ſimiliter reſtricta.

Eloto

Eloto ſanguine, particulari iſto foramine à punctura hamuli in membrana facto, comparuit cerebri motus ſyſtalticus, parum id ſanguinis qui in eo hærebat, extus propellens.

Poſtea cuſpide forficis obtuſo caute in aperturam membranæ vulneratæ immiſſa eam tranſverſim parte ejus à ſinus longitudinalis tranſitu maxime remota diſſecui, quo facto ſe protruſit cerebrum, pia Matre tectum per iſtam aperturam, adhuc manente motu ejus ad tactum ſatis forti, licet membrana ipſa ob vim reſtitutivam ſuarum fibrarum à plaga accepta diminutam ad oculos obſcurius vibrari videbatur.

Toto hoc tempore vegetus erat canis, levibus tantum tremoribus cum quodam horrore per univerſum corpus affectus.

Poſt horas aliquot hiſce obſervandis transactas, quo tempore variis modis excruciatum fuiſſet animal, multumque ſanguinis effudiſſet, tandem ut omnem vim pulſificam, quæ vel huic membranæ ineſſe, vel ei aliunde donari ſupponi poteſt, ratione fibrarum ſuarum, quarum in capite primo libri ſupra citati deſcriptionem fidelem cum earum varia propagatione & uſu dedi, quarum & beneficio motum primo à cerebro ſibi impreſſum validus abſolvit, adimerem, guttulas aliquot olei Vitrioli, unde nigro tingebatur colore, in eam leniter illinebam; Hinc nulla, ſaltem exigua & obſcura ejus percepta eſt vibratio; non obſtante autem hac ejus ad impulſum cerebri obſequendum ineptitudine, admoto digito ſatis diſtinctus cerebri pulſus ſentiebatur.

Peractis his, adhuc alacri manente cane, cum cultri mucronem ad unius unciæ craſſitiem in cerebri molem intrudiſſem, vehementer ſe agitabat canis, & in horribiles corporis jactationes & pedum anteriorum & poſteriorum convulſiones incidebat, quo tempore immiſſo ut prius in aperturam præfatam digito, fortius ſe movebat cerebrum, quam antea: poſtea ſpecillum profundius adigebam, unde ſenſus dolorifici indicia maxima dedit; tandem cultro integro usque ad latus cranii oppoſitum trajecto horrendi exoriebantur ſpaſmi; & jam quo omnis de cerebri motu dubitatio amoveretur, digitis noſtris tum ego, tum adſtantes pari modo, quo alias indentes, ſyſtolen, diaſtolenque ejus cum maximo renixu factam perſenſimus. Quid amplius ad veram genuinamque motus hujus partis cauſam proximam eruendam detegendamque deſiderari poteſt, non video, modò ad phænomena in hoc experimento occurrentia, quæ omnia abs-

que

que ullo ſucco, ut naturalitet ſe habebant, coram teſtibus omni fide majoribus fideliter enarravimus, ſedulo attendatur.

Ceterum ne deſint aliorum authoritates, inter plurimas, quæ lucem aſpexerunt, obſervationes ſequentem inſtar omnium juvat hic annectere extantem in Miſcell. Curioſ. German. Dec. II. Ann. IV. Obſerv. 129. à Theod. Moeren, quæ ſic ſe habet: *Grandis hæc contuſio & duram Matrem piamque membranam ruperat, ipſamque Cerebri ſubſtantiam confuderat, & ſanguis ſe ipſis cerebri glandulosis cavitatibus inſeruerat, quem ſtylo adaptato bombycino flore ſuaviter exſuximus vulnereque depurato debitis medicamentis extra intraque adhibitis caput ligamentis involvimus.*

Indies æſtimavimus mirandum, protuberabat enim continuo ſuo pulſu cerebri ſubſtantia utut fungoſa, quæ ſui cauſæ ablationem indies duplicatis etiam vicibus requirebat, ubi apto licet forfice non potuimus cavere, quin non quandoque hæmorrhagiam cauſaremus, quæ cogeret, ut ſtylo etiam ad ipſos oculi tubos deſcendente ſanguinem à cerebri cavernis purgaremus, graviora ſui alias ſtagnatione ſymptomata cauſaturum.

Huic mihi olim conformem vidiſſe contigit, cujus ad multos dies quotidie tractationem à Chirurgo peritiſſimo cum ſingulis, quæ notæ rarioris occurrebant, ſymptomatis ſpeciatim & fideliter calamo exaratam adhuc ſervo.

Quod ſpectat ad hujus membranæ officium, ei à Clariſſ. Viro aſſignatum, quo ſcilicet ſtrictius compreſſo cerebri Cortice copioſius gignantur, diſpenſenturque ſpiritus animales ad nervoſas integri corporis partes, Primo animadverti velim, quam profuſa ſobole arteriæ carotides, cum cerebrum appellant, per ſingulas ejus partes tum medulloſas, tum corticales propagantur, ita ut juxta oculatiſſimum Malpighium tertiam ad cœteras omnes in toto corpore proportionem gerere judicentur, quam egomet aſſertionem cum eas, poſtquam primum ceram rubram in cœteras etiam univerſi corporis injeciſſem, ea repletas contemplatus eſſem, haud longe à vero abfuiſſe judicabam.

Secundo, Medullæ ſpinalis (ubi etiam ſpirituum animalium generationem tum diſpenſationem continuam dari, neceſſe eſt, ut concedamus,) corticis inverſum prorſus ſitum, cum ſcilicet ille, intus eſt & pars medulloſa, ubi egrediuntur nervi, extus; applicatio per ſe patet.

Hæc

Hæc pauca habui ad quorundam doctorum Virorum olim ſententiam traditam ſtabiliendam, & cui me cogit experimentum olim factum etiam & ſupra recitatum dare ſuffragium, & cujus gratia ſolum hoc novum inſuper adjeci, quæ, qualia qualia ſunt, animo ab omni invidia, contradicendi ſtudio, ſeu æmulatione libero publici juris eſſe volui.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

EA ipſa ratio, quæ maximâ vi pollere initio videbatur abſterrendi me à propoſito, quod circa hoc ſubjectum in ſequentibus plagulis ſuſcepturus eram, (quod ſcilicet hoc duo tam clari Viri, defunctus *Williſius*, & ſuperſtes adhuc *Vieuſſenius*, tractare jam auſi fuerint) maximè deinceps ad idem proſequendum me incitabat. Videbam enim, quòd, quamcunque etiam peritiam & induſtriam circa hoc ſubjectum adhibuerint, multa tamen reſidua ſint, quæ ab illis non detecta fuerunt tàm ratione apparatûs, quem natura ad formandas partes ſuppeditare ſolet, quàm ratione ordinis, quô ſingula ſingulis ad conſervationem totius ſuam adferunt ſymbolam.

Certior hâc de re factus, poſtquam per aliquot tempus diſſectiones frequentiùs adornaſſem, animum induxi, accuratiori ſcrutinio plura in lucem producere, quæ hactenùs in tenebris adhuc latitârunt; ac eò majori cum ardore eum ſuſcepi conatum, quò certiùs credebam, conſultius eſſe meum talentum operi tàm feliciter jam inchoato, & tàm egregiè continuato, perficiendo tribuere, quàm circa aliud thema glaciem frangere, (quod commune fatum eſt prioris conatus.) Quô cum ſucceſſu hoc peregerim, Lector judicabit.

Circa partium deſcriptionem nihil adduxi, niſi materiam facti, & maximam adhibui curam, ne mihimet ipſi imponerem experimentis dubiorum meorum gratiá inſtitutis. Horum quædam facta ſunt in ſubjectis ſanis, quædam in morboſis, quædam violentâ morte interemtis; & in his ultimis quidem vel fluida naturalia in propriis adhuc vaſis, præternaturaliter licet propter ſtrangulationem, continebantur, vel in eorum locum alia fluida injiciebantur, e. g. cera colorata & ☿., quorum illa ratione conſiſtentiæ potiſſimùm, hic ratione permanentis naturæ & coloris multum ad oculis ſiſtendum minu-

tiſſimas ramificationes vaſorum & ſecretiſſimos receſſus naturæ facere ſolet.

Propter variam hanc ſubjectorum diſpoſitionem, difficile admodùm erat veritatem cognoſcere, cùm quædam quandoque in hôc ſtatu evidenter apparerent, quæ in aliô vel penitus abſcondita erant, vel aliter modificata videbantur.

Figuræ delineatæ ſunt opera Exacti Anatomici, *Covvperi*, Chirurgi, cujus magna diſſecandi peritia ſibimet tàm ipſi, quàm amicis ejus maximoperè prodeſt; & quàm exactè ſint expreſſæ eædem, relinquo juſtiſſimæ cenſuræ eorum, qui eas cum partibus ipſis comparare non gravabuntur.

Quæ dixi circa Phyſiologiam, quoad Nutritionem & Motum muſcularem, ea dependent ex obſervationibus Microſcopicis.

Et quanquàm poſtulatum, à quô utraque dependet functio ad primum intuitum minùs forſan arrideret, certus tamen ſum majorem applauſum hoc meriturum apud illos, quos non latet, quæ de compage vaſculari plantarum à *Malpighio* & *Grevv*, & de quibusdam aliis ſubjectis à *Levvenhoeck* notata ſunt.

Sed ut finem faciam, fateor, me magis confirmatum eſſe in hac ſententia, poſtquam quædam loca in Operibus Eruditiſſimorum Micrographicorum, D. *Povver* & *Hoocke*, rem hanc concernentia offenderam, apud quem ultimum modus ſolvendi tritum phœnomenon plantæ, ad levem tactum objectorum externorum ſe contrahentis, æque ac ratio hujus actionis eadem ſunt, quæ hic pro poſtulato aſſumſimus, cui, quicquid de Motu muſculari diximus, ſuperſtruitur; quanquàm inſimul me non lateat, illud non ita applicatum eſſe dictô in locô ab Authore, cujus opinio circa motum muſcularem (quæ eadem eſt cum *D. Mayovv* inferiùs alleganda) penitus diverſa eſt à mea, dum eum comparat cum hygrometris naturalibus, barbis avenæ ſylveſtris, omnibus geranii ſpeciebus, & inteſtinis felium, quorum corporum varias tempeſtatum mutationes pro majori vel minori ſui diſtorſione indicantium actioni ſimilem declarat Motum muſcularem.

Citavi Authores non oſtentationis gratia, ſed tam ut veram eorum opinionem confirmem, aut errores detegam, adeoque dum Scripta eorum legimus, cauti evadamus in fide ipſis adſcribenda, quàm ut memores ſimus, dum aliquid invenimus in Anteceſſorum lucubrationibus, quod ad ſcopum noſtrum pertinet, idem nobis incumbere munus peragendi aliquid in gratiam eorum, qui nos ſequentur.

IN-

INTRODUCTIO.

QUôcunque etiam modô controverſia ſe habeat, quæ inter Eruditos circa Methodum & ordinem tractatur, quem Natura in formandis diverſis animalium partibus uſurpat; ſiquidem quod inprimis temporis prærogativam attinet, quidam rudimentorum delineationem ſivè præexiſtentiam totius ſupponunt; (quæ tamen opinio, ut ingenioſiſſimus *Brunnerus* probè obſervavit, neceſſariò actualem exiſtentiam totius omninò generis humani vel in teſticulis ſeu ovariô Evæ, juxta eruditiſſimum *Harveum*, *Malpighium*, *Svvammerdam* &c. vel in teſticulis Adami, juxta *Levvenboeck*, Dr. *Garden* aliosque, concedit; ac proindè extinctionem ejusdem progeniei, quam primùm numerus horum germinum humanorum vel animalculorum ſit exhauſtus, ſtatuit,) quidam verò gradualem & ſucceſſivam partium formationem per motum inteſtinum ab imprægnationis tempore per materiam ſubtilem in ovi cicatriculâ contentam excitatum adſtruunt, non tamen arbitrum me harum ſententiarum offerre volo, ſiquidem elegantia ſtructuræ & dignitas functionum ſufficienter uni præ altera prærogativam concedit, & peculiari conſideratione dignam reddit. Atque hanc partem puto eſſe Cerebrum, cujus teneritas tanta eſt, ut divino ſuo Authori non parum ſimilis, quanquàm ad detegendas alias res magnum nobis affundat lumen, ipſa tamen plurimùm in tenebris lateat. Et quoniam omnis illa ſcientia myſtica, quæ quondam oculis ſaltem vulgi apparebat non niſi necromantica & magica, æque ac omnia, quæ modernô Seculô circa totam naturæ ſubſtantiam inventa & detecta, nunc ſub magis familiari & proprio ſententiæ purificatæ vel Philoſophiæ nomine veniunt, ſolummodò magis accuratæ partium materiæque hac vel illa ratione modificatæ inveſtigationi in acceptum ſunt referenda; non magis conformem deprehendo viam inquirendi difficultates, quæ adhuc circa unum alterumvè ſubjectum particulare reſtant, quam eam, qua inſtituto ulteriori & accuratiori ſerutinio res inveſtigatur per talia media & experimenta, quæ minutiſſimas partes & texturas ſenſibus exponunt, quibus adjuti eadem, quæ vitrorum alias artificialium

ope, præſtare valemus; Sic enim objecta & judicium tàm propinqua ſibi ſiſtuntur, ut primæ catenæ fibulæ conſpici & mechanicæ actiones naturæ, quæ intellectum ad inveniendas & aſſignandas effectibus certas cauſas egregiè inſtruunt, magis obviæ & intelligibiles evadant. Tractabo itaque nobilem hanc partem juxta modò dictam methodum eâ, quâ poſſum induſtria, relictis inviſibilibus & propemodùm divinis corporibus, Spiritibus animalibus, ulteriori & prolixiori examini magis illuminatorum Philoſophorum, qui occluſis oculis meliùs vident, modò inquiſiturus & deſcripturus ea, quæcunque circa hoc ſubjectum mediante ſectione ſe noſtris ſenſibus offerunt.

CAPUT I.

De Anatomia Cerebri.

SUperiore cranii hæmiſphæriô remotô Dura Mater inter Cerebri partes primùm conſpiciendam ſe præbet, quæ unà cum ſubjacente Pia Matre minùs propriè ad Cerebri ſtrictè ſic dicti partes refertur, quanquàm non exilia ſint commoda, quibus ſe illi utræque commendant.

Dura Mater *Spigelio* aliiſque Anatomicis non immeritò pro craſſiſſima ac duriſſima totius corporis membrana habita, integrum Cerebrum proprio ſignificatu ita appellatum paulò laxiùs involvit, baſi cranii usque adeò affixa, ut vix indè ſeparari queat, ſummitati verò, & lateribus ejus propè ſuturas coronalem, ſagittalem, & lambdoideam per ſinus, quorum deſcriptionem inferiùs tradam, ſatis firmiter cohærens.

In Cranio ſuperiore Dura Mater oſſibus bregmatis, ad latera ſuturæ ſagittalis vel verticis ſitis, non cohæret; licèt contrarium aſſerat *van Roonhuyſen in literis ad du Foy datis pag. 149.* eamque ob cauſam trepanum & triploidem applicare dubitet, ac Decuſſorium admovere prohibeat; quod Chirurgi longâ experientia edocti in diverſis cerebri affectibus ad materiam ſub cranii fracturis cumulatam eliminandam non rarò in uſum vocant.

Duplicatura ejus ad oculum patet, ut *Columbus pag. 348.* & plerique alii olim, ac non ita pridem *Vieuſſenius pag. 3.* obſervarunt: fibræ

bræ ſatis validæ & amplæ, quæ interiora ſpectant; ſed exiles valdè, vixque conſpicuæ ſunt, quæ cranium reſpiciunt; prout mihi apparebant, poſtquàm membranam ad breve tempus in bullientem aut calidiſſimam aquam immerſeram.

Quod verò attinet diſtributionem duplicis generis fibrarum, quæ in utrâque hujus membranæ laminâ decurrunt, nunquàm talem earum tractum invenire mihi licuit, qualem *Vieuſſenius* deſcripſit; quaſi tàm externè à parte anteriore ad poſteriorem, quam internè à poſteriore ad anteriorem oblique in hemicycli figuram abirent; quin potiùs advertere contigerit, fibras internas, quas validas dixi, triplicem nanciſci à proceſſus falcati ſuperficie originem, à parte ſcilicet hujus antica, poſtica, & media; ita quidem, ut, quæ ab antica oriuntur, incurvatæ verſus regionem poſticam abeant, & dimidiam juxta longitudinem viam emenſæ in duram Matrem largè extendantur; quæ verò à poſtica propullulant, eundem ſequantur tractum verſus regionem anticam, ea tamen cum differentia, quod magnus earum numerus ſtatim ab exortu ſuo per viam ſemicircularem reflectatur, ad eundem proceſſum, haud procul à principiô fibrarum mediarum, mox commemorandarum; reliquæ verò ampliore formato arcu per duram Matrem latiùs expanſæ recurrant, & in falcem paulò ſupra mediæ fibrarum ſeriei exortum terminentur.

Quæ ex mediô falcis exſurgunt, verſus regionem poſticam tendunt, minùs tamen incurvantur, quàm reliquæ, & eundem terminum, ac fibræ à parte poſticâ ortæ, ad aliquod intervallum à proceſſu, quem format interior duræ Matris ſuperficies, nanciſcuntur.

In latere externo, ſeu ſecunda duræ Matris lamina, fibræ valdè exiles & obſcuræ ex poſtica ad anticam regionem vergunt.

Præter has non minùs notatu dignæ occurrunt fibræ in falce ipſâ, duplicem tractuum ſeriem formantes; quarum una ad dimidiam circiter longitudinem rectà verſus ſuperiora à regione antica ad poſticam aſcendit, altera tranſverſim ab inferiore ſeu quinto ad ſuperiorem ſeu tertium ſinum circa partem poſteriorem proceſſus decurrit; hæcque magis conſpicua eſt hoc in loco, quàm altera circa partem ſuam anteriorem.

Ad uſum harum fibrarum quod attinet, in memoriam revocemus, neceſſe eſt, membranam iſtam ex duabus laminis eſſe coagmentatam, inter quas venæ reſiduum ſanguinem ab arteriis, integrum Cerebrum eò proſpicientibus, reducentes, in amplos priùs

 abeunt

abeunt truncos , Ureterum inſtar veſicam intrantium , quàm in Sinus deſinant ; ita ut fibroſa hujus membranæ textura , vaſis ſanguineis , hic loci exiſtentibus ampliſſimis , pondus ſuffulciat- ſanguinis aſcenſum promoveat & munus obeat valvularum , ad quod curvus venarum in ſinus introitus erectum potiſſimum corpore ſitum obtinente , ſuam ſymbolam concedit. Quod ſi enim , quod maximè hic notandum venit , interior hæc lamina , inferiorem & lateralem ſinûs partem formans , non aliundè addititium aliquod robur in hôc latere nacta fuiſſet , quale in altero cohæſioni cum cranio in acceptum refert , certè ſanguis continuo ductu & ſummâ velocitate per eam currens , potiſſimùm ſi copia & ebulitione p. n. peccet , latera frequentiùs diſrumperet , aut eum in modum diſtenderet , ut periculum huic parti ſenſu tàm exquiſitô præditæ non ſpernendum immineret. Quanquàm igitur natura duplex hoc munimentum ejusmodi injuriis præcavendis per tranſverſa ligamenta intra ſinus , & per dictas validas numeroſasque fibras extra eos oppoſuerit ; nihilominùs tamen raró aperui corpus fune peremptum , in quô talem vel rupturam vel ſaltem diſtenſionem non obſervaverim.

Membrana hæc magnâ nervorum à primo paris quinti ramô derivatorum copiâ , hincque exquiſito ſenſu donata eſt , undè fit , ut, ſanguine vel craſi, vel motu peccante , pariter afficiatur eadem. Et quemadmodum in ſtatu naturali variæ fibrarum diſtributioni debetur, quod vaſa ſanguine turgida & intra membranæ hujus laminas , decurrentia ad promovendam eò commodiùs laticis hujus circulationem ſubſiliant , ſeu pulſum edant ; ita in ſtatu p. n. easdem fibras ſpaſmô tentari non dubito , undè motus ſanguinis usque adeò ſufflaminatur , ut in quâdam Cephalalgiæ ſpecie , quæ à nimiâ ſanguinis copia , & potiſſimùm , quæ à vaporibus ſic dictis , vel convulſivis partium nervoſarum motibus oritur , conſtans faciei rubor, cum oculorum torvitate & dolore conjunctus notetur , id quod procul dubio ab humoribus lentè nimis ad vaſa reductoria ſeu ſinus refluentibus , & hiſcè in locis aliquatenùs ſtagnantibus eſt deducendum. Et ab hoc p. n. ſinuum ſtatu alia pariter Cerebri ſymptomata dependent, non autem ab irregulari Syſtole & Diaſtole membranæ ipſius vel convulſæ , vel paralyſi affectæ , quod *D. Mayovv* , curioſis clarus ſpeculationibus *Tract. IV. pag. 49.* ſtatuit , ſiquidem nulla unquàm ſectio in animali vivo adornata talismodi ſententiæ authoritatem conciliavit.

Duos

Duos habet membrana proceſſus, quorum prior oritur à parte oſſis Ethmoidei, Criſta galli appellata, & hinc usque ad concurſum quatuor majorum ſinuum, Torcular Herophili communiter dictum, retrò extenditur, & ob figuram, quam deſcribit, Falx nuncupatur. Cerebrum hæc in naturali conformatione ſuſpenſum ſervat, interveniente connexione, quam mediantibus quibusdam membranaceis fibris cum craniô ſub ſuturis, & ope piæ Matris cum Cerebro habet. Piæ enim Matri conjungitur non ſolùm per ampla vaſa ſanguifera, exindè ad ſinus longitudinalem & laterales protenſa, & per certas adnaſcentias carnoſas; (videlicet ubi inter duo hæmiſphæria Cerebri deſcendit, & ad dorſum corporis calloſi, ſuper quod membrana hæc laxè expanditur, appropinquat,) verùm etiam per continuitatem membranoſæ ſuæ ſubſtantiæ & per ramificationes vaſorum ſanguineorum, in ſinum quintum ad proceſſus fundum ſe inſinuantium; ita ut aliquandò in Cerebro morboſo falcem ad pollicis longitudinem à dicto Corpore calloſô in modum ſubtilis membranoſæ productionis ad quintum usque ſinum pertingentis retractam conſpexerim. Hinc apparet, non neceſſe eſſe, ut fornicem, Veteribus dictum, vel corpus calloſum cum *Vieuſſenio* tanquàm Cerebri fulcimentum reſpiciamus.

Præterea defendit etiam hic proceſſus Cerebellum cohæſione ſuâ cum Cryſta galli contra compreſſionem: quam pariter injuriam arcet à duobus ejus hæmiſphæriis, hæc ad quemvis corporis ſitum, ut in ſomno &c. à ſe invicem disjungendo; atque hanc ob cauſam quædam Creaturæ, ut vituli, oves, &c. eo carent, utpotè quæ non ſolùm parùm dormiunt, ſed vel maximè dormientes caput plerumque pronum ſervant.

Alter proceſſus oritur tàm ab anteriore, quàm poſteriore proceſſu oſſis Cuneiformis, quod poſteriorem & ſuperiorem ſellæ equinæ partem conſtituit; elevatur hic inter Cerebrum & Cerebellum, ubique adhærens internis oſſis petroſi eminentiis verſus ſinus laterales; quô pacto non ſolùm immediatè Cerebellum, ut hactenùs obſervatum fuit, ſed per conſequens etiam omnes partes intra Sinum quartum ſeu Glandulam pinealem & ultimum foramen Cranii comprehenſas, ut caudicem medullarem cum ſuis appendicibus, natibus & teſtibus, (quô ſupra medullam oblongatam collocatæ Iſthmi ſpeciem inter Cerebrum & Cerebellum conſtituunt,) quin & nervos per fora,

foramen egredientes defendit, quò minùs à poſterioribus Cerebri tractibus comprimantur.

CAPUT II.

De Piâ Matre.

SEcundum Integumentum Cerebri, Pia vel tenuis Mater communiter appellatum, *Galeno* & aliis quibusdam Choroides audit, à ſimilitudine, quam non minùs ratione ſubſtantiæ, quàm ramificationis vaſorum ſanguineorum cum membrana Secundinarum, Chorion dicta, habet; quæ denominandi ratio majorem præ ſe fert ſpeciem, quàm qualem allegat *Veſalius*, quaſi plexus choroideus ad eam accederet. Hoc omnibus Veteribus pro ſimplici & ſecundo Cerebri involucro habebatur; cum ſit membrana valdè tenuis & pellucida cum Cerebro coëxtenſa; Cingit enim hoc non tantùm in ſuperficie, ſed etiam in texturâ ipſius interiore per omnes plicas, interſtitia & cavitates explicatur, imò corpus calloſum laxius, magnô licet *Veſaliô Lib. VII. cap.* 3. contrarium affirmante, attingere obſervatum fuit. In ultimô cadavere, quod mihi ſuppetebat, cum, ſuperiorem Cerebri partem ad ventriculos usque laterales remoturus, cultro hanc membranam caſu diſſecarem; demonſtrandi eam mihi dabatur occaſio in hiſcè ventriculis, tanquàm ampliſſimam totius corporis membranam, licet *Molinettus Diſſert. Anatom. & Pathol. Cap.* 17. *p.* 78. omnes eos, qui tale quid inveniſſe ſe jactitant, falsè rideat; In conſpectum tamen venit vel in corporibus recentibus, vel talibus, in quibus ante mortem ſerum extravaſatum fuit, ut in hydrope, Iſchuria, quâdam Apoplexiæ ſpecie &c. Deficientibus tamen aliis occaſionibus hâc methodô optimè detegitur hoc integumentum, ſi ſeptum lucidum circa ſuam originem, videlicet propè Fornicem, à cujus duabus radicibus, ubi medulla Cerebri ad corpora ſtriata accedit, propullulat, ſeparetur. Ab hôc enim locô, ubi retrocedit verſûs poſteriores Cerebri tractus, ad dimidiam circiter curſûs ſui viam concavum evadit; mihi tamen duplicatura eſſe videtur aliquatenùs medulloſa, hincque ratione ſuæ diaphaneitatis nomen Septi lucidi nacta.

Opinioni huic Veterum, membranam hanc ſimplex & ſecundum Cere-

Cerebri Integumentum eſſe, perhibentium, tanquàm veræ unanimiter ſubſcripſerunt duo ultimi eruditiſſimi & curioſiſſimi Anatomici, *Williſius* & *Vieuſſenius*, unà cum omnibus modernis Authoribus, exceptis *Bidloo Tab. VIII. Fig. 5.* & *Bohnio*, *Circ. Anatomico-Phyſiolog. Progymn. XXI. pag. 333.* qui aliud membranoſum Cerebri Integumentum inter externam duram & internam piam Matrem interjacens, ille quidem tres horas, hic quindecim dies poſt mortem ſe conſpexiſſe aſſerunt, illudque pro origine ſecundi proprii Integumenti Spinalis medullæ habent, quod à *Tulpio Cent. 1. Obſerv. 29.* primùm detectum, à *Vieuſſenio Nevrograph. univerſ. Lib. II. Cap. I. pag. 143.* piæ Matris duplicatura hâc tantummodò in parte eſſe creditur.

Jam, dari mediam quandam membranam, in quibusdam Cerebri locis, potiſſimùm circa baſin Cerebelli & indè ad medullam ſpinalem pro ſecundô ejus formandô propriô integumento, (ut modò diximus,) dudum jam obſervaveram; Verùm num hæc membrana ab alterâ ſubjacente, quæ propriè à dictis Authoribus Pia Mater vocatur & Spinali medullæ cum Cerebrô ipſô communis eſt, reverà diſtincta, an verò una eademque membrana duplex, ex duabus conſiſtens laminis, ſit, valdè abiguum eſt.

Huic itaque ſatisfacturus dubio, ſcrutinium nuper inſtitui ſumma induſtria in ſubjectô decidendæ talismodi controverſiæ valdè aptô, in Cerebrô ſcilicet humanô ſummè hydropicô, in quô ne minima conſpiciebatur cavitas vel interſtitium, quod non aquam extravaſatam abundè contineret; ita ut ubicunque in ſtatu naturali paulò amplior, quàm ordinariò eſſe ſolet, deprehendebatur hujus membranæ duplicatura, e. g. in fine calami ſcriptorii, inter Cerebellum medullam ſpinalem, in Iſthmo ſeu ſpatio, inter Cerebrum, ſuper proceſſus, Nates & Teſtes vocatos, ut & in parte depreſſa Cerebri exortum proceſſus annularis & primam apparitionem ſeu exitum nervorum olfactoriorum, à *Veſalio Lib. VII. cap 13.* commemoratum & proceſſum piæ Matris nuncupatum; magna aquæ copia reperiretur duplicaturam ejus ſupra naturales limites diſtendentis; Quod ſi igitur hæ cavitates eſſent ſolummodò interſtitia duarum diverſarum membranarum, diſtinctè Cerebrum inveſtientium, non autem unius ejusdemque membranæ duplicatura: aqua certè ſe probabiliter inſinuaſſet inter eas, & aliam produxiſſet formam, quam tùm præſentabat; quemadmodùm videre eſt in quibuſdam abdominis hydropibus, ubi aqua duplicem quandoque membranam peritonei adeò diviſit, ut

centum & viginti libras aquæ continuerit ; quæ poſtquàm , diſſectâ primâ laminâ , poſt mortem fuerat exhauſta , alterâ illæſâ , Spectatores ad primum intuitum, & inter hos etiam ſagaciſſimi crediderunt, deeſſe interna partis hujus viſcera , donec re accuratiùs penſitatâ alteram pariter diſſecuerint laminam ; vid. *Job van Meeckern Obſervat.* 49. Jam verò contrarium in hóc ſubjectô reperi ; membrana enim erat integra , & ab omni diviſione per totam circumferentiam libera, exceptis locis ſuperiùs commemoratis. Nihilominùs eandem hujus cum aliarum partium membranis conformationem ſupponens , eam dividere conabar , idque non ſine ſucceſſu in diverſis ejus locis, maximè verò circa initium plicarum ſuperficialium in cortice Cerebri, ubi exilia quædam naturaliter relinquuntur interſtitia , inter quæ vaſa ſanguifera prorepunt & in corticales & medullares partes immerguntur ; Quibus poſitis exiſtimo , cuilibet innoteſcere , Piam Matrem duplicem eſſe , non autem ex duabus diſtinctis conflari membranis.

Bidloo verè obſervat , membranam hanc , quam ille mediam, ego primam duplicis membranæ laminam nuncupo , eſſe tenuiorem ſuperincumbente Durâ Matre , & craſſiorem , ſubjacente membranâ ſeu alterâ laminâ . Atque hæc inferior lamina potiſſimùm per omnes arctiſſimas plicaturas Cerebri texturâ ſuâ non quidem continuâ, ſed ut ſæpiùs obſervavi , retiformi ſe inſinuat , & in hôc ſenſu illis, qui duris expreſſionibus ſeu terminis technicis delectantur , eôdem modô ac membrana cryſtallinum oculorum humorem inveſtiens appellari poteſt Arachnoides.

Commoda , quæ ex iſtâ partis diſpoſitione ad totum redundant, ſunt veldè inſignia , (ut jam obſervavimus.) Pia enim Mater integumenti munus præſtat , involventis non modò Cerebrum & vaſa ſanguinea ad hoc in genere ſpectantia , verùm etiam dictis in locis, ubi talismodi partium ſtructurâ opus erat , contra injurias ſe expandendo , robur partibus concedentis. Primo enim ejus officio debetur , quod Cerebri non ſolùm calor conſervetur , textura arctius & compactiùs coërceatur , & partes propendentes contra oſſis ſubjacentis aſperitatem muniantur , verùm etiam vaſa validè ſuffulciantur , & ab omni laceratione aut ruptione immunia præſtentur ; quatenùs hæc inter ejus duplicaturam ad Cerebrum aſcendunt, cujus teneræ & ſubtiles fibræ aliàs ab arteriarum amplitudine & pulſu , ut & harum

harum & vaſorum reducentium quæ ex ſinubus oriuntur pondere injuriis affici potuiſſent.

Alteri ejus officio in acceptum refertur, quod tenellum infundibulum, ubi Cerebrum relinquit, & ad glandulam pituitariam vergit, ab exteriore hâc lamina circumtenſa robur accipiat ad evitandas diſruptiones, & quòd Cerebrum & Medulla oblongata, ubi laxè ſibi invicem ſaltem accumbunt, in debitâ ſuâ connexione perſiſtant. Quæ emolumenta cum à membranâ quâdam duplicata potiùs, quàm à duabus invicem junctis, eodem licet robore præditis, ſint expectanda; non contemnendum exindè opinioni de membranæ duplicatura argumentum accidit, & tertiæ ſeu novæ introductio fruſtratur.

Tandem quod concernit glandulas & plexus, quos *Dr. Williſ. Anat. Cereb. Cap. 7.* ſuper totam hanc membranam diſperſas refert, priores nunquàm conſpicere potui; adverti tamen, partem corticalem cerebri in externâ ſuâ ſuperficie in corporibus ſtrangulatis per integumentum hoc transparens, glandulofam omnino apparuiſſe, id quod ad primum intuitum neglecta ulteriore inquiſitione Spectatori minùs cauto facilè imponere poteſt.

Plexus verò quod attinet, & diſtributionem vaſorum ſanguineorum, quæ ab his, ſeparatâ in glandulis antè dictis ſeroſa & ſpiſſiore ſanguinis parte, verſûs Cerebrum ad ſubtiliores producendos Spiritus animales, prout *Williſio* videtur, abeunt; ſententiam hanc ſolâ conjecturâ niti mihi tamdiu perſuaſum habeo, donec non ſolùm Glandulæ, verùm etiam harum ductus excretorii unà cum emunctoriis ſuis, (ſiquidem glandulæ lymphaticæ vel reductoriæ, ſi quæ inveniantur, tali uſui à naturâ nunquam ſunt deſtinatæ,) fuerint detecti.

Membrana hæc ſtipata eſt vaſis ſanguiferis duplicis generis.

Ad primam Claſſem illa ſpectant, quæ ad Cerebrum ipſum referuntur, &, ut jam obſervavimus, inter illius duplicaturam decurrere videntur; quô pactô occaſio eis ſuppetit, poſt tot contortos & ſerpentinos tractus in ſubtiliſſimas abeundi extremitates, antequam ipſum intrent Cerebrum; & hæc potiſſimùm ſuper totam inferiorem vel ſecundam membranæ hujus laminam diſtribuuntur.

Alteram claſſem ea conſtituunt, quæ huic ipſi parti nutrimentum afferunt; hæcque poſt ſedulam inveſtigationem, ſeparata ſecunda lamina, copioſè diſperſa ſuper partem convexam exterioris

 ſeu

ſeu primæ laminæ vidi ; Utraque genera optime in *Bidloo Anat. Tab. VIII. fig. 5. Litt. M. & G.* delineata conſpiciuntur.

Duplicatura hæc pariter omnibus nervis communicatur tàm intra, quàm extra cranium, concedens toti faſciculo nervorum laminâ ſuâ exteriore integumentum aliquod ſecundum, ſub primô, à Dura Matre accepto, locatum, & tertium, laminâ interiore; hæc enim in integumentum faceſſit ſingulis fibrillis, quæ collectæ integrum corpus nerveum conſtituunt. Atque admirandæ hujus membranæ, fibrillas iſtas medullares in ſe nullo ſenſu præditas, involventis, ſubtilitati in acceptum refertur celer ille conſenſus, qui inter partem & partem, & inter totum & Cerebrum ſæpè intercedit.

CAPUT III.

De Vaſis Cerebri in genere.

VAſa, quæ Cerebrum cum univerſô corpore communia habet, pro diverſo, quod vehunt, fluido communiter ſub arteriarum, venarum, ſinuum & lymphæductuum nomine veniunt; Accuratius tamen loquendo hæc vaſa unicum duntaxat continuatum & diverſimodè modificatum formant canalem ad quam pariterclaſſem nervos referre non incongruum foret. Priora duo vaſa ratione diverſæ ſuæ diſtributionis non immeritò ſub duplici conſiderantur reſpectu, quatenus vel ad primum Cerebri integumentum, vel ad Cerebrum ipſum diſtribuuntur.

Arterias itaque duræ Matris ſeu primi integumenti tres inſignes conſtituunt rami ex utrôque latere provenientes.

Prior & anterior eorum ramus emittitur ab arteria Carotide, dum in quartô Cranii foramine commoratur, & propagatur potiſſimùm per anteriorem partem baſis duræ Matris, ut in fig. II. lit. h. h. delineatur ; perperam idem deſcribitur à *Dr. Williſio Anat. Cerebr. Cap. 1.* authoritati forſan *Wepferi* nimis fidente ; Hic enim *Obſervat. Anat. pag. 105.* exilem eum nuncupat ramum arteriæ Carotidis, inter duos priores Cerebri lobos decurrentem ; qui tamen tantum abeſt, ut juxta aſſertum ejus per foramen ſyncipitis egrediatur, ut potius illud ingrediatur, nullos ad membranam hanc ramos diſtribuens, ſicut antè citatus accuratiſſimus *Vieuſſenius Lib. 1. Cap. 6. Fig.*

6. *Fig. XVII. d. d. b. b.* optimè eum delineat & deſcribit. Atque hanc arteriam non ſolùm perperam deſcriptam, ſed incognitam penitùs fuiſſe antedicto *Wepfero*, ex eô patet, quod hanc â proceſſu ſtyliformi, ubi arteria carotis longum illum canalem ingreditur, usque ad eum locum, ubi perforata dura Matre in Cerebrum ſe abſcondit, integram manere nec unicum quidem ramum à ſe ſpargere perhibeat, qui tamen Error, factâ injectione, per ceram, vaſa diſtenta diutiùs & clariùs, quàm coloribus tincti liquores, oculis exhibentem facillimè evitari potuiſſet.

Ramus ſecundus arteriarum in duram Matrem aſcendit per ſextum Cranii foramen, unà cum ramô venæ jugularis internæ, & diſpergitur lateraliter ſuper totam membranæ hujus partem anticam ad ſinum usque longitudinalem, quem tamen non ingreditur, (quemadmodùm paulò poſt tradam,) ut in figura I. 11. delineatur.

Tertius ramus arteriarum ſe inſinuat in duram Matrem per octavum Calvariæ foramen, unà cum exiguo ramo reducente venæ vertebralis, ubi ſinus laterales internam jugularem intrant, (quod induxit Ingenioſiſſimum *Highmorum in Corp. hum. diſquiſit. Anat. Lib. III. Part. I. Cap.* 5. ut eum in ipſos ſinus laterales terminari credat,) & par octavum nervorum Cranium relinquit; quem arteriæ hujus tractum hactenùs à nullô, quod ſciam, deſcriptum, nec unquàm, niſi in *Vieuſſenii Tabula I. K. K.* obiter, delineatum vidi. Vidi Fig. II. K. K.

Oritur hic ab externò ramô arteriæ vertebralis, juxta *Vieuſſenium Tab. XVIII. Fig. I. C.* quanquam *Bartholinus p.* 431. eum pro arteriæ Carotidis propagine habeat, adeoque hujus minorem ramum vocet, in quô tamen erravit.

Venas huic membranæ *Riolanus*, & poſt eum *Williſius loc. cit.* denegare videntur, quanquàm ultimus valdè obſcuris ſe explicet terminis, dum ait: *Tam crebris Venarum propaginibus, quàm arteriarum nusquàm conſita eſt* (craſſa Meninx,) quibus verbis aliquales ei concedere videri poſſet, verùm aliô in locô diſſertè ſinus, tanquam vaſa reducentia ſanguinem tàm à Cerebro, quàm à membrana, venis ſubſtituit, prout clarè *Cap* 6. patet.

Vieuſſenius certè ei venas concedit, hasque, *Lib. I. Cap.* 6. ſemper arterias comitari, & juxta *Veslingium Cap.* 14. in jugulares internas terminari dicit: verùm *Lib. I. Cap.* 2. quosdam ramos venoſos exonerare ſanguinem in ſinum Longitudinalem docet. Quod ultimum

aſſertum è diametro repugnat priori, ubi eas arteriarum quocunque modô diſtributarum, vel in ramos diviſarum comites ſemper eſſe aſſeruerat : quod ſi verum, quis non videt, eas neceſſariò verſus ſinus in extremitates capillares abire debere, & per conſequens minùs eſſe capaces, reducendi ſanguinem in illos, cum nunquàm non vaſa reductoria in loco, à quô, non verò ad quem vehunt fluidum, ſint capillaria.

Neutrius igitur aſſertum locum habere poteſt : quod ſi enim *Williſii* opinio veritati eſſet conformis, ſequeretur, quod omnes arteriæ per hanc membranam diſperſæ in aliquem ſinum terminarentur; deficeret enim aliàs vas reductorium ; jam autem prius cum demonſtratione oculari, poſterius cum ratione pugnat.

Sin autem *Vieuſſenii* ſententiæ foret, ſubſcribendum venas ſcilicet duræ Matris conſtantes eſſe arteriarum comites, præter id, quod contra eum jam monuimus, ſequeretur, quod illæ reſpondere deberent aliarum oſculis per totum corpus in reducendò ſanguine per arterias apportatô, præterquàm quod arteriæ, quas ſtipant, ſanguinem ſuum in ſinus exonerare dicantur, (quod tamen non agunt, prout paulò poſt demonſtrabimus,) alias enim, cum utræque à cranii baſi aſcendentes capillares evaderent, utræque eſſent vaſa adductoria, quo tamen, poſitis circulationis legibus, magis abſurdum tradi non poteſt.

Wepferus, quem hæ Venæ latebant, aliter exiſtimare vel affirmare non poterat, quam arterias relictâ circa extremitates ſuas durâ Matre in piam Matrem terminari, ut earum ſanguis per hujus venas reducatur : ſed manifeſto hoc falſum eſſe, unius cujuslibet oculis patebit, qui hanc membranam ab alterâ ſtudioſe ſeparaverit.

Antequàm igitur juxta methodi inſtitutæ ordinem vaſa ſanguinea ad Cerebrum ipſum abeuntia deſcribam, veniam impetraturum me exiſtimo, ſi breviter in diſtributionem vaſorum ſanguineorum, quam natura præter conſuetudinem in Cerebro adornavit, inquiram, ejusque rationem adducam.

In eô igitur veritas hujus rei conſiſtit, quod, ſecùs ac obſervatum hactenùs fuit, vaſa ſanguinea, quæ ad hanc partem in genere ſpectant, duplicis ſint ordinis, uti jam diximus, quorum unus Cerebrum ipſum, alter exteriora ejus integumenta reſpicit.

Quoad primum notandum eſt, venas non ingredi Cerebrum, nec arterias comitari, prout quidem in aliis corporis partibus contingit.

tingit. Arteria enim Carotis aſcendit per foramen quartum in cranii baſi, & jugularis interna per octavum; arteria vertebralis per ultimum & ampliſſimum cranii foramen, & vena vertebralis per nonum; (quod *Vieuſſenius* perperam decimum vocat *Lib. 1. Cap. V.*) hæcque in jugularem internam propè introitum hujus venæ in foramen rotundum in baſi cranii ſub proceſſu ſtyliformi, ubi ſinus lateralis ei occurrit, ſe abſcondit. Venæ igitur in certas venoſas productiones, ſinus vocatas, dilatatæ deſcendunt amplis truncis & capillares ſenſim evadunt, donec arteriarum extremitates attingant; nec quicquam aliud ſunt, quàm rami Sinuum, ſicut per conſequens ſinus ipſos pro amplis habeo venis.

Cur vaſa ſanguinea in cerebro aliter ac in reliquis corporis partibus diſtribuantur, declaraturi recentiores Authores, id factum eſſe, dicunt, ut æqualem Cerebrum tàm in ſummitate, quàm in baſi calorem ad producendam æqualem ſpirituum animalium proportionem exindè fœneretur; Atque huic ſententiæ facilè ſubſcribo; verùm alium adhuc naturæ ſcopum fuiſſe præfixum, patebit conſiderantibus, quod, ſi venæ per idem foramen in fundô cranii cum arteriis aſcendiſſent, pulſûs certè arteriarum in quâvis ſanguinis ebullitione vehementiore liberum hujus reditum per venas in hâc vaſorum coarctatione ab oſſibus productâ valdè impediret, & per conſequens ſtagnationem ſanguinis in totô Cerebro cum omnigena omnium Facultatum ſubverſione inferret; cum certô certius ſit ſufflaminatâ circulatione per ſtagnationem aquoſas & ſubtiles partes à ſanguine craſſo & rubicundo ſecedere.

Alter modus, quô venæ cerebrum ingrediuntur (quæ ſcilicet ad exterius ejus integumentum ſpectant, & altera per ſextum, altera per octavum foramen in baſi cranii aſcendit, prout dictum eſt,) valde contrarius eſt à priori, cum arteriis enim ad capillares ſuas abeunt extremitates, certo indicio, eas ad tantam ſanguinis quantitatem reducendam, quantam primum vaſorum genus, arteriæ, attulerant, eſſe deſtinatas; & quanquàm natura hic loci propter venarum exilitatem non adeò ſollicita fuiſſe videatur in avertendis incommodis, quæ ex arteriarum per idem foramen Cerebrum intrantium ſodalitio expectanda eſſe ſuperiori paragrapho, ubi de amplioribus loquebamur venis, indigitavimus; nihilominùs natura non deſtitit de alio eis contra has injurias proſpicere remedio, ut in ſequentibus patebit.

Ab

Ab hoc venarum unà cum arteriis per eandem viam in Cerebrum introitu commodè, ut mihi videtur, turbæ illæ & moleſtiæ deduci poſſunt, de quibus multi in intemperiebus à ſanguinis turgeſcentiâ ortis & præternaturalem arteriarum pulſum excitantibus conqueruntur. Symptoma enim hoc dependet ab antè dictâ coarctatione, quam oſſis circumferentia cedere neſcia, in diverſis vaſis ſanguineis unum idemque foramen tranſeuntibus producit; ad quem pariter effectum vicinia oſſis petroſi, per quod nervi acuſtici egrediuntur ex foramine, quod in eâ oſſis cuneiformis parte cernitur, quæ illi jungitur aut accumbit, non parùm tribuit.

Et eidem forſan cauſæ cephalalgiæ febres tam frequenter comitantes debentur; arteriæ enim ſanguine cum turgidæ venas ad oſſium partes adigunt, ut ſanguis per eas debitâ proportione tranſire non valeat, & per conſequens eô ſtagnante membrana inflammetur, ac iſtius doloris author evadat.

Poſitis his, quæ circa providam naturæ curam vaſorum ſanguiferorum diſtributionem ita adornatis, ut varia incommoda, cerebro per compreſſionem vaſorum reductoriorum ab arteriis per unum idemque foramen intrantibus imminentia declinentur, dicta fuerunt, notatu dignum eſt, quod præter has venas duræ Matris, quæ arteriis aſſociantur & hactenus commemoratæ fuerunt, aliæ ſint ad hanc membranam ſpectantes, quæ peculiari modô oriuntur & deſcendunt à venâ paulò poſt deſcribenda, ex utrôque latere ſinus longitudinalis, uti videre eſt in Figura Quartâ d d. n n. &c. & per conſequens in vaſa, capillaria abeunt, ubi ab ea deſcendunt, ſecùs ac in reliquis omnibus; hæque evidentes formant anaſtomoſes cum quibusdam capillarium antedictarum arteriarum extremitatibus, eundem in modum, ac amplæ illæ venæ piæ Matris cum arteriis, quæ tam ad Cerebrum, quàm ad hanc membranam feruntur. Quô pactô contingit, ut magna ſanguinis pars per Menyngis arterias allati, per has venas revehatur, eum in finem, ut in præternaturali inprimis ſanguinis orgaſmo compreſſio, & reliqua incommoda, à vaſorum horum turgeſcentia metuenda, magnâ ex parte evitentur.

CAPUT

CAP. IV.

De Vaſis ipſius Cerebri.

POſt brevem hanc digreſſionem methodi ratio vaſa ſanguinea ad Cerebrum ipſum ſpectantia noſtræ ſubjicit conſiderationi.

Curioſus Anatomicus, *Malpighius in Epiſtolâ ad Fracaſſatum de Cerebro pag.* 22. ea triplam ſervare proportionem ad vaſa totius corporis pronunciat; quod cur ita ſit, cùm pars ipſa non eandem ad totum habeat proportionem, dignum videtur, quod examinetur.

Horum quædam conſtituunt arteriæ, quædam venæ, de quibus jam egimus; Illæ ſub nomine Carotidum & vertebralium veniunt.

Quarum priores ſub incurvato tractu, â *Williſio in Figura I.* optimè expreſſo, â proceſſu ſtyliformi oſſis petroſi, ubi cranii baſin intrare incipiunt, usque ad proceſſum primum interiorem oſſis Cuneiformis, ubi interius perforatâ durâ Matre in Cerebrum aſcendunt, unius cum dimidiô pollicis ſpatium emetiuntur. Dico eas poſt hunc incurvatum introitum in Cerebrum per totam ſubſtantiam eſſe diſperſas, poſtquam mutuatitiam membranam craſſam â durâ Matre per antedictum locum tranſiens, accepit; non tamen absque interventu piæ Matris; hæc enim omnes ramos tàm hujus, quàm vertebralis arteriæ priùs ſuffulcit, antequàm hæ ferantur vel diſpergantur per Cerebrum ipſum; id quod bene expreſſum in Figurâ quâdam *Placentini apud Spigelium p.* 179. adeò ut *Molinettus p.* 77. & cum hoc *Marchette p.* 191. eam habeant pro productione copioſorum horum vaſorûm; ſiquidem omnes exiles ramificationes arteriarum carotidum & vertebralium, videlicet quæ â carotidibus, perforata dura Matere, aſcititia cinctæ membrana, ad infundibulum, nervos olfactorios & opticos ablegantur, & quæ â vertebralibus, propagatæ tertium, quartum, quintum, ſextum, ſeptimum, octavum, nonum & decimum par nervorum comitantur, quamdiu in ipſum Cerebrum non abſconduntur, omnimodè â membranâ hâc ſunt exemtæ; quarum jam nominatarum ramificationum quædam apud *Vieuſſenium* vel delineatæ in Tabula XVII. vel diverſis in locis commemoratæ ſunt; quæ licèt in rerum natura exiſtant, nimis tamen firmè & formaliter eas depictas eſſe ſuſpicor, cùm tamē niſi injecto Mercurio præter ea, quæ nervos Olfactorios & Opticos ſtipant, raro conſpici poſſint; Cera enim nimis multo craſſius eſt corpus, quàm quòd exiles tales ſtolones intrare valeat;

cum è contrario injecto Mercurio vix illos inveniam nervos, qui non ejusmodi exiguas vaſorum ſanguineorum ramificationes contineant.

Si ulterius progrederer, & diſtinctè universam ramificationem arteriarum per hanc partem diſtributarum, quæ hic loci & copioſiores, & majores ſunt, quàm in ullâ corporis parte (ùt jam diximus) deſcriberem, non ſolùm actum agerem, ſiquidem Vieuſſenius eam in Sexto Capite ſatis diſtinctè tradidit, verum magis oſtentationis, quàm utilitatis gratiâ hæc adduxiſſe viderer.

Eas itaque ſolummodò propagationes commemorabo, quæ vel ratione magnitudinis, vel curioſæ ſtructuræ, vel ſingularis utilitatis reliquas antecellunt.

Et ex hâc Claſſe meritò proximè arteriis carotidibus hactenùs deſcriptis junguntur vertebrales. Intrant hæ Cerebrum per ultimum & largiſſimum foramen Cranii, (ſecus ac *D. Williſius p. 29*, & ante eum *Wepferus p. 112*, affirmant) ex foramine proceſſus transverſi vertebræ primæ ab utraque latere per inſignem curvaturam huc appulſæ, ut ex Fig. I. E. E. apparet, (quem earum tractum perperam *D. Lowerus* & *D. Williſius* delineant & deſcribunt) & lateraliter ſuper medullam oblongatam usque ad proceſſus annularis principium aſcendunt, ubi concurrentes invicem unô trunco (quem *Vieuſſenius* Tab. IV. b b. arteriam cervicalem vocat) ſupra ejus longitudinem decurrunt, exindè autem emittunt aut recipiunt duos ramos ab arteriis carotidibus; quo pacto communicatio inter eas magnum in Cerebri emolumentum intercedit. Quodſi enim tres ex his magnæ arteriæ ſanguinem ad Cerebrum deferentes obſtruantur, quartus ramus adhuc apertus in ſufficienti copia eum ſuppeditare poterit. Hoſque ramos voco Communicantes â *Bidloo in Tabulâ Nonâ* perperam, á *Vieuſſenio* vero *in Tabula Quarta b. b.* optimè depictos ut patet ex noſtra figura d. d. prout in rerum natura eſt, delineata.

Hac arteriarum ſtructura & exilitate præter hunc ſcopum duos adhuc natura intendiſſe videtur.

Quorum primus eſt idem, ad quem natura in diverſis aliis locis, ut in aſcenſu ſanguinis per arterias Carotides collimavit; utræque enim Cerebrum, prima in baſi cranii per octavum foramen, altera per foramen in proceſſu transverſo primæ vertebræ Cervicalis, per curvaturam, ut in utriusque locis deſcripſimus, intrant. Simili modò hic etiam ſanguis propter anguſtiam horum ramorum in progreſſu ad arteriam caronidem, & per conſequens etiam ad Cerebrum ipſum retardatur, ne hoc ex rationibus in ſinuum deſcriptionibus allegandis ſanguine extravaſato & ſtagnante inundetur.

Alter eſt, ut ſanguis eò copioſius in arteriam ſpinalem propellatur. Quanquàm

quàm enim ſanguis aliqualem aditum propter ſtructuram arteriarum conicalem ad hanc inveniret, in ſufficienti tamen copiâ propter nimis reflexum hujus ſitum influere non poſſet, niſi antedicti Rami inter duas magnas arterias communicantes anguſtiâ ſuâ ſanguinem quaſi ad motum retrogradum repellerent.

Arteriæ certè ſi non eodem, ſimili tamen modò conformatæ ſunt in ramis mammariis & epigaſtricis, & notandum eſt, in utrisque hiſce locis arteriam magnam, â quâ rami hi proveniunt, magis eſſe conicam, & vaſa eductoria minus copioſa & magna, quam arteriam carotidem, cujus laterales anteriores & poſteriores ramificationes inter Lobos Cerebri ſuperant proportionem ad truncos, â quibus propullulant, adeoque neceſſariò juxta ante dictam obſervationem *Malpighii in Epiſtolâ ad Fracaſſatum* ſanguinem huc allatum magis liberè & copioſè recipiunt.

Nam tantum abeſt, ut arteria cervicalis hic loci ſit conica, ut cum ſit conflata ex duabus arteriis verticalibus invicem conjunctis, amplior ſit, quàm alterutra, ut ex figura l. g. apparet, & per conſequens, ſanguinem hæc ab arteria ſpinali liberius ad anteriora deferret, niſi natura hic loci aliam formâſſet vaſorum ſtructuram, quam quæ in reliquis corporis partibus quæ tali non indigent texturâ obſervatur.

Venia mihi concedetur, quòd unius adhuc rami mentionem faciam, qui â nullô hactenus fuit deſcriptus, hicque eſt arteria exilis cum vena per lateralem oſſis cuneiformis partem, poſteriorem orbitæ oculi regionem conſtituentem, ſub proceſſu hujus oſſis valde exiguô abiens, & elevatis anterioribus Cerebri lobis induſtriis Obſervatoribus ſe prodit; ac credo eam propter ſui exilitatem viſum hactenus effugiſſe, aut, cùm utilitas, quam affert, non ſit inſignis, minùs dignam æſtimatam fuiſſe, quæ deſcribatur.

CAP. V.

De Sinubus Cerebri.

TErtia ſe nunc vaſorum ſpecies noſtræ offert conſiderâtioni ſub generali nomine Sinuum.

Horum quatuor tantùm initiò numerabantur, quibus *Veſalius Lib. III. Cap. 14. Fig. III. F* quintum addidit in fundo falcis, eumque venæ nomine notavit, qui licèt ſæpe inveniatur, in quibusdam tamen ſubjectis deſideratur. *Bourdon* adhuc duorum mentionem injicit, quos utroque in latere ſecundi

proceſſus duræ Matris in fundo ſub lateralibus conſpexit; ego vero non niſi ſemel obſervavi, ita ut credam cum *Vieuſſenio*, eos communiter deſiderari.

Vieuſſenius præter hos adhuc quatuor deſcribit, quos dudum commemoratos & exactè deſcriptos apud *Fallopium*, & poſt eum, quanquam craſſo ſtylo expreſſos apud laborioſum Collectorem *Vidum vidium Anat. Lib. VII. Cap. 2.* reperio.

Adhuc unum demonſtrare mihi poſſe videor; verùm quam copioſi etiam ſint, rationi conforme credo, eos non niſi tanquam venas reſpicere, ſivè eorum ſtructuram, ſive officium advertamus. In eô rei cardo vertitur, ut contemplemur, quem in finem tàm ampli canales, in quos omnes venæ Cerebri, tanquam totidem exiles rivuli, præter conſuetudinem ſe oxonerant, appareant, quod, cognito diverſo, quô â ſe invicem diſcrepant, ſitu, inveſtigabo.

Priores duo vocantur Laterales, qui intra validam proceſſus poſterioris duræ Matris duplicaturam ad os occipitis ſupra Cerebellum deſcendunt, donec ulteriùs tortuoſè progreſſi ſuper inferiorem oſſium petroſorum productionem extra cranium per octavum foramen, octavo pari nervorum exitum, & tertio ramo arteriarum ad duram Matrem decurrentium cum jugulari interna introitum concedens & â duobus rotundis oſſeis cellulis oſſis petroſi formatum, ſub proceſſibus ſtyloideis ſe evolvant in venam jugularem internam, in quam & vertebralem omnes reliquæ Cerebri venæ & Sinus ſanguinem refluum exonerant. vid. Fig. IV. B. B.

Proximus ab his vocatur Tertius vel Longitudinalis, quia â proceſſu oſſeo, Criſtagalli dicto ſupra integrum cerebrum ad poſteriores & paulo declinantes oſſis occipitis partes fertur, ubi in Laterales deſinere videtur. vid. Fig. IV. A A.

In hunc tertium Sinum venæ non ſolùm internæ Cerebri, verùm etiam quædam ad exteriora integumenta ſpectantes inſeruntur, id quod Fallopius, magnum illud lumen Anatomicum, primus, & tum Vieuſſenius obſervârunt; Wepferus equidem de Loco affecto in Apoplexia p. 42. perperam pro arteriis eas habet non tamen ſine ratione, prout mihi videtur aſſerit, pororum cranii ſanguini refluenti tranſitum ad ſinus concedentium conſtipationem quâcunque ex cauſâ ortam frequentem inveteratæ & pertinacis Cephalalgiæ exiſtere Authorem.

Quartus propter ſitum ſuum non immeritò Internus nuncupandus, oritur ab inferiori proceſſus falcati parte, ubi hic continuus redditur ſecundo duræ Ma-

tris

tris proceſſui, & ampla duplex vena ad plexum choroideum ſpectans una cum quintô ſinu (ſi quis datur) in interſtitio quôdam, inter corporis calloſi terminum, Nates, teſtes, & Cerebellum relicto, eum intrat, undè ſuper Cerebellum protenſus tandem ad eum pertingit cum reliquis tribus Sinubus locum unionis, qui ab Inventore ſuo torcularis Herophili nomen hactenus retinuit. vid. Fig. IV. C.

Ex quatuor reliquis *Fallopii* & *Vidi Vidii* ſeu *Vieuſſenii* Sinubus duo longiores & anguſtiores, (ſuperiores ab hoc vocantur) oriuntur in baſi cerebri ex ejus mente â Receptaculis Sellæ equinæ ab eòdem ita nuncupatis & inferius deſcribendis, mihi potiùs ortus eorum â Sinu circulari deducendus eſſe videtur, quod ſuò loco demonſtraturum me fore ſpero) unde deſcendentes ſuper proceſſum internum oſſis petroſi terminantur in ſinus laterales eô in locô, ubi hi declives & tortuoſi fiunt ad Jugularem internam abeuntes vid. Fig. II. D. D.

Reliqui duo ſeu Inferiores breviores ſed magis ampli ſunt ſuperioribus, & ab eôdem locô ac priores inter os petroſum & occipitale deſcendunt ad antedictum foramen octavum cranii, ubi jugulares in Cerebrum aſcendunt & ibidem terminantur. vid. Fig. II. e e.

Alium mihi detegere licuit, poſtquàm venas cerâ repleveram, glandulam pituitariam cingentem. Conſpiciebatur hic in glandulæ parte ſuperiore verſùs anteriora intra duplicaturam duræ Matris & verſùs poſteriora inter duram & piam Matrem laxius paulò ſuper glandulam expanſus; & lateraliter eandem inſtar canalis â dura Matre ſuperius & ab arteria carotide ex utroque glandulæ latere formati ambit hæc enim ſuperiùs duræ *M*atri & inferiùs baſi cranii affixa parvum relinquit interſtitium inter ſe & glandulam, & conſtituit cavitatem, cum duabus antedictis anterioribus & poſterioribus communicantem; & ab hoc quatuor ſuperius commemorati Sinus parvi continuitate ſatis conſpicuâ ex utroque latere paulò infra proceſſum poſteriorem ſellæ turcicæ deſcendunt; hicque â figurâ ſuâ commode Sinus Circularis dici poteſt. vid. Fig. II. E. E.

Conſpexit forſan Vieuſſenius aliquam hujus Sinus portionem, ubi reliqui quatuor eum intrant, in parte ſcilicet poſtica Receptaculorum ſellæ equinæ lateribus adjacentium indeque receptacula cum eis communicare & formata eſſe exiſtimavit, ut ſanguinem â nutritione oſſis ſubjacentis Cuneiformis ſuperfluum unà cum aquâ per glandulam pituitariam ſepatatâ in hos quatuor inferiores Sinus reveheret.

Jam quod Receptacula hæc concernit, certum eſt, talia nullibi in Cerebris humanis exiſtere, qualia ille Lib. I. cap. 2. deſcribit; Nervorum enim par ter-

 tium,

itium, quartum, duo anteriores rami quinti, æque ac tertius ejus poſterior, ut & ſextum par non ſolùm egrediuntur è Cerebro, in totidem parvis capſulis ſeu involucris â durâ Matre conflatis incluſa, ubi illum locum tranſeunt, quem in baſi cranii Receptacula vocat; verum etiam integra dura Mater una cum ſuis productionibus membranoſis, modo dicta involucra horum nervorum conſtituentibus, hoc in loco baſi oſſis ſubjacentis firmiter adhæret. Proceſſus enim externus oſſis cuneiformis inferius, & propè arteriam Carotidem (quæ tàm ſuperius, quàm inferiùs prout dictum per mutuatam ſuam tunicam duræ Matri firmiter eſt affixa) ubi glandulam reſpicit nullum relinquit ſpatium, quod ſanguinem vel ſerum, prout ille ſupponit, capere poſſet; quanquàm in illis locis, in quibus receptacula ſua collocat, in quibusdam corporibus cerâ repletis obſervaverim duas amplas venas quarum una per ſecundum foramen ab orbita oculi, cujus vas reductorium videtur eſſe, in cranium aſcendit & propè proceſſus lateralis oſſis ethmoidei latus ad Sinum circularem tendit; altera ex quintô foramine ſuper idem os decurrit, & cum altera conjungitur; tum utraque conſtituit brevem ramum qui in Sinum circularem propè eum locum, ubi duo inferiores ex utrôque latere ab eô deſcendunt, ſe abſcondit; quodſi igitur hic ramus caſu diſciſſus fuerit, non mirum, quod ſanguis appareat, & anſam antedictæ erroneæ hypotheſi ſuppeditet.

Imò ponamus, dari ejusmodi receptacula, non tamen poſſibile eſſe videtur, ea tali præeſſe officio, quod Author ipſis aſſignat; Siquidem glandula pituitaria undique tàm durà quam piâ Matre involvitur, quarum prima ab omnibus glandulæ hujus lateribus, (quanquàm contrarium Author defendere nitatur) imò in illô loco etiam, ubi, ùt antè monuimus, Capſula quædam partem ſuperiorem ſinus circularis conſtituens â duræ Matris duplicatura formatur, æque valida & craſſa eſt. Et ſi vel maximè hoc etiam concederemus, modus nihilominus, quo ſerum ſeu aqua ad hæc receptacula infunditur, (quem tranſcolatorium eſſe Author putat) hypotheſin ipſius valdè dubiam reddit; ſiquidem natura præter ſanguinem nullum ſerum ſeu quemvis alium humorem (exceptô eô, qui ad partium nutritionem impenditur) in totô corpore per arterias ad aliquam partem ſolet deponere, quæ ductibus vel excretoriis, vel ſecretoriis non ſit inſtructa, quorum tamen neuter hic loci unquam fuit inventus.

Et ad ulterius confirmandum id, quod contra hanc ſententiam hactenus allatum fuit, hoc ſolummodò addam & concludam, me poſt varias injectiones ad inveſtigandum partium uſum adornatas ne unicam tincti coloris guttam in eô arteriæ carotidis loco, in quô ſua receptacula ſita refert, unquàm invenire potuiſſe.

Uſus

Uſus ſinus hujus circularis cum reliquis eſt communis, ſcilicet ut reducat ſanguinem refluum ab omnibus partibus circumjacentibus ſcilicet â glandula pituitaria, oſſe cuneiformi, & forſan etiam â rete mirabili, quod cùm in brutis ſit valdè amplum, ad aliquam ſanguinis copiam vel mediatè eliminandam hoc indigere ſinu videtur, ſiquidem glandula pituitaria nullibi inſtructa venis ad reducendum anguinem in ſufficienti copiâ ab hôc plexu apparet; licet Vieuſſenius Lib. I. Cap. 7. huic venas penitus deneget, adeoque ad exiles ſtolones venarum, ramos ab arteria Carotide, antequàm duram Matrem perforet, emiſſos, & nervos opticos comitantes vel ad eos, qui ad plexus gangliformes conjugationis quintæ abeunt, vel ad eos, qui ex oſſe cuneiformi egrediuntur, pro vaſis hujus partis reductoriis habeat ſed quô jure non video.

CAP. VI.

De Motu Cerebri & Sinuum.

HIſce Sinubus, inprimis longitudinali & per conſequens etiam lateralibus plerique ſi non omnes, Veterum æque ac Modernorum, & inter hos Williſius & Vieuſſenius pulſum, qualem arteriis duræ Matris ex illorum ſententia ad eos deſinentibus derivarunt; De cujus veritate cùm aliquatenus dubitarem, in animum induxi tale inſtituere experimentum, quod omnia dubia removere & huic controverſiæ finem imponere valeat: Erat autem ſequens;

In Cane vivo removebam ſuperiorem crannii partem, ut dura Mater cum tertio ſuo ſeu Longitudinali Sinu viſui & tactui exponeretur â quorum tamen ſenſuum neutro ullus vel membranæ in genere, vel ſinus pulſus initio poterat obſervari. Paulò verò poſt accidebat, ut ſinus lanceolâ apertus, applicatò ferrô candente, ſanguinem cum violentia ejacularetur, ita quidem, ut initio nullus ſenſibilis, deinde vero tam ratione ſanguinis, quam membranæ ſatis manifeſtus adverteretur pulſus.

Diſſecabam ſinum ſecundùm longitudinem, obſervaturus, an quædam arteriæ ſalientem propellendò ſanguinem in conſpectum venirent, quas Vieuſſenius & diu ante hunc eruditiſſimus Wepferus loc. cit. p. 116. experimento quodam hanc in ſententiam inductus, in eum terminari & pulſum efficere affirmarunt; ſed nullùm earum apparebat veſtigium.

Ex quibus omnibus manifeſtum evadit, ſinus non aliô gaudere pulſu, quàm quem communicatum habent â cerebro ſubjacente, quod, ſecus ac Bour-

Bourdon affirmat, ratione copioſarum arteriarum per ſe diſtributarum tàm vehementem edit pulſationem, ut in integumentis ſuis exterioribus ſenſibilem etiam efficiat ſyſtolen & diaſtolen.

Notandum eſt, pulſum vix ac ne vix quidem deprehendi potuiſſe, quamdiu vaſa ſanguinea repleta duram Matrem totam diſtendebant; depletis autem vaſis & membrana paulò laxatâ, pulſum in Sinubus æque ac in membrana clarius fuiſſe conſpectum.

Factò hôc Experimentô Author quidam in manus incidit, eidem addictus opinioni, isque Fallopius erat, qui in Vindicatione Galeni contra Veſalium ſuum coætaneum eadem perhibet, quæ dixi circa modò allegatum Experimentum; & quodcunque etiam reſponſi magnus Veſalius ſe vindicaturus in ingenioſo Libro, *Anatomicarum Gabrielis Fallopii Obſervationem Examen* vocato, reſpondere conabatur, parum tamen præſtare potuit.

Quod attinet Ligamenta tranſverſa, quæ diverſis in in locis rotunda inînſtar chordæ, vid. Fig. IV. r. in quibusdam lata vel membranoſa, vid. Fig. IV. x. in longitudinali potiſſimum Sinu deprehenduntur, & robur ac concurrentibus fibris cruciformibus ligamentoſis in parte inferiori & exteriori hujus ſinus, (undè fibræ proceſſus falcati ſuperiùs deſcripti oriri videntur) â Vieuſſenio commemoratis, elaſticitatem huic parti ad validius ſanguinem per ſe decurrentem reducendum largiuntur, ut & cœcas cavitates vel diverticula celerem & violentum ſanguinis motum retardantia; cùm ea ſatis exactè â Vieuſſenio, quem Lector conſulat, deſcripta cernam, ulteriorem eorum explicationem ſuppeditare non opus eſſe exiſtimo.

Modum autem, quô venæ in hunc ſinum ſe inſinuant, planè diverſum ab eo, quem Lovverus primùm tamen Vieuſſenius tradiderunt, quorum utrique â parte poſtica eas verſus anticam (exceptis ſolummodo duabus vel tribus apud Vieuſſenium) orificiis ſuis Sinus intrare aſſerunt, reperio; hancque ſtructuram Excellentioris uſûs gratia, quàm hactenùs aſſertum fuit, ita conformatam eſſe obſervo. Scilicet aliæ â parte poſticâ verſùs anticam, aliæ ab anticâ verſus poſticam (ut in Fig. IV. dd. apparet) absque ordine tamen in Sinu ſe abſcondunt, poſtquàm utraque ſpecies ad primum in Sinus acceſſum per aliquod ſpatium, ductus pancreatici vel ureterum ad inſtar, intra duplicaturam duræ Matris decurrit, quod primum â Lovverô fuit obſervatum.

Ex hoc primum apparet, eſſe hic duos contrarios torrentes in unô eôdemque canali; Hoc enim pactò ſanguis refluus, inſigni ditiſſimarum ſuarum partium in Spiritus animales impenſarum quantitate depauperatus, per particularum colliſionem, quæ hâc ratione contingere maximè debebat, in debi-

ta ſuâ mixtura conſervatur; quæ propter languentem motum inteſtinum ſeu elaſticitatem ad tempus deperdita retardat pariter motum circularem vel progreſſivum, qui aliquatenus ſufflaminatus varias imtemperies, ſed omnimodè abolitus, mortem ipſam producit.

Ad hæc Circulatio omninò retardatur non ſolùm aliquatenùs, & ſanguis in erectô potiſſimùm corporis ſitu impeditur, quò minùs tantâ cum rapiditate & pondere per Cavam ad Cor ruat; (ad quod pariter cellulæ oſſeæ, propê quas venæ jugularis internæ ſinus intrant, non parum tribuunt;) ſed potiſſimum major injicitur mora circulationi in ſupino corporis ſitu, quem homines dormientes ordinariò & juxta naturæ inſtitutum ſervant; Hæc enim conformatio unà cum Sinubus lateralibus (qui ita ſunt formati, ut in jam dictô capitis ſitu ſanguis verſùs ſuperiora prius cogatur, quam in venam jugularem ſe præcipitet) efficit, ut copioſiores generentur Spiritus animales; hocque non infima exiſtit cauſa, quod poſt ſomnum recreatos & per totum corpus meliùs diſpoſitos nos ſentiamus.

Ex altero modô, quô Venæ Sinus ingrediuntur (ab anticâ ſcilicèt parte verſùs poſticam) id emolumenti provenit, quod in pronô Cerebri ſitu (quem homines quandoque tenent) circulatio ſanguinis per Sinus verſus anteriora magis promoveatur; idque verum & â natura eum in finem ita ordinatum eſſe, confirmatur ex ſtructurâ hujus partis in brutis, quæ ratione hujus ſitûs ad alimentum quærendum neceſſarii, hâc omnino partis hujus diſpoſitione gaudent, quæ circulationi ſanguinis aliàs valdè difficili ſuccurrat. Atque ex hôc apparet, quantam Anatomia Comparativa utilitatem adferat.

Scopus, quem natura, efformando ſtatim canales hos adeò amplos reſpectu venarum in eos deſinentium, de quibus modò tractavimus, intendit, videtur conveniens conformationi partium antè commemoratarum, & idem eſſe, quem ſibi in arteriis ſuperius allegatis tàm amplis & trunco, â quô exſurgunt, minùs proportionatis formandis præfixum habet; ſcilicet ut ſanguis per Cerebrum ad producendos copioſiùs Spiritus animales, tardiùs, quàm ordinariò fieri ſolet, circuletur. Qui nihilominus maximè proficuus hic naturæ ſcopus cum magno conjunctus eſſet periculo, (extravaſatione nimirùm ſeri tanquàm imminutæ circulationis effectu) niſi rami illi duo communicantes inter arterias carotides & vertebrales ſuperiùs deſcripti anguſtiâ ſuâ ſanguinis influentis motum aliquatenus reprimerent, & nimiam vaſorum turgeſcentiam declinarent.

Sinus hi ratione ſuæ ſtructuræ â ſe invicem differunt; Longitudinalis enim & Laterales variis gaudent transverſis ligamentis, quibus reliqui ſunt deſtituti; & Longitudinalis diverſis præditus eſt exilibus cavitatibus ſeu diverticulis, ut

dictum eſt, qui in Lateralibus deſiderantur; quorum omnium uſus in eô conſiſtit, ut ſingulare robur Sinubus addant, & violentam ſanguinis irruptionem eludant; licet hanc ſemper arcere non ſufficiant; ſiquidem in quibusdam craniis ſanguinem ex Sinuum lateribus extravaſatum viam ſibi inter ejus duplicaturam paraſſe, & foveam ſeu cavitatem in ipſô craniô formâſſe, ùt anteà notavi, conſpexi, quorum unum adhuc apud me aſſervo.

Caput VII.

De Plexu Choroideo.

PLexus hic eſt corpus ex arteriis, venis, membranis, & glandulis aggregatum, duplex ex utroque latere (quod hactenùs â nullô commemoratum fuit) & per conſequens duas origines nactum; vid. Fig. V. e. e.

Primam enim ab anteriori arteriæ communicantis ramo procedit; vid. Fig. I. e. e. Hic enim inter poſteriores lobos Cerebri (in quos ad ſpatium aliquod immergitur & quosdam ſatis amplos derivat ramos) & medullam oblongatam aſcendens tandem pertingit ad ventriculos laterales & unam plexus partem in utoque latere efformat. vid. Fig. V. e. e.

Altera pars â ramo poſteriori arteriæ communicantis exſurgit; vid. Fig. I. e. e. Hic magis verſùs poſteriora tendens inter partes cerebri poſteriores & Cerebellum aſcendit, donec propè Iſthmum conjungatur cum priori ramo, atque ſic utrique latam reticularem efformant expanſionem; nates, teſtes & glandulam pinealem obtegentem, & ſecundam vel alteram plexus choroidei partem coſtituentem; vid. Fig. V. G. G.

Primus ramus in diverſas reticulares plicas glandulis refertas dividitur, antequam in ventriculos ſe conferat, eandemque formam ad ſuas usque extremitates in utroque latere retinet, ubi utræque ſub fornice transverſim per ventriculum tertium in mutuam coëunt anaſtomoſin.

Alter ramus eandem aſſumit faciem ſeu texturam, cum primùm Iſthmum pertingit, eamque ſervat per integram ſuperiùs dictam ſui expanſionem.

Ambo in utroque latere duplici connexione conjunguntur; primâ per arteriam ſub bombycibus latentem, & inter utrosque decurrentem; quod exprimi in figurâ commodè non potuit; alterâ per productionem piæ Matris, ſuper omnes partes ventriculorum lateralium, & tertium ventriculum extenſam, & nter primas duas plexûs hujus partes verſûs anteriora & inferiùs ponè

reliquas

reliquas duas partes plexus poſticas verſus poſteriora ſub fornice & ſepto lucido ſitam, ita ut, quæcunque lymphæ copia ex his ventriculis transmittitur, non ſolum ſub fornicem, ſed etiam ſub hanc membranoſam productionem deſtillare cogatur. Atque ex hâc ſtructura, & ſitu hujus membranæ haud obſcurè intelligi poterit, quâ ratione ejusmodi hydrocephalus contingere queat, (cujus Eruditiſſimus *Tulpius Obſ. Med. Lib. I.cap.* 25. mentionem facit) in quô plùs quam duas libras aquæ unicus ventriculus reliquis vacuis capiebat; vel talis, quem Wepferus commemorat, ubi in juvenca aqua in cyſtide incluſa in ſiniſtro tantùmmodò ventriculo reperta fuit: quod ſi enim ſupponamus, membranoſam hanc piæ Matris productionem hic loci duplicem eſſe, prout in omnibus aliis locis reverà eſt, non difficile conceptu eſt, aquam extravaſatam neceſſariò ſe intra duas laminas inſinuare, donec aucto ejus affluxu eam inſtar amplæ veſicæ extendat, qualem Wepferus conſpexit & digitis expreſſit. Atque rem ita ſe habere, quó minùs dubitemus, confirmamur ex eô, quod in illis locis, tàm ſuperiùs propè corpus calloſum, quàm inferiùs circa baſin ventriculi aliquas aſperitates obſervaverit idem, quaſi veſica aquâ repleta, ubi illi contigua erat, protuberantiis quibusdam exiguis inſtar ſeminis papaveris albi, fuiſſet cooperata; quas protuberantias procul dubio exiles illæ glandulæ per totum plexum diſperſæ præſentarunt.

Ut autem hæc intemperies unum tantùm occupet latus, (quanquàm etiam quandoque in utrôque conſpiciatur, prout videre eſt apud antè allegatum Tulpium Cap. 24.) coalitio forſan utriusque laminæ hujus productionis in eô loco, ubi ſeptum lucidum â fornice ſecedit, â levi incumbentis Cerebri preſſione producta efficit.

Præter has venas â *Williſio in Anat. Cerebr. cap.* 2. accuratè deſcriptas adhuc duas reperi, anterioribus plexûs hujus extremitatibus inter duos priores Cerebri lobos occurrentes, ubi hic ſub anticâ corporum ſtriatorum, quibus ſub debitô ſuô ſitu affixus eſt, parte terminari videtur; & ab his ramis ex utroque latere diverſæ exiliores ad corpora ſtriata & alias adjacentes partes ablegantur.

Ad iſtum pariter plexum ſpectant venæ, quæ ab extremitatibus hujus partis in ventriculis lateralibus divaricantur in duos diſtinctos largos & amplos truncos, deſcendentes per medium tertii ventriculi uſque ad quartum ſinum, & inde aliquot ramos ab alterâ poſteriore plexus parte ſupra Iſthmum expanſa recipientes, ſanguinem refluum in hunc Sinum exonerant; vid. Fig. V. h. h.

Præter hanc vaſorum reductoriorum ſpeciem Lymphæductibus etiam

 ſtipatus

ſtipatus eſt Plexus Choroideus, quos primum in Cerebro corporis fune interſecti detexi, & quibusdam tùm præſentibus demonſtravi; vid. Fig. V. q. q. Abeunt autem hi in diverſas ramificationes inter vaſa reticularia & glandulas hujus partis: quæ obſervatio aſſociata illi Magni Anatomici *Antonii Nuckii*, qui in *Adenographia ſuâ curioſa pag.* 150. ſe Lymphæductum â glandulâ pituitaria provenientem conſpexiſſe dicit, & ab amico ſuo pariter Anatomico, cujus nomen reticet, (novi autem fuiſſe quendam, nomine *Bodivol*, cum quô ſingularis mihi interceſſit familiaritas, nunc mortuum) adhuc alium haud procul ab antedictô loco viſum fuiſſe refert; ſatis ſuperque horum vaſorum, tàm ſedulò hactenùs inveſtigatorum, in Cerebrô pariter, ac in reliquis corporis partibus exiſtentiam evincere poterit.

Glandulæ hujus plexus variæ; ſed valdè exiles ſunt, quarum uſus juxta omnes Recentiores, imprimis *Williſium*, *Duncanum* & *Vieuſſenium* in eô conſiſtit, ut ſuperfluam lympham â ſanguine abducant; ſed dicti Authores nondum demonſtrarunt, quo ſtructuræ ſuæ modô id agant, ſiquidem nullus eorum excretorium illis adjudicat ductum, qui tamen neceſſario requiritur, quotiescunque humor aliquis ſuperfluus eſt eliminandus.

Poſtquàm igitur Lymphæductus hâc in parte fuerunt conſpecti, non arduum erit, genuinum glandularum uſum determinare; per has enim ſuccus nutritius â ſanguine influente ſeparatur, & per lymphæductus, relictis nobiliſſimis ſui partibus in Cerebro, ad eum, qui verſùs cor properat, refunditur.

Nec abſonum videtur cum Williſio ſtatuere, eas calefaciendis vicinis partibus, internæ ſcilicet Cerebri ſuperficiei, inſervire, quia enim hæ penitus ſunt medullares, tantam non poſſident vaſorum ſanguineorum copiam, ac reliquæ; & per conſequens caloris æqualitatem, ad debitum Spirituum vigorem & exercitium conſervandum neceſſariam, retinere neſcientes, ſupplementum ab his petere neceſſe habuerunt. Situm occupat Plexus ſupra medium thalamorum nervorum opticorum, juxta horum longitudinem & (ſecus ac Williſius dicit) mediantibus quibusdam vaſis ſanguineis, medullæ oblongatæ cruribus immediatè ſubjacentibus jungitur.

CA-

CAPUT VIII.

De Rete Mirabili.

RЕte hoc oritur ab arteriis carotidibus, ad quarum quoque latera interiora in eo potiſſimùm Sinus circularis loco, qui ad quatuor ſuperiùs deſcriptos Inferiores & Superiores ſinus ſpectat in baſi Cerebri, & certô modô juxta ſellæ Turcicæ longitudinem in utrôque latere inter glandulam & arteriam carotidem ſitum ſuum occupat. Nullô non tempore & quidem absque difficultate in hominibus inveni hoc; quanquam Recentiores *Wepferus*, *Williſius* & *Vieuſſenius* unà cum Veteribus Anatomicis omnibus, ut *Veſalio*, *Columbo* &c. contrarium aſſerant. *Williſius* equidem & *Vieuſſenius* id in hominibus, nec tamen ſemper, reperiri affirmant; quodſi tamen juxta *Williſium* verum, non niſi ſtolidos iſto præditos eſſe, homines eô carere præſtaret.

Et hoc exilioris eſſe molis in hominibus, quàm in brutorum quibusdam ſpeciebus, nemo mirabitur, qui uſum conſiderabit, quem præſtat hoc in brutis; Horum enim Cerebrum aliàs ratione pronæ poſitionis inundationibus ſanguinis vel nimia in copia appulſi, vel ruptis vaſis proſilientis eſſet expoſitum, quod periculum eò certiùs immineret, quò magis eadem cauſa ſanguinem tantò cum impetu ad Cerebrum deferens æque magna ac capax eſt ſufflaminandi ſufficientem ejus recurſum; ad quam offenſam declinandam natura invenit medium, quô faciliùs & ſecuriùs ſanguis ad Cerebrum delabi queat, magnum hunc rivum puto, qui ne unico ſaltem coërcitus canali, ſanguis tantô cum impetu fluit, in complures alios diſtribuitur (hinc truncus pariter arteriæ carotidis ſupra duram Matrem in his valdè exilis eſt reſpectu trunci inferioris, cum è contrariô hæc arteria in hominibus &c. ubique eandem retineat amplitudinem) qui non ſolum reticulati & contorti ſunt (quam ſtructuram ad magis exactam ſanguinis in Spiritus animales faceſſentis præparationem ita formatam eſſe Veteres crediderunt,) ad deſcenſum ejus magis lentum & difficilem reddendum verùm etiam quidam eorum per inſertionem in glandulam pituitariam venis aliquot exiguis ex hâc provenientibus ad recipiendam aliquam oneris hujus partem, proſpiciuntur.

 Quod

Quod ultimum Controverſiam inter *Vieuſſenium* & *Williſium*, quæ quondam inter *Waleum* & *Rolfincium* erat, renovatam, ſufficienter decidere poſſe videtur; *Vieuſſenius* enim & *Rolfincius* huic reti venas, utpotè nulli uſui deſtinatas, denegabant. Quodſi enim ſupponamus, glandulam pituitariam iis gaudere, quas cerâ repletas certè vidi, (quanquam *Diemerbrockius* hypotheſeos ſuæ minùs probabilis defendendæ gratia contrarium diſertè aſſerat,) ea profectò pars ſanguinis, in quibusdam dicti retis ramis in glandulam inſertis contenti, per has venas æque facilè reduci poteſt, ita ut ad remotos illos ramos è *Vieuſſenio* ad hunc uſum deſtinatos refugere neceſſe non ſit.

Atque à modò dictâ poſitione diverſarum Creaturarum primariò diverſam retis hujus magnitudinem dependere, rete canum plenariè evincere videtur; hoc enim ratione poſitionis horizontalis, quæ non adeò prona, ut in quibusdam brutis gramine veſcentibus, nec tam erecta eſt, ut in hominibus, exilius reperitur, quàm in illis, & majus, quàm in his.

Eum etiam uſum præſtare viſum fuit, ut inſignem lymphæ ſuperfluæ quantitatem ſubtiliorum Spirituum creandorum gratiâ à ſanguine abducat, idque obſtetricante glandulâ pituitaria inter quam & rete magna conſtansque intercedit affinitas; unô enim exiſtente majore vel minore, alterum quoque ſervatâ proportione vel majus, vel minus conſpicitur, & ramorum quoque diſtributio à rete provenientium, quæ in omnibus Creaturis obſervatur, in illis potiſſimum, quæ utrisque gaudent valdè amplis, inter utraque advertitur. Atque hoc glandulæ pituitariæ officium tanti momenti *Vieuſſenio* videtur eſſe, ut in illis Creaturis, in quibus exile nimis eſt rete ut in hominibus, equis, canibus, &c. varias cavitates, inprimis verò duas in oſſe cuneiformi ſub Sella Turcica ad hunc uſum ſubſtituerit, in quibus partem illam dicti ſeri, quod per hanc viam propter retis exilitatem reduci non valet, à quibusdam parvis arteriis à carotidibus provenientibus, & ſub ſellâ Turcica in duas dictas cavitates deſinentibus, abſorberi, & deponi ſupponit, ut vel per viam extraordinariam, videlicet per duas cavitates ad nares, & exindè ad fauces, vel per certas venas eô in locô illis occurrentes, tanquam propria vaſa reductoria ad cor revehatur.

Jam glandulam hanc iſti Officio à naturâ præpoſitam, aut ſaltem parem eſſe, vix mihi perſuadere potero, niſi Patroni hujus ſenten-

ti-

tiæ illam ductu excretorio hunc in finem neceſſario inſtructam demonſtrent.

Et ſi regerant venas taliſmodi ductus vices gerere, reſpondeo, præterquàm quòd non probabile ſit tantam ſanguinis copiam per arterias carotides continuò ad Cerebrum delatam tam inſigni ſeroſitatis ſuæ quantitate per tam exilem partem, ac glandula pituitaria eſt, poſſe privari, non conſuetam eſſe naturæ methodum, exturbandi ullam portiunculam ſucci alicujus nulli ampliùs uſui inſervientis, cujusmodi hæc lympha eſt, ex ſuis vaſis, & immediatè eam rurſus recipiendi, ſiquidem non deſunt emunctoria, per quæ illa portio poſſit eliminari.

Præterea poſito hôc, (quod tamen nullô modô concedi poteſt,) neceſſariò juxta ordinarium naturæ in omnibus ejusmodi caſibus modum agendi requireretur via quædam intermedia inſtar ductus ſecretorii, quæ tamen hactenùs à nullo detegi potuit.

Et quatenùs *Vieuſſenius* eam fovet ſententiam (quam lib. I. cap 16. fovere clarè teſtatur,) lympham hanc tam craſſæ ac viſcidæ eſſe naturæ, ut per emunctoria narium debeat excerni; idem quod diximus, reſponſionis loco ſufficiat; quatenùs autem apertè ſibi contradicens *Cap.* 9. hunc craſſum humorem pro ſubtiliſſimâ habet lymphâ reſponderi poterit, non neceſſe eſſe, eum liquorem hic loci in anteceſſum debere eliminari, utpotè qui unicè per lymphæ-ductus Cerebri ſeparatur.

Cum igitur tanta intercedat affinitas, ut anteà diximus, inter Rete mirabile & glandulam pituitariam, & ponatur, non illud eſſe glandulæ hujus officium, quod communiter ei hactenùs adſcriptum fuit, adeòque accuratior ejus exigatur notitia; non videbimus Methodi legibus vim inferre, ſi proximum Caput Ei cum Infundibulo deſtinemus; quod non ſolum majorem habet relationem ad glandulam, quàm hæc ad rete, verùm etiam talem ſervat conjunctionem, ut tantùm non impoſſibile videatur unius exhibere Deſcriptionem omiſsô alterô.

CA-

CAPUT IX.

De Glandula Pituitaria & Infundibulô.

GLandula hæc occupat & replet certô modô, exceptis vaſis, omne ſpatium intra Sellam Turciam contentum.

Undique pia & durâ Matre tegitur, exceptô parvô foramine in ſuperficie ejus ſuperiori, per quod Infundibulum, productione quâdam piæ Matris, firmioris cum glandulâ connexionis gratia, munitum, ad eam deſcendit.

Dura Mater eam longè aliô modô, ac quem *Vieuſſenius Lib. 1. Cap. 9.* tradit, inveſtit, non ſuſpendendo eam in hominibus, ut in brutis, quò minùs fundum ſellæ attingat, cum non eadem urgeat ratio in illis, ac in his; In brutis enim rete mirabile non ſolum in utrôque latere hujus glandulæ ſitum eſt, ſed protrahitur etiam ſub partem ejus poſteriorem, ut una retis extremitas cum alterâ communicare valeat; quæ partis hujus ſtructura *Vieuſſenium* omninò latuit. E contrariô in hominibus non neceſſe fuit, ut eundem in modum formata ſit glandula, cum rete aliô modô ſit conſtructum.

Nihilominus ratio hujus conformationis, quam *Vieuſſenius L. d.* allegat, non adeò magni eſt momenti; Siquidem nec rete mirabile, multò minùs paucæ illæ & exiles venæ in oſſe inferiore, ullô modô à glandulâ hâc ſuperincumbente comprimi poterant, hæc enim firmiſſimè adhæret duræ Matri ſupra & circa illam ſitæ, quæ duobus anterioribus & poſterioribus Sellæ Turcicæ proceſſibus ſuffulta quamcunque partem, decies licet ponderoſiorem, quàm hæc glandula eſt, ſuſtentandi & compreſſionem partium ſubjacentium præcavendi capax eſt.

Præterea tantum abeſt, ut dura Mater glandulam ab oſſe ſuſpenſam ſervet, ut potiùs unà cum glandula oſſi ipſi ſit affixa.

Glandulæ hujus ſubſtantia valdè differt à reliquis omnibus; ſiquidem eam hâc ex cauſa ſæpiùs ſedulò examinavi; quoad conſiſtentiam equidem eandem nacta eſt ac pleræque conglobatæ, ſi non aliquatenùs duriorem, ſed ubi fricatur vel comprimitur, plus aquæ, quàm ulla reliquarum, ejicit.

Cum

Cum Conglomeratis planè nullam habet affinitatem, & per conſequens ſupponi non poteſt, ut ab omnibus hactenùs factum eſt, eam excrementitiam aliquam vel inutilem ſegregare partem à ſanguine.

Quodſi igitur hanc partem unà cum ei appendente Infundibulô conſideremus, certè conformationem ejus ab ulla aliâ totius corporis parte valdè abludentem deprehendimus; quatenus id, quod hæc glandula ab infundibulo recipit, ſeu, quod eodem recidit, quod infundibulum ad eam deducit, à maſſa fluidorum per nullum ductum viſibilem ſecretorium ſeparatur, quâ tamen aliàs methodô natura conſtanter per totam corporis compagem utitur, quotiescunque ullam partem ſivè excrementitiam, ſivè laudabilem à ſanguine dimittit.

Nec modus, quô natura liquorem ad hanc glandulam transmittit, minùs fuit abſtruſus, quàm quô eundem à glandulâ iterum reducit, vaſis reductoriis à glandulâ æque, ac adductoriis ad infundibulum ſub obſcurô latitantibus; modus verò transſudationis, quem *Vieuſſenius* excogitavit, maximoperè improbabilis exiſtit, utpotè qui methodo naturæ per totum corpus neutiquàm conformis eſt.

Imò hic transſudationis modus locum hîc invenire poſſe minimè videtur, modò contemplemur hanc partem in brutis, quorum integumenta ſunt extra modum denſa; dura Mater enim, prout ipſe obſervat, cingens arctè eam in quôvis latere, (id quod Author advertens prævidit, quid objici poſſit, ad quod reſpondere non valeret,) majorem eam in brutis, quam hominibus efficere neceſſe habuit; quibus ultimis certè non ſine ratione talis conformatio contigit, quatenùs rete in duplicaturâ quâdam, forſan duræ Matris, in utrôque latere partis poſterioris Sellæ Turcicæ, ac ſi una ejus lamina ſupra os ſubjacens, & altera ſuper glandulam piuitariam eſſet expanſa, ſitum eſt; (aliter tamen diſponitur in brutis, ut dictum,) nihilominus non opus fuiſſet iſtà diviſione in hôc loco, nec Author ejus rationem adfert; (quod aſſertum ejus nudam eſſe conjecturam innuit, ſiquidem Membrana hæc novas emittere valet productiones, duplices æque, ac ſimplices, ut ex duobus ejus proceſſibus eminentibus antè deſcriptis, & ſinubus, apparet; id quod pariter hic locum habet, ubi integumenta hujus partis multò craſſioris conſiſtentiæ omninò eſſe videntur, quàm ut imaginariæ transſudationis viæ admitti poſſint; Idque non ſolùm viſu & ſectione manifeſtum evadit, ſed exindè etiam apparet, quod, licet ſummâ vi eam digitis comprima-

mus & conteramus, ne minimam tamen humiditatem per ejus antedicta involucra vel integumenta exprimere valemus.

Anxiè igitur in verum hujus partis uſum inquirens, de ſucceſſu autem deſperans, niſi veram priùs cognoverim ejus ſtructuram, præter reliquas Anatomicis ſolennes inquirendi methodos, omnia injectionum genera eum in finem adhiberi ſolita, ut liquore tinctô, cerâ, & Mercurio, in auxilium vocavi, ſed cum exili, ſi ullo, ſucceſſu, quem expectaveram. Cera enim texturam ejus penetrare omninò non poterat; Liquores tincti non niſi ſuperficialiter admittebantur; & Mercurius, in quô ſummâ locata erat ſpes, pondere ſuo, quàm cautè etiam id ſuſcipiebam, vel latera infundibuli, ubi diſcedit hoc à Cerebro, perrumpebat; vel in majores globulos ſecedebat, quàm quos anguſtæ extremitates recipere poterant; unô Verbo: Oleum & operam perdebam.

Coactus igitur paulò ab ulteriori in hujus partis uſum, tantis tenebris obvolutum, inquiſitione deſiſtere majoris lucis in inveſtigandâ veritate (quæ ut omnis alia res magni valoris in obſcurô latitans non ſine ſummò conatu detegi poteſt,) acquirendæ gratia, operæ pretium mihi facturus videor, ſi circumſpiciam, quid auxilii nobis ſedulum in appendicis ejus ſeu Infundibuli ſtructuram ſcrutinium adferre valeat.

Infundibulum itaque eſt ſubtilis ductus medullaris involutus & à piâ Matre, & ab interna concava Cerebri ſuperficie deſcendens. Cum igitur ratione ſuæ amplitudinis in uno, & anguſtiæ in altero termino figuram exprimat & uſum præſtet infundibuli, hoc ipſi nomen ab Antiquis eſt impoſitum.

Ubi in glandulam ſe inſerit, à piâ Matre in hominibus firmiter inveſtitur, & ab eô locô nullâ manifeſtâ præditum eſt cavitate, quam vel flatûs, vel ſtyli ope detegere potuerim; ſed medullari omninò gaudet ſubſtantia, In ovibus verò vel vitulis in quibus vel partes majores ſunt ad flatum per tubulum termino ejus propè glandulam inſertum tractum ejus ulteriorem in ſuperiori parte paulò elevari, & inſignem lymphæ quantitatem, ac ſi hæc in quibusdam tubulis aut ſubſtantia poroſa glandulæ latitaverit, regurgitare conſpexi.

Hæc differentia nullo verbô à *Vieuſſenio* eſt commemorata, adeoque quæcunque circà hanc partem tradit, primariò, ſi non omnimodè, ſtructuræ ejus, quam in hominibus habet, applicari poſſe videntur.

Duas

Duas illas diviſiones ſeu ramificationes, quas dictus Author in ovibus, vitulis &c. unam verſùs anteriora, alteram verſùs poſteriora collocat, nunquàm non inveni, prout ille deſcribit; verùm an prior eùm in modum protendatur ac terminetur prout ille refert, dubium mihi videtur; ſemper enim obſervavi, extremitatem hujus partis in brutis circa ſupremam glandulæ ſuperficiem, in hujus ipſam ſubſtantiam quaſi deſinere, & poſtmodùm penitùs obliterari; idem quoque in hominibus vidi, niſi quod illa ſtatim ac ad glandulam acceſſit, nullis emiſſis vel circa anteriora vel poſteriora productionibus, terminetur.

Uſus certè hujus partis in eô conſiſtit, ut à magna illâ concameratâ cavitate Cerebri aliquam humiditatem ab interioribus ejus partibus ad glandulam pituitariam deferat, cujus pariter officium eſt, ut hanc transmiſſam humiditatem recipiat & aliorſum ablegat, verum quâ ratione hæc humiditas in antedictâ cavitate colligatur, aut quandò eadem in glandulâ collecta ablegetur, determinare nobis tenebris his involutis non licet.

Me non latet, Philoſophis viſionariis nihil magis accidere, quam ejusmodi dexteritatem, & recordor magnum *Williſium* in glandula pineali & plexu choroideo, & accuratiſſimum *Vieuſſenium* in plexu quarti ventriculi venam pro lymphæ-ductu venditare non vereri, ſed quàm conforme hoc ſtructuræ rationali ſeu mechaniſmo partium fit, neuter hactenùs explicare conatus fuit.

Jam quod plexus & glandulas anteà deſcriptas attinet, ex hactenùs detectis & antecedentibus paginis commemoratis evidens evadit, lymphæ-ductus tanquam propria vaſa reductoria illis non deeſſe.

Non autem tantum tribuo conjecturis, ut aſſeverem præſentem glandulam lymphæ-ductibus eſſe inſtructam; ſed hoc dico, me habere Infundibulum pro merô Lymphæ-ductu diverſimodè per glandulam pituitariam ramificato, & ſuum liquorem per exiles hos ramos in venas, diſperſas per hanc partem, eliminante, ut ille juxta modum aliis glandulis ſecretoriis ſolennem ad ſanguinem revehatur.

Hancque conjecturam maximè confirmare videtur major hujus glandulæ, in brutis potiſſimum, humiditas, quam qua ulla totius corporis gaudet; quatenus hæc glandula lympham tam à diverſis

arteriis per eam diſperſis ſeparatam, quam â cerebro ipſô huc depluentem exterminat.

Atque duplici huic modo ſeu duplici officio ſecretionis debentur duæ diſtinctæ ſubſtantiæ, ex quibus ea conſiſtere videtur; quarum altera albida lympham ex Cerebro derivatam eliminat, altera rubicunda illam immediatè ex ſanguine ſecernit.

Tandem modum quod attinet, quô lympha per infundibulum à Cerebro ad glandulam pituitariam deſcendit, eum mihi concipio ſub forma vaporum condenſatorum, ab arteriis plexûs choroidei ortorum, hucque transmiſſorum, ut productio interior piæ Matris, ſuper ejus parietes undique diſperſa humida & in legitimô ordine conſervetur; hæc enim cum in ſe ſit pars membranoſa ſicca, facili aliàs negotiô damnum inferret ſubtili parti medullari ſubjacenti, & cum eâdem contiguæ; in hâc enim continuus eſt Spirituum animalium motus, quorum ductus & per conſequens ipſi à minima hujus membranæ intemperie obſtrui vel confundi facillimè poſſunt.

Hanc autem lympham ſolummodò ex vaporibus antedictis reſultare, eò certiùs credo, quod nunquam lympham eô in locô in Cerebris ſanis, nec in morboſis conſpexerim, ubi plexus choroideus affligitur, & absque fundamento ſtatueretur, eam à ſero in aliâ Cerebri parte extravaſatô produci.

CAPUT X.

De Glandula Pineali.

GLandula à figurâ Pinealis vocata magnitudinem circiter habet piſi, duabus prominentiis, Nates appellatis, & inferiùs deſcribendis, ad finem tertii Ventriculi immediatè ſub parte lata & poſtica fornicis (cum quâ tamen non connectitur, ſecùs ac *Vieuſſenius Lib. l. Cap. 11.* tradit,) præfixa & ſupra eam rimæ in tertio ventriculo partem, anus vocatam, ſita.

Natibus jungitur per radices quasdam fibroſas, & eam plexus choroidei partem, quæ hic ſita eſt, ſuffulcit.

In Cerebro hydropico pueri ſtrumoſi eam usque adeo tumefactam, ut ſolitam magnitudinem ter ſuperaverit, & ratione copioſæ lym-

ſymphæ gelatinoſæ in eâ tam copioſe ſtagnantis perfectè transparentem conſpexi.

Patet igitur exin, eam meram glandulam, & quidem ſi ea, quæ diximus, & in Cerebro hôc hydropico invenimus, repetamus, conglobatarum vel lymphaticarum ſpeciei inſerendam, adeoque pro receptaculò Spirituum animalium juxta *Vieuſſenium loc. cit.* vel ſede animæ juxta *Carteſium* minùs aptam eſſe.

Verum quidem eſt, duos hic dari elegantes tractus medullares, qui à duabus radicibus fornicis, ut videtur, oriuntur, & juxta longitudinem thalamorum nervorum Opticorum usque ad glandulam protrahuntur; (Hos *Vieuſſenius Lib. I. Cap. 11.* nuncupat Tractum medullarem, nervorum Opticorum thalamis interjectum ac ſi unicus eſſet tractus, prout etiam delineavit *Tab. VII. G. G.* cum tamen duo, in quolibet latere unus, exiſtant,) ibique inflexi inſtar proceſſus arcuati coaleſcunt, ut dictus Author benè obſervavit, eosque tractus medullaris natibus antepoſiti nomine donavit; Atque exindè procul dubio ſuus natus eſt error *Carteſio* (prout *Williſius Cap. 14.* non ſine ratione annotat,) cujus ſublimis & admiranda Philoſophia majori ſe haud dubiè commendaſſet utilitate, ſi plus temporis diſſectionibus, minus ſpeculationibus tribuiſſet; ut & *Vieuſſenius*, cum quo pariter eandem fovent ſententiam *Muraltus* & *Williſius*; Inſtituta verò accuratiori inſpectione, qualem Cerebrum antedictum ſuppeditabat, nullam proceſſus dicti partem, quanquam ad glandulam propiùs accedat, in eam inſeri, patebit.

Doctor *Wharton* pariter lapſus circa hos medullares tractus, locum eis inter nervos ipſos tribuit, & eundem adſcribit uſum, quem nervos diverſis in corporis partibus præſtare absque ratione aſſerit, videlicet, ut à cruribus medullæ oblongatæ, vel thalamis nervorum Opticorum (qui non diverſam á cruribus conſtituunt partem, ſed in alterô latere ſeu parte ſuperiore Cerebri hoc ſaltem naneiſcuntur nomen,) quos pro Communi habet Senſorio, humorem aliquem ſuperfluum ſeparent.

Arteriis & Venis gaudet cum reliquis glandulis communibus, venæ quidem in quartum ſeu interiorem ſinum deſinunt, quod etiam Lymphæ-ductus forſan faciunt, ſi qui conſpiciantur.

CAPUT XI.
De Cerebro in Genere.

CUm vaſa Cerebri ſuperius jam deſcripſerim, delineationem nunc exhibebo ipſius Cerebri, ſub quô nomine communiter Cerebrum, Cerebellum & Glandula Oblongata comprehenduntur, quæ partes cum diverſimodè à ſe invicem differant, operæ precium erit, diſtinctam earum & methodicam tradere deſcriptionem.

Cerebrum igitur, quatenus à reliquis duabus diſtinguitur partibus, amplum illud & ſphæricum maximè corpus eſt, quod primum conſpectui offertur, ſi methodo antiquâ cultro Anatomico ſubjiciatur; Replet maximam partem ſpatii, quod Cranium in ſe continet, & conflatur ex duabus ſubſtantiis, ab *Archangelo Picolomineo pag. 252.* primùm obſervatis tàm colore, quam conſiſtentia & officio à ſe diſtinctis, unà albidâ, magis compactâ, medullari ſeu fibroſa; alterâ molliori, cineritiâ, & glanduloſa exiſtente.

Inter Recentiores Malpighius in Tr. de Cortice Cerebri, quicquid mediantibus microſcopiis detegere potuit, in eo conſiſtit, ut partem corticalem ex glandulis ovalis & depreſſæ figuræ, & quidem conglomeratis (ſed quam benè hoc adſtruxerit, & nervos ductus harum excretorios nuncupaverit, aliorum relinquo judicio,) & medullarem ex variis fibris dictis glandulis immerſis & ab eis productis ſuccumque nerveum ſic dictum ab his acceptum derivantibus conflari dixerit. Succus hic nerveus an detur ſub ea forma, qua communiter deſcribitur, quaſi ſit corpus fluidum, intra nervorum cavitatem inſtar aquæ intra ligneos vel plumbeos canales pro nutritione & ſenſatione præſtanda contentum, & continuo decurrens minus probabile videtur; explicari tamen facilius poterunt duo illa phœnomena, quæ pag. 63. proponit, quorum alterum ſanguinem, alterum tenſionem naturalem partium ſenſibilium tam circa originem, quam continuatam vel elongatam earum productionem per liquorem à ſanguine diverſum per has æque ac reliquas totius corporis partes circulantem conſervatam reſpicit. Idque quo modo fiat, clarius apparebit, poſtquam in connatam partium ſtructuram accuratius inquiſivimus.

Curio-

Curioſiſſimus *Lövvenhœckius de Struct. Cerebri pag. 37.* melioribus forſan inſtructus Microſcopiis altiùs in duarum harum partium texturam inveſtigando penetrat, & partem corticalem pellucidam vitream oleoſam ſubſtantiam (quam oleaginoſitatem ſolummodò puriſſimo liquori ſtagnanti, & poſt Creaturæ mortem frigefacto adſcribo,) vocat, talemque in ea globulorum innatantium poſitionem, quæ radiis luminis incidentibus liberum absque refractione tranſitum concedit, ſervari perhibet; contrariam verò in alterâ ſeu medullari Cerebri parte eorum obſervari dicit diſpoſitionem, ita ut lumen rectis lineis penetrare non valeat, ſed aliquatenùs reflexum colorem albicantem producat; quanquàm *Malpighius de Cort. Cerebr. Cap. I.* & Cerebri partibus diaphaneitatem, & Spiritibus animalibus omnem cum lumine affinitatem deneget.

Certum eſt, idque ex propria ipſius confeſſione, quod quam ſubtilem etiam & diligentem adhibuerit inſpectionem, ab omnibus tamen dubiis liberari non potuerit; ſunt tamen quæ ad noſtrum ſcopum multùm faciunt, ut corpora reticularia rubro colore ſplendentia, quæ cum in partibus corticalibus copioſiora ſint, quam in medullaribus, cineritium illum ſeu ex albô liveſcentem colorem, ut eum vocat, illis concedunt.

Item transparens vitriolica ſubſtantia in minutiſſimis vaſis contenta; undé apparet, duas dari liquorum ſpecies in parte Corticali, alteram colore rubrô tinctam ſeu ſanguineam in amplioribus vaſculis retentam, cujus globuli, à quibus color rubicundus producitur, propter ſui magnitudinem vel figuram intrare neſciunt exilia illa vaſa, quæ cum fluidô, quod vehunt, transparentem cineritiam corticalem partem Cerebri conſtituunt; Alteram diaphanam minutiſſimis coërcitam vaſculis, ut modò diximus; Hæcque fidem mihi faciunt, partem hanc corticalem nil aliud eſſe, quam aggregationem diverſorum vaſculorum, (quod mihi pariter de totius corporis partibus perſuadeo, (varias fluidorum Species continentium.

Horum vaſorum quædam magis compoſitum vehunt liquorem, quem ſanguinem communiter vocamus; Hicque dum hanc ſervat conditionem, ratione globulorum innatantium ruber apparet, & mediante canali juſtâ magnitudine & figura prædito, & usque ad vaſa, quæ venas appellamus, exporrecto, celerem & continuam peragit circulationem.

Alia vaſorum Species recipit atque coërcet magis fluidum & ſimplex

plex corpus, ſubtilis transparentis naturæ, quod in quibusdam corporis partibus vaſis, in quibus vehitur, lymphæ-ductus nomen impertis, ubi autem in illis vaſculis continetur, ex quibus maximam Cerebri ſubſtantiam, tàm corticalem, quam medullarem conflari conſtat, ſub fluidi animalis nomine venire poteſt.

Et hanc ultimam vaſorum ſpeciem vel pro certâ arteriæ protenſione, propter ſuam exilitatem non alium, quam quem jam nominavimus liquorem, admittente, vel pro tali certè arteriæ productione, quæ ſuo orificio vel poro exactè reſpondet fluido, ad quod recipiendum à natura fuit formata, habeo.

Sub eâdem inquiſitione microſcopii ope accuratè inſtituta partem Cerebri medullarem eiſdem partibus conſtitutivis componi, apparet, quæ cum alium nactæ ſint ordinem, albidi coloris, ſub quô hæc pars conſpicitur, authores exiſtunt, ut modò innui. Præterea tamen, ſi conjecturis locus concedendus parum abeſt, quin credo, albedinem hujus partis, ſi non omnimodè, certè ex parte tali vaſorum antedictam pellucidam ſubſtantiam continentium anguſtiæ nunc detectæ deberi, quæ nullum fluidum, cujuscunque etiam ſit generis, admittit, niſi priùs in minutiſſimas particulas ſeu Leptomeriam ſic dictam fuerit reductum. Hæcque ultima vaſa magis capillares eſſe ſuppono productiones antedictorum vaſorum corticalium, quam quales obtinent rubicunda ſeu ſanguinea vaſa, talique poro præditas, qui niſi ſubtiliſſimum, puriſſimum & fluidiſſimum humorem non recipiat; atque hunc pro verò medullari & nervoſo ſucco in propriis contento capſulis habeo. Quæ capſulæ dum in faſciculum colliguntur & extra Cerebrum protenduntur, craſſoribus & validioribus inveſtiuntur integumentis à duabus Cerebri menyngibus productis, ac eam partem conſtituunt, quam nervum appellamus; Cum igitur Nervi integumenta ſeu membranoſa ſua involucra turgida & à contento fluido, lentè & placidè à primô fonte continuò decurrente, tenſa nunquam non ſervent, & anguſtiores ſemper evadant, donec in exiliſſimos poros, fibrillæ ordinariò vocatos, deſinant; contingit, ut omnes impreſſiones internæ quâcunque datâ occaſione faciliùs & celeriùs per eos transmittantur.

Nec abſonum judicavi Nutritionis (quæ propriè loquendo nil, niſi appoſitio eſt partium nutrientium ad partes præexiſtentes nutriendas,) in reliquis corporis partibus ideam exindè pariter deducere, per Microſcopia luculenter obſervavi, venas nihil eſſe, niſi arteriarum con-

continuationes, & ſanguinem in unô eôdemque canali diverſimodè modificato vehi absque ulla extravaſationis ſuſpicione. Scilicet ſuccus nutritius continuò transmittitur ex poris arteriarum, quæ poſt tot diſtorſiones vitium capreolorum inſtar (quibus rubra corpora reticularia *Leeuvvenhœckii* in cerebro reſpondent,) in capillares deſinunt tubulos ſeu poros, æqualis magnitudinis & figuræ, univerſam corporis compagem carnoſam conſtituentes. Hujus enim ſubſtantiam lotam vel injectione aquæ elutriatam ex vaſculis copioſis ac exilibus fibris conflari cernimus, quas ſivè nerveas, ſivè membranoſas, ſivè tales, quæ ad motum muſcularem præſtandum requiruntur, communiter carneas vocatas, parvis diſtinctis vaſculis, communicando vel recipiendo proprio liquori ſeu fluido deſtinatis, prout jam expoſui, refertas eſſe ſuppono. Qui humor intra dictos tubulos ſeu poros contentus, quamdiu hi naturalem conſtitutionem ſeu proportionem ſervant, ille ipſe eſt, qui bonam corporis diſpoſitionem & vigorem conſervat, dum interim ſubtiliores ac languidæ particulæ per vaſa lymphatica continuò reducuntur, & magnâ ex parte per inſenſibilem tranſpirationem eliminantur; quam non ſolummodò in ſuperficie corporis per glandulas cutis, verùm etiam per totam partium internarum texturam ope exiliſſimorum canaliculorum ſeu meatuum in ipſis viſceribus contingere mihi perſuadeo; quo pacto mentem forſan *Hippocratis; omnes res conſpirabiles & transſpirabiles eſſe* aſſerentis, aſſequi poterimus.

Horum igitur vaſorum exilitati tribuendum, quod Phyſici circa hoc ſubjectum adeò anxii rem eum in modum explicaverint, qui ratione ſatis comprehendi non poterat. Coeteroquin non paradoxum eſt ſtatuere, dari vaſa vaſorum in infinitum, quorum alia liquores continuò & velociter circulatos, alia modicè protruſos vehunt; Hæcque neminem mirum tenebunt, qui conſiderabit, quod modò laudatus Ingenioſiſſimus *Leevvenhœck*, *pag. 46* computaverit, vix ſexageſimam quartam partem myriadis de ſubſtantia, parvum ſabuli granum magnitudine ſuperante, inprimis ſi rigida minusque flexilis hæc fuerit, vaſa hæc exiliſſima intrare poſſe, quæ ſub retiformi textura hinc indè diſpergi, & ad antedictos pellucidos globulos, qui in exilibus vaſculis natantes corticalem & medullarem cerebri ſubſtantiam conſtituere detecti ſunt, affigi cernuntur; item quod tenuiſſimæ tunicæ exiliſſimorum horum vaſculorum antedicta corpo-

ra globoſa fluida continentium aliis multò exilioribus repletæ ſint canaliculis.

Tantum igitur abeſt, ut vaſcularem hanc partium conſtitutionem admirer, ut non videam, quâ ratione natura aliter agere, & infinitam accretionem impedire potuiſſet; quatenùs particulæ alicujus fluidi extravaſatæ multum de motu ſuo progreſſivo deperdunt, & ſi craſſiori gaudeant conſiſtentia, per ampliores vias proſcribuntur, ſin ſubtiliores, ſeu per tranſpirationem inſenſibilem: ita ut cujuscunque etiam materiæ particulæ continuò pro augmentatione vel reparatione partium appellant, hæ neceſſariò (modò ſubjectum ipſum non prius pereat, ut in morbis ab ejusmodi cauſis provenientibus frequenter contingit,) in monſtroſam præternaturalem molem cumulentur, niſi à vaſis recipiantur; ſiquidem ratione ſuæ craſſæ conſiſtentiæ minùs ſunt capaces, quæ ſub formâ vaporum vel exhalationum ſubtilium ſub ea, quâ adveniunt proportione, eliminentur.

Præter rationalem naturalium functionum explicationem, quam hæc hypothesis nobis ſuppeditat, videtur eadem egregium affundere lumen variis, iisque maximis difficultatibus, quæ circa animalem facultatem, quæ Senſationem & Motum muſcularem comprehendit, Phyſiologos ſubtiliſſimos æque, ac ſagaciſſimos hactenus exercuerunt; hunc igitur nunc in capite proximo tractabo, priorem ad ultimum, quod de Senſatione & Motione in genere agit, reſervaturus.

CAPUT XII.

De Motu Muſculari.

PArum proficuum eſſet ſeriem hic texere opinionum, quas Authores circa hoc ſubjectum foverunt; ſiquidem brevem earum delineationem jam exhibuit Dominus *Colbert in Philoſophia ſuâ Veteri & Nova*; ut taceam, illas, quæ veritati propriùs accedere hactenùs fuerunt creditæ, non ſolùm non probabiles eſſe, verum etiam ſanæ rationi & materiæ facti planè repugnare; quarum exempla præbent *Williſii de Motu Muſc. pag. 35.* tendinoſa reſervatoria Spirituum animalium, *Mayovv de Motu Muſc. p. 73.* contorſiones fibrarum, cui denuò Dominus *Regius* ſubſcripſit, juxta quem muſculus neceſſariò magnam craſſitiei partem perdere deberet, quo tamen nihil magis expe-

experientiæ refragatur, it. *Duncani* Elementum primum & ſecundum Carteſii, ex quô Spiritus animales conſiſtere dicit, quod tamen magni hujus Philoſophi principiis repugnat, qui hiſcé corporibus ipſis omnem elaſticitatem, quam tamen in aliis præſtant, denegat; pariter Doctoris *Cranii de ratione Motus muſcul. pag. 23. 24. 25. ſeqq.* ſuppoſitum, quô ſanguinem æque, ac Spiritus animales verſus muſculos ab anima moveri docet; & tandem extravaſatio amborum horum liquorum intra fibrarum interſtitia, & eorundem ad inflationem præſtandem in fibras ipſas introitu, qui pariter error immortalem *Borellum de Motu animal. p. ult. pr. 23. & pluribus aliis locis* cepit, cujus diſcurſus imaginarius circa hoc ſubjectum à reliquis in excellentibus ſuis operibus traditis valdè abludere videtur.

Quodſi igitur in memoriam revocemus, quæ hactenus circa ſtructuram partium fuerunt allata; videlicet partem medullarem Cerebri nil niſi Contextum vaſorum; ejusque propagationes nerveas ſeu nervos pariter vaſorum, primariò ſub filamentorum nomine venientium, multoque anguſtiorum, quam quæ in Cerebro ſunt, compagem eſſe; hosque nervos fibras cujuscunque generis partium ſenſu præditarum æque ac carnoſas & tubuloſas muſculorum producere, ſeu ad minimum in eas terminari; non incongruum erit inferre, corpora hæc fluido, quod vehunt, nunquam non turgentia Objectorum impreſſiones transmittendi vel recipiendi æque eſſe capacia, ac ſi juxta longitudinem inſtar chordæ in arcu ab utrâque extremitate eſſent extenſa, prout *Borellus* obſervavit.

Et Motum muſcularem quod attinet, ex eo, quod ante dictum eſt, videlicet, fibras carneas & nerveas nil niſi congeriem eſſe fluidorum in vaſis contentorum, & invicem communicantium, & propter plenitudinem in fibris iſtis ſuppoſitam, univerſam machinam in conſtanti ſervari æquilibrio, neceſſariò ſequitur, juxta commune poſtulatum (quod eſt, animam ſenſitivam ſeu rationalem Spiritus animales, fluidum nerveum mihi dictos, ad primum aliquem impetum ſeu motum localem urgere poſſe; & ad quos omnes homines in talismodi explicationibus nullô non tempore obligantur,) partem aliquam hujus liquoris in muſculi contractione per vaſa, in quibus continetur, à magno Reſervatorio, Cerebro, ad fibras ejus carneas tranſmitti, atque in harum vaſis multò anguſtioribus, quam vaſa nervorum ſunt, vi illius impetus rapidiſſimè propelli, (cujus effectus explanatione non indigent illi, qui circa naturam fluidorum, &

mechanicas motus projectionis Leges probè ſunt verſati,) ſicque intumeſcentiam ſeu inflationem muſculi producere ; eundemque liquorem eôdem tempore, eâdemque velôcitate à muſculo antagoniſta in ſpatium prioris, qui à cerebro ad muſculum contractum ablegatur, pro plenitudine conſervanda, ſeu juxta Veterum hypotheſin ad vacuum evitandum repelli. Et ſi quis objiciat, longum iter, quod liquor à muſculo relaxato emetiri debet, æqualem impedire velocitatem liquoris retrocedentis, ei reſpondeo, ſpatium vacuum primo factum eam abundè compenſare.

Et hâc occaſione non poſſum non monere, quod omnes illi, qui pro Spiritibus animalibus, ſimilibus illis, quos per Ignem ex quibusdam ſubjectis elicimus, tanquam adæquato medio, quascunque motûs muſcularis ſpecies producendi, pugnant, vel ad certos tractus ſeu interſtitia, inter filamenta nervorum à Cerebrò tanquam origine per totas eorum productiones usque ad muſculum continuata; (ut Carteſiani faciunt,) vel ad certum ſuccum nerveum tanquam locum, in quô ſubſiſtant, (quam ſententiam plerique modernorum, & inprimis *Vieuſſenius* amplexantur,) per quas vias ſivè ex quô ſuccô ſubtilia & inviſibilia hæc corpuſcula vel voluntariè ex imperiô animæ, vel inadvertenter ex quâdam interna vel externa impreſſione tranſmittantur ad motum excitandum, refugium capere teneantur; quod ſi hoc verum & unicum remedium eſt promovendi motum muſcularem, liceat mihi quærere, qui fiat, quâcunque harum poſitâ hypotheſi, ut ſi quis flectat brachium meum contra voluntatem meam, muſculos flectentes brachium æque intumeſcere, ac ſi aliàs voluntariè vel inadvertenter fuerint contracti, quod quidem D. *Croone p. 7.* ſatis benè obſervavit, ſed non ſufficienter explicavit, nec quivis alius quod noverim.

Ex noſtrâ verò modò allegata hypotheſi haud difficulter explanari poteſt, quomodò hic, vel quicunque alius contractionis modus in muſculis fiat. Ubi enim muſculus contrahitur ex animæ juſſu, preſſio incipit à fluido in Cerebro, hinc omne, quod interjacet, illique continuum eſt, fluidum abit ad partes movendas, eadem fluidi proportione in eodem inſtanti à relaxato muſculo in factum ſpatium tranſlata; ſin verò muſculus contrahatur à vi externâ antè nominata, brachium contra voluntatem meam flectente, flüidum in relaxatis carnoſis fibris ſeu vaſculis contentum tranſmittitur per totum fluidorum tractum verſus contractam partem, ita ut neceſſe non ſit

ineptas

ineptas ſiccæ & humidæ partis ſucci nervei perſuaſiones, coecas vias inviſibiles tubulos, inter antagoniſtas muſculos vel valvulas nervorum ſupponere, cum ſoli æquilibrio hæc omnia ſint adſcribenda fluidorum in vaſis, ex quibus partes conflantur contentorum. Interim non diſplicet ſolutio hujus problematis, quam quidem ſuppeditarunt ex aliâ hypotheſi, ſupponendo ſcilicet æqualem tenſionem ſeu elaſticitatem in omnibus muſculis totius corporis; undè contingat, ut, quando nova alia vis adventitia vel maximè debilis fibris alicujus muſculi ſupervenit, e. g. in motu voluntario, aut dum potentia elaſticitatis in muſculo antagoniſta per vim externam augetur, ut in allegato exemplo motus involuntarii videre eſt, alter muſculus tum contrahatur.

Quemadmodum igitur hanc concurrentem cauſam in utrisque caſibus experimentum, ubi diſſecto vel circa extremitates, vel in medio muſculo, fibræ vi ſuæ elaſticitatis naturalis vel ad unam, vel ad utrasq; extremitates contrahuntur, confirmat; ita pro verô eam accipimus, ſoli tamen huic contractionem deberi, negamus.

Nam in primo caſu contractionis ſcilicet voluntariæ, conceſſum eſt, eam per Spiritus à Cerebro in fibras carneas, (cui contrariam *Stenonis* hypotheſin dudum jam refutavit *Borellus in Libro de Motu animalium*,) transmiſſos perfici, ita tamen ut σύμπραξις elaſticitatis naturalis fibrarum, ex quibus muſculus contractus conflatur ſuam ſymbolam addat.

Sic pariter rigiditatem vel duritiem in muſculis contractis, quâ viſui & tactui indurati quaſi & inflati (prout etiam reverà ſunt,) videntur, absque Spirituum animalium vi quâdam adactorum interventu ſubſiſtere poſſe nego, ſivè voluntariè, ſivè involuntariè moveantur; Ad quod confirmandum dico, quanquam fibris carneis muſculi cujusdam quôcunque modò diſſectis pars contracta poſſit evadere, & ſine dubio evadat craſſior propter fibrarum abbreviationem, hanc tamen ſolam rigiditatis & duritiei neutiquam exiſtere cauſam, prout in muſculis ab externâ cauſa contractis contingere videmus, nec ullam ejus urgere neceſſitatem à quâdam Mechaniſmi lege impoſitam; ſiquidem fibræ propter ſuam vim elaſticam tantum abbreviatæ datô in vicinia ſpatio non habent neceſſe, ut ſubintrent partes, quod tamen ad rigiditatem, & duritiem parti cuidam, dimenſiones ſuas à longâ & gracili ad brevem & craſſiorem mutanti (prout muſculi faciunt,) conſtituendam ſemper requiritur. Et ex hôc neceſſariò ſequi-

quitur, rigiditatem & duritiem in muſculo externâ vi contracto (ubi Cerebrum omninò feriatur,) deberi fluido ſeu Spiritibus à muſculô antagoniſta ſecundum explicatum modum ad illum tranſmiſſis.

Deſcripturi igitur, quid fluidum animale ſic dictum ſit, non eſt, cur etiam de illis nobis formemus Ideam, quam qualem ordinariò de liquoribus puriſſimis habemus; ſiquidem nervi ſubſtantiæ ſunt, quæ juxta olfactus & guſtus ſenſum inſipidæ nunquam non referuntur inter partes minimè calidas corporis, ac proin ſinè dubiô in piſcibus adhuc minus calidi exiſtunt, quam in nobis, cum tamen illi æque magnam Spirituum copiam, ac alia creatura, generent. Atque hâc forſan ex cauſa inductus *du Hamel* Spiritus animales vocat frigidiuſculos.

Evidens ſatis eſt, vaſa fluidum hoc vehentia valdè exilia exiſtere, adeòque contentum in eis ſubtiliſſimæ eſſe ac depuratæ conſiſtentiæ, non tamen antè dictis agilibus Salinis vel Sulphureis corporibus Ignis torturâ productis comparandum.

In vaſculis hoc, incurvis licet vel reticulatis, coarctatum, motu continuô, moderatô & directô movetur à fonte primariô verſus terminos fibrarum carnoſarum; & exindè per ſolum forſan filtrationis modum ad productiones membranaceas vel tendinoſas, prout fibræ terminantur, transfertur; an verò hoc in iſtis æque, ac in aliis partibus, inprimis glanduloſis, motui muſculari non ſubſervientibus, uberiorem tamen nervorum ramificationem nactis, alius uſus gratiâ, quam ut partium naturalis tonus ad ritè paragendum ſecretionis munus conſervetur, contingat, controverſum manet; non obſtante eo, quod hactenùs in contrarium fuit adductum, quatenus reſolutio eſt ſtupor partium, quæ obſtructorum diſruptorumque nervorum communia ſunt ſymptomata, per earum atoniam æque explicari poteſt, quam per fluidi hujus ſuppoſiti defectum. Et quoniam talia ſymptomata partibus muſculoſis in dictis caſibus obtigerunt, anſa procul dubiô Medicis ſuppeditata fuit, de hujus fluidi exiſtentiâ & uſu per totum corpus formandi conceptus.

Quæ hactenùs dicta ſunt, non parum confirmat Experimentum frequentiùs adornatum, injectio ſcilicet in arteriam canis vel cujusvis talismodi creaturæ morientis; hâc enim factâ etiam immediatè contractio ſequitur muſculorum, pro diverſo horum robore modò major, modò minor, ſcilicet extenſorum in pedibus poſticis, & flexorum in anticis, etiamſi injectio ſolummodò Aquâ frigidâ fuerit in-

ſtitu-

ſtituta; cujus phænomeni ratio non ſolùm facillimè patebit, ſi repetamus, vaſa ſanguifera intrare ipſam nervorum texturam; verùm etiam hypotheſeos probabilitas exindè evincitur.

Quodſi quis excipiat, promto huic & momentaneo refluxui fluidi animalis contrarium & impedimento eſſe antè commemoratum conſtantem directum motum, quem ſervat â primâ origine verſus partes moventes; facile reſpondemus, Lentum ejus motum directum per impulſum violentum muſculi fortiter relaxati facilè ſuperari & repelli. Si ulteriùs quæratur, quî contingat, ut in exemplo adducto brachii vi flexi fluidum animale verſus muſculum, qui ex hâc cauſâ jam dum contrahitur, potius, quàm ad quosvis alios, â quibus omnibus indifferenter admittitur, refluat? non arduam reſponſionem fore credo, ſi perpendamus, eôdem tempore, quô muſculus arcetur â contractione, alterum ad eam compelli, indeque evenire, ut carnoſo-tubuloſæ fibræ muſculi movendi, â præponderante antagoniſtæ vi liberatæ neceſſario propter ſuam elaſticitatem recipiant ſuam cavitatem, quam muſculo extenſo perdiderant; ſicque ſpatio hoc conceſſo fluidum refluens juxta leges librationis neceſſario huc compelli; ut taceam motum habitualem Spirituum animalium ſeu fluidi â plurimis Authoribus, inprimis *Borello*, tanquam cauſam hujus effectus adductum.

Tandem quanquàm non dubitem, pleraque phænomena ſenſum & motum concernentia deduci poſſe ex hac Theoria, licet ſimpliciſſima; tantum tamen abeſt, ut ei ſoli adhæream, ut quamcunque aliam amplexurus ſim, quæ majorem veritatis ſpeciem præ ſe ferat, ſubjiciens, quæcunque dixi, candido judicio eorum, qui majori ingenii felicitate deſcribunt alias partes Cerebri, prout ſe offerunt in moderna diſſecandi methodô.

CAP. XIII.

De Cerebro in Specie.

POſtquàm hanc partem hactenus deſcripſimus & conſideravimus in genere, quatenus ea conſiſtit in duabus diverſis ſubſtantiis, quæ communiter partes ejus ſimilares, & ſcaturigines omnis ſenſus & motionis appellantur, nunc eadem magis ſpecialius conſideranda venit, reſpectu partium ipſius diſſimilarium ſeu conformationis; hinc non inique fecerimus, ſi primum externam, tum internam ejus faciem perſcutemur.

Externè convexum & corticale eſt Cerebrum, in duo hæmiſphæria per pri-

primum proceſſum duræ Matris, Falx nuncupatum, â proceſſu oſſeo, Criſta galli appellato, usque ad poſticam Cranii partem exactè diviſum, & ſuper Cerebellum incumbens, â quô pariter per proceſſum ſecundum duræ Matris perfectè diſtinguitur, ne huic aut mole ſuâ, aut pulſatione moleſtum evadat.

Prior diviſio usque ad corpus calloſum; poſterior ad ipſam medullam oblongatam penetrat.

Præterea imperfectè dividitur in quatuor Lobos, quorum duo minores anteriorem, duo majores poſteriorem locum obtinent.

Diviſiones hæ optimè apparent in diſſectione Cerebri inverſa ſeu Varoliana, diſtinctæ quaſi per quatuor ramos arteriæ carotydis, quorum duo circa anteriora, & unum in quolibet latere conſpiciuntur.

Has imperfectas voco Diviſiones Cerebri, quia quanquàm pia Mater una cum jam dictis ramis arteriæ magnæ inter eas decurrat; nihilominus tamen per fibras tàm membranæ, quam vaſis ſanguiferis cohærent.

Sic imperfectè etiam dividitur per totam exteriorem Corticalem partem â piâ Matre, licèt non adeò profundè; partim ut vaſa ſanguinea hanc intrent ſub magis ſubtilibus & reticularibus ramificationibus, partim ut per pulſationem arteriarum glandulæ interjacentes corticales (ſeu potius vaſcula) magis liberè ſuum ſecretionis munus perficiant.

Ad hæc, ſi interior ejus inſpiciatur facies, apparet concava & medullaris, ab extremitatibus ſeu apicibus medullæ oblongatæ, proceſſus lentiformes ſeu juxta *Williſium* Corpora ſtriata appellatis, vel potius â ſuperiori parte Centri ovalis *Vieuſſenio* dicti, quod magis in anteriore locô poſitum eſt, oriunda.

Ab his ſtatim deflectit ex utroque latere retrorſum in modum convexitatis, haud procul â natibus & teſtibus, ſub quibus utrinque jungitur cruribus medullæ oblongatæ, in parte inferiore, & continuatur partibus, crura fornicis dictis.

Media & ſuperior pars hujus medullaris ſubſtantiæ Veteribus audiebatur Corpus calloſum; Sed *Vieuſſenio Lib. I. Cap. II.* dicitur fornix verus ex munere, quod ipſi tribuit, quanquàm mihi ex rationibus antè circa deſcriptionem duræ Matris & ejus proceſſuum traditis, hoc fornicis munia præſtare, vel præſtare debere non videatur.

Atque hæc eſt illa pars, quæ, ut antè notavimus, malè credebatur *Veſalio* aliisque â piâ Matre minus tecta, veſtigia vaſorum ſanguineorum nulla habet, quæ conſpici poſſent, ut in aliis pluribus medullæ cerebri partibus.

Eſt

Eſt hæc medium combinans partem medullarem utriusque hæmiſphærii, ornatum ſtriis transverſis per ſe diſtributis â quolibet modò dictorum hæmiſphæriorum latere, inter quæ tamen ſeptum lucidum tantummodò interponitur.

In hac ampla vel primaria Cavitate continentur tres ventriculi, fornix, ſeptum lucidum, corpora ſtriata, thalami nervorum opticorum, radices fornicis, tractus intermedius corporum ſtriatorum, tractus medullaris thalamis nervorum opticorum interjectus (qui jam deſcriptus eſt) vulva, anus, & rima ſeu introitus in glandulam pituitariam per infundibulum, & glandula pinealis (cujus deſcriptionem pariter dedimus) de quibus omnibus breviter in ordine agemus.

Tres ventriculi fornice prope ſuas radices, remoto & ſuper nates, teſtes & glandulam pinealem reflexo unam tantùm cavitatem exhibent, qui latera occupant, laterales dicti, complectuntur Corpora ſtriata, thalamos nervorum Opticorum, & crura medullæ oblongatæ; rima quoad â fornice tegitur, & crura medullæ oblongatæ dividit, pro tertio habetur; vid. Fig. V. A. A.

Ab Extremis ventriculorum lateralium limiibus â parte antica ad poſticam exſurgit ſpatium, Centrum ovale dictum *Vieuſſenio* Tab. X. A. A. magnum illud ex ejus opinione diſpenſatorium Spirituum animalium, cujus partem anteriorem *Williſius de Anima Brutor. T. VIII. E.* Limbum anteriorem corporis ſtriati nuncupat.

Fornix, de quô vid. Fig. V. A. A. eſt pars medullaris orta â duabus radicibus partis anterioris baſis Cerebri, ſitum nacta inter & ſuper partes ſuperiores thalamorum nervorum Opticorum, quæ radices ex parte anteriori Gemini Centri ſemicircularis, *Vieuſſenio* vocati, inſtar duorum amplorum nervorum, provenientes, conjunguntur tandem & conſtituunt latum corpus medullare, quod ad aliquod ſpatium anterius inter Corpora ſtriata productum, & poſterius ad tractum tertii ventriculi decurrens latiorem, ſed verſus extremitates (â *Vieuſſenio* T. VI. D. fimbræ appellatas) exiliorem acquirit ſuperficiem; & reflexum tandem verſùs partem poſticam ventriculorum lateralium inſtar duorum brachiorum, communiter crura fornicis dictorum, parti poſteriori corporis calloſi redditur continuum, undè inferius ſubſidit ad latera crurum medullæ oblongatæ, atque Spatium inferius ſivè cavitatem duorum ventriculorum lateralium, ab *Aurantio* ventriculi Hippocampi vel bombycini, â *Vieuſſenio* autem pars poſtica centri ovalis, quod ratione hujus curvaturæ â figurâ ſuâ ovali paulo remittit, nuncupatam conſtituit. Crurum fornicis jam commemoratorum origines in utroque latere *Aurantius Anat. Obs. p 45.* Hip-

pocampos & Bombyces vocat; undè colligo, eum hanc partem in brutis primum obſervaſſe, ſiquidem in his propter partem poſteriorem fornicis hôc in locô craſſiora evadunt illa, & ſuper poſteriores & ſuperiores partes thalamorum nervorum Opticorum, quæ in brutis, ut ovibus, vitulis &c magis prominent, quàm in hominibus, extenduntur; hinc quoad formam criſtæ complicatæ equorum marinorum, quoad colorem bombycibus ſimilia certas parvas ſtrias, â *Malpighio de Cerebro p. 5.* fibræ nuncupatas, & inſtar annulorum obliquè ſe interſecantes formant (ſecùs ac jam nominatus Author has deſcribit, alium his fibris ſeu ſtriis tractum attribuens, ſimilem illis qui in ſeptô lucido deprehenduntur, i. e. longitudinalem;) & ſuperius nervos Opticos ampleĉtuntur in lateribus, inferiùs verò tanquam ſubſtantia continuata firmiter eis adhærent, quô in loco â Vieuſſenio Poſterioris veri fornicis, i. e. corporis calloſi columnæ vocantur.

Septum lucidum quidam modernorum â fornice oriri, & indè ad internam ſuperficiem corporis calloſi aſcendere, aſſerunt; quidam ab hujus verſus fornicem deſcenſum prodire perhibent; magis tamen probabile eſt, ab hoc ultimo illud originem ducere, cum hanc verſùs ſuam partem anteriorem ſemper duplicem (quod *de le Boë Sylvius* primus *Diſp. Med. IV. to. 13.* obſervavit) & ut *Vieuſſenius* fideliter refert, in ſuâ duplicatura ▽ repererim.

Valdè ſubtile, medullare, transparens eſt corpus, interpoſitum corpori calloſo & ſubjacenti fornici, cujus interventu duo ventriculi laterales â ſe invicem ſunt disjuncti.

Corpora ſtriata ſive proceſſus lentiformes ſunt duæ prominentiæ, ſitæ paulò altiùs, & in hominibus magna ex parte in utroque latere thalamorum nervorum opticorum, ſeu jugum crurum medullæ oblongatæ (quanquàm Williſius aſſerat, ubi corpora ſtriata terminantur, thalamos nervorum opticorum oriri, quod tamen tantùm in brutis valet;) ac nômen naĉta ſunt â quibusdam albis ſtriis in eis apparentibus, & oblique verſùs medullam oblongatam deſcendentibus, quæ cineritia ſubſtantia apparet, ubi horizontaliter diſſecant; vid. Fig. V. J. i. &c.

Deſcendunt ex utroque thalamorum nervorum opticorum ad illum usque locum, ubi corpus calloſum incipit refleĉti ſuper crura medullæ oblongatæ verſùs eorum partem poſteriorem. Satis exaĉtè ea delineari hic curavi, (quanquám ex inadvertentia ſtriæ fuerint omiſſæ) cum figuras eorum, ſi unam excipias, omnes apud Williſium ex brutis deſumtas, apud Vieuſſenium autem inique depiĉtas præter figuram oĉtavam, in quâ pariter ſtriæ negleĉtæ ſunt, repererim.

Thalami

Thalami nervorum opticorum ſunt duo corpora prominentia, magis medullaria in exteriore, quàm interiore ſuperficie; ubi concurrunt, duos ſuperiores tractus literæ Y inverſæ exprimunt, & partem maximè eminentem crurum medullæ oblongatæ ſolummodo conſtituunt; altera ſeu inferior pars aliam omninò præſentat figuram; & quoniam immediatè â medulla globoſa cerebri producuntur, (ſecus ac Praxagoras & Philotimus volunt, cerebrum non niſi germinationem medullæ ſpinalis eſſe credentes, quæ opinio â Bartholino denuo eſt reſuſcitata; ſi qua tamen Partium præcedentia ratione temporis eſt admittenda, conſultius mihi videtur, illud pro origine, quàm productione medullæ oblongatæ habere) commodiùs capita, quàm crurua medullæ oblongatæ vocanda ſunt.

Summitates vel Juga, ut dictum, ad ſe appropinquant, imò conjunguntur invicem, ut rectè Vieuſſenius contra Williſium (cujus figuræ circa hanc partem falſæ omninò ſunt) obſervavit, præter eum locum, ubi rima ad Infundibulum patens ea dividit, relicto, inter ea angulo obtuſo, vid. Fig. V. C. C.

Inter hæc jam memorata corpora medullare Spatium ex utroque latere relinquitur, quod quaſi complicatum ipſos circumdat thalamos, recipiens extremitates ſtriarum in corporibus ſtriatis, ubi deſcendunt ab antedicto Centro ovali, hincque â Vieuſſenio Geminum Centrum Semicirculare, â Williſio vero Limbi poſteriores corporum ſtriatorum vocatur.

Ratiô, cur thalami nervorum opticorum vocentur, deſumitur â quibusdam fibris, quæ in eis ſuppoſitæ tàm â ſuperficie eorum medullari (â Vieuſſenio membrana medullaris appellata) quàm ab interiori ſubſtantia oriuntur, ac denique circa partem exteriorem combinatæ corpora nervorum opticorum efformant.

Williſius nihil de his fibris commemorat; nihilominus ſatis commodè â Galeno hoc nomen eis impoſitum eſſe perhibet; Vieuſſenius ſatis validas eas depingit.

Me quod attinet, nullas unquàm invenire potui fibras in parte eorum externa medullari, interioribus valdè exilibus exiſtentibus, vixque diſcernendis.

In externâ horum parte ſemper inveni, ſœpiusque demonſtravi medullarem tractum ſatis elegantem protenſum inter corpora ſtriata, & ab expanſione corporum ſtriatorum poſteriori verſùs anteriora ad fornicis radices, quibus continuari videntur, deſcendentem vid. Tab. V. m. m.

In hâc cavitate Cerebri duæ ſimiliter ad Infundibulum, adeoque ad glandulam pituitariam, patent viæ, quarum uni mirum Vulvæ, alteri Anûs no-

men impoſuit ſitus, quæ unà cum rima inter utrasque locata, ùt antè notavimus, tertium conſtituit ventriculum.

Loca, undè omnis illa Aquæ copia promanat, â recentioribus Anatomicis communiter ſub nomine trium foraminum deſcribuntur talem ſitum obtinentium, ut aqua, ſeu potius lympha proprie ſic dicta) ex omnibus eminentibus Cerebri regionibus per ea ad antedictum Infundibulum delabi queat; quorum prius ponè teſtes ſub valvulâ majori inferius deſcribenda latet; alterum immediaté ſub glandulâ pineali, vel ad principium rimæ ſitum eſt, quæ duo in unam abeunt aperturam ſub Natibus & Teſtibus, â *Vieſſenio* aquæ emiſſarium nuncupatam, & profundè in Infundibulum penetrantem, tertium ad finem rimæ, ſive immediatè ſub radicibus fornicis conſpicitur, omnibus in Infundibulum, licet per duas diverſas vias, deſinentibus.

Commodum eſſe videtur hic loci de Natibus & Teſtibus quædam commemorare. Hos veteres Anatomici ex ſimilitudine, quam cum his partibus habent, ita appellarunt; ex quô apparet; eos tantùm in diſſecandis brutis occupatos fuiſſe, in quibus talis omninò earum obſervatur forma; in hominibus enim utraque corpora ferè eandem obtinent magnitudinem & formam oblongam, & verſus extremitatem acuminatam: in vitulis verò, ovibus, aliisque quamplurimis Creaturis nates rotundæ, & amplæ; teſtes oblongi paulò acuminati, & valdè exiles exiſtunt; vid. Tab. VII. C. C.

Ante hos proceſſus natiformes ſub glandulâ pineali deprehenditur proceſſus ille tranſverſus, cujus ſuperius mentionem feci, *Vieuſſenio* Tab. VIII. f. proceſſus Natibus antepoſitus & nervuli æmulus appellatus; qui, ulteriori factâ inquiſitione & prolongatis paulò thalamis nervorum opticorum, nervi potiùs, quàm nervuli æmulus eſſe apparet, cùm æque amplus ſit ac iſte, qui ponè radices fornicis locatus eſt, cui ille quoad Situm è diametro opponitur, & thalamos nervorum Opticorum, ſicut hic corpora ſtriata, conjungere videtur.

Cui ordini deſcripta corpora ſint inſerenda, difficile dictum eſt, cum neque pro Cerebri, neque Cerebelli appendicibus ſint habenda; imò â medulla oblongata aliquatenus per interſtitium Recentioribus ductus in infundibulum, Veteribus via Spirituum animalium ad quartum vel nobilem ventriculum nuncupatum, dividatur.

Locata ſunt ſupra eam medullæ oblongatæ partem, quæ inter Cerebrum intercedit, ſuperius Iſthmus vocatam, atque parti ab Authore ſuo Pons Varolii nuncupatæ oppoſitam. Quibusdam Authoribus, ùt *Bartholino, Spigelio*, *Highmoro* &c. duæ poſteriores radices ſpinalis medullæ; *Riolano* verò, ùt & Magno *Veſalio Fig. X. A. A. J. K.* & *Fig. XI. G. G.* qui eas pariter

hôc

hôc modô depingit, proceſſus Cerebelli, quod probabilius videntur, eſſe credebantur.

Situs eorum intermedius *Williſio* anſam dedit credendi, ea medium quoddam eſſe, per quod Cerebrum & Cerebellum inter ſe communicet; Sed quàm verè, aliorum relinquo judicio. Negari equidem non poteſt, ea eſſe corpora medullaria, ſuumque ſymbolum non minùs, ac reliquæ Cerebri partes, addere in fluido animali ſeu Spiritibus elaborandis. Ubi enim eas diſſecui (remotâ prius expanſione vaſorum ſanguineorum reticulari, quæ hic loci valdè larga & in Cerebris cerâ repletis ſatis conſpicua eſt) ex eâdem hæc ac proceſſum annularem & thalemos nervorum Opticorum (ſcilicet partim cineritia, partim medullari, & in Cerebris recentibus aliquatenus quanquàm parùm, ſtriata) ſubſtantia conflari obſervo.

Nulla reſtare videtur pars in Cerebro proprie ſic dicto, cujus deſcriptionem nondum tradiderim, exceptâ chordâ quadâm medullari ad finem tertii ventriculi ſita & valvulâ majori.

Quarum prior tanquàm proceſſus medullaris, corpora ſtriata jungens, juxta *Williſium*, *Vieuſſenio* Commiſſura craſſioris nervi œmula vocatus, eſt juxta hujus ſententiam medium illud ſeu commiſſura, per quam geminum centrum ſemicirculare, inter duo corpora ſtriata ſuperiora anteriora, & poſteriora interpoſitum, & tractus medullaris transverſus & obliquus inter duo corpora ſtriata inferiora anteriora & poſteriora intercurrens, inter ſe communicant.

A D. Williſio hæc chorda vel Commiſſura ſub radices formicis locatur; verùm nunquàm non ponè illas ſita eſt, licet eis tantùm contigua.

Valvula major â *Vieuſſenio* ita appellata diu antè â *Williſio* ſatis clare detecta, & quoad uſum ejus proprium deſcripta eſt.

Hæc eſt membrana craſſa (imprimis in hominibus) medullaris, anticùs parti inferiori proceſſus teſtiformis, paulô ponè proceſſum transverſum medullarem, â quô par quartum nervorum vel patheticum oritur, lateraliter verò proceſſui aſcendenti â natibus ad Cerebellum circa expanſionem ejus poſteriorem proceſſui vermiculari anteriori Cerebelli adhærens; nullibi autem, quod ſciam, poti varolii affigitur, ut *Vieuſſenius* tradit, qui aliam pro hôc proceſſu agnoviſſe partem videtur) niſi ei loco, ubi proceſſus ſecundus Cerebelli exindè emergit qui cum alterô proceſſu oppoſiti lateris junctus, & circa inferiorem medullæ oblongatæ partem oblique deſcendens, reverâ conſtituit eam partem, quàm Williſius (procul dubio Varolium ſecutus) protuberantiam annularem, alii â verô ejus Authore Pontem varolii nuncupant.

Dum modò dictus ſuperior proceſſus vermicularis Cerebelli digito elevatus, ut plurimum conſpectui ſe hæc offert; alias quoque immiſſo in foramen ſub glandula pineali ſitum flatum ſtatim ſe prodit.

Uſus ejus juxta Vieuſſenium eſt, ut arceat aquam ad poſterius foramen ponè teſtes delabentem â qnartô ventriculo, vel vice verſa, aut prohibeat, ne illa extravaſetur in alterutrô latere madullæ oblongatæ ſuper antedictos proceſſus; claudit enim ſe ſupra nervos inferius â medullâ oblongata circiter oriundos; qui ultimus uſus in dubium neutiquam vocari poteſt, ſivè extendatur ab aquâ præternaturaliter ſivè accidentaliter ibidem collecta; lubens enim fateor, nullibi me majorem aquæ quantitatem quàm tertius continet ventriculus, in cataveribus, quæ ex nullô partem hanc affligente morbo interierunt, invenire potuiſſe, ùt ſuprà jam notavi. Quod autem attinet viam â Cerebellô verſùs ultimum vel tertium foramen, de veritate ejus valdè dubito ex diverſis rationibus, quarum non minima hæc eſt;

Scilicet quoniam plexus choroidæus in quartô ventriculo unà cum partibus adjacentibus eandem nactus eſt texturam, quam reliqui habent in & circa laterales cerebri ventriculos, rationi conforme eſt, ſi ſupponamùs, aquam hic loci pariter colligi debere ac in aliis Cerebri partibus (id quod ipſe concedit) imo æque neceſſe eſſe, ut hic loci adſit ſpatium pro aquâ collecta ventilanda ac in reliquis ventriculis, dum in eos confluit.

Et per conſequens non video. quomodo tenuis hæc membrana aquæ, tanquam corpori per poros facilè tranſeunti, verſus eam propulſæ (non obſtante ſuppoſitâ partis hujus declivitate, quæ in hominibus propter ſubjacentis & prominentis proceſſus annularis amplitudinem non admodum magna eſt) viam intercipere poſſit; mediante enim pulſum aquam huc delatam eſſe credere fas eſt, quamcunque in hac cavitate collectam ſupponimus.

Tandem quascunque etiam dictas Author ſuppoſuerit vias, (extremitates ſcilicet venarum) craſſiorem aquæ partem ex hôc ventriculo, in quem â glandulis plexus choroidæi conſtanter deponitur (quod forſan fieri poſſe ille concedit, ut dictum) eliminantes, vereor, ne, niſi promtius vas reductorium inveniatur, ipſa medulla ſpinalis & nervi exinde orti frequenter variis exponantur periculis; ſiquidem extremitas hujus ventriculi, calamus ſcriptorius nuncupata, â ſpinali medulla perpiam Matrem ſolum diviſa hic apparet, quanquam illa hic loci duplex ſit, prout etiam per totam ſpinam obſervantur, (ne forſan aqua de pluat ſuper nervos, ex eâ copioſè productos,) lædi tamen facillimè datâ ejusmodi occaſione poſſet; ut taceam, ejusmodi officium venis neutiquam concedi debere, ſiquidem hæ in ſtatu naturali ſemper ſint continuæ arteriis, ut jam obſervavimus. Negari non poteſt, eam impedire poſſe prolapſum

lapſum a quæ in quartum ventriculum ratione ductus ſub natibus antea commemorati, â Vieuſſenio aquæ emiſſarium nuncupati, qui aquam promtius præcluſâ valvulæ hujus interventu via admittit. Et ex eàdem forſan ratione contingebat, ut in Experimento, quô Vieuſſenius opinionem ſuam ſtabilire conatur, nulla in quartô ventriculo aqua fuerit reperta; hæc enim præcluſo per valvulam introitu, per aliam viam immediatè eſt educta, idque ratione declivitatis commodè fieri potuerat.

CAP. XIV.

De Cerebello.

CErebellum nunc proxime deſcribendum venit, quo ſuperſedere me poſſe mihi videor labore, cum omne id, quod jam de corticali ſeu cineritia, & de medullari cerebri parte dictum eſt, ſimile modo ad Cerebellum applicandum venit. Differt tamen plexus choroidæus hujus partis ab eo plexu, qui eſt in ventriculis Cerebri. Plexus hic choroidæus in quarto ventriculo incipit fieri glanduloſus, immediatè ſub pari octavo nervorum, inde aſcendit ex latere caudicis medullaris verſus chordalem vel tertium proceſſum Cerebelli & exin intrat quartum ventriculum, ab Aurantio Ciſterna Spirituum appellatum, (quem ventriculum, prout etiam hic Author loc. cit. obſervavit, ſemper inveni latiorem quam longum, & duplicem, quanquam nullius corporis interventu diviſum, ut duos laterales Cerebri) in quo non liber, nec in fundo jacet, ùt plexus in ventriculis cerebri, ſed contrario omninô modo, (& quod hactenus â nullo, quod ſciam, memoratùm eſt) adhærens firmiter ventriculi hujus ſummitati, ſeu fundo Cerebelli incumbentis, tum transverſim ad finem calami ſcriptorii productus continuatur plexui alterius lateris, haud ſecus ac obſervavimus de plexu in ventriculis lateralibus Cerebri.

Plexus hic oritur â ramificatione ſecundi ſivè poſtremi rami arteriæ cervicalis, (ſimili modô, ac una pars alterius plexus Cerebri, prout eo in Capite, in quô de eo egimus, obſervatum fuit) cum quo, alius exilior ramus dictæ arteriæ, ubi hæc aſcendit â vertebralibus, facta primum expanſione reticulari, conjungitur, & hunc plexum conſtituit, vid. Fig. I. q.

Pars hæc differt â Cerebro ratione ſtructuræ ſuæ corticalis, quatenus interſtitia jus hic ſunt ellyptica, ſivè ſegmenta circuli imperfecti, & minorem evadunt circa duas productiones Cerebelli tàm verſùs anteriora, quàm poſteriora inſtar parallelarum linearum in globo verſus polos decurrentium, atque

hæ

hæ productiones quoniam per vaſa ſanguinea circa eas ſe volventia annulariter deprimuntur, diſtorta quaſi inſtar vermium apparent proceſſus vermiculares appellantur.

Tres habet proceſſus, qui conjuncti invicem in utroque latere duas quaſi elegantes radices formant, hincque Veteribus poſteriores radices medullæ oblongatæ, Modernis pedunculi audiunt, quibus mediantibus hæc pars ad medullam oblongatam appropinquat.

Prior horum aſcendit à Cerebello ad nates, alter à Cerebello ad medullam oblongatam, qui ex ejus latere inferiori concurrentes, ut antè notavimus efformant largam illam protuberantiam, à *Williſio* proceſſus annularis, ab aliis Pons Varolii à primô Inventore nuncupatam. *vid. Fig. VII. g g. & Fig. VI. B. B.*

Hos refertos invenio ſtriis ſeu tractibus medullaribus multò validioribus & amplioribus, quam quæ in corporibus ſtriatis reperiuntur, tranſverſim in utrôque latere juxta longitudinem totius proceſſus currentibus, & in tractum longum medullarem, hunc proceſſum in duas partes æquales, dividentem, deſinentibus, quarum uſum nunquam hactenus determinatum paulò poſt tradituri ſumus, *vid. Fig. VI. c c. e e.*

Tertius deſcendit poſterius ab hâc parte ad ſummitatem medullæ oblongatæ inſtar duarum longarum craſſarumque chordarum in utroque latere, medullam paulò craſſiorem & latiorem hôc in loco formans, nec malè proceſſus chordalis appellatur. Hi pedunculi ubi concurrunt alterutrâ ſui extremitate, conſtituunt meditullium ſivè corpus calloſum Cerebelli. *vid. Fig. VI. f f. & Fig. VII. h h.*

Adſunt duo vel tres elegantes proceſſus medullares cohærentes invicem, & alter quandoque ſuper alterum productus; haud procul à quartô ventriculô vel circa ortum Calami ſcriptorii, & duos proceſſus Cerebelli, qui ad medullam oblongatam deſcendunt, conjungentes; præter hos adhuc duo ſunt alii ſecundum longitudinem ab alterô proceſſu tranſverſô pone teſtes ad illos deſcendentes.

Longos hos medullares proceſſus nunquam non inveni quanquam ſub diverſo numero, dum quandoque tres, quandoque duos vidi, imò aliquandô unicum tantum conſpexi juſtô ampliorem, & conſtanter, quocunque etiam ſub numero appareant, deſinentes in proceſſus tranſverſos circa antedictum initium quarti ventriculi.

Proceſſus hi longi deſcendentes corporibus pyramidalibus rectà oppoſiti in alterâ ſeu inferiori parte medullæ oblongatæ, & proceſſus

trans-

tranſverſi circa ortum quarti ventriculi ultimò commemorati; ſiti ſunt paulò ſupra originem octavi paris nervorum, ita ut niſi quis cautè procedat, eos pro origine hujus nervi habere queat; cùm è contrario ab eis mollem & poſteriorem ramum ſeptimi paris exurgere repererim, de quibus in deſcriptione horum nervorum in ſpecie agetur: nec poſſum non mirari, quod D. *Williſius*, qui quôdam in loco ſe eos vidiſſe aſſerit, hos pro radicibus noni paris agnoverit, inter quas tamen & hos proceſſus ſemper dimidii pollicis ſpatium intercedere vidi.

CAP. XV.

De Medulla Oblongata.

TErtia pars Cerebri generaliter accepti juxta antecedentem methodum dicitur Medulla Oblongata, cujus partes, anteriores cum jam fuerint pertractatæ, ſupereſt, ut alteram ejus partem conſideremus; ubi maximè conſideranda ſunt eujus crura, quæ nihil aliud ſunt, quam pars inferior thalamorum nervorum opticorum antè deſcriptorum, quæ cum continua reddantur circa extremitates regioni inferiori medullari Cerebri, anſam dederunt Veteribus credendi, medullam oblongatam nactam eſſe hoc in loco immediatê ſuas radices priores â Cerebello, quemadmodum poſteriores accipit â proceſſibus Cerebelli; ſed diligentiori inſtitutâ inquiſitione apparet, hæc crura magis profundè eſſe immerſa & alligata Medullæ globoſæ Cerebelli anticus, mediantibus corporibus ſtriatis, ùt & intercedente ipſâ parte medullari Cerebri, quæ hìc loci â corporis calloſi parte poſtica ſeu inferiore contorta ei perfecta intermiſcetur.

Ubi hæc duo crura ad ſe invicem appropinquant, protuberantia annularis ſivè Pons varolii â ſecundô proceſſu Cerebelli antè commemorato formatus obtegit medullam oblongatam ad pollicis unius cum dimidiô ſpatium, hinc medulla oblongata in largum truncum verſus primam vertebram ſpinæ faceſſit, & ſic per integrum ejus tractum deſcendit, vid. *Fig. VI. B. B.*

Dum Cerebrum hôc in ſitu conſideramus, non abs re foret, mentionem facere duorum corporum alborum, quæ ex latere infundibuli in ea Cerebri depreſſa parte, ubi pia Mater (ùt antè diximus) tam inſignem habet duplicaturam, conſpiciuntur; vid. *Fig. I. b. b.*

Adſunt quoque hic loci duo albi longi medullares proceſſus, corpora pyramidalia tam à *Williſio* quàm *Vieuſſenio* vocati, qui immediatè in fine pro-

eſſus annularis orti deſcendunt ad medullam oblongatam pollicis unius Spatio, & deſinunt paulò ſub eo locô, ubi octavum par nervorum oritur, ſcilicet inter corpora olivaria & proceſſus chordales ex parte, in alterô ejus latere exurgunt ſecus ac *Williſſus* tradit, qui eos in acuminatas extremitates, undè hi nervi oriuntur, terminari aſſerit; *vid. Fig. I. n.*

Ex utroque horum latere clarè apparent corpora olivaria, â ſua figurâ æque ac priores proceſſus ita appellata. Hæc unà cum corporibus pyramidalibus & duobus albis corpuſculis ponè infundibulum ſitis, conceptacula Spirituum animalium, ſeu loca concludentia Spiritus animales, ad datas occaſiones Cerebro tàm quoad facultates naturales, quam intellectuales inſervituros vocat *Vieuſſenius vid. Fig. I. o.*

CAP. XVI.

De Nervis.

IN eodem Cerebri poſitu nervi reſpiciendi veniunt; qui ſunt productiones medullares Cerebri diſperſæ ad omnes corporis partes, quæ vel ſenſu vel motu indigent, horumque decem ſunt paria ſivè conjugationes, nomen & origines nacti ſequenti modo:

Primum Par eſt Olfactorium, quod relictis anterioribus Cerebri lobis verſus os Ethmoideum appropinquans nomen aſſumit proceſſuum mammillarium; hoc tamen de brutis ſolummodò accipiendum eſt, in quibus ratione ſuæ amplitudinis talem præ ſe ferunt ſpeciem & manifeſtam obtinent cavitatem; vid. *Fig. I*, 1.1.

Ad accuratiſſimum ſcrutinium, quod modò adhibere potui, obſervavi, unam tantum hos nervos habere originem, hancque ab anteriore & inferiore parte crurum medullæ oblongatæ, ubi hæc in utroque latere ad partem globoſam medullarem Cerebri appropinquant; exindè enim illi tecti anterioribus & poſterioribus lobis ad certum Spatium oblique progrediuntur donec ſe cônſpiciendos præbeant, ùt ex figura apparet: quâ verò ratione *Vieuſſenius* tàm diffuſam eorum originem invenerit, prout tradit, non video.

Uſus eorum ſatis patet, & ſpecialis de eis ac de reliquis, item de modô ſenſationis & externis ſenſuum organis doctrina commodiùs in Tractatu Phyſiologico, quàm talismodi Anatomico exhibetur.

Hinc in genere Nervos Cerebri ſolùm deſcribam, additurus ortum eorum, cujus differentia lumen quibusdam Theoriis circa diverſa receptacula

fluidi

fluidi nervei ſivè Spirituum, & diverſam diſpenſationem eorundem ad corporis partes affundit.

Secundum Par vocatur Opticum ſeu nervi viſorii, quorum non plures origines invenio, quam priorum; ſcilicet oriuntur à partibus illis medullaribus, thalami nervorum opticorum vocatis, quanquam *Vieuſſenius* eos à diverſis partibus oriri aſſerat; & *Williſius* eis terminum in genere à thalamis nervorum Opticorum ponè corpora ſtriata aſſignet, quæ deſcriptio quidem magis convenit quadrupedibus, in quibus thalami nervorum opticorum ponè corpora ſtriata omninò ſita ſunt, quam hominibus, in quibus magna corporum ſtriatorum pars in exteriore latere thalamorum nervorum opticorum ſitum obtinet, & eorum capita ſeu extremitates ſolum ad eos protenduntur. *vid. Fig. II. 22.*

Vaſa ſanguinea tam à *Williſio*, quam *Vieuſſenio* hiſcé nervis attributa, vidi non ſolum ferri ſuper ipſos ſeu cum eis; verum etiam in corporibus cerâ repletis per medullarem eorum ſubſtantiam in tunicam reticularem oculi immergi, in quam deſinunt infinito capillarium ramificationum numero, quæ arteriâ Mercuriô repletâ elegantiſſimè ſe oculis exhibent.

Fibræ nerveæ pariter quinti & tertii paris nervorum ſe immiſcent corporibus horum nervorum, ut duo antedicti Authores ingenuè teſtantur, quam benè autem utrique his aſſignent officium illos dilatandi & contrahendi ad promovendam facultatem viſoriam, & in ſtatu præternaturali in convulſionibus oculorum, ac ſi hæ fibræ eſſent muſculi, ſivè carneæ, aliorum relinquo judicio.

Hi Relinquunt cranium in primô ejus foramine.

Par tertium oritur ab anteriore & ſuperiore parte proceſſus annularis, ubi hic contiguus eſt parti inferiori thalamorum nervorum Opticorum, & ab eis contegitur, atque conſpiciendum ſe præbet inter thalamos, ubi dictus proceſſus terminatur verſus anteriora, i. e. ubi crura medullæ oblongatæ in unum coëunt corpus, conſtituens caudicem medullæ oblongatæ, *vid. Fig. I. 33.*

Hoc per duplicaturam duræ Matris in exteriori latere ſinus circularis egreditur è ſecundò foramine cranii verſus oculos, Par oculorum motorium indè appellatum, ad quorum motum voluntarium præſtandum illud deſtinatum eſſe patet. Cum igitur à Cerebellô hoc oriatur, pro argumento non exiguo nobis eſt deſtruente hypothe-

ſin *D. Williſii*, qui hanc partem nervis involuntario ſolummodò motui deſtinatis reſervavit.

Quartum par valdè exile oritur à proceſſu tranſverſô in latere anteriore Medullæ oblongatæ ponè teſtes, & in conſpectum ſe dat inter partem inferiorem lobi poſterioris Cerebri, & Cerebellum lateraliter, interſecans hanc partem, ubi proceſſus annularis deſinit verſus crura medullæ oblongatæ, undè productum intra duplicaturam duræ Matris paulò magis verſus exteriora, quam antecedens par, egreditur per idem ſecundum foramen verſus muſculum trochlearem oculi, quem quoniam juxta animi παθήματα movent, par patheticum vocatur; *vid. Figurâ I. 44.*

Quintum par latum ac longum formatur ex variis craſſis fibris ſibi invicem continuis pauloque mollioribus, & oritur à parte ſuperiore proceſſus annularis, ubi hic in poſteriore locô circa latera ob acceſſum ſecundi proceſſus Cerebelli latior redditur, *vid. Fig. I. 55.*

Nervus hic ſuperato proceſſu interiore oſſis petroſi cavitatem à duplicatura duræ Matris formatam ingreſſus, immediatè eam craſſitiem acquirit, quam vulgò ganglion vocant, & varios ramos de ſe ſpargit; ſitum occupat inter duram Matrem & cranium in utroque latere ſellæ Turcicæ abſque ulla omninò fovea ſeu cavitate; & egreditur è cranio in tribus diverſis locis; ſuperior ſcilicet ejus ramus parvus per ſecundum foramen cum tertiô & quartô pare nervorum, inferior, adhuc exilior, per tertium, & poſterior ſeu maximus per quintum foramen; *vid. Fig. III. B. C. D. E.*

A rami prioris parte interiori alii duo exiles reflectuntur, & conjuncti cum aliô parvô ramô, paulò inferius pariter à ſexto pari reflexo, ubi nervus hic affigitur exteriori ſeu adventitiæ membranæ arteriæ Carotidis, conſtituunt exilem truncum colore rubro ſeu carneo, ſimili ei, quem habet, dum cranium relinquit, præditum (ut *Veſlingius* fideliter obſervavit, qui hunc vocat ramum internum paris ſexti,) qui oblique deſcendens & ſub arteriam inter ejus externam, propriam & adventitiam tunicam prorepens, relinquit cranium cum arteria Carotide per quartum foramen Cranii, & ubi thoracem tranſgreditur propè radices coſtarum (ubi à ſingulis nervis intercoſtalibus ſurculum accipit,) vocatur par intercoſtale. *vid. Fig. II. X. X. Z. Z.*

Sextum eandem circiter magnitudinem habet ac tertium, exſurgens à parte poſteriore proceſſus annularis, è regione & non procul ab ortu ſeu capite corporum pyramidalium. Emittit quandoque unum

num, & tum valdè brevem, quandoque duos ramos, ut antè dictum, ad conſtituendum truncum nervi intercoſtalis, & hinc unà cum priori ramo paris quinti, in una eademque duræ Matris duplicatura, ut & cum antecedente tertio & quarto pari egreditur è cranio per ſecundum foramen, & deſinit in muſculos abducentes oculi; *vid. Fig. I. 6. 6.*

Septimum par ſeu nervus acuſticus amplus eſt, & exurgit fermè è regione principii quinti paris, in latere inferiori proceſſus ſecundi Cerebelli, ubi hic primum è Cerebello egredi cernitur ad conſtituendam antedictam protuberantiam annularem, inter corpus olivare & hanc protuberantiam, ac inter hæc ſolum prorepere, magis tamen profundam habere videtur, & reverà habet, originem; *vid. Fig. I. 7. 7.*

Conſiſtit ex duobus diſtinctis proceſſibus, quorum primus rotundior, durior & minor eſt, quam alter; ille motui, hic ſenſui dicatus; quanquam autem utrique eandem originem nacti, & propè ſuam à Cerebrô originem ſibi continui videantur, (quod *Williſius* affirmat, quanquam eis originem tribuat modò ab hôc locô, modò ab aliô,) ulterior tamen inquiſitio contrarium docet: prior enim oritur à caudice medullari, haud procul à locô, ubi primum viſui objicitur, alter verò profundius à proceſſu tranſverſo ſeu proceſſibus antè deſcriptis, ubi ad ventriculum quartum via datur, principium ducit, (quod alibi dictus Author omninò advertiſſe videtur, ubi hunc pro origine alterius proceſſus hujus nervi agnoſcit,) & exin aſcendit juxta longitudinem ad latera medullæ oblongatæ, donec attingat antedictum locum, ubi unà cum alterô ramô relinquit medullam, egreſſurus ex cranio per ſeptimum foramen, quod os petroſum ſuppeditat; *vid. Fig. VII. 11.*

Par octavum ſeu Vagum oritur paulò infra ſeptimum, non autem ab ullâ parte annularis protuberantiæ, ſed omnimodè in locô illô paulò concavo, inter corpus olivare & proceſſum tertium ſeu chordalem, numeroſis conſtat fibris (quarum decem vel duodecim numerare potui,) iisque propè ſuum exortum ſibi continuis. *vid. Fig. I. 8. 8.*

Hoc per multas ramificationes diſtribuitur ad viſcera, & foras prorumpit per octavum foramen cum nervo ſpinali acceſſorio, ubi magni laterales & parvi inferiores Sinus in baſi cranii in jugularem internam deſinunt.

Ad hoc octavum par ſpatio dimidii pollicis circiter à ſuâ primâ origine, ubi aſcendit aut adhæret (ad piam Matrem circa baſin Cerebelli aſcendit nervus *Williſio* Spinalis acceſſorius nuncupatus, ſed longè ante eum commemoratus, imò à *Vido Vidio* depictus & deſcriptus, cujus principium propè ſeptimi paris vertebralis originem invenio, à priori & poſteriori hujus nervi primordiis, quanquam *Vieuſſenius* circumſcribat tantum ejus exortum circa par quartum hujus partis; *vid. Fig. I.***

Nervus hic abit ſub arteriam vertebralem ad dimidium pollicem à latere medullæ oblongatæ, tandem ad dimidium circiter pollicem ab ortu octavi paris relinquit antedictam medullam oblongatam, productus oblique ſupra piam Matrem Cerebelli, cum antedicto pari conjungendus, id quod etiam hic loci contingit, quanquam deindè ab ipſo iterum recedat.

Par Nonum agnoſcit diverſas (quarum in quôdam ſubjecto ſeptem, vel octo numeravi,) amplas & largas fibras pro ſuâ origine, à ſe invicem valdè diſtantes, quarum prima altiùs originem petit, à ſummô ſcilicet cacumine corporis olivaris; proxima cum quibusdam aliis minor eſt & ad quartam pollicis partem inferius exurgit; ultima minima circa terminum corporis olivaris ſeu exortum decimi paris, cum diverſis aliis inter piam Matrem & ſubjacentem medullam oblongatam propullulat; truncum tamen habet valdè exilem ejusdem circiter magnitudinis cum pare acceſſorio; *vid. Fig. I. 9. 9.*

Per fibras nervi hujus communiter exilis quidem, ſed valdè viſibilis ramus arteriæ vertebralis, propè exortum, fertur in rectô latere, relinquens cranium in nonô foramine unà cum hôc nervô & venâ vertebrali, quam quidem venam *Vieuſſenius* per decimum foramen è craniô egredi malè aſſerit; ſiquidem hoc non ſolum nunquam repertum eſt, ſed neceſſe videtur, ſiquidem par decimum egreditur è craniô per ultimum ſeu magnum illud foramen, per quod medulla oblongata in ſpinam abit. *vid. Fig I. K.*

Par decimum duplici origine ex quôvis latere ſpinalis medullæ, ut reliqui ſpinales nervi omnes, exſurgit, & quoniam magnâ ex parte ſui progreſſus & egreſſus extra Cranii limites detinetur, primum vertebrale potiùs nuncupandum venit, muſculis cervicis primariò inſervit, & oritur tribus, quandoque pluribus exiguis fibris, magnâ ex parte inferius ex medulla oblongata ad pollicem fermè ſub

trun-

trúnco noni paris, hujusque magnitudinem circiter æquat; *vid. Fig. I*, 10 10.

Relinquit cranium inter primam & ſecundam vertebram cervicis, tranſiens à medulla oblongata per duram Matrem pollicem circiter ab eô locô, ubi dicta arteria ingreditur.

Structura horum nervorum conflatur ex variis fibrillis ſeu ſtriis, quarum quædam primum involvuntur à productione ſubtilis laminæ interioris piæ Matris ſuperius commemoratæ, & deſcriptæ, conſtituentes faſciculum, & hi collecti faciunt corpus nervi.

In hiſcé fibrillis ſivè ſtriis utpote tubuloſis & turgidis fluidum animale, tanquam in totidem rivulis à primariô fonte, Cerebro, ad quamcumque corporis partem diſtributis, continetur, quô mediante conſtans commercium inter corpus & animam, & reciproca amicitia inter unam alteramque partem ſervatur.

Hoc fluidum animale conſidero tanquam corpus conſiſtens ex partibus valdè minutis & flexilibus tali in ſpatio concluſis, in quo ad quæcunque latera ope materiæ ſubtilis ſeu globulorum æthereorum, quibus innatant, agitari valeant; hinc pervadere poſſunt anguſtiſſimos canales totius machinæ, quorum orificium ſeu porus aptus eſt eos intromittendi; è contrá quod alteram ſpeciem particularum majorum attinet, hæ propter anguſtiam & figuram ſpatii, quod intrare debent, tam firmiter inter ſe conjunguntur, ut contiguæ ſibi invicem & omnibus ſuis ſuperficiebus reddantur, atque hinc agitatione priſtina expanſiva (quæ omninò ad fluiditatem corporis requiritur,) privatæ, & totidem exilibus filamentis benè diſpoſitis ſimiles, conſtituunt Involucra ſeu tunicas horum vaſorum, quæ fluidum continent.

Fluidum hoc animale mihi concipio eſſe in continuô ſtatu tranſpirationis, & in eâ quidem proportione, ſub quâ commodè iterum generatur, cum non major neceſſitas urgeat, alios ei præter dictum uſus tribuendi, quam humori aqueo Oculorum præter eum, quô viſioni inſervit, qui tamen ſemper recens producitur, ut Excellentiſſimi *Nuckii* Experimento clarum eſt; & per viam aliquam, nobis licet inviſibilem, absque ullô tamen nobilis hujus organi damno tranſpiratur.

CAPUT

CAPUT XVII.

De Senſatione & Motu in Genere.

NErvi hôc modô conſtituti capaces redduntur diverſas & diſtinctas obeundi functiones ; quorum quidam Senſui ſolummodò ſunt deſtinati, ut illi, qui ad particularia deſinunt Senſoria, ſcilicet Olfactorii, & Viſorii nervi, quemadmodum & mollis nervi acuſtici proceſſus, quidam rami quinti, & forſan etiam noni paris pro tactus ſenſatione. Unô verbô ; Omnes nervi ad externa hæc Senſoria abeuntes primariò, ſecundario vero ſeu generaliter omnes nervi totius corporis ad tales partes ablegati, quæ ratione ſuæ ſtructuræ ullius ſenſus ſunt capaces ſenſui inſerviunt; quarum quædam cum ſint inſtructæ fibrillis nerveis, præ omnibus tamen maximè cuticula, propriè Organum ſeu Senſorium Tactus conſtituunt. Quidam verò ad Motum producendum tantum faciunt, quales ſunt integrum ſyſtema nervorum (exceptis ſolummodò antenominatis,) qui nihilominus ſecundariò quoque pro nervis ſenſitivis ſunt habendi. Quidam utrumque abſolvunt munus quôcunque modô plùs minùs prævalente vel Senſatione, vel Motu, pro diverſa ſcilicet, ex quibus in origine ſuâ conflantur fibrarum textura, ut quintum & nonum par.

Hæ duæ functiones diverſæ, Senſationis ſcilicet & Motus, duobus, iisque diverſis modis inſtituuntur.

Quorum prior ab objectis externis excitatus per preſſuram eorum Inſtrumento Senſus factam peragitur, ita ut motio verſus interiora ab unô extremô organi ad alterum fiat, ubi in ſenſorium commune, vulgò ſic dictnm, terminatur ac proindè perceptionis, paſſionis vel Affectionis nomine inſignitur.

Alter peragitur per modum impulſus ad Organa ab intra ad extra, cum inſtinctu vel acquirendi aliquid bonum, vel evitandi aliquod malum ; ratione cujus impulſus vel in ſenſu naturali, vel morali accepti, quatenus hic in certo Objecto terminatur, vel circa proprium Objectum occupatur, Objecta tum dici poſſunt pati, quemadmodum in priori caſu dici poſſunt agere, ſic & facultas perceptiva hic dici poteſt agere, & in alterô caſu pati, hæcque actio communiter vocatur Motus Localis.

Qua-

Quamobrem, cum hæ diverſæ ſint res, Viris eruditis viſum eſt, diſtinguere Cerebrum in duas diſtinctas provincias, diverſis Juribus & Jurisdictionibus inſtructas ad infirmandam potentiam animæ ſenſitivæ, cui anteà univerſum jus ſuper totum Cerebrum conceſſum erat principale, ſed non abſolutum dominium ipſi concedentes. Idque fecerunt argumentis non levibus, nec rationi repugnantibus inſtructi, ſiquidem Motus Localis non ſolum quandoque absque ullô ejus ſubſidio, verum etiam eô renitente peragitur, ut in pulſatione Cordis, motu vermiculari inteſtinorum, & magna ex parte in actu reſpirandi.

Illud igitur, quod Cerebro derogabatur, Cerebello conferebatur, cui quanquam aliqualis potentia hâc in re meritò attribui poſſit, ut antè obſervavimus; nihilominus tamen non tantum ei, ut factum eſt, concedi debere, omnimodè videtur.

D. Williſius tanquam Dux hujus opinionis, diſtinguens Motum in voluntarium & involuntarium, Cerebrum uni, alteri Cerebellum præfecit, eumque in finem huic æqualem attribuit nervorum numerum, ut ejus verbis exprimitur; *Ut diviſum cum ipſo (Cerebro,) imperium Cerebellum habeat*; quod autem attinet par intercoſtale, à quintô & ſextô pare ad Cerebellum ſpectante propagines recipiens, hoc in eô excedere dicit.

Videntur mihi Viri Eruditi nimis præcociter inhærere primis ſuis cogitationibus, quando rationes ordinariæ vel ſunt falſæ, vel non ſufficientes.

Extra controverſiam eſt, plerasque has actiones, ſeu motus animales, quos involuntarios appellat, & tam multis exemplis illuſtrat, æque reperiri in brutis ac Creaturis rationalibus, tam ubi infantes adhuc ſint, quam ubi adoleverint, eâ tamen cum differentia, quod omnes eorum in ultimô ſtatu coërceantur ſub directrice animæ vi, adeoque ad actum reflexum intellectus ſuſpendi poſſint; cum viciſſim in brutis & infantibus ex neceſſitate peragantur, factô ſcilicet impulſu Objecti, quemadmodum aqua nullis terminis coërcita in planitiem decurrit.

Jam ſi hi omnes ſupponantur, in brutis & infantibus ſub poteſtate Cerebelli ſolummodò comprehendi, Cerebrum ipſum neceſſariò omni carere uſu ſtatuendum eſſet.

Hinc obſervandum eſt, duas eſſe Motus animalis ſpecies in brutis æque, ac in Creaturis rationalibus; una merè naturalis eſt, ut pul-

pulſatio cordis & diverſa viſcerum contractio, à variâ fluidi animalis, æquali ſub proportione ad nervos continuò ablegati, portione procedens, & hoc pacto dicere fas eſt, eam agnoſcere cauſam coëxiſtentem cum Creatura, & nunquam non præſentem; & clarô docemur Experimento paulò poſt allegando, hanc ſpeciem à Cerebello oriri, liberam à Cerebri dominio, ſi hæc actio & influxus viâ ordinariâ peragatur.

Altera oritur ab inſtinctu ad animam ſenſitivam ſpectante, ſeu eſt aptitudo aliqua ſtructuræ nerveæ, agendi juxta impreſſiones in nervis vel ab intra, vel ab extra factas, & hâc ratione dici poteſt, eam dependere à præſentia cauſarum naturæ extrinſecus ſupervenientium, & ſequi impreſſiones, ad quas anima vel appetit, vel averſatur Objectum, auſcultat vel reſiſtit impulſui.

Jam pro conceſsô habeo, quod nullus negabit, aut nervos, quorum ope hæ inſtinctus actiones formantur, ſivè oriantur à Cerebro, ſivè à Cerebello, æque ſubjectos eſſe imperio animæ; aut, ut antè dixi, Cerebrum in his Creaturis nullius eſſe uſus.

Et ad hanc claſſem refero omnes actiones Inſtinctus in Creaturis rationalibus, antequam attigerit uſum rationis, à quâcunque impreſſione producti, ſeu nullâ præcedente conſultatione excitati, vel ubi nactæ rationis vim directricem, hanc non in uſum vocant, qualis actio vocatur habitualis, & primùm ex imperiô partis rationalis ſolummodò, poſtmodum autem propter frequentes repetitiones absque ullô ejus juſſu & ex coccâ obedientiâ ad merum impulſum Objecti producitur; ſpectant huc denique tales actiones, quæ exſurgunt poſt rationis abdicationem, ut in ſomno, aut diſtractionibus; in quibus ultimis caſibus creaturas à purâ machina ſeu avtomato diſtinguere difficile eſt.

Ex jam dictis non poteſt non manifeſtum eſſe, quod quædam actionum antè ex *Williſii* ſententiâ commemoratarum, quas Involuntarias vocat, ex Cerebelli tantum imperiô productas, e. g. varia faciei configuratio, ex diverſo impulſu in viſceribus vel alibi facto, erectio aurium, dimiſſio cervicis & oculorum ad terram, terrores ſubitanei, & vociferationes ad terribile quoddam Objectum, unum vel alterum ſenſum tali nervo, quem ſupponit ſub imperio Cerebelli eſſe, (ut pari quinto vel ſeptimo,) vel qui ratione viciniæ cum illâ parte commercium gerit, (ut nonum par, inſtructum repentè afficiens, quod, inquam, hæ actiones potiùs à facultate perceptiva,

vel

vel (ut ejus utar verbis,) eâ animæ parte, quam ſyſtemati illi medullari, Cerebrum vocato, præfecit, procedant, quatenùs in Creaturis rationalibus poſſunt ſuſpendi, & communiter ſuſpenduntur, quemadmodum & nervi, à quibus dependent iſtæ, ab eâdem tanquam inſtrumenta motus voluntarii in uſum vocantur; ac contrarium ſtatuere idem eſt ac dicere, ſi aliquod corpus exprimat ullam antedictarum actionum, vel ſi quis dormiens in lecto alapam ſocio infligat, has actiones procedere ab organô motus involuntarii, i. e. Cerebello.

Et huic claſſi inſero magna ex parte reſpirationem, circa quam vix à me impetrare potero, ut credam, ſufficienter eam explanatam eſſe à *D. Williſio*, qui eam deducit a energi ab Spirituum animalium, qui profluunt ſolummodò à Cerebello in par vagum, quemadmodum hi influunt in cor per intercoſtale & idem par ad pulſum efficiendum; & ejus intermiſſionem prolubitu factam imperio ſolummodò animæ, ratione quorundam nervorum muſculis & diaphragmati, primariis inſtrumentis reſpirationis, à ſpina dorſi communicatorum, adſcribit.

Hinc potius exiſtimarem, hunc Motum ad alteram ſpeciem antè ſub nomine Inſtinctus recenſitam ſpectare; oritur enim à cauſa extraneâ ſuperveniente, agente ſecundum ductum naturæ, quem hæc in reliquis hujus ſpeciei motibus monſtrat, ut in fame & ſiti &c. ubi acquiſitio finis ſivè effectus determinati reddit hanc partem, à quâ motus dependet, ad aliquod tempus inſenſibilem, & ceſſante effectu ſeu motione, ſenſus impreſſionis iterum reviviſcit, atque indè æqualis inter ſenſum & fruitionem ſeu inter ſenſum & Motionem intercedit reciprocatio.

Applicaturi modum influendi Spirituum animalium in ſtomachum & palatum pro fame & ſiti continuandâ ad eum, qui eſt in ſyſtole & diaſtole pulmonum, ſeu ad reſpirationem, obſervemus neceſſe eſt, embryonem reſpirationis quidem uſu, non autem Cerebellô carère; & ſi hæc motionis ſpecies, (Inſtinctus,) quam à merè naturalibus Motionibus in eô differre exiſtimo, quod eôdem tempore, hæ quó rudimenta individui vivere incipiunt, oriantur, Cerebello omnimodè & unicè debeatur, ut motus cordis; infantem in utero neceſſariò debere reſpirare, Verum cum de contrariô certus ſim, ſupereſt ut aliam inveſtigemus cauſam reſpirationis ipſius, quæ eſt, quam modò adduxi, præſentia vel abſentia cauſæ vel impulſus primum moventis. Hunc autem impulſum, ſuppono, eſſe aliquam

rem ſtimulantem nervos per organa pnevmatica diſperſos, ita ut transmittatur impreſſio hæc ab intra ad facultatem perceptivam, tam ſuper Cerebrum, quam Cerebellum dominium habentem, eum ſcilicet in finem, ut indè Spiritus extemplò ablegentur in nervos, in muſculos illos agentes; qui ampliationi totius cavitatis thoracis ad intromittendum copioſius juxta naturæ inſtitutum Aërem in pulmones inſerviunt; quales ſunt muſculi intercoſtales & diaphragma.

Jam facile intellectu eſt, quamdiu infans in utero matris detinetur, non eandem urgere reſpirandi neceſſitatem, quam ubi in lucem editus eſt; univerſus enim ſanguinis rivus tum non invenit tranſitum certe valde exilem per eos, & ille, qui per arteriam Ruyſchianam adfertur, ſuccus magis dulcis ac refrigerans eſt, calore nativo admodum debili exiſtente, & chylo atque lacte alimentum ſuppeditantibus. Ex quô contingit, ut nervi pnevmonici fœtus non provocentur, poſt nativitatem autem ſanguinis, majorem calorem ex alimento copioſiore & calore nativo intenſiore nacti & plenius per pulmones delabentis effluviis impreſſionem continuò patiantur, & laceſſantur; qui calor, embryone majorem ſemper acquirente maturitatem, auctus, non parum, ut mihi videtur, ratione impulſus naturalis tribuit ad ſui excluſionem.

Veritas hujus magis illuceſcet illi, qui non gravabitur benè advertere ſtructuram partium embryonum, quibus ſolennis ſanguinis circuitus per pulmones pro ejus rarefactione & mixturæ chylique perfectione denegatur; quemadmodum etiam via per hepar pro ſeparando bilis excremento, quod tamen in certa quantitate embryones elaborant, eſt occluſa. Quorum tamen loco aliæ viæ, (quæ poſt nativitatem nullius ſunt uſus,) breviores, compendioſiores à naturâ ſunt paratæ, ſcil foramen ovale inter venam Cavam & venam pulmonalem, & tubulus arterioſus inter arteriam pulmonalem & aortam in pulmonibus, & tubulus venoſus inter ſinum portæ & cavæ in hepate; ut optimè obſervavit recens Eruditiſſ. *Gualterus Needham.*

Verum equidem eſt, in diverſis Creaturis quoſdam nervos potiſſimum à Cerebellô dependere, ut illos, qui (diverſo licet modô, ut jamjam diximus, & paulò poſt explicabimus,) naturalibus & vitalibus functionibus dicati ſunt, ſcilicet par vagum & paria intercoſtalia; quamobrem modò commemoratus Author, qui non minus in his, quam aliis à ſe inventis ſingularem expertus fortunæ favorem maximoperè ſe commendat, non malè agit, quandò dictas faculta-

tes

tes huic parti ſubjicit, ſiquidem per Experimenta à quibusdam, ut & à me ipſo, inſtituta in corporibus viventibus obſervamus, quod quanquam maxima Cerebri pars raſorio remota, imò medulla oblongata inter Cerebrum & Cerebellum diviſa, & ex cranio extracta fuerit, cor adhuc pulſarit, cum tamen, cerebello in partes diſſecto, reliquo autem Cerebro integro ſervato, Creatura ex veſtigio mortua fuerit.

Quid? quod viderim, reſpirationem (quæ tamen ex parte ſolum dependet à Cerebello,) penitus ceſſaſſe ad violentam flatu factam ejus compreſſionem, atque cor, inflicto illi vulnere, pulſare deſiiſſe.

Hæc omnia per bonam conſequentiam deduci poſſunt ex hypotheſi, quâ hæ functiones naturales à Cerebello, quoad originem & influentiam, quæ conſtans, interrupta & ab arbitraria Cerebri jurisdictione exempta eſt, dependere creduntur, eâ tamen cum differentia, quod in Motionibus merè naturalibus, & in illis, quæ vel in embryone tanquam prima vitalitatis ſigna exiſtunt, qualis eſt pulſatio cordis, quoad adhuc in utero ille latitat, vel quæ ei majorem molem & magis viſibilem partium organiſationem adepto ſuperveniunt, ut contractio naturalis reliquorum viſcerum ad chylum protrudendum, glandularum ſuccum ſeparandum, & excrementa eliminanda, fluidum animale ſeu Spiritus nunquam non à Cerebello fluant, ſiquidem nervi ab hoc ortum capeſſunt, & in jam nuncupatas partes deſinunt; cum è contrariô in reſpiratione, quam motum ſupervenientis inſtinctus voco, (liceat mihi uti vocabulô Inſtinctus hoc in ſenſu,) nervi deſcendentes à Cerebello, & per pulmones à pare vago propagati inſerviant ſolummodô propagando primo impulſui ſeu impreſſioni Objectorum verſus has partes, quæ à naturâ ad producendum motum reſpiratorium formatæ & deſtinatæ ſunt; hique ſunt nervi ſpinalis medullæ recipientes impreſſionem à Cerebello; ſiquidem in ante allegato experimento evidens evadit, quod Cerebro à Cerebello & Medulla oblongata ſeparato, actus reſpirationis integer ad tempus ſatis longum perſtiterit, qui Motus dependet à facultate ſenſitiva in Cerebello præſidente, tranſmittente primum impulſum, per octavum ſeu par vagum productum, (ut antè obſervavimus,) & indè nervis ſpinalibus in muſculos intercoſtales & diaphragma agentibus communicatum.

Omne igitur paris vagi per pulmones propagati officium in eô conſiſtit, ut impreſſionem ab illis ad Cerebellum deferat, quod ra-

tione ſuæ connexionis cum caudice medullari (unde Veteres rectè collegerunt, hanc partem radices ſuas poſteriores acquirere à Cerebello, ut ſuprà memoravimus,) capax ſatis eſt eam ulterius tranſmittendi, prout facultas ſenſitiva ibidem præſidens eandem direxerit, idque per viam communem ſcilicet medullam oblongatam & nervos ſpinales.

Porrò hanc partem æque, ac Cerebrum officium hoc præſtare poſſe, non autem illis nervis vel organis ſolum & unicè inſervire, quæ involuntariè moventur, (*ut D. Willisius* tradit,) apparet ex eô, quod par tertium nervorum, quod ipſe alteri nervorum claſſi, eorum ſcilicet, qui diriguntur à voluntate inſerit, exindè (ut jam demonſtravimus,) originem ſuam trahat. Et exin conjiciendi anſam arripio, rationem, cur anima non acceperit æquale imperium ſuper hos antedictos nervos, motionibus vitalibus & naturalibus deſtinatos, dependere ab uſu & officio horum nervorum citiùs inchoato, indè enim iſti acquirunt habitualem facilemque influxum, qui minor eſt in illis, qui functionem reſpiratoriam adjuvant, utpotè quorum exercitium tardius incipit; ad hæc influxum in illis nervis, qui functionibus organicis membrorum ſubſerviunt, longè non tam habitualis eſt, quatenus hæ tardius, nec tam continuò, ut in illis; ſed gradualis & cum intermiſſionibus exercentur.

Unica igitur cauſa, cur diſſecto Cerebello reſpiratio ceſſet, eſt, quod hâc ratione ſtructura ejus diſcontinuetur, minusque capax reddatur vel ad recipiendam, vel tranſmittendam ulterius impreſſionem ad antedictos nervos, qui ſubſerviunt Inſtrumentis reſpirationis.

Certum eſt, communicari inter ſe reciprocè nervos paris intercoſtalis, vertebrarum & diaphragmatis; nihilominus cum non immediatè terminentur in partes cujusvis particularis diſtinctæ jurisdictionis, nec reciprocus inter eos intercedit actus ſeu officium.

Quia igitur, quanquam tam varii communicentur rami â nervis ſpinalibus, motui voluntario ſubſervientibus, pari intercoſtali ad viſcera deſcendenti; eô ipſo autem, quod in has partes non terminantur, hi nervi nullô modô imperiô animæ rationalis ſubjici poſſunt, cautum eſt à providâ natura, ne quis depravata utens ratione ſibi ipſi injuriam inferre valeat; ratione diverſorum ramorum reciprocè à pari intercoſtali, verſus viſcera properante, nervis ſpinalibus communicatorum; nulla eis conceſſa eſt vis, muſculos, quibus

bus inſerviunt, continuò & absque interruptione ad inſtar viſcerum movendi.

Sed ut revertamur, ubi ſubſtitimus, in quibusdam Creaturis clarè patet, naturam extendiſſe hoc imperium animæ ultra Cerebellum per medullæ ſpinalis tractum, & non hanc ultimam ſolum motionem, verum etiam pulſum jurisdictioni hujus elongationis Cerebralis ſubjeciſſe, prout notum Induſtrii *Caldeſii* experimentum circa teſtudinem inſtitutum docet, quæ amputato licet capite vixit, & per ſex menſes ſuum circumportavit ſcutum.

Et non poſſum non mirari, hanc Creaturam, prout aliud Experimentum ab antedicto Authore inſtitutum docet, corde & omnibus viſceribus præter pulmones privatam, usque adeò morti reſiſtere potuiſſe, (ut Autoris verbis rem experimam,) ut ſe ipſam à ſitu inverſo ſeu ſupino, in quem experimenti faciundi gratia fuerat poſita, ad pronum ſeu naturalem reflexerit, & ultra ſex horas adhuc vixerit. Ex quô apparet, motum muſcularem peragi poſſe, ſolum per Spiritus animales absque ſanguinis concurſu, cui tamen hactenus magnum momentum à plerisque Authoribus in actione hâc peragenda conſtanter fuit tributum.

Atque exindè colligere licet naturam non præciſe fixam ſedem ordinaſſe animæ ſenſitivæ, ſivè reſervatoria ſic dicta formaſſe Spirituum animalium ad præſtandas modò commemoratas functiones, quemadmodum aliô modô ſe eadem in ſuâ integritate tueri novit, quandò ſtructura naturalis organorum penitus fuit deſtructa, cujus varia proſtant exempla in Hiſtoria Anatomica, ubi functiones in quibusdam Creaturis integræ manſerunt, quæ vel nullum omninò Cerebrum aut Cerebellum, vel horum talem texturam, quæ easdem producere neutiquam valebant, poſſediſſe, poſt mortem fuerunt obſervatæ.

Prioris caſus exemplum tradit Doctiſſimus *Wepferus* in infante ſex horas poſt nativitatem ſuperſtite omnia naturæ debita, quæcunque tali in ætate requiruntur, exſolvente, & (quod omnes ſuccum nutritium per nervos tranſeuntem propugnantes benè notent,) valido & bono corporis habitu fruente, cujus Cerebrum poſt mortem ex copioſis veſiculis ſeu hydatidibus componi obſervatum fuit, excepta exili portione in baſi cranii, intra ſinum peculiarem, ubi glandula pituitaria oſſi cuneiformi communiter inſidet incluſa, & ex tribus corporibus medullaribus conflata, quorum duo phaſeoli tertium ex parte horum poſticâ ſitum piſi magnitudinem habebant emittentia quidem

dem aliquos, ſed valdè exiles nervos ſeu fibrillas nerveas, i.e. tales, quæ ad præſtandas communes naturales & vitales functiones neutiquam ſufficiunt, (*vid. Miſc. Nat. Cur. Dec. I. Ann. III. obſ. 129.*)

Cujus rei veritas plana & omni exceptione ſuperior evadit in alio exemplo, quod traditur in *Miſcell. Med. Phyſ. Gallic. Ann. III. pag. 54.* infantis quinque dies, poſtquam in lucem fuerat editus, viventis, cujus caput nil niſi aquam intra duram & piam Matrem incluſam abſque ullô omninô partis medullaris veſtigio continebat.

Simile duobus his exemplis communicavit mihi curioſus Anatomicus & Vir Eruditiſſimus *Dr. Tyſon* de infante vivo nato, non majori Cerebri portione prædito, quam qualem nucis avellanæ putamen capere poterat, medulla ſpinali exiſtente juſtò ampliori, quaſi pars cerebri abſentis eô fuerit protruſa.

Poſteriorem caſum, ubi conformatio naturalis depravata fuit, quod attinet, proſtat exemplum *in Miſcell. Nat. Cur. Ann. I. Dec. I. obſ. 26. & 130.* de pingui bove, cujus Cerebrum poſt mortem totum petrefactum inventum eſt, cum tamen eô ſuperſtite vix exilia hujus ſigna fuerint obſervata.

Ex quibus omnibus patet, facultatem ſenſitivam eſſe capacem auſcultandi impreſſionibus internis vel externis in unâ parte æque ac in alterâ, & ſyſtema medullare ſpinalis medullæ poſſe quandoque fieri adæquatum ſenſorium ratione functionum antedictarum æque ac Cerebrum vel Cerebellum.

Et quod attinet vim ſeu influentiam, quam anima ingenere in nervos ratione originis à ſe invicem differentes exercet, jam obſervavimus, quam provida ſit Natura in præſervandis à propriâ violentiâ Creaturis, dum non ſolum primarium fontem Cerebellum formavit, ex quô magnus Spirituum rivus ad inſerviendum vitalibus naturalibusque partibus, per octavum par & nervos intercoſtales, derivatur; ita ut à voluntate rationali non dependeat, ubi ſuas actiones more ſolito præſtat eadem; verum etiam cavit, ne quidam rami ex truncis, animæ imperio ſivè juſſibus voluntariis ſubjectis, propullulantes deſinant in talia organa, per quæ iſtæ functiones peraguntur. Communicatio autem nervorum diverſis muniis præfectorum non ſufficit tali fini vel officio præſtando, ut jam obſervavimus de illis, quos ſuperius commemoravimus, ſubſidiariis rivulis exilioribus Spirituum ad partes functionibus naturalibus & vitalibus deſtinatas, fluentium

per

per ramos à Spinali medulla ad nervum intercoſtalem, quoad ventrem inferiorem hic tranſcurrit, propagatos.

Ulterius hic obſervandum, quod quemadmodum quædam impreſſionum ſpecies facultati perceptivæ afferuntur, ita ut perdat hæc ſuam vim ſuper propria ſubjecta, i. e. nervos imperio ipſius voluntario ſubjectos, ut in riſu, ſternutatione, & erectionibus libidinoſis; ſiquidem organa, per quæ hæ actiones peraguntur, omnimodè ſtant ſub potentia horum nervorum juſſis animæ voluntariis ſubſervientium, & eôdem modô ac pnevmatici nervi ab objectis capacibus quandocunque præſentibus ſtimulatorum, & (quamvis *Williſius* contrarium defendens riſum hominibus ſolummodò, & ex autoritate *Ariſtotelis* ſternutationem paucis, ſi ullis Creaturis, præter hominem propriam tribuat,) producere poſſunt eosdem effectus in brutis, dummodò eorum ſtupidæ animæ ſint capaces eas ſimiliter recipiendi impreſſiones à talibus objectis oblatas, quæ excitare poſſunt rationalem riſum, ſicut eas commoveri ab Objectis, ad actiones Venereas inſtigantibus videmus, ſiquidem abſentia plexus Cervicalis nervorum intercoſtalium, & duorum triumvè exilium ramorum exindè ad nervum diaphragmatis propagatorum (quam diſpoſitionem ille hominibus peculiarem vocat, & per conſequens pro cauſa affectionis hujus in eis habet,) magnâ ex parte ſuppleri poſſet non ſolum per ramum nerveum à plexu interiori paris vagi (qui nervus æque à Cerebellô dependet, ac intercoſtalis,) ad tertium nervum brachialem propagatum, à quô nervus diaphragmatis ex parte oritur, verum etiam per alterum à plexu thoracico nervi ipſius intercoſtalis ad eundem jam dictum nervum brachialem protenſum, in quem nervus diaphragmatis inſeritur; ita è contrario Impreſſiones quandoque fiunt in anima, quæ huic potentiam quandam concedunt ſuper nervos, ipſius imperio alias neutiquam ſubjectos, & tales ſunt impreſſiones extremi gaudii vel extremi mœroris, ad quas facultates vitales & naturales plus minus afficiuntur, imò etiam penitus ceſſant.

Horum phœnomenorum ratio ex hypotheſi *Dr. Williſii* ſequenti modô explicatur; & quidem, quod primum caſum attinet, (quem motum non involuntarium quidem eſſe concedit, ſed à Cerebelli officio dependere,) ſupponitur undulans motio ad primam impreſſionem in Cerebro facta, & ex hoc per natiformes proceſſus ad Cerebellum, indè per proceſſus annulares ad par intercoſtale nervorum, & ſic ad nervum diaphragmatis propagata (& certè debuiſſet hâc ratio-

tione omnes illos ramos vertebrales ad nervum intercoſtalem, pro muſculis intercoſtalibus movendis derivatos, absque quorum interventu hæc actio produci non poteſt, commemoraſſe,) per quod commercium inter hos nervos & illos faciei, ad eandem familiam pertinentes, antedictus ridendi actus formatur.

Jam ut taceam, non opus eſſe, ut conceptionum ſeu impreſſionum in Cerebro factarum executionem Cerebelli inferiori provinciæ ſubjiciamus, vix à me impetrare poſſum, ut credam, hanc hypotheſin non precariò adductam eſſe, donec probatum fuerit, tales Spirituum undulationes ab occaſionibus extraordinariis concitatas cum rationibus ſufficientibus poſſe ſtatui, ita ut motus eorundem regularis per tales effictas vias à parte unà ad alteram quocunque aliô tempore ablegatorum inſimul non ſupponatur. Id enim ſi affirmetur, tribuenda erit animæ, curſum Spirituum animalium in organa vitalia & naturalia influentium, certè ex parte pro lubitu dirigendi capacitas; quod tamen experientiæ contrarium eſt.

Ad hæc ut demonſtremus tales effectus ſeu alterationes in organis vitalibus à violentis animi pathematis productas, non deberi tali tranſmiſſioni fluidi animalis à Cerebro ad Cerebellum, ut antedictus Author ſupponit, quæro, qui contingat, ut in contrario triſtitiæ tædii affectu, inprimis à re terribili inopinatâ excitato, cor adeò langueſcat, ut quandoque pulſare deſinat, cum in antè allegato experimento hanc motionem ſatis ſufficientem ratione conſtantis irradiationis ſeu influentiæ à Cerebello tantum obſervemus, ita ut vix credendum ſit, illam hunc in modum langueſcere, ad tales occaſiones ex defectu horum Spirituum, quibus tamen nunquam indigebat.

Ne igitur ad hanc hypotheſin tantis dubiis involutam refugere cogamur, non dubito antedictum caſum eâdem ratione, quam in anteceſſum circa hoc ſubjectum de verâ ſcaturigine actionum involuntariorum & voluntariorum ſuppeditavi, poſſe explicari; ſcilicet ſupponamus, quod anima ad tales impreſſiones, ad quas vel optimè vel peſſimè ſe habet, (quô in caſu objectum agere minùs proportionatè ad ſubjectum dictum eſt,) non ſolummodò agat conformiter ultra ſolitam ſuam irradiationem, & vim, quam habet ſuper Cerebellum, & hôc pactô magis vel minus copioſe ad organa vitalia, in ſpecie ad Cor, per viam proximam, videlicet per par vagum & intercoſtale, Spiritus tranſmittat, ſicque ea magis vel valida, vel

la-

languida ad ſuas operationes reddat, pro paſſionum ſcilicet diverſarum ratione; eâdem pariter modô ac in animæ alienationibus ſeu diſtractionibus contingit, ubi pro vehementiâ impreſſionum vel Ideæ anima Spiritus tantô cum impetu ad membra impellit, ut majori vi, quam ordinariè fluere ſolent, ſuas operationes edant usque adeo, ut nec catenæ, nec bacilli ferrei illorum impetui reſiſtere valeant; verùm etiam transmittat Spiritus magis vel minus copioſè ad functiones vitales & animales per alteram viam â nervis ſubſidiariis antè nuncupatis ad par intercoſtale, quod ramificationes ablegat ad Cor (in hominibus præſertim) æque copioſas, ſi non copioſiores, ac per vagum, & â nervis vertebrali & brachiali ad nervum diaphragmatis & muſculos intercoſtales; quô pactô contingit, ut ad tales impreſſiones organa reſpirationis ad viſum, & pulſationis ad tactum vehementer advertantur affecta.

Hâc ratione conatus fui affecta reſtituendi Cerebro capacitatem in actum deducendi ſuas impreſſiones, absque ſuppetiis â Cerebellô petendis, idque tam in actionibus voluntariis: ubi, quod notandum, diſtinguo inter actiones involuntarias & inopinatas, quatenus hæ ultimæ, etiamſi â voluntatis juſſu non edantur, non tamen ſunt contrariæ conſenſui ejus actuali, eodem modô ac actiones naturales viſcerum â nullâ voluntatis vi impediri poſſunt, præter quas nullas actiones in creaturis rationalibus (ſtrictô ſenſu acceptis) pro involuntariis habeo, quatenus implicat ſtatuere, Agens voluntarium agere aliquid contra voluntatem rationalem, quanquam id absque ejus approbatione contingit) quâ ipſâ tamen diſtinguantur illæ â brutis; *Dr. Willisius* equidem vocabulum involuntariè aliô ſenſu ſemper accipit, confundens hoc cum actionibus meræ ignorantiæ, ſub terminô inſciè, & actiones, quæ absque deliberatione peraguntur, ſub terminô inconſultò, & procul dubiô ſuper hanc notionem motus involuntarii fundat hypoteſin ſuam, qua omnes illas actiones, quæ aliquando absque notitiâ facultatis intellectualis eduntur, etiamſi aliàs ipſius imperio omnimode ſint ſubjectæ, ſubjicit æque Cerebellô, ac merè naturales, quæ nullô non tempore extra poteſtatem prioris abſolutè poſteriori auſcultant.

Hæ actiones itaque ſub terminô ſupervenientis Inſtinctûs mihi veniunt, & cûm nil aliud ſint, quàm effectus externarum vel internarum impreſſionum in corporibus ſenſitivis, ſicut Echo ſunt effectus impreſſionum, in rebus ſolummodò naturalibus, æque competunt creaturis rationalibus & irrationalibus, ſuntque capaces, quæ producantur per eos nervos, qui facultati ſenſitivæ miniſtrant, ſivè hæc agat advertenter vel inadvertenter in una ſivè ſpontaneè in alterâ ſpecie (ubi obiter commemoraſſe operæ pretium erit, ſenſum genuinum hujus vocabuli in actionibus ab his Creaturis peractis propius accedere ad ter-

minum inconſulto quàm involuntariò in hominibus) ita ut non refugiam ad ſuppoſitas has vagas motiones impreſſion in illas factarum, (per vias certis ſolummodò temporibus, vel ad extraordinarias tantum occaſiones, in uſum vocandas) ex Cerebro ad Cerebellum tendentes.

Jam quoad organiſationem hujus partis, quam ex variis prominentiis medullaribus, appendicibus & tractibus, â naturâ ad varias functiones animæ præstandas, & Spiritus animales per totum Syſtema nervorum diſpenſandos factis conſiſtere diximus, in ejus hoc vel illo loco tanquam in totidem cellulis functiones animæ perhibentur reſidere; ſcilicet commune ſenſorium in unô loco, imaginatio & judicium in altero, memoria in tertio; cujus rei tàm amplam & formalem ſuppeditarunt apparatum & deſcriptionem *Williſius* & *Vieuſſenius*, quanquam valdè â ſe invicem diſſentientes; alteró commune ſenſorium ſolummodò in corpora ſua ſtriata, altero in ſuperiora & media corpora ſtriata unà cum Centrô ovali collocante; ab utrisque tamen *Carteſius* & alii melioribus nixi fundamentis, inprimis *Malpighius* differunt, ſedem illi in extremis partis Cerebri medullaris limitibus, cineritiæ parti circumfuſæ connexis tribuentes; verùm fateor, quòd exquiſitiſſimâ licèt inſtitutâ inveſtigatione in Cerebris vel recentibus, vel in Oleo coctis, nunquam detegere potuerim talem configurationem vel dipoſitionem partium, qualem tam formaliter apud utrosque, inprimis apud ultimum, delineatam invenimus.

Multo minùs neceſſe hoc eſſe, perſpicere poſſum, ſiquidem facilius, & æque commodè animam conſiderare licet, tanquam aliquam internam facultatem ſenſitivam principalem, & univerſam medullam Cerebri ceu partem talismodi fibris vel vaſculis præditam, quæ in quibusdam locis quàm proximè, in aliis paulò remotiùs communicare poſſunt cum nervis, exin ad cuncta ſenſoria externa derivatis tanquàm commune ſenſorium, per quod facultas hæc principalis non minùs recipit omnes ſuas impreſſiones, quam conformiter ceu per totidem gradus unius ejusdem potentiæ exequitur vel præſtat diverſas has functiones, communiter ſub nominibus antè dictis ſenſus communis ſive apprehenſionis ſimplicis, Imaginationis, judicii & memoriæ venientes.

Et quod attinet medullares tractus, per quos fluidum animale tanquàm per totidem rivulos ex amplô mari in totidem fluvios derivatum ad univerſum corpus diſtribuitur, poſt induſtriam inquiſitionem alios invenire non potui, quàm quos jam in antecedentibus paginis notavi, inter quos tractus corporum ſtriatorum maximè ampli & conſpicui erant.

Qui internam ſeu concavam corporis calloſi ſuperficiem occupant, transverſim prope ſeptum lucidum in fornicem, & ab hoc longitudinaliter in ejus crura ſeu columnas poſteriores, bombycees ſuperiùs vocatas, abeunt, ſuper quas ferun-

feruntur diſtorti, ut jam obſervavimus, & in ventriculorum lateralium, qui in crura medullæ oblongatæ terminantur, & continui cum his redduntur, partem poſteriorem deſinunt.

In thalamis nervorum opticorum oblique deſcendunt, ſubjacentia crura & caudicem medullarem á ſe invicem ſeparantes.

In natibus & teſtibus eundem in modum feruntur, & terminantur paulò inferiùs.

Tractus in proceſſu annulari, cum hactenus â nullô fuerint commemorati, in figura quâdam eis addi curavi; Spirituum copiam nanciscuntur hi tàm â caudice medullari ipſis continuata & â productionibus Cerebelli, ex quibus proceſſus annularis conflatur, ſuntque ſatis conſpicui, atque exinde nervi huc ſpectantes non ſine ratione ad utrasque has partes pertinere ſupponi poſſunt, prout jam ſuperius aſſeruimus. Hi tractus majorem habent craſſitiem & duriorem conſiſtentiam, quàm in corporibus ſtriatis (quanquam non ad quemvis diſſecandi modum ita appareant,) plerique terminantur in medium tractum medullarem, & hâc ratione idem periculum certô modô præcavetur, quod ſepimentum piæ Matris â juncturâ crurum medullæ oblongatæ ad ſpinalem medullam continuatum, præcavet, videlicet ut ſi nervi in unó latere (ut *Molinettus* in alio loco Cerebri fideliter obſervavit) p. n. afficiantur, reliqui in alterô latere incolumes evadant.

Cùm autem iſti peculiarem habere relationem videantur, ad eos nervos, qui prope hos oriuntur, non ſinè ratione credendum eſt, eos eſſe particulares ductus, â quibus dicti nervi fluido animali proſpiciuntur, quanquam libera omninò communicatio inter eos omnes concedi maximè debeat.

Et per conſequens ſupponere licet, primos illorum deferre Spiritus â parte globoſâ medullâri Cerebri ſibi proximè adjacente (quam *Vieuſſenius* ſuperiorem centri ovalis partem nuncupat) verſus ſubjacentem partem Cerebri medullarem ad augendos illos, qui paulò inferius producuntur, & in ſpecie ad inſerviendum nervis olfactoriis & viſoriis, quibus ultimis manifeſtæ acceſſiones fiunt â thalamis nervorum Opticorum.

Porrò ſupponere licet, alteram ſpeciem ſeu ſtrias transverſas corporis calloſi deferre ratione contortorum tractuum in columnis poſterioribus fornicis ſupplementum ad crura Medullæ oblongatæ, ubi continua redduntur parti reflexæ ventriculorum lateralium in loco poſteriori, ad inſerviendum pariter duobus nervorum paribus modò commemoratis magis tamen illis quæ inferiùs vel â proceſſu annulari, vel caudice medullari producuntur.

Ulterius ſupponere licet, ſtrias thalamorum nervorum opticorum & proceſſuum natiformium, quarum illæ ſuperincumbunt & continuæ ſunt parti ſub-

jacenti medullari crurum medullæ oblongatæ, hæ verò caudici medullari, derivare Spiritus ad illorum nervorum ſupplementum, qui â quâcunque adjacente parte vel ab hoc, vel alterô proceſſuum annularium ſeu caudicis medullaris latere originem trahunt.

Et eôdem modô ſe habet nervus opticus, qui ſupplementum nanciſcitur immediatè â primâ claſſe harum prominentiarum medullarium & forſan etiam ab antè nominatis medullaribus tractibus, qui â radice fornicis orti ſe extendunt magis magisque inter corpora ſtriata & thalamos nervorum Opticorum, in quibus ultimis ſenſim obliterantur. Tertius, quartus, quintus, ſextus & primus ſeu durus nervus inter acuſticorum ſupplementa nanciſcuntur mediatè magis ratione ſuæ continuitatis cum protuberantia annulari; quibus omnibus pariter â reliquis protuberantiis medullaribus, nates nuncupatis, propter ſuam continuitatem cum paribus ſubjacentibus acceſſiones quasdam fieri, ſupponi poteſt, & hi majori Spirituum copiâ inſtructi videntur, quàm omnes reliqui nervi, quatenus præter hanc viam, quâ eos â Cerebro accipiunt, alia illis ſuppetit valdè viſibilis & multò largior â ſecundô proceſſu Cerebelli, ex quô protuberantia annularis conflatur; idque forſan non ſine ſingulari naturæ ſcopô, cùm nervi exin derivati ampliores & majoris momenti munus nacti ſint, quàm reliqui totius Cerebelli; ſicut & par vagum vel octavum ratione ſuæ inſertionis inter chordalem vel tertium proceſſum Cerebelli & corpus olivare (non autem juxta *Williſium* ratione principii ab extremitatibus corporum pyramidalium) duplicem accipit Spirituum proventum, unam â caudice medullari vel Cerebro, alterum â Cerebello.

Et hujus inſignis muneris gratiâ videtur hic proceſſus tali inſtructus textura, quæ conſiſtere videtur ex validis largis medullaribus ſtriis, quæ ab utrisque fontibus ſupplementum admittere & continere valeant.

Hic notari velim, me non absque ratione ſemper Cerebri proprietatem ex parte tribuiſſe hiſcè nervis, quos *Williſius* non aliter ab impreſſionibus Cerebri affici dicit, quàm quatenùs hæ â Cerebro ad Cerebelli provinciam ablegantur, & per conſequens immediatè ab hôc ultimo pro transmittendis Spiritibus animalibus illas ad partes, in quas inſeruntur, dependent.

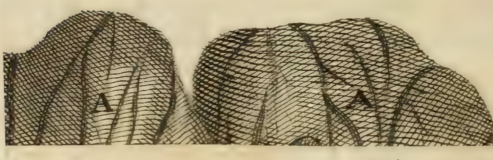
Ad caudicem medullarem inferius extremitatibus proceſſus annularis contiguam ſita ſunt corpora pyramidalia & olivaria, è quorum regione locati ſunt duo longi medullares tractus ultimò commemorati, qui â proceſſu transverſo medullari pone teſtes produci, ac in alteros transverſos proceſſus medullares ante introitum in quartum ventriculum ex altero latere terminari videntur, per quos forſan inſignis fluidi animalis copia ad nervum patheticum, â primô proceſſu transverſo oriundum, & ad mollem ſive ſecundum ramum nervi acuſtici,

â ſecun-

Fig: I. pag. 159.

Fig: I. pag. 159.

â ſecundô proceſſu hôc in latere propullulantem, & ad nonum & decimum par ab alterô latere productum fertur.

Et ut finem faciam, ab omnibus his conjunctim ſumtis, ut & ab omni reliquâ medullari Cerebri parte, quæ ad nervos inquilinos non diſtributa eſt, diſpenſari Spiritus animales promiſcuè ad omnes extraneos nervos ab elongatione Cerebri, ſpiritualis medulla dicta, ortos, ſupponi poteſt. In quâ ultimâ hæc deprehenditur conformatio ſeu diſpoſitio partium â Cerebri texturâ differens, quòd quæ pars cineritia in hâc eſt externa, in illâ iterum occupet locum; idque ex cauſâ ſatis prægnanti & induſtria naturæ providentia ſic ordinatum eſt, ſiquidem pars cineritia Cerebri pro ſupplemento nervorum â Cerebro pariter ac ſpinali medulla ortorum inſervit, qua propter habere debebat ampliſſimum ſpatium, & dimenſionem maximam, quod tamen absque hoc ſitu fieri non poterat, quâ denegatâ texturâ nervi hujus partis debuiſſent oriri â parte cineritiâ jam dictæ medullæ, quod tamen naturæ inſtituto contrarium eſt.

Explicatio Figurarum.

Figura I.

Exhibet Baſin Cerebri cum Medullæ oblongatæ parte, ubi vaſa ſanguinea cerâ repleta ſunt.

A. A. Lobi anteriores Cerebri.
B. B. Lobi poſteriores.
C. C. Cerebellum.
D. D. Sinus laterales.
E. E. Arteriæ vertebrales inter primam vertebram & os occipitis currentes.
F. Sinus vertebralis.
G. G. G. G. G. Dura Mater in latere dextro â medulla Spinali retracta, in ſiniſtro eandem tegens.

1.2.3.4.5.6.7.8.9.10.11.12.13.14. 15.16.17. Decem paria nervorum â Cerebro, & ſeptem â medulla ſpinali producta.
a. Foramen ab infundibulo ad glandulam pituitariam pertingens.
b. b. Duæ albæ protuberantiæ pone Infundibulum.
c. c. Duo trunci arteriæ carotidis diſſecti ubi inter anteriores Cerebri lobos ſe inſinuare incipiunt.

d. d. Duæ

d.d. Duæ arteriæ carotides cum arteria cervicali jungentes, rami communicantes dictæ.

e. e. Duo rami inſignes arteriæ cervicalis, qui ſubindè â rami communicantis utroque latere provenire videntur; â quorum priore plexus choroidei ingenere, a poſteriore plexus choroideus quarti ventriculi oriuntur.

f. rami quidam exiles ab arteria carotide diſtributi.

g. Arteria cervicalis ex duabus truncis arteriæ vertebralis intra cranium compoſita.

h.h. Duo trunci arteriæ vertebralis.

i.i.i. Arteria ſpinalis.

K. Ramus exilis arteriæ cujusdam nonum par nervorum tranſiens.

l.l. Crura medullæ oblongatæ.

m.m. Protuberantia annularis ſeu Pons Varolii.

n. Pars caudicis medullaris in latere dextro â *Willisio* & *Vieuſſenio* Corpora pyramidalia vocata.

o. Pars ejusdem lateris Corpus olivare dicta.

p. Ramus anterior arteriæ Carotidis anteriores Cerebri lobos dividens, ex duobus ramis, quorum conflatus alter ſolummodò conſpicitur.

q.q Rami exiles arterioſi plexum choroideum in quartô ventriculo ex parte conſtituentes.

r.r.r. Rami arterioſi ab arteria cervicali ſupra & per protuberantiam annularem diſperſi.

s.s. Pars ſecundi proceſſus ſeu Pedunculi Cerebelli.

. Nervus ſpinalis acceſſorius.

Figura II.

Monſtrat internam Baſin Cranii, ubi ſinus cerâ repleti ſunt.

A A. Margines Cranii.

B. B. Dura Mater in fundo Cranii.

C. C. Sinus laterales.

d.d. Superiores, longiores & anguſtiores ſinus.

e. e. inferiores, breviores & ampliores ſinus.

f. Proceſſus oſſis cribriformis, Criſta galli vocatus.

g. g. Rami quidam exiles venoſi deſcendentes ad fundum duræ matris.

h. h. Primus ramus arteriarum duræ Matri proprius.

i.i. Secundus ramus arteriarum ad duram Matrem ſpectans.

K. Tertius ramus ad duram Matrem pertinens.

L. Ultimum foramen Cranii.

m.m. Venæ quædam cum inferioribus brevibus ſinubus communicantes.

n. Pars oſſis jugalis.

o. o. Os Ethmoideum, ubi primum par

Fig: II. pag. 160.

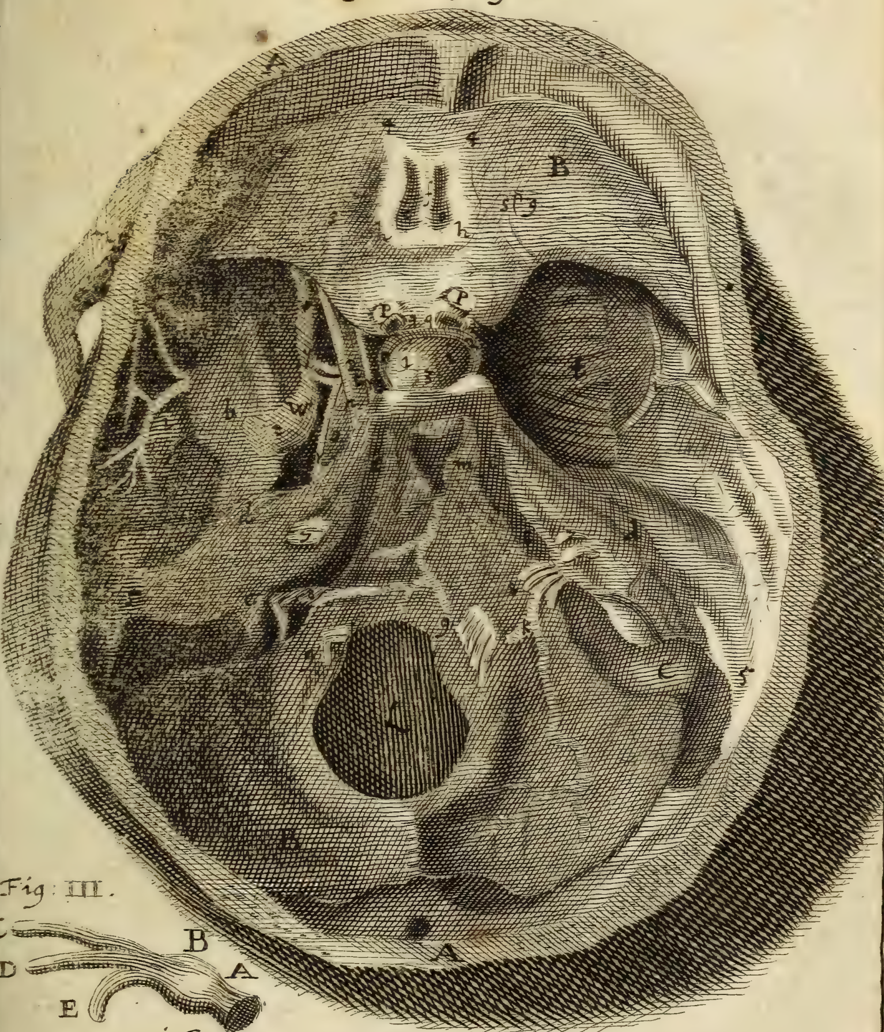

Fig: III.

pag. 161.

Dec III Ann I

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

BRITISH
NATURAL HISTORY

Fig: IV. pag. 161.

IX & X App

par nervorum vel Proceſſus mammillares egrediuntur.

p.p. Nervi optici abſciſſi.

q.q. Arteriæ Carotides abſciſſæ.

r. Tertium par nervorum ex unô latere ſaltem conſpicuum.

s.s. Quartum par nervorum reclinatū.

t.t. Quintum par nervorum in unô latere expanſum, antequam in tres dividatur ramos; in alterô ſibi relictum, qui nervi cum tribus ſuis ramis in Fig. III. conſpiciuntur.

V. Prior & ſuperior ejus ramus in latere ſiniſtro per ſecundum foramen Cranium deſerens.

W. Sextum par nervorum.

X. Nervus intercoſtalis in hoc ſubjecto â duobus ramis nervi quinti procedens & cum corpore ſexti nervi ſe jungens.

Y. Duo rami paris quinti nervorum in hoc ſubjecto ſexto pari arctè combinati, ſuntque ex parte radices nervi intercoſtalis ſub & intra tunicas arteriæ carotidis ex cranio provenientes.

Z.Z. Truncus arteriæ Carotidis cranium ingreſſæ.

1.1. Glandula pituitaria.

2.2. Sinus Circularis.

3. Infundibulum.

4.4. Arteriæ frontales.

5.5. Locus, ubi ſinus laterales declives & tortuoſi redduntur.

6. Dura Mater elevata & reclinata, ut nervi ſubjacentes conſpiciantur.

7.7. Par Septimum ſeu Nervi acuſtici.

8.8. Par octavum ſeu vagum.

9.9. Nonum par.

Figura III.

Præſentat Nervum Quintum cum ſuis ramis, prout intra Cranium conſpicitur.

A. Truncus.

*B. Ganglion ejus.

C. Prior vel ſuperior ramus per ſecundum foramen Cranium relinquens.

D. Secundus vel medius ramus per idem foramen progrediens.

E. Tertius vel inferior ramus per quintum foramen prorumpens.

Figura IV.

Siſtit Sinus ſuperiores & laterales duræ Matris apertos, poſtquàm Cerâ fuerant repleti.

A.A. Sinus tertius ſeu longitudinalis.

B.B. Primus & ſecundus ſeu laterales ſinus.

C. Quartus ſinus.

d.d.d.d. Vena ex utroque ſinus tertii latere currens.

e, e.e.e. Oſcula venarum in ſinum longitudinalem duræ Matris hiantia.

f.f. Sinus quintus in fundo falcis.

g. Torcular, ubi ſuperiores & inferiores ſinus omnes ſibi occurrunt.

h.h. Pars tortuoſa ſinus lateralis ſub cerebellum producta.

i.i. Venæ quartum ſinum â plexu choroideo intrantes.

K. Locus, ubi quartus ſinus exſurgit.

* * Specus, vel foramen rotundum, per quod ſinus laterales ex utroque latere in jugularem internam venam deſinunt.

l, l. Duæ amplæ venæ, quarum altera intrat quartum ſinum ſupra ſecundum proceſſum duræ Matris, ut reſiſtat ſanguinis fluxui in hoc ſinu ad torcular aſcendentis; altera ſupra eundem proceſſum, ut ejus deſcenſum ad venam jugularem internam impediat, ſecus ac *Vieuſſenius* hoc ipſum depinxit Tab. III. H, H.

m, m. m. m. Ligamenta tranverſa chordalia in ſinubus longitudinali & lateralibus.

n, n. n. pars duræ Matris in utroque latere ſinus longitudinalis.

o.o.o. portiones piæ Matris.

P, P. P. P. P. Venæ quædam exiles in durâ Matre, intrantes illam, quæ ad latera ſinus longitudinalis tranſcurrit.

q.q.q.q.q. Venæ Cerebri, prout conſpiciuntur ſub piâ Matre, antequam ſinum longitudinalem intrant.

R.R. Proceſſus falcatus cum ſuis venis ſinum quintum intrantibus.

S, S. Secundus proceſſus duræ Matris.

✠. ✠. Origines venarum jugularium.

Figura V.

Offert Cerebrum diſſectum cum ſuis Venis cera repletis.

A A. Fornix circa radices diſſectus & reclinatus.

b, b. Ejus radices circa ortum thalamorum nervorum opticorum.

c, c, c. Thalami nervorum opticorum.

d, d. pars crurum fornicis, quæ craſſior reddita, ubi ad ventriculos laterales deviat, currit ſuper crura medullæ oblongatæ, & cum in ovibus & vitulis valdè promineat, hæc ad talem protuberantiam â Veteribus Bombyces vel Hippocampos dictam perducit.

e, e. Pars plexus choroidei, quæ â primô ramô arteriæ cervicalis conflatur, & ſubinde â ramô communicante in ventriculis lateralibus prodire videtur.

f. Locus, ubi hi duo plexus ex utroque latere concurrunt ſub fornice.

g.g. Altera

Fig: V pag: 162

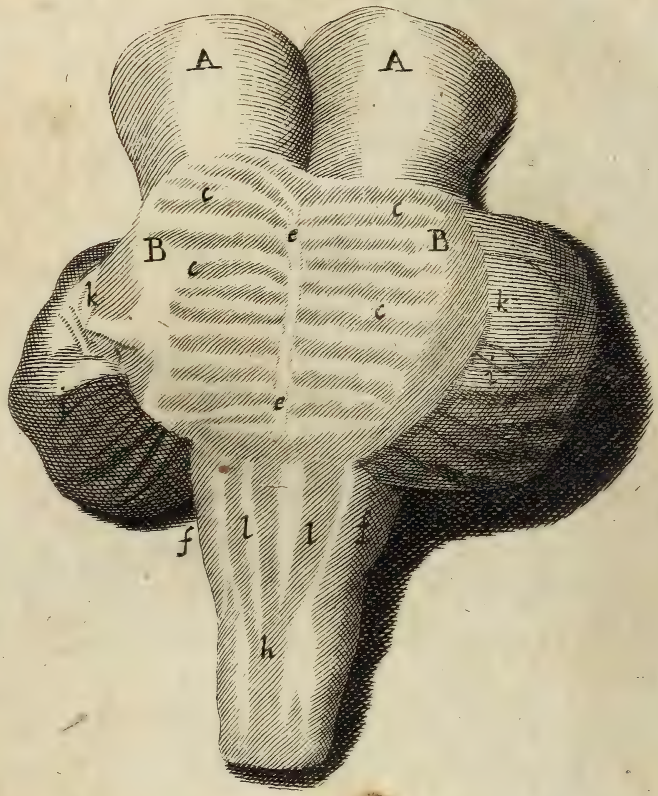

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY.

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY

Fig: VI. pag: 163

De III

g. g. Altera pars plexus, quæ â ſecundô ramo arteriæ cervicalis cum primo per communicantem ramum hic non conſpicuum, cùm ſub cruribus fornicis lateat, conjuncto conflatur, expanſa ſuper iſthmum, glandulosa tandem evadens, inſpecie ſub glandula pineali per fornicem hic tecta.

h.h.h. Duæ amplæ venæ ab apice partis ſuperioris plexus ad alterum ramum plexus juxta longitudinem tertii ventriculi deſcendentes, & in quartum ſinum deſinentes.

i.i.i.i.i. Trunci arteriarum quarundam, per ſeparationem partis cineritiæ â medullari quaſi abſciſſi.

K.K. Ramus venoſus plexum choroideum in utroque latere intrans, â quô quædam ramificationes abeunt ad corpora ſtriata.

Δ. Δ. Corpora ſtriata integra.

l. Rima tertii ventriculi.

m.m. Tractus medullaris longus inter thalamos nervorũm opticorum & corpora ſtriata.

n. n. n. n. Centrum ovale *Vieuſſenii.*

O. Sinus quartus duræ Matris.

P. Torcular, ubi quatuor, quandoq; quinque ſinus ſibi invicem occurrunt.

Q. Q. Sinus laterales.

R. Vena ampla ſinus laterales ex uno latere intrans.

S.S.S.S. Cerebellum quoad partem ſuperiorem proceſſu ſecundo duræ Matris tectum.

T.T. Arteria vertebralis.

V.V. Sinus vertebrales.

W. Medulla ſpinalis cum ſuis integumentis.

x.x. Stylus attollens venas ampliores plexus choroidei in tertio ventriculo.

q.q. Lymphæ ductus plexus chroidei.

y. y. Duo nervi cervicales â Medullâ oblongata propagati.

†.†.†.†. Pars medullaris Cerebri.

**** Pars cineritia Cerebri.

Figura VI.

Offert tractum Protuberantiæ annularis, Medullæ ſpinalis &c. per medium juxta longitudinem ſectum.

A A. Crura Medullæ oblongatæ.

B. B. Proceſſus annularis ſeu Pons Varolii diviſus.

c.c.c.c. Striæ transverſæ.

e.e. Tractus medullaris interpoſitus, in quem ſtriæ in ùtroque latere terminantur.

f.f. Proceſſus tertius ſeu chordalis *Williſii.*

h. Medulla ſpinalis.

i.i. Pars Cerebelli.

K.K. Proceſſus ſecundi Cerebelli Protuberantiam annularem formantes.

l.l. Pars cineritia Medullæ oblongatæ.

Figura VII.

Siſtit Cerebellum in parte poſteriori diſſectum, & lateraliter reclinatum.

A. A. Cerebellum.

B. B. Ramificationes arboreæ Meditullii in Cerebello verſus inferiora diſciſſi.

C. C. Nervi Pathetici.

c. c. Nates.

d. d. Teſtes.

e. Proceſſus transverſus, â quô par patheticum exurgit.

f. Glandula pinealis.

g. g. Primus proceſſus Cerebelli ab hoc ad nates decurrens lateraliter extenſus.

h. h. tertius vel chordalis Proceſſus.

i. i. Proceſſus medullaris tranſverſus in quartô ventriculo, â quô ramus mollis ſeptimi paris nervorum oritur.

K. K. Proceſſus medullaris â proceſſu transverſo ponè teſtes deſcendens ad modò dictum proceſſum transverſum medullarem.

l. l. origines proceſſus hujus.

m. m. Par octavum nervorum.

n. Calamus ſcriptorius vel Extremitas ventriculi quarti.

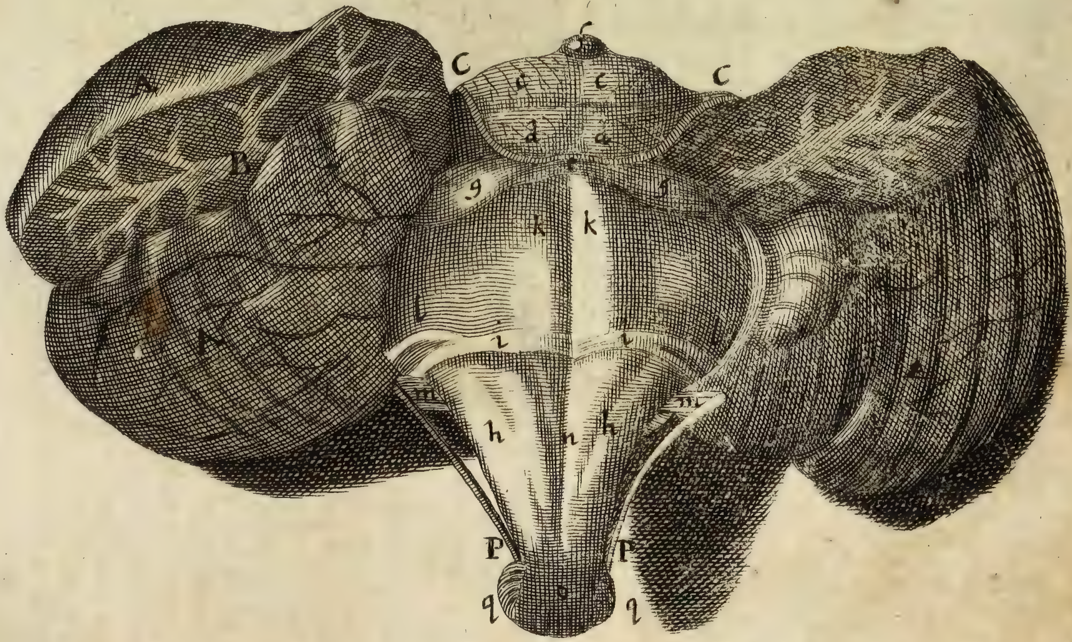
o. Medulla ſpinalis.

P. P. Nervi acceſſorii.

q. q. Decimum par nervorum.

OBSER

Fig: VII . pag: 164.

App.

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY

OBSERVATIO.

DN. M. MARTINI GRUNEWALDI,

Catechetæ Zittavienſis,
ſiſtens,

Epilepſiam ſecundi gradus à faſcino, in Catalepſi admiranda,

Zittaviâ Delitium ad Dn. Valentinum Erneſtum Löſcherum, SS. Theologiæ Doctorem, Paſtorem Delitienſem hujusque Diœceſeos Superintendentem, die 7. Novembris 1702. miſſa; qui Obſervationem hanc d. 16. Decembris in vernacula communicavit D. Johanni-Caſparo Weſtphalo, ut Ephemeridibus Medico-Phyſicis insereretur. Hic ergó, in gratiam exterorum linguæ Germanicæ ignarorum, in Latinum tranſtulit & Scholio illuſtravit.

ANna-Helena Gottſchalckia, Zachariæ Gottſchalcks, Civis & Alevropolæ Zittavienſis in vico populneo habitantis; nec non Catharinæ ex Rothiorum familia ortæ, filia, quæ anno Chriſti 1691. die 17. Martii circa ſextam veſpertinam nata eſt, & à tenerâ ætate, parentum ac vicinorum teſtimonio, ſatis luculenta pietatis obedientiæ modeſtiæque ſpecimina edidit, die Decembris ſeptimo anni 1701. circa meridiem, habitu lugubri amicta, matrem antegreditur, exequiis ut interſit Senis cujusdam exulis Martini Nicolai, qui ê Bohemia extorris huc conceſſerat. Veniunt ad ædes Altmanni, Civis atque Pannificis iſtius loci, ê cujus forium regione aqua ex ollula in gyrum quaſi effuſa ac diſperſa videbatur. Locum hunc puella ſupergreſſa, ê veſtigio, horrore membrorum correpta, tota expalluit, quod teſtati ſunt, qui ejus in domum funebrem, Berſenii nempe illam in vico Balneatoris, ingreſſum obſervarunt; puella nihilominus, quaſi nihil moveretur, ſuâ hâc infirmitate in funus procedit, templumque ſepulchrale cum aliis ingreditur. Dum autem concioni audiendæ attenta eſt, totum corpus vehementiſſimo frigore corripitur, ita ut ſtatim â concione ſurgere & domum ſe conferre coacta fuerit. Inter redeundum, propter nauſeam obortam, vomitum cohibere vix potuit. Domum reverſa confeſtim lectum quærit; veſperi tamen poſt ſeptimum ſurgere & unà cum parentibus cœnare tentat, ſed inter cœnandum ſubitaneâ lipothymiâ cum oculorum inverſione, manusque dextræ jam levatione jam depreſſione ſpasmodicis, unô verbô primo illo epilepſiæ gradu, ſcotomiâ, corripitur: poſt-

quam autem parentes eandem aquâ antapoplecticâ recreant, ſenſus recurrunt, & dextra quieta manet; utut poſt horæ quadrantem circiter dicta jam ſcotomia recurrerit. Unde parentes formalem epilepſiam metuentes, ſine mora Medicum conſulunt, & medicamenta præſcripta ex Officina pharmaceutica petunt. Sed omnia incaſſum applicantur, quin potius malum erupit in convulſiones totius corporis longè maximas, quibus brachia cum ingenti articulorum ſtrepitu mox antrorſum, mox retrorſum ſpasmodicè extendebantur; unde & alii Medici in auxilium vocabantur. Nihilominus malum indies crevit, adeoque totum corpus oppidò miris iisque penè in enarrabilibus convulſivis motibus affligebatur: mox enim abdomen attollebatur cum dorſi incurvatione introſum in arcum concavum, capite tamen pedibusque immotis relictis: nunc totum corpus cum omnibus artubus motu exquiſitiſſimo, ſine ullo tamen manuum pedumque adjumento, in gyrum agebatur: nunc metus erat, ne lectulo excuteretur, adeoque vix duo homines ipſi tenendæ ſufficiebant, nunc facies torvam admodum referebat larvam, brachia ſpasmodicè antrorſum verſus extendebantur, ſimulque etiam totum corpus perpendiculariter levabatur ſine omni brachiorum ope, non aliter ac ſi fune raperetur: nunc junctis pedibus ê lectulo proſiliebat in pavimentum, ê pavimento in menſam, ê menſa ad feneſtram, ê feneſtra dubio procul foras ſe præcipitaſſet, niſi ab adſtantibus retracta fuiſſet: nunc horrendo hiatu rictum diſtentabat, linguaq; in fauces retractâ ſupremus labris os carpionis fingebat, oculos inſuper protuberantes, faciem ampullatam, & abdomen tympani in morem & ad rupturam quaſi usque diſtenſum oſtentans; nunc per ſemihoria maxillarum clauſurâ ſpasmodicâ obmuteſcebat, ſenſibus tamen integris, ceſſantibus licet ſub his phænomenis illorum functionibus. Durante hâc obmutescentiâ ſitim ingentem murmure quodam indicabat, cerevisiamque oblatam admodum avidè & magno conatu ſorbillabat cum difficili deglutitione, quæ nòn raro adeò moleſta, ut adſtantes ſuffocationem metuerent.

Hactenus dicti paroxysmi dies noctesque ad 12. Januarii uſque horrendum in modum per vices continuarunt.

Doloribus hiſce incredibilis accedebat pediculorum copia, adeò ut magnum horum numerum uno raptu prehendere & capite detrahere poſſet. Et licet mater nihil omitteret, quod ad phalanges has fugandas & enecandas requirebatur, exterminari tamen minimè poterant. Aliquando miſera globum pediculorum capite detractum manu apprehendebat &, nemine jubente, his verbis â ſe projiciebat: En tibi, venefica vetula, reddo pediculos tuos! Et ecce! extemplo omnes pediculi evaneſcebant cum ingenti parentum admiratione, Di-

cto

cto 12. Januarii circa veſperam parentibus, fratri & amicis, pathetice valedicebat, gratias ſimul agens pro omnibus exhibitis beneficiis, & ſi quem offendiſſet, ignoſci id ſibi ab illis petebat, inter alia ſic loquendo: Mihi jam abeundum eſt, Vobis autem non item; quòd ſi inepti quid locuta ſim, judicio meo imbecilli, quæſo, attribuite; ſi indecore egerim, morbo meo imputate. Parentibus hæc plorantibus dicebat: Ne ploretis! hinc arreptâ laciniâ addebat: extergam Vobis lacrymas; quod & ſæpius, inprimis parenti, ipſo actu præſtitit. Per noctem ſæpius ſubvertebat oculos tot ſimul tantisque affligebatur concusſionibus univerſi corporis, ut ex imbecillitate mori videretur. Symptomatis his die 13. & 14. Januarii hoc etiam accedebat, ut corpore ſublimi caput pedesque retrorſum ad lectum ſuffulciret. Die 15. Januarii circa meridiem per omnia quieta erat; ſimul ac autem primâ pomeridianâ ad dimidium elapſâ campanis Cultus Divinus indicaretur, ſpuma circa os apparebat; unde adſtantes, mortem ejus inſtare rati, preces fundebant, præſertim cùm obrigeſceret, & extenſis cruribus funeris in morem ſe componeret. Cùm igitur parentes circa ſecundam pomeridianam, clauſis foribus, de funere putatitio lavando & levando cogitarent, filia palpebris nictare, & os aperire, ſenſibusque recurrentibus fari incipit. Quærenti patri quomodo ſe jam modò habuerit? reſpondit: Neſcio. Mox ſupra dicta ſymptomata ſpasmodica eam invadebant. Die 16. Januarii circa meridiem præter ſpem ſe in talos erigebat, torvos undique circumferens oculos è lectulo erumpere moliebatur, quôd contrà adſtantes ſummo conatu impediebant; pugno etiam ſimul, minitanti ſimilis, manum alteram contundendo tandem in hæc verba erumpebat: Jam te video! Nunc, quæ ſis, mihi innoteſcis! nomine te omnino vocabo; faſciculum tædarum ſulphurearum in tergo geris; genubus in terram flexis Criſpum adoras; ecce, quomodo auribus tuis inſuſurrat! Domeſtica noſtra fuiſti, in hypocauſto ſuperioris ædium contignationis habitaſti; optimè te novi, nominarem etiam, ſed prohibeor, attamen tu non impedies. Hinc quærebant adſtantes, ecquamnam videret? recitabant etiam ſimul varia prænomina, ad quæ ſingula reſpondebat, non eſſe hoc genuinum; dehinc cùm fortè fortunâ Sabinæ nominis mentionem faciunt, illa annuit: Ita. Ita ipſa Sabina vetula eſt. Aſt vix ipſi verba hæc exciderant, ſupino capite retrò in lectum rapiebatur: ſicut etiam adſtantes ſæpius obſervarunt, quòd morbus puellam extemplô miſerrimis modis afflixerit, quoties vel hæc vel adſtantes Sabinæ, (quæ nuper ædes Gottſchalckianas reliquerat, & ad ſupra nominatum Pannificem, Altmannum, habitatum conceſſerat) mentionem fecerint, aut de hac ſermones quomodocunque miſcuerint.

Aliquot diebus præterlapſis ovum poſtulabat cum modico ſalis. Ovum ita

ita pictum volebat, ut ab altero hemiſphærio vetula Sabina, dextrâ furcam & ſiniſtrâ ſcopas tenens; ab altero verò Criſpus, (ita enim dæmonem ſemper vocabat) conſpicerentur. Interrogata quid ſibi hoc ovo faciendum decreviſſet? reſpondebat: id ipſum ad vetulam deferre ſe velle. Hoc petitum cum per aliquot dies denegatum ipſi fuiſſet, nec tamen ab eo deſiſtere vellet, ovum tandem, non tamen deſiderato modo pictum, ſed ſimpliciter coloratum, dedêre, quod ſtatim ad Sabinam deferre volebat; adſtantes verò non permiſerunt, hinc illud, confractâ teſtâ, comedere volebat, unde mater manibus ereptum arculæ in ſuperioris contignationis camera, nemine hoc ſciente, incluſit. Poſtero die ægrota multis precibus â patre efflagitat, ut in jam nominatam cameram apportaret; cumque ille annuiſſet, ea oculis emiſsitiis omnia luſtrat, & tandem arculam, cui ovum incluſum, ut recludat pater, enixé rogitat. Hic, ovi quippe â matre reconditi ignarus, arculam recludit; filia verò ſtatim hanc involat, & arrepto ovo inquit: Euge! ſatis probè ſciebam, te huc eſſe depoſitum. Suffurabantur autem denuò adſtantes ovum, & cœlo ſpondæ, inſciâ ægrâ, ſuperimponebant; illud etiam hîc confeſtim quæſivit & reperiit ægrota: quo facto tandem planè è domo ſublatum eſt. In his rerum anguſtiis parentes Sacerdotem quendam requirere jubent, qui ſolatiô tum ſe ipſos tum veneficio afflictam filiam erigat. Hic lubentiſſimè accedens, & rara ac mira iſta phænomena attonitus conſpiciens, precibus & cantionibus devotis ad Omnipotentem DEUM ſe convertit, miſeræque ſimul, quantum ſæpiùs repetiti paroxyſmi epileptici permiſerunt, quæſtiones catecheticas propoſuit, & prima fidei elementa ab ea poſtulavit. Mirum autem dictu, quàm benè in hoc examine ſteterit! Tantam enim de DEO ejusquè ſanctiſſima voluntate, tantam fidei Chriſtinæ theoriam, tantam in perferenda cruce patientiæ firmitatem, prodebat tenella hæc anima, quantam in quamplurimis adultis non expectaſſes: ſicut etiam miſeranda puella eodem momento, quo paroxyſmus remiſerat, devotiſſimis precibus & cantionibus vacavit, propoſita ſcripturæ ſacræ dicta memoriæ impreſſit, adque quæſtiones propoſitas expeditè reſpondit; Et licet paroxysmus loquelam non rarò interrumperet, ita ut reſponſiones ſuſpendere cogeretur, remittente tamen paroxyſmo; ubi ſubſtiterat exactè ſcivit, unde etiam inde exorſa obſervata conſtructione orationis telam absque temporis intervallo ritè pertexuit. Nec unquam Sacerdotis ſæpius repetitas viſitationes moleſtè tulit, aut moroſam ſe præbuit, multò minùs reluctari viſa eſt; quin potiùs, ſi ille per officii occupationes accedere non potuit, præſentiam ejus anxiè efflagitavit, adeoque magnum ei affectum ſervavit. Interreà temporis Medicorum etiam auxilium in & extra urbem implorabatur; omnia tamen medicamenta in caſſum adhibebantur.

Di

Die 19. Januarii, multiplici adſtantium perſuaſione, pulverem quendam, â Medico quodam ê Bohemia transmiſſum, capiebat: ſed pauco temporis ſpatio motibus convulſivis ê lecto in ſublime rapiebatur, & digitorum utriusque manus unguibus trabem, hypocauſti tectum ſuffulcientem, radebat. Poſteà dicebat: Heu vetus venefica, ſudorem mihi ſanguineum exſugis! Cogor tibi ligamenta linea conficere; hîcque manus pedesq; eo modo commovebat, quo textrices horum ſolent: nunc lintea tibi lavare teneor; & hîc arrepta lodice lotricem mentiebatur: nunc pavimentum vertere jubes; & hîc ſtramine ê ſponda extracto lodicem vertebat: nunc arcam recludere jubes; & hîc lodicis extremitatem prenſabat, & quaſi clavem obtorqueret ſe geſſit: nunc pecuniam tibi numerare debeo; & hîc actioni hujus manuum geſtus reſpondebant: nunc convivium agitas, & mihi coquinæ officium injungis; hîcque in arreptum cochlear exſpuebat, cumque hoc manibus in gyrum egiſſet, in angulum illum, in quo Sabinam vetulam ſedere dicebat, projiciebat, dicendo ſimul: En tibi pulmentum! Pergebat porro: jam cibum ſumit; in lecto cubat; Criſpus cum illa cancris veſcitur; reliqui diſcumbunt ſeorſim; dimitte me, Pater, ad cibum ſumendum vocatam; cumque dimittere nollet, brevi poſt dicebat: Phy! nolo; meras enim, dum penitius inſpicio, placentas vaccinas video. His ita dictis ſupina in dorſum cadebat capite ad pedes converſo, & vomitu aliquoties repetito materiam ſpurciſſimam, eamque flavam ſpadiceamq;, aliamq; omnino mirabilē rejiciebat, quam pater in area domus ſepelivit. Ceſſante iſthoc vomitu omnis etiam paroxyſmus confeſtim ceſſavit, ita ut, præter ſummum languorem, nihil ſupereſſet. Inſequente nocte ſatis tranquillè quievit, maneque ſatis ſana evigilavit, unde unà cum Sacerdote ocyùs pro more adveniente, necnon parentibus, qui præ gaudio obſtupeſcebant quaſi, Omnipotenti ac Clementiſſimo DEO pro præſtito auxilio devotiſſimas perſolvebat gratias.

Die 27. Januarii circa nonam matutinam vetulla illa Sabina in hypocauſtum veniens, puellam, ad cujus lectum conſederat, quomodo ſe habeat? interrogat: cui cùm parentes & filia omnia, quæ hæc de illa vidiſſet & dixiſſet, narrarent, nihil ad rem quod eſſet reponit, ſed facie averſâ inquit: Cum domum venero, ſub dio genubus innixa Orationem Dominicam pro te orabo. Tu modo ſile; & hæc dicens puellæ brachium dextrum, hinc faciem, atque poſt brachium ſiniſtrum demulcebat, oculos tamen in decumbentem minime vertebat, ſed foribus hypocauſti pertinaciter infixos habebat, atque loquendo pergebat: In formoſam virginem aliquando evades, & parentibus amplam ridendi occaſionem ſuppeditabis: deinde clavem â fœmina, quam ſecum adduxerat, acceptàm circa baculum ſuum aliquoties gyrabat, dehinc manu ſiniſtrâ lectulo puellæ & mox

mox peræ ſuæ ingerebat. Eodem momento malum recúrrens miſellam convulſionibus miſerabilibus in lecto pervolvebat. Parentes lamentari occipiunt, quibus vetus Sabina dicit: Silete! omne malum in ſanitatem commutabitur, cras revertar; atque ſic abibat. Interea temporis morbus crudeliter ſæviit, ægrotæque mirabiles ac varii generis geſtus extorſit; imprimis manibus pedibusque illa texturam ligamentorum lineorum ſuprà dictam, filamentorum glomerationem, & quaſi ligamina lintea confecta manu dextrâ brachio ſiniſtro ſuperinvolveret, ſimulavit. Ad hæc totam corporis machinam tam diu circumgyrabat, uſque dum primam ſtationem recuperaſſet. Die 10. Februarii horâ ſeptimâ veſpertinâ dicebat: Hac nocte, Pater, mira audies! Sabina aliquid ligni ê ſepimento vitis noſtræ exſcindet; cui pater reſpondebat: Si hoc ita fore ſcirem, dignis modis eam exciperem; filia contra dicebat: Obſecro pater, ne exeas; ventus enim ſurget, qui ſi Te afflaret, extempló dolores capitis, non niſi cum vita finiendos, ſentires; dehinc canis latrabit, & quidem ternis vicibus; ventus verò quater, & ultimâ quidem vice in puncto duodecimæ, horrendum tummultuabitur. Singula hæc ita evenerunt, quæ uterque parens non ſine horrore audiverunt, primâ nimirum vice circa horam octavam, ſecundâ & tertiâ circa nonam, & ultimâ, ſine tamen latratu, in puncto duodecimæ; ſicut etiam ad ſecundum venti impetum & canis latratum parentes filia admonuit ut adverterent, dicendo: hoc ipſo momento Sabina ſepimentum vitis caſtrat. Manè cùm ſepimentum hoc conviſunt, ligni abſciſſio vera comperta eſt, & unicuique adhuc ad oculum patet. Inſtantiſſimè quidem rogaverat, ne quis hac veſpera quicunque etiam ſit, in ædes intromitteretur; interim poſt ſeptimam duæ perſonæ ſequioris ſexus fores pulſant, quæ á matre interrogatæ unde ſint & quid velint? reſpondent: miſſas ſe eſſe â Dominis ſuis, ut ægrotanti filiæ dimenſum cibi apportent. Cùm igitur famulæ iſtæ ſatis notæ, & mater de ſympathia Chriſtiana optimæ familiæ nihil dubitaret, apertis foribus allatos cibos cum decenti gratiarum actione accipit. Puella autem de hac forium apertura confeſtim multùm lamentatur, dicendo: Nunc habet vetula quod vult, mihi vero parati ſunt dolores; vento quodam ædes noſtras pervolavit, lignumqe ſecarium ſecum abſtulit. Quamvis tunc matri fatendum eſſet, aperientem ſe fores ventum afflaſſe, ſegmentum tamen ligni propter acervi hujus confuſiônem exactè deſiderari non potuit.

Intereà ſymptomata illa furioſa non ſolùm in eodem permanebant ſtatu, ſed etiam die 29. Marti, circa undecimam antemeridianam præter propter, novum accedebat ſymptoma: abſentibus nimirum parentibus, quos Ampliſſimum Collegium prætorianum oppidanum in curiam vocaverat, ſurgit dicto tempore filia ê Lectulo, conſcenſâquè ſellâ varios edit ſermones. Hîc equidem

dem quibus puellæ cura commiſſa erat, nihil ſibi rari concipiunt quod mirentur. Aſt poſtquam ſequentibus diebus denuò inſolitis & mirabilibus geſtibus in altum ſe levaret, & clauſis oculis, ac ſine manuum miniſterio, laterali ſpondæ aſſeri incederet, vultuque modeſto ſellam, quam prius compoſuerat, conſcenderet, hymnumque: *Nunc grates DEO dicite omnes &c.* decantaret; atque porrò de patientia in cruce, impiorum induratione, de auxilii divini energia ac certitudine, verbis claris, terſis ac nervoſis ultra horæ quadrantem peroraſſet; tandemque adjectâ benedictione eccleſiaſticâ, omiſſa tamen ſigni crucis formatione, ſub decantatione hymni: *Meas dicavi res DEO &c.* ê ſella ſuper tenuiſſimum ſpondæ aſſerem in lectulum ſe recepiſſet, & confeſtim acutiſſimo paroxyſmo epileptico, graviſſimis convulſivis motibus ſtipato, afficeretur, parentes hinc conſternati, quid de mirabilibus hiſce phænomenis ſentire debeant, neſciunt. Confugiunt igitur denuò ad illum Sacerdotem, quem anteà in miſeriis ſuis fidum experti erant paraſtatam, eumque de novo hoc ſymptomate certiorem faciunt. Hic præſentiâ ſuâ diutiùs non moratur, nec aliquid intermittit, quod ad erigendos miſeros facere videbatur: quin & poſterô die miſellam in dicto ſtatu & occupationibus offendit, lepidamque imperitæ puellæ eloquentiam non ſatis mirari potuit, rerum ſuarum ſatagere non obſtat, viſurus, qualem finem actio hæc ſit habitura. Conſpectâ igitur & perceptâ veritate ejus, quod parentes retulerant, quærit ceſſante paroxyſmo ex puella, quomodo ſe jam habuiſſet? num ſciret, quid fecerit? & annon etiam hymni cujusdam meminerit? Hæc autem ad ſingula reſpondet: Se nihil horum ſcire, neque ullius meminiſſe hymni, præter eos, quos ſeduló orandos ipſi injunxerit, ut: *DEUS Pater nobiſcum ſit, &c.* &: *In Te locatur ſpes mea &c.* Sequentibus diebus conantur, qui adſunt, concionatrici catalepticæ oblóqui, ſilentium imperare, nomine proprio compellare, actiones improbare, loco movere, variaque agere, quæ eam vel expergefacere vel confundere poſſent: aſt concionatrix noſtra omnia hæc nihil planè morabatur, ſed incœpto diſcurſu, cumprimis verò in pathetica epanorthoſi, ſtrenuè pergebat. Sacerdos tandem ſeverè ſucclamabat, & num fortè hæc ita ſimularet, auſtero vultu perquirebat, ac ne veritatem occuleret hortabatur; quin ſi vel maxime boni quid profari animus ſit, id potius in lectulo ſuo ſine pompoſis iſtis ac periculoſis partim ceremoniis faceret. Sed omnium ſe ignaram iterum profeſſa eſt; coram parentibus etiam multis profuſis lachrymis conqueſta, quòd hæcce talia ſibi imputentur, cum tamen adeò infirma ſit, ut vix os aperire aut talum movere, multò minus ſurgere & tanto temporis ſpatio perorare poſſit. Materia & forma diſcurſus communiter una eademque erat, niſi quòd una homilia alterâ eſſet vel brevior vel prolixior. Sequentia verò die 17. Aprilis intrà undecimam & duodecimam ex ore ejus excepta ſunt:

Gratia DEI Patris, Amor JESU CHRISTI, & Communicatio Spiritus Sáncti, penes me & penes Vos ſit & augeatur!

Hîc cecinit duos verſiculos hymni:

Nunc grates DEO omnes &c.

Quibus finitis ita loquebatur.

O Moeror! O cordolium maximè deploranda. Accedo ad Vos Miniſtra DEI. Dilecta Chriſtiana, cordato animo crucem tuam perfer. Oneroſa equidem nobis eſt Crux propter diuturnitatem; ſed noli deſperare in tanta miſeria tua, DEUS manu ſuâ te proteget. Manus DEI ſi ſupra nos extenſa non fuiſſet, dudum periiſſemus. Miſera ego gemiſcere cogor: Intraverunt aquæ ad animam usq; meam. Sed miſerere noſtri Domine. & manus tuas auxiliatrices impoſterum ne aufferas à nobis. Exaudi orationē noſtram & clamorem noſtrum. Quanquam os vix fari ulterius poſſit, & anima langueat nec linguæ motus porrò ſufficiat, exaudi tamen Domine filiæ aut ſuſpiria, & animam meam labaſcentem conforta. Væ autem tibi, quæ Satanæ laqueis irretita incedis, & Satanæ aures præbes! ſcelera tua, quæ cor tuum ingentis ſaxi inſtar premunt, diſſimulas; non amplius tamen celare poteris & ipſa anima tua Deum ad vindictam provocabit; multos enim bonos bonasque vitâ privaſti. Ah væ tibi! væ tibi in æternum! Ah quam multi hominum ſanctiſſimos ſe ſimulant, ædesque DEI Sacras frequentant: ſed dormiunt in his; Satanas aures ipſis obturat, ne audiant. Peſſimum hominum genus eſt, quod ſe in vulgus jactitat, dicens: Nunquam peccavi. O væ tibi, qui ſic facis! pius enim Chriſtianus confiteri non veretur, ſe eſſe peccatorem. Omnes certè in peccatis concepti ac nati, & nudi mundum ingreſſi ſumus. Noli quæſo, dilecta Chriſtiana, in cruce tua deſperare. Quis enim mortalium magis affligitur cruce quam homo pius? impiis nimirum ſemper benè eſt, qui & de piorum tribulationibus lætantur. Ne ergò, filia mea, in cruce tua deſpera, quin potiùs DEO tuo firmiter adhæreſce; DEUS enim juvare poteſt, nec ullus hominum. Confide ergò DEO, dilecta Chriſtiana; cum amarus crucis calix ſatis replе-

tus fuerit, veniet JESUS, & illum edulcorabit. Per me ipſam non venio, ſed à DEO miſſa ſum. Ah mi JESU! moras tantas cur nectis? Valde angor & excrucior. Veni ergò JESU, & me conforta! Inclina aures tuas, & miſerere mei. Procumbite in genua, & devoto animo orate Orationem Dominicam. DEUS benedicat Vobis & cuſtodiat Vos &c. Amen!

Concione ſic finitâ cecinit verſum primum hymni:

Meas dicavi res DEO, &c.

Simulque concluſit illam, decantando rhythmos quosdam, quorum tenor verſu ſequenti Latino ita ſonat:

Munde immunde Vale! tuque improba vita valeto:
Nil tibi triſtitia eſt res tua ſpesque. Vale!

Sequentibus diebus binis tantum vicibus quotidiè cathedram ſuam conſcendit. In hebdomade tamen Palmarum argumentum Orationis ſuæ fecit de acerbiſſima paſſione ac morte JESU CHRISTI; hôcque ſacro labore continuavit ad 19. Aprilis usque, quo nimirum die intra 12. & 1. horam monuit: Satisfeciſſe nunc jam muneri à DEO ſibi commiſſo; Coanguſtatæ animæ interim notandas eſſe allatas conſolationes, ne quicquam à DEO, & fiducia in eum, ipſam avellat: Quod ſi Satan tentationibus ſuis porrò exerceat, eum contemnat & inſpuat, dicendo: Nihil tibi hîc negotii; locus tibi deſtinatus inferni barathrum eſt. Subjunxit tandem: ſe nunc ultimâ vice in nomine DEI cathedram adſcendiſſe, nec quicquam ulterius poſthac monituram eſſe. Uti igitur die quodam Mercurii concionibus ſuis initium fecit, ita & Mercurii ſupra dicto die finem iisdem impoſuit, nec tale quicquam poſt auſa eſt. Finito ultimo hoc ſermone à quopiam Auditorum interrogata: Ubinam locorum jam fuiſſet? reſpondit: in viridi ac perpulchro prato; adſtitiſſe ſibi etiam virunculum quendam album, qui ipſi dixerit: Duco te, dilecta mea filia, jamjam ultimâ hâc vice in pratum viride, & nunc valebis. Vetulam Sabinam, pergebat, voluiſſe etiam hoc pratum conſcendere, ſed virunculum album acceſſum ejus inhibuiſſe.

 Hic

Hic cumprimis illud adhuc memorandum venit, quod 7. Aprilis novam & planè inopinam actionem expediundam ſibi ſumpſerit: Circa meridiem nimirum ſanâ ratione è lectulo ſurgens patrem ita allocuta eſt : Faſcinum nunc tandem invenero , quod Sabina vetula in ædes noſtras intulit ! Cum igitur Pater ex illa quæreret, quidnam hoc eſſe putet ? reſpondit : Cochleola erit, quâ os mihi clauſit ; duo oſſicula ; folia aliquot viridantia, quorum uni pediculi iſti inhærent, quibus caput meum per faſcinum obruerat, & quos in tergum ejus projiciebam ; ferrum in ſe retortum ; animalculum ſquamatum , & hoc ipſum virunculus eſt incantatorius. Adſunt quidem hujus generis multa plura , ſed ea veſperi demum vel cras etiam circa diluculum reperero. His dictis in eundem hypocauſti angulum ſe confert , in quo ſæpius Sabinam vetulam ſe conſpexiſſe dicebat, & ordine ſingula in conſpectum profert , cum tamen eo ipſo die totum pavimentum , adeoque & angulus iſte , verrendo diligentiſſimè expurgata fuerint. Sub veſperam demum chartam , cui particula texturæ holoſericæ nigræ tenuiſſimæ involuta , & duo reciſamenta lignea profert. Die Sabbathi manè iterum quærit , & reperit ſpicam frumenti , item burſulam , cui nigellaſtrum increſcit, aliquot aciculas , faſciculum capillorum , & clavulum. His ita repertis, ſeverè interrogatur , undenam ſciverit , quod hujusmodi res ibidem jacerent ? Reſpondet : ſe jam tum ante aliquot ſeptimanas in ſomnio vidiſſe , quaſi in camera ſuperioris contignationis in ſponda cœlata illa , quam nudius tertius ſibi in hypocauſtum transtuliſſent, cubares , & albus virunculus è cœlo ſpondæ proſpiciens faſcinum hoc in angulo quærere juſſiſſet ; hoc verò effectum dare nunquam niſi jam potuiſſe. His non obſtantibus priores paroxyſmi nullatenus remittebant ; morbus etiam omnia eludebat medicamenta, magna circumſpectione à Domino Medico præſcripta. Quinimò quantò major cura profligando malo adhiberetur , tantò infirmior fieri puella viſa eſt , tantòque inſolentius inſoliti hi affectus eam torquebant. Cum & ſtato tempore maximæ præcordiorum anxietates accederent, adeò ut miſeræ decumbenti in hypocauſto iſto permanere vix poſſibile eſſet , parentes ſpe alicujus levaminis domicilium mutabant, ipſamque in hypocauſtum vicini cujusdam anguſtius transferre curabant. Omnia tamen irrito conatu fiebant ; quin potius morbus cum hactenus dictis ſymptomatis convulſivis augebatur in epilepſiam curſivam, quâ miſera nempe certo tempore è lectulo proſiliens per hypocauſtum

ſtum celerrimè curſitabat, nullumque locum ubi conquieſceret, invenire poterat, ſæpius in angulo fornacem verſus horridis geſtibus manus vibrabat, dicens, Vetulam iſtam Sabinam iſthîc præſentem eſſe; cum qua & ſtomachabatur, non aliter ac ſi hæc corpore adeſſet. Omnium verò jam actorum, ad ſanam rationem rediens, ignara erat. Cum igitur & hic nulla ſpes recuperandæ ſanitatis appareret, tertio Maji in ædes paternas reportabatur. Intereà nec ſic quicquam ſymptomata ſupra dicta remiſerunt.

Die 21. Junii Vetula illa Sabina præter omnem ſpem in carcere moriebatur, & quidem eodem tempore, quo paulò antè unum alterumque delictum per ambages fateri incepiſſet. Mortem hanc cum Mater miſellæ filia nunciaſſet, aliquantulum ſe erigens dicebat: Cordato eſto animo? nunc DEUS mei miſerebitur, & opem feret. Hoc ſolatium conſternatis parentibus datum, hæcque filiæ afflictiſſimæ fiducia nimium quantum creſcebant, cum ſequentibus diebus paroxyſmi dicti inſoliti ſenſim ſenſimque decreſcerent. Tandem 26. Junii circa quintam veſpertinam filia hactenus ægrota veſtes ſuas poſtulabat, hosque obſtupeſcentibus & ſimul tripudiantibus parentibus induebat, è lectulo ſurgebat, & titubante licet talo per hypocauſtum deambulabat, quieſcebat etiam ſequenti nocte ſatis placidè. Primo diluculo parentes admonebat, dicendo: Jam tempus eſſe, DEO pro immenſa gratia & ope ſtupenda gratias agere; cumque jam primâ vice è domo egredi conſtituiſſet, ædes primò Domini, dehinc animarum Curatorem, qui in miſeris ſuis anguſtiis Verbo DEI Omnipotentis magno ſibi adjumento fuerit, viſitare velle pronunciat: id quod etiam die illo ipſo effectum dedit, die nimirum 27. Junii quartâ pomeridianâ, quo tempore precibus conſuetis veſpertinis intererat: dehinc Sacerdotem illum tunc ægrotantem viſitabat, qui ejus inopinato acceſſu mirum in modum recreabatur, & in laudes omnipotentiæ ac miſericordiæ divinæ vegetus prorumpebat. Ab eo tempore non ſolum ab omni paroxyſmi recurſu immunis fuit, ſed etiam nullum dolorem in ullo corporis membro ulterius perſenſit, cum tamen poſt tot crudeles artuum tenſiones, horumque horrendas contorſiones, miſerandas abdominis inflationes, violentas jectigationes, aliosque innumerabiles cruciatus, nemini dubium fuerit, quin, ſuperatis his ſymptomatis, in artubus contorta & clauda ſit futura. Reſtituta DEI auxilio ſanitati de nullo amplius niſi præcordiorum doloribus conqueſta eſt; parum tamen cibi ac potus hactenus

nus aſſumpſit, & tota in facie expalluit: quanquam & hæc ſymptomata nunc jam, dum hæc ſeptimo Novembris 1702. ſcribo, maxima ex parte, per DEI gratiam, evanuerunt.

SCHOLIUM.

CAſus hic luctuoſiſſimus, rarâ & mirâ ſymptomatum facultatis animalis ſyndrome ſtipatus, curioſo ac ſedulo Indagatori ſiſtit Epilepſiam ſecundi gradus, quæ vulgò Dæmoniaca vocari ſolet, propter ſuppoſitam nimirum, à fictis Ethnicorum Græcorum dæmonibus aëreis, aut ipſo diabolo infernali obſeſſionem: cujus affectus hiſtoriam Deſideratiſſimus Noſter quondam Præceptor, *B. Ettmüllerus*, *in Colleg. Pract. T. Opp. II. pag. 875. ſeq.* deſcribit & explicat. In epilepſia nempe noſtra, quæ in affectus catalepticos non rarò abit, univerſum puellæ faſcinatæ corpus diriſſimis agitationibus & motibus convulſivis concutitur, ridiculis geſticulationibus, curſitationibus, ſaltationibus & gyrationibus ac rotationibus, quandoque exercetur, quorum etiam phœnomenorum ratione modus hic Practicis Epilepſia Curſiva, Saltatoria, & Rotatoria inſignitur: nunc certo convulſionis tonicæ gradu extenſis brachiis perpendiculariter elevatur, ac ſi fune in altum raperetur; & aliquando è lecto in ſublime elata utriusque manus unguibus hypocauſti tectum radit: nunc ſenſuum ceſſante rectitudine adeoque phantaſiâ deceptâ mens deliriis pervertitur; & quidem mox placidis, unde crepundiorum tractatio; mox furioſis, unde in ſuſpectam incantatricem increpationes: nunc validâ, certisque periodis, fibrillarum cerebri medullarium corpus calloſum ſeu centrum ovale conſtituentium, conſtrictione ſpaſmodica, hinc orta animæ ſeu ſpirituum animalium à motu ac elatere ad centrum dictum usque interceptione adeoque ſenſuum internorum, unà cum partium motibus voluntariis ad tempus ſublatis, ceſſatione, machina corporea inſtar ſtatuæ rigida, & in una eadem poſitura toto paroxyſmi tempore permanens, omnesque Sacerdotis requiſiti aliorumque adſtantium motitationes & acclamationes eludens, in Catalepſin abripitur quotidianam, nunc triplicatam nunc duplicatam; in quo paroxyſmo mens vinculo ſuo deſtituta animæ ac corporis commercio excluditur, unde ad priſtinam libertatem & perfectionem rediens, tanquam auræ divinæ particula omniſcia, peroratione concionatoriâ de patientia in cruce, impiorum induratione, auxilii di-

vin

vini energia & certitudine &c., ſpeciatim tandem in hebdomade Palmarum de acerbiſſima paſſione ac morte JESU CHRISTI, &c. ſermones fundit; pariter ex eadem, utut leviori & modificata ſaltem, dictarum fibrillarum conſtrictione, hincque animæ influxu naturali quadantenus ſufflaminato, hujusque tranquillo ſtatu, inſomnia dormientis factorum & faciendorum admonentia; nec non ipſæ catalepticæ actiones, præteritorum, præſentium & futurorum indictiones; accedentibus quoque impreſſionibus idealibus ſomnia ac deliria ecſtatica, ortum ſuum nacta videntur.

Simile ferè exemplum epilepſiæ ita dictæ dæmoniacæ, ſeu quæ dæmonem mentita fuit, allegat ex relatione *Hannemanni*, Phyſici quondam Buxtehudenſis, *Thomas Bartholinus in Actor. Medicor. Haffnienſ. Volum. II. Obſervat. 8.* in adoleſcente militari octodecim annorum, in quo ſimul cuilibet eâdem linguâ, quâ ipſum allocuti ſunt, ſive Gallicâ ſive Latinâ vel etiam aliâ, reſpondit; & *Fernelius lib. II. de Abdit. Rerum Cauſ. cap. 16* de Juvene Equeſtri, qui tertiô epilepſiæ talis menſe, linguâ Græcâ, hujus anteà ignarus locutus eſt, multaque aſſidentium, imprimis Medicorum, ſecreta detegit: ſicut etiam Caſui noſtro non abſimiles ferè, & à faſcino dubio procul ortos convulſivos motus & membrorum agitationes refert *Hagendornius Hiſtor. Medico-Phyſ. Cent. III. Hiſt. 100. pag. 416. ---- 419.* de virgine ruſtica, quæ & certis periodis Verba quadam Græcaniana murmuravit, & interdum quoque idiomate incognito ſermones fecit. Curioſam & ſimilem ferè Obſervationem de virgine quadam epileptica communicavit Excellent. *Oribaſius Noſter in Ephemer. Academ. Nat. Curioſor. Anno VI. Decur. II. Obſervat. 201.* Epilepſiæ Curſivæ & Saltatoriæ exempla ſuggerunt *Bootius de Affectib. Omiſſ. Cap. 6.*, *Marcus Marci in Liturg. Mentis c. 1. p. 2. Riverius T. 1. Prax. cap. 7. p. m. 75. Drawitius de Scorb. Tit. II. p. m. 79.*, nec non *Dolæus in Anno III. Ephemer. jam dictar. Decur. II. Obſervat. 196. p. 331. Acoluthus Obſervat. 177. p. 346. & Lanzonus Anno IV. Dec. III. Obſ. 168., p. 154.* nunquam otioſus *Arion Noſter Anno III. Dec. III. Obſervat. 181. pag. 313.* & unà c. catalepſi, in Curioſiſſ. ſuarum *Obſervationum Medico-Phyſicarum Faſciculo I.*, *Appendici Anni V. Decur. II. annexo, Obſervat. 2. p. 6.* De epilepſia rotatoria videantur *Bartholinus Hiſt. Anatomic. Cent. II. Obſ. 90. p. 302.*, *Marcus Marci loco allegato*, *Annus. IIX. Decur. I. Ephemerid. Medico-Phyſ. ph. Noſtrar. Obſervat. 7.* & *Annus III. Dec. III. Obſervat. 87. p. 131.* Oculi in paroxyſmo epileptico pugni inſtar protuberantiam obſervavit *Salmuth*

muth C. II. Hiſtor. 42. Notabilis quoque ſecundi gradus epilepſia allegatur in *Anno III. Ephemer. ſæpius dictarum Decur. III. Obſervat. 88. p. 134.*, ubi machina corporea convulſionis muſculorum tonicæ violentiâ æquali motu in altum elata ; & à *Marco Marci l. a.* de quodam, qui vi tonicæ talis convulſionis in ſublime elatus, in aëre pendulus detentus fuit : cujus in aëre quietem motui virtute tonicâ æquipollere, egregiè judicat *Idem ibidem* ; item de duobus pueris ſedecim nec non novem annorum in *Balthaſ. Bekkeri Mundo Faſcinato lib. IV. C. 28. §. 3. & 5. ex Joh. Brunſmanni, Energumenis Coagienſibus.* Huc tandem certo modo pertinet mirabilis illa epilepſia, clonica & tonica, quæ refertur in *Timæi à Güldenklee Epiſt. Medicin. lib. 1. Epiſt. 9. pag. m. 470. ſeq.*

Cauſam Occaſionalem in ægrota noſtra meritò aſſignamus faſcino, ſtatuentes Cauſam proximam Materialem effluvia liquoris aquei prope fores Altmanni effuſi ac in gyrum diſperſi ; nec non clavem, quam incantatrix circa ſuum baculum aliquoties gyravit ; & media illa Magica in quodam hypocauſti angulo reperta.

Quoad liquorem aqueum : hunc decoctum cujusdam vegetabilis deleteriâ qualitate præditi fuiſſe, augurari licet, v. g. hyoſcyami, aut ſolani furioſi, aut ſimilis plantæ narcoticæ phantaſticâ vi præditæ : qualium quædam allegantur in *Portæ Mag. Natural. lib. IIX. c. 2. & 3. Döringii Tract. de Opio p. 70. ---- 81. hujusque Præfatione,* nec non, unà cum ſimilibus ex regno animali deſumptis mediis, in *Alberti Magni Mirabil. Mundi*, & *Anonymi* cujusdam *Colloqu. Theologi Philoſophizantis & Philoſophi Theologizant. de Mag. Natur. p. 80. --- 85.* Curioſioribus enim & expertioribus Practicis ignotum eſſe non poteſt, quantas animæ eccentricitates & hinc imaginationis dislocationem ſolius hyoſcyami effluvia ac atmoſphæra, citra ullam etiam incantationem & diaboli concurſum, inferre ſoleant, nunc ſuffitus aut fotus ac unguenti formâ applicati, nunc clyſtere injecti, nunc ſolâ ſeminis in hypocauſto calido repoſitione, nunc ejus in fideliarum calidarum cavitatem aut pavimentum projectione : cujus ſtupendi effectus in excitandis altercationibus, ſomniis phantaſticis & ecſtaticis, aliisque ridiculis deliriis ex *Paracelſi Philoſoph. Magna & Occulta, Godelmanni Tract. de Magis, Venefic. & Lamiis lib. II. C. 4. p. 36. Borelli Obſervat. Medico-Phyſ. Cent. IV. Obſervat. 5.* & laudati *Ettmülleri l. a. p. 938.*, nec non Chemnicenſium Æſculapii, Domini *L. Garmanni, Obſervat. 66.* adnexoque *Scholio in Anno VII. & IIX. Ephemer. Medico-*

Phy-

Phyſicar. Noſtrar. Decur. III. p. 106. ---- 114. ; ſed propriis etiam Obſervationibus, quas hyoſcyami alterci occaſione, & Obſervationis Garmannianæ in gratiam, recenſere lubet conſtabunt. Anno Chriſti, ni fa lor 1669. Dreſdæ in Pharmacopolio Mülleriano tyroni cuidam, Johanni-Georgio Menzelio, Dreſdenſi, ſeminis hyoſcyami pulveriſatio demandabatur, quod propter oleoſitatem, hinc in mortario factam conglobationem, pro faciliori per cribrum trajectione, exſiccare putabat, unde maſſam hanc conglobatam capſulæ chartaceæ incluſam ſuper capella arenaria calida poſuerat: horæ autem dimidio non elapſo, charta per nimium arenæ calorem nigredine primum infecta tandem ſcintillis ipſis igneis conceptis comburi incipiti ſemenque hyoſcyami inferiori ex parte jam accenſum fumo exhalante Laboratorium effluviis ſuis implet, & tragicis partim altercationibus, partim ridiculis geſticulationibus & imagnationibus, occaſionem præbebat. Propter ſeminis enim dicti ſcintillantis ſollicitam nimis collectiônem & è flamma liberationem, hinc fumi majorem inſpirationem, exoriebantur inter Miniſtrum Pharmacopolii, Chriſtianum Date, Rochlicenſem, dictumque tyronem in Laboratorio commorantes, unà cum contumeliis innumerabilibus rixæ tantique tumultus, ut, niſi ipſius Pharmacopolæ alteriusque Miniſtri adventu pax ſeriò mandata fuiſſet, infelix Menzelius â furioſo Date humum jam proſtratus crinibusque circumductus, imò ex verberibus undique jam cruentus, mediante agitaculo ſive piſtillo ligneo electuariis miſcendis uſitato, occiſus fuiſſet, per reliquum interim diei ſpatium ſcotomiâ & crebrioribus vomitibus vexabatur, totamque inſequentem noctem ridiculis geſtibus ebriorum more delirabat, & ultra duas ſeptimanas vertigine afficiebatur. Date verò (homo alias non adeò iracundus, leviter interdum potus valdè phantaſticus, quin exceſſivè vino ebrius planè deſipiens:) præter vomitus & ſeceſſus crebriores, cum abſurdis geſticulationibus morionis inſtar ſaltando, hymnos amatorios & profanos cantandos, rhythmos Germanicos componendo, &c. per reliquum diem & poſt noctis medium pariter delirabat; hinc aliquot ſeptimanis mente & corpore ægrotans de vertigine & cephalalgia querebatur, multum dormiebat; melior tandem ſibi viſus, ſanitatis in patria tuendæ cauſâ, dimiſſionem petebat & impetrabat. Vagabundorum autem more varias terræ oras peragraverat, hinc ſanitatis curâ neglectâ & de novo delirans, Francofurti (an ad Mœnum an Oderam? memoriâ mihi excidit,) diebus canicularibus, ſole meridiano,

ſolô veſtitu pelleo extraverſis pilis ſupra nudam cutim indutum per plateas ambulaſſe, Nundinis autumnalibus Lipſienſibus Dreſdam literis ſignificabatur; in ipſam denique maniam poſt hæc recurrente & tranſeunte delirio Weidæ catenis aliquandiu vinctum fuiſſe, ex Rochlicenſium nec non Date ipſius, cum ante undecim annos hîc Delitii viaticum oſtiatim mendicaret, meque ſimul inviſeret, relationibus habeo. Anno 1679. menſe Octobri Sacerdoti cuidam 61. annorum, viro ex cachexia ſcorbutica aſthmatico cum tumore pedum oedematoſo, doloribusque ſimul non ſolum à calculis renalibus, ſed & abdominis ſcorbuticis habitualibus, afflicto B. Dn. D. Ettmüllerus mecum in conſilium vocatus enema terebinthinatum ex ſpeciebus carminativis & hyoſcyami foliorum dimidio tantum manipulo cum lacte coquendum ordinabat: quô die Saturni quodam circa horam veſpertinam nonam injectô, dicti quidem dolores ex voto ceſſabant, ægerque hinc per totam noctem ſomno placido leviter tantum delirabat; manè verò die Solis circa horam ſeptimam ſacri officii ſui memor, habitu Sacerdotali ſupra induſium & tibialibus pellitis amictus, Bibliaque ſacra ſiniſtra manu tenens, templum adire & concionem habere intendebat; ab uxore verò & liberorum Informatore, nec non Cuſtode Templi, vi retentus, ad iram furibundam concitabatur & cum his maximè altercabatur, parumque aberat quin Templi Cuſtodem arreptis quibusdam armis vulneraſſet, placidus alias ſatis ac minimè iracundus. In lectum tandem redactus furor hic brevi quidem ceſſabat, delirium tamen ultra meridiem, propter injecti enematis in inteſtino moram, continuabat: horis enim antemeridianis ſacrum Codicem & in hoc Canticum Canticorum, utut lecto affixus, revolvebat, mihique lapidem Philoſophorum terminis alchymicis ibidem indigitabat & explicabat: circa horam undecimam è lecto ſurgebat & cibum ab uxore cum altercatione non levi poſtulabat, hinc acceptâ alaudâ aſſatâ ad prandium me invitabat, præmiſsâque Oratione conſuetâ illam artificiosè, (mit Trenchir-Meſſer und Gabel/) prout in anſeribus fieri ſolet, diſſecabat, unamque & alteram ejus partem mihi cum multis ſibique alias inuſitatis ceremoniis offerebat, aliquoties rogando, ut levidenſi hoc anſerculo contentus eſſem. A meridie tandem horâ circiter tertiâ novi clyſmatis acrioris applicatione, quam pertinaciſſimâ & indignabundâ reſiſtentiâ hactenus recuſaverat, alvus à ſcybalis triduum jam retentis unà cum clyſmate pridie injecto liberabatur, in quo quaſi momento non ſolum delirium

ceſſa-

ceſſabat, ſed intra bihorium etiam duo calculi renales rejiciebantur. Refero huc etiam inſaniam illam, quam à foliis hyoſcyami clyſteri incoctis & colo exulcerato infuſis, ſuo jam tempore ab aliis obſervatam allegat *Dioſcorides de Mat. Med. lib. IV. cap. 63.* Hæc & ſimilia deliria cum altercationibus ab hyoſcyami externo uſu ex alia & ſequenti Obſervatione clariùs evadent. Anno 1689. Mater Præfecti Delitienſis matrona 78. annorum, unà cum nephritide ſcorbutica notha habituali, doloribus abdominis ac crurum ſimul contumaciſſimis affligebatur: quibus ſedandis, cum ſacculos floribus chamomillæ, Sambuci, verbaſci, althææ radice & juniperi baccis repletos & in lacte coctos per octiduum incaſſum adhibuiſſet, ſpeciebus jam dictis, pro tribus ſacculis abdomini & utrique cruri applicandis, foliorum hyoſcyami manipulos duos immiſcebam, qui ægræ juſſu intenſiſſimè fervidi applicabantur, cum crurum dolor alias implacabilis eſſet, unde adſtantes continuâ illorum calefactione & applicatione occupatæ erant. Ægrota quidem, cum tantillo phantaſiæ errore dormiendo, leviter & per intervalla tantum delirabat; duæ verò ancillæ 15. & 18. circiter annorum, quibus ſacculorum horum calefactio & applicatio reiterata incumbebat, longè gravius afficiebantur, utpote temulentæ, hinc ſæpius vomentes, crebriùs altercantes, & in crines ſibi invicem involantes, ſeque unguibus lacerantes, vix à domeſticis ſeparari poterant: pax minis adſtantium indicta brevis durationis erat; ſimul ac enim ſacculorum calefactiones novæque fomentationes reiterarentur, prælia quoque pugnantium gallorum more renovabantur, minis verbiſque ridiculis ſe invicem provocabant & invadebant: quarto interim aut quinto die, inter provocationes & altercationes, infantum more geſticulabant, alteraque harum in cubiculi quodam angulo occumbens & timidè circumſpiciens remotis veſtibus urinam emittebat. Pertinet huc etiam certo reſpectu *Obſervatio 124. D. Schulzii in Anno IV. & V. Ephemerid. dictarum Decur. I.*, ubi Uratislaviæ quatuor juvenes Studioſi ſimul cum coquina, à comeſtis hyoſcyami radicibus per errorem coctis, furore correpti, primum jurgiis, dein verberibus ad internecionem usque, niſi vi abacti fuiſſent, ſe exceperunt, cum miris geſticulationibus & imaginationibus. Unum prætereà ac alterum ab eodem hyoſcyamo clyſterum formâ applicato referre poſſem exemplum phantaſiæ deceptæ, quâ ægrotantes ſimul plurima, ſi non omnia, quæ vel per totam vitam reticuiſſe prudentia ſuaſerat, ſponte ſuâ revelarunt: ſed prolixitatis majoris evitan-

tandæ gratia filum hîc abrumpo, cum ex dictis ſententiæ meæ circa immediatam cauſam materialem firmitas ſatis appareat, quod nempe liquor in gyrum effuſus, aut hyoſcyamo aut ſimili vegetabili phantaſticâ vi prædito imprægnatus, mediantibus effluviis ſuis ſeu atmoſphærâ, puellæ ſimul atmoſphæram & animam immediatè affecerit, alteraverit, ſubjugaverit & quaſi ligaverit; cujus poſtmodum præternaturali in artus & membra influxu miros hos convulſivos, clonicos & tonicos motus, aliaque phænomena delira; ſpasmodicâ ſimul centri ovalis contractione, nunc fortiori nunc leviori catalepſin cum diſcurſu ſacro & decantatione hymnorum, ſomnia prophetica & ecſtatica, exactumque hinc plus minus ſcientiam, & futurorum contingentium prædictiones, intulerit. *Diabolica enim ejuismodi incommoda*, uti loquitur *Helmontius Tum. Peſt. pag. 162.*, *non tam corpus ejusque ſordes apprehendunt quam archæum ipſum, qui cum ſit velut hominis lucida imago, ſequitur quod, dum Spiritus in aliquo ejus organo detorquetur, idem membrum patiatur ſymptomata: adeoque quicquid patitur Spiritus, vitæ ſenſusque rector, neceſſe eſt patiatur corpus.*

Lubens tamen concedo, quod rariſſima illa in Caſu noſtro allegata phænomena & extraordinaria ſymptomata non ſoli liquori in gyrum effuſo, nec incantatricis baculo, nec fœminæ ſecum adductæ clavi, nec ſolis mediis Magicis in angulo hypocauſti repertis, ac qua talibus, ſed his ipſis mumiâ microcoſmicâ ſpirituoſâ vitali tam puellæ quam incantatricis vetulæ imprægnatis, hujusque ideâ deſiderii & intentionis malitioſæ, nec non ideâ odii puellæ contra vetulam hujusque contra puellam, ſignatis & ſigillatis adſcribenda ſint. Unde in cauſam formalem nunc inquirendum.

De modo quidem Media magica in hypocauſti angulum inferendi nec non tot pediculorum phalanges producendi, de quibus parallelam hiſtoriam ſuprà laudatus *Oribaſius Noſter Anno Ephemer. allegatar. VII. & IIX. Decur. III. Obſervat. 78. p. 124* in turricola Onoldino faſcinato annotavit, res equidem eſt valdè abſtruſa & captum humanum ferè ſuperans, hinc erudiri mallem, quam incerti quid, nec mihi ipſi quidem ſatisfaciens, in medium proferre: unde abſtruſiora hæc altiori indagini relinquo, de quibus etiam Judicioſiſſimus alioquin *Thomaſius* pariter ſuum ſuſpendit Judicium, ſuamque *in Programm. Lection. hybernar. Anni 1702. pag. 17.* palam profitetur ignorantiam. De pediculis tamen, qui miſeram noſtram nec non turricolam Onoldinum per faſcinum defœdruant, adhuc monemus: Incan-

cantatrices Onoldinam & Zittavienſem Ægyptiis ac Pharaonicis magis videri peritiores multò fuiſſe, cum illæ tot eorundem myriades produxerint, ut minima quidem hæc inſecta, morſu tamen cutis ac noxii pruritus impetigine graviſſima (hæc à peritiſſimo Medico Caſtrenſi, *Tobia Cobero*, *Obſervat. Caſtrenſ. Decur. I. in Scholio Obſervationis nonæ pag. 50.* ſenis pedibus armati Turcæ dicta,) nullâ ferè arte extirpari potuerint: quibus tamen Onoldinus poſt trium demum menſium afflictionem auxilio oſſiculi ex cœmeterio deprompti; miſera verò Zittavienſis (procul dubio per ſeriam intentionem & impreſſionem, & hinc ſomnii ecſtatici monitu,) horum à capite detractione, & in tergum vetulæ incantatricis projectione, cum ingenti parentum ſtupore, liberata fuit: cumcontrà Magi Pharaonis ad talia producenda inepti digitum, virtutem nempe, DEI, id eſt uti vaſtiſſimæ eruditionis Polyhiſtor *Becmannus in Curioſiſſ. Diſſertat. de Prodig. Sanguin. c. 4 p. 38.* Doctiſſimè, ut ſolet, judicat, *nihil in receptis ſuis incantatoriis ſe habere, quod ad productionem inſectorum horum conferre poſſit*; cum dedecore fateri neceſſe habuerint.

Ipſum igitur faſcinandi modum ſeu rationem formalem quod attinet: conſiſtit hic primariò in firmiſſima incantatricis imaginatione ac in propriam animam ac mentem impreſſione quâ effluvia dicti liquoris, omnesque ideales tales cum clave ac baculo & reliquis mediis magicis actiones, hisque mediantibus omne ſuum deſiderium & intentionem malitioſam, additâ dubio procul ſimul adjuratione quâdam, formaliter ad ſolam hanc puellam dixerit. Stupenda enim eſt imaginationis vis, quâ non ſolum anima ad varios & inordinatos motus concitari, hisque mediantibus corpori variæ impreſſiones ac noxæ inferri, atque hinc in gravidis formatio fœtus, partui etiam proximi, turbari, ſicque nævi, colores excreſcentiæ monſtroſæ, &c. imprimi ſoleant, uti ex *Geneſ. XXX. 37. ſeqq. Baconis de Verulamio Tract. de Augmento Scientiar. pag. 118. Wiero de Præſtig. Dæmon. lib. II. c. 25. Edit. Baſileenſ. 1566. & Hildano C. V. Obſervat. 3 C. VI. Obſ. 65. & 66. Fieno de Virib. Imaginationis, Septalio de Nævis, Davide* von der Beck *in Experim. circa rer. natural. Princip. p. m. 222. ſeqq.* & *Schenckio Obſervat. Medicinal. lib. IV. p. m. 564 --- 567* conſtare poteſt. Videatur etiam *B. Ettmüllerus Inſtitut. Medicar. Parte Therapevt. in Tomo Opp. I. p. 207. 405.*, nec non *Colleg. Practico in T. II. p. 1003.* Ubi mirandas imaginationis vires ex jam laudati *Baconis Sylva Sylvar.* ſeu

ſeu *Hiſtor. Natur. CX. Paracelſi* & *Helmontii Scriptis*, nec non *M. Marci Philoſoph. Veteri Reſtituta*, ſatis ſuperque explicat; ſimulque non temerè in rebus naturalibus, quippe quæ DEO potiùs acceptæ ferendæ, ad ignorantiæ illud aſylum, diabolum, recurrendum judicioſe monet, cum phantaſia in diſtans agat, nec ipſe diabolus in incantationibus aliter, niſi per media naturalia & ſecundum naturam, agere poſſit. Videatur etiam *Wirdigius in Medic. Spirit. lib. I. Cap. 30. §. 13. p. 236. ſeqq.* Meritò hîc adjungo *Helmontium* qui *Tract. Vis Magnet. p. m. 374.* Doctores monet, *ne ad cacodæmonem rejiciant, quæ ſuâ debilitate ignorant; cum utrobique in natura occurrant, quæ noſtrâ tenuitate explicare non valemus; nec inſolenti temeritati careat, dona DEI in natura ad diabolum referre, quæcunque exiguitas noſtra non capit.*

Adeoque φαρμακεία (*Veneficium, Magia*, Zauberey / uti communiter redditum legitur,) *à D. Apoſtolo Galat. V. 20.* carnis quidem, minimè verô diaboli, operibus adnumeratur, ut adeò illius ſaltem abuſus cum reliquis diabolicis artibus & peccatis condemnetur: ſicut ad eundem modum *Ex. VII, 11. Malach. III, 5.* & *Apocal. XXI, 8. XXXII, 14.* per τοὺς φαρμακοὺς & φαρμακεῖς, Mecaſſchefim & Mecaſſchefym (*Maleficos, Veneficos, Præſtigiatores, Incantatores*, Zauberer) *Exodi XXII, 17.* per Mecaſſcheefa (*Maleficam, Præſtigiatricem* Zäuberin /) & *VII, 11. 22.* nec non *Apocal. IX, 21. XIIX, 23.* per τὴν φαρμακείαν (*Veneficium, Incantationem*, Zauberey / Beſchwörung /) neque Diabolus & diaboli opera, neque Ethnicorum Græcorum ac Judæorum Dæmones & Dæmonia, nec puri puti Venenarii & Veneniferi, venena nempe actualia per ſe & ſuâ naturâ enecantia conficientes ac propinantes, Giffts-Miſcher / Giffts-Gebere, Vergifftere / intelliguntur: Sed omnes his vocabulis, pro actionum & modorum operandi diverſitate, indigitantur tam Venefici & Venenarii apud *Platonem de Legib. Lib. X.* & *Ariſtotelem Hiſtor. Animal. Lib. VI, c. 25.* quam Magi, Malefici & Incantatores, qui mediis pharmacevticis ex triplici regno petitis malâ intentione abutuntur, eademque, nunc accedentibus nunc omiſſis incantationibus & adjurationibus præſtigioſis, vel in hominum vel brutorum vel etiam terræ frugum pernitiem adhibent, juxta *Beckerum l. a. Lib. III. c. 4. 5. 8.* & in ſpecie *c. 10. §. 20. 21.* nec non *Sennertum Med. Pract. Lib. VI. P. IX. c. 2. p. m. 388. 389.* Ut itaque mirum omninò videatur, *qui Nobiliſſ. Dn. Reichio in Diſputat. de Crim. Mag ſub Illuſtris Thomaſii Præſidio habita* §. 20. contraria, eaq; excluſiva; ſententia arriſerit.

De

De imaginationis autem viribus plura habet in *Magnet. Vulner. Curat.* *§. 30.* ſicut & *Tract. de Inject. Mater. p. m. 368. §. 15.* ita philoſophatur: *Imaginative ſaga per ens materiale format ideam liberam, naturalem & nocuam* &c. *Homo etiam dimittit medium aliud executivum, emanativum & mandativum ad incantandum hominem, quod medium eſt idea deſiderii; eſt enim à deſiderio inſeparabile, ferri circa optata.* Et ſic, juxta eundem *Helmontium Tract. Poteſt. Medicam. p. 296. §. 46. alienæ formæ imperium ac character ſupervenit, ut contagium faciant inter ſymbolizantia, & inde veneficia & incantamenta naſcantur. Etenim quæ per Blas voluntarium præparantur,* pergit, *plerumque præparantur ad functiones motus localis, ad nervos diriguntur, doloribus nempe ciendis.* Ex his principiis Helmontianis facem Curioſis accendiſſe videtur Curioſus ille Pantomyſterii Scriptor de Virgula Mercuriali, *Johann-Godofredus Zeidlerus,* ex Schola archiphiloſophi transfuga, libertatique eclecticæ redditus, Phyſicus factus non inelegans, dum omnem effectum virgulæ Mercurialis, tam conſuetæ ex ſurculo corylinio deſumptæ, quam alius materiæ ſimili intentione ac effectu illi ſubſtitutæ, filamenti nempe cujusdam metallici, coſtæ ſartoriæ, arundinis Hiſpanici, priapi tauri, gladii, emunctorii, tubuli ſugendo Tabaco deſtinati, farciminis fumigati, cultri & forcillæ, forficis, regulæ ligneæ aut metallicæ &c. ex intentione, cogitatione & impreſſione ſeriâ, experientiâ multiplici edoctus judicioſe applicat: Sicut ſolâ intentione firmaque fiduciâ & ſeriâ impreſſione Galliæ ac Angliæ Reges Strumas aliosque morbos mediante tactu, curare ſolent: quales & complures alios etiam *Valentius Greatreack, Anglus,* magno c. ſucceſſu, ſolo mediante tactu & frictione, curavit, uti ex *Tractatu ejus peculiari, Boyle inſcripto,* patet: ſolâ intentione firmaque fiduciâ milites & venatores bombardarum exploſionem pulverisque pyrii accenſionem impedire poſſunt: pari imaginatione ſeriâque intentione ac impreſſione malevoli neonymphos in actu benedictionis Sacerdotalis ligant & ad conjugalem congreſſum inhabiles reddunt, nunc ligulam conſtringendo & nodando, nunc ſeram penſilem obſerando, cultrum parieti aut januæ cubiculi infigendo, modisque innumerabilibus aliis, quos *Johann. Bodinus* recenſet *in Dæmonomania*: ſimili ratione etiam ſuperſtitioſæ mulieres per cribri hæreditarii, nec non libelli Evangeliorum Dominicalium Hæreditarii, forfice aut clave ſuſpenſorum, ſaltum aut circumactionem & motum ſpontaneum, certam ſimul adjurationis formulam ſuſpectorumque nomina recitando, furti vulneratio-

nis, aut alius criminis perpetrati reos explorare audent. Soli fidei ac forti imaginationi adſcribendæ ſunt illæ morborum curationes, quæ per certa quædam verba inſtituuntur, vel ſimplicia vel Barbara, carmina & characteres, aut voce, cantu &c. &c. prolata, aut amuleti loco variis corporis partibus appenſa, de quibus *B. Phoſphorus Noſter in Gammarologia Lib.* II. *Sect.* II. *cap. 9. pag. 868. ſeqq.* Sola fide firmaque impreſſione à vulgo ſuperſtitioſo in Dania morbi curantur per menſurationem, de qua *Bartholinus Hiſtor. Anatom. Cent. V. Obſervat. 48 p. m. 276 277.* ſicut non abſimili fundamento à Bavaris in certa quadam cephalalgiæ ſpecie caput menſurari & circumligari ſolet, uti refert jam dictus *Bartholinus l. a. ex Hoefero Lib.* I. *Med. Locor. Commun. Lib.* I. *cap. 3.* Quo in ſenſu etiam certo modo huc applicanda, quæ leguntur *Matth.* IX, *22.* XVII. *20.* XXI, *21. 22. Marci* V, *34.* XI, *23. Lucæ* XVII, *6. Johannis* IV, *48. 50.* ---- *54.* Quanti ponderis ſit ægrorum fides in Medicum, docet *Hippocrates de Medico t. 1. Præcept. t. 4*, ubi *hunc fide magis, quam duritie, mederi* ait: ſicut & *Avicenna, fidem ac ſpem erga Medicum & Medicinam ſæpè plus efficere, quam ipſam cum Medico medicinam*, teſtatur. Mentem enim, Fidem atque Imaginationem, nominibus quidem tria diſtincta eſſe, eandem tamen vim & robur habere, unumque ex altero naſci, adeoque tribus his nihil impoſſibile eſſe; unde per Fidem, cum ab hac fortis & conſtans Imaginatio non differat, Miracula fieri poſſe; in homine vim inſtar Solis habere, qui ſicuti radiis ſuis omnia corpora, ad quæ, diriguntur, illuſtrat & afficit; ita & Imaginatio extenſa afficiat res, & mirificis viribus, ad quas dirigitur, imbuat; adeoque nos per ſolam Fidem, fortemque & efficacem Imaginationem cujuslibet hominis ſpiritum ad Imaginem aliquam cogere ceu coërcere poſſe, non ineptè judicat *Paracelſus Tract. de Imagin. c. 12. in Tomo Opp.* II. *p. 501.* Simili Intentione firmaque Cogitatione & Impreſſione incantatrix vetula, effluviis ſuprà dictis aqueis in minimas atomos procul dubio jam tum reſolutis & diſſipatis, ſecum adductæ fœminæ clavem circa ſuum baculum aliquoties gyravit, & prius lectulo puellæ, mox autem peræ ſuæ ingeſſit, anteà tamen utrumque puellæ brachium & faciem manu ſuâ demulſerat; hisque actionibus imaginativis clavem & baculum mumiâ ſuâ & puellæ ſpirituoſa vitali imprægnando, ideis malitiæ ac odii ſignavit & ſigillavit, atque ſic truculentum hoc malum, vomitorio Medici Bohemi tum curatum pejorem in gradum evexit. Nullam enim ſagam eſſe, quæ non ſum-

m

mæ invidiæ & infidelitatis malitiæ plena ſit confirmat *Paracelſus lib. de Sagis Tract. IV. cap. 2. in Tomo Opp.* II. *p. m. 454.*

Nec à cauſarum conſortio excludimus puellæ noſtræ, vindictæ unicè intentæ, iracundiam faſcino inductam, quâ animam à ſenſoriis avocando, deliria (juxta Poëtæ effatum: *Ira Furor brevis eſt* &c.) & motus convulſivos exaſperavit: Uti hæc cum vindicta attentata ex deſiderato ovo ſatis appareret, quod ſingulari modô pictum alterô hemiſphærio vetulæ Sabinæ cum furca & ſcopis, altero verò diaboli imaginem, exhibere debuit: item, quod die 16. Januarii in talos ſe erigens torvos undique circumferendo oculos è lectulo erumpere & dubio procul cum vetula altercari voluerit; hinc ab adſtantibus impedita, pugno minitanti ſimilis, manum alteram contundendo incantatricem allocuta ſit, & ad conflictum quaſi provocaverit: tandem, quod menſe Aprili inter curſitationes epilepticas ſæpius in angulo prope fornacem horridis geſtibus manus vibraverit, & cum vetula Sabina imaginaria, non aliter ac ſi corpore adeſſet, altercata fuerit.

Pergo ad primarium epilepſiæ noſtræ ſymptoma ſeu tonicam potius centri ovalis in cerebro convulſionem, curioſiſſimam nempe Catalepſin, peroratione concionatoriâ & decantatione hymnorum Eccleſiaſticorum, ſomnis ecſtaticis ac divinatoriis aliisque effectibus ſtipatam: qualem etiam Uratislaviæ in Juvene quodam epileptico obſervavit Collega & Amicus Veteranus Noſter Academicus, *Dn. D. Georgius Heintke, in Ephemer. Noſtrar. Anno VII. Dec. II. Obſervat.* 144. Conferatur etiam *Annus X. Decur. jam dictæ Obſervat. 20. pag. 50. & 52.*, nec non *Annus* II. *Decur.* III. *Obſervat. 161 pag. 249.* ut & *Theatri Freiberg. Chron. Part. Poſter. ad Annum 1620 pag. 425. & 432. ſeqq.* Hiſtoriæ ſymptomatici hujus affectus diagnoſticæ, nec phænomenorum cauſæ formali, hîc amplius non inhærebo; cum *Illa* ſufficientiſſimè ex ſuprà allegati *Hannemanni Obſervat. 76. Anni Ephemer. jam dictarum I. Decur.* II. *in Scholio*, & *Domini D. Hoffmanni*, Conſiliarii & Archiatri Regii Meritiſſimi, P. P. Halenſis exaſciatiſſima *Diſſert. de Catalepſi p. 7. & 8.* hauriri poſſit; *Hanc* verô Ipſe in *ſuperius facta Caſus hujus Denominatione & Explicatione*, prolixius verò in *Obſervat. 122. Anni* VII. & IIX. *Decur.* III. *Ephemerid. Medico-Phyſic. Noſtrar. p. 197.----202.*, pro viribus explicaverim. Addere his jam licet, ipſum *Hippocratem* ſuo jam tempore primam hanc *Platonis* ſententiam foviſſe, quia ex *ejus Tract. de Princip. & Carnibus ſtatim*

§. 2. eluceſcit , *Τὸ θερμὸν* immortale eſſe , cuncta intelligere , videre, & audire , & omnia tum præſentia tum futura, ſcire : quam Doctrinam à Coætaneo ſuo *Democrito* hauſiſſe , ex *Suida* & *Euſebio Grandis in pecul. Diſſertat.* habet. Sicut ergò *ex dicta Obſervatione* , & alias Practico cuivis experto , conſtabit , quod cataleptici nullis acclamationibus , frictionibus ac punctionibus , nec ullis penetrantiſſimis ſalibus ac ſpiritibus , tam naribus admotis quam ori infuſis excitari poſſint : ita etiam in noſtra omnes Sacerdotis requiſiti motitationes , oblocutiones ſeveræ acclamationes , minitationes, tentatæ excitationes & in perorando confuſiones, &c. fruſtraneæ fuerunt ; quin illa potius huic atque parentibus aliisque adſtantibus, ceſſante paroxyſmo cataleptico , ſuam ſub hoc de diſcurſibus & cantionibus ſacris inſcitiam , multis profuſis lachrymis , conteſtata eſt. Animæ enim (pariter ac in agoniſantibus quibusdam maximam partem deſtructæ vel diſſipatæ, de quo Conf. *Borrichius in Bartholini Actis Med. Haffn. Volum V. Obſervat. 67. pag. 162.*) ad centrum ovale influxu intercepto , nec non ſenſationibus & reliquis functionibus in Cerebro ad tempus impeditis , mens immortalis omniſcia ab illius ac corporis commercio ſeparata , neque à ſpeciebus in mundo obviis, neque aliis objectorum idealium impreſſionibus, obrui ac turbari potuit Unde etiam non mirum , quod ægrota noſtra ſub paroxyſmis epilepticis horrendis , loquelâ interruptâ , preces , cantiones, ſpeciatim reſponſiones ad Quæſtiones catecheticas à Sacerdote ſibi propoſitas ; ſuſpendere coacta fuerit ; illis contrà remittentibus , ubi ſubſtitit exactè ſciverit , adeoque exorſa inde conſtructione obſervatâ, perorationis telam ritè pertexuerit ; cum ideæ memoratæ menti ac animæ impreſſæ , paroxyſmi tempore ſuſpenſæ ; hoc autem remittente, animæque motu ordinario reſtituto illi ac cerebro redditæ fuerint. Animam prætereà rationalem , mentem nempe humanam , ex corpore vivo , citra vitæ extinctionem , ſeparatim conſiſtere poſſe, omninòque poſſibile eſſe , ingenioſiſſimè judicat Incomparabilis ille Theologus , *Dn. D. Spenerus* , *in Homil. Prax. Chriſt. p. 857.* Et ſic, juxta *Ariſtotilem lib.* VI. *Ethicorum* , *non hoc ipſo , quo homo eſt ; ita vivit , ſed quod eſt quid in ipſo Divinum* : quo pariter ſenſu *Ovidius lib.* VI. *Faſtorum* ſcribit:

Eſt

Eſt DEUS in nobis, agitante caleſcimus illo:
Impetus hic Sacræ ſemina mentis habet.

Plato enim, *Cicero*, *Seneca*, *Jamblichus*, *Plotinus*, aliique ſaniores Ethnici, tam lumine naturæ quam ſcripturâ edocti, particulam auræ divinæ, νοῦν, ipſam Animam, (pro diverſo concipiendi modo nunc rationalem nunc ſenſitivam vulgò dictam, ψυχὴν, & Principium vitale,) non eſſe, paſſim in ſuis Scriptis tradiderunt, unde Philoſophiæ Platonicæ Interpres acerrimus, *Marſilius Ficinus*, *Commentar. in Plotinum* Mentem à Ratione; ſicut etiam ipſe *Plotinus*, cum ſanioribus *Phyſicis* ac Medicis, νοῦν καὶ ψυχὴν, manifeſtè diſtinguunt: quâ etiam ratione in *Zoroaſtrinis* dicitur: ὁ πατὴρ κατέθετο νοῦν ἐν ψυχῇ: Uti hæc allegavit in omni politiore literatura verſatiſſimus Theologus, *Dn. D. Valentin- Erneſtus Löſcherus Noſter in Hiſtor. Enthuſ. Philoſoph.* §. *22.* Maximam imò differentiam inter πνεῦμα ſive νοῦν, & ψυχὴν ſive, quæ idem denotat, καρδίαν, Spiritum ſive mentem immortalem & Animam ſive Cor, ipſa Scriptura Sacra nobis monſtrat, in ſpecie *Geneſ.* VI, 3. 5. IIX, 21. *Exodi* XXXI, 6. XXXV, 34. 35. XXXVI, 1. 2. *Pſal.* LI, 11. *Proverb.* VI, 14. *Jerem.* XVII, 9. 10. *Sapient.* II, 2. (ubi λόγος judiciô Illuſtris *Thomaſii in Pnevmatol. c. 7. p. 135.* minus rectè Sermo, unſere Rede / interpretatus, rectiſſimè Mens, Anima rationalis in Scholis Phyſicorum ac Medicorum hactenus dicta à multis Theologis & Theoſophis explicari ſolet, nec non VII, 22.---26. *Matth.* XV, 19. *Lucæ* I, 47. XXI, 34. *Galat.* V, 17.---23., item laudatiſſimi *Thomaſii in Poiretum* §. 3. *ſeq.* & *Hoffmannus Diſſ. de Morbis Mentis* §. *2. p. 4.*

Male quidem non pauci Theologi auræ divinæ particulam in homine interpretantur, opponentes quod hâc hypotheſi ſequeretur: quaſi homo ab æterno creatus eſſet; in Deum converteretur; ac ipſe DEUS hoc modo in tot innumeras partes divideretur. Res ipſa autem omni caret dubio, modò phænomena dicta in Praxi Medica quotidiè occurrentia, non ex principiis illis Scholaſticis ac chimæricis, ſed fundamentis & experimentis Anatomico-Phyſiologicis explicarentur, conſiderando, quod aura hæc divina immaterialis & immortalis cum corpore animali noſtro intimè aut hypoſtaticè, uti Deus & Humana Natura in Chriſto, commixta ſit, nec ullum cùm illo,

ejusque Oeconomia & functionibus, commercium habeat, ſed mediante Animâ, tanquam vinculo ſpirituoſo, connectatur atque uniatur, & per ſolam Inhabitationem in nobis quieſcat; unde perpetua inter eam & carnem ſive animam oritur lucta, adeoque naturali in ſtatu ac connexione cum corpore, ſine prævia informatione, operationes tales divinas in Caſu noſtro propoſitas, vaticinando, linguis peregrinis nobis alias ignotis loquendo ac diſcurrendo, exerere non poteſt, niſi aut à carnis operibus, (iis nempe non impedita & ſuffocata,) aut catalepſi à vinculo ſuo libera, & corporis commercio excluſa ſit; ſicut contra Chriſtus, modo extraordinario ſine ulla ecſtaſi, neque ſupernaturali divinâ neque Med â, ſed ſolô divino ſuo ſibique cum Patre conſubſtantiali afflatu, largiori nempe Spiritus Sancti dono, in Diſcipulis ac Apoſtolis, ποικιλογλωττίαν, variaque dona divina & Sacra alia *Johann.* XX, 22. 23. *Actor.* II, 4. ſeq. X, 44. 45. 46. XIII, 4. 5. produxit. Quo etiam pertinet ſapientia, Intelligentia & Scientia Bezaleelis & Oholiabi, fabricandi in omni artificio ex auro, argento aëre, marmore, gemmis, & variis lignorum ſpeciebus *Exod.* XXXI, 2.----6. XXXV, 30. ſeqq. XXXVI. 1. 2.; nec non Septuaginta Seniorum, ac magiſtrorum ſive rectorum populi Iſraëlitici; Eldad item & Medad, *Num.* XI, 16. 17. 25. ſeq., nec non Joſuæ *Deuteron.* XXXIV, 9. Si ergò ipſe Filius DEI & hominis lapſi Redemptor CHRISTUS, ἡ δύναμις τῦ ὑψίςυ, à Spiritu Sancto in ſemine ſive ovulo mulieris per ἐπισκίασμα & inumbrationem atque ſanctificationem conceptus ac incarnatus, & juxta *Paulum Philipp.* II, 7. *in ſimilitudine hominum conſtitutus, & figurâ ut homo repertus*, à nullo Theologorum in hominem ſicut nec humana Natura in divinam mutatus, ſed propter duarum naturarum hypoſtaticam unionem θεάνθρωπος, Verus DEUS & Verus Homo, creditur; multò minus corpus noſtrum animale ex gleba terræ formatum, propter auram hanc divinam illi inſufflatam & inhabitantem, in Deum mutatum aſſerere quis audebit; uti etiam hominis talem, ex eodem principio dirivatam ἀποθέωσιν Præceptor quondam Noſter benè meritus, *B. Ammannus in Iren. Numæ Pompilii cum Hippocrate*, exſibilat, quando ſub proſopopoea Hippocratis *p.* 5. ita loquitur; *Qui me* ἀποθεώσει *poſt fata mea dignati ſunt, ſtultitiæ ſuæ argumenta prodiderunt affatim; quomodo enim ex homine poteſt fieri DEUS, etiam juxta Paganiſmum? nam nihil in me fuit unquam divinitatis, niſi divinæ particula auræ;* &c. Sicut enim *DEUS & Homo unicum conſtituunt mediatorem JESUM CHRISTUM,*

1. Tim-

1. Timoth. II, 5. ; ita Mens noſtra per quam ſolam à brutis differimus, in Corpore Animali habitans unicum Hominem : Et ſicut DEI Filius, habitu ut homo inventus, DEUS ex ſubſtantia Patris ante ſecula genitus eſt ; ita & hoc de homine, quoad præcipuam partem, inſufflatam nempe auram divinam ſeu mentem immortalem, prædicare nullus dubito, cum huc reſpicere videantur dicta *Davidis Pſalmo* CXXXIX, 16. *Jerem.* I, 5. & *Pauli Epheſ.* I, 4. 5. Cognoviſſe jam quædam mentem noſtram, cum nondum corpori eſſet unita, rectè ſtatuit *Auguſtinus*, referente hoc Tillemontio *Tom.* XIII. *Commentarii Compon. Hiſtor. Eccleſiaſt. inſervituri*, ubi de vita Auguſtini, idiomate Gallico editi.

Unde homines *1. Corinth.* III, 16. 17. VI, 19., & *2. Corinth.* VI, 16., *Epheſ.* II, 21. 22. *Templum Dei & Spiritus Sancti* dicuntur : qui nempe *1. Corinth.* II, 12. acceperunt *Spiritum qui ex DEO eſt, ut ſciamus, quæ à DEO donata ſunt nobis* : quos idem *Paulus Actor.* XVII, 28. 28. in Deo Vivere, Moveri & Eſſe pronunciat ; atque *Ethnicorum Athenienſium Poetas* allegando, Dei genus vocat, uti hoc etiam *Beatus Lutherus in Gloſſa Margin.* confirmat : imò *Coloſſ.* I, 15. & *2. Corinth.* IV, 4. Chriſtum Imaginem Dei dicit ; hinc *verſu* 7. quod *theſaurum hunc* (φωτισμὸν nempe ſeu illuminationem cognitionis gloriæ Dei in facie JESU CHRISTI juxta *verſum antecedentem*, *in vaſis fictilibus*, corpore nimirum ex gleba terræ fragili, *Nos habeamus, ut virtutis* (divinæ in corpore noſtro,) *excellentia ſit Dei, & non Nobis*, qua ſcilicet hominibus : item *Epheſ.* IV, 16. quod ex Chriſto totum corpus ſit coagmentatum, qui *Johann.* XVII, 22. hominibus *eandem, quam ipſi Pater, gloriam dedit, ut ſint unum, ſicut Pater & Chriſtus unum ſunt.* Ipſe *Chriſtus in Oratione Dominica* Nos orare docuit : *Pater Noſter, qui es in cœlis* ; idque tam Auræ illius divinæ ſive mentis in prima creatione nobis inſufflatæ, quam etiam Redemtionis ratione : conf. *Paulus Epheſ.* I, 6. & *Wirdigii Medic. Spirit. in Prolegom.* §. 8. Unde idem etiam *Paulus Rom.* IIX, 15. 16. 17. dicit, quod *Spiritus Dei una cum Spiritu Noſtro teſtetur, Nos Filios Dei eſſe, per ſpiritum adoptionis clamantes : Abba Pater* ; Quippe DEUS de terra fecit aut creavit corpus organicum una cum Anima corporea, ψυχῇ *Neſchamah* ; uno verbo ἄνθρωπον ψυχικὸν, in ſtatu nempe animalitatis, ſine mente præditum; ſicut etiam duæ hæ partes materiales ab omnibus Theologis & Anthropologiæ Scriptoribus rectè conjunguntur & pro unica parte habentur, adeoque in ipſa Scriptura Sacra, in ſpecie *Geneſ.* VI, 3. 12. 13.

VII,

VII, 16. 21. IIX, 16. *Galat.* V, 13. 16. 17. 19. 24 *Matth.* XXIV, 22. 1. *Rom.* III, 20. *Epheſ.* VI. 12. 1. *Petr.* IV, 6. & *paſſim* conjunctim ſumptæ Nepheſch, σάρξ, Caro, appellantur: uti hoc, linguæ Hebrææ imperitus, ex Diſcurſibus eruditiſſimis ſupra laudati *Löſcheri* noſtri (qui quidem, quoad attributa divina mentis ſive τȣ̃ πνεύματος nobiscum non conſentit, ſed Veteri Theologorum ſententiæ adhuc adhæret,) aliquoties audivi. Ideoque homo lapſus & irregenitus, in quo nempe πνεῦμα per opera carnis à functionibus ſuis divinis impeditum aut ſuffocatum eſt, adeoque *non capax eorum, quæ ſunt Spiritus Dei*, à *B. Luthero* 1. *Corinth.* II, 14. eleganter vocatur *Homo naturalis*, der natürliche Menſch; in verſione verò Latina *Homo Animalis*, & in Græco Fonte ἄνθρωπος ψυχικός Animali huic, quoad vultum ad ſidera erecto, *DEUS in faciem inſufflavit* Auram ſuam divinam, *Niſchmat Chajim*, *Geneſ.* II, 7. Dei nempe Spiritum & Divini Spiritus partem juxta *Senecam Epiſt.* 66. 92. *ac lib. de Otio Sapientis*, item juxta *Paracelſum lib. Azoth ſeu de Ligno & Linea Vitæ in* T. *Opp. l. p. m.* 676. *Arnoldum in Hiſtor. & Deſcript.* *Theolog. Myſticæ p.* 42. Quo divino afflatu anima, vitæ omnis primarius Rector & fons in corpore animali, in actum ſecundum & motum vitalem excitata atque acccenſa eſt, (verbum enim *Naphach* à linguæ ſanctæ Profeſſoribus per Excitavit, aufgeblaſen und angezündet explicari, ex *ſæpius citato Loeſchero* audivi,) & ſic *homo evaſit in Nepheſch, Animam viventem*, i. e. primum Vivere, Moveri, & Homo Eſſe incepit. Cum ergò *DEUS* hoc modo *hominem fecit in imagine ſua ſecundum ſimilitudinem ſuam Geneſ.* I. 26., & juxta *verſum ſequentem creavit in imagine ſua; in imagine Dei,* (*umbratili nempe ſeu ideali repræſentatione juxta aſſimilationem Dei,*) *illum creavit*, factum eſt *Animal Divinum* & *Sacrum*, juxta *Poterium C.* II. *Obſervat. & Annotat.* 77., atque Celeberrimum *Wedelium Dec. V. Exercit. Medico-Philolog.* 8. *p.* 43.; aut, quod idem eſt, *Animal Mentale, ad imaginem nempe Dei conditum* juxta ſuprà laudatum *Oribaſium Noſtrum in literis Nördlingâ* 3. *Februarii Anni* 1690. *ad me miſſis, animal quaſi amphibium ſive mediæ naturæ ac ordinis inter angelos* (*ad imaginem Dei*, teſte *Lactantio in Inſtit. lib.* II. *§.* 6. & *B. Huttero in Compend. Locor. Theolog. V. Quæſt.* 2. *conditos,*) & *bruta* ſecundum *Williſium de Anima Brutor. p. l. c.* 7. *p. m.* 60. Conf. *Geneſ.* V, 1. IX, 6. *Sapient.* II, 23. *Syrac.* XVII, 3. 1. *Corinth.* XI, 7. *Coloſſ.* III, 10. *Jacobi* III, 9. Neminem igitur abſurdi quid credere puto, qui hominis mentem immortalem ex aura Dei ſive hujus eſſentia aut ſubſtantia immortali & immuta-

mutabili extitiſſe ſtatuit, intempeſtivo *Concilii Bracarenſis Anathemate*, quod allegat *Gerhardus in Geneſin*, non obſtante Conf. etiam *Thomaſius in Præfat. ad Libros Poiretti.* Nec ullus Theologorum, quantum ſcio, imaginis divinæ reliquias, quæ â particula auræ divinæ nihil, niſi terminis illis ſcholaſticis ac metaphyſicis differunt, in homine lapſo unquam negavit aut oppugnavit. Dum enim imago DEI in eſſentia ſpirituali, æterna, ſumma ſanctitate ac bonitate, juſtitia, miſericordia divina, ſimilibusque attributis *Sap. Sal.* VII, 22. *Galat.* V, 22. 23. & *Wirdigio l. a. §. 10.* enarratis conſiſtere, rectiſſimè quidem dicitur, confunditur tamen ipſa ſubſtantia archetypi ſive εἰκόνος divinæ, cum virtutibus & fructibus divinis, adeoque forma expreſſa, ipſa nempe *umbratilis repræſentatio juxta aſſimilationem Dei*, ceu ens ipſum cum proprietatibus & effectibus.

Vanum pariter & planè falſum eſt, quaſi hypotheſis de particula auræ divinæ in homine divinitatis diviſionem inferat. Utut equidem plurimi particulam hanc à *Platone*, *Seneca*, aliisque Ethnicorum Philoſophis in ſenſu Phyſico ita intellectam & appellatam falſo præſupponant, indeque diviſionem in partes integrantes realem ſibi concipiant; eandemque cum diviſione plebeja, menſuratione nimirum confundant. Nemo tamen hodiernorum phyſicorum ac Medicorum diviſionem Phyſicam, ſpirituum etiam corporeorum, imò corporum ſimpliciſſimorum elementalium, naturæ è diametro repugnantem facilè admittet, niſi forſan in conceptu Mathematico ſeu mentali, quatenus tantum eſt quaſi ſcintillula ignis ſive luminis divini, lucis ſpiritualis, puriſſimæ, clariſſimæ; radius potentiæ Dei, defluxio ſincera gloriæ omnipotentis, ſplendor lucis æternæ, &c. uti Dei eſſentia ex *Sapient.* VII, 25. 26. & in *Actor. Halenſ.* Tomo V. *Obſervat.* 2. p. 67. ex *Bernardini Ochini Apologis*, deſcribitur: ſub cujus etiam idea ipſe Deus in Scriptura Sacra â nobis concipi vult, quando nimirum 1. *Johannis* I, 5. *Lux, in quo nullæ ſunt tenebræ & Jac.* I, 17. *Pater Luminum*, dicitur. Conf. *Evangelium Johannis* I, 5. 8. 9. IIX, 12. XII, 35. 46. Sub qua lucis ſpecie patribus etiam primævis apparuit, ut Abrahamo, *Geneſ.* XV, 17 vel ſub ignis & flammæ, ut *Moſi Exod.* III, 2. *ſeqq.* XXIV, 17. & *Iſraëlitis in deſerto* XIII, 21. 22. XIV, 24. XIX, 18. *Num.* IX, 15. *ſequ* XV, 14. *Deuteron.* IV, 11. 12. 15. 24. 33. 36. V, 4. 5. 22. --- 26 IX. 3 10 15. XIIX, 16. atque *Ezechieli* IIX, 2. Videatur etiam *Thomaſij Pnevmatol* c. 7 §. 135. nec non *Appendix*, *annexa eruditiſſimi Stübelij Obſervationibus*, *quas hic Albrechti-Chriſtiani Rotthij Atheiſticis ſic dictis* Thomaſianis *oppoſuit.*

p. 47. *Morboſius Diſſert. de Enthuſ. ſeu Furore Poët.* p. 76. & *Kirchmayerus de Phoſphoris, Natura Lucis, & Igne* S. II. c. 2. p. 19. *ſeq.* Quemadmodum igitur minima ignis ſcintillula globi noſtri ſublunaris in ſenſu ſaltem vulgi, per ἀπαρίθμησιν nempe ſeu partitionem, pars ignis dicitur, quæ in mente quidem ac Mathematicè in millenas alias dividi poteſt; reapſe tamen & Phyſice ab eſſentia ignis, lucis, &c. nil differt, multò minus ab igne diviſa dici poteſt, de quo etiam legi meretur *Wirdigius l. a. lib. I. c. 16. §. 9. pag.* 63.; nec, ubi à candelæ ardentis flammâ, utut lumine terreno & actuali, vel millenæ aliæ accenderentur, credi debet, flammam ſeu lumen illud in millenas alias diviſum eſſe: ita per auræ divinæ particulam aut ſcintillulam luminis æterni incomprehenſibilis nemo ſanus neque mentis noſtræ neque ipſius Dei in partes diviſionem concipere valebit, quando nimirum illa, mediante ſpiritu hominis vitali ſive anima, per traducem propagatur, & tanquam in vehiculo, fomite aut capſula in perpetua flamma ſive lumine ſervatur, ac millenis aliis individuis communicatur, non ſecus ac millena alia lumina ex unico excitari & accendi poſſunt. Ut taceam, quod cum *Judic.* XIV, 6. 19. XV, 14. *Johanne* XX, 22. *Athanaſii Symbolo verſu* 23., & *B. Huttero Loco* I. *Quæſt.* 9. Spiritum Sanctum à Patre & Filio prodeuntem piè credamus ſine ullo horum diviſibilitatis conceptu.

Quæritur autem: unde inſolita rerum cognitio extra paroxyſmum catalepticum, libero nempe animæ per cerebrum influxu? e. g. undenam ovum à matre reconditum fuerit? undenam puella ſciverit, vetulam Sabinam ſepimentum vitis caſtraturam? unde prædictio venti & canis latratus? unde facta illa die 7. Aprilis indictio reperiendorum Magicorum? quæ & qualia hæc futura ſint? Reſp. quod puella hæc, propriâ ex confeſſione, per ſomnium viderit & addidicerit. Jam verò, cum juxta *Ciceronem de Divinationibus lib. I. c.* 23. corpus in ſomno, ſimiliter ferè ac in catalepſi, mortui inſtar jaceat, in quo mens noſtra tantum viget & vivit; adeoque hæc à ſenſationibus & terrenorum impreſſionibus vacat, & à vinculis animæ liberior ad recipienda cœleſtia; idonea & multò divinior fit, non mirum, ſi quando rerum humanam cognitionem ſuperantium Viſionibus gaudeat. Conf. *Jamblichus lib. de Myſteriis*, & *Artemidorus Doldianus in Oneirocr. c.* 1., qui duplicem in mente noſtra vitam ſtatuunt, quarum altera cum corpore exiſteret atque cum illo verſaretur; altera verò divina, à materiæ conditionibus remota & ſejuncta ſit,

ſit. Cùm ergò mens ſomni tempore â corpore veluti liberata in ſe permanens vitâ hâc intellectuali atque divinâ quodammodo expergiſceretur & excitaretur, operaretur dein, & hoc modo rerum futurarum videret initia aperta & clara. *Mens* enim, hæc noſtra juxta *Voſſium in* Theol. *Gentil p. 900. eo ipſo momento, quo â corpore ſenſationes debiliores recipit, eò magis DEO uniri poteſt* unde *Ovidius lib. III. de Ponto Eleg. 4. Iſta DEI vox eſt : DEUS eſt in pectore noſtro ; Hoc duce prædico vaticinorque DEO.* Obſervantur autem catalepſis & agoniſantium inſolita ſcientia, ſomniaque ejusmodi cataleptica ac divinatoria, cenſente etiam *Huarto in Scrutin. Ingen. c.* 3. utplurimum in hypochondriacis, in ſpecie ad melancholiam hypochondriacam inclinantibus, &, qui juxta ſæpius laudatum *Hoffmannum in Fundament. Medic. c. 3. §. 15. ab his gradualiter tantum differunt*, phlegmaticis; â peculiari nempe & certa ſpirituum ac maſſæ ſanguineæ craſi, adeoque *tranquillo horum ſtatu ac motu,* juxta eundem *Hoffmannum Diſputat. de Potent. ventor. in Corp. Humanum, inque ſubjectis ad vitia & malitiam minus facilibus* cujusmodi indolis & noſtram puellam fuiſſe, ex curioſi & circumſpecti Catechetæ Zittavienſis, *Dn. M. Grünevvaldt*, relatione hujusque cum puella ægrotante inſtituto examine catechetico, abunde patet; quæ etiam, parentum ac vicinorum teſtimonio, â tenera ætate laudabilia pietatis modeſtiæ & obedientiæ ſpecimina edidit. Decuriâ ſeculi elapſi nonâ (annus memoriâ mihi excidit) in pago non procul abhinc diſſito, Berendorff, puer ruſticus ſeptem aut novem præter propter annorum, mentis alias placidæ ac tranquillæ, dyſenteriâ correptus, in agone, me & Dn. Davide Wolffio, eccleſiæ illius & Dôbernicenſis Paſtore nunc beato, præſentibus, ſe ipſum ſelectiſſimis cum Veteris tum Novi Teſtamenti dictis erigebat, dictorum loca, capita, quin & ipſos verſiculos allegans, illaque ſat ſcienter explicans, cum tamen, præter Pſalterium, ſyracidem, Epiſtolas & Evangelia Dominicalia, Scripturam Sacram nunquam perlegiſſet; quamvis nec hoc negandum, quòd præfati Paſtoris teſtimonio ſacris conctonibus utriusque eccleſiæ ſingulari cum attentione nunquam non interfuiſſet, omnesque præcox ejus ingenium ſtupuerint. *De le Febure,* Celeberrimo Regis Galliæ Pharmacopœo & Chymico ſæpe laudatus *Thomâſius Hiſtor. Sapient. & Stultit. P.* 11. refert, quòd ille in ſomno linguis peregrinis locutus fuerit, ac aliis in omni faria, quâ interrogatur linguâ, reſponſa dederit. De ſe ipſo profitetur ſuprà laudatus *Zeidlerus l. a. p.* 180. quòd inter ſomniandum longum ſatis ſermonem Græco & Gallico idiomate habuerit, cum tamen inter vigilandum vix unam vel alteram periodum, haud interruptâ ſerie, efferre potuerit. Huc quoque pertinet curioſa hiſtoria *Zanardi*, quam hic Tract, *de Univerſo Parvo, mixto Homine, Quæſt XIV. p.* 98. de ſe ipſo allegat, & ab *Hannemanno*

Noſtro Ann. III. *Ephemerid. Noſtrar. Obſervat. 61, Decur.* III. *p. 74.* refertur, quòd ille in componendis, carminibus, neque in Græca Hebræaque linqua, multum peritus fuerit; in ſomno, currente diſcurſu, carmina pulcherrima Latina & vulgaria formaverit, concionesq; ordinatas ornatas & pulchriores in ſomno confecerit quam in vigilia, & quæ in vigilia cum multo labore non penetraverit, in ſomno in promptu habuerit. Hæc ex principiis primis menti noſtræ connatis manare; principia autem hæc nobiſcum nata imaginis divinæ reliquias eſſe, prudenter judicat *Zanardus. Diffiteri ergò non poſſum*, (ùt laudatiſſimi *Hannemanni verba l. c.* eleganter adducta mea faciam) *mihi hanc arridere ſententiam, quâ ſtatuo, omnium ſcientiarum, linguarum artiumque prima principia vel ideas menti humanæ eſſe innata, & per modum diſciplinæ evolvi atque in actum ſecundum produci; ſicque omnes homines potentiâ, quoad innatas ideas, æquali modo eſſe eruditos.* Conferatur etiam *Paracelſus in Fragment. ad Medicin Phyſic pertinent. cap. de Morb. Somnii, in* T. *Opp. l p. m. 176.* ubi quemlibet hominem omnes artes & ſcientias in ſe habere, nec alterum altero plus minusve accepiſſe ſtatuit, unde *Carteſius*, in ſe nunquam plus ingenii eſſe, quàm in quolibet ê vulgo, non imprudenter judicavit *Diſſertat. de Meth. §.* 1. Elegantes etiam circa inſomnia Obſervationes recenſet *Heinricus ab Heer. Obſ.* 2. Nec minus curioſa de Poëtis ingenioſiſſime ſomniantibus exempla exhibent nobis Celeberrimi illi Polyhiſtores, *Morhoſius Diſſertat. de Enthuſiasmo ſive Furore Poëtico p. 75.* & *Arion Noſter in Obſervat. Medico Phyſicatr. Faſciculo* II. (*Anno Ephemer. Noſtrar. VI. Decur.* II. *annexo*) *Obſ. 21. p. 24. usque 28.* nec non *Obſ. 12. p. 14.* -- 18. ſomnium ecſtaticum, prudentiæ & vaticinii plenum Johannæ de Allioth, Sociæ olim Virginum Ciſtertienſium prôpe Iſenacum. Præ aliis allegationem meretur virgo illa Stadenſis in *Append. ad Annum* I. *Ephemer.Urioſ. Noſtrar. Dec.* III. *p. 37. -84.* quæ per integrum annuum ſpatium, omnem morbi viciſſitudinem ipſamque medendi rationem Medico ſuo, *Clariſſimo* nempe *Bauzmanno*, variis ſomniorum prædictionibus manifeſtavit. Parallelum fere Exemplum communicavit Gerard. Feltmannus, Tract. de Dea Podagra. c. 23. Mirum mortis ex ſomnio præſagium Dn. *Epicharmes Noſter Anno* I. *Decur.* III. *Obſ. 24.* & mirabilia aliquot ſomnia *Schottus in Phyſ. Cur. lib.* III. *c. 25.* recenſet. Alexandrinos olim in ſomniando felices fuiſſe dictos, vid. *Iſaacus Voſſius Commentar. in Catull p. 28.* De mirabili ſomnio Artorii, Medici Imperatoris Auguſti, quo mediante Imperator ſervatus eſt, legi poteſt *Lactantius Inſtit. Divin.* II, *8.* & de mirabili ſomnio Ottonis Heinrici, Comitis Lippienſis, *Index Zeileri ad p.* II. *Epiſtolar. ſub voce* Träume. Somniis his catalepticis ac divinatoriis meritò adjunguntur, Abrahami *Geneſ.* XV, 12. Jacobi XXIIX, 12. XXXI, 10. Reg. 12.

XXXII, 25. -- 34. hujusque filii Joſephi XXXVII, 5. -- 10. pincernæ & piſtoris Pharaonici XL, 9. 10. 11. & 17. uti etiam Pharaonis ipſius XLI, I. 8. & 17. ſeqq ſomnium Jeremiæ, *in hujus Prophetiæ c. I. 11. ſeqq. & Ezechielis hujus Prophetiæ c.* XXXVII. Nebuchodonoſaris *Daniel.* II. Joſephi ſponſi Mariæ *Matth.* I, 20. 24. II, 13. 14. Uxoris Pilati XXVII, 19. Et talia utplurimum in ſubjectis frigidioribus & placidioribus, uti ſunt hypochondriaco melancholici, phlegmatici, & pituitoſi: quorum Iſti, propter ſalia acidiora rigidiora & aſperiora in maſſa ſanguinea hincque ſpiritus craſſiores, quaſi tenebricoſos, & in motu tardiores, ſunt naturaliter taciturni & cogitabundi, nimiis meditationibus, vel cogitationibus firmioribus aut fixioribus ac profundioribus occupati; qua ratione etiam *Ariſtoteles* in Poëtis acrimoniam humoris melancholici requirit: Hi verò unà cum illis â ſuccis ſeroſis mucilaginoſis, aut uberiore chylo dulci, in actionibus ſegnes torpidi, tædioſi, ſomnolenti &c. paucos ſpiritus gignunt, unde ſuccumbentes citiſſime ſomniant. Nemo enim ſanæ mentis uti ſuô jam tempore rectiſſimè judicavit *Plato in* Tim. *pag.* 543. divinum & verum vaticinium ullum aſſequitur. Mente namque hominis juxta *Paracelſum* Tract *ſupra alleg. de Imaginibus*, in ſe ipſa ſubmerſâ & ſuffocatâ, *homo oculis videntibus eſt cœcus, auribus audientibus ſurdus, &c. unde his profundis ſuis cogitationibus in mente ſubmerſus ſimilis quidem illi eſt, qui omnes ſenſus amiſit, & pro ſtultisſimo in mundo habetur; apud DEUM tamen vir eſt ſapientiſſimus, cui DEUS omnia ſua ſecreta oſtendit, & abdita quævis, plus quam cœteris mundi ſapientibus omnibus, commonſtrat.* Cum quo conf. *Matth.* XI, 25. Ubi verò ſpiritus animales nimis ſubtiles nimiumque mobiles ſunt, mens illis incarcerata (animam enim ſive ſpiritus animales eſſe capſulam ſive vehiculum ſive vinculum mentis immortalis, quæ nempe illius beneficio corpori animali jungatur & ferruminetur, ex *Scriptis Zoroaſtrinis ſuprà allegatis* Tachenio *in Princ. Morbor p.* 40. *Hoffmanno de Affectu Catalept. p.* 10. *&* 13. *necnon Wirdigio l. a. c.* 14. *ſ.* 2. 13. *& c.* 16. *ſ.* 4. patet) tunc illis brutis & ſenſitivis appetitibus adeò immergitur, ut altioribus & profundioribus meditationibus vacare non poſſit; unde ſpiritibus animalibus adverſus mentem concupiſcentibus voluntas hominis ſe exerit prava; Confer. 2. Corinth. IV, 4. & *Oribaſius Noſter in Miſcellan Medico-Pract.* P. II. *p.* 591. Somnia ergò ecſtatica ac divinatoria â catalepſi, qua cauſam formalem, multum non, ſed gradualiter tantum, abludere certum eſt. Juxta *Williſium* enim *de Anima Brutor. P. I. c.* 16. *p. m.* 129. Somnus nihil aliud eſt quam animæ â continuis motibus, laboribus, exercitiis &c. delaſſatæ quies & quidem in hypochondriacis, melancholicis & phlegmaticis tranquillior & firmior. Quemadmodum autem hi, præ aliis, internorum viſcerum ſpasmis, cephalal-

gis tenſivis, capitis obnebulationibus, ephialte, tam nocturno, quam diurno Geſpenſt-Erſcheinungen und Aufhuckungen / uti putant, ſomniisque turbulentis & terrificis &c. obnoxii ſunt: eodem modo iidem quoque in ſomno ſtricturæ cerebri nervulorum horumque ſibrillarum ſpasmodicæ firmiori ſunt expoſiti, unde animæ aut ſpirituum animalium in centrum ovale motus plus minus ſufflaminatur, ut ideò mens immortalis omnigenæ ſcientiæ in ſe capax, minus â carnis operibus ſuffocari aut aliis ideis adventitiis turbari, ſed libera ac triumphans ideas ſuas animæ imprimere poſſit.

Interim, quando uberior in ſomno ſpirituum plus minus reſtilium influxus concurrit, ſimulquè fortior impreſſio idealis accedit & menti communicatur, imperfecti quippiam interdum ac phantaſtici, non ſecus ac in ſomniis naturalibus, occurrere nullum eſt dubium. Et talis impreſſio dubiô procul ægrotæ noſtræ ſimul ſomniis deliris ac phantaſticis occaſionem dedit, quatenus continuò de ovo imaginibus deſideratis pingendo, de vetula odioſa, de faſcino &c. cogitavit, hincque in delirium, nunc mite, nunc furioſum ſpiritibus verò animalibus omni tempore â deliriis, nec non continuis membrorum exagitationibus & concuſſionibus, quieſcentibus in ſomnia varia abrepta videtur. Rectè enim *ſomnia*, effato *Helmontii Tract. Jus Duum Virat. §. 30. Sennerti in Inſtitut.* & ſæpiùs laudati *Ettmülleri in Colleg. Pract. T. Opp. ll. p. 939. & 1045. dormientium ſunt deliria; ſicut & hæc vigilantium ſomnia.* Quid quæſo, aliud videntur ſingulares illi diſcurſus de vetula, quam in tergo faſciculum filamentorum ſulphuratorum gerere. & Criſpum (quali capillitio diabolum, anteà forſan ex imaguncula quadam aut anili confabulatione impreſſum, ſibi imaginata eſt) adorare dixit, niſi impreſſiones quædam deliræ? Nonne delirantis ſunt geſticulationes, quibus puella filamentorum glomerationem, ligamentorum lineorum texturam, horumque confectorum, manui ſiniſtræ ſuperinvolutionem, linteorum lotionem, pavimenti expurgationem, recluſionem, pecuniæ numerationem, ciborum præparationem, &c. ſimulavit? Nonne delirium ecſtaticum fuit converſatio cum virunculo albo in prato viridi, ejusque viſio in cœlo ſpondæ? Quæ inter meritò referendas putamus omnes illas viſiones (dormientium ac ſomniantium quidem; pariter ac vigilantium, in quibus tamen poſterioribus ſempet concurrit ſpasmus nervi optici in tunica retina expanſi) Philoſophi Teutonici Jacobi Böhmii, Aſſeburgiæ, Leade, fullonis illius Brunſuicenſis Johannis Engelbrechtii, Philoſophorum Alchymicorum, & Enthuſiaſtarum iſtorum Quackeri aliàs dictorum; qui cum omnes ex idioſyncraſia nativa ſint hypochondriaco-melancholici, Muſicâ reſtitui ſolent uti etiam hoc ex *Merſenno* allegat *Heucherus in Curioſis Diſſertat. de Araneo §. 19.* conferatur quoque Celeberrimus *Gerdeſius Diſput. de Morb. l. ideal. Sect.* II.

II. Pract. §. 6. Pariter ac ſagarum in montem Bructerorum conventus, inque hac converſatio, tripudia & concubitus cum diabolo &c. puras putas Viſiones & ſomnia ſive deliria ecſtatica eſſe, nunc ex idioſyncraſia nativa, partim hypochondriaco-partim cholerico-melancholica hinc pravis & malitioſis nimiumque intentis rerum magicarum meditationibus ac fixis conceptibus, nunc ipſis magicis unguentis (qualia deſcribunt *Paracelſus in philoſoph. Magna & Occulta, Cardanus de Subtilit. c. 18,* & ex his *Godelmannus l. a lib. 11. c. 4. §. 1. 11. &. 22.*) aliisque diabolicis artibus & remediis contracta, ex multifariis Actis hujusmodi Inquiſitionalibus perluſtratis edoctus, firmiter mihi perſuadeo. Conferatur Illuſtris in Ducatu Magdeburgenſi Conſiliarius Eccleſiaſticus Regius, *Henricus Bodinus, in Diſput. de Fallacib. Indiciis Magiæ §. 13.* & jam citatus *Godelmannus c. 4. & 5.* ubi hic *in ſpecie c. 4. §. 23.* egregiam & curioſam hiſtoriam allegat de Nobilis cujusdam Megapolitani famula, â veneficis ſortilegii, & quòd cum ipſis aliquoties in monte Bructerorum fuerit, accuſata. Nobilis hic, ex propria famulæ confeſſione ſæpius inſtitutam & ſequenti nocte cum reliquis inſtituendam migrationem & transvolationem in montem Bructerorum percipiens, adjunctis ſibi Paſtore & domeſticis, mulierem noctu diligentiſſimè cuſtodivit, exploraturus utrum transvolaret nec ne? Sed miſera illa unguento quodam ſe illinens in ſomnum profundum ita incidit, ut nec illâ nocte nec ſequente die excitari potuerit? Altero autem mane interrogata reſpondit, ſe in Bructerorum monte conventum cum reliquis veneficis reverà celebraſſe, nec aliud ſibi perſuaderi paſſa fuit. Simile exemplum adducit etiam *jam laudatus Bodinus in Diſput. alleg §. 26.* Videatur quoque *Carpzovius Prax. Criminal. p. 1. Quæſt. 48. n. 22. ſeqq. Reinking in Reſponſ. Jur. in Proceſſu contra ſagas c. 1. n. 99. ſeqq. Fichardus T.* II. *Conſil. 3. n. 3. Alciatus lib. IIX. Parerg. c. 22, Wierus lib. III. de Præſtig. Dæmonum, Camerarius Hor. Succiſ. c. 74 Craanen de Homine c. 92. p. 573. Sperlingius Inſtitut. Phyſ. lib.* II. *c. 4. Quæſt. 9.* In puella interim noſtra eò progreſſus eſt Spirituum animalium motus (ut verba Excellentiſſimi *Aretæi Noſtr. in Vade Mecum Anatom. ſeu Clave Med. Anatomico-Experimental. Exercit. 12. p. m. 571.* huc applicem:) ut, quàm vividè illa imaginationi ſuæ vetulam Sabinam repreſentavit, tandem etiam extra corpus ſuum exiſtere, atque cum ea expoſtulare, deceptâ phantaſiâ putarit. Quò etiam pertinet Epilepſia alia melancholico-hypochondriaca cum delirio ecſtatico quam Collega & Amicus olim Noſter, B. Dn. D. *Fribe* obſervavit in *Anno IV. & V. M. A. N. C. Decur. I. Obſerv. 81, ubi p. 70.* epileptica quædam torvo cum vultu, furore & incandeſcentia, ad angulum, ac ſi inibi horrendi quid videret, monſtravit. Similis delira impreſſionis de incantatrice vetula exemplum in paroxyſmo epileptico, ipſoque im-

minente

minente & poſt eundem, hic Delitii mihi obſervare contigit, quod illuſtrationis gratiâ jam allegare lubet. Puella honeſtis parentibus orta, duodecim annos nata, mirè præcox, debitamque ſtaturam ante pubertatem adeò excedens, ut juvenculam adæquaret, anno 1689. menſe Junio inopinatò concidebat, primô quidem & ſequenti paroxysmo ſine convulſionibus per horæ tamen quadrantem mentis incompos multum de vetula incantatrice nugabatur quam in parentum vicinia habitantem, nomine vocabat. Paroxysmi recurrebant initiô tribus, & malo ingraveſcente duabus & omni ſeptimana, poſtea tandem intra quatuor aut quinque ſeptimanas; & imprimis paroxyſmo tertio epilepſiâ formali corripiebatur, ſolâ tamen pedum jectigatione & concuſſione, a dominis ultra ſpithamam repetitis elevationibus dentiumque ſtridore ſtipata: per quadrantis horæ ſpatium ſine ſenſu ac motu jacebat, & nullatenus excitari poterat; ſemper tamen in paroxysmi progreſſu poſt horæ quadrantem, applicato imprimis naribus ſpiritu ſalis Ammoniaci, & meâ ac adſtantium motitationibus & acclamationibus, cum vetula dicta altercabatur eamque ſæpiùs increpabat, & altâ voce magnaque cum indignatione citatioreque ſermone dicebat: Apage vetula incantatrix, beſtia! quadrante circiter horâ ſive incipientis paroxysmi dimidiâ, iterum elapſâ cantabat formulas Cantico Canticorum analogas: Komm her meine Taube; du Hertzens-Schatz! Mein allerliebſter Engel / ich laſſe dich nicht / bu haſt mir mein Hertz geſtohlen ꝛc. quorum omnium poſt paroxysmos ſemper immemor erat. Interim contrectato circa umbilicum abdomine nullam notabilem in hoc diſtenſionem, neque ullam duritiem ſpasmodicam in inferiori tamen hypogaſtrii parte concuſſionem quaſi internam, percipiebam, unde primis paroxysmis epilepſiam ab inteſtinorum vermibus credebam, imprimis cùm puellæ facies tumida, colorque pallidus ac fœdus cachexiam oſtenderent & in ſtatu hactenus ſano cum aliquali meticuloſitate ac triſtitia, nec non, parentum relatione, lumbricorum obſervata excretione ac ſtridore dentium nocturno (de chloroſi enim in puella tunc temporis pavidi animi teneræque ætatis nunquam cogitaſſem) Medicamentis, hactenus tam â me, quam Celeberrimo Dn. D. Rivino, P. P. Lipſienſi ſimul in conſilium vocato, ordinatis & incaſſum adhibitis, paroxysmoque circiter ſexto aut ſeptimo cum majori vehementia recurrente, partem affectam inter cantationes deliras exploraturus manu genitalium turgeſcentiam non levem, nunc diſtendentem nunc ſpasmodicâ duritie renitentem, cum ſpasmodica, uti conjiciebam, clitoridis erectione, paroxysmoque remittente liquoris genitalis excretionem, percipiebam; cujus etiam veſtigia induſium poſt paroxyſmos exhibebat. Unde, mutatâ priori ſententiâ, parentibus moeſtis metu epilepſiæ chronicæ perturbacis, uterinam ſive Veneream, â cachexia chlorotica ex reten-

te

to liquore ſeminali in glandulis turgeſcente ortam; matrimonio facilè curandam, judicabam. Liquore hoc excreto pedum concuſſiones quidem ceſſabant & ſenſus externi redibant; ægrota tamen mox ſurgens, ſolo induſio amicta, ſine ullo pudoris indicio per hypocauſtum aliquantisper ambulabat, poſteà menſæ accumbens ultra horæ quadrantem rhythmos amatorios nunc recitabat, nunc cantabat, pupam brachiis ſimul complectebatur & oſculabatur, rhythmis ſive hymnis amatoriis ſæpe intermiſcendo: Komm du ſchöne Freuden-Crohne bleib nicht lange ꝛc. Du hertzens-Schatz ꝛc. Ultra horæ porro quadrantis ſpatium crepundia tractabat, pupam, cujus veſtimenta ſingulis paroxysmis mutabat, de novo vittâ ac ſtolâ ornabat, nummos in ſcatula collectos â parente exigebat, numerabat, & pupæ peræ indebat; donec ultimo ſudor toto corpore copioſè erumpens mentem reſtitueret, fabulæque finem imponeret. Semper autem unô ac alterô â paroxyſmo die, interdum etiam intermedio extra paroxysmum tempore, nec non duobus aut tribus ante eundem, tam domi, quam una cum matre templum frequentatura, non ſemel torvis oculis inhorreſcens ac impalleſcens de vetula â tergo ſe inſequente & in aures ſibi quippiam ſuſurrante, multum querebatur, matremque manibus tremulis amplectandô dicebat: Vah! vetula illa meretrix â tergo eſt, ac ſuo miniſterio ad homuncionem laſcivum (zu einen Huren-Kerl) pertrahere me conatur; cum tamen nemo, vel ante, vel poſt, vel circa illam, ſolâ matre exceptâ, conſpiceretur: cujus ſpectaculi ipſe aliquoties teſtis αὐτόπτης fui. Epilepſia hæc ultra dimidium annum vagis paroxysmis durabat, nec prius ceſſabat, niſi primum erumpente, menſium fluxu, qui ſingulo vigeſimo die recurrebat maximo cum dorſi & hypogaſtrii dolore ſpasmodico, ſemperque cum urinæ cruentæ ſtillicidio dolorifico: qualem pariter menſium difficultatem ex nimio Veneris deſiderio â vaſis ſanguiferis circa veſicam & partes genitales nimium turgeſcentibus, ſanguinemque per anaſtomoſin effundentibus, derivat ſæpe laudatus & nunquam ſatis laudandus *Ettmüllerus Tom. Opp. II. in Praxi p. 719.* Sicut etiam vera & radicalis cura non niſi in uno vero bono conſiſtebat, Prudentior enim hac in re facta, anno ſequente amore illicito, uti rumor erat, Officialis cujusdam militaris delenita, quem mutatis veſtibus de nocte, ancillæ ſubſidio, aliquoties acceſſerat, omnibus dictis ſymptomatis liberabatur. Modum, quomodo liquoris ſeminalis abundantis retentio, alteratio &c. facultatis animalis actiones tam enormiter lædere, epilepſiam excitare, phantaſiæ vires potentiſſimè invadere, ad formandas ideas inſuetas, hinc ad viſiones de vetula &c. contribuere potuerit, prolixius hic explicare ſuperſedeo, cum hoc eruditè ſatis præſtiterit Curioſiſſimus *Stolterfoht* in Eruditiſſima *Diſputat. Inaugur. de Idea Errante*

in Ecſtaſi ſeu Enthuſiaſmo, *ſub Præſidio* ſuprà laudati *Gerdeſii*, in Celeberrima Academia Gryphica Profeſſoris Publici, habita *c. 2. §. 17. & c. 3. §. 33.*

Reſtat denique, ut de paroxyſmis his, morte incantatricis ceſſantibus, aliquid adjiciam, imprimis cum parallelum exemplum ſuprà laudatus *D. Bauzmannus*, *in Obſ. 25. Anni VII. & IIX. Decur III. p. 47.* Obſervarit. Optime hoc ex conſenſu mumiali, hujusque actione in diſtans, explicari poſſe nemo inficiabitur, modó conſideretur, quæ de hac ſæpè allegatus *Helmontius in Magnet. Vulner. Curat. §. 22.* narrat de Nobilis cujusdam Bruxellenſis naſo adſcititio, â Tagliacotio ex ſervi ſeu bajuli cujusdam Bononienſis viva brachii carne deſumpto ac reſtituto, qui Bruxellis repentè friguit, & aliquot abinde diebus corruptus decidit. -Hujus rei inopinum caſum inveſtigantibus inventum fuit, eodem fortè momento, quo naſus friguit & corruptus decidit, Bononiæ dictum bajulum exſpiraſſe. Similem autem Obſervationem de Nobili quodam Neapolitano jam ante Helmontium Anno 1576. *Auctor Theſauri Rerum Admirandarum Tractatui ſuo* inſeruit, unde adductam Helmontii hiſtoriam *B. Ettmüllerus T. I. Opp. in Colleg. Therapevtico*, *ubi de Morbor. Archealium Curatione*, *p. 407*, & ſupra laudatus *Garmannus in Curioſisſimo Tract. de Miracul. Mortuor. lib. I. Tit. II. §. 8.* aliique ex iis cauſis ſuſpectam reddere conantur: quod Authores hujus omnes in rem ipſa quidem conveniant, in circumſtantiis tamen quibusdem varient: ipſeque T*agliacotius in Chirurg. Curtor.* fateatur, ſe, id generis curtam ex alieno corpore reſtitutam fuiſſe, nunquam legiſſe, neque andiviſſe, neque unquam attentaſſe nec ullibi appareat, ipſum Operationis hujus in Nobilli Bruxellenſi inſtitutæ mentionem feciſſe: nec ſurculos trunco alii inſitos tabeſcere aut emori, arbor, licet ipſa, ê qua ſunt deſumpti, emortua jam jam exiſtat & exaruerit. Mihi autem, quod tamen pace tantorum virorum ſcriptum velim, rationes iſtæ dubitandi non ſatisfaciunt: cum (1.) quidem nihil novi ſit, ſed toto die eveniat, ut certæ cujusdam hiſtoriæ circumſtantiæ â diverſis Scriptoribus, ex falſis ac erroneis relationibus, immutentur; neque ulla hic (2.) circumſtanriarum diſcrepantia appareat: utrumque enim de reſtitutis naſis amputatis exemplum non de uno eodemque ſed diverſo loco & tempore, inque diverſis ſubjectis, Nobili nimirum Neapolitano & Bruxellenſi, annotatum reperitur; quorum alterius naſus triennio demum, defuncto ſervo, ê cujus brachio deſumtus ac appoſitus fuerat, ſimul emortuus eſt; alterius verò tredecim tantum menſibus elapſis non ſolum ægrotante tunc bajulo friguit, ſed paulo & jam poſt eodem mortuo, putrilagine corruptus decidit. (3.) Helmontius relationi ſuæ inſeruit Nobilem Bruxellenſem quod de brachii proprii inciſione timuerit, bajulum ad hoc conduxiſſe, ê cujus brachio Tagliacotius traducem, pro reſtituendo naſo eruerit; quo & liquidò patet, Tag-

Tagliacotium in Nobili hoc meticuloſo curam Neapolitani ex alieni brachii carne, poſt editam demum Chirurgiam Curtorum, tentaſſe & imitatum eſſe, imprimis cum ipſe *Tagliacotius l. a. lib. 1. c. 18. p.m. 194.* traducem ex alieno corpore deſumendum nullus diſſuadeat, ſed potius tam Autoritate quam ratione comprobari poſſe confidit &c. nec abſurdum & impoſſibile eſſe *p. 195.* pergit, *quin ex alieno corpore, atque id nullâ cum difficultate, ſecerni poſſit &c.; unde p. 198. concludit: Expetendum itaque, ut aliena corpora pro traduce excidendo & inſerendo ſubſtituantur; propria verò, & ſingulis ſua, quantum poterit, â doloris ſævitie, â brachii deformitate & imbecillitate, â cæteriſque incommodis illæſa & innoxia conſerventur.* (4.) De ſurculis tenellis (quos opponit *Conringius de Med. Hermet. p. 234.*) alieno trunco inſitis arbore horum tabeſcente aut emortuâ licèt, feliciter nihilominus creſcentibus, alia ſubeſt ratio; partim quòd *non tanta corporum noſtrorum, quanta plantarum diverſitas reperiatur* juxta *Tagliacotium l. a. p. 196;* partim in arboribus, utpote ſolidioribus & omni ſenſu acratione deſtitutis corporibus, tanta quanta in homine inſpiratio & tranſpiratio non fiat, unde etiam illis nulla imaginatio, multò minus ulla in ſpiritu vegetabili vitali impreſſio idealis concedi & ſignari poteſt; eoque conſenſum mumialem arboris cum arbore animadvertere vix aut nunquam licet, præſertim cum in arboribus calore quippe ſolis, ventis aliisque aëris injuriis expoſitis, effluvia illa ſpirituoſa ab illis in minimas atomos ad varias mundi plagas continùo diſpellantur. Conſenſum contrà mumialem inter arborem & hominem Ipſe, multiplici experientiâ edoctus, atteſtari poſſum: e.g. Vicinus meus, Chriſtophorus Cnôfflerus, Prætor in Præfectura Delitienſi Provincialis, 68. jam annorum, decimo octavo abhinc anno bis & ter annuatim, nunc tribus & quatuor, nunc octo, nunc quatuordecim, aliquando etiam novendecim ſeptimanis, arthritide vagâ ſcorbuticâ admodum contumaci & doloroſâ, præter brachia, crura & axillas, maxillam ſimul inferiorem, nucham & tempora, alternis vicibus affligente, corripiebatur: Excrutiebatur item uxor civis cujusdam noſtratis tibialium mercaturam exercentis duodecimo abhinc anno per ſex & octo ſeptimanas, imò præterlapſo anno ultra tres anni quadrantes, atrocisſimis abdominis doloribus ſcorbuticis, continua cum alvi conſtipatione, & interdum vomitu materiæ æruginoſæ, nullis clyſteribus nec ullis aliis remediis, nec ipſis opiatis ægrotæ idioſyncraſiæ infenſis, cedentibus, & ab intempeſtivo purgantis uſu in artuum lacerantes dolores, quin etiam pareſin & contracturam manuum degenerantibus; Ruſtica pariter quædam in pago Tzſchortau, dimidio milliaris abhinc diſtante, atrociſſimis artuum doloribus per benè longum tempus; quorum omnium

affectus â ruſtico quodam ſene, devoto & modeſto, in pago quodam Præfecturæ Ilenburgenſi incorporato, Wölpern dicto, degente per curam ſympatheticam, conſenſum nempe mumialem arboris cum homine, exceptâ manuum contracturâ, curati ſunt, ipſis ægris ſanitatis conſtantiâ partim per duos & tres, partim in alterum jam annum, gaudentibus. Id quod effluviis reciproce ingredientibus, accedente tamen forti & ægrotantium & medicaſtri fide horumque intenſione ſeriâ non inepte rribuendum haud immerito auguror: pari ratione hic quoque locorum â ſuperſtitioſa plebe infantes, pueri ac juvenes hernioſi, ante ſolis ortum denudato corpore per quercum flexilem & in media ſui parte fiſſam tribus vicib. reciprocis tranſmittuntur, atque coaleſcente arboris deligatæ fiſſurâ perfectè reſtituutur qualis curæ, per fiſſam etiam tiliam cum ſucceſſu peractæ, exempla legi poſſunt in *Bartholini Act. Med. Haffnienſ. Volum. II. Obs. 61. p 164 & Vol. V. Obſ. 92. p. 242.* Ruſticus curam ſuam ſic inſtituit: primum propinat tres pulveres ἄνω καὶ κάτω, leniter tamen, purgantes, quos ê ramuſculis arboris ſympatheticæ (des Gicht-Baums / uti vocat) pulveriſatis conſtare aſſerit; quibus quidem vicinus meus uti noluit, pretio ſoluto illos, inſcio ruſtico, ſeponens. In primo ſtatim ægrorum acceſſu eos adhortatur, ne curam hanc tanquam ſagatricem vel diabolicam, ſed opus divinum potius exiſtiment, procidens dehinc in genua preces devoto animo & ſubmiſſo ſermone fundit, ægrosque, ut pro impetranda divina benedictione ſummo Numini ardenter ſupplicare velint, ſerio exhortatur. Quo facto arbuſculum quendam (de cujus quidem ſpecie nondum certior fieri potui, niſi quòd mediocrem hominis ſtaturam æquet, & baccas rubras ferat, quas liberis ſuis comedendas concedat) arripiens, ſurculos hujus per ſingula digitorum in ægri manibus ac pedibus interſtitia traducit, nec non cœteras articulationes his ipſis attingit atque demulcet, poſteà arbuſculum terræ inſerit. His ita geſtis, ubi poſthæc ſanatus, multos etiam poſt annos, vel in alius generis morbum aut valetudinem adverſam incidit vel ipſâ morte abripitur, arbor aut flacceſcit aut exſiccatur; quo ex ruſticus de ſanatorum valetudine ac ſtatu quotidiana fermè indicia capere ſolet. Inſuper ex ore Amici cujusdam Lipſienſis fide digni, habeo, quòd ubi arbuſculus unus ac alter aut ventorum impetu aut frigore, aut alia quavis tam aëris quam animalis cujusdam injuriâ avulſus vel fractus fuerit vel exaruerit, ſe & alios in recidivam arthritidis incurriſſe minimè ceſſantem, uſque dum cura illa ſympathetica de novo fuiſſet inſtituta. Et licet (5.) *Schottus in Schola Steganographica* teſtantibus *Ephemer. Erudit. Gallicis menſe Septembri anni 1666. p. m. 09.* affirmet, quod veritatem hiſtoriæ Helmontianæ ab incolis Bruxellenſibus propter horum indignationem, indagare nunquam auſus fuerit; non tamen

men exinde colligi paſſe arbitror, puram putam eſſe, fabulam, cùm ejusmodi curationes cum nobilioribus perſonis viriſque præcipuis inſtitutæ in ſecretiſſimis omninò habeantur, minimeque propalari ſoleant, irriſionem factitiorum membrorum, nedum inſitorum naſorum, illis rectè verentibus. Quæ etiam (6.) potiſſima ſine dubio cauſa fuit, cur Helmontius, natione Bruxellenſis, ad teſtes oculatos Bruxellis tunc temporis ſuperſtites provocarit, cum facilè ſubodorari potuerit rariſſimam hanc Obſervationem, & quidem ex alieni corporis carne, propter Neapolitanæ ſimilitudinem in dubium vocari poſſe: ſi ſicut denique (7.) operationem hanc â ſe ipſo inſtitutam non gloriatur, ſed Tagliacotio tribuit; adeoque pro mumiæ magnetiſmo hujusque in diſtans conſenſu probando & confirmando pari facilitate hiſtoriam illam parallelam in Theſauro Rerum Admirandar. deſcriptam, quam propriam de Bruxellenſi annotatam Obſervationem, allegare potuiſſet. Ut taceam *Brancam Siculum*, *Calentium in Epiſt. ad Orpianum*, *Stephanum Gourmelinum in Chirurg. l. 1. Guilbertum Cognatum Noſonerum lib. II. Narrat. Fallopium de Decolor. c. II. & de Metallis p. 144. Servium in diſſert. de Unguento Armar. p. m. 43. 44. 1. Rattray. in Aditu ad Sympath. & Antipath. p. m. 29. & 70. Bürlein in diſp. de Hoplochriſmate Altdorffii ſub Chriſtoph Nicolai præſidio habita §. 75. Griffonium in Hildani C. I. Obſ. 31. Thomam Fienum in Chirurg.* Tract. *XII. de Naſi amputati ex carne brachii Reſtitutione c. 1. & 2. & Purmannum* im Chirurgiſchen Lorbeer-Kräntz *p. I. c. 31. 224. ſeqq.* Rhinopœiam ex alieni brachii carne partim calluiſſe, partimque poſſibilitatem hujus confirmaſſe. Conferatur etiam *Bartholinus Hiſtor. Anatom. c. VI. Obſ. 59.* de nauclero quodam, cui caro in hypochondrio ſiniſtro ictu tormenti ablata, carne vervecinâ reſtituta fuit.

Plura interim & egregia mumialis conſenſus exempla ſuppeditabunt *Digby in* Tract. *de Sympathia*, *Marcus Marci in philoſoph. Veteri Reſtituta. Bartholinus Hiſtor. Anatom. C. I. Obſ.* 41. *Ettmüllerus* T. *I. Opp. in Inſtitut. Medic. p.* 407. 410. *ſeqq.* *Theatrum Sympatheticum*, & *Weberus in Aneh. Sauciat. p. 21. ſeqq.* Cùm igitur ex ſupra deductis nullum dubium, quin vetula incantatrix firmiſſima imaginatione ac in propriam animam impreſſione effluvia liquoris aquei, omnesque cum clave ac baculo, & reliquis in hypocauſti angulo repertis mediis magicis, inſtitutas actiones ad puellam noſtram direxerit, fieri aliter non potuit, quin extinctâ per mortem corporeâ animâ antea tamen ê medio ſublatis mediis magicis ideæ hæ malitiæ impreſſæ ſimul deletæ fuerint, hinc ceſſante cauſâ & effectum magicum ceſſare oportuit: ſimili ratione ac epilepſia illa (cujus meminit Celebris Poliater Mülhuſanus, *Dn. D. Hoyerus*, *in Anno*

III. Dec. III. Ephemerid. Noſtrar. Obſervat. 52.) faſcino inducta, derepente ceſſavit, ſublato ê foribus inſtrumento ferreo magico, circuli ad inſtar cum ſtylo formato; quô contrâ foribus denuò affixô, epilepſia illicò & vehementiſſimo gradu rediit, utut vetula incantatrix dudum in cineres erat converſa. Quòd autem relata in Caſu noſtro phænomena non eodem momento, quo incantatrix exſpiravit, ſed ſucceſſive & die demum ſexto, penitus remiſerint, id ipſum reliquiis animæ ſeu ſpirituum animalium, in motu ſuo & radio luminoſo quidem extinctorum, ſed non penitus ac formaliter deſtructorum, tribuendum nullus dubito. Ex hoc enim fundamento diverſas corporum mortuorum operationes ac effectus, omniaque mortuorum miracula oriri, ex *Helmontii, M. Marci, Ettmülleri Operibus, & Wirdigio l. a. §. 3. p. 58* nec non ipſis *Mortuorum Miraculis â* ſæpius laudato *Garmanno collectis*, ſufficienter conſtat. Sicut & ex eodem fundamento ipſorum mortuorum apparitiones, & ſpectra, ab Illuſtri Præſide quondam Noſtro, *B. Dn. D. Volckamero Obſerv. 192. Anni* II. *Decur. 11. Königio Anni* VI. *Obſerv. 37. p. 98. B. Claudero Anni* VII. *Dec. dictæ Obſ.* 163. *Maxvello in Medic. Magnet. lib.* I. *c. 2. p. 9. Beckio loco ſuprà citato p. 284.* nec non *Biedlino in Linear. Medicar. Anno 1696. pag. 612. -- 614.* derivantur. Glaciem hâc in re præ aliis primum fregiſſe videtur Philoſophus ſuprà allegatus Teutonicus, *Jacob Böhmius. in Epiſt. Theoſoph.* XXII, §. 8. -- *13. p. 117. ſeqq.* ubi rationem formalem de ſpectris non inelegantem habet, modò ea, quæ Animæ rationali, menti nimirum immortali, attribuit, ad animam corpoream aut ſpiritus animales applicentur, ſuperflui autem & præter neceſſitatem in homine multiplicati ſpiritus chimærici, aſtrales aut ſiderei, elementares &c. expungantur.

(o)

CARO-

CAROLI NICOLAI LANGII.
LUCERN. HELVET. PHIL. ET MEDICI.
ACADEMICI NATURÆ CURIOSI
&
PHYSIOCRITICI SENENSIS.

IDEA.

HISTORIÆ NATURALIS LAPIDUM FIGURATORUM HELVETIÆ

Ejuſq; Viciniæ

IN

QUA SIMUL CONTINETUR
LACTIS LUNÆ DESCRIPTIO
ET
USUS MEDICINALIS.

OMNIBUS SEDULIS,
PHILOPHYSICIS
DICATA.

IDEÆ
HISTORIÆ LAPIDUM FIGURATORUM HELVETIÆ.
Eiusque Viciniae.

CAPUT I.

Occaſio operis.

INgens hujus Ævi ſciendi cupiditas & ſuſceptus ubique fermè uſus majori, quâm hucusque actum eſt, ſolertiâ res naturales inveſtigandi, nihil propemodùm ſub hoc noſtro ſole ſenſibus obvium intactum reliquit, quod non Trutinæ Philoſophicæ ſubjectum fuerit, ut meritò præſens ſæculum Aurea ſcientiarum Ætas nuncupari queat. Quacunque poſſibili methodo perluſtrata ſuat Animalia, detecta Vegetabilia, & elaborata Mineralia, ut vix quidquam tribus his Regnis contentum occurrat, quod ulteriorem exigat indaginem, hominique ſufficiens felicitas ſit, eam Scientiam Naturalem adeptam eſſe, quæ perſpicaciſſimo hoc tempore â tantis Viris tradita fuit, ad cujus partem ſaltem minimam aſſequendam, cùm aliquibus in locis hujus Regionis Lapides Figuratos deprehenderim, omnem poſſibilem operam adhibui, eos colligendi, mentemque meam ob curam ægrorum ſæpè nonnihil oppreſſam ſuaviſſimâ hâc Contemplatione refocillandi, ſtimulatus quidem primò â Curioſiſſimo Tractatu Clariſſ. Liſteri de Cochleis &c. Angliæ, cujus methodum potisſimùm ſecutus ſum, deinde ab ipſa Helvetiâ Patriâ meâ majori ex parte Lapideâ, præſertim, quâ Orientem reſpicit & per Alpinas rupes ab Italiâ ſegregatur, invitatus, clarè agnoſcens, commodiorem Occaſionem ad aliam materiam excolendam in hâc terrâ mihi non ſuggeri, etenim copia Figuratorum Lapidum hinc indè collectorum brevi temporis ſpatio in tantam molem accreverat, ut ad eos in ordinem redigendos particularis methodus exigeretur, quam tumultuariè elaboratam, obiterque contractam unà cum Epitome totius Opuſculi quod de Lapidibus Figuratis meditatus ſum, vobis, Chariſſimi Philophyſici, ex animo commendo.

CA-

CAPUT II.

De Lapidibus ingenere, eorumque Principiis.

FAcilioris autem intelligentiæ cauſâ pauca & vulgaria de Lapidibus ingenere præmittenda cenſui, ab eorum deſcriptione, quòd ſint: Mineralia dura, gravia, nec ductilia, nec in aquâ ſolubilia, nec per ſe liquabilia, principium ſumens: Dein breviter perſtringam ea, quæ ad eorum generationem neceſſariò concurrunt, nimirum Sales in convenienti vehiculo fuſos, Liquorem Terreſtrem Viſcidum, & demùm horum duorum proportionatam Configurationem, ac Fluiditatem, ut debitè coaptari poſſint: â Primo Lapidum durities, gravitas & figura potiſſimum dependent, â Secundo procedit eorum color, diaphaneitas, vel obſcuritas, Ultimum veró iis friabilitatem, aut firmitatem inducit.

E quibus patet Primarias Lapidum Proprietates â Salibus dependere, adeòque & hos præcipuam eorum cauſam conſtituere, qui mediante Aquâ, vel Aëre quocunque diffuſi poros corporum ſubeunt, & unà cum iis in Coagulum, Lapideum figuntur, atque firmantur.

Aqua Sale ad petrificationem omnium aptiſſimo in Subterraneis imbuitur ab eorum enim calore in vapores verſa, ad internas ſummarum Alpium Lapideas Cavernas extollitur, ubi partim in guttulas ſeſe colligens, ſenſimque ſtrias efformans, limpidiſſimis Fontibus originē præbet, partim verò ſubtiliori ſuo halitu â conſtanti guttularū deſtillatione excitato poros ſaxoſorum parietum penetrat, Salemque in iis contentum elicit, duram Lapidum ſubſtantiam (haud diſſimili modo ac Gutta cavat Lapidem) ſolvendo, in Terram levem, friabilem, & albicantem immutando, quæ vulgò Lac Lunæ vocatur, Germanis Monn-Milch / cujus deſcriptio in proximo capite exponetur.

Sicuti Aqua in prædictis Cavernis copioſo Sale ad induranda corpora valdè congruente perfunditur, ita per ſummas montium Rupes excurrens, & in ſubjectas Petras vehementi ſtrepitu cadens, aut per alia loca ſalebroſa leniùs diffluens pedetentim non parvam ſalium quantitatem extrahit, non ſecùs ac aër calidus & humidus, præſertim Notus vehementi impetu ad Rupes & Saxa allidens, eas fundit, & Sales incluſos emulget, qui ab aſcendentibus aqueis vaporibus rurſus ſoluti, mediante rore vel pluviâ Fluminibus, Fontibusque noſtris communicantur. Potiorem autem Salium partem, quibus Aër imbu-

tus eſt, deberi marinis effluviis, abundè teſtantur morbi Scorbutici, qui accolas maris potiſſimùm infeſtant, & Sali acri in Aëre deliteſcenti adſcribuntur.

Subtilior Salium portio ad poros corporum pervadendos apta nata iis Petrificationem inducit, craſſior verò ob particularum inæqualitatem externæ tantùm ſuperficiei adhæreſcit, & ex Cruſtâ Lapideâ involvit, quemadmodum à Liquore Terreſtri & Viſcido in viſceribus terræ vi caloris Subterranei elaborato, & mediante Aëre vel Aquá Sali unito Lapidum Diaphaneïtas, vel Opacitas contrahitur, prout nimirum magis vel minùs depuratus fuerit.

CAPUT. III.

Deſcriptio Lactis Lunæ ejusque uſus Medicinalis.

LAc Lunæ eſt Terra, quæ à variis Authoribus variè denominatur. Ferrandus Imperat. lib. 5. cap. 14. hanc Terram Agaricum Mineralem appellat; Geſnerus Agaricum Saxatilem ſeu Fungum Petræum, eo quòd Agarici inſtar ſaxoſis parietibus adhæreat. Agricolæ Steinomarga, Germanis Mon-Milch / Stein-Marck ob ſubſtantiam albam, fungoſam & poroſam, ex quà concreta eſt.

Maximus Lactis Lunæ proventus eſt in Helvetiâ, ubi in ſummis altiſſimorum Montium Speluncis colligitur, quarum præcipua eſt in ſummitate Montis Fracti Seu Pileati ob adjacentem famoſum Pileati Lacum valde celebris ditionis Subſylvanæ, & ab incolis ob copiam Lactis Lunæ ibi deliteſcentis Moon-Loch / (id eſt Caverna Lunaris) nuncupata. Hæc Caverna ſita eſt in prærupto angulo, quem duæ excelſæ rupes non multùm infra ſummum Montis cacumen efformant, Ingreſſus altus eſt pedum circiter ſexdecim, latus verò novem, è quo indeſinenter nitidiſſimus, & à decidentibus è fornice guttulis conflatus Rivulus gratiſſimo murmure decurrit. Crypta poſt decem paſſus in ampliſſimum Antrum excavatur, cujus Diameter ſe ad viginti paſſus extendit, Altitudine 14. pedes ſuperante. Quod iterum Septentrionem verſus anguſtius factum ultrà trecentum paſſus Montem penetrat, ubi tandem in immanem, & ſtupendam Cavitatem dilatatur, quam Paſtoribus ob præruptas vias hucusque experiri non licuit. Per hanc Montis cavitatem usque ad radicem ejus porrectam, vapores aquei à calore interno ex latente Aquâ, quam procul dubio Pileatum cingens Lacus Lucernenſis per ſubterraneos hiatus ſuppeditat,

exci-

excitati aſcendunt, & undique fornici (qui per totum ſui tractum, excepto antro commemorato pendente quaſi arcu velato, in hiantem, ſenſimque magis anguſtatam fiſſuram ad ſummum Montis culmen uſque abeuntem deſinit) applicantur, qui nunc poros Saxi ſubeundo, Salemque in iis contentum ſolvendo, & imbibendo materiam terreſtrem viſcidiuſculam & albicantem poſt ſe relinquunt, nunc rimas Rupium altius penetrando integra fragmenta Lapidea ſeparant, ſibique tam ingentes, Cavernas efformant.

Interna Cavernæ ſuperficies ex omni parte & quidem pluribus in locis ad pedis unius craſſitiem Lacte Lunæ obducta eſt, & ſicuti â conſtanti aquarum lapſu indeſinenter abſumitur, ita à perpetuà vaporum, qui intra Cavitatem à caſu ipſius aquæ non parùm augentur, deſtillatione, Continuò reparatur.

Decimo nono Auguſti 1703. Ingreſſus ſum aliam Cavernam Lunarem excavatam in monte præalto Waſſenſtock appellato, ejusdem ditionis, ex meris rupibus congeſto, cujus oſtium minore, quám prioris Cavernæ aditu patet, ſenſimque anguſtatum poſt triginta paſſus deducit in Cryptam ſatis amplam fornice acuminato obvelatam, è quâ alia via primâ longè demiſſior recluditur, & tractu viginti paſſuum expanditur in vaſtam Cavernam antro Cavernæ Lunaris Montis Pileati nec ſpatio nec quantitate Lactis Lunæ hinc inde adhærentis minimè cedentem, ubi tres novæ viæ apparent, quarum duæ declives ſunt, & tertia ſurſum tendit, ob frequentes autem & profundas rupium fiſſuras ulterius progredi non placuit, ne delapſum forte ſaxorum fragmentum viam nobis occluderet, & ſic receſſum impediret.

Per dictas rimas conſtanter Aqua limpidiſſima guttatim deſtillat, nec non per illa foramina ſubrotunda, Diametro ſuo Spithamam colligentia in iſtis Cryptis paſſim obvia, quæ intus à decidente Aquâ valde lævigata tortuoſo multisque flexibus ſinuoſo ductu verſus apicem montis porrecto altiſſimè montem pervadunt, donec ſenſim contracta prorſus obliterentur; Aqua per has fiſſuras & foramina defluens, ab annoſâ nive ſummitates Montium occupante, & à calore æſtivo ſolutâ ſuggeritur, quæ poros ſaxorum penetrando paulatim eos exedit, ſibique tales vias ad internas cavitates parat, ubi continuo ſuo halitu & vapore ſuperficiem ſaxorum extimam ſolvit, & in ſubſtantiam Lactis Lunæ convertit.

Præter commemorata in præſcriptâ Cavernâ obſervare licuit Lac Lunæ ingreſſui Cavernæ proximum, aërique magis expoſitum facillimè iterum induere naturam Lapidis, ſine dubio ob nitrum aëreum illi de novo commixtum, à quo elegantes figuras acquirit; nam ſi ab intenſo frigore per modum Criſtalliſationis ſubitò induretur, in pulcherrimas ſtiriolas Muſci foliolis haud diſſimiles excreſcit, ſi verò paulatim condenſetur, in ſuperficie Lapidum elegantiſſimum

mum opus reticulare efformat, eodem fermè modo, quo Hædera ſuis ramuſculis hinc inde diſperſis, ſibique incumbentibus muris adhærere ſolet. Utrum hujusmodi Lapides è ſubſtantiâ Lactis Lunæ producti Galactitæ nomen mereantur, verſatioribus in hàc materiâ decidendum relinquo.

E quibus patet, Lac Lunæ eſſe: Terram poſt Lapidum per aqueos vapores ſale exhauſto reſolutionem reſiduam, albam, levem, friabilem, parùm viſcoſam, ſaporis ſubdulcis, ſine odore internis Lapideis parietibus, & fornici Cavernarum ſubterranearum ſummis in Montibus ſitarum adhærentem.

Lac Lunæ ab Aquâ diſſolvitur, eamque colore lacteo tingit, dein cum aceto mixtum efferveſcit, & à Spiritibus acidis majori adhuc efferveſcentiâ exeditur, ſed cum Spiritu vini nec tumultuatur, nec diſſolvitur, quæ denotant, ſubſtantiam Lactis Lunæ partium eſſe tenuium, ſiccare ſine morſu, abſtergere, acida imbibere, acria edulcorare, plerisque morbis ab iis provenientibus mederi, & non parvam Lac Lunæ inter & Bolum Armenam deprehendi affinitatem, cujus potiores vires poſſidet.

Uſus Lactis Lunæ vel eſt internus, vel externus. Internè prodeſt in Sodâ & ructu nidoroſo, grumis Sanguinis diſſolvendis, nec non in hæmorrhagiis, aliisque Sanguinis profluviis ſiſtendis. In ardore urinæ, & reliquis ejus affectibus ab acrimoniâ & aciditate ortis, ſpeciatim in ſtranguriâ juvat, dolorem nephriticum ſedat, & arenulas è renibus pellit, earumque generationem impedit. In colicâ, diarrhæa & dyſſenteriâ præſentaneum eſt remedium, quod nonnulli etiam in febribus malignis & peſtilentialibus cum fructu exhibent. Demum lac mulierum lactantium copiosè auget propinatum cum Cryſtallo præparatâ, ſemine fæniculi, aliisque ſpecificis.

Externè Lac Lunæ confert ad acidum occultum ulcerum abſumendum imprimis tibialium, quæ mirè purificat, conglutinat, & ad cicatricem perducit. Multi illud loco Nihili albi colliriis addunt ad exſiccanda oculorum ulcera, eorumque defluxiones acres inhibendas. Veterinarios quoque noſtros in variis tumoribus id applicare aſſerit Celeb. Wagn. in ſua hiſt. Natur. Helvet.

Ex dictis facile colligitur, ſubſtantiam Lactis Lunæ non conflari ab exhalationibus metallicis ad ſuperficiem Lapidum concretis, quod hucusque plures inſignes Viri credidere, nam potiùs aliquod recrementum metallicum grave Arſenico, Sale, aut Sulphure hæterogeneo onuſtum conſtitueret, quàm Terram albam, levem, ab omni acredine defæcatam & ſummè edulcorantem, de quà hæc pauca ſufficiant.

CA-

CAPUT IV.

Recenſentur Lapides Helvetiæ, qui neglectâ Figurâ quidquam peculiare & admirandum ſibi adjunctum habent.

EXpoſitis genericis lapidum principiis, eorumque generationis modo, differentiæ quoque pertractandæ forent, cum verò jam à pluribus Authoribus magnâ ſane diligentiâ adductæ ſint, generalioribus omiſſis eas tantum perſtringam, quæ neglectâ figurâ quidquam peculiare ſibi adjunctum habent, quas inter primò occurrit ſaxum, ſeu Lapis Titubans, ab Incolis Gnap-Stein vocatus: Hic in ſummo altiſſimi montis noſtri Pileati, ſeu fracti apice occidentali ſitus eſt. Plures ſuſpicantur, hunc lapidem à tumido Diluvii torrente ad tam ſublime cacumen effectum eſſe, niſi fortè fragmentum ſit ſubjectæ rupis ab Auſtro afflante ſubtus exeſæ. Hunc ſequitur ſaxum odore violas referens, quod in ſylvâ Hercyniâ & aliis Helvetiæ montibus copioſe colligitur, odor autem non ex ipſo lapide (prout jam pridem notavit Agricola,) ſed ex muſco quodam croceo ei adhærente exhalat. Tertium locum ſibi vendicat ſilex perforatus, in uno alteròve monte inventus, ubi omnes ſilices foramine obliquo donati ſunt, cujus cauſam in excrementa inſectorum lapidem corrodentia refundendam puto. Poſt ſilices pauca de Pyritis adjungo, quorum ſpecies apud nos uberiores ſunt, nec non de Gypſo & Alabaſtro, quibus montes noſtri abundant, ſubjungendo quædam propter affinitatem ſtructuræ de Lapide Bononienſi, licet in patriâ noſtrâ non colligatur. His demum connectam brevem deſcriptionem Lapidis Ceauniæ, in quercu propè Badenam Helvetiorum reperti.

CAPUT V.

De Lapidibus Figuratis ingenere.

HActenus traditi ſunt lapides Helvetiæ, qui aliquam admirandam proprietatem ſibi adjunctam habent, nunc ii conſiderandi veniunt, quos figura ſola notabiles reddit, quorum in patriâ noſtrâ tanta eſt copia ac varietas, ut mirum ludentis naturæ artificium vix

aliâ in re clariùs elucefcat, ipſaque ſubſtantia lapidea Antiquorum Proteus videatur, qui in quamlibet corporum formam olim ſeſe transmutabat; Etenim hi lapides figurâ ſuâ non ſolum vegetabilia, ſed integra quoque animalia, eorumque partes præcipuas graphicè repræſentant, ac præ ſe ferunt.

Figuræ lapidum duplici modo obſervantur, ſiquidem vel planam tantum ſuperficiem occupant, & tanquam pictæ exhibentur, vel ex ſolidis lapidum variè transformatorum formis conflantur, ſive hæ ſint integri Lapides, ſive minores majoribus immerſi, qui propriè Lapides Figurati vocantur.

Antequam autem ad ulteriorem Lapidum Figuratorum diviſionem deſcendo, eorum Loca nativa, in quibus per totam Helvetiam ejusque viciniam colliguntur, adduco, ut cuilibet huic ſtudio ſeſe applicanti, porrigatur occaſio, ſibi de hujusmodi lapidibus proſpiciendi, novasque eorum ſpecies detegendi.

Cauſas lapidum figuratorum deſcribam in quâlibet eorundem claſſe vel etiam genere, ſi opus fuerit, apponendo proprietates & vires, quibus pollent, & nobis perſpectæ habentur, nam ſicuti innumera horum lapidum diverſitas deprehenditur, ita non minùs cauſæ eos producentes diſcrepabunt.

CAPUT VI.

Quomodo Lapides Figurati in debitum ordinem redigendi ſint.

AD lapides figuratos in debitum ordinem redigendos tria requiruntur.

Primò omnes Lapidum Figuratorum ſpecies ita conſiderandæ ſunt, ut omnia ea, in quibus conveniunt, vel diſcrepant, diligenter notentur; ſi in Eſſentialibus, id eſt, Diverſitate Figuræ, de quâ hic tantum agitur, differant, ad plura genera referendæ ſunt; ſi verò magnitudine, colore, odore, vel etiam ſapore integram lapidis figuram non immutationibus tantum diſſentiant, in unum genus colligendæ erunt, unde ſequentes lapides ſpecies ſunt ejusdem generis: *AMMONIS CORNU* Maximum ſex anfractuum, ſtriis lateralibus valdè elatis, & in ſpinam dorſi inter duos ſulcos eminentem abeuntibus, jun-

junċturis foliaceis ad tertium orbem usque apparentibus. *AMMONIS CORNU* minus duorum anfraċtuum ſtriis valdè elatis, & in ſpinam inter duos ſulcos eminentem abeuntibus. *BUCCINITES* à ſiniſtrâ ad dextram convolutus, major cinereus, lævis, quatuor ſpirarum mucrone produċtiore. *BUCCINITES* à ſiniſtrâ ad dextram convolutus minimus, pullus, lævis, trium ſpirarum mucrone produċtiſſimo. *CONCHITES ANOMIUS* mediocris, ſublividus, roſtro prominulo, & veluti pertuſo (Luidio in ſuo Litoph. num. 837. Terebratula diċtus,) ſtriis maximis, valvâ ſuperiore profundiſſimâ Lacunâ donatâ. *CONCHITES ANOMIUS*, minimus, ſubflaveſcens, tenuiſſimè compreſſus, & roſtro prominulo veluti pertuſo, ſtriis tenuioribus, valvâ ſuperiore unicâ lacunâ donatâ. Ex his adduċtis Lapidum Figuratorum ſpeciebus patet, loca nativa ſpecies non multiplicare, ſed tantum individua, non aliter ac in Botanicâ, ubi ſphondylium hirſutum foliis anguſtioribus C. B. prodr. 83. in Luſatia colleċtum non differt ſpeciè ab eo, quod in noſtris Alpibus Rhæticis obſervatur.

Secundò omnes ſpecies, quæ quoad figuram & ſtruċturam inter ſe conveniunt, genus quoddam conſtituent, ita ut genus Lapidum Figuratorum nil aliud ſit, quam colleċtio lapidum figurâ & ſtruċturâ ſuâ inter ſe conſimilium, quod ulterius ſubdividitur in Primarium, & Secundarium, vel ſuperius, & inferius. Genus Primarium vel ſuperius eſt, quod adhuc includit plura genera, quæ viciſſim ſuas ſpecies continent. Sic: Stalaċtites eſt genus Primarium, vel ſuperius; quia adhuc in plura Stalaċtitarum genera, quorum quodlibet ſuas proprias ſpecies includit, ſubdivitur.

Tertiò quemadmodum plures ſpecies, ne confundantur, in ſua genera colliguntur, ita hæc facilioris Methodi gratiâ in ſuas Claſſes contrahenda ſunt. Claſſis autem eſt Colleċtio plurium generum Lapidum Figuratorum ex unâ ſaltem nobiliori ac potiori figuræ & ſtruċturæ ſuæ parte inter ſe conſimilium: Quâ ratione primo quaſi intuitu omnes ſpecies Lapidum Figuratorum ſub unâ Claſſe comprehenſas contemplari licet.

CAPUT

CAPUT VII.

Enumerantur Claſſes Lapidum Figuratorum Helvetiæ ejusque Viciniæ.

OMnes itaque Helvetiæ Lapides Figuratos octo Claſſibus complector, quarum:

CLASSIS I.

EXhibet Cryſtallina, quo nomine intelliguntur omnes Lapides Figurati pellucidi, vel vitri inſtar nitentes, & aliquâ peculiari figurâ donati, ſive hæc ſit multangula, ſive rotunda, ſive Cylindracea, ſive cruſtacea.

SECTIO I.

Lapides Figurati Cryſtallini pellucidiores.

Genus I. Gemmæ Helveticæ.
Genus II. Cryſtallus Montana.
Genus III. Selenites ſeu Lapis Specularis.

SECTIO II.

Lapides Figurati Cryſtallini dicti obſcurè pellucidi.

Genus I. Stalactites Stiriæ formis.
Genus II. Stalactites cruſtaceus.
Genus III. Stalactites tubulatus in formam tubulorum minimorum congelatus.

SECTIO III.

Lapides Figurati Cryſtallini dicti opaci, & vitri inſtar leviter nitentes.

Genus I. Stalagmites.
Genus II. Talcum.

CLAS-

CLASSIS II.

EXhibet Lapides Figuratos Pictos, prout figuræ eorundem planam tantum lapidum ſuperficiem occupant, quos à ſeminio illorum animalium vel Vegetabilium, quæ pigmentis ſuis repræſentant, mediantibus vaporibus terræ, vel maris ad certam telluris altitudinem delato, & accedente congruâ Matrice fœcundato produci, cum Clariſſimo *Luidio* contendam, cujus opinionem pluribus rationibus & Experimentis ſuadere conabor, nullus tamen inficias ibit, quod non etiam corpora colorata intra terram putreſcentia colorum ſuorum veſtigia luto imprimere poſſint, quæ prædicto luto tractu temporis in lapidem verſo denuò inhærebunt; huicque ſententiæ facilius acquieſcendum foret, modò explicaretur, quomodo corpora animalium, vel Vegetabilium, quæ in hujusmodi lapidibus pictis exprimuntur, tantam terræ profunditatem, è quâ erui ſolent; illæſa & integra penetrare queant.

SECTIO I.

Lapides Figurati Picti animalia, eorumque partes repræſentantes.

Genus I. Lapides Figurati Picti animalia volatilia integra repræſentantes.
Genus II. Figurati Picti partes animalium volatilium repræſentantes.
Genus III. Lapides Figurati Picti animalia aquatilia integra repræſentantes.
Genus IV. Lapides Figurati Picti partes animalium aquatilium repræſentantes.

SECTIO II.

Lapides Figurati Picti vegetabilia; eorumque partes repræſentantes, qui Dendritæ dicuntur.

Genus I. Lapides Figurati Picti vegetabilia integra repræſentantes.
Genus II. Lapides Figurati Picti partes vegetabilium repræſentantes.

CLASSIS III.

EXhibet Lapides Figuratos Petrificatos, ſeu Incruſtatos, id eſt, corpora ex naturâ ſuâ alterius ſubſtantiæ in ſubſtantiam Lapideam commutata, vel cruſtâ Lapideâ obducta.

SECTIO I.

Animalia integra, eorumque partes petrificatæ.

Genus I. Animalia integra petrificata.
Genus II. Partes animalium petrificatæ.

SECTIO II.

Vegetabilia integra eorumque partes petrificatæ.

Genus I. Vegetabilia integra petrificata.
Genus II. Partes Vegetabilium petrificatæ.

SECTIO III.

Lapides Figurati Petrificati figuræ incertæ, ad quid referri debeant.

Genus I. Lapides Figurati Petrificati figuræ regularis, & incertæ, ad quid referri debeant.
Genus II. Lapides Figurati Petrificati figuræ irregularis, & incertæ, ad quid referri debeant.

CLASSIS IV.

EXhibet Lapides Figuratos Intortos, quorum orbes ſerpentum in modum in ſe convolvuntur, & Ammonis Cornua vocantur, ad quam Claſſem referendi ſunt Nautilitæ, ob eundem circumvolutionis modum. Me non latet, plures, qui Foſſilia Teſtacea à Cataclyſmo ortum ſuum deduxiſſe volunt, præſentes Lapides figuratos unà cum ſubſequentibus petrificatis adnumerare; cum autem plures rationes

tiones & experimenta, quibus Diluviani tam faciliter reſpondere non poterunt, huic opinioni repugnent, veriſimilius videtur, hujusmodi Lapides à vi plaſticâ proprii ſeminis in ſubterraneis gigni.

SECTIO I.

Ammonis Cornua lævia.

Genus I. Ammonis Cornu læve ſpinâ ſubrotundâ.
Genus II. Ammonis Cornu læve ſpinâ eminente.
Genus III. Ammonis Cornu læve ſpinâ eminente dentatâ.

SECTIO II.

Ammonis Cornua Tuberculis inſignita.

Genus I. Ammonis Cornu tuberculis in interno orbium ambitu ſitis.
Genus II. Ammonis Cornu tuberculis in externo orbium ambitu ſitis.

SECTIO III.

Ammonis Cornua Striata ſtriis Integris.

Genus I. Ammonis Cornu Striatum ſtriis integris in ſpinam ſubrotundam abeuntibus.
Genus II. Ammonis Cornu Striatum ſtriis integris in ſpinam acutam abeuntibus.
Genus III. Ammonis Cornu Striatum ſtriis integris in ſpinam eminentem abeuntibus.
Genus IV. Ammonis Cornu Striatum ſtriis integris in ſpinam ſulcatam abeuntibus.
Genus V. Ammonis Cornu Striatum ſtriis integris in ſpinam inter duos ſulcos eminentem abeuntibus.

SECTIO IV.

Ammonis Cornua Striata Striis Diviſis.

Genus I. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis in Spinam Subrotundam abeuntibus.

Genus II. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis in Spinam Acutam abeuntibus.
Genus III. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis in Spinam Eminentem abeuntibus.
Genus IV. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis in Spinam Sulcatam abeuntibus.
Genus V. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis in Spinam inter duos ſulcos eminentem abeuntibus.
Genus VI. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis præcedente tuberculo ſubrotundo.
Genus VII. Ammonis Cornu Striatum Striis Diviſis præcedente eminentiâ oblongâ.

SECTIO V.

Lapides Figurati Intorti Serpentum in modum in ſe convoluti Squammati Nautilitæ dicti.

Genus I. Nautilites Squammatus.

CLASSIS V.

EXhibet Lapides Figuratos Intortos Turbinatos, quorum Orbes Cochlearum in modum producuntur, & Cochlitæ vocantur.

SECTIO I.

Cochlitæ Mucrone Elongato.

Genus I. Cochlites Terreſtris.
Genus II. Cochlites Umbilicatus.
Genus III. Neritites.
Genus IV. Trochites.
Genus V. Buccinites.
Genus VI. Turbinites.

SECTIO II.

Cochlitæ Ore Elongato.

Genus I. Cochlites Pyramidalis, ſeu Cylindroidæus.
Genus II. Echinophorites.

SECTIO

SECTIO III.

Cochlitæ Ore & Mucrone ſimul elongatis.

Genus I. Strombites.

CLASSIS VI.

EXhibet Lapides Figuratos Turbinatos Helicem non habentes.

SECTIO I.

Lapides Figurati Turbinati Helicem non habentes ſubrotundi, ſtriati, vel punctulati, Echinitæ dicti.

Genus I. Echinites Clypeatus.
Genus II. Echinites quinis radiis è duplici ſerie.
Genus III. Echinites Diſcoidæus.
Genus IV. Echinites Spatagoidæus.
Genus V. Echinites Cordatus vulgaris.
Genus VI. Echinitarum Radioli, & Scutula.

SECTIO II.

Lapides Figurati Turbinati Helicem non habentes læves, Belemnitæ dicti.

Genus I. Belemnites Pyramidalis.
Genus II. Belemnites Cylindroidæus.

CLASSIS VII.

EXhibet Lapides Figuratos Bivalves, qui Conchitæ dicuntur.

SECTIO I.

Conchitæ Valvis æqualibus Læves.

Genus I. Conchites Valvis æqualibus Lævis Figurâ ex alterâ cardinis parte diffuſiore.
Genus II. Conchites Valvis æqualibus Lævis ſubrotundus.
Genus III. Cochnites Valvis æqualibus Lævis ex utraque parte æqualiter diffuſus, & à cardine ad oram magis elongatus.

Genus IV. Conchites Valvis æqualibus Lævis ex utraque parte æqualiter diffuſus, & à Cardine ad Oram anguſtior.

Genus V. Conchites Valvis æqualibus Lævis inſigniter Ventricoſus: Bucardites dictus.

SECTIO II.

Conchitæ Valvis æqualibus Striati.

Genus I. Conchites Valvis æqualibus Striatus Figurâ ex alterâ Cardinis parte diffuſiore.

Genus II. Conchites Valvis æqualibus Striatus Subrotundus.

Genus III. Conchites Valvis æqualibus Striatus ex utraque parte æqualiter diffuſus, & à Cardine ad Oram magis elongatus.

Genus IV. Conchites Valvis æqualibus Striatus ex utraque parte æqualiter diffuſus, & à Cardine ad Oram anguſtior.

Genus V. Conchites Valvis æqualibus Striatus inſigniter Ventricoſus Bucardites dictus.

Genus VI. Conchites Valvis æqualibus Striatus ex alterâ Cardinis parte inſigniter elongatus : Rhomboidalis dictus.

Genus VII. Conchites Valvis æqualibus Striatus Subrotundus Striis omnium maximis : Imbricatus dictus.

Genus VIII. Conchites Valvis æqualibus Striatus ad triangulum accedens Striis inæqualibus, Concham Indicam viſu prodigioſam Bonani, referens.

Genus IX. Conchites Valvis æqualibus Striatus Compreſſus : Pectunculites dictus.

Genus X. Conchites Valvis æqualibus Striatus Compreſſus & Auritus: Pectinites dictus.

SECTIO III.

Conchitæ Valvis Inæqualibus Anomii dicti.

Genus I. Conchites Anomius ſine roſtro Compreſſus : Oſtracites dictus.

SECTIO IV.

Conchitæ Anomii roſtro Prominulo non Pertuſo.

Genus I. Conchites Anomius roſtro prominulo non pertuſo, Luidio ; Gryphites dictus.

SE-

SECTIO V.

Conchitæ Anomii roſtro prominulo veluti pertuſo. Luidio : Terebratulæ dicti Læves.

Genus I. Terebratula Lævis Lacunoſa.
Genus II. Terebratula Lævis ſine lacunâ.

SECTIO VI.

Conchitæ Terebratulæ dicti Striati.

Genus I. Terebratula Striata Lacunoſa.
Genus II. Terebratula Striata ſine Lacunâ.

CLASSIS VIII.

EXhibet Lapides Figuratos Tubuloſos, qui Tubulitæ dicuntur.

Genus I. Tubulites Dentalis.
Genus II. Tubulites Vermicularis.
Genus III. Tubulites Balanorum Calices referens.

HÆc ſunt, Doctiſſimi Domini Philophyſici, omnia Lapidum Figuratorum Helvetiæ noſtræ genera, quæ inter conſtantem Medicinæ praxin detegere licuit, quibus addam Appendicis locò Lapides Figuratos Monſtroſos, quorum ſtructura ordinarium naturæ curſum aberrare videtur, & Complicatos, id eſt, Lapides Figuratos diverſi generis inter ſe arctiſſimè unitos, qui non parum lucis pro rimandæ naturæ ludentis operandi normâ, & detegendâ genuinâ Lapidum Figuratorum productione conferent.

Cum verò in re tam difficili integra Lapidum facies ſolâ deſcriptione nunquam ita exprimi poſſit, ut eam Lector ſatis clarè & diſtinctè agnoſcat, non ſolum quodlibet Lapidum Figuratorum genus, ſed quoque rariores eorum ſpecies omni poſſibili diligentiâ depingi curavi, adnexis plerumque Matricibus, prout in iis inventi ſunt, præcipuisque eorum partibus, præſertim Cornuum Ammonis Spondilolithæ dictis, quorum diverſitas, & nunquam ſatis admiranda ſtructura, quæ ſola propriam meretur tam Phyſicam, quam Anatomicam attentionem, magnam opem ad indagandam Rei Lapideæ Figuratæ Naturam afferet. In quâlibet icone integra Lapidis effigies cum nomine majuſculis litteris expreſſo, & Notâ Characteriſticâ, per quam ab aliis Lapidibus differt, exhibetur.

Ut

Ut demum utile dulci miſceatur, brevem deſcriptionem ſubjungam Nephritidis, & Calculi Humani, quomodo in corpore noſtro generetur, quibusque remediis ejus cura & Prophylaxis inſtituenda ſit, occaſione Calculi Humani rariſſimi, Rheinfeldæ ante ſeptem annos exciſi è rene dextro alicujus Domini ob tabem ab exulceratis renibus & ſubſequente vitiatâ ſtomachi digeſtione inductam, vitâ defuncti, cujus ſuperficies ferè undique ſpiculis Cryſtallinis pellucidis & nitentibus obducta eſt, cui adnectam alteram obſervationem Anatomicam Coſtarum Bifurcatarum in Homine Badenæ Helvetiorum exenterato deprehenſarum.

Hoc eſt Epitome mearum Exercitatiuncularum, de Lapidibus Figuratis, quibus mentem meam ab ægrorum curis liberam ad terenda ſuperflua momenta jam per aliquod tempus ſublevavi, hoc vobis, Indefeſſi Rerum Naturalium Scrutatores obiter contractum præbeo, perſpicaciſſimo prudentiæ veſtræ arbitrio committendum, ut ſi non prorſus erroneum judicetur, fovente veſtrâ humanitate ad majorem perfectionem perducatur, communicatisque obſervationibus accuratius Opuſculum comparetur. Datum Lucernæ Helvetiorum pridie Nonar. April. 1705.

Quamvis etiam Nobil. *Dn. D. Joh. Jacobi Scheuchzeri*, Poliatri Tigurini Clariſſimi & Academici Naturæ Curioſi Specimen Lithographiæ Helvetiæ curioſæ, Tiguri Anno 1702. editum, atque Illuſtriſſimo ac Excellentiſſimo *Dn. Franciſco Honorio, S. R. I. Comiti de Trautmansdorff &c.* ſummo Muſarum Patrono inſcriptum, quo lapides ex figuratis Helveticis ſelectiſſimi, quorum originem univerſali diluvio vindicare parat, æri inciſi ſiſtuntur & hiſtorice deſcribuntur, integrum huic Appendici inſerere primo conſtitutum fuerit; cum vero nuper ſingulari in ſcripto quo rariores phyſicas Helvetiæ obſervationes recenſere incepit, eosdem lapides delineare atque deſcribere eidem libuerit, atque in ipſa, quam ſingulari ardore, quin & ampliſſimi Magiſtratus Tigurini authoritate parat, Hiſtoria naturali Helvetiæ uberius ſit expoſiturus, hac occaſione ſaltem ſingulare & indefeſſum Dn. Authoris ſtudium commendare, Lectorique benevolo egregii operis olim edendi ſpem facere libuit; de quo nempe non niſi quod eruditione multiplici placere queat, ſibi promittere debet, atque ut eidem perficiendo DEUS vitam & vires concedere faveat, merito optabit.

B. C. D.

B. C. D.

GEORGII FRIDERICI FRANCI DE FRANKENAU,

MED. D. & P. P. REGII HAFNIENSIS,

NEC NON ACAD. NAT. CURIOS. COLL.

BREVIS. AC VERA MAGNI ILLIUS ET FAMOSI

FLUXUS MARIS VORTICOSI, ARCTANDRIS MOSKÖE - STRÖM; ALIIS VULGO MAAL-STROM DICTI,

EJUSDEM QUALITATUM,

VARIORUMQUE IBIDEM ADMIRANDORUM DESCRIPTIO.

Mirabilem gurgitis ſeu Euripi Hyperborei hiſtoriam, ad extremam Lofoten in Norvegia oram reperiundi, atque omnium, qui ſunt, Celeberrimi & maximi, teſte *Johan. Bunone in Not. ad Philipp. Cluverii Geograph. Lib. 3. cap. 20.*; nunc ſcribere aggredior, & cum Naturæ Curioſis atque inclutæ Academiæ noſtræ ſymmiſtis, eâ qua accepi fide tam ipſiſſimorum ſpectatorum, quam aliorum digniſſimorum hominum communicare ſuſtineo, prout inter collectanea dulciſſimi heu quondam Ge-

Genitoris noſtri, τȣ̃ μακαρίτȣ, paſſim invenio, quam publici juris, ut ipſe aliquando faceret, mors intempeſtiva obſtitit. Magna autem cumprimis ex his debetur gratia plurimum Venerabili Nidroſienſium Epiſcopo, Dn. D. *Petro Kroog*, cujus Diœceſi quoque ſubſunt *Moskœ-Ström*, vicinæque illæ inſulæ, quod tantum deferre voluerit precibus Beati Parentis, veniente ſimul in partes ejus Generoſo Dn. *de Fölckersham* S. Reg. Maj. Daniæ in Norvegia Chiliarcha optimè merito, & prolixis ſolidisque reſponſionibus motis ab ipſo ſuper curioſis iſtis Anno Seculi hujus primo propoſitionibus perbelle ſatisfacere; qui & majorem multò nobis in hoc opere præſtitiſſet operam, prout fatetur *Idem Summe Rever. Vir in relatione*, ni bina ejus diaria nupero illo Nidroſienſi incendiò miſerè periiſſent; Hunc ipſius defectum ſingularis ſupplevit bonitas Illuſtris Viri, *Henr. à Möinichen*, S. R. Maj Conſiliarii Juſtitiæ & Archiatrorum Senioris, qui acceptam hanc à fratre ſuo in Nordlandia t. t. Paſtore, ſuccinctam ſed diligentiſſimam Charybdis iſtius Nordlandicæ Obſervationem alterius cujusdam Collegæ, & Parochiarum iſtius loci Paſtoris ſupra viginti duos annos vigilantiſſimi *Dn. Michaelis Biörnſen*, Parenti noſtro fideliter communicavit: Hic modo laudatus Vir decies quater periculoſum iſtud vadum feliciter emenſus, ſepties nimirum verſus Africum, totidemque vicibus inde reverſus crebra cum incolis hac de re habuit colloquia.

Atque ejusmodi majorem multo inveniunt fidem apud æquos rerum æſtimatores, longeque præferenda ſunt illis, quæ inter alios antiquiſſimus ſeptentrionalium Scriptor, *Olaus Magnus*, Celeberrimus *Athanaſ. Kircherus in mund. ſubterr. relationum* item *Curioſar. Hamburgenſium Auctor*, *Eberh. Guern. Happelius*, *M. Andreas Chriſtiani Fil. Aroëboë in hexaë*, *Mero ſuo Rythmico-Danico*, Förſte Uges tredie Dag (*hebdomadis primæ tertio die*,) *pag. 102. ſeq.* *Clauſonius in Deſcriptione*, quam ſequitur *Happelius l. d.*, *Norvegiæ*, &c. circa hæc commenti ſunt; facile tamen hi omnes excuſari poterunt, cum conſtet, ex aliorum potius relatu tales, utpote rei ignaros ita de hac ſcripſiſſe materia; ideoque tutius eſſe arbitror eâ abs re, de qua præter inanem rumorem nihil aliud habueris, calamum abſtinere, quam pro albo nigrum vendere, ac frigidiuſculis denique, & ne teruncio quidem dignis commentariolis, loco novæ alicujus veritatis onerare homines.

Et quidem quoad *originem vocis* hujus inſoliti fluminis; non Maal Ström incolis, aut Umbilicus marinus, quemadmodum perpe-

peram nonnulli illud ita vocant, verum Moſköe-Ström rectius appellatur, à vaſtæ magnitudinis jacentibus ibi, & à mari ſurgentibus in altum Saxoſis Montis ſcopulis Mosken vel Moſköen rectius dictis, qui à nullis habitantur, ob difficilem fortaſſis aditum; tum etiam, quod nonniſi media tantum æſtate, cœlo ſereno ac placido, nullisque tumeſcente æquore fluctibus eò appellere liceat; prima tamen & genuina nominis hujus montis incunabula non ſatis liquent: quantumvis enim prioris ævi homines non ſine ratione cuivis loco ſua impoſuerint nomina, iisque ſatis cognita fuerint habita, tractu tamen temporis hæc aliaque oblivioni tradita deprehenduntur. Arduam hanc montis ætherei faciem quidam Nöſſet ſeu promontorio Hövringenſi prope Nidroſiam aſſimilant, longitudinem verò æquiparant diſtantiæ loci Lade ad Bachoën; aſt latitudo tanta non habetur, cum anguſtæ ſaltim rupes in longum ſe exſerant & in altum tollantur, quæ mare verſus admodum præcipites; verum in medio cacuminis quædam panditur planities, quam Væroënſes demeſſuri incolæ accommodata probe tenentes tempora non ſine magnô labore & periculo aſcendunt, fœnumque in manipulos illic colligatum, domum ſecum ferunt.

Quoad *ſitum ejus*, propior eſt Moſköe mons Inſulæ Væroë quam Lofoten; & quidem tertia parte; ſi enim duas tertias diſtantiæ inter Lofoten & Moſköen aſſignaveris, unam tantum tertiam deprehendens inter Væroë & Moſköen; nam ultimus Lofotenſis Inſulæ terminus à Væroë diſtat uno milliari Norvegico; extremum in illa templum vocatur Moskoënæs ſeu promontorium quod prædictum reſpicit montem, & dimidio milliari à binis illis prædiis, Hellen ſeu Helleggen, ac Besk-Helvöy adhuc abeſt, dum media inter Auſtrum Africumque itur plaga. Et quoniam plures adhuc, minores tamen huic monti adjacent inſulæ, quas generaliores mappæ ſilentio prætereunt ſpecialiores autem, in quibus exprimi deberent, vix habentur, eas breviter tantum heic commemorabo; ſuntque Ambaaren, Iibleſſen, Höyholm, Kielholmen, quæ magnitudine haud ſuperant Munckholmen, prope Nidroſiam Inſulam, & circa quarum littora piſcatum frequenter eunt accolæ; præterea varii etiam ibi dantur majores ſcopuli, ut Suaroën & Buchholm, qui ex adverſo Ambaaren orientem verſus ſpectant. Cum à Moskoën itur ad Væroën, plures ejusmodi numerantur, ut Otterholm, Flimen, Sandfleſſen, Huidholm, Skarholm &c. ab æſtu tamen maris neutiquam liberi. Præ-

ter dictos alii adhuc ſub aquis latitant ſcopuli & diverſæ magnitudinis ſaxa, Arctandris Scalder dicta, nonnullis etiam Herjeke, circa quæ in orbem agitur fluxus iſte Maris, vorticemque talem conſtituit mirabilem. Heic æſtate capiuntur piſces, inquilinis Sey vocati, ludentes ſuper algam, item Stopd Fiſld, Staunen, Cumder &c. Ceterum è regione Röſt verſus Caurum ſita traditur Inſula duorum milliarium ambitu, quam Udröſt vocant, aſt adeo demiſſa eſt terra, ut accedente maris æſtu tota fere ſubmergatur, hancque ob rationem vix habitabilis cenſetur; Quamobrem cavendum heic quam maxime navibus illis has Inſulas prætereuntibus atque Ruſſiam deſtinatis, ne plus juſto appropinquent, æſtusve tempore à flumine abſorbeantur, & in Mosköe gurgitem præciptentur.

Scopulorum quidam ſex, octo vel duodecim Orgyarum ſub aquis habent *profunditatem*, & propius verſus Lofotenſem oram aliqui triginta vel quadraginta orgyarum altitudinem æquant. Alias fundus ipſius Moskoë fluminis non adeo habetur hic profundus, verum circa Lofoten, uti jam dictum, & alteram Væröen partem profunditatem maris quadraginta, ſexaginta imò octoginta Orgyarum aliquando ſunt percontati: Alii profunditatem hujus loci non inepte colligunt ex demiſſis funibus, Arctandris Ganquad dictis, bolidis inſtar, quibus majores capiunt paſſeres, & quorum extrema pars annexa lapide majori ad fundum maris demittitur, altera dum ſuperior pars, cui particula ligni aut ſuberis alligatur, ſemperque ſupernatat, niſi maris æſtus ſit nimius.

Præfecturæ Lofotenſi patet Mosköen cum adjacentibus Inſulis, in qua duæ ſunt Parochiæ Buxnæs cum annexis templis Hoël, Borgen, Flachſtad ac Mosköenæs, ut & Varöe cum vicina Inſula Röſt. *Altitudo poli* hujus loci ab incolis 68. graduum habetur, atque in recentioribus mappis maritimis *van Ceulen* ſic notatur. Circa ſolſtitium æſtivum per integrum menſem Solem habent inocciduum ſupraque Horizontem. *Happelius in relat. ſuis Curioſis* vorticis hujus marini ponit diſtantiam à Nidroſia ſexaginta milliarium; verum plurimum Venerabilis *Epiſcopi Dn. Kroog relatio* facit eam 52. tantum milliarium, ad experientiam maritimorum Norvegorum provocans: Curſum eò tendentes naves littora legunt Nordlandene, κατ᾽ἐξοχὴν ſic dictarum terrarum, quia ſeptentrionem magis ſpectant, usque dum relicta Helge Landet / ad locum Flynvax dictum perveniunt, directô interim curſu in Japygem tranando Weſtfiorden. Videtur quidem curſus

iſte

iſte non ſine ambage, verum tutior multò perhibetur, irruente cumprimis procellarum turbâ, atque id faciunt tales navigantes, quia neſciunt illam lineam recta ducentem ab Örlandet ad Væröen, quam tamen multis iisdemque periculoſis infeſtam ſcopulis tradunt nautæ & piſcatores.

Quoad *magnitudinem* vorticis hujus, ea tam exacte definiri nequit, quippe ſecundum anni tempora, Lunæ phaſes, ventorumque ferociam valde variat: *Athanaſius Kircherus l. d.* ſcribit peripheriam ejus extendi ad tredecim mille paſſus & ultra; alias quadrantem milliaris unius circiter abſolvit prope præfatum montem; verum qua Occidentalem ſpectat plagam, Oceanum verſus, ad dimidium fere milliare extenditur; ita ut proprius hujus vorticis tractus ovalem quaſi ibi demonſtret figuram: ipſum verò flumen dimidio tantum milliari ab extrema Lofoten ora incipit, pergens ad inſulas Ambarene ab Arctandris nuncupatas, ibique dimidii milliaris latitudinem vix æquat, alias ad Inſulam Röſt latius interdum extenditur, latitudine quatuor integrorum Norvegicorum milliarium. Longitudo totius fluminis, in illo æſtus gradu, quem fiere vocant, ad duo fere milliaria in Occidentalem ſeſe extendit Oceanum, curſum dein ſeptentrionem verſus prope Lofoten dirigens, ut conſtanter aſſerunt piſcatores victum ibi quærentes: recedente autem mari curſum verſus Orientem dirigit ad duas propemodum leucas, ſeque in flumen illud propinquum, omnibus notiſſimum, Weſtfiord dictum pacatiori tandem fluxu exonerat; & ubi maxime cogitur in anguſtias ac profunditatem ſimul, nimirum Lofoten inter & memoratas jam Inſulas Ambaarene, maximam in decurſu ſuo vehementiam exhibet.

Ordinarie *Motus ejus* directe ab Oriente in Occidentem fertur & vice verſa, quamvis circa dimidium fluxus marini gradum, quem fiere appellant & refluxus pariter, modo antrorſum, modo retrorſum moveatur. Latitudo ſeu diſtantia fluminis iſtius à continente decem vel duodecim circiter milliarium habetur. A Septentrione Lofoten ultima ora, Norvegis Fielseggen dicta adeſt, ab Auſtro vero memoratus ante mons ſcopulis horridus, quem amplexu quaſi ſuo fovet mirabilis ille maris fluxus: proxime duæ adjacent parvæ Inſulæ Væröe & Röſt ex duabus parvis Parochiis conſtantes, tribusque majoribus à ſe invicem diſtantes milliaribus; idem eô curſus ac à Mosköenæs ad Væröe obſervatur, ſed admodum difficilis ac periculi plena eô habetur via.

Rapiditatis fluxus hujus marini gradus tecum ſi perpendas, non ſemper uno eodemque ſe habent modo ; nam reliquorum marium inſtar *naſcenti* mox *Lunæ* , mox *decreſcenti* obediunt, ita ut circa novilunium aut plenilunium vehementiſſime ; levius verò circa quadras ejus , & dum curvatur in cornua , gyretur ille fluxus , præſertim ſi ſimul tempus conſueti incidat æſtus : nimirum creſcente tum mari , utplurimum Cæciam verſus feruntur ejus fluctus impetuoſi, decreſcente verò illo eadem ut ante rapiuntur velocitate verſus Vulturnum ; hinc commodiſſimum iſtud transeundi tempus naviganti·bus tunc exiſtit in Lunæ phaſibus & quadraturis ,magna licet ſit maris reciprocatio, neque Sæva ventorum obſtet rabies ; propterea etiam mediæ duæ horæ decreſcentis maris tranſeuntibus ſemper habentur magis opportunæ ; inſtante autem nova aut plena Luna id minus tentare licet. Nam ſiquidem Vortex motum ſequitur acus Magneticæ , ita ut ex. gr. ſi per horam declinaverit verſus meridiem , mox ſequenti horâ verſus Africam , poſt in Meſo- Africum & Argeſten ſe flectat ; hinc reflictâ Lofoten Værös qui petunt ; mediô refluxus tempore committant ſe mari , vel tertia etiam ejus parte , & contra qui Værös relinquunt , tenduntque verſus Lofoten , obſervabunt præciſe tertiam acceſſus maris partem ; tunc enim ſecundo ſimul feruntur flumine navigantes , & quantum viæ conficitur , tantum ſe ad lubitum accommodat ille fluxus ; hinc à Lofotenſi Inſula tempore acceſſus maris ; à Værös autem ad Lofoten tempore diſceſſus ejusdem non datur ire : Adde quoque, ubi Luna fuerit cornuta, tunc ultra quartam vel dimidiam circiter milliaris partem extra hunc vorticem proſequuntur nautæ iter in Oceano vitaturi iſtam Charybdin ; tempeſtate verò Coortâ turbida , altisque ut vocant , fluctibus (Spring-Flod /) accedentibus ſimul Lunæ phaſibus , fruſtra id tentant contra audentiores, quippe tam latè ſe diffundit tum vortex, ut minime eum præterire queant. Unum adhuc eſt quod notari meretur : Nimirum ſemper Lunæ quaſi obviam fertur Moskös flumen, ſive in Occidente ſive in Oriente appareat Luna , tunc ſimiliter curſum ſuum eô dirigit ; hinc eſt , quod ante dicebatur , illud nauticæ pyxidis motum ſive Lunæ circulum preſſo ſequi pede.

Vehementiam hujus fluminis quoque non parum adauget immitis & turbidi cœli conſtitutio; recedenti quippe freto in curſu obſiſtens Cæcias fortius ſpirans , majorem aquarum copiam ex Oceano invehit, ac tumidorum fluctuum adverſum motum & agitationem au-

tum-

tumnali præſertim & brumali tempore efficit, quibus non ſolum tunduntur ſaxa ibidem ſedecim ſub aquis latentia orgyis, ſed in altum eos ſurgere & in cœlum quaſi facit minari, maximæ navis Bellicæ malum altitudine ſuperantes quam longiſſime: Adde quod tantum edant fragorem ac ſtrepitum colliſi inter ſe ſpumantesque fluctus ac percuſſa inde littora, ut terra haud ita procul diſſitis videatur tremere, imò ad plura milliaria audiri queat ejus ſonitus; quin etiam aſſerant Lofotenſis Inſulæ incolæ feneſtras ibidem, januas, trabes atque ahena ſuper ignem in caminis pendentia, imprimis in prædio Hallen vel Hilden cognominato, atque extremo Lofoten angulo expoſito, manifeſto tremore concuti; unde impoſibile omnino habetur, ullam tunc navim, maxima licet ac inſtructiſſima fuerit, quare non præſtantior altera manifeſto absque periculo flumen illud unquam ſuperare poſſe; placida verò ac ſerena tempeſtate libere decurrit absque ſtrepitu, & quidem aliter ac ſcribit *Happelius in relat. ſuis curioſis*, ubi fluxus iſtius probè gnari accurate obſervant tempus & omni cum commoditate illud tranant; id quod dimidio refluxus tempore verſus Auſtrum accidit, illoque æſtus gradu, quem Fiere vocant, tutius proficiſcimur, ſecundisque utimur undis; ſcilicet cum in occidentem excurrit flumen, tali modo dirigamus curſum oportet, ut in Oriente ex adverſo ſaxorum ſimus poſiti, & ubi verſus ortum decurrit, ex occaſu verſus ea navigemus, quod ex dicta modo fluminis deſcriptione ſatis etiam liquet, nam fluxus tum eſt pacatior, neque recta in ortum vel occaſum fertur, ſed in Auſtrum magis aut ſeptentrionem, prout nempe fluxus ſe habet aut refluxus. Hæc flumen iſtud ſuperandi feliciter difficultas cautos magis reddit accolas; ideoque Præfectus harum inſularum maris incrementum vel decrementum colligit, è petris caput ſuum ſuper aquas extollentibus, & ſecundum hanc obſervationem tranſituros ſemel, iterum atque iterum advertit, commodam jam eſſe occaſionem utendi remis; ſin neglexerint eam, aliorum periculis cautior factus de portu vel littore navibus ſolvendi non amplius concedit poteſtatem; idcircò nullibi plures unquam periiſſe homines experiemur, quam heic in Moskôe flumine; minor enim, quem vix ſuſpiciunt, metus ille plus animi ipſis addit, & audaciores multò facit.

Ex ſupra allatis conſtare ſatis poſſet ſapientioribus genuina *Euripi hujus hyperborei ratio*, quò autem cuilibet evidentius ea pateat, lubet paucis quorundam, & publicis & privatis literis tam exterorum

quam

quam inquilinorum conſignatas de hac materia rationes expendere. Vir ingenio, atque infanda rerum ſcientia Celeberrimus *Athanaſius Kircherus in mundo ſuo ſubterraneo* canales quosdam ſtatuit ſubterraneos ſeu certos meatus, per quos Mosköe flumen derivatur hinc in ſinum usque Bothnicum, & dein in mare album in Moſcovia, atque ſic unum in aliud ſe exonerare putat mare: imò etiam, quod profundiſſimi in Medio Sueciæ ſiti lacus Venner & Vetter, quorum nulla attingit fundum bolis, aquas ſuas per inviſibiles ejusmodi terræ ductus recipiant ex ipſo Oceano, & ſic cum illo communicent. Imprimis ſi fides habenda ſcriptorum ſeptentrionalium famigeratiſſimo, & cui terrarum harum proprietates quam maximè erant cognitæ, ex certis principiis colligenti inferius totum illum tractum Septemtrionalem quaſi eſſe excavatum, & in certos, inviſibiles tamen meatus ſubterraneos diſtinctum: Unde occaſionem ſibi ſumebant veteres gentilium inferendi aut ſomniandi potius, ineſſe ſcilicet Terræ huic animam viventem, ſeque per tales purgare voragines, ſpiritumque trahere quaſi per modum in- & exſpirationis; verum quis neſcit, quod hæc alio ſenſu debeant explicari, nec ita proprie intelligi à ſapientioribus. Globum quidem noſtrum terraqueum ſi conſideremus, non ineptè cum Inſula quadam is comparari poteſt, in quo occurrunt tractus immenſi ſtupendæque profunditatis abyſſi, quarum ope id quod decedit alteri, alteri rurſus apponitur. Tale quid Harlemi olim in Belgio contigiſſe ſcriptores referunt: Pari etiam modo connexum cum Ponto Euxino mare Caſpium perhibent, quamvis ducentis à ſe invicem Maria hæc diſtent milliaribus. Dubitare præterea illum non ſinit talis marium connexio vel cum fluminibus conſpiratio, utut ſit inviſibilis, quæ vel in locis editioribus continentis, ex. gr. in Germaniæ Provinciis, Eyfelia dictis prope Cœnobium illud Benedictini Ordinis ad Lacum, zum Lood, ut & alibi in Helvetia lacus ejusmodi, vel etiam Media reperiuntur in terra. Probari hæc ulterius poſſunt exemplis aliis. Sic in ipſo cacumine montis, in Hiſpania, Stella dicti, datur lacus aliquis, è quo ſæpius naufragarum in mari navium extrahuntur tabulæ, quamvs duodecim à mari diſtet leucis, fluxum tamen & refluxum cum eodem pariter ſervat mari. Novit ipſe ſumme Reverendus Epiſcopus in Nordlandia ſimilem lacum non procul ab Ervigen, in quô idem etiam obſervare licet: Et facile fieri poteſt, ut tales gyri ac vortices maris uno quid abſorbeant loco, & alio reddant iſtud; Verum hujus rei ne veſtigium

qui-

quidem heic apparet in Mosköe flumine, nec quicquam enim abſorbet, ſed cum vi quadam repercudit undas, & ſi quoddam daretur hic barathrum, jam dudum illud æſtivo tempore & tranquillo mari nautarum bolide eſſet exploratum; cum contra non ultra octo, decem vel duodecim orgyias altum ſtet ibi mare.

Quapropter *vera* Charybdis iſtius Aretöæ *cauſſa* mihi non videtur poſita in magna quadam profunditate, ſed in fundo potius inæquali, ac magnis ſcopulis & ſaxis deliteſcentibus ſub aquis mire referto, ut & tractus Lofoten anguſtiâ & reliquas inter jacentes Mosköe fluminis Inſulas, tales producente vortices; quibus ſi annumeres porro maris æſtum ferociorem, procellarum ventorumque impetum, coärctationem denique ac vaſtorum in ſemet recurrentium fluctuum renixum; ſcilicet dum regredi tentat Weſt-fiorden, & Oceanus rurſus irruit, quæ cauſſæ ſimul ſumtæ, prout vel plures vel pauciores, modo majorem modo minorem Mosköe fluxui pariunt vehementiam, ut mox increſcere mox decreſcere idem rurſus videatur; ita ut qui hodie ſine vento decurrat placidus, alio tempore fluctus ſuos ad montium altitudinem quaſi extollat, ut hic vere dicatur, conturbata miſceri maria ætheri. Adhæc penitius hæc licet cognoſcere, ſi conferamus alia in Norvegia flumina prope Nidroſiam cum dicto fluvio. Videamus quæſo Kiäring Vgen inter Moß-Vigen & Juderörn / ubi fretum occurrit tam arctum, ut ſermonem miſcentem, ſtans littore in uno, alium in altero probe intelligas, quamvis fundum ejus nemo hactenus explorarit; tales tantum inde oriuntur gyri, qui medio fluxus tempore tutò tamen ſuperari queunt. Circa Dolme-flumen in Hitteren ſimiles quoque dantur vortices, qui non aliam agnoſcunt cauſſam: Circa Tromſörn in freto quodam alius porro maris exiſtit fluxus, qui ſemper gyrat aquas à ſecunda ſcil. ad quintam usque refluxus horam, omnem interim adverſus flumen negans tranſitum; verum cum altum aut demiſſum plurimum ſtat in mare, tunc ſatis placidus & ſedatus ejus exſiſtit curſus. Hammeröenſe flumem ex quintuplici conſtat aquarum confluxu anguſto pariter in freto, hinc incredibiles gyros & magnorum fluctuum cauſſatur motus & agitationem.

Saltenſe flumen ejusmodi ſcatet ſyrtibus, quod non ſine horrore aliquando transfretavit circa medium maris decrementum; ſi enim unius aut alterius ulnæ tantum ſpatio declinaſſet aut ceſſiſſet cymba fluvio, facile de vita ipſius actum fuiſſet. Omnia hæc modo

memorata flumina exactam cum Moskōe fluxus ſervant analogiam ſi non in totum, in tantum tamen, ut multis adhuc paraſangis antecedat Moſöe flumen cetera, cum non ſolum allegatarum cauſſarum ibi plures, ſed & majores certè deprehendantur.

Unica tamen notatu digna heic occurrit differentia, quod prædicti ſcil. hi fluvii circa maximum & minimum etiam maris æſtum ſint navigabiles; verum Moskōe fluxum contrario ſe habeat modo, id quod terrarum ſitui deſcribere non veretur. Ceterum illatæ cauſſæ explicandis phænomenis, quæ verè accidunt Moskōe flumini bene inſervire poterunt: Utut enim in hoc Patria noſtra infelix foret dicenda, quod exteris interdum notior quam nobismetipſis rerum noſtrarum ſit ſtatus, neque dubitandum ſit de curioſitate peregrinantium aliorumque emiſſariorum, quam perveſtigandis cauſſis & naturæ hujus Euripi impenderunt, in hoc tamen à noſtra procul aberrant ſententia, quod deſcribant illum fieri per modum helicis, cujus quippe centrum quaſi per tritorium, quicquid ei obviam fertur, omni tempore abſorbet, & pro Voragine à plurimis habetur; à quo errore nec ipſe *Relationum Curioſarum Auctor Kircheri* opinionem amplectens, immunis judicari poterit, arbitratus medio in gurgite dari meatus & cuniculos ſubterraneos in abyſſum exporrectos, per quos ſtatis horis aqua omnis abſorberetur, aliis verò revomeretur; quapropter nulla navis, *pergit*, quam magna aut inſtructa etiam foret, vehementiæ ejus reſiſtere poterit, ſi ad unum ſaltim milliare appropinquarit; ſed à gurgite arripitur, aliquot vicibus in circulum gyratur, & in medium abyſſi dein ſumma cum vi præcipitatur, atq; à latentibus ſyrtibus, ad quas vehementer allidit, in mille fruſtula diſcerpitur; quod & ceto immanis corporis & virium belluæ, ſi accedat, accidere idem vult; hinc ab ipſo das groſſe Trichter-Loch ſalutatur; cui ſententiæ pariter favet beatus *M. Andr. Arebōe in ſuo hexaemero pag. 103 ſeq.* mediis nimirum in ſcopulis inveniri ſaxum aliquod aut petram excavatam, quod flumen agit in gyros, quam ob rationem quaſi voraginis ſimilitudinem refert, quod tamen omnino aſſerere non audet, ſed prudentioribus potius & occulatioribus dijudicandum relinquit; quibus pariter contradicunt dictarum Inſularum incolæ fluxum hunc inveſtigandi nullum prætermittentes ſtudium edocti viſis tum miris quotidie effectibus, tum à Patribus acceptis relationibus.

Quoad

Quoad poſterius, Patrum nempe relata, in hoc unà omnes conſentiunt, ut ſi vel decem vel centum ex his rogaveris, hoc tamen uno reſpondeant ore omnes: *Cetum*, ſi Mosköe flumen intraverit, idque adverſus tranare laboraverit, præſtare hoc neutiquam poſſe, hinc in aëra furibundum quaſi exſilire, ratum iſthoc ſibi molimine & niſu viam ſterni ulterius, aſt irrito conatu reverti cogitur, atque hunc laborem ſæpius aggreditur; cum verò advertit ſe neutiquam poſſe ſuperare illud, horribilem tunc edit mugitum inſtar bovis, poſthæc non amplius apparens. Sunt qui & hanc addunt circumſtantiam, quod ubi grandiores Delphini prius inſultaverint vel adhæſerint ceti dorſo, ilia ejus in vaſto hoc gurgite rumpantur, & hoc modo intereat, apparente utplurimum, ſedato Euripo, magnâ ſanguinis & pinguedinis ſuperficiei maris innatantis copia, milleque fruſtulis, interitum ejus nuntiantibus.

Altera relatio habetur *de pinis & abietibus*, quæ radicitus exſtirpatæ fluxu ordinario quotannis illic appellunt, & cum per aliquod temporis ſpatium moram in hoc gurgite traxerint, dum prodeunt iterum ſine ramis, cortice aut radice dein conſpiciuntur, ac ſi ferro vel ſecuri ubique eſſent diviſæ; ex quibus colligere volunt, dari Charybdin ibi, quæ reſorptas aquas, elapſis ſex horis pro more æſtus marini revomat. Dictis hiſce diu fidem adhibere noluit, tam quoad ſaltum ceti, quam mugitum, quem edit; hæc edoctus cumprimis, quod ſit è piſcium genere, careatque organis reſpirationi dicatis, vel ſono edendo neceſſariis; verum alibi offendit homines fide dignos, qui Experientiam propriam, accidiſſe idem in Finnmarchia & Grönlandia, allegabant; oculatum verò hujus ſpectaculi teſtem circa Mosköe flumen invenit neminem: Sermonem tamen cum aliis ſuper hac re inſtituit, rationem magis conſulentibus, quam relationes ambiguas, qui eam nullius momenti vel ponderis habuere; & ceto, ſi advenerit commodo fluxus tempore, non majus impendere periculum, quam reliquis piſcibus, qui numero fere innumeri ſine diſcrimine flumen illud ſubeunt rapidiſſimum; eſtque veritati haud abſonum; animal hoc à Natura quaſi edoctum, certum maris fluxum & refluxum probe obſervare, ut cum eo ſimul accedat, & tempeſtive dein recedat, ne natantem aqua deſtituat, id quod ſæpiſſime compertum eſt.

Sunt qui *naufragum lignum*, vel aliud conſuetum è Finnmarchia quotannis ad verticem hunc appellere, ſubmergi, & in ſaxa aut ſco-

pulos turbine actum, fruſtillatim tandem expelli ſcribunt, quod Reyter / Lat. *Abietinum lignum* appellant, & à Salten Inſula vel ipſa Ruſſia venire creditur, cum ad viginti & plura adhuc milliaria nullum prorſus tale inveniatur, ejusdemque fere ſemper ſit conditionis: Alii à ſeptentrionali Islandiæ plaga vel Grönlandia illud venire putant; ſed cum vagum hinc inde oberret, nec ſubmergatur ibi, neque à turbulentis fluvii hujus vorticibus tale immineat periculum, conjecturis meris loco certi fundamenti hoc itidem innititur exemplum.

Unde *opiniones iſtiusmodi* in medium à nobis ſupra allatæ, ſuis cum careant fundamentis, meritò à cordatioribus *rejiciuntur*; ſcil. in imò Voraginem, vel rotundum idque excavatum reperiri ſaxum: Quippe alterum eorum, ſi verum, flumen non minus ac vorago eo in loco, ubi ſaxum aut vortex, ſemper hæreret, id quod aliter plane, ut ante diximus, reperitur. Ad hæc ſi daretur ibi vorago, rectilineo motu ab Oriente in Occidentem neutiquam ferretur flumen, & vice verſa dum abſorbetur, nunquam collectis ſimul aquis dein pergeret in Orientem, id quod poſt hominum memoriam nunquam aliter contigit. Aſſenſionem potius & approbationem merentur pleniorem αὐτόπται, & qui conſtantiorem illis in locis invenere manſionem; inter quos præcipue nominare licet Dn. Vice Paſtorem, Virum, dum viveret, probatæ fidei ac integritatis, talia nobis ſuppeditantem, qui ſæpenumero feliciter flumen iſtud emenſus cuncta ſuis oculis uſurpavit: In Moskøe gurgite, ait, milliaris circiter ambitu plus minusve, non unus ſolum, ſed ſexcenti dantur vortices; habito ſcil. reſpectu ad vires ventorum validas hæc agitantes æquora; hinc optime concludit, ſi tot in fundo maris adeſſent cryptæ vorticoſæ, jam dudum exhauſiſſent illæ Oceanum, atque hæ voraginis iſtius, quam deſcribunt auctores, reciprocationes poſt ſex horarum decurſum redderent, quas ante exhauſiſſent, aquas, id quod tamen veritati atque Experientiæ quotidianæ contradicit; quoniam æque altos Moskøe fluxus exhibet fluctus tempore acceſſus maris exiſtente unda ejus depreſſa, ac cum recedit & mare ſtat altius, quamobrem locum heic habere nequit vorago. Quod autem, cuncta eò delata à fluctibus vi quaſi arripiantur, detrudantur, & ad ſcopulorum abigantur latera, unde non prius eluctari aut prodire poſſunt, quam contrarius marini introducatur æſtus motus, qui abſconditum in lucem denuo proferat; illud ingenti ac inſueto fluctuum, qui Cœlum quaſi petere videntur, aſcenſui & immodicæ maris agitationi & cauſ-

farum

ſarum ſuqra allatarum ſyndrome ſuam debet originem : Etenim circa Huſtad-Vigen in Romsdalen placido etiam cœlo, quanta maris ſit fluctuatio, perſpicuè ſatis licet cernere, ſi vel minimus ſaltim accedat ventus; cum horrore quilibet horriſonos expaveſcit aquarum ſtrepitus à cautibus incautis huc repercuſſos, cum tamen tractus ille maris quodammodo ſit clauſus; quamobrem nemo mirabitur idem & fieri cum prædicto flumine, ſcil. quando furibundum clauſtris Æolus emittit aquilonem, & vaſtum Oceanum ad ſcopulos illuc impellit ſævo impetu, adeo ut unda ſequatur aliam, & in venientem ex voraginibus aſſurgat, unde Haf-Sürn (ita vocant in terris illis hyperboreis motam ſentinam) ſive ima fundi maris pars tumultuatur adverſus ſuperiorem, mirisque conturbatur tum procellarum furoribus, Et quid quæſo non, valebit Oceanus turritos dum ſcopulos ſub aquis decumani ſic feriunt fluctus.

Atque dubitare minime licet *fundum maris* heic ſimiliter ac alibi terram *inæquabili varietate diſtingui*, quam percontando bolide opportuno tempore ubivis multivariam ſe reprehendiſſe experti loquuntur ejus loci piſcatores, hinc ſi oculis ita ac humanæ paterent induſtriæ, talia ſub undis loca, facile qui occultè laterent reconditi & derelicti ſaltus atque anguli in apricum protraherentur. Cui ſcopo multam fœnerare poſſent lucum tales qui ſe mergunt in mari, quemadmodum famoſus ille fuit urinator ſeu amphibium humanum, Peſce-cola vel Nicolaus Piſcis dictus Italis, qui Meſſanæ in Sicilia ſe in Charybdin illam prope Scyllam audacter in mare demiſit Siculum, aureum Imperatoris Friderici cratera repetiturus, quod & fortunato prima vice ipſi ceſſit, fundum tamen non attigit, ſed vi fluminis in petræ foveam fuit delatus. De curioſo hoc vado dein, quod feliciter ſubiit, ſeqq. nobis aperuit mirabilia: (1.) Rapiditatem fluminis (2.) è ſubterraneis cryptis ſcaturiginem (3.) Syrtium acutarum incredibilem copiam. (4.) Polyporum, canumque carchariarum ibi degentium ac triplice dentium ſerie inſtructorum inſignem abundantiam, quibus & idem Nicolaus Piſcis ceſſit dein in victimam, ſecundum auſurus iter ſucceſſu tamen minus ſecundo, mortemque citius quam Ducatis plenum pro eo reportans loculum. Modo citatas tres has priores obſervationes quomodo Mosköe fluvii con[illegible]gem illuſtrare poſſe crederem, imprimis cum cauſſæ ejus majoris [illegible] momenti, quam Charybdis illius Siculæ; vel quæ aliunde etiam peti poſſent vel ex Hoſten in Britannia, fluvio S. Matthiæ prope Burdigalam in Gallia, in Hi-

ſpania circa Gades, Mallagen, & his ſimilia loca; quibus merito annumeranda cenſeo loca Auſtriæ ſuperioris in Danubio navigantibus infeſta prope Greinam, ſex milliaribus infra Lintzium ſita, horriſonamque illam Rheni cataractam prope Scaphuſium in Helvetia, præcipiti lapſu ſexcentos producentem dicto in fluvio gyros; prout ipſe Anno 1690. cum Beato Parente hujus raritatis quandam fui ſpectator; quæ ſingula autem minime ſunt æquiparanda Euripo noſtro hyperboreo, ſive rapiditatem ejus ſpectes, vehementiam aut magnitudinem, in cujus granditatem, vim motumque ſtupendum omnia pene Naturæ mirabilia, tam ſuperiora quam inferiora, exteriora & interiora, cœlum cum terra marique omnibus conſpirant partibus.

Ex quibus omnibus ſingularis *fluxus iſtius* verticoſi patet *conditio*, quamdiu enim libere devehitur ejus alveus, neque illidit ſaxis, ſine ullo movetur ſtrepitu, placatumque per mare volitant navitæ & piſcatores, quia hæc loca Arctandris opulentiſſima habentur piſcibus, & ex Oceano copioſiſſime huc confluentes, Weſt-fiorden, Lofoten, Salten, Lödingen &c. loca adeunt, remeantque eadem via poſt peractum ibi tempus aliquod recedente mari; ſi vero in ſemet agat vel recurrat Oceanus, ut ante dictum, ac procellarum vis refluxui moliatur obices, tunc mirum in modum turgeſcunt æquora, & murmurantis maris fremitu vicina loca reſonant, undaque monſtriferos mille agit ſinus ac vortices.

Dictæ hæ rationes de Mosköe fluxus cauſſis nunc ſufficiant, pergo ad *alia* ejusdem argumenti *notatu digna*, nec minus lectu jucunda in præcipuis vicinis Inſulis nempe Lofoten, Væröe & Röſt viſibilia, breviterque commemoranda. Et (1.) quidem, quod ad *Lofoten*, harum Inſularum quæ eſt maxima, attinet, vocis illius etymologiam derivandam cenſet *Præſul Nidroſienſium Venerabilis in MSS. ſuo* à pedis Leonini figura, proprieque hanc Inſulam Lövefoden (quod pes Leonis Latinis,) appellandam: Oculis enim ſi ſubjeceris Sennien aut Hinden & Lödingen unà cum Lofoten in tabula Geographica, repræſentabit tunc tibi Sennien femur, Lödingen tibiam, & Lofoten pedis plantam, quanquam vix credi ſibi velit, primum, qui nomen ei impoſuit, vidiſſe unquam Leonem; hoc tamen nemo negaverit, Pontum ibi quintuplici modo interluere Lofoten, & in 4. veluti Leonini pedis ungues diſpeſcere, propterea etiam in quatuor diſtinguitur partes: Prima quadrans eſt Gimsöe, ſecunda Borg, tertia Holl, & quarta Flachſtad; *nomina* autem *fluviorum*, quorum mentionem nunc feci-

fecimus, ſunt iſta: (1.) Sund-fluvius, qui ab interiori ſitu, Strömnæs-fluvius, (ſcilicet à duobus prædiis Sund & Strömnæs,) appellatur (2.) Nap-fluvius, qui prædio Nap aut Fang-Ström ſui nominis debet originem (3.) Gimsöe fluvius (4.) Raff fluvius (5.) Mosköe-fluvius.

Præfectura Lofotenſis non quidem adeo eſt ampla, quemadmodum in antecedentibus jam jam meminimus; quamobrem ſex vel ſeptem abhinc annis Veſteraalenſi adjungebatur, minoribus tamen Inſulis minime accenſenda venit Lofoten; ſatis enim habetur ſpatioſa, & angularem obtinet figuram; verſus meridiem ſinus modice falcatus in arcus conſpicitur, neque immanibus caret ſcopolis, qui ad 12. 14. imo 16. milliaria, ut apud Salten & Gilliſcaalen à ſpectantium oculis libari ſatis queunt. Maritimæ oræ ſolum licet ſit ſterile & macrum, non tamen ubivis idem eſt, vel ſic ſe habet; ſuis enim oculis vidit prælaudatus D. Epiſcopus, tranſeundo Borgen ab una extremitate ad aliam, & obſervavit ibidem humum viridem, lætum feracem & fœcundum; miratus hæc quæſivit, cur terræ huic plura non mandarent ſemina; hoc ab incolis tulit reſponſi; ſe tentaſſe illud ſæpius, aſt in irritum cadentibus omnibus, ob Aquilonem perpetuo frigus ibi ſpirantem, radentem terram, ſegetesque in ipſa exſtinguentem, herba, ut matura ſurgat nulla; aſt aliam inveni dein magis valentem præcipuamque fuiſſe cauſſam, abundantem antehac piſcium proventum; hinc queſtu & lucro ducti agriculturam neglexere, aliter ac illi faciunt hodie Arctoi Orbis incolæ, qui piſcatus hodierni inopiæ mederi volentes, obtuſi vomeris dentem procudere vel acuere, bovesque jugum ferre docent. Atque in tantum res piſcaria eos hodie cœpit deficere, ut proſtet in Lofoten quædam Parochia, cui olim in decimas ceſſere trecenta, quadringenta vel quingenta Vaage piſcium, (quod ponderis genus eſt apud Arctandros, & viginti continet pondo, quorum unum facit ut Liſpund, ſive aliis ſedecim libras circiter,) hodie autem vix duodecim, ſedecim vel viginti Vaage per aliquot annos decumarum loco dare potuerunt incolæ. Adhæc, quod ſegetes negant Lofoten, reſarciunt alibi pecudes numeroſæ & præpingues, quibus non ſunt tantæ molis aut denſitatis oſſa, medulla tamen præ aliis magis perhibentur repleta: Et talem pecudum pinguitudinem inde facile licet colligere, quod ſebi in plurimis ovibus duodecim ad minimum inveniuntur libræ, hinc omne, quod aliò transfertur, butyrum, caſeus, & caro ob eandem ratio-

rationem & præſtantiam ceteris palmam præripit. Præterea tam arietes ibi quam capri, non binis ordinario more, ſed 4, 6, vel 8. interdum cornibus ſunt inſtructi, quod naturæ ſoliquc pariter arguit ubertatem, quamvis ejusmodi pecora non æſtivo tantum, ſed & toto hyberno tempore victum in montibus, petris & ericetis muſco obſitis ſtudioſe quærant, ſemperque ſub dio maneant; præſertim cùm nives non ſint ibi duratæ neque jaceant altæ, partim quod perpetuo ſpirantes venti congeſtas conterant, partim etiam ſole madeant & liqueſcant, in quibus alendis ſingularem heic DEI Providentiam licet cernere.

Alterum quod habitatorum vitæ ſuſtentandæ hic præbet adminiculum, *aves* ſunt quamplurimæ, quas ſuo idiomate ſeqq. nominibus ſic exprimunt: Alcher/ Boeſicer/ Fierkurf/ Gaaßbov / Hafheſt / Hafhimmer / Hafelder / Haffugle/ Kielden/ Kriecher/ Kiufvg / Langlie / Lamb / Lunden / Seeding/ Seiſchalder / Skaare/ Skarven/ Strandmaager/ Svartbay / Sockurenter / Tenden / Triſten ꝛc. Quarum tamen avium naturam & proprietates heic recenſere non opus duco, cum & aliis in Norvegiæ locis occurrant, dixiſſe ſaltim ſufficiat, quod ex rapaci volucrum genere, falcones albos, Aquilas, corvos & milvos ubertim alat prædicta Inſula; ex vernis autem Anſeres ferinos, glauci vel cinerei coloris, ſturnos &c. cum pluribus aliis marinis antea recenſitis maxima in copia, quarum multa millia catervatim per mare vel aëra volitant aut nidis ſuis incubant.

Nam quemadmodum apud Saltenſes & Tromſoenſes peculiaris datur major & minor mons, in quo cubilia nidoſque ſibi conſtruunt aves, ſic quoque apud Lofotenſes vaſtus atque ſpatioſus invenitur mons, in quo non ſolum caveas pro excludendis ovis atque pullis ſuis habent volucres, ſed & talem duxit ipſa Natura montem, ut in modum helicis ſit excavatus ſuos habeat ordines atque receptacula, in quibus ſine numero pariunt aves, quibus capiendis inſerviunt incolis aſſueti canes & homines labore asſiduo & quotidiano. Quidam ex aucupibus de ſublimi montis cacumine per funem ſe demitti patiuntur; & non ſine admiratione audivi, quam parvum pondus vel homo non adeo adultus demiſſum talem & ad aſperas adhæreſcentem rupes in æquilibrio ſuſtentare valeat. Audaciores adhuc aliqui non abhorrent à perículoſo inceſſu exteriorum iſtorum ordinum, & aſperitatum montis inaccesſi, quorum mentionem modo fecimus, ſuntque tam anguſti, ut vix ſpatium extremis pedum digitis capiendis ſufficiat. Atque in hoc habent, quo ſuam exerceant aut oſtentent adoleſcentes inconſideratisſimam temeritatem, dum in capiendis plurimis gloriam captant avibus: communiter autem quilibet horum aucupum centum & viginti

ginti quotidie colligit aves, quas cingulo ſubnectit ſuo, vel alligat faſciæ dolioli, quam de collo ſuſpenſam geſtat.

Alii majori adhuc gloriolæ cupiditate incenſi plures conquirendi aves, maxime periculoſa adeunt loca, & in periculo, quod amant, ſæpius pereunt, deque ſpe ſalutis in mare præcipites decidunt.

Imò aliqui eò procedunt audaciæ, an dicam inſaniæ, difficillimis adeundi locis, in quibus vix ac ne vix quidem greſſus firmare valent ſuos, illi dant ova, quorum interiora ſi fracta, & calore Solis indurata, uſum dein præbent veſtigiorum, quibus inſiſtant aptius. Quapropter ad cohibendam, & ab omni lapſu continendam præcipitem hanc nonnullorum licentiam & audaciam, talis poſita eſt Lex habitatoribus, ut qui hoc modo vitæ ſubit periculum, habeatur αὐτόχειρ, & quamvis deinceps ejus reperiatur cadaver, ſepulturæ tamen nullus ſit in cœmiterio publico locus. Interdum & ad extrahendas aves Lunder dictas, præter canum ſubſidium utuntur hamo aucupes, hocque naturali inſtinctu feruntur prædictæ, aves ut una abs altera alarum roſtris amplexu invicem ægerrime diſtrahi vel divelli patiantur; ita omnes continua ſerie captoribus cedunt in prædam; aut canum ope, qui præſtò ſunt, eas ſedibus exturbare ſuis poterit, ubi diligenter attendendum erit aucupi, ne, dum maxima volucrum copia ſubito in faciem ejus involat; ſemet

In mare præcipitem ſaxis deturbet ab altis.

Ejusmodi aves alites ad maximum incolorum redundant fructum, ſi vel ſpectes ipſarum ova, carnes, vel plumas. Uſitatisſimum eſt his in locis uno eodemque tempore culeum vel amphoram (vernaculè Tonnam) dimidiam vel integram, imo duas quandoque omnis generis ovorum colligere quibus ſine diſcrimine veſcuntur pagani qualiacunque etiam ſint, vel ſpiſſa, turbida, rubicunda aut variegata, imo ſanguine interdum uncta, nec quicquam curant, ſi vel pulli jam rudimenta egiſſent. Eſtivo tempore avium fruuntur carnibus, verum ſaporem hæ omnes præpinguem rancidum adipis inſtar balænarum elixæ (Trahnhafftig) habent, quantopere ipſius etiam ſtuduerunt famuli hunc corrigere, tum ex aqua puriſſima ſæpius eluendo, tum excoriatas ipſis marinis aliisque additis inſuper condimentis excoquendo; ingratum tamen rancorem piſcium redolentem ſaporem tollere non potuere. Pectoribus quoque ejusmodi avium ſale conditis integras adimplent cupas, vel fumo aut vento indurant has vel ſiccant carnes habitatores, quantumvis admodum ſint graciles, miſere ac fere inſipidæ. Alii qui in captandis adhuc avibus ſunt feliciores, quam conſumendis illis pares; imponunt has aſſeribus, ut putrefacta & exutâ omni carne plumas auferant, ſibique ſolas ſervent; hinc ex quovis majori cen-

tenario numero Lunder & Alcher avium (in tali centenario numerantur 120. aves) facile ſex libras circiter plumarum colligere poterunt, & quamlibet harum tribus vendunt imperialibus (norvegis Vaagen dictam) magnumque illis addunt lucrum.

Præterea *volucres* his in Borealibus tractibus *proretarum vel excubitorum loco ſunt piſcatoribus*, & piſcium ſub undis obſervant curſum, quibus dein illi paſcuntur. Obſervatu dignum eſt, quando aſellorum aut halecum turma littoribus ex alto mari appropinquant (quam inquillini vocant Torſche = aut Silde = Bierg) hanc in aëre tum comitantur multa millia avium, & vice verſa ſi in altum ſe recipiunt, ſectantur hæc pariter, præſertim Moſſen / (quod volucrum genus eſt) Ejusmodi aves piſcibus in mari recta impendent etiamſi vel centum ſub undis latitent orgyis, unde notam ſibi ſumunt piſcatores, ſuaque confeſtim ſummittunt retia, & hamos quibus levatis concluſorum piſcium inteſtina cedunt ipſis in eſcam loco mercedis & ſervitii. Proximam alias hujus comitatus cauſſam ſtatuerem adventantium piſcium multitudinem innumeras ſquillas (Kegerne) ante ſe fugantem, ita ut hæ cogantur legere littora vel loca edita, quibus in arena relictis marique dein deſtitutis ſatiantur Moßerne, eorumque explentur ventres.

Celebratiſſimum locus hic præbet *piſcatum* quibusvis accolis, multumque frequentatur à Vaarfelder (ſunt vicini Inſulam Helgeland habitantes;) verno enim tempore aſelli grandiores, æſtate minores ac piſcis Sey, autumno autem haleces & Langer capiuntur heic piſces. Cum piſciũ copiæ legunt littora, & rivulos ſeu ſcaturigines aquæ dulcis ſectantur, ut ponant ibi ſua ova, interdum eæ longitudinem ſuam ad aliquot orgyiarum millia ex tendere dicuntur, & profunditatem, ad viginti aliquot permare, ita ut bolis demiſſa ex ferro librarum duodecim ſine ſubmerſionis periculo ſuſtentetur ab his ac à monte piſcoſo in tanta tamen, dum præſto ſunt, copiâ, piſcatorum non raro eludunt ſpem metuentes ſibi ab hamo, id quod dolendum. Alias piſces conquirere etiam oportet in locis arenoſis & oſtiis fluminum aquæ dulcis, quibus delectantur & magnopere inhiant eorum ſcaturgini idque ſatis inde elucet, quia, dum capiuntur & aperiuntur, aqua tali diſtenta ſunt eorum interiora: Ut ſilentio prætercam nunc quæſtioſiſſimum illum & uberrimum piſcatum Haakiæring / per fœtidiſſimum cadaver flumini immerſum qui alliciuntur, & quorum unius jecur tonnis duabus ſeu amphoris ad implendis ſufficere poteſt, ut & Haabranden/ qui piſcis eſt priori longè major. Ex piſcibus heic locorum captis nihil quicquam inutiliter perit; nam prout inteſtina avibus in hanc rem neceſſariis cedunt inalimoniam, ſic & capita & dorſa arefacta (quæ Molle vel Löbing & Taare appel-

appellant) cum infuſa dein aquâ fervente molliuntur, jumentorum hyeme optimum habentur pabulum.

Occaſione prælaudati piſcatus, cujus & in ſuperioribus partim meminimus placet alium rariorẽ adhuc priori ſubnectere, qui de Marmellen quandoque accidit in Lofoten ejusque confinibus. Hi Marmellen ſpeciem præſe ferunt infantis alicujus propemodum ſemeſtris, & præter ſpem ſubinde piſcatorum capiuntur hamo, in nidum dein reponuntur, foventur & lacte ſuſtentantur. Tales vulgus oraculi inſtar habet; norunt enim faucibus obtuſis, obſcura nec ſonora voce proferre cuncta præterita atque futura, quænam ipſis impendeant fata, quæ ex piſcatu ſors, quid boni malive amicis aut inimicis, præſentibus vel abſentibus ſit exſpectandum. Viginti quatuor horarum ſpatio, eodem, quô ſublati ante ſunt, loco rurſus exponi debent, & quamvis quædam proſtent exempla quæfidem dubiam faciant præſagiis, ſimplicioribus tamen omnibus pro vero oraculo ejus accipiuntur dicta.

Præter hæc de avibus & piſcibus in medium à nobis adducta plane ſingularia occurrunt & alia prioribus ſimilia rara: Nimirum circa extremum Lofotenſis promontorii angulum, non procul ab ipſo cacumine *Magna* conſpicitur *fovea*, ſpatioſi inſtar cujusdam atrii, quod aliud dein excipit haut minori amplitudine, hocque tertium deinceps, omnium maximum & ſpatioſiſſimum. Ex his primum adiri quidem poteſt, ſecundum etiam aliquatenus, intrantibus tamen hoc, neſcio quô arrectæ quaſi horrore ſteterunt comæ, ut ulterius progredi non licuerit; ad tertiam verò perveniendi uſque ſpeluncam, nemini adhuc fuit datum. De quibusdam incolis conſtans fert fama, quod manibus ſe invicem amplexantes, tertiam illam, tetram & horridam ſpecum ultimam ſubire voluerint, at nemo primus eorum rem hanc aggredi fuit auſus, hinc re infecta abiere. Alii pariter iſtud auſuri, funes ſecum ſumſere, quibus præeuntem primum alligatum, ſi opus, retrahere potuiſſent ejus ſodales, ſed fruſtra, nam terror & metus ſubito invadens ipſos diſcedere juſſit. Alii cum cane fecerunt periculum adigendo eum ad cryptam hanc horridam, ubi duriori fato exterritus varieque jactatus ſudatorium fervens illic expertus fuit, nudatus enim & conſumtis per totum corpus pilis, ex adverſa Nap - fluminis regione in lucem denuò prodiit, hinc locum illum communiter balnei aut ſudatorii Lofotenſis nomine ſalutare ſolent.

Raris denique quæ contingunt in Lofoten coronidis loco adjiciam *portentum* aliquod ſeu *Meteorum* potius *igneum*, quod circa Søbierg montes apparet: Sæpiſſime enim æſtivo tempore vident accolæ tanquam titionem quendam cito aliorſum rapi ex his montibus, ceu ſede ſua horis matutinis; quando autem

 tem

tem veſperaſcit è maris regione verſus caurum vel occaſum æſtivum eosdem redit ad montes citoque perit; aſt hyeme plane non apparet. Multi meteorum hoc igneum putarunt eſſe Draconem ex veteri ſuperſtitione & conſuetudine conjectantes, ac ſi corraſis illic incubaret gazis. Quicquid ſit hoc tamen certum eſt, Lofoten æque ac alias Septentrionales plagas ſuis gaudere meteoris, ut faculis aëreis ſeu ignibus fatuis (Wind lyß dictis) quæ Curioſis ſatis amplum ulterius hæc perquirendi campum poterunt pandere.

Altera, quæ Præfecturæ Lofotenſi ſubeſt, Parochia, conſtat duabus ex Inſulis, ſed paupertate nunc miſere afflictis, nempe Röſt & Væröe hæc poſtrema Inſula *Röſt Væröe* ad differentiam alterius, quæ Boë Væroë appellatur, Weſteraalen adjacet, atque hæc una ex omnibus, quæ ſub Septentrione ſunt, inſulis, verſus occidentem magis ſpectat: Sunt aliqui, qui ſuperioribus temporibus lauta admodum conditione incolas vixiſſe aſſerunt, præcipuè ob felicia mercantium illuc negotia, quibus non parum opitulari tum videbatur copioſus piſcium proventus; quicquid enim ex Lödingen / Salten &c. locis afferebatur, illud omne venum eò ibat. Neque hoc ulli adeo à vero abſonum videri debet, imprimis cùm heic loci multa caminorum veſtigia, murorum reliquiæ & rudera ſpectantium oculis ſe ſiſtant, locique opportunitas commodum navigantibus præbeat portum: pariter ſicuti Ingen in Finmarchia adhuc hodie monſtratur locus, ubi Curia & publicis conviviis & tribuum collegiis deſtinatæ domus olim ſteterant; Præfectus etiam Vardoëhuſienſis Bergenſi ſimul ditioni tum præerat, antequam mercatorum conventui dicata domus exſtrueretur: Quemadmodum & in Waagen celebre fertur fuiſſe emporium, quod primæ domorum ſedes ac fundamina, atque in plateas ſuas diſtincto ſatis hodie indicant; aſt quàm fortunatus & ſplendidus olim fuerit Væröenſium ſtatus, tam depravatus & miſer nunc conſpicitur. Hæc modo dicta Inſula, quæ majori milliari circumſcribitur, viginti conjugum paribus ſeu Ruſticorum & villicorum familiis habitatur, ſimiliter & Röſt Inſula. Temporibus his piſcoſi maris bonitas defecit ipſos, hinc paſſim dictarum avium Lunde carnibus vivunt: Incolarum præſtantiſſimus habetur, qui duas vel tres alit vaccas, quibus, ſuſtentandis opus habent é dimidii vel etiam integri milliaris ſpatio diſſitis inſulis fœnum in locum ſuum congerere non ſine magno labore & moleſtia, nam per funes illud exaltis demittitur rupibus, in binas huic ſcopo adaptatas cymbas, veloque ſuperne inſtructas, quibus cum vitæ periculo ſæpius mare transfretant, &, dum

Su-

--- --- *Subitæ ſaliunt in vela procellæ.*

puppim proximo applicare debent littori, ubi duo tantum dantur vada certa, reliquum hujus Værӧe meris conſiſtit promontoriis. Nihil autem majori cum moleſtia incolis hiſce comparandum venit, quam lignum pro focis exſtruendis, in quibus colligendis duodecim, quatuordecim, ſedecim & pluribus hinc milliaribus unum vel alterum etiam conſumunt menſem, quoniam terra hæc parum ſolumodo bituminoſis ceſpitis ſexu Turfæ ſuppeditat.

Inter memorabilia denique hujus loci non infimo collocandum erit loco *Hygrometrum & Anemometrum Værӧenſe*, quod veterum inquilinorum invenit induſtria rebus ex illis domeſticis, quas natura ſolumque ibi Patrium ſuppeditarant, ad imitationem fere illorum thermo- & Baro-metrorum, quæ Celeberrimus *Otto de Guericke*, Magdeburgenſium Conſul, aliique Curioſi ante 4. & quod excurrit luſtra nobis exhibuerunt: Nimirum eſt ipſa avis Lunde/ hanc deplumant, exenterant, pellemque detrahunt, ſublata dein omni carne, pellem rurſus oſſibus inducunt, ſufflant eam, referciunt atque conſuunt, conſutam ſic in cameris ſuis ſuſpendunt. Imminente jam aëris mutatione, ad roſtrum cumprimis attendunt avis hunc in modum aptatæ quò ſe vertat, qualem enim in plagam ſpontaneo fertur motu, ex hac ventum ſibi certo præſagiunt, indeque venturum exſpectant: Et quoties cum pluviis magna imminet tempeſtas, roſtrum ejus totum madere aut humectari aſſerunt, quamvis in hypocauſto pendeat ſicco, hôcque calefacto.

Secunda, cujus modo meminimus, & huc pertinet, *Inſula*, vocatur *Röſt*, diſtatque à Værӧe tribus milliaribus, eâdemque cum prioribus utuntur conditione cives. Pecora ipſorum hyeme pariter tecta non intrant, hinc tonſura lanæ ovilis non niſi vere peragitur; pars iſtius pecudis feram quaſi induit naturam, & ſclopetis peti opus habet, partem canibus hæc ante edoctis ſic venantur, ut quam digito monſtravit herus beſtiam, eam ſolam aggrediatur, captamque dein illæſam ſiſtat hero; id quod & alibi Færӧenſibus & orcadibus Inſulis commune eſt: Ad has oras etiam multi ſæpius appellunt canes marini, capitibus albis diſtincti.

Altera ſumme Reverendi Dni. Epiſcopi Obſervatio conſcripta erat *de Paradiſo Röſtenſi*, quam non quidem ob ubertatem & bonitatem ſoli aut climatis, ſed ob rerum ibi geſtarum ſimilitudines & joci cauſſa Protoplaſtarum

 noſtro-

noſtrorum Paradiſo æquiparare ſolebat; imprimis cum alii Viri docti, qui multa de hoc ejusque vero ſitu commentati ſunt, aliis adſcribant terris, ille verò Borealibus hunc tribuat honorem & quidem Röſt Inſulæ, quod ſcil. ipſa habeatur quoque Paradiſus; ſive apud L. B. fidem fabula accipiat, ſive ut hiſtoriæ credatur illud quod *Megiſerus* refert de Veneto quodam magnis opibus prædito, qui ducentis abhinc annis non ſine multorum millium Ducatorum diſpendio viam ſibi ſub Poli Arctici circulo ad Indos Orientales ſternere voluerat, &, poſtquam Diabolorum prætervectus Inſulam, naufragium famemque magnam cum innumeris moleſtiis ac periculis perpeſſus, ad Röſt Inſ. littora tandem appulerat cum paucis harum ærumnarum ſuperſtitibus. Huic, dum hiemare in illa cogebatur, nudæ in famulatu quotidie præſto erant fœminæ, quæ minime tamen in voluptates eum pellicere potuere: Eodem in libro multa notatu Digna occurrunt, tum quoad Amicam ejus converſationem cum Epiſcopo *Aslaco Bolte* in Brönöen, quam quoad cœptum illic ipſius commercium in Magno-Hammeren, cujus nulla hodiedum alia ſuperſunt veſtigia, Prætérquam ex incendio ruinæ; verùm dictum fœminarum famulatum ac hoſpitium quod attinet, ſi vera ſunt, quæ typis exſcribuntur, facile largirer, Röſt Inſularum hanc ſeptentrionalem eſſe Paradiſum.

Tertiò palam eſt, quod in Paradiſo olim primorum Parentum inventus fuerit ſerpens, idcirco placet nunc ficto huic Paradiſo relationem aliquam adjungere *de* ſtupendæ magnitudinis *Serpente marino*, à Norvegis Caars Tolden nomine inſignito, & bis mille orgyiarum longitudinem habente, quæ verè ita ſe habet, & haud ita pridem loci illius incolis, æque ac aliis in Nordlandia innotuit: Lofotenſes Accolæ anno hujus ſeculi primo, cum pro more viſitaret idem Vir venerabilis eccleſias Diæceſi ſuæ ſubjectas, narrabant ipſi, quod ante triennium nempe Ann. 1697. monſtrum ejusmodi marinum, tam ipſorum littora quàm aliorum verſus Veſt-fiorden, Lödingen & Sennien prætererit, ſeque aliquoties ſpectandum dederit. Quare penitius & curatius inquiſivit in vaſti hujus animantis locum, ubi revera apparuerit; quamvis à non paucis res habeatur ficta; non deſunt tamen oculati hujus rei teſtes plusquam viginti, imo centum idem uno ore aſſerentes qui præfatum ingens hoc monſtrum ſuis viderunt oculis per integras tres ſeptimanas quotidie circa Alt V[illegible]gen in Senien media æſtate, nocte eandem cum die habente lucem, ob ſolem nimirum t. t. Arcticis his locis ino[illegible]um Amplitudinem vel longitudinem ejus, prout fidiſſimi certiſſimique de hac teſtimonium perhibent incolæ ſeſe ab Ervig flumine ad Kirche vaagnäß prope Altvaagen uſque extendiſſe. Caput ſerpentis

pentis iſtius horrebat ſquamis arrectis atque algâ coronæ inſtar aut ſerti pugno majoris; frons ex albo & nigro ſimul colore variegatus cernebatnr; vertici interdum inſidebant aves, & caput mediocris areæ aut inſulæ minoris capacitatem fere æquiparabat, figuram tamen ſerpentis verſus oris extremitatem retinebat cuſpidatùm; corpus reliquum à capite ad caudam inferiora verſus amplitudine ſenſim ſenſimque decreſcebat, eratque quaſi ſinuoſum, ita quidem, ut in retis modum nodus vel flexura una Orgyiæ ſpatio ab altera diſtaret: Subita hac incurvi tergi contractione præternavigantium Cymbæ aut navigia ſubverti ſæpe dicuntur.

Vix momentum aliquod ſub undis occultarat ſe, ubi poſtea aërem ex ſerto ſuper aquas capite magno hauſerat niſu, id quod adſtantes etiam in littore percipere potuere, illaque reſpiratione, quam ter vel quater redintegrabat, caput ejus magis tumere videbatur, & ſupra aquas tamdiu ferebatur. Serpentis hujus monſtroſi præſentia non levem apud accolas excitarat moleſtiam atque terrorem piſcatui ſimul Salmonum aliorumque piſcium nectens moram; quapropter audaculus quidam, nec infimæ ſortis vir ter ipſum ſclopeto aggrediebatur, qualibet vice tribus eum feriendo globulis, vix 4. orgyiis inde diſtans, & licet quàm optime partem illam ſuperiorem oculi (qui cœſii erat coloris, orbis lignei magnitudine) percuſſerit, penetrare tamen non potuere, ſed obiter tantum; hinc ut à petra repercuſſi ceciderunt globuli, anhelabat quidem quodammodo, ſed nec quicquam inde movebatur, donec tandem caſtorei particula naribus objectâ, diſceſſit, non amplius poſthæc viſus, qui interea tam templa adeuntes à ſacris conſuetis, quam victum in aquis quæritantes à piſcatu abſterruit. Aliqui eundem more aliarum balænarum & marinarum belluarum lanceis jaculis & hamis petere volentes, ſed rationem noxii illius habentes veneni, quod communiter illis ineſſe ſolet, ac piſcatui maximum afferens damnum, quemadmodum aliorum antea didicerunt exemplis inſectatione iſta abſtinuêre manus. Abiturus jam ſerpens caudam duplo vel triplo altiorem malo exporrexit, hacque dein ſæpius percuſſit mare, unde tam irrequietum brevi tumultuoſumque evaſit tempore, ut, quæ tum in altum provectæ naves littus denuo legere cogerentur, & ſic Valedixit.

Coronidis loco occaſione hujus ſerpentis non abs re fore arbitramur, ſi paucis ſaltim meminerimus de duobus albicantibus ſerpentibus, ante hos quatuordecim annos Kiel-ſundet tranantibus, qui adeo infecerunt & turbarunt aquas,

aquas, ut piſces diutius inibi vivere haud potuerint, ſed innumeri poſtea mortui reperti ac penitus corrupti fuerint deprehenſi.

Atque hæc ſunt, quæ de Mosköe fluxu mirabili ceterorumque in vicinis Inſulis obſervabilium curioſitate, prout accepimus à Viris omni exceptione majoribus, laudatiſſimo ſcil. Nidroſienſium Epiſcopo, *Dn. Petro Kroogh*, & Paſtore quondam illius loci, *Dn. Michaële Biornſen* brevi commentariolo illuſtravimus, quæque in ſuum ordinem ac claſſes redegimus, inque eum vulgata finem eſſe voluimus, ut communi ſimul exterorum inſervirent & ùtilitati, & publico cumprimis inclutæ hujus Academiæ, cui diu hæc noſtra deſtinavimus commodo ac incremento,

EPI-

EPISTOLA

D. JOHANNIS BAPTISTÆ SCARAMUCCII.

ad

ILLUSTRISSIMUM DOMINUM

ANTONIUM MAGLIABECHIUM

de

HYDROPHOBIA

ex vehementi indignatione oborta,

Ann. 1702. Maceratæ impreſſa & nunc ex lingua Italica in Latinam verſa.

Illuſtriſſime Domine.

NE importunus eſſem, aliquot per menſes Dominationem Veſtram literis venerari intermiſi, idque eo magis, cum Eandem, cui literarium cum omnibus in Europa Literatis eſt commercium, qui virtutem Ejus colentes, præclaros labores ſuos Ipſi offerre ſolent, inutilibus meis literis inquietare non deceat, utpote quæ nihil aliud ſingulare, quam obſequii mei devotum argumentum exhiberent. Concedat tamen, ut Caſum eo rariorem communicem, quo dignior eſt, doctorum Virorum conſiderationem qui ſubeat, quorum cum Ipſa ſit Idea, eoipſo omnibus in philoſophia & Medicina Literatis eandem me communicare arbitror.

Juvenis 27. annorum, temperamenti calidi & ſicci, in Monte Georgio, urbe quinque horis abhinc diſtante, in principio anni currentis 1702. ex cauſis quibusdam domeſticis tantopere excanduit, ut etiam digitum indicem mor-

dendo læderet; id quod cum circa horam 21. contigerit, adeo iraſci is perrexit, ut ubſequente nocte circa octavam horam copioſo vomitu bilis porraceæ, & mane horrore cum ſubſequa aliqua incaleſcentia, brevi tamen durante corriperetur. Verſus horam 16, aquas omnemque alium liquorem, nec non corpora lucida & candida abhorrere incepit, ita ut etiam ad aquæ mentionem ſtrangulari videretur. Hora 23. maniacus & plane furibundus fiebat, ut quoque in adſtantium faciem exſpueret, atque à pluribus perſonis difficulter cohiberi ac teneri poſſet. Extracto autem ex brachio ſanguine quietior fieri incipiebat. Sed ſuperveniente vomitu materiæ æruginoſæ & poſtea bilis ſinceræ, loquelam & vitam amiſit, poſtquam aliquot brodii cochlearia cum pauco julepo perlato paulo prius abſorbuiſſet.

Potiſſimum quæri hic poteſt, an memoratus adfectus hydrophobia nominari debeat, cum morſum alicujus animalis rabidi non præceſſiſſe certiſſime conſtet. Ego quidem talem adpellarem; præſertim cum ad malum uterinum in maſculino hoc ſubjecto recurrere non deceat; prout anno præterito M. Februario contigiſſe recordor, dum quædam ancilla 60. annorum circiter, vidua, à febre cum intenſiſſima ſiti fuit prehenſa, cui ubi liquida, alioquin deſiderata, offerebantur, tremere & concuti incepit, cum terrore ac faucium anguſtia, in quibus per morbi decurſum aliqui tremores cum moleſto frigore notabantur, dum continuæ convulſiones recta linea ex abdomine verſus fauces procedentes, & convulſivæ digitorum in manu diſtorſiones accedebant uſque dum die quarto delirium ſuperveniſſet, quod uſque ad prandium diei ſequentis duravit, ubi aliquid aquæ, juxta domeſticorum relationem, quamvis cum renitentia quadam & tremore haurire incepit, ſed veſperi diei ſequentis inter placidos diſcurſus obiit, Omne id paſſioni hyſtericæ fuit adſcriptum, licet domeſtici eam in prægreſſa æſtate à parva canicula, dum oſſiculum in faucibus hærens ei eximebat, fuiſſe commorſam confiterentur. Rationes cujusdam Medici conſanguinitate domeſticis juncti, quibus aquæ averſionem morbi uterini ſymptoma eſſe probabat, primo ex hoc deſumebantur, quod patrona ædium à canicula ſine ullo damno, poſt ſervam demum, etiam fuerit demorſa; ſecundo quod faucium anguſtia convulſiva per rectam lineam ex abdomine effectus eſſet hyſtericus; tertio quod Mercatus in quadam hyſterica, uti etiam Riverius recenſet, aquæ averſionem obſervaverit; quarto quod ægrota aliquid aquæ hauſerit, id quod hydrophobiam excludat. Ego vero repoſui, quod neceſſario hydrophobia fuerit, ſiquidem Aetius de eadem differens ſcribit: *Contingit ipſis gravis perturbatio, quum aquam, vel aliud corpus perlucidum vident: quapropter ipſam aufugiunt, & averſantur.* Patronam poſt ſervam ſine noxa fuiſſe commorſam, nil convincere, cum pro morſus contagio communi-

municando neceſſe ſit ut ſanguini jungatur, Inſuper, uti inferius dicemus, non omnes homines venenum rabioſum contrahunt. Subjunxi, anguſtiam faucium cum contractura recta linea ex abdomine prodeunte, à veneno rabioſo provenire, quod Spiritus animales offendendo ſpasmos producat. Circa Mercati obſervationem, à Riverio adductam, dixi, ad hydrophobiam ingenitam referri poſſe, dum Riverius *ex certa malignitatis ſpecie* id proceſſiſſe ſcripſit; uti & Galenus habet, *abſurdum non eſſe, ut talis in corpore paulatim ſit genitus humor, qualis eſt rabidorum.* Idque eo magis cum, uti infra dicemus; Zacutus abhorreſcentiam aquæ ad ſolum ſymptoma veneni hydrophobici, tantum accidens referat. Et tandem dum horror aquæ à turbata phantaſia oritur hanc variando ideas, delirium etiam variare, & conſequenter variata animæ modificatione, ad unam formalitatem ab antecedente differentem determinare poſſe. Inſuper dantur autores clariſſimi, qui hydrophobos bibere poſſe adſerunt, ceu teſtimonia infra adducemus, In noſtro Caſu ad malum uterinum recurrendi cauſam nullam habemus. Unde morbum eſſe hydrophobiam ut demonſtrem, circumſtantias examinare neceſſe eſt.

Ridicula eſſet quæſtio, an homo hydrophobus fieri queat, cum continuas experientias deſuper habeamus. Et quamvis Ariſtotelis textus proſtet, qui in hiſtoria animalium dicit: *facit rabies furorem, & quæ momorderint omnia rabiunt excepto homine; intereunt canes hoc morbo, & quæ morſa ſunt, excepto homine*; nihilominus inter multos qui textum hunc interpretantur, Fracaſtorius verum ſenſum exponit dicens: *animalium verò, quæ momorderint omnia rabiunt, & moriuntur præter hominem, quod idcirco ſit, quia animalia propter feritatem in qua cum cane conveniunt concepta contage neceſſario rabiunt propter analogiam. Hominis autem natura longe aliena eſt ab ea feritate, & convenientia, propter quod nec analogiam promptam habet ad ſuſcipiendum. Unde fit, ut non omnes qui demorſi ſint rabiant, ſed multi beneficio temperaturæ ex ſe aut non contrahunt contagium aut ſuperant.*

Neque diſquiram, an alia animalia præter canem ex ſeipſis rabioſa fieri queant, absque eo ut contagium à canibus acceperint; cum ſi Galenus, cui Fracaſtorius conſentit, ſoli cani competere dicit, ut rabiem ſine contagio contrahat, Ariſtoteles contra, camelos rabioſos fieri poſſe adſerat. Avenzoar quem Zacutus allegat, leones, canes, equos, mulos, aſinos rabiem pati poſſe adfirmat; & Avicenna vulpem, muſtelam, mulos in rabiem agi monet; quibus Velaſcus de Taranta lupum adjungit. Dn. D. Nicolini, vir de medica bene meritus, dum in vicinia Viterbi degebat, caſum in loco non longe abhinc diſſito accidiſſe mihi ſcripſit, quod cum duo galli invicem ad criſtarum uſque cruentationem

ſationem excanduiſſent, patrona eos ſeparare volens ſupervenerit, unumque manu arripuerit, qui vero roſtro brachium ejus, quod Seminudum erat, ad Sanguinis usque ſtillicidium læſerit, unde hydrophoba facta, paulo poſt mortua fuerit.

Major difficultas eſt, an homo ſine contagio in hydrophobiam labi queat? Noſter caſus adfirmativam comprobat, quod ipſum etiam Euſtachius Rudius, & Petr. Salius confirmant; Cœlius Aurelianus, ab Aromatario citatus, ubi de hydrophobia diſſerit, *Eſt propterea*, ait, *poſſibile ſine manifeſta cauſa banc paſſionem corporibus innaſci.* Idem Aromatarius feminam ſe vidiſſe recenſet hydrophobam ſine contagii ſuſpicione, & Soranus infantem vidit, qui ubera matris expaveſcebat. Nemo non ſcit, morſum humanum homini ex ira inflictum, ſi qui mordet jejunus fuerit, tantopere infeſtum eſſe, ut non tantum Avicenna propterea curam ejus propoſuerit, ſed ego etiam aurigam, qui inter litigandum ab alio auriga dentibus læſus fuerat, per annum ſanari non potuiſſe, vidi, etiamſi ipſi oſſiculum ex pollice læſo fuerit exemtum. Quod etiam vehemens indignatio in temperamentum bilioſum cadens, plures perſonas occiderit, res tam nota eſt, ut exempla proferre ſuperfluum foret. Sufficiat id notare, quod Plutarchus dicit: Cyrum & Pelopidam Thebanum ira peremit, priusquam ſe vindicare potuerint. Cur itaque dici nequeat, hydrophobiæ originem in caſu noſtro ab ira deducendam eſſe?

Si ira ſoli homini propria eſt (Seneca dicit, *feras ira carere, & omnia præter hominem. Nam cum ſit inimica rationi, nunquam naſcitur, niſi ubi rationis locus eſt,*) & ira juxta eundem Senecam *brevis inſania* eſt, aut ſecundum Plutarchum, *comes inſaniæ*, quis hydrophobiam, quæ ex Rufi ſententia *genus inſaniæ* eſt, ab ira ortum ſuum non poſſe habere negare queat?

Hoc ſuppoſito, in caſu noſtro ita ratiocinor: ſi homo, uti Niphus ait, *iraſcitur anima & corde: anima tanquam primo motore dijudicante rem dignam ira, corde tanquam parte primo mota*: quis neſcit, ex vehementi animæ motu, cui vehemens cordis motus reſpondet, ubi non ſolum ſpiritus animales in motum irregularem concitantur in complexu propagationis nervorum paris vagi, intercoſtalis & recurrentium, ſed etiam tota fluidorum maſſa (Seneca dicit: *mobilis agitatusque eſt ſanguis in iratis*) bilem facile in motum concitari adeo, ut ad ſummam exaltationem ſuorum ſalium fixorum & volatilium perveniens, accedentibus partibus melancholicis, venenum hydrophobicum conſtituat, quod ſibi ipſi per morſum communicatum, non ſolum ad fermentationem, i. e. motum paucarum horarum Spatio ob copiam & activitatem perduci potuit, ſed etiam per nervos cerebro communicatum, ſpecies ita

alteraverit,

alteraverit, ut modificatione animæ variante, phantaſia etiam alterata fuerit, dum metum & terrorem à corporibus lucidis & aquis, quin & ex ſolo harum nomine concepit, quod utpote inſeparabile veneni hydrophobici ſignum eſſe ſolet, dum autem hac ratione ſpiritus animales majorem alterationem, & poſtea oppreſſionem ſubeunt, primo inde furor maniacus & poſtea mors ſequi potuit; Vomitum quoque bilis porraceæ & poſtea ſinceræ inverſo fibrarum ſtomachi & inteſtinorum motui ex ſpasmodicis nervorum commotionibus attribuere licet.

Si quæratur: qualis genuina ſedes & ſubjectum veneni hydrophobici exiſtat? dicerem, quod, ſi per contagium communicetur, partem commorſam eſſe credendum ſit, prius nempe, quam effectus inde ſe manifeſtent, uti Aurelianus loquitur. Bini caſus hanc hypoteſin confirmare poſſunt: Aſſiſii in quadam femina hydrophoba effectus veneni rabioſi cum ſingultu ſe primo manifeſtarunt, dum à vulnere jam occluſo quaſi radium aliquem cum inflammatorio ſenſu per brachium verſus pectus moveri ſenſit; & hîc Maceratæ ante paucos annos accidit, ut tres homines à cane rabioſo fuerint demorſi, quorum duo mortui ſunt, unus autem, cujus vulneri ignis ſive cauterium fuit adplicatum, quatuor circiter annos vixit, cui vulnus ab igne factum occludi nunquam potuit, ex quo per illud tempus, quod morſum excepit, omni anno multum ſanguinis exivit, uſque dum in tibia, ubi vulnus contigit, vena diſſecta fuit. Ex uno & altero caſu cognoſcitur, quod ſedes veneni, antequam ſe manifeſtavit, pars à dentibus læſa fuerit.

De motu poſtea, quem venenum à parte offenſum habuit, in cerebrum pertingere, credere debemus, eoque magis, quia Gajus Herophili diſcipulus docuit, *cerebrum & ejus membranas primario adfici*, & Democritus *eſſe incendium nervorum* ſubjunxit. Deliria inſuper, furor, motus convulſivi, faucium ſtrangulatio, cerebrum & nervos eſſe offenſos, demonſtrant.

Si autem venenum hoc ut ingenitum conſideremus, in ſanguine id generari, & poſtea cerebro communicari, dicendum eſt.

In caſu noſtro in ſanguine generatum atque per morſum ad modum contagii ſibi ipſi fuiſſe communicatum, conſequenter ad cerebrum perveniſſe, dicere licet. Unde credere neceſſe eſt, quod veneni hydrophobici ſollicitudo ſe manifeſtandi, nec non mors accelerata ab ejusdem veneni retroceſſione contigerit. Aſt ſi moveretur dubium; an æger mortuus fuiſſet, ſi digito morſus non contigiſſet, adfirmando reſponderem, quia, cum morſus eo modo evenerit, per quem venenum ſibi ipſi communicatum iterum fuit, venenum jam antea fuit productum. Unde canem rabioſum mori videmus, absque eo ut venenum ſibi aut aliis communicet.

Singulare eſt, quod omnes hydropobi eandem ſymptomatum formalitatem non habeant, dum tamen omnes timorem & terrorem ab aqua, corporibus lucidis, & ipſo fluidorum nomine patiuntur.

Non diſpliceat, Domine Magliabechi, quod in horum fidem aliquot caſus à me obſervatos deſcribere præſumam. Todi juvenem vidi, qui ſe ex Noſocomio Romano della conſolatione, ùbi ob morſum canis rabidi, quem in Roncilione paſſus fuit, curam ſubierat, in monaſterium P. Franciſcanorum, tyrocinii Ordinis faciendi cauſa contulerat. Ubi hydrophobia ſe exſeruit, mordere cum latratu conabatur, multam ſpumam emittebat, & gulam cum pectore ſævum eryſipelas letaliter inflammabat. Aſſiſii juvenculam à fele commorſam obſervavi, quæ ſine febre, de nullo alio malo quam faucium anguſtia conquerebatur, cum perpetuo ptyalismo, & poſtquam nihil bibere aut edere voluit, octo dierum ſpatio obiit: hanc ultimis horis vocatus, ſedentem, ſine pulſu inveni; poſt mortem diſſecta nullam in viſceribus labem exhibuit; ſed cum à veneno rabioſo ex morſu felis mortuam eſſe poſtea demum innotuerit, caput non fuit apertum. Alia femina quæ itidem morſum felis paſſa erat, per aquæ averſionem hydrophobiam patefecerat; hæc ſine febre, delirio, cibum tamen admiſit, ſolum vero ſingultum & faucium anguſtiam uſque ad mortem perpeſſa fuit. Alius vir hydrophobus extinctus eſt, qui à morſu canis rabioſi parva febri fuit adfectus, quæ tamen receſſit, & is cum obmuteſcentia cibum & potum fugiebat, ſicque taciturnus in aliam vitam migrabat. Alius puer à cane rabido læſus non aliud fecit, quam ſtridere, & modo horrendo aquam ob ſitim porrectam exhorreſcens vita exceſſit. Hi caſus intra paucas ſeptimanas Aſſiſii contigerunt; & ſic mihi perſuaſi, quod febres, deliria, latratus, ſpuma non ſemper in omni hydrophobo obſerventur, cum interim in omnibus timor & averſio fluidorum deprehendatur; cœterum cum aliis Doctoribus ridiculum eſſe exiſtimavi, ſi dicatur, quod hydrophobi aquam averſentur, quia expaveſcant dum in ea aut canes aut propriam perſonam conſpiciunt. Arbitror autem magis probabilem eſſe Fracaſtorii opinionem, qui dicit: *In rabie poteſt contingere, ut phantaſia fiat quædam liquidi eos extinguentis, unde formido fit quoties aut vident, aut audiunt offerri aquam*; & Aromatarius: *Timor aquæ abſque ratione genitus ad mentem læſam, non ad iram eſt referendus.*

Interim nitebar, ſi non per demonſtrationem, ſaltem per probabilitatem cognoſcere, cur venenum hydrophobicum mentem, cui timorem impreſſit, in omnibus his ægris ad aquæ metum determinet?

Prius quam ideam conceptam efformem, ne dedigneris, Dn. Magliabechi, patienter ferre reflexiones ad aliquas conſiderationes, quas præmitto.

Prima

Prima eſt, quod ſpecies non ſolum animæ repræſentent res, quarum ſunt ſpecies, ſed etiam modum rerum ipſarum, i. e. figuram, ſitum, magnitudinem, locum, motum, quietem, relationem uti dicit Fracaſtorius; & prout ſpecie alicujus rei gratæ recepta, dilatatio fit & animæ, & fibrarum cerebri, ita ſpecie rei cujusdam ingratæ & incongruæ recepta, contractio animæ & fibrarum cerebri ſuccedit; unde evenit, ut propter ſpirituum confuſionem & mutatam fibrarum cerebri modificationem ideæ confundantur & aptæ reddantur ad præſentanda animæ objecta terribilia, & conſequenter diverſa ab illis, quæ revera ſunt, uti in maniacis & aliis ſimilibus accidentibus obſervamus. Religioſum novi, qui talem averſionem á viſis veſpertilionibus habebat, ut in furioſum timorem commotus occidiſſet eum qui tales cameram ipſius adportaſſet, & non mox celeriter aufugiſſet; atque ſe in tali facto adeo extra ſe rapi adſerebat, ut etiam iram effudiſſet in eum, qui licet multæ autoritatis foret, jocum feciſſet ac præſens fuiſſet. Id quidem non poteſt intelligi niſi quod, dum animo Religioſi idea animalis repræſentabatur, quæ cum horribili ſpecie modificabat, illa ipſa anima talem terrorem conciperet cum mali imminentis conceptione, ut motus reconcentrativus ſpirituum fieret, & reliquæ etiam ſpecies turbarentur, cum reflexione vindictæ ipſam etiam ad odium modificante, unde anxia reddita tum à terrore, tum ira, cum terrore timido & ira operabatur.

Altera conſideratio eſt, quod inter venenum hydrophobum & aquam talis contrarietas occurrat, ut per eam aliqui hydrophobi aut convaluerint, aut utplurimum interemti fuerint. Si inter convaleſcentes aliqui numerentur, id fieri potuit, quod aqua venenum rabioſum extinxerit; ſi utplurimum moriuntur, credi poteſt, id ab oppreſſione ſpirituum accidere, qui per metum cum impetu revocantur.

Tertia eſt, quod venenum hoc tanquam cerebro & nervis inimicum, & conſequenter ſuccum nerveum ac Spiritus animales alterans, conſiderare debeamus, qualiter effectus demonſtrant. Quis negare valet, multas res venenoſas dari, magis uni quam alteri parti corporis noſtri nocivas? Cantharides id confirmant; hæ veſicam exulcerando offendunt; idque ſuccedit, quia particulæ cantharidum, ſerum dum ſubeunt ob analogiam ejus ſale lixivioſo prægnantis, in toto fluidorum complexu ab eorum oleaginoſitate retuſæ non operari queunt ad corroſionem tam facile inducendam, uti in veſica, in qua

qua operantur, quia iſtæ particulæ Arſenicales cum ſale urinæ lixiviali ſe unientes in libertatem vindicantur. Dantur viperæ, quæ morſu ſuo icterum inducunt. Serpens qui Dipſas vocatur, riſum inducit, & ſerpens hæmorrhois ſudorem ſanguineum cauſatur, ſi hominem læſerint. Unde venenum etiam hydrophobicum magis cerebrum quam alias partes offendere poteſt.

Factis his conſiderationibus, ſic diſſero: Venenum rabioſum quia in ſemine venenoſo naturæ non minus viſcidæ quam melancholicæ conſiſtit, (viſcoſitatem probante Fracaſtorio, dum ſcribit: *Quoniam igitur fomite non concipitur hæc contagio, nec in cute fit per contactum ſimplicem, ſed dilaceratione cutis indiget, exiſtimandum eſt, ſemina illius non admodum lenta eſſe, atque ea craſſiore fortaſſa, quam in foraminibus condi poſſit;* melancholicam vero naturam: *Videtur ad melancholiam contagionem magis eſſe analogam, quia videmus rabioſos demum etiam furentes fieri, quemadmodum etiam melancholicos,*) neceſſario per illud Spiritus animales cum ſucco nerveo confunduntur, & tetri ac opaci fiunt, unde ideæ naturales in confuſas & turbulentas mutatæ non ſolum animam ad confuſam operationem, quare in intellectualibus, imaginativis & ſenſitivis actionibus alterata conſpicitur, modificant, ſed etiam novas ideas aquæ & aliorum corporum lucidorum per modum ſenſationis in videndo, aut imaginationis in nominando ea, producunt, quæ dum animæ tanquam lucida & diaphana præſentantur, eidem à præcedentibus ideis turbulentis & opacis jam modificatæ, graves, moleſtæ & contrariæ adeo evadunt, ut eorum adparentiam perferre haud valens, timida reddatur cum horrore, tum conſpectu aquæ & corporum lucidorum, tum nominis harum rerum, prout nos lucem meridianam perferre nequimus, ubi per longum temporis ſpatium in tenebris detenti fuimus, vel prout perterriti redderemur, ſi amœnitate floridi prati gaudentibus vipera ad pedes noſtras conſpiciendam ſe daret. Recordatio etiam præcipitii nobis horrorem incutit. Interim dum in ſtatu timoroſo Spiritus animales alioquin confuſi & turbati ab anima revocantur, fibræ cerebri ad contractionem coguntur, cum conſenſu propaginum nervearum ita, ut cum animæ terrore ſubſequantur tremores, horrores, ſuffocationes, inquietudines irregulares totius corporis, usque dum mente tota extra ſe poſita, & ceſſante aquæ timore, delirium maniacum, & cum ſpirituum à veneno hydrophobo extinctione mors ſubſequatur.

Si

Si porrò quæratur : cur ſymptomata adeò in hydrophobis ſint diverſa, quamvis omnia cerebri & nervorum læſionem innuant, dum in omnibus aquæ timor exiſtit ? reſpondeo, timorem eſſe operationem mentis à confuſis ideis alteratam per ſpirituum animalium & ſucci nervei melancholicam alterationem, quam venenum hydrophobicum in omnibus æque inducit, ſecundumque majorem vel minorem activitatem, majorem minoremve copiam, & majorem minoremque reſiſtentiam ſpirituum animalium & ſucci nervei, celerius tardiusve ad motum promovetur, & efficacior vel remiſſior in operando redditur.

Quod vero ægroti in furore maniaco, ſi is ſuperveniat, non amplius abhorreant, & aliquando eam bibant, hydrophobia propterea non excludenda eſt, quia omne id ab inducta mutatione ſpeciei procedit ; quam in rem inter recentiores legimus, Theodorum Zwingerum in Ephem. Naturæ Curioſ. *Revera potulenta Hydrophobi deglutire aut non valent, aut non niſi maximo cum labore poſſunt.* Martinus Liſter in ſuis de hydrophobia exercitationibus diſſerens, dicit: *Multi denique etiam bibentes raptu affecti ſunt graviori, & convulſi ex frigida interficiuntur* ſubjungens : *ſtrangulatio quandoque & mors ex ſorbitione aquæ accidere valet.* Et inter antiquos Aëtius de quodam Philoſopho hydrophobo ſcribit : *ſanatus eſt ab affectione, ubi citra timorem bibiſſet* ; & Avicenna de hydrophobo agens : *quandoque deſiderat aquam, deinde proclamat ex ea cum obviat ei, & quandoque ſorbet ex ea, quare ſtrangulatur per eam, & moritur.*

Duo adhuc mihi conſideranda ſunt : unum, an averſio aquæ ſit inſeparabile hydrophobiæ ſignum, ita ut ipſi ſemper & ſoli competat? alterum, utrum cutis læſio, ita ut ſanguis exeat, requiratur, ubi hydrophobia per contagium communicatur?

Circa primum dicerem, averſionem aquæ ſignum eſſe inſeparabile in hydrophobia, quia dum venenum rabioſum in homine conſideratur, non vocatur *rabies*, quæ de cane rabioſo dicitur, uti Aromatarius adſtruit ; ſed *hydrophobia* adpellatur, quia averſio aquæ ibi occurrit ; vocatur, quando metus omnium fluidorum adeſt ; *phobodypſia* dicitur, quando metus adeſt à potu, cum magna tamen ſiti : Unde infallibiliter ſuppono, non poſſe dari venenum rabioſum, ingenitum vel communicatum, quod timorem aquæ non habeat conjunctum ; uti non poteſt fieri, ut in alio aliquo morbo averſio aquæ adſit, ut non ſimul character veneni ingeniti, ſimilis veneno

 rabio-

rabioſo jungatur ; cujus naturæ eſſe potuit febris maligna , à Dn. D. Joh Bapt. Nucarino, mihi deſcripta , quem veneror , & cujus virtuoſa merita invidiam ſuperant , credasque mihi , Dn. Magliabechi, mereri eum, quem diligas & æſtimes. Is obſervavit febrem cum intenſiſſima ſiti, (quæ utplurimum hydrophobiam comitatur, unde Celſus ſcribit : *miſerrimum morbi genus in quo ſimul æger ſiti & aquæ metu cruciatur*,) vigiliis , delirio , convulſiva faucium moleſtia, anxioſa perturbatione dum aqua offerebatur ; quæ tamen per vomitum plus quam 50. lumbricorum & aliorum innumerabilium vermiculorum fuit curata. Quis itaque negêt , vermes poſſe eſſe venenoſos, uti Fernelius adfirmat ? Duodecies icterum à vermibus productum vidi , inter quos duo ſaltem filioli fuerant ſanati , uti in morſu viperæ fieri ſolet ; cur itaque ab iis venenum hydrophobo analogum oriri nequeat ? Si ex multis , qui venenum rabioſum contrahere potuerunt , aliqui , uti ſupra cum Fracaſtorio dixi , illud ſuperant, aut non contrahunt , poſita etiam ejus conjunctura , jam cur aliquis , qui ingenitum illud incurrit , non ſuperare queat ? maxime cum evacuatione aut lumbricorum aut alterius materiæ , quæ iſtius veneni rabioſo analogo fomes exiſtit. Dicerem itaque , adverſionem aquæ eſſe accidens , quod omni & ſoli veneno rabioſo competat , inſuper ſemper veneno rabioſo ſive ſit ingenitum , ſive per contagium communicatum ; unde Zacutus cum de averſione aquæ in hydrophobia differit, ait : *quod ſymptoma illi proprium & inſeparabile exiſtit, quia nullum alium morbum ſequi ſolet* : non contradicit hiſce , quod interdum illa aquæ repugnantia ceſſet , quia omne procedere poteſt à majore confuſione ſpirituum, qui dum majorem confuſionem imaginum in phantaſia inducunt , diverſa animi modificatio fit , quæ ad aliam aliquam rem , quamvis confuſe & alterate determinetur.

Circa alterum , utrum ad hydrophobiam per contagium communicandam cutis læſio requiratur ? Aromatarius dicit, poſſe id fieri tum per halitum è directo ab animali rabioſo inſpiratum , tum à carnibus animantis in rabiem jam adacti manducatis , aut ſi rabidorum ſpuma labia vel ulceratam partem contingat. Per halitum inferri poſſe confirmat Arcæus , & Fabricius Hildanus multos caſus ſine morſu communicati veneni rabioſi recenſet. Fracaſtorius tamen monet , cutem ab animalis rabioſi dentibus debere lacerari, ut contagium communicetur. Fernelius quoque adſerit : *non enim rabidi canis ſolus halitus contagione quempiam polluit* ; ac de ſpuma differens dicit :

dicit : *ſi in integram cutem incidat , nihil officit.* Ego tamen ſtatuerem , quod ſecundum intentionem majorem minoremque veneni, ſecundum promtam magis minusve receptionem , & ſecundum majorem aut minorem cutis reſiſtentiam venenum hoc per contagium communicari poſſit ; non deeſt qui dicat , quod cum unguibus quidam canis rabioſus venenum communicaverit. Referam in hujus rei fidem caſum egregium & rarum , ubi cutis non fuit ulcerata , paucum tamen venenum fuit illatum , quamvis propterea occidere nequiverit : Presbyter quidam Aſſiſii , frater juvenculæ ex hydrophobia ob morſum felis rabioſæ ſupra deſcriptum mortuæ , & ipſe anguſtia faucium cum ptyaliſmo , & aliquo metu , ſine tamen aquæ horrore laborare cepit , cum ab eodem fele eſſet impetitus , ſola dentium impreſſione relicta , ſine cutis laceratione ; curatus poſt quindecim dies in circa liber evaſit à ptyaliſmo & faucium anguſtia, quod tamen ſymptoma ſicut per multos annos eodem anni tempore , quo impetum felis ſuſtinuit , rediit, ita ſemper tamen averſio quædam aquæ remanſit , ut flumina tranſiens oculos clauderet , & jam ea non utitur, niſi pauca illa in Calice , non tamen ſine aliqua averſione. Pauperes Patres Diſcalceati Reformati in Todi, meo tempore carnem porci à cane rabioſo demorſi , à quodam ruſtico pro aliquibus miſſis celebrandis, ſine caſus relatione , oblatam , comederunt , & tamen nullum ipſis damnum attulit , fortaſſe quod venenum non fuerit manifeſtatum, & ignis etiam res mutare poſſit.

Ubi venenum manifeſtatum eſt , remedio non eſt locus , unde etiàm Baldus ſua Digeſta cum veneno rabioſo digerere debet ; & ſi quis per balnea illud ſuperavit , pro caſu raro & inſolito habendum eſt. Antequam manifeſtetur , remedia ab omnibus authoribus proponuntur. Scias tamen , Illuſtriſſimum Dn. Baronem Boccacium, Equitem Fanenſem pulverem ſingulariſſimum contra hoc venenum diſpenſaſſe , quem cantharidum eſſe poſſe , ex viſu colligitur , quæ etiam ab Avicenna proponuntur.

Hæc eo confidentius , Dn. Magliabechi , recenſui , cum humanitas tua mihi ſit perſpecta , qua jam à 24. annis , in quibus ſervire tibi ſtudeo , debilitates meas ſuſtinere dignatus es.

Interim ne mireris , Dn. Antoni , quod hucusque tractatum meum de febribus nondum videris , cujus mentionem feci , cum Urbini , ubi eum compoſui , degerem ; ſiquidem practicæ occupationes me impediverunt. Amici editionem ejus urgent , ego vero eun-

dem correctiorem reddere cogito, & inveſtigare qui me adjuvare ſaveat, cum mihi ob mulas rationes illud ſit impoſſibile; præcipua eſt, quod Nobilibus aliquod febrium ſyſtema dare velim, maxime illis, qui aliquod judicium ſibi arrogantes, libertatem in cenſendis Medicis ſibi ſumunt. Quales (de ignorantibus non loquor, *quia latrant ad Lunam*,) ad eruditum librum periti & celebris viri, Dn. D. Antonii Franciſci Bertini- Florentini: *La difeſa della medicina dall' oppoſitione dè Dotti, e dalla cenſura del Volgo*, remittere deberem, ſed qui a ipſis pro aliqua propriæ familiæ, dum ruri ſubſiſtunt, cura inſerviet, ubi animadvertent, ſimplicia & naturalia medicamenta naturæ, quæ in omnibus rebus *gaudet ſimplicibus*, magis eſſe congrua, certioresque fient, quod fundamenta mechanica, quæ Doctiores ſequuntur, probabiliora ſint (quia per demonſtrationes procedere non poſſumus,) ad inſiſtendum non ſolum doctrinæ Hippocratis, ſed etiam ideam faciendam, quæ veritati magis conſona adpareat; ad quam ſi reſpicerent aliqui naſuti cujusdam ſublimis metropolitanæ urbis, terminos non nauſearent *particularum* & *molecularum* ab ipſis non intellectos, dum cerebello ſuo eas forſan metiuntur, & qui ob magnitudinem ac Magnificentiam loci, ubi morantur, ampulloſi atque ſagaces fiunt ad leges medicas mundo promulgandas. Tales Ariſtotelis Topica inſpiciant, & in libro 6. ubi de compoſitione partium diſſerit, invenient: *quædam ſic ſe habent ad invicem, ut nihil eis unum quippiam fiat.* An continuum ſine idea minimarum particularum concedi poteſt? Videant eundem Ariſtotelem in 6. phyſicor. dicentem: *ejusdem autem rationis eſt magnitudinem, & tempus, & motum ex indiviſibilibus componi, & dividi in diviſibilia.* Obſervent paululum Fracaſtorium, lumen in bene philoſophando egregium, qui de morbis contagioſis diſſerens ſcribit: *Videtur contagio conſimilis, quædam infectio ſecundum ſubſtantiam, ſed tum magis, quum in particulis minimis, & inſenſibilibus quædam infectio ſit*; & porro: *dicemus, contagionem eſſe conſimilem, quandam miſti ſecundum ſubſtantiam, corruptionem, de uno in aliud tranſeuntem infectione, in particulis inſenſibilibus primo facta.* Quærant alteram Medicorum ideam Fernelium de abdit. morbor. cauſ. & reperient: *ex apta enim, & concinna partium ſimilarium poſitione, numero, figura, magnitudine partes illæ, quæ appellantur Organicæ conſurgunt.* Non itaque terribile eſt *particularum* nomen, quod ipſorum oculos obcœcare queat. Dum illic nominantur, non cogunt nos propterea, ut easdem prima eſſe principia credamus. Nec

Galeni

Galeni authoritatem obtrudere opus habent, quia in ingreſſu de uſu part. dicit: *Quæcunque corpora, nec undequaque circumſcriptionem habent propriam, nec undequaque conjuncta ſunt aliis, hæc particulæ vocantur. Et ſi hoc verum eſt multæ erunt animalium particulæ aliæ quidem majores, aliæ minores, aliæ autem etiam omnino in aliam ſpeciem indiviſibiles.* Sanguis certe noſter in minimas particulas vel globulos dividitur, ut motum per continuationem muſculorum ex arteriis in venas obtineat. Si eorum ſtomachus particularum & molecularum terminos faſtidiat, pro ipſis tractatum meum de febribus non ſcripturus ſum; cujus frontiſpicium hoc eſt:

De Febribus
mechanicæ lucubrationes
Commoditati Virorum Nobilium ruri degentium
ſine Medico, quorum ſub manu medicamenta proponuntur.

Conſequitur pro Medicis junioribus,
idea,
juxta leges mechanicas theoretico-
practica,
De iis quæ vel critice, vel ſymptomatice cum
eveniant in febribus,
caſibus in Epidemiis ab Hippocrate deſcriptis confirmantur.

Præcedet utrumq; mechanica diſſertatio de Fermentatione, hanc vero præfatio, qua manifeſtum fit, opiniones recentis Scholæ
à
priſcis fuiſſe præmonſtratas,
auctore I. B. S.

Hiſce obſequioſe me commendo, & glorior me ſemper eſſe

D. V. Illuſtriſſ.

Humilimum ſervum

Maceratæ de 14. Febr. 1702.

G. B. Scaramuccium

MEMO

BRITISH MUSEUM
NATURAL HISTORY.

SALOMO REISSEL MED, DOCTOR
Sereniſs, Ducis Würtenbergici Conſiliarius et
Archiater, Acad, Cæſareo-Leopoldinæ Nat.
Curioſorum Collega.

MEMORIA
REISELIA-
NA.

MAgnum felicitatis gradum nos conſecutos eſſe arbitramur, ſi ad voluntatem noſtram omnia quandoq; fluunt, ſi Fortuna honoribus, divitiis, voluptatibus blanditur, ſed erramus graviter,

Tranſit honor, tranſit fortuna, pecunia tranſit,
Fortuna nunquam ſiſtit in eodem gradu,
Semper movetur, variat & mutat vices,

Vitrea eſt, quæ cum maximè ſplendet, frangitur, dum maximè blanditur, captatum venit, & ſubito terret maligno aſpectu, quos celeri haud ita pridem gradu ad læta promovet; Rectius blandimenta ejus ſpernimus, & faventem gubernamus arte, conſilio, prudentia; iratam, retundimus robore & invicto ſpernimus animo, rectiſſimè Deo Vias noſtras commendantes & quæcunq; Fata, quæ Doctisſimus Lipſius æterna ab æterno in æternum Dei Legem eſſe dixit, tranquillo & patienti ferentes animo, ſic ſapientes dominabimur aſtris, & quæcunq; nobis evenerint, ſuperabimus feliciter. Forti ſic Animo, prudenti Conſilio, & chriſtiana Patientia quamcunq; fatorum Vim riſit, toleravit, ſuperavit, Vir Magnificus, Præ-Nobiliſſimus atq; Excellentiſſimus Dominus SALOMO REISELIUS Dr. Sereniſſimi Ducis Würtenbergici Conſiliarius & Archiater, Academiæ Cæſareo-Leopoldinæ Naturæ Curioſorum Collega dignisſimus, meritisſimus, qui in prima ſtatim & innocenti juventute ſua, Fortunam jam habuit Novercam, feliciſſimo quidem partu, infelici tamen tempore in lucem editus,

 Anno

Anno 1625. die $\frac{14}{24}$ Octobris, Parentibus ob inſignem mortalium ſtragem, graſſante Peſte, fugam capeſſentibus in famoſis Sileſiæ Thermis Hirsbergenſibus, â Clariſs, Medico Martino Panſa publico Encomio celebratis; Patre, Viro Nobili ac Prudenti Domino, Davide Reiſelio, Civitatis Hirsbergenſis Senatore ac Mercatore nominatisſimo, Matre, Maria Corneria, Virtutibus ſexum Muliebrem condecorantibus exornatisſima, quibus maximè curæ erat, ut ſine mora Filiolum hunc ſuum Sacro SanctoBaptiſmatis fonte abluendum curarent, quod etiam factum, ſponſore ac teſte primario, Domino Salomone Opitio, Clarisſimi illius Martini Opitii Boleslavienſis Cognato, impoſito parvulo, Salomonis nomine. Senſit dulcisſimæ Matris adhuc ſugens ubera, crucis acerba primordia, una cum Parentibus ſuis ob Reformationem tunc ſuſceptam, Greiffenbergam in Exilium migrans. Vidit eheu! non ſine lachrymis An. 1634. die 9. Julij Puer novennis Charisſimam Patriam ſuam una cum ſuburbiis Militum crudelitate, incendio fere deletam, quo Poly-Hiſtore illo Celeberrimo Martino Zeilero, Itiner. German. p. 633. teſte, hominum triginta ſex, pecudum bina millia, domuum ſexaginta tria, & horreorum quinquaginta ſex flammis conſumta, miſerè perierunt. Greiffenberga Hirsbergam ante triſtia hæc fata redux, ſub manuductione Danielis Wenckii Scholæ Rectoris, cujus memoriam jure ſervavit Reiſelius noſter, quod Jedidjam ſuum ſæpe nominaverit, & Filii inſtar amaverit, literas amare, ſed occluſo An. 1637. Schola Temploq; Uratislaviam cum Cœtaneis ſuis & fratre natu majore, (erat enim ſecundum natus) ad Matruelem Balthaſarem Cronerum Med. Doctorem & Practicum ibidem Celeberrimum miſſus, ejus Contubernio Medicinam amare didicit, inq; Gymnaſio Eliſabethano majore, Colero, Schulzio, Vechnero, Gebhardo, Schrö & Wagnero, Præceptoribus, literis humanioribus

nioribus asſuevit, Muſicamq; didicit & exercuit, cum Æmulo ſuo & Conterraneo, Georgio Hofmanno, Secretario tandem Conſiſtorii Würtenbergenſis, Sed cum Optimus Parens Mercaturam ut addiſceret, ſuaſiſſet, voluiſſet, nullo modo abſtrahi à ſtudiis potuit, tandemq; Amicorum precibus, ut continuaret, obtinuit, hac tamen lege, ut Patris Exulis impenſis parceret, & pueros pro impetrando beneficio informaret, ſicq; docendo diſceret, quod ſtrenuè etiam fecit, & â Maximiliano Domigio, Mercatore inter primarios haud infimo, Hoſpitio exceptus, Filios latinitatem ſtudiorumq; docuit fundamenta: Paternis tamen curis brevi orbatum ſe vidit, dum is Thorunis Boruſſiæ Emporio famigeratiſſimo,, quo mercium cauſa profectus erat, An. 1644. XVI. Novembris die, Iſchuria contumaciſſima diem ſuum ſexagenarius, obiit ſupremum, nihilominus An. 1645. feria ſecunda Paſchatis ſtudiorum proſequendorum cauſa, Danielem Fratrem ſtudio Theologico ſtrenuè incumbentem Argentoratum ſequutus, Medicinam addiſcendam conſtanter ſibi elegit, ſub Melchiore Patre & Johanne Alberto filio, Sebiziis, nec non Rudolpho Salzmanno, Medicinæ Profeſſoribus Excellentiſſimis, Diſputationemq; habuit A. 1646. de Facultatibus Medicamentorum. Chymiam etiam exercuit Manuductore Martino Kergero, Phyſico poſtea Lignicenſi. Sed ne ob piæ Matris præmaturum obitum ac ſumtuum neceſſariorum defectum deſiſtere à ſtudiis cogeretur, aliis ſervire & informare liberos Miſer coactus fuit, tamdiu, donec Baſileæ An. 1652. die 23. Auguſti tentatus 30. hujus Menſis examinatus, 6. Septembris inauguraliter ut vocant, pro ſummis Doctorum privilegiis & honoribus diſputaverat de Valetudine, publice tamen creatus & renunciatus fuit Medicinæ Doctor A. 1657. die 21 Aprilis, â Dn. Doctore Johanne Jaçobo le Brunn, Excellentiſ. Dn. Dr.

Johannis Caſpari Bauhini, Brabevtæ t. t. abſentis, vices gerente.

Sed meliora jam ſperare licebat fata, & feliciora appropinquare videbantur tempora, ſuperatis triſtibus; cum enim Dn. Friderico Kilburgero Præfecto Naſſovico Comite & Promotore mox Affine ſuo, Ottovillam Novembri Menſe conceſſerat, Praxin Medicam illic incepturus, vocatus fuit ab illuſtriſſimis Naſſoviæ Comitibus, Domino Johanne Ludovico, Domino Guſtavo Adolpho & Domino Wolrado, Fratribus, Medicus Aulicus, quare 1655. Menſe Martio Sarapontem ſe contulit, Præfectus ſimul Domini Comitis Johannis Ludovici filio Natu maximo, Ludovico Friderico, annuumq; â Cœnobiis Tholey S. Benedicti & Wadgaſſen, Præmonſtratenſium Ordinis, nec non Cœnobio Sacrarum Virginum, Fraulautern dicto, accepit ſalarium. Cum verò ob Hiſpanorum Luxenburgenſium excurſiones militares minus tuta eſſet hæc ſedes, An. 1660. Februario Menſe Buxovillam abiit, ab Illuſtriſſimo Friderico Caſimiro Hanoviæ Comite, non modo ſoſtrum annuum accipiens, ſed & â Sereniſſimo Duce Comite Palatino Leopoldo in Lützelſtein, Comite Leiningenſi in Oberbrunn, & Rhein-gravio Johanne, multisq; in Vicinia habitantibus Nobilibus ad Conſilia Medica quæſitus, ex Voto ita vixit, ut Landaviæ & Colmaræ Poliatri officium oblatum, recuſaverit, donec beati Dn. D. Wolfgangi Cranzii Conſiliarii Conſiſtorialis, Archiatri & Phyſici Hanovienſis, ab ipſo Domino Comite An. 1668. vocatus fuerit ſucceſſor digniſſimus, ubi terminum ſuarum ſedium, imo & ipſius etiam Vitæ ſtatuerat, ut Amicorum ſuaſu & conſilio tertium ſollicitatus, Wormatienſis Civitatis vocationem ſecutus ſit, eo facilius, cum Aula exiſe maluerit, quam invidorum & inimicorum diutius perferre moleſtias, ut ut probe ſciverit, invidiam ſperandam

eſſe

eſſe bonis, metuendam malis, & verum eſſe Ariſtotelis effatum: Ignem exorientem plurimum fumum, gloriam vero exorientem, maximam excitare invidiam. Sed ægre ab Illuſtriſſimo Domino Comite dimiſſus eſt, quod Donativæ Literæ ſalem annuum cum frumentis promittentes, valedicenti exhibitæ, teſtabantur ſufficientiſſimè, & quidem An. 1674. Menſe Aprilis, quamvis turbato à Gallis ipſo Palatinatu, adfuit tamen & hic Manus tutelaris divina evidentiſſime, quæ Reiſelium noſtrum ex tot, tantisq; eripuit periculis, quæ Saræpontem, Buxovillam, Ottovillam, loca ubi domicilium ſuum paucos ante annos habuit, tetigere; Licuit, hic quod quæſivit, honeſto frui otio, ideoq; amicè invitatus Naturæ Curioſorum Academiæ, quæ Lemmatis loco ſibi præfixit: Nunquam otioſus, Anno 1676. nomen ſuum dedit, accepto Amphionis cognomine: Oblatum etiam officium Medici Iſenaci & Idſtenii, quod tamen modeſte deprecatus eſt. Sed cum infelici certe fato, fatis cederet, interq; muſta funera numeraretur Celeberrimorum Stutgardienſium Mediorum triga videlicet, Breuningius, Cellarius, & Ulſtadius, Sereniſſimus Würtenbergenſis Dux, Dominus Fridericus Carolus Adminiſtrator, ſupremusq; Tutor &c. &c. Reiſelium legitime vocavit Conſiliarium & Archiatrum Menſe Junio Anno 1679. quam honorabilem certè ſpartam cum laude, & impetrata magna Sereniſſimi gratia, ad extremum vitæ ſuæ halitum exornavit.

Conjugium ejus quod concernit, Sapientiſſimi Iſraelitarum Regis Salomonis piæ Mulieris Elogium Proverbior 18. v. 22. probe perpendens Reiſelius noſter Salomo, elegit in matrimonium Virginem ſibi ſimilem, moribus ſimplicem & rectam, (ſunt propria Beatiſſimi verba) Mariam Eliſabetham, Dn. Friderici Richteri, Illuſtriſſimorum Dominorum Rheingraviorum Quæſtoris in Throne-

cken

cken Filiam, & ſponſalia celebravit Anno 1658. d. 25. Junii Nuptias verò 27. Aprilis, Ottovillæ in ædibus Affinis & Amici ſui ſingularis Dn. Kilhurgeri, ſuſcepitq; ex ea Filias duas, quarum primogenita Anna Margaretha mundum hunc intravit Anno 1659. d. 17. Auguſti & An. 1686. nupſit Dn. Johanni Friderico Reinöhlio, Pharmacopœo Stuttgardiano, peperitq; Liberos quinque & quidem, Anno 1688. Filiolum, primumq; Reiſelii Nepotem, ab Avo ſuo è S. S. Baptiſmatis fonte ſuſceptum, dictum Johannes Salomo, ſed brevi huic mundo iterum valedicentem. A. 1689. alium ejuſdem nominis Filiolum. An. 1691. Filiam Neptim, Annam Johannam, 1692. Filium Chriſtophorum Fridericum, rurſusq; An. 1693. Filiolam Margaretam Charlotam, brevi tamen beatè defunctam.

Filia verò ſecundum nata Sibylla Maria, lucem hanc aſpexit An. 1663. quam duxit in matrimonium 1690. Vir Excellentiſſimus Dn. Johannes Jacobus Bachmannus, Ulmenſis, Med. Doctor, exq; ea, benedicente Deo nata fuit 1691. Filiola Anna Sibylla, quæ Aſthmate convulſivo ſuffocata, vivere iterum deſiit; quam ſequenti ſtatim An. 1692. ſecuta eſt Filiola ſecunda Johanna Magdalena. Sed ut vix ullum tantæ felicitatis reperitur conjugium, quod ſuas non patiatur manes, ubi triſtia non miſceantur lætis, & riſus non ſequantur haud raro lachrymæ, ſic rerum humanarum viciſſitudines, calamitates, miſerias, ſæpe ſæpius expertus eſt Reiſelius; cum enim Epidemia febris A. 1679. toti ferè Germaniæ erat infeſta, ipſe cum Conjuge chariſſima, & Filiabus correptus fuit, qui brevi quidem convaluit, Filiæ vero non niſi poſt diuturnas conflictationes, Uxore poſt Quartanam, Maraſmo eheu! penitus conſumta, miſerias haſce mundanas cum Vita ſempiterna, gaudiisq; cœleſtibus 14. Decembris commutante. Cujus

memo-

memoriam ſuamq́; ſimul, vivus ſibi erexit in Tumulo ΥΓΙΕΙΑΣ Titulo, quem ab Anno Chr. LVusq; meditatus eſt, Mortem certam expectans, ſanitatemq́; veram in cœlis ſperans, corpore quieſcente, quam hic deſperavit in quotidiano agonizantium ſpectaculo, & Amicorum calamitatibus continuis. Funus Uxoris Anno 1681 unici ſequebatur Fratris Davidis, Paſtoris in Groſſaul Ducatus Wolavienſis pago; Quo ipſo anno ſecundum iniit Conjugium cum Anna Catharina Dn. JohannisChriſtophori Reinöhlii, Senatoris & Pharmacopœi Stuggardienſis relicta Vidua, natu Menderlinia, olim jam Dn. Joh. Ludovico Medingero, Medicinæ D. & Phyſico Kirchheimenſi expertisſimo, juncta matrimonio. Anno 1682. in Veſpera D. Thomæ Milites Galli contra datam fidem Stuggardiam invaſerunt, cæſisq́; aliquot civibus, funditus eam devaſtaſſent, flammiſque deleviſſent, ut Manhemium, Wormatium, Oppenhemium, aliaq́; Rheni loca triſti proh dolor! Exemplo ſuo teſtantur, ni per Exercitum Svevicum, veluti per Dei Angelos, fugati fuiſſent & impediti; hinc infinitas Deo T. O. M. Reiſelius perſolvit gratias, quod ab extremo hoc periculo, unà cum tota ſua Familia clementisſimè non tantum fuerit defenſus, ſed & â Wormatienſi excidio & exilio evidentiſſime extractus, cumq́; Auguſto menſe hujus anni, An. 1692. ob Gallorum furias iterum metuendas cum familia Nortingam fugerit, ſalvus & incolumis ſervatus. Anno 1692. optimus eheu! Gener. Dn. Johannes Jacobus Bachmannus, Sereniſſimum Dominum Fridericum Carolum Ducem Würtenbergicum & Generalem Equitatus Cæſarei ſequutus Medicus Caſtrenſis, ultra Rhenum ad rudera Spirenſia, tormenti Gallici glande pede dextro læſus d. 27. Auguſti quarto â reſecto pede die, diem ſuum obiit ſupremum Heidelbergæ, ibiq́; gratioſo Principis favore ſepultus fuit, prout in Themate

 Geneth-

Genethliaco Ulmenſium Æſculapius, Dn. D. Johannes Caſpar Beutelius, illud præviderat.

Sed omnia patienti tulit animo Reiſelius Chriſtianus, probe ſciens, Deo charisſimum, flagello eſſe proximum, pietatem enim â Parentibus formatam, perſecutione firmatam, cruce & calamitatibus probatam, & conta adverſarios intrepide defenſam, pro viribus excoluit Lectionibus, Meditationibus, Exemplo. Agnitis etiam per Conſcientiæ examen, ſæpius inſtitutum, erroribus & peccatis ſuis, Deo & proximo ſe reconciliavit per Abſolutionem & S. S. Cœnam, correctionem quantum pote vitæ proponens & ſtudens. Quoad Mores, modeſtiam ſemper tam in veſtitu quam vita amavit, ambitionem exoſus, honeſtatem ſenſu & actu oſtendit, unde pro ſymbolo electo, ubiq; ſimplex rectusq; eſſe & videri voluit, ſine oſtentatione omnibus placere neminemq; lædere ſtuduit, odium verò, detrectationes, calumnias, invidiam, ab aliis ſibi illatas, patientia ſæpe delevit: Officio interim ſuo rite & conſcientioſe functum eſſe, querelæ & deſideria Amicorum teſtantur eorum, á quibus deceſſit. Αὐταρκείαν etiam amavit eaq; maximè gaviſus eſt, unde nec opes quæſivit per fas & nefas, nec honores ambivit, quamvis Archiatri & Conſiliarii Ducalis nomen adeptus fuerit nec famam quæſivit per ſcripta publica, ut potius, licet ſummus Studiorum & Curioſarum Rerum haud mediocris fuerit Amator, ſemper tamen conſideraverit multum eſſe quæ neſcimus, textumq; funebrem ſibi elegerit Verba Pauli Apoſtoli, I. Corinth. XIII. ℣. 9. & 10. Ne tamen unquam otioſus eſſet, nec Meditata ſua omnia ſepeliret, quin potius publico prodeſſet, Obſervationes ſuas rariores Academiæ Naturæ Curioſorum communicavit, Collega diligentisſimus, ita ut ſingulos Ephemeridum Annos, â Primo, Decuriæ I. ad VIII. uſq; Decuriæ III. (quod â nemine Collegarum dici poteſt,) his ipſis, ſingulari etiam Epiſto

Epiſtola, de quibusdam in arte Medica expolienda requiſitis, Deſcriptione etiam Siphonis Würtenbergici, ſive Siphonis inverſi, cruribus æquialtis fluentis & refluentis hactenus inauditi, item hoc ipſo Siphone Würtenbergico per majora Experimenta firmato, in vertice effluente, correcto & detecto, imo & Cogitatione de Thermometro correſpondente, exornaverit &c. ut Deſcriptionem Thermarum Niderbronnenſium taceam, nihilq; dicam de mutuo Literarum commercio, quod cum Viris Clarisſimis & Collegis amicisſimis Altone, Fehrio, Grævio, Halleio, Jeniſio, Kirchero, Mauritio, Oldenburgio, Papino, Paullini, Scheffero, Schröckio, Sturmio, Volkamero, Volgnadio, Wedelio, Wurffbainio continuavit: medias tamen inter occupationes, ſemper Meditationibus Mortis indulſit, & quamvis á juventute integra gaviſus fuerit ſanitate, uſq; ad annum 1679. quando Tertiana, vixq; effluxo anno Maligna Febre decubuit, Pedumq; doloribus quovis ferè triennio laboravit, nihilominus tamen æternitati ſe præparavit, & Mori adhuc didicit Vivus; hinc cygneam Cantilenam ſibi ipſi elaboravit Germanicam, Vitæ Curriculum conſcripſit, Funus ordinavit, Animam Deo commendavit, quotidie moriturus, Mortem tamen vix ſenſit, cum enim d. 20. Junii Anno 1702. in Urbe hinc inde obambulaſſet, atq; optime cœnaſſet, hora prima antelucana, Apoplexia forti tactus, ſubito extinctus eſt, Anno ætatis Septuageſimo Septimo.

Ita repentinam licet, opportunam tamen oppetiit Mortem ſenio & laboribus confectus Reiſelius, damno certe Superſtitum majori, quam ſuo; ſeceſſit enim ad veram quietem, ubi nullus morbus, nulla calamitas, nullus dolor illum amplius tangit, quin tanto jam fruitur gaudio, quod nemo noſtrûm uſurpavit oculis, hauſit auribus,

concepit mente, unice tamen omnes deſideramus. Luget Academia Cæſareo-Leopoldina, indefeſſo ſuo Amphione orbata, lugent ægroti innumeri, qui ſalutem ſuam huic Æſculapio ſuo ejusq; dexteritati debuerunt, & ſi liceret, porro concrederent: Quibus tamen ſolatio eſſe poterit, quod non ereptus nobis aut extinctus prorſus ſit Reiſelius, ſed ſpiret ac vivat in relictis bene multis præclari ingenii ſui Monumentis, ſaluberrimisq; quibus tot hominum myriades Libitinæ faucibus eripuit, Conſiliis. Iſtorum ſane, ut & pietatis, candoris, prudentiæ, cæterarumq; Virtutum fama, quæ in Beato noſtro eluxerunt, tantum Virum mori vetant; Lumen enim, quod Virtus vivaci flamma accendit, nunquam extinguitur!

ME-

J. M. Krieger pinx. E. Nunzer f. et Sc.

BRITISH MUSEUM NATURAL HISTORY

MEMORIA MERCKLINIANA.

NOn Nobis ſolum nati ſumus, ſed Homo Homini natus eſt, Homines enim, ut Romanæ eloquentiæ Princeps *Cicero, Lib. I. de Officiis*, recte loquitur, Hominum cauſa generati ſunt, ut ipſi inter ſe alii aliis prodeſſe poſſint: Sed, heu nos miſeros! qui dum Lumen á noſtro accendimus Lumine, proprium imminuitur, offuſcatur, extinguitur; dum Lampades curamus alienas, Oleum nobismet ipſis deficit: At, quid inde? Obligamur ad commune hoc ſervitium proprio Naturæ inſtinctu, quippe quæ ipſa abunde docet, qua ratione nos adverſus Homines gerere debeamus. Obligamur Amore Proximi, ſi enim Matres erga Fœtus ſuos tanta afficiuntur charitate, multo magis nos oportet erga Proximum ſimili charitate affectos eſſe; nam, ut verbis utar *Rev. P Soc. Jeſu, Triverii*, nexus Spiritus calidiores ſunt & vehementiores, quam Naturæ. Obligamur Officii ratione, imprimis, qui Saluti mortalium unicè intenti, nec Morbos nec Mortem reformidare debemus; ut enim iis maximum eſt in Prælio periculum, qui maxime timent, ſic Medici minus animoſi, Morbum Mortemque facile ſibi accelerant, revaleſcentibus ſæpe ægris; nec tamen timidiſſimos ſemper conſequitur Mors, prout nec ii, qui Mortem contemnunt, effugiunt: cadunt in prælio & Duces & milites, intrat etiam Pharcopolarum tabernas Mors, pulſat fortiſſimi animi Medicorum oſtia, ita, ut dum languidos corroborant, ipſi enerventur & langueſcant, deq́; ſanitate ac longævitate aliorum maxime ſoliciti, Valetudinarii, media moriantur ætate, & ſic aliis inſerviendo, conſumantur.

 Semet-

Semetipſum hoc modo, aliis inſerviendo, conſumſit, de Languentium ſalute indefeſſo ſtudio ultra Tricennium vigilantiſſimus, ſed eheu! extrema tandem Tabe languidiſſimus, & emaciatisſimus, fortisſimi dum viveret animi Medicus, *Vir Præ-Nobiliſſimus, Experientiſſimus atq; Excellentiſſimus Dominus, Georgius Abrahamus Mercklinus, Medicinæ D. Reverendiſſimi & Sereniſſimi Principis Palatini, Supremi Teutonici Ordinis Magni Magiſtri, Conſiliarius Medicus, Academiæ Cæſareo-Leopoldinæ Naturæ Curioſorum Collega, & Illuſtris Reipubl. Norimbergenſis Phyſicus ac Medicus Ordinarius*, qui aura vitali veſci cepit, in Libera Imperii Civitate Weiſenburgenſi Nordgojæ ad Regneſum fluvium ſita, ex Balneis ferinis ſaluberrimis ſat celebri; Patre, *Viro Præ-Nobiliſſimo Experientiſſimo ac Excellentiſſimo Dn. Georgio Abrahamo Mercklino, Med. D. t. t. Patriæ, mox Oppidi Hersbruccenſis, hinc Reipubl. Norimb. Phyſico, Domusque Teutonicæ, quæ ibidem eſt, Medico ordinario Celebratisſimo*; Matre, Nobiliſſima Virtutibusq; Sexum Muliebrem imprimis condecorantibus Exornatisſima *Helena*, Viri Nobilisſimi, Maximeq; Strenui Dn. Georgii *Hieronymi Schneideri*, Quæſtoris Cæſarei Pragenſis beate defuncti, legitimo ex thoro nata Filia, Præ-Nobilisſimi ac Conſultisſimi Dn. *Georgii Ludovici Fürſtenhauſeri I.V. D.* diverſorum Principum, Statuumq; Conſiliarii dexterrimi, relicta *Vidua*. Avo Paterno, Nobili ac Prudenti *Dn. Georgio Mercklino*, Senatore Winsheimenſi, Avia materna, ſingulari Virtutum decore Commendatiſſima *Urſula*, Dn. *Laurentii Mezleri*, Viri ibidem Conſularis Vidua, nata *Schmidia*.

Ex S. S. Baptiſmatis fonte renatus, alboq; Chriſtianorum *Georgius Abrahamus* inſcriptus *Mercklinus noſter*, optima tam Pietatis quam Eruditionis futuræ, creſcentibus annis

nis poſuit fundamenta, Pietatis, cum veriſſimè dicente *Lipſio*, ſine Pietate & Virtute nemo Vir honeſtus eſſe unquam poſſit, Eruditionis, cum Mens Hominis diſcendo alatur & cogitando, pulcherrimumq; in ſenectute Viaticum ſit Eruditio; quam ut eò felicius meliusq; acquireret, informatione primum uſus eſt Dn. *Abrahami Döderlini*, Con-Rectoris & *M. Michaëlis Nudingi*, Rectoris Scholæ Weiſenburgicæ, mox *Georgii Widmanni* & *Johannis Heldii*, Gymnaſiarcharum apud Norimbergenſes, tam eruditione quam informationis ſingulari fidelitate non incelebrium, tanto humaniorū, ut vocant, Studiorum poſito fundamento, ut dignus jam viſus fuerit frequentare Academias, ex quibus Dn. Parenti eligere placuit Wittenbergenſem, cujus Studioſorum albo, Magnifico t. t. Rectore, Dn. *Chriſtiano Kiengelio*, Jurium Doctore ac Profeſſore, An. 1660. Menſe Junio, nomen ſuum more ſolito inſcripſit, ibiq; fundamentis Philoſophico-Phyſicis optime primum poſitis, Medico ſe mancipavit ſtudio, Manuductoribus Fratribus germanis, *Michaele* & *Andrea Sennertis*, facultatis hujus Profeſſoribus celebratisſimis, & ſub Majoris natu umbone, Diſputationem de Corde, pro viribus, proprio quod ajunt Marte conſcriptam, Menſe Septembris, Anno 1664. maſcule defendit. Exacto biennio, Hersbruccenſes reſalutavit Lares, & optimi Parentis Phyſici t. t. Oppidi ordinarii, fideliſſima informatione, durante hyeme uſus eſt, mox Vere ineunte Anno 1665. Majo Menſe, Altdorffium ſe contulit, ibiq; tam publicorum quam privatorum Collegiorum Excellentisſimorum Dominorum Doctorum & Profeſſorum, *Mauritii Hoffmanni*, & *Jacobi Pancratii Brunonis* Auditorem ſe præbuit induſtrium, utriusq; ſub Præſidio in Circulo, ut vocant, ſæpius & Reſpondentis & Opponentis ſpartam per vices exornans, Diſputatorē egit ſtrenuū, binisq

 inſuper

inſuper Anatomiis publicis interfuit, ſtudiumq; Botanicum in Horto Academico ſatis celebri, excurſionibusq; publicis & privatis crebro inſtitutis, egregiè excoluit. Sed, ut non omnis fert omnia tellus, ſic non omnem in uno ſemper loco haurire ſe poſſe ſapientiam credidit, hinc peregrina etiam loca peragrare & exteras Academias frequentare decrevit, maxime, florentisſimum Lyceum Patavinum, incluta t. t. Excellentisſimorum Profeſſorum, eruditionis, dexteritatis experientiæ Nominumq; fama, allectus, v. gr. *Franciſci Friſimelicæ*, *Raymundi Johannis Fortis*, *Antonii Moli etti*, *Petri* Patris, & Filiorum *Dominici & Antonii de Marchettis* Fratrum uterinorum, quorum ex Prælectionibus, Profeſſionibus & Operationibus Chirurgicis, in Noſocomio cumprimis S. Franciſci, peritiam ſuam Medicam multum adauxit, ita, ut Anno 1670. Norimbergam reverſus, in Academia Altdorffina, uberrimam diligentiæ ſuæ ſegetem, Doctoris Medici Titulum, Jura & Privilegia, ſumma cum laude reportaverit, Brabevta Maxime Venerando, hodienum vivente, & totius Academiæ Seniore, *Dn Dr. Jacobo Pancratio Brunone*, Diſputatione, exantlatis prius conſuetis Examinibus Inaugurali, de Palindromia, abſque Hercule quod ajunt, habita, & contra Oppugnantes maſcule defenſa ac propugnata.

Sequebatur honorem Honor, hoc ipſo enim adhuc Anno, in gratioſum Collegium Medicorum Norimbergenſium receptus, tanta gaviſus eſt felicitate, ut *Genitorem* ſuum *Collegam* ſalutarit, hocq; beate defuncto, à *Filio* etiam ſuo, *Collega* ſalutatus fuerit. Officio Decani & Viſitatoris Officinarum Pharmacevticarum Senioris, non ſine applauſu laudati Collegii, qvarta vice functus eſt; Praxin Medicam ultra Triginta annos, multa multorum ſalute, non ſine eximia Nominis ſui Fama, exercuit, & *Optimo Parenti* ſuo,

Septua-

Septuagenario majore, An. 1684. Vitam hanc miſeram, cum beata feliciter permutanti, in Officio ſucceſſit Domus Teutonicæ, quæ Norimbergæ eſt, Medicus Ordinarius, hinc factum, ut Reverendisſimorum & Serenisſimorum Dominorum Dominorum, Domini LUDOVICI ANTONII, Glorioſisſimæ Memoriæ, & Domini FRANCISCI LUDOVICI, Principum Palatinorum, Supremi Teutonici Ordinis Magnorum Magiſtrorum &c. Dominorum noſtrorum Clementiſſimorum, Conſiliarius Medicus & Archiater fuerit denominatus ac conſtitutus. Receptus etiam in Academiam noſtram Cæſareo-Leopoldinam Naturæ Curioſorum, Anno 1676. & Agnomine *Chiron* ſalutatus Collega dignisſimus, qui Lemmati noſtro omnino ſatisfecit, & *nunquam otioſus*, ſingulos Dec. II. & III. Ephemeridum annos, Curioſis ac Eruditis Obſervationibus locupletavit, aliaq; utiliſſima Scripta, admirandæ diligentiæ ſuæ teſtimonia ſufficientisſima, non obſtante Praxi Medica amplisſima, in publicum emiſit, v. gr.

Anno 1674. *Joſephi Pandolphini Tractatum de Ventoſitatis Spinæ ſævisſimo Morbo reviſum, correctum, & Annotationibus, noviſq; cum propriis tum alienis Obſervationibus, ex variorum Autorum monumentis erutis, illuſtratum;* in forma 12.

Anno 1676. *Tiberii Malphi* Handleitung zur Barbier-Kunſt/aus den Italiäniſchen Teutſch überſetzet / und mit einer langen Vorrede verſehen. in 8.

Anno 1679. *Tractationem Medicam, de Ortu & Occaſu Transfuſionis Sanguinis*, in 8.

Anno 1686. *Lindenium Renovatum, de Scriptis Medicis*, in 4.

Anno

Anno 1696. Neu ausgefertigtes Hiſtoriſch-Mediciniſches Thierbuch/enthaltend wider faſt alle Kranckheiten und Leibes Zufälle/ ſo wohl fremde als eigene verſchiedene heilſame *Secreta*, und bewehrte Genes-Mittel/in 8.

Anno 1698. *Syllogen Caſuum Medicinalium, Incantationi vulgo adſcribi ſolitorum, maximeq; præ cœteris memorabilium*, in 4to.

Animum Studio Medico Practico, Scriptisq; in publicum emittendis dicto jam modo occupatum, curis domeſticis ultra biennium in cœlibatu vivens, turbare amplius noluit, probè ſecum perpendens, prudentisſimum *Taciti de Agric.* Conſilium; Non aliud eſſe honeſtæ Mentis levamen, quam aſſumere Uxorem, in proſperis dubiisq; Sociam, hinc Anno 1672. Matrimonio ſibi junxit, Patritiæ gentis Virginem Præ-Nobiliſſimam *Eſter Julianam*, Præ Nobiliſſimi ac Prudentiſſimi Domini *Caroli Nüzelii â Sündersbühl*, Illuſtris Reipubl. Norimbergenſis Senatoris Gravisſimi, *Filiam* lectisſimam, exq; ea Filium ſuſcepit primogenitum, Dominum *Johannem Abrahamum Mercklinum, Medicinæ D. & Phyſicum Reipubl. Norimberg. Ordinarium*, Paternarum Virtutum ex aſſe Hæredem, natum, An. 1674. d. 9. Julii, ut & A. 1676. Filiam *Helenam Magdalenam*; An. 1678. vero Filiolum *Johannem Conradum*, qui ambo tamen mundo huic, quem vix ſalutarunt, brevi valedixerunt. Valedixit etiam 14. Octobris die, Anni 1682. Optima hæc *Mercklini noſtri Conjux* rebus hiſce mundanis, morte præmatura, per omnem ferèvitam Valetudinaria, ita ut merito exclamare potuiſſet:

Auſpicor cum lacrymis, in iisdem finio Vitam,
In lacrymis Vita tota peracta mihi.

Cujus rari & incogniti Morbi ſpeciem, brevis poſt obitum inſtituta ſectio detexit, cui Mæſtisſimus Dn. Viduus, primus omnium, Hydropis Saccati nomen impoſuit, & ſub

Titulo

Titulo Inauditæ Hydropis Abdominis ſpeciei, Saccatæ ſive cum Folliculo fortaſſis dicendæ, addito Eruditiſſimo Scholio deſcripſit, & Ephemeridum noſtrarum Dec. II. Anno I. Obſervatione 183. inſeruit.

Anno 1683. Secunda iniit Vota, cum Virgine itidem Præ-Nobiliſſima *Maria Roſina*, Præ-Nobiliſſimi Dn. *Georgii Jeremiæ Harsdörfferi*, Rerum Vectigalium Præfecti ſupremi meritisſimi, *Filia*, Virtutibus Muliebri ſexui convenientibus addictisſima, quæ *Mercklinum noſtrum* Parentem fecit quatuor Liberorum, Filiorum nempe trium, ex quibus *Johannes Chriſtophorus* natus, An. 1684. d. 17. Junij, in Academia Salana Studio Medico ſtrenue incumbit; *Georgius Andreas*, An. 1690. d. 8. Januarii natus, Genevæ Mercaturam diſcendi gratia hodie vivit, & *Septimus Andreas*, die 20. Octobris An. 1691. in lucem editus, Gymnaſii Ægidiani Claſſem II. frequentat; uniusq; Filiæ, *Mariæ Magdalenæ*, mundum hunc An. 1687. d. 17. Junii ingreſſæ, cumq; dulcisſima Matre optimè quidem viventis, ſed præmaturam Beati Parentis Mortem iteratis quandoq; ſuſpiriis adhuc lugentis. Cœterum Pietatem, Virtutum omnium primam, per omnem Vitam religioſe coluit Optimus Collega, facie liberalis, pectore candidus, cujus Oculi ſingulare monſtrabant Ingenii acumen, Geſtus modeſtiam, Greſſus gravitatem, Actiones prudentiam, Scripta eruditionem, Conſilia experientiam; quid mirum, ſi in Animis Collegarum & Ægrotantium, ſaluberrimis ſuis auxiliis & conſiliis ex orci faucibus ereptorum, priſtinæq; ſanitati reſtitutorum, perpetuum ſui deſiderium poſt ſe reliquit; quid mirum, ſi ob Praxin ampliſſimam, quam magna dexteritate, prudentia, felicitate, ultra tricennium continuavit, diesq; noctesque mortalium Saluti invigilavit, viribus, curis, ſtudiisque fractis, Semetipſum conſumſerit, cum durabile non ſit,

 quod

quod alterna caret requie: hinc variis quandoq́; Morbis, Eryſipelate nempe, cum ſymptomatibus Scorbuticis diverſis, binisq́; vicibus Febre maligna correptus fuit, quibus tamen ſalutaria ſemper, benedicente Deo, oppoſuit remedia: At hæreditaria ad Phthiſin diſpoſitio, quo ipſo Morbo, *Hippocrates* ſuo jam tempore *Lib. de Glandulis*, faſſus eſt, Homines ſemper, longo tempore curatos, perire, deflorescere ac mori,(prout etiam piisſima *Mercklini noſtri* Mater, Frater, peritisſimus apud noſtrates Pharmacopœus, tresq́; Sorores, tali fato conceſſerant,) tantas ſenſim egit radices, ut lecto ultra ſemeſtre affixus, fatorum effugere legem non potuerit, quicquid Pharmacorum vel proprio ex pænu, vel Collegarum Conſiliis, vocaverit in auxilium. Divinæ itaq́; Voluntati totum ſe mancipavit, probe ſciens, Mortem eſſe Munus neceſſarium Naturæ jam corruptæ, quæ non fugienda, ſed amplectenda, ut fiat Voluntarium quod futurum eſt neceſſarium. Benedixit itaque Conjugi, Filiæ, Filiis, optimo Marito, deſideratiſſimo Parenti, copioſisſimas inter lacrymas, planctus, ejulatus, valedicentibus, Deoq́; Creatori ſuo Animam ſuam, prætioſiſſimo Chriſti ſangvine redemtam, placida reddidit morte, ſicq́; Anno MDC CII. d. 19. Aprilis, Ætatis Quinquageſimo & Octavo, vivere deſiit.

Vale, *Beatisſime Domine Collega*! O Te felicem, qui ſuperatis rerum humanarum moleſtiis, quicquid mortale habuiſti, depoſuiſti; labores quiete, vanitatem æternitate exoptatisſime commutaſti. Sit Oſſibus Tuis terra levis, Anima verò Tua, cum Cœlicolis æterno fruatur gaudio; Interim tamen, ob merita Tua, Fama Nomenq́; Tuum, apud nos ſine fine vigebit, florebit.

Ut

UT doleam carum quem fata tulére, Parentem,
Ipſa mihi Pietas pectore fixa jubet.
Flamma movet, dius quam Cordibus indidit Ardor,
Quique Patri Natum jungit & unit Amor.
Quis igitur vitio mihi vertet, more decenti,
Si pando Luctûs publica ſigna mei?
Si memor illius Candoris, Amoris & Oris,
Ora piis Lacrymis, mente dolente, rigo.
Ergo fluant Lacrymæ! Lacrymarum fundere rivos
Me Pietas Oculis officioſa jubet.
Ite piæ Lacrymæ! Sic juſtum explere Dolorem
Flendo & pro meritis exſatiare libet.
Atque utinam Cordis teſtari vulnera poſſem,
Altius hæc fixit Mors properata Patris.
Ah! quoties queruli fundo ſuſpiria Cordis,
Qualia Dicta Animo qualia Voce dabas.
Commoda, mi Genitor! Solamina, Gaudia mille,
Quæ mihi Te ſteterant ſtante, cadente cadunt.
Auxilium taceo, taceo Monitoria fida,
Queîs potui Rebus conſuluiſſe meis.
Tu mihi vivus eras alter, poſt Numina, Phœbus;
Nec minus ipſe Tibi gaudia multa tuli.
Fidus eras Ductor mihi ſemper in Arte Medendi:
Perpetuus tanti Præco laboris ero
Ergo Tuos nunquam dabitur mihi cernere Vultus:
Amplius & Tecum non velut ante loquar?
Quid loquar, atque meum qua teſter voce Dolorem,
Omnia ſunt Luctu verba minora meo.
Æternas autem fas ſit perſolvere Grates
Pro tot Conſiliis Auxiliisq; Tuis.
Quæ ſum foturus (dum Spiritus hos reget Artus)
Pectore ſub calido non-moriente fide,
Quæ quoque foviſſem, Tibi quando mihiq; dediſſent
Amplius extenſos invida fata dies.
Sed, Tibi parva fuit Vitæ mora, magna Laborum,
Quæ nequit Ætates æquiparare Patrum.
Et bene: namq; quid eſt Annos attingere multos,
Quam tormenta diu, quam Mala multa pati?

Et

Et Labor & Dolor eſt, hic quicquid vivitur Ævi,
Quæ facienda Labor, quæ patienda Dolor.
Fallor, an Exemplum, Pater, *horum*, care, *licebit*
Siſtere Te, *Vitæ tempora quando* Tuæ
In mentem revoco. Quas Curas quosque Labores
Pertuleris, vix eſt, quem latuiſſe poteſt.
Omnia ſed prudens Animi Conſtantia vicit,
Et Spes in Domino quæ bene fixa fuit.
Dum, Pater, *ah! gravibus Morbi cruciatibus uſtus*
Longo langueret tempore, triſtis eram;
Sæpe tamen ducebam Animo, rebarque futurum:
Tempora denumerans, ſed mea Spes abiit.
Corporis in tenues totus contabuit Artus
Phthyſi cum victus, clauſit in Orbe dies.
Multa tulit, ſed acerba tulit, quia Militis inſtar
Bellans cum Morbis, Victor ubique fuit.
Fama Tui Venerande Parens! *Nomenque perenne eſt;*
Mors parcens nulli, nil niſi Corpus habet.
Hæc tamen & Libitina Patrem *qua condidit Urna,*
Condidit & quotquot nobiliora mihi;
Spemq; fidemq; meam, qua non præſtantior ulla.
(Quæ quæſo Patris ſit mage fida Fides?)
Sed nimium doluiſſe vetat Sors illa beata,
Qua fruitur Genitor *Numinis ante thronum.*
Plus Lacrymis pia Vota valent, pia Vota recepto:
Manibus ô bene ſit, poſt pia Fata piis!
Si non pro Meritis ſupremi Munus Honoris
Solvo, nec Pietas ſufficit ipſa ſibi,
Id Luctus Lacrymæq; negant; quis Sole cadente
Miretur Mentis lumina Nube tegi?
Æternum ergo, ſimul Salveto idemq; Valeto!
Mi Pater: acclamo, Sit Tibi terra levis!

Ita Beat. Manes
Deſideratiſs. Dn. Parentis ſui
ultimum veneratur,
Johannes Abrahamus Mercklinus, D.
Georgg. Abrahh. Fil. & Nepos,
Reipubl. Noriberg. Phyſic. Ord.

INDEX

INDEX EPHEMERIDUM.

A.

Abdominis Tumor ſponte ſanatus. pag. 267.
Abſceſſus Uteri curat Paſſionem Hyſtericam. 280.
Tunicæ Inteſtinalis glanduloſæ. 315
Acceſſorii Nervi Williſiani deſcriptio App. 142
Acco & *Alphito* Terriculamenta Veterum. 91
Acetum Belladonnæ Remedium. 170
Acidulæ Roitſchenſes Iſchuriam malè curant. 42
Acuſtici Nervi deſcriptio. App. 141
Adamantis innoxia deglutitio. 180
Adamas minimè venenum eſt. 182 ſeqq.
Æſtus Venereus ſubitaneæ mortis cauſa. 293
Alp. ſpectri genus. 100
Alphito Terriculamentum. 91.
Altitudo glacialium montiũ quid confert. App. 52. 58.
Alvi conſtipatio nimia curata. 42
Lethalis ex lapillis Ceraſorum. 383
Amavroſis ozenæ ſuperveniens ſalivatione Mercuriali ſoluta. 231
Ambræ Eſſentiæ vis anodyna. 437
Ambuſta curat ſuccus ſupervivi. (275
Amentia à Terrore. 131
Ammonis Cornu maximum. App. 214
minus. App. 215
Anaſarcæ curatio. 39
Anatome Sectione calculi defuncti. 43
fulminis ictu exanimati. 121
Atrophia ex fluore ſanioſo denati. 122

 Ana-

Anatome Vulnere dorſi defuncti. 126
Epileptici cum Febre acuta. 184
ex Ulceribus Tibiæ defunctæ. 186
Partu difficili defunctæ. 189.
Hædi Hermaphroditi. 191.
Puellæ ex Meſenterii Tumore denatæ. 194
Aſthmate & convulſionibus defuncti. 284
Gemellorum coalitorum. 332
Fœtus adulti emortui ex collo Uteri ovilli in Ligamentum coalito. 344
Fœminæ omphalocele defunctæ. 408.
Crapula defuncti. 418
Pueri Aſcitici 422
Puelli Rhachitici. 423
Cachectici Pleyropnevmonici. 423
Phthiſici. 425.
Hydropicæ. 431
Cerebri ejusque Mechanica. App. 76. ſeqq.
Anemometron Verönſe. App. 245
Angina Epidemica Uratislavienſis. App. 9.
Ani procidentiam Balneum limacum curat. 17.
Anni 1699. 1700. 1701. Conſtitutio Epidemica uratislavienſis. App. 1. ſeq.
Antapoplectica Rad. Verbaſci virtus. 246.
Anus Cerebri. 131 App.
imperforatus. 364.
Aphonia ſingularis. 160
Apoplexiæ cauſa Tumor cranii. 436
Apoſtaſis per ſeceſſionem in ſcirrhũ degenerans. 226
Aqua Pericardii in Bove. 312
ferrata curat Diabetem. 378
Aranea Animal Hermaphroditicum. 26
Arſenici Noxæ. 390
Artemiſiæ carbonum uſus in Epilepſia. 244
Arteriæ Cerebri. App. 92. 97.
Arteria in V. S. læſa. 86.
Iliaca materiam oſſeam continet in calculoſo. 301.
Arthritidem Vinum Hungaricum præ cæteris promovet. App. 2
Arthritis vaga à Terrore. 16
ejus dolores ſunt ſpaſmi ſcorbutici. 17.
Aſcites curatus ℥ij. gũmi Guttæ. 57
Aſcitici pueri Anatome. 422
Athmate & convulſionibus defunctæ Anatome. 284
Auditionis depravatæ ſpecies. App. (8
Avenæ in Agro Uxoricidæ cruentatio. 366
Auguſtana conſtitutio Epidemica. App. 32
Avium maritimarum copia in Inſula Werder. 156. ſeqq.
ad fluv-Mosköe-Stroom. App. 240
Aurigo in febri maligna non ſine ſucceſſu felici. 433.

B.

B*Alſ.* ♃. *Tereb*. nimius uſus producit Hydrop. 10

Barba

Barba odontalgiæ præſervatrix. 407
Batavus Vultus quid denotet. 97
Bellæ donnæ Cluſii noxa & remedium. 170.
Berolinenſis conſtitutio Epidemica. App. 27
Bertha Terriculamenti genus. 101
Die eiſerne quale ſpectrum. 102
Bovis Aqua Pericardii. 302.
Brachii dolor ex Imaginatione. 375
Braſſicæ marinæ genus duplex in Inſula Werder. 157.
Βρίμω Terriculamentũ veterum. 93
Bubonocele pro Utero male tractata. 3.4
Buccinites ſpecies. 215. App.

C.

CAars- Trold ſerpens marinus. App. 246
Cachectici Epilepſia V.S. curata. 328
Pleuropnevmonici Anatome. 423
Cachexia Ulcere in crure ſoluta. 34
Cadaverum iterum effoſſorũ inſpectio an neceſſaria? 12 ſeqq.
Calce noviter illitæ cameræ periculoſiſſima ſymptomata. 139.
Calculi Infelix ſectio 43. ſeqq.
per octennium in urethra geſtati. 67
è naribus extracti. 268
cyſtidis felleæ dolorum Colico-Nephriticorum & Icteri cauſa. 430
humani vera geneſis App. 224
Calculum menties Nephritis. 411
Calculus cum materia oſſea in Arteria Iliaca. 301
Veſicæ ℥j. pondere citra ſectionem excretus. 425
Cordis in Hydropica. 163
è veſica Canis. 302.
Calculoſi Urina ſanguinea calculi materiam exhibens. 147 (56
Calidiorum Abuſus in Febb. acutis
Camphora Cordis ſcrobiculo appenſa febrim curat. 83.
externe quoque nocet. 18. App.
Camphoræ vis alexiteria exigua. App. 4
Cancrorum Appetitus ex matre gravida in Infantem tranſiens. 251
Cancroſum Sarcoma. 361
Ulcus mammæ ſanatum. 427
Canis rabidi morſus levior pernicioſus tamen. 5
calculum in veſica habens. 301
Martyr Chirurgiæ Infuſoriæ 376
Capeſſantæ Conuchæ figura ſignat lapides. 372
Capitis dolor pertinax in canem. tranſplantatus. 265
Capræ lac recenter mulctum Napelli antidotus. 169 (pſia. 244
Carbonum Artemiſiæ uſus in Epile-
Catalepſis biduana cum Cordis Palpitatione in moribundo. 422
& Epilepſia à faſcino. App. 165
Caudiforme monſtrum humanum abſque ſexu & pedibus. 413
Centri ovalis Vieuſſentii deſcriptio.
Convulſio. App. 187. (App. 129.
Cephalalgiæ & Apoplexiæ cauſa humor Cranii. 436
pertinacis tranſplãtatio in Canẽ. (165

Cephalalgiæ obſtinatæ Caſus. 331
Ceraſorum lapilli cauſa lethalis obſtructionis Alvi. 383
Cerebelli Specialis deſcriptio. App. 135
differentia à Cerebro. App. 135 ſeqq.
Proceſſus ſive Pedunculi. App. 136
Abſentiæ exempla. 151. ſeqq.
Cerebri Anatome hujusque mechanica App. 76
deſcriptio in ſpecie. App. 127
ſubſtantia. App. 118.
Vaſa in genere. 92. App.
in ſpecie. App. 97. ſeq.
Sinus. App 93
Motus App. 103.
& Cerebelli Abſentiæ exempla. App. 151
Cranii abſentia in puero. 197
fibræ evidentiores in hydrocephalo 294
Cerebrum oſſiculum in ſe continet.
Chinæ Chinæ fatalis uſus. 201
Gentiana præſtat. 39
Chirurgiæ infuſoriæ uſus in Affectibus deſperatis. 144
Chorda medullaris Cerebri ejusq; deſcriptio App. 133
Ciceria vel *Citeria* qualis ap. Veteres Imago. 97
Clavos ferreos & ſoleas frangendi modus. 158
Cocco tinctorio infectum ſericum curat menſtruorum fluxum nimium. 418 (68
Cochiis Pilulis Gallina cœca curata.
Cœcus ex Amore Maniacus. 32
Cœca Gallina M. Pil. Cochiar. curata. 68 (rata. 146
Colica acutiſſima Mercurii ope cu-
Colicæ, Nephriticor. dolorum & icteri cauſa calculi Cyſtidis felleæ. 430
Spaſmodicæ ſolutio Terrore Incendii. 384
Colicis doloribus fœminæ quoque obnoxiæ. 190.
Collyrium optimum ſpiritus Vitrioli. 324
Conchites Anomii. App. 215
Conchylii figura ſignat lapides. 372
Conſtitutio Epidemica Uratislavienſis. App. 1
Berolinenſis. App. 27
Auguſtana. App. 32
Contracturæ ſubitaneæ cauſa Vermes. 85
Convulſiones lethales absque manifeſta cauſa. 141
Convulſivorum motuum univerſalium rarum Exempl. 307
Cor magnum. 399
Cordis Calculus in Hydropico. 163
Polypi frequentes. 290
Ruptura à Thoracis Ictu. 293
Corporum ſtriatorum Cerebri deſcriptio. App. 130
Corpus calloſum melius dicitur fornix. App. 128
Cortex Peruvianus in ſubſtantia melior. App. 7
Cranii & Cerebri abſentia in Puero. 197 (ta. 162
depreſſio per Cataplaſmata cura-

Cranii

Cranii Tumor Cephalalgiæ, Guttæ Serenæ & Apoplexiæ cauſa. 436
Crapula defuncti Anatome. 418
Criminalia judicia cautè danda. 439
Crucifixus depictus in Fagi Trunco. 287
Cruentatio Avenæ in Agro uxoricidæ. 366
Cryſtallinorum Lapidum Helveticorum Claſſis. App. 216
Cryſtallus montana optime profuit in Dyſenteria Auguſtana. App. 36
non eſt ex glacie indurata. App. 61
Cunina & *Rumina* inter Manias recenſentur. 96
Cyſtidis felleæ Calculi Icteri & doloris Colico-Nephriticorum cauſæ. 430

D.

Delirium ridiculum ex nimio Sp. frumenti Ingurgitatione. p. 29
Dentitio Tuſſim convulſivam producit. 162
Dentium læſio ex nova Tabacum fumandi more. 24
Dentes Canis an virus contineant. 6
Diarrhœa cum pelliculorum excretione. 124
Colliquativa diabethe notha ſoluta. 405
Digitus maximus pedis feliciter ſervatus. 269. 436
Diluvium tempeſtuoſum. 261
Dislocatio viſcerum 387
Dorſi vulnere defuncti Anatome. 126
Dorſch Piſcis in Femara Inſula abundat. 154
Duræ Matris vera conſtitutio. App. 84
Duplicatura. App. 84
fibræ duplicis generis earumque uſus. App. 85
Proceſſus App. 87
Arteriæ. App. 82
Venæ an dentur. App. 93. ſeq.

E.

Electuarium hydragogum Sylvii curat hydropem. 59.
antifebrile Kienii. 82
Elva Septentrionalium quid. 100
Epilepſia à Terrore. 87.
incurabilis 114
curata ex Terrore. 115. 278
in febrem acutam lethalem deſinens. 184
lethalis cum memoriæ imbecillitate poſt lethargum. 232
Epilepſia curata. 240
curatur carbonibus Artemiſiæ. 244
in cachectico V. S. curata. 328
ex Eryſipelate perfrigerato. 371
à faſcino in Catalepſi admiranda. App. 165. ſeq.
Saltatoria ſive rotatoria. App. 175
dæmoniaca. App. 177

Eruca ſiliquis haſtæ ſimilibus. 156
Erucarum contagium producit febrem malignam. 368
Eryngium marinum in inſula Werder 156
Eryſipelaceis puſtulis pulvis ſempervivi nocet. 276
Veſiculis Pulvis ſempervivi medetur. 275
Eryſipelas perfrigeratum producit Epilepſiam. 371

F.

F*Abæ* St. Ignatii uſus in Epilepſia. 243
Fagi Truncus crucifixum depictum habet. 287.
Falx duræ Matris ejusque uſus. App. 87
Farriæ Inſulæ an nomen à Firn habeant. App. 46.
Faſcinum quomodo morbos producat. App. 178. 183
Fatua Fauna Veterum. 95
Febris acuta lethalis ex Epilepſia. 184
catharralis Epidemica Uratislalav. App. 13
chronica vicennaria. 77
lenta Hecticodes antiſcorbuticis & ♂libus expugnata. 432
lethargica in ſtrabiſmum deſinens. 1
maligna muſica curata. 41
è contagio Erucar. 368
Tumore brachii ſoluta. 265
Febris maligna per ptyaliſmum ex ☿io. aſſumpto, poſt bieñium curata. 166.
maligna cauſa nebulæ. 174
Petechialis cura. 40
ictero ſoluta. 198
Quartanæ in fallibile remedium. 37
Curatio per Ebrietatem. 204
quartana ſæpius recidiva curata. 80
triplex. 79
ſcarlatina Epidemica Auguſtana. App. 38 (378
Tertiana ſimplex cum ſurditate. duplex Epidemica Uratislav. App. 7
Febrim Tertianam ſequntur Pediculi. 367
Febris ſemi tertianæ typus. App. 7
in Tympanitidem deſinens curata. 183.
Scarlatina Epidemica Auguſtana. App. 38.
Febrium Urina fallax cum ſedimento. 151
Femaræ Inſulæ deſcriptio. 153. ſeq.
Inſula procellis inſtantibus altius conſpicitur. 156
Ferrata Aqua curat diabetem. 378
Filorum manipulus Alvum adſtrictam ſolvit. 42
Firn quid ſit. App. 46. 57
Flatuum Eruptio per Penem. 251
Tragœdiæ in corpore humano. 304
Fluor albus Ipocacoanha curatus. 24

Fluor albus ſalivatione ſponte orta ceſſans. 266
tribus remediis curatus. 297
Salivatione optime curatus. App. 18
Fœtus in Tuba reperti impugnantur. 347
Formido Dea Romanorum. 95
Fornix appellatus à Vieuſſentio corpus calloſum ejusque deſcriptio. App. 129
Fractura humeri oſſis rara. 309
Fulmine tacti curatio. 149
non tanguntur tecta ſempervivo florida. 275
Fulminis ictu exanimati Anatome. 121
Fuſculus Terriculamenti genus. 99

G.

GAlli Gallinacei àcus vindicta. 271 (68
Gallina cœca Pilulis cochiis, curata habet medullam lapideam in oſſibus Femoris. 434
Gallinæ ovarium molam continens. 285
Gello Terriculamentum Veterũ. 93
Gemellorum coalitorum Anatome. *Sceleton* Janiforme. 341 (322
Generatio partium ſimultanea impugnatur. 334
Gentianæ Radix melior China Chl- curat Anaſarcam. 39 (na. 39
Gichtbaum ejus Effectus. App. 204
Gillo Terriculamentum vett. 93
Gingivarum hæmorrhagia cum Eruptione petechiarum absq; febre. 200
Glacialium Montium onomatologia. App.
definitio. App. 47 (49
Diſtinctio ab aliis analogis. App.
Reductio ad genus. App. 51
Phœnomena. App. 51
Locus natalis. App. 51
Altitudo & Latitudo. App. 52
Incrementum App. 59
Forma & figura. App. 53
Puritas fragor ac mugitus. App. 54. 63. 64
Situs verſus Polum. App. 56
Ortus an ante an poſt diluviis. App. 59
Figurarum variarum cauſæ. App. 61
Puritas in quo conſiſtat. App. 63
Uſus medicus. App. 66
Oeconomicus. App. 68
Damna. App. 70
Loca natalia. App. 72
Glaciales montes natantes in ſeptentrione. App. 50
Glacies marina ſalſedinem deponit. App. 56
inveterata ſucceſſu temporis diſſolvitur. App. 62
Glaciei communis naturam exuunt montes glaciales. App. 53. 61
Juga Schnee faher dictæ App. 60
Origo & natura. App. 55
Glandula Pinealis pertinet ad glandulas conglobatas. App. 116

Glandula non eſt ſedes Animæ. App. 117
Glandulæ Pinealis magnitudo. App. 116
Glandulæ Pituitariæ vera conſtitutio. App. 112.
Subſtantia differt à reliquis. Ap. 112
Glaux marina in Inſula Werder. 156
Gleſſariæ Inſulæ quales. App. 46
Gleſſum Tacito ſuccinum. App. 45
Gletſcher *qualis* vox App. 45
Globuli Plumbei in fonticulo. 133
Gonorrhæa pertinax globulis fugata. 266
rotulis ſæpius profligata. 267
Spontanea curat Ulcera Pedum. 404
Gorgo Terriculamentum Veterum 92
Gummi Guttæ ℥ij. Aſciticum curant. 57
Guttæ ſerenæ & tandem Apoplexiæ cauſa Tumor Cranii. 436

H.

HÆmorrhagia Gingivarum, Narium & *Uteri* cum petechiarum eruptione absque Febri. 200
Narium ſalutaris in Octuagenaria. 328
Umbilici. 267
Uteri ſanguine excreto propinata curata. 386
Hæmorrhoides oris. 208
Veſicæ. 217
Hecate Terriculamentum vett. 93
Hectica cum Urina bona. 152
Hecticoides Febris antiſcorbuticis expugnata. 432
Helveticorum lapidum figuratorum Idea. App. 208 (26
Hermaphroditicum Animal Aranea.
Hermaphroditi Hœdi Anatome. 191
Hernia Pubis pro Utero habita. 3
Umbilici defunctæ Anatome. 410
Herniam inteſtinalem antecedentia ſigna. 276
Hœdi Hermaphraditi Anatome. 191
Hulda Terriculamenti genus. 103
Humeri oſſis fractura rara. 309
Hydrocephalus inſignis. 202
curatus in Infante recens nato. 294 (323
dat fibras Cerebri evidentiores.
Hydrophobia ex Indignatione. App.
Hydropicæ Anatome. 431. (249
Hydropica Ventris crepatura ſanata. 230
Hydropicus calculum in Corde habet. 164
Uterus Ovilis. 194
Infans curatus. 295
Hydropis rara ſpecies. 204
Hydrops ex nimio Balſ. ♃. uſu. 10
curatus ℥ij. Gummi Guttæ. 57
Electuario hydragogo Sylvii. 59
purgantibus non ſudoriferis curatus. 58
Hygrometron Veröenſe. App. 245
Hyoſciami peſſima Effluvia & Effectus. App. 178. ſeq.
Seminis tragicus Effectus. App. 179

Hypo-

Hypochondriaci mali ſingularia ſymptomata. 133
Hyſterica Paſſio per uteri Abſceſſum ſoluta. 280
Hyſtericæ Paſſionis miranda ſymptomata. 309
I*Cterus* aliaque ſymptomata à calculis cyſtidis felleæ. 430
Ictero ſoluta febris petechialis. 198
St. Ignatii Faba curat Epilepſiam. 24 (ſublata. 147
Iliaca Paſſio ex Hernia Mercurio
Iliacorum loquela ad mortem usque robuſta. 8 (chii. 375
Imaginatio producit dolorem bra-
Imaginationis ſtupendæ Vires. Ap. 185 (rabilem. 326
Incantatio Tumorem producit mi-
Infuſio liquorum in venas. 34
Infundibuli conſtitutio. App. 114
Uſus. App. 114
Infuſoriæ Chirurgiæ uſus *in Canibus.* 380
in Affectibus deſperatis. 144
Inſectorum ovula absque prævio coitu non tamen ſterilia. 27. 28
Inſpectio Cadaverum effoſſorum an neceſſaria. 12
Inſulæ Femanæ deſcriptio. 153
Inſula Heiligenland interitui proxima. 154 (156
Inſula Werder in mari Balthico.
Intercoſtalis nervorum paris deſcriptio. App. 140
Inteſtinalis Tunicæ glanduloſæ Abſceſſus. 315
Inteſtini recti Vulnus lethale. 416
Ipecacoanbæ antidyſentericus uſus. 22
optime in principio exhibetur. Uſus in fluore albo. 24 (23
Iridis ſolaris in Planitie terræ conſpecta Phænomena. 28. ſeq.
Iſchuria ex Tumore vaginæ uteri-
Renalis curata. 42 (næ. 10
absque manifeſta cauſa lethalis. 175 (273
ex cervice Veſicæ clauſa lethalis.
Ilei ad Inſulam Maris Balthici. 153
Judicia criminalia caute danda 439
Juga Glaciei Schneejäher dicta. Ap. 60
K*αλαβαυκα λησεις* Græcorum quid ſint. 88
Κρυϛαλλώδες ὄρος. App. 46
Κρυμώδες ὄρος. App.
L*Abinæ* nivium maximæ conglomerationes. App. 49
Labiorum mira intumeſcentia 248
Lac Capræ Napelli antidotum. 169
Lactis Saccharum. 280
Lactis Lunæ accurata deſcriptio.
Lunæ uſus. App 212 (App. 210
Lacus in Styria mirabilis. 42
Lallare unde ortum traxerit. 89
Lamiæ quot. 92
Lapidea medulla in oſſibus Femoris Gallinæ. 434
Lapis titubans Helveticus. Appen. 213
odoris violacei unde. App. 213
Lapides conchylii Capeſſantis figura ſignati. 372 (ra. 155
Lapidum generatio in Inſula Fema-
definitio. App. 209

Lapidum generatio. App. 209
Lapidum figuratorum Helvet. Idea. App. 208
Generatio & cauſa. App. 213
Ordo. App. 214
Pictorem Claſſis. App. 217
Cryſtallinarum Claſſis. Ap. 316
Incuſtatorum Claſſis. App. 218
Intortorum Claſſis. App. 218
Turbinatorum. 220
Helicem non habentes. Ap. 221
Conchitorum Claſſis. 221
Tubuloſorum Claſſis. 223
Larvarum Natalitiarum Noxæ. 106
Lentiſcini Ligni utilitas. 252
Lepra curata. 279
Lethale in caſibus criminalibus quid ſignificet. 439
Lethargica Febris in ſtrabiſmum deſinens. 1. ſeqq.
Lethargũ ſequens Imbecillitas memoriæ & Epilepſiæ lethalis. 232
Libani Montis nomen Hebræum ab Albedine. App. 46
Libanus Mons dictus nivoſus. Ap. 47
Lienis exciſio absque noxa. 370
Ruptura à percuſſione. 12
Lien triplex. 127
Ligni lentiſcini utilitas. 252. ſeq.
Lilith Terriculamentum veterum. 93
Limacum Balneum in Ani procidentia proficuum. 17
Lithiaſi defuncti Anatome. 43
Loquela in Iliacis ad mortem usq; robuſta. 8
Lügenbach ſive Torrens mendax. App. 75
Lunæ Lactis accurata deſcriptio. App. 210
Uſus. App. 212
Lunæ creſcente aucta ſcabies. 377
Lunaticus ſanatus. 278
Louvvinen niviũ maximæ conglomerationes. App. 49
M*aal*-Stroms ſive Europi ſeptentrionalis vera deſcriptio. App. 225
Magia intra opera Carnis referenda. App. 184
Majoranæ Olei vis in Epilepſia. 47
Mali nucleus in Ventriculo germinans. 32
Maligna Febris cur maligna vocatus. App. 3
Epidemica Uratislavienſis ejusque ſigna. App. 2. 3
Maliga Febris Muſica curata. 41
per ptyaliſmum ex ☿io, aſſumpto poſt bieñium curata. 166
Mammarum Strumæ. 152
Manducus vel *Mandæus* qualis ap. Vet. 96
Mania Cœci ex Amore. 32. 33
Manniæ & *Manioli* Larvæ Veterum. 95
Manuum ambarum curvatura. 72
Medulla oſſium femoris lapidea in Gallina. 434 (App. 137
Medullæ oblongatæ vera deſcriptio.
Melleus ros vitioſus. 171
Memoriæ ſtupenda felicitas. 54
imbecillitas poſt Letharg. cum Epilepſia lethali. 232
Memoria Reiſeliana. App.
Merkliniana. App.

Men-

Menſtrui fluxus immodici remedium. 417
Menſtrua in ſimia. 387
Menſtruus fluxus per Penem. 258
in Muliere 83. annorum. 405
Mercurio Iliaca paſſio ex Hernia ſublata. 147
Colica acutiſſima curata. 146
Mercurii vivi uſus internus non lethalis. 439
Mercurialis Unguenti inunctio XII. inſtituta absq; ſalivatione. 50
Mercurius poſt biennium febrim malignam ptyaliſmo ſolvit. 166
Mereckliniana Memoria. App.
Meſenterii vaſorum & Hepatis obſtructionum reſeratio. 142
Tumor ſanguinolentus ſuppuratus. 194 (ci lethalis cauſa. 387
Glandularum obſtructio Atrophi-
Mola in Gallinæ ovario. 285
Veſicularis præter ſpem procidua. 288
Momelo quale Terriculamentum. 103. 104
Montroſi Prunorum fructus. 137
Tumores pedum. 234
Monſtrum humanum absque ſexu, & pedibus, caudiforme. 413
Morbus complicatus. 391
Mormo Terriculamentum Veterum. 91 (94
Μορμολυκεῖα Veterum Græcorum.
Montium ortus unde App. 44
Glacialium onomatologia. App. 45
Vid. Glacialium Montium.
Nivalium qualitas App. 49
Montis Libani Nomen unde App. 46. 47.
Morſus Canis non rabidi levior, tamen pernitioſus. 4
Moſchum revolens Sudor. 179
Moſköe-Stroom ſive Euſipi ſeptentrionalis deſcriptio. 225
Situs. App. 227
Ratio. App. 232 (App. 113
Motus Muſculorum quomodo fiat.
Animalis ſpecies & differenti. App. 144. (App. 229
Maris vorticoſi Moſköe-Stroom
Mugitus Montium glacialium unde proveniat. App. 65
Muſica curat febrin malignam. 41
Muſcularis motus quomodo fiat. App. 113 (tus. 172
Mutterkorn quomodo produca-
NApelli noxa & remedium. 169
Napellus in alienam Terram translatus venenum verè amittit. 169
Naribus extracti Calculi. 268
Narium hæmorrhagia cum eruptione petechiarum absque febre. 200
Natalitiarum Larvarum noxa. 106
Natium Cerebri deſcriptio. App. 132 (128
Natura in ſuo opere non turbanda.
Nævos per ſecundinam delere noxium. 249
Nebula febris malignæ cauſa. 174
Neniarum vox quid denotet. 88. 90
Nephritico-Colicorum dolorem & Icteri cauſa calculi cyſtidis felleæ. 430

Nephritis calculum mentiens. 411
Nervorum accurata diviſio & deſcriptio. App. 138
Senſatio & motus quomodo fiat. App. 144
Ninna vox quid denotet. 88
Nitratorum utilitas in deliriis. 30
in *Febribus Epidem.* Uratislavien. (App. 4
Hæmaptyſi. App. 5
Nivales Montes. App. 49
Nix congelata dicitur Firn. App. 46
Nucleus Mali in Ventriculo geminans. 32
O*Blongatæ Medullæ* accurata deſcriptio. App. 137
Obſtructionum pertinaciſſimorum Meſenterii Hepatis reſeratio. 142
Odontalgiæ Præſervatrix Barba. 407
Olfactorii Nervorum Paris deſcriptio. App. 138
ὀλιγαιμία. 70. ſeqq. (33
Olivarum oleo curata phthiriaſis.
Omphalocele defunctæ Anatome, 410 (App. 139
Optici nervorum Paris deſcriptio.
Opticorum nervorum Thalami deſcriptio. App. 131
Oris hæmorrhoides. 208
Ὄρος Κρυςαλλώδες. App. 46
Κρυμώδες App. 46
Oſſa inter Pleuram & Pulmonum Tunicam. 59. ſeqq.
Oſſiculum in Cerebro natum. 294
Oſſis humeri rara fractura. 309
Oſſium femoris medulla lapidea in Gallina. 434
OvaleCentrum Vieuſſentii. App. 129
Ovalis Centri convulſio ſive Catalepſis. App. 187
Ovarium Gallinæ Molam in ſe continet. 285
Ovillus Uterus hydropicus. 194
Ovorum Teſtæ calcinatæ Lepram curant. 279
Ovula Inſectorum absque coitu prævio non tamen ſterilia. 27. 28
Ovum quadratum. 85
catyledoniforme ſecundinæ abortivæ. 359
Ozenæ ſuperveniens Amauroſis Salivatione curata. 231
P*Alpitatio Cordis* cum Catalepſi biduana in moribundo. 422
Panis nimia ingurgitatio Mortis ſubitaneæ cauſa. 420
Pappare vox qualis & unde? p. 89
Paradiſy Röſtenſis. App. 245
Paralyſis particularis digitorum quorundam obbaſilicæ Venæſectionem. 334
Partium generatio ſimultanea impugnatur. 334
Partu imminente V.S. ſalutaris. 36
dificili defunctæ Anatome 180.
Pathetici Nervorum Paris deſcriptio. App. 140
Pediculi poſt Tertianam. 367
ex faſcino App. 182
Pedis digitus maximus feliciter ſervatus. 269
dextri pollex gangrænoſus in viro Septuagenario majore feliciter ſeparatus 436
Pelliculorum per diarrhæam excretio 124

Penis copioſos protrudit flatus 255
præbet menſtruum ſanguinis fluxum 258
Pericardii Aqua in Bove. 312
Periſtromatis villoſi Abſceſſus 317
Pes ſponte decidens. 206
Petechialis febris cura 40
ſolutio per Icterum 198
Petechiarum eruptio absq; febri cum hæmorrhagiis. 200
Phlegmonis progenies p. 74
Phthiriaſis oleo Oliv. curata. 33
Phthiſici Anatome. 425
Piæ matris conſtitutio App. 86
Duplicatura App. 90
Utilitas & officium Ap. 90
glandulæ an dentur Ap. 91
Plexus App. 91
Vaſa ſanguifera. App. 91. (92
Piſcatio miranda in Styria. 42
Plevram & Tunicam Pulmonum inter, oſſa. 59 (tome. 413
Plevropnevmonici & cachectici Ana-
Plexus Choroidæus eſt duplex. App. 206 (App. 208
Plexus Choroidei glandulæ variæ
Pluvia cruenta falſo credita 202
Podagra Lacuna ſtercore vaccino & equino repleta, curata. 40
Pollex Pedis dextri gangrænoſii in viro ſeptuagenario majore feliciter ſeparatus 436. 269
Poloniæ Regis robur 158
Polygonum Marchicũ cocciferũ. 132
Polypi cordis frequentes. 290
Popelus quale Terriculamentum. 103
Prunorum fructus monſtroſi. 137
Pubis Hernia pro Utero tractata, 3
Putendi Tumor ablatus. 126
Pudor noxius Ægrotorum. 7 (oſſa 59
Pulmonum Tunicam inter & Pleuram
Pulſuum indicia fallaciſſima. 19.
Purpura Scorbutica cum maculis violaceis cutis 298.
Puerperâ ſv. febris miliaris maligna. 329. (App. 17.
Purpura alba Epidemica Uratislav.
Quadratum ovum. 85.
Quartanæ febris infallibile remedium. 37
curatio per Ebrietatem. 204.
Rachitici Puelli Anatome 413
Rachitis Spinam bifidam ſub ſe continet. 321 (170
Ranunculi hortenſis fl. Pleno Noxæ
Reiſeliana memoria. App.
Retis mirabilis ortus App. 109.
Rete mirabile exilius in hominibus quam in quibusdam Brutis App. 109.
an venis deſtituatus App.
Uſus App. 110. (110
Ros melleus vitioſus. 171.
Roſæ proliferæ 249.
Rotulæ contra Gonorrhæam. 267.
Rubigo quomodo producatur. 172
Rumina & Cunina inter Næneas recenſentur. 96.
Rupertus der Knecht Ruprecht quale Terriculamentum p. 111.
Ruptura lienis â percuſſione. 12
Sabulum coloris Aurei in Urina calculoſi 55
Saccharum Lactis. 280
Sal Volatile Tartarum optimum deobſtruens. 144

Salivatio abſque mercurio procurata 47
Sponte orta fluorem album curat. 266.
ex XII. Mercuriali Inunctione non ſecuta 50
Salivatione Mercuriali curata Amavi, roſis ozenæ ſuperveniens. 251
Sanguis excretus propinatus Hæmorrhagiam uteri curat. 386
Sarcoma cancroſum ab externa parte propullulans 361
Scabies malè curata mortem infert. 32
ferina Chirurgia Infuſoria curata. 145
luna creſcente aucta. 377
Scarabæus Cornutus in ovo quadrato latens. 125
Scarlatina febris Epidemica Aug. (App. 38
Scirrhus Tali dislocati 207
Sanguineus ex Apoſtaſi per ſeceſſionem. 226
Schneeſäber Juga Glaciei invetera- (ta. App. 60
Secundinæ in delendis nævis noxa. 249
abortivæ ovum cotyledoni forme. 359
Sementis (der Saat) uſus in præſervatione morborum. 31
Semitertianæ febris Typus App. 7
Sempervivum in tectis virens â fulmine præſervat 275
Sempervivi ſuccus prodeſt in Ambu- (ſtis 275
Sempervivi Pulvis curat veſiculas Eryſipelaceas. 275
nocet puſtulis Eryſipela- (ceis. 276
Senſatio quomodo fiat. App. 144
Septi lucidi deſcriptio App. 30
Sericum cocco tinctorio infectum curat Menſis fluxum nimium 418
Serpens marinus in Paradiſo Roëſtenſi. App. 246
Silex perforatus Helveticus. App. (213
Simiæ Atrophia læthalis ex Tumoribus Meſenterii 386
Simia Menſtruans. 307
Simplicium utilitas 129
Soleas ferreas frangendi modus. 158
Sonus quidam dubius. 138
Spaſmus uteri 52
Speculum uſtorium ex glacie. App. 69
Spina ventoſa rara 310
bifida. 321
pertinet ad Rachitidem 321
Stercore vaccino & equino repleta lacuna curat Podagram. 40
Strabiſmus ex febre lethargica. 1. ſeq.
Stranguria periodica. 329
Strumæ Mammarum. 153
Sudor Moſchum redolens. 179
Sudoris varii colores. 180
Surditas Symptomatica in febre Ter- (tiana. 378
Suſannine vox unde. 88. 89.
Sympathia in diſtans agens. 388
T*Abacum* fumandi novus modus dentibus noxius. 24. 25.
Tabaci fumato â morbus præſervat (25
Tali dislocati Scirrhus. 207
Tartari Sal Volatile optimum de obſtruens. 146
Tempeſtas exorta ex Piſcatione lacus intempeſtiva. 43
Tempeſtatum præſagia ex montibus glacialibus App. 68
Tempeſtuoſum diluvium. 261
Terriculamenta veterum varia. 91
Terror Arthritidis vagæ cauſa 16. ſeq.
curat Ani procidentiam. 18
uteri Prolapſum. 18

pro-

producit Epilepſiam. 87. 278
incurabilem. 114
multos magnos morbos curat.
curat Epilepſiam. 115 (114.
multos magnos morbos produ
Peſtem producit 118 (cit.115
Mortem ſæpè accelerat 120
Amentiæ cauſa. 131
Incendii colicam ſpaſmodicam ſolvit. 384
Tertianam ſequuntur Pediculi. 367
Tertiana ſimplex cum ſurditate. 378
duplex Epidemica Uratisl. App. 7
Teſtis ovorum lepram curant. 276
Teſtium Cerebri deſcriptio. App. 132
Thalami Nervorum opticorum eorumque deſcriptio App. 131
Thoracis Vulnus grave curatur. 401
Tinea male curata inducit Mortē. 204
Torrens mendax Lügenbach App. 75
Tremor totius corporis inſignis. 204
Trifolii fibrini Vires. 129.
Tubæ Fœtus impugnantur 347
Tumociſte ſive ſpina bifida. 321.
Tumor Cranii cephalalgiæ, guttæ ſerenæ & Apoplexiæ cauſa. 436
Abdominis ſponte ſanatus 267
Mirus labiorum. 248
ex incantatione mirabilis 326
inſignis feliciter curatus 379
Pudendi ablatus. 124
Tumores Pedum monſtroſi. 234.
Meſenterii Atrophiæ lethalis Simiæ cauſa. 386.
Tunicæ inteſtinalis glanduloſis Abſceſſus 315 (ria 125
Tuſſis cum excretione Alvi involunta-
Convulſiva ex Dentitione. 162
Tympanitis ex febre curata. 183

V *AgiNervorū Paris* deſcriptio. 141
Variolæ Epidemicæ Uratislavienſes App. 14.
Saltz-Blattern quales App. 5
Spitz-Blattern quales App. 5
Variolarum reliquiæ periculoſæ 46
Variolis nocivum nimis calidum Regimen 56
Vaſa Cerebri in genere. App. 92
Valvula major Cerebri App. 134.
Vecolo Cervolo qualis ludus. 107
Veneris æſtus ſubitaneæ Mortis cauſa
Venæ loco arterea ſecta. 86. (293
baſilicæ ſectio particularis Paralyſeos digitorum quorundam cauſa. 430 (reiterata. 33
ſectio quovis geſtationes menſe partu iminente ſalutaris. 36
curat Epilepſiam in Cachectica 328
in decrepitis præfica. 369
puerulis bimulis, trimulis, quinquennibus proficua. 428
Veneficium intra opera carnis refertur App. 184. (ta. 230
Ventris Crepatura in Hydropica ſana-
Verbaſci radicis Virtus Antapoplectica. 246 (85
Vermes contracturæ ſubitaneæ cauſa,
phthiſin producunt. 266. (243
Vermiculi cum Vrina putrida excreti
Vermicularis Proceſſus Cerebri App.
Vermis in Hepate 69. (134
Vernis vox Germanica unde App. 46
Vertebralium Nervorum deſcriptio App. 142 (ctionem excretus. 425
Veſicæ Calculus ℥j. pondere citra ſe-
Cervix clauſa, Ischariæ lethalis cauſa. 273.

Hæ-

Hæmorrhoides. 217
Viſcerum dislocatio. 387 (ſa. 387
Coalitus Atrophiæ lethalis cau-
Vinum Hungaricum Arthrididem movet. 2 (185
Virgulæ ?ialis operandi modus. App.
Vitrioli Spiritus optimum Colyrium 324 (do facta. 159
Vitrorũ fiſſura & glutinatio quomo-
Ulaneel pannus altus lanens Anglicus. 75
Ulcera pedum per ſpontaneam Gonorrhæam curata. 404
Ulcere in crure cachexia curata. 34
Ulceribus Thoracis defuncti juvenis Anatome. 286 (286
Ulcerum in Tibia defuncti Anatome.
Ulcus mammæ cancroſum ſanatũ. 427
Umbilici Hæmorrhagia. 267
Hernia defuncti Anatome. 410
p. n. pervius Uvarum & Pomorum grana exprimit. 380
Vomitus lethalis vehementia. 398
Vorticoſi Maris fluxus Moskoë Stroom deſcriptio App. 225. ſeq.
Uratislavienſis Conſtitutio Epidemica. App. 1
Urina calculoſi ſabulo ☉ referta. 56
ſanguinea, calculi materiam exhibens 150 (151
in febribus cum ſedimento fallax *bona in* Hectica. 152
frigida in febre maligna 377
Urinæ ſuppreſſio poſt ſextum diem ſoluta. 165
Uteri Abſceſſus ſolvit Paſſiones hyſtericas. 280
loco hernia pubis tractata. 3
prolapſus Terrore curatus. 18
ſpaſmus. 52
craſſities poſt Partum 190.
Hæmorrhagia cum petechiarum Eruptione absque febre. 200
Sanguine excreto propinato curata. 286
Uterus ovillus hydropicus 194.
Utilitas ſimplicium 129
Uulnere Dorſi defuncti Anatome. 126
Uvarum grana per Umbilicum expreſſa. 380
Vulnerum noñullorum relationes 222
Vulnus horrendum & in auditum 60
Thoracis grave curatum 416
inteſtini recti lethale 416
Vulvæ Cerebri verus ſitus. App. 131
Uvulæ defectꝰ â natura reſtarcitꝰ 384
Uxoricidæ Ager cruentam Avenam profert. 366
Wadret & Waider Engadinis glaciales montes denotat. App. 45
Weiſſe Frauen Spectrorum genus 101
von Roſenberg quale ſpectrum 102
Werder *Inſula* maris Balthici. 156
Wilde Berrha quale ſpectrum 101
Zauberey intra opera Carnis refertur. App. 184.

FINIS.

Errata Corrigenda.

Pag. 1. Lin. 8. lege oculos.
- - lin. 19. lege ita.
15. lin. 29. lege vix.
17. lin. 6. lege quid.
- - - 6. lege iisdem.
- - - 14. adde per.
22. lin. 33. lege Rhabarbaro.
40. lin. 26. pro manibus lege modis.
59. lin. penult. lege penicillo.
62. lin. 3. lege excuſſa.
66. lin. 6. dele, per
71. lin. 18. lege ſanguis.
- - - 19. lege inſultus.
81. lin. 22. lege quin.
86. lin. 20. lege promovendæ.
88. lin. 15. lege Vagitum.
- - - 20. lege Martinius.
89. lin. 3. lege ſolum funebrem Præficis in uſum.
- - - 14. lege Martinius.
91. lin. 3. lege terrere.
- - - 13. pro inſtigare leg. colligere.
- - - 27. lege terrorem.
- - - ult. lege Zach.
92. lin. 19. lege Boccatius.
93. lin. 4. lege accendunt.
- - - 6. lege præerat. In
95. lin. 7. pro piorum lege Picũ.
- - - 10. lege Viris.
96. lin. 30. lege perſonatum.
97. lin. 12. lege Nicolaum.
- - - 36. Capita. Sicambranum lege Capita Sicambrorum.
98. lin. 8. pro Ruſticum lege Punicum.

Pag. 100. lin. 25. lege Mathias.
101. lin. 9. pro peri legi pueri.
102. lin. 20. lege Not. ad Rythm. de S. Annone.
- - - 24. lege auſcultes.
103 lin. 10. lege Ancyrana.
- - - 13. - - Huldam.
- - - 27. - - bann.
- - - 32. - - nomen.
- - - 35. - - alligabant.
107. lin. 15. lege Martin.
- - - - 16. - - Voſſium etiam, qui Sirmondi.
- - lin. 16. ult. lege Miſandro.
108. lin. 11. lege Chreſulders.
131. lin. 14. Vincetoxici.
138. lin. 2. lege eo.
157. lin. 8. lege unum erat.
161. lin. 14. lege tum
175. lin. 28. cœperit
176. lin. 36. lege ei
180. lin. 5. lege Quia
186. lin. 22. lege quantitatis
189. lin. antipenultima lege ulnæ
207. lin. 26. lege rubedo
212. lin. 20. lege Vena
- - - 26. lege hypogaſtrio
217. lin. 9. del. in
219. lin. 3. lege manat
- - - 5. lege objicientes
224. lin. 14. lege deſcendens
238. lin. 31. lege reſtitantem
243. lin. 5. leg. aquar.
- - - - 6. lege Ceraſ. nigr.
254. lin. 20. lege inſpice
285. lin. antepenult. lege ſive
286. lin. 13. lege mitralibus

Pag.

Pag. 288. lin. 8. lege namque
306. lin. 2. lege orbata
326. lin. 12. lege affeclis
330. lin. 23. lege & cum
357. lin. 25. lege ita
363. lin. 25. lege adeo
366. linea ultima φαινομένοις
371. lin. 25. lege, exempto
384. lin. 25. lege promit
- - - 26. lege læduntur
- - - 22. lege undique
394. lin. 14. Porcellanica
- - - 27. del. peſſimo eventu
432. lin. 10. lege quos
437. lin. 12. lege exſudante
- - - 29. lege plumaceolis ulceri
- - - 31. lege laudabili
438. lin. 17. lege elaborationi
440. lin. 23. & 24. lege penetrativam
- - - 24. & 25. lege calloſitatũ
- - - 29. lege Mercuriali.
441. lin. 24. & 25. pro de licatiore lege delicatiore.
442. lin. 15. & 16. lege reſponderunt.

In Appendice.

Pag. 27. Lin. 15. lege comparuit
- - - 19. lege pluviam rorantem
34. lin. 24. lege multum favere
35. lin. 12. lege tot funera Urbs non videat.
38. lin. 3. lege animati
39. linea penultima lege eandem.

Pag. 40. lin. 7. lege inſecuta
- - - 10. lege cæteris
54. linea ultima lega diximus hucusque
65. lin. 13. lege relegandi
80. lin. 1. lege fuco.
- - 13. lege cautam
113. lin. 23. lege radice fornicis
- - 32. lege ponti Varolii.
135. linea antepenult. lege ejus
- - ibidem lege minora.
160. lin. 17. lege ære
210. lin. 6. lege ea
213. lin. 12. lege evectum
214. lin. 31. lege immutantibus
234. lin. 8. lege adſcribere.

In Memoria Reiſeliana.

Pag. 1. lin. 11. 12. lege promovit
2. lin. 28. & 29. lege Cornerum
3. lin. 9. Döringio
- - 12. Thorunii
4. lin. 28. ut lege ſed
- - 30. & 31. lege exire
6. lin. 3. lege Kilburgeri.
- - 4. Margareta
- - 26. lege ea correptus
8. lin. 6. lege contra
- linea ultima lege nemine.

In Memoria Mercklinianа.

Pag. 4. lin. 9. & 10. lege Friſimelicæ
6. lin. 29. lege Auſpicor in lacrymis
- - 30. lege in lacrymis Vita eſt
8. lin. 27. & 28. lege levis.

SYLLOGE
Dnn. Patronorum Fautorum & Collegarum
ACADEMIÆ CÆSAREO-LEOPOLDINÆ NATURÆ-CURIOSORUM,

quorum

OBSERVATIONES
IN
I. & II. DECURIA EPHEMERIDUM GERMANICARUM
LEGUNTUR;

Ordine Alphabetico digeſta;

additis ſingularum Obſervationum Titulis ac Inſcriptionibus.

Cum Privilegio Sac. Cæſ. Majeſt.

NORIMBERGÆ,

Sumtibus WOLFGANGI MAURITII ENDTERI.

ANNO M. DC. XCV.

742

93

A.

DN.D.JOHANNES ACOLUTHUS, Phyſicus Uratislavienſis, Acad. Nat. Cur. Caſſius Jatroſophiſta.

Decur. II. Ann. III.

Communicavit Obſervationes ſeqq.

1. *De Pleuritide ſuppurata.* pag. 346.
2. — *Idioſyncraſia ſingulari.* p. 348.
3. — *Calculi remedio ex remediorum ſuſpenſione.* p. 350.
4. — *Affectu raro & vario.* p. 353.

Decur. II. Ann. IV.

1. *De Febre acuta, ſudore croceo particulari finitâ.* p. 329.
2. — *Potu Vini in malignis.* p. 330.
3. — *Senili fœcunditate.* p. 333
4. — *Abortu, omni lochiorum fluxu deſtitutô.* p. 334

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Potu Vini in malignis.* p. 67
2. — *Vomitu ſanguinis horrendo.* p. 68
3. — *Pædarthrocace.* p. 71
4. — *Delirio gravi cum impotentia, ſponſi, ex faſcino.* p. 75

Dec. II. Ann. IX.

1. *De graviſſimis ex ſola cerebri concusſione ſymptomatibus.* p. 2
2. *De Magna Capitis contuſione absq; ullis ſymptomatibus.* pag. 299
3. — *Fiſtula pectorali.* p. 301.
4. — *Iſchuria ex Caſu ab alto.* p. 302
5. — *Urina viſcida.* p. 305
6. — *Inveterato affectu Scorbutico tandem Salivatione curatô.* p. 306
7. — *Salivatione Mercuriali Epilepſiæ habituali averrunca.* p. 312

DN. D. BERNHARDUS ALBINUS, Profeſſor. Publ. Academiæ Francofurtenſis ad Oderam & Sereniſs. ac Potentiſs. Electoris Brandenburgici Medicus.

Decur. II. Ann. IV.

1. *De Ovo humano, è dextro pede pendente.* p. 187.

DN.D. JOH. PETRUS ALBRECHT, Reverendiſs. ac Celſiſſimi Epiſcopi, ut & Civitatis Hildesheimenſis Archiater & Phyſicus primarius, Acad. Nat. Cur. Caſtor II.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Verme per meatum urinarium excluſo.* pag. 183
2. — *Meatu ab Inteſtino cœco ad Veſicam.* p. 186
3. — *Hydropicæ cujusdam aquâ ex hypochondriis profluente, morbumq; ſolvente.* p. 187.

4. *De Flatibus, cur tam difficulter diſcutiantur.* p. 189
5. — *Stercorum egregiâ in nonnullis virtute.* p. 191.
6. — *Lochiis aquoſis.* p. 195
7. — *abſceſſu renum, eorumq́ ſubſtantiâ per urinam expurgatâ.* p. 195

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Inſigni cerebri ſuppurati quantitate è naribus fluente.* pag. 32.
2. — *Inteſtino colo mirũ in modum à flatibus diſtento, hydropem aſcitem mentiente, deq́ liene ſphacelato & corrupto.* p. 34
3. *De Sternutatione exitiali.* p. 38
4. — *Fœtu nigro à matre, pulvere pyrio aduſta excluſô.* p. 39
5. — *Imaginatione gravidarum.* p. 40
6. — *Fœtu in utero materno ſingultiente,* p. 42
7. — *Cura doloris Iſchiadici.* p. 43
8. — *mirâ cordis palpitatione.* p. 44
9. — *homine pro dæmoniaco habito ſapâ vomitoriâ Sylvii curatô.* p. 46

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Difficultate abortum vel directè vel indirectè provocandi.* p. 384
2. — *Impragnationis veritate aſtutiâ nonnunquam detegenda.* p. 395
3. — *Veritate hiſtoriæ, quæ de Cultrivoro Pruſſiaco proſtat.* p. 399
4. — *Febre maligna uſu ſpiritus Vini curata.* p. 405
5. — *Singulari quorundam hominum Idioſyncraſia.* p. 417

Decur. II. Ann. IX.

1. *De periculoſa artuum in aqua frigida immerſione à febricitante quodam inſtituta.* p. 128
2. — *Peſſariorum uſu in immodicis uteri hœmorrhagiis.* p. 130
3. — *Lapidis Ætitis virtute contra abortum.* p. 136
4. — *Gutta ſerena in Puerpera feliciter curata.* p. 138
5. — *Extra-ordinaria Vomitus diuturni cauſa.* p. 140
6. — *Pulverum Cordialium affectu nonnunquam purgante.* p. 142
7. — *Sudore ſabuloſo.* p. 144
8. — *Febre Malignâ correpta concionatrice.* p. 145
9. — *Lachrymis lacteis, fluxuq́ oculorum chyloſo in infante recens nato.* p. 148
10. — *Lardo non ſine periculo faciei variolis laboranti, impoſito.* p. 149
11. — *Pediculis abortum præſagientibus.* p. 151
12 — *Metallorum Palingeneſiâ.* p. 152

✠. DN. D. JOH. FRIDER. ALLMACHER. Phyſicus Francofurtenſis ad Mœnum. Acad. Curioſ. Zethes.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Luxatione Vertebrarum dorſi introrſum factâ.* p. 64
2. — *Tumore genu ex lapſu, pro luxatione malè curato.* p. 66
3. — *Enterocele deſperatâ, curatâ.* p. 67

Allmacherianam Memoriam. Vide Dec. II. Ann. VII. p. 265. App.

✠ DN. D. PAULUS AMMANNUS, Prof. Publ. Lipſienſis. Acad. Cur. Dryander.

Decur. I. Ann. II.

1. *De Lochiorum fluxu per nares.* p. 282
2. — *Impotentia ab Obſtructione vaſorum ſpermaticorum, & ſeminis egreſſu per foramina quædam in parte dextra epigaſtrica.* p. 283
3. — *Superfœdatione falsâ, quam mentitus eſt motus aquarum hydropicarum.* p. 284
4. — *Curatione febris malignæ, viperarum vivarum deglutitione.* p. 285

Dec. II. Ann. I.

1. *De Bandura Zingalenſium.* p. 58

DN. D. DANIEL ANGELUS, Illuſtriſſ. Comitis Odoardi de Pepolis & Senatoris Bononienſis Medicus.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Calculi veſicæ grandioris ſpontaneâ excretione.* p. 285

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Abuſu Tabaci.* p. 122
2. — *Tumore brachii ex ſcabie retropulſa.* p. 123
3. — *Bubonibus Venereis inunctione retropulſis.* p. 125

ANONYMUS.

Dec. I. Ann. II.

1. *Obſervationes quædam circa animalia.* p. 245
2. *Conjecturas de nova via ſeri ad Renes delabentis.* p. 248
3. — — *de Curatione calculi veſicæ.* p. 249
4. — — *de Vita & Morte animalium.* p. 250

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Tumbam Semiramidis Hermeticè ſigillatam.* p. 82. App.

Anonym. Dec. I. Ann. VI.

1. *De Submerſis Svecicis Reſponſio ad Obſerv. 20. Dn. D. Langelotti.* p. 108
2. *Catoptricum in Bibliotheca Dn. D. Jacobi inventum.*

Dec. I. Ann. VIII.

1. *Reſponſionem ad Dn. D. Joh. Ferdin. Hertodii à Todenfeld, Epiſtolam ad Ephemerid. Collectores.* p. 380

Dec. I. Ann. IX.

1. *Epiſtolam bucinatoriam cum Polygraphia Hermetica ſ. Steganographia univerſali.* p. 1. App.

Dec. II. Ann. X.

1. *De Epilepſia.* p. 48

DN. D. SYLVESTER SAMUEL ANHORNIUS ab Hartwiſs, Archiater Sangallenſis. Acad. Cur. Strabo I.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Anatome puellæ.* p. 110

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Anatome Virginis Ventre tumido laborantis.* p. 89

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Vulnere Capitis cum fractura Cranii & fungo.* p. 321

DN. D. JOH. AVENIUS, Medicus Colbergenſis.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Termitibus per Urinam excretis item de ſpina & acicula ventriculum perforantibus.* p. 143

B.

✠ DN. D. CHRISTIAN. ADOLPHUS BALDUINUS, Haynæ Præfectus. Acad. Cur. Hermes I.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De regerminatione argenti, novo artificio inventa.* p. 96. App.
2. — *Urnis Gentilium Germanorum.* p. 101. App.
3. — *auro ſuperiori & inferiori auræ ſuperioris & inferioris Hermetico.* p. 105. App.
4. — *Phosphoro Hermetico, ſive magnete luminari.* p. 167. App.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Venere aurea in forma Chryſocollæ foſſilis cum fulmine cœlitus delapſa prope Haynam.* p. 242

Dec. II. Ann. I.

1. *Hermetem Curioſum, ſive Inventa & Experimenta Phyſico-Chymica.* App.

✠ DN. D. JACOBUS BARNERUS.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Antipathiæ exemplis notatu dignis.* p. 294

DN. D. ERASMUS BARTHOLINUS, Prof. Publ. Hafnienſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Cryſtallo Indico.* p. 167
2. — *Planta ſubterranea.* p. 268

✠ DN. D. THOMAS BARTHOLINUS, Regiæ Majeſtat. Daniæ Archiater, & Acad. Hafnienſ. Profeſſor Honorarius.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Falſo Conceptu.* p. 11-9

Dec. I. Ann. II.

2. *De Mola volatili.* p. 255
3. — *Arteria crurali læsâ, mortis ad d. 14. dilatæ cauſa.* p. 259.
4. — *Diabete ſpuria.* p. 260
5. — *Caſeo ex lacte coagulato, & per vomitum rejecto.* p. 260
6. — *Opobalſami notis & ſuccedaneis.* pag. 261
7. — *Febre ex imaginatione.* p. 263
8. — *Viſu inopinatò reſtitutô.* p. 264

✠ DN. D. CASPAR BAUHINUS. in Univerſitate Baſilienſi, Prof. Publ.

Dec. I. Ann. III. App.

1. *Epiſtolam Anatomico-Curioſam ad Dn. D. Voglerum patrem.* p. 596. App. — 514. App.

✠ JOHANNES LAURENTIUS BAUSCHIUS. Conſul & Phyſicus Svinfurtenſis, Academiæ Natur. Curioſ. Autor, fundator & Præſes I. Jaſon I.

Memo-

Memoriam ejus Vide in Dec. I. An. II. App. In hiſtoria ſuccincta & brevi ortus & progreſſus Academiæ Nat. Curioſ.

DN. D. JOH. CHRISTOPHORUS BAUZMANN. Medicus Regio-Suecicus Stadenſis.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Morte ex ſuppurato teſticulo muliebri.* pag. 95

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Melancholia uterina periodica.* p. 115
2. — *Laudano opiato purgante.* p. 117
3. — *Quartana novenni.* p. 118
4. — *Arthritide tertiana.* p. 120
5. — *Hæmorrhagia uteri in ſeptuagenaria ſalutari.* p. 121
6. — *Noxio Mytulorum eſu.* p. 122
7. — *Vinorum quorumcunq; ac aceti æmulatione & farinæ triticeæ multiplicatione.* p. 123
8. — *Molis ex hydatidibus conflatis, abortum inſecutis.* p. 130
9. — *fuſtigatione cum ſcuticæ baculo lethali.* p. 132
10. — *Pyris monſtroſis.* p. 134

DN. NICOLAUS GUILIELMUS BECKERS, L. Baro ab & in Walhorn, S.R. Imperii ac Regni Hungarici Eques, Inviĉtiſſimi Romanorum Imperatoris Leopoldi Magni, Conſiliarius & Archiater primarius.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Lapidibus veſiculæ felleæ.* p. 134–117
2. *De morte ex levi purgatione in aurifabro.* p. 196–172
2. — *abſceſſu abdominis inciſione curato.* p. 198–173.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Pſeudo-phthiſicis.* p. 58
2. — *Abſceſſu Meſenterii ac uteri procidentia.* ibid.
3. — *Doloribus Oſtocopicis ac gumatoſo frontis tumore.* p. 59
4. — *Aphthis ferinis.* ibid.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Uvulæ ablatione.* p. 55
2. — *funeſta œſophagi obturatione.* p. 56
3. — *Dolore Ilei ac corporis membranoſi per alvum excretione.* ibid.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Colica à Catulis.* p. 118
2. — *Convulſione admiranda.* p. 119
3. — *Hemicrania, arteriotomia ſpontanea curata.* p. 120
4. — *Anaſarca per abſceſſus terminata.* ibid.
5. — *Hepatite Vomitu curata.* p. 121
6. — *Aſcaridibus Uteri.* ibid.

DN. D. LAURENTIUS BELLINUS, Anatomiæ Profeſſor Piſis, in Hetruria.

Dec. I. Ann. II.

1. *De conſideratione nova circa naturam & modum reſpirationis.* p. 135

DN.

DN. D. BERNHARDUS BELOW, Regiæ Majeſtatis Sueciæ Archiater.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Modo præparandi ſalem Volatilem naſturtii aquatici.* p. 31
2. — *Vermicularis herbæ viribus & præcellentia.* p. 41
3. — *Mira omnium membrorum circumgyratione.* p. 50

DN. D. MARTINUS BERNHARDUS à BERNIZ, Regiæ Majeſt. Poloniæ Archiater.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Aquila Imperiali in Polypodio.* p. 1.
2 — *Orchidum ſ. Satyrionum ſingulari ſpecie.* p. 73
3. — *Napello in Polonia non veneno ſo.* 79
4. — *facie larvata in Muſco pulmonario.* p. 89
5. — *Muſco arboreo in genere.* p. 90
6. — — — *terreſtri repente monſtroſo.* p. 93
7. — *Ruta muraria & Muſco cruſtaceo in Cranio humano.* p. 96
8. — *Fungo Monſtroſo, in alveario reperto.* p. 107
9. — *Gammaro alato ſ. papilione cancriformi.* p. 171
10. — — — *terreſtri & vegetabili.* ibid. p. 173.
11. — — — *leproſo.* p. 174
12 — *Chela aſtaci marini monſtroſa.* ibid.
13. — — — — — *alia.* p. 175
14. — *Cancro Moluccano.* p. 176
15. — *Calculo monſtroſo in fœmina.* p. 223
16. *De Calculo Veſicæ ingentis molis in Patre quodam Soc. Jeſu.* p. 224
17. — *ſeptem lapidibus in Palatinide Plocenſi, puero ſeptem annorum.* p. 224

Dec. I. Ann. III.

1. *De Uſu & Utilitate Cocci Polonici.* pag. 167—143
2. — *mira cancros comedendi aviditate.* p. 348—298

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Faſciculum I. Remediorum Antipodagricorum in Curatione Vladislai IV. Poloniæ & Sveciæ Regis adhibitorum.* p. 313. App.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *Faſciculum II. Medicamentorum ſecretiorum Dn. D. Andreæ Cnoffelii.* p. 1. App.

✝ DN. D. CASPAR THEOPHILUS BIERLING, Phyſicus Magdeburgicus. Academicus Curioſus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Melancholiæ anniverſariæ in maniam degenerantis admiranda ſpecie.* p. 234
2. — *Diarrhœa chyloſa.* p. 237
3. — *ſuffocatione à deglutito phaſeolo.* p. 240
4. — *febre tertiana verminoſa.* p. 242
5. — *ſerpente vaccam emulgente.* p. 244
6. — *Urinæ effluxu ad radicem penis.* p. 305
7. — *ſcorpione coctio innoxiè devorato.* p. 306

8. De

8. *De ſterilitate propter obſtructum uteri collum à carnea excreſcentia.* p. 310
9. — *Pica gravidarum.* p. 311

DN. D. LAURENTIUS BLUMENTROST, Magni Tzarii in Moſcovia, Archiater primarius.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Radicis Chin-Sen uſu, lapide Thenſy Chinenſium & herba clauſtrali.* p. 487

DN. D. GEORGIUS BLUMIG, Medicus Thorunienſis.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Ovo in Vitrum ſuccineum à natura converſo.* p. 146

DN. D. JOHANNES BöHM, Medicus Venetus.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Columba monſtroſa.* p. 137

DN. D. JOHANNES COSMUS BONOMUS, Medicus Liburni.

Dec. II. Ann. X. App.

1. *Circa Humani corporis Teredinem ad Nobiliſs. Franciſcum Redi.* p. 33. App.

✠ DN. D. OLAUS BORRICHIUS, Regiæ Majeſtat. Daniæ Archiater inq; Hafnienſi Academia Profeſſor Publ.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Diabete ſpuria.* p. 265
2. — *Plumbo per urinam excreto.* p. 266

Dec. I. Ann. III.

1. *De Saliva ſaccharina.* 426—365
2. *De Curatione tertianæ per lagenas.* pag. 427—366

DN. D. FRANCISCUS BOUCHARD.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Inteſtini Coli parte per biennium & amplius ab abdomine pendula, etiam tùm ægro ſatis valenter peregrinante.* p. 12—11
2. — *Mercurii dulcis uſu in Variolis.* p. 13—12
3. — *Lacte in Mammas ſolius ſuctus ope, accito.* 14—12
4. — *Partu difficili, vitaliq́; fœtus cum duplici mola, permanſione.* 15—13
5. — *Infante in ventre à morte Matris reperto, poſt graviditatis annos 16. & quod excurrit, hiſtoria mirabilis.* ibid.—13
6. — *Monſtroſo infante.* 17.—14

✠ DN. D. SALOMON BRAUNIUS, Archiater Sereniſs. Marchionis Principis Brandenburgico-Baruthini. Acad. Curioſ.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Monorchite fœcundo.* p. 18
2. — *Iride Lunari.* ibid.
3. — *Cereviſia è mamma excreta.* p. 19
4. — *Uvulæ uſu.* ibid.

DN. D. JACOBUS BRACHIUS, Medicus Venetus.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Ovis Oſtreorum.* p. 506

DN. D. JACOBUS BREYNIUS, Rerum naturalium & imprimis Botanicæ, tam inquilinæ quàm exoticæ Scrutator percelebris.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Muſco pulmonario terreſtri ſanguineo.* p. 509—439
2. — *feliciſſima icteri diuturni curatione per Muſcum pulmonarium quercinum.* p. 511—441
3. — *Amomo Arabum.* p. 512—441
4. — *Amygdalo holoſerico.* p. 513—442
5. — *Ligno Citrato Guianenſi.* p. 514—443
6. — *Radice Arboris Jacæ.* ibid.
7. — *Radice Tauzargantha.* p. 515—444
8. — *Tacamahacca liquida.* p. 516—444
9. — *Reſina Ambræ facie* p. 517—446
10. — *Terra Guianenſi fœtida.* p. 518—446

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Quercu nivea.* p. 138
2. — *Arbore Canella Zeilanicâ, & de arbore Camphorifera Japonicâ.* p. 139
3. — *Cortice aromatico Indiæ Orientalis Canellæ facie.* p. 142
4. — *Foliis arboris Guyanaicæ colorem purpureum fundentibus.* p. 142
5. — *Mogori frutice.* p. 143
6. — *Bulbo liliaceo vomitorio Capitis bonæ ſpei.* p. 143
7. — *Chryſocome ſ. ſtœchade igneſcente.* p. 144
8. — *Convolvulo heptaphyllo Indico Villoſo.* p. 145.
9. — *planta ſcandente hederaceis foliis Zeilanicâ.* p. ibid.
10. *De Apocyno Indico minori, nummulariæ foliis.* p. ibid.
11. — *Bugloſſo Indico Echioide, Convolvuli cærulei minoris folio.* p. 146

DN. D. JOH. CONRADUS BRUNNERUS, Phyſicus Dieſenhofenſis apud Helvetios, & diverſorum Principum Archiater, Acad. Curioſ. Herophilus.

Dec. II Ann. V.

1. *De novis inteſtinorum glandulis.* p. 264

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Experimento in dyſenteria.* p. 387

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Experimentis circa Pancreas novis confirmatis.* p. 243

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Lympha paracenteſi felici ſucceſſu extractâ.* p. 217

DN. D. DANIEL BSCHERER, Phyſicus Norimbergenſis, Acad. Curioſ. Philadelphus.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Arteriæ ſpermaticæ ſiniſtræ propagine rariori.* p. 337

Dec. II. Ann. V.

1. *De quadam fiſtularum abdominis lithiaſi.* p. 213

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Liene cartilaginoſo.* p. 457

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Gallis Larvatis.* p. 73

✠ DN. D. JOH. RUDOLPHUS BURCKHARDUS, Prof. Publ. Baſileenſis.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Cultrivoro Baſileenſi.* p. 333—286

✠ DN. D. JOHANNES BURG, Medicus Uratislavienſis. Acad. Cur. Meſue I.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Symptomatibus quibusdam ſingularibus.* p. 435
2. — *Sutura Cranii hiſcente.* p. 438
3. — *Venæſectione in pleuritide.* p. 440

Dec. II. Ann. III.

1. *De Eryſipelate raro.* p. 334
2. — *Sapore cum nauſea dulci.* p. 337
3. — *Scorbuticâ per ſalivationem curata,* p. 338
4. — *Calculo ad radicem penis exiente.* p. 340

DN. D. JOHANNES BUZ, Phyſicus Geislingenſis.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Anatome Hydropicæ.* p. 328

C.

✠ DN. D. PETRUS à CASTRO, Ducis Mantuani Archiater.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Remedio Antipleuritico.* p. 29—25
2. — *Mutis loquela data.* p. 112—97

DN. D. ELIAS CAMERARIUS, Prof. Publ. Tubingenſis extraordinarius. Acad. Cur. Hector III.

Dec. II. Ann. X.

1. *De frigida maris in fundo temperie, experimento comprobata.* p. 286
2. — *Phænomenis quibusdam ad antliam pnevmaticam ſpectantibus.* p. 288

DN. D. ELIAS RUDOLPHUS CAMERARIUS, in Univerſitate Hafforum Tubingana Prof. Publ. facultatis ſuæ Primarius. Acad. Curioſ. Hector I.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Iſchuria 22. dierum,* 274

DN. D. RUDOLPHUS CAMERARIUS, Univerſitatis Tubinganæ Prof. Publ. Hortiq; Medici Inſpector. Acad. Curioſ. Hector II.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Tenſione cordis lipothymiæ cauſa.* 95

Dec. II. Ann. VI.

1. *De uſu baccarum ſolani racemoſi tinctorii Americani, pro Confectione Alchermes.* p. 189
2. — *Oſſium excreſcentia.* p. 193

Dec. II. Ann. VII.

1. *De fungo calyciformi ſeminifero.* p. 303
2. — *nova Vaſorum ſeminiferorum & lymphaticorum in teſtibus communicatione.* p. 432

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Linteis noctu lucentibus.* p. 428
2. — *Lolio Temulento.* p. 430

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Linteis lucidis.* p. 211
2. — *Seminibus mori ſubventaneis.* p. 212
3. — *Cerinthe Tetraspermo.* p. 214

Dec. II. Ann. X.

1. *De Ovis Mercurialibus ſubventaneis.* p. 99

✠ DN. D. THEODORUS CAROLI, Phyſicus Lemontanus. Acad. Cur. Neptunus.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Cantharidibus.* p. 66

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Luxatione tibiæ funeſta.* p. 155
2. — *Hæmorrhagia uteri feliciter præter opinionem ſanata.* p. 269

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Fungis quernis ſingularibus.* p. 99

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De arbore Cinnamomi.* p. 149

DN. D. PETRUS CHIRAC, Prof. Publ. Monſpelienſis, Acad. Cur. Orion.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Experimento anatomico circa naturam Vomitionis.* p. 247

DN. L. BALTHASAR CHILIAN, Medicus Provincialis Saxonicus Eisfeldiæ.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Fœtu monſtroſo.* p. 356

DN. D. TIMOTHEUS CLARKE, Medicus Londinenſis Societatis Regiæ Anglicanæ Socius.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Lienis reſectione in cane vivo.* p. 208
2. — — — *in homine vivo.* p. 209

✠ DN. D. CHRISTIAN ERNESTUS CLAUDERUS, Reipubl. Zvvickavienſis Medicus.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Vomitu ſanguineo-carnoſo rarisſimo, lethali.* p. 318

Dec. II. Ann. V.

1. *De lapide magno inteſtinali lumbricis prægnante, per anum excretô ſuperſtite manente muliere.* p. 393
2. — *Lapide Veſicæ admirandæ magnitudinis excreto, ſuperſtite muliere.* p. 395.
3. — *abſcedente poſt mortem Epidermide.* p. 396

✠ DN. D. GABRIEL CLAUDERUS, Archiater Ducalis Altenburgico-Saxonicus. Acad. Curioſ. Theſeus I.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Fœtu ex fœtu recenter excluſo.* p. 163
2. — *Hippomane.* p. 165
3. — *Lare illo, vel beſtiolâ domeſticâ* den Haus-Uncken *dictô.* p. 166
4. — *Hermaphrodito.* p. 169
5. — *Subſtantia Renum nondum corrupta fruſtillatim excreta, cum mixtione ſanguinis lucidi, lethali.* p. 171

6. De

6. De *Convulſionibus epilepticis violentis à clyſtere acriori in doloribus ventris ſcorbuticis incautè adplicito excitatis ſanatis.* p. 173
7. — *Lapide quaſi Bezoardico in Cervæ ſtomacho reperto, veſicæ incluſo.* p. 174
8. — *Calculo in naſo genito.* p. 176
9. — *Muco è cadavere exſtillante innoxiè potô ab inſcio.* p. 177
10. — *mortuo ex falſa imaginatione.* pag. 178
11. — *Vini malvatici, Hiſpanici æmulatione abſolvenda.* p. 178
12. — *Remedio contra deliria laude digno.* p. 183
13. — *Diabolico delirii remedio.* p. 185

Dec. II. Ann. IV.

1. De *Lapide animali è Sale microcoſmi vel urinæ.* p. 259
2. — *Stomachico Poterii.* p. 262
3. — — — — *exaltato.* p. 264
4. — *Cornu Cervi Bezoardico.* p. 265
5. — *Medicamentorum obſeſſo infanti exhibitorum effectu.* p. 267
6. — *Faſcino recens nuptorum ſanato.* p. 270
7. — *Sanguine apoplecticorum frigido.* p. 271
8. — — — *è naribus frigidè ſtillante.* p. 272
9. — *Urina frigidè emiſſa.* p. 273
10. — *Sternutatione violentisſima.* p. 274
11. — *Suturarum Cranii diſcesſione ab adſtantibus perceptibili à cephalalgia contumaci.* p. 275
12 — *Eodem affectu obſervatô in partu.* p. 276
13. De *dolore auris & Capitis violento aliaq; periculoſa ſymptomata poſt mictionem in aurem.* p. 277
14. — *Miſerandis torminibus, à formâ aurem ingreſſa.* p. 278
15. — *aqua, quâ mortuus lavatus, fuit nimius & abuſivus ſpiritus vini appetitus ſedatus.* p. 279
16. — *Liquoribus Chymicis, præprimis volatilibus, aliundè non transportandis, niſi Vitris penitùs repletis.* p. 281
17. — *Iliaca pasſione ſanata.* p. 283
18. — *Corio vegetabili è ligno quercinô hæmorrhagias ſiſtente.* p. 284
19. — *Mirandâ ac jucunda vegetabilium plurium ſtructura.* p. 285
20. — *Partu quinq; filiorum.* p. 286

Dec. II. Ann. V.

1. De *Medicamentis, quæ è mercurio vivo difficillimæ ſunt præparationis, ideoq; ſummè cautam Chymiatri prudentis & experti expoſcunt manum.* p. 158
2. — *Opio quod inter moderna medicamenta generoſa neutiquam poſterius, in præparatione molliter vult tractari.* p. 361
3. — *Opio crudo per plures menſes quotidiè larga doſi optato effectu à Germano aſſumpto.* p. 364
4. — *Phthiſicis auxilio medico anxiè inhiantibus, quia ipſis Hannibal reverà ad portas.* p. 366
5. — *Nimis rigeroſa & iniqua Galenicorum nonnullorum cenſura in Chymicos.* p. 368

6. De Thematum genethliacorum incertitudine. p. 370
7. — Fele Sciurum pariente. p. 370
8. — Tranſmutationis metallorum poſſibilitate. p. 371
9. — Bryonia egregio regni vegetabilis ornamento. p. 375
10 — Criceto (der Hamſter) provido ſibi contra famem hyemalem promocondô, ſingularibus adhæc à Natura Organis inſtructo. p. 376
11. — Simiâ mare, conſtante usq; ad exilium ſuum Virginis pulchræ amaſio. p. 377
12 — penna alba corvo nigro ex ala ſucceſſivè excreſcente. p. 378
13 — Rara ſomnambuli hiſtoria. p. 380
14 — Scorto album filium bicolorem pariente. p. 381
15. — Melancholica imaginariè ſibi viſa gravida & poſtea puerpera. pag. 382
16. — Verme importuno & moleſtiſſimo dentis cavi inquilino. p. 383
17. — Vomitu XL. librarum muci corrupti & picæ liquatæ ſimili, lethali, aliaq; rariſſima in diſſecto corpore obſervata. p. 386
18. — Vagitu Uterino, an mala prædicat. p. 389
19. — Clyſtere innoxiè vomitu rejectô. p. 390
20. — Severa animi adfectuum bigâ, irâ & Mœrore, crudeli in gratitudine humanæ imperante valetudini. p. 392

Dec. II. Ann. VI.

1. De baculo betulæ exſiccato viti novellæ pro ſulcimento admoto, viridem vitis ramuſculum è trunci ſui medio protrudente. p. 343
2. — Tritici in agris per artem multiplicatione. p. 345
3. — Coitu diaboli per 35. annos frequente cum muliere, nulla veneficii opera exercente. p. 343
4. — Thermoſcopio noviter inventô. p. 351
5. — Compendioſa & ſubitaneâ Venæſectione. p. 358
6. — Thermometro vivo. p. 354
7. — Pediculo vivo recens captô avidèq; devorante. p. 355
8. — Candidô, de Theriacæ ac Mithridatii compoſitione, monitô. p. 358
9. — Miris herbæ hioſcyami viribus. p. 360
10. — Tinctura nephritico-hypochondriaca, in præparatione deſtillatoria rubrô colore ſtatim prodeunte. p. 362
11 — Medicorum è Roma antiqua olim facta expulſione, non ignominioſa ſed glorioſa. p. 364
12 — Cultro coſtæ medium transfodiente cum vulnere lethali. p. 365
13. — Caprea Cornuta. p. 367
14. — Lepore Cornuto. p. 368
15. — Sputo ſanguinis largo & frequenti ob pulmones globulo transfoſſos. p. 369
16. — Tincturam Sulphuris Vitrioli parandi modo. p. 372

17. *De Vomica pulmonis plusquam quadragies ſanata in muliere.* p. 373
18. — *Viro ſuffocatione uteri laborare credito.* p. 375
19. — *Fonticulo à ruſtico arthritico ex indignatione ſibi ipſi facto.* p. 377
20. — *Patrisfamiliâs morituri in arboribus & fructibus præſagio.* p. 378

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Impenetrabilitatis armorum veritate & vanitate.* p. 307
2. — *Exploſionis tormentorum bellicorum prohibitione itidem verâ, at non minus vanâ.* p. 310
3. — *Cæcitate ſubitanea Epilepſiæ prodromo, binis in fœminis obſervatâ.* p. 311
4. — *Convulſionibus epilepticis à purgante reſinoſo excitatis.* p. 313.
5. — *apparitione ex oſſibus microcoſmi calcinatis ſpectriformi.* p. 315
6. — *Riſu Sardonio involuntario plurium annorum innoxio tandem lethali.* p. 317
7. — *Superfœtationibus.* p. 319
8. — *Fœtu in utero mortuo vi quaſi expulsô.* p. 320
9. — *Bufonum veneno.* p. 322
10 — *Cervo Caſtrato in Venatione lethaliter globulo transfoſſo.* p. 323
11. — *Sanguine ferè albô, addito ſero chyloſo, ſinè ſanitatis damno aliquot annis durante.* p. 326
12. — *Trifolio quadrifolio.* p. 327
13. — *Capra pariente fœtum humano analogum mortuum & ſimul caprum.* p. 328
14. *De Pullorum Cuculi excluſione vera.* p. 330
15. — *Effigie ſudante.* p. 331
16. — *Odontalgiæ violentæ cauſa verme dentis inquilino.* p. 332
17. — *Rara in gemminis animorum & corporum ſimilitudine.* p. 334
18. — *Excreſcentia carnoſa ſuper corneam oculi dextri tunicam.* p. 335
19. — *Mercurio è metallis & Mineralibus copiosè & facilè obtinendo.* p. 339
20. — *Speculorum confectione.* p. 344

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Horrendo Bomborum & Carcaſſorum militarium effectu, an & quomodo irritus reddendus, per rationes phyſicas inquiſitione.* p. 509
2. — *Balſamatione Cadaverum etiam majorum ſine eviſceratione nonnulla.* p. 502
3. — *Herba Nicotiana quædam curioſa.* p. 513
4. — *Infantibus à diabolo ſuppoſititiis, aliisq; in ſimilibus inſidiis Satanicis.* p. 515
5. — *Fruſtulo cultri acutiſſimo deglutito.* p. 516
6. — *Cancro Mammarum.* p. 517

Memoriam Clauderianam Vide in Ann. X. Dec. II. p. 215. App.

✝. DN. D. FRID. WILH. CLAUDERUS, Practicus Altenburgicus. Acad. Curioſ. Theſeus III.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De ſtupenda pueri recens nati obeſitate ex matris gravidæ impreſſione.* p. 380

2. De

2. *De Eroſione inteſtinorum & abdominis à vermibus, excrementis per alvum non amplius excretis.* p. 381
3. — *Lumbrici lati hiſtoria.* p. 383

Dec. II. Ann. VII.

1. *De debito pulſum inveſtigandi loco.* p. 342
2. — *pulſus 36. horas ante obitum ceſſatione.* p. 343
3. — *Purulenta Variolarum materia criticè per urinam excreta.* p. 344
4. — *Cervo Venatorem modo ſubitaneo occidente.* p. 345
5. — *Pinguedine ſine ſanitatis damno aliquot annis per Urinam & Vomitum excreta.* p. 346
6. — *Abortu certo tempore & ſeptimana ſæpè accidente.* p. 348

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Arſenici aſſumti lenta præter ſolitum operatione.* p. 540
2. — *Pure pleuritico quaſi vomica rupta ſimul expectoratô, fœminam ſuffocante.* p. 541
3. — *ſtupiditate à ſpiritu vini potu.* p. 542
4. — *Lienis ſubſtantia corrupta in equo.* p. 542
5. — *Nanorum generatione.* p. 543

Dec. II. Ann. X. App.

1. *Scripſit Memoriam Clauderianam.* p. 215. App.

DN. SERVATIUS CLAVUS, Miniſter Verbi Divini Bataviæ novæ in Java Majore.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Piſcatura margaritarum.* p. 417

DN. D. ANDREAS CLEYERUS, Proto-Medicus & Conſiliarius Supremi Judicii in Batavia, Inſulæ Javæ Majoris Acad. Curioſ. Dioſcorides.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Ovo gallinaceo, cum ſerpentis imagine in teſta.* p. 36
2. — — — *prægnante, & epate gallinarum inſigni.* p. 38
3. — *Corporibus ſphericis permultis in ventriculo humano inventis.* p. 150

Dec. II. Ann. II.

1. *De Serpente magno Indiæ Orientalis Urobubalum deglutiente.* ibid. p. 18
2. — *Nube Pyramidali attractiva in Oceano.* p. 24

Dec. II. Ann. III.

1. *De S. Thomæ Inſulæ Chriſtianis Indiæ Orient. pedibus ſtrumoſis.* p. 52
2. *Clavem Medicam ad Chinarum Doctrinam de Pulſibus.* p. 351. App.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Moxa.* p. 1
2. — *Radice Genſingh.* p. 3
3. — *Catechu.* p. 6
4. — *Herba Thee aliisq;.* p. 7
5. — *fructu Ananas.* p. 8
6. — *Cinamomo & Caſſia lignea.* Ibid.
7. — *Japanenſium arbuſculis Tzudzinſic dictis.* p. 186

Dec. II. Ann. V.

1. *De arbore laccifera Japonenſi Faſnoky ſ. Namra.* p. 79
2. — — *Mami Itabo Japonenſium.* p. 82

Dec.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De planta Japanica Vinganſana.* p. 130
2. *— Duabus plantis aquaticis Japanicis Kœbe & Faſnoſana.* ibid.
3. *— Canſchii & Fievva, Japanenſium arboribus.* p. 131

Dec. II. A. VII.

1. *De plantis Japanenſibus Iſnoaky, germ.* Eiſerholtz/ *& Tzumacky.* p. 132
2. *— Plantis Japanenſibus Cumi gummi & Miaco Bana.* p. 133
3. *— — — — Kyrama & Fickofax.* p. 134
4. *— — — — Niſum Schin' Srogat, Maminoky & Feggo.* p. 135

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Ceto minore ambrophago.* p. 69
2. *— Monſtroſis animalibus.* p. 70
3. *— Plantis Japanenſibus Miznoſana & Fataſiro.* p. 489
4. *— Floribus Japanenſibus Kanako Juri & Jama-juri.* p. 490
5. *— Arboribus Jappanenſibus Fiſakaky & Tſutta.* p. 491

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Plantis Japanenſibus Din nan ſcho & Omodto.* p. 126
2. *— Floribus Japanenſibus Vohsnoſana & Ghimi.* p. 127
3. *— arboribus Japanenſibus Kutzineſch & Tobera-Nocky.* p. 127

Dec. II. Ann. X.

1. *De Opio Aphrodiſiaco.* p. 77
2. *— Arboribus Japanenſium Itabe & Hambu.* p. 78
3. *De Arbore Camphoriſera Japanenſium Kuſnoky dictâ.* p. 79
4. *— Plantis Japanenſium Ran & Schobe.* p. 79

DN. D. JOHANNES ANTONIUS CLOZ, Phyſicus Buzbacenſis in Franconia.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Calculo Veſicæ.* p. 205

✠ DN. D. ANDREAS CNOFELIUS, Reg. Majeſt. Poloniæ Archiater.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Febre Brachii dextri particulari quotidiana.* p. 381
2. *— Lapide veſicæ felleæ mirabili & raro.* p. 381
3. *— Lapide mirabili, Chamæleonte ſeu Polypo mirabili.* p. 383
4. *— Urinæ per umbilicum effluxu.* p. 384
5. *— Iliaci morte à clyſtere.* p. 385
6. *— rara ardoris ſtomachi metamorphoſi & ejusdem diverſa curatione.* p. 385
7. *— Febris Tertianæ admiranda aquæ frigidæ curatione.* p. 386
8. *— Naſſa ſ. Corbi piſcatoria naturali.* p. 436

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De icteritia curatâ.* p. 43
2. *— Gryllo in aure.* p. 44
3. *— Remedio ſympathetico antiſcorbutico.* p. 44
4. *— Gallo Indico Hydropico.* p. 45
5. *— Urina piloſâ ſ. filoſa.* p. 45
6. *— Malo citrio prægnante triplicato.* p. 46

7. *De Roſa triplicata.* *p. 46*
8. — *Dorſi ineffabili dolore ex obſtructione menſtrui.* *p. 47*
9. — *Utero Cartilagineo.* *p. 48*
10. — *Febre petechiali comitata hydrope, ictero flavo, & tandem nigrô, curatâ.* *p. 48*
11. — *aquilâ albâ in Poloniâ.* *p. 49*
12. — *gangrænæ in genis infantum curatione.* *p. 50*
13. — *Infante monſtroſo, cutem porcelli aſſati ſimilem & duram gerente.* *p. 51*
14. — *læſione, in brachio, à duplici viperæ morſu, curato.* *p. 52*
15. — *Pleuritide vagante.* *p. 53*
16. — *ſingulari ſuppresſione urinæ.* *p. 54*
17. — *lapide uteri in puella quinquenni.* *p. 55*

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De miſerando & inexplicabili aurium dolore, tres ſingulares caſus.* *p. 117*
2. — *Arthritide vagâ, mirabili & exitioſa.* *p. 119*
3. — *Affectu ſcorbutico, arthritidem fixam mentiente, in vagam deſinente.* *p. 119*
4. — *aëris inſpirati per aurem emisſione.* *p. 121*
5. — *ſingulari & rarâ febris continuæ curatione.* *p. 121*

Arcana & Experimenta ſpecifica Cnoffeliana Vide p. 1. App.

Collectores Ephemeridum.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Amygdala amara quibusdam animalibus nocivâ & lethali.* *p. 183*
2. *De Vermibus intra linguæ venam ſtabulantibus.* *p. 187*

Dec. II. Ann. VIII. Add.

Ad Obſervat. I. De Cornu Capri Bezoardici. *p. 188*

✝ DN. D. JUSTUS CORTNUMMIUS, Profeſſor Soravienſis.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Doloribus hypochondriacis menſtruis.* *p. 146*
2. — *Paraplegia brachii à tumore.* *p. 147*

DN. D. DANIEL CRüGER, Sereniſſ. ac Potentiſs. Brandenburg. Archiater & Poliater Stargardienſis. Acad. Curioſ. Argus II.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Cerebris paſſerum comeſtis epilepſiam inducentibus.* *p. 372*
2. — *Exciſo liene in homine ſine noxa.* *p. 378.*

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Phthiſeos deſperatæ Curâ.* *p. 24*
2. — *Inſania per Venæſectionem tricies repetitam curatâ.* *p. 30*
3. — *Sanguine verbis recitatis ſuppreſſo, ſed malo exitu.* *p. 34*
4. — *Cryſtallo fosſili, vera arſenici antidoto.* *p. 36*
5. — *Tumore cum pediculis.* *p. 40*
6. — *Vidua ducentos Calculos excernente.* *p. 42*
7. — *Plebejo quartanæ remedio.* *p. 43*
8. — *Noxa Inunctionis Mercurialis.* *p. 45*
9. — *Præſtantia Spiritus Sulphuris in tertiana.* *p. 140*

10. *De Morſu Viperarum.* p. 143
11. — *Veneno aranei.* p. 144

Dec. II. Ann. V.

1. *De Efficacia Smaragdi in fluxu menſium nimiô.* p. 36
2. — *Febrifugo Riveriano.* p. 38
3. — *Suppreſſione urinæ 8. dierum lethali.* p. 40
4. — *Oleo Majoranæ deſtillato in Sal volatile mutato.* p. 70

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Quartana.* p. 102
2. — *Epilepſia.* p. 105
3. — *Podagra ad interiora recurrente.* p. 111
4. — *Magna imaginationis vi in anate.* p. 113
5. — *Arcano contra calculum Timæi.* p. 113
6. — *Deſperata Diarrhœæ curâ.* p. 114
7. — *Uſu medico Cinnabari.* p. 566. *Addend.*

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Fonte Polcinenſi miraculoſo.* p. 138
2. — *Epilepſia.* p. 140
3. — *Remedio novo contra lumbricos.* p. 454
4. — *præſtantia balſami de Tolu.* p. 455
5. — *Fonte Polzinenſi miraculoſo.* p. 483
6. — *Thea Chinenſi Icon.* p. 486

DN. D. ALARDUS HERMANNUS CUMMENUS, à Cummen, Sereniſſ. Brunſuicenſ. & Lüneburg. Ducis Conſiliarius & Archiater.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Hydrocephalo incipiente curato.* pag. 137—119
2. *De Hydrocephalo diſſecto.* p. 138—120
3. — *Apoplexia & Scabie retropulſa lethali.* p. 156
4. — *dolore Meſenterii tremulo in paralyſin manuum deſinente.* p. 157—136
5. — *Paralyſi pedum ex longo in frigore mora.* p. 202—177
6. — *Epilepſia hypochondriaca curata.* p. 203—177
7. — — — *ex retentis menſibus Venere & puerperio ſanata.* p. 204—178
8. — *Raro circa viſum ſymptomate.* pag. 222—195
9. — *Viſu duplicato.* p. 223—196
10. — *Vomitu ſanguinis menſtruo.* p. 224—197
11. — *hæmorrhagia menſtrua per talum in gravida.* 225—197

Dec. I. Ann. III.

1. *De Oſſiculo Pruni germinante à Ruſtico excreto.* p. 178—153
2. — *Teſtibus in viro coalitis.* p. 180—154
3. — *Macie cum tuſſi à materia quadam peregrinâ pulmones obſidente.* pag. 181—155
4. — *Abſceſſu oſſium.* p. 182—156
5. — *arteriis ſpermaticis deficientibus.* p. 183—157
6. — *Menſtruis ſerotinis, item, antè ſtatum naturæ ordinem fluentibus.* p. 184—158
7. — *fluore muliebri Croceo.* p. 186—159
8. — *Anatome fœminæ dyſentericæ.* p. 186—159
9. — *ſecundinæ fruſtulo ultra menſem in utero retento, excreto.* p. 187—160

10. *De Variis, in Anatome Viri, notabilibus.* p.188—161
11. — *De anatome phthiſica.* p.190—162
12. — *Stercoris ſuilli vi antefebrili.* pag. 192—164
13. — *Anatome hydropica.* p.237—203
14. — *Noxâ à plumbi vapore.* p.239—205
15. — *Parturiente ſine aquis.* p.241—207
16. — *Hepate bovis Nyctalopes curante.* p.243—208
17. — *Palpitatione Cordis ex nimio uſu Cinnamomi.* p.244—209
18. — *Oſſis Coccygis luxatione.* p.244—209

✠ DN. D. TOBIAS CZASCHELIUS, Sacratiſs. Cæſareæ Majeſt. Archiater.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Abſceſſu hepatis in gravida morte repentinâ terminatio.* p.482—415
2. — *Fragis recentibus in fœtu enixo inventis.* p.483—416

D.

DN. N. DIO LUDOVICI XIV. Regis Gallorum Chirurgus.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Utero duplici fœminâ obſervato.* p. 475. *App.*

✠ DN. D. JOH. JACOBUS WENCESLAUS DOBRZENSKY de Negroponte, in per-antiqua Univerſitate Pragenſi Prof. Publ. Extraordinarius.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Morte horrida ruſtici in Febre maligna.* p.183—160
2. — *artificiali pygmæorum efformatione.* p.184—160
3. — *Morte hypochondriaci ab unguento Mercurii.* p.185—161
4. — *De Calculis felleæ cyſtidis.* p.289—253
5. — *Anatome Cerebri bovini petrefacti.* p.290—254

Dec. I. Ann. II.

1. *De Calce Podagricorum.* p.122
2. — *Analogia Terræmotus cum affectione hypochondriaca.* p.123
3. — *Epilepſia fœminæ parturientis.* pag. 124
4. — *Morte repentina ex morbo caduco.* 276
5. — *Partu impedito ob abſceſſum uteri.* 275
6. — *Calculo Pulmonum & Ventriculi.* p. 278
7. — *Morte ex uſu hellebori albi.* p.279
8. — *Perlarum maturatione.* p.281

Dec. I. Ann. III.

1. *De Incremento Plantarum & fructuum impedito.* p.434—372
2. — *Hæmorrhagia Nyctalopiam ſubſequente.* p.435—373.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Saliva, contra omnem in aëre ſerpentem contagionem, præſervativo optimo.* p.375

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Juvene bis variolis à terrore correptô.* p.80

2. *De puero tertio ætatis ſuæ anno barbato.* p. 318

DN. D. JOHANNES DOLÆUS, Conſiliarius & Archiater Haſſo-Caſſellanus primarius, Collegii Medici Caſſellani Decanus perpetuus Acad. Curioſ. Andromachus.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Podagra lacte curatâ.* p. 90
2. — *Cutis tigris uſu in partu difficili.* p. 90
3. — *Arteriotomiâ.* p. 90
4. — *Vulnerum à ſagis illatorum mirâ curatione.* p. 91
5. — *lapidis hæmatitæ viribus.* p. 91
6. — *præcoci menſium fluxu.* p. 91
7. — *matre fœcundâ nunquam menſes paſſa.* p. 92
8. — *puella aſciticâ curata.* p. 92
9. — *Lapidibus varias tum arborum, tum fruticum, tum animalium figuras exprimentibus.* p. 92
10. — *ſudore cœruleo dextri hypochondrii.* p. 93
11. — *aſcitici exenteratione.* p. 94
12. — *Ovario muliebri.* p. 175

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Moxa antipodagrica germanica.* p. 302
2. — *Strepitu Oſſium.* p. 304
3. — *Vermibus in ſaliva.* p. 305
4. — *Vulneris ſ. fiſtulæ ventriculi felici curatione.* p. 306
5. — *lacerta alata.* p. 307
6. — *Salis C.C. volatilis ad tactum Frigiditate.* p. 308
7. *De nova dentis canini eruptione in viro octogenario.* p. 308
8. — *Exenteratione ancillæ hæmoptyſi extinctæ.* p. 309
9. — *Auri fulminantis improviſa detonatione.* p. 310
10. — *Puella bilingui.* p. 311
11. — *anu puerpera.* p. 311
12. — *hepate magno & lapide cyſtidis felleæ.* p. 311

Dec. II. Ann. I.

1. *De injectis per faſcinationem.* p. 107
2. — *puella à variolis aphonâ facta & poſt ſeptennium reſtituta.* p. 109

Dec. II. Ann. II.

1. *Vulnus per cor tranſiens non ſtatim lethale.* p. 419

Dec. II. Ann. III.

1. *De Epilepſia ſaltatoria.* p. 331

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Exanthematibus Scorbuticis nigerrimis totum corpus deſœdantibus.* p. 225
2. — *Tumore volatili.* p. 227
3. — *Infauſta inunctione Mercuriali.* p. 228

Dec. II. Ann. V.

1. *De Iſchuria lethali.* p. 277
2. — *Atrophia unius lateris.* p. 278
3. — *Motu fœtus in Utero matris jam extinctâ.* p. 279
4. — *Morte ex aſſumtis 12. granis theriacæ cœleſtis.* p. 279
5. — *filia urinam per inuſitatam viam reddente.* p. 280

Dec. II. Ann. VI.

1. *De lapide Veſicæ figuram infantis mentiente.* p. 164
2. — *via lactis extraordinaria in fœmina.* p. 165

Dec. II. Ann. VII.

1. *De puerulo 4. annorum calculo afflicto.* p. 241
2. — *abſorbentibus alvum quandoq; laxantibus.* p. 242

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De polypo inſigni in Corde phthiſici cujusdam reperto.* p. 284
2. — *Bubonoceles ſphacelatæ cura, reſecta corrupti inteſtini parte.* p. 286
3. — *transfuſione ſanguinis in cane.* p. 288
4. — *Imaginatione in gravidis ut agat?* p. 290
5. — *Vomitu poſt paſtum affligente cum examine cadaveris ægroti à tali morbo extincti.* p. 292
6. — *Fœtus viginti ſex annos in matre hærente.* p. 293
7. — *Libella nova.* p. 295

Dec. II. Ann. X.

1. *De Febris continua, vomitu atrabiliario, alvi fluxu bilioſo, & tandem phthiſi à Diarrhœa, ovis induratis ſuppreſſa.* p. 125
2. — *Purgantium poſt Diarrhœam nuper ſuppreſſam uſu maximè ſuſpecto.* p. 126
3. — *Purgantium uſu in alvi fluxu præſertim infantum, periculoſo.* pag. 127
4. *De abſceſſu interno abdominis, à purgante diſrupto.* p. 128
5. — *Mure albiſſimo.* p. 129

DN. D. JOH. DANIEL DORSTENIUS, in Univerſitate Haſſorum Marpurgenſi Prof. Publ. Acad. Curioſ. Averrhoes.

Decur. II. Ann. III.

1. *De acicula deglutita,* p. 147
2. — *Lumbrico tereti.* p. 149
3. — *duobus epilepticis.* p. 150
4. — *puero ſurdo.* p. 151
5. — *Calculis per tusſim, exſcreationemq; rejectis.* p. 153
6. — *fœtu abortivo hydropico.* p. 198
7. — *Polypo Cordis & duplici ventriculo in puero.* p. 300

DN. D. GEORG. TOB. DüRRIUS, Sereniſs. Electoris Palatini Conſiliarius & Archiater, Phyſicus Auguſtanus, & Collegii Ibidem Vicarius. Acad. Curioſ.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Tympanite & Virtute Conſervæ Spagyricæ.* p. 102
2. — *Aſcite in muliere ſeptuagenaria.* p. 105
3. — *Anaſarca.* p. 105
4. — *Teneſmo.* p. 107
5. — *Calculo ſine lithotomo è veſica prodiente.* p. 108
6. — *Ictero nigro cum ſcabie ſua.* p. 108
7. — *ano occluſo.* p. 111

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Conditura Cadaveris & ſubſequente maniâ,* p. 422.
2. — *De Sphacelo Capitis cum Paralyſi artuum univerſali.* p. 427

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Empyemate periculoſisſimo pleuritidi ſuccedente curato.* p. 386
2. — *phthiſi curata ex hæmoptyſi.* p. 389
3. — *Ulcere veſicæ proximi amore per ſuctionem maximè curato.* p. 393

Dec. II. Ann. X.

1. *De fœcunditate in Senio.* p. 350
2. — *Dyſenteriæ periculoſisſimæ ſupervenien te fluxu hepatico.* p. 352
3. — *Sudore ſanguineo in juvene.* p. 354

E.

DN. D. HENRICUS CHRISTOPHORUS EBELIUS, Phyſicus & Practicus Göttingenſis.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Febre quintana duplici.* p. 206.

DN. D. ALARDUS MAURIC. EGGERDES, Profeſſor Publ. Trevirenſis Acad. Curioſ. Euclides.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De hepate humano pondus* ℔. 27. *medicarum excedente.* p. 412
2. — *Auditu ex vulneribus capitis recuperato.* p. 413
3. — *Muliere absq; inteſtinis vivente.* ibid.
4. *De Pſeudohippo ſive Equo monſtroſo.* p. 444
5. — *Auricula cordis monſtroſa cum arteriæ pulmonalis anevriſmate.* p. 415
6. — *Scorbuto, hominibus brutisq; lethali.* p. 416
7. — *Chylo per thoracis vulnus effluente.* p. 417
8. — *Mamma Oſſea cum hydrope pectoris in Virgine.* p. 419

Dec. II. Ann. X.

1. *De Sudore ſanguineo Infantis recens nati.* p. 121
2. — *Nucleo Ceraſi per aſperam arteriam in pulmones delapſo, phthiſin lethalem cauſante.* p. 123
3. — *Clavo in pulmonem per aſperam arteriam illapſo poſt novem menſes feliciter rejecto.* p. 124

DN. GEORG. CHRISTOPHORUS EIMART, Mathematicus Norimbergenſis.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Eclipſi Solis.* p. 221

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Eclipſi lunæ totali cum morâ, celebrata anno 1685. die ult. Novem. & 1. Decemb. ſt. v. Noribergæ ſub elevatione Poli. p. 49. 29. 30.* p. 256

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Rebus quibusdam curioſis circa res ſiderales.* p. 417

DN.

✠ DN. D. JOH. SIGISMUNDUS ELSHOLZ, Sereniſs. ac Potentiſſimi Electoris Brandenburgici Archiater & Canonicus Magdeburgicus.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Steatomate reſecto & feliciter curato.* p. 72. App.
2. — *Conceptione Tubaria & puella monſtroſa Berolini nata.* p. 76. App.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Equiſeto ſaluberrimo.* p. 26
2. — *Sale ex aëre & ſulphure ex ſole colligendo.* p. 28
3. — *Badiani Moſcovitico.* p. 114
4. — *Ovo prægnante.* p. 115
5. — *Sulphure putatitio cum pluvia deſcendente.* p. 122
6. — *Artificii quo oculorum humores reſtituuntur, veſtigiis apud veteres.* p. 163
7. — *ſemine Zinæ officinarum an ſit genuinum.* p. 167
8. — *hominis conceptione ex ovario.* p. 287
9. — *Ovario & tubis mulierum.* p. 289
10. — *Gemellorum origine.* p. 293
11. — *Moxa Sinenſi antipodagrica.* p. 329
12. — *Cordis diſſecti fragrantia.* p. 332

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Hirundinum excæcatione & reſtitutione.* p. 31
2. — *Quatuor Phoſphoris.* p. 32
3. — *Phoſphoro liquido.* p. 37
4. — *Aqua rubicunda foſſæ Berolinienſis.* p. 127

Dec. II. Ann. IX. & X.

1. *De Pila plumbea per penem reddita.* p. 222
2. — *frutice ſenſibili luxuriante.* p. 223
3. — *ſuccino foſſili & lapide belemnite.* ibid.
4. — *Microſcopiis globularibus.* p. 280

DN. D. JOACH. GEORG. ELSNER, Phyſicus Uratislavienſis Academ. Curioſ.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Remedio atrophiæ oculi.* p. 37—31
2. — *Mira ſecundinæ textura.* p. 129—112
3. — *Vincetoxico ſcrofularum Remedio.* p. 153—133
4. — *albedine chyli tingente rubedinem.* p. 159—138
5. — *Veronicæ uſu in Calculo.* p. 245—215
6. — *Liene an Veneris ſedes ſit.* p. 274—240
7. — *Anguillis Viviparis.* p. 276—242
8. — *Spermatis Ceti natura & præparatione.* p. 302—266

✠ DN. D. ANDREAS ERNIUS, Profeſſ. Public. Hanovienſ. & Archiat. Naſſov. Zephyrus. III.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De apertione thoracis phthiſi extincti.* p. 90
2. — *Hydropica ſalivatione curatâ.* pag. 91
3. — *Hæmorrhagia in puero variolis laborante innoxia.* p. 93

DN.

DN. D. JOHANNES GEORGIUS ERNST, Practicus Wolavienſis in Sileſia.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Verme ex narium ſiniſtra cùm longa hæmorrhagia emunctô.* p. 229

F.

DN. D. JOH. MATTHÆUS FABER, Phyſicus Heilbronnenſis, Archiater Ducalis Würtenb. & Acad. Curioſ. Plato, I.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Vindiciis Aſtrologicis.* p. 33. App.

Dec. II. Ann. IX. in Addendis.

1. *De Vermibus in Ventriculis repertis.* p. 455
2. — *Sono Campanarum partum facilitante.* 456
3. — *ἰσχαίμοις extemporaneis.* ibid.
4. — *Ceto Ambrophago.* ibid.
5. — *Verme ab Utero.* p. 457
6. — *novo Tabacum fumandi modo.* p. 458
7. — *Lapidibus Sileſiacis, Violacei odoris.* p. 459
8. — *Epilepſia è digito.* p. 459
9. — *Mutata locorum ſituatione.* ibid.
10. — *Saliva ad nauſeam usq; dulci.* p. 460
11. — *Corde in hypochondrio palpitante.* p. 461
12. — *Gloſſopetris.* ibid.
13. — *Venarum portionibus rejectis.* p. 462
14. — *Urinæ excretione poſt mortem.* ibid.
15. — *Coloribus plumarum gallinacearum mutatis.* ibid.
16. *De Puſtulis toto corpore emergentibus ab inſectis inviſibilibus.* p. 463
17. — *Linteis noctu lucentibus.* p. 464
18. — *Lolio temulento.* p. 465
19. — *Ritibus obſtetricum ſuperſtitioſis.* p. 466
20. — *Ruptura lienis ab ictu lethali.* ibid.

Dec. II. Ann. X.

1. *Anatomen Botanologicam Pilæ Marinæ.* p. 197. App.

✠ DN. D. PETRUS JOHANNES FABER, Galliarum Regis olim Archiater.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *MS. ad Sereniſs. Holſatiæ Ducem Fridericum, res Alchymicorum obſcuras extraordinaria perſpicuitate explanans; è Muſeo Dn. D. Gabrielis Clauderi.* p. 73. App.

DN. ANTONIUS VINCENTIUS MAJOLUS FAVENTINUS, Univerſitatis Artiſtarum in Italia Prior.

Dec. II. Ann. IX.

1. *Galeniſtarum Hypotheſes adverſus recentiorum placita confirmata.* p. 56. App.

DN. D. JOHANNES LAURENTIUS FEHRIUS, Phyſicus Svinfurtenſis Acad. Curioſ. Adjunctus, Argonauta II.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Vermium copioſa aſt ſalutari ἄνω καὶ κάτω in adulta excretione.* p. 389

2. De Calculo Veſicæ ab imperito Medicaſtro in Urethram protruſo lethali. p. 394
3. — In conſueto Menſium fluxu. p. 392

Dec. II. Ann. VI.

1. De Imaginatione forti in gravidis, fœtui utplurimum noxiis. p. 84
2. — Sectione herniæ ἀμεθόδως in viro facta, lethali. p. 133
3. — Sectionibus herniarum in puero & viro methodicè inſtitutis, ſalutaribus. p. 134

Dec. II. Ann. VII.

1. De Cataractæ depoſitione in utroq; oculo feliciter celebrata. p. 433
2. — Tumore juxta oculi Iridem feliciter curato. p. 435

Dec. II. Ann. VIII.

1. De Tumore circa interius ventriculi orificium lethali. p. 212
2. — Hernia umbilicali diu neglecta, tandem ligatura alleviata. p. 213
3. — Paralyſi particulari in dextro capitis latere. p. 214
4. — Vulnere inter Iridem atq; pupillam corneæ inflicto. p. 215

Dec. II. Ann. X.

1. De Cancro mammarum exulcerato, raro ſanabili. p. 133

✠ DN. D. JOH. MICHAEL FEHR, Conſul & Phyſicus Suinf. Acad. Carioſ. Archonauta I. & Præſes Secundus.

Dec. I. Ann. I.

1. De ſingulari Catarrhorum extractione. p. 110—95
2. De Eſu abſurdorum. p. 199—189

Dec. I. Ann. II.

1. De Tumore monſtroſo faſcino proximo. p. 5.

Dec. I. Ann. III.

1. De Puero ἠχέοντι & bulimo. p. 85—73

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. De Pinguedine abdominis mirabili. p. 29

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. De Anevriſmate & Varicibus. p. 55
2. — Urinæ incontinentia. p. 123
3. — Noxa carnis animalium ægrotantium p. 269

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. De Arnica lapſorum Panaceâ. p. 22
2. — Chryſanthemo monſtroſo & citrio manuformi. p. 30

Dec. II. Ann. I.

1. De Catalepſi ſtataria periodica. p. 1.
2. — Anatomia hydropici & Liene monſtroſo. p. 6
3. — Fiſtula umbilici feliciter curata in patre Theadino. p. 8
4. — Uva verſicolore, p. 12
5. — Numero quaternario naturæ ad prodendos morbi mores frequentisſimo. p. 59
6. — Barbi ovis comeſtis noxiis. p. 62
7. — Aphonia ex Variolis. p. 109

Dec. II. Ann. II.

1. De Plica ex Vulnere capitis. p. 1
2. — Aſitia quatriduana. p. 2
3. — Lactis Vaccini virtute in curanda Podagra. p. 3

Dec. II. Ann. III.

1. *De Fluxu hepatico* p. 17

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Carina nautili elegantisſima.* p. 210
2. *Tractatus de Scorzonera Synopſin,* p. 225. *App.*

Dec. II. Ann. V.

1. *Hieræ picræ ſ. de Abſynthio Tractatus ſynopſin, vid.* p. 169. *App.*

Dec. II. Ann. VIII.

1. *Memoriam Febrianam vid.* p. 29. *App.*

✠ DN. D. CASPAR FELDNERUS, Phyſicus Uratiſlavienſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Pleuritide lethali à frigidiori cereviſiæ hordeaceæ potu.* p. 384

✠ DN. D. MARTINUS FOGEL, Gymnaſii Hamburgenſ. Profeſſ. Publ. & Med. Pract.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *Reſponſionem ad hiſtoriam ſubmerſorum,* p. 162

DN. D. GEORGIUS FRANCKUS, à Franckenau, S. R. I. Eques, Sereniſs, ac Potentiſs. Elector. Saxoniæ, aliorumq; Elect. ac Principum Conſiliarius & Archiat. inq; Acad. Wittebergenſi Med. Profeſſ. primarius, Acad. Curioſ. Argus I. & Adjunctus.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Sudore unius tantùm lateris.* p. 103
2. — *Steatomate in Pyloro.* p. 104
3. — *Herniæ transplantatione.* p. 104
4. — *De Mirâ abſtemiâ.* p. 104
5. — *Somnio morbi nuncio.* p. 105
6. — *Ambuſtionis remedio.* p. 105

Dec. II. Ann. I.

1. *De convulſionibus accuratæ Periodi ex apoſtemate cervicis.* p. 58
2. — *Ovis barbi comeſtu noxiis.* p. 61
3. — *Tribus ſclopetorum vulneribus notabilibus.* p. 64
4. — *Cauterii actualis uſu in arthritide.* p. 66
5. — *Aparine levi faſciata.* p. 68
6. — *Vulneri ſupervenientibus convulſionibus non lethalibus.* p. 69

Dec. II. Ann. II.

1. *De Anatomicis quibusdam noviter repertis.* p. 289

Dec. II. Ann. III.

1. *De Iride Lunari.* p. 41
2. — *Eryſipelate faciei exulcerato.* p. 48
3. *De Menſium Obſtructione cum Cachexia & ſedibus cruentis, à ſaltatione.* p. 49
4. — *Varicum ſpontanea apertione.* p. 51
5. — *Aſcite cum Ictero & comate lethali.* p. 218
6. — *Quartana cum hydrope feliciter curata.* p. 219
7. — *Quatuor fœtibus uno partu excluſis.* p. 402
8. — *Amblyopia ex febre maligna.* p. 403
9. — *fractura coſtæ & cruris in gravida.* p. 404

Dec. II. Ann. V.

1. *De Vermibus cucurbitinis in infante.* p. 448

2. *De Lochiorum ſuppresſione ex terrore cum phrenitide, & Convulſionibus, tandem lethalibus.* p. 449

3. — *ſcrofulis in fœtu, ex imaginatione Matris.* p. 451

4. — *Convulſione & morte, ex ſcabie capitis evaneſcente.* ibid.

5. — *Maxima cordis palpitatione à menſibus diu ſuppresſis, tandem cum cachexia, & apoplexia lethali.* pag. 452

6. — *ſectione tumoris glanduloſi in ſexagenariæ collo dextro.* p. 453

7. — *Tumore umbilici in infante.* p. 454

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Abortu ſeptem hebdomadum cum gemina mola pingui.* p. 170

2. — *Morte ex fiſtula pedis gangrænoſa in cœco.* p. 172

3. — *Dyſenteria cum morbillis & convulſionibus lethalibus.* p. 173

4. *De Viro menſtruo.* p. 174

5. — *Abſceſſu osſis cribriformis ſubſequente lethargo lethali.* p. 384

6. — *Hydrope pectoris cum abſceſſu hepatis & calculo ingenti, folliculi fellis.* p. 385

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Potus frigidi apud puerperas noxa.* p. 359

2. — *Varia gravidarum malacia.* p. 361

3. — *Vomitione plurimæ meracæq; bilis, cum capitis & oculorum immani dolore, ſaccharíq; noxa.* p. 362

DN. D. JOHANNES FRANCK, Practicus Ulmenſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Nummo argenteo, rapæ incluſo.* pag. 298

Dec. II. Ann. V.

1. *De Omni ſubita mutatione etiam in pejoribus periculoſa.* 459

2. — *Dyſenteria cereviſiâ Naumburgenſi curata.* p. 460

3. — *Mercurio vivo in hernia lethali.* p. 461

4. *De Tritico arte multiplicato,* p. 462

5. — *Prodromo Arachnolithographiæ.* p. 462

DN. D. MELCHIOR FRIEBE, Præfecturæ Electoralis Saxon. Haynovienſis Phyſicus. Nat. Curioſ. Cleander.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Calculo phaſeolato lignoſo.* p. 107—92

2. — *Scabie ex retentione menſium* 108—94

3. — *Contractura ex Vermibus.* p. 109—94

4. — *Excretione fecum per Umbilicum.* p. 110—95

5. — *Cordis ſubſtantia carnoſa planè conſumta.* ibid.—95

6. — *Colica pasſione cum obſtructione globulo plumbeo mercurio vivo illito, curata.* p. 155—133

7. — *Contagioſa cutis fœditate ex accubitu.* p. 157—134

8. — *Pene in inferiori parte perforato.* p. 158—135

9. — *Subitaneo membri virilis tumore tympanitico.* p. 161—137

10. De

10. *De Liquore bilioſo & corroſivo per cyſtidem felleam exſudante.* p. 162—138
11. — *Partu monſtroſo bicipiti* p. 296—254
12. — *Chamomilla rara.* p. 297—254

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Epilepſia mira, melancholico-hypochondriaca merè eſtatica.* p. 311

Dec. I. Ann. VIII.

1. *Epiſtolam ad Collegas de laboribus Chymicis à ſe hactenus ſuſceptis.* p. 281. *App.*

DN. D. JOHANNES CHRISTIANUS FROMMANNUS; Medicus Ducalis & Provincialis Coburgenſis, Gymnaſii ibidem Illuſtris, Prof. Publ.

Dec. I. Ann. II.

1. *De mola abdominis ſingulari.* p. 32

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De ſudore poſt mortem.* p. 243
2. — *Variolarum in facie præſervatione.* p. 247
3. — *Convulſivis motibus à vermibus & remedio ad hos.* p. 248
4. — *Verminoſo in ovibus & juvencis reperto hepate.* p. 249
5. — *Salubritate carnium animalium, hepate verminoſo laborantium.* p. 255
6. — *ſerpente è corpore rejecto.* p. 262

Dec. II. Ann. III.

1. *De Veronicæ vi travmatica.* p. 315
2. — *Fumi tabaci vi in ulceribus tibiarum excellenti.* p. 319
3. — *Morte ex Omento putrefacto.* p. 322
4. — *Cephalalgia ex utero feliciter curata.* p. 380
5. — *Pulicibus in nive.* p. 390

Dec. II. Ann. VI.

1. *De dolore inteſtinorum primum à Veneñato lacte orto, poſtea quotannis eodem menſe recurrente, & demum baccis juniperi curato.* p. 547

Dec. II. Ann. X.

1. *De inflatione inteſtinorum.* p. 390

DN. D. ZACHARIAS FüRST, Eminentiſs. ac Celſiſs. Electoris & Principis Trevirenſis Conſiliarius & Archiater, Natur. Curioſ. Æolus.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Puella ſine ano.* p. 225
2. — *Corde Vulnerato in quartum diem vivente.* p. 226

Dec. II. Ann. X.

1. *De Reſpiratione difficili, à polypo cordis.* p. 336
2. — — — — *& Urinæ incontinentia, à nimia pinguedine, & diverſis aliis cauſis proveniente.* p. 342
3. — *Empyemate ex pleuritide, paracenteſi curato, tandem hydrope mortuo.* p. 344

G.

DN. D. GUSTAVUS CASIMIRUS GAHRLIEP, von der Mühlen, Sereniſs. ac Potentiſs. Electoris ac Principis Brandenburgici Archiater, Nat. Cur. Aurelianus.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Conyza monſtroſa laticauli criſtata.* p. 65

2. De Cyſtide monſtroſa in gallina domeſtica. p. 494

Dec. II. Ann. IX.

1. De Diarrhœa XIII. Menſium ſuccedente aſcite, caſu partim, partim arte curata. p. 110
2. — Avellanarum inſigni noxa. p. 111
3. — Trochlea Sclopeti in naſi & frontis ac utriusq; oculi interſtitium exploſa, ac per triennium ferè absq; inſigni ſanitatis diſpendio geſtata. p. 113
4. — Organo auditus lupini. p. 115

Dec. II. Ann. X.

1. De Notabilibus quibusdam circa formationem pulli gallinacei. p. 13
2. — Cryſtallis Salis marini ſingularibus. p. 20
3. — Annulo aureo ab infante unius anni & quod excurrit, octidui, deglutito, ſeptem ferè hebdomadum ſpatio in viſceribus commorante. p. 22
4. — Lerna morborum. p. 143
5. — Calculo prægrandi è Veſica fœminæ 56. annorum per dilatationẽ ſphincteris eductus. p. 147
6. — ſpina gutturi infixa. p. 149
7. — Opio ſingularia quædam. p. 151

DN. Lic. CHRISTIANUS FRIDERICUS GARMANNUS, Sereniſs. Electoris Saxonici Medicus Provincialis & Phyſicus Chemnicenſis, Nat. Curioſ. Pollux.

Dec. I. Ann. I.

1. De Muſco terreſtri, p. 126—198
2. — Horrore à Vermibus. p. 241—211
3. De Nutritione aranearum ex aëre. pag. 278—244
4. — Antipathia aranearum cum bombyce. ibid.
5. — Bombycum nutrimento. p. 279—245
6. — Serpentum & bufonum antipathia. p. 306—269
7. — Luce ſcolopendriæ innata. p. 307—270
8. — Pullitiei nocumentis. p. 310—272
9. — Ovo inſolitæ figuræ. p. 311—273
10. — Præſagio mortis ab odore. p. 321—282
11. — Vermibus inteſtina perforantibus reſtituto ægro. p. 322—283
12. — Excretis variis per alvum. p. 323—284
13. — Experimentis circa Mercurium, p. 324—285

Dec. I. Ann. II.

1. De aceti & acidorum uſu nimio fœtui noxio. p. 233
2. — Terrore Tertianæ & quartanæ remedio. ibid.

Dec. I. Ann. III.

1. De Impotentia ex frigore. p. 68—59
2. — Mentula monſtroſè ex capite dependente. p. 70—61
3. — Tophis ſub lingua. p. 73—63
4. — Nephritide ſpuria ſcorbutica. p. 73—64
5. — ſingulari vi imaginationis & certa quadam Idyoſyncraſia. p. 376—323
6. — Extracti colocynthidos uſu. p. 377—323
7. — ſingularibus quibusdam in variolis & Morbillis epidemicis. p. 378—324
8. — Varicis apertione periculoſa. p. 380—326

Dec.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De mictu fungorum.* p. 116
2. — *aqua ſubmerſis.* p. 125
3. — *variis fungis, fungoſisq; excreſcentiis.* p. 237

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Aſcitæ peculiari ſymptomate.* p. 48

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De fungis microcoſmicis.* p. 160
2. — *ſene plusquam nonagenario dentiente.* p. 387

Decur. II. Ann. III.

1. *De Vulnere cordis non ſtatim lethali.* p. 228

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Raucedinis diuturnæ cauſa abdita.* p. 328
2. — *Triduana ſternutatione à ſuppreſsione menſium.* p. 329
3. — *Involuntaria urinæ excretione à calculo Veſicæ.* p. 330
4. — *Muſculo Vomitu rejecto.* p. 341

Dec. II. Ann. IX.

1. *De ſera dentitione.* p. 384
2. — *nimio Menſium profluvio à terrore.* p. 385

Dec. II. Ann. X.

1. *De rei deglutitæ per Umbilicum excretione.* p. 361
2. — *fulguritis, quòd Cadavera eorum non reſiſtant putredini.* p. 362

DN. D. MARCUS GERBEZIUS, Medicus Labacenſis, Nat. Curioſ. Ageſilaus.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Fomentationum, Evaporationum & ſtillicidiorum in tumore uteri regionem occupante uſu.* p. 179
2. — *Hydrope per abſceſſum in ſcroto factum integrè ſanato.* p. 182
3. — *Plica ſubcutanea.* p. 183
4. — *Gangræna prolapſi inteſtini recti ex purgantibus in obſtinata alvi adſtrictione ineptè adhibitis.* p. 184
5. — *Ridiculo ſed non irridendo alvum reſerandi modo.* p. 186
6. — *Epilepſia & convulſionibus inconſuetis.* p. 228
7. — *Mirabili Phantaſiæ vi.* p. 232

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Crocitatu Corvorum, interitus jumentorum præſago.* p. 91
2. — *Gliribus ovibus infenſis.* p. 95
3. — *Iſchuria inopinato terrore curata.* p. 97
4. — *Plantagine febrifuga.* p. 100
5. — *Febri maligna cum vomitu caſeoſo & convulſionibus epilepticis curata.* p. 101

Dec. II. Ann. X.

1. *De Siliginis Pluvia.* p. 109
2. — *dentis ocularis infauſta extractione.* p. 113
3. — *Pulsûs mirâ inconſtantia.* p. 115
4. — *judicio Dei abyſſo multa.* p. 118

DN. D. JOH. DANIEL GEYER, Sereniſſ. & Potentiſſ. Elect. Sax. Archiater. Acad. Cur. Dædalus.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Membrana per Urinam excreta.* p. 454

2. De

2. *De Mira ſympathia patris & filioli in paroxyſmo febris tertianæ.* p. 455
3. — *Omento mirabili hydropicæ.* p. 456
4. — *Calculo Veſicæ.* ibid.
5. — *Aqua petrificante & muſco petrefacto.* p. 257
6. — *Abortu inq; hujus placenta uterina embryone cum propria ſecundina.* ib.
7. — *Mirâ antipathia & exindè orto animi deliquio.* p. 458
8. — *Variis nævis.* p. 459

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Cadavere in antiquo ſepulchreto reperto cum urnis ſepulchralibus* p. 175
2. — *variis oſſibus lapidefactis animantium & gigantum.* p. 176
3. — *Hepate Gallinæ macilentæ magno.* p. 177
4. — *Lumbrico longo.* p. ibid.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Nido halcyonis.* p. 296
2. *Vernice ſervanda inſecta & animalia.* p. 297
3. *De Miro ſcillæ effectu in meleagride.* p. 298
4. — *Vulnere juxta ſuturam ſpuriam temporum minimè lethali.* p. 298
5. — *Indorum ſemine Dotter, ſivè Dattura.* p. 299

✠ DN. D. LAURENT. GIESELER, Phyſicus Brunſvicenſis, Acad. Curioſor. Hippocrates I.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Monſtro pennæ anſerinæ.* p. 155
2. — *Cura Cancri & vermibus in ulcerato cancro.* p. 232

Dec. I. Ann. III.

1. *De Punctura patellæ lethali.* pag. 123—105
2. — *Nauſea fœminis retrorſum vectis familiari.* p. 123—106
3. — *Capitis dolore periodico.* p. 124—106

DN. D. CHRISTIAN. LUDOV. GöCKELIUS, Archiater Saxo-Gothanus & Phyſicus Norimbergenſis.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Abſceſſu Inguinis periculoſo curato.* p. 219.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Veſica ſpongioſa extra abdomen poſita cum defectu penis.* p. 84

Dec. II. Ann. VI.

1. *De paralyſi intentata incurabili.* p. 311
2. — *Virtute plaſtica fœminæ in utero gerentis.* p. 312
3. — *Excoriatione fœtûs in Utero.* p. 313

DN. D. EBERHARDUS GOKELIUS, Archiater Würtenbergico-Weiltingenſis, & Phyſicus Ulmenſis, Nat. Curioſ. Alector.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Aphonia & convulſione à terrore.* p. 66
2. — *puero decenni ex dentitione febricitante convulſo & ſyncoptico.* p. 7[illegible]

Dec. II. Ann. V.

1. *De Pila ſ. globo cupreo per octodecim annos geſtato feliciter ex uteri vagina extracto.* p 10[illegible]
2. — *Oculi vulnere curatô.* p. 10[illegible]

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Infante ex fortisſima matris imaginatione monſtroſa umbilici relaxatione ac inteſtinorum extra corpus propendentium prolapſu natus.* p. 263.
2. — *Pyro monſtroſo.* p. 264
3. — *Ovis ſole ſignatis.* p. 266
4. — *Ceraſis acidis per quadraginta annos incorruptis ſervatis.* p. 267.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De intermiſſa paracenteſi lethali.* p. 232
2. — *Cephalalgia bimeſtri accedente auris dextræ intolerabili dolore poſt ruptum abſceſſum evaneſcente.* p. 235
3. — *Fœtu monſtroſo cum ſuperiori maxilla & labio in utroq; latere fiſſo.* p. 237.
4. — *Aſthmate periodico ſuffocationem minitante optimò ſucceſſu curato.* p. 238
5. — *Dolore hypochondrii ſiniſtri feliciter curato.* p. 239

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Convulſionibus admirandis absq; ſenſuum inſigni læſione.* p. 163
2. — *Mercurio ſublimato devorato legitimis remediis debellato.* p. 165
3. — *Natta è dextra mammæ papilla funiculo alligata inſtar uvæ dependente.* p. 167
4. — *Naſta glanduloſa in inteſtino recto prognata periculoſam hæmorrhagiam excitante.* p. 168

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Muſcæ majoris ictu admiranda ſymptomata invehente.* p. 106
2. *De Dæmonis fraudibus in decipiendis hominibus.* p. 108
3. — *horrenda ambuſtione à pulvere tormentario factâ.* p. 366

Dec. II. Ann. X.

1. *De Colica convulſiva bilioſa pertinacisſimâ pesſimâ ſymptomatum ſyndrome concomitata.* p. 264.
2. — *Tumore ſiniſtri brachii circa ulnam ingenti & horrendo ab infelici venæſectione oborto lethalem hæmorrhagiam & gangrænam minitante ex voto curato.* p. 270
3. — *Convulſionibus epilepticis per uſum acidularum & excretionem animalculi curatis.* p. 273

✠ DN. D. JOH. GEORG. GOCKELIUS, Colleg. Medic. Ulmenſis Senior atq; Decanus, Senex, dum viveret, plusquàm octoagenarius.

Dec. I. Ann. IV.

1. *Epiſtolam de mirabilibus quorundam animalium.* p. 101. App.

DN. D. GEORG. CHRISTOPHOR. GöLLER, Collegii Medici Ratisponenſis Senior.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Anatomia abortus humani monſtroſi.* p. 311

✠ DN. D. JOH. ANDREAS GRABBA, Phyſicus Erfurtenſis, Acad. Curioſor. Cephalus.

Dec. II. Ann. V.

1. *Synopſin Elaphographiæ ab eo editæ.* p. 178. App.

✠ DN. D. REGNERUS de GRAEF, Anatomicus & Medicus Delphenſ. Batav.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Arteriis carotidibus induratis.* p. 285—250
2. — *Monſtroſo utero.* p. 286—251

✠ DN. D. CÆSO GRAM, Phyſiolog. & Græc. Ling. Profeſſ. Public. Kilonienſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De fœtu putrefacto per partes uſu vini medicati expulsô.* p. 382
4. — *Fonticulo naturali in abdomine & thorace.* p. 383

Dec. I. Ann. III.

1. *De Calculo veſicæ, figura pullum anſerinum referente.* p. 25—21
2. — *Fonticulis in capite ubi ſutura coronalis ſagittali committitur.* p. 138—118

✠ DN. D. JACOBUS GRANDIUS, Medicus Venetus, Nat. Curioſ. Seneca I.

Dec. II. Ann. VI.

1. *Epiſtolam de Stibio ejusq́ uſu apud antiquos in re coſmetica.* p. 81. App

DN. Lic. ERNESTUS SIGISMUNDUS GRASSIUS, Ducatus Svidnicenſis & Jauravienſis Medicus, Acad. Curioſ. Chiron. II.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Oculi Paralyſi ex caſu.* p. 173—150

Dec. I. Ann. III.

1. *De Saphænarum ſectione, num in menſium retentione cenſeri poſſit exitioſa.* p. 88—76
2. — *Venæſectione ſpontanea & naturali.* p. 91—79
3. — *Venæſectione in Variolis.* p. 92—79
4. — *Mercurio Veneni varioliei alexipharmaco.* p. 93—80
5. — *Iſchuria paroxyſmo epileptico ſoluta.* p. 387—331
6. — *Via per quam pleuriticorum ſputa perveniant ad arteriam aſperam.* p. 393—336
7. — *Excreſcentiis floriformibus in ſalice luxuriantibus.* p. 477—410

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De generatione Roſarum.* p. 92
2. — *Roſa prolifera & lilio albo bulbifero.* p. 94
3. — *Ceraſo plenifloro prolifero.* p. 95
4. — *frigida vomitus & diarrhœæ medela.* p. 96
5. — *acidulis Svidnicenſibus.* p. 99

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De lacte per ſcarificationem extracto.* p. 185
2. — *lactis e femore fluxu.* p. 187
3. — *Urina & ſero ſanguinis nigro.* p. 195
4. — *Urinæ rubore ex eſu fungorum Capreolinorum.* p. 196
5. — *Calculis & arenulis ex fonticulo ſpontaneo.* p. 197
6. — *Eryſipelate raro fonticuli naturalis additamento.* p. 199
7. — *Cucurbitularum ſcarificatarum efficacia.* p. 201

8. D

8. *De hæmorrhagia uterina ſalutari in ultrà ſeptuagenaria.* p. 365

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Calore poſt mortem perdurante.* p. 56
2. — *Sulcia Hallenſi Tyroliæ.* p. 57

Dec. II. Ann. V.

1. *De Sitis quartanam comitantis exemplo rariore.* p. 86
2. — *Vermibus inteſtina innoxiè perforantibus.* p. 87

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Panacea Hyppiatrica.* p. 292
2. — *ſpinæ dorſi fractæ Chirurgia crudeli.* p. 293

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Lumbricorum terreſtrium regeneratione.* p. 202

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Vaſculo vitreo ſpiritu vini pleno ſpontè rupto.* p. 88
2. — *Volatilium externè adhibitorum virtute.* p. 90

Dec. II. Ann. X.

1. *De Andria Sileſiaca.* p. 101
2. — *Conceptu prodigioſo.* p. 102
3. — *Bezoardico Martiali reguli parergo.* p. 104
4. — *floribus ſulphuris ſupervacaneis ſimplicibus.* p. 105
5. — *ſudore viſcido & ſalutari.* p. 106
6. — *Ecchymoſibus notabilibus.* p. 107

DN. D. JOHANN. GEORG. GREISELIUS, Sac. Cæſar. Majeſt. Medicus & antiquiſſimæ Acad. Viennenſis Prof. Publ. Acad. Cur.

Dec. I. Ann. I.

1. *De ſuffocatione ex fruſto rupti pulmonis.* p. 131—113
2. — *Anatome monſtri gemellorum.* p. 152—132
3. — *Rene ſuccenturiato cum ulcere.* p. 153—133
4. — *Rene conſumpto.* p. 163—141
5. — *Lapillis cum ſanguine è vena proſilientibus.* p. 164—142
6. — *Lapide in abſceſſu hepatis.* p. 165—143
7. — *Corde Magno & materia arenacea in arteria magna.* p. 172—149
8. — *Apoplecticorum Anatome.* p. 179—156
9. — *Hæmorrhoidum fluxu albo.* p. 180—157

Dec. I. Ann. II.

1. *De Anatome Leænæ morbo extinctæ.* p. 106
2. — *Metallifodinis regni Bohœmiæ.* p. 140

Dec. I. Ann. III.

1. *De repentina & ſuavi morte ex pancreate ſphacelato & obiter de vi imaginationis.* p. 75—65
2. — *Inſenſibili tranſſpiratione in rara corporis textura.* p. 76—66
3. — *Copioſisſima alvi excretione & febri continuâ ex dimidia drachma Tartari vitriolati, item à morte ex tribus unciis laxativæ aquæ mannatæ.* p. 77—& 67
4. — *Experimento pulveris catholici.* p. 80. & 69
5. — *Delirio Melancholiæ.* pag. 81. & 70

6. *De Empyemate à parotidibus & phthiſi à quartana.* p. 84. & 73

DN. D. NEHEMIAS GREW, Societ. Reg. Angl. Socius.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *Anatomiæ Vegetabilium primordia cum generali vegetationis Theoria eidem ſuperſtructa.* p. 287. App.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *Ideam hiſtoriæ Phytologiæ cum continuatione anatomiæ vegetabilium, ſpeciatim in radicibus & theoria Vegetationis radicum.* p. 99. App.
2. *Comparativam anatomiam truncorum unà cum theoria Vegetationis eorum.* p. 119. App.
3. *Diſcurſum de Natura, Cauſis & Viribus mixtionis.* p. 295. App.

DN D. HERMANNUS NICOLAUS GRIMM, Practicus quondam in India Orientali, nunc Poliater Auricenſis, Friſ. Oriental.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Planta mirabili deſtillatoria.* p. 363
2. — *quibusdam lapidibus Medicinalibus qui inter Luſitanos Cingalenſes & Malabaros in uſu ſunt.* p. 364
3. — *Gammaris in lapides converſis.* p. 367
4. — *Lapidibus de Bambaco, vel Mombaza.* p. 368
5. — *Pedro Pouvv, vel lapidibus ex ligno factis.* p. 369
6. — *Generatione cujusdam Mannæ.* p. 369
7. *De Arbore Benzoini.* p. 370
8. — *Arbore Camphoræ.* p. 371
9. — *Oleo ſ. Spiritu ſulphuris absq; igne præparato.* p. 404
10. *Ex quibus partibus ambra gryſea conſtet.* p. 405
11. *De Vermibus raris lucentibus.* p. 406
12. — *Anatome Coralloides.* p. 408
13. — *Univerſali Medicina Timoreſorum.* p. 409
14. — *Cocco de Maldiva & Moſambique cortice Santal. Citrini, Ruſa Ray nigri & albi, Cort. Soëda, cortice contra pleuritidem.* p. 410

Dec. II. Ann. III.

1. — *De piſcatura margaritarum apud Inſulam Manaar non procul à Zeylon ſitam.* p. 99
2. — *Anſaba.* p. 108
3. — *Arteriis in bove oſſeis.* p. ibid.
4. — *Marcaſita Veneris inſtar arboris enata.* p. 110
5. — *Turbith. Officinarum.* p. 406
6. — *Convolvulo ſylvatico flore albo.* p. 407
7. — *Ariſtolochia Clematide.* p. 408
8. — *Zedoar Zeylonico.* p. 408
9. — *Cinnamomo Veterum.* p. 409
10. — *Planta ſtercoraria.* p. 410
11. — *Catuvvala.* p. 411
12. — *Abruz arborea.* p. ibid.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De rore Indico.* p. 130
2. — *Capra Sylveſtri africana.* p. 131
3. — *Mercurii præſtantia medica.* p. 132

Dec.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Minera auri & argenti Sumatrenſi.* p. 68

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Experimentis Chymicis.* p. 424

DN. D. JOH. GEORGIUS GRüBEL, Sereniſs. Electoralis Viduæ Saxonicæ Archiater. Acad. Cur. Varro.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De abdominis abſceſſu recidivo curato.* p. 95
2. — *Febre petechiali cum convulſionibus juncta lethali.* p. 98
3. — *Epilepſiæ graviſſimæ à manûs dextræ digitis obortæ curâ feliciſſimâ.* p. 100
4. — *Muliere quinquies apoplexiam paſsâ reſtituta.* p. 101
5. — *Dyſenteriæ continuæ cum Variolis junctæ curatione.* p. 103
6. — *Abſceſſu thoracis ex retrogradis Variolis oborto per apertionem verò thoracis feliciter curato.* p. 105

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Fœtu in utero materno variolis infecto & ſemi-putrido excluſo, matre benè conſtituta & optimè ſe habente.* p. 178
2. — *Excretione alvi inſenſibili in febribus malignis non ſemper lethali.* p. 179
3. — *Urina Cruenta ex ruptione arteriæ minoris in ſeptuagenario curata.* p. 181
4. — *Lotio purulento ex pleuritide.* pag. 182
5. *De Variolis ſuperveniente menſium ... u non lethali.* p. 183
6. — *Convulſionibus poſt variolarum eruptionem obortis, non ſemper exitialibus.* p. 184
7. — *Dyſenteria epidemica, cum petechiis atq; ſingultu conjuncta feliciterq; curata.* p. 185

Dec. II. Ann. X.

1. *De Epilepſia per annulum appenſum curata.* p. 80
2. — *Fonticulo ſuturam inter coronalem & ſagittalem applicato in cephalæa inveterata fruſtraneo.* p. 83
3. — *Apoplexia lethali ex bregmatis hiatus in ſeptuagenaria majore, coaleſcentiâ oborta.* p. 84
4. — *Hydrocephalo pro monſtro habito.* p. 85
5. — *cruſtæ lacteæ curâ, totius naſi decidentia.* p. 87
6. — *vitæ revocatione ex halitu hominis.* p. 88

DN. D. JOH. BENEDICTUS GRüNDEL, Inclyt. Styriæ Statuum Medic. Provincialis, Acad. Curioſ. Celius Aurelianus.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De ſanguine per Venæſectionem vel hæmorrhagiam, evacuato, quoad tertiam partem chyloſo & lacteo.* p. 325
2. — *Mania Tartarô emetico curatâ.* p. 327
3. — *Gangræna & morte ex levi vulnere ſub barbæ tonſione exorta.* p. 327

Dec. II. Ann. V.

1. *De Gallo gallinaceo oviparo.* p. 435
2. — *alio Gallo oviparo.* p. 436
3. — *Conſtipatione alvi à melonibus comeſtis & à limacibus ſolutâ.* p. 438
4. — *variis inductis ſymptomatibus à fragis comeſtis.* p. 439
6. — *Uſu acidularum Roitſchenſium in febribus intermittentibus.* p. 441

Dec. II. Ann. VI.

1. *Ex Caſu omnimoda memoriæ abolitio, remanente tamen intellectu in ſuo vigore.* p. 308
2. *De Febribus intermittentibus epidemicis anni 1687.* p. 309

Dec. II. Ann. VII.

1. *De arenis copioſis per alvum excretis.* p. 379
2. — *Veneno morſu canis rabidi inducto & poſt octo annos in puella excitato.* p. 380

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Nigris capillis poſt mortem caneſcentibus.* p. 233

✠ DN. OTTO de GUERIKE, Sereniſs. & Potentiſs. Electoris Brandenburgici Conſiliarius & Conſul Magdeburgicus & Mathematicus inſignis.

Dec. II. Ann. II.

1. *Synopſin Tractatûs de Experimento novo Magdeburgico.* p. 462. *App.*

DN. D. MARTINUS HÆSBART, Medicus Clivenſis, Acad. Curioſorum Rhaſes.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Vermium copioſa excretione.* p. 294

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Matre fœcunda quæ ſtante matrimonio menſes nunquam paſſa.* p. 294
2. — *Lumbricis inguina perforantibus.* p. 250

Dec. II. Ann. X.

1. *De homine adulto urinam per viam inconſuetam reddente.* p. 129
2. — *Pulſus exploratione extrà carpum & cura hæmorrhagiæ per ſanguinem humanum.* p. 131
3. — *pene imperforato & ano clauſo.* p. 132

H.

✠ DN. D. EHRENFRIEDT HAGENDORN, Archiater Saxonicus & Phyſicus Görlicenſis Nat. Curioſ. Pegaſus II.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Vermiculis in fungis cynosbatum inventis.* p. 291
2. — *Vermiculis alatis in rore marino repertis.* p. 292
3. — *Fœtore in fœmina perditisſimo.* p. 293
4. — *Hæmorrhoidibus in viro ſingulis ſtillantibus menſibus.* p. 294
5. — *Columellæ abſentia à nativitate.* p. 341
6. — *Cryſtallis Benzoës.* p. 342

7. De

7. *De ovo duplici vitello prædito.* p. 342
8. — *Nucleo in aſperam anteriam illapſo & per tusſim iterum excreto.* p. 343
9. — *Exenteratione Chirurgi cujusdam Görlicenſis calculoſi.* p. 344
10. — *Sanguine in epilepſia venæſectione emiſſo maculoſo.* p. 345
11. — *Convulſionibus miris* p. ibid.
12. — *Glandulis catenatim in febri maligna per alvum rejectis.* p. 346
13. — *Cephalalgia ſtata affligente hora pediluvio ſanata.* p. 346
14. — *Sphacelo à forti ligatura.* p. 347
15. — *Maculis quotannis ſtato tempore efflorescentibus.* ibid.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Contumacisſima alvi ſtipticitate curata.* p. 44—38
2. — *ſanguine poſt variolas per digitos pedum transſudante.* p. 44—38
3. — *Vermiculis aliquandiu poſt variolas cum urina excretis* p. 45—39
4. — *Lacte ex mammis non gravidæ nec puerperæ, nec lactantis.* p. 246—210
5. — *Ollis fictilibus in argillæ fodinis inventis.* p. 247—211
6. — *Fonticulorum utilitate in ulceribus chronicis.* p. 396—339
7. — *Linea rubicunda cum veſiculis in hypochondrio ſiniſtro.* p. 397—340
8. — *ſingulari olei lini virtute.* p. 398—340
9. — *Mira vermiculorum in ſpongiis cynosbati metamorphoſi.* p. 399—341
10. — *falſa ingravitatione vomitu ſanguinis coagulati detecta.* p. 400—342
11. — *Inſolitis per crura hydropici excretis.* p. 400—341

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Tremore linguæ poſt tertianam admirandô.* p. 25.
2. — *Balſamo terræ Catechu vulnerariô.* p. 26

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Lithontriptico inſigni.* p. 201
2. — *gravida melancholica non niſi vomitoriis curata.* p. 202
3. — *Uſu Catechu in vulneribus oculorum.* p. 203

Dec. II. Ann. I.

1. *De ſingulari calculorum humanorum figura.* p. 387
2. — *virtute liquoris ex cantharidibus prolecti.* p. 388

Dec. II. Ann. III.

1. *De Liquoribus per Alembicum coloratis deſtillandis.* p. 83
2. — *variis colorum phænomenis.* p. 87
3. — *admirandis ſalium figuris.* p. 88
4. — *Palingeneſia.* p. 90
5. — *Oleo conulorum pini deſtillato.* p. 95
6. — *ſingulari Odontalgico ex magmate olei pini.* p. 96
7. — *Araneis.* p. 97
8. — *Eſu Cancrorum noxio.* p. 98
9. — *Synopſi tractatus de Catechu ſ. terra Japonica, vid. in App.* p. 585

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Partu numeroſo.* p. 146
2. — *Eſu abſurdorum.* p. 147
3. — *Ollis fictilibus effosſis.* p. 148

Dec. II. Ann. V.

1. *De Fermentato ex Branca Urſina* Bartſch *dicto.* p. 192

2. De

2. *De Diarrhœa ex arcano Tartari liquido.* p. 193
3. — *Iſchuria chalybe curata.* p. 194
4. — *Tumore femoris monſtroſo.* p. 195
5. — *Liquore querno antipodagrio.* p. 197
6. — *Euporiſto ad ſtrumas.* p. 198
7. — *fungo ſorbi aucupariæ antidyſenterico.* p. 199
8. — *Pellis leporinæ in vigiliis uſu.* p. 200
9. — *Capillis illitu aquæ apoplecticæ albedine tinctis.* p. 201

Dec. II. Ann. VI.

1. *De quartana pediluvio ſanata.* p. 304
2. — *Nonagenaria menſtruata.* p. 305
3. — *Maſſa pilularum Ruffi odontalgica.* p. 307

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Floribus & Cryſtallis Nitri.* p. 306
2. — *Cinnabaris nativæ & antimonialis vi dejectoria.* p. ibid.

DN. D. JOH. PATERSONIUS HAIN, Phyſicus Eperienſis in Hungaria.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Fœtus extra uterum propendentis ejulatu & reditu in uterum.* p. 160—139
2. — *Tinctura Corallorum,* p. 331—291

Dec. I. Ann. II.

1. *De Experimentis microſcopicis.* p. 53
2. — *Morbis Hungariæ endemiis & mineralibus quibusdam Hungariæ.* p. 55
5. — *Utero dehiſcente in gravida.* p. 57

Dec. I. Ann. III.

1. *De Draconibus Carpathicis.* p. 257—220
2. *De Draconum Carpathicorum cavernis.* p. 366—314
3. — *Plica pudendorum muliebrium.* p. 441. 443
4. — *Enematum utilitate & facili applicatione.* p. 402—344
5. — *Lappæ majoris experimento.* p. 403. 345
6. — *Napello.* p. 404—345

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Vermibus è ſtomacho rejectis.* p. 68

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De vermibus in aceto pomaceo.* p. 237
2. — *argento vivo in majore quantumvis quantitate aſſumto, ſex dies in corpore retento.* p. 238
3. — *Anatome epileptici.* p. 239

DN. D. JOH. GEORGIUS HANNÆUS, Poliater Rensburgenſis, Acad. Curioſ. Diomedes.

Dec. II. Ann. III.

1. *De pruritu ex eſu ſquillarum minorum.* p. 411
2. — *Lipothymia ex anguillarum aſſatarum odore.* p. 412
3. — *Hæmorrhagia penis ſpontanea.* p. 413

Dec. II. Ann. V.

1. *De graviditate fruſtrata.* p. 342
2 — *deſperato aſcite curato.* p. 344
3. — *Vermibus epidemiis.* p. 345
4. — *muta & cæca reſtituta à vermibus.* p. 346
5. — *petechiis agonizante & reviviſcente* p. 347
6. — *Virulenta gonorrhœa ſanata.* p. 349

7. De

7. *De Secundina retenta inſperatò excluſa.* p. 350
8. — *Matre infantis mortui, vivo ſepulchro.* p. 352
9. — *Ovo hydropico.* p. 354

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Sabulo urinario in microſcopio examinato.* p. 285
2. — *Aſphyxia indemni.* p. 282
3. — *Melancholico ſanato.* p. 286
4. — *Cæcitate à ſtramine in nare fracto.* p. 287
5. — *gravedine à ribium eſu.* p. 288
6. — *Tartari emetici abuſu.* p. 288
7. — *Morte ex inſperatò irruente, auſpicatò repulſa.* p. 290

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Anetho antivenereo.* p. 288
2. — *Ventriculi vaga intemperie lethali.* p. 289
3. — *Tusſi periodica.* p. 291
4. — *Antipathia virginis cum baccis cynosbati.* p. 292
5. — *Lienis mutilatione indemni.* p. 293
6. — *Roremarino ſub Microſcopio examinato.* p. 294
7. — *Cephalalgiæ curatione per tonſuram.* p. 294
8. — *Aquæ Reginæ Hungariæ abuſu.* p. 296
9. — *Dyſenteria bienni curata.* p. 297
10. — *Capillitio viridi.* p. 298

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Corona imperiali rarisſima.* p. 238
2. — *Xiphia adumbrato.* p. 241
3. — *Raucedine ſenili curata.* p. 243
4. *De Pleuritide, alternis diebus, tusſi & fœtore ingraveſcente.* p. 244
5. — *Vulnere in medio œſophago ſesquiannum patente.* p. 246
6. — *Colubri ictu lethali, mirô modô ſanatô.* p. 247
7. — *Ani procidentia inſolita ſublata.* p. 248
8. — *Membro Muliebri aliò translato.* p. 249
9. — *Corde in Hypochondrio palpitante.* p. 250
10. *Maciis appetita & neglecta.* p. 252
11. *De Scabie brachii, utriusq; valetudinis indice.* p. 254
12. — *Ligatione venefica ſoluta.* p. 255
13. — *gallinâ ſuperfœtante.* p. 259
14. — *Synopſi Libanotidographiæ ſ. Rorismarini.* p. 121

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Tusſi moleſtisſima lethali.* p. 314
2. — *Conceptione eluſa.* p. 315
3. — *Cornu Anatino.* p. 316
4. — *Puerperio infelici, miro ſecundato modo.* p. 317

Dec. II. Ann. X.

1. *De Lepuſculo in alvo matris petrefacto.* p. 234
2. — *Utero Ovis lapideſcente.* p. 235
3. — *Vomitu ſtercoreo, ſine diuturna præcedente aut ſequente inexorabili obſtructione alvinâ.* p. 236
4. — *Aqvula curata.* p. 239
5. — *Inſomnio mortem accelerante.* p. 240
6. — *Auro fulminante ſine igne incenſo.* p. 241

DN. MARTINUS HANCKIUS, Vratislavienſium Scholarum Inſpector, & Gymnaſii Eliſabethani Ibidem, Rector & Profeſſor.

Dec. II. Ann. VII.

1. *Memoriam Vollgnadianam. p.229. App.*

DN. D. JOH. LUDOVIC. HANNEMANNUS, in Academia Kilonienſi Profeſſ. Publ. Nat. Cur. Neſtor. II.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De aphthis.* p. 73
2. — *dura alvo in infantibus.* p. 74

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De inſolitâ lactis abundantiâ.* p. 95

Dec. II. Ann. I.

1. *De dorſi ineffabili pruritu.* p. 168
2. — *Canitie in juvene.* p. 169
3. — *Hæmorrhoidum menſtruo & ordinario fluxu in viro.* p. 171
4. — *Vertigine cœcorum aliisq; de Cœcis.* p. 171
5. — *Idioſyncraſia.* p. 172
6. — *noxio Ribium eſu.* p. 176
8. — *noxâ comeſtarum radicum Aconiti.* p. 178
9. — *Mercurio ex lapide hæmatite eliciendi methodô.* p. 179
10. — *Puella ecſtatica.* p. 180
11. — *Veneno bufonis feliciter curato.* p. 136
12. — *Roriſmarini reſuſcitatione.* p. 337

Dec. II. Ann. II.

1. *De Urticæ uſu in hæmorrhagia narium.* p. 74
2. *De Uſu fonticuli in Iſchiade.* p. 76
3. — *Pica panis.* p. 77
4. — *Pulſu deficiente.* p. 79
5. — *Dentis evulſione lethali.* p. 81
6. — *Antipathia cum felibus.* p. 82
7. — *Lingua magna.* p. 84
8. — *Fiſtula linguæ.* p. 86
9. — *Febri ardente ſpiritu vini curata.* p. 87
10. — *aquæ fortis epotæ cura.* p. 88
11. — *ſerpente cum fœtu excluſo.* p. 90
12. — *Cura relaxatæ Uvulæ.* p. 93

Dec. II. Ann. III.

1. *De Tumore gulæ ſingulari.* p. 135
2. — *Paralyſi gulæ lethali.* p. 136
3. — *Aphoniâ curatâ.* p. 137
4. — *Uvulæ relaxatæ cura.* p. 139
5. — *Epilepſiæ cura.* p. 139
6. — *Ictu capitis periculoſo ſanato.* p. 140
7. — *Fœtibus vivis ex lepore mortuo exemtis.* p. 141
8. — *Hæmorrhagia narium curata.* p. 142
9. — *Fecibus alvinis ex abſceſſu inguinis prodeuntibus* p. 142
10. — *Eboris analyſi chymica.* p. 144
11. — *Manibus ſphacelatis ab earum in frigidam immisſione.* p. 145
12. — *Dyſenteria feliciter curata.* p. 154

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Cicuta ſine noxa comeſta.* p. 120
2. — *Antipathia cum Mentha.* p. 121
3. — *Eryſipelate faciei exulcerato.* p. 122
4. — *Scopeliſmis Cimbricis.* p. 124
5. — *Memoriæ imbecillis cura.* p. 128
6. — *Hæmorrhagia per pulverem ſympatheticum curata.* p. 129

7. *De fulminis mirô effectu.* p. 133
8. — *Canitie à metu.* p. 134
9. — *dolorifica ventriculi & diaphragmatis convulſione.* p. 134
10. — *Fœmina, quæ limpidam aquam copiosè ex ore rejecit.* p. 207

Dec. II. Ann. V. & VI.

1. *De Pathologia animata.* p. 190
2. — *Arenulis cum ſanguine exeuntibus.* p. 191
3. — *potu calido.* p. 223
4. — *Uſu Bufonum medico.* p. 229
5. — *Cauſa ardoris Urinæ ſingulari,* p. 230
6. — *aranearum innoxio eſu & veneno.* p. 231
7. — *mirô viſûs ſymptomate.* p. 234
8. — *Febre ſingultuoſa.* p. 235
9. — *Contumacisſimâ menſium obſtructione curatâ.* p. 236
10. — *alio curatæ menſium ſuppresſionis exemplo.* p. 237
11. — *Infantis à partu difficili quaſi emortui in vitam reſtitutione.* p. 242
12. — *Viſûs debilis reſtitutione.* p. 243
13. — *Uſû Aſtrologiæ in Venæſectione.* p. 248
14. — *aëris inquinamentis.* p. 251
15. — *Cadavere ſanguinem ſtillante præſente ſuo occiſore.* p. 251
16. — *Lapillis tusſi rejectis.* p. 254
17. — *Uvulæ prolongatæ cura.* p. 256
18. — *Lochiis aquoſis.* p. 258
19. — *delirio ſingulari.* p. ibid.
20. — *Remedio nimii hæmorrhoidum fluxus.* p. 259
21. — *Potu Calido puerperarum.* p. 260
22. *De Vermibus cum Urina excretis.* p. 85
23. — *Calculo ex hypochondrii ſiniſtri ulcere excretô.* p. 86
24. — *Bulimo à vermibus.* p. 88
25. — *ſingulari dentium defectu.* p. 253
26. — *Surditate curatâ.* p. 254
27. — *Luce porimata.* p. 562. add.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Fœtûs quaſi emortui in vitam per ſuctionem reſtitutione.* p. 125
1. — *Corona ſerpentum.* p. 129
3. — *Mirâ febris ardentis per frigidam curâ.* p. 130

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De ardore ventriculi curato.* p. 112
2. — *Vertigine gravi curatâ.* p. 113
3. — *Morbo Comitiali curato.* p. 114
4. — *Viperæ morſu.* p. 203.
6. — *Hirco Caſeoq; hircino.* p. 206

✠ DN. D. CHRISTOPHOR. HARDERUS, Reipubl. Scaphuſanæ Phyſicus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De hydrope aſcite cum tuberibus.* p. 336–287

DN. D. JOH. JACOBUS HARDERUS, Sereniſs. Princip. & Marchion. Badenſ. Archiat. Com. Palat. Cæſar. & Profeſſ. Publ. Baſileenſis, Acad. Nat. Cur. Pæon I. & Adjunct.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Puella Rene dextro cum ſuccenturiato carente.* p. 93

2. *Diſſertationem ſuccinctam de ægragropilis & Rupicaprarum interaneis. in App.*

Dec. II. Ann. II.

1. *De Molæ generatione & differentiis.* p. 397

Dec. II. Ann. III.

1. *De Noxis Cicutæ terreſtris.* p. 230

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Viperarum morſu Diſſertatio.* p. 229
2. — *Anatome muris Alpini ad Virum Celebratiſſ. Jacob. Waldſchmied.* p. 237

Dec. II. Ann. VI.

1. *De mingendi difficultate cum Urina purulenta.* p. 195
2. — *glandulis ventriculi ſcirrhoſis cum pylori & pancreatis ſcirrho inſigni.* p. 196
3. — *Enterocele ex inteſtini coli prolapſu.* p. 198
4. — *Corpuſculis in duodeno conſpicuis.* p. 199
5. — *Dyſenteria poſt febrem continuam malignam.* p. 200
6. — *Anatome Erinacei terreſtris.* p. 201
7. — *Meſenterii tumore in cervo.* p. 248

Dec. II. Ann. IX.

1. *De ſinu frontali in vitulo.* p. 155
2. — *Polypo gelatinæ ſimili & Liene magno &c.* p. 155
3. — *Corde & pericardio monſtroſis.* p. 157
4. — *glande Sclopeto emiſſâ pulmonis lobum alterum cum Oeſophago perforante, cui natura felicem medelam paravit.* p. 158

DN. D. PHILIPPUS JACOBUS HARTMANNUS, Prof. Publ. Regiomontanus, Natur. Curioſ. Ariſtotel. II.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Lumbrico in rene Canis ſanguineo.* p. 149
2. — *Vermibus Veſicularibus ſ. hydatidibus in caprearum omentis & in pulmonibus alterius, ſurfuraceis.* p. 152

Dec. II. Ann. V.

1. *De Anatome puellæ diarrhœa confectæ.* p. 111
2. — — — *phrenetici.* p. 119
3. — — — *Hernioſæ & aſciticæ.* p. 125
4. — — — *aſciticæ.* p. 130
5. — — — *tabidi.* p. 134
6. — — — *anaſarcâ enecti.* p. 138
7. — — — *hydrope uteri extinctæ.* p. 142
8. — — — *hydrope & mola uteri afflictæ.* p. 147
9. — — — *infantis cui abſceſſus congenitus.* p. 157
10. — — — *infantis ſcirrho viſcerum defuncti.* p. 159
11. — — — *calculo veſicæ enectæ.* p. 162
12. — — — *aſcitici.* p. 164
13. — — — *pueri calculo veſicæ enecti.* p. 167
14. — — — *puerperæ partus difficultati ſuccumbentis.* p. 168
15. — — — *monſtroſi crediti fœtûs.* p. 176
16. — — — *matronæ febre confectæ.* p. 171

17. De

17. *De Anatome aſcitici & hernioſi.* p. 179

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Anatome Caponis inediâ enecti.* p. 36
2. — — — *Carduelis fame peremtæ.* p. 39.
3. — — — *Canis diarrhœâ afflictæ.* p. 40
4. — — — *Ovillorum uterorum, Embriis intus ſceletis.* p. 42
5. — — — *Ventriculorum tophis intus concretis.* p. 47
6. — — — *Renum & partium adjacentium non rectè ſe habentium.* p. 48
7. — — — *Veſicularum fellis & partium adjacentium non rectè ſe habentium.* p. 54
8. — — — *glandiorum.* p. 58
9. — — — *Lienum.* p. 60
10. — — — *porcellæ hermophroditæ creditæ.* p. 61
11. — — — *Vitulæ hermaphroditæ.* p. 62
12. — — — *Ventriculorum intus latitantibus aciculis.* p. 63
13. — — — *gallinæ Iliacæ.* p. 64
14. — — — *ſcirrhorum.* p. 67
15. — — — *Uteri ſuilli fœtibus diſparis magnitudinis.* p. 68
16. — — — *Turturis pinguedine ſuffocati.* p. 69
17. — — — *Canis morbidi.* p. 74
18. — — — *Gruis pinguedine ſuffocatæ.* p. 71
19. — — — *Canis in partu mortuæ.* p. 76
20. — — — *picæ glandariæ epilepſiâ enectæ.* p. 77
21. — — — *fringillæ epilepticæ.* p. 78
22. — — — *Gallinæ Hernioſæ.* p. 79
23. — — — *Veſicæ monſtroſæ.* p. 79
24. *De Anatome Ventriculi piſcis Siluri, Welß dicti.* p. 80

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Anatome pueri tabidi.* p. 20
3. — — — *profluvio ſanguinis per alvum & cordis anxietate laborantis.* p. 27
3. — — — *apoplexiâ defuncti.* p. 31
4. — — — *monſtroſorum Ureterum.* p. 37
5. — — — *Arthritici præ pinguedine mortui.* p. 39
6. — — — *ex gangræna veſicæ defunctæ.* p. 42

Dec. II. Ann. X.

1. *De Oſcheo-didymo-hydro-ſarco-cele.* pag. 244
2. — *abortu & mola.* p. 246
3. — *Pueri fera-tuſſi laborantis viſceribus.* p. 248
4. — *Atretâ.* p. 249
5. — *Anatome apoplectici.* p. 254
6. — — — *nephriticæ & picrocholæ κάτω.* p. 250
7. — — — *apoplectici.* p. 254
8. — — — *Monſtri.* p. 258
9. — *Colo inteſtinô occluſo.* p. 268

DN. D. HENRICUS HöGNERUS, Phyſicus Vitoduranus in Helvetia.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De admirandis motibus convulſivis in nonnullis ruſticis puellis cum excretione ſegmentorum ligneorum, ſerpentis, teredinis, hirudinum & pilorum.* p. 163

DN. D. GEORGIUS HEINTKE, Phyſicus Windsheimenſis.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Mercurio diu in corpore latente.* p. 191

Dec. II. Ann. V.

1. *Quantum cibatio in avertendis & debellandis morbis interdum valeat.* p. 107
2. — *menſtruatione dyſenteriæ remedio.* p. 108
3. — *Anatome Cachectici.* p. 109
4. — *Apertione ſcroti & ſcarificatione pedum ſæpius hydropis, ſalvis adhuc viſceribus, medela.* p. 110
5. — *pinguibus, quæ poros non ſemper oblinunt.* p. 111

Dec. II. Ann. VI.

1. *De poſſibilitate non tantùm movendi, ſed & extrahendi fœtum unà cum ſecundinis.* p. 255
2. — *Bilis examini, quot modis illa ſaltem exercitii causâ adhuc dubia reddi poſſit in cauſa icteri.* p. 260

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Cantore & paſtore epileptico.* p. 285
2. — *Vino Franconico in febre petechiali innocuo.* p. 287

Dec. II. Ann. X.

1. *De Gypſo, cognato Calci minerali per vomitum rejecto.* p. 92
2. — *Lumbricis morborum ſymptomatumq; gravium cauſis.* p. 93
3. — *ſuppoſitorio anodyno, dyſenteriæ periculoſisſimæ remedio.* p. 94

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De variis rebus Indicis.* p. 453

DN. D. JOH. JACOBUS HENRICI, Medicus Argentoratenſ. Nat. Curioſ. Arion. II.

Dec. II. Ann. VI.

1. *Epiſtolam ad Illuſtr. Robert. Boyle de variis aëris rarefactionem menſurandi modis noviter repertis.* p. 123. App.

DN. D. BENEDICTUS HERMANNUS, Phyſicus Memmingenſis.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Monorchite liberorum utriusq; ſexûs parente.* p. 156
2. — *Tartari emetici virtute.* p. 157

Dec. II. Ann. IV.

1. *De ſingularis Epilepſiæ infantilis cauſa.* p. 177
2. — *Evporiſto externo in doloribus tumoribusq; artuum.* p. 180

Dec. II. Ann. V.

1. *De uſu raphani ruſticani in pleuritide.* p. 52
2. — *hæmorrhoidum fluxu, vomitorio curatô.* p. 442

DN. D. JOH. CHRISTOPHORUS HERTIUS, Archiater Naſſovicus.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De rara ſuffocationis cauſa.* p. 202
2. — *Ardore manuum ac pedum intolerabili.* p. 203
3. — *plica Polonica.* p. 204

DN.

DN. D. JOH. FERDINANDUS HERDOT, à Dotenfeld, Sacratiſſ. Cæſar. Majeſtatis Leopoldi Magni Conſiliar. & Archiater. Nat. Curioſor. Orpheus.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Lactis in mammis generatione & ulcere mammarum.* p. 24—20
2. — *Uſu lactis in putridis febribus* p. 72. & 84
3. — *Hæmorrhagia difficili ſanata.* p. 89. & 77
4. — *Fracturis gravidarum curatu difficilibus.* p. 91—78
5. — *Fœtu in utero croco tincto.* p. 158—137
6. — *Cancroſo ulcere pancreatis.* p. 230—202

Dec. I. Ann. II.

1. *De Empyemate ſcabie ſoluto.* p. 230
2. — *Verme in Capite.* p. 231

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Colli anevriſmate.* p. 101
2. — *Ictero ſingulari.* p. 102

Dec. II. Ann. III.

1. *Crocologiæ curioſæ ſynopſin.* vid. p. 582
2. *Operis mirifici ſexti diei, i. e. hominis phyſicè, analogicè & moraliter conſiderati ſynopſin* vid. p. 584

✠ DN. D. MATTHÆUS FRANCISCUS HERDOT, Inclytor. Statuum Marchionatûs Moraviæ Medicus Provincialis Brunæ.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Vomitu venereo.* p. 21—17
2. — *Cancro dentis* p. 22—18
3. *De Uſu lactis in Empyemate.* p. 78. & 67
4. — *alvi difficultatis nova cauſa.* p. 284—249

Dec. I. Ann. II.

1. *De Lapide Chymico.* p. 227
2. — *panis antipathia ſingulari.* p. 248
3. — *Aphonia ex viſis cancris.* p. 229

✠ DN. Lic. AUGUSTINUS HERMANNUS, In antiqua Erffurtenſi Academia Profeſſ. Publicus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Sectione fœminæ quæ res inſolitas excreverat.* p. 269
2. — *Maſſa membranoſa ex perinæo exciſa.* p. 270
3. — *Humoribus acribus & flatibus pro verme ventriculi habitis.* p. 71

DN. D. N. HIARNE, Illuſtriſſimi Comitis de Todt in Legatione quondam Colonienſi Medicus Ordinar.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Anatome viri pro hydropico habiti.* p. 210

✠ DN. D. GEORGIUS HILLING, Reipubl. Norimbergenſis Phyſicus Ordinarius.

Dec. II. Ann. I. & II.

1. *De Ungue utriusq; pedum pollicis monſtroſo.* p. 385
2. — *Calculis in puero per mictum excretis* p. 386

DN. D. JOH. MAURIC. HOFFMANNUS, Acad. Altdorff. Profeſſ. Publ. Nat. Curioſ. Heliodorus & Adjunctus.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Anatome ovis, fœtum utero gerentis.* p. 373

Dec. II. Ann. III.

1. *De Synovia Venæſectionem infauſtam ſubſequente.* p. 81
2. — *Sudore ſub axillis miniato.* p. 83

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Monſtroſo gemello.* p. 288
2. — *plexu Choroide.* p. 290
3. — *Uteri hæmorrhagia ſingulari.* p. 291
4 — *Inteſtino cœco.* p. 292

Dec. II. Ann. V.

1. *De Vulnere capitis per cranium & duram Meningem penetrante atq; ſingulari ibidem notato arteriarum pulſu.* p. 428
2. — *Ovarii fœminei, hydatidibus.* p. 430
3. — *Tumore ſeroſo lymphatico ad vertebrarum lumbalium ſecundam enato.* p. 431
4. — *Umbilici exulceratione ſuctionem impediente feliciter curata.* p. 432
5. — *Meliceride pilorum faſciculum intus ſimul continente.* p. 433

Dec. II. Ann. VI.

1. *De partu mendoſo hydatidum.* p. 329
2. — *Fœtu monſtroſo.* p. 333
3. — *Venâ in carpo ſiniſtro mulieri ſponte aperta, aliisq; conjunctis ſymptomatibus.* p. 336
4. *De gangræna pedis dextri.* p. 339
5. — *Puellæ ventre Lunæ mutationes imitante.* p. 340
6. — *Meliceride pilorum faſciculum intus ſimul continente.* p. 433

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Oſcheocele horrenda cum hydrope aſcite.* p. 455
2. — *Teſtium tumore & ſingularibus aliis conjunctis pathematibus.* p. 457
3. — *Calculis bilioſis per alvum excretis.* p. 460
4. — *Chalazis alterius in ovo figurâ ſingulari.* p. 460
5. — *Cartilagine media, oſſium pubis, in primipara poſt mortem molli & ſpongioſa.* p. 461
6. — *Repentina ex dolore Iliaco morte.* p. 462
7. — *Liquore & Sale volatili meliſſæ.* p. 463

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De puero aquis ſubmerſo & tanquam mortuo extracto dein vita reddito.* p. 480
2. — *Fœtu monſtroſo ab imaginatione matris.* p. 483
3. — *Epatis gallinacei lobulis & acinis lapideis.* p. 486

Dec. II. Ann. IX.

1. *De amuleto contra dentium dolorem.* p. 409
2. — *Vulnere linguæ feliciter curato.* p. 410
3. — *Sciagraphia notabilium, in anatome corporis fœminini viſorum.* p. 411

Dec

Dec. II. Ann. X.

1. *De partu ſingulari catellorum glabrorum & piloſorum.* p. 355
2. — *Procidentia uteri notha.* p. 356
3. — *Vulnere oculi.* p. 357
4. — *Salis lixivi ſ. alcaliſati citra acidi aſſociati beneficium, eveniente & perdurante cryſtalliſatione.* p. 359
5. — *Chryſanthemo foliis matricariæ petalis fiſtuloſis.* 360

DN. D. MAURIC. HOFFMANNUS, Archiat. Electoralis Brandenburgicus & Ducalis Würtenbergicus, Acad. Altdorff. Profeſſ. Publ. Facultat. ſuæ Senior.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Anatome partûs cerebro carentis.* p. 60

Dec. II. Ann. IX.

1. *De agno monſtroſo.* p. 32
2. *Vitulo bicipite.* p. 44

✝ DN. D. JOH. CORNELIUS HoN, Phyſicus Ordin. & Medicus Loimicus Reipubl. Norimb.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Hiſtoria miranda de virgine à maligno morbo interfecta, cum graviſſimis poſt obitum ſymptomatibus.* p. 412

DN. D. JOH. FRIDER. HULDENREICH, Phyſicus Uracenſis.

Dec. I. Ann. VI.

1. *De Hepate inſolitæ magnitudinis, pendente quatuordecim libras civiles.* p. 321
2. *De Calculo in veſicula fellis.* p. 322
3. — *Calculis innumeris in ſubſtantia pulmonum repertis.* p. 326

DN. Lic. JACOBUS AUGUSTINUS HüNERWOLFF, Phyſicus Arnſtadienſis, Nat. Curioſ. Actuarius.

Dec. II. Ann. III.

1. *De ſordibus aurium dulcibus, inſtantis mortis præſagio.* p. 192
2. — *Vulnere oculi humanâ ſalivâ curato.* p. 195
3. — *Curatione febris tertianæ per errorem.* p. 196

Dec. II. Ann. V.

1. *De Curatione affectûs ſpasmodici ab incantatione.* p. 31
2. — *Ileo lethali à vermibus.* p. 32
3. — *Lachrymis verminoſis.* p. 32
4. — *Brachiis ſcrofuloſis.* p. 34
5. — *Catarrhis ex roſarum odore.* p. 34
6. — *Hauſto napelli veneno potatione extinctô.* p. 35

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Curatione maniæ per emeticum.* p. 184
2. — *ſternutatione enormi ex uſu cereviſiæ.* p. 184
3. — *virtute ſtercoris ovilli.* p. 185

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Cephalalgia, corroſivo formicarum liquore curata.* p. 144
2. — *Verſicolore & exulcerata cute à menſibus retentis.* p. 145
3. — *Gelatina Sabinæ.* p. 146

4. De *Mole corporis à mola & hydrope notabili.* p. 146
5. — *Euporiſto in hydrope.* p. 147
6. — *pudendo ſuillo contra urinæ incontinentiam.* p. 148
7. — *Diabete lethali ab uſu cantharidum externo.* p. 149
8. — *Curatione dyſenteriæ deſperatæ.* p. 149
9. — *Calculo clavato.* p. 150
10. — *Cerebro apri antipodagrico.* p. 151
11. — *Noxa puerperarum à ſecundinis temerè abjectis.* p. 152
12. — *Maleficiis ſuffitu curatis.* p. 152

Dec. II. Ann. VIII.

1. De *Eſu Cricetorum, & ex eo nata elephantiaſis.* p. 59
2. — *Sono campanarum, facilitante partum.* p. 62
3. — *Ileo perniciali à calculo vermibus & flatibus.* p. 63
4. — *ἰσχαίμοις extemporaneis.* p. 64
5. — *Ileo & profundo inteſtini recti coalitu.* p. 208
6. — *miro dentium robore.* p. 209
7. — *Plica Polonica.* p. 210
8. — *Priapo amiſſo.* p. 210

Dec. II. Ann. IX.

1. De *Evporiſto in dyſtokia.* p. 169
2. — *fœmellis duabus monſtroſis.* p. 170
3. — *Ovario Hydropicæ monſtroſo.* p. 171
4. — *Puella mox à nativitate menſtruum paſſâ.* p. 172
5. — *Urina viſcida ductili.* p. 173
6. — *Arthritide Ptyaliſmo ſoluta.* p. 173
7. — *Singultu promiſſione doni curato.* p. 174
8. — *Fumo Nicotianæ, Ventriculi hoſte infeſto.* p. 174
9. De *Veneficio homerda & hyoſcyamo curato.* p. 176
10. — *Vera & ſuperſtitioſa incendiorum ſedatione.* p. 177

Dec. II. Ann. X.

1. De *Sacco abdominis hydropem mentiente.* p. 95
2. — *alio inæquali & lethali abdominis dolore.* p. 96
3. — *alvi excretione ſebacea.* p. 97
4. — *plebeis ad dyſenteriam remediis.* p. 98
5. — *Strumarum curatione transplantatoria.* p. 199
6. — *Orthopnœa in ſene curata.* p. 100.

I.

DN. HERBERTUS de JÆGER, Illuſtr. Societat. Indiæ Orientalis apud Belgas Proto-mercator, Matheſ. & LL. Orient. Peritiſs.

Dec. II. Ann. II.

1. De *Herbæ, Indigo dictæ ſanatione, cultu & extractione coloris indigo dicti, circa Thinſiam, in Regionibus Orientalibus.* p. 5.

Dec. II. Ann. III.

1. De *Sementina.* p. 1

DN. D. JOHANNES JÆNISIUS, Phyſicus Uratislavienſis, Acad. Nat. Curioſor. Arcturus & Adjunctus.

Dec. I. Ann. I.

1. De *Buglоſſo ſylveſtri monſtroſo.* p. 233—204

Dec.

Dec. I. Ann. II.
1. *De Mola quinquenni, prolapſum uterum mentiente.* p. 153
Dec. I. Ann. III.
2. *De Infante ſine capite.* p. 490—442
Dec. I. Ann. IV. & V.
1. *De lapillis bis centum circiter in dextro ex abſceſſu, latere excretis.* p. 243

DN. D. PAULUS JALON, Medicus Metenſis.
Dec. II. Ann. II.
1. *De Urinæ incontinentia.* p. 290
Dec. II. Ann. VI.
1. *De Erucæ miranda metamorphoſi.* p. 202
2. *— Ptyalismo ferè lethali à cingulo mercuriali.* p. 204
3. *— Empyemate per urinas perfectè judicatô.* p. 205

✠. DN. D. JACOBUS JANUS, S. Regiæ Majeſtat. Daniæ Archiater.
Dec. I. Ann. VI. & VII.
1. *MS. Catoptricum, vide in App. poſt Indicem.*

DN. D. FRIDER. FERDINANDUS ILLMER, de & in Wartenberg, Sacratiſs. Cæſareæ & Regiæ Majeſtat. Leopoldi Magni & Joſephi I. Conſiliarius & Archiat. Acad. Viennenſis Profeſſ. Publ. Nat. Curioſ. Democritus.
Dec. I. Ann. I.
1. *De Fœtu mortuo extracto.* p. 145—126
2. *De dolore capitis lethali.* p. 167—146
3. *— Cephalalgiæ hiſtoria rara.* p. 170—148
Dec. I. Ann. III.
1. *De Iſchuria decem dierum.* p. 63—55
2. *— Potu Chocolatis, loco Sacchari cum pulvere glirium edulcorato.* p. 68—59

✠ DN. D. GEORGIUS SEBAST. JUNG, Aulæ Cæſar. Medicus, Acad. Nat. Cur. Podalirius & Adjunctus.
Dec. I. Ann. I.
1. *De Materia alba in ſanguine circa Cor.* p. 96—83
2. *— Liene magno, & duplici inteſtino cæco.* p. 100—87
3. *— Crucifixo in Crambe.* p. 261—229
4. *— Nomine Chriſti in Achate.* p. 263—*cum filiolo.* p. 230
5. *— Effigie B. V. Mariæ in minera ferri.* p. 264—232
6. *— Inſignibus Auſtriacis lapidibus à Natura impresſis.* p. 266—233
7. *— Lapide Bezoartico monſtroſo.* p. 267—234
8. *— Antipathia ob nævos maternos.* p. 299—263
Dec. I. Ann. II.
1. *De monſtro Leporinô.* p. 301
2. *— Ovô, ovô prægnante.* p. 348
Dec. I. Ann. III.
1. *De Strepitu osſium.* p. 488—420
2. *— Vena ſecta poſt octiduum ſpontè aperta.* p. 489—442
Dec. I. Ann. IV. & V.
1. *De Succo cicutæ innoxiè hauſto.* p. 105
2. *— Lapide Corvino.* p. 109

DN. D. FRANCISCUS JUSTINUS, Medicus Ferrarienſis.

Dec. II. Ann. X.

1. *De Ophthalmia nive curata.* p. 166

K.

DN. PETRUS MARCUS KAVINA.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Face ſeu lampade volante, magno meteoro.* Append. p. 193.

DN. GEORG. CASPAR KIRCHMAIER, Profeſſ. Publ. in Acad. Wittebergenſi Electorali Saxonica, & Acad. Natur. Curioſor. Phosphorus II.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *Noctilucam conſtantem & per vices fulgurantem cum diſſertatione de luce, igne, atq; perennibus lucernis.* pag. 219 App.

Dec. II. Ann. I.

1. *Gratulatoriam & Evchariſticam ad Eminentiſſ. Electorem & Archi-Epiſcopum Moguntinum Acad. Natur. Curioſor. Clementiſſ. Protectorem, cum Celevſmate invitatorio.* in App.
2. — *Morſu lupi rabidi taliſmate Saturnino ſanato.* p. 398
3. — *Radicis Carlinæ vi defatigante.* p. 401

Dec. II. Ann. III.

1. *De admirando Iride lunari.* p. 44
2. *De Alimentorum aſſumtorum cita per vomitum ejectione.* p. 197
3. — *Ileo in agone laborante Celotomiâ reſtituto.* p. 200
4. *De Inſomnio de apris, ex raſuræ dentis Apri præſcriptione.* p. 202

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Lampade volante.* p. 12
2. *De Fragaria botryformi uno petiolo novem fraga gerente.* p. 83
3. — *Ceraſis botryformibus.* p. 83
4. — *Stridoris ſeu cantus gryllorum Organo.* p. 84
5. — *Motu cordis poſt abſciſſos omnes nervos ſpiritus ipſi communicantes, per 42. horas perſiſtente.* p. 85
6. — *Noctuæ anatome, ejusq; mirâ oculorum fabrica.* p. 87

Dec. II. Ann. V.

1. *De Empyemate thoracis caſeoſo.* p. 204
2. — *Alexipharmacis lumbricos necantibus.* p. 206
3. — *Sanguine tertianarii venenoſo.* p. 208
4. — *Lucii piſcis & mugilis ventriculi conformatione.* p. 208
5. — *Decocto febrifugo tutiſſimo.* p. 209

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Amuleto è cranio hominis violenta morte extincti, adverſus atrophiam paralyticorum.* p. 96
2. — *Pomo helleborato certo remedio adverſùs contumaciſſimam febrem tertianam.* p. 99
3. — *re juveneſcentia, poſt nuclei ceraſi cruſtâ lapideâ obducti è pectore excreationem.* p. 100

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Vitrificatione metallorum.* p. 115

Dec.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *Halurgiam Academicam Curioſam in compendio delineatam.* p. 1. App.

Dec. II. Ann. IX.

1. *Orationem in laudem & memoriam Academiæ Leopoldinô-Imperialis Nat. Curioſor.* p. 1. App.

R. P. ADAMUS ABRAHAMUS KOCHANSKI, Societat. Jeſu.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Gallinâ reviviſcente.* p. 333

DN. D. ALPHONSUS KHON.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Capite fœtûs, ſeptem annis in utero retento.* p. 317

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Mola portentoſâ.* p. 73
2. *— partu monſtroſo mirandâ imaginationis vi oborto.* p. 74

DN. D. THEODORUS CHRISTOPHOR. KRUG, Sereniſs. & Potentiſs. Elect. Brandenb. Conſil. & Archiat. Rerumq; metallicar. Director. Natur. Curioſor. Mercurius.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De pereſo iterumq; conſolidato inteſtino.* p. 109

Dec. II. Ann. X.

1. *De Cultrivoro Hallenſi.* p. 1—419
2. *De non mutato pulſu & urina in febri tertiana intermittente.* p. 5

3. *— Uſu Opii ſingulari.* p. 9

DN. D. EMANUEL KöNIG, Medicus Baſileenſis, Acad. Curioſ. Avicenna.

Dec. II. Ann. I.

1. *De carcinomate Cerebri pomi magnitudine è cranio exeſo protuberante.* p. 339

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Gloſſopetris in Helvetia repertis.* p. 303
2. *— Iride ſolari in planitie terræ figura hyperbolica conſpecta.* p. 304
3. *— Gemellis ſibi invicem adnatis feliciter ſeparatis.* p. 305
4. *— Modo exaltationis metallorum* p. 307

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Ulcere fiſtuloſo ani ſanato.* p. 222
2. *— Homine caudato.* p. 223
3. *— phantaſia depravata periodica.* p. 224
4. *— Veſicatoriorum in febri maligna abuſu.* p. 225
5. *— Signorum cœleſtium certis corporis partibus dominantium veritate.* p. 226
6. *— Hydrope poſt febrem malignam ſanato.* p. 227
7. *Epiſtolam ad Dn. Franciſc. Ludovic. d'Eſtavay, Dominum de Mollondin, olim Colonell. & Gubernator. Comitat. Neoburgici, nunc Senatorem Solodorenſem, de Elixire Sophorum.* p. 280

Dec. II. Ann. X.

1. *De Urina non niſi emulgendo per urethram reddita.* p. 207

DN. D. FRANCISCUS JUSTINUS, Medicus Ferrarienſis.

Dec. II. Ann. X.

1. *De Ophthalmia nive curata.* p. 166

K.

DN. PETRUS MARCUS KAVINA.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Face ſeu lampade volante, magno meteoro.* Append. p. 193.

DN. GEORG. CASPAR KIRCHMAIER, Profeſſ. Publ. in Acad. Wittebergenſi Electorali Saxonica, & Acad. Natur. Curioſor. Phosphorus II.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *Noctilucam conſtantem & per vices fulgurantem cum diſſertatione de luce, igne, atq; perennibus lucernis.* pag. 219 App.

Dec. II. Ann. I.

1. *Gratulatoriam & Eucharisticam ad Eminentiſs. Electorem & Archi-Epiſcopum Moguntinum Acad. Natur. Curioſor. Clementiſs. Protectorem, cum Celeuſmate invitatorio.* in App.
2. — *Morſu lupi rabidi taliſmate Saturnino ſanato.* p. 398
3. — *Radicis Carlinæ vi deſatigante.* p. 401

Dec. II. Ann. III.

1. *De admirando Iride lunari.* p. 44
2. *De Alimentorum aſſumtorum cita per vomitum ejectione.* p. 197
3. — *Ileo in agone laborante Celotomiâ reſtituto.* p. 200
4. *De Inſomnio de apris, ex raſuræ dentis Apri præſcriptione.* p. 202

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Lampade volante.* p. 12
2. *De Fragaria botryformi uno petiolo novem fraga gerente.* p. 83
3. — *Ceraſis botryformibus.* p. 83
4. — *Stridoris ſeu cantus gryllorum Organo.* p. 84
5. — *Motu cordis poſt abſciſſos omnes nervos ſpiritus ipſi communicantes, per 42. horas perſiſtente.* p. 85
6. — *Noctuæ anatome, ejusq; mirâ oculorum fabrica.* p. 87

Dec. II. Ann. V.

1. *De Empyemate thoracis caſeoſo.* p. 204
2. — *Alexipharmacis lumbricos necantibus.* p. 206
3. — *Sanguine tertianarii venenoſo.* p. 208
4. — *Lucii piſcis & mugilis ventriculi conformatione.* p. 208
5. — *Decocto febrifugo tutisſimo.* p. 209

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Amuleto è cranio hominis violenta morte extincti, adverſus atrophiam paralyticorum.* p. 96
2. — *Pomo helleborato certo remedio adversùs contumacisſimam febrem tertianam.* p. 99
3. — *re juveneſcentia, poſt nuclei ceraſi cruſtâ lapideâ obducti è pectore excreationem.* p. 100

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Vitrificatione metallorum.* p. 115

Dec.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *Halurgiam Academicam Curioſam in compendio delineatam.* p. 1. App.

Dec. II. Ann. IX.

1. *Orationem in laudem & memoriam Academiæ Leopoldinô-Imperialis Nat. Curioſor.* p. 1. App.

R. P. ADAMUS ABRAHAMUS KOCHANSKI, Societat. Jeſu.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Gallinâ reviviſcente.* p. 333

DN. D. ALPHONSUS KHON.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Capite fœtûs, ſeptem annis in utero retento.* p. 317

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Mola portentoſâ.* p. 73
2. — *partu monſtroſo mirandâ imaginationis vi oborto.* p. 74

DN. D. THEODORUS CHRISTOPHOR. KRUG, Sereniſs. & Potentiſs. Elect. Brandenb. Conſil. & Archiat. Rerumq; metallicar. Director. Natur. Curioſor. Mercurius.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De pereſo iterumq; conſolidato inteſtino.* p. 109

Dec. II. Ann. X.

1. *De Cultrivoro Hallenſi.* p. 1—419
2. *De non mutato pulſu & urina in febri tertiana intermittente.* p. 5

3. — *Uſu Opii ſingulari.* p. 9

DN. D. EMANUEL KÖNIG, Medicus Baſileenſis, Acad. Curioſ. Avicenna.

Dec. II. Ann. I.

1. *De carcinomate Cerebri pomi magnitudine è cranio exeſo protuberante.* p. 339

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Gloſſopetris in Helvetia repertis.* p. 303
2. — *Iride ſolari in planitie terræ figura hyperbolica conſpecta.* p. 304
3. — *Gemellis ſibi invicem adnatis feliciter ſeparatis.* p. 305
4. — *Modo exaltationis metallorum* p. 307

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Ulcere fiſtuloſo ani ſanato.* p. 222
2. — *Homine caudato.* p. 223
3. — *phantaſia depravata periodica.* p. 224
4. — *Veſicatoriorum in febri maligna abuſu.* p. 225
5. — *Signorum cœleſtium certis corporis partibus dominantium veritate.* p. 226
6. — *Hydrope poſt febrem malignam ſanato.* p. 227
7. *Epiſtolam ad Dn. Franciſc. Ludovic. d'Eſtavay, Dominum de Mollondin, olim Colonell. & Gubernator. Comitat. Neoburgici, nunc Senatorem Solodorenſem, de Elixire Sophorum.* p. 280

Dec. II. Ann. X.

1. *De Urina non niſi emulgendo per urethram reddita.* p. 207

2. *De proceſſu cornuformi digiti longitudine è pollice pedis enaſcente.* p. 208
3. — *Nova radicis exoticæ Hipepocanna dicta, virtute antidyſenterica.* p. 209
4. — *Calculo ſub lingua exciſo.* p. 210
5. — *Apoſtemate hepatis diarrhœa ſanato.* p. 211

L.

DN. D. JOHANN. LAURENT. LÆLIUS, Sereniſſ. Marchion. Brandenburg. Onoldini Archiater.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Vomitu millepedarum.* p. 228

DN. D. FRIDERICUS LACHMUND, Phyſicus Hildesheimenſis.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Viſceribus ſub cute prominentibus in fœtu.* p. 166

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Ulcere inteſtini recti, Braſilianis familiari.* p. 234
2. — *Vermibus admirandis pedum, lumborum & ſcroti in America.* p. 235
3. — *Oſſiculorum fragmentis per tusſim excretis.* p. 236
4. — *particula clavi trabalis ab infante 24. hebdomadum deglutita.* p. 236
5. — *Spina è muſculo dextræ manus, & de particulâ ſtraminis ex oculi angulo extractis.* p. 237
6. — *menſtruali partium externarum utpote aurium, narium, digitorum &c. mortificatione.* p. 238
7. — *Cygni lingua oſſea.* p. 239
8. *De Cornu in ſuperiore pedis parte fœminæ enato.* p. 239
9. — *Cranio anſeris monſtroſo.* ibid.
10. — *Veſpertilionibus cauda præditis, eorumq; ſceleto.* p. 240
11. — *Teſtudine quæ ex ſuo ſcuto ut vulgus putat exire non poteſt.* p. 240
12. — *avibus p. n. candidis.* p. 241
13. — *Mure niveo.* p. 242
14. — *Cantharidibus in magnâ copia propè Hildesheimium.* p. 242
15. — *Ovo ab anſere à Februario usq; in Menſem Octobrim retenta.* p. 242
16. — *Muſcarum grandium quæ perlæ, Germ.* Jungfern *nominantur, inſuetâ copiâ.* p. 243

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Dextrâ aure occluſâ.* p. 239
2. — *Infante monorchite, pene in abdomine deliteſcente.* p. 239
3. — *Cranii fontanella in homine adultô.* p. 240
3. — *Cranii fontanella in homine adulto quidem oſſea, ſed peculiari ſutura circumdatâ.* p. 241
5. — *anſere domeſtico criſtato.* p. 241
6. — *Infante bimulo nondum dentato.* p. 242
7. — *Oſſe frontis in virgine adulta mobili.* p. 242

DN. D. JOH. GEORGIUS LAIBIUS, Phyſicus Dinckelſpülenſis.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Podagrâ ab Agyrtâ minus feliciter & inunctione Mercurii curata.* p. 362

DN.

✝ DN. D. JOEL LANGELOTT, Archiat. Sereniſs. Ducis Holſatiæ.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Epiſtola ad præcellentisſimos Naturæ Curioſos.* p. 96

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Menſtruis ultrà conſuetum naturæ terminum ſalutariter fluentibus.* p. 16.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De gravi affectu ventriculi, falsò pulmonibus adſcripto.* p. 16
2. — *mirabili calculi veſicæ curâ.* p. 17
3. — *ſingulari Solis cum cephalalgia conſenſu.* p. 18
4. — *Magno hirudinum uſu in cephalalgia.* p. 19
5. — *Sudore atro & ſanguineo.* p. 20
6. — *Epilepſia transplantatâ in caniculam.* p. 21
7. — *Copioſisſimo liquoris limpidi ex aure ſiniſtra profluxu.* p. 22
8. — *Fœtu mortuo feliciter educto.* p. 23
9. — *Mirando antipathiæ exemplo.* p. 24
10. — *raro ſubmerſorum citra ſuffocationem exemplo.* p. 30

Dec. II. Ann. VIII. IX. & X.

1. *De Cerva Cornuta.* p. 225

DN. HIERONYMUS AMBROS. LANGENMANTEL, Patritius & Canonicus Auguſtanus ad D. Mauritium & D. Petri, Academ. Curioſ. Solon.

Dec. II. Ann. VII. & VIII.

1. *De Verme narcoticâ virtute prædito.* p. 436
2. *Circa Salamandram in igne vivam & mortuam, quatuorq; Elementorum artificioſam repræſentationem.* p. 439
3. *Microſcopii Tortoniani fabrica tam exteriore quàm interiore melius concepta & explanata.* p. 442
4. — *Oſſibus Elephantum.* p. 446
5. — *Oſſium mollitie.* p. 447
6. — *Noxa ſumtarum Cantharidum.* p. 450

DN. D. JOSEPHUS LANZONUS, Medicus & Botanices Profeſſor Ferrarienſis, Natur. Curioſ. Epicharmus.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Verme ab utero.* p. 72
2. — *De Magnis calculis renalibus.* p. 510
3. — *Ulcere in pulmone ſanato.* p. 502
4. — *Diarrhœa annua.* p. 504
5. — *Lacte concreto in ſtomacho.* p. 505

Dec. II. Ann. IX.

1. *De partu mirabili Scandiani edito d. 21. May Anno 1690.* p. 73
2. — *Moxa ex frigidisſimo potu.* p. 77
3. — *Mira antipathia cum Pœonia.* p. 77
4. — *Febrifugo pluries experto.* p. 78
5. — *alvo adſtricta.* p. 78
6. — *Raucedinis remedio.* p. 79
7. — *Rara cordis palpitatione.* p. 79
8. — *Sternutatione cum ſingultu.* p. 80
9. — *Gulæ & Narium coalitu à variolis.* p. 80

10. De

10. De Nummo deglutito & poſt 2. menſes vomitu excluſô. p. 81
11. — Fluxu hepatico curato. p. 82
12. — pure in coxæ tumore collecto per alvum expurgato. p. 82
13. — Partu quinq; puerorum. p. 83
14. — Inedia novem dierum in muliere p. 83
15. — Serâ Dentitione. p. 84
16. — Dyſenteria aquæ frigidæ potu curata. p. 84
17. — Infidis experimentis medicis. p. 86
18. — Fœmina tres mammas habente. p. 87
19. — Liene eximiæ magnitudinis. p. 88
20. — Morte ex fumo candelæ ſabaceæ. p. 377
21. — Squamulis oſſeis per nares excretis. p. 377
22. — Fluxu menſium immodico, ſcabie ſuperveniente curato. p. 378
23. — Mulieris gravidæ antipathia cum anguillis. p. 379
24. — Mortuo ex tertiana ſimplici. p. 380
25. — Stercoris excretione in mortuo. p. 380

Dec. II. Ann. X.

1. De Remedio facili ad quartanam. p. 157
2. — Cephalalgia capitis vulnere curata. p. 159
3. — Cæcitate ex adſtricta dyſenteria. p. ibid.
4. — Vomitu & Singultu ex Venere. p. 160
5. — Muliere gravida epileptica. p. 160
6. — Mira calculorum excretione. p. 161
7. — Puero diabete laborante. p. 162
8. — Fluxu menſtruo imminuto hirudinum appoſitione curato. p. 163
9. — Variolis in vetula. p. 165
10 — Remedio arthritidis prodigioſo. p. ibid.
11. De Fiſtula curata. p. 166
12. — Morte à narium hæmorrhagia ſuppreſſa. p. 219
13. — Ulcere in Inguine alvi fecibus tranſitum concedente ſanato. 218
14. — Maniâ ex amore nimio. ibid.
15. — Quartana Venere curata. p. 221
16. — Epilepſia per ſubſequens matrimonium curata. p. 221
17. — Uſu aquæ Tettucianæ in dyſenteria. p. 221
18. — Dyſenteria ſcabie ſoluta. p. 222
19. — Comate ſomnolento ex nimio pulveris Tabaci uſu. p. ibid.
20 — pleuritide, potu ſpiritûs vini curata. p. 223
21. — Uſu Euphraſiæ in oculi caligine. p. 224
22. — Vulnere aquâ vitæ curatô. p. 225
23. — Vagitu Uterino. p. 225
24. — Narium hæmorrhagia ſola aqua ſimplici curatâ. p. 226
25. — Diarrhœa ſolo plantaginis ſucco curata. p. 227
26. — Papillis duabus in unica mamma. p. 228
27. — Colica biliosa uſu aquæ frigidæ curata. p. 228
28. — Uſu China Chinæ ad fugandos vermes. p. 229
29. — Veneris ſtimulo ex aſſumto pharmaco purgante. p. ibid.
30. — Præſervatione à calculis. p. 230
31. — Abortu à Teneſmo. p. 230
32. — Lacte in Infante. ibid.
33. — dolore Capitis à ſolo ſulphuris odore. ibid.
34. — Remedio ad Tremorem. p. 232

✠ DN. D. PETRUS LAURENBERGIUS, in Academ. Roſtochienſi Profeſſ. Publ.

Dec. I. Ann. III.

1. *Præloquia in Mnemonica Ciceronis. p. 599—516. App.*

DN. D. LUDOVICUS LAURENTIUS, Medicus Bononienſis.

Dec. II. Ann. IV.

1. *Diſſertationem Epiſtolicam de Specierum electione in Camera optica, p. 157. App.*

DN. D. ADAMUS à LEBENWALD, Com. Palat. Cæſar. Inclyti Ducatûs Styriæ Conſiliar. & Medicus Nat. Curioſor. Æſculapius II. & Adjunctus.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Oſſibus Draconum verè exiſtentium & eorum uſu.* p. 259
2. — *Cœcitate ex remedio ſuperſtitioſo.* p. 261
3. — *Sanguine cauſtico.* p. 261
4. — *Mirô Tabaci effectu.* p. 262
5. — *Viſci querni admirandâ virtute.* p. 263

Dec. II. Ann. III.

1. *De Fœmina ſinè ventriculo, vitali.* p. 124
2. — *admiranda calculi curatione.* p. 159
3. — *Serpentis morſu pede intumeſcente mirabiliter curato.* p. 161
4. — *Claudicatione ex calculo curata.* p. 162
5. — *Catarrho ſuffocativo ex conſtrictione colli.* p. 163

Dec. II. Ann. V.

1. *De Venæſectione noxia.* p. 93

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Febri maligna in ſe ipſo.* p. 186
2. — *Aſthmate flatulento poſt febrem malignam.* p. 188
3. — *Hernia varicoſa.* ibid.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Vomitûs diuturni cura.* p. 136
2. — *Morbillorum cura.* p. 137
3. — *Dyſenteriæ cura.* p. 137

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Remedio evporiſto in hydrope aſcite.* p. 262
2. — *mirabili Metaſtaſi.* p. 263
3. — *Sanguinis mictione ex abuſu myrrhæ.* p. 263
4. — *duplici veſica.* p. 264

Dec. II. Ann. IX.

1. *De ſingulari amnii cum fœtu cohæſione.* p. 203
2. — *Catarrho epidemico.* p. 204

Dec. II. Ann. X.

1. *De Foliis alni ſerpentum charactere tinctis.* p. 243
2. — *mirabili diabete.* p. 243

DN. D. JOHANNES LECHELIUS, Phyſicus Brunſvicenſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Cachexia deplorata.* p. 183

DN. D. SAMUEL LEDELIUS, Nobilitat. & Civitat. Grünbergenſis Inferioris Sileſiæ Phyſicus, Natur. Curioſor. Theſeus II.

Dec. I. Ann. III.

1. De Sudore poſt mortem. p. 140
2. — Verme bicipiti. p. 141
3. — Cochleis vomitu rejectis. p. 141
4. — Contumaci alvi obſtructione Mercurio crudo ſolutâ. p. 411

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. De Mure vivo in corpore humano. p. 317
2. — ranula viva deglutita. p. 319
3. — Calculo ſub lingua. p. 320
4. — Veſica in bove diſrupta. p. 321
5. — Nuce vomica & arſenico cani innoxiis. p. 321
6. — gemina in prægnante molâ. p. 322
7. — Cantharidibus nuchæ applicatis veſicæ noxiis. p. 323
8. — Sanguine humano epilepſiam non curante. p. 324
9. — Certo in Urinæ incontinentia remedio. p. 325
10. — præſentaneo hæmorrhagiæ remedio. p. 326

Dec. II. Ann. I.

1. De Spicâ ſiliginea deglutita, & per coſtarum interſtitium excluſâ. p. 357
2. — gallo gallinaceo oviparo. p. 359

Dec. II. Ann. II.

1. De Epileptica pariente. p. 62
2. — Veſiculis ſeroſis in fœtu. p. 63
3. — ſudore ſanguineo. p. 63
4. — Hæmorrhagiæ in carpo cura. p. 64
5. — Vaſis fictilibus effoſſis. p. 66
6. — Vulneribus pulmonum non lethalibus. p. 67
7. — Oſſibus humanis, quæ proſunt in dyſenteria. p. 68
8. De gryllo in aure mortem inducente. p. 69
9. — Lapſu ex alto indemni. p. 70
10. — Ulcere annoſo reciſione pedis curato. p. 71
11. — Nauſea panis. p. 72
12. — Cerva cornuta. p. 247
13. — Falſa impregnatione. p. 306
14. — Conatu naturæ in expulſione fœtûs mortui. p. 307
15. — Odore roſarum viſui nocivo. p. 309
16. — Mortui cujusdam manu ſtrumam curante. p. 309
17. — Hirudinibus puellam enecantibus. p. 310

Dec. II. Ann. III.

1. De Morbillis matris, in fœtu ſe exerentibus. p. 204
2. — Lacte proficuo Empyicis. p. 204
3. — Sanguine humano fluxum ſanguinis humani curante. p. 205
4. — Colica periculoſa. p. 209
3. — Epilepſia à Terrore. p. 211
6. — nimia aromatum fragrantia homines extinguente. p. 301

Dec. II. Ann. IV.

1. De Cadavere ad quartum diem calido. p. 49
2. — Uſu hirudinum in variis morbis. p. 51
3. — Hæmorrhagiæ cura. p. 52
4. — gravi vulnere oculi. p. 53
5. — ardore ventriculi à Croco externè adhibito. p. 145
6. — morte à violentâ ſecundinæ ruptione. p. 145
7. — pudore intempeſtivo mortis cauſa. p. 299

Dec.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Podagra ab eſu Cyprini.* p. 89
2. — *Cephalalgia ſcorbutica.* p. 90
3. — *Imberbibus.* p. 91
4. — *Curatione retentionis urinæ in variolis.* p. 92
5. — *Lixivio puerum enecante.* p. 92

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Noxa à nimiô pulverum uſu.* p. 77
2. — *Loquela amiſſa feliciter reſtituta.* p. 78
3. — *uſu aquæ ligni fraxini.* p. 79
4. — *Tremore artuum quotidiano à terrore.* p. 81
5. — *Lenimine Podagræ.* p. 82
6. — *Noxa vini Hiſpanici.* p. 83
7. — *Infantis à partu difficili quaſi emortui, in vitam reſtitutione.* p. 145
8. — *Juſculo è branca urſina.* p. 146
9. — *Variolis fœtûs in utero materno.* p. 146
10. — *Morbo ſaliva inducto.* p. 147
11. — *Corolla è rore marino confecta, diu vegeta.* p. 151
12. — *monſtroſo fœtu.* p. 152
13. — *anſere mactato, locô ſanguinis album ſtillante liquorem.* p. 154
14. — *aqua ligni fraxini.* p. 155

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Vomitu diuturno lethali.* p. 83
2. — *Curioſis verè Curioſis.* p. 84
3. — *Vagitu uterino infauſto.* p. 86
4. — *Nauſea carnis ob diſciſſum gallum ovi parum.* p. 88
5. — *Morte ob ſanguinem è mammis exſuctum.* p. 89
6. *De Funeſto tympanorum ſonitu.* p. 90
7. — *Cauterio actuali mortem inducente.* p. 91
8. — *Utilitate fumi tabacini.* p. 92
9. — *Urina ardore immenſo & diuturno.* p. 93
10. — *Calculo veſicæ lethali.* p. 94
11. — *Tumore linguæ inſigni.* p. 95

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Lapide Sileſiaco violacei coloris.* p. 81
2. — *Brutalitate puerperæ.* p. 84
3. — *globulo figulino deglutito.* p. 85
4. — *Repentina morte.* p. 86
5. — *Spiritu Salis armoniaci oculis nocivo.* p. 197
6. — *Nimio vini aduſti uſu, cœcitatem inducente.* p. 198
7. — *Menſibus per digiti vulnus fluentibus.* p. 199
8. — *Obſtructione menſium lethali ab odore lupuli.* p. 200
9. — *Pulvere dato ad ſuſtinendos torturæ cruciatus & ſupprimendam confeſſionem.* p. 201
10. — *Ephialte.* p. 236
11. — *Perlis Luſato-Sileſiacis.* p. 327

Dec. II. Ann. IX.

1. *De vi Cupri Cathartica.* p. 3
2. — *Mammillis absq; papillis.* p. 5
3. — *Cogitationibus & Conceptibus de anima hominis.* p. 6
4. — *Stupiditate & Impotentia.* p. 12
5. — *Atrophiæ ſingulari genere.* p. 13
6. — *Coitu diabolico qui nunquam eſt absq; veneficio.* p. 15
7. — *Quartana in quotidianam tranſiente.* p. 18

8. *De Sudore poſt mortem.* p. 71
9. — *Menſtruatis.* p. 72
10. — *Sudore lethali.* p. 217
11. — *Hæmorrhagia uteri remedio purgante cohibita.* p. 219
12. — *Quartanæ ſingulari cura.* p. 220

Dec. II. Ann. X.

1. *Tympanitide lethali cum ictero flavo tandem nigro, aſthmate, retentione urinæ, leniq; delirio absq; ſiti.* p. 24
2. — *Odore roſarum rubrarum nocivo.* p. 27
3. — *Carpionibus diu viventibus.* p. 28
4. — *Triſtisſimo Melancholicæ fato.* p. 30
5. — *Nauſeoſo à morbis præſervativo.* p. 31
6. — *Ridicula tertianæ curatione.* p. 32
7. — *Vomitionibus pernitioſis.* p. 33
8. — *Morte à Mercurio dulci.* p. 34
9. — *Febre petechiali lethali cum dyſenteria.* p. 35
10. — *Apoplexia cum Epilepſia.* p. 36
11. — *Variâ ſcorbuti facie.* p. 175
12. — *Contagio.* p. 178
13. — *Epilepſia latente.* p. 179
14. — *Ulcere annoſo purgatione ſublato.* p. 182

DN. D. SIGISMUNDUS LEDELIUS, Juris-Conſultus & Advocatus Juratus Ducatuum Svidnicenſ. & Javorenſis, Nat. Curioſ. Hercules II.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Calculo magno.* p. 420

Dec. II. Ann. VII.

1. *De diverſis alvum ſolicitantibus mediis.* p. 96
2. *De Remediis Chymicis non omnibus promiſcuè utilibus.* p. 97

Dec. II. Ann. IIX.

1. *De Aphonia à percusſione.* p. 57

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Terrefactæ matris lacte nocivo.* p. 70

Dec. II. Ann. X.

1. *De Mercurio vivo arboribus pruniferis indito.* p. 38
2. — *Cœcitate à fumo ligni viridis.* p. 38

DN. Lic. ROSINUS LENTILIUS, Archiater Ottingenſis & Gejerenſis Reipublicæ Nördlingenſ. Phyſicus Senior, Nat. Curioſor. Oribaſius.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Epilepſia à ſono Campanæ, & epilepſiâ ab hominum intuitu.* p. 326
2. — *Epileptico abſurdorum eſu delectato. Naturæ viriumq; robore in epilepticis.* p. 327
3. — *Energumenis quædam.* p. 327
4. — *Corpore myloide poſt partum maſculinum ex utero propendente cum ſubitaneo puerperæ interitu.* p. 336
5. — *Aperturæ cadaverum utilitate.* p. 336
6. — *Lactationis difficultate globulis ex pinguibus butyraceis per infantum alvum magnis cum torminibus ejectis, & clyſterum uſu in infantum morbis.* p. 340
7. *Racemus Goſmansdorffianus verſicolor.* p. 346
8. *De Sanguinis è vena ſecta, non niſi corporis motu prævio, eruptione & Hæmorrhagia narium ſingulari.* p. 347

9. De

9. *Buxus trichopojos.* p. 350
10. *De Paralyſi mirabili à tertianâ diuturnâ curatâ.* p. 358

Dec. II. Ann. III.

1. *De Muto à tertiana factô periodicè loquente.* p. 111
2. — *Arſenico antipyreto.* p. 131
3. — *Hydropis deſperati curâ empyricâ.* p. 155
4. — *Coava, ſ. Coffi potu, inveteratæ Cephaleæ victore.* p. 393
5. — *Anatome Juvenis tabe confecti.* p. 396
6. — *Vehementia ictus bombardarii ſolo papyro perfecti.* p. 401
7. *Schediaſma de vitris anaclaſticis, Illuſtri, Nat. Curioſor. Collegio exhibitum.* p. 487. App.
8. *Sciagraphiam Oologiæ Curioſæ.* p. 549. App.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Febris malignæ ſingultuoſæ non lethalis confirmatione.* p. 292
2. — *Coraliis, quæ ruborem perdiderant in corpore ad ſenſum ſano, in Cachectico eundem recuperant.* p. 301
3. — *Noxa panis à furno calentis comeſti.* p. 304
4. — *Exciſione tumoris ſielodis in gravida.* p. 308
5. — *Proceſſu Phosphori Hermetici.* p. 312
6. — *Proceſſu aquæ ſtypticæ.* p. 315

Dec. II. Ann. V.

1. *De Vegetabilium in pulverem comminuendorum curioſa ratione.* p. 398
2. — *Aquarum ſalubrium examine Chymico.* p. 400
3. *De Liquore arboris juglandis polychreſto.* p. 412
4. — *Patellis Iridis & auro Parvajim.* p. 417
5. — *Uterinæ procidentiæ præpoſtera cura.* p. 423

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Calendario ſauciatorum perpetuo.* p. 6
2. — *Differentia inter fermentationem & efferveſcentiam.* p. 14
3. — *Ilegmonica curioſa.* p. 19
4. — *Ictu bombardæ poſt tres demùm menſes lethali.* p. 397
5. — *Miris ſymptomatibus in vertigine epileptici.* p. 407
6. — *Pilularum de Cynogloſſa raro effectu.* p. 411
7. — *Opiatorum funeſto in maligna febre, uſu.* p. 443
8. — *Calendario ſauciatorum perpetuo.* p. 570. Add.
9. — *Cura febris tertianæ per terrorem.* p. 570. Add.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Aſthmate Scorbutico-Hyſterico.* p. 249
2. — *Pueri maleficati caſu memorabili.* p. 258
3. — *Convulſionibus admirabilibus.* p. 260
4. — *Calculis per tusſim, vomitum & alvum redditis.* p. 262
5. — *Cautela in veſicatoriis adhibenda.* p. 264
6. — *Vivo Cadavere.* p. 265
7. — *Alvi adſtrictione à coalitu inteſtini recti.* p. 266
8. — *Inſolitâ partûs humani viâ.* p. 450
9. — *Ano hirciſſante.* p. 452

10. *Notabilia de Venæſectione & Urina. p. 72. App.*

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Corpore Ceriformi é regione lumbari extracto.* p. 543
2. — *Cancro à verruca minus ritè tractata.* p. 546
3. — *Paralyſi & oblivione à Philtro.* pag. 547
4. — *Rebelli hæmorrhagiæ noxa.* p. 547
5. — *Hirco androgino.* p. 555
6. — *Ingluvie gallinæ patulæ.* p. 555

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Hæmorrhoidum in novem annorum puero fluxu.* p. 215
2. — *Noxa decubitûs ſuper faſcem ſtraminis uvidi.* p. 344
3. — *pilorum Vomitu.* p. 344
4. — *Aphonia periodica febre maligna ſolvente, eaq; ſublata revertente.* p. 345
5. — *Abſtinentia ſingulari à vino.* p. 346
6. — *Febre maligna anno ſuperiore crebra metaſtaſi in Eryſipelas terminata.* p. 347
7. — *Juvene petechiali febre laborante, ejusq; rara convaleſcentia.* p. 348
8. — *Fele Sciurum lactante.* p. 349
9. — *Auditûs difficultate à nucleo Ceraſi per 58. annos in aure latitante ſublata.* p. 350

Dec. II. Ann. X.

1. *De Miro effectu curæ ſeri lactis.* p. 364
2. *Parallelismum ad Obſerv. in Anno I. Dec. I. contentas.* p. 45. App.
3. — *Memorabilibus quibusdam Curlandiæ,* pag. 115. App.

DN. MICHAEL LEYDECKER, Theol. & Med. Doct. Mathematicus inſignis & Miniſt. Verb. Divini Bataviæ Indorum.

Dec. II. Ann. II.

1. *Epiſtolam de Variatione magnetis à ſolido quondam ſuo puncto.* p. 445

DN. D. CHRISTOPHORUS LIPSTORPIUS, Phyſicus Stadenſis.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Vitula bicipite, Anno 73. Stadæ natâ.* p. 103

DN. D. MICH. FRIDER. LOCHNER, Phyſicus Norimbergenſis, Nat. Cur. Periander.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Cane periodicè cataleptico.* p. 202
2. — *Oſſium ſtrepitu.* p. 203
3. — *Incubo lethali.* p. 446

Dec. II. Ann. VI.

1. *De lapide Myrmecio falſo cantharidibus gravido.* p. 436
2. — *Araneis aphrodiſiacis delitiis.* p. 441

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Mamma mentulata.* p. 228
2. — *Puero caudato.* p. 230

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Gallo cornuto.* p. 74
2. *Myrmecologiæ Synopſin.* p. 124. App.
3. *Memoriam Febrianam.* p. 129. App.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Infelicisſima corpulentiæ nimiæ Cura.* p. 401

2. De

2. De *Ambræ gryſeæ fruſto inſolitæ magnitudinis & ponderis.* p. 404

DN. D. STEPHANUS LORENZINUS, Magni Ducis Hetruriæ Archiater.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. De *Anatomia torpedinis.* p. 389
2. — *Vi ſtupefactiva torpedinis.* p. 395
3. — *Narium urſi ſtructura ſingulari.* p. 403
4. — *Ductibus Cholidochis lutræ.* p. 404
5. — *Linguis piſcium.* p. 406

DN. D. ANDREAS LÖW, Medicus Oedenburgenſis in Hungaria.

Dec. II. Ann. VIII.

1. De *Exanthematibus coloris albi in æthiope, febri petechiali laborante.* p. 265
2. — *Febre Cardiaca ex flatibus.* p. 268
3. — *Vomitu ſanguinis.* p. 270
4. — *Paſſione iliaca ex hernia inguinali.* p. 274
5. — *Oris clauſura cum Tetano.* p. 279
6. *αὐτοχειρία ex delirio melancholico.* p. 282

Dec. II. Ann. IX.

1. De *Chloroſi.* p. 187
2. — *Uteri disrupti hiſtoria.* p. 194
3. — *Secundinis in utero triduum retentis, feliciſſimè tamen fruſtillatim excluſis.* p. 197
4. — *Fœtu quà caput, monſtroſo.* p. 200

✠ DN. D. DANIEL LUDOVICI, Sereniſſ. Ducis ac Principis Saxô-Gothani Archiater.

Dec. I. Ann. II.

1. De *Sale Tartari volatili.* p. 204

Dec. I. Ann. III.

1. De *Auro ſpecialiori de cauſa ferè fabrili.* p. 451
2. — *Argento aureo ſatis ſtabili colore à roris magmate tincto.* p. 452
3. — *Atrophiæ puerorum ſpecie.* p. 453
4. — *Perfecta aneſtaſia per totum corporis peripheriam.* p. 454
5. — *Dolore ſuperciliari acerbiſſimo periodico.* p. 455
6. — *Vomitu hypochondriacorum ſebaceo.* p. 456
7. — *Lumbrico terete longiſſimo.* p. 457
8. — *Dislocatione oſſium pubis in partu.* p. 458
9. — *Hydrope pudendorum in gravidis.* p. 458
10. — *Inteſtini recti perfecta & profunda coaleſcentiâ.* p. 459

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Dudaim Geneſ. 30 & Cantic. VII. eſſe tubera probatur.* p. 269
2. De *Spiritu ſ. oleo conorum abietis & de pinguedine in aquam reducta.* p. 272
3. — *Cereviſiæ viniq́; concentratione, melioratione, Zytho betulino, ſpirituumq́è frumentaceis proportione.* p. 275
4. — *Periodicâ nonnunquam vigoris in cinnamomo variatione.* p. 278
5. — *Nitro murario.* p. 279
6. — *Speculo ex orichalco.* p. 285
7. — *Moſchi folliculis.* p. 286

8. De

8. *De Tinctura Bezoardicâ parabiliori & ſudorifero maximo P. I. fabri compendioſiori.* p. 288

9. — *Innoxiâ opiatorum continuatione.* p. 290

10. — *ſingulari gravidæ imaginatione & roſtro leporino ſingulari.* p. 293

11. — *Apoſtemate linguæ.* p. 295

12. — *Palpebrarum Paralyſi.* p. 295

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Fœtus cervini 2. Novembris conſtitutione.* p. 356

2. — *Exquiſitione in majorem ſpiritus Tartari proventum.* p. 358

3. — *Experimentis cum calce vivâ factis.* p. 365

4. — *Sale culinario anomalo quaſi ammoniacali.* p. 378

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Antimonio martiali compendioſo.* p. 108

2. — *Tentaminibus circa majorem olei roſarum veri copiam.* p. 109

3. — *Apum ictu.* p. 111

4. — *dormitione puellæ quaſi Lucomoriana.* p. 113

5. — *Apparatus ſeptimeſtris annotatione.* p. 117

Dec. I. Ann. IX.

1. *De Veſicatoriis, moxa, ac tentigine etiam mortuorum.* p. 92

2. — *Cinnamomi decocto in menſium profluvio: & de hepate anguillæ menſtruoq; ſanguine quædam.* p. 100

3. — *Eſſentia ſuccini nonnulla, deq; ſuccino foſſili Wittenbergenſi.* p. 102

4. *De Moſchi folliculis, ad Anni IV. Obſerv. 205. additamentum.* p. 107

5. — *Martis limaturæ cum aqua incaleſcentia problematica quædam.* p. 104

6. — *Variis, à cariis, ſironibusq;.* p. 109

7. *Circa Hafnienſem ſtypticum liquorem Obſervationes particulares.* p. 327

8. — *Magnete arſenicali Salæ, fonticulorumq; hinc aliave excitatione.* p. 335

9. — *Cinnabari nativa, ejusq; purificatione.* p. 337

10. — *Prole tertianariæ pallidisſima.* p. 341

11. — *Purgantibus ſingularia quædam, deq; argillâ vulgari albâ ſudorifera.* p. 342

12. — *Apoſtemate, tuberculisq; pulmonum ſecundùm antiquiores: & de exulceratione aſperæ arteriæ.* p. 344

13. — *Abſceſſu teſtium & hydrocele.* p. 348

14. — *Apoplectico in venere: extremisq; infantum epilepticorum convulſionibus.* p. 351

15. — *Ruminatione humana, brutorumq;.* p. 353

M.

DN. D. N. MAICHANQUEZ, Reverendiſs. & Illuſtriſs. Epiſcop. & Princip. Baſileenſ. Archiater.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Icteri cum Hydrope, Nephritide & Iſchuriâ ſtipati curatione.* p. 329—282

2. — *Tumore ſcroti & inguinum percurato.* p. 331—283

3. — *Ilei vulnerati curatione.* p. 332—284

DN. D. JOH. CHRISTIAN. MACKIUS, Medicus Electoral. Saxonic. Provincial. & Phyſicus Schneebergenſis, Primarius. Nat. Curioſor. Pegaſus III.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Salivatione diuturna cum metu gangrænæ.* p. 9
2. — *Subitanea Tibiæ & Totius* Νεκρώσει. p. 285

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De alvô ab inteſtini particula reſecta, non autem excretione, nec ipſa vita clauſa.* p. 552

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Puero octo ſeptimanarum anaſarca defunctô.* p. 1

Dec. II. Ann. X.

1. *De Arteriæ venoſæ particula rejecta magnum pulmonis vulnus curatum.* p. 183
2. — *puerô poſt vermem aculeatum, & poſt lumbricos rejectos aliis reviviſcentibus.* p. 187
3. — *Lumbrico in ſe ipſum convoluto ſivè conſtricto excretô.* p. 190
4. *Funduli umbilico impoſiti depaſcuntur & curant.* p. 191
5. *De Doloroſa & periculoſa deglutitione & deglutiti ſanguinolenta excretione.* ibid.

✝ DN. D. JOH. DAN. MAJOR, Acad. Kilonienſ. Prof. Publ. Nat. Curioſ. Heſperus & Adjunctus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Epulide & Verrucis linguæ feliciter curatis.* p. 379

Dec. I. Ann. III.

1. *De pullo gallinaceo pullis incubante.* p. 11–9
2. — *Nive cæruleâ.* p. ibid–10
3. — *Phocænæ anatome.* p. 25–22
4. — *Minerali Suecico Octaëdro.* p. 86–75
5. — *Radio caloris bireflexo.* p. 163–139
6. — *Igne ex glacie.* p. 165–141
7. — *Arbitraria hæmorrhoidum per ſolos odores reſinoſos ſuppreſſione.* p. 411–352
8. — *Salibus in Laminam vitream flexilem concretis.* p. 428–367
9. — *Sale Abſynthii figurâ crucis.* p. 432–370
10. — *Citro in Citro.* p. ibid.–371

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Memoriam Saxianam poſt finem. Indicis in App.*

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Cornu Capri Bezoardici.* p. 1
2. — *Reſpiratione Phocœnæ vel Turſionis.* p. 4
3. — *Bregmate infantibus clauſo: indicio non longæ vitæ.* p. 5
4. — *Excurrente Suturâ ſagittali.* p. 5
5. — *Fulgetra Spiritum vini accedente.* p. 6
6. — *Cera Roſarum.* p. 7
7. — *Tubulis roſarum roridis.* p. 7
8. — *Lavendulæ ſylvulâ, ex ſalibus ſuis reſuſcitata.* p. 11
9. — *Animali, Corde evulſo, aliquandiu vivente.* p. 14

Dec. II. Ann. III.

1. *Gratulationem & Vota Auguſtiſs. Imperatori* Leopoldo I. *ob liberatum cum Vienna Imperium ſubjectiſſimè nuncupatam.* p. 425. App.

✠ DN D. JULIUS GUILIELMUS MANAGETTA, Trium Imperator. Archiater. Comes Pal. Cæſ. Acad. Viennenſis Profeſſor.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Antipathiâ ad Muſicam mirâ.* pag. 298—262

DN. D. ZACHAR. MANAGETTA, Phyſicus Znoymæ in Moravia.

Dec. I. Ann. I.

1. *De affectu Cornuto.* p.103—89
2. *— Polypo cordis.* p. 105—91
3. *— Meſenterio ſcirrhoſo in hyſterica.* p. 107—93

✠ DN. D. CASPAR. MARCHIUS, Sereniſs. & Potentiſs. Elector. Brandenburgic. Conſiliar. & Archiat. Academ. Curioſus.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De abſceſſus fiſtuloſi in femore medicamento antimoniali curatione.* p. 316
2. *— Scabie, antimoniali medicamento brevi curata.* p. 317

DN. D. PHILIPPUS MARCUS MARCI, Medicus Provincialis Saxo-Gothanus.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Lumbricis.* p. 306

DN. Lic. JUSTINUS ORTHOLPHUS MAROLDT.

Dec. II. Ann. I.

1. *De abortu per vomitum rejecto.* p. 245—215

✠ DN. D. JACOBUS MARTINI, Phyſicus Heidelbergenſis, Nat. Curioſor. Plato II.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Anatome hydropicorum.* p. 161
2. *— Abſceſſu cerebri.* p. 163

DN. ERICUS MAURICIUS, Cameræ Imperialis Aſſeſſor.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De novô contra podagram, Remedio, & lapidis lazuli vi electrica.* p. 319

✠. DN. DIETERICUS à MARWIZ, Sereniſs. ac Potentiſs. Elect. Brandenburg. in Neo-Marchiæ Statu & Conſiſtorio à Conſiliis, Ordinis Johannitici Hieroſolymitani Eques & Commendator deſignatus in Wittersheim, &c. &c. Nat. Cur. Ulyſſes.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Calculo in corde capreoli invento.* p. 336

DN. D. CHRISTIANUS MENTZELIUS, Sereniſs. ac Potentiſs. Electoris Brandenburgici Conſiliarius & Archiater, Acad. Nat. Curioſor. Apollo & Adjunctus.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Lapidem Bononienſem in obſcuro lucentem, collatum cum Phoſphoro Hermetico Chriſtiani Adolphi Balduini.* p. 180. App.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De ſudore luteo ab aſſumto rhabarbaro.* p. 113

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De duobus Hermaphroditis.* p. 8.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Dauci ſativi radice manuformi.* p. 218
2. — *tribus in uno anſere cordibus.* p. 267
3. — *ingenti calculorum in fellea cyſtide copia.* p. 421
4. — *Obſtructione alvi lethali à caſeo.* p. 423

Dec. II. Ann. I.

1. *De Muſcis quibusdam culiciformibus pediculoſis, grylli-formibus & aliis.* p. 71
2. — *Secundina in utero retenta.* p. 74
3. — *Calculis in cerebro Damæ.* p. 76

Dec. II. Ann. II.

1. *De Bufone permagno.* p. 15
2. — *Bedeguare Pharmacopolarum & ejus veſpa roſea.* p. 30
3. — *Vermibus ex aure ruſtici extractis.* p. 93
4. — *Muſca vini vel cereviſiæ aceſcentis.* p. 96
5. — *Muſca pulice vel cimice.* p. 295
6. — *Papilione blatta, alis plumoſis.* p. 297

Dec. II. Ann. III.

1. *De Iride Solari alba.* p. 20
2. — *Iride aureo-lutea Solari & alba lunari.* p. 23
3. — *Iride cæleſti rubra ſolari, item de aurora matutina & Veſpertina, Halone, ac nube reſplendente.* p. 24
4. — *Iridis cæleſtis comparatione cum Coloribus hypoſtaticis, ſive pigmentis, horumq; ordine & natura.* p. 27
5. *Judicium de patinis parvis aureis iridum cæleſtium.* p. 33
6. *De Muliere, ſiniſtro pede inſtar Chriſtianorum S. Thomæ ſtrumoſo, ad fontem ſalutiferum Freienvvaldenſem, accedente: ubi de fonte illo obſervatu quædam digna præmittuntur.* p. 53
7. — *Sene 120. annorum, cui dentitio integra in ſua ſenectute obtigit.* p. 57
8. — *Coralliis in genere, Androſace, fucis marinis, unguibus odoratis, lignis olentibus, pyritibus, ſilicum generibus, &c.* p. 70
9. — *Perlis, præſtantisſimo Muſcarum genere.* p. 117
10. — *Luna apparenter caudata inſtar cometæ.* p. 123
11. *Syllogen minutiarum Lexici Latini, Sinici, Characteriſtici.* p. 593. App.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Phthiſicis curatis.* p. 47
2. — *Tusſi ſuffocativa.* p. 135
3. — *Urina ſuppreſſa cum hæmorrhagia nariũ & ſanguine miſſo effluente.* p. 137
4. — *Veſpa roſea.* p. 347

Dec. II. Ann. V.

1. *De Vulnere Ventriculi ultra undecim annos aperto, ſuperſtite viro.* p. 1.
2. — *Stagno admirando Borusſiæ, alternis trienniis ſponte piſcoſo & frugifero.* p. 4
3. — *Alces monſtroſo partu & gratitudine in homines.* p. 6
4. — *Coloribus iridis etiam in flamma ignis culinarii & candelæ ſpectabilibus.* p. 53
5. — *Radice Chinenſium Gin-Sen.* p. 73

6. De Pedis ſphacelo ex dyſenteria intempeſtivè ſedata. p. 83
7. — Iride ſolari in planitie terræ & Arachnia meteoro. p. 273
8. — Iride prope Solem viſa. p. 426

Dec. II. Ann. VI.

1. De Ætite ſiliceo raro. p. 1.
2. — Chelonitide. p. 3
3. — Conchite ætioide. p. 5
4. — Ætitis aliquot varietatibus. p. 116
5. — Blatta glocitante & nocturnis quibusdam inſectis. p. 125
6. — Muſcis formiciformibus & aliis inſectis catervatim volantibus. p. 128

Dec. II. Ann. VII.

1. De Nuce juglande ferrea, Oſtrea ferrea, pruno exſiccato lapideo, & Rotula ſclopetorum ferrea, naturâ ſic fabrefacta. p. 1
2. — Jaſpide Antinephritico. p. 4

Dec. II. Ann. IX.

1. De generatione lapidum vulgo bufonum & Echinometris. p. 118
2. — ſtella cadente, meteoro. p. 120

DN. D. JOHANNES CHRISTIANUS MENTZELIUS, Archiater Electoralis Brandenburgicus Nat. Curioſ. Seneca II.

Dec. II. Ann. VIII.

1. De Eryſipelate ſingulari exulcerato. p. 492
2. — Convulſionibus totius corporis, & varia gravia ſymptomata ab eſu mytulorum. p. 493

Dec. II. Ann. IX.

1. De Lapidibus ſerpentum ſic dictis. p. 122

Dec. II. Ann. X.

1. De Duobus hydropicis. p. 74

✠ DN. D. GEORGIUS ABRAHAMUS MERCKLINUS, Pater, Phyſicus Reipubl. Norimbergenſis & Domus Teutonicæ quæ ibidem eſt, Medicus ordinarius.

Dec. I. Ann. II.

1. De foramine in Ventriculo demortui reperto. p. 332

DN. D. GEORG. ABRAH. MERCKLINUS, Filius, Suprem. Teuton. Ordin. Magiſtri, Ducis Palat. Conſiliar. & Med. nec non Reipubl. Norimb. Phyſicus Ordin. Natur. Curioſ. Chiron. I.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. De Epilepſiâ recurrente, â ſiniſtri pedis pollicis læſione ortâ. p. 112
2. — gravidæ imaginatione fœtui noxâ. p. 73
3. — Infantis recens nati dente præcociter erumpente. p. 75
4. — Cephalalgia à lapillo intra duram, piamq́ matrem in capite reperto. p. 76
5. — Oſſibus per uterum excretis. p. 77
6. — Ingentibus calculis in meſenterio & pancreate repertis. p. 78

Dec. II. Ann. I.

1. De Anatome mulieris, ſuppuratione, ſ. abſceſſu hepatis mortuæ. p. 211
2. — — — Virginis, cancro mammæ extinctæ. p. 212
3. — Veſiculis in arteriis repertis. p. 214

4. De

4. *De Circulari Cranii fractura perſanata.* p 215
5. — *Epilepſia ex contuſione capitis profligata.* p. 217
6. — *Steatomate in genâ ablato.* p. 218
7. — *Puſtulâ oculi feliciter curata.* p. 219
8. — *Febre, malignâ cum delirio & floccorum lectione curata.* p. 220
9. — *Rebus inſolitis poſt febrem malignam per nares & alvum excretis.* pag. 221
10. — *Inaudita Hydropis abdominis ſpecie, ſaccata, ſ. cum folliculo fortasſis dicenda.* p. 425
11. — *Secundinarum poſt laborioſum partum ultrà ſesqui menſem retentarum, fruſtillatim factâ excluſione.* p. 439

Dec. II. Ann. III.

1. *De Reiterata fœtûs ex utero in eadem muliere feliciter facta excretione.* p. 373
2. — *ſingulari fœtûs ex utero exſectione* p. 375
3. — *Anatome fœmina pasſione Iliaca defunctæ.* p. 376
4. — *Cranii fractura & depresſione in puella ſine elevatione per inſtrumentum curata.* p. 377
5. *Epiſtolam, qua Renovatio Lindenii intimatur.* p. 288. *App.*

Dec. II. Ann. V.

1. *De Strepitûs oſſium curatione.* p. 465
2. — *Mirô & inaudito ſymptomate ex menſibus.* p. 466
3. — *Pertinaci abſtinentia à Vino & Cereviſia poſt febrem tertianam.* p. 467

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Incertitudine graviditatis & conceptione ſine prægreſſo menſium fluxu factâ.* p. 452
2. — *prægrandi totius abdominis intumeſcentia cum partu felici inopinato.* p. 454
3. — *Hydrophobico affectu, ſine morſu canis rabidi.* p. 455
4. — *Steatomate intra corpus in latere dextrô nato.* p. 456

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Hydrope aſcite ſaccato, ſivè abdominis intumeſcentia ſtupendæ magnitudinis, cum interveniente partu felici.* p. 70

Dec. II. Ann. X.

1. *De Doloroſisſima Colica ſpasmodica, ejusq; inutili quidem per Mercurium vivum, ſalutari verò contr, à per balneum aquæ dulcis, curatione.* p. 365

DN. D. JOH. JACOBUS MEYER, Medicus Scaphuſanus.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Pancreatis ſcirrho & tumore glandularum meſenterii.* p. 271

DN. JOHANNES MEYER, Profeſſor Philoſoph. in Gymnaſ. Ratisbonenſi.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Fure è patibulo pendulo in fago, naturæ penicillo depicto.* p. 453

DN. D. JOH. WOLFFGANG MöGLING, Sereniſs. March. Badâ-Durlacenſ. à Conſil. Medicis & Phyſicus Pforzheimenſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Diabete per totam vitam perdurante.* p. 2

DN. D. JOH. THEODORUS MOEREN, Dynaſtiæ Starkenbergenſis Medicus, & Phyſicus Bensheimenſis, Natur. Curioſor. Phœbus.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Iride.* p. 109
2. — *Fulmine mirabili.* p. 116
3. — *Tonitru Herniæ cauſa.* p. 119
4. — *Calculis inter duplicaturam peritonæi repertis.* p. 251
5. — *Vulneribus cerebri non ſtatim lethalibus.* p. 252
6. — *Eclipſi lunæ totali, quæ fuit Anno 1685. 10. Decembr. ſt. n. veſperi poſt horam nonam.* p. 254

Dec. II. Ann. V.

1. *De Phænomeno meteorologico.* p. 215
2. — *Iridibus & Corona.* p. 216
3. — *Inſolitis muribus.* p. 218
4. — *Ipibus ſ. convolvulis.* p. 219

✠ DN. D. VALENT. ANDR. MöLLENBRôCK, in Univerſitate Electorali Erffurtana Profeſſ. Publ. Nat. Curioſ. Pegaſus I.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Variolis fœtûs in utero.* p. 150—131
2. *De Hypercatharſi à medicamentis Mercurialibus.* p. 151—131
3. — *Omento putrefacto.* p. 204—179
4. — *Mictione cruenta.* p. 205—179
5. — *Mictione chyloſa.* p. 206—180
6. — *Prædictione futurorum ex dentibus.* p. 232—203
7. — *Nativitate Cati ex ore mulieris.* p. 251—220

Dec. I. Ann. II.

1. *De Carne cruda vomitu rejecta.* p. 34
2. — *Sudore pingui & oleoſo.* p. 34
3. — *Fluxu alvi pingui, ſ. pinguedine mera per alvum excreta.* p. 35
4. — *Remedio certo in incontinentia urinæ.* p. 36
5. — *Corde inverſo.* p. 139
6. — *Manuum tremore & feſtucarum collectione in febribus acutis non ſemper lethali.* p. 165
7. — *Vena è pulmonibus rejecta.* p. 166
8. — *Pilulis poſt annum vomitu adhuc integris rejectis.* ibid.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Morte ex potu Spiritus vini.* p. 20
2. — *Rapentina morte à Veneno latente.* p. 21
3. — *Inopina morte.* p. 21
4. — *Gonorrhœæ cauſa & curatione.* p. 22

DN. D. FRIDERICUS MOLLERUS, Medicus Electoralis Brandenburgicus in Caſtro Cüſtrinenſi.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Horrendis ſymptomatibus à lumbricis.* p. 44
2. — *Paralyſi ſcorbutica.* p. 46

DN. D. CAROLUS JOSEPHUS MüLLERUS, Phyſicus Ordinarius Tugii in Helvetia, Nat. Curioſor. Xenophon.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Lochiorum immoderata eruptione in puerpera cui ſecundinæ vi aliquando fuerunt avulſæ.* p. 323
2. — *Abortu à Dyſenteria.* p. 324
3. — *Spinæ dorſi ab intemperato frigidæ potu in dyſenteria contractione & incurvatione.* p. 325
4. — *Calculis variis ac imprimis aure excretis.* p. 326
5. — *Pituita ſ. muco concreto & gelato inſtar ſpermatis ranarum abortu edito, cum grumis ſanguinis.* p. 327

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Temeritate agyrtæ, grana Tilli centum uno die ad purgandum adoleſcentem ingerentis.* p. 426
2. — *Nævo materno, equi forma & piſcis.* p. 428
3. — *Fœtu quodammodò monſtroſo à partu.* p. 429
4. — *Phthiſeos hæreditariæ cura.* p. 430
5. — *Menſtruis cum calculis ex umbilico.* p. 431

DN. D. JOH. IGNATIUS MUSCHEL, de Moſchau, Phyſicus Glacenſis, Nat. Curioſor. Eraſiſtratus.

Dec. II. Ann. VII.

1. *Theoremata Phyſico-Mathematica.* pag. 55. App.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Ala locuſtæ literis hebraicis decorata.* p. 204

DN. D. JOHANNES de MURALTO, Phyſicus Tigurinus, Nat. Curioſor. Aretæus.

Dec. II. Ann. I.

1. *De monſtro ovillo.* p. 123
2. — *Examine anatomico muſtelæ fluviatilis.* p. 124
3. — — — *Truttæ magnæ.* p. 128
4. — — — *Veſpertilionis fœmellæ.* 129
5. — — — *Muſtelæ.* p. 131
6. — — — *Aquilæ* p. 132
7. — — — *Noctuæ vulgaris.* p. 133
8. — — — *Noctuæ ſaxatilis.* p. 134
9. — — — *pediculi.* p. 136
10. — — — *Pulicis vulgaris.* p. 137
11. — — — *Pulicis florum ſcabioſæ.* 138
12. — — — *Crabronis.* p. 139
13. — — — *Cimicis murorum & lignorum.* p. 141
14. — — — *Grylli ſylveſtris.* p. 142
15. — — — *Limacis major. rubicundæ terreſtris.* p. 147
16. — — — *Scarabæi majalis foliaci.* 148
17. — — — *Simiæ.* p. 150
18. — — — *Gryllo-talpæ.* p. 154
19. — — — *Scarabæi liliacei.* p. 156
20. — — — *Muſcæ vulgaris.* 158
21. — — — *Erinacei terreſtris.* p. 162
22. — — — *Scorpii.* p. 166
23. — — — *Cicindelæ.* p. 167
24. *De Abortu cum retentione ſecundinarum.* p. 230
25. — *Extractione fœtus mortui decenter in utero poſiti.* p. 236
26. — *directione & extractione fœtus mortui præternaturam in utero poſiti.* p. 240

27. De

27. De partu difficili in plethorica. p. 244
28. — Verme in Veſica lactantis. p. 246
29. — Suffocatione hyſterica. p. 252
30. — Tumore in ano puerperæ ab obſtetrice cauſato. p. 255
31. — Matre & fœtu debili partum impediente & urgente. p. 258
32. — Inflammatione & ulcere vulvæ à lapſu. p. 261
33. — Hecticâ in lactante. p. 267
34. — Fluxu menſium cum gravibus ſymptomatibus in gravida. p. 271
35. — Sterilitate à fluore albo, cum melancholia feliciter curata. p. 274
36. — prolapſu uteri. p. 178
37. — procidentia ani & hernia umbilicali in puerpera. p. 280
38. — Hydrope uteri ex menſium retentione per umbilicum evacuato. p. 283
39. — Malo hyſterico & papillarum fiſſuris feliciter curatis. p. 288
40. — Abortu absq; pariendi doloribus cum retentione ſecundinarum. p. 292
41. A Funiculo umbilici & manu exerta fotu reducta, infanti gangræna à balneo vini inducta. p. 296
42. De Ileo à vermibus in puerpera miſera. p. 300
43. — Abortu à balneo vulturino. p. 305

Dec. II. Ann. II.

1. De Locuſta viridi majore. p. 40
2. — Locuſta viridi aliâ majore. p. 42
3. — Blattâ. p. 43
4. — Forficula. p. 44
5. — Cantharide I. Aldrovandi, quæ in roſis reperitur. p. 44
6. — Cantharide viridi χλωροχρύσω. p. 46
7. De Cantharide miniata 3. Jonſt. Hiſt. Nat. pag. 40. p. 47
8. — Papilione flavo. p. 48
9. — Viola luteâ cum Phryganio. p. 49
10. — Pulice Campeſtri. p. 50
11 — Perla Ribeſiorum. p. 50
12. — Aranea vulgari. p. 51
13. — Bombyce. p. 52
14. — Milvo. p. 55
15. — Gryllo-talpa. p. 58
16. — Ardea ſtellari. p. 60
17. — Inſectis. p. 189
18. — Phryganio Perlæ. p. 194
19. — Perlæ Anatomiâ. p. 195
20. — Pygolampide lacuſtri. p. 197
21. — Squilla molli lacuſtri. p. 198
22. — Examine papilionis vulgaris albi. p. 200
23. — Conſideratione ſcarabæi cornuti, Maris & fœmellæ. p. 201
24. — Erucarum Anatome. p. 203
25. — Scarabæo roſarum argenteo. p. 205
26. — Scarabæo vaginipenni ſubſultante. p. 206
27. — Beta monſtroſa. p. 207
28. — Fœmina ubere monſtroſo in Inguine dextro præditâ. p. 208
29. — Tumore p. n. è femore propendente curato. p. 209
30. — Directione & Extractione fœtus vivi ſincipite ad pubem compulſi manumq; ſiniſtram exſerentis. p. 210
31. — Extractione fœtûs mortui pedibus ad axillas ex utero pendentis. p. 215
32. — Extractione fœtus mortui in utero putreſcentis & manum dextram exſerentis. p. 219
33. — Puerperæ niſum negligentis, & filiam tandem parientis, hæmorrhagiâ & morte. p. 223.

34. De

34. *De Fœtu vivo ob arctum uteri oſculum effluxis aquis per 5. dies retardato, & feliciter à me excepto.* p. 229
35. — *Puerperâ hydropicâ à circumforaneo ſiniſtrè curata.* p. 232
36. — *Puella chloroſi & vermibus laborante, hellebori albi infuſo hauſto mortua, ob graviditatis ſuſpicionem à me diſſectâ.* p. 239

Dec. II. Ann. III.

1. *De Trepani adminiſtratione in fiſſura Cranii.* p. 240
2. — *Fractura Tibiæ & fibulæ cum vulnere.* p. 243
3. — *Vulnere pectoris à globo plumbeo.* p. 245
4. — *Anevriſmatis ſectione.* p. 247
5. — *Punctura in manu.* p. 250
6. — *Tendinibus manûs abſciſſis.* p. 251
7. — *Amputatione Tibiæ.* p. 253
8. — *Sectione Calculi veſicæ.* p. 255
9. — *Punctura hepatis lethali.* p. 257
10. — *Cancrô penis.* p. 259
11. — *Oculi procidentia.* p. 260
12. — *Ulceribus fluidis genu tumefactis & abſciſſis, mortem inducentibus.* p. 262
13. — *Herniâ umbilicali.* p. 264
14. — *Ulceribus fiſtuloſis in oſſe humeri.* p. 265
15. — *Apoſtemate à variolis inter claviculam & ſcapulam.* p. 266
16. — *Carie oſſis frontis & claviculæ.* p. 266.
17. — *Fiſtula lacrymali.* p. 267
18. — *Pano oculi.* p. 269
19. — *Bronchocele* p. 270
20. *De Ileo à Bubonocele.* p. 271
21. — *Fractura maxillæ inferioris* p. 273
22. — *Fractura oſſis petroſi.* p. 275
23. — *Polypo naſi.* p. 277
24. — *Abſceſſu in renibus.* p. 279
25. — *Abſceſſu in ſterno.* p. 281
26. — *Hernia ab inteſtino vermibus eroſo.* p. 282
27. — *Tumore in brachio dextro.* p. 283
28. — *gangræna in manu à defluxione acri.* p. 285
29. — *Fiſtula cum carie oſſis tibiæ.* p. 287
30. — *Fiſtula in pectus penetrante.* p. 288
31. — *Empyemate.* p. 289
32. — *Contuſione cum vulnere manus dextræ à globulo plumbeo per ſclopetum facta.* p. 291
33. — *Hernia aquoſa caſtratione ſublata.* p. 293
34. — *Ambuſtione pedis ab aqua fervente.* p. 294
35. — *Fractura Cranii cum vulneribus & ablatione portionis cerebri.* p. 295
36. — *Virgine imperforata.* p. 296

Dec. II. Ann. V.

1. *De Anatome Melis ſ. Taxi.* p. 55
2. — *Urinæ retentione à ſcirrho.* p. 58
3. — *Immaturo fœtu cum Placenta, funiculo & manu dextra ad oſculum uteri compulſo.* p. 61
4. — *ardore Urinæ & lancinatione hypogaſtrii intolerabili à retentione ſecundinarum.* p. 63
5. — *Anatome ardeæ.* p. 270
6. — *Verruca Cancroſa.* p. 271

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Fiſtula lacrymali.* p. 562. *Add.*

Dec. II. Ann. VII.

1. De *Aſthmate ſuffocativo admirando.* p. 153
2. — *Partu difficili.* p. 154
3. — *Paralyſi à ſtanno.* p. 156
4. — *Animi deliquio ab unguento ranunculari.* p. 157
5. — *Lochiis nimiis.* p. 158
6. — *Symptomatibus ſpaſticis uterinis.* p. 159
7. — *Febri lactea.* p. 161
8. — *Guttæ ſerenæ initio.* p. 161
9. — *Phantaſia corrupta poſt febrem Hungaricam.* p. 162
10. — *Surditate & tinnitu aurium.* p. 163
11. — *Deglutito nummo.* p. 164
12. — *Melancholia uterina.* p. 165
13. — *Curâ ſterilitatis in fœmina Bernenſi.* p. 166
14. — *Hectica cum hemicrania curata.* p. 167
15. — *Acicula à puella deglutita.* p. 169
16. — *Regurgitatione fluoris albi.* p. 170
17. — *Præcautione abortûs.* p. 171
18. — *Paralyſi cum macie & doloribus.* p. 172
19. — *Convulſionibus mirandis.* p. 176
20. — *Dyſenteria epidemica.* p. 178
21. — *Hypercatharſi à reſina Jalappæ excitata.* p. 183
22. — *Fluxu ab utero aquoſo cum quadam hydropis ſpecie.* p. 187
23. — *Muliere febre epidemicâ laborante à Pharmacopola malè tractata in phthiſin prolapſa.* p. 191
24. — *Sutore à febre epidemica decumbente ſparſis per corpus papulis ſectâ venâ melius ſe habente; è contra Sartore quodam omiſſâ, pereunte.* p. 197
25. De *Aſthmate convulſivo.* p. 199
26. — *Vomitu.* p. 205
27. — *Rabie.* p. 209
28. — *Ileo curato.* p. 214
29. — *Hecticæ ſpecie.* p. 216
30. — *Orthopnœâ.* p. 218
31. — *Febre duplici tertiana.* p. 407
32. — *Pleuritide.* p. 410
33. — *Febre anomala.* p. 411
34. — *Febre intermittente ab aëre paluſtri inducta.* p. 414
35. — *Cachexia cum pleuritide ſæpius recurrente.* p. 417
36. — *Pica.* p. 421

Dec. II. Ann. VIII.

1. De *Febribus fugatis per corticem Peruvianum.* p. 2
2. — *affectu Mirachiali.* p. 16
3. — *Anaſarca cum Aſcite.* p. 18
4. — *Vertigine.* p. 24
5. — *Pleuritide in gravida.* p. 28
6. — *Febre quartana decocto antimonii crudi curata.* p. 30
7. — *Cardialgia.* p. 32
8. — *Paralyſi lethali.* p. 35
9. — *Chloroſi matrimonio percurata.* p. 38
10. — *Delirio ſinè febre.* p. 41
11. — *Dolore Capitis periodicè recurrente.* p. 47
12. — *Dolore Colico.* p. 50
13. — *Raucedine in phthiſin degenerante.* p. 53

Dec. II. Ann. X.

1. De *Ulcere poſt pleuritidem ſpuriam per urinam criticè evacuato.* p. 192

DN.

DN. D. JOH. CONR. de MURALTO, Joh. Fil. Medicus Tigurinus.

Dec. II. Ann. X.

1. *De Lutræ maſculi Anatome.* p. 204

N.

✠ DN. D. JOH. MATTHÆUS NESTER, Sereniſſ. Marchion. Brandenburgô-Baruthin. Archiater.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Verme ex abſceſſu.* p. 245

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Fœtu monſtroſo.* p. 60

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Mictu ſanguinis copioſo, ſine detrimento ſanitatis.* p. 42
2. — *Mira utriusq; oſſis femoris luxatione.* p. 45
3. — *Puella octenni fluore albo laborante.* p. 46
4. — *Diabete.* p. 47

D. CHRISTIANUS NITSCHKE.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Lacte ex vena ſecta educto.* p. 294—258

O.

✠ DN. D. CAROLUS OFFREDUS, Medicus Patavinus.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Hæmorrhoidibus puellarum & hepate magno.* p. 409

Dec. II. Ann. I.

1. *De Serpente magno & monſtroſo.* p. 317
2. *De Fecibus alvinis & lumbricis ex abſceſſu abdominis prodeuntibus.* p. 318
3. — *Proceſſu falcato oſſeo.* p. 320
4. — *Pleuritide Venæſectione curata.* p. 321

Dec. II. Ann. III.

1. *De Hepate magno.* p. 39

DN. D. CAROLUS ÖHM, Phyſicus Uratislavienſis, Nat. Curioſ. Sirius II.

Dec. II. Ann. VI.

2. *De Floro ferri Stiriaco.* p. 295

✠ DN. D. HENRICUS OLDENBURG, Illuſtriſſ. Regiæq; Societ. in Angl. Secretarius.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Tuba quâdam Anglica.* p. 199—169
2. — *Stupenda oſſium per alvum excretione.* p. 200—170

✠ DN. D. FRIDERICUS ORTLOB, Practicus Uratislavienſis.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Inteſtinis ſphacelatis.* p. 319—280

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Perpetua infantia.* p. 268

P.

DN. D. MATTHIAS PAISENIUS, Medicus Reipubl. Hamburgenſis.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Annotationibus ex ſectione cadaveris puerperæ.* p. 247
2. — — — — *hæmoptoici.* p. 249

K 2 3. De

3. *De Annotationibus ex ſectione Icterici.* p. 254
4. — — — — *gravidæ hypochondriacæ hæmoptoicæ.* p. 263
5. — — — — *Infantis octimeſtris.* p. 266
6. — — — — *capitis humani.* p. 267

✠ DN. D. CAROLUS PATINUS, Eques Divi Marci & in Archi-Lyceo Patavino Profeſſor Public. Nat. Curioſ. Galenus I.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Calculo ingenti, canali à natura excavato.* p. 42
2. — *Vulnere inteſtinali periculoſo feliciter curato.* p. 45

Dec. II. Ann. VI.

1. *De ſtruma in Dorſo.* p. 92
2. — *fiſtula lacrymali.* p. 95

Dec. II. Ann. X.

1. *De Monſtro bicipiti Maſculino.* p. 72
2. — *Hydrope lethali, ex nimio vini potu, vacuata primùm tota ſeroſa colluvie.* p. 216

DN. D. CHRISTIAN. FRANCISCUS PAULLINI, Comes Palat. Cæſar. Sereniſs. Princip. Saxô-Iſnacenſ. Archiater Nat. Curioſ. Arion I. & Adjunctus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De ἀναυδία ex potu.* p. 106—91

Dec. II. Ann. VI. & VII.

1. *De Sudore verminoſo.* p. 7.
2. — *Puerperâ incredibilem vermium copiam evomente.* p. 343
3. — *Vano Camphoræ ad extinguendam Venerem uſu.* p. ibid.
4. — *Univerſali contractura, aliisq; miris ſymptomatibus à vermibus.* p. 344
5. — *ſingulari Colicæ Remedio.* p. 344
6. — *Purgatione ex mera imaginatione.* p. 345

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De ſingulari monſtro marino.* p. 79
2. — *Vermibus in Sale.* p. 80
3. — *Ovo in tumore inguinali.* p. 136
4. — *Spicâ ſiliginea in tumore circa coſtas.* p. 138
5. — *Integra drachma gummi guttæ pro una doſi datâ.* p. 239

Dec. II. Ann. III.

1. *Synopſin Cynographiæ Curioſæ. Vide pag.* 571. *app.*

Dec. II. Ann. IV. in Appendice.

1. *Iſibordi ab Amelunxen & Alexandri de Inſula Monachorum Corbejæ Saxoniæ Breviarum.* p. 177. *App.*
2. *De Sale verminoſo.* p. 185. *App.*
3. — *Carne ſplendidè lucente.* ibid.
4. — *Cato ex fœmina, & vitulo ex equa.* p. 186.
5. — *Variolis verminoſis.* p. 187
6. — *Cane religioſo.* p. 190
7. — *Hæmorrhagia mirè curata.* p. 191
8. — *Sanguine lacteo.* ibid.
9. — *Coqui aſtuta malitia.* p. 192
10. — *Epilepſia valdè memorabili.* p. 193
11. — *Muliere catulos pariente.* ibid.
12. — *Mendico bruticida.* p. 194
13. — *Epilepſia è ſiniſtro latere.* ibid.
14. — *Inſolitis ſtrumis.* p. 195
15. — *Sputo Verminoſo.* ibid.

16. *De Cata furti deluſione.* p. 196
17. — *Infante flava cute nato.* ibid.
18. — *Tumore à pediculis curato.* p. 197
19. — *Ranunculis Viridibus in Tumore.* ibid.
20. — *Vitibus aureis.* p. 198
21. — *Infante in utero prægnante.* ibid.
22. — *Fele ova excludente.* p. 199
23. — *Cancro verminante.* p. 199
24. — *Mirabili ſympathia.* p. 200
25. — *Numero octonario ſacro.* ibid.
26. — *Gallo ſine corde.* p. 201
27. — *Purgatione ex inſomnio.* p. 201
28. — *Puellæ auribus mobilibus.* p. 201
29. — *Corvo viviparo.* ibid.
30. — *Secreto in Vertigine.* p. 202
31. — *Odontalgia à Tonſura barbæ.* ibid.
32. — *Mammis in tergo.* p. 203
33. — *Puello barbato.* ibid.
34. — *Crinibus & barba cœrulea.* p. 203
35. — *Lacte Luteo.* p. 203
36. — *Lacte verè oleoſo.* p. 204
37. — *Pullis gallinaceis pulchrè monſtroſis.* p. 204
38. — *Anatibus in quercu natis.* p. 205
39. — *Homunculo in ventriculo lucii.* ibid.
40. — *Corvo excommunicato.* p. 205
41. — *Podagra à formicis curatâ.* p. 206
42. — *Milvis ex ovis gallinæ à terrore.* ibid.
43. — *Chamomilla è cervi capite nata.* p. 207
44. — *de Lacte planè nigro.* p. 207
45. — *quatuor mirabilibus in puello æthiopico.* p. 208
46. — *Epilepſia ex inſomnio.* p. 209
47. — *Monſtro Caprino.* p. 209
48. — *Imagine Crucifixi pectori impreſſa.* ibid.
49. *De Pica ave menſtruis laborante.* p. 210
50. — *Carpione ulceroſo.* p. 210
51. — *Hepate ſiliceo.* p. 211
52. — *Febri à venæſectione ſemper.* p. 211
53. — *Mirâ lactis diverſitate in fœmina.* p. 212
54. — *Cato cum pedibus anſerinis.* ibid.
55. — *Mure qui mures venatur.* ibid.
56. — *grata Ciconiæ pietate.* p. 213
57. — *Muliere epileptica in paroxyſmô pariente.* p. 213
58. — *Ceraſo in ſalice nata.* ibid.
59. — *Ominoſa Gutcboldi electione.* p. 213
60. — *Monſtris marinis in Viſurgi captis.* p. 214
61. — *Gallo quadrupede.* p. 214
62. — *Motacilla ſine gutture inferiore.* p. 215
63. — *Pſittaci Aſtutia.* p. 216
64. — *Fœmina Cancrum pariente.* p. 216
65. — *Ranis cum menſibus excretis.* ibid.
66. — *Paſſere albo.* ibid.
67. — *Verbena in Calvaria.* ibid.

Dec. II. Ann. V. in Appendice.

Obſervationes Medico-Phyſico-ſelectas p. 1. App.

1. *De Corvo excommunicato.* p. 3. App.
2. — *Semine Viri verminoſo.* p. 6
3. — *Epilepſia Catochetica.* p. 6
4. — *Teterrimo alii ſudore.* p. 7
5. — *Struma Verminoſa.* p. 8
6. — *Pica picæ.* p. 8
7. — *Vomitu hæmoptoico ſalutari.* p. 8
8. — *Sudore violacéo.* p. 8
9. — *Chorea S. Viti lunatica à vermibus* p. 10.
10. — *Plica vulvæ muliebris.* p. ibid.

11. De Univerſali Contractura à ſudore cohibito. p. 10.
12. — Scabie Mammarum à retentis menſibus. p. 11
13. — Mania ab urina murium. ibid.
14. — Vaccâ ſine pulmone. p. 12
15. — Vulva marſupiô quaſi carnosô contecta & obvoluta. p. 12
16. — Menſibus Verminoſis. p. 13
17. — Menſibus nigerrimis. p. 14
18. — Sudore porraceo. ibid.
19. — Sudore lacteo. p. 15
20. — Paralyſi à vermibus. ibid.
21. — Pica inaudita. p. 16
22. — Quartana ab halece curata. ibid.
23. — Quartana à vermibus. p. 17
24. — Figurâ gammari in Mamma. p. 17
25. — Mirâ ſectione calculi. p. 18
26. — Sudore verè melleô. ibid.
27. — Urina verberibus provocata. p. 19
28. — Purgatione ab ovis induratis. p. 19
29. — Terribili Catalepſi. p. 19
30. — Quartana ab Epilepſia curata & contrà. p. 20
31. — Secundina retenta manu tutò extracta. ibid.
32. — Odontalgia viſô medicamentô, ſedatâ. p. 21
33 — Tertiana frigidô & largiori potu perfectè curata. p. 21
34. — Penna anſerina cum urina rejecta. p. 22
35. — Paralyſi ſolâ ira curata. p. 23
36. — Diarrhœa picea. p. 23
37. — Epilepſia à melle. p. 23
38. — Aſellis cum lochiis rejectis. p. 24
39. — Venereo phthiriaſi conſumto. ibid.
40. De pertinaci Cephalæa cum Tumore verminoſo in Venereo. p. 25
41. — Carie dentium, tibiarum, oſſis, naſi &c. in Venereo. p. 26
42. — Lue Venereâ infectô totô verminoſo. p. ibid.
43. — Pene cum ſcroto à pediculis corroſo & conſumto. p. 27
44. — Lue venerea citrà contagium contracta. p. 27
45. — Quartana infantis in Utero. p. 28
46. — Inaudita colicæ curatione. ibid.
47. — Mammis cancroſis verminantibus. p. 29
48. — Stupendâ vi veneni bufonii. ibid.
49. — Mutitate à febre ardente ſublata. p. 31
50. — Vacca pulchrè monſtroſa. p. 32
51. — Quartana ventriculo ſuillo cito tutoq́ curata. p. 32
52. — Mictione nunquam ſine alvi dejectione. p. 33
53. — Verme in ſura Infantis. p. ibid.
54. — Papilla dextra mammæ nigra & crinita. p. 33
55. — Pulli gallinacei in Ventriculo & vulva hominis nati. p. 34
56. — Aſcite ſolâ potus abſtinentiâ perfectè curata. p. 35
57. — Piſciculo vivo cum Urina excreta. p. 35
58. — Stercoris humani uſu in dyſenteria. p. 36
59. — Quartanâ feliciter leviſſimis remediis curata. ibid.
60. — Pilulis integris, ægrô reſtituto, rejectis. p. 37
61. — Phthiriaſi. p. 37

62. De

62. *De Scarabæis & Cochleis ἄνω καὶ κάτω rejectis.* p. 37
63. — *Uſu aranearum interno in tertiana.* p. 38
64. — *Abſceſſu in gibbo erucis pleno.* p. 38
65. — *Febre menſtrua & hebdomadaria.* p. 39
66. — *Sanguine piceo.* p. 39
67. — *Furore uterino à Vermibus.* p. 40
68. — *Tribus papillis triangularibus in utraq; mamma.* p. 40
69. — *Pleuritide verminoſa.* p. 40
70. — *Menſium ſuppreſſione à ſternutatione reſerata.* p. 41
71. — *Menſibus ex læva papilla fluentibus.* p. 41
72. — *Ovis ſerpentum ſine ullo incubitu excluſis.* p. 41
73. — *Tato pene cum teſticulis à cane morſu ablato.* p. 42
74. — *Integris hepatis particulis per os & alvum rejectis.* p. 42
75. — *Variolis in Senio.* p. 44
76. — *Sternutatione in δυςοκίᾳ ſaluberrima.* p. 45
77 — *Falſis ingravidationis methodica curatione.* p. 45
78. — *Mentula monſtroſa.* p. 51
79. — *Mictione involuntaria à tuſſicula.* p. 51
80. — *Kuthubuth, ſ. Melancholia errabunda.* p. 52
81. — *Menſium & hæmorrhoidum fluxu alternatim facto.* p. 52
82. — *Gemellis, canum inſtar, in utero cohærentibus.* p. 53.
83. — *Vulva puellæ intus hirſuta.* p. 53
84. — *Morte à Clyſtere frigido.* p. 53
85. *De Morbillis verminoſis.* p. 54
86. — *Sudore arenoſo albiſſimo.* p. 54
87. — *Capræ uberibus intra pedes priores dependentibus.* p. 55
88. — *Lupi ſagacis fidelitate.* p. 55
89. — *Cœcitate à coitu.* p. 56
90. — *Avellanis nunquam verminoſis.* p. 56
91. — *Urtica, Veneris irritamentô.* p. 56
92. — *Flatu ex pudendo.* p. 57
93. — *Alvi dejectione irâ provocata.* p. 57
94. — *Naſatis non ſemper benè vaſatis.* p. 57
95. — *Verme umbilicari.* p. 58
96. — *Surditate ab alapa.* p. 59
97. — *Sexagenario lactante.* p. 60
98. — *Hydrope ex ictero.* p. 61
99. — *Hydrope uniuſ tantùm lateris in paralytico.* p. 61
100. — *Hydrope, viliſſimô remediô perfectè curatô.* p. 62
101. — *Clitoridis prominentia inſigni.* p. 62
102. — *Inveterata Cephalæa à Vermibus.* p. 63
103. — *Memoria abolita ex terrore & frigore.* p. 63
104. — *Ψῶρα Scorbutica.* p. 64
105. — *Chloroſi deplorata.* p. 66
106. — *Mammis ſine papillis in lactante.* p. 67
107. — *Menſibus lacteis.* p. 67
108. — *Sterilitate ab aſparagis.* p. 67
109. — *Mirabili uteri figurâ.* p. 68
110. — *Verme Mammarum.* p. 69
111. — *Variolis tantùm in pudendo.* p. 69
112. — *Urina per oculos excreta.* p. 69
113. — *Sudore oleoſo.* p. 70
114. — *Ruta è capite carpionis nata.* p. 70

115. De Dolore Ventriculi trienni à caſeo. p. 71
116. — Apoplexia à retentis menſibus. ibid.
117. — Pene oſſeo. p. 71
118. — Capite infanti ablato in partu. p. 72
119. — Simplici Medicina aliquando optima. p. 72
120. — Mirabili Vomitu. p. 75
121. — Tuberculi in palpebræ curatione magnetica. p. 75
122. — Fecibus alvi ſine fœtore lethali. p. 76
123. — Cœcitate à ſtercore columbino. p. 76
124. — Maniâ à Vermibus. p. 77

Dec. II. Ann. VI. App.

Obſervationes Medico-Phyſico-ſelectas p. 573. App.

1. De Sudore pediculari poſt mortem. p. 3. App.
2. — Mentula, ſummô in paſſione hyſterica remedio. p. 3
3. — Colica plumbea. p. 6
4. — Hydrope ab ovo. p. 7
5. — Struma vulvæ. p. 10
6. — Lapide pyriformi tuſſi rejecto. p. 10
7. — Furca tricuſpide in ventriculo lupi. p. 11
8. — Retentione urinæ multorum dierum, citrà moleſtiam, & omni ſanitatis diſpendio, quaſi hæreditaria. p. 11
9. — Variolis intrà duodecennium quinquies recurrente. p. 12
10. — Memorabili pilorum robore. p. 12
11. — Cruce & ſtella in lucio. p. 13
12. — Delirio prudentiæ & vaticinii plenô. p. 14
13. — Corde Verminoſo. p. 18
14. De Anſere, cato & corvo cornutis. p. 19
15. — Sudore Urinæ. p. 80
16. — Amiſſione memoriæ ex cerebro felino. p. 20
17. — Quartana in ſomnio curata. p. 21
18. — Pediculis alatis. p. 22
19. — Colica à ſpiritu vini aduſti. p. 23
20. — Pudendo glabro, & à pueritia canô, certo ſterilitatis charactere. p. 24
21. — Poëta ingenioſiſſimè ſomniante. p. 24
22. — Phthiſi ſanatâ cochleis. p. 28
23. — Lacte viridi. p. 29
24. — Ardentiſſima febri ſolâ nive feliciter curata. p. 30
25. — Muſca dyſenteriæ genitrice. p. 30
26. — Ovis in tenebris lucentibus. p. 34
27. — Stupendo capitis dolore. p. 35
28. — Lethali hæmorrhagiâ ab aſpectu ranæ. p. 35
29. — Veſica inter vulvam & anum flatulenta. p. 36
30. — Nigra cerebri cruſta. p. 37
31. — Periculoſa hæmorrhagia à fœtore menſtruatæ ocyus cohibita. p. 37
32. — Memorabili dextri teſticuli tumore. p. 38
33. — Corde bufonis quartanæ remedio. p. 40
34. — Nyctalopia in partu. p. 41
35. — Roſa in mamma. p. 42
36. — Aſinis temulentis. p. 43
37. — Vagitu uterino cum ſudore cruento. p. 45
38. — Verruca ventriculi lethali. p. 47
39. — Pinguedine humana in diſſolvendo ſanguine coagulato. p. 47
40. — Rene in ſilicem verſo. p. 48

41. De

41. — *Monſtro Canino - humano cum flamma & fragore nato.* p. 48
42. — *Sudore ſub nive ſaluberrimo.* p. 50
43. — *Noctua antiparalytica.* p. 51
44. — *Abſceſſu renũ in fauſtè curato.* p. 54
45. — *Monſtro Wigelöbiano.* p. 53
46. — *Menſibus ordinariè per ſudorem expulſis.* p. 54
47. — *Coitu cum ſudore cruento.* p. 55
48. — *Exceſſu momentaneo Sereniſſ. Ducis Saxô-Iſnacenſis, Joh. Georgii, conjecturaliter delineato.* p. 55
49. — *Vino rubro in morbillis & febre maligna innoxio.* p. 64
50. — *Bufonibus ex ſalvia comeſta.* p. 66
51. — *Siti diu deficiente in febri maligna citra noxam.* p. 67
52. — *Albis corvis arte factis.* p. 68
53. — *Variolis circa podicem lethalib.* p. 69
54. — *Pede infantis anſerino.* p. 70
55. — *Caduco lethali ex terrore.* p. 71
56. — *Morte ex fumo tabaci.* p. 71
57. — *Nutrice peccatrice.* p. 72
58. — *Beſtiis incendii vatibus.* p. 74
59. — *Sterilitate mutato aëre emendata.* p. 76
60. — *Rabie à vermibus.* p. 78
61. — *Obauditione ordinariè ante partum.* p. 78
62. — *Cucurbitulis ſcarificatis incruentis.* p. 79
63. — *Fœdâ & inveterata oris diſtorſione viliſſimo remediô citò tutoq; curata.* p. 79
64. — *Sanguine Coccineo ſine ſero lethali.* p. 80

Dec. II. Ann. VII.

1. *Obſervat. Medicar. Decad. duas* p. 109. *App.*
2. *Aſtibulſius, nobilis Dynaſtæ ab Ileſeld Noſologiæ animatæ venuſta Synopſis.* p. 111
3. *De Verberibus imminentis apoplexiæ remoribus.* p. 128
4. — *Urina pediculari.* p. 130
5. — *Dyſtokia à pomis.* p. 132
6. — *Epilepſia à plumis paſſerum.* p. 133
7. — *Caduco dyſenteriæ averrunco.* p. 133
8. — *Gangræna à piſo.* p. 134
9. — *Sudore verè ſtercoreo.* p. 134
10. — *Ictero mammarum.* p. 135
11. — *Scybalis alvinis per vulvam rejectis.* p. 135
12. — *Vulgi experimentis non ſemper deliramentis.* p. 136
13. — *Mammis ad phaſes Lunæ auctis & imminutis.* p. 141
14. — *αἱμωδία à cochleis.* p. 142
15. — *Thuringia Scorbutica.* p. 143
16. — *Vitulo in utero putrefacto per os & vulvam fruſtillatim rejecto.* p. 155
17. — *Vomitu cum dyſuria poſt coitum ordinario.* p. 157
18. — *Menſtruo aurium fœtore.* ibid.
19. — *Dyſenteria animata cum Vertigine nocturna.* p. 158
20. — *Quadam vulvâ clausâ ſponte tamen ruptâ, concipiente & pariente.* p. 160
21. — *Sterilitate, adeoq; omni appetitu venereo, auribus abſciſſis, perpetuò extincto.* p. 161

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Recente ribeſio auri in utero impactô.* p. 351
2. — *delirio à Fabis florentibus vernali.* p. 351

3. De Urina valdè glutinoſa. p. 352
4. — Icterô ex morſu ſciuri. p. 352
5. — Delirio & ſummâ ἀνορεξίᾳ ex Voto caſtitatis p. 153
6. — Epilepſia terrore & aqua curatâ. p. 153
7. — Upupa anticolica. p. 354
8. — Odontalgia, ſolâ alapa citò tutoq; curata. p. 354
9. — Urina viridi in tertianario. p. 355
10. — Ebrietate ſcarificatione ocyus diſcuſſa. p. 355
11. — Morte ex inſomnio. p. 356
12. — Reverentia erga patibulum in utero implantata. p. 357
13. — Catellis in utero baubantibus. p. 357
14. — Macie à butyro. p. 358
15. — Pene lunato. p. 538

Dec. II. Ann. X.

1. De Iſchuria cum tumore corporis verminoſo p. 368
2. — Hernia maniâ curatâ. p. 369
3. — Sternutatione à Vino Hiſpanico. p. 370

DN. D. JOH. NICOL. PECHLINUS, Sereniſſ. Holſat. Ducis Archiater. & Profeſſ. Publ. Kilonienſis Nat. Curioſ. Telamon.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. De Verme Odontalgico. p. 75
2. — Pſeudoployp cerebri & uteri. p. 77
3. — Polypo narium fonticulo curato. p. 78
4. — Hæmoptoe periodica menſtrua. p. 81
5. — Fluore ſanguinis, tertiô ætatis anno; & albo, ſeptenario primò erumpente. p. 84
6. De Stillicidio uteri in gravida innoxio. p. 86
7. — Quartanæ contumaciâ. p. 87
8. — Membranarum & arteriarum cartilagineo topho. p. 88
9. — Caloris & frigoris in eodem corpore mirifico luſu. p. 89
10. — Calculis piſiformibus per perinæum ſpontè excretis. p. 91

DN. D. GEORG. CHRISTOPH. PETRI, ab Hartenfels, Com. Palat. Cæſar. Eminentiſs. ac Celſiſs. Elect. Moguntini Archiat. & P.P. Erffurtenſ. Nat. Curioſ. Achilles.

Dec. I. Ann. II.

1. De Rene monſtroſo. p. 125
2. — Alvi ſuppresſione ex ulcere in inteſtino recto. p. 130
3. — Conceptione hermaphroditica ſeu Androgynea. p. 303

Dec. II. Ann. V.

1. Aſyli languentium ſ. Cardui bened. Synopſin, vid. p. 179. App.

DN. D. JOH. CONR. PEYER, Phyſicus Scaphuſanus, Nat. Curioſor. Pythagoras.

Dec. II. Ann. I.

1. De Uteri & Veſicæ urinariæ procidentia. p. 197
2. — Lepuſculis, Salmonum extis, inteſtino cœco, ventriculo anſerino & renibus anſerinis. p. 199
3. — Singularibus rupicaprarum poſt cornua meatibus, p. 206

4. *De Ceratographia deſiderata, Merycologia Sciagraphia & rupicaprarum cornubus perennibus.* p. 207

Dec. II. Ann. II.

1. *De Ciconiæ ventre, & affinitate quadam cum ruminantibus.* p. 245
2. — *Gemellis monſtroſis, coalitis partibus obſcœnis.* p. 267
3. — *Tanaceti pro abſynthio uſurpati felici effectu.* p. 267

Dec. II. Ann. III.

1. *De Agnello Cyclope capite monſtroſo.* p. 310
2. — *Cane bipede, humano more ambulante.* p. 313
3. — *Pancreatis ductu bile pleno.* p. 313

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Ruptione diaphragmatis ab immodica ventris extenſione.* p. 195
2. — *Motu inteſtinorum.* p. 197
3. — *Remedio atrophiæ à muribus.* p. 199
4. — *Febrium tertianarum & quartanarum intermittentium remedio.* p. 201

Dec. II. Ann. V.

1. *De Rete mirabili.* p. 355

Dec. II. Ann. VI.

1. *De glandulis inteſtinorum, & in ſpecie duodeni, ubi ſimul complexio peculiaris nervorum oſtenditur.* p. 273
2. — *ſecretione & ejus organo in animalibus.* p. 278

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Mulieris gravidæ anatome.* p. 379
2. — *Perioſteo oſſeo.* p. 384
3. — *Hydatidibus in venis.* p. 385

DN. JOH. PILAS, Sacratiſſ. Cæſar. Majeſtat. Cameræ Chirurgus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Atheromate humeri curato.* p. 167
2. — *Anevriſmate curato.* p. 180
3. — *Verme ex dorſo extracto.* p. 180

DN. D. JOH. JACOBUS PISANUS, Medic. Practicus Vienneníis.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Flamma ex ventriculo.* p. 180

DN. D. GOTTOFREDUS SAMUEL POLISIUS, in Acad. Francofurtana ad Oderam Profeſſ. Publ. Extra-ordinarius, & Phyſicus Ordinar. Nat. Curioſor. Homerus.

Dec. I. Ann. X.

1. *De Vermibus in cordis ventriculis repertis.* p. 50
2. — *Epilepſiâ puerperæ veſicatorio curata.* p. 51
3. — *Pollutione nocturna poſt morbillos.* p. 52
4. — *Facie ſphacelata.* p. 53
5. — *Sacculo membranaceo calculis referto, hepati annexo.* p. 263
6. — *Mirâ idioſyncraſia.* p. 266
7. — *Spica Siliginea deglutita, ex dorſo tandem erumpente.* p. 266

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Vermibus vomitu rejectis.* p. 96
2. — *Muſcis Polonicis exitioſis.* p. 98
3. — *Anſerculo quadrupede.* p. 100
4. — *Partu poſt mortem matris.* p. 102

5. *De Roremarino in Sarcophago creſcente* p. 103
6. — *Ovo Gallinaceo monſtroſo.* p. 105
7. — *Hæmoptyſi & conſequente phthiſi ex errore contractis & contagioſis.* p. 106
8. — *Antipathia opiatorum hæreditaria.* p. 108

Dec. II. Ann. V.

1. *De experimento Veſicatorio cujusdam Judæi in dolore dentium probatisſimo.* p. 333
2. — *Uſu Salis Armoniaci in faucium affectibus conſpicuo.* p. 434
3. — *Intumeſcentia, ex obſtructione Urinæ totius corporis, curata.* p. 336
4. — *Mictu ſanguinis bubone exſiccato ſublato.* p. 337
5. — *Uſu Cucurbitularum in dolore Iſchiadico.* p. 338
6. — *Dolore in muſculis femorum & tibiæ, aliisq;* p. 339
7. — *Puella cum hydrocephalo ſingulari in lucem edita.* p. 339

Dec. II. Ann. VI.

1. *Myrrhologiam, vide poſt Indicem in appendice.*

DN. D. LUCAS ANTONIUS PORTIUS, Neapolitanus, Medicus Viennenſis.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Cancri fluviatilis partibus genitalibus.* p. 48

DN. D. ANTONIUS de POZZIS, Medicus Cæſareus.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De homine qui diu vivere poteſt cum magnis morbis.* p. 30
2. *De Erratis naturæ in una parte & ſupplimento ejusdem in alia.* p. 31
3. — *Dolore ventriculi à cauſa inaudita.* p. 32
4. — *Calculis in renibus occultis.* p. 33
5. — *Sutura Cranii diſceſſione ab ebrietate præſervante.* p. 33
6. — *Rarâ epilepſiæ cauſa.* p. 34
7. — *Epilepſia ab incurvatione diploës internæ.* p. 34
8. — *Aqua in cerebro inventa.* p. 35
9. — *Delirio à Vermibus.* p. 35
10. — *Vermibus Ventriculum erodentibus.* p. 36
11. — *Vulneribus profundis colli non lethalibus.* p. 36
12. — *Rara cordis palpitatione.* p. 37
13 — *Hydrope admirando.* p. 37

✝ DN. D. JOH. PETR. PRüCKEL, Medicus Ratisbonenſis.

Dec. II. Ann. IX. & X.

1. *De Corporis humani variis deformitatibus.* p. 45
2. — *Menſium fluxu inſolito.* p. 46
3. — *Gonorrhœa Periodica.* p. 46
4. — *Intolerabili totius corporis pruritu.* p. 47

DN. D. MAXIMILIANUS PREUS, Poliater & Inſpector Noſocomii, Uratislavienſis.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Hydrope abdominis ſaccato cum veſicæ & uteri defectu.* p. 247
2. — *Rariore ſpinæ ventoſæ conſtitutione, amputatione feliciter curata.* p. 280
3. — *Calculi veſicæ ſigno ſinè calculo.* p. 282

R. DN.

R.

DN. BERNHARDUS RAMAZZINUS, in Mutinenſi Lycæo Med. Profeſſ.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Conſtitutione anni 1690. ac de Rurali epidemica, quæ Mutinenſis agri, & vicinarum Regionum colonos graviter afflixit, Diſſertatio: Ubi quoq; Rubiginis natura disquiritur quæ fruges, & fructus vitiando, aliquam caritatem annonæ intulit.* p. 14. *App.*

Dec. II. Ann. X.

1. *De Conſtitutione anni 1691. apud Mutinenſes Diſſertatio II. Bernardini Ramazzini Medicinæ Profeſſoris ad Illuſtriſſimum & Celeberrimum Virum D. Guilielmum Gottofredum Leibnizium, Sereniſſ. Erneſti Auguſti Lüneburgenſium & Brunſuicenſium Ducis Hiſtoriographum & Conſiliarium.* p. 78. *App.*

DN. D. CAROLUS RAYGER, Medicus Poſonienſis.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Anatome monſtri bicipitis.* p. 25—21

Dec. I. Ann. III.

1. *De periculoſis capitis vulneribus curatis.* p. 492—424
2. — *Maxilla inferiore tota, ore cadente.* p. 495—426
3. — *Capite monſtroſo ſine Cranio & Cerebro.* p. 495—427
4. — *Febre maligna cum exanthematibus miliaribus.* p. 496—428
5. *De Valvulis Cordis oſſeis.* p. 498—429
6. — *Calculo in veſica fellea humana.* p. 498—429
7. — *Mictione materiæ albæ craſſæ, viſcidæ, acidulis Egranis curata.* p. 500—431
8. — *Calculo adnato grumo ſanguinis.* p. 502—433
9. — *Volatica.* p. 504—434
10. — *Abſceſſu infimi ventris per umbilicum evacuato.* p. 505—435
11. *Agloſſoſtomographiam Jacobi Rolandi. Vide* p. 559. *App.*

Dec. II. Ann. IV. & V.

1. *De defectu arteriarum ſpermaticarum.* p. 1
2. — *Lapide ſerpentis pileati.* p. 2
3. — *Paracenteſi in aſcitico & de fœmina anaſarca laborante aperta.* p. 4
4. — *Parotidibus.* p. 6
5. — *Aurium Vermibus.* p. 7
6. — *Repentina morte cum totius corporis inflatione.* p. 8
7. — *Pleuritide poſt morbillos ſine Venæſectione curata.* p. 10
8. — *Pleuritici curati, cui ex aſſumto incautè vomitorio variis ſymptomatibus.* p. 11
9. — *Paralyſi univerſali poſt variolas.* p. 13
10. — *Cardialgia miris ſtipata ſymptomatibus tandem lethali.* p. 14
11. — *Aſthmatica aperta.* p. 15
12. — *Abſceſſu abdominis ingenti & raræ magnitudinis feliciter curato.* p. 16
13. — *Vermibus cum nive cadentibus.* p. 80
14. — *Fungis monſtroſis.* p. 82

Dec. I. Ann. VI.

1. *De Lacrymis ſanguineis.* p. 294
2. — *Epilepſiâ infantum.* p. 296
3. — *Quibusdam in diſſectione recens natorum obſervatis.* p. 297
4. — *Malignitate occulta catarrhum in pectore mentiente.* p. 299
5. — *Abortu bis venæ ſectione impedito.* p. 301
6. — *Obſervatis quibusdam in icteri curatione.* p. 302
7. — *Calculo per ſcrotum excreto.* p. 304
8. — *Alapa lethali.* p. 305
9. — *Gangræna ſpontanea tali, cum aſthmate.* p. 306
10. — *Oleo lini in hæmoptyſi.* p. 307
11. — *Phthiſi & morte ex potu frigido.* p. 309
12. — *Visûs privatione omniumq; membrorum tremore ex totius corporis refrigeratione.* p. 310
13. — *Epilepſiâ apoplexiæ ſuperveniente lethali.* p. 311
14. — *Catarrhis anno 1675. per autumnum graſſantibus.* p. 312
15. — *Sero lacteo V. S. extracto.* p. 313
16. — *Serpente ex homine poſt mortem prorepente.* p. 314

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Hippomane.* p. 94
2. — *Fœtu Canino, à puero per alvum excreto.* p. 98
3. — *Morphæâ nigrâ.* p. 99
4. — *Utero putrefacto, fœtu illæſo.* p. 101
5. — *Phthiſi & morte ex vulnere pulmonum.* p. 102
6. — *Quibusdam in dyſenteria obſervatis.* p. 105
7. *De Mirabili quadam odontalgiâ & innoxiâ opiatorum continuatione.* p. 104
8. — *Puella ſine cerebro vitali.* p. 107

Dec. I. Ann. IX, & X.

1. *De Innoxiè deglutitis.* p. 269
2. — *Hemiplexia ex Iſchuria.* p. 271
3. — *Livore totius corporis periodicè recurrente.* p. 272
4. — *Sera dentitione.* p. 273

DN. FRANCISCUS REDI, Nobilis Aretinus.

Dec. I. Ann. I.

1. *Obſervationes de Viperis.* p. 1. App.

Dec. I. Ann. II.

1. *Epiſtolam ad aliquas oppoſitiones factas in ſuas Obſervationes circa viperas.* p. 408. App.
2. — *Obſervationes circa illas guttulas & fila ex vitro, quæ rupta in quacunq; ſui parte penitus atq; penitus comminuuntur.* p. 428. App.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Peculiari quadam membrana fœtum aprugnum inveſtiente.* p. 408

DN. D. DAVID REICH, ab Ehrenberg, Medicus Uratislavienſ. Nat. Curioſor. Hercules III.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Mercurio in Sole viſo.* p. 274
2. — *Contuſione cranii ſine trepanatione curata.* p. 405

Dec. II. Ann. X.

1. *Medicinam univerſalem menſtruo catholica*

liſo & labore Herculeo quærendam, cui inſerta eſt hiſtoria de quibus dam lapidibus curioſis. p. 61. ſeqq App

DN. D. SALOMON REISELIUS Sereniſs. Ducis Würtenbergic Conſil. & Archiat. Nat. Curioſ. Amphion.

Dec. I. Ann. I.

1. *De ſerpente in ſtomacho cervi petrefactô.* p. 57—49

Dec. I. Ann. II.

1. *De Unicornu cum obolo antipathiâ.* p. 182
2. — *Experimentis circa congelationem.* p. 275
3. — *Urina diu incorrupta permanente.* p. 276
4. — *Monſtro leporino.* p. 301
5. — *Arthritide per verrucæ exciſionem curata.* p. 315
6. — *Marito pro uxore gravida picâ laborante.* p. 316
7. — *Ebrietate ſubitò diſcuſſa.* p. 318
8. — *Hydrope aſcite thermis Wisbadenſibus curata.* p. 318
9. — *Hydrope Urina Hirci ſanata.* p. 319
10. — *Generaliſſimo morbo, remedio ſimplici ſanato.* p. 321

Dec. I. Ann. III.

1. *De mira Cadaveris fragilitate & gangræna pedis, ex terræmotu.* p. 201—171
2. — *Pulmone conſolidato & Calculo renis cordiformi.* p. 310—362
3. — *Avtolithotomo.* p. 311—363
4. *De Cauſa rabiei & lumbaris impotentiæ in Lupis.* p. 313—365
5. — *Corona ſeu circulo Urinæ.* p. 506—436

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Statua humana Circulatoria.* p. 245
2. *Epiſtolam ad Naturæ Curioſos, de quibusdam in arte Medica expolienda requiſitis.* p. 309. App.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Literis intra ipſum fagi fiſſæ truncum inventis.* p. 9
2. — *Nauſeæ & mictionis cruentæ cauſa abdita.* p. 94
3. *Conjecturæ ſuper Langellotianos diu ſubmerſos.* p. 270
4. *De Urina noctu lucente.* p. 280

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Flammâ ex oculis erumpente & illuminante literas.* p. 49
2. — *Calculo humano cryſtallino.* p. 53
3. — *Pinguedine liquata & in gelatinam ſoluta.* p. 54
4. — *Pancreatis excreſcentiâ.* p. 54
5. — *Aſcensûs quaſi ſpontanei aquæ, in filtro cauſa.* p. 162

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Statua humana circulatoria.* p. 1
2. — *Viſionis diſtinctiſſimæ locô.* p. 312
3. — *Valvulis in vena cava ſub diaphragmate.* p. 316
4. — *Muto hora quavis prima meridiana loquente.* p. 425

Dec. II. Ann. I.

1. *De Motore perpetuo diurnô.* p. 78

Dec. II. Ann. II.

1. *De Diureticorum & in ſpecie pulveris Volkameriani utilitate in hydrope.* p. 268
2. — *Iſchuriâ ex glandulis in & extra veſicam atq; ſphinctere calloſo.* p. 269
3. — *Cerebello extra cranium poſt terrorem gravidæ à fele impoſito.* p. 272
4. — *Oſſiculo retro laryngem nato.* p. 275
5. — *Obſtructione alvi lethali, à ſuppreſſis hæmorrhoidibus.* p. 276
6. — *Contractura ex menſibus ſuppreſſis.* p. 277
7. — *Ovo monſtroſo.* p. 278

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Avtocaſtratis, & avtoceletotomo.* p. 10
2. — *Vomitu cruento lethali.* p. 174
3. — *Araneæ ictu lethali.* p. 176
4. — *Pomi eſu in terram lapſi noxio.* p. 176

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Uveæ membranæ in oculo textura.* p. 118

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Hepatocele.* p. 11
2. — *Cardialgia periodica Vernali.* p. 12
3. — *Ano occluſa & glande imperforata.* p. 13
4. — *Uteri tumore glanduloſo adnato externo.* p. 15
5. — *Rupto utero fœtus intra abdomen excluſo.* p. 16
6. — *Conjecturis & Conaminibus circa hernias.* p. 18
7. — *Aſthmatici pueri anatomia* p. 22
8. — *Sonitu in abdomine.* p. 23
9. — *Exſangui ferè corpore.* p. 24
10. *De Fecibus per umbilicum lethaliter exeuntibus.* p. 24

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Labiis Leporinis geminis, oculis clauſis & cœcis, & fovea Cranii in vertice.* p. 135
2. — *Infantis trunco ſine artubus.* p. 136
3. — *Prolapſu ab hernia ſecta perpetuo & fœcum exitu in inguine.* p. 138
4. — *Circulis gramineis viridioribus & pinguidioribus, reliqua area ſterili & contra.* p. 141
5. — *Mutata locorum ſituatione.* p. 144
6. — *Saliva ad nauſeam usq; dulci.* p. 147
7. — *Siphone Würtenbergico per majora experimenta firmato, in vertice effluente, correcto & detecto.* p. 565. *App.*

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Flore quaſi Solis piro impreſſo.* p. 61
2. — *Abſceſſu hepatis ingenti.* p. 63
3. — *Alvi obſtructione doloroſa, oleoſis & Mercurio ſolutâ.* p. 64
4. — *Hernia aquoſa ſ. gelatinoſa, transplantatione, ſ. translatione curata.* p. 65
5. — *Thermarum & aquarum mineralium effectibus aliquot raris medicis.* p. 68

Dec. II. Ann. X.

1. *De Frigore & dolore venâ ſectâ ſublatô.* p. 59
2. — *Scabiei unctione Mercuriali lethali.* p. 59
3. — *levi fractura Cranii rara & lethali à lapſu.* p. 60
4. — *Bregmatis ſiniſtri ſupra dextrū transpoſitione rariſſima, in fœtu mortuo.* p. 65

5. De

5. *De Hydrope ovarii muliebris.* p. 66
6. — *Tumore ventris quaſi gravidi ab omento glanduloſo.* p. 68
7. — *Automate capitis humani loquentis.* p. 69
8. — *Thermometro correſpondente.* p. 70
9. — *Maſſa limaciformi vomitu rejecta.* p. 71
10. — *Oculi globo ſub inferiori ſolùm palpebra latente, infantis cœci.* p. 71
11. — *Cornea multiplici.* p. 166

DN. JOHANNES REISKIUS, Gymnaſii Wolferbytani Rector.

Dec. II. Ann. VI.

1. *Exercitationem hiſtorico-Phyſicam de Cornu Ammonis Agri Brunshuſani & lapide Gandersheimenſi.* p. 163. App.

DN. JOHANNES RICHARDI.

Dec. II. Ann. I.

1. *Epiſtolam de Magnetis declinatione.* p. 420. Addend.

DN. D. VITUS RIEDLINUS, Reipubl. Auguſtan. Phyſicus, Nat. Curioſor. Craterus.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Scroti tumore ex colica.* p. 322

Dec. II. Ann. II.

1. *De gutturi inhærentibus fortè fortuna rejectis.* p. 299

Dec. II. Ann. III.

1. *De Convulſionibus periodicis cum Iſchuria.* p. 362

DN. D. JOH. GUILIELMUS RIVA, Anatomicus Romanus, Chiſianæ quondam Legationis in Galliam Regis Chriſtianiſſimi & Pontific. Clementis IX. Chirurgus.

Dec. I. Ann. I.

1. *De anevriſmate aortico imparadoxico.* p. 75—64
2. — *Secundina humana duplici.* p. 127—110
3. — *Reſtitutione humorum oculi.* p. 273—239
4. — *Triplici ſanguinis transfuſionis experimento.* p. 325—286

DN. JACOBUS ROLANDUS de Belebad. Chirurgus Salamurienſis.

Dec. I. Ann. III.

1. *Agloſſoſtomographiam.* p. 559—481. App.

DN. D. PETRUS ROMMELIUS, Phyſicus Ulmenſis.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Aphonia rara.* p. 222

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Antipathia cum Gammaris.* p. 61
2. — *Paralyſi ſingulari.* p. 63
3. — *Menſtruorum retardatione.* p. 216

Dec. II. Ann. V.

1. *De Voluntaria fluxus menſtrui retardatione.* p. 48
2. — *Loquelæ, Memoriæ & Rationis imbecillitate à venæſectione.* p. 280
3. — *Paralytica, venæſectione reſtituta.* p. 285

4. De Convulſionibus triduanis à Venæſectione in ſeptuagenario, p. 287
5. — Delirio Melancholico à venæſectione. p. 290
6. — Viſu imminuto à Phlebotomia. p. 292
7. — Aphoniæ poſt Venarum hypoglotti dum Sectione. p. 294
8. — Bulithis copioſè in Veſica repertis. p. 297
9. — Ovo cum appendice ſ. caudato. p. 299
10. — Pullo gallinaceo quatuor alis totidemq; pedibus prædito. p. 301
11. — Diarrhœa ſingulis menſibus recurrente in gravida. p. 303

Dec. II. Ann. VI.

1. De Capillis Cranio infixis. p. 471
2. — Capillis naturâ viridibus. p. 473
3. Quòd longos pedes habentes, facilius purgentur. p. 475
4. De Tertiana intermittente ſcarificatione in paroxyſmo ſublatâ. p. 476
5. — Epilepſia viſa & audita etiam ſecreta revelante. p. 477

Dec. II. Ann. VII.

1. De Anevriſmate magno, nullis remediis cedente, ſpontè tandem evaneſcente, p. 385
2. — Anevriſmate alio feliciter curato. p. 390
3. — Fœtu absq; funiculo umbilicali edito. p. 392
4. — Hermaphrodito vitulino pedibus cervinis prædito. p. 395
5. — Crapula & Vomitu non niſi eâdem numero horâ, qua crapula cœperat, deſinente. p. 396
6. De Oſſium mollitie & flexibilitate. p. 397
7. — Fluxu menſtruo immodico, Febre tertianâ ſuperveniente curato. p. 399
8. — Uvulæ non animadverſæ amisſione, eamq; concomitantia incommoda. p. 400
9. — Singulari inter maritum & ejus uxorem Idioſyncraſia. p. 403
10. — Erroribus in Medicina quandoq; ſingularibus. p. 404

Dec. II. Ann. X.

1. De Dyſenteria contumaci, uvis recentibus & muſto curata. p. 370
2. — Menſium defectu, menſtruo alvi profluvio ſupplente. p. 374
3. — Sudore unius tantum lateris. p. 376
4. — Mictionis difficilis facili remedio. p. 377
5. — Urina actu frigida emiſſa. p. 378
6. — Muto canente ſ. cantillante. p. 378
7. — Experimentis non ſemper & ubiq; ſuccedentibus. p. 379

DN. D. JOH. CAROLUS ROSENBERGIUS.

Dec. II. Ann. III.

1. Rodologiæ Synopſin vide p. 518. App.

✝ DN. D. JOH. CHRISTOPHORUS RöSLER, Sereniſſ. Principis Ligio Bregenſis Joh. Chriſtiani quondam Archiater.

Dec. I. Ann. III.

1. Obſervationes ſelectiores p. 522.
2. De Phthiſi. p. 524–451. App.
3. — Morſu canis rabidi. p. 524–452
4. — Hypercatharſi. p. 525–452

5. De

5. De Riſu involuntario. p. 526—453
6. — Dubia conceptione. p. 527—454
7. — Hernia. p. 527—454
8. — Calculis in venis Meſaraicis. p. 528—455
9. — Pareſi ex colica. p. 528—455
10. — Mictione cruenta. p. 529—455
11. — Vulnere. p. 529—456
12. — Lacertis per vomitum & alvum rejectis. p. 530—457
13. — Verme. p. 530—457
14. — Apoplexia. p. 531—457
15. — Profluvio ſanguinis ex ore. p. 532—458
16. — Obſtructione alvi. p. 533—459
17. — Dentis eradicatione. p. 534—460
18. — Epilepſia in prægnante. p. 534—460
19. — Partu poſt mortem. p. 535—461
20. — Vulnere ab acu lethali. p. 536—462
21. — Unguium reſectione lethali. p. 537—463
22. — Gangræna. p. 537—463
23. — Hydrope. p. 538—464
24. — Variolis. p. 539—464
25. — Paralyſi colli. p. 539—465
26. — Mictione involuntaria. p. 540—465
27. — Gangliis. p. 540—466
28. — Comate. p. 541—466
29. — Tabe. p. 542—467
30. — Calculo ex umbilico. p. 542—467
31. — Verme. p. 543—468
32. — Hæmorrhoidum fluxu. p. 543—468
33. — Tortura oris. p. 544—469
34. — Nucleo deglutito. p. 545—470
35. — Paralyſi brachii. p. 546—471
36. — Pure ex umbilico. p. 547—472
37. — Epilepſia. p. 548—472
38. De Gangræna Pulmonis. p. 549—473
39. — Dolore cordis. p. 549—473
40. — Hydrope. p. 550—474
41. — Hydrope. p. 551—475
42. — Hernia. p. 551—475
43. — Lumbricis. p. 552—475
44. — Nucleo pruni. p. 552—476
45. — Verme. p. 552—476
46. — Cicuta. p. 553—477
47. — Gravida. p. 554—477
48. — Morbillis in gravida. p. 554—478
49. — Gravida. p. 555—478
50. — Uteri aſcenſu. p. 556—479
51. — Vomitu ſanguinis. p. 556—479

DN. D. JACOBUS ROTHIUS, Acad. Baſileenſis Profeſſ. Publ. Primar.

Dec. I. Ann. III.

1. De Cultrivoro Baſileenſi plenior Relatio. p. 334—286

DN. D. CHRISTIANUS RUDNICIUS, Phyſicus Gedanenſis.

Dec. I. Ann. III.

1. De Liene Cartilagine oſſea incruſtato. p. 288—247
2. — Vulpeculæ leporisq; inteſtino cæco. p. 289—248

DN. GEORGIUS EBERHARDUS RUMPHIUS, Illuſtr. Societat. Orientalis Batav. in Inſula Amboyna Conſiliarius.

Dec. II. Ann. I.

1. De Caryophyllis Aromaticis. p. 50
2. — Corticibus Maſſoy & Culilavvane mare Indico noctiluco. p. 55

Dec. II. Ann. III.

1. *De Agallochi generibus & arbore excœcante.* p. 74
2. — *Ligno lacca dicto, funibus ſylvaticis Reſina Dammar Selan, & Dammar Battu.* p. 76
3. — *Coralliorum quibusdam ſpeciebus & lithodendris.* p. 77
4. — *Unguibus odoratis ex Murice & pſeudo purpura, argyrodamante, androdamante, Schœnantho, Ambonico, Piſi Americani ſpecie ambonica, Herba ſentiente Ambonica.* p. 79

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Ceraunia ſpathula metallica.* p. 212

Dec. II. Ann. V.

1. *De Ovo marino, Porcellanis ſ. conchis Veneris.* p. 222

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Ceraunia metallica.* p. 5
2. — *Nautilo velificante & remigante.* p. 8

S.

DN. D. PHILIPPUS JACOBUS SACHS, à Lövvenheim, Reip. Uratislavienſ. Phyſicus, Nat. Curioſor. Phosphorus I. & Adjunctus.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Meſſe obſervationum Microſcopicarum.* p. 40—34
2. — *Auro Chymico.* p. 65—56
3. — *Conſenſu labiorum faciei cum labiis uteri.* p. 79—68
4. — *Rene putrefacto.* p. 95—82
5. — *Rapa monſtroſa.* p. 139—121
6. — *Gammaris amaris.* p. 176—153
7. *De Aloë Sileſiaca.* p. 207—182
8. — *Aloë Salitiana.* p. 217—191
9. — *Mirâ alvi ſtipticitate.* p. 228—200
10. — *Fœtu extra uterum invento.* p. 255—224
11. — *Radice miranda cum icunculis.* p. 268—235
12. — *Aurô Vegetabili.* p. 290—250
13. — *Lacte arthriticorum ſolatio.* p. 310—273
14. — *Emplaſtro antipodagrico.* p. 318—280

Dec. I. Ann. II.

1. *De Suppresſione urinæ diuturna non lethali.* p. 57
2. — *Opio Venereo.* p. 126
3. — *Epilepſia periodica.* p. 169
4. — *Splendoribus Epilepticorum funeſtis.* p. 170
5. — *Singulari ſpica hordei.* p. 184
6. — *Vulnere capitis cum Cranii fractura curato.* p. 195
7. — *Calculo è Scroto prolapſo.* p. 225
8. — *Pomis hybernis Sileſiæ.* p. 371

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *Memoriam Saxianam* vid. *poſt. App.*

Dec. II. Ann. V.

1. *Ampelographiæ ſ. Tractatus de Vite vinifera Synopſin.* vid. p. 171
2. *Gammarologiæ ſ. Tractatus de Gammaris & Cancris Synopſin.* p. 174 App.
3. *Oceani Macro-microcoſmici ſ. Diſſertationis epiſtolicæ de analogo aquarum motu ex- & ad Oceanum ſanguinisq; ex- & ad cor, Synopſin.* p. 177

DN.

DN. D. HENRICUS SAMSON, Medicus Londinenſis.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Hermaphrodita ſingulari.* p. 323—277
2. — *Fœtu monſtroſiſſimo.* p. 325—279
3. — *Oeſophago cartilagineo.* p. 326—279
4. — *Anatome Canis partui vicinæ.* p. 326—280
5. — *Liene duplici.* p. 327—281
6. — *Abſtinentia inſolita.* p. 328—281

DN. D. JOH. GEORGIUS SARTORIUS, Phyſicus Bambergenſis, Nat. Curioſor. Calais.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Phthiſi inveterata & deplorata curata.* p. 310
2. — *Angina lethali curata.* p. 314

DN. D. ALBERTUS GüNTHERUS SAXO, Germanus, & Medicus Romanus.

Dec. II. Ann. V.

1. *Lectionem coram Eminentiſs. & Reverendiſs. Domino Cardinale Felice Roſpiglioſo, &c.*
De Arthritidis & Nephritidis cauſa, nec non de acidi calefactiva & bilis frigefactiva proprietate. p. 147. App.

DN. D. JOH. BAPTISTA SCARAMUCCIUS, Medicus Primarius Sanogalliæ in Italia.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Flagri funiculo, è veſica à lithotomo extracto.* p. 345

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Atrophia hydropica.* p. 478

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Diabete.* p. 371

DN. D. JOH. VALENTIN. SCHAD, Phyſicus Hamburgenſis.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Fœminâ ex ſcabie in Melancholiam deſperatam incidente, lochiorum fluxu curatâ.* p. 417

DN. Lic. BENJAMIN SCHARFF, Archiater Sondershuſ. Schwarzenburgicus Nat. Curioſ. Bias.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Vomitu Sanguinis quotidiano gravidæ innoxio.* p. 43
2. — *Vermibus uteri.* p. 44
3. — *Opio in phthiſi ſiniſtrè exhibito.* p. 261

Dec. II. Ann. II.

1. *De Lactis copioſa quidem & diuturna è mammis mulieris gravidæ, at innoxiâ effluxione.* p. 248
2. — *Aquæ ex utero prægnantis. 2. ante partum menſibus, quotidiano quidem, at innoxio effluxu.* p. 250
3. — *Menſium per os exeuntium curatione.* p. 251
4. — *Monſtro à conſtrictione.* p. 254
5. — *Aſthmate paralytico ſicco curato.* p. 256
6. — *Febri quotidiana uretico ſputatoria.* p. 258

Dec. II. Ann. V.

1. *Arcephthologiæ ſ. deſcriptionis Juniperi Synopſin,* vid. p. 181. App.

Dec. II. Ann. X.

1. *De Anatome Calculoſi.* p. 57

✠ DN. D. SEBASTIAN. SCHEFFERUS Phyſicus Francofurti ad Mœnum Primarius, Nat. Curioſ. Perſeus II.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Calculo ſub lingua.* p. 299. in analect.
2. — *Gallo gallinaceo ova pariente.* p. 300 in Analect.
3. — *Calculis veſicæ felleæ.* p. 302
4. — *Verme Vomitu rejecto.* p. 303

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Rene monſtroſo.* p. 258

Dec. II. Ann. I.

1. *De Exſecta propè vulvam carnea excreſcentia.* p. 35

Dec. II. Ann. III.

1. *De Inſigni veſiculæ fellis & veſicæ, calculis.* p. 297

DN. D. GüNTHERUS CHRISTOPHORUS SCHELHAMMERUS, Profeſſ. Publ. Kilonienſ. Nat. Curioſ. Theophraſtus & Adjunctus.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Anatome Talpæ.* p. 323
4. — *Calculo cerebri.* p. 332

Dec. II. Ann. V.

1. *De Febris quartanæ Anno 1684. indole.* p. 16
2. *De Hepatis vulnere feliciter curato.* p. 17
3. — *Lumbricis ex abſceſſu in inguinali regione erumpentibus.* p. 19
4. — *Abſceſſu hepatis.* p. 23
5. — *Opii vi deleteria & ejus ſymptomatibus.* p. 25
6. — *Partu naturali ad juſtum tempus retardato.* p. 27
7. — *Triſti fato infantis nondum nati.* p. 28
8. — *Vertigine nocturna.* p. 29
9. — *Opii vi ſudorifera.* p. 29
10. — *Cura puelli deſperati.* p. 30

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Anatome Ciconiæ.* p. 206
2. — *Floribus præter morem proliferis & fungô exili diſcifero.* p. 209
3. — *Conchis cochleisq; recenter obſervatis.* p. 212
4. — *Aliis cochlearum generibus, itidem mediterraneis aquæ dulcis incolis accenſendis.* p. 214
5. — *Virulentia bufonis.* p. 216
6. — *Epilepſia gravi ex ictu in ſynciput accepto poſt octennem.* p. 218

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Piſtaciæ germinatione.* p. 371
2. — *Epilepſia à Tabaci fumô* p. 373
3. — *Epilepſiæ alia obſervatione.* p. 374
4. — *Sputi rejectione matutina copioſa admodum moleſta ab eodem Tabaco.* p. 375
5. — *Hæmorrhagiæ ſpontaneæ internæ & externæ notabili obſervatione.* p. 376
6. — *Terra Catechu.* p. 377
7. — *Mure in Vertiginem acto.* p. 378

Dec. II. Ann. VIII.

1. De *Amygdalorum ex ſemine ortu.* p. 89
2. — *Palmæ ex ſemine ortu.* p. 91

Dec. II. Ann. IX.

1. De *Animali in cochlea minuta depreſſa degente.* p. 245
2. — *Nupero terræ motu.* p. 246
3. — *Avibus erectis incedentibus.* p. 249
4. — *Vivacitate Papilionum.* p. 251
5. — *Muris majoris partu monſtroſo.* p. 254
6. — *Monſtro acephalo.* p. 258
7. — *Uteri ptolapſu maniſeſtisſimo & partu ex eo.* p. 259

DN. D. ERNESTUS FRIDERICUS SCHEELHAS, Phyſicus Kauffbeirenſis.

Dec. II. Ann. I.

1. De *Puella monſtroſa.* p. 303
2. — *Mola aquoſa veſiculari.* p. 304
3. — *Puello monſtroſo ſine cerebro.* p. 305
4. — *Auri operatione in corpus humanum.* p. 306
5. — *Hypercatharſi à purgante improvidè ſumto.* p. 307
6. — — — — *lethali.* p. 308
7. — *Unguibus pedum monſtroſis.* p. 309

✠ DN. D. JOH. THEODORUS SCHENCK, Profeſſ. Public. in Acad. Salana.

Dec. I. Ann. I.

1. De *Cerebro bovis petrefacto.* pag. 93—80

DN. D. JACOBUS SCHMIEDIUS, Archiater Anhaltinus & Practicus Quedlinburgenſis, Nat. Curioſ. Podalirius. III.

Dec. II. Ann. II.

1. De *Miris ſymptomatibus ex nuce Moſchata juſto majori doſi aſſumpta.* p. 278
2. — *Satyriaſi admiranda in ſene curata.* p. 280
3. — *Diabete ex nimio aromatum uſu ortâ, brevi curata.* p. 281
4. — *Urinâ per plures annos oleaginoſa.* p. 284
5. — *Urina Oleaginoſa in febribus malignis lethali ſigno.* p. 286
6. De *Urina Cryſtallina.* p. 286
7. — *Sudore unius lateris.* p. 287
8. — *Febri ex umbra Sambuci orta.* p. 288

✠ DN. D. JOHANNES SCHMIED, Phyſicus Gedanenſis.

Dec. II. Ann. III.

1. De *Aphonia ſubitanea.* p. 193—165
2. — *Hernia exulcerata undè excrementa ſine alia ſanatis noxa egerebantur.* p. 194—166
3. — *Lacte ex vena ſecta in Viro.* p. 195—166
4. — *Eroſione inteſtini ab urina reſtagnante intra pudendum puellæ p. n. conformatum.* p. 198—169

Dec. II. Ann. IV. & V.

1. De *Terrore gravidæ fœtui exitioſo.* p. 24
2. — *Excreſcentia carnea in fœtu ex terrore matris contracta.* p. 24

3. De

3. — *Præmatura menſium eruptione.* p. 25
4. — *Oſſiculis à phthiſico tuſſi excretis.* p. 26
5. — *Largo & perpetuo glandularum ſub axillis madore.* p. 26
6. — *Urina actu frigida.* p. 27
7. — *Monſtro fœminini ſexus.* p. 27
8. — *Oblivione lectionis ex apoplexia ſalvá ſcriptione.* p. 195
9. — *Dyſuria cum penis retractione.* p. 197
10. — *Vermibus cum urina excretis.* p. 198
11. — *Alvi excrementis per genitalia ejectis.* p. 199
12. — *Manibus ſulphur olentibus.* p. 200
13. — *Iſchuria ex diſtenſione emulgentium.* p. 201
14. — *Purgatione ex imaginatione.* p. 203
15. — *Cancri Cura palliativa.* p. 205
16. — *Deglutitione diverſimodè læſa.* p. 206
17. — *Monſtro vitulino.* p. 207

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Morte repentina à vulnere oculo inflicta.* p. 140
2. — *Variolis poſt 17. diem demum ſuppuratis.* p. 141
3. — *Variolis verminantibus.* p. 142
4. — *Lacte recens natæ puellæ.* p. 143
5. — *Urina nigra nil funeſtè indicante.* p. 144
6. — *Olei ſuccini nimis largiter hauſti noxa.* p. 147
7. — *Infarctu ſabuloſo urethræ lethali.* p. 148
8. — *Talpâ Vomitu rejecta.* p. 150
9. — *Polypo curato.* p. 151
10. — *Caruncularum gallicarum in urethra curatione.* p. 152
11. *De Ilei curatione.* p. 153
12. — *ἀναφροδισία ſoluti matrimonii cauſa.* p. 155
13. — *Tumore lienis partu ſoluto.* p. 157
14. — *Exanimata ad ſenſum in vitam revocata.* p. 159
15. — *Vomica à transſpiratione ſubitò prohibita.* p. 160

Dec. II. Ann. IX. & X.

1. *De Falſa imaginatione melancholici.* p. 112
2. — *Pasſione hyſterica Conjugio curata.* p. 113
3. — *Hydrophobia annis 20. occultata.* p. 116
4. — *Podagra Contagioſa.* p. 118
5. — *Miro phthiſeos contagio.* p. 120
6. — *Vano metu melancholici.* p. 121
7. — *Singulari antipathia.* p. 122
8. — *Venæſectionis commodo in gravidis.* p. 123
9. — *Fraude medica ſalutari.* p. 125
10. — *Verme Capitis.* p. 127
11. — *Mirâ vocis interpretatione.* p. 131
12. — *Colici doloris vehementiâ ſtuporem cuti inducente.* p. 134
13. — *Pertinaci alvi conſtipatione.* p. 136
14. — *Anorexia mirabili.* p. 139
15. — *Calculis aſperæ arteriæ, cauſa tuſſis moleſtæ.* p. 143
16. — *Evporiſto in nimio ſanguinis fluxu.* p. 145
17. — *Noxa Venæſectionis in raucedine.* p. 146
18. — *Affectu hyſterico curato.* p. 147
19. — *Singulari continentiæ exemplo.* p. 149
20. — *Cuſpide phlebotomi inopinatò perditâ.* p. 150

21. De

21. *De Pulſus utriusq; carpi diverſitate.* p. 152

✠ DN. D. LUCAS SCHRöCKIUS, Reipubl. Auguſtan. Phyſicus primarius & Collegii Medici quod ibidem eſt, Senior.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Petechiis ſummè malignis.* p. 125—207
2. — *Balſami Peruviani uſu in dyſenteria.* p. 128—119
3. — *Juvene 25. annorum, de impotentia ſuſpecto, feliciter defenſo.* p. 130—111

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Uvula gemina.* p. 337
2. — *Laconico Coriariorum.* p. 338

Dec. I. Ann. IX.

1. *De Aphonia improviſa brevi curata.* p. 230
2. — *Calculo per alvum excreto.* p. 234
3. — *Pulſu intermittente & deficiente.* p. 236
4. — *Gravidæ ſymptomatibus ſingularibus & partu gemellorum monſtroſo.* p. 354
5. — *Partu gemellorum alterius vivi, alterius quatuor jam menſes mortui.* p. 356
6. — *Partu difficili & pudendis à gangrænoſo fœtu infectis.* p. 357

Dec. II. Ann. II.

1. *De Partu numeroſo.* p. 126

Dec. II. Ann. III.

1. *De Incerto calculorum Renum & Veſicæ judicio.* p. 63

DN. D. LUCAS SCHRöCKIUS, Luc. Fil. Sacratiſs. Cæſar. Majeſt. Perſonæ Medicus & Archiater, Com. Palat. Cæſar. Reip. Auguſtan. Phyſicus, Acad. Cæſar. Leopold. Nat. Curioſ. Præſes, agnomine Celſus.

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Hippolithorum natura.* p. 214
2. — *Calculis Renum & Veſicæ in bobus.* p. 223

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Raro paſſerum Canarienſium colore.* p. 340
2. — *Aloë Auguſtanâ.* p. 340
3. — *Inteſtinis fœtûs extra naturalem locum pendulis.* p. 341

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Animali moſchifero.* p. 81
2. — *Catechu.* p. 88

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Calculo veſicæ ſpontè diſſoluto.* p. 239
2. — *Anatome Iliaci.* p. 242
3. — *Enterocele, abſceſſu inguinis ſpontaneo ſanatâ.* p. 360
4. — *Bufone per alvum excreto.* p. 361
5. — *Iſchuria ſpuria 17. dierum lethali, perluſtrato corpore mirabili.* p. 410

Dec. II. Ann. I.

1. *De Pilis marinis.* p. 32

Dec. II. Ann. II.

1. *De Pomis citriis monſtroſis.* p. 33
2. — *Pomo aurantio citrato.* p. 35
3. — *Anatome calculoſi.* p. 36
4. — *Teſticulo in inguine abſcondito.* p. 38

Dec. II. Ann. III.

1. *De Oſſiculis ex ſarcocele ſuppurata prodeuntibus.* p. 66
2. — *Hydrocele à catarrho ortâ.* p. 69

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Ægagropila badzahardica.* p. 339
2. — *Podagra & Oſſium excreſcentia in capone.* p. 341
3. — *Aſthmate ſicco, convulſivo, eſu raphani ſanato.* p. 345

Dec. II. Ann. V.

1. *De Cervo, corde plumbea glande à Sereniſſ. Electrice Brandenburgica trajecto, mortui inſtar proſtrato, & poſt tres horæ quadrantes quatuor circiter paſſuum millia aufugiente.* p. 8
2. — *Gemino rhinocerotis cornu.* p. 468

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Iſchuria Octiduana curata.* p. 556
2. — *Iſchuria duodecim dierum curata.* p. 558

Dec. II. Ann. VI.

1. *Hiſtoriæ Moſchi Synopſin Vide.* p. 227

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Phalæna maxima.* p. 475
2. — *Termitibus cum Urina excretis.* p. 478
3. — *Verme quadrato.* p. 480

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Anatome dyſuria extincti.* p. 556
2. — *Hydrope ſaccato.* p. 559

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Sutura Cranii dehiſcente.* p. 451
2. — *Sanguine albo.* p. 452

Dec. II. Ann. X.

1. *De Fungulis minimis ſeminiferis.* p. 411
2. — *Fixatione ſalium Volatilium urinoſorum.* p. 416

DN. D. CHRISTOPHOR. SCHRÖDERUS, Conſiliar. & Archiater Cuſtrovienſis.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Extractione fœtûs vivi, viva matre unco ſtateræ facta.* p. 205
2. — *Excluſione fœtûs mortui ex parte jam putrefacti & poſt obitum matris inventi, ultimo naturæ conatu promota.* p. 206

✝DN. D. GOTTOFREDUS SCHUBERT, Practicus Bregenſis. Acad. Curioſus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Aphonia ex variolis.* p. 302
2. — *Pleuritide periodica.* p. 303
3. — *Epilepſia ex caſu raris ſymptomatibus.* p. 388
4. — *Intumeſcentia enormi pupillarum poſt febrim.* p. 390

Dec. I. Ann. III.

1. *De Paralyſi ex lapſu lethali.* p. 112—96
2. — *Tumore calloſo ob variolas neglectim curatas.* p. 112—97
3. — *Sternutatione trecenties in eodem Paroxyſmo repetitâ.* p. 247—211

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Natta.* p. 29
2. — *aqua ſubmerſis circa ſuffocationem.* p. 104

DN.

DN. D. CHRISTIAN. SCHUHMANN. Phyſicus Annæbergenſ. Nat. Curioſ. Ælianus.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Morſu ſerpentis curato.* p. 266

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Morſu viperæ curato.* p. 319
2. — *Ligaturæ fortis effectu laudando in amputatione pedis.* p. 527
3. — *Febre ſingultuoſa maligna ex intempeſtivè ſuppreſſa Diarrhœa.* p. 529
4. — *Ambuſtione ex fulmine curata.* p. 530

DN. D. GOTHOFREDUS SAMUEL SCHULZ, Phyſicus Uratislavienſis, Natur. Curioſor. Ægineta. I. & Adjunctus.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Halone Solari.* p. 353
2. — *Mannâ abortus cauſa.* p. 355

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Calculis ex ani fiſtula extractis.* pag. 430
2. — *Stupore raro ad mortem ducente.* p. 432
3. — *Vermibus dentium.* p. 433

Dec. II. Ann. III.

1. *De Hæmorrhagia narium in hydrope ſalutari.* p. 331

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Morſu hirudinis noxio.* p. 59

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Solano racemoſo tinctorio Americano.* p. 332
2. *De Radii & cubiti propè carpum utriusq; manûs mirâ intumeſcentia, à ſcabie malè curatâ.* p. 335
3. — *Eclipſi Solari quæ contigit Uratislaviæ Anno 1689. d. 3. 13. Septembr.* p. 339

✝ DN. D. SIMON SCHULZ, Regiæ Majeſtatis Poloniæ Conſiliarius & Archiater, nec non Phyſic. Thorunenſis.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Aranearum comeſtione innoxia.* p. 29
2. — *Aliâ ſingulari Idioſyncraſia.* p. 29
3. — *Vermium in corporibus vivorum generatione ſingulari, in oculorum palpebris, inq; aurium cavitatibus.* p. 43
4. — *Scabiei intempeſtiva & empyrica curatione periculoſa.* p. 45
5. — *Infimo ventre toto ſcirrhoſo.* p. 118
6. — *Phantaſia gravidæ, fœtui noxiâ.* p. 118
7. — *Epileptici Anatomia.* p. 120
8. — *Remedio ἰυπόριϛῳ ad calculum.* p. 121
9. — *Calculis Podagricorum.* p. 121
10. — *Lapide Veſicæ ſingulari.* p. 155
11. — *Tumore inſigni.* p. 157
12. — *Terrore prægnantis fœtui lethali.* p. 158
13. — *Mola vitellos ovi referente.* p. 159
14. — *Utero ſcirrhoſo & perforato.* p. 159
15. — *Puello tympanitico.* p. 160
16. — *Corpulentia & pinguedine nimia mortis cauſa.* p. 161
17. — *Tumore abdominis inveterato, caſu curato.* p. 215
18. — *Lacte ex mammilla Juvenis.* p. 218

N 2   19. De

19. *De Calculo inteſtinorum.* p. 220
20. — *Morte ex imaginatione.* p. 221
21. — *Vi imaginationis in ſomniante.* p. 222

Dec. I. Ann. III.

1. *De Calculo ſub lingua feliciter exciſo.* p. 1
2. — *Puellorum ano imperforato natorum compendioſâ curatione.* p. 3
3. — *Pudendo muliebri naturâ clauſô, arte adaperto.* p. 5
4. *Zona ſ. ζωςῆρι, eryſipelatis ſpecie, ejusq; curatione.* p. 7—6
5. — *Puella Herpete miliari laborante curatâ.* p. 9—8
6. — *Calculo ventriculi.* p. 142—121
7. — *Planetis omnibus uno eodemq; tempore in cœlo verè apparentibus.* 142—122
8. — *Dyſenteria lethali ex eſu braſſicæ capitatæ noxio rore infectæ.* 143—123
9. — *Curatione febris magicâ per transplantationem.* p. 145—124
10. — *Singulari Criſi.* p. 146—126
11. — *Senſûs & motûs poſt malè adminiſtratam V. S. abolitorum reſtitutione.* p. 147—126
12. — *Morbo Hungarico ſæviſſimis ſymptomatibus ſtipato.* p. 265—227
13. — *Morbo Hungarico decretorio die per temulentiam ſublato.* p. 266—228
14. — *Araneæ & felis antipathia, & ſympathia.* p. 267—229
15. — *Hydropis aſcitæ ſingulari curatione.* p. 268—230
16. — *Melancholico mortem metuente.* p. 270—231
17. — *Colicâ Scorbuticâ.* p. 271—232
18. — *Colica ex Retentione flatuum & ſecum alvi.* p. 272—233
19. — *Menſtrui fluxûs initio & fine.* 273—234
20. *De quodam ſufficienter purgato, purgantis medicamenti mentione ſaltim factâ.* p. 274—235
21. — *Raucedinis remedio.* p. 275—235
22. — *Vomitu butyri liquidi.* p. 276—236
23. — *Calculi remediis.* p. 277—237
24. — *Utilitate fonticulorum.* p. 279—239
25. — *Amentiâ melancholica ex faſtu orta ſingularia aliquot exempla.* 284—244
26. — *Vulnere pectoris cum læſione pulmonum quod trium annorum ſpatio percuratum videbatur.* p. 350—300
27. — *Ovo gallinaceo ſerpentifero.* p. 354—345
28. — *Pulmone ab externa cauſa læſo, ſanguinis ſputum producente & phthiſin minitante, feliciter percurato.* 415—356
29. — *Lumbrico lato.* p. 417—357
30. — *Variolarum ſæviſſimis ſymptomatibus ſtipatarum curatione.* 419—359
31. — *Verme vomitu rejecto.* p. 460—395
32. — *Mirâ humorum & morborum metaſtaſi in totalem cæcitatem deſinente.* p. 461—397
33. — *Fulmine terebrante graviſſimo & innocuo.* p. 468—401
34. — *Vermibus in Renibus.* p. 471—405
35. — *Scirrho pulmonum.* p. 474—408
36. — *Catellis exſecto corde viventibus.* p. 475—409

Dec. I. Ann. IV, & V.

1. *De Amuleto epilepſiæ.* p. 38
2. — *Epilepſia ex ipſius terrore.* p. 39
3. — *Hæmorrhoidum menſtruo & ordinario fluxu in Viro.* p. 39
4. — *Hæmorrhagia menſtruâ criticâ.* p. 40
5. — *Maraſmo.* p. 41

6. De

6. De *Partium genitalium pruritu in puella.* p. 42
7. — *Febri ſingultuoſa.* p. 43
8. — *Hæmorrhoidum fluxu à prima juventute ad decrepitam usq; ætatem durante.* p. 57
9. — *Febri octava die recurrente.* p. 58
10. — *Inteſtinis in anate monſtroſis.* p. 59
11. — *Hernia inteſtinali columbina.* p. 60
12. — *Sanguinis ſputo tertia vice apparente, percurato.* p. 61
13. — *Iſchuria triduanâ curatâ.* p. 62
14. — *Menſtruis per aliena loca fluentibus.* p. 63
15. — *Diarrhœa ab eſu carnium.* p. 63
16. — *Abſceſſu renali cum incendio viſcerum, funeſta ſymptomata & mortem inferente.* p. 124
17. — *Vulnere pectoris & pulmonum fere quinquennali, minimè tamen lethali.* p. 126
18. — *Fonticulis naturalibus in brachio & pede.* p. 127
19. — *Fonticulo abdominis naturali.* p. 128
20. — *Colica vino Hungarico ſublata.* 129
21. — *Curatione ventriculi poſt hauſtam aquam fortem ſ. regiam.* ibid.
22. — *Uſu argenti vivi in vermibus.* p. 130
23. — *ſingularibus morientium maculis.* p. 131
24. — *Gangræna inteſtini recti.* p. 131
25. — *Trifolio Antarthritico.* p. 133
26. — *Radicibus hyoſcyami per errorem coctis, infelicicer comeſtis, truculentaq; ſymptomata producentibus.* p. 134
27. — *Lapillis per alvum excretis.* p. 135
28. — *Urina poſt emisſionem lapideſcente.* p. 136
29. De *Symptomate quotannis certo menſe & die recurrente.* p. 137
30. — *Uſu formicarum inſigni in paralyſi.* p. 137

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. De *Paralyſi lethali hydropi ſuperveniente.* p. 183
2. — *Abſceſſu umbilici, phthiſin univerſalem detegente & mortem producente.* p. 185
3. — *Aphonia ex occulto amore.* p. 187
4. — *Febre tertianâ, in ſene in ipſa herbâ ſuppreſsâ.* p. 189
5. — *Plica explicatâ.* p. 190
6. — *Pica ſ. malaciâ puerorum.* p. 202
7. — *Singulari curatione rigoris & frigoris maximi in toto corpore.* p. 203
8. — *Palpitatione diuturna ventriculi tandem ſublata.* p. 204
9. — *Hydrophobiâ.* ibid.
10. — *Podagra contagioſa.* ibid.
11. — *Vermibus vivis è bubone inguinali exeuntibus.* p. 205
12. — *Purpura Epidemia malignâ infantum.* p. 205
13. — *Fraude medica ſalutari.* p. 206
14. — *Metaſtaſi humoris per vias occultas: ſeu, de empyemate poſt pleuritidem notham per foramen cutaneum à venâ medianâ incisâ, ſalutariter ſoluto.* p. 207
15. — *Motu quodam totius corporis omniumq; ejus partium horrendo & diuturno, ex tremore & palpitatione mixto, tandem curato.* p. 209
16. — *Singultûs diuturni curatione.* p. 210
17. — *Arthritide vagâ perperam curata.* p. 211

18. De *Judæis Medicis.* p. 211
19. — *Anginâ albâ ſ. notha periculoſa.* p. 218
20. — *Menſtruo fluxu poſt duas ſeptimanas ordinariè revertente.* p. 219
21. — *Fœtore narium ſimili ei, qui ex fonticulo artificiali percipitur.* p. 220
22. — *Arthritide ferè annua tandem vomitibus & diarrhœâ ſolutâ.* ibid.
23. — *ſphacelo internô fundi uterini in nanâ.* p. 221
24. — *Excreſcentiâ carneâ magnâ è ſcapula ſiniſtra propendente abſciſſa & feliciter curata.* p. 212
25. — *Nullo panis eſu, ex prava conſuetudine orto.* p. 223
26. — *Menſtruis nunquam fluentibus.* p. 224
27. — *Polypo vivo è veſicâ urinaria cum Urinâ excreto.* p. 224
28. — *Febre tertiana in ſene poſt primam & ſecundam recidivam profligatâ, poſt tertiam verò lethali.* p. 226
29. — *Felis amore ergà hominem.* p. 227
30. — *Apoſtemate colli & phthiſi conſumata.* p. 228
31. — *Tumore pectoris in Apoſtema converſo à morbo comitiali.* p. 228
32. — *Paracentheſi in aſcitico fruſtrà adhibitâ.* p. 229
33. — *Ciconiæ vindictâ.* p. 230
34. — *Sudore quodam naturali & ſalutari.* p. 231
35. — *Excreſcentia uteri ulceroſâ cum ſphacelo lethali.* p. 232
36. — *Vivacitate anſerum.* p. 233
37. — *Sudore pingui & oleaginoſo.* p. 234
38. De *Euporiſtis quibusdam ſomnum conciliantibus haud vulgaribus.* p. 234
39. — *Symptomaticis excretionibus per omnia ferè corporis emunctoria, diverſimodè factis, funeſtum morbi exitum indicantibus, & non niſi morte ſublatis.* p. 235
40. — *Dolore capitis periodico & vario.* p. 236
41. — *Singularibus veſiculis poſt aures menſtrua ordinariè & immediatè præcedentibus.* p. 342

Dec. I. Ann. VIII.

1. De *Arthritide puerorum & Infantum.* p. 20
2. — *Verminatione continuâ ab ipſa infantiâ in ſenectutem usq; durante.* p. 21
3. — *Vermibus cum Urina per penem, inteſtina & per os excretis.* p. 22
4. — *Modô Emtionis Variolarum ab inſectis.* p. 22
5. — *Emplaſtro miraculoſo & aliis antipodagricis.* p. 23
6. — *Occulti Cancri periculoſa curatione.* p. 39
7. — *Fluxu hæmorrhoidali puellorum.* p. 41

✠ DN. D. HENRICUS SCRETA, à Zavorziz & Schottnau, Phyſicus Scaphuſanus, Nat. Curioſor. Nicander.

Dec. I. Ann. III.

1. De *Gallo gallinaceo ova ponente.* p. 233—285

Dec. II. Ann. I.

1. De *Mercurio cum auro incaleſcente.* p. 83

✠ DN.

✠ DN. D. JOHANNES SCULTETUS, Phyſicus Noribergenſ. Natur. Curioſor. Perſeus & Adjunctus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Andria.* p. 375

Dec. I. Ann. III.

1. *De duobus monſtroſis.* p. 405—346

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Hydrope aſcite cum hydromphalo.* p. 155. ſeqq.

✠ DN. D. GEORGIUS SEGER, Regis Polon. Archiat. nec non Phyſicus & Profeſſ. Publ. Gymnaſii Thorunenſ.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Serpentum vernatione, ovorum Excluſione & Anatomia.* p. 18
2. — *Polygono Polonico coccifero.* p. 27—23
3. — *Pareliorum hiſtoriâ.* p. 28—24

Dec. I. Ann. II.

1. *De Epilepſia ex incauto uſu olei juniperini.* p. 27
2. — *Epilepſia Igne curata.* p. 28
3. — *Iſchuria lethali ex calculo Renum.* p. 39
4. — *Nimii menſium profluvii in plethorica inconſideratè ſuppreſſi, lethalitate.* p. 47
5. — *Fungis antropomorphis.* p. 112
6. — *Bufonibus Vomitu rejectis.* p. 113
7. — *Anatomia Talpæ.* p. 114
8. — *Anatomia Echini.* p. 115
9. *De Pulvere Galani.* p. 116
10. — *Vitulo bicipite.* p. 168
11. — *Obmuteſcentia ex caſu.* p. 198
12. — *Excreſcentia fungoſa, uterum prolapſum ſimulante.* p. 199
13. — *Lipothymia ex colapho.* p. 203

Dec. I. Ann. III.

1. *De Anatome Colicâ bilioſa extincti.* p. 139—119
2. — *Quartana novo remedio curata.* p. 148—147
3. — *Anatome leporis maſculi.* p. 150—128
4. — *Anatome Catulorum leporinorum nondum natorum.* p. 152—130
5. — *Inſomnio exitioſo.* p. 154—131
6. — *Epilepſiâ, gravidam ejusq; Embryonem 25. hebdomadas infeſtante.* p. 291—249
7. — *Cœcitate poſt Epilepſiam in parturiente.* p. 293—251
8. — *Strabiſmo ex Epilepſia.* p. 294—252
9. — *Longævitatis exemplis.* pag. 294—252
10. — *Vagitu uterino.* p. 295—253
11. — *Ovis vitello duplici donatis.* p. 349—299
12. — *Anatome Lutræ.* p. 370—317
13. — *Vertigine poſt navigationem.* pag. 371—318
14. — *Navis maternis.* p. 371—319
15. — *Memoria à nulla manifeſta cauſa abolita, reſtituta.* p. 372—319
16. — *Morte à vulnuſculo Cranii neglecto.* p. 374—321
17. — *Singulari Tertianæ remedio.* pag. 375—322

18. De

18. *De Rene dextro monſtroſo ejusq; portionibus cum Urina excretis, & calculo renis ſiniſtri inſolitæ magnitudinis.* p.412–353

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Araneo innoxiè deglutito.* p.76
2. — *Acu deglutita.* p.77
3. — *Scirrho pancreatis & glandularum meſenterii lethali.* p.78
4. — *Epidermide totius corporis per partes depoſita.* p.79
5. — *Hepate inſolitæ magnitudinis & variis aliis in infantis anatome obſervatis.* p.148
6. — *Eſu rerum abſurdarum.* p.150
7. — *Robore corporis inſolito.* p.151
8. — *Piſcium auditu.* p.152
9. — *Aſthmate & raucedine in dentiente.* p.153
10. — *Gangræna ex terrore materno embryoni impreſſa.* p.153

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Capreæ moſchiferæ exuviis.* p.169
2. — *Nuce Indicâ ſ. Cocco minimâ cercopitheci faciem repræſentante.* p.172
3. — *Hiſtoriis ſubmerſorum Obſ. 20. judicia.* p.173

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Anatome ſolemni furis quinquagenarii.* p.59
2. *Prolapſu Cartilaginis mucronatæ in Embryone; & motu cartilaginis thyroidis inſolito.* p.63
3. *De Menſibus antè conſuetum tempus ſine damno deficientibus.* p.64

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Diarrhœa ex terrore orta, & enemate per os rejecto.* p.244
2. — *Muliere hirſuta & barbata.* p.246
3. — *Uvulæ & tonſillarum inflammatione ex incauto tomaculi eſu.* p.246
4. — *Anatome agnæ bicipitis.* p.247
5. — *Anatome phocæ fœmellæ junioris.* p.250
6. — *Lacrymis ſanguineis.* p.255
7. — *Radicum althææ acrimonia.* p.256

DN. D. CHRISTOPHORUS SELIGER, Practicus Sittavienſis.

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Singulari prægnantium Imaginatione.* p.92
2. — *Febre Pemphygode ſ. bulloſa.* p.93

Dec. II. Ann. I.

1. *De Gonorrhœa virulenta cum excreſcentiis.* p.338
2. — *Vomitu infeliciter curato.* ibid.
3. — *Epilepſia ex decocti hyoſcyami fomentatione.* p.340
4. — *Notabili tragœdia ex comeſta cucurbita.* p.341
5. — *Variis ſymptomatibus ex injectis per incantationem materialibus.* p.343
6. — *Uterô, locô fœtûs incautè extracto.* p.344

DN. D. JOHANNES la SERRE GALLUS, Practicus Caſſellanus Ordinarius.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Cordis vulneribus non ſemper lethalibus.* p.166

2. De Succi hyoſcyami internè uſurpati effectu. p. 168
3. — Cœcitate certâ anni tempeſtate invadente. p. 169

DN. D. JOH. GEORGIUS SOMMER, Archiater Arnſtadiô-Swarzburgicus, Nat. Curioſor. Machaon. II.

Dec. II. Ann. I.

1. De Imaginationis effectu ex errore matris in recens nato notato. p. 113
2. — Muliere nec antè, nec per, nec poſt partum, menſes aut lochia paſſa. p. 114
3. — Ulcere fiſtuloſo poſt hæmorrhoides ſuppreſſas. p. 117
4. — Vomitu ex admoto cruribus decocto croco metallorum. p. 120
5. — Ovo in ovo. p. 122

Dec. II. Ann. II.

1. De Iræ effectu inhumano morſu, abortu, & lactati infantis morte noxii. p. 386
2. — Urinæ incontinentia. p. 387
3. — Arthritide. p. 388
4. — Dyſpnœa ex fulmine. p. 389
5. — Granulis ſeminum per Urinam excretis. p. 389
6. — Cauſis morborum monſtroſis. p. 390
7. — Uſu ligni fraxini. p. 390
8. — Corio porcino, cum nauſeâ deglutitô, ventriculô negligente. p. 391
9. — Calculo veſicæ à muliere ſeptuaginta novem annorum excreto. p. 392
10. — Fœtu exangui. p. 393

Dec. II. Ann. III.

1. De Robore prægnantium in retinendo & conſervando fœtu & in ſpecie purgantibus in prægnante innoxiè ſumtis. p. 213
2. — Venæſectionibus in prægnantibus innoxiis. p. 213
3. — Menſibus & fœtum mortuum pellentibus in prægnante innoxiis. p. 214
4. — Alia Prioris argumenti. p. 214
5. — Tetrace rabioſo. p. 216
6. — Hæmorrhoidibus in Viro jam per quadraginta annos periodo menſtruâ redeuntibus. p. 217

Dec. II. Ann. IV.

1. De Operibus Dei admirandis & glorificandis. p. 244
2. — Dyſenteria ex intenſa aëris ſiccitate. p. 246

Dec. II. Ann. VI.

1. De Differentia lactis puerperæ & lactantis annuæ. p. 25
2. — Lotii nigrore ex aſſumptis. p. 27
3. — Modô Cinnabarim antimonii in majori copiâ impetrandi. p. 30

Dec. II. Ann. IX.

1. De binis lapidibus ſubter utrumq; oculum cervi repertis. p. 45
2. — Piſis in ventriculo puellæ germinantibus. p. 47
3. — Hypercatharſi ex uſu turionum ſambuci. p. 48
4. — Terrore variolas repellente. p. 49
5. — Pane intrito Cerevisiâ, lethali. p. 50
6. — Febri exitiali ex potu frigido. p. 50
7. — Variolarum eruptione à balneo aquæ dulcis. p. 51

8. *De Repentina infantis morte ex gaudio.* p. 52
9. — *Variolis in fœtu.* p. 54
10. — *Veſtibus pelliceis omnia contagia aliundè præ aliis transportare aptis.* p. 54

Dec. II. Ann. X.

1. *De Effectu terroris in prægnante.* p. 154
2. — *Morſu galli venenato.* p. 155
3. — *Purgantium diæta fœtuum hodegeta.* p. 155
4. — *Uteri hæmorrhagia in recens natis.* p. 156
5. — *Eryſipelate Capitis curata.* p. 388
6. — *Uſu ſuturarum Cranii.* p. 389

✝. DN. D. PAULUS SORBAIT, Archiat. Cæſar. & Profeſſ. Publ. Academ. Viennenſ. nec non Excelſi Regimin. Conſiliar. Natur. Curioſor. Machaon I.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Caſu ſingulari in puerperio.* p. 31
2. — *Rara anginæ ſpecie.* ibid.
3. — *Venarum regeneratione.* ibid.
4. — *Dolore imaginario.* p. 32
5. — *Venæſectionis utilitate in gravidis.* p. 86
6. — *Hæmorrhagia gingivarum notabili.* p. 87
7. — *Paralyſi frigida.* ibid.
8. — *Subita membri virilis retractione.* p. 89
9. — *Bufone ex abſceſſu.* p. 156
10. — *Impotentia ad Venerem ex vulnere capitis.* p. 177
11. — *Inflammatione Veſicæ ex veſicatorio.* p. 178
12. *De lapide in hepate.* p. 179
13. — *Tumore linguæ miraculoſo.* ibid.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Locorum collectione in malignis non lethali.* p. 484–417
2. — *Antimonio pulmonum Medicina & Veneno.* ibid.
3. — *Affectu ſtrepitoſo.* p. 486–418
4. — *Dyſenteria acidulis curata.* p. ibid.
5. — *Ingravitatione ſine membri virilis immiſſione.* p. 486–419
6. — *Colica vino Guajaci curata.* p. 487–319

DN. D. JOHANNES SPECHT, Medicus Gedanenſis.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Dyſuria lethali.* p. 274
2. — *Paſſione Iliaca feliciter curatâ.* p. 278

DN. D. PETRUS SPECHT, Regiæ Majeſtat. Sveciæ Archiater.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De quibusdam experimentis Chymicis.* p. 53
2. — *Rarâ repentinæ mortis causâ.* p. 55

DN. D. DAVID SPIELENBERG, Phyſicus Leutſchovienſis in Superiori Hungaria.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Cantharidibus innoxiè ſumtis.* p. 296–260

Dec. I. Ann. II.

1. *De Effigie humana in oſſiculo cordis humani.* p. 72
2. — *Cancro latente cœcitatis cauſa.* p. 130
3. — *Priapiſmo poſt purgationem.* p. 131

Dec.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Abſceſſu flatuoſo.* p. 177—151
2. — *Duobus monſtris.* p. 178—152

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Capillo prodigioſo, ut & pilorum caninorum mictione.* p. 48

Dec. II. Ann. II.

1. *De Vermibus nivalibus.* p. 264

DN. CORNELIUS SPIELMANN, Dux generalis Belgarum in Indiâ Orientali.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Telis deleterio veneno infectis in Macaſſar & aliis Regni Inſulis celebris.* p. 127

DN. D. STEPHANUS SPLEISSIUS, Medicus Scaphuſanus.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Viſionis diſtinctisſimo loco.* p. 442
2. — *Corneæ vulnere.* p. 452
3. — *Choroide ſeu Uvea verſicolore.* ibid.

DN. D. FRANCISCUS STELLUTUS, Lyncæus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Ligno foſſili minerali noviter detecto.* p. 606—523

DN. M. JOH. CHRISTOPHOR. STURMIUS, Mathem. & Phyſ. Profeſſ. Publ. Altdorffin.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Cometoſcopia Indica.* p. 105

Dec. II. Ann. II.

1. *Epiſtolam de Veritate propoſitionum in Joh. Adolphi Borelli Libr. I. de Motu animalium ſubtilius demonſtrata oculis ipſis quodammodo ingerenda.* p. 433. App.

Dec. II. Ann. III.

1. *Epiſtolam II. in Borelli propoſitiones modò dictas.* p. 452

Dec. II. Ann. IV.

1. *Epiſtolam III. in easdem Borelli propoſitiones.* p. 145. App.

Dec. II. Ann. V.

1. *Epiſtolam IV. ad ultimam Borelli de motu animalium indaginem.* p. 125. App.

Dec. II. Ann. IX.

1. *Epiſtolam in qua Antonii Vincentii Majoli Faventini, ſub Paulo de Minis, adverſus recentiorum placita ad mentem Galeniſtarum propoſita argumenta ad Examen revocantur.* p. 113. App.

Dec. II. Ann. X.

1. *Stricturarum in Antonii Vincentii Majoli aſſertiones hypotheſios Galenicæ continuationem.* p. 15 App.

DN. D. SYDENHAM, Anglus.

Dec. II. Ann. X.

1. *Proceſſus integros in morbis ferè omnibus curandis cum graphica ſingulorum delineatione ex eodem autore excerpta.* p. 139. App.

T.

DN. PHILIPPUS TALDUCCIUS à Domo, Architecturæ militar. per Bohœmiam, ſupremus Præfectus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Variis experimentis Chymicis iter ad ulteriora pandentibus.* p. 439—377

DN. D. JOHANNES GEORG. THALNIZSCHER à Thalheim JCtus.

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Terræ motu Labaci, Carnioliæ die 19. Febr. Anno 1691. & ſubſequentibus duobus tum ibidem iterato, tum & remotorum locorum obſervato.* p. 423

DN. D. GOTTOFREDUS TILESIUS, Phyſicus Reipublicæ Uratislavienſis.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Calculis ex abſceſſu circa hepar provenientibus.* p. 242—212
2. — *Calculo veſicæ cum inſigni uteri obſtructione.* p. 243—213

DN. D. MATTHIAS TüLINGIUS, Archiat. Haſſicus & in Academia Rintelenſi Profeſſor Publ.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Pulmonum Calculo cum tusſi projecto.* p. 176
2. — *Liene indurato, ſcirrhoſo & ferè lapidoſo.* p. 180

Dec. II. Ann. II.

1. *De Adamantibus Lippiacis.* p. 99
2. — *Salamandra.* p. 107
3. *De Lino vivo aut asbeſtino & incombuſtibili.* p. 109
4. — *Febri maligna ſingultuoſa non lethali in fœmina quadam.* p. 124
5. — *Urina nigra à Viro quodam febri maligna laborante emiſſa, non lethali.* p. 132
6. — *Phlebotomiæ & ſudoriferi exhibitione in die purgationis.* p. 139
7. — *Febre erraticâ Magiſterii, Martis aperitivi Mynſichti uſu curatâ.* p. 141
8. — *Plantis, arboribus, pratis, ſylvis & regionibus à natura lapidibus impreſſis.* p. 143
9. — *Sale Armoniaco ſublimato & depurato.* p. 144
10. — *Arcano Vitrioli.* p. 148
11. — *Mercurio Diaphoretico.* p. 150
12. — *Sale hirudinum volatili.* p. 150
13. — *Hepatis magnitudine excesſiva, in puella duorum annorum, atrophiâ lentâ in vitâ laborante.* p. 158
14. — *Vermium ſub herbis putrefactis generatione.* p. 162
15. — *Vermium ac Aranearum in fungis generatione.* p. 164
16. — *Trifolio fibrino.* p. 170
17. — *Symptomatibus ex morſu anſeris circa primam articulationem pollicis ſiniſtræ manus periculoſis in fœmina quadam primaria.* p. 179

DN. D. JOH. GOTTOFREDUS TREUBLER, Medicus Ordinarius Bergis in Norvegia.

Dec. I. Ann. II.

1. *De morbillis malignis ſ. aphthis ferinis.* p. 60

2. *De Miro fulminis effectu & fulmine percuſſorum cura.* p. 64

DN. D. JOH. GEORGIUS TRUMPHIUS, Phyſicus Goslarienſ. Nat. Curioſor. Ruffus.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Iſchuria diuturna & recidiva curata.* p. 257
2. — *Folio ſive operculo cochleæ* p. 213
3. — *Unguento ſivè balſamo antarthritico Burrhiano.* p. 214
4. — *Malo gangrænoſo totius corporis.* p. 217

DN. D. SIMON ALOYSIUS TUDECCIUS, de monte Galea, Medicus Pragenſis in Bohœmia.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Utero in difficili partu perrupto.* p. 378

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Tarantiſmo.* p. 281
2. — *Flore perpetuo, flore cyprio, herba hiſpanica, Caccia Lepra, & herba ſalſa.* p. 283
3. — *Cannulis ſympathicis, entalibus aliàs dictis.* p. 285
4. — *Oculis ſerpentum & linguis Melitenſibus.* p. 287
5. — *Rheumatico ſolâ venæſectione iteratâ curato.* p. 292
6. — *Inteſtino colo vulnerato cum hypogaſtrio vulnerato coaleſcente.* p. 293
7. — *Excrementis alvi lapideis.* p. 294
8. — *Echio monſtroſo.* p. 295
9. — *Vulnere cerebri profundo, ad cicatricem tendente.* p. 297
10. *De Morte improviſa ex riſu nimio.* p. 300
11. — *Utero ſcirrhoſo.* p. 301
12. — *Lolio triticum depaſcente.* p. 301

V.

DN. D. MICHAEL BERNHARDUS VALENTINI, Acad. Gieſſenſis Profeſſ. Publ. Nat. Curioſ. Theſſalus & Adjunctus.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Abſceſſu in capite recens nati, phlebotomô curatô.* p. 371
2. — *Dentium caſu à narcoticorum uſu.* p. 372
3. — *Surditate à piſo aurem illapſo.* p. 374
4. — *Phthiſi incipiente ex intermiſſâ Venæſectione.* p. 375
5. — *Hectica in febrem ardentem ſalutarem terminata.* p. 377
6. — *Calculis è pulmonibus per tusſim rejectis.* p. 378
7. — *Dyſenteriâ vomitu curatâ.* p. 380
8. — *Hydrope ex crebrâ V. Sectione.* p. 381
9. — *Pasſione hyſterica cum ſtupore brachii.* p. 383
10. — *Hyſterica tabaci fumo ſublevata.* p. 384

Dec. II. Ann. III.

1. *De Muto quavis horâ primâ pomeridianâ loquente.* p. 114
2. — *Ophthalmia Epidemica ridiculè curata.* p. 186
3. — *Puella picâ laborante.* p. 187
4. — *Diuturna alvi ſuppresſione.* p. 188
5. — *Reſolutione inteſtinorum dyſenteriâ affectorum, ab intempeſtivo opii uſu.* p. 188.

6. De Calculis in digito progenitu. p. 190
7. — Monſtris Hasſiacis recens natis. p. 190
8. — Monſtrorum Hasſiacorum ortu atq; cauſis Epiſtolam. 424. App.
9. Hiſtoriam literariam medicam. ibid. App.

Dec. II. Ann. IV.

1. De Fringilla albicante. p. 187
2. — Ridiculo Uromantiæ exemplo. p. 189
3. — Hæmorrhoidibus pueri fluentibus. p. 190
4. Hiſtoriæ literariæ S. R. I. Acad. Nat. Curioſ. Continuationem II. p. 350

Dec. II. Ann. V.

1. De Contumaci malæ tumore & excretô inde oſſiculo. p. 185
2. — Menſtruis per ulcus tibiæ emisſis. p. 186
3. — Ingenti narium Polypo deglutitionem præpediente. p. 187
4. — Polypo cordis lapideo. p. 188
5. — Admirando maniacorum geſtu. p. 190
6. Hiſtoriæ literar. Continuation. III. vide p. 167. App.

Dec. II. Ann. VI.

1. De Calculo in veſica ſeminali. p. 158
2. — Cephalalgia crudeli, ex turgeſcentia menſtruorum. p. 158
3. — Hydrophthalmia, puncturâ acus curatâ. p. 159
4. — Hypopio ſimiliter curatô. p. 160
5. — Cancro oculi. p. 160

Dec. II. Ann. VII.

1. De Curioſis in Araneis obſervatis. p. 112
2. — Antipathia fabuloſa inter vitem & braſſicam. p. 113
3. De Phthiſi ex ophthalmia. p. 114
4. Memoriam Allmacherianam, vide p. 267. Append.

Dec. II. Ann. VIII.

1. De Meteoro Gothano inaudito. p. 187
2. — Mira Aranearum generatione. p. 190
3. — Vitriolo Martis aëreo. p. 191
4. — Glandibus ſclopetariis venenatis. 191
5. — Remediis contrà Impenetrabilitatem magicam. p. 192
6. — Aphthis artificialibus. p. 193
7. — Rarâ epilepſiæ ſpecie. p. 193
8. — Tumore femoris in gravida lethali. p. 194
9. — Exanthematibus Eſſere dictis ex retropulſa gonorrhœa. p. 195
10. — Funeſta ulceris antiqui conſolidatione. p. 197

Dec. II. Ann. X.

1. De Mania ab eſu belladonæ pro myrtillis. p. 213
2. — Verme lato in Studioſo per intervalla rejecto. p. 214
3. — Infauſto Spiritus ſalis Armoniaci abuſu. p. 214
4. — Prunis Damaſcenis ſubventaneis. p. 215
5. — Vagitu uterino in mure minore. p. 216
6. Diſſertationem Epiſtol. de Conſuetudine altera natura. p. 1. App.

DN. D. CHRISTIANUS VATERUS, in Electorali Academia Wittebergenſi Prof. Publ. Nat. Curioſor. Nicomachus.

Dec.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Vagitu uterino.* p. 497
2. — *Ruptura Lienis ab Ictu.* p. 498
3. — *Perforatione Diaphragmatis in ſpeculo nerveo non lethali.* p. 499

DN. JOHANNES BAPTISTA VERLE.

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Anatomia artificiali oculi humani.* p. 413

DN. D. JOHANNES JACOBUS VICARIUS, Profeſſor Public. Conſtantienſis.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De novo & proficuo valde modo ſumandi tabacum.* p. 76

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Ruſtica raucedinis, à præcedente catarrho calido & acri provenientis cura.* p. 333
2. — *Ruſticis dyſenteriæ epidemicæ curis.* p. 336

DN. D. HIERONYMUS CONRADUS VIRDUNG ab Hartung, Archiater & Profeſſor Publ. Herbipolitanus Naturæ Curioſorum Meliſſus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Generationis modô, & quod ſit conceptus ovum ſine teſta.* p. 113—97

DN. D. PHILIPPUS WILHELMUS VIRDUNGUS, ab Hartung, Medicus Herbipolitanus.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Morte à magno deſidendi conatu.* p. 341

DN. D. JOH. IGNATIUS FRANCISCUS VOITA.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Hippocrate redivivo Corollar. Phyſiologicum.* p. 525. App.

✝ DN. D. JOH. GEORGIUS VOLKAMER, Sacratiſſ. Majeſtat. Cæſar. Perſonæ Medicus & Archiater, Com. Palat. Cæſar. Collegii Medici Norimbergenſis Senior & Phyſicus Primarius Nat. Curioſor. Præſes, Helianthus I. dictus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De mirô Embryonis putrefacti partu.* p. 321
2. — *Venæſectione in ætate ſenili feliciter celebrata.* p. 322
3. — *Hæmorrhagia feliciter curata.* p. 322
4. — *Infelici bilis per crebriores vomitus rejectione.* p. 325
5. — *Admiranda & terribili convulſione.* p. 326
6. — *Carunculis ex ſinu muliebri propendentibus exſectis.* p. 328
7. — *Inſolita Calculi in corpore transeuntis via.* p. 329
8. — *Margaritis veris & perfectis in Germania inventis.* Ibid.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Curioſis quibusdam & obſervatione dignis in quadam fœmina Norimbergenſi.* p. 479—413

2. De

2. *De Vermibus capitis.* p. 480—414

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Cadaveris virilis diſſecti hiſtoria.* p. 96
2. — *facilitatione partûs difficilis.* p. 101
3. — *Utero ex Virgine reſecto.* p. 102

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Improviſa Ventris tumidi curatione.* p. 54
2. — *Pervulgato quidem, ſed in hydrope aſcite, viſceribus nondum corruptis, medicamento evporiſto.* p. 63
3. — *Hydrope aſcite in fœmina infeliciter curato.* p. 66
4. — *ſterilitatis à vulnerato utero, curatione.* p. 155

Dec. II. Ann. I.

1. *De ſectione Calculi in Viro quater celebrata.* p. 414
2. — *Hydrope aſcite periculoſo cum maculis feliciter curato.* p. 417
3. — *Aquis thermalibus Carolinis nimium potis.* p. 419
4. — *Atroci alvi fluxu cum dolore, mox ſopiendo.* p. 420
5. — *Scorzonera montana Alexipharmaca.* p. 422
6. — *Pulveris Pyrii uſu in extinguendis ſpiramentorum camini incendiis.* p. 423
7. — *Curioſa trium in prægnantibus fœminis circulationum indagatione.* p. 444
8. *Apollinem* Τετραλέχνην. 9. *in App.*

Dec. II. Ann. II.

1. *De Lapide Bezoar ex ſimiis Bernea majoribus.* p. 420
2. *De Periculoſo Mercurii uſu ab antimonio diaphoretico emendato.* p. 421
3. — *Parco nimiùm potu, hepati inprimis nocivo.* p. 423
4. — *Calvariæ recenter ex patibulo deſumtæ, mira deſtillatione.* p. 425
5. — *Periculoſa aëris ſubtractione.* p. 426

Dec. II. Ann. III.

1. *De Fungis ex lapide Lyncurio.* p. 414

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Chiragra flatulenta.* p. 182
2. — *ſubito terrore ægris aliquando ſalutari.* p. 185

Dec. II. Ann. V.

1. *De imprudenti in nares liquoris errhini injectione, & ex ea deperdito guſtu cum olfactu.* p. 315
2. — *Ulcerum in cruribus periculoſa curatione.* p. 317
3. — *Melancholia ex Obſtructione narium.* p. 319
4. — *Dolore nephritico celeriter curato.* p. 320
5. — *Nervi læſione, Epilepſiæ orientis cauſa per cauterium curata.* p. 321

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Tetano ex balneo.* p. 552
2. — *ſingulari in balneis ritè adhibitis utilitate.* p. 553

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Lapillis Limacum.* p. 465

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Tumore in capite curato.* p. 548
2. — *Tumoribus magnis curatis.* p. 551

DN.

DN. D. JOHANNES GEORGIUS VOLCKAMERUS, Joh. Georgii filius, Reipubl. Noribergenſ. Phyſicus Ordinar. Natur. Curioſor. Helianthus II.

Dec. II. Ann. V.

1. *De Anatome capitis vitulini.* p. 133. App.

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Anatomia cervæ.* p. 459
2. *— Duello ſcorpii cum araneo.* p. 466

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Germinatione Nucis Coccos.* p. 467
2. *— Folio Salviæ glandiferæ,* p. 468

✠ DN. D. HENRICUS VOLGNAD, Reipubl. Uratislavienſ. Phyſicus, Natur. Curioſor. Sirius I. & Adjunctus.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Ano imperforato.* p. 33–28
2. *— Morte, ex vehementi abdominis illiſu.* p. 82–71
3. *— Anatome ancillæ Altenburgicæ.* p. 236–207
4. *— Vermibus inteſtina perforantibus, moriente ægrâ.* p. 322–283

Dec. I. Ann. II.

1. *De Globis vaccinis.* p. 181

Dec. I. Ann. III.

1. *De Monſtroſo fœtu,* p. 518–446
2. *— Ambra Auguſtana inſolentioris ponderis.* p. 520–448

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. *De Nephritide lethali.* p. 225
2. *— Draconibus Carpathicis & Tranſylvanicis.* p. 226
3. *De Fonte ardente.* p. 229
4. *— Figuris in glacie admirandis.* p. 232

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Rarioribus quibusdam naturæ ſ. luxuriantis ſ. ludentis exemplis.* p. 345

Dec. II. Ann. VII.

1. *Memoriam Volgnadianam vide* p. 228 *App.*

W.

DN. D. JOH. JACOB. WAGNER, Phyſicus Tigurinus, Nat. Curioſ. Pœon II.

Dec. II. Ann. III.

1. *De Lolii periculoſi effectu.* p. 365
2. *— Glandulis inteſtinalibus carnoſis, per alvum, magnis cum torminibus excretis.* p. 367
3. *— Generatione Culicum.* p. 368
4. *— Lapillis albis Caryophyllos aromaticos referentibus.* p. 370

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Chirurgo oſſe humerali utriusq; brachii deſtituto.* p. 157
2. *— Excrementis alvi per penem ejectis.* p. 159
3. *— Præputio ex fili conſtrictione gangræna correpto,* p. 160
4. *— Bulithis.* p. 161
5. *— Tophis in articulis ſ. juncturis oſsium bovis repertis.* p. 162

Dec. II. Ann. V.

1. *De Hypopyo ſive oculo purulento.* p. 209
2. *— Bulitho renali ramoſo.* p. 210
3. *— Pilis piloſis ab equo excretis.* p. 211
4. *— Coronis ſerpentum vulgò dictis.* p. 211

Dec. II. Ann. VIII.

1. De Tubulis in hepatibus bubulis lapideis ac oſſeis. p. 319
2. — Fringilla candida. p. 320
3. — Mineris ferri, ſub diverſis figuris, lapidum, leguminum, teſtaceorum marinorum, fructuum exoticorum, atq; confectionum ſpectabilibus. p. 321

Dec. II. Ann. IX.

1. De Convulſione Clonica ſiniſtri prius, pòſt verò dextri corporis lateris. p. 55
2. — Barycoiâ ex immoderato & intempeſtivo ſternutatoriorum uſu. p. 56
3. — Lepore candido. p. 57
4. — Chelidonio majore febrifugo. p. 59
5. — Narciſſo albido medio-luteo Polyantho & Laticauli. p. 60

Dec. II. Ann. X.

1. De Solani Melanoceraſi ſ. ſylvatici vi ſoporifera ac deleteria. p. 197
2. — Vi imaginationis ex intuitu inciſionis in tumore facta. p. 200
3. — Cochlearum uſu inſigni diſcutiendi ac attenuandi lympham coagulatam circa juncturas articulorum, ac in genere nervoſo. p. 201
4. — Cephalalgiâ ſcorbuticâ intermittente, à glandulis in cerebro prognatis ac indè ſubſequuto Hydrope capitis, ortâ. p. 202

✠ DN. D. JOH. JACOBUS WALDSCHMIED, Archiater Haſſiacus, inq; Acad. Marpurgenſi Profeſſ. Primar. Nat. Curioſor. Priamus.

Dec. I. Ann. II.

1. De Sanguine albo ex Venæſectione. p. 312
2. — Monſtro humano abominabili. p. 313
3. — Dyſenteriâ acidularum potu curatâ. p. 313
4. — Dyſenteria ulcere pedis ſanata. p. 314
5. — Veſicatorii uſu in malignis. p. 315

Dec. I. Ann. III.

1. De Medicamento febrifugo ex lapide ſciſſili. p. 420—360
2. — Panaceâ ſolari Wildeganſii. p. 421—361
3. — Animi deliquio ex receptione ſeminis virilis. p. 422—362
4. — Ingenti Catharſi ex inſomnio. p. 423—363
5. — Febri maligna ex mœrore. p. 423—363
6. — Atrophia ſpaſmodica. p. 424—364

Dec. II. Ann. VI.

1. De Paracentheſi hydropica. p. 314
2. — Anatome aquis ſubmerſorum. p. 316
3. — Opii doſi inſufficienti nocente. p. 316
4. — Tumore mammæ ſcirrhoſo. p. 317

DN. D. GEORG. WOLFGANGUS WEDELIUS, Com. Palat. Cæſar. Archiat. Ducal. Saxonicus, inq; Univerſit. Salana Profeſſ. Public. Nat. Cur. Hercules & Adjunctus.

Dec. I. Ann. II.

1. De Anatomia Cygni. p. 30
2. — Dyſenteria ἄπονος, indolente. p. 82
3. — Dyſenteria cum Vomitu cruento. p. 83
4. — Hæmoptyſi vera abſq; tuſſi. ibid.
5. — Flatibus per penem emiſſis. p. 85

6. De

6. De pinguedine Viperarum ophthalmicâ. p. 206
7. — Felle viperarum ophthalmico. p. 208
8. — Hepate viperæ antidyſenterico & partum facilitante. p. 209
9. — Uſu novô Catechu, ſ. terræ Japonicæ. p. 209
10. — Uſu Catechu in Urinæ profluvio continuo. p. 210
11. — Tinctura Catechu ſtyptica. p. 211
12. — Uſu Catechu in Hernia varicoſa. p. 212
13. — Tertiana hyſtericæ. p. 294
14. — Corde in dextro latere pulſante. p. 296
15. — Amuleto contra hæmorrhoides. p. 296
16. — Sale armoniacali, lapide prunellæ absq; Sulphure. p. 297
17. — Lipothymiæ, Syncopes, Palpitationis cordis nova cauſâ. p. 298
18. — Diabete à potu ſucci betulæ lethali. p. 300
19. — Paralyſi à gibbere. p. 333
20. — Paralyſi univerſali. p. 334
21. — Paralyſi pedis, fluentibus menſibus ſubitanea. p. 335
22. — Phthiſico diſſecto. p. 335
23. — Maculis ſcorbuticis in ſiniſtro hypochondrio. p. 336
24. — Teſtis ſuppuratione à contuſione. p. 337
25. — Teſticulo unico. p. 338
26. — Pulſu intermittente. p. 339
27. — Opiatis in affectu Iliaco. p. 340

Dec. I. Ann. III.

1. De Vitriolo albo Erbino tutiſſimo. p. 19—17
2. De Muſco terreſtri clavato. p. 20—17
3. — Calculo pulmonum à Calce viva. p. 21—18
4. — Naturæ robore in gravidis. p. 22—19
5. — Hyoſcyami noxis & virtutibus. p. 37—33
6. — Hæmorrhoidibus in fœminis. p. 39—34
7. — Calculo Veſicæ in cane. p. 40—35
8. — Menſibus per anum fluentibus. p. 41—35
9. — Silice cretaceo. p. 42—37
10. — Tumore femoris monſtroſo. p. 116—100
11. — Conchis Saxatilibus ſ. lapideis. pag. 118—101
12. — Lapſu ex alto indemni. p. 120—103
13. — Antimonio Diaphoretico antipleuritico carminativo. p. 121—104
14. — Ocymo ex quo non naſcuntur ſcorpiones. p. 134—115
15. — Cinnabari Antimonii. p. 172—147
16. — Hæmorrhagia ſcorbutica Spiritu vitrioli curata. p. 175—150
17. — Baſiliſco. p. 202—172
18. — Scabie felium epidemica. p. 259—222
19. — Aciculâ & alienis deglutitis. pag. 260—223
20. — Ramo pini monſtroſo. p. 262—224
21. — Ramulo Salicis & Acaciæ. p. 264—226
22. — Calculo equino & porcino. p. 438—375

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. De Trutta Saxatili. p. 74
2. Specimen experimenti Chymici de Sale Volatili plantarum novum. p. 216. Ap.

3. *Experimentum Chymicum novum de Sale Volatili plantarum, quo latius exponuntur ſpecimine ipſo exhibita.* p. 249

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Raphano monſtroſo.* p. 1
2. — *Conquaſſatione Sanguinis.* p. 1
3. — *Foliis quercûs in æs mutatis.* p. 159
4. — *Mutatione Martis in Venerem ſ. ferri in cuprum.* p. 158
5. — *Vertigine cœcorum.* p. 159
6. — *Cancro in Cancro.* p. 160
7. — *Spiritu Vitrioli regenerato.* p. 161
8. — *Suffuſione tunicæ adnatæ.* p. 162
9. — *Principiis rerum in genere.* p. 333
10. — *Principiis Chymicis.* p. 334
11. — *Uvula gemina.* p. 337
12. — *Laconici Coriariorum, German.* Lohbad/ *dicti, uſu.* p. 338

Dec. I. Ann. IX. & X.

1. *De Vomitu cruento.* p. 68
2. — *Purpura ſcorbutica.* p. 72
3. — *Quartana inverſa.* p. 110
4. — *Spasmo flatulento ex hypercatharſi.* p. 204
5. — *Menſibus frigidis.* p. 205
6. — *Silice in ovulo gallinaceo nondum excluſo, reperto.* p. 220
7. — *Incontinentia urinæ à tuſſi.* p. 220
8. — *Sulphure, matrice lucis.* p. 368
9. — *Vulnere faciei à cervo inflicto mirabili.* p. 372
10. — *Pila Cervina.* p. 374

Dec. II. Ann. I.

1. *De Moxa Germanica.* p. 14
2. — *Vomitu cruento in lumbricis.* p. 19
3. — *Fonte oſſibus ſcaturiente.* p. 20
4. *De Thermarum elementis, ortu & uſu.* p. 20
5. — *Syncope periodica.* p. 21
6. — *Tumoribus & Verrucis, cadaveris contactu curatis.* p. 23
7. — *Tumoribus duris, rebellibus, cancriformibus.* p. 27
8. — *Principiis rerum.* p. 30
9. — *Miſy Dioſcoridis.* p. 380
10. — *Piſce monſtroſo pedato.* p. 381
11. — *Mercurio Saturni.* p. 382
12. — *Pila Cervina.* p. 383
13. *Orationes duas de Cauſis diritatis peſtilentiæ ejusq; antidoto.* App.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Hæmorrhagia univerſali ex ictero lethali.* p. 318
2. — *Pulſu incurrente.* p. 320
3. — *Hydrope maraſmo finito.* p. 322
4. — *Diſtinctione aphor. Hippocr. artificiali.* p. 323
5. — *Epilepſiâ lunari periodica.* p. 324
6. — *Exſpiratione frigida lethali.* p. 368
7. — *Uſu peritonæi.* p. 369
8. — *Diarrhœa carnoſa.* p. 394
9. — *Cæcitate à ſuppresſione.* p. 395
10. — *Fracturâ oſſis mirâ.* p. 396
11. *Diſſertationem de Morte, Judæ Arii inteſtinis ab Ileo ruptis.* p. 149. App.

Dec. II. Ann. III.

1. *Opiologiæ Synopſin.* vid. p. 580. App.

Dec. II. Ann. IV.

1. *De Aloës vi ad εὐτοκίαν.* p. 225

Dec. II. Ann. V.

1. *De Uvulæ defectu & uſu.* p. 12
2. — *Uvulæ defectu in adultis, phænomena diverſa.* p. 13

3. *De Delirio ex contuſione capitis extemporaneo.* p. 15
4. — *Sanguine per microſcopium examinato, ramoſo.* p. 323
5. — *Inflammatione Renum.* p. 443
6. — *Aloë largius aſſumptâ.* p. 444
7. — *Lordoſi.* p. 445

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Phthiſi à variolis lethali.* p. 178
2. — *Uſu Lepidii antiſcorbutico* εὐπόριϛῳ. p. 178
3. — *Spiritu & Sale volatili lumbricorum terreſtrium antiarthritico.* p. 180
4. — *Uteri procidentia.* p. 181
5. — *Unguento Nardino.* p. 422
6. — *Morbo inſputato.* p. 426
7. — *Naturæ miniſtro Medico.* p. 431

DN. ERHARDUS WEIGELIUS, in Acad. Salana Mathemat. Profeſſ. Publ.

Dec. I. Ann. III.

1. *Supellectilem artefactorum quotidianis uſibus aptatorum,* in fine App.

DN. D. JACOBUS WEIZIUS, Sereniſſ. Duc. & Princip. Saxô-Gothani Archiater, Nat. Curioſor. Theſeus II.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Peſte & Febribus malignis.* App.

✠ DN. D. GEORG. HIERON. WELSCHIUS, Reipubl. Auguſt. Phyſicus Nat. Curioſ. Neſtor I.

Dec. I. Ann. I.

1. *De Xylaloë Cardioide.* p. 332—292
2. *De Ligno Saſſafras à radice diverſo.* p. 333—293
3. — *Tabaco Japonico.* Ibid.
4. — *Jaſpide carioſo.* p. 335—294
5. — *Margaritis Onychinis & Margaritomantiis.* p. 336—295
6. — *Achate aphrodiſio.* p. 336—295
7. — *Spondylolitho & Delicholitho Teriolenſi.* p. 237—296
8. — *Calculo pulmonum.* p. 338—297
9. — *Fructibus Americanis nondum deſcriptis.* ibid.
10. — *Anatome muris Alpini.* p. 339—298

Dec. I. Ann. III.

1. *De Pila cervi capræ orientalis, ſ. ægagrelaphi Indici.* p. 45—39
2. — *Lapide nephritico flavo & albo viridi præſtantiore.* p. 46—40
3. — *Locô Athenæi, de Hortis in navi Hieronis Regis Syracuſani expoſito, nec non de Hortis Adonidis & hortis penſilibus, deq; lacruma Oppuntianâ.* p. 47—41
4. — *Lapidibus prægnantibus, gemmis in gemmis & ovis in ovis.* p. 51—44
5. — *Halilæo Synenſi, Olivari Ebenſinæ, Myrobalano VI. Jacobi Bontii.* p. 52—45
6. — *Fungillo Mithridatico omnium minimo.* p. 53—46
7. — *Abſtinentia ementita puellæ Auguſtanæ deprehenſa.* p. 54—47
8. — *Margaritis lacuſtribus vindelicis ſ. Auguſtanis.* p. 59—51
9. — *Pulvere metallico nigro ex ventriculo ſtruthionis.* p. 60—52

10. De Nævorum varietate & Cicere in facie M. T. Ciceron. p. 61–53

Dec. I. Ann. IV. & V.

1. Mictomimematum ſ. miſcellaneorum medicinalium, Cent. III. p. 1. App.

Dec. I. Ann. VIII.

1. De Punctura Veſpæ & aranei præſentaneo remedio curatâ extemporè. p. 65
2. — Vigiliis cum ejulatu diuturnis. p. 66
3. — Diarrhœa pertinaci curata. p. 67
4. — Tumore lienis febriculoſo. p. 68
5. — Σπατήλη Orvietano ex vino curata. ibid.
6. — Hyderode affectu in latitudine ſanitatis. p. 69
7. — Lumbricô latô quinq; ulnarum longitudine. p. 70
8. — Vomituritione lethali. p. 70
9. — Hernia inteſtinali. p. 71
10. — Fungillis Citriorrhizæ. p. 72
11. — Tithymalocampis Klagenfurtenſibus. p. 73

DN. D. JOH. JACOBUS WEPFERUS, Medicus Scaphuſanus & Facultat. Medic. Baſileenſis Aſſeſſor, Diverſ. S. R. I. Archiat. Acad. Nat. Curioſ. Machaon III.

Dec. I. Ann. I.

1. De Liene magno. p. 15

Dec. I. Ann. II.

1. De Sale volatili Tartari. p. 69
2. — Pareſi poſt Colicam ex Vino. p. 70
3. — Monſtro per nucham reſpirante. p. 273
4. — Anatomia Caſtoris. p. 345

Dec. I. Ann. III.

1. De Puella ſine cerebro nata. p. 205
2. — Ariete hermaphrodito. p. 298

Dec. II. Ann. V.

1. De Uteri procidentia ſectione feliciter ſublata. p. 306

Dec. II. Ann. VI.

1. De Cicutæ aquaticæ noxa. p. 221
2. — Genitalibus Cervi. p. 241
3. — Lacrimis Cervi. p. 243
4. — Tumoribus cum folliculis intra ventres. p. 244

Dec. II. Ann. VII.

1. De Ventriculi tumore verminoſo cūm folliculo. p. 26
2. — Uteri procidentiæ exciſæ felici eventu. p. 98

Dec. II. Ann. VIII.

1. De Vermibus Ventriculi lupini. p. 1
2. — Appetitus Vitiis. p. 171

Dec. II. Ann. IX.

1. De Grandinibus pulmonum aliarumq; partium cum Phthiſi. p. 431

Dec. II. Ann. X.

1. De Inteſtini Jejuni laceratione integro abdomine lethali. p. 290
2. — Inteſtini Ilei ruptura, integro abdomine. p. 297
3. — — — laceratione ſine abdominis vulnere. p. 331
4. — abdominis Vulnere penetrante, ſine læſione Ventriculi & inteſtinorum. p. 334

DN.

DN. D. JOHANNES CASPARUS WESTPHALUS, Præfecturæ Delitſchienſis & Bitterfeldenſis Phyſicus, Nat. Curioſ. Albucaſes.

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Pleuritide ritè terminata.* p. 533
2. — *Hymenis exiſtentia.* p. 534
3. — *Menſtruis dyſenteriam ſolventibus.* p. 537
4. — *Ligno Querno in metallum & vitriolum mutato.* p. 358

✠ DN. D. DANIEL WINCKLER, Sereniſs. Ducum & Principum Ligio-Bregenſium Conſiliarius & Archiater.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Morbo à ſpectro.* p. 60
2. — *Hamorrhagia ingenti ſexto vel ſeptimo die poſt acceptum vulnus.* p. 62
3. — *Carnis vomitu cum ſanguine.* p. 63
4. — *ſtramine ἄνω καὶ κάτω expurgato.* p. 64
5. — *Epilepſia à ſpectro.* p. 65
6. — *ſteatomate ſub mento.* p. 66
7. — *calculo ex pene exſecto.* p. 69
8. — *tumore circa lumbos à terrore.* ibid.
9. — *Calculo in orificio penis urinam reprimente.* p. 70
10. — *Excreſcentia in labio ſuperiore.* p. 70
11. — *Paralytico muto ex apoplexia cum febre maligna.* p. 71
12. — *Urina cruenta hinc & purulenta.* p. 72
13. — *Deglutitione ablata in apoplectico.* p. 73
14. *De Vulnere pectoris.* p. 74
15. — *Angina in morbillis igneis.* p. 76
16. — *hæmoptoica paſſione.* p. 77
17. — *Colica cum Vomitu & lipothymia ob herniam.* p. 79
18. — *falsò gravida.* ibid.
19. — *tumore in ſcroto.* p. 80
20. — *Tumoris in ſcroto temeraria curatione.* p. 81
21. — *Vomitu ſanguinis.* p. 82
22. — — — — *à menſtrui ſanguinis retentione.* p. 83
23. — *Epilepſia cæcitate ſoluta.* p. 84
24. — *herpete brachii lethali.* ibid.
25. — *hydrope poſt tertianam.* p. 85
26. — *Variolis cum petechiis nigris.* p. 86
27. — *Phrenitide aphrodiſia.* p. 87
28. — *Hæmorrhagia narium.* ibid.
29. — *Sanguine Vermiformi cum urina excreto.* p. 88
30. — *Uteri prolapſu.* p. 89

✠ DN. D. GOTTOFR. CHRISTOPHOR. WINCKLER, Practicus Bregenſis, Academicus Curioſus.

Dec. I. Ann. II.

1. *De Vulnere oculi curato, & humore aqueo reſtituto.* p. 212
2. — *Materia alba in corde reperta.* p. 133

Dec. II. Ann. III.

1. *Obſervationum ſelectiorum à Dn. D. Chriſtophoro Röslero, annotatorum Semi-Centuriam Scholiis illuſtratam.* p. 522. ſeqq. — 450. App.

Dec. I. Ann. VI. & VII.

1. *De Hæmorrhagia narium.* p. 130

2. De

2. *De Venæſectione ſub linguâ funeſta.* p. 131
3. — *Linguæ ſemiparalyſi.* p. 132
4. — *Mania poſt variolas.* p. 132
5. — *Dolore brachii intolerabili.* p. 133
6. — *Phthiſeos curatione.* p. 133
7. — *Epilepſiâ & inſania à venæſectione ſub lingua.* p. 135
8. — *Obſtructionis alvi cauſa mirâ.* p. 136
9. — *Ulcere in maxilla.* p. 137
10. — *Dolore brachiorum & crurum cum immobilitate.* p. 138
11. — παιδαρθροκάκη. p. 139
12. — *Nodo calloſo.* p. 140
13. — *Calculo Veſicæ.* p. 140
14. — *Phthiſi ex fluore albo lethali.* p. 141
15. — *Lumbrico lato.* p. 142
16. — *Spaſmi curatione.* p. 143
17. — *Hydrope à vulnere capitis, ejusq; curatione.* p. 144
18. — *Epilepſia à lapſu curatâ.* p. 145
19. — *Ratiocinationis depravatione à variolis, ſubſequente* παιδαρθροκάκη. p. 146
20. — *Calculo Renum.* p. 146
21. — *Surditate poſt febrem malignam.* p. 147
22. — *Petechiis cum maculis veluti inuſtis.* p. 148
23. — *Iſchuria undecim dierum curata.* p. 149
24. — *Vomitu ſanguinis enormi.* p. 150
25. — *Singulari curatione ilei.* p. 153
26. — *Spicâ ſecalis mirabili.* ibid.
27. — *Scrophâ tripede.* p. 154
28. — *Roſis ſalignis.* p. 154
29. — *Puero cum ſex digitis in utraq; manu & dextro pede nato.* p. 156

Dec. I. Ann. VIII.

1. *De Calculo veſicæ in fœmina feliciter exciſo.* p. 15

✠ DN. D. JOHANNES LUDOVICUS WITZEL, Reipubl. Francofurtanæ Phyſicus.

Dec. I. Ann. III.

1. *De Corvis albis.* p. 94—281.
2. — *mutata locorum ſituatione.* p. 95—82

✠ DN. D. JACOBUS WOLFFIUS, Academiæ Salanæ Profeſſ. Publ. Nat. Curioſor. Socrates I. & Adjunctus.

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Materia tophacea cum alvi excrementis ejecta.* p. 349
2. — *Odontalgia ranunculo nemoroſo curata.* p. 351
3. — *Anatome hydropicæ poſt paracentheſin.* p. 353
4. — *Paracentheſi in hydropica fruſtra tentata.* p. 355
5. — *Lumbricis epilepſiam excitantibus.* p. 357
6. — *Tinctura martis ſolari terna experientia diſtincta fortuita ſalubri.* p. 359
7. [*De aliis febrifugis, Cortici Chinæ-Chinæ ſubſtituendis.* p. 361
8. — *Mulieris ſtomacace & arthritide à vacca collecta.* p. 363
9. — *Hæmorrhagia umbilicalium vaſorum in recens natis lethali.* p. 365
10. — *Pluvia ſulphurea.* p. 367

Dec. II. Ann. VIII.

1. *De Spiritu Vini & frumenti, medicinam domeſticam non contemnendam in variis affectibus ſubminiſtrante.* p. 152
2. — *Iſchiadici mali cum nephritide ſæpè juncti curatione & præſervatione, Tinctura quadam acida ſeu refrigerante peracta.* p. 156
3. — *Defectu prius, poſtea copia lactis muliebris ex mammis emanantis, cutimq; erodentis & ulcera efficientis.* p. 159
4. — *Radicis Ireos noſtratis ſucco, hydropem tollente.* p. 160

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Utero muliebri, ex ſede ſua prolapſo & reſecto.* p. 160
2. — *Serpente minori, poſt mithridatii uſum inſperatò admiſſum, à puella per alvum ejecto.* p. 162
3. — *Oxyregmia, nec Alkalino Volatili ſpiritu, nec pulveribus præcipitantibus, aſſumtis, aliis tamen rectius cedente, & de obſtinata quorundam opinione in volatilium ſalium vel ſpirituum uſu defixa.* p. 165

✝ DN. D. LAURENTIUS WOLFSTRIEGEL, in antiquiſſima Univerſitate Viennenſi Profeſſ. Publicus.

Dec. I. Ann. I.

1. *De flamma ex puteo.* p. 108—94
2. — *Anatome Hæmoptoici, & Cyſtide reni adnata.* p. 134—116
3. — *Vulnere oculi & coalitu humoris cryſtallini.* p. 166—144
4. *De Oſſe cuneiformi in pueris.* p. 180—157

Dec. I. Ann. II.

1. *De Anatome Leonum Splanchnologicè, Myologicè & Oſteologicè exhibita.* p. 9
2. — — — *Tigridum.* p. 23
3. — *Ano imperforato ejusq; anatome.* p. 36
4. — *Tumore ex prolapſo hepate.* p. 162
5. — *Lapillorum copia per alvum excreta.* p. 163

D. JOHANNES PAULUS WURFFBAIN, Archiater & Comes Palatinus Cæſareus, Phyſic. Reipubl. Norimbergenſ. Nat. Curioſ. Hermes II. Ephem. Director.

Dec. II. Ann. I.

1. *De Salivatione in phthiſi critica & ſalutari.* p. 312
2. — *Oculis cancrorum monſtroſis.* p. 319

Dec. II. Ann. II.

1. *De Minera Antimonii elegantiſſimè cryſtalliſata.* p. 301
2. — *Abſceſſu in mamma lactantis cujusdam cum folliculo.* p. 303
3. — *Cerebro humano poſt mortem in cochleolas minutiſſimas transmutato.* p. 304

Dec. II. Ann. III.

1. *De Oſſiculo coralliformi ex tumore Steatomatico exemto.* p. 359
2. — *Lapide ſpongioſo ex abdomine exciſo.* p. 360

3. *De Viſco Quercino in trunco arboris buxi enato.* p. 361

Dec. II. Ann. IV.

1. *Salamandrologiæ Synopſin Vide* p. 233 *App.*

Dec. II. Ann. V.

1. *De Nigredine fuliginoſa in cruribus hydropicæ non gangrænoſa.* p. 325
2. — *admirandis grandinis figuris.* p. 327
3. — *Numiſmate quodam ſcutellari argenteo.* p. 331

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Venæſectione ſpontanea in uno ſubjecto iterata.* p. 549
2. — *Maxillæ inferioris baſi carioſa ſublata, & callo primum in cartilaginem mox mutato, renato.* p. 551

Dec. II. Ann. VII.

1. *De Abdominis tumore ſteatomatico in puerulo nondum trienni raro & admirando.* p. 470
2. — *Globo lapideo materia pingui repleto, in ſepulchro reperto.* p. 473

Dec. II. Ann. VIII.

1. *Tractatûs de Terra ſigillata delineationem* *Vide* p. 123. *App.*

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Hydrocephalo interno, cum violentiſſima capitis tergum verſus retractione, convulſiva.* p. 427
2. — *Epilepſia ſeu motibus convulſivis ſine viſus & auditus interceptione.* p. 430

Dec. II. Ann. X.

1. *De Maritorum Vomitu, dentiumq; dolore loco Conjugum utero gerentium.* p. 410
2. — *Folio lactucæ monſtroſo.* p. 411

Z.

DN. D. JOSEPHUS M. ZAMPERIUS.

Dec. II. Ann. X.

1. *De magna hæmorrhagia narium curata.* p. 233

DN. LOTHARIUS ZUMBACH, à Koesfeld.

Dec. II. Ann. IV.

1. *Planetolabium diu deſideratum, à pluribus tentatum, à nemine perfectum, nunc tandem inventum.* pag. 171. *App.*

DN. D. THEODORUS ZWINGER, Univerſitatis Baſileenſis Profeſſor Publ. Nat. Curioſ. Ariſtoteles I.

Dec. II. Ann. II.

1. *De Excreſcentia carnea uterina.* p. 413

Dec. II. Ann. VI.

1. *De Mercurii crudi effectu in colica ſpasmodica à fecum duritie alvum contumaciter obſtruente, oriunda.* p. 496
2. — *Palpitatione cordis diuturna à polypis, in utroq; cordis ventriculo enatis producta, lethali.* p. 522
3. — *Carie Maxillæ ſuperioris, extruſum dentem ſubſecuta.* p. 528

4. *De Anatome Maniaci.* p. 540

Dec. II. Ann. IX.

1. *De Admirando partu gemellarum vivarum umbilicotenus ſibi invicem connatarum.* p. 228
2. *De Ciliorum colore nigerrimo, ſubitò in album mutato.* p. 232
3. — *Hydrope ovarii Muliebris ſtupendo, in exenteratione mulieris cujusdam reperto.* p. 234
4. — *Calculis & arenulis copiosè in ſecundina humana repertis.* p. 238
5. *De Grandine oculi palpebræ feliciter diſcuſſo.* p. 194
6. — *Anatome pueri Variolis malignis extincti.* p. 196

Dec. II. Ann. X.

1. *De Febre Tertiana ſpasmodica.* p. 382
2. — *Grandine palpebræ oculi feliciter & promptè diſcuſſo.* p. 384
3. — *Puello ſine cerebro nato, ad momentum vivente.* p. 386

Omiſſa quædam

ADDENDA

ſuisq́ locis inſerenda.

DN. D. JOHANNES LAURENTIUS BAUSCHIUS.

Poſt Memoriam ejus in Dec. I. Ann. I. deſcriptam, adde ſeqq.

Dec. II. Ann. IV.

1. *Snopſin Schediasmatis de Lapide Hæmatite & Schiſto.* p. 219. App.
2. — — — *de Lapide Aetite.* p. 220. App.
3. — — — *de Unicornu fosſili.* pag. 222. App.
4. — — — *Cæruleo & Chryſocolla.* p. 223. App.

DN. D. GABRIEL CLAUDER.

Dec. II. Ann. VIII.

adde

7. *Dn. D. Petri Joh. Fabri Manuſcript. ad Sereniſs. Holſatiæ Ducem, res Alchymicas obſcuras extraordinaria perſpicuitate explanans.* p. 73. App.

DN. D. JOHANNES DOLÆUS

Dec. II. Ann. III.

adde

2. *Encyclopædiæ Medicinæ Theoretico-Practicæ Synopſin.* p. 586. App.

Lit. G.

poſt Obſervat. DN. D. GAHRLIEP von der Mühlen/

adde

✠ DN. D. JOHANNES LUDOVICUS GANSIUS.

1. *Hiſtoriæ Coralliorum Synopſin. pag. 576. App.*

DN. D. PHILIPPUS JACOBUS HARTMANNUS.

adde

Dec. II. Ann. VII.

25. *Exercitationem de Generatione mineralium, vegetabilium & animalium, in aëre, occaſione annonæ & telæ, cœlitus delapſarum Anno M. DC. LXXXVI. in Curonia. p. 1. App.*

DN. Lic. MICHAEL BERNHARDUS VALENTIN.

adde

Dec. II. Ann. II.

11. *Epiſtolam de nova Matricis & morborum, mulieris, anatome. p. 456. App.*

CATALOGUS LIBRORUM MEDICO-PHYSICO-MATHEMATICORUM,

QUI IN BIBLIOPOLIO

WOLFGANGI MAURITII ENDTERI

NORIBERGÆ REPERIUNTUR.

Subjunctus eſt argumentorum, quæ in libris pertractantur, index ſuccinctus.

ANNO M. DC. XCV.

LECTORIBUS
S. P. D.
WOLFG. MAURITIUS ENDTERUS.

POſtquam per decem, & quod excurrit, annos excudendis noſtro ſumptu atque impenſa Obſervationibus Germanorum Academicis operam dedimus haudquaquam pœnitendam, veſtro quippe uſui, Lectores, dedicatam; iſtud nunc equidem porrò negotii nobis credidimus dari, ut quæ à primis Academiæ incunabulis ad hæc usq; tempora acta ſunt & in codices anniverſarios relata, ea ſtatim à quovis harum rerum curioſo conſpici atque expendi poſſent in generali indice viginti admodum annorum induſtriam complexo. Cum enim opus ipſum tam diffuſum ſit, tamque eruditum, nec minus varium quàm ipſa Natura, quod de magnis quondam avunculi ſui voluminibus retulit Cæcilius, quis eam facilè moleſtiam devoraret æquo animo, ut, ſi quid occurrat indagandum in amœnis iſtis Ephemeridum viridariis, tot ſyllabos, rerum, quæ in ſingulis tomis pertractatæ habentur, indices pervolveret non ſine tædio atque nauſea animi cunctationum impatientis. Eam igitur operam Magnifici Ephemeridum directoris curâ ſuſceptam exactamque, dubium non eſt gratam inprimis vobis atque acceptam fore; cujus etiam uſum ut latius extenderemus non abs re exiſtimavimus ſplendidæ ſuo fulgore purpuræ pannum aſſuere nequaquam inconcinnum neque abludentem adeò ab inſtituto Ordinis Leopoldini. Nunquam otioſis licet eſſe Viris Illuſtribus ac Præclaris, qui in eum cooptati ſunt, cujus propterea ſalutaris moniti utinam fructus diffunderetur ad omnes iſtos quibus laudatiſſimus celebrium virorum labor in pretio eſt

& uſu

& uſu familiari. Ecqua verò ratione otium dispungere melius, quo pacto negotiis pretium addere ac decus liceat, niſi aſſidua librorum optimorum lectione, ſine quorum tanquam magiſtrorum tacentium diſciplina & ipſa vita mors habenda eſt, & quævis aliæ occupationes nauci ducendæ, nec ullius, ſaltem notabilis, ſi ad litterarum ſtudia referantur, momenti. Itaque duplici modo animus ſciendi cupidus orexin iſthanc laudabilem exſatiare poterit in noſtro hoc promptuario: primò quidem exquiſitis illis neque publici ſaporis cupediis, quarum promus quidam condus haberi debet merito generalis iſte Ephemeridum per binas annorum decadas exactarum index; deinde ſi quis mirifica guſtatione initiatus pleniorem percupiat ac juſtam cœnam, magnasque adeò & mole etiam placentes ferculorum ſtruices, ei pro cellariis inſerviant duo, qui nunc ſeqvuntur, indices apparatus noſtri librarii, ex cujus penuario accurata induſtria exſcribi curavimus quicquid vel Mathematicæ diſciplinæ vel naturalis ſcientiæ, vel artis denique ſalutaris ſtudioſo poſſit eſſe ad palatum. Utimini hac opella & fruimini, Lectores, genioque ſic pariter indulgete atque ingenio, neque minus concinna exiſtimate hæc ſcitamenta, propterea quod nova antiquis, optima mediocribus, hoc eſt minutal ſubinde aut tenue moretum ſaliaribus epulis interpoſita videtis; non conſtant aliter hæc ſacra, & ſicuti de guſtibus non eſſe diſputandum monent ſapientes, ita nondum inventus eſt controverſiæ quæ à multis diſceptatur, diribitor, novane præſtent antiquis, an hæc potius iſtis præferenda? Interea dum lis componatur, ſollemnis Meditrinalium formulæ memores

VETUS NOVUM VINUM BIBITE:
VETERI NOVO MORBO MEDEAMINI.

Valete.

A. Dav.

A.

Dav. A*Bercromby* Tuta & efficax *Luis Venereæ*, ſæpè absque Mercurio ac ſemper absque *Salivatione* Mercuriali curandi methodus. Londin. 1684. in 8

— — — Obſervationes de variatione & varietate *Pulſus*; acceſſit ars explorandi *facultates Medicamentorum* ex ſolo *ſapore*. Londin. 1685. 8

— — — Opuſcula Medica; acceſſit modus curandi *Bubones venereos*, & tutior *Salivationis* methodus. Londin. 1687. in 8

Mr. d' Ablancourt. Dialogues de la Santé. Amſterd. 1684. 12

Academia Naturæ Curioſorum. Vid. Miſcellanea.

Academiæ Philexoticorum Naturæ & Artis Acta. Brixiæ. 1686. 12

Academiæ Florentinæ &c. *Saggi di naturali Eſperienze fatte nella detta Academia*. Flor. 1667. fol.

Alex. Achillis Gründliche Urſachen von der Erdbebung. Franckfurth 1666. 4.

Melch. Adami Vitæ Germanorum *Medicorum*. Francof. 1653. 8

Paul. Æginetæ Libr. VII. de *re Medica* in Latin. verſ. per Jan. Cornar. Baſil. 1556. in fol.

Claud. Ælianus de *Animalium* Natura Græc. Lat. ex Verſ. *Petr. Gillii* & *Conr. Geſneri*. Colon. Allobr. 1611. & 1616. in 12

Ænigma ArchitectonicoGeometricumFlorentia transmiſſum ad *G. G. L.* atque ab hoc cum ſolutione remiſſum ad *M. D. Hetr.* Lipſ. 1690. 4

Joh. Fr. Aggravii Trattato della *Sovrana Medicina* curativa univerſale d'ogni Infermita illetale, reativo Magiſtero, chimicamente edutto dall' arcanizzato Spirito Aureo detto *Roſa Solis*. Venet. 1682. 12

Georg. Agricolæ de re *Metallica* Libr. XII. Baſil. 1621. & 1657. fol.

— — — — de *Animantibus Subterraneis à Joh. Sigfrid.* edit. Witteb. 1614. & 1621. 8

Joh. Jacob. Agricolæ Schau-Platz des allgemeinen Haußhaltens Nördlingen 1676. 4

Joh. Agricolæ Bericht von der rothen Ruhr/ und *Febri maligna Epidemica*. Erffurth 1616. 8

— — — Schutz-Schrifft und Ehren-Rettung wider *Detharding*, zu Behuff der edlen *Chymie*. Leipzig 1648. 4

— — — Deutliche und wohlgegründete Anmerckungen über die Chymiſche Artzneyen Joh. Poppy/ vermehret mit nützlichen Erinnerungen Joh. Helfr. Junkens *M. L.* Nürnberg 1686. in 4

Lamp. *Alardi* de Muſica Veterum. Lipſ. 1636. 12

B. *Alary Gveriſon aſſurée des Fievres tierces, doubles tierces, en deux jours qvartes, & doubles qvartes en qvatre, par le remede Provencal dudit Sr. B. Alary fait & diſtribue par privilege du Roy.* a Paris 1685. 12

Mahom. *Albategnl* de Scientia ſtellarum cum addit. *Joh. Regiomont.* 4

Albertus M. de Secretis *Mulierum*, virtutibus *Herbarum*, *Lapidum* & *Animalium*, &c. Amſtelod. 1669. 12

Teutſch / Augſpurg 1693. 8

— — — Speculum Aſtronomiæ & de Virtutibus herbarum Lapid. Anim. Lugd. 1615. 4

Andr. Alberti cum & præter Arithmeticam inventa. Norib. 1671. fol.

Sal. Alberti Orationes de ſtudio doctrinæ *Phyſicæ*, *felle* ad Inteſtina reſtagnante, *ſudore αἱμαλώδει*, *medendi* ſcientia & *Profeſſoribus* ejus. Witteb. 1590. 8

Nath. Albinei Bibliotheca *Chemica* contracta in qua continentur (1) *Joh. Aurel. Augurelli* Chryſopoeia utraque, Major & minor ſeu Vellus Aureum; cum editoris Carmine Aureo. (2) *Cosmopolitæ* novum Lumen Chemicum duobus conſtans Tractatibus de *Mercurio* ſc. & de *Sulphure*. (3) Anonymi *Galli* Enchiridion *Phyſicæ* reſtitutæ, & Arcanum Hermeticæ Philoſophiæ opus. Genev. 1653. 1673. 8

J. Alboiſii Collectanea de diuturna graviditate ſive *Embryon petrefactum* Urbis Senonenſis. Amſtelod. 1622. 12

Andr. Albrechts Hippoponia, von Natur der Pferde. Nürnberg 1612. 4

Alchemia, das iſt: Kunſt alle Farben / Waſſer / Olea, Salia und Alumina, damit man alle Corpora Spiritus und Calces præparirt / ꝛc. ꝛc. zu machen. Franckfurth 1613. 8

Theod. Aldes (vero nomine *Matth. Sladi*) Diſſertatio Epiſtolica de *generatione Animalium*, contra *Harveum*. Amſtelod. 1666. 12

— — — Obſervationes naturales in *Ovis* factæ. Amſtelod. 1673. 12

Ulyſſ. Aldrovandi Quadrupedum omnium biſulcorum *Hiſtoria*, quam J. C. Uterverius colligere incepit *Th. Dempſterus* perfecte abſolvit & *M. A. Bernia* atque *H. Tamburinus* in Lucem edidit. Francof. 1647. fol.

— — — Volumen integrum de *Quadrupedibus ſolidipedibus*. Francof. 1623. fol.

— — — Ornithologia, h. e. de *Avibus* Hiſtoriæ Libr. XII. in quibus Aves deſcribuntur, deſcriptæ legentibus delineatæ ob oculos ponuntur &c. Francof. 1610. fol.

— — — de Animalibus *Inſectis* Libri Septem. Francof. 1623. fol.

Ulyſſ. Aldrovandi de *Piſcibus* & *Cetis* Libri Quinque. Francof. 1647. fol.

— — — de *Animalibus* exanguibus, mollibus, cruſtaceis, teſtaceis, *Zoophyti* &c. Francof. 1622. fol.

— — — Dendrologiæ naturalis ſeu *Arborum* Hiſtoriæ libri duo. Item Sylva glandularia, acinoſumque Pomarium. Ex Authoris collectaneis digeſta per *Ovidium Montalbanum*. Francof. 1671. fol.

Hygiophili Alethei von der Mäßigkeit / Wolleben / und der Trunckenheit Selbſt-Mord. Ulm 1653. 12

Alethophili Obſervationes extemporaneæ contra *Drelincourtium*. Amſtelod. 12

Joh. Mod. Alethophili Bedencken über D. Horlachers Tractat / die höchſtſchädliche Würckung des Aderlaſſens und Purgierens betreffend. Franckfurth 1691 8

Franc. Alexandri Phoebus Medicorum, omnium omninò *Medicamentorum*, tam ſimplicium quàm compoſitorum materiam, naturam, vires, normam & compoſitionem radiis ſuis luculentiſſimè illuſtrans &c. Francof. 1613. 4

Jul. Alexandrini de *Medicina* & *Medico* Dialogus Libris 3. diſtinctus. Tigur. 1557. 4

— — — Epiſtola Apologetica ad *Rembertum Dodonæum*. Francof. 1684. 8

Mahum. Alfragani Elementa Aſtronomica cum not. *J. Golii*. Amſtel. 1669. 4

Alkumiſtica oder wahre Gold-Kunſt / aus Miſt gut Gold zu machen. Mühlhauſen 1616. 8

Leon. Allatii de Menſura temporum antiquorum. Colon. 1645. 8

Theod. Janſſonius ab *ALMELOVEEN* Inventa Novantiqua, i. e. brevis Enarratio ortus & Progreſſus Artis *Medicæ*, ac præcipuè de *Inventis* vulgo novis aut nuperrimè in ea repertis. Amſtelod. 1684. 8

Joh. Bapt. Alotii IV. Theoremata Spiritalia exſtant

exſtant cum *Heronis Alexandrini* Spiritalibus. Amſtelod. 1680. 4

Proſp. Alpini de *Medicina Ægyptiorum* Libr. IV. in quibus multa cùm de vario mittendi ſanguinis uſu per venas, arterias, cucurbitulas, ac ſcarificationes noſtris inuſitatas deque Inuſtionibus & aliis Chirurgicis operationibus, tum de quamplurimis Medicamentis ap. Ægyptios frequentioribus elucеſcunt &c. Acceſſit huic Editioni *Jac. Bontii* Lib. de *Medicina Indorum.* Paris. 1644. 4

— — — de *Plantis Ægypti* Liber; cum obſervationibus & Notis *Joh. Veslingii:* accesſit Proſp. Alpini de *Balſamo* Liber. Patav. 1640. 4

— — — de *Balſamo* Dialogus. In quo veriſſima Balſami Plantæ, opobalſami, carpobalſami & xylobalſami cognitio, pleriſque antiquorum occulta, nunc eluceſcit. Patav. 1639. 4

Joh. Bapt. Alpruni Experimentum de *Contagione* Vienenſi, cum ejusdem Authoris præſervatione. Pragæ 1680. 4

J. Heinr. Alſtedii Syſtema Mnemonicum. Francof. 1610. 8

— — — Elementale Mathematicum. Francof. 1611. 4

— — — in artem Magnam *Lullii.* Francof. 1612. 8

— — — Theſaurus Chronologiæ. Herb. 1650. 8

Alti mutus Liber, in quo tamen tota Philoſophia Hermetica figuris Hieroglyphicis depingitur. Rupell. in fol. 1667.

Cinthio d' Amato Prattica noua e utilisſima di tutto quello che al diligente Barbiero apartiene in Vinegia 1669. 4

Hyacinth. Ambroſini Phytologiæ h. e. *de Plantis* Partis Primæ Tomus Primus; in quo Herbarum noſtro ſeculo deſcriptarum Nomina, Æquivoca, Synonyma ac Etymologiæ inveſtigantur. Bononiæ 1666. fol.

Joh. Amerpoel Carteſius Moſaizans ſive Hiſtoria divina Geneſeos explicata & illuſtrata. Leovard. 1669. 12

Heinr. Chr. Amelungs Chymiſche Unterſuchung von dem Unterſchied des Philoſophiſchen und mineraliſchen *Antimonii*, auch *Mercurii* Philoſophici und Vulgaris. Dreßden 1690. 12

Joh. Ammanni compendium *Phyſicæ.* Schaphuſii. 1691. 8

Joh. Conr. Ammanni Surdus loquens ſive Methodus quâ qui *Surdus* natus eſt, loqui diſcere poſſit. Amſtelod. 1692. 12

Paul. Ammanni Medicina critica ſive deciſoria cum centuria *Caſuum Medicinalium* in Concilio Facultatis Medic. Lipſienſ. antehac reſolutorum, compreheſa &c. &c. Stad. 1677. in 4. Præfat. loco acceſſit Diſſ. de *Syncretiſmo Medico.*

— — — Supellex Botanica ſive Enumeratio *Plantarum* quæ non ſolum in Horto Medico Academiæ *Lipſienſis*, ſed etjam in aliis circa urbem viridariis, Pratis, ac Sylvis occurrunt &c. Acceſſit brevis *ad Materiam Medicam* introductio. Lipſ. 1675. 8

— — — Paræneſis ad diſcentes, occupata circa *Inſtitutionum Medicarum* Emendationem. Lipſ. 1677. 12

— — — Archæus Syncopticus, *Eccardi Leichneri* Archæo Synoptico, contra Paræneſin ad diſcentes oppoſitus, 1674. 12

— — — Character *Plantarum* naturalis ab ultimo fine, videlicet fructificatione deſumtus &c. Præmiſſum eſt fundamentum *Methodi* genuinæ cognoſcendi Plantas. Lipſ. 1685. 12

— — — Irenicum Numæ Pompilii cum Hippocrate, quo veterum *Medicorum* & *Philoſophorum* Hypotheſes in corpus *Juris* civilis pariter ac Canonici hactenus transſumptæ, â præconceptis opinionibus vendicantur. Lipſiæ 1689. 8

— — — Praxis *Vulnerum lethalium* cum cribrationibus ſingularibus. Lipſiæ 1690. 8

Amor Proximi, gefloſſen aus dem Oel der Göttlichen Barmhertzigkeit / geſchärffet mit dem Wein der Weißheit/ bekräfftiget mit dem Saltz der Göttlichen und natürlichen Weißheit/ den armen zwiſchen Hiericho und Jeruſalem verwundten Nächſten/ welchen die Prieſterlichen Pſeudo-Theologi und Levitiſche Medici, welche die Natur nur gleich wie eine Kuh ein neues Thor durch Brillen und Microſcopien anſehen / zum Beſten ans Tagliecht gegeben. Haag 1686. 8

Caſp. Amthors Noſocomium *Infantile* & Puerile: Kinder-Lazareth/ oder von denen Anſtöſſen und Kranckheiten der jungen Kinder. Schleuſingen 1638. 8

— — — Chryſioſcopion ſive Aurilogium de Arcanis *Auri*. Jenæ 1632. 4

Anchora ſalutis pro *Varioloſis*. Beſchreibung eines *Liquoris* zu Præſervirung und Curirung der Kinder-Blattern. Franckfurth 1690. 4

François *André*. *Entretiens ſur l' Acide & ſur l' Alcali, on l' on examine les Objeƈtions de Mr. Boyle contre ces Principes.* à Paris 1677. 12

Sr. de St. André Reflexions nouvelles ſur les cauſes des maladies & leur Symptomes. a Paris 1687. 8

Tob. Andreæ Exercitatio de *Angelorum* malorum Potentia in corpora. Amſtelod. 1691. 12

— — — Bilanx exacta Bilſianæ & Clauderianæ *Balſamationis*. Qua oſtenditur D. Clauderi inventam Balſamationem non minus ac veterum longè à Bilſiana differre &c. Amſtel. 1682. 12

Androgenes Hermeticus. Venet. 1680. 8

Alex. de Angelis Conjectura in Aſtrologos. Lugdun. 1628. 4

Bonaventuræ de Angelis Lucis magicæ Academicæ Pars II. primordia omnium rerum naturalium & incurabilium continens, inſuper de *Lapide Phyſico* ac *Mercurio* Vitæ. Venetiis 1687. 8

Baldi Angeli Abbatii Tr. de *Vipera*. Hag. Com. 1660. 12

Danielis Angeli Catalogus *Medicamentorum* Spagyricorum Pharmacopoeæ Spagyricæ Illuſtriſſ. Dn. Comitis *Odoardi de Pepoli* &c. cum Appendice de *compoſitione Medicamentorum*. Dantiſc. 1667. 8

Steph. de Angelis Problemata Geometrica LX. Venet. 1638. 4

— — — Miſcellaneum Hyperbolicum & Parabolicum. Venet. 1639. 4

— — — de Infinitis Parabolicis Libr. V. Venet. 1639. 4

— — — Miſcellaneum Geometricum. Venet. 1660. 4

— — — de Infinitorum Spiralium menſura. Ven. 1660. 4

— — — de Superficie Ungulæ. Venet. 1661. 4

— — — de Infinitarum Cochlearum menſura. 1665. 4

— — — acceſſionis ad Stereometriam & Mechanicam Pars I. Venet. 1662. 4

Dan. Angelocratoris Doctrina de ponderibus & monetis. Marp. 1617. Francof. 1628. 4

Eliæ Anhart Conſilium Podagricum, wie man ſich vor dem *Podagra* hüten ſoll. Erffurth 1614. 8

P. Anthelme Explication de la Comete qvi a paru ſur la fin de l' Ann. 1680. & au commencement de celle cy 1681. avec un Table qvi marqve le Jour qv'elle a commencée à paroiſtre & le jour qv'elle finira, la ſomme de ſes mouvements, sa Longitude & ſa latitude &c. à Dyon. 1681. 4

Anthora Gifft-Heil oder Beſchreibung der Peſt. 1677. 12

Antidotarium Romanum, ſeu modus componendi *Medicamenta*, quæ ſunt in Uſu. Francof. 1624. 8

Anweiſung die Fieber zu vertreiben/ wobey zugleich die Tugend des Corticis *China-Chinæ*. Hanau 1686. 12

Aphoriſmi Chemici CLIII. Amſtelod. m

Quint. Apollinaris Kräuter- und Artzney-Buch/ verteutſcht. Erffurth 1626. 4

Apol-

Apollonii Pergæi Conicorum Libr. IV. exſtant cum *Archimedis* operibus & *Theodoſii* Sphæricis methodo nova cum prioribus illuſtratis &c. Londin. 1675. 4

Apomaſaris Apotelesmata de Significatis *Inſomniorum*. Francof. 1577. 8

Straßburg 1677. 8

Apotheck/ ſo neu approbirt/ zu Hauß und Feld allerhand fürfallende Kranckheiten mit zu curiren/ durch G. O. F. Franckfurth 1690. 12

Apothecker-Tax der Stadt Baſel. Baſel 1647. 4

— — — — — Coppenhagen. Coppenhagen 1672. 4

— — — — — Franckfurt. Franckfurth 1687. 4

— — — — — Hamburg. Hamburg 1628. 8

— — — — — Helmſtädt. Helmſtädt 1663. 4

— — — — — Leipzig. Leipzig 1685. 4

— des Fürſtenthums Lignitz. Lignitz 1662. 4

— — — — — Magdeburg. Magdeburg 1666. 4

— — — — — Nordhauſen. Nordhauſen 1657. 4

— — — — — Nürnberg. Nürnberg 1669. fol.

— — — — — Schweinfurth. Coburg 1644. 4

— — — — — Ulm. Ulm 1664. 4

— — — — — Wien. Wien 1689. fol.

— — — — — Zell. Zell 1691. 4

Jul. Cæſ. Arantii Tr. de humano *fœtu*, obſervationes Anatomicæ & Diſpp. de *Tumoribus* ſecundum locos affectos. Venet. 1595. 4

— — — Comm. in Libr. Hippocr. de *Vulneribus capitis*, cum Annot. *Claud. Porralii*. Lugd. Batav. 1639. 12

Arboretum floridum oder Beſchreibung der Bäume. Augſpurg 1689. 8

Fr. Arcæi Tr. de ratione curandorum *Vulnerum*, acceſſit de curatione *Febrium* diſc. Amſtelod. 1658. 12

Archimedis opera methodo nova illuſtrata per *Iſaac Barrow*. Lond. 1675. 4

Archiſandri hinterlaſſene Schätze / beſtehend in 253. auserleſenen Haupt-Künſten / durch A. U. D. Nürnberg 1687. 8

Joh. Argenterii Opera omnia, quorum Elenchus (1) in artem Medicinalem *Galeni* Comment. I. de Corporibus (2). In artem Medicinalem Galen. Comment. II. de Signis. (3) In Artem Medic. Comment. III. de cauſis ſalubribus. (4) In Librum I. Aphoriſm. *Hippocr.* Comment. (5) In Libr. II. Aphoriſm. *Hippocr.* Comment. (6) In Libr. IV. Aphor. *Hipp.* Comment. (7) De *Morbi* Generibus Liber Unus. (8) De *Morborum* differentiis Liber Unus. (9) De cauſis *Morborum* Liber Primus. (10) De cauſis uniuscujusque generis *Morborum* Lib. II. (11) De cauſis differentiarum *Morborum* Lib. III. (12) De generibus & differentiis *Symptomatum* Liber (13) De cauſis *Symptomatum* Liber (14) De Temporibus *Morborum* Liber. (15) De *Signis* Medicis Liber I. (16) De *Signis* demonſtrationis Lib. II. (17) De *Signis* memorativis Liber III. (18) De *Signis* Prognoſticis Liber IV. (19) De *Urinis* Liber I. (20) De Officiis *Medici* Lib. II. (21) De *Somno* & vigilia Lib. II. (22) De *conſultandi* ratione Lib. I. (23) De *Febribus* Lib. I. (24.) In Libr. *Galen.* de Febr. ad Glaucon. (25) De vi *purgantium* Medicamentorum. (26) De *Calido nativo*. Francof. 1610. fol.

— — — de *Urinis*. Lipſ. 1682. 8

Andr. Argolus de diebus *Criticis*. Patav. 1682. 8

— — — *Ptolomæus* parvus. Lugd. 1651. 4

— — — Tabb. primi mobilis. Patav. 1667. 4

— — — Ephemerides. Lugd. 1677. 4

Franc. Arioſti Tr. de *Oleo* Montis Zibini ſive *Petroleo* Agri Mutinenſis, editus ab *Oliger. Jacobæo.* Hafn. 1690. 8

Ariſtotelis Problemata adjunctis aliorum Philoſophorum *Problematibus.* Colon. 1615. in 12. Lipſiæ 1671. 12

— — — Problemata cum *J. C. Scaligeri* Problematibus Gellianis. Amſtelod. 1650. 12

— — — Problemata cum *J. C. Scalig.* Probl. Gellian. & *Zimaræ* Probl. Item *Alexandri Aphrodiſæi* quæſtionum Phyſicarum ſolutionibus. Amſtelod. 1685. 12

— — — Problemata zuſamt *Zimaræ* und *Joh. Bodini* Problematibus, alles in Frag und Antwort geſtellt. Baſel 1679. 8

— — — — Phyſica. Francof. 1596. 8

— — — — — Græco-Lat. Jul. Pac. Francof. 1629. 8

— — — Lib. de *Cœlo* Græc. Lat. Francof. 1601. 8

— — — de *Anima* Græc. Lat. *Jul. Pac.* 1596. 8

Henn. Arniſæi Diſquiſit. de *Partus* humani legitimis terminis, ejusdemque obſervationes & controverſiæ *Anatomicæ.* Francof. 1641. 12

Joſ. de Aromatariis Diſp. de *Rabie contagioſa*, cui præfixa Epiſtola de *Generatione Plantarum* ex Seminibus, qua detegitur in vocatis ſeminibus contineri Plantas verè confirmatas ut dicunt actu. Francof. 1626. 4

Ars magica artificioſa & naturalis. Francof. 1631. 12

— — — Tinctoria fundamentalis, oder gründliche Anweiſung zur Farb-Kunſt. Franckfurth 1683. 8

— — — — — — experimentalis oder Farb-Kunſt auf Seiden/ Wollen und Leinwad. Jena 1685. 8

Artemidori Traum-Buch. Leipzig 1677. 8

Artificia hominum & mirandæ Naturæ in Sina & Europa. Francof. 1655. 12

Teutſch. Franckfurth. 1669. 4

Artzney-Affen a la mode oder Beſchreibung der Fehler und Thorheiten/ auch Mißbräuche der Artzney-Kunſt. Wien 1689. 8

Caſp. Aſellius de Lactibus ſeu *Lacteis Venis*, quarto Meſaraicorum Vaſorum genere, novo Invento diſſertatio. Baſil. 1629. 4. Lugd. Batav. 1640. 4

Joh. Aſveri Diſſertatio Iatro-mathematica. In qua de *Medicinæ* & *Aſtronomiæ* præſtantia deque utriusque indiſſolubili conjugio, diſſeritur &c. Roſtoch. 1618. in 4. Ibid. 1630. 8

— — — Hectas Affectionum, *Capillos* & *Pilos* humani corporis infeſtantium. Witteb. 1622. in 8. Roſtoch. 1623. 8

Teutſche Aſtrologie. Baſel 1637. 8

Aſtrologiſche Artzney-Tafel/ nach Herrn *Abdiæ* Treuens Principiis eingerichtet. Plauen im Vogtland 1684. 4

Atlas ſive Coſmographiæ meditationes de Fabrica mundi & fabricati figura. Amſterd. 1676. 4

Jac. Auberti Progymnasmata in Joh. Fernelii Tr. de *Abditis rerum cauſis.* Baſil. 1579. 8

Joh. Aubry de *quinta Eſſentia* aliisque XIV. remediis hactenus incognitis. Argentin. 4

— — — *Medicina univerſalis* ac veræ ſive Triumphus Archei & Mundi miraculum. Argentor. 1660. 4

Fr. Domenico Auda Breve compendio di maraviglioſi *Secreti*, nelle indiſpoſitioni corporali. Venet. 1686. 12

Hor. Augenius de *Febribus* Febrium Signis, Symptomatibus, & Prognoſtico Libri VII. His ſeptem Libris acceſſerunt alii tres ejusdem materiæ (1) de curatione *Symptomatum* Febrium peſtilentium (2) de Febribus *Peſtilentibus* (3) de curatione *Variolarum* ac *morbillorum.* Francof. 1605 fol.

Avicennæ Opera Medica omnia. Venetiis 1608. fol.

— — — Canonis Librum Primum & Secundum Vopiſc. *Fortun. Plempius* ex Arabico interpretatus eſt, cumque Scholiis edidit. Lovan. 1658. fol.

Aula

Aula Lucis oder Hauß des Liechts/ in das Teutſche überſetzet durch *J. L. M. C.* Franckfurth 1650. 8

Joh. Conr. Axtii Tr. de *Arboribus coniferis* & Pice conficienda, cum Epiſtola de *Antimonio*, Jen. 1679. 12

— — — Dialogus de *Partu Septimeſtri*, an ille nempe ſit perfectus, vegetus, & per conſequens legitimus. Jen. 1679. 12

Chriſt. Heinr. Ayrers Regiment und Ordnung/ zur Zeit der rothen Ruhr. Leipzig 1601. 4

Fr. Xav. Aynſcom. deductio Geometrica quadraturarum circuli P. Gregorii â St. Vincentio. It. de natura rationum ac proportionum Geometricarum. Antverp. 1656. fol.

B.

Arnold. B*achimii* Panſophica enchiretica, ſeu Philoſophia univerſalis experimentalis in Academia Moyſis primum per ſex capita, demum per Ignem examinata. Norimb. 1682. 12

Georg. Bachii Examen *Phyſicum*, contra Principia Recentiorum, nempe *Comenii*. Argent. 1656. 12

Baco de *Verulamio* V. *Verulamio*.

Roger. Baconis Perſpectiva. Francof. 1614. 4

Georg. Bachmanni Epit. Doctrinæ Sphæricæ & de primo motu. Witteb. 1591.

Theod. Baëk Architectonica. Lucern. 1635. 4

Bened. Bacquere Senum Medicus; quædam præſcribens obſervanda, ut ſine magnis moleſtiis aliquo usque *Senectus* protrahatur. Colon. 1673. 8

Pierre Baile. Reſponſe à l'Avis, qui luy a eſt donne ſur ce qu'il a dit en faveur du P. Malebranche touchant le plaiſir des ſens. Roterd. 1686. 12

Jac. Balde Solatium *Podagricorum*. Monach. 1662. 12

Mich. Baldit Speculum Sacro-Medicum octogonum, in quo *Medicina* octo ex Angulis, veluti totidem fontibus, à primo & in primum ſalientibus Sacra repræſentantur &c. Lugdun. 1670. 8

Chr. Adolph. Balduini Phoſphorus Hermeticus ſive Hermes Luminaris. Francof. & Lipſ. 1675. 12

— — — *Aurum Auræ* ſive Magnetiſmus univerſalis. Colon. 1675. 12

— — — *Venus* Aurea in forma *Chryſocollæ foſſilis* cum Fulmine cœlitus delapſa prope Haynam d. XXVIII. May Anno 1677. Vratiſl. 1678. 4

Chr. Adolph. Balduini Hermes curioſus ſive Inventa & *Experimenta* Phyſico-Chemica nova. Lipſ. 1680. 12

Marci Banzeri Fabrica *Receptarum* i. e. Methodus brevis perſpicua ac facilis præſcribendi *formulas* &c. Aug. Vind. 1622. 8

Michael Bapſts Juniperetum oder Wachholder-Garten durch Joach. Tankium herauß gegeben. Eißleben 1675. 4 ingleichen Franckfurth 1692. in 4 allwo beygefügt Balth. Müllers bewährte Deſtillir-Kunſt.

Redempt. Baranzani Uranoſcopia de Cœlo. Genev. 1617. 4

Alonſo Barba. Trattato del Arte metallica en Cordua 1658. in 8. ins Teutſche überſetzt. Hunc tractatum Anglicè vertit *Edoardus C. Sardvvici.* Londin. 1674. 8

Giuſ. Ant. Barbari *l'Iride opera Fiſico-matematica*. Bologna 1678. 4

Hieron. Barbatus de *Sanguine* & ejus *Sero*. Francof. 1667. 12

Ludov. Mar. Barberii Spiritus Nitro-Aerii operationes in Microcoſmo. Bonon. 1680. 12

Paul. Barbette Opera Chirurgico-Anatomica ad circularem ſanguinis motum aliaq; recentiorum inventa accommodata; accedit de Peſte tractatus. Lugd. Batav. 1672. 12

— — — Opera omnia Medica & Chirurgica Notis & Obſervationibus, nec non pluribus Morborum Hiſtoriis & curationibus illuſtrata & aucta, cum appen-

appendice eorum, quæ in Praxi omiſſa vel conciſa nimis pertractata fuêre, opera *Joh. Jac. Mangeti.* Genev. 1682. 4

Paul. Barbette *Oevres Chirurgiqves & Anatomiqves &c.* Genev. 1675. 8

— — — Chirurgiſche und Mediciniſche Werck/ durch D. Phil. Jacob Waldſchmidt überſetzt. Franckfurth 1683. in 8 Item Lübeck 1692. 8

— — — Chirurgia cum Notis *Joh. Muys.* Amſtelod. 1693. 12

Hier. Bardi Medicus Politico-Catholicus ſeu Medicinæ ſacræ tum cognoſcendæ, tum faciendæ Idea. Genuæ 1644 8

Jul. Caſ. Baricelli Hortulus genialis ſive Arcana nonnulla Medica. Colon. 1620. in 12. Genev. 1621. 12

— — — Theſauriolus ſecretorũ oder Schatz-Kämmerlein allerley Geheimnüß. Franckfurth 1620. 8

Joh. Conr. Barkhauſen Synopſis Pharmacevtica. Francof. 1690. 12

Jac. Barneri Prodromus Sennerti novi, ſeu delineatio novi Medicinæ Syſtematis; in quo quicquid à primis ſeculis in hunc usque diem de arte prodiit, ex principiis Anatomico-Chemicis examinatur. Aug. vind. 1674. 4

— — — Spiritus Vini ſine acido, hoc eſt: in Spiritu Vini & Oleis indiſtinctè non eſſe acidum &c. Lipſiæ 1675. 8

— — — Chimia Philoſophica &c. cum brevi ſed accurata ſalium doctrina. Medicamentis etiam ſine igne culinari facilè parabilibus, nec non exercitio Chemico appendicis loco locupletata. Norib. 1689. 8

— — — Epiſtola Invitatoria oder Einladungs-Schreiben an alle und jede Liebhaber der Natur und dero Schlüſſel der Chymie. Leipzig 1675. 4

Heinr. Barnſtein Beſchreibung des Tobacks. Erffurth 1644. 4

— — — — der wunderlichen Hypochondriſchen Kranckheit oder Darmſucht. Erffurth 1651. 8

Alph. Barocii Lectionum de Febribus Liber I. qui eſt de Febre generatim &c. Ferrar. 1606. fol.

Pierre Barra *l' Vſage de la Glace & de la Neige & du Froid.* à Lyon. 1678. 12

— — — *Hippocrates de la Circulation du Sang & des humeurs.* Lyon. 1682. 12

F. P. de la Barre *de l' Egalité de deux ſexes diſcours Phyſiqve & morale.* Paris 1691. 12

Iſaac Barrovv edidit *Archimedis* opera, *Apollonii Pergæi* Conicorum Libr. IV. *Theodoſii* Sphærica &c. Londin. 1675. 4

— — — Lectiones opticæ & Geometricæ in quibus Phœnomenorum opticorum genuinæ rationes inveſtigantur ac exponuntur. Londin. 1675. 4

— — — Lectiones XVIII. Cantabrigiæ in Scholis publicis habitæ. Londin. 1669. 4

— — — Lectiones XIII. Geometricæ in quibus præſertim generalia linearum curvarum Symptomata declarantur. Lond. 1669. 8

Caſp. Bartholini Enchiridion Phyſicum. Argentin. 1625. 12

— — — Præcepta Phyſicæ generalis. Argentin. 1630. 12

— — — Aſtrologia. Argentor. 1624. 12

— — — Phyſica Specialis. Argent. 1643. 12

— — — Syſtema Phyſicum. Hafn. 1628. 8

— — — de Mundo. Hafn. 1617. in 12. Roſtoch. 1624. 8

— — — De Terra Aere & Aqua. Gryphiswald. 1624. 12

— — — de Aquis. Hafn. 1617. Roſtoch. 1621. 12

— — — de Mixtione. Hafn. 1617. Roſtoch. 1621. 12

— — — controverſiæ Anatomicæ. Roſtoch. 1631. 8

— — — de Aere peſtilenti corrigendo conſilium. Hafn. 1619. 8

— — — Inſtitutiones Anatomicæ. Argent. 1626. in 8. Roſtoch. 1626. 8 Goslar. 1632. 8

— — — Künſtliche Zerlegung des menſchlichen Leibs/ angeordnet durch *Simonem Pauli.* Coppenhagen 1648. 8

Caſp.

Caſp. Bartholinus Th. F. Thomæ Bartholini Patris Antiquitatum veteris Puerperii Synopſin figuris & commentario illuſtravit. Amſtelod. 1676. 12

— — — Exercitationes miſcellaneæ varii Argumenti, quarum (1) de Variolis Puerorum, & an Fœtus Sanguine materno nutriatur? (2) Baſiliſcum ex ovo Galli non excludi, & de modo impręgnationis ovi. (3) De Uſtione bregmatis. (4) Unde odor violaceus in cauda Vulpina. (5) De Braſſicæ uſu apud Puerperas. (6) De Fumana herba. (7) De Liquoris ſtyptici interno uſu, cum Experimentis *Fr. Redi* circa Uſum externum. (8) An Cor præter modum aliud ad ſanguificationem conferat. (9) An fundus uteri, Ventriculi &c. rectè Anatomicis ita dicatur. Lugd. Batav. 1675. 8

— — — de Ovariis mulierum & generationis Hiſtoria, Epiſtola Anatomica. Noriberg. 1679. 8

— — — *Th. Barth. Patris* Diſſertationem de Cygni Anatome ejusque cantu notulis auctiorem edidit. Hafn. 1668. 8

— — — de ductu Salivali novo hactenus non deſcripto obſervatio Anatomica. Ultraject. 1685. fol.

— — — Specimen Compendii Phyſicæ. Hafniæ 1687. 4

— — — de Fontium Fluviorumque origine ex Pluviis, diſſertatio Phyſica. Hafn. 1689. 4

Eraſm. Bartholini de Cometis 1664. 1665. opuſculum ex obſervationibus Hafnienſibus. Hafniæ 1665. 4

— — — de Naturæ mirabilibus quæſtiones Academicæ. (1) de Figuris corporum. (2) de Figura Nivis. (3) & (4) de Poris corporum. (5) de Attractione. (6) de Phyſica Carteſiana. (7) de Experimentis. (8) de Hypotheſibus Phyſicis. (9) de Conſuetudine. (10) de Natura (11) de ſtudio Linguæ Danicæ. (12) de Judicio & memoria. (13) de Arcanis Scientiarum. Hafn. 1674. 4

Eraſm. Bartholini Experimenta cryſtalli Islandici disdiaclaſti, quibus mira & inſolita refractio detegitur. Hafn. 1670. 4

— — — de Aêre Hafnienſi. Hafn. 1679. 8

— — — Selecta Geometrica. Hafn. 1674. 4

— — — Dioriſtice ſive Æquationum determinationes. Hafn. 1663. 4

Thom. Bartholini Inſtitutiones Anatomicæ. Hag. Com. 1656. Lugd. Batav. 1686. 8

— — — Zerlegung des Menſchlichen Leibes / in das Teutſche überſetzt / durch *D. Eliam Wallner.* Nürnberg 1677. 4

— — — Dubia Anatomica de Lacteis Thoracicis, & an Hepatis funus immutet Medendi methodum. Hafn. 1653. in 4. Traject. ad Rhen. 1654. 12

— — — de Nivis Uſu medico obſervationes variæ; acceſſit *Eraſm. Bartholini* de figura Nivis diſſert. Hafn. 1661. 8

— — — Specilegia bina ex Vaſis Lymphaticis; ubi Cl. Virorum *Pecqueti, Gliſſonii, Bakii, Cattierii, le Noble, Tardii, Whartonii, Charletonii, Bilſii* &c. ſententiæ examinantur. Amſtelod. 1661. 12

— — — Ciſta Medica Hafnienſis, variis conſiliis, curationibus, caſibus rarioribus, vitis Medicorum Hafnienſium aliisque &c. referta. Accedit ejusdem Domus Anatomica breviſſimè deſcripta. Hafn. 1662. 8

— — — Reſponſio de Experimentis Anatomicis *Bilſianis* & difficili Hepatis reſurrectione. Hafn. 1661. in 8. Amſterd. 1661. 12

— — — de Morbis Biblicis miſcellanea medica. Hafn. 1672. 8

— — — de Latere Chriſti aperto. Lipſ. 1685. 8

— — — Paralytici N. T. medico & Philologico commentario illuſtrati. Baſil. 1662. in 8. Lipſ. 1685. 8

— — — de cruce Chriſti Hypomnemata IV. (1) de ſedili medio, (2) de Vino myrr-

myrrhato (3) de Corona ſpinea, (4) de Sudore Sanguineo. Hafn. 1651. in 8. Amſtelod. 1671. 12

Thom. Bartholini de Medicis Poëtis Diſſertatio. Hafn. 1669. 8

— — — Opuſcula nova Anatomica de Lacteis Thoracicis & Lymphaticis Vaſis uno volumine comprehenſa; continentur autem his opuſculis (1) de Lacteis Thoracicis in Homine brutisque obſervatis Hiſtoria Anatomica. (2) Vaſa Lymphatica Hafniæ in Animantibus inventa & Hepatis exſequiæ. (3) Dubia Anatomica de Lacteis Thoracicis, & an Hepatis Funus immutet medendi methodum. (4) Vaſa Lymphatica in homine inventa. (5) Defenſio Vaſorum Lacteorum & Lymphaticorum adverſus *Joh. Riolanum.* (6) Diſſertatio Anatomica de Hepate defuncto novis *Bilſianorum* obſervationibus oppoſita. (7) De Lacteis Venis ſententia *Guilelm. Harveji* expenſa ab Authore. (8) Spicilegium de Vaſ. Lymphat. ubi *Gliſſon.* & *Pecquet.* Sententiæ expenduntur. (9) Spicilegium II. ex Vaſis Lymphaticis, ubi variorum virorum Cl. Sententiæ examinantur. (10) Reſponſio de Experimentis Anatomicis *Bilſianis* & difficili Hepatis reſurrectione. (11) De Hepatis exauctorati deſperata cauſa, cum præcipuis eruditæ Europæ Medicis concertatio. Hafn. 1670. 8

— — — *Joh. Henrici Meibomii* Patris. *Henr. Meibomii* Filii diſſertationemde Uſu flagrorum in re Medica & Venerea, Lumborumque & Renum officio edidit. Accedunt de eodem Renum officio *Joachimi Oelhafii* & *Olai Wormii* diſſertatiunculæ. Francof. 1670. 8

— — — Diſſertationes II. de Theriaca. Hafn. 1671. 4

— — — Diſquiſitio Medica de Sanguine vetito, cum *Salmaſii* Judicio. Francof. 1673. 8

Th. Barthol. de Anatome Practica ex cadaveribus morboſis adornanda, conſilium, cum operum Autoris hactenus editorum Catalogo. Hafn. 1674. 4

— — — de Peregrinatione Medica. Hafn. 1674. 4

— — — de Medicina Danorum domeſtica diſſertationes X. ſc. (1) de Medicina Danorum indigena. (2) De Medicis Danorum inventis, (3) de Morbis Danorum curandis, (4) de Morborum Daniæ Populorum remediis ininquilinis, (5) de Pharmacopœia Danica, (6) & (7) de victu & Potu Danorum domeſtico. (8) De Medicorum Danorum dignitate. (9) De Erroribus Danorum in Medicina & Diæta. (10) De Erroribus Danorum circa Medicos. Quibus accedunt vindiciæ pro Medicina Danorum, ut & additamenta ad eorundem Medicinam. Hafn. 1666. 8

— — — de flammula Cordis Epiſtola cum *Jacobi Holſtii* ejusdem Argumenti diſſertatione; acceſſit de Carnibus lucentibus *Dan. Puerarii* reſponſio. Hafn. 8

— — — *L. Setti Benancii* declarationem fraudum & Errorum ap. Pharmacopœos commiſſorum Latinitate donavit & cum *Joh. Antonii Lodettii* dialogo ejusd. Argumenti edidit. Hafn. 1667. 8

— — — Diſſertatio de Cygni Anatome, ejusque cantu primum diſputationis forma à *Joh. Jac. Bewerlino*, in Acad. Hafn. propoſita, poſtea Notulis ex Schedis paternis auctior edita à *Caſp. Bartholino Th. F.* Hafn. 1668. 8

— — — De Luce hominum & Brutorum Libr. III. acceſſit *Conradi Geſneri* de raris & admirandis Herbis quæ ſive quod Noctu luceant ſive alias ob cauſas Lunariæ nominantur, &c. commentariolus. Hafn. 1669. 8

— — — Acta Medica & Philoſophica Hafnienſia

nienſia Ann. 1671.& 1672.cum æneis figuris. Hafn. 1673. 4

Th. Bartholin. Acta Medica & Philoſophica Hafnienſia Anno 1673. Vol. II. Hafn. 1675. 4

— — — Acta Medica & Philoſophica Hafnienſia A. 1674. 1675. 1676. Volum. III. & IV. Hafniæ. 1677. 4

— — — Acta Medica & Philoſophica Hafnienſia Anno 1679. Volum. V. Hafn. 1680. 8

— — — De Unicornu obſervationes novæ; accesſerunt de aureo Cornu *Olai Wormii* eruditorum Judicia operâ *Caſp. Bartholini Th. F.* Amſtelod. 1677. 12

— — — *Joh. Rhodii* Diſſertationes duas de Acia & de ponderibus & Menſuris ſecundis curis ex avtographo Authoris auctiores & emendatiores cum judiciis Doctorum & vitæ *Celſi* edidit. Hafn. 1672. 4

— — — De Pulmonum ſubſtantia & Motu diatribe. Accedunt Cl. Viri *Marcelli Malpighii* de Pulmonibus Obſerv. Anatomicæ. Hafn. 1663. in 8. Lugd. Batav. 1663. 12

— — — De Inſolitis Partus humani viis diſſ. nova; accedunt *Joh. Veslingii* de Pullitie Ægyptiorum & aliæ ejusdem obſervationes Anatomicæ & Epiſtolæ medicæ poſthumæ. Hafn. 1664. 8

— — — *Mich. Lyſeri* Cultrum Anatomicum ſecundum edidit, & obſervationibus ejusdem *Lyſeri, Henrici à Moinichen, Mart. Bogdani & Jac. Seidelii &c.* auxit. Hafn. 1665. 8

— — — Epiſtolarum Medicinalium à Doctis vel ad doctos ſcriptarum Cent. I. & II. Hafn. 1663. 8

— — — Epiſtolarum Medicinalium Cent. II. Hafn. 1667. 8

— — — Epiſtolarum Medicinalium Cent. IV. Hafn. 1667. 8

— — — Orationes varii Argumenti, è quibus Medicæ: I. De Monſtris in natura & medicina. II. De Paralytico Primo. III. De *Hofmanni* laudibus & nævis. IV. De Innocentiæ vindiciis. V. De Injuria vindicanda. VI. De Corde ap. Veteres. VII. De Capitis dignitate. VIII. De Medicinæ & Theologiæ affinitate. IX. De Reipublicæ Chriſtianæ Morbis. X. De Morte *Veslingi & Walæi.* XI. De Ventriculo & Inteſtinis. XII. De Meſenterio & Pancreate. XIII. De Roſeis & Lacteis. XIV. De Jecoris extiſpicio. XV. De Lienis dignitate. XVI. De Renum monſtris. XVII. De Ureteribus. XVIII. De Circulatione Sanguinis. XIX. De Oſſibus. XX. De Lacteis Thoracicis. XXI. De dolio *Diogenis.* XXII. De Artis *Medicæ* difficultate. XXIII. De Dubiis Lacteis. XXIV. De Feriis canicularib9. XXV. De Mora in ſtudiis neceſſaria. XXVI. De habitu decenti. XXVII. Anatome corporis fœminini. XXXII. De *Wormii* Exſequiis. XXXIII. In Exceſſum *Olai Wormii.* XXXV. De Vaſis Lymphaticis. XXXVI. Anatome ultima publica. XXXVII. De Uſu partium. XXXVIII. De Variolis. XXXIX. De Uſu Thoracis. XL. De ſecundinarum Retentione. XLI. *Jac. H. Paulli* Viaticum Medicum. XLII. In obitum *D. Henrici Fuirenii.* XLIII. *Nicolai Benzoni* Encomium. XLIV. De Lymphaticis. XLVI. Medici commendatio. XLVII. In *Bilſii* Invectiva, de ejusdem actibus & Profeſſoria dignitate. L. De Guttæ laudibus. LII. De Cygno nigro. LIII. De Nihilo medico. Hafn. 1669. 8

Thom. Bartholini Ungewöhnlicher Anatomiſcher Geſchichten erſtes und anderes Hundert. Coppenhagen 1657. 8

Georg Bartiſch Augendienſt. Sultzbach 1686. 4

Daniel. Bartoli *La Tenſione & la Preſſione diſputanti qual di loro ſuſtenga l'Argento vivo ne cannelli doppo fattone il vu-*

il Vouto. Rom. 1677. in 12. Venet. 1677. 12

Daniel. Bartoli *del Ghiaccio & della coagulatione.* Bologna 1685. 4

Rene Bary *Phyſiqve, ou ſelon les Anciens & modernes il eſt traité de tout ce qv'il y a de plus curieux dans la Nature.* à Paris. 1672. in 12. 3. Volumina.

Baſilii Valentini Letztes Teſtament/ von Georgio Claremontano herauß gegeben. Jena 1626. in 8. Straßburg 1667. 8

Job. Baſſantini Aſtronomia. Genev. 1599. fol.

Heinr. von Batsdorff Filum Ariadnes von denen gefährlichen Irrwegen der Alchymiſten. Coburg 1639. in 8. Jen. 1639. in 8. Francof. 1690. 8

Eric. Bauderoni Pharmacopœia è Gallico in Latinum verſa &c. huic accedunt *Joh. du Bois* obſervationes in methodum miſcendorum Medicamentorum. Londini 1639. fol.

Mich. Ant. Baudrandi Geographia. Paris 1682.

Des groſſen und kleinen Bauers eröffneter Kaſten oder Aperta Arca Arcani artificioſiſſimi. Hamburg 1687. 8

Caſp. Bauhini Prodromus Theatri Botanici. In quo Plantæ ſupra ſexcentæ ab ipſo primum deſcriptæ cum plurimis novis figuris proponuntur. Baſil. 1671. 4

— — — Inſtitutiones Anatomicæ Hippocr. *Ariſtot.* & *Galen.* Autoritate illuſtratæ. Baſil. 1640. in 4. Francof. 1616. 8

— — — Pinax Theatri Botanici ſive Index in *Theophraſti*, *Dioſcoridis*, *Plinii* & Botanicorum qui à ſeculo ſcripſerunt opera &c. Baſil. 1671. 4

— — — Anatomica corporis virilis & muliebris Hiſtoria. Lugdun. 1597. 8

— — — Anatomes Lib. II. Baſil. 1592. 8

— — — Oratio de Homine. Baſil. 1614. 4

— — — De Hermaphroditorum monſtroſorumque partuum natura, Libr. II. Opperheim. 1614. 8

— — — De Lapidis Bezoar orientalis & occidentalis, cervini, It. & Germaniæ ortu, natura, differentiis veroque Uſu. Baſil. 1624. 8

Caſp. Bauhini de Remediorum Formulis, Græcis, Arabibus & Latinis uſitatis. Francof. 1619. 8

— — — & *Joh. Henr. Cherleri* Hiſtoriæ Plantarum generalis Prodromus. Ebrodun. 1619. 4

Joh. Nicol. Baumanni de Tabaci Virtutibus Uſu & abuſu oratio. Baſil. 1629. 4

Flor. Baumgärtners Garten-Memorial. Nürnberg 1689. 8

Joh. Laur. Bauſchii Schediaſma poſthumum de Cæruleo & Chryſocolla. Jen. 1668. 8

— — — de Lapide Hæmatite & Ætite, ubi præmiſſum eſt Proëmium Hæmato-Travmatologicum. Lipſ. 1665. 8

Barth. Bauſneri Libr. III. de Conſenſu partium Humani corporis. Amſtelod. 1656. 8

Joh. Bayeri Uranometria. Ulm. 1640. 4

Franc. Bayle Tr. de Apoplexia. Hag. Comit. 1676. 12

— — — Diſſertationes Phyſicæ. Hag. Com. 1678. 12

— — — Diſſertationes Medicæ III. (1) de cauſis fluxus menſtrui mulierum, (2) de Sympathia variarum corporis partium cum Utero. (3) De Uſu Lactis ad tabidos reficiendos & de immediato corporis alimento. Hag. Com. 1678. 12

— — — Problemata Phyſica & Medica. Hag. Com. 1678. 12

Petr. de Bayro de medendis humani corporis malis enchiridion, quod vulgo Veni mecum vocant &c. acceſſit ejusdem Authoris Tr. de Peſte. Francof. 1612.

Lud. de Beaufort Coſmopœia divina ſeu Fabrica mundi explicata. Lugd. Batav. 1656. 12

Joh. Joach. Becheri Phyſica ſubterranea. Francof. 1681. 8

— — — Aphoriſmi ex Inſtitutionibus Medicis Senerti collecti. Francof. 1663. 12

— — — Tripus Hermeticus fatidicus. Francof. 1689. 8

— — — Inſtitutiones Chemicæ prodromæ, i. e.

i. e. Oedipus Chemicus obſcuriorum Terminorum & Principiorum Chemicorum Myſteria aperiens & reſolvens. Francof. 1664. in 12. Amſterod. 1665. 12

Joh. Joach. Becheri Experimentum Chemicum novum quo artificialis & inſtantanea Metallorum generatio & transmutatio ad oculum demonſtratur, contra *Rolfinkii* non-Entitatem Mercurii corporum. Francof. 1671. 8

— — — Experimentum novum ac curioſum, de Minera Arenaria perpetua ſive Prodromus Propoſitionis Hollandiæ Ordd. factæ circa Auri extractionem, mediante Arena littorali per modum mineræ perpetuæ &c. Londin. 1680. 4

— — — Chymiſcher Glücks-Hafen / oder groſſe Chymiſche Concordanz und Collection von 500. Chymiſchen Proceſſen. Franckfurth 1682. 4

— — — Metallurgia oder Naturkündigung der Metallen. Franckfurth 1679. 8

— — — Parnaſſus Medicinalis illuſtratus, ein neues Thier-Kräuter- und Berg-Buch; Sampt der Salerniſchen Schul und Præſagiis Vitæ & Mortis *Hippocratis*, auch gründlichem Bericht von Deſtilliren / Purgiren / Schwitzen / Schrepffen und Aderlaſſen / alles ſo wohl in ligata als proſa ſehr luſtig beſchrieben / und mit 1200. Figuren gezieret. Ulm 1663. fol.

— — — Chymiſches Laboratorium oder Unterirrdiſche Naturkündigung. Franckfurth 1680. 8

— — — Trifolium Becherianum, beſtehend in dreyen neuen Erfindungen einer Seiden-Waſſer-Mühle und Schmeltz-Werck. Leipzig 1691. 12

C. G. Bechetus edidit *Diophanti* Alexandrini Arithmeticorum Libr. VI. & de numeris multangulis Libr. I. cum obſervationibus *D. P. de Fermat.* cui acceſſit doctrinæ Analyticæ Inventum novum. Toloſ. 1671. fol.

Joh. Frid. Bechmanni Syſtema Phyſicum. Jen. 1669. 8

Dav. von der *Becke* Experimenta & Meditationes circa naturalium rerum principia &c. Hamb. 1674. in 8. 1683. 8 Ferrar. 1688. 12

— — — *Barnerus* leviter & amicè caſtigatus. Hamburg. 1675. 8

— — — Diſſertatio Anatomico-Practica de Procidentia Uteri ab Erroribus *L. Garmeri* vindicata. Hamb. 1683. 8

Dan. Beckheri de Cultrivoro Pruſſico obſervatio & Curatio ſingularis. Lugd. Batav. 1640. 8

— — — Beſchreibung des Preußiſchen Meſſerſchluckers. Königsberg 1643. 4

— — — Bericht von dem Blutgang. Königsberg 1650. 4

— — — Martin Blochwitzens Beſchreibung des Hollunders / um viel vermehrter herauß gegeben. Leipzig 1685. 8

Mr. Beddevole, *Eſſais d'Anatomie.* Lugd. Batav. 16

— — — *Saggi d' Anatomia.* Parma 1687. 12

Joh. Behmii Chronologia. Francofurt. 1618. fol.

Joh. Hartm. Beijeri in Sphæram *Joh. de Sacrobosco*, Comm. Francofurt. 1571. 8

Conr. Barth. Behrns Tr. de conſtitutione Rei Medicæ. Helmſtädt. 1691. 8

Joh. Ign. Worp. Beintema von Beima Panacæa oder allgemeines Hülffs-Mittel / oder Lob des Tobacks / ins Teutſche aus dem Holländiſchen überſetzt / durch *J. S. D.* Leipzig 1691. 12

Mr. C. de Belliere de la Niolle *Phyſiognomie raiſonnable.* Lyon. 1667. 12

Laur. Bellini Exercitatio Anatomica de Structura & Uſu renum, cui exempla Renum monſtroſorum addidit *Gerh. Blaſius.* Amſtelod. 1665. 12

— — — De Urinis & Pulſibus: Miſſione ſanguinis, & Febribus, de Morbis capitis & Pectoris opus. Bonon. 1683. in 4. Lipſiæ 1685. in 4. cum Præfatione *D. Joh. Bohnii.*

Thom. Bellucii Index Plantarum Horti Piſani. Flor. 1662. 12

Chriſt. Benedicti Theatrum Tabidorum. Francof. 1665. 12

Liber. Benedicti Nucleus Sophicus ſeu Explanatio in Tincturam *Th. Paracelſi*. Francof. 1623. 8

Dan. Berckringeri Diſſert. de Cometis. Amſterd. 1665. 12

Jacob. Berengarii Tr. de Cranii Fractura. Lugd. Batav. 1629. 8

Berg-Ordnung des Fürſtenthum Heſſens. Caſſel 1616. 4

Andr. von *Berlicom* Elementa Naturalia. Roterod. 1656. 4

Bernhardus innovatus, Bernhards/ Grafen von der Marck/ Chymiſche Schrifften/ von dem Stein der Weiſſen. Nürnberg 1643. 8

Mr. Bernier *Abregé de la Philoſophie de Gaſſendi.* Lyon. 1684. in 12. VII. Tom.

Jean. Bernier *Eſſais de Medicine.* a Paris 1689. 4

Jac. Bernoulli Cogitationes de gravitate ætheris. Amſtelod. 1682. 8

– – – Conamen novi Syſtematis Cometarum pro motu eorum ſub calculum revocando & apparitionibus prædicendis adornatum. Amſterd. 1682. 8

Joh. Bernoulli Diſſertatio Phyſico-Chemica de Effervescentia & fermentatione nova hypotheſi fundata cum deſcriptione alicujus perpetui mobilis purè artificialis. Baſil. 1690. 4

Joh. Lud. Bertaldi Scholia in diſpenſatorium *Joh. Placotomi*, additis multis remediorum formulis ex collegio tum Norimbergenſi tum Auguſtano. Taurin. 1614. 4

Georg. Bertinii Medicina Libris XX. methodicè abſoluta, in qua mutuus Græcorum & Arabum conſenſus adverſus Paracelſiſtas &c. Baſil. 1587. fol.

– – – De Conſultationibus Medicorum & methodica Febrium curatione commentarius. Baſil. 1586. 8

Joh. Bertlingii Concluſiones Phyſicæ. Herb. 1655. 4

– – – Idolum Carteſianum mundus mille-vortex extenſione infinitus. Gron. 1677. 8

Mr. Bertrand *Reflexions nouvelles ſur l'Acide & ſur l'Alcali.* à Lyon. 1683. 12

Mich. Rup. Besleri Gazophylacium rerum naturalium è regno Vegetabili, Animali & mineralium, cum continuatione & figur. æneis ad vivum repræſentatis. Norib. 1642. in Reg. fol.

Mar. Bettini Aerarium Philoſophiæ Mathematicæ. Bonon. 1648. 4

– – – Recreationum Mathematicarum Apiaria noviſſima XII. Bonon. 1659. fol.

Joh. Bettus de ortu & natura Sanguinis; annexa eſt Anatomia *Thomæ Parre* Angli Annos 152. & novem menſes nati, cum obſervationibus *G. Harvæ* & aliorum Medicorum. Londin. 1669. 8

Joh. Beverovicii Epiſtolicæ quæſtiones cum Doctorum Reſponſis; accedit ejusdem nec non *Eraſmi, Cardani, Melanchtonis* Medicinæ Encomium. Roterod. 1644. 8

– – – Lob der Artzney-Kunſt oder Wiederlegung *Michael Montagne.* Franckfurth 1673. 8

– – – Αὐτάρκεια Bataviæ ſive Introductio ad Medicinam indigenam. Lugd. Batav. 1644. 12

– – – Idea Medicinæ veterum. Lugd. Batav. 1637. 8

– – – Epiſtolæ II. de Calculo, quibus reſpondetur *Claud. Salmaſ.* ad Interpret. Aphoriſm. *Hippocr.* LXXIX. Sect. IV. de Calculo. Lugd. Batav. 1640. 8

– – – Schatz der Geſundheit und Ungeſundheit/ verteutſcht durch J. C. Salbach/ mit Kupffern. Amſterdam 1671. fol. Franckfurth 1671. 8

– – – Chirurgia oder Heil-Kunſt/ als der allgemeinen Artzney-Kunſt dritter und letzter Theil. Franckfurth 1671. 8

Cornel. à Beughem Bibliographia Medica & Phyſica perpetuò continuanda. Amſterd. 1681. 12

Cornel.

Cornel. à Beughem Bibliotheca Chronologica & Geographica. Amſtel. 1685. 12
— — — Bibliographia Mathematica & artificioſa. Amſtelod. 1688. 12
Joh. Hartm. Bayeri Philonium Pharmaceuticum de medendis omnibus humani corporis Affectibus. Francof. 1580. 4
Eliæ Beynon Barmhertziger Samariter. Jen. 1685. 12
Theod. Bezæ de Peſtis contagio & fuga. Lugd. Batav. 1636. 12
C. de Bezancon. *Les Medecins, à la Cenſure ou entretiens ſur la Medicine.* Paris 1677. 12
Bibliotheca Anatomica ſive recens in Anatomia inventorum Theſaurus locupletiſſimus, in quo integra atque abſolutiſſima totius corporis humani deſcriptio ejusdemque œconomia è præſtantiſſimorum Anatomicorum quorundam Tractatibus ſingularibus &c. concinnata exhibetur. Digeſſerunt, Tractatus ſuppleverunt, Argumenta notulas & obſervationes Anatomico-Practicas addiderunt *Daniel le Clerc* & *Joh. Jac. Manget.* Genev. 1685. fol.
Honor. Bicaiſii Manuale Medicorum, ſeu Synaxis Aphoriſmorum *Hippocratis,* Prænotionum Coacarum & prædictionum, ſecundum propriam omnium morborum nomenclaturam alphabetico digeſtæ ordine. Londin. 1659. in 24. Genev. 1660. 12
Godfr. Bidloo Anatomia humani corporis 150. Tabulis per artificioſſimum *G. de Lariſſe* ad vivum delineatis demonſtrata, veterum recentiorumque inventis explicatæ, plurimisque hactenus non detectis illuſtrata. Amſtelod. 1685. in fol. Chart. Aug.
Caſp. Th. Bierlingii Adverſariorum curioſorum Centuria Prima, cum annexis Scholiis & appendice variorum Medicamentorum. Jenæ 1679. 4
— — — Theſaurus Theoretico - Practicus cum Præf. Jac. Wolffii. Magdeb. 1693. 4

Caſp. Th. Birlingii Gutachten wider die graſſirende Peſt. Helmſtädt 1680. 8
Mart. Biermann de Magicis Actionibus. Francof. 1619. 4
Jac. Billii Diophonti redivivi Pars I. de Triangulo. Lugd. 1670. 8
Ant. Günth. Billichii Theſſalus in Chemicis redivivus i. e. de Vanitate Medicinæ Chemicæ Hermeticæ ſive Spagyriæ diſſ. Ejusd. Anatomia Fermentationis Platonicæ. Acceſſerunt de eadem *Hermanni Conring.* exercit. & *Dan. Sennerti* Epiſtola. Francof. 1640. 8
Ludov. de Bils Reſponſio ad Epiſtolam *Tob. Andreæ,* qua oſtenditur verus Uſus Vaſorum hactenus pro Lymphaticis habitorum. Juncta ſimul & Hiſtoria eorum quæ Auctori occaſione Balſamationis ſibi peculiaris in Brabantia & potiſſimum Lovanii evenerunt. Roterd. 1669. 4
— — — Specimina Anatomica cum Cl. Virorum Epiſtolis aliquot & Teſtimoniis. Roterdam. 1661. 4
Leonh. S. Bimii Peſtis ad vivum delineata & curata. Leodii 1671. 8
Joh. Binhardi Fons Sanitatis oder Heil-Brunn wider vielerley Gebrechen. Erfurth 1622. 4
Joh. Nic. Binningeri Obſervationum & curationum medicinalium Centuriæ V, Montbelgard. 1673. 8
Jan. Bircherodii Anti-Burnetus de opere Creationis. Hafniæ 1688. 8
— — — Tractatio curioſa de Terra & Aqua, in qua Terræ origo forma & mutationes ante & poſt diluvium, nec non marium, fluviorum, Aquarumve fluxus traditum. Francof. 1694. 8
Joh. Bapt. Birelli Alchimia nova in das Teutſche überſetzt durch *Petrum* Uffenbach, Franckfurth 1603. 4
Mart. Birrii Tres Tractatus de metallorum transmutatione. I. Agit de Metallorum metamorphoſi; II. inſcribitur brevis manuductio ad rubinum cœleſtem

leſtem. III. Fons Chemicæ veritatis. Adjuncta eſt appendix medicamentorum Anti-podagricorum & calculi-fragi. Amſtelod. 1668. 8

Joh. Chr. Bitterkraut verteutſchter Mylius von dem Urſprung aller Thier. Saltzburg 1670. 12

— — — Wehmůthige Klag-Thrånen der lòblichen hochbedrångten Artzney-Kunſt. Nůrnberg 1677. 4

Guil. Blaeu Inſtitutio Aſtronomica. Amſterd. 1655. & 1690. 8

Steph. Blancardi Lexicon Medicum Græco-Latinum, in quo termini totius Artis Medicæ ſecundum Neotericorum placita definiuntur &c. Amſtelod. 1679. in 8. Lugd. Batav. 1690. 8

— — — Anatomia reformata ſive concinna corporis humani diſſectio ad Neotericorum mentem adornata plurimisque Tabulis chalcographicis illuſtrata. Accedit *Ejusdem Authoris* de Balſamatione nova methodus à nemine antehac hoc modo deſcripta. Lugd. Batav. 1687. 8

— — — Neue Reformirte Anatomie ins Teutſche überſetzt durch *Tob. Peucerum.* Leipzig 1691. 4

— — — Neue Art zu balſamiren. Hannover 1690. 8

— — — Anatomia practica rationalis, ſive rariorum cadaverum morbis denatorum anatomica ſuſpectio. Accedit Tr. novus de circulatione Sanguinis per tubulos deque eorum valvulis &c. Amſtelod. 1688. 12

— — — Anatomia practica ins Teutſche überſetzt durch *J. L.* Hannover 1692. 8

— — — Collectanea Medico-Phyſica oder Hollåndiſches Jahr-Regiſter/ꝛc. aus dem Hollåndiſchen ins Teutſche überſetzt durch *Tob. Peucerum.* Leipzig 1690. 8

— — — Neue Kunſt-Kammer der Chirurgie. Hannover 1688. in 8. von neuem überſehen und vermehret von *G. H. W.* Ibid. 1692. 8

— — — Neuſcheinende Praxis der Medicin. Hannover 1690. 8

St. Blancardi Speiß-und Tiſch-Büchlein in das Teutſche überſetzt durch Georg von Keyl / genannt *Cunæus.* Hannover 1689. 8

— — — Abhandlung von dem Podagra/ und der darinnen gutbefundenen Milch-Cur; Deme beygefügt *Wilh. ten Rhyne* Beſchreibung des Moxa Brenners. Leipzig 1692. 8

— — — Belågerte und entſetzte Venus oder Chirurgiſche Abhandlung von denen Frantzoſen. Leipzig 1690. 8

— — — *Traité de la Verole & les autres accidents Veneriennes traduit par* M. Guilliaum Willis. Amſterd. 1688. 8

— — — Carteſianiſche Academie oder Inſtitution der Artzney-Kunſt. Leipzig 1690. 8

— — — Schau-Platz der Raupen / Würmer und anderer fliegenden Thierigen / überſetzt durch Johann. Chr. Rodochs. Leipzig 1690. 8

— — — Theatrum Chemicum oder Schau-Platz der Scheide-Kunſt/ ins Teutſche überſetzt. Leipzig 1684. 8

— — — Von Würckungen der Artzneyen in den menſchlichen Leib; überſetzt durch Joh. Chr. Rodochs. Leipzig 1690. 8

— — — Neues Liecht der Apothecker / ins Teutſche überſetzt. Leipzig 1693. 8

— — — Beſchreibung des Scharbocks/in das Teutſche überſetzt durch *D. J. S.* Leipzig 1693. 8

Gerh. Blaſii Obſervationes Medicæ rariores; accedit monſtri triplicis Hiſtoria. Amſtelod. 1677. 8

— — — Medicina curatoria methodo nova conſcripta. Amſtelod. 1680. 8

— — — Impetus *Jac. Primeroſii* in *Vopiſcum Fortunatum Plempium* retuſus. Amſtel. 1659. 4

— — — Medicina generalis, nova methodo fundamenta exhibens. Amſtelod. 1661. 12

— — — Medicina univerſa; Hygieines & Therapevtices fundamenta methodo nova breviſſimè exhibens. Amſterd. 1665. 4

Gerh.

Gerh. Blaſii Anatome medullæ ſpinalis & nervorum inde prodeuntium. Amſtel 1666. 12

– – – De renibus monſtroſis; exſtat cum *Laur. Bellini* Exercit. Anatomica de Structura & Uſu rerum. Amſterd. 1665. 12

– – – Anatome contracta. Amſtel. 1666. 12

– – – Inſtitutionum Medicarum Compendium. Amſterd. 1667. 12

– – – Commentarius in Syntagma Anatomicum *Joh. Veslingii* cum Figuris 1666. 4

– – – Künſtliche Zerlegung des menſchlichen Leibes/ ins Teutſche überſetzt. 1688. 8

– – – Anatome hominis Brutorumque variorum. Amſterd. 1673. Ibid. 1677. 8

– – – Obſervata Anatomico - Practica. Lugd. Batav. & Amſtelod. 1674. 8

– – – Anatome Animalium Terreſtrium variorum, Volatilium, Aquatilium, Serpentum, Inſectorum ovorumq; &c. &c. Amſtelod. 1681. in 4. Sunt autem præcipuæ & potiſſimum ex aliis Authoribus deſumptæ. E terreſtrium claſſe. (1) Anatomia Bovis & Tauri. (2) Vaccæ. (3) Cameli ſive Dromedarii *Pariſienſium.* (4) Canis (5) Caſtoris *Wepferi Schraderi* & *Pariſienſium.* (6) Chamæleontis *Panaroli* & *Pariſienſium.* (7) Echini *Segeri Schraderi* & *Borrichii.* (8) Felis *Severini* & *Rudbeckii.* (9) Felis Zibethicæ *Thom. Bartholini* & *Amſtelodamenſium.* (10) Hiſtricis *Drelincurtii.* (11) Leonis *Bartholini, Pariſienſium, Wolffſtrigelii* & *Borrichii.* (12) Ovis variorum. (13) Porci variorum. (14) Simiæ *Sylvii* & *Drelincurtii.* (15) Tigridis *Wolffſtrigelii.* (16) Urſi *Pariſienſium.* E Claſſe Volatilium.

(1) Aquilæ Anatome *Borrichii* & *Stenonis.* (2) Pſittaci *Olig. Jacobæi.* (3) Ovi & Pulli *variorum.* Ex Aquatilium claſſe. (1) Acus marini *Borrichii.* (2) Aſtaci *Williſii.* (3) Canis Carcharii *Stenonis.* (4) Crocodili *Borrichii.* (5) Gammari *Sachſii.* (6) Lampetræ *Brunzeri.* (7) Lucii *Amſtelodamenſium.* (8) Phocæ *Severini.* (9) Phocænæ *J. D. Majoris* & *Th. Bartholini.* (10) Ranæ Aquaticæ *variorum.* (11) Rajæ *Stenonis.* Ex Inſectorum Claſſe (1) Bombycis *Malpighii* (2) Ephemeræ Svammerdammii &c. Amſtelod. 1681. 4

Abr. Blaſius Gerh. F. *Jobi* von Meckern Obſerv. Chirurgico - Medicas è Belgico in Latinum vertit. Amſtelod. 1682. 8

Salom. de Blauenſtein Interpellatio ad Philoſophos pro Lapide Philoſophorum contra Mundum Subterraneum *P. Athanaſii Kircheri* &c. Biennæ 1667. 4

Nicol. de Blegny Zodiacus Medico - Gallicus ſive Miſcellaneorum Medico-Phyſico - Gallicorum titulo recens in re medica exploratorum, unoquoque menſe Pariſiis Gallicè prodeuntium Annus Primus, ſc. MDCLXXIX. Acceſſerunt ejusdem Tractatus duo utiliſſimi; prior de Herniis; poſterior obſervationes circa Luem Veneream continens. Genev. 1680. 4

– – – Monatlich eröffneter Anmerckungẽ ꝛc. erſter Theil. Hamburg 1680. Deſſen Fortſetzung. Ibid. 1681. 8

– – – Zodiaci Medico-Gallici ſive Miſcellaneorum Medico-Phyſicorum Ann. II. ſc. MDC. LXXX. Genev. 1682. 4

– – – Monatlich eröffneter Anmerckungen anderer Theil. Hamburg 1681. 8

– – – Zodiaci Medico-Gallici ſive Miſcellaneorum Medico-Phyſicorum Ann. III. ſc. MDCLXXXI. Genev. 1682. 4

– – – Monatlich eröffneter Anmerckungen dritter Theil. Hamburg 1682. 8

– – – Zodiaci medico-Gallici ſive Miſcellaneorum Medico-Phyſicorum Ann. IV. ſc. MDCLXXXII. itemque Annus

nus V. ſc. MDCLXXXIII. Genev. 1685. 4

Nicol. de Blegny Monatlich eröffneter Anmerckungen vierdter und fünffter Theil &c. Hamburg 1684. 8

— — — *l'Art. de Guerir les Hernies &c.* â Paris 1677. 12

— — — *l'Art de Guerir les maladies Veneriennes expliqué par les principes de la Nature & des Mechaniques* &c. III. Tomes. â la Hage 1683. 12

— — — *le Remede Anglois pour la Guerison de Fievres.* â Paris 1682. 12

Mart. Blochwitz Anatomia Sambuci quæ non ſolum Sambucum, & hujus Medicamenta ſingularia delineat, verùm quoque plurimorum Affectuum ex una ferè ſola Sambuco curationes breves &c. exhibet. Lipſ. 1631. 12

— — — Anatomia Sambuci oder Beſchreibung des Hollunders/ viel vermehrter herauß gegeben durch Daniel Becker. Leipzig 1685. 8

Mr. Blondel. *Figures & notes a l' Architectur Françoiſe des Batimens particuliers ecrit par* Louis Savot &c. Paris 1676. 8

— — — *l'Hiſtoire du Calendrier Romain.* Paris 1682. in 12. a la Hage 1684. 12

— — — *Cours de Mathematique.* Paris 1683. 4

— — — *Nouvelle Maniere de fortifier les Places.* Paris 1683. in 12. Amſterd. 1684. 12

— — — *l'Art de jeter les Bombes.* Amſterd. 1685. 12

Fr. Blondelli Thermarum Aquisgranenſium & Porcetanarum deſcriptio; accedunt Probæ Thermarum Aquisgranenſium. Traject. ad Moſam 1685. 12

Seb. Bloſſii Prodromus Refutationis quarundam exercitationum veriſſimarum ſuper diſputatione quadam de Peſte &c. Tubing. 1618. 4

Gerard Boate *l'Hiſtoire naturelle d'Irrlande traduit de l'Anglois.* â Paris 1666. 12

Pauli Boccon Icones & deſcriptiones rariorum Plantarum Siciliæ, Melitæ, Galliæ, & Italiæ &c. cum Præf. *Rob. Moriſonii.* Oxon. 1674. 4

— — — *Recherches & Obſervations naturelles, touchant le Corail, la Pierre etoilée, les Pierres de figure de Coquilles, la Corne d' Ammon, l'Aſtroite undulatus, les Dents de Poiſons petrifiées, les Heriſſons alterez, l'Embraſement du Mont Etna, la Sangſue du Xiphias l' Alcyonum ſtupoſum, le Bezoar mineral, & les Plantes qu'on trouve dans la Sicile, avec quelques Reflexions ſur la Vegetation des Plantes.* Amſterd. 1674. 8

— — — *Oſſervazioni naturali, ove ſi contengone materie medico-fiſiche, & di Botanica, produzioni naturali, Fosfori diverſi, Fuochi ſotterranei d'Italia & altre curioſita &c. Diſpoſti in Trattati famigliari &c. (1) Sopra il Foſſoro Aëro overo Nottiluca. (2) Intorno à fuochi Sotterranei oſſervati nel Modanneſe. (3) Intorno alcuni preſervativi & curativi Medicamenti in tempo di Peſte. (4) Sopra li Anelli di ferro, utili a preſervare del Granfo & dalle Vertigini. (5) Intorno alcuni effetti naturali, chiamati Sympathici. (6) Intorno alcune Pietre, che ponno ſervire medicamenti per ſuccedaneo agli occhi di Granchio. (7) Intorno alcuni Medicamenti Empirici, & produzioni naturali della Pieve di quero &c. (8) In ordine al Aqua fumante & altre curioſità. (9) Dove ſi deſcrive il Carabe bianco, & Ambra Nera trovata in Italia. (10) Del Nido d'Alcuni Inſetti nel mezzo d'un Oſtrica petrificata. (11) Sopra alcune produzzioni di genere Teſtaceo. (12) Dove ſe deſcrivonſi le proprieta di alcune Piante atte a quarire diverſimali ne quadrupedi &c. (13) Sopra le mamelle Lattifere d'un huomo, colle quali alimento un Infante per la morte della moglie. (14) Nella*

qvale ſe fa menzione d'alcune Muſei di coſe naturali. (15) Intorno Foſforo ò Pietra lucida di Bologna & ſua preparazione un metodo facile. (16) del acido & dell Alcali. (17) In ordine all Vſu del Antimonio. (18) Della Radice creſpa d'una Pianta Alpina. (19) In ordine il fonte Pliniano e fiume Torbidone & lore natura. (20) delle moſche & formiche Piſane odorate (21) dalle cauſe della viridità perpetua di alcune Piante in tutte le Stagioni. (22) Intorno a un Inſetto, che tinge di color coccineo (23) in ordine alla viridità delle Piante, ſtruttura delle coralline & altri produzioni maritime. (24) Sopra alcune eſſalazioni della Terra ſulfuree & loro prodigioſi effetti (25) ove eſpongonſi alcune circonſtanze del Sale Ammoniaco, & delle Pietre Gipſee de Bologneſe. (26) Sopra la Cuticula ſeparata da tutto l'Ambito del corpo di una fanciulla dopo l'Vſo de medicamenti Bezoartici &c. in Bologna 1684. 12

Sam. Bocharti Hierozoicon ſive bipartitum opus de Animalibus Sacræ Scripturæ. Pars prior agit Libris IV. de Animalibus in genere, & de Quadrupedibus viviparis & oviparis. Pars poſterior agit Libris VI. de Avibus, Serpentibus, Inſectis, Aquaticis & fabuloſis Animalibus. Londin. 1663. in Fol. Francof. 1675. fol.

— — — Hierozoici compendium à *Stephana M. Vecſei Ungaro* adornatum &c. Francof. 1690. 4

Hieronym. Bocks Kräuter-Buch. Straßburg 1630. fol.

Adam Bodenſtein Wartung der Krancken/ſo mit dem Podagra und Stein behafftet. Amberg 1611. 8

Nicol. Bodekeri Tr. de Contagione & morte contemnenda &c. It. morbos Animi eſſe pejores, quàm corporis &c. Lugd. Batav. 1635. 12

Andries Bœckelmann *Noodwendig Bericht aengaende het afhaelen van een doode Vrucht.* Amſterd. 1677. 8

— — — *Wederlegging van Dr.* Bonaventura van Dortmonts *Antwoord op het nootwendig Bericht, waer in angewefen ward de qvade Practyken* van D. Dortmont, *end deſſelſs onkunde angaende het afhalen van een doode Vrucht.* Amſterd. 1677. 8

Joh. Bæckelen Anmerckungen über ſeine Peſt-Ordnung. Hamburg 1665. 4

Georg. Andr. Bæcleri Theatrum Machinarum. Norimb. 1662. in fol. Colon. 1686. fol.

Mart. Bæhmens Roß-Artzney-Buch. Leipzig 1689. 8

Mart. Bogdani Inſidiæ ſtructæ Cl. V. *Th. Bartholino* Vaſis Lymphaticis ab *Olao Rudbekio* in ſuis ductibus Hepaticis &c. detectæ. Hafn. 1654. 12

Joh. Bohnii Epiſtola ad *Langelottum* de *Alcali* & Acidi Inſufficientia pro principiorum ſeu Elementorum corporum naturalium munere gerendo. Lipſ. 1685. 8

— — — Meditationes Phyſico-Chemicæ de Aëris in Sublunaria Influxu &c. Lipſ. 1678. in 8. Lipſ. 1685. 4

— — — Diſſertationes Phyſico-Chemicæ, Chymiæ finem, Inſtrumenta & Operationes frequentiores explicantes &c. &c. quibus acceſſit Tr. de Aëris in Sublunaria influxu. Lipſ. 1685. 4

— — — Circulus Anatomico-Phyſiologicus, ſeu Oeconomia Corporis Animalis h. e. Cogitata functionum Animalium potiſſimorum formalitatem & cauſas concernentia. Lipſ. 1686. 4

— — — *Hieronym. Fabricii ab Aquapendente* Opera omnia Anatomica & Phyſiologica hactenus variis locis ac formis edita, certo ordine digeſta, & in unum Volumen redacta cum Indice Rerum ac Verborum locuple-

tiſſimo & Præfatione ſua edidit. Lipſ. 1687. fol.

Joh. Bohnii Laur. Bellini de Urinis & Pulſibus, de M. S. de Febb. de Morbis Capitis &c. Opus cum Præfatione & Indice edidit. Lipſ. 1685. 4

— — — de Renunciatione Vulnerum, ſeu Vulnerum lethalium Examen, exponens horum formalitatem & cauſam tam in genere quàm in ſpecie, ac per ſingulas corporis partes. Lipſ. 1689. 8

Jac. du Bois Veritas & Autoritas ſacra in natura & Aſtronomia contra *Wittichium*. Ultraj. 1685. 12

Joh. Bokelii Anatome vel deſcriptio Partium humani corporis, ut ea in Academia Julia publicè prælegi ſolet. Helmſt. 1588. 8

Edoard. Bolneſti Aurora Chemica ſive rationalis methodus præparandi Animalia, vegetabilia & mineralia ad Uſum medicum &c. Hamburg. 1678. 8

Barthol. Bonacurſii Opuſculum de Malis externis. Bonon. 1656. 4

Phil. Bonanni Recreatio mentis & oculi in obſervatione Animalium teſtaceorum Italico ſermone propoſita, nunc latinè reddita. Romæ 1684. 4

Ant. Fr. Bonattis Aſtroſophia naturalis. Patav. 1687. 4

Theophil. Boneti Filum Ariadnæum Medicorum ad vitandos errores in Praxi &c. ex operibus *Gvilelmi Ballonii* erutum &c. Genev. 1688. 12

— — — Labyrinthi Medici extricati Part. II. ſive Methodus vitandorum errorum, qui in Praxi occurrunt monſtrante *Ballonio* & *Septalio*. Genev. 1687. 4

— — — Sepulchretum ſive Anatomia Practica ex cadaveribus morbo denatis proponens Hiſtorias & obſervationes omnium penè humani corporis Affectuum ipſorumque cauſas reconditas revelans. Tomus I. Affectus capitis & Pectoris continet; Tomus II. Affectus imi ventris & reliqui corporis. Genev. 1679. fol.

Theophil. Boneti Mercurius compitalitius ſive Index Medico-Practicus, per Deciſiones, Cautiones, Animadverſiones, Caſtigationes &c. ex probatiſſimis Practicis priſcis & neotericis depromptas. Acceſſit appendix de Medici munere. Genev. 1682. fol.

— — — Medicina Septentrionalis collatitia ſive rei Medicæ nuperis annis à Medicis, Anglis, Germanis & Danis emiſſæ Sylloge & Syntaxis &c. Genev. 1684. fol.

— — — Polyalthes ſive Theſaurus medico-Practicus ex modernis practicis concinnatus & Tom. III. comprehenſus. Genev. 1691. fol.

— — — *Theod. Turqveti de Mayerne* Tr. de Arthritide unà cum ejuſdem aliquot conſiliis medicinalibus è Gallico in Latinum verſis emiſit. Genev. 1674. 12

— — — *Jac. Rohaulti* Phyſicam ex Gallico Latinam fecit. Genev. 1674. 8

Claud. Boneti Epitome univerſæ doctrinæ *Sennerti*. Genev. 1655. fol.

Petr. Boni Margarita novella correctiſſima ſive Introductio in artem Chemicam. Argentor. 1608. 8

Cornel. Bentekoë Diatriba de Febribus, in qua Autor complures Medicorum antiquorum juxtà ac recentiorum detegit Errores &c. primum Belgicè ab Authore conſcripta, dein in Gallicum, tum verò Italicum verſa, tandem Latinitate donata à *Jano Abraham. à Gehema*. Acceſſit Epiſtola Authoris ad Interpretem, nec non ejuſdem Provocatio. Hagæ Comit. 1683. 8

— — — Metaphyſica & liber ſingularis de Motu nec non ejuſdem Oeconomia animalis, quibus accedit *Arnoldi Geulinx* Phyſica &c. Lugd. Batav. 1688. 8

— — — Oeconomia Animalis, in das Teutſche

ſche überſeʒt durch H. H. Bremen 1692. 8

Corn. Bentekoe Fundamenta Medica ſive de Alcali & acidi effectibus per modum fermentationis & effervescentiæ. Accedit Anonymi Pharmacopœia ad mentem Neotericorum adornata. Amſterd. 1688. 8

— — — Grund-Säʒe der Medicin von dem Alcali und Acido &c. in das Teutſche überſeʒt durch H. H. Bremen 1691. 8

— — — Literæ familiares ad D. J. A. à Gehemia. Berolin. 1686. 8

— — — Beweiß/ daß kein Annus Climactericus zu finden. Hamburg 1683. 12

— — — Kurʒe Abhandlung von dem Menſchlichen Leben/ ꝛc. Budißin 1692. 8

— — — Neues Gebäu der Chirurgie/ ꝛc. auß dem Holländiſchen überſeʒt durch *J. P.* Albrecht. *M. D.* Hannover 1687. 8

Jac. Bontii de Medicina Indorum Libr. IV. (1) Notæ in *Garciam ab Horto.* (2) De diæta Sanorum. (3) Methodus medendi Indica. (4) Obſervationes è Cadaveribus. Lugd. Batav. 1642. in 12. & Pariſ. 1646. in 4. cum *Proſp. Alpini* Medicina Ægyptiorum.

Arnold. Bootii Obſervationes Medicæ de Affectibus omiſſis ſc. de Abſceſſu Hypocraneo, de Vomica Hypocranea, de Vomica Cerebri, de Suturarum diſceſſione, de Capitis diſtorſione, de Epilepſia procurſiva, de Oris hæmorrhagia periodica, de Lingvæ ardore & ſiccitate extra Febres, de Lippitudine mucaginoſa, de Labroſulcio ſeu Cheilocace, de Sterni dolore, de Tabe pectorea &c. cum Præfatione *Henr. Meibomii.* Helmſtadii 1664. 4

Gerb. & Arnold. Bootiorum Philoſophia naturalis. Dublini 1641. 4

Jac. Bordingi Phyſiologia, Hygieine, Pathologia, prout has Medicinæ partes in Academiis Roſtochienſi & Hafnienſi publicè enarravit. Roſtoch. 1591. 8

Petr. Borelli Hiſtoriarum & Obſervationum Medico-Phyſicarum Centuriæ IV. raræ, ſtupendæ & inauditæ. Acceſſerunt *Jac. Cattieri* Obſervationes raræ cum Vita *Renati des Cartes.* It. *Joh. Rhodii* Obſervationes; *Arnold. Bootii* de Affectibus omiſſis Tractatus & *Petr. Matth. Roſſii* Conſultationes & Obſervationes ſelectæ. Lipſ. 1670. in 8. Ibid. & Francof. 1676. 8

Joh. Alphonſ. Borelli de Motu Animalium opus poſthumum. Romæ 1680. in 4 Lugd. Batav. 1685. 4

— — — de Vi percuſſionum & motuum naturalium à gravitate dependentium. Lugd. Batav. 1686. 4

— — — Elementa Conica *Apollonii Pergæi & Archimedis* opera nova & breviori methodo demonſtrata. Romæ 1679. 4

Fr. Joſeph. Borrhi la Chiave del ſuo Gabinetto &c. Colon. 1681. 12

Olai Borrichii Diſſert. de Ortu & Progreſſu Chemiæ. Hafn. 1668. 4

— — — Hermetis Ægyptiorum & Chemicorum Sapientia ab *Hermanni Conringii* Animadverſionibus vindicata. Hafn. 1674. 4

— — — Lingva Pharmacopœorum ſive de accurata Vocabulorum in Pharmacopoliis uſitatorum pronunciatione. Hafniæ 1670. 4

— — — de Somno & Somniferis maximè papavereis Diſſert. Hafn. 1683. 4

— — — Docimaſtice metallica clarè & compendiariò tradita. Hafn. 1677. in 4 ins Teutſche überſeʒt durch Georg Kus. Coppenhagen 1680. 8

— — — de Lapidum generatione in Macro-Microcoſmo, cui acceſſit Additio *Joſeph. Lanzoni Medici Ferrarienſis.* Ferrar. 1687. 12

— — — de Uſu Plantarum indigenarum in Medicina, & ſub finem de Clyſſo Plantarum, & Thee Specifico Enchiridion. Hafn. 1650. 4

Gvilel. van der Boſche Hiſtoria medica in qua Libr. IV. Animalium natura & eorum medica Utilitas exactè & luculenter tractantur. Bruxell. 1639. 4

Joh. Leonh. Boſcii Bericht von dem Podagra. Ingolſtadt 1583. 8

Franc. Boſelli Amaltheum Medico-Politicum tres in Apparatus digeſtum &c. Antenoreâ in Academia ab Anno 1631. usque ad hunc 1665. Medicinæ Profeſſorum Encomiis pro Corollario addita Elogiorum Heroum publica in ejus Bibliotheca ex pictorum deſcriptione. Patav. 1665. 4

Joh. Andr. Boſii de Significatu Cometarum diſſ. Jenæ 1661. 4

Leonh. Botalli Opera Medica à *Joh. von Horne* Annotationibus illuſtrata. Continentur verò in hoc Libro (1) Tr. de Medici & ægri munere. (2) Obſerv. Anatomica de monſtroſo rene. (3) Obſervat. alia de Oſſibus inventis inter utrumque cerebri ventriculum. (4) Alia Obſervat. de Vena arteriarum nutrice. (5) Admonitio de Fungo ſtrangulatorio. (6) Ratio incidendæ venæ, cutis ſcarificandæ & hirudinum applicandarum modus. (7) De Curatione per S. M. liber. (8) De Catarrho ejusque cauſis Signis, Symptomatibus & curatione. (9) De Lue Venerea ejusque curandæ ratione Liber (10) de curandis Sclopetorum Vulneribus, cui inſertus Commentarius in cap. ult. Libr. VI. *Galen.* Meth. Med. in quo agitur de vulnerum capitis curatione. Lugd. Batav. 1660. 8

— — — de Venæ Sectione Liber. Lugdun. 1580. 8

Henr. Botteri de Scorbuto Tractatus, cui acceſſit ejusdem ad Joh. Wolffium Epiſtola. Lubec. 1648. 4

Mich. Boudewyns Ventilabrum Medico-Theologicum. Quo omnes Caſus tum Medicos, cum ægros aliosque concernentes eventilantur. Antverp. 1666. 4

Hyacinth. Bovii Novi flores Medicinales ſive Obſervationes, Sententiæ, Dicta, Hiſtoriæ & medicamenta morbis probata, collecta &c. Hoc opus in V. partitur Libros (1) Liber eſt de Authoribus qui tractant de morbis & de danda Aqua frigida in febribus. (2) De Obſervationibus Medicis, & de Centuriis. (3) De Medicis Conſultationibus. (4) De Arte Chirurgica. (5) De Secretis & de Remediis cuilibet morbo appropriatis. Venetiis 1675. 8

Sr. Ame Bourdon *Nouvelles Tables Anatomiques.* Paris 1678. fol.

Rob. Boyle Opera Varia quibus continentur. (1) Nova experimenta Phyſico-Mechanica de vi Aeris elaſtica & ejusdem effectibus. (2) Defenſio doctrinæ de Elatere & gravitate Aëris propoſitæ in novis experimentis Phyſico-Mechanicis adverſus objectiones *Fr. Lini.* (3) Tr. de mira Aëris rarefactione etiam citra Colorem, de duratione virtutis elaſticæ Aëris expanſi: de condenſatione Aëris ſolo frigore facta ejusque compreſſione ſine machinis &c. (4) Paradoxa Hydroſtatica. (5) Tentamina Phyſiologica, quibus accedit Diſp. de Differentibus Partibus & redintegratione Nitri, nec non Hiſtoria fluiditatis & Firmitatis, ut & Tr. de abſoluta quiete in corporibus. (6) Chemiſta Scepticus. (7) Experimenta de Coloribus cum Obſervationibus de Adamante in tenebris lucente. (8) Introductio ad Hiſtoriam qualitatum particularium, ſubjunctis Tract. de Cosmicis rerum qualitatibus, de ſuſpicionibus Coſmicis, de Temperie ſubterranearum, de Temperie ſubmarinarum Regionum & de fundo Maris. (9) De Athmoſphæris corporum conſiſtentium, deque mira ſubtilitate Effluviorum. It. de ponderabilitate flammæ. (10) De Gemmarum Origine & Virtutibus Specimen.

cimen. Colon. Allobrogum 1677. 4

Rob. Boyle de Vi Aëris elaſtica. Hag. Com. 1661. in 12. Roterod. 1669. 12

— — — de Elatere & gravitate Aëris. Londin. 1663. 8

— — — de Coſmicis qualitatibus. Amſtelod. 1671. 12

— — — mira Aëris rarefactio detecta. Londin. 1672. 8

— — — de abſoluta quiete in corporibus. Londin. 1671. 12

— — — de Athmoſphæris Corporum conſiſtentium. Londin. 1673. 12

— — — de latentibus qualitatibus Aëris. Londin. 1678. 12

— — — Apparatus ad Hiſtoriam naturalem ſanguinis humani, ac Spiritus præcipue ejusdem Liquoris. Genev. 1685. 8

— — — de Specificorum remediorum cum corpuſculari Philoſophia Concordia. Cui acceſſit Differt. de varia Simplicium medicamentorum utilitate Uſuque. Genev. 1686. 4

— — — de ipſa Natura ſive libera in receptam Naturæ notionem diſquiſitio. Genevæ 1686. 4

— — — Origo formarum & qualitatum juxta Philoſophiam corpuſcularem &c. ad modum Annotationum in Tentamen circa Nitrum primitus conſcripta. Genev. 1688. 4

— — — de Noctiluca Aërea & medicina Hydropatica Tr. Genev. 1693. 4

— — — Lüfftige Noctiluca, womit etliche neue Phænomena zu bereiten. Hamburg 1682. 8

— — — Experimenta & Obſervationes &c. Lond. 1692. 8

— — — Mediciniſche Experimenta, oder hundert außerleſene Artzney-Mittel. Leipzig 1692. 12

— — — de Utilitate Philoſophiæ naturalis experimentalis. Lindav. 1692. 4

— — — Experimenta & Notæ circa producibilitatem Chemicorum Principiorum, quæ ſunt totidem partes Appendicis ad Chemiſtam Scepticum. Genev. 1694. 8

Rob. Boyle Tentamen Porologicum. Londin. 1684. 8

Joh. du Boys in Methodum miſcendorum Medicamentorum quæ in quotidiano ſunt Uſu, obſervationes ex Græcis, Arabibus & Neotericis. Lond. 1639. in fol. exſtat cum *Eric. Bauderonii* Pharmacopoeia.

Henr. à Bra Catalogus Medicamentorum facilè parabilium adverſus Peſtilentiam. Franeker. 1605. 8

Giac. Bracchi *Penſieri Fiſico-Medici circa gli Animali che muoiono e ne recipienti vacui d'Aria, e ne' ripieni d'arie fattitie elevate da diverſi miſti per mezzo della fermentatione.* Venet. 1685. 8

Joh. Braceſchi De Alchemia Dialogi duo &c. præmittuntur iisdem Propoſitiones 129. eidem Argumentum compendioſa brevitate complectentes &c. Hamburg. 1673. 8

Tych. Brahe Opera in quibus P. I. de Reſtitutione motuum Solis & Lunæ. P. II. de mundi ætherei recentioribus Phænomenis. Francof. 1648. 4

— — — Hiſtoria Cœleſtis. Aug. Vindel. 1666. fol.

— — — Oratio de Diſciplinis Mathematicis. Hamb. 1621. 4

— — — Hyperaſpiſtes contra *Claramontii* Antitychonem. Francof. 1625. 4

Fr. Mar. Brancatii de Uſu Chocolatæ diatriba. Romæ 1666. 4

Matth. Erb. von Brandau zwölff Grund-Seulen der Natur und Kunſt/ worauf die Verwandlung der Metallen gebauet/ nebſt einer Beſchreibung des Philoſophiſchen geheimen Feuers *Joh. Pontani.* Leipzig 1689. 8

Ant. Muſ. Braſſavolæ Examen omnium Loch. i. e. Linctuum Suffuf i. e. Pulverum, Aquarum, Decoctionum Oleorum, quorum apud Ferrarienſes Pharmacopo-

copolas uſus eſt. His acceſſit de morbo Gallico lepidiſſimus Tractatus. Lugdun. 1555. 16

Salom. Brauns Teutſcher Jordan oder Biberacher Bad. Augſpurg 1673. 8

Caſp. Bravo Reſolutiones & Conſultationes Medicæ, in ſex partes diſtributæ, quarum (1) Phyſiologiæ, (2) Pathologiæ, (3) Febrium Theoriæ ac Curationis, (4) Sanguinis miſſionis, Purgationis, & de Sudore (5) Sanguinis circulationis, & ipſa præſuppoſita cutis ſphygmicæ Theoria è *Galeni* mente &c. (6) Selectas aliquot obſervationes & conſultationes medicas proponit. Lugdun. 1662. in fol. Colon. 1674. in 4. cui editioni acceſſit Tyrocinium Artis curatricis Ejusdem Authoris.

— — — Diſputationes Apologeticæ pro Dogmatica & omnium Scientiarum & artium dignitate &c. cum aliis duobus Tractatibus, quorum primus continet conſultationes Medicas, nunquam hactenus editas; alter verò Tyrocinium Practicum exhibet. Colon. 1671. 4

Cl. Joſ. Brechtii Didymographia ſeu Diatriba de Vita Gemellarum à Thorace umbilicotenus coalitarum, qua gravisſimæ circa mentem & corpus affectiones naturales enodantur. Argentorat. 1684. 8

— — — Epiſtola de Eloquentia Medici i. e. quæ Specialis Medico loquendi ratio competat. Argentor. 1684. 8

Zach. Brendelii Chemia in artis formam redacta, accedit diquiſitio de famoſiſſima præparatione Auri potabilis, cum Præfatione *GVern. Rolfinkii.* Jen. 1641. in 8. Lugd. Batav. 1672. 12

Jac. Breynii Exoticarum aliarumque minus cognitarum Plantarum Centuria Prima. Accedunt *Wilhelm ten. Rhyne* Excerpta & obſervationibus ſuis Japonicis, Phyſicis &c. frutice Thee. It. Faſciculus variarum Plantarum ab eodem *ten Rhyne* in Promontorio bonæ Spei collectarum. Gedan. 1678. fol.

Thom. Brian Engliſcher Wahrſager aus dem Urin. Hamburg 1693. 8

Guilelm. Briggs Ophthalmographia, ſive oculi ejusque partium deſcriptio Anatomica. Cantabrig. 1675. in 8. & Lugd. Batav. 1686. 12

— — — Nova Viſionis Theoria &c. Lugd. 1686. 12

Timoth. Brighthii Hygiene ſeu de Sanitate tuenda, Medicinæ pars prima. Francof. 1588. in 8. 1598. in 16. Mogunt. 1647. 12

— — — Therapevtica h. e. de Sanitate reſtituenda Medicinæ pars altera. Francof. 1598. 16

Petr. Briſſoti Liber ſive Apologia de Inciſione Venæ in Plevritide, exſtat cum *Ren. Moreau* diſſ. de M. S. in Plevritide. Pariſ. 1622. 8

Benj. Brœckhuyſen Oeconomia corporis Animalis ſive Cogitationes ſuccinctæ de mente, corpore, & utriusque conjunctione. Noviomag. 1672. in 8. Amſterod. 1683. 4

— — — Rationes Philoſophico-Medicæ, Theoretico-Practicæ juxta Authoris Principia deductæ. Lugd. Batav. 1687. 4

Joh. Brœnii Exercitatio Phyſico-Medica de duplici Bile Veterum, in qua multa ad Oeconomiam animalem ſpectantia Problemata examinantur. Lugd. Batav. 1685. 12

Joh. Broſcii Apologia pro *Ariſtotele* & *Euclide.* It. de Numeris perfectis. Dantiſc. 1642. 4

Mr. Brouchet *Lettre écrit a Mons: Borjon d'un Monſtre* &c. a Paris 1683. 4

Thom. BroVVne Pſeudodoxia Epidemica of vulgar Errors. Lond. 1666. 4

— — — Unterſuchung der gemeinen Irrthümer. Nürnberg 1680. 4

Joh. BroVVn Myographia nova. Lugd. Batav. 1690. in fol. Amſterd. 1693. fol.

Henr.

Henr. Brucæi Tr. de primo motu. Roſtoch. 1604. 8

Thom. Brugis Vade mecum Chirurgicum, oder Reiß-Geferth eines Wund-Artzts zu Waſſer und Land; Deme beygefügt *Eliæ Prat* Unterricht von der Artzney-Kunſt; beydes überſetzt von J. L. M. C. Hamburg 1684. 8

Otton. Brunfelſi Herbarium Tomis III. abſolutum. Argentin. 1537. fol.

Steph. Dominic. Brunheimers Conſilium von dem giſſtigen oder Reh-Flecken-Fieber. Lützenburg 1634. 8

Balth. Brunners Bericht von der jetzigen Haupt-Kranckheit. Leipzig 1580. 4

Joh. Conr. Brunneri Experimenta nova circa Pancreas, accedit diatribe de Lympha & genuino Pancreatis Uſu; It. *Joh. Conr. Payeri* Schediaſma de Pancreate & ejus Uſu, nec non ejusdem Brunneri reſponſum ad Schediasma de Pancreate & ejus Uſu ad *J. C. Peyerum.* Amſtelod. 1683. 8

Jac. Pancr. Brunonis Dogmata Medicinæ generalia recentiorum principiis accommodata. Noriberg. 1670. 8

— — — Not. & Caſtigationes in *D. Johannis* à *Jeſſen* Eq. Hung. de Sanguine V. S. dimiſſo Judicium. Noriberg. 1668. 12

— — — Remoræ ac Impedimenta Purgationis in Scriptis *Hippocratis* detecta &c. & Exercitationibus quinque comprehenſa; quibus annexæ ſunt ejusd. Theſ. Medic. de Purgationis modo ac viis ad Alvum &c. Altorffi. 1676. 4

— — — Caſtellus renovatus h. e. Lexicon Medicum *Caſtelli* nunc ad vera novaque artis Medicæ Principia accommodatum, à plurimis mendis correctum, & acceſſione innumerabilium penè Vocabulorum auctum. Norimb. 1682. & 1688. 4

— — — Edidit quoque *Caſp. Hoffmanni* Iſagogen medicam, cui adjuncta oratio de Vita Moribus & Scriptis *Caſp. Hoffmanni.* Lipſ. 1678. 12

Adam. Bruxii Pilulæ ſine quibus eſſe non vult, oder Bericht von ſonderlichen Pillen für Hartleibige. Leipzig 1631. 12

Joh. Bruyerini de re Cibaria Libr. XXII. omnium ciborum genera, omnium gentium moribus uſu comprobata complectentes. Francof. 1610. 8

Ægid. Bucherii de Doctrina temporum. Antv. 1634. fol.

Iſm. Bullialdi Aſtronomia Philolaica. Pariſ. 1645. fol.

— — — Opus novum ad arithmeticam Infinitorum. Pariſ. 1682. fol.

Ludov. de Buiſſon Aurum Philoſophorum potabile; curans omnes morbos radicaliter ſine Vomitu per inſenſibilem tranſpirationem penetrando omnes corporis partes, & à ſingulis per proprietatem ſympatheticam humores noxios removendo, ſpiritumque vitæ renovandi. Francof. 1661. 4

Chriſt. Bunken Speculum optimi & perfecti medici. Gieſſ. 1651. 4

Rich. Bunworthi Coſmographia Phyſica. Londini 1650. 8

Fil. Buonanni. Vid. Phil. Bonanni.

Petr. Burgeri Candidatus Chirurgiæ, das iſt gründliche Erörterung aller Anatomiſchen und Chirurgiſchen Fragen. Hannover 1692. 8

Francon. Burgersdicii Collegium Phyſicum. Lugd. Batav. 1642. 12

— — — Idea Philoſophiæ naturalis. Lugd. Batav. 1643. & 1652. 12

Joh. Ernſt Burggravens Tractat von der Ungariſchen Haupt-Kranckheit. Franckfurth 1627. 4

Fr. Joh. Burhi Epiſtolæ duæ ad *Thom. Bartholinum* de ortu Cerebri & Uſu medico, nec non artificio oculorum humores reſtituendi. Hafn. 1669. in 4. Vid. ſupra Fr. Joſeph. Borrhi.

Thom. Burnet Theſaurus Medicinæ Practicæ, ordine Alphabetico diſpoſitus; & à *Dan. Puerario* obſervationibus ſelectiſſimis auctus. Genev. 1678. in 12 Venet. 1687. 12

Thom. Burnet Hippocrates contractus, in quo magni *Hippocratis* medicorum Principis Opera omnia in brevem Epitomen ſumma diligentia reducta habentur. Edinb. 1685. 12

— — — Telluris Theoria ſacra orbis noſtri originem & mutationes generales, quas aut jam ſubiit aut olim ſubiturus eſt, complectens. Libri duo priores de diluvio & Paradiſo. Londin. 1681. in 4. Amſterd. 1694. 4

Joach. Burſeri Tr. de Febri Epidemica ſive Petechiali probè agnoſcenda & curanda. Lipſ. 1621. 8

Joach. Burſeri Introductio ad Scientiam naturalem. Amſterd. 1652. 8

Herm. Buß genau unterſuchtes Podagra und deſſen Cur / vermittelſt der Moxa. Breßlau 1677. 12

Carol. Butleri Fœminea Monarchia ſive Apum Hiſtoria. Londin. 1666. 8

Abr. Bzovii Nomenclator Sanctorum Profeſſione Medicorum. Colon. 1623. 12

C.

C*Abala* Speculum Artis & Naturæ in Alchemia. Aug. 1667. 4

— — — verior deſcriptio, gründliche Beſchreibung und Erweiſung aller natürlichen und übernatürlichen Dinge / die durch das Verbum Fiat, alle erſchaffen. Hamburg 1680. 8

— — — Spiegel der Kunſt und Natur in Alchemia, was der Stein der Weiſſen für ein Ding ſey / der da dreyfach und doch nur ein Stein. Augſpurg 1690. 4

Nicol. Cabæi Philoſophia Magnetica. In qua Magnetis natura penitus explicatur. Ferrar. 1629. fol.

Andr. Cæſalpini Katoptron ſive Speculum artis Medicæ Hippocraticum &c. Argentor. 1670. 8

Bernh. Cæſii Mineralogia ſive naturalis Philoſophiæ theſauri. In quibus metallicæ concretionis, medicatorumque foſſilium miracula, Terrarum pretium, colorum & pigmentorum apparatus, concretorum ſuccorum Virtus, lapidum atque gemmarum dignitas continetur. Lugdun. 1636. fol.

Phil. Cæſii Cœlum Aſtronomico-Poëticum. Amſterd. 1662. 8

Franc. de Caſtillo Calderæ Exorciſmus Pnevmatis macrocoſmi Phyſico-Theologicus. Pragæ 1677. 4

Caſp. Calderæ de Heredia Tribunal Apollini Sacrum Medicum, Magicum, & Politicum. Pars I. continet Libr. XIII. quorum (1) agit de Prognoſis Fallacia in communi, (2) de Prognoſis Fallacia in particulari. (3) Obſervationes Selectæ medicæ. (4) Theſeus Climactericus peregrinus. (5) Anti-Theſeus expugnatus. (6) De Cordis Palpitatione Conſultatio. (7) De Pulmonis & Pectoris Tuberculo. (8) Judicium de minorandi ratione in Praxi Hiſpalenſi. (9) Appendix ad quæſtionem de V. S. ex talo. (10) De Potionum varietate. (11) Quæſtiones IV. de Chocolata. (12) Auxiliorum Chemicorum judicium æqua Lance libratum. (13) Tr. de Peſte Hiſpalenſi.
Pars II. continet Libr. (1) Tribunal Medico-Magicum. (2) Tribunal Politicum.
Accedit Liber Aureus de facilè parabilibus. Antverp. 1663. fol.

Giov. Caldeſi *Oſſervazioni Anatomiche, intorno alle Tartarughe marittime d'Acqua dolce & terreſtri.* Firenze 1687. 4

Georg. Calefatti *Trattato ſopra la Peſte.* Venet. 1682. 8

Joach. Camerarii Tr. de Natura & effectionibus Dæmonum. Lipſ. 1576. 8

— — — de generibus divinationum. Lipſ. 1576. 8

— — — de Cometis. Brunſv. 1662. 8

Joach.

Joach. J. F. Camerarii Symbolorum & Emblematum Centuriæ III. (1) ex re herbarum deſumptæ. (2) Ex Animalibus. (3) Ex Inſectis. Francof. 1661. in 4. Mogunt. 1680. 8

Eliæ Camerarii Diſſ. III. exhibentes (1) Spirituum Animalium ſtatum naturalem; (2) Spiritum Boylei fumantem; (3) Uſum & abuſum potuum Thee & Coffé. Tubing. 1694. 8

Joh. Rud. Camerarii Sylloges Memorabilium Medicinæ & naturæ Mirabilium Arcanorum Centuriæ XVI. Argentin. 1652. in 12. Acceſſ. Cent. poſthumæ IV. Tubing. 1683. 8

Joh. Andr. Cammerers Bericht / wie ſich ſchwangere Weiber zu verhalten. Nürnberg 1615. 8

Th. Campanella de Natura Rerum. Francof. 1623. 4

— — — Apologia pro *Galilæo*. Francof. 1622. 4

Chriſt. von Campen Collectanea Theropeytica de Plevritide & Apoplexia. Bred. 1692. 8

Petr. Mar. Caneparii Opus de Atramentis cujuscunque Generis. Londin. 1660. 4

Petr. Andr. Canonherii in Septem Aphoriſmorum *Hippocratis* Libros Medicæ, Politicæ, Morales ac Theologicæ Interpretationes. Antverp. 1617. 4

Jac. Capelli Tr. de Menſuris. Francof. 1607. 4

Rol. Capellutii Tr. de curatione Peſtiferorum Apoſtematum ex Biblioth. *Hermanni Conringii*. Francof. 1642. in 8. extat cum Euſtach. Rudii Tr. de Pulſibus.

Hieron. Cappivaccii Opera omnia quinque Sectionibus comprehenſa, quorum
I. Phyſiologica continet (1) Tr. de Foetus formatione (2) de Signis Virginitatis tàm maſculi, quàm foeminæ (3) de methodo Anatomica.
II. Pathologica agit (1) de rebus præter naturam, (2) de Pulſibus, (3) de Urinis, (4) de modo interrogandi ægros.
III. Therapevtica continet (1) Medendi methodum (2) Rationem componendi Medicamenta, (3) Cauteriorum rectam adminiſtrationem.
IV. Mixta comprehendit (1) Comment. in Sect. I. Aphoriſmor. Hippocr. partim prognoſi partim curationi deſervientes. (2) Practicæ Libri Septem. (3) De Medica conſultandi Ratione. (4) Conſilia Medica Conſultationes & Epiſtolæ. (V) Extranea complectitur opuſculum de Methodis ſeu differentiis doctrinarum &c. Francof. 1603. fol.

Gioſepp. da Capriglia Miſura del tempo cioè Trattato di tre ordini d'horologii da moto. Padua 1665. 4

Lionard. di Capua, *Lezioni intorno alla Natura, della Mofette*, in Napoli 1683. 4

— — — *Raggionamenti dell' Incertezza della Medicina*. Napoli 1684. 4

Aſpas. Caramuelis Joco-ſeriorum naturæ & Artis Cent. III. Francof. 1665. 4

Joh. Caramuelis Matheſis biceps vetus & nova. Campon. 1670. fol.

— — — Paradoxon Phyſico-Ethicum. Camp. 1668. fol.

Alph. à Caranza Tr. de partu naturali & legitimo, ubi controverſiæ Juridicæ, Philologicæ, Philoſophicæ, Medicæ &c. de Partus conceptione & formatiotione, de foetu in Utero, de poſthumis, de conditione partus, Expoſitione, ſuppoſitione, Ventre exſecto, Tempore partus vario, abortivo, monſtroſo, numeroſo partu, ſuperfoetâtione, generatione ſuccubi &c. &c. Acceſſit *C. H. Fabroti* Tract. de Tempore humani partus, & de Numero Puerperii. Genev. 1629. in 4. & 1668. 4

Hieron. Cardani Opera omnia per *Carolum Sponium* in X. Tomos digeſta. Philoſophici & Medici Argumenti continentur

Tom. I. (1) in *Theſſalum* Medicum Actio-

(2) Encomium Podagræ. (3) Dialogus de Morte, ſive Gvilelmus.

Tom. II. (1) de Natura Liber. (2) Theonoſton Lib. I. ſive de Tranquillitate Lib. II. de Vita producenda Lib. III. de Animi immortalitate Libr. IV. de Contemplatione. Lib. V. Hyperboreorum. (3) deImmortalitate Animorum, (4) de Secretis, (5) de Gemmis & Coloribus, (6) de Aqua, (7) de Vitali Aqua ſive Æthere, (8) de Aceti natura, (9) Problematum ſectiones VII. (10) *Diſcorſo del Vacuo.* (11) *Si la qvalita puo trapaſſare de Sujetto in Sujetto.* (12) de Fulgure.

Tom. III. (1) de Subtilitate, (2) Actio Prima in Calumniatorem Librorum de Subtilitate. (3) De Rerum Varietate.

Tom. IV. continet pura Mathematica, de quibus ſuo loco.

Tom. V. (1) de Reſtitutione Temporum. (2) De Providentia ex Anni conſtitutione, (3) Aphoriſmorum Aſtronomicorum Segmenta ſeptem. (4) Commentarii in Ptolomæum de Aſtrorum Judiciis. (5) De ſeptem erraticarum Stellarum Viribus inMedicina. (6) De Interrogationibus Libellus. (7) De Judiciis geniturarum. (8) De Exemplis C. Geniturarum. (9) Liber XII. Geniturarum. (10) De Revolutionibus. (11) De Supplemento Almanach. (12) Somniorum Syneſiorum Libri.

Tom. VI. (1) Encomium Medicinæ (2) de Sanitate tuenda Libr. IV. (3) Contradicentium Medicorum Libr. II. (4) Contradicentium Medicorum Libr. VIII.

Tom. VII. (1) de Uſu Ciborum. (2) De cauſis ſignis ac Locis morborum. (3) De Urinis. (4) Ars curandi parva. (5) De methodo medendi. (6) De Radice Cina. (7) De Radice Cina ſive decoctis magnis. (8) De Sarza parilla. (9) De Oxymelitis Uſu in Pleuritide. (10) De Venenis Libr. III. (11) Comment. in Libr. Hippocratis de Alimento

Tom. VIII. (1) Comment. in Libr. Hippocr. de Aëre, Locis, & Aquis. (2) Comment. in Aphor. Hippocratis. (3) Concluſiones de Lapidibus Galeni in explicatione Aphoriſmorum. (4) Apologia ad Andream Camutum. (5) Comment. in Libr. Prognoſtic. Hippocr.

Tom. IX. (1) Comment. in Libr. Hippocratis de Septimeſtri Partu. (2) Examen XXII. Ægrorum Hippocratis in Epidem. (3) Conſilia varia partim edita, partim hactenus anecdota. (4) Opuſcula medica Senilia ſive de dentibus Libr. IV. (5) De Dentibus Libr. V. ſeu de morbis Articularibus. (6) Floridorum Libri, ſive Comment. in Principem Hazen.

Tom. X. in II. Partes dividitur, Pars I. comprehendit (1) Tr. de Viribus naturalibus. (2) De Muſica. (3) De Integris. (4) Expoſitionem Anatomiæ Mundini. (5) Comment. in Libr. Hippocratis de Victu in acutis. (6) Comment. in Libr. Hippocratis Epidem. (7) De Epilepſia Tr. (8) De Apoplexia. P. II. (1) de dubiis naturalibus. (2) De rebus factis raris & artificiis. (3) De humana compoſitione naturalium. (4) De mirabilibus morbis & Symptomatibus. (5) De Aſtrorum & Temporum Ratione & diviſionibus. (6) De Mathematicis quæſitis. (7) Hiſtoria Lapidum metallicorum & metallorum. (8) Hiſtoriæ Animalium. (9) Hiſtoriæ Plantarum. (10) De Anima. Excuſa opera omnia Lugdun. 1663. in fol. Seorſim exſtant.

Hieron. Cardani de Subtilitate Libr. XXI. quorum (1) de Principiis rerum. (2) De Elementis. (3) De Cœlo. (4) De Luce

Luce Lumine. (5) De Mixtis. (6) De Metallis. (7) De Lapidibus. (8) De Plantis. (9) De Animalibus. (10) De Animalibus perfectis. (11) De Hominis neceſſitate & forma. (12) De Hominis natura & temperamento. (13) De Senſibus ſenſibilibusque ac voluptate. (14) De Anima & intellectu. (15) De Inutilibus ſubtilitatibus. (16) De Scientiis. (17) De Artibus artificioſisque rebus. (18) De Mirabilibus & modis repræſentandi res varias præter fidem. (19) De Dæmonibus. (20) De primis ſubſtantiis ſive vitis. (21) De Deo & Univerſo. Baſil. 1664. 4

Hieron. Cardani Metopoſcopia Libris tredecim & octingentis faciei humanæ Eiconibus complexa, cui acceſſit *Melampodis* de nævis corporis tractatus, Græcè & Latinè nunc primum editus: interprete *Claudio Martino Laurenderio* Doct. Med. Paris. Pariſiis 1658. fol.

— — — Contradicentium Medicorum Libri duo &c. addita ejusdem Authoris de Sarza parilla de Cina Radice ejusque Uſu &c. Diſputatione Marpurgi 1607. 8

— — — de cauſis, Signis & locis morborum Lib. I. Baſil. 1582. 8

— — — Schatz- und Kunſt-Kammer der Natur. Baſil. 1627. fol.

Joh. Hisk. Cardilucii Officina Sanitatis ſive Praxis Chymiatrica à *Joh. Hartmanno* &c. publici juris facta &c. nunc experimentis & ſecretioribus præparationibus locupletata. Cui annexus eſt Zodiacus Medicus ſive Libellus de Concordantia rerum Medicarum cum Zodiaco cœleſti &c. Noriberg. 1677. 4

— — — Magnalia Medico-Chemica &c. Noriberg. 1676. 8

— — — Magnalia Medico-Chemica continuata. Noriberg. 1680. 8

— — — Neu-aufgerichteter Stadt- und Land-Apotheck / vier Theil / nebſt einem Anhang von denen vier Materien der vier Elementiſchen Geiſter **Herrn Carrichters**. Nürnberg 1677. 8

Joh. Hiskiæ Cardilucii Evangeliſche Kunſt- und Wiſſenſchafft-Schule der Natur. Nürnberg 1685. 8

— — — Tractat von der Peſt / ſampt deſſen Anhang. Nürnberg 1681. 12

— — — Tractat von denen Cometen. Nürnberg 1681. 12

— — — Tractat von dem Nürnbergiſchen Wild-Bad. Nürnberg 1681. 12

— — — Tractat von der Läger-Seuche und rothen Ruhr. Nürnberg 1684. 12

— — — Kräuter-Buch **Herrn Barth. Carrichters** vermehret. Nürnberg 1686. 8

Vinc. de Carellis de Auri eſſentia & ejus facultate in medendis & curandis morbis. Venetiis 1646. 8

Barth. Carrichters Kräuter- und Artzney-Buch. Nürnberg 1652. in 8. vermehret durch *Joh. Hisk. Cardilucium.* Ibid. 1686. 8

Ren. des Cartes Tr. de Homine Iconibus illuſtratus & à *Flor. Schuyl* Latinitate donatus &c. Lugd. Batav. 1662. & 1664. 4

— — — Geometria. Lugd. Batav. 1666. 4

— — — Compendium Muſicæ. Traj. 1650. 4

— — — Tr. de Homine & de formatione Fœtus, quorum prior Notis perpetuis *Ludov. de la Forge* illuſtratur. Amſtelod. 1677. 4

— — — Paſſiones Animæ. Amſtelod. 1650. 12

— — — Opera omnia & Epiſtolæ. Amſtel. 1650. in 4. Francof. 1692. 4

Frid. Caſandri Natura loquax ſive de Miraculis. Francof. 1630. 8

Paul. Caſatus de Igne. Lipſ. 1688. 4

— — — Terra machinis mota. Romæ 1658. 4

— — — Mechanica. Lugd. 1684. 4

Otth. Caſmanni Quæſtiones marinæ. Francof. 1596. 8

Otth. Caſmanni SomatologiaPhyſica generalis. Francof. 1607. 8
— — — Biographia. Francof. 1611. 8
— — — Coſmopœia Chriſtiana. Francof. 1611. 8
Andr. Caſſii Cogitata de Auro. Hamb. 1685. 8
Mr. de Caſtelet, *Expoſition d'un nouveau Syſteme du Monde plus ſurprenant & mieux prouvé que celuy de Copernic, contenuë dans un Lettre de luy à* Mr. St. Yon *Medecin du Roy.* Paris 1678.
Barthol. Caſtelli Lexicon Medicum Græco-Latinum. Baſil. 1628. 8
— — — Lexicon Medicum renovatum ſub Tit. Caſtelli renovati edidit *Jac. Pancrat. Bruno.* Vid. ſupr.
Edm. Caſtelli Oratio cum Prælectiones ſuas in ſecundum Canonis Avicennæ Librum auſpicaretur, quibus via præſtruitur ex Scriptoribus orientalibus ad clarius enarrandam Botanologicam SS. partem. Opus adhuc à nemine tentatum. Londin. 1667. 4
Petri Caſtelli Tr. de Hyæna odorifera. Francof. 1641. in 12. & 1664. 12
Petr. à Caſtro Tr. de febribus malignis puncticularibus. Noriberg. 1652. 12
Roderic. à Caſtro de Morbis muliebribus. Hamburg. 1662. in 4. Colon. 1689. 4
— — — Medicus Politicus ſive de Officiis Medico-Politicis Tract. IV. Hamb 1662. 4
— — — Chilias Aphoriſmorum. Ulmæ 1661. 12
Steph. Rod. à Caſtro Quæ ex quibus. Francof. 1646. 12
— — — de Complexu morborum & de Sero Lactis. Norib. 1646. 12
— — — Syntaxis Prædictionum medicarum. Cui acceſſit triplex elucubratio. (1) De Chirurgicis adminiſtrationibus. (2) De Potu refrigerato. (3) De Animalibus Microcoſmi edita à *Franciſco Caſtrenſi Steph. Roder. à Caſtro Fil.* Lugd. 1661. 4
— — — de Natura muliebri. Francof. 1654. 4
— Variæ exercitationes Medicæ & expoſitiones in aliquot ægrotos *Hippocratis.* Venet. 1656. 8
Proth. Caſulanus de Lingua quæ maximum eſt morborum acutorum ſignum. Colon. 1626. 8
Arnold. Catalani Regulæ univerſales curationis morborum ter centum quadraginta quinque &c. Baſil. 1565. 8
Laur. Catelan Tr. von dem Bezoar-Stein. Franckfurth 1627. 8
— — — Tractat von der Natur des Einhorns. Franckfurth 1625. 8
Cato Chemicus. Hamb. 1690. 12
M. Porti Catonis de Re Ruſtica Lib. cum Not. *Auſon. Popmæ* & *Joh. Meursl.* Franeck. 1620. 8
Hercole Catone *a tradotta l'Agricultura & la caſa di Villa di* Carlo Stephano. Venet. 1677. fol.
Iſaac. Cattieri Obſervationes Medicinales raræ exſtant cum *Borelli* Hiſtor. & Obſerv. Medico-Phyſicis. Francof. 1676. 8
Bonav. Cavaleri Trigonometria plana & Sphærica, liniaris & logarithmica. Bonon. 1643. 4
— — — Geometria indiviſibilibus continuorum nova quadam ratione promota. Bonon. 1653. 4
Pietro M. Cavina *congetture Fiſicho-Aſtronomiche della Natura dell' Univerſo ſopra alcune oſſervazioni cœleſti nelle Fiſſe.* Faënza 1669. 4
D. H. Cauſe *Koniglyke Hovenier.* Amſterd. 1676. fol.
Cornel. Celſus de re medica. Patav. 1563. in 8. Lugd. 1566. in 8. ex recenſione *Lindenii* 1666. Lugd. Batav. in 12. ex recenſione *Janſſonii ab Almeloveen.* Amſterod. 1685. 12
Antonii Celio, *Fosforo overo la Pietra Bologneſe preparata per relucere fra l'ombre.* Roma 1680. 12
Henr. Cellarii vermeinte Mutter-Beſchwehrung. Halberſtadt 1677. 12
— — — Kurtzer Bericht von Scharbock. Halberſtadt 1677. 12

Cunr. Cellarii Partitiones Meteorologicæ. Tubing. 1627. 12

Balth. Cellarii Tabulæ Phyſicæ. Jen. 1660. fol.

Petr. le Cerf Tr. de Febr. Gallica. Francof. 1694. 4

Car. Fr. Ceroſoli Petri Sindon evolvens nova volucria, quadrupedia & ſerpentia. Bergom. 1680. 12

Joh. Ceva Conſtructio de Lineis rectis. Mediol. 1678. 4

Lud. à Ceulen Fundamenta Arithmetica & Geometrica. Amſterd. 1617. 4

— — — de Circulo & adſcriptis. Lugd. Batav. 1619. 4

— — — Aritmetiſche en Geometriſche Fundamenten (1) van de Circkel. Leyden 1615. 4

Sam. Chabibi Ocyrrhoës ſive de V. S. tractatus. Venet. 1642. 4

Dominic. Chabræi Stirpium Icones & Sciagraphia. Genev. 1666. fol.

Anton. Chalmetei Enchiridion Chirurgicum. Baſil. 1621. 1627. 8

Mr. de la Chambre *Traitte de Characteres des Paſſions.* à Paris 1662. 4

— — — Kunſt und Art die Menſchen zu erkennen. Franckfurth 1672. 12

L. Chameau *Traitte du Scorbut.* Londin. 1683. 12

Moyſ. Charas Opera tribus Tom. comprehenſa (1) continet Pharmacopœiam Galenicam Regiam. (2) Pharmacopœiam Chymicam Regiam. (3) Hiſtoriam naturalem Animalium, Plantarum & Mineralium Theriacæ Andromachi compoſitionem ingredientium, cum Experimentis circa Viperam: addita ſerie novorum Experimentorum. Genev. 1684. 4

— — — Beſchreibung der Viper und des Theriacks/aus dem Frantzöſiſchen überſetzt von P. J. W. Franckfurth 1679. 8

Gvalth. Charltoni de Scorbuto Liber ſingularis, cui ſub finem acceſſit Epiphonema in Medicaſtros. Lond. 1672. 8

Gvalth. Charltoni Oeconomia Animalis. Lugd. Batav. 1678. in 12. Hag. Com. 1681. 12

— — — Exercitationes Pathologicæ. Lond. 1661. 4

— — — Onomaſticon Zoicon &c. cui accedit Mantiſſa Anatomica, & cujusdam de variis foſſilium generibus. Londin. 1671. in 4. & 1677. in fol. cui Editioni ſubjecta diſſertatio de differentiis colorum.

— — — De Cauſis Catameniorum ſive Fluxus Menſtrui, nec non de Uteri Rhevmatismo ſive Fluore albo. Londin. 1685. 8

— — — de Cauſis Signis & Sanatione Lithiaſeos. Lugd. Batav. 1650. 8

Valer. Charſtadii Univerſa medicina dogmatica. Argent. 1627. in 4. & 1634. in 12

Mr. du Chaſteau Parvum naturæ Speculum in quo rerum corporearum principia Effectus & mutationes per cauſas intelligibiles explicantur. Leod. 1673. 12

Joh. Chemnitii Index Plantarum circa Brunſvigam naſcentium. Brunſv. 1652. 4

Joh. Henr. Cherleri & C. Bauhini Hiſtoriæ Plantarum Generalis Prodromus. Ebrodun. 1619. 4

Ign. Cheruſci methodus medendi. Halæ Sax. 1692. 8

P. Cherubin d'Orleans *dioptrique oculaire.* Paris 1671. fol.

Nic. For. du Cheſne Diſſertationes Phyſico-Mathematicæ, de Lumine, Sono, motu locali, Cœlo, Elementis, Qualitate. Pariſ. 1650. 4

Joh. Jac. Chifletii Acia *Corn. Celſi* propriæ ſignificationi reſtituta. *Alphonſus Nunnez* defenſus. Antv. 1633. 4

Joh. à Chokier de Senectute. Leod. 1674. 4

Dav. Chriſtiani Tr. de Cometarum Eſſentia & Generatione. Colon. 1633. 4

Bernhardini Chriſtini Inſtitutiones Medicæ & Regulæ, Conſultationes & obſervanes. Tractatus de Lue Venerea, de febri

febri Peſtilentiali, cum brevi Romæ contagii narratione, & Aſtrologia ad Medicinam pertinens. Venet. 1676. 4

Bernhardini Chriſtini *Prattica medicinale & oſſervazioni del molto Rever. Padre Bernhardino Chriſtini &c. tradotta di Latino in Italiano & dato in Luce da Gioſeppe Teſtori.* Venet. 1680. 4

Jac. Chriſtmanni Alfraganus de Aſtronomia & Calendario. Francof. 1590. 8

— — — Calendarium Palæſtinorum & Judæorum. Francof. 1594. 8

Warn. Chrouet Diſſ. de Trium oculi humorum natura & formatione è mechanica, contra *Nukium*. Leod. 1691. 8

Nath. Chytræi Epiſtola Satyrica adverſus Peſtem. Roſtoch. 1624. 4

Anton. Filipp. Ciucci. *Filo d' Arianna overo fedeliſſima ſcorta al eſercenti di Chirurgia, al quale ſe aggiunge un breve trattato della circulazione del ſangve.* Macerat. 1682. 12

Scip. Claramontii de Sede Sublunari Cometarum. Amſterd. 1636. 4

— — — de Univerſo. Colon. 1644. 4

— — — Opuſcula varia mathematica. Bonon. 1653. 4

— — — de conjectandis moribus. Helmſt. 1663. 4

— — — Comment. in *Ariſtot.* de Iride. Venet. 1668. 8

Gvil. Clarke Hiſtoria naturalis Nitri. Francof. & Hamb. 1675. 8

— — — *Ougthredus* explicatus ſive Commentarius in ejus Clavem Mathematicam. Lond. 1682. 8

Carol. Claromontius de Aëre, Solo & Aquis Angliæ, deque morbis Anglorum vernaculis diſſertatio &c. Londin. 1672. 12

Joh. Claubergi Phyſica contracta. Lipſ. 1689. 12

— — — Opera omnia Philoſophica quæ inter Phyſica contracta, Diſputationes Phyſicæ, Theoria Corporum viventium, conjunctio Animæ & corporis. Amſterd. 1691. 4

Gabr. Clauderi Diſſ. de Tinctura univerſali in qua (1) quid hæc ſit, (2) quod detur in rerum natura, (3) an Chriſtiano conſultum immediatè in hanc inquirere, (4) è qua materia, (5) quomodo præparetur. Altenb. 1678. 4

— — — Inventum Cinnabarinum, ſive diſſ. de cinnabari nativa Hungarica longa circulatione in majorem efficaciam fixata & exaltata. Jenæ 1684. 4

— — — MStum *Petri Joh. Fabri* ad Sereniſſ. Holſatiæ Ducem, res Chymicorum obſcuras perſpicuè explanans typis exſcribi curavit. Norimberg. 1690. 4

— — — Methodus Balſamandi corpora ſine eviſceratione & ſectione ſolita. Altenb. 1679. 4

Jul. Caſ. Claudini de Ingreſſu ad Infirmos Libr. II. Acceſſit Appendix de remediis generoſioribus, nempe (1) de natura & Uſu Aquarum naturalium, tum ſimplicium, tum medicatarum, ubi de Lotis quoque; & vaporariis, (2) de natura ac Uſu chalybis ac chalybeatoum. (3) De natura & Uſu Radicum ſalſæparillæ chinæ, ſaponariæ, cannarum vulgarium; item Lignorum Quajaci, Saſſafras; Juniperini, Tamariſcini, Lentiſcini, Viſci querni, Fraxinei, Santalini. (4) De Natura & Uſu Aquæ hordei & ptiſanæ. (5) De Natura & Uſu Vinorum medicatorum. (6) De Natura & Uſu medicamentorum è Viperis. (7) De Natura & Uſu Juris Galli Veteris, Pulli & columbi. (8) De Natura & Uſu Lactis. (9) De Natura & Uſu ſeri. (10) De Natura & Uſu balneorum. (11) De Natura & Uſu ſtillicidiorum. Adjecta eſt Coronidis loco quæſtio, de ſede Principum facultatum. It. de catarrho. It. de Criſibus & diebus criticis. Francof. 1676. 8

Jul. Caeſ. Claudini Empirica rationalis, omnes Affectus corporis humani, cauſas & curationes exhibens. Bonon. 1653. fol.
— — — de criſibus & diebus Criticis. Baſil. 1620. 8
Chriſt. Clavii Calendarium Romanum. Rom. 1603. fol.
— — — in Sphaer. *Joh. de Sacro Boſco*. Col. 1605. 4
— — — opera Mathematica. Col. 1612. fol.
— — — in Elementa *Euclidis*. Francof. 1654. 8
Phil. Clauſeri neu-vollkommenes Artzney-Buch/ zu allerhand Gebrechen und Zufällen des menſchlichen Leibes. Baſel 1604. 8
Dan. le Clerc. & *Joh. Jac. Manget* Bibliotheca Anatomica &c. è praeſtantiſſimorum quorundam Anatomicorum Tractatibus ſingularibus concinnata; quibus notulas & obſervationes Anatomico-Practicas addiderunt. Genev. 1685. fol.
Andr. Cleyeri Specimen Medicinae Sinicae ad mentem Sinenſium, continens. (1) De Pulſibus Libr. IV. è Sinico translatos. (2) Tractatus de Pulſibus ab *Europaeo erudito* collectos. (3) Fragmentum operis Medici, ab *Europaeo* conſcripti. (4) Excerpta ex Literis *Europaei* in China. (5) Schemata ad meliorem praecedentium intellectum. (6) De Indiciis morborum ex Linguae coloribus & affectionibus. Francof. 1682. 4
Dn. du Clos Obſervationes ſuper Aquis mineralibus diverſarum Provinciarum Galliae in Academia Scientiarum Regia 1670. & 1671. factae. Accedit Ejusd. diſſert. in principia mixtorum naturalium. Lugd. Batav. 1685. 12
Steph. Clotſi Diſſ. de Sudore D. N. J. C. ſanguineo. Roſtoch. 1670. 4
Aug. ... *Clutii* Opuſcula duo ſingularia. (1) De Nuce Medica. (2) De Hemerobio ſive Ephemero Inſecto & majali Verme. Amſtelod. 1634. 4
Augerii Clutii Calſvee ſive diſſertatio Lapidis Nephritici ſeu Jaſpidis viridis à quibusdam callois dicti, naturam proprietates & operationes exhibens, quem ſermone Latino recenſet *Gvilelm. Gvil. Fil. Laurenberg*. Roſtoch. 1627. 12
Clysmaticae novae ortus & progreſſus der neu-erfundenen Clyſtier-Kunſt oder Einſpritzung Anfang und Fortgang. Gotha 1667. 4
Andr. Cnoeffelii Epiſtola de Podagra curata. Görl. 1644. 12
— — — Methodus curandi Febres Epidemicas & Peſtilentiales. Argent. 1655. 12
— — — Apologie wegen eines übel-curirten Gliedſchwamms. Leipzig 1645. 4
Alb. Fr. Cnopii Tr. Mathematicus de fabrica inſtrumenti Univerſalis. Herborn. 1633. 4
Juſt. Cnutii Compendium Medicinae. Patav. 1667. 8
Mich. Cobabi delineatio Sphaerographiae. Roſtoch. 1644. 8
Tob. Coberi Obſervationum Medicarum Caſtrenſium Hungaricarum Decades tres, cum Indice & Praefat. *Heinr. Meibomii*. Helmſt. 1685. 4
Joh. Coccaji de novo Mundi Syſtemate. Amſt. 1666. 4
Thom. Cocke Meteorologia. Londin. 1666. 12
Bapt. Codronchius de Annis Climactericis, It. de modis vitam producendi. Colon. 1623. 8
Gvilel. Cole de Secretione Animali. Exſtat cum *Gvalth. Charltoni* Oeconomia Animali. Hag. Com. 1681. 12
— — — Hypotheſes ad explicanda febrium Symptomata, accedit Examen Corticis Chinae-Chinae. Londin. 1693. 8
Joh. Coleri Diſſert. de Bombyce. Gieſſ. 1665. 4
Paul. Coleri de Animarum Immortalitate Tract. Witteb. 1587. 8
Joh. Coleri Hauß-Buch oder Oeconomie, ſamt dem Traum-Buch. Mayntz 1692. fol.

Joh. Colcri Bericht von denen Bienen und Immen/ꝛc. Wittenberg 1607. 4

Reald. Columbi de re Anatomica Libr. XV. Acceſſerunt *Joh. Poſthii* Obſervationes Anatomicæ. Francof. 1592. 8

Fab. Columnæ Tr. de Purpura; Annotationibus auxit *J. D. Major.* Kilon. 1675. 4

Joh. Combach de Homine &c. addita disquiſitio duplex prior de Caſeo, altera de divinationibus. Marpurg. 1620. 8

— — — Phyſica. Francof. 1629. 12

le Sr. de Comier *la Medicine univerſelle, ou l'Art de ſe conſerver en Sante de prolonger ſa vie, & de ſe guerir de plus facheuſes maladies &c.* Amſterd. 1687. Genev. 1688. 12

Joh. Amos Comenii de Caloris & frigoris natura Diſſ. Jen. 1671. 12

— — — Synopſis Phyſica. Amſterd. 1643. & 1663. 12

Ludov. de Comitibus Tract. de Metallis. Colon. 1665. 8

Joh. Commelini Catalogus Plantarum indigenarum Hollandiæ &c. cui præmiſſa *Lamb. Bidloo* Diſſert. de re Herbaria. Amſtel. 1683. in 12. Ibid. 1689. 12

— — — *Nederlandsche Heſperides, dat is offening en gebruik van de Limoenen Oranie-Boomen geſtelt na den aert en Climat der Nederlanden. Is gevegt by* D. H. Cauſe *Koniglyken Hovenier.* Amſterd. 1676. fol.

Joh. Bapt. de Conde Aphoriſmi ſeu Axiomata Hippocratis ſeptem Libris comprehenſa, verſu Heroico explicata. Bruxell. 1647. 12

Ægidii à Conink de Moralitate, Natura & Effectibus Actuum ſupernaturalium in genere. Lugd. 1623. in fol. & Antverp. 1623. fol.

Iſrael Conradi Diſſ. Medico-Phyſica de Frigoris natura & Effectibus. Gedan. 1677. 12

Herm. Conringii Tr. de Fermentatione. Francof. 1643. 8

— — — de Calido innato, de Vita & morte, de origine formarum ad mentem *Ariſtotelis.* Helmſt. 1647. 4

Herm. Conringii de Hermetica Ægyptiorum Vetere & Paracelſicorum nova Medicina. Helmſt. 1648. 1669. 4

— — — Introductio in univerſam artem Medicam, ſingulasque ejus partes &c. adornavit hanc Editionem, & additamentis neceſſariis auxit, *Güntherus Chriſtophorus Schelhammer.* &c. Spiræ 1687. 4

— — — de Germanorum corporum Habitu. Helmſt. 1645. 4

M. Jacque Conſtant *Chirurgien charitable.* Genev. 1673. 12

Caſp. Contareni de Elementis eorumque mixtionibus. Lugd. Batav. 1633. 12

Mr. Jean le Conte *a traduit du Latin, Les œvres de Mr.* Jean Baptiſt van Helmont, a Lyon. 1670. 4

Bern. Contino Proſpettiva prattica. Venet. 1684. fol.

Nic. Copernici Aſtronomia. Amſtel. 1614. 4

Adr. Coqvii Hiſtoria ac Contemplatio Sacra Plantarum, Arborum & Herbarum, quarum mentio fit in S. Scriptura. Vliſſing. 1664. 4

Herm. Corbey Gynæceum, ſive de cognoſcendis præcavendis, curandisque præcipuis mulierum affectibus. Adjecta eſt in fine quæſtio de Vulneribus lethalibus & non lethalibus. Francof. 1620. 8

Theod. Corbey Pathologia, ſive morborum omnium, qui corpus humanum præter naturam invadere ſolent, enumeratio &c. Norib. 1647. & 1661. 8

— — — Pharmacia ſimplicium & compoſitorum bipartita. Francof. 1656. 4

Mr. de Cordemoy *Diſcernement du Corps & de l'Ame.* a Paris 1666. 12

— — — *Diſcours Phyſiqve de la Parole.* Paris 1668. 12

— — — Tr. de Corporis mentisque diſtinctione & de loquela. Genev. 1679. 12

Valer. Cordi Diſpenſatorium Pharmacorum omnium

mnium quæ potiſſimum in Uſu ſunt &c. Lugd. Batav. 1652. 12

Diomed. Cornarii Conſilia Medicinalia. Lipſ. 1599. 4

Jan. Cornarii Theologia Vitis Viniferæ. Francof. 1614. 8

Thom. Cornelii Progymnaſmata Phyſica, in ſeptem exercitationes diviſa. (1) De ratione philoſophandi. (2) De rerum naturalium initiis. (3) De Univerſitate. (4) De Sole. (5) De generatione hominis. (6) De Nutritione. (7) De Vita; acceſſit Diſſ. de circumpulſione Platonica. Francof. 1685. 12

Juſt. Cortnummii Tr. de Morbo attonito &c. Lipſ. 1677. in 4. & Hildeſ. 1685. in 4. ſub Tit. *J. C. M. D.* utilis ac curioſa Apoplexiam curandi methodus.

Henr. Coſmii Magna naturæ Oeconomia. Vid. *Henr. Mundium* quippe unus idemque.

Coſmopolita corporis humani Anatomica delineatio. Lugd. Batav. 1686. 12

Joh. Coſtai Annotationes in *Avicennæ* Canonem. Bonon. 1599. fol.

Joh. Coſteri Theoria & Praxis præcipuarum corporis humani Affectuum. Francof. 1664. 4

Henr. Cœtſi Horologiographia plana. Lugd. Batav. 1689. 4

Abraham Coulei Plantarum ſex Libri carmine latino conſcripti. Londin. 1678. 8

Mr. de la Cour *Regime de la Santé pour ſe procurer un longve Vie, & une vieilleſſe heureuſe fonde ſur la Maxime de la Medicine* â lædentibus & juvantibus, *contre un Livre intitulé le* Medecin du Soy-meſme. â Paris 1686. 12

Eſt. Couturier *Traité des eaux minerales de Bourges.* Bourges 1685. 12

Leonard. Cozzandus de Magiſterio antiquorum Philoſophorum. Genev. 1685. 12

Theod. Craanen Tract. Phyſico-Medicus de Homine, edente *Theodore Schoon.* Lugd. Batav. 1689. 4

Theod. Craanen Obſervationes quibus emendatur & illuſtratur *Henrici Regii* Praxis Medica. Lugd. Batav. 1689. 4

— — — Obſervationes ad Libr. V. Inſtit. Med. *Senn.* de Auxiliorum materia. Lugd. Batav. 1687. 12

Caſp. Crameri Collegium Chemicum; acceſſit *Juſti Veſti* Obſerv. Medic. rar. Dec. I. Francof. 1688. 4

Jun. Paul. Craſſi Medici Antiqui Aretæus, Hippocratis Libellus de purgantibus Medicamentis, Palladius in Sextum Librum Hippocratis de Morbis Popularibus, Ruffus Epheſius de corporis humani partium Appellationibus. Theophilus de corporis humani fabrica &c. Baſil. 1589. 4

Joh. Cratonis Conſilia & Epiſtolæ medicinales edit. ſtud. *Laurentii Scholzii.* Francof. 1654. 8

— — — Aſſertio pro libello ſuo germanico de febri putrida peſtilenti, adjecta eſt brevis de contagio & putredine commentatio. Francof. 1585 8

— — — Trias Cratoniana Medica, als nemlich: (1) Microtechne oder kleine Artzney-Kunſt. (2) Methodus oder Wegweiſer der Cur/ und (3) Diæteticæ Lebens- und Speiß-Ordnung/ ins Teutſche überſetzt durch *Joh. Fabricium.* Speyer 1629. 12

— — — Außerleſene Artzney-Künſte/ herauß gegeben durch *Paulum Muncerum.* Franckfurth 1690. 4

Caſ. Cremoninus de Calido innato & Semine pro *Ariſtotele* adverſus *Galenum.* Lugd. Batav. 1634. 24

Oſwald. Crollii Baſilica Chemica, acceſſit Tractatus de Signaturis. Francof. 1608. in 4. 1620. in 8. Genev. 1643. in 8. Francof. 1647. in 4. cum Annot. *Joh. Hartmanni*, edente *Joh. Michaëlis & Georgio Everhardo.*

— — — de Signaturis internis rerum. Francof. 1608. 4

Vinc. Alf. Crucii Centuriæ IV. de quæſitis per Epiſtolam in arte Medica. Venet. 1622. fol.

Mich. Crugneri Chymiſcher aufgewickelter Gebrauch und Bereitung ſeines Elixirs. Dreßden 1662. 4
— — — Neu-vermehrter Chymiſcher Frühling. Nürnberg 1654. 4
— — — Chymiſcher Sommer. Ibid. 1656. 4
— — — Chymiſcher Garten-Bau. Ibid. 1653. 4

El. Cuchler. Quæſt. Vere ne an Autumno mundus conditus? Görlic. 1613. 4

Nicol. Culpepers Letzter Wille / darinnen ſehr nützliche Heimlichkeiten entdeckt. Hamburg 1675. 8

Georg. Cunei genannt von Keyl/hat in das Teutſche überſetzt *Blancardi* Speiß-Büchlein. Vid. ſupra Blancard.

Georg. Cunelii Opuſculum aſtrologicum. Lipſ. 1590. in 4. De conſtitutione Thematum notabiliorum. Lipſ. 1580. 4

Mariæ Cunitiæ Urania propitia. Olſn. 1650. f.

Steph. Curcellæi Tr. de Eſu Sanguinis inter Chriſtianos. Amſterd. 1659. 12
— — — Libertas Chriſtianorum â Lege cibaria veteri. Amſterd. 1662. 8

Joh. Curionis Schola Salernitana locupletata. Francof. 1612. 16

Mr. Cuſac *Traité de la Tranſpiration, des humeurs qui ſont les cauſes, les maladies, cu la methode de gverir les maladies ſans les ſecours de la freqvente ſeigner*, â Paris 1682. 12

D.

Ægid. DAelmañs neu-abgefaſſte Heil Kunſt / auf den Grund Acidi und Alcali erbauet/und aus dem Holländiſchen überſetzt durch S. B. M. und P. D. Franckfurth an der Oder/ 1694. 8

Pitn. Dailly Traite des Playes faites par les armes â feu. Paris 1668. 12

Sam. Dale Pharmacologia ſive Manuductio ad Materiam Medicam in qua Medicamenta officinalia ſimplicia deſcribuntur. Londin. 1693. 12

Chriſt. Gotth. Danckwerths Frage: Ob das Podagra zu curiren ſey / mit Ja beantwortet. Lübeck 1684. 4
— — — Geſtirntes Erdreich nach ſeinen Medicinaliſchen Würckungen. Hamburg 1684. 4

Lamb. Danæi Geographia Poëtica. Genev. 1579. 8

Joh. Dannhaueri Collegium Pſychologicum. Altdorff. 1627. in 4. Argent. 1643. 8

Darmonſon la Béte transformée en machine. Amſterd. 1684. 12
— — — la Béte degradée en machine. Amſterd. 1691. 12

Sr. Daſſy l'Architecture navale avec le Routier des Indes orientales & occidentales, traitant des Saiſons propres a faire voyage. Paris 1677. 4

Urb. Daviſi Due lettere intorno al alcuni effetti Meteorologici, e alla vera origine de fonti & fiumi. Bologn. 1677. 4

Gvilelm. Daviſſonii Philoſophia Pyrotechnica ſive curriculus Chymiatricus &c. Hag. Com. 1663. 4
— — — Commentar. in Petri Severini ideam Medicinæ Philoſophicæ Prodromus, in quo Platonicæ doctrinæ fundamenta explicantur &c. ſub finem doctrina febrium ſubſtituitur &c. Hiſce Chemicorum remediorum 40 annorum Uſu approbatorum Manipulus adjicitur. Hag. Com. 1660. 4

Henr. Decimatoris Tr. de Stellis fixis. Francof. 1587 8

Frid. Deckeri Exercitationes Medicæ practicæ, circa Methodum medendi obſervationibus illuſtratæ. Amſtel. 1673. 8
— — — Praxin Barbettianam notis & obſervationibus auxit. Amſtel. 1678. 12

Joh. Heinr. Deckeri Spectrologia. Hamburg. 1690. 12

Mr. Dedu *de l'Ame des Plantes, de leur noiſſance, de leur nurriture, & de leur progres*

gres &c. à Paris 1682. in 12. Exſtat quoque cum l' Anatomie des Plantes par Nehem. Grevv. à Leid. 1685. 12

Mart. DelRio Disquiſitionum magicarum Libr. VI. Colon. 1679. 4

Am. Bachim. Denſtonius V. Bachimius.

Gvil. Denis *Traite de la Variation de l'Aigville aymantée.* Diep. 1666. 4

Mr. Denis *Deſcription des Coſtes de l'Ameriqve Septentrionale, avec l'Hiſtoire naturelle de ce Pais.* à Paris 1672. in 12 II. Tom.

Joh. Bapt. Denis *Recœuil des memoires & conferences ſur les Arts & les Sciences preſentees a Monſr. le Dauphin Pendent l'Ann 1672.* à Amſterd. 1623. 12

Cl. Deodati Pantheum Hygiaſticum, Hippocratico-Hermeticum, de hominis Vita ad centum & viginti annos ſalubriter producenda. Baſil. 1620. 4

— — — de vero & legitimo Aquæ Cordialis concinnandi modo & utendi ratione libellus. Hanov. 1652. 12

Alex. Deodati Valetudinarium ſive obſervationum, curationum & conſiliorum Satura. Lugd. Batav. 1660. 12

Dav. Derodonis Tr. de Atomis. Genev. 1662 8

Georg. Dethardings Scriptum illuſivum contra Hauptmannum: Oder unumgängliche Beantwortung/ in welcher D. Johannis Agricolæ Phantaſtiſche Tinctura Anima Auri examinirt / und Aug. Hauptmanni famoſ. Libell. refutirt wird. Stettin 1647. 4

— — — Auri invicti invicta Veritas, oder des nach Dr. Joh. Agricolæ Proceſs durch Hirſchhorns Scheiben nie calcinirten / auch durch Sp. Urinæ und Vini ſeiner wahrhafftigen Tinctur oder Seelen niemals beraubten Golds obſiegende Warheit wider Aug. Hauptmann. Stettin 1650.

— — — Chymiſcher Probier-Ofen / darinne alle Proceß und Handgriffe Joh. Agricolæ in ſeinem Comment. über den Poppium examinirt. Stettin 1648. 4

Joh. Deuceri Tr. de Thermis ferinis Enzianis. Argent. 1637. 12

— — — Heilſame Bad-Cur des Wild-Bads an der Entz in dem Hertzogthum Würtenberg. Straßburg 1637. 12

Anton. Deuſingii Disquiſitio Medica de Morborum quorundam ſuperſtitioſa origine & Curatione, præſertim de Morbo vulgo dicto Mannſchlacht, ejusq; curatione. Item de Lycanthropia, nec non de Surdis ab ortu, Mutisq; ac illorum cognitione. Ubi de ratione & Loquela brutorum animantium. Groning. 1656. 12

— — — Disquiſitio gemina de Peſte, Prior an contagioſa Peſtis ſit? altera an vitanda? & quomodo? illæſa Charitate. Gröning. 1650. 12

— — — Faſciculus Diſſertationum ſelectarum, de morborum quorundam ſuperſtitioſa origine &c. &c. de Unicornu, de Lapide Bezoar, de Manna, de Saccharo, de Mandragoræ Pomis pro Dudaim vulgò habitis, de Mandragoræ mangoniis vulgò dictis Piſſedieffjes; de Agno vegetabili, de Anſeribus Scoticis, de Pelicano, de Phœnice, de Unicornu Africano. Gröning. 1660. 12

— — — Idea fabricæ corporis humani, ſeu Inſtitutiones Anatomicæ ad Circulationem Sanguinis aliaque inventa Recentiorum accommodata. Gröning. 1659. 12

— — — Oeconomus corporis Animalis ac ſpeciatim de ortu animæ humanæ diſſertatio. Groning. 1661. 12

— — — Disquiſitio Phyſico-Mathematica de Vacuo itemque de Attractione, quibus probatur, nullum in rerum natura dari, vel poſſe dari Vacuum &c. oſtenditurq; non Pulſione duntaxat, ſed & tractione in rerum natura fieri motum. Gröning. 1661. 12

— — — Exercitationes Anatomico-Phyſicæ in V. Partes diſtributæ Pars (I) continet, (1) de Nutritione Animalium. (α) De generationis & nutritionis

differentia, hujusque ratione formali. (β) De Efficiente cauſa Nutritionis, hujusque neceſſitate. (γ) De Materia Nutritionis. (δ) De fame & ſiti. Gröning. 1661. 12

Pars II. continet Nutrimenti in corpore elaborationem & quidem (1) de Chylificatione & Chyli motu. (2) De Sanguificatione. (3) De depuratione alimenti in corpore. (4) De Spiritibus. Cum Appendice de Chyli motu & nutrimenti in corpore Elaboratione, nec non de admiranda Anatome Nob. Viri Ludov. Bilſii. Gröning. 1661. 12

Anton. Deuſingii Pars III. de Nutrimento Animalium ultimo & quidem (1) de Uſu Sanguinis. (2) De Nutritii ſucci per Nervos influentis commento. It. Diſſert. de Hepatis officio, & vindicias Hepatis redidivi. Gröning. 1661. 12

— — — Pars IV. de Motu Animalium. (1) De Motu muſculorum. (2) De Reſpiratione. Grön. 1661. 12

— — — Pars V. De Senſuum functionibus & quidem (1) de ſenſuum functionibus in genere. (2) De ſenſuum functionibus in ſpecie. (3) De Appetitu ſenſitivo & Affectibus. Gröning. 1661. 12

— — — Diſſertationes duæ, Prior de Motu Cordis & Sanguinis, altera de Lacte & Nutrimento Fœtus in Utero, Gröning. 1663. in 12. cui Editioni acceſſerunt (1) Notæ ad diſſertationem de Motu Cordis & Sanguinis Viri alicujus Clariſſ. (2) Reſponſiones ad Objectiones Schmizii de Lacte. (3) Diſſertatio de Lacte Joh. Ant. von der Linden. (4) Exercit. de Lacte H. Conringii. (5) Exercit. de V. S. in Plevritide ejusdem Deuſingii. (6) Oratio de Judicii difficultate.

— — — Hiſtoria Fœtus extra Uterum in Abdomine geniti, ibidemque per ſex probè luſtra detenti, ac tandem lapideſcentis &c. Gröning. 1661. 12

Anton. Deuſingii Exercitationes de Motu Animalium, ubi de Motu Muſculorum & reſpiratione, itemque de ſenſuum functionibus, ubi & de Appetitu ſenſitivo & Affectibus. Gröning. 1665. 12

— — — Apologeticæ Defenſionis pro Oeconomia corporis Animalis Prodromus, quo perſonato Benedicto Blotaſandeo larva detrahitur. Gröning. 1662. 12

— — — Sympathetici Pulveris Examen &c. Subverſis auræ Sympatheticæ fundamentis ab Illuſtriſſ. Comte Digby poſitis. Gröning. 1662. 12

— — — Reſurrectio Hepatis aſſertæ &c. Acceſſit diſquiſitio de Chyli motu & officio Hepatis &c. Gröning. 1662. 12

— — — Vindiciæ Fœtus extra Uterum geniti &c. Gröning. 1664. 12

— — — Sylva cædua cadens ſive Diſquiſitiones anti-Sylvianæ de Alimenti aſſumpti Elaboratione & diſtributione quarum (1) de Alimentorum in Ventriculo Fermentatione. (2) De Chyli à fœcibus alvinis ſecretione & in Vaſa meſaraica propulſione. (3) De Chyli mutatione in ſanguinem ac circulari Sanguinis motu &c. Gröning. 1664. 12

— — — Sylva cædua jacens ſive Diſquiſitiones Sylvianæ ulteriores, quorum (1) de Spirituum Animalium in Cerebro Cerebelloque confectione, per nervos diſtributione, ac Uſu vario. (2) De Lienis ac glandulorum Uſu, addita eſt Diſſert. de Natur. Gröning. 1665. 12

— — — Diſquiſitio anti-Sylviana de Calido innato & aucto in Corde ſanguinis calore. Gröning. 1663. 12

— — — Diſquiſitio anti-Sylviana de motu Cor-

Cordis & arteriarum. Gröning. 1663 12

Anton. Deuſingii Disquiſitio anti-Sylviana de Signo Febrium pathognomonico &c. Grôning. 1664. 12

— — — Geneſis Microcoſmi, ſive de generatione Fœtus in Utero; acceſſerunt Curæ ſecundæ de generatione & nutritione. 12

— — — Epiſtola de Chyli motu. Gröning. 1665. 12

— — — Coſmographia Catholica. Amſterd. 1642. 4

— — — de vero Mundi Syſtemate. Amſterd. 1634. 4

— — — Theatrum Naturæ. Harderv. 1644. 4

— — — Compendium Phyſicæ. Hard. 1648. 12

— — — Conſiderationes circa Experimenta Phyſico-mechanica Roberti Boyle, de Vi Aëris elaſtica & ejusdem effectibus. Gröning. 1662. 12

Mart. Dickelii Antidotarium militare, oder Beſchreibung der in Kriegs-Läufften gebräuchlichſten Kranckheiten. Jena 1627. 12

— — — Bericht von der rothen Ruhr. Jena 1628. 12

Edm. Dickinſon Epiſtola de Quinteſſentia Philoſophorum. Oxon. 1692. 8

Isbrand Diemerbrœk Opera omnia Anatomica & Medica partim anteà excuſa, partim nondum edita. Continentur autem: Anatomes corporis humani Libr. X. Tractatus de Peſte Libr. IV. Tractatus de Variolis & Morbillis. Obſervationes & curationes Medicæ Diſpp. Practicæ ad Hiſtorias ægrorum propoſitæ de Morbis Capitis Thoracis & Infimi Ventris recognitæ per Timannum de Diemerbroek Isbrandi Filium. Traject. 1685. in fol. Genev. 1687. Seorſim exſtant.

— — — De Peſte Libri IV. Amſtelod. 1665. 4

Isbrand. Diemerbroek Diſputationum de Morbis Capitis & Thoracis Pars I. & II. Traject. 1664. 12

— — — Anatome corporis Humani. Traject. 1672. 4

Rud. Diephold Manuductio ad Phyſicam. Halæ 1628. 12

Helv. Dieterici Elogium Planetarum Cœleſtium & Terreſtrium, macrocoſmi & microcoſmi. Argent. 1627. 8

— — — Novus orbis. Argent. 1631. 8

— — — Reſponſa Medica de Probatione, facultate & Uſu Acidularum ac Fontium Schwalbaci ſuſurrantium, à Celeberrimis aliquot Medicis ſcripta. Francof. 1631. 4

— — — Vindiciæ adverſus Ottonem Tackenium. Hamburg. 1655. 4

Joh. Conr. Dieterici Jatreum Hippocraticum. Ulm. Svev. 1655. 4

Ken. Digby Demonſtratio Immortalitatis Animæ Rationalis. Francof. 1664. 8

— — — Diſſertatio de Plantarum Vegetatione. Amſtelod. 1678. 12

— — — Eröffnung unterſchiedlicher Heimlichkeiten der Natur / durch M. H. Hupka überſetzt. Franckfurth 1684. 8

— — — Medicina Experimentalis, oder außerleſene Artzney-Mittel des Grafen Digby. Franckfurth 1681. in 8.

Wilh. Dilichii Phyſiologia. Francof. 1641. fol.

Ped. Dioſcoridis Opera quæ exſtant omnia, ex nova interpretatione Jan. Ant. Saraceni. Francof. 1598. fol.

— — — de Materia Medica ex Verſione J. Cornarii. Baſil. 1557. fol.

Diſpenſatorium Noribergenſe. Norib. 1666. fol.

— — — Chemicum varia ex Chymicis præparationibus congeſta continens. Francof. 1626. 8

Jac. Ib. Dobrzensky Philoſophia Fontium. Ferrar. 1657. fol.

— — — Præſervativum Univerſale naturale. Pragæ 1680. 4

Mr. Dodart *Memoires pour ſervir à l'Hiſtoire des Plantes.* Paris 1679. 12

Remb.

Remb. Dodonæi Praxis Medica cum Notis Sebaſtiani Egberti & Nicol. Fontani. Amſterd. 1640. 8

— — — de Sphæra. Antverp. 1584. 8

Joh. Dolæi Encyclopædia Medicinæ Theoreticæ & Practicæ. Francof. 1684. 4

— — — Encyclopædia Chirurgiæ rationalis. Francof. 1689. 4

— — — Epiſtolæ Amœbææ ad D. J. J. Waldſchmidium de rebus & Medicis & Philoſophicis. Francof. 1689. 4

— — — Theatrum Theriacæ Cœleſtis Hofſtadianæ. Hanov. 1680. 12

Mr. Domerque *Moyens faciles & aſſurez pour conſerves la Santé, ſans prendre aucun remede* &c. Pariſ. 1689. 8

Marc. Donati de Medica Hiſtoria mirabili Lib. VI. acceſſit huic Editioni à Greg. Horſt. concinnatæ variorum à faſcino ortorum Morborum enarratio, cum æneis Tabulis. Francof. 1664. 8

— — — Apparatus Medicus. Lugdun. 1566. 8

Joh. Bapt. Donii de reſtituenda ſalubritate Agri Romani opus Poſthumum. Florentiæ 1669. 4

Laur. Donkers Idea febris Petechialis. Lugd. Batav. 1686. 8

Mich. Doringii de Mithridatii conſtructione Tr. Francof. 1620. 8

— — — Faſciculus quorundam Tractatuum de Peſte, etliche unterſchiedene Tractat von der Peſt. Brieg 1641. 4

Tob. Dornkreilii Medulla totius Praxeos Medicæ Aphoriſtica. Erffurt. 1656. 4

— — — Gründlicher Bericht von dem Hofgang oder der rothen Ruhr. Hamburg 1624. 4

Rog. Drake Vindiciæ contra Animadverſiones Primeroſii pro ſanguinis motu circulari. Londin. 1641. 4

Corn. Drebbelii Tr. duo: (1) de Natura Elementorum quomodo Venti, Pluviæ, Fulgura, Tonitrua ex iis producantur. (2) De quinta Eſſentia ejus Viribus & Uſu. Accedit Ejusdem Drebbelii Epiſtola ad Magn. Brit. Regem Jacobum de Perpetui mobilis Inventione. Hamb. 1621. 8

Caroli Drelincourtii Opuſcula (1) Clariſſimum Monſpelienſis Apollinis Stadium. (2) De Partu octomeſtri vivaci diatriba. (3) La Legende du Gaſcon &c. (3) Oratio in obitum Cl. Viri van Horne. (4) Apologia Medica, qua depellitur illa Calumnia Medicos ſexcentis Annis Romæ exulaſſe. (5) Præludium Anatomicum. (6) Libitinæ trophæa. (7) Appendix ad Libitinæ Trophæa. Lugd. Batav. 1680. 12

— — — Canicidia ſive Experimenta Anatomica per E. G. Heyſeum edita. Lugd. Batav. 1682. 12

— — — Opuſcula de conceptione & generatione. (1) De Conceptu Concepto. (2) De Semine virili, item de ſemine muliebri, ovis, Utero, Tubis, cum Corollariis de humano fœtu. (3) De humani Fœtus Membranis Hypomnemata. (4) De Membrana Fœtus Agnina. (5) De Fœtuum Pileolo ſive Galea. (6) De Tunica Fœtus Allantoide Meletemata. (7) De Tunica Chorio Animadverſiones. (8) De Conceptione Adverſaria. Lugd. Batav. 1685. 12

Joh. Dreſemans Wunder-Spiegel Göttlicher Werck und Geſchöpff. Jen. 1671. 12

Matth. Dreſſeri Tr. de Partibus corporis humani. Lipſ. 1607. 8

Petr. Droeti Conſilium novum de Peſte. Argentor. 1576. 8

Jan. Dubravii de Piſcinis & Piſcium qui in iis aluntur naturis Libr. V. cum Præfatione Conringii. Helmſt. 1671. 4

Gaſton. Dulconis Philoſophia Chymica. Genev. 1612. 12

— — — Apologia Chryſopœiæ & Argyropœiæ. Urſell. 1602. 8

Gabr. Dullendi Tabulæ Ambianenſes ſeu Theoriæ Planetarum per ellipſin ex proprio

prio Centro deſcriptorum delineatio. Pariſ. 1658. 12

Dan. Duncam *Explication nouvelle & mechaniqve des Actions animales ou il eſt traite des fonctions de l'Ame.* Paris 1678. fol.

— — — *Chymie Naturelle ou explication Chymiqve & Mechaniqve, de la Nurriture de l'Animal.* à Paris 1682. 8

Joh. Duns Scoti in VIII. Libr. Phyſ. Col. 1658. 4

Thad. Dunus de Ratione curandi per Venæ ſectionem. Tigur. 1579. 8

Caſt. Durante Herbario nuovo. Venet. 1684. fol.

— — — Heilſames und nützliches Gärtlein der Geſundheit/ überſetzt aus dem Italiäniſchen durch P. Uffenbach. Franckf. 1609. in 4. 1623. 8

Alb. Dürer *de la Proportion des pourtraits du corps humain, traduit par Louis Meyret.* Arnheim 1613. fol.

E.

Paul. Ludov. E*Beni* Obſervationum Medicarum Centuriæ. Aug. Vindel. 1692. 12

Henr. Mart. Eccardi Compendium Philoſophiæ naturalis. Helmſtad. 1647. 4

Arn. Eckardi Poſitionum Mathematicarum Sylloge. Rinthel. 1676. 4

Stat. Ehrenbergeri Tr. de Statu Animæ ſeparatæ. Helmſt. 1682. 4

Laur. Eichſtadii Conſilium antidyſentericum & antipeſtiferum: Kurtzer Unterricht von der graſſirenden Ruhr und gifftigen Fiebern. Stettin 1624. 8

— — — Tract. de Confectione Alckermes. Stettin. 1634. in 4. 1642. 12

— — — Tabulæ Harmonicæ. 1644. fol.

Joh. Chriſt. Eyſenmängers kurtzer Bericht/ wie die hitzig-anſteckende Kopff-Kranckheit/ ſo Anno 1621. eingeriſſen/ zu curiren. Heilbronn 1632. 12

Joh. Caſp. Eiſenſchmidt de figura Telluris Elliptico-Sphæroidea. Argent. 1691. 4

Joh. Eleri & Gvil. Schmidts kurtzer Bericht von der rothen Ruhr oder Hofgang. Lüneburg 1629. 4

Joh. Sigm. Elsholzii Anthropometria ſive de mutua membrorum corporis humani proportione & nævorum Harmonia Libellus. Acceſſit Melampodis Tr. de Nævis. Patav. in 4. 1654. Francof. ad Oder. 1663. 8

Joh. Sigm. Elsholzii Meß-Kunſt des Menſchlichen Cörpers/ oder von der zuſammenſtimmenden Proportion der Theile des Menſchen-Cörpers und Ubereinſtimmung der Mähler; Deme auch mit eingerückt Cardani Metopoſcopia, und de Rubeis Phyſiognomiſche Tabellen. Nürnberg 1695. 8

— — — Flora Marchica ſive Catalogus Plantarum, partim in Hortis Electoralibus partim ſua ſponte provenientibus &c. Berolin. 1663. 8

— — — Clyſmatica nova ſive Chirurgia Infuſoria hominibus adhibita. Berolin. 1665. in 8. Colon. Brandeb. 1667. 8

— — — Neue Clyſtier-Kunſt / wodurch eine Artzney durch eine eröffnete Ader beyzubringen. Berlin 1665. 8

— — — Deſtillatoria Curioſa, ſive Ratio ducendi Liquores coloratos per Alembicum &c. Accedunt Utis Udenii & Gvern. Rolfink non Entia Chymica. Berolin. 1674. 8

— — — de Phosphoris obſervationes quatuor. Berolin. 1676. in 8. 1661. 4

— — — Hiſtoria Steatomatis reſecti. Colon. Brandeb. 1666. 4

— — — Garten-Bau. Berlin 1684. 4

— — — Diæteticon oder neues Tiſch-Buch. Cölln an der Spree 1682. 4

Mr. d'Emery *Recueil des curioſitez.* à Paris 1685. Bern. 1685. 12

Andr. Emmenii Abbildung zweyer Wunder-Geburthen in der Stadt Zittau in der Ober-Laußnitz/deren erſte zweyleibig / die andere zweyhäuptig. Leipzig 1627. 4

P. V. Engels verſtändiger Garten-Meiſter über die zwölff Monath im Jahr. Hannover und Wolffenbüttel 1692. 8

Caſp. Ens Thaumaturgus Mathematicus. Col. 1655. 8

Georg. Entii Opera omnia Phyſico-Medica. Continentur autem (1) Digreſſio Prima an motus ſit cauſa caloris. (2) Digreſſio II. de Attractione. (3) Digreſſio III. de fluxu & refluxu maris. (4) Digreſſio IV. de Caloris æſtivi hybernique frigoris cauſa. (5) Digreſſio V. an ſanguis nutriat. (6) Digreſſ. VI. qualis ſit ſanguinis motus. (7) De Lacte. Digreſſio VII. (8) Animadverſiones in Thruſtonem de Reſpiratione: (9) Apologia pro circuitu ſanguinis, qua reſpondetur Æmilio Pariſano Medico Veneto. Lugd. Batav. 1687. in 8. Seorſim proſtant.

— — — Animadverſiones in Thruſthonem de Reſpiratione. Londin. 1679. 8

— — — Apologia pro Sanguinis circulatione. Lond. 1641. 8

Ephemerides Vid. *Miſcellanea.*

Thom. Eraſtus de Putredine. Baſil. 1580. 4

— — — de Aſtrologiæ divinatione. Baſil. 1580. 4

— — — de Cometis. Baſil. 1580. 4

Erckers Berg oder Probier-Buch. Franckfurth 1673. Ibid. 1684. 4

Ertzbeitzung oder Erfindung einer neuen Seigerung oder Ertzbeitzung/ wie man mit Holtz alle Operationes bey Seigerung des Silberichten Kupffers/ an ſtatt der Kohlen verrichten / und die Kupffer-Ertz mit groſſen Vortheil zu gut bringen könne. Gotha 1690. 4

Fr. Eſchinardi Tr de Impetu. Rom. 1684. 4

— — — Centuria Problematum opticorum. Rom. 1667. 4

— — — *Ragvagli dati ad un amico in Parigi ſopre alcuni Penſieri ſperimentali propoſiti nell' Academia Fiſico-Mathematica di Roma.* Rom. 1680. 4

Val. Eſpichii Oratio de errore externo. Witt. 1591. 8

Joh. d'Eſpagnet Geheimniß-Werck der Hermetiſchen Philoſophie. Leipzig 1685. 8

Val. Eſtancel Uranophilus coeleſtis peregrinus ſive Mentis Uranicæ per mundum ſidereum peregrinantis Ecſtaſes. Gandav. 1685. 4

Mich. Ettmülleri Opera omnia nempe (1) Inſtitutiones Medicæ cum Notis. (2) Collegium Practicum generale & ſpeciale de Morbis Virorum, Mulierum & Infantium. (3) Collegium Chirurgicum. (4) Notæ in Morelli methodum de formulis medicamentorum præſcribendis. (5) Notæ in Ludovici diſſ. Pharmacevt. (6) Notæ in Schroderi Pharmacopoeiam. (7) Chimia Rationalis. (8) Collegium Caſuale cum aliis curioſis diſſertationibus, quarum Ima de Coralliorum Tinctura, II. de Morſu Viperæ. III. De Chirurgia Infuſoria. IV. Medicina Hippocratis Chymica. V. De dolore Hypochondriaco. VI. De Balneis medicis artificialibus. VII. Valetudinarium Infantile. VIII. Abſtruſum reſpirationis humanæ negotium exulante famoſa Vacui fuga. IX. De Epilepſia. X. Parva magnorum morborum Initia. XI. De ſuffocatione hypochondriaca. XII. De Temulentia. XIII. De Cerebro Orcæ vulgari ſuppoſititia larva ſpermatis Ceti. XIV. De Opii virtute diaphoretica. XV. De vero Uſu & fero Abuſu præcipitantium. XVI. De Corpulentia nimia. XVII. Idea præſcribendarum Formularum &c. cum Præfatione Georg. Franci. Francof. 1688. in fol. Seorſim proſtat.

— — — Medicus Theoria & Praxi generali inſtructus, ſive Fundamenta Medicinæ vera. Lipſ. 1685. 4

Diodor.

Diodor. Evchiontis de Polychimia Libr. IV. Av. 1567. 8

Euclidis Elementa cum Not. Chriſt. Melderi. Amſterd. 1673. 12

— — — cum Not. Henr. Coetſi. Lugd. Batav. 1693. 12

— — — *de Propoſitien van de Elementen Euclidis met corte Verklaring door F. v. Schooten.* Leyden. 1617. 12

Ægid. Everhardi Tr. de Herba Panacæa quam alii Tabacum, alii Petum, alii Nicotianam vocant. Ultrajecti 1644. 12

Anton. Everhardi Novus & genuinus Hominis Brutique Animalis exortus. Mediol. 1661. 12

Anton. Everhardi Lux è tenebris effulſa, ex Viſcerum monſtroſi partus enucleatione. Mediol. 1662. 12

— — — Collatio antiqui morbi recrudeſcentis cum Gallico vel Indico. Medioburg. 1661. 12

Severin. Eugaleni Tr. de Scorbuto. Lipſ. 1624. in 8. & Lugd. Batav. 1658. 8

Euſebii Theſaurus temporum cum Not. Joſ. Scaligeri. Amſterd. 1658. fol.

Henr. Eyſſonii Tr. de Oſſibus Infantis &c. Gröning. 1659. 12

F.

Alb. Otton. Fabri Practica recenſitio de Auro potabili Medicinali. Londin. 1678. in 4. Francof. 1678. 4

— — — Gegründete Erzehlung von dem Medicinaliſchen Auro potabili. Amſterd. 1677. 4

Honor. Fabri Phyſica ſive Scientia rerum corporearum in X. Tract. diſtributa.

Tract. I. continet (1) de corporeo quanto. (2) De compreſſo & tenſo. (3) De raro & denſo. (4) De gravi & levi. (5) De opaco & diaphano.

Tract. II. continet: (1) De calido. (2) De Frigore. (3) De Luce & lumine. (4) De humido, ſicco, duro & molli. (5) De Reſiſtentia corporum.

Tract. III. continet: (1) De coloribus. (2) De Sonis.

Tract. IV. (1) De Saporibus & odoribus. (2) De alteratione.

Tract. V. (1) de generatione & principiis corporis naturalis. (2) De Elementis.

Tract. VI. (1) de mixtione & reſolutione Phyſica, (1) de Halitu & mixtis imperfectis terreſtribus. (3) De mixtis imperfectis Aqueis. (4) De mixtis imperfectis Aëreis. (5) De mixtis imperfectis igneis.

Tract. VII. (1) de Lapidibus & Magnete. (2) De Metallis & aliis mixtis perfectis.

Tract. VIII. (1) de Planetis. (2) De Stellis & aliis corporibus cœleſtibus. (3) De motu corporum cœleſtium. Lugdun. 1669. 4

Tract. IX. de Plantis & generatione Animalium.

Tract. X. de Homine. Noriberg. 1677. 4

Honor. Fabri Synopſis Optica. Lugd. 1667. 4

— — — Epiſtolæ III. ad Ignatium Gaſtonem Pardeſium de ſua Hypotheſi Philoſophica. Mogunt. 1674. 12

Jac. Fabri Tr. de Alimentis. Norib. 1628. 4

Joh. Fabri Unterricht von der Peſt. Ingolſtadt 1621. 8

Joh. Matth. Fabri Strychnomania, explicans Strychni manici Antiquorum, vel Solani furioſi recentiorum Hiſtorias. Aug. Vind. 1677. 4

— — — Vindiciæ Aſtrologiæ. Noriberg. 1690 4

Joh. Roder. Fabri Curſus Phyſicus. Genev. 1624 8

Mart. Fabri Diſſertationes de Aſthmate. Gieſſæ 1667. 4

Petr. Joh. Fabri Panchimiæ ſive univerſi totius Anatomiæ Opus; Libris V. conſtans. In (1) agitur quid ſit natura & ejus Lumen. (2) Quid ſit quod in Cœli ſpatio continetur. (3) Quid

ſit quod in Aëris ſpatio continetur. (4) Quid ſit in ▽ viſceribus. (5) De his omnibus quæ ſuper terram reperiuntur. In Parte poſteriori continentur (1) Propugnaculum Alchemiæ. (2) Hercules Piochymicus. (3) Hydrographus Spagyricus. (4) Pædagogus ſive Alchimiſta Chriſtianus. (5) Compendium Secretorum Chemicorum. (6) Myrothecium Spagyricum. (7) Inſignes curationes variorum morborum. (8) Palladium Spagyricum. (9) Chirurgia Spagyrica. Francof. 1656. 4

Petr. Joh. Fabri Myrothecium Spagyricum ſive Pharmacopœia Chymica. Argent. 1631. 8

— — — Chirurgia Spagyrica, in qua de morbis cutaneis omnibus Spagyricè agitur. Toloſ. 1638. 8

— — — Panchymiæ ſive univerſalis Sapientiæ Tom. ultimus. Toloſ. 1654. 8

Phil. Fabri Philoſophia naturalis. Pariſ. 1622. 4

Ern. Fried. Fabricii Medicinæ utriusque Galenicæ & Chemicæ Anatome Philoſophica. Francof. 1633. fol.

Franc. Fabricii Tr. de Balneis ſive Thermis Aquisgrani & Porceti. Colon. 1616 8

Gvilelm. Fabricii Hildani Opera omnia, quibus continentur (1) Obſervationum & curatiorum Chirurgicarum Centur. VI. (2) De conſervanda valetudine, de Thermis Valleſianis & Acidulis Griesbacenſibus. (3) De Thermis Fabarienſib9 ſive piperinis in Rhætia Epiſtola. (4) De Dyſenteria Liber I. (5) De Lithomia Veſicæ Liber Unus. De Gangræna & Sphacelo. (7) De Ichore & Meliceria Celſi. (8) Herniæ Uterinæ Hiſtoria. (9) De Combuſtionibus, quæ oleo aqua fervida, ferro candenti, pulvere tormentario, fulmine &c. fiunt. (10) De Vulnere ſclopetario graviſſimo.(11) De Sclopetaria curatione. (11) Epiſtolarum ad Amicos Centuria. (13) Ciſta militaris &c. Francof. 1646. in fol. Seorſim proſtant.

Gvilelm. Fabricii Tr. de Gangræna & Sphacelo. Oppenh. 1617. 4

— — — Lithotomia Veſicæ. Baſil. 1628. 4.

Teutſch. Baſel 1626. 8

— — — Conſilium de conſervanda valetudine, Thermis Valleſianis & acidulis Griesbacenſibus &c. Francof. 1629. 4

— — — Chirurgia militaris. Baſil. 1634. 8

— — — Neu-verbeſſerte Feld-Artzney / ſamt einen Chirurgiſchen Feld-Kaſten. Baſel 1686. 8

— — — de Dyſenteria Liber Unus. Oppenh. 1616. 8

— — — de Combuſtionibus, quæ oleo, aqua fervida, ferro, pulvere tormentario &c. fiunt. Baſil. 1607. 8

— — — Obſervatio de Vulnere quodam graviſſimo Sclopeti ictu inflicto. Oppenheim. 1614. 8

— — — Schatz-Kämmerlein der Geſundheit / weyland von Joh. Polthio, Churfl. Pfältziſchen Leib-Medico, herauß gegeben. Franckfurth 1628. 4

Hieron. Fabricii ab Aquapendente Opera omnia Anatomica & Phyſiologica, cum Præfat. Joh. Bohnii. Continentur autem in iis operibus (1) Tr. de formatione ovi pennatorum & pulli. (2) De formato Fœtu. (3) De Gula. (4) De Ventriculo. (5) De Omento. (6) De Varietate Ventriculorum. (7) De Inteſtinis. (8) De Meſenterio. (9) De Venarum oſtiolis. (10) De Reſpiratione & ejus Inſtrumentis. (11) De oculo Viſus organo. (12) De Aure auditus organo. (13) De Larynge Vocis Inſtrumento. (14) De Locutione & ejus Inſtrumentis. (15) De Brutorum Loquela. (16) De Motu Locali Animalium ſecundum totum & primo de greſſu. (17) De Volatu. (18) De Natatu. (19) De Reptatu. (20) De Muſculi Fabrica. (21) De Muſculi Actione. (22) De

De Muſculi Utilitatibus. (23) De Articulorum Structura. (24) De Articulorum actione. (25) De Articulorum Utilitatibus. (26) De Integumentis totius Animalis &c. &c. Lipſ. 1687. fol.

Hieron. Fabricii Opera Chirurgica in 2. partes diviſa, quarum I. operationes Chirurgicas per totum corpus humanum; II Quinque Chirurgiæ libros ſub nomine Pentatevchos olim publicatos complectitur. Acceſſit Enumeratio Inſtrumentorum qui partim Author, partim alii invenerunt. Item diſſ. de Abuſu cucurbitularum in Febb. putridis. Patav. 1666. fol.

— — — Wund-Artzney in das Teutſche überſetzt. Nürnberg 1673. 4

Seorſim ex operibus Anatomicis proſtant:

— — — Tr. Anatomicus triplex de Aure, Oculo & Larynge. Oppenh. 1613. 4

— — — Tr. Anatomici IV. (1) De formato Fœtu. (2) De locutione ejusque Inſtrumentis. (3) De Loquela Brutorum. (4) De Venarum oſtiolis. Francof. 1624. fol.

— — — de Integumentis Animalium. Regiom. 1642. 4

Joh. Fabricii Trias Cratoniana Medica, als nemlich (1) Joh. Cratonis von Krafftheim Microtechne kleine Artzney-Kunſt. (2) Methodus oder Wegweiſer zur Cur; und (3) Diætetice Lebens-und Speiß-Ordnung. Speyer 1629. 12

Mad. Fachſens/ nunmehr zum neundten mahl herauß gegebenes Probier-Büchlein. Leipzig 1689. 8

Chriſtoph Fahrners Ehren-Rettung wider die Apologie J. R. Glaubers/ worinnen gründlich erwieſen und an den Tag gegeben wird/ was ſo wohl von Glaubers Perſon/ als von ſeinen betrogenen Künſten zu halten. Stutgard 1656. 8

Gabr. Fallopii Opera omnia III. Vol. comprehenſa. In primo continentur (1) Inſtitutiones Anatomicæ. (2) Obſervationes Anatomicæ. (3) Obſervationes de Venis. (4) De Partibus ſimilaribus Liber. (5) De Medicamentis ſimplicibus Tr. (6) De Materia medicinali in Libr. I. Dioſcorid. (7) De Aquis thermalibus. (8) De Metallis atq; foſſilibus. (9) De Medicamentis purgantibus ſimplicibus. (10) Epiſtola ad Mercurialem de Aſparagis.

Volum. II. continet (1) de Ulceribus & eorum ſpeciebus, de morbo Gallico, de Ulceribus ſingularum partium Tr. (2) De Vulneribus in genere, de Vulneribus Capitis, Oculorum, Naſi, Colli, Vaſorum, Thoracis, Medullæ Spinalis, Abdominis, Nervorum, Sclopetorum. (3) Commentarium in Hippocr. Coi Libr. de Vulneribus capitis. (4) Tr. de Cauteriis.

Volum. III. (1) de Tumoribus præter naturam. (2) De decoratione. (3.) Expoſitio Libr. Galeni de oſſibus. (4) De luxatis & fractis oſſibus. (5) Methodus conſultandi. (6) De Compoſitione Medicamentorum. Francof. 1600. fol.

Seorſim proſtant.

— — — de Compoſitione Medicamentorum &c. Venet. 1570. 4

— — — Comment. in Hippocr. Libr. de Vulneribus capitis. Venet. 1566. 4

— — — de Ulceribus & Tumoribus præter naturam. Venetiis 1563. 4

— — — Geheimniſſe der Natur. Franckfurth 1690. 8

Guid. Fanoiſii diſſ. de Morbo Epidemico 1669. Lugduni Batavorum vicinisque locis graſſante. Lugd. Batav. 1671. 12

Rob. Farvacii Diſquiſitio Medica: num Pilulæ dejectoriæ cum Cœna recte exhibeantur. Patav. 1637. 4

Bened. Faventini Tr. de curandis morbis. Francof. 1628. 8

Joh. Fautſchii Noſomachia ſive Morborum pugna Carmine deſcripta. Item binæ deſcriptiones Thermarum ferinarum vulgò Wildbad/ & fontium acidulorum Vallis Petrinæ Frib. Brisgov. 1618. 4

— — — Hippocratis Aphoriſmi verſibus Heroicis expreſſi. Baſil. 1624. 12

Mr. Febure Chymiſcher Handleiter / wie man Chymiſche Schrifften leſen und deren ſich bedienen ſoll. Nürnberg 1685. 8

Joh. Jac. Federeri Tr. de Febre Hungarica. Frib. Brisg. 1624. 8

Joh. Mich. Febrii Anchora ſacra ſive de Scorzonera, cui acceſſit Bauſch. Tr. de Unicornu foſſil. Jen. 1666. 8

— — — Hiera picra ſive de Abſynthio. Lipſ. 1667. 8

Joh. à Felde & Fried. Gunth. à Kircheim. Tr. de Peſte. Hall. Sax. 1681. 12

Joh. à Felden Ars Geometrica. Jen. 1690. 12

Anton. Felicis Abbat. Marſil. de ovis Cochlearum Epiſtola ad Marcell. Malpighium. Exſtat cum Joh. Jac. Harderi Epiſtolis aliquot de Partibus genitalibus Cochlearum, Generatione Inſectorum ex ovo, ad præfatum Abbatem & Lucam Schröckium. Aug. Vind. 1684. 12

Joh. Fernelii Medicinalia ſive univerſa medicina Genev. 1638. in 8. 1637. in 4. Traject. ad Rhen. 1656. in 4. Continentur autem in hac Editione: (1) Vita Fernelii Authore G. Plantio. (2) Elogia Fernelii. (3) Fernel. Phyſiologiæ Libr. VII. (4) Pathologiæ Libr. III. (5) Joh. Magiri Appendix de ſignis prognoſticis. (6) Therapevticus univerſalis ſive medendi Rationis Libri VII. (7) Pathologiæ Liber IV. (8) Febrium curandarum methodus generalis. (9) Pathologiæ Libr. V. & VI. (10) De abditarum rerum cauſis. (11) Conſiliorum Medicinalium Liber.

Seorſim proſtant.

Joh. Fernelii de Luis Venereæ curatione Tr. Antv. 1679. 8

— — — Pathol. Liber IV. de febribus editus à Rutgero Loënio. Amſtel. 1664. 8

Gabr. Ferrara Sylva Chirurgiæ &c. Francof. 1625. 8

Joh. Baptiſt. Ferrarii de Florum Cultura Libr. IV. Amſtelod. 1664. 4

— — — Heſperides ſive de Malorum Aureorum cultura & Uſu. Rom. 1646. in fol.

Balth. Andr. Ferrioli Armamentarium Phyſico-antipeſtilentiale, oder Medicinaliſches Zeug-Hauß wider die Peſt. Franckfurth 1666. 8

— — — Morboſi Ventriculi infelix hactenus tentata Cura, oder warhaffte Art und Natur der Däuung/ ſo im Magen geſchicht. Franckfurth 1668. 8

Rob. Fervacqve Statuta CollegI Medici Bruxellenſis. Bruxell. 1650. 4

Mr. Feu *Pratique des Accouchemens.* à Paris 1694. 8

Fr. Feyneri Medicina Practica. Lugd. 1650. 4

Fortun. Fidelis de Relationibus Medicorum Libr. IV. Lipſ. 1674. 8

Thom. Fieni Libr. Chirurgici XII. de præcipuis Artis Chirurgicæ Controverſiis, nempe (1) de Trepano ſive Apertione Cranii. (2) De depoſitione Cataractæ. (3) De depoſitione Ungulæ. (4) De Laryngotomia ſive Sectione Aſperæ Arteriæ. (5) De Paracenteſi Thoracis. (6) De Paracenteſi Abdominis. (7) De Arteriotomia ſive Sectione Arteriæ. (8) De Hyſterotomatacia ſive Sectione Fœtus ex Utero viventis matris. (9) De Sectione Calculi. (10) De Sectione Herniæ. (11) De Amputatione membrorum externorum. (12) De Naſi amputati ex Carne brachii reſtitutione. Cura Herm. Conringii edita. Francof. 1649 4

— — — Wund-Artzney-Kunſt/ Teutſch. Nürnberg 1675. 8

— — — Semiotice ſive de Signis Medicis Tr. Lugdun. 1664. 4

Bapt.

Bapt. Fieræ Cœna, ſive de Herbarum virtutibus & Victus ratione cum Not. Carol. Avantii; acceſſ. M. A. Severini Epiſtolæ duæ de Lapide Fungifero, & Lapide Fungimappa. Patav. 1679. 4

Bened. Figuli Theſaurinella Olympica Aurea tripartita, ein himmliſch-güldenes Schatz-Kämmerlein/darinnen der uhralte groſſe Carfunckel-Stein und Tinctur-Schatz verborgen. Franckfurth 1682. 8

Caſp. Finkii doctrina Sphærica. Cob. 1621. 12

Lion. Fioravanti Teſoro della vita humana. Venet. 1675. 8

— — — Fiſica. Venet. 1678. 8

— — — Reggimento della Peſte. Venet. 1680 8

Chriſtoph. Fiſcheri Principalium operarum Oeconomiæ ſuburbanæ Decas Georgica. Prag. 1679. 8

— — — Fleißiges Herren-Aug/oder wohl-ab- und angeführter Haußhalter. Nürnberg 1690. 4

Levin. Fiſcheri Corpus Medicinæ Imperiale. Hemipol. 1680. 8

Matth. Flacii de Vita & Morte Lib. Lubec. 1616. 8

Nicol. Flammelli und Syneſii Chymiſche Tractätlein. Franckfurth 1673. 8

— — — Chymiſche Werck / als erſtlich das güldene Kleinod der Hieroglyphiſchen Figuren. (2) Das Kleinod der Philoſophie. (3) Summarium Philoſophicum. (4) Die groſſe Erklärung des Steins der Weiſen. (5) Schatz der Philoſophie &c. aus dem Frantzöſiſchen überſetzt von J. L. M. C. Hamburg 1681. 8

Mr. Flamant *l'Art de conſerver la Santé.* Amſterd. 1692. 12

Comte de Fliſco Tr. de Fato. Francof. 1665. 4

Rob. Fludd Utriusque Coſmi majoris ſc. & minoris Metaphyſica &c. in II. Volumina diviſa. Prim. Vol. de Macrocoſmi Hiſtoria in II. Tractatus dividitur. (I) De Metaphyſico Macrocoſmi & creaturarum illius ortu, & de Phyſico Macrocoſmi in generatione & corruptione progreſſu. (II) De Arte Naturæ ſimia in Macrocoſmo cujus filiæ præcipuè Arithmetica, Muſica, Geometria, Perſpectiva, Ars pictoria, Ars militaris, Tempus Scientiarum, Coſmographia, Aſtrologia, Geomantia &c. Oppenheim. 1617. fol.

Rob. Fludd Tom. II. agit de Supernaturali, Naturali, præter-naturali & contra-naturali Microcoſmi Hiſtoria. Oppenheim. 1619. fol.

— — — Integrum morborum myſterium ſive medicinæ Catholicæ Tomi Primi Tractatus II. Continentur autem hoc Tomo (1) Prognoſticon ſupercœleſte. (2) Speculum Criticum. (3) Prognoſticon Arithmeticum. (4) Prognoſticum Meteorologicum. (5) Catoptron ægrotorum. Oppenheim. 1631. fol.

Anut. Foëſii Oeconomia Hippocratis. Genev. 1662. fol.

Herm. Follini Orationes de natura Febris pecularis, ejusque curatione prior, poſterior de Studiis Chemicis conjungendis cum Hippocraticis. Colon. Agripp. 1622. 8

— — — Speculum Naturæ humanæ ſive Mores & temperamenta Hominum. Colon. Agrippæ 1649. 12

Joh. Follini Synopſis conſervandæ & tuendæ bonæ Valetudinis. Colon. 1648. 12

— — — Tyrocinium Medicinæ practicæ. Colon. Agrip. 1647. 12

Fr. Follii Recreatio Phyſica de Circulatione ſanguinis. Florent. 1665. 8

Roder. Fonſecæ Tr. de tuenda Valetudine & producenda Vita. Francof. 1603. 8

Carol. de la Font Tr. de Veneno Peſtilenti & ejus Curatione contra Williſium. Francof. 1672. 12

Gabr. Fontani Medicina anti-Hermetica &c. Lugdun. 1657. 4

Jac. Fontani Methodus generalis & ſpecialis cogno-

cognoſcendi, prædicendi & curandi morbos eorumque ſymptomata. Pariſ. 1612. 12

Nicol. Fontani Inſtitutiones Pharmaceuticæ ex Bauderonio & du Boys &c. Amſterd. 1633. 12

— — — Aphoriſmi Hippocratis methodicè diſpoſiti, quibus accedit Tr. de Extractione fœtus mortui per Uncum. Amſterd. 1633. 12

— — — Reſponſionum & curationum Medicinalium Liber Unus. Amſterd. 1639. 12

— — — Commentarius in Sebaſt. Auſtrium de Puerorum morbis. Amſterd. 1642 12

— — — Syntagma medicum de morbis mulierum. Amſterd. 1645. 12

— — — Fons ſive origo Febrium earumque remedia. Amſterd. 1644. 12

— — — Analecta obſervationum rariorum. Amſterd. 1641. 4

Dionyſ. Fontanoni Practica medica, acceſſit Fabricii Hildani Tr. de Gangræna & Sphacelo. Lugd. 1658. in 16. Francof. 1611. 8

Lal. à Fonte Conſultationes Medicæ. Acceſſ. Diſpp. de modo Viſionis, & de Veſicantium Uſu. Francof. 1609. 8

Petr. Foreſti Opera omnia obſervationum & Curationum medicinalium ac Chirurgicarum, in quibus omnium corporis humani Affectuum Signa, cauſæ, prognoſes & Curationes deſcribuntur. Francof. 1623. in fol. Norib. 1660. fol.

— — — Obſervat. & Curat. Medicinal. Libr. III. Antwerp. 1570. 8

— — — Bericht von Weiſſagen und Urtheilen aus dem Urin. Nürnberg 1661. 8

Ludov. de la Forge de Mente humana. Brem. 1674. 4

— — — Not. in Carteſii Tr. de Homine. Amſterd. 1677. 4

Mart. Forſters Tartarus Hypochondriacus, oder Beſchreibung der Tartariſchen Kranckheit in den Hypochondriis. Gera 1614. 8

Raym. Joh. Fortis Conſilia de Febribus & morbis mulierum facilè cognoſcendis & curandis. Patav. 1668. fol.

— — — Conſultationum & Reſponſionum Medicinalium Centur. IV. Patav. 1669. in fol. Genev. 1677. in fol. Patav. 1678. fol.

Mr. Foucher *Traité de Hygrometre ou machine pour meſurer la ſechereſſe & l'humidite de l'Air.* Paris 1686. 12

Claud. Fouet *Nouveau Syſteme des Bains & Eaux Minerales de Vichy.* Paris 1686.

Phil. Sylv. du Four *Traité nouveaux & curieux du Cofe du Thee & du Chocolate.* à la Haye 1685. 12

Dn. Fourneilles Diſcurſus pro vindicatione Carteſiani Syſtematis. Acceſſit Fr. Bayle Syſtema generale Philoſophiæ Carteſianæ. Londin. 1681. Fol.

le P. Fournier *l'Hydrographie.* à Paris 1667. fol.

Seb. Foxii de Conſenſu Platonis & Ariſtotelis in Philoſophia Naturali Liber. Witteb. 1622. 8

Hieron. Fracaſtorii Opera omnia Philoſophica & Medica. His continentur (1) Homocentricorum ſive de Stellis Liber Unus. (2) De cauſis Criticorum dierum Libellus. (3) De Sympathia & Antipathia Liber Unus. (4) De Contagionibus & contagioſis morbis eorumque curatione Libri III. (5) Naugerius ſive de Poëtica Dialogus. (6) Turrius ſive de Intellectu Dialogus. (7) Fracaſtorius ſive de Anima Dialogus. (8) De Vini Temperatura Sententia. (9) Syphilidis ſive de Morbo Gallico Libr. III. (10) Joſephi Libr. II. (11) Carminum Liber Unus. (12) Alcon ſive de Cura Canum Venaticorũ. Genev. 1671. 8

Giuſep. Frambotti *Anti-Gaſtorello overo Aſtrologia Giudiciaria demonſtrata pernicioſa pazzia.* Padoa. 1659. 12

Nicol. Franchimont Lithotomia Medica ſive Tractatus Lithontripticus de Calculo Renum & Veſicæ. Prag. 1683. 8

Georg.

Georg. Franci Flora Francica ſive Lexicon Vegetabilium Uſualium. Argent. 1685 12

— — — Inſtitutionum Medicarum Synopſis &c. annectitur methodus diſcendi medicinam. Item delineatio communis Doſium medicamentorum. Heidelb. 1672. 12

— — — Tr. de Cornutis. Heidelb. 1677. 4

Joh. Franci Polychreſta Herba Veronica. Ulm. 1690. 12

— — — Veronica Theezans. Svobac. 1693. 12

— — — Von dem Schnurziehen. Augſpurg 1693. 12

— — — Joh. Marii Caſtorologiam acutam edidit. Aug. Vind. 1685. 8

Joh. Franckens Signatur oder wahrhafftige Beſchreibung der von GOtt und der Natur gebildeten und gezeichneten Gewächs. Roſtock 1619. 4

Erasm. Franciſci Luſt-Hauß der Obern-und Untern Welt / ſo wohl von der Natur/ Welt/ Himmel und dem Geſtirn insgemein/ als auch von dem Mond/ der Sonnen / und allen wandelbahren Sternen. Nürnberg 1676. 4

— — — Oſt-und Weſt-Indiſcher / wie auch Sineſiſcher Staats-und Luſt-Garten. Nürnberg 1668. fol.

— — — Verwerffung des Cometen-Geſpöttes/ unter dem Namen Theophili anti-Sceptici. Nürnberg 1681. 4

— — — Ehre des Hertzogthum Crains / von Herrn Joh. Weichhard Valvaſorn / worinnen in dem erſten Theil die Landſchafften / Böden / Felder / Wälder/ Berge/Flüſſe/ ſtehende Waſſer/ Berg-Seen / benebſt den bewunderlichen Zircknizer-See / ꝛc. ſondern auch alle Thiere/ Fiſche / Vögel / Ungeziefer / Ertze/ Stein und andere Seltenheiten des Landes Crain erörtert. Laybach und Nürnberg 1689. fol.

Joh. Franc. de Franciſco Tr. de Venæ Sectione contra Empiricos. Francof. 1685. 8

Angel. à St. Franciſco Homo omnia ſive Microcoſmus Moralis Phyſicus Aug. Vind. 1671. 8

Abraham von Franckenberg Gemma magica oder Magiſches Edelgeſtein; oder eine kurtze Erklärung des Buchs der Natur. Amſterdam 1688. 8

— — — Raphaël oder Artzt-Engel. Amſterd. 1676. 4

Reinh. Franckenbergeri Fundamenta Chronologiæ. Witteb. 1644. 4

— — — Chronologiæ Scaligero-Petavianæ Compendium. Witteb. 1661. 4

Wolffg. Franzii Hiſtoria Animalium Sacra. Witteb. 1633. in 8. 1659. in 12. Amſterd. 1642. & 1665. in 12. Francof. 1671. in 12. Dresd. 1687. 8

— — — Hiſtoria &c. continuata per Joh. Cyprianum. Lipſiæ 1688. 8

Marco della Fratta *Cataſcopia minerale overo modo di far ſaggio diogni minera Metallica in Bologn. 1676.* 4

— — — *dell' Acqui minerali d'Hungaria.* Venet. 1687. 4

Rol. Freard *Parallele de l'Architecture Antiqve avec la moderne.* à Paris 1677. fol.

Joh. Freinsheimii Tr. de Potu calido. Argent. 1636. 8

Mr. Frenicle *Traité de Triangules, Rectangles & nombres.* à Paris 1676. 12

Arnold. Freytagius Balth. Piſanelli de Eſculentorum potulentorumque Facultatibus ex Italico in Latinum convertit. 16. & 8

Joh. Freytagii Liber de Opii natura & medicamentis opiatis, acceſſit conſilium de nova curandi phthiſeos ratione. Gröning. 1632. 8

— — — Detectio & ſolida refutatio novæ Sectæ Sennerto-Paracelſicæ &c. qua antiquæ veritatis oracula vindicantur. Gröning. 1637. 8

— — — Bericht von der Melancholia Hypochondriaca. Augſpurg 1678. 12

Joh. Heinr. Freytags Bericht / wie man ſich in der Peſt / Hungariſchen Fiebern / Pocken und Maſern zu verhalten. Halberſtadt 1636. 8

Melch. Friccii Diſſert. Medica de Peſte ſive methodus nova cognoſcendi & curandi Peſtem. Ulmæ 1684. 12

— — — Icon Podagræ. Ulm. 1693. 12

Hug. FriedeVallis Lib. de tuenda ſanitate. Ant. 1568. 12

Franc. Frigimelica de Balneis metallicis novo artificio parandis. Patav. & Venet. 1659. 8

Paul. Friſii Bericht von der Hexerey. Franckfurth 1654. 8

G. L. Frœbent Clavis Trigonometriæ. Hamb. 1634. 4

Joh. Chr. Frommanni Tr. de Faſcinatione &c. adjecta ſub finem quæſtione Phyſica prolixè tractata: An transplantatio morborum ex uno ſubjecto in aliud ſit magica. Norib. 1675. 4

— — — Anſer Martinianus. Lipſ. 1683. 4

— — — Tr. ſingularis de Hæmorrhoidibus. Norib. 1677. 12

— — — Diſcurſus de V. S. in morborum delineatione oborta plevritide adminiſtranda. Lipſ. 1668. 8

Lib. Fromondi Veſta ſive Antariſtarchi Vindex adverſus Lansbergium. Antverp. 1634. 4

— — — Philoſophia Chriſtiana de Anima. Lovan. 1649. 4

Joh. Lud. à Frundeck Tr. de Elixire Arboris Vitæ. Hag. Com. 1660. 8

Leonh. Fuchſii Inſtitutiones Medicæ. Baſil. 1618. 8

— — — Operum didacticorum Part. IV. (1) Methodum miniſtrat ad Hippocratis Galeni aliorumque veterum ſcripta rectè intelligenda. (2) Libros de humani corporis fabrica. (3) Medicamentorum præparandi & miſcendi rationem. (4) Omnium membrorum a capite ad calcem usque medelam. Acceſſit Synopſis Paradoxorum Medicinæ &c. Francof. 1604. in fol. Seorſim proſtant.

Leonh. Fuchſii Tr. de fabrica corporis humani. Tubing. 1551. 8

— — — Apologia in Gvalth. Ryffium pro Dioſcoride quam exſcripſerat Ryffius. Baſil. 1544. 8

— — — Kräuter-Buch. Baſel 1543. fol.

Sam. Fuchſii Metopoſcopia & Ophthalmographia. Argentor. 1615. 8

Joh. Fuchſii Compendium Abuſuum Autoritate Galeni & Hippocratis damnatorum. Monach. 1629. 8

Remacl. Fuchſius Pharmacorum, quæ hodie in practicantium uſu ſunt aliquot Schemata Bernh. Gordonii Lilio Medicinæ munex. Vid. Bernh. Gordonium.

Anton. Fueldez Anmerckungen von Urſchlechten oder Kinder-Blattern. Hanau 1656. 4

Caſp. de la Fuentes Quæſtiones Phyſicæ. Lugd. 1631. 4

Jac. Fuhrmanni Aphoriſm. Medicinal. ad Diæteticam & Pharmaciam ſpectantium Cent. II. Stet. 1615. 8

— — — Medicina Diætetica Teutſch. Stettin 1617. 8

Thom. Fuirenii Rariora Muſæi Henr. Fuiren. Hafn. 1663. 4

Joh. Joach. Furſtii Dialogus Hygiaſticus de Sanitate conſervanda & tuenda. Francof. 1692. 12

G.

Wolffg. GAbelchoveri Curationum Medicinalium Centuria Prima. Francof. 1611. 8

Centur. II. III. IV. Francof. 1612. 8

Centur. V. & VI. Francof. 1627. 8

— — — Artzney-Buch / rc. zum dritten mahl gedruckt. Franckfurth 1694. 8

Petr. Gabrielis kurtzer Bericht von der Peſt / durch Jacob Stoffel aus dem Frantzöſiſchen überſetzt. Stutgard 1680. 12

— — — Reichs-Gärtner / oder Unterweiſung / den Garten-Bau betreffend. Stutgard 1682. 12

Jac. Gaffarelli Curioſitates inauditæ de Figuris Perſa-

Perſarum Talismannicis; Horoſcopo Patriarcharum & characteribus cœleſtibus, cum Notis Georg. Michaëlis. Hamb. 1676. 8

Cl. Galeni Ars Medicinalis Nicol. Leonicen. interpret. Helmſt. 1587. in 8. Græcè. Argent. 1586. 8

— — — Operum Epitome per Lacunam. Lugd. 1643. fol.

— — — Tr. de Sanitate tuenda. Baſil. 1541. 8

— — — Tr. de Tumoribus. Witteb. 1589. 8

— — — Tr. de Alimentorum facultatibus. Lugd. Batav. 1633. 16

— — — Commentarius in Aphorismos Hippocratis. Lugd. Batav. 1633. 12

— — — de Oſſibus. Lugd. Batav. 1665. 12

Galil. Galilæi de Syſtemate mundi. Amſterd. 1656. in 4. Londin. 1663. 8

— — — Sidereus nuntius ope perſpicilli multa ante incognita patefaciens. Londin. 1653. 8

Joſeph. Gallarati Syſtema renovatum Phyſiologiæ medicæ. Lugdun. 1676. 12

Andr. Galli Tr. de Peſte. Francof. 1608. 12

Paſchal. Galli Bibliotheca Medica. Baſil. 1590. 8

Petr. Galtruchii Inſtitutio totius Matheſeos. Viennæ 1661. 12

Joh. Ludov. Ganſii Hiſtoria Coralliorum. Francof. 1630. in 8. Francof. 1669. 12

Ludov. Gardinius de Peſtis Natura. 1631. 12

Chr. Fried. Garmanni Tr. de Miraculis mortuorum. Lipſ. 1670. & 1687. 4

— — — de Gemellis & partu Numeroſiore. Lipſ. 1667. 4

— — — Homo ex ovo. Chemnitii 1672. 4

— — — Oologia curioſa duabus partibus abſoluta, ortum corporum naturalium ex ovo demonſtrans. Cygn. 1691. 4

Fl. Gaſtonis Tr. de Peſte. Görliz 1660. 12

H. M. Gautier Apologia Helmontii adverſus doctrinæ novitatem prætendentes. Lugd. 1655. 8

Gebri, Arabiæ Regis Alchemia cum Joh. Belye & Bernhardi Comitis Tract. Chemicis. Venet. 1679. in 8. Dantiſc. 1682. 8

Jan. Abraham Gehema Tr. de Febribus Cornelii Bontekoë ex Belgico Latinum fecit. Hag. Comit. 1683. 8

— — — de morbo vulgo dicto Plica Polonica Literulis ad Cornel. Bontekoë. Hamburg. 1683. 12

— — — Diætetica vera in gratiam vitam & Sanitatem longam exoptantium. Sedin. 1690. 12

— — — Wohl-gegründete Lebens-Ordnung. Bremen 1688. 12

— — — Decas Obſervationum medicarum Prima. Brem. 1686. 12

— — — Eroberte Gicht durch die Chineſiſche Waffen der Moxa. Hamburg 1683. 12

— — — Chirurgiſcher Obſervationum erſtes und zweytes Decas. Hamburg 1686. 12

— — — Grauſame Mediciniſche Mord-Mittel/Aderlaſſen/ Schrepffen/ Purgiren/ Clyſtieren / Julepen / und Ohnmacht-machende Hertzſtärckungen. Bremen 1688. 12

— — — Reformirter Apothecker. Bremen 1688. 12

— — — Vertheidigter Reformirter Apothecker wider Ninorigum Schadgehemium. Freyſtadt 1690. 8

— — — Beſte Zeit-Vertreib. Bremen 1689. 8

— — — Sorgfältige und gewiſſenhaffte Säug-Amme. Bremen 1689. 8

— — — Krancker Soldat / ſamt einer wohl-eingerichteten Feld-Apothecken. Stettin 1690. 12

— — — Qualificirter Leib-Medicus. Stettin 1690. 12

Heinr. Geibelii de Anima ovi ſenſitiva Tr. Gieſſ. 1640. 4

Malach. Geigeri Microcoſmus Hypochondriacus. Monach. 1652. 4

— — — Kelegraphia oder Beſchreibung der Brüch. Stuttgard 1661. 12

Joh. Chriſt. Geilfuſii Inſtitutiones Medicæ. Aug. Vindel. 1658. 12

— — — Trutz Podagra / oder kurtzes Bedencken wider das Podagram. Augſpurg 1650. 8

— — — Klärlicher Unterricht von Wißbaden / ſampt einer Land-Charte. Franckfurth 1668. 12

Joh. Geilfuſii Phyſica emendata. Lub. 1663. 8

Fried. Geißlers Baum des Lebens / oder gründlicher Bericht von dem Auro potabili, und groſſen Elixir derer Philoſophen. Breßlau 1693. 8

Georgen Gelmanns dreyfache Chirurgiſche Blum. Franckfurth 1680. 4

Ægid. Geleni Prodromus Thavmaturgi ſive Problemata Phyſica. Colon. 1648. 4

Joh. Jac. Genathii Diſputationes Medicæ univerſam artem Medicam complectentes. Baſil. 1618. 4

Ant. Gendre Tr. de febre Epidemica in Montis Albani obſidione graſſata. Lugdun. 1626. 8

Bernard. Genga *Anatomia Chirurgica cioe Hiſtoria Anatomica dell' Oſſe & delle Muſcoli del Corpo humano.* Rom. 1675. 8

Mr. Gerard *Philoſophie des Gens de Cours, ou l'on enſeigne d'un maniere aiſee & naturelle ce qv'il y a de plus curieux dans la Phyſique &c.* â Paris 1685. 12

Jean. Gerbais Diſſertatio de cauſis majoribus ad caput concordatorum de cauſis. Pariſ. 1679. 4

Marc. Gerbezii intricatum extricatum ſive Tractatus de morbis complicatis opus, intricatiſſima quæque; in Praxi medica occurrentia breviter pertractans & dilucidè reſolvens. Labaci 1692. 8

Joh. von Gerdorff / genannt Schyl / Hauß- Feld- und Stadt-Buch bewährter Wund-Artzney. Franckfurth 1606. 4

Joh. Com. Gerhardi Extractum Chemicarum quæſtionum, ubi Veritas artis Chemicæ aſſeritur. Argent. 1616. 8

— — — Tr. de Chemiatria, i.e. de Aquarum, Oleorum, Salium, Eſſentiarum extractione & de Thermarum probatione. Baſil. 1631. 4

Joh. Com. Gerhardi Panaceæ Hermeticæ ſive Medicinæ Univerſalis aſſertio. Ulmæ 1640. 8

— — — Tr. de Lapide Philoſophorum. Tubing. 1641. 8

— — — Decas quæſtionum Phyſico-Chemicorum de Metallis. Tubing. 1643. 8

— — — Exercitationes in Gebri Chemiam. Tubing. 1642. in 8. & 1689. 8

Cl. Germain Icon Philoſophiæ occultæ ſive methodus componendi magnum Lapidem Philoſophorum. Roterod. 1678 12

Conr. Geſneri Hiſtor. Animal. Lib. I. de quadrupedibus viviparis. Francof. 1617. fol.

— — — Hiſtor. Animal. Lib. II. de Animalibus oviparis. Ibid. 1617. fol.

— — — Hiſt. Animal. Lib. III. de Avium natura. Francof. 1617. fol.

— — — Hiſt. Animal. Lib. IV. de Piſcium & Aquatilium Animantium natura. Acceſſit Guilelm. Rondeletii & Petr. Bellonii Libr. de Aquatilibus. Francof. 1604. fol.

— — — Hiſtor. Animal. Lib. V. de Serpentum Natura ex variis Schedis compoſitus per Jacobum Curronum, adjecta eſt ad Calcem Scorpionis Hiſtoria per Caſp. Wolphium. Francof. 1622. fol.

Melch. Fried. Geuderi Diatriba de fermentis. Amſterd. 1689. 8

— — — Dan. Tavry novam Anatomiam ratiociniis illuſtratam, quibus Uſus ſtructuræ partium corporis humani & quorundam aliorum Animalium ſecundum leges mechanicas explicantur, Latinitate donavit. Ulm. 1694. 8

— — — Oſteologiam novam Clopton Havers Latinam ex Anglica fecit. Francof. 1692. 8

— — — Heilſame Mediciniſche Lebens-Mittel /

tel/ Dr. Gehemæ Mord-Mitteln entgegen geſetzt. Ulm 1689. 8

Arnold. Geulinx Compendium Phyſicum, illuſtratum à Caſp. Langenhert. Acceſſit Ejusdem Brutum Carteſianum. Franek. 1688. 8

— — — Annotata ad Principia Carteſii. Franek. 1689. 4

Thom. Gianninii Diſputationes Ariſtotelicæ de iis quæ primum in Scientia naturæ conſiderantur. Venet. 1622. fol.

Phil. Joh. Giesbein Hodegus Medicus ſive Syſtema univerſæ materiæ Medicæ. Francof. 1676. 8

Gvil. Gilberti Tr. de Magnete. Sedin. 1628. 4

— — — Philoſophia nova. Amſt. 1651. 4

Petr. Gillii Deſcriptio Elephantis. Hamburg. 1614. 8

Petr. Girardeti Comm. in Hippocr. Librum de Humoribus purgandis, & in Libr. III. de diæta acutorum. Pariſ. 1631. 8

Jac. Girntii Peſt-Regiment. Leipzig 1656. 4

Laur. Giſelerii Obſervationes Medicæ de Peſte. Brunoſvicenſi 1663. 4

— — — de Pingvedine. Brunſv. 1665. 4

Petr. Givrii Arcanum acidularum. Amſterod. 1682. 12

Nell. Glacani Curſus Medicus in III. Tom. diviſus (1) continet Phyſiologiam & Prolegomena. (2) Pathologiam ſive morbos, morborum cauſas & Symptomata. (3) Semeiotica de Signis criſibus, Pulſu & Urina. Bonon. 1655. 4

Joh. Bernh. Gladbach Praxeos Medicæ Idea noviſſima. Herborn. 1694. 8

Matth. Lud. Glandorpii Methodus medendæ Paronychiæ, cui acceſſit Decas obſervationum. Brem. 1622. 8

— — — Tr. de Polypo narium. Brem. 1628 4

— — — Gazophylacium Polypluſium Fonticulorum & Setonum reſeratum. Bremæ 1633. 4

Joh. Henr. Glaſeri Tr. poſthumus de Cerebro. Baſil. 1680. 8

Jul. Ludov. Glaſeri Bergmänniſches Monath-Blümlein/ oder eine wohl-practicirte Information, was bey Führung der Bergwercke von Monath zu Monath zu beobachten. Ulm 1692. 12

Joh. Rud. Glauberi Opera Chymica duabus Partibus incluſa: Pars prima continet (1) Pharmacopoeiæ Spagyricæ, wie man aus denen Vegetabilien/ Animalien und Mineralien Artzney bereiten ſoll; Erſter Theil. (2) Pharm. Spagyr. Anderer Theil/ daß das Nitrum alle Vegetabilia, Animalia und Mineralia ſolvire/ corrigire/ und ihre ſchädliche Eigenſchafften in heilſame Medicamenta transmutire. (3) Pharmac. Spagyr. Pars III. wie das Saltz und Feuer die Vegetabilien/ Animalien und Mineralien in die ſchnellwürckenſte Medicamenten verſetze. (4) Warhafftige Beſchreibung aus Weinheſen einen guten Weinſtein in groſſer Menge zu extrahiren. (5) Miraculum Mundi, oder Beſchreibung des großmächtigen Subjecti, von den Alten Menſtruum univerſale, oder Mercurius Philoſophorum genannt. (6) Explicatio Miraculi mundi. (7) Continuatio Miraculi Mundi. (8) De Medicina Univerſali ſive Auro potabili. (9) Erſter Theil/ Operis mineralis, Gold aus Kieſelſteinen/ Quartzen/ Sand/ Ertzen per Spiritum Salis zu extrahiren/ und corporaliſch zu machen/ und wie aus dem Antimonio eine Panacæa ſolle gemacht werden. (10) Anderer Theil: Operis mineralis, von dem Urſprung und Herkommen aller Metallen und Mineralien/ wie dieſelbe durch die Aſtra gewürcket/ aus Waſſer und Erden ihren Leib nehmen/ und in vielerley Geſtalt formiret werden. (11) Dritter Theil: Operis mineralis, darinnen unter der Explication über des Paracelſi Büchlein/ Cœlum Philoſoph. oder Liber Vexationum genannt/ Metallorum trans-

mutatio in genere gelehret wird/ und andere dergleichen Arbeiten. (12) Tr. de Natura Salium, darinnen von einem abſonderlichen Saltz alle Subjecta in harte unverbrennliche Cörper zu verwandeln. (13) De Signatura Salium, Metallorum & Planetarum. (14) Troſt der See-Fahrenden. 4

Joh. Rud. Glauberi Pars II. continet (1) Philoſophiſcher Oefen erſten Theil. (2) Der Philoſophiſchen Oefen andren Theil. (3) Der Philoſophiſchen Oefen dritten Theil. (4) Der Philoſophiſchen Oefen vierdten Theil. (5) Der Philoſophiſchen Oefen fünfften Theil. (6) Apologetiſche Schrifften Herrn Johann Rudolph Glaubers / in 280. Aphoriſmos geſetzt durch Herrn Johann Mäkle / der Artzney Doctorn. (7) Auri Tinctura ſive Aurum potabile verum zu unterſcheiden/ zu erkennen/ und in Medicina zu gebrauchen. (8) Teutſchlands Wohlfarth erſter Theil/ von Wein/ Korn und Holtzes Concentrirung. (9) Teutſchlands Wohlfarth anderer Theil / die Mineralien durch das Nitrum zu concentriren. Franckfurth 1658. 4

Seorſim exſtant Latina.

— — — Furni Philoſophici ſive deſcriptio Artis deſtillatoriæ. Amſterod. 1651. 8

— — — Operis mineralis Pars I. Amſterod. 1651. 8

— — — Deſcriptio quomodo Tartarus ex fœcibus Vini extrahendus. Amſterod. 1655. 8

— — — Apologia contra Farnerum. Amſterod. 1655. 8

— — — Proſperitatis Germaniæ Pars I. Amſterod. 1657. 8

— — — Conſolatio Navigantium. Amſterod. 1657. 8

— — — Opulenti theſauri Appendicis generalis Cent. 2. Amſterd. 1661. 8

— — — Libellus Colloquiorum de Hermetica Medicina Tinctura univerſali. Amſterod. 1663. 8

Joh. Rud. Glauberi Explicatio Verborum in Herbis, Verbis & Lapidibus Magna eſt Virtus. It. de Quinta Eſſentia Metallorum. Amſterod. 1664. 8

— — — Novum Lumen Chemicum. Amſtelod. 1664. 8

— — — Pharmacopœiæ Spagyricæ Pars VI. Amſtelod. 1664. 8

— — — de tribus Metallorum Principiis Sale, Sulphure & Mercurio. Amſtelod. 1667. 8

Ex Germanicis Libellis ſeorſim proſtant.

— — — Furnorum Philoſophicorum, oder Philoſophiſcher Oefen erſter/ anderer/ dritter und vierdter Theil. Amſterdam 1652. in 8. Ibid. 1661. 8

— — — Annotationes über den Appendicem der Furnorum Philoſophicorum, oder Philoſophiſchen Oefen. Amſterdam 1658. 8

— — — Troſt der See-Fahrenden. Amſterdam 1657. in 8. Franckfurth 1657. 8

— — — Tr. de Medicina Univerſali ſive Auro potabili vero; oder ausführliche Beſchreibung einer Univerſal-Medicin. Amſterdam 1657. 8

— — — de Auri Tinctura ſive Auro potabili vero, was ſolches ſey/ und wie es von dem Sophiſtiſchen Auro potabili zu unterſcheiden. Franckfurth 1652. 8

— — — Libellus Dialogorum, oder Geſpräch-Büchlein. Amſterdam 1657. 8

— — — Explication der Wort Salomonis/ in Herbis, Verbis & Lapidibus &c. Amſterdam 1663. 8

— — — Kurtze Erklärung über die Hölliſche Göttin Proſerpina; was davon die Poeten gedichtet/ und wie es auf den Lapidem zu appliciren. Amſterdam 1667. 8

— — — de Purgatorio Philoſophorum, oder von dem Fegfeuer der Weiſſen. Amſterdam 1668. 8

— — — Laboratorium Glauberianum, oder Specification und Tax deren Medicinaliſchen Arcanorum, ſo in dem Glau-

Glauberiſchen Laboratorio bereitet. Amſterdam 1668. 8

Joh. Rud. Glauberi Elias Artiſta, was Elias Artiſta vor einer ſey / und was er in der Welt reformiren und verbeſſern werde / auch wann er kömmt. Amſterdam 1668. 8

— — — de tribus Lapidibus ignium Secretorum, oder von denen drey edelſten Geſteinen / ſo durch ſecrete Feuer gebohren werden. Amſterdam 1667. 8

— — — Pharmacopoeia Spagyrica, oder gründliche Beſchreibung / wie man aus Vegetabilibus, Animalibus und Mineralibus auf eine beſondere Weiſe kräfftige Artzneyen zurichten ſoll. Nürnberg 1654. 8

— — — Teutſchlands Wohlfarth 6. Theile. Amſterdam von Anno 1659. biß 1661 8

— — — Reicher Schatz und Sammel-Kaſten / oder Appendix Generalis, über alle deſſen herauß-gegebene Bücher. Amſterdam 1660. 8

— — — Curiöſer Tractat von Gebrauch und Nutzen des Weins / Korn und Holtzes. Amſterdam 1686. 8

— — — Libellus Ignium, oder Feuer-Büchlein. Amſterdam 1663. 8

— — — Novum Lumen Chemicum, Neuerfundenes und der Welt noch niemal bekanntes hohes Secrets Offenbahrung. Amſterdam 1664. 8

Franc. Gliſſonii de Naturâ Subſtantiæ energetica ſive de Vitæ natura ejusque tribus primis facultatibus perceptiva, appetitiva, motiva. Londin. 1672. 4

— — — Anatomia Hepatis, præmittuntur quædam ad rem Anatomicam univerſè ſpectantia; ſubjiciuntur ad calcem quædam de Lymphæ ductibus nuper repertis. Londin. 1654. in 8 Amſtelod. 1659. 12

— — — Tr. de Rachitide ſive morbo puerili Rikets dicto. Hag. Com. 1682. in 8. Cui editioni obſerv. ſubtexuit Georgius Bate & Ahasverus Regemorterus. 12

Franc. Gliſſonii Tr. de Ventriculo & Inteſtinis &c. Partibusque in Abdomine. Londin. 1667. in 4. Amſtelod. 1667. 12

Joh. Dan. Globizii Tripus Medicinæ: Oracula Hippocratica divulgans, ſive Hippocratis Aphoriſmorum omnium in III. Sectiones nova digeſtio. Norib. 1681. 12

Gloria Mundi, oder kleine Paradeiß-Tafel / das iſt: Beſchreibung der Wiſſenſchafft des Lapidis Philoſophorum. Franckfurth 1648. Hamburg 1692. 8

Domin. Gnoſii Hermetis Triſmegiſti Tractatus verè Aureus. Lipſ. 1610. 8

Eberh. Gockelii Tr. de Peſte, cui annexus Libellus de Venenis. Aug. Vind. 1669. 8

— — — Conſil. & Obſervationum Decades VI. Aug. Vindelic. 1683. 8

— — — Diſcurſus de Ira, oder Betrachtung des Zorns / und denen daraus entſpringenden Unfällen und Schäden. Leipzig 1668. 8

— — — Kurtzer Bericht von denen wütenden Hunds-Biſſen. Augſpurg 1679. 8

Rudolph. Goclenii Phyſiologia Crepitus Ventris & Riſus. Francof. 1607. 8

— — — Loimogaphia ſive errores nonnullorum in curanda Peſte. Francof. 1613. 8

— — — De Magnetica Vulnerum curatione oratio. Acceſſit Oratio de Luxurioſis & portentoſis &c. Marpurg. 1613. in 12. Lovan. 1616. 12

— — — Mirabilia Naturæ. Acceſſit nova defenſio Magneticæ vulnerum curationis. Francof. 1625. & 1643. 8

— — — De Sanorum Diæta ſive de ſeptem rebus non naturalibus, Aëre, Cibo & Potu, Somno & Vigilia, Motu & quiete, Perturbationibus, Excretis & retentis &c. &c. Francof. 1643. 8

— — — Synarthroſis Magnetica pro defenſione Tr. de Magnetica Vulnerum curatione. Marpurg. 1617. 8

— — — Adverſaria ad exotericas Jul. Cæſ. Scaligeri exercitationes. Francof. 1599. 8

Ru-

Rudolph. Goclenii Diſputationes Phyſicæ. Francof. 1598. 8
— — — Phyſicæ completæ Speculum. Ibid. 1604. 8
— — — Uranoſcopia, Chinoſcopia, Metopoſcopia, Ophthalmoſcopia. Francof. 1608. 8
— — — Chiromantica & Phyſiognomica Specialis cum experimentis memorabilibus. Hamb. 1661. 8
— — — De Senſu & Senſilibus Tr. Francof. 1596. 8
— — — Experiment-Buch. Franckfurt 1642. 1643. 8
Joh. Gœbelii Diagraphe Thermalium, Aquarum ap. Hermunduros ſitarum prope Annæbergam & Wolkenſteinium. Cui acceſſit appendix Thermarum Germaniæ. Lipſ. 1588. 8
Joh. Gœdartii Metamorphoſeos & Hiſtoriæ naturalis Inſectorum Partes III. auctæ obſervat. Joh. de May. Mediol. 1668. 8
— — — de Inſectis in methodum redactus & cum Notulis editus à Mart. Liſtero. Lond. 1685. 8
Zach. Nic. Gœtſii Apologia Medicinæ, oder wohlgemeinte Schutz-Schrifft der Artzney-Kunſt. Zwickau 1667. 12
Carl de Goglers erneurte Hauß- und Feld-Apothecke. Franckfurt 1674. 1686. 8
Eman. Gomeſii Tr. de Peſtilentiæ Curatione. Antv. 1643. 4
Bernh. Gordonii Lilium Medicinæ. Acceſſerunt Pharmacorum qui hodie in frequenti ſunt practicantium Uſu aliquot Schemata per Remaclum Fuchſium. Francof. 1590. 8
Joh. Gorræi Definitionum Medicarum Libr. XXIV. Francof. 1601. fol.
Petr. Gorræi Formulæ Remediorum quibus vulgo Medici utuntur. Colon. Allobr. 1612. 16
Joh. Andr. Grabæ Ἐλαφογραφία ſive Cervi deſcriptio Phyſico-Medico-Chemica. Jen. 1667. 8
— — — Erinnerung wegen des Fleck-Fiebers und Haupt-Kranckheit. Erffurth 1663. 8
Joh. Andr. Grabæ Medicinaliſche Errinnerung wegen der böſen Seuche der Peſt/ wie auch der rothen Ruhr. Erffurth 1666. 4
D. Sempr. Gracchi Medicus hujus Seculi ſive Herma, Tyroni Medico expeditiſſimam, qua ad veri Medici requiſita feliciter obtinenda &c. viam monſtrans. Dresd. 1693. in 8. Vid. Manitius.
Steph. Gradii Diſſert. Phyſico-Mathematicæ Quatuor, quarum (1) agit de directione navis ope gubernaculi. (2) De cauſa naturali motus accelerati & æqualibus ejus in deſcenſu corporum gravium ad æqualia momenta temporum incrementis. (3) De loco Galilæi quo punctum lineæ æquale pronuntiat. (4) De Stellæ polaris diverſa ad oculum ac in ſeipſa eſt à puncto verticali & Horizonte diſtantia. Amſterd. 1680. 12
Georg Grammanns Bericht von der weiſſen und rothen Ruhr. Halberſtadt 1617. 4
— — — Sehr nützliche Chymiſche Hauß- und Reiß-Apotheck. Schleuſingen 1630. 8
Anton. le Grand Hiſtoria Naturæ. Norib. 1678. Londin. 1673. 8
— — — de Carentia Senſus in Brutis. Lugd. Batav. 1675. 8
— — — Inſtitutio Philoſophiæ. Norib. 1679. in 8. Ibid. 1683. in 4. Ibid. 1695. 4
— — — Curioſus rerum abditarum perſcrutator. Francof. 1681. 12
Georg. Graſeccii Μικροκοσμικὸν Θέατρον ſive Fabrica humani corporis. Argentor. 1605. 8
— — — Scatebra Petrina fons ſalutis, oder gründliche Beſchreibung der berühmten Brunnquellen/ St. Peters-Thal und Grießbacher Sauer-Waſſer. Straßburg 1625. 8

Georg. Grabii Panacæa vegetabilis calida ſive de Majorana. Jen. 1688. 12

— — — Hypnologia etliche Fragen und Antwort von dem Schlaff. Jena 1688 12

Dav. Gregorii Exercitatio Geometrica de dimenſione Figurarum. Londin. 1684. 4

Frid. Greiffii Decas nobiliſſimorum Medicamentorum Galeno-Chemicorum. Tubing. 1641. 4

Seb. Greiffens bewährte Wund-Artzney/ aus Phil. Theophraſti Schrifften/ nunmehr kurtz zuſammen gezogen durch Joh. Mercker. Schleuſingen 1630. 8

Joh. Georg. Greiſelii Tr. Medicus de cura Lactis in Arthritide. Vienn. 1670. 12

Fr. Oſw. Grembs Arbor integra & ruinoſa Hominis, i. e. Tr. Medicus Theoretico-Practicus in quo ſana & morboſa hominis natura ex Archæis dilucidè demonſtratur. Francof. 1671. 4

Joh. Georg. Greulichii curandæ Hydropis vera methodus, unà cum diſſertatione de bile. Francof. 1681. 8

Nahem. Grew Muſæum Societatis Regiæ Anglicanæ. Londin. 1683. fol.

— — — *Anatomie des Plantes & l'Ame des plantes par Mr. Dedu, avec un Recueil d'Experiences & Obſervations curieuſes faites par Mrs. Grew & Boyle.* à Leyd. 1685. 12

Joh. Greydani Inſtitutiones Phyſicæ. Brem. 1671. 8

Joh. Fran. Griendelii ab Ach Micrographia nova. Noriberg. 1687. 4

— — — Micrographia nova, ins Teutſche überſetzt. Nürnberg 1687. 8

Nicol. Grimbergh. Obſervationes medicæ. Amſterod. 1689. 12

Herm. Nicol. Grimmii Compendium medico-Chemicum ſive accurata medendi methodus quæ Excellentiſſimis Medicamentis tam Europæ, quàm Indiæ orientali proficuis repleta &c. Aug. Vind. 1684. 8

Andr. Gryphii Mumiæ Uratislavienſes. Uratisl. 1662. 12

Joh. Groeneveld Diſſert. Lithologica variis obſervationibus & figuris illuſtrata. Londin. 1687. 8

Joh. Caſp. Groeneveld Practica Medica, & qua non modò omnes ferè corporis humani morbi deſcribuntur, verùm etiam cauſæ & curationes proponuntur. Francof. 1688. 8

Joh. Bapt. Grosſchedelii Proteus Mercurialis geminus exhibens compoſitionem Lapidis Secreti per Philoſophorum ſententias. Francof. 1629. 8

Herm. Grube de Arcanis medicorum non arcanis &c. cui præfixa Th. Bartholini de Transplantatione Morborum Epiſtola. Hafn. 1673. 8

— — — de Ictu Tarantulæ & vi Muſices in ejus curatione, conjecturæ Phyſico-Medicæ. Francof. 1679. 8

— — — Analyſis mali Citrii. Hafn. 1668. 8

— — — de Transplantatione morborum analyſis nova. Hamb. 1674. 12

— — — Commentarius de modo ſimplicium medicamentorum facultates cognoſcendi. Cui præfixa Thom. Bartholini Epiſtola de ſimplicibus Medicamentis inquilinis cognoſcendis. Hafn. 1669. 8

Phil. Grülingii Obſervationum & Curationum medicinalium Centur. VII. Lipſ. 1638. in 8. Lipſ. 1680. 4

— — — Medicinæ practicæ Libr. V. Lipſ. 1673. 4

— — — Florilegium Hippocratico-Galenico-Chemicum. Lipſ. 1680. 4

— — — de triplici in Medicina evacuationis genere & in ſpecie. (1) De V. S. Scarificatione, Hirudinibus, Hæmorrhoidum & menſtruorum provocatione. (2) De medicamentis purgantibus, Clyſteribus, Suppoſitoriis, Fotibus & Unguentis Laxativis. (3) De Sudoriferis, Diureticis, Balneis artificialibus & naturalibus, Fontanellis, inſenſibili Tranſpiratione,

Somno ac Veneris evacuatione. Lipſ. 1671. 4

Phil. Grülingii Tractat von Weiber-Kranckheiten. Franckfurth 1680. 4

— — — Tractat von Kinder-Kranckheiten. Nordhauſen 1660. 4

— — — Sonderbahrer Tractat von der Peſt. Nordhauſen 1659. 4

— — — Teutſches Artzney-Buch/ſampt denen drey Tractaten von der Weiber-Kinder- und Peſt-Kranckheiten. Leipzig 1690. 4

Joh. Grützmanns neugebautes und zugerichtetes Immen-Häußlein/ oder Beſchreibung der Bienen. Halberſtadt 1669. 8

Chriſt. Grünebergii Enchiridion Geographicum. Witteb. 1666. 8

— — — Tyrocinium Geographicum. Stetin. 8

— — — Prooemium Geographiæ. Francof. 1686. 8

— — — Tabb. Mathematicæ univerſales. Francof. 1650. 12

Matth. Gruvii Tr. de Una anima in uno homine. Erffurth. 1662. 12

Paul. Gvaldeni Tr. de Centro gravitatis. Vienn. 1635. fol.

Hipp. Gvarinonii Hydrænogamia triumphans ſeu Aquæ Vinique connubium vetuſtum, ſanctum, ſalutare, neceſſarium pro Rev. P. Hier. Drexelio. Oenipont. 1640. 8

— — — Philoſophia Academica. Oenip. 1648. fol.

Gvar. Gvarini Mathematicæ Cœleſtis Pars I. & II. Mediol. 1683. fol.

— — — Euclides adauctus & Methodicus. Taurin. 1671. fol.

Salom. Guberti Acker-Student / denen jungen ungeübten Lieflåndiſchen Ackers-Leuten zum Unterricht. Riga 1649. in 8. 1688. 8

Joh. Gudrii Anatomia & Phyſionomia ſimplicium, das iſt: Zween Tractat von der Signatur aller Erd-Gewåchs. Stutgard 1659. 8

Petr. Gvenellon Diſſert. de genuina medicinam inſtituendi ratione. Amſterd. 1680. 12

Ott. Gverike Experimenta Magdeburgica de Vacuo Spatio, quibus acceſſerunt certa quædam de Aëris pondere circa Terram, de Virtutibus mundanis & Syſtemate mundi Planetario, ſicut & de Stellis fixis &c. Amſtelod. 1672 fol.

Joh. Guferi kleine Hauß-Apotheck. Augſpurg 1690. 12

Nicol. Gviberti Alchymia ratione & experientia impugnata. It. de Balſamo ejusque Lacryma, quod opobalſamum dicitur, natura viribus & facultatibus admirandis. Argent. 1603. 8

Phil. Gviberti Medici officioſi opera, quorum ſeries (1) Medicus officioſus Guiberti. (2) Pretium Medicamentorum. (3) Pharmacopoeus familiaris & domeſticus. (4) De Electione & facultatibus Medicamentorum. (5) De Senna D. Ant. Mizaldi. (6) Modus parandi quaslibet Gelatinas. (7) De Conditis. (8) De Valetudine tuenda Gvid. Patini. (9) Quæſt. medica de Sobrietate Ejusdem Patini. (10) De Peſte Nicolai Ellain Tr. cum Not. Gvid. Patini in eum. (11) De Sanguinis Miſſione Liber cum Not. in eum Guid. Patini. (12) Artificioſa methodus medicandi plantas, fructusque Hortenſes, vites, carnes, vina Ant. Mizaldi. (13) Cadavera condiendi modus Gviberti. Pariſ. 1649. 8

— — — Medicus Domeſticus. Col. Agrip. 1628. 12

Dom. Gvilelmini Volantis flammæ à D. Geminiano Montenario opticè ac Geometricè examinatæ Epitropeja. Bonon. 1677. fol.

— — — de Cometarum natura & ortu Epiſtolicæ Diſſert. Bonon. 1681. fol.

— — — *Rifleſſioni Filoſofiche intorno alle figure Saline.* Bonon. 1688. 4

Dom. Gvilelmini Aquarum fluentium Menſura, nova methodo inquiſita. Bonon. 1690. 4
— — — Epiſtolæ duæ Hydroſtaticæ, altera Apologetica adverſus obſervationes contra Menſuram Aquarum fluentium, â Cl. Viro Papino factas, altera de Velocitate & motu fluidorum in Siphonibus recurvis ſuctoriis. Bonon. 1692. 4
Joh. Gvintherius de Medicina veteri & nova tum cognoſcenda, tum facienda. Vol. II. Baſil. 1571. fol.
Edm. Guntheri Canon Triangulorum. Londin. 1620. 8
Henr. Gutberlethl Phyſica. Herb. 1613. 8
— — — Chronologia. Herb. 1639. Amſterd. 1656. 8
Joh. Laz. Gutierrez Febriologiæ Lectiones Pinzianæ ad Hippocratis mentem, ac Galeni ſenſum ad Avicennæ Judicium. Lugd. 1668. fol.

H.

Iſ. HAbrecht Planiglobium cœleſte & terreſtre. Norib. 1666. 4
G. H. Haberlini Epiſt. de generatione Plantarum & Animalium. Tubing. 1693. 12
Sam. Hafenrefferi Monochordon Symbolico-Biomanticum abſtruſiſſimam Pulſuum doctrinam fideliter inſtruens. Ulm. 1640. 8
— — — Raphaël artem medicam feliciter cum inchoandi tum abſolvendi tractandique feliciter informans. Nec non rationes peregrinandi & Pharmacopolia viſitandi diaphoriſticè docens. Tubing. 1622. in 12. Francof. 1629. in 12. Ulm. 1642. 8
— — — Πανδοχεῖον αἰολόδερμον. In quo Cutis eique adhærentium partium affectus omnes traduntur. Tubing. 1630. Ulm. 1660. 8
— — — Officina Jatrica continens Pharmaca ſelecta Hippocratico-Galenica & Hermetico - Paracelſica. Ulm. 1653. 8
Ehrenfr. Hagendorni Tr. Phyſico-Medicus de Catechu ſive Terra Japonica. Jenæ 1679. 8
— — — Cynosbatologia. Jen. 1681. 8
— — — Mart. Rulandi Patris Secreta Spagyrica cum Scholiis edidit. Jen. 1676 12
— — — Hiſtoriæ Medico-Phyſicæ. Rudolphſt. 1690. 8
Joh. Joach. Hagers Judicium über die dieſer Zeit graßirende Durchfälle. Weiſſenfels 1676. 4
Joh. Jac. Hainlini Sol Temporum ſive Chronologia Myſtica. Tub. 1646. fol.
Fr. Halli Explicatio Horologii in Horto Regio Londin. 1669. erecti. Leod. 1673. 4
Joh. Bapt. du Hamel Operum Philoſophicorum Tom. I. in quo continentur Tr. hi ſequentes. (1) Aſtronomia Phyſica, ſeu de Luce Natura & motibus corporum cœleſtium Libr. II. Acceſſere Petr. Petiti obſervationes aliquot Eclipſium Solis & Lunæ cum Diſſertationibus de Latitudine Lutetiæ, Declinatione Magnetis, nec non de novo Mundi Syſtemate &c. (2) De Meteoris & foſſilibus Libr. II. (3) De Conſenſu veteris & novæ Philoſophiæ Libri IV. (4) De Mente humana Libr. IV. (5) De Corpore Animato Libr. IV. Noriberg. 1681. 4
Ludov. von Hammen Diſſ. de Herniis, accedit de Crocodilo ac Veſicæ mendaci calculo Diſſ. Lugd. Batav. 1681. 12
Joh. Hardov. Hampii Diſſ. Medica de Rhagadibus & earum curatione. Argent. 1678. 4
Joh. Huld. Hanhardi Diſſ. de Salibus. Baſil. 1685. 4
Joh. Lud. Hannemanni חוה Univerſale mundo reſtitutum. Stadæ 1670. 12
— — — Nova & accurata methodus cognoſcendi ſimplicia vegetabilia juxta

triplicem cognitionem. (1) Grammaticam. (2) Philoſophicam. (3) Medicam &c. Kilon. 1677. 4

Joh. Lud. Hannemanni Prodromus Lexici Utriusque medicinæ Practicæ. Hamburg. 1670. 12

— — — Curioſum Scrutinium Nigredinis Poſterorum Cham. i. e. Æthiopum &c. Kilon. 1677. 4

— — — Diſſert. Pharmacevtico-Therapevtica de Uſu & Abuſu Inebriaminum. Noriberg. 1679. 4

— — — Ovum Hermetico-Paracelſico-trismegiſtum. Kilon. 1694. 4

— — — Sciagraphia Thavmatographiæ curioſæ Microcoſmi Phyſico-Medico-Theologico-Hiſtorica, i. e. Commẽtarius admiranda & Anomalias Humani corporis earundemque cauſas & Ætiologias commemorans, conſcripta & edita ab Authoris filio Petr. Joh. Chriſt. Fried. Hannemann. Kilon. 1694. 4

Nicol. Nigr. Hapelii Cheirogogia Heliana de Auro Philoſophico necdum cognito. Acceſſit Tr. Wenceslai Lavini de Cœlo Terreſtri. Marp. 1612. 8

Joh. Jac. Harderi Prodromus Phyſiologicus naturam explicans humorum Nutritioni & generationi dicatorum. Baſil. 1679. 8

— — — Diſſ. de Viſcerum præcipuorum Uſu & Structura. Baſil. 1686. 4

— — — Pœonis & Pythagoræ Exercitationes Medicæ & Anatomicæ familiares. Baſil. 1682. 8

— — — Examen Anatomicum Cochleæ Terreſtris domiportæ, cum Appendice de partibus genitalibus Cochleæ Terreſtris domiportæ. Baſil. 1679. 8

— — — Epiſtolæ aliquot de Partibus genitalibus Cochlearum & generatione Inſectorum ad Abbatem Marſilium & Luc. Schröckium. Exſtant cum Ant. Fel. Abb. Marſilii. Epiſtol. de Ovis Cochlearum. Aug. Vindel. 1684 8

— — — Apiarium obſervationibus Medicis Centum ac Phyſicis Experimentis plurimis refertum, & Scholiis ac Iconibus illuſtratum. Cum Reſponſione ad Invectiv. Joh. Bapt. ab Lambswerde Cap. XXIV. Hiſtor. natural. molar. Uter. Baſil. 1687. 4

Joh. Harduinus Plinii Sec. Natural. Hiſt. Libr. XXXVII. interpretatione & Notis illuſtravit, juſſu Regis Chriſtianiſſimi in Uſum Delphini. Pariſ. 1685. 4
V. Volum.

G. Chr. Petri ab Hartenfels V. Petri.

Gvalth. Harris de Morbis acutis Infantum. Londin. 1689. 8

Joh. Hartmanni Opera omnia Medico-Chymica, in quibus Praxis Chymiatrica, Notæ in Baſilicam Crollii & Beguini Tyrocinium, Diſputationes Chymico-Medicæ. Quibus acceſſit Philoſophus ſive Naturæ Conſultus Medicus; Tr. de Opio, Miſcellanea medico-Chemica & Introductio in Vitalem Philoſophiam &c. in unum Volumen congeſta à Conr. Johremio. Francof. 1684. fol.
Seorſim proſtant.

— — — Praxis Chemiatrica à Joh. Michaële & Georgio Everhardo Aut. Fil. edita. Acceſſit huic Editioni Tr. (1) de oleis variis Chemicè deſtillatis. (2) Baſilica Antimonii Hameri Poppi Thallini. (3) Marci Cornacchini Methodus, qua omnes humani corporis affectiones ab humoribus peccantibus Galenicè & Chemicè curantur. Genev. 1659. in 8. Francof. 1672. in 4. & tandem Noriberg. 1677. in 4. per Joh. Hiskiam Cardilucium.

Joh. Hartmanni Tr. Phyſico-Medicus de Opio in Lucem editus à Joh. Georg. Pelshofero. Witteb. 1635. 8

Phil. Jac. Hartmanni Succini Pruſſici Hiſtoria Phyſica & civilis, cum demonſtratione ex avtopſia & intimiori rerum Experientia. Francof. 1677. 8

— — — Origines Anatomicæ, Berolin. 1684 4

Phil.

Phil. Jac. Hartmanni De generatione Mineralium, Vegetabilium & Animalium in Aëre, occaſione Annonæ & Telæ cœlitus delapſarum Anno 1686. in Curonia. Exſtant cum Appendice Ephemerid. Acad. Natur. Curioſ. Germ. Dec. II. Ann. VII. Noriberg. 1689. 4

— — — Deſcriptio Anatomico-Phyſica Xiphiæ Piſcium ſive Gladii. Exſtat cum App. Ephem. Nat. Curioſ. Dec. III. Ann. II. Noriberg. 1695. 4

Dan. Hartnaccii AdmirandaPhyſica. Lipſ. 1677 8

Gvilel. Harvæi de Motu Cordis & Sanguinis in Animalibus Exercit. Anatomica. Francof. 1628. 4

— — — Exercit. deGenerationeAnimalium, quibus accedunt quædam de Partu, de membranis ac humoribus uteri, & de Conceptione. Amſtelod. 1662. 12

— — — Tr. de motu Cordis & Sanguinis circulo cum Refutatione Æmilii Pariſani & Primeroſii. Lugd. Batav. 1639. in 4. & Recentiorum diſceptationes de Motu Cordis. Lugd. Batav. 1647. 4

— — — Exercit. Anatomicæ de Motu Cordis & Sanguinis circulatione, nec non diſſertatione de Corde Jacobi de Baek. Rottrod. 1661. 12

Mich. Havemanni Geometria. Francof. 1650. 4

— — — Aſtræa ſive compendium Sideralis Scientiæ. Francof. 1650. in 4. 1684. 4

Clopt. Havers Oſteologia nova ſive novæ obſervationes de Oſſibus, & partibus ad illa pertinentibus, quarum occaſione oſſium concretio & Nutritio &c. novum quoque glandularum mucilaginoſarum dictarum genus, nec non Affectus quidam corporis humani exponuntur, in Latinum ex Anglico vertit Melch. Fried. Geuder. Francof. & Lipſ. 1692. 8

Joh. Lud. Havenreuter de Cœlo. Francof. 1605. 8

Joh. Lud. Havenreuter in Libros Meteorologicorum. Francof. 1605. 8

— — — De Anima. Ibid. 1605. 8

Aug. Hauptmanni Epiſtola Præliminaris Tractatui de viva Mortis Imagine mox edendo ſacrata. Francof. 1650. 8

— — — Scriptum Colliſivum contra Dethardingii ſcriptum eliſivum, d. i. Nothwendige Wiederlegung wegen D. Johann. Agricolæ *Auri potabilis*, wider die Läſter-Schrifft Georg Dethardings. Leipzig 1646. 8

— — — Hornhaußiſcher Gnaden-Brunn. Leipzig 1647. 8

— — — Uhralter Wolckenſteiniſcher Bad- und Waſſer-Schatz. Leipzig 1657. 8

— — — Neues Chymiſches Kunſt-Project und ſehr wichtiges Berg-Bedencken. Leipzig 1658. 8

Chriſt. Haunold de Anima ſenſitiva. Diling. 1645. 12

— — — de Anima rationali. Ibid. 1645. 12

Joh. Havvkins Diſc. de Melancholia Hypochondriaca. Heydelb. 1633. 4

Georg. Hebenſtreit Pentas quæſtionum Medico-Politicarum. Tubing. 1627. 12

Joh. Heckeri Ephemerides. Gedan. 1662. 4

— — — Supplementum Ephemeridum. Gedan. 1670. 4

— — — Mercurius in Sole. Gedan. 1672. 4

Ben. Hedræi AſtrolabiumGeometricum. Lugd. Batav. 1643. 8

Henr. ab Heer Spadacrene h. e. Fons Spadanus accuratiſſimè deſcriptus; acceſſit obſervationum rariorum manipulus. Lugd. Batav. 1645. Lugd. Batav. 1685. 12

Mart. Heer Conſilium antidyſentericum, Beſchreibung von der Epidemiſchen rothen Ruhr. Görlitz 1680. 4

Adr. Heerebord Philoſophia naturalis. Amſtelod. 1663. 8

Anton. de Heyde Experimenta circa Sangvinis Miſſionem Fibras motrices, urticam marinam; accedunt Ejusdem Authoris obſervationes Medicæ & Anatome Mytuli. Amſtelod. 1686. 8

Anton. de Heyde Anatome Mytuli. Amſterod. 1683. 8

Chr. Heidmanni Palæſtina. Helmſt. 1639. Hanov. 1689. in 8. c. Tabb.

— — — Europa c. Tabb. Wolffenb. 1658. 8

Chr. Heilmann Lignum Vitæ, oder Leibes-Ergötzung in mancherley Kranckheiten. Cölln 1619. 8

Mich. Heilandi Monſtri Haſſiaci disquiſitio Medica. Gieſſ. Haſſ. 1665. 4

Joh. Jac. Heinlini Mathematica Univerſalis. Tubing. 1663. & 1679. 8

Henr. Heinlin Scientia rerum naturalium. Salisb. 1675. 12

— — — Philoſophia naturalis. Ibid. 1677. 4

Ern. Heinſii Lapis offenſionis in febrium Curatione, Purgatio, ſive diſcurſus Medicus de Purgantium validiorum abuſu in Febb. Lipſ. 1693. 4

Nicol. Heinſii warhafftiger Erweiß / daß die ſo genannte Milch-Cur in Scharbock / Gicht und Podagra/ und allen andern aus den Sauer herkommenden Kranckheiten überaus ſchädlich; aus dem Holländiſchen überſetzt/ mit einer Vorrede verſehen von Joh. Schreyern/D. Leipzig 1694. 8

Tob. Heinſii Conſilium antidyſentericum, Beſchreibung von der Epidemiſchen rothen Ruhr. Zittau 1661. 12

Uldar. Heinſii Eclypſis Solis. Jen. 1681. 4

— — — Pædia Aſtronomica. Jen. 1685. 12

Joh. Leonh. Heinzii Tr. Medicus de Affectibus Soporoſis. Argent. 1679. 4

Joh. Otto Helbigii Introitus in veram atque inauditam Phyſicam. Hamburg. 1680. in 8. Heydelb. 1680. in 12. cui editioni acceſſit Epiſtola ejusdem Helbigii ad Authorem Libelli inſcripti: VIS ALIENA TESSÆ; & altera Epiſtola adFraternitatem Roſeæ Crucis.

— — — *Entree a la vraye & in ouye Phyſiqve.* A Londres 1682. 12

Wendel. von Helbach Hortulus Corporis, oder Artzney-Gärtlein. Franckfurth 1606. 8

Matth. Heldii Diſſ. Medic. de Arthritide. Stetin. 1648. 4

Joh. Bapt. von Helmont Opera Medica, in quibus continentur (1) Vaticinium de Authore Poëmate expreſſum. (2) Promiſſa Authoris. (3) Confeſſio Authoris. (4) Studia Authoris. (5) Venatio Scientiarum. (6) Cauſæ & Initia naturalium. (7) Archeus Faber. (8) Logica inutilis. (9) Phyſica Ariſtotelis & Galeni ignara. (10) Elementa. (11) Terra. (12) Aër. (13) Aqua. (14) Progymnaſmata Meteori. (15) Gas Aquæ. (16) Blas Meteoron. (17) Vacuum Naturæ. (18) Meteororum Anomalon. (19) Terræ Tremor. (20) Complexionum atq; miſtionum elementalium Figmentum. (21) Imago fermenti imprægnat Maſſam Semine. (22) Aſtra neceſſitant non inclinant nec ſignificant de Vita corpore vel fortunis nati. (23) Formarum ortus. (24) Magnum oportet. (25) Natura contrariorum neſcia. (26) Blas humanum. (27) Eudemica. (28) Spiritus Vitæ. (29) Calor efficienter non digerit ſed excitativè. (30) Triplex Scholarum digeſtio. (31) Sextuplex digeſtio alimenti humani. (32) Pylorus rector. (33) Tartari Hiſtoria. (34) Tartari Vini hiſtoria. (35) Inventio Tartari in morbis temeraria. (36) Alimenta Tartari Inſontia. (37) Tartarus non in potu. (38) Cultos errans. (39) Imago Mentis. (40) Demens idea. (41) Sedes Animæ. (42) A Sede Animæ ad morbos. (43.) Jus Duumviratus. (44) Mentis complementum. (45) Scabies & Ulcera Scholarum. (46) Ignota actio regiminis. (47) Duumviratus. (48) Tractatus de Anima. (49) Diſtinctio mentis à ſenſitiva Anima. (50) De Animæ noſtræ Immortalitate. (51) Nexus ſenſitivæ & Mentis. (52) Aſthma & Tuſſis. (53) Latex humor neglectus. (54) Cau-

Cauterium. (55) Volupe viventium morbus antiquitus putatus. (56) Plevra furens. (57) Tria prima Chemicorum principia, neque eorundem Eſſentias de morborum Exercitu eſſe. (58) De Flatibus. (59) Catarrhi deliramenta. (60) Victus ratio. (61) Pharmacopolium ad Diſpenſatorium modernorum. (62) Poteſtas medicaminum. (63) Præfatio. (64) Ignotus Hoſpes Morbus. (65) Ignotus Hydrops. (66) Puerilis humoriſtarum Vindicta. (67) Reſpondet Author. (68) Introductio diognoſtica. (69) In Puncto Vitæ Subjectum inhæſionis morborum. (70) Progreditur ad morborum cognitionem. (71) De Ideis morboſis. (72) De Morbis archealibus. (73) Ortus imaginis morboſæ. (74) Aditus præcluſus ad Condum Viſcerum. (75) Confirmatur morborum Sedes in Anima ſenſitiva. (76) Morborum phalanx & diviſio. (77) Recepta injecta. (78) Quædam imperfectiora. (79) In verbis Herbis & Lapidibus eſt magna virtus. (80) Butler. (81) De injectis materialibus. (82) Injaculatorum modus intrandi. (83) De Conceptis. (84) Vis magnetica. (85) De Sympatheticis mediis. (86) De Inſpiratis. (87) Suſcepta. (88) Retenta. (89) Præfatio. (90) De Tempore. (91) Vita Longa Ars brevis. (92) Mortis introitus in naturam humanam decus Virginum. (93) Theſis. (94) Demonſtratur Theſis.

Supplementum.

(1) De Spadanis fontibus paradoxa ſex. (2) Supplementum paradoxorum numero criticum. (3) Intellectus Adamicus. (4) Imago Dei. (5) Externorum proprietas. (6) Humidum radicale. (7) Aura Vitalis. (8) Vita multiplex in homine. (9) Fluxus ad generationem. (10) Lunare tributum. (11) Vita. (12) Vita brevis. (13) Vita æterna. (14) Mortis occaſiones. (15) De magnetica Vulnerum curatione. (16) In Sole Tabernaculum. (17) Infantis nutritio ad Vitam Longam. (18) Arcana Paracelſi. (19) Mons Domini. (20) Arbor Vitæ.

Opuſcula medica inaudita.

(1) De Lithiaſi. (2) De Febribus. (3) Schilorum Humoriſtarum paſſiva deceptio ac ignorantia. (4) Tumulus peſtis. Apologia. Francof. 1682. 4

Joh. Bapt. von Helmont Auſgang der Artzney-Kunſt / ſowohl die Kranckheiten zu vertreiben/als ein langes Leben zu erlangen. Nürnberg 1683. fol.

Separatim proſtant.

— — — Opuſcula Medica inaudita. (1) De Lithiaſi. (2) De Febribus. (3) De Humoribus Galeni. (4) De Peſte. Col. Agripp. 1644. 8

— — — Fundamenta Medicinæ recens jacta &c. Ulm. 1680. 12

Fr. Mercurii von Helmont Ungemeine Meynung von dem Macrocoſmo und Microcoſmo. Hamburg 1691. 8

Joh. Frid. Helvetii diribitorium Medicum. Amſterod. 1670. 8

— — — Microſcopium Phyſiognomiæ medicum, i. e. Tr. de Phyſiognomia, cujus ope non ſolum Animi motus ac corporis defectus, ſed & congrua iis remedia noſcuntur per externorum Lineamentorum colorum, odorum, ſaporum &c. intuitum &c. Amſtelod. 1676. 8

— — — Amphitheatrum Phyſiognomiæ Medicum, oder runder Schau-Platz der Artzneyiſchen Geſicht-Kunſt/ ꝛc. Heydelberg 1661. 8

— — — Xiſtus Herbarum, oder luſtiger Spaziergang der Kräuter. Heydelb. 1660. 8

— — — Berillus Medicus, ein Edelgeſtein der Artzney. Heydelberg 1661. 8

Adr.

Adr. Helvetii Methodus febres omnis generis curandi ut nihil ore aſſumendum exhibeatur. Amſterod. 1694. 8

Joh. Helwigii Obſervationes Phyſico-Medicæ poſthumæ cum Scholiis Lucæ Schröckii. Aug. Vindel. 1680. 4

Chriſt. Helwigii gründlicher Bericht von der Peſt. Stettin 1683. 4

Sib. Hemſterhuys Meſſis Aurea ſive collectanea Anatomica, continentia (1) Joh. Pecqueti Experimenta nova Anatomica. (2) Thom. Bartholini de Lacteis Thoracicis Hiſtoriam. (3) Olai Rudbek ductus Hepaticos aquaſos, Vaſa glandularum ſeroſa, obſervationes &c. Amſterod. 1654. in 12. Heydelb. 1659. 8

Gabr. de Henao de Cœlo Empyreo. Lugdun. 1652. fol.

El. Henkelii Ordo & methodus cognoſcendi & curandi energumenos. Francof. 1689. 8

— — — Tr. de Philtris. Francof. 1690. 8

Godofr. Henneken Chymiatrorum Acus magnetica ſive recta chymicè curandi methodus à Gotofredo Thomſono quondã Anglicè, nunc Latino ſermone commonſtrata. Francof. 1686. 8

Joh. Hennemanni D. Reyſingh Idea Loimades de Peſte. Francof. 1615. 4

Joh. Herbinii Examen motus Telluris. Ultraj. 1655. 12

— — — de Mundi Cataractis. Amſterd. 1673. 8

Henr. Gerh. Herdfeld Philoſophicum hominis ſive de corporis humani Machina. Amſterod. 1685. 8

Petr. Mich. ab Heredia Operum Medicinalium Tom. I. de Febribus ad mentem Vett.
Tom. II. de Morbis Epidemicis.
Tom. III. de morbis Acutis totius corporis humani. Acceſſit Tr. de Somno & Vigilia, nec non de natura delirii & ejus cauſis.
Tom. IV. in II. partes diſpeſcitur I. de Affectibus particularibus, II. de morbis mulierum & Utero gerentium. Lugdun. 1665. in fol. Ant. 1691. fol.

Honor. Heringii Conſilium Medicinale Febrium erraticorum per oras ſeptentrionales longè latèque diſſeminatorum. Bremæ 1638. 12

— — — Tr. de Peſtilentia. Bremæ 1638. 12

— — — De Melancholia in genere & Affectione hypochondriaca in ſpecie. Brem. 1638. 12

— — — De Arthritide in genere & Podagra in ſpecie. Brem. 1639. 12

Dav. Herlicii Gründliches Bedencken von der Peſt. Leipzig 1625. 8

Fr. Hernandez Nova Plantarum Animalium & mineralium Mexicanorum Hiſtoria à Nard. Ant. Reccho digeſta, à Joh. Terentio Joh. Fabro & Fabio Columna Notis illuſtrata. Acceſſerunt ex Principis Federici Cæſii Theatri naturalis Phytoſophia Tabulæ. Romæ 1649. fol.

Dav. Hermanni Manuale Anatomicum. Norib. 1646. 12

Paul. Hermann. Horti Academici. Lugd. Batav. Hortus. L. B. 1687. 8

Heronis Alexandrini Spiritalia à Frederico Commendono ex Græco in Latinum converſa. Amſtelod. 1680. 4

Michael Herr hat Käyſer Conſtantini IV. Feld-Bau aus dem Griechiſchen in das Teutſche überſetzt. Baſel 1622. 8

Joh. Ferd. Hertodti Tartaro-Maſtix Moraviæ per quem rariora & admiranda à natura in fœcundo hujus regionis gremio effuſa, cumprimis Tartarus illiusque effectus morboſi curioſè examinantur. Vienn. 1669. 8

— — — Crocologia ſive curioſa Croci deſcriptio. Jenæ 1671. 8

— — — Opus ſextæ Diei, i. e. Homo Phyſicè Anatomicè & moraliter conſideratus. Jen. 1671. 8

El. Joh. Heßlings Theophraſtus redivivus illuſtratus, coronatus & defenſus. Hamb. 1663. 4

— — — Friedens- und Kriegs-Both an alle Chriſtliche gewiſſenhaffte Medicos und Philoſophos, wider die Würtenbergiſche

bergiſche Medicos und andere Calumnianten / gegen ſeinen Theophraſtum redivivum. Hamburg 1660. 4

El. Joh. Heßlings Panacæa Theophraſtico-Pythagorica augmentata. Arnſtadt 1663. 4

— — — Breyningius nuper larvatus Impoſtor perſonatus, nunc in Lucem publicam protractus. Caſſel. 1665. 4

Heinr. Heſſens neue Garten-Luſt. Leipzig 1690. 4

Eob. Heſſi Saluberrima præcepta bonæ Valetudinis. Ratisb. 1561. 8

Georg. Heſſus de cauſis nigredinis corporis humani. Jenæ 1690. 8

Joh. Hevelii Prodromus Cometicus. Gedan. 1665. fol.

— — — Mercurius in Sole viſus. Gedan. 1662. fol

— — — DeſcriptioCometis AnnoÆræChriſtianæ 1665. unà cum mantiſſa prodromi Cometici obſervationes omnes prioris Cometæ 1664. ex iisque genuinum motum accuratè deductum cum Notis & animadverſionibus exhibens. Gedan. 1674. fol.

— — — Annus Climactericus ſive Rerum Uranicarum obſervationes. Gedan. 1685. fol.

Joh. Heunii de Hirudinum Uſu & efficacia. Gryphisw. 1652. 12

Joh. Heurnii Tr. de Peſte. Antw. 1600. 4

— — — de Febribus Liber. Lugd. Batav. 1598. 4

— — — de Morbis pectoris. Lugd. Batav. 1601. 4

— — — Inſtitutiones Medicæ; acceſſit methodus & modus ſtudendi eorum qui Medicinæ operâ dicârunt. Lugd. Batav. 1638. in 12. Lugd. Batav. 1666 12

— — — Praxis Medicinæ nova ratio. Roterod. 1650. 8

Lazar. von Heyden vermeinter Schwefel-Regen/ſo ſich An. 1630. ereignet. Straßburg 1630. 4

Iſrael. Hiebners Myſterium, Sigillorum Herbarum & Lapidum. Erffurth. 1651. 4

Joh. Chr. Hiebners Horticultura, Anleitung zu einem Luſt- und Kuchen-Garten. Leipzig 1671. 8

Andr. Hildebrandi Tr. de Præſervatione & Curatione Peſtis. Lipſ. 1618. 8

Wolffg. Hildebrands Magia naturalis, oder Kunſt- und Wunder-Buch. Darmſtadt 1624. 8

— — — Magiæ naturalis, oder Horti deliciarum, oder Paradiß-Luſt-Gartens erſter/ andrer und dritter Theil. Leipzig 1625. in 4. Erffurt 1664. in 4. Franckfurth 1690. 8

— — — Erklärung der Zauberey und Hexenwercke. Leipzig 1631. 4

Fab. Hippii Problemata Phyſica. Francof. 1603. 8

Hippocratis Opera omnia Græco-Latina ab Anutio Foëſio in octo Sectiones ex Erotiani mente diſtributa & recens Latina interpretatione & Notis illuſtrata. Adjectis Palladii Scholiis Græcis & variis Lectionibus. Genev. 1657. fol.

— — — Opera omnia duobus Voluminibus comprehenſa, & ad omnes alias editiones accommodata ac edita per Joh. Ant. von der Linden. Lugd. Batav. 1665. 8

— — — Opera Latina ex interpretatione Anut. Foëſii. Francof. 1596. 8

— — — Viginti duo Commentarii Tabulis illuſtrati per Theod. Zwinger. Baſil. 1579. fol.

— — — Coacæ ſive Præſagia interprete Dureto. Genev. 1665. fol.

— — — Coacæ ſive Præſagia ex Verſione Foëſii & Not. Jonſton. Amſtelod. 1660. 12

— — — Coacæ brevi enarratione illuſtratæ per Ludov. Ferrant. Pariſ. 1657. 12

— — — Aphoriſmi Græcè & Latinè ex interpretatione Joh. Heurnii. Lugdun. Batav. 1617. in 12. Amſtelod. 1688. in 12. Jen. 1690. 12

Hippocratis Aphoriſmi Jacob. Sponii. Lugdun. 1689. 12
— — — Aphoriſmi cum Commentario Galeni Nicol. Leonicen. interpret. Lugd. Bat. 1667. 12
— — — Aphoriſmi cum Editione Janſſonii ab Almeloveen. Amſterod. 1685. 24
— — — Aphoriſmi verſu Heroico explicati. Lugd. 1669. 12
— — — Jusjurandum, Aphoriſmi, Prognoſtica, Porrhetica Coacæ præſagia, ſtudio Joh. Obſopæi edita. Francof. 1587. 16
— — — Liber prior de Morbis mulierum interprete Cordæo. Pariſ. 1675. fol.
Ph. H. de la Hire Sectiones Conicæ. Pariſ. 1685. fol.
Matth. Hirzgarteri Aſtronomia Lansbergiana. Tigur. 1639. fol.
Nicol. Hobokeni Cognitio Phyſiologica medica, qua humani corporis Sanitas & quæ eam ſignificant impr. Hominis Actiones clarè & diſtinctè explicantur. Præfigitur oratio de Medicorum Nobilitate. Ultraj. 1670. in 4. & Ultraj. 1685. 4
— — — De Sede Animæ ſive Mentis humanæ in corpore humano. Ultraj. 1668 12
— — — Anatomia ſecundinæ Humanæ &c. cum annexo Spicilegio Epiſtolarum. Traj. ad Rhen. 1669. 1672. 1675. 8
— — — Anatomia ſecundinæ Vitulinæ. Præmittuntur Literæ Thom. Bartholini ad Authorem cum Reſponſis. Traject. ad Rhen. 1669. 1672. 1675. 8
Wolffg. Helmh. Herrn von Hochberg Georgica curioſa, das iſt/ Bericht und klarer Unterricht von dem Adelichen Land- und Feld-Leben/ auf alle im Teutſchland übliche Land- und Hauß-Wirthſchafften eingerichtet. Nürnberg 1682. 1687. fol.
Nath. Hodges Λοιμολογία ſive Narratio hiſtorica Peſtis nuperæ graſſantis ap. Populum Londinenſem. Londin. 1672. 8
Phil. Hœchſtetteri Obſervationes Medicinales. Lipſ. 1674. 8
Wolff. Hœferi Hercules Medicus ſive Locorum communium Liber. Norib. 1675. 4
Abr. Jac. Höpping Inſtitutiones Chiromanticæ. Jenæ 1673. 8
Joh. Hœppeneri Curſus Geometricus. Roſtoch. 1623. in 12. Rinthel. 1629. 8
Ludw. von Hoernigk Würg-Engel/ oder 500. Fragen von der Peſt. Franckfurth 1644. 4
— — — Petri Roslingi Tractat von den Frantzoſen / aus dem Italiäniſchen in das Teutſche überſetzt. Franckfurth 1626. 8
— — — Medicaſter Apella, oder Juden-Artzt. Straßburg 1631. 8
— — — Wißbadens Beſchreibung. Franckfurth 1637. 8
— — — Vier Fragen die Apothecker und Materialiſten betreffend. Leipzig 1679. 12
Caſp. Hoffmanni Variæ Lectiones. Hall. 1619. 8
— — — Anti-Fernelius. Altdorff. 4
— — — Comment. in Galen. de Uſu partium corporis humani cum variis Lectionibus in Utrumque Codicem Græcum & Latinum. Francof. 1625. fol.
— — — de Thorace ejusque partibus; in quo diſcutiuntur præcipuè ea quæ inter Ariſtotelem & Galenum agitantur. Francof. 1627. fol.
— — — de Generatione Hominis contra Mundinum Mundinium. Adject. Ejusdem Sententia de formarum origine. Francof. 1629. fol.
— — — Notæ perpetuæ in Cl. Galeni de oſſibus ad Tyrones Libellum. Francof. 1629. fol.
— — — De Uſu Lienis. Francof. 1664. in 12 Lugd. Batav. 1639. 12
— — — Pathologia parva, qua methodus Galeni practica explicatur. Jen. 1640 8
— — — Animadverſiones in Comit. Montani Libros V. de Morbis & Th. Eraſti

ſti Anatomen eorundem, cum Auctario de cauſſa continente. Amſterd. 1641. 12

Caſp. Hoffmanni Tr. de Febribus. Tubing. 1663. 12

— — — Inſtitutionum Medicarum Epitome. Heydelb. 1672. 12

— — — Opuſcula Medica pro veritate. Quo Tr. continentur tres opellæ. (1) Adraſtea Galeni. (2) Exercitationes Juveniles contra Pariſanum aliosq; XVII. Neotericos. (3) Ant-Argenterius & Anti-Fernelius, nec non Aug. Buccii Diſputatio de principatu corporis, It. Ludov. Buccaferreæ Oratio de eodem negotio. It. Jul. Cæſ. Claudini Quæſtio de Sede Facultatum Principum cum Epicriſi Caſp. Hoffmanni. Deinde Collatio doctrinæ Ariſtotelis cum doctrina Galeni de Anima. Poſtea Pathologia Parva &c. Denique Rejectanea Pathologica, qua de Morbis Formæ & materiæ à Fernelio Argenterioque per ſomnum viſis. Pariſ. 1647. 4

— — — de Calido innato & Spiritibus Syntagma, cum Præfatione de Sectis Philoſophorum. Francof. 1667. 4

— — — Apologia pro Galeno. Lugd. 1680. 4

— — — De Medicamentis officinalibus tàm ſimplicibus, quàm compoſitis Libr. II. Acceſſerunt quaſi paralipomena quæ vel ex Animalibus, vel ex mineralibus petuntur. Opus triginta annorum. Jenæ 1686. 4

— — — Praxis Medica Curioſa, hoc eſt Galeni methodi Libr. XIV. Adjectis nonnullis in Epidoriſmatum vicem, cumprimis de dicterio illo: Medicè vivere eſſe peſſimè vivere. cum Oratione J. G. Volkammeri hanc ad rem apprimè facientibus. Curante Sebaſt. Scheffero. Francof. 1680. 4

— — — Iſagoge Medica, edita à J. P. Brunone. Cui acceſſit Oratio Ejusdem de Vita moribus & Scriptis laudati Hoffmanni. Curiæ Variſc. 1661. 12

Fried. Hoffmanni Opus de medendi methodo; annexis fundamentis Aſtrologicis: cum præfatione Joh. Michaëlis. Lipſ. 1668. 4

— — — Cardianaſtrophe admiranda ſeu Cordis inverſio memorabilis, tàm Phyſicis quam Theologis ac Medicis ſcitu jucunda. Lipſ. 1671. 4

— — — Clavis Pharmacevtica Schröderi, cum Theſauro Pharmacevtico quorundam Medicorum noſtri Seculi. Hal. Saxon. 1675. in 4. 1681. 4

Fried. Hoffmanni F. F. Fundamenta Medicinæ ex principiis Naturæ Mechanicis in Uſum Philiatrorum ſuccinctè propoſita. Hall. Sax. 1694. 8

— — — Exercitatio Medico-Chemica de cinnabari Antimonii. Leid. 1685. in 12. Francof. 1689. 8

— — — de Acidi & Viſcidi pro ſtabiliendis omnibus morborum cauſis, & Alcali fluidi pro iisdem debellandis Inſufficientia. Francof. 1689. 8

— — — Diſſ. Epiſtol. de Affectu Cataleptico rariſſimo. Francof. 1692. 4

Maur. Hoffmanni Synopſis Inſtitutionum Medicinæ, ex Sanguinis natura, vitam longiorem, artem breviorem promittens. Altdorff. 1663. 8

— — — Prudentiæ Medicæ ex Sanguine pro Salute mortalium agendorum rationes exponentis Fundamenta. Altdorff. 1672. 8

— — — Sciagraphia Morborum contagioſorum, ex natura Sanguinis præcavendorum & curandorum. Altdorff. 1672. 8

— — — Floræ Altdorffinæ deliciæ Hortenſes & Sylveſtres. Altdorff. 1677. 4

— — — Botanothecam Laurembergianam ſive Methodum conficiendi Herbarium vivum, edidit. Altdorff. 1677. 4

— — — Deſcriptio Montis Mauritii. Norib. 1694. 4

J. Maur. Hoffmanni Diſſertationes Medico-Phyſiologicæ ad Joh. van Horne Microcoſmum. Altdorff. 1685. 4

Heinr. Hoffmanns Teutſcher Euclides. Jen. 1653. 4

Corn. ab Hooghelande Cogitationes quibus Dei Exiſtentia, Animæ Spiritualitas & poſſibilis cum corpore Unio demonſtratur. Acceſſit brevis Hiſtoria Oeconomiæ corporis. Amſterd. 1646. in 12. Lugd. Batav. 1676. 12

Wilh. Holderi Elementa loquendi: Specimen inquiſitionis in naturalem productionem Literarum, unà cum appendice informandi perſonas mutas & ſurdas. Londin. 1669. 8

Julii Holders Beſchreibung eines rechten Wund-Artzts. Leipzig 1672. 8

Iſaaci Hollandi Tractat von dem Stein der Weiſen. Franckfurth 1669. 8

J. Iſ. Hollandi Opus Vegetabile. Francof. 1694. 8

Jac. Hollerii Opera omnia Practica, cum Schol. & Obſervat. Ludov. Dureti & Anton. Valerii Exercitationibus luculentis. Acceſſit J. le Bon. Therapia Puerperarum. Genev. 1635. 4

— — — de Morbis internis, Libri II. It. de Febribus, de Peſte, de Remediis κατὰ τόπυς &c. Francof. 1603. 12

— — — Commentar. in Aphoriſmos Hippocratis. Genev. 1675. 8

Blas. Hollerii methodus curandorum morborum ex Galeni ſententia. Baſil. 1556 8

Edmund. Hollingii Medicamentorum Oeconomia nova. Ingolſtadt. 1615. 8

Engelb. Holterhofii Diſcurſ. med. oſtendens Errores Medicorum in Curationibus aliquorum præcipuorum & frequentius occurrentium morborum, Febrium puta, plevritidis, Phthiſis & Dyſenteriæ. Colon. Agripp. 1676. 4

Petr. Holtzemii Prognoſticon Vitæ & mortis, Colon. 1605. 8

— — — Deſcriptio Fontis Medicati St. Antonii vulgò Tilleborne prope Andernacum. Colon. Agr. 1620. 8

— — — Pharmacopœia ſive Diſpenſatorium Colonienſe. Colon. 1627. fol.

Fr. de Honuphriis Abortus bicorporeus Monoceps Rom. 1691. editus Rom. 1691. 4

Dav. van Hoogſtraten Diſſ. Epiſtolica de hodierno Medicinæ ſtatu ad Virum, Nicol. van der Kappen. Dordr. 1683. 8

Phil. Horcheri Tr. de Circino proportionum. Mogunt. 1605. 4

Conr. Horlacheri Methodus Urinoſcopiæ perfacilis &c. Ulm. 1691. 12

— — — Höchſtſchädliche Würckung des Aderlaſſens und Purgirens. Ulm 1691. 8

— — — Allgemeine Schatz-Kammer neu-und offtbewährter höchſtnützlicher Artzneyen; Oder gründliche Erklärung der fürnehmſten Artzneyen Herrn D. Michaelis ſeel. 1694. 8

— — — Von denen Catharren. Nürnberg 1691. 8

Caſp. Horns Beſchreibung des Elephanten. Nürnberg 1629. 4

Barthol. Hornii Vates medicus Hippocraticus ſeu Commentarius in Hippocratis Prognoſtica. Stralſund 1645. 8

Chriſt. Hornii Tr. de Auro medico Philoſophorum, Dialogus. Francof. 1615. 8

— — — Chymica Gebri Arabis. Leyd. 1668. 12

Georgii Hornii Arca Moyſis ſive Hiſtoria Mundi. Lugd. Batav. 1669. 12

— — — Hiſtoria naturalis. Lugd. Batav. 1671. 12

J. B. Horns wohlgegründeter Anſchlag/ wie die wilde Antimonialiſche Ertze/ wenn ſie Silber- und Goldhältig seyn/ zu gut gebracht/ und unter ihren gemeinen Halt angereichert werden können/ zum Druck befördert durch D. David Kellnern. Leipzig 1650. 8

Joh. van Horne Microcoſmus. Lugd. Batav. 1662. in 12. 1675. in 12

— — — Kleine Welt oder Beſchreibung des menſchlichen Leibes. Halberſtadt 1685 12

— — — Microtechne. Lugd. Batav. 1663. 1668. 12

Joh.

Joh. van Horne Kleine Kunſt oder Anleitung zur Wund-Artzney. Halberſtadt 1679. 8
1685. 12

Joh. Hornungi Ciſta Medica; in qua Epiſtolæ Cl. Germaniæ Medicorum. Norib. 1625. 4

— — — Chirurgiſcher Bericht von Brand-Schäden. Nürnberg 1622. 8

— — — Antidotarium. Norib. 1625. 8

Horologia Sciaterica prælibata ad delineandum Sciatericon declinationis Solaris, quantum indies eſt perceptibilis. Lond. 1683. 4

Jerem. Horroxii Opera Poſthuma Mathematica. Videlicet Aſtronomia Kepleriana defenſa & promota. Excerpta ex Epiſtolis ad Crabtræum. Obſervationum cœleſtium Catalogus. Lunæ Theoria nova. Accedunt Gvil. Crabtræi obſervationes cœleſtes; & Joh. Flamſteed de temporis æquatione Tr. It. Numeri ad Lunæ Theoriam Horroccianam. Lond. 1673. 4

Greg. Horſtii Opera Medica Tom. III. comprehenſa. (I) Continet Inſtitutiones Medicas. Libros II. de Natura humana Exercitationem de Natura motus Animalis & Voluntarii; Scepſin de Naturali Cadaverum conſervatione. Librum de Morbis eorumque cauſis; Methodum Medendi Fernelianam enucleatam. Librum de tuenda Sanitate Studioſorum; Exercitationes Pharmacevticas & IV. Diſſertationes. (1) De Anatomia vitali & mortua. (2) De natura Amoris. (3) De Natura Thermarum. (4) De cauſis ſimilitudinis & diſſimilitudinis in Fœtu reſpectu Parentum.

Tom. II. Obſervationes & Epiſtolas Medicinales in ordinem redactas & auctas.

Tom. III. Centuriam Problemat. Medic. Therapevticῶn. Diſputationes de Febribus. Prognoſin Febrium continuarum & malignarum. Librum Secundum de tuenda ſanitate Studioſorum. Conſilium de Dyſenteria. Angeli Salæ Tr. de Peſte. Herbarium Horſtianum. Inſtitutiones Phyſicas. Horſtiadem ſive familiæ Horſtianæ deſcriptionem, & orationem funebrem, qua Authori parentavit Joh. Dan. Dieterich. Norib. 1660. fol.
Seorſim proſtant.

Greg. Horſtii Medendi methodus Serneliana. Witteb. 1630. 8

— — — De Morbis eorumque Cauſis. Gieſſ. 1612. 4

— — — De Cauſis Similitudinis & Diſſimilitudinis in Fœtu. Gieſſ. 1618. 4

— — — Diſſ. III. de Natura Amoris, cauſis Similitudinis & Diſſimilitudinis, & de Natura Thermarum. Marp. 1627. 4

— — — De Natura Amoris. Gieſſ. 1611. 4

— — — Prognoſis Febrium. Gieſſ. 1622. 4

— — — Compendium Inſtitutionum Medicarum. Witteb. 1630. 12

— — — De Morbis eorumque cauſis & Symptomatibus. Marpurg. 1629. 8

— — — Epiſtolæ & conſultationes Medicinales. Heilbronn. 1631. 4

— — — Herbarium Horſtianum de Selectis Plantis & radd. Marpurg. 1630. in 8

— — — Fundamenta Medicinæ. Witteb. 1659. 8

— — — Kurtzer Bericht von denen Urſchlechten oder Kinder-Blattern. Gieſſen 1621. in 8. Ibid. 1624. in 8. Franckfurth 1668. in 4. wobey noch Antonius Fueldez von denen Blattern mit angehängt.

— — — Tractat von der Ungariſchen Haupt-Kranckheit. Ulm 1633. in 4. Von J. Dan. Horſten Anno 1663. in 12. zu Franckfurth wieder herauß gegeben.

— — — Tractat von der rothen Ruhr. Ulm 1622. 8

Jac. Horſtii Tr. de Vite Vinifera ejusque partibus. Helmſt. 1587. 8

— — — Tr. de Natura Somnambulorum. Helmſt. 1593. 8

Jac. Horſtii Tr. von denen Nacht-Wanderern. Hamburg 1636. 8
— — — Epiſtolæ Philoſophicæ & Medicinales. Helmſt. 1596. 8
— — — Zwey Bücher/ eines von dem güldnen Zahn eines Knabens in Schleſien: Das andere von denen Nacht-Wanderern. Leipzig 1596. 8
Joh. Dan. Horſtii Pharmacopoeia Galeno-Chemica Catholica. Acceſſerunt Inſtitt. Pharmacevticæ, & Doctrina de tota Materia Medica. Francof. 1651. fol.
— — — Manuductio ad Medicinam. Francof. 1648. in 12. Ulm. 1660. 12
— — — Decas Obſervationum & Epiſtolarum Anatomicarum, quibus ſingularia Lactearum Thoracicarum, & Vaſorum Lymphaticorum, Embryoniſque per os nutritio explicantur. Francof. 1656. 4
— — — Judicium de J. D. Majoris Chirurgia Infuſoria. Francof. 1665. 12
— — — Phyſica Hippocratea Tachenii, Helmontii, Carteſii, Eſpagnet, Boylei aliorumque commentis illuſtrata. Francof. 1682. 8
— — — Offenauer-Bads Beſchreibung. Franckfurth 1670. 8
— — — Teutſche Anatomie, Anno 1639. gehalten. Marpurg 1679. 4
Mich. Hortelii Bericht von dem Hofgang oder rothen Ruhr. Magdeburg 1626. 4
Martini Hortenſii de Mercurio in Sole. Amſterod. 1633. 4
— — — de Utilitate Matheſeos. Amſterod. 1634. fol.
— — — de Oculo. Amſterod. 1635. fol.
Horti Malabarici Tom. XII. ab Anno 1678. usque ad Annum 1693. Amſterod. in Fol. editi.
P. Hoſte *Recueil des Traités de Mathematiqve, qui peuvent eſtre neceſſaires a un Gentilhomme, pour ſervir par Mer ou par Terre. Paris 1692.* 12
Ulr. Huberi Tr. de Genuina Ætate Aſſyriorum & regno Medorum. Franek. 1663. 8
Mart. Hues de Globis. Francof. 1624. 12
Chr. Hugenii Tr. de Magnitudine Circuli. Amſterod. 1654. 4
— — — Syſtema Saturnium. Amſterod. 1659. 4
— — — Aſtroſcopia compendiaria tubi Optici molimine liberata. Hag. Com. 1684. 4
— — — *Traitè de la Lumiere ou ſont expliqvées les cauſes de ce qvi luy arrive dans la Reflexion & dans la refraction, & particulierement dans la Reflexion du criſtal d'Islande. Avec un diſcours de la cauſe de la Peſanteur. Leyd. 1690.* 4
Wenceſl. Hilligeri Hydriatria Carolina, oder Beſchreibung des weitberühmten Käyſer Carls-Bad. Prag 1692. 8
Joh. Chr. Hundeshagenii Tr. de pluralitate Animarum in Homine. Jen. 1663. 4
— — — Exercitationes Phyſicæ. Jen. 1670. 4
— — — Quæſtiones Phyſicæ. Jen. 1673. 8
Jac. Aug. Hünerwolfii Anatomia Pœoniæ. Arnſtadt. 1680. 8
— — — Fœcundi Gynæcei Myſteria, oder ſonderbahre Frauenzimmer-Geheimniſſe. Franckfurth 1690. 8
Wolr. Huxholtz Unterricht der Heb-Ammen. Caſſel 1652. 8
Hygiene de conſervanda Valetudine Tractatus. Colon. 1628. 12

I.

Gilb. J*acchæi* Inſtitutiones Phyſicæ. Jenæ 1635. in 12. Amſterod. 1644. in 12. cum Notis Zeiſoldi. Erff. 1646. 12
Leonard. Jacchini in Nonum Librum Rhaſis de partium morbis Comment. Baſil. 1564. 4
Leonard. Jacchini Methodus curandarum febrium. Baſil. 1625. 8

Olig.

Olig. Jacobæi Obſerv. de Ranis & Lacertis. Hafn. 1686. 8
— — — Compendium Inſtitutionum Medicarum. Hafn. 1694. 8
Jacobi Regis Angliæ Dæmonologia. Hanov. 1607. 12
Joh. Jacobi Problemata miſcellanea circa fundamenta Medicinæ Phyſiologica occurrentia. Jen. 1662. 4
Nicol. Jacobi Bericht/von Wartung der Bienen. Görlitz 1653. Freyberg 1663. 8
Jamblichus de Myſteriis Ægyptiorum. Genev. 1607. 16
— — — cum Notis & nova Verſione Th. Gale. Præmittitur Epiſtola Porphyrii ad Anebonem Ægyptium ejusdem Argumenti. Oxon. 1678. fol.
Herbr. Jamsthalers Viatorium Spagyricum, oder gebenedeyter Spagyriſcher Wegweiſer. Franckfurth 1625. 8
Joh. Chriſt. Jehringii Exercitatio de genuina Calculorum in humano corpore generatione. Jenæ 1664. 4
Joh. Jeſſenii à Jeſſen de Sanguine V. S. dimiſſo Judicium cum Notis & caſtigationibus J. Pancr. Brunonis. Norimb. 1668. 12
Fr. Jeſſop Propoſitiones Hydroſtaticæ ad illuſtrandum Ariſtarchi Samii Syſtema deſtinatæ, & quædam Phænomena Naturæ generalia. Londin. 1687. 4
Ferrant. Imperati Hiſtoriæ naturalis Libr. XXX. Brem. 1695. 4
Joh. Ingebers Chiromantia, Metopoſcopia & Phyſiognomia curioſa Practica. Francof. 1692. 8
Fr. Joëlis Operum Medicorum Tom. I. in quo Univerſæ Medicinæ Compendium ſuccinctis quæſtionibus & Tabb comprehenſum. Tom. II. in quo Practicæ Liber I. & II. de morbis & Affectibus capitis, cerebri, organorum Senſuum, Faucium & Colli. Tom. III. & IV. de Morbis & Affectibus Thoracis, Ventriculi & inteſtinorum. Tom. IV. in quo Practicæ Lib. V. VI. VII. VIII. IX. & X. de morbis & Affectibus Hepatis, Lienis, Renum, Veſicæ, Genitalium, Mulierum, Puerorum. Tom. V. in quo methodi curandorum Morborum Univerſalium &c. de Febribus & Venenis in genere & in Specie continentur. Tom. VI. continet Methodum Univerſalem curandi morbos Chirurgi manu tractandos. Roſtoch. 1630. 4
Fr. Joëlis Opera reviſa & emendata. Amſterod. 1663. 4
Jac. Joſeph. Jæpſerii Iſagoge ſive manuductio ad Vitam longiorem, variis de tuenda reparandaq; valetudine diſſertationibus illuſtrata. Norib. 1680. 4
Gvilel. Johnſon Lexicon Chemicum. Lipſ. 1678. 8
Joh. Jones Novarum Diſſertationum de Morbis abſtruſioribus Tr. Primus de febribus intermittentibus. Hag. Com. 1684. 8
Joh. Jonſtoni Hiſtoriæ Naturalis de Piſcibus & Cetis Libr. V. It. de Exanguibus Aquaticis Libr. IV. Francof. 1649. fol.
— — — Hiſtoriæ Naturalis de Quadrupedibus Libri. Francof. 1652. fol.
— — — Hiſtoriæ Naturalis de Inſectis Libr. III. de Serpentibus & Draconibus Libr. II. Francof. 1653. fol.
— — — Hiſtoriæ Naturalis de Avibus Libr. VI. Francof. 1650. fol.
— — — Hiſtoriæ Naturalis de Arboribus & Fructibus tàm noſtri quam Peregrini orbis Libr. X. Francof. 1662. fol.
— — — Hiſtoria Naturalis de Piſcibus &c. Quadrupedibus, Avibus, Inſectis prodiit Amſtelod. 1657. fol.
— — — Thavmatographia Naturalis. Amſtelod. 1665. 12
— — — Notitia regni Vegetabilis. Lipſ. 1661 12
— — — Notitia regni Mineralis ſive ſubterraneorum Catalogus. Lipſ. 1661. 12

Joh. Jonſtonii Idea Hygieines recenſita. Jenæ 1664. 12

— — — Idea Univerſæ medicinæ Practicæ Libr. XII. abſoluta. Francof. 1664. in 8. Jen. 1673. 8

— — — de Naturæ Conſtantia. Amſterod. 1634. in 12. 1635. in 16

Conr. Johrenii Praxis Chemiatrica. Rinthel. 1676. 8

— — — Praxeos Chemiatricæ Sect. II. Rinthel. 1678. 8

Petr. de Jongh Troſt der Jungfrauen und Weiber/ und wie kleine unſchuldige Kinder zu regieren. Cölln 1688. 8

Angel. à St. Joſepho Pharmacopœa Perſica, à MouzafferElen Mouhammed & Hoſſeni Perſico Idiomate concinnata & inLatinum converſa.Lut.Paris.1681. 8

Jac. Joſſens Hiſtoriſche Beſchreibung der kleinen Wunder-Welt. Lübeck 1652. 4

Laur. Jouberti Operà Medica Tom. II. comprehenſa. Tom. I. continentur (1) Paradoxorum Decas prima atque altera. (2) Opuſculorum Volumen quod in tres partes dividitur (α) Annotationes in Galeni Libr. I. & II. de Facultatibus naturalibus continet. (β) Annotationes in Galeni Libr. de differentiis morborum & differentiis Symptomatum. Item de convulſionis eſſentia & cauſis: De Cerebri Affectibus. Annotationes in paradoxa. (γ) Artem componendi Medicamenta. De Syruporum conficiendi modo & utendi ratione. Quæſtiones Medicæ pro Regia Profeſſione à Jouberto diſputatæ. Joh. Hucheri pro Libertate Philoſophica oratio. (3) De Peſte Liber Unus cum Tr. de febre quartana & Paralyſi. (4) Medicinæ Practicæ priores Libri III. cum Iſagoge Methodi Therapevtices & Tr. de Affectibus pilorum & cutis, præſertim Capitis. It. de Cephalalgia & Affectibus internis partium Thoracis. (5) Pharmacopœa, cui adjectæ Formulæ remediorum, Nuncupationum quarundam interpretatio, Ponderum Menſurarumque nomenclaturæ, & Notæ & Catalogus ſimplicium.

Tom. II. comprehendit (1) Libr. de Urinis. (2) Thom. Jordani Reſponſum ad Laur. Joub. Paradoxum VII. Decad. 2. (3) Laur. Jouberti Apologia ad Jordanum pro ſuo Paradoxo. (4) Fr. Valleriolæ Animadverſiones in omnia Jouberti Paradoxa, & Jouberti ad ſingula reſponſio. (5) Sententia Br. Seidelii de iis quæ Joubertus in Paradoxis ſuis de Febrium Humoralium origine ac materia diſputavit. (6) Examen Sententiæ Seidelii per Simonem Simonium. (7) Jouberti Provocatio à Sententia Br. Seidelii. (8) L. Jouberti & Alex. Gaudini Diſp. de iteranda ſæpius Phlebotomia in eodem morbo. (9) Gvil. Rondeletii Vita Mors & Epitaphia cum Catalogo Scriptorũ, quæ ad Jouberti Manus pervenerunt. (10) De Vairola magna ſive craſſa Gallis dicta Tr. (11) Declamatio in I. Saportæ Promotione Doctorali. (12) Oratio habita in Promotione Schillingii & Galarſii. (13) De Gymnaſiis & generibus exercitationum ap. Antiquos celebrium Liber. Ejusdem de Balneis antiquorum, tum Græcorum tum Romanorum Liber. (14) Περὶ τῆς ἐντελεχείας Diſp. L. Jouberti & I. Serrani. (15) De nominis Jouberti Orthographia D. Joſephi Scaligeri J. Cæſ. F. Cenſura. Francof. 1599. fol.

Journal *de Medicine ou obſervations des plus fameux Medecins Chirurgiens & Anatomiſtes de l'Europe. Avril, May, Juin. Juill. Aouſt, Septembr. & Octobr. Anno 1686. Paris 1686.* 12

Gisb. ab Iſendoorn Phyſiologia. Daventr. 1643. 4

— — — Medulla Phyſicæ Specialis. Harderw. 1658. 12

Thom.

Thom. Ittigii Tr. de Montium incendiis. Lipſ. 1671. 8

Joh. Junkeri Methodus Therapevtica per ſolam diætam & Ligni Guajaci diverſas præparationes. Erff. 1624. 4

Joh. Helfr. Junkens Chymia experimentalis curioſa ex principiis mathematicis demonſtrata. Francof. 1681. 8

— — — Medicus præſenti ſeculo accommodatus. Francof. 1682. 8

— — — Praxis medica ſive corporis Medicina. Francof. 1689. 8

— — — Fundamenta Medicinæ modernæ Eclectica, ubi Phyſice ad Carteſii potiſſimum Mentem præmiſſa, ex celeb. Medicis Neotericis per omnes Medicinæ partes ſelectus traditur. Noriberg. & Francof. 1693. 8

— — — Modernæ Praxeos Medicæ VadeMecum. Norib. 1694. 8

— — — Lexicon Pharmacevticum. Norib. 1694. 8

— — — Joh. Agricolæ Anmerckungen über die Chymiſchen Artzneyen Joh. Poppii, von neuem herauß gegeben / und Notis & Commentario ex recentiorum Principiis vermehrt. Nürnberg 1686. 4

Joh. Helfr. Junkens Compendium Chirurgiæ manualis abſolutum: Oder Begriff aller Operationen der Chirurgie, ſo einem Chirurgo oder Feldſcherer zu wiſſen nöthig. Franckfurth 1691. 8

— — — Auferziehung der Jungen Kinder. Franckfurth 1688. 12

Joachim. Jungii Præcipuæ opiniones Phyſicæ paſſim receptæ, ex recenſione Martin. Fogelii cujus Annotat. accedunt. Acceſſit Jungii Harmonica & Iſagoge Phytoſcopica. Hamburg. 1679. 4

— — — Doxoſcopiæ Phyſicæ minores. Hamburg. 1662. 4

— — — Hiſtoria Vermium è Manuſcriptis Schedis B. Authoris à Joh. Vagetio eruta & erudito Orbi communicata. Hamburg. 1691. 4

Joach. Jungii Schedarum Faſciculus inſcriptus *Mineralia* concinnari in Syſtema cœptus à Chr. Bunkio, & eo mox defuncto ita editus à Joh. Vagetio. Hamb. 1689. 4

K.

Valerii Kapfers Unterricht / wie die weiſſen Maulbeer-Bäume in dieſen Landen zu Erziehung der Seyden-Würm zu bequemen / aus dem Frantzöſiſchen überſetzt. Wien 1669. 8

Joh. Katschii de gubernanda ſanitate ſecundum res ſex non naturales Tractatus. Francof. 1557. 8

Petr. Mar. Kavinæ Fax ſive Lampas volans magnum meteorum viſum poſt occaſum Solis d. 31. Mart. 1676. Faëntiæ. fol.

Mich. Kautſchens friſch und voll eingeſchencktes Bier-Glaß. Merſeburg 1685. 12

Barth. Keckermanni Diſpp. Phyſicæ. Hanov. 1611. 8

— — — SyſtemaPhyſicum. Hanov. 1623. 8

Andr. à Keil Loimographia oder Beſchreibung der Peſt. Zell 1687. 8

Edoard. Kellæi Tr. duo de Lapide Philoſophorum, unà cum Theatro Aſtronomiæ Terreſtris. Hamb. 1676. 8

David Kellners Bierbräuer-Kunſt. Leipzig 1690. 8

— — — Ars ſeparatoria curioſa ac perutilis, oder ſehr nützliche und erbauliche Scheide-Kunſt. Leipzig 1693. 12

— — — hat *J. B.* Horns wohlgegründeten Anſchlag / wie die wilde Antimonialiſche Ertze / wann ſie Silber- und Goldhältig ſeyn / zu gut gebracht / ꝛc. werden können / zum Druck befördert. Leipzig 1690. 8

Joh. Kepleri Nuntius Sidereus. Francof. 1611. 8

— — — de Vero Anno nativitatis Chriſti Redemptoris. Francof. 1614. 4

Joh. Kepleri Prodromus Diſſertationum Coſmographicarum. Francof. 1621. fol.
— — — Admonitio ad Aſtronomos de Veneris & Mercurii in Solem incurſu. Lipſ. 1629. 4
— — — Strena ſive de Nive ſexangula. Lipſ. 1611. 4

Theod. Kerkringii Spicilegium Anatomicum continens obſervationum Anatomicarum rariorum Centuriam unam, nec non oſteogeniam Fœtuum. Amſterod. 1670. 4
— — — Anthropogeniæ Ichnographia ſive Conformatio Fœtus ab ovo usque ad Oſſificationis Principia. Amſterod. 1671. 4
— — — Commentarius in currum triumphalem Antimonii. Amſterod. 1671. 12

Mart. Kergeri Tr. de Fermentatione. Witteb. 1663. 4

Arnold. Kerneri Tetras Chemiatrica proponens præſtantiam & in Medicina efficaciam Auri, Argenti, Mercurii, Antimonii & Vitrioli. Erffurth. 1618. 8
— — — Balſamus vegetabilis, diſcours von einem köſtlichen Vegetabiliſchen Balſam. Leipzig 1618. in 8. Caſſel 1653. 8

Frantz Keßlers Unterſchiedliche Secreta vom Waſſer-Harniſch. Franckfurth 1626. 8

Joh. Steph. Keſtlerus edidit Phyſiologiam Kircherianam experimentalem. Amſterod. 1680. fol.

Vincent. Ketelaer de Aphtis noſtratibus. Belg. Sprow. Lugd. Batav. 1672. 12

Valer. Kharſtads gründlicher Bericht etlicher geheimer Artzney-Mittel. Straßburg 1644. in 8. Straßburg 1642. 12

Henr. Kippingii Inſtitutiones Phyſicæ methodicæ. Brem. 1670. 4
— — — Buſtum Jorriſticum ſive der tollraſende Kothſack / in quo vivus mortuus contumulatur Kothſack Johann. Sophronius per Epentheſin Scrofonius Swinhund olim in Rubezahlii Dæmonis aula Morio cacula, nunc Geiſteranæ Sectæ Buſtuarius Veſpa, Bombaſti Excrementorum Apothecarius, Medicus de Soleputrina Æoli bulla, Stercoris Bulga Onogrammatiſtes amœniſſimus. Nadolits. 1668. 12

Kiran. Kiranidis de Viribus medicamentorum Liber. Roſtoch. 1638. 8

Athan. Kircheri Magneticum Naturæ Regnum ſive Diſceptatio Phyſiologica de triplici in natura rerum magnete. Rom. 1654. 4
— — — Ars magna Lucis & Umbræ. Amſterod. 1671. fol.
— — — Muſurgia univerſalis. Rom. 1650. fol.
— — — Mundus ſubterraneus, quo divinum ſubterreſtris mundi opificium exponitur. Amſterod. 1678. fol.
— — — Ars magna ſciendi ſive de Arte Combinatoria. Amſterod. 1669. fol.
— — — Phonurgia nova. Campodun. 1673. fol.
— — — Sphinx Myſtagoga ſive de Mumiis. Amſterod. 1676. fol.
— — — Muſæum Collegii Romani. Amſterod. 1678. fol.
— — — Phyſiologia Kircheriana Experimentalis, quam ex vaſtis operibus P. A. Kircheri extraxit Joh. Steph. Keſtlerus. Amſterod. 1680. fol.
— — — Diatribe de prodigioſis crucibus, quæ tam ſupra Veſtes hominum, quam res alias, non pridem poſt ultimum Incendium Veſuvii montis Neapoli comparuerunt. Romæ 1661 in 8
— — — Arithmologia ſive de Abditis numerorum myſteriis. Romæ 16— 4
— — — Scrutinium Peſtis. Lipſ. 1659. 1671. 4
— — — Iter Ecſtaticum. Noriberg. 1671. 4
— — — Neue Hall- und Thon-Kunſt. Ellwangen 1684. fol.

Gothofr. Kirchii Ephemerid. Motuum Cœleſtium Ann. X. Lipſ. 1690. 4

Gothofr.

Gothofr. Kirchii Ephemerid. Motuum Cœleſtium Ann. XI. Lipſ. 1691. 4
— — — Ephemerid. Motuum Cœleſtium Ann. XII. Lipſ. 1692. 4
— — — Stern-Luſt von Anno 1673. biß 1674. Altenburg 1674. 4
— — — Betrachtung des Cometen. Leipzig 1677. 4
Georg. Caſp. Kirchmajeri de Paſſionum Animi & corporis morborum traduce Diſſertatio Epiſtolica. Witteb. 1684. 4
— — — de Paradiſo & Manucodiata Tr. Witteb. 1662. 8
— — — de Phoſphoris, natura Lucis & Igne. Witteb. 1680. 4
— — — Inſtitutiones metallicæ, oder wahrer und klarer Unterricht von dem edlen Bergwerck. Wittenberg 1687. 4
Petr. Kirſtenii Diſſ. de Vero Uſu & abuſu Medicinæ. Bresl. 1610. 8
Georg. Kirſtenii Medicaſter ſive de erroribus & ineptiis Medentum. Stetin. 1648. 4
— — — Adverſaria & Animadverſiones in Joh. Agricolæ Comment. in Poppium. Stetin. 1648. 4
Nicol. Kleinfeldii Declamatio Philoſophica de Immortalitate Animæ. Lugd. Batav. 1618. 12
— — — Pathologiæ Libri II. de Morbis, Symptomatibus eorumque cauſis. Antwerp. 1598. 12
Juſt. Fid. Klobii Hiſtoria Ambræ. Witteberg. 1666. 4
Chriſt. Knauthii Enumeratio Plantarum circa Hallam Saxonum naſcentium. Lipſ. 1687. 8
Caſp. Knittl de Luna Paſchali. Uratislav. 1666. 4
— — — Coſmographia Elementaris. Norib. 1674. 8
Tob. Knoblochii Diſputationes Anatomicæ. Witteb. 1612. 8
Joh. Knyphæi Augen-Troſt. Darmſtadt 1622. 8
Köchin/ ſo aus dem Parnaſſo entlauffen: Oder vollſtändiges Koch-Buch. Nürnberg 1691. 4
Köchin/ ſo wohl unterwieſen. Helmſtädt 1692. 4
Lothar. Koësfeld Planetolabium. Lugd. Batav. 1692. 4
Eman. Königii Regnum Vegetabile Phyſicè, Medicè, Anatomicè, Chemicè, Theoreticè, practicè conſideratum. Acceſſit Selectus remediorum è triplici Regno juxta ductum Pharmaciæ Ludovicianæ, cum appendice compoſitionis artificioſæ eorundem, ſecundum Cel. G. W. Wedelium. Baſil. 1688. 4
— — — Regnum Animale &c. hominis ſc. & Brutorum machinam hydraulico-Pnevmaticam, ſiſtens. Baſil. 1682. 4
— — — Regnum minerale, metallorum nimirum, Lapidum, Salium, Sulphurum, Terrarum quin & Acidularum Thermarum ortus, differentias, præparationes ſiſtens. Baſil. 1686. 4
— — — Theſaurus remediorum è triplici Regno Vegetabili, Animali, Minerali, ſiſtens (1) J. J. Waldſchmidii Deſcriptionem virium medicamentorum quæ in officinis Francofurtenſibus extant. (2) Succeſſum Proceſſuum Chemicorum Joh. Frid. Vigani in Medulla Chemiæ. (3) Remedia Anglica ſelectiſſima Galenica & Chemica, ut & Monſpelienſia aliaque miſcellanea. (4) Generalia Operationum Pharmacevtico-Chemicarum. (5) Joëlis Langelotti & Eman. Königii Chemia Phyſica. Baſil. 1693. 4
Joh. Kœnigii Inſtitutio Geographiæ Elementaris. Argent. 1677. 12
— — — Veſtigia Mathematica. Friburg. 1680 12
Vincent. Koffsky Bericht von der erſten Tinctur-Wurtzel oder Materia prima des Steins der Weiſen. Dantzig 1681. 8
Tob. Lud. Kolhans Literæ ad J. Dan. Horſtium de Spiritu Animali. Francof. 1658. 8

Joh. Chriſt. Kolbans admiranda optica. Coburg. 1660. 8
— — — Tractatus opticus. Lipſ. 1663. 8
— — — Bedencken von dem groſſen Cometen 1664. Coburg 1672. 4
Joh. Kolwecks Tractat von dem heilſamen Pfeffer-Bad unſer lieben Frauen / ꝛc. Dillingen 8
Joh. Sophron. Kozak Tr. medicus de Sale ejusdemque in corpore humano reſolutionibus ſalutaribus & noxiis. Francof. 1663. 4
— — — Tr. de Hæmorrhagia. Ulm. 1666. 8
— — — Mica Philoſophiæ Sacræ, Betrachtung der Geſchöpff des fünfften Tags. Bremen 1662. 8
Leonh. Krenzheim Obſervationes Chronologicæ. Lignic. 1655. fol.
Quirin. Kuhlmann Tr. de Arte combinatoria. Londin. 1681. 8
Joh. Kunkelii PhiloſophiaChemica experimentis confirmata, in qua agitur de Principiis Chemicis, Salibus acidis & alcalibus, fixis & Volatilibus triplicis Regni. Lipſ. 1674. 12
— — — Anmerckungen von denen Principiis Chemicis, Salibus acidis & Alcalinis &c. mit dem Anhang einer Chymiſchen Brillen contra non-Entia Chemica. Witteb. 1677. 8
Joh. Kunkelii Offentliche Zuſchrifft de Phoſphoro mirabili und deſſen leuchtenden Wunder-Pillen. Leipzig 1678. 8
— — — Probier-Stein de Acido und Urinoſo, Sale calido und frigido, wider D. Voigts Spiritum Vini vindicatum. Berlin 1686. 8
— — — Ars vitraria Experimentalis, oder vollkommene Glaßmacher-Kunſt / in einen Commentario über Anton. Neri, mit den Anmerckungen Ch. Merretti, herauß gegebenen Glaßmacher-Kunſt entdecket. Franckfurth und Leipzig 1689. 4
Georg Kuß hat Ol. Borrichii Docimaſticen Metallicum in das Teutſche überſetzt. Coppenhagen 1680. 8
Dav. Kyberi Lexicon Rei Herbariæ Trilingue. Argentin. 1553. 8
Alb. Kyperi Methodus diſcendi Medicinam. Lugd. Batav. 1643. 12
— — — Anthropologia. Lugd. Batav. 1650. Ibid. 1660. 4
— — — Inſtitutiones Medicæ. Amſterod. 1654. 4
— — — Phyſica. Lugd. Batav. 1645. 12

L.

Phil. L*Abbæi* Pharus Galliæ Antiquæ. Paris 1644. 12
— — — Concordia Chronologica technica & Hiſtorica. Paris 1670. fol.
Frid. Lachmund Ὀρυκτογραφία Hildesheimenſis, ſive admirandorum Foſſilium quæ in Tractu Hildesheimenſi reperiuntur, deſcriptio. Hildesheim. 1669. 4
— — — de Ave diomedea Diſſertatio. Amſtelod. 1674. 12
Nathan. Lacy Tr. de Podagra. Venet. 1692. 8
Chryſoſt. Lamberti erwünſchter Hauß-Artzt der krancken Kindheit. Morſeburg 1689. 8
Joh. Lamoniere Tr. de Dyſenteria Anno 1625. Lugduni populariter graſſante. Lugd. 1626. 8
Gvil. Lamy *Diſſertation ſur l'Antimoine. Pariſ. 1682.* 12
— — — de Principiis rerum Libri tres. Pariſ. 1680. 12
Bern. Lamy *Nouvelle Maniere de demontrer les principaux Theoremes des Elemens des Mechaniqves. Pariſ. 1687.* 12
— — — *Elemens de Mathematiqve. Amſterod. 1692.* 12
Joh. Bapt. à Lamzwerde Reſpirationis Svammerdammianæ Exſpiratio, unà cum Anatomia Neologices Joh. de Raei; quibus adjecta eſt Utriusque Philoſophiæ Clavis & mirabilis de Carbonum, Arenarum & Lapillorum excretione per alvum & Veſicam, Urinæque

næque Vomitu Hiſtoria. Amſterod. 1674. 8

Joh. Bapt. à Lamzweerde Hiſtoria naturalis molarum Uteri, in qua de natura ſeminis, ejusque circulari in ſanguinem regreſſu accuratè disquiritur. Lugd. Batav. 1686. 8

— — — Appendix variorum tam veterum, quam recenter inventorum Inſtrumentorum Chirurgicorum ad Joh. Sculteti Armamentarium Chirurgicum; acceſſerunt centum & quatuor obſerv. Chirurg. &c. Amſterd. 1672. 8

— — — Monita ſalutaria de magno Thermarum & Acidularum Abuſu. Colon. Agrip. 1684. 8

— — — Examen Evchariſticum durioris Harderianæ Apologiæ ſuper fraternas Admonitiones in caput 24. Tr. de Molarum Uteri contentas &c. Francof. 1689. 4

Carl Lancillotte Brennender Salamander/ oder Zerlegung derer zu der Chemie gehörigen Materien. Franckfurth 1681. 8

Petr. de L'Ancrée Geheimnüſſen der Zauberey. Cölln 1636. 4

Lanfranci Wund-Artzney/ verteutſcht durch Otto Braunfels. Franckfurth 1566. 8

Joel. Langelotti Epiſtola ad præcellentiſſimos Naturæ Curioſos, de quibusdam in Chemia prætermiſſis &c. Hamburg. 1672. 8

Chriſt. Langii Opera omnia edita cum Præfatione D. Georgii Franci: Continentur autem in his operibus (1) Pathologia animata ſive Animadverſiones in Pathologiam Spagyricam Petr. Joh. Fabri. (2) Miſcellanea curioſa Medica. (3) Diſputatio de Morbillis, quam prodromum eſſe voluit Pathologiæ Animatæ. (4) Diſp. de Elixire Proprietatis. (5) Calculi humani curatione. (6) Genuino Acidulas Egranas ſalubriter uſurpandi modo. Denique acceſſit Tr. de Thermis Carolinis. Francof. 1688. 4

Separatim proſtant.

Chriſt. Langii Miſcellanea curioſa medica cum Diſp. de Morbillis & de Elix. Proprietatis. Lipſ. 1669. 4

Joh. Lang hat die wunderlichen Begebenheiten eines unbekandten Philoſophi in Such- und Findung des Steins der Weiſen/ aus dem Engliſchen in das Teutſche überſetzt/ welchen beygefügt ein Tractätlein/ genannt das Hauß der Weiſen. Hamburg 1690. 8

— — — Aquilæ Thuringiæ redivivæ, oder kurtzer Entwurff von dem feuchten und trucknen Weg/ den Alkoheſt zu bekommen. Hamburg 1685. 12

H. Ambr. Langemantelii Magnetismus ſive Disquiſitiones Phyſico-Theologicæ de Sympathia. Aug. Vind. 1673. 8

— — — Panoplia Genethliaca. Aug. Vind. 1668. 8

Caſp. Langenhert Illuſtrati compendii Phyſices Arnoldi Geulinx. Franek. 1688. 8

— — — Brutum Carteſianum. Franek. 1688. 8

Bernh. Langwedelii Carolus Piſo enucleatus ſive obſervationes Phyſicæ Caroli Piſonis certis concluſionibus Phyſico-Pathologicis comprehenſæ. Hamb. 1639. 8

— — — Theſaurus Hippocraticus ſive Aphoriſmi Hippocratis in Claſſes & certos titulos ordine diſpoſiti. Hamb. 1639. 12

— — — Defenſio Hippocratis contra obtrectatores & Calumniatores. Lugd. Batav. 1647. 12

— — — Colloquium Romano-Hippocraticum inter Marforium & Pasquinum. Lugd. Batav. 1648. 12

Fr. Tertii de Lanis Prodromo dell' Arte Maëſtra. Breſcia 1670. fol.

— — — Magiſterii Naturæ & Artis Pars I. Brix. 1684. fol.

— — — Magiſterii Naturæ & Artis Pars II. Brix. 1686. fol.

— — — Magiſterii Naturæ & Artis Pars III. Parm. 1692. fol.

Phil. Lansberg de Motu terræ. Amſterod. 1630. 8

— — — Tabb. Motuum cœleſtium. Amſterod. 1632. in fol. Middelb. 1653. in fol.

— — — De Triangulis. Amſterod. 1631. 4

— — — Uranometria. Amſterod. 1631. 4

— — — Opera omnia Aſtronomica. Middelburg. 1663. fol.

Joſephi Lanzoni Zoologia parva. Ferr. 1689. 8

— — — Obſervationes Medicæ. Colon. 1688 8

— — — Citrologia Curioſa ad Normam & formam N. C. Ferrar. 1690. 12

— — — Diſſertatio de Clyſteribus. Ferrar. 1691. fol.

— — — Diſſertatio de Febre quartana. Ferrar. 1691. fol.

— — — Diſſertatio de Jatrophyſicis Ferrarienſibus. Ferrar. 1691. 4

— — — Tr. de Balſamatione Cadaverum in quo non tantum de Pollinctura ap. Veteres, ſed etiam de Variis Balſamandi cadavera modis ap. recentiores plura curioſa breviter & nervoſè exponuntur. Ferrar. 1693. 12

Lapis univerſalis Microcoſmicus, oder die höchſte Artzney der kleinen Welt des menſchlichen Leibes/ꝛc. ſampt einem Tractätlein von dem Harn des Menſchen. Straßburg 1681. 8

Lud. Lavaterus de Spectris. Lugd. Batav. 1659. 1687. 12

— — — Von Geſpenſt- und Nacht-Geiſtern. Zürch 1670. 8

Bernh. de Lavinheta Opera Lulliſtica. Argent. 1612. 8

Petr. Laurembergii Iſagoges Anatomicæ Græcæ Interpretatio Latina. Lugd. Batav. 1618. 4

— — — Porticus Æſculapii ſive generalis Artis Medicæ conſtitutio. Roſtoch. 1630. 4

— — — Collegium Anatomicum XII. Diſpp. comprehenſum. Roſtoch. 1636. 4

— — — Anatomia corporis humani. Francof. 1665. 12

Petr. Laurembergii Horticultura huic noſtro Solo & Cœlo accommodata. Francof. 1631. in 4. & 1654. 4

— — — Paſicompſe ſive accurata & curioſa delineatio pulchritudinis. Roſtoch. 1634. in 8. Lipſ. 1672. 8

Gvilelm. Laurembergii Hiſtorica deſcriptio Lapidis Aëtitis ſive Lapidis Aquilæ; cui adjunctus eſt Auger. Clutii Tr. de Lapide Calſuve ſive Diſſertatio Lapidis Nephritici &c. quem ſermone Latino recenſet Laurembergius. Roſtoch. 1627. 12

— — — Epiſtolica Diſſertatio continens Curationem calculi Veſicæ. Witteb. 1627. in 12. Lugd. Batav. 1619. 8

— — — Botanotheca ſive Modus conficiendi Herbarium vivum. Altorphii 1676 in 4

Cl. Mart. Laurenderius Cardani Metopoſcopiam Libris tredecim & octingentis faciei humanæ Iconibus complexam, unà cum Melampodis Tr. de nævis corporis Græcè & Latinè primùm edidit. Pariſ. 1658. fol.

Andr. Laurentii Hiſtoria Anatomica humani corporis & ſingularum ejus partium, multis controverſiis & obſervationibus novis illuſtrata. Francof. 1600. in Fol. 1628. in 8

— — — Opera Therapevtica. Scilicet Tr. de Criſibus; mirabili ſtrumas ſanandi vi Regibus Galliarum conceſſa; Nobilitate viſus ejusque conſervandi ratione; Melancholia Libr. II; Senectute; Morbo Articulari; Lepra: Lue Venerea: Ejusdem Notæ in artem parvam Galeni & Conſilia Medica. Francof. 1627. 1628. fol.

— — — de Criſibus Libri III. Francof. 1606. 8

— — — Tr. von dem Alter/deſſen Urſach/ Natur/ Eigenſchafften/Ungelegenheiten/ ꝛc. aus dem Frantzöſiſchen in das Teutſche überſetzt von J. L. Gottfried. Franckfurth 1627. 8

— — — de Riſu Tr. Marpurg. 1606. 8

Georg. Frid. Laurentii Exercitationes in nonnullos minus abſolutè veros Hippocratis Aphoriſmos. Hamburg. 1653. 4

Leal. Lealis de partibus ſemen conficientibus in Viro Epiſtola ad Dominicum Marchetis. Patav. 1686. 12

Samuel. Ledelii Centaurium minus auro tamen majus ad normam & formam Nat Curioſ. adumbratum. Jen. 1694. 8

Ant. à LeeuWenhoek Anatomia ſive interiora rerum cum animatarum, tum inanimatarum ope & beneficio exquiſitiſſimorum microſcopiorum. (1) Epiſtola agit de figuris Salium. (2) De Structura Cerebri diverſorum Animalium; de generatione pituitæ, Muci narium, humoris cryſtallini in oculis hominum, Moxæ, calcis Arthriticorũ, Morbi Leproſorum, Squamarum in Anguillis. (3) De generatione Ranarum earumque ſemine reliquisque partibus; It. de generatione Avium & Piſcium; figura muſculorum carnis &c. de Excrementis Aſelli majoris: de vehementi motu cordis &c. (4) De vivis Animalculis in lactibus ſive ſemine maſculo piſcium & in teſticulis Animalium &c. (5) De Teſticulo gliris & Animalculis in eo repertis. It. de conchis & oſtreis; de vivis animalculis in liquore à palmite deſtillante. (6) De ortu & defluvio capillorum; de vivis Animalculis exiſtentibus in Excrementis, urina Equi, & Limo; It. de morbo articulari. (7) De formatione muſculorum Viſcoſorum tam cancri quam ſqvillæ. (8) De origine Plantæ & radicis in ſeminibus. Item de Analogia generationis Arborum & Animalium. (9) De Origine Plantarum in ſeminibus Goſſypii, Palmæ, Uvarum criſparum, Spinæ acutæ ac Tiliarum, aliaque nonnulla. (10) Examen diverſorum Salium. (11) De diuturna vita Animalculorum in ſemine canis, canum coitu, aliaque generationem animalium Stirpiumque concernentia. (12) De cinnabari nativa, pulvere pyrio & tormentis bellicis. (13) De Coalitione oſſis, corticibus Arborum, cute & ſquamis. It. de humoribus ex corpore tranſpirantibus & de ramento quodam cutis. (14) De Gallarum generatione & primordiis Plantarum in Caſtanea & Juglande &c. (15) De ſemine Carpok ſive Arbore Lanigera Bontii, nec non de primordio Plantæ intra nucem Cocos. De ovis ſqvillarum, Aſtacorum & Cancrorum &c. (16) De Lignorum Structura & robore. Lugd. Batav. 1687. 4

Ant. à LeeuWenhoek Continuatio Epiſtolarum datarum ad Regiam Societatem Londinenſium. (1) continet texturam dentium in Elephante, Sue, homine, bove & Equo. (2) Examen Seminis Meſpili & Coffi. (3) Variorum Seminum Anatomen. (4) Mutationes circa Bombyces earumque ova. (5) Curculionis accuratã deſcriptionem. (6) Scrutantur formicarum ova contra Griendelium. (7) Animalcula in Succino & Aqua; It. Urticas & millepedas. (8) Cocheniliam & Corticem peruvianum perveſtigat. Lugd. Batav. 1689. 4

G. G. Leibnüzii de Arte combinatoria Tractat. Lipſ. 1666. 4

Eccard. Leichneri Tr. de Motu Sanguinis contra Harveum. Erffurth. 1645. 12

— — — De generatione ſive propagatione Animalium plantarum & mineralium exercitationes Phyſicæ antiperipateticæ. XX. Ultima Humanæ Animæ traductionem invictiſſimè demonſtrat. Erffurth. 1649. 4

— — — De indiviſibilibus & totali cujusque Animæ in toto ſuo corporeo, ex ſingulis ejus partibus exiſtentia. Erff. 1650. 12

Ec-

Eccard. Leichneri Epicriſis Medico-Analytica ſuper diſputationes XI. Sylvii. Erffurth. 1664. 12
— — — Pentas Exercitationum de calido innato. Erffurth. 1654. 4
— — — Pentas de Principiis Medicis. Erffurth. 1664. 12
— — — Epiſtola Apologetica contra Ammannum. Erffurth. 1675. 12
— — — Gefahr und Mißbrauch der Artzney/ in- und mit dem Exempel purgierender Artzneyen / und des Landfahrenden Schwefel-Balſams/ beſchrieben. Erffurth 1660. 8

Wolff. Leinberer Theoria Cometæ. Ingolſtadt. 1665. 4

Nicol. Lemery curſus Chimiæ. Genev. 1681. 12
— — — *Cours de Chimie contenant la Maniere de faire les operations, qui ſont en Uſage dans la Medicine &c. Paris 1682.* 8

Lev. Lemnius de habitu & conſtitutione corporis. Lipſ. 1587. Zirikſee. 1619. 8
— — — Similitudines ac Parabolæ ab Herbis Biblicis deſumptæ. Acceſſit Fr. Rueus de Gemmis quarum in Apocalypſi fit mentio. Francof. 1626. 16
— — — De occultis Naturæ miraculis Libr. IV. Francof. 1627. in 12. Lugd. Batav. 1666. 12
— — — Geheimniß der Natur in des Menſchen Leib und Seel; vermehret und verbeſſert von Jacob Horſten. Franckfurth 1672. 4
— — — De Termino Vitæ. Lugd. Batav. 1639 12

L. Lemonniere *Traité de la fiſtule de l'Anus. Paris 1689.* 12

Roſ. Lentilii Bedencken über die zu Frühlings- und Herbſt-Zeiten unzeitig-angeſtellte Præſervir-Aderläſſen. Ulm 1692. 8

Jani Leoniceni Metamorphoſis Æſculapii & Apollinis Pancreatici. Gratianop. 1672. 8

Dominic. Leonis Ars medendi. Francof. 1597. 8

Dominic. Bott. Leontini Pyrologia Topographica, i. e. Diſſertatio de Igne juxta Loca, cum eorum deſcriptionibus. Neapol. 1692. 4

Vinc. Leotaudi Examen quadraturæ Circuli. Lugd. 1654. 4
— — — Cyclomathia ſive multiplex circuli conſideratio. Lugd. 1663. 4
— — — Magnetologia. Lugdun. 1668. 4

A. Lerchheimers Bedencken von der Zauberey. Baſel 1627. 8

Leonard. Leſſii Hygiaſticon ſive vera ratio bonæ Valetudinis. Molsheim. 1670. 16
— — — Hygiaſticon, Teutſch. Molßheim 1670. in 12. Ravenſpurg 1664. 12

Joh. Gerh. Leurſens Chymiſchen Schau-Platzes Vortrab. Franckfurth 1681. 4

Andr. Libavii Examen Philoſophiæ novæ in quo agitur de modo diſcendi novo de Veterum Authoritate, de Magia Paracelſi ex Crollio, de Philoſophia vivente ex Severino, de Philoſophia Harmonica Magica Fraternitatis Roſeæ crucis. Francof. 1615. fol.
— — — Praxis Alchemiæ, h. e. de artificioſa præparatione præcipuorum medicamentorum Chemicorum, annexus eſt Libellus Jac. Beſſoni de abſoluta ratione extrahendi Olea & Aquas à medicamentis ſimplicibus. Francof. 1604. 8
— — — Alchemia Triumphans de injuſta in ſe collegii Galenici ſpurii in Academia Pariſienſi Cenſura, & Joh. Riolani Maniographia. Francof. 1607. 8
— — — Rerum Chemicarum Epiſtolica forma ad Philoſophos & Medicos deſcriptarum Libr. III. Francof. 1595. 8
— — — Tr. duo Phyſici: prior de Impoſtoria Vulnerum per Unguentum Armarium Sanatione &c. Poſterior de Cruentatione Cadaverum injuſta cæde factorum, præſente, qui occidiſſe creditur. Acceſſit Epiſtola de Examine Panacææ Anwaldinæ. Francof. 1594. 8
— — — Neo-Paracelſica. In quibus Vetus Medicina defenditur adverſus Georg.

org. Anwald. & Joh. Gramannum. Francof. 1594. 8

Andr. Libavii Singularium pars I. continet quæſtiones de metallorum Succinique natura, de carne foſſili ut creditum eſt, de geſtatione Cacodæmonum; Veneno aliisque rarioribus plurimis. Francof. 1599. 8

— — — Singularium Pars II. de natura cœleſtium, Cometis, Melle, Sympathiis & antipathiis, Sanguinis hauſti mirandis effectibus, Dentium & cognatorum generatione, Noctambulis, Nyctoblepis, Vagitu Uterino, Agno Scythico, Zoophytis, Beſtiarum intellectu, Bombycum Hiſtoria, Sericique & cognatorum Amianthi, Albeſti, Byſſi controverſiis. Francof. 1599. 8

— — — Singularium Pars III. continet Bituminum Libr. VIII. & imprimis de Petroleo, Ambra, Haloſantho, Succino, Gagathe, Aſphalto Paſſaſphalto, Terra Ampelitide, Turffenis, Lythanthrace Ebore foſſili, Ebeno foſſili &c. Francof. 1601. 8

— — — Singularium Pars IV. continet Hiſtoriam fontis medicati ad Tubarim ſub Rotenburgo, Libros Batrachiorum de ranis, contra Panacæam Anwaldinam confutationem, denique de Æthiopibus & Seribus duplicibus Tractatiunculam. Francof. 1601. 8

— — — de Cometa Anno 1604. & Voëtii de Prognoſticis Cometarum. Amſterod. 1665. 4

Seb. Liborii Büchlein vor die Krancken. Görlitz 1581. 8

Fortun. Liceti de ortu Animæ humanæ Libr. III. Francof. 1606. 8

— — — de Intellectu agente Libr. V. Patav. 1637. fol.

— — — de Monſtrorum cauſis, natura & differentia. Patav. 1627. 4

— — — de Monſtris auctior & emendatior editio ex recenſione Gerh. Blaſii. Amſterod. 1665. 4

Fortun. Liceti de Animæ rationalis Immortalitate. Patav. 1629. 4

Duncani Liddeli Opera omnia operâ & ſtudio Ludovici Serrani edita. Comprehenduntur autem (1) Phyſiologia. (2) Pathologia. (3) De Signis medicis Tr. (4) Therapevtica & victus ratio in ſanis & ægris. (5) De Febribus, Peſte, variolis & morbillis Tr. Lugdun. 1624. 4

Seorſim proſtant.

— — — Ars Medica. Hamburg. 1628. 8

— — — Compendium Univerſæ medicinæ. Rinthel. 1620. 8

— — — De febribus Libr. III. Hamb. 1610. 8

Joh. Antonii von der Linden Manuductio ad Medicinam; præmiſſa oratio de Medico futuro neceſſariis. Franek. 1642. 8

— — — de Scriptis Medicis Libr. II. Amſterod. 1651. 8

— — — de Hemicrania menſtrua Hiſtoria. Lugd. Batav. 1660. 4

— — — Meletemata Medicinæ Hippocraticæ. Lugd. Batav. 1668. 4

— — — Selecta Medica & ad ea Exercitationes & quidem (1) Medico futuro neceſſaria. Hippocr. l. t. II. 8. (2) Sapientia Medica. Hipp. l. de Eleg. t. V. v. 66. (3) Pietas Hippocratea. Hipp. t. de Eleg. t. VI. 95. (4) Ariſtippus Iliacus. Hipp. V. Epid. t. XXXVI. 96. (5) Sepia volvox Aretæus l. de Cauſ. & Sign. Acut. II. 6. (6) StranguriaIlioſa. Hippocr. Aph. VI. 44. (7) Volvulus frigidus. Hipp. II. Epid. VI. 25. (8) Tiſameni Colica. Hippocr. III. Epid. II. 6. (9) Cappadox Hepaticus, Plaut. Curcurl. Act. II. Scen. I. 15. (10) Vini Pleni. S. Lucas Act. II. 13. (11) Aſellus Lucius. Athen. Deipnoſoph. VII. 18. (12) Scomphus plevriticus. Hipp. V. Epid. I. 3. (13) Oeniades famelicoſus. Hipp. V. Epid. II. 6. (14) Mantiſſa Oeniadæ. Galen. 6. Epidem. 3. 29. (15) Nicippus Gonorrhœus.

norrhœus. Hipp. IV. Epid. XXIX. (16) Clonigus Nephriticus. Hippocr. VII. Epid. LV. Lugd. Batav. 1656. 4

Joh. Antonii von der Linden Hippocratis Coi opera omnia Græcè & Latinè duobus Voluminibus comprehenſa, & ad omnes alias Editiones accommodata. Lugd. Batav. 1665. 8

Heinr. à Lindhout Tractatus Aſtrologicus ſive Introductio in Phyſicam Judiciariam. Lipſ. 1617. 4

Mart. Lipenii Bibliotheca realis Medica. Acceſſit Index Authorum copioſiſſimus. Francof. 1679. fol.

Dav. Lipſii Tr. de cura Hydropis. Erffurth. 1624. in 4. Jen. 1678. 4

— — — Bericht von denen Kinder-Blattern. Erffurth 1624. 4

Juſt. Lipſii Schreiben von wunderbahrer Natur und Eigenſchafft der Hunde. Franckfurth 1614. 4

Chr. Lipſtorp Bedencken von der rothen Ruhr und gifftigen hitzigen Fiebern. Stade 1676. 4

Mart. Liſteri Hiſtoriæ Animalium Angliæ tres Tractatus, Unus de Araneis, alter de Cochleis, tum Terreſtribus, tum fluviatilibus, Tertius de Cochleis marinis, quibus adjectus eſt IV. de Lapidibus Angliæ ad Cochlearum quandam Imaginem figuratis. Londin. 1678. 4

— — — de fontibus Medicatis Angliæ. Francof. 1684. in 8. Lugd. Batav. 1686. 12

— — — Joh. Goëdartium de Inſectis in methodum redegit & Notulas addidit. Londin. 1685. in 8. Acceſſit Appendix ad Hiſtoriam Animalium Angliæ, unà cum Scarabæorum Anglicorum quibusdam Tabulis.

— — — Exercitatio Anatomica, in qua de cochleis maximè terreſtribus & Limacibus agitur. Londin. 1693. 8

— — — Sex Exercitationes Medicinales de quibusdam morbis Chronicis, quarum (1) de Hydrope. (2) De Diabete. (3) De Hydrophobia. (4) De Lue Venerea. (5) De Scorbuto. (6) De Arthritide. Londin. 1693. 8

Mart. Liſteri Hiſtoria Conchyliorum. Londin. 1685. fol.

Mart. Lyonetti Loimographia. Lugdun. 1639. 8

Mich. Lyſeri Culter Anatomicus. Hafn. 1665. in 8. Francof. 1679. in 8. Acceſſit huic Editioni Caſp. Bartholini Th. F. Adminiſtrationum Anatomicarum ſpecimen.

Matth. de L'Obel Illuſtrationes Stirpium. Londin. 1655. 4

Joh. Locatelli Beſchreibung eines neuen Inſtruments zum Acker-Bau. Jena 1690. 4

Valer. Lœberi Anchora Sanitatis &c. cui annexa Mantiſſa de Venenis eorumque antidotis. Hamb. 1671. 8

Rud. Lœnii Explicationem Ferneli Pathologiæ Libr. IV. de Febribus edidit eique adjecit Prognoſin & Curationem. Amſtelod. 1664. 8

— — — Synopſis prælectionum Phyſicarum. Arnheim. 1665. 12

Joh. Lœſelii Tr. de Podagrà. Roſtoch. 1638. 8

— — — Scrutinium Renum. Regiom. 1642. 4

G. E. Lohneiſens Bericht von denen Bergwercken. Hamburg 1672. 1690. fol.

Jodoc. Lommii Obſervationum Medicinalium Libri III. Francof. 1643. in 8. cum Præfatione Wedelii. Jenæ 1688. 12

Joh. Phil. Loneri Liber de Apoplexia. Lipſ. 1596. 8

Chr. Longomontani Geometriæ quæſita XII. Hafn. 1631. 4

— — — Aſtronomia Danica. Amſtelod. 1640. fol.

— — — Rotundi in plano ſive Circuli Menſura. Amſterod. 1644. 4

Lud. Loniceri Heb-Ammen-Ordnung. Franckfurth 1573. 4

Laur. Loſſens Chirurgiſches Hand-Büchlein. Eiſenach 1676. 12

Frid. Loſſii Obſervationum Medicinalium Libr. IV. Londin. 1672. in 8. Lipſ. 1685. 8

Joh.

Joh. Petr. Lotichii Paradoxon ſive de Febribus. Acceſſit Diſp. Phyſ. de dignitate & præſtantia ſcientiæ naturalis. Francof. 1627. 4

— — — de Caſei Nequitia Tr. Francof. 1643. 8

— — — Gynæcologia, i. e. de Nobilitate & perfectione ſexus fœminei Diaſcepſis. Francof. 1630. 8

— — — Conſiliorum & obſervationum medicinalium Libr. V. Ulm. 1644. 4

Louyſe Heb-Ammen-Buch. Hanau 1628. in 4. Vid. Bourgois.

Richard. Lower de Corde. Amſterod. 1669. 8

Henr. Lubberti Unterricht von der Waffen-Cur. Amſterdam 1675. 12

Stanisl. Lubcensky Theatrum Cometicum. Lugd. Batav. 1681. fol.

Sam. de Lublinis quæſtiones in Phyſicam. Colon. 1627. 8

Joh. Ludolffi Tetragonometria Tabularia. Lipſ. 1690. 4

Dan. Ludovici Pharmacia modernorum Seculo applicanda. Gothæ 1685. in 8. Hamburg. cum Præfat. Wedel. 1688. in 8 Hafn. 1693. 8

— — — de Volatilitate Salis Tartari Diſſertatio. Gothæ 1674. 12

Dan. Ludovici Zwey teutſche Tractätlein von der Feld-Kranckheit und rothen Ruhr. Mühlhauſen 1685. 12

Raym. Lullii Tr. de Vita conſervanda. Argentin. 1616. 8

— — — Opera quæ ad inventam ab ipſo artem univerſalem Scientiarum artiumque omnium brevi compendio diſcendarum pertinent. Francof. 1617. 1651. 8

Jac. Lupii Schatz-Kammer der Natur. Anno 1681. 8

— — — Traum-Buch. Erffurth 1644. 1687. 8

Joh. Luyts InſtitutioAſtronomica. Traject. 1689 4

— — — Introductio ad Coſmologiam. Traject. 1692. 4

Henr. Ludov. Luzens Ophiographia, oder Schlangen-Beſchreibung. Augſpurg 1670. 8

Th. Lydiat Emendatio Temporum. Hag. Com. 1654. 12

— — — CanonesChronologici. Oxon. 1682 8

Joh. Phil. Lyſeck Præſervativum Peſtilentiale, oder Peſt-Bericht. Straubingen 1675 4.

M.

Petr. M*Acaſii* Promptuarium Medicum ſive Apparatus Materiæ Medicæ ad Praxin Medicam. Francof. 1654. Lipſ. 1677. 12

Carol. de Maëts Prodromus Chemiæ rationalis. Accedunt Animadverſiones in Librum cui Titulus: Collectanea Chemica Leydenſia. Lugd. Batav. 1684. 8

— — — PraxisChymiatricaRationalis. Lugd. Batav. 1687. 4

— — — Chemia Rationalis Authore P. T. Lugd. Batav. 1687. 4

Caſ. Magati de rara medicatione Vulnerum ſeu de Vulneribus rarò tractandis Libr. II. Venet. 1676. in fol. Acceſſit in hac Editione Joh. Bapt. Magati Tr. quo rara Vulnerum Curatio defenditur, contra Sennertum.

Georg. Magiri Gifft-Jäger oder Peſt-Bericht. Arnheim 1636. 8

Joh. Magiri Phyſiologia. Francof. 1629. 8

— — — Elementa Geometrica. Marpurg. 1658. 8

Gvil. Magiſtratii Iſagoge Therapevtica de Peſtis Sævitia ejusque Curatione. Francof. 1672. 8

Joh. Chryſ. Magneni Tr. de Tabaco. Hag. Com. 1668. in 12. Amſterod. 1669. in 12

— — — Tr. de Manna. Hag. Com. 1668. 12

— — — Democritus redivivus ſive Vita & Philoſophia Democriti. Lugd. 1648. 12

Dom. Magri *Virtu del Kafe bevanda introdotta nou-*

ta noubamente nell' Italia, con alcuni oſſerbazioni per conſerbar la Sanita, nella Vecchiaja. Rom. 1671. 4

Joh. Valer. Majeri Conſilium Febrifugum, oder Bericht von dem Quartan-Fieber. Schwäbiſch Hall 1639. 12

Mich. Majeri Tr. de circulo Phyſico quadrato, h. e. Auro ejusque Virtute medicinali Tr. Oppenheim. 1616. 4

— — — Luſus Serius quo Hermes ſive Mercurius Rex mundanorum conſtitutus eſt. Oppenheim. 1619. 4

— — — Geſpräch des Mercurii Königs der Metallen. Franckfurth 1625. 8

— — — Jocus Severus, h. e. Tribunal æqvum, quo Noctua regina Avium pronuntiatur, & ob ſingularem Sapientiam Palladi Sacrata agnoſcitur. Oppenheim. 1617. 4

— — — Atalanta fugiens, h. e. Emblemata nova de Secretis Naturæ Chymicis. Francof. 1617. in 4. 1687. in 4

— — — Themis aurea, h. e. de Legibus fraternitatis Roſeæ Crucis. Francof. 1618. 8

— — — Viatorium, h. e. de Montibus Planetarum ſeptem ſive metallorum Tractatus. Oppenh. 1617. in 4. Rotomag. 1651. 8

— — — Munera Germaniæ. Francof. 1619. 8

— — — Cantilenæ Intellectuales de Phœnice redivivo. Roſtoch. 1622. 12

— — — Tripus Aureus, h. e. tres tractatus Chemici ſelectiſſimi. (1) Baſilii Valentini Practica, unà cum XII. Clavibus. (2) Thom. Nortoni Crede mihi ſive ordinale. (3) Cremeri Angli Abbatis Weſtmonaſterienſis Teſtamentum. Francof. 1617. 4

— — — Ulyſſes ſive de Sapientia ſive Intelligentia Tr. accedit Diſſert. de Fraternitate Roſeæ Crucis. Francof. 1624. 8

— — — Silentium poſt Clamores ſive Tractatus Apologeticus. Francof. 1617. 8

— — — Viridarium Chemicum, oder Chymiſches Luſt-Gärtlein / in ſich begreiffend etlich und funffzig Chymiſche Sinn-Bilder. Franckfurth 1688. 4

Mich. Majeri Compendium Miraculorum, teutſch. Franckfurth 1620. 8

— — — Verum Inventum, teutſch. Franckfurth 1619. 8

Joh. Henr. Maji Hiſtoria Animalium, quorum in Sacris Literis fit mentio. Gieſſ. 1685. 8

— — — Synopſis Phyſicæ veteris & novæ. Francof. 1688. 8

J. Dan. Majoris Hiſtoria Anatomica Calculorum inſolentioris figuræ & magnitudinis in Renibus J. Sperlingii repertorum. Lipſ. 1662. 4

— — — De Cancris & Serpentibus petrefactis Diſſert. Epiſtolica, cui acceſſit Phil. Jac. Sachſii Reſponſoria de miranda Lapidum natura. Jen. 1664. 8

— — — Prodromus Inventæ à ſe Chirurgiæ Infuſoriæ. Lipſ. 1664. 8

— — — De Planta monſtroſa Gottorpienſi Diſſ. ubi quædam de coaleſcentia Stirpium & circulatione Succi Nutritii per easdem proferuntur. Sleſvic. 1665. 4

— — — Chirurgia Infuſoria. Kilion. 1667. 4

— — — Genius errans ſive de Ingeniorum in Scientiis abuſu Diſſertatio. Annexus eſt Liber Bened. Menzini de literatorum Hominum Invidia. Kilion. 1677. 4

— — — Fabii Columnæ opuſculum de Purpura edidit & Annotationibus auxit. Adjunxit Specimen doctrinæ de Teſtaceis in ordinem congruū redactæ; cum brevi Dictionario Oſtracologico de partibus Teſtaceorum. Kilion. 1675. 4

Georg. Makenzei de Humanæ ratiocinationis imbecillitate, unde ea proveniat & illi quomodo poſſimus mederi. Traject. ad Rhen. 1690. 8

P. Malebranche de inquirenda Veritate. Genev. 1679. 4

P. Ma-

P. Malebranche *Recherche de la Verite*. Amſte- 1688. 12

Tib. Malphi Anleitung zur Wund-Artzney. Nürnberg 1676. 8

Marcelli Malpighii Opera omnia Botanico-Medico-Anatomica, quorum hæc ſeries (1) Anatomes Plantarum Idea. (2) Anatomes Plantarum Pars Prima. (3) Anatomes Plantarum Pars II. (4) Epiſtolæ quædam circa præmiſſos Tractatus de Anatome Plantarum, ultrò citroque à Malpighio & Oldenburgio ſcriptæ, in quibus de Ovo incubato fit aliqua mentio. (5) Diſſertatio Epiſtolica de Bombyce. (6) Diſſ. Epiſt. de formatione Pulli in ovo. (7) Epiſtolæ quædam circa hanc de Ovo Diſſertationem. (8) Appendix repetitas auctasque de Incubato ovo obſervationes continens. (9) Ant. Felix Abb. Marſilius de ovis Cochlearum Epiſtola ad M. Malpighium. (10) Harderus de partibus genitalibus Cochlearum; generatione item Inſectorum ex ovo ad præfatum Abbatem & Lucam Schrökium. (11) Exercitatio Anatomica de Cerebro ad Carolum Fracaſſatum. (12) Caroli Fracaſſati Diſſ. Epiſt. reſponſ. de Cerebro ad M. Malpighium. (13) Exercit. Anatomica de Lingva. (14) Carolus Fracaſſatus de Lingva. (15) Exercit. Anatomica de Externo Tactus organo. (16) Diſſ. Epiſtolica de Cornuum Vegetatione, Utero, viviparorum ovis, Plantis, &c. (17) Exercit. Anatomica de Omento, pinguedine & adipoſis ductibus. (18) Exercit. Anatomica de Hepate. (19) De Cerebri Cortice. (20) De Renibus. (21) De Liene. (22) Exercit. Epiſtol. de Polypo Cordis. (23) Diſſ. Epiſtolicæ de Pulmonibus. (24) Th. Bartholini Diatribe de Pulmonum ſubſtantia & motu. (25) De Structura glandularum conglobatarum ſimiliumque partium Epiſtola. Lugd. Batav. 1687. in 4. Londin. 1686. fol. Seorſim proſtant.

Marcelli Malpighii Anatomes Plantarum Pars I. Londin. 1675. fol.

— — — Pars II. Londin. 1679. fol.

— — — Diſſertatio Medica de Bombyce. Londin. 1669. 4

— — — Exercit. de Structura Viſcerum Pulmonum, Hepatis, Cerebri Corticis, Renum, Lienis &c. Accedit Diſſ. de Polypo Cordis. Jen. 1677. in 12. Francof. 1678. 12

— — — & Fracaſſati Epiſtolæ Anatomicæ. Amſterod. 1669. 12

Jul. Malvicini Utiles Collectiones Medico-Phyſicæ ad medicinæ Inſcios prolatæ. Venet. 1682. 4

Joh. Manardi Epiſtolæ ſive Curia Medica, cum Annot. in Joh. Meſue ſimplicia & compoſita. Hanov. 1611. fol.

Celſ. Mancini de Somniis Liber. Francof. 1590. 8

Joh. Wil. Mannagetta Peſt-Ordnung. Wien 1680. 4

Joh. Jac. Mangeti Bibliotheca Anatomica. Vid. le Clerc.

D. Manginoti Febris China-Chinæ expugnata ſive Illuſtrium aliquot virorum Opuſcula, quæ veram tradunt methodum febres China Chinæ curandi; quorum (1) Nicol. Blegny remedium Anglicum pro curatione Febrium additis Obſervationibus Dn. D' Aquin. (2) De febrium curatione per Uſum Quinquinæ, authore D. Manginot. (3) Hippocratis de curatione Febrium per Uſum Chinæ-Chinæ Raymundi Reſtaurandi. (4) Obſervationes de febribus & febrifugis habitæ à Cl. Viro J. S. D. M. L. ſive Jacobo Sponio Doctore Medico Lugdunenſi. Ferrar. 1687. 4

Gregor. Mangold Fiſch-Buch von der Natur und Eigenſchafft der Fiſche / inſonderheit deren/ ſo gefangen werden in dem Bo-

den-See und andern Waſſern. Zürch 1576. 8

Manilii Aſtronomicon cum Not. J. J. Scaligeri. Francof. 1655. 4

— — — in Uſum Delphini. Pariſ. 1679. 4

Sam. Gotth. Manitii de Ætatibus Zedoariæ relatio, in qua Zedoariæ fructificatio, præparata & Vires traduntur. Dresd. 1691. 12

— — — Medicus hujus Seculi ſive Herma ſub nomine Sempron. Gracch. edit. Dresd. 1693. in 8. Vid. Sempr. Gracchus.

Marc. Mappi Diſſert. de Potu calido. Argentorat. 1675. 4

— — — Hiſtoria Medica de Acephalis. Acceſſit D. J. V. Scheidii Heptas quæſt. Phyſico-Medicarum de duobus Oſſiculis in cerebro Humano mulieris Apoplexiâ extinctæ repertis. Argentor. 1687. 4

— — — Catalogus Plantarum Horti Argentoratenſis. Argent. 1691. 12

Barth. à Maranta de Theriaca & Mithridatio Libri II. à Joachimo Camerario ex Italica in Latinam converſi. Francof. 1576. 8

Alex. de Marchettis Exercitationes Mechanicæ. Piſ. 1669. 4

— — — de Reſiſtentia ſolidorum. Florentiæ 1669. 4

— — — Problemata VI. à Chr. Sadlerio propoſita, reſoluta. Piſ. 1675. 12

— — — Fundamenta Univerſæ Scientiæ de motu uniformiter accelerato. Piſ. 1674. 12

Dom. de Marchettis Anatomia. Amſterod. 1657 in 12. Lugd. Batav. 1688. 12

Petr. de Marchettis Sylloge Obſervationum Medico-Chirurgicarum. Patav. 1664. 8

— — — Chirurgiſche Obſervationes. Nürnberg 1673. 8

Fr. de Marca de Prado Expoſitio Thomiſtica in Phyſicâ Ariſtotelis. Venet. 1636. fol.

Joh. Marc. Marci à Kronland Liturgia Mentis ſive Diſceptatio Medica de natura Epilepſiæ, illius ortu, cauſis, Symptomatibus. Cui acceſſit Tr. Med. de Natura Urinæ &c. Ratisbon. 1678. 4

Joh. Marc. Marci à Kronland Tr. de Proportione. Prag. 1659. 4

— — — Labyrinthus ſive de quadratura Circuli. Prag. 1662. 4

— — — Index Horarius. Londin. 1662. 8

Chriſt. Marggravii Prodromus Medicinæ practicæ, dogmaticæ & veræ rationalis. Lugd. Batav. 1672. 4

— — — Materia Medica contracta exhibens medicamenta, ſimplicia & compoſita officinalia. Lugd. Batav. 1674. 4

Joh. Marii Caſtorologia edita à Joh. Franco. Aug. Vindel. 1685. 8

Curt. Marinelli Pharmacopœa ſive de vera Pharmaca conficiendi methodo ab Excell. Medicorum Venetorum Collegio approbata. Francof. 1617. 8

Mr. Mariotte *Traité de la Percuſſion ou Choq de corps dans leqvel les principales regles de mouvements contraires a celle qve Mr. des Cartes & les autres ont voulu etablir ſont demontrées par veritables Cauſes. Paris. 1673.* 12

— — — *Eſſais de Phyſiqve ou memoires pour ſervir a la Science des choſes naturelles. Premier Eſſais de la vegetation des Plantes. Paris 1676.* 12

— — — *Seconde Eſſay de Phyſiqve de la Nature de l'Air. Paris 1679.* 12

— — — *Troiſieme Eſſay de Phyſiqve de chaud & du Froid. Paris 1679.* 12

— — — *Qvatrieme Eſſay de Phyſiqve de la Nature des Couleurs. Paris 1680.* 12

Orth. Maroldi Practica Medica. Francof. 1650. 4

Sam. de Marlois Opera Mathematica. Amſterod. 1666. fol.

— — — *Ovvres Mathematiqve. Amſterod. 1628.* 4

— — — Geometrie, durch Abraham Girard verbeſſert. Amſterdam 1638. fol.

Joh. Marquardi Practica Theorica Empirica morborum interiorum â capite ad calcem. Spiræ 1592. in 8. Col. Agr. 1620. 8

Thom.

Thom. Marquis Decas peſtifuga ſive X. quæſtiones Problematicæ de Peſte. Antverp. 1627. 4

Joh. Marshami Canon Chronicus, Lipſ. 1676. 4

Ant. Felicis Abb. Marſilii Epiſtola ad M. Malpighium de ovis Cochlearum. Vid. Ant. Felix.

Corn. Martini Diſſ. de Natura Acidi & Alcali. Lugd. Batav. 1676. 8

Greg. Martini Comment. in Libr. de Chemicorum cum Ariſtotelicis & Galenicis conſenſu ac diſſenſu cap. XI. an nempe Sulphur & Mercurius ſint prima perfecta mixta, & reliquorum perfectè mixtorum principia. Francof. ad Oder. 1621. 8

Jac. Martini de Loco Tr. Witteb. 1620. 8

Matth. Martini Comment. de Scorbuto. Jen. 1624. 8

— — — de morbis Meſenterii abſtruſioribus. Item Affectionum hypochondriacorum Hiſtoria. Hal. Sax. 1625. 8

— — — Armer Krancken Rath/ oder Artzney-Buch vor den armen gemeinen Mann. Leipzig 1684. 8

Val. Martin. Tr. de Veneno peſtilenti Tr. Venet. 1633. 4

Jacques Maſſard *Traité des Panacees ou remedes univerſelles. Amſterod. 1686.* 12

— — — *Suite du Traité de Panacees. Ce Livre contient VII. Diſſertations (1) de la nature des Semences & de leur maniere d'agir. (2) De la Nature des maladies. (3) Des Fievres. (4) De l'Hydropiſie. (5) De la Pleureſie. (6) Des Playes. (7) Des maladies Veneriennes. Amſterod. 1687.* 12

Alex. Maſſariæ Opera Medica quibus methodus ac ratio cognoſcendi ac curandi morbos inſtituitur. Subjiciuntur Tr. IV. utiliſſimi. (1) De Peſte. (2) De Affectibus Renum & Veſicæ. (3) De Pulſibus. (4) De Urinis. It. Conſilium pro Febri catarrhali cum totius Macie &c. Liber Reſponſorum & Conſiliorum. Accedunt Diſpp. duæ, una de Scopis mittendi Sanguinem, altera de Purgatione in principio morborum. Lugdun. 1669. fol.

Dominici Maſſarii de Ponderibus & Menſuris medicinalibus Libri III. cum Angli Bolognini, Alex. Benedicti Joh. Almenar & aliorum operibus à Conr. Geſner. edit. Tigur. 1584. 8

Joh. Matthæi Tr. de febre Peſtilenti quæ ſuperioribus Annis Germaniam pervagata eſt, Francof. 1620. 8

— — — Deſcriptio Thermarum marchicarum Badenſium. Ettling. 1606. 8

— — — Conſilia Medica diverſorum Authorum pro Erneſto Friderico Marchione Badenſe. Francof. 1608. 8

— — — Speculum Sanitatis: Rerum non-naturalium adminiſtrationem pro bona Valetudine conſervanda continens. Francof. 1620. 8

Dan. Menon. Matthiæ Experimentorum Medico-Chemicorum Decades III. in Annum 1679. 1680. 1681. Mantiſſæ loco annectitur diſceptatio de reformandis Pharmacopoliis; cui accedit Pharmacopœa Cracovienſis Joh. Woynæ. Francof. 1683. 12

Petr. Andr. Matthioli Opera, quæ exſtant omnia, h. e. Commentarii in VI. Libros Pedacii Dioſcoridis de Medica materia &c. nunc à Caſparo Bauhino aucti & Not. illuſtrati. Accedit Tr. de ratione deſtillandi Aquas ex omnibus Plantis: & quomodo genuini odores in ipſis Aquis conſervari poſſint. Item Apologia in Amatum Luſitanum, cum Cenſura in ejusdem Enarrationes, Epiſtolarum Medicinalium Libr. V. Dialogus de Morbo Gallico. Baſil. 1674. fol. Separatim proſtat.

— — — Apologia adverſus Amatum Luſitanum. Venet. 1558. 8

Fr. Mauriçeau Tr. von Kranckheiten ſchwangerer und gebährender Weiber. Baſel 1680. 4

Fr. Mau-

Fr. Mauriçeau *Obſervations ſur la groſſeſſe & l'Accouchement des Femmes. à Paris 1695.* 4

Fr. Maurolici Admirandi Archimedis Monumenta omnia Mathematica. Panorm. 1685. fol.

Alex. Maurocordati Pnevmaticum Inſtrumentum circulandi Sangvinis ſive de Motu & Uſu Pulmonum Diſſ. Phyſ. Med. Francof. 1665. 12

Gvil. Maxvelli de Medicina Magnetica Libr. III. edente Georgio Franco. Francof. 1679. 12

— — — Magnetiſche Artzney-Kunſt. Nürnberg 1687. 12

Theod. Mayens Urin-Büchlein. Magdeburg 1614. 8

— — — Ruhr-Tractätlein. Magdeburg 1623. 8

Joh. Mayers Vorſtellung des jüngſt-erſchienenen Cometens. Ulm 1681. 4

Theod. Mayerne Baron. in Aubonne Praxis Medica. Londin. 1690. in 8. Aug. Vindel. 1691. in 8. Acceſſit huic editioni Ejusdem Authoris Tr. de Cura gravidarum è Manuſcripto Bibliothecæ Georg. Hieron. Welſchii. Genev. 1692. 12

— — — Tr. de Arthritide. Accedunt ejusdem conſilia aliquot Medicinalia. Genev. 1674. 12

Raym. Maylhat Summa Philoſophiæ naturalis. Colon. 1660. 12

Edoard. Maynvarings Hiſtoria & myſterium Luis Venereæ. Francof. 1675. 8

Joh. Mayovv Tr. V. Phyſico-Medici. (1) De Sale-Nitro & Spiritu nitro-Aëreo. (2) De Reſpiratione. (3) De Reſpiratione fœtus in Utero & Ovo. (4) De motu muſculari & Spiritibus Animalibus. (5) De Rachitide. Oxon. 1674. 8

Dermut. de Meara Pathologia Hæreditaria generalis ſive de morbis hæreditariis Tr. Amſterod. 1667. 12

Petr. Megerlini Tabulæ mathematico-Hiſtoricæ. Baſil. 1677. fol.

Petr. Megerlini Syſtema mundi Copernicanum. Amſterod. 1682. 8

— — — Mathematiſcher Diſcurs von denen Cometen. Baſel 1661. 4

Joh. Heinr. Meibomii de Flagrorum Uſu in re Venerea. Lugd. Batav. 1643. 4

— — — ὅρκος ſive Commentarius in Hippocratis Jusjurandum. Lugd. Batav. 1643. 4

— — — de Cereviſiis Potibusque & Ebriaminibus extra Vinum aliis; accedit Adr. Turnebi Libellus de Vino. Helmſt. 1668. 4

— — — de Mithridatio & Theriaca. Lubec. 1659. 4

— — — de Cynophoria exſtat cum C. F. Paullini Cynographia. Noriberg. 1685. 4

Henr. Meibomii Epiſt. de Longævis. Helmſt. 1664. 4

M. Meibomii Tr. de Fabrica triremium. Amſterod. 1671. 4

— — — de Proportionibus. Hafn. 1655. fol.

Laur. Meiſneri Gemma Gemmarum Alchymiſtarum, oder Erläuterung derer Paraboliſchen Schrifften Fratris Baſilii. Eißleben 1608. 8

Georg Meiſters Orientaliſch-Indianiſcher Kunſt- und Luſt-Gärtner. Dreßden 1692. 4

Job von Mekeren Obſervationes Chirurgico-Medicæ ab Abr. Blaſio G. F. in Latinum verſæ. Amſterod. 1682. 8

— — — Chirurgiſche und geneeßkünſtige Anmerckungen. Nürnberg 1675. 8

Melampi Tr. de Nævis corporis Græcè & Latinè primum editus à Claudio Martino Laurenderio. Pariſ. 1658. in Fol. Vid. Cardani Metopoſcopia.

Eberh. Melchioris Hydrologia, das iſt: Waſſer-Geſpräch / ſo wol von dem Meer / als allgemeinen Brunnen-Waſſer; inſonderheit aber von der Sauerbrunnen Urſprung / und in ſpecie, was des Schwalbacher Sauerbrunnen Halt ſey. Franckfurth 1694. 8

Georg. Melichii Diſpenſatorium Medicum ex Ita-

Italico in Latinum Sermonem converſ. à Samuel. Kellero. Wittenb. 1586. in 4. Francof. 1657. 8

Chr. Meltzers Gangræna metallica in Hermunduris, das iſt/aus was Urſachen die Bergwerck in Meiſſen abgenommen. Leipzig 1684. 4

Petr. Mengoli Geometria Specioſa. Bonon. 1659. 4

— — — Arithmetica realis. Bonon. 1675. 4

Gvil. Mennenſii Aurei Velleris ſive Sacræ Philoſophiæ, myſteriorumque Dei Naturæ & Artis admirabilium Libr. III. Antverp. 1604. 4

Chriſt. Menzelii Lapis Bononienſis in obſcuro lucens collatus cum Phosphoro Hermetico Chr. Adolph. Balduini. Bilefeld. 1675. 12

— — — Index Nominum plantarum Univerſalis &c. Acceſſit in Calce Pugillus Plantarum rariorum cum figuris æneis. Berolin. 1682. fol.

Joh. Val. Merbizii Tr. de Varietate faciei humanæ. Dresd. 1676. 4

Ludov. Mercati Opera omnia in IV. Tom. diviſa: quorum Tom. I. (1) de conſtitutione corporis humani. (2) De Sanitatis conſervatione ac præcautione. (3) De morbis, eorum ſignis, cauſis Symptomatibus ac curatione. II. (4) De recto præſidiorum artis Medicæ Uſu. (5) De Febrium Eſſentia, cauſis, differentia & dignotione. (6) De Pulſus Arte & Harmonia. (7) De morbi Gallici Natura & curatione. (8) De Morbis Hæreditariis. Tom. III. (9) De capitis ac Vicinarum partium (10) De Pectoris Pulmonis & Cordis (11) De Ventriculi & Inteſtinorum (12) De Jecoris, Splenis, Renum & Veſicæ morbis eorumque curatione. Tom. IV. (13) De Mulierum (14) De Virginum & viduarum (15) De Sterilium & prægnantium (16) De Puerperarum & Nutricum paſſionibus, Morbis, & Symptomatibus. Præfixa Præfatio, Encomium Authoris & operum Joh. Hartm. Beyeri. Francof. 1620. fol.

Nicol. Mercatoris Logarithmotechnia. Lond. 1668. 4

— — — Inſtitutiones Aſtronomicæ. Londin. 1676. 8

Archang. Mercenarii Dilucidationes in Philoſophiam naturalem. Lipſ. 1590. 4

Baron. Merchiſtoni Arcanum Supputationis Arithmeticæ. Lugd. 1658. 4

Georg. Abr. Mercklini Patr. Neue Beſchreibung des Wildbads zu Weiſſenburg im Nordgöw. Onoltzbach 1651. 8

Georg. Abr. Mercklini Fil. Lindenius renovatus ſive Joh. Anton. von der Linden de Scriptis Medicis Libri II. ab Anno 1662. poſtremæ Editionis usque ad præſentem continuati. Noriberg. 1686. 4

— — — Tr. de ortu & occaſu transfuſionis Sanguinis. Noriberg. 1679. 8

— — — Joſeph. Pandolphini Tr. de Ventoſitatis Spinæ ſæviſſimo morbo reviſit, Annotationibus, novisque cum propriis, tum alienis obſervationibus illuſtravit, & ad hodierna principia accommodavit. Norib. 1674. 4

Hieron. Mercurialis Prælectiones Patavinæ de cognoſcendis & curandis humani corporis Affectibus. Venet. 1617. fol.

— — — Medicina Practica ſive de cognoſcendis diſcernendis & curandis corporis humani Affectibus Libr. V. in Lucem editi ſtudio & opera Petr. de Spina. Francof. 1602. fol.

— — — Commentarii in Hippocratis Coi Prognoſtica, Prorrhetica, de victus ratione in morbis acutis, & Epidemicas Hiſtorias ſub titulo Prælectionum Piſanarum. Acceſſerunt Tr. de Hominis generatione, Vino & Aqua, Balneisque Piſanis. Francof. 1602. fol.

— — — De Peſte in Univerſum præſertim vero de Veneta & Patavina; de morbis Cutaneis, & omnibus corporis humani

humani excrementis, nempe de Urinis, de Foecibus Alvi, de Sudoribus, de Lacrymis, Sputis, Mucis, Sordibus Aurium &c. Baſil. 1577. in 4. Venet. 1601. 4

Hieron. Mercurialis De Compoſitione Medicamentorum. De morbis oculorum & Aurium. Baſil. 1591. in 8. Venet. 1601. 4

— — — De Decoratione Liber. Venet. 1601 4

— — — De Morbis cutaneis & omnibus corporis humani Excrementis. Venet. 1572. 4

— — — De Morbis Muliebribus. Venet. 1618 4

Thom. Mermanni Conſultationes ac reſponſiones Medicæ &c. Opera & Studio Fr. Ign. Thiermajeri editæ. Ingolſt. 1675. fol.

Chriſtoph. Merretti Pinax rerum Naturalium Brittannicarum continens Vegetabilia, Animalia & Foſſilia in hac Inſula reperta. Londin. 1667. 8

— — — Obſervationes & Notæ in Antonii Neri Libros VII. de Arte vitraria. Amſtelod. 1668. 12

Nic. Balth. Mertzii Oenopolium Polypharmacum in quo Succus Harim ſelectior ad evitandam quamvis morborum & Symptomatum illuviem exhibetur. Herbipol. 1652. 4

Paul. Merulæ Coſmographia. Amſterod. 1621. in fol. Ibid. 1636. 12

Mich. Meſthlini Epitome Aſtronomiæ. Francof. 1624. 8

— — — Tabulæ Chronologicæ. Ibid. 1641. 4

Adr. Metii primum mobile Aſtronomicum. Amſterod. 1631. 4

— — — Doctrina Sphærica. Francof. 1598. 4

— — — De genuino globorum Uſu. Franequer. 1624. 4

Maria de Meurdrac mitleidige und leichte Chemie, ins Teutſche überſetzt von J. L. Franckfurth 1689. 12

— — — *La Chimia Charitevole & facile in favor delle Donne. Venet. 1682.* 12

Dn. de Meuve Dictionaire Pharmacevtique ou Apparat de Medicine, Pharmacie & Chymie. Pariſ. 1689. 4

Joh. de Mey Phyſiologia Chriſtiana ſive Expoſitio aliquot locorum Pentatevchi Moſaici aliorumque Librorum SS. Scripturæ. Medioburg. 1661. 4

— — — Commentarius in Joh. Goëdartii Metamorphoſin Inſectorum, cum Appendice de Hemerobiis & Cometis. Medioburg. 1668. 8

Phil. Meyens Chyromantia & Phyſiognomia Medica. Dreſden. 1691. 8

— — — *la Chiromancie & Fiſionomie medicinale traduit en François par Mr. Henry Truchſes. à la Hage 1665.* 8

Seb. Meyeri Inſtitutiones Medicæ Primæ. Friburg. 1603. 12

— — — Selecta Phyſica, Medicinalia, Politica. Friburg. 1617. 12

— — — Laudes divinæ Majeſtatis à Centum undequadraginta miraculis in homine. Friburg. 1627. 12

Jac. Meyers Geometria Theoretica. Baſel 1676. & 1691. 8

— — — Compendium Geometriæ Practicæ. Baſil. 1663. 16

G. F. Meyers Stereometria. Baſil. 1675. 16

— — — Trigonometria. 1678. 12

Flam. de Mezzavacchis Otia ſive Ephemerides Felſineæ ab Anno 1684. usque 1712. Bonon. 1686. 4

Joh. Michaelis J. F. de Natura viſus. Lugd. Batav. 1651. 8

Joh. Michaelis Opera Medico-Chirurgica quotquot innotuerunt omnia, ejus nempe (1) Praxis Clinica generalis ad Jonſtoni Ideam. (2) Praxis Clinica ſpecialis caſibus XXVI. ſubitaneis monita Praxeos generalia ad ægri Lectum applicare docens. (3) Apparatus Formularum ſive Annotationes in Morellum de præſcriptione Formularum. (4) Ordo viſitandi officinas; cum annexis regulis Pharmacevtico-Chemicis. (5) Accedit Clavis ad Authoris Polychreſta: h. e. de-

deſcriptio Medicamentorum B. Dr. Michaelis quondam in Secretis habitorum. Norib. 1688. 4

J. Michault *Diſcours de Chirurgie pour l'explication des nouvelles machines pour les os & pour la Verole, ou la maladie Venerienne lors qv'elle y fait des Nodus & Exoſtoſes & des Anchyloſes aux Jointures; avec l'Art de la gverir methodiqvement pur la Seule application du Mercure. Paris 1682.* 8

Fam. Michelini *Tratt. della direzione di Fiumi. Firenz. 1664.* 4

Lubb. à Middendorp Tabb. Logarithmicæ. Colon. 1649. 12

Guy Mieg *â traduit de l'Anglois l'Eau de Mer douce, ou la nouvelle Invention de rendre douce l'Eau Salée. Lond. 1683.* 8

Jul. Milli Arcanum opus Naturæ morbos decernentis, duobus Libris comprehenſum, quorum alter continet ea, quæ univerſim ad Criſes faciunt, alter Coacas Hippocratis. Venet. 1654. 4

Matth. Milſovii kleines Alphabetum Chemicum, in welchem gehandelt wird von denen Signis und Characteribus philoſophicis, mit etlichen ſchönen Auris potabilibus. Lübeck 1654. 24

Joh. Thom. Minadoi Tr. de Variolis & Morbillis Liber. Patav. 1603. 4

Raym. Mindereri Aloëdarium Marocoſtinum, cum Annexis Compoſitionibus aliquot Medicis Authoris magiſtralibus. Aug. Vind. 1622. 12

– – – Medicina militaris ex Editione Cardilucii. Noriberg. 1679. 12

– – – Gutachten von denen Reh-Flecken/ ins Teutſche überſetzt von Michael Wagner. Würtzburg 1632. 12

Stanisl. Mink Logica memorativa. Hal. 1639. 12

Miſcellanea curioſa Medico-Phyſica Academiæ Naturæ Curioſorum, ſive Ephemeridum Medico-Phyſicarum Germanicarum Annus I. in cujus Appendice habentur Franc. Redi Obſervationes de Viperis. Lipſ. 1670. 4

Miſcellaneorum A. N. C. Annus II. ubi in Appendice Fr. Redi Epiſtola Apologetica pro Obſervationibus de viperis, & Obſervationes circa lacrymas vitreas. Jen. 1671.

Miſcellaneorum Annus III. Horum appendix continet Jac. Rolandi de Bellebad Agloſſoſtomographiam. Caſp. Bauhini Epiſtolam Anatomicam curioſam. Pet. Laurembergi in Mnemonica Ciceronis. Franc. Stelluti de ligno foſſili minerali. Erh. Weigelii Artefacta quotidianis uſibus adaptata. Lipſ. 1673.

– – – Annus IV. & V. quorum appendicem conſtituunt G. H. Velſchii Mictomimemata. Jo. Sig. Elsholtii hiſtoria Steatomatis reſecti, & de conceptione tubaria. Tumba Semiramidis. Chr. Ad. Balduini de regerminatione Argenti & urnis Gentilium Germanorum; Aurum Auræ, & Phosphorus Hermeticus. Chr. Mentzelii lapis Bononienſis collatus cum Phosphoro Balduinico. G. W. Wedelii de Sale volatili Plantarum. J. B. de Spiritu mundi cum Reſponſionibus And. Cnoeffelii. Mart. Bern. de Bernitz Faſciculus remediorum Antipodagricorum. Jo. Dan. Majoris Memoria Sachſiana. Lipſ. 1676.

– – – Annus VI. & VII. quorum appendix ſuppeditat And. Cnoeffelii Medicamenta ſpecifica. Anonymi de mixtione reflexionis & refractionis. Lipſ. 1677.

– – – Annus VIII. cujus Appendix exhibet Pet. M. Kavinæ Lampadem volantem, G. C. Kirchmaieri Noctilucam conſtantem, C. A. Balduini venerem auream. Melch. Friben de ſubjecto lapidis Philoſophorum Nehem. Grew Anatomes Vegetabilium primordia, Joh. Ferd. Hertodii de opere Philalethæ. Uratislav. 1678.

– – – Annus IX. & X. quorum appendix

ſubminiſtrat Epiſtolam Buccinatoriam, Neh. Grew Ideam hiſtoriæ Phytologicæ, anatomen comparatam Truncorum & Tract. de mixtione. Uratislav. 1680.

Miſcellaneorum Academiæ Naturæ Curioſorum Decuriæ II. Annus I. in cujus Appendice comparent G. W. Wedelii Orationes de cauſſis diritatis peſtilentiæ & ejus antidoto, Jac. Weitzii Meditatio de peſte & febb. malignis. Jo. Jac. Harderi diſſertatio de rupicaprarum interaneis & ægagropilis. Norimberg. 1683. 4

M. A. N. C. Decur. II. Annus II. cum appendice, quæ complectitur Jo. Chriſt. Sturmii Epiſt. de motu animaliũ mechanicè demonſtrando, Melch. Leidekeri, de Variatione Magnetis, G. W. Wedelii de Morte Judæ. Mich. Bern. Valentini, de nova matricis anatome, D. Dionyſii hiſtoriam uteri duplicis. Norimberg. 1684.

M.A.N.C. Decur. II. Annus III. in appendice ob oculos ponit Joh. Dan. Majoris Gratulationem ob liberatum cum Vienna Imperium, Joh. Chriſtoph. Sturmii Epiſtolam II. de Motu Animalium, Sal. Reiſelii Siphonem Wirtembergicum, Mich. Bernh. Valentini de Monſtrorum Haſſiacorum Ortu atque Cauſis Epiſtolam, Roſini Lentilii Schediaſma de Vitris anaclaſticis, Joh. Ignatii Franciſ. Voitæ Corollarium Phyſiologicum ex Diſp. Inaugurali. Hippocrates redivivus indigitatâ, Roſini Lentilii Sciagraphiam Oologiæ Curioſæ, Chriſtiani Franciſ. Paullini Synopſin Cynographiæ Curioſæ, Mich. Bernh. Valentini Hiſtoriam literariam medicam, Chriſtiani Mentzelii Syllogen minutiarum Lexici Latini, Sinici, Characteriſtici.

M. A. N. C. Decur. II. Ann. IV. in appendice Lectori occurrit M. Boymi è Soc. Jeſu Clavis Medica, ad Chinarum Doctrinam, de Pulſibus, Epiſtola 3. Joh. Chriſt. Sturmii ad Johann. Georg. Volkamerum. Quarta Borelli Indago, ab eodem oculariter & paucis ope machinulæ ſuæ exhibenda, Lud. Laurentii Diſſertatio epiſtolica de Specierum erectione in Camerâ Opticâ, Lotharii Rumbach, dicti Koesfeld Planetolabium, Iſibordi ab Amelunxen & Alex. de Inſulâ, Breviarium rerum memorabilium, cum Scholiis Chriſtian. Franciſ. Paullini. Mich. Bernh. Valentini Hiſtoriæ literariæ Continuatio II.

Miſcellaneorum Academiæ Naturæ Curioſorum Decur. II. Ann. V. Appendix continet (1) Chriſt. Fr. Paullini C. P. C. Obſervationes Medico-Phyſicas Selectas & curioſas cum ejusdem annexa diſſertatione de Corvo excommunicato. (2) J. G. Gockelii Epiſtolam de mirabilibus quorundam Animalium. (3) Epiſtolam IV. J. C. Sturmii ad J. G. Volckamerum in Borellum. (4) Exercitationem Anatomicam Tiguri in capite Vitulino peractam in ædibus Muralti â J. G. Volckamero J. G. F. (5) Alb. Gunth. Saxonis Lectionem de Arthritidis & nephritidis cauſa atque de acidi calefactiva & bilis frigefactiva proprietate. (6) Hiſtoriæ Literariæ S. R.I. A.N.C. continuationem III. Authore Theſſalo N. C. (7) Ejusdem Memoriam Schefferianam.

M. A. N. C. Decur. II. Ann. VI. Contenta Appendicis ſunt (1) D. Chriſt. Fr. Paullini Obſervationes Medico-Phyſicæ ſelectæ & curioſæ. (2) Jacobi Grandii de כחל ſive Stibio ejusque Uſu ap. Antiquos in re Coſmetica diſſertatio; in cujus exordio obiter de Aqua Nilotica, deinde de Stibii mentione in Sacris Literis & de Fucorum materia diſquiritur. (3) J. Jac. Henrici Epiſtola ad Ill. Virum Rob. Boyle de Variis Aëris rarefactionem men-

menſurandi modis noviter repertis. (4) Goth. Sam. Poliſii Myrrhologia ſive Myrrhæ disquiſitio curioſa.

Miſcellaneorum Academiæ Naturæ Curioſorum Decur. II. Ann. VII. In Appendice occurrunt (1) D. Phil. Jac. Hartmanni Exercitatio de generatione mineralium Vegetabilium & Animalium in Aëre, occaſione Annonæ & telæ cœlitùs delapſorum Anno MDCLXXXVI. in Curionia. (2) J. J. Muſchel de Moſchau Theoremata Phyſico-mathematica. (3) Roſ. Lentilii Notabilia de V. S. & Urina. (4) Ch. Fr. Paullini Obſervationum Medico-Phyſicarum Decades II. (5) M. J. Reiskii Exercitatio Hiſtorico-Phyſica de Cornu Hammonis agri Brunshuſani & Gandersheimenſis Lapide, quem vulgo Drakenſtein nominant. (6) Dn. M. Hankii Memoria Volgnadiana. (7) Theſſali Memoria Allmacheriana.

M. A. N. C. Decur. II. Ann. VIII. Append. Contenta ſunt (1) G. C. Kirchmajeri Halurgia Academica in compendio delineata. (2) J. M. Fabri Vindiciæ Aſtrologicæ. (3) Petri Joh. Fabri Manuſcriptum res Chemicorum obſcuras extraordinaria perſpicuitate explanans; è Muſæo Gabr. Clauderi. (4) Hannæi Libanotidographiæ ſive Roriſmarini Synopſis. (5) Ejusdem Libanologiæ ſive de Thure Sciagraphia. (6) J. P. Wurffbain delineatio Terræ ſigillatæ curioſa. (7) M. F. Lochneri Myrmecologiæ Synopſis. (8) Memoria Fehriana.

M. A. N. C. Decur. II. Ann. IX. In Appendice continentur (1) G. C. Kirchmajeri Oratio in Laudem & memoriam Academiæ Leopoldinæ Imperialis N. C. (2) Bern. Ramazzini Diſſert. de Conſtitutione Anni 1690. ac de rurali Epidemica, quæ agri Mutinenſis & vicinarum regionum colonos afflixit, ubi quoque de Rubiginis natura disquiritur, quæ fruges & fructus vitiando, caritatem Annonæ intulit. (3) Ant. Vinc. Majoli Hypotheſis Galeniſtarum adverſus recentiorum Placita Confirmatio. (4) J. C. Sturmii Epiſtola ad Cl. Volckamerum, in qua Antonii Vinc. Majoli adverſus recentiorum placita ad mentem Galeniſtarum propoſita argumenta, ad examen revocantur.

Miſcellaneorum Academiæ Naturæ Curioſorum Decur. II. Ann. X. In Appendice leguntur (1) M. B. Valentini Diſſ. Epiſtol. de Conſvetudine altera natura. (2) J. C. Sturmii Stricturarum in A. V. Majoli Aſſertiones Hypotheſeos Galenicæ Continuatio. (3) J. C. Bonomi Obſervationes circa humani corporis Teredinem ad Ill. Dn. Fr. Redum. (4) Roſ. Lentilii Parallelismus ad Obſerv. Ann. I. Dec. I. (5) D. Reichii Medicina univerſalis menſtruo Catholico & labore Herculeo quærenda, cui inſerta eſt hiſtoria de quibusdam Lapidibus curioſis. (6) Dn. Bern. Ramazzini Diſſ. II. de Conſtitutione Anni 1691. (7) R. Lentilii Curlandiæ quædam memorabilia. (8) Th. Sydenham Proceſſus integri in morbis ferè omnibus curandis. (9) Joh. Matth. Fabri Pilæ marinæ Anatome Botanologica. (10) F. W. Clauderi Memoria Clauderiana.

M. A. N. C. Dec. III. Ann. I. Contenta Appendicis ſunt: D. Sam. Reiſelii Cogitatio de Thermometro correſpondente. (2) R. Lentilii Diſquiſitio de Terræ motu, 1690. Sveviam & confinia quatiente. (3) J. C. Bauzmanni Hyſtericæ paſſionis admirandum in Virgine exemplum. (4) Alexandri Knipſmacoppe de Aortæ Polypo Epiſtola Medica Cl. Viro Carolo Patino ſcripta, qua ejusdem abditiſſimum morbum à Polypo arteriam magnam inſidente, dependere de-

monſtratur, cum ejusdem Cadaveris Hiſtoria Anatomica eventum comprobante. (5) R. Lentilii Paralleliſmus ad Obſervationes in A. II. D. II. contentas. (6) Theſſali Epiſtola de Inſtinctu naturæ. (7) Ejusdem Hiſtoriæ Literariæ S. R. I. A. N. C. Continuatio IV. (8) D. M. Gerbezii Synopſis Intricati extricati Medici, ſeu Tr. de morbis complicatis. (9) J. L. Hannemanni Literæ ad A. N. C. Præſidem Adjunctos & Collegas. 4

Miſcellaneorum Academiæ Naturæ Curioſorum Dec. III. Ann. II. Contenta Appendicis (1) Ph. Jac. Hartmanni deſcriptio Anatomico-Phyſica Xiphiæ ſive Gladii Piſcis. (2) M. J. Fabri Tract. de Comedente cibus, devaſtatio militaris exitioſa divinitùs compenſata, Meſſe ſive Satura miraculoſa. (3) R. J. Camerarii oratio de Quercuum Gallis. (4) C. B. Behrens Epiſtola ad Perilluſtrem Dn. Leibnüzium. (5) G. C. Kirchmajeri Oratio publica memoriæ Volckamerianæ conſecrata. (6) Sam. Ledelii Memoria Hagendorniana.

M. A. N. C. Index generalis & abſolutiſſimus rerum memorabilium & Notabilium. Dec. I. & II. Norib. 1695. 4

Miſcellanea Italica Phyſico-Mathematica collegit Gaudentius Robertus. Continentur (1) Dominici Gvilelmini Bononienſis Aquarum fluentium menſura nova methodo inquiſita. (2) Ejusdem Epiſtolæ duæ Hydroſtaticæ, altera Apologetica adverſus obſervationes contra Menſuram Aquarum fluentium; altera de Velocitate & motu fluidorum in Siphonibus recurvis ſuctoriis. (3) Evangel. Torricellii de Sphæra & ſolidis Sphæralibus Libr. II. in quibus Archimedis doctrina de Sphæra & cylindro denuò componitur, latius promovetur, & in omni ſpecie ſolidorum quæ vel circa vel intra Sphæram ex conventione Polygonorum regularium gigni poſſunt, univerſalius propagantur. (4) Flam. de Mezzavachis Bononienſis de Terræ motu libellus in quo curioſa aperitur Terræ motus doctrina. (5) Joh. Dominic. Caſſini Januenſis de Solaribus hypotheſibus & refractionibus Epiſtolæ III. (6) Ejusdem Theoria motus Cometæ 1664. ea præferens, quæ ex primis obſervationibus ad futurorum motuum prænotionem deduci potuêre. (7) Gem. Montanarii Cometes Bononiæ obſervatus 1664. & 1665. Aſtronomico-Phyſica diſſertatio. (8) Gemin. Montanarii, Joh. Dom. Caſſini, Marc. Ant. Cellii, Joh. Dionyſii Pontæi ac aliorum de Cometis Anno 1664. 1665. 1680. 1681. 1682. Epiſtolæ & varia opuſcula. (9) Matthæi Campani nova Experimenta Phyſico-Mechanica pro demonſtranda genuina cauſa Elevationis Aquæ & Mercurii ſupra ſolitam eorum libellam in Vitreis fiſtulis Torricellianis. Bonon. 1692. 4

J. H. Misleri Philoſophia naturalis thetica. Gieſſ. 1676. 8

Joh. Dan. Mylii Opus Medico-Chemicum, continens tres Tractatus ſive Baſilicas, quorum Prior inſcribitur Baſilica Medica: Secundus Baſilica Chymica: Tertius Baſilica Philoſophica. Baſilica Medica continet tres Libros ſeu Partes de ſalutifera Medicina antiqua Hippocratica. (1) Phyſiologiam. (2) Pathologiam. (3) Therapevticam. Baſilica Chymica continet Libros VII. (1) Anatomiam Auri, (2) Argenti & Mercurii, (3) Jovis Martis ac Veneris, (4) Tractat. de gemmis, (5) Examinat Mineralia, (6) Vegetabilia reſolvit, (7) Animalia explicat. Baſilica Philoſophica continet Libr. III. Horum prior continet Philoſophorum conſilia ſuper Lapidem Philoſophorum. Secundus deſcribit Chymicorum Vaſa &

& Fornaces. Tertius explicat quædam Philoſophorum obſcura. Francof. 1618. 4

Joh. Dan. Mylii Antidotarium medico-Chymicum IV. Libris abſolutum, quorum (1) generaliora requiſita Pharmaciæ, (2) Exotica in noſtris Baſilicis omiſſa, (3) Galenicorum & Chymicorum de Medicamentorum præparatione præcepta, (4) Medicamentorum Formas pertractat. Francof. 1620. 4

— — — Philoſophia reformata. Francof. 1622. 4

— — — Anatomia Auri. Francof. 1628. 4

— — — Pharmacopœa Spagyrico-Medica. Francof. 1628. 8

— — — Operis Medico-Chemici Pars Prima. Francof. 1630. 4

Mart. Mylii Luſt-Garten der Weißheit. Straßburg 1646. 8

Hadr. à Mynſicht Theſaurus Medico-Chymicus. Francof. 1675. 8

Nicol. Myrepſi Diſpenſatorium ad Aromatarios, ſive Introductiones in artem Apothecariatus. Francof. 1626. 8

Ant. Myzaldi Arcanorum Centur. XII. Norimb. 1681. 12

— — — Artzney-Garten. Baſel 1616. 8

Gotofred. Mœbii Fundamenta Medicinæ Phyſiologica in quibus Medicinæ origo & Natura. Jen. 1661. in 4. Lipſ. 1678. 4

— — — Anatomia Camphoræ. Jen. 1660. 4

— — — Synopſis Epitomes Inſtitutionum Medicinæ. Jen. 1662. Fol.

Joh. Ludov. Mœglingi de Inconſiderato Acidularum Uſu Diſſertatio Medica. Francof. 1615. 8

— — — Vellus Aureum, das göldne Flüß oder Chymiſches Kleinod. Stutgard 1665. 12

Dan. Mœglings Mechaniſche Kunſt-Kammer. Franckfurth 1629. fol.

Henr. à Moinichen Obſervationes Medico-Chirurgicæ. Dreſd. 1691. 8

El. Moleri Epilogiſmus Aſtronomicus. Genev. 1607. 4

Petr. Molinæi Phyſica. Amſterod. 1645. 8

Anton. Molinetti Diſſertationes Anatomicæ & Pathologicæ de Senſibus & eorum organis. Patav. 1669. 4

Joh. Hor. Molitoris Tr. de Thermis artificialibus ſeptem mineralium planetarum. Jen. 1676. 12

— — — Tr. des künſtlichen warmen Brunnen/aus den ſieben Mineraliſchen Planeten. Görlitz 1677. 12

Val. Andr. Mollenbroeks de Varis ſive Arthritide vaga Scorbutica Tractatus. Lipſ. 1663. in 8. 1672. in 8

— — — Cochlearia curioſa. Lipſ. 1674. 8

Juſt. Mölleri Faſciculus remediorum è Dioſcoride & Matthiolo. Baſil. 1579. 8

Henr. Monathilii Comment. in Ariſtotelis Mechanica. Lugd. 1600. 4

Fr. Moncæji de Magia divinatrice & operatrice Tr. Lipſ. 1683. 4

L. le Monnier *Nouveau Traité de la maladie Venerienne. Paris. 1689.* 8

Barthol. Montagnanæ Selectiorum Operum Liber Unus & alter. Continentur autem in his (1) de conſervanda Sanitate. (2) De regimine transfretantium. (3) De Præſervatione corporũ debilium in Aëre ſubtili. (4) Conſilia numero 305. de Ægritudinibus humano corpori evenientibus. (5) Tr. de Balneis. (6) De Modo componendi Medicinas & de doſi earum invenienda. (7) Conſilia medicinalia Antonii Cermiſoni. (8) Franciſci Coballi Liber de Animali Thirio. Noriberg. 1652. fol.

Joh. Bapt. Montani Problemata Phyſico-Medica. Witteb. 1590. 8

Rob. Montani Diætema ſive ſalubris Victus ratio. Lovan. 1640. 8

Joh. de Montehermetis Explicatio Centri in Trigono Centri per Somnium, Erläuterung des Hermetiſchen göldnen Flüß. Ulm 1680. 8

Joh.

Joh. de Monteſnyders Metamorphoſis Planetarum. Francof. 1684. 8

Georg. Moralis Manuductio ad univerſam Aphoriſmorum doctrinam, opus cunctis Medicis Theologis Philoſophis neceſſarium. Venet. 1653. in 12. Venet. 1655. 12

Fr. Moræi Tr. de maligna Febre paroxyſante. Venet. 1669. in 4. Francof. 1670. 12

Ren. Moreau de Miſſione Sangvinis in Plevritide, ubi demonſtratur quâ corporis parte detractus ille fuerit à duobus annorum millibus &c. Adjuncta eſt P. Briſſotti Vita. Paris. 1622. 8

Jacques Moreau *Traité Chymiqve de la veritable connoiſſance des Fievres continues, pourprees & peſtilentes. Dyon 1683.* 12

Joh. Morellus de febre purpurata Epidemia & Peſtilenti, quæ ab aliquot annis in Burgundiam & omnes ferè Galliæ Provincias debacchatur. Lugdun. 1640. 8

Petr. Morelli Methodus Præſcribendarum Formularum &c. cum annexo Syſtemate Materiæ medicæ methodo medendi accommodato. Baſil. 1630. in 8. Lipſ. 1645. in 8. Genev. 1650. in 8. Rothom. 1650. in 8. Amſterod. 1688. in 12. Genev. 1693. 12

— — — Syſtema Paraſcevaſticum ad Praxin. Genev. 1628. 8

Alph. Moreſcotti Compendium totius Medicinæ &c. additis formulis remediorũ Petr. Gorræi. Herb. Naſſ. 1604. 12

Th. Moreſini de metallorum cauſis & transmutatione contra Chymicos noſtri temporis Liber. Francof. 1593. 8

Theodor. Moreti de Æſtu maris Tr. Antw. 1665. 4

Dan. Georg. Morhofii Epiſtola de Scypho vitreo, per certum humanæ vocis ſonum rupto. Kilon. 1672. in 4. 1683. in 4

— — — de Metallorum transmutatione Epiſtola ad Langelottum. Kilon. 1673. in 8

Joh. Bapt. Morini Aſtrologia Gallica. Hagæ-Com. 1661. fol.

Bernh. Moriſani Comment. in Phyſicam. Francof. 1625. 4

— — — in Sphær. Joh. de Sacroboſco. Francof. 1625. 8

Chr. Lov. Morley Collectanea Chymica Leydenſia ſive Medicamenta Maëtſiana Marggraviana & le Mortiana &c. &c. Lugd. Batav. 1684. in 4. à Theod. Muykens recognita & reviſa. Lugd. Batav. 1693. 8

— — — Außerleſene/ mehr als ſechs hundert Chymiſche und Mediciniſche Proceſſe/ welche von Herrn Maëtſio, Marggravio und le Mort ehmals ihren Privat-Auditoribus gewieſen worden. Jena 1695. 8

Matth. Moroni Directorium Medico-Practicum, ſive Indices duo præternatulium Affectuum, de quibus peculiares exſtant graviſſimorum Virorum Conſultationes, Epiſtolæ, Quæſtiones, Obſervationes Hiſtoriæ &c. variis Auctorum exemplis aucti à Seb. Scheffero. Francof. 1663. 4

Jac. le Mort Pharmacia Medico Phyſica rationibus & Experimentis inſtructa. Lugd. 1684. 8

— — — Chymia Medico-Phyſica rationibus & Experimentis inſtructa, annexa eſt metallurgia contracta. Lugd. Batav. 1684. 8

— — — Idea Actionis corporum, motum inteſtinum præſertim fermentationem delineans. Lugd. Batav. 1693. 12

Rich. Morton Pyretologia ſive Exercitationes de morbis univerſalibus auctis. Brem. 1693. 8

— — — Phthiſiologia ſive Exercitationes de Phthiſi. Francof. & Lipſ. 1691. 12

M. Movii Felix puerpera. Lugd. Batav. 1684. 12

Thom. Mouffeti Dialogus Apologeticus de Jure & præſtantia Chemicorum medicamentorum. Francof. 1584. 8

Mouzaffer Elen Mouhammed El Hoſſeni Pharmaco-

macopoea Perſica, Perſico Idiomate concinnata & in Latinum converſa ab Angelo à St. Joſepho. Lutet, Paris 1681. 8

Rabbi Moyſis Aphoriſmi ex Galeni Commentario in Hippocratem de Aëre, Aquis & locis. Baſil. 1579. 8

Sr. le Muet *Traité de Cinq Ordres d'Architecture, traduit du Palladio. Amſterod. 1679.* 4

Nicol. Muleri Tabulæ Friſicæ. Amſterod. 1611. fol.

— — — Judæorum Annus Lunæ-Solaris & Turco Arabum merè lunaris. Gröning. 1630. fol.

Frid. Mülleri Umbra redivivi Zwölferi ſive reſponſum ad Apolegema Schmuzii. Norib. 1671. 8

— — — Cometologia. Gieſſ. 1665. 4

Jac. Mülleri Compendium Geometricum. Francof. 1629. 4

Balth. Müllers Tractat von deſtillirten Waſſern. Zittau 1664. 8

Phil. Mülleri de Cometa 1618. Lipſ. 1618. 8

Sam. Mülleri Vade mecum Botanicum, oder beyträgliches Kräuter-Büchlein von denen fürnehmſten Kräutern und Gewächſen/ ſampt ihren Abbildungen. Anno 1694. 8

Theoph. Mülleri Commentationum Biga de Oleo & Alchemiæ ortu Progreſſuque. Hamb. 1688. 8

Paul. Munceri Bericht von denen gifftigen Fiebern und der Peſt. Leipzig 1621. 8

Henr. Mundii Opera omnia Medico-Phyſica Tr. IIIb[9] comprehenſa, de Aëre vitali, de Eſculentis & Potulentis: Unà cum Appendice de Parergis in victu, ut Chocolata, Caffe, Thea, Tabaco. Lugd. Batav. 1685. in 8. Oxon. 1680. in 8. Francof. 1685. in 8. Jenæ 1685. 8

Joh. Munniks Chirurgia ad Praxin hodiernam adornata. Traject. 1689. 4

— — — Diſſertatio de Urinis earumque Inſpectione. Traject. 1674. 12

Seb. Munſteri Coſmographia univerſalis. Baſil 1572. fol.

Joh. Munſteri Diſcuſſio eorum, quæ ab Abr. Schopfio contra Hippocratis Aphoriſmum Sect. I. Aph. 22. ſcripta ſunt; quibus duæ acceſſerunt ejusdem Argumenti appendices, una contra Cupivaccium altera contra H. Mercurialem. Francof. 1603. 8

Abr. Müntingii Tr. de vera Antiquorum Herba Britannica ejusdemque Efficacia contra Stomacacen ſive Scelotyrben Diſſertatio Hiſtorico-Medica. Acceſſit Ejusdem Aloëdarium. Amſterod. 1681. 4

Joh. de Muralto Vade-mecum Anatomicum ſive Clavis Medicinæ pandens Experimenta de Humoribus, Partibus & Spiritibus. Tigur. 1682. 12

— — — Exercitationes Medicæ Obſervationibus & Experimentis Anatomicis mixtæ. Amſterod. 1688. 12

— — — Hippocr. Helveticus. Zürch 1690. 8

— — — Kinder-Büchlein von denen Kranckheiten der Kinder. Zürch 1689. 8

— — — Anatomiſches Collegium. Nürnberg 1686. 8

— — — Chirurgiſche Schrifften. Zürch 1690. in 8

— — — Scientiæ naturalis Compendium. Tigur. 1694. 12

Conr. Mutſchler Bezoarticum Animale verum: Oder Secret, womit ſich ein Menſch zehen Jahr lang für der Peſt oder Gifft præſerviren kan. Paſſau 1645. 12

Joh. Muys Chirurgia rationalis. Leyd. 1685. 12

— — — Podalirius redivivus. Leyd. 1686. 12

Fried. von der *Mye* de Arthritide & calculo gemino Tr. duo: Unà cum diſputatione de Lapidum generatione. Ejusdem Hiſtoria medica de Vertigine, Catarrho, Tuſſi vehementi, Abortu &c. Hag. Com. 1624. 4

— — — de Morbis & Symptomatibus popularibus Bredanis tempore obſidionis. Accedunt Tr. duo de Contagio & cornu Monocerotis circa Bredam in Aquis reperto. Antv. 1627. 4

N.

Petr. à N*Aaldwyk* Libr. II. Philippicorum ſive de Equorum natura, Electione, Educatione, Diſciplina & Curatione. Lugd. Batav. 1631. 4

Joh. Nardii Noctes geniales. Bonon. 1656. 4

Gabr. Naudæi Pentas quæſtionum Jatrophilologicarum, quarum (1) An magnum homini à Venenis periculum, (2) Vita hominũ hodiè quàm olim brevior? (3) An matutina ſtudia veſpertinis ſalubriora. (4) An liceat Medico fallere ægrotum. (5) De fato & fatali vitæ Termino. Genev. 1647. 8

Joh. Neandri Syntagma in quo Artis Medicæ antiquiſſimæ & nobiliſſimæ cum Laudes & Natalitia, Sectæ, earumque Placita, tum cataclypſes ejus ac reſtauratores, & ad hæc noſtra usque tempora Propagatores cum Hiſtoriis eorum vitis ac Scriptis &c. Brem. 1623. 4

Theoph. Neandri Heptas Alchymica, oder auſerleſene Philoſophiſche Tractätlein von dem Magiſterio Lapidis. Hall 1621. 8

Car. Neapolis ad Libr. Faſtorum Ovidii Commentarius Phyſicus. Antv. 1639. fol.

Walth. Needham Disquiſit. Anatomica de Formato Fœtu. Amſterod. 1668. 12

Nemeſey de Natura hominis. Oxon. 1671. 8

Joh. Neperi Deſcriptio Logarithmorum. Rinthel. 1620. 4

Ant. Neri de Arte vitraria Libri VII. & in eosdem Chriſtophori Merretti Obſervationes & Notæ, in quibus omne gemmarum artificialium encauſtorum & Laccarum artificium explicatur. Amſterod. 1668. 12

— — — Ars Vitraria experimentalis: Oder vollkommene Glaßmacher-Kunſt/ worinnen *Antonii Neri* und *Chriſtoph. Merretti* Büchlein/ aus dem Lateiniſchen und Italiäniſchen in das Teutſche überſetzt/ benebſt andern ein- und angefügten curiöſen Anmerckungen/ auch einem andern beſondern Haupt-Theil/ ſo aus mehr als 200. Experimenten beſtehet/ darinnen von Glaß-mahlen/ vergölden und brennen; mit einem Anhang von denen Perlen und faſt allen natürlichen Edelgeſteinen/ von Joh. Kunckeln. Nürnberg 1689. 4

Joh. Neſteri Conſilium antidyſentericum: Oder Bericht von der rothen Ruhr. Leipzig 1623. 8

Joh. Lud. **Neuenhans** kurtzer Unterricht von der rothen Ruhr. Schmalkalden 1691. 8

Gerhard. Neufville Phyſiologia. Brem. 1645. 8

— — — Cosmologia & Anthropologia. Brem. 1668. 8

Wern. **Neuhauſen** Homo Melancholicus ſive Diſſertatio Philoſophico-Medica de Melancholia tum intellectuali, tum corporali & quatenus objectum eſt Medicinæ. Hammon. Weſtph. 1688. 12

Iſaac. Newton Philoſophiæ naturalis Principia mathematica. Londin. 1687. 4

Thom. **Nicols** Edelgeſtein-Büchlein/ aus dem Engliſchen überſetzt von J. L. Hamburg 1675. 8

Joh. Jac. **Nietheimers** Peſt-Bericht. Straßburg 1583. 8

Ant. Nigri Conſilium de tuenda Valetudine. Witteb. 1581. 8

Fr. Maria Nigroſole *Lettera nella quale ſi conſidera l'invaſione fatta da Topi nelle Campagne di Roma l'Anno 1690. Ferrar. 1693.* 4

Aug. Niphi de Auguriis & diebus Criticis L. Francof. 1614. 4

— — — de Pulcro & Amore. Lugd. Batav. 1641. 12

Andr. Nitneri von dem Spiritu Mundi oder edlen Krafft-Waſſer erörterte und verheiſſene 16. Fragen. Leipzig 1669. 4

Henr. Nollii Syſtema Medicinæ Hermeticæ generale

nerale in quo (1) Medicinæ veræ fundamentum, (2) Sanitatis conſervatio, (3) Morborum cognitio & Curatio, methodo dilucidiſſima explicantur. Francof. 1613. 8

Ludov. Nonnii Diæteticon ſive de re cibaria Libri IV. Antverp. 1646. 4

Joh. Jac. Noſſet delineata Bilis petulantius dominantis idea. Friburg. 1684. 12

Chriſt. Nottnagelii Inſtitutiones Mathematicæ. Witteb. 1645. 8

— — — Synopſis Mathematica. Witt. 1665. 12

— — — Von dem neuen Cometen. Wittenb. 1665. 4

Anton. Novarini Anatomia Curioſa. Rotenb. 1682. fol.

Henr. Caſp. Nuis gebruik van het Rectangulum catholicum Geometrico Aſtronomicum. Zwoll. 1686. 4

Ant. Nukii de ductu Salivali novo, Saliva, ductibus oculorum Aquoſis & humore oculi Aqueo Tr. L. Bat. 1685. 12

— — — Sialographia & ductuum Aquoſorum Anatome nova priori auctior & emendatior. Accedit defenſio ductuum aquoſorum, nec non Fons Salivalis novus hactenus non deſcriptus. Lugd. Batav. 1690. 8

Ant. Nukii Defenſio ductuum Aquoſorum, contra Chroüetum, cui accedunt Solutionum Apologeticarum everſiones editæ per Mauritium de Reverhorſt. Lugd. Batav. 1691. 8

— — — Experimenta & operationes Chirurgicæ editæ per J. T. Brem. Med. St. Lugd. Batav. 1692. 8

— — — Adenographia & curioſa Uteri deſcriptio. Lugd. Batav. 1692. 8

Dn. de Nuyſement Tr. de vero Sale Secreto Philoſophorum & de univerſali Mundi Spiritu; Ludov. Combachius Latinè dedit è Gallico Caſſel. 1651. in 8. Lugd. Batav. 1671. 12

D. Nylands Schau-Platz irrdiſcher Geſchöpffe. Oßnabrück 1678. 4

— — — Neues Medicinaliſches Kräuter-Buch. Oßnabrück 1678. 4

Greg. Nymmanni Diſſertatio de Vita fœtus in Utero. Witteb. 1629. 4

— — — de Apoplexia Tr. Witteb. 1628. 4

O.

Joh. OBerndörfferi de Veri & falſi Medici agnitione Tr. Laving. 1600. 4

— — — Deſcriptio morbi Hungarici, eigentliche Erklärung der ſo genannten Ungariſchen Kranckheit. Franckfurth 1620. 4

Hippol. Obizii de Nobilitate Medici contra illius obtrectatores Dialogus tripartitus, ubi de omnibus Scientiis ac artibus hactenus cognitis, etiam magicis compendioſus habetur tractatus. Venet. 1605. 4

Julius Obſeqvens de Prodigiis. Baſil. 1582. 8

— — — cum Not. Schefferi. Amſterod 1679. 8

Ocellus Lucanus de Univerſi Natura. Francof. 1596. 8

— — — cum Comment. Emman. Vizzani. Amſterod. 1661. 4

Joh. Ulr. Oelers Vincetoxicum Loimicum correctius, oder Peſt-Bericht. Augſpurg 1681. 12

Nicol. Oelhafii Tr. de Seminario Peſtilenti intra corpus vivum latitante. Dantiſc. 1626. in 4. Roſtoch. 1626. 4

Oellingeriana Officina. Noriberg. 1663. 12

H. Oldenburgi Acta Philoſophica Societ. Reg. Anglic. Francof. 1671. in 4. Lipſ. 1675. 4

— — — — Anno 1669. Amſterod. 1671. in 12. & 1674.

— — — — Anno 1670. Amſterod. 1681. 12

Adam Olearii Gottdorffiſche Kunſt-Kammer. Schleßwig 1660. 4

Joh. Henr. Olhofii Excerpta ex Literis Clariſſ. Virorum ad Joh. Hevelium de rebus Aſtronomicis. Gedan. 1683. 4

Aſcan. de Oliva luſtige Hiſtorie von Taback-Trincken. Hamburg 1636. 8

Joh. Olorini Centuria Herbarum mirabilium, hundert Wunder-Kräuter/ ſo theils in der neuen Welt/ theils in Teutſchland wachſen. Magdeburg 1616. 8

Conſt. Opelii de Fabrica triremium Meibomiana. Elevtherop. 1672. 4

Petr. Opmeeri Opus Chronographicum. Col. 1625. 1684. 8

Jan. Orchami Conjectura de generatione Animantium contra Harvæum. Colon. Brandenburg. 1667. 12

Oribaſii Comment. in Aphoriſm. Hippocratis. Patav. 1658. 12

P. Cherubin d'Orleans *Dioptriqve oculaire. Paris 1671.* *fol.*

Orphei Hymnus de Lapidibus cum Not. Eſchenbachii. Traject. 1689. 12

Abr. Ortelii Syntagma Herbarum Encomiaſticum. Antv. 1614. 4

Joh. Fried. Ortlob Hiſtoria partium & Oeconomia hominis ſecundum naturam. Lipſ. 1695. 4

Joh. Chriſt. Ortlochi Trigonometria Geometrica. Lipſ. 1690. 8

Theod. Oſii Sylva novarum opinionum & ſententiarum. Francof. 1669. 12

Joh. Ad. Oſiandri de Magia Tr. Francof. 1687. 4

Joh. Osvaldi Unterricht für Geſunde/ Krancke und Krancken-Pfleger/ wie ſie ſich ſo wohl in Erhaltung als Wiederbringung der Geſundheit zu verhalten. Franckfurth 1599. 8

Heydenr. Overkamps Oeconomia Animalis, oder gründlicher Bericht von der Geburt/ Nahrung und Wachsthum des Menſchens/ verteutſcht durch *D.* Johann Schreyer. Leipzig 1690. 8

— — — Neues Gebäu der Chirurgie/ überſetzt von Joh. Schreyer. 1689. in 8

Gvil. Ougthredi Opuſcula Mathematica. Oxon. 1677. 8

— — — Trigonometria. Londin. 1657. 4

Mr. Ozanam *Dictionnaire Mathematiqve ou l'Idee generale de Mathematiqve. Amſterod. 1691.* 4

P.

Petr. P*AAW* Succenturiatus Anatomicus, continens Commentaria in Hippocratem de Capitis Vulneribus. Additæ in aliquot cap. Libr. VIII. C. Celſi Explicationes. Lugd. Batav. 1616. 4

— — — de Peſte Tr. cum H. Florentii ad ſingula Ejusdem Tractatus capita Additamentis. Lugd. Batav. 1636. 12

Lepidi Pacifici Reſponſio ad Epiſtolam Bibliopolæ Leydenſis Græco-Latini de Exilio Medicorum Romanorum, & de abſurdis Libellis Drelincourtianis &c. Lugd. Batav. 1681. 12

Fr. Maria de Paganis Methodus erigendæ Figuræ cœleſtis in Conceptione. Lugdun. 1679. 12

Andr. Palladii Zwey Bücher von der Bau-Kunſt/ aus dem Italiäniſchen in das Teutſche überſetzt/ auch mit Notis vermehret durch G. A. Böckler. Nürnberg fol.

Joh. Bapt. Palmæ In Geometriam Exercitationes. Neapol. 1689. 4

Jul. Palmarii de Morbis Contagioſis Libr. VII. Hag. Com. 1664. 8

Thom. Pancovii Herbarium, oder Kräuter-Buch und Gewächs-Buch / verbeſſert durch Barthol. Zornn. Cölln an der Spree 1673. 4

Mart. Panſa de Proroganda Vita hominis. Lipſ. 1616. 8

— — — Güldnes Kleynod menſchlicher Geſundheit. Leipzig 1626. 4

— — — Conſilium antipeſtiferum. Lipſiæ 1613. 4

Mart. Panſa Stadt-Hof-und Hauß-Apotheck. Leipzig 1623. 4

— — — Conſilium Peripnevmonicum, oder getreuer Rath in der beſchwehrlichen Berg-und Lungenſucht. Leipzig 1614 4

Mart. Panſæ Conſilium Phlebotomicum, oder gantz

ganſʒ neues Aderlaß-Büchlein. Leipzig 1624. 8

Mart. Panſæ Tractat von vier köſtlichen Antidotis. Hall in Sachſen 1619. 8

— — — Bericht von denen graßirenden hitzigen Fiebern. Leipzig 1618. 8

— — — Conſilium antipodagricum, außführlicher Bericht von dem Zipperlein. Leipzig 1663. 8

— — — Appendix Conſilii antipodagrici. Lipſ. 1663. 8

— — — Köſtlicher und heilſamer Extract der gantzen Artzney-Kunſt. Leipzig 1625. 8

— — — Hauß-Apotheck. Leipzig 1671. 8

Pantaleonis Bifolium metallicum de Lapide Philoſophorum. Norib. 1679. 8

— — — Examen Alchymiſticum. Noriberg. 1676. 8

Nicol. Papini Diſſ. de Pulvere Sympathetico. Lutet. 1647. in 8. Rotomag. 1650. 8

Denis Papin, *Maniere d'amolir les Os, & de faire cuire toutes ſortes de viandes, en fort peu de temps &c. avec une deſcription de la machine, nouvellement par luy inventée. à Paris 1681. in* 12

Alex. Pappi Mathematicæ Collectiones à Commendono Lat. redditæ. Bonon. 1660. fol.

Caſp. Paragalli *raggionamento intorno alle cagione de Terremoti. Neapol. 1689.* 4

Ign. Gaſt. Pardies Opera Mathematica, continentia Elementa Geometriæ, diſcurſum de Motu locali, Staticam, & duas machinas ad Horologia Solaria conficienda. Jen. 1692. 12

Æmil. Pariſani Nobilium Exercitationum Libr. XII. de Subtilitate. Acceſſit par & ſanius judicium de Seminis à toto proventu ac de Stigmatibus. Venetiis 1623. fol.

Hyacinth. de Parrha Tr. in Ariſtotelem de Anima. Rom. 1677. 12

Simeon. Partlicii Prodromus, medici Syſtematis Harmonici. Francof. 1625. 8

— — — de Influentiis. Hall. Sax. 1628. 12

Criſp. de Pas Hortus floridus, in quo rariorum & minus vulgarium florum Icones ad vivam formam ſecundum quatuor Anni tempora delineatæ. Amſterod. 1651. fol.

— — — Von dem Licht der Reiß- und Mahler-Kunſt. Amſterdam 1654. 4

Jean. Paſcal *Nouvelle decouverte & les admirables Effets des Fermens dans le corps humain. Paris 1681.* 12

Henr. Paſchaſii Antilogia contra ἀσϑίλιξιν Joh. Aſſveri, quam evomuit in Præfat. Libr. de Peſtilentia contra Medicinas ex Sulphure, Vitriolo, Sole & Mercurio conflatas. Magdeb. 1619. 8

Felic. Paſſeræ *Nuovo teſoro degl'Arcani Farmacologici, Galenici & Chimici ò Spagyrici. Venet. 1689.* Fol.

Bernhard. Paterni Tr. de humorum purgatione circa morborum initia tentanda; accedit ejusdem Tr. quod Cœna prandio liberalior, etiam in catarrho eſſe debeat. Spiræ 1581. 8

Carol. Patini Diſſert. de Peſte. Aug. Vind. 1683. 4

Simon. Pauli Oratio, cum Galenum de oſſibus eſſet interpretaturus. Hafn. 1641. 4

— — — Viridaria varia Regia & Academica publica in Uſum magnatum. Hafn. 1653. 12

— — — Tr. de vera unica ac proxima cauſa Febrium cum malignarum & Petechialium, tum morbillorum, Scorbuti, Luis Venereæ & ſimilium morborum, macularum &c. Francof. 1660. 4

— — — Quadripartitum Botanicum, de ſimplicium medicamentorum facultatibus. Argent. 1667. 4

— — — de Abuſu Tabaci & Herbæ Thée. Argentor. 1665. 4

— — — Anatomiſch und Mediciniſches Bedencken über ein Königliches Reit-Pferd. Coppenhagen 1672. in 4. Franckfurth 1674. 4

Joh. Henr. Pauli Anatomiæ Bilſianæ Anatome

me occupata imprimis circa Vaſa Meſaraica & Labyrinthum in ductu rorifero. Acceſſit Joh. Jac. Wepferi de dubiis Anatomicis Epiſtola. Argent. 1665. 8

Chr. Fr. Paullini Cynographia curioſa ſive deſcriptio Canis ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Norib. 1685. 4

— — — Sacra Herba ſive nobilis Salvia ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Aug. Vind. 1688. 8

— — — Bufo ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Norib. 1686. 8

— — — Lagographia curioſa ſive Leporis deſcriptio ad Normam & formam Nat. Curioſorum. Aug. Vind. 1691. 8

— — — Cœnarum Helena ſive Angvilla ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Francof. 1689. 12

— — — Talpa ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Francof. 1689. 12

— — — Aſinus curioſus ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Francof. 1695. 8

— — — Lycographia ſive Lupi deſcriptio ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Francof. 1694. 8

Wencesl. Payeri Tr. de Thermis Carolinis ſitis prope Elbogen & Vallem St. Joachimi. Item Conſilium de Peſte. Adjectis in fine à Michaële Reudenio, ejusdem Argumenti Epiſtolis Clar. quorundam Medicorum. Lipſ. 1614. 8

Fr. Peccetii Chirurgia in IV. Libros congeſta, quorum in primo agitur de Tumoribus omnibus præter naturam, Tuberculis & excreſcentiis humano corpori evenientibus. In ſecundo de Vulneribus. In tertio de Ulceribus. In quarto de Fracturis, de Luxationibus & demum de mittendo ſangvine. Francof. 1619. 8
II. Volum.

Joh. Pechey Promptuarium Praxeos Medicæ ſive methodus medendi præſcriptis Medicorum Londinenſium concinnata & in ordinem Alphabeticum redacta. Amſterod. 1694. in 12. Lipſ. 1695. 12

Joh. Nic. Pechlini Exercit. nova de Purgantium Medicamentorum facultatib9. Lugd. Batav. 1672. 8

— — — de Aëris & Alimenti defectu & Vita ſub Aquis Meditatio. Kilon. 1676. 8

— — — de Habitu & Colore Æthiopum qui vulgò Nigritæ, Liber. 1677. 8

— — — Theophilus Bibaculus ſive de Potu Thee Dialogus. Francof. 1684. 4

— — — Obſervationum Phyſico-Medicarum Libr. III. Quibus acceſſit Ephemeris Vulneris Thoracici, & in eam commentarius. Hamburg. 1691. 4

Joh. Pecqveti Experimenta nova Anatomica. Amſterod. 1651. & 1661. 12

Alex. Pedemontani köſtliches Kunſt-Buch durch J. J. Weker verteutſcht. Baſel 1615. 8

— — — Weiber-Zierung/ überſetzt von J. J. Wecker. Baſel 1675. 8

Chr. Peganius, ſonſt Rautner genannt / hat J. B. Portæ Magiam naturalem oder Hauß-Kunſt- und Wunder-Buch aufs neue überſetzt/ mit Anmerckungen vermehrt/ und mit guten Chymiſchen und andern Stücken bereichert. Nürnberg 1680. 8

Bern. G. Penoti Apologia in duas partes diviſa, ad Joſeph. Michelii Middelb. Medici ſcriptum quo Bern. Penoti ſententiam de Pſeudo-Temporiſtis invertit. Cui ſequentia opuſcula adjecta ſunt: de Phyſici Lapidis materia, & quibus ſignis dignoſcatur. Item de multiplici Igne Lapidis. Francof. 1600. 8

El. Peinens Verzeichniß aller Gewächs in den Boſiſchen Garten zu Leipzig. Hall 1690. 8

Barth. Perdulcis Univerſa Medicina à Renato Charterio primum edita. Paris 1639. 4

Petr. Paul. Peredæ Scholia in Michaëlis Johannis

nis Paſchalii methodum curandi. Lugd. 1664. 8

Michael. Perneri Conſilium antipodagricum. Stettini 1636. 4

Bened. Pererl Tr. de Magia. Colon. 1612. 12

— — — Phyſica. Argent. 1628. 8

Mr. Perrault *l'Architecture generale de Vitruve. Amſtelod. 1690.* 12

— — — *Ordonnance des cinq Eſpeces de Colonnes ſelon la methode des Anciens. à Paris 1683.* fol.

— — — *Eſſais de Phyſiqve Tom. I. traité (1) de la Peſanteur des corps, de leur Reſſort & de leur dureté (2) du Mouvement periſtaltiqve. (3) De la Circulation de la Seve des Plantes. (4) Nouvelle deſcription du canal Thoraciqve. (5) Deſcription d'un nouveau conduit de la Bile. Paris 1680.* 8

— — — *Eſſais de Phyſiqve Tom. II. ou il eſt expliqve (1) qvelle eſt l'agitation de l'Air qvi fait le Bruit. (2) De qvelle maniere la rencontre de deux corps produit l'Agitation particuliere qvi fait le Bruit (3) Comment l'agitation particuliere de l'Air qvi fait le bruit e renduë ſenſible a l'organe de l'oüie; on a joint le Traite de la Muſiqve des Anciens. à Paris 1680.* 8

— — — *Eſſais de Phyſiqve Tom. III. ou il eſt expliqve la Mechaniqve des Animaux, (1) expliqve les organes des Sens (2) les organes du Mouvement. (3) Les organes de la nourriture. (4) Table pour l'explication des Termes de Science. Paris 1680.* 8

Dion. Petavi Uranologium ſive Syſtema variorum Authorum, qui de Sphæra & ſideribus commentati ſunt. Paris 1630. Fol.

— — — Rationarium temporum. Francof. 1646. 1665. 8

Petr. Petiti de Motu Animalium ſpontaneo. Paris 1660. 8

— — — de Lacrymis. 1661. 8

— — — Miſcellanearum Obſervationum Volumen. Traject. 1683. 8

Petr. Petiti Homeri Nepenthes ſive de Helenæ medicamento luctum animique omnem ægritudinem abolente & aliis quibusdam eadem facultate præditis. Traject. 1689. 8

— — — Thea ſive de Sinenſi Herba Thee Carmen ad P. D. Huetium, cui adjectæ J. N. Pechlini de eadem Herba Epigraphe aliæque deſcriptiones. Lipſ. 1685. 4

Henr. Petræi Agoniſmata Medica (1) de Aphæreſi ſive Evacuatione univerſali (2) Diſputationes Miſcellaneæ. (3) His accedit Ogdoas diſputationem Medicarum inauguralium. Adjectæ ſunt ad calcem quæſtiones de genuina Febris Hungaricæ Cura & natura. Marpurg. 1618. 4

Petr. Paul. Petræi Muſæum Travaginianum ſive de Medicamentis in Muſæo Travagini reperibilibus. Venet. 1679. 12

Frid. Petri Doctrina de oculo & de modo Viſionis. Lipſ. 1576. 8

Georg. Chriſt. Petri ab Hartenfels Peſtis tela prævisa, oder nützliche Anleitung der Peſt zu begegnen. Erffurth 1682. 12

— — — Aſylum Langventium ſive Carduus ſanctus vulgò Benedictus ad Normam & formam Nat. Curioſ. elaboratus. Jen. 1669. 8

J. G. Petri Deus in naturæ admirandis repræſentatus. Francoſ. 1677. 4

Caſp. Peuceri de Divinatione Tr. Francof. 1607. 8

— — — Tr. de Febribus. Francof. 1614. 8

— — — Practica ſive medendi methodus. Francof. 1614. 8

Tob. Peucer hat Steph. Blancardi neue Reformirte Anatomie ins Teutſche überſetzt. Leipzig 1691. 4

— — — Collectanea Medico-Phyſica, oder Holländiſches Jahr-Regiſter/ in das Teutſche überſetzt. Leipzig 1690. 8

Joh. Conr. Peyeri Parerga Anatomica & Medica ſeptem. Exercitatio (1) de glandulis Inteſtinorum cum Anatome Ventriculi Gallinacei. (2) Exerc. de glan-

glandulis Inteſtinorum cum Certamine Epiſtolari. (3) Methodus Hiſtoriarum Anatomico-Medicarum exemplo ſingulari illuſtrata. (4) Epiſtola de Virginis natu Cœcæ ſtudiis & commercio literario ad Medicum excellentisſimum Carolum Sponium cum hujus reſponſo. (5) Hiſtoria Anatomica de Muliere hydropica cui Lien erat minimus & ductus Pancreatis valdè amplus. (6) Hiſtoria Anatomica de Muliere hydropica cujus Abdomen fuit plenum tumoribus & Uterus tuberoſus. (7) Miraculum Anatomicum in Cordibus reſuſcitatis, & de Salmonum ſexu quædam. Amſtelod. 1682. in 8. Genev. 1681. 8

Joh. Conr. Peyeri Merycologia ſive de Ruminantibus & ruminatione Commentarius. Baſil. 1685. 4

— — — Pœonis & Pythagoræ, i. e. J. J. Harderi & J. C. Peyeri Exercitationes Anatomicæ & Medicæ familiares bis L. Baſil. 1682. 8

Joh. Peyſſonel de Temporibus partus humani. Lugd. 1666. 8

N. Pfiſters Tr. von der Weiber Natur und Kranckheiten/ mit Anmerckungen vermehret. Nürnberg 1690. 8

Joh. Erneſt. Pfuel Electa Phyſica de Magia. Berlin. 1665. 8

Pharmacopæa Auguſtana in Fol. Aug. Vind. 1597.

— — — — — — renovata & Appendice aucta. Aug. Vindel. 1695. Fol.

— — — Amſterodamenſis in 24. Amſterod. 1682.

— — — Antverpienſis. Galeno-Chymica. Antverp. 1660. 4

— — — Bateana ex Praxi Georgii Bate excerpta Pharmaca continens. Acceſſit Orthotonia Medicorum obſervata. Annexa eſt quoque Tabula Poſologica doſibus Pharmacorum accommodata, cura Jac. Schiptoni. Amſtelod. 1688. 8

Pharmacopœa Bruxellenſis. Bruxell. 1641. in 4. 1671. in Fol.

— — — Hagienſis, Hag. Com. 1659. in 4. 1659. 12

— — — Leovardienſis. Leovard. 1687. 12

— — — Lillenſis. Lill. 1640. 4

— — — Londinenſis. Londin. 1662. in 24. 1680. in 12

— — — — — Collegii Regalis. Lugd. Batav. 1681. 12

— — — Lugdunenſis. Lugdun. 1628. 4

— — — Noribergenſis. Noriberg. 1666. in Fol.

— — — Perſica. Lutet. Pariſ. 1681. in 8. Vid. Carol. à St. Joſepho.

— — — Ultrajectina. Traject. 1656. 4

Georg. Phædronis Opuſcula Jatro-Chemica quatuor. (1) Praxis Medico-Chemica. (2) Halopyrgice ſive Peſtis Medico-Chymica curatio. (3) Chirurgia minor. (4) Furnus Chemicus. Prodeunt è Bibl. Schenkiana. Francof. 1611. 8

Ægr. Philaletis Enarratio methodica trium Gebri Medicinarum, in quibus continetur Lapidis Philoſophici vera confectio. Amſtelod. 1678. 8

— — — Erklärung über die ſechs Chymiſche Pforten des berühmten Engliſchen Philoſophi, Georg. Riplæi, aus dem Engliſchen überſetzt von *J. L. M. C.* Hamburg 1689. 8

— — — Tractat von Verwandlung der Metallen/ aus dem Lateiniſchen überſetzt von Joh. Langen. Hamburg 1675. 8

H. Philaletæ Kern der Alchymie/ aus dem Engliſchen überſetzt von Johann Langen. Leipzig 1685. 8

Eug. Philaletæ Lumen de Lumine, oder neues Magiſches Liecht/ aus dem Engliſchen überſetzt von *J. R. S.* Hamburg 1693. 8

Honor. Philaretis Jäger-Luſt / oder Philoſophiſcher Nymphen-Fang mit dem Stein der Weiſen. Hamburg 1635. 1679. 4

Phile de Animalium proprietate Verſus Jambici. Lipſ. 1584. 4

Gvil.

Gvil. Philippi Medulla Phyſices. Lovan. 1664. 4

Philolaus ſive de Mundi Syſtemate. Amſterod. 1639. 4

Phœnix der Philoſophen/ oder Stein der Weiſſen. Hamburg 1638. 12

— — — — — Vertheidigung. Hamburg 1638. 12

Phœnix Atropicus de Morte redux, der wieder friſch-belebte Atrop. Leipzig 1681. 8

Petr. Fr. Phrygii Commentarii in Hiſtorias Epidemicas Hippocratis. Lugd. 1643. 4

Joh. Fr. Pici Libri III. de Auro, in quo de Auro tum æſtimando, tum conficiendo, tum utendo diſſeritur. Urſell. 1598.

Andr. Pici Jmmen-Büchlein. Straßburg 1646.

Georg. Pictorii Phyſicarum quæſtionum Centur. III. accedunt quorundam magnorum Authorum Errores per eundem notati. Item Pantopolion contra quosdam Philoſophos, cum tribus Dialogis de Ira refrænanda, vera Nobilitate, & de Ebrietatis turpitudine. Baſil. 1562. 8

— — — Tuendæ Sanitatis Methodus. Baſil. 1555. 8

— — — Regulæ univerſalis curationis morborum CCCXLV. Aphorismis per D. Arnoldum Catalanum ſive Villenovanum conſcriptæ & Pictorii Commentariis illuſtratæ. Baſil. 1565. 8

— — — Fruchtbahre Ordnung die Geſundheit zu erhalten. Mühlhauſen 1561. 8

Barth. Pielat Inſulæ Ceylonicæ Theſaurum Medicum Latinitate donavit. Amſterd. 1679. 12

Fr. Piens Tr. de Febribus in genere & ſpecie ſive Febris Heavtontimorumenos. Amſterod. 1665. in 8. Genev. 1689. 4

Georg. Petr. Piereri Diſſ. de Natta. Argent. 1669. 12

Matth. Jacch. Pillingen Bitumen & Lignum foſſile Bituminoſum. Altenb. 1674. 8

— — — des zu Ronneburg entſprungenen Medicinaliſchen Waſſers Beſchreibung. Altenburg 1667. 8

Sever. Pinæi Tr. de Notis integritatis & corruptionis Virginum. Accedit Ludov. Bonaccioli Liber de conformatione Fœtus. It. Felicis Plateri de origine Partium. It. Petr. Gaſſendi de ſepto Cordis pervio. It. Melchioris Sebizii de Notis Virginitatis. Lipſ. 1690. 12

Joh. Pincier Meditationum variarum Lib. IV. Francof. 1601. 8

Joh. Chr. Pinters neu-vollkommener und verbeſſerter Pferd-Schatz. Franckfurth 1685. Fol.

Balth. Piſanelli de Eſculentorum Potulentorumque facultatibus Liber Unus, Italicè ſcriptus & Latinè converſus ab Arnold. Freytagio. Bruxell. 1662. 12

Gvilelm. Piſonis de Medicina Braſilienſi Libri IV. (1) De Aëre Aquis & Locis. (2) De Morbis Endemiis. (3) De Venenatis & antidotis. (4) De Facultatibus ſimplicium. Acceſſerunt Georg. Marggravii Hiſtoriæ rerum Naturalium Braſiliæ Libr. VIII. quorum tres priores agunt de Plantis. (4) De Piſcibus. (5) De Avibus. (6) De Quadrupedibus & Serpentibus. (7) De Inſectis. (8) De ipſa regione & illius Incolis, cum Appendice de Tapujis & Chilenſibus. Joannes de Laët in ordinem congeſſit. Lugd. Batav. & Amſtelod. 1648. fol.

— — — de Indiæ Utriusque re naturali & Medica Libr. XIV. nempe (1) Gvil. Piſon. de Aëribus Aquis & Locis Libr. (2) Ejusdem de natura & cura morborum, occidentali Indiæ impr. Braſiliæ familiarium. (3) De Animalibus, Aquatilibus, Volatilibus, & Terreſtribus edulibus. (4) De Arboribus, Fructibus & Herbis Medicis atque alimentariis naſcentibus in Braſilia & regionibus vicinis. (5) De Noxiis & venenatis eorumq; antidotis. Quibus inſertæ ſunt Anima-

lium quorundam vinæ ſectiones; tum & aliquot Metamorphoſes Inſectorum. (6) Mantiſſa Aromatica. (7) Georg. Marggravii Tr. Topographicus & Meteorologicus Braſiliæ cum obſervatione Eclipſis Solaris. (8) Ejusdem Commentarius de Braſilienſium & Chilenſium Indole ac Lingva. (9) Jacobi Bontii Tr. de conſervanda Valetudine. (10) Ejusdem Methodus Medendi. (11) Ejusdem Obſervationes in Cadaveribus. (12) Ejusdem Notæ in Garciam ab Orta. (13) Ejusdem Hiſtoria Animalium. (14) Ejusdem Hiſtoria Plantarum, quibus ſparſim inſeruit Piſo Annotationes & Additiones &c. Amſtelod. 1658. Fol.

Carol. Piſonis Speculum Cometæ. Francof 1619. 8

Homobon. Piſonis Ultio Antiquitatis in ſanguinis Circulationem ſive opuſculum in quo ſangvinis Circulatio antiquis ignota à recentioribus inventa refellitur. Cremon. 1690. 8

Andr. Piſini Doctrina naturalium. Aug. Vind. 1675. 12

Joh. Piſtorii Conſilium antipodagricum, oder Zipperleins-Bericht. Halberſtadt 1659 4

Jul. Caſſ. Placentini Anatomiſche Tafeln / von *Simon Pauli* verteutſcht. Franckfurth 1656. Fol.

Joh. Placentini Geotomia. Francof. 1657. 4

— — — Nachdenckliche Fragen aus denen Phyſicaliſchen Wiſſenſchafften. Franckfurth 1659. 4

— — — Neulicher Sonnen-Finſterniß Aſtronomiſch- und Aſtrologiſche Obſervation. Franckfurth 1661. 4

Andr. Planeri Orat. III. (1) continet explicationem definitionis artis Medicæ, quæ eſt ap. Plat. in Dialogo, qui inſcribitur Synopſis. (2) Utilitatem & ſummam Libelli Galeni, qui inſcribitur Ars parva. (3) De Arte dialectica & organo Ariſtotelis. Tubing. 1579. 4

Andr. Planeri de Methodo medendi Liber Unus. Baſil. 1585. 8

Felic. Plateri Praxeos Medicæ Tom. III. quorum (1) agit de Functionum Læſionibus. (2) De Doloribus (3) recenſet Vitia. Baſil. 1625. in 4. 1666. in 4

— — — de febribus Liber. Francof. 1597. 8

— — — Obſervationum Libri III. Baſil. 1641. in 8. & 1680. in 8. Acceſſit huic Editioni Ultimæ Fel. Plateri Fil. Selectiorum Obſervationum Mantiſſa.

— — — de Partium corporis humani Structura & Uſu Libr. III. Baſil. 1603. in Fol.

— — — Quæſtionum Medicarum Paradoxarum & Endoxarum juxta partes Medicinæ diſpoſitarum Centuria poſthuma. Baſil. 1625. 8

Fr. Plazzoni de Partibus generationi inſervientibus Libr. II. Acceſſit Diſſ. Arantii de humano fœtu & G. Nymmanni de Vita fœtus in Utero. Lugd. Batav. 1664. 12

Fr. Plempii Loimographia ſive Tr. de Peſte. Amſterod. 1664. 4

Vop. Fort. Plempii Ophthalmographia Tr. de oculi Fabrica Actione & Uſu. Amſterod. 1632. in 4. Lovanii 1659. in Fol. cui Editioni præter alia acceſſêre Affectionum ocularium curationes.

— — — Fundamenta Medicinæ. Bruxell. 1664. Fol.

— — — Munitio Fundamentorum Medicinæ adverſus Primeroſium. Amſterod. 1658. 4

— — — Comment. de Togatorum valetudine tuenda. Bruxell. 1670. 4

— — — Avicennæ Canonis Librum I. & II. interpretatus eſt & cum Scholiis edidit. Lovan. 1658. Fol

Cornelius Pleyeri Medicus criticus Aſtrologus ex veteribus Jatro Mathematicis productus. Norimberg. 1628. 12

— — — Peſt-Bericht. Rotenburg 1625. 4

Plinii Hiſtoria naturalis cum Notis Dalechampii. Genev. 1631. Fol.

— — — — — — cum Notis Variorum &

& Joh.Fr. Gronovii. Amſterod. 1669. 8

Plinii Hiſtoria naturalis ad Uſum Delphini cum Comm. Harduini. Pariſ. 1685. 4

— — — — — — Genev. 1616. 12

— — — Von allerley natürlichen Hiſtorien. Franckfurth 1618. 4

Rob. Plott de origine Fontium. Oxon. 1685. 8

Leon. Plukenetii Phytologia. Londin. 1691. 4

Carol. Plumerii *deſcription des Plantes de l'Amerique avec leurs figures. Pariſ. 1693.* Fol.

Ant. Pluvinel Reit-Kunſt. Franckfurth. 1670. Fol.

— — — Zwey Bücher von bewährt-befundenen Roß-Artzneyen. Leipzig 1686. 8

Vit. Polakii Zwölff Schlüſſel zu den Thüren der Philoſophie oder Stein der Weiſen. Dreßden 1663. 8

Mich. Poll Structura Anthropologica ſive Somatologica ex peritiſſimis Anatomicis & Phyſiologicis conſtructa. Witteb. 1616. 4

Sam. Pomarii Tr. de modo Viſionis. Witteb. 1650. 4

— — — Comment. in partem generalem Phyſices. Witteb. 1659. 4

— — — de Conſenſu & diſſenſu corporum naturalium Tractatus. Witteb. 1669. 4

Pierre Pomet *l'Hiſtorice generale des Drogves. Paris 1694.* Fol.

Nicol. Pompeji Præcepta Chiromantica. Hamburg. 1682. 8

Ant. Ponce de Santacruce de Impedimentis magnorum Auxiliorum in morborum curatione Libr. III. ad Tyrones. Barcin. 1648. in 8. Vid. Santa cruce.

Joh. Ponæ Accurata montis Baldi in Agro Veronenſi deſcriptio ex Italico in Latinum Sermonem converſa à Carolo Cluſio; acceſſerunt nonnullæ Stirpes quæ ab Honorio Bello in Creta obſerv. ſunt. Baſil. 1608. 4

Joh. Poppii Bericht von der Haupt-Kranckheit und Peſtilentziſchen Gallen-Fieber. Leipzig 1623. 8

Joh. Poppii Von der Waſſerſucht und deren beſchwehrlichen Zufällen. Leipzig 1623. 8

— — — Tractat von denen Fiebern und kaltem Wehe. Leipzig 1625. 8

— — — Urſprung der Peſtilentz. Franckfurth 1625. 8

A. Porſchon *nouveau Traité du pourpre, de la rougeole & petite Verole &c. Paris 1688.* 8

Fr. du Port de Signis morborum Libr. IV. carmine celebrati. Paris 1594. 8

Joh. Bapt. Porta de humana Phyſiognomia Libr. VI. Francof. 1618. 8

— — — de Deſtillationibus Libr. IX. Argent. 1609. 4

— — — Phytognomonica octo Libris contenta, in quibꝰ nova methodus affertur qua Plantarum, Animalium, metallorum, rerum denique omnium ex prima extima faciei inſpectione quivis abditas vires aſſequatur. Francof. 1608. 8

— — — Phyſiognomia cœleſtis. Lugd. Batav. 1645. 12

— — — Villæ Libri XII. (1) Domus, (2) Sylva cædua, (3) Sylva glandaria, (4) Cultus & inſitio, (5) Pomarium, (6) Olivetum, (7) Vinea, (8) Arbuſtum, (9) Hortus Coronarius, (10) Hortus Olitorius, (11) Seges, (12) Pratum. Francof. 1592. 4

— — — Magiæ naturalis Libr. XX. in quibus Scientiarum divitiæ & delitiæ demonſtrantur. Francof. 1644. 8

— — — Magia naturalis, oder Hauß-Kunſt- und Wunder-Buch/ von neuem überſetzt / und mit neuen Anmerckungen vermehret durch Chr. Peganium/ ſonſt Rautner genannt. Nürnberg 1680. 8

Caſp. Portæ Medicina brevis exhibens hominis Machinam ejusque Morbum, morbique curationem paucis iisque ſelectis ac ritè paratis medicamentis inſtituendam. Lugd. Batav. 1688. 8

Joh. Dan. Portii Bacchus enucleatus, h. e. Examen Vini Rhenani ejusque Tartari Spi-

ri Spiritus, Aceti &c. Leovard. 1674. 12

Joh. Dan. Portii Demonſtratio brevis Medico-Chirurgica de Tumor., & in ſpecie de Παιδαρθροκάκη vel Tumore Spina ventoſa dicto &c. cum adjuncta Epiſtola Apologetica ad D. Barnerum. Leovard. 1679. 12

Luc. Ant. Portii Eriſiſtratus ſive de Sanguinis miſſione. Venet. 1683. 12

Caſp. Poſneri Geneanthropologia in Tabb. Jenæ 1692. Fol.

— — — Diſſ. de ſudore Chriſti Sangvineo. Jenæ 1665. 4

— — — Propædevmata Phyſica. Jen. 1676. Fol.

— — — Diſſ. de Virunculis metallicis. Jenæ 1662. 4

Hel. Poſſandi Monarchia Solis in Regno minerali. Pragæ 1690. 4

Gvilelm. Poſtelli Tr. de Univerſitate. Lugd. Batav. 1635. 12

— — — Diſciplina Cosmographica. Lugd. Batav. 1636. 12

Ferd. Poſthi Elephas rationis compos prætenſus. Lipſ. 1692. 4

Potamographia Europæa. Ulm. 1672. 12

Petr. Poterii Opera omnia Medica & Chymica nempe (1) Inſignium curationum & ſingularium Obſervationum Libr. III. (2) Pharmacopœæ Spagyricæ ſive de Secretioribus medicamentorum præparationibus & Uſu Libr. III. cum Appendice. (3) De Febribus Libr. II. Accedit Diſſ. Petr. Gviſſonii de Tribus principiis Chemicis, & nova medendi methodo. Francof. 1666. 8

Seorſim proſtant.

— — — Curationum & Obſervationum Centuriæ. Col. Agr. 1624. 12

— — — Pharmacopœa Spagyrica. Colon. 1624. 12

— — — Inventa Chemica ſive Manes Poterianæ edente Wilh. Richardo Stockio. Francof. 1692. 8

Mich. Poterii Philoſophia pura quâ vera materia verusque Proceſſus Lapidis Philoſophici proponitur. Acceſſit Judicium de Fratribus roſeæ Crucis. Francof. 1629. 8

Mich. Poterii Fons Chymicus, i. e. vera Auri & Argenti conficiendi ratio. Colon. 1637. 4

— — — Apologia contra Alchymiſtam impoſtorem. Francof. 1619. 4

C. Potteri Pythagoras Metempſychos ſive Theſes quadrageſimales in Scholiis Oxonii publicis habitæ, in quibus (1) aſſeritur quod cœli ſint fluidi. (2) Terra moveatur. (3) Terra Centrum Univerſi non ſit. (4) Luna ſit habitabilis. (5) Radii Luminoſi ſint corporei. (6) Sol ſit flamma. Adjecta eſt D. Walliſii Diſſert. Epiſt. ad Boyleum de Fluxu & refluxu Maris. Lugd. Batav. 1684. 12

de *Potu* Caffe, Thee & Chocolata Tr. Paris. 1685. 12

Joh. Prætorii Judicium Chyromanticum. Jenæ 1661. 4

— — — de Suſpecta Poli declinatione. Lipſ. 1676. 4

— — — de Pollice Tr. Lipſ. 1677. 4

— — — Alectryomantia. Lipſ. 1681. 4

— — — Tabulæ Aſtroſcopicæ. Lipſ. 1682. Fol.

— — — Aſtrologia Germanica & Germana. Lipſ. 1665. 8

— — — Wündſchel-Ruthe. Leipzig 1667. 8

— — — Storchs- und Schwalben-Winter-Quartier. Franckfurth 1676. 8

Ant. Prætorii Tract. von Zauberey und Zäuberern. Franckfurth 1629. 4

Joh. Prævotii Opera Medica poſthuma nempe (1) Tr. de Remediorum, tum ſimplicium tum compoſitorum, Materia. (2) Joh. Stephani Medici Veneti Cosmetice. (3) Medicina pauperum ſive de remediis facilè parabilibus. (4) De Venenis & Alexipharmacis. (5) De Signis. (6) De Medicamentorum compoſitione. Francof. 1659. in 12

Seorſim proſtant.

Joh. Praevotii de compoſitione Medicamentorum Libellus. Rintel. 1649. in 12. Amſterod. 1664. in 12. Patav. 1676. 12
— — — Hortulus Medicus Selectioribus remediis ceu floſculis verſicoloribus refertus. Patav. 1676. 12
Joh. à Pratis Libr. II. de Uteris. Amſterod. 1657. 12
Jean Preſtet *nouveaux Elemens des Mathematiqves. Pariſ. 1694.* 4
Jacob. Primeroſii Exercitationes & animadverſiones in Librum de motu Cordis & circulatione Sangvinis adverſus Harvæum. Londin. 1630. 4
— — — de Vulgi Erroribus in Medicina Libr. IV. (1) De Erroribus circa Medicos. (2) De Erroribus circa morbos quosdam & eorum cognitionem. (3) De Erroribus circa victus rationem ſanorum & ægrorum. (4) De Erroribus circa remediorum Uſum. Lugd. 1664. in 8. Roterod. 1668. 12
— — — Ars Pharmacevtica ſive methodus breviſſima de eligendis & componendis Medicinis. Amſterod. 1651. 12
— — — Animadverſiones in Walæi diſputationem, qvam pro Harvæo & circulatione ſangvinis habuit, cui addita eſt de Uſu Lienis Sententia. Amſterod. 1640. 4
— — — de febribus Libri IV. Roterod. 1658. 4
— — — de Morbis Puerorum partes duæ. Roterod. 1659. 4
Procli Sphæra. Baſil. 1585. 8
— — — Paraphraſis in Libr. IV. Ptolom. interpret. Leone Allatio Græc. Lat. Lugd. Batav. 1635. 8
Petr. Prückelii Bericht von dem grauſamen Reiſſen und Grimmen im Leib/die Colica genannt. Jena 1676. 12
Mart. Max. Prüggmajeri Tr. de vero Elixire Paracelſi. Salisb. 1687. 8
Mich. Pſelli Tr. de operatione Dæmonum. Kilon. 1688. 12
Cl. Ptolomai Tr. de Judicandi Facultate & Animi principatu cum Notis Bullialdi. Hag. 1663. 4
— — — Harmonicorum Libr. III. Oxon. 1682. 4
Joh. Pulverini Medicina Practica ex recenſione Gerh. Blaſii L. F. Lugd. Batav. 1649. 8
Georg. Purbachii Theoria Planetarum. Witteb. 1605. 8
Chryſogon. de Puris Tr. de Tinctura Univerſali. Francof. 1689. 4
— — — das Pontiſche Mercurial-Waſſer der Weiſen. Leipzig 1683. 8
Matth. Gothofr. Purmanns Chirurgiſcher Lorbeer-Crantz oder Wund-Artzney. Halberſtadt 1684. in 4. Franckfurth 1692 in 4
— — — Fünff und zwantzig ſonder- und wunderbahre Schuß-Wunden Curen. Breßlau 1687. 8
— — — Funffzig ſonder- und wunderbahre Schuß-Wunden Curen. Leipzig 1693. 8
— — — Rechter und warhafftiger Feldſcherer. Leipzig 1693. 8
— — — Anweiſung zur Salivation-Cur. Leipzig 1692. 8

Q.

Georg. Queccii Tr. de Nobilitate & præſtantia Hominis. Norib. 1632. 4
Joſeph. Quercetani Pharmacopoea Dogmaticorum reſtituta, pretioſis ſelectisque Hermeticorum floribus illuſtrata. Pariſ. 1607. in 4. Pariſ. 1607. in 8. Marpurg. 1622. in 8. Genev. 1640. 8
Joſeph. Quercetani Peſtis alexicacus ſive Luis Peſtiferæ fuga &c. Pariſ. 1608. in 8. Lipſiæ 1615. 8
— — — Reſponſio ad Anonymi cujusdam phantasmata, ad ſtabiliendam Veritatem Hermeticæ Medicinæ ex Hip-

pocratis veterumque decretis ac Therapevſi. Francof. 1605. 8

Joſeph. Qvercetani de Priſcorum Philoſophorum veræ Medicinæ materia, præparationis modo, atque in curandis morbis præſtantia. Itemque ſelecta quædam Conſilia medica. (1) De Arthritide & morbo ei affini Calculo. (2) De Nephritide. (3) De Lue Venerea. (4) Pro Virgine morbo in immenſum complicato laborante. Lipſ. 1613. 8

— — — Tetras graviſſimorum capitis Affectuum. Marp. 1617. 8

— — — Diæteticon Polyhiſtoricum. Lipſiæ 1615. 8

— — — Opera Medica, ſc. ad Jac. Auberti de ortu & cauſis metallorum, contra Chymicos explicationem, brevis reſponſio, de exquiſita mineralium, animalium & vegetabilium Medicorum Spagyrica præparatione & Uſu perſpicua Tractatio. Sclopetarius ſive de curandis Vulneribus, quæ Sclopetorum ictu acciderunt. Francof. 1602. in 8. Lipſ. 1614. 8

Joſeph. Qvercetani Medicinaliſche Tractätlein / durch Johann Keßlern verteutſcht. Straßburg 1635. 4

M. de la Qvintinye *Inſtruction pour les Jardins fruitiers & potagers avec un Traité des orangers, ſvivi de qvelqves Reflexions ſur l'Agriculture. Amſterd. 1692.* 4

Joh. Qvirsfeld de Sono. Lipſ. 1689. 8

Pierre de Quiqveran *Nouvelle Agriculture. Tournon. 1616.* 8

R.

Joh. de RAei Clavis Philoſophiæ naturalis. Lugd. Batav. 1677. 4

Joh. Raici Tr. Med. Chym. de Podagra. Francof. 1621. 8

Joh. Raji Methodus Plantarum nova &c. cum Notis generum, tum ſummorum, tum ſubalternorum Characteriſticis. Londin. 1682. 8

— — — Hiſtoriæ Plantarum ſpecies hactenus editas aliasque inſuper complectentis Tom. I. Londin. 1686. Fol.

— — — Hiſtoriæ Plantarum &c. Tom. II. Londin. 1688. Fol.

— — — Synopſis methodica Animalium quadrupedum & Serpentini generis, vulgarium Notas Characteriſticas, rariorum deſcriptiones integras exhibens. Præmittuntur nonnulla de Animalium in genere ſenſu, generatione, diviſione. Londin. 1693. 8

— — — Stirpium Europæarum extra Britanniam naſcentium Sylloge. Londin. 1694. 8

— — — Fr. Willugbeji Ornithologiam recognovit, digeſſit, ſupplevit. Londin. 1676. Fol.

Joh. Rajus Fr. Willugbeji Hiſtoriam Piſcium recognovit, coaptavit, ſupplevit, librum etiam primum & ſecundum integros adjecit. Oxon. 1686. fol.

Georg. Fr. Rallii Disquiſitio medica de generatione Animalium. Stetin. 1670. 12

Bernh. Ramazzini Tr. de Conſtitutione Epidemica Agri Mutinenſis Anno 1690. Mutin. 1690. 4

— — — de Fontium Mutinenſium admiranda Scaturigine. Mutin. 1691. 4

Matth. Ramelovii kurtze Beſchreibung des Sauerbrunnen zu Wildungen in der Grafſchafft Waldeck. Caſſel 1662. in 8. 1664. 1682. in 8

— — — Ortus & occaſus Calculi Renum, oder Beſchreibung des Steins der Nieren. Leipzig 1679. 8

Petr. Rami Geometria. Francof. 1612. 12

Jacob von Raming Beſchreibung der heilſamen Specereyen. Straßburg 1580. 8

C. Tib. Rangonis Tr. von denen Korn-Motten und Würmern. Berlin 1665. 12

Henr. Ranzovius de Virtutibus Herbarum. Lipſ. 1590. 8

Henr.

Henr. Ranzovius de Conſervanda valetudine. Lipſ. 1617. 16

— — — Mittel die Menſchliche Geſundheit zu erhalten. Baſel 1588. 8

— — — Regimen Sanitatis Salernitanum. Hamburg. 1642. 4

— — — Catalogus Virorum Excellentium in arte Aſtrologica cum Ejusdem Tr. de Annis Climactericis. Antv. 1580. 8

Ren. Rapini Hortorum Libri IV. Acceſſit Joh. Meurſii Arboretum Sacrum & Angeli Politiani Ruſticus. Lugd. Batav. 1668. in 12. Ultraj. 1672. 8

Jac. Rathgebers Art/ Natur und Eigenſchafft des Seiden-Wurms. Tübingen 1603. 4

Sylveſtri Rattray Aditus novus ad occultas Sympathiæ & Antipathiæ cauſas. Tubingæ. 1660. 12

Chriſt. Ravius Apollonii Pergæi Conicarum Sectionum Libr. V. VI. & VII. in Græcia deperditos, ex Arabico Manuſcripto Latinitate donavit. Kilon. 1669. 8

Chriſt. Peganius, ſonſt Rautner genannt/ hat J. B. Portæ Magiam naturalem oder Hauß-Kunſt-und Wunder-Buch aufs neue nach der Frantzöſiſchen und Lateiniſchen alten und neuen Edition überſetzt/ mit Anmerckungen vermehret/ und mit guten Chymiſchen und andern Stücken bereichert. Nürnberg 1680. 8

Carolus Raygerus Pauli Spindleri Obſervationum Centuriam collegit, in ordinem redegit atque Scholiis propriisque obſervationibus auxit, & unà cum Mart. Rulandi Senioris Theſauro Medico, continente Aurea Medicamenta contra omnes morbos, notis hinc inde interſperſis edidit. Francof. 1691. 4

Joh. Conſt. de Rebecqve Atrium Medicinæ Helvetiorum ſive eorundem Pharmacopœæ promptuarium, obſervationesque medicæ rariſſimæ & ſelectiſſimæ. Genev. 1691. 12

Joh. Rud. Rebmanns Magnalia Naturæ. Baſil. 1620. 8

Joh. Redekkeri brevis deſcriptio Fontis Bilefeldiani. Amſterod. 1668. 8

Fr. Redi *Opere: cioe (1) Oſſervazioni intorno agli Animali viventi che ſi trouvono negli Animali viventi. (2) Eſperienze intorno alla generazione degl' Inſetti. (3) Bacco in Toſcana. (4) Oſſervazione intorno alle vipere. (5) Eſperienze intorno a diverſe coſe naturali, & particolarmente a qvelle che ci ſon portate dall' Indie. Napoli 1687.* 8

Seorſim proſtant.

— — — Experimenta circa res diverſas naturales, ſpeciatim illas, quæ ex Indiis afferuntur. Quibus ſimul acceſsêre Obſervationes de Viperis, & Epiſtola ad aliquot oppoſitiones factas in ſuas obſervationes circa viperas: itemque obſervationes circa illas guttulas & fila ex vitro quæ rupta in quacunque ſui parte penitus comminuuntur. Amſtelod. 1671. 1686. 12

— — — Experimenta circa generationem Inſectorum. Amſterd. 1671. 1686. 12

Henr. Regii Philoſophia naturalis. Amſterod. 1661. 4

— — — Philoſophie naturelle. Utrecht. 1686. 4

— — — Fundamenta Medicinæ. Leyd. 1647. 4

— — — Phyſiologia ſive Cognitio Sanitatis. Leyd. 1641. 4

— — — Medicina & Praxis medica medicationum exemplis demonſtrata. Traject. ad Rhen. 1668. 4

— — — Lumen rationale medicum ſive Annotationes in ejus Praxin. Mediol. 1686. 8

— — — Praxis Medica obſervationibus illuſtrata & emendata à Theod. Craanen. Lugd. Batav. 1689. 4

Joh. Regiomontani Tabb. directionum. Witteb. 1606. Fol.

Sigism. Regis Lithogeneſias humanæ ſpecimen. Baſil. 12

Joh.

Joh. Rehfelds Medicinaliſcher Anſchlag / ſich für der Peſt zu erhalten. Jena 1626. 4

Caſp. à Reies Campus Elyſius jucundarum quæſtionum. Francof. 1670. 4

Jul. Reichelti Tr. de Amuletis. Argent. 1676. 4

Thom. Reineſii Chimiatria. Jen. 1678. 4

— — — Peſt-Bericht. Altenburg 1681. 4

Salom. Reiſelii Sipho Würtenbergicus ſive Sipho inverſus cruribus æquialtis fluens & refluens hactenus inauditus. Stutgard. 1684.

— — — Art des Niederbronner Bads. Straßburg 1664. 8

Joh. Reiskii Tr. de Gloſſopetris Luneburgenſibus. Lipſ. 1684. in 4. Norimberg. 1687. 8

Ant. Maria de Rheita Novem Stellæ detectæ Lovan. 1643. *12*

Joh. Remmelini Catoptrum Microcoſmicum ſuis ære inciſis viſionibus ſplendens. Francof. 1660. Fol.

— — — Catoptrum Microcosmicum verteutſcht. Ulm 1661. Fol.

Nicol. Remigii Dæmonolatria. Francof. 1596. in *12*. Lugd. 1654. 4

— — — — — — Von Unholden. Hamburg 1693. 8

Car. Renaldini Opus Mathematicum. Bonon. 1655. 4

— — — Ars Analytica. Florent. 1665. Fol.

— — — — — — Pars II. Patav. 1669. Fol.

— — — — — — Pars III. Patav. 1684. Fol.

— — — de Compoſitione & reſolutione Mathematica. Patav. 1668. Fol.

Proſp. Rendellæ Tr. de Vinea, Vindemia & Vino. Venet. 1629. Fol.

Paul. Renealmi Specimen Hiſtoriæ Plantarum. Paris. 1611. 4

Frantz Renners Hand-Büchlein zu denen Frantzoſen. Franckfurth 1578. 4

Joh. Renodæi Diſpenſatorium Galenico-Chymicum, continens Inſtitutionum Pharmacevticarum Libr. V. de Materia medica Libr. III. & antidotarium. Genev. 1645. 8

Raym. Reſtaurant Hippocrates de Inuſtionibus ſive Fonticulis. Lugd. 1681. *12*

— — — Magnus Hippocrates Cous redivivus, Tomus I. Phyſiologica continens. Lugd. 1681. *12*

Mich. Reudenii de novo Gummi purgante Epiſtola. Lugd. Batav. 1628. *12*

Maurit. de Reverhorſt edidit Antonii Nukii defenſionem ductuum Aquoſorum contra Chroüetum, cui acceſſerunt Solutionum Apologeticarum everſiones. Lugd. Batav. 1692. 8

Caſp. Reuſchels Hippoponia von Zäumung und Abrichtung der Pferde. Straßburg 1589. Fol.

Andr. Reyheri Epitome Naturalis Scientiæ. Gothæ 1630. Fol.

Sam. Reyheri Diſſert. de Mundo. Kilon. 1674. 4

— — — — — — — de Aëre. Kilon. 1673. 4

— — — Matheſis Moſaica. Kilon. 1679. 4

— — — Tabulæ Mathematicæ. Gothæ 1687. Fol.

— — — Tr. de Nummis è metallo Chemico conflatis. Kilon. 1692. 4

— — — Matheſis Regia qua matheſin Imperatoribus, Regibus Principibus utilem & neceſſariam eſſe demonſtratur. Kilon. 1693. 4

Dan. Rhagorii Pflantz-Garten. 1669. 8

Joh. Rhenani Syntagma Harmoniæ Chymico-Philoſophicæ ſive Philoſophorum antiquorum conſentientium Decades. Francof. 1625. 8

Ambr. Rhodii Comment. in Elementa Euclidis. Witteb. 1634. 8

Joh. Rhodii Diſſ. de Acia Celſi, qua ſimul univerſæ fibulæ ratio explicatur. Patav. 1639. 4

— — — — — — cum judiciis Doctorum edita à Th. Bartholino. Accedit de Ponderibus & Menſuris ejusdem Authoris Diſſertatio & Vita Celſi. Hafn. 1672. 4

— — — Obſervationum Medicinalium Libr. III. Patav. 1657. 8

Joh. Conr. Rhumelii Hiſtoria morbi qui ex caſtris ad raſtra, à raſtris ad roſtra, ab his

his & Aras & Focos in Palatinatu ſuperioris Bavariæ penetravit. Norib. 1625. 8

Joh. Phar. Rhumelii Compendium Hermeticum de Macrocoſmo & Microcoſmo additum eſt diſpenſatorium Chemicum novum de vera Medicamentorum præparatione. Francof. 1635. *12*

— — — de Phalaja Microcosmi Tr. Norib. 1627. 8

— — — Panacæa Aurea, oder Beſchreibung ſeines Auri potabilis. Norib. 1627. 8

— — — Medicina Spagyrica, oder Spagyriſche Artzney-Kunſt. Franckfurth 1694. *12*

— — — Prophylace Medico-Practica Luis Epidemicæ, Bericht von dreyen Epidemiſchen Seuchen / Peſt / Haupt-Kranckheit und rothen Ruhr. Franckfurth 1635. *12*

Gvilelm. ten Rhyne de Veteri Medicina ad textum XXIV. Hippocratis de V. M. cum additamento, & variis hinc laciniis de figuris Salium. Lugd. Batav. 1672. 12

— — — Diſſ. de Arthritide, Mantiſſa Schematica de Acupunctura & orationes tres (1) de Chymicæ & Botanices Antiquitate & dignitate. (2) De Phyſiognomia. (3) De Monſtris. Lond. 1683. 8

Joh. Bapt. Riccioli Almageſtum novum, Aſtronomiam veterem novamque complectens. Bonon. 1653. Fol.

— — — Geographiæ & Hydrographiæ reformatæ Libr. XII. (1) Iſagogicus in quo introductio ad Geographiam cum diviſione partium Orbis, Terræ, Marium &c. (2) Stadiaſmicus in quo de menſuris minoribus & majoribus. (3) Periegeticus, in quo de Itineribus menſurandis. (4) Geodæticus de diſtantia Locorum ſcitè dimetienda. (5) Geometricus, de trina quantitate Globi Terraquei. (6) Altimetricus, in quo de Regulis menſurandi Altitudines & profunditates. (7) Geoplaticus de Latitudine Geographica Locorum Terreſtrium. (8) Geomecographus de modis inveſtigandi Longitudinem & Meridianorum diſtantiam. (9) Mecoplaticus de Tabula Longitudinis & Latitudinis. (10) Hydrographicus de Maris profunditate, Æquilibrio, proprietatibus &c. (11) Onomaſticus ſive Lexicon Geographicum nominale. (12) Synopticus in quo de Crucis Geographicæ aliàs editæ Uſu. Bonon. 1661. Fol.

Joh. Bapt. Riccioli Aſtronomiæ reformatæ Tom. II. quorum prior obſervationes Hypotheſes & Fundamenta Tabularum, poſterior præcepta pro Uſu Tabularum & ipſas Tabulas centum duas continet. Bonon. 1665. Fol.

— — — Chronologiæ reformatæ Tom. III. quorum (1) continet Doctrinam Temporum; Secundus Chronicon magnum & ſelectum; Tertius Catalogum Perſonarum rerumque inſignium. Bonon. 1669. Fol.

Claud. Richardi Comment. in Elementa Euclidis. Antv. 1645. Fol.

— — — — — — — — in Apollonii Pergæi IV. priores Libros Conicorum. Antverp. 1655. Fol.

M. Richer. *Obſervations Aſtronomiques & Phyſiques faites en l'Isle de Cajenne. Pariſ. 1693.* *Fol.*

Vit. Riedlini Patr. Obſervationum Medicarum Centur. III. Aug. Vindel. 1691. 12

Vit. Riedlini Fil. Obſervationum Medicarum Centur. III. Aug. Vindel. 1682. 12

— — — Beſchreibung des Uberkinger Brunnens in der Ulmiſchen Herrſchafft Geißlingen. Augſpurg 1681. 8

Joh. Günth. Riemſchneiders Bedencken / was von dem Urinſehen der Marckſchreyer zu halten. Quedlinburg 1674. 4

Hub. Arnold. Rietmakers Tr. de dolore Nephritico. Lovan. 1622. 4

Joh. Riolani Patr. Opera omnia ſc. (1) Anatome (2) ad Fernelii Librum de Ele- mentis

mentis Commentarius, (3) ad Fernelii Librum de Temperamentis Commentarius, (4) ad Fernelii Librum de Spiritu & calido innato Commentarius, (5) ad Fernelii Librum de Facultatibus Animæ Commentarius. (6) De Immortalitate Animæ Commentarius. (7) Ad Fernelii Librum de Functionibus & Humoribus. (8) Ad Fernelii Librum de Hominis Procreatione Commentarius. (9) Ad Fernelii Libros de abditis rerum cauſis Comment. (10) De primis principiis rerum naturalium Libr. III. (11) Opuſcula Philoſophica. (12) Diſputatio de Anima Mundi. (13) De Fato. (14) De Libero Arbitrio. (15) An Deus & natura unum ſint? (16) De utraque Dei Providentia, una ordinaria ſeu generali, quæ natura; altera extraordinaria ſeu particulari quæ fortuna dicitur. (17) De Ideis & univerſis. (18) An Deus ſit primus Motor. (19) An potentia ſit prior Actu. (20) An Deus ſit Actus purus. (21) Univerſæ Medicinæ Compendium. (22) Phyſiologia. (23) Hygiene ſive diæta Sanorum. (24) Pathologia. (25) Therapevtica ſive Ars benè medendi. (26) Chirurgia. Pariſ. 1610. Fol. Seorſim proſtant.

Joh. Riolani Patr. Ars benè medendi. Pariſ. 1618. 8

— — — Artis Medicinalis Theoricæ & Practicæ Syſtema ab Emmanuele Stupano adornatum. Baſil. 1629. 8

— — — Schola Anatomica. Pariſ. 1624. 8

Joh. Riolani Fil. Opuſcula Anatomica nova ſc. (1) Inſtauratio magna Phyſicæ & Medicinæ per novam doctrinam de motu Sangvinis Circulatorio in Corde. (2) Notæ in Joh. Walæi duas Epiſtolas de Sangvinis Circulatione. (3) Animadverſiones in Hiſtoriam Anatomicam Andreæ Laurentii. (4) Annot. in Theatrum Anatomicum Caſp. Bauhini. (5) Annot. in Librum de Fabrica humana Adr. Spigelii. (6) Not. ad Inſtitutiones Anatomicas Caſp. Bartholini. (7) Annot. ad Caſp. Hofmanni Anatomica. (8) Notæ in Syntagma Anatomicum Joh. Veslingii. (9) Not. in Tr. de Diaphragmate Æmilii Pariſani. (10) De monſtro Nato Liber. Lond. 1649. 4

Joh. Riolani Fil. Enchiridion Anatomicum & Pathologicum. Lipſ. 1674. 1675. 8

— — — Enchiridion Medicum Hippocratico-Fernelianum. Lugdun. 1685. 8

Joh. Ritzenii Tr. de Cerebro & ei annexis. Lugd. Batav. 1630. 8

Lazar. Riverii Opera Medica univerſa, quibus continentur (1) Inſtitutionum Medicarum Libri V. (2) Praxeos Medicæ Libri XVII. (3) Obſervationum Medicarum & Curationum inſignium Centuriæ IV. Genev. 1679. Fol.

— — — Arcana. Ultraject. 1680. 12

— — — Arcana nusquam in Lucem edita, cum Inſtitutionibus Medicis & Regulis, Conſultationibus & Obſervationibus Bernardini Chriſtini à Juvellina; quibus acceſſerunt Centuriæ V. Curationum Morborum; Tr. de Lue Venerea; de febre Peſtilenti, cum brevi Romani Contagii narratione, & Aſtrologus ad Medicinam pertinens. Venet. 1676. 4

— — — Obſervationum poſthumarum Centuria. Hag. Com. 1659. 8

Aug. Qvirin. Rivini Diſſert. de Peſte Lipſienſi Anno 1680. Lipſ. 1682. 8

— — — Introductio generalis in rem Herbariam. Lipſ. 1690. Fol.

— — — Ordo Plantarum, quæ ſunt Flore irregulari Monopetalo. Lipſiæ 1690. Fol.

— — — Epiſtola ad Celeberrimum Virum Joh. Rajum. Lipſ. 1695. 4

Joh. Roberti Goclenius Heavtontimorumenos, i.e. Curationis magneticæ & ungventi Armarii Ruina. Luxemb. 1618. 8

Gaudentii Roberti Miſcellanea Phyſico-Mathematica quibus continentur (1) Dominici Guilelmini Bononienſis Aquarum fluentium menſura nova methodo inquiſita. (2) Ejusdem Epiſtolæ II. Hydroſtaticæ, altera Apologetica adverſus obſervationes contra Menſurarum Aquarum fluentium, altera de Velocitate & motu fluidorum in Siphonibus recurvis ſuctoriis. (3) Evang. Torricellii de Sphæra & ſolidis Sphæralibus Libr. II. in quibus Archimedis doctrina de Sphæra & cylindro denuo componitur, latius promovetur, & in omni ſpecie ſolidorum, quæ vel citra vel intra Sphæram ex conventione Polygonorum regularium gigni poſſunt, univerſalius propagatur. (4) Flaminii de Mezzavacchis Bononienſis de Terræ motu Libellus, in quo curioſá aperitur Terræ motus doctrina. (5) Joh. Dominici Caſſini Januenſis de Solaribus Hypotheſibus & refractionibus Epiſtolæ III. (6) Ejusdem Theoria motus Cometæ 1664. ea præferens quæ ex primis obſervationibus ad futurorum motuum prænotionem deduci potuêre. (7) Gemin. Montanarii Mutinenſis Cometes Bononiæ obſervatus Anno 1664. 1665. Aſtronomico-Phyſica Diſſertatio. (8) Gem. Montanarii Mutinenſis, Joh. Dominici Caſſini Januenſis Marci Antonii Cellii, Joſephi Dionyſii Pontæi ac aliorum de Cometis Anno *1664. 1665. 1680. 1681. 1682.* Epiſtolæ & varia opuſcula. (9) Matth. Campani nova Experimenta Phyſico-Mechanica pro demonſtranda genuina cauſa Elevationis Aquæ & Mercurii ſupra ſolitam eorum libellam in vitreis fiſtulis Torricellianis. Bonon. 1692. 4

Ant. Rocci Tr. de Immortalitate Animæ. Francof. 1644. 4

Mr. Rochefort *l'Hiſtoire naturelle & morale des Isles Antilles. Roterod. 1681.* 4

Joh. Chr. Rodochs vertit St. Blancardi Schau-Platz der Raupen und anderer fliegenden Thierigen. Leipzig 1690. 8

— — — Vertit quoque; Steph. Blancardi Tr. von denen Würckungen der Artzneyen in dem Menſchlichen Leib. Leipzig 1690. 8

Joh. Rogerſii Diſceptationes Medicæ novis opinionibus refertiſſimæ. Londin. 1664. 8

Jac. Rohault Tr. Phyſicus. Genev. 1674. 8

— — — — — — — — cum Notis Antonii le Grand. Londin. 1682. in 8. Amſterod. 1691. 8

— — — *Oeuvres poſthumes Tom. I. contient (1) Les Elemens d'Euclide. (2) La Trigonometrie. (3) La Geometrie Pratiqve. Tom. II. (1) Les Fortifications. (2) Les Mechaniqves. (3) La Perſpective. à la Haye 1690.* 12

Gvern. Rolfinkii de Vegetabilibus, Plantis, Suffruticibus, Fruticibus in genere Libr. II. Jen. 1670. 4

— — — Ordo & methodus Medicinæ ſpecialis conſultatoriæ continens Conſilia Medica. Jen. 1669. 4

— — — Ordo & methodus Medicinæ ſpecialis commentatoriæ. Jen. 1664. 1665. 4

— — — Epitome methodi cognoſcendi & curandi particulares corporis Affectus ſecundum ordinem Abubetræ Rhaſis ad Regem Manſorem Libr. IX. Jen. 1675. 4

— — — de Purgantibus Vegetabilibus. Jen. 1684. 4

— — — Chimia in artis formam redacta. Francof. 1686. 4

— — — Non-entia Chemica, Mercurius Metallorum & mineralium. Jenæ 1670. 4

— — — Diſſertationes Chemicæ ſex de Tartaro, Sulphure, Margaritis, perfectis Metallis duobus, Auro & Argento, Antimonio; & imperfectis duobus Ferro & Cupro. Jen. 1679. 4

Timoth. à Roll Schweitzeriſcher Botanicus. Zug 1687. 12

Morieni Romani de re metallica, metallorum transmutatione & occulta antiquorum Medicina Tr. Hanov. 1593. 8

Adr. Romani Pyrotechnia. Francof. 1664. 8

G. B. de St. Romain Phyſica tricis Scholaſticis liberata. Lugd. Batav. 1684. 12

Caroli Romateti Criſiologiæ ſive Tr. de Judiciis Libelli duo. Argent. 1625. 8

Mr. du Rondel. *Diſcours de la Superſtition. Amſterod. 1686.* 12

Gvilelm. Rondeletii Opera Medica omnia, ſtudio & opera Joh. Craqueri repurgata. Genev. 1685. 8

— — — Methodus curandorum morborum; ejusdem Tr. de dignoſcendis Morbis, de Febribus, de Morbo Venereo, de Internis & Externis, de Pharmacopolarum officina, de Fucis. Francof. 1592. 8

— — — Tr. de Urinis. Francof. 1610. 12

Henr. von *Roonhuiſen* Hiſtoriſche Heil-Curen. Nürnberg 1674. 8

Balduini Ronſſæi Opuſcula Medica. (1) Epiſtolæ medicinales. (2) De Morbis muliebribus. (3) De Venatione Medica. (4) De Scorbuto. Acceſſerunt quidam aliorum celebrium Medicorum de Scorbuto Tr. Lugd. Batav. 1618. 8

— — — de Magnis Hippocratis Lienibus, Pliniique Stomacace, ac Sceletyrbe ſeu vulgo dicto Scorbuto Libellus. Witteb. 1585. 8

Hieron. Rorarii Tr. quod Bruta melius ratione utantur quàm Homines. Amſterod. 1654. 12

Timoth. Roſelli Secreti Univerſali. Venet. 1677. 8

Joh. Caroli Roſenbergii Roſarium Philoſophico-Dogmaticum. Gieſſ. Haſſor. 1622.

— — — Roſa nobilis Jatrica ſive animadverſiones exercitationesque Medicæ, Hippocraticæ & Hermeticæ novæ. Argent. 1624. 12

— — — Rhodologia ſive Philoſophico-Medica generoſæ Roſæ deſcriptio. Argent. 1628. 1630. 8

Petr. Matth. Roſſii Obſervationes & Conſultationes ſelectæ; Exſtant cum Petri Borelli Obſervationibus & Hiſtoriis. Francof. 1676. 8

Georg. Roſtii Peſt-Bericht. Roſtock 1625. 4

Petr. Lodoic. Roſtini Compendio di tutta la Chirurgia. Venet. 1677. 8

Bernhard Rottendorff Gutachten von der Peſt. Cölln 1691. 8

Franciſci Rottmanns Arcana Arcanorum. Hamburg 1680. 8

Henr. le Roy. Philoſophie naturelle. Utrecht. 1686. in 4. V. Henr. Regius.

Fr. Rubei nocturnæ Exercitationes in medicas hiſtorias quæ plurimum conducunt ad artem prædicendi in morbis acutis. Hamburg. 1660. 8

Ol. Rudbekii Diſſ. de Fundamentali Notitia Plantarum. Aug. Vind. 1691. 12

Car. Rudolphi Breviarium Chronologicum. Colon. 1677. Fol.

Jac. Rueff de Conceptu & generatione Hominis. Francof. 1580. 1587. 4

Chr. Heinrich Rueln der von Stein und Podagra geplagte Patient. Stargard 1691. 4

— — — Drey Fragen: (1) Ob auch ein Stein der Weiſen geweſen / ſo die Metallen tingirt / und in Gold verwandelt? (2) Ob man ein Aurum potabile erfunden? (3) Ob auch eine ſothanige Corallen-Tinctur gefunden worden / als davon gerühmet wird. Stargard 1688. 4

Mart. Rulandi (Patr. & Fil.) Curationes Empiricæ, cum ejusdem Problematibus de ortu Animæ, Medicina Practica & Tr. de Phlebotomia Morbisque per eam curandis. Baſil. 1628. in 8
Budiſſ. 1680. 8

— — — Alexicacus Chemiatricus, puris putis mendaciis Joh. Oberndorfferi oppoſitus. Francof. 1611. 4

— — — de pernicioſæ Luis Hungaricæ Tecmarſi

maſi & Curatione Tractatus. Francof. 1600. 8

Mart. Rulandi Problematum Medico-Phyſicorum Liber I. & II. Francof. 1608. 8

— — — Lexicon Alchymiæ ſive Dictionarium Alchemiſticum. Francof. 1661. 4

— — — Secreta Spagyrica ſive genuinorum Medicamentorum Rulandinorum deſcriptiones cum Scholiis Ehrenfr. Hagendornii. Jen. 1676. 12

Ant. de Rubio Tr. de Cœlo. Colon. 1626. 4

— — — Phyſica. Colon. 1619. 4

— — — Tr. de Ortu & Interitu. Colon. 1634. 4

— — — de Anima. Colon. 1644. 8

Fred. Ruyſchii dilucidatio Valvularum in Vaſis Lymphaticis & Lacteis &c. Accedunt quædam Obſervationes Anatomicæ rariores. Hag. Com. 1665. 12

Fred. Ruyſchii Obſervationum Anatomico-Chirurgicarum Centuria. Accedit Catalogus Rariorum, quæ in Muſæo Ruyſchiano aſſervantur; adjectis ubique Iconibus æneis naturalem magnitudinem repræſentantib⁹. Amſterod. 1691. 4

Gvalth. Ryffs Frantzoſen-Cur / vermittelſt des Quajaci. Baſel 1559. 8

— — — Spiegel und Regiment der Geſundheit. Franckfurth 1674. 8

— — — Hebammen-Buch / oder ſchwangerer Frauen Roſen-Garten. Franckfurth 1603. 4

— — — Teutſche Apothecken. Straßburg 1652. Fol.

S.

Pompeji SAcchi Nova methodus curandi Febres. Genev. 1685. 8

— — — Iris febrilis. Genev. 1684. 8

— — — Novum Syſtema Medicum ex unitate doctrinæ recentiorum & antiquorum. Parmæ 1693. 4

Ph. Jac. Sachſii Ampelographia ſive Vitis Viniferæ conſideratio ad normam & formam Naturæ Curioſorum. Lipſiæ 1660. 8

— — — Gammarologia ſive Cancrorum conſideratio ad normam & formam Naturæ Curioſorum. Uratisl. 1666. 8

— — — Oceanus Macro-Microcoſmicus, ſive Diſſertatio de Analogo motu Aquarum ex & ad Oceanum, Sanguinis ex & ad Cor. Uratisl. 1664. 8

Paul. Ludov. Sachſii Monocerologia. Razeburg. 1676. 8

Joh. de Sacroboſco Sphæra. Lugd. Batav. 1626. in 8. Witteb. 1629. 8

Th. Sagittarii Phyſica. Jen. 1624. 8

— — — Exercitationes Phyſicæ. Jen. 1620. 8

G. B. de Saint Romain Phyſica Scholaſticis tricis liberata. Lugd. Batav. 1684. 12
Vid. St. Romain.

Angeli Salæ Opera Medico-Chymica, quorum hæc ſeries: (1) Anatome Eſſentiarum vegetabilium. (2) Hydrelæologia. (3) Tartarologia. (4) Saccharologia. (5) Septem Planetarum Terreſtrium explicatio. (6) Aphoriſmi Chemiatrici. (7) Chryſologia. (8) Deſcriptio Auri potabilis. (9) Tr. de Antimonio. (10) Anatomia Vitrioli. (11) Tr. de Natura & proprietate Vitrioli. (12) Tr. de Peſte. (13) Antidotus pretioſa. (14) Ternarius triplex Hermeticorum, Bezoardicorum & Laudanorum. (15) Exegeſis Chymiatrica. (16) Myrothecium Spagyricum. (17) Appendix de Pulvere Roſæ Vitæ. Francof. 1647. 4
Seorſim proſtant.

— — — Ternarius Ternariorum Hermeticorum, Bezoardicorum &c. Erffurth. 1630. 8

— — — Ternarius Bezoardicorum ou trois ſouverains Medicaments Bezoardiqves. Leyd. 1616. 4

— — — Antidoti pretioſi deſcriptio. Marp. 1620. in 8. Francof. in 4

Angeli Salæ Chryſologia ſive Examen Auri Chymicum. Hamburg. 1622. 8
— — — Tr. de Peſte, Latinitate donatus à Greg. Horſtio. Marpurg. 1641. 4
— — — Tr. de Variis, tum Chemicorum, tum Galeniſtarum Erroribus in præparatione Medicinali commiſſis. Francof. 1649. 4
— — — Saccharologia, darinnen vom Gebrauch/ Natur und Mißbrauch des Zuckers. Roſtock 1637. 8
— — — Spiritus Vitrioli fundamentalis, was eigentlich Vitriolum ſey. Hamburg 1625. 4
Valer. Saledini perpetuum mobile. Francof. 1625. 8
Salernitana Schola, h. e. de Valetudine tuenda opus, Commentariis Villanovani, Curionis, Crellii, & Conſtantini illuſtratum; Adjectæ ſunt Animadverſiones novæ & curioſæ Renati Moreau. Pariſ. 1678. 8
— — — — — — — Sylvii. Roterod. 1667. in 12. 1683. in 12
— — — — — — — — in form. Pat. Herbipol. 1623.
Petr. Salii Tr. de Febri Peſtilenti, & curationibus morborum, quorum Tractatio ab ordinariis Practicis non habetur. Francof. 1586. in 8. Harderv. 1656. 8
— — — Commentaria in Hippocratis Libr. IV. de Morbis. Francof. 1646. Fol.
— — — Comment. in Avicenn. l. 3. de morbis particularibus totius corporis & eorum curatione. Patav. 1673. Fol.
Cl. Salmaſii Plinianæ Exercitationes in Solini Polyhiſtora. Acceſſit Tr. de Homonymis Hyles Jatricæ, ut & de Manna & Saccharo. Traject. ad Rhenum 1689. in Fol. Tom. II.
— — — Interpretatio Hippocratei Aphoriſmi LXXIX. Sect. IV. de Calculo; additæ ſunt Epiſtolæ duæ Joh. Beverovicii, quibus reſpondetur. Lugd. Batav. 1640. 8
N. Salonicchi *Tableaux de l'Amour, dans l'Eſtat de Mariage. Amſterod. 1688.* 12
N. Salonicchi Geheimniß keuſcher Liebes-Wercke. 1691. 8
Joh. Rud. Saltzmanns Bericht von warmer und kalten Waſſern. Straßburg 1612. 8
— — — Variæ Obſervationes Anatomicæ. Amſterod. 1669. 12
Joh. Georg. Sambachs kleiner Hauß-Geſundheit- Feld- und Kirchen-Calender. Nürnberg 1683. 8
Q. Ser. Sammonici Medicina cum Commentario R. Keuchenii. Amſterod. 1662. 8
Sanct. Sanctorii Ars de Statica Medicina Aphoriſmorum Sectionibus ſeptem comprehenſa. Venet. 1612. in 12. Lipſ. 1614. 12
Joach. à Sandrart Admiranda Statuaria. Norib. 1680. in Fol. Tom. II.
— — — Teutſche Academie der Bau-Bilder- und Mahler-Kunſt. Nürnberg 1675. & 1680. in Fol. Tom. II.
Anton. Ponce Santacruz Opuſcula Medica & Philoſophica: quæ continent (1) Diſputationes in Primam primi Avicennæ, (2) De Hippocratica Philoſophia, (3) De Pulſibus, (4) Erud. Viri Alph. de Sanctacruce Libellum de dignotione & curatione Affectuum Melancholicorum. Madrit. 1624. Fol.
— — — Prælectiones Valliſoletanæ in Libr. Magni Hippocratis de Morbo Sacro. Madrit. 1631. in Fol. Vid. *Ponce.*
Barth. Santinelli Confuſio transfuſionis Sanguinis. Rom. 1668. 12
Joh. Santini güldene Apotheck/ aus dem Italiäniſchen überſetzt. Franckfurth 1661. 4
Ant. Santorelli Ante-Praxis Medica, in quibus ea omnia, quæ Praxin Medicam aggreſſuris prænoſcere ſunt neceſſaria examinantur. Neap. 1651. Fol.
Ant. Saportæ Libr. V. de Tumoribus præter naturam. Acceſſit Joh. Saportæ Tr. de Lue Venerea. Lugd. 1624. 12
Petr. Sartorii Frantzoſen-Artzt. Leipzig 1685. 8

Joh.

Joh. Mich. Savonarolæ Practica Canonica de Febribus. Ejusdem Summa de Pulſibus, de Urinis, de Egeſtionibus, de Balneis omnibus Italiæ, Tr. de Vermibus. Acceſſit Cæſ. Optati opus de Febri Hectica & Jac. Sylvii de omni febrium genere commentarius. Lugd. 1560. 8

Hercul. Saxoniæ Pantheum Medicinæ ſelectum ſive Medicinæ Practicæ templum, in quo continentur (1) de Affectibus capitis, (2) de Affectibus Thoracis, (3) de Affectibus Infimi Ventris, (4) de Morbis muliebribus, (5) de Pulſibus, (6) de Urinis, (7) de Signis & Symptomatibus febrium putridarum, (8) de Febribus, (9) de Lue Venerea, (10) de Plica, (11) de Phœnigmis Sect. II. Francof. 1603. Fol.

— — — Opera Practica; quibus acceſſit Tr. de Morbis mulierum & de Pulſibus ac Urinis. Patav. 1681. Fol.

— — — de Pulſibus Tr. Francof. 1604. Fol.

— — — Prælectionum Practicarum Libr. II. de ratione dignoſcendi ac curandi morbos. Francof. 1610. Fol.

Jul. Cæſ. Scaligeri Commentarii in Hippocr. Libr. de Inſomniis. Amſterod. 1659. 12

Joh. Bapt. Scaramuccii de Motu Cordis Mechanicum Theorema. Senogall. 1689. 4

Ninorig. Schadgehemii Antwort auf D. Gehemæ unbeſonnenes Injurióß Scriptum des übelvertheidigten Reformirten Apotheckers. Freyſtadt 1690. 8

Henr. Schævius de quinque Senſibus. Stetin 1665. 12

Adam Schoffers Bayreuthiſcher Wunder-Brunn. Bayreuth 1660. 4

Jac. Schallingii Philoſophia transnaturalis è Sacr. Scriptura naturæ obviis exemplis, ſapientium virorum ſparſis teſtimoniis. Adjecta eſt de febrium generibus Phyſica Inquiſitio. Jenæ 1614. 12

Joh. Jac. Scharandæi Liber de ratione conſervandæ Sanitatis. Amſterod. 1640. 8

— — — Modus & ratio viſendi Ægros. Solodur. 1670. 12

Benj. Scharfii Ἀρκευθολογία ſive Juniperi deſcriptio curioſa ad normam & formam Naturæ Curioſorum. Jenæ 1679. 8

— — — Toxicologia ſive Tr. Phyſico-Medico-Chemicus de natura Venenorum in genere. Jen. 1678. 8

Joh. Scharfii Manuale Phyſicum. Witteb. 1656. 12

Georg. Scharpii Inſtitutiones Medicæ à Cl. Filio in lucem editæ. Bon. 1638. 4

Joh. Schauberts Philoſophia ſacra ſive Praxis de Lapide minerali. Francof. 1680. 12

Viti Scheſſeri Microcosmus Academicus ſive Homo mundanus. Colon. 1692. 4

Jac. Schegkii Diſputationum Phyſicarum & Medicarum Libr. VIII. Francof. 1590. 12

Chriſtoph. Scheibleri Tr. de Anima. Gieſſ. 1654. in 8. 1654. 4

Chriſt. Scheineri Exegeſis fundamentorum gnomonicorum. Ingolſt. 1615. 4

Günth. Chriſt. Schelhammeri de Auditu Liber Unus. Lugd. Batav. 1684. 8

— — — Epiſtola de Pulſu. Helmſt. 1690. 4

— — — de genuina Febres curandi methodo. Jen. 1693. 4

— — — de Spiritibus Animalibus disquiſitio. Helmſt. 1682. 4

— — — de Lymphæ Ortu & Lymphaticorum Vaſorum cauſis. Helmſt. 1683. 4

— — — Ὀγκολογία parva ſive de humani corporis Tumoribus eorumque Curatione. Jen. 1695. 4

Günth. Chriſt. Schelhammer Herm. Conringii Introductionem in Univerſam artem medicam ſingulasque ejus partes additamentis neceſſariis auxit continuatâ ad noſtra tempora præcipuorum Scriptorum ſerie. Acceſſerunt (1) Caſp. Bartholini Conſilium de ſtudio medico inchoando, conti-

continuando, abſolvendo; (2) Petr. Caſtelli optimus Medicus; (3) Joh. Ant. Lindenii Manuductio ad Medicinam; (4) Joh. Rhodii Introductio ad medicinam & Bibliotheca Medica. Helmſt. 1688. 4

Ph. Jac. Schenfelderi Synopſis Medica ſuper Pharmacopœam Auguſtanam pro præcipuis humani Corporis Affectibus. Cui acceſſit Magni Hippocratis Coi Jusjurandum. Ingolſtadii 1677. 8

— — — Hiſtoriarum, Enarrationum & Curationum medicinalium Liber Primus. Ratisbon. 1681. 8

Th. Schenckelii Memoria artificialis. Colon. 1617. in 12. 1643. in 12

Joh. Schenckii P. Obſervationum Medicarum, rararum, novarum admirabilium & monſtroſarum Tom. I. Francof. 1600. 8

— — — Obſervationum Tom. II. Friburg. 1594. 8

— — — — — — Tom. III. Friburg. 1595. 8

— — — — — — Tom. IV. Ibid. 1596. 8

— — — — — — Tom. V. Ibid. 1596. 8

— — — Obſervationum Libri VII. Francof. 1609. Fol.

— — — — — — — — opera Carol. Sponii. Lugd. 1643. Francof. 1665. Fol.

Joh. Georg. Schenckii Exotericorum Experimentorum ad varios morbos Centur. VII. Francof. 1607. 8

— — — de formandis medicinæ Studiis & Schola medica conſtituenda Enchiridion. Argentor. 1607. 12

— — — Biblia Jatrica ſive Bibliotheca medica. Francof. 1609. 8

— — — Lithogeneſia ſive de microcosmi membris petrefactis & de calculis eidem microcosmo per varias matrices innatis Pathologia hiſtorica. Acceſſit analogicum argumentum de Calculis Brutorum corporibus innatis. Francof. 1608. 4

— — — Pandectarum ſive Partitionum medicinalium Liber IV. qui τὸ σημειωτικὸν, h. e. tum probæ, tum adverſæ valetudinis ſigna, ſalubria & inſalubria continet. His additi ſunt Helidæus de Paduanis de febribus, Hier. Capivaccii Inſtitutio brevis de Compoſitione Medicamentorum & Alb. Bottoni Tr. de modo diſcurrendi circa morbos eosdemque curandi. Francof. 1607. 12

Joh. Georg. Schenckius edidit Georg. Phædronis Opuſcula Jatro-Chemica, cum Præfatione. Francof. 1611. in 8. Vid. Phædronis.

— — — Sylva medicamentorum compoſitorum. Lipſ. 1617. 8

— — — Neues Artzney-Buch. Franckfurth 1608. 4

Joh. Theod. Schenckii Syntagma componendi & præſcribendi Medicamenta ex Veterum & recentiorum Scriptis. Jen. 1672. 4

— — — Synopſis Inſtitutionum Medicinæ Diſputatoriæ. Jen. 1668. 4

— — — Medicinæ generalis Nov-antiquæ Synopſis. Jen. 1672. 4

— — — Exercitationes Anatomicæ ad Uſum medicum accommodatæ. Jen. 1662. 4

— — — Humorum corporis humani hiſtoria generalis. Jen. 1663. in 4. Francof. 1684. 4

— — — Schola Partium humani corporis. Jen. 1664. 4

— — — Marathrologia ſive Diſſertatio de Fœniculo. Jen. 1665. 4

Heinr. von Scheniß hat Emanuel Sinikers Spagyriſche Reiß- und Hauß-Apotheck Käyſer Rudolphs des Andern / nebſt einer Beſchreibung des Terpentins / in den Druck gegeben. Zürch 1646. 8

Phil. Scherbii Sylva Medicamentorum compoſitorum. Lipſ. 1617. 8

Henning. Scheunemanni Paracelſia de Morbo Mercuriali contagioſo quem vulgus Peſtem vocat. In qua vera curandi ratio recenſetur. Bamberg. 1608. 4

Henning.

Henning. Scheunemanni Hydromantia Paracelſica, h. e. Diſcurſus de novo Fonte in Saxonia Electorali circa oppidum Annæbergæ reperto, olim St. Annæ fons. Francof. 1613. 4

— — — Medicina reformata, in qua decem Entibus omnium morborum radices, & curationes compleri & abſolvi poſſunt. Francof. 1617. 4

Fab. Scheuneri Tractat von allerley Flüſſen. Leipzig 1605. 8

Wilh. Schickard Anweiſung / künſtliche Land-Tafeln zu machen. Tübingen 1669. 4

— — — Aſtroſcopium. Nordling. 1659. 4

— — — Methodus conficiendi mappas Geographicas. Tubing. 1674. 4

Joſeph. Schiffmanni corpus Juris Medicinalis. Venet. 1679. 4

Henr. Sig. Schillingii Tr. Oſteologicus ſive Oſteologia microcosmica. Dresdæ 1669. 4

Th. Schirlæi Diſſertatio Philoſophica explicans cauſas probabiles Lapidum in macrocosmo; Præmiſſo Tr. Medic. de cauſis & curatione Calculi tam Renum quàm Veſicæ. Lipſ. 1675. 8

Hier. Schlapritz kleine Hauß- und Feld-Apotheck. Hamburg 1682. 8

Joh. Andr. Schlegelii Scriptum de Podagra, oder Zipperleins Beſchreibung. Weiſſenfels 1687. 12

Joſeph Schmidts Examen Chirurgicum. Augſpurg 1644. in 12. 1673. in 12.

— — — Spiegel der Anatomie. Augſpurg 1646. 12

— — — Examen Phlebotomicum, oder gründlicher Bericht vom Aderlaſſen. Augſpurg 1653. 12

— — — Bericht dreyer erblichen Kranckheiten / Peſt / Frantzoſen / Scharbock. Augſpurg 1692. 12

Chriſt. Schmidts Catalogus der Chymiſchen und Galeniſchen Artzneyen der Chur-Sächſiſchen Hoff-Apotheck in Dresden. Dresden 1683. 4

Hans Schmidts Artzney-Buch. Dresden 1647. 4

Joh. Andr. Schmizii Medicinæ Practicæ Compendium. Genev. 1691. 12

Fried. Wilhelm Schmucks Kunſt-Wercke der ſpielenden Natur. Straßburg 1679. 1680. 1683. 4

— — — — Ærarium Chymicum. 1686. 12

Mich. Raph. Schmutzens kurtze Abhandlung von des menſchlichen Leibes Wunder-Gebäu. Neuburg 1641. 4

— — — Bericht von hitzigen Fiebern. Neuburg 1649. 8

Conr. Vict. Schneideri Liber de Oſſe cribriformi & ſenſu ac organo odoratus morbisque ad utrumque ſpectantibus, de Coryza, Hæmorrhagia Narium, Polypo, Sternutatione, Amiſſione odoratus. Witteb. 1655. 12

— — — De Catharris Liber I. quo agitur de ſpeciebus Catharrorum & oſſe cuneiformi. Witteb. 1660. 4

— — — — — — Liber II. quo Galenici catharrorum meatus perſpicuè falſi revincuntur. Witteb. 1660. 4

— — — — — — Liber III. quo novi meatus demonſtrantur. Witteb. 1661. 4

— — — — — — Liber IV. quo generalis Catharrorum Curatio paratur. Witteb. 1661. 4

— — — — — — Liber V. de Catharroſorum Diæta. Witteb. 1662. 4

— — — — — — Liber Specialiſſimus quo juxta Hippocratem Libr. de Gland. & Locis in homine ſeptem Catharri pertractantur. Witteb. 1664. 4

— — — De Morbis Capitis ſeu Cephalicis illis Soporoſis, ut vocant Liber. Witteb. 1669. 4

— — — De nova trium graviſſimorum morborum curatione de Apoplexia, Leipopſychia, Paralyſi. Francof. 1672. 4

— — — de Spasmorum natura & ſubjecto. Witteb. 1678. 4

Joh. Schneidermanni Exercitatio de Phlebotomia. Helmſt. 1681. 12

Matth. Schneuleri Convivium Cometicum. Argent. 1665. 4

Balth. Schnurren Kunſt-Hauß-und Wunder-Buch. Franckfurth 1690. 8

Mich. Schöns Gedicht von der Ameiſſen und Mücken Krieg. Nürnberg 1602. 8

— — — Bericht von denen hitzigen Fiebern. Leipzig 1617. 4

Sam. Schœnborn Manuale Medicinæ Practicæ. Argent. 1681. 12

Abr. von Schönbergs außführliche Berg-Information. Leipzig 1693. Fol.

Bened. Schönfelds Pharmacologia, oder allerley Hülffs-Mittel in mancherley böſen Zufällen. Zell 1692. 8

Victorin. Schönfelds Bericht von der rothen Ruhr. Franckfurth 1584. 4

Joh. Theod. Schœnlini Diſc. de Melancholia & Catharro. Aug. 1620. 12

Phil. Maur. Schœnlini Tr. de Theriaca & Mithridatio. Ingolſt. 1630. 8

Steph. à Schœnveld Ichthyologia & Nomenclatura Animalium marinorum, fluviatilium, Lacuſtrium quæ in Holſatia trivialia occurrunt. Hamb. 1624. 4

Schola Botanica ſive Catalogus Plantarum in Horto Regio Pariſienſi à Viro Cl. Joſ. Pitt. Tournefort demonſtratus, ut & Paul. Hermanni Paradiſi Batavi Prodromus, in quo Plantæ rariores omnes in Batavorum Hortis hactenus cultæ, edente in Lucem S. W. A. Amſterod. 1690. 12

Schola Salernitana cum Commentariis Villánovani, Curionis, Crellii, & Conſtantini; adjectæ ſunt Animadverſiones novæ Ren. Moreau. Pariſ. 1672. 8

— — — — — — cum Commentario Curionis. Francof. 1551. 8

— — — — — — — — — — Zach. Sylvii. Roterod. 1667. in 12. 1683. 12

— — — in form. Pat. Herbipol. 1623.

Joh. Scholtzens wunderbahre Haar-Kranckheit. Nürnberg 1662. 12

Iſaac Schookii Diſſertatio de nive cum quæſtionibus de Meteoris Aqueis. Acceſſit (1) Centuria rariorum problematum Hiſtorico-Medico-Phyſicorum, (2) Diſputatio Philoſophica de Honore, (3) Oratio de Admiratione &c. Francof. ad Oderam. 1673. 4

Mart. Schookii Phyſica generalis. Gröning. 1660. 8

— — — Exercit. de Averſatione Caſei. Gröning. 1658. 8

— — — de Turffis ſive Ceſpitibus Bituminoſis Tr. Gröning. 1658. 12

— — — de Ecſtaſi Tr. ſingularis. Gröning. 1661. 8

— — — Disquiſit. Phyſica de Signaturis Foetus. Gröning. 1661. 4

— — — de Sternutatione. Amſterod. 1664. 12

— — — de Fermentatione & fermento. Gröning. 1663. 12

— — — de Butyro & Averſatione Caſei. Gröning. 1664. 12

— — — de Cereviſia. Gröning. 1661. 12

— — — de Nihilo. Gröning. 1661. 8

— — — de Ciconiis. Amſterod. 1661. 12

— — — Phyſica cœleſtis. Amſterod 1663. 8

Abr. Schopfii Diſq. Medica de Erroribus Medicorum circa Topica. Baſil. 1595. 8

Chriſt. Schorers Medicina peregrinantium, oder Artzney der Reiſenden. Augſpurg 1677. 12

— — — Bedencken von Aufnehmung der Artzney. Ulm 1669. 8

— — — Bericht von denen Fontanellen ſamt Joh. Franci Bericht von dem Schnur-Ziehen. Augſpurg 1686. 8

— — — Cur der Peſt. Ulm 1667. 8

— — — Wercklein/ zuſammen gedruckt. Augſpurg 1694. 12

— — — Memminger GOttes-Acker. Ulm 1664. 4

Caſp. Schotti Mechanica hydraulico-Pnevmatica. Opus bipartitum. Pars I. Mechanicæ hydraulico-pnevmaticæ Theoriam; Pars II. ejusdem Praxin Machinasque Aquarias, uti & organa aliaque Inſtrumenta continet. Acceſſit Appendix Experimenti novi Magdeburgici quo vacuum alii ſtabilire, alii evertere conantur. Francofurt. 1658. 4

Caſp.

Caſp. Schotti Magia univerſalis Naturæ & Artis. Opus quadripartitum. Pars I. continet Optica. II. Acuſtica. III. Mathematica. IV. Phyſica. Francof. 1657. 4

— — — Magia optica, die Naturmäßige Geſicht- und Augen-Lehr. Bamberg 1671. 4

— — — Pantometrum Kircherianum ſive Inſtrumentum Geometricum novum à P. Ath. Kirchero inventum. Francof. 1660. 4

— — — Curſus Mathematicus XXVIII. Libris comprehenſus. (1) Iſagoge Mathematica ſive Introductio brevis in omnes diſciplinas mathematicas. (2) De Arithmetica practica generali & ſpeciali. (3) De Geometria Elementari. (4) De Trigonometria elementari. (5) De Trigonometria practica. (6) De Geometria practica. (7) De Aſtronomia elementari. (8) De Aſtronomia Theorica. (9) De Aſtronomia practica. (10) De Aſtrologia. (11) De Chronographia. (12) De Geographia. (13) De Hydrographia. (14) De Horographia. (15) De Mechanica. (16) De Statica. (17) De Hydroſtatica. (18) De Hydrotechnia ſive de machinis hydraulicis. (19) De Optica. (20) De Catoptrica. (21) De Dioptrica. (22) De Architectura militari. (23) De Polemica offenſiva & defenſiva. (24) De Tactica hodierna. (25) De Muſica. (26) De Algebra. (27) De Logarithmis. (28) Diviſio nova mathematicarum diſciplinarum. Francof. 1661. Fol.

— — — Matheſis Cæſarea ſive Amuſſis Ferdinandea. Francof. 1662. 4

— — — Anatomia Phyſico-Hydroſtatica Fontium & Fluminum. Francof. 1663. 8

— — — Arithmetica Practica. Francof. 1663. 8

— — — Phyſica curioſa. Noriberg. 1695. 4

— — — Technica curioſa. Ibid. 1687. 4

Wilhelm Freyherrn von Schrötern Nothwendiger Unterricht von Goldmachen. Leipzig 1684. 12

Frid. Schraderi Epiſtola ad Theod. Konerdingium de Microſcopiorum Uſu in naturali ſcientia & Anatome. Götting. 1681. 8

— — — Additamenta ad Veslingii Syntagma Anatomicum. Helmſt. 1691. 4

— — — Simulacra Virtutum in brutis Animantibus. Helmſt. 1691. 4

— — — Demonſtrationes Phyſicæ. Helmſt. 1693. 8

Juſt. Schraderi Obſervationes & Hiſtoriæ omnes & ſingulæ è Gvilielm. Harvæi Libello de generatione Animalium excerptæ. Item Wilhelm. Langley de generatione Animalium obſervationes quædam. Accedunt ovi foecundi ſingulis ab Incubatione diebus factæ Inſpectiones, ut & obſervationum Anatomico-Medicarum Decades IV. Denique Cadavera Balſamo condiendi modus. Amſterod. 1674. 12

Joh. Schreyeri Trinum fluidum magnum ſive Scrutinium medicum curioſum de natura Aquæ, Vini & Cereviſiæ. Ziz. 1687. in 8. Hamb. 1690. 8

— — — Erörterung der Frage: Ob es ein gewiſſes Zeichen/ wann eines todten Kindes Lunge im Waſſer unterſinckt/ daß ſolches im Mutterleib geſtorben ſey? Zeitz 1690. 4

Luc. Schrœckii Pharmacopœa Auguſtana reſtituta ſive Examen animadverſionum Joh. Zwölferi in Diſpenſ. Auguſtan. Aug. Vindel. 1673. 4

— — — Pharmacopœæ Auguſtanæ reſtitutæ defenſio, qua Fried. Hoffmanni argumentis pro Zwölfero, ſimulque cujusdam Philonis Naſturtii poſtſcriptum excutitur. Aug. Vindel. 1674. 4

— — — Hiſtoria moſchi ad Normam & formam Naturæ Curioſorum. Aug. Vindel. 1682. 4

— — — Joh. Helwigii obſervationes Phyſico-

ſico-Medicas luci publicæ commiſit, Scholiisque auxit. Aug. Vindel. 1680. 4

Luc. Schrœckii Memoria Welſchiana ſive Hiſtoria Vitæ Viri Cel. Georg. Hieron. Welſchii. Aug. Vindel. 1678. 4

— — — Hygeia Auguſtana ſive Memoria ſecularis Collegii Medici Auguſtani. Aug. Vindel. 1682. 4

Arnold. Schröderi Defenſio Animadverſionum & Notarum Laurembergii in Aphoriſmos Chymiatricos Angeli Salæ, oppoſita Reſponſioni Billichii. Francof. 1624. 4

Joh. Schröderi Pharmacopœa Medico-Chemica. Ulm. 1655. in 4. Francof. 1677. 1685. 4

— — — Pharmacopœa, verteutſcht und vermehret durch N. Koſchwitz. Noriberg. 1693. Fol.

— — — Quercetanus redivivus, h. e. Ars medica Dogmatico-Hermetica è Scriptis Joſephi Quercetani congeſta. Francof. 1667. 4

Joh. Schröteri Comment. in Libr. Hippocr. de Natura hominis. Jenæ 1585. 8

Joh. Schuleri Tr. de Cometis. Hag. Com. 1665. 4

H. Schülers Methodus und Principia aller Waſſer-Künſte. Gera 1622. 4

Bernh. Schulteti Conſulta Medica. Colon. 1651. Fol.

— — — Peſt-Büchlein. Cölln 1637. 12

Gothofr. Schultzii Diſſ. Pharmacevtico-Therapevtica de Natura Tincturæ Bezoardicæ D. Joh. Michaëlis. Hall. Sax. 1678. 8

— — — Scrutinium cinnabarinum ſive Triga cinnabriorum, quæ ſiſtit naturam cinnabaris Antimonii, Nativæ & factitiæ vulgaris, nec non ſpecifici Cephalici D. Michaëlis, cum Appendice de Emplaſtro Magnetico Hernias ſcrotales curante. Hall. Sax. 1680. 8

Georg. Schultzens Fortification- und Meß-Kunſt. Jena 1639. 8

Johann Schultzens Bedencken über den Cometen. Hannover 1682. 4

Walther Schultzens verletzter Kopff / das iſt: Kurtze und gründlich-unterſuchte Heil-Kunſt aller und jeder Kopff-Wunden und Brüche der Hirnſchalen; ingleichen der Wunden des Angeſichtes und Halſes; aus dem Holländiſchen überſetzt. Leipzig 1695. 8

Flor. Schuyl pro Veteri Medicina. Lugd. Batav. 1670. 12

— — — Renati des Cartes Tractatum de Homine, & de formatione Fœtus Iconibus illuſtravit & Latinitate donavit. Lugd. Batav. 1672. 4

Tob. Schützens Harmonia Macrocosmi cum Microcosmo. Francof. 1654. 8

Mich. Schwabens Frauen-Dienſt. Freyberg 1661. 8

Narciſſ. Schwedens Pes Mechanicus. Stuttgard 1656. 4

Joh. Eberh. Schweelingii Mens immortalis contra Atheos Scepticosque demonſtrata. Brem. 1683. 12

Caſp. Schwenkfeld Theſaurus Pharmacevticus. Baſil. 1587. 8

Joh. Mich. Schwimmers Curioſitates è Phyſica ſecretiori. Jen. 1672. 4

— — — Kurtzweilig Phyſicaliſcher Zeit-Vertreiber. Jena 1685. 12

Joh. Scoti Tr. de diviſione Naturæ. Oxon. 1681. Fol.

Henr. Screta de Febri Caſtrenſi maligna. Schaphuſ. 1686. 8

— — — Bericht von der Lägerſucht. Schafhauſen 1685. 8

Gvil. Ad. Scribonii Tr. de Sagarum natura & Poteſtate. Marp. 1588. 8

Joh. Sculteti Armamentarium Chirurgicum. Ulm. Svev. 1655. in Fol. Francof. 1666. 4

— — — Zeug-Hauß der Wund-Artzney / ins Teutſche überſetzt durch Amadeum Megerlin. Francof. 1679. 4

— — — Armamentarium Chirurgicũ Auctario ſecundo, Obſervationibus P. H. Verduinii, & Tabulis æneis auctum à Joh. Tilingio. Lugd. Batav. 1693. 8

Melch.

Melch. Sebizii Diſc. Medico-Philoſophicus de Caſu Adoleſcentis cujusdam, qui Anno 1617. mortuus in quodam paternarum ædium loco, adjacente ipſi ſerpente, inventus fuit. Adjecta eſt Appendix de quibusdam ſerpentum generibus. Argent. 1660. 4

— — — Commentarius in Galeni Libellos de curandi ratione per V. S. Hirudinibus, revulſione, cucurbitulis, ſcarificatione. Argent. 1652. 4

— — — Manuale ſive Speculum Medicinæ Practicum. Argent. 1661. 8

— — — Prodromi Examinis Vulnerum Pars Prima. Argent. 1632. 4

— — — Pars Secunda. Argent. 1633. 4

— — — Diſſertatio τῶ θεῖυ de divino quod Hippocrates in morbis conſiderandum, in Prognoſticorum Veſtibulo præcepit. Argent. 1642. 4

— — — Diſſert. de Senectutis & Senum ſtatu & conditione. Argent. 1645. 4

— — — Diſpp. ſex de Variolis & morbillis. Argent. 1642. 4

— — — Exercitationes Medicæ quinquaginta ſex, quibus acceſſerunt Diſſertationes de diſcrimine corporis virilis & muliebris; Item de Notis Virginitatis, & Hiſtoria memorabilis de fœmina Argentinenſi, quæ Ventrem ſupra modum tumidum geſtavit ultra decennium, & tum Hydrope uterino, tum molis carnoſis 76. fuit conflictata. Argent. 1672. 4

— — — Galeni Ars parva in XXX. Diſputationes reſoluta. Argent. 1633. 8

— — — de Differentiis corporis Virilis & muliebris. Argent. 1629. 4

— — — Exercitationes Pathologicæ. Argent. 1674. 4

— — — de Alimentorum Facultatibus Libr. V. Argent. 1650. 4

— — — Galeni Methodus medendi in XIV. Diſpp. reſoluta. Argent. 1639. 4

— — — Libri Sex Galeni de morborum differentiis & cauſis ad diſputandum propoſiti. Argent. 1638. 4

— — — Libr. V. priores Galeni de ſimplicium Medicamentorum facultatibus in XVI. Diſputationes reſolvit. Additur doctrina quinque priorum Librorum problematicè & ſyllogiſticè. Argent. 1651. 8

Melch. Sebizii Diſſ. de Urinæ ſuppreſſione. Argent. 1651. 4

— — — Diſſ. de Contagio & morbis contagioſis. Argent. 1650. 4

— — — Diſſ. Chirurg. de Ulceribus. Argent. 1647. 4

— — — Diſſ. de Calculo Renum. Ibid. 4

— — — Diſpp. IV. de Dentibus. Argent. 1645. 4

— — — Diſp. de Naturalibus facultatibus. Argent. 1644. 4

— — — Diſſ. de Reſpiratione. Argent. 1642. 4

— — — Diſſ. de Maraſmo, Macilentia & Gracilitate Sanorum: macilentia & gracilitate ægrotantium, craſſitie & Corpulentia ſanorum, naturali craſſitie & magnitudine corporis morboſa ægrorum. Argent. 1658. 4

— — — Diſſert. de Acidulis ſectiones duæ. In quarum priore agitur de Acidulis in genere, in poſteriore verò de Alſatiæ Acidulis in ſpecie. Argent. 1627. 8

— — — Wiederlegung und Beſchreibung einiger Mißbräuche in denen Sauerbronnen. Straßburg 1647. 8

Georg. Segeri Synopſis Methodica rariorum Muſæi Wormiani. Hafn. 1653. 4

— — — Diſſ. Anatomica de Uſu communium corporis humani Integumentorum. Hafn. 1654. in 4. Francof. 1656. in 4

— — — Diſſ. de Hippocratis Libri τῶ καρδίης ortu legitimo. Baſil. 1661. 4

— — — Triumphus & querimonia Cordis. Baſil. 1661. 4

— — — Diſſ. Anatomica de Hippocratis orthodoxia in Doctrina de Nutritione Fœtus in Utero, cui acceſsêre binæ Diſſertatiunculæ, quarum altera de Democriti Heterodoxia in doctrina de

de Nutritione Fœtus in utero, altera de Cotyledonibus Uteri. Baſil. 1660. 4

Brun. Seidelii Phyſica cum Supplem. Rod. Goclenii. Francof. 1606. 8

Joh. Seldeni de Anno civili & Calendario Vett. Eccleſiæ. Lugd. Batav. 1683. Londin. 1644. 8

Mich. Sendivogii Novum Lumen Chemicum. Lipſiæ 1682. 8

— — — Chymiſches Kleinod. Straßburg 1681 8

— — — Leben. Hamburg 1683. 8

Arnold. Sengverdi Oſteologia corporis humani. Amſtelod. 1662. 12

— — — Phyſica. Traject. 1644. 12

— — — Introductio ad Phyſicam. Amſterod. 1666. 8

— — — Collegium Phyſicum. Amſterod. 1652. 12

Wolf. Sengverdi Philoſophia naturalis. Amſterod. 1681. 4

— — — Inquiſitiones Experimentales, quibus naturæ operandi ratio in nonnullis detegitur, & mechanicè proponitur. Lugd. Batav. 1690. 4

Dan. Sennerti Tr. de Febribus. Lugd. 1627. in 8. Francof. 1653 in 4. Huic Editioni acceſſit faſciculus medicamentorum contra Peſtem.

— — — Epitome Librorum de febribus. Witteb. 1634. 12

— — — Paralipomena cum præmiſſa methodo diſcendi medicinam. Acceſſerunt Vita Authoris & Judicia Cl. Virorum ſuper Eodem Ejusque ſcriptis. Witteb. 1642. 4

— — — de Chymicorum cum Ariſtotelicis & Galenicis Conſenſu ac Diſſenſu Liber. Acceſſit Appendix de Conſtitutione Chemiæ. Francof. 1655. 4

— — — de Arthritide Tract. cui acceſſit Tragopodagra Luciani. Witteb. 1631. 4

— — — de Dyſenteria Tr. Witteberg. 1626. 8

— — — Epitome naturalis Scientiæ. Witteb. 1624. in 8. Oxon. 1632. 8

Dan. Sennerti Tr. de Scorbuto, cui acceſſerunt ejusdem Argumenti Tractatus & Epiſtolæ Ronſſæi, Echtii, Wieri, Langii, Alberti, Martini. Witteb. 1624. in 8. Francof. 1654. 4

— — — Epitome Inſtitutionum Medicarum. Witteb. 1631. in 4. Amſterod. 1644. 12

— — — Methodus diſcendi Medicinam, notis Joh. Magiri illuſtrata & excuſa. Marpurg. 1672. 12

— — — de Origine & Natura Animarum in Brutis, Sententia Cl. Theologorum in aliquot Germaniæ Academiis, quibus ſimul Daniel Sennertus à crimine Blaſphemiæ & Hæreſeos à Joh. Freytagio ipſi intentato abſolvitur. Francof. 1638. 8

— — — Phyſica cum Auctario. Francof. 1650. in 8. Amſterod. 1651. 12

— — — Hypomnemata Phyſica (1) de Rerum naturalium principiis. (2) De occultis qualitatibus. (3) De Atomis & miſtione. (4) De generatione viventium. (5) De Spontaneo viventium ortu. Francof. 1636. 8

Ludovici Septalii Animadverſionum & Cautionum medicarum Libri. Argent. 1625. 12

— — — in Problemata Ariſtotelis Commentaria. Lugdun. 1632. Fol.

— — — Tr. de Nævis. Argent. 1629. in 12. Dordr. 1650. in 8. Patav. 1652. 8

Q. Sereni Sammonici de re Medica Libri cum Commentariis Humelbergii. Baſil. 1581. 4

— — — — — — cum Comment. Rob. Keuchenii. Lugd. Batav. 1664. 8

Troph. Serrier Pyretologia ſive de Febribus Tr. Lugdun. 1663. 8

Petr. Servii Tr. de odoribus. Rom. 1641. 8

Mar. Aurel. Severini Trimembris Chirurgia, in qua continetur (1) Diæteticon Chirurgicum, (2) Penula ſalubrium Alimentorum, (3) Pharmaco-Chirurgicum, (4) Phyllotherapia externa ſive de Virtutibus Herbarum ſelectis, (5) De-

(5) De humidæ materiæ Uſibus in re Chirurgica. (6) Externa & ruſtica ex Animantibus Medicina. (7) De foliorum Viridium in medendis Ulceribus Uſu. (8) De ratione componendorum Medicamentorum. (9) De propriis Chirurgorum medicamentis. (10) Chirurgico-Chymica ſive de materia ad Affectus exteriores medendos Chymia. (11) De Chymicis Medicamentis externis. (12) Polychreſta Medicamenta Chymica. Francof. 1653. 4

Mar. Aurel. Severini de recondita abſceſſuum Natura. Francof. 1643. 4

— — — Vipera Pythia, i. e. de Viperæ Natura, Veneno, Medicina demonſtrationes & Experimenta nova. Patav. 1651. 4

— — — de Piſcibus in Sicco viventibus. Commentarius in Libellum Theophraſti Ereſii de Reſpiratione Piſcium adverſus Ariſtoteleos. Phoca illuſtratus ſc. Anatome ſpectatus; de radio Turturis marini ejusque vi, medicina, veneno, opuſcula. Amſterod. 1661. Fol.

— — — de Efficaci Medicina Libr. III. Francof. 1671. Fol.

— — — Synopſis Chirurgiæ. Amſterd. 1664. 12

— — — Seilomaſtix ſive de Venæ Salvatellæ pertundendæ falſo Conſilio exſtat cum celeberrimorum Anatomicorum opuſculis Anatomicis. Francof. 1668. 4

— — — Quæſtiones Anatomicæ IV. (1) de Aqua pericardii, (2) de Cordis Adipe, (3) de Poris cholidochis, (4) Oſteologia pro Galeno adverſus Argutatores. Exſtant quoque cum opuſculis Anatomicorum celeberrimorum. Francof. 1668. 4

— — — Zootomia Democritea ſive Anatome generalis totius Animantium opificii. Norib. 1645. 4

— — — in Latinum vertit ex Hiſpanico Anton. Colmeneri de Ledesma opuſculum de qualitate & natura Chocolatæ Norimb. 1644. 12

Joh. Heinrich Seyfrieds Medulla mirabilium naturæ. Norib. 1679. 8

Ja. Shiptoni Pharmacopoea Bateana in qua circiter octingenta Pharmaca pleraq; omnia è Praxi Georgii Batei excerpta ordine Alphabetico exhibentur. Acceſſit Orthotonia Medicorum; annexa in calce Tabula Poſologica doſibus quorundam Pharmacorum applicata. Amſterd. 1688. 8

Rob. Sibbaldi Scotia illuſtrata ſive Prodromus Hiſtoriæ Naturalis Scotiæ, eſtque ordo operis. Diviſum eſt in duas Partes: Prima generalis continet duos Libros, (1) agit de Aëre, Aquis, Locis & Incolis Scotiæ, (2) de Morbis in Scotia graſſantibus, de methodo iis medendi, & de medicina indigena. Secunda Pars ſpecialis IV. Libris conſtat (1) de Plantis in Scotia ſponte naſcentibus, (2) de Plantis Scotiæ Hortenſibus, (3) de Animalibus Scotiæ tam feris quàm domeſticis, (4) de Mineralibus, metallis & marinis. Edinburg. 1684. Fol.

Juſtina Sigmundin / Chur-Brandenburgiſche Hoff-Weh-Mutter. Cölln an der Spree 1690. 4

— — — Schreiben wider D. Petermann / Profeſſorn zu Leipzig. Cölln an der Spree 1692. 4

Sim. Simonii Antiſchegkianorum Liber; in quo ad objecta Schegkii reſpondetur. Baſil. 1570. 8

Georg. Sinclari Ars nova & magna Gravitatis & Levitatis. Acceſſere de Inſtrumentis Hydragogicis, de Hygroſcopio & Chronoſcopio. It. Palladis Gymnaſium. Roterodam. 1669. 4

Joh. Bapt. Silvatici Inſtitutio Medica de iis qui morbum ſimulant. Francof. 1671. 12

— — — Tr. de Compoſitione & Uſu Theriacæ Andromachi. Francof. 1600. in 8. Heydelb. 1607. 8

J. B.

J. B. Sinibaldi Geneanthropiæ ſive de Hominis generatione decatevchon. Acceſſit Hiſtoria Fœtus Muſſipontani Joh. Deuſingii & aliorum. Francof. 1669. 4

Jacobi Sinibaldi Apollo bifrons medicas & amœnas diſſertationes Latino & Hetruſco ſermone promiſcuas exponens, quarum hæc ſeries: Diſſertatio (1) Acidi contrariæ virtutes. (2) De Adipe. (3) De Purgantibus. (4) De Uſu reſpirationis. (5) De Ictero. (6) De Sanguinis ſputo. (7) De Sudore & victu ſudantium. (8) De Hydrope. Problemata (1) An parentum imaginatio ad fœtus generationem concurrat. (2) Quomodo fœtus reſpirationem exerceat tum intra Uterum, tum in Egreſſu. (3) An Aër reſpiratus ſangvinem ingrediatur. (4) An ullum Animal ſine reſpiratione vivere poſſit. (5) Quomodo Urinatores vivant ſub Aquis. (6) An Urinarum excretio fiat per organorum configurationem, an vero per ſanguinis fermentationem. (7) Unde Urinæ profluvium in Diabete. (8) An Lambitiva ingrediantur in Tracheam & quomodo. (9) An Somnus calefaciat an refrigeret. (10) An excedens lætitia ſit ſaluti proficua, an verò noxia; Problema feſtivum pro Vienna defenſa. Oratio (1) de ſimplicium Signaturis extrinſecis. (2) Plantarum metamorphoſis. (3) Humana felicitas. (4) Literaria metamorphoſis. (5) Leo Decimus pro anniverſario Ejusdem Pontificis. (6) Se la lite ol' Amicitia ſia la cagione delle Coſe. (7) Dell' Abuſo de Veſſicanti. (8) Lettera ſcritta da Cracovia dall Sigr. Bergamini all' Autore, ſul dubio ſe le coſe dolci nuocciano ò giovino a i Vermi; con ſua riſpoſta. (8) La Roſa. (9) Il Giuditio di Paride &c. Rom. 1690. 4

Eman. Sinikers Spagyriſche Reiß- und Hauß-Apotheck Käyſer Rudolph des Andern/ nebſt einer Beſchreibung des Terpentins/ von Heinrich von Scheniß an Tag gegeben. Zürich 1646. 8

Joh. Bapt. Sitoni Jatroſophiæ miſcellanea. Einſidel. 1649. in 4. Col. Agrip. 1676. 4

Alex. Sitzings Bericht von dem Bad zu Ober-Baden in Aergöw. Baſel 1587. 8

Paul. Marq. Slegelii Tr. de Sanguinis motu contra Riolanum. Hamb. 1650. 4

Ren. Fried. Sluſii Meſolabium ſive duæ mediæ proportionales inter extremas datas per circulum & per infinitas hyperbolas. Leod. 1668. 4

Henr. Smetii Miſcellanea medica. Francof. 1611. 8

Ant. Sneebergeri Medicamenta Evporiſta adverſus omnis generis articulorum dolores. Cui adjuncti Ejusdem de multiplici Salis Uſu libellus. Gemma Ametyſtus ſive Carbunculus Æthiops. Ejusdemque Nuptialium narrationum prima. Francof. 1581. 8

Willebr. Snelli Cyclometricus ſive de dimenſione Circuli Tr. Lugd. Batav. 1621. 4

— — — Typhys Batavus ſive de re navali. Lugd. Batav. 1624. 4

Juſt. Sœffingi Hiſtoria Creationis mundi. Rudolphſtad. 1687. 8

Mart. Soërs Theſes de Tertiana. Lovan. 1642. 4

Cornel. Solingens Handgriff der Wund-Artzney. Franckfurth an der Oder 1693. 4

Jul. Solini memorabilia mundi cum Plinianis exercitationibus in Solinum Claud. Salmaſ. Traject. 1689. Fol.

— — — — — — cum Notis Georg. Draud. Francof. 1603. 4

Joh. Georg Sommers nothwendiger Heb-Ammen Unterricht. Jena 1676. in 12

— — — Anleitung zur Kinder-Zucht. Arnſtadt 1676. 12

Paul. Sorbait Univerſa medicina tam Theorica quàm Practica. Noriberg. 1672. Vienn. 1680. Fol.

Iſraël

Iſraël. Spachii Gynæciorum Libri; continentur autem in hoc opere (1) Felicis Plateri de mulierum partibus generationi dicatis. (2) Moſchionis de Paſſionibus muliebribus. (3) Cleopatræ, Moſchionis, Priſciani & incerti cujusdam muliebrium Libri, in unam Harmoniam redacti per Caſp. Wolphium. (4) Trotulæ ſive Erotis Medici, Liberti Juliæ Liber. (5) Nicol. Rochei de morbis mulierum curandis. (6) Ludov. Bonaccioli Enneas muliebris. (7) Jac. Sylvii de menſibus muliebribus. (8) Joh. Ruffi de Conceptu & generatione Hominis. (9) Hier. Mercurialis de morbis muliebribus. (10) J. B. Montani de Affectibus Uterinis. (11) Victor. Trincavellii Conſilia muliebria. (12) Alb. Bottoni de morbis muliebribus. (13) Joh. le Bon Therapeia Puerperarum. (14) Ambroſii Paræi de hominis generatione. (15) Albucaſis de Morbis muliebribus. (16) Fr. Rouſſeti de Partu Cæſareo. (17) Lithopædii Senonenſis Icon. (18) Caſp. Bauhini de Partu Cæſareo. (19) Maurit. Cordæi Comment. in Libr. priorem Hipp. de muliebribus. (20) Mart. Akakiæ de morbis muliebribus. (21) Ludov. Mercati Gynæciorum Libr. IV. Argent. 1595. Fol.

— — — Nomenclator Scriptorum Græcorum, Arabum, Latinorum, ſecundum Locos communes ipſius Medicinæ. Francof. 1598. 8

Frid. Spanheimii Introductio ad Chronologiam Sacram. Lugd. Batav. 1683. 8

Joh. Caſp. Sparrii Diſſ. II. de Lue Venerea. Argentor. 1673. 4

J. G. Spenglers Blumen-Büchlein. Coſtantz 1693. 12

Jul. Sperberi Iſagoge in Veram Dei & Naturæ cognitionem, in qua multa de Materia Lapidis Philoſophorum. Hamburg. 1674. 8

Joh. Sperlette Phyſica nova ſive Philoſophia Naturæ. Berolin. 1694. 4

Joh. Sperlingii Tr. Phyſico-Medicus de Morbis totius ſubſtantiæ pro Daniele Sennerto, contra Joh. Freytagium. Witteb. 1633. 8

— — — de Calido innato pro Sennerto contra Freytagium. Witteb. 1634. 8

— — — de Origine Formarum pro Sennerto contra Freytagium. Lipſ. 1634. 8

— — — Defenſio Tr. de origine formarum pro Sennerto contra Freytagium. Lipſ. 1638. 8

— — — de formatione hominis in Utero. Witteb. 1661. 8

— — — Inſtitutiones Phyſicæ. Witt. 1672. 8

— — — Synopſis Phyſices. Witteb. 1658. 12

— — — Anthropologia Phyſica. Witteb. 1668. 8

— — — Synopſis Anthropologiæ. Hall. 1684. 12

— — — de principiis corporis naturalis. Witteb. 1647. 8

— — — de principiis nobiscum natis. Witteb. 1657. 8

— — — de Semine. Witteb. 1651. 8

— — — Meditationes in J. C. Scaligeri de Subtilitate exercitationes exotericas. Witteb. 1656. 8

— — — Defenſio Synopſeos Phyſicæ. Witteb. 1658. 8

— — — Zoologia Phyſica. Witteb. 1661. 8

— — — Carpologia Phyſica. Ibid. 8

— — — Exercitt. Phyſicæ. Witteb. 1663. 4

Adr. Spigelii Opera omnia ex recenſione Joh. Antonii van der Linden. Continentur Tom. Primo: (1) Adr. Spigelii de fabrica humani corporis Libr. X. (2) Jul. Caſſerii Placentini Tabulæ Anatomicæ, cum (3) Danielis Bucretii Supplemento. (4) Adr. Spigelii de formato fœtu Liber Singularis. (5) Jul. Caſſerii Plac. Tabulæ de formato fœtu. (6) Caſp. Aſellii de Lactibus ſive Lacteis Venis diſſertatio. (7) Gvil. Harvæi de motu Cordis & Sanguinis in Animalibus Tr. (8) Joh. Walæi Epiſtolæ duæ de motu Chyli & Sangvinis.

Tomo Secundo (1) Adr. Spigelii de Semitertiana Libri IV. (2) De Arthritide Liber. (3) De Lumbrico Lato Liber. (4) Iſagoges in rem herbariam Libr. II. (5) Anton. von der Linden de monſtroſis Vermibus obſervatio rara. Amſterd. 1645. Fol. Seorſim proſtant.

Adr. Spigelii de Humani corporis fabrica Libr. X. Francof. 1632. 4

— — — de Formatu fœtu Liber Singularis. Francof. 1631. 4

— — — de Semitertiana febre. Francof. 1624. 4

— — — Iſagoges in rem herbariam Libr. IV. Helmſt. 1667. in 4. Lugd. Batav. 1633. 24

Jac. Sponii Aphoriſmi novi è Hippocratis ſcriptis collecti. Jen. 1689. 12

Joh. Sporischii Epitome Medicinæ Practicæ. Witteb. 1582. 8

— — — Idea Medici, cum Tractatu de Symptomatibus crudeliſſimis quæ ſcarificationi & Cucurbitularum Uſui Brinnæ Incolis in Marchionatu Moraviæ ſupervenerunt; & de febre Epidemia Anni 1580. Francof. 1582. 8

Thom. Spraat *l'Hiſtoire de la Societé Royale de Londres eſtablie pour l'Enrichiſſement de la Science naturelle. Genev. 1669.* 8

Salom. Sprangeri Homines ſub Aqua viventes. Jen. 1692. 12

Joh. Theod. Sprengeri Praxis & Uſus globi cœleſtis & Terreſtris. Jen. 1691. 8

Heinr. Balth. Stackelbecks Bericht von einer kleinen Reiß- und Hauß-Apotheck. Bremen 1651. 12

Georg. Ern. Stahlii de motu Tonico vitali & inde pendente motu ſanguinis particulari Epiſtola. Jen. 1692. 4

— — — Fragmentorum Ætiologiæ Phyſiologico-Chemicæ Prodromus. Lipſiæ 1683. 12

Dn. du Stair Phyſiologia nova & Experimentalis. Lugd. Batav. 1686. 4

Cornel. Stalpartii van der Wiel Obſervationes Medico-Anatomico-Chirurgicæ. Lugd. Batav. 1687. 8

Nicol. Staphorſt Officina Chemica Londinenſis. Hamburg. 1686. 12

Andr. Starckens Krancken-Spiegel. Mühlhauſen 1598. 4

Joh. Staricii neu-reformirter Helden-Schatz. Erffurth 1676. 12

Joh. Chr. Stebii Elixir Solis & Vitæ vera per dulcem Liquorem Auri ſolutio atque ita Auri potabilis genuina præparatio reperta. Arnſtadt. 1679. 12

— — — Cœlum Sephiroticum Hebræorum &c. ex vetuſtiſſima Hebraica veritate Medicinæ, Chemiæ, Aſtrologiæ &c. nova principia oculari demonſtratione oſtendens. Mogunt. 1679. Fol.

Gothofredi Steeghii Ars Medica. Francof. 1606. Fol.

Ambroſ. Stegmanns genaue Unterſuchung des Reuterlings/ wie derſelbe durch verſetzte Buchſtaben ſich als ein guter Kerl wegen ſeiner Qualitäten bey Geſunden und Krancken beliebt macht. Leipzig 1694. 12

Joh. Steinmezii Oratio medica: Utrum nempe fœmina in ſexum maſculi per naturam mutari poſſit. Jen. 1615. 4

Joſeph. Stellati Introductio in Magiam à Fratribus Roſeæ Crucis Panſophiam dictam. Anno 1618. 8

— — — Pegaſus Firmamenti ſive Introductio in Magiam. Anno 1619. 8

Jacob. Stelzlini Theſes ex univerſis Inſtitutionibus Medicis. Ingolſtad. 1660. 8

Joh. Petr. Stengelii Gnomonica Univerſalis. Ulm. 1680. 8

Nicolaî Stenonis Obſervationes Anatomicæ, quibus varia oris, oculorum & narium Vaſa deſcribuntur, novisque Salivæ Lacrymarum & Muci fontes deteguntur. Lugd. Bat. 1662. 12

— — — Elementorum Myologiæ Specimen ſive Muſculi deſcriptio Geometrica; cui accedunt Canis Carchariæ diſſectum Caput & diſſectus Piſcis ex canum genere. Amſterd. 1669. 8

Nico-

Nicolai Stenonis de Solido intra ſolidum naturaliter contento. Lugd. Batav. 1679. 12

Stephani Athen. Philoſophi Explanationes in Galeni priorem Librum Therapevticum ad Glauconem, Latine, Auguſtino Gadaldino interprete, cum hujusdem Scholiis. Lugdun. 1558. 8

Joh. Stephani Opera univerſa & quidem (1) Comment. in Libr. Hippocratis de Lege, (2) in Librum Hippocratis de ſtructura Hominis, (3) Comment. in Librum Hippocratis de Virginum Morbis, (4) Diagoge ad ſervandam incolumitatem, (5) Comment. in Libr. Ariſtot. de Conſervatione Sanitatis ad Alexandrum M. (6) Paraphraſis in nonum Fen Libr. III. Avicenn. (7) Pyrine ſive de natura Febris Dialogus. (8) Paraphraſis in I. Fen. Libr. 4. de febribus Avicennæ. (9) Libri tres Carminum. (10) Conſiliorum medicorum X. Decades. (11) Cœnologia ſive de vertigine Dialogus. (12) De Contagionis natura Libellus. (13) Symmixis ſeu miſcellanea Phyſicarum Jatricarumque quæſtionum. (14) Cosmetice, qua ſingulis fœditatibus & nævis, qui faciem maculant probata opponuntur remedia. (15) Hippocratica Theologia. (16) Eudæmon ſive de Humanæ Mentis Immortalitate Dialogus. Venet. 1653. Fol.

Joh. Sternhalſs Ritter-Krieg der Metallen. Hamburg 1680. 8

Joh. Sterpinii Trifolium Medicum, tribus Tabulis Medicinam univerſam oſtendens. Hafn. 1671. Fol.

Dionyſ. van der *Sterre* Tr. novus de generatione ex ovo; acceſſit Tr. de Monſtris. Amſterod. 1687. 12

Fr. Sterrebek Theatrum Fungorum of het Toonel der Campernœlien, Paddeſtœlen of dayvels broudt; benevens ecne naevwkeurige beſchryvinge van de Aerdbuylen, Papas, Tartoufli; Artiſchoken onder de Aerde ende dierglieke gewaſſen; met eenen Tractaet van de Hinderlyke Kruyden van dit Land. Antwerp. 1676. 4

Joh. Conr. Stettleri Cenſura de motu Muſculorum ex Argumentis Galeni, qua oſſibus id officium vindicatur. Francof. 1665. 8

Sim. Stevins Tractat vom Waſſer-Bau. Franckfurth 1631. 4

Joh. Stieri Phyſica. Erffurth. 1657. 4

Joh. Mart. Stillers Chymiſcher Natur-Spiegel von denen drey Reichen der Welt. Hannover 1685. 8

Joh. Andr. Stiſſeri de machinis fumiductoriis Curioſis. Hamburg. 1686. 4

— — — Conſideratio Febrium Intermittentium. Brunſv. 1687. 4

— — — Oratio Inauguralis continens Chemiæ commendationem. Helmſt. 1689. 4

— — — Aquarum Hornhuſanarum Examen. Helmſt. 1689. 4

— — — Actorum Laboratorii Chemici Specimen. Helmſt. 1690. 4

— — — Solamen Podagricorum. Ibid. 4

— — — Epiſtola ad Kerkringium de Phœnomenis quibusdam Phyſico-Chemicis. Brunſv. 1687. 4

Fr. Stockhameri Microcosmographia ſive partium humani corporis Uſus & deſcriptio novis hujus ſeculi Inventis exornata. Vienn. Auſtr. 1682. 12

Auguſt. Stœcklini Nymphæum Beatiſſ. Virginis Mariæ Fabarienſis vulgò Pfeffersbad. Dilling. 1632. 8

N. Stolzii Viridarium Chemicum. Francof. 1624. 8

— — — Hortulus Hermeticus. Francof. 1627 8

Wilb. Stratemanni Philoſophia naturalis. Francof. 1664. 8

Ægid. Strauchii Breviarium Chronologicum. Witteb. 1664. 1679. 1686. 12

— — — Aſtrognoſia, addita ſunt Aſteriſmorum & Planetarum Schemata. Witteb. 1659. 1668. 12

Ægid. Strauchii Tabulæ per univerſam matheſin. Witteb. 1664. 12
— — — de Numerorum doctrina Aphoriſmi. Witteb. 1662. 12
— — — de Magnitudinum doctrina. Witteb. 1664. 12
— — — Aphoriſmi Aſtrologici, cum methodica doctrina Cypriani Leovitii de Judiciis nativitatum. Witteb. 1664. 12
Mich. Strauchii de Cometis, qui Anno 1664. 1665. in Cœlo viſi ſunt declamatio. Witteb. 1665. 4
Laurent. Strauſſii Reſolutio obſervationis ſingularis Muſſipontani Fœtus extra Uterum in Abdomine retenti, tandemque lapideſcentis. Darmſt. 1662. 4
— — — Curſus Medicus; cum oratione Inaugurali de Roſa. Gieſſ. 1663. 4
— — — Conatus Anatomicus. Gieſſ. 1666. 4
— — — Exercitationes Medicæ. Gieſſ. 1670.
— — — Iſagoge Phyſica. Ulm. 1684. 8
— — — Theatrum Sympatheticum. Norib. 1660. 12
— — — Palæſtra medica. Gieſſ. 1686. 8
Victor. Strigelii Epitome doctrinæ de primo motu. Witteb. 1565. 8
Joh. Steph. Strobelbergeri, Galliæ Politico-Medica deſcriptio. Jen. 1620. in 12. 1621. in 12
— — — Epiſtolaris concertatio inter illum & Joach. Burſerum de febri maligna. Lipſ. 1626. 8
— — — Publica Intimatio de ſuis tam propriis quàm alienis novis cum Oberdorfferianis, tum Janichianis operiribus Medicis edendis. Norib. 1626. 4
— — — Introductio ad curationem febris quartanæ. Ibid. 8
— — — Tr. de Odontagra ſive dentium Podagra. Lipſ. 1630. 8
— — — Maſtichologia ſive de univerſa maſtiches natura Differt. Lipſ. 1628. 8
— — — Prælectionum Monſpelienſium recapitulatio continens brevem Libr. Prim. Galeni de Affectorum Locorum notitiâ explanationem. Norib. 1625. 12
Joh. Steph. Strobelbergeri Hiſtoria Monſpelienſis in qua tum Urbis Monſpeliacæ, tum Scholæ Medicæ ejusdem Celeberrimæ brevis deſcriptio ac vitæ Illuſtrium ejusdem Profeſſorum recenſentur. Noriberg. 1626. 12
Dav. Stumpfens Erklärung der meiſten Zäuber-Greuel. Franckfurth 1620. 8
Joh. Nicol. Stupani Medicina Theorica ex Hippocr. & Galeni Phyſiol. Pathol. & Semiotic. Baſil. 1614. 8
— — — Commentar. in Aphoriſm. Hippocr. Baſil. 1615. 8
Joh. Chriſt. Sturmii Epiſtola invitatoria ad obſervationes Magnetis variationis inſtituendas. Altd. 1682. 4
— — — Scientia Cosmica ſive Aſtronomia Theoretica & Practica. Norib. 1684. Fol.
— — — Collegii Experimentalis ſive Curioſi Pars I. conſtans XVI. Tentaminibus. (1) Structuram & Uſum Campanæ Urinatoriæ explorat. (2) Præcipua cameræ obſcuræ phænomena & cauſas exhibet. (3) Pleraque Baroſcopii ſive Tubi Torricelliani Phænomena ſubjicit oculis. (4) Natantium ſine ullo ſuſtentaculo in Aqua ex aëre pendulorum metallicorum experimentum & cauſas rimatur. (5) Aliquot alia phænomena hydroſtatica ſpectanda exponit. (6) Conſectaria quædam ex comprobato per antecedentia Tentamina Aëris perpetuo elaterio ac pondere deducit. (7) Tubi Vitrei 36. pedes & aqua deſuper impleti Experimenta dat. (8) Canaliculorum anguſtiorum recens notata Phænomena videre facit & ad fontes reducit. (9) Variorum Thermometrorum effecta oculis exponit. (10) Fr. Lanæ artificii per aërem navigandi poſſibilitatem commonſtrat. (11) Potentiarum mechanicarum robur

robur exhibet. (12) Specimen novi artificii ſcribendi quidvis in quavis Lingua. (13) Antliæ Pnevmaticæ Gverikianæ admiranda quædam effecta & Experimenta demonſtrat. (14) Hygroſcopiorum & Chronometrorum recens inventorum rationes & Uſum declarat. (15) Microſcopiorum ac Teloſcopiorum fabricam & Effectus exponit. (16) Laternæ magicæ & cameræ obſcuræ portatilis ſpectacula commonſtrat. Accedit Auctarii loco Calendariographia horaria &c. Norib. 1676. 4

Joh. Chriſt. Sturmii Collegii Experimentalis ſive curioſi Pars Secunda, conſtans XV. Tentaminibus. (1) De nova forma campanæ urinatoriæ. (2) De novis Antliæ pnevmaticæ formis & acceſſionib9. (3) Experimenta quædam circa Baroſcopium, Plana polita, capſulam orichalceam. (4) De Hygroſtathmicis quibusdam experimentis. (5) Circa Siphonis reflexi grandioris Phænomena. (6) De Lacrymis & Vermiculis vitreis. (7) De Clepſydris & harum nova ſobole Clepſelæis. (8) De Tubis Stentorophonicis ſive Acuſticis. (9) De novis quibusdam Thermoſcopiorum & Hygrometrorum generibus. (10) Circa Hemiſphæria Magdeburgica ſive Recipiens cupreum grandius in duas partes diviſum. (11) De nova quadam Potentia mechanica, muſculorum actiones ſtupendas in corpore animali egregiè illuſtrante. (12) De Situla & Hydriis Helmontianis. (13) De Hygroſcopiorum novis quibusdam generibus & Aërometro compoſito novo. (14) Diverſarum obſervationum & fabricarum curioſarum miſcellanea. (15) De Sclopeti pnevmatici Gverikiani ulteriori perfectione. Accedit Epiſtola ad V. Cl. Henr. Morum de ſpiritu ipſius Hylarchico, Aërisque pondere & Elaterio. Norimbergæ 1685. 4

Joh. Chriſt. Sturmii Phyſicæ conciliatricis Conamina. Norib. 1687. 12

— — — Philoſophia Eclectica, h. e. Exercitationes Academicæ quibus philoſophandi Methodus ſelectior fideliter explicatur, quarum hæc ſeries: (1) de Philoſophia ſectaria & Electiva. (2) De Authoritate Interpretum Naturæ & ſpeciatim Ariſtotelis. (3) De Carteſianis & Carteſianiſmo. (4) De corporum non impedita circulatione Prima. (5) De Corporum non impedita Circulatione ſecunda. (6) De Corporum non impedita circulatione Tertia. (7) De Clepſydrarum Phænomenis & effectis horumque cauſis. (8) De Artis & naturæ Sororia cognatione. (9) Oculus Θεόσκοπος, h. e. de Viſionis organo & ratione genuina. (10) De Sangvinis Transfuſione. (11) De Terræ motibus. (12) De magnetiſmo Mundanorum corporum. (13) De Influentia ſiderum. Altdorff. 1686. 8

— — — Theoſophiæ, hoc eſt: cognitionis de Deo naturalis ſpecimen methodo Mathematica conceptum. Altdorff. 1689. 8

— — — Matheſis compendiaria in Tabb. Altdorff. 1690. Fol.

— — — Matheſis enucleata. Norib 1689. 8

Leonhardi Sturmii Sciagraphia Templi Hieroſolymitani ex ipſis SS. Scripturæ fontibus, præſertim è Viſione Ezechielis. Hannov. 1695. 4

Roland. Sturmii Vindiciæ pulveris febrifugi Peruviani, complectentes ejus Hiſtoriam vires ac proprietates. Antverp. 1659. in 12. Hag. Com. 1681. 12

Petr. Styllens Chirurgiſches Hand-Buch. Hamburg 1680. in 8. 1682. in 8

Bernh. Svevus de Inſpectione Vulnerum Lethalium. Marpurg. 1629. 8

— — — Wunden-Urtheil. Hamburg 1644. 8

Joh. Caſp. Swizeri Compendium Phyſicæ Ariſtotelico-Carteſianæ. Amſterd. 1685. in 12. Baſil. 1691. 8

Caſp. Suters Monathliche Pflantzungs-Luſt. Schaffhauſen 1678. 12

Bernh. Swalbe Pancreas Pancrene ſive Pancreatis & ſucci ex eo profluentis commentum. Amſterd. 1668. in 12. Jen. 1678. 12

— — — Quærela & Opprobria Ventriculi. Amſterd. 1675. 12

— — — Diſquiſitio Therapevtica generalis ſive medendi methodus ad recentiorum dogmata adornata & Walæana methodo conformata. Amſterd. 1657. 12

— — — Alcali & Acidum ſive Naturæ & Artis Inſtrumenta pugilica. Jen. 1678. 12

Joh. Georg. Swalbacii Diſſ. de Ciconiis, gruibus, hirundinibus &c. Spir. 1630. 4

Joh. Swammerdammii Miraculum Naturæ ſive Uteri muliebris fabrica, notis in D. Joh. van Horne Prodromum illuſtrata. Adjecta eſt nova methodus cavitates corporis ita præparandi, ut ſuam ſemper genuinam faciem ſervent. Lugd. Batav. 1679. 4

— — — Tr. Phyſico-Anatomico-Medicus de reſpiratione Uſuq; Pulmonum. Lugd. Batav. 1667. 8

— — — *L'Hiſtoire generale des Inſectes. Utrecht. 1688.* 4

— — — Hiſtoria Inſectorum generalis. Ultraj. 1693. 4

— — — Ephemeri Vita. Amſterod. 1676. 8

Th. Sydenham Opuſcula. Continent: (1) Obſervationes Medicas circa morborum acutorum Hiſtoriam & curationem. (2) Roberti Bradii Epiſtolam ad Th. Sydenham. (3) Epiſtolam reſponſoriam Primam de morbis Epidemicis. (4) Henr. Paman Epiſtolam ad Authorem. (5) Epiſtolam reſponſoriam ſecundam de Luis Venereæ Hiſtoria & curatione. (6) Gvilel. Cole Epiſtola ad Thom. Sydenham. (7) Diſſertationem Epiſtolarem de nuperis obſervationibus circa curationem Variolarum confluentium, nec non de Affectione hyſterica &c. &c. Amſterod. 1683. in 8. Lipſ. 1695. 8

Thom. Sydenham Additamenta ad opuſcula. Genev. 1690. 8

Separatim proſtant.

— — — Methodus curandi febres. Londin. 1668. in 8. Amſterd. 1666. 12

— — — Epiſtola ad Gvil. Cole de Variolis & paſſione Hyſterica. Londin. 1682. 8 Francof. 1683. 12

— — — Epiſtolæ reſponſoriæ (1) ad Rob. Bradii de Morbis epidemiis ab Anno 1675. ad Ann. 1680. (2) ad Henr. Paman de Luis Venereæ Hiſtoria & curatione. Londin. 1680. 8

— — — Tr. de Podagra & Hydrope Genev. 1686. 12

Bened. Sylvatici Conſiliorum & reſponſionum Medicinalium Libr. IV. Acceſſit Ejusdem Methodus conſultandi. Genev. 1662. Fol.

Alex. Sylvii Lunæ circulares Periodi. Leſnæ 1651. 4

Fr. del Boë Sylvii Opera Medica in unum Volumen redacta. Continentur autem (1) Diſputationes Medicæ. (2) Methodus medendi. (3) Praxeos Medicæ novæ Libr. III. cum appendice de morbis Infantum, peſte, Lue Venerea, Phthiſi, Cachexia, Hydrope, Affectione hypochondriaca Arthritide, febre Epidemia Lugd. Batav. 1667. & 1669. ad finem Februarii 1670. graſſante. (4) Opuſcula varia nempe dictata ad Caſp. Bartholini Inſtitutiones Anatomicas: Oratio inauguralis de Hominis cognitione, Theſes de Medicamentis Chemicis, Epiſtola Apologetica Anti-deuſingiana. Oratio de Affectus Epidemii Leidenſis cauſis naturalibus. Oratio in Authoris obitum. Amſterod. 1679. 4

Seorſim exſtant.

Fr. de

Fr. del Boë Sylvii Diſputationum medicarum Pars I. Amſterod. 1670. 12

— — — Diſputationum medicarum Decas. Jenæ 1674. 12

— — — Exercitationes Medicæ cum Animadverſionibus Holterhofii. Colon. 1675 12

— — — Oratio de Affectu Epidemio 1669 Leydæ graſſante. Lugd. Batav. 1670 12

— — — — — de Hominis cognitione. Lugd. Batav. 1658. 4

— — — Praxeos Medicæ Idea nova. Lugd. Batav. 1671. in 12. Francof. 1671 12

Jacob. Sylvii Opera Medica in VI. Partes digeſta.

Pars I. continet (1) Authoris vitam & Imaginem. (2) Elenchum virorum præclariſſimorum, qui de Jacobo Sylvio honorificè locuti ſunt. (3) Ludovici Arrivabeni Sylvius ocreatus. (4) Claudii Burgenſis Apologia in L. Arrivabenum pro Jacobo Sylvio optimo jure ocreato. (5) Epigrammata aliquot virorum doctorum. (6) Nonnulla in operibus Authoris à Renato Moreau reſtituta & illuſtrata. (7) Ordo in legendis libris Galeni & Hippocratis. (8) Comment. in Hippocratis Elementa. (9) Comment. in Libr. Temperament. Gal. (10) Cl. Galeni in Hippocr. Libr. de Natura Hominis Comment. cum Scholiis Sylvii. (11) Comment. in Galeni Libr. de Oſſibus. (12) Iſagoge in Galeni & Hippocratis Phyſiologiæ partem Anatomicam. (13) Obſervata quædam in variis corporibus ſecandis. (14) Calumniarum cujusdam in Galeni Hippocratisque rem Anatomicam depulſio. (15) Iſagoge breviſſima in Libros Galeni de Uſu partium corporis humani. (16) Epitome in III. Galeni Libros Facultatum naturalium. (18) De Menſibus mulierum & hominis generatione.

Pars II. (1) Comment. in Galeni Libros III. de Alimentis. (2) De facili ac ſalubri Victûs ratione pauperum Scholaſticorum. (3) Conſilium adverſus Famem & Victuum penuriam.

Pars III. (1) Methodus ſex Librorum Galeni de differentiis, cauſis morborum & Symptomatum. (2) De Signis omnibus Medicis Salubribus, inſalubribus & neutris. (3) Introductio brevis in Galeni methodum medendi generalem.

Pars IV. (1) Comment. de Febribus. (2) Comment. in Galeni Libr. de differentiis Febrium. (3) Quæſtio de Vini exhibitione in Febribus. (4) De Peſte & febre peſtilenti. (5) De Sudore Anglico. (6) Morborum omnium ex Galeno & Gattinara curatio.

Pars V. (1) Methodus componendi Medicamenta. (2) De medicamentorum ſimplicium delectu & præparatione. (3) Joh. Meſue de re Medica Libr. III. Jac. Sylvio interprete & Commentatore.

Pars VI. (1) Duæ Epiſtolicæ Conſultationes de Arthritide (2) De Partu quodam diſputatio, an ſit ſeptimeſtris an novem menſium, cum Reſponſis Cl. Medicorum. (3) Carmina quædam Jacobi Sylvii. (4) Præfatio ad Hieron. Montuum. Acceſſit de Senectute Tr. &c &c. Prodierunt omnia operâ & ſtudio Ren. Moreau. Colon. Allobr. 1635. Fol.

Mart. Szent-Ivány Curioſiora Scientiarum Miſcellanea. Tyrnav. 1689. 4

T.

Jac. TAbernæmontani Kräuter-Buch. Baſel 1664. Fol.
— — — Artzney-und Hauß-Apotheck. Franckfurth 1666. 8

Tabulæ Geomanticæ. Francof. 1693. 8

Ott. Tackenii Antiquiſſimæ Hippocraticæ Medicinæ Clavis. Lugd. Batav. 1671. in 12. Francof. 1691. 12
— — — Tr. de Morborum Principe. Oſnabrug. 1679. 12
— — — Hippocrates Chemicus, noviſſimi Viperini Salis antiquiſſima fundamenta oſtendens. Lugd. Batav. 1672. 12

Joh. Tackii Triplex Phaſis Sophicus Solis orbe expeditus &c. (1) Phaſis Medicus de Auro, Saccharo & Quinta Eſſentia vini, Aureum flumen repræſentans. (2) Phaſis II. Chemic. Phyſ. Magnum Philoſophorum opus pro conficiendo Elixire, cum generatione Sanguinis humani comparans. (3) Phaſ. III. Myſterium reſurrectionis rerum. Francof. 1673. 4

Andr. Tacqveti Opera omnia Mathematica (1) Aſtronomiæ Libr. VII. (2) Geometriæ Practicæ Libr. III. (3) Opticorum Libr. III. (4) Catoptricorum Libr. (5) Fortificatoria. (6) Cylindricorum & Annulariorum Libr. IV. Antv. 1669. Fol.
Seorſim proſtant.
— — — Elementa Geometriæ planæ ac ſolidæ, quibus accedunt ſelecta ex Archimede Theoremata. Amſterod. 1683. 8
— — — Cylindricorum & Annularium Libr. IV. una cum diſſertatione Phyſico-Mathematica, de circularium volutatione per planum. Antv. 1651. 4

Joh. Tängers / der Dianæ hohe und niedere Jagd-Geheimniß. Coppenhagen 1689. Fol.

Petr. Taffini de Anno ſeculari Vett. Romanorum. Tornac. 1641. 4

Caſp. Taliacotii Chirurgia nova, de Narium, Aurium, Labiorumque defectu per inſitionem Cutis ex humero arte hactenus omnibus ignota, ſarciendo. Venet. 1597. in Fol. Francof. 1698. 8

Joach. Tankius edidit Piſces Zodiaci Inferioris vel de Solutione Philoſophica TractatumLucæ Rhodargyri. Lipſ. 1609. 8

Jac. Tappii Diſſertationes de Principum functionum læſionibus earumque veris cauſis & curationibus. Helmſtädt. 1676. 4

Valeſc. de Taranta PhiloniumPharmacevticum & Chirurgicum, de medendis omnibus affectibus, operâ & ſtudio Joh. Hartm. Beyeri. Francof. 1599. in 4. Lipſ. 1680. 4

Joh. Adolph. Taſſi Pars Geometriæ de Magnitudine Proportionum. Hamb. 1673. 4
— — — Geodæſiæ ſive Geometriæ practicæ compendium. Hamb. 1678. 4
— — — Trigonometriæ Canonicæ compendium. Hamb. 1677. 4

Nicol. Taurelli Medicæ prædictionis methodus. Francof. 1581. 4
— — — Alpes Cæſæ, h. e. Andr. Cæſalpini monſtroſa & ſuperba dogmata diſcuſſa & excuſſa. Francof. 1597. 8

Dan. Tauvry Nova Anatomia ratiociniis illuſtrata, quibus Uſus ſtructuræ partium corporis humani, & quorundam aliorum animalium ſecundum Leges mechanicas explicatur; ex Gallico Latinè vertit Melch. Fried. Geuder. Ulm. 1694. 8

Joh. Tauſſen der von Abend gegen Morgen lauffende Unglücks-Prophet oder Comet-Stern. Hall 1681. 4

H. Tenke *Formules de Medicine, tirées de la Galenique & de la Chymie. Lyon. 1682.* 12
— — — de Inſtrumentis Pharmacevticis ex Galenicis & Chemicis. Lugd. 1684. 12

Joh.

Joh. Andr. Tentzelii TernariusTernariorũ Hermeticorum,Bezoardicorum, Laudanorum Dn. Salæ. Erffurth. 1630. 8

— — — Medicina diaſtatica in Tr. Tertium de Tempore Theophraſti Paracelſi. Erffurth. 1668. 12

Joh. de Tertiis Curioſitates Phyſicæ in quo natura Stramentorum Fœnaceorum, & qualitates odoris & Effluviorum &c. examinantur.Lugd.Batav.1686. 8

Gioſeppe Teſtori *ha tradotta da Latino in Italiana la Prattica Medicinale & Oſſervazioni del molto Reverende Padre Bernhardino Chriſtini. Venet. 1680.* 4

Joh. Teuberi Tr. Phyſico-Medicus de Natura, ortu, cauſis, ſignis, Incrementis & curatione Podagræ. Prag. 1653. 4

Theatrum Chemicum in ſex Volumina diviſum.

Volum. I. continet (1) Roberti Vallenſis de Veritate & antiquitate artis Chemicæ Tr. (2) Joh. Chryſ. Faniani de Artis Chemicæ JCtorum judicia ad quæſtionem, an Alchemia ſit ars legitima. It. Artis metallicæ metamorphoſes. It. Teſtamentum novum Arnoldi â Villanova. (3) Th. Mouſeti Dialogus Apologeticus de jure & præſtantia Chemicorum medicamentorum. It. Epiſtolas quasdam Medicinales. (4) Theob. de Hogeland Tr. de Chemiæ difficultatibus. (5) Gerhard. Dornei Clavem totius Philoſophiæ Chemiſticæ. (6) Ejusdem Librum de NaturæLuce Phyſica. (7) Ejusdem congeriem Paracelſicæ Chemiæ de metallorum transmutationibus; It. Genealogiam mineralium atque metallorum. (8) Bern. G. Penoti Tractatus varios de vera præparatione & Uſu Medicamentorum Chemicorum. (9) Bernard. Treviſani Tr. de Chemico miraculo, quod Lapidem Philoſophiæ vocant. (10) Dionyſ. Zacharii opuſculum Philoſophiæ naturalis metallorum, cum Annotationibus Nicol. Flamelli. Argent. 1613. 8

Volum. II. continentur (1) Gaſtonis Clavei Apologia Chryſopœiæ & Argyropœiæ adverſus Thomam Eraſtum. (2) Ægidii Vadis Dialogus inter naturam & filium Philoſophiæ. Item Tabula diverſorum metallorum vocabula explicans. (3) Georg. Riplæi duodecim portarum Epitome. (4) Alberti Magni breve compendium de mineralibus. (5) Iſaaci Hollandi Fragmentum de opere Philoſophorum. (6) Bernh. G. Penoti Quæſtiones tres de corporali Mercurio. It. ad varias quæſtiones Reſponſio. It. LVII. Canones de opere Phyſico. It. Vera Mercurii ex Auro extractio. It. Chryſorrhoas ſive de arte Chemica Dialogus. (7) Joſeph. Quercetani Reſponſio ad Aubertum de ortu & cauſis metallorum. (8) Johannis Dee Monas Hieroglyphica. (9) Laurentii Venturæ Liber de conficiendi Lapidis Philoſophici ratione. (10) Joh. Fr. Pici Mirandulæ Tr. de Auro. (11) Rogeri Baconis Speculum Alchemiæ. (12) Richardi Anglici correctorium. Ejusdem Roſarius minor. (13) Albertus M. de Alchemia. (14) Joh. Aug. Panthei Ars & Theoria transmutationis metallicæ. (15) Authoris incerti magniLapidis compoſitio. Argent. 1613. 8

Volum. III. continetur (1) Ariſtotelis Tr. de vero Magiſterio. (2) Arnoldi de Villanova Lumen Luminum ſive flos florum. (3) Ejusdem Practica. (4) Efferarii Monachi de Lapide Philoſophorum Tr. Ejusd. Theſaurus Philoſophiæ. (5) Raim. Lullii Praxis univerſalis magni operis. (6) M. Odomari Practica. (7) Ejusdem Tr. de Argento in Aurum verſo. Ejusdem Tr. de Marchaſita. Ejusdem Tr. de Arſenico. Ejusdem Tr. de Sale Alkali. Ejusdem quæſtio an Lapis Philo-

ſophorum valeat contra Peſtem? Ejusdem vetus Epiſtola de metallorum materia. (8) Joh. de Rupeſciſſa Liber de confectione veri Lapidis Philoſophorum. (9) Joh. Aur. Augurelli Chryſopœia carmine conſcripta. (10) Thom. Aquinatis ſecreta Alchemiæ magnalia. (11) Ejusd. Tr. de Lapide minerali, Animali & plantali. (12) Ejusdem Theſaurus Alchemiæ ſecretiſſimus. (13) Joh. de Rupeſciſſa Liber Lucis. (14) Raym. Lullii Clavicula & Apertorium. (15) M. Joh. Iſaaci Hollandi opera mineralia ſive de Lapide Philoſophorum omnia. (16) Ewaldi Vogelii Liber de Lapidis Phyſici conditionibus. (17) Juſti à Balbian Tractatus VII. de Lapide Philoſophico. (18) Jodoci Greveri Secretum. (19) Alani dicta de Lapide Philoſophico. (20) Nicolai Barnaudi Comment. in quoddam Epitaphium Bononienſe marmoreo Lapidi inſculptum. (21) Ejusdem Proceſſus aliquot Chemici. (22) Ejusdem Triga Chemica. (23) Ejusdem Quadriga Aurifera. (24) Ejusdem Auriga Chemicus. (25) Epiſtola de Philoſophia occulta. (26) Ejusdem dicta Sapientum. Argentorat. 1613. 8

Volum. IV. continet (1) Raym. Lullii Theoriam & Practicam. (2) Ejusdem compendium transmutationis metallorum. (3) Arteſii Clavem majoris Sapientiæ. (4) Heliæ Artiſtæ, novam disquiſitionem. (5) Hieron. de Zanetinis concluſionem & comprobationem Alchemiæ. (6) Nicol. Nigr. Happelii Cheiragogiam Helianam de Auro Philoſophico. (7) Wencesl. Lavini Tr. de Cœlo Terreſtri. (8) Nicol. Nigr. Happelii Aphoriſmos Baſilianos de Spiritu, Anima & corpore, medii, majoris, & minoris mundi. (9) Andr. Brenzii Sententias Philoſophorum perveniendi ad Lapidem benedictum. (10) Gaſton. Dulconis de triplici præparatione Auri & Argenti Tr. (11) Ejusdem, de recta & vera ratione progignendi Lapidis Philoſophici. (12) Authoris *DIVI LESCHI GENUS AMO* (per Anagr. *MICHAEL SENDIVOGIUS*) de Lapide Philoſophico Tr. XII. (13) Ejusdem Ænigma Philoſophicum ad filios Veritatis. (14) Dialogus Mercurii Alchemiſtæ & naturæ. (15) Aureliæ Occultæ Philoſophorum partes duæ. (16) Arnold. de Villa nova Speculum Alchemiæ. (17 (Arnaldi de Nova villa Carmen. (18) M. Ar. ad Bonifacium VIII. quæſtiones tam Eſſentiales quàm accidentales. (19) Philoſophi Anonymi Tr. de Secretiſſimo antiquorum Philoſophorum Arcano. (20) Propoſitiones XXII. in quibus veritas Chemiæ comprehenditur. (21) Joh. de Lasnioro Tr. de Lapide Philoſophorum. (22) Joh. Trithemii Tr. Chemicum nobilem. (23) Hermetis Trismegiſti Tr. de Lapidis Philoſophici Secreto. (24) David. Lagnei Harmoniam ſive Conſenſum Philoſophorum Chemicorum. (25) Alberti M. Tr. de Concordantia Philoſophorum in Lapide Philoſophico. (26) Ejusdem Compoſitum de compoſitis. (27) Librum octo Capitulorum de Lapide Philoſophorum. (28) Avicennæ ad Regem Haſen Epiſtolam de Re Recta. (29) Ejusdem Lapidis Philoſophici declarationem filio ſuo Aboali. (30) M. Ortholani Practicam veram Alchemiæ Pariſiis Anno 1358. probatam. (31) Lumen Juvenis experti novum. (32) M. Valentini opus præclarum ad utrumque. (33) Incerti Authoris Tractatulus ſuper hæc verba: Studio namque florenti. (34) Item opus ad Album. (35) SS. Thomæ de Aquino Librum Lilii benedicti. (36) Tractatus ſuper verba: Bibit dum fugi. (37) Opus breve ad Rubeum cum Sole

Sole per Aquas fortes. (38) Petri de Silentio opus. (39) Anonymi Tr. Philoſophicum ad Rubeum & Album. (40) Pauli Eck Clavem Philoſophorum. Argent. 1613. 8

Volum. V. continet (1) Turbam Philoſophorum. (2) In Turbam Philoſophorum Sermonem. (3) Allegorias Sapientum ſupra Librum Turbæ. (4) Tr. Micreris ſuo diſcipulo Mirnefindo. (5) Platonis Libros Quartorum ſive Stellicos. (6) Regis Calid Liber Secretorum Alchimiæ. (7) Ejusdem Liber trium verborum. (8) Senioris Zadith Tabula Chemica. (9) Gvilelm. Menens Aurei Velleris Libr. III. (10) Anonymi Conſilium conjugii ſeu de Maſſa Solis & Lunæ Libr. III. (11) M. Petri Boni Lombardi Margaritam novellam. (12) Michaëlis Scoti quæſtionem curioſam de natura Solis & Lunæ. (13) Lucæ Rhodargiri Piſces Zodiaci Inferioris. (14) Alphonſi Regis Caſtellæ Librum Philoſophiæ occultioris. (15) Tr. Ariſtotelis Alchemiſtæ de Lapide Philoſophorum. (16) Divi Thom. Aquinatis Tr. de Eſſe & Eſſentia mineralium. (17) Cornel. Alvetani Ansrodii Tr. de conficiendo divino Elixire. (18) Anonymi Animadverſiones Chemicas IV. quibus Ars Chemica univerſa enudatur. (19) Epiſtolam Rogerii Baconis de Secretis operibus Artis & Naturæ. (20) De Auro medico Philoſophorum Dialogum Chriſtophori Hornii. Argentorat. 1622. 8

Volum. VI. continetur (1) Blaſii Vigenerii Tr. de Igne & Sale. (2) Joh. Colleſonis Idea Perfecta Philoſophiæ Hermeticæ. (3) Inſtructio Patris ad Filium de Arbore Solari. (4) Chriſt. Pariſienſis Elucidarius. (5) Joh. Graſſæi Chortlaaſſei Arca Arcani artificioſiſſimi. (6) Ortheli Commentarius in novum Lumen Chemicum Mich. Sendivogii. (7) Myſterium occultæ naturæ Anonymi. (8) Gvidonis de Monte Tr. ſive deſcriptio Philoſophici Adrop. (9) Joh. Charterii Scientia plumbi Sacri ſive Antimonii. (10) Joach. Polemanni Novum Lumen Medicum de Myſterio Sulphuris Philoſophorum. (11) Solini Saltzthal Tr. de potentiſſima Philoſophorum Medicina Univerſali. (12) Henr. de Rochas Tr. de obſervationibus novis cognitionis mineralium, & de Spiritu Univerſali. Argentor. 1661. 8

Theatrum Sympatheticum Auctum, exhibens varios Authores de Pulvere Sympathetico. (1) Kenelm. Dygbæi Orationem de Pulvere Sympathetico Monſpelii habitam. (2) Laur. Strauſſii Theatrum Sympatheticum, cum Epiſtola de Pulvere Sympathetico ad Ken. Dygby. (3) Nicol. Papinii de Pulvere Sympatethico. (4) Eric. Mohy de Pulvere Sympathetico &c. &c. Item de Ungvento Armario (1) Rud. Goclenii Tr. de Magnetica Vulneris curatione. (2) Ejusdem Synarthroſin Magneticam oppoſitam Infauſtæ Anatomiæ Joh. Roberti pro defenſione Tr. de Magnetica Vulnerum curatione. (3) Joh. Roberti Tr. de Magnetica Vulnerum curatione AuthoreRod. Goclenio brevem Anatomen. (4) Ejusdem Goclenium Heavtontimorumenon, i. e. Curationis Magneticæ & Ungventi Armarii ruinâ ipſo Goclenio non diffidente. (5) Ejusdem Curationis Magneticæ & Unguenti Armarii magicâ impoſturâ demonſtratâ contra Joh. Bapt. ab Helmont. (6) Joh. Bapt. ab Helmont Tr. de Magnetica Vulnerum naturali & legitima curatione contra Joh. Robertum. (7) Rob. Fluddi Diſcurſum de Unguento Armario. (8) Dan. Beckeri Tr. de Unguento Armario. (9) Th. Bartholini Tr. de Unguento

Armario. (10) Petr. Servii Diſſ. de Naturæ Artisque miraculis, ſive de Unguento Armario. (11) Athan. Kircheri Sententiã de Unguento Armario. (12) Joh. Matthæi Enodationem quæſtionis? An Armorum Unguentum ad curanda Vulnera quid conferat? (13) Dan. Sennert. Tr. de Unguento Armario. (14) Joh. Conr. Wechtleri de Unguenti Armarii difficultatibus Diſſ. (15) Joh. Nardius de prodigioſis Vulnerum curationibus. (16) Arnold. Freytagii Tr. de Unguento Armario. (17) Herm. Conringii Diſc. ex Hermetica Medicina de morborum remediis magicis & Unguento Armario. (18) Jac. Burlini Diſp. de pernicioſo Paracelſiſtorum Hoplochrismate. (19) Hier. Fracaſtorium de Sympathia & Antipathia rerum. (20) Joh. Jac. Wekeri Tr. de Unguento Armario. Præmittitur his omnibus Sylveſtr. Rattray Aditus ad Sympathiam & Antipathiam &c. Norib. 1662. 4

Zach. Theobaldi Arcana Naturæ. Norib. 1627. 4

— — — Bedencken / was von Bergfallen zu halten. Nürnberg 1633. 4

Theodori Diæta quibus vel ſalubriter utendum, vel cautiùs abſtinendum ſit; cum Notis Georg. Eberhard. Schreiner. Hall. 1638. 8

Chriſtoph. Theophili Disquiſ. de Sanguine vetito pro Thom. Bartholino; acceſſit Ejusdem Bartholin. de Sanguinis Abuſu diſputatio. Francof. 1676. 8

Theophraſti de Hiſtoria Plantarum Libr. X. cum Not. Jul. Cæſ. Scaligeri Roberti Conſtantini & Bodæi à Stapel. Amſteld. 1644. Fol.

— — — Opuſcula pleraque antehac nunquam Latinè, nunc Græcè & Latinè ſimul edita interpretibus Daniele Furlano, & Adriano Turnebo. Continenturque (1) de Lapidibus. (2) De Signis Pluviarum. (3) De Signis Ventorum. (4) De Signis Tempeſtatis. (5) De Signis Serenitatis. (6) De Igne. (7) De Odoribus. (8) De Sudoribus. (9) De Vertigine. (10) De Laſſitudinibus. (11) De Piſcibus in ſicco degentibus. (12) De Animalibus quæ colorem mutant. (13) De Nervorum reſolutione. (14) Animi defectione. (15) De Animalibus quæ repentè apparent. (16) De Animalibus quæ dicuntur invidere. (17) De Melle. (18) Notæ Morales; Acceſſit Liber de innato Spiritu Ariſtoteli attributus. Hanov. 1605. Fol.

Theophraſti Libelli duo, de Igne Unus, alter de odoribus; interprete Adriano Turnebo. Hardervic. 1656. 12

Aureol. Phil. Theophraſti vulgò Paracelſi operum Medico-Chemicorum ſive Paradoxorum Tom. I. II. III. IV. V. & VI. Francof. 1603. 4

— — — de Tartaro Libr. VII. Baſil. 1570. 8

— — — defenſiones contra æmulos ſuos de morbis Tartareis. Colon. Agripp. 1573. 8

— — — Labyrinthus medicorum errantium. Hanov. 1599. 8

— — — Brevis Carinthiæ Ducatus deſcriptio. Argentor. 1575. 8

— — — de gradibus, compoſitionibus & doſibus Medicamentorum. Mylœc. 1562. 4

— — — Zwey Tractate: (1) von dem Harn und Pulß-Urtheil / wie auch von der Phyſiognomie, ſo viel einem Artzt vonnöthen; (2) von denen Gradibus und Compoſitionibus der Recepten und natürlichen Dinge. Straßburg 1608. 8

— — — Chirurgiſche Bücher und Schrifften / durch Joh. Huſerum an den Tag gegeben. Baſel 1591. 4

— — — Achter Theil ſeiner Schrifften / durch Joh. Huſerum an den Tag gelegt. Baſel 1590. 4

— — — Kleine Wund-Artzney / durch Andr. Figulum an den Tag gegeben. Straßburg 1608. 8

Aureol. Phil. Theophraſti Klage über ſeine eigene Diſcipel und leichtfertige Aertzte. Baſel 1554. 4
— — — Dreyzehen Bücher Paragraphorum. Baſel 1586. 8
— — — Von Urſachen und Herkommen der Kranckheit/wie auch von unſichtbaren Kranckheiten. Cölln 1565. 4
— — — Drey Bücher von Wunden und Schäden. Franckfurth 1565. in 8. Straßburg 1577. 8
— — — Drey nützliche Bücher von der Frantzöſiſchen Kranckheit. Nürnberg 1565. in 8. Straßburg 1578. in 8. Baſel 1577. 8
— — — Schreiben von warmen und wilden Bädern/ durch Adam von Bodenſtein an den Tag gegeben. Baſel 1576. 8
— — — Paramirum. Straßburg 1575. 8
— — — Unterſchiedliche Tractätlein. Cölln 1567. 4
— — — Pharmacandi methodus, was der Artzt in dem Menſchen zu purgiren hab. Straßburg 1578. 4
Theophraſtus non Theophraſtus, Entdeckung/ was von Theophraſto Paracelſo zu halten ſey? Goßlar 1617. 8
Theophraſti veridici Plico - maſtix. Dantiſc. 1668. 8
Mr. Thibault Cour nouveau de la Chymie. Leyd. 1672. 12
Fr. Ignat. Thiermajer Conſiliorum medicorum Libr. II. Ingolſtadt. 1658. Fol.
— — — Conſultationes ac Reſponſiones Medicas Thom. Mermanni in Libros octo collegit & diſtinxit. Ingolſt. 1675. Fol.
— — — Aſſert. Medic. de rebus præter naturam. Ingolſt. 1658. 12
Caſp. Tob. Thilonis de Anima intelligente Tr. Regiom. 1649. 4
Joh. Thoelden hat Baſilii Valentini Tractat von dem Stein der Weiſſen an den Tag gegeben. Leipzig 1626. 8
Jac. Thomaſii Phyſica. Lipſ. 1670. 8
— — — Tr. de Animarum præexiſtentia. Lipſ. 1674. 4
Jac. Thomaſii de Mundi Exuſtione Stoica. Lipſ. 1676. 4
Auguſt. Thoneri Obſervationum Medicinalium Libr. IV. Ulm. 1651. 4
— — — Epiſtol. Medicinales. Tubing. 1653. 4
Raph. Thorii Hymnus de Tabaco. Lugd. Batav. 1628. 4
Hieron. Thriverii Univerſæ Medicinæ methodus. Lugd. Batav. 1592. 8
Malach. Thruſton de Reſpirationis Uſu primario diatriba. Accedunt Animadverſiones V. Cl. in eandem conſcriptæ, unà cum reſponſionibus Authoris. Lugd. 1671. 8
Franc. Tidicæi Microcoſmus, h. e. deſcriptio Hominis & mundi parallela. Lipſ. 1615. in 4. Lipſ. 1638. 4
Joh. Tilemanni Appendix de materia medica ad Aphoriſmos Therapevticos. Gieſſ. 1646. 24
— — — Tilemannus Cous, h. e. Praxis Hippocratica in cognitione Affectuum, annorum Climactericorum, dierum Criticorum, &c. Ulm. 1680. 12
— — — Conſilium Antepilepticum. Marpurg. 1650. 4
Matth. Tilingii Anatomia Lienis ad Sanguinis circulationem accommodata. Rinthel. 1673. 12
— — — Disquiſ. Phyſ. Med. de Fermentatione. Brem. 1674. 12
— — — de Placenta Uteri disquiſitio Anatomica. Rinthel. 1672. 12
— — — Exercitatio Anatomica de Admiranda Renum ſtructura. Francof. 1672. 12
— — — Anchora Salutis Sacra ſive de Laudano opiato. Francof. 1671. 8
— — — Rhabarbarologia curioſa ad normam & formam Naturæ Curioſorum. Præmittitur Præfatio, in qua admodum prolixus diſcurſus de Mineralibus, Animalibus & Plantis planè admirandis & peregrinis, quæ in China repertu dantur. Francof. 1679. 4

Matth. Tilingii Prodromus Praxeos Chemiatricæ. Rinthel. 1674. 4
— — — Cinnabaris mineralis ſive minii naturalis Scrutinium Phyſico-Medico-Chemicum. Francof. 1681. 8
— — — Lilium curioſum, ſive Lilii albi accurata deſcriptio. Francof. 1683. 8
— — — de Tuba Uteri & Conceptione Tubaria Exercit. Anatomica, cui duorum monſtrorum Relatio annexa. Rinthel. 1670. 12
— — — de recidivis Tr. Aureus. Mind. 1679. 12
— — — de Vaſe brevi Lienis digreſſ. Phyſico-Anatomica. Mind. 1676. 12
Job. Tilingius Armamentarium Chirurgicum Joh. Sculteti, Auctario ſecundo obſervationibus Petr. Hadr. F. Verduin & Tab. æneis tribus auxit. Lugd. Batav. 1693. 8
Balth. Timæi à Güldenklee Opera Medico-Practica; quibus continentur: (1) Caſus & Obſervationes Practicæ triginta ſex annorum. (2) Deſcriptiones medicamentorum ſingularium. (3) Epiſtolæ & Conſilia. (4) Conſilium de Peſte. (5) Reſponſa. (6) Conſilium Diæteticon; quibus acceſſit Ægidii van der Myle Hortolini Timæani Topographia & Inſcriptiones. Lipſ. 1691. 4
— — — Epiſtolæ & Conſilia. Lipſ. 1678. 4
Clem. Timpleri Optica. Hanov. 1617. 8
Maur. Tirelli de Hiſtoria Vini & febrium Libr. II. Venet. 1630. 4
Placid. de Titis Tabulæ Primi mobilis. Patav. 1657. 4
— — — Ephemerides motuum cœleſtium ab Anno 1661. ad Anno 1665. It. de transmutatione Elementorum. It. Methodus deſcribendi cœleſtem figuram, & obſervationes nonnullorum Terræmotuum. Ticin. 1661. 4
— — — Ephemeridum continuatio usque ad Annum 1675. Tic. 1661. 4
— — — Phyſico-Mathematica ſive Philoſophia cœleſtis naturalibus hucusque deſideratis oſtenſa principiis. Mediol. 1675. 4
Fr. Tolet *Traité de la Lithotomie ou de l'Extraction de la Pierre hors de la Veſſie, & les differentes methodes de tirer la Pierre. à la Haye 1686.* 12
Fr. Tolet von dem Steinſchnidt/Teutſch. Hannover 1695. 8
Adr. Tollii Commentarii & plures melioresque figuræ in Anshelmi Boëtii â Boot Gemmarum & Lapidum Hiſtoriam. Accedunt Joh. de Laët de Gemmis & Lapidibus Libr. II. & Theophraſti Liber de Lapidibus Græc. Lat. Lugd. Batav. 1647. 8
H. Tollii Propædia Mathematica ſive Elementa Arithmetica, Geometrica & Trigonometrica. Ingolſt. 1640. 12
Jacob. Tollii Fortuita. In quibus præter Critica nonnulla, tota fabularis hiſtoria Græca, Phœnicia, Ægyptiaca, ad Chemiã pertinere aſſeritur. Amſterd. 1687. 8
— — — Sapientia Inſaniens ſive Promiſſa Chymica. Amſterd. 1689. 8
— — — Manuductio ad Cœlum Chemicum. Amſterd. 1688. 8
Georg. Torræi Epilepticæ conſideratio, i.e. morbi Comitialis, qua Theoretica, qua Practica medicina. Francof. 1625. 4
Fr. Torreblanca Dæmonologia. Francof. 1633. 4
Simon. è Tovar nova methodus de compoſitorum medicamentorum examine. Antverp. 1586. 4
Mich. Toxites Verſehung Leibs und der Seelen. Straßburg 1606. 8
Lucæ Tozzi Medicinæ Pars Prior Theoretica curioſa quæque ex Phyſiologicis tum Pathologicis depromens. Continet autem hic Liber ſequentes Tractatus (1) de Hominis generatione. (2) De fœminæ & Maris vi in generatione. (3) De Fœtus conceptione & formatione. (4) De Vita & Nutritione Fœtus in Utero. (5) De Superfœtantibus & multiparis. (6) De Monſtroſis & maculoſis Fœtibus. (7) De

Partu-

Partu. (8) De Vita. (9) De Motu Cordis & Sangvinis. (10) De Reſpiratione. (11) De his quæ Vitam comitantur. (12) De Vegetatione. (13) De Senſibus. (14) De Senſu Tactus. (15) De Senſu Guſtus. (16) De Senſu Olfactus. (17) De Senſu Auditus. (18) De Senſu Viſus. (19) De Somno & Vigilia. (20) De Motibus tum Animi, tum Corporis. (21) De Vitæ diſſolutione ejusque cauſis. (22) De Morbis. (23) De Morborum cauſis. (24) De Morborum Symptomatibus. (25) De Signis adverſæ valetudinis. (26) De Temporibus Morborum. (27) De Criſibus & diebus Criticis. (28) De Medendi methodo. (29) De Methodo Paracelſi & Helmontii. (30) De Methodo Walæi. (31) De Methodo qua reguntur noſtris Temporibus, qui ſe Galenicos jactant. (32) De Experientia ratione & Analogismo. (33) De Pharmacis & Emeticis. (34) De Diureticis & hydroticis. (35) De Phlebotomia. (36) De Diorrheoticis. Lugd. 1681. 8

Lucæ Tozzi Medicina Practica. Lugdun. 1687. 8

— — — Comment. in Aphorismos Hippocratis. Neapol. 1693. 4

Zach. Traberi Nervus opticus. Vienn. 1675. 4

Franc. Travagini Disquiſitio Phyſica de Terræ motu. Lipſ. 1673. 4

Sebaſt. Travii Scholia in Theoremata Medica, Phyſica, Metaphyſica & moralia, Paradoxi naturam referentia. Turin. 1623. 8

Bernhard. Treviſani de Chymico miraculo, quod Lapidem Philoſophiæ appellant Tract.; acceſſit Dionyſii Zacchorii Galli opuſculum Philoſophiæ naturalis &c. editum per Gerh. Dorneum. Baſil. 1600. 4

Joh. Fried. Treiberi Tr. Hiſtorico-Chronologicus. Jen. 1668. 4

— — — Epitome Aſtronomiæ, Rudimenta Chronologiæ. Amſterd. 1676. 8

Abd. Trevv Examen Hyperſophiæ antibiblicæ eorum qui negant Aquas ſupracœleſtes, diluvium perticulare faciunt, Terræ motum tribuunt. Noriberg. 1667. 4

P. Tricaſſo da Ceraſari Epitome Chiromantica. *Venet. 1683.* 8

Vict. Trincavellii Opera omnia in II. Tomos digeſta.

Tom. I. continentur: (1) Explanationes in Galeni Libros de differentiis Febrium, (2) in Priorem Librum de Arte curandi ad Glauconem, (3) Tr. pulcherrimus de Febre peſtilenti. (4) Prælectiones ejusdem de ratione curandi omnes humani corporis Affectus in XII. Libros diſtinctæ. His præmiſſa ſunt Laurentii Mauricini Medici de optimi Medici Victoris Trincavellii Vita; Item Beliſ. Gebaldini ad Studioſos Medicinæ Præfatio.

Tom. II. (1) de Uſu & compoſitione Medicamentorum Libr. IV. (2) Exercitt. familiares in II. Librum Prognoſticorum Hippocratis & Galeni. (3) Conſiliorum Medicinalium Libr. III. (4) Epiſtolarum Medicinalium Libr. III. (5) Quæſtio de V. S. in plevritide & aliis viſcerum internorum Inflammationibus. (6) Qvæſtio de reactione juxta doctrinam Ariſtotelis & Avenzſoaris. His præmiſſa Oratio Dominic. Caſtelli habita in funere Vict. Trincavellii. Venet. 1592. Fol. Seorſim exſtant.

— — — de Compoſitione & Uſu Medicamentorum. Baſil. 1571. 8

— — — de Cognoſcendis & curandis morbis. Baſil. 1607. 1630. 8

— — — Controverſiæ Medicæ. Francof. 1617. 4

Joh. Trithemii Steganographia. Mogunt. 1676. 4

— — — Polygraphia. Argent. 1613. 8

Joh. Bapt. Triumfetti Obſervationes de Ortu & Ve-

& Vegetatione Plantarum cum novarum Stirpium Hiſtoria. Rom. 1685. 4

Joh. Georg. Triumphii Scrutinium Chemicum Vitrioli. Jen. 1667. 4

Dn. Tſchirnhaus Medicina mentis & corporis. Amſterd. 1686. 4

Nicol. Tulpii Obſervationum Medicarum Libr. IV. Amſterd. 1672. 1685. 8

Tumba Semiramidis Hermeticè ſigillata. Lipſ. 1674. 12

Turba Philoſophorum ſive Auriferæ Artis antiquiſſimi Authores; in II. Volum. diviſa.

Volum. I. continentur (1) Propoſitiones ſive maximæ Artis Chemicæ. (2) Turba Philoſophorum. (3) Allegoriæ in Turbam. (4) Ænigmata è Viſione Arislei. (5) Exercitationes in Turbam. (6) Aurora conſurgens. (7) Roſinus ad Saratantam Epiſcopum. (8) Roſinus ad Evthiciam. (9) Roſini definitionum Liber. (10) Mariæ Prophetiſſæ Practica. (11) Liber Secretorum Calidis filii Jazichi. (12) Liber trium verborum. (13) Ariſtoteles de Lapide Philoſophorum. (14) Avicenna de conglutinatione Lapidis. (15) Ignotus Author de Secretis Lapidis. (16) Merlini Allegoria de Arcano Lapidis. (17) Rachaidibi Tr. de materia Lapidis. (18) Avicenna de Alchemia. (19) Semita Semitæ. (20) Clangor Buccinæ. (21) Correctio Fatuorum. (22) Incertus Author de arte Chimia.

Volum. II. (1) Bernh. Trevirenſis reſponſio ad Th. de Bononia de mineralibus & Elixiris compoſitione, Roberti Vallenſis Tabulis illuſtrata. (2) (2) Liber de Arte Chimica incerti Autoris. (3) Scala Philoſophorum. (4) Ludus Puerorum. (5) Roſarium. (6) Arnoldi Roſarium cum figuris. (7) Ejusdem Novum Lumen. (8) Ejusdem Flos Florum ad Regem Arragonum. (9) Ejusdem Epiſtola ſuper Chemia ad Regem Neapolitanum. (10) Rogerius Baco Anglus de mirabili poteſtate Artis & naturæ. Baſileæ 1562. 1610. 8

Theod. Turqueti Tr. de Arthritide. Genev. 1674. in 12. *Via. Mayerne.*

Georg. à Turre Catalogus Plantarum Horti Patavini. Patav. 1662. 12

— — — Dryadum Hamadryadum, Chloridisque triumphus ſive Hiſtoria Plantarum. Patav. 1685. Fol.

Barthol. Turriani περὶ βυλιατρείας ſive de Medica conſultatione Libr. IV. Francof. 1604. 1606. 8

Adalb. Tylkoƀƀsky Tr. V. de Calendario. Monaſt. Oliv. 1687. 4

— — — Philoſophia curioſa ſive univerſa Ariſtotelis Philoſophia juxta communes ſententias expoſita. Monaſt. Oliv. 1680. 8

— — — Disquiſitio Phyſica oſtenti duorum puerorum, quorum unus cum dente Aureo, alter cum capite Giganteo Vilnæ in Lithuania Regni Poloniæ Provincia Anno 1673. ſpectabatur. Monaſt. Oliv. 1674. 8

V.

Ott. V*ani* Tr. Phyſiologicus de Pulchritudine, juxta ea quæ de Sponſa in Cantico Canticorum myſticè pronuntiantur. Bruxell. 1661. 8

Joh. Vagetius Hiſtoriam Vermium Joach. Jungii è Manuſcriptis Schedis eruit, & erudito orbi communicavit. Hamburg. 1691. 4

Joh. Vagetius Schedarum faſciculum inſcriptum Mineralia è Manuſcriptis Joach. Jungii, à Chriſt. Bunkio in Syſtema concinnari cœptum edidit. Hamburg. 1690. 4

Baſil. Valentini Tr. de rebus naturalibus metallorum. Francof. 1676. 8

Baſil. Valentini Chymiſche Schrifften / in zwey Theilen. Hamburg 1676. 8
Mich. Bernh. Valentini Hiſtoria Moxæ. Lugd. Batav. 1686. 12
— — — Epiſtola ad Boyleum de natura Naturæ. Gieſſ. 1689. 4
— — — Inſtructiones Phyſicæ. Gieſſ. 1691. 4
M. LL. de Vallemont *Phyſiqve occulte ou Traitte de la Bagvette divinatoire. Amſterd. 1693.* 12
— — — — — — verteutſcht. Nürnberg 1694. 12
Joh. Varandæi Opera Medica, curâ & Studio Henrici Gras multis nunquam editis Tractatibus auctiora; quorum hæc ſeries: (1) Phyſiologia. (2) Pathologia. (3) Semiotice. (4) Hygieine. (5) Therapevtice. (6) Formulæ Remediorum. (7) De Affectibus Ventriculi. (8) De Morbis inteſtinorum. (9) De Morbis Hepatis. (10) De Affectibus Lienis. (11) De Affectibus Renum & Veſicæ. (12) De Morbis mulierum Liber Primus. (13) De Morbis mulierum Liber II. (14) De Morbis mulierum Liber III. (15) De Morbis genitalium in Viris. (16) Exercitatio in Librum Hippocratis de Natura humana. (17) Explicatio Sectionis Quintæ Aphoriſmorum Hippocratis. (18) Commentarius in III. Libr. Επιδεμίων nempe duodecim Hiſtoriarum & Conſtitutionis Peſtilentis. (19) Explicatio Libri Hippocratis περὶ παθῶν de graviſſimis morbis &c. 1658. Fol. Seorſim proſtant.
— — — de Affectibus Renum & Veſicæ ad mentem Hippocratis & Galeni. Hanov. 1617. in 8. Amſterd. 1617. in 8. Montepeſſ. 1620. 8
— — — Formulæ Remediorum. Amſterod. 1617. in 8. Montepeſſ. 1620. 8
— — — de Affectibus Mulierum. Lugdun. 1619. in 8. Hanov. 1619. 8
— — — de Elephantiaſi ſive Lepra. Montepeſſ. 1620. 8
Joh. Varandæi de Morbis Ventriculi. Montepeſſ. 1620. 8
— — — Phyſiologia & Pathologia. Montepeſſ. 1620. 8
Bernh. Varenii Geographia generalis. Amſterod. 1671. 12
— — — — — — — cum Notis Iſ. Newtoni. Jen. 1693. 8
Conſtant. Varolii Anatomia. Francof. 1591. 8
Joh. Varwyks Peſt-Bericht. Coppenhagen 1625. 8
Ludov. le Vaſſeur de Sylviano Humore triumphirali. Pariſ. 1668. 12
— — — Sylvius confutatus ſeu in Pſeudo-Schuylii Veteris falsò dictæ ab eo Medicinæ defenſionem Animadverſiones. Pariſ. 1673. 12
Steph. M. Vecſai Hierozoicon Sam. Bocharti in compendium redegit. Franek. 1690. 4
Chriſtoph. â Vega Opera in unum Volumen congeſta cum Annotationibus Ludovic. Serrani. Continentur autem (1) de Arte medendi Liber. (2) Commentaria in Galeni Librum de diff. Febrium. (3) Comment. de Urinis. (4) Comment. in Libr. Aphoriſm. Hippocrat. (5) Prognoſticorum Hippocratis è Græco in Latinum verſio &c. Lugd. 1626. Fol.
Petr. de Vege Pax fidiſſima Methodicorum ſive Galenicorum cum Spagyricis de Medicinæ purâ veritate. Acceſſit Peſtis præcavendæ & curandæ methodus certiſſima. Genev. 1628. 12
Vegetii Artzney-Buch der Thiere / verteutſcht. Anno 1565. 4
El. Veilii de Summa Dignitate & Præſtantia Medicinæ Diſſertatio. Ulmæ 1692. 4
Georg. Hieron. Velſchii Sylloge Curationum & Obſervationum medicinalium (1) Marcelli Cumani Curationum & Obſervationum Med. Cent. I. cum Notis Velſchii. (2) Jerem. Martii Obſerv. Centur. cum Notis Velſchii. (3) Achill. Gaſſeri Obſerv. Centur. cum Notis Velſchii. (4) Joh. Vdalr. Rum-

leri Obſerv. Centur. cum Notis Velſchii. (5) Hier. Reusneri Centur. II. cum Notis Velſchii. (6) G. H. Velſchii Curationum & Obſervationum Med. Epiſagmata Centum. Aug. Vindel. 1667. 4

Georg. Hieron. Velſchii Curationum Exoticarum Chiliades II. & Conſiliorum Medicinalium Cent. IV. Ulm. 1676. 4

— — — Curationum propriarum & Conſiliorum medicorum Decades X. cum Commentario ſive neceſſaria Exegeſi. Aug. Vindel. 1681. 4

— — — Hecatoſteæ II. Obſervationum Phyſico-Medicarum ad Illuſtr. Societatem Natur. Curioſ. 1675. 4

— — — Somnium Vindiciani ſive deſiderata Medicinæ. Aug. Vindel. 1676. 4

— — — Diſſ. Medico-Philoſophica de Ægagropilis ſive Calculis in Rupicaprarum ventriculis reperiri ſolitis. Aug. Vindel. 1660. 4

— — — Diſſ. II. de Ægagropilis. Aug. Vindel. 1668. 4

— — — Exercit. de Vena Medinenſi ad mentem Ebn Sinæ ſive de Dracunculis veterum. Cui accedit altera de Vermiculis capillaribus Infantium. Hag. Vindel. 1674. 4

— — — Epiſtolæ mutuæ Argonautæ ad Neſtorem, & Neſtoris ad Argonautam de Theſauro Experientiæ Medicæ. Cui accedit Specimen Velſchii de Abortu. Aug. Vind. 1677. 4

— — — Commentarius in Ruzname Naurus ſive Tabulæ Æquinoctiales novi Perſarum & Turcarum Anni. Quibus accedit ejusdem Velſchii Diſſ. de Earundem Uſu. Aug. Vindel. 1676. 4

— — — Joh. Walæi Methodum medendi breviſſimam ad circulationem Sangvinis adornatam, animadverſionibus illuſtravit. Aug. Vindel. 1679. 12

Lamb. Velthuſii Tract. duo Medico-Phyſici. Unus de Liene; alter de Generatione. Traject. 1657. 12

Dav. Verbezii Homo non Homo ſive Monſtrum Tubingenſe. Campod. 1618. 4

— — — Exercit. ſuper Diſput. de Peſte. Campod. 1618. 4

— — — Apologia pro Mindereri Tract. de Chalcanto adverſus Petr. Caſtellum. Aug. Vindel. 1626. 4

Marc. Verbezii Intricatum extricatum ſive de Morbis complicatis Tr. Labac. 1693. 8

Ferd. Verbieſt Aſtronomia Europæa ſub Imperatore Tartaro-Sinico Càm Hy. Diling. 1687. 4

Laur. Verduc *Pariſches Verband-Huys. Amſterd. 1691.* 8

Arn. Verhelii Idea Phyſicæ. Amſterd. 1632. 12

— — — Sylva quæſtionum Phyſicarum de Anima rationali. Franek. 1662. 4

Phil. Verheyen corporis humani Anatomia. Lovan. 1693. 4

Job. Bapt. Verle Anatomia artificialis oculi humani. Amſterd. 1680. 12

Joſeph. du Verney Tr. de Organo Auditus, continens Structuram, Uſum & morbos omnium Auris partium. Norib. 1684. 4

Fr. Baconis de Verulamio Opera omnia, quæ inter Phyſici Argumenti (1) Tr. de Dignitate & Augmentis Scientiarũ. (2) Novum organum Scientiarum, cum Paraſceve ad Hiſtoriam naturalem & Experimentalem. (3) Hiſtoria Ventorum. (4) Hiſtoria Vitæ & Mortis. (5) Scripta de Naturali & univerſali Philoſophia. (6) Sylva Sylvarum ſive Hiſtoria naturalis. Alia Philoſophiam moralem Politicam, Hiſtoriam concernunt. Præfixa eſt Vita Authoris. Francof. 1665. Fol. Seorſim proſtant.

Fr. Baconis de Verulamio Opuſcula poſthuma varia. Amſterd. 1663. 12

— — — Hiſtoria Ventorum. Amſterd. 1648. in 12. Lugd. Batav. 1638. 12

— — — Hiſtoria Vitæ & Mortis. Lugd. Batav. 1637. in 12. Amſterd. 1663. 12

Fr. Ba-

Fr. Baconis de Verulamio cum Notis Moſeri. Diling. 1645. 12
— — — Sylva Sylvarum ſive Hiſtoria naturalis. Amſterd. 1648. 12
— — — Scripta in naturali Philoſophia. (1) Cogitata & Viſa de Interpretatione Naturæ ſive de Inventione rerum & operum, Epiſtola Thom. Bodley ad Franc. Baconum. (2) Deſcriptio Globi Intellectualis. (3) Thema Coeli (4) De Fluxu & refluxu maris. (5) De Principiis atque originibus ſecundum Fabulas Cupidinis & Cœli; ſive Parmenidis & Teleſii, & præcipuè Democriti Philoſophia tractata in fabula de Cupidine. (6) Impetus Philoſophici, in quibus continentur (I) Judicia vera de Interpretatione Naturæ, (II) Phænomena univerſi ſive Hiſtoria naturalis ad condendam Philoſophiam, (III) Scala Intellectus ſive Filum Labyrinthi, (IV) Prodromi ſive Anticipationes Philoſophiæ ſecundæ. (V) Cogitationes de Natura rerum. De Sectione corporum, continuo & vacuo. (VI) Filum Labyrinthi ſive Inquiſitio legitima de Motu. (VII) Aphoriſmi & Conſilia de Auxiliis mentis & accenſione Luminis naturalis, (VIII) De Interpretatione naturæ Sententiæ XII. (IX.) De Interpretatione Naturæ Procemium. (X.) Topica inquiſitio de Luce & Lumine. Amſterd. 1653. 12
Bernh. Verzaſcha de Paralyſi & Apoplexia Exercit. Baſil. 1660. 4
— — — Obſervationum medicarum Centuria. Baſil. 1677. 8
— — — Neu-vollkommenes Kräuter-Buch. Baſel 1678. Fol.
Andr. Veſalii Epitome Anatomica, cui acceſsêre Notæ ac Commentaria Petri Paw. Lugd. Batav. 1616. 4
— — — de Humani corporis fabrica Libri VII. Amſterd. 1642. Fol.
Joh. Veslingii Tr. de Plantis Ægyptiis Obſervationes & Notæ ad Proſperum Alpinum. Patav. 1638. 4
Joh. Veslingii Syntagma Anatomicum. Francof. 1641. 12
— — — Syntagma Anatomicum cum Notis Blaſii. Amſterd. 1666. in 4. Patav. 1677. 4
— — — Künſtliche Zerlegung des gantzen menſchlichen Leibs/ins Teutſche überſetzt durch Gerhard. Blaſium. Nürnberg 1688. 8
Juſti Veſti Compendium Inſtitutionum medicarum. Erffurth. 1686. 1688. 12
— — — Doctrina de Purgatione. Erffurth. 1686. 1688. 12
Petri Uffenbachii Theſaurus Chirurgicus continens præſtantiſſimorum Authorum Opera Chirurgica, nempe (1) Ambroſii Paræi Opera Chirurgica à Jac. Gillemeau in Latinum verſa. (2) Hippocratis Aphoriſmi de rebus Chirurgicis ex ejus Aphoriſmis ſelecti. (3) Canones Chirurgici Galeni. (4) Joh. Tagaultii Inſtitutionum Chirurgicarum Libri V. quibus totum Gvidonis Cauliaci Chirurgicum Volumen continetur. (5) Jac. Hollerii Liber de materia Chirurgica. (6) Mariani Sancti Compendium Chirurgicum. Tr. de Capitis læſionibus à Chirurgo curandis. It. Libellus de Calculorum & Veſicæ cauſis, ſignis & curatione. It. Libellus de Lapide Veſicæ per Inciſionem extrahendo. It. Libellus de modo examinandi Medicos Chirurgos. (7) Angel. Bolognini de cura Ulcerum Libr. II. Ejusdem Liber de Ungventis Chirurgorum. (8) Michaëlis Angeli Blondi Liber de partibus ictu ſectis citiſſimè ſanandis & Medicamento Aquæ nuper inventæ. (9) Alphonſ. Ferrii de Sclopetorum ſive Archibuſorum Vulneribus Libr. III. Ejusdem Corollarium de Sclopeti ac ſimilium Tormentorum pulvere. Ejusdem opuſculum de caruncula ſive callo, quæ Cervici Veſicæ ſolet innaſci. (10) Jac. Dondi Enumera-

tio Medicamentorum ſimplicium & compoſitorum ad Affectus ferme omnes Chirurgicos. (11) Examen Leproſorum Authoris innominati. (12) Gvilelm. Fabricii Hildani Obſervationum & Curationum Chirurgicarum Centuria. Ejusdem Libellus de Inuſtionibus &c. Francof. 1610. Fol.

Petri Uffenbachii Wund-Artzney/ oder Theſaurus Chirurgicus, verteutſcht. Franckfurth 1605. Fol.

— — — Theſes de Venenis. Baſil. 1597. 4

— — — Alchemiam novam J. Bapt. Birelli edidit. Francof. 1603. in 4. *Vid. J. B. Birellus.*

— — — Anatomia & Medicina Eqvorum. Francof. 1603. Fol.

Coſm. Viardels Anmerckungen von der Weiber Geburth. Franckfurth 1676. 8

Fr. Vico-mercati de Principiis rerum naturalium Libr. III. Venet. 1596. in 8. Marpurg. 1597. 8

Angeli Victorii Conſultationes Medicæ à Vincentio Manuntio in Lucem editæ. Rom. 1640. Fol.

Bened. Victorii neues Artzney-Büchlein. Franckfurth 1602. 8

Vidi Vidii Opera omnia III. Tom. incluſa.

Tom. I. continet (1) Inſtitutionum Medicinæ Libr. III. (2) De tuenda Valetudine generatim Libr. VI. (3) De tuenda Valetudine membratim Libr. XIV.

Tom. II. continet (1) de curatione generatim partis primæ Libr. XVII. (2) De Curatione generatim partis ſecundæ Libr. XVII. (3) De Curatione membratim Libr. XI.

Tom. III. (1) de ratione Victus Libr. VIII. (2) De Medicamentis Libr. VIII. (3) De Chirurgia Libr. IV. (4) De Anatome Libr. VII. &c. Venet. 1611. in Fol. Francof. 1626. Fol.

Chriſt. Vielhauers Beſchreibung fremder Materialien und Spicereyen. Leipzig 1676. 4

Raym. Vieuſſens Nevrographia cum Præfatione M. F. Genderi. Francof. 1690. 8

Joh. Fr. Vigani Medulla Chimiæ. Londin. 1682. in 8. Gedan. 1682. in 8. Jen. 1687. 8

Joh. Vigerii Opera Medico-Chirurgica. Continentur verò iis (1) Chirurgia magna. (2) Theſaurus & Armamentarium Medico-Chirurgicum. (3) Encheiridion Anatomicum. (4) Foetus Hiſtoria. Hag. Com. 1659. 4

Arnold. de Villanova Opera omnia præmiſſâ Authoris Vitâ & Nicol. Taurelli in quosdam Libros Annotationibus. Divid. in II. Tom.

Tom. I. continetur (1) Speculum Introductionum Medicinalium. (2) Aphoriſmi de Ingeniis nocivis, curativis & præſervativis morborum ſpeciales corporis partes reſpicientes. (3) De Parte operativa. (4) De Humido radicali. (5) De Conceptione. (6) De Simplicibus. (7) Antidotarium. (8) De Phlebotomia. (9) De Doſibus Theriacalibus. (10) Liber Aphoriſmorum de graduationibus medicinarum per artem compoſitarum. (11) De Vinis. (12) De Aquis medicinalibus. (13) De Conferentibus & nocentibus principalibus membris corporis noſtri. (14) De Phyſicis Ligaturis. (15) Expoſitiones Viſionum quæ fiunt in Somnis ad Utilitatem medicorum. (16) De Diverſis Intentionibus Medicorum. (17) De Regimine Sanitatis Liber. (18) Regimen Sanitatis ad Regem Arragonum. (19) De Conſervanda Juventute, & retardanda Senectute. (20) De Bonitate memoriæ. (21) De Coitu. (22) De Conſiderationibus operis medicinæ. (23) Medicationis Parabolæ, & quæ dicuntur Regulæ generales curationis morborum. (24) Breviarium Practicæ. (25) Practica ſummaria ſive Regimen. (26) De Cautelis Medicorum. (27) De modo præparandi Cibos & Potus

tus Infirmorum in ægritudine acuta. (28) Compendium Regimenti acutorum. (29) Regulæ generales de Febribus. (30) Conſilium Quartanæ. (31) Conſilium Febris Hecticæ. (32) Conſilium Podagræ. (33) De Sterilitate utriusque ſexus. (34) De Signis Leproſorum. (35) De Amore Heroico. (36) Remedia contra maleficia. (37) De Venenis. (38) De Arte cognoſcendi venena. (39) Contra Calculum. (40) Regimen contra Catharrum. (41) De Tremore Cordis. (42) De Epilepſia. (43) De Eſu carnium. (44) Recepta Electuarii præſervantis ab Epidemia. (45) De Ornatu mulierum. (46) De Decoratione. (47) Explicatio ſuper Canonem Vita brevis &c. (48) Tabula ſuper: Vita brevis. (49) Expoſitio ſuper iſto Aphoriſmo Hippocrat. in morbis minus &c. (50) Commentum ſuper Libello de mala complexione. (51) Commentum ſuper Regimen Salernitanum.

Tom. II. continetur (1) Roſarius Philoſophorum. (2) Novum Lumen. (3) Sigilla. (4) Flos Florum. (5) Epiſtola ſuper Alchimiam. (6) De Indiciis Infirmitatum ſecundum motum Planetarum. Francof. 1603. Fol.

Joh. Virideti Tr. de Prima Coctione & Ventriculi Fermento. Genev. 1691. 8

P. G. à St. Vincentio Opus Geometricum Quadraturæ Circuli. Antverp. 1647. Fol.

Phil. Ulſtadii Cœlum Philoſophorum, ſeu de Secretis naturæ Liber. Argent. 1630. 12

Matth. Unzeri Tr. Medico-Chymici ſeptem, ut (1) de Sale, (2) de Sulphure, (3) de Mercurio, (4) de Nephritide ſive Renum calculo, (5) Κατόπτρον λοιμῶδες ſive de Lue Peſtifera Libr. III. (6) De Epilepſia. (7) Antidotarium Peſtilentiale. Hall. Sax. 1636. 4

Seorſim proſtant.

— — — Phyſiologia Salis ſive de Salis natura ejusque prima origine, differentiis proprietate atque Uſu. Hal. Sax. 1624. 8

Matth. Unzeri Tr. Phyſ. Medic. de Sulphure. Hall. Sax. 1620. 4

— — — Anatome Mercurii Spagyrica ſive de Hydrargyri natura, proprietate, Viribus atque Uſu Libr. II. Hal. Sax. 1620. 4

— — — de Nephritide ſeu Renum Calculo. Hal. Sax. 1614. 4

— — — Antidotarium Peſtilentiale in II. Libr. tributum. Hal. Sax. 1621. 4

Chr. Völters neu-eröffnete Heb-Ammen-Schul. Stutgard 1687. 8

Dan. Voëtii Phyſiologia. Amſterd. 1661. 4

Gisberti Voëtii de Prognoſticis Cometarum & Andr. Libavius de Cometa Anno 1604. Amſterd. 1665. 4

Mercurii Gisberti Voëtii Tr. de Vitæ Termino & de Peſte. Ultraject. 1641. 8

Joh. Vogels Spiegel der menſchlichen Schönheit. Leipzig 1688. 12

— — — Curiöſer Haut-Diener / vorſtellend der menſchlichen Haut Schönheit und Herrlichkeit. Leipzig 1690. 12

Val. Henr. Vogleri Phyſiologia Hiſtoriæ Paſſionis JESU Chriſti, nempe de Angore, Sudore, Spinea Corona, Vino myrrha condito & Aceto felleo. It. de Solis obſcuratione, Siti, Hyſſopo, Aceto, clamore, repentina morte, Terræ motu, Humoribus ex Latere fluentibus & conditione corporis. Helmſtädt. 1673. 4

— — — Tr. de rebus naturalibus ac medicis quarum in Scripturis Sacris fit Mentio. Acceſſit Phyſiologia Hiſtoriæ Paſſionis JESU Chriſti. Helmſt. 1682. 4

Joh. Vogleri de Horologio univerſali diurno ac nocturno, & Theſes opticæ. Ingolſtad. 1659. 8

Barthol. Vogters Compendium Medicum. Urſel. 1605. 8

Gottfr. Voigtii Diſſertatio Phyſica contra Nivis Albedinem. Roſtoch. 1668. 8

Gottfr. Voigtii Curioſitates Phyſicæ. Roſtoch. 1671. 8
— — — Deliciæ Phyſicæ. Roſtoch. 1671. 8
— — — Phyſicaliſcher Zeit-Vertreiber. Güſtrau 1675. in 12. Stettin 1686. 12
Joh. Heinr. Voigts Mathematiſche Raritäten I. II. und III. Hundert. Hamburg 1668. 1673. 4
— — — der Mathematik Teutſcher Worthalter. Hamburg 1678. 4
— — — der obern Himmels-Magnaten gehaltener Reichs-und Crayß-Tag / oder Vorſtellung aller der obern Planeten. Hamburg 1676. 4
— — — Vortrab des Cometiſchen Maaßſtabs. Stadl. 1676. 4
Burch. de Volder Diſputationes Philoſophicæ de rerum naturalium Principiis, ut & de Aëris gravitate. Lugd. Batav. 1681. 8
Joh. Vollbrachters Clavis Ephemeridum. Erffurth. 1676. 4
Luc. Vorbergii Opuſcula Chemica. Brieg. 1627. 8
Hob. van der *Vorm* Atriplex ſalſum vulgò Soutenelle. Ultraject. 1669. 12
Adolph. Vorſtii Catalogus Plantarum Horti Academici Lugd. Batavi. Accedit Index Plantarum Indigenarum. Lugd. Batav. 1636. 4
Iſ. Voſſii Obſervationes ad Pomp. Melam. Hag. 1658. 4
— — — De vera ætate Mundi. Hag. Com. 1659. 4
— — — Caſtigationes in Hornium de Ætate mundi. Hag. 1659. 4
— — — Auctarium Caſtigationum. Hag. Com. 1659. 4
— — — de Lucis natura. Amſterd. 1662. 4
— — — Reſponſum ad objecta Joh. Bruyn & Petri Petiti contr. Tr. de Lucis natura. Hag. Com. 1663. 4
Urbigerani Aphoriſmi oder gewiſſe Regeln / um das groſſe Elixir oder Circulatum majus der Philoſophen zu bereiten / aus dem Engliſchen überſetzt. Jena 1691. 8
Benj. Urſini Trigonometria. Berolin. 1625. 4
Jac. Uſſerii de Macedonum & Aſſyriorum Anno Solari. Lond. 1648. 8

W.

Joh. Chriſt. W*Agenſeilii* de Hydraſpide ſua ad Petr. Valkenerium Epiſtola. Altdorff. 1690. 4
Ant. Wagneri Horæ Mathematicæ ſive Centuria quæſtionum ex univerſa Matheſi. Oenipont. 1684. 4
Tob. Wagneri Aſtrologia Genethliac. deſtructa. Stutgard. 1656. 4
Hier. Walchens kurtze Beſchreibung des Göppingiſchen Sauer-Bronnens. Nürnberg 1644. 8
— — — Beſchreibung des Mineraliſchen Bads bey Liebenzell. Stutgard 1668. 12
Joh. Walchens Commentarius über den kleinen Bauern. Straßburg 1658. 8
Georgs an Wald Vortrab auf die Schmäh-Karte Andr. Libavii pro Panacæa Anwaldina. Hanau 1595. 4
Joh. Jacob. Waldſchmidii Opera Medico-Practica, quibus continentur (1) Inſtitutiones Medicinæ rationalis. (2) Praxis Medicinæ rationalis caſualis. (3) Monita Medico-Practica. (4) Notæ ad Praxin Chirurgicam P. Barbette. (5) Notæ ad Caſus Tim. à Güldenklee. (6) Diſputationes Medicæ varii argumenti. (7) Decas Epiſtolarum de rebus Medicis & Philoſophicis ad Dolæum. Francof. 1695. in 4. Seorſim proſtant.
Joh. Jacob. Waldſchmidii Tr. de Affectione Hypochondriaca. Gieſſ. 1666. 4
— — — Fundamenta Medicinæ. Lugd. Batav. 1685. 8
— — — Inſtitutiones Medicinæ rationalis. Marp. 1688. 12
— — — Praxis per caſus tradita & in Appendice monitis Medico-Practicis neceſſariis illuſtrata, quibus acceſſerunt Notæ ad Prax. Chirurgicam Barbetti

&

& Caius Tim. à Güldenklee; cum Præfatione Joh. Dolæi.

Joh. Jacob. Waldſchmidii Epiſtolæ Amoebϧæ ſive Decas Epiſtolarum de rebus Medicis & Philoſophicis ad Dolæum. Francof. 1689. 4

— — — Anchora Salutis pro Varioloſis. Francof. 1689. 4

Wilh. Huldr. Waldſchmidii Differt. de variis rebus Medicis & Philoſophicis. Kilon. 1693. 4

Wolfg. Waldungi Lagographia ſive de Natura Leporum. Amberg. 1619. 4

Steph. Waltitſii Brunn des Heils/oder Bericht/ wie einer biß in ein hohes Alter ſein Leben geſund fortbringen könne. Inſpruck 1617. 4

Joh. Walæi Methodus medendi breviſſima ad circulationem ſangvinis adornata, nunc G. H. Velſchii Animadverſionibus illuſtrata. Aug. Vind. 1679. 12

Joh. Georg. Waltheri Sylva Medica opulentiſſima. Budiſſ. 1679. 4

Joh. Walthers kurtze Beſchreibung der Pferde und Vieh-Zucht / ſampt bewährten Roß- und Vieh-Artzneyen. Leipzig 1689. 8

Henr. Warenii Noſologia ſive Affectuum Humanorum Curatio Hermetica & Galenica. Poſt obitum Authoris collecta opera Joach. Tankii. Lipſ. 1605. 8

Levin. Warneri Tr. de Vitæ Termino. Amſterd. 1642. 8

Matth. Waſmuthi Annales Coeli & Temporum reſtituti. Kilon. 1686. Fol.

— — — Novum Opus Aſtro-Chronologicum. Kilon. 1692. in Fol. Reg.

Joh. Conr. Weberi Anchora Sauciatorum ſive Liquor Stypticus. Uratislav. 1680. 8

Phil. Weberi Thermarum Wisbadenſium deſcriptio. Oppenh. 1617. 4

— — — Eigentliche Beſchreibung des Wißbades. Franckfurth 1636. 8

Joh. Conr. Wechtleri Homo oriens & occidens duobus Actibus in Scenam productus. Francof. 1659. Fol.

Joh. Jac. Weckeri Practica Medicinæ generalis. Baſil. 1585. 16

— — — Antidotarium genuinum generale & ſpeciale. Baſil. 1642. 4

— — — de Secretis Libr. XVII. Baſil. 1662. 8

Fr. Anna Weckerin Koch-Buch. Baſel 1652. 8

G. Wolfg. Wedelii Opiologia Curioſa ad normam & formam Naturæ Curioſorum elaborata; cum Indice capitum, rerum & verborum. Lipſ. 1682. 4

— — — Specimen Experimenti Chemici novi de Sale Volatili Plantarum, quo demonſtratur poſſe ex Plantis modo peculiari parari Sal Volatile verum & genuinum. Jen. 1672. 12

— — — Experimentum Chemicum novum de Sale Volatili Plantarum, quo latius exponuntur Specimine ipſo exhibita. Jen. 1678. 12

— — — Tabulæ Synopticæ de Compoſitione Medicamentorum extemporanea. Jen. 1677. Fol.

— — — Theoremata Medica ſive Introductio ad Medicinam, certis Theorematibus juxta ductum Inſtitutionum Medicarum abſoluta. Jen. 1677. 12

— — — Pharmacia in artis formam redacta. Jen. 1677. in 4. Jen. 1693. 4

— — — Amoenitates materiæ Medicæ. Jen. 1684. 4

— — — de Medicamentorum facultatibus cognoſcendis & applicandis Libr. II. Jen. 1678. 4

— — — de Medicamentorum compoſitione extemporanea ad Praxin Clinicam Liber. Jen. 1679. 4

— — — Phyſiologia Medica. Jen. 1680. 4

— — — — — — Reformata. Jen. 1688. 4

— — — Pharmacia acroamatica. Jen. 1686. 4

— — — Tabulæ Chemicæ cum Præfatione ad ampliſſimum Alchemiæ addictorum ordinem. Jen. 1692. 4

— — — Tabulæ Pathologico-Therapevticæ. Jen. 1687. Fol.

— — — Pathologia Medico-Dogmatica. Jenæ 1692. 4

— — — Progreſſus Academiæ Naturæ Curioſorum Catalogo Patronorum & Collegarum expreſſus. Jen. 1680. 4

— — — Aphoriſmi Aphoriſmorum, i. e. Apho-

phoriſmi Hippocratis in Poriſmata reſoluti. Jen. 1695. 12

G. Wolfg. Wedelii Exercitat. Medico-Philologicarum Decad. I. Exerc. (1) de morte Judæ Proditoris. (2) De morte Attilii Reguli. (3) De Vultu ſpeculo corporis. (4) De Luce Vitali. (5) De nutritione dulcium. (6) De Utero morborum Authore. (7) De Coloribus Medicis. (8) De Spiritu motore. (9) De glandulis in genere & ſubcutaneis. (10) De reſpirationis organis.

— — — Decad. II. Exercit. (1) de Uvula plectro Vocis. (2) De Catharro & Rhevmatismo. (3) De Pulſu & ſpeciatim intercurrente. (4) De Uſu reſpirationis. (5) De Fundamentis methodicorum. (6) De Uſu glandulæ lacrymalis. (7) De Bile fermento Inteſtinorum. (8) De Vulnere אל – החומש ſive in quinta coſta. (9) De Saule energumeno. (10) De Clave Principiorum Chemicorum. Jen. 1686. 4

— — — Decad. III Exercit. I. de Latere Chriſti aperto. (2) De Sudore Chriſti cruento. (3) De morbis Senum Salomonæis. (4) De Hyperico myſtico. (5) De Amello Virgilii. (6) De fortuna Medici. (7) De Uſu Cucumerum innoxio. (8) De Potu calido & & frigido. (9) De Fundamentis Empiricorum. (10) De Statu Aëris Auſtrino. Jenæ 1687. 4

— — — Decad. IV. Exercit. (1) de Unguento Nardino. (2) De Morbo Hiobi. (3) De Pane quotidiano. (4) De Quadrageſima medica. (5) De morbo craſſo Hippocratis. (6) De Tetragono Hippocratis. (7) De demonſtratione Hippocratica. (8) De Morbo imputato. (9) De Anil, glaſto Indico. (10) De Herbis germanis Ovidii, &c. Jen. 1689. 4

— — — Decad. V. Exercit. (1) de Epiſpasmo Judæorum. (2) De Paralyſi torquente. (3) De Sinapi Scripturæ. (4) De Sale Inſulſo. (5) De Nectare & Ambroſia. (6) De Balſamatione corporum in genere. (7) De Balſamatione corporis Chriſti. (8) De Animalitate Hominis. (9) De Naturæ miniſtro Medico. (10) De Natura morborum medica. Præmiſſa Epiſtola Cl. Authoris ad Alexandrum Maurocordatum de Maslach, Rusma & Alkohol ſive Antimonio, cum Ejusdem Reſponſoria. Jenæ 1691. 4

G. Wolfg. Wedelii Decadis VI. Exercit. (1) de Polymathia Medica. (2) De Contractura Dæmoniaca. (3) De Morbo & Herba ſolſtitiali. (4) De Phyſiologia excidii Sodomorum & Statuæ Salis. (5) De Nummis caduceatis. (6) De radice amara Homeri. (7) De Suſpendio Virginum Mileſiarum. (8) De Vini dulcis plenis. (9) De nummis capite velato. (10) De Nepenthe Homeri. Jen. 1692. 4

— — — Decad. VII. Exercit. (1) de Hyſſopo in genere. (2) De Hyſſopo Herba ſana. (3) De Hyſſopo myſtica. De Morbo Hiskiæ. (5) De Paxillo carnis. (6) De Fœcula Coa. (7) De Nummis ſerratis. (8) De Nummis Jani ratitis. (9) Mythologia Nummi ratiti propemptica. (10) De Maza Hippocratis. Jen. 1694. 4

— — — edidit Valeſci de Taranta Philonicum Pharmacevticum & Chirurgicum. Francof. & Lipſ. 1680. 4

— — — edidit Gvern. Rolfinkii Epitomen methodi cognoſcendi & curandi particulares corporis affectus. Jen. 1675. 4

— — — edidit Fried. Zobelii Tartarologiam Spagyricam ſeu medicamentorum ex Tartaro paratorum fidelem deſcriptionem. Jen. 1676. 12

Arnold. Weikardi Theſaurus Pharmacevticus Galeno-Chemicus in VI. Libros digeſtus, quorum (1) de Affectibus trium cavitatum internis. (2) De Febribus

bribus earumque Symptomatibus. (3) De Peſte, morbo articulari, Elephantiaſi, Lue Venerea & Stomacace. (4) De Externis corporis vitiis. (5) De Venenis. (6) Diſpenſatorium. Francof. 1626. Fol.

Joh. Segeri à Weidenfeld de Secretis adeptorum. Londin. 1684. in 4. Hamburg. 1684. 4

Erhard. Weigelii Idea Matheſeos univerſæ. Jen. 1669. 4

— — — Tetractys ſummum tum Arithmeticæ, tum Philoſophiæ diſcurſivæ Compendium. Jen. 1673. 4

— — — Cosmologia ſive Nucleus Aſtronomiæ & Geographiæ. Jen. 1680. 4

— — — Sphærica Euclidea. Jen. 1680. 4

— — — Philoſophia Mathematica. Jen. 1693. 4

— — — Himmels-Spiegel. Franckfurth 1661. 4

— — — Fortſetzung des Himmel-Spiegels. Franckfurth 1665. 4

— — — Vorſtellung der Künſt- und Handwercke. Jena 1672. 4

— — — Nutzbringende Künſte Weißheit. Jena 1674. 4

— — — Arithmetiſche Beſchreibung der Moral-Weißheit. Jena 1674. 4

— — — Himmels-Zeiger der Bedeutung vom Lauff des ungemeinen Cometen. Jena 1681. 4

— — — Fortſetzung des Himmels-Zeiger. Jena 1681. 4

— — — Mathematiſche Vorſchläge / einige Grund-Stücke des gemeinen Weſens betreffend. Jena 1682. 4

— — — Rechendſchafftliche Forſchung. Jena 1685. 4

— — — Beſchreibung der verbeſſerten Himmels- und Erd-Globen / ſampt deſſen Gebrauch. Jena 1681. 4

— — — Würckung des Gemüths / ſo man das Rechnen nennet. Jena 1684. 4

— — — Europæiſcher Wappen-Himmel. Jena 1688. 4

Marſil. Weigels Beſchreibung des Emſer Bads. Franckfurth 1627. 8

Mart. Weinrichii Problemata Phyſico-medica. Witteb. 1590. 8

Weinmariſches Artzney-Buch. Franckfurth 1678. 4

Joh. Fried. Weiparts Trifolium Chirurgicum, oder güldenes Klee-Blat der Wund-Artzney. Franckfurth 1673. 12

Sim. Weiſenmanns Tr. de facultatibus & operationibus cordis. Görliz. 1592. 4

Matth. Weiſſii de Coelo Tr. Salisb. 1637. 4

Eberh. Welperi Elementa Geometrica. Argent. 1630. 4

— — — de erigenda figura Cœli Tr. Argent. 1663. 8

— — — Deſcriptio Inſtrumenti Critici. Argent. 1666. 4

— — — Speculum Aſtrologicum. Argent. 1668. 4

— — — Uſus quadrantis Aſtronomici & Geometrici. Norib. 1672. 4

— — — Conjunctio Saturni & Jovis magna. Argent. 1663. 4

— — — Beſchreibung einer Tafel / die Planeten zu regieren. Straßburg 1665. 4

— — — Gnomonica, von Sonnen-Uhren. Nürnberg 1672. 1682. 4

Gothofr. Welſchii Rationale Vulnerum lethalium Judicium. Lipſ. 1662. 8

— — — hat *la Commare del Scipione Mercurio*, oder Hebammen-Buch aus dem Italiäniſchen in das Teutſche überſetzt und vermehret. Wittenberg 1671. 4

Gothofr. Wendelini Tr. de Obliquitate Solis. Antwerp. 1626. 4

Joh. Jac. Wepferi Obſervationes Anatomicæ ex Cadaveribus eorum, quos ſuſtulit Apoplexia cum exercitatione de loco ejus Affecto, & Auctario Hiſtoriarum & Obſervationum ſimilium cum Scholiis. Amſterd. 1681. 8

— — — Cicutæ Aquaticæ Hiſtoria & Noxæ. Baſil. 1679. 4

Sam. Werenfelſi de finibus Mundi Dialogus. Baſil. 1682. 4

Joh. Werneri Therapevtica, h. e. Sanitatis reſtitu-

ſtituendæ ratio artificioſa. Francof. 1596. 8

Georg Chriſt. Werners Beſchreibung der neu-erfundenen Dreh-Mühlen. Ulm 1661. 4

— — — Natur- und Kunſt-gemachte Vereinigung des Leichten mit dem Schwehren. Augſpurg 1670. 4

Wolff Chr. Weſeners Halliſcher Meſſerſchlucker/ſampt deſſen Cur und Anno 1692. erfolgte Erledigung. Hall 1692. Fol.

Th. Whartoni Adenographia. Amſterd. 1659. 12

Joh. Wieri Opera omnia, quorum Elenchus (1) de Præſtigiis Dæmonum & Incantationibus ac Veneficiis Libr. VI. (2) Liber Apologeticus & Pſeudomonarchia Dæmonum. (3) De Lamiis Liber & de Jejuniis commentitiis. (4) De Iræ morbo ejusque curatione Philoſophica, Medica & Theologica. (5) Obſervationes medicæ rariores, quibus accedit Liber II. ex Germanico Idiomate in Latinum translatus. Amſtelod. 1660. 4
Seorſim proſtat.

— — — Obſervationum Medicarum rararum Liber. Amſterd. 1657. 12

Joh. Wigandus de Succino Boruſſico, de Alce Boruſſica, & de Herbis in Boruſſia naſcentibus. Item de Sale, creatura DEI Saluberrima. Jen. 1590. 8

Joach. V. Wigandi Diſſ. de Philiatrorum Germanorum Itineribus Diſſert. III. Friburg. 1678. 12

Joh. Val. Willii Tr. de Morbis caſtrenſibus internis. Hafn. 1676. 4

Joh. Willii Rudimenta Sphæricæ. Brem. 1631. 8

Jac. Willers hundert Geometriſche Quæſtiones. Coppenhagen 1664. 4

Jodoch. Willichii Probationes Urinarum illuſtratæ Scholiis Hieron. Reusneri. Amſterd. 1688. 8

Thom. Williſii Opera omnia, in quibus continentur (1) Diatribæ duæ Medico-Philoſophicæ, quarum prior agit de fermentatione, altera de Febribus; quibus acceſſit Diſſertatio de Urinis. (2) Cerebri Anatome & Uſus, quibus acceſſit Vir. Cl. de Ratione motus Muſculorum Tr. ſingularis. (3) Pathologiæ Cerebri & nervoſi generis Specimen, in quo agitur de morbis convulſivis & de Scorbuto. (4) Affectionum quæ dicuntur Hyſtericæ & Hypochondriacæ Pathologia Spasmodica; vindicata contra Nathan. Highmorum; cui acceſſerunt Exercit. Phyſico-medicæ duæ: (I) De Sangvinis accenſione; (II) De Motu muſculari. (5) De Anima Brutorum. (6) Pharmacevtice rationalis ſive Diatriba de Medicamentorum operationibus in corpore humano. Genev. 1676. in 4. 1680. in 4
Seorſim proſtant.

Thom. Williſii Cerebri Anatome, cui acceſſit Nervorum deſcriptio & Uſus. Amſterd. 1664. 1666. in 8. 1683. 12

— — — Pathologiæ Cerebri & nervoſi generis ſpecimen, in quo agitur de morbis convulſivis & de Scorbuto. Amſterd. 1670. 12

— — — de Anima Brutorum, quæ hominis Vitalis ac ſenſitiva eſt Exercitationes duæ: prior Phyſiologica ejusdem naturam, partes, potentias & Affectiones tradit; altera Pathologica morbos, qui ipſam & ſedem ejus primariam, nempe Cerebrum & nervoſum genus afficiunt, explicat. Amſterd. 1674. 12

— — — Pharmacevtice Rationalis ſive Diatriba de Medicamentorum in corpore humano operationibus Pars. I. & II. Amſterd. 1674. in 12. Hag. Com. 1677. 12

— — — de ratione motus Muſculorum Epiſt. Amſterd. 1670. 12

Will. Williſius *a traduit le Traitè de la Verole & les autres accidents Venerien-*

nes du Mr. Eſtienne Blancard. Amſterd. 1688. 8

Fr. Willugby Ornithologia ſive Hiſtoria avium, quam Joh. Rajus digeſſit, recognovit, ſupplevit. Londin. 1676. Fol.

— — — Hiſtoria Piſcium, quam Joh. Rajus recognovit, coaptavit, ſupplevit, Librum etiam primum & ſecundum integros adjecit. Oxon. 1686. Fol.

Chriſt. Winkel Tabulæ Inſtitutionum Medicinæ Sennerti. Witteb. 1673. Fol.

Dan. Winkleri Animadverſiones in Tr. de Vita Fœtus in Utero. Jen. 1630. 4

— — — Tr. de Opio, in quo ſimul Liber de Opio Joh. Freytagii. Lipſ. 1635. 8

G. Sim. Winters wohlberittener Cavalier und wohlerfahrner Roß-Artzt. Nürnberg 1678. Fol.

Seb. Wirdigii Medicina Spirituum. Hamburg. 1673. 12

Tob. Withakeri Tr. de Uvæ Sangvine natura & Uſu Diætetice & Pharmaceutice. Hag. Com. 1655. 8

Henr. Wittenii Memoriæ Medicorum. Francof. 1676. 8

Caroli Wittenſteinii Forma totius Medicinæ. Antverp. 1588. 8

Joh. Wittichii Methodus, tum ſimplicium, tum compoſitorum medicamentorum. Adjungitur brevis enarratio de Chirurgicis Adminiſtrationibus & Parænesis de Præcipuis & maximè vulgaribus digeſtivis, Solutivis, Alterantibus. Lipſ. 1596. 8

— — — Conſilia, Obſervationes atque Epiſtolæ Medicæ nobiliſſimorum ac doctiſſimorum Germaniæ Medicorum. Addita eſt methodus componendi Theriacam & præparandi Ambram factitiam Joh. Portani. Lipſ. 1604. 4

— — — Proceſſus, Curationes & Conſilia in curandis morbis particularibus. Lipſ. 1607. 4

— — — Artzney-Büchlein für arme und dürfftige Leute. Leipzig 1595. 4

Joh. Wittichii Schreiben Dioclis an Antigonum, verteutſcht. Arnſtadt 1597. 8

— — — Tr. von denen Fleck-Fiebern. Leipzig 1616. 8

— — — Tr. von der rothen anſteckenden Ruhr. Jena 1603. 8

— — — Præſervator Sanitatis. Lipſiæ 1607. 8

— — — Experiment-Buch. Leipzig 1607. 4

Ludov. Wohlfahrts Bericht von dem wohlgeläuterten weiſſen Weinſtein-Pulver oder Cremore Tartari, und deſſen rechtem Gebrauch. Heilbronn 1632. 4

Henric. Wolffii Anatomia Febris malignæ, oder Zerlegung des gifftigen Fleck-Fiebers. Halberſtadt 1670. 4

Jac. Wolffii Scrutinium Amuletorum medicum. Lipſ. 1690. 4

Joh. Wolffii Exercitationes Semioticæ. Helmſt. 1609. 12

— — — Latinè vertit Joh. Bapt. de Gello Tr. de Naturæ humanæ fabrica. Amberg. 1609. 12

Anna Wolley Frauenzimmers Zeit-Vertreib/ oder vollkommenes Koch- und Candir-Buch/ nebſt Frauenzimmers Apotheck. Hamburg 1688. 12

Ol. Wormii Muſæum ſive Hiſtoria rerum rariorum, tam naturalium, quàm artificialium, tam domeſticarum, quàm Exoticarum, quæ Hafniæ in ædibus Authoris ſervantur. Lugd. Batav. 1655. Fol.

Felix Würtzens Wund-Artzney. Baſel 1687. 8

Wunder der Natur/ nach des Menſchen unterſchiedlicher Beſchaffenheit. Franckfurth 1690. 4

Wurſtologia oder Beſchreibung der Würſt. Mädeburg 1689. 4

Joh. Wurzelbaueri Typus Eclypſeos Solaris. Norimb. 1684. Fol.

X.

XEnium ſive Synopſis omnium humani corporis Symptomatum. Francof. 1660. 12

Z.

Iſ. ZAbani Tr. de Exiſtentia Atomorum. Witteb. 1667. 8

Pauli Zacchiæ Quæſtiones Medico-Legales, in quibus omnes ex materiæ medicæ, quæ ad Legales facultates videntur pertinere, proponuntur. Lipſ. 1630. in 8. Amſterd. 1651. in Fol. Lugd. 1661. in Fol. Francof. 1666. in Fol. Lugdun. 1674. in Fol. Francof. 1688. cum Præfatione Georgii Franci in Fol.

— — — de Affectionibus Hypochondriacis Libr. III. Aug. Vindel. 1671. 8

Zacuti Luſitani Opera omnia in duos Tomos diviſa. Priore continentur de Hiſtoria Principum Medicorum Libr. VI. Poſteriore, Praxis Hiſtoriarum Libr. V. (2) Introitus Medici ad Praxin. (3) Pharmacopœa elegantiſſima. Lugd. 1667. Fol.

Seorſim proſtant.

— — — Medicorum Principum Hiſtoriæ Liber I. Amſterd. 1637. 8

— — — — — Liber II. Ibid.

— — — — — Liber III. Ibid.

— — — — — Liber IV. Ibid.

— — — — — Liber V. Amſterd. 1638. 8

— — — — — Liber VI. Ibid.

— — — — — Liber VII. Amſterd. 1641. 8

— — — — — Liber VIII. Ibid.

— — — — — Liber IX. Amſterd. 1642. 8

— — — — — Liber X. Ibid.

— — — — — Liber XI. Amſterd. 1643. 8

Joh. Zahn Oculus Artificialis ſive Teleſcopium. Herbipol. 1685. Fol.

— — — — — — — Fundamentum ſecundum. Herbipol. 1686. Fol.

— — — — — — — Fundamentum tertium. Herbipol. 1686. Fol.

Adami Zaluzanii Animadverſionum in Galenum & Avicennam Libr. VII. Francof. 1604. 8

— — — Methodi Herbariæ Libr. III. Francof. 1604. 4

Mich. Zanardi Diſputationes del Univerſo cœleſti. Colon. 1620. 4

Joh. Zapata Schlüſſel der Artzney. Leipzig 1685. 8

Nicol. Zapſii Dubia Phyſica. Witteberg. 1632. 8

Joh. Zecchii Methodus de Urinis, cui accedit Tr. de Laterali dolore cum febre putrida. Bonon. 1613. 4

— — — Conſultationes Medicinales. Francof. 1650. 8

— — — Lectiones in l. Hippocr. Aph. Sect. quibus accedunt quatuor Tractatus. (1) De Sangvinis miſſione. (2) De Purgatione. (3) De diebus Criticis. (4) De Lue Gallica. Bonon. 1629. 4

Joh. Georg. Zeidleri Tr. de Origine Animæ. Jenæ 1671. 8

Sebaſt. Chriſt. à Zeidlern Corporis humani fabrica. Prag. 1686. in Fol. Viennæ 1691. Fol.

— — — Inſtitutiones Medicæ. Vienn. Auſtr. 1691. 4

Heinr. Zeiſings Theatrum machinarum. Lipſ. 1673. 4

Joh. Zeiſoldi Theoria Principiorum Phyſicorum. Erffurth. 1647. 4

— — — de Natura Seminis Tr. Jen. 1649. 8

— — — de Mixti generatione & Conſtitutione. Jen. 1649. 4

— — — de Formarum Subſtantia. Jen. 1649. 4

— — — de Abſurditate & Vanitate Phyſices. Jen. 1649. 4

Joh. Zeiſoldi de Formarum Subſtantialium natura. Jen. 1651. 4
— — — Examen Phyſicæ Sperlingianæ. Jen. 1653. 8
— — — Inſtitutiones Phyſicæ. Jenæ 1656. 8
— — — Meditationes Phyſicæ. Jen. 1657. 8
— — — Tr. de Anima. Jen. 1659. 8
— — — Tr. de Animæ rationalis productione. Jen. 1659. 8
— — — Anthropologia Phyſica. Jenæ 1666. 4
Andr. Ziegleri Pharmacopœa Spagyrica. Tigur. 1628. 4
Mart. Ant. Zimaræ Magiſche Artzney-Kunſt. Franckfurth 1685. 8
Joh. Jac. Zimmermanni Orbis Stellati Amphitheatrum ſive Syſtema mundi Pythagorico-novum. Tubing. 1669. 4
— — — Prodromus biceps Cono-Ellypticæ. Stutgard. 1679. 4
— — — Neuer Beweißthum des Copernicaniſchen Welt-Gebäudes. Franckfurth 1690. 4
— — — Logarithmiſche Sexagon-Rechnung. Zell 1692. 8
Matth. Zimmermanni Suburbanum Medicum. Einſiedel. 1674. 12
— — — Unda Jordanis Fabariana, oder Pfefferiſcher Jordan. Einſiedeln 1682. 12
Joh. Zinkii Commentarius de Criſibus. Francof. 1609. 12
Joh. Chriſt. Zink Diſſ. de Dyſenteria. Argent. 1671. 4
Fried. Zobelii Tartaralogia Spagyrica ſeu deſcriptio Medicamentorum ex Tartaro in Laboratorio Gottorpienſi paratorum; è Bibl. G. W. Wedelii. Jen. 1676. 12
— — — Chymiſche Mediciniſche Perle/ darinnen herrliche köſtliche Artzneyen zu finden/ in Druck befördert durch M. Pauli. Dresd. 1686. 12
Loth. Zumbach Floræ Lugdunæ Batavæ Flores. Lugd. Batav. 1690. 8
Jac. Zwingeri Phyſiologia Medica. Baſil. 1610. 8
Theod. Zwingers ſicherer und geſchwinder Artzt/ zum dritten mal aufgelegt. Baſel 1695. 8
Joh. Zwælfferi Animadverſiones in Pharmacopœam Auguſtanam. Norib. 1675. in Fol. 1692. 4
— — — Pharmacopœa Regia. Norib. 1675. Fol.
— — — Königliche Apotheck. Nürnberg 1692. Fol.
Fr. Zypæi Fundamenta Medicinæ Phyſico-Anatomica. Bruxell. 1683. & 1687. in 8.

Finis Catalogi Librorum Medico-Phyſico-Mathematicorum, qui in Bibliopolio Wolfgangi Mauritii Endteri Noribergæ reperiuntur.

INDEX RERUM,
MEDICI, PHYSICI, AUT MATHEMATICI ARGUMENTI,

de quibus tractatio eſt in præcedenti Catalogo librorum

apud

WOLFGANGUM MAURITIUM ENDTERUM

Noribergæ reperiundorum,

ad literarum ſeriem digeſtus.

ARgumentum libri erecto typorum charactere expreſſum vides, Lector; inclinato autem, quem currentem vocant typographorum pueri, auctorum nomina, qui ea de re ſcripſerunt, aut quorum operibus adjectum habetur ſcriptum, alterius quantumvis, uti fit nonnunquam, auctoris. Ut igitur plenè Tibi conſtet, memineris integrum libri titulum in priori indice eſſe requirendum. Nam heic brevitati omninò fuit litandum, & uſui cumprimis tuo, quem ubi probatum tibi intellexerimus, magno ſanè hæc res nobis fuerit incitamento, ut & Philoſophici argumenti librorum indices pari curâ à nobis adornatos brevi ſis habiturus. Vale.

A.

ABdominis partes. *Gliſſonius.*
Abditarum rerum cauſſæ. *Fernelius.*
Abortus. *Mye. Velſchius.*
Abſceſſus. *Severinus. Vid.* Ulcus.
Abſceſſus hypocraneus. *Bootius.*
Abſinthium. *Fehr.*
Accentus Medicorum. *Pharmacopœa. Shipton.*
Acephali. *Mappus.*
Aceti natura. *Cardanus.*
Acetum felleum Chriſto patienti datum. *Voglerus.*
Acetum Vini Rhenani. *Portius, Sachſius.*
Acia C. Celſi. *Th. Bartholinus, Chifletius, Rhodius.*
Acidulæ. *Givrius, Kœnig, Sebizius.*
Acidulæ Alſaticæ. *Sebizius.*
Acidulæ Egranæ. *Langius.*
Acidulæ Goppingenſes. Walch.
Acidulæ Griesbacenſes. *Gvil. Fabricius.*
Acidulæ Hornhuſanæ. Hauptmann.
Acidulæ Petrinæ. *Graſeccius.*
Acidulæ Ronneburgenſes. *Pillingen.*
Acidulæ Spadanæ. *Heer, Helmont.*
Acidulæ Sualbacenſes. *Dietericus, Melchior.*
Acidulæ Tuberanæ. *Libavius.*
Acidulæ Wildungenſes. *Ramelovius.*
Acidularum abuſus. *Lambzwerde, Mœglingius, Sebizius.*
Acidum & Alcali. *Andreas, Bertrand, Boccone, Bohn, Bontekoe, Daelman, Kunkel, Martini, Swalve.*
Acidi proprietas calefactiva. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Acidi contrariæ virtutes. *Sinibaldus.*
Acidi & viſcidi pro ſtabiliendis morborum cauſſis inſufficientia. Hofmann.
Acta Medica Hafnienſia. *Th. Bartholinus.*
Actus ſupernaturales. *Coninck.*
Acuſticus tubus. Sturm.
Acutorum diæta. *Girardet.*
Acutorum regimen. *Villanovan.*
Adamas in tenebris lucens. *Boyle.*
Adeps. *Sinibaldus.*
Adeps Cordis. *Severinus.*
Adipoſi ductus. *Malpighius.*
Admiranda, *vid. Mirabilia.*
Admiratio. Schoock.
Adrop. *Phœnix, Theatr. Chemic.*
Ægagropilæ. *Miſcellan. Nat. Cur. Velſch.*
Ægri munus. *Botallus.*
Ægyptiæ plantæ. *Alpinus, Vesling.*
Ægyptiorum medicina. *Alpinus.*
Æquationes. *Backer, Er. Bartholinus.*
Aër. *Caſp. Bartholin. Cardan. Helmont. Mariotte. Reiher.*
Aër reſpiratus an ſanguinem ingrediatur? *Sinibaldus.*
Aër Angliæ. *Claromontius.*
Aër Braſilienſis. *Piſo.*
Aër Hafnienſis. *Er. Bartholinus.*
Aër Scotiæ. *Sinibald.*
Aëris & alimenti defectus. *Pechlin.*
Aëris condenſatio. *Boyle.*
Aëris elaſtrum. *Boyle, Deuſing, Sturm.*
Aëris gravitas. *Boyle, Guerike, Volder.*
Aëris influxus. Bohn.
Aëris motus ad ſonum producendum. *Perrault.*
Aëris auſtrini flatus. *Wedel.*
Aëris rarefactio. *Boyle.*
Aëris rarefactionum menſura. *Miſcellan. N. C.*
Aërometrum compoſitum. Sturm.
Æſtus maris. *Moretus. Vid. Mare.*
Æther. *Cardan.*
Ætheris gravitas. *Bernoulli, Boccone.*
Æthnæ incendium. *Boccone.*
Aëtites lapis. *Bauſch. P. Lauremberg.*
Æthiopes. *Libavius.*

Æthiopum color & habitus. *Hanneman. Pechlin.*
Affectus. *Deuſing. Vid.* Animæ Paſſion.
Agnus Scythicus vegetabilis. *Deuſing, Libavius. Vid.* Zoophyta.
Agricultura. *Catone. Gubertus.* Herr. Hochberg. *Locatelli. Quintinye. Quiqueran. Vid.* Ruſticæ res.
Alcaheſt. Lang.
Alcali. *Theatr. Chem.*
Alcali & acidum. *Vid.* Acidum.
Alce Boruſſica. *Wigand.*
Alchemiæ ortus & progreſſus. *Borrich. Conring. Eraſtus, Libavius, Müller.*
Alchemiæ Lexicon. *Ruland.*
Alchemiſtica. *Albineus, Alchemia, Alcumiſtica, Aula Lucis, Baſilius, Bauer, Birellus, Binius, Dulco, Eſpagnet, Euchyon, Pet. Jo. Faber, Figulus, Flamel, Geber, Gerhard, Gloria mundi, Gnoſius, Helbigius, Hornius,* Lang/ *Libavius, Maier, Meiſner, Mennens, Miſcellanea Nat. Cur. Monte Hermetis, Monte Snyders, Neander, Pantaleon, Penotus, Philalethes, Philaretus, Poterius, Romanus, Ruel.* Schrötern/ *Sendivogius,* Sternhals/ Stiller/ Stoltz/ *Theatrum Chemic. Tollius, Turba Philoſophorum, Valentinus, Uffenbach, Villanov. Ulſtadius,* Walch.
Alchemiſtarum errores. Barsdorff.
Alcohol. *Miſcellan. Nat. Curioſ. Wedel.*
Alcyonium. *Boccone.*
Alectryomantia. *Pratorius.*
Alexipharmaca. *Pravotius. Vid.* Antidota.
Algebra. *Schottus. Vid.* Analytice.
Alimenta. *Cardanus, Jac. Faber, Sebizius, Sylvius, vid.* Alimentor. Facult. Diætetice.
Alimentum corporis immediatum. *Bayle, vid* Nutritio.
Alimenti elaboratio & diſtributio. *Deuſing. vid.* Chylificatio, Nutritio.
Alimentorum facultates. *Freytagius, Galenus, vid.* Alimenta. Diætetice.
Alkermes. *Eichſtadius.*
Alkohol. vid. *Alcohol.*
Allantoeides tunica. *Drelincurt.*
Almanach ſuppletum. *Cardanus, vid.* Calendar. Ephemerid. Aſtron.
Aloë. *Minderer, Munting.*
Altorfinæ plantæ. Hoffmann.
Ambra. *Klobius, Libavius.*
Ambra factitia. Wittich.
Ambroſia. Wedel.
Amellum Virgilii. Wedel.
Americæ Septentrionalis hiſtoria. *Denis.*
Amethyſtus. Sneberger.
Amianthus. *Libavius.*
Ammoniacus Sal. *Boccone.*
Amor. *Horſt. Niphus.*
Amor Heroicus. *Villanovanus.*
Ampelitis terra. *Libavius.*
Amſtelodamenſis Pharmacopœa. *Pharmac.*
Amuleta. *Reichelt. Wolfius.*
Amwaldina Panacéa. *Libavius. vid.* Panacea.
Analogiſmus Medicus. *Tozzi.*
Analytice ſpecioſa. *Bachet, Renaldin. vid.* Algebra.
Anatome, Anatomica, *Barbette, Blancard, Blaſius, Bokelius, Cardanus, Columbus, Coſmopolita, Craſſus, Deuſingius, Diemerbroek, Fallopius, Geuder, Graſeccius, Herman, Horne, Horſt.* Knobloch/ Lauremberg/ *Laurentius, Marchettis, Muralto, Novarinus, Platerus, Remmelin, Riolanus,* Schenck/ Schmidt/ Schrader/ *Spigelius,* Stockhamer/ Strauß/ *Sylvius, Tauvry, Varolius, Verheyen, Veſalius, Vesling. Vidius, Vigerius,* Zeidlern.
Anatome vitalis & mortua. *Horſt.*
Anatome brutorum. *Blaſius, Severinus, vid.* Zootomia.
Anatome plantarum. *Dedu, Malpighius, Miſcellan. Nat. Cur.*
Anatome practica. *Thom. Bartholinus, Blancard. Blaſius, Bonetus.*
Anatome Bilſiana. *Thom. Bartholin. Deuſing. Paulli.*
Anatomicæ Origines. Hartmann.
Anatomicum præludium. *Drelincurt.*
Anatomicæ adminiſtrationes. *Th. Bartholin. Capivacceus, Lyſer.*
Anatomica Bibliotheca. *Clerc, Manget. vid.* Bibliotheca.

Ana-

Anatomicæ inſtitutiones. *Caſp. Bartholinus, Th. Bartholinus, Caſp. Bauhin. Vid.* Anatome.
Anatomicæ Controverſiæ. *Vid.* Controverſ.
Anatomica experimenta. *Drelincurt, Muralto, Pecquet.*
Anatomicæ Tabulæ. *Bidlòo, Bourbon, Placentinus, Spigelius, Vid.* Anatome.
Anatomicæ Obſervationes. *Columbus, Muralto, Vid.* Obſervationes.
Anatomicæ hiſtoriæ. *Th. Bartholin.*
Anatomica Specimina. *Beddevole, Bils.*
Anatomica mantiſſa. *Charleton.*
Angelorum malorum potentia in corpora. *Tob. Andreæ.*
Angliæ animalia. *Liſter.*
Angliæ fontes medicati. *Liſter.*
Anglorum morbi. *Claromontius.*
Anglicus Sudor. *Sylvius, Vid.* Sudor.
Anglicæ Societatis hiſtoria. *Sprat.*
Anguillæ hiſtoria. *Paullini.*
Anguillarum Squamæ. *Leeuwenhoek.*
Anil, glaſtum Indicum. Wedel.
Anima. *Ariſtoteles, Cardanus,* Dannhauer/ *Fracaſtorius, Fromondus, Havenreuter, Helmont, Ruvio,* Scheibler/ *Parrha,* Zeiſold.
Anima plantarum. *Grew.*
Anima ſenſitiva. *Haunold.*
Anima brutorum. *Willis.*
Animæ in brutis origo & natura. *Sennert.*
Anima rationalis. *Haunold, Thilo, Verhelius.*
Anima una in uno homine. *Gruvius.*
Animarum in homine pluralitas. Hundeshagen.
Animæ humanæ ortus. *Deuſing, Licetus, Ruland,* Zeidler/ Zeiſold.
Animarum præexiſtentia. *Thomaſius.*
Animæ Sedes. *Helmont. Hoboken.*
Animæ totius in toto & partibus exiſtentia. *Leichner.*
Animæ principatus. *Ptolemæus.*
Animæ ſpiritualitas. *Hooghelande.*
Animæ immortalitas. *Cardanus, Colerus, Digby, Helmont, Kleinfeld, Licetus, Stephanus, Swelìng. Riolanus, Roccius.*
Animæ & corporis conjunctio. *Clauberg.*
Animæ ſeparatæ ſtatus. Ehrenberger.
Animæ facultates. *Riolan.*
Animæ functiones. *Duncan.*
Animæ paſſiones. *Cartes, Chambre, Vid.* Affectus.
Animi ægritudines. *Bodeker.*
Animi defectio. *Theophraſtus, Vid.* Lipothymia.
Animalium origo. Bitterkraut.
Animalium generatio. *Aldes, Hæberlin, Harvæus, Vid.* Generatio.
Animalium generatio in aëre. Hartmann.
Animalium natura. *Phile, Sperling. Vid.* Animal. Hiſtoria.
Animalium motus. *Borellus.*
Animalium motus mechanicè demonſtratus. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Animalium hiſtoria. *Ælianus, Albertus M. Aldrovandus, Becher, Besler, Boſſche, Cardanus, Charas, Ceroſolus, Geſner,* König/ *Lanzon, Nyland. Vid.* Animal. natura.
Animalium anatome. *Blaſius, Severinus, Vid.* Zootomia.
Animalia Biblica. *Bochart, Franzius, Majus, Vecſai.*
Animal thirium. *Montagnana, Vid.* Vipera.
Animalia in animalibus. *Redi.*
Animalia microcoſmi. *Caſtro.*
Animâlcula viva in ſemine. *Leeuwenhoek.*
Animalia ſubterranea. *Agricola.*
Animalia Angliæ. *Liſter, Merret.*
Animalia Braſilienſia. *Piſo.*
Animalia Mexicana *Hernandez.*
Animalia Scotiæ. *Sibbald.*
Animalia quæ colorem mutant. *Theophraſtus.*
Animalia quæ repentè apparent. *Theophraſtus.*
Animalia quæ dicuntur invidere. *Theophraſtus.*
Animalium mirabilia. *Miſcellan. Nat. Curioſ.*
Annularia. *Tacquet. Vid.* Circulus.
Annuli ferrei contra Spaſmum & vertiginem. *Boccone.*
Annus civilis. *Seldenus.*
Annus Judæorum & Arabum. *Mulerius.*
Annus Solaris Macedonum & Aſſyriorum. *Uſher.*

Annus ſecularis Romanorum. *Taffin.*
Annus climactericus. *Bontekoe, Caldera, Codronchius, Ranzov. Tileman.*
Anni conſtitutio. *Cardanus, Ramazzini.*
Anſer. *Fromman.*
Anſeres Scotici. *Deuſing. vid.* Zoophyta.
Anthropologia, *vid.* Homo.
Antidota. *Lœber, Panſa, vid.* Bezoardica, Venena.
Antidotarium. Hornung/ *Villanovanus,* Wecker/ *vid.* Diſpenſatorium, Pharmacopœa.
Antidotarium Romanum. *h. t.*
Antimonium. *Axtius, Boccone,* Hartman/ *Kerkring,* Kerner / *Lamy,* Rolfinck/ *Sala, Theatr. Chem.* Wedel / *vid.* Stibium.
Antimonii vulgaris à Philoſophico differentia. Amelung.
Antimonialium minerarum tractatio. Horn/ Kellner.
Antipathia. *Libav. vid.* Sympathia.
Antlia Pnevmatica. Sturm/ *Sinclarus, Boyle.*
Antverpienſis Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Aortæ polypus. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Apes. Butler/ *Colerus,* Grützman / Jacobi/ *Picus.*
Aphoriſmi Aſtronomici. *Cardanus.*
Aphorismi medici. *Caſtro, Hippocrates.*
Aphorismi Hippocratis in verſus coacti. *Conde, Fautſchius.*
Aphorismi Hippocratis commentariis illuſtrati. *Argenterius, Bicaiſius, Canonherius, Capivaccius, Cardanus, Fontanus, Galenus, Globiczius,* Langwedel/ *Laurentius, Moralis, Oribaſius, Stupanus, Tozzi, Varandæus, Vega, Villanovanus, Zecchius.*
Aphoriſmi aphorismorum. Wedel.
Aphorismi novi. *Spon.*
Aphorismi Sennertiani. Becher.
Aphthæ. *Ketelaer.*
Apoplexia. *Bayle, Campen, Cardanus, Cortnumius,* Loner / Nymman / Schneider/ *Verzaſcha,* Wepfer.
Apoſtema, *vid.* Ulcus.
Apoſtemata peſtifera. *Capellutus, vid.* Bubo Peſtis.
Appetitus ſenſitivus. *Deuſing.*
Aqua. *Caſp. Bartholinus, Bircherodius, Cardanus, Claudinus, Helmont, Melchior, Mercurialis,* Saltzmann / Schreyer.
Aqua animalculis prægnans. *Leeuvenhoek.*
Aquarum fluentium menſura, *Guilielminus, Miſcellan. Ital. Roberti.* vid. Hydroſtatice.
Aquæ marinæ dulcificatio. *Miege.*
Aquæ Angliæ. *Claromontius.*
Aquæ Bituricenſes. *Coûturier.*
Aquæ Braſilienſes. *Piſo.*
Aquæ Galliæ. *Clos.*
Aquæ minerales Hungariæ. *Fratta.*
Aqua Nilotica. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Aquæ Scotiæ. *Sibbald.*
Aquæ ſupracœleſtes. *Trew.*
Aquea meteora. *Schoockius. vid.* Meteora.
Aquæ & vini connubium. *Guarinonius.*
Aquæ frigidæ potus in febb. *Bovius.*
Aquarum examen. *Braſavola.*
Aquarum extractio. *Libavius.*
Aquæ deſtillatæ. Müller.
Aquæ medicinales. *Villanovanus.*
Aqua cordialis. *Deodatus.*
Aqueus in oculo humor. *Nuck.*
Aquilæ anatome. *Blaſius.*
Aquilæ lapis. *vid.* Aëtites.
Aquisgranenſes thermæ. *Fr. Fabricius.*
Aranei Angliæ. *Liſter.*
Arbor Solaris. *Theatr. Chemic.*
Arbor vitæ. *Helmont.*
Arbores DIs conſecratæ. *Rapin.*
Arbores coniferæ. *Axtius.*
Arbor lanigera Bontii. *Leeuvenhoek.*
Arborum hiſtoria. *Aldrovandus, Arboretum, Jonſton.*
Arcana medicorum. *Baricellus, Grube, Mizaldus, vid.* Secreta.
Arcana naturæ. *Theobald.*
Arcana Scientiarum. *Er. Bartholin.*
Archæi triumphus. *Aubry.*
Architectonice. *Back, Blondel, Freard, Muet, Palladius, Perrault.*
Architectonico-Geometricum ænigma. *Ænigma.*
Architectura Gallica. *Blondel.*

Architectura militaris. *Blondel, Rohault, Schottus*, Schultz / *Tacquet.*
Architectura navalis. *Daſſy.*
Argentoratenſis horti plantæ. *Mappus.*
Argentum. Kerner/ Mylius/ Rolfinck.
Argentum in aurum verſum. *Theat. Chem.*
Argenti regerminatio. *Miſcellan.*
Argentum vivum. *Vid.* Hydrargyrus, Mercurius.
Ariſtotelis auctoritas in Phyſica. Sturm.
Arithmetice. *Alberti, Bachet, Ceulen, Flud, Schottus*, Strauch / *Tollius*, Weigel. *Vid.* Numerus.
Arithmetice realis. *Mengolus.*
Arithmetica indiviſibilium promota. *Cavalerius.*
Arithmologia. Kircher. *Vid.* Numerus.
Aromatum Indicorum hiſtoria. *Piſo.*
Arſenicum. *Theatr. Chem.*
Arteriarum motus. *Deuſing.*
Arteriotomia. *Fienus.*
Arthritis. *Bonetus, Heldius, Heringius, Liſter, Mayerne, Miſcellan. Mye, Quercetanus, Rhyne, Sennertus*, Sneberger/ Spigel/ *Sylvius, Turquet*, Weickhard/ *Vid.* Articularis morbus. Podagra.
Arthriticorum calcis generatio. *Leeuwenhoek.*
Arthritis vaga Scorbutica. *Mœllenbroek.*
Articularis morbus. *Laurentius, vid.* Arthritis.
Articulorum ſtructura, actio, & utilitas. *Hier. Fabricius.*
Artificia. *Cardanus.*
Artificioſa Bibliotheca. *Beughem.*
Artis & naturæ cognatio. Sturm.
Asbeſtum. *Libavius.*
Aſellus Lucius. Linden.
Aſelli majoris excrementa. *Leeuwenhoek.*
Aſini hiſtoria. *Paullini.*
Aſparagi. *Fallopius.*
Aſphaltum. *Libavius.*
Aſſyriorum ætas. *Huber.*
Aſſyriorum annus Solaris. *Uſſerius.*
Aſtaci anatome. *Blaſius. Vid.* Cancer.
Aſtacorum ova. *Leeuwenhoek.*
Aſthma. *Mart. Faber, Helmont. Vid.* Pectoris morbi.
Aſtroites lapis. *Boccone.*
Aſtrolabium Geometricum. *Hedræus.*
Aſtrologia. *Cardanus, Cunelius, Flud, Morinus, Prætorius, Ranzovius, Schottus, Strauchius*, Welper.
Aſtrologia judiciaria. *Eraſtus, Jo. Matth. Faber, Frambottus, Helmont*, Langenmantel/ *Lindhout*, Wagner/ *vid.* Aſtrologia. Themata genethliaca.
Aſtrologia improbata. *Angelis.*
Aſtrologia vindicata. *Jo. Matth. Faber, Miſcellan. Nat. Cur.*
Aſtrologia Medica. *Chriſtinus.*
Aſtronomia. *Albategnius, Albertus M. Alfraganus, Baſſantinus, Bonattis, Brahe, Bullialdus, Chriſtmannus, Copernicus, Cunitia, Guarinus*, Habrecht / Haveman/ *Heinſius, Hevelius, Hirzgarterus, Horrox*, Kepler / Kircher / Lansberg/ *Luyts, Manilius, Mercator, Meſtlinus, Metius, Mulerius, Petavius, Porta, Prætorius, Ricciolus*, Schoock / *Schottus*, Strauch/ Sturm/ *Tacquet, Titis*, Treiber / Voigt / Weigel. *Vid.* Sphærice.
Aſtronomia Europæa. *Verbieſt.*
Aſtronomia Danica. *Longomontanus.*
Aſtronomia terreſtris. *Kellæus. vid.* Metalla.
Aſtronomia Phyſica. *Hamel.*
Aſtronomia Medica. *Aſſuerus.*
Aſtronomici aphoriſmi. *Cardanus.*
Aſtronomicæ obſervationes. *Richer. vid.* Obſervat.
Aſtronomicæ Tabulæ. *Vid.* Tabulæ.
Aſtrorum ratio. *Cardanus.*
Aſtroſcopium. *Schickardus.*
Atmoſphæræ corporum conſiſtentium. *Boyle, vid.* Effluvia.
Atomi. *Derodon. Magnen. Sennert.*
Atomorum exiſtentia. *Zabany.*
Atramenta. *Caneparius, vid.* Vitriolum.
Atriplex Salſum. Vorm.
Attilii Reguli mors. Wedel.
Attractio. *Er. Bartholinus, Deuſing, Entius.*
Auctoritas interpretum naturæ. Sturm.
Auditus. *Perrault*, Schelhamer/ *Tozzi. vid.* Auris
Auditus organũ. *Verney*, Schelhamer/ *vid.* Auris
Averſatio caſei. Schoock.
Auguria. *Niphus.*

Avium generatio. *Leeuwenhoek.*
Avium anatome. *Blaſius*, *vid.* Zootomia.
Avium hiſtoria. *Aldrovandus*, *Ceroſolus*, *Geſner*, *Jonſton*, *Rajus*, *Willughby.*
Aves Braſilienſes. *Piſo.*
Avis Diomedea. *Lachmund.*
Auguſtana Pharmacopoea. *Pharmacop.*
Aurantiorum malorum cultura. *Ferrarius.*
Aurantiorum cultura in Belgio. *Commelyn.*
Aurei dentis commentum. *Horſt. Tylkowsky.*
Auris anatome. *Hier. Fabric. Verney*, *vid.* auditûs organon.
Aurium ſordes. *Mercurialis.*
Aurium morbi. *Mercurialis.*
Aurum. *Caſſius*, *Hanneman*, *Hornius*, Kerner / *Majer*, *Mylius*, Rolfinck / *Ruel. Sala*, *Tackius*, *Theatr. Chemic. Paſchaſius*, *Picus*, *Poſſandus.*
Aurum auræ. *Balduinus*, *Miſcellan. Nat. Cur.*
Aurum ex arena. Becher.
Aurum Philoſophicum. *Hapelius.*
Aurum potabile. Brendel / *Buiſſon*, Faber / Geißler / Glauber / Hauptmann / *Milſovius*, *Khumel*, *Ruel*, *Sala*, *Steeb. Vid.* Auri Tinctura.
Auri eſſentia. *Carellis.*
Auri Tinctura. *Detharding.*
Auri arcana. *Amthor.*
Auſtrini aëris flatus. *Wedel.*

B.

Badenſes thermæ. *Matthai.*
Balnea. *Claudinus*, *Grulingius*, *Montagnana*, *vid.* Thermæ.
Balnea antiquorum. *Joubertus.*
Balnea artificialia. *Etmüller.*
Balnea metallica. *Frigimelica.*
Balnea Italiæ. *Savonarola.*
Balnea Piſana. *Mercurialis.*
Balſamum. *Alpinus*, *Guibertus*, *vid.* Opobalſamum.
Balſami ſulphuris abuſus. Leichner.
Balſamus vegetabilis. Kerner.
Balſamatio Cadaverum. *Tob. Andreæ*, *Bilſius*, *Blancardus*, *Clauderus*, *Wedel. vid.* Cadaver.
Barometrum. *Guerike*, *Boyle*, Sturm.
Baſiliſcus. *Caſp. Bartholin. F.*
Beſtiæ, *vid. Bruta.*
Bezoar. *C. Bauhin. Boccone*, *Catelan. Deuſing.*
Bezoardicum animale. Mutſchler.
Bezoardicorum ternarius. Tentzel / *vid.* Antidota.
Biblica animalia. *Bochart. Franzius*, *Majus*, *Vecſai.*
Biblicarum herbarum parabolæ. *Lemnius.*
Biblici morbi. *Th. Bartholin.*
Bibliorum auctoritas in doctrina rerum naturalium. *Bois.*
Bibliotheca anatomica. *Clerc. Manget.*
Bibliotheca artificioſa. *Beughem.*
Bibliotheca Chronologica & Geographica. *Beughem.*
Bibliotheca Mathematica. *Beughem.*
Bibliotheca Medica. *Beughem*, *Gallus*, Linden / *Lipenius*, *Merclin*, Schelhamer / Schenck / *Spachius.*
Bibliotheca Phyſica. *Beughem.*
Bilefeldius fons. Redeker.
Bilis. Greulich.
Bilis, fermentum inteſtinorum. Wedel.
Bilis morbifera. *Noſſet.*
Bilis ductus novus. *Perrault.*
Bilis frigefactiva proprietas. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Bilſiana anatome. *Th. Bartholin. Deuſing*, *Paulli.* vid. *Lymphatica.*
Bitumen. *Libavius*, *Pillingen.*
Bituminoſi ceſpites. *Vid.* Turfæ.
Bombycis hiſtoria. *Colerus*, *Libavius*, Rathgeber.
Bombycis anatome. *Blaſius*, *Malpighius.*
Bombycum cultura. Kapfer.
Bombycum ova & mutationes. *Leeuwenhoek.*
Botanices antiquitas. *Rhyne.*
Botanices introductio. *Rivinus. Vid.* Herba. Planta.
Bovis Anatome. *Blaſius.*

Bovis

Bovis dentes microſcopio luſtrati. *Leeuwenhoek.*
Braſilienſis Medicina. *Piſo.*
Braſſicæ uſus apud puerperas. *C. Bartholin. F.*
Bregmatis uſtio. *Caſp. Bartholin. F.*
Britanniæ res naturales. *Merret.* vid. Anglia.
Britannica herba. *Muntingius.*
Brutorum anima. *Willis.*
Brutorum ſenſus. *Armanſon, Grand, Langenhert.*
Brutorum intellectus. *Libavius.*
Brutorum ratio. *Deuſing, Rorarius.*
Brutorum loquela. *Deuſing, Hier. Fabricius.*
Bruxellenſis Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Bubones Peſtilentes. *Vid.* Peſtis.
Bubones Venerei. *Abercromby.*
Bufonis hiſtoria. *Paullini.*
Butyrum. *Schoock.*
Byſſus. *Libavius.*

C.

Cachexia. *Sylvius.*
Cacodæmonum geſtatio. *Libavius.*
Cadaverum conſervatio naturalis. Horſt.
Cadaverum conditura. *Guibert, Lanzon, Schrader. vid.* Balſamatio.
Cadaverum cruentatio. *Libavius.*
Cæſareus partus. *Spachius, vid.* Partus.
Calculorum in corpore humano generatio. *Jehringius.*
Calculus. *Beverovicius, Birrius,* Bodenſtein/ *Charleton, Franchimont, Groeneveld, Helmont, Langius, Mye, Quercetanus, Ramelovius, Ruel, Salmaſius,* Schenck/ *Schirlæus,* Uffenbach/ *Villanovanus.*
Calculus renum. *Ramelovius, Sebizius, Unzer.*
Calculus veſicæ. *Guil. Fabricius. Pet. Lauremberg.*
Calculus veſicæ mendax. *Hammen.*
Calculi Sperlingiani. *Major.*
Calculi ex omnibus corporis partibus ſuccreſcentes. *Rex.*
Calendarium. Chriſtmann/ *Tylkowsky,* Vollbrachter. *Vid.* Ephemerid. Aſtr.
Calendarium Palæſtinorum & Judæorum. Chriſtmann.
Calendarium veteris Eccleſiæ. *Seldenus.*
Calendarium Romanum. *Blondel, Clavius.*
Calendarium domeſticum. Sambach.
Calendariographia horaria. Sturm.
Caloris natura. *Comenius, Mariotte.*
Caloris cauſſa. *Entius.*
Calidum innatum. *Argenterius, Conringius, Cremoninus, Deuſing,* Caſp. Hofmann/ Leichner/ Riolan/ Sperling.
Calidus potus. *Mappus.*
Calſuve lapis. Lauremberg.
Cameli anatome. *Blaſius.*
Camera obſcura. Sturm.
Cancrorum hiſtoria. *Sachſius, vid. Aſtacus,* Gammarus.
Cancri petrefacti. *Major.*
Cancrorum ova. *Leeuwenhoek.*
Cancrorum lapides & his ἀντιβαλλόμενα. *Boccone.*
Canis hiſtoria. *Miſcellanea Nat. Cur. Paullini.*
Canis anatome. *Blaſius.*
Canum natura. *Lipſius.*
Canum coitus. *Leeuwenhoek.*
Canum venaticorum cura. *Fracaſtor.*
Canis rabidi morſus. Gockel.
Canum portatio ignominioſa. *Meibom.*
Cannarum vulgarium uſus. *Claudin.*
Capillorum ortus & defluvium. *Leeuwenhoek.*
Capitis dignitas. *Th. Bartholin.*
Capitis morbi. *Bellinus, Diemerbroek, Joubert, Mercatus, Quercetanus, Saxonia,* Schneider.
Capitis diſtorſio. *Boetius.*
Capitis dolor. *Vid.* Cephalalgia.
Capitis vulnera. *Fallopius, Paauw,* Schultz/ Uffenbach. *Vid.* Vulnera.
Carbonum excretio fabuloſa. *Lambzwerde.*
Carbunculus æthiops. Sneberger.
Carchariæ anatome. *Blaſius.*
Carchariæ diſſectum caput. *Stenonius.*
Cardui benedicti hiſtoria. *Petri.*
Carinthiæ deſcriptio. *Theophraſtus.*
Caro foſſilis. *Libavius.*

Carnes

Carnes lucentes. *Thom. Bartholin.*
Carnium eſus. *Villanovan.*
Carniolæ hiſtoria naturalis. *Franciſci.*
Carolinæ Thermæ. *Langius, Payer, vid.* Thermæ.
Carpok ſemen. *Leeuwenhoek.*
Carpologia Phyſica. Sperling.
Carteſianismus. Sturm.
Caſeus. *Combach.*
Caſei averſatio. Schoock.
Caſei nequitia. *Lotichius.*
Caſtaneæ primordia. *Leeuwenhoek.*
Caſtor. *Francus, Major.*
Caſtoris anatome. *Blaſius.*
Caſtrenſes morbi & medicina. *Coberus, Dickelius, Gehema,* Wigand.
Caſus Medici ventilati. *Boudewyns, Ettmüller. Vid.* Conſilia Medica.
Caſus Medici abs Hafnienſibus reſoluti. *Th. Bartholin.*
Caſus Medici à Lipſienſibus reſoluti. *Amman.*
Catalepſis. Hoffmann.
Cataractæ mundi. *Herbinius.*
Cataractæ extirpatio. *Fienus.*
Catarrhi. *Botallus, Claudinus, Helmont,* Horlacher/ *Mye,* Scheuner/ Schneider/ *Villanovanus,* Wedel.
Catechu. Hagendorn.
Catoptrice. *Schottus, Tacquet.*
Cautelæ medicorum. *Septalius, Villanovanus,* Waldſchmidt.
Cauſſa continens. Caſp. Hoffmann.
Cauſſæ abditæ. *Aubry, Fernel.*
Cauteria. *Capivacceus, Helmont, Severinus.*
Centaurium minus. Ledel.
Centrum gravitatis. *Gualdinus.*
Centrum univerſi. *Potter.*
Cephalalgia. *Joubert. Vid.* Capitis affectus, Hemicrania.
Cerebri ſtructura. *Burrhus,* Glaſer/ *Leeuwenhoek, Malpighius, Ritzenius, Willis.*
Cerebri cortex. *Malpighius.*
Cerebri affectus, *Joubert, Willis.*
Cerebri vomica. *Bootius.*
Cerebrum apoplecticæ, oſſiculis prægnans. *Mappus.*
Cereviſia. Rautſch/ Kellner/ *Meibomius,* Schoock/ Schreyer.
Cervi hiſtoria. *Graba.*
Ceſpites bituminoſi. *Vid.* Turfæ.
Cetorum hiſtoria. *Aldrovandus, Jonſtonus. Vid.* Piſcium hiſtoria.
Ceylonica Pharmacopœa. *Pielat.*
Chalcanthum. *Vid.* Vitriolum.
Chalybs & chalybeata medicamenta. *Claudinus.*
Chamæleontis anatome. *Blaſius.*
Characteres Chemici. *Milſovius,* Kriegsmann.
Chemia. Chemica. *Jo. Agricola, Albineus, Cato, Clauderus, Crollius,* Crügner/ *Daviſſon, Ettmullerus, Febure,* Jamsthaler/ Jungken/ *Kirſtenius, Kœnigius, Kunckelius, Lancillote, Lemery,* Leurs/ *Libavius, Morley, Maets, Majerus, Meurdrac, Mœglingius, Mort, Quercetanus, Reineſius, Rhenanus, Rhumelius, Rolfincius, Romanus, Sala, Schenckius, Schrœderus, Sennertus, Stifferus, Stoltzius, Theatrum Chemicum, Thibault, Tollius, Vigani, Unzerus,* Vorberg/ *Wedelius. Vid.* Alchemia.
Chemiæ laudes. *Stifferus.*
Chemiæ antiquitas. *Rhyne.*
Chemiæ ortus & progreſſus. *Borrichius, Conringius.*
Chemia Philoſophica. *Barnerus.*
Chemica Philoſophia. *Dulco.*
Chemica ſtudia cum Hippocraticis conjungenda. *Follinus.*
Chemicorum principia. *Helmontius,* Wedel.
Chemici Aphoriſmi. *Vid.* Aphoriſmi.
Chemiæ Inſtitutiones. *Becherus, Blancardus, Bonus, Brendelius.*
Chemicum Collegium. *Cramerus.*
Chemicæ diſſertationes. *Bohnius.*
Chemicum Lexicon. *Johnſon, Rulandus.*
Chemicum laboratorium. *Becherus.*
Chemici furni. *Phædro.*
Chemici labores. *Dетharding.*
Chemica experimenta. *Kunckelius, Matthiæ.*
Chemica medicamenta. *Sylvius, Theatrum Chemicum.*
Chemica medicamenta externa. *Severinus.*
Chemicorum medicamentorum præſtantia. *Mouſetus.*

Chemi-

Chemica magnalia, vel quaſi. *Cardilucius.*
Chemiæ vanitas. *Billichius.*
Chinæ radix. *Cardanus, Claudinus.*
China Chinæ. *Vid.* Kinkinna.
Chiromantice. *Goclenius,* Höping/ *Ingebertus, Pompejus, Prætorius, Tricaſſo.*
Chiromantice Medica. Mey.
Chirurgia. Chirurgica. *Barbette, Beverovicius, Bontekoe, Bovius, Brugis, Chalmeteus, Ciucci, Ettmüller, Hier. Fabricius, Ferrara, Fienus,* Gelmann / Gersdorff/ Greiff/ Holder/ *Horne, Joel, Jungken, Lanfrancus,* Loß/ *Malphus, Munnicks, Muralto, Muys, Overkamp, Peccettius, Phædro,* Purmann/ *Riolanus, Roſtinus,* Schmidt/ *Severinus, Solingen,* Stylle/ *Taranta, Theophraſtus,* Uffenbach/ *Vidius, Vigerius, Waldſchmidius, Wedelius, Weipart,* Wittich/ Würtz. *Vid.* Vulnera.
Chirurgiæ encyclopædia. *Dolæus.*
Chirurgica inſtrumenta. *Lamzwerde, Scultetus.*
Chirurgicæ operationes. *Caſtro, Nuckius.*
Chirurgicæ obſervationes. *Blaſius. Vid.* Obſervationes.
Chirurgica experimenta. *Nuckius.*
Chirurgia caſtrenſis. Purmann.
Chirurgia proſthetica. *Taliacotius.*
Chirurgia Spagirica. *Pet. Jo. Faber.*
Chirurgia infuſoria. *Elsholtius, Ettmüller, Horſtius, Major.*
Choavæ ſemen microſcopio examinatum. *Leeuwenhoek.*
Choavæ potus. *Four, Potus.*
Chocolatæ uſus. *Brancatius, Caldera, Four, Mundius, Potus, Severinus.*
Choledochi pori. *Severinus.*
Chorion. *Drelincurtius.*
Chriſti Servatoris annus nativitatis verus. *Keplerus.*
Chriſti Servatoris corona Spinea. *Th. Bartholin. Vid.* Corona.
Chriſti Servatoris crux. *Th. Bartholinus.*
Chriſti Servatoris apertum latus. *Th. Bartholinus.*
Chronologia. *Alſtedius, Behmius, Bucherius, Euſebius, Franckenbergerus, Gutberleth, Hainlinus,* Krentzheim/ *Labbe, Lydiat, Marsham, Moeſtlinus, Opmeer, Petavius, Ricciolus, Rudolphi, Schottus, Strauchius, Treiberus, Voſſius, Wasmuth.* Vid. *Tempus. Annus.*
Chronologica Bibliotheca. *Beughem.*
Chronologia Sacra. *Spanhemius.*
Chronometrum, Chronoſcopium. *Sinclarus, Sturmius.*
Chryſocolla. *Bauſchius.*
Chryſocolla meteorica. *Balduinus.*
Chylus. *Guarinonius.*
Chylificatio. *Deuſingius, Ferriolus, Viridetus.*
Chyli ſecretio à fecibus. *Deuſingius.*
Chyli motus. *Deuſingius, Spigelius.*
Chymia. *Vid.* Chemia.
Ciborum facultates. *Bruyerinus, Cardanus, Piſanellus. Vid.* Diætetice.
Cibi pro acutis. *Villanovanus. Vid.* Acutorum regimen.
Ciconiæ hiſtoria. *Schoockius.*
Ciconiarum hibernacula. *Prætorius, Swalbacius.*
Cicutæ aquaticæ hiſtoria. *Wepferus.*
Cinnabaris. *Leeuwenhoek, Schultzius, Tilingius.*
Cinnabaris antimonii. *Fr. Hofmannus.*
Cinnabarinum inventum. *Clauderus.*
Circinus proportionum. *Horcher.*
Circulatio corporum. *Sturmius.*
Circulus. *Ceulen, Leotaudus.*
Circuli menſura. *Hugenius, Longomontanus, Snellius.*
Circuli quadratura. *Leotaudus. Vid.* Quadratura.
Circularium volutio per planum. *Tacquet.*
Citrii mali hiſtoria. *Grube, Lanzonus.*
Citriorum malorum in Belgio cultura. *Commelyn.*
Clepſydræ & Clepſelæa. *Sturmius.*
Climactericus annus. *Tilemannus. Vid.* Ann. Climact.
Clysmatice nova per venas. *Elsholtius. Vid.* Chirurgia infuſoria.
Clyſteres. *Grulingius, Lanzonus.*
Clyſteres, febrium averrunci. *Helvetius.*

Cochenilliæ anatome. *Leeuwenhoek.*
Cochlearum hiſtoria. *Bonannus, Major.*
Cochlea terreſtris. *Harderus.*
Cochleæ Angliæ. *Liſter.*
Cochlearum ova. *Felix, Malpighius.*
Cochlitæ lapides. *Boccone.*
Cochlearum infinitarum menſura. *Angelis.*
Cochlearia. *Moellenbroccius.*

Coctio prima. *Vid.* Chylificatio.
Cœcæ virginis ſtudia. *Peyerus.*
Cœlum. *Ariſtoteles, Baranzanus, Cardanus, Cheſne, Havenreuterus, Rubio, Weiſſius, Zanardus. Vid.* Aſtronomia, Uranometria.
Cœli thema. *Verulamius.*
Cœli fluiditas. *Potter.*
Cœlum empyreum. *Henao.*
Cœlum Sephiroticum Hebræorum. *Steebius.*
Cœlum terreſtre. *Hapelius.*
Cœna prandio liberalior. *Paternus.*
Coffee. Coffy. *Vid.* Choava.
Coitus. *Villanovanus. Vid.* Generat. hom.
Colica. *Lindenius*, Prückel.
Colores. *Boyle, Cardanus, Mariotte.*
Colorum differentiæ *Charleton.*
Colores medici. *Wedelius.*
Combinatoria ars. *Kircherus, Kuhlmannus, Leibnitius.*
Combuſtiones. *Guil. Fabricius*, Hornung.
Comedones. *Vid.* Dracunculi.
Cometæ. *Berckringerus, Bernoulli, Camerarius, Cardilucius, Chriſtianus, Eraſtus, Guilielminus, Hevelius*, Kirch / *Leinherer, Libavius, Lubienitski, Megerlinus, Mey, Müllerus, Piſo*, Schultz / Tauſſen / Voigt / *Weigelius.*
Cometæ ſublunares. *Claramontius.*
Cometicum Convivium. *Schneider.*
Cometæ 1664. 1665. *Er. Bartholinus, Hevelius, Miſcellan. Italica, Strauchius.*
Cometæ 1680. *Anshelmus*, Mayer / *Miſcellan. Italica. Weigelius.*
Cometomantice. *Boſius, Eraſtus, Franciſci, Helmontius, Libavius, Voetius.*
Conceptio. *Drelincurtius, Harvæus, Spachius, Villanovanus. Vid.* Generat. hom.
Conceptio tubaria. *Elsholtius, Tilingius.*
Conchæ, Conchylia. *Leeuwenhoek, Liſter. Vid.* Cochleæ.
Condita. *Guibertus.*
Conicæ ſectiones. *Apollonius, Barrow, Borellus, Hire, Rabius, Richardus.*
Conſilia Medica. *Bonetus, Cardanus, Cornarius, Crato, Deodatus, Fernelius, Fonte, Fortis, Gockelius, Laurentius, Lotichius, Maſſarias, Matthæi, Mayerne, Montagnana, Quercetanus, Rolfincius, Roſſius, Schultetus, Stephanus, Sylvaticus, Thiermayr, Timæus, Trincavellius, Velſchius, Villanovanus, Wittichius. Vid.* Conſultationes.
Conſuetudo. *Er. Bartholinus.*
Conſuetudo altera natura. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Conſultandi ratio. *Argenterius, Bertinius, Bobius, Capivaccius, Fallopius, Fidelis, Sylvaticus, Turrianus.*
Conſultationes Medicæ. *Bravo, Chriſtinus, Mermannus, Victorius, Zecchius. Vid.* Conſilia.
Contagium. Morbi contagioſi. *Fracaſtorius, Hofmannus, Mye, Sebizius, Stephanus, Palmarius. Vid.* Peſtis.
Contagio Viennenſis. *Alprunus.*
Contagioſa rabies. *Aromatarius. Vid.* Hydrophobia.
Contemplatio. *Cardanus.*
Continuitas corporum. *Verulamius.*
Contractura dæmoniaca. *Wedelius.*
Contradictiones medicorum. *Cardanus.*
Controverſiæ Anatomicæ. *Arniſæus, Caſp. Bartholinus, P. Laurembergius. Vid.* Anatomica.
Controverſiæ Medicæ. *Trincavellius, Valleſius.*
Convulſiones & morbi convulſivi. *Joubertus, Williſius.*
Coquinaria ars. *Vid.* Magirica.
Cor. *Th. Bartholinus, Lowerus.*
Cordis ſtructura. *Charleton.*
Cordis ſeptum pervium. *Pinæus.*
Cordis adeps. *Severinus.*
Cordis facultates & operationes. Weiſſenmann.
Cordis motus. *Caſp. Bartholin. F. Deuſingius, Har-*

Harvæus, Scaramuccius, Spigelius, Tozzi, Vid. Sanguinis circulatio.
Cordis flammula. *Th. Bartholinus, Holſtius.*
Cordis palpitatio. *Caldera.*
Cordis tremor. *Villanovanus.*
Cordis polypus. *Malpighius.*
Cordis triumphus & querimonia. *Segerus.*
Cordis inverſio. *Fr. Hofmannus.*
Cordis reſuſcitatio. *Peyerus.*
Coralii hiſtoria. *Boccone, Ganſius.*
Coraliorum tinctura. *Ettmüllerus, Ruel.*
Cornu Ammonis. *Boccone, Miſcellanea Nat. Curioſor.*
Cornu Danicum. *Th. Bartholinus.*
Cornuum vegetatio. *Malpighius.*
Cornuti. *G. Francus.*
Corona Spinea Chriſti patientis. *Th. Bartholinus, Voglerus. Vid.* Chriſtus.
Corpus Phyſicum. *Caſmanus.*
Corporum circulatio. *Sturmius.*
Corporum figuræ. *Er. Bartholin.*
Corpus animatum. *Hamel.*
Corporis humani Symmetria. *Durerus, Elsholtius.*
Corporis habitus & conſtitutio. *Lemnius. Vid.* Temperamentum.
Corpulentia. *Sebizius, Ettmüllerus.*
Cortex Peruvianus. *Vid.* Kinkinna.
Cortices arborum. *Leeuwenhoek.*
Corvus excommunicatus. *Miſcellan. Nat. Curioſ.*
Coryza. *Schneiderus.*
Coſmetice. *Fallopius, Pedemontanus, Prævotius, Stephanus, Villanovanus,* Vogel. *Vid.* Decoratio. Pulchritudo. Cutis affectus. Fucus.
Coſmographia. *Keplerus, Merula, Münſterus, Poſtellus. Vid.* Geographia. Mundus.
Coſmopraphia Elementaris. *Knitl.*
Cotyledones uteri. *Segerus.*
Cranii fractura. *Berengarius.*
Creatio univerſi. *Amerpoels, Bircherodius, Söfſingus.*
Creophagia. *Vid.* Carnium eſus.
Crepitus ventris. *Goclenius.*
Criſes morborum. *Claudinus, Laurentius, Millus, Romatetus, Zinchius. Vid.* Dies Critici.
Critici dies. *Fracaſtorius, Niphus, Plegerus, Tilemannus, Tozzi, Zecchius. Vid.* Dies Critici.
Criticum inſtrumentum. *Welperus.*
Crocodilus & ejus anatome. *Hammen, Blaſius.*
Croci hiſtoria. *Hertodius.*
Cruces prodigioſæ. *Kircherus.*
Cryſtalli Islandici refractio. *Er. Bartholinus, Hugenius.*
Cryſtallini humoris generatio. *Leeuwenhoek.*
Cucumerum uſus innoxius. *Wedelius.*
Cucurbitulæ. *Sebizius. Vid.* Scarificatio.
Cucurbitularum abuſus in febribus putridis. *Hier. Fabricius.*
Cultrivorax Pruſſus. *Beckherus.*
Cultrivorax Halenſis. Weſener.
Cuprum. *Rolfinccius.*
Curculionis deſcriptio. *Leeuwenhoek, Rango.*
Curlandiæ memorabilia. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Curioſa Scientiarum. *Szent-Ivány.*
Curioſa deſtillatoria. *Elsholtius.*
Curioſitates Phyſicæ. Voigt.
Curvilinea. *Barrow.*
Cutis. *Leeuwenhoek, Hafenrefferus.*
Cutis affectus. *Bonacurſius, Hafenreffer, Joubertus, Mercurialis,* Vogel. *Vid.* Coſmetice.
Cyclometricus. *Snellius. Vid.* Circuli menſura.
Cygni anatome & cantus. *Caſp. Bartholin. F.*
Cylindrica. *Tacquet.*
Cynosbati hiſtoria. *Hagendorn.*

D.

Dæmones. *Cardanus, Caſaubonus, Jacobus Angliæ Rex.*
Dæmonum natura. *Camerarius.*
Dæmonum operationes. *Pſellus, Torreblanca.*
Dæmonum præſtigiæ. *Wierus.*
Dæmonolatria. *Remigius. Vid.* Magia.

Danicæ linguæ ſtudium. *Er. Bartholin.*
Danorum Medicina. *Th. Bartholinus.*
Decocta magiſtralia. *Cardanus.*
Decoctorum examen. *Braſavola.*
Decoratio. *Mercurialis. vid.* Cosmetice. Fucus.
Definitiones Medicæ. *Gorræus.*
Democriti Philoſophia. *Magnenus.* vid. Atomi.
Dentes. *Cardanus, Sebizius.*
Dentium textura. *Leeuwenhoek.*
Dentium generatio. *Libavius.*
Dentes Piſcium petrefacti. *Boccone.*
Dentes Elephantis. *vid.* Elephas.
Dentis aurei figmentum. *Horſtius, Tylkowsky.*
Deſtillatio. *Libavius, Matthiolus, Porta.*
Deſtillatæ aquæ. Müller.
Deſtillatoria curioſa. *Elsholtius.*
DEUS. *Cardanus.*
DEI cognitio naturalis. *Sturmius.*
DEUS in naturæ admirandis repræſentatus. *Petri.*
DEUS & natura an ſint unum. *Riolanus.*
DEUS an primus motor. *Riolanus.*
DEUS an actus purus. *Riolan.*
DEI providentia duplex. *Riolan.*
Diabetes. *Liſter.*
Diætetice. *Beverovicius, Blancardus, Bontius, Brightus, Cardanus, Cosmius, Cour, Curio, Domerque, Elsholtius, Guil. Fabricius, Jo. Fabricius, Fiera, Flamant, Follinus, Fonſeca, Freytagius, Fridevallis, Fuhrmannus, Furſtius, Galenus, Gehema, Goclenius, Guibertus, Heſſus, Horſtius, Hygieine, Jœpſerius, Jonſtonus, Katſchius, Leſſius, Læberus, Lullius, Magri, Matthæi, Mercatus, Montagnana, Montanus, Moyſes, Mundius, Niger, Nonnius, Oswaldus, Panſa, Pictorius, Piſo, Plempius, Quercetanus, Ranzovius, Riolanus, Ryffus, Salernitana Schola, Scharandæus, Schola, Sebizius, Severinus, Stephanus, Sylvius, Theodorus, Timæus, Varandæus, Vidius, Villanovanus, Waletitſchius, Wittichius. Vid.* Ciborum facultates.
Diæta acutorum. *Girardetus. vid.* Acutorum regimen.
Diaphragma. *Caſp. Bartholin. F. Riolan.*
Diarrhœa. Hager.
Diaſtatica medicina. *Tenzelius.*
Dies critici. *Argolus. vid.* Critici dies.
Digeſtio. *Helmontius. vid.* Coctio.
Diluvium. *Burnet.*
Dilluvii univerſalitas. Treu.
Diomedea avis. *Lachmund.*
Dioptrice. *Cherubin, Rohault, Schottus. vid.* Optice, Perſpectiva.
Directionum Aſtronomicarum Tabulæ. *Regiomontanus.*
Diſpenſatoria. *Bertaldus, Cordus, Diſpenſatorium, Holzemius, Melichius. vid.* Antidotarium. Pharmacopœia.
Diſputationes Medicæ. *Petræus, Rogerſius, Santacruz, Schegkius, Sebizius, Strausſius, Sylvius, Waldſchmidius.*
Diſputationes Phyſicæ. *Sturmius.*
Divinationes. *Camerarius, Combachius, Peucerus.*
Divinum in morbis. *Jordanus, Sebizius.*
Diuretica. *Grulingius, Tozzi.*
Docimaſtice metallica. *Barba, Borrichius,* Ercker / Fachs / *Fratta,* Kellner / Kirchmayer / Kuß / *vid.* Metalla.
Doſes medicamentorum. *G. Francus, Montagnana, Sim. Paulli, Theophraſtus, Pharmacopœa Bateana, Shipton.*
Draconum hiſtoria. *Geſnerus, Jonſtonus.*
Dracunculi veterum. *Velſchius.*
Dromedarii anatome. *Blaſius.*
Dulcia pellendis vermibus. *Sinibaldus.*
Dulcium nutritio. *Wedelius.*
Dudaim. *Deuſingius.*
Dyſenteria. *Jo. Agricola,* Ayrer / Beckher / *Cardilucius, Dickelius, Dorncreilius, Eichſtadius, Elerus, Guil. Fabricius, Graba, Grammanus, Heer, Heinſius, Holterhoſius, Horſtius, Hortelius, Lamoniere, Lipſtorpius, Ludovici,* May / *Neſterus, Neuenhanius, Rhumelius,* Schönfeld / *Sennertus, Sinibaldus, Wittichius, Zinckius.*

E. Ebrie-

E.

Ebrietatis turpitudo. *Victorius.*
Ebrietatis noxa. *Aletheus. Vid.* Inebriamina. Temulentia.
Ebenus foſſilis. *Libavius.*
Ebur foſſile. *Libavius.*
Echini anatome. *Blaſius.*
Eclipſes. *Hamel. Heinſius.*
Eclipſes Solares. *Placentinus, Wurzelbauer. Vid.* Solaris.
Eclipſis Solis tempore Paſſionis Dominicæ. *Voglerus.*
Ecſtaſis. *Schoockius, Vid.* Catalepſis.
Effervefcentia. *Bernoulli, Vid.* Fermentatio.
Effluvia. *Tertiis, Vid.* Atmophæræ.
Egranæ acidulæ. *Chr. Langius, Vid.* Acidulæ.
Electuarium præſervans ab Epidemia. *Villanovanus.*
Elementa Phyſica. *Cardanus, Chesne, Contarenus, Helmontius, Knitl, Riolanus, Sylvius.*
Elementorum natura. *Drebbelius.*
Elementorum transmutatio. *Titis.*
Elementa Euclidis. *Rhodius, Richardus, Rohault.*
Elephantis hiſtoria. *Gillius, Hornius.*
Elephantis dentium textura. *Leeuwenhoek.*
Elephantis ratio. *Poſthius.*
Elephantiaſis. *Varandæus, Weickhardus, Vid.* Lepra.
Elias artiſta. *Eglinus, Glauberus.*
Elixir. *Vid.* Lapis Philoſophorum.
Elixir arboris vitæ. *Frundeck.*
Elixir Proprietatis Paracelſi. *Langius,* Prugg-mayr.
Elixir polychreſtum. Crügner.
Elixir Solis & vitæ. *Steebius.*
Emblemata Chemica. *Mich. Majerus.*
Embryon petrefactum. *Alboiſius.*
Embryulcia. Boekelmann.
Emetica medicamenta. *Tenzelius, Tozzi.*
Empirica rationalis. *Claudinus.*
Empiricorum fundamenta. *Wedelius.*
Emplaſtrum magneticum herniis ſanandis. *Schultzius.*
Energumeni. *Henkelius.*
Entelecheia. *Joubertus.*
Epar. *Vid.* Hepar.
Ephemeri hiſtoria & anatome. *Blaſius, Clutius, Swammerdam. Vid.* Hemerobium.
Ephemerides Aſtronomicæ. *Argolus, Heckerus, Kirchius, Mezzavacchis, Titis. Vid.* Calendarium.
Epidemici morbi. *Heredia, Phrygius.*
Epilepſia. *Cardanus, Ettmüllerus, Tilemanus, Torræus, Unzerus.*
Epilepſia procurſiva *Bootius.*
Epiſtolæ Anatomicæ. *Malpighius.*
Epiſtolæ Aſtronomicæ. *Olhofius.*
Epiſtolæ Chemicæ. *Libavius.*
Epiſtolæ Medicæ. *Th. Bartholinus, Bontekoe, Capivaccius, Crato, Crucius, Dolæus, Harderus, Hornungus, Horſtius, Manardus, Matthiolus, Peyerus, Ronſſæus, Thomerus, Timæus, Trincavellius, Velſchius, Waldſchmidius, Wittichius.*
Epiſtolicæ Quæſtiones. *Beverovicius.*
Equi anatome. *Sim. Pauli, Uffenbach.*
Equorum natura. *Naaldwyck,* Albrecht/ *Vid.* Hippocomica, Veterinaria.
Equi dentes. *Leeuwenhoek.*
Equorum urina vivis animalculis prægnans. *Leeuwenhoek.*
Error externus. *Eſpichius.*
Errores in medicina. *Primeroſius.*
Errores medicorum circa topica. *Schopfius.*
Errores populares. *Browne.*
Epiſpaſmus Judæorum. *Wedelius.*
Eſſentiæ vegetabilium. *Sala.*
Europæ deſcriptio. *Heidmannus.*
Evacuatio univerſalis. *Petræus, Vid.* Purgatio.
Excrementa corporis humani. *Mercurialis, Montanus, Savonarola. Vid.* Fæces, Urinæ.
Excrementa animalculis vivis referta. *Leeuwenhoek.*
Experientia. *Tozzi. Vid.* Empirica.
Experientiæ Medicæ theſaurus. *Velſchius.*
Experimenta Anatomica. *Pecquet, Muralto, Th. Bartholinus, Hemſterhuys.*

Experimenta Chemica. *Balduinus, Boyle, Greß, Matthiæ.* Vid. Chemica.
Experimenta Phyſica curioſa. *Academia, Er. Bartholinus, Keſtlerus, Sturmius.*
Experimenta Cryſtalli disdiaclaſtici. *Eraſm. Bartholinus, Hugenius.*
Extaſis. Vid. Ecſtaſis.

F.

FAbarienſes thermæ. *Stœcklinus.*
Fabulæ Poëtarum ad ſenſus chemicos explicatæ. *Tollius.*
Faciei humanæ varietas. *Merbizius.* Vid. Phyſiognomia.
Facultates naturales. *Joubertus, Sebizius.*
Facultatum principum ſedes. *Claudinus, Caſp. Hofmann.*
Facultates ſimplicium. *Grube, Helmont.*
Fæces alvinæ. *Mercurialis.* Vid. Excrementa.
Fæcula Coa. *Wedelius.*
Fames. *Deuſingius.*
Faſciæ Chirurgorum. *Verduc.*
Faſcinatio. *Frommanus.*
Fatum. *Flisco, Riolan.*
Fax volans. *Kavina,* Vid. Flamma volans. Lampas volans.
Febres. *Argenterius, Augenius, Barocius, Bellinus, Bontekoe, Bravo, Cole, Daviſſon, Fernelius, Fontanus, Forcus, Gehema, Gutierrez, Helmontius, Heredia, Hofmannus, Hollerius, Holterhoſius, Horſtius, Jacchinus, Jones, Liddelius, Loenius, Lotichius, Maſſard, Morton, Peucerus, Piens, Platerus, Poppius, Poterius, Primeroſius, Rondeletius, Sacchi, Savonarola, Saxonia, Schallingius, Schelhamerus, Schenckius, Sennertus, Serrier, Stephanus, Sydenham, Sylvius, Tirellus, Trincavellius, Villanovanus, Weickhardus, Williſius.*
Febrium differentiæ. *Vega.*
Febrium ſignum pathognomicum. *Deuſingius.*
Febres intermittentes. *Stiſſerus.*
Febris tertiana. *Soërs.*
Febris quartana. *Joubertus, Lanzonus, Majerus, Strobelbergerus, Villanovanus.*
Febres erraticæ. *Heringius.*
Febris Hectica. Vid. Hectica.
Febris ardens. *Schmuckius, Schœnius.*
Febris continua. *Moreau.*
Febris ſemitertiana. Vid. Hemitritæus.
Febres petechiales. *Brunheimerus, Burſerus, Caſtro, Follinus, Graba, Morellus, Wittichius,* Wolff.
Febres malignæ epidemicæ. *Jo. Agricola,* Brunheimer/ *Brunnerus, Cnoeffelius, Morellus, Panſa, Paulli, Strobelbergerus.*
Febris maligna paroxyzans. *Moræus.*
Febris epidemica Montalbanenſis. *Gendre.*
Febres caſtrenſes. *Ludovici, Screta.*
Febris Ungarica. *Burggravius, Federerus, Freytagius, Horſtius, Oberndorferus, Petræus, Rulandus.*
Febris peſtilentialis. *Chriſtinus, Cnœffelius, Crato, Lipſtorpius, Poppius, Salius.* Vid. Peſtis.
Febres humorales. *Joubertus.*
Febris catarrhalis cum totius macie. *Maſſarius.*
Febrifuga. *Monginot.*
Febrium curatio. *Alary, Arcæus, Bertinius.*
Febrium curatio per corticem Peruvianum. Anweiſung. *Vid.* Kinkinna.
Febres per anum debellandi nova ratio. *Helvetius.*
Feces. *Vid.* Fæces.
Fecula. *Vid.* Fæcula.
Fel. *Vid.* Bilis.
Fel ad inteſtina reſtagnans. *Sal. Alberti.*
Felis anatome. *Blaſius.*
Felis Zibethicæ anatome. *Blaſius. Vid.* Hyænæ odorifera.
Feminarum nobilitas. *Lotichius.*
Feminæ in marem mutatio. Steinmetz.
Ferinæ. *Vid.* Thermæ.
Ferinæ Noricæ. *Cardilucius.*
Fermentatio. *Bernoulli, Billichius, Bracchi, Conringius,*

ringius, Kergerus, Mort, Schoockius, Tilingius, Willis.
Fermenta. *Geuderus, Helmontius.*
Fermenta corporis humani. *Paſcal.*
Fermentum ventriculi. *Viridetus.*
Fermentatio alimentorum in ventriculo. *Deuſingius. Vid.* Chylificatio.
Ferrarienſium medicorum hiſtoria. *Lanzonus.*
Ferrum *Rolfincius.*
Feſcennina. *Salonicchi.*
Fibræ motrices. *Heyde.*
Figuræ corporum. *Erasm. Bartholinus.*
Figurarum dimenſio. *Gregorius. Vid.* Geometria.
Firmitas corporum. *Boyle.*
Fiſtula ani. *Lemonniere.*
Flagrorum uſus in re Venerea. *Th. Bartholinus, Henr. Meibomius.*
Flammæ ponderabilitas. *Boyle.*
Flamma volans. *Guilielminus. Vid.* Fax volans. Lampas volans.
Flatus. *Fienus, Helmontius.*
Florum icones. *Pas.*
Florum cultura. *Ferrarius*, Spengler. *Vid.* Hortus.
Flores irregulares monopetali. *Rivinus.*
Fluiditas corporum. *Boyle.*
Fluminum origo. *Vid.* Fontes.
Fluminum directio. *Michelini.*
Flumina Europæ. *Potamographia.*
Fluor albus. *Charleton.*
Fœmina. *Vid.* Femina. Mulier.
Fœnaceorum ſtramentorum curioſitates. *Tertiis.*
Fœniculi hiſtoria. *Schenckius.*
Fœtus humanus. *Arantius, Drelincurtius, Everardus, Hier. Fabricius, Vigerius.*
Fœtus formatio. *Capivacceus, Caranza, Cartes, Kerkringius, Needham, Pinæus, Plazzonus, Schuylius, Sperlingius, Tozzi. Vid.* Generatio.
Fœtus in utero vita. *Nymmanus, Plazzonus, Spigelius, Tozzi, Winclerus.*
Fœtus in utero nutritio. *C. Bartholinus Fil. Segerus, Horſtius, Tozzi.*
Fœtus nutritio per os. *Horſtius.*
Fœtus nutrimentum. *Deuſingius.*
Fœtus in utero & ovo reſpiratio. *Mayow, Sinibaldus.*
Fœtus oſteogenia. *Kerckringius.*
Fœtus & parentum ſimilitudo vel diſſimilitudo. *Horſtius.*
Fœtus ſignatura. *Schoockius.*
Fœtus mortui extractio. *Vid.* Embryulcia.
Fœtus lapideus. *Vid.* Lithopædion.
Fœtus Muſſipontanus. *Deuſingius, Sinibaldus, Strauſſius.*
Foliorum viridium in ſanandis ulceribus uſus. *Severinus.*
Fontes. *Melchior, Schottus.*
Fontium & fluminum origo. *C. Bartholinus F. Daviſi, Dobrzensky, Plott.*
Fontium Mutinenſium Scaturigo *Ramazzini.*
Fontes medicati. *Vid.* Acidulæ, Thermæ.
Fontes medicati Angliæ. *Liſter.*
Fons Bilefeldicus. *Redeckerus.*
Fonticuli. *Glandorpius, Grulingius, Reſtaurant, Schorerus.*
Formarum origo. *Boyle, Conringius, Helmont, Hofmannus, Sperlingius.*
Formarum ſubſtantia. *Zeiſoldus.*
Formicarum hiſtoria. *Miſcellan. Nat. Cur.*
Formicarum ova. *Leeuwenhoek.*
Formularum medicamentariarum fabrica. *Banzerus, C. Bauhinus, Ettmüllerus, Gorræus, Joubertus, Michaelis, Morellus, Tencke, Varandæus. Vid.* Medicamentorum compoſitio.
Fornaces Chemicorum. *Glauberus, Mylius. Vid.* Furni.
Fortuna Medici. *Wedelius.*
Foſſilia. *Fallopius, Hamel. Vid* Mineralia.
Foſſilia Hildesheimenſia. *Lachmundius.*
Fracturæ. *Peccettius.*
Fraxini lignum. *Claudinus.*
Frigoris natura. *Barra, Comenius, Conradi, Mariotte.*
Frigoris hiberni cauſſa. *Entius.*
Fuci. *Miſcellanea Nat. Cur. Rondeletius. Vid.* Coſmetice, Decoratio.
Fulgur. *Cardanus.*
Fumana herba. *C. Bartholin. F.*
Fumiductoriæ machinæ. *Stifferus.*
Fungorum hiſtoria. *Sterrebeek.*

Fungi-

Fungifer lapis. *Fiera.*
Fungus ſtrangulatorius. *Botallus.*
Fungus articulorum. *Cnoeffelius.*
Furni Chemici. *Phadro. Vid.* Fornaces.

G.

GAgates. *Libavius.*
Galea fœtus. *Drelincurtius.*
Gallarum generatio. *Leeuwenhoek, Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Galliæ antiquæ deſcriptio. *Labbe.*
Galliæ modernæ deſcriptio medica. *Strobelbergerus.*
Gallica lues. *Abercromby, Blancard, Blegny, Botallus, Chriſtinus, Fallopius, Fernelius, Fracaſtorius,* Hörnigk / *Joubertus, Laurentius, Liſter, Maſſard, Matthiolus, Maynwaringius, Mercatus, Michault, Monnier, Pauli, Quercetanus, Renner, Riverius, Rondeletius, Ryffus, Saporta, Sartorius, Saxonia,* Schmidt / *Sparrius, Sydenham, Sylvius, Theophraſtus, Weickhardus, Willis, Zecchius.*
Gallinacei ventriculi anatome. *Peyer.*
Gallinacea juſcula. *Claudinus.*
Gammari anatome. *Blaſius, Sachſius. Vid.* Aſtacus, Cancer.
Gangræna. *Guil. Fabricius.*
Gelatinæ. *Guibertus.*
Gemelli. *Garmannus.*
Gemmarum hiſtoria. *Boyle, Cardanus, Mylius, Nicols, Tollius.*
Gemmæ apocalypticæ. *Lemnius.*
Gemmæ artificiales. *Neri.*
Generationis hiſtoria. *Aldes, C. Bartholin. F. Cornelius Deuſingius, Drelincurtius, Hon. Fabry, Harvæus, Leeuwenhoek, Leichnerus; Mercurialis, Orchamus, Poſnerus, Rajus, Rallius, Riolanus, Rueff, Salonicchi, Schraderus, Sennertus, Sinibaldus, Spachius, Sperlingius, Sylvius, Tozzi, Velthuſius. Vid.* Fœtus.
Generatio Plantarum. *Aromatarius, Haberlinus.*
Generatio ex ovo. *Harvæus, Leeuwenhoek, Orchamus, Rallius, Schrader, Sterre.*
Genethliaca. *Cardanus. Vid.* Aſtrologia Judiciaria, Themata.
Genitalium ſtructura. *Graaf, Plazzonus, Rolfincius, Salonicchi.*
Genitalia mulierum. *Graaf, Spachius.*
Genitalium in viris morbi. *Varandæus. Vid.* Gallica lues.
Geodæſia. *Ricciolus, Taſſius. Vid.* Geometria Practica.
Geographia. *Baudrand, Danæus, Grünebergius, Kœnigius, Luyts, Ricciolus, Schottus, Weigelius. Vid.* Cosmographia.
Geographica Bibliotheca. *Beughem.*
Geographia Generalis. *Varenius. Vid.* Mundus.
Geographia antiqua. *Iſ. Voſſius.*
Geographicas mappas conficiendi ratio. *Schickardus.*
Geomantice. *Flud, Tabulæ.*
Geometria. *Carteſius, Ceulen, Felden, Flud, Häwemannus, Hœppenerus, Longomontanus, Maginus, Marolois, Megerus, Müllerus, Palma, Pardies, Ramus, Ricciolus, Schottus, Tacquet, Tollius, Welperus.*
Geometria ſelecta. *Er. Bartholin.*
Geometrica problemata. *Angelis.*
Geometricæ lectiones. *Barrow.*
Geometricæ Quæſtiones. *Willer.*
Geometria Speciosa. *Mengolus.*
Geometria Practica. *Tacquet. Vid.* Geodæſia.
Germaniæ munera. *Majerus.*
Germanorum corporum habitus. *Conringius.*
Giganteum in puero caput. *Tylkowsky.*
Glacies. *Bartoli.*
Glaciei uſus. *Barra.*
Glandulæ. *Nuckius, Wharton, Wedelius.*
Glandulæ conglobatæ. *Malpighius.*
Glandulæ ſubcutaneæ. *Wedelius.*
Glandula lacrimalis. *Wedelius.*
Glandulæ inteſtinorum. *Peyerus.*
Gliris teſticulus. *Leeuwenhoek.*
Globi cœleſtis & terreſtris praxis. *Hues, Metius, Sprengerus, Weigelius. Vid.* Aſtronomia. Geographia.

Globi intellectualis deſcriptio. *Verulamius.*
Gloſſopetræ Lunæburgenſes. *Reiskius.*
Gnomice. *Scheinerus, Stengelius, Welperus.*
Gonorrhœa. *Lindenius.*
Goppingenſes acidulæ. *Walchius.*
Goſſypii origo. *Leeuwenhoek.*
Gracilitas. *Sebizius.*
Gravidarum morbi. *Mauriceau, Mayerne, Mercatus. vid.* Mulierum morbi.
Gravidarum regimen. Ryff.
Gravitas corporum. *Borellius, Perrault, Sniclarus.*
Gravitatis cauſſa. *Hugenius.*
Guajacum. *Claudinus.*
Guajaci ligni præparationes. *Junckerus.*
Gulæ anatome. *Hier. Fabricius.*
Gummi Gotte. *Reudenius.*
Guſtus. *Tozzi.*
Guttæ laudes. *Th. Bartholinus.*
Gymnaſia antiquorum. *Joubertus.*

H.

Habitus decens. *Th. Bartholinus.*
Hæmatites lapis. *Bauſchius.*
Hæmoptyſis. *Sinibaldus.*
Hæmorrhagia. *Kozak.*
Hæmorrhagia narium. *Schneiderus.*
Hæmorrhagia oris periodica. *Bootius.*
Hæmorrhoides. *Frommanus, Grulingius.*
Hagienſis Pharmacopœa. *Vide Pharmacop.*
Halenſes plantæ. *Knauthius.*
Halosanthos. *Libavius.*
Harmonica. *Ptolemæus.*
Hectica febris. *Savonarola, Villanovanus. vid.* Phthiſis.
Helvetica Medicina. *Rebecque.*
Hemerobium. Mey. *vid.* Ephemerum.
Hemicrania menſtrua. *Lindenius.*
Hemitritæus. *Spigelius.*
Hepatis anatome. *Gliſſonius, Malpighius.*
Hepatis officium. *Th. Bartholinus, Deuſingius.*
Hepatis morbi. *Mercatus, Varandæus.*
Herbaria res. *Commelyn.*
Herbariæ rei introductio. *Rivinus, Spigelius.*
Herbaria methodus. *Zaluzanius.*
Herbaria viva conficiendi ratio. *Maur. Hofmann, Laurembergius.*
Herbariæ rei Lexicon. *Kyberus.*
Herbarum virtutes. *Albertus M. Ranzovius.*
Herbarium. *Apollinaris*, Becher / Bock / *Brunfelſius, Cardilucius, Carrichterus, Chabræus, Durantes, Fuchſius, Helvetius, Horſtius, Lobelius, Matthiolus, Müllerus, Nyland, Pancovius, Paulli, Tabernamontanus, Verzaſcha. vid.* Plantarum hiſtoria.
Herbæ Boruſſicæ. *Wigandus.*
Herbæ Germanæ Ovidii. *Wedelius.*
Herbæ Lunariæ. *Th. Bartholinus.*
Herba Solſtitialis. *Wedelius.*
Herbæ mirabiles. *Olorinus.*
Herbarum Biblicarum parabolæ. *Lemnius.*
Hereditarii morbi. *Meara, Mercatus.*
Hermaphroditus. *C. Bauhinus.*
Herniæ. *Blegny, Geigerus, Hammen.*
Hernia uterina. *Guil. Fabricius. vid.* uteri prolapſus.
Herniæ ſcrotales & ad eas ſalutare emplaſtrum magneticum. *Schultzius.*
Herniarum ſectio. *Fienus.*
Hiberniæ hiſtoria naturalis. *Boate.*
Hildesheimenſis ὀρυκτογραφία. *Lachmund.*
Hiobi morbus. *Wedelius.*
Hippocomice. Walther / Winter. *vid.* Equus Veterinaria.
Hippocratis aphoriſmi. *vid.* Aphoriſmi.
Hippocratis jusjurandum. *vid.* Jusjurandum.
Hippocratis defenſio. *Langwedelius.*
Hippocratica Philoſophia. *Santacruz.*
Hippocraticum Iatreum. *Dietericus.*
Hippocratica Medicina. *Linden.*
Hippocratis Medicina Chemica. *Ettmüller, Rhyne, Tachenius.*
Hippocratis Pietas. *Linden.*
Hippocratica Theologia.
Hirudines. *Grulingius, Heunius, Sebizius.*
Hirundinum hibernacula. *Prætorius, Swalbacius.*
Hiſtoria naturalis. *Grand, Hornius, Imperatus, Plinius, Verulamius.*
Hiſtoria Anatomica. *Laurentius. vid.* Anatome.

Hiſtoricæ Tabulæ. *Megerlinus.*
Hiſtricis anatome. *Blaſius.*
Homo. *Caſp. Bauhinus, Cardanus, Cartes, Craanen, Combachius, Hon. Fabry, Forge, Franciſco, Herdfeld, Hertod, Kyperus, Schefferus, Schrœterus, Schuyl, Zeiſoldus. Vid.* Phyſiologia.
Hominis nobilitas. *Queccius.*
Hominis cognitio. *Sylvius.*
Hominis natura. *Sylvius, Varandæus.*
Hominis animalitas. *Wedelius.*
Hominis & mundi paralleliſmus. *Tidicæus.*
Hominis ſtructura. *Stephanus. Vid.* Anatome.
Homines ſub aquis viventes. *Pechlinus, Sprangerus.*
Hoplochriſma. *Vid.* Unguentum armarium.
Hornhuſanæ acidulæ. *Hauptmannus, Stifferus.*
Horarius index. *Marci.*
Horographia. *Schottus.*
Horologia. *Hallus.*
Horologium univerſale. Vogler.
Horologia plana. *Coetſius.*
Hortus. *Paulli, Porta, Rapinus. Vid.* Flores, Herbarium.
Hortus Boſianus. Peyn.
Hortus Acad. Lugd. Batav. *Hermannus.*
Horticultura. Baumgärtner/ *Cauſe, Elsholtius* Engel/ Gabriel/ Heß/ Hiebner/ Lauremberg/ Meiſter/ *Rapinus, Quintinge, Rhagorius,* Suter. *Vid.* Ruſtica res.
Humidum radicale. *Helmontius, Villanovanus.*
Humores. *Barra, Harderus, Riolanus, Schenckius.*
Humor triumviralis Sylvianus. *Vaſſeur.*
Hungariæ minerales aquæ. *Fratta.*
Hungaricus morbus. *Vid.* Febris.
Hyæna odorifera. *Caſtellus. Vid.* Felis Zibethica.
Hydragogica inſtrumenta. *Sinclarus.*
Hydrargyrus. *Paſchaſius, Unzerus. Vid.* Argentum vivum. Mercurius.
Hydrargyri aqua Pontica. *Paris.*
Hydraſpis. *Wagenſeilius.*
Hydraulica. *Heron, Schottus, Schulerus, Stevinus. Vid.* Hydroſtatice.
Hydrographia. *Journier, Ricciolus, Schottus. Vid.* Aqua.
Hydrophobia. *Aromatarius, Liſter. Vid.* Contagioſa rabies.
Hydrops. *Greulichius, Helmontius, Lipſius, Liſter, Maſſard, Poppius, Sinibaldus, Sydenham, Sylvius.*
Hydrops uteri. *Sebizius.*
Hydropicæ mulieris hiſtoria. *Peyerus.*
Hydroſtatice. *Guilielminus, Jeſſop, Roberti, Sturmius. Vid.* Aquarum menſura.
Hydroſtatica paradoxa. *Boyle.*
Hygieine. *Vid.* Diætetice.
Hygrometrum, Hygroſcopium. *Foucher, Sinclarus, Sturmius.*
Hylarchicus Spiritus. *Sturmius.*
Hyperbolicæ lineæ. *Angelis. Vid.* Curvilinea.
Hypericum myſticum. *Wedelius.*
Hypochondriacum malum. Barnſtein/ *Ettmüller, Forſterus, Freytagius, Geigerus, Havkins, Heringius, Martini, Sylvius, Waldſchmidius, Willis, Zacchias.*
Hyſſopus. *Voglerus, Wedelius.*
Hyſterica paſſio. *Cellarius, Sydenham, Willis. Vid.* Mulierum morbi.
Hyſtericæ paſſionis in virgine mirandum exemplum. *Miſcellan. Nat. Cur.*

I.

IChor. *Guil. Fabricius.*
Icterus. *Sinibaldus.*
Jecur. *Th. Bartholin. Vid.* Hepar.
Jejunium. *Wierus.*
Ignis. *Caſatus, Kirchmajerus, Leontinus, Theatrum Chemic. Theophraſtus. Vid.* Calor.
Ignes ſubterranei. *Boccone, Leontinus.*
Ignis Philoſophorum. *Brandau, Penotus.*
Ileos. *Lindenius. Vid.* Inteſtinorum morbi.
Imaginatio parentum an ad fœtûs generationem concurrat. *Sinibaldus.*
Impetus. *Eſchinardus.*
Incantationes. *Wierus. Vid.* Magia. Veneficia.

Indiviſibilia continua. *Cavalerius.*
Indiviſibilibus promota Arithmetica. *Cavalerius.*
Indiæ orientalis plantarum cultura. Meiſter.
Indiæ Orientalis & Occidentalis hiſtoria naturalis. *Franciſci, Piſo.*
Indorum medicina. *Alpinus, Bontius.*
Inebriaminum uſus & abuſus. *Hannemannus.* *vid.* Ebrietas. Temulentia.
Infantum educatio. *Jongh, Jungken, Sommer.* *vid.* Obſtetricum cura.
Infantum nutritio ad vitam longam. *Helmont.*
Infantum morbi. *Ettmüllerus, Grulingius, Hanis, Lambert, Muralto, Sylvius. vid.* Morbi Infantum.
Infantum capillares vermiculi. *Velſchius.*
Influentiæ. *Parſlicius. vid.* Aſtrologia.
Infinitorum arithmetica. *Bullialdus.*
Infinitum Geometricum. *Angelis.*
Infinitorum Spiralium menſura. *Angelis.*
Infinitarum Cochlearum menſura. *Angelis.*
Ingeniorum in Scientiis abuſus. *Major.*
Ingreſſus ad infirmos. *Claudinus. vid.* Medendi methodus.
Inſectorum generatio. *Felix, Liſter, Redi.*
Inſectorum hiſtoria. *Aldrovandus, Blancard, Blaſius, Jonſton, Gœdaert, Liſter, Mey, Swammerdam.*
Inſecta Braſilienſia. *Piſo.*
Inſomnia. *Villanovanus. vid.* Oneirocritice.
Inſtinctus naturæ. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Inſtitutiones Medicæ. *Ammannus, Barnerus, Becherus, Blancardus, Blaſius, Ol. Bonetus, Bordingus, Broekhuyſen, Bruno, Cæſalpinus, Charſtadius, Chriſtinus, Crutius, Dolæus, Ettmüllerus, Erneſt. Fr. Fabricius, Fernelius, Fiſcherus, G. Francus, Fuchſius, Geilfuſius, Glacanus, Grembſius, Hafenrefferus, Heurnius, Caſp. Hoffmanus, Frid. Hoffmanus Fil., Maurit. Hoffmannus, Horſtius, Jacobæus, Joël, Jungken, Kyperus, P. Laurembergius, Leo, Liddelius, Linden, Meyerus, Moebius, Moreſcottus, Nollius, Panſa, Parſlicius, Perdulcis, Plempius, Porta, Regius, Riolanus, Riverius, Sacchi, Scharpius, Schelhamerus, Schenckius, Sennertus, Sorbait, Steeghius, Stelzlinus, Sterpinius, Strauſſius, Stupanus, Thriverius, Veſti, Vidius, Villanovanus, Vogterus, Waldſchmidius, Wedelius, Wincklerus, Wittenſteyn, Zeidlern, Zypæus.*
Inſtrumenta Chirurgica. *Hieron. Fabricius, Lambzweerde, Scultetus, Tilingius.*
Inſtrumentum univerſale. *Cnopius.*
Integumenta animalium. *Hier. Fabricius.*
Integumenta corporis communia. *Segerus, vid.* Cutis.
Intellectus. *Cardanus, Fracaſtorius.*
Intellectus agens. *Libavius.*
Interpretatio naturæ. *Verulamius.*
Inteſtina. *Th. Bartholinus, Hier. Fabricius, Gliſſonius.*
Inteſtinorum glandulæ. *Peyerus.*
Inteſtinorum morbi. *Varandæus.*
Inventio rerum & operum. *Verulamius.*
Inventarum rerum onomaſticon. *Almeloveen.*
Inventum Germaniæ verum. *Majerus.*
Inventa Medica. *Almeloveen.*
Invidia literatorum. *Menzinus.*
Inuſtiones. *Severinus, Uffenbachius. vid.* Cauteria.
Jovis & Saturni conjunctio. *Welperus.*
Ira. *Gockelius, Pictorius, Wierus.*
Iris. *Barbarus, Claramontius.*
Judæ proditoris mors. *Miſcellanea Nat. Cur. Wedelius.*
Judæi medicaſtri. Hörnigk.
Judicium, judicandi facultas. *Er. Bartholinus, Ptolemæus.*
Judicii difficultas. *Deuſingius.*
Juglandis primordia. *Leeuwenhoek.*
Juniperi hiſtoria & vires. Bapſt/ *Scharfius.*
Juniperi lignum. *Claudinus.*
Juris Medicinalis corpus. *Schiffmannus.*
Juſcula Gallinacea. *Claudinus.*
Juſjurandum Hippocratis. *Meibomius, Schenfelderus.*

K.

Kütterling. Stegmann.
Kinkinna. Anweiſung / *Belon*, *Blegny*, *Cole*, *Monginot*, *Sturm*. *Vid.* Febris curatio per corticem Peruvianum.
Kinkinnæ anatome. *Leeuwenhoek.*
Kircherianum Pantometrum. *Schottus.*

L.

Labia leporina. Labroſulcium. *Bootius.*
Lac. *Claudinus*, *Deuſingius*, *Entius.*
Laccæ artificiales. *Neri.*
Lacertæ anatome. *Jacobæus.*
Lacrimæ. *Mercurialis*, *Petit.*
Lacrimarum fontes. *Stenonius.*
Lactea vaſa. *Th. Bartholinus*, *Hemſterhuys*, *Spigelius. Vid.* Venæ lacteæ.
Lacteorum valvulæ. *Ruyſch.*
Lactis curatio tabidis & arthriticis. *Bayle*, *Blancard*, *Greiſelius*, *Heinſius.*
Lætitia ſupra modum, an ſalutaris, an noxia. *Sinibaldus.*
Lamiæ. *Wierus. Vid.* Magia. Veneficæ.
Lampas volans. *Kawina*, *Miſcellanea Nat. Curioſ. Vid.* Fax. Flamma.
Lampetræ anatome. *Blaſius.*
Lapidum hiſtoria. *Cardanus*, *Orpheus*, *Theophraſtus*, *Tollius. Vid.* Gemmæ.
Lapidum generatio. *Borrichius*, *Mye*, *Schirlæus.*
Lapidum virtutes. *Albertus M.*
Lapidum miranda natura. *Major.*
Lapides curioſi. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Lapis aquilæ. *Laurembergius. Vid.* Aëtites.
Lapis Bononienſis cum phoſphoro collatus. *Menzelius.*
Lapides cochlitæ. *Liſter.*
Lapis fungifer. *Fiera.*
Lapis nephriticus. *Clutius*, *Laurembergius.*
Lapis univerſalis microcoſmicus. *Lapis.*
Lapis Philoſophorum. *Bon. de Angelis*, *Benedictus*, *Bernardus*, *Blauenſtein*, *Clauderus*, *Gerhardus*, *Germain*, *Groſſchedelius*, *Hollandus*, *Kellæus*, *Mylius*, *Pantaleon*, *Penotus*, *Philalethes*, *Phœnix*, *Polakius*, *Poterius*, *Quercetanus*, *Schaubertus*, *Sperberus*, *Tackius*, *Theatrum Chem.* *Tholdius*, *Treviſanus*, *Turba*, *Urbigeranus. Vid.* Alchemiſtica. Materia prima.
Lapidis Philoſophorum ſubjectum. *Miſcellanea Nat. Cur.* *Penotus.*
Lapis Philoſophorum an valeat contra peſtem. *Theatr. Chem.*
Larynx. *Hier. Fabricius.*
Laryngotomia. *Fienus.*
Laſſitudines. *Theophraſtus.*
Laterna magica. *Sturmius.*
Latus Chriſti Servatoris apertum. *Th. Bartholinus*, *Voglerus*, *Wedelius.*
Laudanum opiatum. *Tilingius. Vid.* Opium.
Laudanorum ternarius. *Sala*, *Tenzelius.*
Lectiones variæ. *Caſp. Hofmannus.*
Lentiſci lignum. *Claudinus.*
Leonis anatome. *Blaſius.*
Leovardienſis Pharmacopœa. *Vid. Pharmacop.*
Leporis hiſtoria. *Paullini*, *Waldungus.*
Lepra. *Laurentius*, *Leeuwenhoek*, *Varandæus*, *Villanovanus.*
Leproſorum examen. *Uffenbachius.*
Letalitas vulnerum. *P. Ammanus*, *Bohnius*, *Suevus*, *Welſchius.*
Levitas. *Sinclarus.*
Lexicon Latinum, Sinicum, Characteriſticum. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Lexicon Alchemiæ. *Rulandus.*
Lexicon Chemicum. *Johnſon.*
Lexicon rei herbariæ. *Kyberus*, *Menzelius.*
Lexicon Mathematicum. *Ozanam.*
Lexicon Medicum. *Blancard*, *Bruno*, *Caſtellus.*
Lexicon Pharmaceuticum. *Jungken*, *Mewe.*
Lienis dignitas. *Th. Bartholin.*
Lienis anatome & uſus. *Deuſingius*, *Caſp. Hoffmannus*, *Malpighius*, *Primeroſius*, *Tilingius*, *Veltbuſius.*

Lienis vas breve. *Tilingius.*
Lienis affectus. *Mercatus, Varandæus.*
Lignorum ſtructura & robur. *Leeuwenhoek.*
Lignum foſſile bituminoſum. *Pillingen.*
Lignum foſſile minerale. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Lilii hiſtoria. *Tilingius.*
Lillenſis Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Limaces. *Liſter.* vid. Cochleæ.
Limus animalculis vivis diffluens. *Leeuwenhoek.*
Lineæ rectæ. *Ceva.*
Lineæ curvæ. vid. Curvilinea, Circulus, Hyperbole.
Linguæ anatome. *Malpighius.*
Lingua in morbis ſigna præbens. *Caſulanus, Cleyerus.*
Linguæ ardor & ſiccitas. *Bootius.*
Lipopſychia. *Schneiderus.*
Lipothymia. vid. Animi defectio.
Lippitudo mucaginoſa. *Bootius.*
Liquor ſtipticus. *C. Bartholin. F.*
Lithanthraces. *Libavius.*
Lithiaſis. vid. Calculus.
Lithopædium Senonenſe. *Spachius.*
Lithotomia. *Guil. Fabricius, Fienus, Franchimonte, Tolet, Uffenbachius.*
Loch examinata. *Braſavola.*
Locus. *Martini.*
Locutio. *Cordemoy, Hier. Fabricius.*
Locutionis elementa. *Holder.*
Logarithmi. *Mercator, Merchiſton, Middendorpius, Neperus, Schottus.*
Logica memorativa. *Mink.* vid. Mnemonice.
Londinenſis Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Longævi. *Meibomius.*
Loquela. vid. Locutio.
Lucii anatome. *Blaſius.*
Lucius aſellus. *Linden.*
Lucis & umbræ ars. *Kircherus.* vid. Optice.
Lues venerea. vid. Gallicus morbus.
Lugdunenſis Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Lulliſtica ars. *Alſtedius, Lavinheta, Lullius.*
Lumborum officium. *Th. Bartholin.*
Lumbricus latus. *Spigelius.* vid. Vermes.
Lumen. *Cardanus, Cheſne, Verulamius.* vid. Lux.
Luna. *Horrox.*
Luna paſchalis. *Knitl.*
Luna habitabilis. *Potterus.*
Lunæ circulares periodi. *Sylvius.*
Lunariæ herbæ. *Th. Bartholin.*
Lupi hiſtoria. *Paullini.*
Luta. *Claudinus.* vid. Terræ.
Lutetiæ latitudo. *Hamel.*
Lux. *Cardanus, Hugenius, Kirchmajerus, Verulamius, Voſſius.* vid. Lumen.
Lux animalium vitalis. *Th. Bartholinus, Wedelius.*
Luxata. *Fallopius, Peccettius.*
Lycanthropia. *Deuſingius.*
Lympha animalis. *Brunnerus, Schelhamerus.* vid. Serum.
Lymphæ ortus. *Schelhamerus.*
Lymphatica vaſa. *Th. Bartholinus, Bilſius, Bogdanus, Gliſſonius, Hemſterhuys, Jac. Henr. Paulli.*
Lymphaticorum cauſſæ. *Schelhamerus.*
Lymphaticorum valvulæ. *Ruyſch.*

M.

MAcedonum annus Solaris. *Uſſerius.*
Machinæ. Böckler/Zeiſing. vid. Inſtrumentum. Mechanica.
Machinæ fumiductoriæ. *Stiſſerus.*
Macilentia. *Sebizius.*
Magia. *Delrio, Moncæjus, Oſiander, Obizius, Pererius, Pfuel, Prætorius, Stellatus, Stumpfius.* vid. Dæmonolatria, Lamiæ, Veneficia.
Magia Paracelſi. *Libavius.*
Magia naturalis. *Ars,* Hildebrand / *Porta, Peganius,* Rautner / *Schottus.* vid. Secreta.
Magicæ actiones. *Biermannus.*
Magica morborum remedia. *Theatrum Sympatheticum.* vid. Amuleta.
Magirice. Köchin/ *Willius.* vid. Cibi.
Magirica pro clinicis. Weckerin.
Magiſterium naturæ & artis. *Lana.* vid. Hiſtoria naturalis. Phyſice.

Magnes. *Cabæus, Leotaudus, Gilbertus.*
Magnes triplex. *Kircherus.*
Magnetis declinatio. *Denis, Hamel, Sturmius.*
Magnetis variatio. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Magnetica Medicina. *Maxvellus.*
Magnetica vulnerum curatio. *Goclenius, Helmont, Theatrum Sympatheticum.*
Magnetismus corporum mundanorum. *Sturmius. vid.* Sympathia.
Majorana. *Gravius.*
Maleficia. *Villanovanus. vid.* Magia. Veneficia.
Mandragora. *Deuſingius.*
Manna. *Deuſingius, Magnenus.*
Manslacht. *Deuſingius.*
Manucodiata. *Kirchmajerus.*
Marasmus. *Sebizius.*
Marcaſita. *Theatrum Chemicum.*
Mare. *Casmannus.*
Marina Scotiæ. *Sibbaldus.*
Maris fundus. *Boyle.*
Maris fluxus & refluxus. *Entius, Moretus, Potterus, Verulamius. vid.* Æſtus Maris.
Margaritæ. *Rolfincius.*
Marocoſtinæ pilulæ. *Minderus.*
Maslac Turcarum. *Wedelius.*
Maſtiche. *Strobelberger.*
Materia Medica. *P. Amman, Dale, Dioſcorides, Giesvveinius, Horſtius, Macaſius, Marggravius, Matthiolus, Prævotius, Renodæus, Tilemanus,* Vielheuer. *vid.* Medicamenta. Simplicia.
Materiæ medicæ homonyma. *Salmaſius.*
Materiæ medicæ amœnitates. *Wedelius.*
Materia prima lapidis Philoſophorum. *Koffsky. vid.* Lapidis Philoſophorum ſubjectum.
Matheſis, Mathematicæ diſciplinæ. *Alſtedius, Bettinus, Blondel, Brahe, Caramuel, Claramontius, Clavius, Galtruchius, Heinlinus, Hoſte, Kœnig, Lamy, Marolois, Maurolycus, Nottnagel, Oughtredus, Ozanam, Pappus, Pardies, Preſtet, Renaldinus, Schottus, Strauch, Sturmius, Tacquet, Weigelius.*
Matheſeos elogium. *Brahe,* Voigt.
Matheſeos utilitas. *Hortenſius.*
Matheſis Moſaica. *Reiherus.*
Matheſis Regia. *Reiherus.*
Mathematicæ poſitiones. *Eckardus.*
Mathematicæ quæſtiones. *Wagner.*
Mathematicæ Tabulæ. *Grunebergius, Reiherus.*
Mathematica curioſa. Voigt.
Mathematica bibliotheca. *Beughem.*
Matricis anatome. *Miſcellanea Nat. Cur. vid.* uterus.
Maza Hippocratis. *Wedelius.*
Mechanica. *Angelis, Caſatus, Lamy, Marchettis, Monantholius, Rohault, Schottus. vid.* Machinæ.
Mechanica hydraulico-pnevmatica. *Schottus.*
Medendi methodus. *Pereda, Piſo, Planerus, Sebizius, Svvalve, Sylvius, Tozzi, Vega, Velſchius, Walæus. vid.* Ingreſſus ad Infirmos. Methodus.
Medicina. *Ægineta, Sal. Albertus, Alexandrinus, Argenterius. vid.* Inſtitutiones. Medicus.
Medicinæ encomium. *Beverovicius, Cardanus.*
Medicinæ ſumma dignitas. *Veielius.*
Medicinæ deſiderata. *Velſchius.*
Medicinæ incertitudo. *Capoa.*
Medicinæ apologia. *Bezançon, Goetſius.*
Medicinæ ortus & progreſſus. *Almeloveen, Neander.*
Medicinæ introductio. *Conringius, Schelhamer.*
Medicinam inſtituendi ratio. *Guenellon. vid.* Ingreſſus ad infirmos.
Medicinæ difficultas. *Th. Bartholin.*
Medicinæ definitio. *Planerus.*
Medicinæ & Theologiæ affinitas. *Th. Bartholinus.*
Medicina Sacra. *Baldit, Bardus,* Franckenberg.
Medicinæ & Aſtronomiæ conjugium. *Aſſuerus.*
Medicina veterum. *Beverovicius.*
Medicina vetus & nova. *Guinterius. vid.* Inſtitutiones.
Medicinæ hodiernus ſtatus. *Hooghſtraeten.*
Medicina Politica. *Boſellus.*
Medicinæ uſus & abuſus. Artzney-Affen. *Kirſtenius.*
Medicinæ threni. Bitterkraut.

Medicina Hermetica. *Borrichius, Conringius. Vid.* Chemica.
Medicina magica. *Zimara.*
Medicina diaitatica. *Tenzelius.*
Medicina magnetica. *Marvellus.*
Medicina proſthetica. *Fienus, Taliacotius.*
Medicina univerſalis. *Aggravius, Aubry, Comiers. Vid.* Panacea.
Medicina Ægyptiorum. *Alpinus.*
Medicina Anglorum. *Blagrave.*
Medicina Batavorum. *Beverovicius.*
Medicina Braſilienſis. *Piſo.*
Medicina Danorum. *Th. Bartholinus.*
Medicina Indorum. *Alpinus, Bontius.*
Medicina Sinenſium. *Cleyerus.*
Medicus. *Alexandrinus. Vid.* Medicina.
Medico futuro neceſſaria. *Linden.*
Medici nobilitas. *Obizius, Hoboken.*
Medici veri & falſi agnitio. *Oberndorferus.*
Medici officia. *Argenterius, Bonetus, Buncken, Caſtro, Botallus.*
Medici eloquentia. *Brechtius.*
Medicus naturæ miniſter. *Wedelius.*
Medici peregrinatio. *Th. Bartholinus, Wigandus.*
Medici fortuna. *Wedelius.*
Medicorum vitæ. *Adami, Neander, Witten.*
Medici Poëtæ. *Th. Bartholinus.*
Medici ex Sanctis. *Bzovius.*
Medicorum Ferrarienſium hiſtoria. *Lanzonus.*
Medicorum Roma expulſorum commentum. *Drelincurt. Pacificus.*
Medicorum errores & ineptiæ. *Kirſtenius, Theophraſtus.*
Medicorum adverſus bambaliones defenſio. *Bezançon, Goetſius.*
Medicus officioſus. *Guibertus.*
Medicus ad captum hujus ſeculi. *Manitius.*
Medicaſtri. *Charleton. Vid.* Medicinæ abuſus.
Medicæ rei conſtitutio. *Behrens.*
Medica Syſtemata. *Bertinius. Vid.* Medicina.
Medicæ Inſtitutiones. *Vid.* Inſtitutiones.
Medica Specimina. *Bernier.*
Medica Scripta. *Beughem, Merclinus. Vid.* Bibliotheca Medica.
Medicus Syncretiſmus. *P. Ammanus.*
Medica Problemata. *Weinrichius.*
Medico-Legales quæſtiones. *P. Ammanus, Fidelis, Zacchias.*
Medicè vivere non eſt peſſimè vivere. *Caſp. Hoffmannus.*
Medicamenta. *Alexander, Craanen, Vid.* Materia medica.
Medicamentorum facultates. *Abercromby, Blancardus, Kiranides, Königius, Sebizius, Wedelius, Willis.*
Medicamentorum gradus. *Theophraſtus, Villanovanus.*
Medicamenta ſimplicia. *Fallopius. Vid.* Materia medica.
Medicamenta officinalia. *Caſp. Hoffmannus, Hollingius. Vid.* Pharmacopœa.
Medicamenta Chemica. *Dan. Angelus, Danckwerts, Daviſſon, Sylvius, Theatrum Chemicum.*
Medicamentorum compoſitio. *Dan. Angelus, Cappivacceus, Fallopius, Fuchſius, Joubertus, Königius, Mercurialis, Schenckius, Scherlius, Severinus, Sylvius, Trincavellius, Wedelius. Vid.* Formulæ Medicamentariæ, Pharmacevtica.
Medicamentorum compoſitorum examen. *Tovar.*
Medicamentorum pretium. Apothecker-Tax / *Guibertus.*
Medicamenta ſelecta. *Hafenrefferus.*
Medicamenta ſecreta. *Timæus. Vid.* Arcana. Secreta.
Medicamentorum variæ collectiones. *Beynon, Binhardus, Boccone, Bovius, Boyle, Clauſerus, Crato, Culpeper, Petræus, Schenckius, Schmidt, Victorius, Weickhardus,* Weinmariſch Artzney-Buch / *Wittich.* vid. Secreta.
Medicamentorum theſaurus. *Raygerus.*
Medicamentarii Codices. *Vid.* Antidotarium. Diſpenſatorium.
Medinenſis Vena. *Velſchius. Vid.* Comedones.
Mel. *Libavius, Theophraſtus.*
Melancholia. *Heringius, Laurentius, Neuhauſen, Santacruz, Schœnlinus.*
Melancholia hypochondriaca. *Vid.* Hypochondriaca paſſio.
Meliceria. *Guil. Fabricius.*

Mem-

Membranæ fœtus humani. *Drelincurtius.*
Memoria. *Er. Bartholinus, Villanovanus.*
Memoria artificialis. *vid.* Mnemonice.
Mens humana. *Forge, Hamel, vid.* Anima.
Mentis & corporis diſtinctio. *Cordemoy.*
Menſtrua mulierum purgatio. *Bayle, Charleton, Spachius, Sylvius.*
Menſuræ medicinales. *Th. Bartholinus, Capellus, Maſſarius, Rhodius.*
Mephitis. *Capoa.*
Mercurius. *Albineus,* Kerner / *vid.* Argent. vivum. Hydrargyrus.
Mercurius vitæ. *Bon. de Angelis.*
Mercurius corporum. *Becherus, Theatrum Chemicum.*
Mercurius Philoſophorum. *Glauberus.*
Mercurius Rex mundanorum. *Majerus.*
Mercurius in Sole. *Heckerus, Hevelius, Hortenſius, Keplerus.*
Meſaræum, Meſenterium. *Th. Bartholinus, Hier. Fabricius.*
Meſaraica vaſa. *Paulli.*
Meſenterii morbi. *Martini.*
Meſolabum. *Sluſius.*
Meſpili ſemen microſcopio examinatum. *Leeuwenhoek.*
Metalla. *Cardanus, Comitibus, Fallopius, Gerhardus, Kellæus, Sala, Valentinus.*
Metalla Scotiæ. *Sibbaldus.*
Metallica. *Agricola, Charleton, Glaſerus,* Ercker / Lohneiſen / Schönberg. *vid.* Mineralia.
Metallica Gangræna in Hermunduris. Meltzer.
Metallurgia. *Becherus. vid.* Docimaſtice. Phyſica ſubterranea.
Metallorum ortus & cauſſæ. *Moreſinus, Theatrum Chemicum.*
Metallorum materia. *Theatrum Chemicum.*
Metallorum natura. *Libavius, Majerus.*
Metallorum transmutatio. *Becherus, Birrius, Moreſinus, Morhofius, Philalethes. vid.* Alchemiſtica. Lapis Philoſophorum.
Meteora. *Cocke, Cellarius, Daviſi, Hamel, Havenreuter, Helmontius, Meurerus.*
Meteora aquea. *Schoockius.*
Meteora Braſilienſium. *Piſo.*
Methodicorum ſecta. *Wedelius.*
Methodus doctrinarum. *Capivaccius.*
Methodus medendi. *Cardanus, Cellarius, Cheruſcus, Deckers, Hoffmannus, Horſtius, Pereda, Piſo, Planerus, Sebizius, Swalve, Sylvius, Tozzi, Vega, Velſchius, Walæus. vid.* Ingreſſus ad infirmos. Praxis Clinica.
Methodus medendi Chemica. *Henneken.*
Metopoſcopia. *Cardanus, Fuchſius, Goclenius, Ingebertus, Laurenderius. vid.* Phyſiognomia.
Mexicana hiſtoria naturalis. *Hernandez.*
Microſcopium. *Sturmius.*
Microſcopiorum ad Phyſicam & Anatomen uſus. *Schraderus.*
Microſcopicæ obſervationes. Griendel / *Leeuwenhoek.*
Mileſiarum virginum ſuſpendium. *Wedelius.*
Militaris Medicina. *Mindererus. vid.* Caſtrenſes morbi.
Millepedarum Anatome. *Leeuwenhoek.*
Mineralia. *Beslerus, Cæſius, Cardanus, Charleton, Jonſton, Kircherus, Königius, Theatrum Chemicum, Vagetius. vid.* Metallica. Mundus ſubterraneus.
Mineralia Mexicana. *Hernandez.*
Mineralia Scotiæ. *Sibbaldus.*
Mineralium generatio in aëre. *Hartmannus.*
Mirabilia, Miracula. *Caſander, Dreſeman, Hannemannus, Hartnaccius, Maierus, Petri, Rebmannus, Schmuckius. vid.* Prodigia.
Mirabilia naturæ. *Caramuel, Cardanus, Goclenius,* Hildebrand / *Jonſtonus, Joſſen, Lemnius,* Seyfried / *vid.* Natura.
Mirabilia lapidum. *Major.*
Mirabilia herbarum. *Olorinus.*
Mirabilia animalium. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Mirabilia in homine. *Meyerus.*
Mirabilia morborum. *Cardanus.*
Mirabilia medica. *Donatus.*
Mirabilia mortuorum. *Garmannus, Kornmannus.*
Mirabilia artis. Hildebrand.
Mirabilia mathematica. *Ens.*
Mirabilia optica. *Kolhanſius.*

Miſtio. *Caſp. Bartholinus, Miſcellanea Nat. Cur. Sennertus.* Vid. Mixta.
Mithridatium. *Doringius, Maranta, Meibomius, Schoenlinus.* Vid. Theriaca.
Mixti generatio & conſtitutio. *Zeiſoldus.* Vid. Miſtio.
Mnemonica. *Alſtedius, Mink, Miſcellanea Nat. Cur. Schenckelius.* Vid. Lulliſtica. Memoria.
Mobile perpetuum. *Drebbel.* Vid. Motus.
Molæ ſericorum filorum textrices. *Becherus.*
Molæ uteri. *Lambzverde, Sebizius.*
Monetarum doctrina. *Angelis.*
Monoceros. Vid. Unicornu.
Monocerotis cornu Bredanum. *Mye.*
Monſpelienſis Scholæ Medicæ deſcriptio. *Strobelberger.*
Monſtra. *Th. Bartholinus, C. Bauhinus, Blaſius, Brechtius, Bronchet, Emmenius, Everardus, Honuphriis, Licetus, Rhyne, Riolanus,* Schmuck/ *Sterre, Tilingius, Tozzi, Verbezius.*
Monſtra Haſſiaca. *Heilandus, Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Montium incendia. *Ittigius.* Vid. Ignes ſubterranei.
Morbilli. *Diemerbroek, Langius, Liddelius, Minadous, Paulli, Porſchon, Sebizius,* Vid. Variolæ.
Morbi. *Fr. Andreas, Argenterius, Cardanus, C. Hoffmannus, Horſtius, Tozzi.* Vid. Pathologia.
Morborum cauſſæ. *Argenterius, Tozzi.* Vid. Pathologia.
Morborum origo ſuperſtitioſa. *Deuſingius.*
Morborum differentiæ. *Joubertus.* Vid. Pathologia.
Morborum ſigna. Vid. Semeiotice.
Morborum tempora. *Argenterius.*
Morborum Ideæ. *Helmontius.*
Morbi animi. *Bodeker.* Vid. Animi ægritudo.
Morbi archeales. *Helmontius.*
Morbi totius ſubſtantiæ. *Sperlingius.*
Morbi formæ & materiæ. *C. Hoffmannus.*
Morbi interni. *Hollerius.*
Morbi externi. *Bonacurſius.*
Morbi acuti. *Heredia, Sydenham.* Vid. Acuti.
Morbi epidemici. *Sydenham.* Vid. Febris Epidemica. Peſtis.
Morbus epidemicus Leidenſis 1669. *Fanoiſius, Sylvius.*
Morbi caſtrenſes. *Willius.* Vid. Caſtrenſes morbi. Militaris medicina.
Morbi hereditarii. *Meara.* Vid. Hereditarii morbi.
Morborum initia. *Ettmüllerus.*
Morborum princeps. *Tachenius.*
Morborum ſucceſſiones. *Caſtro.*
Morborum complexus. Morbi complicati. *Caſtro, Gerbezius, Miſcellanea Nat. Curioſ. Verbezius.*
Morborum & paſſionum tradux. *Kirchmajerus.*
Morborum pugna. *Fautſchius.*
Morbi tartarei. *Theophraſtus.* Vid. Tartarus.
Morbi infantum. *Amthor.* Vid. Infantum morbi.
Morbi mulierum. Vid. Mulierum morbi.
Morbi Anglorum. *Claromontius.*
Morbi Braſilienſes. *Piſo.*
Morbi Scotiæ. *Sibbaldus.*
Morbi mirabiles. *Cardanus.*
Morbi novi. *Bootius.*
Morbi Biblici. *Th. Bartholinus.*
Morbus Hiskiæ Regis. *Wedelius.*
Morbi R. P. Chriſtianæ. *Th. Bartholinus.*
Morbus craſſus Hippocratis. *Wedelius.*
Morbus ſacer. *Santacruz.* Vid. Apoplexia.
Morbus inſputatus. *Wedelius.* Vid. Epilepſia.
Morbus Solſtitialis. *Wedelius.*
Morbum ſimulantes. *Silvaticus.*
Mors. *Cardanus, Conringius, Flacius, Helmont, Tozzi, Verulamius.*
Mortis viva imago. *Hauptmannus.*
Mors contemnenda. *Bodekerus.*
Mortuorũ miracula. *Garmannus, Kornmannus.*
Morus arbor & ejus cultura. Kapfer.
Moſchi hiſtoria. *Schroeckius.*
Motus. *Bontekoe, Gradius, Verulamius.*
Motus primus. *Brucæus, Strigelius.*
Motus localis. *Chesne.*
Motus uniformiter acceleratus. *Marchettis.*
Motus, caloris cauſſa. *Entius.*
Motus animi & corporis. *Tozzi.*

Motus animalium. *Borellus*, *Deuſingius*, *Hier. Fabricius*, *Perrault*. *Vid.* Motus Muſcul.
Motus animalium ſpontaneus. *Petit*.
Motus animalium mechanice demonſtratus. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Motus animalis & voluntarius. *Horſtius*.
Motus tonicus vitalis. *Stahlius*.
Moxa podagræ averrunca. *Blancard*, *Buſſchof*, *Gehema*, *Leeuwenhoek*.
Moxæ hiſtoriola. *Valentini*.
Mucus. *Mercurialis*. *Vid.* Excrementa.
Muci narium generatio. *Leeuwenhoek*.
Muci fontes. *Stenonius*.
Mulier. *Vid.* Femina.
Muliebris natura. *Caſtro*, *Spachius*.
Mulierum genitalia. *Graaf*, *Plazzonus*, *Spachius*.
Mulierum ornatus. *Villanovanus*. *Vid.* Coſmetice. Decoratio.
Mulierum affectus. *Caſtro*, *Corberus*, *Fontanus*, *Fortis*, *Grulingius*, *Heredia*, *Hippocrates*, *Mercatus*, *Mercurialis*, Pfitzer/ *Ronſſæus*, *Saxonia*, Schwab/ *Spachius*, *Varandæus*.
Mulierum ſecreta. *Albertus M.*
Mumiæ. *Kircherus*.
Mumiæ Vratislavienſes. *Gryphius*.
Mundus. *C. Bartholinus*, *Beaufort*, *Bunworth*, *Burnet*, *Deuſingius*, *Neufville*, *Ocellus*, *Poſtellus*, *Reiherus*. *Vid.* Coſmographia.
Mundi creatio. *Söſſingius*.
Mundus quo tempore conditus. *Cuchler*.
Mundi fabrica & figura. *Atlas*.
Mundi fines. *Werenfels*.
Mundi Syſtemata. *Fromondus*, *Galilæus*, *Guerike*, *Philolaus*.
Mundi Syſtema Copernicæum. *Megerlinus*. *Vid.* Telluris gyratio.
Mundi Syſtemata nova. *Caſtelet*, *Coccæius*, *Hamel*, *Zimmermannus*.
Mundi anima. *Riolanus*.
Mundi ætas. *Iſ. Voſſius*. *Vid.* Chronologia.
Mundi exuſtio Stoica. *Thomaſius*.
Mundus ſubterraneus. *Kircherus*. *Vid.* Foſſilia. Mineralia.
Murium agreſtium noxia. *Nigroſole*.
Muſcæ odoratæ. *Boccone*.
Muſculorum anatome. *Browne*, *Genga*, *Willis*.
Muſculorum figura. *Leeuwenhoek*.
Muſculorum deſcriptio Geometrica. *Stenonius*.
Muſculorum motus. *Deuſingius*, *Hier. Fabricius*, *Mayow*, *Stettlerus*, *Willis*. vid. Motus animalium.
Muſeum Gottorpienſe. *Olearius*.
Muſeum Collegii Romani. *Kircherus*.
Muſeum Ruyſchianum. *Ruyſch*.
Muſeum Wormianum. *Seger*, *Wormius*.
Muſica. Muſurgia. *Cardanus*, *Carteſius*, *Flud*, *Kircherus*, *Schottus*.
Muſica veterum. *Alardus*, *Perrault*.
Mutinenſis agri conſtitutio epidemica. *Ramazzinus*.
Mutorum curatio. *Deuſingius*.
Myrrhæ hiſtoria. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Mytuli anatome. *Heyde*.

N.

NÆvi. *Cardanus*, *Elsholtius*, *Laurenderius*, *Melampus*, *Septalius*.
Nardinum unguentum. *Wedelius*.
Narium vaſa. *Stenonius*.
Narium hæmorrhagia. *Schneiderus*. *Vid.* Hæmorrhagia.
Natta. *Piererus*.
Natura. *Er. Bartholinus*, *Deuſingius*, *Boyle*, *Campanella*, *Cardanus*, *Riolanus*.
Naturæ naturatæ natura enarrata. *Valentini*.
Naturæ diviſio. *Scotus*.
Naturæ interpretatio. *Verulamius*.
Naturæ conſtantia. *Jonſton*.
Naturæ lux Phyſica. *Theatrum Chemicum*.
Naturæ & artis cognatio. *Sturmius*.
Naturæ arcana. *Digby*, *Theobaldus*, *Ulſtadius*. *Vid.* Arcana.
Naturæ mirabilia. *Er. Bartholinus*, *Caramuel*, *Cardanus*, *Goclenius*, Hildebrand/ *Jonſton*, *Joſſen*, *Lemnius*, Seyfried.

Natura

Natura morborum medicatrix. *Wedelius.*
Naturæ inſtinctus. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Naturalis hiſtoria. *Plinius, Salmaſius, vid.* Hiſtoria.
Navalis res. *Snellius.*
Navium architectura. *Daſſy.*
Navis directio ope gubernaculi. *Gradius.*
Navigatio per aërem. *Sturmius.*
Nectar. *Wedelius.*
Nepenthes Homericum. *Petitus. Wedelius.*
Nephritis. *Lindenius, Quercetanus, Rietmaker, Unzerus. vid.* Calculus.
Nephritidis cauſſa. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Nervus opticus. *Traberus.*
Nervorum anatome. *Blaſius, Vieuſſens, Willis.*
Nervorum ſuccus. *Deuſingius.*
Nervorum morbi. *Willis.*
Nervorum reſolutio. *Theophraſtus. vid.* Paralyſis.
Nigredo corporis humani. *Heſſus.*
Nigredo æthiopum. *Hannemannus, Pechlinus.*
Nihilum. *Schoockius.*
Nihilum medicum. *Th. Bartholinus.*
Nitrum. *Clarke, Mayow.*
Nitri redintegratio. *Boyle.*
Nix. *Schoockius.*
Nivis albor in dubium tractus. *Voigt.*
Nivis figura. *Er. Bartholinus, Keplerus.*
Nivis uſus. *Barra, Th. Bartholinus.*
Noctambulones. *Libavius.*
Noctiluca. *Boyle, Kirchmayerus, Miſcellanea Nat. Cur.*
Noctua avium Regina. *Majerus.*
Norimbergenſis Pharmacopoea. *Pharmacop.*
Novarum opinionum ſilva. *Oſius.*
Numerus. *Kircherus, vid.* Arithmetice.
Numerus multangulus. *Bachet.*
Numerus perfectus. *Broſcius.*
Numi ex metallo chemico. *Reiherus.*
Nutritio. *Cornelius, Entius, Deuſingius, Duncan. vid.* Alimentum.
Nutritionis organa. *Perrault.*
Nutritio fœtûs in utero. *Deuſingius, Segerus. vid.* Fœtus.
Nutritii in plantis ſucci circulatio. *Perrault.*
Nutrix. *Gehema, Huxholtz.*
Nutricum affectus. *Mercatus, vid.* Mulierum morbi.
Nux Medica. *Clutius.*
Nyctoblepæ. *Libavius.*

O.

OBſervationes Anatomicæ. *Arniſæus, Th. Bartholinus, Blaſius, Columbus, Fallopius, Kerckringius, Laurentius, Muralto, Ruyſchius, Saltsmannus, Schraderus, Stalpart, Stenonius, Sylvius.*
Obſervationes Aſtronomicæ. *Hevelius, Horrox, Richer. vid.* Aſtronomia.
Obſervationes Chirurgicæ. *Blaſius, Guil. Fabricius, Gehema, Marchettis,* Meekern/ *Roonhuyſen, Scultetus, Stalpart, Tilingius, Uffenbachius.*
Obſervationes Chronologicæ. *Krentzheim.*
Obſervationes Medicæ. *Andrews, Bierlingius, Binningerus, Blaſius, Blegny, Bonetus, Bontius, Bootius, Borellus, Bovius, Bravo, Caldera, Camerarius, Cattierius, Chriſtinus, Coberus, Cramerus, Deckers, Deodatus, Diemerbroek, Donatus, Ebenus, Fontanus, Foreſtus, Gabelchoverus, Gehema, Glandorpius, Gockelius, Grimberg, Grulingius, Hagendornius, Harderus, Heyde, Helwigius, Hoechſtetterus, Horſtius, Journal, Lanzonus, Loſſius, Lotichius, Miſcellanea Nat. Cur. Moinichen, Pechlinus, Platerus, Poterius, Raygerus, Rhodius, Riedlinus, Riverius, Roſſius, Schenckius, Schrœckius, Smetius, Stalpart, Teſtori, Thonerus, Timæus, Tulpius, Velſchius, Verzaſcha, Wierus, Wittichius.*
Obſervationes Philoſophicæ. *Oldenburgius.*
Obſervationes Pharmacevticæ. *Bauderon.*
Obſtetriciæ artes. *Lonicerus, Louyſe,* Siegmundin/ Sommer/ *Volterus,* Welſch/ *vid.* Partus.

Oculi deſcriptio. *Briggs, Hier. Fabricius, Fuchſius, Goclenius, Hortenſius, Petri, Plempius, Verle.*
Oculi humores. *Chrouët.*
Oculorum ductus aquoſi. *Nuck, Stenonius.*
Oculorum affectus. Bartſch/ *Knyphaus, Mercurialis.*
Odontalgia. *Strobelbergerus, vid.* Dentes.
Odores. *Servius, Tertiis, Theophraſtus. vid.* Atmoſphæra.
Odoratus. *Schneiderus. vid.* Olfactus.
Odoratus amiſſio. *Schneiderus.*
Oeconomica. *Agricola, Colerus, vid.* Ruſtica res.
Olea. *Müllerus, Sala.*
Olea deſtillata. *Hartmannus.*
Oleum montis Zibini. *Arioſtus. vid.* Petroleum.
Oleorum examen. *Braſavola.*
Olfactus. *Tozzi. vid.* Odoratus.
Omentum. *Hier. Fabricius, Malpighius.*
Oneirocritice. *Lupius. vid.* Somnia, Inſomnia.
Opium. *Freytagius, Hartmannus, Wedelius, Winclerus. vid.* Laudanum opiatum.
Opii virtus diaphoretica. *Ettmüllerus.*
Opobalſamum. *Guibertus. vid.* Balſamum.
Optica. *Barrow, Hon. Fabry, Flud, Kircherus, Kohlhans, Schottus, Tacquet, Timplerus, Voglerus.*
Optica Problemata. *Eſchinardus.*
Optica admiranda. *Kohlhanſius.*
Orbis novus. *Dietericus.*
Oris vaſa. *Stenonius.*
Oſſium hiſtoria. *Th. Bartholinus, Fallopius, Galenus, Genga, Geuderus, Havers, Hoffmannus, Schillingius, Senguerdius, Severinus, Sylvius.*
Oſſium fœtus generatio. *Kerckringius.*
Oſſa infantis. *Eyſſonius.*
Oſſa, motus animalis organa. *Stettler.*
Os cribriforme. *Schneiderus.*
Os cuneiforme. *Schneiderus.*
Oſſa intra cerebri ventriculos. *Botallus.*
Oſſicula in cerebro reperta. *Mappus.*
Oſſis coalitio. *Leeuwenhoek.*
Oſſa molliendi ratio. *Papin.*
Oſteologia. *vid.* Oſſium hiſtoria.
Oſtiola. *Vid.* Valvulæ.
Oſtrea. *Leeuwenhoek.*
Ovis anatome. *Blaſius.*
Ovum. *Garmannus, Miſcellanea Nat. Cur.*
Ovi anima ſenſitiva. *Geibelius.*
Ovi formatio. *C. Bartholinus F. Blaſius, Hier. Fabricius.*
Ovi incubati prænomena. *Aldes, Malpighius, J. Schraderus.*
Ovaria & ova mulierum. *C. Bartholin. F. Drelincurtius.*
Ova aſtacorum & cancrorum, formicarum, ſquillarum. *Leeuwenhoek.*
Oxymelitos uſus in pleuritide. *Cardanus.*

P.

PÆdarthrocace. *Portius. vid.* Rachitis, Spina ventoſa.
Palæſtinæ deſcriptio. *Heidmannus.*
Palmæ vegetatio. *Leeuwenhoek.*
Panacea. *Gerhardus, Glauberus,* Heßling/ *Maſſard. vid.* Medicina univerſalis.
Panacea Amwaldina. *Libavius,* Wald.
Pancreas. *Th. Bartholinus, Brunnerus, Graaf.*
Pancreatici ſucci commentum. *Graaf, Swalve.*
Panis cotidianus. *Wedelius.*
Pantometrum Kircherianum. *Schottus.*
Parabole. *Angelis. vid.* Curvilinea.
Parabolæ medicæ. *Villanovanus.*
Paracelſica. *Eraſtus, Libavius.*
Paracenteſis Thoracis. *Fienus.*
Paradiſus. *Burnet, Kirchmayr.*
Paradoxa Phyſica. *Travius.*
Paradoxa medica. *Fuchſius, Joubertus, Travius.*
Paralyſis. *Joubertus, Schneiderus, Verzaſcha. Vid.* nervorum reſolutio.
Paralytici N. T. *Th. Bartholinus.*
Paronychia. *Glandorpius.*
Partes humani corporis. *Dreſſerus.*
Partes ſimilares. *Fallopius.*

Partium

Partium principatus. *C. Hoffmannus.*
Partium uſus. *Th. Bartholinus, C. Hoffmannus.*
Partium conſenſus. *Bauſnerus.*
Partus. *Caranza, Feu, Harvæus, Mauriceau, Tozzi, Viardel. vid.* Fœtus, Obſtetrix.
Partus termini. *Arniſæus, Caranza, Peyſſonel.*
Partus ſeptimeſtris. *Axtius, Cardanus, Sylvius.*
Partus octimeſtris. *Drelincurtius.*
Partus cæſareus. *Spachius.*
Partus humani inſolitæ viæ. *Th. Bartholinus.*
Partus numeroſus. *Garmannus, Tozzi.*
Paſchalis luna. *Knitl.*

Paſſionis Dominicæ Phyſiologia. *Voglerus.*
Pathologia. *Bordingus, Bravo, Capivacceus, Charleton, Corberus, Fernelius, Glacanus, C. Hoffmannus, Horſtius, Jacchinus, Kleinfeld, Liddelius, Loenius, Mercatus, Mercurialis, Mylius, Riolanus, Salius, Sebizius, Strobelbergerus, Sylvius, Theophraſtus, Tozzi, Varandæus, Wedelius. vid.* Morbus.

Pathologia animata. *Chr. Langius.*
Paxillus carnis D. Paulo infixus. *Wedelius.*
Pectoris morbi. *Bellinus, Heurnius, Mercatus. vid.* Thoracis morbi.
Pelecanus. *Deuſingius.*
Percuſſionis vis. *Borellius.*
Percuſſio ſolidorum. *Mariotte.*
Peregrinationes Medicorum. *Th. Bartholinus, Wigand.*
Peregrinantium medicina. Schorer.
Pericardii aqua. *Severinus.*
Periſtalticus motus. *Cole, Perrault.*
Perſica Pharmacopœa. *Pharmacop.*
Perſpectiva. *Bajo. vid.* Optice, Dioptrice.
Pes mechanicus. Schwed.
Peſtis. *Anthora, Augenius, Barbette, Bayro, Beza, Bierlingius, Birnius, Bloſſius, Boccone, Bodekerus, Boekelen, Bra, Calefatti, Cardilucius, Deuſingius, Diemerbroek, Doringius, Droet, Eichſtadius, Jo. Faber, Ferriolus, Fioravantus, Font, Freytagius, Friccius, Gabrielis, Gallus, Gardinius, Gaſton, Girntius, Gieſelerus, Gockelius, Goclenius, Gomeſius, Graba, Grulingius, Guibertus, Helmont, Helvigius, Hennemannus, Heringius, Herlicius, Heurnius, Hildebrandus, Hodges,* Hörnigk / *Hollerius, Horſtius, Joubertus, Keil, Kircherus, Liddelius, Lyonnet, Lyſeck, Magirus, Magiſtratius, Mannagetta, Marquis, Martini, Maſſarias, Matthæi, Mercurialis, Miſcellanea Nat. Cur. Muncerius, Niethheimer,* Oeler / *Paauw, Panſa, Patinus, Payerus, Petri, Phædro, Plempius, Pleyerus, Poppius, Quercetanus, Rehfeldius, Reineſius, Rhumelius, Riverius, Roſtius, Rottendorfius, Sala, Salius, Scheunemannus,* Schmidt / Schorer / *Schultetus, Sennertus, Sylvius, Timæus, Trincavellius, Varandæus, Varwyck, Vege, Verbezius, Unzerus, Voet, Weickhardus. vid.* Contagium, Febris Peſtilentialis.
Peſtis Hiſpalenſis. *Caldera.*
Peſtis Lipſienſis. *Rivinus.*
Peſtis Romana. *Chriſtinus, Riverius.*
Peſtilenti aëri corrigendo conſilium. *C. Bartholinus.*
Peſtis opprobrio Epiſtola Satyrica. *Chytræus.*
Petechiales febres. *Donckers, Mindererus. vid.* Febres.
Petroleum. *Libavius. vid.* Oleum.
Phalaja microcoſmi. *Rhumelius.*
Pharmacologia. *Dale, Pomet. vid.* Materia Medica.
Pharmacevtica dictionaria. *Jungken, Meuve.*
Pharmaca purgantia. *Tozzi. Vid.* Purgantia.
Pharmacopœia, Pharmacevtice, Pharmacia. *Bauderonus, Blancardus, Barckhauſen, Bolneſtus, Bontekoe, Boys, Cardilucius, Charas, Corbejus, Cordus, Ettmüllerus, Fontanus, Fuhrmannus, Gehema, Gogler, Helmontius, Hoffmannus, Horſtius, Joubertus, Kœnigius, Ludovici, Mannellus, Matthiæ, Mylius, Mynſicht, Myrepſus, Mort, Panſa, Prævotius, Primeroſius, Renodæus, Rondeletius, Ryff, Santini, Scheniſſus,* Schlapritz / Schmidt / Schön-

 feld /

feld/*Schrœckius, Schrœderus, Schwenckfeldius, Shipton, Siniker*, Stackelbeck/ *Staphorſtius, Tabernamontanus, Wedelius, Zacutus, Zieglerus, Zwœlferus. Vid.* Medicamentarius Codex.

Pharmacopœia Spagyrica. *Glauberus, Gramanus, Poterius, Quercetanus, Rhumelius. Vid.* Chemia.

Pharmacopœia Auguſtana, Amſtelodamenſis, Antverpienſis, Bateana, Bruxellenſis, Hagienſis. *h. t.*

Pharmacopœia Helvetica. *Rebecque.*

Pharmacopœia Leovardienſis, Lillenſis, Londinenſis, Lugdunenſis, Norimbergenſis. *h. t.*

Pharmacopœia Perſica. *Joſepho, Mouzaffer, Pharmacop.*

Pharmacopœia Ultrajectina. *h. t.*

Pharmacopolia viſitandi ratio. *Haſenrefferus, Michaëlis.*

Pharmacopoliorum reformatio. *Matthiæ.*

Pharmacopœorum fraudes. *Th. Bartholinus.*

Pharmacopœorum ſtribligo. *Borrichius.*

Pharmacopœia domeſtica. *Guſerus, Guibertus.*

Philoſophorum veterum hiſtoria. *Cozzandus.*

Philoſophia Hippocratica. *Santacruz.*

Philoſophia Ariſtotelis. *Tylkowsky.*

Philoſophia Epicuri. *Bernier.*

Philoſophia ſectaria & electiva. *Sturmius.*

Philoſophiæ veteris & novæ conſenſus. *Hamel.*

Philoſophorum hypotheſes abs JCtis tranſſumptæ. *P. Ammannus.*

Philtra. *Henckelius.*

Phlebotome. *Vid.* Sanguinis miſſio.

Phocæ & Phocænæ anatome. *Blaſius, Severinus.*

Phœnigmi. *Saxonia. Vid.* Veſicantia.

Phœnix. *Deuſingius.*

Phœnix Chemicorum redivivus. *Mich. Majerus.*

Phonurgia. *Kircherus. Vid.* Sonus.

Phoſphorus Hermeticus. *Balduinus, Boccone, Elsholtius, Kirchmajerus, Kunckelius. Vid.* Noctiluca.

Phoſphorus Bononienſis. *Boccone, Celio.*

Phosphorus cum lapide Bononienſi collatus. *Menzelius.*

Phthiſis. *Holterhoff, Morton, Sylvius. Vid.* Tabes.

Phyſica. *Cellarius, Chaſteau, Claubergius, Combachius, Deuſingius, Diepholdus, Duns, Eccardus, Hon. Fabry, Jo. Rod. Faber, Phil. Faber, Fioravantus, Flud, Foxius, Geilfuſius, Gerardus, Geulinx, Gianninius, Gilbertus, Goclenius, Greydanus, Gutberleth, Heereboord, Heinlinus, Helmontius, Horſtius, Hundeshagen, Jacchæus, Iſendoorn, Jungken, Jungius, Keckermannus, Kippingius, Kyperus, Lamy, Langenhert, Lanis, Loenius, Lublinis, Magirus, Majus, Marca, Mercenarius, Mislerus, Molinæus, Moriſanus, Muralto, Neufville, Newton, Pererius, Philippi, Piſſinus, Pomarius, Posnerus, Raei, Regius, Reiberus, Rohault, Romain, Rubio, Sagittarius, Scharfius, Schoockius, Schottus, Schraderus, Schwimmerus, Seidelius, Senguerd, Sennertus, Sperlette, Sperlingius, Stair, Stierius, Stratemannus, Strauſſius, Sturmius, Suizerus, Thomaſius, Valentini, Verhelius, Voëtius, Zapfius, Zeiſoldus.*

Phyſica Syſtemata. *Bechmannus, Berlicomius, Bonetus, Bootil, Keckermannus. Vid.* Phyſica.

Phyſica compendia. *Jo. Ammannus, C. Bartholinus, Barry, Bontekoe, Burgersdicius, Burslerus. Vid.* Phyſica.

Phyſicæ doctrinæ ſtudium. *Salom. Alberti.*

Phyſicæ diſſertationes. *Bayle.*

Phyſicæ hypotheſes. *Er. Bartholinus.*

Phyſicæ quæſtiones. *Fuentes, Pictorius, Placentinus, Thomaſius.*

Phyſica problemata. *Ariſtoteles, Hippius, Weinrichius. Vid.* Problemata.

Phyſicæ concluſiones. *Bertingius.*

Phyſicæ curioſitates. *Schwimmer, Voigt.*

Phyſicæ deliciæ. *Voigt.*

Phyſica Bibliographia. *Beughem.*

Phyſica Moſaica. *Bachimius, Bachius.*

Phyſica Chriſtiana. *Mey.*

Phyſica Chemica. *Albineus. Vid.* Chemia.

Phyſica Carteſiana. *Er. Bartholinus, Bontekoe, Clau-*

Claubergius, Geulinx, Greydanus, Raei, Regius, Rohault, Sperlette.
Phyſica ſubterranea. *Becherus.* ʋid. Foſſilia, Metalla.
Phyſicæ dignitas & præſtantia. *Lotichius, Maylhat.*
Phyſicæ abſurditas & vanitas. *Zeiſoldus.*
Phyſiognomice. *Belliere, Claramontius, Goclenius, Helvetius, Ingebertus, Porta, Rhyne, Wedelius.* ʋid. Facies humana. Metopoſcopia.
Phyſiognomice Medica. *Mey.*
Phyſiologia Medica. *Bohn. Bontekoe, Bordingus, Bravo, Broekhuyzen, Capivaceeus, Charleton, Dilichius, Fernelius, Gallaratus, Glacanus, Herdfeld, Hoboken, Hooghelande, Jacobi, Iſendoorn, Keſtlerus, Kœnig, Liddelius, Mercatus, Mylius, Mœbius, Orsloh, Overkamp, Poll, Regius, Reſtaurant, Riolanus, Tozzi, Varandæus, Wechtlerus, Wedelius, Zwingerus.* ʋid. Homo.
Picis confectio. *Axtius.*
Pictoria ars. *Junius, Pas, Sandrart, Schefferus.*
Pietas Hippocratea. *Lindenius.*
Pilæ marinæ anatome. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Pilorum affectus. *Joubertus.*
Pilulas dejectoras exhibendi tempus. *Farvacius.*
Pilulæ Marocoſtinæ. *Mindererus.*
Pilulæ ſine quibus eſſe quondam noluit Exc. Dominus Doctor Bruxius. *Bruxius.*
Pinguedo. *Giſelerus, Malpighius.*
Piſces. *Kozak.*
Piſcium hiſtoria. *Aldrovandus, Dubravius, Geſnerus, Jonſtonus, Rajus, Willughby.*
Piſces in ſicco viventes. *Severinus, Theophraſtus.*
Piſces Braſilienſes. *Piſo.*
Piſces lacus Bodamici. Mangold.
Piſces in Holſatia. *Schoneveld.*
Piſcium generatio. *Leeuwenhoek.*
Piſcium reſpiratio. *Severinus.*
Piſcium dentes petrefacti. *Boccone.* ʋid. Gloſſopetræ.
Piſcinæ. *Dubravius.*
Piſſaſphaltum. *Libavius.*
Pituitæ generatio. *Leeuwenhoek.*
Placenta uteri. *Tilingius.*
Planetarum theoria. *Dulliendus, Purbachius.* ʋid. Aſtronomia, Sphærice.
Planetarum vires in Medicina. *Cardanus.*
Planetolabium. *Koesfeld, Miſcellanea Nat. Cur.*
Plantæ. *Hon. Fabry.*
Plantarum generatio. *Aromatarius, Boccone, Hæberlinus, Leeuwenhoek, Triumfetti.*
Plantarum vegetatio. *Digby, Mariotte.*
Plantarum anatome. *Dedu, Grew, Malpighius, Severinus.*
Plantarum Character. *P. Ammannus.*
Plantarum methodus. *Rajus, Rivinus, Rudbeck.* ʋid. Botanice. Herbaria res.
Plantarum index univerſalis. *Bauhinus, Menzelius.*
Plantarum hiſtoria. *Ambroſinus, C. Bauhinus, Beslerus, Boccone, Breynius, Cardanus, Charas, Cherlerus, Dioſcorides, Dodart, Jungius, König, Matthiolus, Plukenet, Renealmus, Rolſincius, Theophraſtus, Triumfetti, Turre.* ʋid. Herbarium.
Plantæ carmine deſcriptæ. *Cowley.*
Plantæ ſempervivæ. *Boccone.*
Plantæ rariores. *Boccone, Breynius, Hortus Malabaricus, Menzelius.*
Plantarum Catalogi. Pein/ *Schola, Turre, Vorſtius, Zumbach.*
Plantæ Ægyptiæ. *Alpinus, Veslingius.*
Plantæ Americanæ. *Plumerius.*
Plantæ Angliæ. *Merret.*
Plantæ Argentoratenſes. *Mappus.*
Plantæ Belgicæ. *Vorſtius.*
Plantæ Braſilienſes. *Piſo.*
Plantæ Brunſuigenſes. *Chemnitius.*
Plantæ Creticæ. *Pona.*
Plantæ Halenſes in Saxonia. *Knauthius.*
Plantæ Helveticæ. Roll.
Plantæ Hollandicæ. *Commelyn.*
Plantæ Lipſienſes. *P. Ammannus.* Pein.
Plantæ Malabaricæ. *Hortus.*
Plantæ Marchicæ. *Elsholtius.*
Plantæ Mexicanæ. *Hernandez.*
Plantæ Montis Baldi. *Pona.*
Plantæ Piſanæ. *Bellucius.*

Plantæ

Plantæ Scoticæ. *Sibbaldus.*
Plantæ Sicelides. *Boccone.*
Plantæ Biblicæ. *Cocquius.*
Planta monſtroſa Gottorpienſis. *Major.*
Plantarum metamorphoſis. *Sinibaldus.*
Plantarum Sal volatile. *Miſcellanea Nat. Cur. Wedelius.*
Plantarum uſus. *Borrichius.*

Pleuritis. *Campen, Helmontius, Holterhoff, Lindenius, Maſſard, Zecchius.*
Pleuritidi an ſanguinis miſſio ? *Briſſot.*
Pleuritidi oxymelitos uſus. *Cardanus.*
Plica Polonica. *Bontekoe, Saxonia, Theophraſtus.*
Pluviæ ſigna. *Theophraſtus.*
Pluvia ſulphurea. Heyden.
Podagra. *Anhart, Balde, Birrius, Blancard,* Bodenſtein / *Boſcius, Buſſchof, Cnœffelius,* Danckwerth / *Friccius, Geilfuſius, Heringius, Lacy, Læſelius, Miſcellanea Nat. Cur. Panſa, Pernerus, Piſtorius, Raicus, Ruel, Schlegelius, Stifferus, Sydenham, Teuberus, Villanovanus.*

Podagræ encomium. *Villanovanus.*
Podagra dentium. *Strobelberger.*
Pœonia. *Hünerwolfius.*
Poëtæ Medici. *Th. Bartholin.*
Polaris ſtellæ diſtantia. *Gradius.*
Polaris declinatio ſuſpecta. *Prætorius.*
Pollex. *Prætorius.*
Polymathia Medica. *Wedelius.*
Polypus. *Schneiderus.*

Polypus narium. *Glandorpius.*
Polypus cordis. *Malpighius.*
Polypus aortæ. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Ponderum ratio. *Angelocrator.*
Pondera medicinalia. *Th. Bartholinus, Maſſarius, Rhodius.*
Porcetanæ thermæ. *Fr. Fabricius.*
Porci anatome. *Blaſius, Cophon.*

Pori corporum. *Er. Bartholinus, Boyle.*
Poſtilla medicinalis. *Cardilucius.*
Potentia an prior actu ? *Riolanus.*
Potionum varietas. *Caldera.*
Potus calidus. *Freinshemius, Mappus, Wedelius.*
Potus frigidus. *Caſtro, Wedelius.*
Practica Medicinæ pars. Praxis Clinica. *Barbette, Blaſius, Bonetus, Brightus, Bayro, Beyerus, Beynon, Burnet, Capivaccius, Catalanus, Cardanus, Cardilucius, Chriſtinus, Coſterus, Craanen, Deckers, Dodonæus, Dornkreilius, Ettmüllerus, Faventinus, Feynerus, Follinus, Fontanus, Fontanonus, Fuchſius, Gladbach, Gordonius, Grimmius, Groenevelt, Grulingius, Hartmannus, Heilmannus, Heredia, Heurnius, Hœferus, Hoffmannus, Hollerius, Joel, Jonſton, Johrenius, Joubertus, Jungken, Liddelius, Maets, Marggravius, Maroldus, Marquardus, Mayerne, Mercurialis, Michaelis, Morellus, Moronus, Pechey, Peucerus, Phædro, Pictorius, Platerus, Pulverinus, Regius, Riolanus, Riverius, Rolfincius, Rondeletius, Rulandus, Salius, Santorellus, Saxonia, Scharandæus, Schenckius, Schmitzius, Schœnbornius, Sebizius, Sporiſchius, Sylvius, Taranta, Teſtori, Tilemannus, Tilingius, Timæus, Tozzi, Trincavellius, Varandæus, Vidius, Villanovanus, Waldſchmidius, Warenius, Weckerus, Wedelius, Wernerus, Willichius, Zacutus, Zwingerus.*

Practicæ medicinæ Lexicon. *Hannemannus.*
Præcipitantium uſus. *Ettmüllerus.*
Prædictiones Medicæ. *Caſtro. vid.* Prognoſtica Semeiotice.
Prægnantium regimen. Cammerer.
Præputii reductio. *vid.* Epiſpaſmus.
Præſervativum à contagio. *Dobrzensky.*
Preſſionis certamen cum tenſione circa hydrargyrum in tubo ſuſpenſum. *Bartoli.*

Primum mobile. *Argolus, Bachmannus.*
Principatus partium. *C. Hoffmannus.*
Principia nobiscum nata. *Sperlingius.*
Principia rerum naturalium. Becke / *Boyle, Cardanus, Clos, Cornelius, Lamy, Riolanus,*

lanus, Sennertus, Sperlingius, Verulamius, Vicomercatus, Volder, Zeiſoldus. Vid. Phyſica.
Principia Chemica. *Poterius, Wedelius.*
Principia Medica. *Leichnerus, Vid.* Inſtitutiones.
Problemata Hiſtorica. *Iſ. Schoockius.*
Problemata Geometrica. *Angelis.*
Problemata Mechanica. *Marchettis.*
Problemata Phyſica. *Ariſtoteles, Boyle, Cardanus, Gelenus, Hippius, Rulandus, Iſ. Schoockius, Septalius.*
Problemata Medica. *Bayle, Horſtius, Rulandus, Iſ. Schoockius, Sinibaldus.*
Problemata Phyſiologica. *Jacobi.*
Prodigia. *Obſequens. Vid.* Mirabilia.
Profeſſores Medicinæ. *Sal. Albertus.*
Prognoſtica. *Caldera, Cardanus, Flud, Hippocrates, Hornius, Taurellus, Trincavellius, Vega. Vid.* Semeiotice.
Prognoſtica vitæ & mortis. *Alpinus, Holtzemius.*
Prognoſtica febrium continuarum & malignarum. *Horſtius.*
Prognoſtica in acutis *Rubeus.*
Prognoſtica Cometarum. *Vid.* Cometomantice.
Proportionum doctrina. *Marci, Meibomius. Vid.* Geometria.
Proportionum magnitudo. *Taſſius.*
Pſittaci anatome. *Blaſius.*
Puerperii antiquitates. *C. Bartholin. F.*
Puerperarum therapeia. *Hollerius, Mercatus, Movlus, Spachius. Vid.* Mulier. Obſtetrix.
Puerorum morbi. *Fontanus, Primeroſius. Vid.* Infant. morbi.
Pulcritudo. *P. Lauremburgius, Niphus, Vænius. Vid.* Cosmetice.
Pulli formatio. *Hier. Fabricius, Malpighius. Vid.* Ovum.
Pulli anatome. *Blaſius.*
Pullities Ægyptiorum. *Th. Bartholinus.*
Pulmonum ſubſtantia, motus, & uſus. *Th. Bartholinus, Malpighius, Maurocordatus, Swammerdam. Vid.* Reſpiratio.
Pulmonum morbi. *Mercatus. Vid.* Pectoris morbi.
Pulmonis tuberculum. *Caldera.*
Pulſus. *Abercromby, Bellinus, Bravo, Capivacceus, Cleyerus, Haſenrefferus, Maſſarius, Mercatus, Miſcellanea Nat. Cur. Santacruz, Savonarola, Saxonia, Schelhamerus, Theophraſtus, Wedelius.*
Pulſuum cauſſa efficiens. *Charleton.*
Pulſus intercurrens. *Wedelius.*
Pulvis Sympatheticus. *Roberti, Theatrum Sympatheticum. Vid.* Unguentum armarium.
Purgatio. *Bravo, Bruno,* Horlacher / *Veſti, Zecchius.*
Purgatio in principio morborum. *Maſſarias, Paternus.*
Purgationis remoræ. *Bruno.*
Purgantia. *Fallopius, Grulingius, Pechlinus, Sinibaldus.*
Purgantia vegetabilia. *Rolfincius.*
Purgantium facultas. *Argenterius, Pechlin.*
Purgantium abuſus. *Leichnerus.*
Purgantium abuſus in febribus. *Heinſius.*
Purgantium uſus contra blaterones defenſus. *Alethophilus, Geuderus.*
Purpura. *Columna, Major.*
Purpurata febris. *Porſchon. Vid.* Febris.
Purgatorium Philoſophorum. *Glauberus.*
Putredo. *Eraſtus.*
Putridæ febres. *Saxonia. Vid.* Febres.
Pyrobolicos globos jaciendi ars. *Blondel.*

Q.

Quadrageſima Medica. *Wedelius.*
Quadrantis Aſtronomici & Geometrici uſus. *Welperus.*
Quadratorum menſura. *Ludolfus.*
Quadratura circuli. *Leotaudus, Marci, Vincentio.*
Quadrupeda animantia. *Jonſton, Rajus.*
Quæ ex quibus. *Vid.* Morborum Succeſſiones.
Quæſtiones Phyſicæ. *Fuentes, Pictorius, Placentinus, Thomaſius.*
Quæſtiones Medicæ. *Platerus, Reyes.*
Qualitates. *Cheſne.*

Qualitates particulares & coſmicæ. *Boyle.*
Qualitates occultæ. *Sennertus.*
Qualitatis de ſubjecto in ſubjectum tranſitus. *Cardanus.*
Quartana. *vid.* Febris.
Quercuum gallæ. *Miſcellanea Natur. Curioſ. Leeuwenhoek.*
Quies abſoluta corporum. *Boyle.*
Quinquina. *vid.* Kinkinna.
Quinta eſſentia. *Aubry, Drebbel.*
Quinta eſſentia vini. *Tackius.*
Quinta eſſentia Philoſophorum. *Dickinſon, Glauberus.*

R.

RAbies contagioſa. *Aromatarius. vid.* Hydrophobia.
Rachitis. *Gliſſonius, Mayow. vid.* Pædarthrocace.
Radii corporei. *Potter.*
Radix amara Homeri. *Wedelius.*
Rajæ anatome. *Blaſius.*
Ranæ hiſtoria & anatome. *Blaſius, Jacobæus, Leeuwenhoek, Libavius.*
Rationis humanæ imbecillitas. *Makenzie.*
Ratio Medica. *Tozzi.*
Reactio. *Trincavellius.*
Receptæ. *vid.* Formulæ medicamentariæ.
Recidivæ. *Tilingius.*
Rectanguli uſus. *Nuis.*
Reflexionis & refractionis miſtio. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Refractiones ſolares. *Miſcellanea Italica.*
Refractio duplex in cryſtallo Islandico. *Er. Bartholinus, Hugenius.*
Regalis Societatis Muſeum. *Grew.*
Renum ſtructura. *Bellinus, Læſelius, Malpighius, Tilingius.*
Renum officium in re venerea. *Th. Bartholinus.*
Renum monſtra. *Th. Bartholinus, Bellinus, Blaſius, Botallus.*
Renum affectus. *Maſſaria, Mercatus, Varandæus.*
Reſiſtentia ſolidorum. *Marchettis.*
Reſpiratio. *Deuſingius, Entius, Ettmüllerus, Hier. Fabricius, Lambzwerde, Mayow, Sebizius, Swammerdam, Thruſton, Tozzi.*
Reſpiratio piſcium. *Severinus.*
Reſpirationis organa. *Wedelius.*
Reſpirationis uſus. *Sinibaldus, Wedelius.*
Reſurrectionis myſterium. *Tackius.*
Revulſio ſanguinis per V. S. *Sebizius.*
Rhabarbarum. *Tilingius.*
Rhagades. *Hampius.*
Riſus. *Laurentius.*
Romani agri ſalubritas. *Donius.*
Roris marini hiſtoria. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Roſæ hiſtoria. *Roſenbergius, Sinibaldus, Strauſius.*
Roſa Solis. *Aggravius.*
Roſa vitæ mineralis. *Sala.*
Roſeæ crucis fraternitas. *Libavius, Majerus, Poterius.*
Rubiginis natura. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Ruminatio. *Peyerus.*
Rupicaprarum anatome. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Ruſma Turcarum. *Wedelius.*
Ruſticæ res. *vid.* Agricultura.
Ruzname Naurus. *Velſchius.*

S.

SAccharum. *Deuſingius, Sala, Salmaſius, Tackius.*
Sacer morbus. *Santacruz.*
Sagæ. *Scribonius. vid.* Dæmonolatria, Strigiportium, Veneficæ.
Salis hiſtoria. *Hanhardus, Kozak, Miſcellanea Nat. Curioſ. Theatrum Chemicum, Unzerus, Wigandus.*
Salium natura. *Glauberus.*

Salium

Salium figuræ. *Guilielminus, Leeuwenhoek, Rhyne.*
Salis uſus multiplex. *Snebergerus.*
Sal Ammoniacus. *Boccone.*
Sal volatile plantarum. *Miſcellanea Nat. Cur. Wedelius.*
Sal volatile Tartari. *Ludovici.*
Sal volatile viperarum. *Tackenius.*
Salis ſtatua. *Wedelius.*
Sal Philoſophorum ſecretum. *Nuyſement.*
Sal μωρανθείς. *Wedelius.*
Saliva. *Nuckius.*
Salivæ fontes. *Stenonius.*
Salivales ductus. *Nuck.*
Salivalis ductus Rivinianus. *C. Bartholinus F.*
Salivatio mercurialis. *Abercromby, Michault, Purmannus.*
Salmonum ſexus. *Peyerus.*
Salſaparilia. *Cardanus, Claudinus.*
Salvatellæ inciſio. *Severinus.*
Salviæ hiſtoria. *Paullini.*
Sambuci hiſtoria. Beckher/ Blochwitz.
Sanguinis humani hiſtoria. *Barbatus, Bauſchinus, Bettus, Boyle.*
Sanguificatio. *C. Bartholinus F. Deuſingius, Sylvius.*
Sanguinis motus. *Charleton, Entius, Harveius, Leichnerus, Slegelius, Tozzi.*
Sanguinis circulatio. *Barra, Th. Bartholinus, Blancardus, Bruno, Charleton, Ciucci, Drake, Entius, Follius, Harvæus, Piſo, Primeroſius, Riolanus, Sachſius, Slegelius, Spigelius.*
Sanguinis uſus. *Deuſingius.*
Sanguis vetitus. *Th. Bartholinus, Curcellæus, Theophilus.*
Sanguinis accenſio. *Willis.*
Sanguinis calor in corde auctus. *Deuſingius.*
Sanguinis miſſio. *Bellinus, Botallus, Bravo, Chabibi, Dunus, Franciſco, Guibertus, Heyde, Maſſarias, Panſa, Peccettius, Portius, Rulandus, Schmidt, Sneiderus, Sebizius, Tozzi, Villanovanus, Zecchius.*
Sanguinis miſſio in pleuritide. *Briſſotus, Moreau, Trincavellius.*
Sanguinis miſſi judicium. *Bruno, Jeſſen.*
Sanguinis transfuſio. *Merclinus, Santinellus, Sturmius.*
Sanguis prudentiæ medicæ fundamentum. *Maur. Hoffmannus.*
Sanguinis hauſti effectus mirandi. *Libavius.*
Sanitas. *Ablancurtius. vid.* Diætetice.
Santalinum lignum. *Claudinus.*
Sapientia. *Majerus.*
Sapientia Medica. *Lindenius.*
Saponaria. *Claudinus.*
Sapor facultatum in medicamentis operatricium index. *Abercromby.*
Sarzaparilla. *vid.* Salſaparilia.
Saſſafras. *Claudinus.*
Saturni ſtella. *Hugenius.*
Saturni & Jovis conjunctio. *Welperus.*
Saul energumenus. *Wedelius.*
Scarabæi Angliæ. *Liſter.*
Scarificatio. *Grulingius, Sebizius.*
Scientiæ. *Cardanus.*
Scientiarum dignitas & augmenta. *Verulamius.*
Scientiarum Organon novum. *Verulamius.*
Sclopetorum Vulnera. *Uffenbachius. vid.* Vulnera.
Scorbutus. *Blancardus, Botterus, Cellarius, Chameau, Charleton, Drawizius, Eugalenus, Liſterus, Martini, Paulli, Ronſſæus, Schmidt, Sennertus, Willis.*
Scorbutus oris. *vid.* Stomacace.
Scorpius. *Geſnerus.*
Scorzonera. *Febrius.*
Scotiæ hiſtoria naturalis. *Sibbaldus.*
Scripta Medica. *Lindenius. vid.* Bibliotheca Medica.
Scripturæ S. Phyſiologica. *Voglerus.*
Secreta Medica. *Aubry, Auda, Borri, Bovius, Cardanus, Digby, Emery, Greiſſius,* Kharſtad / *Michaëlis, Miſcellanea Nat. Cur. Paſſera, Pedemontanus, Peganius, Riverius, Roſettus, Rottmannus, Rulandus,* Schnurr / *Weckerus, Zobelius.*
Secreta Chemica. *Pet. Jo. Faber, Hagendornius.*
Secreta adeptorum. *Weidenfeld.*

Secretio animalis. *Cole.*
Sectiones Conicæ. *Hire.* *vid.* Conica.
Secundinæ humanæ & vitulinæ anatome. *Hobokenius.*
Secundinæ retentio. *Th. Bartholinus.*
Semeiotica. *Fernelius, Fienus, Glacanus, Liddelius, Lommius, Portus, Prævotius, Schenckius, Sylvius, Tozzi, Varandæus, Wolffius.*
Seminum variorum anatome. *Leeuwenhoek.*
Semen animalium. *Cremoninus, Drelincurtius, Sperlingius, Zeiſoldus.*
Seminis à toto proventus. *Pariſanus.*
Semen conficientes partes. *Leales.* *vid.* Genitalia.
Seminis in ſanguinem regreſſus. *Lambzwerde.*
Semen animalculis vivis turgidum. *Leeuwenhoek.*
Senectus. *Baquerius, Bettus, Chokier, Laurentius, Sebizius, Sylvius.*
Senum morbi. *Wedelius.*
Senna. *Guibertus.*
Senſus hominis & brutorum animantium. *Armanſon, Cardanus, Goclenius, Rajus, Schævius, Tozzi.*
Senſuum organa. *Molinettus, Perrault.*
Senſuum functiones. *Deuſingius.*
Senſuum delectatio. *Baile.*
Sepia volvox. *Lindenius.*
Serenitatis ſigna. *Theophraſtus.*
Seres. *Libavius.*
Sericum. *Libavius.*
Serpentum hiſtoria. *Ceroſolus, Geſnerus, Jonſtonus,* Lutz / *Rajus, Sebizius.*
Serpentes Braſilienſes. *Piſo.*
Serpentes petrefacti. *Major.*
Serum ſanguinis. *Barbatus.* *vid.* Lympha.
Serum Lactis. *Claudinus.*
Setacea. *Francus, Glandorpius,* Schorer.
Sexuum æqualitas. *Barre.*
Siderum influentia. *Sturmius.*
Signa Chemica. *Milſovius.*
Signa morborum. *Argenterius.* *vid.* Semeiotice.
Signaturæ rerum. *Crollius,* Franck / *Glauberus, Gudrius, Helvetius,* Hiebner / *Sinibaldus.*
Signaturæ fœtus. *Schoockius.*
Simiæ anatome. *Blaſius.*
Simplicia cognoſcendi modus. *Hannemannus.* *vid.* Materia Medica.
Simplicium medicamentorum utilitas. *Boyle.*
Simulatio morbi. *Silvaticus.*
Sinapi Scripturæ S. *Wedelius.*
Sinenſes. *vid.* Seres.
Sinenſium Medicina. *Cleyerus.*
Siphonis reflexi grandioris phænomena. *Sturmius.*
Siphones recurvi ſuctorii. *Guilielminus.*
Sipho Würtembergicus. *Miſcellanea Nat. Cur. Reiſelius.*
Sitis. *Deuſingius.*
Sobrietas. *Guibertus.*
Sodomorum excidium. *Wedelius.*
Sol. *Cornelius.*
Sol flamma. *Potter.*
Solis obliquitas. *Wendelinus.*
Solares eclipſes. *vid.* Eclipſes.
Solaris eclipſeos in Braſilia obſervatio. *Piſo.*
Solanum furioſum. *Jo. Matth. Faber.*
Solidorum reſiſtentia. *Marchettis.*
Solidum intra ſolidum. *Stenonius.*
Somnus & vigilia. *Argenterius, Borrichius, Gruvius, Grulingius, Heredia, Tozzi.*
Somnus an calefaciat, an refrigeret. *Sinibaldus.*
Somnambulones. *Horſtius.* *vid.* Noctambulones.
Somnifera medicamenta. *Borrichius.* *vid.* Opiata.
Somnia. *Mantinus.* *vid.* Inſomnia.
Somniorum interpretationes. *Apomaſaris, Artemidorus.* *vid.* Oneirocritice.
Sonus. *Cheſne, Quirsfeld.* *vid.* Phonurgia.
Sonus vitrum diffringens. *Morhofius.*
Soni productio ab aëris motu, vel à colliſione duorum corporum. *Perrault.*
Soporoſi affectus. *Heinzius, Schneiderus.*
Spadanæ acidulæ. *Heer, Helmontius.*
Spaſmus. *Schneiderus.*
Specifica medicamenta. *Boyle.*
Specificum cephalicum D. Michaelis. *Schultzius.*
Spectra. *Lavaterus.*

Sperma. *vid.* Semen animalium.
Sperma ceti. *Ettmüllerus.*
Sphacelus. *Guil. Fabricius.*
Sphæra & ſolida Sphæralia. *Miſcellanea Italica.*
Sphærice. *Apollonius, Bachmannus, Barrow, Beyer, Clarius, Cobabus, Dodonæus, Finckius, Metius, Moriſanus, Petavius, Proclus, Sacroboſco, Willius. vid.* Aſtronomia. Globus cœleſtis.
Spinæ acutæ vegetatio. *Leeuwenhoek.*
Spinalis medullæ anatome. *Blaſius.*
Spina ventoſa. *Merclinus, Portius. vid.* Rachitis, Pædarthrocace.
Spiralium infinitorum menſura. *Angelis.*
Spiritalia Problemata. *Alotius.*
Spiritus animalis. *Deuſingius, Hoffmannus, Kohlhanſius, Mayow, Riolanus, Schelhamerus, Theophraſtus.*
Spiritus nitro-aëreus. *Barberius, Mayow.*
Spiritus motor. *Wedelius.*
Spiritus mundi. *Hannemannus, Miſcellanea Nat. Cur. Nitnerus, Nuyſement.*
Spiritus univerſalis. *Theatrum Chemicum.*
Spirituum Medicina. *Wirdigius.*
Spiritus vini. *vid.* Vini Spiritus.
Spiritus vini Rhenani. *Portius.*
Sputa. *Mercurialis.*
Squamæ anguillarum. *Leeuwenhoek.*
Squillarum ova. *Leeuwenhoek.*
Statice. *Pardies, Schottus.*
Statica Medicina. *Sanctorius.*
Statuaria admiranda. *Sandrart.*
Steatoma. *Elsholtius, Miſcellanea Nat. Cur.*
Steganographia. *Trithemius.*
Stellæ. *Franciſci, Hamel. vid.* Aſtrologia.
Stellarum natura. *Libavius.*
Stellæ fixæ. *Cavina, Decimator.*
Stereometria. *Angelis,* Mayer.
Sterilitas. *Villanovanus.*
Sterilium morbi. *Mercatus.*
Sterni dolor. *Bootius.*
Sternutatio. *Schneiderus, Schoockius.*
Stibium. *vid.* Antimonium.
Stibii uſus in re cosmetica. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Stigmata. *Pariſanus.*
Stillicidia. *Claudinus.*
Stomacace. *Weickhardus.*
Stranguriailioſa. *Lindenius.*
Striges. *Caſaubonus. vid.* Lamiæ. Veneficæ.
Strigiportium. *vid.* Cacodæmonum geſtatio.
Strumis ſanandis manus Regia *Laurentius.*
Studia matutina ore veſpertinis ſalubriora. *Naudæus.*
Studioſorum ſanitas. *Ficinus, Horſtius.*
Stypticus liquor. *Weberus.*
Sualbacenſes acidulæ. *Dietericus, Melchior.*
Subſtantiæ natura energetica. *Gliſſonius.*
Subtilitates. *Cardanus, Pariſanus.*
Succini hiſtoria. *Boccone, Hartmannus, Libavius, Wigandus.*
Succinum animalculis prægnans. *Leeuwenhoek.*
Sudores. *Bravo, Mercurialis, Sinibaldus, Theophraſtus.*
Sudorifera medicamenta. *Grulingius.*
Sudantium victus. *Sinibaldus.*
Sudor Anglicus. *Sylvius.*
Sudor Sanguineus Chriſti patientis. *Sal. Albertus, Th. Bartholinus, Clotſius, Poſnerus, Voglerus, Wedelius.*
Suis dentium ſtructura. *Leeuwenhoek.*
Sulfur. *Albineus, Paſchalius, Rolfincius, Unzerus.*
Sulfur Philoſophorum. *Theatrum Chemicum.*
Sulfuris vulgaris à Philoſophico differentia. *Amelungius.*
Sulfuris balſamum. *Leichnerus.*
Sulfurea pluvia. Heyden.
Superfœtatio. *Tozzi.*
Superſtitio. *Rondel.*
Superſtitioſa morborum curatio. *Deuſingius.*
Surdos ad loquelam inſtituendi ratio. *Jo. Conr. Amman, Deuſingius.*
Suturarum cranii diſceſſio. *Bootius.*
Sympathia & antipathia. *Boccone, Fracaſtorius, Langenmantelius, Libavius, Pomarius, Rattray, Theatrum Sympatheticum.*
Sympathetica remedia. *Helmontius.*

Sympatheticus pulvis. *Deuſingius, Papin, Theatrum Sympatheticum.*
Sympatheticum Theatrum. *Strauſſius.*
Symptomata. *Sylvius, Tozzi, Xenium, Vid.* Pathologia.
Symptomatum differentiæ. *Joubertus.*
Syncretismus Medicus. *Paul. Ammanus.*
Syrupi. *Joubertus.*

T.

Tabaci hiſtoria. Barnſtein / *Baumannus, Beintema, Everardus, Magnenus, Mundius, Oliva, Pauli, Thorius.*
Tabidorum Theatrum. *Benedictus. Vid.* Phthiſis.
Tabes pectorea *Bootius.*
Tabidis reficiendis lactis uſus. *Bayle. Vid.* Lactea curatio.
Tabulæ Aſtronomicæ. *Lansbergius.*
Tabulæ Mathematico-Hiſtoricæ. *Megerlinus.*
Tactus. *Tozzi.*
Tactus organon. *Malpighius.*
Talismanicæ figuræ. *Gaffarellus. Vid.* Amuleta.
Talpæ hiſtoria. *Paullini.*
Tamariſci lignum. *Claudinus.*
Tarantulæ ictus. *Grube, Sengwerdius.*
Tartarus. *Helmontius, Rolfincius, Sala, Theophraſtus, Wedelius, Zobelius.*
Tartari ex vini fæcibus extractio. *Glauberus.*
Tartarus vini Rhenani. *Portius.*
Tartarus Moraviæ. *Hertodius.*
Tartari cremor. Wolfahrt.
Tartarei morbi. *Theophraſtus.*
Tauri anatome. *Blaſius.*
Teleſcopium. *Sturmius, Zahn.*
Tellus. *Vid.* Mundus, Terra.
Telluris figura. *Eiſenſchmidius.*
Telluris motus. *Herbinius, Lansbergius, Potter, Trew.*
Temperamenta. *Follinus, Lemnius, Riolanus, Sylvius.*
Temperantiæ ſalubritas. *Aletheus. Vid.* Diætetice. Sobrietas.
Tempeſtatis ſigna. *Theophraſtus.*
Templi Hieroſolymitani Sciagraphia. *Sturmius.*
Temporis æquatio. *Horrox.*
Temporum antiquorum menſura. *Allatius. Vid.* Chronologia.
Temporum reſtitutio. *Cardanus.*
Tempora morborum. *Tozzi. Vid.* Criſes.
Temulentia. *Ettmüllerus. Vid.* Ebrietas.
Tenſionis cum preſſione certamen circa vacui experimentum. *Bartoli.*
Terebinthina. *Siniker.*
Teredines humani corporis. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Terra. *C. Bartholinus, Bircherodius, Helmontius.*
Terræ gyratio. *Herbinius, Lansbergius, Potter, Trew. Vid.* Mundi Syſtema Coperniceum.
Terræ motus. *Achilles, Miſcellanea Germanica & Italica, Paragallus, Sturmius, Titis, Travaginus.*
Terræ motus tempore paſſionis Dominicæ. *Voglerus.*
Terra machinis movenda. *Caſatus.*
Terra Ampelitis. *Libavius.*
Terræ ſigillatæ hiſtoria. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Teſtacea. *Major. Vid.* Cochleæ. Conchylia.
Teſticulus gliris. *Leeuwenhoek.*
Teſtudinum anatome. *Caldeſi.*
Tetragonum Hippocratis. *Theatrum Chemicum, Wedelius.*
Thaumatographia. *Vid.* Miracula.
Theæ potus. *Four, Mundius, Paulli, Pechlinus, Petitus, Potus.*
Thematum Genethliacorum conſtructio. *Cunelius, Paganis, Welperus. Vid.* Aſtrologia Judiciaria.
Theologiæ & medicinæ affinitas. *Th. Bartholinus.*

Theo-

Theologia Hippocratica. *Stephanus.*
Therapevtice. *Stephanus. Vid.* Praxis Clinica.
Theriaca. *Th. Bartholinus, Charas, Maranta, Meibomius,* Schönlin / *Silvaticus, Wittichius. Vid.* Mithridatium.
Theriacæ doſis. *Villanovanus.*
Theriaca cœleſtis. *Dolæus.*
Thermæ. *Fallopius, Kœnigius, Theophraſtus.*
Thermarum natura. *Horſtius.*
Thermarum abuſus. *Lamzwerde.*
Thermæ artificiales VII. planetarum. *Molitor.*
Thermæ Germaniæ. *Goebelius.*
Thermæ Aquisgranenſes. *Blondellus, Fr. Fabricius.*
Thermæ Badenſes. *Matthæi.*
Thermæ Biberacenſes. Braun.
Thermæ Carolinæ. *Hilliger, Langius, Payerus.*
Thermæ Enzianæ. *Deucerus.*
Thermæ Fabarienſes. *Guil. Faber,* Kolweck / Stöcklin / Zimmermann.
Thermæ Liebenzellanæ. Walch.
Thermæ Porcetanæ. *Blondellus, Fr. Fabricius.*
Thermæ Valleſianæ. *Guil. Fabricius.*
Thermæ Weiſſenburgicæ. *Merclinus.*
Thermæ Wisbadenſes. Weber.
Thermæ Wolckenſteinenſes. Hauptmann / Goebel.
Thermometra. *Saledinus, Sturmius,* Werner.
Thermometrum correſpondens. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Thermopoſia. *Vid.* Potus Calidus.
Thorax. *C. Hoffmannus.*
Thoracis uſus. *Th. Bartholinus.*
Thoracis affectus. *Diemerbroek, Joubertus, Saxonia. Vid.* Pectoris morbi.
Thoracicus ductus. *Perrault, Pecquetus.*
Thuris hiſtoria. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Tigridis anatome. *Blaſius.*
Tiliæ vegetatio. *Leeuwenhoek.*
Tinctoriæ artis præcepta. *Ars.*
Tinctura bezoardica D. Michaëlis. *Schultzius.*
Tinctura univerſalis. *Clauderus, Puris. Vid.* Lapis Philoſophorum.
Tonſoria ars. *Amatus.*
Topica medicamenta. *Schopfius.*
Tornatorium molendinum. Werner.
Tradux animæ humanæ. *Leichnerus. Vid.* Animæ origo.
Tradux paſſionum & morborum. *Kirchmajerus. Vid.* Transplantatio.
Tranquillitas. *Cardanus.*
Tranſpiratio humorum inſenſibilis. *Cuſac, Grulingius, Leeuwenhoek.*
Transplantatio morborum. *Frommannus, Grube. Vid.* Tradux morborum.
Trepanatio. *Fienus.*
Triangulum. *Billius. Vid.* Trigonometria.
Trichiaſis. Scholtz.
Trigonometria. *Cavalerius, Frenicle, Froebent, Gualtherus, Lansbergius,* Meyer / *Ortlochius, Oughtredus, Rohault, Schottus, Taſſius, Tollius, Urſinus. Vid.* Triangulum.
Triremium fabrica. *Meibomius, Opelius.*
Tubæ uterinæ. *Drelincurtius, Tilingius.*
Tubaria conceptio. *Miſcellanea Nat. Curioſ. Tilingius.*
Tuberanæ acidulæ. *Libavius.*
Tumores. *Arantius, Fallopius, Galenus, Peccettius, Portius, Saporta, Schelhamerus.*
Turfæ. *Libavius, Schoockius.*
Turturis marini radius. *Severinus.*
Tuſſis. *Helmontius, Mye. Vid.* Pectoris morbi.

V.

VAccæ anatome. *Blaſius.*
Vacuum ſpatium. *Bartoli, Bracchi, Cardanus, Deuſingius, Guerike, Helmontius, Schottus, Verulamius.*
Variola magna. *Vid.* Gallica lues.
Valvulæ venarum. *Hier. Fabricius.*
Valvulæ lacteorum & lymphaticorum. *Ruyſch.*

Vari.

Vari. *Mœllenbroccius.*
Varietas rerum. *Cardanus.*
Variolæ & morbilli. *Augenius, C. Bartholinus, F. Th. Bartholinus, Diemerbroek, Fueldez, Horſtius, Liddelius, Lipſius, Minadous, Porſchon, Sebizius, Waldſchmidius.*
Variolæ confluentes. *Sydenham.*
Variolarum curationi liquor Waldſchmidianus. *Anchora Salutis.*
Vaſa Chemica. *Mylius.*
Vaſa lactea. *Vid.* Venæ lacteæ.
Vegetabile regnum. *Jonſtonus, Kœnigius. Vid.* Plantarum hiſtoria.
Vegetabilium Lexicon. *Francus.*
Vegetabilium anatome. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Vegetabilium generatio in aëre. *Hartmannus.*
Vegetatio. *Tozzi. Vid.* Plantarum generatio.
Venæ. *Fallopius.*
Venarum oſtiola. *Hier. Fabricius. Vid.* Valvulæ.
Venæ ſectio. *Grulingius, Horlacher, Miſcellanea Nat. Cur. Vid.* Sangvinis miſſio.
Venæ Sectionis iteratio. *Joubertus.*
Venæ Sectionis abuſus. *Lentilius.*
Venæ Sectionis adverſus blaterones defenſio. *Alethophilus, Geuderus.*
Venæ Sectio in pleuritide. *Deuſingius, Frommannus. Vid.* Pleuritis.
Venæ lacteæ. *Aſelius, Th. Bartholinus. Vid.* Chylus.
Vena Medinenſis. *Velſchius. Vid.* Dracunculi.
Venatus. Täntzer.
Veneficæ, Veneficia. *Friſius,* Hildebrand/ *Lancrée,* Lerchheimer / *Wierus. Vid.* Dæmonolatria. Lamiæ. Striges.
Venena. *Cardanus, Gockelius, Joel, Libavius, Loeberus, Naudæus, Prævotius, Scharfius, Uffenbachius, Villanovanus, Weickhardus.*
Venena Braſilienſium. *Piſo.*
Ventus. *Bohun. Verulamius.*
Ventorum ſigna. *Theophraſtus.*
Ventriculus. *Th. Bartholinus, Hier. Fabricius, Gliſſonius.*
Ventriculi fermentum. *Viridetus.*
Ventriculi querelæ & opprobria. *Schalve.*
Ventriculi affectus. *Varandæus.*
Ventriculi gallinacei anatome. *Peyerus.*
Veneri in ſolem incurſus. *Keplerus.*
Venus aurea. *Balduinus.*
Veneri flagra commoda. *Meibomius.*
Vermium hiſtoria. *Jungius, Vagetius.*
Vermis Majalis. *Clutius.*
Vermes inteſtinorum. *Savonarola.*
Vermes monſtroſi. *Spigelius.*
Vermiculi capillares infantum. *Velſchius.*
Veronica. *Francus.*
Vertigo. *Mye, Stephanus, Theophraſtus.*
Veſicæ affectus. *Maſſaria, Mercatus, Varandæus.*
Veſicantium uſus. *Fonte.*
Veſicantium abuſus. *Sinibaldus.*
Veterinaria. *Pluvinel, Vegetius, Uffenbachius,* Walther/ Winter.
Viduarum affectus. *Mercatus.*
Vigilia. *Tozzi. Vid.* Somnus.
Vinum. *Fracaſtorius, Meibomius, Mercurialis, Mertzius, Rondella, Schreyerus, Tirellus, Villanovanus, Whitakerus. Vid.* Vitis.
Vini & aquæ connubium. *Guarinoninus.*
Vinum myrrhatum Chriſto patienti datum. *Th. Bartholinus, Voglerus.*
Vinum Rhenanum. *Portius.*
Vina Etruſca. *Redi.*
Vina medicata. *Claudinus.*
Vini pleni. *Lindenius, Wedelius.*
Vini exhibitio in febribus. *Sylvius.*
Vini quinta eſſentia. *Tackius. Vid.* Spiritus vini.
Vini ſpiritus ſine acido. *Barnerus.*
Vipera. *Angelus, Charas, Claudinus, Severinus, Miſcellanea Nat. Curioſ. Redi.*
Viperæ morſus. *Ettmüllerus.*
Vires. *Cardanus.*
Virginitatis notæ. *Capivaccius, Pinæus, Sebizius.*
Virginum morbi. *Mercatus, Stephanus.*
Virgula divina. *Prætorius, Vallemont.*
Virtutum in brutis animantibus ſimulacra. *Schraderus.*

Virunculi metallici. *Poſnerus.*
Viſcerum ſtructura. *Harderus, Malpighius.*
Viſcus quernus. *Claudinus.*
Viſus nobilitas. *Laurentius.*
Viſionis theoria. *Briggs, Fonte, Michaelis, Petri, Plempius, Pomarius, Sturmius, Tozzi. Vid.* Oculus.
Viſus conſervandi ratio. *Laurentius.*
Vita. *Bontekoe, Caſmannus, Conringius, Cornelius, Gliſſonius, Helmontius, Naudæus, Tozzi, Verulamius.*
Vitæ terminus. *Lemnius, Naudæus, Voet, Warnerus.*
Vitæ & mortis prognoſticon. *Holtzemius.*
Vita producenda. *Cardanus, Codronchius, Deodatus. Vid.* Sennertus.
Vita ſub aquis. *Pechlinus.*
Vitis. *Horſtius, Rendella, Sachſius. Vid.* Vinum.
Vitis Theologia. *Cornarius.*
Vitra. Vitraria. Kunckel/ *Merret, Neri.*
Vitri lacrimæ. *Miſcellanea Nat. Curioſor. Redi, Sturmius.*
Vitra anaclaſtica. *Miſcellanea Nat. Curioſ.*
Vitriolum. *Kernerus, Paſchaſius, Sala, Trumphius, Verbezius. Vid.* Atramenta.
Vitulini capitis anatome. *Miſcellanea Natur. Cur.*
Viventium ortus ſpontaneus. *Sennertus.*
Ulcera. *Fallopius, Peccettius, Sebizius, Uffenbachius.*
Ultrajectina Pharmacopœia. *Pharmacop.*
Umbra. *Kircherus.*
Unicornu. *Th. Bartholinus, Catelanus, Deuſingius, Sachſius. Vid.* Monoceros.
Unicornu foſſile. *Febrius.*
Univerſi natura. *Cavina, Claramontius, Cornelius. Vid.* Mundus.
Unguenta Chirurgorum. *Uffenbachius.*
Unguentum armarium. *Libavius, Lubbertus, Robertus, Theatrum Sympatheticum. Vid.* Magneticæ curationes.
Unguentum Nardinum. *Wedelius.*
Ungulæ ſuperficies. *Angelis.*
Volatus. *Hier. Fabricius.*
Volatilitas Salis Tartari. *Ludovici.*
Voluptas. *Cardanus.*
Volvulus frigidus. *Lindenius.*
Vomica cerebri. *Bootius.*
Vomitoria. *Tenzelius, Tozzi. Vid.* Emetica.
Vomitus urinæ. *Lambzwerde.*
Vortices Carteſii. *Bertlingius.*
Uranometria. *Bayerus. Vid.* Cœlum.
Ureteres. *Th. Bartholinus.*
Urinæ ſecretio, an à conformatione mechanica, an à fermento? *Sinibaldus.*
Urinæ. *Argenterius, Bellinus, Capivacceus, Cardanus, Joubertus, Lapis, Marci, Maſſarias, Mercurialis, Miſcellanea Nat. Curioſ. Munnicks, Rondeletius, Savonarola, Saxonia, Vega, Willis, Zecchius. Vid.* Uromantice.
Urinæ ſuppreſſio. *Sebizius.*
Urinæ vomitus. *Lambzwerde.*
Urina equi referta animalculis viventibus. *Leeuwenhoek.*
Urinatorum vita ſub aquis. *Pechlinus, Sinibaldus.*
Urnæ gentilium Germanorum. *Miſcellanea Nat. Curioſorum.*
Uromantice. Uroſcopia. *Foreſtus, Horlacher,* May / Riemſchneider / *Theophraſtus, Willichius, Zecchius. Vid.* Urinæ.
Urſi anatome. *Blaſius.*
Urticæ anatome. *Leeuwenhoek.*
Urticæ marinæ anatome. *Heyde.*
Uſus partium. *Galenus, Sylvius. Vid.* Partes.
Uteri anatome. *Drelincurtius, Malpighius, Graaf, Nuckius, Pratis, Swammerdam. Vid.* Matrix.
Uterus duplex. *Miſcellanea Nat. Cur.*
Uteri membranæ ac humores. *Harvæus.*
Uteri tubæ. *Drelincurtius, Tilingius.*
Uteri placenta. *Tilingius. Vid.* Secundinæ.
Uterinus vagitus. *Libavius.*
Uteri Sympathia cum aliis partibus. *Bayle.*
Uterus morborum parens. *Wedelius.*
Uterini affectus. *Spachius. Vid.* Mulierum morbi.
Uteri procidentia. Becke/ *Guil. Fabricius.*
Uvarum criſparum origo. *Leeuwenhoek.*
Vulnera. *Arcæus, Bauſchius, Fallopius, Magatus, Maſſard, Peccettius. Vid.* Chirurgia.
Vulnera capitis. *Arantius, Botallus, Paauw,* Schultz.

Vulneris thoracici hiſtoria. *Pechlinus.*
Vulnera ſclopetorum. *Botallus, Dailly, Guil. Fabricius,* Purmann/ *Quercetanus,* *Vid.* Sclopetorum vulnera.
Vulnera letalia. *Corbejus, Sebizius, Welſchius.* *Vid.* Letalitas.
Vulnerum prodigioſæ curationes. *Theatrum Sympatheticum.*
Vulnera raro tractanda. *Magatus.*
Vulnerum curatio magnetica. *Theatrum Sympatheticum.* *Vid.* Unguentum armarium.
Vulpinæ caudæ odor violaceus. *C. Bartholinus, F.*
Uvula. *Wedelius.*

W.

Waſſerharniſch. Keßler.
Waſſerſchild. *Wagenſeilius.*
Weiſſenburgenſes ferinæ. *Merclinus.*
Wildungenſes acidulæ. *Ramelovius.*
Wisbadenſes thermæ. *Weberus.*
Wolckenſteinenſes balineæ. *Goebelius, Hauptmannus.*

X.

Xiphiæ anatome. *Boccone, Hartmannus, Miſcellanea Nat. Curioſ.*

Y.

Y῞λης ἰατρικῆς ὁμώνυμα. *Salmaſius.* *Vid.* Materia Medica.

Z.

Zarza parilla. *Vid.* Salſa parilia.
Zedoaria. *Manitius.*
Zibethicæ felis anatome. *Blaſius, Caſtellus.*
Zodiaci faſcia velandis medicaſtrorum ineptiis aptata. *Cardilucius.*
Zoologia. *Sperlingius.* *Vid.* Animalium hiſtoria.
Zoophyta. *Deuſingius, Libavius.*
Zootomia. *Blaſius, Severinus.* *Vid.* Animalium anatome.

FINIS.

INDEX
Generalis & Abſolutiſſimus
DECURIÆ TERTIÆ
EPHEMERIDUM GERMANICARUM
ACADEMIÆ CÆSAREO-LEOPOLDINÆ NATURÆ CURIOSORUM,

ab

Anno MDCXCIII. uſque ad Annum MDCCVI.
ſeorſim hactenus editarum,

cum

SYLLOGE AUTORUM ALPHABETICA,

Adjectis Obſervationum & Tractatuum Indici huic inſertorum titulis.

Cum Gratioſiſſ. Sacr. Cæſar. Maj. Privilegio.

FRANCOFURTI ad MOENUM
Sumptibus JOH. PHILIPPI ANDREÆ, Bibl.

Anno M DCC XIII.

c.

Kuith sc
Michael

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

JOHANNES CONRADUS MICHAELIS D.
Academiæ Coll. d. Sophocles.

M*Ethodum* eſſe animam omnium ut rerum, ita & diſciplinarum non ſine cauſa dixére Veteres. Etenim ſi vel ſolam Nominis etymologiam ſequamur, eamque probationi theſeos adhibeamus; quis quæſo, diffitebitur, iter per ampla locorum ſpatia facturis hodegum aliquem, qui eos ſecundùm Viam Regiam devitatis omnibus viarum ab utroque latere anfractibus recto itinere ducat non eſſe ſumme neceſſarium, nedum utilem, & poſſe eum, qui tali inſtructus eſt, iter tale commodiſſimè brevique abſolvere, quod alius non niſi poſt multas aberrationes & difficultates ſuperatas?

Talis vero hodegus in ampliſſimo ac ſpatioſiſſimo literarum æquore eſt Methodus, ipſiſſima genuinæ Logicæ propago ob hanc ipſam cauſam maximis ingeniis maximi ſemper habita. Audiamus unicum Acontium Tridentinum Lib. de Methodo (ed. L. B. 1617. p. 10) ita diſſerentem: equidem ſi filius mihi eſſet, aut adoleſcens quiſpiam alius æque charus, qui ſperaret, habiturum ſe 30. annorum otium, quod in literarum ſtudiis ſumeret, hortarer illum, ut potius viginti integros in aſſequendo vero methodi uſu inſumeret, quam ut eo contemto reliquis ſtudiis totos illos triginta annos daret, minimeque dubitarem optime illi conſultum fore, pro certo enim haberem, reliquorum decem annorum labore ad majorem eum eruditionem perventurum, quam ſi ea deſtitutus aliis tantum in ſtudiis ætatem omnem contereret. Non cumulabo hic ne à ſcopo dilabar aliorum huc facientia teſtimonia,

unicum enim hoc ſufficit ad demonſtrandum, quanta ubivis in omni ſcientiarum genere methodi ſit neceſſitas, quanta utilitas. Habet vero hæc tantopere æſtimata Methodus inter reliquas ſuas ſpecies ipſos etiam Indices, conſimiliter ac iter facientibus ſubinde index ſtatua, ſeu herma quædam hodegi locum commode ſupplet, & merentur adeo Indices, vel hoc nomine commendari, quod ubi methodicæ alii tractationi locus non eſt, hi optime adhiberi poſſint. Quin imo iidem Indices in Republica literaria aliud adhuc munus obtinent, dum ſcilicet theſaurariorum loco ſunt, qui cujusvis generis theſauros ſuo quoslibet loco ſolicite reponunt, repoſitos conſignant, ac neceſſitatis tempore in communem uſum iterum promunt.

Ut ea, quæ hucusque quaſi in genere diſſerui, ad præſens, quod præ manibus eſt, inſtitutum propius applicem, omnino cuivis fatendum eſt, etiam in Medicina noſtra, ut in aliis diſplicinis & Artibus, Methodum eſſe Animam totius tam Theoriæ, qnam Therapiæ. Tollè enim è Theoria Methodum, i.e. ſcientificam rerum hic neceſſariarum connexionem, & præſto erit omnis Theoriæ veræ Medicæ ruina; Tolle eam è Therapia, & nauci erunt omnia Tua (ſi vel duplicata aut triplicata eſſent) arcana, & tu ipſe peſſimus Empiricus. At enim vero, utut tanta Methodicæ tractationis in Medicina ſit neceſſitas, tanta utilitas, eſt tamen ſæpiuscule, ubi non niſi ſolis Indicibus ſit locus relictus. Nimirum cum Ars Medica duplici nitatur fundamento, experientia nimirum ac Ratione, illâ, quæ Theſauros Obſervationum & Experimentorum colligat, & in futuros uſus ſuis locis recondat, hac, quæ collectis in debitos ſcopos utatur: Facile jam colligere eſt, cum Obſervationes & Experimenta Medico neceſſaria ſe nullo ordine, ſed promiſcue offerant, ſi eas ordine aliquo alio methodico tradere velis, è plurimis iisque diverſiſſimi argumenti vix aliquot una ſerie eodemque loco recenſeri poſſe, reliquas autem longe plures ſemper in alium locum ac tempus differendas eſſe magno rei Medicæ incommodo: longe vero commodiſſimum eſſe bonum Indicem, cum ſcilicet eo mediante omnes iſtæ Obſervationes (ſi vel millenæ eſſent)

Miſcel-

Miſcellaneo quantumlibet ordine poſitæ, ordine rationali decente & neceſſario legi ac invicem conferri poſſint.

Memor hujus veritatis Inclyta S.R.I. Academia Naturæ Curioſorum hactenus Leopoldina dicta, poſthac autem à CAROLI VI. Auguſtiſſimo Nomine quoque denominanda, quantum Obſervationum & Experimentorum tam Phyſicorum, quàm præcipue Medicorum inde ab An. 1670. non otioſo ſtudio collegerit theſaurum, tam res ipſa, quam ipſi Miſcellaneorum editi Tomi loquuntur, & utuntur eodem cum largiſſimo fœnore ægrorumque maximo emolumento indies experientiſſimi quique Medici, ſummasque hoc nomine Inclytæ Academiæ gratias debere ſe profitentur. Cum vero Ordo in iis, & optime quidem, ut vidimus, omnino ſit Miſcellaneus, jam poſt abſolutam Secundam Decuriam ipſe Illuſtr. quondam & Excell. nunc B. Dn. Director Wurſbainius non indignum Magnifico ſuo munere judicavit, ut ipſemet Indicem Univerſalem Duarum Priorum Decadum conſcriberet, atque ita demum Opus hoc utiliſſimum publico uſui omni ex parte accommodatum redderet. Quia vero Tertia Decas ſimili Indice hucusque deſtituta, & Inſtituti ratio aliquantum immutata, nec tamen repertus fuit, qui ſimilem laborem in ſe ſuſciperet; non inconſultam, nec fruſtra inſumtam operam ego exiſtimavi, eadem, qua prior Index ſcriptus eſt Methodo Indicem Decuriæ Tertiæ concinnare, hacque ratione Experientiſſimis Viris in conquirendis & evolvendis Obſervationibus utiliſſimis operam expeditiorem reddere; fecique id ipſum tanto quidem lubentius, quanto major fuit inter laborem qualemcunq; delectatio tot non Empiricorum tumultuarias, ſed Experientisſimorum Virorum Obſervationes curioſe & ſolicite conſignatas quaſi in altero Æſculapii templo è tabulis grata varietate ſuſpenſas contemplandi.

Dum vero iſto labore defungor, nec omnia mihi, nec tamen plane nihil tribuo. Erunt ſcio de fœcunda momi grege non pauci, qui iſtum leviſſimum, & à quolibet alio peragendum declarabunt, denique quicquid hic operoſe actum ſit, nihil eſſe præter Indicem: ſed ſciant tales, me ipſum iſtam operoſam moleſtiam, ſi quæ dicenda eſt,

non neſciviſſe, lubenter tamen ſubiiſſe quo publicis commodis iſthac ratione aliquantillum ſerviretur; negare autem omnino, levem eſſe operam, & à quolibet vix mediocriter docto peragendam, cùm Ipſe B. Dn. Director hunc laborem in ſe ſuſcipere non dubitarit: denique me tantum dolere, quod non aliquis me doctior laborem hunc ſuſceperit peragendum, quandoquidem bonum Indicem conficere majoris induſtriæ ac utilitatis labor eſt, quam tales inepti cenſores crediderint. Vos autem, Viri Magnifici, Excellentisſimi, Experientisſimi, qui partim ad hoc Miſcellaneorum Opus concurriſtis, partim eodem cum maximo & veſtro & ægrorum commodo utimini, ſuſcipite & hunc Decadis III. Indicem, eo quo priorem ſuſcepiſtis affectu benevolo, & quod ejus accurationi, ſi cum Priore comparetur, deeſt, diſparitati Autoris tribuentes æqui boniqúe conſulite, ſimulque ſtudiis meis, poſthac quoque, quantum per debiles vires licet, rei Medicæ inſervituris etiam atque etiam benevoli favete!

Dab. Darmſtadii d. 10. *Septembr. An.* 1713.

INDEX
Generalis & Abſolutiſſimus
RERUM MEMORABILIUM ET NOTABILIUM
DECURIÆ III.
Ephemeridum Germanicarum, Academiæ Leopoldino-Cæſareæ Naturæ Curioſorum.

Litera *A. Annum*, *App. Appendicem* indicat.

A.

Abdominis *affectio ſcorbutica graviſſimis animi deliquiis comitata curata A. I. p. 176. ſeq.*
integumenta ab oſſe enſiformi ad umbilicum aperta. A. III. p. 189.
per ſclopetum trajectio feliciter curata. A. III. p. 182.
tumor ſponte ſanatus. A. IX. & X. p. 267.
Abietis *anatome. A. VII. & VIII. p. 3. App.*
Abortus *Epidemici. A. IV. p. 128. App.*
cum mola A. IV. p. 180.
ſex menſium dentatus A. V. & VI. p. 614.
inhibitus feliciter. A. VII. & VIII. p. 223.
Abortu *ſoluta febris quartana. A. V. & VI. p. 636.*
Abrotani *planta lapidi impreſſa. A. V. & VI. p. 62. App.*
Abſceſſus *in abdomine fiſtuloſus feliciter curatus. A. II. p. 217.*
ſine inſigni dolore & æſtu. A. V. & VI. p. 102.
hepatis ex opii uſu. A. V. & VI. p. 55.

in inguine alvi fecibus vermibusque tranſitum concedens ſanatus A.II. p.247.
interni, in puella mortis cauſa, A.IV. p.161.
Abſceſſus *ex inteſtinorum læſione rariore. A.IV.p.266.*
inteſtinalis tunicæ glanduloſæ, A.IX. & X. p.315.
lumbaris à lapſu. A.IV.p.171.
plumoſus in anſere. A.V.&VI.p.424.
ex intempeſtiva hæmorrhagiæ uteri ſuppreſſione ortus per umbilicum excretus. A.I.p.163.
venæ arterioſæ A.I.p.96. App.
Umbilici poſt variolas. A.IV.p.188.
Uteri curat paſſionem Hyſtericam. A. IX.X.p.280.
Abſceſſu *ventris defuncti Anatome. A.VII. & VIII. p. 261.*
Abſtinentia *curatus Caſtor, morbus ſic dictus. A.I. p.189.*
Abſurdarum *rerum aſpectus gravidis cavendus. A.I. p.113.*
Acco & *Alphito terriculamenta veterum. A.IX.X. p.91.*
Acetum *admixto ſmegmate in dyſenteria à ruſtico ſalutariter epotum. A.I. p.90.*
cum fuligine fornacum evporiſton in fluxu Lochiorum nimio. A.V. VI. p.168.
Acetum *Belladonnæ remedium. A.IX.X. p.170.*
Aceti *uſus contra obeſitatem. A.I. p.50.*
non omnibus proficuus. A.I. p.50.
Achates *in quo 7 arbores delineatæ. A.V. VI.p.60. App.*
ſimilis palmitum floribus. ibid.
Aciculæ *à brachio faſcinato copioſe prodeuntes. A.I. p.211.*
deglutitæ, A.V. VI.p.120. App.
vomitu rejectæ. A.II.p.257.
veſicæ calculo impacta. A.V.VI.p. 591.
Acidulæ. *Svvidnicenſes. A.IV.p.188.*
hydropem accelerare poſſunt. A.VII. VIII. p.76. App.
Acidularum *Egranarum uſu cephalalgia ſpaſmodica curata. A.III. p.279.*
— — — *calculus excretus. A.III. p.193.*
Roitſchenſium in Colica ſalutaris uſus. A.I.p.118.
— — — *quocunque anni tempore ſalutaris uſus eſt. A.I.p.128.*
uſus in contracturæ metu. A.I.p.119.
— — — *uſu Iſchuria male curata. A.IX. X. p.42.*
efferveſcentiam in Antlia Pneumatica concernentia experimenta. A.V.VI. p.658.
Acida, *non ſemper rejicienda. A.V.VI. p.127. App.*
Acidorum *uſus ſalubrior præ alcalinis in febribus Petechialibus Epidemiis. A.IV.p.89. App.*
Acidum *& ex eo natos morbos feliciter temperat Limatura Martis cruda. A.I.p.22.*
in ventriculo dari, & illud cauſam appetitus eſſe probatur. A.II. p. 273.
— — *negatur. p.274.*
— — *qualis ſit naturæ, A.II.p.274.*
volatile, variolarũ cauſa. A.I.p.76.79.

Acinus

Acinus *uvæ decuplatus. A. I. p.* 125.
Acini *paſſularum majorum alvum adſtringunt. A. V. VI. p.* 177.
Acinorum *Zibebarum Smyrnæarum uſus. A. VII. VIII. p.* 9.
Acus *in brachium per Magiam intruſa. A. II. p.* 65.
Acuſtici *Nervi deſcriptio. A. IX. X. p.* 141. *App.*
Adamas *an in magnete vim attractivam tollat. A. I. p.* 49.
minime venenum eſt. A. IX. X. p. 182. *ſeq.*
Adamantis *innoxia deglutitio, A. IX. X. p.* 180.
Adianthites *dendritis ſpecies. A. V. VI. p.* 61. *App.*
Adianthum *aureum cur ſponte in ruderibus enaſcatur. A. V. VI. p.* 47.
Ægagropilæ ſunt Bezoar Germanum. A. V. VI. p. 81. *App.*
earum qualitates, uſus, & abuſus. ibid.
— — — *deſcriptionis* Welſchianæ *ſynopſis. ibid.*
Ægilopia *ex variolis. A. IV. p.* 3.
Aer *an morborum Epidemiorum cauſa, A. IV. p.* 23.
an nitrum in ſe contineat. A. IV. p. 55. *App.*
flante Euro ex ponderoſo levior redditur. A. IV. p. 84. *App.*
gravior tempore ecclipſeos ſolaris. A. IV. p. 71. *App.*
Aëris *diſpoſitio in morbis epidemiis A. IV. p.* 82. *App.*
mutatio ad morborum curationem plurimum confert. A. VII. VIII. p. 36.
febrem quartanam curavit, ibid.
Ærugo, *ejus conficiendæ methodus, A. VII. VIII. p.* 173. *it. App.* 164.
Æs, *de eo ſchediaſma Helvvichii. A. VII. VIII. p.* 145. *App. ſqq.*
Æris *natura, uſus Medicus, varius. ibid.*
in Æneo *vaſe coctorum ciborum noxa. A. VII. VIII. p.* 169.
Æſtas *ſicca in Mutinenſi agro frumenti copiam innuit, A. IV. p.* 66. *App.*
Æſtus *circa regionem cordis ſola ex auro lamina admota reſtinctus. A. III. p.* 68.
venereus ſubitaneæ mortis cauſa, A. IX. X. p. 293.
Æthiopiæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 5. 6.
Æthiops *Mineralis ſanguine Regis illuſtratus & nobilitatus Crügeri. A. VII. VIII. p.* 173.
Aetites *an partum difficilem promoveat. A. I. p.* 49.
Aetiti Geodi *incluſa Ammonis cornua. A. IV. p.* 156. *App.*
Agrippa *Cornelius an magus, ejusque canis dæmon fuerit? A. I. p.* 13.
Alapa *inhibitus ſingultus. A. I. p.* 61.
Albardeola *avis minus, quam tritici granum inteſtinum cæcum obtinet. A. IV. p.* 110. *App.*
Albedo *corvorum in ſeptentrionalibus locis unde? A. V. VI. p.* 106. *App.*
Albumen ovi *arcanum ad icterum. A. II. p.* 43.
Alcaheſt *quid? A. III. p.* 103. *App.*
Paracelſi & Helmontii non datur. ibid. p. 101. *App.*
Alchimia *ars incerta. A. VII. VIII. p.* 167. *App.*

Alcis *ungula an ad ſuffocationem uteri ſingulare periapton. A. I. p. 49.*
Alcyonium *IV. Cæſalpini. A. IV. p. 145. App.*
Galeni vocatur culmo marinus. ibid.
Alexipharmaca *virius Gloſſopetrarum. A. IV. p. 157.*
Algæ *marinæ generatio. A. IV. p. 149. App.*
Algæ *figura lapidi impreſſa Phyllites Plinii A. V. VI. App. p. 60.*
Allii *ſuccus Magnetis virtutem non minuit. A. I. p. 60. 61.*
de Almerico *(Haly) Baro, Medicaſter famoſus. A. V. VI. p. 10.*
Aloë *cum poſſeſſore emortua. A. II. p. 45.*
an viſci generationi inſerviat. A. IV. p. 50. App.
Alp *ſpectri genus A. IX. X. p. 100.*
Alphito *terriculamentum veterum A. IX. X. p. 91.*
Alvus *excernit ſanguinem menſtruum. A. V. VI. p. 457.*
rejicit pus in brachii tumore collectum. A. V. VI. p. 635. A. II. p. 6.
Alvi *fluxus inhibitus ſingultus cauſa. A. V. VI. p. 618.*
Obſtructio ultra 12. dies durans, Nicotianæ fumo curata. A. I. p. 71.
— — — *feliciter reſerata. A. I. p. 142. 145.*
— — — *quomodo ſolvenda. A. III. p. 95. App.*
— — — *ab acinis paſſularum majorum. A. V. VI. p. 177.*
— — — *ad 14 & plures dies ſine incommodo. A. V. VI p. 104. App.*
— — — *ea diuturnâ demortui Anatome. A. V. VI. p. 466. 676.*
— — — *nimia curata. A. IX. X. p. 42.*
— — — *lethalis ex lapillis ceraſorum. A. IX. X. p. 383.*
Alvus; *per eum cum fecibus magna lapillorum copia dejecta. A. VII. VIII. p. 71. App.*
Amalgamatio *Antimonialis Reguli cum Mercurio quomodo inſtituenda. A. III. p. 296.*
Amavroſis *ex terrore. A. V. VI. p. 66.*
ozenæ ſuperveniens ſalivatione mercuriali ſublata. A. IX. X. p. 231.
Ambræ *eſſentiæ vis anodyna, A. IX. X. p. 437.*
Ambuſta *curat aqua caulium muriatica. A. I. p. 95.*
— — — *ſuccus ſempervivi. A. IX. X. p. 275.*
Amentia *à terrore. A. IX. X. p. 131.*
Amethyſtum *geſtatum arcere ebrietatem falſum eſt. A. I. p. 50.*
Ammonis cornu *maximum. A. IX. X. p. 214. App.*
— — — *minus. A. IX. X. p. 215. App.*
cornua Altdorffina aëriti Geodi incluſa. A. IV. p. 156. App.
— — *encrino ſimilia. A. V. VI. p. 65. App.*
— — *nova ibid. p. 64.*
eorum armatura unde? A. V. VI. p. 41.
quomodo generentur. ibid. p. 40.
varia, ibid. p. 44.
Ammonites *lapis. A. V. VI. p. 45.*
Amor *inſanus ejusq; cauſæ. A. I. p. 25. 28.*
— — *medicamentis vix cedit, ib. 28.*
an faſcinatione extorqueri poſſit. A. VII. VIII. p. 111.
herba Flabia conciliatur. A. VII. VIII. p. 114.

Amygda-

Amygdalæ *amaræ cur hominibus non æque noceant ac brutis. A. I. p. 284.*
— — — *lethales vulpibus, ſciuris, felibus, ciconiis, anatibus & gallinis. ibid.*
— — *ex illorum eſu mors ſubitanea in volucribus Canarienſibus. ib.*
Amygdaloides *lapis. A. V. VI. p. 45.*
Anaſarca *tumoris ſpecies. A. IV. p. 102. App.*
poſt partum curata. A. II. p. 101.
curata. A. IX. X. p. 39.
Anatibus *amygdalæ amaræ lethales A. I. p. 284.*
Anatome *Abietis, piceæ, pini. A. VII. VIII. p. 3. ſeq. App.*
Leporis. A. V. VI. p. 522.
Phocæ. A. VII. VIII. p. 17. App.
Ranæ piſcatricis. A. II. p. 204.
Taxi. A. III. p. 289.
Xiphiæ. A. II. p. 3. App.
Anatome *Cerebri ejusque Mechanica. A. IX. X. p. 76. App. ſeqq.*

Anatome Practica.
Abſceſſibus internis defunctæ puellæ. A. IV. p. 163.
Alvi obſtructione diuturna demortui pueri phthiſici cum polypis in corde. A. V. VI. p. 466. 676.
Apoplexia fortiſſima à ſanguine extravaſato mortui. A. I. p. 271.
Apoplectici galli. A. II. p. 293.
Arthritide diu laborantis. A. VII. VIII. p. 265.
Aſcitici pueri. A. IX. X. 422. vid. Hydropicorum Anat.

Anatome Practica.
Aſthmatici. A. II. p. 289. 295. A. IX. X. p. 289.
Aſthmate & hydrope pectoris defuncti. A. V. VI. p. 13.
Atrophia mortui infantis. A. II. p. 109.
ex fluore ſanioſo denati. A. IX. X. p. 122.
Bulimo confecti. A. II. p. 290.
Calculoſi. A. II. p. 66.
à Calculi ſectione defuncti. A. IX. X. p. 43.
Cholera defuncti. A. VII. VIII. p. 299.
Crapula defuncti. A. IX. X. p. 418.
Dyſuria exſtincti. A. VII. VIII. p. 50.
Empyematici. A. IV. p. 244.
Epileptici. A. II. p. 196.
cum febre acuta. A. IX. X. p. 184.
Fœtus mortui. A. V. VI. p. 591.
adulti demortui ex collo uteri ovilli in ligamentum coalito. A. IX. X. p. 344.
Fulminis ictu exanimati. A. IX. X. p. 121.
Febre lenta putrida defuncti. A. I. p. 148. A. III. p. 210.
Gemellorum coalitorum. A. IX. X. p. 332.
Hepatis apoſtemate defuncti A. IV. p. 183.
Hermaphroditici arietis. A. V. VI. p. 669.
— — — *Hœdi. A. IX. X. p. 191.*
Hydrophobia extincti. A. II. p. 132.
Hydrope Cerebri ſeu Hydrocephalo exſtinctorum. A. I. p. 364. 25. 249. 264. A. IV. p. 147.

I N D E X.

Anatome Practica
HydropePectoris demortuorũ A.I.p.72.74.
— — — *cum aſthmate defuncti. A. V.VI.p. 13.*
— — *Abdominis ſ. Aſcite defunctorum virorum. A. I. p. 301. A. III.p. 286. A.V.VI. p. 471. 627. A.VII.VIII. p.275.*
— — — *fœminarum. A. I.p. 147. A.V.VI, p.382. A.VII.VIII.p. 305. A. IX.X.p.431.*
— — — *Virginis. A.V. VI. p.32.*
— — — *pueri. A.IX.X,p.422.*
— — — *Canis. A.II.p.299.*
Inteſtinorum gangræna defuncti. A. VII.VIII. p.263.
Infantis pedibus enecati à Matre. A.V. VI.p.295.
Iſchuria defuncti. A.II. p. 356. A.IV. p. 149.
Incontinentia Urinæ defuncti juvenis A.V. VI.p. 423.
Menſtrua adhuc excernentis ſeptuagenariæ. A. V.VI.p. 474.
ex Meſenterii tumore puellæ denatæ. A. IX. X. p.194.
Nephritici. A. III.p. 211.
Omphalocele defunctæ fœminæ. A. IX. X.p.408.
in Partu difficili defunctæ. A.VII. VIII. p. 275. A. IX. X. p.189.
Phthiſicorum. A. II.p. 22. A.VII.VIII. p.276. A. IX.X.p.425.
Phthiſicarum, A.II.p.23. A. III. p. 316.
Pleuritide defuncti. A.VII.VIII.p.264.
PleuropnevmoniciCachectici. A. IX.X. p.423.
Polypo Aortæ exſtincti. A.I.p.64.ſeqq. 116.ſqq. App.

Anatome Practica
Puerperæ, quæ riſu p.n. obiit. A.I.p.46. A.III. p. 213.
— — *gemellipara, cum tumore teſtis ſingulari. A.V.VI.p.478.*
— — *Lochiorum ſuppreſſione defunctæ. A. V. VI. p. 178.*
Rachitide exſtincti puelli. A. IX. X. p.423.
Sarcomate ſuffocati. A.VII.VIII.p.262.
Tabe enecti. A. II.p. 15.
è Teſtium inſigni tumore variis ſymptomatibus laborantis viri. A.I. p.203.
Tumoris ſtupendi in dextro brachio. A. II.p. 1.
— — *axillæ cancroſi. A. VII. VIII. p. 301.*
Ventriculi abſceſſu defuncti. A. VII. VIII.p.261.
— — *vitio defuncti. A. IV. p 144.*
Vertiginoſi vituli. A.I. p.262.
ex Ulceribus tibiæ defunctæ. A. IX. X. p. 186.
Vomitorio ſublati. A VII.VIII p.262.
ex Vulnere ad cerebrum usque penetrante defuncti pueri. A.I. p.211.
— — *dorſi defuncti. A. IX. X. p. 126.*
Anatomia *omnes ſuſpicionum nodos ſolvit. A.II.p.293.*
Androgyna *Spinachia. A. V. VI. p. 484.*
Urtica. A.V.VI.p.485.
Anevriſma *Arteriæ Magnæ. A. I. p.97. App. A.V. VI. p.416.*
in brachio feliciter curatum. A. I. p.122.
grande Chirurgica manu ſatis quidem

dem

dem caute tractatum, infeliciter tamen curatum. A. II. p. 145.
Anemometron *Veroënſe. A. IX. X. p. 245. App.*
Angermanniæ *mons præruptus Scula. A. IV. p. 43. App.*
Angina *epidem. Vratisl. A. IX. X. p. 9. App.*
Anguillæ *carent inteſtino cœco. A. IV. p. 108. App.*
à Paulino deſcriptæ ſynopſis. A. III. p. 115. App.
earum exuviæ ſiccatæ urinæ ſuppreſſionem curant. A. II. p. 307.
Anguinum *ovum Plinii cum armatura A. V. VI. p. 41.*
Animalia *cur continuo qſ. vorent. A. II. p. 269.*
Venenata in Hibernia cur nec generentur, nec diu vivere poſſint. A. III. p. 113.
& inſecta varia per os excreta. A. V. VI p. 50.
Annonæ *caritatis prænuncia piſcium copia. A. I. p. 226.*
Annulus *catenæ dimidius per os pueri rejectus. A. IV. p. 63.*
Annorum 1695 — 1705. *Conſtitutio Epidemica in Germania A. III. p. 137 - 152. App. A. IV. p. 220 -- 138. App. A. V. VI. p. 153 -- 181. App. A. VII. VIII. p. 84 -- 111. App. A. IX. X. p. 1 -- 40. App.*
Anſer *Abſceſſum plumoſum gignit. A. V. VI. p. 424. inter eos frequentia monſtra. A. V. VI. p. 425.*
Antepileptica, *vid. Epilepſia.*
Anthelmintica. *opium. A. IV. p. 151.*
Marrubii albi decoctum. A. IV. p. 53.
Anthera *muſci terreſtris clavati. A. V. VI. p. 98. App.*
Antifebrilia, *V. Febris.*
Antimonialium *Medicamentorum cenſus. A. VII. VIII. p. 140. App.*
Antimonii *flores Apoplexiam & ptyaliſmum non excitant. A. V. VI. p. 132. App.*
Gummi pro Tinctur. A. V. VI. p. 285.
Reguli cum Mercurio Amalgamatio A. III. p. 296.
Tinctura verior. A. V. VI. p. 283.
Vitri vis emetica oppreſſa. A. V. VI. p. 98. App.
— — *utilis in dyſenteria exhibitio. A. III. p. 58.*
Antipathiis *generatio quomodo contingat, A. IV. p. 144. App.*
Antipathia *& abhorreſcentia à Spiritu Vini. A. II p. 93.*
cum caſeo. A. III. p. 266.
perdicibus. A. III. p. 67.
proprium nomen averſans. A. VII. VIII. p. 125. App.
Varia curioſa. A. VII. VIII. p. 170.
Antipodagrica, *v. Podagra.*
Antliæ *Pnevmaticæ experimenta circa Acidularum efferveſcentiam. A. V. VI. p. 658.*
Anus *imperforatus. A. II. p. 60. A. IX. X. p. 364.*
— — — *cum ventris intumefacti ſacco. A. V. VI. p. 334.*
Ani *perforatio non ſuccedens. A. I. p. 206.*
procidentiam balneum limacum curat. A. IX. X. p. 17.
— — *curat terror. A. IX. X. p. 18.*
per Anum *ſecedentes membranæ. A. V. VI. p. 77.*

— — *inteſtini tenuis pars excluſa. A. V.VI. p.* 405.
— — *aſcarides menſtruatim prorumpentes. A.V.VI.p.* 503.
Anus *cerebri. A.IX.X. App.p.* 131.
Aortæ *calculi. A.I.p.* 103. *App.*
oſſificatio monſtroſa. A. III. p. 163. *App.*
*polypus. A.I. p.*65. 95. *App.*
Anevriſma. A.I. p. 97. *App. A.V. VI.p.*416.
ictibus binis Hypochondrii ſiniſtri diſcerpta. A.II. p. 86.
Aortæ *in Abdomine vulnus lethale A.VII. VIII. p.* 282.
Aphonia *à Variolis. A.I. p.* 78.
ex faſcinatione. A. II. p. 256.
à vermibus in puero. A.IV.p. 125.
chronica uſu aquarum medicatarum curata. A.III.p. 203.
*precum recitationem non impediens. A.III.p.*232.
inſolita in militibus. A. IV p. 16.
ſingularis. A.IX.X.p. 160.
vomitorio curata. A.IV.p. 218.
Aphoniæ *cauſa rara. A. III p.* 202.
Aphtharum *cauſa. A. II.p.* 312. *A. III. p.* 94. *App.*
curatio, A.III.p. 94 *App.*
Apis *petrefacta. A. II. p.* 49.
Apum ictus *curioſorum ſymptomatum cauſa. A.VII.VIII.p.* 314.
Apium, *ſuccus ejus in forma Unguenti optime facit ad ſeparationem eſcharæ in partibus membranoſis. A. III.p.* 186.
*epilepticis noxium eſt. A.III.p.*78.
quomodo epilepſiam excitet. A. III. p. 79.
Apnoeæ *Hyſtericæ Balſamus de Gilead medetur. A. V. VI. p.* 492.
Apoplexia *an à cerebri compreſſione oriatur. A.I. p.* 267.
non eſt ſanguis coagulatus. A.I p. 265.
cur homines tam cito jugulet. A. I. p. 268.
à cauſis variis oritur. A. I. p. 277. 278.
à ſanguine extravaſato fortiſſima. A. I. p. 271.
— — *vel ſero extravaſato quomodo dignoſcenda. A. I. p.* 277.
ex valvulis cordis cartilagineis. A. III. p. 211.
à tumore cranii. A. IX. X. p. 436.
fortis cum Epilepſia feliciter curata. A. IV. p. 196.
in ſene curata. p. 198.
bis curata, tandem lethalis. A. VII. VIII. p. 322.
Apoplectici, *in illis diu poſt mortem ſanguis ſuum adhuc ſervat motum. A. I. p.* 66. 269. 273.
Ant-Apoplectica *radicis Verbaſci virtus. A. IX. X. p.* 246.
Apoſtaſis *per ſeceſſionem in ſcirrhum degenerans. A. IX. X. p.* 226.
Apoſtema *lienis Hydropis cauſa. A. V. VI. p.* 633.
internum curatum. A. VII. VIII. p. 91.
vid. Abſceſſus.
Appetitum *ab acido ventriculi excitari probatur. A. II. p.* 273.
— — — *negatur. A. II. p.* 274.
ejus cauſa vera & definitio. ibid. p. 268. *ſeq.* 275.

Appetentia *vid. Pica.*

Aqua, *ejus potu arthritis fugata. A. III. p.* 29

— — — *diarrhœa ſanata. A. III. p.* 30.

— — — *dyſenteria ſanata. ibid.*

Frigida, ejus potus lethalis. A. I. p. 155.

— — *jejuno ventriculo pota vomitum & Pleuritidem excitavit. A. II. p.* 253.

— — *in eam recens nati immerſio Icteri lethalis cauſa. A. I. p.* 134

— — *in eam caput immerſum cœcitatem peperit. A. II. p.* 121.

— — *in eam immerſio in febribus malignis ſalutaris. A. III. p.* 55.

— — *ejus balneum phrenitidem curat. A. V. VI. p.* 251.

— — *ejus potu largiſſimo exitioſus aquæ ſtygiæ hauſtus curatus. A. VII. VIII. p.* 296.

Aquâ *primus horas noctium atque dierum diviſit Scipio Naſica. A. IV. p.* 24. *App.*

ſub eâ Octiduum integrum in Suecia quis vixit. A. V. VI. p. 138.

Aquarum *lapſus* 36. *pedum altitudinis Kengienſis. A. IV. p.* 28. *App.*

Aquæ, *an in terræ motu contremiſcant? A. I. p.* 21. *App. ſqq.*

Aqua *fortis ſeu ſtygia, in laboratorio compendioſe deſtillanda & accuratè ſervanda. A. I. p.* 292.

— — *illita dolorem Podagricum ſedat. A. V. VI. p.* 62

— — *ejus hauſtus remediis domeſticis curatus. A. VII. VIII. p.* 296.

Aqua *medicata Leſſenſis in ducatu Lunæburgico. A. III. p.* 203.

Mercurialis, ejus præparatio. A. III. p. 87. *App.*

— — *luem veneream ſine ſalivatione curans. A. VII. VIII. p.* 349.

Muriatica caulium, per eam ambuſtio & gangræna curata. A. I. p. 95.

— — *febres continuæ curatæ. A. I. p.* 94.

— — *hydrops curatus. A. I. p.* 95.

Pericardii, Urinæ ſimilis in viro, A. I. p. 205. *v. Lympha.*

Aquila *alba piſcatrix unicum rotundum inteſtinum cœcum habet. A. IV. p.* 109 *App.*

regalis duo minima inteſtina cœca habet. A. IV. p. 109. *App.*

piſcis inteſtinum cœcum figuræ cylindricæ habet. A. IV. p. 109. *App.*

Aranea, *rara. A. III. p.* 316.

per annum ſine pabulo vivens. A. III. p. 94.

ejus Anatome. A. III. 93.

— — *Magnitudo, A. III. p.* 95. *App.*

— — *ictus periculoſus. A. II. p.* 89.

— — *tela contra febrem tertianam. A. VII. VIII. p.* 77. *App.*

Aranearum *ſine maſculo productio. A. III. p.* 65.

eſus innoxius. A. III. p. 64.

Araneæ *longicruræ ex fungoſis lenticulis. A. V. VI. p.* 624.

Aranea, *animal hermaphroditicum. A. IX. X. p.* 26.

Arbor *pomifera à terræ motu translocata. A. I. p. 18. App.*
Arbores *ex terra extracta & 20 annos in aëre ſuſpenſa terræ iterum immiſſa progerminantes. A. III. p. 208*
Arborifica *tinctura in Dendritarum geneſi. A. V. VI. p. 72. App.*
Archeo, *an adſcribenda lapidum figuratorum geneſis. A. V. VI. p. 67. App.*
Ardor *ventriculi quomodo curandus. A. III. p. 275.*
Arenæ *per alvum mulieris Nephriticæ excretæ. A. IV. p. 227.*
in ore. A. V. VI. p. 617.
earum antiquus in Medicina uſus. A. III. p. 281.
Argentum vivum, *vid. Mercurius.*
Argentea *fila minutiſſima vitro innata. A. V. VI. p. 542.*
Arietis *hermaphroditici Anatome. A. V. VI. p. 669.*
Armeniaca *mala Mercurium vivum in ſe continentia. A. II. p. 69.*
— — *febrem ardentem producunt. A. V. VI. p. 232.*
Aromatum *nimia appetentia tumoris verminoſi in mamma cauſa. A. IV. p. 38.*
Arſenici *noxæ. A. IX. X. p. 390.*
Artemiſiæ *carbonum uſus in Epilepſia. A. IX. X. p. 244.*
Arteriæ *læſio in VSne horrendi tumoris in brachio, feliciter tamen curati, cauſa. A. I. p. 122.*
læſio in VSne alia. A. IX. X. p. 86.
Cerebri. A. IX. X. p. 92. 97. App.
Carotidis rami ad cerebellum non pertingunt. A. I. p. 274.
Arteria *Iliaca per trium pollicum latitudinem oſſea. A. IV. p. 146.*
— — *materiam oſſeam continet in calculoſo. A. IX. X. p. 301.*
Magna, vid. Aorta.
Trachea, ejus vulnus lethale. A. VII. VIII. p. 283.
Arteriæ *Pulſus jejuni 72. ſaturi 76. uni minuto ſive LX ſecundis reſpondent. A. IV. p. 21. App.*
Arteriarum *tubercula dyſpnoeæ cauſa. A. I. p. 95. App.*
Arterioſæ *venæ abſceſſus. A. I. p. 96. App.*
— — *amplitudo nimia. ibid.*
Arteriotomiæ *uſus. A. VII. VIII. p. 132. App.*
Arthritis, *ejus cura ſingularis & fortuita. A. I. p. 157. A. VII. VIII. p. 16.*
uſu betonicæ & vini abſtinentia curata. A. I. p. 52.
verminoſa in manu podagrici. A. II. p. 141.
lactis uſu non ſemper juvatur. A. III. p. 200.
raphano curata. A. III. p. 244.
per contagium contracta. A. VII. VIII. p. 212.
Vaga ex vino per lithargyrium dulcificato. A. IV. p. 81. (150.
— — *ex fixa lethalis. A. IV. p. 149.*
— — *ſcorbutica à Mollenbrockio deſcripta, cujus tr. ſynopſ. v. A. IV. p. 172. App.*
— — *à terrore. A. IX. X. p. 16.*
— — *ejus dololes ſunt ſpaſmi ſcorbutici. A. IX. X. p. 17.*
univerſalis, ſalivatione curata. A. V. VI. p. 348.

— *ſa-*

— — — *ſalivatione fruſtra tentata. A. VII. VIII. p.* 11. 12.
Arthritici *dolores V. Sne mitigati. A. VII. VIII. p.* 14.
Articulatio *oſſium ſingularis. A. III. p.* 80.
Artuum *lethalis tumor in morbillis. A. I. p.* 91.
Arundinis *in Medicina apud antiquos qualis uſus. A. III. p.* 283.
Aſangu, *qualis planta. A. III. p.* 209.
Aſcarides *ex ano menſtruatim prodeuntes. A. V. VI. p.* 503.
Aſciæ *piſcis pinguedinis efficacia. A. V. VI. p.* 359.
Aſcites, *Urinæ profluvio ſanatus. A. IV. p.* 165.
in fœmina ſine medicamentis curatus. A. V. VI. p. 32.
per naturam inſtituta paracenteſi in fœmina curatus. A. V. VI. p. 336.
Gummi Guttæ ℥ij curatus. A. IX. X. p. 57. *vid. Hydrops.*
Aſcitici *pueri anatome. A. IX. X. p.* 422.
Aſellus *per os pueri* 162. *rejecti. A. IV. p.* 58.
per pilulas VVildeganſii rejectus. A. IV. p. 55.
per vomitum excretus. A. IV. p. 52.
eorum partus. A. III. p. 3.
Aſini *à Paulino deſcripti Synopſis. A. III. p.* 119. *App.*
lacte hyſterica paſſio ſublata. A. V. VI. p. 255.
Aſitia 9 *dierum abſque virium proſtratione. A. II. p.* 267.
in Gallis Indicis. A. V. VI. p. 586.
Aſparagus *monſtroſus. A. II. p.* 157.
Urinam graveolentem reddit. A. IV. p. 33.
laticaulis. A. VII. VIII. p. 31.
Aſthma, *à cordis polypo. A. I. p.* 104. *ſeq. App.*
ex tuberculo arteriarum pulmonalium. A. I. p. 95. *App.*
ex hydrope pectoris. A. III. p. 248.
in morbillis epidemiis. A. IV. p. 26.
à ſcabie retropulſa. A. V. VI. p. 148. *App.*
à Variolis, ſpiritu ſalis ammoniaci optime curatum. A. II. p. 185.
à Vermibus. A. IV. p. 41.
à Vino lithargyrio dulcificato. A. IV. p. 81.
ejus cauſa non ſemper in pulmonibus quærenda. A. II. p. 290.
Convulſivum, ſcorbuticum ſublatum. A. IV. p. 73.
— — — *periodicum ſtratagemate victum. A. V. VI. p.* 243.
— — — *ex aura venenata. A. V. VI. p.* 579.
Cardiacum. A. V. VI. p. 271.
Lymphatici cura. A. V. VI. p. 17.
Molitoribus in Holſatia familiare malum. A. V. VI. p. 126.
Aſthmate *& convulſionibus defuncti anatome. A. IX. X. p.* 284.
& hydrope pectoris defuncti anatome. A. V. VI. p. 13.
Aſtroites, *undulatus major Bocconis, eſt Scolopendrites, A. V. VI. p.* 60. *App.*
ejus ſpecies. A. V. VI. p. 60. *App.*
Aſtu *curata Melancholia amatoria. A. I. p.* 92.

Atheroma *tumoris ſpecies cum folliculo. A.IV.p.* 183.
ſub Lingua, loquelam impediens. A. II. p. 91.
Athmoſphæra *heterogeneis particulis referta. A.IV.p.* 83. *App.*
Atramenti *ſcriptorii elegans compoſitio. A. V.VI. p.* 144.
Atretarum *exempla. A.V. VI. p.* 635. *App.* 97.
Atrophia *à calculo & ulcere renum. A.VII. VIII. p.* 290.
ex Diabete notha. A. IX. X. p. 159.
ex Polypo. A.II. p. 294.
ſcorbutica lethalis à corruptione viſcerum. A. V.VI. p. 153.
Attmella *lithontriptica. A. VII.VIII. p.* 356.
Auditus *difficilis infuſo theæ curatus. A. III. p.* 86.
— — *Laconico ablatus & reſtitutus A. III.p.* 318.
— — *ſpecies. A.IX. X. p.* 8. *Append.*
Avenæ *in agro uxoricidæ cruentatio. A. IX. X. p.* 366.
Avenacea *puls delirii & vertiginis cauſa. A.II. p.* 187.
Auguſtanæ *Urbis Conſtitutio Epidemica Anni* 1696. *A.IV. p.* 115. *App.*
— — — *Anni* 1697. *A.V.VI. p.* 153. *App.*
— — — *Anni* 1698. *A. V.VI. p.* 159. *App.*
— — — *Anni* 1699. 1700. *A. VII.VIII. p.* 87. *App.*
— — — *Annorum* 1701 — 1705. *A.IX.X. p.* 32. *App.*
Aurantiorum *corticis in febribus uſus. A.II. p.* 43.
Aurantium *marinum. A.IV. p.* 145. *App.*
Auriculæ *cordis ruptura lethalis. A.III. p.* 120.
Aurigo *in febre maligna non ſine ſucceſſu felici. A. IX.X. p.* 433. *vid. Icterus.*
Aures, *earum tinnitus diuturnior curatus. A. II. p.* 191.
— — — *mictione ſublatus. A.IV. p.* 30.
imperforatæ. A.VII.VIII p. 139. *Ap.*
fundunt hæmorrhoides. A.V.VI.p. 616.
Aves, *eas condiendi modus. A.III. p.* 92.
viſcivoræ viſcum progenerant. A.IV. p. 30. *App.*
non omnes duobus gaudent inteſtinis cæcis. A. IV. p. 109. *App.*
Avium *digeſtio ſingularis. A.V.VI. p.* 582.
Morbi Epidemici. A.V.VI. p. 385.
Ventriculis, cur lapides, ſilices, arena inſint. A.V.VI. p. 582.
Aurata *piſcis* 4. *inteſtinis cæcis gaudet. A. IV. p.* 108. *App.*
Aurea *fluviorum ramenta unde? A.I. p.* 6. 7.
Auriferi *fluvii Æthiopiæ. A. I. p.* 6.
— — *Bohemiæ, Germaniæ, Hiſpaniæ, Indiarum, Italiæ, Poetarum & Transſylvaniæ. ibid.*
Auri *confectio Sutonei Scoti. A.V.VI. p.* 16. *ſeqq. App.*
conjunctio cum antimonio pro Tinctura quomodo fiat. A.V.VI.p. 287
Panaceæ purgantis virtutes. A. V. VI. p. 182.

Auri

Auri *Tincturam conficiendi 60 proceſſus A. VII. VIII. p. 30. App.*
Aurum *Potabile. A. VII. VIII. p.* 183.
Auri *tritura Langellotiana Gerhardo debetur. A. V. VI. p.* 109. *App.*
Auſter *morborum peſtilentialium parens. A. IV. p.* 83. *App.*
aërem ex ponderoſo leviorem reddit. A. IV. p. 84. *App.*
Auſtralis *plaga in agro Mutinenſi febre epidemica maxime infeſtata. A. IV. p.* 83. *App.*

B.

Baarrecht / *quid de eo ſentiendum? A. I. p.* 68.
Baccarum *viſci germinatio. A. I. p.* 173.
Baccæ *floribus quercus adnatæ. A. II. p.* 161.
—— *quomodo producantur. A. II. p.* 163.
Baculus *faucibus intruſus ſuffocationis cauſa. A. I. p.* 129. *App.*
Balneum *aquæ frigidæ phrenitidem curat. A. V. VI. p.* 251.
in pareſi ex Colica prodeſt. A. V. VI. p. 135. *App.*
Balſamationis *methodus. A. III. p.* 76. *App.*
Balſamus *de Gilead Apnœæ Hyſtericæ medetur. A. V. VI. p.* 492.
Sulphuris terebinthinatus in nimia quantitate ſumptus inducit Hydropem. A. IX. X. p. 10.
Barba, *ex ea prædictiones. A. V. VI. p.* 634. (407
odontalgiæ præſervatrix. A. IX. X. p.
Jovis copioſe creſcit in Inſula Lio. A. IV. p. 150.
Barbata *mulier. A. V. VI. p.* 636.
Barometri *ſtationes ſub Eclipſibus. A. VII. VIII. p.* 151.
Baſileenſis *conſtit. Epidem. Ann.* 1695. *A. III. p.* 144. *ſeq. App. Ann.* 1698. *A. V. VI. p.* 162. *ſeq. App. Ann.* 1699. *&* 1700. *A. VII. VIII. p.* 101. *ſeq. App.*
Batavus *vultus, quid denotet? A. IX. X. p.* 97.
Baumſtein *qualis? A. V. VI. p.* 59 *ſq. App.*
Belemnitæ *lapidis figura interna. A. V. VI. p.* 45.
Belladonna *mortis cauſa. A. II. p.* 31.
Cluſii, ejus noxa & remedium. A. IX. X. p. 170.
Bellis *monſtroſa. A. I. p.* 186.
major tergemina monſtroſa. A. V. VI. p. 412.
Berolinenſis *Conſtitutio Epidemica Anni* 1695. *A. III. p.* 121. *App.*
— — *Anni* 1696. *A. IV. p.* 121. *App.*
— — *Anni* 1697. 1698. *A. V. VI. p.* 162. *ſq. App.*
— — *Ann.* 1700. *A. VII. VIII. p.* 109. *ſq. App.*
— — *Ann.* 1702. *A. IX. X p.* 27. *Ap.*
Bertha, *terriculamenti genus. A. IX. X. p.* 101.
die eiſerne / *quale ſpectrum. ibid.*
Betonicæ *uſu arthritis curata. A. I. p.* 52.
Bezoar *Gemmam Daſidane Plinii eſſe credit Dalechampius. A. V. VI. p.* 61. *Ap.*
Germanum ſunt Ægagropilæ. A. V. VI. p. 87. *App.*
Bezoardicus *ſpiritus Buſſii deſcriptus. A. I. p.* 244.
Bicorporeum *monſtrum. A. I. p.* 185.

Bilis, *ejus motus circularis. A. V. VI. p. 41. App.*
per ductum cyſticum in hepaticum, & ex eo in hepar non derivatur. A. V. VI. p. 43. App.
omnis è corpore non ejicitur. ibid. p. 43.
non eſt clyſter naturalis. ibid.
in quæ vaſa ex inteſtino tranſeat. p. 44.
in vaſa meſaraica exoneratur. p. 44.
& ſanguis ab iiſdem cauſis moventur. p. 46.
& ſanguinis proportio. p. 47.
an oriatur è ſanguine. p. 48.
an in renibus ſuccenturiatis generetur. p. 49.
an ex ſanguinis parte ſubrubra. p. 50.
abundat aqua. p. 55.
eſt oleoſa. p. 55. App.
corrupta. A. I. p. 48.
Biliarii *pori capacitas. A. V. VI. p. 47. App.*
Biſmutum *ingreditur non nulla vina ſulphurata. A. IV. p. 194.*
ejus & lithargyrii in vino noxæ. A. V. VI. p. 600. ſeqq.
Bivalvium, *Conchitarum geneſis quomodo fiat. A. IV. p. 163. 164. App.*
Bohemiæ *fluvii auriferi. A. I. p. 6.*
Borealis *Lapponiæ itinera hieme tantum fieri debent. A. IV. p. 28. App.*
Borealiora *Itinera figuræ telluris inquiſitioni anſam dant. A. IV. p. 46. App.*
Borealium *Regionum declinatio magnetis. A. IV. p. 46. App.*
— — — *ſegetes brevi tempore matureſcunt. p. 40. App. ibid.*
— — — *homines longævi. p. 40. ib.*
Bos, *in eo aqua pericardii obſervata. A. IX. X. p. 312.*
Bothnici *Maris inſulæ frigidiores terra continenti. A. IV. p. 41. App.*
Botryoides *terra foliata Tartari. A. V. VI. p. 196.*
uteri hydrops. A. V. VI. p. 539.
Brachium *faſcinatum. A. I. p. 211.*
Brachii *horrendus tumor ex infelici VSne curatus. A. I. p. 122.*
dextri tumor ſtupendus ejusque anatome. A. II. p. 1.
immenſus tumor 200. librarum in puella Senenſi. A. VI. p. 180. App.
dolor, ex imaginatione. A. IX. X. p. 375.
veſtigium nullum in monſtro fœminino. A. V. VI. p. 98. App.
Braſſica *capitata polycephalos. A. III. p. 327.*
capitatæ folia æmulantur polypi texturam. A. I. p. 121. App.
ſemen in media hieme absque ullo flore prævio prognatum rectius ad inſectorum excrementa refertur. A. I. p. 171. ſeq.
marinæ genus duplex in Inſula VVerder. A. IX. X. p. 157.
Braut-Krätze. *A. I. p. 192.*
Brimo *terriculamentum veterum. A. IX. X. p. 93.*
Bronchiorum *obſtructio ejus cauſæ variæ & ſigna diagnoſtica. A. I. p. 63. App.*

Bruta

Bruta *artes non tam à naturæ, quam inſtinctu diſcunt. A. I. p. 138. App.*
Bubonocele *pro utero male tractata. A. IX. X. p. 3. 4.*
Buccinitis ſpecies. *A. IX. X. p. 215. App.*
Bufo *exſiccatus ulceri cacoëthico impoſitus prodeſt. A. V. VI. p. 583.*
ejus lotium ophthalmicum. A. VII. VIII. p. 97.
Bufones *aliquot per os pueri excluſi. A. IV. p. 61.*
an axungia Norvvagica jugulentur. A. V. VI. p. 151. App.
Burſa *marina Bauhini. A. IV. p. 145. App.*
Buſſii *ſpiritus Bezoardicus deſcribitur. A. I. p. 244.*
Buttleri *lapis, ex quibus conſtet. A. IV. p. 241. ſq.*
à quodam impoſtore Mazierio Italo divenditus. A. IV. p. 243.
Bygde *paroecia omnium Nordlandicarum antiquiſſima. A. IV. p. 42. App.*
Butyrum *mortis cauſa. A. VII. VIII. p. 106.*

C.

CAapia *quid? A. III. p. 9. App.*
ejus uſus. A. III. p. 10.
Caarstrold, *ſerpens marinus. A. IX. X. p. 246. App.*
Cachexia *cum inſigni hypochondriorum obſtructione & duritie levi medicamentorum uſu curata. A. III. p. 26.*
in podagra recurrens. A. V. VI. p. 63.
incipiens hydropis prodromus. A. V. VI. p. 111.
in paralyſin deſinens. A. V. VI. p. 449.
ulcere in crure ſoluta. A. IX. X. p. 34.
Cachectici *Epilepſia VSne curata. A. IX. X. p. 328.*
Pleuropneumonici Anatome. A. IX. X. p. 423.
Cachinnus *inuſitatus mortis immaturæ prænuncius. A. II. p. 27.*
Cadaver *occiſorem ſuum digitis monſtrans. A. I. p. 61.*
ejus attactus Icteri & momentaneæ menſium ſuppreſſionis cauſa. A. I. p. 136.
Cadavera *diu poſt mortem ſanguinem ſtillantia. A. I. p. 65. 66. ſq.*
Cadaveris *tabe enecti apertio. A. II. p. 15.*
iterum effoſſi inſpectio quandoq; neceſſaria. A. IX. X. p. 12.
Cadavera *avium condiendi methodus. A. III. p. 92.*
balſamandi methodus. A. III. p. 76. App.
Cadmia *fornacum. A. VII. VIII. p. 172. App.*
Cæſareus Partus, *propria manu temere peractus. A. I. p. 84.*
ejus exemplum. A. II. p. 24.
Calculus *peniformis. A. I. p. 219.*
urethræ infixus feliciter exciſus. A. I. p. 218.
per alvum excluſus. A. III. p. 22. it. p. 180.
per uſum acidularum excretus. A. III. p. 193.

Calcu-

Calculus *infantem repræſentans. A. IV. p. 89.*
pyriformis, meatum urinarium obſtruens. A.IV. p. 230.
ſcroti exemptus. A. V. VI. p. 591.
ſubter linguam. A.V.VI. p. 91. App. 573.
capitis doloris cauſa. A. V. VI. p. 100.
canis aëtiti ſimilis ℔j. pendens. A. V. VI. p. 99.
curatur decocto Jooſie Muzaba. A. V. VI. p. 2.
in pericardio. A. VII. VIII. p. 119.
monſtroſus. A. VII. VIII. p. 72. App.
cum materia oſſea in Arteria Iliaca. A. IX. X. p. 301.
cordis in hydropica. A. IX. X. p. 163.
Renum cum hydatidibus & cruſta lapidea. A. I. p. 302.
— — *firma membrana involutus. A. II. p. 66.*
Tinctura ſolari curatus. ibid.
— — *ejus comminutio. A. VII. VIII. p. 186.*
Veſicæ, balani inciſione extractus. A. III. p. 193.
— — *extemporanea generatio. A. IV. p. 152.*
— — *ſignum pathognomonicum. A. IV. p. 5.*
— — *ſectio feliciter peracta. A. IV. p. 266.*
— — — *infelix, A. IX. X. p. 43. ſq.*
— — — *in ea fragmina minime relinquenda. A. V. VI. p. 592.*
— — — *agglutinatus, tamen exemtus. A. V. VI. p. 577.*
— — ℥j. *pondere citra ſectionem excretus. A. IX. X. p. 425.*
— — *ei acicula impacta. A. V. VI. p. 591.*
Calculi *humani vera geneſis. A. VII. VIII. p. 135. App. A. IX. X. p. 224. App.*
cauſa efficiens, materia, &c. ib. (297.
remedium evporiſton. A. III. p. 296.
— — *ſingulare. A. VII. VIII. p. 176.*
remedia. A. VII. VIII. p. 187.
Calculi *in corde reperti. A. I. p. 103. App.*
pulmonum. A. I. p. 63. per tuſſim rejecti. A. V. VI. p. 152. App.
in veſica biliaria duo magnitudine Nucis Moſch. rejecti. A. II. p. 235.
— — — *dolorum Colicorum & Icteri cauſa. A. IX. X. p. 430.*
muris imaginem referentes. A. IV. p. 89.
veſicæ caninæ. A. IX. X. p. 302.
— — — *innumeri. A. V. VI. p. 600.*
excreti ceſſare faciunt quartanam triennalem. A. V. VI. p. 226.
per octennium in urethra geſtati. A. IX. X. p. 67.
è naribus extracti. A. IX. X. p. 268.
Calculum *mentiens Nephritis. A. IX. X. p. 411.*
Calculoſa *conſtitutio. A. V. VI. p. 76.*
Calculoſi *non igneæ naturæ medicamentis ſunt curandi. A. III. p. 213.*
Urina ſanguinea materiam calculi exhibens. A. IX. X. p. 147.
Calidorum *remediorum abuſus in febribus acutis notatur. A. IX. X. p. 56.*

Calvus 60. *annorum poſt 30. annos iterum comatus. A. VII. VIII. p. 191.*
Calxviva, *ejus atomis infecta poma, & ita deglutita gravia ſymptomata inferunt. A. II. p. 249.*
Calce *noviter illitæ cameræ perículoſiſſima ſymptomata. A. IX. X. p. 139.*
Campanarum *ſonitus dolorum capitis cauſa. A. II. p. 40.*
— — — *hæmorrhagiæ cauſa. A. V. VI. p. 64.*
— — — *Epilepticam reddit. A. V. VI. p. 63.*
Camphora *cordis ſcrobiculo appenſa febrem curat. A. IX. X. p. 83.*
externe quoque in Achoribus nocet. A. IX. X. p. 18. App.
Camphoratis *puſtulæ & rubor oculi ſublatæ. A. V. VI. p. 49.*
Camphoræ *vis alexiteria exigua. A. IX. X. p. 4. App.*
Canarienſium *volucrum mors repetentina ex amygdalarum amararum eſu. A. I p. 284.*
Cancrorum *oculi factitii quomodo dignoſcendi à veris. A. III. p. 262. 278*
eorum uſus ibid.
Apppetitus, ex matre gravida in infantem tranſiens. A. IX. X. p. 251.
Cancer *contuſus & in vino maceratus Iſchuriam plurium dierum curat. A. V. VI. p. 32.*
Cancroſa *typocele curata. A. IV. p. 137.*
Cancroſum *ſarcoma. A. IX. X. p. 361.*
Ulcus mammæ ſanatum. ibid. p. 427.
Canis; *ei contagium ſudoris in febre maligna exitioſum. A. I. p. 80.*
ejus cerebri uſus in mania. A. IV. p. 256.
Calculus aetiti ſimilis ℔jß.
pendens. A. V. VI. p. 99.
calculi veſicæ innumeri. A. V. VI. p. 600.
Rabidi morſus levior pernicioſus. A. IX. X. p. 5. (p 301.
calculum in veſica habens. A. IX. X.
martyr Chirurgiæ infuſoriæ. A. IX. X. p. 376.
Canes *vivi recenterque diſſecti vulnus periculoſum curant. A. IV. p. 9. 10.*
quibus ſplen exſectum. A. IV. p 99. App.
Canum *quorundam celeritas incredibilis. A. V. VI. p. 384.*
Canibus *familiares ſcirrhi ventriculi verminoſi. A. V. VI. p. 384.*
Canum *morbi epidemici. A. V. VI. p. 383.*
Canina *fames in mendico. A. IV. p. 175.*
Cantatrix *epileptica. A. IV. p. 154.*
Cantharus *piſcis tria inteſtina coeca habet. A. IV. p. 108. App.*
Capeſſantæ *conchæ figura ſignati lapides. A. IX. X. p. 372.*
Capilli *ex aure extracti. A. II. p. 285.*
humani vomitu rejecti. A. II. p. 257.
bis intra ſemeſtre depoſiti. A. III. 215.
Capillorum *glomus vomitu rejectus. A. IV. p. 64.*
caſus unde. A. VII. VIII. p. 192.
Capillitium *mirabile. A. III p. 318.*
Capillivori *gemelli. A. V. VI. p. 688.*
Capræ *febribus ſunt obnoxiæ. A. I p. 81.*
Lac napelli antidotum. A. IX. X. p. 169.
Capitis dolor *à verme productus. A. II. p. 46. A. III. p. 261.*
— — *ſonitu campanarum ſanatus. A. II. p. 40.*
— — *ex carie cranii. A. III. p. 123.*

Capitis dolor *per paroxyſmos rediens curatus. A. III. p. 172.*
— — — *periodicus ſpaſmodicus. A. III. p. 279. A. VII. VIII. p. 74. App.*
— — — *ſporadicus ex neglectis variolis. A. IV. p. 3.*
— — — *ex odore cyani moſchati & ocymi. A. IV. p. 7.*
— — — *ex vino lithargyrio dulcificato. A. IV. p. 81.*
— — — *ex teredinibus aurem ingreſſis. A. IV. p. 124.*
— — — *cauſa amiſſi odoratus. A. IV. p. 8.*
— — — *pertinax in canem transplantatus, A. IX. X. p. 265.*
— — — *ex calculis. A. V. VI. p. 100.*
— — — *hirudinum applicatione curatus. A. VII. VIII. p. 122. App.*
— — — *diuturnus. A. I. p. 53. A. IX. X. p. 436.*
— — — *Acidularum Egranarum uſu mitigatus. A. III. p. 280.*
Pili diverſi à pilis pubis. A. V. VI. p. 173.
Podagra. A. V. VI. p. 344. A. VII. VIII. p. 361.
Vulnus graviſſimum ad ipſum cerebrum usque penetrans. A. I. p. 208
— — — *Magnum ſine magnis ſymptomatibus. A. IV. p. 135.*
Caput *ſupra ſiniſtrum Hypochondrium propendens. A. VII. VIII. p. 39.*
Capreæ *pili fortiter agitati flammas eructant. A. V. VI. p. 86.*
Carbo *vomitu rejectus. A. II. p. 257.*
Carbones Artemiſiæ *antepileptici ſunt. A. IX. X. p. 244.*
Carcinoma *horrendum dextrum brachium occupans. A. V. VI. p. 8.*
Latens, funeſto exitu exſtirpatum. A. V. VI. p. 370.
Cardiaca *ſyncope A. V. VI. p. 300.*
Cardiacum *Aſthma. A. V. VI. p. 271.*
Cardialgia *à vermibus ejusque cura. A. I p. 22.*
ex ſuppresſione menſium A. VIII. p. 120. Ap.
Cardui Benedicti *à D. Petri deſcripti Synopſis. A. IV. p. 168. App.*
Carioſi *dentes plumbo implendi. A. V. VI. p. 507.*
Carniolæ *ſecretum ſ. liquor Martis. A. V. VI. p. 171.*
Caro *gelatinoſa gangrænæ indicium. A. V. VI. p. 473.*
Carnes *animalium morbidorum comeſtæ in periculoſisſimos morbos conjicere homines poſſunt. A. II. p. 173.*
Carnium *vomitus. A. VII. VIII. p. 129. App.*
Carotidis *arteriæ ramuli ad cerebellum non pertingunt. A. I. p. 273.*
Cartilaginis *ſcutiformis fiſſura vocis vitiatæ cauſa. A. II. p. 200.*
Caruncula *in urethra, cum fiſtula quintuplici in pene & ſcroto curata. A. I. p. 129.*
Carvi *ſemina lapidibus impreſſa. A. V. VI. p. 63. App.*
Caryophyllatæ *radicis & herbæ vis ophthalmica. A. I. p. 244.*
Caryophylli *Regii Amboinici. A. V. VI. p. 308.*

Caſeus

Caſeus *ſymptomata horrenda movens. A. III. p.* 266.
ejus larga aſſumta quantitate dyſenteria curata. A. II. p. 333. *A. IV. p.* 153.
Caſtor *morbus per abſtinentiam curatus. A. I. p.* 189.
Caſus ab alto *cum fractura molæ. A. I. p.* 296. *ad eum remedia. A. I. p.* 297
cum ſalutari haud raro effectu. A. I. p. 296.
ſine noxa. A. V. VI. p. 111. *App.*
Catalepſis *in Epilepſiam degenerans. A. II. p.* 196.
cum horrendis motibus convulſivis A. III. p. 133.
centri ovalis in cerebro & convulſio. A. IX. X. p. 187. *App.*
admiranda in agone. A. VII. VIII. p. 197.
Biduana cum palpitatione cordis in moribundo. A. IX. X. p. 422.
& Epilepſia à faſcino. A. IX. X. p. 165. *App.*
Catarrhi ſuffocativi *ſpecificum remedium Panacea Solaris. A. V. VI. p.* 185.
Catarrhalis *gonorrhoea. A. IV. p.* 90.
Catechu *uſus in continuo Urinæ profluvio. A. VII. VIII. p.* 72. *App.*
Cattus *domeſticus lacte ebutyrato lotus fugat tertianam. A. I. p.* 91.
Cati *domeſtici vomitus habitualis unde. A. V. VI. p.* 48.
Caudiforme *monſtrum humanum absque ſexu & pedibus. A. IX. X. p.* 413.
Caulium *muriatica aqua ambuſtio & gangræna curata. A. I. p.* 95.
Febris continua curata. A. I. p. 94.
hydrops curatus A. I. p. 95.
Cauſticus *ſanguis. A. I. p.* 32.
Cauterii *potentialis uſus in tumoribus. A. V. VI. p.* 486.
Catenæ *annulus dimidius per vomitum rejectus. A. IV. p.* 63.
Celeritas *canum quorundam incredibilis. A. V. VI. p.* 384.
Centrina *Rondeletii inteſtinum coecum inſtar parvæ peræ habet. A. IV. p.* 109. *App.*
Centri *ovalis Vienſſenii deſcriptio. A. IX. X. p.* 129. *App.*
— — *convulſio. A. IX. X. p.* 187. *App.*
Cephalæa *veſicatorio curata. A. V. VI. p.* 38.
ex materia podagrica recurrente. A. V. VI. p. 345.
Cephalalgia, *v. Capitis dolor.*
Cera *& pomis curata dyſenteria. A. I. p.* 241
Ceraſa *acida cauſa podagræ. A. III. p.* 52.
acida prolifera. A. V. VI. p. 199.
Ceraſi *nucleus cum Urina redditus. A. VII. VIII. p.* 80.
Ceraſorum *lapilli abdomen rumpunt. A. IV. p.* 20.
— — *Cauſa lethalis obſtructionis alvi. A. IX. X. p.* 383.
Cerebellum; *ad illud rami arteriæ carotidis non pertingunt. A. I. p.* 274.
totum induratum in hydrocephalo. A. IV. p. 148.
ejus deſcriptio ſpecialis. A. IX. X. p. 135. *App.*
differentia à cerebro. ibid.
proceſſus ſ. pedunculi. p. 136.
abſentiæ exempla. ibid. p. 151. *ſeq.*

Cerebrum *ejus Anatome atque Mechanica. A. IX. X. p. 76. App.*
Deſcriptio ſpecialis. ibid. p. 127.
Subſtantia p. 118.
Vaſa in genere, & in ſpecie p. 92. *ſqq.*
Sinus & motus. p. 93. *p.* 103.
& cerebelli abſentiæ exempla, ibid. p 151.
& cranii abſentia in puero. A. IX. X. p. 197.
Fibræ evidentiores in hydrocephalo. A. IX. X. p. 294.
Oſſiculum in ſe continens. A. IX. X. p. 294.
Compreſſio an Apoplexiæ cauſa. A. I. p. 267.
falcati ſinus polypus. A. I. p. 107. *App.*
Lympha, v. infr.
Portio nimis exigua in infante hydrophobia defuncto. A. I. p. 25.
Venæ, & in illis flatus reperti. A. I. p. 266. 274
Ventriculi; in illis in ſanis etiam corporibus aquarum ſtagnat colluvies. A. I. p. 255.
— — an ſpirituum domicilium. p. 254. *ibid.*
— — eorum uſus verus. p. 255. *ibid.*
in eo humores epidermide obduci poſſunt. A. I. p. 262.
ejus ſubſtantia in judicio pollentibus firmior eſt. A. I. p. 276.
in eo vulnera & continui ſolutiones poſſunt conſolidari. A. I. p. 277.
ejus graviſſima læſio ſine gravioribus ſymptomatibus, lethalis tamen. A. III. p. 297.

Cereviſia *è mamma excreta. A. IV. p.* 166.
Ceruſſæ *præparatio. A. VII. VIII. p.* 234.
Cervi *cordi inhærens globus plumbeus. A. V. VI. p.* 228.
Venter ſalva vita globo trajectus. A. VII. VIII. p. 73.
cornu uſus in Febribus malignis. A. I. p. 146.
Cervæ *pulmonibus infixum Ligni fruſtum. A. V. VI. p.* 218.
Cervini *pori quomodo generentur. A. IV. p.* 148. *App.*
Ceterachites, *A. V. VI. p.* 62. *App.*
Chacorillæ *Tincturæ uſus in principio febrium epidemicarum. A. V. VI. p.* 521.
Chamomillæ *Romanæ oleum præſentiſſimum in tumore ſcroti remedium. A. IV. p.* 221.
Characterum *& ſcripturarum ſuperſtitioſarum vanitas. A. I. p.* 49.
Chelidonii *ab hirundinibus vis reperta. A. IV. p.* 111.
majoris ſuccus cum vino ſumtus ultimam fert opem in tertiana. A. II. p. 120.
Chermeſinum *filum an eryſipelata curet. A. I. p.* 49.
China Chinæ *melius dicitur Cortex Peruvianus. A. II. p.* 185.
quando adhibenda. A. II. p. 60.
virtutem habet anthelminticam & emmenagogam. A. II. p. 60. *it.* 185.
ejus electio. A. III. p. 48. *App.*
bonitatis notæ. ibid. p. 51.
Arboris deſcriptio. ib. p. 49.
etymologia &c. ſynonymia, homonymia, ibid. p. 11. 48.

China Chinæ *medicamentum eſt plane innoxium. A. II. p. 185.*
minus aptè Ch. Chinæ dicitur. A. II. p. 185.
externe an valeat. A. III. p. 58. App.
ejus facultates. ibid. p. 51.
formulæ, ibid. p. 57. in ſubſtantia melior eſt, quam aliter data. A. IX. X. p. 7. App.
methodus uſurpandi. ibid. p. 59.
uſus ibid. p. 52. quando cœperit. ib. A. p. 64.
— — neglectus à quo reſtitutus, A. ibid. p. 47.
— — nullus in febre petechiali epidemia Mutinenſi A. IV. p. 94.
— — perniciosus. A. V. VI. p. 453. A. III. p. 264.
— — fatalis. A. IX. X. p. 201.
— — in dolore iſchiadico periodico commendatur. A. VII. VIII. p. 348.
convenit cum arundine noſtrate Indica. A. III. p. 283.
ei Ipecacuanha ſubſtitui felicius poteſt. A. III. p. 121.
— — Gentiana præſtat. A. IX. X. p. 39.
Chinenſium *de fulmine opinio. A. I. p. 126. App.*
Chirurgico - *Medica Miſcellanea. A. V. VI. p. 590.*
Chirurgiæ infuſoriæ *exempla in affectibus deſperatis. A. IX. X. p. 144.*
Chocolatæ *Indæ à Colmenerio deſcriptæ & à Volckamero editæ ſynopſis. A. I. p. 152. App.*
virtutes. A. V. VI. p. 103. App.
vermiculis albis repleta eſt. ibid.
Chordæ *medullaris cerebri deſcriptio. A. IX. X. p. 133. App.*
Chorea *S. Viti. A. II. p. 188.*
Chryſanthemum *arvenſe monſtroſum. A. III. p. 81.*
Chryſopœia *Sutonei. A. V. VI. p. 18. App.*
ejus varia exempla. A. V. VI. p. 39. ſeq. App.
Chylifero - lymphaticum *vas noviter repertum. A. III. p. 176.*
Cichorii *albi radices Balſamico tempore collectæ hæmorrhagiam narium curant. A. V. VI. p. 172.*
Cicindelarum *ſtructura, qualis per microſcopium videatur. A. V. VI. p. 86.*
Ciceria *vel Citeria qualis apud veteres imago. A. IX. X. p. 97.*
Ciconiis *amygdalarum amararum eſus lethalis. A. I. p. 284.*
Cicuta, *homini noxia. A. III. p. 101. App.*
aquaticæ hiſtoria & noxæ deſcriptæ à VVepfero, cujus vid. ſynopſ. A. V. VI. p. 83. App.
Cinnabaris *cum calce viva per retortam deſtillata Mercurium currentem producit. A. II. p. 231.*
per digeſtionem exaltata Clauderi. A. V. VI. p. 107. App.
Solaris. A. VII. VIII. p. 173.
Cippus *Italiæ Rex cornutus. A. IV. p. 152.*
Cirnizenſis *lacus miraculoſus. A. I. p. 31. App.*
Ciſſites *Lapis VVormii. A. V. VI. p. 60. (App.*
Citri *arbuſcula in malo citrio. A. IV. p. 66.*
Clamans *& ſaltans Epileptica. A. IV. p. 154*

Clavus *quibus calceorum ſoleæ firmantur, per os rejectus. A. IV. p. 63. 64.*
Clavos *ferreos & ſoleas frangentium exempla. A. IX. X. p. 158.*
Clavorum *pedum certa cura. A. VII. VIII. p. 172.*
Clepſydræ & *umbræ veteribus inſerviebant diſtinctioni temporum. A. IV. p. 24 App.*
Clitoridis *variæ protuberantiæ. A. IV. p. 232.*
Clyſteris *perverſus uſus. A. II. p. 96.*
innoxia per os rejectio. A. VII. VIII. p. 62.
Clyſteres *gravidis innoxie applicantur. A. I. p 110. maxime in morbis ſpaſmodicis. A. V. VI. p. 637.*
in morbis chronicis utiles. A. III. 225
febrifugi ſ. antipyreti proprie non dantur. A. III. p 201.
— — *eorum uſus. A. III. p. 222. A. V. VI. p. 130. App.*
nutrientes non dantur. A. III. p. 201.
in hydrope an utiles? A. IV. p (136.
Clyſter *frigidus. A. V. VI. p. 398.*
ſimplicior evacuationem notabilem producit. A. V. VI. p. 439
naturalis non eſt bilis. A. V. VI. p. 43. App.
Cocco *tinctorio imbutum ſericum in menſibus nimiis prodeſt. A. IX. X. p. 418.*
Coccygis *oſſis luxatio periculoſa fletu reſtituta. A. V. VI. p. 572.*
Cochlea *lapidea. A. V. VI. p. 44. 110 App.*
ſclopeti per annos 17. frontis oſſi inhærens per nares excreta. A. V. VI. p. 685.
Cochleariæ *a Mollenbrockio deſcriptæ ſynopſis. A. IV. p. 170. App.*
Cochlites *ſeſſilis A. V. VI. p. 44.*
Cœcitas *ex febre tertiana. A. II. p 214.*
a capitis immerſione in aquam frigidam. A. II. p. 121.
fugax ex dolore colico. A. III. p. 118.
ex veſicatorio. A. III. p. 80.
repentina ex terrore cum ſubſequente Epilepſia. A. V. VI. p. 65.
Cœcus *5. filiorum cœcorum parens. A. IV. p. 154.*
poſt intempeſtivam VSnem. A. VII. VIII. p. 117. item A. VII. VIII. p. 71.
Cœcus *ex amore maniacus redditus. A. IX. X. p. 32.*
Cœca *gallina Pilulis Cochiis curata. A. IX. X. p. 68.*
Coffee *noſtras ex fabis. A. V. VI. p. 175.*
Coitus *ſine ulla ſeminis excretione. A. V. VI. p. 646.*
Epilepſiæ uterinæ remedium. A. I. p. 29.
furoris interni optimum remedium. A. I. p. 28. ſq.
invitus raro fœcundus. A. I. p. 18.
Colica paſſio, *in ea Acidularum Roitſchenſium uſus ſalutaris. A. I. p. 118.*
convulſiva epidemica. A. III. p. 107.
ſpaſmodica, cum inſequente arthritide vaga exitialis. A III. p. 60.
ex vino lithargyrio dulcificato. A. IV. p 81. 195.
— — — — *epidemica. A. V. VI. p. 601.*
epidemica alia. A. V. VI. p. 115.

Colica

Colica paſſio *convulſiva, mercurii uſu curata. A. V. VI. p. 305. A. IX. X. p. 146.*
ſpaſmodica, terrore incendii ſoluta. A. IX. X. p. 384.
fœminas quoque infeſtat. A. IX. X. p. 190.
hyſterica. A. VII. VIII. p. 142. App. curata. A. III. p. 194.
periodica. A. VII. VIII. p. 59.
Colicæ *cura, A. III. p. 109. A. VII. VIII. p. 142. App.*
— — *à purgantibus fortioribus nunquam inchoanda. A. I. p. 117.*
— — *in ea varius purgantium effectus unde? A. I. p. 116.*
medicamentum evporiſton. A. II. p. 95.
remedium Panacea Auri purgans. A. V. VI. p. 185.
nephriticorum dolorum & icteri cauſa calculi cyſtidis felleæ. A. IX. X. p. 430.
cauſa calculus. A. III. p. 212.
incongrua curatio cauſa cœcitatis fugacis. A. III. p. 118.
Colli *glandula lunatica. A. IV. p. 174.*
Collyrium *optimum ſpiritus vitrioli. A. IX. X. p. 324.*
Coli *cellulæ in colico tactu deprehenſæ. A. V. VI. p. 79.*
Colocynthis, *ejus infuſum lethalem hypercatarſin excitat. A. VII. VIII. p. 297.*
Color *diverſus in circulo Urinæ unde? A. V. VI. p. 309.*
Columbæ, *earum inteſtinum cœcum differt ab inteſtino cœco pullorum gallinaceorum. A. IV. p. 108. App.*
iis amygdalarum eſus lethalis. A. I. p. 284.
Comedones, *figura eorum depingitur. A. II. p. 183.*
in vaccis reperti. A. II. p. 183.
Cometæ *corpora mundo coæva. A. IV. p. 118.*
Cometites *lapis. A. V. VI. p. 60. App.*
Conceptio *tubaria. A. IV. p. 168.*
Concha *lapidea montana. A. V. VI. p. 44.*
ſtriata bivalvis elegantiſſima. A. V. VI. p. 45.
Conchites *ſtriatus bivalvis. A. V. VI. p. 44.*
montanus bivalvis. A. V. VI. p. 45.
unde obtinuerit Nomen? A. IV. p. 154. App.
dividuntur in univalves & bivalves. A. IV. p. 155. 163. App.
quomodo generentur. p. 161. App.
fiunt ex materia ochracea. p. 156. App.
contortus quomodo generetur? p. 164. App.
Conchylium *petrefactum, A. II. p. 48.*
ejus figura ſignati lapides. A. IX. X. p. 372.
Concubitus, *vid. coitus.*
Confortativus *pulvis. A. III. p. 297.*
Conſolida *major curat dolorem Iſchiadicum. A. V. VI. p. 45.*
Conſuetudo *Naturæ, quid? A. I. p. 138. ſeq. App. vid. Naturæ inſtinctus.*
Contabeſcentia *à faſcino mirabilis. A. VII. VIII. p. 123.*

Con-

Contagium *ſudoris in febre maligna cani exitioſum. A. I. p.* 80.
Contractura *diuturna & fortiſſima curata. A. I. p.* 1.
ejus metum tollit acidularum uſus. A. I. p. 119.
crurum in ſcorbutico. A. V. VI. p. 460.
ſubitanea à vermibus. A. IX. X. p. 85
Convulſio, *cum malleatione, ſenſuumque ratione integre perſtantibus. A. II. p.* 248.
in febribus unde? A. II. p. 227.
poſt conſolidata pedum ulcuſcula. A. II. p. 90.
verminoſa. A. III. p. 191.
circumrotatoria. A. III. p. 131.
ex cantu. A. III. p. 158. *riſu, lætitia. ibid.*
quomodo fiat. A. IV. p. 195. *App.*
rarior. A. VII. VIII. p. 326.
Convulſiones *ope febris excitatæ curatæ. A. I. p.* 51.
ex veratro albo non ſemper ſunt lethales. A. I. p. 92.
epilepticæ in parturientibus intruſione digitorum in uterum levantur. A. I. p. 169.
ex vino lithargyrio dulcificato. A. IV. p. 81.
ad certum horologii pulſum. A. IV. p. 108.
lethales abſque manifeſta cauſa. A. IX. X. p. 141.
earum optimum remedium, Thee. *A. I. p.* 36. 38.
— — *fomes ubi lateat. A. III. p.* 154.
— — *in infantibus cura. A. III. p.* 163
Convulſivi motus *diuturni, cum continuo priapiſmo in puero quinquenni. A. I. p.* 303.
alternis diebus recurrentes ex obſtructione menſium. A. II. p. 128.
mirabiles. A. II. p. 241.
VS ne curati. A. III. p. 294.
univerſalium rariſſimum exemplum. A. IX. X. p. 307.
Cor *in dextro latere pulſans. A. I. p.* 130. *App.*
in eo calculi reperti. A. I. p. 103. *App.*
in hydropico. A. IX. X. p. 163.
inconſuetæ magnitudinis. A. I. p. 97. *App. A. IX. X. p.* 399.
quantitatis inſignis. A. III. p. 296.
14. *& dimidiæ unciarum pondere. A. V. VI. p.* 149. *App.*
magnum timiditatis ſignum non eſt. A. III. p. 86. *App.*
parvum quid notet? A. III. p. 211.
nutritionis eſt principium. A. II. p. 290.
reſpirationis eſt principium. A. II. p. 290.
præpingue A. II. p. 18.
illæſum pueri incendio enecti. A. III. p. 332.
pilis refertum. A. V. VI. p. 251.
Cordis *palpitationis cauſæ variæ. A. I. p.* 97. 98. 105. *App.*
defectus. A. II. p. 16.
valvulæ cartilagineæ. A. III. p. 210.
tetanus. A. IV. p. 160.
vermes qualia ſymptomata producant. A. V. VI. p. 435.

Cordis *Polypi in puero phthiſico. A.V.VI. p.4 6.*
— — *frequentes. A. IX. X. p.290.*
ruptura à thoracis ictu. A. IX. X. p. 293.
Corde *duplici an gaudeant perdices. A.I. p. 130. App.*
triplici an prædita ſint teſtudines. A. I. p. 131. App.
in Corde *cervi globus latens. A.V.VI. p. 228.*
Corallium, *albi & rubri productio A. IV. p. 149. App.*
nigrum Dioſcoridis, v. Antipathes.
Coralliorum *Syrupo fluor albus curatus. A. I. p. 58.*
Tinctura verior. A.V. VI. p. 280.
Coralliformem *arborem repræſentans lapis. A.V.VI. p.62. App.*
Coralloidei *pori quomodo generentur. A. IV p. 148. App.*
Corallinæ *quomodo generentur. A. IV. p. 144. App.*
Cornu Ammonis, *v. ſ.*
Cornu *in ganglio. A. V. VI. p. 148. App.*
uſtum redolens ferro affrictus lapis. A.V.VI. p.60. App.
Cornutus *Cippus Rex Italiæ. A. IV. p. 152.*
puellus cum labiis leporinis. A. IV. p. 152.
Corona *imperialis bifida. A. II. p. 113.*
Coronæ *ſerpentum non fabuloſæ, ſed in nido eorum repertæ. A. IV. p. 48.50.*
Urinæ diverſus color unde? A.V.VI. p. 309.
Laureæ ſpeciem repræſentans ſaxum. A.V. VI. p. 64.
Corpulentia *nimia. A. I. p. 128. App.*
eam ſalivatio prohibet. A. III. p. 84. App.
& alia ibidem memorata.
Corpora *quædam gravia in fluido leviori deſcendunt. A. IV. p. 57. App.*
Corporum *ſtriatorum Cerebri deſcriptio. A. IX. X. p. 130. App.*
Corpus calloſum, *rectius dicitur fornix. A. IX. X. p. 128. App.*
Cortex *Peruvianus, v. China Chinæ.*
Corvus *crocitatu horas indicans. A. III. p. 315.*
Corvi *albi Curlandici. A.V.VI. p. 106. App.*
Corylini *pulveris effectus varius. A. I. p. 195.*
Corylinus *fungus floridus. A. IV. p. 238.*
Coſtarum *fractura diraque exinde ſymptomata cum morte. A. V VI. p. 629.*
Cranium *humanum in febribus ſingulare euporiſton. A. II. p. 93.*
Cranii *fractura nullo callo vel cranio clauſa vel munita, ſed omni munimento orbata, ſalvo interim & incolumi puero. A. VII. VIII. p. 313.*
& cerebri abſentia in puero. A. IX. X. p. 197.
depreſſio per Cataplaſmata curata. A. IX. X. p. 162.
tumor, cephalalgiæ, guttæ ſerenæ & Apoplexiæ cauſa. A. IX. X p. 436.
Crapula *defuncti Anatome. A. IX. X. p. 418.*
Crepitus *ventris ſuppreſſus tympanitidis cauſa. A. III. p. 254.*

Cretæ *appetitus Leucophlegmatiæ cauſa. A. II. p. 344.*
— — *in ſexagenaria. A. IV. p. 36.*
Criminalia *Judicia cautè danda. A. IX. X. p. 439.*
Crocus, *Metallorum Tincturam & emeticum exhibet. A. III. p. 274.*
Croci *colore tinctum ſemen. A. V. VI. p. 623.*
Cruentatio, *ejus jus, & quid de eo ſentiendum. A. I. p. 67.*
avenæ in agro uxoricidæ. A. IX. X. p. 366.
Crucifixus *depictus in fagi trunco. A. IX. X. p. 287.*
Cruenti *ſudoris frequentia. A. I. p. 183.*
Crurum *contractura in ſcorbutico. A. V. VI. p. 460.*
Cryſtallinorum *lapidum Helveticorum claſſis. A. IX. X. p. 216. App.*
Cryſtallus *montana in dyſenteria utilis. A. IX. X. p. 36. App.*
non eſt glacies indurata. Ibid. p. 61. App.
Cubi *duplicationis methodus ope ſolius circini. A. IV. p. 95.*
— — *ope regularum rectangularium. A. IV. p. 101.*
Cucumeres *inconcocti rejecti. A. II. p. 58.*
Cucurbitulæ & VSio neglecta hæmoptyſin producunt. A. V. VI. p. 58.
earum egregius uſus in febre petechiali epidemica. A. IV. p. 76, 89. 90. App.
Culmi *multas ſpicas habentes. A. III. p. 1.*
Culmus *ſiligineus admirabilis. A. III. p. 110.*
Cultri *duo ſine manubriis per vomitum rejecti. A. IV. p. 64.*
Cumini *pratenſis ſemina lapidibus impreſſa. A. V. VI. p. 63. App.*
Cuneus *metallicus & ſaxeus. A. VII. VIII. p. 188.*
Cunina & *rumina inter manias recenſentur. A. IX. X. p. 96.*
Cuticula *poſt febrem malignam in toto corpore ſeparata. A. II. p. 100.*
univerſi corporis bis intra ſemeſtre depoſita. A. III. p. 215.
intra menſem ter depoſita, ſalvis unguibus & capillis. A. VII. VIII. p. 99.
ejus abraſio menſtruatim recurrens. A. I. p. 228.
Cuticula *etiam humores in cerebro obduci poſſunt. A. I. p. 262.*
Cutis *ſtatus ſ. n. & p. n. A. IV. p. 194. App.*
ſubſtantia retis latiuſculam texturam repræſentans. A. II. p. 5.
pori latiſſimi. A. II. p. 5.
cruſta obducta empyematicum liberavit. A. III. p. 296.
ea illæſa viſcera à tranſeunte curru rupta. A. V. VI. p. 541.
Cyani Moſchati *odor Cephalalgiæ cauſa. A. IV. p. 7.*
Cyani *virtus antihydropica. A. V. VI. p. 50.*
Cynosbati *decoctum euporiſton in hydrope. A. V. VI. p. 336.*
Cyſſites *Plinii. A. V. VI. p. 60. App.*
Cyſtidis felleæ *calculi icteri & dolorum colico-nephriticorum cauſa. A. IX. X. p. 430.*

Cyſtici

Cyſtici meatus *capacitas. A. V. VI. p.* 47. *App.*

D.

DÆmoniaci *rarum exemplum. A. III. p.* 100.
Dæmonium *nocturnum militem divexans. A. II. p.* 221.
Danivvathas *qualis frutex? A. II. p.* 284.
Daphnia *Plinii. A. V. VI. p.* 64. *App.*
Daturæ *ſemen Maniæ cauſa. A. III. p.* 302.
Deglutitio *læſa à fumo Nicotianæ. A. I. p* 120.
à cauſa ignota impedita. A. III. p. 6.
ex eſu ſeminis fago-tritici impedita A. III. p. 7.
ejus vitium ex Apoplexia reſiduum. A. VII. VIII. p. 179. *App.*
Deku, *qualis planta? A. III. p.* 284.
Delirium *ex pultis avenaceæ eſu. A. II. p.* 187.
periodicum Alexipharmacis curatum. A. V. VI. p. 98.
Maniaco-Melancholicum helleborinis curatum. A. V. VI. p. 238.
amoroſum. A. VII. VIII. p. 235.
cum ferocia à baccis ſolani. A. VII. VIII. p. 295.
ridiculum ex nimia ſpiritus frumenti ingurgitatione. A. IX. X. p 29.
Dementia *ex graviditate. A. II. p.* 10.
matris gravidæ in ſobolem licet numeroſam non propagata. A. II. p. 10.
Dendrachates *Plinii, A. V. VI. p.* 59. *App.*
Dendrites *Plinii. A. V. VI. p.* 59. *App.*
igni expoſitus picturam amittit. A. V. VI. p. 70. *App.*
eorum geneſis. A V. VI. p. 60. *App.*
Dens *cartilagineus. A V. VI. p* 619.
Dentis *molaris ortus in quinquagenaria. A. II. p* 51.
inepta evulſio horrendæ epulidis cauſa. A. IV. p. 140.
molaris è cavitate largior hæmorrhagia. A. VII. VIII. p. 300.
Dentes, *eorum evulſio nunquam caret periculo. A. I. p.* 310.
ſentiunt. A. III. p. 171.
maxillares cum maxilla concreti imprudenter evulſi. A. V. VI. p. 620.
carioſi plumbo implendi. A. V. VI. p. 507.
quomodo tractandi. A. III. p. 172.
alveolis rurſus inſerti, qui antea evulſi erant, iterum coaluere. A. V. VI. p. 508.
evulſi non ſtatim abjiciendi. A. V. VI. p. 508.
Dentium *dolor quomodo mitigandus. A. III. p.* 170.
— — *nive appoſita ſublatus. A. VII. VIII. p.* 117.
ordo duplex, in infante. A. VII. VIII. p. 169.
læſio ex novo tabacum fumandi more. A. IX. X. p. 24.
caninorum venenum. A. IX. X. p. 6.
Dentatus *abortus* 4. *menſium. A. V. VI. p.* (619.
Dentitio *ſera. A. I. p.* 51.
tuſſim convulſivam inducit. A. IX. X. p. 162.
Deſipientia, *ex fuſi parte manui dextræ infixa. A. II. p.* 260.

Diabetes *notha. A.I. p.* 159.
ſitis & ventris fluxus lethalis. A.V. VI p. 513.
*aqua ferrata curata. A.IX.X.p.*378.
Diaphragma *veſiculis polyporum colore protuberans in puerpera ex riſu mortua. A. I. p.* 46.
Diarrhoea *intempeſtivè ſuppreſſa ſingultus cauſa. A. I. p.* 53.
in variolis innocua. A.II. p. 186.
biennalis & triennalis. A. III. p. 90. *App.*
cum pelliculurum excretione. A. IX. X. p. 124.
Colliquativa, diabete notha ſoluta. A. IX. X. p. 405.
Diaſcordium *lumbricos pellit. A. VII. VIII. p.* 178.
Diatreſis *ani non ſuccedens. A.I. p.* 206.
Digeſtio *avium ſingularis efficaciæ. A.V. VI. p.* 582.
Digeſtionis *vis & efficacia in chimicis. A.V.VI. p.* 107. *App.*
Digitus *ſalutaris quis? A.III. p.* 285.
è manu cum nervo evulſus. A.V.VI. p. 116.
maximus pedis feliciter à gangrana ſervatus. A.IX.X. p. 269. 436.
Digiti *indicis torpor circulo corneo levatus. A.III. p.* 285.
manunm pedumque & ex iis ſanguis ſtillans in juvencula. A. III. p. 327.
Diſcoidei *& radiati flores. A. I. p.* 174.
Diſtorſio *manus vomitus cauſa. A. IV. p.* 155.
Diluvium *tempeſtuoſum. A.IX.X. p.*261.
Dislocatio *viſcerum. A. IX. X. p.* 387.
Diureticis *ſolis non curatur hydrops. A. V.VI p.* 32.
*non niſi attenuata lympha utendum. A. V. VI. p.*34.
Dolor *Capitis. v. ſ.*
occipitis immanis ſanatus. A. IV. p. (110.
in mammis errabundus. A. V. VI. p. 124.
Doloris *ſenſatio perfecta non niſi in cerebro. A. V. VI. p.* 5. *App.*
Dolor *non ſemper dum pus fit, major eſt. A. I. p.* 223. *poſt partum v. infr.*
Dormiens *ad interrogata apte reſpondens. A. IV. p.* 74.
Doronicum *non eſt venenoſum. A.V. VI. p.* (82. *App.*
Dorſum, *ejus ac regionis lumbaris laſſitudo petechialis epidemica febris ſignum fuit. A. IV. p.* 72. *App.*
ejus rigiditas. A. VII. VIII. p. 84.
Dorſi *vulnere defuncti Anatome. A. IX. X. p.* 126.
Dorſch *piſcis in Femara Inſula abundans. A. IX. X. p.* 154.
Draco *marinus piſcis 7. inteſtina cœca habet. A. IV. p.* 108. *App.*
Dracontea *herba falſo ad capitis dolorem commendatur. A. I. p.* 49.
Ductus Cholodochi & Pancreatici *per unum idemque orificium in duodenum inſertio non raro obſervata. A. II. p.* 290.
Dudaim *quid? A.III. p.* 109. *App.*
Dulcificatio *vini per lithargyrium peſſima. A. IV. p.* 77. 194. 208.
Duodeni *inteſtini glandulæ A. I. p.* 151.
Duplicationis *Cubi methodus ope circini ſolius. A. IV. p.* 95. (*p.*101.
— — *per regulas rectangulares. A. IV.*

Duræ Matris *vera conſtitutio. A. IX. X. p. 84. App.*
duplicatura. A. IX. X. p. 84. App.
fibræ duplicis generis, earumque uſus. p. 85.
proceſſus. p. 87.
arteriæ. p. 82.
venæ an dentur? p. 83.
Dyſenteria, *Epidemica torminoſa, ejusq; cauſa. A. I. p. 103. cura ejus. A. IV. p. 215.*
hiemalis. A. I. p. 296.
indolens. A. I. p. 86.
— — *non lethalis. A. IV. p. 203.*
lethalis. A. I. p. 300.
notabilis. A. I. p. 86. ſeq.
ulceroſa. A. V. VI. p. 511.
à muſcis cobalto enectis, & inopinato epotis. A. VII. VIII. p. 292.
Dyſenteriæ *prognoſis. A. III. p. 92. App.*
ſubjectum. A. III. p. 93. App.
curatio. A. III. p. 92. App. ſingularis. A. I. p. 90. facilis. A. I. p. 89.
— — *per internas ventriculi tunicas, tanquam ſpecificum. A. II. p. 277.*
— — *per largam caſei doſin. A. II. p. 333. A. IV. p. 152.*
— — *per ceram & poma. A. I. p. 241.*
— — *per balneum aquæ frigidæ. A. III. p. 30.*
— — *per vitrum Antimonii. A. III. p. 58.*
— — *per vomitum à Tartaro Emet. A. III. p. 17.*
— — *per medicamentum ſpecificum. A. III. p. 8. App.*
— — *per uvas immaturas recentes. A. IV. p. 152.*
per Dyſenteriam *Epilepſia ſoluta in gravida A. I. p. 106.*
ea præſente an Lochia aperientibus proritanda. A. I. p. 108. ſeq.
in ea membranulæ rejectæ, unde? A. III. p. 91. App.
Dyſenterici *aliàs vermibus laborantes, cur eos cum fecibus non excernant. A. I. p. 89.*
doloris ridiculum lenimen. A. IV. (p. 132.
Dyſpnœa *tumore aſperam arteriam coarctans. A. III p. 205. v. Aſthma.*
Dyſuria *diuturna ex occulta verminatione. A. II. p. 216.*
exſtincti Anatome. A. VII. VIII. p. 50.

E.

EBrietas *à melle. A. II. p. 40.*
ejus cura per amethyſtum geſtatum falſa. A. I. p. 50.
— — *curæ per mortificationem exemplum. A. I. p. 35.*
per eam febris quartana curata. A. IX. X. p. 204.
ſ. crapula defuncti Anatome. A. IX. X. p. 418.
Ebur *foſſile in colle repertum. A. VII. VIII. p. 294.*
Echinites *cum armatura eleganti. A. V. VI. p. 41.*
Echini *marini generatio. A. IV. p. 149. App.*
Eclipſis *ſolaris viſibilis. A. III. p. 252. A. VII. VIII. p. 163.*
Lunaris viſibilis.
ſub Eclipſibus *Barometri quænam ſtationes. A. VII. VIII. p. 151.*

Ecſtaſi *ſimilis morbus, Thea curatus, A. I. p.* 37.

Efferveſcentia *terræ motus cauſa. A. I. p.* 111. *App.*

Efferveſcentiam *acidularum in antlia pneumatica concernentia experimenta. A. V. VI. p.* 658.

Efflorescentia *miliaris Petechiis juncta. A. V. VI. p.* 132. *App.*

candicantes in partibus infantum interioribus. A. II. p. 310.

Egranæ *Acidulæ, vid. Acidulæ.*

Elatites *VVelſchii. A. V. VI. p.* 60. *App.*

Elixir Proprietatis *Nitratum, ejusque conficiendi modus & uſus. A. II. p.* 92.

dulce, ejus abuſus hæmorrhagiæ fonticulorum cauſa. A. V. VI. p. 622.

Electuarium *Hydragogum Sylvii Hydropem tollit. A. IX. X. p.* 59.

Antifebrile Kienii. A. IX. X. p. 82.

Elephantis *ſceleton in colle ſabuloſo repertum. A. VII. VIII. p.* 294.

Elleborus, *vid. Helleborus.*

Elva *ſeptentrionalium quid? A. IX. X. p.* 100.

Emeticum *egregium ex herba Paraguay. A. III. p.* 7. *App.*

— — *ex croco Metallorum. A. III. p.* 274.

Emplaſtrum *Anti-podagricum. A. V. VI. p.* 150. *App.*

Antifebrile Michaelis. A. IX. X. p. 82.

Empuſa. *A. II. p.* 37.

Empyema *ſectione feliciter curatum. A. I. p.* 116.

Emulſio *Laxativa elegans antipodagrica Mynſichti. A. V. VI. p.* 106.

Encrinus *lapis. A. V. VI. p.* 65. *App.*

Endemii *morbi quidam enarrantur. A. VII. VIII. p.* 36.

Enema, *vid. Clyſter.*

Engerling *quid? A. II. p.* 183.

vermis in ſaxo repertus. A. IV. p. 206.

Ens Veneris *videtur potius eſſe ens Martis. A. IV. p.* 240.

Epicurus *nullum habuit Magiſtrum. A. IV. p.* 9. *App.*

Epar, *vid. Hepar.*

Epidemici *Morbi. A. I. p.* 102.

— — *Canum. A. V. VI. p.* 383.

— — *Piſcium. A. V. VI. p.* 386.

Epidemica *Hiſtoria Germaniæ.*

Epidemica *dyſenteria ejusque cauſa. A. I. p.* 103.

pleuritis, & in ea ſanguis ſevi liquati adinſtar poſt venam ſectam obſervatus. ibid. p. 103.

lues pennatorum. A. V. VI. p. 383.

Febris, per Autumnum & hiemem durans. A. V. VI. p. 516.

Epilepſia *amatoria. A. II. p.* 91.

cum Apoplexia forti deſperata curata. A. IV. p. 196.

ex campanarum ſono. A. V. VI. p. 63.

cum cantu. A. II. p. 249.

chronica cum febre epidemica maligna curata. A. VII. VIII. p. 298.

contumax & horrenda. A. VII. VIII. p. 172.

poſt cœcitatem ex terrore inſequens. A. V. VI. p. 65. *ſeq.*

Epi-

Epilepſia *curſiva. A. III. p.* 313.
dæmoniaca. A. IX. X. p. 177. *App.*
ex eryſipelate perfrigerato. A. IX. X. p. 371.
in febrem acutam lethalem deſinens. A. IX. X. p. 184.
ex hæmorrhoidibus male curatis in ulcera fiſtuloſa degenerantibus lethalis. A. I. p. 193.
Infantum ejusque cauſa. A. I. p. 79.
ex inanitione. A. V. VI. p. 615.
lethalis cum membrorum imbecillitate poſt lethargum. A. IX. X. p. 232.
magica, ejus cauſa & curatio. A. III. p. 59.
— — *admiranda in catalepſi. A. IX. X. p.* 165. *App.*
per metaſtaſin. A. I. p. 12.
periodica. A. VII. VIII. p. 71. *App.*
ex philtro per ſalivationem Mercurialem curata. A. VII. VIII. p. 288.
in Podagra. A. I. p. 5.
rara per dyſenteriam in gravida ſoluta. A. I. p. 106.
ſaltatoria ſ. rotatoria. A. IX. X. p. 175. *App.*
ſenſu ac ratione ſalvis. A. V. VI. p. 89.
ſiniſtri lateris. A. V. VI. p. 580.
ex ſudore intermiſſo. A. III. p. 197.
ſudorifero producta. A. II. p. 65.
ſymptomatibus variis lethalis. A. II. p. 52.
à terrore. A. IX. X. p. 87.
— — *incurabilis. A. IX. X. p.* 114.
à verme. A. II. 194.
à vermibus ſeu lumbricis. A. II. p. 199. *A. III. p.* 321.
à veſpertilione excitata. A. II. p. 116.
uterina diuturna coitu ſoluta. A. I. p. 29.
ejus cauſæ frequentiores. A. III. p. 323. *ſq.*
Curatur artemiſiæ carbonibus. A. IX. X. p. 244.
cura ejus. A. IX. X. p. 240.
curata eſt pulvere mirabili Mynſichti, & de Gutteta à Dn. Sorbait deſcripto, adhibito. A. II. p. 64.
— — *Coitu. A. I. p.* 29.
— — *terrore. A. IX. X. p.* 115. 278.
— — *valeriana. A. III. p.* 86. *App. A. IV. p.* 17.
— — *venæſectione in cachectico. A. IX. X. p.* 328.
— — *virgis jam per duos annos durans. A. VII. VIII. p.* 306.
— — *quartana ſuperveniente. A. III. p.* 34.
— — *ulcere. A. II. p.* 36.
Ant-Epilepticorum *remediorum effectus diverſus. A. I. p.* 195.
Epileptica *Cantatrix. A. IV. p.* 154.
ſaltans & clamans. A. IV. ibid.
ridens. ibid.
parturiens ſanata. A. VII. VIII. p. 206.
Epileptici *Anatome. A. II. p.* 196.
motus in primipara ex lochiis parcè fluentibus. A. II. p. 26.
Epiploon *pinguedine inſigni repletum. A. II. p.* 35.

Epu-

Epulidis *horrendi productio à dentis inepta evulſione. A. IV. p.* 140.
Equiſeti *paluſtris figura lapidi impreſſa. A. V. VI. p.* 62. *App.*
Ericites *lapis. A. V. VI. p.* 62. *App.*
Erinaceus *deſtituitur inteſtino cœco. A. IV. p.* 110. *App.*
Erucæ *vomitu rejectæ. A. II. p.* 312.
— — — 42. *A. IV. p.* 59.
Eruca *meliſſæ incola. A. I. p.* 125.
— — *ſiliquis ſubiguis haſtæ ſimilibus. A. IX. X. p.* 156.
Erucæ *ſimilis vermiculus, per urinam excretus. A. I. p.* 126.
Erucarum *contagium producit febrem malignam. A. IX. X. p.* 368.
Eryngium *marinum in Inſula VVerder. A. IX. X. p.* 156.
Eryſimum *Anguſtifolium ſponte in ruderibus enatum, & unde. A. V. VI. p.* 47.
Eryſipelas *an à filo chermeſino curetur. A. I. p.* 49.
rarum in facie. A. IV. p. 177.
— — *excreſcentiæ carnoſæ in oculo cauſa. A. V. VI. p.* 355.
Zoſter Plinii. A. V. VI. p. 92. *A. VII. VIII. p.* 73. *App.*
perfrigeratum inducit Epilepſiam. A. IX. X. p. 371.
Eryſipelaceis *puſtulis pulvis ſempervivi nocet. A. IX. X. p.* 276.
linguæ veſiculis idem pulvis medetur. A. IX. X. p. 275.
Eſcharæ *ſeparatio promovetur ſucco Apij in forma unguenti. A. III. p.* 186.
Eva *ob eſum fructus vetiti gonorrhœa affecta. A. IV. p.* 223.
Eunuchus *natura talis. A. IV. p.* 78.
Exanthemata *in febribus petechialibus quid? A. II. p.* 2?7.
eorum origo. in f. malignis. A. VII. VIII. p. 344.
minus periculoſa ſunt quam papulæ. A. VII. VIII. p. 344.
Excoriationis *pudendorum muliebrium cura. A. V. VI. p.* 12.
Excrementa *alvi per umbilicum rejecta. A. I. p.* 63.
eorum uſus varius. A. II. p. 169. *ſq.*
per ſinum muliebrem prodeuntia. A. VII. VIII. p. 306.
Excreſcentia *carnoſa in oculo, ex eryſipelate faciei. A. V. VI. p.* 355.
frontis, connata, ablata. A. III. p. 185.
Experimenta *circa lithargyrii vinum dulcificantis noxas. A. IV. p.* 195.
circa motum muſculorum. A. V. VI. p. 659.
circa motum elaſticum acidularum ſub antlia Pneumatica. A. V. VI. p. 658.
circa motum projectorum. A. V. VI. p. 657.
non ſemper & ubique ſuccedunt. A. II. (*p.* 259.
Externorum *remediorum effectus ſtupendi. A. V. VI. p.* 301.
Extracta *volatilia oleorum C. C. & Tartari fœtidorum. A. V. VI. p.* 587.
Exulceratio *pudendorum & fiſtuloſus ſinus poſt partum difficilem. A. V. VI. p.* 377.

F.

FAba *faucibus injecta ſuffocationis cauſa. A. I. p.* 129. *App.*
pulmonibus injecta mortis cauſa. A. V. VI. p. 588.

Faba S. *Ignatii uſus in Epilepſia adhuc incerti. A. IX. X. p.* 249.
Fagus *raram figuram repræſentans. A.V. VI. p.* 67.
in trunco crucifixum depictum habens. A.IX.X.p. 287.
Fahluna *urbs vetuſtiſſima ubi ditiſſima æris fodina. A.IV.p.* 44. *App.*
Falx *duræ matris ejusq; uſus. A.IX.X. p.* 87.
Fames *ejus cauſa. A.II.p.* 278.
canina in mendico. A. IV. p. 175.
Fanadazibanæ *fruticis deſcriptio. A.V.VI. p.* 3.
Farina *mineralis. A. VII.VIII. p.* 353.
Farriæ Inſulæ *an nomen à Firn habeant. A. IX. X. p.* 46.
Faſciæ *novem utrinque capita habentis commoda. A.VII.VIII. p.* 21.
Faſcinum *& ex eo impotentia viri naturalis falſo judicata. A. I. p.* 15.
in phthiriaſi falſo pro cauſa accuſatum. A. I. p. 19.
ejus rariora quædam exempla A. II. p. 318.
quomodo morbos producat. A. IX. X. p. 178. 183.
Faſcinationes *an naturali modo contingant. A.VII.VIII. p.* 111.
quomodo à Diabolo producantur. A. VII.VIII.p. 115.
ſideritide curatæ. A.VII.VIII. p. 131.
Faſcinatum *brachium. A. I. p.* 211.
vid. Veneficium.
Faucium *ulcera ab unguento Mercuriali. A. I. p.* 56
Fauna *fatua veterum. A. VII. VIII. p.* 95.
Febrium *Artificioſa productio. A. I. p.* 51.
diviſio. A. III. p. 53 *App.*
iis capræ ſunt obnoxiæ. A. I p. 81.
in iis Urina cum ſedimento fallax. A. IX. X. p. 151.
Febris Acuta *lethalis ex Epilepſia. A. IX. X. p.* 184.
Ardens deſperata feliciter curata. A. II. p. 115.
— — *maligna immerſione ſub undas curata. A. III. p.* 55.
— — *ejus cura lethifera à terrore. A. III. p.* 54.
— — *cautelæ. A V.VI p.* 584.
— — *ab eſu malorum Armeniacorum. A V.VI. p.* 232.
Catarrhalis Vratislavienſis. A. IX.X. p. 13 *App.*
Continua, aqua muriatica caulium curata. A. I. p. 94.
— — *ſanguinolento ſeceſſu ſoluta. A. III. p.* 37.
Hungarica deſperata curata A I. p. (97.
Lenta putrida, & eâ defuncti Anatome. A. I. p. 148.
Lentæ curatio. A. VII. VIII. p. (285.
Lenta hecticodes Antiſcorbuticis & Martialibus expugnata. A. IX. X. p. 432.
Maligna convulſiva. A. I. p. 104.
— — *ejusque contagium cani exitioſum. A. I p.* 80.
— — *in ea ſpiritus C. C. inſignis uſus. A. I. p.* 146.
— — *Anno* 1693. & 1694. *graſſans deſcribitur A. II. p.* 88.
— — — *in ea Eſſentia Myrrhæ maximo uſui fuit. A. II. p.* 88.

Febris *Maligna cum convulſionibus & priapiſmo curata. A. III. p.* 256.
— — *continua curata. A. V. VI. p.* 27.
— — *verminoſa. A. V. VI. p.* 178.
— — *ſalivatione ſpontanea ſoluta. A. V VI. p.* 257. 132. *App.*
Malignæ metaſtaſis in cœcitatem. A. V. VI. p. 131. *App.*
— — *curatio per ſola vomitoria. A. V. VI. p.* 298.
— — — *per gloſſopetras. A. IV. p.* 157.
— — *miliaris A. VII. VIII. p.* 341.
— — *in ea quale ſignum præbeat Phthiriaſis. A. V. VI. p.* 396.
— — — *Muſica curata. A. IX. X. p.* 41.
— — *è contagio erucarum. A. IX. X. p.* 368.
— — *tumore brachii ſoluta. A. IX. X. p.* 265.
— — *per ptyaliſmum ex mercurio aſſumto poſt biennium curata. A. IX. X. p.* 166.
— — *à nebulis. A. IX. X. p.* 174.
Petechialis, an in ea vena ſecanda. A. I. p. 231.
Epidemica in agro Mutinenſi. A. IV. p. 70. *App. ejus ſignum. App.* 72 *cauſæ. &c. p.* 84. 87. *App.*
— — *melioris conſtitutionis hominibus funeſta. A. IV. p.* 236.
— — *maligna ab olfactis floribus, quibus pueri febre maligna defuncti cadaver ornatum erat. A. VII. VIII. p.* 312.
Febris *Petechialis curatio. A. IX. X. p.* 40. *A. VII. VIII. p.* 216. *A. I. p.* 38.
— — *ictero ſoluta. A. IX. X. p.* 198.
Putrida ex vino per lithargyrium dulcificato. A. IV. p. 81.
— — *ſine ſanguinis putredine animata. A. V. VI. p.* 540.
ſcarlatina epidemica. A. IV. p. 116. *App.*
— — *Auguſtana. A. IX. X. p.* 38. *App.*
Febres intermittentes *oleorum deſtillatorum doſi majori fiunt lethales. A. III. p.* 53.
Clyſteribus antipyreticis curatæ. A. III. p. 222. *A. V. VI. p.* 130. *App.*
earum cauſa. A. VII VIII. p. 35.
remedium novum. A. VII. VIII. p. 76. *App.*
Febris intermittens
quartana per rejectionem carnis verminoſæ ſoluta. A. I. p. 229.
— — *curata. A. II. p.* 59.
— — — *ſaltatione. A. III p.* 192.
— — — *uvarum larga aſſumptione. A. IV. p.* 152.
abortu ſoluta. A. V. VI. p. 636.
ejus ſpecificum Panacea auri purgans. A. V. VI. p. 185. *aliud A. IX. X. p.* 204. 37.
curata borea vento flante. A. VII. VIII. p. 79.
— — *mutatione aëris. A. VII. VIII. p.* 39.
— — *per ebrietatem. A. IX. X. p.* 198.

Febris

Febris intermittens
ſæpius recidiva curata. A. IX. X. p. 80.
triplex. A. IX. X. p. 79.
matrimonio ſanata. A. I. p. 230.
Tertiana; ejus cura deteſtabilis. A. I. p. 91.
curata per alapam. A. II. p. 313.
— — *baſiis A. II. p.* 339.
— — *chelidonii majoris ſucco. A. II. p.* 120.
— — *lacte recocto. A. VII. VIII. p.* 73.
maligna. A VII. VIII. p. 94.
ſimplex cum ſurditate. A. IX X. p. 378
duplex epidemia Vratisl. A. IX. X. p. 7. *App.*
eam ſequuntur pediculi. A. IX. X. p. 367.
Semi-Tertiana, in tympanitidem deſinens curata. A. IX. X. p. 183.
ejus Typus. A. IX. X p. 7 *App.*
malignam æmulans. A. V. VI. p. 118.
Febres anomalæ
Amatoria. A. II. p. 19.
chronica metu & terrore curata A. I. p. 57.
— — *vicennaria. A. IX. X. p.* 77.
Intermittens comatoſa. A. III. p. 249.
ex uſu lactis. A. III. p. 199.
Lethargica, in ſtrabiſmum deſinens. A. IX. X. p. 1.
Natali die revertens annuatim. A. I. p. 44. *A. II. p* 330.
Singultuoſa ex potu aquæ frigidæ. A. II p. 250.
— — *laxativo curata. A. III. p.* 204.
Febris Anomala
Recidiva arte procurata eſu capitis porcini fumo indurati. A. V. VI. p. 75.
Scorbutica. A. VII. VIII. p. 333.
Spuria convulſiva curata. A. II. p. 214.
Spurciſſimo potu curata. A. II. p. 336.
vermium excretione ſoluta. A. II. p. 121.
vino Hippocratico curata. A. II. p. 81.
unguinis vehicularis odore curata. A. II. p. 120.
ſomnum diuturnum poſt ſe reliquens. A. V. VI. p. 431.
cum tumoribus. A. V. VI. p. 447.
à vermibus in corde ſtabulantibus curata. A. V. VI. p 435.
verminoſa A. I. p. 104. 114. 129. *App.*
Febres *vini potu partim curatæ, partim lethales redditæ. A. I. p.* 95.
Febrifugum *Euporiſton ferè omnibus morbis conveniens. A. II. p.* 93.
Antiquartium Helmontianum. A. I. p. 242.
— — *Panacea ſolaris purgans. A. V. VI. p.* 185.
in gramine junceo. A. II. p. 82.
Emplaſtrum Kienii. A. IX. X p. 82.
— — *Michaelis, A. IX. X. p.* 82.
Pulvis. A. VII. VIII. p. 118.
Febrifuga *poſt paroxyſmum adhibenda. A. III. p.* 286.
Febrifugos *Clyſteres adhibendi methodus. A. V. VI. p.* 130. *App.*

Felibus *amygdalarum amararum eſus lethalis. A. I. p.* 184. *v. Cattus.*
Felleæ *veſicæ defectus. A. I. p.* 205. *v. Bilis.*
Femaræ *Inſulæ deſcriptio. A. IX. X. p.* 153. *ſeq.*
ea procellis inſtantibus altius conſpicitur. A. IX. X. p. 156.
Fermenti *ſtomachici ſingulare robur. A. V. VI. p.* 229.
Ferri *mutatio in cuprum, quomodo fiat. A. VII. VIII. p.* 136. *App.*
Ferrum, *ei affrictus lapis C. C. uſtum redolet. A. V. VI. p.* 60. *App.*
Ferrata *aqua curat Diabetem. A. IX. X. p.* 378.
Fiackuſchyqua, *quænam arbor. A. V. VI. p.* 60. *App.*
Fibræ *nervorum & tendinum cincinnatæ. A. V. VI. p.* 218.
Figura *rara in fago. A. V. VI. p.* 67.
Figurati *lapides Helvetici. A. V. VI. p.* 40.
qualem modulum habeant & quomodo generentur. ibid. p. 41. 42.
eorum geneſis obſcura. A. V. VI. p. 66. *App.*
Filamentorum *Mariæ productio unde? A. V. VI. p.* 379. 380.
Filicites *dendritis ſpecies. A. V. VI. p.* 61. 63. *App.*
Filicem *marem referens lapis. ibid.*
Fiſſuræ *oris & ad eas inſignis Tincturæ Martis ſolaris uſus. A. I. p.* 21.
Fiſtula *quintuplex in pene & ſcroto, caruncula in urethra juncta feliciter curata. A. I. p.* 129. (232.
Ilei extra abdomen pervia. A. II. p.
oſſis ſquamoſi ſanata. A. V. VI. p. 19.
Fiſtula *lumbaris ex rene dextro calculoſo ſcaturiens. A. VII. VIII. p.* 23.
Fiſtuloſum *ulcus ſub mento. A. I. p.* 133. *App.*
Fiſtuloſus *ſinus & pudendorum exulceratio poſt partum. A. V. VI. p.* 377.
Firn *quid ſit? A. IX. X. p.* 46. 57. *App.*
Flabia *herba an amorem conciliet. A. VII. VIII. p.* 114.
Flatus *jatricæ moriæ aſylum. A. I. p.* 100. *App.*
qua ratione varios pectoris morbos excitent. A. I. ibid.
ſuppreſſus tympanitidis cauſa. A. III. p. 254.
in venis cerebri reperti. A. I. p. 266. 274.
fœtus loco excluſus. A. VII. VIII. p. 56
furioſus lactis uſu curatus. A. VII. VIII. p. 37.
Flatuum in inteſtinis phænomena. A. V. VI. p. 79.
eruptio per pœnam. A. IX. X. p. 251.
tragœdia in corpore humano. A. IX. X. p. 304.
Flatulentus *tumor. A. I. p.* 64.
Flammæ *in capreæ pilis fortiter fricatis conſpicuæ. A. V. VI. p.* 86.
Floccorum *lectio in febribus non ſemper lethalis. A. V. VI. p.* 135. *App.*
Flores *radiati diſcoidei. A. I. p.* 174.
Florum *manipulus alvum adſtrictam ſolvit. A. I. p.* 42.
Fluor albus *uſu ſyrupi Corallorum Quercetani curatus. A. I. p.* 58.
Ipecacoanha curatus. A. IX. X. p. 24.
ſalivatione ſponte orta ceſſans. A. IX. X. p. 266.

Fluor albus *tribus remediis curatus. A. IX. X. p.* 297.
ſalivatione optime curatus. A. IX. X. p. 18. *App.*
atrociſſimus, cum hæmorrhagia uteri alternans. A. V. VI. p. 52.
Fluvii, *omnes in quibus trutta reperiuntur, minutis auri particulis ſcatent. A. I. p.* 6.
eorum aurea ramenta unde? A. I. p. 6. 7.
Fœcunditas *in muliere per totam vitam menſtrua non paſſa. A. VII. VIII. p.* 38. *item* 65.
Fœniculi *utilitas in hæmorrhagia narium. A. V. VI. p.* 169.
Fœtus *die tertia poſt matris mortem demum excluſus. A. III. p.* 50.
qua ratione matre jam mortua excludi poſſit. A. III. p. 51.
alius ex mortua matre citra ullum ſubſidium prorumpens. A. IV. p. 178. 251.
in utero triplex homicidium committit. A. IV. p. 203.
ei *noxia pica. A. V. VI. p.* 258.
numeroſus A. VII. VIII. p. 363.
phantaſiæ maternæ imperio ſubjicitur. A. VII. VIII. p. 87.
in utero mirabiliter conſervatus. A. VII. VIII. p. 85.
retrocedens, & adhuc aliquot ſeptimanis latitans. A. V. VI. p. 149. *App.*
Fœtus mortuus *utero ſignum infallibile non ſunt pulmones in aquam conjecti ſubſidentes. A. I. p.* 166. *ſq.*
oſſicula per 13. *annos in utero relicta matre interim bis pariente. A. IV. p.* 184.
Fœtus mortuus, *innoxie per* 2. *menſes in utero geſtatus. A. II. p.* 112.
non ſemper gravia ſymptomata excitat, nec ſemper putreſcit, ſed tempus partus incorrupti præſtolatur. A. II. p. 113.
in ſecundinis poſt vivi excluſionem retentus extrahitur ſalva matre. A. V. VI. p. 156.
fruſtulatim per umbilicum inteſtinis ruptis exemptus. A. V. VI. p. 222.
ejus Anatome. A. V. VI. p. 595.
feliciter extractus. A. VII. VIII. p. 115
exſiccatus in utero. A. VII. VIII. p. 40
Fœtus *in tuba reperti impugnantur. A. IX. X. p.* 347.
Fons, *ad cujus confinia terra continuò tremit. A. I. p.* 24. *App.*
frugum inopiæ & abundantiæ prænuncius. A. II. p. 209.
ſuper libellam fluens. A. V. VI. p. 612
Fonticulus *à Natura Aſcitici in abdomine excitatus. A. V. VI. p.* 336.
Fonticuli *an ſteriles reddant. A. V. VI. p.* 121.
eorum uſus. A. III. p. 66. *A. V. VI. p.* 120. 98. *App.*
— — *fruſtraneus ac ſalutaris. A. I. p.* 157.
— — *male à quibusdam negatur. A. I. p.* 133.
— — *in obſtructione narium. A. I. p.* 24.
— — *hæmorrhagia ab abuſu Elixirii proprietatis. A. V. VI. p.* 622.
Forficulæ Ohrhöllerer *binæ per os pueri rejectæ. A. IV. p.* 58.
Formicæ *volantes. A. I. p.* 27.

Formicarum *acervo ſanguis ægri incluſus morbum pellit. A. V. VI. p. 115. App.*
Formicis *majoribus ſimiles vermes per os pueri rejecti. A. IV. p. 59.*
Formido *Dea Romanorum. A. IX. X. p. 95.*
Fornicis *in Cerebro Vieuſſenii deſcriptio. A. IX. X. p. 129.*
Fortuitum *proficuum. A. I. p. 157.*
Fractura *oſſium cruralium multiplex curata. A. VII. VIII. p. 20.*
oſſis humeri rara. A. IX. X. p. 309.
Fragariæ *vis travmatica experimento comprobata. A. III. p. 116.*
Fraxinei *ligni aquæ uſus. A. VII. VIII. p. 210.*
Freyenvvaldenſis *terra. A. V. VI. p. 567.*
Frictionis *eximius uſus. A. II. p. 11.*
ea ſuſpenſorum cervices non effractas reſtaurat. A. II. p. 11.
ea ad equorum artus pedesque firmos & integros ſervandos Hippiatri in Anglia utuntur. A. II. p. 11.
Frigida *vid. Aqua.*
Frigus, *quæ mala humano generi, & quibus inprimis partibus corporis minetur. A. II. p. 124.*
inſolitum narium. A. III. p. 68.
non coagulat liquorem pro vitriolo Martis parando. A. V. VI. p. 194.
cruſtam producit folia meliſſæ repræſentantem. A. V. VI. p. 195.
Frigidiores *ſunt Inſulæ cæteris regionibus ſub eodem climate ſitis. A. IV. p. 41. App.*
Frontis *oſſis cavitati inhærens cochlea ſclopeti per 17. annos, per nares tandem excreta. A. V. VI. p. 685.*
Frumenti *copiam æſtas ſicca in Mutinenſi agro ſuppeditat. A. IV. p. 60. App.*
Fructuum *ingeſtio variolarum cauſa. A. III. p. 27. App.*
Frumentarius *lapis. A. V. VI. p. 68. 78 App.*
Fucorum *marinorum generatio. A. IV. p. 149. App.*
Fuligo *fornacum cum aceto exhibita evporiſton in fluxu lochiorum nimio. A. V. VI. p. 168.*
Fulgor *trimeſtris veſpertinus in cœlo ad occidentis plagam annuatim conſpicuus. A. I. p. 285.*
Fulmen *& ridicula de eo Chinenſium opinio. A. I. p. 126. App.*
ejus effectus admirandus A. I. p. 125. App. A. VII. VIII. p. 69. App.
Fulmine *tacti. A. I. p. 125. App.*
— — *curatio. A. IX. X. p. 149.*
— — *anatome. A. IX. X. p. 121.*
non tangi tecta ſempervivo florida vulgo creditur. A. IX. X. p. 275.
Fumus *Nicotianæ deglutitionem lædit. A. I. p. 120.*
Fumo *propagata peſtis. A. V. VI. p. 456.*
Fundulos *umbilico alligatos à vermibus conſumi probatur. A. I. p. 70.*
Funduli *ſceleton virginem exhibet. A. V. VI. p. 96. App.*
Fungus *lobo auris poſt perforationem adnatus exſtirpatus. A. II. p. 255.*
Fungi *in univerſo corpore ex neglectis variolis. A. IV. p. 3.*
Fungus *floridus corylinus. A. IV. p. 238.*

Fungus *ſeminifer creditus. A.V.VI. p.* 74.
Fungi *ſaligni uſus lethalis. A. II. p.* 97.
Fungorum *veneno gloſſopetra reſiſtit. A. IV. p.* 157.
generationi unctuoſitas inſervit. A. IV. p. 143. *App.*
principium an Nitrum? A. IV. p. 143. *App.*
Fungiformis *verruca ſcrotipenſilis. A. I. p.* 234.
Furor uterinus *in puella* 12. *annorum. A. I. p.* 29.
ex inflatione uteri. A. V. VI. p. 253.
ejus optimum remedium coitus. A. I. p. 29. 30.
Fuſculus *terriculamentum veterum. A. IX. X. p.* 99.

G.

GAllæ *quid? A. II. p.* 65. 40. *App.*
Gallica *Inſignia Liliorum lapidi impreſſa. A. V. VI. p.* 65. *App.*
Gallina *pariens pullum. A. I. p.* 60.
iis amygdalarum amararum eſus lethalis. A. I. p. 284.
circa earum ova rariora quædam. A. III. p. 69.
earum ventriculi tunica interior nullam habet vim ſtomachicam. A. V. VI. p. 583.
cœcapilulis cochiis curata. A. IX. X. p. 68.
mediam medullam lapideam in femore habens. A. IX. X. p. 434.
in ovario molam geſtans. A. IX. X. p. 285.
Gallinarum Indicarum *lues epidemia. A. V. VI. p.* 385.
— — *aſitia. A. V. VI. p.* 586.
Galli Gallinacei *ovum ſemicirculare. A. V. VI. p.* 278.
— — *acris vindicta. A. IX. X. p.* 271.
Gallinaceus pullus *quadrupes. A. I. p.* 237
Gallopavi *ovum ut rarum, ſic monſtroſum. A. V. VI. p.* 374.
Gammarorum *uſus noxius. A. III. p.* 199.
Ganglium *cornu repletum. A. V. VI. p.* 148.
Gangræna *aqua muriatica caulium curata. A. I. p.* 95.
pedum podagram mentiens. A. I. p. 220.
— — *curata. A. IV. p.* 92. *ſeq.*
curatur Tinctura Bez. Michaelis. ib.
ejus nondum confirmatæ euporiſton. A. V. VI. p. 497.
Gaſidanes *gemma Plinii. A. V. VI. p.* 61. *App.*
Gelatinoſus *ſanguis è vena ſecta. A. I. p.* 45.
Gelatinoſa *caro gangrænæ index. A. V. VI. p.* 473.
Gello *terriculamentum veterum. A. IX. X. p.* 93.
Gemellus *vitulus monſtroſus. A. I. p.* 238.
Gemelli *ſeptennium in matris ventre incorrupti. A. IV. p.* 17.
capillivori. A. V VI. p. 688.
Gemellorum *unus in mortuæ matris orificio uteri hærens, alter per latus ſibi exitum quærens. A. IV. p.* 251.
coalitorum anatome. A. IX. X. p. 322.
ſceleton janiforme. A. IX. X. p. 341.
vita longa. A. II. p. 36.
Genitale *marinum Geſneri. A. IV. p.* 145. *App.*

Geni-

Genitalia *vitulæ monſtroſa. A. VII.VIII. p.* 59.
Gemmæ *per trituram longiorem odorem præ ſe ferunt. A. V.VI. p.* 108. *App.*
Generatio *partium ſimultanea impugnatur. A. IX.X. p.* 334.
Gentiana, *præſtat Radix Chinæ Chinæ. A. IX. X. p.* 39.
curat anaſarcam. A. IX. X. p. 39.
Geodis *ſpecies Gaſidanes Plinii. A. V. VI. p.* 61. *App.*
Gerhardo *debetur Langellotiana Auri tritura. A. V. VI. p.* 109. *App.*
Germaniæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 6.
Germinatio *viſci baccarum. A. I. p.* 173.
Geſtationis *puellorum puellarumque ſingulare ſignum. A. II. p.* 334.
Gibba *Telluris figura. A. IV. p.* 47. *App.*
Gichtbaum / *ejus effectus. A. IX. X. p.* 204.
Gigartorum *Zibebarum uſus. A. VII. VIII. p.* 9.
Gillo, *terriculamentum. A. IX. X. p.* 93.
Gingivæ *oſſeæ. A. V. VI. p.* 131.
Gingivarum *hæmorrhagia cum eruptione petechiarum absque febre. A. IX. X. p.* 200.
Glacies, *pentecoſtalis, A. VII. VIII. p.* 8.
marinæ ſalſedinem deponit. A. IX. X. p. 56. *App.*
inveterata ſucceſſu temporis diſſolvitur. A. IX. X. p. 62. *App.*
ejus naturam exuunt montes glaciales. A. IX. X. p. 53. 61. *App.*
Glaciales *montes, eorum onomatologia. A. IX. X. p.* 46. *App.*
definitio. App. p. 47. *diſtinctio ab aliis. p.* 49.
reductio ad genus. p. 51. *App.*
phænomena. p. 51. *App.*
locus natalis. p. 51.
altitudo & latitudo. App. p. 52.
incrementum. p. 59.
forma & figura. p. 53.
puritas, fragor & mugitus. p. 54. 63. (64.
ſitus verſus polum. p. 56.
ortus an ante vel poſt diluvium. p. 59
figurarum variarum cauſæ. p. 61.
uſus medicus. p. 66.
damna. p. 70. *App.*
Glaciales *montes natantes in ſeptentrionalibus regionibus. p.* 50. *App.*
eorum juga, Schneefäher *dicta. p.* 60. *App.*
Gladii *particula unius anni ſpatio in thoracis cavitate detenta tandem extracta. A. IV. p.* 155.
Glandiforme *corpus in abdomine mortis cauſa. A. V. VI. p.* 599.
Glandula *lacrymalis Harderiana in corvo detecta. A. III. p.* 291.
lunatica colli. A. IV. p. 174.
Glandulæ *in Hydropicis corrumpuntur & quaſi elixantur. A. I. p.* 262. 269.
inteſtini duodeni. A. I. p. 151.
Pinealis varia conſtructio. A. I. p. 255. *App.*
— — *flacciditas. A. I. p.* 266.
ea pertinet ad glandulas conglobatas. A. IX. X. p. 116. *App.*
non eſt ſedes animæ. A. IX. X. p. 117. *App.*
magnitudo A. IX. X. p. 117. *App.*
Pituitariæ vera conſtitutio. A. IX. X. p. 112. *App.*

Glan-

Glandulæ *ſubſtantia differt à reliquis. A. IX. X. ibid.*
Glans *penis ſpongioſæ molis urethræ eſt continuatio. A.V.VI. p 87.*
Glaux, *marina in Inſula VVerder. A.IX. X. p. 156.*
Gleſſariæ *Inſulæ quales? A.IX X. p. 46. App.*
Gleſſum *Tacito ſuccinum. A.IX.X. p. 45. App.*
Gletſcher / *qualis vox. ibid.*
Globulus *lapideus per abſceſſum umbilici excretus. A. III. p. 253.*
plumbeus per triennium in corpore detentus, tandem extractus. A. IV. p. 155.
— — *in corde repertus. A. V. VI. p. 318.*
Globuli *plumbei in fonticulo. A. IX. X. p. 133.*
Gloſſopetræ *virtus Alexipharmaca. A. IV. p. 157.*
in lue venerea. ibid.
contra fungorum venena. ibid.
contra Apoplexiam, Epilepſiam, vertiginem. ibid.
Gonorrhœa *catarrhalis. A. IV. p. 90.*
pertinax rotulis Lanzonianis fugata. A. IX. X. p. 267.
ſpontanea curat ulcera pedum. A. IX. X. p. 404.
Gorgo *terriculamentum veterum. A. IX. X. p. 92.*
Gradationis *ſpiritus, quomodo compendioſe deſtillandi & accuratè ſervandi ſunt A.I. p. 292.*
Graminis *juncei virtus anodyna & ſaporifera. A. II. p. 82.* (p. 1.
medicati Japonenſis ſpecies. A. V. VI.
Grana *floribus quercus adnata. A. II. p. 161.*
miliiformia cum pluvia dejecta. A. VII. VIII. p. 132. (p. 627.
Grandines *aquæ immiſſæ natant. A. V VI.*
Grandinoſus *paſſer piſcis. A. V. VI. p. 462.*
Gratiolæ *uſus aſciticam reſtituit. A. V. VI. p. 133.*
Gravia *quædam corpora in fluido leviori deſcendunt. A. IV. p. 57. App.*
Gravida *nimium quantum Majoranam appetens. A. V. VI. p. 150. App.*
earum affectibus ſpaſmodicis clyſteres & opiata non nocent. A. V. VI. p. 637.
— — *clyſteres proſunt. A. I. p. 110.*
illis aſpectus rerum abſurdarum cavendus. A. I. p. 113.
quatenus venæſectio conveniat. A. I. p. 120. App.
novem annorum puella. A. II. p. 261.
Graviditas *dementiæ cauſa. A. II. p. 10.*
cum intumeſcentia pudendorum. A. III. p. 13.
ejus ſignum in quadam fœmina ptyaliſmus. A. III. p. 57.
falſa. A. V. VI. p. 147. App.
— — *à flatibus. A. VII. VIII. p. 56.*
Grotta *delle ſerpi. A. IV. p. 44.*
Gula *lethaliter vulnerata. A. III. p. 50.*
ejus vulnera an lethalia? A. III. p. 50.
— — — *absque convulſionibus obſervata. A. III. p. 50.*
— — *coalitus in variolis Lucanica ſublatus. A. VII. VIII. p. 72.*
Gummi *arboris deſcriptio. A. V. VI. p. 2.*
Antimoniale pro tinctura. A. V. VI. p. 285.

Gummi Guttæ *ad ℥ij. ſumtum aſciticum curat. A. IX. X. p. 57.*

Magiſterii experimentum curioſum. A. V. VI. p. 68. App.

Guttæ *roſaceæ curatio. A. III. p. 87. App.*

Guttæ *ſerenæ & tandem Apoplexiæ cauſa tumor cranii. A. IX. X. p. 436.*

H.

HÆmoptyſis *ex ventriculi vaſculis p. n. dilatatis & ruptis. A. I. p. 232.*

ex vociferatione. A. I. p. 251.

lethalis ex ulcere pedis clauſo. A. V. VI. p. 674.

periodica plurium annorum. A. V. VI. p. 556.

ex neglecta VSne & cucurbitulis. A. V. VI. p. 58.

quomodo dijudicanda. A. VII. VIII. p. 130. App.

Hæmorrhagia *à dente evulſo enormis. A. V. VI. p. 147. App.*

largior è cavitate dentis molaris. A. VII. VIII. p. 300.

gingivarum guttatim per intervalla fluens. A. II. p. 167.

gingivarum, narium, & uteri, cum petechiarum eruptione absque febre. A. *IX. X. p. 200.*

Narium rara & quæ nullo modo niſi VSne renovata compeſcebatur. A. II. p. 194.

narium vehementiſſima, in febre maligna ſingulari modo & ſympatheticè curata. A. II. p. 225.

—— *fœniculo curata. A. V. VI. p. 169.*

Hæmorrhagia *narium radice cichorii albi curata. A. V. VI p. 172.*

— — *frigida ſæpe nocent. A. V. VI. p. 587.*

— — *paroxyſmi inſtar recurrens. A. VII. VIII. p. 364.*

— — *in octuagenaria ſalutaris. A. IX. X. p. 328.*

oris periodica. A. III. p. 87. App.

ſcorbutica enormis. A. II. p. 358.

è raninarum inciſione nimia. A. III. p. 14.

umbilici. A. IX. X. p. 267.

vaſorum in extirpatione artuum, quomodo inſtrumento idoneo coerceri poſſit. A. II. p. 148.

uteri, intempeſtive ſuppreſſa, abſceſſus per umbilicum excreti cauſa. A. I. p. 163.

— — *enormis in gravida, ſalvo fœtu. A. III. p. 245.*

— — *ſanguine excreto propinato curata. A. IX. X. p. 386.*

Hæmorrhagia *ſingulis horis ad ipſum campanæ ſonitum recurrens. A. III. p. 87. App.*

ad campanarum ſonum. A. V. VI. p. 64.

poſt variolarum eruptionem non lethalis. A. V. VI. p. 135. 153. ſq. App.

Hæmorrhagiæ *curatio. A. III. p. 15. A. VII. VIII. p. 132. App.*

per picem in vino malvatico exhibitam. A. IV. p. 111. 113.

Hæmorrhoïdes, *male curatæ in ulcus fiſtuloſum, & epilepſiam lethalem terminatæ. A. I. p. 193.*

per vomitum rejectæ. A. IV. p. 217.

Hæmorrhoides *fluentes in natu minoribus. A. IV. p.* 10. 11.
& menſes in fœminis. A. IV. p. 131. *A. V. VI. p* 99. *App.*
in puero. A. V. VI. p. 99. *App.*
Cœcæ cur furentes dicta A. IV. p. 217
Hæmorrhoides *aurium. A. V. VI. p.* 616.
oris. A. IX. X. p. 208.
veſicæ. A. IX. X. p. 217.
Hæmorrhoidum *dolores decocto Malvæ cum oleo populeo Auguſtanorum curati. A. II. p.* 307.
dolor ac inflammatio per Rob baccarum ſorbi aucupariæ tollitur. A. IV. p. 16.
fluxum ſmaragdus umbilico impoſitus an compeſcat? A. I p. 49.
euporiſton. A. III. p. 289.
Halecis *integri ſpina & cauda lapidi impreſſa. A. V. VI. p.* 110. *App.*
Hecate *terriculamentum veterum. A. IX. X. p* 93.
Hectica *cum urina bona. A. IX. X. p.* 152.
ex neglectis variolis. A. IV p. 2.
Hecticodes *febris Antiſcorbuticis expugnata. A. IX. X. p* 432.
Hederæ *truncus in lapide. A. V. VI. p.* 60. *App.*
Helleborinis *curatur delirium Maniaco-Melancholicum. A. V. VI. p.* 239.
Helleborus albus, *ex eo convulſiones natæ non ſemper ſunt lethales. A. I. p.* 92.
ejus noxa. A. I. p. 130. *App.*
ejus polline ſcabies deploratiſſima curata. A. V. VI. p. 243.
Niger, *ejus effectus ſingularis in eradicandis pertinaciſſimis morbis. A. I. p.* 3. 4.
Helmontiana *de terra motu hypotheſis refutatur. A. I. p.* 18. *ſeq. App.*
Helmontii *Antihydropicum verum. A. I. p.* 245.
febrifugum antiquartium. A. I. p. 242.
Helveticorum *lapidum figuratorum ideæ. A. IX. X. p.* 208. *App.*
Hermicrania *periodica. A. V. VI. p.* 138. *App.*
Hepar *humanum ſtupendæ magnitudinis. A. I. p.* 202. 204. *ſeq.*
ei annexum inteſtinum jejunum. A. I. p. 203.
pingue. A. II. p. 305.
in hydrope injuſta inculpatum. A. VII. VIII. p. 305.
an per centum annos durare incorruptum poſſit. A VII. VIII. p. 254.
galli gallinacei monſtroſæ magnitudinis. A. II. p. 156.
Hepatis *ſcirrhus per abſceſſum curatus. A. II. p.* 108.
regio tumens cum ſpaſmodico motu. A. IV. p. 106.
apoſtemate defuncti anatome. A. IV. p. 183.
lobus in cane exſectus. A. IV. p. 105. 106. *App.*
abſceſſus ex opii uſu. A. V. VI. p. 55.
læſio haud levis, non tamen lethalis. A. V. VI. p. 49. 51. b.
portio, bombardæ exploſione extra corpus ejecta. A. V. VI. p. 53. b.
rubedo ex ſanguine. A. V. VI. p. 42. *App.*
affectibus paſſulæ ſalutares. A. III. p. 267.

Hepatis *fruſtula per alvum excerni non poſſunt. A. I. p.* 307.
officium. A. I. p. 201.
pondus in ſtatu ſ. n. adhuc indeterminatum. A. I. p. 201.
ſcirrhus. A. I. p. 204.
Hepar *ranarum curat Epilepſiam. A. IV. p.* 162.
Hepaticus *fluxus, eo defuncti Anatome. A. I. p.* 305.
Hermaphroditicus *lepus. A. V. VI. p.* 174
aries ejusque anatome. A. V. VI. p. 669.
Hermaphroditicum *animal non eſt lepus. A. V. VI. p.* 526.
animal aranea. A. IX. X. p. 26.
Hernia *diaphragmatis. A. II. p.* 186.
exulcerata curata. A. II. p. 61.
inguinalis cura per abſceſſum. A. IV. p. 18.
pubis proutero habita. A. IX. X. p. 3.
inteſtinalis, quæ eam ſigna antecedant. A. IX. X. p. 276.
umbilici defunctæ anatome. A. IX. X. p. 191.
pulli gallinacei. A. II. p. 303.
ex forti mammillarum ſuctione. A. IV. p. 225.
Herniæ *unguinum præſegmina arbori impreſſa proſunt. A. V. VI. p.* 116. *App.*
ſymphyti radix in terram defoſſa medetur. A. V. VI. p. 115. *App.*
Herniotomiæ *in utroque ſexu & quacunque ætate plerumque convulſio ſupervenit. A. II. p.* 236.
ſpaſmus lethalis ſuperveniens. A. V. VI. p. 81.
Hernoëſandia *urbs & ſeminarium juventutis Nordlandicæ. A. IV. p.* 43. *App.*
Herpes *ſola aqua marina curatus. A. VII. VIII. p.* 116.
Hibernia *in ea venenata animalia non generantur, nec aliunde illata diu vivunt. A. III. p.* 113.
Hibernicæ *terræ uſus Medicus. A. I. p.* 297.
Hippocratis *autoritas. A. V. VI. p.* 80.
Hippurita *lapis. A. V. VI. p.* 62.
Hirudines *ſuctibus aliquem interficiunt. A. VII. VIII. p.* 122. *App.*
earum natura & antidota. ibid.
— — *uſu Cephalalgia curata. ibid.*
Hirundo *alba. A. I. p.* 84.
Hiſpaniæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 5.
Hœdi *hermaphroditici anatome. A. IX. X. p.* 191.
Homicidium *triplex à fœtu in utero commiſſum. A. IV. p.* 254.
Homines, *ſub aqua ſuperſtites. A. V. VI. p.* 137.
Horas *noctium atque dierum primus Scipio Naſica diviſit. A. IV. p.* 24. *App.*
earum differentia in duobus diverſis locis æqualis eſſe debet differentiæ longitudinum inter eadem. A. IV. p. 22. *App.*
Hordei *culmi ſpicæque raræ. A. II. p.* 63. *App.*
grana integra ante 14. *dies comeſta per urinam excreta. A. VII. VIII. p.* 1.
Horminum *traumaticum. A. V. VI. p.* 572.

Horologii *certi pulſus convulſionum comes. A. IV. p.* 103.
Horologia *monſtrant meridianum loci illius, in quo ſumus, non item illius, ad quem tendimus. A. IV. p.* 30. *App.*
eorum conſtruendorum rationem primus Vitruvius ſub Auguſto docuit. A. IV. p. 24. *App.*
Horror *in puella mortis cauſa. A. III. p.* 33.
Hulda *terriculamenti genus. A. IX. X. p.* 103.
Humeri *oſſis fractura rara. A. IX. X. p.* 309.
Humores *etiam in cerebro epidermide obduci poſſunt. A. I. p.* 262.
Humorum *viridium vomitus, unde? A. I. p.* 133. *App.*
metaſtaſis ex intempeſtivo thermarum uſu. A. VII. VIII. p. 147.
Humor *aqueus ex vulnere effluens Naturæ ope reſtitutus. A. IV. p.* 112. *App.*
Hungarica *febris, vid. Febris.*
Hydatides, *ovi columbini magnitudine in cerebro vituli vertiginoſi. A. I. p.* 162.
renum. A. I. p. 302.
unde? A. VII. VIII. p. 344.
Hydrargyrum, *vid. Mercurius.*
Hydrocephalus, *ejus cauſa. A. I. p.* 261. 279.
eo laborantium anatome. A. I. p. 25. 249. 264. *A. II. p.* 142.
inſignis. A. IX. X. p. 202.
cur recens natis potiſſimum infeſtus ſit. A. I. p. 260. *ſq.*
in infante. A. IV. p. 328.
Hydrocephalus *curatus in infante recens nato. A. IX. X. p.* 294.
exhibet fibras cerebri evidentiores. A. IX. X. p. 323.
Hydrophobia *unde? A. II. p.* 237.
à felis morſu in puella per annum occultata. A. VII. VIII. p. 266.
Hydrophobia *ex indignatione. A. IX. X. p.* 249. *App.*
circa eam varia notata phænomena. A. II. p. 136. *ſeq.*
aqua muriatica quacunque externe curatur. A. II. p. 138.
ejus venenum in quo conſiſtat. A. VII. VIII. p. 266.
Hydropicæ *Anatome. A. I. p.* 147. 305. *A. IX. X. p.* 431.
virginis anatome. A. V. VI. p. 32.
& phthiſicæ anatome. A. V. VI. p. 471. 627.
Hydropici, *in iis glandulæ corrumpuntur, & quaſi elixantur. A. I. p.* 262.
purgantibus non defatigandi. A. III. p 248.
Hydropicæ *mammæ ſcirrhoſæ. A. I. p.* 114.
Hydrops *aqua muriatica caulium curatus. A. I. p.* 95.
cum quartana. A. I. p. 295.
cum aſthmate convulſivo feliciter curatus. A. II. p. 122.
partium ex vaſorum lymphaticorum qualicunque læſione oritur. A. II. p. 302.
ſaccatus. A. II. p. 71. *A. V. VI. p.* 539.
veſicarius. A. II. p. 207.
ex catharro, ſalutaris. A. III. p. 247.
ex metaſtaſi humorum facilior curatus. A. III. p. 248.

Hydrops *levatur per clyſteres. A. IV. p.* 136.
ſolis diureticis non curatur. A. V. VI. p. 32.
curatus urinæ profluvio excitato. A. IV. p. 165.
per paracenteſin curatur. A. IV. p. 260.
thermis curatus. A. V. VI. p. 370.
cyano curatus. A. V. VI. p. 50.
mercurio vitæ ſingulariter præparato curatus. A. V. VI. p. 105. *App.*
evporiſtis remediis curatus. A. V. VI. p. 336.
evporiſto Helmontii curandus. A. I. p. 245.
à lienis apoſtemate A. V. VI. p. 632.
ex induratione & obſtructione meſenterii. A. V. VI. p. 381.
ex uſu acidularum. A. VII. VIII. p. 76. *App.*
ex uſu thermarum lethalis. A. VII. VIII. p. 159.
ex nimio balſami ſulphuris uſu. A. IX. X. p. 10.
curatus ℥ij. Gummi Guttæ. A. IX. X. p. 57.
— — *Electuario Hydragogo Sylvii. A. IX. X. p.* 59.
curandus purgantibus, non ſudoriferis. A. IX. X. p. 58.
curatus. A. VII. VIII. p. 19.
Aſcites ex ventriculo perforato. A. III. p. 44.
— — *gratiola curatus. A. V. VI. p.* 133.
— — *ſine medicamentis ſanatus. A. V. VI. p.* 637.
Hydrops *oculi tunicæ adnatæ. A. III. p.* 4.
Pectoris lethalis. A. I. p. 72. 74.
— — *ſigna diagnoſtica. A. I. p.* 91. *App.*
— — *alius. A. V. VI. p.* 340.
— — *incurabilis eſt. A. V. VI. p.* 343.
— — *ex coſtarum fractura A. V. VI. p.* 629.
eo defuncti Anatome. A. V. VI. p. 471. 627.
Penis. A. III. p. 14.
Pericardii. A. I. p. 98. *App.*
Pulmonum. A. I. p. 91. *App.*
uteri occultus caſu curatus. A. V. VI. p. 114.
Tympanites, mictu cruento ſolutus. A. VII. VIII. p. 391.
Hydropicus *infans curatus. A. IX. X. p.* 295.
calculum in corde habet. A. IX. X. p. 164.
uterus ovillus. A. IX. X. p. 194.
in aliquo ventris crepatura ſanata. A. IX. X. p. 230.
Hydroſteatodes *tumor qualis? A. IV. p.* 186. *App.*
Hyeme *itinera fieri debent in Lapponia. A. V. VI. p.* 8. *App.*
Hyemales *morbi Anni* 1691. *A. I. p.* 294.
Hygrometron *Varoenſe. A. IX. X. p.* 245. *App.*
Hyoſcyami *nigri radicum comeſtarum noxam natura ſponte repellit. A. II. p.* 115.
Hyoſcyamus *cur altercus dictus? A. VII. VIII. p.* 109.
ejus ſemen rixæ rabioſæ cauſa. A. VII. VIII. p. 106.

Hyoſcy-

Hyoſcyami *vires. A. VII. VIII. p.* 110.
ejus peſſima effluvia & effectus. A. IX. X. p. 178. *App.*
— — *ſeminis tragicus effectus. A. IX. X. p.* 179. *App.*

Hypercatharſis *ex Iliaca paſſione curata. A. I. p.* 143.
ex incuria. A. III. p. 111.
ex Tartaro emetico. A. II. p. 323.
lethalis ex infuſo Colocynthidis. A. VII. VIII. p. 297.

Hypochondriacum *malum uſu lactucæ curatum. A. II. p.* 42.
ejus ſingularia ſymptomata. A. IX. X. p. 133.

Hypopyo *laborantes ex variolis. A. IV. p.* 4.

Hyſtericæ *paſſionis exemplum admirandum in virgine. A. I. p.* 276.
ſingularia ſymptomata & ejus curatio. A. III. p. 276.

Hyſterica paſſio, *abortus & mors ab odore roſarum. A. V. VI. p.* 158.
lacte aſinino curata. A. V. VI. p. 255.
febrim quotidianam imitans. A. V. VI. p. 274.
per uteri abſceſſum ſoluta. A. IX. X. p. 280.
mirandis ſymptomatibus ſtipata. A. IX. X. p. 309.

Hyſtericum *laudanum VVeſtphali. A. V. VI. p.* 640.

Hyſteron *proteron botanicum. A. IV. p.* 47.

J.

JAlappæ *radice à corpore expulſus ſerpens. A. I. p.* 228.

Jamamiuncka. *A. III. p.* 209.

Jamaran, *qualis planta. A. II. p.* 283.

Jamiuncka. *A. III. p.* 209.

Icterus *ab extremorum in aquam frigidam immerſione, in infante recens nato, lethalis. A. I. p.* 134.
cum Ileo curatus. A. I. p. 141.
cum menſium momentanea ſuppreſſione ex cadaveris attactu. A. I. p. 136.
flavus infantis noviter nati. A. II. p. 47.
vini potu curatus. A. II. p. 41.
continuus à felle in veſicula ſua in lapidem coagulata. A. III. p. 38. *A. IX. X. p.* 430.
curatus. A. III. p. 100. *App.*
vini potu. A. II. p. 41.
— — *auripigmento. A. V. VI. p.* 275.
— — *magnetice. A. V. VI. p.* 366.
eo ſoluta febris petechialis. A. IX. X. p. 198. 433. (138.
ad eum remedia euporiſta. A. I. p.

Ictus *globuli plumbei, & cum eo panni fruſtulũ à ſubucula introraptum, annuum poſt terminum ex vulnere protractum. A. I. p.* 15.
araneæ periculoſus. A. II. p. 41.
ſcorpionum. A. I. p. 39.

Jecur, *vid. hepar.*

Jejunium, *cur homo diutius cæteris animalibus ferre poſſit. A. II. p.* 269.
cur ruſtici & opifices minus ferre poſſint. A. II. p. 270.
cur piæ & ſanctæ animæ facilius ferant. A. II. p. 271.
qui facilius & qui ægrius ferant. A. II. p. 272.

Jeju-

Jejunum *inteſtinum, vid. Inteſtinum.*
S. Ignatii *faba an epilepſiam curet? A. IX. X. p.* 243.
Ignis *artificialis lapides comburens. A. III. p.* 127.
mollis Chimicorum. A. V. VI. p. 107. *App.*
Ignes *ſubterraneos fruſtra negat Helmontius. A. I. p.* 22. *App.*
Ilei *fiſtula extra abdomen pervia. A. II. p.* 232.
inteſtini coalitus. A. III. p. 188.
innoxia ab ulceribus perforatio. A. V. VI. p. 418.
Iliaca paſſio, *ex aqua potu lethalis. A. I. p.* 155.
ex hypercatharſi curata. A. I. p. 143.
cum ictero curata. A. I. p. 141.
ſine obſtructione inteſtinorum, ejusq; cauſa. A. I. p. 41.
Mercurio vivo feliciter ſublata. A. II. p. 243.
in puella recens nata. A. II. p. 286.
à monſtroſa inteſtinorum craſſorum conformatione. A. II p. 287.
ex eſu ribium. A. IV p. 199.
ex eſu pyrorum nimio. A. IV. p. 201.
ex hernia Mercurio ſublata. A. IX. X. p. 147.
in ea Opiatorum inſignis effectus. A. I. p. 131. *App.*
Iliaca *vaſa & polypus in illis repertus. A. I. p.* 107. *App.*
Iliacorum *loquela ad mortem usq; robuſta. A. IX. X. p.* 8.
Imaginatio *ſyncopes cauſa. A. III. p.* 37.
eâ ictus bombardæ & gladii proli impactus. A. II. p. 176.
quomodo & à qua ratione res variæ proli imprimantur. A. II. p. 177. *ſq.*
producit dolorem brachii. A. IX. X. p 375.
ejus ſtupenda vires. A. IX X. p. 185.
Imperforatio *ani mortis cauſa. A. I. p.* 206
Impotentia *conjugalis à Diabolo quot modis inducatur. A. I. p.* 17.
ex Nicotianæ nimio uſu. A. I. p. 18.
ad eam remedia. A. I. p. 19. (15.
viri à faſcino falſo deducta. A. I. p.
Impotens *& ſtupidus. A. IV. p.* 181.
Impraegnatio, *nullis unquam praviis menſtruis. A. I p.* 47.
puellæ 9. annorum. A. II. p. 261.
Inanitio *epilepſiæ cauſa. A. V. VI. p.* 615.
Incantatio *mirabilis. A. VII. VIII. p.* 41.
tumorem producit mirabilem. A. IX. X. p. 326.
Incendio *enecti pueri deſcriptio. A. III. p.* 330.
Incubum *radix Pœoniæ de collo ſuſpenſa non tollit. A. I. p.* 49.
Indiæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 5.
Inediæ *ſtupendæ exempla. A. V. VI. p.* 100. *App.*
Infans *recens natus ob extremorum in aquam frigidam immerſionem ictericus factus brevique mortuus. A. I. p.* 134
ſtante pene natus. A. IV. p. 222.
hydrocephalo laborans. A. IV. p. 238.
Infantum *quinque partus. A. IV. p.* 166.
Infundibulum *in cerebro cujus uſus. A. I. p.* 257. *A. IX. X. p.* 114. *App.*
deſcribitur. A. IX. X. p. 114. *App.*

Infu-

Infuſio *liquorum in venas. A. IX.X. p.* 34.
Infuſoriæ Chirurgiæ *uſus in canibus demonſtratus. A. IX. X. p.* 380.
uſus in deſperatis affectibus. A. IX. X. p. 144.
Inguinis *tumor & ex eo globulus plumbeus per triennium in corpore hærens feliciter extractus. A. IV. p.* 155.
Injecta. *A. VII. VIII. p.* 203.
Inocciduus *Sol à Rege Sueciæ Carolo* XI. *obſervatus. A. IV. p.* 13. *App.*
Inſania *diuturna ſeu ſolaris. A. III. p.* 36.
hæreditaria. A. III. p. 73.
poſt partum deſinens. A. III. p. 73.
Inſanorum *variæ actiones. A. III. p.* 99.
Inſecta, *cujus ſexus? A. III. p.* 65.
per os ſenſim excreta. A. IV. p. 66.
horrenda per vomitum excreta. A. IV. p. 51.
Inſecti *minimi & noviſſimi obſervatio. A. VII. VIII. p.* 256.
Inſectorum *ovula etiam absque prævio coitui non ſunt ſterilia. A. IX. X. p.* 27. 28.
Inſpectio *cadaverum effoſſorum quandoque neceſſaria. A. IX. X. p.* 12.
Inſtinctus Naturæ *in brutis tria potiſſimum exerit ad Naturam referenda. A. I. p.* 142. *App.*
in homine an detur A. I. ibid.
an homines ſibimet ipſis eo mederi posſint. ibid.
Naturæ, num ad linguas quoque extendendus. p. 145.
Inſtinctus Naturæ, *ad eum organizatio corporis ſpecifica neceſſariò requiritur. p.* 141.
quid ſit? p. 138.
unde? p. 139. *App.*
Inſtrumentum *in exſtirpatione artuum familiare quo vaſorum hæmorrhagia ſiſtatur. A. II. p.* 148.
Inſulæ *nonnullæ cæteris regionibus ſub eodem climate jacentibus frigidiores. A. IV. p.* 41. *App.*
Femaræ deſcriptio. A. IX. X. p. 153.
Heiligenland *interitus imminet. A. IX. X. p.* 154.
VVerder in Mari Balthico deſcriptio. A. IX. X. p. 156.
Inſur *arbor Japanica qualis? A. II. p.* 285.
Intercoſtalis *nervorum paris deſcriptio. A. IX. X. p.* 140. *App.*
Intertrigo *quibus ægris maxime infenſa. A. V. VI. p.* 279.
Inteſtina *extra ſitum naturalem diſturbata A. II. p.* 78.
per peritoneum transparentia. A. V. VI. p. 118. *App.*
Inteſtinorum *magna portio per alvum excreta, ſuperſtite ægroto. A. III. p.* 227. 319.
perforationes ſponte curatæ. A. IV. p. 19. 20.
periſtalticus motus extra abdomen conſpicuus. A. V. VI. p. 222.
Inteſtini *læſio rarior abſceſſus cauſa. A. IV. p.* 266.

Inteſtina *craſſa in formatione fœtus per umbilici anguſtum foramen egreſſa tumorem ſarcomati ſimilem formantia, à chirurgo reſecta infante adhuc per 36. horas ſuperſtite. A. II. p. 287.*
Cœci portio exſecta cane ſuperſtite. A. IV. p. 106. App.
— — — *in gallo gallinaceo. A. IV. p. 107. App.*
— *diverſitas in pullis gallinaceis & columbis. A. IV. p. 108. App.*
eo deſtituuntur nonnulla è quadrupedum genere. A. IV. p. 110. App.
Cœca plurima in nonnullis piſcibus. ibid.
Cœcum an flatuum receptaculum. ibid.
Colon XI. *lapidibus ovi gallinacei magnitudine refertum. A. IV. p. 231.*
Recti vulnus lethale. A. IX. X. p. 416.
Tenuia lumbricis perforata. A. V. VI. p. 429.
Tenuis pars per anum excluſa. A. V. VI. p. 409.
duodeni glandulæ. A. I. p. 151.
Jejunum hepati annexum. A. I. p. 203.
Ileon innoxie ulceribus perforatum. A. V. VI. p. 418.
— — *ejus coalitus & unde? A. III. p. 188.*
Inteſtinalis *tunicæ glandulolæ abſceſſus. A. IX. X. p. 315.*
Intricati *extricati Medici à Dn. Gerbezio deſcripti ſynopſis. A. I. p. 161. App.*
Inundatio *autumnalis. A. VII. VIII. p. 8.*
Ioosi *graminis Japonici Medicati ſpecies. A. V. VI. p. 1.*
Ipecacuanha *quid? A. III p. 8. App.*
ejus autor, deſcriptio. ibid.
doſis. p. 11.
locus natalis. p. 8. 11.
methodus utendi. p. 15.
virtus. ibid. p. 8. App.
— — *antidyſenterica. A. V. VI. p. 50. laudatur. A. VII. VIII. p. 349. A. IX. X. p. 22.*
— — *ad fluorem album. A. IX. X. p. 24.*
in dyſenteria optime in principio adhibetur. A. IX. X. p. 24.
Iris, *febrilis. A. III. p. 83. App.*
lunaris unde dicatur & ejus cauſa. ibid.
ſolaris phænomena. A. IX. X. p. 28.
Iſchiadicus dolor *facili remedio curatus. A. I. p. 5.*
ejus remedium ſymphytum. A. V. VI. p. 45.
periodicus acutiſſimus China Chinæ uſu curatus. A. VII. VIII. p. 346.
Iſchuria *à calculo veſicæ collum obturante per caſu ſupervenientem gangrænam curata. A. II. p. 251.*
ex urethræ ruptura & urinæ in ſcrotum effuſione curata. A. III. p. 183.
pueruli, immiſſo in penem pediculo vivo ilico ſoluta. A. III. p. 82.
plurium dierum curata. A. V. VI. p. 31.
tredecim dierum lethalis. A. V. VI. p. 503.

Iſchuria *infantum, curato ſemine lycopodii. A.V.VI. p.98.*
luto quod ſubter cotem colligitur curata. A.V.VI. p. 101.
per Epilepſiam ſoluta. A.V.VI. p. 129. *App.*
defuncti anatome. A. IV. p. 149.
ex tumore vaginæ uterinæ. A. IX. X. p. 10.
absque manifeſta cauſa lethalis. A. IX. X. p. 173.
ex cervice veſicæ clauſa lethalis. A IX. X. p. 273.
renalis curata. A. IX. X. p. 42.
oleo ſcorpionum curata. A. VII. VIII. p. 176.
punctura in perinæo curata. A. VII. VIII. p. 76.
ejus cura curioſa. A. I. p. 226.
Italiæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 6.
Iteites *lapis. A.V. VI. p.* 63. *App.*
Judaicus *lapis fructui olivæ ſimilis. A. V. VI. p.* 45.
oblongus. A. V. VI. p. 45.
cum pediculo. ibid.
Judicio *pollentes cerebri ſubſtantiam firmiorem aliis habent. A. I. p.* 276.
Judicia *criminalia cautè danda. A. IX. X. p.* 459.
Juga *glaciei in Helvetia,* Schneejäher *dicta. A. IX. X. p.* 60. *App.*
Jugulares *venæ glandulam pituitariam alluunt, non intrant. A. I. p.* 258.
Juniperini *ſpiritus oleique abuſus maniam inducit. A. IV. p.* 202.
olei virtus. A. V. VI. p. 128.
Jovis *Anglici oleum lochia proritat. A. II. p.* 66.
Jus *feretri & cruentationis, & quid de eo ſentiendum. A. I. p.* 68. *ſeqq.*

K.

Kängis *urbs Bothniæ, ubi cuprifodinæ. A. IV. p.* 27. *App.*
ejus ſitus & latitudo. A. IV. p. 28. *App.*
Καταβαυκαλήσεις *Græcorum quid ſunt? A. IX. X. p.* 88.
Κρυμῶδες ὄρος. *A. IX. X. p.* 46. *App.*
Κρυσαλλῶδες ὄρος. *A. IX. X. p.* 46. *App.*
Kuko, *qualis planta? A. III. p.* 209.
Kümmelſtein / *quid? A. V. VI. p.* 63. *App.*

L.

Labinæ *nivium maximæ conglomerationes. A. IX. X. p.* 49. *App.*
Labii *ulcus acidum & corrodentem liquorem ſtillans. A. V. VI. p.* 134.
Labiorum *mira intumeſcentia. A. IX. X. p.* 248.
Lac *corruptum & acidum tam variolarum quàm Epilepſiæ infantum cauſa. A. I. p.* 79.
per microſcopium examinatum. A. I. p. 52.
ab oleo tartari p. d. coagulatur. A. II. p. 276.
in ventriculo non ob acidum, ſed potius ob mucilaginoſam tunicarum texturam coagulatur. A. II. p. 277
febris cauſa. A. III. p. 199.
ex propriis uberibus ſugens vacca. A. I. p. 130. *App.*
in quo cattus lotus fuit, fugat tertianam. A. I. p. 91.

Lac *ebutyratum, quidam ad 32. libras medicas intra horæ quadrantem deglutivit. A. IV. p. 176.*
poſt 4. ſeptimanas revocatum. A. VII. VIII. p. 185.
virginis 17. annorum. A. V. VI. p. 216.
vetulæ 66. annorum. A. V. VI. p. 216.
in pueris & ſenibus. A. VII. VIII. p. 149.

Lactis uſus *non omnibus arthriticis proficuus. A. III. p. 200.*
Nakir morbum curat. A. VII. VIII. p. 37.
vermium ſymptemata lenit. A. IV. p. 53.
Capræ uſus, napelli antidotum. A. IX. X. p. 169.

Lactis ſaccharum. *A. IX. X. p. 280.*

Lactis Lunæ *accurata deſcriptio. A. IX. X. 210. App.*
uſus. p. 212. App.

Lacerta, *ei ſimilis vermis per vomitum rejectus. A. I. p. 23.*
monſtroſa in equo reperta. A. III. p. 226.
pinguicula per os pueri rejecta. A. IV. p. 61.

Lacertæ *21. per os pueri excluſæ. A. IV. p. 58.*

Laconicum *ſurditatis cauſa. A. III. p. 318.*

Lacrymales *urnulæ Romanorum, & de his phænomena quædam. A. I. p. 149.*

Lactuca *ex herbis cum aceto & oleo comeſta poſt 14. dies vomitu rejicitur. A. I. p. 129.*
ejus vires. A. II. p. 42.

Lactuca *malum hypochondriacum curat. A. II. p. 41.*
cruda devorata. A. IV. p. 175.
A. II. p. 41.

Lacus *Circknizenſis miraculoſus. A. I. p. 31. App.*
in Styria mirabilis. A. IX. X. p. 42.

Lagographiæ *Paulinianæ Synopſis. A. I. p. 153. App.*

Lallare *unde ortum traxerit? A. IX. X. p. 88.*

Lamiæ *quotuplices? A. IX. X. p. 92.*
earum exiſtentia probatur. A. I. p. 8. 12. ſeq.
an hominibus morbos inducere valeant. A. I. p. 26.

Lapideſcens *venæ pulmonariæ truncus. A. I. p. 104. App.*

Lapilli *quomodo in ventriculo ortum ſuum habeant. A. II. p. 39.*
vomitu rejecti. A. II. p. 39.
in variis Corporis Humani partibus reperti. A. III. p. 89. ſq.
aureoli ex veſicis boum. A. VII. VIII. p. 121.
ſubvirides in pericardio reperti. A. VII. VIII. p. 119.
plurimi per alvum excreti. A. VII. VIII. p. 71. App.
à phthiſico per tuſſim rejecti. A. IV. p. 228.

Lapis *in cavitate pectoris repertus. A. III. p. 129.*
in veſicula fellea magnitudine Nucis Moſchatæ repertus. A. III. p. 38.
globuli inſtar per abſceſſum umbilici excretus. A. III. p. 253.
erucam includens. A. IV. p. 205.

Lapis. *Lapidi bezoar ſimilis plumbeum nucleũ continens in ventriculo capreoli inventus. A.VII.VIII.p.309.*
verminoſus. A.VII.VIII.p.51.
Buttleri, ab impoſtore quodam venditus. A.IV.p.243.

Lapides 12. *magnitudine ovi gallinacei in colo equi. A. IV.p. 231.*
Cancrorum, vid. Cancer.
eorum materia primo fluida & diſperſa. A. IV.p. 158. App.

Lapidum *generatio in Inſula Femara. A. IX.X.p. 155.*
Figuratorum *Helveticorum idea. A. V.VI.p. 40. A.IX.X.p.208.App.*
— — *generatio & cauſa. A. IX.X.p. 213. App. A. V. VI.p. 42.*
— — *ordo. p. 213. ibid.*
— — *pictorum claſſis. p. 217.*
— — *Cryſtallinorum claſſis. p. 216.*
— — *incruſtatorum claſſis. p. 218.*
— — *intortorum claſſis. ibid.*
— — *Turbinatorum claſſis. p. 220.*
— — *Helicem non habentium. p. 221.*
— — *Conchitarum. ibid.*
— — *tubuloſorum. p. 223. (App.*
— — *geneſis obſcura. A. V.VI.p 66.*
— — *qualem modulum habeant. p.41*
— — *matrix an ante vel poſt eorum productionem formata? A.IV. p. 162. App.*

Lapides *Conchylii figura ſignati Capeſſantæ dicuntur. A.IX.X.p.372.*

Lapidea *medulla in oſſibus femoris gallinæ. A. IX.X. p.434.*

Lapis *Abrotanites. A.V.VI.p.62.*
in quo 8. arbores delineatæ. A.V.VI. p.60. App.

Lapis *Achates ſimilis palmitũ floribus Plinii. A. V. VI. p 61. App.*
Aluites. A.V.VI.p 66. App.
Amygdaloides. A.V.VI. p.45.
Ammonites. A. V. VI. p.45.
Aſtroitæ ſpecies. A.V.VI. p.60. App.
— — *undulatus major Bocconis eſt ſcolopendrites. A.V.VI.p.63. App.*
Belemnites ejusq; facies interna. A. V.VI.p. 45.
Caricoides. A.V.VI.p. 45.
Ceterachites. A. V. VI. p. 62. App.
Ciſſites VVormii. A.V.VI.p.60. App.
de Cobra Alexipharmacus. A.IV.p.43
Conchites ſtriatus bivalvis. A.V.VI. p. 44.
— — *montanus bivalvis. A.V.VI.p.45.*
cui Cumini pratenſis ſemina impreſſa. A.V.VI. p. 63. App.
Cyſſites Plinii. A.V.VI. p. 60. App.
Daphnia Plinii. A.V VI. p 64. App.
Dendrachates. A. V VI. p. 59. App.
Dendrites Plinii. A.V.VI.p. 59 App.
— *ejus geneſis. A. V. VI. p. 60. App.*
— — *igni expoſitus picturam amittit. A.V. VI. p. 70. App.*
Echinites cum armatura eleganti. A.V.VI. p. 41.
Elatites VVelſchii. A.V.VI.p.60. App.
Encrinos. A.V.VI. p. 65. App.
Ericites. A.V.VI. p. 65. App.
Equiſeti foliis impreſſis. A.V.VI. p. 62. App.
Ferro affrictus C.C. uſtum redolens. A.V.VI. p. 60. App.
Filicites. A. V.VI. p. 61. App. 63. App. 78. App.

Lapis *Foliorum ornamenta aurifabris uſitata impreſſa habens. A. V. VI. p. 66. (App.*
Frumentarius. A. V. VI. p. 63. 68.
Gallica inſignia liliorum impreſſa habens. A. V. VI. p. 65. App.
Jaſidanes Plinii. A. V. VI. p. 61. App.
Halecis integri ſpinam impreſſam oſtendens. A. V. VI p. 110. App.
Hippurita. A. V. VI. p. 62. App.
Iteites. A. V. VI. p. 63. App.
Judaicus fructui olivæ ſimilis. A. V. VI. p. 45.
— — *oblongus, it. cum pediculo ibid.*
Laurifolia oſtendens. A. V. VI. p. 64.
Lonchitites. A. V. VI. p. 62. App.
Lunaris. A. V. VI. p. 141.
Lyncis cuſpidatus. A. V. VI. p. 45.
Megaricus. A. IV. p. 155. App.
Narciſſites Plinii. A. V. VI. p. 60. App.
Peucites VVelſchii. A. V. VI. p. 60. App.
Phycites Plinii. A. V. VI. p. 60. App.
Phyllites. A. V. VI. p. 63. App. 79. App.
Pini nucleum referens. A. V. VI. p. 45.
Pterites. A. V. VI. p. 61. 63. App.
Quercites. A. V. VI. p. 66. App.
Rhodites Plinii. A. V. VI. p. 60. Ap.
— — *verus VVelſchii, aſtroitæ affinis. A. V. VI. p. 78. App.*
ſalicites. A. V. VI. p. 63. App. di Sanai. A. V. VI. p. 59.
Scolopendrites. A. V. VI. p. 62. App. 78. App.
Selenites. A. V. VI. p. 142.

Lapis *Serpentinus ejusque vires. A. III p. 272.*
Stigmites. Aſtroitæ affinis. A. V. VI. p. 60. App.
Titubans Helveticus. A. IX. X. p. 213. App.
odoris Violacei & unde? A. IX. X. p. 213. App.
VVürtzburgenſis. A. V. VI. p. 62. App.
Lapponiæ *ſeptentrionalis itinera hieme fieri debent. A. IV. p. 28. App.*
Lapſus *ab alto, vid Caſus.*
Larvarum *natalitiarum noxæ. A. IX. X. p. 106.*
Laryngis *inflammatio ſuffocationem minitans curata. A. II. p. 13.*
Lathyridis *ſemen lithargyrii antidotum. A. IV. p. 85.*
Laudanum *hyſtericum VVeſtphali. A. V. VI. p. 640.*
opiatum nimia quantitate innoxiè aſſumtum. A. V. VI. p. 54.
Laureæ *coronæ ſpeciem repræſentans lapis. A. V. VI. p. 64. App.*
Lauri *folia lapidibus impreſſa. A. V. VI. p. 64. App.*
Laxativa, *muſcerdæ vis. A. I. p. 185.*
Laxativus *panis. A. I. p. 189.*
Lentiſcini *Ligni utilitas. A. IX. X. p. 252.*
Lepra curata. *A. IX. X. p. 279.*
Lepus *non eſt animal hermaphroditicum. A. V. VI. p. 174.*
hermaphroditicus. A. V. VI. p. 526.
Leporis *anatome. A. V. VI. p. 522.*
menſe Martio capti ſal fixum egregium lithontripticum. A. IV. p. 229.

Lepo-

Leporis *deſcriptionis Paulinianæ ſynopſis. A. I. p. 153. App.*

Leporinus *ſomnus in viro quodam. A. IV. p. 255.*

Lethale *in Medicina forenſi quid ſignificet. A. IX. X. p. 439.*

Lethargica *febris in ſtrabiſmum deſinens. A. IX. X. p. 1. ſeqq.*

Lethargum *ſequens imbecillitas memoriæ & epilepſia lethalis. A. IX. X. p. 232.*

Leucophlegmatia *ex appetitu cretæ. A. II. p. 344.*

Libani *montis nomen Hebræum ab albedine. A. IX. X. p. 46. App.*
denominatio à nive. A. IX. X. p. 47. App.

Lien *ruptus. A. II. p. 33. A. IX. X. p. 12.*
genuinus. A. II. p. 306.
ſuillus hydropicus. A. II. p. 302.
triplex. A. IX. X. p. 127.
cujus uſus. A. IV. p. 98. App.

Lienis *exſectio. A. VII. VIII. p. 180. abſque noxa ex canibus. A. IV. p. 98. App. A. IX. X. p. 370.*
Apoſtema hydropis cauſa. A. V. VI. p. 633.

Lienes *monſtroſi. A. II. p. 224.*

Lignum *per tumorē excretum. A. II. p. 46.*
fruſtum pulmonibus cervi infixum. A. V. VI. p. 228.
faginum figuratum. A. VII. VIII. p. 189.
lentiſcinum cujus uſus. A. IX. X. p. 252. ſq.

Lignorum decocta *non omnibus in ſalivatione proſunt. A. VII. VIII. p. 14.*

Lilith, *terriculamentum veterum. A. IX. X. p. 93.*

Lilienſtein/ *qualis. A. V. VI. p. 65. App.*

Lilium *cruentum polyphyllon. A. I. p. 86.*
albi à Tilingio deſcripti Synopſis. A. I. p. 159.

Liliorum *alborum odor animi deliquium inducit. A. IV. p. 7.*
folia Ammonis cornubus impreſſa. A. V. VI. p. 65. App.
Convallium ingens copia inter medias nives ac glaciei fruſta. A. IV. p. 27. App.
— — *oleum an haberi poſſit. A. V. VI. p. 117. App.*

Limatura *Martis, vid. ſub Marte.*

Limacifera *pyra. A. II. p. 183.*

Limax *in ovo. A. V. VI. p. 600.*
earum balneum in ani procidentia proficuum. A. IX. X. p. 17.

Lingua; *ejus puſtulæ & ad eas Tincturæ Martis ſolaris uſus. A. II. p. 21.*
ſubter eam calculus. A. V. VI. p. 91. App.
— — *ejusque ſubſequentia mala. A. V. VI. p. 575.*
ejus paralyſis feliciter curata. A. VII. VIII. p. 155.

Linguæ *hominum num ex inſtinctu naturæ perveniant. A. II. p. 145. App.*

Linguam *incognitam an loquantur infantes muta educatione enutriti. A. I. p. 146. App.*

Linteum, *magnitudine groſſi ex tumore brachii filiolæ 14. dierum extractum. A. I. p. 11.*
ejus fruſtulum globi plumbei ictu intrò raptum, ibique ultra annum detentum, ex vulnere protractum. A. I. p. 15.

Lintea

Lintea *lucida. A.VII.VIII.p.*157.
Lio *inſula plurimis marinis plantis abundat. A.IV.p.* 150. *App.*
Liquor *ex Lithargyrio pro dulcificando vino. A.IV.p.*77.
*Martis ſeu ſecretum Carniolæ. A.V.VI.p.*170.
*pro vitriolo Martis parando frigore non coagulabilis. A.V.VI.p.*194.
Lithargyrium *dulcificat vinum acidum, at maximo bibentis damno. A.IV. p.*77. 194. 208. *A.V.VI.p.*601.
*eo infectum vinum quomodo noceat. A.VII.VIII.p.*228.
*optimè inter venena refertur. A.IV. p.*79.
*internus uſus ejus noxius. A.IV.p.*79.
*cani exhibitum qualia ſymptomata produxerit. A.IV.p.*195.
Lithiaſi *defuncti anatome. A.IX.X.p.* 43.
Lithontriptica *omnia vana. A.III.p.*212
Lochia *obſtructa, an præſente ſimul dyſenteria aperientibus provocanda. A.I.p.* 108. *ſeq.*
eorum fluxus quandoque per fluxus aliquos feliciter ſuppletur. A.I.p. 110.
— — *fluxus parcus in primipara motuum Epilepticorum cauſa. A.II. p.*126.
— — *fluxus nimius euporiſto curatus. A.V.VI.p.*267.
— — — *poſt abortum remedio ſimpliciſſimo curatus. A.VII.VIII. p.*301.
*ſuppreſſa oleo Jovis Anglici revocantur. A.II. p.*66.
— — *abdominis tumorem & mortem cauſantur. A.V.VI.p.*178.
Locuſtæ *volantes. A.II.p.*29.
Logarithmorum *additionis & ſubtractionis methodus. A.IV.p.*102.
Lolium *tremulentum. A.III.p.*238.
ejus natura. A.III.p. 243.
Lonchites *lapis. A.V.VI. p.*62. *App.*
Longævi. *A.I.p.*48.
borealium locorum. A.VI. p. 40. *App.*
Longævitas *hæreditaria. A.III.p.*206.
Longitudo *locorum optimè invenitur beneficio horologii penduli Hugeniani. A.IV.p.* 19. *App.*
Loquela *atheromate ſub lingua impedita. A.II.p.*91.
*maſticatione radicis pyrethri recuperata. A.II. p.*64.
*in Iliacis ad mortem uſque robuſta. A.IX.X.p.*8.
Lotio *capitis ſurditatem inducit. A.III. p.*13.
*tumoris in capite inſignis cauſa. A. VII.VIII. p.*116.
Lotium *bufonis ophthalmicum. A.VII. VIII. p.*97.
Lucii *inprimis majores ad fontem Danubii lumbricis latis infeſtantur. A.II.p.*199.
Lucertolene *palamitæ piſcis ſpecies. A.IV. p.*109. *App.*
Ludendi *delectationem ope curæ per mortificationem luſores averſantur. A.I.p.*35.
Ludus, *ejus eſſentiam & oleum parandi modus. A.III.p.*105. *App.*
Lues venerea *citò & facilè curata. A.III. p.*5.

Lügen-

Lügenbach / ſ. torrens mendax. A.IX.X. p.75. App.
Luhlea urbs Bothniæ. A.IV.p.42. App.
incendio deleta. A.IV.p.42. App.
Lumbaris regionis dorſique laſſitudo febris petechialis epidemicæ ſignum. A. IV.p.72. App.
abſceſſus à lapſu. A.IV. p. 171.
Lumborum dolores intolerabiles. A.VII. VIII.p. 185.
rigiditas. A. VII.VIII. p. 84.
Lumbrici epilepſiæ cauſa. A.II. p. 199.
lati lucios mojores in Danubio infeſtant. A.II. p. 199.
cum aliis inſectis per os excluſi. A.IV. p.59.
Diaſcordio pelluntur. A.VII. VIII. p. 178.
Lumbricus latus & eximiæ magnitudinis per virile membrum excretus. A. VII.VIII. p. 139. App.
Lumbricorum Terreſtrium oleum optimum eſt traumaticum internum. A.I. p.24.
ad ambuſta internè optimè exhibetur. A. V. VI. p. 107.
Luna an aliquod jus habeat in epidemicos affectus.. A. IV. p. 70. App.
decreſcente cur magis ſæviat febris epidemica. A. IV. p. 93. App.
creſcente aucta ſcabies. A. IX. X. p. 377.
ejus Ecclipſis deſcr. A. III. p. 252.
— — plurimis fatalis. A. IV. p. 70. App.
Lunaris glandula colli. A. IV. p. 174.
lapis. A.V.VI. p. 141.
Lunaticus ſanatus. A.IX.X. p. 278.
Lupa in ea ductus ſalivalis Nuckianus obſervatus. A. I. p. 153.
Lupi ventriculi ſiccati nulla vis. A.V.VI. p. 583.
à Paulino deſcripti ſynopſis. A.V.VI. p. 89 App.
Luſus naturæ in lapide. A. IV. p. 188.
Lutum quod ſubter cotem colligitur, iſchuriæ medetur. A.V.VI. p. 101. App.
Luwinen / quid? A. IX.X. p. 49. App.
Lux, an ſit in concavitatibus corporis noſtri. A.VII.VIII. p. 44. App.
Lycographiæ Paulinianæ ſynopſis. A.V. VI. p. 89.
Lycopodii ſemen medetur iſchuriæ infantum. A.V.VI. p. 98. App.
Lympha in cerebri ventriculis collecta augetur intra breve temporis ſpatium. A.I. p. 261. 262.
in cerebri ventriculis Apoplexiam & affectus ſoporoſos in adultis, hydrocephalum in recens natis inducit. A.I. p. 266. 267.
non eſt excrementitia. A.I. p. 256.
non excernitur per nares. A.I. p. 256.
lentorem à frigore facile contrahit. A.I. p. 257.
etiam in ſanis corporibus ſtagnat. ibid.
per quas vias excernatur. A. I. p. 256.
unde? A.I. p. 256. 259. 269.
chylo analoga eſt, & dulcis ſaporis. A. II. p. 302.
cur ad aſpectum ferculi grati rivulorum inſtar in oris cavitatem fundatur. A. II. p. 271.

Lympha *varii coloris è naturalibus copioſe fluens. A. II. p.* 129.
ejus effluxus diuturnus, tandemque lethalis. A. II. p. 288.
& ſerum quomodo differant. A. IV. p. 187. *App.*
Lymphæ *labrum caput merito appellavit Piſo. A. I. p.* 260.
Lymphatica vaſa *in animalibus volatilibus dantur. A. II. p.* 303.
nimium quantum extenſa. A. IV. p. 193. *App.*
Lyſimachia. *A. VII. VIII. p.* 113.

M.

MAcula *in dorſo hydrocephalo laborantium ut plurimum obſervatur. A. I. p.* 249. 253.
ejus cauſa. A. I. p. 261.
Maculæ *certo tempore quotannis refloreſcentes. A. I. p.* 132.
in febre petechiali ab ipſo perioſtio initium ducunt. A. IV. p. 91. *App.*
miræ in cute ſanguineæ. A. VII. VIII. p. 196.
Madreporæ *Imperati generatio. A. IV. p.* 148. 149. *App.*
Maëlſtrom, *euripi deſcriptio. A. IX. X. p.* 225. *App.*
Magici *morbi curandi requiſita. A. III. p.* 63.
Magnes *an vim ejus attractivam adamantis præſentia tollat. A. I. p.* 49.
——— *an allii ſuccus imminuat? A. I. p.* 49. 60. 61.
Magnetes *Lapponiæ Suecicos ſuperant. A. IV. p.* 25.
eorum declinatio in locis ſeptentrionalibus. A. IV. p. 24. *App.* 46. *App.*
——— *cum tempore mutatur. A. IV. p.* 46.
Majalis *roris vis in variis morbis. A. V. VI. p.* 498. *ſeq.*
Majoranam *nimium quantum gravida quædam appetit. A. V. VI. p.* 150. *App.*
ejus olei vis in epilepſia. A. IX. X. p. 47.
Malacia *rara in puella. A. VII. VIII. p.* 148.
Malignitatis *cauſa, in quo conſiſtat. A. IV. p.* 85. *App.*
Maligna *febris cur ita dicatur. A. IX. X. p.* 3. *App.*
—— —— *Vratislavienſis ſigna. ib. p.* 2. 3.
—— —— *Muſica curata. A. IX. X. p.* 41.
—— —— *per ptyaliſmum ſoluta. A. IX. X. p.* 186.
vid. Febris.
Malum *Sinenſe prægnans. A. II. p.* 182.
Mali *nucleus in ventriculo germinans. A. IX. X. p.* 32.
Mala Armenia *Mercurium currentem excrevere. A. II. p.* 69.
febrem ardentem inducunt. A. V. VI. p. 232.
Mammæ *hydropicarum ſcirrhoſæ. A. I. p.* 114.
papillis deſtitutæ. A. IV. p. 225.
cerevisiam fundentes. A. IV. p. 166.
vinum nigrum excernentes. A. IV. p. 166.
virginis lac fundunt. A. IV. p. 226.

Mammæ

Mammæ *vetulæ 66. annorum lac fundunt. A.IV.p.226.*
tumor à vermibus. A. IV p.37.38.
dolor errabundus. A.V.VI.p.124.
Mammarum *papillæ in puella 12. annorum mire protuberantes. A. I. p. 29.30.*
papillæ ſerum fundentes. A.IV.p.174
tumor exulceratus fereque cancroſus curatus. A.II.p.246.
— — ex vermibus, iisque excretis curatus. A.II.p 341.
ſtrumæ. A.IX.X. p. 152.
Mammillares *proceſſus in cerebro humano exigui ſunt, & impervii. A. I. p. 256.266.*
nervorum funguntur officio. A.I. p. 257.
oriuntur à ſubſtantia medullari, ſub corporibus ſtriatis. A.I.p.256.
Mandibulæ *lucii piſcis minoris inſcienter deglutitæ & per anum extractæ. A. II. p. 14.*
Mandibularum *ſtrepitus in maſticandis cibis ſolidioribus. A.III.p. 15.*
Manducus vel Mandæus *qualis apud veteres? A.IX. X.p.96.*
Mania *incipiens curata. A.II.p.263.*
ex ſemine daturæ. A. III. p. 302.
ex ſpiritus Vini, oleique juniperini abuſu. A.IV. p. 202.
cerebro canis curata. A.IV.p. 256.
Melancholica in fœmina helleborinis curata. A.V. VI. p.239.
hæreditaria. A.VII.VIII.p.75.
in viro curata. A.VII.VIII. p. 32.
cœci ex amore. A.IX.X. p. 32. 33.
Manniæ *& Mannioli larvæ veterum. A. IX.X. p.95.*
Maniacus *quidam verè melancholicus. A.I. p. 129. App.*
Mansfeldica *Conſtitutio Epidemia annorum 1697.1698. A.VII.VIII. p. 105. App.*
Manus *diſtorſio vomitus cauſa. A. IV. p. 155.*
marina Geſneri. A.IV. p. 145.
utriusque curatura. A.IX.X.p. 72.
Mariæ *filamenta unde producantur. A. V.VI. p.263. 279.*
Marinarum *plantarum generatio, quomodo fiat. A.IV. p. 144. App.*
Marrubium *album in decocto vermes turbat, & aſellos per alvum expellit. A.IV.p.53.*
Martis *limatura cruda certiſſimum morborum ex acido remedium. A.I. p. 22.*
— — ad vermes remedium. A.I.p.22.
— — venenis olim perperam annumerata fuit. A.I.p. 23.
Tinctura ſolaris uſus in fiſſuris labiorum, & linguæ puſtulis. A.I. p. 21.
Liquor, ſeu carniolæ ſecretum. A. V.VI. p. 170.
Martagon. *A.VII.VIII. p. 113.*
Matrimonio *ſanata quartana. A.I.p. 230.*
Matrix lapidis *figurati an ante vel poſt productionem ejus ſit formata. A. IV. p. 1[illegible]2. App.*
Maxillæ *oſſiculum poſt fiſſuram ante 17. annos ex infelici dentis evulſione factam ſponte ſeparatum. A.I. p.310.*

Maziere *impoſtor Italus Lapidem Buttleri vendit. A. IV. p. 243.*
Meatus *cyſtici & pori biliarii capacitas. A. V. VI. p. 47.*
Mechebii, *qualis ſit arbor apud Japanenſes. A. II. p. 285.*
Mederi *an homines ſibimet ipſis poſſint ex Naturæ inſtinctu. A. I. p. 144. App.*
Medicamenta *ſpecifica dantur. A. III. p. 12. App.*
quævis à generoſiora ab ipſo Medico paranda. A. V. VI. p. 97. App.
Medicationes *difficulter ſani ferunt. A. III. p. 95.*
Medulla *oſſium femoris lapidea in gallina. A. IX. X. p. 434.*
Medullæ *oblongatæ vera deſcriptio. A. IX. X. p. 137. App.*
Megaricus *lapis qualis. A. IV. p. 155. App.*
Mel *ebrietatis cauſa. A. II. p. 40.*
Melleus *ros vitioſus. A. IX. X. p. 171.*
Melancholia *amatoria aſtu curata. A. I. p. 32.*
hiemali tempore in maniam degenerans. A. I. p. 129. App.
hypochondriaca cum inſidiis diabolicis. A. V. VI. p. 668.
in prægnante. A. IV. p. 75.
cum taciturnitate ultra medium annum. A. I. p. 279.
curata in viro. A. I. p. 153.
ex faſtu orta. A. VII. VIII. p. 75. App
Melancholico-Maniacum *delirium helleborinis curatum. A. V. VI. p. 238.*
Meliceris *tumoris eſt ſpecies cum folliculo. A. IV. p. 188.*
Meliſſæ *incola eruca. A. I. p. 125.*
Meliſſæ *folia frigus in cruſta lixivio ſalis meliſſæ inducta repræſentat. A. V. VI. p. 195.*
Membrana *adipoſa qualis? A. IV. p. 191. App.*
Membranæ *per anum ſecedentes. A. V. VI. p. 77.*
Membrorum *omnium rigor. A. IV. p. 249.*
Memoriæ *ſtupenda felicitas. A. IX. X. p. 54.*
imbecillitas poſt lethargum, cum epilepſia lethali. A. IX. X. p. 232.
Memoria *Hagedorniana. A. II. ſub fin. App.*
Volkameriana. A. II. ſub finem. App.
VVepferiana. A. III. ſub finem. App.
Majoriana. A. V. VI. ſub fin. App.
Lebenvvaldiana. A. V. VI. ſub fin. Ap.
Menzeliana. A. VII. VIII. ſub finem. App.
Mereckliniana. A. IX. X. ſub fin. App.
Reiſeliana. A. IX. X. ſub fin. App.
Meningis *craſſæ cum cranio cohærentia nulla in fœmina. A. VII. VIII. p. 279.*
Menſium fluxus *ex ſcapulis ſcarificatis. A. I. p. 47.*
— — *momentanea ſuppreſſio cum ictero ex cadaveris attactu. A. I. p. 136.*
— — *in eo purgantium uſus ſalutaris. A. I. p. 111.*
— — *ejus ſternutatio præſagium. A. III. p. 36.*
quarto poſt mortem die. A. IV. p. 85. 86.
& ſimul hæmorrhoidalis in fæminis. A. IV. p. 131.

Men-

Menſium fluxus *Rob baccarum ſorbi aucupariæ provocatur. A. IV. p. ib.*
cauſæ, vapores ſeminales. A. IV. p. 218. App.
— — *fermentatio. A. IV. p. 220.*
in fœmina 64 *annorum. A. V. VI. p. 176. (App.*
— — 67. *annorum. A. V. VI. p.* 118.
nimius euporiſto curatus. A. V. VI. p. 168. A. IX. X. p. 417.
in puella primo à nativitate octiduo obſervatus. A. VII. VIII. p. 260.
quarto ætatis anno obſervatus. A. VII. VIII. p. 267.
in muliere 83. *annorum. A. IX. X. p. 405.*
inſignia. A. IX. X. p. 387.
Menſium *per totam vitam abſentia, nec ſanitati nec fœcunditati obnoxia. A. I. p. 47. A. IX. X. p. 38.*
Suppreſſio motus convulſivos alternis diebus recurrentes inducit. A. II. p. 128.
— — *à terrore. A. IX. X. p. 56.*
— — *dyſenteriæ cauſa. A. IX. X. p. 56.*
Obſtructio ex ſeri lentitia. A. III. p. 175
Menſtrua *alvo excreta. A. V. VI. p. 457.*
inſtantia non violenter movenda. A. V. VI. p. 513.
in infantibus. A. V. VI. p. 119. App.
ex ductibus ſalivalibus. A. VII. VIII. p. 150.
Menſtruus *fluxus per penem. A. IX. X. p. 258.*
Menſtruo *ſanguine nævi curantur. A. V. VI. p. 255.*
— — *vermis per muliebria excretus. A. V. VI. p. 274.*
Menſes *movens euporiſton. A. VII. VIII. p. 69.*
Menſtruatim *recurrens cuticulæ abraſio. A. I. p. 228.*
Mentula *veneficio ab amaſia retracta reſtituta. A. I. p. 308.*
duplex. A. III. p. 110.
Mentulatum *monſtrum. A. I. p. 185.*
Mentum *& ſub eo ulcus fiſtuloſum. A. I. p. 133.*
Menzeliana *memoria. A. VII. VIII. ſub finem. App. (App.*
Merckliniana *Memoriæ. A. IX. X. ſub fin.*
Mercuriꝰ *vivus in ſumma alvi obſtructione in fiſtulam femoris injectus ſalivationem producit. A. II. p. 91.*
— — *ſecunda vice bono effectu adhibitus. A. II.* 142.
— — *magnâ copiâ ab inaurando orichalco contractâ ope tartari emetici per alvum abjectus. A. II. p. 228.*
in ileo ſalutaris. A. II. p. 243.
in malis Armenis repertus. A. II. p. 69
ejus fumus ſi ſuper extenſo linteo colligatur, iterum in Mercurium vertitur. A. II. p. 232.
cur in Barometro pluvio tempore deſcendat. A. IV. p. 54. App. A. VII. VIII. p. 78. App. (391.
vivo hominis corde effluens. A. V. VI. p.
vermium vel pabulum eſt, vel ſtabulum. A. VII. VIII. p. 340.
internè, innoxiè propinatur. A. IX. X. p. 439.
Mercurii *uſus in Colica convulſiva. A. V. VI. p. 306. acutiſſima, eam curans. A. IX. X. p. 146.*

Mercurii *iliacam paſſionem ex hernia tollit. A.IX.X.p.*147. *(II.p.*232.
in polypis diſſolvendis commendatur. A.
Mercurius *per antimonialia ad ingenium reddit. A.II. p.* 231.
in morbis à materia viſcida inſipida obſtruente egregiæ utilitatis :: ſin autem morbus ab humoribus acidis ſit, mali moris deprehenditur. A.II.p. 231.
Mercurialium *remediorum præparatio periculoſa. A.V.VI.p.*97. *App.*
Mercurius *Corallatus quomodo paretur. A.III.p.*96. *App. ejus uſus. A. III. p.* 97. *App.*
ſublimatus nocet externè manibus applicatus. A.V.VI. p. 463.
*dulcis malè præparatus ſtupenda damna infert. A.V.VI. p.*96. *App.*
Vitæ eſt antimonialis proſapiæ. A.V. VI. p. 104.
— — *ex tempore paratus hydropi medetur. A.V.VI.p.* 105. *App.*
Mercurialis *aquæ præparatio. A.III.p.*87. *App.*
Aqua Brunneriana, luem veneream radicitus curans ſine ſalivatione. A.VII.VIII. p. 349.
Mercuriale *unguentum ulcera faucium cauſatur. A.I. p.*57.
— — *duodecies inunctum absque ſubſequa ſalivatione. A.IX.X. p.* 50.
Meſenterium *corpore ſphærico monſtroſum. A.II.p.*67.
abſceßibus ſcatens. A.III.p. 250.
*ejus vaſorum & hepatis obſtructi reſeratio. A.IX.X. p.*142.
*tumor ſanguinolentus ſuppuratus. A. IX.X. p.*194.
Meſenterii *glandularum obſtructio atrophiæ lethalis cauſa. A. IX.X. p.*387.
Meſocolon *quid? A.III. p.* 176.
Meſſis *uberrima ſeminis raporum. A.II. p.*26. *(App.*
ſine ſatura miraculoſa. A.II.p. 23.
Metallorum *natura in genere. A.VII. VIII.p.* 149. *App.*
generatio, cauſa, materia. ibid.
Metallicarum *rerum ſcriptores. A.IX.X. p.* 145. *App.*
Meteorum *igneum upupam referens. A. II.p.* 184.
Methodus *medendi ex Medici judicio dependet. A.IV.p.*210.
Metu *curata febris chronica. A.I.p.*56.
Michaëlis *(Joh.) Emplaſtrum Antifebrile. A.IX.X. p.*82.
Microſcopio *lac examinatum. A.I.p.*52.
Mictione *aurium tinnitus ſublatus. A.IV. p.*130.
Milium *cœlitus per pluviam delapſum. A.III.p.* 40.
Millepedarum *partus. A. II. p.* 3. *vid. Aſelli.*
Milleporæ, *generatio. A.IV.p.*148. *App.*
Milvus *piſcis* 16. *inteſtina cœca habet. A. IV.p.* 108. *App.*
Miniatus *ſudor. A.I.p.*124. *App.*
Minuto *uni ſive* 60. *ſecundis,* 72. *arteriæ pulſus jejuni, ſaturi* 76. *reſpondent. A.IV.p.* 21. *App.*
Mola *rara. A.III. p.*255.
*cum abortu. A.IV.p.*180.
*non obſtante ſuccedit imprægnatio. A.IV.p.*181. (181.
cachexiam non raro innuit. A.IV. p.

Mola *multiplex. A. V. p. 181.*
ex vidua ſexagenaria. A. VII. VIII. p. 402.
murem corporis more referens. A. V. VI. p. 469.
eodem modo generatur, ac polypus. A. V. VI. p. 470.
in gallinæ ovario. A. IX. X. p. 385.
veſicularis præter ſpem procidua. A. IX. X. p. 288.
Molitoribus *aſthma familiare malum. A. V. VI. p. 126.*
Momelus *terriculamentum. A. IX. X. p. 103.*
Monckii *vomitorium febrem malignam, ipſamque peſtem curat. A. V. VI. p. 299.*
Monſtrum *bicorporeum & mentulatum. A. I. p. 185.*
humannum absque ſexu & pedibus caudiforme. A. IX. X. p. 413.
Monſtroſus *vitulus gemellus. A. I. p. 238.*
Monſtroſi *tumores pedum. A. IX. X. p. 234.*
prunorum fructus. A. IX. X. p. 137.
Monſtroſa *bellis. A. I. p. 186.*
Montes *figuram terræ rotundam non impediunt. A. IV. p. 47. App.*
eorum ortus unde? A. IX. X. p. 44. App.
glaciales, eorum onomatologia, deſcriptio, &c. ibid. p. 45. ſqq.
Montis *Libani unde nomen? ibid. p. 46.*
Morbilli *cum exanthematibus, vomitu & diarrhœa. A. I. p. 295. (91.*
cum tremore artuum lethali. A. I. p.
Epidemici, eorumque ſymptomata. A. IV. p. 21.
Morbillorum *Epidemicorum cauſæ. p. 22. 23. ibid.*
— — *cura. p. 29. 30. ibid.*
cum diarrhœa ac tuſſi. A. III. p. 102.
decocto milii cum ficubus curantur. A. III. p. 106.
Morbus *complicatus. A. IX. X. p. 391.*
Morbi *Epidemici. A. I. p. 102.*
— — *canum. A. V. VI. p. 383.*
— — *pennatorum. A. V. VI. p. 385.*
— — *piſcium. A. V. VI. p. 386.*
Endemii quidam enarrantur. A. VII. VIII. p. 36.
ex veneficio, an inter non-entia recte numerentur. A. I. p. 9. 13. ſeq.
— — *multi falſò judicantur. A. I. p. 13. 15.*
— — *mirabile exemplum. A. VII. VIII. p. 41.*
Mormo *terriculamentum veterum. A. IX. X. p. 91.*
Mormolyceia *veterum Græcorum. A. IX. X. 94.*
Mors *ſubitanea in volucribus Canarienſibus ab amygdalis amaris. A. I. p. 284.*
ab inaudita cauſa. A. II. p. 86.
imminentis mira ſigna. A. III. p. 76.
à butyro. A. VII. VIII. p. 106.
ab hirudinum ſuctibus. A. VII. VIII. p. 122. App.
à potu frigido. A. VII. VIII. p. 118.
peculiari diſſertatione deſcripta. A. VII. VIII. p. 114. ſeqq. App.
Morſus *ſerpentis feliciter curatus. A. II. p. 240.*
canis rabidi curatus. A. III. p. 197.

Mor-

Morſus *canis non rabidi levior, tamen pernicioſus. A.IX. X. p.* 4.
Mortificationis *cura. A. I. p.* 35. *ſeq.*
Mortui *vivorum interdum Medici. A. II. p.* 35.
Mororum *folia rubiginoſa, ſterilitatis indicium. A. IV. p.* 65. *App.*
Moskœſtroom, *ſ. euripi ſeptentrionalis deſcriptio. A. IX. X. p.* 225. *App.*
Moſchata *porcellorum glandula. A. V. VI. p.* 95.
Moſchum *redolens ſudor. A. IX. X. p.* 179.
Motacilla *Chymice quamvis præparata lithontriptici mirabilis nomen non meretur. A. IV. p.* 88.
Motus, *convulſivi alternis diebus recurrentes. A. II. p* 128.
ſpaſmodici in hepatis regione. A. IV. p. 106.
Motum *muſculorum concernentia experimenta. A. V. VI. p.* 659. *A. IX. X. p.* 113. *App.*
elaſticum acidularum ſub Antlia pneumatica concernentia experimenta. A. V. VI. p. 658.
projectorum concernentia experimenta. A. V. VI. p. 657.
Motus *animalis ſpecies & differentiæ. A. IX. X. p.* 114.
Inteſtinorum periſtalticus, extra abdomen conſpicuus. A. V. VI. p. 222.
Bilis circularis. A. V. VI. p. 41.
ſanguinis cauſæ. A. V. VI. p. 46. *App.*
Terræ diurnus, & quid de eo ſentiendum. A. I. p. 26. *ſeq.*
Moxæ *noxa. A. I. p.* 240.
ea an & quando adhibenda. A. VII. VIII. p. 141. *App.*
Mucus, *qui per nares excernitur, non eſt lympha, in cerebri ventriculis ſtagnans. A. I. p.* 256.
Mugitus *montium glacialium unde? A. IX. X. p.* 65. *App.*
Muriæ *limpidiſſimæ vomitus copioſus. A. I. p.* 129.
Mumiæ *eſſentia Clauderiana Cachexiam levat. A. IV. p.* 140.
Muriatica *caulium aqua ambuſta & gangrænam curat. A. I. p.* 95.
febres continuas curat. A. I. p. 94.
hydropem curat. A. I. p. 95.
Mus *albus ominoſus. A. III. p.* 314.
domeſticus deſtituitur inteſtino cæco. A. IV. p. 110. *App.*
aquaticus admodū longum inteſtinum cœcum habet. A. IV. p 110. *App.*
Muſcerdæ *vis laxativa. A. I. p.* 185.
Muſca *innumerorum reptilium nutrix. A. III. p.* 299.
monſtroſa viridis. A. III. p. 316.
compluribus vermiculis fœta. A. VII. VIII. p. 325.
Muſculorum *motus quomodo fiat. A. IX. X. p.* 113. *App.*
— — *eum concernentia experimenta. A. V. VI. p.* 659.
Muſci *aquatici ſpecierum generatio. A. IV. p.* 148. *App.*
Muſica *vomitus cauſa. A. III. p.* 313.
curat febrem malignam. A. IX. X. p 41
Muſtela *deſtituitur inteſtino cæco. A. IV. p.* 110. *App.*
Mutinenſis *Conſtitutio epidemica. A.* 1692. 1693. 1694 *A. IV. p.* 64. *ſq. App.*
Mutterkorn *quomodo producatur. A. IX. X. p.* 172.

Mu-

Muzuba *graminis in Japonia ſpecies. A. V.VI. p. 2.*
Myrrha, *ejus eſſentia balſamica in febre maligna tam curativè, quàm præſervativè optimè adhibita. A.II. p.88.*
Myrtillorum *appetitu oris ſcorbutus curatus. A. II. p. 346.*
Mytuli *montani bivalves. A.V.VI.p.44.*

N.

NAdragulya *radix qualis. A.II.p.32.*
Nævi *materni, quomodo delendi? A. I. p. 114.*
delentur menſtruo ſanguine. A.V.VI. p. 255.
deletio per ſecundinam cum damno tentata. A. IX. X. p. 249.
Nævorum *fiendi modus. A.III. p. 187. 189.*
Nævus *muriformis. A. II. p. 204.*
Nakir *morbus lactis uſu curatus. A. VII. VIII. p. 37.*
dicitur à Latinis flatus furioſus. A. VII.VIII. p. 37.
Napellus *in alienam terram translatus venenum verè amittit. A.IX. X. p. 169.*
ejus noxa & remedium. A. IX. X. p. 169.
Narcotica *in podagra fugienda. A.II.p.32.*
Narciſſites *Plinii. A.V. VI. p. 60. App.*
Nares, *earum obſtructio inq; ea inſignis fonticulorum uſus. A. I. p. 24.*
earum frigus inſolitum. A. III.p.68.
— — *hæmorrhagia cum eruptione petechiarum abſq; febre. A. IX. X. p. 200.*
Nares, *ex iis excreta cochlea ſclopeti, 17. annos in frontis oſſis cavitate hærens. A. V. VI. p. 685.*
— — *extracti calculi. A. IX. X. p. 268.*
Naſſel wurmſtein. *A.V.VI. p.62. App.*
Naſturtii *albi vis antarthritica. A. III. p. 244.*
Naſum *defuncti interius ſtellula occupat. A.III. p. 313.*
Natali *die ſingulis annis periodicè recurrens febris. A.I. p. 44.*
Natalitia *poma. A. I. p. 132. App.*
— — *arum larvarum noxa. A. IX. X. p. 106.*
Nates *cerebri deſcribuntur. A. IX. X. p. 132. App.*
Nativitatis *primo die in puero riſus. A. I. p. 62.*
Natta, *qualis tumoris ſpecies? A.IV. p. 183. App.*
adipo-aquoſa vel aqueo-adipoſa. p. 185. App.
ejus cura qualis? A.IV. p.198. App.
Natura *in opere ſuo non turbanda eſt. A. IX. X. p. 128. (App.*
Naturæ *inſtinctus deſcriptus. A. I. p. 136.*
Naves, *cur altius immergantur fluminibus, quam mari? A.IV. p.58. App.*
Navigantium *nauſea & vomitus unde? A.V.VI. p. 112. App.*
Nauſea *& vomitus navigantium, unde? A.V.VI. p. 112. App.*
Nautili *lapidei figura. A. V.VI. p.44.*
Nebula *febris malignæ cauſa. A.IX.X. p. 174.*
Neniarum *vox, quid denotet. A. IX. X. p. 88. 90.*

Neogamorum *ſcabies. A. I. p.* 192.

Nephritici *Anatome. A. III. p.* 211.

dolores periodici. A. VII. VIII. p. 308.

Nephritis *calculum mentiens. A. IX. X. p.* 411.

Nephritico-*Colicorum dolorum & Icteri cauſa calculi cyſtidis felleæ. A. IX. X. p.* 430.

Nervus *cum digito evulſus. A. V. VI. p.* 216.

Nervorum *affectiones à natura plerumq; per Urinam curantur. A. III. p.* 204.

fibræ cincinnatæ. A. V. VI. p. 218.

accuraia diviſio & deſcriptio A. IX. X. p. 138. *App.*

ſenſatio & motus quomodo fiant. A. IX. X. p. 144. *App.*

Nervus *acceſſorius VVilliſianus deſcriptus. p.* 142. *ibid.*

acuſticus deſcriptus. p. 141. *ibid.*

Nerveus *ſuccus datur. A. VII. VIII. p.* 345.

Nicotianæ *fumo alvi obſtructio ultra* 12. *dies durans curata. A. I. p.* 71.

— — *Deglutitio læſa. A. I. p.* 120.

— — *polypus curatus. A. VII. VIII. p.* 214.

uſus nimius impotentiæ conjugalis cauſa. A. I. p. 18.

Ninna *vox quid denotet. A. IX. X p* 88.

Nitri *analyſis. A. I. p.* 185.

confectio artificialis & fortuita. A. I. p. 184.

nihil aëri ineſt. A. IV. p. 55. *App.*

Nitrum *an minerale ſit? A. I p.* 185.

catarticis miſtum blande evacuat. A. II. p 43.

Nitrum *febricantibus confert. A. II. p.* 43.

an fungorum principium. A. IV. p. 143. *App.*

Nitratorum *utilitas in deliriis. A. IX. X. p.* 30.

— — *in febre Epidemica Vratislav. A. IX. X. p.* 4. *App.*

— — *in hæmoptyſi. A. IX. X. p.* 4. *App.*

Nivales *vermes. A. V. VI. p.* 70. 95. *App.*

montes. A. IX. X. p. 49. *App.*

Nivis *appetitus nimius. A. V. VI. p.* 259.

figura primitus Keplero memorata. A. V. VI. p. 481.

— — *hexagona eſt, ut & pruinæ. A. V. VI. p.* 99.

— — *unde proveniat? A. V. VI. p.* 483.

color cœruleus, & rubeus. A. V. VI. p 94. *App.*

ſal, ſulphur, & oleum. A. V. VI. p. 95. *App.*

Nix *oculos lædit. A. V. VI. p.* 95. *App.*

appoſita dentium dolorem auffert. A. VII. VIII. p. 117.

canicularis. A. VII. VIII. p. 8.

congelata dicitur Firn. *A. IX. X. p.* 46. *App.*

Nives *pervetuſtæ plurium annorum in Lapponia. A. IV. p.* 47. *App.*

rotundam terræ figuram non tollunt. A. IV. p. 47. *App.*

Noctambulatio *periodica. A. V. VI. p.* 246.

Nottolæ *aviculæ inteſtinum cœcum* 4. *digitorum transverſorum. A. IV. p.* 110. *App.*

Nuces

Nuces *juglandes vermibus ſcatentes. A. IV. p. 206.*
Nuckianus *ductus ſalivalis in lupa obſervatus. A. I. p. 153.*
Nucleus *mali in ventriculo germinans. A. IX. X. p. 32.*
Nucleum *pini referens lapis. A. V. VI. p. 45.*
Nuclei *prunorum per veſicam excreti. A. II. p. 239.*
Nummus *Regis Sueciæ in Bothnicam expeditionem. A. IV. p. 16. App.*
Nutritionis *principium cor. A. II. p. 290.*
Nyctalopia *curata. A. V. VI. p. 108.*
Nymphææ *radices contra febrem Tertianam. A. VII. VIII. p. 77. App.*

O.

OBeſitas *nimia curata. A. I. p. 50. A. V. VI. p. 130.*
unde? A. III. p. 85. App.
pane augetur. A. VII. VIII. p. 138. App.
Obeſi *coitus mediante machina. A. I. p. 128. App.*
cur non omnes fiant lautiſſimè viventes. A. III. p 85. App.
Oblongatæ *medullæ accurata deſcriptio. A. IX. X. p. 137. App.*
Obmuteſcentia *repentina ſanata. A. V. VI. p. 616.*
Obſeſſi *à dæmone rarum exemplum. A. III. p. 100.*
Obſtructio *Alvi, Narium, Meſenterii, vid. ſupr.*
Occaſum *verſus progreſſuri diem habent longiorem, illis, qui in Ortum proficiſcuntur. A. IV. p. 23. App.*
Occipitis *immanis dolor ſanatus. A. IV. p. 110.*
Occiſorem *ſuum digitis monſtrans cadaver. A. I. p. 67.*
Ochſenmutter *quid? A. V. VI. p. 81.*
Oculo *ſiniſtro mica clavi rotarii infixa poſt 4. demum menſes extergitur. A. II. p. 222.*
Oculus *artificialis. A. VII. VIII. p. 398.*
Oculi *vulnerati in quadrupedibus, ſolius Naturæ ope reſtituti. A. IV. p. 112*
conglutinati in fœtu ſpithamæ longitudine. A. IV. p. 181.
pupilla è ſitu naturali dimota ſalvo viſu. A. V. VI. p. 126.
pterygium ex eryſipelate faciei. A. V. VI. p. 355.
vitulinis ſimiles ex errore matris. A. V. VI. p. 136.
illis an pingua & unguinoſa noceant. A. V. VI. p. 361.
eorum puſtulæ & rubor camphoratis ſublatus A. V. VI. p. 49.
— — *affectus ſingularis. A. V. VI. p. 108.*
eos nix lædit. A. V. VI. p. 95. App.
Cancri, vid. Cancer.
Ocymi *odor cephalalgiæ cauſa. A. IV. p. 7.*
Odium *an faſcinatione produci poſſit. A. VII. VIII. p. 110.*
Odontalgia *pertinax venere edomita. A. V. VI. p. 146.*
ejus præſervatrix barba. A. IX. X. p. 407.
Odor *unguinis vehicularis Tertianam febrem curat. A. II. p. 120.*

Odor *tam graveolens, quàm nimis fragrans non ſemper impunè fertur. A. III. p. 107. App.*
violaceus urinæ unde? A. IV. p. 34.
teter mortis cauſa. A. IV. p. 190.
roſarum paſſionem hyſtericam abortum & mortem cauſatur. A. V. VI. p. 158.
— — *Cardinali Caraffæ infenſus. A. V. VI. p. 159.*
mortis index. A. VII. VIII. p. 104.
Odoratus *deperditus. A. IV. p. 7. A. V. VI. p. 368. 459.*
— — *ex caſu. A. IV. p. 8.*
— — *ex partu difficili. A. IV. ibid.*
— — *ex cephalalgia & ozæna. A. IV. p. 8. 9.*
Reſtitutus per urinoſa volatilia. A. V. VI. p. 369.
— — *per vomitoria. A. IV. p. 9.*
Ohraſſelwurmſtein. *A. V. VI. p. 62. App.*
Ohrhöllerer / *per vomitum rejectæ. A. IV. p. 58.*
Oleum *lumbricorum traumaticum internum optimum. A. I. p. 24.*
Majoranæ antepilepticum. A. IX. X. p. 47.
olivum curat phthiriaſin. A. IX. X. p. 33.
Oleorum *fœtidorum C. C. & Tartari extracta volatilia. A. V. VI. p. 587.*
Olfactus, *vid. Odoratus.*
Olfactorii *nervorum paris deſcriptio. A. IX. X. p. 138. App.*
Oligaimia. *A. IX. X. p. 70. ſeq.*
Olivarum *oleo curata phthiriaſis. A. IX. X. p. 33.*
Olivæ *foliis ſimilia lapidi impreſſa. A. IX. X. p. 64. App.*
Ollulæ *medicamentariæ teſtæ per vomitum rejectæ. A. IV. p. 64.*
Ombriæ *pars convexa & concava. A. V. VI. p. 45.*
Omentum *canis ovis quantum quantum denſe obſitum. A. II. p. 299.*
pinguedine inſigni refertum. A. II. p. 35
ejus, uteri & veſicæ lethalis concretio. A. IV. p. 14.
— — *defectus. A. VII. VIII. p. 17.*
— — *uſus. A. VII. VIII. p. 338.*
Omphalocele *defunctæ Anatome. A. IX. X. p. 410.*
Onocrotalus, *4. digitos longa inteſtina cœca habet. A. IV. p. 115. App.*
Oologiæ *Curioſæ Dn. Grammanni ſynopſis. A. IV. p. 176. App.*
Ophthalmica *virtus Radicis & herbæ Caryophyllatæ. A. I. p. 244.*
Ophthalmicum *egregium è ſaccharo Saturni. A. I. p. 227.*
Ophthalmia *gravis, quotannis recurrens, & modò dextrum, modò ſiniſtrum oculum alternatim infeſtans. A. II. p. 330.*
ex neglectis variolis. A. IV. p. 2.
deſperata collyrio tandem curata. A. VII. VIII. p. 30. App.
Opium, *crudum innoxiè & ſalutariter adhiberi poteſt. A. III. p. 56.*
doſi extraordinaria morbum Iſchiadicum præſervativè curavit. A. III. p. 56.
aſſueti larga doſi impune ferunt. A. III. p. 110. App.
anthelminticum eſt. A. IV. p. 151.
temerè adhibitum producit abſceſſum hepatis. A. V. VI. p. 55.

Opium *funeſte adhibitum in febre maligna. A. V. VI. p.* 110.
innoxiè adhibetur in ſpaſmodicis gravidarum affectibus. A. V. VI. p. 637
Opiati *Laudani nimia quantitas innoxiè ſumpta. A. V. VI. p.* 54.
Opiatorum *inſignis in paſſione iliaca effectus. A. I. p.* 131. *App.*
efficacia optima in dyſenteria epidemica. A. IV. p. 215.
Opobalſami *orientalis à Colmenerio deſcripti ſynopſis. A. I. p.* 149. *App.*
Opuntia *an viſci generationi inſerviat. A. V. VI. p.* 50. *App.*
Optici *nervorum paris deſcriptio. A. IX. X. p.* 138. *App.*
Opticorum *nervorum thalami deſcriptio. A. IX. X. p* 131. *App.*
Orgaſmus *quid? A. II. p.* 226.
Orthopnœa *a polypo cordis. A. III. p.* 26.
ex vermibus. A. VII. VIII. p. 307.
Ὀράς κρυσαλλώδες. *A. IX. X. p.* 46. *App.*
κρυμώδες. *A. IX. X. p.* 46. *App.*
Os *ſine palato. A. II. p.* 34.
Oris *fiſſuræ, & ad eas Tinctura Martis ſolaris uſus. A. I. p.* 21.
arenulæ. A. V. VI. p. 617.
hæmorrhoides. A. IX. X. p. 208.
Os *gutturi inhærens per* 14. *dies feliciter excluſum. A. II. p.* 79.
monſtroſum è cantho ſiniſtri oculi protuberans. A. V. VI. p. 4.
Oſſis *ſquamoſi fiſtula ſanata. A. V. VI. p.* 19
coccygis luxatio periculoſa, facilè tamen reſtituta. A. V. VI. p. 172.
frontis cavitati inhærens per 17. *annos cochlea ſclopeti, tandem per nares excreta. A. V. VI. p.* 685.
Oſſis *humeri rara fractura. A. IX. X. p.* 309
Oſſa *ſubſtantiam carneam referentia. A. II. p.* 9.
inter pleuram & pulmonum tunicam enata. A. IX. X. p. 59. *ſeq.*
Oſſium *mira mollities. A. II. p.* 7.
ob fluxiones mutatus locus. A. II. p. 8.
ſingularis articulatio. A. III. p. 80.
cruralium multiplex fractura curata. A. VII. VIII. p. 20.
femoris medulla lapidea in gallina. A. IX. X. p. 434.
Oſſiculum *maxillæ, poſt factam ante* 18. *annos in infelici dentis extractione fiſſuram, ſponte & ſalutariter ſeparatum. A. I. p.* 310.
in cerebro natum. A. IX. X. p. 294.
Oſſiculorum *fœtus mortui congeries per* 13. *annos in utero hæret, muliere interim bis pariente. A. IV. p.* 184.
Oſſeæ *gingivæ. A. V. VI. p.* 131.
Ortum *verſus ſolis, qui proficiſcuntur breviores dies habent illis, qui in occaſum iter faciunt. A. IV. p.* 23. *App.*
Oſtryæ *folia tofis impreſſa. A. V. VI. p.* 66.
Ovale centrum *Vieuſſenii. A. IX. X. p.* 129. *App.*
ejus convulſio eſt Catalepſis. A. IX. X. p. 187.
Ovis *à lupo lacerati lanam, ſi veſtes ex ea fiant, generare pediculos ridiculum. A. I. p.* 20.
uterus hydropicus. A. IX. X. p. 194.
Ovarium *gallinæ molam continens. A. IX. X. p.* 283.
Ovum *quadratum. A. IX. X. p.* 85.
cotyledoniforme ſecundinæ abortivæ. A. IX. X. p. 359.

Ovum *deſcriptum à Grammanno cujus tr. ſynopſis eſt. A.IV. p.* 176. *App.*
Ovo *incluſus limax. A. V. VI. p.* 600.
Ovum *anguinum Plinii. A. V. VI. p.* 41. 45.
Bovis, quid? A.V.VI. p. 81.
Galli Gallinacei ſemi circulare. A. V. VI. p. 278.
Gallopavi, ut rarum, ſic monſtroſum. A. V. VI. p. 374.
Ovorum *putamina ſeu teſtæ vomitu rejectæ. A. II. p.* 257. *A. IV. p.* 64.
teſtæ calcinatæ lepram curant. A. IX. X. p. 279.
Ovis *omentum in cane aliæque plurimæ hinc inde partes obſeſſæ. A. II. p.* 300.
Ovula *inſectorum etiam absque coitu prævio non ſunt ſterilia. A. IX. X. p* 27. 28.
Ozæna *ex variolis. A. IV. p.* 3.
odoratus amiſſi cauſa. A. IV. p. 9.
in 4. *fratribus. A. VII. VIII. p.* 318.
ei ſuperveniens Amavroſis ſalivatione curata. A. IX. X. p. 231.

P.

PÆdarthrocace, *quid? A. III. p.* 125.
quibus contingat? ibid.
ex neglectis variolis. A. IV. p. 3.
Pæoniæ *Anatomes Hunervvolffii ſynopſis. A. V. VI. p.* 88. *App.*
radix collo appenſa tollit incubum. A. I. p. 49.
Palamitæ *aliquot centena inteſtina cæca habent A. IV p.* 109. *App.*
Palpitatio cordis *& ſyncope ex intempeſtiva VSne & purgatione. A. V. VI. p.* 429.
Palpatio *cum Catalepſi biduana in moribundo. A. IX. X. p.* 422.
ejus cauſa vera. A. I. p. 97. 98. *App.*
Panaceæ *Auri purgantis virtutes. A V. VI. p.* 182.
Panchymagogum *Crollii extractum priapiſmi cauſa. A. I. p.* 240.
Pancreas *ex cane* 48. *horas ſuperſtite extractum. A IV. p.* 114. *App.*
ejus ductus diſtantia ab inteſtino. A. IV. p. 113. *App.*
— — *interdum unum canalem cum ductu felleo conſtituit. A. IV. p.* 114. *App.*
Panis, *laxativus. A. I. p.* 189.
cur raro molis faſtidium pariat. A. II. p. 275.
deſtillatus moderato igne ſpiritum præbet volatilem penetrantem. A. II. p. 16.
obeſitatis cauſa. A. VII. VIII. p. 138. *App.*
nimia ingurgitatione mortis ſubitaneæ cauſa. A. IX. X. p. 420.
Panno *calido fugati vermes. A. IV. p.* 54.
Papillæ *mammarum in Puella mirè protuberantes. A. I. p.* 29. 30.
— — *ſerum fundentes. A. IV. p.* 175.
Papillulæ *ſerum in cavitatem cerebri effundentes. A. I. p.* 252. 262. 270.
Pappare *qualis vox, & unde? A. IX. X. p.* 89.
Papulæ *magis periculoſæ ſunt in febribus malignis, quàm alia exanthemata. A. VII. VIII. p.* 344.
earum origo. A. VII. VIII. p. 344.

Paracenteſis *in pectore feliciter adminiſtrata. A.I. p.216.*
quando cum fructu celebretur. A.III. p.81. App.
à Natura aſcitici ſponte inſtituta. A. V.VI. p.336.
Paradiſus *Rœſtenſis. A.IX.X. p. 245. App.*
Paragnay *herba egregium emeticum. A. III. p.7. App.*
quo tempore innotuerit. ibid.
Paralyſis *ſcorbutica vaga curata. A.II. p. 324.*
Spiritu Vini Paralytico Mynſichti non parum curatur. A.II. p.64.
ex vermibus. A.III. p.195.
cachexiæ ſuperveniens. A.V.VI. p 443.
curata. A.VII.VIII. p.22.
lateris dextri, ſurditatem excipiens. A.VII.VIII. p.337.
linguæ curata. A.VII.VIII. p.155.
univerſalis. A.VII.VIII. p.37. App.
particularis digitorum quorundam ob baſilicæ VSnem. A.IX.X. p. 334.
Paralytica *membra & ad ea urticæ uſus. A.I. p.54.*
Paralytici *ex variolis. A.IV. p. 2.*
Pareſis *ex vino per lithargyrium dulcificato. A.IV. p.81.*
ex Colica. A.VII.VIII. p.77. App.
— — ei balnea proſunt. A.V.VI. p. 136. App.
Parotis. *A.VII.VIII. p. 331.*
Parturientium *vetularum uteri oſculum, quantum poſſibile eſt, dilatandum eſt. A.II. p.193.*
Parturiens *epileptica curata. A.VII.VIII. p.206.*
Partus *Cæſareus, propria manu temerè peractus. A.I. p.84. ſeq.*
— — feliciter & nullo graviore ſuperveniente ſymptomate, nequidem lipothymia peractus. A.II. p.24.
Partu *imminente VSio ſalutaris.*
Partus *difficilis an eum promoveat aëtites. A.I. p.49.*
— — facilitatus. A.II. p.195. 265.
— — in felicem mutatus. A.III. p. 274.
— — fiſtuloſum ſinum & exulcerationem producit. A.V.VI. p. 377.
— — eo mortuæ Anatome. A.IX.X. p.180.
Numeroſus, ejus exempla. A.V.VI. p.354.
— — quinque foetuum. A.II. p.264. A.IV. p.166.
— — quadrigeminorum. A.V.VI. p. 352. 458.
trigeminus. A.II. p.37. 264.
Nonimeſtris. A.III. p.24.
bis peractus intra 13. annos, quamvis oſſicula fœtus mortui in utero interea hærerent.. A.IV. p.184.
ſine dolore ex utero prolapſus. A.I. p.188.
quo ſtimulo ad exitum ex utero inſtigetur. A.II. p.113.
Millepedarum. A.III. p.3.
in utero materno petrefactus. A.VII. VIII. p.53.
— — vermine factus. ibid.

Partus *poſt mortem matris. A.VII.VIII.p. 77. App.*
poſt Partum *dolores eorumque cauſa. A.I. p. 53.*
— — *ſpermate ceti ſedati. A.I.p. 59.*
Paſſer *piſcis grandinoſus. A.V.VI.p.* 462.
— — *Canarienſis verſicolor. A.VII. VIII. p.* 142. *App.*
Paſſulæ *hepati conducunt. A.III. p.* 267.
majorum acini alvum adſtringunt. A.V.VI.p. 177.
Paſtinacæ *radices annoſæ variorum deliriorum cauſa. A.II.p.* 321.
Patellæ *relaxatio ad talum usque. A.V.VI. p.* 97.
Pater *ex filio. A.IV. p.* 46.
Pathetici *nervorum paris deſcriptio. A. IX.X.p.* 140. *App.*
Pathologia *inverſa. A.V.VI.p.* 421.
Pavonis *albi mira excluſio. A. III. p.* 263.
Pectoris *hydrops, vid. Hydrops.*
Pectunculus *bivalvis ſtriatus. A.V.VI. p.* 44.
Pectunculi *montani, ſtriati contorti. A.V. VI. p.* 44.
Pectunculites. *A.V.VI. p.* 44.
Pediculi *poſt tertianam. A. IX.X. p.* 367.
ex faſcino. A. IX.X. p. 182. *App.*
eos fugans remedium. A. IX.X. p. 129.
Pelicani *vera deſcriptio. A.IV.p.* 247.
Pellicularum *per diarrhœam excretio. A. IX.X. p.* 124.
Pello *tuguriolum ruſtici Finlandici. A. IV. p.* 27. *App.*
Peniformes *calculi. A.I. p.* 219.
Penis *ab amaſia retractus reſtitutus. A.I. p.* 308.
ob calculum urethræ infixum feliciter inciſus. A.I. p. 249.
& ſcrotififtula quintuplex, caruncula in urethra juncta feliciter curata. A.I. p. 129.
duplex. A. III. p. 110.
hydrops. A. III. p. 14.
cum teſtibus latens, podice percuſſo prodiens. A.IV. p. 219.
erectio in infante recens nato. A.IV. p. 221.
in demortuis unde erectio? A.IV. p. 222.
monſtroſus. A. VII. VIII. p. 49.
copioſos producit flatus. A. IX.X. p. 255.
ex eo menſtruus ſanguinis fluxus. A. IX. X. p. 258.
glans ſpongioſæ molis urethræ eſt continuatio. A. IV. p. 87.
Pennatorum *epidemica lues. A.V.VI. p.* 385.
Πέντοςχ@ *in ſterili conjugio. A.V.VI. p.* 174.
Perdix *alba inteſtina cœca ſeſquipalmo longiora habet. A. IV. p.* 109. *App.*
Perdices *an corde duplici gaudeant. A.I. p.* 130. *ſeq.*
per antipathiam periculoſas anxietates inducunt. A. III. p. 67.
Pericardium *cordi naturaliter non adhæreſcit. A. II. p.* 282.
lapillos virides in ſe continens. A. VII. VIII. p. 119.
cum corde coalitum. A.V.VI.p. 472.
Pericardii *aqua urinæ ſimilis in viro. A. I. p.* 205.

Peri-

Pericardii *aqua in bove. A. IX. X. p.* 312.
hydrops. A. I. p. 98. *App.*
Periodice *recurrens febris ſingularis ipſo die natali. A. I. p.* 44.
—— *totius corporis pruritus. A. I. p.* 42
Periſtalticus *inteſtinorum motus extra abdomen conſpicuus. A. V. VI p.* 222.
Periſtromatis *villoſi abſceſſus. A. IX. X. p.* 317.
Peritonæi *diverticula nova à Nuckio deſcripta. A. II. p.* 329.
Perſeus *piſcis tria inteſtina cœca habet. A. IV. p.* 108. *App.*
Peruvianus *Cortex quando in uſum venire cœperit. A. III. p.* 7. *App.*
in febre petechiali Epidemica haud proficuus. A. IV. p 94. *App.*
Pes *ſphacelatus ſponte decidens. A. IX. X. p.* 206.
Pedis *digitus maximus feliciter ſervatus. A. IX. X. p.* 269.
dextri pollex gangrænoſus in viro ſeptuagenario majore feliciter ſeparatus. A. IX. X. p. 436.
Pedum *clavorum vera cura. A. VII. VIII. p.* 176.
Peſtis *an Monckii vomitorio curetur. A. V. VI. p.* 299.
ſigna an piſcium morbi epidemici? A. V. VI. p. 368.
fumo propagata. A. V. VI. p. 456.
cur ſenes rarius invadat? A IV. p. 88. *App.*
Petechiæ *quid? A. II. p.* 227.
Petechialis Febris *Epidemicæ Mutinenſis ſigna & ſymptomata. A. IV. p.* 70. *ſq. App. cauſæ. A. IV. p.* 84. 87. *App.*
curatio. A. IX. X. p. 40.
Petechialis Febris *ſolutio per icterum. A. IX. X. p.* 198. 433.
tertiana epidemica Vomitorio curata. A. I. p. 38.
an in ea VS io conveniat. A. I. p. 231
Petechiæ *diſparentes variorum ſymptomatum cauſa. A. VII. VIII. p.* 154.
earum eruptio absque febre cum hæmorrhagiis. A. IX. X. p. 200.
S. Petri *piſcis plurima inteſtina cœca habet. A. IV. p.* 109. *App.*
Peucites *VVelſchii. A. V. VI. p.* 60. *App.*
Phantaſiæ *maternæ in fœtum imperium. A. VII. VIII. p.* 87.
Phaſeoli *minoris ſemen in pulmones hauſtum. A. V. VI. p.* 588.
Philtrorum *pernicialis vis maturè devicta. A. II. p.* 114.
Phlegmones *progenies. A. IX. X. p.* 74.
Phoſphorus, *ex herba flammula parari poteſt. A. II p.* 27.
ex ſemine ſinapios & naſturtii ab aliis conficitur. A. II. p. 27.
ejus materia omnibus herbis balſamicis ineſt. A. IV. p. 68.
Gaſſendi. A. IV. p. 69.
Naturalis, ejusq; phœnomena. A. V. VI. p. 87.
ex Urina dum deſtillatur, hominibus quorum Urina eſt, dolorem aliquẽ circa pudenda excitat. A. IV. p. 68
Phrenitis *balneo aquæ frigidæ curata. A. V. VI. p.* 251.
Phthiriaſis *ex faſcino falſo judicata. A. I. p.* 19. *ſeq.*
ad eam remedia. A. I. p. 20.
in febribus malignis, quale ſignum? A. V. VI. p. 396.

Phthiriaſis *oleo olivarum curata. A.IX.X. p.33.*
Phthiſis *decocto ligni ſancti curata. A.II. p.83.*
ex nucleo avellanæ in aſperam arteriam illapſo. A.III. p.19.
incruenta. A.IV. p.131. App.
ex podagra recurrente. A.V.VI. p.62.
à natura curata. A.V.VI. p.103.
eam comitantia ſymptomata. A.V.VI. p.458.
frequenter oritur ex ventriculo. A.VII.VIII. p.120 App.
curata. A.VII.VIII. p.19.
Phthiſici *conſummati curatio per pulverem & Tincturam ſingularem. A.II. p.189.*
cur alii citius, alii tardius moriantur. A.III. p.9.
Anatome. A.IX.X. p.425.
pueri Anatome cum polypis cordis. A.V.VI. p.466.
& hydropici Anatome. A.V.VI. p.471.627.
iis intertrigo maximè infeſta. A.V.VI. p.279.
Phthiſicus *lapillos per tuſſim rejicit. A.IV. p.228.*
Phycites *Plinii. A.V.VI. p.60. App.*
Phyllites *lapis. A.V.VI. p.63.79. App.*
Piæ matris *conſtitutio. A.IX.X. p.86. App.*
duplicatura. A.IX.X. p.90. App.
Utilitas & officium. ibid.
glandulæ an dentur. p.91.
plexus, vaſa ſanguifera. A.IX.X. p.91. App.
Pica *laborantium exempla. A.III. p.106. App.*
Pica *ſingularis in gravida. A.III. p.31.*
cretæ ſexagenaria. A.IV. p.36.
piperis in chlorotica. A.IV. p.37.
fœtui noxia. A.V.VI. p.258.
in infante. A.VII.VIII. p.63.
virorum. A.VII.VIII. p.64.
Piceæ *arboris Anatome. A.VII.VIII. p.3. App.*
Picus *vix unico inteſtino cœco præditus. A.IV. p.109. App.*
Piedra *de Cobra, ejusque Alexipharmaca. A.IV. p.43.*
intoſcata. A.V.VI. p.59.
frumentalis Imperati. A.V.VI. p.63. 78. App.
di Sinai. A.V.VI. p.59.
Pili *capreæ fortiter agitati flammas eructant. A.V.VI. p.81.*
diverſi in capite & pube. A.V.VI. p.(173.
Pilorum *omnium caſus. A.III. p.77.*
Pilulæ *diu in ſtomacho latitantes. A.I. p.128. App. (p.68.*
cochiæ cœcam gallinam curant. A.IX.X.
Pinealis glandulæ *varia conſtructio. A.I. p.255. App.*
flacciditas. A.I. p.266.
deſcriptio. A.IX.X. p.116. App. ſeqq.
non eſt ſedes animæ. ibid.
Pinguedo *flaveſcens. A.II. p.18.*
tumorem in abdomine tympanitico ſimilem efficiens. A.II. p.35.
alba unde? A.III. p.211.
omnis abſumta in puero febre maligna defuncto. A.III. p.12.
inſignem habet communionem cum ſero. A.III. p.84. App.
an ſentiat? A.III. p.85. App.
ea refertus tumor. A.V.VI. p.91.

Pinguia *& unctuoſa an oculis noceant. A. V. VI. p.* 361.
Pinna *marina Geſneri. A. IV. p* 145. *App.*
Pini *arboris anatome. A. VII. VIII. p.* 11. *App.*
nucleum referens lapis. A. V. VI. p. 45
Piper *ejus pica in Chlorotica. A. IV. p.* 37.
locum, ubi naſcitur, minus ſalutarem reddit. A. VII. VIII. p. 36.
Piperinæ *thermæ. A. VII. VIII. p.* 4.
Piſcatio *miranda in Styria, A. IX. X. p.* 42.
Piſcatio *intempeſtiva lacus tempeſtatem inducit. A. IX. X. p.* 43.
Piſcis *marinus monſtroſus. A. IV. p.* 76. *A. V. VI. p.* 145.
vivus deglutitus, vivus per vomitum rejectus. A. IV. p. 133.
Sancti Petri plurima inteſtina cœca habet. A. IV. p. 109. *App.*
Paſſer grandinoſus. A. V. VI. p. 462.
figura vittæ Gallicanæ. A. V. VI. p. 146.
hermaphroditus. A. VII. VIII. p. 190.
Piſces *non omnes inteſtino cœco deſtituuntur, A. IV. p.* 108. *App.*
Piſcium *copia terræ ſterilitatis prænuncia. A. I. p.* 226.
quidam plurima habent inteſtina cœca. A. IV. p. 108. *App.*
morbi epidemici an peſtis imminentis ſignum ſint. A. V. VI. p. 386.
noſologia inter deſiderata Medica. A. V. VI. p. 462.
Pituitaria *glandula ejusque defectus in hydropico. A. I. p.* 263.
lentore obducta in hydrocephalo defuncto. A. I. p. 263.
eam venæ pulmonares alluunt, non intrant. A. I. p. 258.
ejus uſus. A. I. p. 258. 263.
Pithea *urbs Bothniæ incendio deleta. A. IV. p.* 41. *App.*
Pix *qua dolia picantur, in vino Malvatico exhibita ſiſtit hæmorrhagiam uterinam. A. IV. p.* 111. 113.
Planetarum *motum Geocentricum calculandi certiſſima methodus. A. IV. p.* 105.
Plantarum *ſexus aſſeritur. A. III. p.* 33. *App.*
laticaulium generandi cauſa. A. VII. VIII. p. 31.
Pleuram *inter & tunicam pulmonum enatum oſſiculum. A. IX. X. p.* 59.
Pleuritis *Epidemica, & in ea ſanguis ſevi liquati adinſtar poſt venam ſectam obſervatus. A. I. p.* 103.
cum purpura lethalis. A. I. p. 298. *A. IV. p.* 114.
ex frigidæ potu. A. II. p. 253.
ex ulcere pedis clauſo. A. V. VI. p. 640.
Anno 1696. *graſſans, VSnem & purgationem non tulit. A. V. VI. p.* 247.
Pleuriticus *factus Podagricus. A. III. p.* 18.
Pleuropneumonici *& cachectici Anatome. A. IX. X. p.* 413.
Plexus choroideus *eſt duplex. A. IX. X. p.* 206. *App.*
glandulæ variæ. A. IX. X. p. 208. *App.*
Plica *Judæorum. A. VII. VIII. p.* 57.
ejus cauſa. ibid. p. 58.

Plica *in Suevia in viro obſervata. A. VII. VIII. p. 137. App.*
Plumbeus *globulus per triennium in corpore detentus, tandem extractus. A. IV. p. 155.*
Plumbum *depaſcentes vermes. A. V. VI. p. 220.*
ejus mutatio in Aurum, à Satoneo facta. A. V. VI. p. 18. App.
— — *intus cum pane ſumti noxa. A. VII. VIII. p. 13. App.*
Plumoſus *abſceſſus in anſere. A. V. VI. p. 424.*
Pluvia *milii prodigioſa. A. III. p. 40.*
ſericea. A. V. VI. p. 378. (132.
rerum variarum. A. VII. VIII. p.
— — *ejus cauſa. A. VII. VIII. p. 136.*
cruenta falſo credita. A. IX. X. p. 202.
Pluvialis *avis inteſtina cœca tres digitos transverſos longa poſſidet. A. IV. p. 110. App.*
Pneumatica *altera philoſophiæ Naturalis pars, quomodo à Medico tractanda. A. IV. p. 139. App.*
Pneumonia *ex itinere lethalis. A. VII. VIII. p. 153.*
Podagra, *ad eam dextre curandam indicationes. A. I. p. 220.*
eam mentiens gangræna pedum. A. I. p. 220
anodynis periculoſe ſopitur. A. II. p. 32
radice Nadragyula curata. A. II. p. 32
ſmilacis aſperæ uſu levamen doloris ſentit. A. II. p. 44.
thermarum uſu lethalis facta. A. II. p. 168.
ab uſu ceraſorum acidorum. A. III. p. 52.
Podagra *recurrens producit tuſſim, & tandem phthiſin. A. V. VI. p. 60.*
ex lympha acri, vitrum poſtea corrodente. A. V. VI. p. 104.
capitis. A. V. VI. p. 334. A. VII. VIII. p. 361.
indolens. A. VII. VIII. p. 262.
lacunæ ſtercoris vaccini & equini inſidendo curata. A. IX. X. p. 40.
ejus cauſa ex nervis. A. VII. VIII. p. 345.
à quibus remediis abſtinere debeat. A. V. VI. p. 347
ejus remedia emplaſtrum efficax. A. V. VI. p. 150. App.
— — *emulſio Mynſichtii laxativa antipodagrica. A. V. VI. p. 106.*
Podice *percuſſo penis cum abdomine in teſtibus latens prodit. A. IV. p. 219.*
Podices *aurei Philiſtæorum ob Hæmorrhoides cœcas. A. IV. p. 217.*
Pœonia *vid. Pæonia.*
Poëtarum *fluvii auriferi. A. I. p. 6.*
Pollex *pedis dextri gangrænoſus in viro ſeptuagenario majore feliciter ſeparatus. A. IX. X. p. 269. 436.*
Poloniæ *Regis Robur. A. IX. X. p. 158.*
Polygonum *Marchicum cocciferum. A. IX. X. p. 132.*
Polypus *Aortæ. A. I. p. 64. ſeq. 95. App. 104. App.*
Arteriæ pulmonalis, diſpnoeæ cauſa. A. I. p. 104. App.
in cerebri ſinubus repertus. A. II. p. 25.
Polypus *Cordis portentoſus. A. II. p. 25.*
— — *orthopnœæ cauſa. A. III. p. 26.*
— — *in puero phthiſico generatio eadem quæ molæ. A. V. VI. p. 470.*

Polypi *æmulantur braſſicæ capitatæ folia. A.I. p.* 121.
eorum appellationes variæ. A.I. p. 118. *App.*
curatio, quibus remediis tentanda. A.I. p. 111. *App.*
— — *Nicotianæ fumo peracta. A.VII. VIII. p.* 214.
— — *per Mercurium. A.II. p.* 232.
differentiæ. A.I. p. 119. *App.*
geneſis & textura. A.I. p. 108. *App.* 120. *App.*
homonymia. A.I. p. 120. *App.*
unde naſcantur. A.II. p. 305.
morbis incurabilibus ut plurimum annumerantur. A. I. p. 110. *App.*
frequentes. A. IX. X. p. 290.
Poma *natalitia. A.I. p.* 132. *App.*
Pomis *& cera dyſenteria curata. A. I. p.* 241.
Pomum *arbor à terræ motu in alium transmigravit locum. A. I. p.* 8. *App.*
Popelus *quale terriculamentum. A. IX. X. p.* 103. (*p.* 95.
Porcellorum *glandula moſchata. A. V. VI.*
Porcini *dentes pro ſerpentum Coronis venditi. A.IV. p.* 59.
capitis fumo indurati eſus febris recidivam experimento producit. A.V.VI. p. 75. (192.
Porrigo *ſarſa & amaris curata A. II. p.*
Pori *coralloidei generatio. A. IV. p.* 148. *App.* (*App.*
cervini generatio. A. IV. p. 148.
Potta *marina ſpecies urticæ marinæ. A. IV. p.* 145.
Potulentorum *deglutitio haud impune peracta. A. III. p.* 166.
Potiuncula, *homicidæ confeſſionem extorquens. A. VII. VIII. p.* 39.
Potus *frigidæ aquæ uſus. A. III. p.* 97. *App.*
frigidus mortis cauſa. A. VII. VIII. p. 118.
vocis privationem cauſans. A. VII. VIII. p. 74. *App.*
Prægnans *malum Sinenſe. A. II. p.* 182.
Prægnantis *miſerabile fatum. A. V. VI. p.* 231.
Præputium *violenter retractum, & hinc gangræna in virga. A. V. VI. p.* 163.
Præſagium *ex ſomnio. A. I. p.* 48.
Priapiſmus *continuus cum motibus convulſivis diuturnis, in puero quinquenni. A. I. p.* 304.
ab extracto Panchymagogo Crollii. A. I. p. 240.
ab aſſumpto opio in febre ardente. A. II. p. 119.
Prolapſus *uteri, & partus ex eo ſine dolore. A. I. p.* 188.
Prophylacticus *Syrupus Zvvingeri. A. VII. VIII. p.* 18.
Pruinæ *& nivis figura. A. V. VI. p.* 482.
quoque hexagonæ lamellæ ſunt. A. V. VI. p. 482.
Prunorum *Damaſcenorum eſus Urinæ nigræ cauſa. A. IV. p.* 33.
fructus monſtroſi. A. IX. X. p. 137.
Pruritus, *totius corporis periodice recurrens. A. I. p.* 42. 161.
Pterites *dendritis ſpecies. A. V. VI. p.* 61. 63. *App.*
Pterygium *in oculo ex eryſipelate faciei. A. V. VI. p.* 355.

Ptyaliſmus *graviditatis in quadam ſignum. A.III. p.* 57.
Pubis *pili diverſi & capitis. A.V.VI. p.* 173.
hernia pro utero tractata. A.IX.X. p. 3.
Pudendum *Regale Fabii Columnæ. A.IV. p.* 145. 149. *App.*
Pudendi *tumor ablatus. A.IX.X.p.* 126.
Pudendorum *in gravida intumeſcentia. A.III. p.* 13.
muliebrium excoriationis cura. A.V.VI. p. 121.
exulceratio & ſinus fiſtuloſus poſt partum. A V.VI. p. 377.
Pudor *noxius ægrotorum. A.IX. X. p.* 7.
Puella *9. annorum prægnans. A.II. p* 261.
primo à nativitate octiduo fluore albo & rubro tentata. A.VII.VIII. p. 250.
Puerperæ *Anatome. A.III.p.* 213.
riſu p.n. defunctæ Anatome. A.I. p. 44.
Pullus *gallinaceus quadrupes. A.I.p.* 237.
Pullum *pariens gallina. A.I.p.* 60.
Pulmo marinus *vocatur alcyonium quartum Galeni. A.IV.p.* 145. *App.*
ejus Anatome ibid. p. 146.
Pulmoni *ingeſtum ſemen phaſeoli. A.V. VI. p.* 588.
Pulmones *hydropicæ omni parenchymate carentes. A.I. p.* 147.
læſi per globum ſclopeti, curato feliciter vulnere. A.I. p. 235.
ad ultimæ coctionis organa recte referuntur. A.II. p. 296.
Pulmonum *in aquam injectorum ſubſidentia an infallibile fœtus in utero demortui ſignum. A.I. p.* 166. 170.
calculi & maſſa grandinoſa. A.I. p. 62. *App.*
Hydrops. A.I.p. 91. *App.*
ſubſtantia ſtrumoſa. A.I. p. 96. *App.*
tunicam inter & pleuram oſſa. A.IX. X.p. 59.
Pulmonibus *cervæ infixum ligni fruſtum. A.V.VI. p.* 228.
Pulmonalium *bronchiorum obſtructio & ſigna diagnoſtica. A. I. p.* 63.
Pulſus *arteriæ jejuni 72 ſaturi 76. uni minuto ſive 60. ſecundis reſpondent. A.IV.p.* 22. *App.*
pene obliteratus, jam 4. ante obitum diebus. A.V.VI.p. 74. *App.*
inæqualis ejusque cauſæ variæ. A.I. p. 102. *App.*
Pulſuum *indicia fallaciſſima. A.IX.X. p.* 19.
Pulvis *confortativus. A.III. p.* 297.
febrifugus. A.VII.VIII. p. 118.
Pulviſculus *operatoris Ahlenſis ad Iſchuriam. A.V.VI. p* 98. *App.*
Punctum *ſaliens non modo vegetativam, ſed & ſenſitivam animam habet. A.III. p* 93.
Pupilla *è ſitu naturali dimota ſalvo viſu. A.V.VI. p.* 226.
cordiformis. A. VII.VIII.p. 39.
Purgantia; *à fortioribus colicæ cura nunquam inchoanda. A.I. p.* 117.
ſæpius fiunt Diaphoretica. A.II. p. 332.
eorum effectus varius in colica unde? A.I. p. 116.
— — *ſolo uſu contractura deſperata & diuturna curata. A.I. p.* 3.

Purgantium *uſus in fluxu menſium ſalutaris. A. I. p.* 111.
Purgans *intempeſtivè aſſumptum mortis cauſa. A. IV. p.* 13.
vehemens, cum voluptate ſemper aſſumptum. A. IV. p. 36. 37.
in febris petechialis initio feliciter exhibitum. A. IV. p. 78. 93. *App.*
levius enormiter operatur. A. I. p. 97.
Purgatio *& VSio intempeſtiva ſyncopes & palpitationis cordis cauſa. A. V. VI. p.* 429.
ejus noxa in pleuritide anni 1696. *A. V. VI. p.* 247.
fortis à laxante levi. A. I. p. 97.
Purpura *maligna cum pleuritide, lethalis. A. I. p.* 298. *A. IV. p.* 114.
ſcorbutica habitualis. A. I. p. 160.
ſcorbutica cum maculis violaceis cutis. A. IX. X. p. 298.
puerpura ſeu febris miliaris maligna. A. IX. X. p. 329.
alba epidemica Vratisl. A. IX. X. p. 17. *App.*
Purulenti *ichoris nimia quantitas ex abſceſſu profluens. A. V. VI. p.* 46. b.
Pus *dum fit, non ſemper adſunt dolores. A. I. p.* 223.
per cor tranſire dum per alvum aut veſicam excernitur, non eſt impoſſibile. A. II. p. 7.
in brachii tumore collectum alvus rejicit. A. V. VI. p. 635.
Puſio, *empuſa. A. II. p.* 37.
Puſtulæ *linguæ & ad eas ſingularis Tincturæ Martis ſolaris uſus. A. I. p.* 21.
& rubor oculorum camphoratis ſublatus. A. V. VI. p. 39.
Pylorus *pinguedine undiquaque obſeptus. A. II. p.* 35.
Pyriformis *calculus meatum urinarium occludens. A. IV. p.* 230.
Pyrites *metallaris radios ex centro verſus peripheriam protrudens. A. V. VI. p.* 171.
Pyrethrum *maſticatum loquelam reſtituit. A. II. p.* 64.
Pyra *limacifera. A. II. p.* 183.
Pyrus *ſylveſtris è fructibus flores emittens. A. IV. p.* 47.
è pyro fructu, ſ. folia ex fructu. A. IV. p. 235.
Pyrorum *eſus nimius iliacam paſſionem producit. A. IV. p.* 201.

Q.

Quadrigemini *uno partu excluſi. A. V. VI. p.* 352. 458.
Quadrupes *pullus gallinaceus. A. I. p.* 237.
Quadratum *ovum. A. IX. X. p.* 85.
Quartana *in hydrope laborantibus. A. I. p.* 295.
ad eam febrifugum Helmontianum. A. I. p. 242.
matrimonio ſanata. A. I. p. 230.
triplex exitialis. A. II. p. 49.
in quatuor ægris curata. A. II. p. 59.
curata per largam uvarum aſſumtionem. A. IV. p. 152.
— — *per ebrietatem. A. IX. X. p.* 204.
— — *per ſpecificum, Panaceam Auri purgantem. A. V. VI. p.* 185.
triennalis ceſſans poſt excretos calculos. A. V. VI. p. 226.

Quartana *abortu ſoluta. A.V.VI. p.636.*
ejus infallibile remedium. A.IX. X. p. 37.
Quercuum *foliis baccæ adnata. A. II. p. 161.*
folia lapidibus impreſſa. A.V.VI. p. 66. App.
Quernorum *corticum decocti uſus in dyſenteria. A.I. p. 88.*
Quinque *filiarum partus. A. IV.*
teſticulis gaudens in ſterili conjugio. A.V.VI. p. 175.

R.

RAbies *mira in cane à verme inducta. A. II. p. 140.*
quomodo differat ab hydrophobia. A. II. p. 136.
Rachitici *puelli Anatome. A. IX X. p. 413.*
Rachitis *ſpinam bifidam ſub ſe continet. A.IX. X. p. 321.*
Radiati *& diſcoidei flores. A.I. p. 174.*
Radix *effractoria. A.VII.VIII. p. 144.*
quomodo reperiatur. A.VII.VIII. p. 144.
Ranæ *piſcatricis anatome. A. II. p. 204.*
quatuor per os pueri rejecta. A. IV. p. 60.
Ranarum *hepar ad drachmas ſumtum epilepſiam curat. A. IV. p. 162.*
Rangiferi *pelles culcitrarum vices ſupplent. A. IV. p. 27. App.*
Ranunculi *paluſtris comeſta radix riſus Sardonii cauſa. A. II. p. 106.*
hortenſis flore pleno noxa. A. IX. X. p. 70.
Raparum *albarum polymorphæ excreſcentia. A. V. VI. p. 199.*
Raporum *ſeminis uberrima meſſis. A. II. p. 26.*
Raphani *ſyrupo curata raucedo. A. I. p. 56.*
fruſtulum per urinam excretum. A. III. p. 39.
vis antarthritica & antifebrilis. A. III. p. 244.
vis anthelmintica. A. IV. p. 56.
Rarefactio *ſanguinis VSnem poſtulat. A. IV. p. 160.*
Raucedo *ſyrupo Raphani curata. A. I. p. 56.*
nimia in morbillis epidemicis. A. IV. p. 28.
ejus remedium. A.VII.VIII. p. 76. App.
Receptaculum *quod inter caudam & anum taxi eſt, deſcribitur. A. III. p. 289.*
Recidiva *febris arte procurata. A.V.VI. p. 75.*
Refractio *Solis adumbrata. A. IV. p. 33. App.*
earum diverſa natura. A. IV. p. 34. App.
eas diverſitas vaporum majores vel minores efficit. A. IV. p. 35. App.
Reguli *Antimonii cum Mercurio amalgamatio quomodo inſtituenda? A. III. p. 296.*
Reiſeliana *Memoria. A. IX. X. ſub fin. App.*
Relaxatio *patellæ ad talum uſque. A. V. VI. p. 97.*
Remediorum *quorundam vanitas. A. I. p.*

Ren *dexter omni parenchymate deſtitutus in pus butyri inſtar ſciſſile abit. A.IV. p.164.*
unicus & inſignis in homine. A.V. VI. p.407.
ſiniſter dimidius ſphacelo corruptus dyſuriam cauſatur. A.IV. p.149.
alter ex cane exſectus ipſo tamen per aliquot menſes ſuperſtite. A. IV. p. 101. 102. App.

Renes, *per fruſta excreti. A.V VI. p.297.*
eorum hydatides, cum cruſta lapidea & calculis. A. I. p.302.
polypus. A.I. p.107. App.

Reſpiratio *intercepta à tumore immanis molis ad ipſum uſq; ſterni os & præcordia adſcendente. A. II. p. 73.*
difficilis ex cauſa rara. A.II. p. 279.
— — *ex grumo ſanguinis duriore. A. VII. VIII. p. 210.*
ejus principium cor. A. II. p.290.

Rete mirabile *cerebri, ejusque uſus in brutis. A. I. p. 257. in homine. A. IX. X. p. 110. App.*
exilius eſt in hominibus, quam brutis quibusdam. A. IX. X. p.109. App.
an venis deſtituatur. A IX. X. p. 110. App.
unde ortum ſumat? A. IX. X. p. 109. App.

Rex *Sueciæ Carolus XI. laudatur. A. IV. p. 13. 45. App.*
ſolem obſervat inoccidnum. A. IV. p. 13. App.
Nummum cudit in hanc obſervationem. A.IV. p. 16. App.

Regis *Poloniæ mirum robur. A. IX. X. p. 158.*

Rhabarbarologiæ *Curioſæ Dn. D. Tilingii ſynopſis. A. IV. p. 178.*

Rhodites *Plinii. A.V.VI. p. 60. App.*
verus VVeiſchii Aſtroitæ affinis. A. V. VI. p. 60. App. 78. App.

Ribium *eſus paſſionis iliacæ cauſa. A.IV. p. 199.*

Ridens *epileptica. A. IV. p. 154.*

Rigor *omnium membrorum. A.IV. p.249.*

Riſus *lethalis & p. n. in puerpera. A. I. p. 44. 45.*
in recens natis an convulſionis quædam ſpecies. A. I. p.63.
inuſitatus mortis immaturæ prænuncius. A.II. p.71.
mortis cauſa. A. II. p.18.
Sardonius à comeſta ranunculi paluſtris radice excitatus. A.II. p. 106.
— — *quid ſit? A.V.VI. p. 134. App.*
in Epilepſia. A. IV. p. 154.
involuntarius. A.VII.VIII. p 387.

Riſus *in Deorum numerum relatus veteribus. A.V.VI. p. 134. App.*
ab eo per totam vitam abſtinentes. A. I. p.62.

Riſu *p. naturali defunctæ Anatome. A. I. p. 46.*

Roitſchenſium *Acidularum uſus ſalutaris in* Colica *linoſa. A. I. p. 118.*

Ros *majalis in variis morbis utilis. A.V. VI. p.498.*
melleus vitioſus. A. IX. X. p. 171.

Roſæ *proliferæ. A.IX.X. p.249.*
earum odor hyſtericam paſſionem, abortum, & denique mortem producit. A. V. VI. p. 158.
— — *Cardinali Caraffæ infenſiſſimus. A.V.VI. p. 149.*

Roſis *multis inſignitus lapis Rhodites. A. V. VI. p.60. App.*
Robur *Poloniarum Regis ſingulare. A.IX. X. p.* 158.
Rotulæ ad Gonorrhœam Lanzonianæ. A. IX.X.p. 267. (172
Rubigo *quomodo producatur. A. IX.X. p.*
in mororum foliis ſterilitatis index. A.IV. p. 65. *App.*
totam cis- & trans- Padanam regionem infeſtans. A.IV. p. 66. *App.*
febris epidemicæ Mutinenſis cauſa procatarctica. A.IV.p. 84. *App.*
Rumina *& cunina inter nenias recenſentur. A.IX.X.p.* 96.
Rupertus (der Knecht Ruprecht) *quale terriculamentum. A.IX.X.p.* 111.
Ruptura *lienis à percuſſione.* A. *IX.X.p.* 12.
uteri ipſo partus tempore. A.V.VI. p. 269.
venarum cervicis uteri, & colli veſicæ ex caſu. A.V.VI. p. 266.
Ruſtici *& opifices quare ſint voraces. A.II. p.* 270.
Ruta *vermibus inimica. A.IV. p.* 56.

S.

SAbulum *coloris aurei in urina calculoſi. A.IX.X. p.* 55.
Sabuloſa *tuſſis. A.V.VI. p.* 127.
Saccatus *uteri hydrops. A.V.VI.p.* 539.
Sacculi *pinguedine repleti in brachii tumore. A.IV. p.* 193. *App.*
Saccharum *Saturni egregium ophthalmicum. A.I. p.* 227.
Lactis. A.IX.X. p. 280.
Sal, *fixum ex lepore martio potentiſſimum lithontripticum. A.IV. p.* 229.
Sal *Ammoniacum, ejus ſpiritus odoratum perditum reſtituit. A.V.VI.p.* 369.
commune ejus ſpiritus dulcis vermes per alvum pellit. A.IV. p. 38.
in petrificatione neceſſarium. A. IV. p. 159. *App.*
Salium *alcali & acidi rudimenta apud veteres. A.IV. p.* 86. *App.*
Salicites *lapis. A.V.VI.p.* 63.
Stalliconenſis. A.V.VI. p. 66.78.79. *App.*
Saliva *an menſtrui univerſalis elaborationi inſerviat? A. IV p.* 223.
corroſiva in infante. A.IV. p. 224.
momentaneè petrificata. A.V.VI. p. 91. *App.*
Salivalis *ductus Nuckianus in lupa obſervatus. A.I. p.* 153.
Salivatio, *corpulentiam nimiam minuit. A.III. p.* 84. *App.*
per eam curata febris maligna. A. V.VI. p. 275. 172. *App.*
— — *arthritis univerſalis curata. A.V.VI. p.* 348.
ejus vis purgante enervata. A. VII. VIII. p 12.
nullius uſus eſt in arthritide. A. VII. VIII. p. 13.
non ſemper ſcorbuto conducit. A.VII. VIII. p. 13.
absque mercurio procurata. A.IX.X. p. 47.
ſponte orta fluorem album curat. A. IX.X. p. 266.
ex Mercuriali inunctione duodecies repetita, non ſecuta. A.IX.X.p. 50.
curat amavroſin ozænæ ſupervenientem. A.IX.X. p. 231.

Salivatorii *vermes qui? A.II.p. 185.*
Salmonis *muria conditi eſus varia ſymptomata excitat. A.V.VI.p. 227*
Saltatione *quartana curata. A III. p.192.*
Saltans *& clamans epileptica. A.IV.p.154*
Salviæ *deſcriptionis Paulinianæ Synopſis. A.V.VI.p.87. App.*
Sambuci *foliorum ſuperficiei floſculi candidi adhærentes. A.VII.VIII.p.258*
ſpiritus in principio febris epidemicæ prodeſt. A.V.VI. p.521.
Sanguis *in apoplecticis etiam poſt mortem diu ſervat motum. A.I. p.66.*
cauſticus. A.I. p.32.
craſſus & viſcidus variorum ſymptomatum cauſa. A.I.p.99. App.
gelatinoſus è vena ſecta. A.I. p.45.
fluidus non coagulatus eſt Apoplexiæ cauſa. A.I.p. 269.273.
pleuritide epidemica laborantium ſevi liquati adinſtar obſervatus. A.I.p.103.
per unguium rimas exſudans. A.I. p. 130.
ſtillans è manuum pedumque digitis in juvencula A.III.p.327.
menſtruus an nævos deleat. A.IV. p.245.
Sanguinis *profluxus ex brachio die tertio poſt mortem. A.I.p.65.*
— — *die quinto poſt mortem. A.VII. VIII. p. 176.*
— — *nimius gravidæ mortis cauſa. A.VII. VIII. p. 120.*
ſpontaneus ex venæ ſectæ ruptura ſalutaris. A.I.p.157.
— — *diu poſt mortem è cadaveribus. A.I. 66.*
Sanguinis *eruptio è vaſe brevi mortis cauſa. A.V.VI. p.597.*
Libræ quot in homine? A.V.VI. p. 47. App.
ſputum ex neglecta VSne, & cucurbitulis A.V.VI.p.59.
& bilis motus ab eodem eſt principio. A.V.VI.p.46. App.
motus cauſæ. A.V.VI. p.46.
Sanguis *fluidus redditur à ſero. A.I. p. 269.*
proprius in cacabo frixus & naribus attractus hæmorrhagiam narium ſiſtit. A.II.p. 226.
— — *hæmorrhagiam uteri curat. A. IX. X. p. 386.*
rarefactus VSnem poſtulat. A.IV. p. 160.
condenſatus VSnem poſcit. A.IV. p. 160.
Sanguineus *ſudor, A.I. p. 124. A.VII. VIII p. 123. App.*
— — *ejus frequentia. A. I.p. 183.*
Sanies *in brachio per alvum expurgata. A. II. p.6.*
Sapo *aceto diſſolutus à ruſtico in dyſenteria feliciter aſſumptus. A.I.p.90.*
Sapphiro *mixta topaſius. A.IV.p.262.*
Sarcoma *qualis tumoris ſpecies? A.IV. p. 182. App.*
figura verè orbiculari exciſum. A. IV.p.150.
cancroſum ab externa parte cavitatis genu ſiniſtri propullulans. A IX. X. p. 361.
Sarcophia *qualis tumoris ſpecies? A.IV. p. 182. App.*

L 2

Sardo-

Sardonius *riſus à comeſta radice ranunculi paluſtris excitatus. A.II.p.106*
vid. Riſus.
Sarſa *porriginem feliciter curavit. A.II. p.192.*
Saturni *ſaccharum ophthalmicum eſt. A.I. p.227.*
vitriolum noxas in vino lithargyriato parit. A.IV. p.210.
Satyrium *marinum, vulgo Potta Marina. A.IV. p.145. App.*
Scabies, *ea laborantes infantes cur variolis rarius afficiantur. A.I p.79.*
neogamorum. A.I. p.192.
retropulſa aſthma producit. A.V.VI. p.148. App.
cum tremore ad tabem inclinans. A.V.VI. p.11.
dolorem Iſchiadicum in ſene ſolvit. A.V.VI. p.45.
in ſenibus ſæpe lethi nuncia. A.V.VI. p.47.ſeq.
deſperatiſſima Helleboro curata. A.V.VI. p.243.
ex contuſione gravi. A.V.VI.p.427.
male curata mortem infert. A.IX.X. p.32.
ferina Chirurgia infuſoria curata. A.IX.X. p.145.
luna creſcente aucta. A.IX.X.p.377.
Scabioſos *caute medicari convenit. A.II. p.192.*
Scapulæ *ſcarificatæ, & ex iis virgo menſibus purgata. A.I. p.138.*
Scarabæus *cornutus in ovo quadrato latens. A.IX.X. p.125.*
Scarlatina *febris epidemica Auguſtana. A.IX.X. p.38. App.*
Sceleton *elephantis in collo ſabuloſo repertum. A.VII.VIII. p.294.*
Schinobu *caryophylli hortenſis ſpecies apud Japanenſes. A.II. p.285.*
Schneejäher / *juga glaciei inveterata. A.IX.X. p.60. App.*
Scintillæ *ex alicujus capillis, induſio & chirothecis proſilientes. A.V.VI. p.87.*
Scipio *Naſica primus aquâ diviſit horas noctium atque dierum. A.IV. p.24. App.*
Scirrhus *hepatis. A.I. p.204.*
hepatis per abſceſſum curatus. A.II. p.105.
uteri. A.VII.VIII. p.70. App.
tali dislocati. A.IX.X. p.207.
ſanguineus ex apoſtaſi per ſeceſſionem. A.IX.X. p.226.
Scirrhi *verminoſi in ventriculis canum. A.V.VI. p.593.*
Sciuris *eſus amygdalarum amararum lethalis. A.I. p.284.*
Sciurus *albus mortis nuncius. A.VII.VIII. p.53.*
Scolopendrita *lapis. A.V.VI.p.62.78. App.*
Scolopendræ *vermis figura lapidi impreſſa. A.V.VI. p.62. App.*
Scorbutus *oris, appetitu myrtillorum curatus. A.II.p.346.*
Sileſiam infeſtans. A.IV. p.190.
Scorbutica *abdominis affectio, graviſſimis animi deliquiis comitata, curata. A.I. p.176.*
purpura habitualis. A.I.p.160.ſeq.
Scorbuticus *dolor brachii in apoplexiam terminatus, non tamen lethalem. A.III. p.278.*

Scor-

Scorpionum *ictus. A. I. p.* 39.
venenum quale? A. I. p. 41.
Scorpius *major piſcis* 8. *inteſtina cœca poſſidet. A. IV. p.* 108. *App.*
Scripturarum *ſuperſtitioſarum vanitas. A. I. p.* 49 (*p.* 234.
Scroti *verruca penſilis fungiformis. A. I.*
calculus exemptus. A. V. VI. p. 591.
tumor ingens. A. V. VI. p. 113.
ulcus manans, hydropem curat. A. V. VI. p. 258.
Scula *mons præruptus Angermanniæ. A. IV. p.* 43. *App.*
Secale, *temulentum. A. VII. VIII. p.* 32
ejus grana degenera venenata. A. II. p. 348.
— — *ſpica mira. A. II. p.* 35. *App.*
— — *ſpicæ pedis Geometrici longitudinem æquantes. A. II. p.* 29. *App.*
Secundinarum *diverſitas in partu gemellorum. A. VII. VIII. p.* 70.
in delendis nævis noxa. A. IX. X. p. 249.
Secundinæ *abortivæ ovum cotyledoniforme. A. IX. X. p.* 359.
Segetes *in zona frigida brevi tempore matureſcunt. A. IV. p.* 40. *App.*
Selenites. *A. V. VI. p.* 142 *ſeq.*
Sella *curioſa. A. VII. VIII. p.* 174.
Semitertianæ *febris typus. A. IX. X. p.* 7. *App.*
Semen *braſſicæ excrementitium. A. I. p.* 71.
raporum uberrima meſſe collectum. A. II. p. 26.
viſci, ejusque germinatio. A. I. p. 173.
Semen *humanum croci colore tinctum. A. V. VI. p.* 623. (645.
nullum emiſſum in coitu. A. V. VI. p.
Sementis (der Saat) *uſus in præſervatione morborum. A. IX. X. p.* 31.
Sempervivum *majus euporiſton in ulceribus manantibus. A. V. VI. p.* 238.
euporiſton in hydrope. A. V. VI. p. 336.
in tectis virens à fulmine præſervat. A. IX. X. p. 275.
ejus ſuccus prodeſt ambuſtioni. A. IX. X. p. 275.
ejus pulvis quandoque prodeſt in veſicis eryſipelaceis. A. IX. X. p. 275.
Senes *cur peſti minus ſint obnoxii. A. IV. p.* 88. *App.*
Senſatio *perfecta nulla, niſi in cerebro. A. V. VI. p.* 3. *App.*
Corporum, quomodo fiat? A. V. VI. p. 9. *App.*
Senſus *genuum pedumque abolitus reſtitutus. A. I. p.* 1.
& motus repentina abolitio. A. II. p. 54.
quomodo fiat? A. IX. X. p. 144. *App.*
Septi *lucidi deſcriptio. A. IX. X. p.* 30. *App.*
Sericea *pluvia. A. V. VI. p.* 378.
Sericum *Numbergenſe ſingulare. A. V. VI. p.* 261.
cocco tinctorio infectum curat menſium fluxum nimium. A. IX. X. p. 418.
Serpens *Jalappæ uſu è corpore expulſus. A. I. p.* 228.
à vacca lactatus. A. II. p. 80.
morſu puellæ pedem excipiens, ejusque feliciſſima curatio. A. II. p. 240.

Serpens *monſtroſus in equo repertus. A.III. p.* 226.
dormientis ori ſe ingerens, vomitu rejectus. A.V.VI. p. 365.
marinus in paradiſo Rœſteenſi. A.IX. X. p. 246. *App.*
Serpentum *uſus in cibis & culinarius. A. IV. p.* 43.
linctus & ſuctio hydropem curat. A. IV. p. 44.
antrum ſalutiferum. A.IV. p. 44.
coronæ non fabuloſæ. A. IV. p. 48.
Serpentinus *lapis, ejusq; vires. A. III. p.* 272.
vid. Piedra de Cobra.
Serpiginem *exſtirpans linimentum euporiſton. A. VII.VIII. p.* 37.
Serum *ſanguinem fluidum reddit. A. I. p.* 269.
ſanguinis perpetuo lacteum in viro obſervatum. A.II. p. 144.
ejus lentitia unde? A. III. p. 174. *A.V.VI. p.* 73.
— — *quomodo attenuanda. A. III. p.* 172.
& lympha quomodo differant. A. IV. p. 187.
lacteum poſt VSnem. A. V.VI. p. 119. *App.*
ejus in corpore copia unde? A.V.VI. p. 446.
Sexus, *plantarum datur. A. III. p.* 33. *App.*
Sideritis *faſcinum curat. A.VII. VIII. p.* 131.
in aqua cocta eam gelatinoſam reddit. A.VII.VIII. p. 131.
Silex *perforatus Helveticus. A.IX.X. p.* 213
Sileſiæ *fluvii auriferi. A. I. p.* 5.
Siligo *duplicata granorum ſerie. A.II. p.* 29. *App.*
ejus culmus mirabilis. A.III. p. 110.
Simiæ *Atrophia lethalis ex tumoribus meſenterii. A.IX. X. p.* 386.
menſtrua. A. IX.X. p. 307.
Simplicium *utilitas. A. IX.X. p.* 129.
Sinai *montis lapis. A.V.VI. p.* 59. *App.*
Singultus *alapa cohibitus. A.I. p.* 61.
ex diarrhœa intempeſtivè ſuppreſſa. A.I. p. 53. *A.V.VI. p.* 628.
lethalis. A.I. p. 64.
præternaturalis cauſa. A.I. p. 46.
ex potu frigidæ laudano opiato curatus. A.II. p. 250.
per annum durans. A.III. p. 87. *App.*
laxativo curatus. A. III. p. 204.
in momento ſedatus. A.V.VI. p. 650.
ridiculè curatus. A.V.VI. p. 376.
VSne curatus. A.VII.VIII. p. 134. *App.*
remedium, A. III. p. 87. *App.*
Singultuoſi *cum febre petechiali defuncti cadaver diſſectum ventriculum nigris notis ſparſum exhibet. A. IV. p.* 74. *App.*
Sitis *cauſa. A. II. p.* 278.
Smaragdus *an umbilico impoſitus hæmorrhoidum fluxum compeſcat. A.I. p.* 49.
Smegma, *vid. Sapo.*
Smilax *aſpera ſolamen in doloribus podagricis. A.II. p.* 44.
Sol *an uſpiam vel ubique veris in locis cernatur, dubium. A.IV. p.* 32. *App.*
inoccidŭus obſervatus à Rege Sueciæ. A.IV. p. 13. *App.*
ſine veſte. A.VII.VIII. p. 183.

Solis *refractio adumbrata.* *A. IV. p. 33. App.*
Ecclipſis. A. III. p. 252. A. VII. VIII. p. 163. 166.
— — *agonizantem ægram reddit. A. IV. p. 71. App.*
aërem graviorem reddit. A. IV. p. 71. App.
Soleas *ferreas frangentium exempla. A. IX. X. p. 158.*
Solani *ſomniferi baccarum eſus noxius. A. VII. VIII. p. 279.*
baccæ delirium cum ferocia cauſantur. A. VII. VIII. p. 295.
Solutiones *continui in cerebro poſſunt conſolidari. A. I. p. 277.*
Solſtitia *de eventu morborum Chronicorum non vanè prædicunt. A. VII. VIII. p. 395.*
Somnium, *& ex eo præſagium. A. I. p. 48.*
mortem prædicens. A. II. p. 44.
Somniorum *prædictiones variæ in hyſterica. A. I. p. 35. ſeq. App.*
Somnus, *leporinus in viro quodam. A. IV. p. 255.*
interruptus ab inſolitis. A. IV. p. 94. App.
poſt febres diuturnas. A. V. VI. p. 431.
eum conciliandi modus ſuperſtitioſus. A. VII. VIII. p. 66. 67.
— — *remedium. A. VII. VIII. p. 68.*
Sonitus *ingens per alvum editus. A. II. p. 66.*
Sonus *quivis fortior mira in puella ſymptomata producit. A. IV. p. 107.*
campanarum epilepticam reddit. A. V. VI. p. 63.
hæmorrhagiæ cauſa. A. V. VI. p. 64.
quidam dubius. A. IX. X. p. 138.
Soporoſi *affectus eorumque cauſa. A. I. p. 260.*
Sorbi *aucupariæ Rob menſes provocat, & hæmorrhoides cœcas ſedat. A. IV. p. 131.*
Spaſmodicus *motus, in hepatis regione. A. IV. p. 106.*
affectus ſingularis. A. V. VI. p. 272.
in iis apud gravidas clyſteres & opiata non nocent. A. V. VI. p. 637.
Spaſmus *lethalis herniæ ſectioni ſuperveniens. A. V. VI. p. 81.*
incipiens poſt herniæ ſectionem curatus. A. V. VI. p. 83.
uteri. A. IX. X. p. 52.
Specifica *remedia dantur. A. III. p. 12. App.*
Speculum *uſtorium ex glacie. A. IX. X. p. 69. App.*
Spectrum *nocturnum militem divexans. A. II. p. 221.*
4. robuſtos viros trucidat. A. V. VI. p. 199.
Spectra, *quomodo differant. A. V. VI. p.* (210.
homines interimunt. A. V. VI. p. 214.
dari probatur. A. VII. VIII. p. 127. Ap.
Spermatis *ceti uſus ſingularis in doloribus poſt partum A. I. p. 59.*
Spermaticæ *partes regenerari poſſunt. A. II. p. 296.*
Sphaceli *nondum confirmati euporiſton. A. V. VI. p. 497.*
Sphacelata *tibia ſine corporis noxa non exſtirpatur. A. V. VI. p. 495.*
Sphincter *veſicæ calloſus. A. II. p. 71.*
Spina *ventoſa à neotericis quomodo vocetur. A. III. p. 125.*
ejus curatio. A. IV. p. 126.

Spina

Spina ventoſa *rara. A.VII.VIII.p.* 270. *App. A.IX.X.p.* 310.
Spina *bifida. A. IX.X.p.* 321.
rachitidis ſpecies eſt. ibid.
Spinachia *androgyna. A. V. VI. p.* 484.
Spiritus, *Bezoardicus Buſſii. A. I. p.* 244.
C. C. uſus in febribus malignis. A. I. p. 146. (*p.* 326.
Fumantis aliqua phœnomena. A. II.
Gradationis quomodo compendiosè deſtillandi & accuratè ſervandi ſint. A. I. p. 291.
Mundi an lapidum generationi præſit? A. V. VI. p. 67. *App.*
Vini ſingularis antipathia intolerabilis. A. II. p. 92.
— — *vis ſolutiva in milite obſervata. A. I. p.* 64.
— — *ingurgitatio nimia mortis cauſa. A. V. VI. p.* 166.
Spiritus *animales ad appetitum multum contribuunt. A. II. p.* 271.
eorum domicilium an cerebri ſint ventriculi. A. I. p. 254. *ſeq.*
Spirituum *finitorum exiſtentia. A. VII. VIII. p.* 55. *App.*
Splen, *vid. Lien.*
Spongia *marina quomodo producatur. A. IV. p.* 147. 449. *App.*
Spongites *ejusque analyſis curioſa. A. I. p.* 196.
Sprengwurtzel *quid? A. VII. VIII p.* 144
Spuma *cuculi, quid? A. II. p.* 32.
Squadrus *piſcis, inteſtinum cœcum inſtar falcis poſſidet. A. IV. p.* 109. *App.*
Squamoſi *oſſis fiſtula curata. A. V. VI. p.* 19.
Squillarum *chelæ coronis ſerpentum anſam præbent. A. IV. p.* 49. 51.
Steatoma *tumoris ſpecies cum folliculo. A. IV. p.* 183. *App.*
Stella *mirabilis in collo ceti. A. IV. p.* 119.
Stellæ *fixæ olim in cœlo fulgidæ, nunc exſtinctæ. A. IV. p.* 120.
Polares cur ſub æquatore non cernantur. A. IV. p. 48. *App.*
Marinæ generatio. A. IV. p. 149 *App.*
Stellula *in naſo defuncti. A. III. p.* 313.
Stentorophonici *tubi experimenta. A. V. VI. p.* 120.
Stercoris *vaccini & equini lacuna curat podagram. A. IX. X. p.* 40.
Sternum, *ejus mucro bifidus. A. I. p.* 150.
— — *interiora verſus incurvatus ſine incommodo. A. I. p.* 150.
Sternutatio *menſtruorum prodromus. A. III. p.* 36. (*VI. p.* 428.
à matre gravida fœtui impreſſa A. V.
Apoplecticorum, non ſemper ſalutifera. A. VII. VIII. p. 156.
Stigmites, *lapis. A. V. VI. p.* 60. *App.*
Stockholmiæ *longitudo in mappis geographicis diverſa. A. IV. p.* 20. *App.*
Strabiſmus *ex febre lethargica. A. IX. X. p.* 1. *ſq.*
Stranguria *periodica. A. IX. X. p.* 329.
Striati *corporis flacciditas unde? A. I. p.* 276
Struma, *quomodo curanda. A. I. p.* 35.
ventriculi. A. V. VI. p. 401.
Strumæ *mammarum. A. IX. X. p.* 153.
Strumoſa *pulmonum ſubſtantia. A. I. p.* 96. *App.*
Strumoſus *tumor eſt tantum in glandulis. A. IV. p.* 183.
Strychnus *quid? A. II. p.* 32.
Stylus *Chirurgicus* 9. *annis in corpore ægro inſcio reſiduus. A. V. VI. p.* 668.

Subtractionis & *additionis logarithmorum methodus. A.IV. p.* 102.
Succinum *Tacito Gleſſum dictum. A.IX.X. p.* 45. *App.*
Boruſſicum a. D. Hartmanno deſcriptum, cujus tract. Synopſis extat. A.I. p. 156. *App.*
in mucilaginem reſolutum. A.V.VI. p. 107. *App.*
Sudatio *infelix. A.V.VI. p.* 107.
Sudor *miniatus & ſanguineus. A.I. p.* 124. *App. A.IX.X. p.* 173. *App. A.I. p.* 183.
rubicundus. A.I. p. 58.
rutilus quilibet an excretionem notet ſanguineam. A.I. p. 125. *App.*
vino ſimilis. A.I. p. 58.
unius lateris. A.II. p. 62.
— — *ab intempeſtiva venere. A.V.VI. p.* 461.
intermiſſus epilepſiæ cauſa. A.III. p. 197.
poſt mortem. A.III. p. 38. 441.
in dyſenteria defuncta. A.V.VI. p. purgans. A.VII.VIII. p. 153.
Moſchum redolens. A.IX.X. p. 179.
Sudoris *contagium in febre maligna cani exitioſum. A.I. p.* 80.
varii colores. A.IX.X. p. 180.
Sudorifera *non ſemper votis reſpondent. A.II. p.* 57.
Suederſio *Dalecarlorum templum celebre. A.IV. p.* 44. *App.*
Suffocatio *à baculo faucibus intruſo. A.I. p.* 129.
à faba deglutita. A.I. p. 129.
Uteri an ad eam alcis ungula ſingulare periapton ſit. A.I. p. 49.
Sulphuris *Tincturæ uſus in tuſſi. A.V.VI. p.* 456.
balſamum & fumus ad phthiriaſin euporiſton. A.I. p. 20.
Flores ſalivationem inhibere falſum. A.VII.VIII. p. 12.
Suppoſitorium *perverſe adhibitum. A.II. p.* 96.
Suppuratio *quomodo acceleranda. A.III. p.* 187.
Surda *ſurdorum filiorum mater. A.IV. p.* 154.
Surdaſtri *ex variolis. A.IV. p.* 3.
Surditas *ex faſcinatione. A.II. p.* 256. 319.
ex capitis lotione. A.III. p. 13.
ex laconico. A.III. p. 318.
ſiniſtræ auris evaneſcens paralyſin dextri lateris inducit. A.VII.VIII. p. 337.
ſymptomatica in febre tertiana. A.IX.X. p. 378.
Suſannine *vox unde? A.IX.X. p.* 88. 89.
Sutonei *transmutatio Saturni in ſolem. A.V.VI. p.* 18. *App.*
Saturæ *duplices in puero hydrocephalico. A.IV. p.* 147.
Sympathia *in diſtans agens. A.IX.X. p.* 388.
Sympathetica *ozæna. A.VII.VIII. p.* 318.
Symphytum *Iſchiadici doloris remedium. A.V.VI. p.* 45.
in proprio oleto in terram defoſſum hernioſis prodeſt. A.V.VI. p. 115. *App.*
Syncope *ex imaginatione. A.III. p.* 37.
cardiaca. A.V.VI. p. 300.
ſingulari modo curata. A.VII.VIII. p. 177.
Syrupus *prophylacticus ad varios morbos. A.VII.VIII. p.* 18.

M T. Ta-

T.

TAbacum *fumandi novus modus, dentibus noxius. A.IX.X.p. 24.*
ejus fumus à multis morbis præſervat. A.IX.X.p.25.
vid. Nicotiana.
Tabes *ex ſcabie cum tremore. A.V.VI. p.*11
dorſalis. A.VII.VIII. p. 329.
Taciturnitas *cum melancholia ultra medium annum durans. A.I.p.*279.
Tactus *organon. A.IV. p.* 194. *(App.*
Talpæ *deſcriptionis ſynopſis. A.III.p.*117.
deſtituuntur inteſtino cœco. A.IV. p. 110. *App.*
Tali *dislocati ſcirrhus. A.IX.X.p.* 207.
Tartari *terra foliata botryoides. A.V.VI. p.*169.
& C. C. oleorum fœtidorum extracta volatilia. A.V.VI. p. 587.
ſal volatile optimum deobſtruens. A. IX.X.p. 146.
Taxus *deſtituitur inteſtino cœco. A.IV. p.* 110. *App.*
ejus Anatome. A.III. p. 289.
inter caudam ejus & anum receptaculum deſcribitur. A. III.p. 289.
Telluris *figura in borealibus locis inquirenda. A.IV.p.*46. *App.*
— — *ovalis, ejusque ratio. A. IV.p.* 47. *App.*
— — *rotundam nec montes, nec nives impediunt. A.IV. p.*48. *App.*
Tempeſtas *ſæviſſima in caſtris Cæſareo-fœderatis & Gallicis. A.I.p.*301.
exorta ex piſcatione lacus intempeſtiva. A.IX.X. p. 43.
prædicitur à montibus glacialibus. A. IX.X. p 68. *App.*
Tempeſtuoſum *diluvium. A.IX.X.p.*261
Tempora *diſtinguendi modus veterum fuit per umbras & clepſydras. A. IV.p.* 24. *App.*
Temulentia *à lolio. A.III. p.* 242.
à cauſa rariore. A. VII.VIII. p. 52.
Tendinum *fibræ circinnatæ. A.V.VI p.*218
Tenebræ, *in illis videns juvenis. A.I.p.*55.
an ſint in concavitatibus corporis noſtri. A.VII. VIII. p 44. *App.*
Teneſmus 6. *menſium. A. IV. p.* 133.
curatus. A.I. p. 108. 110.
Teredo *per vomitum rejecta. A.IV. p.*59.
Teredines, *aurem ingreſſæ Cephalalgiæ cauſa. A. IV. p.* 124.
Termites *è naſo excreti. A.VII.VIII. p.*260.
Terræ *diurnus motus, & quid de eo ſentiendum. A.I. p.* 26 *ſeq. App.*
Terræ Motus. *A.I.p.* 100.
ejus cauſæ, aqua ſubterranea. A.I. p. 17. *App.* 13. *App.*
ejus cauſa, ignis ſubterraneus. A.I. p. 22. 30. *App.*
— — *piſcis ſcaturigo. A.I.p.*24. *App.*
— — *ſulphuris incenſio. A.I.p.*24. *App.*
— — *venti ſubterranei. A.I. p.* 30. 31. *App.*
— — *una non eſt, ſed variæ ſunt. A.I. p.* 30. *App.*
in eo aqua ſimul cum terra contremiſcit. A.I. p. 21. *App.*
— — *arbor in alium locum translocata fuit. A.I. p.* 18. *App.*
Helmontiana, de eo hypotheſis refutatur. A.I.p. 18. *App.*
cum inundatione urbium exempla. A. I.p. 30. 31. *App.* *(App.*
motor, & cauſa movens. A.I p. 101.
an prædici queat? A.I. p. 22. *App.*

Terræ Motus, *an & quid portendat? A. I. p.* 101. 102. *App.*
in quibus regionibus ſæpius præ reliquis contingat. A. I. p. 23. *App.*
ſpecies quædam continuæ in regione fontis alicujus. A. I. p. 24. *App.*
*Sueviam & confinia quatiens deſcribitur. A.I.p.*13. *App.*
Travagini de eo ſententia examinatur. A. I. p. 24. *App.*
*Turcis tantum, neutiquam Chriſtianis aliquando infenſus. A. I. p.*20. *App.*
an per vibrationem ab oriente in occidentem ſemper fiat. A. I. p. 24. *App.*
Terra Catechu, *ejus Tinctura in dyſenteria epidemica uſus. A. IV. p.* 216. *vid. Catechu.*
*Freyenvvaldenſis. A.V.VI. p.*567.
Tartari foliata botryoides. A. V. VI. p. 196.
Hibernica, ejus uſus medicus. A. I. p. 297.
Terriculamenta *veterum varia. A. IX. X. p.* 91.
Terror *eo curata febris Chronica. A.I.p.*56
ad curandas febres periculoſe ſuadetur. A. III. p. 54.
multos magnos morbos producit. A. IX. X. p. 115. (65.
repentinæ cœcitatis cauſa. A. V.VI. p.
Menſium ſuppreſſionis cauſa. A.VII. VIII. p. 56.
*arthritidis vagæ cauſa. A. IX. X. p.*16.
amentiæ cauſa. A. IX. X. p. 131.
producit Epilepſiam. A. IX. X. p. 87. 278.
— — *incurabilem. A.IX.X. p.* 114.
Terror *peſtem producit. A. IX. X. p.* 118.
mortem ſæpe accelerat. A. IX. X. p. 120
multos magnos morbos curat. A. IX. X. p. 114.
curat ani procidentiam. A. IX. X. p. 18
— — *Epilepſiam. A. IX. X. p.* 115.
— — *Uteri prolapſum. A. IX. X. p.* 18.
incendii colicam ſpaſmodicam ſolvit. A. IX. X. p. 384.
Tertiana, *ſimplex cum ſurditate. A. IX. X. p.* 378. (367.
eam ſequuntur pediculi. A. IX. X. p.
ejus cura deteſtabilis. A. I. p. 91. *vid. Tertiana.*
Teſtæ *ovorum, vid. Ova.*
Teſtes *cur geminos mares habeant. A. III. p.* 82. *App.*
tres quidam habuere. A. III. p. 82. *Ap.*
Teſtis *Tumor ſingularis in gemellipara. A. V. VI. p.* 478. (*App.*
Teſtes *cerebri deſcripti. A. IX. X. p.* 132.
Teſticulus *fœmineus, in hydropica caput infantis æquans. A. I. p.* 147.
virilis ad ovi ſtruthionis magnitudinem accedens. A. I. p. 203. 205.
durus, pugnum æquans curatus. A. V. VI. p. 622.
tantum unus. A. VII. VIII. p. 38.
Teſticuli *in abdomine latentes. A. III. p.* 198.
tumor mortem infert. A. I. p. 202.
tres in juvene, qui tamen frigidus. A. VII. VIII. p. 358.
quinque in quodam, qui tamen in ſterili vixit conjugio. A. V. VI. p. 175.
Teſtudines *an corde triplici gaudeant. A. I. p.* 131. *App.*

Tetanus *ex ſiniſtra digitorum contuſorum curatione. A. II. p. 247.*
Cordis. A. IV. p. 160.
Thalami *nervorum opticorum deſcripti. A. IX. X. p. 131. App.* (*p. 37*
Thea *exſtaſi ſimilis morbus curatus. A. I.*
optimum in convulſionibus remedium. A. I. p. 36. 38.
ejus infuſum in difficili auditu ſalutare. A. III. p. 86. (*App.*
Thermometrum *correſpondens. A. I. p. 1.*
Thermarum *calor unde? A. II. p. 309.*
uſus hydropis lethalis cauſa. A. VII. VIII. p. 159.
uſus curat uteri hydropem. A. V. VI p. 370.
uſus Podagram accelerat. A. II. p. 168
Thermæ *Piperinæ. A. VII. VIII. p. 4.*
Thlaſpi *Mechlinienſe, flore pleno. A. II. p. 353.*
Thoracis *vulnus cum pulmonum læſione ſclopeto inflictum curatum. A. I. p. 235.*
— — *grave curatur. A. IX. X. p. 401.*
Tibiæ *ulcus euporiſto curatum. A. V. VI. p. 235.*
Tibia *ſphacelata, non exſtirpata ſponte decidit ſine reliqui corporis noxa. A. V. VI. p. 495.*
Tinctura *antimonii verior. A. V. VI. p. 283*
arborifica in dendritarum generatione. A. V. VI. p. 72. App.
auri, eam conficiendi proceſſus 60. A. VII. VIII. p. 30 - 43. App.
— — *alius modus. A. II. p. 85.*
— — *ejus uſus in calculo. A. II. p. 84.*
Bezoardica Michaëlis in gangræna utilis. A. IV. p. 93.
Catechu, in dyſenteria Epidemica prodeſt. A. IV. p. 216.
Chacorillæ, cujus uſus ſit in febrium epidemicarum initio. A. V. VI. p.
Corallorum. A. V. VI. p. 280. (*521.*
Croco Metallorum. A. III. p. 274.
Martis ſolaris in labiorum & linguæ puſtulis utilis. A. I. p. 21.
Succini, elegans. A. V. VI. p. 107. App.
Sulphuris VVilliſii remedium in tuſſi. A. V. VI. p. 456.
Tinea *male curata mortem inducit. A. IX. X. p. 204.* (*p. 191.*
Tinnitus aurium *diuturnior curatus. A. II.*
mictione ſublatus. A. IV. p. 30.
Tofi, *quibus folia quercus, ſalicis, alni, rubi impreſſa. A. V. VI. p. 66. App.*
quomodo generentur? A. V. VI. p. 79. App.
Tonitru *medio Aprilis vix unquam in Bothnia auditur. A. IV. p. 41. App.*
obſtetricans. A. VII. VIII. p. 243.
ejus varia phænomena & effectus recenſentur. A. VII. VIII. p. 243 ſq.
Topaſius *mixta ſapphiro. A. IV. p. 262.*
Torneo *urbs Bothniæ obſervatione regia celebris. A. IV. p. 18. App.*
ejus ſitus & Mercatura. A. IV. p. 18. App. (*p. 19. 20. App.*
— — *elevatio poli & longitudo. A. IV.*
Torrens *mendax*, Lügenbach. *A. IX. X. p. 75. App.* (*la. A. VII. VIII. p. 39.*
ſub Tortura *confeſſionē promovēs potiuncu-*
Tournequette *Gallorum, quale inſtrumentum. A. II. p. 148.* *p. 147.*
Transmutatio *Metallica genuina. A. V. VI.*
plumbi in aurum Sutonei. A. V. VI. p. p. 18. App.

Trans-

Transplantatio *morborum an licita? A.V. VI.p.* 115. *App.*
atrophiam ſcorbuticam curat. A.V.VI. ibid.
Icterum curat. A.V.VI. p. 366.
Transſylvaniæ *fluvii auriferi. A.I. p.* 6.
Travaginiana *de terræ motu ſententia commendatur. A.I.p.* 24. *App. ſeq.*
Travmaticum *internum optimum, oleum lumbricorum. A.I. p.* 24.
horminum. A.V.VI. p. 575. (*p.* 92.
Tremor *artuum lethalis in morbillis. A.I.*
arboris Fiakuſchyqua, ſi digitis ſcalpitur. A.V.VI. p. 2.
totius corporis inſignis. A.IX.X.p. 204
terræ continuus circa fontem quendam. A.I.p. 24. *App.*
Trepanatio *periculoſa, raro utilis. A.IV. p.* 131.
Trichiaſis *chronica Balſamo de Gilead curata. A.V.VI. p.* 493.
Trifolii fibrini *vires. A. IX.X.p.* 129.
Trigemini *ſucceſſivè editi. A.II. p.* 36.
Trigonometrici *Problematis ſolutio per Logarithmos. A. IV. p.* 105.
Triorchis *juvenis, ſed tamen frigidus. A. VII.VIII. p.* 358.
Trituræ *in opere philoſophico utilitas. A.V. VI. p.* 108. *App*
auri Langellotianæ Gerhardus autor dicitur. A.V.VI. p. 109. *App.*
Trutta *fluviatilis. A.IV. p.* 27.
inteſtina cœca ejus. A.IV p. 108. *App.*
Truttarum *aureas maculas auri præſentiam in fluviis denotare quidam credunt. A.I. p.* 6.
Tſchooditſoo *qualis arbor. A.III.p.* 208.
Tſiak koe *fruticis deſcriptio. A.V.VI. p.* 3.
Tuba *uteri concreta. A. III. p.* 214.
Tubaria *conceptio. A.IV. p.* 108.
impugnatur. A. IX.X. p. 347.
Tuberculum *in vulva. A.I. p.* 239.
Tubi *ſtentorophonici experimenta. A.V.VI. p.* 120.
Tumor *flatulentus. A.I. p.* 14.
vento plenus. A. I. p. 64.
lignum continens. A.II p. 46. (*p.* 486.
ablatus per cauteria potentialia. A.V.VI.
pinguedine refertus. A.V.VI. p. 91.
fungiformis ſupra genu feliciter ablatus. A.V.VI. p. 197.
vermibus ſcatens. A.V.VI. p. 151. *App.*
ex incantatione mirabilis. A.IX X. 326
inſignis feliciter curatus. A.IX.X. 379.
Tumor *Abdominis ſponte ſanatus. A.IX.X. p.* 267.
Axillæ ſub cavitate ad cubitum uſq; tendens exſtirpatus. A.VII.VIII. p. 409.
brachii filiolæ 14. *dierum, & ex eo linteum groſſi magnitudine extractum. A.I. p.* 14.
— — *dextri ſtupendus, ejusque Anatome. A.II. p.* 1. *ſq.*
— — *& manus inſignis. A. II. p.* 353.
— — *ſtupendus, ejus cauſa, productionis modus & curatio. A.IV. p.* 180. *App.*
— — *Cancroſi anatome & curatio. A.VII.VIII. p.* 301.
Capitis inſignis à lotione. A. VII.VIII. p. 116.
Cranii Cephalalgiæ, guttæ ſerenæ, & laudem Apoplexiæ cauſa. A.IX.X p. 436.
in hepatis regione à motu ſpaſmodico. A. IV. p. 106. (39. 40.
in Hypochondrio à vermibus. A.IV.p.

Tumor *Inguinis, ex quo globus plumbeus triennium in corpore hærens, extractus. A.IV. p.* 155.
Labiorum mirus. A.IX.X. p. 248.
Mammæ à vermibus. A.IV. p. 38. 39.
Pedis monſtroſus. A.II. p. 245.
Pedum & crurum ab urinæ retentione. A.V.VI. p. 428.
Pudendi ablatus. A.IX.X. p. 124.
Scroti ingens. A.V.VI. p. 113.
— — *ejus præſentiſſimum remedium eſt oleum Chamomillæ Romanæ. A.IV. p.* 221.
Teſticuli mortis cauſa. A.I. p. 202.
Teſtis ſingularis in gemellipara. A.V.VI. p. 478.
ſupra ventriculi regionem inſignis. A.I. p. 127. *App.*
vulvæ inſolitus. A.I. p. 187.
Tumores *febrim comitantes. A.V.VI. p.* 447.
Meſenterii atrophiæ lethalis in ſimia cauſa. A.IX.X. p. 386.
Naſi monſtroſi & prægrandes ſubligato pilo camelino feliciter curati. A.VII.VIII. p. 303.
Pedum monſtroſi. A.IX.X. p. 234.
Tumociſte *ſeu ſpina bifida. A.IX.X. p.* 321
Tunicæ *ventriculorum interiores ſpecificum ſunt dyſenteriæ. A.II. p.* 277.
adnatæ oculi hydrops. A.III. p. 4.
interioris ventriculi gallinæ vis nulla ſtomachica. A.V.VI. p. 583.
inteſtinalis glanduloſus abſceſſus. A.IX.X. p. 315.
Turcoidis *gemmæ ridiculus contra caſum ab alto uſus. A.I. p.* 297.
Turdorum *excrementa an viſcorum generationi inſerviant. A.IV. p.* 50. *App.*
ventriculus ob hyoſcyamum, quo vivæ veſcuntur, non edendus. A.VII.VIII. p. 109.
Turturi *ſunt inteſtina cæca dimidii grani ſecalini. A.IV. p.* 110. *App.* (2.
Tuſſis *ferina ex neglectis variolis. A.IV. p.*
Lapillorum. A.III. p. 88.
in Morbillis epidemiis. A.IV. p. 25.
cum excretione alvi involuntaria. A.IX.X. p. 125. (162.
Convulſiva ex dentitione. A.IX.X. p.
& phthiſis ex podagra recurrente. A.V.VI. p. 60.
ſabuloſa. A.V.VI. p. 127. (p. 455.
curatur VVilliſiano remedio. A.V.VI.
Turpethum *minerale longe poſthabendum eſt in ſalivatione Mercurio dulci. A.VII.VIII. p.* 13.
Tympanites *ex ſuppreſſo ventris crepitu. A.III. p.* 254.
ex febre curata. A.IX.X. p. 183.
Typocele *cancroſa curata. A.IV. p.* 137.
Tizinſinqua, *qualis ſit frutex. A.II. p.* 284.
Tzooshinkiku *ranunculi pratenſis ſpecies apud Japanenſes. A.II. p.* 285.

V.

VAcca *lac ex propriis uberibus ſugens. A.I. p.* 130. *App.*
ſerpentem lactans. A.II. p. 80.
Vaccæ *comedonibus laborantes. A.II. p.* 183
Valeriana *monſtroſa. A.III. p.* 24.
euporiſton epilepticum. A.III. p. 86. *App. A.IV. p.* 117. (141.
Vagi *nervorum paris deſcriptio. A.IX.X. p.*
Vagitus uterini *exemplum. A.V.VI. p.* 549
Valvulæ *cordis cartilagineæ. A.III. p.* 210.
cerebri major. A.IX.X. p. 134 *App.*
conniventes, earum uſus. A.III. p. 90. *App.*

Vani-

Vanitas *quorundam remediorum. A.I.p.49*
Vaporarium *ſerpentum, vel Grotta delle Serpi. A. IV. p.44.*
Vaporum *denſitas vel raritas refractionem ſolis majorem vel minorem efficit. A.IV. p.35.*
Variolæ *aphoniam excitantes. A.I. p.78.*
diarhœa innoxia comitatæ. A.II. p. 196.
ſuppuratæ in veſiculas aquoſas transmutatæ. A.III.p.217.
lethalem gangrænam inducentes. A. III. p. 28. App. (p.188.
abſceſſum umbilici relinquunt. A.IV.
confluentes & malignæ epidemicæ. A. V.VI.p. 153. App.
Epidemicæ Vratislavienſes. A. IX. X. p. 14.
Saltzblattern *quales? A.IX.X. p. 5.*
Spitzblattern *quales? A.IX.X. p.5.*
retropulſæ cum damno. A. III. p.47.
— — *à frigore lethales. A.VII. VIII. p.161. (78.79.*
Variolæ *cur omnes fere afficiant. A. I. p.*
oriuntur ab acido peccante. A.I. p. 76. ſeq.
cur ſcabie laborantes rarius invadant? A. I. p. 79.
cur adultiores non tam frequenter corripiant. A.III. p. 27. App.
cur ſemel correptos non amplius invadant. A.III.p.27. App.
in iis nocivum nimis calidum regimen. A.IX.X. p.56.
Variolarum *præſervativum optimum, vomitus. A I. p.75 76. App.*
cauſa. A. III. p. 27. App.
reliquiæ periculoſæ. A.IV.p.1. A.IX. X. p.46.
ex iis agonizans reſtitutus. A. V. VI. p. 164.
Vari, *vid. Arthritis vaga.*
Vas, *chylifero-lymphaticum noviter repertum. A.III. p. 176.*
breve; ex eo ſanguinis eruptio in ventriculum mortis cauſa. A.V.VI. p. 597.
Vaſa; *Umbilicalium defectus. A.II. p.77.*
lymphatica nimium quantũ in brachii tumore extenſa. A. IV.p.193. App.
cerebri in genere. A.IX.X.p.92. App.
Vecolo Cervolo, *qualis ludus. A.IX.X.p. 107.*
Venæ *Arterioſæ abſceſſus. A.I.p.96. App.*
— — *amplitudo nimia. A.I.p.97. App.*
Cerebri, & in illis flatus reperti. A.I. p.266.
Cavæ dilaceratio à binis ſiniſtri hypochondrii ictibus. A.II.p. 86.
— — *ruptura lethalis. A.III.p.120.*
Jugulares, vid. ſupra.
Pulmonariæ truncus lapideſcens. A. I. p.104. App.
Uteri cervicis & colli veſicæ laceratæ ex caſu. A.V.VI. p.266.
loco arteria ſecta. A.IX.X.p.86.
Baſilicæ ſectio particularis paralyſeos digitorum quorundam cauſa. A. IX.X. p. 430.
ſectæ ſpontanea diſruptio ſalutaris. A. I. p.157. (p.122.
Venerum *delectus in ſectione. A. V.VI.*
Venæſectio, *ejus uſus & abuſus. A. I. p. 126. App.*
ejus utilitas. A.IV. p. 158. 159.
intempeſtiva ſyncopen & palpitationẽ cordis producit. A.V.VI. p.429.

Ve-

Venæſectio & *cucubitulæ neglectæ inducunt hæmoptyſin. A.V. VI. p.58.*
intempeſtiva cœcitatis cauſa. A.VII VIII. p. 71. 117.
male adminiſtranda quid noceat. A. VII.VIII. p.126.
non quoad annos, ſed quoad vires inſtituenda. A. I. p. 30.
infelix horrendi tumoris, feliciter tamen curati cauſa. A.I. p. 122.
ſpontanea. A.I. p.65.
poſt mortem. A. I. p. 65. 66.
neceſſaria ſæpius eſſe probatur experimento. A. II. p.347.
varia oculis exhibet. A.V.VI. p. 101.
in decrepitis proficua. A.IX.X. p.369.
puerulis, bimulis, trimulis quinquennibus proficua. A. IX.X. p.428.
Venæſectio *in aphonia feliciter inſtituta, A. IV. p. 17.*
cujus uſus in Arthritide? A.VII. VIII. p. 14.
curat Epilepſiam in Cachectica. A. IX.X. p. 328.
in Febribus malignis anſit inſtituenda? A. II. p. 227.
in Febre petechiali? A. I. p. 231.
— — *epidemica noxiè adminiſtrata. A. IV. p. 76. 81. App.*
— — *feliciter adhibita. A. IV. p. 236.*
raram Hæmorrhagiam ſola ſiſtit. A. II. p. 194.
utilis in Hæmorrhagia gingivarum. A. II. p. 167.
in gravidis ultimis menſibus tentata. A.V. VI. p.426.
quovis geſtationis menſe utiliter iterata. A IX.X. p. 33.
ſine pravia diſpoſitione in ſuppreſſis menſibus in brachio malo effectu celebrata. A. II. p. 63.
Venæſectio *in ipſa Purgationis operatione adminiſtrata non nocens. A. II. p.57.*
in Pleuritide anni 1696. noxia. A.V. VI. p. 247.
à partu difficili & fœtu mortuo præſervat. A. II. p. 103.
partu imminente ſalutaris. A. IX X. p. 36.
Singultum curavit. A. VII. VIII. p. 134. App.
Veneficium, *ex eo morbi. A. I. p. 211.*
— — *multi falſo judicantur. A. I. p. 13. 15. ſeq.*
admirandum. A. II. p. 158.
inter opera carnis refertur. A. IX. X. p. 184. App.
Veneficio *ab amaſia retractum virile membrum feliciter reſtitutum. A. I. p. 308.*
injecta. A. VII. VIII. p. 203.
quæ videntur injecta, quomodo generari poſſint in corpore. A. VII. VIII. p. 204. vid. Faſcinum.
Veneficæ, *earum exiſtentia probatur. A. I. p.8. 12.*
an hominum morbos procurare valeant. A. I p. 9.
Venenum *mechanicum operationes aliorum venenorum demonſtrans. A. I. p. 82.*
olim habitum fuit limatura Martis. A. I. p. 23.
Scorpionum quale? A. I p. 41.
Venena *vegetabilia. A. V. VI. p 88. App.*
Venenata *animantia cur in Hibernia nec generentur, nec diu vivere poſſint. A. III. p. 113.*
Ventris *crepatura in hydropica ſanata. A. IX.X. p.230. vid. Abdomen.*

Ventri-

Ventriculi *ardorem quæ curent? A.III.p. 270.*

perforatio hydropis aſcitis cauſa. A.III.p. (44.

ſtruma. A.V.VI.p.401.

ſcirrhi verminoſi canibus familiares. A. V.VI. p.592. (p.279.

tunicæ ſpecificum in dyſenteria. A. II.

— — interioris gallinæ nulla vis ſtomachica. A.V.VI. p.583.

vaſa p.n. dilatata & rupta vomitus ſanguinei cauſa. A.I. p. 232.

Ventriculi *vitio defuncti Anatome. A.IV. p.143. (A.IV.p.240.*

Veneris *ens videtur potius eſſe ens Martis.*

Venus, *ejus intempeſtivus uſus ſudorem unius lateris producit. A.V VI.p.461*

ejus uſu edomita odontalgia pertinax. A.V.VI. p. 146.

Venereus *æſtus ſubitaneæ mortis cauſa. A. IX X. p. 293. (p.92.*

Veratrum *album convulſionum cauſa. A.I.*

ex eo natæ convulſiones non ſemper ſunt lethales. A.I.p.92. vid. Helleborus.

Verbaſci *Radicis vis antapoplectica. A.IX. X. p.246.*

Vermes *per anum excreti. A.IV.p.5.*

— — uſu Spiritus ſalis dulcis. A.IV. p.38.

Aſthmatis cauſa. A.IV. p.41.

in capite. A.VII.VIII. p.51.

Cardialgiæ cauſa. A.I. p.22.

Contracturæ ſubitaneæ cauſa phthiſin producunt. A.IX.X.p.266.

cur à dyſentericis cum fecibus non excludantur. A.I p.89.

Epilepſiæ cauſa. A.II.p.194. A.III.p.44

in manu Podagrici Arthriticorum dolorum cauſa. A.II. p.141.

Paralyſis cauſa A.III.p.195.

à Rhabarbaro. A.II.p.236.

in rene Hiſpanici Ducis. A.IV.p.5.

excreti Tertianam diutinam ſolvunt. A.II. p.121.

ſalivatorii. A.II.p.184.

tumoris magni in latere ſiniſtro cauſa. A.II.p.34. A.IV p.39.40.

— — Mammarum cauſa. A.II.p.341. A.IV. p.39.40.

Vomitu rejecti à muliere. A.II.p.131. A.VII.VIII.p.101.

— — ſaltantes. A.IV.p.58.

— — plures à puero. A.IV.p.58.

cum Urina excreti. A.IV. p.4.5. A.V. VI. p.217. 253.

Vermes *animi deliquium & dolores punctorios cauſantur. A.V.VI.p.435.*

Cephalalgiæ cauſa. A.IV. p.261.

in corde ſtabulantes tremoris cordis cauſa. A.V.VI. p.435.

per muliebria cum menſtruis prodeuntes. A.V.VI.p.474.

è naribus & dorſo prorumpentes. A.VII. VIII. p.309.

Orthopnœæ cauſa. A.VII.VIII.p.307.

ex tumore prodeuntes. A.V.VI.p.151. App.

tuſſi rejecti. A.VII.VIII.p.118.

umbilicales. A.VII.VIII.p.268.

— — ejus hiſtoria. A.I p.20.

Nivales. A.V.VI. p.70.95. App.

in Nucibus juglandibus. A V.VI. p. 206.

Plumbum depaſcentes. A.V VI. p.220.

veſiculares in mure. A.II. p 304.

eorum Mercurius aut pabulum eſt, aut ſtabulum. A.VII.VIII. p.340.

Vermes *in omnibus partibus C. H. inveniuntur. A.III. p. 207. A. IV. p. 4.*
Marrubium album non tolerant. A. IV.
nimius æſtus offendit. A. IV. p. 16. (p. 55
Rutam vix tolerant. A. IV. p. 56.
ad eos certiſſimum remedium limatura Martis cruda. A. I. p. 22.
— — *Vitriolum. A. I. p. 23.*
eorum copia mirabilis feliciter ejecta. A. I. p. 190.
Vermis *in ſaxo repertus. A. IV. p. 205.*
in hepate. A. IX. X. p. 69. (p. 23.
lacertæ ſimilis per vomitum rejectus. A. I.
Vermiculi *in cerebri ſubſtantia medullari reperti, eorundemque generatio quomodo facta. A. II p. 63. (App.*
per Urinam redditi. A. VII. VIII. p. 139.
cum eadem putrida. A. IX. X. p. 243.
albiſſimi minutiſſimique ex utero prodeuntes. A. V. VI. p. 540.
Vermiculus *erucæ ſimilis per urethram excretus. A. I. p. 126.*
Verminoſa *caro vomitu rejecta ſolvit quartanam febrem. A. I. p. 114. 229.*
— — *aliam febrem. A. I. p. 104. 129. App.*
Verminoſi *ſcirrhi ventriculi, canibus familiares. A. V. VI. p. 592.*
Vermicularis *proceſſus cerebri. A. IX. X. p. 134. App. (p. 234.*
Verruca *penſilis ſcroti fungiformis. A. I.*
Verniß *vox Germanica unde? A. IX. X. p. 46. App.*
Vertebræ *lumborum ſex in ſceleto virili. A. VII. VIII. p. 181. (187.*
Vertigo *ex pultis avenaceæ uſu. A. II. p.*
Vertiginoſi *vituli Anatome. A. I. p. 262.*
Veſicæ *Calculus, vid. Calculus veſicæ.*
meatui nuclei prunorum ſeſe inſinuantes per eum excreti. A. II. p. 239.
ſphincter calloſus. A. II. p. 71.
uteri & omenti lethalis concretio. A. IV. p. 14. 15.
Veſicæ *cervix, clauſa, Iſchuriæ lethalis cauſa. A. IX. X. p. 273.*
hæmorrhoides. A. IX. X. p. 217.
Veſica *ſuilla, quæ terram attigit, Urinæ ſuppreſſionem non ſolvit. A. I. p. 49.*
Veſicula *biliaria loco bilis humore albumini ſimillimo referta. A. II. p. 235.*
— — *valde magna. A. III. p. 76. App.*
— — *in canibus exſecta. A. IV. p. 104.*
Veſiculæ *in febre maligna ſponte excitatæ. A. III. p. 19.*
in cute ſanguine. A. VII. VIII. p. 196.
Veſicatoriorum *uſus in Febribus malignis. A. III. p. 19.*
— — *cæcitatis cauſa. A. III. p. 80.*
— — *noxius in febre petechiali epidemica. A. IV. p. 89. App.*
efficacia. A. V. VI. p. 37.
uſus in genere. A. IV. p. 130.
uſus in doloribus lumborum. A. VII. VIII. p. 185.
Veſpertilio *terrorem Epilepticum incutit. A. II. p. 116.*
vix unico inteſtino cœco gaudet. A. IV. p. 109. App.
mortis nuncius. A. VII. VIII. p. 104.
Veſtes *confectas ex lana ovis, quam lupus laceravit, generare pediculos ridiculum A. I. p. 20.*
Uhma *Urbs Bothniæ occidentalis. A. IV. p. 43. App.*
Videns *in tenebris. A. I. p. 55.*
Vinum *Canarienſe in phthiſico conſummato cum ſucceſſu adhibitum. A. II. p. 189.*

Vi-

Vinum *exhalationibus ſuis exitiale. A. II. p.* 56.
Hippocraticum febres curans. A. II. p. 41.
pueris noxium. A. III. p. 12. (116.
nigrum è mamma excretum. A. IV. p.
Lithargyriatum quomodo dignoſci queat. A. IV. p. 214.
Hungaricum arthritidem fovet. A. IX. X. p. 2. *App.*
Vini *abſtinentia arthritis curata. A. I. p.* 52.
potu Febres partim curatæ, partim lethales redditæ. A. I. p. 95.
Acidi dulcificatio per lithargyrium. A. IV. p. 77. 194. 208.
Sulphurati cum biſmutho accedente noxa. A. IV. p. 194.
Lithargyriati noxa. A. V. VI. p. 601. *A. VII. VIII. p.* 228.
Spiritus vis ſolutiva in milite. A. I. p. 64
— — *antipathia in quodam ſingularis A. II. p.* 92.
— — *ingurgitatio nimia mortem inducit. A. V. VI. p.* 166.
Vino *ſimilis ſudor. A. I. p.* 58.
Violaceus *Urinæ odor unde? A. IV. p.* 34.
Viperæ *virus in quo conſiſtat? A. II. p.* 241.
morſus curatus. A. III. p. 271.
pinguedo an oculis conducat? A. V. VI. p. 361.
Vipera *os pueri ſubintrans, & rurſus egrediens. A. IV. p.* 62. 64.
in tres partes diſcerpta & per vomitum rejecta. A. IV. p. 65. (*p.* 108.
marina caret inteſtino cœco. A. IV.
Virgo *tres ſucceſſivè infantes lactans. A. IV. p.* 227.
Virginis 17. *annorum lac. A. IV. p.* 216.
Virginem *exhibet funduli ſceleton. A. V. VI. p.* 96. *App.*
Virgines *ſubfuſcæ aliis laſciviores. A. I. p.* 27.
Virgula *metallica an naturalibus rebus accenſenda? A. IV. p.* 129.
ejus operandi modus. A. VII. VIII. p. 185. *App.*
Viſcera *curru tranſeunte rupta cute illæſa. A. V. VI. p.* 541.
eorum dislocatio. A. IX. X. p. 387.
— — *coalitus, atrophiæ lethalis cauſa. A. IX. X. p.* 387.
Viſcum *arborum morbus eſt. A. II. p.* 34.
an ex turdorum excrementis generentur? A. IV. p. 49. *App.*
propagatur per aves viſcivoras. A. IV. p. 50. *App.*
in omnibus fruticibus propagari per artem poteſt. A. IV. p. 50. 51. *App.*
Viſci *baccarum germinatio. A. I. p.* 173.
ſtamina non apicem verſus, ſed verſus baſin erumpunt. A. IV. p. 52. *App.*
Viſus *lateralis amiſſus. A. V. VI. p.* 125.
ſingulare ſymptoma. A. V. VI. p. 592.
ſalvus, dimota pupilla è ſitu naturali. A. V. VI. p. 216.
imbecillitas ob vitium nervi optici. A. VII. VIII. p. 277.
Vita *ſub aquis per* 8. *dies conſervata. A. V. VI. p.* 137. *App.*
peculiari diſſertatione deſcripta. A. VII. VIII. p. 114. *App.* (*A. I. p.* 23.
Vitrioli *contra lumbricos inſignis uſus eſt.*
Saturni ſunt noxæ, quæ vinum lithargyriatum parit. A. IV. p. 210.
Martis liquor frigore non coagulabilis A. V. VI. p. 194.
Oleum dulcificationem vini per lithargyrium prodit. A. IV. p. 78.

Vitrioli *Spiritus optimum collyrium.* A. IX.X. p. 324.

Vitrum *Antimonii. vid. Antimon.*

Vitro *innata minutiſſima fila argentea.* A. V.VI. p. 542.

Vitrorum *fiſſura & glutinatio, quomodo fiat.* A.IX.X.p. 159.

Vitruvius *primus ſub Auguſto horologiorum conſtruendorum rationem docuit.* A. IV. p. 24. App.

Vitulus *monſtroſus gemellus.* A. I. p. 238.

Vitulinis oculis *ſimiles errore matris in puella.* A. V.VI. p. 136.

Vlänell *pannus albus laneus Anglicus.* A. IX.X. p. 75.

Vlcus *brachii lethale* A.III. p. 256.

in crure cachexiam curat. A IX.X.p. 34

faſcinationi falſe adſcriptum, A.III. p. 234.

fiſtuloſum, & epilepſia lethalis cum hæmorrhoidibus male curatis. A.I.p. 193

Inguinis ſiniſtri fiſtuloſum, ex quo vermes prodiere, curatum. A.VII.VIII.p. 310

Inteſtini Coli, excrementorum per umbilicum excretorum cauſa. A. I.p. 63.

Labii, acidum & corroſivum liquorem ſtillans. A.V.VI. p. 134.

Mammæ cancroſum ſanatum. A.IX.X. p. 427.

in manu ſalutare. A. IV. p. 114.

Pedis clauſum pleuritidis & mortis cauſa. A.V.VI. p. 640.

Scroti, hydropem curat. A.V.VI.p. 256.

Tibiæ manans ex poriſto curatum. A. V. VI. p. 255.

antiquum in meatu Urinario feliciter curatum. A.VII.VIII. p. 27.

intempeſtive conſolidatum lethale, A. IV. p. 115.

Ulcera *faucium ex Unguento Mercuriali.* A.I.p. 57.

iis innoxie perforatum inteſtinum Ileon. A.V.VI. p. 418.

pedum per ſpontaneam gonorrhœam curata. A.IX.X. p. 404.

Ulceribus *tibia defuncta Anatome.* A.IX. X. p. 186.

Ulceroſa *dyſenteria.* A.V.VI p. 511.

Ulcuſcula *pedum conſolidata convulſionis cauſa.* A. II. p. 90.

Umbilicalis *vermis Hiſtoria.* A. I. p. 70.

Umbilicalia *vaſa juſto breviora.* A.IV. p. 234. 235.

Umbilicus *p.n. pervius uvarum & pomorum grana exprimit.* A.IX.X.p 380

ejus abſceſſus poſt variolas. A. IV p. 188.

— — *hæmorrhagia.* A IX.X. p 267

— — *hernia defuncti Anatome.* A. IX.X.p. 410.

ei impoſitus ſmaragdus, hæmorrhoidum fluxum compeſcat. A.I.p 49.

per eum ex abſceſſu rupto magna puris copia excreta. A.I. p. 163.

— — *excrementa emiſſa.* A.I.p. 63.

Umbræ *& clepſydra veteribus temporum diſtinctioni inſerviebant.* A.IV.p.24. App.

Unctuoſitas *ſeminis loco eſt in generatione fungorum.* A.IV. p. 143. App.

Undimia *qualis tumoris ſpecies.* A. IV. p. 182. App.

Unguinis *vehicularis odore febris tertiana curata.* A.II. p. 120.

Unguium *per rimas exſudans ſanguis.* A I. p. 130.

bina intra ſemeſtre depoſitio. A.III. p. 215.

Unguium *præſegmina arbori impreſſa lienoſis proſunt. A.V.VI. p. 116. App.*
Ungula *alcis num ad ſuffocationem uteri periapton ſit ſingulare. A. I. p. 49.*
Unicornu *marinum duplex. A.VII.VIII. p. 350.*
Univalves *conchitæ quomodo generentur. A. IV. p. 164. ſeq. App.*
Vociferatio *vomitus ſanguinei cauſa. A. I. p. 231.*
Volatilia *extracta oleorum fœtidorum. A. V. VI. p. 587.*
Volatilium *ſingularis digeſtio. A. V. VI. p. 583.*
lues epidemica. A. V. VI. p. 385.
Volckameriana *Memoria. A. II. p. 81. ſeq. App.*
Vomitoria *antimoniata purgantia optima in febribus A. II. p. 64.*
Vomitorium *optimum Herba Paraguay. A. III. p. 7. App.*
— — *Caapia. A. III. p. 10. App.*
Vomitorio *Aphonia curata. A. IV. p. 217.*
Febris petechialis tertiana epidemica. A. I. p. 38.
hæmorrhoides rejectæ. A. IV. p. 217.
Vomitorii *Monckiani efficacia in variolis ipſaque peſte. A. V. VI. p. 299.*
Vomitus *carnium. A. VII. VIII. p. 129. App.*
chronicus & periodicus. A. V. VI. p. 653.
copioſus muriæ limpidiſſimæ. A. I. p. 127.
in dyſenteria cum ſalute excitatus. A. III. p. 17.
habitualis, cati domeſtici. A. V. VI. p. 48.
& nauſea navigantium. A. V. VI. p. 112 App.
Vomitus *proficuus. A. V. VI. p. 505.*
poſt Partum curatus. A. VII. VIII. p. 336
ex manus diſtorſione. A. IV. p. 155.
ex ſalis acetoſæ & acetoſellæ larga doſi. A. II. p. 84.
piloſus. A. II. p. 257.
à Muſica. A. III. p. 313.
lethalis vehementiæ. A. IX. X. p. 398.
ſanguinei cauſa vociferatio. A. I. p. 231.
— — *enormis cura. A. V. VI. p. 490*
— — *& mortis cauſa ſanguinis è vaſe brevi eruptio in ventriculum. A. V. VI. p. 597.*
— — *ſalutaris. A. VII. VIII. p. 359.*
variolarum optimum præſervativum. A. I. p. 76.
Vomitu *poſt ſat longum tempus lactuca comeſta rejecta. A. I. p. 129.*
Pilulæ rejectæ. A. I. p. 129.
rejectus vermis lacertæ ſimilis. A. I. p. 23
— — *ſerpens, ori dormientis, ſeſe ingerens. A. V. VI. p. 365.*
Voracitas *in ruſticis & opificibus unde? A. II. p. 270.*
pueris nociva. A. II. p. 292.
Vorticoſi *maris fluxus, Moskœſtroom deſcriptio. A. IX. X. p. 225. App.*
Vocis *vitiatæ cauſa cartilaginis ſcutiformis fiſſura. A. II. p. 200.*
— — *uvulæ bina in faucibus reperta. A. II. p. 251.*
privatio ex potu frigido. A. VII. VIII. p. 74. App.
Upupa *meteorum igneum. A. II. p. 184.*
nec unico inteſtino cœco gaudet. A. IV. p. 109. App.
Vratiſlavienſis *Conſtitutio epidemica. Ann. 1699. 1700. 1701. A. IX. X. p. 1. Ap.*

Urethra, *per eam vermiculus erucæ ſimilis excretus. A.I.p. 126.*
caruncula in ea, cum fiſtula quintuplici in pene & ſcroto curata. A. I. p. 129.
ei infixus calculus. A. I. p. 218.
pollicem admittens. A. IV. p. 164.
Urina *viſcerum conſtitutionis fidus eſt index. A. IV. p. 69.*
ejus circuli diverſus color unde? A. V. VI. p. 309.
calculoſi ſabulo aureo referta. A. I. p. 56.
putrefacta & deſtillata circa pudenda iis, quorum eſt, dolorem infert. A. IV. p. 68. (*A. III. p. 46.*
circa ejus miſſionem ſymptoma rarum.
ejus emiſſio copioſa hydropem ſolvit. A. IV. p. 165. (*p. 478.*
— — *tumorem pedum ſolvit. A. V. VI.*
frigida in febre maligna. A. IX. X. p. 377
in febribus cum ſedimento fallax. A. IX. X. p. 151.
bona in Hectica. A. IX. X. p. 152.
viſcida glutinoſa. A. VII. VIII. p. 4.
ejus incontinentia Catechu curata. A. VII. VIII. p. 72. App.
per eam heterogenea mediante faſcino excreta. A. III. p. 62. 190.
— — *per quas vias ad veſicam deferantur. A. VII. VIII. p. 3.*
inſtar coaguli lactis. A. V. VI. p. 550.
nigra, non ſemper periculoſa. A. IV. p. 33.
nigricans ab eſu pomorum. A. IV. p. 33.
— — *ejusque odor fœtidus ab eſu aſparagi. A. IV. p. 33.*
ejus odor violaceus unde? A. IV. p. 34.
cui pinguedo ſupernatat, non ſemper eſt ſignum hecticæ. A. IV. p. 34.
propria epota an & quid conferat, examinatur. A. II. p. 169. ſq.
Urinæ *ſimilis aqua pericardii. A. I. p. 205*
ſanguinea, calculi materiam exhibens. A. IX. X. p. 150.
ſuppreſſio ejus non curatur à veſica ſuilla, ſi ea terram attigerit. A. I. p. 49.
— — *ex uviis anguillæ curata. A. II. p. 307.*
— — *omnimoda poſt calculum excretum curata. A. III. p. 176.*
— — *à magna veſicæ diſtenſione. A. IV. p. 257. A. V. VI. p. 102. ſeq.*
— — *in Pleuritica ſalutaris. A. VII. VIII. p. 9.*
— — *poſt ſextum diem ſoluta A. IX. X. p. 165.*
verminoſa. A. III. p. 207. A. IX. X. p. 139. App.
— — *putrefacta. A. IV. p. 46.*
Urnulæ *lacrymales Romanorum & de iis phænomena quædam. A. I. p. 149.*
Urnarum *Germanicarum conditoria. A. VII. VIII. p. 102.*
Urtica, *ejus uſus in Iſchiade. A. I. p. 54.*
ejus uſus in membris paralyticis. A. I. p. 54. (*p. 105.*
elegans eſt antipodagricum. A. V. VI.
androgyna. A. V. VI. p. 485.
Urtica marina *examini Chimico ſubjicitur. A. II. p. 203.*
ejus ſpecies Potta marina. A. IV. p. 145. App. generatio. ibid. p. 149.
Uterus, *divinæ virtutis particeps eſt ſecundum Galenum. A. IV. p. 197.*
ejus abſceſſus ſolvit paſſiones hyſtericas. A. IX. X. p. 280.
— — *appendices ſiniſtræ conſuetæ, ut tuba Fallopiana, ala, ovarium, ligamentum abſentes viſæ. A. II. p. 78.*

Uteri *cancroſi procidentiæ felix eventus. A. II. p. 124*

ejus omenti, & veſicæ lethalis concretio. A. IV. p. 14. 15.

virginei excreſcentia rara. A. VII. VIII. p. 169.

furor ex inflammatione. A. V. VI. p. 253.

ejus Hæmorrhagia enormis in gravida ſalvo fœtu. A. III. p. 245.

— — *cum petechiarum eruptione absque febre. A. IX. X. p. 200.*

— — *ſanguine excreto propinato curata. A. IX. X. p. 286.*

ejus Hernia pro utero tractata. A. IX. X. p. 3.

homicida A. V. VI. p. 526.

ejus hydrops occultus caſu curatus. A. V. VI. p. 114.

— — *ſaccatus. A. V. VI. p. 539.*

— — *thermis curatus. A. V. VI. p. 370.*

hydropicus Gallinæ. A. II. p. 302.

— — *ovillus, A. IX. X. p. 194.*

ejus poſt partum craſsities. A. IX. X. p. 190.

— — *prolapſus, & partus ex eo ſine dolore. A. I. p. 188. terrore curatus. A. IX. X. p. 18.*

— — *ruptura in ipſo partus tempore. A. V. VI. p. 269.*

ſcirrhoſus. A. VII. p. 70. App.

ſteatomatoſus. A. VII. VIII. p. 270.

ejus ſpaſmus. A. IX. X. p. 2.

— — *ſuffocatio. an ad eam alcis ungula ſingulare ſit periapton. A. I. p. 49.*

Cervicis & colli veſicæ venarum ruptio ex caſu. A. V. VI. p. 266.

Uterina *Epilepſia coitu curata. A. I. p. 29.*

Uterinus furor, *ejusq; cauſæ, in puella 12. annorum. A. I. p. 27. 29*

ejus optimum remedium coitus. A. I. p. 28. 29. 31.

vagitus pueri. A. V. VI. p. 549.

Uvæ *quernæ, de quibus nuper rumor adeo ſpargebatur, quid ſint? A. II. p. 166. & 30. App.*

Uvarum *larga aſſumtione febris quartana curata. A. IV. p. 152.*

grana per umbilicum expreſſa. A. IX. X. p. 380.

Uvæ *acinus decuplatus. A. I. p. 125.*

Uvula *eroſa ex neglectis variolis. A. IV. p. 3.*

Uvulæ *binæ in faucibus pueri deprehenſæ. A. II. p. 251.*

defectus in infante. A. II. p. 261.

— — *à natura reſarcitus. A. IX. X. p. 384.*

Vulnera *quæ lethalia? A. III. p. 50.*

iis recentibus imponitur Jooſie Muzaba. A. V. VI. p. 2.

Cerebri poſſunt conſolidari. A. I. p. 277.

è Vulnere *poſt annum ſubuculæ fruſtulum cum plumbei globi ictu intro raptum extractum. A. I. p. 15.*

Vulnerum *nonnullorum relationes. A. IX. X. p. 222.*

Vulnus *brachii, ex quo linteum groſſi magnitudine in filiola 14. dierum protractum. A. I. p. 11.*

Capitis magnum ſine magnis ſymptomatibus. A. IV. p. 135.

Cranii graviſſimum ad cerebrum uſque penetrans. A. I. p. 208.

Vulnus *in dorſo, eoque defuncti Anatome. A.IX.X. p.* 126.
horrendum brevi & feliciter curatum. A.I. p. 132.
— — *& inauditum. A.IX.X. p.* 60.
manus dextræ periculoſum, curatum. A.IV. p. 9.
inteſtini recti lethale. A.IX.X. p. 416.
in oculi cantho profundiſſimum feliciter curatum. A.II. p. 236.
thoracis cum pulmonum læſione globulo ſclopeti inflictum, curatum. A.I. p. 233.
— — *grave curatum. A.IX.X. p.* 416.
ventris inferioris grave, feliciter curatum. A.II. p. 244.
Vulpes *ex amygdalarum amararum eſu pereunt. A.I. p.* 284.
Vulva *duplicata. A.VII.VIII. p.* 57.
ejus tuberculum. A.I. p. 239.
— — *tumor inſolitus. A.I. p.* 187.
Uxoricidæ *ager cruentam avenam profert. A.IX.X. p.* 366.

W.

WAidret *& VVaider Engadinis glaciales montes dicuntur. A.IX.X. p.* 45. *App.*
Waſſerſtein *VVartzburgenſis, qualis. A.V.VI. p.* 62. *App.*
Weiſe Frauen / *ſpectrorum genus. A.IX.X. p.* 101.
— — von Roſenberg. *A.IX.X. p.* 102.
Welſchii *Ægagropilarum deſcriptarum ſynopſis. A.V.VI. p.* 183. *App.*
Werder *Inſula maris Balthici. A.IX.X. p.* 156.
Wilde Bertha / *ſpectrum. A.IX.X. p.* 101.
Wildeganſianarum *Pilularum virtutes. A.V.VI. p.* 129. *App.*
Williſianum *remedium in tuſſi. A.V.VI. p.* 455.
Wurtzburgenſes *lapides. A.V.VI. p.* 62. *App.*

X.

XIphiæ *piſcis Anatome. A.II. p.* 3. *App.*

Z.

Zauberey *inter opera carnis refertur. A.IX.X. p.* 184. *App.*
Zincilla *quid? A.V.VI. p.* 92. *App.*
Zibebarum *Smyrnearum acini cujus uſus? A.VII.VIII. p.* 9.
ſub Zona *frigida ſegetes brevi tempore matureſcunt. A.IV. p.* 40. *App.*
Zona *herpetis ſpecies. A.V.VI. p.* 92. *App.*
Zoophytorum *generatio. A.IV. p.* 147. *App.*
Zoſter *Plinii. A.V.VI. p.* 92. 93. *App.*
Zumani *planta Japonenſis, qualis & cujus uſus. A.III. p.* 209.
Zuri-jam *qualis planta. A.III. p.* 209.

(o)